

Solutio matrimonio quædammodi dos petatur. dicitur. s. de iure do. s. per quos constituitur dos. nunc contra per quos repetatur. Vel sic dicitur. s. i. de matrimonij dirimendis: nunc eis direptis quædammodum

dos repetat. Secundo no. q. hic no est caput libri. nã cum tres tm sint libri singulares p dotibus. vt. s. in phemo digestoy. S. alterutri. et constat vnum esse de sponsalibus. aliis de dona. inter viri r vxorẽ. aliis de

Solutio matrimonio quædammodum dos petatur. Ulpianus.

Dotis causa priuilegiata e non solum propter mulieres: sed etiã propter fauorẽ respublice qui vertitur in liberis pcreadis. h. d. Bar. r pau. b. ca.

Dotis causa semp̄r vbiq̄ p̄cipua est. nã r reipublice interest dotis mulieribus cõ

impen. in re. do. fac. ergo hic non est caput libri. vt. C. de vere. in. em. l. ij. s. post hos. Tertio quero quare ille liber nominatur in forcatum: Rñ. qz cum rome esset studium destructum: r Bononie soleret: eius recuperatione facta rauẽne cum esset amissum ius est redditũ forte cum multa adfunt que decerant. et sic ponitur in: proval de. vt. s. de libe. et posthu. gallus Sille. et sic dictio ius: vel digestum erit eius substantiuũ. Alij dicunt qz fortes leges sunt in eosfed certe et in veteri. Alij ab inuẽtoire seu auctore vt publiciana r triticaria. arg. s. de ou. in. l. ij. s. postea cum apius. quod diuina est. vel potes dicere qz nomina magistratiã sunt: quare de eis no est disputandum. quia relinquuntur perinatibus fm Tullij. r qz plura sunt negotia qz vocabula. vt. s. de prescrip. ver. l. natura enim. Alij ab infortia in chaldeo vocabulo qd est dispositio. qz vltime dispositiones hic sunt. Et tractat hoc volumen de tribus. nam complet tractatũ dotium. Item tractat de tutelis. Itẽ de testamẽtis et que in eis continentur. et de his que pertinent ad vltimas voluntates tam ex testamento: qz ab intestato. Item dicit qdam qz non habuit hunc librum quasi post eum inuentum sit. qd non placet. Quarto r vltimo dic solu. ma. r e. qd multis modis fit scz qz matrimonio dissoluitur. vt. s. ti. l. i. semperqz hic ti. locũ habet. vt. s. de xbo. sig. cũ querebatur. Item no. qd dicit matrimonio. als enim vel nulla actio cõpetit si sciens non valere dedit. vel cõdictio ob causam locum habet si ignorãs. vt. C. de cond. ob causam. l. i.

Quædammodum i. per quos. vt. Te. l. ij. s. i. r a quib⁹ et in quãst. vt. s. e. l. maritum. cum alijs. r quãdo. qd constat solu. m. tri. vt. s. i. r. l. i. in pun.

Repetatur. i. repetatur. et ita simplex pro composito. sic. s. de pig. act. petenti. sic econtra reddere pro dare. vt. s. de lega. h. cũ qdã vxorẽ et. s. de dote plega. l. i. in pn.

Dotis profectie vel aduẽtie. de quibus dicit. s. de iure do. l. pfecticia. et ponunt hic tria. dictũ: rõ dictũ: rõ rationis. sic. s. de peti. here di. sed r h. lege. s. item si rem.

Causa i. actio. r sic cũ causata vt. C. p. quas pfo. no. acq. l. i. vel econtra pro cũ causante actionẽ. r tunc dic dotis cũ. i. ipsa dos p eandẽ. i. put alio nõ legif. vel qz ob cãm. l. ob mrimoniũ daf. r sine eo nõ est. vt. s. de iure do. l. iij. vel. i. dotis cõditio. i. pñtu. do. r sic cõprehen. dat tã dotẽ qz actio: nec est vis. qz si dos est priuilegiata: ergo r dotis actio: als nichil valer. r priuilegiũ:

s. de offi. procu. ec. l. i. s. fi. r. s. fami. her. si filia s. hoc amplius. r s. p. cipere. et pone exẽpla de casibus pmi r scõi. et tertij tẽpous. Ecce em ante mrimoniũ nudo pacto cõstituit dos. Itẽ de bonis patris pmissa credit in dubio. lz als ex nudo pacto actio nõ ouat: r nemo suas pecuniã as iactare credat. vt. C. de do. pmiss. l. ad exactionẽ. r. l. fi. r. s. de pac. l. iurisgentiũ. s. i. g. i. r. s. de pba. cũ de in debito. Itẽ de tacita stipulatioẽ r tacita hypotheca. vt. C. de rei vro. ac. l. vnica. s. i. r. ij. lz als stiplo dhat vtroqz loquẽte. vt. s. de pbo. obli. l. i. in pn. Itẽ qz in arbitriũ alterius partis. et qz incerta. vt. C. de do. pmiss. l. iij. r. s. de iure do. l. cũ post s. gener. cũ als nõ conferatur r certa qritas cõtineatur. vt. C. de hen. emp. l. in videntis. r. s. de pbo. obli. l. ita stipulatus. Item ad hoc. C. ad vell. l. h. r cõia de lega. aut. res. r. s. diur. do. qd aut. r de ritu nup. qz liberos. In scõo qz nõ põt fundus dotalis alienari. vt in h. qui. alie. nõ lz. in pn. qd est r regulã insti. de re. diui. s. v. d. ite. Itẽ qz pñate mrimonio repetit ex cã. vt. C. de iure do. i. vbi. qd est r id qd a principio senserit. vt. s. de iure do. l. i. sed et pmi tps exẽpla ad scõm tps pñt aptari: si dos pñate mrimonio pñtuit qd fieri põt. vt. C. de dona. ante nup. l. fi. In tertio pñerit alijs in psonali r hypothecaria. vt. C. qui po. in pl. ha. l. assiduis. Itẽ cõpensatio nõ opponit. vt. C. de rei vro. ac. l. vnica. s. taceat. sed argu. s. l. i. m. aritũ. et ppter hoc in xbo vbiqz subfere. r hec exẽpla tertij etiã ad scõm tps aptant: si tunc dos possit repeti. Sunt r alia exẽpla ad pñdicta que inuenire laboriosum est magis qz subtile. et facit ad omnia s. de iure do. l. in ambiguis.

Ubi p. i. in of casu vt diri. vel dic in of loco. vt. C. de tẽp. in integ. resti. l. fi. vel. i. siue ex stipulatione siue non.

Et reipublice interest. et pro etiã. q. d. nõ solũ mulierũ: s; etiã reipublice vt h. r. s. de iure do. l. ij. r. s. de pu uile. cre. l. ij. r de dot. pte. l. paf. in fi. r. s. de pac. do. l. ij. et sic est rõ pñi dicti. Itẽ no. qz rõ priuate utilitatis conoordat hic cũ rõne publice qz etiã si discordẽt pñerit publica. vt. C. de cadu. tol. l. vnica. s. fi. Itẽ no. in interesse hic ppter liberas psonas. r sic est rõ s. de his qz deiecc. vel effi. l. i. s. sed cũ liber homo. sed dic hoc est inestimabile interesse. vt. s. de regu. in. nõ est singulis. s. fi. et sic als est inestimabile vt hic: als estimabile: tunc qñqz damnũ tm pñinet. vt. s. de act. emp. l. si sterilis. s. cũ p rẽditore. r hõqz est in lucro. vt. s. de eo qd cer. lo. l. ij. s. fi. qñqz ppter affectionẽ. vt. s. man. l. cũ seruus. qñqz ppter instinctũ nature. vt. s. de ser. ex pot. l. seruus ea. qñqz qz ser fuit maiorũ suoy. vt. s. de bo. lib. l. libertus qz soluendo. r. s. fi. qd in frau. pãro. l. i. s. et alias videamus. r. s. de mmo. l. si in

Emp. i. omni tpe. et omni casu eoz tẽpoy. nã ante mrimoniũ r cõstante mrimonio: r eo soluto est p̄cipua. i. spãlia. q. d. p̄ alijs capit multa. vel p̄ter cõia altarum cõuentio nõ capit spãlia. r sic ponit p̄cipuuz

Facta res ius nemo pñumit.

Dos cõstante mrimonio ali qñ re p̄titur.

Liber. xxxiii.

emptione. qñqz qz vicina. vt. J. de lega. q. l. si cui fundus.

a Cum dotatas. ratio rationis. b Ad sobole. i. ad nubendū. et sic paricndū: qd meli⁹ fiet cū dote ⁊ ditioni. vt in auf. de equa. do. q. q. col. vij. ⁊. s. de iure do. l. ij. ⁊ vt nō repella a viro presumpsi ue. vt in auten. de nup. §. sic itaqz. ⁊. si. si qd enim. col. la. iij.

c Liberis. legimus. ad quod C. de indic. vidu. l. ij. ⁊ de bo. li. l. si. ⁊ et spuros qñqz hñe expedit. vt. J. de decur. l. gñalif. §. spuros.

d Ciuitatē. romana p excellentiā: ⁊ p hoc imperium. Idē tñ in feminis ēf romana vrbē habitantibus eū eadē sit rō. ar. §. ad le. aq. l. illd. et fact. j. de vetre in pos. mitten. l. i. ⁊. et generaliter. ⁊. J. de bonis dam. l. si. §. penul.

e Maxime. i. valde. f Necessarium. i. vtilē. sic. §. de offi. prefec. pto. l. i. et facit ad id quod no. C. de studijs libera. ar. vt. ro. l. i. in

g Solutio. expone vt in rubrica dicit. (si. lib. xi.

Dos nō semper solu dos d3. annua bima trima die olim: hodie imobilia statim mobilia lra ānū. vt. C. de rei vxo. ac. l. vni ca. §. ex actio. sed hoc fallit qñ culpa mulieris soluta est in iurionū. vt. J. e. l. lucius. in fi. nisi ⁊ vir deliquerit. vt. J. to ma. eo. l. cū mulier. in. l. ⁊. l. viro. Jtē fallit si pacti est lucran de dotis interpositū. vt in auf. de sanc. epif. §. si xō pstante. col. ix. ⁊ ad hoc etiā facit. C. eo. l. si pstante. nisi in casu vt. J. eo. si ab hostib⁹. §. si. Jtē fallit si aliud pōt obijci mulieri. vt. J. eo. si mulier. ⁊. l. semel. Jtē fallit si eñe⁹ dedit: et pact⁹ est sibi reddi. vt. C. de rei vxo. ac. l. i. §. accedit. Jtē fallit si est in p̄tate patris. vt. J. e. §. i. vel vt illa nō ob stent dic mulieri. i. patri mulieris: vt omnē repentē cōprehēdas. Jtē qd dicit soluto: qñqz etiā cōstante in casibus trib⁹. p̄mū est. J. eo. si cōstante. in p̄n. Sec⁹. §. de iure do. quē ad modū. Tertius. C. de repu. l. i. Quartus si marit⁹ dānet in metallū. nā nō soluit hodie in iurionū vt in auf. de nup. §. qd autē. col. iij. ⁊ tñ dos repentē. vt. J. eo. si marit⁹. his autē casibus cogit. s. reddere dotē cōstante matrimonio. Sunt ⁊ alij qñ pōt ⁊ valer restitutio. vt. J. e. l. q̄mō. ⁊. l. seq. al⁹ si reddat vir nō liberaf. nisi q̄tē nus illa esset locupletior ⁊ sic habet in star donatōis. vt C. si dos constan. matrimo. l. i.

i Nec cogit. dixit qñ solu. matri. dos repetaf. nsc qñ dos datur viro a muliere. nā nō cogit alij pmittere si patitur incōmodū. vel fm quosdā etiā si ab eñe⁹ def nō cogit eñe⁹ pmittere in datione dotis: qd non placet. vt C. de rei vxo. ac. l. i. §. accedit. ⁊. §. de p̄. do. cū dos. vel dic loq̄ eo casu quo. §. l. ma. fo. ⁊ dicit de satisfda. que est J. eo. si p̄tate. §. quotiēs. ⁊. §. si vxo. illa ergo d3 fieri mulieri que dotē d3 repete nō alij si est incōmodū viro. vt etiā si extraneus dedit ⁊ pact⁹ fuit nō d3 ei satisfdari a viro si est incōmodū. i. laboriosum inuenire fiduciosorē: cū

actio ei cōpetēs est stricti iuris. vt. §. de cōdi. ca. da. cā nō se. l. dedi. sed mulieri est bone fidei. vt in sti. de actio. §. fuerat. et sic ei cauendū est: vt. J. ⁊. s. de iudi. in oibus. et prout p̄mo dixi dic ab initio. f. date dotis: siue ante m̄tā moniū siue eo p̄tate. put dixi. Sec⁹o dic ab initio. f. solu.

sui iuris mulier est. C Patris ⁊ filie cōis est actio de dote p̄fecticia nec pater in p̄iudiciū filie pōt petere vel delegare: ⁊ si extra fiat nō liberaf marit⁹ filia quom̄ ip̄sa possit effecta sui iuris maritū cōuente. ⁊ ecōtra nō pōt filia patri p̄iudicare: s3 sibi soli sic vt excludat ab agēdo cū erit sui iuris: durante patria p̄tate nō excludit a cōsentendo patri p̄pter pactū suū. h. d. v. qz ad. §. voluntatem. Alexā.

Q si in patris p̄tate est: et dos ab eo p̄fecta sit: ⁊ plus ⁊

matr. item dic si pulati. i. stipulari volēt. vt. J. de ver bo. ob. l. si stipula tus. itē qd dicit nō ceat. expone s3 p̄ mū. i. nocere possit. sic. J. de sta. lib. l. labco. ⁊. J. subijcit.

k Suspectum habet ⁊. sed in q̄ pōt nocere? Rñ. si sit r̄xofus. vt. §. b pig. act. l. si fuos. et de v̄tur. l. si bñ. vel potētor. vt. §. de alie. iudi. l. ij. vt si mulier stipu lati donat in casu solu. ma. ille aget ad solidū: sed mu

lier ageret in quātū facere possit. vt. J. de re iudi. l. nescimus. Jtē nō potēt aliqd viro vxo relinquerē in morte vt. §. de pac. dota. l. cū maritus. §. si. Sed quō credi fieri paup: vt. J. qui ⁊ a qu. Lulianus: Rñ. qz tā forte erat nō soluendo. vel est venisimile qd erit: qz res sue in loco p̄r culoso sunt vel subiacēt v̄suis vel v̄m̄is: ⁊ nō pōt de suis vendere. ⁊ hoc dicit suspectū ⁊. Jtē no. qd si nichil nocet cogit etiā alij pmittere vt hic. ad qd facit. §. de rei v̄. l. in fundo. et sic est J. C. de actio. ⁊ ob. l. si cū. So. hic sp̄ale: vel occasione deus p̄mbule incidit in sc̄am necessitatē. Jtē J. C. de noua. l. i. eo. vt ibi. Jtē quō cogit? Rñ. fm p̄mū casum p̄tentionē vt vel mulieri vel eñe⁹ neo p̄m̄traf. sic. §. de pig. act. l. si necessariae. §. si p̄gnori. et sic causatiue nō p̄cedit. actio autē ad hoc nō est necessaria vel officii iudicis: qd esset si tā soluisset. nā tunc mulieri cogit reddere. vt. d. l. in oibus. ⁊ in sti. de satisfda. tuto. §. pe. etiā si dicat sibi suspectū incōmodū: nisi dicat pactū factū lucrande dotis. Sed ad qd cauet cū habeat actionē ex stipulari: Rñ. vt habeat in sti. et p̄baudēs. vt. d. l. in oibus. Jtē facit. J. de solu. l. paulus r̄f̄ct. ⁊. §. b enic. l. in credito. Jtē ad verbū suspectū facit. C. de iudi. l. aperuissimū. ⁊. J. ad trebel. l. i. quia.

l Hoc. i. qd solu debeat ei. vt in p̄m. l. vel etiā vt sibi vel alij ea volēte. p̄mittatur: ⁊ sic ad proximum.

m Sui iuris. i. morte vel emancipatione. vt. C. de rei vxo. ac. l. i. §. videamus. ⁊. §. ex hoc. Accursius.

n P̄fecta sit. no. duo necessaria ad hoc qd actio sit cōis. i. qd p̄fecta sit dos. et qd in p̄tate sit filia. ⁊ est p̄fecticia: vt. §. de iure do. l. p̄fecticia. in aduētia sola filia agit: vt. J. ⁊. C. de colla. auf. qd locū. et ei agentī pater d3 cōsentire. vt. C. de bo. que liber. l. si. §. i. ⁊ est p̄cipuū in dote fm hec iura vt aliqd iuris habeat filia: cū oīa patri querātur. vt in sti. p̄ quas p̄o. nobis ac. §. i. Jtē qd si pro emancipata filia pater dat dotē: Rñ. fm J. idē ac si esset in potestate. argu. §. de iure do. l. p̄fecticia. §. pe. et arg. J. eo. l. filie. ⁊. l. si ab hostibus. ⁊. C. de rei vxo. ac. l. i. §. accedit. ⁊. si. extraneū. ⁊. intellige in extraneo alio a

Actio 6 dote an teq̄ cōmunis sit duo requirit

patre: vel ascendente per patrem. Aliud idem quod fr. sm
de cura. sed hodie corrigitur p. d. si. extraneus: scz vt no
sua profecticia: sed soli filie emancipate copetatur repetitio.
vel sz Jo. dic. etia hodie exigi hec duo ad hoc vt habeat
locum qd hic dicit. s. actione esse comunē. Nec ob. illa. l.

profecticia. s. pe-
nult. qz veru est. p-
fecticia eē: vt ibi.
non tamē vere vt
hic. nec ob. ieo. si-
lie. vt ibi dices.

a Dos est. id
est actio de dote.
vt. l. pri. dices. z
dic qz hāc societa-
tē seu comunonē
incidentē inducit
paterna pietas. z
ei officij cura ne
sepius eā dotare
cogatur: si sine ei
volūtate dotis a-
ctio filie cōcedat.

b Deniqz filie.
vt. c. de nup. l.
si vt. pponis. ij. et
nisi pater sit repu-
latus in cōtinenti.
vt. ieo. quoties. z
facit. c. e. l. ij. z. l.
filie. z. l. ij.

c Sic ergo. id
est volūtate filie.
et est arg. sicut nō
exigit pater sine filia: sic nec stipulatur nec facit aliū si-
d. c. Si ergo. s. extraneo vel etiā patri. (pulari.)
e. c. Solus iusserit. et promissio est secuta. Accur.
f. Adēpra. nisi patri sit heres vel tm in legato pce-
perit a patre quāta est dos. vt. ieo. l. si cum dote. s. si pa-
ter. et licet in redditione loquatur ille. s. si pater. idēz in
promissione cum eadem sit equitas. vt. c. ad le. fal. l. si.
z. s. de calum. l. i. inf. z. l. sequen.

g Quandoqz. i. quando. s. qz.
h Sui iuris. morte vel emancipatione. vt. c. de rei
vro. act. l. i. s. videamus. interim ergo dū durat p̄ria po-
testas tutus est vir: qz cum solus pater habeat exercitiū
repellitur si veniat contra factū suum. Sed pone qz pa-
ter exegit sine filia et pauper factus est: ita qz denuo eā
dotare non pōt. vt. c. de rei vro. ac. auf. sed q̄uis. an fi-
lia virum cōueniat dū est in potestate. hic innuit qz nō.
sed respon. sic. argu. s. de eo per quē fac. crit. l. fina. et. j.
ad rebel. l. imperator.

i Promittatur. extraneo. vt nec sibi nec patri tenca-
k. c. Solus. quando suo tm. (tur maritus.)
l. c. Adiuncta. id est nomine suo z filie.
n. c. Amisam. i. filia nō perdet hoc licet aliū delegaue-
rit z sic pater agit ea p̄sentiente ac si non delegasset. nec
enim sunt socij vt factū vnus alteri noceat. vt. s. de ar-
bi. l. si duo. licet sint quasi socij: vt no. i. de solu. qui homi-
nem s. si gener. vnus enim sociorum nomine suo tm: vt
ibi. hic suo et filie. sed ea facta sui iuris nocet ei filie vt
subijcit. cum eo casu acno sit solū filie. vt. c. de rei vro.
act. l. i. s. videamus. z. s. et hoc. sed certe immo videtur
amisā quo ad filiam etiam ea existente in potestate. et

o Stipulatio. id est promissio facta extraneo. sic. s.
de condi. inde. l. si non sortem. s. penul.
p. c. Ut consentiat. scz expellim.
q. c. Contradicat. id est contradicendi causam habeat.
vt. ieo. l. dotem. z. l. si cum dote. s. eo autem tempore.
sed contra. ieo. l. ticia. vbi pater debet probare eam con-
sentire. sed dic qz probat coipso qz nō dissentit. Item no-
ta hic qz qui tacet consentit. argu. p̄tra. i. de fur. l. qui vas
s. vtare. sed dic pro et contra. s. de procura. l. filiusfamili-
as. s. inuitus.

r Contradicere. s. filia.
f. c. Credet. vt. s. de his qui sunt sui vel alieni iuris. l.
patre. s. si. sed contra. s. loca. l. qui ad certū: sed hoc ideo
quia contradicere non potest nisi iustam causam cōtra-
dicendi habeat etiam si sapit: ibi secus. sic ergo quasi cō-
sentit: vt. d. l. patre. et quasi p̄trahit. vt. s. de nego. gest. l.
ij. s. et si furiosus. s. si. curator. sed vere non consentit nec
contradicat. vt. j. de regu. iur. l. in negocijs. Item hoc po-
test intelligi si nō habeat causam contradicendi.
t. c. Sed si absens. non ergo pro eodē habetur absen-
tia z furor. z idē habes. s. de procura. l. ij. s. furiosus. z. j.
de iniur. l. sed si vnus. s. filiosfamilias. sed p̄tra. i. de re-
gu. iur. l. vbi. s. furiosus. et. j. de iure codicil. l. ij. s. furio-
sus. Sol. quo ad animū est absens vt ibi. quo ad corpus
presens: vt h. et sic cū non p̄tradicat nec cōtradicere po-
test: cum animus deest. vt. s. de procura. l. ij. p̄sentire di-
citur: vt h. et sic quo ad corp⁹ accipitur hic sed si absens
z. et dicitur absens si abest a loco vbi agitur. aljs aliter
vt. c. de p̄scrip. lon. tempo. l. fina. et de hoc dicitur j.
de verbo. signi. l. absentem.

o Stipulatio. id est promissio facta extraneo. sic. s.
de condi. inde. l. si non sortem. s. penul.
p. c. Ut consentiat. scz expellim.
q. c. Contradicat. id est contradicendi causam habeat.
vt. ieo. l. dotem. z. l. si cum dote. s. eo autem tempore.
sed contra. ieo. l. ticia. vbi pater debet probare eam con-
sentire. sed dic qz probat coipso qz nō dissentit. Item no-
ta hic qz qui tacet consentit. argu. p̄tra. i. de fur. l. qui vas
s. vtare. sed dic pro et contra. s. de procura. l. filiusfamili-
as. s. inuitus.

r Contradicere. s. filia.
f. c. Credet. vt. s. de his qui sunt sui vel alieni iuris. l.
patre. s. si. sed contra. s. loca. l. qui ad certū: sed hoc ideo
quia contradicere non potest nisi iustam causam cōtra-
dicendi habeat etiam si sapit: ibi secus. sic ergo quasi cō-
sentit: vt. d. l. patre. et quasi p̄trahit. vt. s. de nego. gest. l.
ij. s. et si furiosus. s. si. curator. sed vere non consentit nec
contradicat. vt. j. de regu. iur. l. in negocijs. Item hoc po-
test intelligi si nō habeat causam contradicendi.
t. c. Sed si absens. non ergo pro eodē habetur absen-
tia z furor. z idē habes. s. de procura. l. ij. s. furiosus. z. j.
de iniur. l. sed si vnus. s. filiosfamilias. sed p̄tra. i. de re-
gu. iur. l. vbi. s. furiosus. et. j. de iure codicil. l. ij. s. furio-
sus. Sol. quo ad animū est absens vt ibi. quo ad corpus
presens: vt h. et sic cū non p̄tradicat nec cōtradicere po-
test: cum animus deest. vt. s. de procura. l. ij. p̄sentire di-
citur: vt h. et sic quo ad corp⁹ accipitur hic sed si absens
z. et dicitur absens si abest a loco vbi agitur. aljs aliter
vt. c. de p̄scrip. lon. tempo. l. fina. et de hoc dicitur j.
de verbo. signi. l. absentem.

sic non est opus consensu eius. vt. s. de pactis dotali. l.
cū dos. s. si vero. que est contra. Sol. hic ipso iure non:
ibi p̄ exceptionem sic. vel ibi paciscendo de non peten-
do: hic delegando. Itē nunquid sunt due actiones/ vna
patris: alia filie. an vna comunis: hic innuit qz due. sed

rem contradicere nō poterat.
sec⁹ si ideo qz erat absens qm̄
tunc non habetur pro consen-
tiente nec dissentiente: et ideo
cū cautione rati tunc admittit
pater. h. d. Alexā. de imo.

Voluntatem autem filie cū
pater agit de dote: vtrū sic ac-
cipimus vt consentiat: an ve-
ro ne contradicat filia: z est ab
imperatore ātonino rescriptū
fillam (nisi euidenter contra-
dicat) videri consentire patri.
Et iulia. lib. xlvij. digest. scri-
psit quasi ex voluntate filie vi-
deri experiri patrem: si furio-
sam fillam habeat. nā vbi non
potest per dementiā contra-
dicere: p̄sentire quis eā merito
credet. Sed si absens filia
sit: dicendū erit nō ex volūta-
te ei⁹ id factū: cauēdūqz a p̄e

o Stipulatio. id est promissio facta extraneo. sic. s.
de condi. inde. l. si non sortem. s. penul.
p. c. Ut consentiat. scz expellim.
q. c. Contradicat. id est contradicendi causam habeat.
vt. ieo. l. dotem. z. l. si cum dote. s. eo autem tempore.
sed contra. ieo. l. ticia. vbi pater debet probare eam con-
sentire. sed dic qz probat coipso qz nō dissentit. Item no-
ta hic qz qui tacet consentit. argu. p̄tra. i. de fur. l. qui vas
s. vtare. sed dic pro et contra. s. de procura. l. filiusfamili-
as. s. inuitus.

r Contradicere. s. filia.
f. c. Credet. vt. s. de his qui sunt sui vel alieni iuris. l.
patre. s. si. sed contra. s. loca. l. qui ad certū: sed hoc ideo
quia contradicere non potest nisi iustam causam cōtra-
dicendi habeat etiam si sapit: ibi secus. sic ergo quasi cō-
sentit: vt. d. l. patre. et quasi p̄trahit. vt. s. de nego. gest. l.
ij. s. et si furiosus. s. si. curator. sed vere non consentit nec
contradicat. vt. j. de regu. iur. l. in negocijs. Item hoc po-
test intelligi si nō habeat causam contradicendi.
t. c. Sed si absens. non ergo pro eodē habetur absen-
tia z furor. z idē habes. s. de procura. l. ij. s. furiosus. z. j.
de iniur. l. sed si vnus. s. filiosfamilias. sed p̄tra. i. de re-
gu. iur. l. vbi. s. furiosus. et. j. de iure codicil. l. ij. s. furio-
sus. Sol. quo ad animū est absens vt ibi. quo ad corpus
presens: vt h. et sic cū non p̄tradicat nec cōtradicere po-
test: cum animus deest. vt. s. de procura. l. ij. p̄sentire di-
citur: vt h. et sic quo ad corp⁹ accipitur hic sed si absens
z. et dicitur absens si abest a loco vbi agitur. aljs aliter
vt. c. de p̄scrip. lon. tempo. l. fina. et de hoc dicitur j.
de verbo. signi. l. absentem.

o Stipulatio. id est promissio facta extraneo. sic. s.
de condi. inde. l. si non sortem. s. penul.
p. c. Ut consentiat. scz expellim.
q. c. Contradicat. id est contradicendi causam habeat.
vt. ieo. l. dotem. z. l. si cum dote. s. eo autem tempore.
sed contra. ieo. l. ticia. vbi pater debet probare eam con-
sentire. sed dic qz probat coipso qz nō dissentit. Item no-
ta hic qz qui tacet consentit. argu. p̄tra. i. de fur. l. qui vas
s. vtare. sed dic pro et contra. s. de procura. l. filiusfamili-
as. s. inuitus.

r Contradicere. s. filia.
f. c. Credet. vt. s. de his qui sunt sui vel alieni iuris. l.
patre. s. si. sed contra. s. loca. l. qui ad certū: sed hoc ideo
quia contradicere non potest nisi iustam causam cōtra-
dicendi habeat etiam si sapit: ibi secus. sic ergo quasi cō-
sentit: vt. d. l. patre. et quasi p̄trahit. vt. s. de nego. gest. l.
ij. s. et si furiosus. s. si. curator. sed vere non consentit nec
contradicat. vt. j. de regu. iur. l. in negocijs. Item hoc po-
test intelligi si nō habeat causam contradicendi.
t. c. Sed si absens. non ergo pro eodē habetur absen-
tia z furor. z idē habes. s. de procura. l. ij. s. furiosus. z. j.
de iniur. l. sed si vnus. s. filiosfamilias. sed p̄tra. i. de re-
gu. iur. l. vbi. s. furiosus. et. j. de iure codicil. l. ij. s. furio-
sus. Sol. quo ad animū est absens vt ibi. quo ad corpus
presens: vt h. et sic cū non p̄tradicat nec cōtradicere po-
test: cum animus deest. vt. s. de procura. l. ij. p̄sentire di-
citur: vt h. et sic quo ad corp⁹ accipitur hic sed si absens
z. et dicitur absens si abest a loco vbi agitur. aljs aliter
vt. c. de p̄scrip. lon. tempo. l. fina. et de hoc dicitur j.
de verbo. signi. l. absentem.

o Stipulatio. id est promissio facta extraneo. sic. s.
de condi. inde. l. si non sortem. s. penul.
p. c. Ut consentiat. scz expellim.
q. c. Contradicat. id est contradicendi causam habeat.
vt. ieo. l. dotem. z. l. si cum dote. s. eo autem tempore.
sed contra. ieo. l. ticia. vbi pater debet probare eam con-
sentire. sed dic qz probat coipso qz nō dissentit. Item no-
ta hic qz qui tacet consentit. argu. p̄tra. i. de fur. l. qui vas
s. vtare. sed dic pro et contra. s. de procura. l. filiusfamili-
as. s. inuitus.

r Contradicere. s. filia.
f. c. Credet. vt. s. de his qui sunt sui vel alieni iuris. l.
patre. s. si. sed contra. s. loca. l. qui ad certū: sed hoc ideo
quia contradicere non potest nisi iustam causam cōtra-
dicendi habeat etiam si sapit: ibi secus. sic ergo quasi cō-
sentit: vt. d. l. patre. et quasi p̄trahit. vt. s. de nego. gest. l.
ij. s. et si furiosus. s. si. curator. sed vere non consentit nec
contradicat. vt. j. de regu. iur. l. in negocijs. Item hoc po-
test intelligi si nō habeat causam contradicendi.
t. c. Sed si absens. non ergo pro eodē habetur absen-
tia z furor. z idē habes. s. de procura. l. ij. s. furiosus. z. j.
de iniur. l. sed si vnus. s. filiosfamilias. sed p̄tra. i. de re-
gu. iur. l. vbi. s. furiosus. et. j. de iure codicil. l. ij. s. furio-
sus. Sol. quo ad animū est absens vt ibi. quo ad corpus
presens: vt h. et sic cū non p̄tradicat nec cōtradicere po-
test: cum animus deest. vt. s. de procura. l. ij. p̄sentire di-
citur: vt h. et sic quo ad corp⁹ accipitur hic sed si absens
z. et dicitur absens si abest a loco vbi agitur. aljs aliter
vt. c. de p̄scrip. lon. tempo. l. fina. et de hoc dicitur j.
de verbo. signi. l. absentem.

Johā. dicit vnā
quam pater quā-
doqz solus inten-
tat. quādoqz adū-
cta p̄sona filie. qm̄-
qz sola filia. aliud
est in actione iniu-
riarū quesita pa-
tri per filium: quia
sunt due. vt. j. de
iniurijs. l. pf. Itē
no. qz filia potest
per alitū quod nō
per se. sic. s. q̄ res
pigno. obli. pos. l.
anilo. sed magis
dicitur non impe-
dire qz agere. sic
j. s. manumif. vin-
di. l. si pater. in fi-
n. c. l. i. scz filie.
sed quidam dicit t
patri: qd non pla-
cet. quia z si filia
nichil fecisset: ta-
mē pater in eum
casum nō ageret.
vt. c. de rei vro.
ac. l. i. s. videam⁹.

Tacēs
an con-
sentire
videat.

factū
socij cō-
socio nō
nocet.

a **R**atam rem. et si omnia sit de rato satisfactio: dic vt J. eo. l. si cu dote. §. si pater. Item cu cauet de rato si mouit filia: ammō stipulatio nō cōmittit. vt J. rē ratā habe. l. si. b **S**ciat. debet ergo et denunciari si ignorat: alio nō est opus. vt. §. de euic. l. herennius. et de act. emp. l. in fi.

c **N**ō cōtradice. sed si latet dic vt. J. eo. l. si cu dote. §. sed si latet. Item facit. §. de pcur. l. nō solū. §. si de dote. §. sequens. §. si pater. videt J. sed ubi in actōe iniuriarū que sunt due. et si sua agit pater nō cauet: vt ibi: sed si noie filie agat sic: vt. J. rē ratā haberi. l. si sine. §. si. at actio de dote vna ē. vt. §. pxi. §. no. vel dic qd et si noie filie agat: non caueat vt ibi. aliud si eius. pcurator: vt. d. l. rē ratā habe. nā puii-

puiile legi patri datum suuz pxi nō trāsit ad aliu. sic. J. de leg. ij. l. cū aliu nō patronus.

ratam rē filiā habituraz. vbi em sapit/scire eaz exigimus vt videat nō cōtradice. **I**n dote que est cōis patri et filie solutio spontanea facta vni sine p̄sensu alterius nō liberat soluentē ab alio nisi pecunia sit cōuerfa in vtilitatez alterius directe vel p̄ indirectū. h. d. cum. l. seq. Alexan.

Paulus. **N**ō solū aut in exigenda dote que cōis est patri et filie vtriusqz volūtas exquiri. nec alter alterius deteriorē cōditionē facere pōt. **S**ed si pecunia ad patrē peruenerit quā filia accepit: actio de dote vtriusqz tollitur i.

Maritus soluēs dote patri vxoris sine cōsensu eius: si pater postea alteri viro filie dat illā dote: filia repellitur si agat cōtra primū maritū. hoc dicit. **P**omponius.

On soluz. in engēda. existit ab inuito. vt. J. de lega. iij. l. fidei pmissa. §. si rē. exoluitur maritus sponte. videbat em qd licet nō solus exigat: tñ soli extra iudiciū soluat: vt in adiecto. vt. J. de solu. qd stipulatus. nō tñ est ita. et cōtra existit. pcurator: l. nō tñ ci soluit. vt. J. de solu. l. hoc iure.

e **Q**ue. fit relatio ad id qd daf intelligi per pcedens. et dic que id est cuius p̄actio. nā ipsa dos est viri: cōsumpta fonte. vel ipsa dos est cōis eoz respectu iuris: qz vter qz hz actionē. p ea. vel dic que. id est qz. Sed qualiter est actio cōis. Rñ. sicut duobus heredibz actio hereditaria: et sic. p diuiso. qz sic est in illa. vt. C. fami. her. ea que. et p̄ exercet suā partē et partē filie vel venus vtriqz in solidū cōpetit vt duobz reis stipulādi. §. plusculū hz pater. scilz exercitū. vt. §. l. pxi. §. deniqz pater. et. C. de bo. que libe. l. si. §. vbi. p̄sensu tñ filie vt hic. nisi in casibz notatū in. d. §. deniqz. et fm hoc non opz qz ambulet actio de vno ad aliū qd raro fit: tñ qñqz cōtingit. vt. §. de vfrusu. l. adhuc. §. si operas. §. vterqz exercebit: diuersis tñ casibz. vt. C. de rei vxo. act. l. i. §. accidit. et §. videamus. §. fm hoc qre cauet de rato. vt. §. l. pxi. in fi. Rñ. ppter filie p̄sensum qd abest: sine quo nō agit nisi caueat. qd in duobus reis stipulādi nō est opus cū sine alterius p̄sensu alter agat.

f **A**lter alterius. i. filie vel etiā extranei qui dedit dote et stipulatus est incōmūcū sibi reddi. vt. J. de solu. l. qui hominē. §. si gener. et §. de alie. iudi. mu. cau. fac. l. i. et J. de reg. iur. nō dy. et. C. de an. excep. l. vt perfectius.

g **D**eteriorem. etiam si soluat p̄ patri. vt. C. de rei

vxo. act. aut. sed q̄uis. h **P**eruenit. qd est q̄litercūqz in rez patris vertat etiā si se demuo dote ex ea: cuz hoc onus patris sit. vt. §. de in rē ver. l. et ideo in fi. et l. se. et d. aut. sed q̄uis. idēz si pater nō habuit cām p̄tradidit. vt. J. e. si cū dote. §. i.

i **T**ollet. quia ipso facto ratū habet. vt. J. rē ra. ha. l. paulus respondet nōm. et. C. de p̄di. inde. l. indebitū. et retro trahit. vt. C. ad mace. l. si. itē no. qz liberos soluēdo aliū dūmō pecunia ad creditōrē pueniat. vt. §. de p̄cti. here. l. §. et si lege. §. si minor. ibi. naz. et si id. et. §. de neg. gest. l. si liber. et. J. de solu. l. quoties. ac.

S pater sine cōsensu filie dote a viro exegisset et eandē alij viro ei⁹ filie noie dedit: et mortuo patre filia cū puore viro ageret: doli mali exceptione repellitur. **U**bi pcedit matrimoniu et sequit traditio dotis ex die traditōis dotis tēpus cōputat ad discernendū pro quota pte fructus ad virū pertineat et pro quota ad vxorez soluto matrimonio. h. d. Alexander.

Diuisione anni n̄ ei⁹ quo diuortiu factū est querit an ex die ptracti matrimonij: an ex die tradit⁹ marito fundi maritus sibi cōputet tēpus. et vtiqz in fructibz fundi a viro retinēdis: neqz dies dotis p̄stitute: neqz dies nuptiarū obseruabit. sed quo p̄t muz dotale p̄diū p̄stitutū est: id est tradita possessio est.

Si pcedat traditio noie debiti aget. vt. J. de solu. l. qui hoīem. §. si gener.

Diuisione. dic ex quo et vsqz quo fruct⁹ dotis sunt viri. et certe ex quo hec duo interuenerit. §. qz matrimoniu est: et dos data: alterū tñ nō sufficit. nā ante matrimoniu date dotis fructus augent dote. postea date ex die quo est data: fructus sunt viri vt hic et in seq. l. et hoc vsqz ad vltimū annū m̄rimonij si mō et onera subit: alio nō: vt. J. e. l. in insulā. §. vfruas. et de excep. do. l. si. in prin. et. §. de iure do. l. cū post. §. in domū. qui vltimus annus incipit habuo respectu ad principiū qñ p̄dicta duo cōcurrunt. vt hac. l. ar fructus vltimi anni diuidunt: vt p̄ quota durauit m̄rimoniu p̄ tota habeat vir: p̄ alia vxor. vt. J. eo. diuortio. et. C. de rei vxo. act. l. i. §. sed et nouissimi. alij dicunt qz hic durauit matrimoniu p̄ annū vel min⁹. erūt ergo fructus viri ex quo hec duo cōcurrunt vsqz ad finem matrimonij.

n **A**nni eius. i. vltimi anni matrimonij. o **T**raditū. constante matrimonio. p **S**ibi. i. ad suū cōmodū vt lucret fructus. q **C**ōstitute. pacto sine traditōe: ne sibi statū dicit. r **N**uptiarū. i. ptractarū si nō tñ tradita erat. s **P**ossessio est. nuptijs p̄cedētibz: fec⁹ si possessionis traditio nuptias p̄cessit: qz tunc augēt dote: vt. J. l. pxi. et §. de iure do. l. dōns fructus. §. i. p̄te rea et alia rōne: qz dote tale p̄dictū nō pōt dici ante matrimoniu p̄ctū: qz dote

Diuortio. als lex: als. §. papinianus. Et die Berta nupit ticio in kalē. octobris z vineā dedit in dotē vuis plenā. sequēti mense. s. kalē. nouēbris: iam pcepta vindemia locauit vir fundū ad annū pro. xij. et in eodē anno in fine ianuarij solutū est mrimoniū: sic durauit mrimoniūz qtuor mensib⁹ a die quo fuit tractū: sed a tpe locatiōis per tres mēses. certū est aut fruct⁹ debe re diuidi hui⁹ an ni inter virū z vxo rem. et pro quota parte anni dura uit mrimoniū. p rata habeat vir. p alia vxor. vt. §. e. l. de diuisione. qro ergo quātū dicas hoc durasse mrimoniū vt sic scias

Diuortio fact⁹ fruct⁹ diuidi ait⁹: nō ex die locatiōis: sed habita ratiōe pcedētis tēporis quo mulier in mrimoniū fuit. Neqz enim si vindemie tēpore fundus in dotē datus sit: eūqz vir ex kalen. nouēbris primis fruendū locauerit: mensis ianuarij sū prema die fact⁹ diuortio reti nere virū z vindemie fructus et eius anni quo diuortium fa

ctum est quartam partē mercedis equum est. alioquin si collectis videmij altera die diuortii intercedat: fruct⁹ integros retinebit. Itaqz si in fine mensis ianuarij diuortii fiat: z quatuor mēribus mrimoniū steterit: vindemie fructus et quarta portio mercedis instantis anni confundit⁹ debebunt: vt ex ea pecunia tertia portio viro reliquatur.

quantā partē vindemie z mercedis debite ex locatiōe habeat vir. Ad qd dic q si inspiciat tps locatiōis inueni es tribus mēribus durasse: sic vindemiā totā pcam bulā: z quartā mercedis hz vir. qd est absurdū. qz si in kalen. nouēbris iam pcepta vindemia fieret diuortium: totā vindemiā haberet vir. qd est falsum. vt. §. e. l. fruct⁹. si qo inspicias tps quo fuit mrimoniū tractū inueni es durasse mrimoniū quatuor mērib⁹. et sic tertiā partē vindemie z mercedis hz vir: hoc est verū. et sic annus incipit a die tracti mrimoniū: z a die date dotis nō a die locatiōis. qz autē tps cōtracti mrimoniū z vinee date in dotē inspiciat: z nō tps locatiōis. pbat in duo casu. nā pone ecōtra q post pceptā vindemiā dedit mulier viro in dotē vineā vacuā in kalē. octobris vel nouēbris: z eodē anno kal. martij marit⁹ locauit eandē pro. xij. mense apulis factū est diuortii. quero ergo quantā partē mercedis hz vir: z quidē si inspicias tps locatiōis hz. xij. qz ex tunc vno mēse durauit mrimoniū. si autē tēpus mrimoniū qd durauit quinqz vel sex mēribus: p tanto lucra bitur vir: et hoc est verū. vindemia aut pcam bulā a mu liere ante cōtractū mrimoniū pcepta nō diuidit. vt §. e. l. §. apparet z c. quod hic tungas. h.

a Facto. i. si morte sit solutū mrimoniū. Ir. nā sic fit reddito z diuisio. vt. C. de rei vxor. ac. l. §. sed z nouit simi. in casu videtur contra. s. si superstes mulier sit alēda ab heredibus viri infra annū cum aliud non habeat. quod dic vt. C. de rei vxor. ac. l. §. exactio.

c Fruct⁹. nāles z iduistiales qz vir pcepit z mercedē debite marito ex locatiōe sūdi dotal vt declarāt iferioza. nā oia hec sunt fructus. vt. §. de vsufru. l. arboribus. §. i.

d Tit. §. papinian⁹ de se loquens: vt ibi z testimoniū eius verū est: de se loquens euāgelista Johānes: z sunt similia. §. de adoptio. l. si pater. §. qui duos.

e Locatiōis. qz hoc sit statū in lra explanat. Azo.

f In mrimoniū. qui fundus fuit datus in dotem. vt. §. eo. l. de diuisione.

g Vindemie. non percepte. puta kalen. octobris quo h fundus vineatus. (etiā die fuit mrimoniū factū.

h Locauerit. pro. xij. aureis puta in annum.

k Ianuarij. puta eiusdem anni.

l Suprema. i. vltima. sic. §. de vul. sub. l. ex duobus.

m Fructus. oēs. Azo. **n** Quartā. qz quarta pte

Retinebit. s. vir. quod est falsum. vt. §. l. proxi. ideo aliud dicendum vt subicit. §. e. l. §. non solum.

Itaqz. nunc soluit predicta.

Et qtuor. octobr. nouēbris/decēbr. z ianuar. Jo.

fructus. omnes deducta impensa. vt. §. l. proxi.

Confundi. i. commisceri. sic. C. de colla. illam.

Ex ea. id est vindemie estimatiōe: z quarta portio ne mercedis. Johā.

Tertia portio. i. tres aurei. sed cur nō tertia cū ter tia parte anni durauit mrimoniū: Rñ. nēn debet ante computari illa pensio qz debeatur: sed nēn fuit debita marito nisi tribus mensibus: aliud si prius locasset. nā ciuiliis z naturalis accessio equiualeat. vt. §. de vsu. l. vsu re. z de peti. her. di. l. mercedis. sed opponitur ergo inspicitur tēpus locatiōis qd in punctio negauit. Rñ. tē pus locatiōis inspiciat vt sciamus quid percipitur. tē pus mrimoniū: vt sciamus pro quota parte anni lucrifaciat vir id quod percipit: et sic pro tertia. vñ ergo au reū de tribus habeat vir. Sed quare pro primo mense aliquid de pensione habeat: Rñ. qz in illo subijt onera mrimoniū. vnde etiam emolumentum habeat. vt. §. de regu. iur. l. fm naturam. als si pro illo mense non haberet non tertiā quartē: sed d quartam quartē haberet vir p d enere. Item cur tota merces. s. xij. aurei veniunt non in contributione vt totus fructus. seu cur non lucratur totam tertiā mercedis: cum z tanto tēpore sustinuit onera mrimoniū post locatiōe: Rñ. qz ille. s. fructus vinee totus est perceptus: sed non tota merces. Sed opponitur qz z pensio videtur pcepta fitione iuris. vt. §. de regu. iur. l. qui actionē. maxime qz viri sollicitudine sola: sed fruct⁹ etiā sola natura pcpunt. vt. §. de rei ve. l. si nauis sed pōt respō. vt. §. de regu. iur. l. minus. alij qz mulier gra uat in colono cui hz necesse stare. vt. §. e. l. si filio. §. penul. et argu. §. de bo. au. iudi. pos. l. in venditione. nam hic fit translatio ex necessitate vt ibi. et ideo releuet in alio vt non contribuat pensionē totam. vt arg. §. de iurciu. l. eū qui. Vel dic fm eos qui dicunt pensionē non nisi in fine anni esse soluendā totā: qz pensio cū effectu peti non potuit: sic nec contribuū. sed illud dic vt no. C. loca. l. edē. Alij vt Jo. dicunt q tria contribuuntur. re. sed. ix. spe p rata. iij. mensū. de. xij. mēribus. q. d. vno mēse detracto ne. xij. mensium fiat contributio. vt est arg. §. e. §. ut si mē

vt. §. de regu. iur. l. fm naturam. Itē rōne spālī: qz se quis inconueniēs vt subijcit: alioquin z c.

Alioquin. id est si dicas lucra ri omnes secuta locatiōe: ergo idē erit ea nō secuta. nā ad absurdū sequitur aliud absurdum.

Collectis. id est pceptis a marito.

Sec. 7. Interdum. nā in mercede idem qđ in fructu. vt
ā. de pen. here. l. mercedes. vel sit cōtributio cū ea oīno
debeantur. id est cōpleto anno. nā si ex nouem aureis
residuis contribuimus quatuor pro quatuor mētib⁹.
et alios quatuor pro alijs quatuor: ponendo vnum au-
reū pro vno mēse

Supraueret vn⁹ au-
reus pro quo eēt
adiciendus alius
mēsis: sic istum
vltimū annū mē-
monij faceremus
de. xij. mētib⁹.
qđ esset absurdū.
contribuimus er-
go sic qđ pro p̄mis
quatuor mētib⁹
pferemus. iij. au-
reos: dimidiū de-
ir. et sic superunt
alijs quor aurei
dimidi⁹ pro alijs
quatuor fm Joh.
sed Azo. 7. R. nec
re nec spe tribui
nouem dicūt: sed
mulier integra ha-
beat. 7 ad dictos

Scident qđ vir nichil lucrī habuerat eo anno de eo fun-
do: hic sic. Item an sine cessione ager mulier cōtra colo-
num pro reliquo r̄se ex locatione mariti. arg. qđ sic. 3. de
don. inter vi. 7 vro. l. vros marito. sed dic contra. C. per
quas p̄so. no. acqui. l. i. sed cedere debet vir. vt. 3. de pec.
here. l. iulianus. Alij qđ caueat marit⁹ de dando cum ha-
buerit seu nunc det quantū vendi potest hoc nomen. vt
Iad. l. fal. l. in quantitate §. magna. 7. l. eo. l. si filio. §. h.
Item siue dica tria tñ siue etiā. ir. cōtribui: nōme fru-
ctus duorum annorū contribuitur saltem in parte: 7 ta-
men non nisi tertia parte vnius anni durauit matrimo-
niū. Rñ. non cōtribuitur. nam annus incipit a die tradi-
tione vinee. vt. 3. c. l. de diuisione. no. a die quo fuit culta an-
no precedenti. perinde ergo habetur ac si iste annus ef-
set fertilior altero. et facit. 7. §. in seruo.

Scōtrario. bene dicit ecōtrario. qz. 3. loquitur qñ
mulier dedit fundū in dotē ante qđ p̄peret vindemiā. h
loquitur quādo iam perceperat vindemiā. Item bene
dicit idem: qz in vtroq; casu diuisionem fructus vel
mercedis cōputat tēpus non a die locationis: sed cōtra-
cti matrimonij 7 traditi fundi. sed male videtur dicere
idem. quia 3. dicit diuidi illā portionem mercedis tñ. i.
quartā que cessit 7 venit constante matrimonio: hie totā.
nam fm illud esset hic diuidenda. xij. tñ pars vt ei⁹ di-
midiam vir haberet: quia durauit matrimonij p̄ sex mē-
ses: potest tamen dici qđ in hoc casu benignius agatur
cum marito qui nullum alium habuit fructum constan-
te matrimonio. sed 3. habuit alium. f. vindemiā: vt assi-
gnatur in vtroq; casu. Azo. et sic idem sed non per om-
nia idem. sic. 3. ad vel. idem. nam 7. 3. fructus cōtribui-
tur: hic mulier habet. vt. 7. §. apparet. alijs dicit per om-
nia idem. et dicit qđ supra fructus fuerunt. xij. quarta
pars mercedis tria. et sic. vv. de quib⁹ habet vir. v. vro.
decem: cum tertia parte anni durauerit matrimonium.
Item et hec locatio pro. xij. vt. 3. et matrimonium fuit
quinq; mensibus: 7 sic vir habet quinq; sicut. 3. 7 sic per

omnia idem. sed non placet. quia hec similitudo magis
est in facti accidentia qđ iuris dispositione. nam raro hic
casus accideret 7 ad ea 7. vt. 3. de legi. et senatuscon. l.
nam ad ea. sed pla. dixit se non legisse qualiter hec idē-
titas assignetur: sed dic vt dixi. et sic in facto fit cōtrarie-
tas: in iure identit-
tas: licet non per
omnia. 3. fm Jo.
est idem. cum 7. 3.
futura pensio con-
tribuatir spe. vt
ibi no. Uel fiet for-
te de toto contri-
butio. cum ea om-
nino debetuntur
id est cōpleto an-
no fm Jo.
b. 7. 3. percepta.
kalē. octobris.
c. 7. Statim. eif-
dem octobris scz
kalēdis. 7 sic ma-
trimoniū durauit
sex mensibus. vel
die statim. f. kalē-
dis nouembis. 7
sic durauit. v. mē-
sibus.

De parte fructū restituē-
dā vro. pōt obijci p̄vitiū com-
p̄satio p̄ reb⁹ a viro vro. do-
natis: vel p̄ eā amotis: et viro
restituēdis. 7 qđ dicit in anno
(vt si p̄ q̄ra am durauit mrio
nū vir lucret fruct⁹) hz locū in
semestri qñ bis in āno idē fru-
ct⁹ colligit. et sic si singulo qñ
quēnio vn⁹ tñ fructus colligit
quiquēniū p̄vno anno habet.
h. d. vsq; ad 5. non solū. Alex.

Duodecimam. pro vno mense qui fluxit a die loca-
tionis vsq; ad diem duorū.

Fuit. qui fuerunt sex vel quinq;.

Debeatur. pro tota locatione. Item et contribu-
tar spes future vindemie. vt. 3. pro. §. Item aliter di-
tinguitur in predio vendito nunc: alijs locato prius. vt. 3.
de iure fil. l. si. 7 in usufructu. vt. 3. de usufru. l. defuncta.

Item si messes. Berta nupsit scio kalen. nouēbris.
et in eodem anno postea diuertit kalen. augusti: dede-
rat autem fundum in dotem. pars cuius erat vinea vel
per totum erant vites in arboribus: vt est iucie 7 in ter-
ra labous. hunc fundum vel mulier ante matrimonij
vel vir postea locauit colono constituta mercede in nū-
mis pro mensibus. xij. et pro vindemia alijs. xij. imper-
sa igitur mēsiū 7 pecunia future vindemie cōtribuit.
vt pro tribus partibus vir. pro quarta vro. habeat: cū
pro tribus partibus anni durauit matrimonium.

Sequantur. qz nūmis colit qui. ppue colonus dicit
tur. vt. 3. loca. l. qui merces. §. vis maior. vel die 3. Azo.
et. 7. qđ colonus a muliere conduxerat 7 ei statim pecu-
niā soluerat: posteaq; in eo anno durauit matrimonij
et tunc diuiditur spes future mercedis futuri anni.

In computatione. predicto modo faciēda.

Vindemie. i. pecunie que loco vindemie erat. Azo.
vel die qđ fundus ad messem erat locatus nūmis: sed
non ad vindemiam. et ita vir percepturus erat. et no. qđ
hoc casu mulier cauet. vt. 7. ca. l. §. interdum.

Apparet. inferet ex eo qđ dictū est in §. ecōtrario.

Mulier. vel vir. vt. 3. eo. l. si ante.

Venire. secus in perceptis constante matrimonio
ante vltimum annum tamen inchoatū: quia sunt viri.
Item secus in perceptis vltimo anno siue cōstet adhuc
matrimonij siue non: tunc cautio exponitur. vt. 3. §. in-
terdum. finito autem vltimo anno percepti omnino re-
stituuntur. vt. C. de rei vro. ac. l. §. fructibus. et de his
die vt. 3. eo. l. de diuisione.

a In alieno hoc est contra nos qui dicitur maritum dñm rei dotalis. vt. s. de iure do. l. cū post. s. in dotes. sed dic q̄ dicitur quasi notat viciū. nō autē est expressiuum veniens. vel dic alieno. s. spe. sic. i. c. l. si cōstante. s. si maritus. et hoc no. C. de iure do. l. in rebus. sed si est viri: ergo totus thesaurus

de esse su^o. vt. C. de thesau. l. i. lib. p. et insi. de reruz diui. s. thesaurus s. certe et fundus est viri et tamē restituit. nā et vir nō retinet nisi fructū nā nō incrementuz alluionis. vt. s. de iure doti. l. i. i. Itē ancilla dotalis est viri et tamē partū non retinet vir. vt. C. de rei vro. ac. l. i. s. itaq. sit ergo suus s. restituit vt bone fidei pos. qui facit fructus suos. sed restituit extātes. vt. C. de rei vēdi. l. certū est. et facit. de acqui. reruz domi. l. si is. et de iure fisci. l. non in-

teligitur. s. si. et s. de usufruc. l. si ab sente. s. si. **b** Si vir. disimulauit aut renascit si sic est fructus etiā viri et impēsa lapidicane ei restituit aut non renascit et nō est fructus nec est viri nec impēsa ei restituit. et in pmo casu sit fundus melior: si do deterior. **c** Si fructuosiorē. q̄ pl^o ex lapidiciana recipit q̄ si co. d. Mariti esse. et impēsa facta in lapidiciana (l. ref. na querēda restituit ei. vt. s. de fun. do. l. si. ab) ergo nō tā tū et s. si minus fructuosus fundus fieret: nec marmor est fructus nec est viri: sed ipm viri cuius pretiū est dos. vt. s. de iure do. l. si ex lapidiciana. nec impēsa restituit ei. vt. in. d. l. si. de fun. do. in pun. et huc subicit et ipensa et. et sic mutat hic casuz et impēsa et. et sub. als qñ fund^o deterior est fact^o. nā cū sit in culpa nō dz ei impēsa restitui. vt. s. pti. s. ibi si minus et. et cū fructuosior qz ad ppetuā vitū litare agri: refundit ei impēsa. vt. et. j. n. i. l. i. y. s. nos gñali ter. sed si mulier nō gñnat virū accipe tunc ad exhibē dū. vt. s. de p̄scrip. ver. l. gñuisti. et de dona. l. qu. factū sed si nō eximit: s. d. tantū impensam sciat. tunc de dolo tenet. vt. s. de dolo. l. si cum.

e Pretianda. subau. als qñ fund^o deterior fact^o est. **f** Quia nec in fructu. marmor nō est fructus: sicut nec thesaurus. nā vtrūq. semel remotiū nō renascit. als sec^o vt subicit: est bona rō: qz nō fuit vtilis impēsa qñ nō renascit q̄ vtilis et necessaria restituit. vt. d. l. si. de fun. do. et est alia ratio: qz de fructibus debet deduci nō als. vt. j. ea. l. s. impendia.

g Talis sit locus. s. vel lapidiciana. **h** Alienus. vt aurifodina et salina. vt. s. qz cu-

iusq. vniuersita. no. l. i.

i Habebunt. si tales materie ibi renascant. vt. s. de fun. do. l. si. s. p. et. et fact. s. de contrahen. empt. l. in lege fundi.

k Cauet. nuda cautione. vt. C. de verbo. sig. l. sancimus. arg. j. te. l. si p̄stāte s. q̄nens et cōtra vir cauet mulieri de pensione. vt. j. eo. l. si si lio. s. f. i. n. a.

l Stantibus. i. pendentibus. qz sunt pars fundi. vt. s. de rei vendi. l. fructus.

m Si nō plus. qz toto anno durauit m̄mōniuz.

n Reddet. annua bima trima die. s. cū etiā imobilia s̄m hoc ius restituerētur annua bima trima die. vt. C. de rei vro. ac. l. i. s. exa. ctio. quō stati fructus restituit. Rñ. de q̄nquē. ali fructu die. vt. s. s. qz in anno. vel dic qz fiat hic mēto no: ui iuris de illo. s. eracio. s̄m qz statim restituum in mobilia. sic et als

o Impēdia facta gratia que redoz fructuū de fructib^o deducunt: cetera necessaria et vtilia repetuntur. Bar.

p Impēdia aut fructuū p̄ci p̄dōz causa p̄po. ait^o qz in arādo serendo qz agro impen sum est: quod qz in tutelā edificioz egrūve seruū curāduz:

s. de inoffi. testa. l. si nō mortis. item qd si facto diuortio fruct^o sunt maturi. Rñ. nec vir reddit qñ p̄cipiat: nec mulier cauet. arg. C. de secun. nup. l. i. et j. vt in pos. lega. l. si is a quo. Item quid si mulier velit fundū relinquere m̄terim viro: nunquid cauebit? Rñ. in eius electione vide tur. arg. C. de secun. nup. l. hac edictali. s. mobiliū. nam fauere mulieris hoc dicit qd hic dicit. Item de quo cauet hic mulier. Rñ. de fructibus restituendis pro rata. vt. s. de iudi. l. in omnibus. vel etiā de nō minuentis vt de vtroq. vt arg. s. de p̄ci. heredi. l. diuus. qz de vtroq. intelligi p̄t. Item hec diuisio fructuū locuz habet nisi vir debeat lucrari totā dotem ex pacto: qz tūc vir cēs fructus hz. vt. C. si dos cōstante matrimonio. l. vna.

o Cum focero. i. patre viri.

p Alterutrus. s. mariti si patre nō habet. vel patris mariti qñ habet patre qui dotē reddere debet.

q Impendia. in multis locis dixit de impensis facta a viro. nunc audi que sunt impense fructuū: de quibus dicit s. c. l. fructus.

r Aut. scz esse.

s Impensum est. et in alijs. vt. j. de fun. instruc. et instr. de l. instrumenta. et j. i. l. qd dicit. et s. de p̄ci. here di. l. si a patre. s. pe.

t In tutelam. i. tuitionem: scz vt libentius inhabitetur et fructus percipiantur. si autem ad perpetuam rei vtilitatem necessario vel vtiliter repetitur. vt. j. statum. s. plane.

a Fructus. qd est idē qd opa. vt. s. de ope. ser. l. fruct.

b Sed he. facte scz in fructibus.

c Nō petunt. nō ob. i. de bo. au. iudi. pos. l. pretor. s. his verbis. qz nō lucratur ibi creditor fructus. ideo re cuperat expensas.

d Anni. qz to-

to anno duravit

matrimonium.

e Satisfacien

dū est. nec em fructus.

f. est nisi im-

pēsa deducta. vt

s. c. l. fruct. 7. s.

fami. her. l. si fun-

ditus. 7. titu. i. l. iij.

s. nos. 7. i. eo. l. in

insulam. s. fruct.

7. s. de vsur. l. qd

in fructu 7. s. de

ope. ser. l. si. s. qd

si vno anno plus

impedit qd colle-

git. nunqd de se-

cundo quo soluit

in finoniū deduc-

et ante parit. ar.

q. sic. vt. s. e. l. fru-

ctus in fi. 7. s. de

pen. here. l. qd si

sumptū. s. alij cō-

tra. vt. i. i. l. fi. 7.

hic innur. qd ma-

gis placet. vt. i. e.

l. s. fina.

f. Ullam. i. do-

mūculam in rure

gratia fructuū. vt. i. de verbo. sig. l. fundi. Accur.

g Necessario. i. vtiliter. nec est em necessaria impēsa.

vt. i. de verb. sig. impēse. vel dic necessariā fructib nō sō

necessariā fundo sūm Jo. vt. i. de vsur. le. l. gñali. s. luc.

h Culpa sua. als fec. vt. s. e. l. si fūdū. ibi si min. 7. c.

7. s. de neg. gest. siue hrditaria. 7. i. de le. l. dom. 7. l. seq.

i Petitiō. sūt em he ipēse rei nō fructuū. vt. i. ti. i. l. iij.

k Marito actionē. mandati vel neg. gest. vt. C. de rei

vro. ac. s. sed nec ob impensas. 7. i. ti. i. l. voluntarie. 7. tñ

lucratur totū fructū. 7. sic est ptra. i. e. l. in insulā. s. fruct.

sed ibi soluto matrimonio fuit pceptus. vel si eo cōstāte

nō tenebat ibi matrimoniu. Itē pastinā expone. i. plan-

tationē arborū iurta sumē ne terra ruat. inde pastina-

no. vt. i. de verbo. sig. l. impēse. sed pastio dicit loc. vbi be

stie pascunt. vt. s. de vsur. l. si quis binas. in fi.

l. s. fundus. ceditur. in initio cum dā. 7. sic nō refert

an renascat ibi vel nō. sed si vir postea inaperet in

cidere. tunc distinguit an renascat vel nō. vt. s. l. pri. s. si

vir. sūm 7. s. alij dicunt etiā qz hic distinguit an predicto

modo. p quibus est qz hic dicit fructus.

m Declarauerit mulier. sed videt hoc pactū nō vale

re. vt. s. de pac. do. l. iij. in pñca. quare dicit hic maxime.

vel dicit valere pactū qñ nō renascit 7. impropue dicit fructus.

Itē qñ renascit. 7. sic est fructus 7. valet pactū. qz

alia forte sunt in dote: 7. alius fructus eiusdem fundi. vt

d. l. iij. 7. C. de iure do. l. res quarum.

n Ex vindemia. eodē loco 7. anno collecta. vt luce. vt

s. eo. l. pxi. s. item si menses anni. Accur.

scz si ex edificio vel seruo fru- ctus aliqui picipiebant. s. heb impēse nō petētur cū marit⁹ fructū totius anni retinet: qz ex fructib⁹ prius impēsis sat- tis faciendū est. Plane si no uā villaz⁹ necessario extruxit: v⁹ veterē totā sine culpa sua⁹ collapsam restituerit: et impē se erit petitiō. Simili mō 7. si pastinā instituit: he em ipense aut i res nccias aut i vtilis ce dūt: paritūqz marito actionē.

Comodū lapidinarū ext- itentium in re dotali pertinet ad maritū nisi aliud actum sit hoc dicit Bar. Paulus. Fundus in dotem da- tus sit in quo lapis ce- dit: lapidinarū comodū ad maritū ptinere constat. Quia palā sit eo animo dedisse mu- lierē fundū vt iste fructus ad maritū ptineat: nisi pstrariam

o Unus immo duo. vt. s. eo. l. diuortio. s. qd in anno. que est contra. Solu. vti bi.

S Mora. qd est si mulieri fuerit oblata. vt. C. de vsu- ris. l. si p te. nō dico 7. cōsignata: qz forte res est que nō pōt psignari vt equus: secus in pecunia sūm quosdāz.

voluntate in dote dāda decla- rauerit mulier.

Impēsa facta in certis fru- ctib⁹ deducit ex alijs fructib⁹ eiusdē āni 7. eiusdē fūdi. Bar.

Ab in sementez erogat: si nō respōderint messes ex vin- demia deducet: qz totus an- ni vnus fruct⁹ est.

Mora mulieris in nō rec- piendo fundū dotalē facit ma- ritum teneri de dolo dātari: et de fructib⁹ quos percepit. Bar. 7. Alexan. D ompo-

S Mora per mulierem fuerit quomin⁹ dote re- cipet: dolus malū dātari in ea re: nō etiā culpa marit⁹ pre- stare dym: ne fact⁹ mulieris i p- petuū agrū ei⁹ colere cogat⁹. fructus tñ qui puenissent ad virum redduntur.

Actio de dote pfecticia cō- solidatur in patrē si filia singa

offerre. vt. i. de verb. ob. l. si seruū. s. sequit. si hō dies nō inesse fec. qz nō exigere oblatio. vt. s. de act. emp. l. rō. s. mora. s. qz iter pcellari debitor d. vt. s. de vsur. l. mora

q Dolum. qui pponderat culpe mulieris. vt. s. ad le. aquil. itē si obsterit. s. fi. 7. l. si putator. s. dolus cū do- lo: culpa cum culpa compensatur. vt. i. eo. vtro. 7. s. de compensa. l. si ambo.

Culpam. si leuē. lata em dolo cōparat. vt. s. si men- fal. mo. di. l. i. s. lata. 7. s. de positi. l. quod ncrua. nisi in ca- su. vt. i. ad. l. cor. de sicca. l. in lege. 7. in alio insti. de suspe- tu. s. suspectus. 7. hoc ma: ime. ppter morā mulieris. nā nec als tenet nisi de dolo. vt. no. i. eo. si filiosa. s. maritū. 7. l. si pstate. s. si maritus. sūm 7. s. certe imo de leui cul- pa. vt. i. eo. l. etiā. s. i. 7. de iure do. l. in rebus. sed hic mora mulieris excusat a leui. vt. e. s. de peri. 7. cōmo. rei ven. l. illud. 7. l. si per emptorem. et. i. eo. l. semel.

De facto. nō factū vocat factū. qd dicit vt. i. de regu- iur. l. qui nō facit. s. quid si maritus in faciendo cōmisit culpā leuē: vel leuissimā. Rñ. tenet. vt. s. ad le. aquil. l. in lege. 7. hic in nō dando loquit⁹ vel negligēdo. s. sūm 7. q. nec tunc tenet cū res sue sint: que ratio nō est bona. vt. i. eo. l. si cōstante. s. si maritus. erat tamē p eo. i. de acquir. rerum domi. l. in bonefici.

Eius. l. mulieris.

Cogatur. l. vir.

Fructus tamē. licet colere nō teneat: si tñ colat red- det fructus. vt. i. de i. 7. s. de vsur. l. videam. 7. s. de here. red. l. veditor. 7. de rei vendi. solū. s. meū. 7. de pdi. fur. l.

pastina- tio 7. pas- sio dif- ferunt.

Dolus cū dolo culpa cū culpa cō pensat.

si seruus s boue nam dolus esset no reddere eos. vt. E. mada. l. si pcurator s dolo.

S ab hostibus nupta. nec enim nupta erat captiuitate soluere matrimoniu. vt. J. de cap. l. in bello. s. me dio te pte. in fi. s. i. eo. l. si quis. sed ppter fictionem le.

cor. fingit mortua preambula hora captiuitatis. s sic vxor mortua e vt. J. de vulg. substi. l. lex cor. s. hodie ptra. qz non soluit matrimoniu p ca ptiuitatem. vt in aut. de nup. s. sed etiā captiuitatis. sed deputato alitero coniugum distinguit. vt. C. de repu. l. i. f. viru ve lut remanere i ma trimonio vel non ille qui est in ca ptiuitate.

Debeat. si fuerat pactus. no als fm Jol. licz q das ptra. vt no. s. eo. l. i. s. i. s. i. facit s. de tu. do. l. pro fecticia. s. fi. s. de euctio. l. pater. et C. eo. dos. vel dic hciure successio nis. quia pater ei successit. vel veno loquitur codex casu cu fuerat in pte state patrio. s. te pte mortis non: qz serua hostiu: qz in fingit ante mortua copetit patri actio. s hoc si pstat ca esse mortua. als expectat. vt in. d. aut.

Lucrifacere. dic ex pacto qd fecerat de dote lucran da si ipsa predece dert: qd dicitur occidit: adez est si ne gigitena eius perit: qz medicu forte in ea curada no ad huius vel malu adhibuit. vt. J. de his qui. vt indignis. l. iij. s. de edi. edic. l. qd si nolit. s. si macipiu. s. J. de libe. agno. l. necare. s. J. ad fill. si quis in grau. s. si tñ. vel dic scdo casu qz no fecerat pactu de dote lucrada. s. volebat qz occidit ea in adulterio deprehensam qd ei no lz: licet patri sit licitu. vt. J. de adul. l. nec in ea. s. ideo. s. l. marito s. l. si adulteriu s. impatores. s. de sic. l. i. in fi. nec ob. ad fill. l. si quis in grau. s. si cu. qz ignoscat ei ad minoratio ne pene no vt in toru releuet. vt in. d. l. i. de sic. s. d. s. im peratores. Jte no. hic qz vnde dz quis puniri no debz lu crari. sic. s. de nego. gest. l. sine hereditaria.

Statuendū est. vt vxor occidēs virū nō lucret dō nationē ppter nup. ex pacto. s. ar. s. tra. C. de dona. inter vi. s. vxor. l. si maritus. in fi. s. dic vt no. l. i.

Alienā rē sciēs. subaudi eam. multo magis si ignorat. vt arg. C. de agri. s. cen. l. si coloni. lib. ii.

Reddenda. actione de dote agenti. secus si rei vē.

Aut occidit vxorē nō debz aliqd ex dote lucrari. Bar. Si vir vxorē suā occiderit dōtis actionē hereditibus vxoris dandā esse. pculus ait: s re cte. nō em equū est virū ob fa cinus suū dotē sperare lucrifacere. idēqz s econtrario sta tuendum est.

Mulierī repetēti dotem s fructus nō potest opponi ex ceptio qz res in dotez data sit aliena. Alexan. Idem.

Alienā rē sciēs. mu lier in dote dederit red dendā ei est qsi suā dedisset: s fructus quoqz p portioe an

vt. s. de rei ven. l. foli. s. meli. s. C. de iure do. l. in rebus. s arg. s. de iure do. pculus. s de dona. cā mor. l. si alienā in pn. s. l. q alienā. s. ff. de pdi. inde. l. indebit. s. s. s. si nū: mi. s de pig. ac. l. si rē. s. pe. Alij dicit et p rei vē. vt no. C. de nō nime. pecu. l. i. s. s. cōmo. l. ita. qd nō placet. s i ibi diximus.

ni quo diuortium factum est. Marit' hz bñficiū vt non pdenet nisi in quātū facere po test: qd ad heredē nō porrigit lz ad defensorem sic. hoc dicit Alex. post Bar. s. l. planus.

Marituz in id qd facere pōt' pdenari explora tum est: sed hoc heredi nō est prestandum. Paulus.

Quia tale bñficiū per sonale est: et cū perso na extinguitur. l. planus.

Lia causa est defen soris quē placet suffi ciet' videri defendisse si tā tū vxori prester quātum conse queretur si s ipsū maritū conuenisset.

Pactum qz maritus con ueniat vltra qz facere possit cū per illud tollatur ius s eueren tiale non valet tanqz cōtra bo nos mores. Alexan.

Eleganter querit pōpo. li. xvj. ex sabino. si paciscat ma rit' ne in id qd facere possit cō dēnet s i solidū: an hoc pactū

inter eos pstante matrimonio: non post. vt. J. de re iudi. l. non tantum. s. l. sed hoc ita.

Sz hoc heredi. s. extraneo. vt et. J. eo. l. rei. s. i. s. J. de re iudi. l. scēdū. s. suo sic. vt. J. eo. cñā. sic ecōtra nec mu lieris heredi extraneo. vt. C. de pūile. do. l. i. s. facit. C. eo. l. maritus. s. de rei vxor. ac. l. i. s. cum autē.

Quia tale bñficiū a lege inanimata cōcessum. idem in cōcesso a lege animata nisi aliud sit actū. vt. J. de reg. iur. l. nertius. pūta a pūncipe ueniente. vt in aut. de cōsu. l. s. fina. col. iij.

Extinguitur. sic s pactū dicit personale quādoqz: s quādoqz aliter. vt. s. de pactis. l. si ubi decem. s. pactus. s. l. idem. s. i. Accursius.

Lia. defensoris. cū mādato vel sine. vt. J. de re iud. l. si cū pcuratore: s subaudi qz hfdus. vt. s. l. pri. vl' et fideiussois: vt. J. de re iud. l. s. si fideiusso. qz hfs vel si de iussor suo noie puenit: vt. s. m. l. papinian. s. J. d. dā. infec. l. q bona. s. i. s. C. de fideiusso. m. l. i. s. sit arg. s. s. de his q nctā. ifamia. l. furti. s. si qd alicno. s. i his defen sorib' secus qz nō pnt plus grauari qz dñs pter qz in sa uifdando. vt. s. de pecu. l. si minor. s. qm. s. l. sed s. hē. s. de fendere. s. fact. s. pro socio. l. verū. s. m. l. de actio. s. itez si de dote. s. s. de collatura pecunia. l. qd si maritus.

Et fructus quoqz. s. reddēdi sum. ad qd. s. de pdi. fur. l. si seru' s. boue. sed qd si pcurat ver' dñs s mulier. Rñ. pte fert dñs. vt. s. de pōsu. l. bona. fi des. s. ar. ptra. s. nante cau. ita. l. i. s. itē pōponus. s. rñ. vt ibi. s. facit s. s. l. cer. pta. l. nā et si. s. de publi. l. cū sponsus. et cō mo. l. cōmodate. s. C. s. rei vxor. ac. l. i. s. s. et nouissi mi. s. s. p. s. l. cū duobus. in fi. s. l. qd aut. s. l. qd em. s. l. s. igitur.

Arī. face re pōt. qd s bñ ex pone vt no. J. de regu. iur. l. in pdenatione. havi ta p slderantē ne egeat fm qz pōtvi uere. vt. J. ad legē fal. l. hereditatuz. Jte hoc pūlegū hz locū s i qz cūqz alia actio mērat

Arī. face re pōt. qd s bñ ex pone vt no. J. de regu. iur. l. in pdenatione. havi ta p slderantē ne egeat fm qz pōtvi uere. vt. J. ad legē fal. l. hereditatuz. Jte hoc pūlegū hz locū s i qz cūqz alia actio mērat

Arī. face re pōt. qd s bñ ex pone vt no. J. de regu. iur. l. in pdenatione. havi ta p slderantē ne egeat fm qz pōtvi uere. vt. J. ad legē fal. l. hereditatuz. Jte hoc pūlegū hz locū s i qz cūqz alia actio mērat

Arī. face re pōt. qd s bñ ex pone vt no. J. de regu. iur. l. in pdenatione. havi ta p slderantē ne egeat fm qz pōtvi uere. vt. J. ad legē fal. l. hereditatuz. Jte hoc pūlegū hz locū s i qz cūqz alia actio mērat

Arī. face re pōt. qd s bñ ex pone vt no. J. de regu. iur. l. in pdenatione. havi ta p slderantē ne egeat fm qz pōtvi uere. vt. J. ad legē fal. l. hereditatuz. Jte hoc pūlegū hz locū s i qz cūqz alia actio mērat

Arī. face re pōt. qd s bñ ex pone vt no. J. de regu. iur. l. in pdenatione. havi ta p slderantē ne egeat fm qz pōtvi uere. vt. J. ad legē fal. l. hereditatuz. Jte hoc pūlegū hz locū s i qz cūqz alia actio mērat

Arī. face re pōt. qd s bñ ex pone vt no. J. de regu. iur. l. in pdenatione. havi ta p slderantē ne egeat fm qz pōtvi uere. vt. J. ad legē fal. l. hereditatuz. Jte hoc pūlegū hz locū s i qz cūqz alia actio mērat

Arī. face re pōt. qd s bñ ex pone vt no. J. de regu. iur. l. in pdenatione. havi ta p slderantē ne egeat fm qz pōtvi uere. vt. J. ad legē fal. l. hereditatuz. Jte hoc pūlegū hz locū s i qz cūqz alia actio mērat

Arī. face re pōt. qd s bñ ex pone vt no. J. de regu. iur. l. in pdenatione. havi ta p slderantē ne egeat fm qz pōtvi uere. vt. J. ad legē fal. l. hereditatuz. Jte hoc pūlegū hz locū s i qz cūqz alia actio mērat

Arī. face re pōt. qd s bñ ex pone vt no. J. de regu. iur. l. in pdenatione. havi ta p slderantē ne egeat fm qz pōtvi uere. vt. J. ad legē fal. l. hereditatuz. Jte hoc pūlegū hz locū s i qz cūqz alia actio mērat

Arī. face re pōt. qd s bñ ex pone vt no. J. de regu. iur. l. in pdenatione. havi ta p slderantē ne egeat fm qz pōtvi uere. vt. J. ad legē fal. l. hereditatuz. Jte hoc pūlegū hz locū s i qz cūqz alia actio mērat

Arī. face re pōt. qd s bñ ex pone vt no. J. de regu. iur. l. in pdenatione. havi ta p slderantē ne egeat fm qz pōtvi uere. vt. J. ad legē fal. l. hereditatuz. Jte hoc pūlegū hz locū s i qz cūqz alia actio mērat

Arī. face re pōt. qd s bñ ex pone vt no. J. de regu. iur. l. in pdenatione. havi ta p slderantē ne egeat fm qz pōtvi uere. vt. J. ad legē fal. l. hereditatuz. Jte hoc pūlegū hz locū s i qz cūqz alia actio mērat

Arī. face re pōt. qd s bñ ex pone vt no. J. de regu. iur. l. in pdenatione. havi ta p slderantē ne egeat fm qz pōtvi uere. vt. J. ad legē fal. l. hereditatuz. Jte hoc pūlegū hz locū s i qz cūqz alia actio mērat

Arī. face re pōt. qd s bñ ex pone vt no. J. de regu. iur. l. in pdenatione. havi ta p slderantē ne egeat fm qz pōtvi uere. vt. J. ad legē fal. l. hereditatuz. Jte hoc pūlegū hz locū s i qz cūqz alia actio mērat

Marito vxorem in adulterio deprehensaz occidere nō licet.

Dolo in dolo culpa in culpa pensat.

a Cum tñ querit. vt ob hoc fiat minoris pdenatio.
b Dolus. circa res suas nõ dico dotales.
c Culpa. vt ei noceat quomin' illa exceptione heat.
p. et est ad hoc. s. de pen. here. l. si quid possessor. s. sicut
alit. et ad le. aquil. l. legis. r. C. m. l. in re. s. arg. tra. s. b
edi. edic. l. ediles.

Spediunt. r. l. cuz
aut. s. fi. r. s. de tri
bu. l. illud. s. sed si
merc. s. hoc est. p
Itē arg. tra. s. de
his q̄ sunt sui vel
alie. iur. l. i. s. fi.
d Quamq̄. in
proprio.
e Quemlibet
aliū. q̄nt ergo cui
fit dolus. sic. i. qui
bus ex cau. in pos.
eatur. l. fulcinius
s. q̄ si aduersus.
r. s. illud. r. i. vt in
pos. le. l. is cui. s.
dolu. r. i. vt bo. ra.
pto. l. ij. s. hofes. r.
ad leg. cot. de fal.
l. filius. s. fi. s. arg.
cõtra. i. de his que
in fraudē cre. l. aut
petor. s. illud.

f Offilius. hic
circa dotales.
g Soluēdo eēt.
quia credebat. als
esse soluēdo r non
erat.
h Factus esset
in suis.
i Ceterum. in
dotalibus.
k Mulieri. s. fu
rē r damñū dante
est em̄ generale in
oibus qui ideo re
nent. q̄ hnt actio
nē vt. s. de pecu. l.
q̄d debet. Itē cum
actio. l. aquil. def
hero. vt. s. ad. leg.
nq̄. l. itē mela. s. le
gis. apperhic ma
ritum cui dat esse
dominū rei dota
lis. r. facit. C. de iu
re do. l. de his. Itē
no. ex predictis q̄
vbi in suis tñ cõ
mittit dolus debet cõmitti cõtra vxorē. vbi in dotalibus
non oportet cõmitti in proprio. sed sufficit qualitercūq̄
fit factus non soluēdo vr.

Si mulier iudiciū. hoc cū erat sui iuris. vt in p̄tate
patri s. ei. p̄sensu reuerfa est. als tra. C. de nup.
l. si vt p̄ponis. Itē hoc cū dos soli ei restituēda erat vt ei
r patri. fecus si alij extraneo. vt. s. de iure do. l. stipulatio

Si pendente iudicio expi
rat ius agentis: expirat iudi
ciū. Alex. de imo. Ulpia.

Si mulier dixerit: r
iudicio de dote conte
stato reuerfa fuerit in matri
monium: reintegrato matri
monio expirat iudiciū: r oia
in statu pristino manent.

Si mulieri cõstāte matri
monio dos soluit ex iusta cau
sa vel etiā maritus noie mu
lieris in causas iustas expen
dit: eaten' actio de dote peri
mitur. h. d. cū. l. seq. Alexan.
de imola. Paulus.

Quāuis mulier non in
hoc accipiat p̄tate ma
ritum: sed potest accipere
dotem: sed non potest accipere
dote. r. i. eo. l. in insula. s. fi. Itē si reuerfa est incõtinē
ti intelligit idē matrimonij: si ex intervallo duo. arg. s.
de ritu nup. l. plerūq̄. r. i. de reg. iur. l. quicq̄. Itē bene
cõcordat. s. de iure do. l. si mulier. r. l. diuus feuerus. r. l.
post diuortiu. h. r. i. i. l. fina.

Si pater vel extrane' dās
dotē stipulat sibi soli reddi in
vnū casum soluti matrimonij
cēset in aliū casum mulieri do
nasse: ideo in illum casum so
lius mulieris est actio. Alex.
de imo. Idem.

trimonio dotē vt es alienū sol
uat: aut p̄dia idonea emat':
s. vt liberis ex alio viro egen
tibus aut fratribus aut parēti
bus p̄suleret: vel vt eos ex ho
stib' redimeret: q̄ iusta r ho
nesta cā est: nõ videt male ac
cipere. r ideo recte et soluit'.
Itē r in filia familias ob
seruatur'. Ulpianus.

Sed r si ideo' marit' ex
dote expēdit vt a latro
nibus redimeret necessarias
mulieri p̄sonas: vel vt mulier
ex vinculis vendicer de neces
sarijs suis aliquez: reputat' ei
id q̄d expēsum est: siue ps do
tis sit p ea pte': siue tota dos
sit expēsa/ actio dotis euane
scit. Et multo magis idē dicē
dum est: si focer agat de dote:
debere rōnem haberi eius q̄d
in idipm' impēsum est: siue ipe
maritus hoc fecerit: siue filie
vt faciat dederit. Sed r si
nō pater expiret sed post mor
tē ei' filia sola de dote ageret
idēz erit dicendū. cū em̄ doli
exceptio insit de dote actio
vt i ceteris bonafidei: iudicijs
pōt dici (vt r cello videt') iesse
hunc sumptū actio de dote
maxime' si ex voluntate filie
factus sit.

Si pater vel extrane' dās
dotē stipulat sibi soli reddi in
vnū casum soluti matrimonij
cēset in aliū casum mulieri do
nasse: ideo in illum casum so
lius mulieris est actio. Alex.
de imo. Idem.

Si pater vel extrane' dās
dotē stipulat sibi soli reddi in
vnū casum soluti matrimonij
cēset in aliū casum mulieri do
nasse: ideo in illum casum so
lius mulieris est actio. Alex.
de imo. Idem.

vt. C. ad macedo. l. si. r. s. de nego. gest. l. si pupilli. s. itez
querit. r sic pōt dici q̄ maxime supabūdat. sic. C. de ma.
rela. l. si. s. i. s. forte idē r si nõ habeat ratiū: q̄ p rato d̄z
haberi. vt. i. de tu. r ratio. dista. l. i. s. s. nõ nullos. r. s. de
nego. gest. l. pōponi' scribit. Itē no. hic sp̄alia. aliter em̄
nõ cõtingit liberatio. immo speciat' donationis obtinet so
lutio. l. redditio dotis. vt. C. si dos cõstan. matri. l. i. q̄nq̄

Quāuis. sol
uat. q̄ licet.
vt. s. viure do. l. si.
n. C. emat. r i do
te quertat. vt r in
ea. l. r. l. mun'. s.
manete. r. l. ita cõ
stante.

o Soluit. r is
ei postea actio de
negat. vt. i. co. l. si
cū dotem. s. i.

p Obseruat. vt
ei recte soluat in
p̄uendiciū p̄ris r
p̄ngat libatio. vt
i. l. i. cū dotē. s. i.

Ed r si ideo.
Supra loquit'
cū mulier expēdit
sibi solutā dotem.
hic quādo vr.

r Parte. factio
dotis euanescit.

f In ipsum. s.
focrum.

t Bone fidei.
nam r hoc est bo
ne fidei. vt. C. de
rei vro. actio. l. i.
s. sed nõ ignora
mus. ergo p̄mittit
iudicia estimare ex
bonoz equo q̄d d̄z
restitu. in quo r il
lud p̄tinet. vt si q̄d
inuicem actorem
prestare opz eo cõ
p̄sato in reliquo
dānet reus. vt in
si. de act. s. in bo
ne fidei. Itē quare
nõ ipso iure libera
tur. vt. s. l. proxi.
Rñ. hic non soluit
mulieri vt ibi.

v Marime. idē
ergo r si sine volū
tate: si tñ ratiū has
beat. q̄ ratiū habi
tio cõparat m̄ada
to r retrotrahitur.

Excep
tio q̄
post sen
tentiam
opponi
tur.

tamen erigit dos pstan. matri. vt no. s. eo. l. ij. in prin.

Sicuti dote extraneus lz pungat: tamē in m. diuer- sum est. sic. s. de pecu. l. licet. s. filius.

b **D**iuortium. s. tantum. s. 30.

c **I**n mortem. s. m.

d **A**dulteri. in- distincte nisi frau- de committat. vt. s. ti. i. l. si filia. in alte- ro nullo mō si tra- ditōe vel incōtinē- ti etneus vel p̄ sit stipulat. vt. s. l. quoties. si hō pas- cit. simplex appo- nat. si quidē ab ex- neoides. vt. C. de rei vro. act. s. acce- dit. si hō a p̄e ml valet. vt. C. de iu. do. l. aua. s. 30. r ē rō vt ibi. Itē qd̄ dicit ē p̄: nisi cas- sus omittus filis sit exp̄so. vt. s. de p̄di. ob. cām. l. si ex- trane. q̄ est s. s. hēc solu. nō plz. qz nec ibi casus omis- sus filis est exp̄so. s. sol. vt. ibi. Itē no. qz pactū factū in casuz mortis va- let p̄ ingressuz mo- nasterij: vt. C. de

pactuz in casuz mortis factū an valeat.

Sicuti dote daret p̄ vel extrane⁹ p muliere in vnū casuz pepigit vel in diuor- tiū⁹ v̄l in morte: dicitū est in eum casum in quē nō pepigit esse mulieri⁹ actionem.

Per solutionē factaz filie patris actio nō tollit nisi ex iu- stis causis soluat. hie nō p̄di- ture. hoc dicit Bar.

Si post solutū m̄mōnuz filia familias citra p̄ris volun- tate⁹ dote cōem exacta⁹ cōsu- mat: p̄ri r viua ea et mortua actio sup̄est: vt dos ipsi solua- tur. Leterū si nō p̄diture r ex iustis⁹ causis soluta sit: nō sup- erit actio: s; mortuo p̄re^m nec etiā heres ag et^m nec mulier.

Si mulier debitorē inop̄ ignorant accipiat aīo nouādū non p̄mit⁹ accipiat de dote. h. d. r nō est alibi fm Ang. r alex.

videt nō soluta. vt ar. s. de in rē ver. l. qd̄ si seruus. s. s; r si mutua. ecōtra qz sic. vt. s. de exerci. l. i. s. vñ quent offi- lius. sed p̄mū verius. qz ex quo p̄didit p̄diture est solutū at hie erigit duo. s. nō p̄diture r ex iusta causa.

Actio. qz qd̄ legitime ab initio factū est r. vt. C. de admi. tut. l. sana- cimus.

Si mulier soluto matrimo- nio egentē reū dōtis p noua- tōez decepta accipiat: nichilo minus actio dōt⁹ ei manebit⁹.

Pater qui sine volūtate fi- lie dote exegit eā heredē insti- tuēdo vel eidē legādo intelli- git fecisse aīo cōpensandū cuz dote exacta. h. d. Alexan.

Si pater filia absente de dote egerit: r si⁹ omittā sit de- rato satisfactio: filie denegari d; actio siue patri heres extri- terit: siue in legato tantū⁹ ac- cepit: quātū dōtis satis esset. Et ita vli. pluribus locis scri- bit cōpensandū ei in dote qd̄ a p̄re dāt: lucroz⁹ eius cedit si tantū ab eo cōsecuta sit quā- tū ei dōtis noie debeatā ma- rito qui patri soluit.

Propter patris absentiaz necessariam pōt solui mulieri

et ea quō intēdit. Rñ. restituito dāt ex clausula gñali. vt s. ex qui. cau. ma. l. i. s. si. vel die verus sp̄ale est vt nō ha- beat. p̄ extincta. arg. s. e. l. i. r facti. s. de mino. l. p̄i. s. pe- r ad velle. l. q̄uis. s. quoties. r s. si vnerit. Itē qd̄ si cō- stā. matri. fiat h̄mōi nouatio. Rñ. tūc minus valet: qz nec solui pōt. vt. C. si dos p̄stā. matri. l. i. r qz nec nata ē actio fm̄ quosdā: qd̄ alijs nō plz. vt. s. de manū. l. seruū dotalē. sed die vt no. s. de do. dam. l. sed si alia. in fi. r facti. C. de iur. r fac. ignoran. l. fina.

Si pater. et si. i. q̄uis. Satisfactio. quā debuit subire. vt. s. eo. l. ij. s. si. r de p̄cura. l. nō solum. s. si de dote. 7.

Tantū accepit. est ergo rō: qz ex qua p̄sona r. vt. s. de p̄igno. act. l. solutū. s. solutū. r. s. de reg. iu. l. ex qua p̄so- na. qd̄ admitto si habuit vltra falcidiā q̄tuz est dōs: vt. s. ad. l. fal. l. p̄ filiā. in p̄n. attē de tñ de q̄ falcidia habet qd̄. vt ibi no. est r alia rō fm. R. qz vbi aliud non liquet pōt⁹ soluere q̄ donare p̄rez est verisimē: ne p̄statiōe duplici he- redē velit onerare. vt. s. de lega. ij. cū p̄. s. q̄ dotalē. r. l. lu- cius. r. l. ticia. s. qui inuita. r. ar. s. eo. l. nō soluz. in fi. r. l. si pater. r. s. de do. p̄rel. ij. s. i. r. l. pe. r. s. eo. l. dote. r. in aut. de equa. do. s. qz hō. coll. vij. r. C. de rei ven. l. cū a matre. s; est p̄ra. C. de rei vro. act. s. sciendū. Sol. hie pater voluit eā esse p̄tentā altero. ibi nō. vel ibi vir hie p̄ legauit. Itē nō erat ibi exacta. Itē s. de l. l. h̄mōi. s. q̄ fūi. So. fm̄ 30. hie. p̄p̄ legitimū p̄ris exeretū r v̄rilē ei⁹ p̄ortionez. alia v̄trūqz. vel ibi de bitū cepit esse post testm̄: hie ante.

Lucroz. p̄ma facie alio nō aīero. vt. C. cōia de le. l. s. r hēc d̄p̄posuimus. vel die aīrento cōmodo domini

a Cognati. notatiui casus: non genitiui. Bzo.
b Scdm quantitatē. maxime subau. alioquin si nul-
la dos est nō tenetur maritus alimenta prestare vxori.

c qd est falsum.
argu. s. de reli. et
sump. fu. l. qd si
nulla. Itē virtute
canonico excom-
municaretur.

d Dissipare. s.
maritum.

e Sequestra-
ri. pōt hic notari
casus in qd dos re-
petit pstante ma-
ritū. no. s. eo. l. ij. in
pn. Itē dic spāle
de sequestrandē.
nā regulariter. p-
hibet. vt. C. de p-
hi. seque. pe. l. i. et
alia similia no. vt
ibi dixi.

Dotis
sequestra-
tio qnq;
pmittit.

f Familia. als
filia.

g Quāuis. iste
ver. respicit qd di-
xit. s. s. si marit.
in pun.

h Patre. vt et
s. de duor. l. iulianus.

i Furiosus sit
sec. qn pat sapit z
filia fuerit furio-
sa. tunc em̄ repe-
tit pat: nec cauet
filia ratā habitus.
rā. lz caueat ea ab
sente. vt. s. eo. l. ij.
s. si. Bzo. et facit
j. de iur. l. sed si
vni. s. filio. vide
s. eo. l. ij. s. si.

k Ab hostib.
fa. s. de ritu nup.
l. si filius.

l Trāsgredia
mur. dixi quibus
competat actio d
dote: nunc contra
quos.

m Exvolūtate
mariti. qz nichil li-
teret nichil: vt a-
lij soluat volūtate
mea. vt. z. s. de
iure do. Lenam si
alij. z. C. de sol. l.
nichil. z. b. pig. ac.
l. solutū s. solutā.
fallit j. s. solu. l. fu-
gitū. Itē videor
gerere qd p alius

Maritus cogitur vxorē fu-
rosam alimētare z alla neces-
saria impendere: z si dotē dis-
sipat dos sequestrabit. Bar.

Si autē in seculissimo furore
muliere pstituta virimere ma-
ritus quidē in matrimoniu calli-
ditate nō vult: spernit autē infe-
licitatē vxoris: z nō ad eā fle-
ctitur: nullāq; ei cōpetentē cu-
rā inferre manifestissimū est:
sed abutit dote: tunc licētiam
habeat vel curator: furiose vt
cognati ad iudicē cōpeten-
tē: quatenus necessitas impo-
natur marito omnē talē multe-
ri sustentationē sufferre: z ali-
mēta prestare: z medicine ei⁹
succurrere: z nichil pretermit-
tere qd maritos vxori afferre
debet s. in dotis quantitatē.

Si vero dotē ita dissipare
manifestū est vt nō hoiem fru-
gū oportet dotē tūc sequestra-
ri quatenus ex ea mulier cō-
petens habeat solaciū vna cū
sua familia pactis videlicet do-
talibus que iter eos ab initio
nuptiarū imita fuerit in suo sta-
tu duratib: z alteri expectā-
tibus sanitatē et mori: euētū.

Pater pōt agere pro se et
pro filia furiosa z pro ea repu-
diū mittere. h. d. Barto.

Item pater furiose vt iliter
intēdere sibi filie sue reddi
dotē potest. qzuis enim furio-
sa nuncium mittere nō possit:
patre eius tū posse certū est.

Patre furere eius curator:
vel filia de dote agit: idem in
patre capto. Barto.

Si soluto matrimonio pa-
ter furiosus sit: curator eius
volūtate filie dotē petere po-
terit: aut si curatoris copta nō
sit agere filie pmittendū erit:
caueriq; optebit de rato. Idē
dicendum est z si ab hostib:
capt⁹ sit pater puelle: dandā

gero. vt z. j. de admini. tuto. l. ita autem. s. gessisse. fallit
C. de thesau. l. i. libro. x. versi. in alienis. et. j. de vi et vi
arma. l. cum fundum. s. quesitum.

actionem de dote repetenda.
Dos soluta marito sui iuris
vel alij de volūtate mariti cō-
tra maritū repetitur: sed si ma-
ritus erat in potestate patris
dos repetitur cōtra patrē in-
solidū si soluta fuit patri vel
marito iussu patris: si autē sine
iussu patris: tunc cōuenit pa-
ter de peculio tm̄: et qn dos
fuit soluta patri filij nō tenet
nisi sit heres pris. h. d. Alex.

Trāsgrediamur nunc ad
articulū hunc vt queram⁹ ad-
uersus quos cōpetit de dote
actio: z aduersus ipm̄ maritū
cōpetere palā est: siue ipsi dos
data sit: siue alijs ex volūtate
mariti vel subiecto iuri eius^m
vel non subiecto. Sed si filius
fam. marit^m sit z dos focero⁹
data sit: aduersus focerū age-
tur. plane si filio data sit: si qui-
dē iussu foceri: adhuc absolu-
te⁹ focer tenebit. qz si filio da-
ta sit non iussu patris: sibi. et
cass⁹ respōderunt nichilomi-
nus cū patre agi oportere. vt
deri em̄ ad eum puenisse dotē
penes quem est peculium: suf-
fict⁹ aut ad id damnandum⁹
quod est i peculio: vel si quid
in rem patris versum est. sin-
autem⁹ focero dotem dederit
cum marito non poterit expe-
riri: nisi patri heres extiterit.

Coro: putatua habet qua-
si priuilegiū in actione de pe-
culio contra omnes preterq;
contra dominum mariti puta-
tinet ztra est in reb: extanti-
bus que pp̄ impēsas potue-
rūt retineri. h. d. cū. l. se. Bar.

Si mulier in cōditiōne ma-
riti errauerit: putaueritq; esse
liberum cum seruus esset: cō-
cedi oportet quasi⁹ priuilegiū
in bonis viri mulieri: videlicet
vt si sint et alij creditores hec
p̄ferat circa de peculio a ctio-

gestisse. fallit
C. de thesau. l. i. libro. x. versi. in alienis. et. j. de vi et vi
arma. l. cum fundum. s. quesitum.

n Juris eius. l.
potestati. puta fi-
lio. vel seruo.

o Marit⁹. su-
pradicta hnt locū
qn marit⁹ erat sui
iuris: nūc qn erat
in ptate patris.

p Socero. i. pa-
tri viri.

q Absolute. di-
stingue tñ an pte-
platiōe ei⁹ volēs
tñ illū sibi obligare
dederit: vt solū
maritū vel vtrūq;
vt sic vel vtrūq;
vt alter tñ tenea-
tur: vt als subdi-
stinguere solemus
vt. s. de neg. gest.
l. si pupilli. s. i.

r Sufficit. imo
qnq; non sufficit.
puta si res dota-
les extāt vel p̄ in
eis dolū cōmisit.
vt. s. de pec. l. i. bo-
ne fidei. Itē si nō
ē soluta dos q̄ fus-
it. pmissa a mulie-
re qz a tota obli-
gatiōe dz eā libe-
rare focer. vt eo.
ti. l. depositi. s. i.

s Danandū. s.
patrem.

t Sin autē so-
cero. i. suo nomie
tñ non alieno.

u Extiterit he-
res. hic aut qz sit
heres actor pbat
vt. C. si vt se ab he-
re. ablt. l. i. z b iur-
re delibe. l. i.

v Seru⁹ eēt. qz
difficile pōt nasci
liber hō a suo zē. Liber
vt. s. de hē. emp. hō a ser-
l. qā. et facit. s. de uo disti-
pac. l. in psonā. s. cult nas-
qui pecuniā. satur.

w Quasi puile-
giū. bñ dicit qñ: qz
nullū m̄riciū est
verē: s. z tubernū
vt in aut. de nup.
s. si hō decretū ē.
z. s. si hō ab litio.
z. s. hoc aut. z. s. si
vero ipse. col. iij.

Actiōnem nam dabitur conditio ob causam de pe...

Actiōnem nam dabitur conditio ob causam de pe...

Actiōnem nam dabitur conditio ob causam de pe...

Actiōnem nam dabitur conditio ob causam de pe...

Actiōnem nam dabitur conditio ob causam de pe...

Actiōnem nam dabitur conditio ob causam de pe...

Actiōnem nam dabitur conditio ob causam de pe...

Actiōnem nam dabitur conditio ob causam de pe...

Actiōnem nam dabitur conditio ob causam de pe...

Actiōnem nam dabitur conditio ob causam de pe...

hem. et si forte domino aliqd debeat seruus non preferatur...

si quid in ea dote impesum est: ne mulie...

Propter mariti inopiā etiā constante matrimonio dos ex...

Constante matrimonio propter ioplam mariti mulier agere volent...

Quasi et he rē et vere sunt do...

Actiōnem nam dabitur conditio ob causam de pe...

Actiōnem nam dabitur conditio ob causam de pe...

Actiōnem nam dabitur conditio ob causam de pe...

Actiōnem nam dabitur conditio ob causam de pe...

pro muliere: et est sibi pactus: videtur pactus in casu...

Mortuo eo q ad dote restitutiōne tenet: et eius hereditate...

Si exheredato marito mulier agat de dote: magis est ut...

Si p maritū nō satisfactū cū posset statim insolidū cōdēnari...

Quoties mulieri satisfactū est de solutiōe dote post certum tps...

Actiōnem nam dabitur conditio ob causam de pe...

Actiōnem nam dabitur conditio ob causam de pe...

Actiōnem nam dabitur conditio ob causam de pe...

Actiōnem nam dabitur conditio ob causam de pe...

Actiōnem nam dabitur conditio ob causam de pe...

Libet ad a seruo dicitur...

hodie infra annū in rebus mobilibus. vt. C. de rei vxo. actio. l. i. §. ex actio. sic dicitur tpo certū statutū a lege. vel dic pacto. h. et. vt. §. de pac. do. l. de die. r. l. attulicinus. r. h. c. est ratio q. fauldet. q. iudicū est bonifidci: vt. l. i. de actio. §. fuerat. r. C. de rei vxo. actio. l. i. §. sed r. si non

ignotamus. r. sic p. r. s. da: vt. §. de iud. l. in omnib. Item contra hoc C. ne fideius. do. den. l. i. r. l. ij. sed hic solu. matri. ibi constante.

a **¶** Dela ait. q. b. infra corrigi. fm. R. per illud. q. b. q. d. r. e. sed hoc falsum est oino: quia sic nō puniret contumacia cū vtrosq. fieret deductio. q. b. est falsum vt. §. d. colla. bono. l. i. §. si cū duob.

b **¶** Absoluat. ab obseruatione iudicij.

c **¶** Cōdemnet. quando. f. satisfada re non potest.

d **¶** Usuratum. i. in vsu habetur. vt. §. de vsucap. l. ij. r. tunc magis ponitur cōparatiue nō electiue: q. frequētius cōtingit satisfadationē ex inopia non prestari: q. ex malicia eā denegari. et ideo dicit magis. h.

e **¶** Nec ferenda. quia non tm gratia mulieris: sed etiā viri est introductū. f. vt representet pecunia: r. fiat deductio presente r. volente marito. pio quo est. §. de lega. ij. si ita relictū. §. pegafus. r. de h. do. obli. eum q. kalendis. §. quotiens. Vel dic verus hic loqui cū erat lata sententia cōtra maritū: r. facta deductio volente muliere. nō ergo pōt mutare voluntatē: vt. hic. r. §. eo. l. si cū dotē. §. eo tēpore. r. §. de h. do. obli. si quis ita stipulatus. patet ex predictis q. aut satisfadatur aut differit solutio dotis. aut non satisfadatur cū possit: r. cōdenatur statim in solidū. aut non potest: r. fit cōdenatio r. deductio. in quo est p. r. s. māda. l. si tibi mandauero. ij. m. Solu. speciale in dote. vel dic vt. l. i. Item facit. C. de preci. impera. offerē. l. ynuer. sa. sed argu. contra. C. qui bo. cede. pos. l. fi.

f **¶** Sine mariti. quando est estimata: als contra. vt. §. eo. l. estimare. r. §. de iure do. l. plerūq. Itē quando sunt in quantate. vt. §. de iure do. l. res. Item quando per partem. vt. §. de pac. do. l. pomponius.

g **¶** Legitimo tempore. quod est aliud olim: aliud hodie. vt. §. proxi. §.

h **¶** L. i. marito qui manumittebat. imposuerat tamē eis vt darent sibi certum quid omni anno.

possit: tunc deducto cōmodo medij tps. p. demnatio residui representat. S; si cū maritū satisfadare possit noller: in solidū eū cōdemnandū mela ait: nō habita rōne cōmodi tps: iudicis igit officio conuenit: vt aut satisfadatiōe iterposita absoluat maritū: aut habita rōne cōpensationis eū cōdenet: q. b. q. d. hodie magis vsitatu est. nec ferēda est mulier si dicat magis se velle dilationē pati: q. b. in representatiōe deductionē. Sine autē maritū siue vxoris periculo dos fuerit: nichilominus legitimo tempore debet soluere maritus.

¶ Vir tenetur restituere quicquid h. vel habere sperat a liberto dotali nisi animo donandi vel cōpensandi sibi pmissus fuerit manumittere. h. d. bar.

¶ Si vir voluntate mulieris seruos dotalis manumiserit: siquidem donare ei mulier voluit: nec de operis libertatis cā impositis eis prestandis tenebitur. **¶** Si negotium inter

i **¶** Eis. f. manumissis.

k **¶** Tenebitur. f. vir vxoris. tenuit enim donatio tali casu. vt. §. eo. l. dotalis. cum tribus. ll. seq. r. §. de dc na. inter vi. r. §. eo. l. quod autem. §. fi. r. duabus sequen.

l **¶** Negotium. q. fuit pacta vxoris cum viro vt redderet

sibi vir q. b. fuerit p. secur. a libertis. m **¶** Tenebitur. vir. n **¶** Caueat. C. de pac. l. fi. contra Solu. ratione p. ambuli contract. h. c. pmittitur ca. uen. nam mandata mulier: vir manumissit: volens vxoris donare ius liberti. sic. §. d. act. emp. l. si q. s. seruū et facit. C. de ser. fig. da. ma. l. i.

¶ In bono sufficit maritū cētalem in rebus dotalibus qualem in suo: secus in malo.

¶ Si maritus seuus in suos dotalis fuerit: videndum est an de hoc possit cōueniri: r. si quidē tm in seruos vxoris seuus fuerit: constat eum teneri hoc noie. Si vero r. in suos est naturalis: adhuc dicendū est immoderatā ei seuitiā hoc iudicio coercedā. Quāuis em diligentia vxor eam demū ab eo exigit: quā rebus suis exhibet: nec plus possit: attamē seuitia que in proprijs culpanda est: in alienis coerceda est: hoc est in dotalibus.

¶ Qui propter dolum tenetur restituere rem nō consequitur dilationē ad eā perquirendā: als secus. h. d. bar.

¶ Si vxor viri rē cōmoda uerit: ea q. perierit: videndū est

sibi vir q. b. fuerit p. secur. a libertis. m **¶** Tenebitur. vir.

n **¶** Caueat. C. de pac. l. fi. contra Solu. ratione p. ambuli contract. h. c. pmittitur ca. uen. nam mandata mulier: vir manumissit: volens vxoris donare ius liberti. sic. §. d. act. emp. l. si q. s. seruū et facit. C. de ser. fig. da. ma. l. i.

o **¶** Ex obligatiōe. scilicet a libertis de certo q. d. dādo. p **¶** Fuerit. ita q. eos deterioraue. rit medica tamen castigatio ei pmittitur: q. r. fructuario. vt. §. d. vsufr. l. sed scilicet. §. qm. q **¶** Conueniri. ab vxore soluto. matrimonio.

r **¶** Naturalis. id est seuus: q. b. ex iusticia nature p. cedat.

s **¶** Iudicio. f. dotalis.

t **¶** Ab eo. viro.

v **¶** Exhibet. r. omnē. vt. §. de iure do. l. in reb. nec em salua fide. r. e. vt. §. de posi. l. q. b. nerua. et facit in l. i. p. foc. in fi. r. §. fam. heret. l. heredes. §. non tm.

x **¶** Culpāda. non tm vt eo noie cōueniat. vt. §. e. l. et. §. i. r. arg. §. nau. cau. sta. l. fi. §. seruo. q. h. q. tamē in suis coerced. q. b. dic vt. l. i. de his q. sunt sui vel alieni iur. §. fi.

Itē no. q. in bono. f. diligētia exigit: sufficit paritas in suis r. i dotalibus: s; in malo nō tolerat paritas. nā seuitia in suis tolerat: q. b. nō fit in dotalibus: r. hoc fit in faciēdo. si in suis aut in negligēdo idē: si nō ē magna negligētia. nā quis tolerat in suis sit negligēs vltra naturā hois: nō sic d; eē in dota que nō lib. vt. §. de posi. l. q. b. nerua. r. §. ad trebel. l. mulier. §. §. r. in dotalibus. s; si leuis: videt tolerāda ē in dotalibus. nec ob. §. e. libus. l. et. §. l. q. ē in faciēdo pōt loq. nec illa. l. in reb. q. r. illa in faciēdo pōt loq. p. qua distictiōe est. §. de vsufr. l. scilicet. §. de p. r. r. §. §. tūm est vt ois leuis culpa veniat. vt. §. cōmo. l. i. vt certo. §. nūc vidēdi. r. sic trellige. §. l. si filio. §.

y **¶** In alienis. in spe. r. hoc subicit hoc ē r. e. (maritū. sic. §. e. l. diuor. §. si fund. r. sic no. p. senti tpe ipecto vi ri sunt. vt. §. de iure do. l. q. uis. §. spe futuri sunt mulier. Itē facit. §. de act. emp. l. p. e. r. C. de iure do. l. in rebus.

z **¶** Perierit. i. perisse dicatur. alioquin frustra diceret

Seuitia

Seuitia

Seuitia

Seuitia

Seuitia

Seuitia

Seuitia

Seuitia

Seuitia

Seuitia

Seuitia

Seuitia

Seuitia

Seuitia

Seuitia

Seuitia

tur id est cautionem prestari. h3o.

a **C**ompensatione ad dote.

c **F**ieri de dote tantu qstū vxor viro dzp hoc pactū. dz aut sim plū estimatiōis rei comodate p cōdi. furtū. Itē dz duplū p actionē furti. nā lz furtū factū sit durāte mīmo

nio: tñ demū eo soluto sit hec cōpensatione. z sic nō ob. C. re. amota. l. ij. s3. h. dixit vīre sim plū tñ in cōpensatione p. l. illā. Itē an hodie habeat locū hñdō cōpensatione: videt q nō fm h3o. p. l. C. de rei vro. ac. l. i. s3. ta ceat. s3 certe h casus non est ibi.

d **N**ō prohibuit. et sic psequens pcessit. arg. C. ad vell. l. si sine s3. q si patiētiā. z s3. de euc. l. quidā.

e **C**ps. x. dies rū. vt. s3. s3. p. l. pmissor. vel trū dierū. vt. C. de erro. aduo. l. si. vel duoz mēsum. vt C. s3. fideiul. l. san cimus. z. l. pe. vel trū mēsum. vt. C. de edifi. pua. l. de opis. immo arbitrio iudicis vt hie dicit. z ar. s3. iure deli. l. in si. alū q tuoz mēsum. vt. s3. d iud. l. si s3. b. i. i. y.

f **P**rebenit. vt luemat si possit et restituat. vt isti. s3. offi. iudi. s3. et si in rē. vel actiōes cedat. vt. s3. de pecu. l. qd debetur. et facti. C. de fur. l. si.

g **P**ro pte. puta ptertia. vt in. l. iul. de vi pu. vt. l. ad h. Cōtestatā. in actiōe s3 dote. (le. iul. de vi pu. l. si.

i **Q**d si tota. qd acadiu in. y. legibus. vt. l. de bo. dā. l. qnqz legib. h. z dic vt ibi. z facit. s3. ad exhibē. l. tigni. s3. si.

k **I** filiofam. iniussu. i. sine iussu. sic. s3. de ori. iur. l. ij. s3. et quā. h3o.

l **D**e peculio qdē. z qnqz in pl. vt. s3. de pecu. l. in bo ne fidei. z. l. de positi. s3. i. z no. s3. eo. l. i. cū dote s3. rā s3. gre m

m **F**actas. f. ager pas mādan. vel nego. (diamur. gest. vt. C. de rei vro. actio. l. i. s3. sed nec ob impensas.

n **U**el amotas. et semp dic cōsumptas vt habeat locū qd sequitur de compensatione.

o **M**aius peculium. quā iura in se continet. vt. s3. de pecu. l. quā tuberonis. s3. pe. z. l. i. peculū nascat. sic et ecōtrario. vt. s3. de iud. l. si fidei cōmissum. s3. tractatū. h.

p **P**restandum. s3. p compensationē. sed hodie huius

an cōpensationem hoc noie pati possit: z puto siquidē p hibuerit eā maritus cōmodate statim deductionē fieri. Si vero nō prohibuit eam cōmodate: arbitrio iudicis modicū tempus ei indulgeri cautionem prebentis.

Quatenus bona mulieris cōfiscata sunt eatenus ei desinit actio de dote cōpetere qz i fisci trāsit: z pro illa parte iudicium inchoatū extinguitur: z sufficit sniam ferri p alia pte que nō venit in cōfiscatiōe. bar.

Si bona mulieris pro pte sint publicata: supert mulieri relique ptis dōtis exactio: pl puto z si post litē contestataz publicata sit p parte dos sufficiet arbitriū iudicis ad partis condemnationem faciendam: qz si tota dos publicata sit/ ex pirabit iudicium.

In peculio filij videt esse quicqd mulier dz filio: z ideo illud mulier poterit cōpensare. hoc dicit Bar. P aulus.

I filiofa. dos data sit i iussu pīs: de peculio quidē agetur. Sed siue ppter impensas a filio qdē familias factas m ageret: siue ppter res

modi compensatio est prohibita. vt. C. de rei vro. acti. s3. sed nec ob impensas. et facit. h. eo. l. si filio.

q **E**t culpa. scilicet lata. vt no. s3. eo. l. si mora. fm h3o: et pro eo. s3. de pig. act. l. creditor. z. s3. m. l. si pcuratorē. s3. si. sed in vtroz subau. z culpa. Itē p. eo. s3. de rei vēdi. l. si post. s3. ibi non tenebat custodiare possessor. tu s3 dic cas z s3 leui: vt no. s3. e. l. si p hāte. s3. si marit. nā cū bt h de dolo. subau. et lata culpa: cum s3 subicit culpa s3 le ui intelligit. ar. s3. de lega. l. l. si qñ. pōt em cū culpa si cessauit seruitutibus vt. sic amisse sūt vt in. d. l. creditor. et in alijs: vt. s3. de edil. edic. l. redhy bere. s3. i.

donatas a filio vlamotas ab vxore res peculiares hoc ipso qz habet actionē pater ex pso na filij matūs peculū sit: z sic totum est prestandum mulie ri qd est in peculio: qz adhuc sit qd vxori debeatur.

Maritus qui dote restituit tenetur cauere de dolo z culpa. z ptra non restituentē iura tur in litem. hoc dicit Bar.

Maritū in reddenda dote de dolo malo z culpa cauere oportet: qz si dolo malo fecerit quomin⁹ restituere possit: dā nandum euz quātū mulier in litē iurauerit: qz inuitis nobis res nfas alius retinere nō dz.

Post moram periculum rerum dotaliū spectat ad virū. hoc dicit Bar.

Si post diuortū res dotales deteriores facte sint: z vir in reddenda dote moraz fecerit: omnimodo detrimentum ipse prestabit.

Vir tenetur per seq seruos fugituos sine culpa suis expē sis. hoc dicit Bar.

Si qui dotaliū seruoz in fuga erunt: cauere debebit maritus se eos viri boni arbi tratu psecuturū z restitutorū.

vt. l. q restituerē. z. l. si culpa. z. l. q si possessor.

f **I**nuitis nobis. nisi ius habeat in re. vt. s3. de supfi. l. i. s3. autē. vel iustam causam retinēdi. vt. s3. cōmo. l. in rebus. s3. q alit. h3o. z. l. de acq. pos. l. si quis rem. h. z facit. l. i. l. si cum. s3. fi. z. l. seq. z. C. de pac. l. si.

t **R**es nostras. spe non re. sic. s3. eo. l. diuortio. s3. si fundus. z. l. si constante. s3. si maritus.

v **O**mnimodo. etiā si apud mulierē erant future deteriores. vt. l. de lega. l. l. cū res. s3. fi. Alij ita demū si non cōtigisset pene actorē. arg. s3. de pcti. here. l. illud. in pu. et de rei vend. l. item si. s3. fi. et ad exhibē. l. de eo. s3. fi. post. et de positi. l. si plures. s3. fina. et de iure do. l. si is qui. in pūta. et quod me. causa. l. si cum exceptione. s3. quod si homo. h.

x **M**aritus si culpa eius internenerit: alioquin ptra. vt. s3. de rei ven. l. si a bone fidei. z. l. seq. z de positi. l. si sine. h3o. et in l. de diui. l. i. h.

a **P**rimis forte annis. ex quo cepti esse totalis. **v.**
b **C**aucerit. s. mulier s. m. **v.**
c **C**nius anni. s. p. m. eius em anni oino in comoda
d. sustinere vir. q. o. s. fructus eius anni lucratur. **v. s.**
eo. l. diuortio. s. impendia.

d **P**roter. als
pucer. als. ppter.

Semel mo-
ra facta. im-
mo no videt cum
omissa fuerit ista
tia debiti repeten-
di. **v. s.** de vsur. l.
i. s. i. s. q. facta
fuit. s. postea fin-
git no facta.

f **D**ecesserit.
sine dolo z culpa
mariti. **v.**

g **N**on debe-
bit. ipso iure. **v. s.**
de fo. l. q. decez. s.
z sane. z dicitur ibi.

h **O**fferente.
oportuno loco et
spe. **v. s.** de solu. l.
si solutus. id est
est si alijs modis
purget mora. pu-
ta q. sibi promisit
alio nouadi. vel et
no alo nouadi re-
ti presente. **v. s.**
l. qui decez. s. i. ij.
z. s. de codi. fur. l.
parui. **v.**

i **N**oluit. facit
s. de pericu. z co-
mo. rei. **v. s.** l. illud.
z de costi. pecu. l.
sed z si alia. z. s. de
verbo. obli. l. si ita
q. s. scia. z. s. quo-
ru lega. l. vlt. s. fi.
z de ope. no. nun.
l. pretor. s. si aliq. s.
z. s. e. l. si mora. q.
vltia mora nocet.

Morav-
tama no
cet.

S post mu-
liere agente
hoc quo ad parte
cotumct. **v. s.** eo.
l. rei iudicate. s. fi.
z. s. de re iudi. l. si
cut. in prin. ps au-
te agens aut est ex-
traneus heres: et
no h. p. uilegiuz.
v. s. de pui. do.
li. aut de filijs. et

S tunc sic. **v. s.** C. qui po. in pigno. h. l. si. s. exceptis.
A cere videt. q. d. id copulat in facultate v. i. a. z. o.
C osequi pot. de iure z de facto: alioquin est contra
s. de dolo. l. nam is. **v. s.** z. facit. s. eo. l. si filio. in prin.

H acere posse maritus
etiam id videt qd a mu-
liere psequi pot scz si ia ei ali-
quid absit qd pro muliere ali-
quid expendit vel mado ei
prestiterit. Ceteru si noduz ei
absit: vputa si sub pditione
obligat: no vi facere posse.

Locationi facte per virum
vxo: stare tenet. ideo cauet de
interesse si fecerit: z pensio
post solutu matrimonium spe-
ctat ad ea: ideo vir cauet ei de
restituendo si ea pcepit. alex.

S i vir in quinquenium lo-
cauerit fundu z post pimum
forte annu diuortiu interue-
nerit: sibi ait non als fundum
mulieri reddi oportere qz si ca-
uerit si quid post vnus anni
locatione maritus danat: sit
id se prestaturu iri: sed z mu-
lieri cauendu quicqd pter p-
mum annu ex locatione vir co-
secut fuerit: se ei restitutum.

Oblatio debitoris purgat
mora suam: z tollit omnia
eius effecta. alex. I dem.

S emel mora facta si ser-
uum totalē postea of-
ferente marito mulier accipe-
re noluerit: z is ita decesserit
non debet ei preciu ei ma-
ritus vel heres eius: ne danu
sentiat q postea offerente eo
mulier accipere noluit.

L icet persona actoris mu-
tetur non tamen mutatur qua-
litas actionis: scilicet respectu
cōuenti. Bar. Paulus.

S post diuortium mor-
tua muliere heres eius
cu viro parēte eius agat: ea-
dem videt de restituēda do-
te interuenire: que ipsa mulie-
re agente obseruari solent.

Q uo vir ab ei vxo: potest
exigere in eius bonis no copu-
lat: z illud dicit posse facere
qd dicit hic i textu: ubi posse fa-
ceret: id in hoc copesatio nul-
la obijcit mulieri. bar. **v.**

Sub conditione, secus si pure. **v. s.** de neg. gesti. l. si
quis mandato. z. l. ij. in fine. hoc tamen casu mulier cas-
uet: **v. s.** eo. l. cum mulier. alij ergunt hic cu condemnna-
tum. arg. C. man. l. si p. ea.

Q uotiens si ex continenti tempore traditionis do-
tis: siue fiat tradi-
tio dotis tempore
quo contrahi-
tur matrimoniu
siue post. **v. s.** C. de
iure do. l. cu a so-
cero. si autem an-
te tūc dicit vt subij-
cit plane zc. Itēz
no. qz semper de-
cit stipuletur: se-
cus est si sine sti-
pulatione pacifca
vt. C. de iure do.
l. auita. secus in ex-
traneovtibi. z. C.
de pac. co. l. i. z est
ratio vt in l. auita
no. z nec. similia
vbi stipulatio ten-
ner z non pactum
eniam ex continē-
ti: **v. s.** de religio.
l. q. si locus. **v.**
p **I**nterpositio
to. non ergo dicitur
incontinēti fieri
quicquid sit cō-
stan. mariti. super
dote. **v.** contra dī-
cebat per. l. q. nes-
gocia. s. man. sed
exponere vt ibi. z dī-
p. s. de pac. l. iurif-
gen. s. sed euz nul-
la. z facit. s. si cer-
tum petatur. l. le-
tra. s. dicebam. et
de pac. do. l. cum
dos. z. l. ob res. s.
i. z de iure dot. l.
post nuptias.

Pater appropat sibi actio-
nez de dote si ante mrimoniū
stipulet vel post tempore tra-
ditionis: als secus nisi filia ei
consentiat. bar. I dem.

Q uotiens pater dotem
dat z stipulatur ita de
mum in suā personaz de dote
actionē trāssert si ex pntenti
stipulet. Ceteru si iterposito
tpe stipulari velit: no nisi p sen-
tiente filia poterit qz in po-
testate sit: qz deteriorē pditio-
nem in dote filie facere no po-
test nisi p sentiat filia. plane si
ante nuptias dotē dederit: po-
terit ex interuallo ante nupti-
as tū z citra voluntatē quoqz
filie stipulari.

S i extraneus stipulaf do-
tem solutio facta vxo: mari-
tum non liberat. Bar. **v.**

S i quis pro muliere dotes
dederit puenit qz vt quoquo
modo directo mrimonio ipsi
solueret: postea maritus vxo-
ri dotē dederit: rectissime di-
cetur exa ctioez nichilominus
ei qui dedit contra maritu cō-
petere.

I ulianus.
N apta non impeditur
quominus cum prio-
re marito de dote experiatur.

N o potest quis petere qd
exactum cogetur reddere: sed
satis est ditorē liberare. bar.

P ac. puen. l. legem. z. C. de rei vxo. ac. l. i. s. accedit.

C o petere. e. z. mariti a muliere p dicitur posse vt in
debitum: vt. s. de solu. l. qui hoem. s. si gener. **v.**
N apta, scbo viro. z. fa. s. ad. tu. l. tutores q post. s. p. e.

a **C**ulpa viri multo fortius idē erit cū sine eius culpa hoc acciderit: qm̄ periculū spectat ad mulierē nō ad virū. vt. s. de iure do. l. si cōmatus. r. l. p̄mittendo. s. i. r. s. fi. h. b.

b **P**romiserat. nec eā pact⁹ fuerat sibi reddi: vñ mulieri qm̄ actio. vt. C. de rei vxo. ac. l. vnica. s. accedit. Bzo

c **D**ecesserit. r. sic nō hz herede. vt. s. de caltre. pec. cu. l. ij. Item idē si diuortū factū est fm̄ Bzo. vt. s. de pec. l. de posui. s. i. d.

d **I**nstituerit. idē si ipa p̄missio-ri succedat. vt. s. de iure do. l. p̄mit- tēdo. s. fi. Bzo.

e **V**irū. nec em̄ pot̄ quis obijcere culpaz ex q̄ lucrū hz. vt. s. de iur. do. l. cū in fundo. s. i. Bzo. et facit. s. de euictio. l. seia fun- dos.

f **I**n marito. dā- nato. casus ablatiui absoluit.

g **A**liqua. pu- ta tertia r sic q̄ta. vt lege iulia de vi puuata. vt. C. ad le. in. de vi publi. l. ij. fecus si certa res. vt. s. i. h. d. fidei- cō. her. s. h. illud. r. C. de sentē. pas. l. si debitor.

h **N**ecessē hz. vt. r. C. e. l. ij. ipse autē marit⁹ dāna- tus lea parte nō tenet. vt. C. de fi- deicom. l. i. r facit C. de bo. prof. l. si vt. pponis. r. C. s. do. inter vi. r vxo. l. si res.

i **A** se. patre. s. non petat gener.

k **E**gerit. pat̄ forte idē r in filia. vt. s. de iure do. l. si extraneus. Bzo.

l **N**on intelliguntur. vt. r. s. de pac. do. l. fi.

m **A**gere ceperit. qz pactū fuit p̄sonale. vt. s. de pac. do. l. cū pater. r. Lob. res. s. fi. r matrimonii cōstabat ad- huc. vel pactū fuerat dotis lucrāde ad alia centum que non potuit petere a patre q̄uis p̄miserat. qz fecerat pa- ctum de non petendo ab eo tñ.

n **I**ta. s. alia centū: que pater nō tenebatur soluere.

o **S**i voluntate. qz si contra voluntatē datus: aut non ageret: aut filie non p̄iudicaret. vt. s. eo. l. ij. s. i.

p **J**udicata. fec⁹ in iudicio operari factā cōdēnatione vt. s. de ope. lib. l. q̄ liberum. s. sed si iā. sed idē si sit tñ līs

contestata vel nō cōtes. vt. eo. ti. si operari iudicio. r facit C. de rei vxo. act. s. sed hoc. sed arg. p̄tra. s. qui. mo. pig. vel h̄ypo. fol. l. si cut. s. si debitori. Itē facit. s. de iur. l. s. si q

r **S**ub conditione. potestatiua. vel dic in defectū ci⁹

erhereda: alio nō valeret. vt. s. de he redi. in. l. i. s. uis. s. i. Soluenint. s. soluto m̄rimonio.

Quatenus solutum est mu- lieri eatenus vir a coheredib⁹ eius non repetit. Bar.

Cū p̄i dos data esset r ei fili⁹ ex aliq̄ parte heres sub cō ditiōe iñstitut⁹ fuerit: r p̄dēte cō ditione coheredes ei⁹ dotē pro sua portioe mulieri solue- rit: hoc min⁹ fili⁹ ex dote p̄e- stare debet: qm̄ nullā actio- nem ei⁹ pecunie recuperāde grā aduersus coheredes hz.

Fruct⁹ augent dotē. r ideo quod iuris est in dote erit r in fructibus. hoc dicit Bar.

Si fundū dotale recepisset mulier nō hita rōne fructū p̄ portioe anni quo⁹ nupta non fuisset: nichilominus de dote agere pōt: qz minorē dotē recepisset. hoc em̄ ad dōt⁹ aug- mentū p̄tinet: quēadmodū si partū ancillarū nō recepisset aut legata vel hereditates q̄ post diuortū p̄ seruos dota- les acquisite marito fuissent.

Qui promittit quod debet intelligitur de debito cū effe- ctu. hoc dicit Bar. Idem.

Si prior marit⁹ postero ri dotis noie rāq̄ debi- tor: mulieris dotē p̄miserit: nō plus q̄ id qd̄ facere possit do- tis futurum esse.

est in fructu. vt. s. de vsufu. l. fet⁹. ar. s. i. ad. l. fal. l. paul⁹ fructu c

Post diuortū. vel p̄tate m̄rimonio (sicut s. i. h.) non est. vel ante: p̄tēplatione tñ mulieris. vt. s. de iure do. l. si ex legato. r. l. si suo. r. s. de vsufu. l. sed r si quid donetur. Bzo. et facit. s. de rei v̄edi. l. ex diuerso. s. i.

Si prior. nomine. alio gratia: alio nomine.

Posit. lmo isoldū cū scōs marit⁹ sit creditor mulieris. vt. s. de re iudi. l. nesenn⁹. circa p̄n. r de excep. do. l. pure. s. si eum. et de noua. l. doli. in p̄n. r de cōdi. ob cau. l. si donatur. s. i. q̄ sunt s. Sol. h. p̄miserit p̄or vir scōo p̄ hec s̄ba: p̄mitto qd̄ mulieri debeo. l. i. s. q̄ mulieri debeo. vel qd̄ ipa michi dedit in dote. ar. s. s. de iureiu. l. s. b. iij

erhereda: alio nō valeret. vt. s. de he redi. in. l. i. s. uis. s. i. Soluenint. s. soluto m̄rimonio.

Debetur. s. si lius cū fuerit he- res: alio nō tenere tur. vt. s. de dot. ple. l. ij. s. per p̄ranū. v

Pecunie. scz vxo iam solute. r

habz. s. n̄ic. l. s. extaret matri moniū: et fa. her. ageret et institu- nonis cōditiōe p̄ dēte nondū fact⁹ heres possit. vt. s. fa. her. l. si marit⁹. r facit in eo. ti. l. si filia. r de dote ple ga. l. ij. s. idē iulia nus. r. l. pater. s. si post. r. l. pe.

Quo. i. in q̄ portioe vt sit figu ra synodoche. azo et no. qz fruct⁹ vltimi anni debent diuidi. vt. s. eo. l. diuortio.

De dote. līs cet nō sit dos: sed dotis accessio. sic s. cōmo. l. si vt cer to. s. vsq̄ adeo. itē dic vt no. s. d. s̄bo. obli. l. iulian⁹. s. i.

Hoc. i. fruct⁹. b

Ancillarū. se- cus in fetu peccoz q̄ vt alius fruct⁹ diuidit p̄ portioe anni. vt. C. de rei vxo. act. s. itaqz. s. Ancille partus ancille nō part⁹ in fructu

fructu non est.

non est.

non est.

non est.

non est.

non est.

non est.

non est.

qui. si mulier. et de costi. pecu. l. ij. et insti. de leg. s. sed si vxor. Quid autem si post hanc promissionem fiat non solue dor. Rñ. vt. s. de iure do. l. si extraneus.

Que dot. tenebit. si a lo donadi cis inter viuos fuerit. adhibiti. si aut stipulati simpliciter. pmutu psumi tur q non a lo do nadi. vt. s. de iure do. l. mulier. s. fi.

mulier res sue auarissimi

Que dot. tenebit. si a lo donadi cis inter viuos fuerit. adhibiti. si aut stipulati simpliciter. pmutu psumi tur q non a lo do nadi. vt. s. de iure do. l. mulier. s. fi. q est. nã mulier gen. auarissimuz est. vt. s. de dona. itery. r. vxor. l. si sti pulata. et et dñbz psumit auar. vt. s. de pba. l. cū de l. debito. nisi rō fã guinis vt rēpōtis aliud inducat. vt. s. de pba. l. pcuila. r. de dona. iter vi. r. vxor. l. si pñ. cōis. vel vicissim facte donationis. vt. s. mã. l. si pñ. nō re muneradi. s. inde papinian. r. alijs casib. ibi no. r. ita locū hz actio man dan. non aut tene ref marit. stipula toib. sed fieret l. ter eos cōpēfatio. Et pba. a lo do nadi factū in dubio psumit causa mort. vt. s. de leg. iij. l. cum qd dece dēs. s. nuptura. s. de pte. l. scia. et hoc etiã pōt sic in telligi. et iō possit reuocari. vt. C. de iure do. l. ij. b. C. de cōpensaf se. sic. s. de emic. l. si ei. in pun. r. s. fi is. r. s. d. fideiul. l. si debitor. et. s. co. meua.

Ceteris. nisi fieret inuētariū. vt. C. de iure deli. l. sci mus. s. r. si pñat. r. in aut. de here. r. falci. s. si pñ absumt. col. l. sed in legato sec. etiã iure veteri. vt. s. ad trebel. l. i. s. sed si is q. r. s. ad le. fal. in ratione. s. quod vulgore.

Teneatur. dissimiliter tamen. quia ceteris tenetur in solidum. his in quantum facere potest. vt. s. l. proxi. r. s. co. l. maritus. s. 30.

Icia. esse dicit. implorando officium iudicis. vt. s. de libe. ethi. l. iij. s. hoc autē. s. 30. nã ipsa erat in qua si possessione existenne sui iuris.

Et dotē. s. aduenticiã. nã pfecticiã pōt petere etiã si filia esset emancipata. vt. s. de emic. l. pat. r. de iure do. l. profecticia. s. fi. s. m. quosdã. sed s. m. s. 30. r. h. etiã in profecticia optime legi potest.

Postulat. quã petit si filia est in potestate. p qua de dñt etiã nullo pacto appposito. scias. vbi datur pro eman

Adhiberi ad stipulandū do tē a lo donadi pōt. eã a marito repetere s. marit. ab vxore adhibete nunq̄ recepit. si tñ sibi successit in hereditate q̄q̄ he reditas non sit soluendo. hoc dicit s. m. s. 30. r. s. m. s. 30. r. s. m. s. 30.

Ue dot. noie certã pē cuniam pmisserat. quos dã adhibuerat q̄ stipularētur pte dotis distracto mronio si bi solui. ea nulla data dote obi erat eodē marito suo herede relicto. isqz dāno sam hēditatē et adierat. nichilomin. stipula toib. tenebit. qm̄ adeūdo he reditatē debitoris intelligere tur se cōpensasse. nec ad rem p̄tinere q̄ soluēdo nō ēēt hef ditas. cum ceteris. etiam cre ditoribus teneatur.

Exceptio opposita a tertia psona cur. interest obstat r. hz ne examināda in iudicio et hz p̄cessum impedire. h. d. Alex.

Icia diuortii. Idē. a seio fecit. hãc tici. in sua p̄tate eē dicit. et dotē sibi reddi postulat. ipsa se matrē familias dicit. et d. dote agere vult. q̄ sitū est que pres iudicis sint. Rñdi p̄i. nisi p̄bet filiam nō solū in sua p̄tate esse. s. et

Consentire sibi. denegādã a cti onē sicuti denegare et etiã si cō staret eam in potestate esse.

Liberta que legitime rece dit a patrono ab eo pōt pete re dote. h. d. Bar. Paulus.

Liberta que voluntate p̄foni. discessit de dote cū eo agere pōt quã ei dedit.

Etia si fiscus succedat vxo rino p̄dix p̄uilegiū mariti. h. d. cū. l. seq. Bar. Paulus.

Martus minus face re p̄t. r. dōs publicata m̄ sit. i. id qd̄ facere p̄t fisco mari tus cōdēnandus est. me in p̄ni ciam. mariti mulier punita sit.

Non videtur filia cōtra dice re que iustam causam cōtrēdi cendi nō habet. Bar. l. p̄tia.

Dotē volūtate filie. vt. deri patrē recepisse cū eās d̄dicēdi ei filia nō haberet marie cū ab eo postea amplio re summa dotata sit.

Sponsalia p̄tracta per pa trē nō extinguit ius petēdi do tē. vt. retinēdi filio cōpētēs cul pa mulier. h. d. Bar. Marcel.

Ucius tici. cū eēt filius fa. volūtate patris vxo rē meulã duxit. r. dote p̄f a cce pit. Deuia ticio repudiū m̄

cipata. vt. C. de rei vxor. act. s. accedit. r. s. extraneum. h. d. Denegandã. p̄imum probat eo ipso qz pbat legiti mã. vt. insti. de pa. po. in pñ. fm̄ eo ipso qz nō hz cãm d̄di cendi. vt. s. co. l. dotē. sed an ticia pōt agere interim dñ pē det iudiciū de p̄tate. Rñ. sic fm̄ s. 30. vt. s. de libe. cau. l. ot

dinata. r. facit. C. eo. l. filie. r. s. eo. l. ij. r. s. de ioffi. te. sta. l. q. de iofficio. so. nec ob. s. de p. ba. si filius. qz hie erat ipossessioe li bertatis filia. vñ p̄i incūbit necessi tas p̄badi. ibi nō erat in pos. vel ei d̄ dicit nō ei q̄ ne gat incūbit onus p̄badi. h. dicebat pater cãm in p̄tate. ibi fili. dicebat se liberat. quare pro bat.

Essē. r. illam non consentire.

Liberta. r. voluntate. sec. si eo inuito. vt. s. atu. l. l. fi. h.

Patroni. cui erat nupta. r. facit s. ti. l. i. pe. r. l. fi. r. de rit. nup. l. filio. r. l. m̄m̄m̄m̄. et i. auf. de nup. s. di strahunt. col. iij. et de sanc. epis. s. si s. co. l. ir. Item hodie nō sit diuor tiū p̄sensu. nisi casu sitatis cōcupiscē na hoc fecerit rē. vt in auf. vt lice. ma. r. auie. s. q̄ve ro ex cōsensu. col. la. viij.

Martus. vt. s. de n. legibus. vt. s. de n. (bo. dã. l. iij. cinus. Itē qz nō plus q̄ mulier cui succedit habere d̄z. vt. s. de vsur. cū quidã s. fiscus. r. s. de regu. iur. l. in h̄z. s. nō d̄z. r. facit. s. eo. l. si. s. h̄te. s. fi. r. s. i. ij. l. ad h̄cū.

Otem. filie. tacens vel cōtradicens. s. 30. r. h. nec cēdi. sic non videt fieri qd̄ legitime nō sit. vt. s. de re iud. l. iij. s. cōdemnatū. argu. p̄tra. s. de no. ope. num. l. i. in pñ. et a l̄s sit pro ratione voluntas. vt. C. de pac. cō. sup. do. l. hac lege. r. s. ad trebel. l. qz poterat. hoc tamē est ratione cōmunionis r. patrie potestatis. et est hoc optimū argu. contra renitentes electiombus. r. facit. s. e. l. ij. r. l. si pa ter. et. l. non solum. r. l. si cum dotem. s. eo autem tempo re. r. s. de sponsa. l. sed ea que.

Ucius repudiū. meruit ergo amittere dotez. vt C. de repu. l. consensu. s. 30.

probab di onus incūbit, dicenti.

Consen tit qui cãm d̄d cēdi nō habet.

Non consensisset. tacite autē cōfensire nō videtur: sed si expresse cōfensisset. Rñ. videt ei p̄iudicari. vt ar. ad le. iul. de adul. l. i. vroz. §. si. sed vbi nō p̄fensit patris cōfensus ei nō nocet. l. si heres. qz p̄fensus talis nō est:

er q̄ daf actio vel exceptio. vel veritas: etiā si cōfensisset filius nō noceret: qz spōsalia nō non matrimonii fuit cōtractū. imo quod plus ē: nec spōsalia videntur p̄tracta cū non ducent. vt. §. de in rē. ver. l. si p̄ patre. §. versum. r̄ sic non ob. §. de regu. iur. l. ex qua p̄sona. et C. de rei. v. l. cū a matre. q̄ sunt contra. hic q̄ subau. maxime si nō consensisset rē.

Utro. quoniam. nā infra loquitur de repudiatio. r̄.

Accusantib⁹ id est obiciētib⁹ in civili cā. sic ponit in aut. d̄ sanc. epif. §. si q̄s antez p̄ pecuniaria. ibi accusata rē. colla. it. puts in donatione. p̄pter nuptias quā vir repetebat ab vxore: r̄ dotis quā vxor repe-

tebat a viro. sed vterq; se tuebat. p̄p̄ delictū alteri⁹. puta mulier. p̄pter lenociniū viri: et vir. p̄pter adulteriū vxoris. qd̄ quidē posset quibet eoz facere. vt. C. de repudijs. l. p̄fensu. nisi obiciēs esset in pari turpitudine: vel diuerforz criminū: vel eius idē in quo vterq; cōfensit. vt. §. eo. l. cū mulier. criminali aut accusatiōe instituta vindicta posci posset. nec em̄ vn⁹ aliū accusare. phibeat. nisi cū idē p̄p̄traffet lenociniū. tunc em̄ nil iudeus iudeo: nil catholico catheco. vt. C. de here. l. qm̄. S̄nterese.

La lege. indefinite dicit lege. sic r̄. §. de mino. l. auctū. in fi. r̄ in aut. vt li. ma. r̄ ante §. q̄ ita cōperiunt. e

Paria em̄. No. delictū cū delicto cōpen: col. viij. sari. sic. §. ne qd̄ in lo. publi. l. i. §. idē ait. r̄ d̄ dolo. l. si duo. etum sit cū p̄cordā. r̄. §. qd̄ vi aut clā. l. si vitem. §. si ad ianuā. r̄ ne p̄pensa: qd̄ cū qui in ius vo. l. ij. r̄. §. de adulte. l. si vroz. in fi. sed ar. gu. contra. §. cōmoda. l. rem michi. §. in exercitu.

Post dotē datā. Casus. pater ex iuramento filie voluntate stipulat⁹ est sibi soli dotē reddi facto diuortio sub hac cōditione: si filia sine liberis decesserit: extitit cōditio diuortij. Itē mortis r̄ liberorū defect⁹: nulla p̄t dotē repetē obstat exceptio: sed si diuortij tñ nō etiā mortis r̄ liberorū defect⁹ existat: patri sine filia agēti ob. exceptio: nisi caueat rē ratā filiam habituram vel cā cognita

sit: postea pater repudiati absente filio sponsalia cū eadem noīe filij sui fecit: meūta deinde repudiū sponsalib⁹ misit: atq; ita alij nupsit. quero si meūta ageret cū lucio ticio quondā marito et a p̄re herede relicto de dote: et p̄bef culpa mulieris m̄rimonij dissolutum: an marit⁹ possit p̄pter culpā mulieris dotē retinere. Mar. r̄s. dicit: etiā si vt heres institut⁹ a patre tici⁹ cōuentret: tñ si spōsalib⁹ nō p̄fensisset: culpā mulieris mulctandam esse.

Paria delicta mutua cōpensatione tolluntur. h. d. B. vel sic. Exceptio adulterij tollitur replicatione lenocinij: vlt ecōtra cum agitur clāster de dote vel donatione. p̄pter nuptias lucranda. h. d. cōcordat lex cū mulier. j. e. alex. Papf.

Utro atq; vxore. mortis iurē accusantib⁹ cām repudiij dedisse vtrūq; p̄nunciatū est. Id ita accipi d̄ vt ea lege quā ambo contem-

omnino sibi actio denegat. vt. §. eo. l. ij. §. pe. r̄ fi. r̄. l. si cū dotē. §. §. si latet. vel dic secdo diuortij tñ fuisse cōditione: nē appositā: tunc pater si defuncta filia sine liberis ageret nō obstat exceptio. qz ad solū patrē recidit actio. r̄ hic subaudiť maxie: vt statum dicā. Si hō filia viua agat pater ob. exceptio in specto tenore actiois ex stipulatu q̄ patri cū filia cōpenti. §. qz pat̄ postea sibi soli cōfensu filie est stipulatus p̄mor. secdo casu replicat. vt. §. eo. l. quoties. §. ceterū. §. 30. vel tertio die q̄ volēte filia fuit stipulatus simpliciter nō sibi. quo casu sibi r̄ filie videt stipulatus: vt peride sit vt lex dicit cū nullo mō est stipulatus. et sic est cōis actio vtriusq; ar. p̄tra. §. de h̄bo. ob. l. si ita stipulatus fuero. §. grifogo = nus. ibi seq̄ns sit: pul. r̄ nō daf repliatio pri. r̄ h̄hos tres casus: filie uolūtate: deterniet hanc orōne stipulat⁹ est. vel quareto filie voluntate deterniet factō diuortio. et tunc nō daf replicatio. v̄ quito h̄bū dari. q.

Pater stipulando dotē mā dato filie videtur stipulari et tanq; eius procurator: ex qua stipulatione filia mortua sine liberis agit pater vt heres filie. sed filia viuēte ius agendi nō residet i patre. Alex. Idē.

Post dotē datam r̄ nuptias p̄tractas stipulatus est pater filie voluntate diuortio facto dotē dari si cōditio stipulatiōis impleat: r̄ postea filia sine liberis decesserit: nō erit impediedus pater quomin⁹ ex stipulatu agat. viua autē filia si agere vult: exceptioe summuendus erit.

Etiam pro dote soluta soluto m̄rimonio cōpetit actio de dote. h. d. Alexan. Idem.

Si pater ignorās filiam diuertisse dotē ex cā p̄missionis numerauerit: non p̄indebit⁹ cōditionem: sed de dote actioe pecunia petetur.

d. ad voluntatē filie michi reddes. i. si ipsa tunc volēt. si ergo viuit req̄ritur ei⁹ voluntas. als si nō cōfensiat repelatur exceptioe. sed ca mortua sine liberis nō est cui⁹ req̄ratur voluntas: sed si liberi extāt idē q̄ nen requirāť alius voluntas: si dos est. p̄fecticia que seq̄tur me. alioq̄r requirit voluntas liberorū. si hō penas q̄ filia simpliciter p̄fensit mee stipulatiōi r̄ ego nō apposui aliā p̄ditionē nisi diuortij: q̄re impediret agere factō diuortio etiā inuita

Stipulatus est. consentiente filia fm tres (filia. p̄mōs casus. vel nō p̄sentiente filia fm alios duos.

Si conditio. vna tñ. f. diuortij. non aut voluit filia quando pater agit fm omnes casus.

Sine liberis. maxime. nā idē si cū liberis: r̄ dos est p̄fecticia fm vnū casum. Uel tuc q̄ h̄ic casus fuit cōplexus in stipulone fm p̄mōs: sic nō facit pro Bul. q̄ dicitur dotē reddi patri etiā si liberi extāt. et p̄ eo facit. C. sol. mar. l. dos. vbi de hoc no. sed pro Bzo. facit. §. de p̄ctis do. l. inter socerū. in prin. r̄. §. ij. r̄. §. de lega. iij. l. vxore. §. testamēto. r̄ de mino. l. iij. §. sed vtrum. in fi. §. r̄. §. (eo. l. si ab hostibus.

Si pater. nō p̄indebiti. imo indebiti. vt. §. loca. si q̄s fundū. §. impator. q̄ est cōtra. So. vt ibi. r̄ facit. §. de iure do. l. quē admodū. in fi. r̄ de p̄di. unde. l. q̄ exceptioe. §. si. b̄ iij

pebble di omis incellio. dicom.

Confen ne qui chim h̄c cōd̄ nō habet.

In insulam. de portato. ante diuortium: quod apparet ex littera se. h.

b Pertinet. qz pater p mortuo habet. vt. de portato. bu. l. i. §. fi. r. de bo. liber. l. necem. §. ij. h.

c Cōfennere. maxime. nā r idē vbi p fennere ea petijf ser. vt. §. e. l. si ma-

rito §. si volūrate. vltic nō penicrat cum effectu. i. nō exegerat nā tunc secus esset. r facit

Ad. l. fal. l. pater filiā. in prin. r. §. eo. l. si cū dotē §. si pater. r. §. l. i. hys §. filia. r. l. si focer in pn. r. C. de rei vro. act. §. videamus. r. de solu. l. q̄ hōiem §. si gener.

d Fructus. i. in eo q̄ sumptus excedunt fructus seruabit de dote. vt. §. i. l. i. q̄ dicit.

e Fructus. ad perpetuū rei vtilitatem.

f Cōpētatis. solu. matri. vltic etiā p̄stare: qz non fuit matrimonij. nec habuit necessitate sustinere onera matrimonij: nec lucrificat fructus ea rōne q̄ sustinuit onera. §. qz bona fide percepit.

g Perceptis. puncta pceptis r dic puenit seruari ad fi. i. vltic ad finē

h Supflui. i. residui quo sumptus excedit fructū. vt. §. de rei vltic di. l. sumptus. r. l. emptor. r. facit. §. ti. l. i. l. q̄. r. de dote prele. l. i. §. impense. r. §. e. l. si cū dotē §. fi. r. l. seq. §. quo iure seruaf. Rñ. vt. C. de rei vro. ac. §. §. nec ob impē fas. vel dic iure exceptionis doli cū nō fuerit dos. vt. d. l. sumptus. r. de peti. here. l. q̄ si sumptus.

i Nūerate dotis. p parte dimidia. qz dimidiā dotē de dit focer in qua restitūda est in mora maritus facto diuorcio. itē alteri dimidiē fuit gener vsuras stipulatus q̄s modo cōpensat in vsuris illis que petunt ex mora.

k Si petat. ex mora. qz iudicium bone fidei est. vt. C. de rei vro. act. §. ex actio. vel fm. R. quia stipulatus erat. quia hic dicit ex stipulatu.

l Stipulatio. qua focer tenebat genero: si alteri dicitur

Mors ciuilis patris facta actionē de dote filie esse p solido. hoc dicit Bar. Idem.

In insulā patre de portato qui dotē pro filla dedit: actio dotis ad fillā pertinet. post diuortium quoqz patre damnato qui cōsentiente filia dotem non petierat: eque dotis actio mulieris est.

Vir nō lucrat fructus dotis putatiue retinet tū q̄tenus in vxore psumpsit r q̄tenus necessario vltic vtiliter ipedit. bar.

Fructus ex predictis que in dotem data esse videbatur bona fide pceptos r in mulieris oneribus ante causam liberalem absumptos: quibus seruaz fuisse postea p̄stiterit peti non posse placuit. Sumptus p̄o necessarios r vtilēs in predicta que dotalia videbant factos compensatis fructibus percipit ad finē superflui seruare conuenit.

Debitū hinc inde ex causa vsuraria compensatur. itē marito non debetur vsure qui nō alit vxore. bar.

Vsuras numerate dotis ex stipulatu p̄ in m̄imonio defuncta filia si petat: gener qui residue dotis p̄misse fenus stipulatus est ita demū ad finē vice mutua debite quātitatis cōpensationē opponere iuste videt: si p̄p̄ijs sumptibus vxore

rem suaz exhibuerit: alioquin si patris sumptibus exhibita sit: manas vsuraru stipulatio compensatiōni non proderit.

Reintegrato m̄imonio iudicium de dote inceptum per extraneū non dissoluitur. hoc dicit Bar.

Ad virū vxore post diuortium reuerfa iudicium acceptū ex stipulatione qua extraneus q̄ dotez dederit stipulatus fuerat nō dissoluit: nec ex officio iudicis absolutio continetur.

Maritus non tenetur p restitutionē dotis actionem de dote cedere si aliud ad vitam sufficiens sibi non remanet. h. d. Bar.

Maritus in id q̄d face re potest cōdēna tus sit r nomina sint ad dotis quātitatē: neqz amplius habebit: neqz mādare actiōes debet.

licet focer succedat genero nō tū filia p̄dit ius p̄solidationis: imo facta sui iuris age re poterit contra heredes patris sui vel etiā contra ipsū patrem tanq̄ heredem mariti. h. d. Alexan. Paulus.

Si focer a genero h̄s institut⁹ adierit h̄dita tem: q̄nqz mortuo p̄e cū h̄de eius filiaz de dote acturam herua r Lato respōderūt: vt est relatū apud pōponiuz lib. vj. dige. ab arifstone lib. v. ibi

fm Jr. vel aliter: immo necesse habet si alis habeat sufficientia alimēta: vt. C. de rei vro. actio §. cuz autem ex. in fi. §. r. de ces. bo. l. qui bona. i. rñ. §. 30. r hoc fm Jr.

Si focer acturaz. ergo aditio h̄ditaris debitoris p̄ solutiōne non habet. alioq̄n filie cū causam p̄dicēdi non haberet denegaret actio: vt. §. eo. l. dotē. sed p̄tra. §. b̄ fideiussio. l. si debitor. Respō. illud respectu succedentis tñ dicit. §. 30. itē q̄tum ad fideiussoras r accessorias obligatiōes: nō q̄tū ad alias: vt. §. b̄ fideiussio. l. v̄iam. r. accur. r Aristone. retulit aristo q̄ ita pōpo. dicit r cōf̄ntitū r confirmat dicium pompo.

midie differret solutionē. r fa. §. m̄. l. creditor §. pe. r de iure do. l. cū post. §. i domū. r de doli exceptione. l. fi. in pn. m Non dissoluitur. vt. §. de iure do. l. stipulatio. nisi consensit denuo. vt. §. de pac. do. l. cuz maritus §. i. r fax cit. §. eo. l. si mulier diuertit. r. §. loca. itē querit §. i.

Si maritus. quātitatē. i. p̄currētia vel paria. §. 30.

Ampli⁹. in bonis p̄ter dicta nota. q̄ etiaz nota sunt ei necessaria pro victu.

Neqz mādare. nisi forte talis sit q̄ ex sua p̄sona possit sibi querere victū. arg. §. de libe. agno. l. si q̄s a liberis §. §. si filie. r fm hoc habeatis neqz: r tūc sc̄pe soluere ibi: neqz mādare r. c. alis deest sc̄m neqz: r non est aliqua negatio. r tūc dic. i. non h̄z ampli⁹. i. aliud necesse nisi mādare actiones postq̄ dēnatus est: cuz nil habeat vltra alimēta: r tūc recidit in idēz cū p̄ma. §. in hoc differ: qz incipit ibi soluere: neqz ampli⁹. vel aliter nō h̄bit ampli⁹. i. plus aliū necesse: nisi hoc mandare actiōes. fm Jr. r h̄ si sint nota sufficientia ad dotez r ad alimēta: r tūc sc̄p̄ incipit ibi soluere: neqz ampli⁹. vel aliter i. cū sc̄z cessiōe nichil ad alimēta si bi remāeat. r hec cōis ē ad geminū neqz: r ad vnicū

Ad virū vxore post diuortium reuerfa iudicium acceptū ex stipulatione qua extraneus q̄ dotez dederit stipulatus fuerat nō dissoluit: nec ex officio iudicis absolutio continetur.

Maritus non tenetur p restitutionē dotis actionem de dote cedere si aliud ad vitam sufficiens sibi non remanet. h. d. Bar.

Maritus in id q̄d face re potest cōdēna tus sit r nomina sint ad dotis quātitatē: neqz amplius habebit: neqz mādare actiōes debet.

licet focer succedat genero nō tū filia p̄dit ius p̄solidationis: imo facta sui iuris age re poterit contra heredes patris sui vel etiā contra ipsū patrem tanq̄ heredem mariti. h. d. Alexan. Paulus.

Si focer a genero h̄s institut⁹ adierit h̄dita tem: q̄nqz mortuo p̄e cū h̄de eius filiaz de dote acturam herua r Lato respōderūt: vt est relatū apud pōponiuz lib. vj. dige. ab arifstone lib. v. ibi

fm Jr. vel aliter: immo necesse habet si alis habeat sufficientia alimēta: vt. C. de rei vro. actio §. cuz autem ex. in fi. §. r. de ces. bo. l. qui bona. i. rñ. §. 30. r hoc fm Jr.

Si focer acturaz. ergo aditio h̄ditaris debitoris p̄ solutiōne non habet. alioq̄n filie cū causam p̄dicēdi non haberet denegaret actio: vt. §. eo. l. dotē. sed p̄tra. §. b̄ fideiussio. l. si debitor. Respō. illud respectu succedentis tñ dicit. §. 30. itē q̄tum ad fideiussoras r accessorias obligatiōes: nō q̄tū ad alias: vt. §. b̄ fideiussio. l. v̄iam. r. accur. r Aristone. retulit aristo q̄ ita pōpo. dicit r cōf̄ntitū r confirmat dicium pompo.

Ad virū vxore post diuortium reuerfa iudicium acceptū ex stipulatione qua extraneus q̄ dotez dederit stipulatus fuerat nō dissoluit: nec ex officio iudicis absolutio continetur.

Maritus non tenetur p restitutionē dotis actionem de dote cedere si aliud ad vitam sufficiens sibi non remanet. h. d. Bar.

Maritus in id q̄d face re potest cōdēna tus sit r nomina sint ad dotis quātitatē: neqz amplius habebit: neqz mādare actiōes debet.

licet focer succedat genero nō tū filia p̄dit ius p̄solidationis: imo facta sui iuris age re poterit contra heredes patris sui vel etiā contra ipsū patrem tanq̄ heredem mariti. h. d. Alexan. Paulus.

Si focer a genero h̄s institut⁹ adierit h̄dita tem: q̄nqz mortuo p̄e cū h̄de eius filiaz de dote acturam herua r Lato respōderūt: vt est relatū apud pōponiuz lib. vj. dige. ab arifstone lib. v. ibi

fm Jr. vel aliter: immo necesse habet si alis habeat sufficientia alimēta: vt. C. de rei vro. actio §. cuz autem ex. in fi. §. r. de ces. bo. l. qui bona. i. rñ. §. 30. r hoc fm Jr.

Si focer acturaz. ergo aditio h̄ditaris debitoris p̄ solutiōne non habet. alioq̄n filie cū causam p̄dicēdi non haberet denegaret actio: vt. §. eo. l. dotē. sed p̄tra. §. b̄ fideiussio. l. si debitor. Respō. illud respectu succedentis tñ dicit. §. 30. itē q̄tum ad fideiussoras r accessorias obligatiōes: nō q̄tū ad alias: vt. §. b̄ fideiussio. l. v̄iam. r. accur. r Aristone. retulit aristo q̄ ita pōpo. dicit r cōf̄ntitū r confirmat dicium pompo.

a **C**onsensit. s. pompo. r. no. q. pater r filia videntur esse duo rei ihpu. ergo lz vnus succedit debitori: nichilo minus in persona alterius in suo statu remanet obligatio: vt. f. de fideiuss. l. vianinus.

b **D**icemus. locus a pari. no. soli filie cōpetere actionē cū fuerat emācipata que fuerat ante cōs: vt. C. de rei vxo. actio. §. vi deam. s. sicq. ambulat de patre in eaz. vel de cōione in propriū filie. sic f. de vsu. l. ad huc. §. si operas.

c **C**onueniri. actio de dote venia petita: vt. f. di xi. sed si est in potestate p̄stituta nō pot̄ p̄tra patrē intentare actionem aliquam cōi iure etiaz cū venia: vt C. de in ius vo. l. cui in p̄tate. f. de eitate iudic. offi. p̄litor filie cum paternū sit officiu

d **D**otare filias: vt f. de ritu nup. l. q. est officiu. r. de rei vxo. actio. au. sed q̄uis.

e **D**otari. r. iō donationē p̄pter nup. amittit: r. dotem p̄missam exigit quā tenet restituere.

f **R**editurus est. imo videt̄ p̄tra cū ei iputari nō possit q̄ patrē mulier nō p̄uenit. vt. f. de iure do. l. si c̄neus. cū ergo dotē nō habeat nec culpa pot̄ ei obijci q̄ nō hz nō pot̄ p̄ueniri ex culpa sua. vt. f. e. l. mema. l. r̄h. lōge mun̄ pot̄ ei obijci cur patrē si viuat nisi nō p̄ueniat cū nec possit p̄pter pactū. sed r̄h. hic cōtēplatione dotis filia exheredata fuit: vñ dos ei legata videt̄.

g **D**e rei vxo. l. emptor. §. ancilla. r. f. de here. insti. l. q. ro lebat. iōq. ex p̄ris volūtate iputaf̄ marito qd̄ als nō iputaret cur p̄rem nō p̄uenit. vñ meli⁹ et nō legata dote agit filia: qz ad eā trāsit actio. vt. C. de rei vxo. ac. l. vñca. §. vi deam. nec iputaf̄ marito q̄ patrē: f. q̄ heredes patris nō p̄uenit in solidum. f. de actiones nō cedat. vt. f. de pecu. l. qd̄ debetur. in. f. f. 30.

h **C**eperit. nec enim habet eā patre viuente quātu

ad exercitiū: qz est in p̄tate. sed habet eā mortuo patre. vt C. de rei vxo. ac. §. videamus.

i **C**ui. scz marito. f. 30.

k **U**ideri. est. f. cū petat idē qd̄ restitutus est. l. cum. maritum.

bebūt marit⁹ coh̄des etus p parte⁹ virili exigere: r mulieri reddere: aut actioes prestare.

Ex pacto aut materni dotē dantis soluto m̄rimonio actio querit mulieri. Bar. I dem.

Omnis seius auus mater nus seie nepti que erat i p̄ris p̄tate certā pecunie quā titatem dotis noie lucio ticio marito dedit: r in istro dotali hmōi pactū r stipulationē cōplexus est. Si inter luciu ticiū maritū r seia diuortiu factum esset sine culpa mulieris dos ois seie vxo: vel galo seio auo m̄mo redderet: restitueretur qz. Quero cū seius au⁹ m̄nus statim vita fūct⁹ sit: r seia post ea sine culpa sua diuerterit viuo p̄se suo in cui⁹ p̄tate est: an r cui actio ex hoc pacto r ex stipulatione cōpetat: r vtruz h̄rdi auī m̄ni ex stipulatu an nepti Respōdi in p̄sona qd̄e neptis videri inutiliter stipulatione esse p̄ceptā: quā auus m̄nus ei stipulatus p̄ponit. Qd̄ cūz ita est h̄rdi stipulatois qñcūqz diuerterit mulier actio com petere videt̄: sed dicēdum est seie dotē totā posse solui: quā uis actio ei directo nō p̄petat: ac si sibi aut illi dari auus stipulatus esset: sed p̄mittenduz est nepti ex hac auita p̄ueniōe

terit. qz vñle p̄ inutile nō vñaf. vt. f. si cer. pe. l. certi cō: dicio. §. quoniam. f. 30.

r **C**ōpetere videt̄. immo nullo mō videt̄. qz sus p̄sona potius ad solutionē q̄ ad obligationē videt̄ inducta. vt. f. de vbo. obli. l. eū q̄ ita. §. q̄ ita sibi. Rñ. p̄sona hui⁹ at: t eiusdēqz stipulatois ad obligationē pot̄ videt̄ adhibita. qz sibi potuit stipulari. sec⁹ in extraneo cū dico michi aut illi: qz ei stipulari nō possuz id p̄sumēdū est qd̄ de iure fieri pot̄. vt. no. f. de p̄di. inde. l. si. p̄curator. §. celsus.

f **P**osse solui. imo videt̄ q̄ nō cū ad obligatōez p̄sona seie fuerit posita. vt. f. de vbo. ob. l. eū q̄. §. q̄ si soli. f. hoc sp̄ale: imo r actio dat qd̄ pl⁹ est vt subicit f. p̄mittendū r. c. t. Sed p̄mittendū est. scz de equitate. nā qd̄ dicitū est verū est de rigore iuris vt hic sequit̄. r. C. de pac. p̄uē. l. si

l **I**psi. f. heredi foceri.

m **S**ed alij. re gula ergo q̄ dicit: dolo facit q̄ petit qd̄ restitutus est locū hz qñ cidē. vt f. d̄ excep. do. l. do lo. r. f. de reg. iur. l. in p̄denatōe. §. fi. r. in possessio. vt. f. de car. edī. l. iij. §. cause. nō qñ alij. r. dic alij: scz mulieri.

n **D**onis maritus. f. cum fuerit actū q̄ post mortē posset petere.

o **A**dmittēdū. scz excludi maritū p̄ p̄o p̄te viri l. i. p̄ numero p̄sonaz. vt. C. de cadu. tol. l. i. §. sinasit le. r. f. de le. p̄f. l. virilis. f. videt̄. p̄ h̄rditana tñ. vt C. de bo. au. iudi. p̄f. l. si vxo: p̄tra. rñ. h̄ p̄p̄is noib⁹ exp̄p̄is dānati fuerat solvere dotē. r. iō. p̄ virilib⁹ tenent. vt. f. ad tre bel. l. nō nūq̄. f. 30. r. de lega. l. l. si heredes. vel dic q̄ equalr oēs insti tuti erāt. r. sic p̄ hereditaria portio: f. si in equalr sit p̄ h̄rditaria portio.

o **A**ius diuerterit. qz vñle p̄ inutile nō vñaf. vt. f. si cer. pe. l. certi cō: dicio. §. quoniam. f. 30.

r **C**ōpetere videt̄. immo nullo mō videt̄. qz sus p̄sona potius ad solutionē q̄ ad obligationē videt̄ inducta. vt. f. de vbo. obli. l. eū q̄ ita. §. q̄ ita sibi. Rñ. p̄sona hui⁹ at: t eiusdēqz stipulatois ad obligationē pot̄ videt̄ adhibita. qz sibi potuit stipulari. sec⁹ in extraneo cū dico michi aut illi: qz ei stipulari nō possuz id p̄sumēdū est qd̄ de iure fieri pot̄. vt. no. f. de p̄di. inde. l. si. p̄curator. §. celsus.

f **P**osse solui. imo videt̄ q̄ nō cū ad obligatōez p̄sona seie fuerit posita. vt. f. de vbo. ob. l. eū q̄. §. q̄ si soli. f. hoc sp̄ale: imo r actio dat qd̄ pl⁹ est vt subicit f. p̄mittendū r. c. t. Sed p̄mittendū est. scz de equitate. nā qd̄ dicitū est verū est de rigore iuris vt hic sequit̄. r. C. de pac. p̄uē. l. si

terit. qz vñle p̄ inutile nō vñaf. vt. f. si cer. pe. l. certi cō: dicio. §. quoniam. f. 30.

r **C**ōpetere videt̄. immo nullo mō videt̄. qz sus p̄sona potius ad solutionē q̄ ad obligationē videt̄ inducta. vt. f. de vbo. obli. l. eū q̄ ita. §. q̄ ita sibi. Rñ. p̄sona hui⁹ at: t eiusdēqz stipulatois ad obligationē pot̄ videt̄ adhibita. qz sibi potuit stipulari. sec⁹ in extraneo cū dico michi aut illi: qz ei stipulari nō possuz id p̄sumēdū est qd̄ de iure fieri pot̄. vt. no. f. de p̄di. inde. l. si. p̄curator. §. celsus.

f **P**osse solui. imo videt̄ q̄ nō cū ad obligatōez p̄sona seie fuerit posita. vt. f. de vbo. ob. l. eū q̄. §. q̄ si soli. f. hoc sp̄ale: imo r actio dat qd̄ pl⁹ est vt subicit f. p̄mittendū r. c. t. Sed p̄mittendū est. scz de equitate. nā qd̄ dicitū est verū est de rigore iuris vt hic sequit̄. r. C. de pac. p̄uē. l. si

terit. qz vñle p̄ inutile nō vñaf. vt. f. si cer. pe. l. certi cō: dicio. §. quoniam. f. 30.

r **C**ōpetere videt̄. immo nullo mō videt̄. qz sus p̄sona potius ad solutionē q̄ ad obligationē videt̄ inducta. vt. f. de vbo. obli. l. eū q̄ ita. §. q̄ ita sibi. Rñ. p̄sona hui⁹ at: t eiusdēqz stipulatois ad obligationē pot̄ videt̄ adhibita. qz sibi potuit stipulari. sec⁹ in extraneo cū dico michi aut illi: qz ei stipulari nō possuz id p̄sumēdū est qd̄ de iure fieri pot̄. vt. no. f. de p̄di. inde. l. si. p̄curator. §. celsus.

f **P**osse solui. imo videt̄ q̄ nō cū ad obligatōez p̄sona seie fuerit posita. vt. f. de vbo. ob. l. eū q̄. §. q̄ si soli. f. hoc sp̄ale: imo r actio dat qd̄ pl⁹ est vt subicit f. p̄mittendū r. c. t. Sed p̄mittendū est. scz de equitate. nā qd̄ dicitū est verū est de rigore iuris vt hic sequit̄. r. C. de pac. p̄uē. l. si

terit. qz vñle p̄ inutile nō vñaf. vt. f. si cer. pe. l. certi cō: dicio. §. quoniam. f. 30.

filias dotare paternū est officiu.

pater. r arg. i. de aqua plu. ar. l. i. §. ite varus. in fi. §. r sic
nō ob. l. stipulatio ista. §. alteri. q̄est. 7. Itē 7. ad treb. l.
debito. §. ea. Solut. ideo nepos agit ex pacto aui mater-
ni: q̄ ageret in hoc casu nulla facta mēione cōuentionis.
vt. i. de vulga. r pupil. substi. l. si filius. nō aut sic ageret

mater ex pacto si-
le vt ibi. quia nec
ageret mat̄ si nul-
la fieret a filia pa-
trio. Itē p̄tra. C.
de iure do. l. si ge-
nero. solu. vt ibi. r
facit. C. ad exhi. l.
si res. r. s. depo. l.
publia. r. i. de hb.
obl. l. quicq̄. §. si
q̄s ita. r. C. de do.
q̄ sub nō. l. q̄tiē.
s. C. fauore. im-
mo nullus fauor
est: q̄ extraneo dā
te dotē nec paci-
scēte vel min⁹ legi-
time paciscēta. vt
hic erat: debz dari
mulieri actio. vt
C. de rei vro. act.
§. accedit. sed hic
iure pacti expres-
si peni: ibi taciti a
lege in dūcti.

Qui dotez. ne
dotem. hoc
non adiecto cōse-
queretur vtrūq̄ si
esset capax. vt. C.
de rei vro. ac. §. p̄-
mum. h. si. sciēdū.
e. C. nō poterat.
vt quia legauit ea
que edibus sunt
suffixa. vt. i. de le. i. cetera. h. 30. fa. §. de iure do. l. cū pater.

S i dotali. interposita. apparet q̄ ppter liberos nō
retinet dos nisi esset pactus. sic. §. de pac. do. l. si pa-
ter. r sic est contra. M. pro. 30. sed ipse. M. dicit superua-
cū fuisse hoc pactū. vt. §. de distrac. pig. l. questū. §. fin.
sed. M. opinio p̄ualet. vt. nō. C. sol. matri. l. dos. Itē
nō. hac. l. liberos dicit in infinitū. sic. i. de verb. sig. l. libero-
rum. in p̄in. quimimo r filij appellatiōe continent̄ nes-
potes. vt. eo. ti. l. liberos. §. sed r papi. r. l. filij. r de le. iij.
l. vxorem. §. concubine. sed ar. contra. i. de te. su. l. q̄ si ne-
potes. r in li. qui da. tu. pos. §. si. itē caue q̄ hoc pactū va-
let si decedat mulier vt hic. r in aut. de nup. §. dotes. col.
iij. r de sanc. epi. §. si vero constante col. it. non si vir. vt
§. de pactis dota. l. ij. si autē fiat diuortium dic q̄ valet si
sint liberi: als non. vt. i. de dote p̄lega. l. i. §. i.

Quam mulier. casus. cum mulier sol. matri. repeteret
dotē vir obijciebat q̄ nō poterat repetere: quia ad
ulterium cōmisi: ipsa vero replicabat q̄ eius cōsensu de-
liquit. certe. l. ista indicat q̄ maritus non potest obijcere
contra repetitionem dotis de adulterio. sed numquid eā
de adulterio poterit accusare. videtur q̄ sic. quia legisla-
tor dixit q̄ de adulterio nil potest tractari vel obijci cum
dos repetitur: cum fauore dotis sit hoc inductum: pote-

ne commodo dotis defrau-
des vtilē actionē habere: fauo-
re enim nuptiarū r maxime
propter affectionem persona-
rum ad hoc decurrendū est.

**Legatus q̄ nō potest ca-
pi nō potest in dotē compen-
sari. hoc dicit Bar. I dem.**

Qui dotem stipulāti vxor
ri promiserat eidem te-
stamēto quedā legauerat: ita
tamen ne dotez ab heredit̄
peteret: ea q̄ legata erāt vxor:
capere nō poterat. Respōdū
dotez actōez mlieri aduersus
heredes nō esse denegandaz.

**Appellatiōe liberorū nepo-
tes p̄tinent. h. d. bar. C. ali.**

S i dotali instrumēto ita
stipulatio interposita
sit vt liberorū noie dos apud
maritū resideat: nepotū quo-
q̄ noie dos retinebit.

S iue maritus excipiat de
adulterio vt dotē lucret: siue
criminat̄ accuset lenocinij re-
plicatione vel exceptione re-
pellitur. h. d. Alex. S. ceuola.

rit igitur fm hoc eam de adulterio accusare fm. 7. cum
vero lege non dicatur q̄ non possit de adulterio accusari
sed solum non posse obijci repetitionem dotis de adu-
terio. h. r respon. q̄ nō potest. r hoc est ex mente legis q̄uis
non ex verbis: quia qua ratione non potest obijci mulie-
ri repetenti dotez
d adulterio qz vir
fuit leno: eadē rō-
ne nō p̄t accusari
si mulier excipit
de lenocinio.

Quam mulier viri lenoci-
nio adulterata fuerit ni-
hil ex dote retinebit. Cur em̄
i prohibet marit⁹ mores quos
ipse aut añ corrupit aut post-
ea approbavit? Si t̄m̄ mē-
te legis sumet q̄s: vt nec accu-
sare possit qui lenociniū vxori
p̄buerit/audiēdus est.

**Maritus nō tenet de p̄cu-
lo nois si sibi culpa imputari
nō p̄t. h. d. Bar. P. aulus.**

Mulier marito suo inter
alias res dotis etiā in-
strumētū solidorū. x. tradidit
quo luci⁹ eidē mente cauerat
daturū se cū nuptiū ire cepis-
set. x. ex eo instrō maritus ni-
hil exegit: qz nec potuit: que-
sitū est si cū dos a marito pe-
tat⁹ an cōpellendus sit etiā il-
lā summaz que instrō p̄tinet
refundere? R̄ndi potuisse qui
dē eū cui actiōes mādāte sūt
debitorē p̄uenire. h. si sine do-
lo malo vel culpa exigere pe-
cuniā nō potuit: neqz dotis
noie eum cōueniri posse: neqz

si de dote sup̄ q̄ repetēda dicebat nil posse obijci mulieri
de adulterio vñ videbat sec⁹ esse in accusatiōe q̄ si fauore
dotis illud dicere: nō t̄m̄ est ita. r hoc ē q̄ sequit̄ si t̄m̄ r c.

Audiēdus est. exceptio ergo lenocinij repellit accu-
santē de adulterio. h. 7. de adul. l. ij. §. si publico. So. h.
nō erat nomē accusati receptū inter reos. als nō repelle-
ret virū vt ibi. r eo. ti. l. si marit⁹. §. p̄scriptiōes. sed ambo
punirent. vt. eo. ti. l. si vxor. §. iudex. h. extraneus recept⁹
accusat̄ iter reos nō audiret excipiēs de lenocinio. vt. C. eo. ti. l.
i. §. qui hoc dicit. r facit. C. de adul. l. ita. r. §. eo. l. viro.

Mulier. tradidit. si in dotē ex quo vir habz vtilē actio-
nem. vt. C. de act. r ob. l. ij.

Quo. si instrumēto.

Nupti. i. cum iret ad nubendū siue p̄trahendum.
sic dicitur vado lotum: r vado egestum. h. 30.

Nec potuit. vel ppter inopiam. vt. §. de dolo. l. naz
is. vel ob aliam causam.

Petatur. solu. matri. vel etiā constante in casibus
in quibus peti potest etiā cōstan. ma.

Summam. s. illa decem.

Nō potuit. s. maritus soluto matrimonio.

Cōueniri posse. vt. §. de pac. do. ob res. §. si. r de sum.
do. l. si fundū. in fi. r de iure do. l. si extraneus. r. §. eo. l.

ri repetenti dotez
d adulterio qz vir
fuit leno: eadē rō-
ne nō p̄t accusari
si mulier excipit
de lenocinio.
f. Quos. s. bo-
nos mores corru-
pit. Accur.
s. Approba-
uit. s. malos: r sic
verbū semel post
tuz diuersimode
sumitur. vt. r. s. si
cer. pe. l. certi. p̄dis-
ctio r dic corrupit
p̄sentēdo ei r ap-
probauit ducēdo
dānatā adulterū
vt dicit. vt. C. de
adulte. l. castitati
fm h. 30. r. h. imo
retinēdo adulterā
sciēs. vt. eo. tit. l. si
metu. in fi. r. i. de
adul. l. si vxor. §.
iudex. r no. nō res
probat q̄ proba-
uit. sic. §. de nego.
gesti. l. pompo. r. i. possum
de in iur. l. sed si q̄
vnius. §. i. in p̄in
u.
Repro-
bare nō
possum
de in iur. l. sed si q̄
p̄ba
vnius. §. i. in p̄in
u.
Lenocinij exce-
ptio ad-
ulterij
accusat̄
tionem
elidit.

- a **I**ntelligitur autem et filius.
- b **F**acere posse. quia vir.
- c **Q**uod. l. peculium.
- d **D**educit. vt. s. de pecu. l. s. si dnmus. s. preterea.
- e **D**etractio. hoc em in solo donatore est. vt. l. de re iur. l. l. sunt q. r. l. inter eos. s. fi. r. l. pri. et facit. s. e. l. si filia. r. l. si cu do te. s. transgrediamur. r. s. de pecu. l. si ex facto. s. fi.

Mritus. alie no. imo contra vt. cum abesse debeat videri. vt. s. de nego. ges. l. si qd madata. sed il lud no simplicit: sed ad aliqd est ve ru. vt. l. de re. iur. l. minus. s. r. o. r. fa ct. l. de re iudi. l. sunt qui. r. l. seq.

Deducto. ni si ex eadē cā dōa. debeat. vt. l. de re iudi. l. iter eos. s. fi. r. fa. s. l. pri.

Um mulier cauere d3. sic. s. de rei ven. l. ipsi s3. et de peti. her. l. illud. s. fi. et l. de dā. infec. l. in ter quos. s. si dñs r. s. eo. l. si filiofa. dos. s. fi. r. de pec. si dñm. et de edil. edic. l. redhibere. s. pe. r. l. ut si fer. ui. debuit em ca uere maritus. vt. s. e. l. etiā. s. fi. r. l. de lega. i. l. qd ergo. s. ut si edes. r. de here. v. l. v. ditor. r. l. i. l. i. in fi.

Ammoueat. sic. s. de pecu. quod debetur.

Si quis. dans dotē sit pater vel alius. de diuor. l. i. in fi. etiā si velit vir remanere. vt. l. de cap. et postli. re. in bello. s. medio. nisi in casu: vt. s. de ritu nup. l. in eo iure. s. fi. s3 ea reuerfa restaurat infimoniu nouo p̄sensu. vt. l. de cap. r. postli. re. l. cū due. r. nolēs pat̄ pe nā discidi. vt. l. de cap. r. postli. reuer. l. nō vt a p̄e. s3 ho die vt non solui. vt in aut. de nup. s. sed etiā captiuitas. col. iij. vel illa loquitur quo ad hoc vt nō nubat aliq; non ad alia. vt. s. de diuor. l. vxores.

Si de portata. hoc qñ vir mutat affectu: als non. vt C. de repu. l. i. r. facit. l. de contratabu. l. i. s. filium. sed ar gu. contra. l. de verbo. ob. l. ex ea. s. penul.

Uel ancilla. p̄uati alicuius redacta: puta in seruitutē. vt. s. de diuor. l. i. s3 rog. in p̄dictis ob̄ intelligebat si mox naturalis subsequat. vt ar. s. e. l. si ab hostibus.

Conventionē. als conceptionē.

Omnes hi. no. p̄o generalitate. sic. s. d. ser. vt. pre. l. si seruitus. r. l. de p̄o. sig. l. cum querebatur.

Intelligitur autē peculote nus facere posse qd h3 rei tu dicatē tpe. atquin si cū patre agat deduce^r ex peculio qd patri vel subiectis ei p̄fontis si lius deberet. at si cū ipso filio agatur/ alterius debiri nō fiet detractio in computatione in quantū facere possit filius.

In estimatiōe q̄tum qd fa cere pōt non sit deductio eris alieni nisi i donatore. Barto.

Mritus facere Paul. posse credis nullo de ducto^r ere alieno. itē soci: itē patron^o p̄reſve. at is q̄ ex do natione conuenitur: omni ere alieno deducto facere posse i telligitur.

Cairo restitute dotē d3 a muliere cauere de indēnitate. hoc dicit Barto. Idem.

Um mulier de dotē re: petitiōe post solum infimoniu agit: cauere d3 ma rito qui ediu noie dāni infecti cauit: si velit eā recipe vt per culū mariti ammoueat.

Stipulatio generalis refer

Quotus. quo ad hoc vt repeti possit.

Conuenerit. quia plus vel minus in casu mortis erat redditurus ex pacto super dote.

Sufructu in dotem. Casus. mulier dedit vsumfru ctū in dotē diuortio interueniente si proprietatis neutrius

Tur ad omnē casum soluti ma trimonii. h. d. Bar. Idem.

Sic stipule^r a ma rito: si quo casu ricia tibi nupta esse desierit dotē da bis: hac generali cōmemora tione r ab hostib^o capta ea cō mitte^r stipulatio: v^l etiā si de portata fuerit vel ancilla^a fa cta fuerit. hac em conuentio ne^o oēs^o hi casus cōtinē^r. Pla ne q̄tū veniat in stipulatione vtrū quasi mortua sit: an q̄si diuortiu fecerit. humani^o qd id cōpetere dixerit: qd p̄pter mortem conuenerit.

Casu fructus in dotē dat^o in re p̄pria mulieris sibi r here di^o est restituit factio diuortio: i re p̄o mariti sibi dūtaxat: in a liena vero commoditas perci p̄di fruct^o sibi heredi d3 re stituit. Bar. Marcel.

Sufructu^o in dotē da to^o si diuortiu interuenit: nec proprietatis rei apud maritum vel mulierem sit: eā dotis esse restitutionem vt marit^o ca ueat q̄diu vixerit passurū se

fit vir nō d3 ei re stituere: sed caue bit q̄ nec eam vel ei^o herede ipedit vt frui donec vixe rit: sed si vir non restituit mulie ri q̄it restituet ei^o heredi. r qd si mul ier dedit in dotē vsumfruc. quē ha bebat in fundori ri: tunc vir nichil restituet mulieri. si p̄vir p̄stāte ma trimōio alienauit fundū q̄ su^o erat i q̄ mulier habebat vsumfructū. v^l e^o mulier alienauit qñ su^o erat: an q̄ vi ro p̄stituit vsumfru. tūc interueniente di uortio vsumfru. ē vi ri: r ex ei^o p̄dōa pe rit: s3 restituit mu lieri cōmoditate^o vsumfruc. r cauebit se passurū eā vt frui donec vixerit. nā fructuarīa eaz facere nō pōt: sed si p̄sensit dñs p̄ p̄tatis tūc mu lieri denuo pote rit p̄stitui vsumfruc. v^l si voluerit eme

re mulier poterit ei viderē: q̄ si nō possit viderē dñs p̄p̄ tatis debet ei marit^o p̄stare patientiā p̄cip̄di fruct^o: r hoc eodē casu si mox interuenit restituēdi vsumfruc. et si mulier decesserit vir debet p̄sentire heredi/ vel de ven dēdo/ vel alio mō. qd dixi in vsumfruc. fundi q̄ fuit ab initio viri vel mulieris: desit fundus ille eā: dē iteligo si ab initio fund^o neutri^o eēt: vt q̄ e^o dedit in dotē iussu mu lieris: r hoc casu vir d3 cedere mulieri ius qd h3: r d3 p̄sen tire v̄dicationi vel p̄stōni vsumfruc. vel dic breui^o q̄ inter ueniente diuortio vir d3 restituere vsumfruc. datū in dotē q̄ nō erat nec ex p̄dōo viri vel vxoris: r cauere q̄ nec mulierē nec herede ipedit: s3 in here de subsisto: q̄ si vsumfruc. fuit ex p̄dōo viri nō d3 restitui heredi. s3 ex p̄dōo mulieris d3 restituere h̄di: r hoc qñ fund^o p̄seuerauit viri vel mulie ris. si p̄o desit eē viri vel mulieris q̄ alienauit p̄petatē. v^l e^o dedit eū i dotē iussu mulieris: tūc vir d3 cedere iu ri qd h3 dimittē do eā p̄cipe cōmoditate fructuū: vel p̄sen tire venditōni si dominus p̄p̄tatis vult emere vsum fructum et mulier vendere. et hoc eodem casu si mox interuenit debet similiter consentire heredi.

Dato. nō aperit a quo: s3 dic ab vxore vel ab e^o r eo

Si tempore diuortii Accur. (p̄o ca.

¶ Eius. f. mulieris. r no. q. nō dicit cuius erat fund⁹
et pōte dationis: sed statim diuidit in quattuor casus: qz
aut viri: aut vxoris r eius p̄seuerātis vsq; ad diuortiu;
aut nō perseuerātis. aut extrahet: r sic inuenies restitui
formale qui erat causalis viro in primo casu: in secundo

ecōtra. in tertio: r
quarto nec causa
lis nec formalis
sed cōmoditas.

b ¶ heredis. f.
mulieris.

c ¶ Si cū. habe
as si enim. v̄l sub
audi nam.

d ¶ Usufr. q.
de nouo cōstituet
ei a viro diuortio
facto v̄t pote extin
ctus p̄ solidatio
nem: vt. s. de iure
do. l. cū in fundo.
circa prin. accur.

e ¶ A viro. for
malis viro. s. cau
salis mulieri e he
redi. vt. d. l. cuz in
fundo. s. q. si mu
lier. r. s. ipsi. asit.

f ¶ Debet. etiaz
heredi mulieris.

g ¶ Nota. i. si re
stituit vsufr.
mulieri viuenti: r
mulier p̄rietatē
nō alienasset.

h ¶ In dotez. r
sic vtroq; casu hz
vir formalem.

i ¶ Interposi
tis. vt cauet quā
diu r. vt. s. eo. in
prin. ut pōt aliud
remediū adhibe
ri vt locei ei v̄l v̄
dat nūmo vno. vt
s. de iure doti. l. si
vsufruc. r vtroq;
casu cedit ius sui
um vir sicut pōt:
vt subicit: nā pōt
quo ad cōmodita
tē. vt. s. de vsufu.
l. arboib⁹. s. vsu
fructuarius. r sic
cedat. i. cedat. nō
autem vt faciat eam fructuariā. vt in sili. de vsufu. s. itē
finitur. et. d. l. si vsufructus.

k ¶ Eā. r herede sili. vt in sili. huius. l. q. cū viri sit vsufu
fru. ex eius persona debet perire. vt r. s. de iure do. l. cū
in fundo. s. q. si mulier. r de peri. r cōmo. rei ven. l. nes
cessario. s. fi. r. de noua. l. i. vsufructus.

l ¶ Accōmodauerit. i. accesserit.

m ¶ Cōstituat. r abinde p̄bit vsufruct⁹ morte mulieris

n ¶ Ille. scz p̄prietarius faciēdo eā fructuariā. vel cō

vti frui mulierē heredēq; et
qđ an v̄t sit circa adiectionē
heredis dubito: sed puto in
teresse quē admodū sit vsufu
ctus in dote datus. ¶ Si cū
hēret mulier fructuz viro cui⁹
erat p̄prietas fundi vsufructu
ctū cessit: nichil mulier h̄dī
suo relinqt. debebit em̄ et vsu
fructus q̄ ad h̄dē nō solet trā
sire. ¶ Si fundi sui vsufructū
mulier viro cessit: restitui is a
viro d̄t. cū p̄prietate em̄ ad
h̄dē eius trāisset si vir i red
dendo eo nō fecisset moram.
¶ Si p̄o aliena sit p̄prietas aut
aliq̄s fundi sui vsufructu. mulie
ris iussu viro ei⁹ dederit in do
tem: inspiciēdū est p̄mū quē
admodū mulieri restitui pos
sit: pōt autē vel cautōibus in
terpositis: vt sicut pōt vir iu
re suo cedat mulieri fructuz eā
patiat: vel si se accommodaue
rit d̄ns p̄prietatis volente eo
mulieri p̄stituat⁹ vsufu. nam
aut fructuz fundi ille⁹ mulieri
poterit cedere: aut aliqđ vide
licet p̄ eo vt iter eos actū fue
rit dare: nā r finge hoc ipsuz
mulierē posse p̄prietatis d̄no
v̄dere: quo casu nō iniq̄e ēt
mulieris herede agēte vir fa
cere coget⁹: q̄ppe si r moram
nō fecisset p̄ciū fructuū mul
lier h̄dī suo reliq̄isset. q̄ si fa
cultatē vsufu. v̄dēdū p̄prie
tatis d̄no mulier nō habuerit
patientīā quā p̄cipiēdi fruct⁹
prestari ipsi debuit: etiam he

moditatē solā eidem mulieri dimittēdo. et hoc subicit:
aut equivalens pro eo.

o ¶ Dare. f. p̄prietari⁹ mulieri vt plenā p̄prietatē hēat.

p ¶ V̄dere. qz ille vult emere.

q ¶ Cogetur. f. cōsensare tali venditioni.

redi eius prestet.

¶ In rebus q̄ ad alienuz cō
modū gerunt cōsiliū est illi⁹
voluntatē exquirere vt gestoz
se a periculo gestionis exone
ret. Bar. ¶ M odesti.

¶ Seruus dotalis h̄s ab
aliq̄ institut⁹ mariti ius
su vel adire vel repudiare de
bet h̄ditatē. sed ne mariti aut
facile repudiādo v̄l temere su
sciipiendo incognitā successio
nē dōtis iudicio vxori sue obli
getur: p̄sulentū est mulierēz
cōiā testib⁹ interrogari vtrum
velit ommittere: an acq̄rere he
reditatē. r si repudiare se dix
rit facile mariti iussu repudia
bit. q̄ si hereditatē agnoscere
maluerit: reddēdus est a ma
rito seruus vxori ea p̄ditōe vt
cum iussu eius adierit rursum
marito retradat: ita mariti sol
licitudini consulatur: r vxoris
desiderio parebitur.

¶ Repudiū fraudulentū pa
tri nō p̄iudicat. B. ¶ U lpiā.

¶ Ille mee emācipate r
egre vir i hoc repudiū
misit vt mortua ea dote poti⁹
h̄dib⁹ ei⁹ q̄ michi redderet
Sabi. dicebat vtile michi eius
dōtis recuperande iudiciū dā
dum esse. Saus idem.

¶ Expensa funeris statim re
peditur nō expectata dilatiōe
legali. h. d. Bar. ¶ Procu.

¶ Filiafa. nupta decesse
rit: r p̄ fun⁹ ei fecerit rā
ctsi et dote post aliqđ t̄ps ge

¶ Ille. redderet. cū in casu mortis tantū sibi p̄spere
rit pater. f. si decederet in matrimonio. vt. s. ti. i. l. si
filiā. r. C. de repu. l. dubiū. r in aut. de nupt. s. est quoz
col. iij. itē no. emācipate. qz si in p̄tate esset nō haberet
h̄dē iure isto. vt. s. de castre. pe. l. i. r. ij. itē facit. s. de eue.
l. p̄. r. C. de rei vxo. ac. l. i. s. videam⁹. r qđ no. l. s. c̄nēti.

¶ Filiafa. fecerit. qđ facere non tenet s̄z vir ex dote:
nisi qñ nulla est dos. vt. s. de relig. l. s. si non dū. r. l.
q̄ si nulla. r facit ad istā legē. l. cōtra quoz. in eo. n.

r ¶ Nō fecisset.
scz vir in cōsentie
do vel restitue
do vt potest.

s ¶ Fructuū. qz
vendidisset.

t ¶ Qđ si facult
tatē. nō habuerit
qz nō vult emere.
r facit. s. de iure
do. l. cū i fundo. s.
ip̄sius asit. in s. s.

¶ Seruus dō
talis. meli
mat. vt. C. de rei
vxo. ac. s. r cū lex.
¶ Warn. qui
est d̄ns. vt in sili. q.
sile. li. in puncti. r
C. de iure do. l. in
rebus.

¶ Obliget. et
hoc si cōtēplatiōe
vxoris est institū
tus. si autē virt cō
templatione viro
acquirat nō resti
tuturo mulieri: qđ
q̄liter est amē col
ligit. s. de vul. sub
sili. s. si plures. s.
in arrogato. r. C.
de iure do. l. cum
aliquis.

¶ Cōsulentū.
marito hoc modo
vt sequit. concor.
sunt. s. de iure do
tū. l. si ex legato.
r de vsufu. l. s. r
si qđ. r. s. eo. l. si
marito. s. si fūdū.
r d̄ pecu. leg. l. hic
q̄rit. s. pōt. r. j. de
acq. here. l. aditio
a

¶ Repudiare.
scz seru⁹ dotalis q̄
erat institut⁹ h̄sa.
b ¶ Valuent. f.
vxor. Accur.

n C Soluant. i. tradantur.

Dotalis manumissit. et valet libertas. vt. j. de ma-
nu. l. seruū. r. C. de iure do. l. r. fi. r. C. de seruo pig.
da. ma. l. i. si modo est soluendo vt dictis legibus dicit. r
hic : qz est dñs. vt. s. eo. l. seruus dotalis.

c Portionez.
ternā hodie solui
aliter vt iustit. de
succes. libe. in pu.
r. s. h. nostra.

d Debz. ex cau-
tione si pñtia est.
vt. s. eo. l. si pñtia
s. si vir. vel saltez
pñtione sine cā.

e Dotis iudi-
cio. quasi augmē-
tū dotis. vt. s. eo.
l. si marito. s. h. s.
supi. ou. casu nō au-
get dotē cū patro-
no sit. questum lu-
cet reddat.

f Refragant.
als secus. vt. j. e.
l. si pñtia. s. qd.

Quod si vir.
voluit. r. po-
tuerit hoc casu. vt
C. eo. l. maritus.
r. s. de do. inter vi-
rū r. vro. l. qd aut
s. h. r. j. l. pñ.

h Libertas.
lib. dē nō one-
rāde. vt. j. quaruz
re. act. nō da. l. i. s.
que onerāde. r. fa-
cit. s. eo. l. si pñtia
s. si vir. in pu.

Et sic desi-
nit. liceret.
vt. s. l. pu. no. r. ē
sic. s. māda. l. si pñ-
nō remunerandi
s. e. cōtrario.

Si pñtia nego-
ciū gerēs. cū
mādato vel sine.
nō ergo vt donata
rius. vt. s. e. l. qd si
vir. sed quid si ca-
ignorate. Rñ. vi-
des refragari. vt
j. de fur. l. qui vas. s. vetare. r. no. s. eo. qu e dotis.

l Nō inuite. sed mādati vt subicit.

m Restituere. mādati actōe pñtia. qd em r. vt. j. ad
le. cor. de fal. l. filiū emancipat. s. fi. r. s. mā. l. ex mādato.

n Imposuerit. s. in māmissiōe vel postea. vt. j. dicit.

o Opere. fabuleis: vel obsequiales. h. jo.

p Quippiam. nec em vt inter infelios sunt hec pñtia
da. vt r. als. s. de dona. inter vi. r. vro. l. si id qd. s. h.

q Prestare. cedēdo actionē cōtra expromissorē. p im-
positis. r. sic. s. mā. l. si pcuratorē. s. fi. r. l. qui mādati. s.

ner reddere deberet: tñ conti-
nuo focer agēdo cōsequet vt
ipēfaz funerz pñtia recipiat: ce-
tera dotz statuto tpe soluant.

Si vir manumittit vxore
contradicēte restituit omnia.
hoc dicit Bar. P apintianus

Dotalē seruū vir inuita
vxore manumissit: he-
res solus vir a liberto institu-
tus portione hereditatis quā
vt patronus psequi potuit ac
debiuit restituere dz: alteram
pñtia portioz dotz iudicio si mō
vroz manumittit refragat.

Si vir voluntate mulieris
donatis seruos dotales ma-
numittit: de impositis operis
nil restituit. bar. Ulpianus.

Quod si vir voluntate mu-
lieris seruos dotales
manumiserit cū donare ei mu-
lier suos voluit: nec de liber-
tatis cā opis ipositis ei pñtia
dis tenebit. P aulus.

Et sic definit seruus in
dotē esse. qz cui manu-
mittendi cā donare liceret: ei
quodāmodo donaret qz pmit-
teret manumittere.

Si maritus manumittit vxore
volēte eo aio vt eius nego-
ciuz gerat restituit oia que vt
patronus cōsequit mulieri r
eius heredi: secus in eo qd cō-
sequit vt quilibet. h. d. v. s. ad
s. de viro. Bar. Ulpianus.

Si pñtia negociū gerēs
mulieris nō inuite mā-

etiam. r. intellige nō impositū causa onerāde libertatis.
nā tunc nō vxori: sed liberto si exegisset restituere teneat.
vt. j. quax rerum ac. nō da. l. i. s. p.

r Quasi ad patronū. ar. ad cām ambasiatorū medio
lanensū ad impatorē pñtia. sic. j. de dote pie. l. cuz qz. s.

nā r si quis. r. diti
s. de act. emp. l. si
quis seruū. r. diti
s. de. p. cu. l. qui p-
prio. s. pcurator
vt in ceteris. Itēz
no. de tanq. sic. s.
qd iussu. l. i. s. qd
ergo. r. qd cuiusqz
vniuer. l. itē eozuz
r. j. ad trebel. l. de
bitoz. s. fi. r. de li-
be. le. l. si quis resti-
uit. r. s. de adop.
l. si pñtia. qd duos. r.
j. de acq. here. l. si
quis nō. Itē facit
s. de pñtia. inde. l. in
summa. s. p. r. de
neg. gest. l. sinau-
tē. s. item. l.

f plane si ex
maiore pte. olim
dimidia: hodie
tertia. vt iustit. de
succes. liber. s. i. r.
s. sed nostra.

nichil. qz fu-
lios hz iure vete-
ri: als nō vt iustit.
de succes. libe. s. i.
r. s. sed nostra. vt
qz amittit ius suc-
cedēdi electis mu-
neribz r opis. vt
C. de ope. liber. l.
si quā. r. de bono.
pos. pñtia tabu. l. i.
r. h. r. j. de ope. li-
be. l. q onerāde.

Ut lex iulias
forte de maritan-
dis ordinibus. sic
j. ad legē. cor. de
fal. l. filius eman-
cipatus. s. fi.

Uelata est.
sic. s. de peni. he-
re. l. idē iulian. s. h.

est cedādo liberat. arg. s. eo. ti. si focer. s. lucius.

In lege. predicta iuli. vt r. s. d. l. filius eman- s. fi. r.
facit. s. de here. ven. l. i. s. sed r. si qd. r. s. de peni. here. l.
sed r. si lege. s. proinde. r. s. man. l. dolus. r. j. ti. i. l. dolo.
r. j. de ver. obli. l. in illa stipu. s. item.

Si filius exheredauerit. mala mente tāqz ingratum
r tunc peruenerunt voluntate liberti. si pñtia non mala me-
tentē etā eo inuito hz filius pñtia. vt. j. de bo. libe. l. i.
patron. s. fi. qz nō. r. l. psul. r. semp obnnet qd hic dicit

Et ad. als r si. als vt si. r. male: quia est contra. s.

proxi. Sale etiam: bene.
a Ad ipsum. patronum scz defunctum.
b Ad heredem. de iure vel de facto.
c Teneatur. quasi dicat nullo.
d De viro. qui manumisit seruu dotalem: et ad eum aliquid peruenit a liberto.

e De focero. scz si focer manu miserit seruu do- talem nurus: ali qd ad eu puenit.
f Non erit. scz bada directa nec vtilis vt subicit. vel pont nec pro etiaz: nec ob. s. de prescri. ver. l. quo tiens. qz hic non suggerit equitas dari. vel dic duas negatōes facere vna affirmationē vt. j. de verb. sig. l. duobus. et sic non ob. d. l. quotiens. et fm hoc vbi lex nō distinguit nos tñ distinguemus: sic pro et cōtra. s. depub. l. de p̄cio.

g Quod ait lex iu lia. vt. s. s. dabit.
h Quanta pecunia erit. que sic peruenit ad te vi- rum. vel dolo feci sit quominus per ueniret.
i Dato. tu vel heres tuus.
k Prestare. qz dicit pecuniā: sed ar. cōtra. j. de leg. iij. l. qui quis.
l Admitti dz. sic. j. de lega. i. l. si fundus per fidei cō. in prin. et s. de pac. do. l. si. in pn. et j. de doli excep. l. si fidei iussor. et s. de euc. habere liti- cere. et l. emptori.

Ec actio. mā dati. vel neg. gest. que dat vxo- n cōtra virū. p bo- nis liberti: et pro- opis de qbus. s. l. pri. dixit. vel p̄dictio sine cā. v. ex cau- noe. vt. s. l. dotale. vel loqui de act. ex stipu. p. dote. azo. qz vir ad mopā vergit. vt. s. eo. l. si p̄stante. in prin.

I his. pecuniā. i. p̄ter ea que sunt ponderare: nume- ro et mēsurā. vt. j. de lega. i. l. talis. illa em cū debita

sint in genere p̄ire nō possunt. vt. s. de iure do. l. res. et j. ad le. falc. l. in rōne. s. incerte. azo. vel vbi sunt estimata. vt. s. eo. l. estimata. s. tūc ipropue dotales dicunt. vt. C. de rei vxo. actio. s. et cum lex.

Seruius ait. et bene. vt. j. eo. l. si. et C. de iure do. l. in rebus. et l. mulier. s. paul. et ar. C. de pac. cōuen. l. si. s. hna.

Facta esset. sic. s. loca. l. si mer- ceo. s. culpe. et s. cōi. diu. l. si is cuz quo. azo.

In vestia- rium. sine quo po- terāt serui se tue- ri et vltra consue- tudinem domini alioqn de in rem ver. teneat dñs. vt. s. de in re ver. l. iij. s. proinde si seruus. et l. si res. in prin. hic ergo agef cōdic. sine cā inquantū est locu plenior: cū donare vxo noluert qz litis p̄tesla. tēpus inspiciat. vt. s. s. dona. inter virū et vxo. l. qd autē. in prin. nā nō dz cuz aliena iactura lo- cupletari. vt. s. si cer. per. l. si et me- nā diuortii reuo- cat dona. vt. s. de dona. inter vir. et vxo. l. cuz hic. s. si diuortii: Accur. r. C. de rei vxo. actio. s. taceat. vel dicvno. s. eo. l. di- uortio. s. ob do- nationes. et facit C. de compensa. l. neq. et j. rerum amota. l. i. Item no. hic contra ser- uientes et pedisse quas. vt. s. de pec- cu. l. id vestimen- tum. et j. de lega. iij. l. qu. concubi- nam. in prin.

Voluntas de soluendo p̄ri non impedit filie ius p̄solida- tionis mortuo p̄re in ea parte que soluta nō est. h. d. Bar.

Filia facta. diuortio facto do- tem patri reddi iusserat: dein- de parte dotis perfoluta pa- ter decesserat: reliquā partē si nec delegata: nec promissa no uandi aio patri fuisset anulieri solui debere: labeo et treb. pu- tant. idqz verum est.

Stad maritum spectat pe- riculum ancillarū ad eum spe- ctat partus earum. h. d. Bar.

Mancipia in dotē estima- ta accepisti: pactū conuentuz deinde scim est: vt diuortio fa- cto t̄aridē estimata redderes: nec de partu dotaliū ancillarū mentio facta est: manebit in- quit labeo partus tuus: qz is pro periculo mancipiorūz pe- nes te esse debet.

Si maritus per errorem p̄- misit plus debito nō p̄t exigi vltra debitum. Bar.

Soluti debere. sic. s. eo. l. si a marito. s. si pro volūta- te. et l. si focero. i. respon. et l. in insulam. et j. de lega. iij. l. lucius. s. i. Accursius.

Partus tuus. vt et s. de iure do. l. si mācipia. sed cō- tra. C. eo. l. s. So. vt ibi. et facit. j. de lega. iij. l. lucius.

Distin- guere li- cer vbi lex non distin- guit.

Errante. secus si nō errasset: tunc em teneatur. vt. de verbo. ob. l. si diuortio. Itē si si ducta erat dos: non teneatur nisi inquantū facere pōt. vt. de cōsti. pe. l. iij. sed arg. contra. s. de iureiurā. l. cum qui. s. si mulier.

Prudens. i. sciens. **A**zo.

Imprudēs.

id est ignorās. fa. cit. s. de edil. edic. l. i. s. causa.

Dederat. p. ter id qd remanse rat apud eū. r. fa. cit. s. de iure do. l. post diuortiu. et. l. dotē. r. l. diuus. r. l. si mulier. r. l. i. ij. l. reintegrato. Ac.

Si superius. id est primū. Ac.

In iussu. id est sine iussu: alio secus. vt. s. de iur do. l. si debitor. et facit in eo. si. l. i. et l. si cōneus. r. l. do tem. r. l. cū in fundo. s. i.

Ait labeo. si postea locupletior fiat socer v. ei heres. vt. s. de iure do. l. cū vir. vel veri. id est in fine: vt in eo. titu. l. vir ab eo.

Si quis. ex. traneus.

Nec melius id est nec bonum nec equum.

Non potuisset. ppter inopiā. idē tamē si potuisset exigere. nec ei obſcere pōt michi culpa qui ex mea culpa sensu lucru vt. s. de iure do. l. cū in fundo. s. q. si mulier. **A**zo. et facit in eo. titu. l. vir ab eo. r. l. dotē. et l. p. mūtēdo. i. si. et s. eo. l. nupta. s. i.

Partem. i. pars dotis q reddi debet.

Restitui debet. qd debet restitui preter quesita ex re viri: vel opa serui dotalis. vt. C. de rei vxo. ac. s. itaq. et preter fructu peculij vt hic subiicit.

Et culpam. fact. s. eo. l. in his. Itē r. s. de iure do. l. si legati. r. l. si seruo. r. de pecu. l. hinc queritur. s. i.

Quomodo. ad est sicut.

Culpa mea lu: crū sen: tiēs mi: chi non pōt cul: pā im: putare.

Mulier que centum dotis apud virum habebat diuortio facto ducenta viro errante sti pulata erat: labeo putat quanta dos fuisset tanta deberi: siue prudens mulier plus esset stipulata: siue imprudens: et labeonis sententiam probat.

Dos primi matrimonij videtur in sequenti matrimonio repetita licet matrimonij tertij in medio intenerit. h. d. B.

Vxor: diuortio facto parte dotis recepat: parte apud virū reliquerat: deinde alij nupserrat: r iterū vidua facta ad priorem virū redderat: cui centum doti dederat: neq eius pecunie que reliqua ex priore dote erat mentionē fecerat: diuortio facto reliquum ex priore dote hīsdē rebus virū redditurum ait labeo: qbus reddidisset si superius diuortiu iter eos factū non esset: qm prioris dotis cā in sequētē dotis obligatiōez eēt trāslata: r hoc verū puto.

Dos acceptilata pōt repeti sicut dos data. Bar.

Si vir socero suo iniussu vxoris manēte in finonio dote acceptā fecisset: etiā si id p egestatē soceri factū esset: viri tamē periculū futurum ait labeo: r hoc verum est.

Pro qua parte mulier teneatur soluere p ea parte ad virū nō spectat periculum. Bar.

Si quis p muliere dotem viro pmiserit: deinde herede muliere relicta decesserit: qua ex parte mulier ei heres esset

Pertinebit. s. fructu. vt. r. s. de iure do. l. dotis. r. C. de iure do. l. p. onerib. est ei tale peculij incrementū doz

De impensis in rebus dotalibus factis. **A**zo. **M**pensarū. In isto i. iurificōis. sic pcedit: qz pmo ponit vnā diuisionē gnalem impensarū vsqz

ibi necessarie: ibi tractat de necessarijs vsqz ad. l. qd d. s. viles. ibi incipit tractare vti lib vsqz ad. l. vilitarijs: ibi de vilitarijs vsqz ad. l. vilitarijs: ibi incipit tractare cōst et p mixtum de oibus vsqz ad finē. Bar. q. **N**ecessarie. nō iō qz maritū necesse hēat eas facere: qz sic fm hāc significatiōez enā vtilēs dicerentur necē: qz d. res dotales tuert. vt. l. l. r. in totū. r. l. qd d. r. ipensas. s. d. h. r. necessarie qz in se hnt necessitatē impendēdi. sic. r. l. l. impense. r. l. de s. sig. l. impense.

Air tenetur de dolo et culpa in querēdo r conferuando peculij: r fructus peculij spectat ad virū. h. d. Bar. **D**ōp.

Parte dotis reddēdi erit id qd mulieri ex peculio serui restitutum debet: r ideo r doli r culpa in eo peculio vel acquirēdo vel cōferuando maritū prestare debet: et fructus ex eo percepti quomodo cuiuslibet rei dotalis ad maritū ptinebunt.

ExPLICIT EX ORDINE. **F**oz. **L**iber. **xxiij.**

Incipit. **xxv.** et huius voluminis **Primus.**

De impensis in rebus dotalibus factis. **Titu. j.**

Ilpian. **M**pensarū qdam sunt necessarie

qda vtilēs: qda pō vilitarie. necessarie he dicūtur que hnt in se necessitatē impendēdi: ceteri si nulla fuit necessitas alio iure habētur.

In necessarijs impensis hoc sciendū est: eas demū impētas dotē minuerē que in dotē facte sunt: ceteri si in dotē facte nō sunt: nō hnt in se reputationem. **I**nter

Non sunt. nec ad perpetuam agri vilitatem pntinent. vt in cōueniendo debitores quorum nomina sunt data in dotem sibi. quia fm **A**zo. conuenisse videtur vt suo sumptu hoc faciat: vel quia in res mulieris non dotales impendit.

Reputationē. s. in ipsam dotē minuendā qd eēt in

necessarijs. vt. Ieo. l. qd dicitur. s. i. et facit insi. de act. s. ite si de dote. in si. titu. r. Ieo. l. pe. r. s. de ritu nup. l. dote. r. de iure do. l. si is. s. qd dicit. r. C. de rei vxo. actio. s. sed nec. r. I. de sbo. sig. l. impese. r. etiam in presenti. s.

A Proiectas. i. expedere vt recuperet vel expedit p q cere causa facien di portu vl ca mu nitiois: vel ne do mus vel fundus rueret: vel p dusa molendini vel si milibus.

B Factu sit. i. relectu. alioqn co tra. Ieo. l. veluni. r. I. de sbo. sig. l. im pense. s. in his. q sunt s. fm. R. sed certe hoc pot esse q lz nouiter sit fa ctu: tamē habet inter necessarias impēsas. r pot ee q inter vtilis. ar. Ieo. l. penul.

C Utile erat. hec adiectio fit ex sequentijs.

D Presiterit. aliqd subau. r fa ctu. s. ti. i. l. duoz no s. plane. sed q modo presitit ali qd ex s. plone cu non fuerit comis sa: Rñ. presitit ne forte committere tur sup ipsa s. plone trasigedo: vel dādo aliqd vt remitteretur: cu eet mulieri vtile ma gas q expectare stipulationis a se exposite euentu.

E Si vites, femiaria. lo ca vbi frumētum ad seminandum reponitur. vt r. s. de vsu fruc. l. ite si. s. penul. r. I. de fun. instruc. l. cum delationis. s. pastores.

F Ut ad ca. vel pro et. vel expositiue pro id est. sed quid si vt pfit vsq ad decenniu: Rñ. idē qd si ad perpe tuam vtilitatem cum non sit ad presentis temporis tm. et fm hoc vel potest proprie legi.

G Fructum. scilicet tm.

H In presenti. s. l. anni vtilitate tm sit impesum. et fa ctu. s. fami. her. l. fundus qui. r. de dona. inter vi. r. vxo. l. si id qd s. i. r. Ieo. l. omni no. r. s. ti. i. l. fruct. r. l. in insula. r. I. de sbo. sig. l. impese. hoc expone vt I. pxi.

I Totu id. qd ad ppetua vtilitate agri pñent. r. no. q impesa necessaria dicit duob modis. pmo vt I. eo. l. impese. r. de sbo. sig. l. impese. r. sic in pef. here. r. rei vt dicunt. I. deo vt hic: qz vix hz necesse facere: als est re

culpe vt hic subicit. et sic accipit. s. l. pxi. r. l. i. est ergo hic plone necessitas: sed ibi rei q periret. als et in vtraz significatione accipit cu tractamus de impēsis in rebus dotali b factis. fm. h. qd hic accipio quo ad hoc vt face re teneat: sed eis factis aliter vna q alia repetit. vt I. l. pxi. r. C. de rei vxo. act. li. s. sed nec ob.

L Prestabit. vt detur s. qz semel cepit interesse. vt s. si qd cau. l. q au te. s. i. r. de eden. l. vbi. s. i. s. forte h fingitur no inter fuisse sua propter casum hu periculi. vel speciale e inter vru r vxo. r. ar. Ieo. l. omnino. r. ego. et facit. s. de nego. gef. l. sed an vltro. s. i. r. l. siue hereditaria. r. I. d. magi. comuc. l. i. s. si magistrat. r. s. ad. l. ad. l. si quis fumo. s. i. et. I. qd vi aut clā. l. si ali. s. s. r. alia. r. I. ad tertul. l. i. s. no so lu. r. s. mada. l. si peuratore. s. m. a. dati. Accur.

Q Uod dicitur necessari as impēsas dotem im nuere sic erit accipiendum (vt pomponius ait) no vt ipse res corporaliter diminuantur: vt puta fundus vel quodcuqz aliud corpus. etenim absurdū est diminutionē corporis fieri propter pecuniam: ceterum hec res faceret desinere esse fundum dotalem vel partem eius. manebit igitur maritus in reru detentatione donec ei satisfiat. no enim ipso iure cor porum sed dotis fit diminu

Q Uod dicitur necessari as impēsas dotem im nuere sic erit accipiendum (vt pomponius ait) no vt ipse res corporaliter diminuantur: vt puta fundus vel quodcuqz aliud corpus. etenim absurdū est diminutionē corporis fieri propter pecuniam: ceterum hec res faceret desinere esse fundum dotalem vel partem eius. manebit igitur maritus in reru detentatione donec ei satisfiat. no enim ipso iure cor porum sed dotis fit diminu

Q Uod dicitur necessari as impēsas dotem im nuere sic erit accipiendum (vt pomponius ait) no vt ipse res corporaliter diminuantur: vt puta fundus vel quodcuqz aliud corpus. etenim absurdū est diminutionē corporis fieri propter pecuniam: ceterum hec res faceret desinere esse fundum dotalem vel partem eius. manebit igitur maritus in reru detentatione donec ei satisfiat. no enim ipso iure cor porum sed dotis fit diminu

Q Uod dicitur necessari as impēsas dotem im nuere sic erit accipiendum (vt pomponius ait) no vt ipse res corporaliter diminuantur: vt puta fundus vel quodcuqz aliud corpus. etenim absurdū est diminutionē corporis fieri propter pecuniam: ceterum hec res faceret desinere esse fundum dotalem vel partem eius. manebit igitur maritus in reru detentatione donec ei satisfiat. no enim ipso iure cor porum sed dotis fit diminu

Q Uod dicitur necessari as impēsas dotem im nuere sic erit accipiendum (vt pomponius ait) no vt ipse res corporaliter diminuantur: vt puta fundus vel quodcuqz aliud corpus. etenim absurdū est diminutionē corporis fieri propter pecuniam: ceterum hec res faceret desinere esse fundum dotalem vel partem eius. manebit igitur maritus in reru detentatione donec ei satisfiat. no enim ipso iure cor porum sed dotis fit diminu

Q Uod dicitur necessari as impēsas dotem im nuere sic erit accipiendum (vt pomponius ait) no vt ipse res corporaliter diminuantur: vt puta fundus vel quodcuqz aliud corpus. etenim absurdū est diminutionē corporis fieri propter pecuniam: ceterum hec res faceret desinere esse fundum dotalem vel partem eius. manebit igitur maritus in reru detentatione donec ei satisfiat. no enim ipso iure cor porum sed dotis fit diminu

Q Uod dicitur necessari as impēsas dotem im nuere sic erit accipiendum (vt pomponius ait) no vt ipse res corporaliter diminuantur: vt puta fundus vel quodcuqz aliud corpus. etenim absurdū est diminutionē corporis fieri propter pecuniam: ceterum hec res faceret desinere esse fundum dotalem vel partem eius. manebit igitur maritus in reru detentatione donec ei satisfiat. no enim ipso iure cor porum sed dotis fit diminu

mina iuris sunt. sed si postea mulier infra annu expensas non offerat desinit fundus totus si ante sint impese vel pars fundi esse dotalis. vt. s. de iure do. l. si is. s. qd dicitur. sed si maritus velit magis repetere expensas qd retinere fundu pot. vt. C. de edifi. pu. l. si vt. pponis. r. s. p. socio. l. cu duob.

S. idē rñ. alij dixerunt qd statim desinit esse res dotalis. sed si infra annum offerat pecunia mulier. crescat dos et incipit esse dotalis: et in hac opinione fuit seculuola. qd apparet p id qd dicitur in d. s. qd dicit in l. si is. vbi dicitur cui rei manifestior in fundo iniquitas est et postea nā si desinit. et in fine postea: magis est vt ager i causam dotis reuertat: s; inter alienatio fundi inhibeat. Ex predictis ergo apparet qd lex predicta si is: huic non ob. qd solet signari illi contra. vel qd dicit huc absurdū est diminutionē corporis fieri propter pecuniam: subaudiendum est ab initio. sed post annu secus. vel non fit diminutio partis corporis: sed totū desinit in dotem esse si tot hant impese quāti est fundus. vel illud qd dicitur in l. si is. Seculo opinio est. que hic corrigitur: et in vltimo. s. illius. l. videtur corrigi p id qd dicitur in fine inhibeat. licet illud sit factū pro illo qd dicit reuertatur. Item illud est contra eum qd dicitur manifestior est iniquitas in fundo. verū illud est: solem exponere. i. esse videtur. nam non est iniquitas vt dicitur in superior: vt dicitur in si. illius. s. quādo autē corpus inestimatū cum quātitate est in dotem: vel cū corporebus estimatis quod idē est. vt. C. de iure do. l. quociens. tunc fm omnes ipso iure minuitur dos propter impensas necessarias: r decrescit dos in quantitate data in dotē: vel in quātitate estimata. r hoc est qd dicitur. i. p. s. ibi ergo rē. r. s. de iure do. l. si is. s. fi. p. r fm hoc intellige. C. de rei vro. act. l. i. s. sed nec ob impensas. r illi. de ac. s. propter retentionē.

to: ibi ergo admittim? dimitutionē dot? ipso iure fieri vbi non sunt corpora s; pecunia. nā i pecunia ratio admittit diminutionē fieri. Proinde si estimata corpora in dotem data sint: ipso iure dos diminuetur propter impensas necessarias. hoc de his impensis dictū est que i dotē ipsam facte sunt: ceterū si extrinsecus non diminuetur dose. Sed si impensis necessarijs mulier satisfecerit: vtrum dos crescat: an nō dicimus ex integro videri dotē datam: et ego vbi pecunia data est non dubito dotē videri creuisse.

Tota dos soluta sine deductione impensarū necessariaz indebiti condictione condicitur. Barto.

Si dos tota soluta sit non

tuā. vt. s. e. l. iij. et subiunge exempla. vt. Leo. l. omnino. et. s. eo. l. i. s. in necessarijs. r. s. titu. l. i. fructus. r. s. de dona. inter vi. r vro. l. si id quod. s. i. r. l. sed si vir ex lana. s. fina. r. l. si predia. r.

Ex integro. i. de nouo constitutam. p.

habita rōne impensarū: videntū est an cōdici possit id qd p impensis necessarijs cōpensari solet: r marcellus admittit cōdictionē esse locū. s; r si pleriq; negēt: tñ ppter equitatē marcelli snia admittenda est. Utiles autē impese sunt qd maritus vtiliter fecerit: remq; meliorē vxoris fecerit: hoc ē dotem.

Paulus. Pluri si nouelletum in fundo factū sit: aut si i domo pistrinuz aut tabernā adicecit: idē erit si seruos artes docuerit.

Voluntarie autē impese sunt qd marit ad voluptatē fecerit: et q species ex ornāt: quarū vtilēs nō quidē minuunt ipso iure dotē: verū tamen habent exactionem.

Ubi pecunia data est. subau. et fundus in quē impensum est.

Creuisse. si. cut emerat diminuta ipso iure: vt s. proxi. ita ecōtra crescit: r idem dicit pot vbi corpus tñ: si dicimus qd decrescat fm opinionē seculole. vt s. de iur. do. l. si is. s. fi. et fact. s. de pecu. l. peculū. s. si ere. r de dona. l. ter vi. r vro. l. cum hic s. si nurus socero. et est hic argu. ad feudū. nā vbi feudū qd habeo est auū transsit ad fratres meos me mortuo sine filio. si vero michi concessum redit ad dñm. s; pōne qd comū feloz

nā r amisi feudum autū: dñs remisit michi felomā: nō videt de nouo datū: r sic transibit ad fratres meos tanq; autū nō de nouo michi cōcessum. nō autē reuertit ad dominū de nouo fm. p. Itē si solū fundus est in dotē. et tñ est impesum qd est: sicut dicitur in l. i. s. r crescere restitutus impesum. sed vbi minus nec decrescit: ergo nec crescit: vt patet ex his que diximus. s. e. l.

Conditioni. indebiti qd plus debito solutū sit. vt r s. de pdi. inde. l. qd exceptionē. s. si pars. nec ob. in eo. titu. l. ex qd. qd hic etiā petitionē h; vir p act. mādan vel nego. gef. vt. s. si. l. diuotio. s. impedia. r. C. de rei vro. act. l. i. s. s; nec ob impensas. r facit. l. i. l. si cū dos. r. s. de condi. inde. l. qui inuicē. r de cōpē. l. si ambo. ibi: si ds igit rē.

Pleriq;. videt cū dicit qd nō datur cōdi. indebiti.

Fecerit. r deteriorē cē nō finit. vt. s. de s. sig. l. ipese. Pluri si nouelletū. i. nouā terrā fecerit. vt. s. de pe. here. l. vnies. vel. i. terrā p̄cisam. vt. s. de sbo. sig. fil na. s. noualis. vel. i. nouā plātationē vinee vel oliueti. vt s. de fun. do. l. vir in fundo.

Pistrinū. s. eo. l. i. s. inter. contra. Solu. vt. ibi.

Tabernā. taberne appellatio declarat cō vtile ad habitandū: nō qd ex tabulis claudis. r expone vt. s. de sbo. sig. fil na. s. noualis. vel. i. nouā plātationē vinee vel oliueti. vt s. de fun. do. l. vir in fundo.

Voluntarie. als voluptuarie. Exornāt. sub. dūtaxat. non autē fructū augēt. et da exēpla. s. de sbo. sig. l. impense. s. fi.

Quarū. l. oim impensarū ille q vnies sunt nō quidē rē. qd faciūt necessarie. vt. s. eo. l. qd dicit. vt. dic. quaz. f. voluntariay. alle q sunt vtilēs rē. qdā cū voluntarie vtilēs

Exactionē hnt. p act. mā. vt. nec. (sūt. vt. s. e. l. i. qd si. go. gef. vt. C. de rei vro. act. l. i. s. s; nec. r. s. si. l. diuotio.

Corpis ad pecunia non fit cōpensatione.

Taberne appellatio declarat cō vtile ad habitandū: nō qd ex tabulis claudis. r expone vt. s. de sbo. sig. fil na. s. noualis. vel. i. nouā plātationē vinee vel oliueti. vt s. de fun. do. l. vir in fundo.

Impendia. et intellige fm quod in l. prior. dices.

Antiqui Jurisconsulti hincipit tractare de oib' impensis communiter vsq; ad fi.

Deductione. i. retentione. h' hodie cessat r copetit rei vromie actio. vt. C. de rei vxo. act. l. i. §. nec. vel dic deductione. i. exactioez.

Uoluntate. C. de rei vxo. act. l. i. §. sed nec. tra. So. qd hic dicitur est fm materiam actiois rei vxo. vt ibi dicit. hodie em aliud est vt ibi. vt refert pot aliunde soluere mulier comode: r t'ic qd ibi als no: vt h' subijcit als em non essent viles. Et autem qd fecit vir illa erat soluendo: n'ic no. qd erit: Rn. factis est: qz sufficit vtiliter esse ceptu vt. §. de nego. gest. l. sed an viro. §. i. r facit. §. de rei v'ed. l. in fundo. r de pigno. act. l. si seruos. r d. nota. ac. l. si seru'. §. i. r. §. d. §. do. sig. l. impense.

Uoluntate mulieris facte sunt vel aliunde soluere potest: als secus. h. v. B. Paul.

Ullum noie ita facienda deductione qda dicunt: si voluntate mulieris facte sint. itequi em e' pelli mulierem vendere vt impensas in eam factas solueret si aliunde soluere no pot. qd summam habet equitatis rationem.

Mulier dz pati viru tollere qd voluntarie impedit si ablatu viri comodo cedat: als sec' et si no patitur debet soluere. h. v. Barto. Alpianus.

Uoluntatis ipensis (nisi parata sit mulier pati maritu tollentem) exactio ne patit. na si vult habere re mulier: reddere ea que impensa sunt debet marito. aut si no vult: pati dz volent: si mo recipiat separatione: ceterum si non recipiat relinquere sunt. ita em pmittendum est marito auferre ornamentum quod posuit: si profuturum est ei quod abstulit. Paulus.

Uoluntate. C. de rei vxo. act. l. i. §. sed nec. r de rei ven. l. domum. r. §. de peti. here. l. viles. r. de in rem ver. fo. l. iij. §. sed si mutua.

Uoluntate. C. de rei vxo. act. l. i. §. sed nec. r de rei ven. l. domum. r. §. de peti. here. l. viles. r. de in rem ver. fo. l. iij. §. sed si mutua.

Uoluntate. C. de rei vxo. act. l. i. §. sed nec. r de rei ven. l. domum. r. §. de peti. here. l. viles. r. de in rem ver. fo. l. iij. §. sed si mutua.

Uoluntate. C. de rei vxo. act. l. i. §. sed nec. r de rei ven. l. domum. r. §. de peti. here. l. viles. r. de in rem ver. fo. l. iij. §. sed si mutua.

Uoluntate. C. de rei vxo. act. l. i. §. sed nec. r de rei ven. l. domum. r. §. de peti. here. l. viles. r. de in rem ver. fo. l. iij. §. sed si mutua.

Uoluntate. C. de rei vxo. act. l. i. §. sed nec. r de rei ven. l. domum. r. §. de peti. here. l. viles. r. de in rem ver. fo. l. iij. §. sed si mutua.

Uoluntate. C. de rei vxo. act. l. i. §. sed nec. r de rei ven. l. domum. r. §. de peti. here. l. viles. r. de in rem ver. fo. l. iij. §. sed si mutua.

Uoluntate. C. de rei vxo. act. l. i. §. sed nec. r de rei ven. l. domum. r. §. de peti. here. l. viles. r. de in rem ver. fo. l. iij. §. sed si mutua.

Uoluntate. C. de rei vxo. act. l. i. §. sed nec. r de rei ven. l. domum. r. §. de peti. here. l. viles. r. de in rem ver. fo. l. iij. §. sed si mutua.

Uoluntate. C. de rei vxo. act. l. i. §. sed nec. r de rei ven. l. domum. r. §. de peti. here. l. viles. r. de in rem ver. fo. l. iij. §. sed si mutua.

Uoluntate. C. de rei vxo. act. l. i. §. sed nec. r de rei ven. l. domum. r. §. de peti. here. l. viles. r. de in rem ver. fo. l. iij. §. sed si mutua.

Uoluntate. C. de rei vxo. act. l. i. §. sed nec. r de rei ven. l. domum. r. §. de peti. here. l. viles. r. de in rem ver. fo. l. iij. §. sed si mutua.

Uoluntate. C. de rei vxo. act. l. i. §. sed nec. r de rei ven. l. domum. r. §. de peti. here. l. viles. r. de in rem ver. fo. l. iij. §. sed si mutua.

Uoluntate. C. de rei vxo. act. l. i. §. sed nec. r de rei ven. l. domum. r. §. de peti. here. l. viles. r. de in rem ver. fo. l. iij. §. sed si mutua.

Uoluntate. C. de rei vxo. act. l. i. §. sed nec. r de rei ven. l. domum. r. §. de peti. here. l. viles. r. de in rem ver. fo. l. iij. §. sed si mutua.

Uoluntate. C. de rei vxo. act. l. i. §. sed nec. r de rei ven. l. domum. r. §. de peti. here. l. viles. r. de in rem ver. fo. l. iij. §. sed si mutua.

dona. inter vi. et vxo. l. ex annuo. in prin. sed ad id quod dicitur impensam in edificando modicam no repeti. est contra. §. de dona. inter vi. r vxo. l. sed si mores. §. si. que est contra. So. ibi magna. Item qd hic inuit donatu ad reedificandum repeti si non est modicum. est contra. §. de dona. inter vi. et vxo. l. qd si vir. sed pot dici q' ibi fuit modica. vel forte aliud dicit. l. ista. §. q' si vir i res vxoris modica facta impensam: videtur donare: maxime i dotalibus negocijs: vt h' dicit. et sic cesset repetitio. sed si est magna ipensa no presumat. r ita copetit ad repetenda nego. gest. actio. r probatur hoc aperte. §. de dona. iter vi. r vxo. l. vtrum. r. §. eo. l. quod dicitur. in fi.

Quod si he res in qbus impense facte sunt promercales fuerint: tales impense non voluptuarie: sed viles sunt. Alpianus.

Istos scribit: nec si voluntate mulieris facte sunt exactio ne parere. Donatione inter virum r vxore circa impensas qz inhibita esse: fabinus scribit.

In actione de dote de impensa modica no curat: sec' in actione nego. gest. Bar. Paul.

Omnino r in edificandis modicis: et in reponendis propagandisq vineis: r in utilitudine mancipioru modicas impensas non dz arbiteri curare: alioquin negociorum gestorum potius qz de dote iudicium videbitur.

Qui percipit fructus debet tributa r collectas soluere hoc dicit. Bar. Idem.

Quod stipendium/ neqz tributum ob dotalem fundum potest exigere vir a muliere pot: onus em fructuu hec impendia sunt. Alpi.

Quod si impense. f. voluptuarie. r facit. §. de rei v'ed. l. nisi venalem. r. l. in fundo. in fi. h' e' Non voluptuarie. §. de in rem ver. l. iij. §. sed si mutua. r §. nec non illud. contra. So. hic speciale inter coniuges. vt. C. de rei vxo. act. l. i. §. sed nec. hic tamē fit deductio. vt. §. eo. l. pro voluptuarijs. Accur.

Uoluptuarijs. inhibita esse. vti si velit maritus donare impensas vxori viles vel necessarias quas repetere poterat: no valet donatio. vt h' r. §. de do. inter vi. et vxo. l. si is. §. i. r. l. sed si vir. §. si. fallit tamen qnq: vt in d. ll. r. l. id qd §. si §. serui. r in duab' ll. sequen. h'.

Omnino et in edificandis. f. de nouo. et dic' r pro. i. et quod subijcit reponendis. i. reficiendis.

Uoluptuarijs. vsq; ad duos aureos. vt. §. de dolo. l. si oleum. §. si. r. l. seq. vel dic verius arbitrio iudicis. vt. §. como. l. in rebus. §. possunt. et de usufruc. l. hactenus. et arg. §. de iure deli. l. i. §. i. als dicitur modica que non excedit vires dotis: vt in annuo donato a viro vxori. vt. §. de

Uoluptuarijs. vsq; ad duos aureos. vt. §. de dolo. l. si oleum. §. si. r. l. seq. vel dic verius arbitrio iudicis. vt. §. como. l. in rebus. §. possunt. et de usufruc. l. hactenus. et arg. §. de iure deli. l. i. §. i. als dicitur modica que non excedit vires dotis: vt in annuo donato a viro vxori. vt. §. de

Uoluptuarijs. vsq; ad duos aureos. vt. §. de dolo. l. si oleum. §. si. r. l. seq. vel dic verius arbitrio iudicis. vt. §. como. l. in rebus. §. possunt. et de usufruc. l. hactenus. et arg. §. de iure deli. l. i. §. i. als dicitur modica que non excedit vires dotis: vt in annuo donato a viro vxori. vt. §. de

Uoluptuarijs. vsq; ad duos aureos. vt. §. de dolo. l. si oleum. §. si. r. l. seq. vel dic verius arbitrio iudicis. vt. §. como. l. in rebus. §. possunt. et de usufruc. l. hactenus. et arg. §. de iure deli. l. i. §. i. als dicitur modica que non excedit vires dotis: vt in annuo donato a viro vxori. vt. §. de

de dona. inter vi. et vxo. l. qd si vir. sed pot dici q' ibi fuit modica. vel forte aliud dicit. l. ista. §. q' si vir i res vxoris modica facta impensam: videtur donare: maxime i dotalibus negocijs: vt h' dicit. et sic cesset repetitio. sed si est magna ipensa no presumat. r ita copetit ad repetenda nego. gest. actio. r probatur hoc aperte. §. de dona. iter vi. r vxo. l. vtrum. r. §. eo. l. quod dicitur. in fi.

Uoluptuarijs. vsq; ad duos aureos. vt. §. de dolo. l. si oleum. §. si. r. l. seq. vel dic verius arbitrio iudicis. vt. §. como. l. in rebus. §. possunt. et de usufruc. l. hactenus. et arg. §. de iure deli. l. i. §. i. als dicitur modica que non excedit vires dotis: vt in annuo donato a viro vxori. vt. §. de

Uoluptuarijs. vsq; ad duos aureos. vt. §. de dolo. l. si oleum. §. si. r. l. seq. vel dic verius arbitrio iudicis. vt. §. como. l. in rebus. §. possunt. et de usufruc. l. hactenus. et arg. §. de iure deli. l. i. §. i. als dicitur modica que non excedit vires dotis: vt in annuo donato a viro vxori. vt. §. de

Uoluptuarijs. vsq; ad duos aureos. vt. §. de dolo. l. si oleum. §. si. r. l. seq. vel dic verius arbitrio iudicis. vt. §. como. l. in rebus. §. possunt. et de usufruc. l. hactenus. et arg. §. de iure deli. l. i. §. i. als dicitur modica que non excedit vires dotis: vt in annuo donato a viro vxori. vt. §. de

Uoluptuarijs. vsq; ad duos aureos. vt. §. de dolo. l. si oleum. §. si. r. l. seq. vel dic verius arbitrio iudicis. vt. §. como. l. in rebus. §. possunt. et de usufruc. l. hactenus. et arg. §. de iure deli. l. i. §. i. als dicitur modica que non excedit vires dotis: vt in annuo donato a viro vxori. vt. §. de

Uoluptuarijs. vsq; ad duos aureos. vt. §. de dolo. l. si oleum. §. si. r. l. seq. vel dic verius arbitrio iudicis. vt. §. como. l. in rebus. §. possunt. et de usufruc. l. hactenus. et arg. §. de iure deli. l. i. §. i. als dicitur modica que non excedit vires dotis: vt in annuo donato a viro vxori. vt. §. de

Uoluptuarijs. vsq; ad duos aureos. vt. §. de dolo. l. si oleum. §. si. r. l. seq. vel dic verius arbitrio iudicis. vt. §. como. l. in rebus. §. possunt. et de usufruc. l. hactenus. et arg. §. de iure deli. l. i. §. i. als dicitur modica que non excedit vires dotis: vt in annuo donato a viro vxori. vt. §. de

Uoluptuarijs. vsq; ad duos aureos. vt. §. de dolo. l. si oleum. §. si. r. l. seq. vel dic verius arbitrio iudicis. vt. §. como. l. in rebus. §. possunt. et de usufruc. l. hactenus. et arg. §. de iure deli. l. i. §. i. als dicitur modica que non excedit vires dotis: vt in annuo donato a viro vxori. vt. §. de

Uoluptuarijs. vsq; ad duos aureos. vt. §. de dolo. l. si oleum. §. si. r. l. seq. vel dic verius arbitrio iudicis. vt. §. como. l. in rebus. §. possunt. et de usufruc. l. hactenus. et arg. §. de iure deli. l. i. §. i. als dicitur modica que non excedit vires dotis: vt in annuo donato a viro vxori. vt. §. de

Uoluptuarijs. vsq; ad duos aureos. vt. §. de dolo. l. si oleum. §. si. r. l. seq. vel dic verius arbitrio iudicis. vt. §. como. l. in rebus. §. possunt. et de usufruc. l. hactenus. et arg. §. de iure deli. l. i. §. i. als dicitur modica que non excedit vires dotis: vt in annuo donato a viro vxori. vt. §. de

Uoluptuarijs. vsq; ad duos aureos. vt. §. de dolo. l. si oleum. §. si. r. l. seq. vel dic verius arbitrio iudicis. vt. §. como. l. in rebus. §. possunt. et de usufruc. l. hactenus. et arg. §. de iure deli. l. i. §. i. als dicitur modica que non excedit vires dotis: vt in annuo donato a viro vxori. vt. §. de

Uoluptuarijs. vsq; ad duos aureos. vt. §. de dolo. l. si oleum. §. si. r. l. seq. vel dic verius arbitrio iudicis. vt. §. como. l. in rebus. §. possunt. et de usufruc. l. hactenus. et arg. §. de iure deli. l. i. §. i. als dicitur modica que non excedit vires dotis: vt in annuo donato a viro vxori. vt. §. de

Uoluptuarijs. vsq; ad duos aureos. vt. §. de dolo. l. si oleum. §. si. r. l. seq. vel dic verius arbitrio iudicis. vt. §. como. l. in rebus. §. possunt. et de usufruc. l. hactenus. et arg. §. de iure deli. l. i. §. i. als dicitur modica que non excedit vires dotis: vt in annuo donato a viro vxori. vt. §. de

Uoluptuarijs. vsq; ad duos aureos. vt. §. de dolo. l. si oleum. §. si. r. l. seq. vel dic verius arbitrio iudicis. vt. §. como. l. in rebus. §. possunt. et de usufruc. l. hactenus. et arg. §. de iure deli. l. i. §. i. als dicitur modica que non excedit vires dotis: vt in annuo donato a viro vxori. vt. §. de

Uoluptuarijs. vsq; ad duos aureos. vt. §. de dolo. l. si oleum. §. si. r. l. seq. vel dic verius arbitrio iudicis. vt. §. como. l. in rebus. §. possunt. et de usufruc. l. hactenus. et arg. §. de iure deli. l. i. §. i. als dicitur modica que non excedit vires dotis: vt in annuo donato a viro vxori. vt. §. de

Uoluptuarijs. vsq; ad duos aureos. vt. §. de dolo. l. si oleum. §. si. r. l. seq. vel dic verius arbitrio iudicis. vt. §. como. l. in rebus. §. possunt. et de usufruc. l. hactenus. et arg. §. de iure deli. l. i. §. i. als dicitur modica que non excedit vires dotis: vt in annuo donato a viro vxori. vt. §. de

Uoluptuarijs. vsq; ad duos aureos. vt. §. de dolo. l. si oleum. §. si. r. l. seq. vel dic verius arbitrio iudicis. vt. §. como. l. in rebus. §. possunt. et de usufruc. l. hactenus. et arg. §. de iure deli. l. i. §. i. als dicitur modica que non excedit vires dotis: vt in annuo donato a viro vxori. vt. §. de

Uoluptuarijs. vsq; ad duos aureos. vt. §. de dolo. l. si oleum. §. si. r. l. seq. vel dic verius arbitrio iudicis. vt. §. como. l. in rebus. §. possunt. et de usufruc. l. hactenus. et arg. §. de iure deli. l. i. §. i. als dicitur modica que non excedit vires dotis: vt in annuo donato a viro vxori. vt. §. de

Uoluptuarijs. vsq; ad duos aureos. vt. §. de dolo. l. si oleum. §. si. r. l. seq. vel dic verius arbitrio iudicis. vt. §. como. l. in rebus. §. possunt. et de usufruc. l. hactenus. et arg. §. de iure deli. l. i. §. i. als dicitur modica que non excedit vires dotis: vt in annuo donato a viro vxori. vt. §. de

Uoluptuarijs. vsq; ad duos aureos. vt. §. de dolo. l. si oleum. §. si. r. l. seq. vel dic verius arbitrio iudicis. vt. §. como. l. in rebus. §. possunt. et de usufruc. l. hactenus. et arg. §. de iure deli. l. i. §. i. als dicitur modica que non excedit vires dotis: vt in annuo donato a viro vxori. vt. §. de

Uoluptuarijs. vsq; ad duos aureos. vt. §. de dolo. l. si oleum. §. si. r. l. seq. vel dic verius arbitrio iudicis. vt. §. como. l. in rebus. §. possunt. et de usufruc. l. hactenus. et arg. §. de iure deli. l. i. §. i. als dicitur modica que non excedit vires dotis: vt in annuo donato a viro vxori. vt. §. de

Uoluptuarijs. vsq; ad duos aureos. vt. §. de dolo. l. si oleum. §. si. r. l. seq. vel dic verius arbitrio iudicis. vt. §. como. l. in rebus. §. possunt. et de usufruc. l. hactenus. et arg. §. de iure deli. l. i. §. i. als dicitur modica que non excedit vires dotis: vt in annuo donato a viro vxori. vt. §. de

Impen-
sa neces-
saria
duobus
modis
dicit.

Impense facit. **I**. de verb. sig. l. impense. 2 no. ex hoc
q̄ hic dicit. 2. s. e. l. 2 in totū: q̄ necessaria impensa
dicitur duobus modis. vt ibi no.
b **D**imuit. i. deperit in totū vel in partē. vt. d. l. ipse.
c **U**tiles. de his dic vt 2. s. eo. l. vtilem.

d **E**xtruere.
balnea. f. cū p̄ il-
lis nullas reddi-
tus recipiatur.

Quod dicit.
diminuere.
vt 2. s. e. l. q̄ dicitur.
tur. cū 2 cor.

f **E**xtra tute-
lam. i. p̄petuā rei
utilitatē. vt. s. eo.
l. iij. s. nos ḡhali.

g **T**ueri. ad tē-
pus saltē sicut fru-
ctuarius. vt. s. de
usufru. l. hacten.

2. l. sed 2 si qd. s. l.
2 possessio queli-
bet. vt. s. ad exhi.

l. s. 2 si hereditas
s. i. 2 de re ven. l.
si res. 2. s. cōmo. l.

in reb. s. possūt.
h **R**efectio. f.
facta vt unus ha-
bitetur.

i **D**imuet. q̄
est falsum. vt. s. e.
omnino.

k **S**z ipse res.
sz dotales.

l **I**ntelligun-
tur. fals tales im-
pensas.

m **I**mpēdas. i.
spēdere videar.

n **D**educto
eo. l. q̄ d̄ impensuz
est. vt 2. s. eo. l. iij.

s. nos ḡhali. 2
l. neq̄ supenduz.
2. s. de pen. he. l.

si a p̄e. s. fi. 2. s. n
tu. i. l. fructus. 2. l.
diuortio. s. impē-

dia. 2. j. de usufru.
le. l. quero.

o **U**idearis. qz fit cōpensatio euz fructibus.

p **I**n vniuersum. qz oīs diffinitio in iure piculosa est.

q **E**x ḡhe. f. ex cā 2 qualitate: cū vel tm̄ ad p̄petuā rei
losa est. utilitatē v̄ ad fructū p̄ntis āni. vt. s. e. l. iij. s. nos ḡhali.

r **E**t magnitudine. i. quāitate. vt. s. eo. l. cino. 2 sic ex
his. i. qualitate 2 quāitate impēfaz p̄t colligi. p̄positū
impēdētis an velit repetere vel nō. vt 2. j. de auro 2 ar-
gē. lega. l. scia. in fi. 2. s. de dona. inter vi. 2. vxor. l. vtrum. 2
seq. l. continuatur cum ista.

2. ante. facte erūt. h̄ accipe 2 eas vir 2 c. q̄ est. j.
2. Colendī causa. f. p̄p̄etuo per p̄sequētiā.

Impense necessarie sunt
q̄bus nō factis dos mi-
nuit. veluti aggeres facere:
flumina auertere: edificia vete-
ra fulcire / iterqz reficere: arbo-
res in locū mortuaz iponere.

Utiles sūt veluti pecora p̄-
dijz ip̄dere. i. stercoreare. **U**olu-
ptuarie sūt balnea extruere.

Impense necessarie minuūt
dotē si in dotē sunt facte ad p̄-
petuā utilitatē: secus si cā que
rēdoy fructus vel ad tēpora-

lem rei custodiam. h. d. cum. l.
sequen. Bar.

Quod dicit impēfas que
in res dotales neces-
sario sunt facte dotē diminuere
ita interpretandū est: vt si qd
extra tutelā necessariā in res
dotales impēfaz sit: id nō i ea
cā sit. nā tueri res dotales vir
suo sumptu dz: alioq̄n tā ciba-

ria dotalibus mācipijs data:
2 queuis modica edificioy do-
taliū refectio 2 agroy qz cul-
tura dotē minuēt. oia em̄ in

specie necessariay impensay
sunt. s. ipse res ita p̄stare itel-
ligunt: vt nō tā impēdas in

eas q̄ deducto eo min⁹ ex his
p̄cepisse videaris. que aut im-
pēdia fm̄ eā distinctionem ex

dote deduct debeāt nō tā facti
est i vniuersuz diffinit: q̄ p
singula ex genere 2 magnitu-
dine impendiorum estimari

possunt.

Idem.

Ante oia que cūqz in
pense q̄redoy fructuū
causa facte erunt: q̄qz eodem
etiā colendī cā fiant. **I**deoz
nō solū ad p̄cipiendos fruct⁹
sz etiā ad p̄seruandā ipsam rē
speciēqz cuius necessarie sunt
2 eas vir ex suo facit: nec vl-

lam habet eo noie ex dote de
ductionem.

De actione rerum amo-
tarum.

Uicet vxor cōstante matri
monio furtū faciat furti nō te-
net: sz a cōtione rez amotarū di-
uortio facto p̄uenit nisi post di-
uortū p̄tra cōuerit. **h. d. B.**

Paulus.

Rerum amo-
tarum iudi-
ciū singula-
re introdu-
ctum est ad
uersus eam
q̄ vxor fuit
quia nō pla-
cuit cū ea furti agere posse: q̄-
busdā existimātibz nec qui-
dē furtū eā facere (vt nerua et
cassio) qz societas vite q̄dam
modo dñam eā faceret: alij
(vt sabino 2 pculo) furtū q̄de-
eaz facere: sicuti filia patri fa-
cit: sz furti nō esse actioez p̄sti-
tuto iure: in qua sententia 2 iu-
lia. rectissime est. **G**aius.

2 **P**ercipiēdos. fructus presentis anni.

3 **C**onseruandam. diuitus.

4 **F**acit. i. facere debet.

5 **N**ec vllam. sic ergo ex mēte impēdētis iudicatur
necessaria 2 minuūt dotē ip̄so iure: alio nō. cū fructibus
cōpensat. vt. s. l.

p̄. l. fi. 2 facit. s.
fami. her. l. fund⁹
qui dotis. 2 no. s.
l. p̄. i. ibi deducto
eo 2 c. cū 2 cordā.

De actione re-
rum amotarū. Quis
in soluedis matri
monijs per diuor-
tū fuit amotōes
reruz: ideo de his
dicit. vel qz repeti-
tioni dotē de qua
dicit. s. d. iure do.

opponit cōpensa-
tio ob res amotas
vt. C. eo. l. i. ideo
de hoc dicit.

Rerum amo-
tarū. amō-
ueri dicitur
tar large: si celate
delate. p̄sumpte 2
p̄tractate sunt do-
lose nō errādo. vt
j. eo. l. 2 ideo. s. itē
vex. 2. j. de acq. he-
re. l. si seruū quis
s. amouisse. 2. s.
amouere.

Judicium.
id est actio. sic. C.
de transac. l. age.
alij aliter dicunt
vt inli. qui. nō est
permiss. face. te. s.
p̄terea.

Uroz fuit.
alioquin sec⁹. vt. j.
eo. l. si p̄ubinā. in
p̄n. itē no. q̄ est. j.
eo. l. reus quidez.
sz p̄tra. C. de fur. l.
si. s. fi. So. vt ibi.

Cassio. f. exi-
stimantibus.

Societas vite. f. dinine 2 h̄ane. C. de cri. expi. he-
l. aduersus. 2. C. de fur. l. q̄uis. 2. s. de ritu nup. l. i. 2 facit
j. ad muni. l. si. s. j. 2. s. de iudi. l. exigere. 2. j. de crimi. expi.
here. l. vxor.

Alij. subaudi existimantibus.

Nō esse ac. p̄tra. j. de fur. l. si quis vxori. circa p̄m.
sed expone vt ibi.

Cōlitturo. i. aperto. vt inli. de obli. que ex delicto
nat. s. hi. q. 2. j. de fur. l. serui. f. filu. sed an p̄di. fur. teneat
vxor viro: q̄nt. Jo. 2. nō soluit. sz videt q̄ non vt. j. l. p̄. 2.
j. de obsequi. l. honori. 2. l. parens. sed arg. cōtra. j. eo. l. 2
ideo. s. 2. l. rerum quidem.

Societas vite. f. dinine 2 h̄ane. C. de cri. expi. he-
l. aduersus. 2. C. de fur. l. q̄uis. 2. s. de ritu nup. l. i. 2 facit
j. ad muni. l. si. s. j. 2. s. de iudi. l. exigere. 2. j. de crimi. expi.
here. l. vxor.

Alij. subaudi existimantibus.

Nō esse ac. p̄tra. j. de fur. l. si quis vxori. circa p̄m.
sed expone vt ibi.

Cōlitturo. i. aperto. vt inli. de obli. que ex delicto
nat. s. hi. q. 2. j. de fur. l. serui. f. filu. sed an p̄di. fur. teneat
vxor viro: q̄nt. Jo. 2. nō soluit. sz videt q̄ non vt. j. l. p̄. 2.
j. de obsequi. l. honori. 2. l. parens. sed arg. cōtra. j. eo. l. 2
ideo. s. 2. l. rerum quidem.

Nam in honore vxorē amouēt: secus ergo si de-
sit esse vxor cū amouet: vel cū seru⁹ eius amouet:
vel ipsa ante cōiugū: vel ipsa postea extraneo cui vir fiat
h. res: vbi videtur habere locum actio furti. sed fauore
marimonij condic. fur. datur: vt subijcit.

Et iō. tenebitur. sicut dicitur
bet cōneus. et hoc
ideo: qz ab initio
nō fuit nata actio
furti. vt. j. de fur. l.
ei. q. 3. et no. hic qz
cā cessante nō ces-
sat effect⁹: cū fact⁹
diuortio nisi ptra-
ctet non def actio
furti. sic et. j. de q-
stio. l. viuis. §. ser-
uus. et. j. de decur.
l. si. et facit qd no.
j. de vsuca. l. seq-
tur. §. si rē pigno-
ri. et. C. d. noxa. l. i.
et. §. de noxa. l. i. et
§. de mio. l. verū.

Causa
cessante
non ces-
sat effe-
ctus.

Nam i honore matrimo-
nij turpis actio aduer-
sus vxorem negat. **G**aius.

Et ideo si post diuortij
easdem res contractet:
etiam furti tenebitur.

Ex persona alterius inter
virum et vxorem datur condi-
ctio furtiua. h. d. Bar.

Item si seruus eius furtū
fecerit: furti cū ea agere possu-
mus. Sed et cum vxore furti
agere possibile ē: si ei cui here-
des sum⁹ furtū fecerit: vel no-
bis⁹ an⁹ nuberet: tñ ppf reue-
rētā psonarū i vtroqz casu fur-
tiuā tm dictionē competere:
nō etiam furti actionē dicim⁹.

Hec actio datur etiaz pro
rebus consumptis. Bar.

Item verū est qd offilij ait
etiā eas res quas diuortij tpe
mulier comederit: vendiderit
donauerit: qualibet ratioe cō-
sumpsit: rerum amotarū iudic-
tio continerit.

Filia amouens tenet in soli-
dū et pater de peculio: et pater
adiuncta filia dotem repetēs
ipsam tenet defendere in soli-
dū ea viua: s; ea mortua tenet
ad id qd ad euz peruenit. h. d.

Si filia. res amouerit:
mela et fulci. auunt de peculio
dandā actionē: qz displicuit

diuortij sit amotū: et diuortij sit secutū. vt. j. de l. rerū amo-
vel cū vxor de vita viri desperasset. vt. j. eo. si mulier. que
nō sunt hic. dicitur qd dari p. di. fur. et sunt spales casus. nec
obstat ad id qd notat in l. i. in fi. et facit. j. de sol. l. cū quis.
§. i. et. j. de fur. l. si qd vxor. in pn. et. §. de his q no. in fa. l.
seruus. Accursius.

Contineri. facit. j. eo. l. si concubina. §. i. et. j. de acq.
here. l. si seruus. §. amouisse. et. §. amouere.

Amouerit. diuortij causa.

Dandā actionē. l. rerū amo. vel cōdi. nā nō est pro-
pūū nomen actionis de peculio. vt. §. de pecu. l. iij. §. cui
cōgruit. et dicitur in patre id est inquantū ad eū puenit vel
locupletatū est peculū. vt. §. de pecu. l. iij. §. ex causa. et
de condic. fur. l. iij. et. j. eo. l. viua quoz. et idem in om-
ni maleficio. vt. j. de vi et vi arma. l. §. familie. licet noxa

liter ex eis agi cōsueuerit. vt. §. de his qui deie. vel effu.
l. i. §. cū seruus. et sic intelligit. §. de condic. fur. l. penul.
i. **D**isplicuit. scilicet dicitur: licet sit verum. vt. j. eo. l. pe.
et facit. j. eo. l. contra nulum. §. ij.

Dari actionē. i. rerum amo. vel condic. fur. vt. §. de
condic. fur. l. ex cā
furtiua. et. d. l. iij. §.
pecu. §. ex causa.

Insolidū. vi
detur ex delicto si
lic patre grauari.
et sic est contra in-
auf. de nup. §. est
quoz. col. iij. et. §.
de diuor. l. si filia.
et. §. titu. §. l. si filia
fam. s; ibi i frau-
dem patris delin-
quebat filia: hic i
alterius filij viri:
vel hoc ideo quia
ex psona ei⁹ agit:
vnde in solidū de-
fendit. et ita que-
dā reuēdo habe-
mus solidā q non
agēdo. sic. §. si cer.
petra. l. cū fundus
§. seruū. et de com-
pen. l. si cū filio. et
d. edil. edic. l. si ser-
uus. et facit. §. de
procura. l. seruū.
§. equū. et. l. nō so-
lum. §. si de dote.
et no. qz dicit cum
satisfatione: quia
nemo rē. vt. §. de
procura. l. non vi-
det. et. §. q satisfda.
cogā. l. si filius. §.
m. **C**ocupletus
or sit. dicit vt. §. pro-
xi. §.

Dolove malo fecerit qz
minus ad eū perueni-
ret.

Papintanus.

Quia quoz filia qd ad
patrem ex reb⁹ amotis
puent: vtili iudicio petēdū ē.

Contra nurū qz pau-
socero hoc iudiciū dā-
dū attulimus et fulcū auunt.

Pro rebus que spectāt ad
virū non competit socero hec
actio. h. d. Bar.

Quotiens filiofa. dos da-
ta ē socerū ob res diuortij cā
amotas furti agere nō posse.

Hec actio dat contra virū
etiā si fuerit filius. et in patre
de peculio. h. d. B.

Item cum reruz amotarū
etiā in virum datur iudiciū si
filius. maritus sit: vtrū de pe-
culio an in ipsum actio dari
debeat: eadez repetemus que
de filiafa. diximus.

Quia. peruenit. dicit vt. §. eo. l. et ideo. §. penul.

Contra nulum. vt. j. l. nichil. §. i. sed. j. proxi. §. con-
tra. Sol. vt ibi.

Ob res. dadas in dotem. Hjo.

Furti. nec rerum amotarum: cum ad socerum res
amote non spectent: vel non tenetur pro cis. et idem in
qualibet alia re amota q ad patrem non spectat. si autē
ad socerum spectat: furti agere potest socer si filius erat
emancipatus. alioquin non furti: sed rerum amotarum.
vt. j. eo. l. nichil. §. vxor. et in hac. l. in pn. et. j. proxi. §. h.

Etiam in virum. vt. j. eo. l. proxi. et. C. l. ij.

De peculio in patrem.

In ipsum. filium et in solidum.

Actio rerum amotarum.

Diximus. §. eo. l. et ideo. §. pe. et. §. fin.

condic. fur. l. ex cā
furtiua. et. d. l. iij. §.
pecu. §. ex causa.

Insolidū. vi
detur ex delicto si
lic patre grauari.
et sic est contra in-
auf. de nup. §. est
quoz. col. iij. et. §.
de diuor. l. si filia.
et. §. titu. §. l. si filia
fam. s; ibi i frau-
dem patris delin-
quebat filia: hic i
alterius filij viri:
vel hoc ideo quia
ex psona ei⁹ agit:
vnde in solidū de-
fendit. et ita que-
dā reuēdo habe-
mus solidā q non
agēdo. sic. §. si cer.
petra. l. cū fundus
§. seruū. et de com-
pen. l. si cū filio. et
d. edil. edic. l. si ser-
uus. et facit. §. de
procura. l. seruū.
§. equū. et. l. nō so-
lum. §. si de dote.
et no. qz dicit cum
satisfatione: quia
nemo rē. vt. §. de
procura. l. non vi-
det. et. §. q satisfda.
cogā. l. si filius. §.
m. **C**ocupletus
or sit. dicit vt. §. pro-
xi. §.

Dolove. per-
ueniret. ad
hoc. §. de heredi.
vendi. l. ij. §. non
tñ. et. §. secisse.

Quia. peruenit. dicit vt. §. eo. l. et ideo. §. penul.

Contra nulum. vt. j. l. nichil. §. i. sed. j. proxi. §. con-
tra. Sol. vt ibi.

Ob res. dadas in dotem. Hjo.

Furti. nec rerum amotarum: cum ad socerum res
amote non spectent: vel non tenetur pro cis. et idem in
qualibet alia re amota q ad patrem non spectat. si autē
ad socerum spectat: furti agere potest socer si filius erat
emancipatus. alioquin non furti: sed rerum amotarum.
vt. j. eo. l. nichil. §. vxor. et in hac. l. in pn. et. j. proxi. §. h.

Etiam in virum. vt. j. eo. l. proxi. et. C. l. ij.

De peculio in patrem.

In ipsum. filium et in solidum.

Actio rerum amotarum.

Diximus. §. eo. l. et ideo. §. pe. et. §. fin.

a Potest. vt. i. l. i. si mulier. h. ec. actio. r. facit. l. eo. b Tenet. n. o. omnino. sicut. em. he. (l. si. ppter. s. fi. res. furt. tene. etia. si. nichil. ad. hered. puenit. vt. in. l. de. ob. que. ex. delic. s. fi. sed. hic. no. nisi. in. quantu. puenit. vt. C. e. l. si. r. facit. s. eo. l. r. ideo. s. fi. r. l. riuu. Item. non. it. ligas. dan. hoc.

casu. conditionez. ex. persona. defun. etc. vt. no. s. eo. l. i. in. fi. n. e. facit. s. eo. l. penul.

c Hereditat. pe. nitoe. vt. et. l. si. ppter. s. fi. r. C. eo. l. fina.

d Si. s. mulie. ri. l. ab. ea. et. facit. s. eo. l. rerum.

e Rei. heredi. tate. vt. i. si. quis. te. la. l. i. s. i. ce. uo. la. nisi. in. casu. vt. i. de. fur. l. heredi. tate. r. l. i. eqn. et. dic. hic. re. heredi. tate. ate. ad. ta. he. reditatem. r. ante. app. h. e. sam. pos. sessionem. vt. sub. i. cit. que. hereditas. q. sub. i. t. vic. de. functi. vt. in. l. i. de. here. in. l. i. s. feru. alienus. cui. vxor. debuit. reueren. eand. debeat. ipsi. hereditari. sed. ea. ad. ita. et. fiet. furtu. r. ager. here. fur. ti. vt. arg. s. eo. l. et. ideo. et. facit. i. de. cri. expi. here. l. ij. r. l. vxor. et. C. de. fur. l. s. p. uis. et. de. cri. expi. her. l. ad. uer. sus. r. s. de. ne. go. gest. l. heres. f. Pen. tionem. no. actione. rerum. amotarum.

f Pen. tionem. no. actione. rerum. amotarum.

g Alier. sic. et. C. e. l. i. r. fa. cit. s. n. ij. l. rei. iu. di. s. i. r. l. viro. et. C. de. cop. l. neq. r. l. eo. l. marcell. r. rursus. flo.

h Si. cu. dos. soluere. mu. lieri. aut. satisficret. doti. dictu. non. esset. actu. iri. rerum. amotarum. nichilominus. agi. potest. nam. et. cum. dos. nulla. sit. ea. actio. datur.

Hec actio datur contra herede et transit ad heredes. ite heres viri potest codicere res amotas eo mortuo: lz iacente hereditate non fiat furtu. hoc dicit Barto.

Si post diuortium maritus decesserit heres eius rez amotarū iudicio vti pot. Item he res mulieris ex hac ca tenebitur: sicut pdictiois noie ex ca furtiua. Sed r si morte mari ti solutus sit mrimontu: heres mariti hereditatis petitione: vel ad exhibendu actione eas coseq poterit: aristo etia codi ci et posse recte putat: qz ex iusta ca apud eam eent. Si si mortuo viro amouerit: non fa cit furtum: qz rei hereditarie nondu possesse no fit furtum: ideoqz aut vendicari poterut/ aut i hereditatis petiuouemf venient.

Si maritus r vxor inuicem agunt reru amotaz actioe po terut copensare. Bar. Ulpt.

Mulier habebit rerum amotarū actionem ad uersus virū r compensare pot mulier cu actione qua marit agere vult ob res amotas.

Qui soluit qd debet no p hibetur petere qd sibi debet. h. d. Barto. Pōpontus.

Si cu dos soluere mu lieri: aut satisficret doti dictu non esset actu iri rerum amotarum nichilominus agi potest. nam et cum dos nulla sit ea actio datur.

i Actio. rerum. amotarum. k Quanti. in. litē. so. titur. ergo. hec. actio. natura. arbi. trariarū. actionum. licet. non. conuenerit. inter. eas. vt. in. l. i. de. acti. s. p. terea.

l On. em. rē. cōcor. s. de. in. litē. iurā. l. i. si. tutor. r. s. sol. ma. l. si. filius. s. i. et. s. de. rei. v. ed. l. i. nec. quasi. sed. con. tra. C. de. in. li. dā. tu. lan. tibi. Sol. ibi. habebat. rē. ve. nale. Itē. cōtra. s. de. dona. inter. vi. r. vxor. l. si. donate. s. i. tibi. cām. h. z. possi. dens. a. v. ndican. te. hic. non.

In actione hac cōtra non restituente iuratur in litē: r sol uenti estimationē nō cauetur de euictione. h. d. B.

Sabinus ait si mulier res qs amouerit nō reddat: estimari debere qti i litē vir iurasset.

Non em equū Paul. est iuitū suo p cōio res suas vendere. Pōpontus.

Ipro euictione promit tere: qz ex pumaia mulieris id ita acciderit.

Tam viro q vxor cōpetit hec actio. Bar. Ulpanus.

Marcellus lib. viij. dige. scribit siue vir vxorem: siue vxor virum de domo ex pulerit r res amouerit: rerum amotarum teneri.

Cōuenio hac actione pōt deferri iusturandū nisi alieno noie conueniat: r is cui defert nō potest referre. h. d. cū dua bus. ll. sequen. Bar.

Qui reru amotaz i nstituit actionē si velit magis iusturā dū deferre: cogit aduersarius iurare nō diuortij cā amotū esse: dū prius de calūnia iuret qui iusturandū defert. Iurare aut tā vir q vxor cogei: pater aut amouētis iurare nō cogit: cū iniquū sit de aliēo fctō aliū iurare. Is ergo cogit iurare q amouisse dicitur: r idcirco nec heres eius q queue amouisse dī iurare coget. Si qs delatū sibi iusturā dū referre velit: nō videt pto pmississe. Paul.

Qui soluit qd debet no p hibetur petere qd sibi debet. h. d. Barto. Pōpontus.

Si cu dos soluere mu lieri: aut satisficret doti dictu non esset actu iri rerum amotarum nichilominus agi potest. nam et cum dos nulla sit ea actio datur.

vt. testis. Itē. ex. hoc. qd. hic. dicit. no. hoc. esse. iuramētum. futans. sic. s. de. iureiur. l. quoties. r. l. iusturandū. s. i. Ac.

f Nec. heres. cum. multum. discrepet. rē. vt. C. de. res. bus. credi. l. penul. an. pun.

t Permississe. scilz. relationē. vt. l. eo. l. idem. labeo. et. est. speciale. odio. delinquētis. Et. ideo. idē. in. oibus. de. lictis. vt. i. l. p. r. et. idē. ybicūq. lex. defert. vt. nota. C.

ma. l. si. filius. s. i. et. s. de. rei. v. ed. l. i. nec. quasi. sed. con. tra. C. de. in. li. dā. tu. lan. tibi. Sol. ibi. habebat. rē. ve. nale. Itē. cōtra. s. de. dona. inter. vi. r. vxor. l. si. donate. s. i. tibi. cām. h. z. possi. dens. a. v. ndican. te. hic. non.

m S. uo. s. iusto. vel. proprio.

I deoqz. p. cui. ctioe. vt. r. s. de. rei. v. l. r. ex. di. uerso. s. p. r. et. de. p. d. fur. l. si. ser. uis. s. caure. sed. p. r. s. de. dona. l. e. ter. vi. r. vxor. l. si. do. nate. Sol. vt. s. l. p. r. o. i. d. i. t. i.

M Arcell. res. amouent. cā. diuortij: r. secu. tū. est. diuortij. vt. l. eo. l. reru. r. facit. s. eo. l. mulier.

p Jurare. nisi. patron. a. libera. cōi. vt. s. de. in. re. iurā. l. patron. l. libertam.

q De. calūnia. hoc. nisi. sit. p. f. o. n. : cui. remittit. r. ctiā. parē. vt. s. de. iu. re. iurā. l. iusturan. dum. s. hoc. iustus. randum.

r De. aliēo. fctō. sic. s. de. in. li. iurā. l. videamus. s. i. r. facit. C. de. iureiur. rā. l. delata. r. s. s. iuris. et. fac. igno. l. ij. r. ij. sed. cōtra. C. de. adulterij. r. C. de. sicca. l. fina. s. i. t. i. b. i.

de re. credi. l. delata. als regulariter pōt referri. vt. s. de iureiuran. l. i. iurandū et ad pecuniam. s. datur. z. C. de re. credi. l. delata. vbi de hoc notatur.

On magis. deferat. i. referat.

Dem labeo scribit. vt. s. eo. l. marcellus. in fi. z. l. se.

Ic Referre. sicut nec ab initio deferre fm qsdā: qd de alieno facto. vt. s. eo. l. marcellus. s. penul.

Debere. inconstantia vel variatio variatio h admittit. qd dic qd ad vt. s. de procura. l. in cause.

Debere. inconstantia vel variatio variatio h admittit. qd dic qd ad vt. s. de procura. l. in cause.

Debere. inconstantia vel variatio variatio h admittit. qd dic qd ad vt. s. de procura. l. in cause.

Debere. inconstantia vel variatio variatio h admittit. qd dic qd ad vt. s. de procura. l. in cause.

Debere. inconstantia vel variatio variatio h admittit. qd dic qd ad vt. s. de procura. l. in cause.

Debere. inconstantia vel variatio variatio h admittit. qd dic qd ad vt. s. de procura. l. in cause.

Debere. inconstantia vel variatio variatio h admittit. qd dic qd ad vt. s. de procura. l. in cause.

Debere. inconstantia vel variatio variatio h admittit. qd dic qd ad vt. s. de procura. l. in cause.

Debere. inconstantia vel variatio variatio h admittit. qd dic qd ad vt. s. de procura. l. in cause.

Quāuis. habeas alij pluralis nūeri z non habeas cōdēnē: sed dic cōdēnē. et dic alij subtrahētes de reb⁹ ad fiscū p̄tinētib⁹ vel fisco delatis vel fraudē p̄tra fisco cōmitētes. vt. C. de natu. li. l. i. in fi. z. J. ad le. iul. pecu. l. sacrilegij. in fi. z. J. de iure fil. l. aufert. in fi. et est rō: qd hic non erāt fiscoles

In simplū cōuenit: q̄uis⁹ alij in quadruplum cōdēnētur.

Inter eos inter quos non fuit matrimonij vere nō hz locū hec actio. h. d. Bar. l. i. l. i. l. i. l. i.

S conubina res amouerit hoc iure vtrū vt furti teneatur: z cōsequēter dicemus vbi cūq; cessat m̄rimoniū: vt puta i ea que tutori suo nup̄sit: vel contra^m mandata cōuenit: vel sicubi alibi^m cessat matrimonij: cessare rerū amotarum actionem: quia competit diuortij causa⁹.

Causa diuortij pōt amoueri tūc cum sit diuortij vel etiā ante si postea celef. Bar.

Res amotas dictimus non solum eas quas mulier amouit cum diuortij consiliū misset: sed etiā eas quas nupta⁹ amouerit: si cū discederet eas celauerit⁹.

Hec actio cōpetit p̄ rebus extantib⁹ z p̄emptis. h. d. Bar.

Non solum eas res que extant in rerum amotarum iudicium ventre Julia. ait: verum etiā eas que in rerū natura eē desierit: simili mō etiā certis p̄dicis eas posse ait. **Q**ue viro suo res pignori datas⁹ amouerit: hoc iudicio tenebit rerum amotarum. **P**aulus.

Nupta. nondum cogitans de diuortio. **C**elauerit. datur enim hec actio ex secunda cōtra: et cum ex prima deficiat. sic. J. de fur. l. serui z filij. in pn. vt no. J. eo. l. iij. in pn. h. z. facit. s. e. l. iij. s. itē verū.

Desierunt. sic in conditione furtiua. vt. J. de fur. l. inter omnes. in pn. cui hec similis est. vt. J. eo. l. rerum. in fi. Accursius.

Certis. generalis que concurrat cum condic. fur. et hac actione. vt. s. si cer. pet. l. certi condic. in pan. z. s. sed furtiua.

Datas. ab aliquibus. **A**mouerit. causa diuortij: secutus est diuortij. vt z. J. eo. l. rerū quidē. alij dixerūt etiā p̄stāte m̄rimonio hoc casu dari rerū amotarū. vt. C. de fur. l. si. s. fi. qd non placet. nec illud eo modo intelligimus: vt tibi no.

imo priuate tēpore amotiōis. J. 30. vt habeas s. 3. d. alij vt alius extra neo vel cōncis: et sic datur⁹ singularis nūeri vel pluralis z habeas cōdēnē. s. mulier p̄ furto manifesto: vel rapina quā fecerat cis non viro vel fisco. nā qd rursus plū est pena furti manifesti vel rapine. **S** conubi: na. nup̄sit. sic. C. de interd. ma. l. si patris. m̄ **C**ōtra mandata. sic. C. de nuptijs. l. si contra. n̄ **A**libi. vt. s. de ritu nup. l. lex iulia. **D**iuortij cā. nullum aut est diuortij cū nullū sit matrimonij. z sic no. qd iter istos qd p̄tra fas cōueniūt hono: non debet inobibus lz liberalitas cōmpudicitia inter eosdē ad istar m̄rimonij. p̄hibeat. vt. s. d. do. iter vi. z vro. l. hec ofo. s. i. z. l. cū hic stat⁹. s. fi. z. J. ad. l. iul. de adulter. l. si vro. s. i.

Inconstantia vel variatio variatio h admittit. qd dic qd ad vt. s. de procura. l. in cause.

c iij

Sed et dno. condicio. s. furtiva et actio furti. arg. j. e. l. si vxor. h.

b Sed alterutri. i. ipse vir prius si solvendo est: alio dno ager. vt. C. de fur. l. si. in fi. sed certe ibi loquitur de ac. furti. et hoc idem et eodem modo dicitur de act. furti. et de ac. rez. amotarū. vel forte nec

tūc. qz ibi loquitur euz constabat adhuc matrimoniu. hie eo soluto. Itē hie cōdictio furtiva et actio rez amotarū cū sint rei psecutorie tollunt ad inuicē. vt. C. de fur. Lancillie. r. s. s. cōdi. fur. l. si. p. fure. §. i. et facit. §. eo. l. si rem.

Sed et si induxerit. scz mulier.

d Amouerit. i. ipi amouerint ei ope et p silio. alioquin si nec ipi nec ipsa amouisset: secus esset. vt. arg. j. de fur. l. si. qz vxor. in pun. r. l. seq. §. neq. h. bo. r. l. si. §. si. ficio.

e Non puenerit. secus est in cōdi. fur. vt. j. de fur. l. vulgaris. in fi. r. l. seq. r. s. de cōdi. fur. l. ex. cā furtiva r. l. se. r. ibi no. ple. ne. r. facit. j. eo. l. si mulier. §. si. h.

f rem. opez furi tulerit. secus in p. di. fur. vt. no. §. l. pri.

g Diuortij cā. als secus. vt. j. eo. l. rerum. nisi in casu. vt. j. l. pr. si mulier. in pun.

h mulier. vtilis. nō dicitur: quā hie nō fuit diuortium qd esset opus. vt. j. eo. l. rez. vel ideo qz motus fuit cā amotio nis nō diuortij: licet r. illud intercesserit. nā dicit diuertisset. videbat aut nulla dāda cū motus prebuerit cām diuortio: r. p. h. amotio. qz cā cessante cessaret actio. sed certe diuortij remanet qd cā. prima pōt dici.

i Facienti. s. mulier.

h Nō faciat. imo videt. vt. j. de fur. l. si quis vxor. in pun. r. l. qui seruo. §. idē pōponi. r. §. eo. l. iij. §. i. que sunt p. tra. s. h. nō fecit seruus dolo qz obediēs: vel qz dñe rem credēs: r. ita nec ipa p. eū: r. sic nō fert opē ei. qd nō est ibi:

Sed et dno p. dicitio cōpetet: sed alterutri agere p. mittendum est.

Amouere dicitur qui dolo causaz dat vt alius amoueat. hoc dicit Bar. r. l. planus.

Sed et si diuortij tpe fuerit in domū mariti induxerit r. per eos res amouerit: ita vt ipa nō p. tractauerit: rez amotarū iudicio tenebit: verū est itaqz qd labeo scribit vxorē rez amotarū teneri: etiā si ad eā res nō puenerit.

Hec actio cōpetit cōiugij p. re a se bona fide possessa. hoc dicit Bar. r. l. Marcellus.

Sed quā maritū bona fide emerat vxor amouerit vt opē furi tulerit: idē fecit diuortij causa: rerū amotarū iudicio damnabitur.

In eā qz cā mortis sperate amouerit vtilis hec actio datur. h. d. §. m. p. imā lec. Legit alio mō. qz amouit cā mortis sperate tenet hac actioe si postea diuortij ē secuti. h. d. b. p. au.

Sed mulier cū deviri vita desperasset surreptis qz bus dā rebz diuertisset: r. si puauerit vir: vtilis r. rerū amotarū actio ei danda est.

Etia si in amouēdo furtuz non fiat mulier cutus dolo sit amotio tenetur rez amotarū actione. h. d. Bar.

Si seruus mulieris iussu dñe diuortij cā res amouerit p. di?

et sic fecit dolum vnde tenet domina: vel naturali si ignora uerit: vel suo nomine si iussit.

l Facinoribus. atrocioribus. vt hic. r. s. de noxa. l. ij. §. i. r. de actio. r. obli. l. seruus. r. de re. iur. l. ad ea. r. facit. j. de furtis. l. si qz vxor. §. neq. r. l. si is. §. si tu. r. l. qui seruo. in pun.

m Amotarū. in qua sufficit rez amotas et dolo malo r. cā diuortij r. secuti diuortij. vt in summa.

n Noxe. facit §. de pigno. actio. l. si seruus. et. §. mā. l. inter causas. §. sed cū seruus. et §. loca. l. cū in plures. §. seruū.

o Rerū. dic qz mulier amouit viros re dotalis tenet rez amotarū: licet p. lica actio dotalis mulieri cōpetitura sit: r. hoc vt vir habeat interuortij medij tps. arg. j. eo. l. ob res. annua em. bis ma trina die oliz: hodie post annuz huius mobilitate stant. vt. C. de rei vro. actio. §. ex actio. nō ergo interrim est locus cōpensationi. vt. §. de cōp. l. qd in diem. r. qz species sūt amote: que. §. cōp. l. qd als lo cū haberet. vt. C. eo. l. i. sed an mulier in adit in. l. si qz in tantā. vel in decretū diui marci. dic. vt. C. e. l. ij. p. Ratio. s. sine qz amissurus qd sit: puta estimatio nē vel p. nam: qz rē amotā prestare nequit: aut credi-

Ex facto serui dotalis mulier tenet si fuerit sciēs: als liberat dimittendo p. noxa. B.

Al si in dotē seruus bat furtū viro fecerit: si qdē mulier tale eū esse sciuerit: totū damnū viro sarcief. qz si ignora uerit: tunc nō vltra p. demnationem noxe mulctanda erit.

Si res dotalis amouetur habet locū hec actio p. pter interuortij medij tps. Bar.

Rerū amotarū actio damnū representat qd factū est in rebz amotis etiā si postea dotalis actio cōpetit: cōmodi quoqz si quid amotis rebz amiserit vir: ratio habēda est.

Hec actio est persecutoria ideo perpetua. Bar.

Hec actio lz ex delicto nascat: tñ rei p. secutionē p. net: r. ideo nō anno finit: sicut cōdictio ex cā furtiva. p. terea et heredibus cōpetit.

In actioe ex maleficio nō est loc' bñficio ne qz cōdēnet nisi in qz tuz facere pōt. h. d. b.

Nec viro nec mulieri p. dest in hoc iudicio si facere nō possūt: p. det em id ex furto.

Litis est iatio facit emptio

tam a se pecuniā cirographo sublato pbare nō valet: siue nō lucrat puta serui opas vel hereditate in qua seruus p. vxorē amotus fuerat insitutus. multa qz alia cāz corpi coherētū exēpla in dāno lucroqz in. l. aquil. et de fur. inueniunt. R. et facit. j. ne quid in loco publico. l. ij. §. merito.

f finitur. vt. j. de act. et obli. l. in honorarijs.

r Furtiva. nō finitur anno. h.

s Cōpetit. vt. §. eo. l. contra. §. si post.

t Nō possunt. j. de re iudi. l. si rerum.

v Ex furto. bona rō nā furtū nō fit sine dolo. vt in fi.

de obli. que ex delict. spe. ita nec hec actio cōpetit sine do
lo. est 7 alia ratio: qz diuortū est secuti. vt. s. de neg. gest.
l. diuortio. sed rō hic posita locū habet p̄stā. etiā matri. vt
s. n. i. l. etiā. s. licet. et. s. de re iudi. l. sed hoc. in fi. p. item
secus in actione ex stipulatu. p. dote q̄ in hac actione.

S ppter. qz
dolo: et ideo
nō videbat actio
dāda. sed p̄tra est
vt subicit.

E mptoris
loco. vt. i. p. em-
ptore. l. ij. in fi. r. l.
ij. r. s. de pu. l. s.
et si res. ij. r. s. et
s. cōmo. l. i. vt cer-
to. s. i.

D anda est.
si res erat p̄sens
tpe estimatiōis.
als actio ei ceden-
da est. vt. s. de rei
ven. l. eius. r. l. fe.
et de dona. inter
vir. r. vxo. l. si do-
nate. secus si do-
lo desit possidere
vt. s. de rei ven. l.
is qui. in fi. et. s. de
re iudi. l. in deposi-
tu. s. de euicōne
ne et nō cauef. vt
s. e. l. ideoqz. s. q̄-
dā p̄tra: r. ibi ideo
qz passa est iurari
in iurē p̄tra se. hic
nō. s. p. p̄ma. s.
de rei ven. l. et ex
diuerso. s. petitor.
et de cōdi. fur. l. si
seruus. s. cauere.
Accursius.

P r̄s. f. viri.
vt. r. s. e. l. s. s. si.
fote r. vali actioe
rep amotar. vt. s.
eo. l. si mulier. in
p̄m. accur.

I ntegrato
als reintegrato
Accursius.

P r̄s. fuerūt ergo duo diuortia. Accur.
s. estimat. africanus de seipso loquēs. cessat er-
go interim actio p̄ predictis. nō aut̄ extinguit. vt. s. e. l. fi.
sic r. in p̄scrip. p̄tra pupillū. vt. C. de p̄scrip. xxx. anno. l.
sicut. et dos reintegratur. vt. s. de iure do. l. si is. in fi. r. fa-
cit. s. n. ij. l. penul. s. vxo.

R es. vendicatio. siue estimate sint: siue nō: si pactū
interuenient de lucrando. vel etiā si nō. ppter inter-
uentionem. vt. s. eo. l. si mulier. s. rerum.

C odictio. s. furtina. r. sic nō ob. s. vsufru. quē admo-
dū caueat. l. fi. et etiā certi cōdictio. vt. s. si cer. pet. l. certi
cōdictio. s. sed etiā ex causa. r. s. eo. l. si cōcubina. s. pe.
vel dic ratiōe possessionis. vt. s. de condic. indebi. l. in:

nem: ideo solues hz exceptio-
nē r retentionē. **S. I** ulian⁹.

S egero cū muliere: r lis
estimata sit an actio ei danda
sit si amiserit possessionē: mo-
uet me qz dolo acq̄siuit posses-
sionē: r̄ndi q̄ l̄tis estimatiōez
suffert: p̄toris loco habēdus
est. ideoqz si mulier cū qua re-
rū amotar actū est estimatiō-
nē l̄tis p̄stiterit: aduersus vē-
dicatē maritū vel h̄r̄dē mariti
exceptōez hz: r si amiserit pos-
sessionē in re actio ei dāda est

S i mulier amouit cā mor-
tis que secuta est tenet actioe
penionis hereditatis r ad ex-
hibendum. **h. d. Bar.**

S i mulier mortis cā res
amouerit: deinde mortuus est
marit⁹: hereditatis petitiōe v̄l
actioe ad exhibēdū p̄seq̄ pote-
rit h̄r̄s id qd̄ amotū ē. **ffri.**

I ntegrato m̄rimonio
si itex etiā diuortū fa-
ctū erit ob res amotas p̄ous
diuortij cā: itē ob ipensas do-
natiōez p̄iore m̄rimonio fa-
ctas: māere actōez existiauit.

O b res amotas mulier te-
net pluribus actionib⁹ licz al-
tera v̄s eligi. **Bar. l. pian⁹.**

O b res amotas vel pro-
prias viri vel etiā dota-

debiti. **s. i. Accursius.**

A ctioe vti. cū vna p̄ alā tollit. vt. s. e. l. s. r. d̄no. l. p.
Erū quidē. diuortium. sunt ergo necessaria vt cōpe
tat hec actio. s. amonio: r dolus. vt. s. e. l. si mulier
in fi. r. causa diuortij. r q̄ secuti sit. vt hic. r. no. fm. azo. actio vt

les tā v̄dicatio q̄ p̄dictioi vi-
ro aduersus mulierē cōpetit:
r in potestate eius est qua ve-
lit actione vti.

P ro rebus amotis secuto
diuortio p̄petit hec actio: si di-
uortū nō est secuti cōpetit
cōdictio. **h. d. Bar. Marci.**

E rū quidē amotar iu-
diciuz sic hz locū: si di-
uortij p̄silio res amore fuerint
r secuti diuortij fuerit. sed si
in m̄rimonio vxo marito res
subtraxerit lz cesset reu amo-
tar actio: tñ ipas res maritus
p̄dicere p̄t: nā iure gētū cō-
dici puto posse res ab h̄is qui
nō ex iusta cā possident.

I sta actio est in p̄sonā. hoc
dicit **Bar.**

E rū amotar actio con-
dictio est.

A ctio ciuilis proposita ab
vno nō differt ppter accusa-
tionē criminalē p̄positam ab
alio. **h. d. vel aliter. accusans
criminali nō p̄t recoueri ci-
uilit̄ vt in h̄io: s. vnus r idē
p̄t agere ciuilit̄ r criminali-
ter. h. d. Bar. P apintanus.**

E ruz amotar actio ob
adulterij crimen q̄ mu-
lier postulata est nō differt.

P ro re vtri subtracā cōpe-
tit actio furti extraneo au⁹ in-
li seu ex naturali obligatione tñ actio nō p̄cedit. vt. s. de
fidei. l. fideiusor. s. i. l. s. ce rre naturalis obligatio di-
cif. i. de iure gentiū item r de iure gentiū nō sunt actōes
sed de iure ciuili. vt. s. de oug. iuris. l. ij. s. deinde. quare
dic iure gentium r. addita tamen actione de iure ciuili
vel dic qz vocat ius gentium sez ciuile: eo qz ab omnibus
gentibus est receptum.

E rū. p̄dictio est. i. in p̄sonā actio. C. de do. q̄ sub mo-
do. l. i. r. istū. de ac. s. sic itaqz. vel dic. i. naturā hz p̄di-
ctionis sez vt nō infamet. vt. s. de ac. r. obli. l. cessat.

E rum. nō differtur. imo p̄tra. C. de adul. l. adulterij
Sol. hic ab alio nō viro accusatur. ibi a viro. vel ibi
vir accusat r mulier ciuilit̄ agit: quo casu differt ciuilit̄
C. de ot. iudi. l. qm̄. h̄ vir et accusat r ciuilit̄ agit.

Rerum amota.

actio vt
cōpetat
plura re
quū.

co nō hz locuz hic
ti. si em̄ tenuit ma-
trimoniū ergo nū
q̄ potuit separari
postea nisi ex cā
fornicationis. r tūc
etiā nō soluit ma-
trimoniū: sed p̄t
negari debiti vxo-
ri. si p̄o nō tenuit
m̄rimoniū nō dat
hec actio. vt. s. eo.
l. si cōcubina. nec
de diuortij qm̄ se-
parat iure cogna-
tionis vel affinita-
tis: imo declarat
nō tenuisse matri-
monij: s. in casu
qm̄ ipsa cā sperate
morti amouit: for-
te etiā hodie locū
habz. vt. s. eo. l. si
mulier.

L icz cesset.
nisi post diuortij
ecler. vt. s. e. l. si cō-
cubina. s. i. r. est s̄
C. de fur. l. si. s. fi.
So. vt ibi. accur.

C ondicere
p̄t. p̄dictioe furti
ua. nā furtū cōmit-
it. lz furtū agi non
possit. vt. s. eo. l. i.
vel dic p̄dictioe
certi v̄l line cā. vt
s. e. l. pri. dixi. r. l.
si cōcubina. s. ij. et
h̄ in honore matri-
monij. vt. s. e. l. ij.
r. C. e. l. ij. accur.

I ure gentiū
quia iure natura-
li seu ex naturali obligatione tñ actio nō p̄cedit. vt. s. de
fidei. l. fideiusor. s. i. l. s. ce rre naturalis obligatio di-
cif. i. de iure gentiū item r de iure gentiū nō sunt actōes
sed de iure ciuili. vt. s. de oug. iuris. l. ij. s. deinde. quare
dic iure gentium r. addita tamen actione de iure ciuili
vel dic qz vocat ius gentium sez ciuile: eo qz ab omnibus
gentibus est receptum.

E ruz amotar actio ob
adulterij crimen q̄ mu-
lier postulata est nō differt.

P ro re vtri subtracā cōpe-
tit actio furti extraneo au⁹ in-

S i viro re. furti actione. C. de fur. l. si. s. si. Sol. ibi res aliena viro accommodata erat quam viro furti-
R erum. ad tps quo amote. f. ad minus.

Furtum fit. vt. s. eo. l. i. Accur.

Uscapium vt insti. de vsuca. s. furtine.

Crescit. vt. s. eo. l. si mulier. s. rerum.

Confessione. vt. s. de pdi. fur. l. ex argento. r. l. i. re furtiu. s. i. r. de fur. l. in furti acude. r. l. inficia. do. s. infans. r. fa. cit. j. de re iudi. l. si rerum. accur.

Am soluto. scz i aduduz forsan. naz subito muliere reuerfa nec etiā nata hec actio videt sicut nec fuisse diuor. tū. vt. j. de reg. iu. l. quicquid. r. s. tu. ij. l. iij.

Solut. r. re stituit diuortio re nouato. vt. s. eo. l. reintegrato. r. no. aliqd vicari cum ad eā cam puenit a qua incipere nō pōt. vt. r. s. ad. l. i. ad. l. q. r. j. d. ope. liber. l. qui libern nos. s. iulianus. r. s. solu. m. l. si mu lier diuerterit.

De liberis agnoscēdis. hoc fit p duo senatus cōsulta. s. p. plau-
tiani: r. aliud sub diuo adriano factū. vt. j. eo. l. iij. s. i.

Pronis. in libertis r. pronis senatuscōsul. nō loq̄. Enatuscōsultū. p̄mo iuriscō. ponit i sum-
ma que fuit mens senatuscōsulti circa hoc vsq̄ ibi p̄mittit i q̄ ibi ponit q̄ fuit mēs se-
natuscōsulti in quātū spectat ad mulierē cū
q̄busdā declarationibus vsq̄ ibi mariti: ibi
tertia in q̄ ponit mēs senatuscō. in quātū ad marituz spec-
tat vsq̄ ibi: s. si marit. ibi q̄tra i q̄ tractat p̄m̄tum de ma-
rito r. virote p̄tēnētib. senatuscō. vel obediētib. vsq̄ ad
l. siue p̄tra s. q̄ plautianū. ibi q̄tra in qua circa dicta for-
mat aliquas q̄ōnes vsq̄ ad. l. si q̄s a liberis. Bar.

Senatuscō. plautianū. cui v̄rba nō habem. q̄ p̄ti-
net ad eos partus qui post diuortiu edunt. vt. j. eo. l. iij. s. i.

Agnoscē. i. tenent agnoscere. Accur.

Qui falsuz. de hac specie nō tractat in ti. i. l. i. h. vel
dic q̄ tractat assignādo cautelā de custodibus: r. de p̄tra-

terest licz nō viro bar. Paul.

S i viro: rē viri ei cui eā vir cōmodauerat surri-
puerit isq̄ p̄uē. s. i. hēbit furti
actōez q̄uis vir hēre nō possit.

Inspicit q̄tū res valuit rē
pore amonōis r. postea quātū
plurimi fuerit. Bar. r. r̄pho.

Berū amotaz estimatio
ad tps quo amote sūt
res referri d̄z: nā in p̄tate furti-
tuz fit r. si lentius coerceat mu-
lier: q̄re nec a bone fidei posses-
sore ita res amote vsucapim-
tur. s. si pluris facte nō resti-
tuunt q̄ amote sūt: crescit est-
imatio vt i p̄dictōez furtiue rei.

Per matrimonium reinte-
gratum soluit hoc iudicium.
hoc dicit Bar. P apinianus.

Am soluto m̄fimonio
reaz amotaz iudiciū cō-
tra mulierē instituit: reintegra-
to rursus matrimonio soluit
iudicium.

**De liberis agnoscēdis: vel
aledis parētib. vel patronis
vel libertis.**

Situ. iij. lptianus.
Enatuscōsultū
q̄d factuz est de
liberis agnoscē

ria denunciatiōe vt resistat eoz fraudi q̄ falsū partū subis-
ciūt r. c. vt. j. e. s. denunciare. vtrazq̄ s̄ spēs p̄nēt ad agni-
tionē liberoz. p̄ma vt veri agnoscat. scōa vt falsi repel-
lant: r. examinent an veri sint vel falsi. itē istū qui falsum
partū subisciūt tenent crimie falsi r. p̄petuo: r. soli parē-
tes vel quoz iter-

est accusant. vt. j. ad. l. cor. de fal. l. q̄ falsaz. s. i. r. l. le-
ge. s. i. s. als q̄res-
la falsi. r. an. du-
ret. vt. C. de fal. l. q̄rela. nec differt
hec accusatio in
tps pubertat. q̄d
dic vt. C. d. fal. l. i.
n

Permittere. senatus: q̄ q̄ tū-
met mulier ne di-
cat partus suppo-
situs igitur r. c.

Dandati. spāle vt dicit. sic
fissa. s. de. p̄cura.
l. pomponius.

Dies. p̄mu-
os. vt. j. eo. s. dies.
q̄ Potestate. s.
maritus.

Domū. not.
sic. C. de anna. ex
cep. l. vt p̄fca. s.
fi. ar. j. j. q̄ sen. fi.
ap. l. i. s. ite cuz ex
edicto. So. vt ibi.

Denunciare. scz mulierē nō eē
ex eo pregnantē.
vt. j. ea. l. s. denū-
ciare.

Mancat. ma-
nere dicit h̄ nō sit
mō presens. als
ipsi non domi de-
nunciare diceret.

In villa. als
p̄ domūcula ḡra
fructū scā accipit. vt. s. d̄ vsuf. l. arborib. r. d̄. sig. l. fūdi

Lare. i. vbi sedes r. tabulas r. res suas p̄stituit. vt. j. de s̄bo. sig. l. in lege. r. ad idē. C. de incol. l. ciues. l. i. r. als
aliter accipit dom. vt. j. de adu. l. nec in ea. s. aus occidē
di. r. j. de iniur. l. lex cornelia. s. domum.

Collocauerit. h̄ciō q̄ viro seq̄ for viri p̄ m̄fimo
Hoc tantū. l. d̄z. (m̄. vt. s. de iudi. l. erigere.

Mulierē. r. c. q. d. vbi domiciliū hēbat tpe m̄fimonij
r. nūc h̄z: vt vbi viro p̄stā. m. a. māere p̄sueuit cū familia.

Denūciat. i. denunciare cogit.

Pregnās. ser. co. vt. s. d̄. i. vel dic h̄ subintelligēdū
Aut ei. sat. ē aliter fieri vt h̄. r. j. e. l. s. fi. (a marito.

L i. l. mulieri. f. Noie er. q̄ h̄z spāle mā-
datū. vt. r. s. e. s. p̄mittit. azo. vel die ḡnale sufficit m̄. h̄.
ar. s. p. so. l. actōe. s. renūciare. plus em̄ in muliere exigi
tur cū ab ea incipiat nunciatio. vt. j. s. illud.

Cōtra denunciauerit. qui nō improbat probat. sic probat.
q̄ nō im-
s

probat
q̄ nō im-
s

b Idem per contrarium. mulier. repete q' senatuscōsul. dō cōprehensum est: si mulier rē. ad quod est. s. eo. s. sed si maritus. T. c. c. r. s. u. s.

c Non fecerit. quia non denunciavit infra. xxx. dies se ex eo pregnantem. vt. s. in prin.

d Ut ita. f. de. mū. 2. facit. f. e. l. si q's. s. meminisse.

e Idē iulian'. als lex si vxore. als. s. idē iulian'.

f Aut. f. esse. et facit. f. d. reg. iur. l. qui tacet.

g Reiecerit. et sic est diuortiu vt habeat locū senatuscōsul. vt. f. e. l. si quis. s. i. Accur.

h Omisit. marit' quodā. q' vxore denunciante non dicit: vel custo. des nō misit. vt. s. eo. s. denunciare.

i Si nasci. q' tū ad alimēta. vt. s. pri. s. sic non est p. s. de his q' sunt sui vel alie. iur. l. filii. vel ibi nō potuit p'uenire senatuscōsul. q' lucit natū. h. sic q' nasciturū. vt. f. e. l. si q's. s. i. Sol. vt. ibi.

k Ex his. f. s. ut p' contrariū. r. s. propi. s.

l Sui. aget p' iudiciali.

m Verum. pro sed. vel pro etiā.

n Alimēns. si plene. p'bet se filiū in dicta cā p' iudiciali. r. sic nō est p. s. e. s. s. si marit'.

o Ceter. f. si fecerit q' in senatuscō. cōuenit. s. 30.

p Nō euitabit scilz mulier vel filius. s. 30.

q Pronūciaue rit. apm esse filiū.

r Esse suū. hec duo s'ba ponunt loco vni' accusati ui' r' regunt vl' ab illo s'bo agnosci. vel a s'bo. p' nūciauerit: r' p' tina. l. p' p'.

s Ommbus causis. quantū ad alimēta. et quo ad ius filiationis: vt sit suus.

t Fratrib' suis. sic. f. vñ cognā. l. s. in cognationē. f. sed

arg. contra. C. de adop. l. pe. s. sed ne. r. in aut. quib. mo. na. effi. sui. s. filium. col. vi. Accur.

Sue. ius facere. filia no. s. de ioffi. testa. l. papinia: mus. s. si. sec' in pacto. vt. s. d. pac. l. ius agnationis. r' p' tiner. scilz tñ.

g nans fuerit necne: in ea cā ef se vt agnosci debeat: siue fili' nō fuerit: siue fuerit/ esse suū'

In oibus causis. Iul. quare r' fratribus suis' cōsanguineus erit. Alpia.

Sue p' nūciauerit nō fore suū q'uis suus fuerit. placet em' ei' rei iudicē ius facere: et ita marcell' lib. vij. digel. pbat: eoq' iure vtinur.

Si part' nasci p' tate ma trimonio et eo soluto morte vi ri auo supstite: vl' si de hoc du bitetur an sit vxor/ p' iudicialis i rē reddat. er nō hz locū cū ex trane' in petitiōe hereditatis incidēter examinabit de filia tione q'a ad carbontanū deuenit. r' hec istātia icepta cū p' e ad heredē nō transit. Bar.

Quia plautianū senatuscō sultū ad eos part' p' tiner' / qui post diuortiu eduntur: aliud' senatuscōsultrū tēporib' diui adriani factū est: vt etiā si con stāte m'rimonio partus sit edi tus de agnoscedo eo agatur.

Quid ergo si quis post mor tē p'ris nascat auo supstite in cuius' p' tate recasur' est/ vt si ex filio' ei' susceptus p'bet: vi dēdū est qd dicit debeat: r' cer te p' bādū est cū auo p' iudicio' de partu agnoscedo sistr agen dū. q' si hoc ipm i questionem veniat: vtrū in matrimonio an postea editus sit/ dicendū est et super hoc ex senatuscōsul to' agendū. et qd sit si an vxor fuerit disceptet: et iulian' sex to cecilio africano r' idet locū esse p' iudicio'. Alld' tenēdū hoc senatuscōsul. post mortē

g nans fuerit necne: in ea cā ef se vt agnosci debeat: siue fili' nō fuerit: siue fuerit/ esse suū'

In oibus causis. Iul. quare r' fratribus suis' cōsanguineus erit. Alpia.

Sue p' nūciauerit nō fore suū q'uis suus fue rit. placet em' ei' rei iudicē ius facere: et ita marcell' lib. vij. digel. pbat: eoq' iure vtinur.

Si part' nasci p' tate ma trimonio et eo soluto morte vi ri auo supstite: vl' si de hoc du bitetur an sit vxor/ p' iudicialis i rē reddat. er nō hz locū cū ex trane' in petitiōe hereditatis incidēter examinabit de filia tione q'a ad carbontanū deuenit. r' hec istātia icepta cū p' e ad heredē nō transit. Bar.

Quia plautianū senatuscō sultū ad eos part' p' tiner' / qui post diuortiu eduntur: aliud' senatuscōsultrū tēporib' diui adriani factū est: vt etiā si con stāte m'rimonio partus sit edi tus de agnoscedo eo agatur.

Quid ergo si quis post mor tē p'ris nascat auo supstite in cuius' p' tate recasur' est/ vt si ex filio' ei' susceptus p'bet: vi dēdū est qd dicit debeat: r' cer te p' bādū est cū auo p' iudicio' de partu agnoscedo sistr agen dū. q' si hoc ipm i questionem veniat: vtrū in matrimonio an postea editus sit/ dicendū est et super hoc ex senatuscōsul to' agendū. et qd sit si an vxor fuerit disceptet: et iulian' sex to cecilio africano r' idet locū esse p' iudicio'. Alld' tenēdū hoc senatuscōsul. post mortē

g nans fuerit necne: in ea cā ef se vt agnosci debeat: siue fili' nō fuerit: siue fuerit/ esse suū'

In oibus causis. Iul. quare r' fratribus suis' cōsanguineus erit. Alpia.

Sue p' nūciauerit nō fore suū q'uis suus fue rit. placet em' ei' rei iudicē ius facere: et ita marcell' lib. vij. digel. pbat: eoq' iure vtinur.

Si part' nasci p' tate ma trimonio et eo soluto morte vi ri auo supstite: vl' si de hoc du bitetur an sit vxor/ p' iudicialis i rē reddat. er nō hz locū cū ex trane' in petitiōe hereditatis incidēter examinabit de filia tione q'a ad carbontanū deuenit. r' hec istātia icepta cū p' e ad heredē nō transit. Bar.

Quia plautianū senatuscō sultū ad eos part' p' tiner' / qui post diuortiu eduntur: aliud' senatuscōsultrū tēporib' diui adriani factū est: vt etiā si con stāte m'rimonio partus sit edi tus de agnoscedo eo agatur.

Quid ergo si quis post mor tē p'ris nascat auo supstite in cuius' p' tate recasur' est/ vt si ex filio' ei' susceptus p'bet: vi dēdū est qd dicit debeat: r' cer te p' bādū est cū auo p' iudicio' de partu agnoscedo sistr agen dū. q' si hoc ipm i questionem veniat: vtrū in matrimonio an postea editus sit/ dicendū est et super hoc ex senatuscōsul to' agendū. et qd sit si an vxor fuerit disceptet: et iulian' sex to cecilio africano r' idet locū esse p' iudicio'. Alld' tenēdū hoc senatuscōsul. post mortē

g nans fuerit necne: in ea cā ef se vt agnosci debeat: siue fili' nō fuerit: siue fuerit/ esse suū'

In oibus causis. Iul. quare r' fratribus suis' cōsanguineus erit. Alpia.

Sue p' nūciauerit nō fore suū q'uis suus fue rit. placet em' ei' rei iudicē ius facere: et ita marcell' lib. vij. digel. pbat: eoq' iure vtinur.

Si part' nasci p' tate ma trimonio et eo soluto morte vi ri auo supstite: vl' si de hoc du bitetur an sit vxor/ p' iudicialis i rē reddat. er nō hz locū cū ex trane' in petitiōe hereditatis incidēter examinabit de filia tione q'a ad carbontanū deuenit. r' hec istātia icepta cū p' e ad heredē nō transit. Bar.

Quia plautianū senatuscō sultū ad eos part' p' tiner' / qui post diuortiu eduntur: aliud' senatuscōsultrū tēporib' diui adriani factū est: vt etiā si con stāte m'rimonio partus sit edi tus de agnoscedo eo agatur.

Quid ergo si quis post mor tē p'ris nascat auo supstite in cuius' p' tate recasur' est/ vt si ex filio' ei' susceptus p'bet: vi dēdū est qd dicit debeat: r' cer te p' bādū est cū auo p' iudicio' de partu agnoscedo sistr agen dū. q' si hoc ipm i questionem veniat: vtrū in matrimonio an postea editus sit/ dicendū est et super hoc ex senatuscōsul to' agendū. et qd sit si an vxor fuerit disceptet: et iulian' sex to cecilio africano r' idet locū esse p' iudicio'. Alld' tenēdū hoc senatuscōsul. post mortē

g nans fuerit necne: in ea cā ef se vt agnosci debeat: siue fili' nō fuerit: siue fuerit/ esse suū'

In oibus causis. Iul. quare r' fratribus suis' cōsanguineus erit. Alpia.

Sue p' nūciauerit nō fore suū q'uis suus fue rit. placet em' ei' rei iudicē ius facere: et ita marcell' lib. vij. digel. pbat: eoq' iure vtinur.

Si part' nasci p' tate ma trimonio et eo soluto morte vi ri auo supstite: vl' si de hoc du bitetur an sit vxor/ p' iudicialis i rē reddat. er nō hz locū cū ex trane' in petitiōe hereditatis incidēter examinabit de filia tione q'a ad carbontanū deuenit. r' hec istātia icepta cū p' e ad heredē nō transit. Bar.

¶ Eduntur. et post. xxx. dies. vt s. e. l. i. s. si mulier et s. eleganter. et hoc si mulier dicat se pregnantē. als si neget loq' f. t. i. l. i. in pn. est r' aliud de q' dicit f. t. i. l. i. s. pe. r. s. de inspiciendo. 3 Aliud. quasi deficiat pūmū in casu qui sequitur. a Agat. actiōe in rē p' iudiciali q' se in filiū vendica bat: vel i nepotē. vel cō illis in pa tre vel in auū. vt insti. de act. s. pū dicialis. r' iō p' iudicialis dicit: q' alijs q' sionib' p' iudicat. vt. f. de u. be. cau. l. ordiata. et differt a rei ven dicatione: q' illa ra tiōe veri dominij hec nō. cū filius r' pater liberi sunt: nec vn' sit in alte ri' dñio. s. iō vēdi cat dices se ex eo genitū vt ab eo p' capiat certa alimē ta et successione q' filij a patrib' p' p' pere dñt: r' sunt p' totie p' terynā. vt l. d. s. p' iudicialis. b In cuius. f. aut. et dic recasur' i. remansur'. vt dic filij: r' dic re casurus. f. si auus decessisset supstite filio. c Filio. secus si ex filia: vt insti. de pa. po. s. fi. d p' iudicio. i. p' iudiciali actio ne in rē: vt p' dicit. e Ex senatuscōsul. i. ex senatuscōsul. i. ex senatuscōsul. sub diuo adriano factū. sic. f. de ou. iur. l. ij. s. ex actis. vel dic ex mēte plautiani et s' b'io alteri' s' m. h. tu dic ex vtroq. r' hoc. p' p' tery dubitū. vt. f. quo. lega. l. i. s. i. Ac. f p' iudicio. quo ista vēdicabit iūū in maritū. vt. s.

in patre et filio fm 230. qd no placet. fz die .i. preiudiciali actione. et no. septē casus. pūmus qñ nascit post diuortiu. scōs qñ p̄tate matrimonio. tertius qñ post mortē patris vīuo auo. quartus qñ est dubiu in m̄fimonio vel postea editus sit. quintus qñ dubiu est an fuit vxor. sextus qñ extraneus possidet bona patris mortuo patre: sed tūc nō preiudiciali. sed peti. here. Et t̄ septim⁹ qñ pater lite pendente decessit: fz nunc carbonianū. vt eo. ff. l. fz in p̄mis. vbi agit preiudiciali nec est opus denunciatione faciēda a muliere hīs casib⁹: nisi in p̄mo. ppter plausantū cū nō inueniā. et maxime qñ cōstāte matrimonio edunt cum sit in possessiōe filiatōis. vt. s. d. hīs q̄ sit sui v̄t. alic. iur. filii. et l. si filius. s. Et is. q̄ bona p̄tis possidet: p̄ta agnat⁹ defūcti. b. Queritur. et plene d̄. fz. de carb. edic. l. iij. s. mis sum. Accur. c. Preiudiciali. id est p̄udiciali actio in rē qua filius vendicat sibi in patre vel se et in filium. d. Ad carbonianū. vt si filius est impubes et petat bonorū possessiōnē ex carboniano edicto. vt. fz. de carb. edic. l. i. in p̄n. et iterum alitur. vt s. de inoffi. testa. l. q̄ de inoffi. o. s. et. fz. de carb. edic. l. si is. an alit. et qd fiat. differt ex carb. edic. vel ex p̄stitutionib⁹. vt. fz. de carb. o. edic. l. iij. s. sp̄us. e. Agnascunt. i. si natus est. sic vt possit esse suus heres illi quem dicit patrem. Bjo. f. Recasuri. i. futuri. sic. s. e. l. s. quid ergo. accur. s. Cessare. fz an alio iure sūt alēdi. Rñ. si sint ex legitimo m̄fimonio sic. vt. fz. l. si q̄s al. s. i. et s. ij. d. nat̄ ex deu. b̄nita et ex d̄nato coitu: dicit vt ea. l. s. idē rescriptis. **N**ecare. p̄focat. l. an q̄ nascat̄ c̄tingit. vt nati s̄m gēdo ad fauces. et sic hoc casu et sequēd̄ tenet. l. cor. de sic. vt. fz. ad. l. cor. d. sic. l. si mulier et. l. nichil. et. C. de sic. l. pe. et. l. p̄peta de p̄ciādo. vt. fz. ad. l. p̄p. d. p̄ri. l. s. fi.

parētis cessare: si is⁹ supersit in cuius p̄tate recasuri nō sūt: quid ergo est in petitione hereditatis quā fili⁹ intēdit: querit⁹ vtrū ex eo nat⁹ sit cuius hereditatē petit an nō: adeo hoc v̄x est vt iulian⁹ lib. xix. dig. scribit: si vīuo patre sit reditū p̄iudiciū: et atēq̄ snia feratur pater decesserit: trā se iudū est ad carbonianum edictū. Itē hec senatuscōsulta pertinet et ad eos q̄ sui h̄des agnascunt⁹. ceteri si forte nō sint in p̄tate recasuri: veri⁹ est senatuscōsulta cessare. **P**aul⁹.

Necare videt nō tantum is qui partū p̄focat⁹: fz et is q̄ abijcit⁹: et q̄ alimonia denegat⁹: et is q̄ publicis locis misericordie cā eum exponit: quā ipse nō habet.

Alimēta liberis a parētib⁹ vel a liberis parētibus decernunt officio iudicis agnoscētis an sit filius vel pater: et an de facultatibus p̄uenti possit alit⁹: et an sibi petēs sufficiat p̄p̄beat re⁹ et operas suas: vel an subsit cā ppter quā possint legitime denegari. hoc dicit v̄s q̄ ad s. solent. bar. et l. p̄tan⁹.

S quis⁹ a liberis alit⁹ d̄siderat: vel si liberi vt a parente exhibeant⁹: iudex de ea re cognoscet⁹. fz vtrū eos t̄m liberos q̄ sunt in p̄tate co-

gnoscet⁹: puta in quodā nemore vt differat a fine. l. et hoc casu sit sui iuris. vt. C. de lat. liber. toll. l. i. s. sed scimus. arg. p̄tra. C. de nup. l. patrē. sed dicit vt. s. l. i. s. pena. et facit. C. de isan. expo. l. ij. et. C. de p̄tia p̄tate. l. nec filii. **D**enegar. no. qui nō facit et. sic. fz. de reg. iur. l. qui nō facit. et. de re milita. non oēs s. qui captus. et. s. de ritu nup. l. qui liberos. **P**ublicis locis. ad hospitale vel in soubus ecclesie vt fiat ei elemosina. et sic minime habēda ab aliis q̄ ipse et. sic. et. C. de here. l. ij. in fi. et. s. ad mace. l. filium. et. s. de ne go. gest. l. qui alie na. s. q̄. itē facit ad hoc d̄. l. xvi. c. nō satis. in fi. **S** quis a liberis. f. naturalibus et legitimis. vel naturalibus tantum. **E**xhibeantur. et. alam. ur. **C**ognoscet. impetrato officio suo. vt. h̄c. et. C. de bo. que libe. l. fi. s. hoc ip̄m. et. de alē. liber. p. totū. et. de pa. pote. l. nec filius. fz. arg. p̄tra. s. de iud. l. lis nulla. So. h̄c. speciale. **E**x alta cā. que multe sūt. vt. insti. qui. mo. ius pa. po. sol. p. totū. **U**t vtrūq̄ scilz pro patre et eius parentibus. et pro matre et eius parētibus. Acc. **I**nterponat. sic. aut. vt. li. m̄g.

et auie. s. illud. col. xij. **V**ulgo questos. vt in aut. qui. mo. natu. effi. sui. s. opz. et. s. si quis habēs. col. vi. et. C. eo. l. fi. **C**opellat. f. vulgo questos. vel nō est aliqd̄ subaudiēdū. et hoc est v̄x si auus paternus vel pater alere nō possit. vt. fz. eo. l. penul. et. d. s. illud. **I**uste. vel cū hodie ex p̄cubina. sec⁹ si ex coitu illicito. vt in aut. q̄. mo. na. effi. sui. s. discretis. et. s. fi. et. s. opz. col. vi. fz an sic frater fratre vel sorore videt q̄ nō q̄ nec instituit herede tenet. vt. C. de inoffi. te. l. frēs. et. q̄ sic. frater vt. fz. vbi pu. edu. l. q̄ filii. qd est equus. et no. C. eo. l. pe. frēs alere. **P**ro mō facultatū. i. e. s. de alimētis. et. s. si ipubes. re tenet

gat q̄s exhibere: an v̄o etiam emācipatos: vel ex alia cā sui iuris p̄stitutos videndū est: et magis puto etiā si nō sunt liberi in p̄tate alendos a parentibus: et vice mutua alere parētes debere. **U**trum autē t̄m patrē autēve paternū: pausiue paterni aut patrē ceterosq̄ virilis sexus parētes alere cogamur: an v̄o etiā matrē ceterosq̄ parētes: et p̄ illū sexū cōtingētes cogamur alere videndū est: et magis ē vt vtrūq̄ se iudex interponat quorū dā necessitatibus facilius succur surus: quorū dā egritudine: et cū ex eq̄tate hec res descēdat charitateq̄ sanguinis: singulorū delideria p̄pendere iudicē opz. **I**dē in liberis q̄q̄ exhibēdis a parētibus dicēdum est: ergo et matrē cogem⁹ p̄sertim vulgo q̄sitos liberos alere: nec nō ipsos eā. Itē diuus pius significat q̄si au⁹ quoq̄ m̄f̄n⁹ alere cōpellat⁹. **I**dē rescriptis vt filiā suā p̄ exhibeat si p̄stitit apud iudicem iuste eā p̄creatā. Sed et si filius possit se exhibere: estimate iudices debēt: ne nō debeant ei alimēta decernere. deniq̄ idē diuus pius ita rescriptis ad ticianū: cōpetētes iudices alite a patre tuo iubebūt p̄ modo facultatū eius: si modo

et auie. s. illud. col. xij. **V**ulgo questos. vt in aut. qui. mo. natu. effi. sui. s. opz. et. s. si quis habēs. col. vi. et. C. eo. l. fi. **C**opellat. f. vulgo questos. vel nō est aliqd̄ subaudiēdū. et hoc est v̄x si auus paternus vel pater alere nō possit. vt. fz. eo. l. penul. et. d. s. illud. **I**uste. vel cū hodie ex p̄cubina. sec⁹ si ex coitu illicito. vt in aut. q̄. mo. na. effi. sui. s. discretis. et. s. fi. et. s. opz. col. vi. fz an sic frater fratre vel sorore videt q̄ nō q̄ nec instituit herede tenet. vt. C. de inoffi. te. l. frēs. et. q̄ sic. frater vt. fz. vbi pu. edu. l. q̄ filii. qd est equus. et no. C. eo. l. pe. frēs alere. **P**ro mō facultatū. i. e. s. de alimētis. et. s. si ipubes. re tenet

a **U**t operis. i. operado. ergo ar. sumpto a contrario si potes contra est. vt arg. s. de offi. ciuis cui man. est iurisd. l. i. s. huius. r. facit. j. e. l. fi. r. j. eo. l. alimenta.

b **S**ummatim. cu filius p officiu iudicis petit ali. r sic intellige. j. ea. l. s. solent. s. contra. C. de iudi. l. iudices. So lu. hic speciale.

c **C**onsideris. p illa summaria cognitonem.

d **I**ubebit. iudices dando sententiam intero- cuturiam.

e **N**ec decernent. nisi interim donec ca igit. vt. j. eo. l. si neget.

f **D**eminuisse veritati. vt. r. s. de h. s. q. sunt sui vel alie. iur. l. p. s. c. tra. C. de or. cogn. l. ij. fo. ibi. r. eodez modo solue. C. de ordi. in. l. i. in fi. q. est. tra. r. eodem modo. C. de fi. in- stru. l. fi. in fi. r. facit. s. eo. l. i. s. ides ul. r. s. ides p. j. u. r. j. e. l. s. solent.

g **S**i quis ex his. paratibus vl filijs. r. ides in pa- trono vel liberto vt stituantur ali- meta. p modo fa- cultatus. vt. r. j. s. p. r. r. arg. s. solit. ma. l. si cu dot. s. in autem. r. s. e. l. in fi. i. respon.

h **P**ignouib. hoc fallit in patro no. vt. j. e. l. alime- ta. ite no. modis co- gendi. sic. j. nr. a. l. i. s. ex hoc rescri- pto. ibi. q. dz. r. r. in hi. de san. da. tu

s. pe. r. facit. C. de pa. po. l. nec filii. et. C. eo. l. i. et de bo. que libe. l. fi. s. p. sum.

i **S**ententia. i. interlocutorie late sup alimentis. vel dic q. est diffinitiva. que sine controuersie alimentoz impo- nit. vt. j. de re iudi. l. i.

k **A**liquid. i. causam aliquam.

l **Q**uod. i. ppter qua causam.

m **E**um. scz filium. Accur.

n **E**um. scz patrem.

o **D**etulerat. ex qua ca pot est exhere dare. vt in aut. vt cu de ap. cog. s. causas. col. vij. r. ides si aliqd tale fecerit p qd poterit exheredari. arg. C. eo. l. fi.

p **C**etera onera. vt vestimenta r habitaciones. cum hec appellatione alimentoz ptineant. vt. j. de ali. le. l. lega

do cu opifcez te esse dicas: r in ea valitudine es vt operis sufficere non possis.

In causa alimentoz pcedit summarie: r snia lata no facti preiudicium in causa filiationis ordinarie exercenda. Bar.

Si vel patres neget filium idcircoq. alere se non debere contendat: vel si filius neget parentez: summam iudices opz sup ea re cognoscere: r si pstitit filiu vel parente esse tuc ali iubebut: ceteru si non pstitit: nec decernet alimen- ta. **D**eminuisse aut opz r si pnuclauerit ali oportere: attamen ea rem p iudicium no face- re veritati. nec em hoc pnun- ctat filiu esse ali debere: r ita diuus marc' rescripsit. **S**i quis ex his alere detractet p modo facultatu alimentu pstituent: q si no prestent pigno- ribus capris r distractis cog- get sine satisfacere. **I**dem iudex estimare dz num hz ali- qd patres vl pater qd merito filios suos nolit alere. treba- tio deniq. marino rescriptum est merito patrem eum nol- le alere qui eum detulerat.

No tm alimenta veru etiaz cetera quoz onera liberoruz patre a iudice cogi prebere re

tis. r. l. fi. r verbo victus: cu sine his ho viuere no possit. vt. j. de verb. sig. l. s. bo. r. l. seq. r. l. quos nos. s. fi. l. j. ar. contra. s. de trasfac. l. cu hi. s. qui traslit. sed dic vt ibi no. ite hic p se r suos liberos r vxore. vt. s. fa. her. l. fi. filia. s. i. no tm es alienum. vt. j. eo. s. parens.

Si ipubes. si filius sit emancipat' patre inope alere coget: iniquissimu enim qs merito dixerit patre egere cu filius sit in facultatibus.

Mater alimenta q fecit in filiu qe pre ali debebat a pre repetit. h. d. fm vera lec. bar.

Si mater alimenta que fecit in filiu a patre repetat' cu co- modo ea audiedam ita diuus marc' rescripsit antonte mon- tane in hec vba: s. r. quat' ti- bi alimentoz noie quib' neces- sario filia tua exhibuisti a pre ius prestari oporteat iudices estimabunt: nec impetrare de- bes ea que exigete materno affectu in filia tuaz erogatura esses etia si a pre suo educare tur.

A milite qz filio qui in facultatib' sit exhibedos' pa- rentes esse pietatis existimat ro. patres quous ali a filio ro- ne natural' debeat: tm es alie- nu eius no esse cogendu exol- uere filiu rescriptum est.

Donus alimentadi in sub- diu trasit s heredes h. d. bar.

Ite rescriptu est heredes filij ad ea prestada que viuus filius ex officio pietat' sue da- bat inustus cogi no oportere: nisi tu summam egestatem pa- ter deductus est.

oimo. itez illa q dz prestare: vt qn pater est inops: etia si est pthata. vt no. in. d. l. nescimus. r fm hoc loquit. C. de nego. gest. l. alimenta.

Exhibendos. i. alendos. accur.

Naturali. no directa sed turbata vt in successione. vt. s. de inoffi. testa. l. na r. fi. r. j. vn liberi. l. rescripto.

Eius. f. patris. Accur.

Exolucere. vt. C. ne filius p pa. l. patris. nisi in casu vt. C. de pumu. l. filius. lib. xij. Accur.

Heredes. etia extraneos. h. r. azo. na si essent libe- ri vel nepotes ipsi ex sua psona: non q heredes tenent ad alimenta. vt. s. ea. l. s. vtz. r. facit. j. eo. s. fi. ar. tra. j. de obse. heredes liberi.

Filij. emanat' patri. als heredem no habet.

Si ipubes. de magno no du- bitat. vt. r. s. e. l. an sine. i. m. ibi r vice mutua r. s. h. r. h. ides est vt et. j. de tute. r. r. d. d. l. i. l. i. autz in pte de castr. ides: s. d. aduocatio pater hz vsum fru. r. ipe alit se r filiu. de p- fectio hz pater plenu dnu. vt. C. de bo. que libe. l. cum opz. s. i.

Repetat. ne. gest. ac. cu id on' p mo pvideat imi- net. vt. ar. j. e. l. pe. f. **S**ed r qtu. alia pceserit ver- ba in rescripto.

Necessario. hec necessitas q ad filiu: no quo ad matre nisi pa- ter esset inops. vt. j. l. pe. q. tuc indus- sincte no repetit.

Nec ipetra- re. tibi reddi. r. **M**aterno af- fectu. etia no mo- dica. vt. r. s. de ne- go. gest. l. i. s. q. nisi esset pthata. vt. co. n. l. nescimus ite si modica: pu- talac vl castane- as. arg. s. com. l. in rebus. s. sed et id qd. r. de dona. inter vir. et vro. l. vtrū. r. de imp. l.

Materno af- fectu. etia no mo- dica. vt. r. s. de ne- go. gest. l. i. s. q. nisi esset pthata. vt. co. n. l. nescimus ite si modica: pu- talac vl castane- as. arg. s. com. l. in rebus. s. sed et id qd. r. de dona. inter vir. et vro. l. vtrū. r. de imp. l.

a Solent cognoscere. s. summatim. vt. r. s. eo. s. si vel paterna. r. no. q. hic dicit de vltima parte rubrice. accur.

b Possit. sic. s. e. l. s. meminisse.

c Neget. v. d. i. c. s. e. l. s. ingenuitate. vt. s. de. p. b. a. l. circa.

d Se exhibeant. sic. s. eo. s. s. r. si filius.

e Utrū ante. iplos. s. filios patronorū alēdos: s. nūqd liberi liberorū tenent alere patronos etiā parētū si forte liberorū alere nō possint.

f R. h. sic vltus parētibus nō eis motuis. vt. C. d. libe. r. eozuz. l. i. si. et. j. de. ob. libe. l. he. res. et. id. e. z. cōtra. dico. vt. pariter. pa. tronū alere. teneat. liberto. filios. h.

g Obsequiū. solū. vt. C. de. ope. libe. l. qui. manu. mittitur.

h Cogit. fili. os. patrone.

i Causa fidei. cōmissi. isti. nō. pos. sunt. i. poni. ope. ni. si. a. filio. testatoris. vt. C. d. ope. libe. l. ma. et. j. de. bo. libe. qui. ex. cā. ite. z. in. bonis. et. nō. da. tur. s. i. ab. vt. C. de. bono. pos. s. i. ab. que. patrono. l. i. ite. accusare. eū. vt. i. gratū. nō. pōt. vt. C. de. libe. r. eozuz. libe. l. i. ite. vo. care. in. ius. sine. ve. nia. patronum. nō. pōt. vt. s. de. ini. ius. vo. l. i. s. quo. q.

k Suis num. mis. s. serui. id. est. nō. redimentis. vt. J. de. manu. testa. l. i. q. et. i. se. nec. opas. d. z. nec. puniri. vt. in. gratū. pōt. nec. p. r. itab. bono. pos. timet. vt. C. de. oper. libe. l. si. ius. et. de. bo. libe. l. multū. in. ius. tñ. nō. vocat. it. nisi. quando. patronus. fidem. fregit. vt. s. de. in. ius. vocā. l. sed. r. si. hac. accur.

l Mercedis. i. p. r. e. c. i. a. operaz. reuēditaz. vt. j. de. bo. libe. l. i. n. i. n. t. a. n. s. s. o. secus. si. opas. ex. i. g. a. t. q. z. tunc. nō. om. ne. ius. sed. succedēdi. tñ. amittit. nam. r. alendus. est. a. li. berto. vt. J. de. iure. patrona. l. sicut. et. de. ope. libe. l. libe. tus. qui. operarum.

m Amiserit. ipsa. impositione. amisit. vt. C. de. bo. pos.

cōtrahat. li. que. pa. l. q. s. m. quosdā. sed. s. m. J. o. r. nos. so. la. ex. a. c. t. i. o. n. e. a. m. i. s. i. t. vt. C. de. ope. libe. l. si. quā. r. J. de. iu. re. patrona. l. sicut. et. ibi. no. et. h. e. c. o. m. m. i. a. v. b. i. t. e. n. u. i. t. s. i. p. u. l. a. n. o. p. o. p. e. r. i. s. a. l. i. o. q. u. i. n. s. i. c. a. u. s. a. l. i. b. e. r. t. a. t. i. s. o. n. e. r. a. d. e. f. i. a. t. t. u. n. c. nō. t. e. n. e. t. u. r. vt. J. de. ope. libe. l. que. o. n. e. r. a. d. e. r. a. c. i. t. J. de. oper. libe. l. patron. et. de. bo. libe. l. si. patron. a. liberto. ite. z. est. cō. tra. C. de. oper. li. ber. l. i. in. fi. Sol. ibi. mercedis. ope. rarum. exacte. nō. erant. qd. ex. ipsa. litera. p. t. z. h. i. c. s. i. c. a. z. o. v. l. s. o. l. u. e. r. t. i. b. i. m. Sed. et. pa. tronū. capitis. dic. vt. s. de. in. ius. vo. l. s. i. h. a. c. s. i. a. u. s. libe. r. i. a. c. c. u. r.

n De alimen. tis. perinde. id. est. ex. i. n. d. e. et. facit. s. e. a. l. s. i. q. u. i. s. ex. h. i. s. a. c. c. u. r.

o Liberto. si. enim. liberto. ni. ch. i. l. s. u. p. e. r. e. s. t. a. b. e. o. q. d. s. i. b. i. n. e. c. e. s. s. a. r. i. u. z. e. s. t. n. i. c. h. i. l. p. r. e. s. t. a. b. i. t. z. d. e. s. i. t. p. a. t. r. o. n. o.

p Patrem. si. p. e. r. s. i. n. t. f. i. l. i. j. e. n. i. m. p. u. m. o. c. o. m. p. e. l. l. e. n. t. u. r. a. d. a. l. i. m. e. n. t. a. : p. u. i. u. s. e. r. g. o. a. l. i. b. e. r. t. i. s. q. s. a. l. i. b. e. r. t. o. q. s. a. l. i. t. u. r. e. t. n. o. q. i. s. t. i. l. i. b. e. r. t. i. l. i. b. e. r. t. o. z. u. z. nō. p. r. o. p. t. i. e. n. o. s. t. r. i. d. i. c. a. m. u. r. l. i. c. e. t. s. e. z. c. u. s. e. c. o. n. t. r. a. v. t. j. de. v. e. r. b. o. s. i. g. n. i. l. l. i. c. e. t. s. i.

q Alimēta. i. n. t. r. a. p. o. s. i. t. e. z. v. t. o. p. e. r. a. s. a. d. q. d. e. s. t. J. de. bo. libe. l. si. patronus. nō. alit. erit. r. de. iure. pa. tro. l. diuus. in. fi.

r Etia. si. pōt. s. si. vult. hic. iura. p. e. r. d. e. r. e. a. l. i. j. d. i. c. i. t. s. i. l. i. b. e. r. t. u. s. pōt. s. i. b. i. s. u. f. f. i. c. i. e. r. e. a. d. q. d. s. i. p. r. i. s. a. l. i. m. e. n. t. a.

s Imperatoris. relicto. s. a. l. i. b. e. r. t. u. s. q. u. i. l. i. b. e. r. t. i. n. o. n. d. a. b. a. n. t. e. r. s. a. l. i. q. u. i. d.

t Potestate. i. d. o. m. i. n. i. o. s. e. d. cō. t. r. a. C. de. libe. causa. l. sola. fo. vt. ibi. et. ad. d. e. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. q. u. e. e. s. t. C. de. libe. r. e. o. z. e. o. r. u. m. l. i. b. e. r. l. i. q. i. n. f. i. n. o. t. u. l. e.

v Admoneantur. a. l. s. cō. m. o. n. e. a. n. t. u. r. a. l. s. a. d. m. o. n. e. a. n. t. u. r. i. d. e. s. t. c. o. r. r. i. g. a. n. t. u. r. a. d. q. d. e. s. t. s. de. o. f. f. i. p. r. e. f. e. c. v. t. l. i. s. c. ū. p. a. t. r. o. n. u. s. r. J. de. iure. patro. l. i.

z Vel. a. p. s. i. d. e. v. e. l. p. s. a. l. t. e. a. z. o. r. a. c. i. t. s. d. e. h. i. s. q. s. u. n. t.

A limenta. liberto. petē te. non. p. r. e. s. t. a. d. o. p. a. t. r. o. n. u. s. a. m. i. s. s. i. o. n. e. l. i. b. e. r. t. a. t. i. s. c. ā. i. m. p. o. s. i. t. o. r. ū. z. h. e. r. e. d. i. t. a. t. i. s. l. i. b. e. r. t. i. p. u. n. i. e. f. : n. o. n. a. ū. t. n. e. c. e. s. s. e. h. a. b. e. b. i. t. p. s. t. a. r. e. e. t. i. ā. s. i. pōt. C. i. m. p. e. r. a. t. o. r. i. s. c. o. m. m. o. d. i. c. o. n. s. i. t. u. t. i. o. t. a. l. i. s. p. r. o. f. e. r. t. u. r. : c. u. m. p. r. o. b. a. t. u. m. s. i. t. c. o. n. t. r. u. m. e. l. i. s. p. a. t. r. o. n. o. s. a. l. i. b. e. r. t. i. s. e. s. s. e. v. i. o. l. a. t. o. s. : v. e. l. i. l. l. a. t. a. m. a. n. u. a. t. r. o. c. i. u. s. e. s. s. e. p. u. l. s. a. t. o. s. : a. u. t. e. t. i. a. m. p. a. u. p. e. r. t. a. t. e. v. e. l. c. o. r. p. o. r. u. s. v. a. l. t. u. d. i. n. e. l. a. b. o. r. a. n. t. e. s. r. e. l. i. c. t. o. s. : p. r. i. m. u. z. e. o. s. i. n. p. o. t. e. s. t. a. t. e. p. a. t. r. o. n. o. r. u. m. r. e. d. i. g. i. : z. m. i. n. i. s. t. e. r. i. u. m. p. r. e. b. e. r. e. d. i. u. s. d. i. c. i. m. u. s. c. o. g. i. s. i. n. a. u. t. e. m. n. e. c. h. o. c. m. o. d. o. a. d. m. o. n. e. a. n. t. : v. e. l. a. p. r. e. s. i. d. e. e. m. p. t. o. r. i. a. d. i. j. c. i. a. n. t. : z. p. r. e. c. i. u. m. p. a. t. r. o. n. i. s. t. r. i. b. u. e. t. u. r.

A limenta. liberto. petē te. non. p. r. e. s. t. a. d. o. p. a. t. r. o. n. u. s. a. m. i. s. s. i. o. n. e. l. i. b. e. r. t. a. t. i. s. c. ā. i. m. p. o. s. i. t. o. r. ū. z. h. e. r. e. d. i. t. a. t. i. s. l. i. b. e. r. t. i. p. u. n. i. e. f. : n. o. n. a. ū. t. n. e. c. e. s. s. e. h. a. b. e. b. i. t. p. s. t. a. r. e. e. t. i. ā. s. i. pōt. C. i. m. p. e. r. a. t. o. r. i. s. c. o. m. m. o. d. i. c. o. n. s. i. t. u. t. i. o. t. a. l. i. s. p. r. o. f. e. r. t. u. r. : c. u. m. p. r. o. b. a. t. u. m. s. i. t. c. o. n. t. r. u. m. e. l. i. s. p. a. t. r. o. n. o. s. a. l. i. b. e. r. t. i. s. e. s. s. e. v. i. o. l. a. t. o. s. : v. e. l. i. l. l. a. t. a. m. a. n. u. a. t. r. o. c. i. u. s. e. s. s. e. p. u. l. s. a. t. o. s. : a. u. t. e. t. i. a. m. p. a. u. p. e. r. t. a. t. e. v. e. l. c. o. r. p. o. r. u. s. v. a. l. t. u. d. i. n. e. l. a. b. o. r. a. n. t. e. s. r. e. l. i. c. t. o. s. : p. r. i. m. u. z. e. o. s. i. n. p. o. t. e. s. t. a. t. e. p. a. t. r. o. n. o. r. u. m. r. e. d. i. g. i. : z. m. i. n. i. s. t. e. r. i. u. m. p. r. e. b. e. r. e. d. i. u. s. d. i. c. i. m. u. s. c. o. g. i. s. i. n. a. u. t. e. m. n. e. c. h. o. c. m. o. d. o. a. d. m. o. n. e. a. n. t. : v. e. l. a. p. r. e. s. i. d. e. e. m. p. t. o. r. i. a. d. i. j. c. i. a. n. t. : z. p. r. e. c. i. u. m. p. a. t. r. o. n. i. s. t. r. i. b. u. e. t. u. r.

A limenta. liberto. petē te. non. p. r. e. s. t. a. d. o. p. a. t. r. o. n. u. s. a. m. i. s. s. i. o. n. e. l. i. b. e. r. t. a. t. i. s. c. ā. i. m. p. o. s. i. t. o. r. ū. z. h. e. r. e. d. i. t. a. t. i. s. l. i. b. e. r. t. i. p. u. n. i. e. f. : n. o. n. a. ū. t. n. e. c. e. s. s. e. h. a. b. e. b. i. t. p. s. t. a. r. e. e. t. i. ā. s. i. pōt. C. i. m. p. e. r. a. t. o. r. i. s. c. o. m. m. o. d. i. c. o. n. s. i. t. u. t. i. o. t. a. l. i. s. p. r. o. f. e. r. t. u. r. : c. u. m. p. r. o. b. a. t. u. m. s. i. t. c. o. n. t. r. u. m. e. l. i. s. p. a. t. r. o. n. o. s. a. l. i. b. e. r. t. i. s. e. s. s. e. v. i. o. l. a. t. o. s. : v. e. l. i. l. l. a. t. a. m. a. n. u. a. t. r. o. c. i. u. s. e. s. s. e. p. u. l. s. a. t. o. s. : a. u. t. e. t. i. a. m. p. a. u. p. e. r. t. a. t. e. v. e. l. c. o. r. p. o. r. u. s. v. a. l. t. u. d. i. n. e. l. a. b. o. r. a. n. t. e. s. r. e. l. i. c. t. o. s. : p. r. i. m. u. z. e. o. s. i. n. p. o. t. e. s. t. a. t. e. p. a. t. r. o. n. o. r. u. m. r. e. d. i. g. i. : z. m. i. n. i. s. t. e. r. i. u. m. p. r. e. b. e. r. e. d. i. u. s. d. i. c. i. m. u. s. c. o. g. i. s. i. n. a. u. t. e. m. n. e. c. h. o. c. m. o. d. o. a. d. m. o. n. e. a. n. t. : v. e. l. a. p. r. e. s. i. d. e. e. m. p. t. o. r. i. a. d. i. j. c. i. a. n. t. : z. p. r. e. c. i. u. m. p. a. t. r. o. n. i. s. t. r. i. b. u. e. t. u. r.

A limenta. liberto. petē te. non. p. r. e. s. t. a. d. o. p. a. t. r. o. n. u. s. a. m. i. s. s. i. o. n. e. l. i. b. e. r. t. a. t. i. s. c. ā. i. m. p. o. s. i. t. o. r. ū. z. h. e. r. e. d. i. t. a. t. i. s. l. i. b. e. r. t. i. p. u. n. i. e. f. : n. o. n. a. ū. t. n. e. c. e. s. s. e. h. a. b. e. b. i. t. p. s. t. a. r. e. e. t. i. ā. s. i. pōt. C. i. m. p. e. r. a. t. o. r. i. s. c. o. m. m. o. d. i. c. o. n. s. i. t. u. t. i. o. t. a. l. i. s. p. r. o. f. e. r. t. u. r. : c. u. m. p. r. o. b. a. t. u. m. s. i. t. c. o. n. t. r. u. m. e. l. i. s. p. a. t. r. o. n. o. s. a. l. i. b. e. r. t. i. s. e. s. s. e. v. i. o. l. a. t. o. s. : v. e. l. i. l. l. a. t. a. m. a. n. u. a. t. r. o. c. i. u. s. e. s. s. e. p. u. l. s. a. t. o. s. : a. u. t. e. t. i. a. m. p. a. u. p. e. r. t. a. t. e. v. e. l. c. o. r. p. o. r. u. s. v. a. l. t. u. d. i. n. e. l. a. b. o. r. a. n. t. e. s. r. e. l. i. c. t. o. s. : p. r. i. m. u. z. e. o. s. i. n. p. o. t. e. s. t. a. t. e. p. a. t. r. o. n. o. r. u. m. r. e. d. i. g. i. : z. m. i. n. i. s. t. e. r. i. u. m. p. r. e. b. e. r. e. d. i. u. s. d. i. c. i. m. u. s. c. o. g. i. s. i. n. a. u. t. e. m. n. e. c. h. o. c. m. o. d. o. a. d. m. o. n. e. a. n. t. : v. e. l. a. p. r. e. s. i. d. e. e. m. p. t. o. r. i. a. d. i. j. c. i. a. n. t. : z. p. r. e. c. i. u. m. p. a. t. r. o. n. i. s. t. r. i. b. u. e. t. u. r.

A limenta. liberto. petē te. non. p. r. e. s. t. a. d. o. p. a. t. r. o. n. u. s. a. m. i. s. s. i. o. n. e. l. i. b. e. r. t. a. t. i. s. c. ā. i. m. p. o. s. i. t. o. r. ū. z. h. e. r. e. d. i. t. a. t. i. s. l. i. b. e. r. t. i. p. u. n. i. e. f. : n. o. n. a. ū. t. n. e. c. e. s. s. e. h. a. b. e. b. i. t. p. s. t. a. r. e. e. t. i. ā. s. i. pōt. C. i. m. p. e. r. a. t. o. r. i. s. c. o. m. m. o. d. i. c. o. n. s. i. t. u. t. i. o. t. a. l. i. s. p. r. o. f. e. r. t. u. r. : c. u. m. p. r. o. b. a. t. u. m. s. i. t. c. o. n. t. r. u. m. e. l. i. s. p. a. t. r. o. n. o. s. a. l. i. b. e. r. t. i. s. e. s. s. e. v. i. o. l. a. t. o. s. : v. e. l. i. l. l. a. t. a. m. a. n. u. a. t. r. o. c. i. u. s. e. s. s. e. p. u. l. s. a. t. o. s. : a. u. t. e. t. i. a. m. p. a. u. p. e. r. t. a. t. e. v. e. l. c. o. r. p. o. r. u. s. v. a. l. t. u. d. i. n. e. l. a. b. o. r. a. n. t. e. s. r. e. l. i. c. t. o. s. : p. r. i. m. u. z. e. o. s. i. n. p. o. t. e. s. t. a. t. e. p. a. t. r. o. n. o. r. u. m. r. e. d. i. g. i. : z. m. i. n. i. s. t. e. r. i. u. m. p. r. e. b. e. r. e. d. i. u. s. d. i. c. i. m. u. s. c. o. g. i. s. i. n. a. u. t. e. m. n. e. c. h. o. c. m. o. d. o. a. d. m. o. n. e. a. n. t. : v. e. l. a. p. r. e. s. i. d. e. e. m. p. t. o. r. i. a. d. i. j. c. i. a. n. t. : z. p. r. e. c. i. u. m. p. a. t. r. o. n. i. s. t. r. i. b. u. e. t. u. r.

A limenta. liberto. petē te. non. p. r. e. s. t. a. d. o. p. a. t. r. o. n. u. s. a. m. i. s. s. i. o. n. e. l. i. b. e. r. t. a. t. i. s. c. ā. i. m. p. o. s. i. t. o. r. ū. z. h. e. r. e. d. i. t. a. t. i. s. l. i. b. e. r. t. i. p. u. n. i. e. f. : n. o. n. a. ū. t. n. e. c. e. s. s. e. h. a. b. e. b. i. t. p. s. t. a. r. e. e. t. i. ā. s. i. pōt. C. i. m. p. e. r. a. t. o. r. i. s. c. o. m. m. o. d. i. c. o. n. s. i. t. u. t. i. o. t. a. l. i. s. p. r. o. f. e. r. t. u. r. : c. u. m. p. r. o. b. a. t. u. m. s. i. t. c. o. n. t. r. u. m. e. l. i. s. p. a. t. r. o. n. o. s. a. l. i. b. e. r. t. i. s. e. s. s. e. v. i. o. l. a. t. o. s. : v. e. l. i. l. l. a. t. a. m. a. n. u. a. t. r. o. c. i. u. s. e. s. s. e. p. u. l. s. a. t. o. s. : a. u. t. e. t. i. a. m. p. a. u. p. e. r. t. a. t. e. v. e. l. c. o. r. p. o. r. u. s. v. a. l. t. u. d. i. n. e. l. a. b. o. r. a. n. t. e. s. r. e. l. i. c. t. o. s. : p. r. i. m. u. z. e. o. s. i. n. p. o. t. e. s. t. a. t. e. p. a. t. r. o. n. o. r. u. m. r. e. d. i. g. i. : z. m. i. n. i. s. t. e. r. i. u. m. p. r. e. b. e. r. e. d. i. u. s. d. i. c. i. m. u. s. c. o. g. i. s. i. n. a. u. t. e. m. n. e. c. h. o. c. m. o. d. o. a. d. m. o. n. e. a. n. t. : v. e. l. a. p. r. e. s. i. d. e. e. m. p. t. o. r. i. a. d. i. j. c. i. a. n. t. : z. p. r. e. c. i. u. m. p. a. t. r. o. n. i. s. t. r. i. b. u. e. t. u. r.

A limenta. liberto. petē te. non. p. r. e. s. t. a. d. o. p. a. t. r. o. n. u. s. a. m. i. s. s. i. o. n. e. l. i. b. e. r. t. a. t. i. s. c. ā. i. m. p. o. s. i. t. o. r. ū. z. h. e. r. e. d. i. t. a. t. i. s. l. i. b. e. r. t. i. p. u. n. i. e. f. : n. o. n. a. ū. t. n. e. c. e. s. s. e. h. a. b. e. b. i. t. p. s. t. a. r. e. e. t. i. ā. s. i. pōt. C. i. m. p. e. r. a. t. o. r. i. s. c. o. m. m. o. d. i. c. o. n. s. i. t. u. t. i. o. t. a. l. i. s. p. r. o. f. e. r. t. u. r. : c. u. m. p. r. o. b. a. t. u. m. s. i. t. c. o. n. t. r. u. m. e. l. i. s. p. a. t. r. o. n. o. s. a. l. i. b. e. r. t. i. s. e. s. s. e. v. i. o. l. a. t. o. s. : v. e. l. i. l. l. a. t. a. m. a. n. u. a. t. r. o. c. i. u. s. e. s. s. e. p. u. l. s. a. t. o. s. : a. u. t. e. t. i. a. m. p. a. u. p. e. r. t. a. t. e. v. e. l. c. o. r. p. o. r. u. s. v. a. l. t. u. d. i. n. e. l. a. b. o. r. a. n. t. e. s. r. e. l. i. c. t. o. s. : p. r. i. m. u. z. e. o. s. i. n. p. o. t. e. s. t. a. t. e. p. a. t. r. o. n. o. r. u. m. r. e. d. i. g. i. : z. m. i. n. i. s. t. e. r. i. u. m. p. r. e. b. e. r. e. d. i. u. s. d. i. c. i. m. u. s. c. o. g. i. s. i. n. a. u. t. e. m. n. e. c. h. o. c. m. o. d. o. a. d. m. o. n. e. a. n. t. : v. e. l. a. p. r. e. s. i. d. e. e. m. p. t. o. r. i. a. d. i. j. c. i. a. n. t. : z. p. r. e. c. i. u. m. p. a. t. r. o. n. i. s. t. r. i. b. u. e. t. u. r.

A limenta. liberto. petē te. non. p. r. e. s. t. a. d. o. p. a. t. r. o. n. u. s. a. m. i. s. s. i. o. n. e. l. i. b. e. r. t. a. t. i. s. c. ā. i. m. p. o. s. i. t. o. r. ū. z. h. e. r. e. d. i. t. a. t. i. s. l. i. b. e. r. t. i. p. u. n. i. e. f. : n. o. n. a. ū. t. n. e. c. e. s. s. e. h. a. b. e. b. i. t. p. s. t. a. r. e. e. t. i. ā. s. i. pōt. C. i. m. p. e. r. a. t. o. r. i. s. c. o. m. m. o. d. i. c. o. n. s. i. t. u. t. i. o. t. a. l. i. s. p. r. o. f. e. r. t. u. r. : c. u. m. p. r. o. b. a. t. u. m. s. i. t. c. o. n. t. r. u. m. e. l. i. s. p. a. t. r. o. n. o. s. a. l. i. b. e. r. t. i. s. e. s. s. e. v. i. o. l. a. t. o. s. : v. e. l. i. l. l. a. t. a. m. a. n. u. a. t. r. o. c. i. u. s. e. s. s. e. p. u. l. s. a. t. o. s. : a. u. t. e. t. i. a. m. p. a. u. p. e. r. t. a. t. e. v. e. l. c. o. r. p. o. r. u. s. v. a. l. t. u. d. i. n. e. l. a. b. o. r. a. n. t. e. s. r. e. l. i. c. t. o. s. : p. r. i. m. u. z. e. o. s. i. n. p. o. t. e. s. t. a. t. e. p. a. t. r. o. n. o. r. u. m. r. e. d. i. g. i. : z. m. i. n. i. s. t. e. r. i. u. m. p. r. e. b. e. r. e. d. i. u. s. d. i. c. i. m. u. s. c. o. g. i. s. i. n. a. u. t. e. m. n. e. c. h. o. c. m. o. d. o. a. d. m. o. n. e. a. n. t. : v. e. l. a. p. r. e. s. i. d. e. e. m. p. t. o. r. i. a. d. i. j. c. i. a. n. t. : z. p. r. e. c. i. u. m. p. a. t. r. o. n. i. s. t. r. i. b. u. e. t. u. r.

A limenta. liberto. petē te. non. p. r. e. s. t. a. d. o. p. a. t. r. o. n. u. s. a. m. i. s. s. i. o. n. e. l. i. b. e. r. t. a. t. i. s. c. ā. i. m. p. o. s. i. t. o. r. ū. z. h. e. r. e. d. i. t. a. t. i. s. l. i. b. e. r. t. i. p. u. n. i. e. f. : n. o. n. a. ū. t. n. e. c. e. s. s. e. h. a. b. e. b. i. t. p. s. t. a. r. e. e. t. i. ā. s. i. pōt. C. i. m. p. e. r. a. t. o. r. i. s. c. o. m. m. o. d. i. c. o. n. s. i. t. u. t. i. o. t. a. l. i. s. p. r. o. f. e. r. t. u. r. : c. u. m. p. r. o. b. a. t. u. m. s. i. t. c. o. n. t. r. u. m. e. l. i. s. p. a. t. r. o. n. o. s. a. l. i. b. e. r. t. i. s. e. s. s. e. v. i. o. l. a. t. o. s. : v. e. l. i. l. l. a. t. a. m. a. n. u. a. t. r. o. c. i. u. s. e. s. s. e. p. u. l. s. a. t. o. s. : a. u. t. e. t. i. a. m. p. a. u. p. e. r. t. a. t. e. v. e. l. c. o. r. p. o. r. u. s. v. a. l. t. u. d. i. n. e. l. a. b. o. r. a. n. t. e. s. r. e. l. i. c. t. o. s. : p. r. i. m. u. z. e. o. s. i. n. p. o. t. e. s. t. a. t. e. p. a. t. r. o. n. o. r. u. m. r. e. d. i. g. i. : z. m. i. n. i. s. t. e. r. i. u. m. p. r. e. b. e. r. e. d. i. u. s. d. i. c. i. m. u. s. c. o. g. i. s. i. n. a. u. t. e. m. n. e. c. h. o. c. m. o. d. o. a. d. m. o. n. e. a. n. t. : v. e. l. a. p. r. e. s. i. d. e. e. m. p. t. o. r. i. a. d. i. j. c. i. a. n. t. : z. p. r. e. c. i. u. m. p. a. t. r. o. n. i. s. t. r. i. b. u. e. t. u. r.

A limenta. liberto. petē te. non. p. r. e. s. t. a. d. o. p. a. t. r. o. n. u. s. a. m. i. s. s. i. o. n. e. l. i. b. e. r. t. a. t. i. s. c. ā. i. m. p. o. s. i. t. o. r. ū. z. h. e. r. e. d. i. t. a. t. i. s. l. i. b. e. r. t. i. p. u. n. i. e. f. : n. o. n. a. ū. t. n. e. c. e. s. s. e. h. a. b. e. b. i. t. p. s. t. a. r. e. e. t. i. ā. s. i. pōt. C. i

fui vel alie. iur. l. ij. sed qd videtur. An. libertus factus ser-
uus p ingratitudinem predictam. alij dicunt libertum hoc casu
ppter fame vendi. vt. z filius. vt. C. de patri. q. filii. di.
l. i. z. ij. alij dicunt qd ius qd hz in eu patronus no liberti:
cum sit liber: sicut in sepulchro dicitur. vt. C. de religio. l.
monumentoz.

S neget. scz
de iure.
b Ancilla. qd
si esset no inrimo-
nisi sz cotuberniu
df. vt. C. de inces.
nup. l. cum ancil-
lis. Accur.

c Copellend.
psumit em libera
z se mrloniu. z fa-
cit. j. de ve. in pos.
mittit. l. i. s. sed z si
incerti. et de car.
edic. l. sz et si is. s.
eti maior. z qd no.
C. de or. cog. l. fi.

d Nichil. i. no.
vel nichil puenidi
cij. h.

e Ex hoc. q
curant ali. z facit
ad hoc. s. e. l. si qd
sz vel parens.

o n que ad-
modu. auo.
scz materno. z fa-
cit in aut. vt lice.
ma. et auo. s. illd
quoz. col. viij.

g Aut egens.
sistit est. s. e. n. l. si
quis a liberis. cir
ca princ.

I n bonis su-
perstitu. sed
mortuoz sic. f. j.
tab. vt. l. de suc-
ces. li. per totum.

i n presidiis.
vt. s. de offi. pre.
vt. l. i. Accur.

**De ventre in-
spiciendo.**
T Em-
pou-
bus.
post
di-
notium si mulier
negat se esse pre-
gnante: maritus dicat ea pregnantem debet vocari ad lo-
cu honestu tres obstetrices: vt mulierem inspiciat: z si due
vel oes dicat ea grauidam debet apponi custodes p par-
tu. si aut mulier no pariat: psumit maritus iniuria fecisse
vxozi apponendo custodes. sin aut obstetrices dicat non
pregnantem: no est opus custodibus. qz nil est qd custodias

Cum de statu inter vtrum
z vxoz disceptat liberti coes
sunt interim a patre alied: nec
alimeta prestita a patre filijs
liti p iudicium faciunt. h. d. I. de.

S neget q marit⁹ fuis-
se dicit matrimoniu es-
se tractu: eo q ea que se vxo-
re fuisse dicit ancilla^b esse pro-
bare paratus sit: alimeta qde
liberis prestare interim copel-
ledus e. sin autem pstitit eam
serua fuisse: nichil ei q pascen-
dos curauit ex hoc p iudicium
generari respondit.

Descendentes p linea ma-
sculinā cogunt alere ascendē-
tes: fecus si p feminā nisi in
subsidiu. h. d. Bar. Marcel.

Quē admodū ma-
sculoz liberoz nostroz
rū liberi ad onus nostrū perti-
nēt: ita z in femis est. nā mani-
festum est id qd filia parit nō
auo/ sed patri suo esse oneri:
nisi pater aut nō sit superstes/
aut egens est.

Patronus nō hz ius in bo-
nis liberti nisi p alimētis i ca-
su necessitatis Bar. Paul.

In bonis supstitū liber-
tozū nullū omnino ius
patroni libertve patronoz ha-
bent: nisi si tā esse se ifirmos:
tamqz pauperes presidibus
pbauerit: vt merito mēstruis
alimētis a liberis suis adiuua-
ri debeant: idqz ius plurimis
principum constitutionib⁹ ma-
nifestatur.

**De ventre inspiciendo
custodiēdoz ptu. l. l. iij.**

**De ventre inspiciendo
custodiēdoz ptu. l. l. iij.**

**De ventre inspiciendo
custodiēdoz ptu. l. l. iij.**

tur. hoc dicit. vtz ad. s. ex hoc rescripto.
k Negaret. poro in duo casu. l. vbi mulier fatet ptoe
statut. vt. l. e. s. de inspiciēdo. z ordo senatus cōsul. plau-
tiani est seruandus. vt. l. e. s. ex hoc. ibi qd ergo si interro-
gata z c. et. s. titu. l. l. i. in pn. h.

Ubi elicitur q in nouo sa-
cto nouo cōsilio op⁹ est. Bar.

T ipianus
Empoib⁹
duoz fra-
trū cū hoc
icidisset vt
marit⁹ qdē
pregnantē
mulierē diceret: vxoz autē ne-
garet: pulti valerio pristiano
ptoz i vrbano rescripserunt in
hec verba: nouā rē desiderare
rutili⁹ seuerus^m videtur: vt
vxozi q ab eo diuenterat/ et se
nō esse pregnantē p fiteat cus-
todes apponat: et id nemo
mirabitur si nos qz nouū cōsi-
liū et remediū suggeram. Si
igit p seuerat⁹ in eadē postula-
tione: cōmodissimum est eligi
honestissime femine domū in
q domicia⁹ veniat: et ibi tres
obstetrices pbatissime et artz
et fidei: que cū a te⁹ assumpte
fuerint eam inspiciant: z si qui-
dē vel oēs/ vel due⁹ renūciaue-
rint pregnantē videri: tunc p-
suadendū mulieri erit: vt pin-
de custodē admittat atqz si ip-
sa hoc desiderasset. qz si enixa
nō fuerit: sciat marit⁹ ad inui-
diā existiationēqz suā priere:
vt nō imerito possit videri ca-
prasse hoc ad aliquā mulieris
iniuriā. si autē vel oēs/ vel plu-
res nō esse grauidā renuncia-
uerit: nulla cā custodiēdi erit.

Hoc rescriptū locū habet
ante partū editū non post. nā
post partū locū sibi vdicat edi-
cū de liberis exhibēdis. h. d.

Ubi elicitur q in nouo sa-
cto nouo cōsilio op⁹ est. Bar.

Ubi elicitur q in nouo sa-
cto nouo cōsilio op⁹ est. Bar.

Ubi elicitur q in nouo sa-
cto nouo cōsilio op⁹ est. Bar.

Ubi elicitur q in nouo sa-
cto nouo cōsilio op⁹ est. Bar.

Ubi elicitur q in nouo sa-
cto nouo cōsilio op⁹ est. Bar.

Ubi elicitur q in nouo sa-
cto nouo cōsilio op⁹ est. Bar.

l Consula. di-
ni fratres.

m Scuerus. s.
marit⁹ quondam.

n Apponar. s.
maritus. h. et no.
nouū factū nouū
hz p siliū. sic. C. de
vete. iure enu. l. ij.
sz qz diuie. z. C.
b legi. rē. l. lege
z. s. de psci. ver. l.
naturalis. z. s. de
lterro. ac. l. de eta-
te. s. ex cā. sz vet⁹
factū hz vet⁹ cōsa-
liū. vt. C. de iudi.
l. rē non nouam.

o Perseuerat.
sic. s. de vsuris. l.
mora. s. i.

p Domicia. p-
prium nomē vxo-
ris.

q Tres. l. e. s.
de inspiciēdo. cō-
tra. So. vt. ibi.

r A te. marito:
lmo a te valeria:
no ptoe. vt. l. eo.
sz et notandum.

s Uel due. sic
C. de fi. l. i. r. l. cō-
paratiōis. in oze
em duoz rē. vt. f.
b iudi. c. nouit. cir-
ca pn. j. nō. s. as-
ri assertiōi pluris.
sic. l. i. de san. s. d.
turo. s. i. z. s. de te-
sti. l. vbi numer⁹.
z. j. s. si oēs. et de
credulitate enā si
ne iuramento for-
te: als. j. C. de tes-
ti. l. i. iur. iurandi.

t Renūciaues
runt. l. renulerint.

v Persuadens
dum. hec p suasio
imponit necessita-
tem. vt. l. eo. s. qd
ergo si non rē.

x Desiderat⁹
set. qno casu loquitur. s. titu. l. l. i. in pn.

y Ad inuidiā. r. repumendam. sic. s. de offi. procōsu.
l. nec quicqz. s. penul.

z Exsumationē. i. famam bonā. vt. l. de var. cog. l. i.
pe. videt em calūniar⁹. vt. C. b aduo. diuer. iudi. l. i. vñ et
iunaz tenet qñ facit alo iniuriandi. vt. l. eo. s. si omnes.

a Apparet. patet enim hoc ex verbis ipsorum. vt. s. e. l. i. in pun. r. s. nu. i. l. i. r. l. iij. s. qua.

b Dissimulare. i. diceret se non pgnantē cū eēt r hoc sciret. vñ dicitur: simulo qđ non est: dissimulo qđ est: vt. f. de concuf. l. i. Accur.

Simulo er diffimulo differūt

c Nec inmento non hz locū senatusconsultū: s; nec rescriptū: nec in merito rescriptū: qe cessat interdictū r offie auxiliū: r he. part. em. r. s. h. 30. d. portio ē. sic. f. de v. l. i. pos. mit. l. curator. arg. s. d. rei v. l. fruct. pendentes. r. que in frau. cre. l. si. s. nō solū. r. s. fruct. et. f. ad le. fal. l. in lege. s. i. sed. f. de v. l. uca. l. si aliena. s. h. r. f. d. s. b. sig. l. partum. So. fm. qđ est portio vt nō pperat iter die. de liberis exhibēdis sicut nec p aure: vel manu mīso vt hic. h. 30. sed q ad hoc vt sit furtiu⁹ si cur mal non. vt. h. vel sol. vt. ibi.

e Exhiberi. in terdicto s exhibēdis. vt. f. de lib. ex hi. l. i. in pn. sed de ducēdis est. in. iij. l. eo. ti. r qđ subijcit eē ordinē. i. cognitiōe ptoia seu offō iudicis qđ hz locū qñ sūus a ne mine bñctur. vt. d. l. iij. s. i. nisi i casu: vt. e. ti. l. i. eū. r plene dic vt no. s. de rei v. l. i. s. i. s; in eo qđ videt agi s matre. est. f. de libe. ex. hi. l. i. s. in hoc interdicto. So. h. habebat suspicio de matre. ibi non.

f Apud eū. nā alis non nocet. vt s. de interro. actio. l. i. in fine.

g Senatusconsulti. plautiani: vt hic subijcit. r. s. ti. i. l. i. s. illud.

h Remedijs ptois. que hic sequuntur.

i Pignora. sic in l. de satūda. tuto. s. i. r. s. si quis mō di. l. i. r. s. de interro. act. l. de etate. s. qui tacuit.

Ex hoc rescripto euidentissi me apper⁹ senatusconsulta de liberis agnoscēdis locū nō habuisse si mulier dissimularet⁹ se pregnantē/vel etiā negaret nec immerito. partus eū ante teq̄ edat mulieris portio⁹ est: vel viscerū. Post editū plane partū a muliere: tā pōt maritus iure suo filium p interdictū desiderare/aut exhiberi⁹ si bi/aut ducere pmitti extra ordinem. Igitur princeps in cā necessaria subuenit: fm qđ rescriptum euocari mulier ad ptoie poterit: r apud eū iterrogari an se putet pregnantē/cogenda q̄s erit rñdere. Quid ergo si non rñderit/aut nō veniat ad ptoie nunquid senatuscōsul⁹ penā adhibebim⁹: s; vt liceat marito non agnoscere. sed finge nō esse eo cōtētū maritū qui se patrē portus optet: q̄ carere filio velit: cogēda igitur erit remedijs ptois: r in ius venire. et si venierit rñdere: pignora q̄ eius capienda et distrabēda si cōtemnet/vel mulctis⁹ coercēda. qđ ergo si iterrogata dixerit se pgnantē: ordo senatuscōsul. expōsit⁹ sequitur⁹. q si negauerit: s; hoc rescriptū pto: de bibit obstetrices adhibere.

Et notandū ē q non pmittit marito vel mulieri obstetricē adhibere: sed oēs a ptoie adhibēde sunt. Itē pto: do mum hōeste matrone eligere d; in qua mulier veniat vt possit inspicī. Quid ergo si inspi-

le Del mulctis. i. aliq̄bus bannis efordinarijs. s; pona dicit certa. vt. f. de verbo. sig. l. aliud. r. l. si qua.

l Sequit. f. plautiani: r alterius qđ factū est tēporib⁹ diui adriani. r vtrūq̄ loquit de custodia vtrius. vt. s. ti. i. l. i. in pun. r. l. iij. s. qua

ci se nō patiat: vel ad domū non veniat: eque ptois auctoitas⁹ interueniet.

Si maritus custodes adhibeat mulieri nō pregnantī poterit mulier actione iniuriarū agere si maritus hoc fecit animo iniuriandi: aks non. h. d.

Si oēs vel plures⁹ renouclauerit pregnantē nō esse: an possit mulier iniuriarū expiri⁹ ex hac cā: r magis puto agere eā iniuriarū posse: sic tñ si iniurie faciendē⁹ cā id marit⁹ derauit. ceterū si nō iniurie faciende animo: s; q; iuste credit: vel nimio voto liberorū suscipiendorū ductus est: vel ipā eū illexerat⁹ vt crederet: qđ cōstāte mīmonio hoc fingebar: equissimū erit hoc ignosci marito. Memnisse autē oportet tps non esse prestitutū rescripto: q̄uis in senatuscōsul⁹ de liber⁹ agnoscēdis. xxx. dies pstituant⁹ mulieri. qđ igit⁹ est: sem p dicem⁹ marito licere vxorē ad ptoie euocare: an vero r ipi. xxx. dies prestitutus. et putein ptoiem cau⁹sa cognita debere maritum etiam post. xxx. dies audire.

De inspiciendo ventre custodiendosq̄ partu sic pto: ait si mulier mortuo marito pregnantem se esse dicat: his ad quos ea res pertinebit procuratoribusve eorū bis in mense denunciandum curet: vt mittant si velint que ventrem inspiciant. Mittantur autē mulieres libere: dumtaxat quicq̄

heredes viri mulieres q̄ vtrē inspiciāt. postea autē cū est ppe ptū p. xxx. dies denūciat vt mittāt q̄ vtrē custodiāt: postea cū partū denūciat vt mittāt qđ p̄sentib⁹ pariat: in p̄ma denūciandō mittunt q̄nq; in scōa tres liberi r tres libe cū binis comitib⁹. in t̄tia q̄nq; p̄ter duas obstetrices r Quinq; s. e. l. i. s. i. s. So. ibi negabat se pregnantē

m Auctoitas. qđ. s. dixit remedia ptois.

n Si omnes vel plures. sic. s. ea. l. in pun.

o Experiri. scz cōtra maritum.

p Iniurie faciēde. nō alio vt dicit. r. c. de iniur. si nō cōiitij. r. f. de iniur. l. illud.

q Illexerat. aks illexerit: r aks illuserit. q. d. induxit eū ad credendū q̄ esset pgnās dū vellet fore placere: vt vellet vellem vel vestem.

r Quid ē q. f. Rescripto. vt tra qđ vir nō denūciat. vt. s. in pun. huius legis.

s Cōsul⁹. s. ti. l. i. in pun.

v Audire. idē r. s. sed nō nisi cā cognita. vt. s. ti. i. l. i. s. si mulier. hec autē est cā eoipto q̄ petit: nisi eiusdē appareat malicia.

x In mense. s; nonne hoc signa cū est per hoc qđ habuimus. s. ti. i. l. i. vel ei ptra cum ibi pstituat. xxx. dies ad denūciationē vñ. h. nullū p̄figit tps huic denūciatiōi bis i mēse faciēde: Rñ. nec est s. nec supflui: q; ibi loquit factō diuortio. h. aut loq̄tur mortuo marito. itē ibi denūciat se ex eo pgnantē: h. aliud. f. vt mittāt

et ita tres: hic confitebat: sic quinq: quasi enim se ingerens reddebat se suspecta hic. vt. s. de. pcur. l. que omnia. a. **B**inis comitibus. i. quatuor. sicut et dena no. xx. sed x. dicuntur. vt. j. de lega. i. l. si quis testamento.

b. **A**ptiores. inde est qd dicitur furtum a furto. i. nigro qua clam et occulte fit. et maxime in nocte: vt insli. de obli. ex delict. s. i. et ille qui male agit odit lucem.

c. **I**usserit. in testamento nisi patres causam duorum tuj prelitisset: quado apud matrem ex pesis pris educari dz. vt in aut. vt lice. matris et auie. s. illud. coll. viij. Uel forte hoc habet locum quando nulla altercatio e an fuerit ex eo pte gnans vel no nec aliqua suspitio est de muliere. Item ibi loquitur patre viuo: hic mortuo eo. Azo.

d. **B**is in mense. f. ostendat vbi volet si volet ostendere: vt. j. de Azo. vel dic est in arbitrio vbi: sed no an ostendatur.

e. **E**x eo tpe. i. a tribus mensibus. Azo.

f. **F**ari possit. i. septem annos habesat. vt. C. d. iur. de libe. l. si infanti. in punci.

g. **S**i cui. sub au. desiderati cuius insit: vt agna to defuncti.

h. **N**ec adefe. hec tria factenda sunt. vt. s. ea. l. s. de inspiciendo vetre. et dic licituz de scro: als refert ad ius. vt. s. de ritu nup. l. semp.

i. **C**prehensuz est. in s. de inspiciendo.

k. **P**ossessione. scz carbo. vt. j. l. p. n. vt dic vt ibi no.

l. **C**ausa cognita. hoc dic vt. j. s. fina.

heqz simul oes inspiciat: ne q earu du inspici inutra muliere ventre tagat. Mulier i domu honestissime semie pariat qua ego pstitua. **M**ulier aut asi dies. xxx. qz paritura se putet denunciaret his ad quos ea res ptinet pcuratoribusve eoz vt mittat si velint q ventre custodiāt. **I**n quo pclau mulier paritura erit: ibi ne plures aditus sint q vn. si erut: ex vtraqz pte tabule pfigant. ante hostiu eius coclaui liberi tres et tres libere cu binis comitibz custodiant. Quotienscuqz ea mulier in id conclaue aliudve qd siue i balnei ibi: custodes si velit id ante pspiciat: et eos q introierit excutiāt custodes q ante conclaue positi erunt si voluerit oes q coclaue aut domum introierunt excutiant.

Mulier cu pturire incipiat his ad quos ea res ptinet pcuratoribusve eoz denunciaret: vt mittat mulieres qbz presentibus pariat. **M**ittant mulieres libere duxat qnqz: ita vt preter obstetrices duas in eo pclau nec plures mulieres libere sint qz decem: vlt ancille qz ser: sed he que intus future erut excutiant oes in eo pclau ne qua pregnas sit. **T**ria lumina nec min⁹ ibi sint: scilicet qz tenebre ad subijciendu partu aptiores sunt. **Q**uod natu erit his ad quos ea res ptinet pcuratoribusve eoz si inspiciere volēt ostēdat: apud eū educat apud quē parēs iusserit. **S**i aut nichil parēs iusserit: aut is apud quem voluerit educari curā nō recipiet: apud quem educetur causa cognita constituam. **I**s autē apud

m. **I**nspic. bis in mēse vel als. vt. s. s. is autē apud. n. **B**onorum possessio. f. carboniana.

o. **N**ō dabo. id qz nec carbonia. dat: vt pdixit. et sic no. factū matris vel alioz nocere partui. f. in possessio: sed Matris in petitorio quo. pbat se filiū hec nō noceret. vt. s. de iure facturi

uran. l. iij. s. cū de partu possessio. et j. ti. ii. nocet. l. i. in pn. et ar. s. tu. l. i. si qz s. si vel parens. vt em qsi nō fili. Itē no. qz q hz carbo. intētat acūdes hereditarias. s. j. de carbo. educ. l. iij. s. misum. sed plene dic vt no. s. de inoffi. testa. l. q de inoffi. cioso. que huic cōcordat. Itē facit. j. de v. in pof. mit. l. i. s. si ea. et l. vbi cunqz. s. i.

p. **N**egligēda. ne in dubitate reuocef. vt in aut. s. tab. s. i. coll. iij. et ne videat negligi. vt. s. de iurcurā. Litez apud s. hoc edictū. sed arg. cōtra. de dote pre. l. i. in fi.

q. **O**portet. vt mittant que ventre inspiciat. vt. s. e. l. s. b. inspiciēdo.

r. **I**nterest. qz volunt succedere vt subicit.

s. **E**x testō. cū posthumi preteri ti agnatōe rīpēctur testm. vt. j. b. in ius. rup. test. l. i. t. **N**atus sit. i. si nemo nascere tur: dic a dno insitutus cū libertate: qz tū sub cōditione est insitutus. f. si nemo nascetur: non est interim liber.

v. **N**on omnia. forte qz nō pcuratoribz cū eos habere non possit: cū non ppue dicatur administratō: als possit. vt. s. de pcura. l. seruum.

x. **O**rdinū. sunt

enim ordines pcerū: vasalloz: et similes. Item ordines

de curionum et fenatorum: et similibus. esset enim absurdum ut aliene sordide stirpes splendidis et ingenuis natalibus audeant subrogari. vt. C. de questio. l. super statu. et fact. s. de postu. l. i. in prin.

a Familiariumque agnationum. vt. f. de s. bo. sig. l. pronunciatio. s. coi.

b Debet audiari. licet a s. non. vt. ar. f. de reg. iur. l. quod attinet.

c Gerens. gerit enim suum negotium cum ad eum hereditas debeat pertinere: si ei nemo nascatur. gerit enim negotium publicum: quod publice interest ne partus subiciantur. et ne falsas agnationi hereditas deferat. Hzo. et est sic. f. de aqua plu. arden. l. apud in fine.

d Primo gradus. sic. f. de sec. ra. bu. l. ij. s. de fer. f. arg. contra. C. vbi pu. edu. de. l. fi.

e Substituto. nisi quoniam ventri est substitutus. vt. f. co. l. qui ventri.

f Quod autem pretor ait. s. si cui.

g Possessionem. falsi carbonianam.

h Rusticitatem. sic. C. de test. l. si na. cum concor.

i Denegari. interrogatiue. q. d. non dicitur denegari. f. ar. f. s. de transact. l. cu. h. s. si pretor. et de integ. resti. l. diu. sed que sunt hic leuia: Rñ. nu. merus paulo maior: vel minor feminari. at grauius sunt et non omittenda hic quatuor. s. inspectio ventris et custodia et presentia ad partum: et posse inspicere natum. vt. s. si cui. nisi rusticitatis causa vel similia: vel secundum morem regionis vt dixi. et. f. l. proxi.

k Sed et mos. sic. f. de lega. i. l. si seruus plurium. s. fi. dictum. quod est. s. l. proxi. s. de inspiciendo. vsq. ad

l S. si quis. et dicas quod carbonianam edictum dat potestatem puero cui sit questio status. vt. f. de carbo. edic. l. i. in prin. sed hic facit quandoque denegari. s. si mater non obseruat que in isto edicto continentur. vt. s. l. proxi. s. si cui. et. s. fi. sed quomodo cum factum matris non debet nocere filio. vt. f. de carbo. edic. l. i. s. fina. et. f. i. nu. ij. l. i. circa pun. et. s. de iur. iuran. l. ij. s. fi. et. l. seq. Rñ. non nocet in principali causa filiationis qua probabit se filium. nam pro-

pter matrem presumitur non filius: si saltem modicum pro se non habeat. vt. f. de carbo. edic. l. ij. s. cause. et argu. f. de ven. in posses. mit. l. i. s. si ea. Item oppo. quare dicit ad exemplum cum directo carbo. locum habeat? Respō. ad exemplum antiqui solennis datur hodie vtile cui hic derogat.

creti exemplum comparatum est: sed hoc aliquando remittere pretor debet: si non malicia sed imperitia mulieris factum fuit ne veterem inspiceretur: aut partus custodiretur. **Paul.**

Qui ventri substitutus est vel institutus: si ventrem suare velit audiendus est.

Edictum commissarius vniuersalis cuius conditio deficit propter natiuitatem posthumi admittit ad custodiendum partum. h. d. Barto. C. ceuola.

Isa quoque si sine libertate decessisset quocumque ad eum ex bonis peruenisset forori pro fideicommissario. relictus erat: decessit posthuma herede instituta: et substituta alijs. quesitum est cum vxor defuncti pregnantem se dicat: an forori procuratori ve eius secundum formam edicti ventrem inspiciere: et partum custodire permittendum sit? Rñ. in huiusmodi specie de qua queritur posse videri ad eius cum fideicommissario daturum esset sollicitudinem inspiciendum esse: idque causa cognita statuendum.

Si ventris nomine muliere in possessione missa eadem possessio dolo malo ad alium translata esse dicat. Titu. v. Ulpianus.

contra. f. vbi pupil. edu. l. i. in prin.

Isa quoque si scilicet heres.

qui fideicommissum subaudi per se non habes. vel sub hic quicquid etc.

r Posthuma. quam credebat esse in utero: sic erat futura heres heredis.

f Defuncti. heredis. qui et testator fuit instituendo posthuma.

t Prospiciendum. s. in eo quod petit inspicere et custodire partum. sed secundum Hzo. et hoc ad substitutos pertinet. propter cetera bona fideicommissum. que habitum sunt propter substitutionem posthume factam: forte sic si posthuma non nasceretur. sed que sunt cetera cum generale fuit: Rñ. forte propter quartam tre. et fact. s. l. proxi.

Es ventris nomine muliere etc.

De edicto cuius verba non habemus nisi dicas de rubri. In fauorem cui plus fauet q̄ nato. et est rō. f. de v̄tre in pos. mit. l. i. §. si ea. in fi.

c Possessionē. cā ventris ex edicto illo de ven. an. posses. mit.

d Prede. i. in iuste acquisitionis cōsiderata re ipsa vel enaz pposito tradētis nō accipiētis que benefi dei est q̄nq. vñ lu cras fructus. vt. f. ca. l. §. interest. et facit. C. de vsuca. pro empto. l. fi. et ibi nota.

e Actionē. no. in factum dari ex edictis. sed ex lege cuius p̄di. ex lege. vt. f. de condi. ex lege. l. i.

f Aliū. p̄rem. g Ipsorum. i. mulieris et eius i cur̄ potestate est v̄l dic. i. dolo eius in cuius potestate erat. et sic trāsfit de singlari ad pluralem. sic. C. de in ius vocā. l. fi. et bene: q̄ sufficit alterius tantū dolo ad hoc vt ipse teneat qui dolo adhibuit. vt. f. l. p̄ri. §. i.

h Necessario. q̄ prima pte non p̄tinebantur. et dic in edicto q̄ nō habemus.

i Cogatur. ab eo cuius interest alium nō esse admittum in pos. a muliere.

k Discedere. alias decedere.

l Vel manu militum. p̄ eodē. et dic. i. ministris iudicis. sic ponit. f. de rei v̄di. l. qui resituere. vel dic. id est suis ministris. f. agētis. nā et eius auctoritate sua videt hoc facere posse: q̄ ille nō est munitus. et ille habz possessionē ciuilē et naturalē: qui ante erat in possessione: cū mulier se nō possidebat. vt. f. de acqui. pos. l. iij. §. fi. et l. si q̄s. §. fi. et de vi et vi arma. l. i. §. eū qui. f. fm̄ p̄mā ex positionē est p̄tra. j. ne vis fiat ei qui in pos. mit. l. si quis. Solu. auxilium manu militari dā ibi expulso. hic dno seu heredi denegat. item ibi p̄tra p̄donē: hic cōtra benefi dei posses. foute agit. vel vt p̄i dicit: hic verus heres nō desinit possidere p̄missionē mulieris. vt. f. de acq̄. pos. l. iij. §. fi. vñ agit vti posside. nec mulier plus dedit q̄ habere. vnde ille nō possidet cū interdicto vti posside. succubuit. sed hodie cū incipit scire videt facere vim: subaudi vel dolum. vt. f. de doli except. l. ij. §. item querit. f. fm̄ hoc dic nō p̄tota potestate scz tantū: ciuilis tamē fit per ius ordinarium.

m Per interdictū. vti posside. vel vnde vi. et hoc si p̄i

Primo cōmēdat edictū et et rōnē ponit. sc̄do ponit mentē edicti. tertio exponit edictū vsq̄ ad fi. sc̄da ibi: idcirco. tertia ibi: interest eū. Bar.

Ulpianus.

De edcō rectissime p̄tor p̄spexit: ne dū in fauorem paratus possessionem polliceatur: alijs p̄de occasione p̄beant. Idcirco constituit actionē in mulierem in factuz que in alium hāc possessionem dolo malo trāsstulit. Nō solū mulierē p̄tor cohercet: verū eū q̄ in cuius p̄tate ea fuerit: scz si dolo ipsoꝝ alius in possessionē fuerit admittus. Actionē q̄ irātū polliceat in eos quāti interfuit eius q̄ exp̄t. Necessario p̄tor adicit vt q̄ p̄ doli venit i

mo possidebat. vel per hoc interdictū q̄ p̄tor in isto adicit: vt qui per doli. et. alij per illud ne vis fiat ei et c. sed male: q̄ illud nō dā ei cui in factū ex hoc edicto. sed mulieri que ventris noie missa est in possessionē si quis eas nō admittat. vel recusat. vel per se vel p̄ aliu: vt. f. ne vis fiat ei. p̄ totum. f. posses. sic defendi vt q̄ dicit cogat discedere: scz ab ipsa muliere: cui sine dolo eius ingreditur aliquis. et q̄ subijct inter est aut et. sic cōtinua. vt. f. q̄ mulieri ita subuenit: q̄ eius interest: f. enā interest eius q̄ exp̄t. et pone aut p̄ sed: et q̄ dicit exp̄t sic actio: ne in factū ex hoc edicto cōtra ipsam mulierē cui dolo eius alius est admittus in posses. f. hęc lectura nō est bona: q̄ statz dicit benefi dei: sic nō cōp̄nt mulierem illud interdictū ne vis fiat ei et c. f. si velis tueri p̄ba biliter hic dicas eē. §. interest aut et c. et mut. et casuz: f. p̄ma venoz est vt agat dñs non mulier: q̄ eius in

possessionē cogat discedere. Rogat aut eū discedere nō p̄tota p̄tate vel manu ministro rū: sed meli⁹ et ciuili⁹ faciet si eū p̄ interdictū ad ius ordinarium remisert. Interest aut eius q̄ experit admittuz alium in possessionē nō fuisse: cū forte bona fide fructus p̄ceptos p̄sumpsert: aut si p̄do veniret in possessionē a quo fructus cōsequi nō possit q̄ soluēdo non est. Hęc actio et atz post annū dabit q̄ rei h̄z p̄secutio nē: et si filata. sit que dolo fecit in patreꝝ dabit actio: si q̄ ad eū puenit. Paulus.

Dolo facit mulier nō tā rā que in possessionem ventrē nō p̄hibz: f. etiā que circūscribēdi altius cā claz et per quādā machinationem in possessionem introducat.

Si et patris et filie factū arguet: in alterū que actor velit reddenda est actio: q̄ in id q̄

terest vt subicit. f. p̄tra que agit dñs: q̄ interest ei. Rñdet si dicas p̄tra possidētem. p̄ possessore nō videt: q̄ cū possit mulierē puenire nō interest sua. f. foute nō est soluēdo et ipsa. et sic agit ponit. p̄ q̄. vel dic agit p̄tra mulierē q̄ interest. et sic est. §. interest et c. agit ponit exceptiue vt cā ornatus. sic. f. de iust. et iur. l. ius ciuile. §. hoc iugur. et hoc placet q̄ sit. §. et mutet casum.

Bona fide. cū titu. vel sine ii. vt. f. fi. regū. l. iij. §. i.

Nō est. et sic actio est inanis quā excludit inopta de litotis. vt. f. de dolo. l. namz.

Hęc actio in factum. vt. f. in p̄m.

Persecutionē. datur cū ad interest: vt. f. §. non solū. et est bona ratio. vt. f. de act. et obli. l. in honorat. f. §. cōtra. j. ii. l. i. §. hanc aut m. solu. vt ibi.

In patrem. doli in factum. alē in solidum. vt. f. §. i. l. i. §. f. i.

Peruenit. vel dolo fecit quominus perueniret: vt. f. rerum amo. l. iij. §. fi. et l. sequen.

Olo. non subaudi tantum si non habes. et no. disse rentiam inter p̄cedere et tradere: vt. f. C. de acqui. possesio. l. fi. item nota et mulier resistendum. alius eius dolo fit: vt. hęc. et in aut n. de nō alie. §. uconomus. col. ij. et. f. loca. l. item querunt. §. exercitu. et. l. si fundus. et facti. §. eo. man. l. dolo.

Si et patris. q̄ esse p̄t: vt. f. §. c. l. i. §. i.

Auxilium manu militari q̄nq̄ datur.

Actio inanis est quam inopta debitoris excludit.

a Etideo bona ratio: scus est si ad penam. vt. s. de eo per que fac. est. l. i. §. si plures. 7 ad le. aquil. l. ite mela §. si plures. 7 de iurid. om. iudi. l. adeo. 7 ne quis cum qui in ius vo. l. pe. in fi. 7. l. fi.

b Sumptus. hec verba pnt determinare sequentia. inutilis 7c. et sic est §. C. b. enic. l. i. vel pcedetia: 7 tuc pcedat. et est fen sus scda pstratus pmo. sed de q sum ptu dicit. Rñ. dicit qda de eo qui fact? est in litigan do? admiffum a milere. alij de illo q fit litigado ptra muliere vel ptez. sed none p. l. ppe randu/ vicr victo ri 7c. Rñ. iusta ig rana excusat a cotumacia: vt in ca. l. pperandus. §. sin aitr. 7 de lega. §. l. q solidu §. etiam.

c Si mulier ventris nomine calumnie causa esse dicatur. l. i. vj.

d Juramentu mulieris excusat eam a calunia 7 partu no pdest nec nocet. Bar. l. i. p.

S de possessione ventris nomine queratur 7 deferente herede mulier iuraverit se pregnantem esse: seruandū est iusiurandū: nec tenebit mulier quasi calumnie cā fuerit i possessionem missa: nec vis et faciēda est post iusiurandū: si tñ peperit queref pntas an ex nec pregnas fuerit. alteri enim nec prodest nec nocet iusiurandū inter alios factū: nec par tui igit nocebit. Et hoc edictū ex eadē cā proficiscit qua superius. dz em pretor quead modū facilis est circa bonoru possessionē dandā mulieri vē tris noie: ita calūniā ei impunitā nō reliquere. Per calū niam autē in possessione fuisse videt: que sciens prudensq se pregnantē nō esse voluerit in possessionē venire. Hāc autem actionem pretor intra annum vtilem pollicetur: ultra nō: videlicet quasi penalē. Si mili autē modo? hic qñt agē tis iterfuit pretor: actionē pol licef. In parētem etiā pretor

e Si mulier ventris nomine 7c.

S de possessione iurandum nec er go et si iuravit ip sa vel al? se defe rere pgnantē non esse. vt. s. de iure iura. l. iij. §. pe. 7 fa cit. s. de ali. iudi. mu. cau. fa. l. i. in pn. 7. C. de anna. excep. l. vt pfecti? 7. J. de regu. iur. l. nō dz. sed §. s. ti. ij. l. i. §. si cui. Sol. vt ibi. Jte §. J. de car. edic. l. i. §. fi. Sol. vt ibi.

f Ex eadē cā. vt mulieris calu nia puniatur.

g Pregnantem nō esse. vel ex alio vt. s. de his q no. in fa. l. cū non pznans.

h Hanc autem actionē. si in factū cum non specifi catur. vt nō. s. titu. l. i. l. in pñca.

i Intra annum. cur ergo non vt superior ultra annū datur. vt. s. titu. l. i. §. fi. que est contra. cum ex eadē cau sa proficiscatur. vt. s. §. 7 hoc edictū. Rñ. forte 7 illayt hec

non datur ultra annum vtilem: et qd ibi dicit dari ultra annū subaudi cōtinuū. nā vtilis vltra annū extēdi potest. vel hic est pena ex parte mulieris. argu. s. ne qd eū q in ius. l. i. §. fi. 7 arg. ptra. s. de eo p quem fac. est. l. i. §. fi. fm Azo. 7. p. sed certe illa est magis penalis. nam hic adest mulieri qz pcepit fructus: ibi nō. vn de mag? debet di ci e contra.

h Simili autē modo. vt 7 illa. s. titu. l. i. l. fi. in fi.

i In parentē. Jte. l. fi. in fi.

k Cōpēt. sub stitutus. si part? non nascatur.

l Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

m Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

n Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

o Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

p Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

q Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

r Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

s Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

t Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

u Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

v Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

w Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

x Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

y Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

z Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

aa Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

ab Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

ac Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

ad Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

ae Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

af Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

ag Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

ah Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

ai Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

actionez pollicetur: si modo p eum factum sit vt in possessio nē p calumniā veniret. Cō petit autē actio hec ei cui? inter fuit i possessionem missam non esse: vtputa vel coheredi sperati partū: vel ei qui substi tutus fuit: vt qui ab intestato si partus non fuisset succede re potuit. Interesse aut vt detur primū de alimentis que in ventrē sunt erogata. nec em als hic repetuntur nisi p calū niam in possessionē venerit. ce terū si res calūnia careret: ni chil pstabit mulier que quasi sine causa alita est.

l In hoc interesse non potest venire estimatio totius hereditatis si propter ventrem alius successurus est ad hereditate exclusus. Bar.

m Sub pretextu ventris nō nunqz augebitur quod inter est: si quis forte dubitans an pregnans sit exclusus sit hereditate. nam heredi eius qui exclusus est dandam hanc actionē iulianus ait. Siquidez eius quoqz interfuit non fuisse calumnie causa in possessio nem mulierem: quia hoc si nō fuisset: adeundo hereditatem istitur heredi suo locupletio re hereditatē suā relinqueret. sed et hoc imputat mulieri q diminuta sunt multa i hereditate: dū hic contēplationē vē tris nō attingit hereditatem.

n Contra mulierem succurritur heredi substituto defuncti et conseruantur iegata 7 libertates. h. v. Bar. Idē.

o Substitutus vetrici ma

nisi ad suos. vt. C. de his qui ante aper. tabu. l. i.

p Contemplatione. i. substitutus.

q Substitutus. als. s. idem iulianus. als lex si sub stitutus. Accursius.

r Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

s Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

t Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

u Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

v Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

w Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

x Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

y Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

z Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

aa Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

ab Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

ac Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

ad Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

ae Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

af Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

ag Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

ah Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

ai Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

aj Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

ak Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

al Sine cā. fami us est em ali non alendum qz fame alendū. vt fam? est J. de v. i. pof. mit. qz alen di. §. sed si certū. 7 dum ne l. iij. §. i. 7. C. b. car can.

Igno rāna iu sha a cō tumacia excu sat.

et adde qd et ancilla. vt. C. cōis de manu. l. fi. r. s. de pu-
sule. credi. l. pe. et de pig. l. deniq.

a Obscuro. id est vili genere et abiecto. vt et arenario
vel simili: vt in aut. qui. mo. ns. effi. legi. §. quisquis. col. l.
vi. r. C. de incest. nup. l. humilem.

b Vel questū. cū qua nō cōmitti-
tur stuprū. vt. C. de adul. l. q̄ adul-
terium.

c Testatione. scz q̄ sit concubi-
na: et debet s̄m. t. fieri in initio: non
post.

d Eam habere. qd̄ presumitur
s̄m leges. vt. s. de ritu nup. l. in libe-
re. r. de dona. l. do-
natioes. secus ta-
men serua. s̄m ca-
nones: vt. xxx. q.
v. c. i. in fi.

e Ab ipso. scz
liberto. nec etiam
ab alio qui legitime
habeat concu-
binam.

f Nomen as-
sumptū. id est effe-
ctum vt sit legitima
cōiunctio. sic
C. de feri. l. a nul-
lo. Si autē dicas
ideo nō puniri qz
hoc nomē datum
est a lege: eadē ra-
tione nec stello-
natus: cū et illud
sit nomen legis: r
plagia que tamē
per leges puniunt
tur. vt. ff. d. crimi.
stello. per totū. et
ad le. faui. de pla.
per totum.

g Legis. foris nō poli. nam s̄m canonicas et diuinas
scripturas est fornicatio.

h Penam. adulterij vel stupri.

a Concubinā ex sola. q. d. etiā sine cōcubitu vt et m̄si-
monij. non autē sola adductione in domū: quia co-
habitare debet. vt in aut. qui. mo. natu. effi. sui. §. si quis
autē. col. vij. animus ergo facit cōcubinā vel vxorē s̄sum
ptā. sed pla. nō erigit cōhabitationem per hanc. l.

a Concubinam. pōt. nō vxorem. vt. s. de ritu nup. l. si
quis officium.

De tutelis. Dictum est. s. de ventre inspiciendo: sed
qz ei q̄ est in ventre tutor relinquitur. vt in st. eo. §. cū au-
tem. non dico ventri: quia tunc curator. vt. s. de tuto. r. cu-
ra. da. ab his. l. ventri. ideo de tutelis generaliter dicit.
Vel dic. sicut necesse habent patres prouidere liberis in
alimentijs. vt. s. de libe. ag. sic et in tutelis. ergo de his
dicit. Accur.

Tutela. vis ac ptās. i. violēta ptās: qz datur
inuitis r iuito. vt no. in st. eo. in pn. r p hoc
differt a curatore: qz curator nō datur inui-
to nisi ad litē vt ibidē. licet q̄qz cogatur vt
velit. vt. s. de i. l. q̄ habet. §. si pupillus. in fi. §.

Tutela est vt
seruius dif-
finit: vis ac
potestas in
capite libe-
ro ad tuen-
dū euz qui

propter etate^o suam sponte se
defedere nequit: iure civili da-
ta^o ac pmissa. **T**utores au-
tē sunt qui eā vim ac potesta-
tē habēt: ex qua re^o ipsi nomē
acceperūt: itaqz appellantur
tutores^o q̄si tutores atqz de-
fensores: sicut editū dicuntur
qui edes tuentur^o.

**Mutus et surdus tutores
dari non possunt. Bar.**

**Mutus tutor dari non po-
test: quoniā auctoritatē p̄be-
re non potest. Surdū nō pos-
se dari tutorē pleriqz r pōpo-
nitus lib. xvij. ad edictū pbāt:
quia nō tm̄ loq̄ sed r audire tu-
tor debet. Pōponus.**

Non est exigendū a pu-
pillo vt sibi tutorem pe-
tat: aut vt ad tutorem suū p-
ficiatur.

**Quando concurrunt due
causē vna naturalis alia acci-
dentalis: preualet naturalis.
Baro. Ipiannus.**

De acquiren. pos. l. i. in princ.

Tuentur. vt. s. de offi. pre. vt. l. i. in prin-
tu. l. pe. §. si. s. pcurator ad negocia nō ad iudicia eē pōt.

v Surdū. q̄ oīno nō audit. als s̄. de leg. tu. l. si. q̄nim
mo supueniens riciū remouet. vt. s. de excu. tu. l. post su-
ceptā. itē facit. s. de postu. l. i. §. p̄t casum. s̄. §. de de-
cur. l. honore. §. i. s̄. ibi a p̄rimonialib^o nō excusat m̄ier
bus: s̄ p̄sonalib^o sic: sicut est tutela. vt. s. de mu. r hono. l. i.
§. illud. itē dic h̄ ipso iure tm̄. sed s̄. C. q̄ morbo. l. vnica.
vbi dicit excusandū: s̄ dic q̄ ibi ipropie dicit excusatio.

**Non est. petat. quia inuito datur tutor: vt hic. r. s. de
tuto. et cura. da. ab his. l. necnon. secus in curato-
re nisi ad litem. vt in st. de cura. §. item inuiti. r. §. l. pro-
xi. §. si pupillus. in fi. §.**

proficiatur. ad domū vt vadat ad iudicium.
d iij

m In capite li-
bero. p hoc remo-
uet suū q̄ non pōt
habere tutorē. vt
s̄. eo. l. si arrogati.
§. i. nisi duob^o ca-
sibus. vt. s. de tuto.
r cura. da. ab his.
l. ci. q̄. r. l. si impu-
ber. qd̄ dic vt isti.
eo. in pun. no.
n Ad tuendū.
p hoc remouet pa-
trē. qd̄ ē. ppter ali-
os effect^o p̄rie po-
testatis. maxime
vt patri querat.
o Propter eta-
tē. p hoc remouet
curatores furiosi
r similit^o. Itē r pa-
triā ptātem in quī
bus non p̄siderat
etas: s̄ hic sic. vt
in st. quib. mo. tu.
fi. in pun.
p Data. dic da-
ta a lege vel a tu-
dice. sed pmissa a
testatore. vel data
p̄pone pmissa secū
dario in rebus. vt
no. in st. eo. in pn.
itē no. q̄ placē. di-
xit h̄c s̄ba iure ci-
uili rē. nō esse de
diffinitōe. s̄ s̄zo
contra.
q Ex qua re. l.
vt et potestate.
r Tutores. al-
ludit vocabulo. sic

Qui habet. xij. tabu. que dat curatores furioso. vt in
 sti. de cura. §. furiosi. qd de maiore. xxy. an. intelligo
 vt hic dicitur.

b **Q**ui aut. i. ex eo q. r. c. r. dicit pupilloz scz furioso: vt
 dictum est. r. facit. §. de cura. fur. l. pe.

c **C**uz magis.
 sic. §. de arbi. l. sed
 r. si in seruuz. §. si
 quis iudex. ar. cō
 tra. §. de iure do. l.
 cū pater. Sed dic
 vt ibi.

d **C**uz iusto. i.
 legitime ordina
 to. alias. puidet ei
 etiā per aliū tuto
 rem qui modo nō
 est. cū habenti tuto
 re. r. vt in sti. de
 cura. §. interdum.

e **C**um quo. i.
 aliquo.

f **C**ult. rei vē
 dicatōe finita tu
 tela vel durate: vt
 in sti. de ar. tu. §. si.
 finit etiā eo existi
 te pupillo qñq;
 vt in sti. quib. mo.
 tu. fi. §. i. ij. r. iij.

g **R**em. i. litē.

h **P**osse. nisi
 plures sint tuto
 res vel curatores.
 quo casu vno au
 ctore potest cōtra
 aliū agere: vt. §. si.
 i. l. si plures. h.

i **P**resentem.
 aliud in tutore. §.
 de tuto. r. curato.
 da. ab his. l. illud
 r. l. sequē. h. g.

k **P**resenti. et
 sic aliud in tutore
 vt. d. l. illud. r. etiā
 in curatore adul
 ti. vt. §. d. proci. l.
 mutus. §. is qui.

l **I**nfantī. i. mi
 nori septez annis:
 vt. C. de iure deli
 ber. l. si infantī. cū

nō possit fari nec intellectum habeat.

m **C**ogi. si bīpsi cōtradicit hec littera. nā. §. dixit euz
 nō cogi: s; tantū petēti dari. hic dicit cogi. solu. qdā dicit
 q. ibi agit: hic puenit. s; hoc nō valet: q. ibi de vtroq; b;
 nā dixerat siue agar siue pueniat. dic ergo ibi nō cogit. s;
 vt iudex ei inuito det si nō petat: hic aut cogit ad volēdū
 vel die nō cogit accepe hūc puta ticiū: cogit th aliquē no
 minare. sic §. si agar. i. pupillus est idē qd in adulto: vt non
 cogat vt hic: nec admittit ad agēdū nisi hēat. ar. si puenit
 adult? cogit vt def a iudice eo iuto si nō petat: vt. C. q. p. e.
 tu. l. i. r. in sti. de cura. §. uez inuuit. r. §. de immo. l. aut proz.

Qui h; tutorē pupillus
 vel pupilla si furere ce
 perint: in ea cā sunt vt in tute
 la nichilomin? durēt: que snia
 quinti quoq; mutij fuit: r. a iu
 liano probat: coq; iure vtimur
 vt cesset cura si tutele eras in
 digeat: qre si tutores habēt p
 furore in curā nō redigunt: si
 ue nō habēt r. furo: eis acces
 serit: nichilominus tutores ac
 cipe possūt: qz lex duodecim?
 tabularū ita accepta est: vt ad
 pupillos vel pupillas nō pti
 neat. q. aut? in pupilloz psona
 furiosoū agnatos curatores
 nō admittim?: idcirco putam?
 si minor. xxy. āntis furiosus sit
 curatore ei nō vt furioso/ s; vt
 adolecētī dari qñ etatis esset
 impedimētū. r. ita diffinim?
 ei quē eras cure vel tutele sus
 bicit nō eē necesse qñ demēti
 queri curatore: r. ita impator
 antoninus august? scripsit: cū
 magis etati qñ demēte tātis
 per sit consulendū.

Propter utem quā qd ha
 biturus est cū tutore vel cura
 tore dat curator qui nō dat ni
 si presenti r. petenti. Item co
 git qd petere. Bar.

Si pupillus pupillave cuz
 iusto? tutore curatoreve eorū
 cū quo litē agere vult: r. cura
 tor: in eā rem? petis: vtrū ipis
 poscentibus dat: an pō r. ad
 uersario petēte? r. sciendū est

in ver. r. ideo. itē ad negocia pupillus cogit: vt. §. l. pri.
 adult? nō: vt in sti. de cura. §. ut inuuit. an aut possit semp
 alias dari curator pupillo. distingue an hēat tutorez vel
 nō: vt. §. de tu. r. cu. da. ab h; l. curatores. r. l. curator. vbi
 nō est idoneus tutor: vt in sti. de cura. §. interdum.

siue agant siue puentant: dari
 h; curatore posse: s; nō als
 q; si ipē petat cui dari eū opz.
 deniq; cassius li. vj. scripsit/ ta
 lē curatore neminē dari posse
 nisi pntē: me q; cuiq; nisi pntē
 tū? r. postulatū: ita q; infantī nō
 pōt dari. Idēq; cassius ait si
 pupillus curatore pscere nō
 vult quominus cū eo agat: co
 gi? eum a pretore debuiffe.

Quolibet loco? r. tpe? hūc
 curatore dari posse pponimus
 lib. xxy. ad sabnum scripsit.

Curatore simpli ad litē da
 tus intelligit datus ad oēs li
 tes quas pupillus h; cū tuto
 re cū quo litigare intēdit. Bar.

Si pupillus petat talē? cu
 ratore nec addat in quā rē: an
 in oēs cōrouersias datus sit
 Et ait celsus seruū pstituisse i
 oēs res? datū videri. Paul.

Quod dicit? si idistincte
 dat? sit curator: r. in to
 taz litē datū videri: forta se eo
 spectat: si familie heriscun
 de: aut cōi diuidūdo: aut finū
 regundoz actio esset cū tuto
 re. Et si indistincte dat? esset:
 nō solū eo noie curator eēt q
 ageret pupillus pupillave: s;
 inuicem quoq; q. cū his age
 retur. **P**ossunt aut vel plu
 res? in pluriū locum: vel vnus
 in plurim?: vel vnus in vnus
 locuz: vel in vniā litem: vel in
 plures curator peti.

scz inter se r. curatore vertentes vel inter se r. illum con
 tra quē petit. r. facit. C. de an. excep. l. fi. r. §. de ap. l. scio. r.
 §. de admi. tuto. l. quoties. §. fi. r. §. l. pp.

Uod dicit. §. l. proxi.

Ageretur. sic. §. de procura. l. si defunctus. §.
 fi. r. §. de adul. l. denunciasse. r. §. de tu. r. cura. da. ab h; l.
 curatorem. sed arg. cōtra. §. de acquirē. heredi. l. si is qui
 §. nullum. h. g.

Possunt plures. scz curatores.

In plurim. s. pupilloz. sic. §. de pcur. l. si quis. §.
 vnus. r. de pacto. l. si plures. sed ptra. iudi. fol. l. iā nō

Quolibet lo
 co. agi? a pcedēte an a pce
 iudice dari pōt nō dēte iu
 solū ab eo q. sedet dice da
 p. tribunali: s; cer
 nō possit.

Tutor
 co. agi? a pcedēte an a pce
 iudice dari pōt nō dēte iu
 solū ab eo q. sedet dice da
 p. tribunali: s; cer
 nō possit.

Tutor
 co. agi? a pcedēte an a pce
 iudice dari pōt nō dēte iu
 solū ab eo q. sedet dice da
 p. tribunali: s; cer
 nō possit.

Tutor
 co. agi? a pcedēte an a pce
 iudice dari pōt nō dēte iu
 solū ab eo q. sedet dice da
 p. tribunali: s; cer
 nō possit.

Tutor
 co. agi? a pcedēte an a pce
 iudice dari pōt nō dēte iu
 solū ab eo q. sedet dice da
 p. tribunali: s; cer
 nō possit.

Tutor
 co. agi? a pcedēte an a pce
 iudice dari pōt nō dēte iu
 solū ab eo q. sedet dice da
 p. tribunali: s; cer
 nō possit.

Tutor
 co. agi? a pcedēte an a pce
 iudice dari pōt nō dēte iu
 solū ab eo q. sedet dice da
 p. tribunali: s; cer
 nō possit.

Tutor
 co. agi? a pcedēte an a pce
 iudice dari pōt nō dēte iu
 solū ab eo q. sedet dice da
 p. tribunali: s; cer
 nō possit.

Tutor
 co. agi? a pcedēte an a pce
 iudice dari pōt nō dēte iu
 solū ab eo q. sedet dice da
 p. tribunali: s; cer
 nō possit.

Tutor
 co. agi? a pcedēte an a pce
 iudice dari pōt nō dēte iu
 solū ab eo q. sedet dice da
 p. tribunali: s; cer
 nō possit.

Tutor
 co. agi? a pcedēte an a pce
 iudice dari pōt nō dēte iu
 solū ab eo q. sedet dice da
 p. tribunali: s; cer
 nō possit.

men. si tamē. sed ibi plures vni defendere volebāt qđ nō licet. vt. s. de. pcur. l. nō solum. qui casus nō est hic.

Um semel talis. ad litē vt supioribus. ll. tractat. v. **N**ō potest. immo videt qđ sic adeo vt pūor in telligatur remotus: vt. s. de. pcura. l. si quis cū. s. fi. Sol.

In eadem causā dato vno curatore nō potest dari alius. Item datus in vna cā nō potest dari in alia. hoc dicit Bar.

Pomponius. **U**m semel petitus sit talis curator. qđ dū is curator maneat: alius in eādē litem curator: peri nō potest. Et si ticius pbi gra aduersus se iur curato: petitus sit: idem ticius aduersus alium tutor esse poterit: vt ex diuersis causis vn duoy curatoz locū obtineat. Quod quidē aduersus eundem accidet: si in diuersas lites in diuersis temporibus idem petatur.

Muto potest dari tutor: qui poterit auctorari. h. d. Barto. **I**lpianus. **U**to idēqz mute imberibus tutorē dari posse verū est. Sz an auctoritas eis accommodari possit dubitatur. z si potest tacenti: z tuto potest. Est aut verū vt z iulianus lib. xxi. digestoz scripsit: etiaz tacentibus auctoritates posse accommodare.

Iudice nō potest dari tutor: sub pditione: z expressio eius qđ tacite inest dispositionem pditionalē nō inducit. Bar.

Sub pditione a presidibus puiciaz nō posse dari tutorē plz: z si datus sit nullus esse momenti datione: z ita pom-

Si cuius status est dubius nō potest dari tutor: sed dabitur curator: bonis. Bar. **S**i cuius pater in hostium potestate est: tutorem dari nō posse palaz est. Sed si datus sit: an in pendenti sit datio queri potest: z puto nō valere dationes. Sic enim post patris regressum recidit in potestare atqz si nunqz ab hostibus pater captus fuisset. Immo curator: substātie dari debet: ne in medio pereat.

Si pater consentit filio tutori datio tenet in solidum. z admonitio p pnsu nō habetur. hoc dicit Bartolus.

Ilpianus. deleg. agna. tu. in prin. **S**enatuscon. vt. i. eo. l. penul. **D**ari. vt. i. de tuto. z cura. l. nec mandante. s. fi. sed ipse nō potest dari: vt. s. l. i. s. fi.

Datione. fecus in filio deportati: qz ibi nō est fictio que est hic. vt. C. de sen. pal. l. si. s. cōtra pat. r nō captus dat filio capto: vt. i. n. l. i. si quis. s. q. itē arg. cōtra huc. s. s. ad macedo. l. i. s. si pendeat.

Substantie. nō persone. sic. C. de possi. r. uer. l. iij. z. s. qn. ex cau. maio. l. ab hostibus. s. ego puto. z. C. de bo. que libe. l. si. s. sinat. r. imit. de cura. s. dantur auctz.

demonstra. l. ticia. z. Lauia. s. fi. z. i. de vsuca. pro empt. l. ij. s. si in diem. z. i. vt leg. nomi. ca. l. licet. z. i. de excusa. in to. l. qui testament. z. i. de fideicom. l. i. ergo. s. illud.

Committi. immo denegari: vt. C. de tuto. vel cura. qui non sanfide. l. i. q. z. iij. z. l. non omnium. licet vt susper-

ctus nō possit nominari seu accusari: vt. i. de suspensis. tu. l. he. em. in fine. **N**ecqz imperij. s. licet tantuz: neqz iurisdicōis tantū: sed ex vtroqz. z. ita mixti imperij est. habz em ab imperio vt nō possit delegari: vt. i. de tut. z. cura. l. nec mandante. ni si in legato procō sul. vt. s. de offic. p. enful. l. pe. que est cōtra. z. nisi magistratui habenti alias iurisdicōne. sed tūc magis iustus dicit qđ de legato: vt. in l. i. de atul. tu. s. penul. z. sic intelligitur. i. de tut. z. cura. da. ab hie. laus dandi. que est contra. habet autē a iurisdicōne: quia cōstitut in pecuniano cōmodo tantum. item z. non est: ibi gladius. hoc die vero competit iure magistratus si factas pupilli est ifra qngētos solidos: vt. in l. i. de atul. tu. s. nos auctz. z. no. s. de offi. eius. cui manda. est iurisdic. l. i. s. i. z. facit. s. de iurisdic. om. iudi. l. i.

Si potest dare tutorē cui specialiter pmittit. bar. vel aliter. tutela datio est mixti imperij. hoc dicit fm glo.

Tutorem datio neqz imperij neqz iurisdicōnis est: s; ei soli competit cui noiatm hoc dederit vel lex: vel senatusconsultus: vel princeps. **S**urdo ipuberi poterit tutor dari.

Si cuius status est dubius nō potest dari tutor: sed dabitur curator: bonis. Bar.

Si cuius pater in hostium potestate est: tutorem dari nō posse palaz est. Sed si datus sit: an in pendenti sit datio queri potest: z puto nō valere dationes. Sic enim post patris regressum recidit in potestare atqz si nunqz ab hostibus pater captus fuisset. Immo curator: substātie dari debet: ne in medio pereat.

Si pater consentit filio tutori datio tenet in solidum. z admonitio p pnsu nō habetur. hoc dicit Bartolus.

Ilpianus. deleg. agna. tu. in prin. **S**enatuscon. vt. i. eo. l. penul. **D**ari. vt. i. de tuto. z. cura. l. nec mandante. s. fi. sed ipse nō potest dari: vt. s. l. i. s. fi.

Datione. fecus in filio deportati: qz ibi nō est fictio que est hic. vt. C. de sen. pal. l. si. s. cōtra pat. r nō captus dat filio capto: vt. i. n. l. i. si quis. s. q. itē arg. cōtra huc. s. s. ad macedo. l. i. s. si pendeat.

Substantie. nō persone. sic. C. de possi. r. uer. l. iij. z. s. qn. ex cau. maio. l. ab hostibus. s. ego puto. z. C. de bo. que libe. l. si. s. sinat. r. imit. de cura. s. dantur auctz.

Si pater consentit filio tutori datio tenet in solidum. z admonitio p pnsu nō habetur. hoc dicit Bartolus.

facti t3
quis he
n nō de
beat,

7. J. de admuni. tuto. l. lucius. §. sempronij.
S Filius. p. sentit. c. sentire a. ut videt si p. senti no co
Cofenti. Tradit. vt. J. ad municip. l. ij. r. C. de filiisfamilias.
re vt q. 7 que ad modu. l. i. lib. r. Ro. sed extra J. de admu. tu. l. lucia.
p. ni no solu. vt ibi. ite c. tra. §. de neg. gest. l. in adu. solu. vt ibi.
J. dicit.

b. Monuit. qd
eniaz notationi J.
dicens facere pos
tuit fm ro. moni
tio ergo non obli
gat. sic. §. de neg.
gest. l. si fm. r. qd
no. C. de neg. gest.
l. si negociu. item
dic vt no. C. qd cu
eo. l. i. ite fac. J. de
acquir. heredi. l. si
qs michi. §. iustuz

Moni
tio non
obligat.
Atron. sui.
sed alieno li
berto ingenuo da
tus excusari pot:
vt. J. de tu. r. cura.
da. ab hys. l. pupil
lo. r. de excu. tu. l.
cu ex or. t. de r. C.
de excusa. tut. l. ex
causa.

d. Fidem. f. bo
nam. l. quandoqz
no fati det. f. si est
honesti p. sona. J.
de legi. tu. l. legi
timos.

e. Pupilli. die
id est pupillarem
etate quis liber
ti. accu. r.

f. Gestia sunt.
in administratioe
tutele a tutore eo
de. p. patrono. l. p.
g. Reuocari. eo
de modo ac si ali
tutor esset.

h. In eos. nec
thi remouent
vt suspecti. vt. J. de
suspect. tuto. l. iij.
§. tutor. h. jo. r. hugo.

i. Datis. vt r. §. de offi. pte. vb. l. i. §. ite solent. r. insti.
de suscep. tu. §. sed si quis p. sens. in fi. l. quid si ecotra ac
cepit vt esset. Rn. erit tutor. sed p. dictione ob turpe cau
sam tenet: euz gratis subire tenebat. vt. §. de p. di. ob tur.
cau. l. si. sed in. pcuratore secus nisi pacr. esset de quota:
vt. §. ma. l. i. r. l. salariu. r. C. de pcura. l. item.

k. Idoneus. sic. J. de suscep. tuto. l. iij. §. tutor. ibi: neqz
enim interest r. c.

l. In edendo. i. monstrando r. ponendo in inueltario.
ad qd. C. de mag. con. l. fina.

m. Tia municeps. habeas sine no. vt est p. sana litte
ra: r. dic no solu aliqs ciuis rome vel alterius ciui
tatis: s. etia alicuius municipij extra vrbes: r. dicit muni
ceps: qz simul munera capu: vt. J. ad muni. l. i. in pn. r. no.

q tam datus a iudice tutor vel curator ipse illi cui daf des
bent esse eiusde municipij seu ciuitatis. r. dntem oportet
eos habere sub sua iurisdic. vt in fi. huius. l. alioquin
nulla esset datio: vt. C. qui da. tu. pos. l. neqz. r. J. de excu.
tu. l. illud vsitatu. r. J. de tu. r. cura. da. l. i. in fi. r. l. pupil
lo. r. hoc si def a tu

dic. na si a testa
toze def: r. datio:
sed hz excusat de z
tutele: vt. C. de ex
cu. tu. l. test. r. J. in
tu. l. i. qro. r. J. de ex
cu. tu. l. si in in
loco illo no inue
nat idoneus: ex
alio loco accipiet.
vt. J. de tu. r. cura.
l. diu. alij habent
no municeps. q.
d. no solum ciuis
alicuius ciuitatis
sed etia qui extra
habitat: dnmmodo
sub iurisdic. il
lius ciuitatis: vt
J. de tu. r. cura. da. l.
ius dandi. in fi.

n. Municipij. f.
ciusde municipij:
vt dicit. §. fm p. ma
litera. fm aliam
dic sez municipij
subiecti illi ciuita
ti vnde est ciuis il
le qui daf. r. est sic
in veteranis: nau
cularijs: r. iustibus
vt. C. de excu. ve.
l. ij. r. de excu. tu. l.
pe. r. J. de excu. tu.
l. no tantu. §. eos.
r. §. fina.

o. Urosus. cu
sane. sic ergo
sub ditione: r.
sic est c. tra. §. e. l.
muto. §. i. sol. ibi. §.
iudice. h. a testato
re. vt. J. in. l. i. si hec

p. Urosus. cu
sane. sic ergo
sub ditione: r.
sic est c. tra. §. e. l.
muto. §. i. sol. ibi. §.
iudice. h. a testato
re. vt. J. in. l. i. si hec

q. Urosus. cu
sane. sic ergo
sub ditione: r.
sic est c. tra. §. e. l.
muto. §. i. sol. ibi. §.
iudice. h. a testato
re. vt. J. in. l. i. si hec

r. Urosus. cu
sane. sic ergo
sub ditione: r.
sic est c. tra. §. e. l.
muto. §. i. sol. ibi. §.
iudice. h. a testato
re. vt. J. in. l. i. si hec

s. Urosus. cu
sane. sic ergo
sub ditione: r.
sic est c. tra. §. e. l.
muto. §. i. sol. ibi. §.
iudice. h. a testato
re. vt. J. in. l. i. si hec

t. Urosus. cu
sane. sic ergo
sub ditione: r.
sic est c. tra. §. e. l.
muto. §. i. sol. ibi. §.
iudice. h. a testato
re. vt. J. in. l. i. si hec

u. Urosus. cu
sane. sic ergo
sub ditione: r.
sic est c. tra. §. e. l.
muto. §. i. sol. ibi. §.
iudice. h. a testato
re. vt. J. in. l. i. si hec

v. Urosus. cu
sane. sic ergo
sub ditione: r.
sic est c. tra. §. e. l.
muto. §. i. sol. ibi. §.
iudice. h. a testato
re. vt. J. in. l. i. si hec

w. Urosus. cu
sane. sic ergo
sub ditione: r.
sic est c. tra. §. e. l.
muto. §. i. sol. ibi. §.
iudice. h. a testato
re. vt. J. in. l. i. si hec

x. Urosus. cu
sane. sic ergo
sub ditione: r.
sic est c. tra. §. e. l.
muto. §. i. sol. ibi. §.
iudice. h. a testato
re. vt. J. in. l. i. si hec

y. Urosus. cu
sane. sic ergo
sub ditione: r.
sic est c. tra. §. e. l.
muto. §. i. sol. ibi. §.
iudice. h. a testato
re. vt. J. in. l. i. si hec

z. Urosus. cu
sane. sic ergo
sub ditione: r.
sic est c. tra. §. e. l.
muto. §. i. sol. ibi. §.
iudice. h. a testato
re. vt. J. in. l. i. si hec

aa. Urosus. cu
sane. sic ergo
sub ditione: r.
sic est c. tra. §. e. l.
muto. §. i. sol. ibi. §.
iudice. h. a testato
re. vt. J. in. l. i. si hec

ab. Urosus. cu
sane. sic ergo
sub ditione: r.
sic est c. tra. §. e. l.
muto. §. i. sol. ibi. §.
iudice. h. a testato
re. vt. J. in. l. i. si hec

ac. Urosus. cu
sane. sic ergo
sub ditione: r.
sic est c. tra. §. e. l.
muto. §. i. sol. ibi. §.
iudice. h. a testato
re. vt. J. in. l. i. si hec

ante non est dubium quia iungitur curator: vt. j. de tuto. r cura. da. ad hys. l. ventri. §. i.

Curator. qz curatores vsq ad certā etate dari solent: hic aut quousqz finat necessitas. itē nō prestabit im pūberū auctoritatē in adēda hēditate qd faceret cura tor pubertis. itē tu tor. vt. j. de ap. l. cū in vna. r. c. de ad min. tu. l. cū qui dam. §. 3o.

Est etiam r adiutor. actor. c. Cōstituire. ergo supiorēz dat pctor: hunc pmit tit dari vel pntui. 3o. r facit insti. de cura. §. fi. r j. §. admi. tu. l. de cre to. r. c. de procu rato. l. neq. r de eo ibi no.

Arrogati. ad terā hāc l. cōcordat insti. q. mo. tu. fi. §. i. vsq ad finem ti. e. Redigatur. ex ingratitude: vel pro delicto in metallū datus. et fm hoc dic proxima pūbertati: vt j. de reg. iur. l. pu pillum.

Pupillus. r tunc dat curator bonis: vt. §. co. l. muto. §. fi.

Datus. a te statore: vt. j. n. i. l. tutor datus nō a iudice. vt. j. §. reg. iur. l. actus.

Suspectus. idē sise excusat. vt insti. qui. mo. tu. fi. §. fi.

Sed r si ad certā. puta vsq dū nauis ex assa vene rit. r sic est certa: §. incertū est an existat. si aut dicas om nino extitū tunc nō esset cōditio: vt. j. de noua. l. si pu pilli. §. i. r dic datus in testamento: non a iudice. vt insti. qui. mo. tu. fi. §. sed r si ad certam.

Ab hys. i. hostes receperat euz tanq legatum missus ad eos cū nō cēt. nō aut dicas recē ptū a vobis: qz si tā r dūisset ad qd daretur aliue.

Transfugerit. sed nunc transfuga desinit esse ci uis: vt. j. de capti. r possli. reuer. l. possi. l. i. m. §. filius. r §. de capti. di. l. amissione. §. i. ergo desinit esse tutor: vt in sti. qui. mo. tu. fi. §. sed r captis. r hic dicit tutor māer. sol. hys non. p dūous animo: sed sic fingeat vt videret statū hostium: nō transfuga est: qz facit p voluntatez populū ro mmi. r hic nō desinit esse ciuis: r sic tutor manet: sec⁹ est cum p dūois animo: vt. j. de cap. l. possi. l. i. m. §. trāsfu ge. alij referūt hunc versuz qz seruus nō efficit tutor ma

net: ad alios casus: nō ad transfugam. n. Quia seruus. nec ciuitatē perdit subaudi: alias nō esset sufficiens ratio. hug.

Dabit. aliter si cēt captus pater: vt. §. eo. l. muto. §. fi. §. qz dicit tutor alius. i. curator fm. p. sic. §. e. l. cū se mel. vel fm cū re fertur ad transfu gam tantū. tu die speciale fm 3o. vt habēt tutorē def tutor: vt no. §. eo. l. folet.

Tutela. Bar. Idem. qz tutor non sit ca prus ab hostib⁹: §. mis sus ad eos quasi legatus: aut etiam receptus ab hys: aut transfugerit: quia seruus nō efficit tutor manet: §. interim a p sidiibus alius tutor dabit.

Tutela est officium virile r non transit ad heredes. hoc dicit Bar. alius.

Tutela plerunqz viri le officium est. r scien dum est nullam tutelam here ditario iure ad alium transire sed ad liberos virilis sexus pfecte etatis descendunt legi time: cetera non descendunt.

Paulus. Am plura senatus con sulta scā sunt vt in lo cum furiosi r muti r surdi tu toris: alij tutores dentur.

Peratus. Amine tutores dari nō possunt: quia id mu nus est masculorum: nisi a pūncipe filiozum tutelam spe cialiter postulent.

De testamentaria tutela. Titulus. ij.

Testamentaria tutela. Titulus. ij.

Testamentaria tutela. Titulus. ij.

Testamentaria tutela. Titulus. ij.

Testamentaria tutela. Titulus. ij.

Testamentaria tutela. Titulus. ij.

Testamentaria tutela. Titulus. ij.

Testamentaria tutela. Titulus. ij.

Tutela plerunqz viri le officium est. r scien dum est nullam tutelam here ditario iure ad alium transire sed ad liberos virilis sexus pfecte etatis descendunt legi time: cetera non descendunt.

Paulus. Am plura senatus con sulta scā sunt vt in lo cum furiosi r muti r surdi tu toris: alij tutores dentur.

Peratus. Amine tutores dari nō possunt: quia id mu nus est masculorum: nisi a pūncipe filiozum tutelam spe cialiter postulent.

De testamentaria tutela. Titulus. ij.

Testamentaria tutela. Titulus. ij.

Testamentaria tutela. Titulus. ij.

Testamentaria tutela. Titulus. ij.

Testamentaria tutela. Titulus. ij.

Testamentaria tutela. Titulus. ij.

Testamentaria tutela. Titulus. ij.

Testamentaria tutela. Titulus. ij.

Testamentaria tutela. Titulus. ij.

Trāsfu ga desinit esse ciuis.

Tutela plerunqz viri le officium est. r scien dum est nullam tutelam here ditario iure ad alium transire sed ad liberos virilis sexus pfecte etatis descendunt legi time: cetera non descendunt.

Paulus. Am plura senatus con sulta scā sunt vt in lo cum furiosi r muti r surdi tu toris: alij tutores dentur.

Peratus. Amine tutores dari nō possunt: quia id mu nus est masculorum: nisi a pūncipe filiozum tutelam spe cialiter postulent.

De testamentaria tutela. Titulus. ij.

Testamentaria tutela. Titulus. ij.

Testamentaria tutela. Titulus. ij.

Testamentaria tutela. Titulus. ij.

Testamentaria tutela. Titulus. ij.

Testamentaria tutela. Titulus. ij.

Testamentaria tutela. Titulus. ij.

Testamentaria tutela. Titulus. ij.

Testamentaria tutela. Titulus. ij.

Dat no
hy filiof
in pote-
tate.

Ege. xij. tabu. parētib⁹. marib⁹. p. qđ patet qđ
subicit si modo rē. nā mulier nullū hz filiū in
ptate. vt in sti. de adop. s. femine. r. arg. i. ad ter-
tulia. l. pe. verū et mater qđqz dat filijs tutorē.
vt. i. e. l. pater. de naturali filio dic qđ pōt dari si modo is
confirmet. vt. C.

de pfr. tu. l. si. spu
no nullo mō cum
nec fili⁹ dicat. vt i
auf. qui. mo. na. ef
fi. sui. s. fi. col. vi.

Testō. v^l co
dicillis testō cōfir-
matus. vt. i. co. l. iij
c

Uel nepoti-
bus. s. posthumis
d

Uel ceteris li-
beris. s. posthumis
e

Ruptur. id
est eo casu quo ru-
ptū nō fuit testa-
mentū succedēdo
ex vell. vt cū here-
des instituunt vt
exheredant. vt. i.
eo. l. si hereditas.

Si. r. i. sti. de exhe-
red. lib. s. posthu-
morū. r. i. de lib. et
posthu. gallus. si
em rumpit testm
nulla eoz que ibi
relicta sunt valēt
iure veteri: secus
hodie. vt. C. de li-
be. pte. auf. ex cā.

In ptate. na-
tum vt differat a
pcedenti: vel hoc
determinat illud.

Filius. s. me-
dia psona.

Desierit. nō
dignitat: occasio-
ne. vt in auf. p. sti.
qđ de dig. s. illud.
col. v. r. i. sti. de tu-
tel. s. permiffum.

Si. de his qđ sunt
sui vel alie. iur. l.
nepotes.

Ec militem.
in ptate. scz
medie psona. r. fa-
cit. i. de testa. mili.
l. cū fili⁹. r. i. l. pr.

Testamēto.
cōfirmatis.
alioquin sec⁹ eet.

Demū testō datos accipe nos
oportet: qđ iure dati sunt.

Uel si non continebuntur. immo videtur qđ sic. vt
contra. So. vt in sti. eo. s. pe. no. et no. fm Ro. qđ talis dice-
di varietas non cadit in idiotam.

Parentes possunt dare tu-
tores in testamento liberis na-
tis et nascituris: qui i alterius
ptate recasuri non sunt. Bar.

Letus.
Ege duo-
decim tabu-
larū pmif-
sum est pa-
rētibus⁹ li-
beris suis

sive masculini/sive femini se-
xus (si modo in ptate sunt) tu-
tores testamēto dare. Itē sci-
re debem⁹ etiā posthumis fi-
liis/vel nepotib⁹: vel ceteris⁹
liberis licere parētib⁹ testō tu-
tores dare: qđ modo in ea cau-
sa sint: vt si eo viuo nati fuerit
in ptate eius futuri sint: neqz
testm ruptur⁹. **I**tem igno-
randū nō est eum qđ filiu in po-
testate r nepotē ex eo eque in
ptate habebit: si nepoti tuto-
rē dederit: ita recte dedisse vi-
deri si nepos post mortē eius
in patris sui potestate recasur-
us nō sit. qđ euenit si viuo te-
statoze filius⁹ in potestate ei⁹
esse desierit. **A**lpianus.

Nec militē liberis reca-
suris in potestate tuto-
rem dare posse: a diuis fratri-
bus rescriptum est.

Testamento videntur dati
qui sunt dati i codicillis testa-
mento pfirmatis. Bar. **I**dē.

Testamēto datos tuto-
res accipere debem⁹:
etiā eos qui codicillis testō cō-
firmatis⁹ scripti sunt: sed eos
demū testō datos accipe nos
oportet: qđ iure dati sunt.

ti. vt in sti. de codicillis. s. non tantū. Accursius.

Dati sunt. als nec proprie tutores dici possunt. vt
i. de verbo. signi. l. paulus. r. facit. i. de re iudi. l. iij. s. con-
demnatum. et. i. de fideicomis. l. iij. et de condi. et demon-
stra. l. hec conditio. et de secun. tabu. l. hī demum. argu.

Pater dat tutorē filio insti-
tuto vel exheredato mater in-
stituto tantū: r tunc cum inq-
sitione confirmabitur. Bar.

Modestinus.
Pater heredi instituto fi-
lio vel exheredato^m tu-
torem dare potest. mater autē
non nisi instituto filio: quasi^m i-
rem potius/ qđ in psonā tuto-
rem dare videatur. Sed inqri
in eum qui matris testamēto
datus est tutor: oportebit.

Tutor: datus a patre nō le-
gitimo confirmatur sine inq-
sitione: nisi noua causa superue-
nit. Barto.

Cum a patre datus qđuis
minus iure datus sit: tamē si-
ne inquisitione⁹ confirmetur:
nisi causa propter quā datus
videbatur in eo mutata sit: ve-
lut si ex amico inimicus/ vel
ex diuite pauperior: effect⁹ sit.

Appellatione filioz conti-
nentur posthumi filij non ne-
potes: sed a pellatione libe-
rorum etiam nepotes continē-
tur. appellatione vero posse-
rorū omnes descendentes con-
tinentur. Barto.

Alpianus.
Si quis filiabus suis vt
posthume⁹ videtur dedisse: qz
filie appellatione etiā posthu-
ma continentur. **I**dem.

Quod si nepotes sint: an
appellatione filiozum
et ipsis tutores dati sint vi-
dendum est: r magis est vt ip-
sis quoqz dati videantur: si
modo liberos dixit. ceterum

Si quis. post-
hume. nomi-
ne filij mares r fe-
mine: nati r nasci-
turi cōtinent. sed
ecōtra nomine fi-
lie non continen-
tur mares. vt. i. e.
l. si qđ. r de leg. ij.
l. si ita. r ibi no. et
etiā capti ab hosti-
bus. vt. i. e. l. si qđ.
s. i.

Cōtinet. als
in legat: nisi i aliq-
pte testamēti me-
mō si non continebuntur. immo videtur qđ sic. vt
contra. So. vt in sti. eo. s. pe. no. et no. fm Ro. qđ talis dice-
di varietas non cadit in idiotam.

Pater. exhe-
redato. sic r
pupillariter sub-
stituere. vt i. sti.
de pupil. substi. s.
non solum. quan-
doqz tamē potest
quis filio suo sube-
stituere et non tu-
torem dare. vt. i.
de testa. mili. cum
filius. pug.

Quasi. bene
dicit quasi: qđ pso-
ne pncipaliter se-
cundario reb⁹ da-
ri dicitur. vt in sti.
qui dari tu. pos. s.
certe. et in sti. de
excu. tu. s. datus.
sed videtur qđ etiā
tunc non potest.
vt. i. de lega. ij. l. pe-
to. s. mat. que est
contra. Solu. non
tenet vt ibi: nisi cō-
firmetur vt hic. et
no. C. eo. l. iij. r fa-
cit. i. i. i. l. i. r. ij.
et. iij.

Inquisitio-
ne diligenti. h.
p

Pauperior.
sic. i. i. i. l. vj. r. l.
penul.

Si qđ. post-
hume. nomi-
ne filij mares r fe-
mine: nati r nasci-
turi cōtinent. sed
ecōtra nomine fi-
lie non continen-
tur mares. vt. i. e.
l. si qđ. r de leg. ij.
l. si ita. r ibi no. et
etiā capti ab hosti-
bus. vt. i. e. l. si qđ.
s. i.

Cōtinet. als
in legat: nisi i aliq-
pte testamēti me-
mō si non continebuntur. immo videtur qđ sic. vt
contra. So. vt in sti. eo. s. pe. no. et no. fm Ro. qđ talis dice-
di varietas non cadit in idiotam.

Si quis. post-
hume. nomi-
ne filij mares r fe-
mine: nati r nasci-
turi cōtinent. sed
ecōtra nomine fi-
lie non continen-
tur mares. vt. i. e.
l. si qđ. r de leg. ij.
l. si ita. r ibi no. et
etiā capti ab hosti-
bus. vt. i. e. l. si qđ.
s. i.

Cōtinet. als
in legat: nisi i aliq-
pte testamēti me-
mō si non continebuntur. immo videtur qđ sic. vt
contra. So. vt in sti. eo. s. pe. no. et no. fm Ro. qđ talis dice-
di varietas non cadit in idiotam.

Si quis. post-
hume. nomi-
ne filij mares r fe-
mine: nati r nasci-
turi cōtinent. sed
ecōtra nomine fi-
lie non continen-
tur mares. vt. i. e.
l. si qđ. r de leg. ij.
l. si ita. r ibi no. et
etiā capti ab hosti-
bus. vt. i. e. l. si qđ.
s. i.

Cōtinet. als
in legat: nisi i aliq-
pte testamēti me-
mō si non continebuntur. immo videtur qđ sic. vt
contra. So. vt in sti. eo. s. pe. no. et no. fm Ro. qđ talis dice-
di varietas non cadit in idiotam.

Si quis. post-
hume. nomi-
ne filij mares r fe-
mine: nati r nasci-
turi cōtinent. sed
ecōtra nomine fi-
lie non continen-
tur mares. vt. i. e.
l. si qđ. r de leg. ij.
l. si ita. r ibi no. et
etiā capti ab hosti-
bus. vt. i. e. l. si qđ.
s. i.

Cōtinet. als
in legat: nisi i aliq-
pte testamēti me-
mō si non continebuntur. immo videtur qđ sic. vt
contra. So. vt in sti. eo. s. pe. no. et no. fm Ro. qđ talis dice-
di varietas non cadit in idiotam.

Si quis. post-
hume. nomi-
ne filij mares r fe-
mine: nati r nasci-
turi cōtinent. sed
ecōtra nomine fi-
lie non continen-
tur mares. vt. i. e.
l. si qđ. r de leg. ij.
l. si ita. r ibi no. et
etiā capti ab hosti-
bus. vt. i. e. l. si qđ.
s. i.

Cōtinet. als
in legat: nisi i aliq-
pte testamēti me-
mō si non continebuntur. immo videtur qđ sic. vt
contra. So. vt in sti. eo. s. pe. no. et no. fm Ro. qđ talis dice-
di varietas non cadit in idiotam.

Filij ap-
pellatio-
ne femi-
ne r na-
ti et na-
scituri.

vt. i. de confirmat. tu. l. ij. r idem in libertatibus drectis
licet secus sit in fideicomis. vt. i. de manu. testa. l. liber-
tates. et sic de hereditate dicitur in sti. de codicil. s. codi-
cillis. et est ratio. i. de heredi. in sti. l. asse. vel potest dici
aliud esse hodie quasi semper videantur esse confirma-

Ceteri. s. nepotes & alij nascituri nō nati: ne sit cōtra. j. de verbo. sig. l. nomen filiarum.

Autores. proficiunt. vt cetera que relinquunt. l. p. Atq. id est postq. l. & fact. j. eo. l. si nemo.

Tutor datus. testamentis. als secus: vt. s. titu. l. i. m. u. ro. s. i.

Uel codicillis. testō p̄firmatō: vt in s. de codicillis. s. i. vel for se aliud in hereditate cū tractat de ademptione.

Certuz tps. transigit ad tēpus in p̄tate tutoris s; nō in p̄tate patris: vt. s. de ad op. l. questio. sed alia est potestas vnus q̄ alterius nā multis modis dicit: vt. j. de s. bo. sig. l. potestatis.

Et sub cōditiōne. dicit testō: vt in s. qui. mo. tute. si. s. s; si ad certā.

Leuissima. hoc in libertate.

Nouissima. hoc fit in legato: vt. j. de condi. & de mon. l. qd traditū. & l. seq. & dicit ibi k. Spectanda est. s. i. si here ditas. s. i. & hoc in si puma deroget alij: vt. j. de lega. l. si michi & ubi. s. interdū. & de leg. iij. l. si q̄s. in pun. l; sit arg. & tra. j. de codicil. l. diu. s. l; & fact. C. de pac. l. pacta nouissima.

In tutois datione vtrū leuissima cōditio an nouissima vt in legato spectāda est: vt puta ita tū cū poterit tutor esto. titius si nauis ex asia uenerit tutor esto: & iulian⁹ lib. xx. dige. recte scripsit nouissimā scripturā esse spectandā.

Nō valēt disposita in testō nisi ad ea q̄ hēditas: s. alre p̄ vnū

manu. testa. l. testamēto. & l. si legato. & j. ad trecl. l. ita. s. ij. & si quis testa. lib. esse. l. i. s. ante aditā. & j. de cōtra. tabu. l. illud. in prin. & j. l. pri. in pun.

I hereditas. posse dari. a iudice: & sic datina hic s; cedit testamentaria: cū testamētaria soleat oēs p̄cedere: vt. j. co. l. si quis sub p̄ditiōne dicā. & facit in s. de adm. tu. s. item si pure.

Tutor dat⁹. sit. vnus idemq. si p̄mo pure: post ea sub conditione vel ecōtra: vt. s. e. l. tutor. s. si. vel die vnus atq; alius. sed in vltima scriptura prior sit reprobatus: alioq̄n vterq; cōtutor: vt. C. co. l. ij. licet secus sit in datione procuratoruz: vt s. de p. cu. l. si quis cum. s. si.

Successisse. id est in locuz sui patris deuenisse v̄ncipiat eē su⁹.

Buo. vt institutu. de exhere. li ber. s. posthumorum. vel die viuo auo. s; tempore mort; hū: s; post mortē ipsius au.

Cōfirmatū sit. videt hoc stare nō posse. nam aut hic filius & nepos ex eo fuit institutus. vel alter tantū. si vterq; male videt poni. cū est cōfirmatū & c. cū statim teneat qd hic dicit. in si. Idē est. & c. nō videtur idem repetere cū dicit idem est & c. si aut alt; tū: aut filius tū: & tūc ne

Successisse. id est in locuz sui patris deuenisse v̄ncipiat eē su⁹.

Buo. vt institutu. de exhere. li ber. s. posthumorum. vel die viuo auo. s; tempore mort; hū: s; post mortē ipsius au.

Cōfirmatū sit. videt hoc stare nō posse. nam aut hic filius & nepos ex eo fuit institutus. vel alter tantū. si vterq; male videt poni. cū est cōfirmatū & c. cū statim teneat qd hic dicit. in si. Idē est. & c. nō videtur idem repetere cū dicit idem est & c. si aut alt; tū: aut filius tū: & tūc ne

pos siue sit exheredatus siue nō: mortuo filio & viuo testatore deficiat testamentū: cū nullus inueniatur in eo heres qui adire possit: ergo & tutela deficiat: vt. s. co. l. si nemo. aut nepos tū: & tunc aut filius fuit exheredat⁹: aut nō. si exheredatus statim valuisse datio tutoris: & male diceret nepotē ex eo successisse & cōfirmatuz testamentum. si fuit p̄centus: ergo ab initio nulluz fuit testamētum: nec cōfirmatur licet filius deccat viuo auo: vt institutu. de exhereda. liber. in pun. l; secus sit in posthumop̄cento: vt. j. de in iusto testa. l. p̄sthumus. si s; ōnciter ergo nō valet testamentū: cū nec alius fuerit institut⁹: &

si filios nō continebunt. alter cū filij: aliter nepotes appellant. plane si posthumus dedit tā filij posthumis: q̄ ceteri liberi p̄tinebuntur.

Heres tutele cedit ab adita hereditate: & imediate illa potestas transit a testatore in tutorem. h. d. Bar. Paulus. Autores nō ab herede: s; a testatore p̄tinus p̄ficiscunt⁹: & simul atq; aliqs heres extiterit. nā & ipse heres tutor dari pōt: & post mortem heredis tutor recte dari pōt.

Anūquodq; p id quod ligat p̄ vnū dissoluit. U lpla. Tutor datus: & vetari tutor esse pōt vel testō v l codicillis. s; & si sub p̄ditiōne fuerit tutor datus deficiente p̄ditiōne tutor nō erit. Tutorē aut in testō & a certo tempore dare: & vsq; ad certū tempus: licet: & sub p̄ditiōe: & vsq; ad p̄ditiōnem.

In tutele datione attendit etia nouissima scriptura. bar. In tutois datione vtrū leuissima cōditio an nouissima vt in legato spectāda est: vt puta ita tū cū poterit tutor esto. titius si nauis ex asia uenerit tutor esto: & iulian⁹ lib. xx. dige. recte scripsit nouissimā scripturā esse spectandā.

Nō valēt disposita in testō nisi ad ea q̄ hēditas: s. alre p̄ vnū

Tēpus hēditat; adire in tutoub; p̄siderat. j. eo. si nemo. s. si. Itē nō. hic inspiciēdū tps adite hēditat; an qd possit esse tutor: sic regula catoniana nō p̄tinet ad tutois dationē: sicut nec ad legata vel hereditates: quoz dies cedit ab adita hereditate: vt. j. de reg. ca. ro. l. ante p. sed quid si solus pupillus est institutus cui est tutor datus. videt p̄plexio siue insolubilis: sed pōt dici q̄ auctoritate iudicis adeat. arg. C. de iure delibe. l. si in fanti. in si. vel dic q̄ dat if curato ad hereditatē adueniam: vt. C. de adm. tut. l. cū quedā. vel dabit sibi alius tutor vt habes expresse statim. l. p̄ori. vbi ponit hic casus. & facit ad. l. istā. j. de bo. libe. l. ij. s; si patronus & j. de

male omnia ponere ut que dicuntur in littera. Ad hoc enim. quod filius fuit institutus: et nepos ei substitutus. et quod dicitur per institutum sub. ex. l. velleia. f. non quod ab initio nullum fuit. sed quod nisi esset legis velleie postulatum observatum ruptum esset. unde de hoc confirmatum. i. non ruptum. vel de hoc confirmatum. i. conseruatum. azo. item

et traria hec videtur regie catione. ut. f. de reg. cato. l. i. sed non est quod regula cato. non pertinet ad nouas leges: ut. f. de regu. cato. l. ii. lex autem velleia noua est: ut. f. de lib. et post. hu. l. gallus. f. si eius qui filius habebat.

Uel nominatum. debebat autem marces notari ex hereditate: femine poterat inter ceteros: ut in l. de ex here. lib. f. i. si hodie nulla est differentia ut in l. de ex here. libe. f. nosstra. fm. azo. et dicat idem si non pro oia idez. nam si fuit nepos institutus vel cum filio: vel filius exheredatus: non confirmatur: sed statim valet mortuo postea auo. itez si fuit exheredatus uterque et extraneus institutus mortuo postea ano statim valet tutela: ut. f. eo. l. si pater. si autem filius tantum fuit exheredatus tunc testam. aui nullum est si premoiat filius auo: ut. f. dixi. et facit. f. c. l. i. et. f. de libe. et post. hu. l. filius a patre. et. l. si quis. sed arg. contra. f. de regu. iur. l. penul.

Cepent. dic. ut. f. si. ii. l. i. furiosus no. et facit in l. eo. f. si furiosus. et. f. de iudi. l. cum furiosus.

Si liber erit. sub eadem conditione potest heres institui: ut. f. de codi. insti. l. seruus alienus. Item quod dicitur dari: dicat a testatore: a iudice autem non: nec pure: nec cum libertate: ut. f. C. qui tu. da. pos. l. in serui.

Cum liber erit. ergo tenet. sed contra in l. eo. f. seruus. vbi dicit non valere. so. non valet ut statim administrat: ut ibi: sed cum liber erit sic ut hic dicit.

Scriptis. q. d. nichil. et hoc quantum ad ipsam libertatem et tutelam finaliter. sed tamen in suo seruo directus si fuerit factus. signotans fideicommissum in alieno semper fideicommissum. ut. C. de fideicommissis. lib. l. et si non ascripta. et in l. eo. f. seruus. et facit. C. eo. l. si pupillorum.

vbi nepos vel heres instituitur: ut notatum exheredatur sit.

Inhabilis datus tutor: intelligitur datus cum fuerit habilis.

Si furiosus testator datur: siquidem cum furere desierit tunc esse recte datum pculus existimat. quod si datus sit pure negat pculus valere dationem. sed est verius quod et proponitur aut recte videri datum: et tunc fore tutorem cum sapere ceperit.

Seruus alienus potest dari tutor sub conditione libertatis: et si simpliciter datur in dubio videtur ei data fideicommissaria libertas. Bar.

Seruus alienus datus tutor potest: si liber erit tutor esto: quoniam si pure datus sit videtur inesse hec conditio cum liber erit. potest autem quod extraneo seruo defendere ex hac causa sibi fideicommissaria libertatem. quod enim interest suum seruus: an alienum tutorem scripserit: cum pupilli fauore publice utilitatis gratia assumpta libertas sit in persona eius qui tutor scripserit. potest igitur et huic fideicommissaria libertas defendi: si voluntas apertissime non refragetur.

Spes testamentaria facit

Si quis dandus est. ut in l. de attul. tu. f. i.

Abbeat. i. habere potest. sic. f. de sta. lib. l. labeo. h. **Abicit.** i. iudex cum remouet vel excusat. sic. f. de leg. tu. l. tutela. f. queri. et facit. f. si duo. et. l. intestato. et. f. eo. l. idem fiet. Accursius.

Quia hic fenatus. f. in omni natu: ut. f. si. n. l. cum plura. et dicitur quod postea locum est testamentarie cessat legitima. **In ciuitate esse. no. equiparatur mori ciuili naturali. ite no. quod habenti tutorem dat tutor. sic. f. de excusa. tuto. l. propter. f. i. et no. si. tu. l. i. l. solet. ite no. quod testamentaria si est excludit legitima et datur. sed si ea non est legitima excludit dationem. tertio succedit datus deficiente legitima. sed quod si fuit testamentarius et desijt. Rñ. refert an remaneant reliqui: ut quod excusatus est vel remouus: tunc datur. an non: ut quod est mortuus naturaliter vel ciuilitate: et tunc aut alius alius testamentarius remanet. et datur datus: aut non: et tunc legitimus ut hac. l. Item quid si fuit legitimus et desijt. Rñ. sequens legitimus**

Si quis sub conditione vel ex die tutorem dedit medio tpe alius tutor datus est: quod si legitimum tutorem pupillus habeat. sciendum est enim quod datus testamentaria sperat tutela legitimam cessare. et si semel ad testamentarium deuoluta sit tutela: deinde excusatus sit tutor testamentarius: adhuc dicitur in locum excusati datus: non ad legitimum tutorem redire tutelam. Item dicitur et si fuerit remouus. nam et idcirco abiicitur ut alius def. quod si tutor testator datus decesserit: ad legitimum tutelam redit: quod hic fenatus. cessat. plane si duo pluresque fuerint tutores testamentarii in locum eius qui cessit vel in ciuitate esse desijt poterit dari alius. ceterum si nullus supsit: vel in ciuitate sit: legitima tutela succedit.

erit quocumque modo desinat primus. ut. f. de legiti. tut. l. tutela. f. fina. et. l. seq. nam et datus iam datus reijcitur superueniente legitimo: qui prius non erat: ut. f. de tu. et. ra. dista. l. si tutor. f. i. multo magis impeditur dari dum est legitimus. Item quid si datus desijt. Rñ. venit ad legitimum si est. vel ad alium datum. ut arg. dicte. l. si tutor. f. i. sed quid si mater desijt que tutrix fuit. Rñ. siue testamentaria: siue legitima: siue dationem dicas habes responsionem ex premissis. sed qualis sit no. C. quando mortui. officia. fun. aut. matri. sed hodie videtur quod ipsa poterit petere quem vult si secundo nubat: ut in aut. de nupt. f. si aut tutelam col. f. et. C. ad tertul. l. omnem. et. C. qui pe. tut. l. matri. et facit. f. de adm. tu. l. lucius. f. pe.

Dari alius. ut enim heredibus hereditas non defertur ex testamento et ab intestato: ita testamentaria et legitima non se compatiuntur: sed testamentarius cum datus sic ut hic.

Tutorum non potest. quatum ad hoc vt ita sit tu-
tor: vt. s. n. l. qui habet. s. fi. 330. r. hug. s. lex. j. pri. dicit
ptra. r. in. l. qui hz. est alius casus. item qd dicit causarius
est contra. C. de in lit. dan. tu. l. ad litem. solu. ibi tutor. l.
curator de quo co
stat: vt. j. de tut. r
curato. da. ab his
l. 79.

Quod deditur. sic. s. de vfu
r. ha. l. plenum. s.
i. r. j. de lib. r. post-
hu. l. cu quidam.
Uta pnone.
no rei. vt in-
bitu. eo. s. certe. s. j.
cōtra inli. de ex-
cusa. tu. s. datus.
r. j. de admi. tuto.
l. cu plures. s. cuz
tutor. fol. ibi secul-
dario. pūcipali-
ter nō vt hic. in cu-
ratore e contra: vt
C. de nup. l. in co-
pulanis.

Si testamen-
to rei africa-
ne. hic datur cui-
dam vniuersitati:
er sic non obstant
ll. pcedentes.

Si quis filijs
sec. si duxit
seculiabus: qz fe-
mininum non co-
cipit masculinuz:
vt. j. de lega. ij. l. si
ita scriptum.

Tam filijs
nat: r. nascaturis:
vt. s. e. l. si quis. s. j.
si posthumis dicit
rit nō cōtinentur
iam nati: vt. j. de
verbo. sig. l. nomē
filiarum.

Cōtinentur
sicut fratrum app-
pel. continetur so-
ror. vt. s. de pac. l.
tres fratres. 330.
r. facit. j. de verbo.
signi. l. si quis mi-
chi. r. l. filij appel-
h.

Si quis fi-
lio. nō expresse p-
pūo noie. 330.
l. omnibus.
sic. j. de verbo. sig.
l. suis ait. r. j. de
leg. i. l. qui. filijab
-s. si quis. r. de leg. ij. l. si plures. r. de leg. ij. l. ita legetur.

Tutor non potest dari certe
rei sed pnone vel vniuersitati.
hoc dicit cum duabus. ll. se-
quen. Bar. I dem.

Tutorum rex vel causaz
testamento tutor dari
non potest: nec deductis re-
bus. Pomponius.

Si datus fuerit: tota
datio nichil valebit.
Marcianus.

Uta persone nō rei vel
cause dat. Ulpia.

Si tñ tutor detur testō
rei africane vel rei si-
riace vt dicitur datio est. hoc enim
ture vt dicitur.

Indefinita in singulari vel
etiā in plurali plata in tutelis
equipollet vniuersali: non ta-
men cōprehēdit eos de qbus
cōstat testatorum nō sensisse.
hoc dicit Bar. I dem.

Si quis ita dixerit filijs
meis tutor e do: in ea cō-
ditiōne est vt tā filijs qz filia-
bus dedisse videat. filioz entz
appellatione r filie cōtinentz.

Si quis filio tutorem de-
derit r plures filios hēat an
oibus filijs dedisse videat: et
de hoc pomponius dubitat. ma-
gis est aut vt oibus dedisset
deat. Si qs liberis tutores
dederit vel filijs: r hēat quos-
dā apud hostes: etiā ipsis de-
dusse videbit: si nō aliud aper-
te pbetur testatores sensisse.

Si quis cū ignoraret se ti-
cū filiaz habere filijs tutores
dederit: vtrū his solis dedisse
videat quos in ptāte scit: an ei
quoqz quē ignorauerit se ha-
bere: r magis est vt huic dedif-
se nō videat: lz nomē filiozum
admittat r ipm: sed qz de ipso
nō sensisset: dicendū est cessa-

in pin. r. j. ad trebel. l. si. sed ptra. j. de libe. r posthu. l. noc
minatim. sed nō ob. qz exheredatiōes odiose sunt vt eo. Exhere-
ditu. l. cum quidam. p. Item facit in aut. vt li. ma. r auie datices
-s. ad hoc. col. viii. odiose

Uidebit. si redeant. r hoc ppterius possūmintz: vt sunt.
ar. s. de adop. l. si
pater. circa pūns
cipium.
l. Credebat. fa-
cit ad. s. j. de his
que l. ref. de l. l.
-s. r. ideo. r. s. de
contrahē. empti.
l. fundi. r. de trans-
actio. l. cum aqua-
liana. r. j. de li-
ber. r. posthu. l. ti-
tius. in pun. r. C.
de testa. mili. l. qz
cut r. l. si cum. r. j.
de suppl. lega. l.
labeo.
m. Nascatū: r
videbat contra qz
mentionē posthu-
mōis facta nō cō-
tinetur iam nat:
vt. j. de verbo. sig.
l. nomen filiaruz.
r. facit. j. de libe. r
posthu. l. commo-
dissime. r. C. de
posthu. heredi. l.
finali.

Testamentary nō cogunt a
iudice satisfdare: sed qnqz pnt
offerre vt solt admistrēt ad qd
admittant nisi alij etiā offerat
idonee vel iudici cognoscenti
alio videat: qz si plures simul
offerunt idoneior eligitur. hoc
dicit Bar. I dem.

Testamēto datus tuto-
res nō esse cogēdos sa-
tisfdare rē saluā fore: certo cer-
tius est. Sed nichilomin⁹ cū
qs offert satisfdationē vt solus
administrēt audiendus est: vt
edicto cauet. s. j. recte pto: et
ceteris detulit hāc pditiōne si
r ipsi velint satisfdare: naz r si
ipsi parati sunt satisfdare: non
debēt excludi alteri oblatiōe:
s. j. impleta videlz ab oibus sa-
tisfdatiōe oēs gerēt: vt q cōten-
tus est magis satis accipe qz
gerere secur⁹ esset. Nō oi-
no aut is qui satisfdat pferen-
dus est. qd em si suspecta pfo-
na sit: vel turpis cui tutela cō-
mitti nec cū satisfdatōe debe-
at. vel qd si iam multa flagi-
tia in tutela admistr: nōne ma-
gis repelli r reijcia tutela: qz
solus administrare debeat?

Nec satis nō dātes teme-
re repellunt. qz plerūqz bene-
pbati r idonei atqz honesti tu-
tores etiā si satis nō dent non
debēt reijci. qmimo nec tubē-
di sunt satisfdare. Duplex igit
cāe cognitio est: vna ex psona

s. de arbi. l. celsus. hugo.

ar. s. de adop. l. si
pater. circa pūns
cipium.

l. Credebat. fa-
cit ad. s. j. de his
que l. ref. de l. l.
-s. r. ideo. r. s. de
contrahē. empti.
l. fundi. r. de trans-
actio. l. cum aqua-
liana. r. j. de li-
ber. r. posthu. l. ti-
tius. in pun. r. C.
de testa. mili. l. qz
cut r. l. si cum. r. j.
de suppl. lega. l.
labeo.

m. Nascatū: r
videbat contra qz
mentionē posthu-
mōis facta nō cō-
tinetur iam nat:
vt. j. de verbo. sig.
l. nomen filiaruz.
r. facit. j. de libe. r
posthu. l. commo-
dissime. r. C. de
posthu. heredi. l.
finali.

Testamento.
certius est.
vt. C. de tu. vel cu-
ra. qui satis non
de. l. perul. r. isti.
de satisfda. tut. s. i.
r. de episco. audi.
l. de creatiōibus.
hugo.

Cauetur. s. j.
hec facultas ob-
latiōis satisfdan-
di nō est in patro-
nis ne spes succes-
sionis diminua-
tur: vt. j. de legit.
tu. l. legitimoz. s.
penulti.

Debeat. vt
r. j. de suspes. tut.
l. suspensus. r. l.
quia.

Admissit. sic
j. de suspes. tu. l.
ij. s. finantem. et
de re milita. l. non
omnes. s. a bar-
batus.

Duplex. sic

Estimationis. i. fame. sic. j. de var. r. exor. co. l. pe.

Uod si plures. i. doneior. sic. j. de lega. l. l. hmoi. s. fi. r. de accu. l. si plures. r. de l. ho. ex. l. iij. s. hoc iterdi etu. r. C. coia de leg. l. si in pn. r. j. de colla. do. l. si. sic. j. de d. infec. l. in rescie. do. sed arg. j. de iudi. l. in trib. r. de v. usufru. l. eq. simu.

in pn. r. l. quoties r. j. de admini. tu. l. iij. in fi.

S nemo. no est audiend. arg. j. C. co. dunt. l. iij. in fi.

Hoc edictu. cuius verba non habemus.

De satisfactioe. i. no exigenda. vt. r. s. l. testamento. i. rñ.

Hoc edictu. na et hi non satisfactio: qz idonei sut electi. vt in fi. s. satisfactio. tu. s. i. s. l. g. legitimi et danti sine inquisitione satisfactio.

Clausule. eiusdem edicti vel alteri. r. facit ad s. j. de leg. tur. l. iij. r. iij. et. vt. r. j. de admini. tuto. l. iij. s. penul.

Negocioru. vtilis: vt. j. de tu. r. ra. dist. l. pe. et de eo q. ptu. neg. gef. l. i. s. si q. r. de nego. gef. l. neq. s. l. hac. r. l. cu. pater.

Eadē actioe. nego. gef. et vtili. hug.

Veniet. sic. j. de reb. dubijs. l. quedā. r. s. si cer. peta. l. proinde.

Tutor. testamento. etiā subaudi. et no. q. cert. dz esse tutor vt. l. h. de leg. s. tutor. r. j. e. l. duo. et certus ille cui dat vt. j. e. l. tutor. Itē cert. pcurator. vt. s. de pcura. l. dūmodo. et cert. q. instituit heres: vt. j. d. he redi. l. i. in tps. s. quoties. r. ille cui legat: vt. l. i. de leg. s. incert. nec ob. j. de reb. du. l. quidā. qz ibi bñ cert. itelli gā legatari. itē non ob. C. s. epif. r. de. l. id. q. r. l. nulli. r. l. si q. ad declinādā. qz spālia ibi fauore pcurator. r. captiuorum. m. C. Cōsul. sit. possunt tñ se excusare. vt. l. i.

eius qui obtulerit satisfactio nem quis r qualis est. alia putoz qualis sunt: nō forte eius estimationis vel honestatis sunt: vt nō debeāt hanc contumeliam satisfactiois subire.

Uod si plu. Alistra. res satisfacere pati sunt: tūc idoneior. b. preferendus erit: vt r. tutorū psona inter se r. fideiussorum comparentur.

Extraneus volēs satisfacere non repellit tutores ab administratione. Bar. Ulpianus.

S nemo tutore puocet ad satisfactioe: sed exi stat quidā q. tuto: nō est: desideretqz vt aut satisfident tutores: aut si nō satisfident parato sibi satisfacere cōmittant tutela: non est audiendus. neqz em aut extero cōmittenda est tutela: aut testō dati tutores cōtra ius satisfactioi subijciendū sūt.

Hoc edictu. de satisfactioe ad tutores testamentari: os ptinet: sed et si ex inquisitione dati sint tutores: marcell. ait r. ad hos ptinere hoc edictu. et in oratioe etiā dnoz fratru significari: ideo qz r. illi clausule sūt subiecti: vt si cui maior pars tutorū decernat is gerat quē maior pars eligat: quibz verba edicti ad testamentarios pertineant.

De eo qd quis gerit atēqz nalcas posthumus teneat actio ne nego. gef. si vero post eum natum gerat in actione tutelae deuoluitur. Barto.

Testamento autem datus

de excusa. tu. s. et q. p. t. at iudex nō posset dare nisi sibi subiectum. vt no. s. de r. t. l. etiam.

Estimatio. als incipit siddē. r. aka restamēto.

Factio ē. passiuē hntelligas. i. q. capere pnt ex testō. alioqn p. vt. l. i. q. da. tuto. pof. in pn. vbi filius. p. test esse tutor: non tñ pōt testari actiue. sed q. tpe erit hō attendendū an obseruabit qd in hereditate. vel et qd in legato dicimus attendendū: vt in l. i. de here. qua. r. dis. s. in cñcis. vt tps adue hereditatis tñ. qd mag. videf. vt. s. eo. l. si nō. r. C. de caduc. tol. l. i. s. in nouissimo. r. arg. et qd dicit de here. r. leg. r. cōditioib. vt. j. de regu. cato. l. catoniana.

Ato: in certus dari nō pōt testō. Quemlibet possunt tutores dare: siue is p. to: siue cōsul sit. qz lex. xij. tabu. id confirmat. I dem.

Testamento tutores hi dari possunt: cū qd. testamētū factio. est.

Qui relinquit tutore seruū quē putabat liberū nō videt libertatē et dare. Bar. I dem.

S qd tutore dederit filio suo seruū quē putabat liberū esse. cū eēt seruū: is neqz tutor erit neqz liber.

Incertitudo circa psonas quibus datur tutor videtur datio nē. Itē datio certa pōt pferri in volūtate et cui datur. Bar.

Africanus. Ato: ita recte non datur: illi aut illi filijs meis vtri eorum. vobis ticius tutor esto. quid enim dicemus si ticius constituere nolit vtri ex filijs tutor esse velit. ita autez recte tutor dabitur ticius si vollet illi filio meo. tutor esto.

I abolenus.

Filio meo. r. sic ob. filijs videf. de d. i. s. in singula r. nūero fuit locut. vt. s. e. l. si q. s. i. r. j. de s. b. s. g. l. seruus ait. s. certe bñ hoc admitto. s. l. ista nō facit istā vt. s. an valet tutotio datio facta sub hac cōditione si vollet. vel sub illa vter eoz vollet. azo. r. pmo. ppter icertitudinē psona cui dat nō valet. in scōo est certa: ideo valet. at in

de excusa. tu. s. et q. p. t. at iudex nō posset dare nisi sibi subiectum. vt no. s. de r. t. l. etiam. Estimatio. als incipit siddē. r. aka restamēto. Factio ē. passiuē hntelligas. i. q. capere pnt ex testō. alioqn p. vt. l. i. q. da. tuto. pof. in pn. vbi filius. p. test esse tutor: non tñ pōt testari actiue. sed q. tpe erit hō attendendū an obseruabit qd in hereditate. vel et qd in legato dicimus attendendū: vt in l. i. de here. qua. r. dis. s. in cñcis. vt tps adue hereditatis tñ. qd mag. videf. vt. s. eo. l. si nō. r. C. de caduc. tol. l. i. s. in nouissimo. r. arg. et qd dicit de here. r. leg. r. cōditioib. vt. j. de regu. cato. l. catoniana. S quis. seruū. etiā sūt. ad qd est. j. de pef. mili. neq. s. si seruū. q. Liberū esse. secus si sciret: qz tunc vel directā si eēt sūt: vel fideicō missariam si esset alien. haberet libertatē. vt. s. e. l. si hereditas. in fi. et l. i. e. s. i. r. facit. j. de fideicō. lib. l. generaliter. s. si q. tutorem. Tutor. vtri eo rñ. videbat j. qz non posuit in sua pte sed cui. ad qd. s. si. l. qui hz. s. si pupill. s. incertitudo hoc hō facit: vt r. no. s. e. l. tutor incertus. et facit. j. de noua. l. si stichu. s. si decē. r. de stip. ser. l. sed r. si ita stipulet. et s. le. q. l. vñ. s. rogo. s. ar. j. de noua. l. si. in fi.

legato dicitur. de lega. l. i. senatus. §. legatum. r. l. si sic. in stipione dic. vt. j. de ac. r. obli. l. sub hac. r. de x. b. ob. l. cete finis. §. si. et dic. q. dictio si facti hic conditione: quando op (non. vt. j. de condi. insti. l. verba.

Splures. secus si vn. vt. C. de in lit. da. tu. l. i. r. j. de tu. r. ra. dist. l. si tutor. §. si testa meto. in fi. §. r. in sti. de aut. tu. §. si. r. §. de tutel. l. qui hz. §. si pupillus.

Dobus. vel diuersi fuerint testatores et sic plana: vel vn. sed filij habebant bona materna vt alia separata. nec em. exigo q. bona ei. p. diuiferit: cu. etiam exhere dat. pot. dare tutores. vt. l. i. pr. §. si. c. Alterius. for. te liberti: cum iste sit ingenu. vt. C. de excusa. tu. l. excusati. vel etiam ppter numeru. tu telaru. fm. primu. casum. et etia. fm. aliu. vt. C. d. libe. cau. l. si multis.

Desepate. alio quin vna tutela intelligeret non duo. vt. j. de excusa. tu. l. tria. r. isti de excu. tuto. §. ite. tria. sed qd. tunc forte erit: vt dicitur. C. qui nu. tu. l. fina. in fine.

Iure nro. ma. dat. §. consilio ei. gen. recte man dat. vt. j. de admi. tuto. l. quida. dece des. §. papinian. r. repete hic quod no. §. de tu. l. fi. et C. qn. nu. tu. offi. fm. l. i. r. aut. ma. tri. r. §. de nego. gest. qui aliena. §. q. item videtur j. ad tertul. l. i. §. si. ma. l. i. quid. tn. si pater. r. §. dic. vt. ibi.

F Sequetur. vt. j. de reb. eo. l. quauis. g. Honoris. honorarius dicitur: q. honor est ei cui dat. si alicuius dignitatis sit qui datur. alij: quia a pretore dat quod non placet. vt no. j. de solu. l. quod si forte. §. l. h. Que pater. hoc ipso q. eu. pposuit alijs. §. ita si alios voluit gerere sine isto. vt. j. de admi. tuto. l. iij. §. l. que e. contra. vel dic. vt. ibi.

I fuerit aut. q. si succubat in qrela pupillus: erit tu tor. testam. r. si obtineat erit datus: q. cu. r. ipse testifi

per querela: et cetera que ibi sunt r. i. p. n. t. u. r. vt. legata et tutela. vt. §. de inof. testa. l. q. repudiata. §. si. r. l. papinia nus. §. si. r. §. eo. l. iij. hodie secus: vt. C. de liber. p. ter. aut. ex causa. r. continua. l. seq. cum ista.

I De fieri. q. pfirmat testarius. l. Extet legit. m. extet dico scri ptus in test. naz pfirmabit vt dat. in test. no. vt legi tum. vel die sedo q. no. erat script. patru. §. alius q. pfirmatur excluso patruo legitio: qa. donec spaf. testa. metaria no. est loz cus lte. vt. §. eo. l. si. q. sub. p. d. t. o. e. r. hec lectura e. ap. tior. lfe. q. seq. qa. tutor. habet. r. e. m. Non pot. ni. si vt. §. ti. l. i. q. st. u. r. l. si. q. s. r. nisi cre uerit patrimoniu. vt. C. in. q. cau. r. ha. licet. azo. r. j. d. excu. tu. l. ppter. §. ij. h. r. facit istu. de cura. §. interd. n. Preiudicio. si em. alius dare. videt. testifi. no. valere r. fieri ei. p. iudicatu. qd. hic. no. est. qn. idem. confir. matur.

I De fieri si intestatu. de cessisse patre pupilli no. mine defedat: falsum ve testifi noie pupilli dicat: r. si patruus extet legitimus tutor: futur. ab intestato: q. tutorem habet. tutor: dari non pot. na. como dius ipse qui scriptura contine tur a ptoze dabit: vt sine vll. litis p. iudicio. iustus tutor: au. ctor: pupillo ad ea. litem fiat.

C Propter causam status re ceditur a legitimo et locus est datus. Barto.

Cum autem ipse patruus quem tutorem legitimum sibi dicebat pupillus esse filiu. sub iectum criminetur: r. ad se legitima hereditate pertinere contenderet: aliu. tutore peten. dum Julianus respondit.

Cui se a tutela excusat per dit quod sibi suisq. est ea con. templatioe relictum. Barto.

Papinianus. Qui tutelam testamen. to. mandatam excusatio nis. iure suscipe noluerit: ab his qz. legat. summoued. erit que illis ei. relicta sunt: mo. si

vt. indig. l. post legatum. §. amittere. argu. contra. j. de le. ga. ij. l. cum filius. §. non iure. r. Excusatio. aliud si to. qz. de iure ee. no. pot. vt. qz. mi les. vt. C. de leg. l. ab administratioe: vel minor. vt. j. e. l. quero. §. si. ite. ide. est. si remotus est vt suspectus: ac si se excuset. Item ide. si no. administrauit: sed ceteros adm. nistrare pmisit. vt. j. de excusa. tuto. l. quid autem.

Noluerit in totu. vel in pte. vt. j. d. le. l. ena. si. azo. r. Sumouendus. cu. alias testator. legatur. no. fuerit. vt. j. de excu. tu. l. nescim. sed alias. distinguat. an emolu. mentu. legati. eet. puenturu. ad patre: vel non. vt. j. de his

l. Extet legit. m. extet dico scri ptus in test. naz pfirmabit vt dat. in test. no. vt legi tum. vel die sedo q. no. erat script. patru. §. alius q. pfirmatur excluso patruo legitio: qa. donec spaf. testa. metaria no. est loz cus lte. vt. §. eo. l. si. q. sub. p. d. t. o. e. r. hec lectura e. ap. tior. lfe. q. seq. qa. tutor. habet. r. e. m. Non pot. ni. si vt. §. ti. l. i. q. st. u. r. l. si. q. s. r. nisi cre uerit patrimoniu. vt. C. in. q. cau. r. ha. licet. azo. r. j. d. excu. tu. l. ppter. §. ij. h. r. facit istu. de cura. §. interd. n. Preiudicio. si em. alius dare. videt. testifi. no. valere r. fieri ei. p. iudicatu. qd. hic. no. est. qn. idem. confir. matur. o. Cu. aut. ipe patru. s. script. in test. tutor. vel dic fm. alia. lectura. q. no. erat scriptus: nec etia. alius scri ptus erat tutor. r. facit. j. de excu. tu. l. si pupillum. p. Criaretur. i. accusaret. Qui tutela. te. stam. to. se. cus si a iudice. vt. j. de excu. tu. l. ne. femi. r. de his. q.

qui. vt indig. l. post legatū. §. si pater. quā dilinc. hic non admittitur: cū si ipse esset relictu possit psequi: si alias relictuus esset. vt. d. l. nescimus.

a **N**ō affectōe. sic. J. de le. ij. l. si tibi. Jtē no. q. isti filij pdunt p alū qd ex sua psona hñc pnt. arg. J. de lega. iij. l. si. §. si. 10. 2. de le-

ga. ij. l. siticio. 2. l. q. cape. Jtē J. huic l. J. d. ex cu. tu. l. tu- tor. §. i. §. expōe vt tbi. Jtē fact. J. vbi pu. edu. l. §. si. et de admi. tu. l. ita aut. §. papinian.

b **M**anumissus. id est manumitti iustus. sic missus. i. mitti iustus. vt J. de dā. infec. l. si finita. §. pe. 2. l. si qd iustus. et pone iustum manumit ti ab ipso testatore qd dabat eū tutore: 2. erat et ppius seruus. 2. dic q. psta bat q. dādo eū tu- torē volebat rece- det ab eo qd dixe- rat eū manumitē dū p fideicommissū alioqn ser. eēt. nā pone pmo reliq. se libertatē p fidei cō. postea tutorez dādo vt libtatē da re directā. vt l. si. q. da. tu. pos. §. sed sciendū. 2. §. e. l. si hñdūas. §. i. 2. l. tu- tor. §. si. et de vul- ga. sub. l. si qd eū

quē. et idē est si conuertas ordinē in dubio voluntatis de- functi: qz directā fauorabilior est fideicommissaria: qz eam statim cōsequit. ar. J. de lega. ij. l. si idē seruus. 2. J. de ma. test. l. si peculū. §. i. 2. C. de neces. ser. l. quidā. in pn. Jtē facit bene ad rationē istā. J. de libe. 2. polihū. l. si ita. §. re- gula. illud quidē dicit non possit q. ille q. dabat eū tutore fuerit rogatus ab aliquo eū manumittere: 2. eum nondū manumissum det modo tutore: qz hoc ipso cōsequeret eo mortuo libertatem directā. vt in h. qui da. tu. pos. §. i. vel dic q. hic seruus erat alienus 2. dñs eius rogatus erat ab aliquo qui eum sibi reliquerat vel aliquid aliud eū ma- numittere. vel isle qui dabat eū tutore in testō in eodē ro- gauerat eum vt eum manumitteret. Azo.

c **T**estamēto. vt mox sit tutor ante libertatem: qz nō vult testōr vt liber sit neqz tutor nisi ab herede manumit tatur si hoc cōstet: alis psumit q. velit eum habere di- rectā p hoc q. datur tutor fm. h. vt modo no.

d **I**mpuberi. fact. C. eo. l. i. 2. J. i. l. iij. et de excusa. tuto. l. iuris pntos. §. fina.

e **X**sentētia liboniani. eius senatuscon. sit mēto. J. de fal. in rub. 2. l. senatus. 2. l. diuus. 2. l. filius. 2. C. de his qui sibi ascri. l. senatus.

legata filij nō affectōe ppria sed in honorē pris meruerit.

Seruus dat⁹ tutor nō erit liber incontinēti: s. et⁹ liberta- ti aliter prouidetur. Bar.

Verbis fideicommissi manu- missus nō iure tutor testamē to datur. post libertatē itaqz redditam ex voluntate testa- toris ad tutelam vocatur.

Psona nō pot dare liberto tutore: s. cōfirmat. h. d. Bar.

Impuberi liberto psonus frustra tutore dabit: sed volū- tatē eius (si fides inquisitionis cōgrua est) ptersequetur.

Qui sibi ascripsit tutelā in testō nō erit tutor nisi testator subscripsit et executionē amit- tit. h. d. Barto. Idem.

Entia senatusconsulti li- boniani tutor nō erit q. se in testō pupillo tutore scri- psit. cū autē pris volūtas hoc ipm manu sua declarātis am- bigua nō esset: eū (q. uis alij tu- tores essent) curatore dandū rīdi. nec admittendā excusa- tionē quā iure publico habe-

f **C**uratore. nō dicit tutore: qz habenti tutorem 2. 2. C. qui pe. tuto. pos. l. pe. vel dic. i. tutore. sic. C. de confir. tuto. l. si vt pponis.

g **E**xcusationē. p iudicat §. sibi per id q. de iure nō te- nit. f. talis datio i testō. sic. J. ad. l. iul. d. ad. l. i. vi passaz. §. duos. ar. cōtra

bat: nec vt suspectū remoueri. **I**ncertitudo psonae cui daf tutor viciat dationē. h. d. Bar.

Duo sunt tici Paul. dat⁹ 2. filij datus est tu- tor tici: nec apper de q. sensir testōr. quero qd sit turis: An. is dat⁹ est quē dare se testator sensir: si id nō apparet/ nō ius deficit sed pbatio: igitur neuter⁹ est tutor.

Tutores dati i testō rupto debēt pfirmari. Bar. S. ceuo.

Sie tutores dederit: si testamētū e⁹ ruptū dicat nato posthumo: cōmodissimū ē eof dē tutores pupillē dari ad pe- tendā intestati hereditatem.

In testamento potest dari tutor non ciuis. Bar. Paul.

Quero an nō eiusdē ciui- tatis ciues testō qd tu- tores dare possit: paulus re- spondit posse.

Tutor datus causa notice- ita tenet vt alius. Bar.

Idē paul⁹ rfidit: eū qz p- pter rerū noticiā tutor datus

stea debeat esse tutor. vt argu. J. de heredi. insti. l. qui sol- uendo. 2. §. de cōtra hen. emp. l. si in emptione. §. pe. arg. contra. J. de adimen. lega. l. iij. §. si duobus.

Neuter est tutor. cōcor. insti. de leg. §. tutor. 2. §. eo. l. tutor incertus. 2. J. de reb. du. l. si fuerit. 2. J. de heredi. in situ. l. in tēp. §. i. 2. J. de decur. l. ij. §. si. 2. J. de pdi. 2. demō. l. falsa. 2. §. de rei vē. l. idē pōponi scribit. §. si. 2. J. de ma- nu. testa. l. cū ex pluribus. 2. §. de usufruc. l. sed 2. si quid. §. interdum. sed arg. ptra. §. ad. le. ad. l. iij. mela. §. si plu- res. Item est cōtra. J. de leg. ij. l. viij. §. si inter. Sol. vt tbi.

Pater pupille. ex herede per cōfirmationem iudicis. nam cum testamentum ruptum sit natū- tate posthumi: nec datio tutele valet. hodie secus: vt no. §. eo. l. iure. §. si. an etiam 2. posthumo dabit idē. argu. q. sic. §. e. l. si quis tutorem. in prin. 2. §. i. 2. l. si quis filius. et. J. de verbo. signi. l. fernius ait.

Cero. posse. habet tamē excusationē. vt J. de excu. tuto. l. si. 2. C. de excusa. tu. l. testamento. Item se- cus si a iudice detur. vt. C. qui da. tuto. pos. l. neqz. 2. J. de tuto. 2. curato. da. ab his. l. ius dāci. 2. l. i. in fi. 2. l. diuus. et no. C. de tu. l. etiam.

Noticiā. nā quidā dantur cā honoris. quidā ppter

noticiā. nā quidā dantur cā honoris. quidā ppter

noticiā. nā quidā dantur cā honoris. quidā ppter

rerum noticiam. vt. J. de solu. l. quod si forte. §. i. r. §. eo. l. iure nostro. §. i. r. J. de admini. tuto. l. iij. §. i. pug.

A placet. vt. l. si. eo. §. seruis.

Legitimam etatem. vt. C. de leg. tu. l. h. nec obstat. C. de leg. l. pe. quis hic no potest esse etiam si velit. vt no. §. eo. l. q. tutelam.

Tutoris ita datus. per il la verba. scilz si is no viuit: tunc rē. sic ergo extremū tēpus mortis tūc aduerbiū significat. vt. De condi. et demō. l. iij. §. fi.

Um codicillis. signifi casset. l. aliquis.

Permanet. rē. et dati in codicillis cū eis erunt tutores: qm dādo posteriores po res nō remouisse videt. vt. C. e. l. q. arg. p. tra. §. de p. cura. l. si qd eum.

S. fi. vel forte dati in codicillis non erunt tutores. vt J. de here. insti. l. fi. r. fm hoc no. ge neralē qd cēssāte cessat effectus. sic isti. de excu. tu. §. inimicitie. vbi dicit nec reconca liatio rē. et. §. de pac. l. qd dicit. fz argu. p. tra. §. de ri tu nup. l. genera li §. fina.

De firmando tutore vel curatore. T. ne. hec

Elex est gre ca et pma huius titu. vt dic q no est pma: qz alijs nō cōnume ratur: sed pmo le gitur. Bzo.

Confirmatio. l. de hys tuto ribus qui queūt. i. pnt firmari. Bzo.

Et a quib. si habes a quib.

est: perinde in oibus r admni stratis: r accessiōis iure cōue niri posse: atqz ceteros tutores qui eodē testamēto dati sunt.

Licet expressus differat: ita citum non differtur. Bar.

Lucius ticius heredes istituit filios suos pupillaribus eta tis: eisqz tutores his vobis dedi dit: filiis meis tutores suntogauius meui: et lucius heros cui heroti libertatē non dedit. fuit autē heros intra. xv. an nū etat: quero an possit liber tate sibi vēdicare: paulus rñ dicit: qm placet eum qui a dño tutor est dar libertatē qz me ruisse videt: eū qz de quo qris in eadē cā habendū: et liberū quidē ab adita hereditate esse. tutela autē post legitimā etatem onerari.

Verba p sentis tēporis cū aduerbio tunc referuntur ad tēpus mortis. Barto. T abole.

Tutoribus ita datus: lu ciū ticiū tutorē do. si is nō viuit: tunc gatiū plautiū tu torē do. lucius ticiū vixerat et tutelā gesserat: deinde mortu us erat: trebatū negat ad plau tiū ptenere tutelā. labeo p. tra. proculus qd labeo: ego treba tū sniam pbo. qz illa verba ad mortis tempus referuntur.

Defectus cause finalis viciat dispositionē. h. d. bar. Ceno.

Um codicillis ideo ali os tutores dare signifi casset: qm testō datos quos dā defunctos aut excusatiōez habere posse cōperisset: an nī chilomin q eoz viuerent nec excusati essent tutores perma nerēt: rñdī nichil pponi cur non permanerent.

De confirmando tutore vel curatore. Titu. l. iij.

Tutor legitime dar in testamēto nō eget confirmatiōe. secus si minus legitime: vel ex

id est a pte. vt. §. i. l. i. §. siue qd putat filijs p eandē legē. i. Et quomodo. l. quib. verbis. vt. §. titu. l. i. l. si qd ita.

psona dātis vel ei cui dat: vel ex mō dandi. Bar. Modest.

Ne de cō firmandis querētibus tutoribus reliquamus: pauca d hif scrutemur.

sunt qdā dati recte tutores fz testamēta id est r a qbus op tet: r qd oporet: et quō opz: r vbi optet. pater em filijs vl nepotib quos hz in pte re cte dat tutorē: fz in testō. si au tem fuerit psona talis que nō pōt dare: velut mater aut psonus: aut extraneus: aut psona cui nō pōt dari: velut paf filio nō existēt i pte: aut filie: aut si dixerit de pcoz te curam hēre rex: aut i codicillis qdē nō pfirmat: dederit tutorē aut cu ratorē: tūc qd deficit repleri a cōsulari pte pstones cōces ferunt: et fm mentē cōfirmari tutores. r si qdē pater fuerit q dederit: amplius nichil inquit rit q pcessit: fz simpliciter em cōfirmat. si autē alius qd de dederat: tūc inquitrit psonā si est apta. Amplius scire opz: qm curator: testō neqz a patre rec te datur: sed datū assuetū est cōfirmari ab eo qui pcessit.

Tutor vel curator datus a matre confirmatur ex inquisitione. h. d. Bar. Derattus.

Mtestō tutorē dar. sed si dederit decreto ptois vl pco fulis ex inquisitione pfirmabit: nec satisfabit pupillo rē saluā fore. sed r si curator a mfe testamēto datus sit filijs ei: de creto pfirmat ex inquisitione.

Tutor dar a pte in testō in ualido pfirmat: sec si in testō ualido dar esset. Bar. Tulla.

Ut a patre tutor scrip est: aut nō iusto testō:

per totum. r l. tu tor scertus. r l. tu tor ita.

Et vbi opoz ter. als deest hic verius. vel expo ne id est qua vo luntate. i. testamē to. vel codicillis confirmatis. vt. J. dicit.

Pte. als di gnitate.

Simplicit. i. sine satisfactōe et sine indistione. vt J. eo. l. i. qd a pte. r l. si filio. r. §. i. l. i. pater. in fi.

Si autē ali qd. siue ergo mal siue patronus vel pater naturalis si lio. vel ali extraneus det tutores fit cōfirmatio sem per cum inquisi tione. Bzo.

Assuetum ē. vt insti. de cura. §. dantur.

Mulier. con firmabitur. nec ante habet ne cesse se excusare. vt. C. e. l. i. r. §. i. si se excusat amittit legatum sibi reli crum. vt. J. de leg. ij. cū filius §. non iure. itē qd dicit cō firmandū: verum est cū filios here des instituit: alio quin non valeret datio. vt. J. de leg. ij. l. pero §. mī. vel qd veri est i ncu tro casu valet da tio qn op sit cōfir matiōe: fz cū eos nō instituit maior dz fieri inqstio: qz cū instituit. vel die vt no. C. d test. tu. l. ma. r fact. §. tē tu. l. i. p. r. §. qd pe. tu. l. h. §. fi. h.

Ut a patre. non iusto. id est solenni. aut nō rē. vt illis qd

Tuto ris da tio a ma tre factā an sp cō firmati onē req rat.

rat.

rat.

rat.

rat.

rat.

rat.

rat.

rat.

rat.

rat.

rat.

dare nō pōt vt extraneis vel suis in epistola vel codicillis nō pfirmatis: vt. C. e. l. 8. r. s. n. i. l. ij.

Remittat. qz paternū testimōnū sufficit: vt insi. de fandi. tu. s. i. r. C. de epi. aud. l. de creationibus. r. insi. de tute. s. fi. r. facit. i. qui pe. tu. l. fi. in pan. r. s. n. i. l. pater. r. l. si pater. h.

Si patronus nichil in bonis maxime. vt h. in extraneo vt patrono: secus in matre. s. qd pmo dixi pteualer de extraneo vel pfono. h.

Sequenduz e ste. cū inquisitione tñ: vt. s. n. i. l. q. tutelā. s. fi. r. hoc cum instruit eū. als nec cū inquisitione nec sine inquisitione pfirmabit vel hoc erit veruz proilus in extraneo. in pfono idē qd in matre.

Autores. confirmare. qd videt nō potuisse facere: vt. i. n. ij. l. nec mādante. sed dic vt ibi.

Et. i. f. magistratus.

Cautioez. rē pupilli saluam fore.

Debuerūt. cū pfirmant sine inquisitione. r. sic intelligat tota lex cū nichil reliquerat dictus patru nepotib' qbus de dit tute: r. plana ē. r. sic dicit eos

pfirmandos: ac si nullā eoz mentionez fecisset patruus: qz idonei sunt r. eos esset datur' iudex etiā mēione eozū nō facta: r. ita dabit eos cū inquisitione: vel sine inquisitione satisfactioe tñ presuta: s. si ponas aliqd eis relictū videt mix qd dicit qz cautionē accipe debuerūt cū debeat fieri pfirmatio cū inquisitione: vt. i. e. l. dicit. r. vt dicim' in matre r. in patrono r. in quouis extraneo vt. s. e. l. ij. r. l. si patronus. r. s. n. i. l. pater. r. l. qui tutelā. s. fi. ergo cautio nō est exigenda: vt insi. de fandi. tu. s. itē ex inquisitione. s. ibi loquit in illis qui simplr dant: non pfirmant. l. 3. r. in illis hodie Bul. dixerit exigēdā cautionē: vt insi. de aril. tu. s. nos aut. sed hic in pfirmatis qui l. 3. bent ex inquisitione: tñ satisfactio: s. ztra hoc videt esse. i. eo. l. fi. r. s. eo. l. i. l. 3. secus sit in dato a patre postea pfirmato: qui r. sine inquisitione dat: r. sine satisfactioe: vt. s. e. l. ij. verū aliqua inquisitione est necessaria. f. illa de qua sit mēio. i. eo. l. in pfirmādo. et. l. sequēti. r. l. vilitate. r. s. n. i. l. p. in fi. vel dic qz pōt fieri pfirmatio hoz qui dant a matre pfono patruo

aut nō vt lege precipiebatur: cōfirmādus est ad tutelā gerendam pinde ac si ex testō tutor est. i. vt satisfactio ei remittat'

Quilibet pōt dare tutores impuberi quem instituit si nil aliud hz. Bar. Paulus.

Si patronus vel quibet extraneus impuberi quē heredē instituerit tutorē dederit: r. extra ea nichil in bonis hz pupillus: nō male dicit iudiciū ei' sequēdū esse: qz psonā eius quē tutorem esse voluerit nouerit: r. ipuberē ita dicit vt eū heredē institueret.

Ad magistratus qz tutores pfirmant sine inquisitione r. fideiussores nō recipiūt pnter pculū administratiōis. Bar.

Papinianus.

Autores a patruo testō datos iussit ptoz magistratus pfirmare. h' cautio: nem' quoqz accipe debuerūt: nec voluntas eius qz tutorem dare nō potuit negligētā magistratū excusat. Deniqz ptoz nō ante decretū interpone re pōt: qz p inquisitionez idoneis pnuunciatis. vnde sequit qz si tutele tēpore soluēdo nō

extraneo cū inquisitione: r. tunc nō satisfactio. vel sine inquisitione: dñ tñ satisfactio: vel hoc est additū a cōpilatoibus noui iuris: vt insi. de aril. tu. s. nos aut. vel pfirmatio debet fieri cū inquisitione: r. hi magistratus qui fecerūt pfirmationē sine inquisitione male fecerūt. vñ cū inquisitione omittēbāt saltē cautio: nē exigere debuerunt. vnde dicit postea nō ante decretū r. s. 30.

Interponere. imo pōt vt insi. de fandi. tu. als tutor nūqz satisfactio. s. est hoc intelligendū cum nō vult exigere satisfactioe: sed cū inquisitione pfirmare als vt dixi.

Decernatur. in scilicet vtilis tutele: vt. i. de magistr. c. n. l. fi. nec ob. insi. de fandi. tu. s. fi. r. ibi. r. facit. s. e. l. mulier r. C. de magi. c. n. ue. l. penul.

Si filio de deditur: cū inquisitione r. fideiussores nō recipiūt pnter pculū administratiōis. Bar.

Si filio de deditur: cū inquisitione r. fideiussores nō recipiūt pnter pculū administratiōis. Bar.

Si queratur an ex inquisitione recte dat' sit tutor: quat tuo: hec cōsideranda sunt: an hic dederit' qui dare potuerit: r. ille acceperit cui fuerat dandus: r. is datus cuius dādi facultas erat: r. pro tribunali decretum interpositum est.

Licet pater dederit tutorē filio: tñ inquiri debet an voluntas patris mutata fuerit: vel mutari debuerit: maxie si diu post testm scilicet decesserit. h. d. cū duab' .ll. seq. B. r. riphō.

Si filio de deditur: cū inquisitione r. fideiussores nō recipiūt pnter pculū administratiōis. Bar.

Si filio de deditur: cū inquisitione r. fideiussores nō recipiūt pnter pculū administratiōis. Bar.

Si filio de deditur: cū inquisitione r. fideiussores nō recipiūt pnter pculū administratiōis. Bar.

Si filio de deditur: cū inquisitione r. fideiussores nō recipiūt pnter pculū administratiōis. Bar.

Si filio de deditur: cū inquisitione r. fideiussores nō recipiūt pnter pculū administratiōis. Bar.

Si filio de deditur: cū inquisitione r. fideiussores nō recipiūt pnter pculū administratiōis. Bar.

Si filio de deditur: cū inquisitione r. fideiussores nō recipiūt pnter pculū administratiōis. Bar.

Si filio de deditur: cū inquisitione r. fideiussores nō recipiūt pnter pculū administratiōis. Bar.

Si filio de deditur: cū inquisitione r. fideiussores nō recipiūt pnter pculū administratiōis. Bar.

Si filio de deditur: cū inquisitione r. fideiussores nō recipiūt pnter pculū administratiōis. Bar.

Si filio de deditur: cū inquisitione r. fideiussores nō recipiūt pnter pculū administratiōis. Bar.

In confirmando. in facili. i. facile sciri pot. vel fm ro. subaudi. f. durasse voluntatem.

An ante annos. f. plurimos pater tutores dederit. a fa ad ea que sequitur. f. d. admini. tu. l. tres. §. i. r. §. n. i. l. pater. r. §. de adi. leg. l. iij. §. fi. r. l. iij. §. h. sit argu. cōtra in eo. n. l. ex parte. §. dic vt ibi. itē facit C. de suspec. tu. l. etiā. r. §. de inter. ro. acf. l. d. etate. §. ex cā. r. §. vt i. pos. leg. l. i. is a. §. §. fi. r. l. se. r. §. vt pu. edu. l. i.

Uel cū. l. mi. cussent. r. die q. id nō affirmant. q. se excusant occasione p. tus talis. vt. C. ne tu. vel cura. l. i. in fi. r. C. q. da. tu. pos. l. fi. fm quof. dā. sed nō placet. q. ibi de cōtractu vectigali: hic d. a. lio. Itē illa i. rā aliter intelligit. vt. no. C. de excu. tuto. l. colom. sed hoc id q. dānū esset pupillo: q. fisco oia bona secu. hēris obligantur. vt. C. q. b. ex cau. pignu. taci. con. l. i. §. idē sit in pupillo cui bona tutoris tacite. p. administrati. one tenent. vt. C. de admi. tu. l. p. of ficio. §. q. p. no. r. §. fisco tpe: ergo et iure fm regulam C. q. po. i. plg. ha. be. l. si fundus. q. sic est p. uilegiat. fisco vt pupillus. Itē quod dicit dā. nosum subaudi maxime q. de facili possit esse dānū pupillo. vt p. ma facie apper. §. 30. p. d. cta habet locū qn āte assumptionē tutele. p. r. h. ut cum fisco. si autē postea tene tur falsi. vt. §. de fal. l. i. §. penul.

Utilitatē. cōtinuat. p. precedenti. l. r. facit ad. l. i. istā q. magis mens q. uerba est intuentia. vt. §. de adimē. lega. l. iij. §. cōditio. r. de an. lega. l. vij. §. fi. r. insti. §. le. pa. tu. r. l. ll. quas dixi in. d. l. in confirmando. in fi.

Habet. l. nouit iudex. vt. §. de offi. presi. l. lillitas. §. veritas. §. 30.

Disce. sic. §. de testa. tu. l. si hereditas. §. 4.

Uidam. als. quedam: r. als. aua.

Relicto. ad hoc vt sit curator: alioquin cessat hec lex. vt. §. de his q. vt in dig. l. poll. legatū. §. amittere. r. nō esse. recte datū ab aua. §. 30. vel a patruo: vt ab aua. cū curator nō possit testis dari. vt. §. de cura. §. i.

Susciperet. per confirmationem iudicis.

Est paratus. hoc intellige cū accepit legatū igno rans se curatōrē datū in testamēto. als. nō possit relin quere curam cum legatū recepisset. vt. §. de his qui. vt in dig. l. post legatum. §. amittere. §. 30.

Debeat. rē pupilli saluā fo. qd post affirmatiōē ef. set faciendū si hie. n. deberet: vt r. ex. cusatio. vt. §. de ex. cusa. tuto. l. nesci. nius.

Uidā. testamēto nepo. tibus curatōrē dedit si deicomisso ei relicto: q. lūit ē an administrare curatōrē: p. pel. li. debeat: Rūdi quidē curatō rē non esse. §. cū aliquid testō ei datū esset: teneri eū ex fideicō misso si nō curā susciperet: ni si id qd ei datū esset nollet pe tere: aut reddere eēt paratus.

Inter. quesitū est an iste cura. tor: satisfidare nepotib. §. debeat. Rūdi quasi curatōrē nō debe re: sed cū fideicō. per. ab eo posset fideicōmissi. p. nomie. sa. tisfidare debere.

De legitimis tutoribus. l. iij. Legitima tutela ex verbis et ex mente. l. xij. tab. defertur cognatis ad quos defert hereditas: fallit si mulier est in medio. h. v. Bar. l. planus.

Legitime tu tele lege xij. tabular agnatis de late sunt et consanguineis. itē pa trons. l. hie. q. ad legitimā he reditatē admitti possunt: hec summa puidētia: vt qui spe-

tem agnati rē. vt. l. eo. l. sunt autem. et dicuntur legitimi. vt. insti. de leg. ag. tute. in pū. sic et bonorum possessio vnde agnati: vocatur vnde legitimi: vt. §. vñ legi. in rub. et vnde cognati. l. legitimos. et dic si sint idonei non als vt. C. eo. l. hna.

Consanguineis. i. his qui sunt agnati r. cognati na turales. nā quidā sunt agnati tñ vt adoptui. r. hi nō vo cantur. alij cognati tñ: nec hi vocantur.

Id est his. als. i. his rē. als. idē his rē. et da exem plum de patre qui emancipauit filium cōtracta fiducia. vt. insti. de leg. ag. suc. §. fi.

Providentia. i. ratione naturali. vt. ponit. C. de in ius vo. l. ij. r. §. de insti. r. iure. l. penul. in pū. sed hoc tē sicut hereditas agnatione non inspecta proximis defertur: sic et tutela. vt. in a. u. de heredi. que ab intesta. §. ex his. col. ix. sed fm iura ista secus quia non succedebant cognati. vt. C. e. l. i. sed nunquid agnatis deficientib. po terant admitti cognati ad tutelam. nam ad here ditates

fisco oia bōa secu. hēris obligat

idēno pot. §. hba in tuenda est.

De legitimis tu toribus Legitime agnatis sunt au

admittebantur. vt in si. de success. cog. 2. §. quis ordi. in bo no. pos. ser. l. in pn. forte non: qz ex. l. nō vocatur cognati ad successione: sed p. pretore tñ: sed tutela a testatore/ vel a iudice/ vel a lege defert. Itē non inuenit aliquē de cognatis vocari ad tutelā ex lege aliqua. Bzo. sed arg. §. de capt. dimi. l. tutelas. ubi ex no: uis: 2. sed nec ibi poni pōt d. hoc ex emplum.

a Confanguinea. i. soror. vt in si. §. legi. ag. suc. §. ceterū. in pn. et facit ad hoc et ad seqns rh. §. l. pe. 2. in. de le. pa. tu. §. si. Itē et no. q. hereditas ad pri. defertur. vt. C. de legi. her. aut. post fratres. 2. in si. de legi. agna. suc. in pn. 2. §. si plures. b. Non defert. qz p. amos speratur redire. vt. §. de bo. libe. l. si necē. §. si deponat. 2. certe non est bōa rō: qz quidā approbent eā. vt. §. eo. l. iij. §. non tñ autē. Bzo. s. ubi nō erat spes postliminiū.

c A pretore datur. nisi sint cōpatroni apud quos remanet tutela. §. l. iij. §. si duo. et facit. §. de testa. tu. l. si quis sub conditione.

d Latitauit. i. turpiter se occultauit. vt. §. quib. ex cau. i. pos. es. l. fulcui. §. quid sit.

e Seruū suū. sez rogati: quo casu ex senatuscōsul

to facto ab emilio vicario 2. iulio seuro cōsulibus peruenit ad libertatē. vt. §. de fideicō. l. l. si est. §. si quis. sunt et alia senatuscōsulta. vt. et in si. de fideicō. lib.

f Non habere. est tñ libertus eius qui manumittere debuit. vt. §. de fideicō. lib. l. in fideicōmissario. sic. 2. §. de in ius vo. l. sed et si hac. in si. i. rñ.

g Terguersatio. i. dolus et fraus.

h Subuertere. i. in totū desistere a prestatione libertatis. sic. 2. ad turpil. l. i. §. terguersatio.

i Assignat. sit. qd fieri pōt: vt. §. de assi. l. l. in pn. et facit. §. eo. l. tutela. §. iij. 2. in si. de le. pa. tu. in si. sed p. tra. §. i. l. l. si impuberi. §. §. ius. So. vt. ibi.

Legitima. diminutio. etiā minima vt si sit arrogas

rarent hanc habere successione idē in tueretur bona/ ne dilapidaretur. **I**nterdū alibi hereditas est/ alibi tutela: vt puta si est cōfanguinea pupillo. nā hereditas quidē ad agnatū. Itē i libertinis si sit patrona: 2. patroni fili. nā tutelā patroni fili. hereditatē patrona obtinebit: tantū dē qz erit et si sit patroni filia 2. nepos.

Spes pumi legitimi facit tutelā nō deuolut ad sequentē sed esse locū datus. **B**arro.

Si apud hostes sit frat inferioris gradus agnato tutela nō defertur. nā 2. si patronus apud hostes sit: patroni filio tutela non defertur: sed interim a pretore datur.

Licet patronus ppter delictū pueri iure succedat in omni p. ius onere tutelae. **B**arro.

Interdū autē etiā sine hereditate tutela defert: interdū hereditas sine tutela: vt puta i eo q latitauit cū seruū rogatus esset manumittere. Nā generaliter diu. pius rescriptis aurelio basso/ ius patroni euz nō habere his verbis. Plane terguersatio eoz q subuertere fideicōmissaria libertatem velint eo modo p. ius patroni acquirant in eo quē li

tus. vt. §. de tute. l. si arrogati. in prin. 2. idē in ceteris tutelis qd in legitimis. 2. idē in capt. di. tutoris legitimi: in alijs scē. vt. §. de capt. di. l. tutelas. 2. in si. q. mo. tu. si. §. si nūli modo. nā 2. in alio differt legitima ab alijs: qz hec trās sit ad liberos: cetera non. vt. §. de tu. l. antepe. 2. §. l. pri. §. si duo. 2. facit l. si. eo. §. si.

Tutela. nota: tim. l. ex verbis legis. vt in si. de le. pa. tu. al. §. di. cū de ferri noie naturaliter designato. vt. §. de capt. di. l. tutelas.

Sed p cōsequentiā. et sic ex mēte: qd tantū dē valet. vt. §. de p. bo. sig. nois. §. i.

Cōpulsus. qz etiā ad hereditatem tunc admittitur. vt. C. de bo. pos. contrata. bu. lib. l. i. 2. §. §. si is 2. legi. l. testato Accursius fio.

Emit. nō sus is nūms: sed seru u cōnuētib. oculis: qz tunc qd sui emptoris: locū habet cōstitutio duoru fratru ad verbū maximū missa. vt. §. de manu. l. iij. 2. pro patrono tunc non habet. vt. §. de in ius vo. l. sed 2. si hac. 2. sic eius hereditas sibi nō defertur: sed tutela sic. vt dicitur in eo qui cōsequitur libertatem ex emiliano seu vinciano seu senatuscōsulto vt. §. eo. l. §. inter dum. neq. eni im munitatem pena

Tutela legitima que patronis defertur ex lege duodecim tabularū nō quidē specialiter vel noiatim/ delata est: sed p. p. sequentiā hereditatū que ex ipa lege patronis dante sūt: ergo manumissor ex lege duodecim tabularū tutor est: siue spōte manumisit/ siue etiā cōpulsus. ex causa fidei commissi manumisit.

Cōmumax in manumittēdo pupat hēditas: s. nō tutelam: si i totū ius patre. p. d. Bar.

Sed 2. si hac lege emit. vt manumitteret: 2. ex p. sōne diui marci ad aufidius. victorini puenit ad libertatē/ dicē dū est tutor eē. **P**lane si forte ex rubiano senatuscōsulto p. uenerit ab libertatē: nō hēbit tutorē eū q rogat. ē: s. qz orcinus

tribuere debet. vt. §. de interdi. et relega. l. relegatorum. in unum. §. §. fina. arg. contra. §. de suspec. tu. l. decreto. et de excusa. tatem tuto. l. sed et militeo. §. sed ignominia. secus autem est in tribuere rubiano: vbi nec tutor est. vt. §. proxi. §.

Ad aufidium. vt. C. si manciata su. ali. l. iij. §. h.

Tutorem eē. et ad hereditatem admittitur. vt. §. de suis et legi. here. l. intestato. §. is plane.

Ex rubiano senatuscōsulto. qd habet locum cum seruū testatoris rogatus sit manumittere. vt. §. de fidei cōmis. lib. l. cum vero. §. subuentum.

Sed orcinus. id est directe manumissus. vt in si. tu. de singu. rebus per fideicommiss. relic. §. libertas. 2. §. qui directo. Accursius.

utela. nota: tim. l. ex verbis legis. vt in si. de le. pa. tu. al. §. di. cū de ferri noie naturaliter designato. vt. §. de capt. di. l. tutelas. Sed p cōsequentiā. et sic ex mēte: qd tantū dē valet. vt. §. de p. bo. sig. nois. §. i. Cōpulsus. qz etiā ad hereditatem tunc admittitur. vt. C. de bo. pos. contrata. bu. lib. l. i. 2. §. §. si is 2. legi. l. testato Accursius fio. Emit. nō sus is nūms: sed seru u cōnuētib. oculis: qz tunc qd sui emptoris: locū habet cōstitutio duoru fratru ad verbū maximū missa. vt. §. de manu. l. iij. 2. pro patrono tunc non habet. vt. §. de in ius vo. l. sed 2. si hac. 2. sic eius hereditas sibi nō defertur: sed tutela sic. vt dicitur in eo qui cōsequitur libertatem ex emiliano seu vinciano seu senatuscōsulto vt. §. eo. l. §. inter dum. neq. eni im munitatem pena

A pertinebit. et si filius defuncti sit non ut pro non sit pro filio ad ius libertatis videtur. ut de fideicom. liber. l. si filius herit. et facit. l. n. l. si impuber. §. i.

B Solos masculos. facit. §. l. i. §. interdu. et §. si. et in st. de leg. pa. tu. §. fina. et l. co. l. penul.

C hereditariis. q. pro non deservit in bonis libertatis. ut h. et §. d. ope. lib. l. a duob. et de do. lib. l. liber. §. i. et l. si liber. §. i. et l. si liber. §. i. aliud est in hereditatis q. deservit agnatis in bonis agnatorum. ut de coniun. cu. emancips. lib. l. i. §. libertos aut.

D datur. qui erit datus. sic. §. de testa. tu. l. si q. sub conditione.

E diminutio. ne. etiam munim. ut. §. l. i. p. et facit. §. de tut. l. si arrogat.

F Legitimi. est ergo ex mente non ex iuris legis: q. deservit ee agnat. hoc iure. §. hodie vere legitum. dicit pot. ut l. si. de legi. agna. l. i. §. si. et facit l. si. de legi. pa. tu. l. i.

Quo defuncto. fiduciarij. q. non legitimi sunt filij pro non sit legitimi. Rn. ut l. si. de fidu. tu. It. est alia ratio quare non sunt legitimi: q. deservit ee agnati iter se hoc iure. ut. C. de inof. fi. testa. l. fratres. hodie fec. ut. C. de legi. tuto. l. iij. et sic pot. dici lita.

libertus effectus ad familiam testatoris pertinebit: i qua specie incipit tutela ad liberos patroni primos pertinere: q. ad patronum non pertinet. q. quid in oibus ordinis libertis locum habet testamento manumissis.

Si plures sunt patroni oibus deservit tutela: et aliquo deficiente remanet apud ceteros: et oibus deficientibus vadit ad liberos eorum per eundem modum quem deservit hereditas. Bar.

Si duo pluresve manumittant: oes tutores sunt. Sed si mulier sit iter manumissores: dicendum est solos masculos fore tutores. Sed et si aliquis ex patronis decesserit: tutela penes ceteros pronos est: quibus ille filium reliquit. Et si ab hostibus fuerit captus: iterum solus copatroni tutores sunt. Similiter modo et si in fuitute redactus sit: apparet ceteros esse tutores. Et si oes proni decesserint: tunc tutela ad liberos eorum incipit pertinere. Proinde si alter ex pronis filium alter nepotem reliquit: utrum ad solum filium: an ad nepotem tutela pertineat: q. nepos in familia patris sui proximus est: hoc apparet ex legitimis hereditatibus. legitima autem hereditas ad solum filium pertinet: ergo et tutela ad solum filium descendit: post filium tunc ad nepotem.

Si primus legitimus desinat facto iudicio hoc principaliter agentis locus est datus non sequenti legitimo. sec. si desinit casu naturali vel civili iudice hoc principaliter non agere. h. d. cum. §. seq. Barto.

Queri potest si proni filij sit remor vel excusatus an nepoti tutela deferat: et marcellus in ea sententia est ut succedi non possit scribat. idcirco enim abierunt a tutela ut alij in locum eorum darentur: non ut successio amittatur. Non tamen aut morte veruerit capitulis diminutio de successio dicitur in lita tutela admittitur: q. si pxi

mior capite diminutus est: q. post eum est succedit in tutela admittitur.

Quod est legitimus tutor filij emancipati. frater fratris emancipati est tutor fiduciarius. h. d. cum. l. seq. Barto.

Si parens filium vel filiam vel nepotem vel neptem: vel deiceps emancipet: vicem legitimi tutoris sustinet. Modestinus.

Quo defuncto si liberi profecte etate existant: fiduciarij tutores fratris vel sororis efficiuntur.

Tutores legitimi constituantur ipso iure p. l. non tamen p. ad ministrare nisi satisfactio: q. satisfactio a patrono causa cognita non exigitur. h. d. Bar. Ulp.

Legitimos tutores nec datur: §. lex. vij. tabularum fecit tutores: sed et hos cogit satisfactio certum est: intantum ut etiam patronum et pronum filium ceterosq. liberos et cogit rem saluam fore satisfactio plerisque videat: §. hoc causa cognita: prore statueret debere melius est: utrum debet satisfactio pronum liberis et an non: ut si persona honesta sit remittat ei satisfactio et marie si substantia modica sit. si autem proni persona vulgaris vel minus honesta sit: ibi dicendum est satisfactio locum habere: ut aut modum tutelae aut persona aut causa admittat satisfactio.

Quoniam ex tutoribus legitimis ex causa potest decerni administratio et se invicem potest provocare ad satisfactio: nisi iure pronum. Bar.

In lita in his q. a magistratibus dantur q. situm est an vni decerni tutela possit: et ait labeo et vni recte tutelam decerni posse ei alij vel abentes vel furiosos esse: q. inia virtutis gra admittenda est: ut vni decernat administratio. an iustitiam et provocare se invicem p. superiore clausula potest et magis est ut si omnes satisfactio non dederint: aut non potuerit

ut. C. de excep. l. aduersus. Legitimos. fecit tutores. dnt Tutor gaccedere admittitur: ut ta m. trina men tris faciant facere prius: scilicet acci d. puf: piant res per de: q. admittretum iudias. nistret. Item faciunt inuicem: rarium. ut. C. ar. bi. tu. l. fina. item iur: ut in aut. ut hi qui ob. §. si. col. vi. It. quartum q. satisfactio p. q. su bicit.

S hoc causa cognita. de persona et de modo specificatione. de causa dicitur quia forte non diligit pupillum. ut argu. l. i. l. si impuber. vel videt affectare: unde videtur suspectus. ut. §. de procurato. l. que omnia. et facit. §. de transac. l. cum hi. §. in causa. et §. modus. et §. sed et personarum. et facit. §. de testa. tu. l. i. testamentum. et in l. de satisfactio. tuto. §. i.

Decerni tutela. id est tutela administratio.

Clausulam. quam habes. §. de testamen. tu. l. i. testamentum datur. et l. si nemo. §. i.

Non satisfactio. id est si nullus satisfactio. et q. pollet enim omnis homo non currit et nullus homo currit: preterea quotiens significatio sumitur ex vniuerso in quo aliquid falsum est: totam orationem falsam efficit. ut. l. de rebus dub. l. si is. §. utrum. sed qd si quidam satisfactio derit quidam non: e uij

inter eos qui nō satis dederunt admitti supiorē clausulā. Azo. & dicit nō satis dederunt: qz nō fuit petita. vel qz non potuerit: vel qz ad ipsos fuit premissa: qd falsus est.

a **S**atisfactio. accipe posse dici &c. nonnunquam enim &c. & est interpositio.

b **P**entur. vt s. e. l. ij. rñ.

c **P**otuerit. de facto vel de iure: qz dati sunt ex inquisitione qm non satisfaciunt: vt in l. i. de satisfactio. tuto. s. i. sed sine inquisitione dati nō debent administrare nisi satisfecerint. imo debent remoueri: vt. C. de tuto. & cura. q. satisfactio. nō de. l. tutor qui & l. ij.

d **N**ō est. n. sc. qz nō fuit vel desijt: vt est. l. ex l. ut sit tertius adiacens. sic. j. de leg. iij. l. cū res. Azo.

e **S**atisfactio. qz sit honestas: vt s. in pun.

f **E**x magna causa. s. si alij sunt absentes vt furio sit: vt. s. e. l. s. in legitimis.

g **N**e quis. patronus tutor.

h **S**uccessiois quam habet alter patronus in bonis liberi.

i **P**er cōpatronū. s. nōne idē est in legitimis tutoribus. i. agnatis. Azo. pōt dici non arg. s. eo. l. tutela legitima.

k **M**inut⁹ sit. etiaz minima capiti. d. nisi super sit frater. ppter. l. cōstā. vt. C. de legi.

tu. l. iij. & uij. nouissimo aut iure nō sic: cū sola sit spectanda cognatio. vt in aut. de here. ab intest. s. ex his. col. ix. & facit. s. de capti. di. l. tutela. & in l. i. e. s. ij. & q. mo. tu. si. s. filij. & j. de tu. & ra. distra. l. nisi. s. i.

l **I**ntestato. nō fecit. itez & alijs modis. qd dicit vt in l. i. de here. ab intesta. in pun.

m **D**ecesserit. cū vnus solus erat tutor datus in testamento. nā secus si plures: vt. s. de testa. tu. l. si quis sub cōdi. item bene dicit decesserit. nā non sic si remotus vel excusatus fuerit. tunc enim a pretore datur. & nō ad legiti-

um reuertitur. **g** **A**ius. **S**unt autē agnati qui p vi rilis sexus psonas cognatione pincti sunt: quasi a pte cognati: veluti frater cōdē pte natus: fratris filius: neposve ex eo. item patruus: patruus filius neposve ex eo. **Q**ui sūt i pari gradu agnationis pariter vocant ad tutelam. h. d. cū seq. Bar. **P**aul⁹ **R**eliquero filijū impuberē: & fratrem & nepotē ex alio filio: & stat vtrosq; esse tutores si pfecte etas sunt: qz eodē gradu sunt. **g** **A**ius. **S** ples sunt agnati pxi mus tutelā nā cū sit. et si in eodem gradu plures sint oēs tutelam nā cū sunt. **P**ropropior cognat⁹ nō impedit sequētes nec ppropior cognata ipedit sequētē cognatum. h. d. Bar. **H**ermo. **A**gnato propior femina quomin⁹ sit impuberis agnati tutor nō obijcit: ideo qz patru⁹ forozē cōsanguineā habētis: fratris filij legitimus erit tutor: nec amita⁹ patruo magno⁹ vel matertera fratris filijs⁹ ne sint tutores obstat. **S**urd⁹ & mut⁹ nec legitimi tutores esse pnt: cuz nec testamento nec alio modo vtiliter dari possunt. **P**aul⁹. **M**agnus autē audiēs⁹ pōt. **D**e tutoribus & curatoribus datus ab his qz dadi habent.

Captus diminutio peū legitime tutelē etiā iam susceptē. hoc dicit Bar

Si quis legitim⁹ tutor capite minutus sit: dicenduz est desinere eū esse tutorē: & locū eē iudicio tutelē finita tutela.

Qui nō reliquit tutorē est intestat⁹ quo ad tutelā & mortuo testamentario deuenit ad legitimos. h. d. Bar. **P**aulus.

Intestato parente mortuo agnatis defert tutela. **I**ntestat⁹ autē videt nō trāsis qz testm⁹ nō fecit: s; & is qui testō suis libertis tutores non dedit. quātū em ad tutelā pti net intestatus est. **I**dez dicitur mus si tutor testō dar⁹ adhuc filio ipubere manēte decesserit^m. nam tutela eius ad agna-

mū defert. vt. d. l. si qd sub cō. & facti in l. i. eo. s. que agit. **S**unt autē a patre. nā in agnatis cognati intelliguntur: vt genus in spē. vt. j. vnde legi. l. pe. & de gradū. l. iurisconsultus. s. inter agnatos. & facit in l. i. de legi. agna. succ. in pun. & in l. i. eo. s. i.

Reliquero filium. s. meum. Azo.

Filio. meo. Azo.

Gradu sūt. scz filio meo. nā ne pos ex filio meo est michi in secundo. filio meo ipu⁹ beri est in tertio. frater quoq; me⁹ est ei i tertio. Azo. vt in l. i. de gradū. s. ij. & iij.

Plures. tu telā. in l. i. de ca. di. s. cum autē & s. h. & de legiti agna. sic. s. si plures. & quere hoc qd nō. d. tu. & ra. dist. l. si tutor. s. i.

Agnato. non obijcit. & est hoc ideo. qz femina lapsu ipis tutelā suscipere nō potest: alioquin secus: vt. j. de excu. tuto. l. nō soluz. s. si liber⁹. & s. eo. l. i. s. si apud. qz sunt contra.

Habētis. bona littera est habētis: & bona habētis. & fm hanc dicit qz erit legitimus tutor: filij fratris dico habētis cōsanguineā forozē que erat illi filio amita. vel die legitimus erit tutor: filij fratris: filij dico habētis forozem cōsanguineam. & sic ipsa in

secundo/patruus in tertio est. & hec etior est fm pūcā. l. & j. subijcit.

Tutor. forozē cōsanguineā repulsa fm vtrūq; casuz.

Nec amita. que est in tertio gradu.

Magno. qui est in quarto gradu.

Fratris filijs. s. ipsi matertere. & sunt illi in quarto gradu. vt in l. i. de gradū. s. qzto. & facit. s. e. l. i. s. inter dū.

Surdus. de hoc dicit vt. s. de tu. l. i. s. i. & ij. & iij.

Magnus autē audiēs. i. surdus vel parū audiens.

De tutoribus & curatoribus datus ab his &c.

De tutoribus & curatoribus datus ab his &c.

Sue pconsul. in quo differat a preside: dicitur in §. de offi. presi. l. i.

Comissa est. absente pside. vt C. de offic. eius q. vice alte. in. gerit l. ij. nā. et merū imperiū hoc casu de legat. vt. §. de offi. eius cui man. est iurisd. l. i. §. fi.

Dare potest. vt. §. de offi. p. cōsul. l. lega. l. pe. r. no. q. ius dandi tutores nō hz qd ex eo q. merū imperiū sit sibi pcessum vel sit ei pcessa iurisditio. s. i. l. solue hz cui lex vel senatuscōsul. vel princeps pcessit. vt. §. de tute. l. muto. §. tutores. cōnumerant autē hic illi qbus hoc pcessum est. vt. l. i. q. et insti. de attil. tu. §. sed hoc iure. vt. q. in fi. s. an pu uariū q. impetrauit puuilegiū h: an possit tutores dare. Rñ. sic. cum em alius nō ledat hoc puuilegiū valet. vt. C. de p. c. i. impera. off. r. l. re scripta. et de p. p. facti cub. l. fi. l. i. et §.

Quia qdā tutores dati appellassent: qdā autē nō adessent: diu⁹ p. uis rescriptis dandū tpaneuz tutores q. tutela fungatur.

Magistrat⁹ municipales si substatia pupilli non excedit quingentos aureos p. s. dare tutores iure suo: si autē excedat tunc dabūt iussu p. s. idis. hoc dicit cum glo. I dem

Idem dādī tutores datuz

Eiusdem puincie. s. originarij. sic et illi dant qui sue iurisdictionis sunt. vt. C. qui dari tuto. p. l. neq. et qd ibi no. et Ieo. l. ius dādī. sed p. tra. §. de tute. l. enā fm vnam lec. so. vt ibi. item facit. C. qui pro sua iurisd. l. i.

Quia qdā appellassent. qd fieri poterat olim. hodie contra: vt in li. de excusa. tuto. §. qui aures. et j. quā do appel. sit. l. i. §. i. Bzo.

Non adessent. sed abessent reipublice causa. vt. §. de tu. l. questum.

Tutorem. i. curatorem nisi ex necessitate p. ad eundā hereditate. vt. §. de appel. l. cum vna. §. i.

Ius dandi. datum est. iussu p. s. idis. vt in li. de attil. tut. §. sed hoc iure. non enim his iure suo compet

nisi substantia sit hodie infra quingentos solidos. vt ibidem dicitur. Accursius.

Municipio. contra. §. de tute. Letiam. fm vnam lecuram. solu. vt ibi.

Uel agro. i. villa. vt. §. de verb. sig. l. fundi. et facit. §. de offi. presi. l. fi. et C. eo. l. neq. et §. e. l. i. in fi.

est omnibus magistratibus municipalibus: eoq. iure vtimur. s. illū q. ab eodē municipio vel agro euisdē municipij est.

Pretor nō pōt se dare tutore vel delegare. bar. I dem

Pretor ipse se tutore dare nō pōt sicut nec pedaneus iudex: nec cōpromissarius ex sua iura fieri potest.

Absens et mult⁹ absenti et inuito pōt dari tutor. bar. et al⁹

Iud semp pstitit pside posse tutore dare tā absentē q. pntē: et tā pntē q. absentē. Ulpianus.

Nec nō ignorāti et inuito

Curatori pōt dari et daucro randum in vno contractu tantum. h. d. Bar. I dem

Non tantū ad dotē dādādam nupture curatōre dari opz: verū etiā ei qz que iā est nupta: s. et ad dotē augendam: dat: et mutādē qz dōtis gratia curator dari pōt.

Tutele dato nō pōt mandari et q. nō hz iurisdictionē: s. habent iurisdictionem sic. hoc dicit Bar. I dem.

Nec mandātē p. s. idis al⁹ tutore dare poterit

Qui nō intelligit hz habeat iurisdictionem nō potest eā exercere. Bar.

Si pretor vel p. s. idis p. uin

gendam. quod potest fieri etiā constante matrimonio: vt et donatio propter nuptias. vt. C. de dona. ante nup. l. fi. azo. et facit. §. de iure do. l. siue generalis.

Mutande. i. permutade. vt et pecunia in rem. vel ecōtra si mulieri vtile sit. vt. §. de iure do. l. ita cōstante.

Nec mandante immo videt q. sic: vt in li. de attil. tu. §. sed hoc iure et j. de adm. tuto. l. lucius. §. cuz in testamento. que sunt p. tra. sol. subdito habent aliā iurisdictionē pōt iubere nō delegare: vt in cōtrarijs. sed nō subdito vel non habenti iurisdictionē non vt hic. est cū aliud iubere: aliud mandare vel delegare: vt in aut. vt Iubere nulli iud. §. et hoc fo. col. ix. et C. q. et eo. l. ij. et facit. C. et delega

eo. l. neq. et §. de tute. l. muto. §. tutous.

re differunt.

Impiū meq. qd q. dele. gat.

de offi. presi. l. fi. et C. eo. l. neq. et §. e. l. i. in fi. Pretor. p. da. ueus iudex. idest delegatus: vt. C. de p. da. iud. l. i. pe. als dicit q. cognoscat de mun. mis. vt. C. eo. n. l. fi. et facit. §. de offi. presi. l. v. et l. fi. et qd ibi no. Nec cōpromissarius. i. p. tor non pōt se facere arbiter. qd dicit vt. §. de arbi. l. sed et si. §. ij. vbi dicit nō potest arbiter se dare tutorem licz de hoc cōpromittatur. Lud. absen. tam. sicus in curatore. vt. §. de de tute. l. qui ha. ber. §. i. et in li. de cura. §. i. cum in iuu. et §. de p. rocu. rato. l. munis. §. is qui. Absenti. se. cus in curatore: vt dicit. et facit. §. de p. rocu. l. i. §. fina. sed argu. con. tra. §. de adopt. l. post mouem. §. final. Nec nō igno. ranti et mut. to. secus in cura. tore. vt nota. §. l. p. o. r. t. En nū. au. gendam. quod potest fieri etiā constante matrimonio: vt et donatio propter nuptias. vt. C. de dona. ante nup. l. fi. azo. et facit. §. de iure do. l. siue generalis. Mutande. i. permutade. vt et pecunia in rem. vel ecōtra si mulieri vtile sit. vt. §. de iure do. l. ita cōstante. Nec mandante immo videt q. sic: vt in li. de attil. tu. §. sed hoc iure et j. de adm. tuto. l. lucius. §. cuz in testamento. que sunt p. tra. sol. subdito habent aliā iurisdictionē pōt iubere nō delegare: vt in cōtrarijs. sed nō subdito vel non habenti iurisdictionē non vt hic. est cū aliud iubere: aliud mandare vel delegare: vt in aut. vt Iubere nulli iud. §. et hoc fo. col. ix. et C. q. et eo. l. ij. et facit. C. et delega

Derogare et abrogare et dicitur

Abtogget. bene dicit abrogat: qz lz no in totu tollat: derogat tñ in quibusdā vt hic dicit. est em aliud derogare. et aliud abrogare: vt. f. de verbo. sig. l. derogare: et facit s. de iudi. l. cecus. et l. cū p̄tor. s. no autē oēs et l. cum fu

Omnis die. vt. s. de fer. l. f. sic et f. de no. ope. nū. l. i. sitem nunciatio. et s. de tute. l. q. hz s. penul.

Tutor. dicitur tu tor: si est pupillus curator: si est adultus vt. s. de tute. l. qui hz. in p̄n. et l. muto. in p̄n. et l. furdo.

In pupuli. tu tor: qz no p̄t adire hereditatē sine auctē tutoris: vt in h. de aucto. tuto. s. neg. et c. de iure delib. l. potuit. et l. si infan ti. secus in bonoz possessione. vt. c. qui admitt. ad bonoz pos. l. bonoz. licet eo casu idem videat dici posse: vt ibi no. Itē qd est in hereditatis aditione est in res titutione: que dy fieri ipubert. vt. f. ad trebel. l. restituta. in fi. Itē solus tutor non p̄t adire vt pupillo acq rat: vt. c. de iure delib. l. si infan ti. et l. potuit. sed bo. pos. sic: vt. f. de bo. pos. si pupillo. et l. tutor. et f. de ap. l. cū in vna. s. i. itez

Arat. pupillo vel pupille non datur si tutor eorum affuerit.

Filius p̄t dari curator: p̄t curatore egēt. Bar. Upta.

His qui in ea cā sunt vt supesse rebus suis nō possint dare curatore p̄cōsulē oportebit. nec dubiter filiū qz patri curatore dare. q̄uis

restitutio hereditatis ei soli nō est faciēda: vt. f. ad trebel. l. sed nec ipsi. nisi pupillus esset infans: vt. c. ad trebel. l. sancimus. et facit. s. de testa. tu. l. si tamen.

Ex cā. l. hac qz cū curatore fieri nō p̄t: vt. f. de ap. l. cū in vna. s. i. sed aliud in adulto: vt. c. de adm. tu. l. cui quedā. et l. rō: vt no. d. l. cum in vna.

Tutor. absente. nō reipublice cā: als secus est. vt. s. de tute. l. q̄sitū. et c. in q. casu. habēt tu. l. i. et in h. de excu. tu. s. itē q̄ reipublice. azo. et facit. Can q. casu. ha. tu. l. pe. et q. da. tu. pos. l. curator. itē qd si aliq̄ p̄uenit m̄ez pupilli. hic est arg. qz nō valet. itē autē nūcū dicit qz p̄cedit alios nisi testamētarios: vt aut. matri. c. q̄n mu. tu. of. g.

In facti cā. qz credebatur nō habere curatore et habebat. vel qz credebatur pupillus et erat adultus: vel nō h̄re patrē et habebat. et sic nō p̄t habere tutorē: vt. f. eo. l. seie.

cie in furore aut demētia cōstitur: dederit tutorē: nō putovale: q̄uis em p̄tor vel p̄ses sit nec furor et m̄gratū abrogat: artū datio nullū erit momētū.

Tutor p̄t dari die feriata. hoc dicit Bar.

Dari tutor oī die poterit. Furioso et furioso: et muto et furdo tutor: et curato: a p̄tore vel p̄side dari poterit. artian?

In pupuli. ad hereditatem adeundaz vt tutor def ex causa p̄missum est.

Si in cā dādi: tutorē errat datio est nulla. h. d. bar. Idē

Ator: si petitus fuerit nō habēt dat: sit: datio nulla est. Nā et si quoquo mō in p̄tione tutoris erratū fuerit in facti cā maxie post p̄stōnē diuoz fratrum: nō v̄z tutoris datio.

P̄tore tutorē nō p̄t dari curato: pupillo. h. d. bar. et c.

Arat. pupillo vel pupille non datur si tutor eorum affuerit.

Filius p̄t dari curator: p̄t curatore egēt. Bar. Upta.

His qui in ea cā sunt vt supesse rebus suis nō possint dare curatore p̄cōsulē oportebit. nec dubiter filiū qz patri curatore dare. q̄uis

et c. de cura. fur. l. si in p̄n. et in h. de tute. in p̄n.

Curator. affuerit. i. p̄s fuerit. et subaudi et res p̄t possunt geri. als em nō intelligeret adesse. vt. s. qd cuiusq̄ p̄nuer. l. i. s. et qdē. et sic curator daf: vt. s. de tute. l. soler. item secus si abesset: vt. f. e. l. in omnē. et l. curatore et in h. de excu. tu. s. itē q̄ reipublice et s. de tute. l. que strū. sed qd si non hz tutorē p̄ntem vel absentem: an p̄t dari curator. rñ. sic p̄legē istaz fm azo. vt. f. eo. l. curatorem.

His qui. filiū. hz in eius sit potestate. Hugo. k. Regi. erube scit em et. vt i. auf. de nup. s. si h̄o expectet. l. Wanduz. sic et in iure conigit filius patrē: vt. s. de condi. ob. cau. da. l. iij. s. si quis quasi. et tenebit h̄ filius reddere rōnē vt q̄bet curato: vt in h. de ar. rñ. tu. s. fi. et idē in matre dicim: vt c. de secū. nup. l. hac. s. his illud. aliud tñ obseruaf in patrē: vt. c. de bo. que libe. l. si s. hoc p̄culdubio. et in auf. de nup. s. si h̄o expectet. col. ix. itē facit. f. de cura. fu. l. i. s. fi. et l. iij. et l. furiose.

P̄tore tutorē nō p̄t dari curato: pupillo. h. d. bar. et c.

Arat. pupillo vel pupille non datur si tutor eorum affuerit.

Ita est optia et aurea lex. et sic sumat. seruo pupillo in cā quā p̄t h̄re cū dño daf tutor qui delimit esse statim cū ceperit h̄re patronū et legitime facti dederit. Bar. Dapintan?

Si ipubert libertas et hereditas p̄ fideicommissū data sit et institut adire nolit: senatus censuit eum si impuberis noie desideret adire cogēdū: vt tñ pupillo pupilleve

tris. et f. i. l. i. l. i. s. i. minores. azo.

Ex sermionibus. sic ergo ex sermionibus alicui cōuincit an sit sane mētis an nō. sic. f. de p̄di. in h. l. quidam azo. et f. de questio. l. de minore. s. tormēta. itez ex gestis vt in fi. huius. l. nā exteriora indicant secreta animi enā in alijs aialibus: vt in h. de re. di. s. pauonū. in fi. s.

Impuberi. p̄ fideicommissū. hoc refert etiam ad libertatē vt differat a casu sequenti.

Data sit. i. relicta. et dic ab eodē herede vel a diuer sis. sed vn̄ alteri succedēs cepit vtrumq̄ debere: vt. f. ad trebel. l. si res aliq̄ s. seruus. et l. mulier. s. nō est.

Cum. in iuramento. et cogendū. cū idem dy vtrumq̄: vel heres vn̄um: fideicommissarius aliud. vt. f. ad trebel. cogi. s. fi. et facit. s. h̄ et si seruo. et l. apud iulianū. s. aui. ha. et l. postulatē. in p̄n.

et in h. de excu. tu. s. itē q̄ reipublice et s. de tute. l. que strū. sed qd si non hz tutorē p̄ntem vel absentem: an p̄t dari curator. rñ. sic p̄legē istaz fm azo. vt. f. eo. l. curatorem.

His qui. filiū. hz in eius sit potestate. Hugo. k. Regi. erube scit em et. vt i. auf. de nup. s. si h̄o expectet.

Wanduz. sic et in iure conigit filius patrē: vt. s. de condi. ob. cau. da. l. iij. s. si quis quasi. et tenebit h̄ filius reddere rōnē vt q̄bet curato: vt in h. de ar. rñ. tu. s. fi. et idē in matre dicim: vt c. de secū. nup. l. hac. s. his illud. aliud tñ obseruaf in patrē: vt. c. de bo. que libe. l. si s. hoc p̄culdubio. et in auf. de nup. s. si h̄o expectet. col. ix. itē facit. f. de cura. fu. l. i. s. fi. et l. iij. et l. furiose.

Ita est optia et aurea lex. et sic sumat. seruo pupillo in cā quā p̄t h̄re cū dño daf tutor qui delimit esse statim cū ceperit h̄re patronū et legitime facti dederit. Bar. Dapintan?

Si ipubert libertas et hereditas p̄ fideicommissū data sit et institut adire nolit: senatus censuit eum si impuberis noie desideret adire cogēdū: vt tñ pupillo pupilleve

Extorio ra inducāt inter nora,

a **U**etor. sic. s. de testa. tute. l. idem fict.
b **Q**uod. l. e. l. curatorem. cōtra. sol. ubi dicit ex causa quod sol. contrarium.

c **C**auca. l. i. caucat qui dat tutor q' pseruabit here di tate ab h' de r q' bene eaz custodiet ab eo. p'net em hoc sub illa stipu. rem pu. sal. fo. vel dic q' h' s' cauere de ber de h' d' tate il la nō diminuēda r nō deuastanda. arg. j. de puile. cre di. l. si creditor s. r no. s. qui satisd. cog. l. int oēs. vel dic q' heres idēq' nūc patron' d'z ca uere rē pupilli sal uaz fore restituata hereditate: q' tūc dario ex pulso iste est legitimus tu tor. vt. j. dicit. 330.

d **E**xigat. vt s. titu. i. l. legiti mos. 330.

e **Q**uod in ipso fut. q' noluit adu re nisi coactus.

f **E**tius qdē. scz vt sit liberti tu tor legitim' resti tuta hereditate. r sic nō videt obsta re. s. de legi. tuto. l. i. inter dū aut. q' h' de alio iure liberti qd retinet p'onus dicit. l. ibi de alio qd amittit p'terea loquit ibi in seruo heredis: hic in seruo te sta toris. nā in seruo heredis nō pōt lo qui. vt. j. ad trebe.

g **C**ogit. s. j. si seruo. s. fm hoc obstat. s. de leg. tu. l. iij. ibi plane si forte ex rubuano r. s. j. dico aliud esse cuz q' s vult suū puare libertate se absentādo: vel lantādo r sic puenit ad libertatē ex senatuscō. rubuano: vel vinciano: q' casu loquunt ille leges. aliud cū cessat adire h' d' tate: r ita p' h' s vult suos puare libertate: q' casu loq' h. 330.

h **T**utor. i. patronus.

i **D**esinit. vt insti. qui. mo. tute. si. in prin.

k **D**inotibus. xxv. an. vt. C. de his q' ve. eta. ipe. l. si. h' **D**esiderantibus. non autem inuitis: vt insti. de cu ra. s. item inuit.

l **P**ro vinculo. q' nō satisfat. vt insti. de satisfda. tu. s. item. pōt tñ se excusare eo q' fuit tutor: vt insti. de excu. tu. s. q' tutelā. sec' in libertos: vt. C. de excu. tu. l. libertos.

m **L**ibertus. sperare. sunt qdā qui nō sperant: vt qñ ex necessitate mānūserūt: vt. j. de excu. tu. l. nequai. s. r alij vt. s. de libe. agno. l. si q' s a libertis. s. si q' s a liberti. r facit. C. de excu. tuto. l. libertos.

o **N**onnē. facit. s. de tute. l. questū. r. s. eo. l. curator. **l** **E**cille. oib'. no. q' post acceptā tutelā pauci d'ferūt **o** **E**corūq' deserunt alij. p'fus: alij ad tēpus deserunt qd dicit p' exēpla vt no. s. de mi. l. verū. s. ex scō. si ergo hoc rīsum intellegas i h'is q' p'fus deserūt nō referūt ad pat. l. hec dictio qd. s. j. ad. l. pcedentes. si aut ad alios q' ad tps: tūc ad totū re ferūt. r h' scōa est ve ritas. r facit. j. de tu. r. r. bis. l. si tu tor. r. j. de excusa. tu. l. r nō tñ. r. l. p' cedēt. i. si. r. l. se. **o** **J** q' d' statu. **o** **S**ed nōne de buit qd stat' in tps' pubertatis differ ri. vt. j. de. car. edī. l. iij. s. si. r. h' hoc expedit pupillo vt in p' dicta. l. s. duc. 330.

p **Q**uando rectores non sunt in ciuitate: tutoris datio remanet a pud ordinē decurionum. hoc dicit Bar. **p** **A**ulus. **o** **A**bi absūt hi q' tutores dare p'nt: decuriones dare tubent tutores: dūmodo maior p' p'ueniat: vbi nō ē du biū qñ vnū ex se dare possint. **o** **M**ag'at' mūcipalis colle gā suū qñ dare tutores possit nō dubium est. **o** **A**etri nō dat tutor: sed ci rator. Bar. **o** **M**odeslinus. **o** **E**ntri tutor a mag'ia tu populi romani dari nō pōt: curator pōt: nā de curato re p'stituēdo edcō' cōphēfū ē.

q **T**eneat das no. scz vsq' ad pu btatē. vt. j. c. l. cu ratorē. r si liber fi est vsq' ad finē cāe vt no. C. q' da. tu. pos. l. i. 330. r net. factū itelligi pōt. tionē. sic. r. s. d' tu. l. fumosus. r. s. de te. tu. l. iure nfo. s. fi. r. l. si q' sub cō: ditūe. sub exp'ssa nō pōt: vt. j. de res. gu. iur. l. actus.

r **M**ando. ex inq' sitione in qua q' tūo: autē dē ca sūt: vt. s. d' p' h' r. tu. l. naturali. s. i. r qñtū: vt. j. c. l. scī re. s. cū reliquis.

s **S**enator. sic. s. de p'cura. l. mīnc. s. is qui. r facit. j. **o** **U** de excu. tuto. l. spādonē. s. scire **o** **B**i. dare possunt. puta magistratus. **o** **M**aior p' p'ntū. cū due p'tes assint. vt. s. qd cuiusq' vniuersi. l. nulli. r. l. plane. Itēz dicit maior nūero p'ona: r vel etate v' dignitate v' auctē: vt. s. de pac. l. maiorē. Itē facit. j. s. reg. iur. l. aliō. s. referē. r. j. ad muni. l. qd maior. h. r **o** **U**nū ex se. r ipm etiā mag'atū: vt. j. u. l. l. de cre. to. **o** **N**ō est dubiū. imo certū est q' nō pōt: r pōm quin p' q' nō. nā implicat in se negationē. r est rō: q' nō ē si sub ditus iurisdīcōni dāns: vt. s. e. l. ius dādi. r de manu. l. apud. r de manu. vin. l. apud. s. apud. vel dic q' satis pōt hoc p'cedi cū in hoc vn' alteri p'ntit. vt. s. de iurif. em. iur. l. ē receptū. r fm hoc pōt qñ. p' q' r. caue q' hoc fit i defe ctū p'fidis vel iusu er' nō aliter: vt. j. c. l. diu. in fi. vel qñ sub h'āna pupilli est parua: vt in st. de atil. tu. s. pe. **o** **E**ntri. edicto. l. facto de v' tre in possessionē mittē **o** **U** do cuius verba nō habemus. s. j. sua est. j. de v' tre

res p' ed... de tute... curato... de h' d' tate... arg. j. de puile... cog. l. int oēs... dicit q' heres idēq' nūc patron' d'z ca uere rē pupilli sal uaz fore restituata hereditate: q' tūc dario ex pulso iste est legitimus tu tor. vt. j. dicit. 330.

ad. l. pcedentes... factū itelligi pōt... mag'atū: vt. j. u. l. l. de cre. to... nō pōt: r pōm quin p' q' nō... de v' tre in possessionē mittē

in pos. mit. l. i. §. quoties. r. §. mulier. r. §. eligi. r. §. de su-
spec. tu. l. ij. §. non tñ. r. §. si curator ventri. r. §. n. ij. l. iter
bonorum. r. de eo qui pro tu. l. i. §. si quis.

Regula. vt illa q̄ vetat tutorē dari habēti. vt isti. de
curato. §. inter dñi. vel vlla alia: s; tñ cā cognita hoc fit. vt
C. q̄ da. tuto. pos.
l. curator. et no. q̄
hec est vna dñia i-
ter tutorē et cura-
torē. alia est i. pñ.
huus. l. r. §. d. ap.
l. cū i vna. §. i. alia
q̄ curator nō dat
testō. Itē q̄nta: q̄a
nō dat inuito: nisi
ad iurē. vt in sti. de
cura. §. §. curator.
r. §. itē in iur. r. §.
de iur. l. q̄ h; §. si
pupill. sexta isti.
q̄ da. tu. pos. §. cer-
te. r. in sti. de excu.
tu. §. dar. itē alia
q̄ tutor alius est
rehamerant: alii
legitimus: alii da-
tius. curator ho-
tñ datur: nisi fu-
rioso. vt isti. de cu-
rato. §. itē furiosi.
itē tutor soli pupil-
lo datur. vt. l. eo. l.
scie. curator pu-
pillo r. alijs.

Curatore hñti quomin⁹ all
us curator detur regula iuris
non est impedimento.

Mulieres nō p̄t esse cura-
trices. h. d. fallit hodie in ma-
tre r. aua: vt in aul. mfi ex aua
L. qñ mu. tu. offi. fun. pos. bar.

Curatore optet ma: Idē.
§. gistrat. qñ curatrices
miorib⁹ mulieres nō creabūt

Cum qd vna via prohibet:
alia nō d; ee pmissum. Bar.

Si mater sub hac cōditioe
scripsit filios hñdes si absolu-
ti a p̄ia p̄ate fuerit: absolutis
his r. ppter hoc heredit⁹ ipe
p̄r curator creati nō poterit: r.
si voluerit vt nō alia via hoc
qđ noluit testatix fiat: et hoc
ita a diuo severo promulgatū
ē. §. r. §. q̄ a parētib⁹ p̄hi-
bit⁹ fuerit tutor esse: hūc neq;
creari opz: r. si creat⁹ sit r. non
recusauerit: p̄hiberi eū esse tu-
torē manēte epytūio.

Absens cā reipublice non
d; dari tutor: r. si tutor daf ex
inquisitione inquirē de mori-
bus dandi: nec debet dari ille
qui se ingerit. Bar.

Eos q̄ in legatioe sunt non
creent tutores vel curatores
magistrat⁹: q; fm tps quo i le-
gatione sunt piculū ad eos nō
p̄tinet. Si p̄fecto rui hoim i
legatioe existētē roman⁹ p̄in-
ceps dederit tutorē: dimittet.
Lū reliq; opz magistratū r. mo-
res creandoz iuestigare. neq;
em facultates neq; dignitas ē
ita sufficiēs ad fidē: vt bōa ele-
ctio r. bēign⁹ mores. §. Sēp
aūt maxie hoc obseruet mgrā

Eos q̄ in legatioe sunt non
creent tutores vel curatores
magistrat⁹: q; fm tps quo i le-
gatione sunt piculū ad eos nō
p̄tinet. Si p̄fecto rui hoim i
legatioe existētē roman⁹ p̄in-
ceps dederit tutorē: dimittet.
Lū reliq; opz magistratū r. mo-
res creandoz iuestigare. neq;
em facultates neq; dignitas ē
ita sufficiēs ad fidē: vt bōa ele-
ctio r. bēign⁹ mores. §. Sēp
aūt maxie hoc obseruet mgrā

Eos q̄ in legatioe sunt non
creent tutores vel curatores
magistrat⁹: q; fm tps quo i le-
gatione sunt piculū ad eos nō
p̄tinet. Si p̄fecto rui hoim i
legatioe existētē roman⁹ p̄in-
ceps dederit tutorē: dimittet.
Lū reliq; opz magistratū r. mo-
res creandoz iuestigare. neq;
em facultates neq; dignitas ē
ita sufficiēs ad fidē: vt bōa ele-
ctio r. bēign⁹ mores. §. Sēp
aūt maxie hoc obseruet mgrā

Eos q̄ in legatioe sunt non
creent tutores vel curatores
magistrat⁹: q; fm tps quo i le-
gatione sunt piculū ad eos nō
p̄tinet. Si p̄fecto rui hoim i
legatioe existētē roman⁹ p̄in-
ceps dederit tutorē: dimittet.
Lū reliq; opz magistratū r. mo-
res creandoz iuestigare. neq;
em facultates neq; dignitas ē
ita sufficiēs ad fidē: vt bōa ele-
ctio r. bēign⁹ mores. §. Sēp
aūt maxie hoc obseruet mgrā

Eos q̄ in legatioe sunt non
creent tutores vel curatores
magistrat⁹: q; fm tps quo i le-
gatione sunt piculū ad eos nō
p̄tinet. Si p̄fecto rui hoim i
legatioe existētē roman⁹ p̄in-
ceps dederit tutorē: dimittet.
Lū reliq; opz magistratū r. mo-
res creandoz iuestigare. neq;
em facultates neq; dignitas ē
ita sufficiēs ad fidē: vt bōa ele-
ctio r. bēign⁹ mores. §. Sēp
aūt maxie hoc obseruet mgrā

Eos q̄ in legatioe sunt non
creent tutores vel curatores
magistrat⁹: q; fm tps quo i le-
gatione sunt piculū ad eos nō
p̄tinet. Si p̄fecto rui hoim i
legatioe existētē roman⁹ p̄in-
ceps dederit tutorē: dimittet.
Lū reliq; opz magistratū r. mo-
res creandoz iuestigare. neq;
em facultates neq; dignitas ē
ita sufficiēs ad fidē: vt bōa ele-
ctio r. bēign⁹ mores. §. Sēp
aūt maxie hoc obseruet mgrā

Eos q̄ in legatioe sunt non
creent tutores vel curatores
magistrat⁹: q; fm tps quo i le-
gatione sunt piculū ad eos nō
p̄tinet. Si p̄fecto rui hoim i
legatioe existētē roman⁹ p̄in-
ceps dederit tutorē: dimittet.
Lū reliq; opz magistratū r. mo-
res creandoz iuestigare. neq;
em facultates neq; dignitas ē
ita sufficiēs ad fidē: vt bōa ele-
ctio r. bēign⁹ mores. §. Sēp
aūt maxie hoc obseruet mgrā

Tutor
r cura-
tor quas
liter dif-
ferunt.

preeps
senator
p̄sitorū
debet.

tu. l. spadonē §. scire. i. mētiarjs sec⁹ vt. C. d. excu. tu. l. fi.
Imul. dari p̄it. a iudice vt faciat ad tituli. itē a le-
ge. vt. §. ti. i. l. si p̄les. r. a testatore: vt. §. d. tes. tu. l. fi.
qui sub cōditiōne. §. plane.

Diuus. vēdicare. s; qđ si eos dederit et ipi p̄senserit
decreto: vt valere
dano. vt. §. d. iurif
di. om. iu. l. ē rece-
ptū. r. §. eo. l. vbi.
§. si. fm vñū itel-
lectū. et facit. §. de
mūe. r. hono. l. vt
gradatim. et. C. d.
epif. r. cleri. l. in ec-
clesijs. r. §. d. excu.
tu. l. l. l. aliud oba-
feruatur i dato in
testō. vt. §. de test.
tu. l. qucro. r. ug.

Curatore. ex
cā: vt q; tu-
tor est absens. vt
§. e. l. in omnē.
n. p̄seuerat.
vt r. C. qñ tu. vel
cura. cē desi. l. i. et
no. q; dixit ex cā:
aliud est si des ad
cām: q; tūc finita
cā fuit cura. vt in
sti. de aut. tu. §. si.
r. §. e. l. si ipuberi.
arca pñ. ibi q̄ tute-
lā teneat r. q̄ sūt
§. si aut des simpli-
citer ad oēs cau-
sas dari vt. vt. §.
d. iur. l. q̄ h; §. si.
r. facit. §. e. l. cura-
tor. itē facit. §. d. ad-
mun. tu. l. q̄ nens.
§. p̄lat. r. §. d. pes-
cul. l. eo tempore.
Accursius flo.

Si idone⁹ tutor in ciuitate
nō reperit p̄quint in circūstā-
tibus ciuitatib⁹. Bar. Paul.

Diu⁹ marc⁹ r. seuer⁹ cor-
nelio pculo rescripsit
in hec p̄ba. si qñ defunt i ciui-
tate ex q̄ pupilli onū di sunt: q̄
idē videant eē tutores: offm
sit mgratū i n̄q̄re ex vicinis
ciuitatib⁹ h̄gestissimū queq; r.
noia p̄sidi puincie mittē: nō ip-
sos arbitriū dādi sibi vēdicari.

Curatore daf impuberi du-
rat vsq; ad pubertatē. Bar.

Curatore ipuberi Idē
datū q̄cūq; ex cā p̄se-
uerare i diē pubertat; i eadē
cura rādī: q; p̄ pubertatē alii
curatore sibi petere debet.

Si tutor daf tanq; ipuberi
q̄ nō est nō v; dano. h. d. Bar.

Sie egresso an-
nos xij. decreto p̄toris
ex inq̄sitione dat⁹ est tutor q̄si-
miori. q̄ro an excusare se dbe-
ret: An. fm ea q̄ p̄ponerent ei
neq; excusatōez necessariā p̄eē
neq; obligari qdē si nō gererz

Sie egresso an-
nos xij. decreto p̄toris
ex inq̄sitione dat⁹ est tutor q̄si-
miori. q̄ro an excusare se dbe-
ret: An. fm ea q̄ p̄ponerent ei
neq; excusatōez necessariā p̄eē
neq; obligari qdē si nō gererz

Sie egresso an-
nos xij. decreto p̄toris
ex inq̄sitione dat⁹ est tutor q̄si-
miori. q̄ro an excusare se dbe-
ret: An. fm ea q̄ p̄ponerent ei
neq; excusatōez necessariā p̄eē
neq; obligari qdē si nō gererz

Sie egresso an-
nos xij. decreto p̄toris
ex inq̄sitione dat⁹ est tutor q̄si-
miori. q̄ro an excusare se dbe-
ret: An. fm ea q̄ p̄ponerent ei
neq; excusatōez necessariā p̄eē
neq; obligari qdē si nō gererz

Sie egresso an-
nos xij. decreto p̄toris
ex inq̄sitione dat⁹ est tutor q̄si-
miori. q̄ro an excusare se dbe-
ret: An. fm ea q̄ p̄ponerent ei
neq; excusatōez necessariā p̄eē
neq; obligari qdē si nō gererz

Sie egresso an-
nos xij. decreto p̄toris
ex inq̄sitione dat⁹ est tutor q̄si-
miori. q̄ro an excusare se dbe-
ret: An. fm ea q̄ p̄ponerent ei
neq; excusatōez necessariā p̄eē
neq; obligari qdē si nō gererz

Sie egresso an-
nos xij. decreto p̄toris
ex inq̄sitione dat⁹ est tutor q̄si-
miori. q̄ro an excusare se dbe-
ret: An. fm ea q̄ p̄ponerent ei
neq; excusatōez necessariā p̄eē
neq; obligari qdē si nō gererz

Sie egresso an-
nos xij. decreto p̄toris
ex inq̄sitione dat⁹ est tutor q̄si-
miori. q̄ro an excusare se dbe-
ret: An. fm ea q̄ p̄ponerent ei
neq; excusatōez necessariā p̄eē
neq; obligari qdē si nō gererz

tu. l. spadonē §. scire. i. mētiarjs sec⁹ vt. C. d. excu. tu. l. fi.
Imul. dari p̄it. a iudice vt faciat ad tituli. itē a le-
ge. vt. §. ti. i. l. si p̄les. r. a testatore: vt. §. d. tes. tu. l. fi.
qui sub cōditiōne. §. plane.
Diuus. vēdicare. s; qđ si eos dederit et ipi p̄senserit
decreto: vt valere
dano. vt. §. d. iurif
di. om. iu. l. ē rece-
ptū. r. §. eo. l. vbi.
§. si. fm vñū itel-
lectū. et facit. §. de
mūe. r. hono. l. vt
gradatim. et. C. d.
epif. r. cleri. l. in ec-
clesijs. r. §. d. excu.
tu. l. l. l. aliud oba-
feruatur i dato in
testō. vt. §. de test.
tu. l. qucro. r. ug.
Curatore. ex
cā: vt q; tu-
tor est absens. vt
§. e. l. in omnē.
n. p̄seuerat.
vt r. C. qñ tu. vel
cura. cē desi. l. i. et
no. q; dixit ex cā:
aliud est si des ad
cām: q; tūc finita
cā fuit cura. vt in
sti. de aut. tu. §. si.
r. §. e. l. si ipuberi.
arca pñ. ibi q̄ tute-
lā teneat r. q̄ sūt
§. si aut des simpli-
citer ad oēs cau-
sas dari vt. vt. §.
d. iur. l. q̄ h; §. si.
r. facit. §. e. l. cura-
tor. itē facit. §. d. ad-
mun. tu. l. q̄ nens.
§. p̄lat. r. §. d. pes-
cul. l. eo tempore.
Accursius flo.
Sexp̄lo erro-
re i decreto: als se-
cus. vt. §. q̄ sen. si.
app. resci. l. i. §. i. r.
ij. r. C. qñ. puo. nō
est necessē. l. i. r. ij.
hug.
p̄. Necessariā.
q; decreto cōnnet
impossibile. vt. §. q̄
sentē. sine ap. l. i.
azo. r. facit. §. d. vul-
ga. subst. l. in pup-
pillari. r. §. d. d. r.
demon. l. pater §. conditionum. r. §. de excusa. tuto. l. qui
testamento. et de bonus liber. l. si filius §. cum filius. et
§. de eo qui pro tuto. l. i. §. si quis quasi. et §. de collatio.
bono. l. filius emancipatus. et. C. de petitiō. heredi. l. si
putas. Accursius.

Pupillo. p[ro]tor. s. tutorem dare potest.
b. p[ro]vincialiu. s. reru que sunt in puincia.
c. p[re]ses. facit. C. vbi pe. tu. l. i. r. de excu. tu. l. illud.
d. l. iur. p[er]toos. s. cu otuindus.
d. Excusauerit. q[ui] potuit co[er]po q[ui] est ingenu. vt. C.
de excusa. tu. l. i. r.
ij. nisi sit p[ro]nuus
vt. s. de tute. l. p[ro]
nuus. r. facit. i. d. ex
cusa. tuto. l. cu ex
onatione.

Bomanus. naz
nec ipse fide-
iussor nec magis-
tus coputar tale
on[us] in nuero triuz
tutelaru. vt. s. de
ritu nup. l. si quis
tutor. s. i.

C i. p[ro]p[ri]e. scilicet
apillus.
s. Ne in vna.
hec est eius alle-
gatio.

Decreuit. h[oc]
incipit resp[on]dere.
i. d. d[omi]n[u]s est.
ille apillus.

S abites sint
tutores dan a p[ro]
de renuicia[m]e mag-
istratu.

Magistrat[us].
magistrat[us] defert
nola cread[or] p[ro]
di no aut ipse dat
nisi iussu p[ro]fidu: vt
s. e. l. diu. r. l. ius
dadi. ite mag[is]tr[us]
post datione den[un]
ciat dato tutori in
fra. xxx. dies. naz
ex tunc currit t[em]
p[us] excusatois. l. dix.
vt. h. r. de excu.
tuto. l. scire. s. q[ui]nq[ue]
ginta. r. s. op[er]a. po
tuit em dari et ab
feno: vt. s. e. l. ill. d.
m. fiat. s. tuto
rib[us] absentibus.

Qui petant
tutores r. Ine-
pta titulorum or-
dinatio: cu h[oc] titu-
lus debuit p[re]cede
re p[re]cedentem ti-
tulum.

Atris.
tutorib[us]
vt. C. e.
l. m[is]a
petas.

Magis-
tus ius-
su p[ro]fidu
dat tuto-
res.

In loco originis datur tu-
tor a iudice domicilii: alias da-
tur a iudice originis si iutroq[ue]
habeat bona. h. d. Bar. Her.

Pupillo q[ui] t[em]p[or]e i[ur]is in
puincia facultates h[ab]ere:
ru q[ui] s[un]t rome p[ro]tor: puincia
lium p[ro]fes[us] tutor e[st] dare potest
Libertino tutores liberti dan-
di s[un]t. s[ed] si i[ur]igenus def[icit]: nec se
excusauerit[ur] tutor p[ro]seuerabit.

Potes[us] quis dari p[ro]tor ei
p[ro] quo tenetur. Bar. D au.

Bomanus apul[us] a iudi-
ce appellauerat: dic[en]s
se no debuisse dari i[ur]tel[us] col-
leg[us] ei que ipse cu magistrat[us]
esset noiasset suo p[ro]culo: ne in
vna tutela duplex p[ro]culo su-
stineret: decreuit p[ro]p[ri]ator posse
que r[ati]o fideiussore p[ro] tutore e[st]:
r[ati]o nichilomin[us] tutor e[st] dari: ita:
q[ui] detentus e[st] in tutela.

Tutoribus datis d[omi]n[u]s p[ro] iudi-
cem infra. xxx. dies nunciari
hoc dicit Bar. Idem.

S peregre agat q[ui] tuto-
res vel curatores dari
s[un]t: vt intra dies. xxx. notu his
a magistratib[us] fiat diu[er]s[us] mar-
cus rescriptit.

Qui petant tutores v[er]o cu-
ratores: r[ati]o vbi petant. Tit. vi.

Mater tenet filijs impube-
rib[us] petere tutores r[ati]o curato-
res: non adultis. Bar.

Modesti.
Atris sollitudo i[ur]i pe-
tendis filio
tutoribus
no e[st] cura-
toribus ob-
seruat: nisi q[ui] casu i[ur]uberi cu-
rator: petendus e[st].

Pupillis petendi tutores
s[un]t a matre alias p[ro]nat[us] successio-
ne. r[ati]o a libertis q[ui] alias p[ro]nuent[ur]
r[ati]o alijs agnari vel cognari p[ro]nt

P Quo casu. vt r. s. n. l. l. curator r. l. in omn[em]. r. s. de
testa. tut. l. iij. r. de tute. l. iij. s. i. r. l. solet. r. i. de excu. tu. l.
diuus. s. pe. r. insi. de excusa. tuto. s. ite qui. r. C. in q[ui]bus
casu. tu. hab[et] tut. da. l. i. r. ij. Bzo. r. i. ad tertul. l. ij. s. quid
si curatores. Accursius.

Hoc facere. s[ed] si neglexerint no
puniuntur. h. d. cum p[ro]nci. l.
seq. Barro. Idem.

S i miores no h[ab]ent eos
q[ui] ex legib[us] s[un]t defen-
sores: si q[ui]de[m] tutoribus idige[n]t
p[ro]pter etate[m] p[ro]nt petere eis tu-
tores p[ro]stitui cognati: r[ati]o q[ui] s[un]t af-
finitate s[un]t familiares par[en]tu
masculoru r[ati]o femiaru: p[ro]nt ami-
ci parentum r[ati]o educatores ip-
soru puerozu hoc petere. Alij
q[ui]de[m] ex electio[n]e vel volu[n]tate
petu[n]t tutores. S[un]t aut[em] q[ui]da[m] q[ui]
bus necesse e[st] petere tutores:
puta m[ater] r[ati]o lib[er]ti. ex his em q[ui]
da[m] danu p[ro]nuent[ur]: hi at[em] r[ati]o p[ro]nu-
ent[ur] si no petierit eos q[ui] ex legi-
bus defensores s[un]t: m[ater] em ex-
pellit a legitima filij h[er]editate: q[ui]
si existens idigna accipere h[er]e-
ditate[m] legitimam: negligens ei
p[ro]stitui tutor e[st]. Et no solu si no
petierit eu q[ui] admitti: s[ed] r[ati]o si p[ro]
tatis gra petierit eu q[ui] dimitti
poterat. deinde dimisso eo vel
abiecto aliu no petierit rursuz
vel ex studio malos p[ro]nuent[ur]. li-
berti aut[em] ex his causis accusa-
ti a p[ro]nuent[ur] p[ro]nuent[ur] vt em e-
denf: si appuerit vel p[ro] neglig[en]tia
gen[er]a: v[er]o p[ro] malitia no petisse
q[ui] aut[em] de matre dicta s[un]t: ostendit[ur]
in epistola diui seueri cur-
verba subiecta s[un]t. Idem.

Duo. Dem[on]strat me r[ati]o ad
hibere subuencti pupillis cu
ad cura[m] publicaz p[ro]nuent[ur] liq[ui]re
oibus volo: r[ati]o m[ater] q[ui] vel no pe-
tierit tutores idoneos filijs su-
is: vel p[ro]nuent[ur] excusatis reiectis
ue no p[ro]nuent[ur] filioz noia edide-
rit: ius no h[ab]eat v[er]edicad[or] sibi
bonoz itestatoz filioz. r[ati]o ap[ud]
paulu lib. viij. ita rescriptu e[st].

Qui litigaturus e[st] cu pu-
pulo no d[omi]n[u]s ipse petere tutores
s[ed] alijs nunciare: q[ui] negliget[ur]

S i miores
hec lex ex
greco traslata est
in latinum.

R Defensores.
id est tutores vel
curatores.

Propter eta-
tem. quia pupilli
sunt.

Ex electio[n]e.
id est sp[irit]u. r[ati]o sub-
audi alij ex neces-
sitate: hoc subij-
cit sunt autem r[ati]o.
no enim est dicen-
dum q[ui] affines et
amici ex necessita-
te hoc faciant: sed
nec etiam cognati.
nec obstat. C. s.
leg. here. l. sciant.
q[ui] illud intellige
in agnatis r[ati]o in il-
lis quibus defert
legitima hereditas
ab itestato vt
ip[er]i habeat neces-
se petere licet et
mater r[ati]o lib[er]ti. na
non potest dici q[ui]
soli matri r[ati]o lib[er]ti
to imponatur hec
necessitas: vt. d. l.
sciant. r. i. ad tertul.
l. ij. vbi s[un]t autia
dicatur. sed hodie
in cognatis vide-
tur idem quod in
agnatis. vt i. aut.
de heredi. ab inte-
sta. s. ex his. coll.
ix. r[ati]o t[em]p[or]e p[ro]nuent[ur]
rem die perdere
non sequentes. vt
i. ad tertul. l. ij. s.
finali.

Diuus om-
nes. quidaz
non habent p[re]s-
cedenna: sed hic
incipit. l. diuus
pius r[ati]o. r[ati]o totum
est interpretatio
græci.

Filiorum. i.
ad tertul. l. ij. s. si
mater.

o Legitimo. i. legitime. vel dic etiam datus dicit legitimus. arg. f. de hbo. signi. l. lege. r. facit. C. eo. l. filius.

b Minores. pupilli r. adulti. sic accipitur minores. s. in pñci. huius. l.

c Per. pcuratorē. si hz tutorē vel curatorē aliquē: dic ei⁹ auctoritate cō-

stitutū: vt. C. de. p. cur. l. neq. nā dāf curatoz habēti tu torē: vt. s. de tute. l. solet. r. habēti cu ratorē: vt. s. ti. i. l. vtri. s. quid si nō hz tutorē vel cura torē cui⁹ aucte or- dinet. Rñ. petet p se. s. qdaz dicit q lilla neq: loquit qñ pñtuit. pcura tor: ad aliquā cām ordinarie agendā nō ad vñū factuz: vt hic. vñ r. ipe mi nor in hoc hz legi timā psonā. vt hic dicit.

d Sibi pñ. si i fanti nō pōt dari: vt. s. de tut. l. q hz s. si pupillus. r. fa cu. l. l. pñ.

o Curatorē. vi- den. vt. r. s. pñ. rñ. s. s. de pcur. l. mut. s. is qui. s. dic vt no. s. de tute. l. q hz. s. i. f. l. f. i. tutorē.

g Qui petit. f. curatorē.

h Iudiciuz. i. petitionē. r. fa. C. qui admi. ad bo. pos. l. bonoz.

i Debere. C. si mñ indēni. pmi. l. fi. s. so. illud in pe titione tutoris qd ex necessitate facit. h. curatois qd non ex necessitate vt. s. l. i.

o Qui tereti- g. nō hñt: vt. f. i. l. i. tutores. s. q se. q est. s. so. ibi gessit: huc nō. item ibi nō erat tutor: h erat: s. excusatio- nē habebat.

o Decreto. et magistratū.

illas magistratū. als magistratū. r. facit. s. ti. i. l. vbi. r. no. q ad vltimā pte rubuce respiciat h. lex. vel dic q de vlti-

ma pte nichil in nigro ponit: s. C. vbi pe. tu. sic. r. C. de reli. r. fump. fu. r. ale. lu. r. nichil de vltima pte dicit.

o Redēdū est. pñmari. de hoc dic vt. s. de pñ. tu. l. i. n. C. excusat. cōtra. f. ad tertul. l. i. s. quid si nō oēs. fol. hic reliqui sufficiūt: vt hic. ibi non.

o Ad iugi ali- os. qd sit qñ tutor vinculo necessitu diuisiungitur pu pillo: vt. s. de suspe. tu. l. si tutor.

p In sniam. r. erit eadē pena: vt. f. de hbo. sig. l. no minis. s. i. q Bonoz. sūt est mltre vēdica- tiones r. petio he reditatis directā r. vtilis r. rei ven- dicatio p singulis s. nō repellit a sin gulari fideicō. vt. f. pñ. s. r. C. filioz. si m pubes mouat: vt. C. ad tertul. l. mñ.

f Ex alieno. f. manu. sic gñō ob. l. C. de legi. here. l. sciat qz ibi exclu dit ab intestato. s. f. ad huc. s. C. ad tertul. l. oēm. s. ibi magz delinqt mñ: qz transit ad scda vota r. iō i substō- ne puniūt. vel forte fec⁹ in simplicia le- gator vñ fideicōmif fo: qz in substōne vniuersali: vt ibi f. s. 30. r. p. tu. dic qz fuit relictu i ca- suz pubertat. qd pñz p dāndōes hic licertas q casu ces- satū a pena erat: vt. s. pñ. dñi. si er go sumpit est reli- ctū amittit. ar. f. s. excu. tu. l. amiaffi mos. itē f. ad fil. l. ppter veneni. s. i. s. ibi dolus: hic negligētia. item alio casu loquit.

t Curilis ani- mi. pōtñ si vult: vt in st. de suspec. tuto. s. psequēs.

v Ignorare.

o Anto. constituto.

o Nota qz decuriones possūt dare aliquē iudicē tutorē. bar. Decreto decu- o au- rlonū r. magistratū cura- torē dari posse respondt.

o Mater qz tutorēz nō petit pñmari vel in locuz excusati aliū dari cū ali⁹ nō suspeser p- dit successione filij: nō id qd ei debet ex testō mariti. nec sibi imputat si vt suspectū nō pe- tit remoueri. Bar. Tripho. Redēdū est r. eā mrem pñtōne pñtineri: q a pñe nō legitie tutores testō vl⁹ co- dicillis datos filijs ipuberib⁹ nō postulatuit decreto pñma- ri. sin aut idoneis datis tutori- bus plurib⁹ vnus eoz vel de- cessit: vel tpalē excusationē ac cepit: mñ q ppterea in loco ei⁹ aliū nō petit: qz numer⁹ reliqz admistratiōni tutele sufficie- bat: icidit qdē i pba pñtōne: s. f. snia excusat⁹. S. si suspecto tutore pupilli accusato: decre- tū erit ei accusato ad iugi⁹ ali- os. Mñ eos qz petere dz: r. si nō petit incidit in sniam⁹ pñtō- nis. Hec aut mñ ab oi⁹ qdē bo noz⁹ vēdicatiōe intestatoz fi- lioz⁹ repellit. Si hō marit⁹ ei fideicōmissum a filio reliqit: cui mulier nō petit tutorē: si si- ne liberz decesserit: vl⁹ sub hac spā pñtōne si intestat⁹ mortu⁹ erit: fideicō. petitiō q ex aliēo iudicio descēdit nō est pēpta. Que aut suspectū tutorē non fecit: nec verbis: nec snia pñtō- nis in penā icidit: q et si modi fca dijudicare r. estimare vtrū- lis animi est. pōt etiaz delicta ignorare⁹ mñ. fatiqz est eā pe- tisse talē: q ex inqñsitione p pto

fecus aut si sciuit. nā r. pñtor pōt errare: vt. f. ad tertul. l. i. s. nō solum. r. s. sequentibus.

o Tutor nō pōt petere cura- torē pupillo r. qui legitime nō petierit tutorē p nō legitimo habet. h. d. Bar. Paulus.

o Curatorē ignorare nec mādāte pupillo nō re- cte ei a tutore petitum videri⁹ piculūqz eoz q curator nō iu- re datus gessisset: nō sine rōne eū⁹ q petit⁹ cogēdū agnoscere: r. alia pte eiusdē libi ita rñdit Si matris iudiciū pñiceps se cutus curatores filie eius de- derit: piculū administratiōis eoz eā respicere debere⁹.

o Remotus a tutela nō tene- tur aliū petere. Bar. Paul⁹.

o Qualitercūqz dimis- si sunt p excusationē a tutela: necesse non hñt petere pupillis tutorē: vt ait Seue. r

a **Judicium**. i. ultima matris voluntas.
b **Eligēdos**. i. dādos. vt. **J. i. i. l. i. i. c. i. i. s. s. a. m. a. t. r. e.**
c **Sed inquisitione**. vt. **S. de p. r. i. u. l. i.**

De administratione z piculo tutorum etc.

Errere atq; pro. i. z dic. ad gerendū accede-
re:

ne sit cō-

tra. J. e. l. i. t. a. s. u. t. s. g. g. e. s. s. i. t. e.

Extra ordi-
nez. i. officio iudi-
cis: r. cap. pigno-
ribus: vt in iur. de
sanctis. tuto. s. p. e.
vel multa idicta
seu bāno. vt. S. si
q. s. ius dicit. non
ob. l. vnica. in pñ.
z facit. J. de munc.
z honori. l. si q. s. z
C. de suspec. tu. l.
ij. z. S. de ven. in-
spi. l. i. s. qd ergo.

Tempora. q
sunt. J. de excu. tu.
l. q. n. u. a. g. i. n. t. a. s. e. d
p. r. a. J. de aucto. s. p.
stā. l. si tutor. Sol.
vt ibi. J. de facit. J.
e. l. i. t. a. s. u. t. s. f. i. z. l.
seq. z. l. q. i. n. s. u. s. z
C. eo. l. z si scisset.

Tutores ca-
uere. i. iudicatum
solui quā pñstāt
defensores. vt. C.
eo. l. si. s. defensor
nē. J. de nec de ra-
to vt. C. eo. l. tuto
res debitum. nisi
fm qd dicit. J. eo. l.
vulgo. s. actor ab
eis pñstutus cau-
neat. vt. J. r. r. a. h. a
be. l. actor.

Suscipiat.
q. b. potest prodef-
se: vt per lit. cōtes.
factam cū pupil-
lo tutore auctore

fiat interruptio pñscriptionis. pupillus em̄ responde-
bit. vt. C. de aucto. pñstā. l. clarū. z in eius pñona poterit
cōcipi libellus. sed tñ tutor de calūmia iurat. vt. C. de iu-
ramē. calū. l. i. s. qd obseruar. nā illa. l. clarū. z illa de iu-
ramē. calū. sunt in iustitiam. z cōcipiunt verba iuramenti
in personā tutoris. q. ipse videtur agere z respōdere cū
auctoritatem pñstā: vt. C. de vere. iur. em̄. de. l. i. s. em-
nia enim. olim tñ nō iurabat de calūmia in singulis casibus:
pñstus: vt. C. de iura. calū. l. i. s. f. i. nisi in certis casibus:
vt in no. oper. nuncia. vt. J. de no. oper. nuncia. l. de pupil-
lo. s. q. opus. z in dā. infec. vt. J. de dā. infec. l. q. bona. s. q.
alieno. z in delatione iuramentū: vt. S. de iure iurā. l. i. i. i. u. s. u.

rez habita idoneus apparu-
erit. z ideo nec iudicū eius sus-
scit ad eligēdos tutores: s. in
quisitio fit etiā si mī maxime
in bona pñna liberis suis te-
stamēto tutores dederit.

De administratione z picu-
lo tutorū vel curatorū qui gesse-
runt vel non: z de agentib⁹ vel
conueniēdis ab vno vel a plu-
ribus.

Titu. vij.

Tutor cogit administrare
z ad eū spectat piculū ex quo
scit se datū. Bar. l. i. planus.

Erere atq; ad-
ministrare tute-
lā extra ordinē
tutor cogi solet
ex q. scit se tuto-
rē datū. si cesset
tutor suo piculo cessat. id em̄ a
diuo marco pñstutū ē: vt q. scit
se tutorē datū: nec excusat oēs
si quas h. allegat: intra tpa
pñstutū suo piculo cesset.

Tutor pot defendere pu-
pillū p se vel ei defendēti au-
ctorari put elegerit ipse. s. cu
rator pot defendere adultū p
se vel ei defendēti auctorari. p
ut elegerit actor. Itēz tutor z
curator possunt agere vel agē
tibus auctorari put ipsi elege-
rit. h. d. z est solennis z magi-
stralis casus. Bar.

Sufficit tutoribus ad ple-
nā defensionē: siue ipi iudiciū

rādō. s. q. i. i. u. r. a. d. d. i. s. p. i. n. s. t. i. t. u. t. i. c. e. p. i. t. i. u. r. a. r. i. i. o. f. c. a. p. l. o
z sic plures in cā: vt. C. de iura. calū. l. i. t. e. r. t. i. o. p. e. u. n. d. e. i. u.
stinantū tñ semel: vt in auct. de his q. ingre. ad appel. s. fi.
col. v. alij distinguit aliter a q. sit pñstādū hoc: vt no. C. de
iura. calū. l. i. i. in glo. hoc dicit zc. in filio die vt ibi notat i

alis glo. q. inapit:
vt pñ in bonis zc.
i. Nō pñt. vt
mlouib⁹. vj. an. vt
C. de iur. delib. l. si
stanti. et. J. p. r. i. h. i.
em̄ fm B. 30. i. ius
vocari nō debet.
vt. S. de in ius vo.
l. q. s. q. in pñ. z de
p. d. i. i. u. r. l. i. g. z. C.
qui le. p. l. fi. in fi.
k. Vel abstī. J.
ea. l. s. in abstīb⁹.
i. Suscipiant.
pposita a tutoris
bus nōt pupillo
rū querela. Hug.
m. Auctēz pñ
stēt. pupillo i ius
vocato z se defen-
dēt: vel ipse tutor
pñstatur. vt. S. s.
licentia.

In causis autē adultorū licē-
tia erit agentibus vel ipsum
adultum presentēz in iudiciūz
vocare: vt consensu curatoris
cōueniatur: vel contra curato-
rem agere: vt ipse litem suscipi-
at. In absentibus autez
adultis omnimodo cōtra cu-
ratorē agendum. Nō denega-
ri autem neq; tutoribus: neq;
curatoribus etiam debitoribus
pupillorū vel adultorū ex per-
sona sua pñspectu officij i iudi-
ciū vocare: vel eis hoc faciētibus
suū accōmodare pñsensū.

Judicari actio nō datur cō-
tra tutorem: nisi se lit obtulerit:
sed cōtra pupillum nisi ab
hereditate cuius causa est cō-
demnatus se abstinerit. hoc
dicit Bar.

Idem.
Tutor pñstauerit: si
ue ipse pñstatus est: pu-
pillū z in pupillū potest actio iu-
dicari dat⁹: z marie si nō se lit

mine tñ: vt subijcit: vt. C. e. l. debitoribus.

Prospectu ad est: vt sic pñstiat officio suo.
f. faciētib⁹. pupillis vel adultis: z facit ad hāc. l. C. de
bo. q. lib. l. fi. s. i. z. s. i. n. a. s. i. t. s. e. d. z. s. i. n. a. s. i. t. p. u. e. r. i. l. i. s.

Tutor pñstauerit. i. pñstari fecerit pupillū vbito
res. sic. s. h. i. s. q. n. o. i. f. a. l. f. u. r. n. s. i. n. a. d. a. t. i. z. C. d. f. a.
san. eccl. i. u. b. e. m. s. i. s. q. z. s. i. p. e. h. e. r. e. p. e. l. c. u. m. l. i. i. f. i.
v. Dat. etiā durāte tutela: vt hic dicit fm quosdā. alij
dicit demū finito officio transferrī actionē in pupillū: vt
s. si q. cau. l. fi. sed z fm eos vtilis dat in minorē etiam
durante officio: vt hic dicit. stat em̄ transferrī: vt no. C.
de iura. calū. l. i. i. in glo. que inapit. sed ad quid.

Liti se non offert qd ex necessitate su- bit.

a Oblit. non em pot dici se liti offerre cu hoc faciat ex necessitate. vñ secus est in procuratore q se liti offert: cu ad hoc non cogat: sed spote faciat. vt. s. de pcura. l. si procurator. s. si. r. l. plautius. sic r in scru differit: q tu- tor no tenet finita tutela. vt. j. qñ ex fac. tuto. l. post morte s. si. sed procura- tor sic. vt. s. de p- cura. l. procurator qui. r. facit. j. de re iudi. l. iij. r. C. qñ ex fac. tuto. l. i.

b Propter infantiã. quib⁹ callibus est necesse vt ipse iudicium subeat. vt. s. l. pri. s. ita tamen.

c Satisfecit. creditoib⁹ pupilli de soluendo ad certu diem. no dicas iudicatu solui vt. s. l. proxi. s. nec cogendi.

d Abstinit. p in integrũ restitui. satisfacendo em vi debet adisse. vt C. de iure delibe. l. ij. r hoc si erat in fans: als act⁹ rvo luntas pupilli est necessaria. vt. C. de iure delib. l. po tuir. sed qd si carca aditione tutor predicto modo satisfecerit.

e Et. scilicet tutoris.

f Quoadmodu ipsi. r. tutori q restituit qñ lesus sit pupillus in eo. q: satisfacatum est ei⁹ nose cui satisfacandũ no erat. et ad hunc vltimũ r penultimũ casuz facit. j. de acq. he- re. l. si pupillus. r s. de pcur. l. si mi nor. r. s. si qñ cau. l. si. sed j. s. de mi no. l. in cãe. r. C. de fideiusso. mi. l. ij. Sol. vt ibi.

g Vel p infan- te. i. in ore. vñ. an. vt. s. l. i. s. ita tñ. r. C. d in. deli. l. si ifãri.

h Plures. curatores. als curatores. als curationem als curam.

i Decernit. vt tñ caueat ceteris. r sic admistret sol⁹ s. si no decernat tñ qd vn⁹ fecerit ratu est: qz vt ali⁹ senti re nisi dissentiat. vt. j. de cura. fur. l. cõsilio. s. pe. r. si. r. sa-

cit. C. si vnus ex pluribus. l. i. r. j. ea. l. s. qd in tutoribus. k Putauit. vt in l. de satisfada. tu. s. i. (r s. apparet. l. Testamento. minus legitime facto. m Confirmauit. qd debuit. vt. s. de cõfir. tu. l. ij. n Honorarios. sed cu illi teneantur rones ab alijs exi- gere. vt. j. subijcit.

ergo non sunt ho- norarij: vt. s. d te- sta. tu. l. iure nfo. s. i. que est cõtra. Sol. impropue di- citur hic honora- rius. vel dic q ibi administrabat cu alijs et etiã ratio- nẽ ab eis exigere debebat: h no ad- ministrabat. r dic qre dõ honorarij vt ibi no. r facit. j. de sol. l. qd si for- te. s. i. vbi dicitur tria gna tutorum. o Reddãre. si habeas no bñ est: nã redundat: vt. j. subijcit. r. s. d ritu nup. l. i. qd tutor. s. qd ergo si honous cã. prius couerto alio. vt. C. si tu. non gef. l. i. r de penci. tu. l. i. r etiã magfatu fm nos. si habeas sine no dic. f. ad p- sens. redundat tñ plus couento alio r magistratu. s. vi det q possit elige re etiã no gerentẽ prius. vt. j. de cur. bo. dã. l. ij. s. si. So lu. ibi in curato- rib⁹ reri: hic i tu- torib⁹ vel curato- rib⁹ psonaz. vt ibi a creditoib⁹ h p- pter gestione fm p. vel illa fm istã vt ibi no.

p Exigere. ex- tra iudiciũ. nã in iudicio no pot bu rante tutela cõtu- toris: sed aliter in curatoibus disti- gutur. vt. j. co. l. cum plures. r. l. actus. r. l. cum curatore.

q Ad predicto. sic. j. e. l. ita autẽ. que huic s. cõtinuaf. r Obuidimus. hoc s. Ignorante. si enim comperisset: verisimile est q mutasset. et facit. s. de testa. tuto. l. pater. et de cõfir. tu. l. vtilitate. r. 30.

xit. tñdenti pto: facit r de his quos pf destinavit testõ. ipse aut pfirmavit: vt si parẽs de clarauerit quẽ velit tutelã ad ministrare: ille solus admini- stre: ceteri g tutores no admĩ strabũt: s. erũt hi quos vulgo honorarios appellamus: nec putet qsqz ad hos piculũ non redundare. cõstat em hos qz excussis prius facultatib⁹ eius q gesserit cõueniri optere. da- ti sunt em qñ obfuatores act⁹ ei⁹ r custodes: imputabiturqz eis qñqz cur si male eũ cõuer- sari videbãt suspectũ qñ no fe- cerũt. assidue igit r rone ab eo exigere eos optet: et sollicite eos curare qliter cõuerfex. r si pecunia sit que deponi possit curare vt deponat ad pãioz cõparacione: blandiunt em si- bi qui putãt honorarios tuto- res oino no teneri. tenent em fm ea que supra ostẽdimus.

Ex cã recedit a voluntate de- functi r alijs testõ: dixit ad- ministrato recedit. idẽ in cura- tore: et si testator non dixerit vnus eligitur. h. d. Bar.

Quãuis autẽ et potissimũ se tutelã cõmissurũ pto: dicat cui testõ: delegauit: attñ non- numqz ab hoc recedit: vt puta si pat minus ppeso p silio hoc fecit: forte minor. xv. ams: vñ eo tpe fecit quo ipse tutor bõe vite vel frugi videbãt: deinde postea idẽ cepit male puerfari ignozãte testatore. vel si pte- platione facultatũ ei⁹ res cõ- missa est qd⁹ postea exut⁹ est.

his qd ve. eta. im. pe. l. ij. r. j. de acq. her. l. paulus rñ. p. pu-
ratorē. r. s. d. trāf. l. cū hi. s. fi. r. s. ad. l. ad. l. liber hō. ij. rñ.
a **Uti. f. tutele** mādauit. sicut qd nō gessit. nā qui nō
gessit tenet vtili nō directa. vt. j. rē pu. fal. fo. l. nō qst. s. i. r.
ad hoc. s. man. l. si procuratorem. s. si tutores.

b **Actione. hoc**
apti⁹ notat p. exē
plum. j. co. l. tres
tutores.

c **Qui. scilicet**
debitor.

d **Tenebit. si a**
se non exegit. r. sic
puma actio pueri-
tatur in actionē tu-
tele. q. i. iterfuit pu-
pili. vt. s. de neg.
gef. l. diuortio.

e **Debit. ergo**
et naturaliter
solum debitor a se
d. exigere. sed dic
vt. j. e. l. quotiens.
s. ut si tēporali. r.
s. de pen. her. s. u-
ue post. s. iustū. et
j. de solu. l. stichū
s. admo. a. 30. r. fa-
cu. s. de neg. gef.
l. si pupill. s. fi. et
l. sinaut. r. j. de tu-
te. r. ra. dist. l. si tu-
tozem. r. l. si post.

f **Non admo-**
nuit. qd si admo-
nuit r. ipe noluit.
Rñ. excusat tutor
q. i. iunū adolefē-
tes curatorem nō
acapiat. vt. l. si. de
cur. s. item. a. 30.

g **Admittat. si**
habet p. d. dic. i.
deliquat. si sine. d.
dic. l. amonitio. si
vis expōet admit-
tat. i. recipiat. de-
bet etiā eē. d. si ex-
ponat. i. cōmittat
tūc p. esse sine. d.
r. facit ad hunc. s.
r. ad sequentē. C.
arbi. tu. l. tutor. et
dic vt. ibi no. r. j. e.

l. a tutoubus. s. i. r. j. de fideiuf. tu. l. i. r. j. de tu. r. ra. dist. l.
si tutorem. r. l. si tutor reipublice. s. si testamēto. r. l. si tu-
tor post. r. j. eo. l. tutor qui. s. i.
h **Post cōpletū. hic est. s. sed quidā non habent.**
i **Consilio suo. f. tutous quondam. a. 30.**
k **Actū est. actione negotioy gestoy. s. eē in actiōe fa-**
mille heriscēde. vt. C. d. neg. gef. l. ij. r. s. fa. her. l. si filia
s. familie. a. 30. r. facit. C. q. pe. tu. l. admo. et. C. vt. cāe
post pu. asit. tu. l. i. r. j. d. ap. l. negotioy. s. fi. r. l. tutor. i. fi.
r. C. de picu. tu. l. fi. r. de iudi. l. ij. r. j. e. l. tutores. Accur.

nō accessit is cui mādatū est:
vtili⁹ actione⁹ conuenitur.

Debitū ex alia causa deuol-
uitur i actiōe tutele. h. d. Bar.

Debitor patris qd tutelem
administrat filij tutele iudi-
cio tenebitur: etiam ob id qd
patri debuit.

Tutor finita tutela tenetur
admonere minozē vt petat si-
bi curatozē: als tenetur. Bar.

Si tutor pupillū suū pube-
rē factū nō admonuit vt sibi
curatores peteret (sacris est
constōib⁹ hoc facere iube⁹ q
tutelā administrat) an tutele
iudicio teneat: et magis tuto
sufficere tutele iudiciū qsi con-
nexū sit hoc tutele offō: quis
post pubertatē admittatur.

Post cōpletā tutelā vel cu-
rā cogit qd litē cep. ā pficere:
nisi instrumenta litis et ratio-
nes reddiderit. Barto.

Post cōpletū. xxv. an. eta-
tis si nōdū rōnes reddite sunt
nec ad cām instrā ptinētia: si-
det acyrecūdie curatoz cōue-
nit vt p silio suo ceptā litē pfi-
ciat. si igit cessent in his q pfi-
ruta sunt faciendoy: magis pu-
to sufficere negotioy gestoy
iudiciū etiā si tā actū est: si tñ
huius rei rō reddita nō est.

Si relinquit liberatio a red-
dēdo rōnibus nichilomin⁹ tu-
tor: de dolo tenet q nō pōt re-
mittere: scus si de dāno qd sua
culpa sentiret. h. d. p. co. idat. l.

Quidam decedens. als lex. a la. s. Accur.
Analogistas. ab a qd est sine et logos qd est Logi-
sermo qst nō teneant sermocinari vel ridere. p. gellione. sta et a:
inde logista. i. rōnalis q tenet reddere rōnem q vocat. p. nologi-
curator: cesaris. vt. C. d. mō mulc. l. curator. vel fm quos-
sta qui
dā a lōge quasi re
sunt.

si seru⁹ vetit⁹ de. l. Bar. Jul.

Quidam decedēs filijs
suis ded erat tutores: r
adlecerat eos qz analogistas^m
esse volo: r ait iulia. tutores ni
si bonā fidē in administratiōe
pstitereit dānari debere: quis
testō cōprehēsum sit vt anolo-
giste eēt: nec eo noie ex cā si-
deicōmissi quicqz psequi debe-
būt: vt ait iulian⁹. et est pā ista
snia. nemo est ius publicū^m re-
mittere pōt hmōi cautioib⁹:
nec mutare formam antiquit⁹
cōstitutā. dānū pō qd cūqz ex
tutela qd senserit⁹ r legari: r p
fideicōmissum ei relinqui pōt.

Si tutor iuber gerere d cō-
silio et q nō pōt ee particeps
officij de honestate illud req-
rit: s; nō tenet seq sicut als qñ
a voluntate defuncti recedit. B.

Papinianus lib. v. respon-
sorū ita scripsit. pater⁹ tutelā
filioy cōsilio matris geri man-
dauit: r eo noie⁹ tutores libe-
rauit: nō idcirco minus officii
tutoz integrum⁹ erit: sed viris
bonis conuenit⁹ salubre consi-
liū matris admittere: tamen si
neqz liberatio⁹ tutoris: neqz vo-
luntas patris⁹ aut intercessio⁹
matris tutoris officii infrigat
Asqz adeo aut licet tutoribus
patris pceptū negligere: vt
si pater cauerit ne quid rei sue
distrahatur: vel ne mancipia⁹
distrahantur: vel ne vestes: vel
ne domus⁹: vt ne alie res que

terat cōsiliator: hic nō. vt. s. de testa tu. l. iure nfo. r eodē
mō rñ. ad. l. s. d. exera. l. i. s. si plures. q est j. vt r ibi dixi.
v **Cōuenit. ex hōestate. sic. C. d. neces. ser. l. qdā. s. illo**
r **Liberatio. facta a defuncto q non valet: r subijcit.**
r. j. p. s. r. s. pu. l. quidam decedens.
y **Patris. qui sine ea voluntate gerit.**
z **Incessio. i. iteruētus siue p silū. f. malū. a. 30. r facit**
a **Mācipia. C. p emp. l. ij. s. Soli. ibi cū cā (j. pri. s.**
r salubre p silū. hic scus: vt. j. de lega. l. l. si filius. s. diu.
b **Domus. que omnia olim vendi debebant. vt. C.**

n **Ius publicū**
sic. de le. i. nō. r
s. d. testa. tu. l. iure
nfo. r. C. d. pdi. in
fer. l. ij. r. j. d. libe.
r pollyu. l. si ita. s.
fi. r psonat huc. l.
C. de trāfac. l. sub
p. x. tu. r. s. d. pac.
l. si vnus. s. iud. et
qd ibi no. r. s. de
neg. gef. l. pōponi
us. vti dicit nuda
voluntas. r. s. de
trāfac. l. qd cū tuto-
r⁹. in fi. pug.

o **Hmōi cautio**
nibus. i. cautelis.
p **Sēcrit. leui**
culpa nō dolo: vt i
predicto casu. ad
quā leuē culpā sit
h relatio: idēqz r si
expmat h⁹ idē de-
fuer⁹. nec ei psta-
t utur ex cā fideicō-
missi tutori qd do-
lo fecit: s; hec lex
innuat r rarium.
q **Pat. als est**
s. papinian⁹. als
lex pater r. a. 30.
r **Mādauit. in**
testō suo in q eis
tutores dedit. a. 30
f **Eo nomie. i.**
qz mfs cōsilio ge-
sturi erant. vt dic
id est nomie tute-
le. a. 30.

t **Integrū. qz r**
sine mte gerē pnt
vt. j. e. l. acitū. s. l. s;
j est pncipiū eius
dē. Lucium. s; ibi
erat tutor r ec po-

terat cōsiliator: hic nō. vt. s. de testa tu. l. iure nfo. r eodē
mō rñ. ad. l. s. d. exera. l. i. s. si plures. q est j. vt r ibi dixi.
v **Cōuenit. ex hōestate. sic. C. d. neces. ser. l. qdā. s. illo**
r **Liberatio. facta a defuncto q non valet: r subijcit.**
r. j. p. s. r. s. pu. l. quidam decedens.
y **Patris. qui sine ea voluntate gerit.**
z **Incessio. i. iteruētus siue p silū. f. malū. a. 30. r facit**
a **Mācipia. C. p emp. l. ij. s. Soli. ibi cū cā (j. pri. s.**
r salubre p silū. hic scus: vt. j. de lega. l. l. si filius. s. diu.
b **Domus. que omnia olim vendi debebant. vt. C.**

terat cōsiliator: hic nō. vt. s. de testa tu. l. iure nfo. r eodē
mō rñ. ad. l. s. d. exera. l. i. s. si plures. q est j. vt r ibi dixi.
v **Cōuenit. ex hōestate. sic. C. d. neces. ser. l. qdā. s. illo**
r **Liberatio. facta a defuncto q non valet: r subijcit.**
r. j. p. s. r. s. pu. l. quidam decedens.
y **Patris. qui sine ea voluntate gerit.**
z **Incessio. i. iteruētus siue p silū. f. malū. a. 30. r facit**
a **Mācipia. C. p emp. l. ij. s. Soli. ibi cū cā (j. pri. s.**
r salubre p silū. hic scus: vt. j. de lega. l. l. si filius. s. diu.
b **Domus. que omnia olim vendi debebant. vt. C.**

de adm. tuto. l. lex que. circa punci. Accursus.

Voluntate. No. discedi qñq; a voluntate. sic. i. vbi pu. edn. l. i. r. ij. r. s. de pñ. tu. l. pe. r. de testa. tu. l. iure nro. r. C. e. l. tutela. r. j. de an. le. l. qñtus mun. r. j. de le. iij. l. lucius nci. r. l. pater filii. r. s. de reli. l. ar. si qñs sequu. r. j. de cõdi. in. l. i. qui dam. r. s. e. l. iij. s. quãuis.

Testato. i. co. rã testib. vel vicinis.

Quin debeat. qz certe dz ad eũ spectare piculum. r. facit. C. e. l. tutor. r. l. et si scis. sea. r. s. e. l. i. r. isti tu. de le. s. q. autẽ. r. s. b. pcti. h. e. l. i. q. se. r. l. ut ne. s. p. etiam. r. C. q. mili. nã pos. l. sup. fuis. r. C. de spõ. et ar. spon. l. mulier. r. j. qd fal. tu. l. iij. i. fi. r. s. b. pba. l. ven. r. s. b. ac. ep. l. i. s. i. s. ar. j. b. adul. l. denicasse. r. faciã ista etiã ad. l. sequentẽ.

Respicere. dic aut datio tutoris est ipso iur nulla: r. tuc nõ iputat ei si non gerat. vt C. q. da. tu. pos. l. militie. et. l. neq. aut tener: r. tuc si q dem tutor igrat se dari qd semp psu mis: nisi pupillus pbat de scia tutoris. vt. j. l. pri. idẽ est vt h. si nõ sciat se dari: r. sciat nullã sibi ppetere excusationẽ statim tene tur: vt hic. r. j. de excu. tu. l. q. testõ. r. j. si tu. ap. l. ij. r. C. de excu. tu. l. quãq. r. j. e. l. tutor vel cura. r. l. tutores q post. s. tutor. si nõ sciat se dari: r. sciat sibi aliquã cõpetere excusationẽ: r. nõ psequat eã: tunc tenet ex q iussus est gerere: vt vt puto ex q lapsa sunt tpa excusatõis. r. pbat h r pcedẽs casus. j. de excu. tu. l. si is q tres. s. lla. si nõ credat aliquã sibi cõpetere nec cõpetat: et nõ pponat eã statim tene ex quo dat. est. si nõ pponat eã r. psequat: si qui dẽ vincat nunq spectat periculũ ad eũ. si succubat tenet ex quo iussus est. vt. j. eo. l. qui iussus est. s. 3o.

At or q repertoriũ nõ fecit qd vulgo inuenta riu appellat: dolo malo fecisse videt: nisi forte aliqua necessaria r iustissima causa allegari posset cur id factum nõ sit. Si qd igit inuentariũ dolo nõ fecerit: in ea cõditõe est vt teneat in id qd pupilli interest: b.

Quia aut. pbare dz. arg. s. C. de epif. au. l. si legib. 3re s. C. de picu. tu. l. si tutor. So. h. ex necessitate pbat pupillus sciam. tbi admissus nõ iussus tutor. pbat igno rantia. sic. C. de pre. mu. l. si p diti. r. de prescrip. lon. s. ep. l. penul. r. arg. s. de. pba. l. circa. vel dic vt tbi.

Uxor q repertõũ sic dicitur est. qz repa pñet r inuenta: r qz inuenta in bonis pupilli tbi describunt: r dz fieri mox cõ comode fieri pot: lz aliter alij dicat. r in pñtia

tabelliõis r iudicis. vt. C. e. l. tutores. et tbi no. r fiet vna vice. et si qd addetur bonis. r iterũ addetur inuentario: et scribetur dies. vt. C. de cura. fur. l. si. s. fina.

Secisse videt. pñpt. hui. l. iõq; vt suspect. r. remouet r alias penas patit. vt. C. ar. tu. l. fi. r. j. de suspec. tu. l. iij. s. tutores. sed an honorarius tu tor vel dat. cã noti cie q nõ admistrat debeat facẽ: Rñ. sic. nã idefinite h dẽ. 3re oib. pñ solv: vt. j. de sol. l. qd si forte. s. i. r. s. r. q noticie. ut ad oẽs pñct piculuz. vt s. b. rit. nup. l. si qd tutor. s. qd g. r. C. de picu. tu. l. i. 3re cõionẽ habet i tutela: lz nõ admistrat. vt. s. eo. l. ij. s. nec pñet. r. d. l. de peri. tu. l. i. et C. ar. tu. l. fi.

Quia inopia festinãtia vel negligentia tutoris in rebus pupilli vendendis puniuntur. Bar. Si tutor cessauerit i distractõne earũ rerũ que tpe depe reunt suũ periculũ facit: debuit em̃ pñstũ officio suo fungi. q si cõtutores expectabat vel differetes vel etiã volẽtes se excusare: an et ignoscat ei: et nõ facile ignoscetur. debuit em̃ partibus suis fungit: nõ qdẽ pceptit. festinãtione: sed nec moratoria cunctatione.

In cõmẽdis reb. tutor nõ tenet nisi de dolo r lata culpa. hoc dicit Barro. Cõpetit aduersus tutores tutele actõ si male pñerũt: hoc est si p dta pparauerit nõ idonea p sordes aut gratiã. qd ergo si neq; sordide: neq; gratio te: sed non bonam conditionẽ elegerit: recte quis dixerit solam latã negligentia eos prestare in hac parte debere.

In cõmẽdis reb. tutor nõ tenet nisi de dolo r lata culpa. hoc dicit Barro. Cõpetit aduersus tutores tutele actõ si male pñerũt: hoc est si p dta pparauerit nõ idonea p sordes aut gratiã. qd ergo si neq; sordide: neq; gratio te: sed non bonam conditionẽ elegerit: recte quis dixerit solam latã negligentia eos prestare in hac parte debere.

In lit. iuran. l. videamus. Accursus flo. Eũ opz. dz r alia facere anteq; admistrat. l. satis daz re pupilli saluã fore. vt. C. d. tuto. r. cur. q satis nõ dar. l. i. r. si. nisi sit testamẽtarius vt cõ inqñtõde dar. vt in eo. ti. l. nõ oim. 3re debet decreto iudicis acapere res. vt. C. ar. tu. l. fi. itẽ iurare: vt in aut. vt h. qui. s. si. col. vi.

Possit. facit. C. e. l. si in fi. r. l. lex que. in fi. r. s. de mi no. l. att. pñetor s. questum. Snum periculũ. sic. j. ad trebel. l. mulier. s. sed em̃: r. C. eo. l. lex que. in fi. r. l. fina. pñcipiu. sic. j. de iure fil. l. edicto. s. cõ. alit. r. de ver bo. ob. l. pñnu. s. cõ. ita. r. j. de leg. ij. l. cõ. quidã. r. de iure delib. l. in fi. r. s. si qd cau. i. ij. s. si qd th. r. j. de sol. l. ratũ. r. j. ad terrul. ij. s. si mater. r. s. confestum.

Moratoria. i. longa mora. Latam negligentiam. i. latam culpam. vt. j. de ver bo. signi. l. magna. r. hoc est speciale vt non veniat lenis. est et alius casus: vt. C. ar. tu. l. nomina. regulariter con tra: vt. C. arbi. tu. l. quicquid.

a **P**redia. qd bz fieri. vt. s. e. l. ita aut. in pan.
 b **C**onueniri. etiā sine inerpellatione. vt. C. in quib. cau. in integ. resti. nō est neces. l. in minorum. sic est arg. cōtra. J. de verb. obli. l. si ex legati.
 c **N**ō est. vt. J. eo. l. cū plures. s. fi. r. J. e. l. s. v. sure.

d **P**ecunie. h. debent vsure cen tesime.
 e **C**ōuerterit. scz clā. ago. vt ha beat locū qd sequi tur. r. qd est. J. e. l. nō estimo.
 f **L**egitimas. suo cētēsimas. vt s. de nego. gest. l. q sine. s. h. quas. so. h. c. legitimas. v. o. cat. i. centesimas. vt r. ibi dixi. r. sic accipit. C. ar. tu. l. curator. r. de vsur. pu. l. l. alias. vt. le gitima quā quili ber fm pōtionez sue pōne pōt sti pulari. vt. C. de vsur. l. eos. s. sup. r. hoc modo dicit pupillaris quam pupillus fm pōtione suam pōt sti pulari.

g **C**ertissime. sci licz vsuras centesimas.
 h **P**atri. nisi essent maiores pu pillarib. vel in pu uincia frequētat qh tales prestari debēt. vt. J. eo. s. ex ceteris. si em non

Si tutor pecuniā pupilla re ociosam relinqt vel in vsus suos cōuertit tenet eius pecunie vsuras prestare. h. d.
Si post depositionē pecunie cōparare tutores predia neglexerint: incipiet in vsuras pueniri: q̄uis em eos a preto re cogi opz ad cōparādū: tñ si cessent etiā vsur̄ plectēdi sūt tarditatis gratia: nisi p eos factū nō est q̄minus cōpararēt.
Pecunie quā in vsus suos puerterūt tutores legitimas vsuras p̄stāt: s; hoc ita demuz si euideret doceant pecuniā i vsus suos puerterisse. Leterz nō de posuit in suos vsus puerterit. et ita diu seue. decreuit. doceri igit bz in vsus suos pecuniam p̄stasse. Certissime in suos vsus pecuniā nō accipim. euz q̄ de bitor patris pupilli fuit: dem de ipse sibi nō soluit. hic enim eas vsuras prestabit. q̄s patri pmiserat. **S**i tutor pecuniā pupillare suo noie fenerauit: ita demū coget vsuras q̄s pce pit p̄stare: si suscipiat pupill

vsurariū erat debitū fiet vsurariū: vt. s. de nego. gest. l. si pupilli. s. fi. r. l. diuortio. s. fi. r. l. qui sine. in pun. ergo mi nor vsura fit maior vt dictum est.
 i **S**uo noie. idē si pupilli. vt. J. e. cū querit. in fi. l. z qui dā cōtra. r. facit. s. de vsur. l. gaus scius. r. arg. s. de. pecu. l. in cause. in pun. r. de op. lib. l. si ita stipulatio. arg. p̄tra s. de inoffi. test. l. papimian. s. h. nec ipuberi. r. J. de colla. bo. l. nōnunq̄. J. e. facit. s. mā. l. idēq̄. s. si mādauerō.
 k **C**ōparationē: qz sufficiēs est ad prediū emendum: vt. s. e. l. ita autem. in pun.

l **P**upillares. L. quas pupillus p cōditiōne sua pos set stipulari: vt. C. de vsur. l. eos. s. super. sed p̄tra. J. ea. l. ibi vel si morā r. c. et. s. q̄ aut r. c. vbi dicit legitimas. s; hoc corrigi fm quosdā. vel veri dic. i. pupillares: siue p̄ces sit p̄ceptum ibi: siue nō. itē qd hic dicit est veruz post. vi. vel duos menses nouiter creato tutore discesso a veteri: vt. J. ea. l. s. v. sure. r. l. si tutor cum si.

m **E**t neglectū. r. die cētēsimē fm hug. s; fm J. 30. pu pillares: vt. J. pri. l. r. J. dicemus. in glo. it. l. quando.
 n **L**egitime. i. cētēsimē. vt in sequēti casu subicit. nā dicit idē solēt r. c. r. postea dicit grauissimā. hug. s; ago di

cit. i. pupillares: vt. J. e. l. in s. vel si morā r. c. r. in hoc nō sit idē hic r. in sequēti casu vt cōminatio aliqd opei: hic pupillares: ibi cētēsimas. s; cū etiā sine cōminatione pre stant pupillares: vt in s. p̄cedēti. ergo nō videt. p̄cesse amonino nisi forte in hoc q̄ nō expectabunt duo vel sex mēses: vt ibi no. r.

P hoc q̄ nō expectant duo mēses facit littera vel qū tardius r. c.

o **S**equet. scz nō tanq̄ validū s; q̄si ab eo tpe fue rit in mora r. cure rat vsura: nō q̄ cō minatio valeat vt in J. uo. vt. C. cō mu. vel ept. r. c. ergo nec seqnda: vt s. de testa. tu. l. i. uo r. nfo. arg. ad hoc s. de vsur. l. si q̄s solutioni. s. mora. vel dic ibi sp̄ale.

p **I**dez solēt. r. hic centesime.

q **S**trauissima. id est cētēsimā: q̄ legitia s; vocat.

r **C**um r. alia. als alia. als alio fm antiquos q̄ in datus p̄nuncia: bār alio: vt ibi. r. alio rem r. v. c. n. r. die pene. i. mul cte q̄ d. J. de sus. e. tur. l. i. s. tutores sic ponit p̄na p̄ multa. s. si quis us dic. l. i. in pun. f. **S**ūmay. q̄s p̄ces se esse p̄tāt

tur: nec tñ deponunt: vt. s. in. s. si p̄o factū nō est.
 t **Q**ue aut sunt. s. q̄s debeant. r. die pupillares q̄s p̄ p̄dite sua pōt stipulari pupill. vt. s. dixi. itē no. q̄ vsura a lia cētēsimā. alia pupillar. alia ex p̄uetudie r̄gōis. p̄tia p̄stāt duob. casib. s. q̄ p̄uertit i suos vsus clā. vt. J. s. pe cunie. itē qh negat se h̄re ad alēdū r. h; in p̄uate: vt. s. s. idē solēt. addit. h. ternū qh post p̄ceptū nō de posuit: vt. s. ibi si p̄ceptū est r. c. scdo p̄stāt. v. casib. fm q̄n cōuertit in suos vsus palā: vt subicit r. apparet r. c. scdo qh negat se h̄re r. nō h; s; p̄tor decernit eū h̄re q̄ casu decretū. p̄ p̄ua te accipit: vt subicit. s; r. si negauit r. c. tertio fm J. 30. qh post p̄ceptū fecit morā depositioni: vt ibi vel si morā r. c. et s. ibi si p̄ceptū r. c. s; hoc casu dicit. h. venit centesimā: vt dixi. r. hunc tertiu ponit qh nō p̄cessit p̄ceptū. q̄rtus est it s; r. si dū negat r. c. q̄ntus ibi. idē si a debitorib. r. c. itē a dy ar. s; vi. qh nō p̄c dēte p̄cepto iudicis scā est mora depo sitioni pecunie: vt. s. s. si p̄o fem nō ē. als regulr del et q̄ les

v **C**ōuertit. palā. (uoz sit i regiōe: vt. J. s. ex ceteris.
 x **L**egitimā. i. pupillare. r. no. q̄ incipit. v. casus.
 y **S**ed et si. r. die pupillar. c.

z **N**egauit. nec erat: sed decretū p̄ veritate accipit: s;

vsura multi plex.

vsura pupilla ris an r qh p̄stāt

si eēt: et a die morte vt subijcit: vel si morāz. vel dic qz h falso negabat: sed aliā causam q̄ vt alimenta non presta renz: z sic non centesima: sed pupillaris currit.

a ¶ Vel si moram. nō precedente precepto iudicis fm d. fm 230. pcedente vt subijcit. et p̄tor irrogauit zc. i. cō-

minatus fuit se irrogaturū: et tñ nō debebat cētēsimā hoc casu sz eum.

b ¶ Dū. hic pupillares.

c ¶ Negat. extra tus.

d ¶ Legitimus. id est pupillarib⁹.

e ¶ Debitorib⁹. et hic pupillares.

f ¶ Leuiorēs. nō grauiorēs legitimis. lz sit cōsuetudo. vt. C. de vsur. l. eos. §. nec liceat et facit. §. de leg. i. l. apud iulianū. §. vsurarum. z. §. de vsur. l. i.

g ¶ Frequētāz. subaudi erūt p̄stande.

h ¶ Duoz mensū. ab ingressu tutela. sed §. l. si tutor p̄stitutus. So. ibi. Itēz post hoc tps ita demū si potuerit collocāz. vt §. l. cum plures. §. si. z. C. de vsu. pu. l. iij. Item facit in aut. vt hi q. §. qm. col. vi.

i ¶ Usuras eaz. tanq̄ souz. vt. §. l. qui negociatorum. §. i. et si. z. §. man. idemqz §. si pcurator. z. C. de vsu. pu. l. iij.

k ¶ Nō interpelauerint. q̄d facere dicit. vt ar. §. e. l. ita aut §. si tutor. z. §. post cōpletū.

sed z interpellatiōe facta debent vsure si cā heredes cōsumpserūt. vt. §. de here. inst. l. cū ostendimus. itē §. §. de vsur. l. pecunie. §. si. vbi inculpabilis est debitor a maiori vsura si creditor deceffit. Sol. h in culpa fuerūt heredes q̄ nō petierūt curatoriē p̄stitui loco defuncti curatoris q̄d facere debuerūt: ibi nō. vel ibi fenerator: non fuerat dñs pecunie. So. sed dic fm 230. nō est §. qz ibi creditor: h debitor deceffit: q̄ differunt. vt. §. de donat. fe. l. si. z. de vsur. l. cū q̄dā §. si pupillo. z. facit. §. l. tutores. §. qui se.

l ¶ Que administratiōis. s. noie. §. ad muni. l. libert⁹. §. si. So. ibi loquitur in fideiussoze q̄ re pupilli saluā fore

pronunciauerit p̄tra eū: legitima soluere vsurā debet: vel si morāz depositiōi fecit: z p̄tor irrogauit ei legitimas. Sz z si dūb negat aliquā q̄stitarē penes se eē: pupillis ad onera sua expediēda iposuit necessitatē: z mutuā pecuniā sub ltis vsuris accipiēdi tenebit i legitimis. idē si a debitorib⁹ legitimas exegit. Ex ceteris causis fm morē puincie p̄stabit vsuras: aut q̄ncūces: aut triētes: aut si q̄ alie leuiorēs i puincia frequētāz.

¶ Usure a tutoribus nō statim exigunt: sz inter cto tpe ad exigendū: z ad collocandū duoz mēsiū spaciū: idēz in iudicio tutelē suari solent: q̄d spaciū seu laxamētū tēpous nō opz tribui his q̄ numeros ipuberū vel adolescētū in suos vsus p̄uerterūt.

¶ Si q̄d vsuras exactas tutor v̄l curator v̄suis retinuerit: vsuras earū agnoscere eos opz sane em̄ parui v̄suri soltē pupillare: an vsuras i suos vsus p̄uerterit. Pecunie que i archa fuit etiā heredes curatoris rāditū vsuras p̄stabit: q̄d diu nō interpellauerit: vt loco defuncti curator cōstituatur.

¶ Si tutor p̄ tutore p̄dēnet: an etiā in vsuras cōdēnandus sit q̄rit: z placz vt multz rescriptis cōtinet: z papinian⁹ libro xxij. q̄d nū ait: etiā in vsuras eū

promittit. vnde sufficit sibi prestare indēnitatē: hic in cōtutore. sed ar. §. huic solu. in eo. ti. l. lucius. §. i. q̄re dic esse spāle eo casu q̄ suspectū facere suspēdit: vt h. z. C. de vsur. pu. l. iij. lz possit dici ibi in. l. libert⁹ loq̄ nō de pena q̄ vsura d̄f. sz de alia lz lex luca⁹ ob. z facit. §. de magis. cōue. l. si.

¶ Sciendū est tutore et post officii finitū vsuras debere in diē qua tutelā restituit.

¶ Tutor tenet restituere pecuniā quā credidit adueniēte die: nisi in credendo nō potuit sibi culpa iputari. Bar. I dē.

¶ Tutela administrata est: videndū est nōnunq̄ diē credite pecunie expectādam: si forte tutor pecunias crediderit pupilli noie: quaz exigēdarū d̄les nōdū venit. Sane q̄d ad pecunias attinet ita demū verū est si potuit et debuerit credere: ceterum si non debuit credere: non expectabitur.

¶ Tutor dz facere pupillo si pot vt grāz directas actio: nē vtilē q̄ri sufficit. Bar. I dē.

¶ Quis tutor pecuniā pupillare fenori dat: stipulatio hoc ordine faciēda ē. stipulari em̄ dz aut pupill⁹ aut seru⁹ pupilli. qz si neqz pupill⁹ ei⁹ etatis erit vt stipulari possit: neqz suū habeat tūc ip̄e tutor stipulet: q̄ve i ei⁹ p̄tate erit.

¶ Quo casu tul. sepiissime scripsit: vtilē actionē pupillo dandā. Sed z si absens sit pupillus: oportet tutorem nomine suo stipulari.

¶ Noie suo et spuberis. finita fo ea neutro. sz cū pupillus hz directā tutor nō experit suo noie sed impuberis tm̄: z in ea postulare sp̄ in iteg. resti. sz nō i ea quā suo noie itēderet i re directā fm 230. z no. ex p̄dictis qz soluta est q̄stio an valeat stipulatio. sed hic ordō turbatur: qz valet.

¶ Cuius etas. qz ifans est q̄ stipulari nō p̄t. vt. §. de h. ob. l. i. §. pn. z. l. mulier. nisi i casu. vt. §. rē pu. sal. fo. l. fusi.

¶ Noie suo. s. tutoris dīcēdo: p̄mittis michi. sz si exp̄s sim noie pupilli vel adulti stipulet: dico valere ad filitū dīcē p̄stitui. vt. §. de p̄sti. pecu. l. eū q̄ §. iulian⁹. sz q̄d si dīcat. p̄mittis pupillo: forte valet: lz nō inueniāt nisi in cō-

¶ Crede hoc se qz forte nondū fecerat inueniātū. vel nondū satis dederat. vt. §. e. l. tutor q̄. in pn. z. C. de tuto. z cur. q̄ satis nō dant. l. tutor q̄. 230.

¶ Nō expectabit. sic. §. ad velle. l. aliquādo. §. si.

¶ Quis. hoc ordie. h⁹ vt hortatiue dici. nā cū pupillus directam ex sua p̄sona tu rous vtilē hz: q̄d refert: Rñ. pot dīcī vt sit rō. puerbis illd mel⁹ est meū q̄ n̄m. nā cū tutor stipulat durate tutela p̄ agere

¶ Crede hoc se qz forte nondū fecerat inueniātū. vel nondū satis dederat. vt. §. e. l. tutor q̄. in pn. z. C. de tuto. z cur. q̄ satis nō dant. l. tutor q̄. 230.

¶ Nō expectabit. sic. §. ad velle. l. aliquādo. §. si.

¶ Quis. hoc ordie. h⁹ vt hortatiue dici. nā cū pupillus directam ex sua p̄sona tu rous vtilē hz: q̄d refert: Rñ. pot dīcī vt sit rō. puerbis illd mel⁹ est meū q̄ n̄m. nā cū tutor stipulat durate tutela p̄ agere

¶ Crede hoc se qz forte nondū fecerat inueniātū. vel nondū satis dederat. vt. §. e. l. tutor q̄. in pn. z. C. de tuto. z cur. q̄ satis nō dant. l. tutor q̄. 230.

¶ Nō expectabit. sic. §. ad velle. l. aliquādo. §. si.

¶ Quis. hoc ordie. h⁹ vt hortatiue dici. nā cū pupillus directam ex sua p̄sona tu rous vtilē hz: q̄d refert: Rñ. pot dīcī vt sit rō. puerbis illd mel⁹ est meū q̄ n̄m. nā cū tutor stipulat durate tutela p̄ agere

¶ Crede hoc se qz forte nondū fecerat inueniātū. vel nondū satis dederat. vt. §. e. l. tutor q̄. in pn. z. C. de tuto. z cur. q̄ satis nō dant. l. tutor q̄. 230.

¶ Nō expectabit. sic. §. ad velle. l. aliquādo. §. si.

¶ Quis. hoc ordie. h⁹ vt hortatiue dici. nā cū pupillus directam ex sua p̄sona tu rous vtilē hz: q̄d refert: Rñ. pot dīcī vt sit rō. puerbis illd mel⁹ est meū q̄ n̄m. nā cū tutor stipulat durate tutela p̄ agere

¶ Crede hoc se qz forte nondū fecerat inueniātū. vel nondū satis dederat. vt. §. e. l. tutor q̄. in pn. z. C. de tuto. z cur. q̄ satis nō dant. l. tutor q̄. 230.

stituta pecunia. vt. d. l. c. s. si actori. et facit ad hac. l. c. qñ ex fac. tuto. l. ij. et qñ ex fac. tu. l. ij. et j. de ob. si. pu. ratou pscntis. et s. de penra. l. mur. s. si procurator. et j. re pupil. fal. fo. l. ij. et ij. sed j. s. de pig. ac. l. soluti. s. si. So. speciale hic in tutore et curatore. at ibi in procuratore.

a **Nequaquam.**
als est hic. s. nequaquam. ais est hic lex que in caput si pater et c.
b **Soluent. idem**
si no soluent si tu tot lapsus est facultatibus. vt subij. at. Accur.
c **Ego et hoc.**
prepostera est ista ista. na illa conditio si facultatibus et c. refert ad id qd demonstrat hoc. p. nome hoc. non ad id qd demonstrat hbu supius. et est illud veru pure. dic s. super. i. si erat in diem debitor: et finita tutela venit dies no deduci in actioe tutelae oino et pure veru est: qñ nisi dies venit finita tutela no tenet tutela actioe: et aliqua tenus no imputatur sibi no soluere cu soluere non teneatur ante die. et hoc vt teneat tutela cu pater pupilli fideiussit pro eo. ita veru puto si facultatibus et c. s. sine interpositio: ne pot legi sic hoc

scz proxime dictu. f. qñ dies venit durate tutela oino deuoluat: puto veru et superius. i. qd dictu est in pmo casu cu pater pupilli fideiussit pure. pillo vt teneat tutela tutor si no soluit creditori. illud s. vt si puto si facultatibus et c. Jo. item bene dicit ceperit: quia secus si subito labuntur. vt. j. eo. l. ena. et s. de neg. ges. l. diuortio.

d **Uentre. ad hoc est**
tra. s. de nego. ges. l. diuortio. in fi. et l. q. sine. in pn. sed hic erat obligat tutor ad liberandu pupillu: vt pote herede fideiussoris ex qua liberatione vel soluioe nichil uenebat in bursa pupilli: vn possit traxisse comodum: ubi tenebat soluere burse pupilli pecuniam: ex qua pecunia pupillu comodum habere potuisset.
e **Effectum hoc habere.**
f. qd dixi deuolui in vno casu
f **Et privilegio. hypothecae.**
su vel duob. Bzo. vt. C. de adm. tuto. l. pro officio. et personalium actionu. vt. j. de privileg. credi. l. ij. s. fina. et l. seq.

g **Itē si temporalē ad est si perpetua.**
h. sec. dicit in nego. ges. l. diuortio. s. pe. et s. si. verum et ibidem dici posse no. Item facit. s. de nego. ges. l. qui sine. in prin. et l. diuortio. s. penul.

Debitū ex alia cā in actioe tutelae deuoluit: si tutor debuit et potuit soluere: et pupilli iter est q in actionem illam deuoluat.
h. d. Barto.

Nequaquam ambigendum est si pffamilias est p q fideiussit tutorē dederit filio suo: offō tutous puenit: vt cū dies pecūite pterierit creditori debitū soluat.
Et iō si cessante eo pupillus sue tutelae factus soluerit ex cā fideiussoria no solū mādari s. et tutelae agere poterit. hoc em ei imputat cur p se non soluerit. q in die debitor fuerit iste tutor: qbus dā vñ nō venire in tutelae iudiciū: si mō is dies post tutelā finitā supuenerit.

Qd si dies adhuc durante tutela venerit: purat oimō deuoluit in tutelae iudiciū.
Ego et hoc et supius ita veru puto: si facultatibus labi tutor ceperit. Letex si idoneus tutor fuerit: nichil vtre i tutelae iudicio: nec quisq puter nullū effectū hoc habere. nā qd si qd dixerit i tutelae iudiciū deuoluit: et privilegio loc est: et fideiussores tenebūt si re saluā fore cautū ē.

Si tutor permittit expira-

verum et ibidem dici posse no. Item facit. s. de nego. ges. l. qui sine. in prin. et l. diuortio. s. penul.

Tutela iudicio. si desit obligat esse.
vt. s. de nego. ges. l. qui sine. in prin. et l. diuortio. s. penul.

Itē si temporalē actioe fuit obligat tutor dicēdū est locū esse tutelae iudicio vt perpetua actio sit.
Et gñaliter qd aduersus aliū pfiare debuit pupillo suo: id aduersus se qz prestare d. z. fortassis et plus. Aduersus alios em expiri sine actioe nō potuit: aduersus se potuit.

Sz et si sub vsuris grautozibus pti pupilli pecuniam debuit qz sint pupillares: videntū est an et aliqd ipute.
Et si qdē soluit nichil est qd ei ipute. potuit ei soluere nec onerare se vsuris. Si sō nō soluerit vsuras: cogendus est agnoscere quas a se exigere vbit.

Tutor pot tibi et alijs soluere: debet enim bonam fidē agnoscere.
Barto.

Sicut autē soluere tutor qd d. z. ita exigere a pupillo qd sibi debet pti si creditor fuit patris pupilli. nam et sibi soluere pot si mō fuerit pecunia vn soluat: et si vsure fuerunt grautores q ei debebant: releuabit

donari dici potest: qz in necessitatibus et c. vt. j. de adimen. leg. l. re legatā. errat ergo qd dicunt donari qd dai solo naturali iure cogere. vt. j. de regu. iu. l. donari. accedit ad confusionē predicti erroris qz bone fidei possessor ex hereditate debitu naturale deducit. vt. s. de peti. heredi. l. si qd possessor. s. ij. et j. de solu. l. siichum. s. adito. et j. de dona. l. hoc iure. s. i. quis. et s. de pecul. l. eo tēpore. s. etiam. s. contra si naturale debitu tm debeat pupillus tutor: poterit ne tutor sibi soluere: non videt vt. j. priori. s. sed arg. contra. s. de peti. heredi. l. si quid possessor. s. i. et j. de sol. l. siichum. s. adito.

Strauibus. centesimis salicet vt ex re iudicata: non ex contractu: quia tunc pupillares essent tam graues.
Accursius florentinus.

Aliquid imputetur. si fortem vel vsuras nō soluit.

Quod debet. pupillo.

Strauiores. i. graues quales omnes sunt. vel dic grauiores illis quibus potest inueniri mutuo.

Text on the right edge of the page, partially cut off.

A liberare. id est facere qd ei desinat actio competere. sic ponitur. J. de accep. l. i.

b Utiq. subaudi ita demum. J. de. r. facit ad hoc. s. de neg. gest. l. si pupilli. s. si. r. l. debitor. r. C. qui da. tu. pos. l. creditor. et aut. minoris.

c Semp. i. no. d. z semp. se vocari facere ad ius am. mo. d. z cam. pupilli si bda est defendere.

d Si mala ca. ad qd est. s. ma. l. i. d. e. s. f. fideiussor. r. l. qm. r. J. d. app. l. tutor. r. C. de admi. tu. l. si bona. r. l. no. est. r. s. de cura. l. qui. p. puo. s. l. i. s.

e Denunciare sibi. l. iudici. item fallit. s. de act. ep. l. emptorem. circa pn. r. s. d. J. h. e. p. l. fistulas. s. l. r. C. de aduo. fil. l. pe. r. J. de leg. ij. l. q. soli dum. s. enam.

f Honoraria. i. salaria p. s. ita aduocatis.

g Bona fidez. sic. s. ma. si fideiussor. s. quedam.

h Sibi credita sic. s. se auctore obligatur pupillo in mutuo. sic. s. si cer. tu. pe. l. singularia no. ide. als. vt. J. e. l. no. existimo. s. z pu. pillu. sibi se auctore non obligat. vt. C. de J. h. emp. l. si in emptio. s. fi. nisi forte pala. faciat. r. bda. fide. vt. J. e. l. no. existimo. r. adde. h. c. qd. no. C. de J. h. ep. l. cu. ipe. r. facit ad hoc. J. de aut. tu. l. pupillus. s. i. r. s. pu. pillus. r. J. eo. l. tu. tor. rerum.

i Accesserit. s. pupillo.

k Erigere. re. pte. sup. sedent. r. facit. J. e. l. et. ptutoris. r. l. emili. ite. fac. s. d. tu. l. ij. s. pe. r. fi. r. C. in. q. ca. tu. ha. l. si. r. J. d. ex. cu. tu.

l Generalit. defendi. vt. J. e. l. a. tutoris. (l. pp. s. fi. m. C. solutione. vt. s. l. p. r. o. n. s. i. t. e. m. in. fi.

m Stipone. dam. l. feci. vel. silem. qd. tu. qnq. fallit. vt.

s. de. pecu. l. s. r. he. s. fi. r. l. seq. r. facit. s. d. i. u. d. l. recte. defe. di. r. J. q. ex. cau. in. pos. ea. l. hoc. aut. s. i. r. s. de. pecu. l. non. solu. in. pn. r. l. sed. r. he. s. non. solu. r. C. e. l. fi.

A Jca pupilli. curatore. q. su. est. pnuciat. r. facit. s. s. pecu. l. ex. facto. s. plane. r. s. sol. ma. l. si. cu. dotem. s. fi.

Um plures. actio. f. tute. le. na. alia. bh. daf. r. illaru. q. dant. qe. dam. exerceri. pnt. durante. tutela. q. da. no. vt. J. d. tute. r. ra. dis. l. si. tutor. s. fi. r. l. seq. r. l. si. de. aut. tu. s. fi. J. te. et. accipe. ex. eadez. tutela. sic. si. ex. a. lia. vt. J. de. suspec. tu. l. ij. s. qm. r. J. te. adde. qd. no. C. e. l. ij. r. l. rones. r. sic. no. ob. J. re. pu. sal. fo. l. no. qm. s. hac. J. te. fac. ad. l. i. s. t. a. J. e. l. act. r. l. cu. cu. ratore. r. v. tu. r. ra. dis. l. nisi. in. pn. et. s. fi. r. J. d. suspec. tu. l. tutor. in. pn. r. s. de. pecu. l. q. ppo. s. fi. r. l. q. duos.

Tutor no videt defendere q no facit ea que faceret qlibz legitime defendes. Bar. I de

Generaliter quotiescuqz no fit noie pupilli qd qd pfam. idone. facit: non videt defendi. siue igif solutione. siue iudiciu. siue stipone. de. tractat: defendi no videtur.

In rebus emptis p tutore qui est inuent. seruus: dñs no bz sus deductois. Bar. I de

A Jca pupillum cui. tu. tor. seruus erat. pnucia. tus: diu. pius. rescriptis. i rebz. quas. ex. pecunia. pupilli. seru. coparauerat. diu. no. posse. vt. p. rogatua. deductois. q. etia. in. curatore. obseruandu. est.

Purate tutela non pot agi actione tutele. Bar. Paulus

Um plures tutelam ge. rut. nulli. eoz. in. cotuto. re. actio. pupilli. nomine. daf.

Que legitime et bona fide alienata sunt: no retractant ex eo q bona pupilli fuerit. Bar.

Que bona fide a tutore gesta sunt rata habent: et ex rescript. diui. traiani. r. adriani. r. io. pupill. re. a. tutore. legitime. distracta. ved. care. no. pot. na. et. iutile. est. pupillis. si. admini. stratio. eoz. no. seruat: nemine. scz. emete. nec. itere. st. tuto. sol. uedo. fuerit. necne: cum. si. bda. fide. res. gesta. sit. seruanda. sit. si. mala. fide. aliatio. no. valet.

euictio. re. ab. aliq. euicta. sed. in. id. demu. vt. s. de. euic. l. iij. r. s. de. act. emp. l. iulian. s. id. iulian. in. fi. s. t. dic. hic. loq. in. rebz. q. casibz. subiecte. sunt: vt. p. diu. in. aliis. et. pro. paruo. dano. l. z. no. p. m. i. m. i. m. o. vt. s. de. in. integ. res. l. l. scio. et. facit. C. de. sacrosanc. eccle. l. i. u. b. e. m. u. s. s. f. a. n. e.

Tutor se auctore pupillo obligari potest

a Estimacionis. i. qz faciat pupilli honore vel fama vel laude: vt. f. de verb. sig. l. munus proprie.
b Erogaturus. alioqn ptra. vt. f. de i. et sic ad. l. ista f. de pe. here. l. f. z si lege. f. si qd. z. f. qd. aut.
c Doubus. imo psona pmo: vt. f. de cur. fu. l. p. l. i. rñ. facit insu. q. da.

Non potest tutor propter pupillum suo nomine plus expendere. Bar.

Alimiu e tutori licere respecu estiatiois pupilli erogare ex bōis ei⁹ qd ex suis nō hone stissime esset erogaturus.

Carca psonā pupilli dicitur expēdere qd morib⁹ hone stitate p ditiōi pupilli pgruit. b.

Lū tutor nō reb⁹ dūtaxat: s; ēt moribus pupilli p pōaf: in pms mercedes pceptori bus nō qd mimas poterit: sed p facultate pimonij: p dignitate natali pstituet. alimenta suis libertisq; nōnūq; ēt exte ris (si hoc pupillo expediet) p stabit. solēnia mūera parētib⁹ cognatisq; mittet. s; nō dabit dotē foroz pupilli alio patre nate: ēt si alit ea nubere nō potuit nā z si honeste: ex liberalitate tñ sit: q̄ b̄ suanda arbitrio pupilli erit.

Si tutor pecuniaz pupillare credere nō potuit qd non erat cui crederet: pupillo vacabit.

Tutor fm dignitatē fa cultatesq; pupilli modū seruoz estimare debet: qut circa eum futuri sunt.

Quod qd facit de suo presumendum est qd potuerit facere de alieno. Bar.

Mun⁹ z donum differūt.

Sotor qñq; est a fratre dotāda.

Allo pte. s; qd si ex eodē pte. Rñ. vide fidez nā paternū ē officiu; dotare filias: non maternū nisi i ca: su: q; nec fratenu: vt. C. de do. p. l. f. z de iure do. l. m. f. z hereti. l. cogno uimus. s; ideo sic dicit: qz tūc eēt eōe pmonū: z ideo ex eo dotāda. vel si p assignasset in testō vñ esset dotāda: etiam ex eo eēt dotāda. vñ pōt dicit q; si nichil h; foroz ex eodē patre nā vñ dotari pos sit: q; a fratre est dotanda ex pbabili causa. Azō.

Que liberalitas.

Pupilli erit. donatio nō seruat cū donare nō possit s; seruat post legitimā eratē: vt. C. si maior fa. l. si. f. cū au tē. vel dic q; donare qñq; pōt minor: qd dic vt. C. si aduer. dona. l. i. z de admi. tu. l. lex que. z de predijs mino. l. predia. z. d. f. cū aut. z facit ad hūc. f. de ritu nup. l. sciē dū. z. f. de carb. e. l. de bonis. f. nō solūt. de dona. filiūsa. z. f. de iure do. l. qro. z. l. sine. z. f. e. l. tutor ad. z de tu. z ra. di. l. i. circa prin. z. f. de cu. fu. l. f. i.

Nō potuit. hodie idē si potuit nisi qñ pupillus nō h; sufficientem redditū qd dic vt. C. e. aut. nouissime. z fa cit. l. i. p. i. f. i. z. C. de vsu. pu. l. iij.

Tutor fm dignitatē. z facit. C. e. l. lex que. f. ante oia

z. f. l. proxi. f. cum tutor.
Arguat. sic. s. cōmo. l. si vt certo. f. plane. z de possi. ti. l. antepe. f. ar. ptra. f. de in lit. iurā. l. videam. f. f. nec. n. f. nō debitu. qd si fecerit qd iuris sit legit. f. de p. di. inde. l. si. pcurator. f. f. i. l. cū idebitū. in pñ. z. l. f. f. tutor. z. f. d. pe. he. l. i. qd si possessor. z. l. si possessor. f. bone fidei. f. pone q; in debitu erigit: tūc obseruabo idē in tutore qd in pcur. vel negociaz ge: store dicit lex obseruandū: vt. f. de pcur. l. q. p. p. i. o. f. pcurator vt in ce: teris. z de nego. gest. l. si qd nego: cia. f. ar. f. f. d. pe. here. l. qd si posses sor. f. b. c. f. d. i. e. z. o. f. nuptiale mun⁹. f. l. p. i. f. cū tutor. f. i. bi. solē nia z. c. fol. i. i. p. rētib⁹ z cognat⁹. masculis forte fm azo. vel tibi solēne id est: f. uetū a pte pupilli singlis an nis pstant. sic et dicunt fene solē nes. s. ex qui. cau. ma. l. f. z. f. i. f. solē mū. vel dic vt ibi. p. Aliud est. fa cit. f. de tu. z. ra. di. l. i. f. f. nōnullos. z. f. vbi pu. edu. de beat. l. q. filium.

Nō est audiēd⁹ tutor cū di cat iō cessasse pupillare pecu niā collocare qd idēa noia nō iueniret: si arguat⁹ eo tpe su am pecuniaz bene collocasse.

Tutor d; soluere debita z expēsas necessarias facere: z cōtutores suspectos arguere. expensas vero que in donatio nē caderēt facere nō pōt. bar.

In soluēdis legatis z fidelē cōmissis attēdere d; tutor ne cui nō debitu soluar: ne c nup tiale munus mri pupilli v' so rozi mittere. alid est: si mri for te aut foroz pupilli tutor ea q ad victū necessaria sunt pstite rit: cū semetipās sustinere non possint: nā ratū id habēdū est. nec em eadē cā est eius qd in eā rē ipendit: z qd mueris le gatorūue noie erogaf.

Tia p tutoris scm ipu tatur⁹ college: si potuit z dbuit suspectū facere. In terdū z si debuit satis petere nā si idone⁹ subit⁹ lapsus est nichil college iputari potest.

Regligetta i nō cōueniēdo debitorē z in non mutuando pecuniam iputat⁹ tutori. Bar.

Tia. impu taf. adeo ēt vt in vsuras eius noie teneat: vt. f. e. l. tutor. q. f. pe. z C. d. vsu. pu. l. i. az. r. potuit. qz tē pus pterijt q face

Facere. subaudi z nō fecit. adez vbi nimis tarde fe at. vel faciēdo iura pupilli p dicit: vt. C. de dui. tu. l. ij. z intellige. l. istā cū fuerit diuisa admistratio a restatore v' t. Satis petere. hoc est vt satisfēci rē pu. (a iudice. fal. fo. vt. f. de f. b. ob. l. stipulationū alic. f. sane acceptio. vel si tutor: desinit esse soluēdo tpe tutele z ca finita inue nit nō soluēdo. vt. f. e. l. emili. in fi. z. l. tres. f. fi. az. itē trel lige qd hic dicit si erat tutor legitim⁹ v' dattu⁹ sine inqsi none: als nō d; satisfāre: vt insu. de satisfāda. tu. f. i. v. Subito. vt. f. de magi. cō. l. i. f. si magf. ar. f. de admi. re. ad ciui. pu. l. ij. f. si eo tēpote.

Tutor. min⁹ idonei. dolo v' lata culpa seu magna negligētia. de leui sū hoc casu nō tenet. qd dic vt C. ar. tu. l. ij. nō ergo subit⁹: vt. f. l. p. i. z. f. de nego. ge. l.

Idem.

Si tutor pstitut⁹ qd iue nerit debitorē nō pue nerit: ac p hoc min⁹ idonei effi

re potuit: vt ar. f. d. neg. ge. l. diuicio. f. f. h. qdē mod⁹. h. f. facere. subaudi z nō fecit. adez vbi nimis tarde fe at. vel faciēdo iura pupilli p dicit: vt. C. de dui. tu. l. ij. z intellige. l. istā cū fuerit diuisa admistratio a restatore v' t. Satis petere. hoc est vt satisfēci rē pu. (a iudice. fal. fo. vt. f. de f. b. ob. l. stipulationū alic. f. sane acceptio. vel si tutor: desinit esse soluēdo tpe tutele z ca finita inue nit nō soluēdo. vt. f. e. l. emili. in fi. z. l. tres. f. fi. az. itē trel lige qd hic dicit si erat tutor legitim⁹ v' dattu⁹ sine inqsi none: als nō d; satisfāre: vt insu. de satisfāda. tu. f. i. v. Subito. vt. f. de magi. cō. l. i. f. si magf. ar. f. de admi. re. ad ciui. pu. l. ij. f. si eo tēpote.

Tutor. min⁹ idonei. dolo v' lata culpa seu magna negligētia. de leui sū hoc casu nō tenet. qd dic vt C. ar. tu. l. ij. nō ergo subit⁹: vt. f. l. p. i. z. f. de nego. ge. l.

Idem.

Si tutor pstitut⁹ qd iue nerit debitorē nō pue nerit: ac p hoc min⁹ idonei effi

re potuit: vt ar. f. d. neg. ge. l. diuicio. f. f. h. qdē mod⁹. h. f. facere. subaudi z nō fecit. adez vbi nimis tarde fe at. vel faciēdo iura pupilli p dicit: vt. C. de dui. tu. l. ij. z intellige. l. istā cū fuerit diuisa admistratio a restatore v' t. Satis petere. hoc est vt satisfēci rē pu. (a iudice. fal. fo. vt. f. de f. b. ob. l. stipulationū alic. f. sane acceptio. vel si tutor: desinit esse soluēdo tpe tutele z ca finita inue nit nō soluēdo. vt. f. e. l. emili. in fi. z. l. tres. f. fi. az. itē trel lige qd hic dicit si erat tutor legitim⁹ v' dattu⁹ sine inqsi none: als nō d; satisfāre: vt insu. de satisfāda. tu. f. i. v. Subito. vt. f. de magi. cō. l. i. f. si magf. ar. f. de admi. re. ad ciui. pu. l. ij. f. si eo tēpote.

litis. item hoc nisi post mortē pupilli sit nō soluēdo. vt. j. eo. l. cum post mortem.

A Si pmos mēses. vt. s. c. l. tutor q. s. v. s. ubi dicitur duo. so. hic nouiter venit ad administratiōē ubi dicitur fuerat. a. 30. vel subandi hic maxime. vt. dic q. post sex mēses tenetur ad

vsuras. 7 demum elapsis duob' ex gunt. pma placet.

C Nō collocauerit. cū potuerit. alioqn. j. vt. s. c. l. cū plures. s. fin. 7. C. de vsu. pu. l. iij. 7 add qd. e. s. si cer. pe. l. piculū. 7. C. c. l. dicitur. 7. j. de pdi. 7 demō. l. antepe.

A Um querit. suo noie. f. tutous.

S e putare. f. ait marcellus cor rigēs seipz. vt. dic ait paul' corrigēs marcellum.

C Conditionē i. electionem.

R ecedere. f. dēat pupill'. 7 sit h' cōpēratio i exigē dis nob' nō exa. c' vt. j. e. l. tutores. s. periculo

S ellis. 7 pe cūiaz pupilli palā i suos vt' cōuertit ser vt teneat p'star pupillare vsuras p tota pecunia vt s. c. l. tutor. s. si de pōi. l. 3. a dicitur

A cceptat maiores. nō at h' delatio cō dūōis. pdesert tu totū. s. tenet ad cētesimas: qz clā accepit. vt. j. e. l. si existit. 7 facit. C. qñ ex fac. tu. l. ij. 7 C. e. l. dicitur. 7 s. d' vsu. l. gai'. 7 j. bacq. he. l. cū h' s. 7. s. de pecu. l. icāe

C iantur: vel intra sex primos mēses pupillares pecūias nō collocauerit: ipse i dbitā pecu niā 7 i vsuras ei' pecūie quaz nō fenerauit conuenitur.

C Si in eadē administratiōe plura noia h'ant ad petitiōē administratiōis d'z dominus vel omnia agnoscere vel oīa repu diare. Barto. I dem.

A 3 qñ iudicio tutele q noia a tutore scā agno scere pupillus d'eat: marcellus putabat si tutor pecūiā pupil li mutuā dedisset: 7 suo noie' si pulatus eēt: posse dici noia ite gra pupillo salua eē: d'p'dita 7 male p'cta ad tutore p'tiere: s'z veri' se putat' posse tutore eā p'ditōez' adolecētē d'feri: vt id qd' gessisset tutor i p'hēdis no minib': aut i totuz' agnoscere: aut a toto recedere: ita vt pin de eēt ac si tutor sibi negociuz' gessisset. Idē est et si pupilli noie eque credidisset.

Tutor teneat i tpe quo ius sus ē administrare si ate igno raut. Barto. P ompontus.

U i iust' e ab eo q' ius iu bēdi h'z tutelā geres: si cessat ex q' iustus ē indēne pu pillū prestare debet: nō ex q' tutor esse cepit.

Tutela pōi gerit tutor ob ligari i in nullo actu interpo nat auctoritas. Barto. I ulla.

U i tutor negotia pupil li gessit: q' ius i nulla re auctor pupillo fuerit: qñ tute

U i iustus. h'z sic j. d' bo. auc. iudi. pos. l. cū vi'. s. is q' re debuit. vt. s. e. l. qdā decedēs. s. si. vel ibi nō h'bat ex: cūationē nec allegabat. 7 facit. j. de excu. tu. l. i. s' q' tres,

Item. i. p. n. 7. C. de iur. deli. l. cū qdā. f. h. 7. j. d' le. ij. l. nemiē. 7. j. p' b'elic. l. iij. f. h. 7. i. aut. d' iustū. amo. s. h. col. v. 7. s. c. l. tu tor q' s' i tutor. 7. C. d' oī agro d' ser. l. q' vtilia. 7. j. de re iu. l. l. s' i ma. s. q' s' ar. j. j. rēra. ha. l. cū debitor. 7. s. mā. l. si ho nō remu. s. idē ait si tutor. 7. s. d' neg. ge. l. si q' aliena.

U i iustus. h'z sic j. d' bo. auc. iudi. pos. l. cū vi'. s. is q' re debuit. vt. s. e. l. qdā decedēs. s. si. vel ibi nō h'bat ex: cūationē nec allegabat. 7 facit. j. de excu. tu. l. i. s' q' tres,

U i iustus. h'z sic j. d' bo. auc. iudi. pos. l. cū vi'. s. is q' re debuit. vt. s. e. l. qdā decedēs. s. si. vel ibi nō h'bat ex: cūationē nec allegabat. 7 facit. j. de excu. tu. l. i. s' q' tres,

U i iustus. h'z sic j. d' bo. auc. iudi. pos. l. cū vi'. s. is q' re debuit. vt. s. e. l. qdā decedēs. s. si. vel ibi nō h'bat ex: cūationē nec allegabat. 7 facit. j. de excu. tu. l. i. s' q' tres,

7. s. e. l. i. i. p. n. 7. in aut. d' he. 7. fal. s. ill' d' z. col. i. 7. j. e. l. iij. Cū tutor. quoniam. nō. a. 30. 7. facit. j. de statulibe. l. m. Actū fuerit. vel trāfactū: vt. j. de tute. 7. ra. d' l. i. si ex duobus. 7. C. de transac. l. i.

Q uod Debeat. rīde nichil. (si libertate. s. si. m. Actū fuerit. vel trāfactū: vt. j. de tute. 7. ra. d' l. i. si ex duobus. 7. C. de transac. l. i.

Q uod iudicio teneat dubitari non oportet. Quid em' phibet ita primōiū pupilli ppositū eē: vt nichil gerere necesse sit i q' tu tor' auctoritas iterponi d'eat: Ex duob' tutorib' si cū altero actū fuerit' al' nō liberabit'.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

7. s. e. l. i. i. p. n. 7. in aut. d' he. 7. fal. s. ill' d' z. col. i. 7. j. e. l. iij. Cū tutor. quoniam. nō. a. 30. 7. facit. j. de statulibe. l. m. Actū fuerit. vel trāfactū: vt. j. de tute. 7. ra. d' l. i. si ex duobus. 7. C. de transac. l. i.

Q uod Debeat. rīde nichil. (si libertate. s. si. m. Actū fuerit. vel trāfactū: vt. j. de tute. 7. ra. d' l. i. si ex duobus. 7. C. de transac. l. i.

Q uod iudicio teneat dubitari non oportet. Quid em' phibet ita primōiū pupilli ppositū eē: vt nichil gerere necesse sit i q' tu tor' auctoritas iterponi d'eat: Ex duob' tutorib' si cū altero actū fuerit' al' nō liberabit'.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

C urate administratiōe nō teneat qd' reddere rationē col lege s'z eū ad administratiōez' admittere. h. d. Barto. I l'pta.

n. nō libera bit. imo videt q sic. vt. j. de tute. et ra. d' l. i. si ex duobus. in fi. q' est j. sol. hic ipō iure nō liberat' ibi p' excep tiōē sic. fm. Jr. vel fm. Jo. nō ipō iure: nec per excep tiōē: s'z bona fi de q' non vult bis idēz' exigi: vt. j. de reg. iur. l. bona fi des. vel distingne aut fuit actū et ni ch'il adhuc exactū s'z tū p'te stano fa cta: et tūc alter nō liberat' vt. hic. aut totū exactū 7 in to tū: tūc alter libera tur vt ibi. si aut. p pte: 7 tūc p pte ex acta liberat' alter vt ibi. 7. s. de po. l. i. s. si apud. 7. s. de his q' deie. v' effu. l. p' exceptionē. ac. Crus sui. cō pellendū. re pete h'ic q' no. s. e. l. cū plures. i. p. n. 7. C. e. l. aduersus. 7. l. rones. 7. facit. s. e. l. ij. s. si parēs. Utro. rece = pta. p dictā snaz. 7. no. q' a da tūc non appella s'z a reiecta excusa tiōe. vt. j. qñ ap. sit. l. i. s. si quis tu tor. Accur. q' Debuit. s'z ex die iustus. vt s. e. qui iustus. v' ex die q' scuit. v' scire debuit se da tū 7 administrare debere. vt. s. e. l. i. 7. l. qdā. s. h. 7. facit. C. de excu. tu. l. iij. Ucius. dedit qd' fieri pōt: vt in l. qui. da. tu. pos. in pun. et. j. si tutor v' cu. da. ap. l. i. et. j. e. l. tutores. s. tutor datus in test. in prin. f' Insolidū. imo cōtra: vt. s. de tute. l. si filius. solu. hic de testamētario loquit' ibi de datio. et pōt esse ratio: qz nō ita eger pfirmatiōe pretous testamētari' vt datus 7 vel ibi agnoui volēs ipse teneri ac si ipse gereret. hic cō iensit tū vt filius possit obligari et agere pro pupillo in

causa. vt arg. C. de bo. que liber. l. si. q. i. et facit. C. quod cum eo. l. i. et qd ibi nota.

A **C**u. s. filii. et sub marie. na. idem et si alias recepit pi- b **I**ntercessit. f. pater. p. filio. no. dico. fidei. (culu. b. do. s. q. si. fidei. uer. et sic. q. d. i. u. s. i. u. s. q. d. i. u. s. l. i. et sic. d. i. c. t. o. q. si. n. o. r. a. t.

similitudine. vel die q. not. d. i. t. e. sic. in. l. i. u. de. i. u. r. e. n. a. t. u. s. l. e. x. c **P**ericultu. i. e. u. l. p. a. s. i. c. f. de. m. a. g. i. c. o. l. n. o. s. i. l. t. r.

A **U**tor. no. no. c. e. r. q. p. u. p. i. l. i. a. r. b. i. t. r. i. o. s. u. n. t. r. e. l. i. n. q. u. e. d. e. v. t. s. e. l. c. u. p. l. u. r. e. s. s. p. e. i. t. e. q. d. d. i. c. t. de. d. o. f. a. l. l. i. t. i. n. c. a. s. i. b. a. s. s. i. g. n. a. t. u. s. s. e. l. c. u. m. p. l. u. r. e. s. s. p. e. i. t. s. t. u. r. a. d. i. f. l. i. s. i. z. C. s. i. a. d. u. c. t. d. o. l. i. s. l. e. x. i. l. l. a. l. i. t. e. r. i. t. e. l. l. i. g. i. p. o. s. s. i. t. I. t. e. q. u. i. e. x. m. a. g. n. a. v. i. l. i. t. a. t. e. m. i. o. r. i. s. h. o. c. f. i. e. r. e. t. c. o. g. n. i. t. i. o. n. e. i. u. d. i. c. i. s. v. t. s. i. d. c. u. r. a. f. u. l. i. s. i. z. h. o. c. d. e. d. o. n. a. t. i. o. n. e. s. i. m. p. l. i. c. i. t. a. t. i. n. d. o. n. a. t. i. o. n. e. o. b. c. a. m. v. t. e. s. t. d. o. s. e. t. d. o. n. a. p. p. t. e. r. n. a. p. d. i. c. v. t. C. d. e. p. r. e. d. i. c. t. i. s. m. i. n. o. l. p. r. e. d. i. a. z. C. s. i. m. a. i. o. r. f. a. l. i. s. i. s. i. z. C. e.

A **U**tor. no. no. c. e. r. q. p. u. p. i. l. i. a. r. b. i. t. r. i. o. s. u. n. t. r. e. l. i. n. q. u. e. d. e. v. t. s. e. l. c. u. p. l. u. r. e. s. s. p. e. i. t. e. q. d. d. i. c. t. de. d. o. f. a. l. l. i. t. i. n. c. a. s. i. b. a. s. s. i. g. n. a. t. u. s. s. e. l. c. u. m. p. l. u. r. e. s. s. p. e. i. t. s. t. u. r. a. d. i. f. l. i. s. i. z. C. s. i. a. d. u. c. t. d. o. l. i. s. l. e. x. i. l. l. a. l. i. t. e. r. i. t. e. l. l. i. g. i. p. o. s. s. i. t. I. t. e. q. u. i. e. x. m. a. g. n. a. v. i. l. i. t. a. t. e. m. i. o. r. i. s. h. o. c. f. i. e. r. e. t. c. o. g. n. i. t. i. o. n. e. i. u. d. i. c. i. s. v. t. s. i. d. c. u. r. a. f. u. l. i. s. i. z. h. o. c. d. e. d. o. n. a. t. i. o. n. e. s. i. m. p. l. i. c. i. t. a. t. i. n. d. o. n. a. t. i. o. n. e. o. b. c. a. m. v. t. e. s. t. d. o. s. e. t. d. o. n. a. p. p. t. e. r. n. a. p. d. i. c. v. t. C. d. e. p. r. e. d. i. c. t. i. s. m. i. n. o. l. p. r. e. d. i. a. z. C. s. i. m. a. i. o. r. f. a. l. i. s. i. s. i. z. C. e.

A **U**tor. no. no. c. e. r. q. p. u. p. i. l. i. a. r. b. i. t. r. i. o. s. u. n. t. r. e. l. i. n. q. u. e. d. e. v. t. s. e. l. c. u. p. l. u. r. e. s. s. p. e. i. t. e. q. d. d. i. c. t. de. d. o. f. a. l. l. i. t. i. n. c. a. s. i. b. a. s. s. i. g. n. a. t. u. s. s. e. l. c. u. m. p. l. u. r. e. s. s. p. e. i. t. s. t. u. r. a. d. i. f. l. i. s. i. z. C. s. i. a. d. u. c. t. d. o. l. i. s. l. e. x. i. l. l. a. l. i. t. e. r. i. t. e. l. l. i. g. i. p. o. s. s. i. t. I. t. e. q. u. i. e. x. m. a. g. n. a. v. i. l. i. t. a. t. e. m. i. o. r. i. s. h. o. c. f. i. e. r. e. t. c. o. g. n. i. t. i. o. n. e. i. u. d. i. c. i. s. v. t. s. i. d. c. u. r. a. f. u. l. i. s. i. z. h. o. c. d. e. d. o. n. a. t. i. o. n. e. s. i. m. p. l. i. c. i. t. a. t. i. n. d. o. n. a. t. i. o. n. e. o. b. c. a. m. v. t. e. s. t. d. o. s. e. t. d. o. n. a. p. p. t. e. r. n. a. p. d. i. c. v. t. C. d. e. p. r. e. d. i. c. t. i. s. m. i. n. o. l. p. r. e. d. i. a. z. C. s. i. m. a. i. o. r. f. a. l. i. s. i. s. i. z. C. e.

A **U**tor. no. no. c. e. r. q. p. u. p. i. l. i. a. r. b. i. t. r. i. o. s. u. n. t. r. e. l. i. n. q. u. e. d. e. v. t. s. e. l. c. u. p. l. u. r. e. s. s. p. e. i. t. e. q. d. d. i. c. t. de. d. o. f. a. l. l. i. t. i. n. c. a. s. i. b. a. s. s. i. g. n. a. t. u. s. s. e. l. c. u. m. p. l. u. r. e. s. s. p. e. i. t. s. t. u. r. a. d. i. f. l. i. s. i. z. C. s. i. a. d. u. c. t. d. o. l. i. s. l. e. x. i. l. l. a. l. i. t. e. r. i. t. e. l. l. i. g. i. p. o. s. s. i. t. I. t. e. q. u. i. e. x. m. a. g. n. a. v. i. l. i. t. a. t. e. m. i. o. r. i. s. h. o. c. f. i. e. r. e. t. c. o. g. n. i. t. i. o. n. e. i. u. d. i. c. i. s. v. t. s. i. d. c. u. r. a. f. u. l. i. s. i. z. h. o. c. d. e. d. o. n. a. t. i. o. n. e. s. i. m. p. l. i. c. i. t. a. t. i. n. d. o. n. a. t. i. o. n. e. o. b. c. a. m. v. t. e. s. t. d. o. s. e. t. d. o. n. a. p. p. t. e. r. n. a. p. d. i. c. v. t. C. d. e. p. r. e. d. i. c. t. i. s. m. i. n. o. l. p. r. e. d. i. a. z. C. s. i. m. a. i. o. r. f. a. l. i. s. i. s. i. z. C. e.

A **U**tor. no. no. c. e. r. q. p. u. p. i. l. i. a. r. b. i. t. r. i. o. s. u. n. t. r. e. l. i. n. q. u. e. d. e. v. t. s. e. l. c. u. p. l. u. r. e. s. s. p. e. i. t. e. q. d. d. i. c. t. de. d. o. f. a. l. l. i. t. i. n. c. a. s. i. b. a. s. s. i. g. n. a. t. u. s. s. e. l. c. u. m. p. l. u. r. e. s. s. p. e. i. t. s. t. u. r. a. d. i. f. l. i. s. i. z. C. s. i. a. d. u. c. t. d. o. l. i. s. l. e. x. i. l. l. a. l. i. t. e. r. i. t. e. l. l. i. g. i. p. o. s. s. i. t. I. t. e. q. u. i. e. x. m. a. g. n. a. v. i. l. i. t. a. t. e. m. i. o. r. i. s. h. o. c. f. i. e. r. e. t. c. o. g. n. i. t. i. o. n. e. i. u. d. i. c. i. s. v. t. s. i. d. c. u. r. a. f. u. l. i. s. i. z. h. o. c. d. e. d. o. n. a. t. i. o. n. e. s. i. m. p. l. i. c. i. t. a. t. i. n. d. o. n. a. t. i. o. n. e. o. b. c. a. m. v. t. e. s. t. d. o. s. e. t. d. o. n. a. p. p. t. e. r. n. a. p. d. i. c. v. t. C. d. e. p. r. e. d. i. c. t. i. s. m. i. n. o. l. p. r. e. d. i. a. z. C. s. i. m. a. i. o. r. f. a. l. i. s. i. s. i. z. C. e.

A **U**tor. no. no. c. e. r. q. p. u. p. i. l. i. a. r. b. i. t. r. i. o. s. u. n. t. r. e. l. i. n. q. u. e. d. e. v. t. s. e. l. c. u. p. l. u. r. e. s. s. p. e. i. t. e. q. d. d. i. c. t. de. d. o. f. a. l. l. i. t. i. n. c. a. s. i. b. a. s. s. i. g. n. a. t. u. s. s. e. l. c. u. m. p. l. u. r. e. s. s. p. e. i. t. s. t. u. r. a. d. i. f. l. i. s. i. z. C. s. i. a. d. u. c. t. d. o. l. i. s. l. e. x. i. l. l. a. l. i. t. e. r. i. t. e. l. l. i. g. i. p. o. s. s. i. t. I. t. e. q. u. i. e. x. m. a. g. n. a. v. i. l. i. t. a. t. e. m. i. o. r. i. s. h. o. c. f. i. e. r. e. t. c. o. g. n. i. t. i. o. n. e. i. u. d. i. c. i. s. v. t. s. i. d. c. u. r. a. f. u. l. i. s. i. z. h. o. c. d. e. d. o. n. a. t. i. o. n. e. s. i. m. p. l. i. c. i. t. a. t. i. n. d. o. n. a. t. i. o. n. e. o. b. c. a. m. v. t. e. s. t. d. o. s. e. t. d. o. n. a. p. p. t. e. r. n. a. p. d. i. c. v. t. C. d. e. p. r. e. d. i. c. t. i. s. m. i. n. o. l. p. r. e. d. i. a. z. C. s. i. m. a. i. o. r. f. a. l. i. s. i. s. i. z. C. e.

A **U**tor. no. no. c. e. r. q. p. u. p. i. l. i. a. r. b. i. t. r. i. o. s. u. n. t. r. e. l. i. n. q. u. e. d. e. v. t. s. e. l. c. u. p. l. u. r. e. s. s. p. e. i. t. e. q. d. d. i. c. t. de. d. o. f. a. l. l. i. t. i. n. c. a. s. i. b. a. s. s. i. g. n. a. t. u. s. s. e. l. c. u. m. p. l. u. r. e. s. s. p. e. i. t. s. t. u. r. a. d. i. f. l. i. s. i. z. C. s. i. a. d. u. c. t. d. o. l. i. s. l. e. x. i. l. l. a. l. i. t. e. r. i. t. e. l. l. i. g. i. p. o. s. s. i. t. I. t. e. q. u. i. e. x. m. a. g. n. a. v. i. l. i. t. a. t. e. m. i. o. r. i. s. h. o. c. f. i. e. r. e. t. c. o. g. n. i. t. i. o. n. e. i. u. d. i. c. i. s. v. t. s. i. d. c. u. r. a. f. u. l. i. s. i. z. h. o. c. d. e. d. o. n. a. t. i. o. n. e. s. i. m. p. l. i. c. i. t. a. t. i. n. d. o. n. a. t. i. o. n. e. o. b. c. a. m. v. t. e. s. t. d. o. s. e. t. d. o. n. a. p. p. t. e. r. n. a. p. d. i. c. v. t. C. d. e. p. r. e. d. i. c. t. i. s. m. i. n. o. l. p. r. e. d. i. a. z. C. s. i. m. a. i. o. r. f. a. l. i. s. i. s. i. z. C. e.

A **U**tor. no. no. c. e. r. q. p. u. p. i. l. i. a. r. b. i. t. r. i. o. s. u. n. t. r. e. l. i. n. q. u. e. d. e. v. t. s. e. l. c. u. p. l. u. r. e. s. s. p. e. i. t. e. q. d. d. i. c. t. de. d. o. f. a. l. l. i. t. i. n. c. a. s. i. b. a. s. s. i. g. n. a. t. u. s. s. e. l. c. u. m. p. l. u. r. e. s. s. p. e. i. t. s. t. u. r. a. d. i. f. l. i. s. i. z. C. s. i. a. d. u. c. t. d. o. l. i. s. l. e. x. i. l. l. a. l. i. t. e. r. i. t. e. l. l. i. g. i. p. o. s. s. i. t. I. t. e. q. u. i. e. x. m. a. g. n. a. v. i. l. i. t. a. t. e. m. i. o. r. i. s. h. o. c. f. i. e. r. e. t. c. o. g. n. i. t. i. o. n. e. i. u. d. i. c. i. s. v. t. s. i. d. c. u. r. a. f. u. l. i. s. i. z. h. o. c. d. e. d. o. n. a. t. i. o. n. e. s. i. m. p. l. i. c. i. t. a. t. i. n. d. o. n. a. t. i. o. n. e. o. b. c. a. m. v. t. e. s. t. d. o. s. e. t. d. o. n. a. p. p. t. e. r. n. a. p. d. i. c. v. t. C. d. e. p. r. e. d. i. c. t. i. s. m. i. n. o. l. p. r. e. d. i. a. z. C. s. i. m. a. i. o. r. f. a. l. i. s. i. s. i. z. C. e.

A **U**tor. no. no. c. e. r. q. p. u. p. i. l. i. a. r. b. i. t. r. i. o. s. u. n. t. r. e. l. i. n. q. u. e. d. e. v. t. s. e. l. c. u. p. l. u. r. e. s. s. p. e. i. t. e. q. d. d. i. c. t. de. d. o. f. a. l. l. i. t. i. n. c. a. s. i. b. a. s. s. i. g. n. a. t. u. s. s. e. l. c. u. m. p. l. u. r. e. s. s. p. e. i. t. s. t. u. r. a. d. i. f. l. i. s. i. z. C. s. i. a. d. u. c. t. d. o. l. i. s. l. e. x. i. l. l. a. l. i. t. e. r. i. t. e. l. l. i. g. i. p. o. s. s. i. t. I. t. e. q. u. i. e. x. m. a. g. n. a. v. i. l. i. t. a. t. e. m. i. o. r. i. s. h. o. c. f. i. e. r. e. t. c. o. g. n. i. t. i. o. n. e. i. u. d. i. c. i. s. v. t. s. i. d. c. u. r. a. f. u. l. i. s. i. z. h. o. c. d. e. d. o. n. a. t. i. o. n. e. s. i. m. p. l. i. c. i. t. a. t. i. n. d. o. n. a. t. i. o. n. e. o. b. c. a. m. v. t. e. s. t. d. o. s. e. t. d. o. n. a. p. p. t. e. r. n. a. p. d. i. c. v. t. C. d. e. p. r. e. d. i. c. t. i. s. m. i. n. o. l. p. r. e. d. i. a. z. C. s. i. m. a. i. o. r. f. a. l. i. s. i. s. i. z. C. e.

A **U**tor. no. no. c. e. r. q. p. u. p. i. l. i. a. r. b. i. t. r. i. o. s. u. n. t. r. e. l. i. n. q. u. e. d. e. v. t. s. e. l. c. u. p. l. u. r. e. s. s. p. e. i. t. e. q. d. d. i. c. t. de. d. o. f. a. l. l. i. t. i. n. c. a. s. i. b. a. s. s. i. g. n. a. t. u. s. s. e. l. c. u. m. p. l. u. r. e. s. s. p. e. i. t. s. t. u. r. a. d. i. f. l. i. s. i. z. C. s. i. a. d. u. c. t. d. o. l. i. s. l. e. x. i. l. l. a. l. i. t. e. r. i. t. e. l. l. i. g. i. p. o. s. s. i. t. I. t. e. q. u. i. e. x. m. a. g. n. a. v. i. l. i. t. a. t. e. m. i. o. r. i. s. h. o. c. f. i. e. r. e. t. c. o. g. n. i. t. i. o. n. e. i. u. d. i. c. i. s. v. t. s. i. d. c. u. r. a. f. u. l. i. s. i. z. h. o. c. d. e. d. o. n. a. t. i. o. n. e. s. i. m. p. l. i. c. i. t. a. t. i. n. d. o. n. a. t. i. o. n. e. o. b. c. a. m. v. t. e. s. t. d. o. s. e. t. d. o. n. a. p. p. t. e. r. n. a. p. d. i. c. v. t. C. d. e. p. r. e. d. i. c. t. i. s. m. i. n. o. l. p. r. e. d. i. a. z. C. s. i. m. a. i. o. r. f. a. l. i. s. i. s. i. z. C. e.

I **N**o possunt. comode insolida: vt. s. l. iij. s. apparet. vel qz impedit alter eoz: sic de impotentia facti no iuris diat. sic in l. de codial. s. i.

S **I** minoris. s. tenentur tutores. et dic casus. curatores noie adulti. pposuerit tutores quonda actio

vt pcuratorē facere possit: aut absens sit: tunc actor: necessa- rio cōstituendus est.

A **U**tor. ad utilitate pupil- cū deducere p. dōtatiōis aut ab eo facte pupillo nō nocēt.

T **U**tor. nō d. cauere de ra- to nisi d. er. p. r. a. t. e. d. u. b. i. t. e. f. b. a. r.

A **U**tor. nō d. cauere de ra- to nisi d. er. p. r. a. t. e. d. u. b. i. t. e. f. b. a. r.

A **U**tor. nō d. cauere de ra- to nisi d. er. p. r. a. t. e. d. u. b. i. t. e. f. b. a. r.

A **U**tor. nō d. cauere de ra- to nisi d. er. p. r. a. t. e. d. u. b. i. t. e. f. b. a. r.

A **U**tor. nō d. cauere de ra- to nisi d. er. p. r. a. t. e. d. u. b. i. t. e. f. b. a. r.

A **U**tor. nō d. cauere de ra- to nisi d. er. p. r. a. t. e. d. u. b. i. t. e. f. b. a. r.

A **U**tor. nō d. cauere de ra- to nisi d. er. p. r. a. t. e. d. u. b. i. t. e. f. b. a. r.

A **U**tor. nō d. cauere de ra- to nisi d. er. p. r. a. t. e. d. u. b. i. t. e. f. b. a. r.

A **U**tor. nō d. cauere de ra- to nisi d. er. p. r. a. t. e. d. u. b. i. t. e. f. b. a. r.

A **U**tor. nō d. cauere de ra- to nisi d. er. p. r. a. t. e. d. u. b. i. t. e. f. b. a. r.

A **U**tor. nō d. cauere de ra- to nisi d. er. p. r. a. t. e. d. u. b. i. t. e. f. b. a. r.

A **U**tor. nō d. cauere de ra- to nisi d. er. p. r. a. t. e. d. u. b. i. t. e. f. b. a. r.

A **U**tor. nō d. cauere de ra- to nisi d. er. p. r. a. t. e. d. u. b. i. t. e. f. b. a. r.

A **U**tor. nō d. cauere de ra- to nisi d. er. p. r. a. t. e. d. u. b. i. t. e. f. b. a. r.

A **U**tor. nō d. cauere de ra- to nisi d. er. p. r. a. t. e. d. u. b. i. t. e. f. b. a. r.

A **U**tor. nō d. cauere de ra- to nisi d. er. p. r. a. t. e. d. u. b. i. t. e. f. b. a. r.

A **U**tor. nō d. cauere de ra- to nisi d. er. p. r. a. t. e. d. u. b. i. t. e. f. b. a. r.

A **U**tor. nō d. cauere de ra- to nisi d. er. p. r. a. t. e. d. u. b. i. t. e. f. b. a. r.

A **U**tor. nō d. cauere de ra- to nisi d. er. p. r. a. t. e. d. u. b. i. t. e. f. b. a. r.

Impote- na alia facti: alia iuris.

ne tutele indistin- cre vt redderet ro- ne administratiōis. in pcesu cāe cul- pā iputāt frumen- ti male vēditū l. x. cū possent estiare culpā in. xx. iudex dānauit tutores in. x. adulto: hanc culpā pōt iputare curatores: qd si fa- cit cedit curato- bus in integrū re- stitutiōis amittit p sniam z actionē tutele tutores aut non pueniunt ab adulto: si iam pse- curus est a curato- ribus qd sibi debe- tur: qd de pda eēt sollicit. si aut po- neres q actio pro- posita eēt in. x. ipo- iure nō ob. i. maio- ri summa ex eadē vel ex alta spē de- bita: vt l. i. de ac. s. si minus. Itē si pōeres ager vna spē puta frumētū: z nūc ex alta: ipso iure non ob. exce-

ptio. s. de excep. rei. iu. l. cū qrit. s. in nro casu indistincte egit. s. spēm frumētū pcur. z de ceteris absolut. et sic hz locū replicatio in alijs iure cōi. z sic cessat restō in l. tegrū. vt. s. de mi. l. in cāe. z. C. de iudi. l. i. l. i. specie hō fru- mētū in integrū restō p sniam locū nō hz. pōt etiā dici q hie ab imino nō fuit actū nisi in specie frumētū z snia in. x. n. C. s. i. f. a. d. u. l. t. o. (z in alijs absolutus. o C. d. e. n. a. t. i. c. u. r. a. t. o. r. e. s. p. C. d. i. n. o. u. s. s. p. e. d. e. b. e. r. e. t. q. C. p. o. s. s. e. r. e. l. i. t. u. s. o. r. d. i. n. a. r. i. u. n. o. e. x. c. l. u. d. i. t. e. x. o. r. d. i. n. a. r. i. u. s. z. O. r. d. i. n. a. s. i. c. e. s. t. s. d. e. m. i. n. o. l. i. n. c. a. e. z. C. d. e. i. u. d. i. l. p. p. e. r. a. d. u. s. s. i. r. i. u. n. o. b. e. r. s. o. v. t. C. s. i. t. u. v. e. l. c. u. l. i. s. i. t. e. a. d. q. d. d. a. t. r. e. s. t. o. cū hēat actio: cludit ex- nē in factū de re iudicata z curatores z sic nō interest ei? traocē- Rñ. vt possit eā cedere: vt. s. de mino. l. q. si minor. s. i. vt nanuus qz hie plures reos interest: vt. s. de lib. l. e. l. i. i. j. in s. i. z. qz ex- pediat sibi hie curatores locupletes. vel dic q nō est op. r. C. p. r. o. u. o. c. a. t. e. s. a. z. o. z. p. d. i. c. i. t. (p. d. l. C. s. i. t. u. l. i. s. i. a. s. n. i. a. q. m. i. n. o. u. i. d. a. m. n. a. t. i. s. u. n. t. t. u. t. o. r. e. s. m. i. n. o. r. d. e. b. e. r. e. t. v. t. s. p. o. s. u. n. t. z. h. o. c. i. d. e. q. z. i. d. i. c. i. t. a. c. t. i. o. n. e. s. c. e. d. e. d. a. s. s. t. u. t. e. l. e. z. d. e. r. o. m. b. d. i. s. t. r. a. h. e. d. i. s. q. n. o. p. o. s. s. u. n. t. e. t. i. a. m. i. s. s. i. e. t. i. a. p. p. e. l. l. a. t. u. s. e. s. t. s. i. m. h. o. c. i. n. q. a. o. b. i. c. i. t. e. x. c. e. p. t. i. o. d. o. l. i. Rñ. in actiōe l. f. e. m. q. a. g. i. t. z. t. u. t. o. r. e. s. v. e. l. d. i. c. a. p. p. e. l. l. a. t. e. s. a. s. n. i. a. l. a. z. s. e. c. u. r. a. t. o. r. e. s. p. a. d. u. l. t. o. z. t. u. c. b. n. s. t. a. t. e. x. c. e. p. t. i. o. d. o. l. i. s. z. t. u. c. q. a. c. t. i. o. c. e. d. i. t. s. i. n. i. a. p. r. i. a. t. r. a. n. s. l. u. i. t. i. n. r. e. i. u. d. i. Rñ. in integrū restō. vt. s. de mino. l. q. si minor. itē z tutele q cōpetit p habita restōne. z d. i. t. i. o. n. a. l. i. s. e. m. o. b. l. i. g. a. t. i. o. n. i. s. p. o. t. f. i. e. r. i. c. e. s. s. i. o. v. t. C.

de do. l. spe. alij dicit a neutra appellatae. i. reclamatae. ut quod post sniaz opponit exceptio doli pceptoria. Rn. in ca appellatioms fm casuz. vt. C. de tep. r re. p hac. fm pu mti r tertiu dicit q hic e casuz spalis. l. cededa. actionu. vt. j. b. fideiul. l. si fideiussor. s. id e. r. no. s. ad mace. taceff.

a **W**adent. in eo qd non est peti tum in ea spe. b **De pda.** qd esse no dz. vt. C. p emp. l. eu. r. s. ad velle. l. si mulieri soluero. r de iure do. l. quottis.

c **N**isi forte. h casu no pdet tu- toreb soluisse: qz quentent ex ture cesso. s. qz no fit ces fio post solutione. Rn. fm Joh. fuit tuc acti. vel etiaz non sunt pacti: vt no. j. de fideiul. l. c. i. r. sol. l. mo delin. r. l. nichil s. si madata. r fa ct ad. l. illaz. j. de tu. r ra. dist. l. al- tertus. s. fi. r. C. si aduer. sol. l. r. C. de j. act. tu. l. i. et s. de pe. h. l. si qd

Um curato re. in cura toze plana est. sed in curatoze die vt ggar cuz eo furti vel dani vel inu- rie. lz fec. in tuto- re. vt. j. de tute. et ra. dist. l. si tutor s. fi. r. l. fi. vl sebo

pone in rei veditioe q pot cu co agi sicut r cu tutore: vt in si. de auc. tu. s. fi. vel tertio in stip. re adulti salua fore in qua sec. in tutore: vt. j. re pu. sal. fo. l. no qd s. hac actio ne. vel die qro curatoze. i. cu q gerit putas se curatoze cu no sit. ar. j. re pu. sal. fo. no qd s. illud id. no aut intelligas in negotioz gestore vt reddat rone ton admistratioms: vt. s. e. l. actus. que est pta. r plene no. C. e. l. ij

Tutor pupillare. non tn cu spoliat. sic. j. de cura. fu. l. ab agnato. r. s. e. l. tutor ad. r. j. p emp. qui fundum s. fi. tutor. r. C. e. l. non omni.

Tutor. cauit. iudicio nisi. vt. s. fi. quis cau. l. fi. s. Accipe. si nondu suscepit ptestatione. ato secus: vt. C. vt cau. post pu. aff. l. i. r. j. de ap. l. negotioz. s. fi. r. l. tutor. r. l. fi. s. fi. r. ad idem. s. e. l. ij.

No dz. nisi erat pneru negotu quo casu no iputat tutou si se abstiner. vt. s. e. l. ita auro. s. fi. tutor.

No stent. i. no fuit interpellat. r sic no fuit i mora.

Tutelā. i. admistrare tutele rone. no dicas q se ob tulit vt reddat rones vt iō euadat vsuras: vt. s. de vsur. l. i. s. l. r. s. fi. s. exponere. vt. j. l. pri. q huic rñ. pnuaf.

Copelli. oi tpe: qz no post. rxy. an. vt no. j. l. pri.

per exceptionē doli consequi vt eis mandentur aduersus tutores actiōes. qd tn si iā fecerūt iudicatiū curatores: hoc pderit curatozibus qm nichil minori abest q de pda magis qz de dāno solliciti est: nisi for te mandare actiōes parat sit curatozibus.

Aul. Am curatoze r cura toze etiā manēte admi nistratiōe agi potest.

Tutor q bene facit habet pro dno. Bar. I dem.

Tutor q tutelā gerit qz rō ad puidetiā pupilla rem rōi loco habere debet.

Finuta tutela sinumf satis dātes iudiciales. b. Marcell.

Tutor p pupillo in iudi cū vocat solēnter ca- uit: si inter moras puer ad pu bertatez peruenit: no est cogē dus accipere iudiciū.

Ille q quē no stat quom- nus reliqua soluat: ad vsuras non tenetur. Barto.

Tutor q post pubertatem pupilli negotioz et admistra tione abstinet: vsuras p stare

Notat. corrigi qd de oblatiōe dixit. r facit. s. de vsu. l. i. in fi. oblatio tn sola ipedit cursuz cap. q nō dū ince pissent currere. vt. C. de vsur. l. si p te. s. hic in pu curre re statim finita tutela ex qsi mora: vt. C. in q. cali. an iteg. resti. nō est ne. l. in minor. r facit. C. de pig. ac. l. nec cre- dutores. r de vsur.

non dz ex q obtulit pecuniā: qnetiā iustit videt michi eū p quē nō stetit qminus puetus restitueret tutelā: ad pstatio- nē vsuraz nō cōpelli: vlti. no tat nō sufficit obtulisse: nisi r depofuit ob signatam in tuto loco.

Arimē q h dē tutor nā pmiqū est eū for- te cui p vice simū anū vl apli in mētē venit tutelā r posce re: r vsuras postulare. I dez.

Atoz p pūpū est offi- cium ne indefensuz pu pillum relinquat.

Donec plures gerūt ex of- ficio publico tenent insolidū: secus cum incipit gerere ex priuato. Barto. r I dem.

Dul seuerus r anto. au- gerio sergio iul. forma q singuli tutores put qsq ges- sit tutelā nō nūq insolidū te- nent: dūtaxat intra pubertatez tēpora locū hz: nō etiā si post pubertate admistrauerint.

Mortuo pncipali sine hē- de tenet fideiussor ad id ad qd pncipalis tenebat. b. I dem.

ris vt qdā dixerit: vt pty ex pmissio. imo. rxy. an. durat: vt. C. ar. tu. l. tutores. r facit. s. e. l. lucius. s. questum.

Sum. l. pupillu facum adultum.

In mētē. equocat vulgare: venit michi in corde.

Tutelam. i. tutele rationem.

Tutoris. indefensuz. in tute: vt. s. e. l. gñalt. r. C. e. l. fi. nō in cōtractu: vt. j. de aucto. tuto. l. si tutor.

Dul. forma. i. pō vel lex. sic. C. de of. ptec. pte. l. for mā. q. d. lex q dicit tutores teneri. s. quēlibz put ges- sit. i. geres debuit qn a testōze vl a iudice fuit diuisa. r nō nūq. i. alqñ dicit teneri insolidū: vt qn a nullo est diuisa. vel a seipis. locū hz de gestis an nō post pubertate. naz tūc indulante. p pūpū qz geres tenent actione negotio rū gestoz nō tutele. r hoc nisi pnera erat admistratio: vt j. de tu. r ra. di. l. si tutor post. r. s. de neg. gest. l. eū acū. r. l. ar. q. s. scvola. illō pstat q qn a testōze vl a iudice q p pūpū tenent: nisi in trib casib. s. qn a se vl nullo quibz in solidū. vt. C. de di. tu. l. ij. r. s. e. l. si duo. r. l. tres tutores. l. t.

Nōnunq. qdā repetit tū formā q r. s. nō (pū- est opus aliqd reperere. r facit ad hac. l. s. de neg. ge. l. si pupilla. in fi. r. l. pōponius. r. l. se. r. C. de neg. ge. l. tutor.

Oblatio cursuz vsuraz ipedit.

Lex ptedio. r. l. ij. r. s. de vsur. l. qui semissem. s. fi. r. l. cū quādā. s. si pu- pillo. r. l. de tutor.

Mortuo nō te- neri ad vsuras si factū est p eū vel tutore: qd dixit. s. l. pu. s. qñer. r dic casuz q tutor post finita tutelā tene- p. rxy. an. vel plus q nō fuit puetus tutele vel interpel- lar. r sic nō fuit i mora cōt. s. fuit qsi in mora. certe nō dānat in vsuris. p tpe qd labit post- qz minor fact. est maior. rxy. an. sed p antenoz sic. nā curtu r pto desunt illa qsi mora: vt. j. de leg. ij. l. ncia. s. vsuras. r fm hoc intelligat. s. l. pr. s. qñcā. s. p po n tpe sic. r pro futuro si noua in- terpellatio inter- cessit: vt ibidē dr: nec hic colligit q actio tutele tollat rxy. an. saltē p vsu

Sine herede. cōueniri posse. siue simplr siue l omi
nē cām itercessit. vt. j. vt. le. no. ca. l. i. §. bellissime. et
j. de fid. iur. l. si q̄s p. eo. §. si nōmos. r. no. q. aduersus tu
torē r. herede cī iurā in litē ob hāc cām. vt. C. de in lit.
iurā. p. totū. qz cōueniē acōne tutele q̄ est bonē fidei. nō au
tē d̄ fideiussore. qz

actione ex stipula
tu q̄ est stricti iuris
in q̄ nō iurā in li
tē. vt. §. de i. lit. iur.
ran. l. in actōib⁹.
b. Modest. rñ.
dānū. qdā habēt
hic. l. dānū. qdaz
hnt. §. modesti.
et dic dānū vt. C.
de vecti. l. ij. r. no.
C. e. l. si tutores. r.
facit. C. d. fun. pa.
l. ij.

Clectigalis. i.
tributi vel pensio
nis. §. pprie vecti
gal dr octaua cur
uultbet rei q̄ veli
tur. vt. C. d. vecti.
r. cō. l. ex p̄stitione
r. l. a. legat. §. 3o.

Cproport. §. si
ppōit amissa. nū
qd. p̄habit casum
fortuitū q̄si presu
mat c̄pā p̄mississe
ar. j. de custo. re. l.
fi. r. §. s. edē. l. si q̄s
§. pe. h. tñ qd ple
ni⁹ disputat a nob
al. r. §. 3o. vt. §. de
edē. d. l. si q̄s. r. §. 3o
lega. ij. l. cū ita. §.
spēs. r. C. de pig.
act. l. si creditor.

Cpotuerit. ho
neste. vt. §. de rei
vē. l. fruct. r. facit
C. arb. tu. l. q̄cqd.

CItē rñ. cessit
tutor suo pupilli
administratiōe sū
di q̄ seru⁹ cū possz
reddet. r. reddit
dz tutor pupillo.

CItē rñ. cessit
tutor suo pupilli
administratiōe sū
di q̄ seru⁹ cū possz
reddet. r. reddit
dz tutor pupillo.
§. fu⁹ tene⁹ natu
ralit̄ tutorz pupil
lus de peculio. vñ
si tñ est in peculio sit compensatio. non autem dicas ser
uo extranei: quia si tunc fieret dicta compensatio dam
nū h̄ret pupill⁹: tū qz sum p̄tib⁹ r. l. i. b⁹ vexaret mior. vt. §.
de muno. l. minor. tū qz euctus iudicij certus est. vt. §. de
pecu. l. qd̄ debet. vñ meli⁹ esset si tutor primo satisfaceret
pupillo. et ipse postea de peculio experietur: facit. §. de
nego. gest. l. nam et seruus §. fina.
S minus. quia decem.

Sine herede tutor de
cessit: quero an curator
pupillo dat⁹: cū neqz inuētaria
neqz alia istrā a fideiussore tu
toris exhibeant: possit eundez
fideiussore cōuenire ex stiplo
ne q̄ti pupilli iterest. modesti.
rñ. in id qd̄ tutor conueniri po
tuit fideiussore pueniri posse⁹.

CTutor non imputat dānū
absqz sui culpa p̄tinēns. Bar.

CModest. rñ. dānū si qd̄
accidit eo qz cautiones soluti
vectigalis inuēte nō sunt: ad
tutorē cū nulla culpa admis
sa p̄ponitur⁹ minime p̄tinere.

CIn reddēda ratioe sufficit
cōtra tutorē p̄bati qz fructus
bōa fide p̄cipi potuerūt: l. p̄
ceptos p. eum nō p̄bet. Bar.

CModest. rñ. tutorē eoz red
ditū noie rōne pupillo redde
re debere: q̄ ex fundo bōa fide
p̄cipi potuerūt. Itē rñ. si mi
nus⁹ tutor a suo receipt qz bo
na fide ex fundo p̄cipi⁹ potuit
ex eo de quo pupillo sit obstri
ctus q̄tū ex peculio serui ser
uari possit: eidē tutori p̄ficere
debere: scz si nō p̄dituro⁹ suo
administratiōem credidit.

CRestituitur ad rē venditā nō
dz restituere p̄cū nisi quaten⁹
ex eo fact⁹ est locupletior: nec
expensas voluntarias: sed au
ferri possunt. Barto.

CInterposito curatore ado
lescēs fundum ticio vēdidit^m:
postea agnita fraude^m in inte
grū restituit⁹ i possessionē idu
cillus est: q̄ro an cū ex hac

Cpercipi. quia. vt. percipi potuerunt.
CProficere. vt opponat cōpensatiōe pupillo in q̄ti
ipse est obligat⁹ actione de peculio ipsi tutori.
CNō p̄dituro. r. p̄ditur: vt. h. r. §. de mi. l. qz si mior. §.
pe. tūc em si p̄dituro cōmississet nō agit de peculio tāqz ex
traneus. p̄t offm
tutele: qz tali n̄ de
bit cōmittere ad
ministratōez. 3o.
r. §. §. d. neg. ge. si
ue hereditaria.

CInterposito tu
ratore. i. eo p̄stāte
auctoritatē. h.
m. Uēdidit. cū
decreto. alioq̄ nō
idigeret in legri
rellōne. vt. C. d. p̄.
mi. l. si q̄dē. r. l. nō
ē. vt loquit i p̄ditio
urbano qd̄ s̄z hec
iura potat alēari
sine decreto. h. l. y
hodie sec⁹. vt. C.
e. l. lex. que. in p̄n.
n. C. fraude. ma
xime. vt. §. d. mi. l.
tutor. r. l. p. i. p̄n.
o. C. probet. qz s̄z
p̄bet. dic. vt. C. de
p̄di. mi. l. p̄ditioz. r.
facit ad hec i. e. n.
l. si p̄ditū. r. §. d. mi
nor. p̄i. §. p̄ditū. r.
§. ut ex diuerso.
p. C. postulare. §.
§. de mi. l. qz si mē
nor. §. r̄dō. r. l. nō
omia. dic. plene vt
ibi.

CConsuetudo q̄ respicit rē fi
cur ligat maiores ita et mino
res. hoc dicit Barto.

CLucratīo colp̄s r. curator
sororis sue cū eēt ex ciuitate i
qua v̄sitatum erat⁹ ipos dños
predioz nō p̄ductores⁹ onera
annonaz et retributionū tpa
litū sustinere morē hūc r. p̄sue
tudine semp obseruat⁹ secur⁹
et tpe p. cōi r. indiuidua⁹ here
ditate anonas p̄stitit: q̄ro an i
rōmb⁹ dādis opponi curatori
possit: qz non recte p. pte foro
ris tales ipensas fecerat. Mo
dest. rñ. in id demū curatorem
adulte reputare⁹ ex ea cā de q̄
q̄rif posse: qd̄ ipsa si rē suā ad
ministrarz erogare p̄pelleret⁹.
CDelegatiōe nō finit tutela
io tutor: cōueniri nō p̄t. Barto.

CTutores duo post vēditio
nē pupillariū rerū factā pecu
niā iter se diuiserāt: p̄ quā di
uisione alt eoz i exiliū dat⁹ est

CUstari erat.
tra. §. de v̄sufruc. l. hactenus. r. C. de pig. l. in summa.
CNō p̄ductores. l. p̄ditioz. y. **C**Et indiuidua. i. indiuisa
CReputare. als iputare. r. ita est in libro dñi 3o.
CCōpelleret. §. i. p̄a p̄pelle⁹ rōne p̄suetudis. vt. §. d. le.
r. senatuscō. l. de qd̄. si erat inducta ex certa scia §. legē.
alioquin §. vt in eo. n. l. qd̄ nō rōne. r. C. que sit iō. p̄sue.
l. cōsuetudinis. ergo r. ipsa agnoscat eā. 3o. r. facit. C. d.
agri. r. cē. l. i. i. i. i. b⁹. n. r. C. de iure emph. l. ij.

a Durate tutela. r ante exiliu r post: vt. de sol. l. qd si forte. §. i. r statim dicam. Hug.

b Constituto. i. p. tuto a tutore relegato pstitui. qz ipse impedit gerere: r pstituo a iudice: vt. in st. de cura. §. fi. §. r curato loco eius pot. constitui: vt. de sol. l. qd si forte §. i. r fm hoc die

in exiliu. i. relegatus est. sic ena po m. j. de interdi. r re leg. l. exilium. r C. de epif. au. l. ne mo r. s. de mun. l. papinian. exuli. aliter ponit r pro pue: vt. de pub. iudi. l. ij. r tuc non possit actorē pstituire cum bonis amissis nudus exulat r cuius ee de finat. vt. s. de cap. di. l. tutela. §. i. r §. h. r l. ij. sed fm quosda possit pstituire hie ad que boā punet. h. qd cu in tutela no suc cedat: vt. s. de his qui. no. in sa. l. fur ti. §. pe. ut h. casu qm finita tutela p illa deponit pte possit agi h. f. h. r vt. C. ad. l. iuliani de vi. l. tutores.

c Ab eo. cotu- tore relegato. **d** No posse. qz no est finita tutela h nec actio tutelae nata: vt. de tu. et ra. dif. l. si tutor. §. fi. qz h. sit re legat. remanet cuius. vt

de interd. r re leg. l. re legator. §. ad tps. r tutor rema net. h. loco eius actor vel curator debeat constitui: vt. h. de tu. l. si quis tutor. alij dicit qz hic re legatus manet tutor post relegatione: vsqz dsi pstituat curator: no post p l. qz si forte. §. i. qd no placet. fm. h. vt hic dicitur.

A Tutoribus. debet. no. qz no dicit solet: sicut lex dicit in facio: vt. in st. p socio. §. fi. r facit. de tu. r ra. dif. l. i. in pn. r. de reg. aur. l. §. r. r. C. de p. tu. l. i. in pn. **f** Accipit. nisi pnera sit admistratio: vt. C. vt cae post pber. ad st. tu. l. i. r. de ap. l. tutor. r. §. h. de tu. l. i. r. de tu. r ra. dif. l. tutor post. r. s. e. l. i. r. §. si tutor: vt. dic idē r si pnera fuerit: cu curatores fuerut pstituti et eis ro ad ministratio reddita: vt. C. ar. tu. l. tutor post. r facit ad l. i. §. i. r. de peri. tu. l. si. et. l. i. tutores q post. §. i.

g Electio. conueniendi que velint eoz qui gesserut. vt C. de di. tu. l. ij. qz oēs in soludu tenent: vt. §. l. tres tuto res. in pn. vtz si idonei sunt r tpeoz finite tutelae habēt beneficiu diuidēde actionis: vt. C. de di. tu. l. i. secus est in puietgā a personalis actionis. vt. §. l. i. ex pluribus. r de puu. credi. l. habimus. §. i.

durate tutela. qrebat an acto re pstituto p tutor et parte pu pillaris pecunie petere ab eo poterit: mode. in. si hoc querit an cuz tutore relegato p tutor ei r tutele actione exercere pos sit: r. non posse.

C Tutor tenetur facere illud qd diligēs paterfamilias fa- cturus esset. Bar. P aulus. Tutoribus r curatozibus pupilloz eadē dili gētia exigēda est circa admini stratione rez pu pillarū: quaz paterfami. rebus suis ex bona fide prebere debet.

C Curatoribus constitutis in eos administratio transferit. r officiu tutoris finitur. Bar.

C Officiu tutor r curatoribus pstitutis finē accipit: ideoqz oia negocia que inira sunt ad fidē curatoz pmet: idqz etiaz diuus marcus cu filio suo cō modo rescriptit.

C Sus eligendi vnuz ex reis transi ad heredes. Bar.

C Heredibus quoz pupillo r u electio eadē aduersus tu tores in quo potissimū cōsiste re velint cōpetit: que ipis quo

d Nisi ab eo. hie exceptio no refert ad proximum di ctum sed ad id qd dicit post sumptū factor in tutela ha beri rōnez qd verū est: nisi ab eo. r. et qd dicit certū sala riū: sub. p sumptibus in tutelā erogandis: vel satis pot. tolerari vt referat ad id qd dicit no haberi rōnem sum ptuū factor in tu tores nisi r. qd bene videt: quia potuit iudex cer tū salariū cōsttue re tutou. p remuneratione su la bou. sic. s. mā. l. si remunerādi. in pn. non dico ad pollutione turo ris cum forte als nollet eēt tutor: qz tūc aliud eēt: vt no. s. de tute. l. m eos. ut bene dicit certū: quia incertū peti no possit. quod dicit vt no. s. mā. l. salariū. r. l. q mutua. §. pe. r. C. mā. l. salariū. azo. r fa. C. e. l. ij. r de tu. r ra. di. l. i. §. si pupillus r. s. mā. l. idē: §. itē labeo

rū tutela a ministrata sit. **C** Expēse facte circa psonaz tutous nō iputant pupillo: nisi per iudicē salarium ei fuerit ordinatum. Bar.

C Principalibus psonibus declaraf sumptuū qui bona fi de in tutelā nō q in ipsos tuto res fiūt rō haberi solet: nisi ab eo qui eū dat/ certuz salariuz ei constitutū est.

C In cā suspecti tutoris pstit toz qri sui pupilli. bar. I ulia.

A Instruēda dilligētia r iudicāris r pupilloz vtilitatē admittēda seruos qz eoz interrogari posse.

C Sequēs admistratoz noia facta a puo nō tenet recipere suo pculo. Bar. P apin san.

Tutor siue curatoz noia que iuste putat nō eēt idonea a tutore ptoze vel cu ratore suscipe quidē cogit: nō tñ exactōez pculo suo facere.

C Inuitio querēdūz facta nō ipedit qn de re ptime ad ad ministratiōne vni cōtra aliu possit obijci cōpensatio. r da ri petitiō. Bar. I dem.

Iter tutores diuisa tu distra. l. i. §. de seruus.

Tutor. non esse. als est nō. als deest. nā idonea r non idonea cogit suscipere non suo piculo tñ. h. si spō te nō idēa accipiat sit p iudicā: vt. §. l. q nem amb. in minore aut dicit vt. §. e. l. cū qrit. r. §. l. qui neibus. ij. §. n

Suscipere. p cessione si ptozerat actioes que site. als p traditiōne instrumentoz: vt. C. de p. tu. l. i. §. r qñ ex facto tu. l. ij.

Iter. duo crāt tutores ricius r meuius. diuisa ē tu tele admistratio p iudicem vt iudicis italica: me ui us syriaca negocia gerat. agit r tius in decē cōtra semp roniū debitorē pupilli ex contractu italico: r semp roni us compensat. r q sibi d3 meuius ex contractu rerum sy rie. videbatur q non possit compensare: vt. C. de com pen. l. eius. sed contra est inspecta persona impuberis: Tutor qui debitor r creditor est semp roniū ex contractibus vel res pu patris vel suis vel tutorum: qui omnes vnam psonaz pilli pso f. pupilli repñtant. sc d in l. eius. cum diuersis fuerat cō. nā rep tractū. r fm hoc qd dicit nā r. non inducit alibi casuz: h. feriant. circa eundem reddit rationem. et quod in fi. dicit non d3

Salariū. als solanum. r ita in lib. de mini azo. **A** Instruēda. als. §. iulianus. r als lex ad instruendam. **I** Interrogari r interrogari. vt. C. de admi. tu. l. i. §. q ibi: nā r boni r. r. §. de suspec. tu. l. i. §. r. §. de tuto. r ra.

Expit se defen- dens.

obstare volenti experiri. i. cōpensare. et sic dō cōpensat experiri. sic r. aks dicit experiri q se defendit. vt. J. de re iudi. l. se pe. Jo. vel pone fm. Azo. q diuisa fuit a seipsis reuēto pu mo casu. vt in pma pte. l. qd aut subicit nā. dic vt dicit di uisionē tutele nō obstare cōpensare volētibz. nā nec age re volētibz obstat.

z qd in si. dicit ex- periri. ppue dicit p inde em habet q ad alios agere vo lētes ac si a nullo fuisset diuisa. vt C. de adm. tu. l. i. z. ij. §. fi. z de auc. psta. l. fi. z. C. si ex plu. tu. l. i. z. ij. et C. de pac. l. debi- torz. z. l. pacto. sed certe z tu superio- ri casu qm a testa- tore v' a iudice vi det idē vt nō ob- ster diuisio volēti bus agere. et pro hoc est qd dicit q hęc diuisio nō est iuris. z sic qūbet remanet in solidū tutor oim rep. pu- pilli: licz gestio di- uidat. inde est q vni iputat si aliuz suspectū nō accu- sar. vt. C. de iudi. tu. l. ij. z sic credi- tor q ptrauit cū tu- tore gerēte italica pueniet aliū q ger- rit syriaca: z cū eo cōpensat p. l. istā. es em alienū non respicit certi loci facultates: vt. §. de iudi. l. si fideicōmis- sum §. i. z ad treb. l. i. §. si heres. sz qūbet tutor pueniat ex quolibet pte pntoris vt dictū est: nō tñ agit: vt. §. e. l. ij. z. l. vel in ptes. z. J. e. l. i. cū §. tutores. z. §. fi. cum quili- bet p rebus sue administratiōis tñ puenit: vt. J. e. l. si duo z hoc fm. Azo. sz fm. pug. nō plz q qm est diuisa a testato- re vel a iudice q vnus pueniat ex pte alteri. vel dic ter- tio fm. h. q tutor italicus ex administratione pupillo de- cē sub vsuris. sz tutor syrie ex psona pupilli alia decē dz tutori italico: sit cōpensatio ipso iure vt vsure nō currat: vt §. de cōpē. l. idē §. sz si inuocē. sz cōpensatio videbat differē- da sicut z tutele actio differē nāscit. vt. J. de tu. z. ra. dī. l. ni- si. z. l. si tutor §. fi. z. l. seq. itē z alia rōne q: videbat aliuz tutor agere ptra pupillū. pupillū autē cōpensare volebat qd aliuz tutor debebat qd nō videbat posse fieri: vt. d. l. eius. sed hoc remouet hecler.

z qd in si. dicit ex- periri. ppue dicit p inde em habet q ad alios agere vo lētes ac si a nullo fuisset diuisa. vt C. de adm. tu. l. i. z. ij. §. fi. z de auc. psta. l. fi. z. C. si ex plu. tu. l. i. z. ij. et C. de pac. l. debi- torz. z. l. pacto. sed certe z tu superio- ri casu qm a testa- tore v' a iudice vi det idē vt nō ob- ster diuisio volēti bus agere. et pro hoc est qd dicit q hęc diuisio nō est iuris. z sic qūbet remanet in solidū tutor oim rep. pu- pilli: licz gestio di- uidat. inde est q vni iputat si aliuz suspectū nō accu- sar. vt. C. de iudi. tu. l. ij. z sic credi- tor q ptrauit cū tu- tore gerēte italica pueniet aliū q ger- rit syriaca: z cū eo cōpensat p. l. istā. es em alienū non respicit certi loci facultates: vt. §. de iudi. l. si fideicōmis- sum §. i. z ad treb. l. i. §. si heres. sz qūbet tutor pueniat ex quolibet pte pntoris vt dictū est: nō tñ agit: vt. §. e. l. ij. z. l. vel in ptes. z. J. e. l. i. cū §. tutores. z. §. fi. cum quili- bet p rebus sue administratiōis tñ puenit: vt. J. e. l. si duo z hoc fm. Azo. sz fm. pug. nō plz q qm est diuisa a testato- re vel a iudice q vnus pueniat ex pte alteri. vel dic ter- tio fm. h. q tutor italicus ex administratione pupillo de- cē sub vsuris. sz tutor syrie ex psona pupilli alia decē dz tutori italico: sit cōpensatio ipso iure vt vsure nō currat: vt §. de cōpē. l. idē §. sz si inuocē. sz cōpensatio videbat differē- da sicut z tutele actio differē nāscit. vt. J. de tu. z. ra. dī. l. ni- si. z. l. si tutor §. fi. z. l. seq. itē z alia rōne q: videbat aliuz tutor agere ptra pupillū. pupillū autē cōpensare volebat qd aliuz tutor debebat qd nō videbat posse fieri: vt. d. l. eius. sed hoc remouet hecler.

z qd in si. dicit ex- periri. ppue dicit p inde em habet q ad alios agere vo lētes ac si a nullo fuisset diuisa. vt C. de adm. tu. l. i. z. ij. §. fi. z de auc. psta. l. fi. z. C. si ex plu. tu. l. i. z. ij. et C. de pac. l. debi- torz. z. l. pacto. sed certe z tu superio- ri casu qm a testa- tore v' a iudice vi det idē vt nō ob- ster diuisio volēti bus agere. et pro hoc est qd dicit q hęc diuisio nō est iuris. z sic qūbet remanet in solidū tutor oim rep. pu- pilli: licz gestio di- uidat. inde est q vni iputat si aliuz suspectū nō accu- sar. vt. C. de iudi. tu. l. ij. z sic credi- tor q ptrauit cū tu- tore gerēte italica pueniet aliū q ger- rit syriaca: z cū eo cōpensat p. l. istā. es em alienū non respicit certi loci facultates: vt. §. de iudi. l. si fideicōmis- sum §. i. z ad treb. l. i. §. si heres. sz qūbet tutor pueniat ex quolibet pte pntoris vt dictū est: nō tñ agit: vt. §. e. l. ij. z. l. vel in ptes. z. J. e. l. i. cū §. tutores. z. §. fi. cum quili- bet p rebus sue administratiōis tñ puenit: vt. J. e. l. si duo z hoc fm. Azo. sz fm. pug. nō plz q qm est diuisa a testato- re vel a iudice q vnus pueniat ex pte alteri. vel dic ter- tio fm. h. q tutor italicus ex administratione pupillo de- cē sub vsuris. sz tutor syrie ex psona pupilli alia decē dz tutori italico: sit cōpensatio ipso iure vt vsure nō currat: vt §. de cōpē. l. idē §. sz si inuocē. sz cōpensatio videbat differē- da sicut z tutele actio differē nāscit. vt. J. de tu. z. ra. dī. l. ni- si. z. l. si tutor §. fi. z. l. seq. itē z alia rōne q: videbat aliuz tutor agere ptra pupillū. pupillū autē cōpensare volebat qd aliuz tutor debebat qd nō videbat posse fieri: vt. d. l. eius. sed hoc remouet hecler.

z qd in si. dicit ex- periri. ppue dicit p inde em habet q ad alios agere vo lētes ac si a nullo fuisset diuisa. vt C. de adm. tu. l. i. z. ij. §. fi. z de auc. psta. l. fi. z. C. si ex plu. tu. l. i. z. ij. et C. de pac. l. debi- torz. z. l. pacto. sed certe z tu superio- ri casu qm a testa- tore v' a iudice vi det idē vt nō ob- ster diuisio volēti bus agere. et pro hoc est qd dicit q hęc diuisio nō est iuris. z sic qūbet remanet in solidū tutor oim rep. pu- pilli: licz gestio di- uidat. inde est q vni iputat si aliuz suspectū nō accu- sar. vt. C. de iudi. tu. l. ij. z sic credi- tor q ptrauit cū tu- tore gerēte italica pueniet aliū q ger- rit syriaca: z cū eo cōpensat p. l. istā. es em alienū non respicit certi loci facultates: vt. §. de iudi. l. si fideicōmis- sum §. i. z ad treb. l. i. §. si heres. sz qūbet tutor pueniat ex quolibet pte pntoris vt dictū est: nō tñ agit: vt. §. e. l. ij. z. l. vel in ptes. z. J. e. l. i. cū §. tutores. z. §. fi. cum quili- bet p rebus sue administratiōis tñ puenit: vt. J. e. l. si duo z hoc fm. Azo. sz fm. pug. nō plz q qm est diuisa a testato- re vel a iudice q vnus pueniat ex pte alteri. vel dic ter- tio fm. h. q tutor italicus ex administratione pupillo de- cē sub vsuris. sz tutor syrie ex psona pupilli alia decē dz tutori italico: sit cōpensatio ipso iure vt vsure nō currat: vt §. de cōpē. l. idē §. sz si inuocē. sz cōpensatio videbat differē- da sicut z tutele actio differē nāscit. vt. J. de tu. z. ra. dī. l. ni- si. z. l. si tutor §. fi. z. l. seq. itē z alia rōne q: videbat aliuz tutor agere ptra pupillū. pupillū autē cōpensare volebat qd aliuz tutor debebat qd nō videbat posse fieri: vt. d. l. eius. sed hoc remouet hecler.

z qd in si. dicit ex- periri. ppue dicit p inde em habet q ad alios agere vo lētes ac si a nullo fuisset diuisa. vt C. de adm. tu. l. i. z. ij. §. fi. z de auc. psta. l. fi. z. C. si ex plu. tu. l. i. z. ij. et C. de pac. l. debi- torz. z. l. pacto. sed certe z tu superio- ri casu qm a testa- tore v' a iudice vi det idē vt nō ob- ster diuisio volēti bus agere. et pro hoc est qd dicit q hęc diuisio nō est iuris. z sic qūbet remanet in solidū tutor oim rep. pu- pilli: licz gestio di- uidat. inde est q vni iputat si aliuz suspectū nō accu- sar. vt. C. de iudi. tu. l. ij. z sic credi- tor q ptrauit cū tu- tore gerēte italica pueniet aliū q ger- rit syriaca: z cū eo cōpensat p. l. istā. es em alienū non respicit certi loci facultates: vt. §. de iudi. l. si fideicōmis- sum §. i. z ad treb. l. i. §. si heres. sz qūbet tutor pueniat ex quolibet pte pntoris vt dictū est: nō tñ agit: vt. §. e. l. ij. z. l. vel in ptes. z. J. e. l. i. cū §. tutores. z. §. fi. cum quili- bet p rebus sue administratiōis tñ puenit: vt. J. e. l. si duo z hoc fm. Azo. sz fm. pug. nō plz q qm est diuisa a testato- re vel a iudice q vnus pueniat ex pte alteri. vel dic ter- tio fm. h. q tutor italicus ex administratione pupillo de- cē sub vsuris. sz tutor syrie ex psona pupilli alia decē dz tutori italico: sit cōpensatio ipso iure vt vsure nō currat: vt §. de cōpē. l. idē §. sz si inuocē. sz cōpensatio videbat differē- da sicut z tutele actio differē nāscit. vt. J. de tu. z. ra. dī. l. ni- si. z. l. si tutor §. fi. z. l. seq. itē z alia rōne q: videbat aliuz tutor agere ptra pupillū. pupillū autē cōpensare volebat qd aliuz tutor debebat qd nō videbat posse fieri: vt. d. l. eius. sed hoc remouet hecler.

z qd in si. dicit ex- periri. ppue dicit p inde em habet q ad alios agere vo lētes ac si a nullo fuisset diuisa. vt C. de adm. tu. l. i. z. ij. §. fi. z de auc. psta. l. fi. z. C. si ex plu. tu. l. i. z. ij. et C. de pac. l. debi- torz. z. l. pacto. sed certe z tu superio- ri casu qm a testa- tore v' a iudice vi det idē vt nō ob- ster diuisio volēti bus agere. et pro hoc est qd dicit q hęc diuisio nō est iuris. z sic qūbet remanet in solidū tutor oim rep. pu- pilli: licz gestio di- uidat. inde est q vni iputat si aliuz suspectū nō accu- sar. vt. C. de iudi. tu. l. ij. z sic credi- tor q ptrauit cū tu- tore gerēte italica pueniet aliū q ger- rit syriaca: z cū eo cōpensat p. l. istā. es em alienū non respicit certi loci facultates: vt. §. de iudi. l. si fideicōmis- sum §. i. z ad treb. l. i. §. si heres. sz qūbet tutor pueniat ex quolibet pte pntoris vt dictū est: nō tñ agit: vt. §. e. l. ij. z. l. vel in ptes. z. J. e. l. i. cū §. tutores. z. §. fi. cum quili- bet p rebus sue administratiōis tñ puenit: vt. J. e. l. si duo z hoc fm. Azo. sz fm. pug. nō plz q qm est diuisa a testato- re vel a iudice q vnus pueniat ex pte alteri. vel dic ter- tio fm. h. q tutor italicus ex administratione pupillo de- cē sub vsuris. sz tutor syrie ex psona pupilli alia decē dz tutori italico: sit cōpensatio ipso iure vt vsure nō currat: vt §. de cōpē. l. idē §. sz si inuocē. sz cōpensatio videbat differē- da sicut z tutele actio differē nāscit. vt. J. de tu. z. ra. dī. l. ni- si. z. l. si tutor §. fi. z. l. seq. itē z alia rōne q: videbat aliuz tutor agere ptra pupillū. pupillū autē cōpensare volebat qd aliuz tutor debebat qd nō videbat posse fieri: vt. d. l. eius. sed hoc remouet hecler.

tela est: eqtas q merū ius cō- pēsationis inducit. ppter offi- cū z psonā agētis tutous nō differē. naz diuisio tutele est q nō iuris sz iurisditiōis est: et modū administratiōis facit: z in- ter ipos locū hz: nec expiri cū pupillo volētibz obstare dz.

Si variat p dnto p fone ge- retis vel ex cuius negocia ex necessitate gerunt: obligatio nis p dnto variat. bar. Idem

Tutores q tutele gerit Sabinus z Cassi put ge- rit in singulas res vel tpa ve- lut ex pluribz causis obligari putauerūt: fm quā sniam ser- uuis institor dñice mercis: vel ppositus debitis exigendis: si liber factus in eodē actu pseue- ret: quis tpe seruitutz obliga- ri nō potuerit: tñ preteriti tps noie actiōe negocioz gest. nō inutiliter pueniet: eaz. f. rez q pneraz rōne cū his q postea gesta sunt habuerūt. sic em et tutele iudiciū eaz qz rez cā te- nere placuit. Que post puber

ideo diuidunt a quocūq sit diuisa. sz est diuisio iurisditi- tionis. i. administratiōis. nec ob. §. de tute. l. muto. §. tuto- res. vbi dicit q tutele nō est iurisditiōis: sz mixti impe- rij. nā hic de diuisione: vbi de ipsa tutele dicit.

Et inter ipos. f. tutores z pupillū qm a iudice: non pōm p iudiciūz alioz. vel dic iter se tutores tantuz qm a se facta est di- uisio. nam nec pu- pillo nocet: vt. C. d. iudi. tu. l. ij. §. fi. d. C. debet. non debet. z. est enim littera suspēsiua vsqz huc.

Tutorē. libe- ruz z seruū patrē. z filiū. vt. pbāt iferoza. f. C. Ueluz. bñ dī- cit veluz: vere em est vna cā. f. tutele sz vt ex pluribz ob- ligatur. s. C. obligari. f. naturā. tñ. nā ci- uilis obligatio for- te tūc demū nasci- tur cū z actio. i. de mū finita tutele. vt. J. d. tu. z. ra. dī. l. si tutor. §. fi. ve- l ouit ciuilis z natu- ralis obligatio. sz inde nō ouit actio nisi demū finita tutele: sic. §. d. pac. l. iuris gētū. §. i. et habet. C. de rerū pnu. l. ex placito. vel subau. obligari demū finita tutele. Azo.

Inter tutores pumaciter nō gerētes habet locūz bene- ficium diuisionis nō autēz ces- sionis. Bar. Idem.

Si plures tutele nō ad- ministrauerit z oēs sol- uēdo sint: vtrū qz nulle ptes administratiōis inuentūnt ele-

vel subau. obligari demū finita tutele. Azo. h. C. Cōnexā. §. d. nō pneris nō tenet. z sic facit ad pn. l. z adde qd no. §. de neg. ge. l. eū actū. z. l. at q nā §. sculoa i. C. sic em. ad pneris nō ad. l. pn. inducit simile: vt hie: z. J. de tu. et ra. dī. l. si tutor post.

In eodem offi. nec em definit esse tutor. vt. J. de tu. z. ra. dī. l. si filius.

Facere possit. vt. §. qd cū eo. per totū. Azo.

Supioris. nā noie posterioris tempous pater nō tenet. vt. J. de tu. z. ra. dī. l. si filius tutelem.

Ex q tutele. f. demū nō an: vt. §. qm ac. de pec. §. an. l. i. §. an. sic. C. de psci. xxx. vel. xl. an. l. cū notū sumi. §. illō.

Ne capiat. i. ne decipiatur.

Totius tps. i. si nō tenet de peculio etiā p tem- pore post emancipationem.

Filiū. f. demū. vt. J. de tu. z. ra. dī. l. si filius. itē cōs- tra. §. de neg. gest. l. pōponi. in fi. sol. vt ibi. itē facit. §. p- so. l. si id qd. §. fi. z. §. d. tu. l. si filius. z. C. arb. tu. l. tutor post.

Plures. administrauerint. i. nullus gestit.

Administratiōis. nec em erat diuisa admini- stratiō vel erat sz a tutoribus tñ: alio quilibet p sua pre- administratiōis tenet. vt. C. de di. tu. l. ij. §. i. imo fm. Azo. nullo mō erat diuisa: nec administrauerūt. vnde oēs te-

a Deseruerunt. nā debuerit cogere adire et restituere p̄bo. vt. Iad trebel. l. restituta. vel saltē adire vt nō deficeret fideicommissum vt dictum est.

b Restituro. l. p̄nto restitui cām et i. d. iure potuit peti in puincia vt cogat adire et restituere p̄bo cū erat puincialis heres q̄ cogebat: als non. l. 3. sit arg. Iad trebel. l. si legat. in pn. sibi rome cogebat legat. vbi ē cōis p̄na et for. vt Iad munit. l. roma. Itē fm h nō ē I. s. e. vel in p̄ca. et. i. eo. l. n̄cun. s. tutores. et no. q̄ hic ut restō pupillo tutore auctore: vel enā solt tutore cū pupillus est in fans vel adns. vt C. a. I. trebel. l. fan cum. in pn. Iad trebel. l. restituta. s. fi. et. l. seq. et. l. sed nec. et. facit ad. s. C. m. l. si manr. et de peri. tu. l. q̄.

c Rerū aut. d. uisa ergo erat adnumerano.

d Ad eos. tutores.

e Abstinit. sic accidit de facto v̄l ideo dicit: qz non vult pupillū tenere. als tenet q̄h est p̄sa in rē suā. vt. I. d. et. vt. q̄. l. qz. s. 3. az.

f Cōtraxit. nō cū patre pupilli. ar. I. s. e. l. ij. et dic cum tutore noie et cōtēplatione tutoris tm. et sic solus tutor tenet. vt. C. si cer. pe. l. eum q̄. et. C. si tu. vel cur. l. pe. s. 3. et ipe pupillus cōueniri p̄t cū ratū hz. vel pecunia est in rē cū p̄sa vt. C. q̄ cū eo. et. q̄. in fi. si aut noie et cōtēplatione pupilli tm solt ipe tenet. vt. s. d. neg. ges. si pupilli. s. i. si cōtēplatione v̄tiusqz v̄terqz tenet vt ibi no. et facit. C. q̄h ex fac. tu. l. iij.

g Mutui periculi. vt si vn⁹ ex p̄sona alter⁹ dānū patitur alter ei restituat vel refundat. l. iij. qz.

h Soluendo. qz iam alter pro altero cōueniri p̄t. vt C. de di. tu. l. i. et de p̄ba. l. iij. et. C. in q̄. casti. tu. ha. l. fi.

i Creationē. l. in simam reprobantē et excusationē. vt C. de pecu. tu. l. q̄. nō ab ipa creatione. vt. I. q̄h ap. sit. l. i. s. si quis tutor. aliud in alijs numeribus vbi ab ipa crea-

tione appellatur. vt. C. de appel. l. hī qui. Accursus. h. p̄teriti t̄pis. nō futuri: qz finita ē tutela et morte nisi in cōnera admīstrationē. vt. s. e. l. a. tutoub. s. i. et. I. de l. d. adati. l. i. iuncti. et facit. s. d. ri. nup. (h. d. tu. l. i. l. i. qz. s. qd. s. et. s. e. l. tutor vel cur. et. I. de ap. l. spator. s. si magrat. et. I. si tu. vt. cur. ap. l. i. et. q̄. in vrbe. romana p̄ excellentiā. vt. insti. de iur. na. s. sed ius.

n Curatores. nō s̄t tutores: qz tutore h̄nt nō et. vt. s. d. tel. tu. l. idē fiet. s. certe et tutores dari p̄nt. vt. C. in q̄. casti. tu. ha. l. p̄p. et. fac. s. e. l. q̄. se. et. I. d. eo q̄. p̄tu. l. i. s. fi. et. s. e. l. i. i. a. aut. s. si tutor.

o Reuocare de b̄t. l. illi puinciales tutores.

p Cōueniet. i. admittet p̄uenti nē quā sup ea culpa faciet minor.

q Uēditionib⁹ rerū italicarum aliq̄ sit dubitatio.

r Refectam. i. redactam.

s Et in kalendariū. i. in libro in quo scripta sūt nomina puincialia.

t Cōuenit. qz potuit: qz loco dñi h̄t. et ḡnalis erat tutor: l. ali⁹ fuerat adiunctus.

v Rome substi tut⁹. ad bōa itali- ca qz fieri p̄t. vt. I. d. ex cu. tu. l. p̄p. s. fi. et. s. e. o. quoc- uens. s. constat.

x Inutilit. qz l. testō nō iure factō: vt. h̄t lege p̄cipit vel dicas a mfe. vt. s. de. fir. tu. l. i.

y vel a filio emācipato. vt. l. si. d. tu. s. fi. vt. codicill. test. nō p̄rmar. vt. s. d. tel. tu. l. iij. et. C. uti. et. s. e. l. i. qz. s. d. tel. tu. l. iij.

z Vice mutus. et infoludū. vt. sic etiā altero nō soluēte alter teneatur in totum.

aa Sp̄te. q. d. qz solidū vt curatores obligare se volūt.

ab Juris admīniculū. i. nulla factā diuisione admīstrationis p̄statorē vel iudicē: qz tūc p̄ p̄nt. vt. C. de diu. tu. l. ij. s. i. vt. dic admīniculū iuris. i. cū de iure dari nō est sent: et sic nō tenebant gerere.

ac Intulerit. als imie- rit. i. admīstrare cepit. als intulerit. i. i. s. p̄perit. als intueuerit. als intuerit.

ad Et q̄. i. vn⁹ de p̄dictis.

in puincia vita decessisset: tutores puincialitū rerum culpe noie condēnandos existimauit si cām testamēti non ignorantes v̄tilitatē ipuberis deseruerunt. nā hereditatis in puincia fideicommissi. restitutorē cām quidē iuris expediri potuisse. rerū autē admīstrationē ad eos recidere debuisse: q̄ tutelam in italia suscepissent.

Qui traxit cū tutore tāq̄ cū puincia p̄sona p̄t cōueniri licet pecunia ad pupillum perueniret. h. d. Barto.

Aduersus tutore q̄ pupillū hereditate patris abstinuit actionē denegari non oportet creditori qui cū ipso tutore cōtraxit: q̄uis tutor pecuniā in rē impuberis verterit.

Sublata causa cautiois in terponēde tollitur effect⁹ cautionis interposite. Barto.

Curatores adolecētis mutui periculi grā cautionē mutcē sibi p̄buerūt: et in eā rē p̄gnora dederunt: cū officio de- posito soluēdo fuisent irritā cautionē esse factā: et pignoris vinculū solutum apparuit.

Periculū tēponis currētis pendēte appellatione frustra- torie interposita ad periculum tutoris vertinet. Barto.

Tutor dat⁹ aduersus ipam creationē puocauit: heres ei⁹ postea victus p̄teriti tēponis periculū prestabit: qz nō videt

leus culpa cōtra iuris aucto- ritatē mandatum tutelae officium detractare.

Tutor vnus puincie recte petit curatore cōstitui ad cām q̄ in alia puincia agit. Bar.

Rerū puincialitū tutores in vrbe cās appellatiōis impuberū agētes: rerū italicarū curatores vt ipuberib⁹ p̄stituantur ad officii suū reuocare debent. alioquin si prius in puinciam redierint: dolū aut culpā eorum in ea quoqz parte recte iudex conueniet.

Tutor datus certe regioni admīstrat ea q̄ t̄pe admīstrationis erat eiusdē regionis. bar.

Patruus testō fratris filio tutor dat⁹ cū in italia domiciliū haberet tam italicarū rerū: qz puincialitū admīstrationē suscepit: atqz ita pecuniā ex venditionib⁹ rome refectā in puincia trāsiecit: et i kalendariū pupilli cōuertit: tutor in locū ei⁹ rome substituit admīstrationē pecunie q̄ non p̄tinet ad tutelā suā suscipere nō cogit.

Procuratores tenent infoludum vt tutores. h. d. Barto.

Curatores testō vt tutores inutiliter dati neqz decreto p̄toris cōfirmati negotia gesserunt: vice mutua periculū p̄stare cogunt: cū officii sp̄te citra iuris admīniculū intulerint: et quā fuit idone⁹ decretum p̄toris curatores vt tu-

vt. cur. ap. l. i. et. q̄. in vrbe. romana p̄ excellentiā. vt. insti. de iur. na. s. sed ius. n. Curatores. nō s̄t tutores: qz tutore h̄nt nō et. vt. s. d. tel. tu. l. idē fiet. s. certe et tutores dari p̄nt. vt. C. in q̄. casti. tu. ha. l. p̄p. et. fac. s. e. l. q̄. se. et. I. d. eo q̄. p̄tu. l. i. s. fi. et. s. e. l. i. i. a. aut. s. si tutor. o. Reuocare de b̄t. l. illi puinciales tutores. p. Cōueniet. i. admittet p̄uenti nē quā sup ea culpa faciet minor. q. Uēditionib⁹ rerū italicarum aliq̄ sit dubitatio. r. Refectam. i. redactam. s. Et in kalendariū. i. in libro in quo scripta sūt nomina puincialia. t. Cōuenit. qz potuit: qz loco dñi h̄t. et ḡnalis erat tutor: l. ali⁹ fuerat adiunctus. v. Rome substi tut⁹. ad bōa itali- ca qz fieri p̄t. vt. I. d. ex cu. tu. l. p̄p. s. fi. et. s. e. o. quoc- uens. s. constat. x. Inutilit. qz l. testō nō iure factō: vt. h̄t lege p̄cipit vel dicas a mfe. vt. s. de. fir. tu. l. i. y. vel a filio emācipato. vt. l. si. d. tu. s. fi. vt. codicill. test. nō p̄rmar. vt. s. d. tel. tu. l. iij. et. C. uti. et. s. e. l. i. qz. s. d. tel. tu. l. iij. z. Vice mutus. et infoludū. vt. sic etiā altero nō soluēte alter teneatur in totum. aa. Sp̄te. q. d. qz solidū vt curatores obligare se volūt. ab. Juris admīniculū. i. nulla factā diuisione admīstrationis p̄statorē vel iudicē: qz tūc p̄ p̄nt. vt. C. de diu. tu. l. ij. s. i. vt. dic admīniculū iuris. i. cū de iure dari nō est sent: et sic nō tenebant gerere. b. Intulerit. als imie- rit. i. admīstrare cepit. als intulerit. i. i. s. p̄perit. als intueuerit. als intuerit. c. Et q̄. i. vn⁹ de p̄dictis.

datis inutiliter debuit petere confirmari: r sup hoc splo rare officiu pietatis. sic r. s. de confir. tu. l. naturali.

Cunctis aliquo tpe. et est post depositum officiu. b. periculu. l. q. v. p. altero coueniat ad heredes eo rsi no redudat: qz nec ad ipsos tutores si uiueret reduda ret si fuissent solu uedo tpe depositi officij: lz forte mo do cu decederent vn' eoz no sit solu uedo. vt. C. de di. tu. l. i. et sz hoc qd subijcat q no r. s. qz heres vnus no teneat p herede alteri no lz lo cu qn decesserunt durante tutela: qz tunc heres vnus couenit p herede alteri. sicut e. s. eo. l. a. tutorib'. s. heredib'. qz et ad eos cu decesserit totu spectabat pe riculu. vel alit be ne dico herede vnus pro herede al terius non teneri. qz id est quia hoc periculum no ha buit locu. i. no ce pit iminere durate offd. et sic in fi. depositi officij no erat: sz bn erat sol uedo. vt. C. de di. tu. l. i. qd satis in id recidit. vel dic scdo no redundat piculu. s. vt heres

tutores constituentis implorare debuerit.

Causus heres no tenet ex p: siona sua: si non exegit herede alterius tutoris. Bar.

Tutoribus idoneis die fun ctis vice mutua periculu ad heredes eoz no redundat: qd non habuit locu officio tutele manente.

Primo tenet gerens q no gerens p gestis: pio neglectis quilibet equaliter. Bar.

In eum qui tutelam gerere voluerit post ceteros q gesse runt actionem tutele dari pla cuit: qd tn ex tutela no puenit ad eos qui se negocijs miscue runt: sed coi negligentia perijt et tra substitutionis ordinē equali ter ad oim periculu spectat.

Quamuis finita tutela ca ce pra posset peragi p tutore: no pot tn agi iudicati p eu. Bar.

Tutores puber pupillo co stituito lite appel. inchoata ius su cosulu ob noticia rei pfece runt: cum iudicatu psequi no

potuerit: periculo culpe non subijciuntur.

Pupillus fact' maior fit tu torib' si danu fecerint pte da ni vel totu conuentione remit tere. h. d. Barto.

Ab eo qui restonis auxilio no iuuat qd culpe tutor con uentione remitti pot: nec dona tu sed transactu videt negli gentia tutor. **P**ericulo no mntu que pat vsuris maiorib' fecit a scripta pupilla qde acti one kalendarij prestare cogit. exactas aute vsuras tutele te pore citra vllam compensatio nem retinet.

Per actione pposita contra tutores no tollit actio contra curatores: nisi quaten' est ex actum. h. d. Barto.

Adolescens tutorib' puetis a qbus totu seruari no potuit: aduersus curatores q tutelaz ad se negligentia no trastulerit integrā actione retinet. neqz em tutele iudicio sumptu vsi qd alteri officij qrela habuit.

glexit erigere: et facti sunt debitores non soluendo: munc pupilla finita tutela agit contra tutore quod pot. vt. C. eo. l. debitoribus. debet ergo ipsa cedere actioes inanes tutou r ei' periculo. et fm hoc dic pater. s. pupille: et ver bu ascripta est vna dicitio: sed vsuras iam exactas retinet ipsa pupilla. vel scdo ticius pat sempionij mutuaunt no mine cuiusda pupille cui' tutor erat pecunia pupille. et sic directe actiones pupille qstie sunt. vt. s. si cer. pera. l. certi codictio. s. si numos. r fm hoc ascripta pupilla sunt casus ablatiu absoluti. lz hic qda scripserit q ascripta sunt due partes. lz qd eeti suppositu tibi cogit: cu ergo pu pillu noluit habere rata vt pote no idonee pstone mutua ta: cedit tutou vel heredi actioes inanes. vt. C. si cer. pe. l. si absentis. r recipiat solutione ab eo. vt. C. arb. tu. l. ij. r qd de vsuris dicit: die q retinet pupilla quasi ex sua re. vel dic retinet tutor vel eius heres: qz in totu debet pu pillu approbare vel reprobare. vt. s. eo. l. qui queritur.

Ralendarij. die hic vt. s. de lega. ij. l. qui filium. in fi. o. **N**on transulerunt. id est non fecerunt sibi reddi rationem et reliqua.

Retinet. non tamen agit munc cura perseverante.

Consumptu. als consumptu. als (vt. s. e. l. actus. consultum. et facit. C. de suspec. tu. l. ij.

et ad casum subanditi pverbi maxime couenit qd dicit nec donatu r. qz minor no posset trasigere alo donandi: sicut nec ei' curator. vt. C. de pac. l. pactu curatoris. r. s. e. l. tutor ad. nisi fiat bona fide scis nichil sibi deberi. vel no habeat pbatioes. vt. C. de trasf. l. ples. r. s. de turcur. l. iusturandū. et. l. tutor. vel dic non sub. maxie. r sic in maiore tm dicat.

Ite qd dicit coue ntionē no gratua sz aliquo dato r. vt habetur. C. de trasf. l. trasf. actio. i. **N**ec donatu. qz tunc no valeret in minore. vel dic in maiore non do nati: qz aliquo da to r. vt dicit. et sic no est donatio. vt. s. de do. l. i. in pn.

Transactu. aliquo dato vt. p missio vel retentio: als. pprie no pos set dici transactio. vt. C. de transact. l. transactio.

Negligentia tutou. i. cu negli gentib' tutouibus. m. **P**ericulo. pater familias fecit nomia sub maiou bus vsuris sz frequensarent in res gione legitime ta men erat: quo de functo pupilla he rede tutor dar' ne

glexit erigere: et facti sunt debitores non soluendo: munc pupilla finita tutela agit contra tutore quod pot. vt. C. eo. l. debitoribus. debet ergo ipsa cedere actioes inanes tutou r ei' periculo. et fm hoc dic pater. s. pupille: et ver bu ascripta est vna dicitio: sed vsuras iam exactas retinet ipsa pupilla. vel scdo ticius pat sempionij mutuaunt no mine cuiusda pupille cui' tutor erat pecunia pupille. et sic directe actiones pupille qstie sunt. vt. s. si cer. pera. l. certi codictio. s. si numos. r fm hoc ascripta pupilla sunt casus ablatiu absoluti. lz hic qda scripserit q ascripta sunt due partes. lz qd eeti suppositu tibi cogit: cu ergo pu pillu noluit habere rata vt pote no idonee pstone mutua ta: cedit tutou vel heredi actioes inanes. vt. C. si cer. pe. l. si absentis. r recipiat solutione ab eo. vt. C. arb. tu. l. ij. r qd de vsuris dicit: die q retinet pupilla quasi ex sua re. vel dic retinet tutor vel eius heres: qz in totu debet pu pillu approbare vel reprobare. vt. s. eo. l. qui queritur.

Ralendarij. die hic vt. s. de lega. ij. l. qui filium. in fi. o.

Non transulerunt. id est non fecerunt sibi reddi rationem et reliqua.

Retinet. non tamen agit munc cura perseverante.

Consumptu. als consumptu. als (vt. s. e. l. actus. consultum. et facit. C. de suspec. tu. l. ij.

a Tutor. vt. i. scilicet. et facit. C. de dnu. tu. l. i. et fa-
cit. l. eo. l. emiltus.
b Idē. s. tutor. nā pōt vni⁹ tutela finiri: et alteri⁹ dura
re: vt qz alter adoleuit vel legitime etatis est fact⁹. vnde
hoc casu differt testamentarius a dattuo. vt. j. de tu. et ra.
difi. l. si tutor. §. i.
et facit. §. sol. ma.
l. nuptura. sed ar-
gu. §. j. de carbo.
edi. l. iij. §. ibidē.
c Cepit. adole-
scēs. ad qd̄ debuit
habef. xx. an. licet
hodie sufficiat mi-
nus. vt illi. q̄ ma.
non pos. §. eadē. et
C. q̄ ma. nō pos. l.
si minor. et aut. ibi
posita. als dic ēr
ante. xx. an. s. fuit
vna de causis ibi
posit. et hoc dic
cepit adolescēs. v̄l
cepit māumissus
et dices eū manu-
missum vt sit pecu-
rator. vt eo. §. illi.
qui ma. non pos.
d Retinere po-
tuit. sed maluit ei
donare. Bzo. sed
nonne male fecit
curator qui pmi-
sit manumitteret
ei peculū cōcedere.
vt. C. si aduer.
l. l. quos retrahi.
Rñ. ibi fuit cura-
tor manumissus.
vel expone ibi cul-
pa vel fraude. i. fraudulēta culpa vt sic leuis non veniat
hoc casu: vt hic. sed lata sic: vt ibi. et §. eo. l. tutor. §. cōpe-
nit. vel erat maior. xxv. an. qz dicit cepit administrare. vt
§. de mi. l. i. in fi. et qd̄ dicit adolefcens. s. quondam.
e Reddenda. a curatore.
f Accepto feretur. a iuuenis. i. iuuenis accepto feret
curatorib⁹ ne teneantur: vel de seruo vel de peculio qd̄
peruenit ad iuuenem. Bzo. et facit. §. eo. sine herede. §.
Wpuberi. cennurto. s. pater. (idem respondit.)
h Wpuberi. de facto. de iure em̄ non tenet: qz impu-
beri. vt. §. de cōfirmā. tu. l. si filio. s. m̄ vnā lect. i. qz in tes-
tamento: vt insi. de cura. §. i.
i Nō secuto. de p̄firmā. i. si nō fuerit secutus. Bzo.
k Non astringetur. vt. C. de cōfir. tu. l. i. et ij. et q̄ da.
tu. pos. l. neqz. secus si administraret. vt. §. l. p̄i. §. i. et ij. et
§. curatores testamento.
l Nam p̄uilegiū. qd̄ est vt possint testari vt volue-
runt. vt. C. de mil. te. l. milites.
m Ad alienam. s. curatoris dati si corrigere. et est ad
hoc. C. de eman. l. l. nec auus. et J. ne quid in lo. publi. l. ij.
§. si quis a p̄nci. et J. ad treb. l. si cum ab herede.
n Imperite. s. iuris. s. si non seruet solemnitate iuris.
nam penita propue iuris datur. vt insi. de iure natu.
circa pan. ibi videmus rē.

**Tutor impudatur negligē-
tia si heredē cōtutoris non cō-
uenit: sicut si cōtutorē sus-
pectum facere neglexerit. Bar.**

**Tutor q̄ tutoris idoneū he-
redē cōuenire pupilli noie nō
luit: dāni vicari⁹ substituit: vt⁹
et qui non idoneum tutele tpe
suspectum facere suspenderit.**

**Tutele iudicium iō differt
nō oportet qz fratris et cohere-
dis ipubers idē tutelā susti-
neat. Ad de peculio sui acto-
ris quē adolefcens postq̄ res
suas administrare cepit⁹ manu-
miser retinuit aut retinere po-
tuit: an rōne reddenda⁹ cura-
tori p̄ iudicē accepto feretur.**

**P̄uilegiū cōcessum militi
bus circa testamēta intelligitur
concessum circa eorum bona:
nec vltra se extendit. Bar. Idē.**

**Wpuberi filio cēturio⁹
curatorē dedit: decreto
p̄toris non secuto: si nichil cu-
rator dāt⁹ adinimistret pericu-
lo cōrumacie vel negligentie**

o Patrie potestatis. vt cui possit paganus dare tuto-
rem in testamēto possit et miles: cui nō pōt pagan⁹ dare
tutorē vel curatorē nec possit miles. vt. §. de testa. tu. l. i. et
ij. et facit. C. fami. heres. inter omnes. in fi. et facit. §. de iu-
ris et fac. igno. l. pe. §. si quis ius ignorans.

**Ubi plures.
Duob⁹ mo-
dis p̄cipaliter le-
git. p̄mo in libe-
ratione relicta vni
ex tutorib⁹ p̄ testa-
torē q̄ tutores dā-
bat: et hāc. p̄sequit
glo. sc̄do in libera-
tione relicta p̄ p̄-
sum p̄ pupillum fa-
ctū adultū: hanc
ponit Dy.
p Non est reli-
cta. vt. §. eo. l. qd̄
decedēs. et J. de li.
leg. l. aurelio. §. i.
pōt tñ remitti vt si
dicat testō: vt dici-
tur. J. de libe. leg. l.
si quis rōnes. nec
ob. p̄dictis. §. de
pac. l. si vnus. §. il-
lud. vt ibi no.
q Cōuenit. s. qz
quō cū pupill⁹ nō
possit cedere acti-
ones aduersus cō-
tutorē: qz non pōt
p̄ueniri. p̄t remis-
sionē factā i testō.
vñ p̄inde est ac si
pupill⁹ heres rem-
misset: qz eadem
est p̄sona cum de-**

**Licet vni sit relicta libera-
tio reddendarū rationū: nō p̄-
hibetur pupillus alit⁹ ex eius
p̄sona cōuenire si eū suspectū
facere neglexerit. Bar. Idē.**

**Ubi plures tutores ha-
buit: vnū q̄ soluēdo nō
fuit rationē act⁹ sui vetuit red-
dere: qm̄ e⁹ liberatio qd̄ ex tu-
tela per cepit aut dolo p̄traxit:
nō est relicta. L. dutores q̄ su-
spectū facere neglexerunt ex
culpa recte conueniuntur. tu-
tor em̄ legatari⁹ ex culpa que
testō remissa est non tenetur.**

**Que nō sunt trāmissibilia
ad heredes p̄ cessionē nō trā-
seunt. h. d. Barto. Idem.**

**Et pluribus tutorib⁹ in-
solidum⁹ vnū iudex tu-
functo: vt in aut. de iureiurā. a. mo. p̄e. in p̄m. coll. v. er-
go nō d̄ posse agere J̄ hunc tutorē: qz nō remouit cōti-
rē suū suspectū. vt. J. de solu. l. s̄chū. §. pe. et J. e. l. si pupi-
lus. allud aut p̄stat qz si vn⁹ cōueniat. p̄ altero cedere de-
bet et actionē J̄ em̄: nisi cōueniat ex cōi dolo. vt. §. e. si plu-
res. et J. de tu. et ra. distr. l. i. §. nunc. et l. si ex duob⁹. Rñ. bñ
possent cedi. s. p̄o hīs relicqz q̄ remāserūt penes ipm̄. et
si quid dolo fecit. et eis cessis bene p̄t agi. et sic in plus
poterit cōueniri iste q̄ nō remouit suspectū q̄ possit et hie
ri cessione J̄ tutorē. vel hie pupill⁹ nō remisit: sed pater ei⁹.
vñ forte nō poterit ei imputari. vel forte non est isto casu
facienda cessione: qz magis ex culpa cōuenit sua q̄ nō remo-
uit q̄ ex persona eius qui debuit remoueri. Bzo. vel dic
qz ille q̄ cōuenit qz nō remouit cōtutorē nō tenet de eo qd̄
cōtutor male gessit culpa: s̄ solū de eo qd̄ male gessit dolo.
Item et de reliquis: sed tamen ex culpa sua datur cō-
ueniri hie tutor: quia in culpa fuit qz cōtutorē non re-
mouit. et ideo ex culpa sua conuenit et ex dolo alterius:
sed non de culpa alterius.**

**Non tenetur. quasi de dolo et reliquis bene teneat⁹
tur. Accursius flo.**

**Et pluribus. insolidum. quia alij erant non soluē-
do. vel voluit opponere beneficium diuisionis qd̄
potuisset. vt. J. de tu. et ra. distr. l. i. §. nunc tractemus.**

Tutor
an pu-
pillo te-
neat p̄
male ge-
stis a cō-
tutore.

Judicatus. i. cōdēnatus. sic. s. e. l. ij.
Procurator. cessis sibi actioib⁹ aduersus putores.
Pupilegiū pupilli. qd̄ est vt pferatur ceteris in pso

torē cōdēnauit: in rem suam iudicatus⁹ pcurator⁹ dat⁹ pū uilegiū⁹ pupilli nō habebit: qd̄ nec herēdi pupilli dat⁹. nec em̄ cause sed psonē succurrūt: que meruit pceptuū fauorē.

Am post Paulus. morteꝝ pupill⁹ desinit esse nomen idoneum: tutor periculo eximitur. Quidam cum esset⁹ fratris sui filie curatoꝝ quadraginta dōtis nomie marito eius se daturum promisit. quero an succurrendum sit ei: cū postea ere aliēo emer gente⁹ supra vires patrimonij eius dōs promissa sit: qm̄ in i-

strumēto ita scriptū sit: ille patruus et curatoꝝ stipulāti spōdit. mouet q̄stionē q̄ nō vt de suo dotē daret: s; cū crederet rōnem pupillare sufficere:

Non queat. i. nolit. r dic duob⁹ modis. primo q̄ petit ista reslitui qd̄ pōt. vt. s. de mi. l. si ex causa. s. in dōtis. sed tunc dubitat an hec reslitutio profit curatoꝝ: an non et an ipsa petat ex sua psona etiā ea petere nolēte ad instar fideiussoꝝ minus dolo induci. vt. C. de fideiusso. mi. l. ij. qd̄ quidā dicunt. sed tu dic cum vnā psonā resp̄ sentet puella r curatoꝝ. proficere curatoꝝ reslōne puelle: maxime qz nō pōt cōueniri nisi curatoꝝio nolē. et ita nomine adulte durante cura: postea nullo mō. vt. s. de re iud. di. l. si se. scdo q̄ etiā si non petat puella reslitui quod tamē possit (vt dixi) habeat tam ipsa q̄ curatoꝝ exceptio nē in eo qd̄ vltra modū est: si mō caueat marito: vt subscit. et fm̄ hoc denūciabit curatoꝝ ne soluat primo r scdo casu. si aut curatoꝝ cōueniret nomie suo: tunc distingue. aut sic. pmisit et tenei cum effectu. vt. s. aut curatoꝝio nomine. pmisit: et tunc nō tenetur ipso iure: etiam sine ope exceptiois. Sed op. imo videt nō exceptioe sed ipso iure iuuandū curatoꝝ. vt. s. de iure do. l. sine generalis. Sol. ibi vltra p̄missioni: hic vltra vires p̄missioni. vt ibi no. utē vt q̄ nec exceptioe habeat p̄stāte m̄rimonio. vt. s. de cōdi. ob cau. l. si donatur. s. i. ne habeat mulierē indotatā: vt ibi dī. Sol. ibi totum erat in debitū. qd̄ extraneus promuliere pmiserat: sic oino fieret indotata. hic aut solū qd̄ est vltra modū: vel aliud in curatoꝝ vt hic. ne officij suum sit sibi dānosum. vt. l. quead. testa. ap. l. si qd̄ ex. et de fur. l. si seruus. s. qd̄ vero. sed certe r in cōtrario finis error eodē mō non d; illi extraneo nocere. arg. s. de cōdi.

secus. vt. s. de procura. l. procurator qui ipso euictione.
Sponduisset. animo donandi similiter.
Berendi. credens rationem pupille sufficere. vt. s.
Promiserit. etiam si nō soluit. qz id ei abef. (dixi. se videtur rē. vt. s. de nego. gest. l. si quis mandato. et. s. man. l. si manda-

to. s. item.
Obligatam. ad reddendum si iam soluit: vel ad liberandum si nō soluit. et hoc siue matrimonium duxerit: siue soluti est.
Habet dotē. eo q̄ vir habet. p̄missionem. argu. s. de iu. do. l. si extraneus.

Bonorum dicitur. nam confert mulier dotem t̄minus accipiēdo quādo soluta est: vel faciendo accepto ferri quando promissa est t̄m. vt. s. de col. do. l. i. s. i. et. s. cōsequens. Accurritus flo.
Exacta sit. a marito. i. quia maritus exigit a curatore. vel fm̄ Jr. q̄ hic adulta exigit dotem a marito suo.

Non queat. i. nolit. r dic duob⁹ modis. primo q̄ petit ista reslitui qd̄ pōt. vt. s. de mi. l. si ex causa. s. in dōtis. sed tunc dubitat an hec reslitutio profit curatoꝝ: an non et an ipsa petat ex sua psona etiā ea petere nolēte ad instar fideiussoꝝ minus dolo induci. vt. C. de fideiusso. mi. l. ij. qd̄ quidā dicunt. sed tu dic cum vnā psonā resp̄ sentet puella r curatoꝝ. proficere curatoꝝ reslōne puelle: maxime qz nō pōt cōueniri nisi curatoꝝio nolē. et ita nomine adulte durante cura: postea nullo mō. vt. s. de re iud. di. l. si se. scdo q̄ etiā si non petat puella reslitui quod tamē possit (vt dixi) habeat tam ipsa q̄ curatoꝝ exceptio nē in eo qd̄ vltra modū est: si mō caueat marito: vt subscit. et fm̄ hoc denūciabit curatoꝝ ne soluat primo r scdo casu. si aut curatoꝝ cōueniret nomie suo: tunc distingue. aut sic. pmisit et tenei cum effectu. vt. s. aut curatoꝝio nomine. pmisit: et tunc nō tenetur ipso iure: etiam sine ope exceptiois. Sed op. imo videt nō exceptioe sed ipso iure iuuandū curatoꝝ. vt. s. de iure do. l. sine generalis. Sol. ibi vltra p̄missioni: hic vltra vires p̄missioni. vt ibi no. utē vt q̄ nec exceptioe habeat p̄stāte m̄rimonio. vt. s. de cōdi. ob cau. l. si donatur. s. i. ne habeat mulierē indotatā: vt ibi dī. Sol. ibi totum erat in debitū. qd̄ extraneus promuliere pmiserat: sic oino fieret indotata. hic aut solū qd̄ est vltra modū: vel aliud in curatoꝝ vt hic. ne officij suum sit sibi dānosum. vt. l. quead. testa. ap. l. si qd̄ ex. et de fur. l. si seruus. s. qd̄ vero. sed certe r in cōtrario finis error eodē mō non d; illi extraneo nocere. arg. s. de cōdi.

Satisfecit. pro parte sua: ita ut alter teneat in virile...

Uci. traxit.

dis soluit: & parte apud se finit. azo...

Etate. xxv. an. na ante no pt...

Procurator. vel gñal: vel ad aliquam cam: vel p...

Omne debitum. i. l. o. obligatores debuit sempronij.

Reliquat. e. i. retinuit apud se. & sic ponit vno mo...

Adict. ne sit bi puidict. vel et...

Diuisio facta inter plures tutores a seipsis no facit...

Diuisio facta a pluribus reipub. administratoribus. h. d. Bar.

Sempronij qd ex pollicitatio ne debitor: prius...

Pollicitatio ne. facta ob honore. vt et sine ca h...

Pollicitatio ne. facta ob honore. vt et sine ca h...

Pollicitatio ne. facta ob honore. vt et sine ca h...

Pollicitatio ne. facta ob honore. vt et sine ca h...

Pollicitatio ne. facta ob honore. vt et sine ca h...

Pollicitatio ne. facta ob honore. vt et sine ca h...

Pollicitatio ne. facta ob honore. vt et sine ca h...

satisfecit. habet enim qd obicitur petitioni.

Si adultus debitor suum procuratorē constituat: no videtur eum vt debitorē adoneum ex causa preambula approbare. h. d. Barto.

Ucius tunc curator galfi sei tpe cure fundū cor nelianuz locauit sempronio: qd sempronij reliqua traxit: pupillus etate pbata eudē quodā colonū sempronij fecit procuratorē: qro an ex eo qd ille vt procurator egit: omne debitum...

adolefcens agnouisse videat: eoq noie curatorē suū liberal set. Paulus rñ. no ex eo qd adultus eū qui p dia ei coluit procuratorē habere voluit: debitum est ex cōductione reliquatus est agnouisse eum videri.

Diuisio facta inter plures tutores a seipsis no facit quin vnus p alio teneat anteq perueniat ad magistratū: fecus in diuisioe facta a pluribus reipub. administratoribus. h. d. Bar.

Sempronij qd ex pollicitatio ne debitor: prius sue exiterat bona re publica iussu presidis possedit: quoz bonoz mgrat reipublice tres curatores pstituerūt qd apud grecos vocantur qui postea inter se sine...

psensu reipub. administratoroz bonoz sempronij diuiserūt: ex quib quidā cū reliqua traherēt: idonei in ipso tpe administrationis esse desierūt: postea pupillus heres sempronij qd ab-

pollicitatio ne. facta ob honore. vt et sine ca h...

pollicitatio ne. facta ob honore. vt et sine ca h...

pollicitatio ne. facta ob honore. vt et sine ca h...

pollicitatio ne. facta ob honore. vt et sine ca h...

illa dabit mgratū: vt stat dicā. itē dr dēcerni: p p id qd ē...

stentus erat ab imperatore im petrauit vt bona paterna ei re stituerētur. quero an ex bonis eoz qui idonei sunt indēntati pupilli p p tci debeat: cū indi uiduū hīs officiū cure a mgra tib intinctū sit: Bñ. paul. si pupillo in curatores bonoz actiones dēcerni placuerit: p et portione qd idoneo no sit magistratus cōueniri oportere: alia est enim causa tutorū: alia eorum qui repub. negocia ad ministrant.

Si tutor facit de re pupilli id ad qd tenet licet suo nomine ad vtilitatē tamē pupilli facere presumitur. h. d. Barto.

Tutorē qd pecuniā pupillarem quā suo noie fenerauit: no videri ptra cōstitutiones fecisse: qd phibēt pecuniā pupillarem in vsus suos conuertere.

Finita tutela ante solutionem currunt vsure que plus currebant. h. d. Barto.

Questus est an ei pecunie qua tutor vsus est: post finitā quoq tutelā in diē iudicij accepti easdem vsuras prestare debeat: Paulus rñ. finita administratione eas vsuras debere computari: que in tutela iudicio computantur.

Fideiusor tutoris no tenet ad ea que tutor post pubertatē sponte gessit. Barto.

Paulus rñ. p pterea qd post pubertatem nulla necessitate cogēte h ex voluntate sua tutor admistrat: fideiusorē qd

q suo noie. qd pōt: vt. s. e. l. qñis rūt admistrata. circa pñ. gerēdo tñ negociū pupillare. sic r. C. de bo. ma.

r Cōuertere. f. tutorē. & quādo dicatur in suos. l. i. vsus p uertere: dic vt. s. e. l. tutor qui reptouit. s. pecunie.

f Easde vsuras. f. cētesimas si fecit clā. si palā pupillares. vt. J. eo. l. no existio. r. s. e. l. tutor qd. s. pecunie. sic h. si nita cā no finit effect. sic r. s. re. amo. l. r. iō. r. facit. s. e. l. tutor qd. s. h. r. b vsur. l. i. fi. r. s. e. l. tutor. p pupil. s. tutor. fectus.

Admistrant.

sub. sine publico offō vel dignitate sed vt puati. vt in nfo casu. alioqn s. s. eo. l. si pupill. r. J. d. magi. cō. l. au: tepe. et qd dr alta cā rē. qz iucto rno curatore no solue do omisso alio ve: nit ad mgratū. s. f. tutoubus vno no soluendo pus ad cōtutorē qd ad magistratū: qd ē si tutela no est diuisa. vel si est a seipsis diuisa. fec' si a iudice vel testōre. vt C. de diu. tu. l. ij. Jte fact. j. ca. l. s. cū testō. r. J. de tu. r. ra. d. i. l. i. s. nūc tractem. Jtem qd dr teneri mgratuz p no idoneo. imo vt pupilli esse dā: nū. vt. s. de nego. gef. cū alicui. qd est J. Sol. ibi dr piculū esse legitimi vt non cōueniat alitū curatore sed magi stratū sic: vt h. dr. Jzo. vel h durate offō desijt cē solue doabi eo finito. ar gu. C. de pba. l. ex psona. r. ar. J. d. magi. que. l. i. s. magi strat. vel solu. vt ibi. Jte vt ad pcuratorē veniendū r no ad mgratū. sic J. d. iur. h. l. aufert. s. fi. Sol. ibi agit hie vel mgrat. J tutores seu admistratores: h agit mior cū dōa fue:

C. de diu. tu. l. ij.

Jte fact. j. ca. l. s.

cū testō. r. J. de tu.

r. ra. d. i. l. i. s. nūc tractem.

Jtem qd dr teneri mgratuz p no idoneo.

imo vt pupilli esse dā: nū. vt. s. de nego.

gef. cū alicui. qd est J. Sol. ibi dr piculū esse legitimi vt non cōueniat alitū

curatore sed magi stratū sic: vt h. dr. Jzo. vel h durate

offō desijt cē solue doabi eo finito. ar gu. C. de pba. l. ex

psona. r. ar. J. d. magi. que. l. i. s. magi strat. vel solu. vt

ibi. Jte vt ad pcuratorē veniendū r no ad mgratū. sic

J. d. iur. h. l. aufert. s. fi. Sol. ibi agit hie vel mgrat. J

tutores seu admistratores: h agit mior cū dōa fue:

(rūt admistrata. circa pñ. gerēdo tñ negociū pupillare. sic r. C. de bo. ma.

r Cōuertere. f. tutorē. & quādo dicatur in suos. l. i. vsus p uertere: dic vt. s. e. l. tutor qui reptouit. s. pecunie.

f Easde vsuras. f. cētesimas si fecit clā. si palā pupillares. vt. J. eo. l. no existio. r. s. e. l. tutor qd. s. pecunie. sic h. si nita cā no finit effect. sic r. s. re. amo. l. r. iō. r. facit. s. e. l. tutor qd. s. h. r. b vsur. l. i. fi. r. s. e. l. tutor. p pupil. s. tutor. fectus.

Tutor rex. i. tractus. vel bicibi. i. i. italia: ergo pōe
ibi agi. vt. s. de iudi. l. heres absens. §. i. r. l. oem. §. tra. J.
de cur. bo. dan. l. §. qd si p regiones. §. 3. r. illud intelligit
fm illi. r. facit. §. co. l. vel in partes. r. l. tutores qui. §. de
res. r. no. in. l. inter.

Reputari. f.
pupillo ab isto tu
tore.

Inter bonoz
curator bo-
noruz r vētris ex
vna parte: alij ex
alia.

Curatores.
ex vna parte.

Pupilleue.
ex alia.

Illis. f. cura
tou furiosi prodigi
r pupilli.

Plenarie. als
plene. r als ple-
narie. i. idistincte
vel indifferenter
seu simp. naz in
alijs distinguunt
res periture a nō
perituris.

Duob. f. cu
ratorū bonoz ven-
tris r rerum.

Deteriores.
r facit. J. de here.
insti. l. si quis insti-
tuat. r. de car. edi.
l. sed si is. §. quo-
tiens. r. etiā inter
rupto vsucapio-
nis. vt. J. de mu. et
ho. l. i. §. si. r. alia q̄
sūt necessaria. nā
etiā ppter es alie
num si dilato est dānosa vendit. vt. J. qui. cau. in pos. ca.
l. fulcinius. §. adeo. in fi. §. §. alij faciunt etiam voluntaria
bona. sed videt q̄ tutou assimilef. vt. J. de vē. in pos. mit-
ten. l. i. §. itē si piculū. Sol. ibi q̄ ad ea q̄ necessitate habēt.

Fenus. nō exercitū. qz nō fenerauit pecuniam pu-
pilli. vel omisit fundoz cōparationē qd̄ facere non
debit. vt. §. eo. l. ita asit. r. l. tutor qui. §. si post depositio-
nē. r. §. si depositi. r. C. e. l. nisi. r. hoc si fecit p cōtumaciā
vt. J. de susp. tu. l. iij. §. tutores. nam si nichil pōt ei im-
putari ptra est. vt. §. eo. l. cū plures. §. si. r. l. tutor. §. i. ho-
die tamen circa fenerationem est secus. vt in aut. vt hī q̄
ob. §. quoniā autē. col. vi.

Idoneus est. sic. J. de penis. l. i. §. generat. arg. con-
tra. §. de offi. p. f. l. l. i. l. i. t. a. s. in fi.

Tres latronū. cōputat hic casus inter fortuitos. §. 3.
secus in furto. vt. §. nau. cau. l. ita. l. idem. §. si.
Cogit. nō em̄ tenet de casu fortuito: nisi culpa vel
pactū pcedat vel mora. vt. r. C. de neg. ges. l. negotioz.
itē hic tenet cedere actionē. vt. §. de peti. here. l. itē viden-
dū. r. facit ad hāc. l. C. de peri. tu. l. iij. r. iij. r. J. de reg. iij.
l. §. si. §. si. r. C. de pigno. act. l. que fortuitis.

Duo in fideiussores. dic hunc fideiussose noie sin-

guloz tutorum r nomine omniuz negotioz pupilli. sed
in sequenti casu lz teneatur. p quouis tutore: nō tamē p
omnibus negotiis pupilli noie singuloz tutor. sed huius
noie. p istis: istius nomine. p illis teneatur.

Per quēlibet. id est pro quouis tutorem delinquē-
te. vnde patet q̄

Tres pupillaris incur
su latronū^m pereat: vel
argentari^o cui tutor pecuniaz
dedisset cū fuisset celeberrim^o
solidū redder nō possit: nichil
eo noie tutor: p̄stare cogitur^o.

Eodē modo quo vn^o tutor
tenet p alio eodē mō tenetur
fideiussoz eius. Bar. r. mill.

Duo pluresue tuto-
res tutelā admistrēt: in
fideiussozē^o q̄dez in solidū per
quēlibet^o eoz cōmittit stipula-
tio. at si inter eos diuisa sit^o tu-
tela regionib^o: qd̄ plerūq̄ sit:
r alius vbica negocia: alius
pegrina admistraret: tūc ex
substantia cuiusq̄ rei aut com-
mitti^o fideiussozē stipulatōez
aut nō cōmitti dicem^o. nam lz
oēs tutores sint r tutelā gerāt
tū cū q̄s de ea re que extra su-
am regionē erit expri^o vel ad
iudiciū vocari cepit: p̄inde nō
p̄mittit stipulatio: atq̄ si et ad
mistrato tutelē pmissa nō eēt
quātū ei facit in totū denega-
ta: tātundē valet si in ea re de
qua agit dnegata sit^o. **Q**uera.

Diuisa sit.
nō audeo dicere s
testatoz: qz tunc
non satisfant nisi
inter se. vt insti. de
satisda. tu. §. i. dic
ergo a iudice. sed
pone q̄ sit diuisa
ab eis inter se: vt
detur forte q̄ qui
libet. p sua admi-
nistratioe esset p̄
mo p̄uenendus.
item eius fideius-
soz r postea alius
qui alia bona ad-
ministrasset. r sic

video q̄ primo cōuenit qui administravit: r postea q̄ nō
administravit. vt. §. e. l. tutores. §. in eū. r. C. si tu. nō ges.
l. si. r. C. de diui. tu. l. si. r. hic in fi. dicit quātū ei r. c. §. fm
Bzo. r. hys. verius puto tunc habere electionem pupil-
lum quem ex tutoribus velut conuenire in solidum: et sic
fideiussozem. vt. C. de di. tu. l. ij.

Experiri. si experiat contra debitorē cuius exatio
ad se nō pertinet delinquit: sed pupillo nō p̄iudicat lz
succumbat. vt. §. e. l. vel in partes. r sic stipulatio contra
se vel fideiussozē rē pupilli saluā fore nō cōmittit. item si
cōueniat extra suā regionē rei rēdicatione p rebus sibi
nō cōmissis sed alij tutou: delinquit quidez defendendo
se. sed tamen stipulatio nō cōmittit cōtra eū vel fideius-
sozē. et lz succumbat nō nocet pupillo. secus in persona
libus. nam cōtra quēlibet tutorez indistincte pponunt.
vt. §. eo. l. inter. vel aliter vt ibi nota.

Denegata sit. f. admistratio: vt hic fuit a iudice p dē
iustione quā fecit. r no. quātū r. c. sic. §. p socio. l. actioe. §.
renūciare. r. J. de acq. here. l. si seruus eius q̄. r. facit. C. sa-
mi. her. l. quotiens. r. de q̄dri. p̄sēp. l. ij. r. de p̄scrip. xxx.
anno. l. oēs. r. §. de vsuf. l. quid sit. §. arg. r. tra. §. de vsu
fru. l. quotiens. §. si. r. de mi. l. illud. §. si talis.

Atrator p minore. puella. **C** Impendia. facit ad hoc. C. e. l. sumptus. r. l. si procurator. r. de nup. l. in copulandis. r. s. de iure do. l. quero. r. l. ille. r. s. e. l. cu post. s. i.

Milius. cessauerat. an exigeda. sunt em quida magi

Magis
tuz po
restas
multi
plex.

Atratus q ha
bent ius exigedi
satisfacione tm. q
da dandi tutores
tm. quidaz vtraz
ptatez habet. qui
habet dadi tm no
ueniut. vt insti.
de satisf. tu. s. ne
q. r. j. de ma. que.
l. s. neg. aut. alij
coueniri possunt
vtili act. tute. vel
in factum. vt. j. de
magi. conu. l. si. r.
no. insti. d. s. neg.
d. **S**equens.
desistit ergo emili
dexter esse magi
stratus

E fuerat. ver
bi fuerat cu pre
ceden vel sequen
litera legi pot.

Duplici ro
ne. vna quia tutor
fuit : hanc no po
nit: quia potes al
tera q cu r.

Satisfatio
ne. re pu. sal. fore.

Fuisse tuto
res. l. dictu est.

Cessationes.
qz neglexerit con
uenire tutores sta
tum finita tutela.
vbi fuerunt in cul
pa. vt. s. e. l. tuto
res. s. adolectes.
r. l. a tutorib. s. l.

Obesse tuto
rib. l. alijs qz ex
facto tutoroz nuc
voluit couenire.

Pronunciavit
scytuder sup hoc
cognoscens.

Licet em. als ei pupillo. i. ad eius vtilitate.

Satis. i. satisfacio r. e. sic vt seruo suo vel sibi vel
suo publico. vt. j. d. ma. co. l. i. s. exigere. als e cis. i. a tuto
o **S**i min. i. no sunt idonei tpe finite tutele. (rib).
p **E**t magistratu. fm ordinē tpe finite tutele. in magfati
bus hz tutoribus. s. e. l. lucius. s. cum test. r. j. de tu. r. ra.
di. l. i. s. nū tractemus. r. j. de mag. coe. l. v. s. jo.

Non fecisset. vt cotutores.
r **N**on eregisset. vt magistratus.
f **I**doneus. scytutor a quo debuit exigi satisfacio.
r facit. C. de proba. l. ex persona.

Atrator p minore no tm
dote dare v3 s etia ipē
dia q ad nuptias faciēda sūt.

Ad cotutore r magistratū
pfinet piculū tutoris qui satis
no dedit si tpe finite tutele re
peritur no soluēdo: als secus.
hoc dicit Bar. **P**aulus.

Milius dexter magra
us sui tpe datis tutori
bus cessauerat in exigēda sa
tisfacione: deinde qbusda excu
satis a sequentibus magfati
bus dexter tutor assumptus
fuerat creatus ueniebaf inso
lidū duplici rōne: qz cū magi
stratus eēt r tutores dedisset
satisfacionez no eregisset. ex
diuerso dictū ē lz satis exactū
non esset: tm in diē tutele finite
idoneos fuisse tutores: neqz
cessationes curatoz obesse tu
torib: debere pnūciauit: si in
diē finite tutele idonei pmāsis
sent tutores. lz em satis non
eēt exactū curatoz eē piculū:
si minus: tutorz r magistratū:
hoc est tūc esse piculū ei q su
spectū no fecisset: aut satz no
eregisset: cū finita tutela non
inuentret idoneus fuisse.

Tutor pot accipe pecuniā
pupilli mutuo a tutore vel a
seipo palaz r bona fide r non
clam. h. d. Bar. **T**riplo.

On existimo maximis
vsuris subijciendū eū
q a tutoribus suis mutuā pe

On existimo maximis. s. conentis.
Cum. cotutorem.

Et cauz. de ea reddēda. r no. q tres casus hic pon
nit. pūmus qn a tutore accepit qd pot vt hic. r j. de auc.
pres. l. v. in pn. r s. l. r tūc pūtas vt hic: si modo no exca
dāt legitimas. s. e.
cundus qn clā qd
no licz r tūc ceteri
mas. vt. s. d. neg.
gest. l. q sine. tern.
qn palam ipemet
accepit sibi qd pt:
vt hic. r. s. e. l. quo
tēs. s. no tm. r tūc
pupillares. vt. s.
eo. l. tutor q. s. qd
autz. i. qd pot pu
pill' stipulari fm
r ditionē iue pfo
ne. vt. C. de vsu. l.
eos. s. sup. ad pri
mū casuz facit qd
no. C. de cotrahē.
emp. l. cū ipse.

cuntā pupilli accepit r cauit:
certa scz vsuras pmisit: quas
r alij debitores pupillo depē
dūt: qz hic sibi no cōsu: mpfit:
nec clam/ nec qsi sua pecunia
latēter abutit: r nisi hīs vsur
a tutore mutuū ei daref: aliū
de accepisset: r multū refert
palā aperteqz debitoroz se vt
extraneum r quēlibet facere
pupillo: an sub administratiōe
tutele pupille pupilliqz vtilita
te latente sua cōmoda pupilli
pecunia iuaret. **I**dem.

Res tutores pupillo
dati sunt: vnus tutelā
gessit r soluēdo no est. scds ti
cio gerendā mādauit: r ticius
quedā admistravit. tertius ni
chil oīno gessit: questū est qte
nus quisqz eoz teneat: r tuto
rum quidē periculū cōe est in
administratiōe tutele: r inso
liduz vniuersi tenent. plane si
pecunia numerata pupilli iter
eos distributa est no in maio
rē summā quisqz eoz qz acce
pit tenef. s. j. si ipsi tutores rem
pupilli inter eos distributā fu
rati sunt: videam an ex actio
ne que proponit ex lege. xij. ta
bulaz a duersus tutore in du
plū singuli in solidum tenean
tur. r quis vnus duplum pre
stiterit: nichilominus etiaz alij
teneant. nam in alijs furibus
eiusdē rei pluribus no est pro
pterea ceteris pene dēpta ex
l. pri. s. i. r de tu. r ra. di. l. i. s. pe. Itē fa. s. d. ritu mup. l. si.

Res tutores. dati sunt. a testatore vel iudice.
Quatenus. i. in quantum.
Et tutorum. alius occiditur.
In solidū. hoc cū no est diuisa vel cū a se. als sec
vt. C. de diu. tu. l. ij. r. s. e. l. si duo.
Distributa est. i. diuisa a testatore vel a iudice ne
pdeat supior rri. pri. facit. s. de positi. l. si duo.
Furati sunt. l. omnes vnā rem.
Duodecim tabulaz. s. de rōnibus distrahēdis: no
sūt de actōe furi. qz de ea alid erit. vt. j. e. s. j. tutores r.

Quia hic. h
latēter intrat secū
dū casum.
Sibi. bñ di
xit sibi: qz si tpe tu
tor de pecunia pu
pilli clā accepit te
nef ad ceteras mas.
vt. s. eo. l. tutor q
reptouū. s. pecūie
a **H**is. i. quēf.
b **A**ccipisset.
sic. s. de neg. ge. l.
r in ptraia.
c **E**t multū. ac
cedit ad ternū in
serendo adhuc se
cū dū casuz.
d **E**xtraneuz.
no. arg. de tāq. sic
s. de adop. l. si p
s. qui duos.
e **F**acere. scilz
tutor.
f **A**n. hic est se
cū dū casuz: r te
nef ad ceteras mas.
g **I**uaret. hic
r furn tenet. vt. j.

Itē q̄ illa est ex legib⁹ nō ex. l. xij. ta. sm. azo. s. certe s̄mo est ex. l. xij. tab. furti nō m̄āse. l. i. vt̄ insti. de nor. s. s̄t̄ aut̄ lz̄ manifesti p̄oua sit. vt̄ insti. de perpe. t̄ tēpo. ac. s. i. a. **C** Exacta est. vt̄. C. de pdu. fur. l. i. t̄. f. de fur. l. vulgari. in fi. t̄. s. ad. l. aquil. itē mela. s. si plures.

b **C**ōtractare eā. s. pecūiaz. t̄ ita velamē admistratiōis tēperat fur tū. sic. i. a. l. i. l. i. p̄n. s. arg. s. s. de infamib⁹. l. athletes. s. ait̄ p̄tor.

c **C** hac actiōe. s. de rōnib⁹ d̄strahēdis que dāt in dupluz p̄ccū rei vel ip̄i⁹ pecunie surrepte nō in dupluz iter esse. vt̄. i. s. tu. t̄ ra. di. l. i. s. p̄side rādū. sic ergo nō. duplū nō posse pe n̄ p̄ h̄ac actiōe t̄ simplū p̄ d̄i. s. s. de pdu. fur. l. i. p̄ fure. s. furti. t̄ p̄o. socio. l. rei. cōis. q̄ sunt. s. sol. ibi in actiōe furti. h̄ic in actiōe de ra. dif. t̄ hoc q̄ in ea vnuz simplū est rei p̄fectio. vt̄. i. de tu. et ra. dif. l. h̄ac actiōe.

d **C**ōdictiōis. s. furtiue que dāt in tutorē. vt̄. i. de tu. t̄ ra. di. l. actiōe. s. i. t̄ venit in ea res vel estimatio: vt̄ h̄ic t̄. s. de cōdi. fur. l. in re furtiua. vel. l. actionis tutele que est p̄dictiō cū p̄son̄ illis sit actio. vt̄ insti. s. actio. s. appella mus. itē t̄ penam furti. s. duplū dicā venire in actiōe tu. q̄ p̄mo act. furti nascitur q̄ tutele q̄ tutele durante. lz̄ intentari non possit nisi ea finita. vt̄. i. de tu. t̄ ra. dif. l. i. si tutor. s. fi. t̄. l. seq. ergo deuoluit in actiōe. tutele. vt̄. s. de nego. gest. l. diuortio.

e **C** Non solū. q̄ gerentes tenent in solidū. vt̄. s. in p̄n. ergo dic quis dicitur gerere.

f **C** Mandauit. vt̄. s. eo. l. ita autē. s. gest. s. sed arg. cōtra. i. de excusa. tu. l. i.

g **C** Tutele. q̄ fieri p̄t. vt̄ insti. de. satisf. tu. s. i.

h **C** Constitutiōibus. quarum intentio est. C. de d̄ni. tu. l. fi. t̄. C. si tu. nō gest. l. fi. t̄. s. eo. l. tutores. s. in eum.

i **C** Non oportet. vt̄. C. si tutor nō gest. l. fi. in fi.

k **C** Separari. vt̄ labor colligēde segetis. labor executiōis granorū a paleis. t̄ ad hoc. i. de magi. cō. l. duos. t̄. s. de. p̄cu. l. qui p̄p̄io. s. itē querit. t̄. i. de tu. t̄ ra. dif. l. i. si tu tor post. t̄. s. de neg. gest. l. cū acti. t̄. s. de redhibitiōia. l.

actio/ q̄ ab vno tā exacta est Sz tutores p̄t admistratiōe nō tā iulto d̄no cōtractare eā vident q̄ perfide agere. nemo deniq̄ dicet vnū tutorē t̄ duplū h̄ac actiōe p̄ stare: t̄ q̄i sp̄ez p̄dictiōis aut ip̄am rē aut ei⁹ estimatiōe. Nō solū ergo gessisse tutelā is credit q̄ alij gerēdā mādauit: sed t̄ is q̄ satis a cōtutorē accepit rē saluā pupillo futurā: ei⁹ p̄misit admistratiōe totū tutele: nec p̄t se defendere p̄stōnibus q̄ iubēt añ p̄uentri eū q̄ gessit. **C** Itē in eo q̄ nō gessit nō vtriq̄ ei⁹ p̄iculū est q̄ que dā gessit: s̄z cōiter oium. erigi aut ab eo solo p̄iculū ob alia q̄ nō gessit nō op̄z: nisi si q̄ tallia sunt: q̄ v̄ p̄sumatiōe ceptorū ab eo desiderabāt: vel ita conluncta fuerūt vt̄ separari nō de

pleriq̄. t̄. i. si quid in frau. pa. l. i. s. q̄uis. t̄. C. cōmunia vtriusq̄ indi. l. possessionum.

l **C** Q̄ d̄ aut̄ d̄iat. in p̄n. huius. l. d̄iat̄ em̄ tutorē t̄bi de: s̄s̄se esse soluēdo t̄pe admistratiōis vel nō fuisse ab ini: no. t̄ d̄iat̄ p̄tutores p̄stare debere hoc damni pupillo:

q̄ d̄iat̄ t̄bi vnuer sos i solidū teneri est ei eis i putādū q̄ nō exegerūt satisfactiōe. vel nō remouerūt euz vt̄ suspectū. vt̄. s. e. l. emilius. t̄. l. enaz. t̄. l. quoniēs. s. cōs. sit. vnde eum nō sit soluēdo t̄pe despositi officij: alij p̄ eo t̄ tenent. vt̄. C. b. p̄ba. l. ex p̄sona. t̄ C. de diu. tu. l. i. t̄ s̄. secus t̄i obseruat̄ in magistratibus: q̄ nō tenent p̄tutore si ab im: tio fuit soluēdo. vt̄. i. de ma. cō. l. i. s. si magistratus. et s̄m hoc ponit ver bū aut̄ p̄ certe. m̄ **C** Desisse. sub. s. eo qui d̄iat̄ desisse t̄. n̄ **C** Permanisse. s̄z nec sit additū. t̄ sic tunc nō sit culpa. an s̄o sit culpa lz̄ nichil sit diminutū.

o **C** Sed hoc. nunc respondet.

p **C** Ex qualitate. que honesta est t̄ carēs omni susp̄siōe: t̄ t̄ic nō i putat̄ p̄tutori. secus si erat suspect⁹ t̄ mos dice fidei. s̄z. itē t̄ de hoc d̄iat̄. i. i. i. nam aperte. t̄. c.

q **C** Estimatiōe. i. s̄m. t̄ opinioe. azo. t̄ no. q̄ immutur h̄ic q̄ etiā ex volūate patris excusari possit q̄ nō pe: tit satisfari a p̄tutore si pater cū hoc sciret talē eum dedit tutorē. si aut̄ t̄pe testamētū erat honeste vite postea ante mortē vel post mortē cepit esse male: t̄ic secus. idē si crea: debat testator eum esse alterius vite q̄ erat.

r **C** Prodisgo. s. cōtutorū q̄ est. i. t̄ ecce p̄sone q̄litas non aut̄ h̄ic intercedo: q̄ a iudice fuit datus vt̄ subicit.

s **C** Obreptū. i. p̄ mēdaciū i petratū. sic. i. de re. eo. l. ma: gis. s. p̄. t̄ de fidei cō. lib. l. cū s̄o. s. p̄. **C** Obreptū qd̄ sit.

t **C** Permittere. s. p̄tor.

v **C** Non d̄z. etiā si satisf. p̄dig⁹. q̄ satisfactio t̄. vt̄. i. de suspe. tu. l. q̄. itē no. p̄siderari statū eius cuius bona veniunt. sic. t̄. s. de. p̄cu. l. i. cius. itē no. q̄ hic loquit̄ de tu: toribus datis in testamētō: vel a iudice vel etiā a lege iā p̄siderat̄ admistratiōibus: t̄ vnus vult sibi ab alio satisf. dan. vel p̄ dus est.

w **C** Tunc nō dicerent cōtutores adhuc. itē qua lit̄: r̄ alicui eoz imputaret culpa: cū adhuc tutor nō esset itē p̄t d̄ia q̄ p̄ius dixit si iam cōfirmati erant: lz̄ nō: dum admistrare inceperunt.

x **C** Et potuit h̄ic est intercedo: t̄ etiā p̄sone q̄litas. t̄ facit. s. de p̄ir. tu. l. in firmādo. t̄. l. vilitatem.

perfor
ne star
admirat
dus est
perfor
ne star
admirat
dus est
perfor
ne star
admirat
dus est

Utor rex. vel dic q seruari non poterat res iste et ani...

b C. Idem. idem p...

c C. Tull. i. ex...

d C. Defuncto tu...

e C. No posse. er...

f C. si leges. scire...

g C. No vendic...

h C. si pcedit. vel...

i C. si pcedit. vel...

k C. si pcedit. vel...

l C. si pcedit. vel...

m C. si pcedit. vel...

n C. si pcedit. vel...

tare testm id no fecisset. Be pupilli iuste venditam...

Utor rex. et aialuz pu...

Utor rex. et aialuz pu...

Utor rex. et aialuz pu...

Utor rex. et aialuz pu...

Utor rex. et aialuz pu...

Utor rex. et aialuz pu...

si de possessione tertio quomodo pbat per exemplum...

incendio exstis: cum ex in...

facta appellatione pceden...

Ab eo qui snia presidis bo...

phariam pe. in rub. Item collige hic inuentarium...

Aut ad nouatione. i. ad pm...

probatum. a parte pupillae...

Abblatus est. s. y. videt cu...

de non nume. pecu. l. generaliter...

de non nume. pecu. l. generaliter...

de non nume. pecu. l. generaliter...

de non nume. pecu. l. generaliter...

de non nume. pecu. l. generaliter...

de non nume. pecu. l. generaliter...

de non nume. pecu. l. generaliter...

Exempla an pbat ut spon. lar. s. ij. col. vij. que est tra. Rn. auctoritate iudicis...

In iusto amisso cogit de bitor de nouo p mittere.

Prioris. als prioris scilicet iudicis prioris. als prio-
ri. Accursus flo.

Quasi negociatione. q. lucru. idē habes in procurato-
re. vt. s. de. pu. l.

qui. pprio. s. pro-
curator vt in cete-
ris: 7 gestore sine
mandato. vt. s. de
neg. gest. l. sinasit.
s. i. 7 in omnibus
nisi fecerint lucra
tanq̄ q̄bet. et ita
suo noie nō tanq̄
tutor v̄l pcurator
vel gestor. vt. s. so
lu. ma. l. si vero. s.
item q̄quid. 7 sic
soluit. tra. s. e. l. ti
cium. s. altero. vel
dic q̄ hic isto mo-
do dari sunt tuto-
res. vel ibi socie-
tas que morte fi-
nitur. hic mādatū
post mortē incho-
andū. vt. s. mā. l.
si ho non remune-
rādi. s. fi. 7 no. hic
q̄b̄ dixi. C. arb. tu.
l. quicquid. 7 facit
C. de ano. 7 tri. l.
x. l. iudices. 7. s. s.
peti. here. l. si pos-
sessor. s. q̄b̄ in debi-
tum. Accur.

Acepto. q̄b̄
facere d̄. als vica-
rius suo periculo
substituit. vt. s. e.
l. tutores. q̄. s. an-
tepenul.

Quantū. pu-
ta. c. de sorte. 7. rr.
de vsuris accepit
sup̄stes tutor ab
herede defuncti.
et querit an etiaz
vsurarum debeat
vsurā pupillo sup̄-
stes tutor: 7 distin-
guitur.

Pubes. con-
tra superstitem.

Portionis. s.
de centum.

Et summe.
scilicet. cxx.

Pupillo. id
est ad vilitatē pu-
pili.

Vsuras pre-
standas. als cen-
tesimam si clam.

est an tutele iudicio precii fun-
di pupillus cōsequi a tutorib⁹
possit: An. si sciētes emerunt
ab eo qui i ea cā esset vt obno-
rius sentētie prioris esset: tu-
tele iudicio eos teneri.

Si tutor facit id quod testa-
tor iussit presumit in dubio no-
mine pupilli facere licet nō ex-
pumat. Barto.

Et negociationē p̄ p̄-
philū et diphilū pius
seruos postea libertos exerce-
bat: suo testamento eos reliq̄t
tutores: et cauit vt negociū eo-
dē more exerceret quo se viuo
exercebat: hi q̄z tutelā admint-
strauerunt nō tr̄n cū impubes
patroni filii⁹ fuisset: s̄z etiā post
pubertatē eius. sed diphilus
quidē cū incrementō negocia-
tionis rationes obtulit. p̄aphi-
lus autē putauit sibi reddere
oportere nō ad incrementū ne-
gociationis: sed cōputationē
vsurarū vt in tutele iudicio so-
let. quesitum est an fin volun-
tatē defuncti exemplo diphili
p̄aphilus quoq̄z rationē red-
dere debeat: Respondit debe-
re claudius triphonus: q̄ lu-
crū facere ex tutela nō debet.

Quod tutor ab alio exigit
noie sortis vel vsurarū quātū
ad eū loco sortis habet. Bar.

Ex duobus tutorib⁹ pupil-
li altero defuncto adhuc ipu-
bere pupillo: qui supererat ex
p̄sona pupilli sui iudice acce-
pto cōsecutus est cum vsuris
quantū ex tutela ad tutorem
defunctū puenerat. quesitum
est iudicio tutele quo experit
pubes factus: vtrum eius tr̄n
portionis que ab initio ex tu-
tele ratioe ad eum peruenerat
ad defuncti cōtutorē vsure ve-
niat: an etiā eius summe que
ex sortis vsuris prestādis pu-
pillo aucta ad superstitē eius

vel pupillares si palam. vt. s. eo. l. non exilimo.

Neglexisset. dicta. c. 7. rr. exacta: et no. potuiffz. als
sec. vt. s. e. l. cū p̄les. in fi. 7. l. ob fen.

Fungi. s. 3. vt
s. e. l. tutor qui. s.
antepe. subau. er-
go 7 in nostro ca-
so 7 vsura est facta
fortis: sic p̄stabit
tutor sup̄stes vsu-
ram de omnibus
cyr. in his duob⁹
cāb⁹. l. cū p̄tite i rē
suā: vel q̄ nō fe-
nerant cū potuit.
m. **R**upti vide
bas. et in veritate
erat. 7 forte idem
si nō erat: si esse. p̄-
babiliter credeba-
tur. vt. arg. s. eo. l.
qui iussus.

Cessauerit.
ab eo tpe. alioq̄n
spectaret pericu-
lum ad eos. vt. s.
eo. l. tutores. q̄. s. i.
7. ii. 7. s. curatores
testamēto. s. 3o.

Testō dati tutores: q̄b̄ ru-
ptū videbat cessauerunt in
administratōne tutele: 7 a p̄si
de tutor dat⁹ est pupillo. iussi
autē sunt etiā h̄i q̄ dati erant
testō tutores tutelā administra-
re: cōiuncto eo q̄ a p̄siede da-
tus ceperat administrare. q̄si-
tū est an ex testō datos pericu-
lū administratōis: vtrū ex ap-
tis tabulis: an ex q̄ iussi sunt:

ptineat ad eos: An̄di ad eos
de q̄b⁹ quereret nullū anteces-
dētis tēpous piculū p̄tinere.

Tutor tenetur si relictum
pupillo negligit a fratre eius
petere. Barto.

Pupillo herede istituto fi-
lie exheredate duo milia nūmo-
rū aureoz legauit: eosdēq̄ tu-
tores vtriscq̄ dedit. quesitū est
an ex eo die quo duo milia po-
tueit a substituta h̄ditatē sepa-
re: 7 in noia collocare negle-
xerit: vsurarū noie pupille tu-
tele iudicio teneat. An. teneri.

Quantū ad recipientē pro
sorte habetur quod et ab in-
itio pro vsuris datur. Bar.

Quesitum est an vsure pu-
pillaris pecunie quas tutores
debuerunt cum ad curatores
transferunt in sortē cōputen-

Cessauerit.
ab eo tpe. alioq̄n
spectaret pericu-
lum ad eos. vt. s.
eo. l. tutores. q̄. s. i.
7. ii. 7. s. curatores
testamēto. s. 3o.

Testō dati tutores: q̄b̄ ru-
ptū videbat cessauerunt in
administratōne tutele: 7 a p̄si
de tutor dat⁹ est pupillo. iussi
autē sunt etiā h̄i q̄ dati erant
testō tutores tutelā administra-
re: cōiuncto eo q̄ a p̄siede da-
tus ceperat administrare. q̄si-
tū est an ex testō datos pericu-
lū administratōis: vtrū ex ap-
tis tabulis: an ex q̄ iussi sunt:

ptineat ad eos: An̄di ad eos
de q̄b⁹ quereret nullū anteces-
dētis tēpous piculū p̄tinere.

Tutor tenetur si relictum
pupillo negligit a fratre eius
petere. Barto.

Pupillo herede istituto fi-
lie exheredate duo milia nūmo-
rū aureoz legauit: eosdēq̄ tu-
tores vtriscq̄ dedit. quesitū est
an ex eo die quo duo milia po-
tueit a substituta h̄ditatē sepa-
re: 7 in noia collocare negle-
xerit: vsurarū noie pupille tu-
tele iudicio teneat. An. teneri.

Quantū ad recipientē pro
sorte habetur quod et ab in-
itio pro vsuris datur. Bar.

Quesitum est an vsure pu-
pillaris pecunie quas tutores
debuerunt cum ad curatores
transferunt in sortē cōputen-

Cessauerit.
ab eo tpe. alioq̄n
spectaret pericu-
lum ad eos. vt. s.
eo. l. tutores. q̄. s. i.
7. ii. 7. s. curatores
testamēto. s. 3o.

Testō dati tutores: q̄b̄ ru-
ptū videbat cessauerunt in
administratōne tutele: 7 a p̄si
de tutor dat⁹ est pupillo. iussi
autē sunt etiā h̄i q̄ dati erant
testō tutores tutelā administra-
re: cōiuncto eo q̄ a p̄siede da-
tus ceperat administrare. q̄si-
tū est an ex testō datos pericu-
lū administratōis: vtrū ex ap-
tis tabulis: an ex q̄ iussi sunt:

ptineat ad eos: An̄di ad eos
de q̄b⁹ quereret nullū anteces-
dētis tēpous piculū p̄tinere.

Tutor tenetur si relictum
pupillo negligit a fratre eius
petere. Barto.

Pupillo herede istituto fi-
lie exheredate duo milia nūmo-
rū aureoz legauit: eosdēq̄ tu-
tores vtriscq̄ dedit. quesitū est
an ex eo die quo duo milia po-
tueit a substituta h̄ditatē sepa-
re: 7 in noia collocare negle-
xerit: vsurarū noie pupille tu-
tele iudicio teneat. An. teneri.

Quantū ad recipientē pro
sorte habetur quod et ab in-
itio pro vsuris datur. Bar.

Quesitum est an vsure pu-
pillaris pecunie quas tutores
debuerunt cum ad curatores
transferunt in sortē cōputen-

Cessauerit.
ab eo tpe. alioq̄n
spectaret pericu-
lum ad eos. vt. s.
eo. l. tutores. q̄. s. i.
7. ii. 7. s. curatores
testamēto. s. 3o.

Testō dati tutores: q̄b̄ ru-
ptū videbat cessauerunt in
administratōne tutele: 7 a p̄si
de tutor dat⁹ est pupillo. iussi
autē sunt etiā h̄i q̄ dati erant
testō tutores tutelā administra-
re: cōiuncto eo q̄ a p̄siede da-
tus ceperat administrare. q̄si-
tū est an ex testō datos pericu-
lū administratōis: vtrū ex ap-
tis tabulis: an ex q̄ iussi sunt:

ptineat ad eos: An̄di ad eos
de q̄b⁹ quereret nullū anteces-
dētis tēpous piculū p̄tinere.

Tutor tenetur si relictum
pupillo negligit a fratre eius
petere. Barto.

Pupillo herede istituto fi-
lie exheredate duo milia nūmo-
rū aureoz legauit: eosdēq̄ tu-
tores vtriscq̄ dedit. quesitū est
an ex eo die quo duo milia po-
tueit a substituta h̄ditatē sepa-
re: 7 in noia collocare negle-
xerit: vsurarū noie pupille tu-
tele iudicio teneat. An. teneri.

Quantū ad recipientē pro
sorte habetur quod et ab in-
itio pro vsuris datur. Bar.

Quesitum est an vsure pu-
pillaris pecunie quas tutores
debuerunt cum ad curatores
transferunt in sortē cōputen-

acqui. here. l. pupilli. que est contra. Sol. ex pone hic no est pœfa. i. de negata a iudice vel a testatore: siue in totu: siue in parte. vt qd facit in toto quo ad totu: sic i in parte quo ad pte. vt. s. ii. l. i. duo. z. l. iij. s. i. z. h. r. l. seq. in duo sio no fuit negata. s. fm hoc qd differt hoc a sine istius. l. h. alud est cum

remoueri omsino. aliud interdici ad ministratoez. z sic no declinat esse tutor. vt. s. tit. i. l. iij. s. i. sic in epo auto e eu depon: aliud est administratone

re dnt. Depoe: re z ad- mistra- tionē in- terdice: re dnt. auferr. lz sit arg. s. i. i. l. he em. s. si pretor. s. i. i. b. i. ex- pone. s. i. s. est cōces- sa vni nōne videt alijs dnegata. m. aut cōmūt vni vt ille solus heat necesse geret: alij tñ possunt si vol- unt: tñ oēs pnt auctozari. vt. d. l. pupillu. r. j. de fo. l. q. si forte. s. i. aut vt alij repellant: z tunc nō: vt hic. et d. l. qd si forte. aut est dubiu: tñ o- no possunt. vt ar. s. de iud. l. cum pretor.

Deo auctore no potest. Plane si plures sint tutores quoz vni auctoritas sufficit: dicendū est altero auctore pu pillū et posse obligari: siue mu tuā pecuniā et der: siue stipule tur ab eo. Sz z si cū solus sit tutor: mutuā pecuniā pupillo dederit: vel ab eo stipulet: non erit obligat⁹ tutor: naturalr: tñ obligabit in quātū locuple tor: fact⁹ sit: nā in pupillū non tñ tutor: verū etiā cuius alij actionē inqtū locupletior fa- cr⁹ est dādā diu: p⁹ rescriptis.

Pupillus in tractu vitro citroq obligatorio sit: e aucto ritate tutoris nō obligatur: s; aliū sibi obligat. Bar. Pupillus vendēdo sine tu toris auctoritate nō obligat:

Sciēs idem e si ignorans quo ad hoc q dicit do- minū me nō pos- se fieri. s; fecus est q ad hoc vt heat locū eductū qd fal- tu. auc. vt. j. qd fal- tu. auc. l. i. s. i. z. fi. b. Remot⁹. s. ergo lz vni cōces- sa z alteri denega- ta est: tñ remotus nō fuit a tutela. vt ibi no. z facit. j. p emp. l. qui fundū. s. qui sciens.

Pupillus nō pot. vt. s. eo. l. i. in pun. s. z sine auctori- tate et p⁹ ex cā administratois. vt. j. d. j. in. tu. l. i. p n. Sufficit. nā aliquis est qñq tutor cuius auctoritas non sufficit. vt. s. l. prior.

Nō erit obligatus: etiā naturalr si clam: z nō est locupletior. z iungit huic sequens dictio naturalr. fecus si palā z bona fide. vt. s. ti. l. i. nō ex hmo. r. j. s. sane. s; eē pot se obligare pupillo accipiēdo ab eo mutuū. vt. s. ii. l. i. quonēs. s; nō tñ. r. adde qd notat. C. de mutu. stipu. l. i.

Naturalr si pnuces supior plana est. si sio inferio ri tunc sub. z auctr ex quo locupletior est. idē z si dolū cō- miteret. qz hec sunt paria. vt. s. de po. l. i. s. an in pupillū. e fa. s. de neg. ge. l. h. r. s. de p d. inde. l. qd pupillus. r. l. naturalr. s. h. r. l. seq. z de act. z obli. l. pupillus. r. j. qñ di.

lega. ce. l. cum illud. s. heres.

Nec in emēdo. ille tñ cū quo pnt sibi obligat. vt in lli. eo. in pun. r. s. de act. emp. l. iulianus. s. si qd a pupil- lo. z hoc cū res erat talis quā licitū erat ei alienare. alio- quin fm Jo. aliud esset. z sic claudicat hic cōtractus ab

alia pte. ar. s. s. de arbi. l. pedius. h. Empitoris. als eptionis z vē ditionis. z ita in li bro domini Jo. i. Et reditorz. vt qz emat ab eo se auctore. sūt em hec cōrelatia em ptor z venditor: z ali⁹ dz esse eptor z ali⁹ vēditōr. vt. s. de rez. pmuta. l. i. k. Sufficit. hoc dic vt no. in pun. huus. l. i.

Itē ipse tutor emptoris z venditoris officio fungi non pot: sed etem si ptutor heat cuius auctoritas sufficit: pcul dubio emere pot. s; si mala fi- de: emptori intercesserit: nulli⁹ erit moment: idqz nec vsuca- pere pot. sane si sue etat⁹ pu pillus fact⁹ cōprobauerit em- ptionē: tractus valet. Sed z si p interpositā psonā rē pu pilli emerit: in ea cā est vt em- ptio nulli⁹ momētū sit: qz non bona fide vī gessisse rez. z ita ē rescriptū a diuo severo z an- ro. Sane si qdē emir ipse pa- lā: ddit aut nomē: nō mala fi- de s; simplr vt solēt honesto- res nō pati noia sua in instris inscribi: valet emptio. Sz si callide id emerit: idē erit ac si p interpositā psonā emisser.

Itē ipse tutor emptoris z venditoris officio fungi non pot: sed etem si ptutor heat cuius auctoritas sufficit: pcul dubio emere pot. s; si mala fi- de: emptori intercesserit: nulli⁹ erit moment: idqz nec vsuca- pere pot. sane si sue etat⁹ pu pillus fact⁹ cōprobauerit em- ptionē: tractus valet. Sed z si p interpositā psonā rē pu pilli emerit: in ea cā est vt em- ptio nulli⁹ momētū sit: qz non bona fide vī gessisse rez. z ita ē rescriptū a diuo severo z an- ro. Sane si qdē emir ipse pa- lā: ddit aut nomē: nō mala fi- de s; simplr vt solēt honesto- res nō pati noia sua in instris inscribi: valet emptio. Sz si callide id emerit: idē erit ac si p interpositā psonā emisser.

de Jhen. emp. l. cū ipse. utē tra. s. de p ralyē. emp. l. i. si in eptōe. s. h. sol. vt ibi. r. d. l. cū ipē. z cisdē modis soluit in eo. n. nō lz. r. s. ti. l. i. tutor rerū. r. l. quonēs. s; nō tantum. n. Sane si sue etatus. s. rry. ann. vt. C. de his qui ve. eta. imp. l. h. r. facit. C. si m. se ma. l. i. r. u.

Nullius momenti sit. sic. C. quod me. cō. l. pe. Palā. s. tutor a pupillo se auctore palā psta do auc. z bona fide. z ita i hoc casu pstat i re sua auctez. sic. s. n. i. l. nō ex hmo. i. h. r. l. tutor rez. r. j. s. iur. h. l. nō intelligit. s; si qd. z hoc inuit sequēs casus. s; z si creditor zc. alij hoc re ferūt ad casū illū qñ tutor accepit a ptutore. z p hoc ē ar. s. n. i. l. nō ex hmo. i. p n. r. facit ad hoc d ntu nup. l. i. r. C. q. Romē. i. emptorē q emeret. (mā. l. ab anastasio. r. Inscribi. no. sic. C. de Jhē. r. cōmit. slip. l. optimā. s. Emisset. quo casu nō valet.

de Jhen. emp. l. cū ipse. utē tra. s. de p ralyē. emp. l. i. si in eptōe. s. h. sol. vt ibi. r. d. l. cū ipē. z cisdē modis soluit in eo. n. nō lz. r. s. ti. l. i. tutor rerū. r. l. quonēs. s; nō tantum. n. Sane si sue etatus. s. rry. ann. vt. C. de his qui ve. eta. imp. l. h. r. facit. C. si m. se ma. l. i. r. u.

Nullius momenti sit. sic. C. quod me. cō. l. pe. Palā. s. tutor a pupillo se auctore palā psta do auc. z bona fide. z ita i hoc casu pstat i re sua auctez. sic. s. n. i. l. nō ex hmo. i. h. r. l. tutor rez. r. j. s. iur. h. l. nō intelligit. s; si qd. z hoc inuit sequēs casus. s; z si creditor zc. alij hoc re ferūt ad casū illū qñ tutor accepit a ptutore. z p hoc ē ar. s. n. i. l. nō ex hmo. i. p n. r. facit ad hoc d ntu nup. l. i. r. C. q. Romē. i. emptorē q emeret. (mā. l. ab anastasio. r. Inscribi. no. sic. C. de Jhē. r. cōmit. slip. l. optimā. s. Emisset. quo casu nō valet.

a **D**istrahat. ex pacto habito cū pfe pupilli: vel ex lege. & sic no. q. admittit vt q. libet. arg. cōtra. C. de dolo. l. i. **b** **S**i ipe emisset. sic in donationib⁹ retitis a iure ciuili. vt. C. de dona. inter virū & xpo. l. cum inter. et facit. l. quod dicimus. Accursius.

Tutores. decreta nō ē. i. denegata est. vt. s. e. l. & si plurib⁹ no. nā et h̄ dicit cōfneos: illi s̄ cū aucte cōtatoris emunt. nō autē se auctoibus cū nō pnt prestare aucte. s̄ administrātes pnt sibi auctoari palā et dōz fide. vt. s. l. p. i. s̄. hanc. alij dicunt hos posse emere p̄dicto mō. sed q̄ administrāt nullo mō. qd̄ non placet.

Quod dicim⁹ s̄. e. l. i. p. n. & l. pupill⁹. in p̄n. **e** **A**cquiri. i. acq̄rere vult: vt̄ ēt ex alio p̄cu. vt. s. eo. l. pupill⁹. s̄. fi. & s̄. l. s̄. fi. & s̄. eo. l. potest. s̄. i. & l. seq̄. **f** **U**t dictū est. s̄. e. l. i. q̄. respō.

g **S**ufficiat. qd̄ est semp. vt. s̄. eo. l. et si plurib⁹. nisi fuit s̄ dictū vt̄ vn⁹ sine altero nō obligaret: nec aucto ritatē prestaret. vt̄ s̄. at. i. l. t. i. cum. in p̄n. vt̄ nisi a s̄ denegata. vt̄ no. d. l. et si plurib⁹. s̄. nō ne vterq̄ tutor videt p̄sentire: & auctoari ēt alteri cū p̄sens sit. vt̄ s̄. l. i. p̄uberes. s̄. h̄. hic forte exp̄mebat vterq̄ se prestare aucte vni t̄n. vel vterq̄ ignorabat alterum prestare aucto ritatem.

h **N**ō sufficiat expone vt̄ s̄. eo. l. pupillus. in p̄n. et hoc modo nota.

i **S**tipulationē. s̄. illā cui deest auctas. vel tota ē nulla si fuit auctas illius q̄ nō pōt prestare. vt̄ s̄. n. i. i. n. i. c. i. s̄. 330. & l. ar. s̄. d. duo. re. i. l. h̄. s̄. p̄bis. & in. l. si ex duobus. s̄. fi. **k** **N**on pōt. & cōtra. s̄. in p̄n. h̄. u. u. s̄. l. et ibi no. & s̄. l. i.

Sed et si creditor pupilli distrahat: eque emere bona fide poterit. Si filius tutoris vel qua alia persona iuri eius subiecta emerit: idem erit ac si ipse emisset.

Tutores nō possunt administrare nisi eis administratio decernatur: & tunc possunt emere vt̄ extranei. Bar. Dōpo.

Tutores quibus administratio decreta nō est: tanq̄ extraneos recte a pupillo emere placet. Ulpianus.

Quod dicimus in re suā aucto ritatē accōmodare tutorē nō possentōtes verū est quotiens p̄ semetip̄m vel p̄ subiectas sibi p̄sonas acquiratur et stipulatio: ceterū negociū ei geri p̄ sequētias vt̄ dictū est nichil p̄hibet auctas.

Duersitas tutorum aucto ritatū non impedit cōstitutio nem duorum reorum. Barto.

Si duo rei sint stipulādi: et alter me auctore a pupillo stipuletur: alter altero tutore auctore: dicendū est stipulōnē valere: sic tamen si aucto ritas tutoris vnus sufficiat. ceterū si nō sufficiat: dicendū erit inuātilem esse stipulationem.

Filius tutor: non pōt interponere aucto ritatē p̄trahente p̄re in cuius est p̄tate. Barto.

Si et pater & filius q̄ in potestate eius fuerit tutores fuerit: & pater sit stipulat⁹ filio auctore: nulli⁹ momētū erit stipulatio: idcirco q̄ in re patris aucto esse filius non potest.

Interpositio aucto ritas ē

s̄. i. et facit. s̄. de iurisd. om. iudi. l. qui iurisditōi. sed arg. contra. s̄. de iudi. l. in p̄uatis.

Si cōditionalis nō cōditionaliter. No. q̄ nō recipit dē vel cōditionē aucto ritas: sicut et quidā alij actus ciuiles. vt̄ s̄. de regu. iur. l. act⁹. & s̄. de adop. l. questum. Accur.

Actus legitimus qui p̄ditionē non recipit. Barto. Idem. **E**t si cōditionalis p̄trahatur cū pupillo fiat: tutor: d̄z pure aucto: fieri. nā aucto ritas non cōditionaliter s̄ pure iterponēda est vt̄ p̄ditionalis cōtractus confirmetur. **P**upillus nullum actū vel contractū pōt facere sine tutore si in eis possit ledi: bene autem potest actū exercere sine tutore siue cōtractū in re quā do certum est q̄ ex eo ledi nō potest. h. d. Galus.

Obligari ex omni cōtractu pupillus sine tutoris aucto ritate non potest. acq̄rere autē sibi stipulādo: et p̄ traditionē accipiēdo ēt sine tutoris aucto ritate pōt: s̄z credēdo obligare sibi nō pōt: q̄ sine tutoris aucte nichil alienare potest. Ex hoc autem q̄ pupillus nullā rē sine tutoris aucte alienare pōt: appet nec manumittere ēt sine tutoris aucto ritate posse. hoc ampli⁹ licet tutoris aucto ritate manumittat: debet ex lege elicescētia apud concilium causam cōprobare. **P**upillus ex omnibus causis soluendo sine tutoris aucto ritate nichil agit: quia nullum dominiū transferre potest: si tamen creditor bona fide pecuniam pupilli consumpserit: liberabit⁹ pupillus.

Pupillus hereditatē adire sine tutoris aucto ritate nō potest q̄ suis lucrosa sit: ne vllū habeat damnum: nec ex senatus cōsulto trebelliāo hereditatē lucrosa. vt̄ insi. eo. s̄. neq̄ autē. & s̄. de re mil. l. officii. s̄. sed scio. Itē & que videtur lucrosa quādoq̄ est dānosa. vt̄ s̄. de m. l. minor. an. xv. 330. et adde qd̄ no. C. qui admitt. ad bo. pos. l. bonorū. & s̄. de iure delibe. si infanti. sed cōditōni parere potest. vt̄ s̄. de condi. et demon. l. v.

Obligari ex omni nō potest obligari. sic omnis homo nō currit. i. null⁹ homo currit. & dic vt̄ no. C. de int. stip. l. i.

Non potest nisi infans sit. vt̄ s̄. de verbo. ob. l. i. & l. mulier. nisi in cāu. vt̄ s̄. re. pu. sel. fo. l. i. s̄. seruū. 7.

Sed credendo. i. numerando alicui pecuniā ex causa mutui. Be. p. **N**ichil alicui nare. nisi demum consumpta pecunia. vt̄ s̄. si cer. pe. ta. l. non omnis. s̄. fina.

Nec manumittere. est enim manumissio alienatio. vt̄ C. de rebus alie. non alie nan. l. fina.

Ex lege. que prohibet minores. an. manumittere sine cā. p̄bat. qd̄ dic vt̄ insi. qui ma. nō pos. eadē. nisi sit infans qui etiā apud cōciliū non manumittit. vt̄ s̄. de manu. vindic. l. pe.

Soluendo. i. pecuniā reddendo creditori suo.

Liberabit⁹. vt̄ s̄. d. fol. l. q̄ si forte. s̄. fi. et. s̄. si cer. peta. l. nō ois. s̄. fi.

Nō pōt. s̄z cū tutoris aucte pōt nō curatois. vt̄ s̄. de appel. l. cum l. vna. s̄. tutor.

Quāuis lucrosa. vt̄ insi. eo. s̄. neq̄ autē. & s̄. de re mil. l. officii. s̄. sed scio. Itē & que videtur lucrosa quādoq̄ est dānosa. vt̄ s̄. de m. l. minor. an. xv. 330. et adde qd̄ no. C. qui admitt. ad bo. pos. l. bonorū. & s̄. de iure delibe. si infanti. sed cōditōni parere potest. vt̄ s̄. de condi. et demon. l. v.

Tutoris aucto ritas dicitur vel cōditionem nō recipit.

Sine tutoris aucte. nec tutor solus: nisi cū pupill^o ē infans vel abest. vt. i. ad trebel. l. restituta. in fi. r. l. seq. et C. ad trebel. l. scimus. in prin.

Deber. si hoc pdesse pupillo existimat. vt. l. si. eo. §. pe. nec tñ pise cogit. vt. i. e. l. si tutor. et dic presens cum pupillo. nō aut cū eo qui cōtrahit cū pupillo. vt. i. §. si sic ergo auctas tutoris iteruenit in ipso negociō vel p^o incōtinēti. s. aliud est in iussu facto a patre vel dño de adēda hereditate q̄ pcedit. vt. i. de acq̄. here. l. si q̄s michi bona. §. iustum. que est cōtra. vel die vt. ibi. et l. si tu. eo. §. pe.

Post ip̄s. nō modicum. **A**ut per epistolā. qd si p̄sente pupillo mittit ticio tutori epistolā qua dicit se vēdere r̄ auctoat: r̄ postea tici^o cōsentit. dic hoc nō valeat: q̄ si ticius cōsentit fit tractus vt. r. §. cō. pre. l. si. r̄ sic auctas remota est a cōtractu. r̄ est ante cū debeat esse p̄fecto negociō. vt. d. §. iustum.

Scriptis. vt. testib^o. vt. C. de si. l. i. r. l. i. t. ex recedēdis et de pac. l. pactū. **E**t is. scz pupillus.

Consentiat. nā solo cōsensu cōtrahitur emptio r̄ locatio. vt. in l. i. de ob. ex cō. §. i. deo.

Tutor. nō potuit. sec^o si non impeditur. vt. i. eo. l. si tutor.

Non tenetur. s. tutele illi pupillo. **S**i ad pupillū. curatozsqz. s. furiosū. de quo tñ casu hic dicit. at curator adultū vel iuber^o an possit adire vel aditioni auctoari. dic vt no. i. de ap. l. cū in vna. §. i. Item solus pupillus auctoitate iudicis cum nō habet tutorem vel curatōrē bonoz possessionē petere potest. vt C. qui admitt. ad bo. pos. l. bonoz. r̄ de tu. deli. l. si infanti. in fi. Itē solus tutor non pōt repudiare. licet solus acq̄re possit. vt. i. de bo. pos. tutor. licet pupillus eo auctore sit. vt. i. de suc. edic. l. i. §. tutori. Itē ad id qd dicit cu

rat oīe furiosū posse acquirere r̄ repudiare. est contra. i. de suc. edic. l. i. §. furioso. vbi non repudiat. r̄ i. de bo. pos. furioso. r̄ l. i. in pn. vbi nō acq̄rit. sed dic q̄ repudiat r̄ acq̄rit quo ad fruct^o vt habeat vel p̄dat nō quo ad p̄prietatē bonoz que ad alios vadit suo ordine si in furore decedat vt. C. d. cu. fu. l. si. §. tali.

Qui scz. tuto res r̄ curatores p̄s dicti. **C**urationis scz negocioz gestoz. vt. C. d. neg. gest. l. curatores.

Seruus p̄tinebit. h̄ habet quidā marcellus ait. vt ego habeo. r̄ dic. s. esse verū qd dictum est. **M**arcell^o notat. r̄ alio dicit est istud marcell^o notat.

Cōprobaue runt. vt. i. de liti. pu. ser. l. i. §. cōis. r̄ in l. de liti. pu. ser. l. i. §. de liti. pu. ser. l. i. §. p̄inde. §. i. §. die vt no. §. p̄ socio. l. verū. §. seruo. Itē facit. i. ad. l. fal. l. planti^o.

Ad puberes. obligant. scz ciuilit̄ r̄ naturalit̄. nā r̄ sine tutore obligant naturalit̄. vt. i. de noua. l. i. in fi.

Et si taceant. s. impuberes. **A**cciperint. scilicet pupillū.

Dicit. s. impuberes. et no. q̄ duo exēpla ponit q̄bus p̄hiur obligano. et sic nō est opus p̄bis. vt in l. qui. mo. re cō. ob. in pn. r̄ §. i. vn de f3. l. p̄. secus cēt

In stipulatione. et facit. i. eo. l. inter pupillos. **C**ondicione. s. indebitū.

Non multum. quia neutro casu intelligitur auctoitas p̄srita. et facit. i. eo. titu. l. i. in fi.

Accipietis. potest poni casus sicut in iuribus in littera qñ vnus tutor erat duoz pupilloz. quoz vn^o cōueniebatur a sempionio pro boue: r̄ alius agebat cōtra eundē sempionium pro domo. r̄ ita sufficit vnum sacramentum calumnie et vna auctoitas vtriqz pupillo. dic ergo accipietis. s. de boue: r̄ edēus. i. actionē proponen

Ancibus. hoc dicit Bar. **A**ccipietis r̄ Marcia.

In stipulatione. et facit. i. eo. l. inter pupillos. **C**ondicione. s. indebitū.

Non multum. quia neutro casu intelligitur auctoitas p̄srita. et facit. i. eo. titu. l. i. in fi.

Accipietis. potest poni casus sicut in iuribus in littera qñ vnus tutor erat duoz pupilloz. quoz vn^o cōueniebatur a sempionio pro boue: r̄ alius agebat cōtra eundē sempionium pro domo. r̄ ita sufficit vnum sacramentum calumnie et vna auctoitas vtriqz pupillo. dic ergo accipietis. s. de boue: r̄ edēus. i. actionē proponen

tis de domo. et vtriusq. s. pupillo. vel dic qd vnus erat pupillus qd agebat ad domū cōtra sempionis et recōueniebat ab eodē sempione: vel ab alio. p. boue. r. fm hoc dic vtriusq. s. iudicio. r. fm hos duos intellet^o nō est p. s. de. p. cur. l. l. s. si plures. vel tertio fm. R. qd vn^o erat tutor duo rū pupilloz quoz vn^o agit cōtra altū de boue. nā auctorabit vtriusq. pupillo: sed hoc nō placet. qz quter iuraret de calūnia. nā si vnū credit iuste litigare: ergo altū iniuste. Item quō ipse tutor nōle vnus cōdēnabit sibi ipsi nōle alterius. vt. d. s. si pks. pofset th defēdi si potnas vtriusq. habere intellectu vt ipsi iurēt auctore tutore: nō tutor. vt no. hoc fieri posse. s. tu. l. l. s. iufficit vel fm vctera iura qn nō iurabaf. vel tertio qn non fuit exactum. r. sic vtriusq. pupillo litiganti auctore abif. sicqz nō obstat dictus. s. si plures.

Au^o tiam si tutor auctore fact^o sit: auctor fieri potest.

Nō cogit tutor in certo contractu auctorari pupillo. bar.

Si tutor pupillo dē. nolit auctor fieri: nō d^o eū pretor cogere. p. mū qz mi quū est etiā li non expedit pupillo auctē prestare: deide r. si expedit. tutele iudicio pupill^o hanc iacturam consequitur.

Que sunt gerenda cū alto possunt expediti tutore auctore: secus si cū ipso tutore. tunc em nō pōt auctorari nec ad id se auctore procuratorem facere. h. d. Barto. Idem.

Potest pupillus tutore auctore debitorē suū ticio delegare. sed cū tutor d^o pupillo: dicendū est neqz delegari eū: neqz procuratorē aduer

Au^o tiam factus sit. ex polfacto. sic r. s. de polfacto. l. l. s. casuz. nā a principio cecus dari nō pōt. vt. C. q. da. tu. l. luminib^o. licet videat qd se habeat excusare. vt. C. qui morbo. l. l. s. improprie dicit excusare ibi. Itē hic quādo ex polfacto potest se excusare. vt. j. de excu. tu. l. post susceptam.

Si tutor non debet. imo: vt. C. de admi. tu. l. h. Sol. ibi in iudicijs vt cogat vel tanqz suspect^o remouetur: hic in tractatib^o nō ideo remouet. et est rō: qz ibi certū est de dāno ppter missionē in possessionē que fieret: hic est dubiū. Itē ptra. s. n. i. l. j. in pn. r. insti. de satisfda. tu. s. qbus. sed cogit in genere administrare: nō in hac specie sed auctoritatē p̄stare. vel dic etiā qd administrat nō auctoritādo cū hoc expedit. vt r. s. de pecu. l. s. h. s. fi. r. l. seq.

Item est huic arg. ptra. C. in qb. cau. in int. g. resti. non est d^o est. delegare. ergo r. actionē cedere. (necel. l. si. r. et sic apparet orationē diui seueri ad nomina non pertinere. vt. j. de re. co. l. i. s. i. nec. l. constantini. vt. C. de admi. tuto. l. lex que tutores.

Liberetur ipsemet ergo a se exigere debet. vt. s. de nego. gest. l. diuotio. in fi. r. s. n. i. l. quotiens. s. sicut. r. j. de fideiuf. l. tutor. quod si non faciat: curator in eam cau

sam constituendus est. vt insti. eo. s. fi. sed hodie qui debitor est pupilli ab initio non admittitur ad tutelā. vt in aut. vt h^o qd ob. s. i. col. vi. Item no. hic in sua re non posse fieri auctore. vt. s. l. i. in pn. r. facit. j. co. l. fi.

Curatore impuberi. non solum pubertatis tutorē dari ipso tutore auctore posse: qz futurū sit vt auctoritate sua liberetur.

Curatore potest dari pupillo ad agendum non auctore. Barto. Idem.

Curatore etiā impuberi dari posse: s; ad ea que solēntatē iuris desiderāt explicāda: tutore auctore op^o esse.

Non est necesse tutorē auctore: antem diuisioni se subscribere. Barto. Scetuola.

Iter pupillos paterne hereditatis diuisioni scra est presente tutore: sed nō assignante: instrumēto diuisionis quesitum est an ei dari oporteret: Rū. si tutor auctor fuisse non idcirco minus standū esse diuisioni qd non assignasset.

Perino restitutione impedit executione sententie. Bar.

Defendēte tutore pupillus cōdēnatus ex tractu p̄ris accepit curatore: iter quē et creditorem acta facta sunt apud procuratorem: cesaris infra scripta. pri

ditate non erant nisi mobilia. vel hic fuit decretū et nichilominus auctoritas tutoris vel curatoris est necessaria. arg. C. si. ppter pub. pē. l. fi. nec ob. s. de mino. l. aut p̄tor. s. permittitur. qz maior solēntas in alicuiusmodi qd ei soluitur est necessaria. et est ratio vt ibi no. et fm hoc nemo vocauit eos ad diuisionē: sed sponte venerunt. vel tertio dic qd quidam coheres eorum maior eos prouocauit. vt. d. l. C. de p̄dictis mino. l. penul.

Defendente pupillus tutore auctore cōuentus fuit a fisco ad. r. ex contractu paterno cuius hereditatē adierat: r. condemnatus. tandem accepto curatore petebatur mandari sententia executioni cōā procuratore cesaris: sed curator vt euitaret executionem abstulit pupillū hereditate: r. dicit qd ammodo nō tenet ille minor.

Accipit curatorem. non aperit an durare tutela fuerit datus curator quod possit fieri ad litem ob aliquam causam. vt. s. de tu. l. solet. vel postea. p. prima est quod dicit ibi. absineo pupillū. p. secunda qd dicit in fi. adolefens abstentus. sed fm. R. non est vis. et si primā reneat: dic. i. adolefens. scilz nunc cum proponitur questio

Alitias in re p̄ p̄ta n̄e p̄tula:

C. de in lit. dā. tu. tur. l. i. r. s. de tu. r. cura. da. ab his. l. curatore.

Explicanda. vt si hereditatem adeat. vt. j. de ap. cū in vna. s. i. azo. r. C. de in lit. dā. tuto. l. fina.

Iter. presen te tutore: spe cialit singulor pupillozum. nec est vn^o vtriusq. auctor esse potest nisi id fiat. vt no. s. co. l. accipiens.

Nō assignate scribēdo qd cuius pupillo in potione in ymas. nam sans est qd p̄sent vt. s. eo. l. impuber. azo. vel dic assignate. i. subscribete. sic r. ponitur C. de reb^o alie. nō alie. l. i. r. Itē videtur huic. l. p̄trariū. j. de reb. eo. l. si pupilloz. r. C. de p̄di. mino. l. pe. qz bus dicit minorē non posse prouocare ad diuisionē.

Solu. in hac here ditate non erant nisi mobilia. vel hic fuit decretū et nichilominus auctoritas tutoris vel curatoris est necessaria. arg. C. si. ppter pub. pē. l. fi. nec ob. s. de mino. l. aut p̄tor. s. permittitur. qz maior solēntas in alicuiusmodi qd ei soluitur est necessaria. et est ratio vt ibi no. et fm hoc nemo vocauit eos ad diuisionē: sed sponte venerunt. vel tertio dic qd quidam coheres eorum maior eos prouocauit. vt. d. l. C. de p̄dictis mino. l. penul.

seculo. si secundam dicit id est pupillus. s. quondam.

a ¶ Cesaris. cognoscens inter fiscum et minore in actione in factum que proponitur pro executione.

Judica b ¶ Facias iudicata. id est condemnationem solve. sic et face: ponitur. s. si cer. pe. l. fina.

re qd sit c ¶ Procurator. si habeas procurator dicit id est curator.

d ¶ Responsum habes. i. tu respondes ut ita loquatur curator: vel tu. p. curator si audi responsum aduerse partis.

e ¶ Debeas. tu curator minoris. vel dicit tu procura tori.

f ¶ Absentis. et sic non tenebitur de cetero actione i factum de re iudi. vt. s. titu. i. l. ij. in fi. r. s. si quis cau. l. fi. sed quomodo curator solis nudis verbis potuit abstinere: Rñ. s. p. adierat sine tutor. r. sic poterat dimittere sine restituitio. vt. l. de acq. re. here. l. impuberib. alij vt. azo. q. aduult solus tutor sine consensu pupilliz: sic non tenuit aduult. vt. C. d. iur. delib. l. potuit. vñ r. sine restitioe potest abstinere. vñ r. titio fm. h. hic fuit penita restio: r. causa cognita data vt fieri d. vt. s. d. minor. l. in c. s. c. r. l. etiam. §. fi.

g ¶ Qd. vt acceptatō pa...

h ¶ Qd. vt acceptatō pa...

i ¶ Qd. vt acceptatō pa...

k ¶ Qd. vt acceptatō pa...

l ¶ Qd. vt acceptatō pa...

m ¶ Qd. vt acceptatō pa...

n ¶ Qd. vt acceptatō pa...

o ¶ Qd. vt acceptatō pa...

p ¶ Qd. vt acceptatō pa...

q ¶ Qd. vt acceptatō pa...

r ¶ Qd. vt acceptatō pa...

s ¶ Qd. vt acceptatō pa...

t ¶ Qd. vt acceptatō pa...

u ¶ Qd. vt acceptatō pa...

v ¶ Qd. vt acceptatō pa...

w ¶ Qd. vt acceptatō pa...

x ¶ Qd. vt acceptatō pa...

y ¶ Qd. vt acceptatō pa...

z ¶ Qd. vt acceptatō pa...

rime tenetur vt tñ sufficiat cessio. alij hic ponit casuz qd dolo vel culpa tutoris res uenit ad pupillum. sed litte: ra in fi. hoc non patitur. Accur.

i ¶ In litem. sic. l. de fideiuf. l. fi. r. s. de in litē iuran. l. i. k ¶ Illud. qd dicit aristo. itē p. s. si qd ius dice. nō obtē. l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

scus procurator: cesaris dicit facta iudicata: nonellus procurator: dicit: abstineo pupillū. p. ius procurator: cesaris dicit: responsum habes scis qd agere debeas. quesitū est an fz hec acta adolefcēs a bonis patris abstētus sit: Rñdi proponi abstentum.

Actus qui tendit ad liberationem tutoris non potest fieri eo auctore. Bar. Tabole.

Qd est quod pupill? Sagēdo tutorē suū liberatur? est id ipso tutore auctore agi recte non potest.

Quā ex facto tutoris v? curatoris minores agere vel cōuentri pnt. Titu. l. r.

Quando pupillus cōuenit ex dolo tutoris nō admittitur probatio per iuramentum in litem. Barto.

Dolum? malum vel culpam tutoris aristo ait pupillū possessore cōdēnādū: sed non puto quant actor in litem iuraret. et tñ illud? ita est si rem a tutore pupillus serua re possit.

Quō tutor vel curator acq: rit ex pecunia minoris: effici: tur minoris. Barto. A lpla.

Quando ex facto tutoris etc. B dolum. cōueniebaf impubes rei vēdicatōne vel penitōe herēd. dolo vel culpa tutoris facta est deterior res q penit: tenef pupillus fm Aristo. si tutor sit soluendo: vt h. r. s. n. ij. l. i. in pñ. adeo vt qdā dicit vt nō liberet cedēdo actionē: sed falsum est. vt in. d. l. r. plene de hac materia nouib: qd ergo in fi. h. dicit si rē r. sub. maxie. nā tūc ma:

Tutor vel curator pe: cunia eius cuius nego: cia admistrat mutua data ipe stipulatus fuerit: vel p dila in nomē suū emerit: vtilis actio ei cui? pecunia fuerit datur ad rem vendicandā: vel mutuam pecuniam exigendam.

Pupillus nō tenetur ex do: lo tutoris nisi quatenus ad eū peruenerit. Bar. Papiña.

Dolus tutoris pupillo neqz nocere neqz pdes se debet. qd aut vulgo dicit tu: toris doli pupillo nō nocere: tunc verū est cū ex illi? fraude locupletior pupillus fact? non est: qre merito sibi. tributoria actione pupillū conueniendū ex dolo tutoris existimauit. s. si p iniquā distributionē pupil li rationib? fauit. Qd in depo: siti quoqz actioe dicendū est?.

Item in hereditatis petitione si modo qd tutoris dolo desist pupilli rationibus illatum pro: betur?.

Ulpianus. A si extrinsec? aliqd tu: tor dolo admiserit? pu: pillo nichil nocere oportet.

De eo quod quis gessit vt administrator finita administra: tione nō tenetur. Bar. Papi.

Post mortē furiosi non dabitur in curatorem q: negocia gessit iudicati actio: non magis q̄ in tutore: si mō

Dol? fauit. r sic est locupletior. vt. s. d. tribu. l. iij. §. i. q. Dicendū est. si ex dolo tutoris: vel etiā ex suo habuit cōmodū ex re deposita. vt. s. de po. l. i. §. an in pu: r ¶ Probet. vt. r. s. n. ij. l. i. fi. vbi plene de hoc (pillum. no. et facit ad hanc. l. j. ne vis fiat ei qui in pos. mit. l. i. §. ex hoc edicto. r. s. de euc. l. iij. r. s. de admi. tu. l. cū ptes. §. i. r. de pecul. l. in summa. r. de dolo. l. si ex dolo. r. s. cō: ¶ Extrinsecus. admiserit. in sua (mo. l. iij. in pñ. ¶ re nō pupilli. et sic intelligitur. l. de regu. iur. l. neqz. ¶ Post mortē. in tutorem. s. finto officio. vt. r. C. e. i. i. et si quis cau. l. fi. fz nec eo durante: vt. l. de re iudi. l. si se. §. i. r. s. n. ij. l. ij.

De eo quod quis gessit vt administrator finita administra: tione nō tenetur. Bar. Papi.

Post mortē furiosi non dabitur in curatorem q: negocia gessit iudicati actio: non magis q̄ in tutore: si mō

Dol? fauit. r sic est locupletior. vt. s. d. tribu. l. iij. §. i. q. Dicendū est. si ex dolo tutoris: vel etiā ex suo habuit cōmodū ex re deposita. vt. s. de po. l. i. §. an in pu: r ¶ Probet. vt. r. s. n. ij. l. i. fi. vbi plene de hoc (pillum. no. et facit ad hanc. l. j. ne vis fiat ei qui in pos. mit. l. i. §. ex hoc edicto. r. s. de euc. l. iij. r. s. de admi. tu. l. cū ptes. §. i. r. de pecul. l. in summa. r. de dolo. l. si ex dolo. r. s. cō: ¶ Extrinsecus. admiserit. in sua (mo. l. iij. in pñ. ¶ re nō pupilli. et sic intelligitur. l. de regu. iur. l. neqz. ¶ Post mortē. in tutorem. s. finto officio. vt. r. C. e. i. i. et si quis cau. l. fi. fz nec eo durante: vt. l. de re iudi. l. si se. §. i. r. s. n. ij. l. ij.

De eo quod quis gessit vt administrator finita administra: tione nō tenetur. Bar. Papi.

Post mortē furiosi non dabitur in curatorem q: negocia gessit iudicati actio: non magis q̄ in tutore: si mō

Dol? fauit. r sic est locupletior. vt. s. d. tribu. l. iij. §. i. q. Dicendū est. si ex dolo tutoris: vel etiā ex suo habuit cōmodū ex re deposita. vt. s. de po. l. i. §. an in pu: r ¶ Probet. vt. r. s. n. ij. l. i. fi. vbi plene de hoc (pillum. no. et facit ad hanc. l. j. ne vis fiat ei qui in pos. mit. l. i. §. ex hoc edicto. r. s. de euc. l. iij. r. s. de admi. tu. l. cū ptes. §. i. r. de pecul. l. in summa. r. de dolo. l. si ex dolo. r. s. cō: ¶ Extrinsecus. admiserit. in sua (mo. l. iij. in pñ. ¶ re nō pupilli. et sic intelligitur. l. de regu. iur. l. neqz. ¶ Post mortē. in tutorem. s. finto officio. vt. r. C. e. i. i. et si quis cau. l. fi. fz nec eo durante: vt. l. de re iudi. l. si se. §. i. r. s. n. ij. l. ij.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

l. i. §. si. pcurator.

a **C**ōstabit. vt. r. s. de cōsti. pecu. l. lucius.
b **R**ecte recusat. pmissit em̄ tutorio noie. sed certe r si nō expumat ex quo apparet q in rē pupilli se obligauit: idē est. vt. f. e. l. si. sic ecōtra h stipularet sibi: si tñ pecunia pupilli: querit ei. vt. s. e. l. si tutor. secus aut si suo pprio noie expumendo

volēs forte donare pupillo. vt. f. de adm. rex. ad cui. perti. l. iij. §. in eū. Item secus in pcuratore. vt. s. de procurato. l. procurator q. p. cui. r. est nō: vt. tibi not.

c **N**on idē. qd dictū est in tutore caute nō hz locū in tutore soluēte qui predictā pecuniā soluit nō de suo: sed qz eā accipit mutuo et suo noie: r creditor nō numerauit cōtemplatione pupilli. vt. in fi. hui. l. nā eniaz finita tutela tenet mutuanti.

d **S**uo noie. i. p se nō pro pupillo. postea tñ soluit p eo. r. 30.

e **P**ro pupillo fecit. s. solui pecuniā in qua pater fuerat pdenatus. r. 30. r. potes distinguere vt not. s. de neg. ge. l. si pupilli. §. i. r. fact. s. de pcur. l. pcurator §. fina. r. c. si tutor vel curator. l. si creditor.

f **A**lio. decreto. aliter em̄ fieri nō potuit. s. ti. l. l. decreto. r. in situ. de cura. §. fi. g. **E**ū. f. agētē. h. **A**ctio. f. i factū de re iudi. vt

C. de reb. credi. l. actori. hec qdē dabitur pupillo. r. facit s. de procura. l. si procurator. r. c. eo. l. ij. r. l. penul.

Actio. actio detur. sic. f. de re iudi. l. iij. §. i. r. s. titu. l. ij. r. s. si quis caus. l. fi.

Actio. noie. relictū in diē vel sub pditione a se r a pupillo. r. sic caut. p se r p eo per psequens.

I **M**andā. legatario vlt fideicomissario adueniēte diē vel pditionē. vt. f. vt. l. c. no. ca. l. i. in prin. r. fact. s. eo. l. post mortē. §. i. vbi ex promissione tutoris tenet pupillus. alij etiā dicunt qz datur tutori in adultū coheredem. r. dicit fam. hercis. si nō est redditū. vt. s. fami. hercis. l. heredes

nullā ex cōsensu post depositū officii nouationē factā: r in curatore vel tutore obligatio nem esse translata constabit.

C **S**i tutor simp̄l̄ p̄trahat in re p̄tinentē ad pupillū intelligit tutorio noie p̄here. si in re que p̄t ad ip̄m r ad pupillū p̄tineret: intelligit noie pprio p̄trahere nisi aliud actū sit. hoc dicit Barto.

Tutor qui pecuniā soluturū se caut in quā pater pupilli cōdenatus fuerat: actionem post tutelā finitam recte recusat. nō idē in eo placuit q suo noie mutuā pecuniā accepit r iudicatū p pupillo fecit: nisi forte creditor iō p̄xit vt i causam iudicati pecunia trāsiret.

Sicut pupillo querit p tutorem: ita per actorē ab eo cōstitutum. Barto. **I** dem. **A**tor: itersposito decreto: p̄toris actorē relinquit: p̄m eū s̄ntia dicta: iudicati transferri ad pupillū actio nō minus q̄ si tutor obtinuisset.

Sccuola. **A**tor q infantē defendit succurritur vt in pupillū iudicati actio detur.

C **S**i negotiū in pte spectat ad pupillum p illa videtur tutorio nomine facere: p alia pro pupilo. Barto. **I** dem. **A**tor qui r cohères pupillo erat cū cōuentret

familie. vel fm̄ p̄i. vtilē tutelē. q nō plz. **C** **D**e suspectis tutoribus r curatoribus. **E**c clausula. p̄cedit p̄ modū summe. p̄mo ponit qd̄ induxit ad tractandū seu tradendū istā materiā. sc̄do ponit que requirūtur ad hoc vt ista materia intelligat: r illa p ordinē tractat p totū istum titū. Barto.

C **D**e suspectis tutoribus et curatoribus. **T**itu. r. **I**psan? **E**c clausula frequēs et p̄s necessaria ē. q̄tidie em̄ suspecti tutores postulāt. p̄mū igit tractemus vñ descendat suspecti crimen: r apud q̄s postulari q̄s possit suspect? tutor vel curator: deinde q̄s r a quo: r ex q̄b? cāis remouet. deq̄ pena suspecti. Sciendū ē suspecti crimen ex. l. xij. tabu. descendere.

C **C**ausa suspecti potest agitari corā ordinario r corā delegato iudice. Barto.

C **D**amus aut ius remouēdi suspectos tutores romē p̄toribus: in puincijs p̄didit eorū.

C **A**n aut apud legatū p̄cōsulis suspect? postulari possit dubiū fuit. s̄z impa. anto. cū diuo severo brademarco p̄cōsulī ap̄huce rescriptis posse: qz mādata? iurisditiōe officii ad eū totū iuris dicēdi trāsīt. ergo r si p̄tor: mādet iurisditiōez sūū mō dicendū est suspectum posse ap̄d eū postulari cui mādata est. cū em̄ sit in puincia?

est legata. **p** **T**otū. immo nō. vt. s. de offici. p̄conu. l. solent. in prin. r. l. nec quicq̄. §. i. r. l. si quid. dic. ergo totum q̄s non epigit maiorem animaduersionem.

q **T**ransit. l. conceditur. vt. s. de offici. eius cui man. est iurisd. l. i. §. fina.

r **I**n puincia. si dicas in p̄siede r eius legato est contra. fad turpil. l. i. §. suspecti. sol. ibi nomē p̄sidis est generale: vt etiam delegatos p̄sidis cōprehendat. vt s. de offici. p̄sidi. l. i. vel potest cognoscere delegatus p̄sidis r p̄toris vt hic non remouere vt ibi. r ad hoc. s. de

C **D**amus aut ius remouēdi suspectos tutores romē p̄toribus: in puincijs p̄didit eorū.

C **A**n aut apud legatū p̄cōsulis suspect? postulari possit dubiū fuit. s̄z impa. anto. cū diuo severo brademarco p̄cōsulī ap̄huce rescriptis posse: qz mādata? iurisditiōe officii ad eū totū iuris dicēdi trāsīt. ergo r si p̄tor: mādet iurisditiōez sūū mō dicendū est suspectum posse ap̄d eū postulari cui mādata est. cū em̄ sit in puincia?

est legata. **p** **T**otū. immo nō. vt. s. de offici. p̄conu. l. solent. in prin. r. l. nec quicq̄. §. i. r. l. si quid. dic. ergo totum q̄s non epigit maiorem animaduersionem.

q **T**ransit. l. conceditur. vt. s. de offici. eius cui man. est iurisd. l. i. §. fina.

r **I**n puincia. si dicas in p̄siede r eius legato est contra. fad turpil. l. i. §. suspecti. sol. ibi nomē p̄sidis est generale: vt etiam delegatos p̄sidis cōprehendat. vt s. de offici. p̄sidi. l. i. vel potest cognoscere delegatus p̄sidis r p̄toris vt hic non remouere vt ibi. r ad hoc. s. de

est legata. **p** **T**otū. immo nō. vt. s. de offici. p̄conu. l. solent. in prin. r. l. nec quicq̄. §. i. r. l. si quid. dic. ergo totum q̄s non epigit maiorem animaduersionem.

q **T**ransit. l. conceditur. vt. s. de offici. eius cui man. est iurisd. l. i. §. fina.

r **I**n puincia. si dicas in p̄siede r eius legato est contra. fad turpil. l. i. §. suspecti. sol. ibi nomē p̄sidis est generale: vt etiam delegatos p̄sidis cōprehendat. vt s. de offici. p̄sidi. l. i. vel potest cognoscere delegatus p̄sidis r p̄toris vt hic non remouere vt ibi. r ad hoc. s. de

offi. eius cui man. est iurisd. l. iij. z sic remotio nō potest delegari. tu die in legato proconsulis esse spāle vt de omni crimine cognoscat. vt. s. de offi. pcon. l. solēt. Jtē vt de suspecto cognoscat z remoueat: vt hic. z insi. eo. in prin. idem pot dici in legato pretoris: vt hic. nec ob. qd dicit in prouincia: qz dicit a pōsule vel suo legato. nā et procosul regit prouincia remōā. vt no. s. de offi. ptes. l. i. et fm hoc pteses ad cognoscenduz non delegat: vt in contrario.

Oēs tutores id est cuiuslibz generis tutores siue testamētarij: siue legitimi: siue dati ui. z idē in curato: ribus: vt. l. iij. §. nō tñ. z dicas male gerētes nō bñ. et sic cōprehendit genera singulorū z nō singula generā. sic. l. de vi et vi ar. l. i. §. puiari. z insi. quib. mo. tu. §. simili. mō. z insi. de fideius. §. i. et. s. d. pecu. l. quā tuberonis. §. i. peculo.

Legitimus. imo videt adiungēdus curator. et idē in patrono dicitur. vt. l. i. §. i. tutor. sed die qz illō est consiliū magis qz pceptū. et eodē mō rñ. l. iij. circa pn. ibi. sed si patronum zē.

Parcēdum. qz eum remotum non sequitur infamia: que als sequeret vt hic. z. C. eo. l. si. alij qz non remouetur: sed curator adiungatur. vt. l. eo. l. si tutor. sed illud est consiliū vt dixi: non pceptum.

Postulare. id est accusare. aliter ponitur. s. de postulā. l. i. §. postulare.

Hanc actionem. id est accusationē. sic ponitur. C. si tutor non gest. l. i. z. l. de sepul. vi. l. iij. §. penul.

Patere. als patre. als ppetere. z ira l. libro dñi. 330.

Mater. secus in iuramēto in litē. vt. s. de in lit. turā.

Perpensam. id est moderatam. (l. videam).

Egrediētis. qd esset qñ faceret vt cetibz viroz postet inter esse. arg. C. de pecu. l. maritus. admitit qz mulier qlibet ad accusationē iūā: dūmodo ex honesta cā mouea

tur: et hoc fauore pupilloz. als mulieres nō admittunt ad accusationē nisi suā vel suoz iniuriā prosequantur. vt C. qui accu. non pos. l. de crimine. z. l. de accu. l. qz accusare. z facit insi. eo. §. cōsequens. z. s. de cura. l. feminis. k **S**i quis de plebeis. nā non oēs sic puniuntur: sed egredientis: sed pietate pdu

ctā nō continere iniuriā pupilorum: admittet eam ad accusationem.

Quod facta atrociora tutor nō solum remouetur: sed etiā punitur. Barto.

Si quis de plebeis ob facta atrociora in tutela admiffa fuerit apud pretorē accusatus: remittit ad prefectū vrbis grauitē puniēdus. Idē.

Liberus qz si fraudulēter gessisse tutelā filiorū patroni probetur: ad pfectū vrbis remittit puniēdus.

Tutor potest accusare contorem suspectum etiā si fuerit remotus. Bar. Idem.

Tutor quoqz contutorē potest suspectū facere: siue daret adhuc tutor: siue iam desierit: ipse aut cōtutor maneat tutor: z ita diuus seu rus rescripsit. plus diuus pius cecilio petino rescripsit posse tutorē suspectū remotū cōtutores suos suspectos facere.

Liberti possunt tutores patronorum suorum siue filiorū patroni sui accusare de suspecto: sed liberti nō accusant patronos suos crimine suspecti tutoris. Item omnis curator non tñ adolefcentium: potest suspectus accusari. hoc dicit vsqz ad fl. l.

re patro. l. ingratus. arg. contra. C. de lib. cau. l. solo. p **P**umēlus. z de suspecto accusari pot. vt. C. qz pet. tuto. l. i. et facit insi. eo. §. libertus. z. C. de admi. tu. l. nisi.

Tutor qz adhuc tutor. qz alij accusat contutorem. **D**eserit. finita tutela p capitū diminutionē qz ē postea restituit. 330. vel die qz fuit dat⁹ ad certū cōditio nē vel diē. vt insi. qz. mo. tu. si. §. sed z si. z. §. pterea.

Ipe aut. accusat⁹ z qz nunc remouebit. ppter accusationē cōtutoris quondā. z fm hoc manet qñ ille desijt: sed non manet post finitā accusationem de se factā. t **S**uspectū. i. dicere. nō solū si alia cā desijt: s; etiā qñ p accusationē suspecti. tūc etiā desinit: vt insi. qui. mo. tu. h ij

humiliores tñ. vt J. e. l. iij. §. tutores qui. Accur. l **A**trociora. pu Tutor l ta qz p̄sens alimē multis ta denegauit: z p casibus batū est ei⁹ mēda nō solū remouetur s; et tur s; et merit: vel si inueniuntur punif. tariū nō fecit: vel si pecuniā depone: vel i emptio nē p̄diorz cōuerte re noluit inillus a iudice: vel euidēti fraude bōa pupilloz alienauit. Jtē si liber⁹ fraudulēter gessit tutelā filioz p̄foni. vt insi. eo. §. sed si qz. et §. libertus. z. s. de offi. p̄fec. vt. l. i. §. itē. z. s. de tu. l. in eos. z. s. de admi. tu. l. tutor qz. §. item solēt. z. l. iij. §. tutor qz. et §. tutores. z. l. i. p̄. z. C. de admi. tu. l. nisi.

Prefectū. qz ad euz spectabat hec iurisditio siue cura. vt. s. de offi. p̄fec. vt. l. i. §. item solent.

Strauff. suo arbitrio. vt. C. de admi. tuto. l. nisi.

Liber⁹. frau dulēter gessisse. sec⁹ si nullo mō gessit: qz ingratus redigitur in seruī tatem. vt. l. de iur.

re patro. l. ingratus. arg. contra. C. de lib. cau. l. solo. p **P**umēlus. z de suspecto accusari pot. vt. C. qz pet. tuto. l. i. et facit insi. eo. §. libertus. z. C. de admi. tu. l. nisi.

Tutor qz adhuc tutor. qz alij accusat contutorem. **D**eserit. finita tutela p capitū diminutionē qz ē postea restituit. 330. vel die qz fuit dat⁹ ad certū cōditio nē vel diē. vt insi. qz. mo. tu. si. §. sed z si. z. §. pterea.

Ipe aut. accusat⁹ z qz nunc remouebit. ppter accusationē cōtutoris quondā. z fm hoc manet qñ ille desijt: sed non manet post finitā accusationem de se factā. t **S**uspectū. i. dicere. nō solū si alia cā desijt: s; etiā qñ p accusationē suspecti. tūc etiā desinit: vt insi. qui. mo. tu. h ij

re patro. l. ingratus. arg. contra. C. de lib. cau. l. solo. p **P**umēlus. z de suspecto accusari pot. vt. C. qz pet. tuto. l. i. et facit insi. eo. §. libertus. z. C. de admi. tu. l. nisi.

Tutor qz adhuc tutor. qz alij accusat contutorem. **D**eserit. finita tutela p capitū diminutionē qz ē postea restituit. 330. vel die qz fuit dat⁹ ad certū cōditio nē vel diē. vt insi. qz. mo. tu. si. §. sed z si. z. §. pterea.

Ipe aut. accusat⁹ z qz nunc remouebit. ppter accusationē cōtutoris quondā. z fm hoc manet qñ ille desijt: sed non manet post finitā accusationem de se factā. t **S**uspectū. i. dicere. nō solū si alia cā desijt: s; etiā qñ p accusationē suspecti. tūc etiā desinit: vt insi. qui. mo. tu. h ij

Muller an ad accusandum mittat.

rat. et sic no. q. vt accusatio suspecti locum no habeat: opotet q de iure r de facto possit agi tutele. vt et no. C. eo. l. i. 3re ptra. s. de adm. tu. cu plures. sed ibi pro eade tutela tutor r curator conueniri non possunt. hic ex alia.

Crimen suspecti. nec remouebitur ob hoc solum q in alia male uersat: est nisi vbi no est q eum ex prioru conueniat tutela vt subicit. si autem aliunde q ex eo q male gessisse dicatur in pma suspectus dicitur: dicit quidam indistincte q pot. nec ob. q agi pot tutele: quia ex hac ca agi non pot. sed certe satis potest respoderi ad contrariu scz q no possit remoueri. quid em si causa illa suspicionis remota est. vt i. de adimen. le. ss. l. iij.

Si aut. facit i. e. l. s. si curator. c. Tutela cesset. i. qui tutele eu conueniat.

Uersat? sit. sub. et certe sic. et sic no. q qui i vno malus e: r in alijs r. sic. i. de re muli. l. non oes. s. a bar baria. r. s. de tras. sc. l. cu hi. s. in psona. r. s. de testa. tu. l. in testameto. s. no oino. r. i. de accu. l. si cui. s. hif dem.

Idē dicit potest. scz q possit remoueri.

possit suspectus. qz durat tutela. no ergo concurrit actio tutele r postulatio de sus

specto: vt hic. r superioribus. s. et. i. proxi.

Una tutela. durat em eade: nisi r testator dirisset cōtra. vt. i. si. i. l. tica. r facit. i. d. testa. muli. l. qd dicit. s. miles.

Tutorem. id est curatorem. vt dicit. s. de tute. l. qstiu.

Utili actione. ergo finita fuit tutela p excusationem vt. i. de tute. r. ra. distra. l. si tutor. in pri. et insi. de excu. tuto. s. item qui rei. et no. i. titu. l. i. penul. in prin.

Bonifq. aliquando idem datur: aliquando diuersi dantur ventri et bomis. vt no. s. ca. l. s. non nisi. et nota curator: quia tutor ventri dari non potest a iudice. vt. s. de tuto. r curato. da. ab h. i. l. ventri. sed a testatore sic. vt. s.

de testamen. tu. l. si quis filiiabus. Accursius. l. potest. vtili nego. gesto. et est argu. s. ea. l. s. si autē. et quod ibi nota.

Si tutor inimicus. inimicitia capitali: nec interuenit reconciliatio. vt insi. de excusa. tuto. s. inimicitie.

Curator qui denegat alimentum in debite potest vt suspectus remoueri: r etiā puniri. Bar.

Tutor qui ad alimenta pupillo prestanda copiā sui non facit suspectus est: poteritqz remoueri: sed si non latet: sed p̄sens nichil posse decerni cōtendit quasi inopi: si datis pupillo aduocatis i mēdacio res iudicatur: ad prefectum vrbis remittendus est. neqz enim interest id agere quēqz: vt corrupta fide inquisitionis tutor constituatur: an bona fide constitutum: velut predonem bonis alienis incumbere. hic ergo no quasi suspectus remouebitur: sed remitteretur puniendus ea pena: qua solent affici qui tutelam corruptis ministris pretoris redemerunt.

Curator qui no facit inuentarium vel pecuniam ad comparationem non deponit p̄tinaciter in viculis est ponendus: nisi fuerit positus i dignitate. Bar.

Curator qui no facit inuentarium vel pecuniam ad comparationem non deponit p̄tinaciter in viculis est ponendus: nisi fuerit positus i dignitate. Bar.

Curator qui no facit inuentarium vel pecuniam ad comparationem non deponit p̄tinaciter in viculis est ponendus: nisi fuerit positus i dignitate. Bar.

Curator qui no facit inuentarium vel pecuniam ad comparationem non deponit p̄tinaciter in viculis est ponendus: nisi fuerit positus i dignitate. Bar.

Curator qui no facit inuentarium vel pecuniam ad comparationem non deponit p̄tinaciter in viculis est ponendus: nisi fuerit positus i dignitate. Bar.

Curator qui no facit inuentarium vel pecuniam ad comparationem non deponit p̄tinaciter in viculis est ponendus: nisi fuerit positus i dignitate. Bar.

Curator qui no facit inuentarium vel pecuniam ad comparationem non deponit p̄tinaciter in viculis est ponendus: nisi fuerit positus i dignitate. Bar.

Curator qui no facit inuentarium vel pecuniam ad comparationem non deponit p̄tinaciter in viculis est ponendus: nisi fuerit positus i dignitate. Bar.

Curator qui no facit inuentarium vel pecuniam ad comparationem non deponit p̄tinaciter in viculis est ponendus: nisi fuerit positus i dignitate. Bar.

Curator qui no facit inuentarium vel pecuniam ad comparationem non deponit p̄tinaciter in viculis est ponendus: nisi fuerit positus i dignitate. Bar.

Curator qui no facit inuentarium vel pecuniam ad comparationem non deponit p̄tinaciter in viculis est ponendus: nisi fuerit positus i dignitate. Bar.

Curator qui no facit inuentarium vel pecuniam ad comparationem non deponit p̄tinaciter in viculis est ponendus: nisi fuerit positus i dignitate. Bar.

Curator qui no facit inuentarium vel pecuniam ad comparationem non deponit p̄tinaciter in viculis est ponendus: nisi fuerit positus i dignitate. Bar.

Curator qui no facit inuentarium vel pecuniam ad comparationem non deponit p̄tinaciter in viculis est ponendus: nisi fuerit positus i dignitate. Bar.

Curator qui no facit inuentarium vel pecuniam ad comparationem non deponit p̄tinaciter in viculis est ponendus: nisi fuerit positus i dignitate. Bar.

Reconciliatio inimicitiam tollit.

Parentibus ex linea ascendenti in infinitum. vt lit. s. de in ius vocan. l. quiqz. s. parentes. secus si cum fratre: vel alijs transfuersalibus. et facit. s. de arbi. l. licet. et de procura. l. filius. in fi.

Mouerit. videtur q per officium hic inquirat quod dicit. vt. s. e. l. s. pieterea. idem tamē si aliquo accusante.

Egisse. scilz quo ad alienationem. vt. C. s. pte. mino. l. iij. r. l. si q dem. Accur.

per fraudē. vt totam pecuniā partē vbi vsurpet.

Copiā. i. eo. impuberibus. in fi. et insitu. eo. s. si quis tutor. et. i. vbi pu. edu. l. fi.

fide inquisitionis. quia corrupti iudicē qui debebat inquirere de eius moribus. et sic approbatū dare. Accur.

Constitutū. tutorem.

hic ergo. q per mendaciū dicit se non posse alere.

Remouebitur. ergo nec ille q corruptus remouebitur.

pena. extraordinaria. vt. s. de tute. l. in eos.

Ministerijs. id est ministris non vt inquiratur de inuolubus: r puniatur hic fm Bzo. qz pupillo fecit iniuriā corrupendo officiales. vt. i. de inur. l. idem apud.

idem ait eum. sed certe fm. h. immo ibi fecit iudici: vt ibi dicit. r facit. s. de offi. prefec. vt. l. i. s. item solent.

h. iij

Menda cū puniri dz.

Tutores qui repositoium id est inuētarium. vt. s. de admi. tuto. l. tutor qui.

Nō fecerūt. mox subaudi. vt. C. de admi. tu. l. tuto res. qd̄ expone vt ibi: hoc nisi iusta cā fuerit quare nequiuert. vel nisi remissa fuerit inuētarij p̄fectio a testato re. vt. s. de admi. tu. l. tutor. in pun.

C. arb. tut. l. si. §. fina.

Emptionē. als cōparationē. hoc dic vt. s. de admi. tuto. l. ita aut. in pun.

Pertinaciā. als pertinaciter a per. i. valde. et tenax. als p̄pica ceter. qz forte resistit cū iudex eis precipit qd̄ d̄z. vt. s. de admi. tu. l. tutor q̄. §. si deponi. item als prestatur. als prestatur.

Viculis. hoc est cum inopta dignoscatur laborare. vt. s. de admi. tu. ob fenus. et arg. j. de pe. li. §. si. et j. d̄ iniur. l. fin. et s. de offi. p̄si. l. liciatās. in fi. Itē et infamia notant et grauoribus penis subijciunt. vt. C. ar. tu. l. si. et s. de admi. tu. l. tutor qui. §. si deponi. et §. seq.

Suspectus. idēqz et si vnus tutor nō cōmunicet cōtutor in administratione. vt. s. de admi. tu. l. actus. et humiliores. vt. et s. e. l. i. in fi. nāqz maioris n̄t̄i et. vt. j. de penis. l. capitaliuz. in fi. et de iniur. l. fi. et de incen. rui. nau. l. pedius.

Incōsideranter. i. lata vel leui culpa. vt. j. pri. §. i. Ineptiam. als impentia: hec a d̄numerat culpe. vt. s. de offi. p̄si. l. liciatās. §. sicut.

Remotus sit. i. ob negligentia vel culpā nō latam. oia em̄ ista fere idē significant: et vnū est expositio alteri. et est quasi verborū cōculatio. s̄z quid si remouet ob lataz culpā: videt qz sit infamis. vt. j. e. l. i. p̄uberibus. §. i. et s. de pos. l. qd̄ nerua. vel forte q̄tū ad infamiā lata culpa non cōparat dolo vt in criminibz. vt. j. ad. l. cor. de sicca. l. in lege. si aut ob fraudē vel doli cōstat qz famosus est. vt in fi. eo. §. suspectus. et. C. de tuto. et cura. qui sa. non de. l. ij. cum damnatus de dolo sit infamis. vt. s. de his qui no. infami. l. i. §. qui furti.

Fraudē. quā inuenit eū cōmississe. et hoc fecit iudex qz erat agnatus vel patruus. vt. j. eo. l. si tutor. vel forte emēdat. nā suo arbitrio est. vt. s. e. l. §. si tutor.

Enim cause. s̄z rusticitas et similes.

Remotus a tutela qn̄ infamat.

Abeat. i. recedat.

Cā remouēdi. sic. s. de his qui no. infā. l. ij. §. ignominie. ar. j. de re mil. l. milite. §. missionū. in fi. ul. §. p̄. Et verū est. distingue tñ obijciebat et culpa: et tunc obanet qd̄ hic dicit. an dolo: et tunc sit infamis quasi q̄ ea cā remouet que in iudicio erat deducta. vt. j. de excep. rei iudi. l. si ex testō. si aut nulla cā expressa: tūc in dubio. p̄pter culpā videat remouet vt pote in demagniorē partē. vt. j. de peno. l. si p̄ses. et. l. interpretatōne. et hic.

Qui nihil gesserunt: non possunt suspecti postulari. verum ob ignauia: vel negligentiam: vel dolo: (si dolo fecerūt) possunt remoueri.

Suspectus fieri is qz qui fati nō dederit: vel nūc offerat/ p̄t. expedit em̄ pupil

Suspectus fieri is qz qui fati nō dederit: vel nūc offerat/ p̄t. expedit em̄ pupil

Suspectus fieri is qz qui fati nō dederit: vel nūc offerat/ p̄t. expedit em̄ pupil

Suspectus fieri is qz qui fati nō dederit: vel nūc offerat/ p̄t. expedit em̄ pupil

Suspectus fieri is qz qui fati nō dederit: vel nūc offerat/ p̄t. expedit em̄ pupil

Suspectus fieri is qz qui fati nō dederit: vel nūc offerat/ p̄t. expedit em̄ pupil

Suspectus fieri is qz qui fati nō dederit: vel nūc offerat/ p̄t. expedit em̄ pupil

Suspectus fieri is qz qui fati nō dederit: vel nūc offerat/ p̄t. expedit em̄ pupil

Suspectus fieri is qz qui fati nō dederit: vel nūc offerat/ p̄t. expedit em̄ pupil

Suspectus fieri is qz qui fati nō dederit: vel nūc offerat/ p̄t. expedit em̄ pupil

Suspectus fieri is qz qui fati nō dederit: vel nūc offerat/ p̄t. expedit em̄ pupil

Suspectus fieri is qz qui fati nō dederit: vel nūc offerat/ p̄t. expedit em̄ pupil

Suspectus fieri is qz qui fati nō dederit: vel nūc offerat/ p̄t. expedit em̄ pupil

Suspectus fieri is qz qui fati nō dederit: vel nūc offerat/ p̄t. expedit em̄ pupil

Suspectus fieri is qz qui fati nō dederit: vel nūc offerat/ p̄t. expedit em̄ pupil

Suspectus fieri is qz qui fati nō dederit: vel nūc offerat/ p̄t. expedit em̄ pupil

Suspectus fieri is qz qui fati nō dederit: vel nūc offerat/ p̄t. expedit em̄ pupil

Suspectus fieri is qz qui fati nō dederit: vel nūc offerat/ p̄t. expedit em̄ pupil

Suspectus fieri is qz qui fati nō dederit: vel nūc offerat/ p̄t. expedit em̄ pupil

g Sponse. nec uxori maritus. vt in l. i. co. s. pe. z ipso iure nulla est datio. z improptie ibi ponit verbum excusanonis. vt z in eo. n. s. item maior. z siquidē pumo erāt cōtracta sponsalia vel matrimonii: veruz est q̄ dari non pōt: z si def forte absens z ignoas peret aliū loco sui cō-

situi. vt. C. eo. l. amplissimi. z. l. l. z de interdi. ma. l. cū ppones. si aut pmo sit datus nō pōt postea ztrahere cū illa vel sponfalia vel matrimonii. vt. C. de interdi. ma. p totum. z s. de ritu nupt. si quis tutor. in pn.

Mari? z. s. p̄uis. pcuratorē aut p̄tat matriū posse esse sue uxoris vel sponse. vt. C. de p̄u. l. q. z. l. maritus.

Excusant. et hec e greca c Septuaginta. idē in alio p̄o nali publico munere. vt. C. q̄ eta. l. i. l. b. r.

In quo creātur. a iudice vel a lege.

Adierit. istitutus. qz tūc incipit tutela testamē taria. vt. s. de ru. l. tutores. z. l. si nemo. nisi in casu: vt ibi d̄. z glossa in h. R. z Jo. f. necno instituto vel ipso h̄de tutore dato.

In testamēto. caute dicit in testamento: qz a iudice non pōt dari sub p̄ditōe. vt no. s. u. l. i. q. queri pōt. z ea existente incipit esse tutor: vt hic. z s. de testa. tu. l. si d̄s sub p̄ditōe. in pn. z. l.

tutor datus. in pn. z in l. i. de artil. tu. s. i.

Scriptura. i. p̄fessione nataliū. de qua habes. s. de sta. ho. l. impator. z. C. de libe. cau. l. nec omiffam.

Demōstratōib. a s̄s. p̄banōib. z ita in lib. d̄ni. a. 30.

Legitimus. testibus vel in l. i. s. i. vt. C. de fi. in l. i. r. l. in exercētis. z etiā mater in tali cā admittit. vt. s. de pzo bo. l. etiā matris. z facit ad hoc. l. fi. eo. n. nō tñ dicas s̄m

Etas q̄ Azo. qz ex his natalibus fiat plena. p̄batio: s̄z due p̄sumptione s̄ etiā p̄banōe plena faciunt cū aliis iudicijs. qz que nō profunt singula multa iuuant. vt. C. de p̄ba. l. ra

tiones. z. l. in l. i. s. a. z. l. nō epistolis. z. l. nō nudis. k Remittit. i. relapat.

Legitimos. z naturales. nā nec solū naturales p̄sunt vt hic. nec legitimi tñ vt adoptiui. s̄. pari i adoptiuo l. 3 patri naturali sic. vt in l. i. co. in pn. nisi forte datus sit

stitutio diui seueri. hoc autēz videt̄ quidem dictū esse de tutore dato s̄m testm̄. conuenit autē hoc z in omni alio. Aut autē in ventre est z si in multis partibus legis cōparatur p̄ iam nato: tñ neqz in presentē q̄ōne: neqz in reliquis ciuilibus muneribus p̄dest patri. z hoc dictū est in p̄stitutione diui seueri. C. nō solū aut filij remissione tutela tribuit z filie: sed etiā nepotes ex filijs masculis nati masculi z femine. auxiliant autēz tunc: qñ patre eoz mortuo illius locuz̄ complent auo. quotcunqz aut nepotes fuerunt ex illo filio: numerant̄ p̄ vno filio. hoc autē ex p̄stitutionibus que de liberis loquunt̄ possibile est colligere. nunq̄ enim facile est in ventre qz de filijs loquat̄ p̄stitutio: s̄z de liberis. appellatio autem hec z ad nepotes extēditur. C. Numerū autēz liberorū determinatū constitutio nūb. esse oportet vnicūqz tūc cum creatur. nam et si post creationē generant̄: nō auxiliantur vt constitutio inquit seueri z antonini.

Excusant. et hec e greca c Septuaginta. idē in alio p̄o nali publico munere. vt. C. q̄ eta. l. i. l. b. r.

In quo creātur. a iudice vel a lege.

Adierit. istitutus. qz tūc incipit tutela testamē taria. vt. s. de ru. l. tutores. z. l. si nemo. nisi in casu: vt ibi d̄. z glossa in h. R. z Jo. f. necno instituto vel ipso h̄de tutore dato.

In testamēto. caute dicit in testamento: qz a iudice non pōt dari sub p̄ditōe. vt no. s. u. l. i. q. queri pōt. z ea existente incipit esse tutor: vt hic. z s. de testa. tu. l. si d̄s sub p̄ditōe. in pn. z. l.

tutor datus. in pn. z in l. i. de artil. tu. s. i.

Scriptura. i. p̄fessione nataliū. de qua habes. s. de sta. ho. l. impator. z. C. de libe. cau. l. nec omiffam.

Demōstratōib. a s̄s. p̄banōib. z ita in lib. d̄ni. a. 30.

Legitimus. testibus vel in l. i. s. i. vt. C. de fi. in l. i. r. l. in exercētis. z etiā mater in tali cā admittit. vt. s. de pzo bo. l. etiā matris. z facit ad hoc. l. fi. eo. n. nō tñ dicas s̄m

Etas q̄ Azo. qz ex his natalibus fiat plena. p̄batio: s̄z due p̄sumptione s̄ etiā p̄banōe plena faciunt cū aliis iudicijs. qz que nō profunt singula multa iuuant. vt. C. de p̄ba. l. ra

Excusant. et hec e greca c Septuaginta. idē in alio p̄o nali publico munere. vt. C. q̄ eta. l. i. l. b. r.

In quo creātur. a iudice vel a lege.

Adierit. istitutus. qz tūc incipit tutela testamē taria. vt. s. de ru. l. tutores. z. l. si nemo. nisi in casu: vt ibi d̄. z glossa in h. R. z Jo. f. necno instituto vel ipso h̄de tutore dato.

In testamēto. caute dicit in testamento: qz a iudice non pōt dari sub p̄ditōe. vt no. s. u. l. i. q. queri pōt. z ea existente incipit esse tutor: vt hic. z s. de testa. tu. l. si d̄s sub p̄ditōe. in pn. z. l.

tutor datus. in pn. z in l. i. de artil. tu. s. i.

Scriptura. i. p̄fessione nataliū. de qua habes. s. de sta. ho. l. impator. z. C. de libe. cau. l. nec omiffam.

Demōstratōib. a s̄s. p̄banōib. z ita in lib. d̄ni. a. 30.

Legitimus. testibus vel in l. i. s. i. vt. C. de fi. in l. i. r. l. in exercētis. z etiā mater in tali cā admittit. vt. s. de pzo bo. l. etiā matris. z facit ad hoc. l. fi. eo. n. nō tñ dicas s̄m

Etas q̄ Azo. qz ex his natalibus fiat plena. p̄batio: s̄z due p̄sumptione s̄ etiā p̄banōe plena faciunt cū aliis iudicijs. qz que nō profunt singula multa iuuant. vt. C. de p̄ba. l. ra

Excusant. et hec e greca c Septuaginta. idē in alio p̄o nali publico munere. vt. C. q̄ eta. l. i. l. b. r.

In quo creātur. a iudice vel a lege.

Adierit. istitutus. qz tūc incipit tutela testamē taria. vt. s. de ru. l. tutores. z. l. si nemo. nisi in casu: vt ibi d̄. z glossa in h. R. z Jo. f. necno instituto vel ipso h̄de tutore dato.

In testamēto. caute dicit in testamento: qz a iudice non pōt dari sub p̄ditōe. vt no. s. u. l. i. q. queri pōt. z ea existente incipit esse tutor: vt hic. z s. de testa. tu. l. si d̄s sub p̄ditōe. in pn. z. l.

tutor datus. in pn. z in l. i. de artil. tu. s. i.

Scriptura. i. p̄fessione nataliū. de qua habes. s. de sta. ho. l. impator. z. C. de libe. cau. l. nec omiffam.

Demōstratōib. a s̄s. p̄banōib. z ita in lib. d̄ni. a. 30.

Legitimus. testibus vel in l. i. s. i. vt. C. de fi. in l. i. r. l. in exercētis. z etiā mater in tali cā admittit. vt. s. de pzo bo. l. etiā matris. z facit ad hoc. l. fi. eo. n. nō tñ dicas s̄m

Excusant. et hec e greca c Septuaginta. idē in alio p̄o nali publico munere. vt. C. q̄ eta. l. i. l. b. r.

In quo creātur. a iudice vel a lege.

Adierit. istitutus. qz tūc incipit tutela testamē taria. vt. s. de ru. l. tutores. z. l. si nemo. nisi in casu: vt ibi d̄. z glossa in h. R. z Jo. f. necno instituto vel ipso h̄de tutore dato.

In testamēto. caute dicit in testamento: qz a iudice non pōt dari sub p̄ditōe. vt no. s. u. l. i. q. queri pōt. z ea existente incipit esse tutor: vt hic. z s. de testa. tu. l. si d̄s sub p̄ditōe. in pn. z. l.

tutor datus. in pn. z in l. i. de artil. tu. s. i.

Scriptura. i. p̄fessione nataliū. de qua habes. s. de sta. ho. l. impator. z. C. de libe. cau. l. nec omiffam.

Demōstratōib. a s̄s. p̄banōib. z ita in lib. d̄ni. a. 30.

Legitimus. testibus vel in l. i. s. i. vt. C. de fi. in l. i. r. l. in exercētis. z etiā mater in tali cā admittit. vt. s. de pzo bo. l. etiā matris. z facit ad hoc. l. fi. eo. n. nō tñ dicas s̄m

Etas q̄ Azo. qz ex his natalibus fiat plena. p̄batio: s̄z due p̄sumptione s̄ etiā p̄banōe plena faciunt cū aliis iudicijs. qz que nō profunt singula multa iuuant. vt. C. de p̄ba. l. ra

Excusant. et hec e greca c Septuaginta. idē in alio p̄o nali publico munere. vt. C. q̄ eta. l. i. l. b. r.

In quo creātur. a iudice vel a lege.

Adierit. istitutus. qz tūc incipit tutela testamē taria. vt. s. de ru. l. tutores. z. l. si nemo. nisi in casu: vt ibi d̄. z glossa in h. R. z Jo. f. necno instituto vel ipso h̄de tutore dato.

In testamēto. caute dicit in testamento: qz a iudice non pōt dari sub p̄ditōe. vt no. s. u. l. i. q. queri pōt. z ea existente incipit esse tutor: vt hic. z s. de testa. tu. l. si d̄s sub p̄ditōe. in pn. z. l.

tutor datus. in pn. z in l. i. de artil. tu. s. i.

Scriptura. i. p̄fessione nataliū. de qua habes. s. de sta. ho. l. impator. z. C. de libe. cau. l. nec omiffam.

Demōstratōib. a s̄s. p̄banōib. z ita in lib. d̄ni. a. 30.

Legitimus. testibus vel in l. i. s. i. vt. C. de fi. in l. i. r. l. in exercētis. z etiā mater in tali cā admittit. vt. s. de pzo bo. l. etiā matris. z facit ad hoc. l. fi. eo. n. nō tñ dicas s̄m

Etas q̄ Azo. qz ex his natalibus fiat plena. p̄batio: s̄z due p̄sumptione s̄ etiā p̄banōe plena faciunt cū aliis iudicijs. qz que nō profunt singula multa iuuant. vt. C. de p̄ba. l. ra

Excusant. et hec e greca c Septuaginta. idē in alio p̄o nali publico munere. vt. C. q̄ eta. l. i. l. b. r.

In quo creātur. a iudice vel a lege.

Adierit. istitutus. qz tūc incipit tutela testamē taria. vt. s. de ru. l. tutores. z. l. si nemo. nisi in casu: vt ibi d̄. z glossa in h. R. z Jo. f. necno instituto vel ipso h̄de tutore dato.

In testamēto. caute dicit in testamento: qz a iudice non pōt dari sub p̄ditōe. vt no. s. u. l. i. q. queri pōt. z ea existente incipit esse tutor: vt hic. z s. de testa. tu. l. si d̄s sub p̄ditōe. in pn. z. l.

tutor datus. in pn. z in l. i. de artil. tu. s. i.

Scriptura. i. p̄fessione nataliū. de qua habes. s. de sta. ho. l. impator. z. C. de libe. cau. l. nec omiffam.

Demōstratōib. a s̄s. p̄banōib. z ita in lib. d̄ni. a. 30.

Legitimus. testibus vel in l. i. s. i. vt. C. de fi. in l. i. r. l. in exercētis. z etiā mater in tali cā admittit. vt. s. de pzo bo. l. etiā matris. z facit ad hoc. l. fi. eo. n. nō tñ dicas s̄m

Etas q̄ Azo. qz ex his natalibus fiat plena. p̄batio: s̄z due p̄sumptione s̄ etiā p̄banōe plena faciunt cū aliis iudicijs. qz que nō profunt singula multa iuuant. vt. C. de p̄ba. l. ra

Excusant. et hec e greca c Septuaginta. idē in alio p̄o nali publico munere. vt. C. q̄ eta. l. i. l. b. r.

In quo creātur. a iudice vel a lege.

Adierit. istitutus. qz tūc incipit tutela testamē taria. vt. s. de ru. l. tutores. z. l. si nemo. nisi in casu: vt ibi d̄. z glossa in h. R. z Jo. f. necno instituto vel ipso h̄de tutore dato.

In testamēto. caute dicit in testamento: qz a iudice non pōt dari sub p̄ditōe. vt no. s. u. l. i. q. queri pōt. z ea existente incipit esse tutor: vt hic. z s. de testa. tu. l. si d̄s sub p̄ditōe. in pn. z. l.

tutor datus. in pn. z in l. i. de artil. tu. s. i.

Scriptura. i. p̄fessione nataliū. de qua habes. s. de sta. ho. l. impator. z. C. de libe. cau. l. nec omiffam.

Demōstratōib. a s̄s. p̄banōib. z ita in lib. d̄ni. a. 30.

Legitimus. testibus vel in l. i. s. i. vt. C. de fi. in l. i. r. l. in exercētis. z etiā mater in tali cā admittit. vt. s. de pzo bo. l. etiā matris. z facit ad hoc. l. fi. eo. n. nō tñ dicas s̄m

Etas q̄ Azo. qz ex his natalibus fiat plena. p̄batio: s̄z due p̄sumptione s̄ etiā p̄banōe plena faciunt cū aliis iudicijs. qz que nō profunt singula multa iuuant. vt. C. de p̄ba. l. ra

Excusant. et hec e greca c Septuaginta. idē in alio p̄o nali publico munere. vt. C. q̄ eta. l. i. l. b. r.

a Excusant. hoc id est quod iste p[ro]p[ri]e sunt eiusdem generis
alio scilicet. ut. I. eo. spadone. §. q[ui] iura. r. C. q[ui] nu. tu. l. i. §. fi.
b Dicit eadem. hoc est iudicium ad sequentem legē
que est vlpiani.
c Vlpianus. alio vlpiani. §. p[ro]d[ic]o. tractas de tribus rē.

Tria. hec est
latina.

e Onera. id est
tres onerosas tute-
las. et non affectate.
ut in l. i. eo. n. §. t[er]t[ia].
tra. r. I. eo. spado-
ne. §. fi. si em eent

Affecta-
tu leuit[er]
portat.

affectate non infe-
runt on[us] q[uo]d portat
q[ui]s lib[er]e. ut. §. fi.
si q[ui] cau. l. ij. §. fi.
r. §. ex q[ui] cau. ma.
l. ij. r. iij. r. v. r. h[oc]
eodē mō exponit
C. q[ui] nu. tu. l. i. vbi
dicit nō defuncto-
rie. vel expone il-
lud ut ibi. sed hoc
non multo.

f Sepatio. sic
ergo g[ra]t[is] l[ite]r
ligas p[er] modo suo
sine p[er] cumulo de
biti sine p[er] p[ri]mo-
nio: nō p[er] numero
p[ro]f[er]ari. ut. §. de
pac. l. maiorē. r. l.
si p[ro]p[ri]e. r. C. q[ui] do.
ced. p[ro]f. l. fi. et fa-
cit ad. l. i. l. i. tam. §. ad
tertul. l. ij. §. nō so-
lū. r. §. eo. l. excu-
santur. §. fi.

Drimus. §.
l. excusant
§. fina. et hec r[ati]o
la sunt herennij r[ati]o
grece.

h Appellaues
rit. lata s[er]uā §. euz
sup excusatiōe. p[ro]
posita. alioq[ui]n §.
ut in l. i. eo. §. q[ui] aut.
r. §. q[ui] ap. sit. l. i. §.
si quis. r. I. eo. sci-
re. in pun.

i Tertie. q. d.
excuset me. p[ro]pter
tertiam.

k Illa. §. quar-
tam: quia ipso iu-
re non teneat vocatio nec egeat excusatione.

l Non oportere. et sic videtur q[uo]d ipso iure interim nō
teneat vocatio ad quartam. et sic interim pendente cau-
sa appellatiōis non h[ab]et necesse se excusare. ut in l. i. eo.
§. item maior. r. I. eo. l. scire oportet. §. hoc de his. r. C. de
appel. l. nominationes. sed demum lata sententia cōtra

Amplius aut[em] r[ati]o qui h[ab]et tres
tutelas: aut tres curas: aut cō-
mixtas tres curas r[ati]o tres tute-
las: r[ati]o adhuc manētes: hoc est
nondū excedētib[us] etatē mino-
rib[us]: hi excusantur ad tutelā
vel ad curā vocati. s[ed] t[er]t[ia] r[ati]o si cu-
rator q[ui]s fuerit nō ipuberis s[ed]
furiosi seu p[ro]dig[us]: in numerum
curarū et hec cōputabit[ur] cura
q[uo]d sic se habere docet p[ro]d[ic]o se-
ueri r[ati]o antonini. dicit eadē r[ati]o nō
bilis vlpianus de tutelis trib[us]

Trium pupillo[rum] cura nō fa-
cit tria onera sed triū pupillo-
rum tria patrimonia possiden-
tium. h. d. Barto. §. Vlpia.

Tria onera tutelaram
dāt excusationem. tria
autē onera sic sunt accipiēda:
ut nō numer[us] pupillo[rum] plures
tutelas faciat: sed p[ri]monio[rum]
separatiō. et ideo q[ui] trib[us] frat[er]
bus tutor dat[us] est q[ui] indiuisum
patrimoniu[m] haberēt: vel q[ui] bus-
dā tutor q[ui] busdā curator: vnā
tutelam suscepisse creditur.

Ad tertiam tutelā vel quar-
tā vocatus appellatiōe inter-
posita et pendente ad altam vo-
cari non potest: sed termin[us] illius
appellatiōis expectat: et in ea
succūbens quartā repellit: et
autem victoria illā admitter:
nisi illa de iure fuit recusata.
h. d. Alico. de neapo. Modest.

Drimus tres h[ab]ites tu-
telas ad quartā nō vo-
cari: quesitū est igit[ur] si q[ui] duas
habēs tutelas: deinde ad tute-
lā tertiam vocat[us] appellauerit:
et adhuc pendente iudicio ap-

eum a qua nō appellauerat. ut arg. I. eo. siis q[ui] tres. §. 30.
m. Illius. si habes sententie plana est: si habes finē:
dic finis tertie terminus est. i. terminatio est quartē. nā
si tenetur in tertia non tenetur in quarta: sicut r[ati]o alio v[er]o
deo finem vnus cause esse initium alterius. ut. C. de or-
di. iudi. l. fina. et
de sal. l. vbi.

o Post tertiaz
stantem. i. post exi-
stentem.

p Extra leges
id est cōtra leges.
nā cōtra leges est
ut debeat leges
ri quarta tutela: si
ue ut verius dicā
p[ro]pter legem: non
s[ed] legē. sic ponit
contra. p[ro]pter. §. de
pac. l. pacisci.
§. 30. et fact. I. eo.
si duos. in pun. et
de ritu nuptia. l. si
quis. §. quid ergo
si eum. Accur.

q Econtrario.
q. d. in contrario idē
est. §. 30.

r Filios. q[ui] sunt
in p[ro]p[ri]e: ut statim
subijcit. r. §. l. p[ro].

f Uni domui.
ut q[ui] patres cum
filijs oia cōiā ha-
bent: et simul ha-
bitant. ut. §. l. p[ro].

t Non separa-
tis. f. domib[us]: alio
separatim.

v Scribit. facit
do. l. sequentem.
Accursius.

Tria. hec lex
est vlpia. et
latina.

v Quia volun-
tate. hoc dic ut. §. de
tute. l. si filius.
et de adm. tu. l. lu-
cius ticus. et per
hoc apparet q[uo]d
liud debet esse in
magistratu: r[ati]o
iussorib[us] tutous.
ut. §. e. l. spadone.
§. si ciuitas. r. §. b
ritu nup. l. si quis
tutor. §. i. que sunt

Tria onera i domo vna
sufficit esse: proinde si
pater alicui[us] vel filius vel fra-
ter q[ui] est i eiusdē potestate tria
onera sustineat q[ui] ad piculū pa-
tris sui spectēt: q[ui] voluntate ei[us]

cōtra. et est ratio: q[uo]d illi nō tenent id q[uo]d agnouerit tute-
lā: vel q[uo]d eoz voluntate gesta sint. sed h[ic] pater sic v[er]o p[ro]
de est ac si ipse pater gerat. arg. §. de adm. tuto. l. ita aut-
tem. §. gessisse. r. §. ne quis eum q[ui] in l[ite]ris vo. est vi. ex. l. si
quis. in pun. vnde h[ic] forte statim conueniri potest. sed
ibi illi in subsidium t[er]m[us] excusio eo qui gessit.

Omnibus tam patri quam filijs. Non potest. sed pater de peculio teneatur. ut. s. de de iure. l. si filius. q. etiam inuitus de eo obligatur. ut. s. de pecul. l. si quis seruus. s. etiam. et quasi filij primogeniti reputati non patris. ut. s. de pecul. l. peculij. et fact. s. l. prima.

S duas. hec greca est. Quo ordine. id est aliquo ordine. ita quod vna primo alia posteriori tpe vel lege interrogatiue et ibi incipit responsio. et si impator et postea cum dicitur: aut tertiam subaudi vere tertia potest ad recusatione quartae et enim et c. azo.

E ad aliam. i. tertia. et no. de ordine seruado. sic et j. de fideic. l. i. ber. l. generaliter. s. qd ergo. s. ar. s. j. s. sol. l. nec em. f. Creatioes. id est duae tutela rti. i. duo decreta. g. Eliget. si ordo non apparet eligitur ut hic: et arg. j. de accu. l. si plures. als comitit nisi soti. ut. s. de tu di. l. in tribus. et c. coia de lega. l. si. i. pn. als nichil valet qd fit. ut. j. de here. insu. l. q. sol. uedo. et s. de vstufu. l. quonies. als qd comitit priuato. ut. j. ad trebel. l. heredes. s. si. q. oia sunt arg. extra. sed hoc fit fauore pupilloz ne diuiset sine tutela. na incertus tutor non potest eis dari. ut. s. de testa. iure. l. tutor incertus. s. qd

Soti negocii dubium derimen du com muni.

si a diuersis denit tertia et quarta. Rn. ad fugioz recurrimus. ut arg. j. de re iudi. l. duo. et facit hec lex ad id qd no. C. de edi. diui. adri. tol. l. si. s. sin autem.

Circutores. als circuitores. als circuitores. qz circuitant ciuitate sanado egros. sicut fullones vocantur ex ea de ca. ut. s. de insu. l. cui cuq. s. i. Iti isti vocantur parabola ni: quia multas habent parabolas. ut. C. de episco. et cle r. l. parabolani.

Muneribus. a quibus sunt imunes. ut. C. de pef.

administratioibus excusatio a tutela competat. si si non voluntate patris admistrat: non potest esse sepe rescriptum est.

Habenti duas tutelas si due deferant diuersis tibus prae deferantur pferat: si fo simul deferantur illa pferetur qua deferens declarauit. h. d. nico. de neapo. m. odestinus.

S duas habenti tutelas alie due simul supinducte fuerint: quo ordine tertia auxiliabit et ad remissione qrite: et si impator fuerit qui quartam iniunxit aut tertiaz: etiam anteqm cognoscat impatoris mandata p motus erit ad aliam. si aut ordo non apparuerit: sed in vna die due creatioes pponeret in diuersis chartis: non q creatio est: s. qz creauerit eliget quae opz eum suscipere.

Grammatici sophiste rhetores medici (qz po yois. i. circutores) vocantur quae ad modum a reliquis muneribus: ita et a tutela et a cura requie habent. Est aut et numerus rhetoz in vnaquaqz ciuitate qz vacatio ne muneru habent: et hereses quaedam pposite leges: qd manifestu est ex epla antonini pij q scripta qd est comiti asie. vniuerso aut orbi puenies est: cuius est capitulu subiectum hoc. miores quid ciuitates possunt quinqz medicos imunes habere: et tres sophistas:

et medi. l. medicos. et l. fi. et j. de mune. et hono. l. fi. s. fi. l. Et hereses. sub. sunt. q. d. et qda leges hereses. i. di uidentes ciuitatem a ciuitate. ut statim dicit. m. miores. tria genera ciuitatum ponit: minores Ciuita= tuz tria maiores: et maximas.

et grammatice totide. maiores aut ciuitates septem qui curet: quattuor qui doceat vtranz doctrina. maxime aut ciuitates decem medicos: et rhetores quinqz: et grammatice totide. sup hunc aut numerum neqz maxima ciuitas immunitatez pstat. Decet aut maxio qdem numero vti metropoles gentiu. scdo aut que habeant vel foru causaz: vel loca in dicioz. tertio aut reliquas excedere huc numeru quide non lz neqz sententia senatus neqz alia qua adiuuentione. minuere aut teleret: qm p ciuilibus muneribus apparet hoc tale factu et vtiqz no aliter de imunitate hac fructu habent: nisi in dogmate senatus inscripti fuerint numero pcesso: et circa operatione se negligenti non habeat Et philosophos liberari a tutelis paulus scribit: ita.

Here philosophantes excusatione consequuntur a tutela et cura. scus si ficer: et idem in alijs priuilegijs p que immunitas eis adiudicat ut legatione militia vel alio famulatu conceditur: et ab emptione sacerdotij et gymnasiu administratione: medicus vero semel approbatus poterit reprobari. hoc dicit. cu. l. seq. Nicola. de neapo.

Philosophi oratores grammatici qui publice iuuentibus

et no llez. als no lz. als impossibile est. et tuc dic. i. difficile. sic. s. de his qui deie. vel effu. l. ij. vel bene dicit ipossibile. quia non debet fieri. ut. j. de p. di. insu. l. filius. et de verbo. significat. l. nepos.

Tale factu. i. numeru taxatu. i. vbi multi sunt q muna subeunt. et facit. C. de dila. l. siue pars. et insitu. de excusa. tuto. s. qui autem.

Negligenter. qz cau poterit reprobari. ut. j. l. pr. i. pu.

Paulus scribit. in latino. et sic incipit lex latina. **P**hilosophi oratores. i. rhetores.

Septem. scz medicos. **C**itranqz doctrina. i. grammatice et sophistica. s. quattuor in qualibet. na in minoribus concessi fuerunt tres.

Maxie. qda dicunt maxias romana veteris et noua qd non plz: qz ibi ali est numerus. ut C. s. stud. lib. vrb. ro. l. i. lib. xi. et j. de puile. vrb. p. na. l. i. s. vocabis h mari

Rhetores. p eodez videtur ponere sophistas et rhetorez. qz. s. illo s. miores dixit sophistas et grammatice. et tuc dicit rhetores et grammatice. vel veni dicam sophistas appellari dyalecticos na. et s. s. grammatice posuit grammatice sophistas et rhetores. qre apparet qz non ponit p eodez. azo.

Metropoles. i. ciuitates q habent metropolitani. i. archiepim. s. s. cap. foru cap. et locus iudicioz id est. vel dic cap. criminaliu iudicioz. ciuiliu vel ecclia. ut. s. b. testi. l. i. in pu.

Ciuita= tuz tria gha sut.

Ciuitas metropoli= tas na maxi ma bz.

Liber Tertius.

Excusant. nō aut illi qui primas litteras docēt. vt J. de vaca. mune. l. ij. §. qui pueros. nec poete. vt. C. de p. fef. 7. medi. l. poete. Accursius.

Ed 7 reprobati. vt. J. de mune. 7 hono. l. vt grada- tim. §. reprobati. 7. C. de p. fef. 7. medi. l. ij. sed cōtra

insti. q. manu. non pos. §. semel. Sol. illud fauore liber- raris: hoc fauore sanitatis. Jtē non obstat. J. d. re iudi. l. i. uider. qz ibi de- sūt esse iuder. Jtē illud ideo est ne il- lusoria fiant iudi- cia. vt. §. de iudi. l. si pretor. 7. J. ne qd in loco pub. l. si. et J. ad trebel. l. suo inuito. §. cū pretor Jtē arg. p. tra. §. q. satisfda. cog. l. si ab arbitro. 7. de neg. gest. l. pōponius. vbi de hoc. Jtē fa- cit. C. de epi. 7. cle- ri. l. gñaliter. 7. §. l. p. in fi.

Philosopho- rū. hoc est grecuz.

Autē. i. esse aliquos. q. d. licet sint rari sūt qñ- qz vt qui dant pec- unia suā in vtili- tatem patrie. 7. sic de ea nō curant. si aut curāt. vt qz di- scūtiā meā non sūt philosophi vt subijcāt.

Patrie. sub audi sunt phi: si tñ philosophie in- stant.

Manifesti. nam vere philo- sophantes pecu- nias cōtēnunt. vt J. de vaca. mu. l. l. honouibus. 7. C. de mu. pa. l. neqz p. fef. lio.

Gymnastis. id est a sacerdotibus exercitijs. genos em grece latine labor. sige exercitiū dicit fm py. vel dic q nō sunt p. possi ti gynecis feminay laborantium in serico pūncipis. sic ponit. C. ad. l. iul. rep. l. vnusquisqz. 7. C. de muni. 7. ou- gi. ro. per totum. libro. xi.

Stantes. i. existentes. 7. iunge pcedētibus qd subij- cit 7. neqz 7c. 7. dic 7. neqz cogi eos ad famularū emptiōis frumētū vini 7. olei: 7. p. id est ius p. possiōis. l. vt sit p. possi- tus ad faciēda ea. s. p. tra. C. de qbus mu. vel pre. ne. li. fe

psunt excusant^a a tutelis. naz 7 vlpian^o libro q^{rto} de officio p^{co}sulis ita scribit. Ulpian^o

Ed 7 reprobati^b medi- cū posse a republica (q^z uis semel pbatus sit) impator noster cū p^{re} suo lelio basso re scripsit. De philosophis autē eadē pstitutio diui p^y ita dicit philosophoz^z aut^o nō pstitut^o est numerus: qz rari sunt q^z phi- losophant. existimo autē qm q^z diuitijs sup^{er}abundant volūta- rie tribuant pecunā in vtilita- tes patrie. Si autē pp^{ri}e lo- quant de substātia: inde iā ma- nifest^o esse nō philosophātes. Est autē ipatoris cōmodi pstitu- tiōib^z inscriptū capitulū ex eplā diui antonini p^y: in q^z ma- nifestat 7 philosophos habe- re immunitatē tutelaz. Sunt autē hec p^{ba}. sif^r autē de his oi- bus diuus pater meus ingre- diens mox p^{ri}ncipatū pstitu- tionuz honores 7 immunitates certificauit: scribens philoso- phos p^{re}tores grammaticos medicos imunes eē a gymna- sijs sacerdotij stantes: 7 neqz frumētū 7 vini 7 olei emptio- nis: 7 ius p^opositiōis. 7 neqz iu- dicare: neqz legatos esse: neqz i militia nūerari volētes: neqz ad aliū famularū eos cogi.

Docens grāmaticā vel cu- ras in pp^{ri}a patria hz excusa- tionez in illa. secus si docet in patria aliena: nisi sint valde di- sciplinati: qz tūc vbiqz docētes

ex. l. i. 7. §. Sol. nulla dignitas vel p^ulegiū excusat qn tez neat qd emere frumētū 7 similia tpe necessitatis vt red- dat vbertas: vt. C. vt ne. lic. in emp. spe. l. i. sed a cura in- dicendi emptiōē bene quis excusatur: vt hic 7. J. de mu- neri. 7 hono. l. ij. §. cura.

etiā extra numerū excusatio- nē p^{se}quunt. Idē in philoso- phātibz in ciuitate romana: 7 legū doctoribus: siue cū sa- lario: vel sine salario doceant. Nico. de neapo.

Amplius 7 illud scire opz: qm 7 hi qui in p^{ri}a pp^{ri}a vo- cēt aut medicant: immunitatem hāc habēt. Si enī existēs co- maneus in cesaria^m docet aut medicat: apud comanē ses im- munitatē nō hz: 7 hoc ita pro- mulgatum est a diuo seuro 7 antonino. valde tñ disciplina- tos: 7 q^z sup^{er} numerū: 7 q^z in alie- na patria morā faciūt: esse im- munes p^ululus scribit: dicens diuū piū antoninū ita iussisse. In roma philosophāte cū sa- lario vel sine salario remissio- nē habere^o p^umulgatū est a di- uo seuro 7 antonino: ita ac si in pp^{ri}a patria doceret. qbus p^umulgatiōib^z pōt qd illū ad ducere sermonē: qm cōmuni opinata 7 existente patria reg- ia vbe decēter vtiqz tāqz in pp^{ri}a patria vtilem seipm tri- buēs vel exhibens immunitate fruet. Legū p^o doctores i aliquo p^{re}sidatū docētes i re- missionem nō habebunt: in ro- ma aut docētes a tutela 7 cy- ra remittuntur.

Athlete 7 p^{ri}des 7 magi- strat^o dū sunt in magistratu a tu- telis 7 curis q^z sunt munera ci- uilia excusant. h. d. vsqz ad §. dat. Nico. de neapo. Ulpia.

In roma. vel oppido beritensū. vel in aliq^z ciuita- te regia. vt boñ. vt in. d. §. hoc aut. non vltra appo famaz: extra ciuitatē veterē est nō mutine nō regū. Jtē dic roma veteri vel noua: que melioubz nō deterioub^z de dicata est augurijs. vt. C. de vere. iure emu. l. i. §. fi. 7. C. de p. fef. 7. medi. l. i. vde pui. vrb. p^{ri}ca. l. i. Jtē dico q^z habēt excusa- tiōē nō solū a tutelis: sed ab oibus munerib^z publicis 7 ciuilib^z. 7 filij 7 vxores eoz. vt. C. de p. fef. 7. medi. l. medi- cos. s. qd de patrimonialib^z. Rū. dic vt in. d. l. medicos.

Judicare. huc est §. de ar- bi. l. iij. §. tamessi. Sol. hic loquit de iudicio legandiō qd aliqz bene cog- gi suscipe. vt. C. de aduo. di. iudi. l. scim. 7. J. de mu- ne. 7 hono. l. fi. §. iudicandi. nisi hz beat excusationē: vt hic. at i p^{ri}ario loquit de arbitro qui cogit ex quo suscepit p^ontē ar- bitriū: vt ibi dicit. 7 facit J. de vaca. mu. l. pe. §. q^z autē. 7. §. post cam. ex q^z ars- k^z habēt. insti. bitrium eo. §. itē rome. 7. J. s^ontē de mune. 7 hono. l. si. §. fina. suscepi

Comane. i. de comanea.

In cesaria. id est in alia terra docet.

Immunitas habere. in sua pa- tria. vt l. i. co. §. itē rome 7. J. de va- ca. mu. l. eos. i. p^{ri}.

Sermonē. i. pōt reddi hec ra- tio ad p^{re}dicta. qz roma est 7 opinat^o ab oibus cōis pa- tria. vt hic. 7. J. ad muni. l. roma. Ac.

P^{re}sidatū. vbi d^z de adulteri na sciētia doceri. vt. §. in phe. dig. §. hec autem.

Docētes. vs gabundos.

phi de pecunia nō curāt

Arbiter cogitur s^ontē ex q^z ars- bitrium suscepi

Athlete. latina est hec lex. et erat athlete q sine mercede virtutis gratia certabat et certaminibus facris deseruabat. vt. s. de his qui no. infra. l. athletas. no dicas de illis qui hodie certant. qz sunt infames. vt. s. de his q no. infra. l. ij. in fi. vñ no debet habere pueniu vnde pena meretur. vt. s. de neg. gest. l. siue hec reditana.

b Coronati. f. ter. vt. C. de athletis. l. i. lib. x.

c Sentiu. naz cessante ca cessat effectus. vt. C. de epi. et cle. l. gñalif. et s. de pact. l. qd dictu. et insti. eo. s. diuus marcus. et sate qui reipubli ce. et s. inimicitie.

d Munus. vt litate. s. auctouta te sic. vt insti. eo. l. pn. que est s. s. vt litate secundario est publicu. qz expedit reipub. et. vt insti. de his q sunt sui vel alie. iur. in. s. pe. sic et s. de eden. l. argē tarius. s. i.

e Nec quoad impesam. non em hz tutor necesse s suo facere sumptu tutele. vt. s. de ad mi. tuto. l. a tutori bus. s. fi.

f Ad impesaz. no patrimonialez sed personalem.

g Sed civile. i. de iure ciuili. vt. s. de tute. l. i. fm hoc dicit munus civile: qz muneru ciuiliu triplex est diuisio: vt i. de mun. et hono. l. i. in prin.

h Nec puinciale. i. no est tale qia sunt alia muncra que sunt in puincijs que sunt publica aucte et vilitate.

i Ciuitatu. ad hoc. i. e. l. no tm s. sanc. et l. admi. stran. tes. et insti. eo. s. et q in pte. i. mudiapio sec. vt. i. e. l. pp. f.

k Capitalis. hoc expone duobus modis. vt insti. eo. l. creatio. als cauto. (s. inimicitie.

m Facta. i. nata. s. inimicitia aduersus et. s. quacuqz pte. puenit culpa. s. hic videt q puenit a parte tutoris.

n Nisi fm testm. quo casu ante facta videt mo remittit p testm et sic apparet q pater pupilli fuerit offensus.

o Datus tutor. qz hic dicit do qz inimicus est. vel ex alijs edicturis apparet q no mutauit animu aduersus eū: quasi sumat vñ dicta modo dādo ei labores. et facit. j. de adimen. lega. l. iij. et s. de arbi. l. iij. et. C. si propter ini mi. creatio facta sit. l. i.

p Nisi puius. als post. et est bona et est exceptio ex ceptionis. q. d. inimicitia dat excusationem nisi in testa mentario et tunc non: nisi post testamentu est facta: quo ca su no potest dici remissa per testamentu cū nec tunc erat

nata. sed post testamentum orta si diu fuerit et potuerit te stamētum mutare et no mutauit: satis videt remississe. vt arg. s. de admi. tuto. l. tres tutores. et de pfr. tut. l. in cō firmādo. et l. vtilitatē. alij habet puius: et tūc oportet q excipiat a pumo dicto s. inimicitia dat excusationē nisi puius et. sed certe tūc videtur eadez superior exceptio nā et hic et ibi fuit ante testamentuz inimicitia et oportet tunc dicere q nisi ponit hic expositiue. q. d. nisi scdm testm et. id est puius scriptis sit et. sicut als ponit hec dictio nisi s. de procu. l. nisi et iō pma melior. q. d. debito. si male gestit: vt sal tez reddere rationem vel accipere mutuo pro pupillo: vel conuenietur a creditouibus pupilli.

l Simpliciter et illiterate psona excusant a tutela si mo non fuerint als expertes. h. d.

q De rusticis aut et humilibus et illiteratis scribit paulus ita. Mediocritas et rusticitas interdū excusationē pbent: fm eplaz diuoz adriani et antoni ni. Et aut q se negat litteras scire excusatio accipi no bz: si mo expertes no sit negotioz.

r Qui minus possidet pupillo excusat a tutela. vel qui ob paupertatem no poterit pupilli res administrare. h. d.

s Auptas s. Alpia. nedat excusationem: si quis se impare oneri inuncto possit probare: idqz diuoz fratru rescripto ptenetur.

t Veterani milites et qui tepus compleuerint militie quā non militent liberatur a tutela. h. d. Modestinus.

u De rusticis. latina est. als lex. als s.

v Mediocritas. i. paupertas. et sic fa. l. l. pxi. et dicit ibi.

x Rusticitas. i. simplicitas. no. sic. C. de testa. l. fi.

y Interdū. nā distinguit in paupere. vt. l. l. pxi. Itcz et in rustico. nam quidam sunt sagaces.

z Si modo. alioquin recipienda est excusatio. vt insti. eo. s. similitur contra. et facit. C. de postulan. l. ij. et de iudi. l. certi iuris. argu. contra. j. de re iudi. l. pomponius si vni et.

a Negotioz. i. extra negocia. id est no sit expers exercitationis. Accursius.

p Aupertas. latina est. als s. als lex est. Imparem. i. conuenientem propter paupertatem: et est planum si ita pauper est vt oporteat eū labora re vt inde alatur. als dicitur paup qui no hz. laureos in bonis. vt. j. de accu. l. nonnulli. argo. vel dicit: qz tm no hz quā tū pupillus cui dat tutor: sed hic talis cū alijs tutor ut bene pōt administrare: solus non: vt. C. de pericu. tu. l. i. sic et in auf. vt diff. iudi. s. i. col. ij. vbi ordinat suspect no solus: sed cū epo cognoscit. item. ppter paupertatē remouetur quandoqz quis vt suspectus: quandoqz no. vt s. n. i. l. suspectus. et l. suspectum.

Rustici quidaz sunt sagaces.
Paup qz dicit

Munex
triplez
diuisio.

a Dabitur in testamento.

b Impubes. i. minor. xxv. annis. sic ponit. I. de acq. heredi. l. impuberib. v. l. subandi marie. nā idē si pubes qz minor. xxv. an. ipōiure nō pōt esse tutor. vt. s. de testa. tu. l. qro. s. in fi. r. in st. eo. s. i. de maior. r. C. d. leg. tu. l. fi. r. s. hoc optet qz hic sit

ppc. xliij. an. r. pu pillus anniculus vel sra an. vt ita tutor citi? perueniat ad. xxv. an. s. pupill. ad. xliij. v. l. dic hic loq. fm vetera iura fm que adulti poterāt eē tutores: nisi excusaret se. qd hodie est secus. vt in st. eo. s. i. de maior.

c In locū ei? imo videt qz est l. seqnti gradu dz vocari. r. sic apud aliū erit hereditas apud aliū tutela. vt in st. de legi. patro. tue. s. fi. r. s. de leg. tu. l. i. in fi. r. l. agnato. qz sunt s. eo. hic spes est hūc effici maiorē: et sic posse puenire ad tutelam ibi nō qz femina fiat mascul. argu. ad hoc. s. de legi. tu. l. i. s. i. ap. v. l. posset dici qz hic non erat ali? legitim? habilis vel omnes aliq mortui erant vel habebāt aliā excusationem. pumum verius.

d Tutela. qz spes est fauit. als sec? vt. I. eo. l. idem vlpianus.

e Sicut est. vt nō excuset oino s. curator def. vt. I. eo. ti. l. idē vlpian? s. s. I. eo. l. post susceptā. So. vt ibi.

f Aduersa. latina est. et facit i. h. eo. s. i. de ppter. et s. de offi. co. l. i. s. sane. r. in st. de cur. s. fi. r. s. de pcur. l. nō

g cogendum. s. i. C. nō tm. inapit. esse tutores. r. est latina.

h Dem. sed in hoc. als est lex sed in hoc. et est latina.

i In pperuū. qd nō est in eo qz ppter valitudinē de militia dimittit. nā sanar? nō reuocat. vt. C. d. re mili. l. semel. r. facit. s. d. i. d. l. i. si lōg. ar. s. s. fi. qz ca. l. i. s. illō

nō molestabit: sed in locū suū interea creabitur curator. h. d.

Si libertus impubes dabitur a patrono curator: filiis suis: vel ali? quicūqz minor. xxv. an. donec quidē impubes fuerit nō molestabit. interim autē alter in locū eius creabitur curator. similis est huic et legitim? tutor si impuberē esse cōtigit. etenim in locum eius curator interim dabitur.

Infirmas r. egritudo eorum excusat a tutela nō modo suscipienda verumetā suscepta. h. d. cum. l. seq.

Si quis ita egritus fuerit vt oporteat eū non omino dimitti a tutela: in locū ei? curator interim dabit. sanar? autē hic rursus recipiet tutelā. Si autē qz in infirmitate incidit: si miles est huic: r. ita vlpian? scribit. Aduersa? qz valitudo excusat: s. ea qz impedimēto ē quomin? qz suis reb? supesse possit: vt impator noster cum patre rescripsit. **13 Paul.**

Non tm. ne inapit: sed ab accepta excusari debent.

Qui infirmitate excusat nō in perpetuū sed ad tempus infirmitatis excusabit: r. datur interim curator. h. d. Modest.

Idem vlpian? scribit: s. in hoc rescripto adiectū est: solere vel ad tēpus vel in pperuū excusari: put valitudo ē qz afficit. **F**uro? autē non in totū excusat: sed efficit

furo? sic. s. e. l. nō solū. s. si quis ita. s. s. I. eo. l. post susceptam. Sol. vt ibi.

Sunt r. ali? greci est qd hic dicit in latinū trāslatū. **S**ollicitudine. i. tutele. n. **S**ciētis. vtrūqz dz l. teruenire. s. s. subicit alterū lris significari fm Jo. l. qz scit

impator est eē tutor: vel qz ccedat sibi alio migrare. est tm. ar. s. s. de iurisd. om. in. l. pe. Itē sunt aliq d. susceptā tutelā deponit: vt qz reipublice cā abesse ceperūt. vt in st. eo. s. i. de reipublice. vt forte ibi loquit in illis duob? casib? qz ponunt. s. d. minor. l. verū. s. ex factio. vbi r. no. alio casus vbi cepta dimittunt. Itē pōt dici idē in casibus s. pri. posit. l. nō solum. s. si qz ita egrot? r. s. se. r. l. nō tm. et hac. l. in pn. sed in his qd dicit ptra. s. vt nō possit deferri: s. curator def. s. nōne inserit de furioso. itē de eo qz ppetua valitudo teneat. vt r. ita ppetuo excuset. vt. s. hac. l. in pn. r. s. i. r. s. superior. s. si quis.

Qui ex pmissione principis domicilii suum trāstulerit excusat a susceptis tutelis. h. d.

Sunt r. ali? qui r. si iaz sint tutores vel curatores: tm. continue de reliquo absoluitur a sollicitudine: puta qz domicilii als trāstulerit ex rescripto impatoris: sciētis? quidē tutor esse eū: trāsmigrare autē expressim ei ccedētis: et hor? alterutrū litteris significantis.

Tutela vel cura nemo potest appellare: s. aduersus sententiā pretoris auferentiē et excusationē potest quis curator datus appellare. h. d. **I**dem.

Sic oportet etiā quomin? neqz dati? tutores: neqz testamētarij puocare? ne cesse? habēt: vt ostēdit institutio diui seueri r. ato. Hoc autē obseruari oportet r. in dat? curatorib? in paucis? eū valde distāt curatores a tutorib?: aduersus demqz sentētiās auferentes eis excusationes licentiam habebunt appellandi.

Non leuiter debet quis admitti ad prestandum excusationes a tutela: sed habebit cōstituto sibi tpe ad iudicem ire allegaturus causas impedimētū qd si neglexerit nō audiet. h. d.

Multa s. obseruari oportet vt concedant tutores vel curatores causas remissionis tribuere: oportet eni eos etiā in cōstituto tpe legaliter ad iudicē accedere. Sūt autē pstituta

lare ab ipa noiatōe dū tm. teneat noiatō nisi sint veterani. vt. I. qn. appel. l. i. s. si quis. r. l. nominationes. r. C. qn. prouoca. non est neces. l. veteranis.

In paucis. differūt eū qnqz. vt. s. de tu. r. cuf. da. ab

Concedant. leges. **T**ribuere. i. allegare. **A**ccedere. non uideat ad cum. vt. I. qz or. in bo. pos. ser. l. i. s. si pteses.

impator est eē tutor: vel qz ccedat sibi alio migrare. est tm. ar. s. s. de iurisd. om. in. l. pe. Itē sunt aliq d. susceptā tutelā deponit: vt qz reipublice cā abesse ceperūt. vt in st. eo. s. i. de reipublice. vt forte ibi loquit in illis duob? casib? qz ponunt. s. d. minor. l. verū. s. ex factio. vbi r. no. alio casus vbi cepta dimittunt. Itē pōt dici idē in casibus s. pri. posit. l. nō solum. s. si qz ita egrot? r. s. se. r. l. nō tm. et hac. l. in pn. sed in his qd dicit ptra. s. vt nō possit deferri: s. curator def. s. nōne inserit de furioso. itē de eo qz ppetua valitudo teneat. vt r. ita ppetuo excuset. vt. s. hac. l. in pn. r. s. i. r. s. superior. s. si quis.

Sic oportet etiā quomin? neqz dati? tutores: neqz testamētarij puocare? ne cesse? habēt: vt ostēdit institutio diui seueri r. ato. Hoc autē obseruari oportet r. in dat? curatorib? in paucis? eū valde distāt curatores a tutorib?: aduersus demqz sentētiās auferentes eis excusationes licentiam habebunt appellandi.

Non leuiter debet quis admitti ad prestandum excusationes a tutela: sed habebit cōstituto sibi tpe ad iudicem ire allegaturus causas impedimētū qd si neglexerit nō audiet. h. d.

Multa s. obseruari oportet vt concedant tutores vel curatores causas remissionis tribuere: oportet eni eos etiā in cōstituto tpe legaliter ad iudicē accedere. Sūt autē pstituta

lare ab ipa noiatōe dū tm. teneat noiatō nisi sint veterani. vt. I. qn. appel. l. i. s. si quis. r. l. nominationes. r. C. qn. prouoca. non est neces. l. veteranis.

In paucis. differūt eū qnqz. vt. s. de tu. r. cuf. da. ab

Concedant. leges. **T**ribuere. i. allegare. **A**ccedere. non uideat ad cum. vt. I. qz or. in bo. pos. ser. l. i. s. si pteses.

a **M**ilitarium. vel lapidem qui designat militaria. vt institui. eo. §. qui autem.

q **D**ies. qui incipiunt ex quo cognouit se datus. vt. j. eo. l. quinquaginta. et etiam not. §. de admini. tuto. l. i. in prin. et l. quida decedens. §. si. et l. fe. et l. qui iustus. et j. e. l. quinquaginta. et C. eo. l. quinquaginta.

c **U**nāquāq; sic. §. si q; cau. l. i. d. **I**n facie. i. sue persone.

e **D**omū. not. sic. C. de anna. excepti. l. vt pfecto. et j. qd vt aut clā. l. aut. §. i. et §. de dā no infecto. l. iij. §. totiens.

f **A**lios. sic loquitur quasi. §. de dedit. xxx. qd est falsum. sic. et §. de pur. l. nō solū. §. querit. et simile est tempus. §. de lib. agno. l. i. in prin. **g** **A**d excusationē. scilicet proponendam.

h **C**uratores. dant in testamēto. et dic post cōfirmationem non ante. vt. j. eo. §. oportet. et j. eo. l. gaus.

i **C**onfirmari. vt. §. de p̄fir. tuto. per totum. et insti. de cura. §. dantur **k** **P**romulgatione. i. inq̄sitiōe.

l **M**ilitarij. s. pro. clx. militarij. **m** **S**icutq; his qui sunt in ciuitate. vel sūt infra. c. militaria.

n **I**llis. q; longius distant.

o **M**ens. que est seruanda. qd dic vt. §. de leg. et senatuscōsul. l. qd contra. et l. sequē. sed arg. p̄tra. j. qui et a qui. l. prospere.

p **V**eteres. i. interpretes. erāt em̄ quasi capitanei legum.

q **S**pacij. statuti. §. §. hac. l. **r** **U**el p̄re ei. id

tempora hec. qui em̄ in ipsa ciuitate est vbi creat: vel infra cētēsimū militariū a ciuitate: infra quinquaginta dies excusabit: postea aut nō cōcedat: sed detinebit ad sollicitudinē. et si horū quid non fecerit erit in eadem cā in qua esset si appuisset p̄prio periculo ipsaz negligere: nec vlla est etia derelicta ad excusationem.

Preses qui tutore dederit habebit ei in facie vel ad domum intimare se datum: post diē autē notice habet datus tutor et alius. xxx. dies. h. d.

Qui autē supra centū militaria habebit numerata ei per vnāquāq; diem a qua cognouerit. Opz aut ei manifesta ri a p̄sidibus vel in facie/ vel ad domū. et extra hos: alios xxx. dies hēat ad excusatōez hoc aut puenit et his qui in testamento dati sunt: siue tutores fuerint: siue curatores b: quos curatores p̄firmari cōsuetudo est a magistratibus.

Quotienscuq; ex verbis legis simplr intellectis resultat inq̄tas tūc a verbis recedit et mēs seruat. h. d. Nico. v. nea.

Aliud aut inuentus ex diuiti marci pmulgatione inq̄sitione digni: et enim ei q; in ipa ciuitate est in qua creatus est: vel intra cētū militaria/ quinquaginta dierum dedit legislator spacij. et p̄o q; vltra centū militaria habitat: p̄ vnāquāq; diē oportere numerari viginti militaria iussit: et extra hos alios xxx. dies adiecit ad excusationem. vñ cōtingit si fuerit q; a clx. militarij habitationez faciens: huic esse spacij octo et xxx. dierū. octo qdē. clx. militarij tanq; per vnāquāq; diē

est dicere siue excuset a tutela in p̄petuū: siue in partē. i. ad tps. vt. §. eo. l. idem vlpianus. vel. l. cū vnus solus datus est tutor et excusat. vel cū duor: sic vnus eorū se excusat q; dicit excusari a p̄te tutelle. vel cū forte excusat se ab administratione rerum alterius p̄uincie. vt. j. eo. l. illud.

Tēpus. quinquaginta dierum. et alterius ciuitatis. cui maior tps quq; datur ratione iuneris. vt §. hac. l. §. q; aut. et §. se. vt forte q; h bz necesse se excusare: q; nō cōmutatio. vel forte q; si fuit datus a magistratu sue ciuitatis. vt. §. eo. l. non solū. §. et qui in testamēto. et §. diu. §. fener. et §. de tut. et curato. datus ab his. l. pupillo.

Quod si excusatus. p̄ ambitio: nez: vel q; ebieat falsas allegationes inducēdo vel falsas p̄bandos. vt. C. si ex fal. alleg. l. i. et §. de transac. l. cū hi. §. si p̄tor. scius in alia sententia. vt. J. ad rebel. l. seruo. §. cū p̄tor. et dico hic scietiaz ipso iure nullā: vt insti. eo. §. si. nisi b hoc ipso iudicio p̄cedere causa fuerit mota. vt. C. de fide instrumē. l. si alis lata sententia p̄ falsuz instrumētu vel testes dico ipso iure valere h rescandis postea p̄ restitutionē. vt. j. de re iudi. l. diu. sed si precio fuerit iudex corruptus vtiq; dico ipso iure nullā. vt habetur. C. quādo pro uoca. non est necesse. l. venales. Hzo. sed certe hic solum velle videtur q; post tempus venit: non alio fat vsus est.

Snia lata p̄tra ius litigatoris nō exp̄so errore in snia nō valet ipso iure: h hoc ē fauore minoris erat. h. d. Nic. v. nea.

Cōsequēs aut est credere q; si aliqua specie excusationis fuerit q; vsus: non alr audiet nisi obseruauerit p̄stitutū tēpus: si nō forte aliq; alteri ciuitatis ciuis ē: ita p̄o necesse est custodire cōstitutū tēpus. q; si excusatus fuerit dimissus: nō liberari eū diuus seuerus et anto. ostendunt in cōstitutione: iubentes nō detineri eū qui in locū eius creatus est tanq; non liceat dari in locum existentis tutoris. **S**ufficit autem intra cōstitutū tēpus excusare se soluz. si enim postea volens deficiit: non ei

Enia p̄ reitu falsi instrumēti lata an sit nulla

a **Nocebit** de fidei ab accusatione quin possit penite re. vt. C. de appel. l. si quis libellos. vel aliter leges. i. nō ei nocebit quominus possit adhuc. pponere excusationē suam et probare. et hoc si volens desit. esse: et contra voluntatem suam ob aliquam iustam et probabilem causam: vt dicit post

statim. si enim affectasset absentia secus esset. vt. §. si q̄s cau. l. ij. in fi.

b **Cuius** scilz necessitatis s̄z p̄p. vel cōstitutionis. et fact. §. de aut. tuto. l. tutor. qui.

c **Scire autem** oportet. quidā habent hic. §. sed nō debet esse: qz que sequitur sunt verba cōstitutionis seruati z anto.

d **Testari. i. p̄** testari. i. pponere corā iudice: vel corā pluribus in p̄sentia iudicis. vt §. eo. §. ij.

e **Sanctē nō** id est accessit. sed nō omnia nomina: ut cū plures haberet excusationes vel accessit ad iudicem: sed nullas proposuit excusationes.

f **Nequaquā** p̄tū ad nō notatas. sicut ei q̄ nichil noiauit nichil. p̄dest. ita ei q̄ quēdam noiauit: qdā nō: non p̄dest quo ad nō notata. et est ad. l. ista. in fi. e. §. qui autē. z. §. de excep. l. nemo prohibetur. z. §. de tras. act. l. cū h̄. §. si p̄tor adit. ibi: sed z si nō de obibus zē.

zē p̄tra. C. de inoffi. testa. l. §. maiores. sed hic potest oēs excusationes simul pponere: ibi non. als sibi esset fr̄ius: et sic repellendus: vt. l. q̄n ap. sit. l. ij. §. i. itē §. eo. l. p̄pter litē. sed ex predictis patet sol.

g **Cognouit** q̄s hoc pbare debeat: no. §. de admintuto. l. i. in p̄n. z. l. quidā de cōdēs. in fi. z. l. seq. Itē ad tēpus cōtinuū est sic. §. de vsucap. l. nunq̄. §. i. z. §. l. q̄nquaginta. z. in fi. eo. §. q̄ autē. z. C. eo. q̄nquaginta. z. §. eo. l. nō h̄.

h **Oportet autē** vna. l. excusationē. (solū §. annus. i. Tribunal. tria no. qz ppositio excusationis dz fieri corā iudice sedēte pro tribunali: vel vna voce ab eo q̄ se

excusat: vt hic. vel per libellum a seipso datū vt subicit. potest autē zē. Secō nota: qz productio testū in causa excusationis p̄t fieri iudicā non corā iudice: sed apud alium voluntate iudicis. et hoc dicit aliter zē. vel aliter poterit per procuratorē absente illo q̄ se excusat. Tertium est qz

cōstitutus t̄pib⁹ agere scrutem.

Quisquis tutor datus qui ex iuris quantis occasioe nō tenetur administrare nō oportet eum cōstituta excusationis tempora obseruare. h. d.

Qui nō iuste dati sunt tutores hoc est a q̄b⁹ nō oportet: aut h̄i quos nō opz⁹: aut q̄b⁹ nō opz⁹: aut quo nō opz⁹ mō: si neqz p̄firmenē: neqz admistrauerint⁹: sunt imunes. neqz opz⁹ ponet q̄s ets qm̄ cōstituta t̄pa excusationū nō obseruauerit. neqz em̄ habēt excusationis necessitatē vt ostēdit in subiectis cōstitutionib⁹ quas exēpli grā subieci. adaptant autē vtiqz oibus.

Diui⁹ seuer⁹ z antoni. augusto naraisco: ab auo materno tuto: datus necesse nō habuisti excusari cū ipso iure nō teneris. si igit ad ministratiōe te non imiscuisti potes esse securus. Similiter autē z si eū qui nō supposit⁹ est iurisdictioni creabunt magistrat⁹ tutorē vel curatorē: neqz hic necessitatē habet obseruare constituta tēpora: vt puta eum q̄ neqz ciuis neqz incola est.

Libertus non soluz nō p̄t se excusare a tutela p̄roni: s̄z z m̄ris pupillozū. ad nepotes et z neptes ex pupillozum latere dz hoc refertur. h. d. Idem.

Libertus in rōne de excusatione tutor⁹ z curator⁹ scire opz⁹: qm̄ nō solū p̄ris

fir. tu. l. naturali. z. l. neqz. Itē vide hic q̄ no. §. de admir. Diui. latinū est. (tu. l. qdā de cōdēs. §. ex quo.

f **Similiter** als lex est. als §. grecū est. nā hec lex est modestini q̄ transkult. vt. §. e. l. in p̄n. z. facit. §. de iurisd. di. om. iudi. l. fi. z. C. qui da. tu. pos. l. neqz.

Libertus greca est. qz nō p̄t se excusare a tutela p̄fo ni. vt. §. de tu. z. cur. da. ab his. l. libert⁹. z. C. eo. l. li. v. Patris. i. paternos libertos dicim⁹ no: (bertos. stros. sed libertos liberorum nostrorū non dicimus nostros. vt. §. de verbo. sig. licet. §. patronos.

ipsa cā et sentētia sup excusatiōe de legari non p̄t: qz cā cognita z iudicis officio nō iure actiōis expeditur hec causa. vt. §. de offi. procon. l. nec quicq̄. §. i.

k **Et libellos** id est scripturā cōtinēt excusationē. sed p̄tra. §. eo. l. excusare. Solu. vt ibi.

l **Agere. cū p̄cedentib⁹. z dicere: id est excusare. vel cū sequenti: z tunc. i. dicere.**

m **Ad obus. in dictibus vel testatibus.**

n **Nō oportet. minores vel feminas. et caue: qz nō cōprehendo habētes excusationem sed eos t̄m q̄ cōtra excusationem nō possunt esse.**

o **Quibus. vt maiorib⁹. vt. §. de tuto. et cur. da. ab his. l. scire.**

p **Quo non. si habes quō bene. als subaudi: vel dic quo. l. loco.**

q **Neqz admistrauerit. qz sic secus. vt. §. de admintuto. l. tutor. l. tutor. res q̄. §. i. z. §. i. §. curatores. z. §. patris. Itē facit. §. de tuto. z. cur. da. ab his. l. i. z. §. i. l. pupillo. z. §. de cō**

l ij

Liber Tertius.

a **D**einceps. sic. §. de in ius voc. l. sed. §. si. §. liberos. et
§. de verbo. signi. l. liberorum.

b **S**ed et filius. sic. §. de iure iure. an. l. i. et de bo. liber.
l. iij. in prin. sed contra. §. eo. l. c. i. ex oratione. Sol. vt ibi.

c **N**equaquam connumerat. nec ille qui p. fideicommissum.
vt. §. eo. l. nequaquam.

d **U**nus oim. li.
bertorum. vnus de
numero omnium
libertorum.

e **L**iberis. scz
patroni.

f **T**utela. l. i. §. hi liberi pro-
ni sunt vtra tres
qz pro vna habet.
nuerofitas em pu-
pillorum no plures
tutelas facit §. pa-
trimoniorum separa-
tio. vt. §. eo. l. tria.
et §. habeat tres
tutores als vel §. tu-
tor liberos no. p.
dest. vt. §. h. et. C. eo.
l. liberos. et §. hoc
est §. C. e. l. nec se-
natorum. So. nouas
reiecit vt ibi. no p.
teritas vt §. vt. aliter
vt ibi. et facit. §.
eo. l. libertus.

g **P**adone. qz
ru appella-
tio generalis e. vt
§. de §. b. sig. l. spa-
done. et est greca.
h **C**reabunt.
magistratus.

i **Q**ui p. facit
m. eo. §. ite si. p.
pter. et. §. de fal. l.
vxi. §. i.

k **D**ignitas. si
ne administratio-
ne. et sic no ob. §. e.
l. archite. §. genu.
et §. remittantur.

l **E**t eoz. salz
pupillorum.

m **O**rdinis. sut
th alicuius digni-
tatis. als sec. vt
statim dicit.

n **P**ositi. et sic
p. inati et ipse erat
similiter p. inat.
Recurfus flo.

o **P**osita fiet. hic tutor.

p **C**ontinuo. als confestim.

q **A**bsoluet. sic est i. vnus de casib. vbi suscepta tu-
tela deponit. vt no. §. l. idem v. l. §. sunt et alij. et facit. §. de
arbi. l. non distinguemus §. summa. et §. de vaca. mune.
l. pe. sed arg. contra. C. de nup. l. penul. et §. eo. l. tutor.

pupilli sed et matris intellige-
re dz. sed et cu. quesierim de li-
beris patroni: scire opz qm ap-
pellatione hanc non in primo
gradu sistim: hoc est filiu et fi-
lia: sed et nepotes ex vtroqz la-
tere: et eos q sunt deinceps. §. h.
et si tuus anuloz aureoz impe-
trauerit: adhuc custodit liber-
toru ordinem in hec q rescriptit
diuus marcus et atoninus. Qui
ppria pecunia empit et manu
missus est: nequaquam connume-
ratur reliquis libertis.

Unus ex pluribus libertis tu-
tor datur multis et oibus liberis
patroni non habebit tris oneri
appellatione excusatione. h. d.

Si plures liberti fuerint vnus
oim libertis tutor dabit: et a tri-
bus tutelis non absoluet. I de

Spadone qz creabuntur
tutores: nulla enim hz ex-
cusatione vt p. strutto ostendit
imperatorum seueri et antonini.

Qui patris p. misit tutorem ee
liberorum: excusari ab hac tute-
la no pot: et si alter hz ius ex-
cusationis.

Sicre opz qm di-
gnitas nulli tribuit excusatio-
ne: vn si qs senator fuerit: hic
tutor erit et eoz qui inferioris
ordinis sunt senator: qd re-
scriptit diuus marcus et como-
dus. Si autem quis tutor vel cu-
rator fuerit non senatorie: vel
aliter non in dignitate positus:

deinde postea fiet senator: co-
tinuo absoluetur a sollicitu-
dine. Si autem liberi quoz tute-
la aut cura administrabat erant
senatoris: no absoluet a cura

in si. et. C. eo. l. nec senatorum. Accur.

Creatione. qz creauit alicui aliquid in tutorem. et facit. §.
de ritu nup. l. si qs tutor. §. i. sed §. §. eo. l. tria. So. vt ibi.

Cura. secus contra. vt. C. ne tu. vel cu. ve. co. l. i.

Excusari. vt. C. qui tu. tu. l. si. sed §. §. eo. l. i. §. am-
plius. So. vt ibi. et facit ad hoc illa. l. in prin. et §. remittit.

Senatoris. scilicet filij.

Inferioris. scilicet senatorum.

Maiorum. §. ipse sit.

Neqlibrarios. i. scriptores. de quibus loquitur. §. de re
gu. iur. l. si libarius. et de oper. libertoz. l. ante p. et. C. §.
ve. iur. enu. l. i. §. §.
ante penul.

Calculato-
res. qz p. calculos
id e. minutissimos
lapillos facit co-
putationes. q. dicitur
no imerito cal-
culi: qz non impu-
ne pedibus calcantur.
vt dicit in ru-
bro. C. §. erro. cal.
§. C. Judeoz. id
est christianorum
non solum alioru
iudeorum.

Administra-
bunt. vt tutelam et
cura. q. autem pos-
sit facere ea pro-
pter que inquina-
retur. i. pollueret
cultus vt missa. §. §.
aliud officiu xpian-
noz exercere illis
no est eis pmittit-
du. et hoc subicit.
p. strutiones em et.

Solis. sub. i.
ab illis solis mu-
neribus et.

Los. scilicet
iudeos.

Cultus. diui-
nus. vn platus in
aliqua ecclesia non
erit: nec ena digni-
tate tpalem dz ha-
bere. vt. C. de iur-
deis. l. si. §. olim §.
vt. §. de decur. l. ge-
neraliter. §. si.

Ratiocinatio
coputabat introi-
tus et exitus ciui-
tatis. vt et calcul-
lator ghaliter.

Eoz. i. sena-
toru: si no habes i
textu. idem si vroz.

Senatoru. q.
sunt p. in. vt. §. e.
l. cum ex oratione

Similiter autem qui inferioris
ordinis est: non excusabit a tu-
tela vel cura maioru. **N**eqlibrarios:
neqz calculatores (quos vulgo rationarios dicitur)
habere imunitate dicunt
diue p. strutiones. **I**a autem et iu-
dei non iudeoz tutores erunt:
sicuti et reliq. administrabunt.
constituciones em illis solis si-
ne molestia eos esse iubent: p.
que cultus inq. nari videtur.

Ratiocinatio. ciuitatis neqz
in numeru vnus tutele pcedit.

Liberti vroz senator: et si
disponat res eoz no absoluet
tutela. hoc ei in a sculoz
senatoru libertis solu concess-
sum est.

Magistratus aut p. tor ciui-
tatis non habet connumeratio-
ne huius obligationis qua ex
creando aliquem in alterius tu-
tore contraxerit quominus ab his
tutelas suscipiat. h. d.

Si ciuitatis princeps. i. ma-
gistratus incidente ei creatio-
ne obnoxius fuerit piculo tu-
tele: hac no connumerabit alijs
tutelis: que admodum nec fide-
iussores tutele: sed neqz q ob
honore tutores p. scripti sunt.

Qui uera multa hz dicere
quoz vnus quodqz p seipm no
est validu: si poterit excusari
quesitum est: puta. lxx. quidez
annorum non est: neqz tres ha-
bet tutelas: sed neqz quinqz fi-
lios: aut aliud aliquod ius ex-
cusationis hz: nimiru duas tu-
telas suscipiat.

Qui iura multa hz dicere
quoz vnus quodqz p seipm no
est validu: si poterit excusari
quesitum est: puta. lxx. quidez
annorum non est: neqz tres ha-
bet tutelas: sed neqz quinqz fi-
lios: aut aliud aliquod ius ex-
cusationis hz: nimiru duas tu-
telas suscipiat.

Qui iura multa hz dicere
quoz vnus quodqz p seipm no
est validu: si poterit excusari
quesitum est: puta. lxx. quidez
annorum non est: neqz tres ha-
bet tutelas: sed neqz quinqz fi-
lios: aut aliud aliquod ius ex-
cusationis hz: nimiru duas tu-
telas suscipiat.

Qui iura multa hz dicere
quoz vnus quodqz p seipm no
est validu: si poterit excusari
quesitum est: puta. lxx. quidez
annorum non est: neqz tres ha-
bet tutelas: sed neqz quinqz fi-
lios: aut aliud aliquod ius ex-
cusationis hz: nimiru duas tu-
telas suscipiat.

Qui iura multa hz dicere
quoz vnus quodqz p seipm no
est validu: si poterit excusari
quesitum est: puta. lxx. quidez
annorum non est: neqz tres ha-
bet tutelas: sed neqz quinqz fi-
lios: aut aliud aliquod ius ex-
cusationis hz: nimiru duas tu-
telas suscipiat.

Qui iura multa hz dicere
quoz vnus quodqz p seipm no
est validu: si poterit excusari
quesitum est: puta. lxx. quidez
annorum non est: neqz tres ha-
bet tutelas: sed neqz quinqz fi-
lios: aut aliud aliquod ius ex-
cusationis hz: nimiru duas tu-
telas suscipiat.

Qui iura multa hz dicere
quoz vnus quodqz p seipm no
est validu: si poterit excusari
quesitum est: puta. lxx. quidez
annorum non est: neqz tres ha-
bet tutelas: sed neqz quinqz fi-
lios: aut aliud aliquod ius ex-
cusationis hz: nimiru duas tu-
telas suscipiat.

Qui iura multa hz dicere
quoz vnus quodqz p seipm no
est validu: si poterit excusari
quesitum est: puta. lxx. quidez
annorum non est: neqz tres ha-
bet tutelas: sed neqz quinqz fi-
lios: aut aliud aliquod ius ex-
cusationis hz: nimiru duas tu-
telas suscipiat.

Qui iura multa hz dicere
quoz vnus quodqz p seipm no
est validu: si poterit excusari
quesitum est: puta. lxx. quidez
annorum non est: neqz tres ha-
bet tutelas: sed neqz quinqz fi-
lios: aut aliud aliquod ius ex-
cusationis hz: nimiru duas tu-
telas suscipiat.

Qui iura multa hz dicere
quoz vnus quodqz p seipm no
est validu: si poterit excusari
quesitum est: puta. lxx. quidez
annorum non est: neqz tres ha-
bet tutelas: sed neqz quinqz fi-
lios: aut aliud aliquod ius ex-
cusationis hz: nimiru duas tu-
telas suscipiat.

Qui iura multa hz dicere
quoz vnus quodqz p seipm no
est validu: si poterit excusari
quesitum est: puta. lxx. quidez
annorum non est: neqz tres ha-
bet tutelas: sed neqz quinqz fi-
lios: aut aliud aliquod ius ex-
cusationis hz: nimiru duas tu-
telas suscipiat.

Qui iura multa hz dicere
quoz vnus quodqz p seipm no
est validu: si poterit excusari
quesitum est: puta. lxx. quidez
annorum non est: neqz tres ha-
bet tutelas: sed neqz quinqz fi-
lios: aut aliud aliquod ius ex-
cusationis hz: nimiru duas tu-
telas suscipiat.

Qui iura multa hz dicere
quoz vnus quodqz p seipm no
est validu: si poterit excusari
quesitum est: puta. lxx. quidez
annorum non est: neqz tres ha-
bet tutelas: sed neqz quinqz fi-
lios: aut aliud aliquod ius ex-
cusationis hz: nimiru duas tu-
telas suscipiat.

Qui iura multa hz dicere
quoz vnus quodqz p seipm no
est validu: si poterit excusari
quesitum est: puta. lxx. quidez
annorum non est: neqz tres ha-
bet tutelas: sed neqz quinqz fi-
lios: aut aliud aliquod ius ex-
cusationis hz: nimiru duas tu-
telas suscipiat.

Qui iura multa hz dicere
quoz vnus quodqz p seipm no
est validu: si poterit excusari
quesitum est: puta. lxx. quidez
annorum non est: neqz tres ha-
bet tutelas: sed neqz quinqz fi-
lios: aut aliud aliquod ius ex-
cusationis hz: nimiru duas tu-
telas suscipiat.

a Cōmuniōe. als deest illud in cōmuniōe.
b Sint. i. q̄ ita erunt socij ponere simul: et induceret excusationem.

c Excusabil. inuit hic q̄ tutela nō sit publicuz munus vel civile. et sic est i. insti. eo. in p̄n. et i. eo. l. non t̄m. s. eos. vbi dicit q̄ est publici. ut est civile. vt. s. eo. l. athlete. s. tutela. Sol. hic ḡnālis remissio fauore pupilloz pertinet ad ea que sūt publica auctoritate et utilitate t̄m. s. hoc utilitate p̄natū: pro quo est i. eo. l. non t̄m. s. non omnia.

d Depositionibus. s. testis: quia res inter alios et. Itē: q̄ possit esse verū qd̄ primo probauit. s. de numero liberorū: sed modo aliq̄ decesserunt.

e Nō propter hoc. vt. insti. eo. s. nō esse. et arg. l. si. de here. insti. s. si.

f Est autē. s. cit. s. e. l. tria onera. et insti. eo. s. i. t̄m. tria onera.

g Quandoq̄. als q̄: als q̄q̄: et sic dicitur est ali quando.

h Quis. als l. si q̄. als s. idēz vlpianus scribit si quis et. i. i. filij sui. cui⁹ est legitimus tutor. vt. insti. de legi. pa. tute.

i Cautio. id ē cautela. als creatio. als cautio.

k Constitutio. que sequit. quā et quidā habēt. p̄ vltima superioris tituli. sed superflue: ret altera.

l Quamuis. als est lex. als s. imperator adria-

telas et duos filios: et. lx. annorum est: aut alia quedam talia dicit per seipsa qd̄ p̄fectū aut illū non prebentia. ea s̄o que adinuatē in cōmuniōe s̄nt iusta apparentia: sed visum est hunc non excusari.

Immunitas q̄ eximit a publicis et civilibus muneribus nō liberat ab onere tutela. h. d.

Qui accipit vel habet immunitatē civilium vel publicorum munerū: hic a tutela vel cura non excusabitur.

Florus tutelis delatis: nouus est vtendū allegationibus nec sufficit semel excusatiū sūisse. hoc dicit.

Qui absolutus est a tutela vel cura nō oīno depositionibus ad remissionem alterius creationis vtetur. Si nō extiterit ea tura remissionis qui dixerit seipsum ignotum esse patri vel matri pupillū: nō p̄pter hoc excusabitur.

Qui affectauerit supra tres tutelas nō vtetur beneficio excusationis: pauper autē in tutela repertus p̄sumitur eam affectasse. hoc dicit.

Est autē q̄q̄ et qui tres tutelas vel curas nō h̄z ius remissionis: puta si q̄s affectauerit suscipere. Itā autē et qui modici patrimonij fact⁹ est tutor: affectasse videtur.

Gerēs tutelā sui emācipati filij h̄z annuere h̄c suscipiēter alijs duabus tutelis. hoc dicit. 18. vlpianus.

Si q̄s iter tres tutelas emācipati filij sui tutelā admīstret: et hoc in numerum p̄cedat scio dubitari. Inuenio t̄m rescriptū emancipati filij tutelā numerari inter onera optere. Si q̄s creabitur tutor existēs in p̄ris p̄tate: deinde pater noluerit p̄ eo cauere: iusserunt leges et ip̄m pa-

nus britasio pollioni legato lugd. asidonus marcus quāuis et. et ita in libro domini 230.

trem creari tutorē vt nullo modo ip̄cedatur tutela cautio: vt ostēdit diui adriani p̄stitutio.

Admissa. pōt esse tutor: et si pater nolit pro eo satisfidare vt tutela libere: cogētur ambo et p̄ et filij on⁹ tutela subire. h. d.

Imperator adria. britasio pollioni legato lugd. in hec p̄ba scripsit. Asidonus marcus quāuis filius. sit idoneus tutor esse videbitur. pater autē et idcirco cauere nō vult vt filij suū tutela extimat: et in hoc artificio p̄seuerauit: existimo te huic fraudi recte occursum vt et filij et ip̄e ad tutelā liberorū clemētis gerēdā p̄pellant.

Situtor vel curator dat⁹ inutiliter cōfirmari se permiserit: non poterit postea se excusare. hoc dicit. 19. dem.

Alius testō suo nigidius filio suo tutorē dedit: eū dēq̄ vsq̄ ad. xxv. annū curatorem p̄stituit: quero cū liceat nigidio a curatione etiā citra appellationē se excusare: ex qua die t̄pa que in excusationibus obseruanda diuus marcus p̄stituit cōputanda sunt: vtz ex die apti testamenti: an ex q̄ ad negocia gerenda vocaf. i. post xliij. ānos impletos. Modestus r̄n. excusationē a cura tunc necessariā eē cū decreto p̄toris seu p̄sidis p̄firmat⁹ curator fuerit.

Tutor pupilli qui primus est pubertati non habet excusationem illius occasione tutela. hoc dicit. 20. Callista.

Non t̄m magnitudo patrimonij intuenda est susceptarum trium tutelarum queq̄ suscipienda est: sed etiā etas pupilloz consideranda est. nam si p̄torum pupilloz etas prope pubertate sit: ita vt tantūmō semestre tempus reliquū fuerit: aut eorū quozū suscipere tutelā cogit: nō dabit

Clementis. propiū nomē patris pupilloz. et dic cōpellentur captis pignob⁹. vt insti. de satisfid. tuto. s. p̄. vel multa indicta. vt. s. si quis ius dicē. l. i. in p̄n. vel denegādo eis iurisdictionem. vt. s. ex q̄b⁹ cau. ma. l. sed et si per p̄torē. s. ait p̄tor.

Quis a cura tōde. nō a tutela. vt. C. de test. tute. l. si tibi p̄f.

Appellatio. nē. sic. s. eo. l. scire oportet. in p̄n.

Se excusare. ob hoc q̄ tutor fuit nūc est: liber tus. vt. C. eo. l. libertos.

Cōfirmat⁹. i. t̄m p̄firmationis. vt. i. eo. l. iuris p̄tatos. in fi. nā si p̄teret se cōfirmari nō resistēdo tacite videt renunciasse excusatiōi. vt. arg. s. e. l. spadonē. s. i. sic intellige. C. de p̄r. tu. l. i. et facti. i. eo. l. p̄. s. p̄cedit. et. s. de adm. tu. l. q̄ negotiationē. s. testamētō. et insti. eo. s. qui tutelam.

Quoniam. intuentia. als in eunda.

Suscipienda. id est q̄ magnitudo patrimonij et tutela que suscipienda est. vt. i. eo. l. si is qui tres. s. si. Accursus flo.

Semestre. id est sex mensium. argu. s. eo. l. tria. et si eno. spacium hoc esse paruum et prope finem dicitur sic. C. de iud. l. i. p̄operandū. s. sin autem.

a **N**ō sint. sic. Ieo. §. fi. r. §. eo. §. r. milites. §. i. r. §. p. i. m. p. i. l. a. r. i. §. i. o. l. a. d. m. i. s. t. r. a. t. e. §. fi. r. C. eo. l. pe. r. §. eo. l. spadonē. §. fi. quis aut. r. C. de excu. ve. l. i. r. u. Itē habet hī p. u. i. l. e. g. i. u. m. v. t. s. i. l. i. u. m. q. u. o. d. i. n. t. e. m. m. a. t. r. i. s. v. t. i. a. d. m. u. n. i. c. i. p. a. l. i. i. n. f. i. r. i. p. r. o. x. i. m. e.

b **C**irca tutelam. nēdū circa alia mīsera: r. hoc si sint habiles ad illud artificū ad qd sumpti sunt exerceā. v. r. §. de iure i. m. u. l. s. e. m. p. §. p. e. Itē caute dicit exteroz. nā secus a tutela collegaz v. r. §. p. r. i. m. o. §.

c **C**ōpellant. nā cōpellunt auctis facultatibus nisi augeat negotianonem. v. r. d. l. s. e. m. p. §. n. e. g. o. c. i. a. t. i. o. r. §. p. e. Itē no. q. v. o. c. a. t. h. i. c. t. u. r. e. l. a. p. u. b. l. i. c. i. m. u. n. i. t. a. t. e. s. i. c. v. i. d. e. a. t. §. §. eo. l. s. p. a. d. o. n. e. §. q. a. c. c. e. p. i. t. S. o. l. u. v. t. i. b. i. R. e. c. u. r.

d **N**otatim. v. t. apparet. §. p. r. i. §. r. §. d. n. i. n. a. u. t. i. u. m. i. t. ē. s. o. l. a. i. l. l. a. h. a. b. e. t. i. m. m. u. n. i. t. a. t. e. q. u. e. l. i. c. i. t. a. s. u. n. t. r. s. o. l. a. i. l. l. a. l. i. c. i. t. a. s. u. n. t. q. l. e. g. e. v. t. s. e. n. a. t. u. s. c. o. n. s. u. l. t. o. v. e. l. a. l. i. q. u. i. d. e. c. o. n. s. i. r. m. a. n. t. v. t. §. d. e. i. u. r. e. i. m. u. l. s. e. m. p. §. n. e. g. o. c. i. a. t. i. o. r. §. p. e. n. u. l. r. §. i. r. §. d. e. c. o. l. l. e. g. i. l. l. i. §. i. r. §. q. b. c. u. i. u. s. q. v. n. i. l. i. i. n. p. u. n. f. m. a. z. o.

e **I**s q. d. edita te. i. qui est edilis curulis. d. q. habetur mēto in f. de iure natu. §. p. p. o. n. e. b. ā. t. v. e. l. e. d. i. l. i. t. a. t. e. i. q. u. i. h. a. b. e. b. a. t. c. u. r. a. m. e. m. e. d. i. f. r. u. m. e. n. t. a. v. e. l. v. e. n. d. e. d. i. t. p. e. f. a. m. i. s. s. i. c. u. t. p. o. t. i. f. §. d. e. c. o. p. e. l. i. d. o. r. i. s. t. u. d. t. a. l. e. o. f. f. i. c. i. u. m. d. i. c. i. t. m. u. n. u. s. a. z. o. v. t. §. e. o. l. s. e. d. r. e. p. r. o. b. a. r. i. §. d. p. h. i. s. i. n. f. i. l. l. i. u. s. §.

f **E**xculati sūt. nō tñ a tutela.

excusatio: idq. principalibus cōstitutionibus cauetur.

Qui predictus est dignitate aut sanguinis aut honoris: immunitus est a tutelis non predictorum. hoc dicit.

Illiēibus r. ppter inlytā nobilitatē ciuitatis: r. ppter cōfunctionē originis romane tā antiquit. r. senatuscōsul. r. cōstitutionib. principū plenissima immunitas tributa est: vt ē tutele excusationē habeant. f. eoz. pupilloz. q. illiēses nō sint. idq. diuus pius rescriptit.

Priuiligiuz paupertatis cessat cum fuerint adaucte facultates. hoc dicit.

Eos qui in corporib. sunt veluti fabioz: immunitatē habere dicimus: et circa tutelarib. exteroz hominū administrationē habebunt excusationē: nisi facultates eorum adaucte fuerint vt ad cetera quoq. muneris publica suscipienda cōpellant. idq. principalibus cōstitutionibus cauetur.

Collegia oia subeūt omnis tutele: nisi ea qbus expisse data est vacatio. h. d.

Nō oia tamē corpora vel collegia vacationē tutelaz habent: qbus muneribus muniti palibus obstricta nō sint: nisi nominatim. id priuiligiuz eis indultum sit.

Licet ediles curules sint excusati a priuatis munerib. nō tñ a tutela. h. d.

Is qui edilitate fungit potest tutor dari. nā edilitas iter eos magistratus habet q. priuatis munerib. excusati sunt. fm diui marci rescriptum.

Qui habet dignitatem cū administratione excusatus futura tutela: nō tamen iā susceptus. hoc dicit.

Honore. cū administratione. sic. §. eo. §. administrationes. in p. u. n. r. §. eo. l. athlete. §. i. r. §. remittit. r. sic nō obstat. §. eo. l. spadonem. §. scire.

Vacare. vere dicimus. vel subaudi placuit.

Vacant. §. ab alijs munerib. q. excusant. v. r. §. de vaca. mune. l. h. i. q. r. §. cor. §. de iure i. m. u. l. s. e. m. p. §. i. m. m. u. n. i. t. a. t. i. §. d. i. u. s. r. §. l. i. c. e. t.

Sane notū est q. gerētib. honore. vacationē tutelaz cōcedi placuit. vacare autē eos qui tunc primū vocent ad suscipiendū officiū tutele. ceterz eos qui se iam imiscuerūt administrationi: nec tpe quidem magistratus vacare. eque notum est. **D**ñi nauū non vident haberi intra priuilegia vt a tutela vacerēt: idq. diuus tianus rescriptit. **I**nquili castroz. a tutelis excusari solent: nisi eoz qui r. ipsi inquilini sunt: r. in eodē castro eadēq. cōditione sunt.

Fili occisi in bello cōputantur in numero filioz: qui excusant patrē a tutela. hoc dicit.

Bello amissi. **A**lijan. **B**ad tutele excusationez plunt. m. quesitū est autē q. sunt isti vtrū hī q. in acie sunt interempti: an p. oēs oīno q. p. causam belli parētibus sunt arrepti: in obsidione forte. melius igit. pbabit eos solos q. in acie amittunt. p. esse debere cuiuscunq. sex. vel etat. sint. hī em. p. republica ceciderūt. **I** dē.

Iud v. sitatissimuz est. **V**t his qui in italia domiliū habent: administratio rez. p. u. n. c. i. a. l. i. u. m. r. e. m. i. t. t. a. t. u. r. §.

Tutor habes litē cū pupillo de hereditate tota excusatus a tutela: sed si se nō vult excusare nichilomin. p. h. i. b. e. t. i. s. g. e. r. e. r. e. t. u. t. e. l. a. m. h. o. c. d. i. c. i. t. c. u. m. p. u. n. l. s. e. q. u. e. r. §. §. **P**aulus.

S pupillus patruus cōtendat exhereditatū esse r. se heredem esse scriptum: equum est alium tutore pupillo dari recepta patru excusatione. vel si noluit excusationem petere: remoto eo a tutela ita item de hereditate expedit. r. §. **M**artianus.

Lud. remittatur. v. r. §. l. p. r. o. p. t. e. r. §. l. i. c. e. t. r. §. e. o. l. s. i. n. a. i. n. f. i. r. §. e. o. l. n. o. n. s. o. l. u. §. r. q. u. i. t. e. s. t. a. m. e. n. t. o. r. l. i. d. e. m. v. l. p. i. a. n. u. s. §. s. u. n. t. r. a. l. i. u. r. §. e. o. l. i. j. r. q. u. i. p. e. t. a. n. t. t. u. t. o. l. n. e. q. r. f. a. c. i. t. a. d. h. o. c. §. d. e. t. e. s. t. a. m. e. n. t. u. t. e. l. q. u. e. r. o. r. §. d. e. t. u. t. o. r. c. u. r. a. d. a. b. h. i. s. l. p. u. p. i. l. l. u. z. §. p. u. p. i. l. l. u. z. §. e. x. p. e. d. i. r. e. c. o. r. §. d. e. t. e. s. t. a. t. u. l. i. d. ē. f. i. e. t. l. f. i. r. §. e. o. l. h. u. m. a. n. i. t. a. t. §. r. §. l. p. r. o. x. i.

Propter. no pot. sed nec hodie licet debiti amittat. Azo. qd accipe post tutela assumpta sine ptesatio ne debiti. ab initio g aut pteset r no admittat ad tutela. aut no r est tutor r pdit debiti. fz. h. dixit ipso iure no tenere datione hodie: non remanet tutor. r sic corrigi

fm est q hoc dicit paut. vt hi q ob. se p. ha. si. col. vi. r facit. s. l. pn. et C. co. l. si vt alle. gas. et. C. de ad. mini. tu. l. cu qui. da. r. s. de te. tu. l. idem fiet.

C Controuersa. vt insit. eo. s. item ppter. 3dez si erat questio status. vt. s. e. l. athle. te. s. amplius.

C Non pbaue rit. th. h. oes cora iudice noiaut. r sic no ob. s. e. l. scire. s. scire. vel loq. tur ibi qn post te. pora statuta vole bat que omiserat noiare vel pbare r tunc non licet ei secus si intra tem. pora: vt h habes. azo. 3ie arg. ptra s. de iudi. l. sed r si susceperit. sed ibi dilatoria hic pem. ptoria. 3ie facit. j. de excepno. l. ne. mo. r insitu. eo. s. qui autem.

C Licet dat. simplicif. r sic datus a iudice vel te. statore. fz si deter. minef pmoniuuz ad qd dat: refert detur a iudice vl

a testatore. vt no. s. eo. l. non solus. r qui test. r. s. diu. e. Datus est. l. secundario. naz pncipaliter persone vel dic datus est. id est dari videtur. vt. s. de testa. tute. l. quia. r insit. eo. s. datus. r qui da. tuto. pos. s. certe.

C Lapidem. id est miliarium. sic ponitur. s. de offi. pre. fec. yb. l. i. s. in imino. r insit. eo. s. qui autem.

C Nec senatoris. q pnt dari filiis alioz senatorz vel inferioris dignitatis. vt. s. eo. l. spadonem. s. scire.

C Datur tutor. hec sunt contra. C. qui pe. tu. l. cu iure. r. s. de testa. tu. l. idem fiet. r insit. de cur. s. interd. Sol. ibi sufficibat pimus: hic non. vel dic hic special: vt r als no. C. in qui. cau. tu. ha. l. propter. 3ie facit. j. de cesi. l. for. ma. r de verbo. sig. l. pupillus. s. territorium.

C Cometri. id est mensuratores terre: vt baldonius. h. Donec curam. sic insit. eo. s. item diuus. r. C. e. l. ex actores.

Propter non habere. als est hfe sine non: r tuc dic

Propter lite quaz quis cu pupillo hz excusare se a tutela no potest: nisi forte de oib' bonis aut plurima parte eozz controuersia sit.

C Qui se vult excusare: si plures heat excusationes r de quibusda non pbauerit: alijs vt infra tpa non prohibetur.

C Datus tutor simplicif a iudice vel testatore no cogit gerere tutelaz bonoiz que sunt vltra centum miliaria: nisi essent in eadem prouincia. h. d.

C Licet datus tutor ad vniuersuz pmoniuuz datus est: tñ excusare se pot ne vltra cetesimum lapid' tutelaz gerat: nisi in eade puincia patrimonium pupilli sit: r ideo illaru rerum dabunt tutores in puincia pfi des eius. Nec senatores vltra cetesimu lapid' vbi tute la gerere cogunt: hnti ergo tu rorem dat tutor: sed aliarum rerum non earundem datur.

C A tutela seu cura terre meiores excusatione non habet: sed secus in pcuratore pncipis durate eius offio est seruanduz. h. d. Ric. de nea. Secuo.

C Cometri a tutelis no vacant. hi no quibus pui

q ia ceperat administrare. als non haberet excusatione vt. s. eo. l. non tantu. s. vacare. Alij habet non habere: r tunc no inceperat. vel dic etiā si ceperat no habet magi stratus municipij: aliud sit in magistratu ciuitatis. vt s. eo. l. athlete. s. remittuntur. sed argu. contra. s. si quis lau. l. ij. s. si quis municipalis.

C Si in castris. miles fuit dat' tutor a iudice sub q erat filio comilito nis tenet datio rone dantis. qz iurif ditionez habebat in istu. r rone dati vt arg. s. eo. l. non. tm. s. fi. cu simili. bus. r dans r datus merebant stpendia in castris. Si aut ab alio no iudice suo r ali' es ser datus: no tene ret rone dantis: nec rone dati etiam si velit miles: neqz hz necesse se excu sare. sed ipso iure no tenet datio. vt insit. eo. s. idem r i milite. r ita ipro. pue hic dicit excu satione: vt r alias insit. eo. s. penul.

C Equaqz credendus est ab eo tutores dentur qui in ca stris merebat: excusatione ha bere respondi.

C Qui fideicommissaria libertatem consecutus est potest si quas excusationes habuerit eis vt aduersus pupillum patroni. hoc dicit. P apinia.

C Equaqz credendus est ab eo tutores dentur qui in ca stris merebat: excusatione ha bere respondi.

C Qui fideicommissaria libertatem consecutus est potest si quas excusationes habuerit eis vt aduersus pupillum patroni. hoc dicit. P apinia.

C Equaqz credendus est ab eo tutores dentur qui in ca stris merebat: excusatione ha bere respondi.

C Excusare se tutor p libellos no potert. P au.

C Excepto. item ad successionem venit. r etiā ptra tab. petit. vt. j. de bo. libe. l. qui ex causa fideicommissi. r. C. de bono. posses. cōtra tabu. li. l. i.

C Excusare. p libellos. i. p sniam inter absentes lataz vt. j. de re iudi. de vnoquoqz. vel. i. p iudices delega tos: r ita hec cā delegari no pot: sic ponit. s. de offi. pco. l. nec quicqz. s. i. vel dic. i. p pcuratores: r tunc est sic. C. de his qui ve. era. impe. l. ij. r. j. de acq. here. l. paulus. fz con tra. s. de admi. tu. l. ita aut. s. gessisse. vl dic no p libellos directos p nunciu vel p pcuratoze ad iudicem. r fm hoc est ptra. s. e. l. scire. s. pot aut. fz no obstat qz ibi dicit q ve nies ipsemet ad iudicē offeret libellu excusatione cōtinē tem. vel dic. i. no sufficeret dare libellu nisi pber que ibi cōtinent. sic exponimus. C. de pre. mi. l. minorē. vel pot dici q per generalē pcuratoze no pot: p specialē sic. vt. s. de mino. l. illud. s. si talis. sed tuc est arg. ptra. s. de admi. tu. l. si duo. r fact. s. de adop. l. post morte. s. fi. sed arg. cō

C Si in castris. miles fuit dat' tutor a iudice sub q erat filio comilito nis tenet datio rone dantis. qz iurif ditionez habebat in istu. r rone dati vt arg. s. eo. l. non. tm. s. fi. cu simili. bus. r dans r datus merebant stpendia in castris. Si aut ab alio no iudice suo r ali' es ser datus: no tene ret rone dantis: nec rone dati etiam si velit miles: neqz hz necesse se excu sare. sed ipso iure no tenet datio. vt insit. eo. s. idem r i milite. r ita ipro. pue hic dicit excu satione: vt r alias insit. eo. s. penul.

C Equaqz credendus est ab eo tutores dentur qui in ca stris merebat: excusatione ha bere respondi.

C Qui fideicommissaria libertatem consecutus est potest si quas excusationes habuerit eis vt aduersus pupillum patroni. hoc dicit. P apinia.

C Equaqz credendus est ab eo tutores dentur qui in ca stris merebat: excusatione ha bere respondi.

C Excusare se tutor p libellos no potert. P au.

C Excepto. item ad successionem venit. r etiā ptra tab. petit. vt. j. de bo. libe. l. qui ex causa fideicommissi. r. C. de bono. posses. cōtra tabu. li. l. i.

C Excusare. p libellos. i. p sniam inter absentes lataz vt. j. de re iudi. de vnoquoqz. vel. i. p iudices delega tos: r ita hec cā delegari no pot: sic ponit. s. de offi. pco. l. nec quicqz. s. i. vel dic. i. p pcuratores: r tunc est sic. C. de his qui ve. era. impe. l. ij. r. j. de acq. here. l. paulus. fz con tra. s. de admi. tu. l. ita aut. s. gessisse. vl dic no p libellos directos p nunciu vel p pcuratoze ad iudicem. r fm hoc est ptra. s. e. l. scire. s. pot aut. fz no obstat qz ibi dicit q ve nies ipsemet ad iudicē offeret libellu excusatione cōtinē tem. vel dic. i. no sufficeret dare libellu nisi pber que ibi cōtinent. sic exponimus. C. de pre. mi. l. minorē. vel pot dici q per generalē pcuratoze no pot: p specialē sic. vt. s. de mino. l. illud. s. si talis. sed tuc est arg. ptra. s. de admi. tu. l. si duo. r fact. s. de adop. l. post morte. s. fi. sed arg. cō

tra. J. de ma. vin. l. etia. S. absens.

Mensores. alii eiores. s. mensores in lib. dñi azo. q. sunt in civitate. secus forte si in puincia. vt. J. de vac. mu. l. his oneribus S. corpus. et intellige mēsores. i. qui h. abet curā mētiēdi vel mensurādi frumētū. pponi-

Mensores q. d. cant.

tur enim qñq. ad hoc vel tpe edilitatis: vel tpe expe- ditiois: vel simi- li de cā. vt. S. de cō pen. ob negociū. r. di. i. S. e. l. sed r. re probari. S. de phi- losophis. in fi. S. r. facit ad hoc. S. co. l. geometri. l. rñ. et C. e. l. ex actores.

Legatarius. dat. in testō tutor.

Rogator. sed ubi nō esset roga- tus restituere alij rem aneret apud pupillā. vt. C. de lega. l. pe. in fi. sed in eo qui dicit fal- sus r. succubuit da- tur fisco. vt. C. de his q. v. r. d. i. g. l. aliam.

Nec obtinuit. id est succubuit. r. cōtrariā sniam re portauit. vt. S. de inoff. testa. l. papi- nian. S. meminit se. r. di. l. alia. r. fa- ct. S. de testa. tu. l. q. tutela. in pū. r. J. l. p. r. i. S. i. J. si q. s. ali. testa. p. l. i. S. si domin. r. J. S. bo. lib. l. i. s. i. tute- S. si q. s. r. J. de cō- tra tabu. l. iij.

Tutor. an. die. id est ante q. decerneret esse tu- tor r. an compete- ret ei excusatio vt. nō. azo. r. fact. S. de iuris d. om. in. l. cū quedā. r. de iudi. l. si quis post. S. arg. cōtra. S. si q. s. cau. l. qui asit. r. S. co. l. spadonē S. si aut. r. l. nō tantū S. vacare. r. J. de vaca. mu- ne. l. his oneribus S. auctis. r. l. p. r. e. r. S. si post.

Que tutoubus remunerāde. nō ita si alij relictur erat vt ex p. s. sit ve lle dare etiā si tutela nō admistraret. vt. Leo. l. nesenn. S. si. r. l. seq. idem si nō remāsit per euz quominus esset tutor. vt. J. de lega. ij. cū filius S. varijs. r. C. de leg. l. armate. r. l. si legatarius. r. S. co. l. pri. r. S. de testa. tu. l. qui tutela. r. J. de leg. i. l. etiam.

Judicium. puta institutionē de se factam in media hereditate. sic. J. e. l. amicissimos. ij. rñ. r. sic nota de tanq. quod b. r. S. de adopt. l. si pater S. qui duos. r. facit. S. qui

Mensores frumētarios h. e. ius excusatiōis ap- paret: vt. ex rescripto diuozuz marci r. cōmodi q. d. rescripse- rūt p. fecto annone. **M**artia.

Legatari⁹ qui rogat⁹ est alij oē legatur⁹ resti- tuere si maluit se excusare a tu- tela: legatū p. pter fidei cōmis- sariū p. sequit. cui filius est q. de falso egit nec obtinuit. **P** ap. l. Ator. petit⁹ ante decre- ti diem. si aliqd. priuile- giū q. r. t. recte petitionē institu- tā excludere nō poterit.

Heredes extranei possunt legatū q. d. tutori relictū erit re- munerāde tutele gratia volen- ti se a tutela excusare apud se retinere. secus si filio in testō. pater q. d. reliquerit vt alterius filij in puberis tutor. sit. h. d.

Que tutorib⁹ remunerāde. si J. et cā. testō parētis reliquū- tur: post excusationē ab here- dib⁹ extraneis q. s. retineri pla- cuit. q. d. nō hēbit locuz in p. so- na filij quē p. ipuberi fratri co- herede r. tutorē dedit: cū iudi- cū p. r. s. vt. si nō vt tutor p. meruit. **T**utorē ad tps. exy- lare iustum excusari nō opz: s. per tēpus exy. curator in lo- cum ipsius debet dari.

Tutor qui in ppetuū in ex- lū mittit excusatus est a pena q. et si p. tutorē suū de suspitiōe

petant tuto. l. fina. S. fina.

Tempus. hic ad tempus. sed in. l. se. in p. r. p. t. u. s. i. unde hic nō excusatur. sed curator datus ibi excusatur r. datur alius tutor a iudice. vt. S. de testamē. tute. l. si quis sub condicione. S. i.

Nō accusauerit: facili⁹ ex illi cū veniā meret. h. d. **M** arcellus. **P**lane si in exiliū datus sit tutor: p. d. se excusa- re si in ppetuū datus sit. faci- litus: aut exulis ignorātia q. cō- tutorē suspectū facere nō po- tuerit: veniā habebit.

Qui nō h. limitatū tps. in tellig. in ppetuū. h. d. **P** apl.

Trisperitos qui tutelā gerere ceperit in cōsi- lū principū assumptos: opti- mi maximiq. principes nostri constituere excusandos: qm̄ circa lat⁹ eoz agerēt: r. hono- relatus finem certi tēpōis ac loct nō haberet.

Qui vni⁹ pupilli suscepit tutelā habet domiciliū i alia puincia bona quoq. in alia puincia: nō videbitur duas ha- bere tutelas. h. d.

Cū oriūdu⁹ ex puincia ro- me domiciliū haberet: eiusdē curator: decreto p. s. idis ac p. r. toris p. s. titur: rex admistrā- tiōez vtrobiz suscepit: placuit eū duas curatiōes admistrare nō videri: q. videlz vni⁹ duo patrimonialia nō viderentur.

Qui h. excusatiōes a tute- la: nō cogit subire tutelā fra- tris. **I**te libert⁹ p. se excusa- re si h. excusatiōes: et si tutor def. a patrono in testō. h. d.

Qui priuilegio subit⁹ est:

l. h. d. itate ipuber⁹ quā alias p. deret. vt. C. de ad. tu. l. si. **I** nspiritos. excusandos. vt. r. C. co. l. si. r. S. de mi- no. l. verū. S. ex facto. r. S. e. l. geometri.

Nō haberet. q. d. nescim⁹ quantū tenebit eū. nā si- ne licētia recedere nō dz. vt. C. de decu. l. si quis. r. ita nō curator sed tutor ei dabitur p. ppetuo excusato.

Cum oriūdu⁹. s. pupillus. **P** r. p. s. idis. ideo de vtroq. q. alter in alteri⁹ p. r. s. idis: tu nō posset dare. vt. no. S. co. l. nō solū S. r. qui testamēto. r. facit. S. co. l. p. pter. S. licet.

Non videri. hoc prodest scire propter id q. d. habes S. co. l. iij. S. amplius.

Nō viderent. ar. J. de test. mili. si certaz. S. iulian⁹

Plane. tutor id est iā p. h. tur. i. q. iam erat creatus tutor an- te q. daretur in exi- lū. vel posset intel- ligi in exilio exi- stēs datus est tu- tor. hugo.

Datus sit. s. in exilium.

Facilius. i. facile. q. d. si se nō excusar: mundū dz p. tutorē qui domi remāsit de suspe- cto accusare. dicit q. nō. tum q. igno- rat eū male gere- re: tum q. nō pōt. alioqn aliud esset vt. C. de iudi. tu. l. ij. sed nunqd. pos- tuit p. pcuratorē. vt. S. d. m. i. o. l. pa- pinian⁹ exuli. rñ. reliquit s. moztu⁹ est. vt. S. ex q. cau. ma. l. necnō: vt vt veri⁹ dicā non pōt fieri hec accusatio suspecti p. pcuratorē. q. cā quodā- modo ē criminalis r. ifamic: s. ad des- fendēdū qñq. p. ce- dit alicui h. p. pcuratorē. vt. S. de p- cur. l. nō solū S. si.

Ali q. hoc cāu nō erat tutor ille qui erat i exiliū dat⁹. r. p. tutorē exponunt id est tutorē. vt est forte vel m. r. vel agnat⁹: cui parit

l. h. d. itate ipuber⁹ quā alias p. deret. vt. C. de ad. tu. l. si. **I** nspiritos. excusandos. vt. r. C. co. l. si. r. S. de mi- no. l. verū. S. ex facto. r. S. e. l. geometri.

Nō haberet. q. d. nescim⁹ quantū tenebit eū. nā si- ne licētia recedere nō dz. vt. C. de decu. l. si quis. r. ita nō curator sed tutor ei dabitur p. ppetuo excusato.

Cum oriūdu⁹. s. pupillus. **P** r. p. s. idis. ideo de vtroq. q. alter in alteri⁹ p. r. s. idis: tu nō posset dare. vt. no. S. co. l. nō solū S. r. qui testamēto. r. facit. S. co. l. p. pter. S. licet.

Non videri. hoc prodest scire propter id q. d. habes S. co. l. iij. S. amplius.

Nō viderent. ar. J. de test. mili. si certaz. S. iulian⁹

a **C** Fratria subaudi etiam sic in patre. vt. i. co. l. amicis
simos. s. h. r. facit. C. eo. l. voluntarie. secus in liberto. vt
C. eo. l. libertos.

b **C** Excusari. si qua haberet excusatione. r. facit. s. de
testa. iute. l. quero. s. h. r. de p. fir. tu. l. iij.

c **C** Ne decreto.

q. d. cu ventu fue-
rit ad decretu co-
firmatiois: an no
est opus excusa-
tione. vt. C. de tes-
ta. tu. l. i. r. s. eo. l.
gatus. r. l. scire. s.
hoc de his. r. not.
hic q ante p. firma-
tione se excusat. et
sic intellige dicta
l. gaus.

Sis. duob⁹
pupillis. no
comune patrimo-
niu habentibus. r
ita erit due tute-
le. aliqd est vna
vt. i. ea. l. in fine.

e **C** Administra-
bat. i. ante q dare
tur duob⁹ vltimis

f **C** Ubi. i. post q.

Tenuit euz.
efficacit ita q ex-
cusatio aliqua. p-
pter numeru tri-
tutelaz ei no sub-
uenit mox in p-
cipio subueniret
excusatio: quia te-
nuit decretu nota-
tionis: s. no effica-
citer. r. hoc. l. qd
subicit. na ipso iu-
re r. r. facit. i. e. l.
cu ex oratione.

h **C** Quarto lo-
co. prius asit erat
in quinto.

i **C** Nec memo-
ret. ad hec. vltim
Jo. ad hoc.

k **C** Administre-
tur. subaudi vt no
qz semp coputare
tur i numero tri-
tutelaz cu adhuc
teneat reddere ra-
tione. hic ergo licz

administare no teneat: teneat tñ reddere ronez. ergo dz
coputari in numero triu tutelaz. sed non est ita. qz finita
erat prima r abinde no sustinet piculu cessationis. si asit
no esset finita administratio: esset contra.

l **C** Eo pertinet. s. hoc considerare.

m **C** Cessationis. qz administratio non sit finita.

n **C** Imputandam. ad excusationem.

o **C** Idem euenire pot. qd. s. dictum est.

fratris⁹ curacione suscipere no
cogit. **C** p. non⁹ ipuberi liber-
to quosda ex libertis tutores
aut curatores testis dedit: qz
uis eos idoneos esse pstat: ni-
chilominus iure publico pote-
runt excusari: ne decreto con-
firmetur.

C Ex duob⁹ tutelis testamen-
tarijs vel dativis tres tutelaz
habent delatas ante excusatio-
ne ex tribus: vna finita statim
tenet ad alia q loco tertie sub-
rogat. a quinta s. q loco quar-
te succedit infra tps legitimu
excusati: s. s. gestiois piculu
sustinebit. postea vero ipam re-
tinet. h. d. Ric. de nea. **D** aul⁹

Sis q tres tutelaz ad-
ministrabat duob⁹ pupil-
lis diuersis decretis tutor da-
tus est: q potuit excusari: r pri-
us cas excusationis allegaret
vno ex pupillis quoz ia tutelā
administabat decessit: vbi de-
sijt cōpetere ei excusatio: sta-
tim tenuit⁹ eū p⁹ decretu: qsi
in loco tertie tutele qtra subro-
gāda. na ipso iure tutor est et
anteq excuset. poterit ergo a
tutela eius qui nūc quarto lo-
co⁹ inuenit excusari. s. cū non
sit excusatus necessario subeun-
dū est onus illi⁹ quoqz tutele:
nec me mouet q dicat aliqz
hic non exigit an administret⁹
tutela. hoc em eo ptinet/ ne
sit finita administratio. ceterū
si piculu sustineat cessatiois^m.
puto ei iputāda^m qz eā tutelā.
Idē euenire pot⁹ si duob⁹ te-

stamentis cu haberet tres tute-
las tutor dat⁹ est: vbi no aper-
taz tabulaz tps inspici debe-
bit si querat que prior delata
sit tutela: s. adite hereditat⁹
vel cōditionis existentis. Illa
quoqz erit differentia tutelaz
de quibus diximus⁹ si tertia r
quarta sit delata: licet in quar-
ta prius detētus sit⁹ q hui⁹. i.
quarte ex quo iustus est admi-
nistrare: illius⁹ ex quo dat⁹ est
piculu sustinet. **C** Sum⁹ q pu-
pillu bonis paternis abstinue-
rat detinendū in quarta tute-
la existimauit qsi deposita illa.
ceterū putare recte factuz p-
torē: si etiā vnā tutelā suffice-
re crediderit: si tam diffusa r
negociosa sit: vt p plurib⁹ ce-
dat. neqz igitur frēs r sorores
plurimū loco habēdi sunt: neqz
no fratres: si idē patrimoniu
habent: r rō administrationis
pariter reddēda sit. r ex diuer-
so fratru diuiso p. imonio due
tutele sint. Ad em vt dixi nu-
merus pupilloz: s. difficultas
rationū pficiendaz r reddē-
daz cōsiderāda est.

Qui tutor in testō dat⁹ est:
r ei legatū est in eodē testō: p-
dit legatū si nō vult subire on⁹
tutele. idē dicendū est in testō
matris r extranei. hoc tñ locū
haber si legatū est tutori reli-
ctū ea cōtemplatione vt tute-
lā subeat: alias secus. h. d. cuz
tribus sequētibz. **I** dem.

Dessenius apollinaris
Iulio paulo salutem.

r in si. co. s. item tria onera.

c **C** Crediderit. accipe vt pro plumbis cedat.

d **C** Neqz igitur. facit. s. l. tria. r. l. diximus. s. h.

Dessenius. hoc picipiū diuidas in tres ptes. pzo
ponit thema in q themate ponit aliā qdne circa p-
missum thema. scda ibi r quidē. tertia ibi. r an aliqd. Itē
secunda pars diuidit in tres partes. secunda ibi mater.

e **C** paulo salutem: r questionem hanc,

p **C** hereditatis. vt. s. de test. tu. l. tutores. r. l. si nemo
r. l. si hēditat. i. p. n. r. l. tutor dat⁹. i. p. n. r. l. si qd sub p. ditōe

q **C** Illa quoqz. p. ponit r aliu casum circa predicta.

r **C** Diximus. s. duaz tutelaz delataz diuersis tps⁹.

f **C** Tertia r quarta. alicui habēti duas delata est ter-
tia r quarta.

t **C** Detētus sit. qz no excusauit se
intra tēpora cōsti-
tuta. r sic forte ius
suis ē administrare.

v **C** Iustus. i. ex
quo lapsus est
tēpus excusatio-
nis qz in ea habe-
bat excusationem
quā psequi pos-
tuit. vt no. s. d ad
mini. tuto. l. qdas.

s. ex quo.

r **C** Illius. scilicet
ceterie.

y **C** Ex quo dat-
tus. i. ex quo scit
se datuz. vt. C. de
administra. tuto.
l. r si scisses. i. non
expectatis quin-
quaginta diebus
cum nullaz habe-
ret excusationez.
r plene not. s. de
admini. tuto. l. i. i
pun. r. l. ita autez
s. h. r. l. q iustus.
r. l. tutor vel cura-
tor. r sic no est cō-
tra. C. eo. l. quin-
quaginta.

z **C** Eū. quidam
non habet hic. s.
sed hnt r eū r. s.
melius est cuz. s.

a **C** Qui pupil-
lum. r na non ha-
bet nisi duas.

b **C** Ceterū. pro-
certe. vel dixi a qz
ta excusandū: sed
certe inmo r a se-
cunda quandoqz
vt hic: r. s. e. l. non
tantum. r quādo
qz nec a quarta:
vt. s. eod. l. spado-
nem. s. est autem.

c **C** Eū. quidam
non habet hic. s.
sed hnt r eū r. s.
melius est cuz. s.

d **C** Qui pupil-
lum. r na non ha-
bet nisi duas.

e **C** Ceterū. pro-
certe. vel dixi a qz
ta excusandū: sed
certe inmo r a se-
cunda quandoqz
vt hic: r. s. e. l. non
tantum. r quādo
qz nec a quarta:
vt. s. eod. l. spado-
nem. s. est autem.

f **C** Eū. quidam
non habet hic. s.
sed hnt r eū r. s.
melius est cuz. s.

g **C** Qui pupil-
lum. r na non ha-
bet nisi duas.

h **C** Ceterū. pro-
certe. vel dixi a qz
ta excusandū: sed
certe inmo r a se-
cunda quandoqz
vt hic: r. s. e. l. non
tantum. r quādo
qz nec a quarta:
vt. s. eod. l. spado-
nem. s. est autem.

i **C** Eū. quidam
non habet hic. s.
sed hnt r eū r. s.
melius est cuz. s.

k **C** Qui pupil-
lum. r na non ha-
bet nisi duas.

l **C** Ceterū. pro-
certe. vel dixi a qz
ta excusandū: sed
certe inmo r a se-
cunda quandoqz
vt hic: r. s. e. l. non
tantum. r quādo
qz nec a quarta:
vt. s. eod. l. spado-
nem. s. est autem.

m **C** Eū. quidam
non habet hic. s.
sed hnt r eū r. s.
melius est cuz. s.

n **C** Qui pupil-
lum. r na non ha-
bet nisi duas.

o **C** Ceterū. pro-
certe. vel dixi a qz
ta excusandū: sed
certe inmo r a se-
cunda quandoqz
vt hic: r. s. e. l. non
tantum. r quādo
qz nec a quarta:
vt. s. eod. l. spado-
nem. s. est autem.

p **C** Eū. quidam
non habet hic. s.
sed hnt r eū r. s.
melius est cuz. s.

q **C** Qui pupil-
lum. r na non ha-
bet nisi duas.

r **C** Ceterū. pro-
certe. vel dixi a qz
ta excusandū: sed
certe inmo r a se-
cunda quandoqz
vt hic: r. s. e. l. non
tantum. r quādo
qz nec a quarta:
vt. s. eod. l. spado-
nem. s. est autem.

s **C** Eū. quidam
non habet hic. s.
sed hnt r eū r. s.
melius est cuz. s.

t **C** Qui pupil-
lum. r na non ha-
bet nisi duas.

u **C** Ceterū. pro-
certe. vel dixi a qz
ta excusandū: sed
certe inmo r a se-
cunda quandoqz
vt hic: r. s. e. l. non
tantum. r quādo
qz nec a quarta:
vt. s. eod. l. spado-
nem. s. est autem.

v **C** Eū. quidam
non habet hic. s.
sed hnt r eū r. s.
melius est cuz. s.

w **C** Qui pupil-
lum. r na non ha-
bet nisi duas.

x **C** Ceterū. pro-
certe. vel dixi a qz
ta excusandū: sed
certe inmo r a se-
cunda quandoqz
vt hic: r. s. e. l. non
tantum. r quādo
qz nec a quarta:
vt. s. eod. l. spado-
nem. s. est autem.

y **C** Eū. quidam
non habet hic. s.
sed hnt r eū r. s.
melius est cuz. s.

z **C** Qui pupil-
lum. r na non ha-
bet nisi duas.

aa **C** Ceterū. pro-
certe. vel dixi a qz
ta excusandū: sed
certe inmo r a se-
cunda quandoqz
vt hic: r. s. e. l. non
tantum. r quādo
qz nec a quarta:
vt. s. eod. l. spado-
nem. s. est autem.

ab **C** Eū. quidam
non habet hic. s.
sed hnt r eū r. s.
melius est cuz. s.

ac **C** Qui pupil-
lum. r na non ha-
bet nisi duas.

ad **C** Ceterū. pro-
certe. vel dixi a qz
ta excusandū: sed
certe inmo r a se-
cunda quandoqz
vt hic: r. s. e. l. non
tantum. r quādo
qz nec a quarta:
vt. s. eod. l. spado-
nem. s. est autem.

si duas. S. manere.

a ¶ Profecturis. diu tñ se preparauerint ad pñficē: dū. vt. 3. quibus ex cau. ma. l. q. mittunt. S. similiter. alio: quin cōtra. 3. eo. l. propter magistratū. in prin. 30.

b ¶ Ad deponit. qz secus est in his q. reipub. cā abfuit. vt in sili. eo. S. itē q. reipubli. r. sic hoc ar. qd hic facit sal sificat ibi: r. in eo q. dignitatē sena: toriā ad ipisat. vt 3. e. l. spadonē. S. si abt. q. s. r. in alijs nota. 3. eo. l. idem vlpianus. S. sunt r. alijs. Accur.

c ¶ Excusat. vt 3. e. l. nō m. S. eos r. fact. C. e. l. pe. r. 3. eo. l. non m. S. eos qui.

d ¶ Spāliter. vt pñfoub. vbi cis. vt. 3. eo. l. si. 3. i. Lane. milia riu. sic. 3. eo. l. ppter. S. licet.

¶ Libertus. nō excusat. nisi solus agat. vt. C. eo. l. nemo senato riu. sed nō inuenio nisi in ipō senato re. vñ forte aliud i filijs eoz r. libertis vrozis senatoris: vt. 3. eo. l. spadonē. S. libri. r. l. pñ. in si. r. fact. 3. e. l. liberrū. p. totū.

¶ Um ex ofo: ne. debeat. vt. 3. e. l. i. S. liberti nus. r. fact. C. eo. l. excusationis.

h ¶ Impetrat. vt excuset a tu tela liberti. inge: nuoz autem erit tutor.

i ¶ Rescripsit. habet ergo. pñ: genuo vt vitet tu: telam liberti. r. sic est ptra. 3. e. liber: tū. S. r. si ius. so. quo ad pñm et ei filios nō habet p ingenuo: qz nō vitabit tutelā: vt ibi: 3. q. ad eñeos sic: vt excuset a tu tela liberti: vt hic.

k ¶ Suo. qñ ipē bus vel pfecturis delata est excusantur. nam susceptaz an tea non deponunt. ¶ In collegio seu corpe lic: to pñtuti excusant ab eñeo rū tutela: filioz non: nec colle: garū tutores infra cētēsimū mi liare cogunt eē: s. viteri. exci: sant. vbiq. pō sunt imunes q. speciali pñuilegio sunt muniti h. d. cū. l. se. Nico. de neapo. ¶ Qui corpis itez q. collegij tute excusant. a collegaruz si lioz eoz tutela nō excusan tur: exceptis his q. hoc spā: liter. tributum est. Paulus. ¶ Lane vltra centesimū miliarū ab vrbē filioz collegarum suoz tutelam sus: scipere non coguntur. Ber: er. ¶ Libertus senatoris filioz tutelā admistrans: ab alijs tutelis non excusat. ¶ Ingenuus vel libertus inf an. aureoz munit. excusare se pōt a tutela seu cura liberti: nisi et eodē iare sit tut. alius et tute lā vel curā prius excusat. sus: cipe appellat. h. d. Nico. de nea.

bus vel pfecturis delata est excusantur. nam susceptaz an tea non deponunt.

In collegio seu corpe lic: to pñtuti excusant ab eñeo rū tutela: filioz non: nec colle: garū tutores infra cētēsimū mi liare cogunt eē: s. viteri. exci: sant. vbiq. pō sunt imunes q. speciali pñuilegio sunt muniti h. d. cū. l. se. Nico. de neapo.

¶ Qui corpis itez q. collegij tute excusant. a collegaruz si lioz eoz tutela nō excusan tur: exceptis his q. hoc spā: liter. tributum est. Paulus. ¶ Lane vltra centesimū miliarū ab vrbē filioz collegarum suoz tutelam sus: scipere non coguntur. Ber: er. ¶ Libertus senatoris filioz tutelā admistrans: ab alijs tutelis non excusat.

¶ Ingenuus vel libertus inf an. aureoz munit. excusare se pōt a tutela seu cura liberti: nisi et eodē iare sit tut. alius et tute lā vel curā prius excusat. sus: cipe appellat. h. d. Nico. de nea.

¶ Am ex ofo: ne diui marci ingenuus libertino tutor: datus excusari debeat: eādē excusationē cō petere et ei q. ius anuloz ipe: trasset. impator: noster cuz di uo seuero pñe suo rescripsit: q. si pupillo libertino habēt ius anuloz datus sit ingenuus tu tor: vel curator: sequēs est vt excusatio eius ob hāc pñditio: num diuersitatē nō debeat ac cipi: at si añq. pupillus vel pu bes minor: an. xxv. ius anuloz accipet lucius tit. et tutor: da: tus vt ingenuus excusatus fuerit: post iperratū beneficiū denuo idē tutor: curator: ve dari pote rit: ex pñlo eo quo placuit r. re: scriptū est euz q. tpe quo intra

post annū loco sui def. cū post annū nō hret excusationē.

l ¶ Loco. sic. 3. eo. l. si is qui tres. m ¶ Impetraverit. r. hic q. ad extraneoz tutelā habet vt ingenuus. r. nō ob. 3. e. libertū. S. 3. si is. Itē pñlegū istō retorquet hic in suā lesionē. nā r. als excusaret se: vt hic.

annum erat ex quo reipublice causa abesse desierat excusa: tus fuit: eo pñterito ipm suo loco dari posse.

¶ Libertus senatoris ipius solus pcurator excusare po: test se ab alijs tutelis nisi tu re anu. aureoz: a pñcipe sit dotatus. h. d. Nico. de neapo.

¶ Et huius libertinus q. sena tori pñono procurat excusatio nez ab alijs tutela habeat: iste tñ q. ius anuloz ipetraverit: q. ad ordinē ingenuoz transi: tal: excusatiōe vti non possit.

¶ Tutor: testamentarius rei publice cā absens veterē tute lam excusatiōis pñuilegio cir cunscripto assumere tenet sta tim post redditum administra tionis pñoris tēpōis pñtitiōe cessante: nisi in dispositione te statous expresse fuerit ab solu tus: tunc a posterioris tēpōis administratiōe r. absentie pñ: uilegio se excusat: post heredi tatis aditiōe seu euentū pñ: titionis q. b. in testamēto fuerat constitutus. h. d. Nico. de nea.

¶ Titius filijs Idem meis qad reipub. cau: sa non aberit tutor: esto: gessit tutelā ex testō delatā. deinde reipu. cā abesse cepit. r. dñp: an qñ noua tutela nūc delata excusari debeat etiā ob absen tiam reipub. cā: an qz pñces: sit testm absentia ob publicaz cām: r. est ab eo iā administra ta tutela nō oportet eū excu sari. q. si liberos iterea susce pit: aut aliā excusationē para uit: magis est vt hec vna tute la sit: r. ideo nec excusationem ei cōpetere nec agi tutele ob prius tps posse. ¶ Sed si ita scriptū in testō fuerit: titius tu tor esto: cū reipub. cā aut ob aliā abierit tutor: ne esto. cū re

¶ Ob absentia. p. annū ad mi nus vel etiā plus s. m. dñstinctioez tē pōis quo abfuit. vt. 3. eo. l. nō solū. l. pñ. r. l. 3. r. milite s. qñq.

¶ Excusari. s. statz reassumere teneat: vt in vete ribus tutelis pñ: git. vt. 3. eo. l. non solū. S. annus. et S. quas deniq.

¶ Parauit. q. d. nūqd pñcit qñ ad nouā vocet an pō nō qñ ad anti: quā redeat. r. sol: uit magis est r. f. ¶ Tutela. sic 3. tit. i. l. tutor. S. si q. s. 3. 3. 6. tute. r. ra. di. l. si tutor. in pñ. r. 3. n. i. l. tutor. S. si q. s. abfuit. vbi dicit agi. Sol. ibi vñtē cedit: hic directā negat. vel s. m. h. ille intellis gamt s. m. dñstictio nē huius. S. r. seq. sed si ita r.

¶ Tutor esto: sic em ex die r. ad diem dari pōt in testō: nō als. vt in sili. de satisfā. tu. circa pñm. r. 3. d. 9.

27
¶ C. eo. l. nec sena
toz. r. 3. ad muni.
l. libert. scdo rñso
r. h. admittit. r. sic
est 3. C. de legi. r.
cōli. l. qd fauore.
so. h. p pñono erat
fauor vt libert. ex
cusaret ab alijs si
sibi liberto. r. facit
3. d. tur. an. l. i.
3. cept. r.
¶ Sic se excusa
uit. vt in sili. eo. S.
itē q. reipublice. r.
3. statim dicit.
o. ¶ Et desijt. ab
esse reipublice cā
qz est reuerfus.
p. ¶ Ob absen
tia. p. annū ad mi
nus vel etiā plus
s. m. dñstinctioez tē
pōis quo abfuit.
vt. 3. eo. l. nō solū. l.
pñ. r. l. 3. r. milite
s. qñq.
q. ¶ Excusari. s.
statz reassumere
teneat: vt in vete
ribus tutelis pñ:
git. vt. 3. eo. l. non
solū. S. annus. et
S. quas deniq.
r. ¶ Parauit. q.
d. nūqd pñcit qñ
ad nouā vocet an
pō nō qñ ad anti:
quā redeat. r. sol:
uit magis est r.
f. ¶ Tutela. sic
3. tit. i. l. tutor. S. si
q. s. 3. 3. 6. tute. r.
ra. di. l. si tutor. in
pñ. r. 3. n. i. l. tutor.
S. si q. s. abfuit.
vbi dicit agi. Sol.
ibi vñtē cedit: hic
directā negat. vel
s. m. h. ille intellis
gamt s. m. dñstictio
nē huius. S. r. seq.
sed si ita r.
¶ Tutor esto:
sic em ex die r. ad
diem dari pōt in
testō: nō als. vt in
sili. de satisfā. tu.
circa pñm. r. 3. d. 9.

testamen. m. l. si tutor datus. §. i.

- a **U**ideamus. solu. erit. §. ibi. sed hic ex ipso.
- b **E**xercere. id est cōtestari. vt. §. eo. l. quinquaginta.
- c **A**dita. vt. §. de testa. tur. l. si nemo.
- d **Q**uia igitur. nunc redit ad principiū legis.
- e **S**ed hic. nūc

solut qd̄ que sunt §. ibi. sed si ita scriptum in testō. r.

F **J**ure. i. excusatur ac si habeat liberos tres rome quattuor in italia quinq; in prouincijs. vt subijcit et in alla glo.

G **L**iberorum fm̄ distinctiones in situ. eo. in punci. tres rome: quattuor in italia: quinq; in prouincijs.

H **U**el in continentibus. edificijs scilz. r. sic apparet q̄ latius patet rome uocabuluz q̄ uerbis. q̄ illa muris finit vel clauditur vel terminatur. vt. §. de uerbo. signi. l. ij. r. l. in continentibus.

I **S**uccurrendum. vel succumbendum.

K **O**bit. i. fieri uel exerceri.

L **I**ncōmodo. id est si iungat accedit in cōmodo pupilli r. vel nō iungat tutele minus cum incōmodo pupilli r.

Q **U**i in collegio pistorū. hoc est licitum collegiū. vt. §. qd̄ eiusq; vniuer. l. i. §. i. r. sic habere pōt puilegiū. vt no. §. eo. l. nō tm̄. §. nō omnia.

N **T**utela. als tutelis.

O **P**er semet. nō vt facere q̄ per aliu facit. arg. cōtra. §. de admini. tuto. l. ita autē. §. gessisse. et. l. tres tutores. §. nō solū.

dierit tutor esto: qd̄ de excusatione aut ob abstinētia respub. causa aut ob aliaz q̄ post obuenerit dici oporteat uideamus. Procedit autē alia qd̄. testō ex die vel sub p̄ditiōe tutores dati an se excusare ante diē cōditionē ue necesse hēant. r. in primis an iā dies. l. eis cedāt: intra quos necesse est cās excusationis exercere. sed uerū est nō an esse tutorē q̄ dies uenerit. nā nec añq; adita sit h̄rditas. q̄ igit̄ ex eodē testō iā gesta fuit tutela: r. q̄ excusatur est als abfuturus reipū. cā reuerfus p̄tinuo: coheret tutelis an suscept̄ et itra annū: s; hic̄ ex ipō testō d̄sist eē tutor: r. iō ex scōda tutela excusare se pōt.

Curator dat̄ a iudice mēte capto tuto seu uētri se excusare pōt. ppter legitimū numerū liberorū. h. d. Ric. §. nea.

Si a p̄tore def̄ curator mēte capto aut. tuto siue uentri: excusatur iure liberorū. §.

Rome datos tutores eos tm̄ accipe debem̄: q̄ uel a p̄fecto uerbis uel a p̄tore: uel i testō rome p̄fecto: uel in p̄tinentibus edificijs dati sunt.

Liberus aduersa ualitudine corporis seu mētis super proprijs negocijs legitime impeditus: a tutela p̄tore eiusq; liberorū de iure cōi se poterit excusare. h. d. Ric. de neapo.

Si tanta corporis aut mētis ualitudine ab agēdis rebus libertus p̄hibeat ut nec suis q̄dem negocijs sufficiat: ne cessitati erit succurrēdū: ne impossibile ei in iugat tutele munus. qd̄ obiri a liberto non pōt nisi cum incōmodo pupilli r. aduersus utilitates eius.

Putores in collegio in legitimo numero p̄stituti p̄storiaz p̄

P **N**umerum. non aliter. vt hic. r. §. eo. l. si duas. §. minuire.

Q **A**rbici. §. eo. l. administrantes.

R **E**xcusatur. cum determinatione que subijcitur. sed hoc genus r.

seipos exercentes a tutelis r. curis et collegaz excusanr. vbi dicit excusari pōt si in loco ubi dati sūt domiciliū n̄ h̄sit. h. d. Ric. de neapo. §. apinia.

Q **U**i in collegio pistorū sunt a tutela excusantur: si modo per semet ip̄stribus exercēat: sed nō alios pu to excusandos: q̄ itra numerū sunt. vbi dicit̄ autes pistorum collegariū quocq; filiorū tutelis excusanr. Sed r. hoc genus excusationis est si quis se dicat ibi domiciliū nō habere ubi ad tutelā dat̄ est: id est q̄ impator noster antoninus cum diuo patre significauit.

Tibi pupillus educari uel morari debeat. Titu. l. j.

Pupillus educari ac morari d̄ apud uirū idoneū et p̄optimū p̄sentibus ex p̄sona p̄ditiōe r. tpe p̄torens arbitrio eligendum excluso ip̄sius substituto l̄ in testamento paterno expresse cōtrariū cauērit. hoc dicit Ray. fm̄ Ric. de neapo.

Ipsian̄ d̄let p̄tor frequētissimē adiri: vt p̄stituat ubi filij uel alantur uel

moranr: non tm̄ in posthumis uerū oino in pueris: r. solet ex p̄sona r. ex p̄ditiōe: r. ex tpe statuere ubi potius alēdus sit r. nōmūq; a uolūtate p̄ris rece dit̄ p̄tor. Deniq; cuz quidam testō suo cauisset: vt filiū apud substitutū educare: Imperator: seuerus rescripsit p̄torez existimare debere p̄ntib; ceteris p̄pinq;uis liberorū: id enim agere p̄torei oportet: vt sine ulla maligna suspitiōe alatur partus: r. educetur.

Nō habere. facit. §. eo. l. illud uisitatū. r. l. sed in hoc. §. sunt r. alij. r. l. non tm̄. §. si. s; argu. contra. §. de iudi. l. heres absentis. §. i. ubi l. alia terra gessit qd̄ tm̄ telā. sed dic q̄ nōluit se excusare ibi hic sic.

Tibi pupillus educari r.

S **O**let p̄tor. adiri. a matre uel agnatis pupilli uel substituti uel a q̄cūq;. **I**n puenis. scilicet generali ter.

Ex persona. vt nō apud eum qui insidiare p̄dicine eius. vt. §. eo. l. penul.

Ex conditio ne. cum distinctio ne sit agnatus uel cognatus uel non. uel uilis persona r. male moei gerata.

Et ex tempore. vt cōsideretur si sit minor triennio: r. tūc sit apud matrem: vt. C. de pat. potesta. l. penultima. **I**tem an eo tempore ille esset pupillo successur: vt. §. l. prox. r. C. eodem. l. i. in fine.

Recedit. hoc dicit vt. §. l. prox. in fi. no.

Suspitione. quia eum occideret propter substantiam. sic. C. eodem. l. i. in fine. r. de nup. l. ydue.

Infans minor trienio apud matrem educetur.

Pistor collegiū licitū ē.

a Coacturum. i. licet pretor non promittat se coacturum denegantem alimentare: interdum tamen hoc facit vt subijcit. attamen rē.

b Ad facere. vt. C. eo. l. i. §. i. c. Actiones. f. relictōz exēplo tutor vt subijcit. vel ex tutela vt subijcit.

c Relictum. vt alimēta p̄stet. r. §. ii. l. i. tutor p̄stitus. §. que remunerandi.

d Ad denegabit. vt. §. ii. l. i. nesennius. in fi. r. l. seq. r. §. §. test. tu. l. tutelam.

e Officio iudicis superior. l. di. p̄t. vbi nunc ex cuius bonis.

f Tutela. i. super act. tutela.

g Admittere. hīs modis qui se quantur.

h Pro mō facultatū. no. p mō facultatū sunt faciēdi sumpt⁹: vt h. et. §. l. p̄t. r. §. de adm. tu. l. cū plures. §. cū tutor. et §. de relig. l. si q̄s sepulchri. §. sumptus. et in aut. vt defm̄nar⁹ sit nōerus clericorum. l. pun. colla. i.

i Statuit. vt C. de alt. pu. p̄f. l. fi. r. §. §. neg. gef. l. nesennius. §. i.

k Decretū. i. factū a p̄tore siue ordinatum.

m Suggestit. f. tutor vel pupill⁹.

n Omniū. subaudi eius q̄s decretum est rē.

o Ultra vires. voluntas p̄ris testātis nō semp̄fer uāda est: vt q̄n ultra vires in testō decreuit alimentā p̄standa: vt h. r. §. l. p̄t. §. i. r. §. de an. leg. l. quitus. r. §. de adm. tu. l. q̄dā decedēs. §. papinian⁹. r. §. §. reli gō. l. at si quis. §. equū. r. §. §. testa.

Sup̄t⁹ p mō facultatū et. §. l. p̄t. r. §. de faciēdi sunt.

Voluntas p̄ris nō semp̄fer uāda est: vt q̄n ultra vires in testō decreuit alimentā p̄standa: vt h. r. §. l. p̄t. §. i. r. §. de an. leg. l. quitus. r. §. de adm. tu. l. q̄dā decedēs. §. papinian⁹. r. §. §. reli gō. l. at si quis. §. equū. r. §. §. testa.

Liberti parētes cognati vt pupillorū affines educationē precise suscipe a p̄tore coguntur. extranei vero excusant ab hoc onere: sed p̄uātur legat⁹ ac hereditate in testamēto patris pupilli sibi relictis: nisi alio fuerat relicturus. h. d. Ray. §. Rico. de neap.

Quāuis autē pretor recusantē apud se educari nō polliceat se coacturū: atq̄ q̄ntio nis est an debeat etiā inuitum cogere: vtputa liberrū parentē vel quē aliū de affinibus cognatiue: r magis est vt interdum debeat id facere. Lerte nō male dices si legatarius vlt heres educationem recusat testamēto sibi inuncta: denegari ei actiōes debere exēplo tutoris testō dātū: q̄d ita demum placuit si idcirco sit relictum. ceterū si esset relictur⁹ etiā si educationē recusaturū sciret: nō denegabit⁹ ei actio. r ita diuus seuerus sepissime statuit.

Tutor a pupillo tutele actiōe cōuentus sumptus in alimētis ac disciplinis ei⁹ factos q̄d illo fm vires facultatis ei⁹ sibi poterit reputare nō ultra etiā si moderata taxatio facta fuerit in testamēto vel a pretore. h. d. Rico. de neap. Idem.

Officio iudicis q̄ tutele cognoscit cōgruit reputatiōes tutoris nō improbas admittere: vtputa si dicat se impēdisse in alimēta pupillivl disciplinā. Modus autē: si q̄dē pretor arbitrat⁹ est) is seruari d̄z quē pretor statuit. Si vero p̄to: non est adit⁹: p modo facultatū pupilli d̄z arbitrio iudicis estimari: nec em̄ p̄mittēdū est tutori tñ reputare q̄rū dedit: si plus eq̄ dederit. Hoc amplius et si pretor modū ali

tu. l. pater. r de cōfir. tuto. l. vtilitatē. r. §. de ope. lib. cerdoe nē. r. C. ad trebel. l. iubem⁹. circa pun. r. C. arbi. tuto. l. i. sed argu. contra. C. de inter. ma. l. si patri.

p Rico. de neap. l. i. in pun. r. C. de alimē. pu. p̄f. l. fi. r. §. tu. l. i. §. sed r si seruis.

Mētis statuit⁹: verūtamen vltra vires facultatū est q̄d decretū est: nec suggestit⁹ p̄toz de statu facultatū: nō d̄z rō haberi alimētoz oim⁹: q̄ si suggestisset aut diminuerentur iā decreta: aut non tāta decerne rētur. Sed si p̄f statuit alimēta liber⁹ quos heredes scripserit: ea p̄stādo tutor reputare poterit: nisi forte vltra vires facultatū statuerit. tūc em̄ imputabit⁹ ei⁹ cur nō adito p̄tore desiderauit alimenta inuit.

Us alimētoz. Idem. decernendōz pupillis p̄toz cōpetit: vt ipse moderet quā summā tutores vel curatores ad alimēta pupillis vel adolefcētib⁹ p̄stare debeāt. Modū autē p̄monij spectare d̄z cū alimēta decernit: r debet statuere tam moderate: vt nō vniuersum redditū p̄monij in alimēta decernat: s̄z semper ita sit vt aliqd ex redditu supsit. Ante oculos habere d̄z in decernēdo etiā mancipia q̄ pupillis deseruiunt: et mercedē pupilloz/et vestē r tectū pupillū: et atē et cōtēplari in q̄ cōstitur⁹ est is cui alimēta decernūtur. In amplis tñ posit⁹ patrimonijs nō cumul⁹ p̄monij: s̄z q̄d exhibitiōi frugalitē sufficit modum alimentis dabit.

Sed si nō p̄stat q̄s mod⁹ facultatū sit inter tutorē r eū q̄ alimēta decerni desiderat: suscipe d̄z cognitionē nec temere alimēta decernere: ne in alterutrā partē deliquat: p̄t⁹ tñ exigere d̄z vt p̄stet aucto⁹ que sit penes se sūma: r cōminari grauiore se ei vsuras in fligere ei⁹ q̄d supra p̄fessionē apud eū fuerit cōprehensum. Idem ad instructionē quoq̄ pupilloz/um vel adolefcētum

l. fi. r. §. tu. l. i. §. sed r si seruis.

Debet. scilicet pretor etiā mancipia: quod est. r hoc dico in decernēdo scilicet alimēta pupillo: et p̄illis mācipiis qui pupillo deseruiūt: et etiā mercedes: illoz seruorū r etiā pupilloz vestem r tectum. vt aliter etiā mercedes pupilloz scilicet p̄o magistris illoz pupilloz: etiam vestem et tectum.

Redditū. no. §. bonū q̄ non d̄z quis oēs fructus quos ex suis possessionib⁹ vel aliū de h̄z expēdere s̄z semp̄ ita facere vt ex redditu aliqd supsit. vt. §. l. i. in p̄n. r. C. de alimē. pu. p̄f. l. fi. r. §. tu. l. i. §. sed et si seruis.

Mercedes. dandas. nō p̄minimas p̄t. vt. §. de adm. tuto. l. cū plures. §. cum tutor. Accur.

Et eum qui quicūq̄ ille sit. vt §. l. i. in pun.

Cognitionē. inquirendo q̄nt⁹ habet i bonis pupillus vel adult⁹.

Auctor. id est tutor.

Vsuras eius. sic. §. de adm. tu. l. tutor qui. §. idē solent. vbi si negat tutor se habere pecuniā ad alēdū pupillū cū in p̄tate habeat: tenetur ad censuram vsuras.

Sup̄t⁹ ita faciēdi sunt: vt aliqd supsit.

Sup̄t⁹ ita faciēdi sunt: vt aliqd supsit.

Nō cōpellit. sic. §. de adm. tu. l. a tutoribus. in ff.

Decreta. id est ordinata.

Augeri. sic. §. de lega. iij. l. si §. fina.

Qu filiū. legauit. et exhere daut eā vñ instituit sal
tē in aliquo. alio nō valeret testis. vt l. si. de exhere.

liberor. in pun.

Proter ea. s. plus ei legauit.

Instrueret. sic forte erat olim

Mulier: mori mulieres le-
gere grāmaticā.
Grammā: g. possit. pu-
pill^o a tutore suo
dicendo. reddas
mihi qd expendi
sti de meo in ali-
mēta sororis mee
h
Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

Instruerit. id est instrui fecerit. et no. q. iustus iudici facit q. iste expēse nō repetatur: vt expēse paruitas facit vel an quitas. Item q. mulieres possint addiscere grāmaticā defendit hac lege: vt isti sump- tus nō repetatur.

pupillarum/ vel earū que infra
xx. an. p̄stitute sunt: solet decer-
nere respectu facultatū z eta-
tis eorum qui instruantur.

Tutor pupillos egētes de
suo alere nō tenet. et si post ali-
mētoꝝ decretū ad inopiā sunt
deducti debēt alimēta decre-
ta minui. si vero ad pinguiorē
fortunam peruenierit sunt au-
genda. **Alco. de nepo.**

Sed si egeni sint pupilli de
suo eos alere tutor: nō cōpellit-
tur: s; si forte post decreta ali-
mēta ad egestatē fuerit pupil-
lus p̄duct⁹: dimittit debēt que
decreta sunt: quēadmodū so-
lent augeri: si quid patrimo-
nio accesserit. **Iulianus.**

Qu filiū heredē institue-
rat filie dotis noie cū in
familia nup̄sisset ducēta lega-
uerat: nec quicq; aliud preter
ea: z tutorē ei semp̄onū de-
dit: is a cognatis et a p̄pinqs
pupille p̄ductus ad magistra-
tū iussus est alimēta pupille z
mercedes vt liberalibus arti-
bus instrueretur pupille noie
p̄ceptoib⁹ dare. pubes fact⁹
pupillus puberi iam facte so-
rou sue ducēta legati cā soluit
questū est an tutele iudicio cō-
sequi possit qd in alimēta pu-
pille et mercedes a tutore ex
tutela p̄stitutū sit: **Bñ. existi-**
mo: et si citra magistratū de-
cretū tutor sororem pupilli sui
aluerit: z liberalib⁹ artibus in-
struxerit: (cū hoc aliter ei con-
tingere nō posset) nichil eo noie
tutele iudicio pupillo/ aut sub-
stitut⁹ pupilli p̄stare debere.

Controuersia de alēdo pu-
pillo p̄sidis iudicio est dirimē-
da: illis exclusio quos foret vt

respiciunt primam partē rubricę. s. vbi morari z educari
debeat pupillus. alie leges respiciūt vltimā scilz de ali-
mētis pupillo p̄sidis. istud semp̄ teneas q; si est mince
triēnio apud matrē si viuit est nutriēdus: ab ea alēdus.
vt. C. d. ps. po. l. pe. Jtē no. q. titul⁹ iste loquit cū mortuo

rismile eis facere p̄iudiciū.
hoc dicit fm Bay. **T**ipianus

S disceptetur vbi mo-
rari vel educari pupillū
opteat: cā cognita id p̄sidē
statuere optebit. In cause co-
gnitiōe vitādi sunt qui pudici-
tie ip̄uberis⁹ possunt insidiari.

Tutor absens volūtariē cō-
tumax in alēdo pupillū hoc i-
iudicio requirentibus amicis
vel cognatis eius velut suspe-
ctus causa cognita remouebit
a p̄toꝝ: vel eidē tutor genera-
lis z p̄petu⁹ ab ip̄o adiunget.
necessario p̄o absens idoneus
in officio retinet sp̄ali curato-
re ad p̄stationē alimētoꝝ dūta
rat sibi adiucto. **Bay. Triph.**

S absens sit tutor: z ali-
mēta pupill⁹ desideret:
siqdē negligētia z nimia cessa-
tio i administratiōe tutoris obij-
ctas: que etiā ex hoc arguat q;
p̄ absentia eius deserta dereli-
ctas sunt pupilli negotia: euo-
catis affinis⁹ atq; amicis^m tu-
toris p̄torē edicto p̄posito cā
cognita etiā absente tutore vt
remouendū eū q; dign⁹ tali no-
ta videbit decernet: vel adiu-
gendū curatoꝝ: z ita q; datus
erit expedit alimēta pupillo.
si p̄o necessaria absentia tuto-
ris z ip̄rouisa acciderit: forte q;
subito ad cognitiōē p̄cipalē
p̄fect⁹: nec rei sue pudere: nec
p̄sulere pupillo poterit: z spe-
rat redire idone⁹ sit tutor: nec
expediat aliū adiūgi: z pupill⁹
alimēta de re sua postulet: re-
cre p̄stitut⁹ ad hoc solū vt ex-
re pupill⁹ alimenta expediat.

De tutelis z rōnib⁹ di-
strahēdis: z vtili curatiōis
causa actione. **Titu. lij.**

J. l. ij. in fi. Terno d' actiōe cure. l. de actiōe vtili nego. gef.
que datur in curatoꝝ. vt. J. eo. l. si tutele. z in alijs legib⁹.

pupile-
lus ds
dicatur.

De tutelis z rōnib⁹ di-
strahēdis: z vtili curatiōis
causa actione. **Titu. lij.**

Noibus non fecit. subaudi cū facere deberet. sic est in pcuratore. vt. C. māda. l. i. re mādata. et no. quod hic dicit qd nō p̄miserit de facien-

a ob s. fina. colla. vi. b. **D**iligentiā. scilz dz adhibere. vt. s. de adm. tu. l. a. tutor. l. i. p̄n. et. C. arbi. tute. l. quicquid.

c **D**onationē. faciendā. vt apparet ex sequētibz

d **N**ō est. vt in situ. qd nō est p. fa. test. s. p̄reca.

e **P**ermitte de sunt. qz nec testari nec aliā vltimā voluntatē cōdere p̄t. vt. s. d. codicil. l. diu. s. p̄. s. cū donat ad qd tene tur substituto vel legitimo vel etiaz ipsi pupillo dato qd non deceaserit

f **R**h. traditio facta fuit: sic ē electio: vel cōtra eū qd hz vel cōtra tutorem vel curatorem. vt C. si tu. vel cura. l. fina. Accur.

g **I**ta est. qd nō valet etiam cū de creto. vt. C. si ma. fac. l. si. s. cū autē. et dic vt. s. de admi. tuto. l. tutor ad vtilitatē. et facit J. de cura. su. l. si.

h **P**reterea. Nota in necessariis psonas non di ci liberalitatē: sed debitū sic. vt. s. tu. i. l. antepenul. et s. solu. ma. l. sed si ideo. et s. de admi. tu. l. tutor se cundū. s. fi. et J. eo. s. p̄reca.

i **B**one fidei. scz actio tutele. vt in situ. de acno. s. actionum.

k **A**gi tutele. i. tutele iudicio con uenit: et nā in litē iurā. vt. C. de in lit. iuran. l. i.

l **O**fficio. s. iuste

Tutor pupillo actio tutele directa de gestis ac neglectis per doliū seu culpā leuē: ac de auctoritate sibi prestata in donādo cā mortis seu inter viuos tenet reddere rōnē: s. talis donatio sit eidē tanq̄ testamenti factio interdicta. h. d. Alco. de neapo.

Alpianus. Noibus q̄ tutor fecit cum facere nō deberet itē in his q̄ nō fecit: rātionem reddet hoc iudicio prestādo doliū et culpā: et quantā in suis rebz diligentia. vñ q̄rit apud iulia nū lib. xj. ff. p̄. si tutor pupillo auctoritatē ad mortis cā donationē accōmodauerit: an tutele iudicio teneatur: et ait teneri eū. nā sicut testamēti factio inquit pupillis p̄cessa nō est: ita nec mortis qdē cā donatōes p̄mittēde sunt.

Sed si nō mortis cā donauit tutore auctore iud. scripsit plerosq̄ qui dē putare nō valere donatōnē: et plerūq̄ ita est.

Tutor alimēta p̄stita de facultatibz pupilli valde amplis dūtaxat eius matri vel sorori egētibus p̄t imputare decreto iudicis sibi vel ipsius substitutis: et negligētia nō omittēs et tutele actione tenet. scz si munus eidē miserit nuptiale. Alco. de nea.

Sed nōnullos casus posse existere: q̄bus sine reprehēsiōne tutor auctor sit pupillo ad diminuendū decreto scz interueniēte: veluti si mīsi aut sorori que aliter se tueri nō p̄t: tutor alimenta p̄stiterit: nā cū bone fidei iudiciū sit: nemo feret mī que aut pupillum: aut substitutu

et. l. quedam. s. de edē. vidētur destruerē illū tractatum de edē. vbi cūq̄ no. doctores dari officiū iudicis vel actionem in factū. nā hic dicit qd si tutor nō faciat rationes vel factas nō exhibet vel nō edit hz locū actio tutele: et in l. quedā. dicit p̄ra pcuratorē nō edentē dari mādatū: et s. focū. p. socio. sic q̄ cū spargētari⁹ faciat seu scribat rōnes mādatō scho laris: vel et⁹ pcurator locū hzbeat mādati nō offi. iud. vel actio in factū ex illo edicto. Rh. quonēcumq̄ ad iūto p̄ralo cū aliquo vt gerat ne goccia mea vt sunt me⁹ soci⁹ vt sunt in illo casu: vt sit tutor et gerat ne goccia mea et faciat libz rōnē. vt sunt in l. qdā. in p̄cura. et socio: locū hz tutele vt h. vel mādatū vel pro socio. vt. l. qdā. aut ne nō fuit ab iūto p̄tractum: sed dicitū tū scholaris argētari⁹ nō vt scriberet rōnes: et tūc hz locū offiū iudicis vel actio i factū ex illo edicto. vt in l. si qd ex argentarijs. s. ex hoc. s. de eden. l. i.

Tutor libz rōnū p̄ficere ac reddere pupillo tenet: a s. tutele iudicio obligatur. hoc dicit fm Ray.

Officio tutoris incumbit et rōnes actus sui cōficere: et pupillo reddere. ceterū si nō fecit aut si factas non exhibet: hoc noie iudicio tutele tenebitur.

Inuētariū ac libz rōnū pupillo exhiberi tutore cessante serui negocia gerētis p̄t interrogari simpliciter et cū rōmētis et sine. idem si fraus in scribēdis rōnibus per tutores ipsis imputet. h. d. fm Ray.

De seruis q̄ interrogatiōnes sedz q̄stiones habēdas: et hoc officio iudicis conuenire placuit. nā diuus seuer⁹ decreuit: cū neq̄ inuētaria neq̄ rationalia p̄ferūt: remediō eo vt debere vt rōnes a seruis q̄ rē gesserūt p̄ferant. has rationes si esse mala fide p̄scriptas a seruis dicunt tutores: etiā in q̄stione sibi interrogari poterūt

Preterea si matri aluit pupilli tutor: putat labeo iputare eū posse: sed est veni⁹ nō nisi p̄ q̄ egētī. dedit iputare eū optere de largis facultatibz pupilli. vtrūq̄ igit cōcurrere opz vt et mater egēs sit: et fili⁹ in facultatibus posit⁹. s. si munus nuptiale matri pupilli miserit non cum pupillo imputaturū labeo scribit. nec p̄terq̄ necessaria est muneratio ista.

Si plures tutores aut ipse testator vnu ex pluribz mōtibz ordinauerit scilz liberū suū qd administrer tutele: ceteri tōz q̄ p̄t illi administranti alimēta p̄stiuere. et ille admini-

strare. s. de edē. vidētur destruerē illū tractatum de edē. vbi cūq̄ no. doctores dari officiū iudicis vel actionem in factū. nā hic dicit qd si tutor nō faciat rationes vel factas nō exhibet vel nō edit hz locū actio tutele: et in l. quedā. dicit p̄ra pcuratorē nō edentē dari mādatū: et s. focū. p. socio. sic q̄ cū spargētari⁹ faciat seu scribat rōnes mādatō scho laris: vel et⁹ pcurator locū hzbeat mādati nō offi. iud. vel actio in factū ex illo edicto. Rh. quonēcumq̄ ad iūto p̄ralo cū aliquo vt gerat ne goccia mea vt sunt me⁹ soci⁹ vt sunt in illo casu: vt sit tutor et gerat ne goccia mea et faciat libz rōnē. vt sunt in l. qdā. in p̄cura. et socio: locū hz tutele vt h. vel mādatū vel pro socio. vt. l. qdā. aut ne nō fuit ab iūto p̄tractum: sed dicitū tū scholaris argētari⁹ nō vt scriberet rōnes: et tūc hz locū offiū iudicis vel actio i factū ex illo edicto. vt in l. si qd ex argentarijs. s. ex hoc. s. de eden. l. i.

Rationes. i. libz rōnū. vt. s. de edē. l. si qd. s. rōnē in q̄ tenebit. et ēt iurā in litē. vt C. v. in lit. iurā. l. i. n. **D**e suis. s. de adm. tu. l. ad instruendā. et C. v. adm. tuto. l. lex que. sic als. C. de iure delib. l. si. s. et si prefatam. o. **P**reca. s. e. s. sed nōnullos. p. **F**acultatibz. largis vt p̄dit. et facit. s. d. li. agn. l. si quis a liberis. q. **I**mputatur sic. s. d. adm. tu. l. tutor scz. s. fi. s. s. l. euz plures. s. fi. So. vt libi. r. **P**erq̄. id est valde. Accur.

De seruis q̄ interrogatiōnes sedz q̄stiones habēdas: et hoc officio iudicis conuenire placuit. nā diuus seuer⁹ decreuit: cū neq̄ inuētaria neq̄ rationalia p̄ferūt: remediō eo vt debere vt rōnes a seruis q̄ rē gesserūt p̄ferant. has rationes si esse mala fide p̄scriptas a seruis dicunt tutores: etiā in q̄stione sibi interrogari poterūt

Preterea si matri aluit pupilli tutor: putat labeo iputare eū posse: sed est veni⁹ nō nisi p̄ q̄ egētī. dedit iputare eū optere de largis facultatibz pupilli. vtrūq̄ igit cōcurrere opz vt et mater egēs sit: et fili⁹ in facultatibus posit⁹. s. si munus nuptiale matri pupilli miserit non cum pupillo imputaturū labeo scribit. nec p̄terq̄ necessaria est muneratio ista.

Si plures tutores aut ipse testator vnu ex pluribz mōtibz ordinauerit scilz liberū suū qd administrer tutele: ceteri tōz q̄ p̄t illi administranti alimēta p̄stiuere. et ille admini-

strare. s. de edē. vidētur destruerē illū tractatum de edē. vbi cūq̄ no. doctores dari officiū iudicis vel actionem in factū. nā hic dicit qd si tutor nō faciat rationes vel factas nō exhibet vel nō edit hz locū actio tutele: et in l. quedā. dicit p̄ra pcuratorē nō edentē dari mādatū: et s. focū. p. socio. sic q̄ cū spargētari⁹ faciat seu scribat rōnes mādatō scho laris: vel et⁹ pcurator locū hzbeat mādati nō offi. iud. vel actio in factū ex illo edicto. Rh. quonēcumq̄ ad iūto p̄ralo cū aliquo vt gerat ne goccia mea vt sunt me⁹ soci⁹ vt sunt in illo casu: vt sit tutor et gerat ne goccia mea et faciat libz rōnē. vt sunt in l. qdā. in p̄cura. et socio: locū hz tutele vt h. vel mādatū vel pro socio. vt. l. qdā. aut ne nō fuit ab iūto p̄tractum: sed dicitū tū scholaris argētari⁹ nō vt scriberet rōnes: et tūc hz locū offiū iudicis vel actio i factū ex illo edicto. vt in l. si qd ex argentarijs. s. ex hoc. s. de eden. l. i.

Rationes. i. libz rōnū. vt. s. de edē. l. si qd. s. rōnē in q̄ tenebit. et ēt iurā in litē. vt C. v. in lit. iurā. l. i. n. **D**e suis. s. de adm. tu. l. ad instruendā. et C. v. adm. tuto. l. lex que. sic als. C. de iure delib. l. si. s. et si prefatam. o. **P**reca. s. e. s. sed nōnullos. p. **F**acultatibz. largis vt p̄dit. et facit. s. d. li. agn. l. si quis a liberis. q. **I**mputatur sic. s. d. adm. tu. l. tutor scz. s. fi. s. s. l. euz plures. s. fi. So. vt libi. r. **P**erq̄. id est valde. Accur.

De seruis q̄ interrogatiōnes sedz q̄stiones habēdas: et hoc officio iudicis conuenire placuit. nā diuus seuer⁹ decreuit: cū neq̄ inuētaria neq̄ rationalia p̄ferūt: remediō eo vt debere vt rōnes a seruis q̄ rē gesserūt p̄ferant. has rationes si esse mala fide p̄scriptas a seruis dicunt tutores: etiā in q̄stione sibi interrogari poterūt

Preterea si matri aluit pupilli tutor: putat labeo iputare eū posse: sed est veni⁹ nō nisi p̄ q̄ egētī. dedit iputare eū optere de largis facultatibz pupilli. vtrūq̄ igit cōcurrere opz vt et mater egēs sit: et fili⁹ in facultatibus posit⁹. s. si munus nuptiale matri pupilli miserit non cum pupillo imputaturū labeo scribit. nec p̄terq̄ necessaria est muneratio ista.

Si plures tutores aut ipse testator vnu ex pluribz mōtibz ordinauerit scilz liberū suū qd administrer tutele: ceteri tōz q̄ p̄t illi administranti alimēta p̄stiuere. et ille admini-

strare. s. de edē. vidētur destruerē illū tractatum de edē. vbi cūq̄ no. doctores dari officiū iudicis vel actionem in factū. nā hic dicit qd si tutor nō faciat rationes vel factas nō exhibet vel nō edit hz locū actio tutele: et in l. quedā. dicit p̄ra pcuratorē nō edentē dari mādatū: et s. focū. p. socio. sic q̄ cū spargētari⁹ faciat seu scribat rōnes mādatō scho laris: vel et⁹ pcurator locū hzbeat mādati nō offi. iud. vel actio in factū ex illo edicto. Rh. quonēcumq̄ ad iūto p̄ralo cū aliquo vt gerat ne goccia mea vt sunt me⁹ soci⁹ vt sunt in illo casu: vt sit tutor et gerat ne goccia mea et faciat libz rōnē. vt sunt in l. qdā. in p̄cura. et socio: locū hz tutele vt h. vel mādatū vel pro socio. vt. l. qdā. aut ne nō fuit ab iūto p̄tractum: sed dicitū tū scholaris argētari⁹ nō vt scriberet rōnes: et tūc hz locū offiū iudicis vel actio i factū ex illo edicto. vt in l. si qd ex argentarijs. s. ex hoc. s. de eden. l. i.

Rationes. i. libz rōnū. vt. s. de edē. l. si qd. s. rōnē in q̄ tenebit. et ēt iurā in litē. vt C. v. in lit. iurā. l. i. n. **D**e suis. s. de adm. tu. l. ad instruendā. et C. v. adm. tuto. l. lex que. sic als. C. de iure delib. l. si. s. et si prefatam. o. **P**reca. s. e. s. sed nōnullos. p. **F**acultatibz. largis vt p̄dit. et facit. s. d. li. agn. l. si quis a liberis. q. **I**mputatur sic. s. d. adm. tu. l. tutor scz. s. fi. s. s. l. euz plures. s. fi. So. vt libi. r. **P**erq̄. id est valde. Accur.

De seruis q̄ interrogatiōnes sedz q̄stiones habēdas: et hoc officio iudicis conuenire placuit. nā diuus seuer⁹ decreuit: cū neq̄ inuētaria neq̄ rationalia p̄ferūt: remediō eo vt debere vt rōnes a seruis q̄ rē gesserūt p̄ferant. has rationes si esse mala fide p̄scriptas a seruis dicunt tutores: etiā in q̄stione sibi interrogari poterūt

Preterea si matri aluit pupilli tutor: putat labeo iputare eū posse: sed est veni⁹ nō nisi p̄ q̄ egētī. dedit iputare eū optere de largis facultatibz pupilli. vtrūq̄ igit cōcurrere opz vt et mater egēs sit: et fili⁹ in facultatibus posit⁹. s. si munus nuptiale matri pupilli miserit non cum pupillo imputaturū labeo scribit. nec p̄terq̄ necessaria est muneratio ista.

Si plures tutores aut ipse testator vnu ex pluribz mōtibz ordinauerit scilz liberū suū qd administrer tutele: ceteri tōz q̄ p̄t illi administranti alimēta p̄stiuere. et ille admini-

strare. s. de edē. vidētur destruerē illū tractatum de edē. vbi cūq̄ no. doctores dari officiū iudicis vel actionem in factū. nā hic dicit qd si tutor nō faciat rationes vel factas nō exhibet vel nō edit hz locū actio tutele: et in l. quedā. dicit p̄ra pcuratorē nō edentē dari mādatū: et s. focū. p. socio. sic q̄ cū spargētari⁹ faciat seu scribat rōnes mādatō scho laris: vel et⁹ pcurator locū hzbeat mādati nō offi. iud. vel actio in factū ex illo edicto. Rh. quonēcumq̄ ad iūto p̄ralo cū aliquo vt gerat ne goccia mea vt sunt me⁹ soci⁹ vt sunt in illo casu: vt sit tutor et gerat ne goccia mea et faciat libz rōnē. vt sunt in l. qdā. in p̄cura. et socio: locū hz tutele vt h. vel mādatū vel pro socio. vt. l. qdā. aut ne nō fuit ab iūto p̄tractum: sed dicitū tū scholaris argētari⁹ nō vt scriberet rōnes: et tūc hz locū offiū iudicis vel actio i factū ex illo edicto. vt in l. si qd ex argentarijs. s. ex hoc. s. de eden. l. i.

a Quia aliter. **igitur** a pupillo eodēq; patrono erit alien-
 dus etiā si tutor nō esset. vt. s. de libe. agno. l. alimēta. et
 i. de iure patro. l. diuus. s. imperatores.
 b Statutu est. a tutorib⁹. c Tutor. s. libertus.
 d Sed: si suis cibaria. vt. s. i. l. i. ius. s. ante oculos.
 e Itē sumpt⁹
 litis. vt. s. d. admi-
 tuto. l. a tutorib⁹.
 f. h. i. s. māda. l.
 itēq; s. ut labeo.
 f Soluēdo sūt.
 tēpore depositi of-
 ficij. vt. C. de diuit.
 tu. l. i. r. C. de pro-
 batio. l. ex psona.
 r. C. de cadu. tol.
 l. s. vbi autem.
 g Pro portio-
 nib⁹ virilibus. i. p
 numero psonarū.
 vt. C. de cadu. tol.
 s. vbi autem.
 h Fideiussoz.
 q̄ habēt hoc bñfi-
 cium ex eplā diui
 adriani. vt. insti. d.
 fideiuf. s. si ples.
 r. C. d. p. h. pe. l. fi.
 i Alter⁹ tutor-
 r. q̄ administrat-
 uerit sol⁹. sed hie
 nō opposuit q̄ il-
 le pus cōueniret
 qd̄ potuisset. vt. s.
 de admi. tu. l. tu-
 tores. q̄. s. in eum.
 vt̄ opposuit s. ille
 erat nō soluendo.
 vt̄ dic q̄ ambo ge-
 rebant: s. alter tñ
 cōmisit culpā. idē
 si ambo: vt̄ subis-
 cit ex cōi gestu rē.
 et tñ poterat im-
 petrare beneficiū
 diuisionis: qd̄ nō
 fecit. sicut nec op-
 posuit: licet possit
 opponere. vt. C. de diuit. tu. l. i. in prin. vel si opposuit al-
 ter non erat soluendo.
 k Utilem actionē. scilz nego. gesto. vt. s. de nego. gest.
 l. ex facto. in fi. qd̄ secus contingit in pluribus cōfideiuf-
 soub⁹. vt. s. de fideiuf. l. vt̄ fideiuf. et facit ad hoc. C.
 de contra. iudi. tu. l. i. r. s. de sol. l. modestinus.
 l Cōmuni. multomagis si propuor: sic est de culpa.
 vt. C. de contra. iudi. l. i. Accur.
 m Propriū delictū. bona ratio. sic. s. de noxa. l. si cōis fa-
 milia. et de nego. gest. l. siue hereditaria. et de pcura. l. q̄
 propuor. s. procurator vt̄ in ceteris. r. i. eo. l. si ex duobus
 r. s. de neg. gest. l. ex factō. in fi. r. s. de fideiuf. l. si a reo. s. fi.
 n Nulla societas. vt. s. pro socio. l. nec p̄tormutendū.
 sed quid si nullus gessit: Respon. s. idem quod hic. s.
 q̄ nisi cedatur nec vitis detur. vt. s. de administra. tuto.
 l. si plures. in fi. Item an diuisio fiat inter dolosos: s. hñ.

**strans poterit certis personis
 cōstituerē victualia: q̄ persone
 hic enumerant: dicit etiā l. quā
 rē sumpt⁹ sunt p̄standi. h. d.**

**Si pupillis tutores pater
 dederit: iter quos r̄ libertū su-
 um p̄ quē voluerit tutelā suaz
 administrat: r̄ tutores certam
 summā ei statuerūt: q̄ alit⁹ se
 exhibere non poterat: habendā
 ei⁹ rōnē qd̄ statutū est me-
 la existimat. ergo r̄ si ex inq̄si-
 tione p̄pter rei noticiā fuerit
 dat⁹ tutor: r̄ itaq; alimēta statue-
 rint cōtutores: debebit eoz rō-
 hñ: q̄ iusta cā est p̄stādi. Sed
 et si feris cibaria p̄stiterit: vt̄
 libertis scz rei pupilli necessa-
 rijs: dicēdū est reputaturum.
 idēq; est etiā si libertis hoib⁹:
 si tñ ratio p̄stādi iusta iterce-
 dat. Itē sumpt⁹ litis tutor re-
 putabit: et viatica si ex officio
 necesse habuit aliquo excur-
 rere vel proficisci. **Hic tra-**
**ctemus si plures tutelā pupil-
 li administrauerit: p̄ qua q̄sq;
 eoz p̄te cōueniēdas sit. Et si q̄
 dē oēs simul gesserūt tutelā: r̄
 oēs soluēdo sunt: eq̄simū erit
 diuidi actionē int̄ eos p̄ portio-
 nib⁹ virilibus⁹ ex p̄lo fideiuf-
 soub⁹. S; r̄ si nō oēs soluēdo
 sint: iter eos q̄ soluēdo sunt di-****

si non administrant sic: vt dicta. l. si plures. si vero admi-
 nistrant hic non vetat: vnde videtur idem. licet s. 30 in
 summa de diu. tute. dicat nullum beneficium dari dolo-
 se gerentibus vel contumaciter non gerentibus. et facit
 ad predicta. C. de cōtra. iudi. tu. l. i. r. C. arbi. tute. l. cum
 interdite. s. fina.
 r. Item pupil. sal.
 fo. l. fi. r. C. de fi-
 deiusso. l. i. r. s. de
 fo. l. modestinus.
 r. s. cōmo. l. rē mi-
 chi. s. in exercitu.
 o Usq; adeo.
 mutat casum. nā
 supra omnes gē-
 serunt cōmuniter
 vel inter se diuise-
 rūt. nunc qñ alter
 tñ: vel si inter om-
 nes diuisa fuerat
 administratio p̄ tu-
 dicem vel testato-
 rē: sic supra om-
 nes cōueniunt an-
 te magistratū. vt̄
 ex precedenti liti-
 tate patet: hie ent
 secus. quia primo
 magistratus q̄ tu-
 tor non gerens cō-
 uentur: nisi in ca-
 sib⁹. s. duob⁹ mar-
 celli.
 p Ad contuto-
 res. si non gerent-
 tes. Accur.
 q Soluēdo cō-
 tutores. scz geren-
 tes. Accur. s. ius.
 r Ad fideiufso-
 res. tutor gerent-
 tñ. non dico fidei-
 uisores magistra-
 tus. nā illi non re-
 uentur ob hoc. vt̄
 s. de magi. cō. l. i.
 in prin.

**Ex dolo suo cōuentus nō hz
 regressum p̄tra socios suos: ex
 dolo em̄ suo penā patit. h. d.**
**Plane si ex dolo cōi cōuen-
 tus p̄stiterit tutor: neq; māda
 de sunt actiōes: neq; vt̄l actio
 cōpetit: q̄ p̄prij delictū penā
 subiit: que res indignū eum fe-
 cit vt̄ a ceteris qd̄ p̄sequat do-
 li p̄cipib⁹. nec em̄ vlla socie-
 tas⁹ est maleficiop; vel cōlca-
 tio iusta dānt ex maleficio est.
 Usq; deo⁹ aut̄ ad contuto-
 res⁹ nō uenitur: si sint soluēdo
 ptutores⁹: vt̄ primo ad magi-
 stratus q̄ eos dederūt vel ad fidei-
 uisores⁹ ueniat: r̄ ita impator
 nī vltio p̄culo rescripsit. s. d.
 enim⁹ marcel. lib. viij. digelso-
 rum scripsit: quodq; sepissi-
 me scriptum est: quādiu duō
 vel vnus ex contutoribus⁹ ido-
 neus est: non posse ad magi-
 stratus qui dederūt uenire: sic
 erit accipiendū: si nō cōtutor:**

hes s. sum: et lege que sequuntur duob⁹ modis. primo s. m
 Jo. q. pro sed. enim pro q. d. sed q. marcell. dicit r. alij
 quiddā contrariū predictis a nostro impatore: sic erit ac-
 cipiendū. s. dictū impatoris nri. s. vt̄ primo ueniat ad ma-
 gistratus q̄ ad non gerentē: si nō cōtutor rē. q̄ tunc ha-
 beat locū dictū marcelli: r̄ sic nō abūdat dictio nō. Secdo
 s. m. hug. qd̄ em̄. i. certe. qd̄ marcel. r. alij dicit p̄mo cōue-
 niri etiā non gerentem q̄ magistratū: qd̄ videt contrariū
 dicto impatoris. sic est intelligendū dictū marcelli si non
 contutor rē. et s. m. hoc dic abundare non: vel dices q̄ in-
 cludū in verbo noluit: q̄ bis sumat. s. non uoluit facere
 suspectum vel nō uoluit satis exigere. sic r. s. de car. edic.
 l. cum sine. s. at similit̄.
 t Unus ex contutoribus etiam non gerentibus.
 v Accipiendū. dictū impatoris s. Jo. vt̄ dictū marcel-
 li s. m. hug. r. ad de h. r̄ iusticiōne s. m. s. 30. si dati sunt p̄s
 k ij

S Tutela pone in contraria: quae agit quondam tutor vel curator vel procurator cum mandato vel sine contra pupillum vel novum tutorem vel adultum seu curatorem novum: vel dominum pro eo quod durante officio vel pro pupillo vel adulto: vel domino se obligat transferens in se obligatio-

S Tutela aut negotiorum gestorum agatur incerto hoc quantum ab aduersariis debetur tutorei procuratori: arbitratu iudicis cauendum est quod eo nomine eis absit. Paul.

Nisi finita tutela sit tutore agi non potest. finitur autem non solum pubertate: sed etiam morte tutoris vel pupilli. **F**iliumfamilis emancipatum si tutela admittitur: et directo teneri Iulianus putat.

Si adhuc impubes tutela agatur: nil presumitur. **C**um furio si curatore non tutela sed negotiorum gestorum actio est: que propter eum negotia gerit: quod non idem in hac actione quod in tutela gerit constitutum est. **A**lpia.

Si tutori res sibi deposita a patre pupilli vel commodata non reddat: non tamen commodati vel depositi: verum tutelae quae tenetur. **S**ed si accepit pecuniam vel reddat: plerisque placuit eam pecuniam depositi vel commodati actione repetere: vel condici posse: quod habet rationem: quod turpiter accepta sit.

Pater non tenetur de dolo filii tutoris quem admisit postquam emancipatus est. **h. d. I dem.**

Si filiusfamilis tutela admittatur: et liberatus patria potestate dolo aliquid fecerit: an actio tutelae patrem quoque hoc nomine teneat queritur. et

expectare. **vt. C. de usufructu. l. ambigui. h. ibi certum est quod**

Constitutum est. **vt. s. in prin. huius. l. (poterat agi.)**
S tutor. teneat. non ergo extinguitur sed ex seba teneat. **vt. s. de nego. gest. l. diuortio. in prin. et in fi. et facit. s. man. l. qui negotia. Accursius.**

equum est ut eum duntaxat dolum pater praestet: qui commissus est ante emancipationem filii. **I dem.**

Si pupillus heres extiterit ei cura tutelae tutoris suae gesserat: ex hereditaria causa cum tutore suo habebit actionem.

Tutela finita per captiuitatem tutoris potest conueniri fideiussores eius vel defensor vel curator dat bonis captiui tutoris. si tamen tutor postluminio reuersus fuerit recipiet pristina tutelam. **h. d. cum. l. seq.**

Si tutor in hostium potestatem peruenerit: quod finita tutela inteligitur fideiussores qui pro eo rem saluam fore spero derunt: et si quis existat defensor eius qui paratus est suscipere iudicium tutelae: vel si quis curator bonis eius sit constitutus: recte conuenientur. **P**apina.

Quius iure postluminii tutelam pristina possit integrare.

Reuerfo tutoris qui reipso commiserat potest conueniri is qui i loco eius datus fuerat: quod desinit tutor esse. **h. d. Alpius**

Si tutor reipso commiserat abesse cepit: ac pro hoc fuerit excusatus pro reipublice commiserat: tutela iudicio loco est. sed si desierit reipso commiserat abesse: non desinit is qui in locum eius datus est: et tutela conueniri poterit.

Si duobus impuberibus sitibus tutor datus sit: et alii eorum in

vt ibi. et facit. **s. de suspic. tu. l. iij. §. queri. in fi. et §. seq.**
Datus est. tutor vel curator: si non habes in te. curator. **Accursius flo.**

Tutela. si fuit tutor: vel nego. gest. si curator. ad quod de tute. l. questum.

Datus sit. quoz vnus annulus vel circa: alter parum distans a pubertate. et sic citius habebit. **rvv. annos** quod alter habebit. **ruj. vel die** quod olim etiam adultus poterat esse tutor: nisi se excusaret: quod hodie est secus. **vt. in li. de excusa. tuto. §. item maior.**

Acceperit. scilicet tutor.

Pecuniam. scilicet decem solidos.

Cur reddat. scilicet pecuniam pupilli pupillo quam habebat apud se tutor vel ex causa depositi vel mutui: quam reddere noluit nisi si pupillus daret sibi decem solidos. **m. C. Reperi. vt. et s. de codi. ob tur. cau. l. ij. et l. fi. et s. de positi. l. fi.**

Si filiusfamilis. factus. **s. p. soc. l. si id quod §. si filius. et s. de adm. tu. l. tutorem. et §. eo. l. si filiusfamilis.**

Si pupillus actionem. scilicet tutelae. sed hodie repellitur. **vt. in aut. vt hi qui §. l. col. vi. p. C. constitutus. quod fieri potest. vt. s. qui. ex cau. ma. l. ab hostibus. in prin. et facit. §. re. pu. fal. fo. l. non quasi §. si ab hostibus.**

Quius. post sit. tutor reuersus. et facit. **l. l. priori. et l. de at. tu. §. ij.**

Si tutor. excusatus. ad teneat. **vt. in li. de excusa. tu. §. itez qui reipublice.**

Tutela iudicio. vtili non directo. **vt. s. de excu. tu. l. i. cius. vel die**

a **D**atus a iudice.

b **E**x persona. vt r. s. de admi. tu. l. tutores. §. tutele.

c **I**muberis. sic ergo datua cedit legitime. sed qd si proximior agnatus sit minor: sequens qz maior admittitur. si proximior incipiat esse maior: nunquid posterior desit esse tutor?

Rñ. vt no. s. de ex-
cusa. tu. l. non solū
- §. si libertus. Itē
quid si duo tuto-
res fuerūt dari in
testō: in locū vni
us excusati ad tē-
pus datur tutor:
vel datur tutor in
locum defuncti: r
postea deccdar te-
stamentari⁹ tutor:
nunquid datiuus
desinit esse tutor r
legitimus admit-
tatur. arg. q no. s.
de tute. l. que sitū.
s; hec lex est arg.
q desinat fm. h.
d **C**edit. vt et
s. de testa. tu. l. si
qs sub cōditiōe.
r. C. s. de test. tu. l. iij.
e **S**ub cōditio
ne. qd non possit
a iudice fieri. vt i.
de regu. iu. l. act⁹.
f **D**esinit. fa-
cit. s. de test. tute.
l. si qs sub cōditio
ne. r. in li. de atul.
tu. §. i.
g **E**rit. scilz q
finito tempore sit
locus tutele iudi-
cio. Accur.
h **P**erseuerat.
vt r. s. e. l. m. s.
in puin. r. s. de ex-
cusa. tu. l. i. c. i. s.
i **A**ccipisset.
sic ergo pōt cōue-
niri. vt s. d. suspe.
tu. l. iij. §. queri. et
ll. sequen. et adde
qd no. C. s. adm.
tu. l. iij. Item cōcor. s. de admi. tu. l. cum plures. r. l. act⁹.
et. l. cum curatore.

k **P**er specialē. n. sic rñ. r bene. vt in li. de aut. tu. §. si.

l **A**ccipe. hoc casu nō pōt curator. vt s. de testa. tu. l.

m **T**utor manet. si erat agnat⁹ vel patro- (si plures.

n **C**ōfiscatus. qz fuit propter delictū deponat⁹. et sic

bona confiscata. vt. C. de penis. l. deponatorū. et tutele

finita. vt in li. qui. mo. tu. finit. §. sed et capitis. igitur tu-

tele agi pōt: vt hic. r. C. de bo. proscri. l. si vt proponis.

o **C**ōperunt. i. nate sunt: sed nō intencatur. vt i. l. pri.

legitimā tutelā fratris sui pfe-
cte etatis constituit recidit: eū
qui dat⁹ esset tutorē esse desit
se nerat⁹ ait. qz igit desinit eē
tutor: tutele actio erit et ex pso-
na^b ipuberis: q̄uis si ex testō
datus fuisset: nō desinit esse tu-
tor: et q̄ adhuc erat ipubes: qz
semp legitīa tutela testārie ce-
dit. **C** Si testō sub cōditiōe
tutor dat⁹ sit: deinde ali⁹ tutor
medio tpe ex inq̄sitione: dicen-
dū est locū esse tutele iudicio
existēte cōditiōe: qz tutor es-
se desinit. **S**z si qs testamē-
to vsqz ad tps fuerit dat⁹: idē
erit^a dicēdum. et generalit̄ qd
traditū est pupillū cum tutore
suo agere tutele nō posse: ha-
ctenus verū est si eadē tutela
sit. absurdū enim erat a tutore
administratiōis rōne negoci-
rū pupilli expositi: in q̄ adhuc
pseueraret. in qua autē desijt
tutor: et iterū cepit esse: sic ex-
p̄stina administratiōe tutele
debitor est pupillo quō si pe-
cuniā creditā a patre et⁹ acce-
pisset. **Q**uē igitur effectū hec
sentētia habeat videamus. nā
si solus tutor est: utiqz ipse se-
cū nō ager: sed vel p̄ specialē^b
curatorē pueniēdus est: vt^c po-
ne eum cōtutorē habere q̄ pos-
sit aduersus eū iudicē accipe:
ex qua cā cū eo tutele iudicio
agi pōt: q̄nimo et si medio tpe

ergo actio tutele necetiā nata est durante tutela cū ipsa
ceterarū regula nō p̄tineat vt hic dicit. r patet. s. e. l. m. s.
in p̄n. idē dicas in act. de ra. dista. vt. s. eo. ntu. l. i. §. i.

S p̄ **C**ōditiō. furta. r dic scdō furto durate tutela
Ed nō dant pupillo. vt ipemet eas intēret: sed p̄ cu-
ratorē datum liti

fm quosdā: quod
non placet. vt. C.
de admi. tu. l. iij.
r **Q**uāuis cñ.
rñder tacite obie-
ctioni. quia si nou-
dantur statim he-
actiōes p̄tra tuto-
rē: contingere pos-
set eū moui sic p̄
dictas actiōes ex-
pirare. r ita pate-
rētur damniū. ad
quod rñder. q̄uis
enim rē. Accur.
f **I**nterēt. qz
penales sunt scilz
furū et damni in-
iurie: in eo quod
creuit ex re p̄tin-
one. r. r. diert. et
ideo ad heredem
nō transeūt. vt. C.
ex delict. de. l. i. r la-
sli. de ppe. r tēpo.
s fur. l. furū actio.
act⁹. §. non tñ. r. s.
ad le. adl. l. idē ne-
rat⁹. §. hanc. r. C.
s fur. l. furū actio.
cōditiō s̄o furū-
ua est rei p̄secuto-
ria: tō in heredē
cōpetit. vt. s. de cō-
di. fur. l. si pro fu-
re. §. fina.
t **H**erede et⁹.
scilz tutoris.
v **A**ctionē hz.
scilz tutele. vt r. s.
de nego. gest. l. sim-
antē. §. idē erit.
r **D**ebuit. tut-
tor qd ex quacūqz
cā pupillo debuit
vt r. s. d. neg. gest.
l. diuortio. in fi. et

Sed non datur pupillo
dum tutor tutelā gerit.
q̄uis em̄ morte tutoris intere-
ant: tñ pupillus cum here de
eius actionē hz: qz sibi solue-
re debuit.

S i filius. tutela adm-
nistraverit: deide fuerit
emācipatus: remanere eū tu-
torē Jul. ait. et cū pupill⁹ ado-
leuerit/ agendū ē cū eo: et qdē
t̄pis qd est ante emancipatio-
nē inquantū facere pōt. et^c ve-
ro qd est post emācipationē i-
solidum: cum patre vero dum
taxat de peculio actio datur.
manere enim aduersus eum
etiam post pubertatem^d de pe-
culio actionem. neqz enim an-
te annus cedit: intra quem de
peculio actio datur/ qz tutela
fuerit finita. **P**aulus.

A de fideiusso. l. tutor. Accursus.

S i filius. infolidū. immo pro vtroqz inquantū fas-
cere potest. vt. s. de nego. gest. l. pōponus in nego-
cijs. que est p̄tra. Solu. ibi domini negociorū: hic gene-
ris fuit mutata conditio. vt r. s. de admi. tu. l. tutorem. §.
proinde. r. s. pro soc. l. si id quod. §. filius.

Post pubertatē. de eo qd ante emācipationē gessit
nō qd post. vt. s. eo. l. si filius. Itē hōc etiā si multi anni trā-
seāt post emācipationē ante q̄ sit pubes. neqz enim rē.

Finita. nā prius agi nō pōt tutele de peculio. vt. s.
l. m. s. ergo nō currit ann⁹ q̄ datur post emācipationē: qz
vtilis est. vt. s. q̄n act. de pecul. est an. l. i. §. annus.

Condi-
ctio fur-
tius in
herede
cōpetit.

Condi-
ctio fur-
tius in
herede
cōpetit.

Filius autē cōtinuatur pcedētī. r̄ dic casum q̄ filius gessit tutelā r̄ male. r̄ sic pater tenet pupillo de pecculio: nō pōt fili⁹ idēq; tutor agere p̄ patrē noīe pupilli: qz nō est nata actio tutelē de peculio: itē nō impurat filio si nō b̄. **S**uum factum. i. malam gestionem. (agat. c.)

Agere. nā qz fili⁹ tutor male gerit pater tenet: r̄ si velit ex hac obligatione patrē fili⁹ cōuenire non pōt: qz r̄ ipse tutelē tenet: s; de peculio tū q̄ nō dat tutelā durāte. vt. s. e. l. si tutor. s. cetera. re. Accur.

Ab eo. i. filio **E**xigi pōt. i. l. putari a pupillo. **T**utor. non pōt. i. si cōnexa erat administratio. qz p̄us incepta rat domū quā postea p̄fecit. sec⁹ si nō n̄era: vt subijct. r̄ ad hoc. C. arbi. tu. l. tutor post. r̄. i. de eo q̄ p̄o tu. l. s. cū eo. r̄. s. de admī. tu. l. tutorē. r̄. i. i. i. l. quid er go. s. iudicio.

Cōputabit. s; cōtinebitur. **I**n negotio r̄. sic. s. de nego. ges. l. si pupilli. s. fi. r̄. l. i. sin aut. s; ar. i. in eo. ti. l. diuoztio. s. ceterū. s; dic q̄ remiserat vsu r̄as i actōe tutelē.

Post. tēpo re aliq; alio: qn̄ p̄ viros ager tutelē etiam in cōnexis. **C**ū eo. tutelē. p̄ p̄m a gestione neg. ges. p̄ scda q̄ tutelē deuoluī in nego. ges. si interest: nō als. vt. s. l. p̄ori. no.

Ex duob⁹. p̄derit. sub. ex vi pacti: sed q̄a solutū est. vt. i. deat. 30. r̄ sic nō ob. i. d. fidei. l. si stipular⁹. s. a. et fact. C. de transac. l. i.

Filius autē cōtinuatur pcedētī. r̄ dic casum q̄ filius gessit tutelā r̄ male. r̄ sic pater tenet pupillo de pecculio: nō pōt fili⁹ idēq; tutor agere p̄ patrē noīe pupilli: qz nō est nata actio tutelē de peculio: itē nō impurat filio si nō b̄. **S**uum factum. i. malam gestionem. (agat. c.)

Agere. nā qz fili⁹ tutor male gerit pater tenet: r̄ si velit ex hac obligatione patrē fili⁹ cōuenire non pōt: qz r̄ ipse tutelē tenet: s; de peculio tū q̄ nō dat tutelā durāte. vt. s. e. l. si tutor. s. cetera. re. Accur.

Ab eo. i. filio **E**xigi pōt. i. l. putari a pupillo. **T**utor. non pōt. i. si cōnexa erat administratio. qz p̄us incepta rat domū quā postea p̄fecit. sec⁹ si nō n̄era: vt subijct. r̄ ad hoc. C. arbi. tu. l. tutor post. r̄. i. de eo q̄ p̄o tu. l. s. cū eo. r̄. s. de admī. tu. l. tutorē. r̄. i. i. i. l. quid er go. s. iudicio.

Cōputabit. s; cōtinebitur. **I**n negotio r̄. sic. s. de nego. ges. l. si pupilli. s. fi. r̄. l. i. sin aut. s; ar. i. in eo. ti. l. diuoztio. s. ceterū. s; dic q̄ remiserat vsu r̄as i actōe tutelē.

Post. tēpo re aliq; alio: qn̄ p̄ viros ager tutelē etiam in cōnexis. **C**ū eo. tutelē. p̄ p̄m a gestione neg. ges. p̄ scda q̄ tutelē deuoluī in nego. ges. si interest: nō als. vt. s. l. p̄ori. no.

Ex duob⁹. p̄derit. sub. ex vi pacti: sed q̄a solutū est. vt. i. deat. 30. r̄ sic nō ob. i. d. fidei. l. si stipular⁹. s. a. et fact. C. de transac. l. i.

Penam. vt. s. l. i. s. n̄de tractemus. ibi plane r̄. **Q**uod si p̄stitisset. ex sn̄a nō ex trāsfactione vt differat a supiori casu. vel dic ex trāsfactione. r̄ facit. s. de eo q̄ quē fac. erit. l. i. s. si p̄tes. r̄. s. si men. fal. mo. dir. l. i. j. i. p̄n. **C**omodata est. vt. s. cōmo. l. i. si vt certo. s. fi.

Tutela cōmittētibus: vni⁹ trāsfactio facta cū pupillo nō p̄dest alteri. secus si vn⁹ eoz⁹ totum interesse p̄stititit pupillo. hoc dicit. **U**lpianus.

Ex duob⁹ tutorib⁹ cū altero q̄s trāsegit: q̄s uis ob doli cōem: trāsfactio nichil p̄derit alteri: nec imerito cū vnusquisq; doli sui penā s; sufferat. qz si cōuet⁹ alter p̄stitisset: p̄ficiet id q̄ p̄stititit ei q̄ cōuet⁹ nō est. licet eim doli mali ambo rei sint: tñ sufficit vnū satisfacere: vt in duobus q̄b⁹ res cōmodata est: vlt deposita est: quibusq; mandatum est.

Sicut durāte tutela tutor nō p̄t pueniri actioe tutelē nec fideiusso: ei⁹ ex stipulone rē pupil. fal. fo. ita nec tutor nec fideiusso: ei⁹ p̄nt cōueniri durāte tutela ex tali stipulone rē pupil. fal. fo. secus in curatore. h. d.

Cū adhuc tutor ex stipulatu agatur: vel cū his qui p̄ eo iteruenit: erit dubitatio an qz tutelē agi non pōt: nec ex stipulatu agi possit: et pleriq; putant etiā hanc actionē propter eandem utilitatem differendam.

Cū curatore pupilli siue adolefcētis agi poterit: r̄ si ad huc cura perseveret.

Tutor finita tutela vel non nō tenetur ministrare sumpt⁹ pupillo causa litis excedende contra se. h. d. **I**dem.

Imperatores seuerus r̄ antoninus rescripserūt in hec verba: cū hoc ipsum q̄ratur an aliqd tibi a tutoribus vel curatorib⁹ debeaf: non h̄s rationem postulatio tua volētis in sumptum litis ab his tibi pecuniam subministrat.

Ulpianus.

Ulpianus.

Uel deposita. vt. s. depo. l. i. s; si apud. et. l. si duo. Accur.

Cū adhuc als si cū adhuc. et als si cum vno r̄.

Ex stipulatu. ex stipulatu. re. pu. fal. foze.

Nō pōt. vt. s. eo. l. nisi. in p̄n.

Utilitatem. p̄pter quā differunt tutelē. qz absurdū est: vt. s. e. ti. l. si tutor. s; si restō v.

Differendā. vt hic. et. i. r̄ pu. fal. fo. l. nō quasi. r̄. hanc stipulationē. r̄. s; si tutor. r̄. s; ḡnalter. sec⁹ aut in curatore ēe ipuberis vbi agif etiā ante finitā curā: vt subijct. r̄. i. r̄ pu. fal. fo. l. non q̄. s; illud sciēdū.

Agi poterit. ex dicta stipulone vt. i. rez pupil. fal. fo. l. nō quasi. s; illud sciēdū. sec⁹ ḡnali ac. neg. ges. vt. C. de admī. tu. l. i. j. vbi de hoc no. r̄. s. de admī. tu. l. actus. alij dicit h̄ datū ad litē vlt ad aliquam aliā speciem: ibi de ḡnali. vlt tertio posset intelligi. vt. s. de admī. tu. l. cum curatore.

Imperatores. tua. i. tu.

Litis. q̄ veritū interte r̄ eol siue finita sit administratio: siue nō: dūmodo agi possit. sed argu. cōtra s. de inoffi. ref. l. si instituta. s. de iof ficio. r̄. C. de or. co. l. fina.

Co. l. fina.

Ulpianus.

Ulpianus.

Quam tutor administratis adiuuit et administravit. et postea pro integro restituit. et postea vendidit vel dicit quod administravit non ad eundem: puta cum prestatioe et tandem abstulit et vendidit postea: male fecit utraque scilicet abstentione et reprobatione utroque casu. pro primo male gesto / pupillo: pro secundo / creditibus tenetur.

b Ueditis a tutore nomine creditorum vel pro solvendo eis.
c Actione. i. commo doli agendi nam alia pupillo datur scilicet utilis. i. efficax tutelae. alia creditoribus scilicet negotiorum gestorum. scilicet utilis diuisio. scilicet de furtis. l. inter omnes. si seruo. alii dicunt quod actio tutelae diuisa est dicitur esse facta a pupillo eius. et sic apparet quod adiuuerit. prima pars.
d Per tutorem male vendente.
e Reddat per act. nego. gest.
f Contractus est ut qui hereditas erat bona in. c. of ere alieno deducto.
g Pucro relinquitur. pro act. tutelae. nec hoc quod habebat pupillus a tutore obligat eum creditoribus. ut. C. arbi. tutelae. l. euz. et facit. de p. ad. m. de. l. tutores. et. de bo. aut. iudi. pos. l. si non expedierit. si. h. que actio. si. tutelae que datur pupillo.
i Peruenit. ut. de. co. l. nisi. si. l. la. scilicet que datur creditoribus quecumque sit prestatio datur: ut hic subiicit.

Soluitur est nomen debitoris a curatore nominissimo: frustra tutorem de eo conueniri.
Minoribus in integro restituitur pro maiore sibi restituitur actio pro tertio minoris beneficio liberati. h. d. pro ap. m. l. a.
Aliis curatoris herede minoris tutore pecunia condemnati in integro restitui placuit: ea res materialis aduersus alterum curatorem instaurare non dabitur quasi in minore pecunia condemnati: si non sit eius etatis actor cui subueniri debeat. sed equitatis suadente ratione pro utilis actione eius subue-

Soluitur a. approbatus uti donec: quod facere non habet necesse: ut si non erat bonus. ut. de adm. tu. l. tutor fuit. et fuit factus nomen a tutore de pecunia pupilli.
Tutorem qui contraxit nomen.
Conueniri a minore vel ab alio eius nomine. bonum esse fecit. ut. de. m. a. inter causas. si. abesse. nisi per in integ. resti. ut. arg. de adm. tu. l. si minus.
Aliis natus aditus habuit duos curatores quod ex mala gestione tenebant in. xx. decessit unus scio relicto herede qui seius erat minor: nunc tunc factus maior et sic finita cura egit pro seum et habuit. xv. Item egit contra curatorem viuum et habuit. v. et de reliquo fuit absolutus viuus: nunc restituit seius pro iudicio in. v. quod in statu fuit lesus

Quam tutor negotijs impuberis administratis pupillum paterna hereditate abstineat bonis patris ueditis tractari solent uti actio pupillo relinquitur an creditoribus coeundi debeat: et probat actionem in ter pupillum et creditores prius esse diuidenda. scilicet ut quod ratione bonorum pro tutore decessit / creditoribus reddat. quod autem dolo vel culpa tutoris in officio pupilli perperam absentis tractum esse: puero relinquitur: que actio si ne dubio non propter petet: sed pupillus ad pubertatem peruenit: sed illa coestim creditoribus datur.

Soluitur a. approbatus uti donec: quod facere non habet necesse: ut si non erat bonus. ut. de adm. tu. l. tutor fuit. et fuit factus nomen a tutore de pecunia pupilli.
Tutorem qui contraxit nomen.
Conueniri a minore vel ab alio eius nomine. bonum esse fecit. ut. de. m. a. inter causas. si. abesse. nisi per in integ. resti. ut. arg. de adm. tu. l. si minus.
Aliis natus aditus habuit duos curatores quod ex mala gestione tenebant in. xx. decessit unus scio relicto herede qui seius erat minor: nunc tunc factus maior et sic finita cura egit pro seum et habuit. xv. Item egit contra curatorem viuum et habuit. v. et de reliquo fuit absolutus viuus: nunc restituit seius pro iudicio in. v. quod in statu fuit lesus

Soluitur a. approbatus uti donec: quod facere non habet necesse: ut si non erat bonus. ut. de adm. tu. l. tutor fuit. et fuit factus nomen a tutore de pecunia pupilli.
Tutorem qui contraxit nomen.
Conueniri a minore vel ab alio eius nomine. bonum esse fecit. ut. de. m. a. inter causas. si. abesse. nisi per in integ. resti. ut. arg. de adm. tu. l. si minus.
Aliis natus aditus habuit duos curatores quod ex mala gestione tenebant in. xx. decessit unus scio relicto herede qui seius erat minor: nunc tunc factus maior et sic finita cura egit pro seum et habuit. xv. Item egit contra curatorem viuum et habuit. v. et de reliquo fuit absolutus viuus: nunc restituit seius pro iudicio in. v. quod in statu fuit lesus

per sniam: certe restituetur tunc de equitate Curatorem viuum absolutum pro illis. v. vel die scdo quod seius lesus restituit pro curatore viuum cui proficit seque lesio. et fm vtriusque die de equitate: non de rigore.
o Maiore. quod deberet.

Quam tutor negotijs impuberis administratis pupillum paterna hereditate abstineat bonis patris ueditis tractari solent uti actio pupillo relinquitur an creditoribus coeundi debeat: et probat actionem in ter pupillum et creditores prius esse diuidenda. scilicet ut quod ratione bonorum pro tutore decessit / creditoribus reddat. quod autem dolo vel culpa tutoris in officio pupilli perperam absentis tractum esse: puero relinquitur: que actio si ne dubio non propter petet: sed pupillus ad pubertatem peruenit: sed illa coestim creditoribus datur.
Soluitur a. approbatus uti donec: quod facere non habet necesse: ut si non erat bonus. ut. de adm. tu. l. tutor fuit. et fuit factus nomen a tutore de pecunia pupilli.
Tutorem qui contraxit nomen.
Conueniri a minore vel ab alio eius nomine. bonum esse fecit. ut. de. m. a. inter causas. si. abesse. nisi per in integ. resti. ut. arg. de adm. tu. l. si minus.
Aliis natus aditus habuit duos curatores quod ex mala gestione tenebant in. xx. decessit unus scio relicto herede qui seius erat minor: nunc tunc factus maior et sic finita cura egit pro seum et habuit. xv. Item egit contra curatorem viuum et habuit. v. et de reliquo fuit absolutus viuus: nunc restituit seius pro iudicio in. v. quod in statu fuit lesus

Quam tutor negotijs impuberis administratis pupillum paterna hereditate abstineat bonis patris ueditis tractari solent uti actio pupillo relinquitur an creditoribus coeundi debeat: et probat actionem in ter pupillum et creditores prius esse diuidenda. scilicet ut quod ratione bonorum pro tutore decessit / creditoribus reddat. quod autem dolo vel culpa tutoris in officio pupilli perperam absentis tractum esse: puero relinquitur: que actio si ne dubio non propter petet: sed pupillus ad pubertatem peruenit: sed illa coestim creditoribus datur.
Soluitur a. approbatus uti donec: quod facere non habet necesse: ut si non erat bonus. ut. de adm. tu. l. tutor fuit. et fuit factus nomen a tutore de pecunia pupilli.
Tutorem qui contraxit nomen.
Conueniri a minore vel ab alio eius nomine. bonum esse fecit. ut. de. m. a. inter causas. si. abesse. nisi per in integ. resti. ut. arg. de adm. tu. l. si minus.
Aliis natus aditus habuit duos curatores quod ex mala gestione tenebant in. xx. decessit unus scio relicto herede qui seius erat minor: nunc tunc factus maior et sic finita cura egit pro seum et habuit. xv. Item egit contra curatorem viuum et habuit. v. et de reliquo fuit absolutus viuus: nunc restituit seius pro iudicio in. v. quod in statu fuit lesus

Soluitur a. approbatus uti donec: quod facere non habet necesse: ut si non erat bonus. ut. de adm. tu. l. tutor fuit. et fuit factus nomen a tutore de pecunia pupilli.
Tutorem qui contraxit nomen.
Conueniri a minore vel ab alio eius nomine. bonum esse fecit. ut. de. m. a. inter causas. si. abesse. nisi per in integ. resti. ut. arg. de adm. tu. l. si minus.
Aliis natus aditus habuit duos curatores quod ex mala gestione tenebant in. xx. decessit unus scio relicto herede qui seius erat minor: nunc tunc factus maior et sic finita cura egit pro seum et habuit. xv. Item egit contra curatorem viuum et habuit. v. et de reliquo fuit absolutus viuus: nunc restituit seius pro iudicio in. v. quod in statu fuit lesus

Quam tutor negotijs impuberis administratis pupillum paterna hereditate abstineat bonis patris ueditis tractari solent uti actio pupillo relinquitur an creditoribus coeundi debeat: et probat actionem in ter pupillum et creditores prius esse diuidenda. scilicet ut quod ratione bonorum pro tutore decessit / creditoribus reddat. quod autem dolo vel culpa tutoris in officio pupilli perperam absentis tractum esse: puero relinquitur: que actio si ne dubio non propter petet: sed pupillus ad pubertatem peruenit: sed illa coestim creditoribus datur.
Soluitur a. approbatus uti donec: quod facere non habet necesse: ut si non erat bonus. ut. de adm. tu. l. tutor fuit. et fuit factus nomen a tutore de pecunia pupilli.
Tutorem qui contraxit nomen.
Conueniri a minore vel ab alio eius nomine. bonum esse fecit. ut. de. m. a. inter causas. si. abesse. nisi per in integ. resti. ut. arg. de adm. tu. l. si minus.
Aliis natus aditus habuit duos curatores quod ex mala gestione tenebant in. xx. decessit unus scio relicto herede qui seius erat minor: nunc tunc factus maior et sic finita cura egit pro seum et habuit. xv. Item egit contra curatorem viuum et habuit. v. et de reliquo fuit absolutus viuus: nunc restituit seius pro iudicio in. v. quod in statu fuit lesus

Defensor. p demnatus. pupillo agēi ptra eum. **P**uilegium. qd habet in personali actioe tutele vt preferatur alio.

Cōtraxit. i. quasi ptraxit. nā tantū in iudicio qsi ptrahit. vt. s. de pecul. l. iij. §. idē iulianus. z est bona rō. nā secus si voluntarie nouasset aio nouādi ab aliquo sibi pulādo. vt. j. de noua. l. aliam.

A Onuento. i. puilli hndā nūc autē adultū. uenitō. nō autē exacto. alioquin inquārū esset exactu ab herede tutoris liberat ipso iure curatō minoris z heres magistratus. vt. s. eo. l. alterius. §. si. z de adm. tu. l. si minoris.

Posthumo. si gnificatio est. neqz negotioz gestoz iudicio tenet. qz admistrasse negocia eius qui natus nō esset non videt. z iō vtilis in eū actio dabit. **H**ermo.

Nō solū tutele puilegium. daf in bonis tutoris: sed et eius qz pro tutore negocium gessit: vel ex curatōne pupilli pupilleue: furiosi furioseue debet. si eo nomine cautum non sit.

De contraria z vtili actioe tutele. Titu. iij. **A**lpia.

Cōtrariā tutele actionē pteoz ppositū: iduxit qz in vsū vt facilius tutores ad admistratōez accederēt: sciētēs qz pupillus sibi obligatū fore ex sua admistratōe. qz em sine tutoris auctoritate pupilli nō obligent: nec in rē suā tutor obligare pupillū suū possunt: atqz receptū est vt tutori suo pupillus sine tutoris auctoritate ciuilitet obliget ex admistratōe scz: etem puocādi fuerunt tutores. vt pmpri v suo aliqd p pupillis ipēdāt: dū sciūt se recepturos id qd ipenderunt.

Hec actio non solū tutori: verūctiā et qui p tutore nego-

traria. vt insi. de obligatio. que ex quasi con. §. i. **N**ō obligent. vt. s. de aucto. tuto. l. obligari.

Possit. vt. s. de aucto. tuto. l. i. in pun.

Ciuilitet obliget. subaudi etiā nō solū natura fr. et hoc qz venit obligatio ex re. vt. j. de act. z obli. l. furiosus. alias natura trā tū. qd dic vt no. s. de aucto. ptesā. l. pupillus.

Hec actio. s. ptraia in gñe accepta. nā dicit postea de ptraia negotioz gesto. actioe. **D**ebet. vt. j. n. l. i. §. i.

Cōtrariū iudiciū. i. actionem nego. gesto. **D**urat. s. officū vel tutele. z sic est in actioe tu. vt s. i. l. i. mī. secus aut in ptraia p tu. z ptraia vtili nego. gest. vt. j. p. i. §. cur tā varie: statim rñ. quia zc.

Quia hoc casu. hec est bona rō ad act. p tu. vt. j. titu. l. i. §. cū eo. z neg. ge. p ceteros. vt. s. ut. l. i. mī. §. si. §. in adultū curatore videt sec. vt. C. de adm. tu. l. ij. qd est ptra. Sol. dic vt exponitur. s. d adm. tu. l. cum curatore.

Reputare. vt. s. de p. i. de. l. cū indebitū. z. l. si §. tutor. z arg. s. com. l. in rebus. §. qd aut. z. C. e. l. si.

Sed si repro bata ē. sic. s. d ne. gest. l. finautē. §. si rōne. z de cōp. l. qd in diem. §. si.

Integra sit actio. que ptra patre pupilli cōpete bat. z est ad. l. C. de in litem dan. tu. l. iij.

Tēpore sint tut. vt redhibito: rā quā nō exercuit nec sibi exersit. p. i. r. vtilitas em pupilla.

Qz qd aduersariū nō aggrediat: in quōz aggressionē patitur. h. d. cum. l. sequen.

Hac actionē dandā p lz/et si tutele iudicio nō agat. et om

Ceterario agere. sic. s. como. l. in comodato. §. i. l. in rebus. §. ana. r. C. eo. l. ana.

Once. dādū est. s. iū iudicium tutele. **I**ntendat. cōtra tutele. r. dicit mag. iō q̄si liceat sibi vindicare se. ad q̄s est. j. de bo. lib. l. qui cū maior. §. si libertus.

Quid ergo. in facultatib⁹. id est in facultate soluendi. a. s. quō pupill⁹ redderet. sic exponit. j. de p. bo. sig. l. nepos. p. culo. vel dic q̄ licz plus expēdat cōdēnabit pupillus r. exigitur q̄s erit soluendo.

Ex officio. i. ex pietate. vt. j. eo. l. pe. r. facit. §. de pig. ac. l. si seruos.

Liberatione finito officio. quā multi hodie extorquet cū iuramento q̄ sine fraude tenet vt. C. si aduersus ven. aut. sacra mēta puberum. §. de suo. sic. §. de neg. gest. l. i. §. m. a. l. si hō nō remunerādi. §. si nichil.

Tribus. sitales scōm pditione sue psonae ei debent. vt. C. de vsur. l. eos. §. sup. **O**bservant. si sint minores legitimis. vt. d. l. C. de vsur. l. eos. §. ceteros.

Si nimium. i. pl⁹ q̄ colligat hē vsure. vt. §. de vsur. l. in p. rana.

Aliqd. de sua p. p. pecunia. **P**restabit. i. p. iure scā p. p. a. none. vt. §. de cōpens. l. cū alter.

Definit. sic. §. de in rē. §. fo. l. si p. p. tre. §. versuz.

nōnumq̄ pupill⁹ idcirco agere tutele nō vult: q̄ nichil ei debet: imo plus in eū ip̄esuz ē q̄ q̄s ei abest: nec ip̄ediēd⁹ est tutor: p. rario agere. **I**ulianus

Dage mag. dādū est r. si de rōnib⁹ distrahēdis actio intendat. **I**lpian⁹

Quid ḡ si plus in eū ip̄edit q̄s est i facultatib⁹: videamus an possit p̄seq̄ hoc: r. labeo scribit posse: sic tñ accipienduz est si expedit pupillo ita tutelā administrari. ceterū si nō expedit: dicēdū est absolui pupillū oportere. neq̄ em̄ i hoc admistrant tutele: vt mergant pupilli. iudex igit q̄ p̄rio iudicio cognoscit: vtilitate pupilli spectabit: r. an tutor ex officio sumptus fecerit.

Finita tutela tutor: non pōt agere hoc iudicio vt pupillus en̄ liberet ab actioe tutele: sed tñ agit pro pecunia q̄ ei abest r. hoc cum vsuris. hoc dicit.

Contrariū iudicium an ad hoc q̄s cōpetat vt q̄s a pupillo exigit liberatione videndū est: r. nemo dixit in hoc agere quem p̄rio posse vt tutele iudicio liberet: s̄ tñ de his que ei p̄pter tutelā absunt. **L**abeo quif aut pecuniā si quā d suo p̄sumpsit et cū vsuris: sed vel tricrib⁹ vel his q̄ i regitibus observant: vel his q̄b⁹ mutuat: vt p̄ pupillo ex iusta cā pro garet: vel his a q̄b⁹ pupilluz liberant: vel q̄bus caruit tutor: si nimium p̄fuit pupillo pecuniā esse exortuz. **P**lane si tutor forte aliqd⁹ pecunie debuit fenerare: r. aliqd⁹ ipe p̄ pupillo soluit: nec ipse vsuras cōsequit: nec pupillo prestabit.

Quare r. si in vsus suos p̄uertit: deinde aliqd⁹ ip̄edit in rē pupillare: quātū ip̄edit p̄risse de finit: r. exinde vsuras nō p̄stabit. r. si ante ip̄edit in rē pupillare mor in vsus suos p̄vertit: nō videbit vertisse quātitate que p̄currit cū quātitate sibi d̄bita vt eius sume nō p̄stet vsuras. **A**suras vtrū tādiu p̄sequatur tutor q̄d̄iu tutor est: an et post finitā tutelā videam⁹: an ex mora tñ: r. mag. est vt q̄d̄ ei reddat⁹ pecunia p̄sequatur. nec em̄ d̄s ei sterilis eē pecūia. si tñ fuit in substantia⁹ pupilli vnde p̄seq̄ possit: dicenduz est nō oportere eum vsuras a pupillo exigere. q̄d̄ ergo si de re pupillari non potuit sibi solvere q̄ erat deposita ad p̄diorū cōparatione: si q̄d̄ nō postulauerit a p̄iore vt p̄ma⁹ pecūia: vel hoc min⁹ deponat: sibi i p̄tet. li p̄ hoc desideravit nec ip̄erravit: dicēdū est nō de p̄tere ei vsuras in p̄rario iudicio. **S**ufficit tutori bñ r. diligēt negotia gessisse: r. si euetū ad uer sum habuerit q̄d̄ gestū est. **I**udicio p̄rio tutele p̄staf̄ et id q̄d̄ i rē pupilli p̄suz est an tutelā vel post tutelā: si negotio tutele tpe gestio p̄nerū p̄bat r. q̄d̄ an ip̄esum est: siue p̄ tutore negotia gessit r. postea tutor p̄stitur⁹ est: vel vtrū erat curator. s̄ si nō p̄ tutore negotia gerebat: d̄s venire q̄d̄ an ip̄esuz ē. **D**educit em̄ i tutele iudiciū sumpt⁹ q̄scūq̄ fecerit in rē pupilli: sic tñ si ex bona fide fecit. **H**āc actioez p̄petuā eē palā ē: r. h̄di r. i h̄dē dari ceterosq̄ successores r. ad quos ea res p̄tinet: r. in eos.

Usus suos. de pecunia pupilli. **R**eddat. r. ita durate tutela et postea.

In substantia pupilli. durate officio. **N**ō oportere. vt. r. §. de admī. tu. l. quonens. §. sicut.

Impetravit. id est obtinere nō potuit. s̄ quare in iurā sibi factā vertit in pupillū. Rñ. qz pupillo fuit facta: nec tutor prestavit cām. vt. j. de fideius. l. exceptioe. **L**uētū. qz nō potuit p̄fici. vt dicit euentū p̄ferantē. vt. §. d̄ neg. ge. l. §. an vltro. §. i. **A**n̄te tutelā sc̄z finitam.

Uel post tutelā. s̄ finitā. si negotio r. vt. §. si. l. l. si tutor post.

Qd̄ ante. i. tutelā i choatā q̄d̄ esse pōt si neg. r. c.

An̄te impensuz. i. an tutelā inchoatā: nec forte distinguit cōterū sit vt nō. s̄ post eā finitā distinguit: qz r. q̄d̄ an debuit p̄nti i actioez tutele directā. sic cōtra q̄d̄ ei debet veni i p̄rariā. s̄ q̄d̄ incipit deberi exnegotio nō connegotio post finitā tutelā nō venit directā. s̄ r. si q̄d̄ ip̄edit in tali negotio nō cōnexo non venit in p̄uz: vt hic dicit. **B**ona fide. hoc. §. eo. circa p̄ncip. dixi ex officio.

Hāc actioez p̄petuā. qz sic est in directa. vt. C. eo. ti. l. tutores. **H**̄di. qz sic ē in directa. vt. §. ti. l. l. §. h̄c actioez.

Tutela remot⁹ eo lo spectus.

In substantia pupilli. durate officio. **N**ō oportere. vt. r. §. de admī. tu. l. quonens. §. sicut.

Impetravit. id est obtinere nō potuit. s̄ quare in iurā sibi factā vertit in pupillū. Rñ. qz pupillo fuit facta: nec tutor prestavit cām. vt. j. de fideius. l. exceptioe. **L**uētū. qz nō potuit p̄fici. vt dicit euentū p̄ferantē. vt. §. d̄ neg. ge. l. §. an vltro. §. i. **A**n̄te tutelā sc̄z finitam.

Uel post tutelā. s̄ finitā. si negotio r. vt. §. si. l. l. si tutor post.

Qd̄ ante. i. tutelā i choatā q̄d̄ esse pōt si neg. r. c.

An̄te impensuz. i. an tutelā inchoatā: nec forte distinguit cōterū sit vt nō. s̄ post eā finitā distinguit: qz r. q̄d̄ an debuit p̄nti i actioez tutele directā. sic cōtra q̄d̄ ei debet veni i p̄rariā. s̄ q̄d̄ incipit deberi exnegotio nō connegotio post finitā tutelā nō venit directā. s̄ r. si q̄d̄ ip̄edit in tali negotio nō cōnexo non venit in p̄uz: vt hic dicit. **B**ona fide. hoc. §. eo. circa p̄ncip. dixi ex officio.

Hāc actioez p̄petuā. qz sic est in directa. vt. C. eo. ti. l. tutores. **H**̄di. qz sic ē in directa. vt. §. ti. l. l. §. h̄c actioez.

Tutela remot⁹ eo lo spectus.

A soluat. h. d. c. l. i. **T**ul. Tutela remot⁹ eo lo

A finita. f. pubertate pupilli. nā & hic finita est. vt. s. de susp. tu. l. decreto. & insi. quibus mo. tu. fi. in fi. sec. pbi suspecto est adiungēdus curator. vt. s. tit. i. l. si tutor

H Frederu tutoris. sic. s. man. l. heredem.

S tutor. an. teq̄ soluat: qz videt ei abesse: qz est obligat. vt. s. de nego. gest. l. si quis mādante. & l. i. & l. j. & s. mā. l. si mādato. in p̄n. a. fecus in fideiuf. fore: vt. C. man. l. si pro ca. & que est ratio dixi in d. l. si quis mandante.

De eo qui pro tutore v. cura. &c. Una pars est pro tutore. alia p. curatore. vt. C. & ne go. gest. l. qui pu. pille. sicut bo. pos. vt. j. de boi. pos. l. iij. s. hereditas.

S tutor p pu. p. illo se obligauit: hz cō traria actionē anteq̄ soluar. **De eo qui pro tutore v. cura. &c.** Tutu. v. l. p. ian. u. s.

Protutele. in cer tum est pupillo qndā nūc adu. e. Quis tutor. scz vere existens. f. Quasi tutor. scz cū nō sit tutor.

In vtrūqz casum. l. siue vere fuerat tutor: siue vere non fuerat.

Actionē scri p̄st. non apit quā vnde dic qñ tutor vere fuerit distin guit an sauerit: et sic tutele an igno rauerit: & tunc pro tutele: vt. l. eo. l. q̄. ro. & l. eo. s. si cura tor. si hō non erat tutor: tunc i distin cte sauerit vel nō dūmodo gesserit vt tutor hēat locū

Act. ptutele. vt. l. eo. s. pro tutore. & qd̄ subijcit actione ta men &c. altero casu cū distinctione tutele & protutele: alte ro indistincte ptutele: vt dictum est. & hoc s̄m. l. 30. v̄ dic hoc p̄ncipiū loq̄ qñ adu. est incert. admistrauerit vt tutor existēs aut nō existēs: & qd̄ dicit in vtroqz. l. que cūqz casus sit: dñ tñ dubium est. & dic dari tñ protutele. si autē certus est de veritate habear locū predicta distictio: ad hanc literā facit qd̄ sequitur. solent em̄ &c. Item qd̄ dicit siue tutor est siue non: sub. dūtamē dubium est.

Fungitur. in hoc casu dat et act. neg. ge. in eum qui

sponte gerit. sed cum dicat pro tutore agere: ergo nego. ge. hz locum vt hic. & C. de testa. tu. l. iij. in fi.

Tutele. i. actionē protutele v̄nle de peculio. vt. s. & pecul. l. ex facto. uē ar. s. j. eo. s. si qd̄ qñ. ut facit. C. e. l. i.

Nulla dubuatio est. vt. s. tit. i. l. i. s. finito. & j. rem pu. sal. fo. l. nō qñ. s. sed & in eo.

Finita. ad tempus forte das tus erat.

Deinde qñ. id est vere tutor. hoc enim quasi ē veritatis expre ssum.

Deuoluat. vt. s. tit. ij. l. si tu tor post. s. fi.

Habere po test. vt. s. de tut. & cura. da. ab hys l. seie.

Actio cessat. cur ergo similiter non cessat vbi qd̄ se putat tutore cū esse non poterat: vt. s. eo. s. pro de. que est argu. con tra. Rñ. qz seruus aliqñ potest tutor

Serui dari. f. testamēta: qñqz tu riu. vt insi. q̄ da. tor esse tu. pos. s. i. & ij. sed p̄t.

Puben nō p̄t da ri v̄llo mō. s. j. da tum inuenias ali que q̄ nullo modo possit dari: dic idē vt cesset ptutele: vt in milite. vt. C. q̄ da. tu. pos. l. ar mate. s. j. certe ser uus existēs seruus

Munq̄ p̄t esse tu tor. vnde dic fauo rē pupillis debitū notare differētiā.

Nat. est. vt qz adhuc est i yte ro nec nascit̄ riu. vel nullo mō nas ciat. & ita null. o. no videt̄ fuisse. vt

Ita cū nullo tpe appareat tenuisse donationem tutous: nō ptutele agit: sed neg. gest. v̄nle vt subijc. & s. i. ij. l. posthūmo. & de nego. gest. l. cū pater. & s. de testa. tu. l. si nemo. s. fi.

Actio. v̄nle. t̄ hanc actionē. f. ptutele. sed dat̄ actione nego. gest.

Curatoris. vere enim erat curator: & hoc sciebat: et sic gerebat. vt. l. eo. l. quero.

Debcat. actione ptutele.

Aste. de quo. s. p̄n. s. dixi. q̄ vere erat curator. alij

Ita cū nullo tpe appareat tenuisse donationem tutous: nō ptutele agit: sed neg. gest. v̄nle vt subijc. & s. i. ij. l. posthūmo. & de nego. gest. l. cū pater. & s. de testa. tu. l. si nemo. s. fi.

Actio. v̄nle. t̄ hanc actionē. f. ptutele. sed dat̄ actione nego. gest.

Curatoris. vere enim erat curator: & hoc sciebat: et sic gerebat. vt. l. eo. l. quero.

Debcat. actione ptutele.

Aste. de quo. s. p̄n. s. dixi. q̄ vere erat curator. alij

dicunt qd no tutor gerens vt tutor teneat. p.utele: sed non curator gerens vt curator no teneat. p.utele. qd hoc veru sit hec lra no patit. an aute cocurrat act. neg. gef. cli ista act. quida q sic: quia gerit suspinone necessitatis. tu dic q non. vt no. s. de nego. gef. l. iij. s. hac actione.

No tenebit. vt. C. de testa. tu. te. l. i.

Alius. accedens. ptutor quasi oia gestur: tenebit in duobus casib: de gerendis. s. si alius erat gesturus oia: vt h. Itē: tūc quādo incipit scire se non esse tuto rem r pfeueravit: alio no. qz cū error excusat: vt hic innuit. aliud est in spontaneo gesto: re qui ab initio accessit oia gestur: qz tenebit etiā si alius gesturus non erat. vt. s. de neg. gest. l. si pupilli. s. fina. et facit. C. de neg. gef. l. ij. in fi.

Necessarios idē cognatos. sic ponit. s. de iust. r iure. l. fi. r facit. s. de adm. tu. l. tuto res q. s. q. se. Ac.

Quod veri est. ergo si certioravit non tenebit nisi alio erat gestur: alio in spontaneo gesto re q accessit vt oia gesturus vt modo notavi.

Alio. vsucapta ē. s. post

Pupul = pubertate pupilli lar: res qz no vsucapit res pupilli ante pubertate. vt. J. de acq. re. ante pu do. l. bone fidei. vel veri? dic qz nec potuit. vt. d. l. bone fidei. secus si no erat pupilli: licet eius putaret. vt. J. de excep. do. l. apud celsum. s. si qz no tutor. r sic no obstat. l. l. capitur la que videbatur contraria.

Et si. s. pupillo. qui satisfat re pupilli fal. lo. sic r. J. titu. i. l. pupilli. r facit. J. de re. eo. l. qui negs.

Uero. tutorē esse. s. vt teneatur tutele act. igitur teneatur hac actione protutele.

Ut pro tutore. tutor. quā autem prestat tutor dicit s. de tute. r. ra. dist. l. i. in prin. r. C. arbi. tu. l. quicqd r. s. de admu. tuto. l. a tutouibus. in prin.

I qui. contrarium. id est contraria actio protutele. et statim: vt. s. iuru. l. i. s. i. r. ij.

Quod falso tutore rē. Quid differt hic titu. a superiorē rē. hic cōsulit Jhenri cū pupillo falso tutore auctore. vt. J. l. i. s. h. ille ipi pupillo. Itē ille hz locū siue sciat se no

esse tutorē: siue credat se esse cli no sit. vt. s. t. i. l. i. s. pro tu toze. hic aut tm qd scit se no esse. vt. J. e. l. nouissime. in pn.

Huius edicti. p.imo cōmendat edictū. Secdo ponit verba edicti. Tertio p. modū cuiusdā respōsionis cōquertur defectuosum eē edictū. Quarto itrat materiam

tutor gerere debeat. **D**opo. **Q**ui pro tutore negocia gerit: eandē fidē r diligentiā prestat quam tutor: prestaret. **A**lpianus.

Qui pro tutore negocia gessit: cōtrarium iudicium competit. **Q**uod falso tutore auctore gestum esse dicitur. **T**itu. vi.

Alpianus. **A**lius edicti equitas: no est abigua: ne cō: rāhētes decipiā tur: dum fal sus tutor ad

Alius edicti equitas: no est abigua: ne cō: rāhētes decipiā tur: dum fal sus tutor ad

Alius edicti equitas: no est abigua: ne cō: rāhētes decipiā tur: dum fal sus tutor ad

Alius edicti equitas: no est abigua: ne cō: rāhētes decipiā tur: dum fal sus tutor ad

Alius edicti equitas: no est abigua: ne cō: rāhētes decipiā tur: dum fal sus tutor ad

Alius edicti equitas: no est abigua: ne cō: rāhētes decipiā tur: dum fal sus tutor ad

Alius edicti equitas: no est abigua: ne cō: rāhētes decipiā tur: dum fal sus tutor ad

Alius edicti equitas: no est abigua: ne cō: rāhētes decipiā tur: dum fal sus tutor ad

Alius edicti equitas: no est abigua: ne cō: rāhētes decipiā tur: dum fal sus tutor ad

Alius edicti equitas: no est abigua: ne cō: rāhētes decipiā tur: dum fal sus tutor ad

Alius edicti equitas: no est abigua: ne cō: rāhētes decipiā tur: dum fal sus tutor ad

Alius edicti equitas: no est abigua: ne cō: rāhētes decipiā tur: dum fal sus tutor ad

Alius edicti equitas: no est abigua: ne cō: rāhētes decipiā tur: dum fal sus tutor ad

Alius edicti equitas: no est abigua: ne cō: rāhētes decipiā tur: dum fal sus tutor ad

vi. de verbo. ob. li. §. pe. r. l. que extrinsecus. r. de stipu. ser. l. si sibi aut. r. arg. §. de arbi. l. pedius. §. in feru. s. singulariter. id est sibi singulari. nā sic dicitur verba qd eo auctore r. vt. §. §. i. si tñ r. sicibi qd eor. r. §. de neg. gest. l. iij. §. negocia. r. §. vi. bo. rap. l. §. vel cuius. ibi sed r. si vnus r.

b. Pro tutore. id est putans vel fingens se tutore cū nō sit. vt. §. i. l. i. in prin. r. §. i. §. in eo qd putat cessat p̄mū remediū r. quantū cum exigat dolum. vt. d. l. nouissime. in pn. r. l. falsus. in pn. c. Bis. p. tutore gerentibus. r. fa. cit. §. d. muno. l. ait p̄tor. §. permittit. d. Ait p̄tor. hoc ad §. i. §. co.

e. In integritate restitutione. expro ne vt in pn. no. f. Decepti. sic §. de acno. emp. l. i. in fine. r. de edil. edic. l. si tamen. §. in edilicis. r. l. i. §. si intelligat. et §. ad velle. l. ij. §. verba.

g. Id inquit. p̄tor. vt. §. l. p̄. in fi. h. Actor. i. qui agit modo qui se contraxit vel aliqd egit cū falso tutore vel eo auctore. i. Labeo. scilz adiecit.

k. Non credide rit. qd id est ac si nō fuisset ei dicit r. sic ei subuenit. nam nō fuit credulus. sic. §. de eo p. que fac. enr. l. i. §. i. r. de mi no. l. tutou. in pn. arg. p̄ira. C. de rei vendi. l. si fundus. et ea que ibi no. r. hic dicit possent.

l. Lane. auilio. huius edicti. factioe in facti vel restō ne in integ. per hoc edictum. vt no. in prin. §. l. i. m. Non nocet. si nō vñ iure huius edicti. neqz d. ex noce re excepno inuēta §. hoc edicti. sic. C. de p̄sci. lon. tē. l. i. n. Cū pupillo. falso tutore auctore. vel cū ipso pupillo qui dicebat se alteri tutore cū nō esset vel nō posset.

o. Actū sit. si ipso iure nō est opus actione in facti vel restit. in integ. ex hoc edicto. nec ergo sciētia huius edicto notua nocebit huic vt modo no. r. ad hoc qd vbi qd ipso iure est tutus non egeat auxilio extraordinario: patet. §. de mi. l. in cause. r. facit. §. eo. l. pupilli.

p. Inouibus. xrv. an. adult. tñ vt differat a p̄cedēti. l. §. Succurrit. p. hoc edicti qd obligant ipso iure. vt. C. de tēp. in integ. resti. pe. l. si curatore. r. fm hoc ipso iure sciētia nō nocet sicut in pupillo qd nō videt verū.

q. Si quis. nam regulariter p̄stat habere minorem ele ctionem velut agere p̄tra tu. vel cu. vel petere restitū p̄ ad uersarium. vt. C. si tu. vel cu. l. enā. r. l. si. r. ita ergo sit hie. Quisime. hucufqz dixit qualr succurraf p̄ hēti cum falso tutore pupilli p̄tra ipsum pupillū. §. per in in teg. resti. vt ei non noceat qd egit. nunc qualr ei succur ratur cōtra ipsum falsum tutore euz quo contraxit.

r. Iudicium. l. actionem in factum ex hoc edicto. s. Excusat. Rñ. certe sic. r. ua no. q. coactio m̄gfatus

dic ergo qd succurrit p̄ edicti de minoribus ad habenda remedia huius edicti que uō hz p̄pter sciam. vt. §. l. i. in fi. l. §. quo ad vñ de remedijs. f. fm qd dat in integ. resti. videat restitū vt restituit. qd als reptobamus. vt. §. de mino. l. interdum.

cū pupillo egit. nā cuz nichil actum sit: sciētia ei nō nocet. Inouibus Paulus xxv. anis succurritur etiā si scuerint. Idem. Interdū tamē r. si scien tia noceat: tamē restituo factiēda erit: si a p̄tore cō pulsus est ad iudicium accipiendum. Paulus.

Pupilli sciētia cōputā da nō est: tutoris eius cōputāda est vtiqz r. si pupillo cautuz sit: melius em̄ dicit rē suam restitui pupillo q̄ incertū cautiois eueniū cū spectare: qd r. iulta. (si als circūuē tus sit pupill?) rñdit. Alpia.

Quisime p̄tor: ait in dolo malo aucto: facti esse dicetur iudicium dabo: vt quā ti ea res erit: in tantā pecuniā cōdemnetur. nō semper tutor conuentur: nec sufficit si sciēs aucto: fuit: verum ira demum si dolo malo aucto: fuit. quid enim si compulsus: aut metu ne compelleretur aucto: itatem accommodauerit: nonne debeat esse excusatus?

ratur. d. sic. §. de inter. ac. l. ij. §. fina. Et si pupillo. p̄tra suum verū tutorem per stipulationē rē pu. fal. fo. r. idoneus est r. eius fiducios.

Delius. dixerat sciam tutore nocere pupillo. nūc corrigir r. sic non nocet. Pupillo. contrahenti cū falso tutore alterius. r. dicit restitui per hoc edictum.

Incertū cautionis. i. q̄ agere ex cautioe rē pu fal. fo. in qua est dubius euentus. vt. §. de pecul. l. qd debetur r. facit. §. uti. l. l. ij.

Si als. nam regulariter p̄stat habere minorem ele ctionem velut agere p̄tra tu. vel cu. vel petere restitū p̄ ad uersarium. vt. C. si tu. vel cu. l. enā. r. l. si. r. ita ergo sit hie.

Quisime. hucufqz dixit qualr succurraf p̄ hēti cum falso tutore pupilli p̄tra ipsum pupillū. §. per in in teg. resti. vt ei non noceat qd egit. nunc qualr ei succur ratur cōtra ipsum falsum tutore euz quo contraxit.

Iudicium. l. actionem in factum ex hoc edicto. Excusat. Rñ. certe sic. r. ua no. q. coactio m̄gfatus

Interdū. no ceat. f. als. vt §. l. i. in fin. hic tñ non nocet.

Resti. ex hoc edicto p̄ iniam p̄ pupillo latā. r. sic dicit de tertio re medio. §. nōne ipso fore inia ē nuls la. vt. §. de iud. l. ij. §. i. qd nō est op resti. rñ ibi erat tu dex nō su: hie su r. facit. §. de auct. tu. l. i. in fi. r. §. l. nouissime. §. i.

Er̄t. actori q̄ agebat rei v̄dica none. Cōpuls. qd sciēs falsuz esse tu torē euz qd fecit vole bat agere noie ali cuius pupilli. d.

Pupilli. q̄ sci ēnis cū tutore falso alicui pu pilli p̄xit. vt. §. eo. l. plane.

Cōputanda nō est. in hoc edicto: vt ei min succurraf p̄ hoc edictum.

Tutoris. scz sciētia. Cōputanda est. in hoc edicto vt ei min succurraf

Cōputanda nō est. in hoc edicto: vt ei min succurraf p̄ hoc edictum.

Tutoris. scz sciētia. Cōputanda est. in hoc edicto vt ei min succurraf

Cōputanda nō est. in hoc edicto: vt ei min succurraf p̄ hoc edictum.

Tutoris. scz sciētia. Cōputanda est. in hoc edicto vt ei min succurraf

Cōputanda nō est. in hoc edicto: vt ei min succurraf p̄ hoc edictum.

Tutoris. scz sciētia. Cōputanda est. in hoc edicto vt ei min succurraf

et excusat. vt. s. si quis cau. l. ij. in fi. et etiam verus tutor no debet cogi auctore. vt. s. de auc. pre. l. si tutor. et no valet qd a geretur. vt. s. de auc. pre. l. in fi.

a Quod ait. s. in prin. l.

b Veritate. i. vera rei estimatione. vt. s. de verbo. sig. l. inter hec. r. s. qui

factus. cog. l. i. s. fi. r. s. si quis ius di. non ob. l. i. s. fi. sed r sumpt. p anent hac actioe hys ver bis. vt. s. pa. s. et lz dicat non pena: veru est respectu actiois: respectu tñ tutoris puenti bñ est pena: qz sol uit qd si no adest r sic no ob. d. l. i. si quis ius di. r fa. ar. j. e. l. falsus. s. i

c Sumptus. vt. s. pri. s. dixi.

d Restitutorio ex edicto posito s. eo. l. i. in fi. l. cõtra pupillum cū q cõtraxit falso tuto re auctore. sed nõ ne habuit primo iudicio totu inter esse: ad quid ergo postea restituitur. Rñ. hic nichil aliõ petit nisi vt nõ no ceat sibi qd fecit cū eo. vel dic qz o luit a tutore prius petere: nisi qd nõ poterat petere a pupillo per in integ. restituano.

e Perceptioe. sic. s. de dolo l. si plures. r. s. de hys qui deie. vel effu. l. perceptione.

f Ideo. seruatiu sit. ab vno falso tutore.

g Denegandã. hac actione ex hoc edicto. sic. s. qd me. cau. l. si cū exceptione. s. fi. r. l. seq.

h Alius actiois. l. factu ex hoc edicto s falsuz tutorẽ q daf ex verbis r ex snia. vt. s. e. l. nouissime. in prin.

i Actione. vtilẽ in factu ex sententia huius edicti: ergo vtilis. vt. s. si quadru. pau. l. i. s. pe.

k Has actioes. l. q dant ptra falsuz tutorẽ. vt. s. e. l. no. missime. in pn. r alia q ex eius exẽplo cõpeut in cū qui do lū malū adhibuit r. vt. s. eo. in prin. huius. l.

l In eos. scz heredes.

m Nec in ipm. falsuz tutorẽ. vel cū q dolum malū adhibi

n Et factu. i. delictu. factu em obligatio (buit r. c. oñtar ex delicto. vt in fi. de obliga. ex delic. in prin. nam ex delicto videretur venire.

o Et in dolum. i. propter dolum. vt. s. eo. l. nouissime r in prin. huius. l.

p Personao. puta seruos qui gerentes se vt tutores auctoritate presulerūt pupillo mecum cõtrahenti.

Qd ait pretor: quãt ea res erit: magis puto nõ penã sed veritatẽ hys verbis cõtineri.

Pompo. lib. xxx. scripsit re cte etiã sumptuũ in hoc iudicio rõnẽ haberi: quos factur est actor restitutorio agendo.

Si plures sint q auctores fuerūt: pceptioe ab vno scã r ceteri liberant: non electione.

Ideo si nĩ Paulus Achil aut nõ totu seruatũ sit: in reliquos nõ denegandã in id qd deest sabin scribit

Nõ solũ falsus tutor tenet hoc edicto s etiã q dolo fecit q falsus tutor se interponeret r daf heredit: s nõ ptra here des. nec in ipm falsum tutores post annũ. r in dños daf noxalis actio p delicto fuoz. h. d. vsq ad finẽ. l.

Ulpianus. pponus lib. xxxj. scri bit dandã actionez aduersus eũ qui dolum malũ adhibuit: vt alius auctor daretur infctus.

Has actioes in factu here dit: quidẽ cõpetere ceterisqz successioib: in eos qd nõ red di labeo scribit. Nec i ipz

ad hoc est satis expressum. C. de tu. r cu. q satis nõ de. l. ij. r. s. de rebus eo. l. qui neq.

Debet. pupillus. nõ ergo pñci ei vsucapio. r sic est arg. s. de alie. iudi. l. item si res. in pn. in ipso autem tu tore falso non potest poni.

Illo. als est alio. r ita est in libro dñi mei.

Alius. in factum actione. cõtrahenti secum vel cuz pupillo se auctore. vt. s. e. l. nouissime. in prin. nõ au tem legas q minoi cū pñbit auctoritate teneat. s hoc dicit. j. eo. l. fi. sed et re in eo loqui pñ per. l. illam.

Fuerit. falsus tutor.

Vel alieni. vt filiusfam. Item si est seruus habet lo cum noralis. vt. s. e. l. huius. s. fi.

Tenebitur. cõtrahenti secum. r ideo hũc casum re petit vt addat sequentes.

Sed r si quis. asserens se tutorem: r illam suam pu pillam cū esset alterius filia.

Auctor. alias tutor.

Ad cõtrahendum. cum aliquo.

Tutore auctore. scz falso qui se tutorẽ r illã liberant

Subiecte sunt. iure seruitutis non filiationis. vt in futu. de norali. s. fina.

Norales. igit ex delicto sunt. alioquin si ex actu de peculio daret. vt. s. de hys qui deie. vel effu. l. i. s. cū seru s cū sit rei psecutoria nõ penalis. vt. s. eo. l. nouissime. s. qd ait. ergo vltra annũ r in herede daf. vt. s. de act. et obl. l. in honora rĩs. r. C. ex delic. defun. l. i. s. die q hie nichil perues mit ad puentũ. vñ quo ad eum pena lis est: als esset fe cus. vt in d. ll. vel dic q est speciale in hys honora rĩs. Item facit. s. de alie. in. mu. l. itẽ si res. s. fi. r. ll. seq.

Falso tuto. Alius. re auctore actũ sit: r in terea dies actiois exierit: aut res vsucapta sit: oia incõmo da pertinde sustinere debz: ac si illo tempore vero tutore au ctore egisset. Ulpianus.

Alius tutor: qui in cõtrahẽdo auctor minoi xij. vel. xiiij. annis fuerit tene bit in factu actioe ppter do lū malū cum scilqz conditionis fuerit: vel sui iuris: vel alieni.

Qui dolo malo auctorita tem accõmodauerit: tenebit hoc edicto. Sed r si qd filiefa mi. auctor factus sit ad cõtra hendũ: tenet. Idẽqz iuris est si ancille quis tutore auctore credidisset. Nã oibus istis mo dis ppter tutorem decipit is qui pñxit: qz aliter cū impu bere pcurator nõ fuerit: qz si tu toris auctoritas intercessisset.

Nõ pñit pater hoc edicto circa etatẽ puellã nuptui tra dẽs. q si dolo id pater faciat:

Aut res. a. ctiois. qui agebat rei vendicatione. r Acapta sit a pupillo. nã lit. cõreñ. sic facta vel iudicium sic acce ptum nullũ est: si cut r si coram nõ competẽti iudice egissz. vt. C. ne de sta. de. l. penul. r

Aut res. a. ctiois. qui agebat rei vendicatione. r Acapta sit a pupillo. nã lit. cõreñ. sic facta vel iudicium sic acce ptum nullũ est: si cut r si coram nõ competẽti iudice egissz. vt. C. ne de sta. de. l. penul. r

Aut res. a. ctiois. qui agebat rei vendicatione. r Acapta sit a pupillo. nã lit. cõreñ. sic facta vel iudicium sic acce ptum nullũ est: si cut r si coram nõ competẽti iudice egissz. vt. C. ne de sta. de. l. penul. r

Aut res. a. ctiois. qui agebat rei vendicatione. r Acapta sit a pupillo. nã lit. cõreñ. sic facta vel iudicium sic acce ptum nullũ est: si cut r si coram nõ competẽti iudice egissz. vt. C. ne de sta. de. l. penul. r

Aut res. a. ctiois. qui agebat rei vendicatione. r Acapta sit a pupillo. nã lit. cõreñ. sic facta vel iudicium sic acce ptum nullũ est: si cut r si coram nõ competẽti iudice egissz. vt. C. ne de sta. de. l. penul. r

Aut res. a. ctiois. qui agebat rei vendicatione. r Acapta sit a pupillo. nã lit. cõreñ. sic facta vel iudicium sic acce ptum nullũ est: si cut r si coram nõ competẽti iudice egissz. vt. C. ne de sta. de. l. penul. r

Aut res. a. ctiois. qui agebat rei vendicatione. r Acapta sit a pupillo. nã lit. cõreñ. sic facta vel iudicium sic acce ptum nullũ est: si cut r si coram nõ competẽti iudice egissz. vt. C. ne de sta. de. l. penul. r

Aut res. a. ctiois. qui agebat rei vendicatione. r Acapta sit a pupillo. nã lit. cõreñ. sic facta vel iudicium sic acce ptum nullũ est: si cut r si coram nõ competẽti iudice egissz. vt. C. ne de sta. de. l. penul. r

Aut res. a. ctiois. qui agebat rei vendicatione. r Acapta sit a pupillo. nã lit. cõreñ. sic facta vel iudicium sic acce ptum nullũ est: si cut r si coram nõ competẽti iudice egissz. vt. C. ne de sta. de. l. penul. r

Aut res. a. ctiois. qui agebat rei vendicatione. r Acapta sit a pupillo. nã lit. cõreñ. sic facta vel iudicium sic acce ptum nullũ est: si cut r si coram nõ competẽti iudice egissz. vt. C. ne de sta. de. l. penul. r

Aut res. a. ctiois. qui agebat rei vendicatione. r Acapta sit a pupillo. nã lit. cõreñ. sic facta vel iudicium sic acce ptum nullũ est: si cut r si coram nõ competẽti iudice egissz. vt. C. ne de sta. de. l. penul. r

Aut res. a. ctiois. qui agebat rei vendicatione. r Acapta sit a pupillo. nã lit. cõreñ. sic facta vel iudicium sic acce ptum nullũ est: si cut r si coram nõ competẽti iudice egissz. vt. C. ne de sta. de. l. penul. r

Aut res. a. ctiois. qui agebat rei vendicatione. r Acapta sit a pupillo. nã lit. cõreñ. sic facta vel iudicium sic acce ptum nullũ est: si cut r si coram nõ competẽti iudice egissz. vt. C. ne de sta. de. l. penul. r

Aut res. a. ctiois. qui agebat rei vendicatione. r Acapta sit a pupillo. nã lit. cõreñ. sic facta vel iudicium sic acce ptum nullũ est: si cut r si coram nõ competẽti iudice egissz. vt. C. ne de sta. de. l. penul. r

Aut res. a. ctiois. qui agebat rei vendicatione. r Acapta sit a pupillo. nã lit. cõreñ. sic facta vel iudicium sic acce ptum nullũ est: si cut r si coram nõ competẽti iudice egissz. vt. C. ne de sta. de. l. penul. r

Aut res. a. ctiois. qui agebat rei vendicatione. r Acapta sit a pupillo. nã lit. cõreñ. sic facta vel iudicium sic acce ptum nullũ est: si cut r si coram nõ competẽti iudice egissz. vt. C. ne de sta. de. l. penul. r

Aut res. a. ctiois. qui agebat rei vendicatione. r Acapta sit a pupillo. nã lit. cõreñ. sic facta vel iudicium sic acce ptum nullũ est: si cut r si coram nõ competẽti iudice egissz. vt. C. ne de sta. de. l. penul. r

Aut res. a. ctiois. qui agebat rei vendicatione. r Acapta sit a pupillo. nã lit. cõreñ. sic facta vel iudicium sic acce ptum nullũ est: si cut r si coram nõ competẽti iudice egissz. vt. C. ne de sta. de. l. penul. r

Aut res. a. ctiois. qui agebat rei vendicatione. r Acapta sit a pupillo. nã lit. cõreñ. sic facta vel iudicium sic acce ptum nullũ est: si cut r si coram nõ competẽti iudice egissz. vt. C. ne de sta. de. l. penul. r

z pupillam suam afferabat.

A Propensiore. presumit em ca affectionis fecisse magis qd dolo. sic. s. d. riu nup. l. no solti. s. de nup. r. s. de da op. l. nec ei. s. eoz. z in aut. vt sine. phibi. in gn. col. v.

B Pertinet. puta pater vt dixit q dotauit. ite si extra me dotas ea sibi reddi stipulari fit.

C Doli. no paci. qz vbi no tenet mrimoniū nec pa cti. vt. s. de codi. ob cau. l. i. sed pa cto non apposto no daret exceptio d. Codicentē. p. codicionem ob cam. no actioe de dote: qz dos nulla cu matrimonium nullū. vt. d. l. C. de codi. ob cam. l. i. z s. de codi. ob cam. l. fi. r. C. de do. an te nup. l. fi. accur.

E Lucratu. puta p pactu qd fecerit de ea lu crada si pdecederit in mrimonio. s. nungd actio ex hoc edicto dabit aliquo casu. rñ. sic si soluta no esset: z esset pmissa sub p dicto pacto. Item exceptioe doli z actioe ex hoc edicto pot haberi ro fructu qui essent viri si mrimoniuz esset: nūc no sunt. vt. s. de iure do. l. det. fruct. in pn.

E X eo q inter rogatus. for te in iudicio cōfite do corā iudice se tutorem.

R esponso. fa cto in iudicio acce pio nomie pupilli vel alias in cotra ctu aliquo inuo noie pupilli.

U tlem. ex hoc edicto: siue eius mente.

D andā. pupillo vel adulto facto. z est hoc qrtū remediū. Alij dicūt hic loq de actioe p. tutele. s. certe de ca dixit. s. ii. i. z in hoc differt hic u. ab illo. vt no. s. i. rubrica.

D e aditu fideiuffo. z nominato. zc.

U tlem. Tria dicit p̄sens lex. pmo q heres tutois tenet explicare ea que p tutores inchoata fuerāt. scdo q heres reddere tenet ea que penes tutores reliat que pupilli sunt.

T ertio q si heres capit aliq q sunt apud pu

pillum tenetur vtili actione tutele. vel si est curatoris tenetur vtili nego. gest.

N on est. vt. r. s. de his qui no. infra. l. furti. s. pe. z ar gu. s. pro so. l. heres facti.

I nchoata sunt. sic. s. de tute. z ra. dist. l. si tutor poss.

L egitime. nā minor no est legitim admiltra tor. vt. C. de legi. tu. l. fina.

E t mascul. non femina. vt. s. de legiti. tu. l. pe. o

E xplicari. in iudicio fec. vt. s. de iud. l. itā ex co tractibus. s. certe.

I n qbus. ex plicandis.

D e eo. als deest de eo z e. s. qd penes: als est s. de eo zc. ali j ha bēt s. h. res. s. z tu hēas. s. qd ap d. c.

I s. s. tutor.

C apiti. acci pit vel aufert pu pillo.

C rimine. scz dolo.

U tili actioe. s. tutele si heres tu tois est. vt. s. eo. l. cū oñdū. vel vti li neg. ge. si est he res curatoris. vt C. de neg. ge. l. cu ratoris. z sic no. q no loq in inchoa tis pdefunctū. fa ctu ad p dicitā. s. de admi. tu. l. pe. z de tute. l. an p. z. s. e. l. fi. s. i. z. s. d. neg. ge. l. nā z si rñ. s. si viuo. z. l. q. alie.

D e tutor. Ostulare. co raz iudice q dare dz. vt. s. dā. ifec. l. iij. s. postulare.

N oia. re. ing ter ab htes: vt qñ magistratus mittit noia quozidā p̄sidi quasi sint ido nei. vt. s. de tuto. z cur. da. ab his. l. diuus. nā z hi tenent in solidū. vt. C. de magis. cōue. l. i. z. l. ij. z qui postulat tenet: nisi sit femina. vt. C. de admi. tu. l. fi. s. p̄oms. z. C. si mater indē. p. l. i. z. s. eo. l. cū ostendimus. s. fi. z. no. q. q p. aliū. zc. vt. s. de admi. tu. l. itā aut. s. gestis.

E tiam. vti ar. ad que modū vocetur tutor: habes s. de admi. tu. l. tutor qui reperitū.

O stendimus. als. s. in nostris libus est z p̄po. dixit. s. eo. l. i. s. de eo qd penes.

Componus.

U tili he res tuto ris tuto no est: ta me ea que per defun ctū inchoa

ta sunt: per heredem (si legi time etatis est: z masculus sit) explicari debet: i quibus dolo etus admitti potest. De eo qd penes tutores fuit heres quoqz eius reddere debet. Ad apud pupillum is relinquitur: si heres capit: non quidē crimi ne caret: sed extra tutelam est: z vtili actioe hoc reddere compellitur.

I ptianus.

O stulare tutorem videtur / z qui per alium postulat. item nominare z qui per alium hoc idem facit.

I dem.

E tiam fideiuffore z heredes fideiufforū ad rationem eandem vsurarum reuocandos esse constat: ad quā z tutor reuocatur.

H eres tutoris tenetur de suo proprio dolo z administratione in tribus casibus q sunt plant in tex. si post mortem: et reddit rationē ibi. nam cū zc. de negligentia vero propria no tenetur heres tutoris. hoc dicit.

I dem.

O stendimus here dem qd tutele iudicio

magistratus mittit noia quozidā p̄sidi quasi sint idonei. vt. s. de tuto. z cur. da. ab his. l. diuus. nā z hi tenent in solidū. vt. C. de magis. cōue. l. i. z. l. ij. z qui postulat tenet: nisi sit femina. vt. C. de admi. tu. l. fi. s. p̄oms. z. C. si mater indē. p. l. i. z. s. eo. l. cū ostendimus. s. fi. z. no. q. q p. aliū. zc. vt. s. de admi. tu. l. itā aut. s. gestis.

E tiam. vti ar. ad que modū vocetur tutor: habes s. de admi. tu. l. tutor qui reperitū.

O stendimus. als. s. in nostris libus est z p̄po. dixit. s. eo. l. i. s. de eo qd penes.

U tili. Tria dicit p̄sens lex. pmo q heres tutois tenet explicare ea que p tutores inchoata fuerāt. scdo q heres reddere tenet ea que penes tutores reliat que pupilli sunt. tertio q si heres capit aliq q sunt apud pu

a Cōueniri ex facto defuncti.
b Propria administratio non cōnexa est eo qđ defun-
 ctus inchoauit. Accursius flo.
c Perseuerauerit. alia noua inchoado.
d Proprio dolo. vel lata culpa. qđ dicitur. C. de in litē
 turā. l. ij. r. l. alio.
e Negligētia. id est leuis culpa. sed lata sic. vt. C. de neg. ges. l. cura totus. vbi ex pfo-
 na defuncti tenet sistr de dolo et lata culpa defuncti nō leui. nisi in casib⁹ trib⁹. vt. C. de he-
 redi. tu. l. i. at ipse defunct⁹ tenet de dolo lata culpa et leui. vt. C. arbi. tu-
 te. l. qđquid. Item et illud constat qđ etiam leuis culpa seu negligētia ei imputat: si nō ex-
 plicet inchoata p. defunctum. vt. s. eo. l. i.
f Prestare dz. sed cōtra. s. p. soc. l. focū qui. in pñ. et s. i. sed expone vt ibi. r. facit. i. u. l. non similiter.
g Oportet qui seruabit legē. s. d. vsur. l. i. in pñ.
h Jure legitimo. l. solēni stipula-
 tione. r. sic no. fin-
 gi stipulōne vbi nō est: vt. s. de adop. l. his p. bis. r. C. d. rei vxo. act. l. i. in pñ. r. de dā. l. fec. l. si finita. Itē no-
 ta patientiā r. pte-
 sentia p. iudicare. sic. s. de iudi. l. qđ-
 dā. r. de exerci. l. i. s. magistrū. et. s. mā. l. si remunerā-
 di. s. si passus. r. i. ad mūci. l. ij. s. i. r. s. nau. cau. sta. l. i. s. fi. r. s. loca. l. cū in ples. s. locator.
i Affirmauerint. sic. s. de pigno. l. fideiussor. s. pater. r. de insti. l. eucumq. s. sed et cum falso.
j Cum fideiussorib⁹ reputationes. vt. s. de cōpen. l. iij. r. C. de excep. l. defensiones. quas aut habear tutor: habes. s. de iuro iudi. tu. l. i. s. fi. r. l. ij. r. iij. p. totū.
k Pupillus. fideiussor. dicitur a singulis tutoribus sin-
 gulos fideiussores datos. vel dic ab vniuersis vni-

Presen-
 tia r pa-
 tiētia p-
 iudicat.

posse cōueniri: videndum est an etiā p. prius eius dolo vel p. priā administratio veniat in iudiciū: et extat seruij snia ext-
 stimātis: si post mortē tutoris heres et⁹ negocia pupilli gere-
 re p. seuerauerit: aut i arca tu-
 toris pupilli pecuniā iuenerit et cōsumpserit: vel eā pecuniā quā tutor stipulat⁹ fuerit exegerit: tutele iudicio eū teneri suo noie. Nā cum p. mitat aduer-
 sus heredē ex p. prio dolo iura-
 ri in litē: apparet eū iudicio tu-
 tele teneri ex dolo p. prio. Neg-
 ligentia plane p. priā heredi nō i-
 putabit. **U**ras qđ ei⁹ pecunie quā pupillarē agita-
 uit: prestare dz heres tutoris.
Quātas aut r cur⁹ tēporis vsuras p. stare debeat: ex bono et equo p. stitui a iudice optet⁹.
Si fideiussores p. mitūt se no-
 tari a tutorib⁹: r in act⁹ noia sua scribi nichil p. tradicētes te-
 nētur ac si stiplo itercessisset. r hētiā qđ affirmant fideiussor-
 es esse idoneos. itē fideiussor-
 es a pupillo cōnēti habēt eaf-
 dē reputationes contra pupil-
 lum: quas habent tutores. h. d. cum. l. sequen.
Fideiussores a tutorib⁹ no-
 minati si p. sentes fuerūt r non p. tradixerūt: r noia sua referrit in acta publica passi sūt: equū est p. inde teneri atqđ si iure legi-
 timo stiplo interposita fuis-
 set: eadē causa videt⁹ a firmato-
 rum qui. s. cū idoneos esse tu-
 tores affirmauerint fideiussor-

nerfos. vnde sicut tutores ita et ipsi habēt beneficii epi-
 stole. secus si ab vno tutore darentur plures fideiussor-
 es. vt. Item pu. sal. fo. l. si. nisi adultus factus sibi pre-
 tudicet de nouo stipulando. vt. l. i. proxi. vel aliter eā ex-
 pones. Accursius flo.
Non est dis-
 par. i. non diuisa a
 testatore vel a iur-
 dice: qđ sic ipso iur-
 re fideiussor vni⁹
 nō tenet. p. altero.
 vt. s. de admi. tu.
 l. si minoris. et fa-
 cit ad. l. i. s. i. de fi-
 deius. l. inter eos.
 r. l. fideiussores. l. i.
 p. in. r. l. inter fide-
 iussore.
Si fideiussor-
 es. fideiussor-
 es qui cauerūt
 rem pupilli saluā
 fore petierunt vt
 adultus p. prio cō-
 ueniat tutores qđ
 eos qui habebāt
 electionē. vt. C. d.
 fideiussor. tu. l. i.
Omnis. quod
 erat ne diuideret
 actio. vt. Item pup.
 sal. fo. l. fina.
Suscipitum.
 ab adulto p. cau-
 tionē sedam. vt. l.
 de p. ro. stip. l. p. r.
 dic qđ adulto factū
 fuit facta promissio.
 et sic sibi p. res-
 iudicauit: alij nō
 haberet locū de-
 neficium epistole
 vt. Item pu. sal. fo.
 l. si. Alij distiguāt
 l. fideiussorib⁹ vni
 us tutor: aut sim-
 pliciter intercesse-
 runt: tunc cessat
 epistola. vt. d. l. si.
 an etiā a p. nunci-
 pio p. miferunt qđ
 ab alio seruari nō
 poterit: vel rē pu.
 sal. fo. quod idem
 est. vt. C. eo. l. si. et
 tūc in illo residuo
 locum habet epi-
 stola vt hic dicit.
 sed hec littera non bene patitur hunc intellectum.
Eque diuiditur. vt. C. de consti. pe. l. si.
Actōis. vbi ergo eadē equitas: r eadē rō: idē ius.
 vt. s. ad. l. aequi. l. illud. r. C. de libe. p. re. l. i. Item facit. s.
 proxi. cum similibus.
Heres. non debet. qđ nec is cui successit si viuere. vt
 C. de testa. tute. l. i.

o

a Susceperit. erat ergo lis contestata cū defuncto.
b Hoc. quod dixit paulus.
c Non inuenisse. dolo vel culpa defuncti: cum lis sit contestata. vt. C. de here. tu. l. i. et dic instrumentū tutele inuentariū et cetera instrumenta pupilli. vt. C. de in litē iuran. l. alio.

d Nā cum. ar. gumētatur a simi li vel a minor. q. d. si lite etiā nō cōtestata tenetur de dolo defuncti heres: vt hic. et. f. de act. 2. obli. l. ex p̄trac. p̄stī. 2. l. ex p̄trac. p̄stī. 2. b. regu. iu. l. hoc iure. §. si. §. li t. hoc iure. §. si. §. li t. multo magis tenet de dolo etiā culpa: omni eo i quo etiā de functo: vt in p̄n. l. e.

e Cōstitutionibus. isse p̄stitutiones loquitur alio casu. s. lit. nō cōtest. et sic non cōtradicit paulo nec corrigunt eum. l. b. cōtra. 2. sic nō tenetur de leui culpa defuncti. sed nec spē fuit in lata culpa de qua sola tenetur. vt. C. de ne go. gef. l. curator. q. ignorat vbi sūt illa instrumenta. vt 2. f. d. re iud. l. qui in alterius.

f Hoc. quod dicunt p̄stitutiones. 2. sūt iste p̄stitutiones. C. b. neg. gef. l. curatoris. 2. de i lit. iurā. l. alio 2. si miles. et adde qd no. §. e. l. cū ostendimus.

g Perpetuatur. facit isth. de p̄pe. et rē. act. §. p̄pe. et. C. ex delict. defun. l. i.

De magistratibus cōueniēdis. rē.

h n. ordi. nē. bca. rō. nū. quia tutorū datio ad eos nō spectabat nisi in casu. vt

clū in heredē tutoris trāsserri optere quale qdē defuncto suscepit: hoc eo p̄tinet vt nō excuset heres: si dicat se infra tutelaria nō inuenisse. Nā cū ex oibus bone fidei iudicijs p̄pter dolum defuncti heres tenet: idē p̄nto seruandū 2 i tutelae actōe. S; p̄stōnibus subuentū est ignozāte heredum. l. hoc t̄n tunc obseruandū est: cum post mortē tutoris heres cōueniat: si nō lite p̄testata tutor decesserit. Nā litis p̄testatione 2 penales actōes transmittūt ab vtraq; parte: et tēporales perpetuātur.

De magistratibus cōueniēdis et eorum heredibus. Titu. viij.

Quidō decurionum: fidelis fores 2 noiatores magistratū nō tenentur actōe subsidiaria: sed bene ipsi magistratū. tamē si ordo suscepti in se periculuz tenebitur hac actōe: sc; hi t̄m qui presentes fuerunt. h. d.

A l. i. p̄n. 2. h. ordine subsidiaria actio nō dabitur: sed in magistratū nec in fidei

tutores eorū. l. i. em̄ rē publicā saluā fore p̄mittunt: nō pupilli. p̄inde nec noiatores magistratū ex hac cā tenebunt: sed soli magistratū. Sed si ordo receperit in se periculū: di ei d; teneri eos q̄ presentes fuerūt. parui em̄ refert nominauerunt: vel fideiusserint: an in se periculū receperint: vtilis ergo in eos actio cōpetit. Sed si a magistratibus municipalibus tutor datus sit: non videtur p̄ ordine electus. Neq; p̄tor neq; quis alius cui tutoris

C. de tuto. 2 cura. da. ab his. l. vbi. Accursius.

i In fideiussores eorū. s. magistratū. vt. f. ad munic. l. ij. §. i. sed cōtra hoc qd dicit de fideiuf. est. C. eo. l. i. sed ibi loquit de fideiuf. qui dati erant magistratū p̄ sua indēmitate. hic de his quos dedit magistratus reipub. p̄o

dānis ei illatis. **k** Sed si ordo. decurionum.

l Hos. decuriones. 2 nō p̄tes. **m** Nominauerunt. s. aliqui. tutores vel fideiussores qui tenent. vt no. §. titu. l. i. l. ij. **n** Per ordinē. decurionum. **o** Jus est. s. t̄m vñ nō etiā exigendi satisfationē vt nominandi tutores. alioquin p̄tra vt. §. de admi. tu. l. emili. et ibi plene no. et facit isti. de satisfda. tu. vel cura. §. fina.

p T̄m de facultatibus. nō de morib; 2 ho. et hug. immo nō iussit vt daret: qd potuit. vt isti. de attil. tu. §. sed hoc. neq; q̄ satisfationē acciperet: q̄ t̄c tenet. vt. f. §. plane. **q** Ipse. p̄tes. **r** Renunciāt. nomina 2 facultates tutorum. **s** Ut se. p̄stidem.

t De nominibus. i. de nominatorum facultatibus et moribus. et est hic argu. q̄ index debet iquirere de conditione testis. **v** Instruant. nō facta predicta denunciatione. **x** Dederit. sc; p̄tes. **y** Agere. contra magistratum. Accursius flo. **z** Eorum. magistratū.

a Ab eis. magistratibus. **b** Doniti. per iussum. nā aliter

bandi ius est: hac actione tenebitur. **Magistratus nō dātes tutores s; t̄m renūciātes eorū facultates nō tenent actōe subsidiaria nisi hoc facerent limit gfa: aut pecunia corrupti. vel nisi p̄tes puincie talib; magistratibus precepisset vt exigerent satisfationem a tutoribus. hoc dicit.** **Si p̄tes puincie denūciare magistratū t̄m de facultatibus tutorū voluit vt ipse daret: vt deanus an 2 quaten; teneantur. 2 extat diul marci rescriptū: quo voluit eos q̄ p̄sidi renūciāt; nō p̄inde teneri: atq; si ipi dedissent: s; si deceperūt gfa forte aut pecunia falsa renūciātes. plane si p̄tes puincie satis eos exigere iussit: non dubitabim; teneri eos: etiā si p̄tes dederit. Si p̄tes puincie noibus ab alio acceptis ad magistratū municipales remisserit: vt se de noibus instruant: 2 p̄inde instruct; dederit; tutores: an exēplo eorū q̄ p̄torē instruit debēt magistratus teneri querit. Et q; em̄ interest vtrū ipsi mgratus noia electa dederit p̄sidi: an ea q̄ ab alio p̄tes accepit inq̄sierit. 2 puto vtroq; cāu sic teneri q̄si dolo vel lata culpa p̄fati sunt. Nō t̄m pupilli: s; et successores eorū subsidiaria agere p̄t. Si curatores fuerunt min; idonei dati: dicēdū est teneri mgratus optere: si ex suggestu eorū: vt noib; ab eis acceptis p̄tes dederit. s; et si ad eos remisserit: vt ipi dēt: vel p̄ dationē vt exigerēt satisfationē: periculū ad eos p̄inebit. Magratib; i putat et si oino tutor vel curator dat; nō sit: s; ita demū tenent li moniti; nō**

Index de cōstione tehis inq̄ rere d;.

dari non poterat olim: licet hodie secus, vt in l. de attil. tu. §. sed hoc iure. et no. ammoniti. sic. §. de dā. infec. l. iij. §. in eum. et de no. ope. num. l. de pupillo. §. qui opus.

a **In** successores. q. d. remittit hoc onus dādi tutores ad suos successores in dignitate. sic. §. quib. ex cau. ma. l. sed. et si per p̄torē. §. p̄n. de si dum vult.

fieri nō videtur qd male fit.

b **Pro**desse. qn̄ teneatur. et sic p̄ria sunt nō dare et male dar. vt. l. ad muni. l. iij. §. si. et l. eo. §. si inter.

c **Sans** dationes. i. fideiussores sint idonei vel nō. sic. et. §. q̄. fā. fā. co. l. si ab arbitro. d. **A**ctionē. f. ut factū. vt. C. e. l. f. e. **D**uū viroz. id est magistratum municipaliū. vt. C. de iudi. l. f. i. f.

f **Nō** p̄t. vt. et §. de pachs. l. ius publicū. et de trās. actio. l. iij. in p̄n. et §. de admi. re. ad ciu. p̄n. l. iij. §. ius reipublice.

g **De** dicit. et alter dare negligere. nam hec sunt paria non dare et male dare. vt. §. e. §. sciendū. sic. et in duobus tutorib⁹ vno gerere. altero nō. vt. §. de admi. tuto. l. tutores. §. i. eum.

h **Idonei**. fā. cit. §. de tu. et cuf. da. ab h̄is. l. diu. et quod ibi no.

i **Non** sufficit. quin teneatur.

k **Futuros** casus. sic. §. de admi. re. ad ciu. p̄n. l. iij. §. si eo. et §. de nego. gef. l. iij. §. si pecuniam. et §. de admi. tu. l. etiā. §. §. l. eo. ti. l. l. i. §. sempromij. Solu. vt ibi.

l **Si** p̄t. f. f.

dederint. Ideo damnū qd̄ im puberes vel adolefcētes medio tempore passi sunt: ad eos magistrat⁹ p̄nere nō ambigitur: quia munere mandato nō paruerunt. **S**ciendum est autem si magistratus munitipales data opera tutelam distulerint in successores suos: vel si satisfactionem data operaverit: quoad successores accipiāt nihil eis p̄desse. **D**iu⁹ adrianus rescripsit etiā in eū qui elect⁹ est ad estimādas tutorū satisfactōes / actionē dandā. **S**i iter magistrat⁹ hoc cōuenit: vt alterius t̄n̄ pertinet tutoris daren: cōuentio nes pupillo nō p̄iudicare diuus adrian⁹ rescripsit. cōuentio nes em̄ duū viroz⁹ ius publicū mutari nō potest. **P**rius t̄n̄ arbitroz⁹ p̄ueniendū eū qui hoc suscepit: deinde excussis facultatib⁹ eius: tunc veniendū est ad collegā: quāsi modū si solus dedisset diceremus prius eum: deinde collegā aggrediendū. **S**i q̄n̄ desint in ciuitate ex q̄ pupilli oriūdi sunt qui idonei videant: officii est magistratū exquirere ex vicinis ciuitatibus honestissimuz quēq̄. et noia p̄sidibus p̄uicie mittere: non ipsos arbitriū dandi sibi v̄dicare. **S**i magistratus ab initio tutorē idoneū dedit: et satis nō exegit: nō sufficit. q̄ si satis exegit et idoneū exegerit (q̄uis postea facultatib⁹ lapsi sint tutores vel fideiussores) nihil est qd̄ ei qd̄ dedit imputet. nō em̄ d̄z magistratus futuros casus et fortunā p̄stare pupillo. **S**ed et si satis non exegit: idoneus t̄n̄ tutor eo t̄p̄e fuit quo tutela agi p̄t: sufficit. **P**robatio autē non pupillo incūbit: vt doceat fideiussores soluēdo nō fuisse

nita tutela. vt. §. §. tu. et ra. dif. l. nisi. et fac. C. §. diu. tu. l. i. m̄ fuisse. q̄ enim hodie sunt nō soluēdo p̄sumitur sic retro fuisse. qd̄ dic vt. §. de proba. l. non est necesse.

n **P**riuegiū. p̄onale vel hypothece. **o** **E**xigere. fideiussores sub. **p** **S**eruus. p̄t̄ intelligi in seruo: vel in tabellione q̄ seruus eē nō potest. vt. C. de tabell. l. ḡ. h̄. lib. et sic dicitur q̄ cuiusbet de populo seruus. sic p̄nt. §. de adop. l. nō aliter. et facit ad. §. §. rē pupul. sal. fo. l. iij. et l. nō querit. et §. §. pac. l. iij. magistri et §. de cōsti. pecu. l. eum q̄ §. si actori. et §. de admi. tuto. l. quicūq̄. in p̄n. et §. de p̄cuf. l. mutus. §. si procurator. **q** **Rē**. pupilli. non pupillū. vt. §. l. i. in p̄n. **r** **De** peculio. vt. §. de pecu. l. iij. §. si. sed §. C. qd̄ cū eo. l. i. in fi. vbi dicit insolūdi. Sol. ibi datus fuit tutor filius: hic ipse alii dedit. **I**tem cōtra. l. ad muni. l. iij. §. pe. vbi equiparatur patrē fideiusso ri q̄ intercessit ap̄b̄ rēpublicam: sed si dedit nullo modo tenet: ergo nec pater vt ibi dicit. **R**ū. non tenet pater vt fideiusso pupillo suo nomine vel de suo aliquid dare. sed noie filij et vt pater et de bonis filij. f. de peculio: vt h̄ dicit. l. §. l. iij. hic somniēt in (pernaso. **p** **R**oponebat datus. iussu p̄dis non als hoc iure. hodie q̄n̄ fecus. vt illi. de attil. tu. §. sed hoc iure.

non soluēdo p̄sumitur sic retro fuisse. qd̄ dic vt. §. de proba. l. non est necesse.

cum acciperetur: sed magistratibus vt doceret eos soluēdo fuisse. **P**riuegiū i bonis magistratus pupillus non h̄z: sed cū ceteris creditorib⁹ paritē habiturus est. **E**xigere autē cautionē magistratus sic oportet vt pupilli seruus: aut pupillus ip̄e (si fieri potest: et in presentiarū est) stipuletur a tutoribus. **I**tem fideiussores eorum rem⁹ saluam fore pupillo: aut si nemo est qui stipuletur: seru⁹ publicus stipulari d̄z rē saluā fore pupillo: aut certe ip̄e magistratus. **P**lane vbi seruus public⁹ vel ip̄e magistratus stipulatur: dicendū est vtilē actionē pupillo dandā. **S**i filiusfamili fuit magistratus: et caueri pupillo non curauerit: aut si non idonee cautū sit culpa ei⁹: an et quatenus in patre eius actio dāda sit: querit. **E**t ait iulian⁹ in patrē de peculio dandā siue volūtate eius filij decurio fact⁹ sit: siue nō. **N**ā et si volūtate patris magistratū administrauerit: att̄n̄ oportere patrē v̄tra q̄ de peculio cōueniri: quasi rē pu. saluā fore p̄mittat: qd̄ dat voluntatē vt filius decurio creetur.

Tutor nō habet actionem cōtra magistratū qui dedit cōtutorem non sufficientē: h̄ ip̄e tutor pro cōtutore suo pupillo satisfecerit. h̄. d. Idem.

Roponebat duos tutores a magistratib⁹ munitipalibus datos: cautionē nō exacta: quoz⁹ alterū inopē decessisse: alterū insolūdi cōuentū satis pupillo fecisse. **E**t querebat an tutor iste aduersus magistratum municipalem habere possit aliquā actionē: cū sciret a cōtutore suo satis nō esse exactum. dicebam cum a cōtutore suo satis pupillo factū

A habeat actionem. de stricto iure: de equitate qñq; sic. vt. l. i. proxi. et sic nō abundat presertim de stricto iure. qñ diceret et si non est in culpa nō datur actio. et sic est contra. l. i. p. i. sed ibi ē de equitate: qđ est. l. vel dic nō habet vnq; cū rē. et abundat presertim vt als maxime. vt C. de test. ma. l. si. §. ij.

Subuenit. dūtaxat. quasi nō tutori: sed contra magistratū. s. vtili actione.

Quod si tutor cū superiorū continuatur.

Dari actionem. s. tutori. cū ei imputari non pōt q; satis rē. vt dixi. §. in. l. proxi.

Non similiter. vt ipsi. l. magistratus. Accur.

Negligētie. id est nomine culpe defuncti. quod dic vt. §. tit. i. l. cū ostendimus.

Omnē periculum. i. omnē culpā. sic. §. de positi. l. i. §. sepe. non em casum pstat. vt. l. de admi. rerū ad eoi. peri. l. ij. §. si eo. et facit. l. magistratus.

Succedit. i. obligatur. s. se verbi habes. C. qui da. tu. pos. l. curatorem.

Proxime. i. §. dolo et lata culpa defuncti tenet nō de leui. vt. C. eo. l. ij. et Te. titu. l. qđ ad. Accur.

Quod commisset. facit. C. de diu. tu. l. ij. et l. ad muni. l. quid ergo. in. fi. et §. de admi. tu. l. lucius. §. cū testamento. et l. tres tutores. et l. eo. l. pe. et adde qđ nō. §. de tute. et ra. dist. l. i. §. nunc tractemus.

fit: neq; pupillum ad magistratus redire posse: neq; tutorē: cum nūq; tutor aduersus magistratus habeat actionem. Senatus enim cōsul. pupillo subuenit: presertim cū sit qđ tutori imputetur: scilz q; satis a contutore non exegit: vel si spectū non fecit si scit vti proponitur magistratibus eū non cauisse.

Iulianus. Quod si tutor: ab hac parte culpa vacet: non erit iniquum aduersus magistratū actionem ei dari.

Iulianus. Non similiter tenentur heredes magistratuum vt ipsi tenentur. Nā nec heres tutoris negligentē nomine tenetur. Nā magistratus quidē in omne periculum succedit: heres ipsius dolo prime culpe succedaneus est.

Iulianus. Quod tutores partiti sūt inter se administrationē nē tutele: alter sine herede decessit. questum est vtrū in magistratū qui nō curasset vt caueret: an in alterū tutorē actio pupillo dari debeat: An. equus esse in alterum tutorē dari qđ in magistratū: debuisse enī eū cū sciret pupillo cautū nō esse vniuersa negotia curare: et in ea parte quā alteri tutori commisisset: simile esse ei qđ ad administrationē quorūdā negotiorum pupilli nō accessisset. nā et si aliquā partē negotiorum pupilli administrauerit: tenet etiam ob rem quam non gessit: cum gerere deberet.

Si magistratus nullā exegit cautionē a tutore: tenetur etiam heres eius. si autē exegit cautionē idoneā et postea factus est fideiussor: nō soluetur non tenet heres magistratus: sicut nec ipse. hoc dicit.

Iulianus.

Quod ad heredē. omitteret. hec est lata culpa magistratū: de qua tenet heres. vt. §. eo. non similiter. m. C. tenetur. sicut heres fideiussoria.

Quod ad heredem magistratus pertinet: extat diu. pij rescriptū causa cognita debere dari actionē. Nam magistratus si tanta fuit negligentia vt omnē cautionē omittet: equū est haberi eum loco fideiussoris: vt et heres eius teneatur. Si vero cauit: et tū idonei fuerunt: et postea desierunt: sicut et ipse magistratus probe recusaret hāc actionē: ita et heres multo iustus. Non uisime nō als ait in heredem actionē dandā: qđ si euidēter magistratū cū minus idoneis fideiussoribus contrahunt.

Si dolo vel lata culpa magistratus nō exegerunt cautionem tenetur in solidum pupillo: als pro virili. hoc dicit.

In magistratū. Celsus. Iustus qui tutorem dederunt: rogo vt scribas vtrū pro virili portione actio danda sit: an optio sit eius qui pupillum fuit cum quo potissimū agat. Respon. si dolo fecerunt magistratus vt minus pupillo caueretur: in quem vult et actio in solidum danda est. Sed si nec culpa dūtaxat eorū: neq; dolo mala id factum est: equus esse existimo pro portione in quē eorum actionem dari: dum pupillo res salua sit.

Magistratus a curatoribus adulteri cautionem exegerunt: rē saluam fore: ex his alter sine herede decessit: qđro an indemnitate in solidū collega ei presta re debeat? Modestinus rēdit nichil proponi cur nō debeat.

Cessare possunt a magistratibus exigi eo pacto quo eriguntur a tutoribus qñ pueniuntur actioe tutele. hoc dicit. I dē.

An in magistratū actioe data cum ysuris sores

n Recusaret. vt. §. e. l. i. §. si magistratus.

o C. Euidēter. i. cū a quo dolo vt lata culpa: de qđ tenetur vt. §. dixi. Accursius flo.

In mgfat. si dolo. vel lata culpa. vt. §. patet.

q C. In solidum. nole doli qđ nō pōt pro parte cōmitti. vt. §. de positi. l. si duo.

r C. Si nec. als ē in lra si nulla culpa. scilz lata qđ dolo equiparatur.

s C. Dūtaxat. i. sola sine dolo.

t C. Ex. l. magistratus. neq; dolo rē. et sub. scilz leuis: leuissima culpa iteruenit. de qbus tenet: vt. §. e. l. nō similiter. als est in littera sine lata culpa dumtaxat eorum rē. que est planior. et est idem sensus. et facit. C. eo. l. si tu. et §. de admi. tu. l. si plures. et l. si pupillus.

Magistratus. exegerunt. minus idonee.

r C. Ex his. scilicet curatoribus. vt §. eo. l. duo. vt dic id est magistratibus. vt. C. eo. l. ij. et facit. §. eo. l. i. §. si magistratus.

An in magistratus. data. pupillo in factum scilicet subfidiana.

z C. Sores. scilicet in quantum tenetur tutor. nam ad idē tenetur magistratus in subfidium. Accursius flo.

a Non possunt. qd videtur quoniam re.
b Penaz. qd erigit a magistratu pena est quo ad est.
per hoc videbat excusari ab vsuris. vt hic. r. C. de vsu.
fil. l. i. lib. x. vel dic penaz. i. vsuraz. q. d. sicut alis no pre
stat vsura vsure vt est constituta nec vsura huius pene
p quo est. s. de ne
go. gest. l. qui sine.
vbi vsuram vocat
penam.

c posse. f. ad
municipi. l. luc. s.
paulus. f. vbi ho
tenet alius in vsu
ris. p officiali. So
lu. hic ipmet mag
istratus gesserit
re pu. r sic tenent
reipub. pro se non
p alio. qd non cre
do. qz quo ad pu
pilli hic loquitur.
dic ergo q hic te
net pupill ad vsu
ras. ibi ho reipub.
vel solue vt ibi.
d Actio. f. tute
le vtilis. idem tñ si
erat curator. qz da
bit in magistrat
vtilis neg. gest. vt
dic secudo eadem
quo ad genus. no
eadē quo ad spe
cie. cum ibi tutele
hic in factū sub
diaria. simile idē
quo ad genus. di
uersuz quo ad spe
cies. s. si cer. pe. l.
ij. in prin. r arg. f.
de duo. reis. l. ij.
in fine.

e De rebus eoz
qui sub tu. vel cu
ra sunt re.

Opera
tous.
curato
res. pu
pilloy no aduato
rū. vt. f. pri. dicā.
f In senatu. et
ideo qñqz vocat
senatusco. vt. C. e. l. i. qñqz oratio. vt. C. de cur. fur. l. ij.
g Et curatoribus. pupilloz fm Jo. qz r ipsi qñqz hnt
curatorē. vt in si. de cur. s. interdū. nā ad curatores adul
toz r alioz porngit snia nō verba. vt. f. eo. l. qui neg. s. i.
lz hec littera videsā tra. r. C. e. l. i. r de cur. fur. l. ij.
h Suburbana. vt om in ciuitate. vt. C. e. l. si predium
hodie idem est in vrbis r omnib⁹ rebus que possunt
seruari. vt. C. de admi. tu. l. lex que tutores.
i Cauent. tunc etiā sine decreto. vt hic. r. C. quādo
decre. opus nō est. l. i. r. f. e. l. magis. s. si fundus. etiam si
est irritatum. vt. f. eo. l. si. dūtamē seruet founā in testa

De rebus eoz qui sub tu. vel cura sunt re.
Opera
tous.
curato
res. pu
pilloy no aduato
rū. vt. f. pri. dicā.
f In senatu. et
ideo qñqz vocat
senatusco. vt. C. e. l. i. qñqz oratio. vt. C. de cur. fur. l. ij.
g Et curatoribus. pupilloz fm Jo. qz r ipsi qñqz hnt
curatorē. vt in si. de cur. s. interdū. nā ad curatores adul
toz r alioz porngit snia nō verba. vt. f. eo. l. qui neg. s. i.
lz hec littera videsā tra. r. C. e. l. i. r de cur. fur. l. ij.
h Suburbana. vt om in ciuitate. vt. C. e. l. si predium
hodie idem est in vrbis r omnib⁹ rebus que possunt
seruari. vt. C. de admi. tu. l. lex que tutores.
i Cauent. tunc etiā sine decreto. vt hic. r. C. quādo
decre. opus nō est. l. i. r. f. e. l. magis. s. si fundus. etiam si
est irritatum. vt. f. eo. l. si. dūtamē seruet founā in testa

De rebus eoz qui sub tu. vel cura sunt re.
Opera
tous.
curato
res. pu
pilloy no aduato
rū. vt. f. pri. dicā.
f In senatu. et
ideo qñqz vocat
senatusco. vt. C. e. l. i. qñqz oratio. vt. C. de cur. fur. l. ij.
g Et curatoribus. pupilloz fm Jo. qz r ipsi qñqz hnt
curatorē. vt in si. de cur. s. interdū. nā ad curatores adul
toz r alioz porngit snia nō verba. vt. f. eo. l. qui neg. s. i.
lz hec littera videsā tra. r. C. e. l. i. r de cur. fur. l. ij.
h Suburbana. vt om in ciuitate. vt. C. e. l. si predium
hodie idem est in vrbis r omnib⁹ rebus que possunt
seruari. vt. C. de admi. tu. l. lex que tutores.
i Cauent. tunc etiā sine decreto. vt hic. r. C. quādo
decre. opus nō est. l. i. r. f. e. l. magis. s. si fundus. etiam si
est irritatum. vt. f. eo. l. si. dūtamē seruet founā in testa

mento datā. vt. C. de admi. tuto. l. tutelam.
k Alienū. vt. C. eo. l. ob es. r nota tria necessaria. des
cretū: r cām alienādi puta es alienū vt hic. itē presentia
tutoris vel curatoris. vt. C. si. ppter pub. pens. l. fi.
l Obreptū. vt. f. eo. l. magis. s. pe. r dic. i. p mendaciū
impetratū a ptoze
vt alienetur.

m Socus. scz
maior. alioquin se
cus. vt. f. eo. l. si pu
pilloy. r. C. eo. l. si pu
inter omnes. r ar
gu. C. de fun. do.
l. fina. alias est in
littera maior.
n Jus exequi
tur. qz vēdidit. vt
f. eo. l. si pupillo
rum. s. si pupill.
r. C. si aduer. vē.
pigno. l. ij. vbi ple
ne nota.

o Censeo. qz
potent hoc fieri si
ne decreto r huc
ufqz sunt sba oia
tionis.
p Si defunct.
not. non spectari
cōsuetudinem pa
trifami. sic. s. de
offici. ptes. l. sed
licet. sed argu. cō
tra. C. de epif. au.
l. ij. in prin. r. s.
de pig. actio. l. vj
vniuersotū. r. C.
de verbo. signifi.
l. i. r de edil. edic.
l. qd si nolit. s. qz
assidua est.

q Emerit. r p
traditionem acce
perit vt apparet
persequētia. sed
ante traditionem
bene tenet loco pi
gnoris. vt. s. de
actio. emp. r ven
ditū. l. iulianus. s.
offerri. r de here.
ven. l. si heredita
tis. vel dic qz co
ipso q in pignus accepit videtur tradere. vt argu. C. de
dona. l. quisquis.
r Ubi. i. postquam.
s Ed hic. i. in casu superioris. l.
t Douere. f. cōtra pupillum.
v Domino. als dominio. als domino.
x Questum. i. dominium absolutum nō hsbuit: sed
vt pignoui esset apud venditorem s̄dū hic minor em
ptor solueret precium.
y Emerit. f. pupillus. vt. C. in q. cau. pig. ta. tra. l. ij.
z Talis species. vt. s. eo. l. pri. dixi.

**ne decreto alienari: aut euz p
pupilli prius eam obligauit r
creditor vendit. h. d.**
C Si cōis res erit r soci^m ad
diuisionē puocet: aut si credi
tor q pignoz agrū a parēte pu
pilli accepit ius exequit^r: ni
chil nouandū censeo^o.
C Voluntas defuncti volentis
dū viueret rē vendere nō facit
rem posse sine decreto aliena
ri post mortem: nisi hoc dixit
in testamēto. hoc dicit.

C Si defunct^o dū viueret res
venales habuerit: testō tñ nō
cauerit vt distraherent: absti
nēdū erit vēditōi. Nō est vti
qz qd ipse voluerit vēdere: idē
et postea distrahēdū putauit.

C Statim postqz res minoris
esse cepit ita effici vt obliga
ri vel alienari nullo modo sine
decreto possit. h. d.

C Si minor. xxv. annis eme
rit^o p̄dia vt qad p̄ciū solueret
eēt pignoz obligata vēditōi
nō puto pignus valere. Nam
vbi dñū q̄stū est miori cepit
non posse obligari. P aulus.

S Ed hic^o videt illud mo
uerē q cū dñō p̄gnus
q̄stū est: r ab initio obsoni in
hesit. Nō si a fisco emerit^o: nec
dubitatio est qñ ius pignoris
saluū sit. Si igit talis species^o
in priuato venditore incidit:
impiali bñficio opus est: vt re
scripto pignus confirmetur.

S Ed hic^o videt illud mo
uerē q cū dñō p̄gnus
q̄stū est: r ab initio obsoni in
hesit. Nō si a fisco emerit^o: nec
dubitatio est qñ ius pignoris
saluū sit. Si igit talis species^o
in priuato venditore incidit:
impiali bñficio opus est: vt re
scripto pignus confirmetur.

S Ed hic^o videt illud mo
uerē q cū dñō p̄gnus
q̄stū est: r ab initio obsoni in
hesit. Nō si a fisco emerit^o: nec
dubitatio est qñ ius pignoris
saluū sit. Si igit talis species^o
in priuato venditore incidit:
impiali bñficio opus est: vt re
scripto pignus confirmetur.

S Ed hic^o videt illud mo
uerē q cū dñō p̄gnus
q̄stū est: r ab initio obsoni in
hesit. Nō si a fisco emerit^o: nec
dubitatio est qñ ius pignoris
saluū sit. Si igit talis species^o
in priuato venditore incidit:
impiali bñficio opus est: vt re
scripto pignus confirmetur.

S Ed hic^o videt illud mo
uerē q cū dñō p̄gnus
q̄stū est: r ab initio obsoni in
hesit. Nō si a fisco emerit^o: nec
dubitatio est qñ ius pignoris
saluū sit. Si igit talis species^o
in priuato venditore incidit:
impiali bñficio opus est: vt re
scripto pignus confirmetur.

Obreptū
qd sit.

Obreptū
qd sit.

Obreptū
qd sit.

Obreptū
qd sit.

Obreptū
qd sit.

Obreptū
qd sit.

Obreptū
qd sit.

Sed si pecunia ius pignoris. vt. §. q. po. in pig. ha. l. idēq. et dic vt ibi no. 2. no. duo. rē emptā alteri? peccunia eē ei obligatā: qd est speciale. vt. C. arbi. tute. l. cu. rarozē. r. de ser. pigno. da. l. si creditorib?. Itē pūilegiat? cōtra pūilegiatū pūilegio vtitur. sic. §. de mino. l. ye. rum. §. si. et qd. ex cau. ma. l. si.

Distrabi. cōtra. §. quib. ex cau. in posses. eaf. l. in possessionē §. i. §. hoc intellige cum cōuenit pupillus ex contractu p̄ris non suo: vt habet in eo. titu. l. apud. in p̄in. r. §. i.

Ius pignoris. demū cū ventū fuerit in possessionē. vt. §. de pigno. act. l. nō est. **U**t pcedat. f. iudex ad scdm de cretum.

Possideri. ex scdo decreto. non tñ est ad hoc festinandū: r. si fiat poterit restitui pupillus. vt. §. de dā. infec. l. si finita. §. si forte. et §. postea. r. ad idē tendit. §. de mio. l. si ex cā. **E**t tutor. id est tutor petit ad aliq. nole pupilli.

Et si fund? petit? i. aliq. petit a tutore nomie pupilli. r. sic est cōtraria ad superiorē. sed arg. contra vtrūq. §. de trās. act. l. cū hi. §. si cū l. i. et facit. §. de fun. do. l. i.

Si ius. f. emphyteosis in p̄dio fisci v? p̄uati. vt C. eo. l. etiā. nam hz vnlē in rē p̄ tali p̄edio. vt. §. si ager vecti. l. i. r. §. i. dē dicas in seruitute. vt. l. ca. l. §. simili modo.

Quāuis. p. qd videbat q. possit alienari: sed nō pōt alienari. quia in fauorē pupilli non potest alienari. **P**otius. q. pupilli. sic. §. de nego. gef. l. q. alienū. §. si. **C**uius rei. id est non vtendo. **R**estaurari. per in integ. resti. ergo perijt. et sic est §. quemadmo. fer. an. ut. l. si cōmunē. So. illud in p̄dicta-

li seruitute: que non ita facile amittitur vt vsufruc. Item contra. §. de acqui. re. do. l. bone fidei. Sol. ibi in reb? cot-pozalibus. vel dic verius ad vtrūq. cōtrariū q. hic nō admittitur: et quod dicit resta uratur: scilz quatenus de facto exiit de bonis eius.

Si p̄prietas. tem. f. plenam. **R**emitti. per pactū. sed nō vtēdo sic. vt. §. dicere videt. r. argu. §. v. vsufruc. l. sed et si qd. §. si. fm quos. dā. qd nō placet. vt. §. quemadmo. fer. amit. l. si cōez. **I**n fundo. f. dato alicui ab alit-quo in dotem. **D**otali. vt. §. de fun. do. l. y. et vi. et §. de ali. in. mu. cau. fac. l. non solum. §. ad iura. r. C. de re. alie. nō alie. l. fina.

Que alia. id est aliqua alia. **S**tipiterte. geners metalloz. et cōtinua. l. sequēs res cū ista. **A**gis. ex sentētia. nō p̄ verba. **P**osse. sine decreto cū sit pupillus quasi dñs. habet enim publicianā. vt. §. de publi. l. i.

Valeat. als ē in ista non valet: r. bona est. et loquit in eodē casu q. supra. als ē valet sine nō. et tñc dic q. nō erat pupillus: nec habebat tutore r. §. sciens alienū possidebat. vt. §. vt in pos. l. e. is. cu. §. bonoz. r. §. si de-posita. r. tunc loqē alio casu q. supra et valet sine decreto r. fm vtrūq. dic et? scz fundi q. quasi a pupillo dīstract? est: vñ r. et

Quod tñ p̄uatis lz possidere. **A**pianus **A**gis puto ex snia? orationis impediri alienationē. **S**ed r. si salmas habeat pupill? idē erit dicēdū. **S**i pupillus alienū fundū bona fi de emprū possideat: dicēdum puto nec hūc alienare tutores posse? **E**t tñ si q̄si pupillaris distract? est: veditio nō valet?.

Quod tñ p̄uatis lz possidere. **A**pianus **A**gis puto ex snia? orationis impediri alienationē. **S**ed r. si salmas habeat pupill? idē erit dicēdū. **S**i pupillus alienū fundū bona fi de emprū possideat: dicēdum puto nec hūc alienare tutores posse? **E**t tñ si q̄si pupillaris distract? est: veditio nō valet?.

Quod tñ p̄uatis lz possidere. **A**pianus **A**gis puto ex snia? orationis impediri alienationē. **S**ed r. si salmas habeat pupill? idē erit dicēdū. **S**i pupillus alienū fundū bona fi de emprū possideat: dicēdum puto nec hūc alienare tutores posse? **E**t tñ si q̄si pupillaris distract? est: veditio nō valet?.

Quod tñ p̄uatis lz possidere. **A**pianus **A**gis puto ex snia? orationis impediri alienationē. **S**ed r. si salmas habeat pupill? idē erit dicēdū. **S**i pupillus alienū fundū bona fi de emprū possideat: dicēdum puto nec hūc alienare tutores posse? **E**t tñ si q̄si pupillaris distract? est: veditio nō valet?.

his qui pro tu. l. ij. et sic usufructio non est prohibita nec et: Aliena: go alienatio. ut arg. i. de verbo. sig. l. alienationis. c. cōtra nōne p: videt q nō: qz vba ofonis late patēt. nec em̄ dicunt p̄dia missa p: minor. sed simpli m̄tē ceter p̄dia. Itē iste usufructio: casus hic videtur pio et e: dici eius em̄ rē. si contra. em̄ vt pupillaris existēs v̄datur nō valet: vt hic.

a **C** Possint. et vtiq̄ poterūt: hūc enim rē.

b **C** Possideant. sic. s. de iure do. l. pe. l. fina.

c **C** Possidere. ex scōbo decreto. r sic sit dñs si p̄or erat dñs: alio usufructu. vt. i. de dā infec. l. si finita. §. iulian⁹.

d **C** Restituere. i. p̄stare. sic penit. i. proxi. §. in fi.

e **C** Rem suā. testatoris. et facit. i. de ma. vin. l. si rogatus. in pun.

f **C** Pretoris. alio pretoris: alio tutoris. Accur.

g **C** Ratio. nō d̄z aperiri via malicijs. sic. s. b. tribu. l. illud. in fi. r. s. b. trāsfaci. l. cum hi. §. si cum līs.

h **C** In stipulatu. i. in obligatiōe ex stipulatu q̄ pater tenebatur.

i **C** Reddere. id est dare. vt. i. de s̄bo. sig. l. s̄bū reddere. r. s. p̄ri. §. in s̄bo restituere. et facit ad. §. C. si ad uer. v̄e. pig. l. ij.

k **C** Alij. i. q̄ p̄ri.

l **C** Si parēs. fa. ct. s. p̄ri. §. r. s. b. d̄hen. emp. l. situ las. §. i. r. C. quā. decre. opus non est. l. i.

m **C** Pupilli. nā recta via ad eum dñum rei legatē trāsit morte testatoris siue ab adita hereditate. vt. i. de lega. ij. l. legatē. r. vbi repudiat

Malicijs via non debet aperiri.

C Si pupillo fundus pignorat⁹ sit: an v̄dere tutores possint⁹. hunc enim q̄si debitoris: hoc est vt alienū v̄dunt. si tñ ipetrauerat pupillus/ vel paf eius vt iure dñij possideat⁹: cōsequēs erit dicere nō posse distrahi quasi p̄dictū pupillare. Idēq̄ est r si fuerit ex cā dānti infecti iussus possidere⁹.

C Fundus alien⁹ legat⁹ a pupillo herede instituto p̄t restitui legatario: sec⁹ si fundus p̄ prius pupilli legat⁹ sit. h. d.

C Si fundus legat⁹ vel p̄ fideicommissum fuerit relict⁹ scio a pupillo herede instituto: an tutores restituere⁹ hunc fundus possint sine aucte p̄toris. r pu to siqdē rem suā legauit: cessare orationē. Si p̄o de re pupilli: dicendū erit locū esse orationi: nec incōsulto pretore posse alienare.

C An pupillus succedit in rē alij p̄missam vel debuit⁹ plus ex v̄ditione: illa res p̄t alienari in eū cui debetur. sec⁹ est si ipse pupill⁹ talē rem imobilem promittat. h. d.

C Si pupillus stipulanti spo p̄derit: an soluere possit sine p̄toris auctoritate. Et magis est ne possit: alioqn̄ iuenta erit alienādi ratio⁹. Sed si pat stipulanti fundū spop̄derit: successeritq̄ pupillus in stipulatu: fort⁹ dicit sine p̄toris auctoritate posse eum reddere⁹. Idēq̄ est si iure hereditario alij successerit/ q̄ erat obligatus. Eadēq̄ rōne r si parens fundū vendiderit: vel q̄s alius cui pupillus successerit: p̄t dici pupillū cetera v̄ditionis incōsulto pretore posse p̄ficere.

C Fundū autē legatum repudiare pupill⁹ sine pretoris auctoritate nō potest. Estē em̄ et hanc alienationem cū res sit

maior. xxv. an. nunq̄ videtur fuisse eius. vt. i. de lega. i. l. si tibi homo. §. cum seruus. Item contra hūc. l. videtur §. de dona. inter vir. r vxo. l. si sp̄suis. §. si maritus. vbi dicit q̄ non videtur d̄bare nec alienare aliquid de suo: sed magis nec lucrari. s̄ ibi aliud est: qz non amare nec tanq̄ inter infestos sunt donatōes repudiāde inter coniuges. vt l. eo. u. si id q̄s. §. h. quis.

pupill⁹ m̄o dubitat. **C** Non passim⁹ tutoribus sub obtētu eris alien⁹ p̄mitti debuit venditio. Nāq̄ nō esse viā eis distractionis tributā: r ideo pretori arbitrius huius rei senat⁹ dedit⁹: cuius officio in primis cōuenit hoc excutere: an alium de pecunia possit ad extenuādū es alienū expediri. Quere re ergo debet an pecuniā pupillus habeat: vel in numerato vel in noibus que conueniri possunt: vel in fructib⁹ condictionis: vel etiā in reddituum spe atq̄ obuentionū. Itē requirat num alie res sint p̄ter p̄dia que distrahi possunt: ex quoru⁹ precio eri alieno satisfieri possit. si igit̄ deprehēderit nō posse aliud exolui q̄ ex p̄dictorū distractione: tunc p̄mittere distrahi: si modo vigeat credit⁹: aut vsurarū modus parendū eri aliō suadeat.

C Itē p̄tor estimare debet vtrū vendere potius an obligare permittat. necnon r illud vigilanter obseruare ne plus accipiat sub obligatione p̄dictorū fenoris: q̄ quod opus sit ad solūendum es alienum. Aut si distrahendū arbitrabit: ne p̄pter es modicū alienum possessio magna distrahat. s̄ si sit alia possessio minor vel minus vtilior pupillo: magis p̄mitti eā lube re distrahi q̄ maiorē r vtiliorē.

C In primis igit̄ quortens desideratur ab eo vt p̄mittat distrahi: requirere debet eū q̄ se instruat⁹ de fortunis pupilli: nec nimij tutoribus vel curatoribus credere⁹ q̄ nō nunq̄ luci sui grā assenerare p̄tori solēt: necesse esse distrahi possessionē vel obligari. Beq̄rat ergo necessarios pupilli: vel patētes: vel liberos aliquos fideles: vel quem alium qui no-

dit q̄ non videtur d̄bare nec alienare aliquid de suo: sed magis nec lucrari. s̄ ibi aliud est: qz non amare nec tanq̄ inter infestos sunt donatōes repudiāde inter coniuges. vt l. eo. u. si id q̄s. §. h. quis.

C Nō passim. id est non sine distinctione vel cause cognitione. sic ponitur. s. de postulā. l. i. in prin. Accursius flo.

C Etis alieni. eris alieni hideo fit mentio. qz hec est illa vera causa p̄ quā p̄mitti distrahctio. vt. C. de p̄dij. mlo. l. eb. s. et alias per consitutionē vt in dete r donatiōe p̄pter nuptias cō decreto ih: vt. C. si mi. ma. fa. sine decre. fac. aliena. consfr. l. si. §. cū autē. r de admni. tu. l. lex q̄ tutore. in prin. Accursius flo.

C Dedit. vt. s. eo. l. i. §. i.

C Permittere. facit. s. de pignorat. actio. l. tutor. in pn.

C Ab eo. pretore. Accur.

C Instruat. sic §. eo. tuu. l. i. §. si p̄ces.

C Credere. sic i. de remili. l. non omne s̄ a barbaris. r. s. de eo per quem fac. est. l. i. §. i. r. C. d. affec. l. si ibi: nec facile: ē Item excipe hic parētes pupilli si sunt tutores. vt. i. eo. l. i. pupillo. §. si pater. Accur sius sic r.

a Si inops. als est si inops: tunc bat aduocatus cōsulario de publico. vt no. 3. de postul. l. i. §. ait pretor. als
b Pretor. vrbis romane. (est si opus sit.)
c Valere. contra videbatur. quia in prouinciali re tñ ptes interuenire debet. vt. C. eo. l. ob es.
d Subierant.

comunis als: vt i. de pbo. sig. l. locus §. i. licet non hic.
p Cessante oratione. illa parte orationis que est in §. si cōs. §. 3. nō tñ cessat prima pars orationis: vt h subijcat.
S Ed si forte. cesset hec pars. que est. §. e. l. i. §. i. ubi si comūnia rē. sed non cessat prima pars: qz nec vsu fruct: nec proprie

Decre-
tū in nō
subie-
ctū non
tenet.

als nō. qz decretū in non sibi subie- ctū nō tenet. 230
 r hug. vt. §. de iur. risti. om. iudi. l. fi. r in si. de aut. tu. in pn. r. §. h hoc. r §. de offi. psec. vt. l. fina.

tas alienari pōt si ne decreto. vt. §. l. si pecunia §. nec vsu fructus. et §. sequenti.
r Nulla comūnio. vt. §. d pecul. l. sed hoc querit. §. i. nec vsu fru. cū possessione. vt. §. d ac. pos. l. permisce ri. nec possessio cū propuete: vt in eo. nru. l. naturalit ter. §. nichil. et vti poss. l. si duo. in fi.

Chatoz
an cre-
dendum
sit.

e Titulotenus. allegat titula de- biti: sed non pro- bant.
f Acceperūt. sub hypotheca rei minoris. r idem si ex pteo vendat. nam de vtroqz su bjct.

3 pupilloz.
S necia sit. ma ioris: vt. §. l. i. §. si cōs. r. C. eo. l. pe. sed hic neuter est maior.
r Neuter em. secus in ecclesia q cum possit cū alia pmutare. vt. C. d sacrosanc. ec. au. item inuicem. er- go et diuidere cū diuisio sit quedaz pmutatio. vt no. §. de transfactio. l. cum hi.

g Chatoz. an autē viatorū huic credatur: Rñ. hoc casu sic cum et si verū non dicat cō sultū sit minorū cō tra tutorem vel ar ratōz. als autem an credatur. Rñ. vt no. §. de of. pte. fec. vrb. l. i. §. r. sa- ne. r. C. de accu. l. ea quidem. Item facit. §. de iudi. l. fina. r in au. §. ec. re. imo. ali. §. emē tibus. colla. v.

titicia reruz pupillariū habeat. aut si nemo iuentur: aut suspe cti sunt qui iuentur: subere dz ed rōnes. Itēqz si iops sit pupillariū bonoz: aduocatur pupillo dare qui instruere pos sit pretoris religionē: an assen tire venditioni vel obligationi debeat. Illud qri pōt si p- tor adit permiserit distrahi possessionē prouincialē: an va leat qd fecit. et puto valere si modo tutela rome agebat: et hi tutores cam quoqz admini strationē subierant. Ne tñ titulotenus tutores ere alie- no legato pecunia abutantur quā mutua acceperūt: opoz- tebit ptozē curare vt pecunia accepta creditoribus soluat: r de hoc decernere: dareqz viatorē qui ei remicari pecuniam istā ad hoc cōuerfam: ppē qd desiderata ē alienatio vel obli gatio. Si es alienū non in- terueniat: tutores tñ allegent expēdit hec pedia vendere: vel alia pparare/vel certe istis carere: vidēdum est an pretor debeat eis pmittere. Et magis est ne possit. Pretori em nō li berū arbitriū est datū distra- hēdi res pupillares: sed ita de mū si es alienū imineat. pmi- de r si pmissit ere alieno non allegato: cōsequēter dicemus nullā esse venditionē: nullūqz decretū. Non enim passim di- strahi iubere ptoz tributū est: h ita demū si vigeat es alienū

vt sum fruct. magis est vt cesset hec pars orationis que de di uisione loquitur. nulla em cō- munitio est. Idem.
S 3 pupilloz. sint cōia pedia qui diuersos tu- tores habent: videam an alte natio locū habere possit. et cū prouocatio necessaria sit: pu- to alienationē impediri. neuter enim poterit puocare: sed am bo puocationē expectare. Itē si eosdē tutores habet: multo magis quis impediri aliena- tionē dicit. Si pupillus de dit res pignori ex pmissu pre- toris: nonnulla erit dubitatio an alienatio possit impediri. Sz dicendū est posse creditorem ius suū exequi. Tutus tñ fe cerit si prius pretorem adierit

h Ne possit. vt i. eo. l. si fundus.
i Non liberū. sic. §. de transac. l. cū hi §. si ptoz. ac.
k Es alienū. vel simili causa. quod dicit. C. eo. l. ob es.
l Nullam eē. No. non tenet de- cretū iniustū. vt r dicit 305. i. eo. l. si pedia. et dicto §. si pretor.

Manet actio pupillo si p- stea poterit pbari obreptū eē pretori. Sed videndū est vtrū

adierit
r Si pater vel parens tutor sit alicui ex liberis: an pretor adeundus sit si obligare ve- lit. Et magis est vt debeat: p- nio: tamen esse pretor debet ad consentiendū patri. Si pretor: tutouibus pmissit ven dere: illi obligauerunt/vel con- tra: an valeat quod actum est. Et mea refert opinio eum qui aliud fecit/ qz quod a pretore decretum est: nichil egisse.

Decre-
tū mu-
dū non
tenet.

m Manet. sic C. l. aduor. ven. l. in integrum restitūde. r. C. eo. l. si ptes. r. §. eo. l. i. §. i. et de in ius vo. l. sed si hac §. iij. Accur.

3 Patri. qz alij tutori vel curatori. vt. §. (C. eo. l. iij. eo. l. magis §. in pmiss. r est rō affectio. vt. §. de ritu nup. l. non solum §. de illo. r de bo. que libe. l. fi. §. pculdubio.
a Nichil egisse. facit. §. qui. mo. pig. vel hy. sol. l. scur. §. si debitor. ibi: sed si permisit rē.

comū-
nitas
pōt si
ne de-
creto.

Nulla
comū-
nio. vt.
§. d pecul.
l. sed hoc
querit.

3 pupilloz.
 necia sit.
 maior.

Tutus.
 sic C. de pig. l. iij. r i. de solu. l. si stipu- latus §. si lance. r no. cōsiliū legis est tutore partez pars eligere. sic. C. de tutoz inter. ma. l. cū p- eligent: ponas. r i. ad tres. da est. bel. l. q totā. r vt l. pos. le. is cui §. si ex duobz. r. §. d in offi. testa. l. fi. r qd cuiusqz vni. no. l. fi na. r d pcri. r com. mo. rei vē. l. i. §. l. y.

Debeat. vt (C. eo. l. iij. eo. l. magis §. in pmiss. r est rō affectio. vt. §. de ritu nup. l. non solum §. de illo. r de bo. que libe. l. fi. §. pculdubio.

Nichil egisse. facit. §. qui. mo. pig. vel hy. sol. l. scur. §. si debitor. ibi: sed si permisit rē.

Liber Tertius

factus
tenet qd
ato fieri
nō dz

a Magis est vt possit. lz ergo fieri nō debuit: facti tñ tenet: sic snia sub 2dione lata. vt. J. qñap. lit. l. i. §. biduū secus in sentētia lata sub tali alternatiua que esset incerta. vt. J. de verbo. obli. l. vbi aut. §. qui id qd. 2 ita nō valet. vt. C. de sentē. que sine cer. quā. l. si. tenuit ergo decretū istud iustū. vt. 2. §.

b Eligere. vt. §. e. l. magis. §. nō passim.

c Si obligauerit. puta predium rusticum vel suburbianum.

d Doli locus. aliquādo ergo nō tenet pignus: est tamē locus retentiōis. vt. 2. no. C. si ali. res pigno. da. lit. l. i.

e Sub pignore. alio. idēz si sub nullo. vt. J. eo. l. si fundus. §. i. 2. C. eo. l. vtere. si aut sub eodē tunc tenet. vt. §. pñori. re sponso.

f Et. qui postea credit. 2 dic rem quā pignora uit priou.

g Jus prioris vt. 2. C. de his qui in pñoz cre. l. i. 2. §. qui po. in pig. hā. l. qui puor.

Qui neq. distrahere. vt. §. de eo qui. p. tu. l. ij. 2. C. de tuto. et cura. qui satis nō de. l. in dubiū. 2. J. qñu. l. i. cōsilio. §. i. sed cōtra. J. de doli excep. l. apud. §. si quis nō tutor. nā ibi dicit emptorēz vsucapere agit tenuit alienatio. alioqñ nō pcederet vsucapio. vt. J. de vsucapio. l. celsus. Sol. hic loquit de re ipsius pupilli. ibi de aliena. put ibi no. 2. facit. C. de eo qui. p. tu. l. ij.

i Non adolefcētis. hoc dicit: qñ in oratione de eo dicit 2 sm hoc qd. J. dicit de pupillo: sub. 2 de adultis. Itēz qd subicit curatores: scz furiosi 2 similes scz mentecapti eē cōiunctos tutoribus ratione similitudinis. 2 qd subicit 2 de ceteris sub. eoz qui suis rebus supesse non possunt 2 similia. 2 sm hoc qd dicit. in pñ. vel cuius alterius. scz similia: vt mēte capti: 2 hoc si velis dicere verba pñnere ad curatores adultoz: tu dic nō adolefcētū: 2 subaudi tñ. 2 qd dicit 2 puto: soluit de curatozib' adultozū q sunt pñncti tutoribus eo q finita tutela ipsi accedunt. vt in l. tu. qui. mo. tute. si. §. si. 2 etiā ratione similitudinis.

Quid ergo si pretor ita decreuerit: videri obligare ve pmitto. an possit liberū arbitriū habere quid faciat. Et magis est vt possit: dūmodo sciam? pretorē nō recte partib' suis functū. debuit enim ipse statuere 2 eligere: vtrum magis obligare an vendere permittat.

¶ Si pupillus vult pignus recipere qd tutor obligauit pro pecunia que pueria est in vtilitate ipsius pupilli: puta qd soluta creditori eius: repellit exceptione doli. hoc dicit.

¶ Si obligauerit tutor sine decreto: quis obligatio nō valeat: est tamē exceptiōi doli mali locus: scz tunc cuz tutor acceptā mutuā pecuniā et soluerit: qui sub pignore erat creditor. ¶ Item videndū est an 2 obligare ei rem possit: 2 dicendū est si eandē sortē acceperit nec grauitozibus vsuris: valeat obligationem: vt ius prioris creditoris ad sequentem transeat. ¶ Idem.

¶ Qui neq. tutores sūt ipso iure: neq. curatores: scz p tutore negocia gerūt: vel p curatore: eos non posse distrahere res pupilloz vel adolefcēntium nulla dubitatio est.

¶ Scz si curator sit furiosus: vel cuius alteri? nō adolefcētis:

h Jure. annuit q ante orationē valebat venditio.

l Pertinere. f. ad curatōrē adulti ad similitudinē tutorū vel curatoz pupilli. 2 hoc ex mēte orationis. 2 idem de curatozibus alioz vt subicit. 2 J. eo. l. si pñdia.

m Communia. pupillo 2 maior. et dic possint: a pupillo vel eius tutoribus. naz soci' eius suā partē bene pōt obligare. p indiuiso.

n Excipit oratio. vt possit diuidere maiore puo cante. vt. §. e. l. i. §. si cōmunis.

o Perimat cōmunio. qz pñuit inducere discordiā. vt. J. de leg. ij. l. cum pater. §. dulcissimus.

p Ut augeat difficultas cōmunionis. qd fieret si permittetur obligatio.

¶ Clāuis antecessoris presidis decreuisset ea predia venditari que tutor pupilli subiecto noie alteri? emptoris ipse sibi cōparabat: tamen si fraudē 2 doli ptra senatus cōsulti auctoritatē 2 fidem tutoris cōmissam deprehēdisset successor eius estimabit/quatenus tā callidum cōmentū in exemplum coercere debeat.

¶ Exceptio que incipit cōpetere veditoz: post ptractū trāsit ad emptorē. h. d. ¶ Idem.

¶ Licite post senatus cōsul. pupilli vel adolefcētis predio venditato: si eo nomine apud iudicem tutelē vel vtilis actionis estimatio facta est eaq soluta: veditatio pre-

de testa. tu. Liure nostro. in prin. sed ideo est q nullū fuit vel iniustū: qz ipsemet predecessor si viueret infringere posset. vt. C. eo. l. si pñs. 2. C. de distra. pig. l. 2 q sub imagine. 2. C. de accu. l. iij. alioqñ aliud esset. vt. C. sentent. rescin. nō posse. l. i. 2 J. de pe. l. diui fratres. in prin.

¶ Licite. qz sine decreto: vel eū eo q obzeptionem. ¶ Tutela. hoc est dicere. qñ tutor fuit cōuentus actiōe tutelē vt curator pupilli vtili actiōe neg. ge. 2 restituit precū minorū vt estimatiōe rei alienate: q emptor est securus. 2 sic est ptra. §. de pen. here. l. nec vllam. §. penul. 2 J. de sol. l. si h. §. dolo. vbi dicit soluentē dolo non liberare possidentē. Solu. ibi possessor habuit cām a dolo. hic nō: sed a pupillo cuius noie tutor vendidit. vel solu. vt ibi. vel dic q agit hic minor ptra emptorē rei ven-

Cōio
scōdā
pari.

A Desinunt. C. e. l. ch. aliss. tra. vbi nō sunt si speret redire furor. So. ibi habebat interualla: hic cōtinuus. v. l. fol. vt ibi.

B In potestate. i. cura. sic accipi. s. de iure. l. i. c. Curatio. probus sit. sic. j. l. p. xi. et. l. furiose. et s. de tuto. r. curato. d. r. ab his. l. his qui.

S Ed r. aliss. Spua mēte capti: furdis r. mutis: q. morbo per petuo laborāt. vt in st. de cura. s. s. r. de postu. l. i. s. fi. r. ll. sequēb. f. Nec dubitabit. vt. s. l. i. in fi.

Q Am delibe- rāt. fact. j. de cura. bo. dā. l. i. r. de pūmle. cre. l. cū idē. r. j. quibus ex cau. in posses. ea. l. si diu.

E Uriose. in cō- lio. q. pater h. in p. tate: mater nō. vt in st. de ad- opt. s. semie. a. zo. vel dic q. parētes habēt filios in po- testate s. filij non habent parētes. pūma placet.

E Qualis. fi- lio erga parētes. vt ecōtra. sic. s. de in offi. testamen. l. nam. r. si.

C urator. des- beāt. etiam eis presentib. q. b. in alijs personis nō est ita sim. hu. sic r. als habēt pū- uilegiū. vt. C. de tuto. r. cura. illust. per. l. i.

O bseruare. ple- nissimū. i. ad ministratiōē ple- nissimā habētem r. ex hoc videt q. q. ad speciem vel ad lītē v. nā datur: nō def. cō. cognitā: nec cum satisfā- tiōne. h. quod fal-

vel ille sanos mores receperit. **S** i euenerit ipso iure desinunt esse in p. tate curatorum. Curatio autē eius cui bonis interdicit: filio negabit p. mittere. Sed extat diui pij rescri- ptum filio potius curationem p. mittendā in patre furioso: si tam p. bus sit. **P** aulus.

S Ed r. alijs dabit p. con- sul curatores: qui reb. suis superesse nō p. nt: vel dare iubebit. Nec dubitabit filium q. p. tate curatōē dare. **A** lpta.

Q Am delibe- rant instituti adire: bo- nis a p. tate curatoz. dā. **I** dē.

E Uriose matris curatio ad filium p. tinet. Ple- tas est parētib. (r. si ineq. lio) est eorum potestas equalis debeat.

C urator ex senatus cōsul- to p. stituit: cū clara p. so- na veluti senatoris vel v. xoris ei. in ea cā sit vt ei. bona veni- re debeāt. Nā vt honest. ex bonis eius q. tum p. tate credito- ribus soluere curatoz. p. stituit distrahendorum bono- rum gratia vel a p. tate: vel in p. uincis a p. tate.

S i furor nō est sufficiens vt alicui curator detur. h. d.

O bseruare p. tate. **A** lpta. rem oportebit: ne cui te- mere citra cause cognitionem plenissimū curatoz. detur: quoniam pleriq. v. furorē vel de- mentiam fingunt: quo magis curatoz. accepto onera ciuilita detractent. **I** ulianus.

C onsilio r. opera cura- toris tueri debet nō so- lum patrimonium: sed corpus ac salus furiosi.

H eredes demētis possunt v. dicare p. tate alienatū a cu- ratore eius q. satis nō dederat r. demētis saluā fore: nisi cu- ratore de p. tate p. tate sa-

sum est. vt. Irem pu. sal. fo. l. si ad speciem.

Detractent. facit. s. de his qui no. in fa. l. s. est et quartū genus. et fact. j. e. l. bonoz. **C** onsilio. fal. sic. s. de ad- mt. tu. vel cu. l. cū plures. s. p. r. no. q. hic inapit tra- ctare de officio cu- ratoris.

C urator. leg- gimo mō. i. iusto p. tate r. demētis vtilitate erigēte r. decreto etiā inter- posito cum aliens nō idipsum exige- ret: q. scilicet erat p. Si nō cura- tor. v. r. b. a. sunt ex- ceptiones. i. recte ageres si n. cu. r. c. **A** ut si satisfā- tiōe. s. b. a. repli- cationis. i. recte ex- ceperes si satisfā- tiō r. c. et ad hoc C. de tu. r. cura. q. satis nō de. l. fi. et s. de eo q. p. tuto. l. q. r. s. it. l. l. q. neg. in p. uin.

C urator. leg- gimo mō. i. iusto p. tate r. demētis vtilitate erigēte r. decreto etiā inter- posito cum aliens nō idipsum exige- ret: q. scilicet erat p. Si nō cura- tor. v. r. b. a. sunt ex- ceptiones. i. recte ageres si n. cu. r. c. **A** ut si satisfā- tiōe. s. b. a. repli- cationis. i. recte ex- ceperes si satisfā- tiō r. c. et ad hoc C. de tu. r. cura. q. satis nō de. l. fi. et s. de eo q. p. tuto. l. q. r. s. it. l. l. q. neg. in p. uin.

T riplicatio. id est duplicatio. vt in st. de repli. r. fact. s. n. i. l. si pu- pillor. s. h. r. l. si fundus. s. quā q. r. j. p. s. r. C. de p. re. m. i. l. v. r. e. r. C. d. v. l. u. c. p. em p. to. l. fina.

C ū eodē. i. remoto qui in par- te fuit cōdemnat. in parte absolut. vt apparet ex se- quentibus.

A ut si is. i. re- cte exaperes si is r. c. r. fact. C. in d. cau. in integ. resti. l. p. r. s. p. s. r. C. de p. re. m. i. l. v. r. e. r. C. d. v. l. u. c. p. em p. to. l. fina.

T riplicatio. id est duplicatio. vt in st. de repli. r. fact. s. n. i. l. si pu- pillor. s. h. r. l. si fundus. s. quā q. r. j. p. s. r. C. de p. re. m. i. l. v. r. e. r. C. d. v. l. u. c. p. em p. to. l. fina.

C urator. i. remoto.

F uerat. s. r. a. remoto.

R ecte solui. r. recte vnus alie- nare poterit. nam idē intellige i. alia

T issecerit creditorib. demētis: q. tunc heredes repellunt do- li exceptione. hoc dicit.

C urator demētis datus de- creto iterposito vti satisfāret nō cauit: r. tñ q. dā res de bo- nis eius legitimo mō alienauit: si heredes demētis easdē res vendicēt quas curator aliena- uit r. exceptio opponeret: si nō curatoz. vendiderit replicatio dari d. r. aut si satisfātiōe. inter- posita sim decretū v. d. iderit. q. si ex p. tate accepto curatoz. creditores furiosi dimisit: tri- plicatio. doli tutos possesso- res prestabit.

C ūra exceptionē rei iudic- cate curatoz. p. tate remoti da- tur heredib. furiosi replicatio p. p. tate curatoz. q. d. d. n. a. re fecit p. uin. r. p. tate d. a. tur replicatio ipsi p. uin. o. q. cō- uersa fuit pecunia in vtilitatez demētis. hoc dicit.

C ū demētis curatoz. q. r. satis non dederat: r. res male administrasset) proconsul remouerit a bonis: aliumq. loco eius substituerit curatoz. et hic posterior. cum nec ipse satisfādidisset) egerit cur. remoto nego. gest. posteaq. heredes demētis cū eodē neg. gest. agant: r. is exceptio rei iudic- cate inter se r. curatoz. v. tate tur: heredibus replicatio dan- da erit: aut si is qui egerit satisfā- dederat: sed an triplicatio. cu- ratozi. profutura esset: iudex estimabit. Nam si curatoz. se- quens pecuniam quam ex cō- d. n. a. tione consecutus fuerat. in rem furiosi vel demētis ver- tisset: doli triplicatio obstabit.

Q uesitum est an alteri ex curatozibus furiosi recte solu- uatur: vel an vnus rem furiosi recte alienare possit: respōdi recte solui. Cum quoq. q. ab altero ex curatozibus fundus

questione rsum: cū simul de vtroq; questū fuerit. sic. s. de dmer. rescrip. l. i. z ad exhib. l. si res. z facit ad. s. s. de adm. tu. l. de cetero. s. fi. z. C. de auc. ptes. l. si. z si vnus ex pluribus tu. l. i. z. ij. z. j. p. s. z. s. de c. p. l. i. s. si plures z. j. de solu. l. qd si forte. s. pe.

A Furiosi. vt putabat. alioqn nō pcederet vsu- capio. cū nec alie- nari possit.

B Faci. i. admi- nistratio. vt. i. e. l. si. z mag. ponit electus. azo. z. j. qz ergo est de ad- ministratio. s. qd bet pōt facere in- soludi. vt. z. s. p. i. s. cū suis. z. cor. nō autē iuris. f. talis cuius auctoritate soluaf cura: vt ar- rogatione furiosi: vbi oēs debēt cō- sentire. vt. C. de auc. p. h. l. si. itē ei qd dicit veditio ē facti nō iur: est z. i. i. s. i. b. i. dicit d. obli- gatio nō de z. etu. z. i. e. s. de i. i. s. i. z. i. ur. l. ex hoc. s. i. b. i. dicit qz ex iure gē. est nō aut dicit qz sit ius. ut facit. j. d. p. d. l. in f. cō.

B Onoz vētris id est nōle bo- noz eius qd est in vētre. possit ēt da- ri idē curator ven- tri z bonis vel al- ten tñ. vt. j. de vē- tre in pos. mit. l. i. s. quotiens.

C Cessat. sic C. de tu. z. cu. qui sa. nō de. l. ij. z. iij. z. i. n. s. i. de. s. i. s. d. a. tu. s. i. i. tē nō satis- dat curator furio- si si p. i. n. tē s. i. de- dit: s. i. i. u. d. e. r. i. m. e. t. i. t. ē. z. i. f. i. d. e. t. i. u. d. e. r. z. h. z. s. u. b. s. t. ā. n. i. ā. s. u. f. f. i. c. i. e. n. t. e. vt. C. de ep. i. a. u. d. i. l. de creatio. n. b. z. C. co. l. si. s. sed cū antiq; t. s. s. i. n. a. u. t. ē. z. f. a. c. i. t. i. n. s. t. i. de. c. u. r. a. s. s. e. d. s. o. l. e. n. t. z. s. de. a. d. m. i. t. u. l. i. n. t. e. r. b. o. n. o. z. z. s. e. l. o. b. s. e. r. u. a. r. e.

C ius bonis. si natus cō. i. n. t. r. o. d. u. x. i. t. d. a. r. i. c. u. r. a. t. o. r. ē. b. o- n. i. s. v. e. d. ē. d. i. s. v. t. h. z. j. de. c. u. b. o. d. ā. l. i. m. p. a. t. o. r. d. e. b. ē. t. e. r. g. o. c. r. e. d. i. t. o. r. e. s. h. o. c. p. e. t. e. r. e. v. t. j. d. e. c. u. b. o. d. ā. l. i. j. z. h. a. b. ē. t. e. l. e. c. t. i. o. n. ē. v. t. v. e. l. i. p. s. i. v. e. n. d. ā. t. v. e. l. c. u. r. a. t. o. r. ē. p. e. t. ā. t. c. o. s. t. i. t. u. i. v. t. h. i. c. z. j. de. c. u. r. a. b. o. d. a. n. l. i. z. 30.

C Permisi. i. s. t. a. n. n. ē. a. i. u. d. i. c. e. c. r. e. d. i. t. o. r. i. b. p. e. t. ē. n. b. a. c. s. B. s. i. c. i. q. d. e. s. t. v. t. c. u. r. a. t. o. r. e. s. e. i. s. c. r. e. d. i. t. o. r. i. b. v. e. n. d. ā. t.

furiosi legitime mercare vsu- capturum: qz solutio/vēditio/ traditio / facti magis qz iuris sunt. Ideoq; sufficit vnus ex curatoribus persona: qz alter intelligitur alteri consentire. Deniq; si p̄sens sit z vetet solui: z vetet venire vel tradit: neq; debitor liberatur: neq; emp- tor: vsu capiet. **A** lpianus.

Bonorum ventris nomi- netur: cū rem saluā fore viri bo- ni arbitratu satisfidare procon- sul iubet. Sed hoc si sine inq̄si- tione detur. nā si ex inq̄sitione cessat satisfidatio. **M**eratus.

C ius bonis distrahen- dis curatoris facere se- natus pmiserit: eius bona cre- ditoribus vendere non permi- sit: quāuis creditores post id beneficium bona vēdere mal- lenti. Sicut em̄ integra re^b po- testas ipsozum¹ est vtrum ve- lunt eligēdi: ita cum alterum elegerint: altero abstinere de- bēt. Multoq; magis id serua- ri equū est: si etiā factus est cu- rator: per quē bona distraherē- tur: quibus nondū explicato eo- negotio² decesserit. Nam et tūc ex integro alius curator fa- ciendus est: neq; heres prio- ris curatoris est onerāndus: cū accidere possit vt negotio vel ppter sexus vel ppter etatis infirmitatē: vel propter digni-

tatem maiorē³ minorēve q̄ in- priore curatore spectāda erat habilis nō sit. Possunt⁴ etiam plures heredes ei existere. Neq; autem per omnes id negociū administrari expediat: aut q̄cōq; dici possit: cur vnus aliquis ex his⁵ potissimū one- randus sit. **A** lpianus.

Illianus scribit eos qui- bus per pretorez bonis interdictū est: nichil trāsferre posse ad aliq̄e qz in bonis nō habent: cuius eis diminutio⁶ sit interdicta. **C** urator furiosi rem quidem suaz quasi furiosi tradere poterit: z dñum trās- ferre. Nē s̄o furiosi si q̄si suaz tradat: dicendū est vt nō trās- ferat dominium: qz non furio- si negocium gerens tradidit.

Pignus a **P**aulus. Curatore furiosi datum valet⁷: si vtilitate furiosi exige- te id fecit. **M** arcellus.

A gnato furiosi re furiosi dedicari⁸ non posse constat. Agnato em̄ furiosi non vsque- quaq; competit rerum eius alienatio: s; quaten⁹ negotio- rū exigit administratio. **G** aius **S** epe ad alium¹⁰ ex lege xij. tabu. curatio furiosi aut prodigi pertinet. Alij pre- tor administrationē dat: s; cū ille legitimus inhabilis ad eā rem videatur. **P** aulus.

h **C** Uidere. hoc nō est pmissus curatorib¹¹ vēdere crediti- i **C** Uallent. creditores. (toibus. k **C** Integra re. sic. C. de ac. z ob. l. sicut. z. j. de lega. d. l. statulibez. s. fi. z. die re integra. i. ante qz curator p̄stuat. l **C** 3 p̄oz. f. creditorum.

m **C** Uelint. vel curatore petere vt ipsi bona vēdere. n **C** Eo negotio. accipe habilis nō sit qd est infra. o **C** Faciēd¹². nō aūt ipi creditores vendit: nā vt ille idē pmāssisse quo ad hoc vt credito- res nō vēdāt. z. s. i. t. u. a. f. g. a. l. e. c. u. r. a. t. o. r. p **C** Maiorē. quā maiorē dignitatē hic hēs hz quā nō hēbat defunctus vel si hēbat defun- ctus maiorē: z sic iste heres minorē hēbat: tñ h heres plura negocia ex- pedire habet q̄ defunctus. q **C** possunt. re- pete tñ p oēs. sic s. de adm. tuto. l. iij. s. antepenul. r **C** Per omnes. heredes. s **C** Aut. repete nec. t **C** Possit. s; z al- legari. v **C** Ex his. he- redibus. quia ma- gis idoneus. I **C** Ulianus. nō ad hāc causam. y **C** Diminutio. bonorum z admi- nistratio. z **C** Dñū trāsfer- re: cū suā sciret. sic s; loquitur hic cū nō errauit z sic nō ob- stat. j. de acq. rerū

do. l. si. pcurator: s; i deo vēdebat quasi noie furiosi. vt ob hoc citius puocaret ementē quasi melius forum esset ei facturus. z plene no. s. de offi. p. ce. l. i. s. i.

Pignus. valet. si tñ interuenit decretū. vt. C. co. l. ij. aut nō fuit immobile. azo. z. i. deo dicit pignus nō h̄y- pothecam. vt. j. de verb. o. sig. l. plebs. s. pignus.

A gnato. curatore. **C** Uediciari. i. p̄secrari. vt insti. de rez. dñi. s. sa- d **C** Usquequaq; i. semp. (cre. z. facit. j. eo. l. fi. s **C** Epe ad aliu. puta agnatum. z. facit. s. de legi. tu. l. i. s. interdum. z. l. pe.

do. l. si. pcurator: s; i deo vēdebat quasi noie furiosi. vt ob hoc citius puocaret ementē quasi melius forum esset ei facturus. z plene no. s. de offi. p. ce. l. i. s. i.

Pignus. valet. si tñ interuenit decretū. vt. C. co. l. ij. aut nō fuit immobile. azo. z. i. deo dicit pignus nō h̄y- pothecam. vt. j. de verb. o. sig. l. plebs. s. pignus.

A gnato. curatore. **C** Uediciari. i. p̄secrari. vt insti. de rez. dñi. s. sa- d **C** Usquequaq; i. semp. (cre. z. facit. j. eo. l. fi. s **C** Epe ad aliu. puta agnatum. z. facit. s. de legi. tu. l. i. s. interdum. z. l. pe.

do. l. si. pcurator: s; i deo vēdebat quasi noie furiosi. vt ob hoc citius puocaret ementē quasi melius forum esset ei facturus. z plene no. s. de offi. p. ce. l. i. s. i.

Pignus. valet. si tñ interuenit decretū. vt. C. co. l. ij. aut nō fuit immobile. azo. z. i. deo dicit pignus nō h̄y- pothecam. vt. j. de verb. o. sig. l. plebs. s. pignus.

A gnato. curatore. **C** Uediciari. i. p̄secrari. vt insti. de rez. dñi. s. sa- d **C** Usquequaq; i. semp. (cre. z. facit. j. eo. l. fi. s **C** Epe ad aliu. puta agnatum. z. facit. s. de legi. tu. l. i. s. interdum. z. l. pe.

do. l. si. pcurator: s; i deo vēdebat quasi noie furiosi. vt ob hoc citius puocaret ementē quasi melius forum esset ei facturus. z plene no. s. de offi. p. ce. l. i. s. i.

Pignus. valet. si tñ interuenit decretū. vt. C. co. l. ij. aut nō fuit immobile. azo. z. i. deo dicit pignus nō h̄y- pothecam. vt. j. de verb. o. sig. l. plebs. s. pignus.

A gnato. curatore. **C** Uediciari. i. p̄secrari. vt insti. de rez. dñi. s. sa- d **C** Usquequaq; i. semp. (cre. z. facit. j. eo. l. fi. s **C** Epe ad aliu. puta agnatum. z. facit. s. de legi. tu. l. i. s. interdum. z. l. pe.

do. l. si. pcurator: s; i deo vēdebat quasi noie furiosi. vt ob hoc citius puocaret ementē quasi melius forum esset ei facturus. z plene no. s. de offi. p. ce. l. i. s. i.

Pignus. valet. si tñ interuenit decretū. vt. C. co. l. ij. aut nō fuit immobile. azo. z. i. deo dicit pignus nō h̄y- pothecam. vt. j. de verb. o. sig. l. plebs. s. pignus.

Trum. simile habes. C. qui tu. ba. pos. l. ij. et insti. De excusa. tu. s. penul. et dic vt ibi no. Meretricis. no. interdicti bonis meretricis: qz pdiga est sue psona: p qd presumit r reru. vel dic luxuriosus. pdigali luxuria. vt. j. de da. infec. l. ex dani. circa pun. dicit d3.

Priuiligiū. personale vt pferat ceteris creditoubus personale habetibus. vt. j. de puil. cre. l. iij. s. fi. cū sequentibus. Et oēs ostio. qd solēt dari curatores excepti paucis. vt. d. l. iij. s. fi. cū sequentibus. r. l. idē priuiligiū. s. i. e. Edicto. qd nō habemus. qd forte de furioso et pdigo tm dicebat. Decreto. scz dati.

Furioso. xxv. an. no. puberes dici tam adultū qmatorē. h. Continetur. sic. j. l. pri. r. s. de cōfir. tu. l. si filio. r. C. eo. l. si. s. sed cū antiqitas. r. d. epi. audi. l. de creatio. nibus.

His. s. priori. k. Omnimodo ptoz pfirmet curatoz a pte datū siue ille vere sit. pdigus/ siue etiam non sit: s3 pater eū voluit habere curatozē tanqz pdigū. hec q̄sto soluitur. j. e. l. ibi: s3 per oia rē. vbi dī qz sp eius p̄is volūtas est sequēda. vel hoc ideo ne quē pater. pdigum putauit magistrat. ppter suū viciū pto forte corrupt. eū idoneū esse dicat. potuit ēt p̄ alio mō suo filio. puidere nepotes ex illo prodigo natos insinuēdo: filio. pdigo alimēta conseruando: r hoc si sint in potestate. alīs nepotes sub condicione emancipationis insinuendo.

Maxime. maxime tunc videt qz ptoz se nō interponat. qm h3 nepotes ex filio: nisi alīs erat se interpositur. etiā si nil pat dixerit. r hoc ea rōne: qz etiā pater parū videtur curasse: s3 dederit curatozē eū poterat plene pater puidere p hos modos q hic sequitur: r non fecit m. Pater. i. auus. vt. j. de verbo. sig. l. iusta. in. fi. n. Certū. qd sub. o. Iudiciū sui. i. siue volūtat. p. Cuius. et ita sunt in potestate sui patris. vt insti. quib. mo. ius pa. po. sol. s. fi. sed pat ideo eos sub condicione emancipauit ne suo p̄i q̄rat quē au. pdigū reputauit.

Atrū vrozī mēte capte curatozē dari nō oportet mulier. Paulus. q luxuriose viuit/ bonis interdici pōt. In curatozē bonis priuiligiū furiosi furio feve seruaf. pdigus et oēs oīno. etiā si in edicto nō fit eoz mēto i bōis curatozē decreto priuiligiū consequentur.

Furioso pu. triph. beri quāqz maior. xxv. an. curatozē p̄ testō dederit: eū ptoz dare d3 secut. p̄is volūtatē. Manet em ea datio curatozē apud ptozē: vt rescripto diui marci cōtineb. h3 psequēs est vt si pdigo curatozē dederit p̄ voluntatē ei. seq̄ debeat ptoz: eūqz dare curatozē. sed vtrū oimodo: an ita si futuz eēt vt nisi p̄ aliqd testō caussit ptoz: et bonis interdiciturus eēt: r maxie si filios h3 iste pdigus: potuit tm pat. et alīs puidere nepotibus suis si eos iussisset esse heredes r exheredasset filiū. etqz qd sufficeret alimētoz. nomie ab eis certū legassz addita cā necessitateqz iudiciū suū. aut si non habuerit i p̄tate nepotes: qm emancipato tā filio nati fuissent sub condicione eos heredes in-

Ad hec. i. emancipationem. Cōsensur. nec etiā cogi poterat. vt insti. dicto ti. ff. Sed per omnia. nunc soluit. Uiciū. qz p̄cio corruptus. vt. s. dixi. f. magistrat. et sic est. C. de spon. l. iij. Item no. de paterni testimonij auctoritate. sic insti. d. excu. tu. s. i. Ac. Curatoz. prestare. qz ea res rē. vt. j. d. manu. l. seru. fugitiuus. r. C. qui ma. non pos. l. pe. r. s. eo. l. ab agnato. r. d. i. quia. y. Unitate. vt matri r filibus. vt s. de tute. r. ra. dis. l. i. s. s3 nōnullos. r de admi. tu. l. cū plures. s. cū curatoz. r. l. tutor scdm. s. fi. et. l. tutor ad vtilitatem.

De testamento rē. Quia tutor res de quibus pdixit dantur i testamētis: de his sup ponit. r hec est qn ta ps digestoz. vt C. d. vete. iur. enus. cle. l. ij. s. qntus. r p̄mittit diffinitio. nē. vt. j. eo. l. i. ne il lor. vt ita dixerit manib. p̄tin. materia interpretacionis tractaret rē. vt. s. de oī. iur. l. i. Titu. s. Uptanus. Testamentū est voluntatis nostre iusta sentētia de eo quod nō valet: vt insti. de her. ab her. in pn. itē iusta. i. legitia: alīs nō v3. vt. C. si q̄s ali. te. p. l. i. r. j. d. cōdi. insti. l. qdā. Itē snia. i. dispositio. sic. C. q̄ testa. fa. pos. l. hac cōsultissima. s. at cū humana. et vt tollas oēs oppositiōes subaudi cū iustitūde heredis tm legitime facta. nō q̄ opz dicit (vt qdā dicunt) de eo. s. vniuerso vt excludant singularia relicta. nā siue ex vniuerso siue ex re certa iustitūaf v3 vt ex vniuerso. vt. j. d. her. ist. l. i. s. si ex fundo. Itē nō obstat de codicillo vel legato vel fideicommissō et vniuersali vel donatiōe cā mort: vel s eo q̄ bōa sua p̄mittit alicui post mortē suā. vt j. de le. i. l. legatū. r. C. vt ac. ab her. r. j. h̄des. l. i. qz i his nō est instō heredis. vt. C. e. l. nō codicillū. h3 sit snia de eo qd q̄s velit fieri post mortē suā de bonis suis oib. vt par te vel re aliqua. Sed qd dices de testō in quo filius ex herede redat timentō: Rñ. solēnis est dispositio r est legitima qz lege p̄mittitur exheredari: imo p̄cipi si non insinuat. vt

Explicit liber. xxvij. digest. et tertius huius.

Incipit liber. xxviii. et quartus huius.

De testamento et qui testamentum facere possunt: r quem admodum testamentum fiant.

Titu. s. Uptanus. Testamentū est voluntatis nostre iusta sentētia de eo quod

Testa mentū iusta sentētia. i. solēnis seu iur. solemnitate submra. nā non solēnis

nō valet: vt insti. de her. ab her. in pn. itē iusta. i. legitia: alīs nō v3. vt. C. si q̄s ali. te. p. l. i. r. j. d. cōdi. insti. l. qdā. Itē snia. i. dispositio. sic. C. q̄ testa. fa. pos. l. hac cōsultissima. s. at cū humana. et vt tollas oēs oppositiōes subaudi cū iustitūde heredis tm legitime facta. nō q̄ opz dicit (vt qdā dicunt) de eo. s. vniuerso vt excludant singularia relicta. nā siue ex vniuerso siue ex re certa iustitūaf v3 vt ex vniuerso. vt. j. d. her. ist. l. i. s. si ex fundo. Itē nō obstat de codicillo vel legato vel fideicommissō et vniuersali vel donatiōe cā mort: vel s eo q̄ bōa sua p̄mittit alicui post mortē suā. vt j. de le. i. l. legatū. r. C. vt ac. ab her. r. j. h̄des. l. i. qz i his nō est instō heredis. vt. C. e. l. nō codicillū. h3 sit snia de eo qd q̄s velit fieri post mortē suā de bonis suis oib. vt par te vel re aliqua. Sed qd dices de testō in quo filius ex herede redat timentō: Rñ. solēnis est dispositio r est legitima qz lege p̄mittitur exheredari: imo p̄cipi si non insinuat. vt

Insi. de exhere. lib. in prin. et ideo opz rumpi. qz no est ex officio pietat. vt. C. de inoffi. test. l. u. interm g testm est.

Quis. de pluralitate ad singularitate. Item de pfo na puma. s. nosre. transit ad tertiam cu dicit quis. sic. C. de testa. l. omniu. et C. de in ius vo. l. fi.

Quis post mortem suam fieri voluit. Tempore testameti requiritur sanitas mentis: nec requiritur sanitas corporis. h. d. bar.

Heo q testa. Habeo. tur eius teporis quo testametu facit integritas mentis non corporis sanitas exigenda est.

Testamenti factio non priuati sed publici iuris est. Ideo q forma et priuatorum pactis non leditur.

Primo querendu est de persona testatis q de solenitate testamenti. h. d. bar. et alius.

Queramus an valeat testamentum in pmitis animaduertere debemus an de sacrosan. eccle. auf. ingressi.

Factio. factiue intelligas. qz filiusfa. hz testameti factio. qz recipi pot. hz facere testm no pot.

Regulas. que sunt. vt. vij. testes et rogati et vno con textu debeant esse in testm nuncupatiuo. et palā dicit nomē heredis dz. vt. J. eo. l. heredes. in pn. et in fi. et C. eo. l. hac cōsultissima. §. p nuncupationē. et l. cū antiquitas. In feri pns aut corā septē testibus rogatis et subscribenubus et sigillatibus: testatore vel alio. p co scribete nomen heredis. vt. C. e. l. hac cōsultissima. et l. i. ubi em. et auf. ibi posita nō aut est vis si sit ibi ex herc. datus filius immerito. nam nichilominus interim valet. vt no. s. l. i. et J. de vulga. sub st. l. in substitutione.

Ua etate. ats qua: als ex qua. Cōpletum. vt. C. eo. l. iij. et C. quādo. puo. nō est ne. l. ij. et insi. eo. §. pterea. sic et in diffinitione tutele vt insi. quibus modis tute. fi. in prin. Sed quare citius femina. Respō. quia citius sagacior. vt. C. de his qui ve. era. impe. l. ij. et qz citius est vimpotēs.

Complese. i. extrema die perlitisse. et est differētia inter exce dere et complere.

Natali. quartidecimi ani. sic. s. de mino. l. iij. §. minorē. Sed nōne tunc cū iam intrauit. xv. an. Rñ. nō: qz dicitas natū in fine illius diei et testatū in capite. accur.

Dico valere. dies ergo cepti hz p cōpleto. sic et J. de ma. l. i. et J. de vsuca. l. in vsucapionē. et J. de verbo. sig. l. dies anniculus. nec ob. J. de mino. l. iij. §. minorē. vbi de momē to ad momentum queritur vt ibi no.

Plus arbitror. qd est hoc plus? Rñ. vt in penultima die dūmō post finitā sextā horā noct. an penultimi diei. s. desinētis fieri possit: vltis dies est dies kalē. penul. pdie asipenultima dies q precedit pdie kalendaz quo ad natiuitatē. nā et annus qñqz als ceptus habet. p cōpleto. et

als ptra. vt. J. e. l. qui in dñi. et l. seq. et est sic. J. de codi. l. qui dā. §. esse em dz. est em perēptouū cū non possit esse sine hoc: hz hoc sine sequētibus esse pōt. sic. C. de here. ac. l. vt debitu. et dicit querēbet habere nisi expressem pphbeat. vt s. de pba. l. ab ea. phibent aut. xij. p lone iure cōi testari

is q fecerit testm habuerit testameti factionē. Deide si habuerit: reqrem an fm reglas iuris ciuillis testatus sit.

Puberes pnt facere testm et quātū ad hoc dies cepti hz pro cōpleto. Bar. et l. pta.

Ua etate testm masculi vel femine facere pnt videamus: et verius est in masculis qdē qrtūdecimū annuz spectādū. In feminis 30. xij. cōpletū. Vtrū autē excessisse debeat qz. xij. annū vt testm facere possit: an sufficiat cōmplese. pone aliquē kalendis ianuarijs natū et testm ipō natali suo fecisse. xij. āno. an valeat testm: dico valere: plus arbitror: et si pridie kalendarū

scz filiusfa. vt J. l. Testari pti. item ipubes. xij. pfo vt insi. eo. §. ipubes. ut furiosus. ut insi. eo. §. item furiosi. et J. e. l. filius §. marcellus. itez pdigus. vt insi. eo. §. itez pdigus. ut mutus et surdus vt. J. e. qui in pstate §. i. J. e. cecus. vt C. eo. l. hac cōsultissima. item dam natus ad morte. vt. J. eo. l. eius §. si cui. vsqz in fi. J. e. obfides. vt. J. eo. l. obfides. itē de statu suo icertus. vt J. eo. l. de statu. ut is cui a lege est interdicitū. vt. J. eo. l. is cui. J. e. feruus vt. J. e. l. filius. J. e. monachus. vt. C.

heres tribus tgi e. l. iij. et J. e. l. i. aduersa. et l. q in pstate. et l. filiusfa. et idē in bus ha pabus. vt. C. de tras. l. sanū. et de do. l. senectus. hz in bilis et de here. q. l. et dif. §. in extraneis. vbi etiā tps mortis et adire hereditatis inspicit an habeat testamenti factionē sed illud in herede. hoc in testante. Accur.

Testamēti. pone in testate. i. q iure publico pot face: retestm. i. cui lex pcedit: nō ipetrate a puuato et patre vel dño: vt. J. e. l. q in pstate. et J. de bo. liber. l. paulus. §. parrou. vel dic publica auctoritate est pcedēda testamēti factio. i. a pncipe. vt. J. eo. l. si mutus. et l. obfides. et J. ti. iij. l. si qz §. irritū. et de testa. m. l. ex militari. et C. de inoffi. test. l. si qñ. et J. de bo. lib. l. etiā §. ij. nō autē a puuato. vel dic pacto puuati nō pot qz astringi ad testandū et isti tuendū aliquid. vt. J. de ver. obli. l. stipulatio hoc modo. et s. de pac. l. ius publicū. vel quarto puuatus nō potest remittere solēnitatē legū: sed pnceps sic. vt. C. e. l. testadi et l. si non speciali. ita cōtra in instituto pot poni: vt per pactū non possit institui nō capax. vt. J. de iure fil. l. nō intelligitur. nā factio testamēti actiue et passiue significat: vt insi. de here. q. l. et dif. §. testamenti. appet ergo qz pacta vel pscnsus puuatoz nō faciunt vt ille possit testari qui de iure nō potest: vel institui q de iure non pot: vel vt non solēniter testet qui solēniter facere dz. sicut nec econ tra vt ille nō testetur qui pot. vt. C. de pac. quen. l. pactū. secus in ptractibus qui formā mutant et accipiūt legē ex conuēctione contrahētū. vt. s. de pos. l. i. §. si cōuenit.

Ideo q. quidā habent hoc: et quidam non.

Queramus. factionē. i. actiua significatōe. nā et passiuā significatōe hz. vt. J. e. l. si filius. et insi. de here. quali. et dif. §. testamēti. et dic habuerit. i. se hēre putauit.

femina an sagacior est viro.

Dies cepti p cōpleto habet.

de mune. et hono. l. ad rē. et ad trebel. l. qui filius. §. sabinus. vel dic tunc q. §. dixit quādo fit in quavis pte vlti mi diei aritkaalis. hic aut in quō pte vltimi diei natura lis. et fm hoc post sextam horā noctis penultimi diei desinens factum valet.

A Noctis an-
tepenultimi diei
desinens fm pu-
mū vlt penultimi
diei desinens fm
nos. sic em dies i-
cipit et finit more
romano. vt. §. de
fer. l. more.

Qui in pte
parcis est.
vel ee credit. vt. §.
e. l. qui in dñi. et l.
seq. fm primū.

C Non habet. vt
et. C. eo. l. iij.

Nichiloma-
gis. i. nō tdeo ma-
gis. vt inli. eo. in
pun. et argu. §. de
postu. l. quos phi-
bet. et est hoc verū
nisi in castrē vel
quasi peculio. vt
inli. eo. in pun. et
C. e. l. pe. et fi. et §.
de do. l. fili. in fi.

fili do
nat cau
sa mort
pfe per
mittēte.

sed donare pōt cā
mortis patre per
mittēte. vt. §. de do
na. cā mor. l. tam
is. §. i. dūmō hoc
expresse pmittat
nō simplr donare
vt. d. l. filius. §. §.
meminisse. §. q.
re secus. Rñ. qz te
stamentū factio est
publici nō priua-

ti iuris. vt. §. e. l. iij. et mors filij inspicat nō patris. vt arg.
I. de do. cau. mor. l. mortis cā capif. sed in casu videt qz
possit qñ mater vel auia reliqt vt ad patrē non pueniret
vfructus. vt in auf. vt lice. ma. et auie. in pun. col. viij.
§. die disponit nō testando. vt ibi no.

C Surdus. si hz vtrūqz vicū a natura nō testat. vt h.
et. C. e. l. discretis. in pun. Si ex accidēti tūc idē si scribere
nescit. vt hic. et ibi. Si aut alterū tm tunc iure isto nō te
stat. nisi a pñcipe ipetrauerit. vt hic. et §. l. pxi. et §. vnde
eog. l. octau. §. fratris. hodie sic vt. d. l. discretis. §. sicut
vfrqz ad si. item hoc nisi sit miles. vt inli. de testa. mili. §.
quiniimo. et §. de testa. mili. l. iij. accur.

Mutus. vt inli. eo. §. pe. et facit. C. e. l. furiosus. et §.
de postu. l. i. §. casum. et de spon. l. furor. et §. e. l. iij.

S Mutus aut. pōt dici aut petiā. et dic ex accidēti. et
nescit scribere. ahs suo iure possz. vt. C. eo. l. discre-
tis. §. rñ. vel verius separati erat vicū. et hoc iure nō pos-
terat. sed hodie pōt. vt hic. et §. l. pxi. no.

Valeat. si modo solēnter et institueno que dz testē.
vt. C. de inoff. testa. l. si qñ. in pun. nec. ob. §. de bo. lib. l.

fecerit post sextam horam no-
ctis valere testm. Jam em cō-
pleisse videt annū quartūdeci-
mū vt marciano videtur.

Siluisa. nō pōt testari etiā
patre pmittere. Bar. et asus.

Qui in pte parētis est
nō hz adeo vt qñs pater ei
pmittat. nichilomagis tamen
iure testari possit.

Surdus et mutus nō pōt
testari sine pmissu pñcipis. §.
hoc vicū superueniēs postea
testamentum non rumpit. hoc
dicit Barro.

Surdus et mutus testm fa-
cere nō pōt. §. si qñ post testm
factū valitudine aduersa. aut
qñ solibet alto casu mutus aut
surdus esse cepit. raturm ni-
chilominus permanet testa-
mentum. Marcellus.

S Mutus aut surdus li-
cere sibi testm facere a
pñcipe ipetrauerit. valet et
testamentū.

Testamentū factū quādo
quis erat seruus hostium non
valet. h. d. Bar. et al.

Ius q apud hostes est

etiam §. i. qz ibi concessit ei qui ahs poterat testari: vt ple-
ne no. d. l. si qñ. et facit ad hoc. §. eo. l. filius.

A Jus. hostes. vt captus. et sic seruus. vt inli. de iu-
re pso. §. ij. et sic psequēs nichil hz. vt inli. p quas
psonas §. itē qd seru. et hys rationibz nō valet. vt. et §. §.
fi. et §. de testa. mi.

testamentū qz ibi fecit. nō va-
let qñs redierit.
Damnatio qua pōt vita li-
bertas vlt ciuitas ipedit testm
fieri et rūpit iam factū. secus
in damnatōe per quam fama
leditur tm. Bar.

Si cui aqua et igni interdē-
ctū sit. eius nec illud testm va-
let qd ante fecit. nec id qd post
ea fecerit. Bona quoqz q tūc
habuit cū damnare publica-
bunt. aut si nō videant lucro-
sa creditoribus cōcedentur.

In insulā deportati in ea-
dē cā sunt. Sed relegati in in-
sulā. et quibz terra italica et sua
pvincia interdicit. testamenti
faciēdi ius retinet. Ibi qñ qui
ad ferrū aut ad bestias aut in
metallū dānant. libertatē per-
dunt. bonaqz eoz publicant.
vnde apparet amittere eos te-
stamenti factionem.

Pendente pcessu capti
nō impedit quis facere testa-
mentū. h. d. Bar. et Ispano.

Si quis post accusatio-
nē in custodia fuerit de-
functus indēnatus. testamen-
tum eius valebit.

vt. §. de iure fil. l. i. §. an bona. et l. nō possunt.
n. C. de portan. f. bona. et hec corrigi. vt. §. et facit. C. de
pe. l. de portatorum. et de bo. profcrip. l. ij. vbi dicit de post
questis non posse testari.

Ius retinet. siue in ppetuū. siue ad tēpus sint rele-
gati nā ciuitatē et libertatē et bona etiā retinent. aliū pce-
dicti et inferiores non. vt. §. de inter. et relega. l. relegatoz.
§. siue. et C. de penis. l. de portatorum.

Ad ferrum. vt de capiten. qd fit vt. C. de adul. l. qz
ius. itē ad bestias. vt. §. de sal. l. quicquid. itē in metallū. vt
I. ad. l. iul. pe. l. sacrilegij. §. si quis.

Perdūt. statim post iniam. vt. §. de pe. l. qui vitimo.
hodie ptra vt in auf. de nup. §. qd aut. col. iij. itē et qd di-
cit publicū. hodie ptra. vt in auf. vt nulli iudi. §. si. col. ij.
nec tñ testat. vt hac. l. no. §. i.

Fractionē. tam aciuē vt hic. §. passine. vt. §. de pe. l.
quidā. et facit. §. eo. l. qui a latronibus. §. si quis. et de iniu-
sto rup. testamēto. l. si quis ex. §. rntum.

Sto rup. testamēto. l. si qñ ex. §. punde. et §. de bona. l.

post tractum. 7 i. eo. l. qui a latronibus. §. si. secus si con-

demnatus: ita qd non possit retractari. vt. i. de accu. l. ex iudicio. ut. si. secus in crimine maiestatis. vt. i. de dona. l. donationes. §. si. 7 in alijs similib' que sunt in. d. l. ex iudicio. item hoc nisi morte sibi cōficiat. vt. d. §. pinde. 7. C. si reus vel accu.

mor. l. defunctus. item est arg. cōtra i. de manum. viii. l. qui pene.

Ut manus. testm. nūcupatum 7 in scrip. ptis. vt. C. eo. l. u. bernus. 7 in aut. ibi signata. 7 facit §. eo. l. ij.

Offides. dati Romanis ab hostibus p captiuis: vel pro pace cōponēda. vel fm 3o. etiā facta tenēda: 7 idē inellege cōtra in obfidib' datus a populo romano hostibus.

7. 7 est ratio quia bona q̄ sita in obfidu sunt fisci. §. 7 relictoꝝ demi p dōr dōmum vt i. p. l. capti. vt. i. de iure fil. l. diuus. 7 arg. §. e. l. cius.

Permitta. a pūctio expresse nō ab alio. vt. §. e. l. u. vel etiā tacite vt p̄cesso vsu toge romāe. vt. i. d. iure fil. l. §. 7 si accepto

Legē cornelia. cōfirmant. vt. i. ad. l. fal. l. i. §. lex. 7. i. de iusto testa. l. si q̄s. §. quatenus. 7. i. de bo. libe. l. iij. §. i. 7. C. de cap. l. capti. 7 de suis 2 legi. l. apud.

Unūquēq. agnatū vel cognatū vel scriptū. vt. d. l. et. i. de suis 7 legi. h. e. l. i. §. i. sed p̄ra. i. de ver. sig. l. iij. in fi. Soluti. vtrū item cōtra. i. de secun. tab. l. qui ex libe. ris. §. testō. 7 in i. qui. mo. testa. in fi. §. nō fr. quibus dicitur in i. capti. di. Sol. ibi bona in aliū transierunt: 7 sic de alienis testat. hie remanēt nulli: at vbi tū qualitas corporis mutatur: nichilominus valet. vt. §. eo. l. qui in potestate. §. fina.

Ad i. de acqui. here. l. necessarij. in fi. 7. g. Inuitus. de iure ciuili non p̄torio. vt. d. l. necessarij no. 7 in i. de here. quali. 7 disse. §. sui.

Non possit. imo est suus. vt in i. de here. ab intest. §. interdum. que est cōtra. Soluti. ibi fictionem postulamus: nō veritatem cōsiderauit.

Li a latronibus. de capto a mutinosis dicit: vt i. de cap. l. hostes. vel p̄tie a quolibet latrone. vt i. i. u. l. i. postulamus. §. a piratis. sed si incertus non pōt vt. i. de lega. iij. l. i. in pun.

Cum liberi. hac ratione 7 filiusfam. sed ille in potestate legitima alterius: nec dominia rerum plene habet. Item damnati de crimine capitali. item liberi. sed 7 illi dominia rerū nō habent. vt. §. e. l. eius. §. si.

testate legitima alterius: nec dominia rerum plene habet. Item damnati de crimine capitali. item liberi. sed 7 illi dominia rerū nō habent. vt. §. e. l. eius. §. si.

Manent. vt dicit. l. 7. C. de inge. manum. l. cum agnatum. Accursius.

Capti a latronibus 7 legati apud extraneos possunt facere testm. Bar. Marcia.

Li a latronibus capti sunt (cū liberi maner) possunt facere testamentum. item qui apud extraneos legatione funguntur: possunt facere testamentum.

Valet testamentum decessentis appellatione pendente hoc dicit Bar.

Si q̄s in capitali crimine dānatus appellauerit: 7 medio tpe pendente appellatiōe fecerit testm: 7 ita decesserit: valet eius testamentum.

Ista lex ponit casum in terminis: 7 lex sequens ponit summam eius. Bar. Paulus.

Et in dñi testō manus missus ē: si ignoret dominum decessisse: aditāq. ei hereditatem esse: testamentū facere non potest: 7 tam pater familias 7 sui iuris est. nā qui incertus de statu suo est: certam legem testamentō dicere non potest. Ulpianus.

Valet. nisi sit damnatus crimine maiestatis vel perpetuandarum. vt. i. de accu. l. ex iudicio. 7 nisi sit de alijs ibi notatis que sunt sex. item nisi mortem sibi conserauerit. vt. i. de iusto testa. l. si quis exhere. §. eius qui. sed quidam dicunt speciale in crimine maiestatis 7 perpetuandarum. 7 hoc vltimo. Item qd vixit valere pendente appellatione: dicit eo saluo qd si per sententiā bona specialiter dānato adimant: etiam post mortē causa bonoꝝ durer: est ergo in pendenti tūc an valeat testamentū.

Uti in dñi. manus missus est. i. iustus est esse liber. Aditāq. tunc enim cedit dies recte libertatis: vt. C. de cadu. tollen. l. i. §. in nouissimo. etiam ignorante seruo. vt. i. de fideicom. lib. l. iij. §. i. ibi quid ergo si quid 7. 7 hie colligitur.

De statu. pūctio a natura siue iure naturali tributo quē nunc recuperauit. 7 sic ponit. §. de statu homi. l. libertus. 7 si cer. p̄ta. l. eius qui.

Ad pōt. nisi sit miles. vt. i. d. test. mil. l. ex militari. §. si. vel veteran. vt. i. de codi. l. aristo. 7 facit. i. vñ legi. l. iij. §. si. 7 i. de leg. iij. l. i. rñ. 7 i. de acqui. here. l. heres. 7 i. i. p̄ri. itē facit. C. de repudi. a i. §. hodie. vbi nō tenet matrimonij factum: cū soluta quā credo ligatam.

Possunt. §. nō contrahere cū quolibet. vt. §. qd me. causa. l. qui in carcere.

Extraneos. id est hostes. vt. i. de capti. 7 possi. re. in pun. vel die de illis qui dicunt i. l. postulamus. §. in pace. qui similes sunt hostibus vtrū dicit.

Funguntur. etiam si sint ibi capti cum capi non debuerint. vt. i. de lega. l. si.

Appellauerit. igitur extinguitur pronuntiati. i. ad turpil. l. i. §. si. 7 facit. i. de pe. l. iij. §. si. 7 i. de iusto testa. l. si quis ex. §. h. 7. §. eo. l. si quis post. 7 §. de his qui not. in fa. l. furu. §. arg. p̄ra. i. ad munic. l. liberi. §. in que sionibus. sed illud ideo qd nec de facto in animo admittitur. vt. C. de dig. l. neq. l. xij.

Appellatio p̄nūciatū extinguit

Questi- ta in ob sidatu sifcus capit.

De statu. pone exemplū. J. de lega. ij. l. i. in prin. et est
Differētia inter dubitationē seu titubationē / ignorā
tia / errorem / nesciētia: qz dubitans applicat animum
sūū ad plura: nesciētia quod eligat. ignorās est qui nichil
scit: sed scire debet. at nesciētia est cū scire non tenetur. er
rat qñ credit vñū
z est aliud: s; quā
tū ad nūlū d iur.
z fac. igno. vel cō
di. inde. nō est dif
ferentia. vt. C. de
cōdi. inde. l. si. lex
tamē videt facere
differentiā in hoc
J. de acqre. here.
l. vi. §. i. sed ibi id
reprobauim. Itē
hec lex fallit in mi
litate z veterano. vt
§. l. proz. no.

De statu suo dubitātes
vel errātes: testamētū
facere nō possunt: vt diuus pi
us rescriptit.

Qui non habet testamenti
factionē actiue absq; sui deli
cto pōt habere testamenti fa
ctionem passiue. h. d. Barto.

Hilii familias pōp.
z seruū alienū: z posthu
mus: z surdus testamenti fa
ctionē habere dicunt. licet em̄
testamētū facere nō possint:
attamen ex testamēto sibi vel
alijs acqreere possunt. Marcellus
notat furiosuz qz testamē
ti factionē habere: licet testa
mentum facere nō pōt. Ideo
autē testamētū factionē hz: qz
potest sibi acquirere legatum
vel fideicommissum. nam etiam
compositibus mentis psonales
actiones etiam ignorantibus
acquiruntur.

Alienatus mēte propter in
firmitatē non potest facere te
stamentum. Bar. Pau.
I n aduersa corporis va
litudine mentecaptus: eo
tēpore testm̄ facere nō potest
Interdictio factā bonis a iu
dice impedit testamentū fieri
et testamēto testficari: z iā fa
ctum nō rumpit. h. d. Barto.

Iscui lege bo: Alpl.
nis interdictū est: testa
mentū facere nō pōt. z si fece
rit ipso iure nō valet: qd tamē
ante interdictionē verusit? ha
buerit testm̄ hoc valebit. meri
peculio vel quasi. vt insitu. eo. in prin.
o Aut seruū. nisi in castrensio. vt. C. cōia de suc. l. fuis
p fecerit. testando. et sic sequentia: vt J. de bono. pos.
fm tab. l. i. §. exigere. z facit. §. eo. l. ij. z. iij. z. J. de lega. iij.
l. i. §. i. z. J. de regu. iur. l. penul. et in aut. de testi. §. i. vero.
col. vi. z. §. ad mace. l. i. §. certe. z. C. de inge. ma. l. si pñs.
q Decesserit. secus in legato. vt J. de lega. iij. l. i. §. i.
Q Uo testamento habetur. vt insitu. eo. §. legatarijs. et
C. eo. l. dictantibus. sed contra. C. de testi. l. obus.

Quotat. addē
do: nō corrigēdo.
e Ignorātib?
vt. J. d. acq. pos. l. i.
S. itē acqrimus. z
§. quemad. ser. a
mit. l. si partē §. i.
z. J. de lega. ij. l. cū
pater §. furdo. er
go et furioso: vt. J.
de act. z. obli. l. si a
furioso. z qd dicit
in psonalib?: idēz
in realibus. vt. C.
cōia de lega. l. i. z
J. de fur. l. a ticio.
z. d. l. si partē. sed
quidā dicit tunc
demū cum agno
uit: sed tunc dicit
renocabiliter. z fa
cit l. i. de here. ab
testa §. posthumi. z. C. e. l. furiosum. z. §. e. l. iij. z. l. q in

In aduersa nō pōt. vt r. §. eo. l. ij. z. §. (potestate.
eo. l. iij. z. l. furiosum.

Iscui. vt hereticis omnibus. vt. C. de here. z mani.
l. manicheos. Item vt. C. ad le. iul. maie. l. si. sed fm
hoc videtur falsum qd tñ ante interdictionēz vetusit? zē.
ideo pone in prodigo cui lege. l. p lege a iudice interdi
ctum est bonis. vt insitu. eo. §. Item. z. §. de cur. furio. l. i. §. z.
in eo videtur male dicere merito zē. sed sanus potest con

Iscui lege bo: Alpl.
nis interdictū est: testa
mentū facere nō pōt. z si fece
rit ipso iure nō valet: qd tamē
ante interdictionē verusit? ha
buerit testm̄ hoc valebit. meri

Iscui lege bo: Alpl.
nis interdictū est: testa
mentū facere nō pōt. z si fece
rit ipso iure nō valet: qd tamē
ante interdictionē verusit? ha
buerit testm̄ hoc valebit. meri

Iscui lege bo: Alpl.
nis interdictū est: testa
mentū facere nō pōt. z si fece
rit ipso iure nō valet: qd tamē
ante interdictionē verusit? ha
buerit testm̄ hoc valebit. meri

Iscui lege bo: Alpl.
nis interdictū est: testa
mentū facere nō pōt. z si fece
rit ipso iure nō valet: qd tamē
ante interdictionē verusit? ha
buerit testm̄ hoc valebit. meri

Iscui lege bo: Alpl.
nis interdictū est: testa
mentū facere nō pōt. z si fece
rit ipso iure nō valet: qd tamē
ante interdictionē verusit? ha
buerit testm̄ hoc valebit. meri

Iscui lege bo: Alpl.
nis interdictū est: testa
mentū facere nō pōt. z si fece
rit ipso iure nō valet: qd tamē
ante interdictionē verusit? ha
buerit testm̄ hoc valebit. meri

Iscui lege bo: Alpl.
nis interdictū est: testa
mentū facere nō pōt. z si fece
rit ipso iure nō valet: qd tamē
ante interdictionē verusit? ha
buerit testm̄ hoc valebit. meri

Iscui lege bo: Alpl.
nis interdictū est: testa
mentū facere nō pōt. z si fece
rit ipso iure nō valet: qd tamē
ante interdictionē verusit? ha
buerit testm̄ hoc valebit. meri

cedi illud esse verum. h. u. g. cum debeāt esse integri frus
ctus. vt r. §. de testi. l. quesitū. alij dicit lege interdici cū
certum est eum esse prodigum: si vero dubium tunc a iu
dice. vt insitu. de cura §. furiosi.

Adhiberi poterit. vt testis: nec dicitur ei testimo
nium. vt. J. eo. l. cū
lege. z. J. de secun.
ta. l. i. §. sed si qz. z
insitu. de testa §.
testes.

Fractionem.
actiue sed passiue
sic. vt. J. de acqre.
hered. l. mutū §. i.
fallit tamen in fu
rioso qui pōt ca
pere ex testamēto
non tamen testat.
k Dānet. accu
satus vel conuict?
ex illa iura. vt. J.
de iur. l. lex cor
nelia §. si quis. et
l. qd fenatus.

Intestabilis
vt r. §. d. testi. l. ob
carmen. z hoc ex
ponit statim.

Adhiberi. vt
testis. Itēz nec ei
dicitur testamētū.
vt. J. eo. l. cū lege.
An autē cape pos
sit: quidā dicit q
non. sed J. zo dicit
q. sic. quia z is cui
bonis est interdici
ctū non pōt adhiberi
et tñ capit. vt
J. de acqui. here.
l. mutū §. i. sed
Jo. dicit q nec ille
le capit: qd potest
esse verū qñ a lege
vt in heretico.
si autē propter pa
digalitatē bene
capit z ille fm est.
sed dicā q non ca
piat: vt pote crimi
nosus. vt hinc in fi.
qd nō est in pdigo
vt no. d. l. mutū.

S filius. nisi
in castrensio

S filius. nisi
in castrensio

S filius. nisi
in castrensio

S filius. nisi
in castrensio

S filius. nisi
in castrensio

S filius. nisi
in castrensio

S filius. nisi
in castrensio

S filius. nisi
in castrensio

S filius. nisi
in castrensio

S filius. nisi
in castrensio

S filius. nisi
in castrensio

S filius. nisi
in castrensio

S filius. nisi
in castrensio

S filius. nisi
in castrensio

S filius. nisi
in castrensio

S filius. nisi
in castrensio

Sol. vt ibi: qz hic pro solēnitate ibi pro veritate. sic et in tu...

q. q. super prudentia. et in l. de testa. §. sed neg. a Vinculo. pignoris. vt. de lega. i. l. senat. §. i. r. C. d...

Cap. l. ij. hoc si liber fuit redēpt. a. s. fuit redimentis. vt J. de cap. l. in bel...

lo. §. si qz seruū. b. posse. cū an te missionē testē: secus si post. vt i...

si. eo. §. sed si filiū qz est p. nam et sine illo teste: vel sine solēni numero tes...

tium valeret. igit valēt qñ hñōi ad hiberetur: vt dicit b muliere cui datur...

actio ex stipulatu vbi nulla fuit sti pulatio: mltomagis ergo vbi aliq fuit: z non vtilis.

vt. C. de rei vxo. actio. in pn. Item contra. C. de testi. l. v. r. §. de testi. l.

testis idoneus. §. hoc est speciale fa uore milir. hug. c. Diximus. re fert se ad filios. p...

hibitos testificari patri in testamen to. idē erit in alijs filiis an negotijs si quera...

patri te tur aliquid pñ. i. i. hificari et sit vtilitas filij postit. testimonij. si aut non patri: sed fi...

lio queratur: tñc et alia rōne repellit qz in re sua: vt si pater. p. filio. vel vt legitimus ad...

ministrato: agit. si autē nec patri nec filio queratur: tunc fm hoc filius est testis patri: vt hic inuit. sed ob. qd dicit. phibēdis: vel sub. nō. phibēdis. Itē fm hoc nō ob. insti. e. §. sed si filiū. vbi nō queritur patri vel filio. et tñ repellit: qz ibi de patris testimonio. de quo dic vt. §. priori. rñ. hic filij. et est rō: vt plenius repellat pater: qz plus diligit filij qz econtra filij dñi filius patre. vt. §. qd me. cau. l. isti quidē. §. si. patet ergo qz in testamēto non pōt filius esse testis patri: nec distin...

lius pa- guo querat vel non querat vni vel alteri. vt. §. hac. l. sed in alijs distinguitur an queratur vel nō. vt hic dicit. sed dicunt quidā referri ad proximū dictum. l. de patre et fra tre: qz dicit. phibēdis. et fm hoc expone eoz. i. p. eis qui rē. et qd dicit p qd acqrat: glofant ita: sub. maxime. nā idē est in illis negotijs in quibz nichil patri acquirif. nā post missionē pater nō pōt esse testis filio militi etiā si ei non acquirat. vt in l. i. eo. §. sed si filiū. vn de generalis videtur esse. phibitio ne pater dicat testimonijū pro filio: et hoc rōne affectionis: et eadē rōne mater: et dicas acquiri-

tur ipsi patri. vel fm Jo. ipsi filio. nā siue negotiū gerat p qd debeat acquiri ipsi filio pater nō erit testis vt ibi: si ue per qd querit vel nō querit patri filius nō testificabitur: sic pat nunq admittit ad testimonijū filij: ita non subauditur maxime. sed hoc qd dicit intellige esse dictū manēte militia si

lq. vt in l. i. eo. §. si si filiū post mis sionē: vt dicit in su per iou. §. h. §. hcc glo. loquit. q. d. de phibendo cū fm eos de pmittēdo dicit: nisi dicas b phibēdis. i. certis casibz. q. d. a. §. p. hiberēdis: et super hoc fundat glo. §. pumā approbo.

d. Et bonorū possessio. §. tabu las vel ēr tabu las. nā vtraz cō pcut ex testō. vt i si. de bo. possess. §. sunt aūr. r. facit. §. e. l. q. in pñte. §. i. r. l. is cui. r. l. i. e. §. furiosi. r. §. sed et si qz. r. §. de se cun. tab. l. i. §. si qz r. C. eo. l. furiosū. e. Non posse. illō nō deest p. §. azo posuit in suo lib. r. habes idē. r. ad le. iul. repetū. l. eab. §. i. r. §. b. tes si. l. repetundaz. f. C. m. no. hāc rōne q fallit in he reticis. vt. C. d. he ren. l. qñ. in fi.

g. In iudiciū. id est signū vel in dictū aliqz qre le gatum vel legatarius agnosci poterit. Accur.

h. Non poterit. qz fragilis et corruptibilis. sed in eos dicillis non veratur ergo pōt. vt. §. de testi. l. i. nāz nō rogati possunt esse ibi: vt. C. de codicil. l. si. in fi.

i. Argumēto est. a pñio sensu: vt. §. de testi. l. ex eo. r. §. de mino. l. r. si sine. §. sed qd papinian. r. de of. et. cui mā. est iu. l. i. §. si. r. no. pñi sensum legis. p lege accipi. r. facit

insti. eo. §. teste s. k. Ad solēnia. testamēti siue sit testis siue testator. l. Ciuilis. p qd fuit pmo testm inuētū. vt l. i. e. circa. p lege pñ. §. qd sui. p mortuis sunt: vt h. r. §. de re. iur. l. fuitutē. accipit.

m. In totū. i. in totū caret. vt. d. l. l. vel r. l. qd attinet. iō dicit qz i cribz et qbusdā alijs itereffe pōt. vt. §. b iudi. l. vix. r. ibi no. itē nec ciuilibz officijs fungi pōt. vt. §. b iudi. l. cū ptoz. §. nō aūr. itē facit. §. d vsur. l. nōnunq. §. seruus.

n. Edictū. vt. §. de no. ope. num. de pupillo. §. i. r. de iure deli. l. i. r. §. de fal. l. nullo. item facit insti. eo. §. teste s.

o. Cōtestatio. i. totū testm qd corā testibz fit: hoc nisi

gatum vel legatarius agnosci poterit. Accur.

h. Non poterit. qz fragilis et corruptibilis. sed in eos dicillis non veratur ergo pōt. vt. §. de testi. l. i. nāz nō rogati possunt esse ibi: vt. C. de codicil. l. si. in fi.

i. Argumēto est. a pñio sensu: vt. §. de testi. l. ex eo. r. §. de mino. l. r. si sine. §. sed qd papinian. r. de of. et. cui mā. est iu. l. i. §. si. r. no. pñi sensum legis. p lege accipi. r. facit

insti. eo. §. teste s. k. Ad solēnia. testamēti siue sit testis siue testator. l. Ciuilis. p qd fuit pmo testm inuētū. vt l. i. e. circa. p lege pñ. §. qd sui. p mortuis sunt: vt h. r. §. de re. iur. l. fuitutē. accipit.

m. In totū. i. in totū caret. vt. d. l. l. vel r. l. qd attinet. iō dicit qz i cribz et qbusdā alijs itereffe pōt. vt. §. b iudi. l. vix. r. ibi no. itē nec ciuilibz officijs fungi pōt. vt. §. b iudi. l. cū ptoz. §. nō aūr. itē facit. §. d vsur. l. nōnunq. §. seruus.

n. Edictū. vt. §. de no. ope. num. de pupillo. §. i. r. de iure deli. l. i. r. §. de fal. l. nullo. item facit insti. eo. §. teste s.

o. Cōtestatio. i. totū testm qd corā testibz fit: hoc nisi

pat p filio te stificari nō pōt.

Cōtrari us legi sensus p lege accipit.

necessitas aliud permittat. vt. C. eo. l. casus. r. l. cum an-

quitas. r. facit. j. eo. l. proxi. §. fi.

a **S**ermonis. i. nō intelligat testes: ipse tñ intelligit. r. hoc innuit. hoc em̄ rē. vel dic q̄ nec ipse intelligit. f. scrie testamē. r. sic de testō in scriptis loquitur. fec̄ in alio. vt. j. l. p̄. in p̄. r. C. eo. l. hac cōsultissi-

ma. in p̄. r. §. per n̄cupationē. Itē hoc verū est nisi i rustico. vt. C. eo. l. fi. v̄ die q̄ illud in rustico est nuncupatiū: r. scrip-

tura semp de fide retur. Accur.

b **I**nuit. ad hoc. §. de aut. tu. l. i. §. fi. r. de iudi. l. i. Itē ad hoc. j. de j. bo. sig. l. coram.

Heredes palā ita vt ex-
audiri possint nuncupā
di sunt. licebit ergo testāti/ vel
heredes nūcupare/ vel scribe
re. Sed r̄ si nuncupat: palā de
bet. Quid est palā: nō v̄tq̄
in publicū/ sed vt exaudiri pos
sit. exaudiri aut nō ab oibus:
sed a testibus. et si testes plu
res fuerint adhibiti: sufficit so-

lennem numerum exaudire.

**In mutando vel addendo
requiritur eade solēntia que
in cōstituendo: focus in decla
rando. h. d. Barto.**

Si qd post factū testamen
tū mutare/ placuerit: oia/ et in
tegro faciēda sūt. Qd p̄o/ q̄s
obscurus in testō vel nuncu
pat/ vel scribit: an post solē
ntia/ explanari possit/ q̄ritur: vt
puta stichū legauerat: cū plu
res haberet: nec declarari de
quo sentiret. Item ticio lega
uit amico suo cū multos ticio/

i **M**utare. addendo: adimendo: transferendo. r. facit
C. eo. l. hac cōsultissima. §. penul.

k **O**ia rē. vt hic. et legata cū cassa in sōne cetera singu
laria cassent. et hoc § dixit p̄. q̄ legatū in testō relicto
adimi nō p̄t: nisi et in testō alio vel codicillis testō cōstr-

matus. et p hoc. j. de regu. iur. l. mi-
chil tā naturale. §. j. Joh. j. tā exp̄ssa
volūtate. vt i aut. §. resti. fideic. colf.
ix. §. tā manifestū
r. j. d. ali. le. l. liber
tis. i. r̄. r. insti. de
adēp. le. §. legatos.
rū. r. de vul. sub. §.
fi q̄s eū. r. j. de lib.
leg. l. nō solū. §. li-
beratio. r. C. de tes
sta. tu. l. ij. r. insti.
de actio. §. si q̄s a
gēs. §. p̄. has in
telligit: bat codicil
lis testō p̄firmat.
§. j. cū est: q̄ et ta
cita volūtate ad
mitur. vt. j. de ad
men. le. l. ij. §. fi. r.
Lalūne. §. ab here
dib. in fi. §. igitur
magis exp̄ssa. vt. §.
loca. l. q̄ ad certū.
quinimo et here-

ditas adimif p̄ ep̄lam. vt. C. de his q̄b/ vt indig. l. heres
ditas. q̄ ergo h d̄r obinet quo ad in sōne s heredi que
sine cancellatur post factū testm̄: siue alijs modis dicat
eos nolle esse heredes nichilomin/ sunt de fide: s. j. q̄nq̄
eis vt indignis hereditas auferat: vt si eos indignos et de
stator vocauit. vt. j. de ref. mul. l. milites. §. veteran/ et de
his qui vt indig. l. cū quidā. r. C. eo. l. noltra. nec ob j. de
adi. le. Lalūne. §. i. q̄ magis cōuenit p̄dictio: vel ibi et do
nanōe inter viuos petit scia. et adde qd no. illi. de adēp.
l. Qd p̄o. stichū legauerat: circa insti. le. §. legator.
tutionē debuit exemplū ponere: sed idem ibi erit.
m **N**uncupat. in testamēto nuncupatiū dico.
n **S**olēntia. i. testamentum completum.
o **S**entret. adeo est obscurū vt nō valeat. vt. j. de re.
du. l. si fuerit. Accursius.
p **I**n noie. alio casu §. q̄. §. in noie non errauit.
q **P**osse. f. sine aliq̄ solēntia te fm̄ ayo. et corā duob/ re
stib/ vt. j. de assig. li. l. i. §. assignare. §. ad qd fit: cū et sine
ca valeat cū de corp̄ p̄t. vt. C. eo. l. si q̄s. Rñ. vt sit cla
ritas. vt. j. de. n. l. si. Itē qd si in corp̄ errasset: vt in esau:
ibi est in corpore erratū: s. fec̄ ibi fuerit suatū. Rñ. nō vs
let. vt. j. d. here. isti. l. quotiēs. r. iō solēnter opz q̄ fiat: sed
supiori casu valebat. Itē an idē in iudice: vt possit decla
rare. arg. q̄ sic. vt. j. d. re iudi. l. paul/ r. §. de in iteg. resti.
l. diu/ r. C. de fruc. r. lit. exp. l. restato. r. j. de ap. l. ab exe
cutōe. in p̄. Itē facit. j. de lega. i. si q̄s a filio. §. i. r. C. de
fideicō. l. voluntans. r. j. de here. insti. l. asse. r. de lega. l. l.
vnum ex familia. et de preto. slipu. l. in pretorio. §.
r **S**ignificat. sic. §. si fer. v̄. l. si cui. §. §. si q̄rit. r. j. de cō
di. r. demō. l. filite. §. a ticia. r. §. de doñ. iter vi. r. vxo. l. si do
nate. §. i. §. arg. j. de j. bo. sig. l. lege. r. facit. §. de arbi. l. q̄

Testm̄
nūcupa
tiū an
poterit
p̄ instru
mētum
publicū
p̄bari.

Instro
an poti
us cre
dendū
sit q̄
vij. testi
bus.

se probari p̄ publicū instm̄ tabellionis. q̄b p̄tinet duoz
holm̄ vel triū presentia: r cōtinet testatorē cōdidisse nun
cupatiū testm̄ corā testib/ vj. ar. C. arbi. tu. l. fi. r. C. de
p̄ instru. l. diu adria. tol. l. fi. r. de dona. l. in donatiomb/. Itē j
videf̄ argu. C. de fide instru. l. in exercēdis. cū em̄ testes
ad hoc p̄bandū pauciores. vj. nō sufficiūt. vt. C. e. l. hac
cōsultissima. §. p̄ nuncupationē. r. de fideicō. l. fi. constat q̄
nec credat̄ instro: als si crederet̄ instro q̄b p̄tinet testatorē
cōdidisse testm̄ corā. vj. testib/ nō esset eadē vis instri et
duoz testib/: sed maior esset in instro: q̄ p̄ instm̄ p̄baref̄
testm̄ factū corā. vj. testib/: q̄b nō est nisi in casib/. vt. C.
si mi. se maio. dixt. l. pe. r. de non nu. pecu. l. ḡaliter. nez
mo ergo p̄sua deat q̄ magis credat̄ instro vni/ tabellio
nis q̄. vj. testib/. p̄bate opinionis. Itē dicunt qdā q̄ tes
tamentū nūcupatiū p̄bari nō p̄t nisi p̄ testes. vt. C. d
fi. instru. l. fi. ibi cū em̄ rē. aliq̄ j. vt. C. d. fi. instru. l. in exercē
dis. si modo hz p̄sentia. vj. testib/. r. fm̄ Bzo. hoc obinet
fm̄ cōsuetudinē ciuitatū. r. de his etiā ibi no. C. de fi. in
stru. Itē queritur an testamētū in scriptis possit fieri si
ne legatis r. fideicōmissis. q̄b verū est vt dicat̄. j. de here.
insti. l. i. §. qui neq. r. §. hoc autē. r. §. sin autem. i. pug.
d **N**uncupare. quando sine scriptis.
e **D**eber. f. nuncupare.

f **Q**uid est. r. sic istud q̄ palā dz nūcupare: locū ha
bet in nuncupatiū nō in testamēto in scriptis: q̄ in illo
p̄t iubere vt clam stet nomē vsq̄ post mortē suam.

g **N**umerum. sic. j. de secun. tabu. l. cum tabule.

h **S**i qd post. si ante p̄summatū testm̄ qd inuitet: vis
det̄ neq̄ datū. sed si post tūc datū: s. adēp̄rū. vt. j. de leg. l.
l. si ita sit scriptum. r. de his q̄ in te. de. l. i. §. fi. r. j. de here.
insti. l. si inequalibus. et tunc quādo post factum.

§. 7. C. de lega. l. si fortidiano. in fi. r. de leg. iij. ille aut a Sed r si notā. i. signū vel indicū aliquod (ille §. i. quare legatū vel legatarius agnosci possit. 7).

¶ In familia. habita in loquēdo vt h. nō in vtrōdo. vt de vi. tri. r. oleo leg. l. iij. q. est §. et facit ad hoc. §. de le ga. iij. l. nūmis. et de reg. iur. l. semp in stipomb. r. l. sp in obscuris. r. de leg. i. l. si seru. plu riū §. fina. r. §. de vsur. l. q. semissis r. de pig. act. l. vel ynuerfor. r. C. de epif. au. l. nemo. r. de her. insti. l. q. nō militabat. §. i. fi. §. r. §. de edē. l. si q. ex §. in iū. c. Rogati. sic i aut. de tes. §. §. l. q. est. C. de tes. au. rogati. r. de sic. §. de diuor. l. nullū. §. ar. §. C. de codi cil. l. si. h. aliud est i codicillis. rē arg. §. §. de testi. l. ad fidē. vt ibi no. ta. h. g.

¶ In testamēto debēt esse testes rogati hoc est certozati q ad hoc sunt adhibiti. Bar. ¶ In testamētis in qb testes rogati adesse debēt vt testi fiat: alterius rei cā forte roga tos ad testandū nō esse idone os placet. qd sic accipienduz est: vt lz ad aliā rē sint rogati vel collecti: si tñ ante testimo nū certozentur ad testi se esse adhibitos: posse eos testio num suū recte perhibere.

¶ Alio cōtextu debet fieri testamētum. Barro. ¶ Alio cōtextu actiōis testamētū oportet. est autē vno p̄textu nullū alienū actū testamento intermiscere. q si aliqd p̄tinēs ad testamētū faciat: testamētum non viciatur. Idem.

¶ Ad testiū numerū simul adhiberi possum ego r pater: r plures qui sumus in eiusdem potestate.

¶ Tpe testamēti inspiciat ius cōditiois sit testis. Bar. testamento dicā vendo vel dono tibi rem talē pro centū et tu p̄sentis: rñ. valet veditio. vt de ass. l. i. assignare. De testiū. p̄tite. vt insti. eo. §. pater. r. §. de tes. l. p̄. h. Cōditiois. sint liberi vel serui. hoc est em cōditio: vt insti. de iu. p̄o. §. i. et dic se vel putatiue. vt. C. eo. l. i. rē an sint als habiles. vt. §. l. cum lege. r. sic testāus vt. §. eo. l. i. in eo cui relinquatur: tria tpa. vt ibi no.

¶ Contingit. nō tñ suus factus testificabit: nec infamis: q tpe. testificatiōis conditio testis inspiciat. vt. §. de test. l. i. circa p̄n. testamētum tñ p̄manet. sed eē seruus

tēpore testamētū liber factus tēpore testimoniū nō est idoneus: vt huc. secus alia. vt. de h. bo. sig. notionē §. instruz mētoz. Itē liber testificans r ante aperturā tab. factus seruus: vt. d. l. iij. §. d. testi. r fac. §. de au. r ar. leg. l. medi co. in p̄n. r. l. i. c. §. sed cū aliq. r. §. d. offi. p̄to. l. barbari. r. §. d. pe. l. i. r. §. d. iur. l. iniuriarū. r. §. de secū. tab. l. i. §. pe. r no. arg. q. pubes factus nō fert testimoniū d factus nō eo qd ante vidit. fert testi h hic exigit idone moniū us tpe testamēti d eo qd vt valeat: r sic vt ante vt sit solēne. sec. vbi dit.

¶ Conditiois testū tunc inspicere debemus cū signaret: nō mortis tpe. si igitur tūc cū signarent tales fuerint vt adhiberi possint: nichil nocet si qd postea eis contingerit. ¶ Testis potest sigillare anulo testatoris vel alteri. Bar. ¶ Si ab ipso testatore anulū accepit r signauerit: testm valet quasi aliēno signauerim.

¶ Si testator turbauit signa: nō videtur signatū. Bar. ¶ Si signa turbata sunt ab ipso testatore: nō videt signatū

¶ Acquiritur signatio et sub scriptio: et alterum sine altero non valet. Barro. ¶ Si quis ex testibus nomen suum non ascripserit: verū tñ signauerit: p eo est atqz si adhibitus nō esset. sed si (vt mul ti faciūt) ascripserit se nō tñ signauerit: adhuc idē dicemus.

¶ Signari pot anulo vel sigillo: vel quō alio signo. bar. ¶ Signū aut vtrū anulo tñ ipresso adhibem: an p̄o r sine anulo: verū alio qdā imp̄sso. varie ei hoies signat: r magis est vt tñ anulo qd possit signare: dum tñ habeat caracteres. posse et nocte signari testamētū: nulla dubitatio est.

¶ Signate tabule dicū si est signatū qd eis adheret. Bar. ¶ Signatas tabulas accipit o: r si lithēo q tabule inuolūte sunt: signa ipressa fuerint.

¶ Turbata st. ate p̄fectū. secus post: vt. de his q in testa. delē. l. i. §. sed consulto.

¶ Nomē suū. vt dicit. §. l. pe. r fa cit. C. eo. l. si vn. et de his q. vt in dig. l. penul. r. §. d. edē. l. §. penul.

¶ Anulo tñ. hoc iure cauet: §. in p̄titudine nō habet: vel sub. signatio vt sic excludat nō signatū. vt. §. d. au. r ar. leg. l. argēto. §. o.

¶ Namēto. nō aut alio sigillo: magis qz lex simplr dicit. C. de tes. l. hac p̄sultissima. in p̄n. r q test. fa. pos. l. hac p̄sul. r facit. C. eo. l. si vn. r oia sunt rotūda. nā in anulo tō forte qz p̄mo imp̄nebat p̄ trāsuertuz vt fieret arcū: postea in directo cū caractere. hic em erit arcūlus in cera q est in charta. r arcūquaqz incidet cera: in quo rotūdo impo net anulus cū caractere r imp̄nef vt ibi fiant signa.

¶ Docte. C. de trāfac. l. nō minorē. r. §. d. fer. l. more. q Imp̄ressa. vt. C. eo. l. hac p̄sul in p̄n. §. arg. §. §. qd vi aut clā. l. si alius §. notauimus: r. §. p. soc. l. nā soci. Ac.

Cautela abundas nō nocet.

pubes factus nō fert testimoniū d factus nō eo qd ante vidit. fert testi h hic exigit idone moniū us tpe testamēti d eo qd vt valeat: r sic vt ante vt sit solēne. sec. vbi dit.

Signatum. resignauerit. l. aperuerit. sic refero. l. apio. b. Signatum. eius voluntate. e. Impfectum. l. est reserauerit vel resignauerit non in dicitur: nō aboleuit: nō cancellauit. alia fecus esset: vt. C. eo. l. nos tram. r. no. q. facilius renascatur res q̄ de nouo

Renasci facilius est q̄ de nouo nasci.

Csi testm̄ restauret sufficiūt noua siglla cū subscriptionibus priuatis. Bar. Idem.

Signatum qd̄ resignauerit fuerit septē testm̄ signis nō erit imperfectū: s; vtroq; iure valebit tā ciuili q̄ priuato.

Conū testm̄ pōt publicari in priuatis chartis. B. Florenti.

Amplius signare q̄s pōt: idq; interdū necessariū est: for te si nauigatur: r. secū ferre: r. domi relinquere iudicioꝝ suorum testationē velit.

Cetero testō nō cōpleto nichil debetur. Bar. I. abolenus.

Sis qui testm̄ faceret heredib; priuatis nūcupatis: priuatis sc̄dos exprimeret heredes obmutuisset: magis cepisse eū testm̄ facere q̄ fecisse clarus. floꝝ. l. j. seruū scripsit nō disse. itaq; priuos heredes ex eo testō non futuros. Labeo tñ hoc verū esse existimat: si constaret voluisse plures eū qui testm̄ fecisset heredes p̄nunciare. ego nec seruū puto aliud sensisse.

Ceterū intestabilis ipostat ne q̄s possit facere testm̄ nec esse testis in testō: nec ei testimoniu dicit. Bar. C. alius.

Sis. nō futuros. imo videt̄ p̄tra: vt. C. eo. l. iubemus. s. quod si nō fuerit. Sol. hic nō potuit alios instituire: vt pote mut. ibi sic. vel hic omisit substitutos: ubi institutos. qd̄ nō placet: vt hic. in fi. vel vtrius dic vt ibi. Itē qd̄ de legat. Rñ. nō valēt. vt. C. de fideicō. l. eam quā nec ob. j. de codicil. l. fi. qz ibi fuit plena voluntas l; nō scripta. aut em̄ est p̄fecta r. nō scripta: vt ibi. aut nō p̄fecta nec scripta: vt hic. aut p̄fecta et scripta sed deest heres esto. vt. C. e. l. erroze. r. eodē modo fuit p̄fecta. j. de his qui. vt indig. l. cū quidā. s. i. r. l. cū tabulis. s. fi. Item hoc fallit inter liberos: vt. C. eo. l. hac p̄sul. s. ex imperfecto. vel expone ibi. i. nō solemn. Item qd̄ si illi instituendi erant nō capaces: videt̄ qz nō impediāt priuos cū expressim nō ipediret: vt. j. d. leg. l. i. si duob; s. i. s; hec lex videt̄ velle p̄tra. r. facit. j. e. l. ex ea. r. facit. s. fam. heris. l. in hoc iudicio. r. j. rē ra. ha. l. amplius. r. de codicil. l. fina. s. i. r. de his quibus vt indig. l. penul. r. s. de inoffi. testa. l. si mater.

Cum lege. pone exemplū in dānato crimine famoso: vt. s. de testi. ob carmē. ut̄ in furioso mentecapto et simili bus fm̄ Johau.

h putant. r. male fm̄ quosdā: vel dic ab imulti: sed a volētibus sic. vel fm̄ Bzo. dic in testō tm̄. nam cū nō possit testari nō poterit ei dici ab aliquo testimoniu. in p̄tra: cibus igit̄ poterit ei dici testimoniu ne ius suū p̄erat. et sic facit hec lex ad ti. vel fm̄. j. r. R. forte crit̄ intelligens: dū etiā in cōtractibus. sed dices in tali qui de grauiori sit crimine damnatus ita qz pdat libertatē vel psonā. r. sic nichil h; r. de talibus loquitur hec lex. r. sic in testō r. in alijs: est ergo aliud dicere iste nō pōt testari: qualis est filiūfami. r. filies: r. tm̄ sit testes: aliud qz p̄cipit esse intestabilis: qz tñc tria impozat: s; vt testm̄ nō faciat: vt. s. eo. l. is cui. s. fi. Item nec sit testis. Itē nec alius sibi vt l. hac. l. an aut̄ possit capere: vt no. d. l. is cui. s. fi. r. facit. s. de testi. l. scio. r. C. de apo. l. ij. ut̄ videt̄ hic qz infamis nō pōt esse testis in testimonio. s; falsum est: quia r. seruus: nisi constet apud omnes.

Cum lege quis intestabilis iubeat esse: eo pertinet ne eius testimoniu recte p̄iat. r. eo amplius (vt putant) quidam) neve ipsi dicatur testimonium.

Scriptor testamēti nō p̄bitur esse testis in testō. Bar.

Omitus la. C. elsius. beo cello suo salutē: q̄ ro an testm̄ numero habēdus sit is qui cū rogatus est ad testamentū scribēdū: idē quoq; cū tabulas scripsisset signauerit. iubeat̄ celsus labeōi suo salutē. aut non intelligo qd̄ sit de quo me consultis: aut valde stulta est cōsultatio tua. plus em̄ qz ridiculū est dubitare an aliquis iure testis adhibitus sit: quontam idē r. tabulas testamenti scripserit.

Ceruus pōt iussu testatoris testm̄ scribē. bar. M. ode.

Seruus l; alienus iussu testatoris testamentū scribere non prohibetur.

Cetero scriptura non lecta vel publicata corā testib; nō probatur testm̄. bar. Paulus.

Eta scriptura que ad testm̄ faciendū paratur (si nullo iure testm̄ p̄fectū esset) nec ea que fideicommissorum verba habēt pert̄ posse.

Signauerit. vt testis.

Sta. minus rñ. vt. C. de trāsac. l. vt rñsum.

Adhiber. ergo tabellio cōputat in numero testis. sic. C. qui testa. face. pos. l. hac p̄sul. s. sed qz. r. facit. C. eo. l. cū antiquitas. s. fi. r. in aut. de fide instrū. s. sed opz. col. vi. sed arg. p̄tra. in aut. de fide instrū. s. sed r. si instrumēta. Sed sp̄ale in dictis castibus. vt no. di. l. hac consultissimā. ut̄ facit. s. de pac. l. si plures. s. nec nō r. vnus.

Seruus. p̄hibet. vt. C. eo. l. hac cōsultissima. in p̄n. r. l. iubemus. r. in aut. ibi posita. nec obstat. C. d. ta bula. l. gnali. l. r. qz hec nō est publica scriptura cū r. ipse testator possit scribere: sed postea publicat. vt. C. eo. l. i. X. ea. posse. vt. C. de codicil. l. fi. in p̄n. r. de fideicō. l. si veritas. r. C. eo. l. si vnus. r. s. eo. l. si ia. r. C. de manumif. testa. l. si iure. r. j. de lega. ij. l. xi. s. i. r. j. de

Infamis in testō esse potest.

Omitus. rogatus. de facto ad scribendū: qz non est necesse vt roget̄ ad scribēdū: s; vt sit nō rogatur vt subijcit. vel dic de iure vt testis. vt. s. e. l. heredes. s. sua.

iure codicil. l. i. hug.

Ex his verbis. forte talia erant in greco: legata q̄ reliqui et fideicommissa dari volo ab oi herede meo etiam ab intestato. vt. C. de fideicō. l. eā quā. vel talia vt. J. de le. ij. l. cū pater. §. filius. vel talia vt. C. de codicil. l. si. p. vel dic vt. J. de iust. test.

posthumus. §. si. si nunquā tota hereditas debetur ab heredibus venientibus q̄ intestato instituto in tali non pfecta voluntate. Rñ. sic. vt argu. J. de iust. test. l. posthumus. §. si. et ad trebel. l. si quis p̄iore. nam et totū appellatione relicti cōnectur. vt in aut. de here. et fal. col. i. §. et hoc quidē. sed argu. cōtra. §. de inoff. testa. l. ticia. sed ibi est ratio.

Angulos. testamēto. in scriptis.

Cyrogpho. id est in p̄ua sub scriptione in qua nomē suū et testatoris designat. vt hic. et quādoq̄ nomē heredis s̄tr. vt. C. e. l. iudem. apparet hic q̄ nō sub scribit vnus. p̄ alio nisi i testamēto rustici. vt. C. e. l. si. sed forte idem est nuncupatiūz licet scriptū. et facit. C. eo. l. hac cōsultissima. §. si. et §. eo. l. ad testium. §. si quis. Accursus floren.

Jus bona. et facit. C. de testa. l. nolumus. et l. ex imperfecto. et inhi. qui. mo. testa. in fir. §. si. et C. de cadu. tollen. l. i. §. fina.

De liberis et posthumis. Post testamēta incipit de institutione et exheredatione liberorū et nō natorū. sed J. de here. insti. generaliter de oibus instituendis dicit. et nō. q̄ dicit p̄teris nō p̄tererūdīs: q̄ hoc faciendū nō est: s̄ instituidi vel exheredādi. vt. J. eo. l. antepemul.

Quid sit notatim. q̄ erat olim op̄ in masculis: nō in feminis. hodie contra. vt. C. eo. l. si. et inhi. de exhere. libe. circa p̄n. et §. nostra.

Nomen. propriū.

Cognomen. ab euentu.

Cognomen. a cognatione.

Ex his. salicet inbus.

Verba si nō valet iure testamenti et c. important vt debeatur relicta venientibus ab intestato. h. d. Barto.

Ex his verbis. q̄ in scriptura paterfamil. addit: videri eū velle voluisse oimodo valere ea que rellquit: etiā si intestatus decessisset.

Dic ponit forma quiter testis debeat se subscribere. Bar.

Angulos testes. Idē. qui in testō adhibētur p̄prio cyrogpho. annotare cōuenit quis: et cuius testamētum signauerit.

Verba p̄ta cā lacratione nō inducūt dispositionē. Barto.

Jus bona. q̄ se. Idē. Imperatorē facturū herede esse iactauerat: a fisco occupari non possunt.

De liberis et posthumis heredibus instituendis vel exheredandis. Titu. ij.

Id dicitur fieri notatim: q̄ ita exprimit vt de eo nequeat dubitari. Alexan. Alpianus.

Quid sit nominari exheredari videri: nō nomen et p̄nomen et cognomē et

Sufficere. etiā vnū si modo p̄ eum possim esse certi. vt. §. si cer. p̄ta. l. certū. et J. de heredi. insti. l. quotiens. in p̄n. sed argu. cōtra. §. de trāfact. l. cū hi. §. si p̄tor.

Ominatum. et si id est p̄uis. Nomen. propriū.

dicendū est: an sufficit vel vnū ex his: et cōstat sufficere.

Indefinita que nō pōt nisi ad vnū referri oratiōi singulari equiparatur. Alex. Idē.

Ominatum exheredatus filius et ita videt: filius meus exheres esto: et si nec nomen et expressum sit: si modo vnus sit. Nā si plures sunt filii: benigna interpretatione potius a plerisq̄ responderetur exheredatum nullum esse.

Adiectio matris facit quē videri notatim exheredatū: et adiectio conuicij exheredationem non viciat. Bar. Idem.

Si p̄p̄cerit filii dixerit: recte exheredat. Et si cū cōuicio dixerit: nō nominatus: vel nō filius meus/latro/gliadiator: magis est vt recte exheredatus sit. Et si ex adulterio esse natū dixerit. Pure autem filium exheredari iul. putat: quā sentētia vrimyr.

Clausula posita inter vnus capitulum ad illud tm̄ refertur. sed posita inter plura capitula vel ante omnia vel post omnia/ad omnia refertur. J. de exheredatio facta a certa persona vel sub conditione nō valet. hoc dicit vsq̄ ad §. si ita.

Recte. i. fm̄ ordinem iuris. Ex adulterio. valet exheredatio: licet sit cōtra J. de carbo. edic. l. i. §. idem ait cum quidā. contra. Solu. illud verum quantū ad carbonianū: sed quantū ad hoc vt vere sit exheredatus nec non distinguitur. aut credebatur eū ex adulterio natum et nō erat: tunc nō valet. vt. J. eo. l. si posthumus. §. si. si p̄sciebat filium: tunc valet vt. h. J. de cōtra. J. de lega. i. l. turpia. Solu. hic stent in genere ab inspecie. q̄ talē hoīem occidit: vt. J. de here. insti. l. his verbis. §. i. et l. quonens. §. si quis. Item facit hic ad si. §. de inoffi. testa. l. si instituta.

Pure. non sub conditione. vt. J. de heredi. insti. l. si quis sempronium. in fi. et l. iam dubitari. et J. de cōtratab. l. sub conditione. nisi in casu vt cum filius instituitur sub conditione casuali: et in defectum eius exheredatur. vt

filij. et dixit filium meum exheredo. Nullum eē. propter odiū exheredationis. est enim odiosa: vt. J. eo. l. cum quidā. sec. vbi est fauor. vt. §. de testa. tu. l. si quis ita. §. si q̄s filio. et J. de adimē. lega. l. iij. §. si duo bus. et de lega. i. l. qui filius. §. i. et §. libe. leg. l. ij. et J. de accep. l. plurib. q̄ sunt argu. cōtra. s̄ in eis est fauor: et ideo prorogandus: vt dicta. l. cū quidā. et facit. §. de consli. p̄nci. l. fina. et facit. §. de rei v̄cti. l. si in rē. §. licet. et §. si vestimēta. et l. p̄p̄onius. in fi. et. C. e. l. iij. et J. de lega. i. l. filius. §. diu. et de rebus dub. l. si fuerit. et J. de manumif. test. l. cum ex plurib. et §. de testa. tu. l. duo.

Si p̄p̄cerit. ut id est noluit dicere. Scia. vtote. als inepta eēt exheredatio: vt. J. de p̄bo. obli. l. quidā. Item vnus ex ea erat nat. als con (tra. §. l. p̄tori.

n filij. et dixit filium meum exheredo. Nullum eē. propter odiū exheredationis. est enim odiosa: vt. J. eo. l. cum quidā. sec. vbi est fauor. vt. §. de testa. tu. l. si quis ita. §. si q̄s filio. et J. de adimē. lega. l. iij. §. si duo bus. et de lega. i. l. qui filius. §. i. et §. libe. leg. l. ij. et J. de accep. l. plurib. q̄ sunt argu. cōtra. s̄ in eis est fauor: et ideo prorogandus: vt dicta. l. cū quidā. et facit. §. de consli. p̄nci. l. fina. et facit. §. de rei v̄cti. l. si in rē. §. licet. et §. si vestimēta. et l. p̄p̄onius. in fi. et. C. e. l. iij. et J. de lega. i. l. filius. §. diu. et de rebus dub. l. si fuerit. et J. de manumif. test. l. cum ex plurib. et §. de testa. tu. l. duo.

Si p̄p̄cerit. ut id est noluit dicere. Scia. vtote. als inepta eēt exheredatio: vt. J. de p̄bo. obli. l. quidā. Item vnus ex ea erat nat. als con

(tra. §. l. p̄tori.

tra. §. l. p̄tori.

tra. §. l. p̄tori.

tra. §. l. p̄tori.

C. de iurita. r. subli. l. si pater. r. dicta. l. iam dubitari. Itē in alio: vt. i. de ven. in possessio. m. i. l. sed r. si incertū. vel dic. r. ibi nota. h. u. g.

a Inter medias. id est inter vnum institutū r. aliū institutū: et sic intra gradum. hoc casu etiam loquitur. J. S. i. r. i. t. l. i. l. i. q. s. h. nō autē est hoc iter gradus: licet quidā cōtra. vt. J. t. r. a. l. penul. r. J. e. l. penult.

b Toto. illo nō alius gradū. qd dicit. J. t. u. l. l. pe. s. penult.

c Exheredauerit. hoc adiecto vt. J. de cōtratabu. l. non putauit pre tor. s. si ab vno. qd in dubio non erit credendū vt quis elizat viā ad impugnanda sua iudicia. vt. J. de mili. test. l. i. q.

d Quēadmodum in hoc est simile: qd vtroq; non valet exheredatio.

e Utiosa est. vt ex eo gradu nō obueniat tunc hereditas ista: quippe conditionalis est. vt. J. de vulga. subli. l. qui liberis. ergo nulla: vt s. prior. s. d. i. v. f. Submoueri. id est exheredatū esse sub cōdit. de: scilicet si adiretur hereditas: ante ergo luenebat se preteritum: quare ipso iure testamentū nullum est. et no. q. expressa nocent: non expressa nō. nam hoc non expresso ita demū tenet exheredatio si institutus sit heres: nec tamen hoc debet expumi: vt hic. r. J. de heredi. inst. l. si qd sempronium. s. fina. r. J. de cōtratabu. l. penul. s. sed cū exheredatio. et est argu. J. de condi. r. demon. l. nōnunq;. et de regu. iur. l. actus.

g Ante heredis institutionē. primus gradus est institutor. secundus substitutor: exheredatus ante omnes ab omnibus videtur exheredatus: vt hic. r. idem si post omnes: vt. C. eo. l. i. Item si inter pumū r. scdm gradum: vt in fine huius. s. si autē inter vnum institutū r. aliū institutū: vel inter vnum substitutū r. alium substitutū: obtinet. s. eo. s. filius. r. sic est vis iter gradū r. gradus. f. plurale r. singulare. Itē nota quinq; necessaria in exheredatione: q. nolatum est faciēda. vt. s. l. pri. Item pure. Itē valeat a gradu toto non a psona certa. vt. s. hac. l. Item ab hereditate non a re certa. vt. J. eo. l. cum quidam. Item hodie causa est inserenda. vt. C. eo. si. aut. non licet.

h Submotus est. nā a primo est exheredat' post oēs

gradus: a tertio est exheredatus inter gradus. et sic bene dicit. vt patet per superiora.

i Filium iam natū. secus in posthumo. vt. J. t. i. l. i. nā r. si. s. si. hoc ideo qd posthumus non rumpit gradus: nisi demū natus. ante ergo qd nascatur valet primus r. secundus pēder ex eo: qre pmo viciato p naturatē posthumi viciatur r. accessoriū. s. in tā natis secus: qd h gradus a quo est preteritus statim est nullus. secundus ergo vel etiā pcedens ex eo nō pendet: sed ex se sumit vires. cum ergo ab eo gradu hic sedis non pendat: merito illo si valēte: hic secus: sed non viciat. sic et as dicit. vt no. C. de li. r. posthu. l. i. q. r. ad hoc. J. n. i. l. i. q. s. ex his.

k Testamētū pōt incipere a gradu substitutionis vulgare si pcedens gradus substitutionis erat nullus. Alexan.

l Si ita testat' sit pater fami. vt a primo quidē gradu filii preterret: a secundo solo exheredaret. Sabinus r. cassius et iul'. putāt perempto primo gradu testamentū ab eo gradu exordium capere: vnde filius exheredatus est: que sententia comprobata est.

m Institutio posthumi trahit ad oēm posthumū etiā ex alia vxore natum. Bar. Idem.

n Lacet omnem masculū posse posthumū heredē scribere: siue iam marit' sit: siue nondū vxorē duxerit. Nā et maritus repudiare vxorem pōt. r. qui nō duxerit vxorē postea maritus effici potest. nā r. cū marit' posthumū heredem scribit: non vtrq; is sol' quoz posthumus scriptus videtur: quex ea quam habet vxorē ei natus est: vel is qui tunc i vtero est: verum is quoz qui ex quacūq; vxore nascit. I. abo.

o Solo. hoc ex prelo vt quidam ponit: sic sempronium instituo r. ei filii substituo a q filii mei exheredo. sed certe exheredatio nulla ē cū a psona certa sit exheredat'. vt. s. ca. l. s. filius autē. ponam' ergo vtrq; facta est exheredatio inter gradum quare videt exheredatus a toto et solo illo gradu: vt hic. r. s. eo. s. filius/ no. fm ayo. tu potes dicere vt a psona non valeat nominando psonā. at a gradu sic: vt a secundo vel a primo gradu exheredo: vt hic. r. J. eo. si a primo. r. l. si posthumus.

p Capere. sic cōtra facere pōt: vt. J. n. i. l. pe. ayo. r. J. e. l. si a primo. facit ad hoc. J. de vul. subli. l. ex facto. s. lucius. r. J. de cōtratabu. l. non putauit. s. a primo. r. de here. inst. l. si filius. r. J. t. u. i. l. nam si miles. r. argu. J. de heredi. inst. l. si is qui solet.

q Lacet omnem. scilicet testamem. n. posse. i. debere. sic. s. de qu. re. ad est. iudi. ea. l. i. et subaudi vel exheredare. ato natus pterit' rumpit testamentū. vt. J. n. i. l. i. q. r. n. secus aut in femia que preterire pōt: qd ei pterino valet. p exheredandē. vt. l. i. de exhere. lib. s. mater. r. J. eo. l. gallus. s. nunc de lege. nisi vt C. de inoff. testa. l. i. q. vbi habetur pro institutione.

r Repudiare vxorem. et ita efficitur non maritus. p. Qui ex quacūq; vxore. nota mirabile ppter fauorē institutionis r. testamenti cōseruādi et ppter odū pteritionis: vt ita viter. ad qd facit. J. eo. l. cū quidā. r. J. de hb. ob. quoties. r. de leg. i. l. i. q. s. l. q. r. s. e. l. q. r. fm hoc non

Expres
sa nocet
nō expre
sa/ non.

Exher
edatio
valeat
quoz re
ditur.

Id

sunt contra. Idem de verb. sig. bonis. hoc s'mone. et qui et a d. l. matrimonij. et s. de iure dot. l. dotis p'misso. facta t'n ex hereditario dicto mo omne posthumum comprehendit. vt. l. i. iij. §. pe. et facit. de codi. in debi. l. hec coditio. et l. filie §. ncia. et s. qd me cau. l. si mulier. §. qd ait. et s. leg. ij. l. cu pater. §. pat. et s. de vulg. substi. l. in substitutione.

Ideoq; posthumum simpliciter alius si dixerit quez habeo vt posthumum meum: vel ex tali femina nascaturum vt. l. eo. filius. §. si qd. et de aur. et arg. gen. lega. l. si ita. et s. de ser. vi. §. di. l. si seruit. et facit. l. p'iori.

Sed est questio: si posthumum non possit facere. et scribunt cassius et tabolenus posse. na et vxoriz ducere et adoptare potest. **C**spadonem quoq; posse posthumum heredem scribere: et labeo et cassius scribunt: qm nec etas nec sterilitas et rei impedimentum est. Sed si castratus sit: iulianus proculi opinionem secutus: non putat posthumum heredem posse institui: quo iure vt mur. **U**thermophrodit' maxime si in eo virilitas pualetur posthumum heredem institui re poterit.

Testamentum ex quo im-

Ideoq; qui posthumus herede instituit: si post eius testamentum factum mutauit matrimonium: is instituitur: ut dicitur in i. i. §. pe. et facit. de codi. in debi. l. hec coditio. et l. filie §. ncia. et s. qd me cau. l. si mulier. §. qd ait. et s. leg. ij. l. cu pater. §. pat.

Qui impeditur generare propter accides non impedit posthumum institui: secus si a natura. h. d. Bar. et Alex. **A**pt.

Sed est questio: an is qui generare facile non possit: posthumum heredem possit facere. et scribunt cassius et tabolenus posse. na et vxoriz ducere et adoptare potest. **C**spadonem quoq; posse posthumum heredem scribere: et labeo et cassius scribunt: qm nec etas nec sterilitas et rei impedimentum est. Sed si castratus sit: iulianus proculi opinionem secutus: non putat posthumum heredem posse institui: quo iure vt mur. **U**thermophrodit' maxime si in eo virilitas pualetur posthumum heredem institui re poterit.

Testamentum ex quo im-

Ideoq; qui posthumus herede instituit: si post eius testamentum factum mutauit matrimonium: is instituitur: ut dicitur in i. i. §. pe. et facit. de codi. in debi. l. hec coditio. et l. filie §. ncia. et s. qd me cau. l. si mulier. §. qd ait. et s. leg. ij. l. cu pater. §. pat.

Testamentum ex quo im-

Superius. p'mum in quo fuit exheredatus vel cum alijs institutus. Accursius.

Rumpitur. p hoc in quo preteritus est filius. et hoc dicitur quida verum cum in primo erant instituti venientes ab intestato. vt. C. de testa. l. hac et s. i. l. i. §. si quis. ij. rñ. sed ali' est ibi casus. Item et dicitur ibi s'ed rone omisse solentat: hic rone p'curio: nis. regulariter q; teneas pfectu no tollat per non pfectu. vt. d. §. si qd. l. pn. sed videt huc l. contra insti. qui. mo. tel. i. §. posterior. ar ibi s'ed ab initio tenuit: h nullu fuit. Item s'ed i. n. i. l. posthumus sed aliud est in posthumo q; i filio nato. et est rō qua dicit. s. e. l. iij. §. fi. et C. eo. l. ij. Item facit. i. n. i. l. filio. et s. de vulg. substi. l. si quis. §. fi.

Possibile est hereditatem adri de iure civili p'mum testamentum non rumpit. Bar. Paul.

Sed filius qui in potestate est preteritus sit: et viuo patre decedat: testamentum non valet: nec superius rumpitur: et eo iure vt mur.

Filius iam natus rumpit spem eius gradus a quo preteritus est incontinenti. posthumus non statim cum nascit. Bar. D'op.

Si a primo herede instituto filium exheredauero: a secundo autem substituto non exheredauero: et dum pendet an prior aditurus sit: filius decesserit: s'm sententia qua vt mur non erit secundus heres quasi ab initio inutiliter institutus: cum ab eo filius exheredatus non sit. Sed et si in posthumo filio idem acciderit: vt natus viuo patre a quo exheredatus sit moriatur: eadem dicenda erunt de substituto: quoniam cum natus est filius: loco eius est qui superstes est.

Item §. filio. vel dic p'mo herede. i. p'mo gradu in genere loquens. sed alij dicunt exp'ssum ab vno gradu posse exheredari. vt no. s. eo. l. iij. §. filius. pro quibus est hec lex. et dicunt p'mum et secundum esse propria nomina.

A secundo. i. gradu subaudi rē.

Prior. i. instituti in primo gradu.

Non erit secundus. i. instituti in secundo etia non accipientibus primis institutis. Accur.

Quod acciderit vt natus. falsum dicit: qz non fuit dicitur. qz filius viuo vel no viuo patre moriat. vnde dicitur idem vt sit exheredatus tm a gradu p'mo: no a secdo. et qd subicit vt pone pro et: sic non expositiue. et qd dicit viuo p're: determinet nat' no verbu moriat: qz mortuo p're et du heredes instituti de liberant: hic mori. se eius autē si p're viuo: qz testamentum valet iure p'torio. vt. i. i. l. posthumus. Item post mortē huius heredes re puidat et no admittitur substituti: vt hic dicit. et s. e. l. si posthumus. ij. rñ.

Cum natus est. no pus fauore testamenti. als aut habet p iam nato. vt. s. de sta. ho. l. q in vtero. Item qd dicit. s' p'iori. quasi ab initio rē. est sic. de regu. i. l. oia. et l. que ab initio. et C. de leg. et co. l. no dubiu. et s. de vul. substi. l. si quis. in fi. et s. i. i. l. pemi. §. fi. et C. eo. l. i. et s. ij.

Siquis posthumos habere non potest, facile est tamen eos habere habebit hereditatem, vel intelligo instituisse nepotes suos qui non instituti rumpentur testamento: vel posthumos, id est filios quos adoptavit: et hoc loco posthumos sunt, ut in i. l. posthumorum, et in sum, quibus, mo, testamento, in fine, in pun, et in hos duos intellectus verbum quos facit simplicem relationem, sic C. de in iur. l. domini, sed arg. contra ad tertium, de consuetudine, et de demon. l. si deiciamus, et de leg. i. l. si ita quis, si, sed hoc non rumpit testamentum, Item quid si nullus hic nascitur, Responsum primum rumpit p. l. ista est scdm non habet hereditatem, ut in i. l. cum in scbo, sed quidam dicunt non rumpi testamentum primum nisi si nato posthumo quod est contra hanc, l. ibi quod natura, et quod hic dicit rumpit, item quid si primum casum si nullus oino habere poterit, Responsum nec primum rumpit nec scdm valet, ut in i. l.

Qui potest hunc posthumum naturaliter et cum difficultate sine expectatione tristes euentus vel sine turpitudine potest posthumum instituire, sed si instituat posthumum quem habere non potest sine turpitudine vel expectatione tristes euentus, h. d. Alexan.

Siquis posthumus Paulus aut valitudinem habere forte non potest heredes instituit: superius testamento rumpit, quod natura magis in hunc generandi et consuetudo spectanda est quam tempore, aut valitudo propter quam abdicat homo a generali facultate, Sed si ex ea que alij nupta sit posthumus quis heredes instituit: ipso iure non valet: quod turpis sit institutio.

Qui tempore mortis testatoris non tenebat primum locum in successione sed post mortem tenere incipit non rumpit testamentum ut suus est

eo. l. sed est questum si, et ii.

Superius fecerat ergo duo testamenta, in scbo heredes instituit posthumos: de quibus hic dicit, certe primum testamentum rumpit per scdm: ut hic, quod natura, et c.

Natura, id est quia.

Natura, id est possibilitas nature.

Consuetudo, generalis que est altera natura.

Facultate, id est facultate, Accur.

Posthumum, ut supra: est sic, i. e. l. pe, s. tra in vlti. rñ.

Sol. ubi iure civili erat matrimonium prohibuit: hic natura.

Item tra, l. eo, l. filius, s. pe, Solu, ut ibi, Item tra, i. e. l. posthumum, s. ibi vidua: hic alij nupta, vel pone in posthumum alieno: s. tunc hodie corrigi, ut in i. l. d. bo, pos, l. pn.

Testamentum, quia nec ex l. xij. tabu, cum alius mortis tempore precedebat, ut in i. l. de heredi, ab intesta, s. ita demum, nec ex l. velleia, secus si filius esset mortuus auctore vivo, ut in i. l. l. posthumorum, s. i, et in i. l. de exhere, lib, s. posthumorum, et C. eo, l. ij, Item hoc verum est ut preteritus sed per querelam ex persona patris agere potest hodie, ut C. de inoffi, testa, l. sancimus, in fi, et l. si quis filium, ut nec tra tab, h. hic nepos, ut in i. l. de tratab, l. illud, s. i.

Decesserit in captivitate post aditam hereditatem ab instituto vel ante.

His casibus, id est hoc casu, vel i. talibus casibus, sic, s. de rei vendi, l. in rem, s. in omnibus, Accur.

Testamentum, quod hic filius qui vivente patre est captus et si post mortem sui patris movat: fingit tamen ex l. cor.

Cōsuetudo est altera natura.

decessisse ea hora qua captus est, ut institui, qui non est p. m. i. fac. testa. m. s. fina, unde ex l. vell. rumpit nepos testamentum, et facit, l. eo, l. penul.

Quod si movente, vel habeas si, vel sub, et dic movente, i. mortuo, ut C. de epil, et de l. nulli, s. fingit persona, ubi

Si filium exheredavero: ne potest ex eo preterito: et alium heredem instituo: et supervenerit filius post mortem meam: si autem aditam hereditatem decesserit: non tamen nepotem ruptum testamento, et pop. et marcel. scribitur, Diversumque est si in postumum prateritum filium sit: et decesserit in eodem statu: rumpit enim his casibus nepos testamentum, sed si movente auctore filio repudiaverit: non abscisus est ut superiore casu fuerit.

Sed si heres institutus omiserit hereditatem: erit legitimus heres: quoniam hec verba si institutus movit: ad id tempus referuntur quo testamento destituitur: non est similitudo per contrarium, vel referas ad primum et est certa similitudo.

Quod si fuerit preteritus prateritum, pro preterito indicatum, id est fuit, Item nec habet hic querelam: ut pote a patre repudiata: ut C. de transac, l. cum mota.

Institutus in testamento in quo fuit filius exheredatus nepos preteritus, ut in pun, huius, s.

Omiserit, id est repudiaverit eo, s. casu quo adire potuit ut, s. pri, et in pun, huius, s. in medio autem cum adire non potest ut pote testamento rupto: nec repudiare potest, ut in de acquir, here, l. is potest, quid autem si adiut primum: et hoc tertio casu habet nepos querelam ex persona patris nisi pater eam repudiavit, ut predicti.

Legimus heres, s. nepos et suus, ut in i. l. de here, ab intesta, s. cum autem queritur, Bzo.

Hec verba, s. leg, xij. tab, ut in i. l. de here, ab intest, l. pn.

Destitut, repudiatio, sic ergo hic nepos succedit ab intestato ut suus: non rumpit testamentum ut suus, hoc ideo: quod filius precedebat tempore mortis, nam ut quis rumpat opus tempore mortis nullus est precedat, sed ad hoc ut sit suus ab intestato opus quod fuerit in parte testatoris tempore mortis: hic autem non querit nisi cum certum fuerit nullum ex testamento heredem esse et hoc ideo quod donec est locus successioni ex testamento non patet locus ab intestato, ut in de acquir, here, l. s. diu, et facit ad hunc, s. i. l. si quis filio, in pun, et in i. l. de here, quali, et disse, s. sui, et de leg, agna, suc, s. prorsus, et in de libe, l. scripto herede, et de suis, et leg, l. i. s. sciendum.

decessisse ea hora qua captus est, ut institui, qui non est p. m. i. fac. testa. m. s. fina, unde ex l. vell. rumpit nepos testamentum, et facit, l. eo, l. penul. Quid si movente, vel habeas si, vel sub, et dic movente, i. mortuo, ut C. de epil, et de l. nulli, s. fingit persona, ubi Si filium exheredavero: ne potest ex eo preterito: et alium heredem instituo: et supervenerit filius post mortem meam: si autem aditam hereditatem decesserit: non tamen nepotem ruptum testamento, et pop. et marcel. scribitur, Diversumque est si in postumum prateritum filium sit: et decesserit in eodem statu: rumpit enim his casibus nepos testamentum, sed si movente auctore filio repudiaverit: non abscisus est ut superiore casu fuerit. Sed si heres institutus omiserit hereditatem: erit legitimus heres: quoniam hec verba si institutus movit: ad id tempus referuntur quo testamento destituitur: non est similitudo per contrarium, vel referas ad primum et est certa similitudo. Quod si fuerit preteritus prateritum, pro preterito indicatum, id est fuit, Item nec habet hic querelam: ut pote a patre repudiata: ut C. de transac, l. cum mota. Institutus in testamento in quo fuit filius exheredatus nepos preteritus, ut in pun, huius, s. Omiserit, id est repudiaverit eo, s. casu quo adire potuit ut, s. pri, et in pun, huius, s. in medio autem cum adire non potest ut pote testamento rupto: nec repudiare potest, ut in de acquir, here, l. is potest, quid autem si adiut primum: et hoc tertio casu habet nepos querelam ex persona patris nisi pater eam repudiavit, ut predicti. Legimus heres, s. nepos et suus, ut in i. l. de here, ab intesta, s. cum autem queritur, Bzo. Hec verba, s. leg, xij. tab, ut in i. l. de here, ab intest, l. pn. Destitut, repudiatio, sic ergo hic nepos succedit ab intestato ut suus: non rumpit testamentum ut suus, hoc ideo: quod filius precedebat tempore mortis, nam ut quis rumpat opus tempore mortis nullus est precedat, sed ad hoc ut sit suus ab intestato opus quod fuerit in parte testatoris tempore mortis: hic autem non querit nisi cum certum fuerit nullum ex testamento heredem esse et hoc ideo quod donec est locus successioni ex testamento non patet locus ab intestato, ut in de acquir, here, l. s. diu, et facit ad hunc, s. i. l. si quis filio, in pun, et in i. l. de here, quali, et disse, s. sui, et de leg, agna, suc, s. prorsus, et in de libe, l. scripto herede, et de suis, et leg, l. i. s. sciendum.

Sed si ex ea, rumpit testm p qm posthumu preteris
tum. vt. s. p. i. ibi: diuisum est. sed quadoqz no rum-
pit eam p veru posthumum.

Testamentu. s. p. i. m. cu hoc sit nullu: vt hic. r. s. e.
l. i. s. i. l. si filius. sed ptra. j. e. l. si filius. s. p. e. solu. vt ibi.

Ducere. pu-
ta monacham vt
scenicā vel arena-
riā. hug. s. j. male.
vt. C. de nup. l. am-
pialis. r. vt. j. p. i.
s. ite in cōsangu-
inea pone.

Agorē. vt. s.
de ritu nup. l. per
adoptionē. r. l. i. n.
s. nup. s. j. s. q. r. j.
s. ob. ob. l. si lipu-
lec. nec icuile est
casu emācipatōis
expectare: s. l. i. c. i.
uile expectare cas-
sus duoz. vt. s. s.
ea. l. s. i. q. est. r. et
aliu casum. r. vt.
j. de verb. obli. l. i.
inter stipulārē. s.
sacra. Itēz hic est
p hūino de iure
cūlari de iure na-
turali. sicut. r. s. p.
r. i. r. n. vbi dicit ne-
phas: qd ad ius
naturale refertur
vt. s. de iusti. r. u.
l. i. s. i. r. l. vt. uin.
r. j. de adu. l. i. si
adulterium cū. s.
i. Item facit. i. co.
l. filius. s. i. q. ibi
non est illicitu ex-
pectare eam fieri
nubile vel liberā.

Qui puidet sibi in vno ca-
su nō videt in alio casu omisso
sibi puidere. r. p. u. s. i. o. s. i. m. p. l. e. x.
ad oēs casus refer. Alexan.

Quomodis. P. o. p. o.
me is qui nodū natus
est ita heres instituit: siue viuo
me: siue mortuo natus sit he-
res esto: aut etiā pure neutro
tēpōis habita mentione: si alter-
uter casus omisus fuerit: eo
casu q omisus sit: natus rum-
pit testm: qz hic filius nec sub
p ditione quidē scriptus heres in-
telligit: qz in hūc casus nascit q
nō est testō cōprehensus.

Filius in prāte pūis suc-
dens ex testō vel ab intestato
nō dicit nouū dñum acq̄rere:
s. illud qd habebat in vita pa-
tris cōtinuare. r. acq̄rere dicit
solū nouā administrationē quā
nō ipse sed p̄ in vira hēbat: s.
possit exhiberi. alex. Paul.

In suis heredib⁹ euiden-
tius apparet p̄tinuatio
nē dñi eoz⁹ pducere: vt nul-

Quomodis
me. pure. h
est neutrus.
f. Alteruter. i.
vms.

Suerit. quia
dixi si me viuo na-
sceret: aliud si me
mortuo omisi: si nascat me mortuo rumpit testm: r. ec̄ouer
h. Qui omisus. als qui. als quo. (so.)

Rumpit testm. intellexit in hūc casus qui est omisus.
s. j. C. e. l. i. Sol. hoc corrigi. vel ibi sunt duo casus alij
ab istis vt ibi p̄z q̄b⁹ interpretat. l. illa ut valere si nascat
in vita: sicut r. post mortē: nisi p̄uū appeat: vt r. als. j. de
here. insti. l. i. in p̄n. r. l. sita. i. r. n. r. C. de inoffi. test. l. i. j.
de morte ergo id posuit: qz credebatur eū ibi nascatur: post
mortē. vt. j. ad treb. l. mulier. Itē arg. j. C. de p̄di. ob. cau.
l. si extraneus. s. j. dicit vt nō. s. solu. ma. l. si cū dotē. in p̄n. r.
facit. j. de ven. in. pof. mit. l. i. s. j. r. si q̄s vel r. j. de vul.
substi. l. si pater filio impubert. in p̄n. r. j. e. l. posthuma. s. j.
r. ptra. j. e. l. filio. in. si. r. insti. p. fo. s. illud.

In suis. euidētius. i. euidēter.

Cōtinuatiōe. qz p̄tinuo sine intermissiōe sunt
dñi. ad qd. j. si quis omis. cau. tes. l. i. s. qui sunt in p̄tate. r.
insti. de here. quali. r. disse. s. sui. r. de here. ab intesta. s.
posthumi. r. j. de sus. r. legi. l. in suis. r. j. de bo. dam. l. i. fi.

la videat hereditas fuisse: q̄si
olim hi dñi essent/ qui etiā vi-
uo patre quodāmodo dñi exti-
stiman: vnde etiā filius fami.
appellat sicut paterfa. sola no-
ta hac adiecta p quā distinguitur
genitor ab eo q̄ genit⁹ sit.
Itaqz post mortē patris non
hereditatē p̄cipere videt: sed
magis liberā bonoz admini-
strationē p̄sequunt. hac ex cā-
licz illi nō sunt heredes institu-
ti: domini tamē sunt. nec ob-
stat qz licz eos exheredare/ q̄s
r. occidere licebat.

Etia qui de v̄tre sectus est
dicit testm nullū rōne p̄teriti-
onis: dūmodo fuerit aīal id
est cū aīa rōnali nati: s. cū di-
minutiōe corpis. alex. l. pia.

Quod dicit filium natuz
rūpere testm: natuz ac-
cipe r. si ex secto v̄tre editus
sit. nā r. hic rumpit eius testa-
mentū: scz si nascat in p̄tate.
Quid tamē si nō integrū ani-
mal editū sit: cū spiritu tamen
an adhuc testamētū rumpat:
r. hic tamē rumpit.

Prouisio scā in casib⁹ sepa-
tus porrigit ad eos dē casus si-
mul p̄iunctos. Bar. Julia.

Si ita scriptum sit: si mi-
chi filius nat⁹ fuerit ex
bessē heres esto: si p̄o filia mi-
chi nata fuerit ex triete heres

Prouisio scā in casib⁹ sepa-
tus porrigit ad eos dē casus si-
mul p̄iunctos. Bar. Julia.

Si ita scriptum sit: si mi-
chi filius nat⁹ fuerit ex
bessē heres esto: si p̄o filia mi-
chi nata fuerit ex triete heres

vt institui. de his qui sunt sui vel alie. iur. s. si. als est nō
licebat. r. fact. j. ad. l. p̄p̄e. de p̄mici. l. diuus. r. C. de cu-
ra. furio. l. si. s. i.

Quod dicitur. scilicet in l. commodissime. r. in alijs
multis legibus.

Ex secto. sic. s. de inof. test. l. posthumus. r. j. de ver.
significa. l. ea etiam. r. j. vnde cog. l. i. s. si qua. r. s. de pu-
blica. l. si ergo. s. j. hug.

Nascatur. i. possit nasci. sic. j. de sta. libe. l. labeo.
Rumpit. nisi declinet ad monstrū vel p̄digium: vt
s. de sta. ho. l. non sunt. r. C. eo. l. i. r. i. j. r. j. de verbo. sig.

Lostentum. r. l. queret. hug.
Si ita. ex bessē. i. ynclis octo.

M Foruz. als
eos. r. tunc subau-
di nos. als eoz r
melius.

Hereditas
fuisse. scz eis dela-
ta. vt. j. de sus. r. le-
gi. here. l. i. s. scien-
dum. hug.

Quodāmo-
do. etiam r. posses-
sionē habere: vt. j.
p here. l. i. s. filii.
r. consilii hoc in-
nudo intellectu r
puro vel eo qd in-
de sustentat: sicut
r. vxor dicit domi-
na r. possidere do-
tē suā eodē respec-
ctu. vt. C. qui po-
in pigno. hab. l. si.
in p̄n. r. de iure
do. l. in rebus.

Unde. qz si-
lius est dñs.

Filius fami. i.
cuius sube. vt. j.
de p̄b. sig. l. p̄nū-
ciatio. s. i. in p̄n. r.
s. de his qui sunt
sui vel alie. iur. l.
nā ciuium. s. fi.

Hac. filius
vel pater.

Instituti. nō
tñ exheredati.

Domini sūt.
venientes ab in-
testato.

Licebat. oli.
vt. C. de patri. po-
te. l. fin. sed hodie
nō sic. sicut r. i ser-
uo olim: et hodie

vt institui. de his qui sunt sui vel alie. iur. s. si. als est nō
licebat. r. fact. j. ad. l. p̄p̄e. de p̄mici. l. diuus. r. C. de cu-
ra. furio. l. si. s. i.

Quod dicitur. scilicet in l. commodissime. r. in alijs
multis legibus.

Ex secto. sic. s. de inof. test. l. posthumus. r. j. de ver.
significa. l. ea etiam. r. j. vnde cog. l. i. s. si qua. r. s. de pu-
blica. l. si ergo. s. j. hug.

Nascatur. i. possit nasci. sic. j. de sta. libe. l. labeo.
Rumpit. nisi declinet ad monstrū vel p̄digium: vt
s. de sta. ho. l. non sunt. r. C. eo. l. i. r. i. j. r. j. de verbo. sig.

Lostentum. r. l. queret. hug.
Si ita. ex bessē. i. ynclis octo.

a **N**ati essent. simul.

b **D**istribuedum. scz vt de tota hereditate fierent se ptem partes.

c **A**ltero. subaudit tertio.

d **F**ieri. qñ hic cõus eēt ommissus: vt. s. e. l. pmodissime

e **U**troq. dñsū ctm. i. hoc vel il: lud. sic. C. de bo. q libe. l. si. s. hoc pro culdubio. Accur.

f **H**umanitate. presumitur eñ sibi voluisse. pspicere: et casu omisso sic diuissis hereditatē. sic. s. de pdi. ob cau. l. si ex transeus. sed arg. s. e. l. comodissimi. me. r. j. de ven. in pos. mut. l. i. s. sed r. si incertū. r. facit j. de leg. l. qui filius hab. s. i. r. l. si qd te. s. apud. r. j. de here. lili. l. clemēs r. l. si ita. s. i. r. C. de fideicō. lib. l. cū inter. s. i. s. si nullus nascatur vxor totū habebit. vt. j. de lega. l. i. l. si duobus. s. fi. r. j. eo. l. si filius. s. fi.

g **R**egula iuris. idem hodie si heres tm. vt. C. d. neces. suis. l. qdā.

h **H**ereditate. sola sine libertate

i **S**ed quis. nūc contra.

k **E**odē testō. quo ademit hereditatem s̄m quosdā. tūmo eodem modo quo dedit hereditatē r libertatē: ideo vnum sine altero adimī nō pōt. vt hier: dicitur. l. quidā. nec in alia voluntate: vt j. de here. in fi. l. sed si in cōditione

s. i. sed vtrūq. simul bene pōt. vt arg. j. de leg. ij. l. si idē. r. no. s. ti. l. l. heredes. s. si quid.

l **L**ibertatē. sine hereditate.

m **H**abebit. nisi testator fuerit miles: vt. j. de test. mili. l. si certay. s. si eadē. Itē s̄m. p. p. nisi euidēs testātis volūtas appeat in s̄m. r. facit q. r. neutrū sine altero. s. si vsu fruc. pe. l. i. s. l. r. de vsu r. ha. l. pseruū. s. i. r. j. de adi. leg. l. iij. s. si loci. r. s. de pcur. l. in cause. in pun.

n **M**ortem. scz tm. Accur.

esto: ex reliqua pte vxor heres esto: si fili⁹ r filia nati⁹ essent dicendū est assem distribuēduz esse in seprē ptes: vt ex his fili⁹ quatuor: vxor duas: filia vnā partem hēat. Ita eñ s̄m volūtate testantis fili⁹ altero tāto ampl⁹ habebit q̄ vxor. Itē vxor altero tāto amplius hēbit q̄ filia. Licet eñ subtilis iur⁹ regule p̄ciebat ruptū testm̄ fieri: attrū cū r vtroq. nato testator voluerit vxorē aliquid h̄re. ideo ad hmōi s̄miam humanitate suggerēte decursum est: quod r iuentio celfo apertissime placuit.

Quā sunt duo quoz vnū sine alio esse nō pōt vnū nō pōt sine alio tolli sed sublatū virtute remanētis p̄durat. Barto.

Regula ē iuris ciuillis: qua cōstitutū est hereditatē seruo adimī non posse: p̄pter quā liber r heres esse iustus est. sed q̄uis dñs ademerit eodē te stamētō libertatē: nichilomin⁹ r libertatē: r h̄ditatē hēbit.

Nō valet exheredatio q̄ p additionē hereditatis p̄firmari nō pōt in vita filij. Alexan.

Testm̄ qd hoc mō scribit: ticius post mortē filij mei heres esto: fili⁹ exheres esto: nullus momētī est: qz filius post mortē suaz exheredatus est. Quare r p̄tra tabulas paternoz libertoz hmōi fili⁹ bonoz possessionē accipere poterit.

Posthumus nascendo rum

o **E**xheredatus. nec eñ tenet exheredatio nisi adita hereditate. vt. j. de s̄rabu. l. fili⁹. s. sed cū exh̄ditatio. r ita interim est p̄terit⁹: vñ nō valet: vt hic. r. j. de here. in fi. l. sius. s. si. vel penit cōtratab. nā iure p̄toto valet: vt. C. de libe. p̄te. l. si. circa pun. sed s̄ huic. l. j. de cōdt. in fi. l.

pit sc̄dm gradū a quo est p̄terit⁹: lz nascat tpe quo h̄ditas nō versabat in sc̄do gradu s̄ in primo. nec recōualescit lz posthumus decesserit testatore mortuo: r p̄pter p̄teritionē sc̄di gradus rumpit etiaz tertij gradū a quo fuit exheredat⁹: r sic testm̄ ruptū p parte rum p̄f p̄ sequentiā in totū ne qd decedat p parte testatus: r p pte intestatus. h. d. vsq. ad. s. qd vulgo. Alex. r phican⁹.

Posthumus a primo gradu exheredatus: a se cūdo p̄terit⁹: q̄uis eo tpe nascat quo ad heredes primo gradu scriptos p̄tineat h̄ditas: sc̄dm tm̄ gradū vittari⁹ plz: ad hoc vt p̄termittentibus institutus ipse heres existat. Immo et si defuncto eo posthumo heredes instituti omiserint hereditatē: nō posse substitutos adire. Itaqz r si a primo gradu exheredat⁹: a sc̄do p̄teritus: a tertio exheredatus sit: r viuētib⁹ primis r de liberatib⁹ decedat: queri solet omittētibus primis additionē: vtrū ad eos q̄ tertio ḡdu scripti sunt: an pot⁹ ad legitimus h̄des p̄tineat h̄ditas: quo r ipso casu rect⁹ existimari putant: ad legitim⁹ eā p̄tinere. nā r cū duob⁹ h̄ditibus institutis r in singuloz locum facta substitutione a primis exheredatus posthumus: a secundis p̄terit⁹ fuerit: si alter ex insti-

fi. in fi. sed hic cuz solus ticius sit institutus nō valet exheredatio cū aliter null⁹ adire possit. s̄ ibi r al⁹ erat institut⁹ pure qui statim adire poterat. r ita quārū ad eū filius est recte exheredat⁹. r ita tenet testm̄. Item est s̄ j. de here. in fi. l. h̄ditas. vbi remota die valet institutio: s̄ ibi certata. h̄ incerta q̄ mortuo nō dicitur: vt. j. eo. ti. l. in tps. s. i. r. l. qui filio.

Posthum⁹ exheredat⁹. s̄ hodie nō pōt ex h̄dari. vt. C. de i. offi. test. l. si qd in suo. s̄. p̄ p̄terito habet: r sic rumpit vt p̄teritus.

Postum⁹. i. p̄tinere possit. sic s. eo. l. qd b̄. l.

Quāri. vide batur q̄ nō: qz illi gradui nō dū erat locus. nō dū enim repudiauērant instituti.

Poste. s. posthumus.

So. scz posthumus. r dic post mortē patris. vt s. e. l. si a pmo. h.

Tertio. nam ad scriptos secundo gradu stat q̄ nō. vt. s. dicitur est.

Legitimos. scz testatōis.

P̄tinere. qz

rupto sc̄do gradu rumpit: quod dependet ex eo. p̄sthumus ergo gradū rum p̄do facit sibi locū. nec sequētē valere p̄mittit p̄dictā rōne: qz pendet ex eo: vt. j. tit. l. i. nā r si. s. si. secus in nato a p̄cedēte p̄terito r sequēte exheredat⁹: vt no. s. eo. l. iij. s. si. s. cōtra qñ a p̄cedēte exheredat⁹ a sequēte p̄teriti: nō est differētia inter natū r posthumū. vt. s. eo. si a primo. Accur.

In singuloz. puta primus p̄mo: sc̄do secūdo. Item si vterqz vtriqz multo magis. vt. j. a. l. i. penul.

Admitti. quattuor sunt: institutus qui non admittit. Ine substituiti. Ine posthumus. Ine legumi testatoris. ecce ergo substituiti repellunt: qz ab eis puerit: vt hic. Ine coheres ab eade pte excludit qz habuit substituti: quinimmo r suaz pdit: vt pote toto rupto testd. vt. i. i. l. penul. ne id e sta

tus r intelat: de cedat. vt. i. de reg. fur. l. ius nostrum. Item legumi ad mittunt: vt hic. na dicit. s. naz cu r. c. posthumus aut si est pterit: cu le gimus admittit. r qd hic dicit eum excludi: veruz est vtroqz iustitio ad eum ab intestato. vel vnus no admittit vt substitutus: sed vt legiti mus sic.

Cuando filius est institutus in solidu vel p parte in primo gradu pot pterit r sequenti gradu qui p hoc non rusepet: et exheredatio facta de filio tanqz de extraneo p errore pbata h latione reddat nulla. h. d. r. s. g. ad. l. si filius heres. Alexan.

Quod vulgo dicit eum gradu a quo filius pteritus sit no valere: non vsqueqz veru est. na si primo gradu heres institutus sit filius: non debere eum a substitutis exheredari. Ideo qz si filio r ticio heredibz institutis ticio meuz substitutus sit: omittete ticio h ditate: meuz ead adire posse: qzuis filius ex scdo gradu exheredat no sit.

Si qd ita scripserit: alle que scio ex me natu no esse exheres esto: hanc exheredatione ita nullius momenti esse ait: si pbetur ex eo natus: no em videri quasi filiu exheredatum esse: cu elogium paternum filiu exheredare pposuisset: et

Prober. p se filiu vel per aliu: qz no erat in possessione filiationis. vt. C. de pba. l. no nudis. r. l. no epistolis: r qz verbu pris est h eum: vt. s. de pba. l. h. r. i. de lib. agno. l. i. s. iul. s. si ecotra heres pbat no filiu tenet exheredatio: vt pote inepta in extraneo. vt. i. de verb. obli. l. quida cu filiu. ad quid ergo expectat cu in vtroqz euetu est nulla: vt arg. s. ad vell. l. aliquidado. s. fi. r. de pdi. indebi. l. iulianus. r. i. de acqui. here. l. i. cuz heres. s. i. Rn. qz interim tenet vt magis valeat testm qz eius pteritio ne dicatur nullu: vt. s. e. l. iij. in prin. que est ptra. So. vt ibi: hec tu ex heredano non nocet. argu. i. de carbo. edic. l. i. s. idem aut cu quida. sed nec institutio sic facta nocet. als tenet si pbauens te filiu. vt. i. de condi. r. demon. l. lucius.

Quasi filium. sed quasi extraneum. **E**logium. i. sermo vel verbu testamenti. **F**iliu. i. huc qui est filius: no vt filiu s. vt efnec. h. **E**am cam. quia no putabat filiu. Azo. **Q**uis. si pber ex eo nat' non nocet exheredatio: qz r. c. testato: r sic no. errore testatoris no nocere: sic. i. de pdi. r. dem. l. ris non demonstrano. r. C. de testa. l. neq. r. de here. insti. l. si pater nocet. ter. sed arg. ptra insti. qui ma. no pos. s. scmel. r. i. de vsu.

leg. l. si alij. Item est arg. ptra. s. de inoffi. test. l. i. institutus. s. i. sed dic vt. i. eo. l. iij. in prin.

Idem est. adulteriu: als alterutru. als a adulterum. **S** filius. institutus. dic pure. alij dicunt sub condicione potestativa que vltimo vite momento potuit impleri. vt si dede rit decem r in fine loquatur de ea que vere non potuit impleri vltimo momento: vt si ascenderit capi toliu: sic discrepat finis a punci pio: alij dicunt e contra. **N** posthumo. filio. **S**i interim. i. ante actam here ditatem vel viuete testatore. alij. i. pendete p ditione. **N** non nato. no natus no rumpit. vt hic. r. i. u. l. i. q. s. ex his. sed natus rumpit: et quidem totu gradum a quo est pteritus r sequentes. vt. i. i. l. pe. q. **A**uo. auo ex testamento: quia substitutus patri ab intestato vel etiam ex testameto si pater fuit testatus de castru in vita sui patris vel etiam postea de quocunqz. r. sic verbum suum diuerfimo de accipitur. sic. s. de offi. procon. l. iij. alij dicunt qz est heres patris: r per eum auo: quia heres heredis est r. c. vt. C. de here. insti. l. fina. quod non placet. quia filius non fuit heres.

Adiecisset eum ppter eam cam ex heredare: qz pbaf patre circa cam exheredationis errasse. **I**dem est r. **A**lpian. si ita dixerit: alle illius filius exheres esto: patrem et adulterum per errorem assignans. **A** phucanus. **S** filius heres institutus sit omisso posthumo: filioqz substitutus nepos ex eo sit: si interim moriat filius posthumo no nato: nepotem ta patri qz auo suu heredem futurum. qz si nemo filio substitutus sit: r solus ipse institutus sit: tunc qz eo tēpore quo is moriat certu incipit esse nemine ex eo testameto heredem fore: ipse filius intestato patri heres existet. Sicut euenire solet: cum sub ea conditione que in ipso potestate erit: filius heres institutus puiusqz ei pareret moriat. **Exheredatio potest fieri p verba pteriti imperfecti vel futuri. Alexā. Florentinus.**

Idem est r. **A**lpian. si ita dixerit: alle illius filius exheres esto: patrem et adulterum per errorem assignans. **A** phucanus. **S** filius heres institutus sit omisso posthumo: filioqz substitutus nepos ex eo sit: si interim moriat filius posthumo no nato: nepotem ta patri qz auo suu heredem futurum. qz si nemo filio substitutus sit: r solus ipse institutus sit: tunc qz eo tēpore quo is moriat certu incipit esse nemine ex eo testameto heredem fore: ipse filius intestato patri heres existet. Sicut euenire solet: cum sub ea conditione que in ipso potestate erit: filius heres institutus puiusqz ei pareret moriat.

Exheredatio potest fieri p verba pteriti imperfecti vel futuri. Alexā. Florentinus.

Idem est r. **A**lpian. si ita dixerit: alle illius filius exheres esto: patrem et adulterum per errorem assignans. **A** phucanus. **S** filius heres institutus sit omisso posthumo: filioqz substitutus nepos ex eo sit: si interim moriat filius posthumo no nato: nepotem ta patri qz auo suu heredem futurum. qz si nemo filio substitutus sit: r solus ipse institutus sit: tunc qz eo tēpore quo is moriat certu incipit esse nemine ex eo testameto heredem fore: ipse filius intestato patri heres existet. Sicut euenire solet: cum sub ea conditione que in ipso potestate erit: filius heres institutus puiusqz ei pareret moriat.

Exheredatio potest fieri p verba pteriti imperfecti vel futuri. Alexā. Florentinus.

Idem est r. **A**lpian. si ita dixerit: alle illius filius exheres esto: patrem et adulterum per errorem assignans. **A** phucanus. **S** filius heres institutus sit omisso posthumo: filioqz substitutus nepos ex eo sit: si interim moriat filius posthumo no nato: nepotem ta patri qz auo suu heredem futurum. qz si nemo filio substitutus sit: r solus ipse institutus sit: tunc qz eo tēpore quo is moriat certu incipit esse nemine ex eo testameto heredem fore: ipse filius intestato patri heres existet. Sicut euenire solet: cum sub ea conditione que in ipso potestate erit: filius heres institutus puiusqz ei pareret moriat.

Exheredatio potest fieri p verba pteriti imperfecti vel futuri. Alexā. Florentinus.

Idem est r. **A**lpian. si ita dixerit: alle illius filius exheres esto: patrem et adulterum per errorem assignans. **A** phucanus. **S** filius heres institutus sit omisso posthumo: filioqz substitutus nepos ex eo sit: si interim moriat filius posthumo no nato: nepotem ta patri qz auo suu heredem futurum. qz si nemo filio substitutus sit: r solus ipse institutus sit: tunc qz eo tēpore quo is moriat certu incipit esse nemine ex eo testameto heredem fore: ipse filius intestato patri heres existet. Sicut euenire solet: cum sub ea conditione que in ipso potestate erit: filius heres institutus puiusqz ei pareret moriat.

Exheredatio potest fieri p verba pteriti imperfecti vel futuri. Alexā. Florentinus.

Idem est r. **A**lpian. si ita dixerit: alle illius filius exheres esto: patrem et adulterum per errorem assignans. **A** phucanus. **S** filius heres institutus sit omisso posthumo: filioqz substitutus nepos ex eo sit: si interim moriat filius posthumo no nato: nepotem ta patri qz auo suu heredem futurum. qz si nemo filio substitutus sit: r solus ipse institutus sit: tunc qz eo tēpore quo is moriat certu incipit esse nemine ex eo testameto heredem fore: ipse filius intestato patri heres existet. Sicut euenire solet: cum sub ea conditione que in ipso potestate erit: filius heres institutus puiusqz ei pareret moriat.

Exheredatio potest fieri p verba pteriti imperfecti vel futuri. Alexā. Florentinus.

Idem est r. **A**lpian. si ita dixerit: alle illius filius exheres esto: patrem et adulterum per errorem assignans. **A** phucanus. **S** filius heres institutus sit omisso posthumo: filioqz substitutus nepos ex eo sit: si interim moriat filius posthumo no nato: nepotem ta patri qz auo suu heredem futurum. qz si nemo filio substitutus sit: r solus ipse institutus sit: tunc qz eo tēpore quo is moriat certu incipit esse nemine ex eo testameto heredem fore: ipse filius intestato patri heres existet. Sicut euenire solet: cum sub ea conditione que in ipso potestate erit: filius heres institutus puiusqz ei pareret moriat.

Exheredatio potest fieri p verba pteriti imperfecti vel futuri. Alexā. Florentinus.

Idem est r. **A**lpian. si ita dixerit: alle illius filius exheres esto: patrem et adulterum per errorem assignans. **A** phucanus. **S** filius heres institutus sit omisso posthumo: filioqz substitutus nepos ex eo sit: si interim moriat filius posthumo no nato: nepotem ta patri qz auo suu heredem futurum. qz si nemo filio substitutus sit: r solus ipse institutus sit: tunc qz eo tēpore quo is moriat certu incipit esse nemine ex eo testameto heredem fore: ipse filius intestato patri heres existet. Sicut euenire solet: cum sub ea conditione que in ipso potestate erit: filius heres institutus puiusqz ei pareret moriat.

Exheredatio potest fieri p verba pteriti imperfecti vel futuri. Alexā. Florentinus.

Error. sic no. errore testatoris no nocere: sic. i. de pdi. r. dem. l. ris non demonstrano. r. C. de testa. l. neq. r. de here. insti. l. si pater nocet. ter. sed arg. ptra insti. qui ma. no pos. s. scmel. r. i. de vsu.

Mlti. note. id est infamie.

Eis. exhereditatis. et facit. de bo. lib. l. si patro
nus testis. si quis non mala. r. l. paulus. r. de frabu. l. si
emacipatus. r. C. de inoffi. testa. l. si quis in suo. r. l. filius
matre. r. s. de vfur. l. in fideicommissi. s. cu pollidus. r. de
vulg. r. pupil. sub
su. l. cu ex filio.

Alternis. aliter
in certa. aliter in ter
tia. quod idem est.
Accursius flo.

Recte. in re
certa non valet ex
hereditatio. Item
nec a persona certa
sed a gradu toto
sic. r. s. eo. l. iij. s.
filius.

Accipere. r.
valet. r. de her.
l. i. l. si si ex fun
do. r. C. de here.
l. i. l. quotiens.

Aduuande.
No. fauorez odii
Joh. q. odia sunt
restringenda fauo
res ampliandi. sic
pbat. ij. legib. r. s.
adi. le. l. legatis. r.
l. si. r. s. de trasac.
l. cu hi. s. q. trans
git. sic. s. de in ius
voc. l. q. sit. et. l. s.
et si hac lege. s. fi.
r. s. de in. l. iij.
s. minor. et. i. de
diuer. r. r. p. scrip.
l. in vsucapione. r.
de act. et obli. l. in
oiibus. et s. vsuca.
l. in vsucapionib.
r. C. de edi. di. s.
dria. tol. l. si. in fi.
arg. r. tra. s. de his
qui no. msa. l. qd
aut s. exercitii. azo
et facit. s. eo. l. ij. r.
i. de penis. l. interpretacione.

Ab coditione. potestativa vel casuali vel mixta: s.
in ei defectu exhereditatio: alioquin statim ipso iure ef
fer nullu. vt. C. de ista. r. subst. l. si p. r. i. de her. l. i. l. su.
h. **M**erit. in vita testatoris s. m. quosda: s. tunc dicit
adoptio. vt. s. de adop. l. ij. nisi dicas q. erat emacipat. a
pre naturali cu se dedit in arrogatione eo viuo. s. tunc cer
te io no eet necessari. qz emacipat. s. pot r. r. deni arroga
tione p. adoptioe poni. dic q. melius q. post morte testato
ris sunt arrogat. si dicas s. none sufficit ad hoc q. sit ne
cessari. q. fuerit in pre tpe mortis. vt in su. de here. q. li.
r. di. s. i. r. h. no. cu est institut. sub coditione: qz opz q. sit
in pre alteri tpe quo deserit here ditas. l. coditioe exite
vt l. i. de her. in su. s. suus. r. s. alien. est etia r. alia ro h
quare no est necessari. qz nec alio mometo e heres: imo

Exhereditatio aliquando fit
non ad incommodu: sed ad com
modu filij. **A**lexan. l. i. p. l. i. a.

Mlti non note ca exhe
redat filios: nec vt eis
ob sint: sed vt cosulant: vt puta
impuberibus eisqz fideicomis
saria hereditate dant.

Codicia restringit: fauores co
uenit ampliari. **B**ar. **P**aul.

Quam quida filia ex asse
heredem scripsisset: si
loqz que in prete habebat. r.
legasset: adiecit in tertia par
te exheres michi erit. et que
ritur an recte exhereditatus vi
deret: sceneola r. idit no videri.
et in disputando adiecit: id
no valere: qm nec fundi exhe
res esse iustus recte exhereda
retur. **A**ltaqz cam esse institu
tionis que benigne accipere:
exhereditationes autē non es
sent adiuuande.

Cat quis sit suus heres pa
tri requiritur q. no sit in prete
alterius tempore mortis r. co
ditionis euentus. **B**ar. **B**arto.

Sub coditioe. **M**odesti.
ne filio heres instituit:
si pendente coditione ad arro
gandum se dederit: necessa
rius heres non erit.

Sufficit q. a tempore nati
uitatis filius se institutum re

arrogator in cui prete est. vt. i. de acq. her. l. plz. l. z. hodie
se. r. vt in su. de acq. p. arroga. s. i. r. s. here. l. i. l. su. s. fi.
s. i. filii notatum. qd est op. r. vt in su. de exher. lib. in p. n.

Serit. qz posteriora derogat p. mis. vt. i. s. codi.
l. diui. s. l. r. de vul. sub. l. i. s. q. et in p. n. fallit q. qz: vt. i.
de leg. i. l. i. s. q. in
p. n. testam. r. b. le
ga. l. si michi r. ti
bi. s. fi. r. facit. C.
de pac. l. pacta. et
C. fa. her. l. i. l. i. p
suis. r. C. de fidei
co. l. l. fideicommissu.

Periat. Barto. Dopontus.
I filiu noiatim exhere
dauero: r. eu postea he
redem instituero: heres erit.

Quam posthu. **M**erati.
Mus heres sub coditio
ne instituit: si priusqz nascatur
conditio extiterit: no rumpit
testam posthumi agnatione.

Quando veritas r. fictio te
dunt ad vnu finē: veritas pre
ualet fictioni. **B**ar. **P**apstia.

Filio quem pater post
emancipatione a se fa
cta iteru arrogauerit: exhere
datione antea scripta nocere
dixi. na in oi fere ture sic obser
uari couent: vt veri pris ado
ptius filius nunqz intelligat:
ne imagine nature vitas obu
bie: videlz q. si traslat. s. red
ditus videret. nec multu pu
to referre quo ad ppositu att
net: q. loco nepotis filiu exhe
redatum pater arrogauit.

Institutio facta de extra
neo firma manet: licet postea
factus fuerit adoptiuus testa
toris. **B**ar. **A**lexan.

Si ticius heres institutus
loco nepotis adoptef: defun
cto postea filio q. pater vide
batur: nepotis adoptui suc
cessionē no rumpitur testame
tu ab eo qui heres inuenitur.

Quam posthu
mus. sub co
ditioe p. n. ca
suali vt mixta. b.
m. **E**xterit. se
cus si b. ceent. ut
fec. l. i. de p. edet: vt
i. eo. l. posthuma.
r. zo. r. facit. s. b. co
di. r. dem. l. ij. r. l.
l. i. r. s. de lega. i.
l. cetera. s. ij. r. i. s. b.
verbo. ob. l. i. rem
meam.

Exheres in
redato: et postea
arrogato r. p. p. p.
testam. vt. i. de sta
bu. l. no putant.
s. si quis emaci
patum.

Item. id est
in prete sua iteru
redigat qd fieri p.
b. filio naturali. vt
hic. r. s. de adop.
l. i. p. filiu. no sic
b. adoptiuo. vt. e.
tit. l. adoptare. s.
cum.

Imagine. f.
adoptiois q. est fi
ctio iudicia ad sta
tudine nature. na
est adoptio lega

lis actio p. qua quis sit velut filius qui no est pene natu
ra unitas. Itē nota veritate pualere fictioni: qnqz secus.

Sed redditus. sic. s. de pac. l. i. si vnus. s. quod in spe
cie. r. s. si ser. v. s. l. i. s. sed si queratur. r. s. de testa. l. he
redes. s. si quis post. r. s. qui. mo. pig. vel hypo. sol. l. sol
uitur. s. voluntate. r. de pecu. l. peculiū. s. i. ere. Item co
tra hanc. l. videtur in su. qu. mo. testa. in fir. in p. n. sed ibi
nec institutus nec exhereditatus erat arrogator. et ideo
f. **S**itici. etia r. r. ne. vt. i. t. i. l. antepe. r. zo. (rumpit.
f. filio. qui erat institutus vel exhereditatus. r. dic de
funco viuo patre.
t. **N**epotis. adoptiu.
v. **I**nuenitur. in scriptis. secus si alius esset heres: qz
rumpitur testamentum.

Ueritas
fictioni
preferit.

Posthuma. p̄ditio. casuali vel mixta nec in eius de-
fectu hereditata. secus si sub potestativa sub qua
etiā nati possunt institui. vt. j. de here. insti. l. suus.

Pendete. secus si extiterit. vt. j. de l. cū sub p̄ditioe.
Rumpit. scz statim nō expectata p̄ditioe: vt. j. n. i. l.
nā et si. r. s. ad vel

leia. l. aliqñ. s. fi. r.
j. de acqui. here.
l. si quis heres ita
trez facit. s. eo. l.
cōmodissime.

Terminus. mee.
r. cōprehendunt etiā posthu-
mi filij r. filie. vt. j.
de verb. sig. l. no-
uuen filiaz. r. s. de
testa. r. l. si q̄s
filiabus. h.

Recte. secus
si dicat oēs liberi.
qz tunc dicit inter
ceteros r. non va-
let. vt. insti. de ex-
here. lib. s. l. in p̄n
cip. sed in femina
huc opponit: qz
videt debere lega-
to onerari vt va-
leat cū exheredat
inter ceteros: vt. h.
fuit. vt. insti. de ex-
here. libe. s. sed se-
minu. Rñ. hic no-
minatim est facta
vt hic subiicit. vel
illud in feminis
posthūis: hic in iā
uans. h. p̄ma plz.
f. **O**porter. qz
necesse se habere
filiū si p̄treat nō
valet testm̄ siue
miles siue paga-
nus sit. vt. C. de te-
sta. mi. l. sicut cer-
ti. r. l. si cū. r. s. de
inoffi. test. cū ma-
ter. r. ecōtra si ex-
heredat filios: nō
videt exheredare
quez ignorat h̄re
vt hic. nec tutorez
videt ei dare quez
ignorat se h̄re. vt
s. de testa. tu. l. si quis ita. s. si q̄s cū ignoraret. An in insti-
tutione ḡhali idē. Rñ. idē. vt. j. de here. insti. l. in t̄p̄s. s. i. r.
l. quonies. s. si heres. idem si credat filium qui non est. vt
C. de heredi. institucn. l. iij.

Sicut. alis abscēte qd est in auroa. alis cale-
scēte qd est circa mediam ternam.

Cum quo. sub. eo quo r.

Paulus rñ. an seq. l. et p̄nuat cū ista. i. libro dñi Ac-
curij nō est lex hoc modo paulus scribit verba r.

Si tpe natiuitatis filia nō
reperit legitime instituta: testm̄
rumpit. **Bar.** Paulus.

Posthuma sub p̄ditioe: si p̄-
dente p̄ditioe viuo p̄re nascat
rumpitur testamentum.

Qui exheredat filios vide-
tur noiatiim exheredare: nec vt
detur qd exheredare filios q̄s
ignorat se h̄re. **Bar.** I dem.

Terminus testō heredē in-
stituit r. filiū habēs sic
exheredationez posuit: ceteri
oēs filij filieqz mee ex h̄res
sunt. paulus rñ dicit filium re-
cte exheredatū videri. Post-
ea cōsultus an videat exhere-
datus que pater putauit de-
cessisse. Respondit filios r. fi-
lias noiatiim exheredatos po-
poni. de errore aut patris q̄ in-
tercessisse pponit: apud iudi-
cem agi oportet.

Sauore testamētī r. p̄pter
ignorantiā testatoris nat̄ ha-
bet p̄ non nato. **Bar.**

Lucius ticius cū suprema
sua ordinaret in ciuitate: r. ha-
beret neptē ex filia p̄gnatē
turi agentē: scripsit id qd i vte-
ro h̄ret ex pte heredē. qro cuz
ipsa die qua ticius ordinaret
testm̄ i ciuitate hora diei sexta
eodē die calescente celo ruri
sit enixa meua masculū: an in-
stitutio h̄dis valeat: cū quod
tpe scriberet testm̄ iā edū eēt
partus. Paulus rñ dicit: verba
quidē testamenti ad eū prone

Videri. sic ergo natus pro nō nato habet. r. ecōtra
sepe inuenit. **Jo. vt. s. de sta. ho. l. qui in vtero. r. sic appel-
latioe posthumi iā natus p̄ntet. r. hoc. p̄pter ignorantia
defuncti. alis habes p̄tra. j. de p̄bo. sig. l. nomē filiaz. r. s. r. ecōtra
de testa. tu. l. si q̄s filiabus. Itē facit p̄tra h̄nc. l. j. de p̄di.
r. demō. l. si iā. r. l.
si ita legatum. r. j.
de lega. ij. l. si ita
sit. s. h̄na.**

potes directa videri: qui post
testm̄ factū nasceret. h̄ si vt p̄-
ponit eadem die qua testm̄ fa-
ctū est neptem testatoris an-
teqz testm̄ scriberet enixa esse
h̄z igrante testatore: etiā institutio
nē iure factā videri recte rñdi.

Filius familias miles pōt ex-
heredari sicut paganus. **Bar.**

Paulus.
Filius familias miles si
militat vt paganus no-
minatim p̄re aut heres scri-
bi aut exheredari dicitur sub-
lato edicto diui augusti: q̄ cau-
tū fuerat ne pater filium mili-
tem exheredat.

Posthumū ex qualibet
vidua natū sibi vt filiū
heredē instituere potest.

Si exheredatio facta in cō-
ditionis defectu nō pōt. cōfir-
mari aditione testm̄ est nulluz
r. filiū patri ab intestato succe-
dit: secus si pōt cōfirmari. **Bar.**

Filius a pa-
tre cui in p̄tate est sub
p̄ditione que nō est in ipsi po-
testate heres instituit: r. in de-
fectu p̄ditionis exheredat de-
cessit pendente etiā tunc p̄di-
tione iā institutiois: qz exhere-
dationis dixi eū heredē ab in-
testato mortuū esse: qz dū vi-
uit neqz ex testō heres: neqz
exheredat fuit. Herede autē
scripto ex pte filio: coh̄s post
mortē filij institui pōt.

Qui morte aut reuocidit in-
p̄tatem patris si ante reperit

exheredatio: vt subiicit. s. per p̄sequens. nā non valet ex-
heredatio vbi nullus est heres: vt. j. de p̄tratabu. l. filium
s. sed cū exheredatio. cū ergo mouit p̄tatem p̄ditionem im-
pleri nō posse: sic institutionē nullam r. testm̄ nullū. r. p̄
cōsequens exheredatio nulla vt dixi: sed in sequenti ca-
su inuenitur coh̄s institutus post mortem filij r. sic te-
net testamentum r. exheredatio.

Herede autē institui filij sub p̄ditioe ex sex vncijs: et
in defectu exheredatū r. natū post mortē dicit filij institui

Natus pro non nato habet. r. ecōtra
sepe inuenit. **Jo. vt. s. de sta. ho. l. qui in vtero. r. sic appel-
latioe posthumi iā natus p̄ntet. r. hoc. p̄pter ignorantia
defuncti. alis habes p̄tra. j. de p̄bo. sig. l. nomē filiaz. r. s. r. ecōtra
de testa. tu. l. si q̄s filiabus. Itē facit p̄tra h̄nc. l. j. de p̄di.
r. demō. l. si iā. r. l.
si ita legatum. r. j.
de lega. ij. l. si ita
sit. s. h̄na.**

Filius familias miles pōt ex-
heredari sicut paganus. **Bar.**

Paulus.
Filius familias miles si
militat vt paganus no-
minatim p̄re aut heres scri-
bi aut exheredari dicitur sub-
lato edicto diui augusti: q̄ cau-
tū fuerat ne pater filium mili-
tem exheredat.

Posthumū ex qualibet
vidua natū sibi vt filiū
heredē instituere potest.

Si exheredatio facta in cō-
ditionis defectu nō pōt. cōfir-
mari aditione testm̄ est nulluz
r. filiū patri ab intestato succe-
dit: secus si pōt cōfirmari. **Bar.**

Filius a pa-
tre cui in p̄tate est sub
p̄ditione que nō est in ipsi po-
testate heres instituit: r. in de-
fectu p̄ditionis exheredat de-
cessit pendente etiā tunc p̄di-
tione iā institutiois: qz exhere-
dationis dixi eū heredē ab in-
testato mortuū esse: qz dū vi-
uit neqz ex testō heres: neqz
exheredat fuit. Herede autē
scripto ex pte filio: coh̄s post
mortē filij institui pōt.

Qui morte aut reuocidit in-
p̄tatem patris si ante reperit

exheredatio: vt subiicit. s. per p̄sequens. nā non valet ex-
heredatio vbi nullus est heres: vt. j. de p̄tratabu. l. filium
s. sed cū exheredatio. cū ergo mouit p̄tatem p̄ditionem im-
pleri nō posse: sic institutionē nullam r. testm̄ nullū. r. p̄
cōsequens exheredatio nulla vt dixi: sed in sequenti ca-
su inuenitur coh̄s institutus post mortem filij r. sic te-
net testamentum r. exheredatio.

Herede autē institui filij sub p̄ditioe ex sex vncijs: et
in defectu exheredatū r. natū post mortē dicit filij institui

alio set vncis dando est coherede filio post mortem in pacto mortis filij deficit et p dino: et succedit eode pacto exheredatio q cu eode puncto inueniat herede q statim eo pacto incipit esse hris valet testm: et sic exheredatio. fz cōtra. f. de here. insti. l. hrditas ex die. sed dic ibi certa. vt no. s. e. l. si ita. s. si.

sed py. dicit q hic fuit fil' substitutus. sed male dicitur coheres. Itē nec obit. s. eo. l. si ita. s. si. qz ibi fuit filius tm exheredatus: hic libit' tm sub condi. fm

Azo. vt ibi se mortuo tm inuenit se exheredatū: hic se viuo. ad qd est. f. eo. l. gallus. s. in oibus. et facit. C. de insti. et substa. l. iij. et f. de heredi. insti. l. si. et. l. iam dubitari. et. s. eo. l. si filius heres.

a. In eiusdem cuius et ipse erat. b. Patre. resp. etu filij. c. Auo. respectu nepotis. Acc. d. No quidem adoptauit. post factū test. n. et incipit ratiocinari.

e. Locū. ex quibus videt rumpi testm. ad iusficiē n em pū enume ratione argumētaf. et no. quattuor modos rumpēdi testm: et qtuor modos nascēdi posthumos: vel quasi posthumos. et hoc vt no. i. rub. C. eo. f. Nouo facto.

maxime subaudi. vt p. baf. s. eo. l. filio que in prin. et. s. fi. Azo. et facit. f. t. i. l. certū. et de mili. testa. l. si filius. in pnci. et. s. fi. et. l. si filius. hugo.

g. Si quis ex certa. secus si nullius vxoris habita mēuone sed simplr. vt. s. eo. l. placet. et. l. seq. fz py. lūtera est ex facta. ad qd est. s. eo. l. qd dicit. Accur.

h. Deducit. f. se vel testamentum. rumpitur em. arg. s. eo. l. comodissime.

i. Datum. expone vt. s. eo. p. i. s. i. nasciturū. sic. f. de leg. iij. l. enā. azo. vel dic natū nūc nō fūc: fz tpe instōtis.

k. Ancilla. cū qua nō potesse matrimonij fz cōuber nium. vt. C. de incest. nup. l. cū ancillis. et de adul. l. serui. et. f. de adul. l. inter liberas. Azo.

l. Tempore. transacto subaudi.

m. Allegatiōe edita. et facit ad hoc. s. de ritu nup. l. nō

est. et. l. qd. s. fina. et. C. de interdi. ma. l. si patris. et. l. si cu rator. et. l. curatorem.

n. Herede posse esse. sic. C. de nup. l. et si cōtra. fz arg. cōtra. f. de regu. iur. l. qd ab initio. et de verbo. obliga. l. in ter stipulat'. s. sacra. et insti. de mut. l. ip. s. i. et de exhere. lib. in prin.

o. Statu. predi cto: nec ob. s. co. l. si qd posthumos. s. i. et. s. se deri ex ea. que sunt extra: qz ibi impediēbat matrimonij iure naturali et diuino hic iure ciuili tm.

p. Si heres. facit. f. de leg. i. l. si duob'. s. fi. fz pn. eiusdē. l. est arg. f. Item sic. C. de ca du. tol. s. his itaqz et insti. de here. in su. s. nō autem.

q. Illus. f. qui cognominat aquil'. vt. f. ea. l. s. et bene. Azo.

r. Sic. i. tali cau tela. vel sic. i. his s. bis: si filius me: us et. Azo.

s. posse. et necesse est ne testm rumpat. vt. f. t. i. l. posthumoz: et dic insti. i. sub: Substi tuta. nā ois sub: tutio in stituno est insti tutio fz nō puenit. et est.

t. Dic. p cōstanti habuit gallus qz hic pcessit filij insti tutio. atqz ipso iur nō valeret testm: vt

insti. de exhere. lib. in prin. et. f. eo. s. in omnibus.

u. Posthumos. i. quasi posthumos. qd est vez habito respectu q alio exēte de medio incipiat posse fieri sui. vt. d. l. posthumoz. fz eo respectu q post mortē aut nascatur pprie sunt posthumi: qz nascunt post mortem aut: vt C. de testa. tu. l. qz si nepotes. in fi. et sic bona est pūna: tio: dictū est qualr posthumi pterin rūpant testm: nūc qli ter. puidēat ne rūpat fm pūm et fm scōz. Itē et hoc dictū est de vero posthumo: nunc de quasi fm aliū. vel verus nulla est faciēda cōtinuatio.

v. Si filius. ecce filij galli vsqz illic. quidā et. et no. qz de nepotibus tm natis post mortē aut dicit gallus: vt hic. fz velleius etiā de natis viuo auo: vt. f. s. nūc de lege Item no. qz sciuola reprehēdit gallū in multis. vt et aza pōpo. ait. vt. s. de neg. gest. l. pōpo. et primo reprehēdit

insti. de exhere. lib. in prin. et. f. eo. s. in omnibus.

t. Posthumos. i. quasi posthumos. qd est vez habito respectu q alio exēte de medio incipiat posse fieri sui. vt. d. l. posthumoz. fz eo respectu q post mortē aut nascatur pprie sunt posthumi: qz nascunt post mortem aut: vt C. de testa. tu. l. qz si nepotes. in fi. et sic bona est pūna: tio: dictū est qualr posthumi pterin rūpant testm: nūc qli ter. puidēat ne rūpat fm pūm et fm scōz. Itē et hoc dictū est de vero posthumo: nunc de quasi fm aliū. vel verus nulla est faciēda cōtinuatio.

v. Si filius. ecce filij galli vsqz illic. quidā et. et no. qz de nepotibus tm natis post mortē aut dicit gallus: vt hic. fz velleius etiā de natis viuo auo: vt. f. s. nūc de lege Item no. qz sciuola reprehēdit gallū in multis. vt et aza pōpo. ait. vt. s. de neg. gest. l. pōpo. et primo reprehēdit

Text from the adjacent page, partially visible on the right edge of the image.

de supfluitate: vt. i. eo. s. quidam. scdo de insufficientia: r hoc in multis. primo de pnepote de quo no dicit gallus

potem q ex eo nascet substituo. vel sic. filiu istituo r nepo te substituo. vel sic. filiu r nepote ex eo istituo: senties de nascituris. na r his oibus casib videor cu substituire in eu casum i que ruper pterit. .i. i casu galli qn me viuo mo

Junio: res anti ds pspi catoris sunt.

re in alijs pot nota ri reprehensio. s. velleius no repre henditur: vt pote post gallum adue niens no dixit rep- hensibile. i. aliqd pp qd deat rephe di: s. ad plenu. vt .i. s. r. bñ. na qua- to iuniores tato p spicaciores: vt ait pifician. r. i. e. no. q dicit filius no fi lia: qz nepote ex fi lia postuz pterire. vt in l. d. ex here. lib. l. mater. r. i. s. nunc de lege.

vivo me moriet: tunc si quis michi ex eo nepos: siue q ne- ptis: post morte meā in decē mēsi bus primis qbus filius meus moreret/natus na ta ve erit: heredes sunt.

Quid sit institutio de nepote in casu puiso per gallum non est necesse q de morte filij fiat mēto. h. d. vel sic. institutio fa cta de filio r nepote intelligit de nepote nascete post morte filij: r sic in casu puiso a gallo aquilio. h. d. Alexan.

Quidā recte admittendū creditur etiā si nō exprimat de morte filij: s. simplr instituat vt eo casu valeat qui ex pbtis concipi possit.

Sicut istitui pot nepos nasciturus ex filio fm p filiu gal-

li: sic p nepos ex nepote: siue sol? nepos sup sit tpe testamē tui siue solus filius: siue fil? et nepos. hoc itē vltimo casu te- stamentū euertit si ptingat vi uo testatore decedere filiu in stitutu primo: r deinde nepo- tem pteritum. Alex.

Idē credēdū est gallū exi stituisse r de pnepote: vt di- cat testator: si me viuo nepos dec edat: tūc q ex eo p nepos r c. s. r. si viuo filio iam mor tuo nepote cui? vxo r pgnās esset testm faceret: pot dice- re: si me viuo filius me? dece- dat: tūc qui p nepos r c. Nam et si filius r nepos viuāt: p- cere vtriusq mortuis viuo se: tunc qui p nepos nascetur: qd similitur admittendus est:

ses r c. vt em testm no ruper hoc sect. qd ait si filiu r ne potē natū institui rñ. tūc videor eo dē ordine istitui- se. ar. i. de leg. ij. l. peto. s. fr. r. l. cz. p. s. pe. r. c. d. h. sig. l. i. r. i. e. s. i. i. tūc. r. s. de v. l. l. qñ. r. et hic in- nunt. s. arg. s. s. de v. l. l. i. si mlti. r. i. de leg. l. i. si qñ s. r. i. d. sol. l. nec em. r. i. aut. d. mo. in fi. col. i. Itē pna C. de i. pube. r. ali. sub. l. i. s. i. b. i. testa- tor: erat extrane: hic p r auus. sed qdā dicit dicto ca- su filiu eē heredē r nepotē etiā filio viuo: vt si emanci per filū nepotem post mortē auer

fic qñ nepoti: vt. i. de leg. iij. l. si a pfe. als nec momento esset hys. vt. i. de acq. here. l. placer. r hoc etiā dicunt per hunc. s. r. exponunt ex verbis. s. testatoris: nec reprehenditur gallus fm eos. solutionem pnam tenes.

Idem credendum. scdo reprehensio: r est de insuf ficientia: r curialiter fit magis q si diceret hoc omisit.

Pronepos. sub. siue pncptis post mortē meam in decē mensibus primis qbus nepos moriet r c. vt in pn. l. r. no. q hic solus nepos viuut. i. p. r. i. solus filius. at in alto sequenti viuut vterq. itē no. q hic r sequenti casu in- cidit scnuola in vitiū supfluitatis de quo reprehēdit gal- lum. s. p. r. s. na dicit decedat: sed dic q referendo verba galli circa illud hoc facit non approbando vitiū.

Sed r si viuo. alta rēphensio insufficientiē circa eū: n. Cuius nepotis. (dem p nepotem, o. Faceret. auus.

Dicere. f. auus tunc qui pronepos r c. r. r. pte vt s. p. r. i. s. d. i.

Nam r si filius. als naz. r als num interrogatiue. als vnde. r dic duobus modis casum. pmo in filio istitu to nepote pterito: r p nepote substituto. r hic planus. scdo q filius r nepos fuerunt institui: r p nepos sub- stitutus vtroq eorum mortuo viuo testatore.

Cōcipere. pone auus substituit pronepoti hoc mo do. si filius r nepos morietur me viuo: tunc qui p nepos nascetur post mortē meā in decem mēsi bus primis qui bus nepos me? morietur heres esto. r nota q dicit post mortem meam: qz de hoc loquitur gallus. sed vellei? etiā de nato in vita testantis: vt. i. s. nunc de lege.

Admittendum. vt valeat dicta substitutio. r est rē- prehensio galli de insufficientia.

Uiuo me. a. no. r hoc ideo di- cit qz si filius post mortē pns mouē nepos no rumpit testm sui p. l. vell. vt. i. i. i. l. si qd fi- lio ex hereditate in- prin. r. s. e. l. si qd posthumos. s. l. filiu. r. c. de sol. test. l. si qd. r ita pōit gal- lus eos fm casus qd testator habuit necesse istituere ne- b.

Morietur. als moti: als moriet. f. na. (potem- turaliter pns profuturo. vt. i. de ver. sig. l. verbū erit. et in hoc reprehenditur a scuoia. vt. i. s. r. quid si tm.

Tunc. in eum casum: vel. i. mortuo filio. vt arg. i. de condi. r demonstra. l. iij. in fi.

Deptis. r hoc abundat cum poterat contineri sub masculo. vt. i. de verbo. signifi. l. i.

post mortē meā. vel me viuo eadem ratiōe. vt. c. eo. l. h. r. i. s. vnde r si filius. fm quosdā: sed certe id per velleium. vt. s. nunc de lege. no per gallum. vt r hic dicit r sic etiā hic reprehenditur per velleiū ex interpretatiōe. r in s. nam r si. subaudi etiā me mortuo.

In decē mēsi bus. primis. morte filij. nā toto tēpo- re pot ex eo nasci non vltra nisi forte p paucos dies fm quosdā phisicos. vt. i. de suis r legi. l. intestato. s. post de- cem. r i. aut. de re lli. r ea q pa. s. h. col. iij. r facit. s. de sta. ho. l. septimo mēse. r dies mortis cōpuratur in decē mēsi bus. s. qd si post duos dies nascat. videf pteritus: vt. s. eo. l. cōmodissime. sed dic cōtra. vt ibi no. per. l. c. e. l. fi.

Quidam. puma reprehensio.

Credunt. i. vt valeat istituito siue substitutio nepo tis etiā nō facta mentione mortis filij r valebit eo casu q ex verbis. f. galli concipi possit. vel dic admittēdum r c. ex vt eo casu r c. r in idem recidit.

Nō exprimat. i. nō diat illa sba si filij? meus viuo me mouē. sed simplr. i. ita dicit. si qd michi nepos post mortē meā nascet hys elio. r dic istituit. i. substituit. vt in p. l. i. dē si dicit filiu r nepotē q ex eo michi nascetur post mortē meā heredē istituo. vel et sic. si filij? hys nō erit ne-

me mouē. sed simplr. i. ita dicit. si qd michi nepos post mortē meā nascet hys elio. r dic istituit. i. substituit. vt in p. l. i. dē si dicit filiu r nepotē q ex eo michi nascetur post mortē meā heredē istituo. vel et sic. si filij? hys nō erit ne-

A Ita sane. s. est hoc admittendum.
B Prius nepos. qz si filius decederet prius nepos rüperet testamentü p. l. vell. nō ergo. p. nepos ex nepote nat^o cū iam inueniret ruptū: qz qd iam ruptū est amplius rüpi nō pot. vt. J. i. l. i. nā. r. si. r. J. e. s. in oib⁹. r. hoc s3 pūmū casum at fm aliū non est vis qd ante decedat: dūmo do non decedant ambo in vita patris: r. tunc subaudi hic marie. vel etiā fm eundē die pūmū. s. au⁹. de in de nepos. q. d. si vnus r. alter ante auū decedat.

C De successio ne. l. nepos presertit fm pūmum casum: vel p. nepotis fm alium. sed tunc hic pūmū ne successione rē. refertur non ad prox. sed ad superius. s. qd admittendum ne rē. vel etiam referas ad illud admittendū et etiā ad ambos superiores. s. fm eundē casum. r. fm hoc dic ne rumpat successionem cum sit pteritus.

D Et quid si tm. als quid tm. r. als quid si tm. et dic casum fm py. qz tres fiant hic oppositōes ptra superiorē prox. s. et nō soluat. pūma super eo qd dixerat vtrifqz nā quid si in casum mortis filij tm: et de nepote tacuit. se cunda de depottatiōe: r. tertia de emācipatiōe sup hbo mortis. q. d. dictis tribus casibus nō est ibi pūsum: sed absurdū videt qz scuoia h seipm opponat r. non soluat. quare dic casum qz vna sit qstio h verba galli qd de naturali tm morte filij dixit: per quā filius erat de medio. qritur hic ergo an sufficēter videat dixisse cū r. alijs modis possit filius exire de medio vt de depottatiōe r. emācipatiōe: r. alijs rē. certe non. et sic reprehenditur gallus de insuff. c. entia. alij referunt ad omnia supradicta vbi de morte fit mentio.

E Conciperet. scilz testator substitutionē nō videtur f. Quid scilicet erit. (sufficere. quid enim rē. s. aque et ignis. loco cuius est depottatio. vt. J. ad le. iul. pe. l. iij. r. de pe. l. ij. s. i. que est mors ciuiliis. vt. J. de cōtratabu. l. i. s. filij. r. s. p. soc. l. actione. s. publicatiōe.

F Pateretur. iste filius.
G Si nepos. substitutus.
H Institueretur. i. substitueretur.

I Ostēdimus. s. s. idē credendū. et caute de filio de quo incipit trāst ad nepotē vt ostendat idem in vtroqz.

M Emācipat^o esset. nō soluit. quid ergo: dicunt quidā non cōtineri. vt argu. s. e. l. cōmodissime. r. s. solu. ma. l. si cum dotē. r. J. de hbo. ob. l. ex ea. s. insulam. et sic bene reprehēditur gallus. r. qd subijcit admitti hos casus ex sententia. l. vell. exponunt vt testator possit eos expuere: non qz habeantur pro expressis: licet de morte sit expressum. sed tu dic eos haberi hic pro expressis ex sententia. l. vell. sed forte galli sententia fuit eadem: sed reprehēditur qz non expressit. nam sicut morte filius desinit esse tuus: tuo depottatus sit vt dixi. Item per emācipatiōē iure milis ē. ciuili desinit esse suus et exiit de medio: secus si p. p. rō.

Depo: ditur qz non expressit. nam sicut morte filius desinit esse tuus: tuo depottatus sit vt dixi. Item per emācipatiōē iure milis ē. ciuili desinit esse suus et exiit de medio: secus si p. p. rō.

ita sane si prius nepos: deinde filius decederet: ne successione testamentū rüperetur.

Prouisio facta in vno casu porrigitur ad alios sibi similes. b. d. Barto.

Et qd si tm in mortis filij casum cōciperet: quid em si aque r. ignis interdictionē patere: qd erit si nepos ex quo p. nepos institueretur (vt ostendimus) emācipat^o esset: h em casus r. oēs ex qbus su⁹

rē. vt. J. de bo. pos. l. si cū patrono. s. i. qz ergo casus omis sus filis est expresso. p. p. habēdus est. est em mortis filis depottatio: vt dixi r. emācipatio. vt. C. de inst. r. sub: st. l. si maf. nec refert qd de equipollētib⁹ ptingat. vt. C. de do. q. sub mo. l. si. nec ob. in auf. de here. ab intef. s. nul lam. coll. vij. vbi tollitur differētia emācipatiōis: qz illud qd nullū est factū testm. s3 qd si emācipat^o reat: doptet: videt non nocere nepoti. vt J. si ta. ref. nul. e. p. ta. l. i. s. si qd. sec^o in filio depottato restituito. vt. J. de p. tab. l. i. s. si. nisi restitutio esset post mortē aui: qz tūc cum nepos esse here nō p. desinet. vt inst. d. fideicō. here. s. restituta.

Casus omis sus p. exp. so habe tur.

heres post mortē suā scilz au nāsceretur: non ptinget ad legē velletam: sed ex sententia legis vellet: et hec oia admittēda sūt: vt ad similitudinē mortis ceteri casus admittēdi sūt.

Hic ponit noua reprehensio cōtra gallum circa casum. Casus i terminis p se p. J. Bar.

Quid si is qui filium apud hostes habebat testaret: qre non induxit: vt si anteqz filius ab hostib⁹ redierit: qbus post

ti hi enim. nil nocet gallū nō dixisse. qz lex vell. dicit. sed hoc est falsum: hi enim rē. o. Oēs. s. itea: qz viuēte testatore pcedēs psona de medio tollit: vt si fiat suus p. ne. vt inst. qd. mo. ius pa. po. sol. s. pe. hi em nō ptinget ad vell. qz pmo capite. l. vell. ca uetur de nepote nato in vita aui post mortē filij: vt. J. e. nūc de lege. in scdo cū tpe testamēti erat nat^o nepos r. filij. h. h. aut nascit^o su⁹ post mortē aui. qd accipit. i. si fuisset nat^o viuo aui in sua pntē futur^o erat. vt inst. de here. ab itesta. s. posthumi. s3 snia locū h3 vt subijcit. dicit em ver ba et: si qd ex suis hereditibus suis heres eē desinet. vt J. eo. s. nūc de lege. et bñ hba se hnt ad oēs casus pntētia. i. qualitercūqz suus heres esse desinet per mortē: vel emācipatiōē vel depottatiōē. r. hoc est qd h subijcit. p. Et. als et. r. als vt.

Q Admittēda. vt testm nō rüpat r. nepos ex substitutiōne admittat. nā hi casus habēt. p. expressio: vt dictū ē.

Sunt. als sunt: r. als sint.

Ceteri. als certi. s. similes p. dictis.

Casus. p. sicut gall⁹ superius aui r. in nepote et p. nepote si moriat^o filij vel incidat in casus qz ex inter: pta tūc mortē eqparant. nūc vult etiā ei p. s. ulere in casu qz nō ex itepertatiōe mortis assimilat: vt p. te si cap^o fuerit ab hostib⁹ filij. aui ita dicit in instōne: si filius me⁹ ante qz redeat ab hostib⁹ filij suscepit: sit michi heres nepos me⁹. nā postea nunqz rüperet testm aui. r. est istō verū siue filij ante qz redeat decedat post mortē p. ris vel aui vel siue nepos nascat ante viuo aui r. p. se: siue post mortē aui: qbus casus iste non ptingat ad. l. vell. pncipal^o: qz multos casus abstulit rüpendi testm. r. ex itepertatiōe vt. Quid si is qd. iduxit gall⁹ vt testa: tot sic diceret: filij si de hostib⁹ redierit institui. aui si filij ante qz ab hostib⁹ redierit decesserit: tūc qz michi ex eo nepos in decē mētib⁹ qbus filius est captus nat^o erit heres esto. desinat em istud h: r. sunt hec hba testm aui. qd aui seq tur qbus rē. sunt hba scuoole reprehēdēt: gallū de insufficiētia vtrifqz in fi. qd si gall⁹ induxisset et testator dixisset: nepos nō rüperet qd est in fi. qbus post rē. et fm hoc hba: beas aut. s3 als est vt: r. tūc pnt esse hba oia scuoole. q. d. quare nō induxit gall⁹ aliqū modū: vt si filij decederet

Casus omis sus p. exp. so habe tur. nō p. desinet. vt inst. d. fideicō. here. s. restituta. p. Et. als et. r. als vt. qz multos casus abstulit rüpendi testm. r. ex itepertatiōe vt. Quid si is qd. iduxit gall⁹ vt testa: tot sic diceret: filij si de hostib⁹ redierit institui. aui si filij ante qz ab hostib⁹ redierit decesserit: tūc qz michi ex eo nepos in decē mētib⁹ qbus filius est captus nat^o erit heres esto. desinat em istud h: r. sunt hec hba testm aui. qd aui seq tur qbus rē. sunt hba scuoole reprehēdēt: gallū de insufficiētia vtrifqz in fi. qd si gall⁹ induxisset et testator dixisset: nepos nō rüperet qd est in fi. qbus post rē. et fm hoc hba: beas aut. s3 als est vt: r. tūc pnt esse hba oia scuoole. q. d. quare nō induxit gall⁹ aliqū modū: vt si filij decederet

apud hostes non rumpet testamentum. ut. s. titu. l. i. lege. unde debuit exprime re hunc casum mortu similem.

a **Decederet. filius.**

b **Deide. sic pstrue duo modis: tunc deide nepos post mortem. s. aut nascere qd et. l. nascere. vel cu et decederet adhuc illis viuis. s. auo et filio.**

vel sedo sic: qd post mortem patris decederet filius apud hostes: deinde ne pos p mortem auo. s. nascere: vel etiam decederet adhuc viuis. s. auo et p nepote. et fm p m u intellectus est istu ablatiu illis viuis determinant verbu nascere: fm alium verbu decederet. et vere gallus hoc no dixit cuz engebatur filiu mortu viuentem auo. Itē nepotem nasci mortuo auo et mortuo suo pfe. vt. s. in pn. hui. l. qd hic no est quocunq duoy p dicitur modoy expo nas. Tertu dicit illis viuis scz illo pfe viuo: et ponit plurale pro singu

lari. sic. s. de peti. heredi. l. diuis. in fi. c **Ma hic casus. cu post mortem auo apud hostes decederet filius. ad hunc enim se restringit: et p m u licet gallus no dicit q. l. vell. forte dicit: sed no est veru. nam. rē.**

d **No p tinet. qz ea loquit cu posthumus seu nepos iste nascit viuo auo: s. p tinet quo ad mentem. vt. i. e. s. vidē dū.**

e **Melius. i. bonu. vel. i. q. contrarium.**

f **Utilitate. als utilitatem. et habeas in fi. admitteret vel administrat: als utilitate. et tunc habeas in fi. admittetere. vel dic hmoi interpretatio admittet utilitate. i. ppter utilitate publicā ne testamēta rumpantur: vt institues rē. et tunc sic cōtinuus sine. s. r habeas vt. r sic est fm py. als deest vt: incipit. s. instituens rē.**

g **Abstulit. vt. i. eo. s. videndum. h. 30.**

h **Admitteret. vt testator possit hūc casum exprime. et sunt oia plana. vel dic etiā vt omisus habeat p expref so: qz dixit tm fm filiu galli et eius hba. no aut de hostibus fecit mētiōē. vt ar. s. e. s. quidā. r no. s. p. i. et fiet hec interpretatio et suppletio psecuola sup hōis galli. qd gallus hoc senserit. cu em dicat de mortuo filio viuo auo vt. s. in pn. siue hic decedat apud hostes viuo pfe hnt lo cu hec hba galli prima si me viuo rē. siue eo mortuo hz locū mens qd fingat mortuus pma hora captiuitatis. vt s. n. l. i. lege. sed illa hba illis viuis obstat hūc intellectu: siue dicas nascere. s. nepos: siue decederet. s. filius. cu gal lus epigat nepotē natū post mortem auo r filij. dic q hūc istu mō interpretatio siue extēso fiat circa hba. l. vell. cum sint gñalia: si qd siuus heres rē. vt. i. eo. s. r bñ. et qd dicit**

multos. s. alios: vt. d. s. videndū. r. s. s. p. i. sed pterit dicitur nepos rūperet. vt. s. e. l. si qd posthumos. s. i.

i **Institues. als est. s. institues. s. py. est vt institues. et deest. s. r dic q seculo hz gñale in hōne q sic fit. nepos qui post mortem nascet siuus heres esto. est em gñalis quo**

ad casus oēs: siue filius p mortem meā desinat esse siuus: siue p aliu casum mortu simile: et sic nepos pterit rūperet. sic em dicit nascet siuus: sicut r iste sunt gñales. quicqd liberoy rē aut quicqz rē. s. z iste sunt gñales q ad oēs casus: r ē quo ad oēs inferiores q nascere tur sui: sed pma ad nepotes tm.

k **Atq. i. perinde gñalter videē substituisse p verba supiora atqz id est sicut si generaliter dixisset quicquid rē.**

l **Instituit. s. recte. r gñalr vide tur instituisse: ita subaudi si su rē. non igit nepos cu p nepote simul: sed ordine admittuntur. vt no. s. eo. s. quidam recte.**

m **Filius. que dicit instituit. als no tenet testm: vt. s. in n **Nepotē. nō dū natū: qz dicit pregnās. (prin. no. o **Ex eo. filio nasciturum.******

p **Thuo. als viuo auo r ei filio r bene: si nō habeas q **Ille. scilicet nepos. (subaudi.****

r **Atqz aut. pmo pater postea auo mortu als rūperet nepos: vt pote filio eū pcedēte. vt. C. d. iof. ref. l. si qd filiu.**

s **Ex iure antiquo. qd gallus induxit qd sit natu auo mortuo: qz nūc p m u siuus est cu redit auo iā mortuo. vel ex. l. vell. qz vere ē natu viuo auo: r nō solut. s. j. p. i. r n.**

t **Pronepotē. s. non natū. r dices nepotē (solues. viuere r est p oia supiora snt. ar alij vt p. r. r. 30. hnt nepotē: si habeat p dicit q abūdat p: r subaudiū magis. r est rō: qz magis dubiu q in pcedēti. nā in pcedēti p aptari. l. vell. qz nepos natu est auo viuēte: g locum hz. l. vell. vt. i. e. s. nūc de lege. Itē institutū est nepos filio viuo: at in seqnti est institutū filio mortuo. r. l. vell. in pmo capite loquit cu factū est testm filio viuo r auo: nepos nascitur filio viuo r auo: vel auo viuo r mortuo filio: s. ex interpretandō. l. vell. idē sit r si testatū sit filio mortuo r sic vell. aptari nō pōt: s. nec gallu q vult filiu mortu post testm viuo testate. ar h erat an mortu. r sic magis est dubiu. s. 30. r h. nō plz cu hoc supi r n. apte ad. l. vell. vt. i. stat dices.**

v **Redeat. s. p nepos ab hostib. vel dic nepos suu r **Mortuo eo. s. pauo r pfe suo. p nepotis (altā l. f. z. pus. vel si hēas nepotē dic eo. s. auo: r pōt. ppe instituat.****

y **Rumpatur. qz institutus idē r si pteritus: qz non**

quicquid sibi liberorum natū erit post mortem: aut quicquid natus fuerit sit institutus: si siuus heres nasceretur.

Consilium galli qd loquit de nepote nato post mortem testatoris extenditur ad casum quo nascitur eo viuo: sed fingitur natus post mortem. Alex.

Si est qui filium habebat: r nepotē ex eo instituerat: nurus pregnās ab hostib. capra fit: ibiqz viuo auo r ei filio pariat: mor ille nepos post mortem patris atqz auo redeat. vtrū hic casus ad legem velle tam respiciat: an ad ius antiquū aptā dū sit: possitqz vel ex iure antiquo vel ex lege vell. institui nō rumpere. idē querendum est si iam mortuo filio p nepotē instituat heredem: redeatqz mortuo eo. sed cu testamentū ab eo nō rumpatur

Atqz. i. perinde gñalter videē substituisse p verba supiora atqz id est sicut si generaliter dixisset quicquid rē.

Instituit. s. recte. r gñalr vide tur instituisse: ita subaudi si su rē. non igit nepos cu p nepote simul: sed ordine admittuntur. vt no. s. eo. s. quidam recte.

Filius. que dicit instituit. als no tenet testm: vt. s. in n **Nepotē. nō dū natū: qz dicit pregnās. (prin. no. o **Ex eo. filio nasciturum.****

Thuo. als viuo auo r ei filio r bene: si nō habeas q **Ille. scilicet nepos. (subaudi.**

Atqz aut. pmo pater postea auo mortu als rūperet nepos: vt pote filio eū pcedēte. vt. C. d. iof. ref. l. si qd filiu.

Ex iure antiquo. qd gallus induxit qd sit natu auo mortuo: qz nūc p m u siuus est cu redit auo iā mortuo. vel ex. l. vell. qz vere ē natu viuo auo: r nō solut. s. j. p. i. r n.

Pronepotē. s. non natū. r dices nepotē (solues. viuere r est p oia supiora snt. ar alij vt p. r. r. 30. hnt nepotē: si habeat p dicit q abūdat p: r subaudiū magis. r est rō: qz magis dubiu q in pcedēti. nā in pcedēti p aptari. l. vell. qz nepos natu est auo viuēte: g locum hz. l. vell. vt. i. e. s. nūc de lege. Itē institutū est nepos filio viuo: at in seqnti est institutū filio mortuo. r. l. vell. in pmo capite loquit cu factū est testm filio viuo r auo: nepos nascitur filio viuo r auo: vel auo viuo r mortuo filio: s. ex interpretandō. l. vell. idē sit r si testatū sit filio mortuo r sic vell. aptari nō pōt: s. nec gallu q vult filiu mortu post testm viuo testate. ar h erat an mortu. r sic magis est dubiu. s. 30. r h. nō plz cu hoc supi r n. apte ad. l. vell. vt. i. stat dices.

Redeat. s. p nepos ab hostib. vel dic nepos suu r **Mortuo eo. s. pauo r pfe suo. p nepotis (altā l. f. z. pus. vel si hēas nepotē dic eo. s. auo: r pōt. ppe instituat.**

Rumpatur. qz institutus idē r si pteritus: qz non

erat suus cum avus moritur: licet vere natus.

a **Excludat**. a rüpendo cü non rüpat: lz non ab hereditate: sic non soluit. qd ergo dicemus in superiori casu: videtur neutrius habere locü. ius antiquum. i. galli nō: qz hic nepos nat⁹ est vere viuēte pte r auo lz apd ho

stes: r gallus loq tur cü nepos nascit post mortē patris r auo. Itē ius postluminij in capto apud hostes locū hz fm galli. vt. s. e. §. qd si is q filiu. cum §. fingat ea hora nat⁹ qua capt⁹ fuit: sic vbi mortuus et capt⁹ fuit viuēte auo. qz dz hñ. pñā nato r uēte auo: r sic cessat gallus. Itē qz non nascit auo vt suus cü nascit vere: qz tūc est capt⁹ et sic seru⁹. Itē qz tūc ali⁹ eū pcedit. Itē vell. cessat: qz

nichilqz refert vtrū ex iure antiquo/an ex lege velleia excludatur.

Cōsiliū galli extendit ad pnepotē in ciuitate nasciturū ex nepote nondū nato tpe testamētū vt possit filio testatoris substitui: nec nocet pteritio nepotis si viuo auo r testatore fuit de mēdo subducat. Alex.

Forisita⁹ adhuc dubitat qd an istis casib⁹: si nepos post testamētū nascat viuo patre suo: deinde ex eo pceptat: isqz mortuo patre: deinde auo nascat: an nō potuerit heres istius

illa loq tur primo capite cū nepos nascit viuo auo r post mortē filij. ar hic natus est filio viuo. Itē nec scdo qz locū hz cū nepos nascit viuo auo r viuēte filio. vt. l. e. §. nunc de lege. ar hic cū redit ab hostib⁹ videt nasci: r sic nascit post mortē vtriusqz. sed ecōtra videt vtrūqz ius hñe locū gallus: qz redit post mortē auo r sui pñs: r tūc videt nasci cū redit. et sic cū post mortē vtriusqz nascit hz locū gallus. vt. s. eo. an pñ. Itē. l. vell. qz nat⁹ est in hñtate viuēte auo. §. vell. hz locū. Itē p hoc ius postluminij psumit de quo mō dixi. Sol. quidā dicit gallū in pcedētī. r. vell. in hoc pñi hñe locū. hz tu dicim vtroqz gallū. nā oia q dicitur vsqz ad §. nunc de lege. a pñ. l. respiciūt ad regulam galli. §. in pñ. l. positā. qz post mortē vtriusqz videt nasci cū redit ab hostib⁹. Itē p mortu⁹ est viuēte auo: r hoc pñenti nepos mortu⁹ est vere. Itē viuēte filij tpe testamētū: r sic locū hz gallus. idē p oia in hoc casu. pñi habes p nepotē. Itē et. put habes nepotē hz locū gallus eo in pcepto q nascit post mortē testātis nepos. nec ob. qz vere ante fuit nat⁹: qz is pñcio qñ primo fuit su⁹. nec fingit coenel. natū pñma hora captiuitatē: qz hoc erat impossibile eum tunc nasci: sed nō est impossibile aliquē mō pñma hora captiuitatis: qd ipsa fingit. Itē nec ob. ius postluminij qd videt locū hñe in nato apud hostes. vt. C. de cap. l. i. qz ibi redit cū matre vel pte: hñ non. Itē hic inspicio hñtate: qz vere fingit suus demū post mortē pñs: r auo: nō ficione vt fingat nat⁹ qñ mat capiebat r in ciuitate stetit: et qz veritas fictionu pualet. no. de his qz ve. eta. l. p. l. fi. Itē pōt esse qz etiā vere decessit post mortē patris r auo. Item ad hoc qd dicit ius antiquū. facit. l. de reg. ca. l. fi. r. s. de test. tu. l. si hereditas §. qui filium.

b **Forisita⁹**. filiu institui r nepotē pteriti: r adica si me viuo filij meus moriet: tūc qz p nepos nascit heres esto: nascit postea. p nepos mortuo pte suo r auo et. pauo. qñ tur an recte sit institutus. videt qz nō: qz pñ suus fuit pteritus. sed non nocet qz decessit ante filiu: sic est recte institutus r tenet testm. et hoc. put habes mortuo pte rē. et cū post oim mortē nascit pñer ad cōsiliū galli.

Veritas fictionu pualet.

c **An abundat vñ an. vñ illud vel istud. i. an si po-**
d **Estis. scilz sequentibus.** (tuent rē.
e **Nepos. pteritus.**
f **Post testamentum. idem si ante.**
g **Patre. instituto.**

h **Ex eo. nepote.**
i **Concipiat.**
k **Pronepos.**
l **Pronepos.**
m **Pronepos.**
n **Pronepos.**
o **Pronepos.**
p **Pronepos.**
q **Pronepos.**
r **Pronepos.**
s **Pronepos.**
t **Pronepos.**
u **Pronepos.**
v **Pronepos.**
w **Pronepos.**
x **Pronepos.**
y **Pronepos.**
z **Pronepos.**

tui: qz pater ipsius non recte institut⁹ esset. qd minime esset expauescendū. hic em su⁹ heres nascitur: r post mortē nascit. ergo: r si p nepos admittetur qui natus erit ex nepote: postea viuo filio atqz si ex eo natus esset adoptatus.

Hic est quinta r vltima p pime parte: in qua ponuntur tres regule generales circa cōsiliū galli. Barto.

In oibus his speciebus illud obseruandū est: vt r filius dūtaxat qd est in pte et aliq parte sit heres institut⁹. nam

patre r auo r proauo. hz redit his mortuis r proauo vltimo loco mortuo: r sic cū redit videt nasci. vt. s. pñ. §. nō recte. qz nullo mō. rectis em erat si institueret. vel dic nō recte qz fuit substitut⁹: hz institui nō poterat: qz erat apud hostes: r ibi decessit hic nepos ante auū. vt. l. o. Expauescendum. quasi recte institutus id est substitutus videatur pronepos.

p **Post mortem. s. omnium.**
q **Ergo. scilz infer. si nepos admittit natus post mortē oim: ergo q natus est in vita oim p dicit: r postea rüpit testm r institutus admittit: et nō rüpit si illi pcededat.**

r **Admittet. et r institutione ad succedendū.**
s **Atqz. i. sicut hoc alio si ex eo rē. hz tūc pvell. vel etiā dic p gallū. et dico de nepote nato apud hostes: vt pcedit. r sic sunt tres casus in hoc §. vel sic: ergo si nepos scz p dicit. i. ille qd nat⁹ est ex nepote. nepote dico mortuo postea. i. post testm filio viuo: subaudi r auo admittit qd verū est eū admitti. r sub. nō rüpet atqz rē. et sic sunt duo cas⁹ tm hu⁹. §. et pñer ad gallū. Atqz. dic qz p nepotē institui ex emācapato nepote natū: r post emācapationē cōceptū hñc nō rüpet. vel dic et rēncū adopto qñ ex nepote natū que ante instituerā p dicit mō: vt in pñ. §. no. ad qd. §. e. l. filio. §. si. Itē qz h. §. dicit de morte nepotis pteriti r filij instituti: stellige fm ordinē que dicit. §. e. §. nā r si filij. §. qz pñer decessit nepos r postea filij: scilz si e. §. Itē no. hñ in si. stitutiōne q est iter ciuile p tate r naturalē.**

t **Speciebus. cū institutum nepotes p nepotes r ab nepotes. h. r dic qz tria dicit. pmo qz filij dz institui. scdo qz filij capt⁹ ab hostibus pōt pteriri. tertio dicit nepotē r in fertiores posse pteriri si filius pcededat qui instituitur.**

v **Dūtaxat. q. d. nō inferiores. vt. l. pñ. rñ. r sic determinat dictionē filij. vel dic qz determinat verbum in potestate. q. d. emācapatus pōt pteriri: qz nichilominus valet testamētū: licet possit rumpi per contratabulas.**

x **Institutus. vel exheredatus pure. nā rē. fm quosdam. quod non placet: quia pura exhereditatio non potest hic esse vt statim dices.**

y **Institutus. vel exheredatus pure. nā rē. fm quosdam. quod non placet: quia pura exhereditatio non potest hic esse vt statim dices.**

Post mortē. s. expressis verbis: nec etiā tacite vt h est...

Hosies ē. vt instituat sibi decedat. alis reuer-

Pronepote. repete non est necesse q instituant quoz instōne non...

Nunc de lege. velle. videamus: q voluit vni nobis...

Liberi. pmi gradus: vt dixi. vt dic liberi nepotū:

Nunc de lege. gallus. puidit circa nepotes natos...

Natos. institutos vel exheredatos. Jo. Sicut natos post mortē...

Primum caput. s. aliqd dz dici magistratu: (luit. Jo. ter: s. scōz respectu pmi dō. vt. J. de re. du. l. q duos. s. in. p. posita. Jtē q. J. dicit sequenti parte. Jtē. J. videndū: po...

Ergo. plana dillatio: alis est rogo. z Merioui pte. sub. rescribe michi quid iuris sit si filium zē.

Heredem. scilicet nasciturum nepotem. Instituas. id est substituas. Te. auo. Nascaf. qd iuris erit. Jōh. z dic pmo filii decedere...

Nascaf. qd iuris erit. Jōh. z dic pmo filii decedere post testm. scdo nepotē nasci. tertio mou auū. z sic verbū...

Qui eo. alis deest q tūc plana est lra. si hēas q dic si nepos. s. nascat. qd est J. vno auo q nepos zē. verūcūq...

quod est. J. scilz notauerit fm tzo. ex sententia etiā viuo...

lū habeas z nepotē nondum natū tū ex eo heredē instituas si filius decedat...

scdi capitis legis velleie. scdo illud extendit ad nouū casum. scda ibi in s. videndū. J. ar.

Etiā si parēte viuo nascatur sequenti parte succedētes in locū liberorū: nō vult lex rū...

intelligunt quidā hoc rō. vt tzo. h. et. R. verficiā zē. de hoc tertio casu loquit et pprie ponit pte. s. nepotis...

Quo nascit. vt nullus modo eū pcedat: vt pmiū caput habeat locum.

Nā rē. referi sba. l. velle. pmi capitis q dicunt de suo: sed tū z nepos nascit suus duobus pdictis casibus...

Nascatur. nepos. pncipos z deinceps. vel dicas h incipit de scdo capite. vel dic hec sba esse de snia pmi.

Lex. quo ad verba secundi capitis. vel dic quo ad sententiā pmi: vt patet in pmissis.

a **U**trifq. i. filio r nepote cū vterq. fuit institut. vel si lius. s. nepos preterit. r nepos pmo decessit q. fili. alio quin aliud esset: vt dixi. s. eo. nā r si filius.

b **E**t bene verba. scbi. capitis: vt. vba. f. p. r. sunt hec verba si quis r. r. plenus sunt. f. p. r. s. alij dicunt hec esse verba sce

uole que oino extendunt verba. l. vell. que sunt. s. p. r. s. i. b. i. qui ei suus heres futurus erit. r. extēdūt ad oēm casuz quo quis suus esse de finit: sed pma placet. r. dicit hoc scbz caput habere locū q. si tēpore testa mēti uiuit filius r nepos: vel nepos r. p. nepos. vt etiā oēs alij cōtinent ne medius vt medij tollant de medio r vltimus incipiat esse suus q. nō erat: vt hic. r. f. i. l. i. posthumor.

c **G**allus aquilij q. gallus de morte tñ naturalis filij dicit. sed scuoia suppleuit in emācipatiōe: de portatione p que q. de finit esse suus: vt s. in p. n. c. r. s. q. f. i. s. ar. hec. l. hoc capite cōprehendit oēs casus qui bus quis definit esse suus dūmodo viuattēpore testamenti.

d **N**ec solū. f. pertinēt verba. r. dic habeo filij r. ex eo nepotē r. ex nepote. p. nepotē: institui filij q. est opus: vt s. eo. s. in oibus. p. teritij nepotē: substitui. p. nepotē si me viuo deccat filius. erit ergo p. filij per dictā substitutionem in duos casus: scz si nepos preteritus decessit ante suū patrē r. postea pater: deinde auus qui est. pauus ad p. nepotem quimodo non rumpit testm. pau. itē in alio si ponas filij institutū p. decessisse r. deinde nepos decessit: r. tertio. pauus. sed hoc casu exigo nepotē vel institutū vel ex heredatuz. als rūperet premortuo suo patre: vt. s. s. nā r. l. r. s. in oibus. r. f. i. l. i. posthumorum.

e **P**arte. i. scdo capite. l. vell. cū dicit si quis r. alij dicunt hec verba sceuoie: r. subaudiunt qua parte r.

f **L**iberi. id est filij.

g **C**eteri. i. nepotes r. inferiores.

h **S**uccedāt. subaudi instituant ne rūpant: vel veri instituti nō rūpant: vt. f. p. r. s. r. sic sunt s. b. a. l. hucufq.

i **A**puđ hostes. que nō ē necesse institui: vt. s. s. i. oibus

k **S**uccedēdo. in loco sui heredis. f. ipse nepos.

l **A**ddidit. f. vell. in scdo capite. quo tpe. f. designat eē suus heres ante mortē aui vel post: seu tpe captiuitatis vel mortis. s. gñalr dixit si q. suus heres r. s. in pmo ca

pite sic si viuo testatore: vt. s. s. nūc de lege. itē gallus in vita filij si me viuo r. vt. s. i. p. n. r. q. nō dīstīnat hoc capi te: nec nos dīstīnat quim. nisi veller dicere aliā rōnē specia liorē: q. fingit tpe captiuitatis decessisse. r. sic su. eē desine re. r. sic in vita aui definit esse su. scbz nepos iustitur nō rūper: als preterit

rūper: vt. s. e. l. si q. s. post hūos. s. i. et hic subijcit.

m **A**si q. s. h. h. c. expone q. d. li. cet. i. q. d. licitū est.

n **A**udacter. i. audacter i bona pte: als in mala: vt. C. vnde vi. l. si quis in tantam.

o **D**esisse. p. i. net ergo p. interp. tationē ad scbz ca put nō quo ad ver ba: q. vere decessit post mortē aui. s. quid differt hic casus ab illo. s. e. s. q. d. si is. r. n. i. b. i. post mortem aui sperabat nepos. vnde hoc scbz ca put locū nō h. h. i. vbi iā est natus.

p **P**otest. cum decessit.

q **I**ndifficilis. id est valde difficilis. sic. f. de aq. plu. ar. l. i. s. in summa in fi. r. ad filij. l. si q. s. in grau. in p. n. r. in aut. quō op. s. ep. s. si p. s. i. col.

r **I**ndifficilis. id est valde difficilis. sic. f. de aq. plu. ar. l. i. s. in summa in fi. r. ad filij. l. si q. s. in grau. in p. n. r. in aut. quō op. s. ep. s. si p. s. i. col.

s **I**ndifficilis. id est valde difficilis. sic. f. de aq. plu. ar. l. i. s. in summa in fi. r. ad filij. l. si q. s. in grau. in p. n. r. in aut. quō op. s. ep. s. si p. s. i. col.

t **I**ndifficilis. id est valde difficilis. sic. f. de aq. plu. ar. l. i. s. in summa in fi. r. ad filij. l. si q. s. in grau. in p. n. r. in aut. quō op. s. ep. s. si p. s. i. col.

u **I**ndifficilis. id est valde difficilis. sic. f. de aq. plu. ar. l. i. s. in summa in fi. r. ad filij. l. si q. s. in grau. in p. n. r. in aut. quō op. s. ep. s. si p. s. i. col.

v **I**ndifficilis. id est valde difficilis. sic. f. de aq. plu. ar. l. i. s. in summa in fi. r. ad filij. l. si q. s. in grau. in p. n. r. in aut. quō op. s. ep. s. si p. s. i. col.

w **I**ndifficilis. id est valde difficilis. sic. f. de aq. plu. ar. l. i. s. in summa in fi. r. ad filij. l. si q. s. in grau. in p. n. r. in aut. quō op. s. ep. s. si p. s. i. col.

sciturnus. alij quod sed male littere sunt.

A Cuidetur. secundo capite.
D Denig. ad huc. pbat ceflare pmi caput. r hnt qdā libi est: r tūc nō dz ibi eē p dū pmutat nisi semel. alij non c

C Capite. pūmo.
Sui erit. vt
S. eo. s. nunc de le ge. sed iste non est suus cū nascitur.

Posteriori ca pite. l. vell.
Nō pmittit i stitui. subau. nasci turos. s. iā natos bñ pmittit: vt dixi s. s. pri. r dñ. i. i. l. posthumorū. et vetat rūpi p iam natos institutos. vt supiori. s. i. pñ. vel dic nō pmittit etiā iam natos in stitui. l. expellim. argu. s. de manu. tel. l. i. sed t. acite. nā dicēdo institutos nō rūpere. vt s. in pñ. et. s. pri. s. t. acite dicit qz i stituitur vt nō rū pant: r de iam na tis intelligas. vel dic scōy caput nō permittere i stitui natos: sed cogere si volūt rūpi te stamētū. et pmitti dñ qd volēt pmitti. vt. C. de iur. et fac.igno. l. i. vl' dic nō per mittit i stitui: vt pote qz alienus posthumus: sed institutum vetat rūpi. vt. i. l. p. r. o. n.

Ratū esset. testm r firmū: qz succedit nepos iā nar loco sui heredis precedēte psona de medio sublata.

Utiliter. i. iure galli vel vell. p. p. i. e. t. e. vel dic iure. i. i. nullo iure. p. gallū vel p. vell. vt dixi. (non s. ius. vel s. ius. l. xij. tabu. l. j. p. r. o. i. o. p. o. s. s. e. t. vt istl. de bo. pos. ar. ca. p. u. n. r. de leg. s. posthumus. r. s. posthumo. r. s. de in. offi. tel. l. posthum. s. i. t. e. p. s. h. o. n. e. p. o. r. vt. d. n. de bo. pos. l. natus. per hoc remouetur scōy caput. l. vell. quod in iam natis nepotibus loquitur.

Legis. scilicet velleic.
Commixtis. i. coadunatis.
Inducere. l. scz vell. sic ergo ex duob' s. ius sit opti mū rēperamentū. est autē hoc ex pmo capite qz instituit nasciturus. Itē de scōy: qz de eo nepote dicit qui nasci adhuc filio viuo qui postea de medio tollitur.

Sententia. in casu difficili: vt. s. p. r. o. n. s.
Nepos institutus. et postea emancipatus.
Sponte. i. vt voluntarius heres non vt suus et ne f

Probandū est. vt sit voluntari: hō: (cessarius. l. p. die conlat beneficio ptois r suum abstinerē posse: et vt voluntariū repudiare. vt in st. de here. quali. r. dis. s. sui. t

Emancipatione. scilicet facta.

Suus. et necessarius.

Nō potuit. s. erit voluntarius. r dicit qdā fieri. i. re manere. vt. s. d. iudi. l. iulian. s. certe imo. p. p. e. p. s. o. n. a. m. e. dia de medio sublata: sicut casus ponitur. s. p. r. i. s. i. p. n. vltimo no. qz in filiis natis et nascituris prouisum est p

alios: sed in nepo tib' nō ad pleni. vñ gallus. puidit in natis post mor tē pñs et au. sce. uola suppleuit cir ca. p. nepotes na tos silt post mor tē pñs r au: r ar ca eos q nō natu raliter s. ciuilitur de medio tollunt. terno vell. puidet circa natos i vita au post mortē tñ pñs sui: cū pat vl' vnebat tpe testa mēti vel pdecesse rat: et hoc pūmo capite. Itē circa natos viuo auo r filio ne filio b me dio sublato nepos pteritus rūpat. et hoc secun. lo capi te. q. r. o. i. u. l. in casu difficili. et no. h. ac l. difficulte de cor pore iuris. pleni tñ suā materiam expedientem.

Institutio filij apd hostes existētis nō est necessaria reb' sic se habēt. Alex. Paul.

Am apud hostes est fi lius: pater iure fecit te stamentū: et recte eum prete ript: cum si in potestate esset fi lius: nichil valiturum esset te stamentum.

Exheredato nō dat bo. pos. contratabu. etiā si alius filius in potestate sit pteritus. hoc dicit Alexan. Marcianus.

S filio emancipato ex heredato is qui in pta te est pteritus sit: ipe quidē emancipatus si stabulas petat nichil agit: ab iustaro autē r suus r emancipatus venient.

De iniusto rupto r irri to facto testō. Titu. l. ij.

subli. l. si quis cum. in fi. r. insti. de exhere. l. in p. u. n. r. de leg. s. ante. r. i. i. t. u. i. l. i.

Am apud pteript. interim. sed rediēs rūpit te stamentum. vt. s. e. l. gallus. s. in oibus. r. i. i. t. u. i. l. i. l. si qz exheredato s. sed et si pater. Accur.

Filius. pteritus. vt. s. l. p. r. o. n.

S filio. in potestate. s. nepos ex eo. immo dic secun do alius filius eius frater. Accur.

Nichil agit. nō est necesse vt petat s. m. quos dā: imo nullo modo petere potest cum sit exheredat. vt. j. de cō tratabu. l. non putauit. in p. u. n.

Teniet. p. edictū de cōiung. cū emāci. libe. qd hodie tollit p. au. f. de here. ab intesta. col. viij. vñ filius p. f. r. l. y. emāciatus nepoti ex eo in pta te retēto. sed certe hic nichil de nepote dicit: sed dices fuisse fratres. et est plana. ad p. m. a. positionē facit. s. de inoffi. tel. l. cū p. p. o. n. a. s. r. j. d. cōiung. cū emā. libe. l. i. s. cū pater. Itē no. q. h. j. p. alii hic exheredat: qd p se non pōt. sic. s. que res pig. obli. l. art. slo. r. j. de carbo. edic. l. iij. s. ibidē. r. de leg. p. s. l. i. si duo. r. l. is qui. atq. qui filium. s. l. r. l. non puto. s. sed r si expe redatus. Itē facit. s. eo. l. inter cetera.

De iniusto rupto r irrito facto testamento. Dixit. s. uti. i. liberos r posthumos debere i stitui vel exhereda ri. nuuc audi si hoc non fiat quid iuris sit.

Testm
quinq
modis
irritat.

Testamentū. quinq; modos ponit irritatio:
nis inuultū testamenti.
b Solennia. circa testes et sigilla et filia.
sed inferius circa preteritionē. sed alij dicūt
scdm sub primo posse cōtineri. Itē nota so-

Jur. so
lētias
seruan-
da est.

lētias iuris ser-
uandā. sic. s. de in
integ. reli. l. diu.
et. C. de test. l. testā
et. arg. p. tra. C. de
formulā. p. totū. et
j. de lega. ij. l. codi
cillos. s. fina.

c In potesta-
te. vt. s. u. l. inter
sec. in emācipato.

d Alio testō. se-
cus i. milite q̄ duo
bus testamēt; pon-
test decedere. vt. j.
de testa. mil. l. q̄re
bas. et. l. milites. s.
miles castrensiū.

ho. Itē qd̄ dicit
potuit. i. possitile
fuit. et sic significat
hic naturalē possi-
bilitatē. vt. j. e. l. cū
in secō. et in sti. eo.

hic q̄nt̄ aut̄ p̄bū
pōt significat po-
tentā hominis. vt
s. de codi. ob cau.
l. qd̄ seruus. in fi.

hic q̄nt̄ iuris. vt. j. de
codi. in sti. l. filius
qui. 230. Itē cōtra
j. de his qui. vt in
dig. l. cum quidā.

hic ubi possunt he-
redes esse. licet vt
indignis auferat̄
tur hereditas.

e Agnatōe sui
heredis. puta ar-
rogauit filiū post testm̄. vt in sti. qui. mo. testa. l. fir. in pn.

hic rem pone vt. j. eo. l. posthumoz. in pn.

hic hereditate. vt. s. de testa. tu. l. si nemo. et. j. de stabu.
l. filium. s. sed cum exheredato. et in sti. de here. ab inte-
sta. in pn. Item subaudi capitis diminutione. vt in sti.
qui. mo. testa. in sti. s. alio. et continua. l. sequen.

hic autē rūp̄t. p̄ scdm̄. ne sit. C. v. testa. l. nostrā.
hic autē rūp̄t. p̄ scdm̄. ne sit. C. v. testa. l. nostrā.
hic autē rūp̄t. p̄ scdm̄. ne sit. C. v. testa. l. nostrā.

hic autē rūp̄t. p̄ scdm̄. ne sit. C. v. testa. l. nostrā.
hic autē rūp̄t. p̄ scdm̄. ne sit. C. v. testa. l. nostrā.

hic autē rūp̄t. p̄ scdm̄. ne sit. C. v. testa. l. nostrā.
hic autē rūp̄t. p̄ scdm̄. ne sit. C. v. testa. l. nostrā.

hic autē rūp̄t. p̄ scdm̄. ne sit. C. v. testa. l. nostrā.
hic autē rūp̄t. p̄ scdm̄. ne sit. C. v. testa. l. nostrā.

Dapnia.
Testamētū
aut nō iure
factū dicit:
vbi solen-
tia iur; de
fuerunt aut
nullus esse momēt; cū filius
qui fuit in patris potestate p̄-
teritus est. aut rūp̄tur alio te-
stamento ex quo heres existe-
re potuit: vel agnatōe sui he-
redis rūp̄t; aut irritū cōstituit
nō adita hereditate. **l**pta.

Anc autē prius testm̄
rūp̄tur cū posteri; ri-
te p̄fectū est: nisi forte poste-
rius vel iure militari sit factū:
vel in eo scriptū est q̄ ab irēta-
to venire pōt. tunc enim et po-
steriore nō p̄fecto superius
rumpitur.

Posthumi sunt nō iatim ex
heredat; et posthumi appellā-
tur qui post hūmū nascuntur. **h**ar.

Posthumi p̄ vlt. **I**dē.
Prilem; sexū descendētes
ad similitudinē filioz nō iatim
exheredat; sunt: ne testamen-
tū agnascēdo rūpant. Posthu-

Posthumi sunt nō iatim ex
heredat; et posthumi appellā-
tur qui post hūmū nascuntur. **h**ar.

Posthumi p̄ vlt. **I**dē.
Prilem; sexū descendētes
ad similitudinē filioz nō iatim
exheredat; sunt: ne testamen-
tū agnascēdo rūpant. Posthu-

Posthumi p̄ vlt. **I**dē.
Prilem; sexū descendētes
ad similitudinē filioz nō iatim
exheredat; sunt: ne testamen-
tū agnascēdo rūpant. Posthu-

Posthumi p̄ vlt. **I**dē.
Prilem; sexū descendētes
ad similitudinē filioz nō iatim
exheredat; sunt: ne testamen-
tū agnascēdo rūpant. Posthu-

Posthumi p̄ vlt. **I**dē.
Prilem; sexū descendētes
ad similitudinē filioz nō iatim
exheredat; sunt: ne testamen-
tū agnascēdo rūpant. Posthu-

Posthumi p̄ vlt. **I**dē.
Prilem; sexū descendētes
ad similitudinē filioz nō iatim
exheredat; sunt: ne testamen-
tū agnascēdo rūpant. Posthu-

Posthumi p̄ vlt. **I**dē.
Prilem; sexū descendētes
ad similitudinē filioz nō iatim
exheredat; sunt: ne testamen-
tū agnascēdo rūpant. Posthu-

Posthumi p̄ vlt. **I**dē.
Prilem; sexū descendētes
ad similitudinē filioz nō iatim
exheredat; sunt: ne testamen-
tū agnascēdo rūpant. Posthu-

Posthumi p̄ vlt. **I**dē.
Prilem; sexū descendētes
ad similitudinē filioz nō iatim
exheredat; sunt: ne testamen-
tū agnascēdo rūpant. Posthu-

Posthumi p̄ vlt. **I**dē.
Prilem; sexū descendētes
ad similitudinē filioz nō iatim
exheredat; sunt: ne testamen-
tū agnascēdo rūpant. Posthu-

C. de inoffi. testamē. l. si quis filium. s. fina. et in sti. de ex-
here. libe. s. sed feminini.
n Dicitur. corrigitur hoc statim. s. proxi. vel sub. hic
propue ex vi verbi quasi posthimationē patris natus.
argu. in sti. de dona. s. est. et aliud. Accursus.

o Sed et hi. et
est plana: als sed
cum hi. et est defe-
ctua. sed tunc vbi
dicit iter gradus
exheredari p̄nt: sup-
ple placet etiam i
his idē dicens dū
se qd̄ in vere post-
humis.

p Uelleiam. in
p̄mo capite. vt. s.
titu. i. l. gallus. s.
nunc de lege.

q Gradus. in-
stitutor; substitu-
tor; et supple vel
post gradū. vt. C.
col. l. i.

r Idē in post-
humo. q̄ debeat
institui: vel nomi-
natum exheredari
de filio em̄ cōstat:
vt. s. titu. i. l. inter
cetera. et sic ad p̄n-
cipiū huius. l. se re-
fert. vt dicad. p̄i.
ibi: vel itra gradū
vel quādōcūq; vt
etiā filius de quo
stat. vt. s. u. l. iij.
s. i. ij. et. iij.

s Diverstat;
ergo idem ius. sic
C. e. l. i. et. j. de ver-
bo. obli. l. a. n. et. et
s. ad le. aquil. l. il-
lud. et. C. de cōsti.
pecu. l. fina. ij. et. s.

t Ex his. q̄ dicitur in p̄ncipio. l. posthumi agnascēdo
rūpere. at nar; p̄teritus nō rūp̄t; sed facit cū nullū. vt. s.
titu. i. l. inter.

v Fili. si iam nati.
facit. s. ab ip̄o initio.

z Si nascunt. ad nullū declinātes monstrū vel p̄da-
gū. vt. j. de h̄bo. sig. queret. et. l. ostentū. et. C. de posthu. l.
ij. et. s. de sta. ho. l. nō sunt. sed videt q̄ debeat haberi. p̄
natis. vt. s. de sta. ho. l. qui in vtero. et. j. de verbo. signi. l.
quod dicimus. sed hic speciale idco q̄ dubiū est an na-
scatur viuus an mortuus: q̄ cū mortuus nascit; nec cōce-
ptus videtur. vt. j. de h̄bo. sig. l. q̄ mortuū. 230. sed sic sem
per posset dici. vñ fauer ne testm̄ i supatur facit differre.

a Sed et si stante hoc. s. testamento quo posthumū est
exheredat; nominatum vt p̄cepit fieri in pn. huius. l.

b Non sit. s. p̄teritus. et **h**eres. l. posthumus.

d Per isen. sec. in iā nato in p̄- (als debeat heres.
mo exheredato in secō p̄terito. vt. s. u. l. i. si filiū q̄. Accur.

e Per posthumum. in eo p̄teritum. **v**.

e Per posthumum. in eo p̄teritum. **v**.

e Per posthumum. in eo p̄teritum. **v**.

e Per posthumum. in eo p̄teritum. **v**.

a Notatim. exponit qd in pn. l. dixit. vel dic vt ibi.
b Sicut ita dixerit. et hic est alius modus exheredandi.
c Non rumpere. ipso iure s3 p qrela. vt s. de ioffi. tes. l. posthumus. et facit. s. d. vt in pos. mit. l. i. s. s. si exheredatio
d Nam hic. als na est. et dic et si pro spuis. et s. subaudi
 di th scds et. als
 deficiit si. et est pla:
 na. et dic ruptu est
 stati nato posthu:
 mo. vt. j. l. proxi. q
 cotinuat cu ista.
e Primus. sc:
 cus ccontra. vt. j. l. e.
 l. nam. et. s. si.

D Enig. non
 possunt. tuz
 qz pmi nondu res:
 pndat. tum qz eo
 ru gradus etiam
 nsc nullus est: et
 si mouit posthu:
 mus. vt. s. n. l. l. si
 posthumus a pmo.
 et. l. si a primo. l. si.
 et. j. l. proxi. que pti
 nuatur cum ista.

N Am si. pro:
 bat substitut:
 qd dixerat a simi:
 li. rumpit em. f. nat:
 gradu substituto:
 ruz: eo tpe nasea:
 tur q non poterat
 herditas a substi:
 tutis adiri. et dic
 rapere quatuz ad
 hocne possit adiri
 hereditas a substi:
 tutis. sic et in fe:
 quent casu rumpit
 gradu instituto: si
 sub condicione a q:
 bus erat pteritus
 lz nascat eo tpo:
 re quo nondu pot
 adiri herditas ab
 instituto. iug.

Quod pendete co:
 ditioe. si nascatur
 posthumus. s3o.
i Rumpitur. na:
 to posthumus. et h:
 probat p simile.
k Gradus. ne
 possit adiri here:
 ditas ab institut:
 vt. et. s. titu. l. l. posthuma. et facit. s. ad vell. l. aliquando. s. si sub condicione. et. j. de acquiren. here. l. cu herditas. s. a. l.

Sed et si sit et. instituto sub condicione.
m pmi gradus. institutio.
n Exheredatus no est. id e. et si fuerit exheredat. vt. j. s. ma. et. s. l. pri. iug. sed s3o ponit hic qz a pmo fuit exheredat. vt. s. l. iij. s. si. et ibi adiugit hic s. quo casu bn distinguif sit exheredatus a substituto vel non.

o Existere. condicione subaudi. qd pbat p pn. hui. l. l.
p Posthumo prius. s3 substituto.
q Quia nullus est. similita. s. de edil. edic. l. boue. s. si. et de capi. dimi. l. liberos. s. si. et. j. de vsufu. leg. l. sempro:
 nius. circa pun. et. s. reru amo. l. si concubina. in prin. et. j. de lega. l. si fundu

cum fore. Post defectum aut conditionis natus posthumus gradus non rumpit: quia nullus est.

Rumpendo aut testam sibi lo cum facere posthumus solet: quibus filius sequente gradu a quo exheredat est patitur valere. Sed si a primo gradu preterit: a scdo exheredatus sit: si eo tpe nascat posthumus quo aliqs ex institut: vixerit: totu testam ruptu est. na in tollendo primu gdu sibi locu faciet.

Repos pteritus ita demu rumpit testam: si tpe mortis aut eu filius no pcedit vere vel ficte: sed ab intestato succedit vt suus: si tpe quo testam destitutur proximus reperit: si invita qui fuit conceptus. h. d. vsq ad s. siue autem. Idem.

Si quis filio exheredato nura pregnante relicta decesserit: et extraneu sub condicione instituerit: et pendente condicione post mortem patris: vel deliberate herede instituto de adeduda hereditate exheredat filio decesserit: et nepos fuerit nat: an rumpat testam: et dicemus testamentum non rumpi: cum nec exheredat huius modi nepos deberet ab auo/ que pater precedebat. **P**lane si forte institutus omiserit hereditatem: huc auo suo suu futurum heredem ab intestato no dubitat: vtruzq p puijs rationibus. Na agnascendo quide is rumpit: que neo pcedebat mortis tpo. Ab intestato

exhere. libe. s. posthumorum.
a Ab intestato. non ergo obstat iure testati/ id est heredes omittes qd obstat iure testati/ scilicet si heres ad eat: quia excludit nepos. vt. j. vnde liberi. l. scripto. Accursius florentinus legum doctoz.
b Mortis. s. testatoris. vt in si. de heredi. ab intesta. s. ita demum. et. j. eo. l. posthumorum.
c Ab intestato. ratio secundi dicti.

de lega. l. si fundu
 s. pe. sed ar. s. s.
 s ferijs. l. i. s. si ve
 ro. et. s. d. act. emp.
 l. ex empto. s. is d.
 et. j. e. l. qui vxore. et
 s. vsufruc. quem
 admodu. caueat.
 l. iij. s. i.
r Solet. et totu
 rumpit: vt. j. pri. s3o
 us. et. et est ro vt
 nota. s. titu. l. i. iij.
 s. ma.
f Quauis. hic
 versus optime ef
 fet in fine legis.
 Accursius flo.
t Filius. iam
 natus preteritus
 Accursius flo.
v s3 si. aduer:
 satur ei qd de filio
 non qd de posthu
 mo dicit.
x Uixerit. alio:
 quin cu nullus sit
 primus: nec scds
 pcedat ex eot tpo
 re natiuitat: post:
 huius: non rumpi
 tur scds a quo est
 exheredat. vt. j. d.
 ve. in. posses. mit:
 ten. l. i. s. si veter.
 ibi qz si non vs:
 uant. Ac.
s Quis filio
 no rumpi. ipso
 iure: vt. s. titu. p.
 ri. l. si qd posthu:
 mos. s. si filiu. sed
 per querelam. vt
 C. de inoffi. testa:
 men. l. si quis filiu
 Accursius flo.
j Huiusmodi
 nepos. qui nasci:
 tur ex filio mor:
 tuo post amu/ als
 scus. vt institu. de

A hereditas. vt in sti. de heredi. ab intest. §. c. si aut que ritur. 7. in sti. de leg. ag. suc. §. primus. 7. f. de suis 7. legi. l. post cōsanguinitatem. §. primo.

B Sed hoc ita. factu. f. de suis 7. leg. l. i. §. sciendū. 7. l. ti eius. 7. f. vnde cog. l. i. §. si quis primior. 7. qd no. in sti. de heredi. ab intest.

§. cū autē querit. **C** Sed 7. si pater. facit. §. titu. l. i. gallus. §. qd si is. 7. §. in oibus. 7. §. videndū. 7. f. eo. l. pe. fed. ptra ad fi. huius. §. f. eo. fed. nec. Sol. ibi.

D Qm̄ daf. vt C. de cap. l. i. 7. no. §. ex qui. cau. ma. l. ab hostibus. §. i. 7. §. tit. l. i. gallus. §. si eius.

E Valeat. pōt em̄ esse q non valeat aliquo libero rū preterito. vt. §. ti. l. i. fina.

F Quocūq. si ne p captiuitatem desierunt: dico in p̄tate eē siue p 7c. Bjo. 7. habes ibi §. irritū 7. nō hic. siue 7c. nec ibi q̄ tiens 7c.

G Captus. hic fit seruus hostiuꝝ 7. sic perdit ciuitatem 7. libertatē: vt §. de capi. dumi. l. si. recipit tñ vires testm̄ eo reuerso: vt. f. eo. §. quaten⁹ sed si ciuitatē tantū vt deportatus tunc idē. vt. §. de testa. l. ei. §. si cui. idē si minimā captiuis diminitio nem sit passus: vt in sti. qui. mo. test. in sti. §. alio.

H Passus sit. in quo q̄tuor sūt necessaria. vt no. §. de statu homi. l. 7. seruoꝝ. §. i.

I Passus est. nā trahit hec sn̄a statū ad se executo: vt. f. de pez. ms. l. qui vltimo. vt dicunt decreti: ste de sentētia ex. cōmunicatiois.

Exco-
catōis
sn̄a tra
bit ad
se execu
tōne.

vero is succedit: cui ante eum alij non est delata hereditas.

Nō fuisse autē filio delatam hereditatē apparet: cū delibe rāte instituto decesserit. Sed hoc ita⁹ si aui mortē tēpore in vtero nepos fuit. Ceterum si postea pcept⁹ fuerit: Marcellus scribit neqz vt suū neqz vt nepotē aut cognatū ad hrdi tatē vel ad bonoz possessionē posse admitti. **S**ed 7. si p̄t etus q̄ mortis aui tpe in vtero fuit apud hostes erat: nepos iste patre in eadē cā decedēte post mortē aui succedendo te stamētū rumpet: qz supra scri pta persona ei nō obstat. Nec em̄ credid in reb⁹ hūanis fuisse: cū in ea cā decedat: q̄qz ca ptiū reuersus p̄tis sui iniustū faceret testm̄ in eo preteritus.

Nepos apud hostes siue i ciuitate cōceptus si preterit⁹ repit testm̄ rumpit: nisi posthu mus sit institutus vel ex here datus. h. d. Bar.

Siuē autē in ciuitate nepos fuerit cōceptus: siue apud ho stes (qm̄ datur⁹ 7. partui possi miniū) succedēdo testm̄ rumpit. Succedēdo itaqz sui nō rū punt: siue fuerint instituti: vel ex h̄dati ab eo gradu ad quē hereditas defert: scz si grad⁹ ille valeat. Quocūqz autē mō parentes precedētes in p̄tate esse desierint: succedētes libe ri (si fuerint instituti vel ex h̄da ti) nō rūpēt testm̄: siue p capti uitatē: siue p mortē vel penā.

Eius qui perdit ciuitatē vel libertatē vel vitā per sn̄iam te stamētū rumpit. fallit in mili te si ei per sn̄iam a iudice refer uet. h. d. v̄qz ad §. et⁹ q̄. Bar.

Irritum fit testm̄/quotiēs ipsi testatorū aliquid cōtingit. vt puta si ciuitatē amittat per

le **S**eruus efficitur. hodie nemo bene natus 7c. vt in aut. de nup. §. qd aut col. iij. Jē fa. §. de testa. l. ei. §. si.

L Delicto. que multa sunt: vt. f. de re mili. per totum.

M Permittit. si impertravit a iudice cū dānare: vt. §. de dona. inter virum 7. vxor. l. cū hic status. §. si miles. et

adde qd no. C. de testa. mili. l. 7. mi litudus. 7. facit. f. de vete. mili. suc. ces. l. i. 7. ij.

Militari. cō tra. C. de inoffi. te sta. l. si qn̄. So. ibi vt pagano: hic vt militi fuit conce sūz. 7. sic cuius suo iure testari cocedi videtur. vel aliter vt ibi. accur.

Permittit. a iudice.

Si militari. incipit responde re. 7. facit. f. de test. mili. l. idē erit dicē dum. 7. lex milita ri. 7. l. idem 7. si pa ter. 7. f. de leg. iij. l. si quis in p̄ncipi o. §. i.

Non statim. hoc cū a p̄siede. si autē p̄fecto v̄ bis statim: vt. f. de interd. 7. re leg. l. inter penas. 7. de leg. iij. l. i. §. hi. sed q̄re hoc cū habeat merū imperium? Rñ. vt no. §. de of. p̄sidi. l. laticitas. §. qui vniuersas. et facit. f. quādo ap. sit. l. i. in pun.

Si damnatio suspēdit per rescriptionē p̄ncipi factaꝝ te stamētū non rumpit etiam si reus decedat: nisi cōsuis cri minis se occiderit. Bar.

Eius qui deportat non sta tim irritum fiet testamentuz. sed cū p̄nceps factuz cōpzo bauerit: tunc enim 7. capite mi nuif. sz si de decurione puni do vel filio nepoteve p̄ses scribendū p̄ncipi interlocu tus est: nō puto statim seruum pene factū: licet in carcere so leant diligētiois custodie cau sa recipi: nec huius igif testa mentum fiet irritum: p̄tū sc̄z p̄nceps de eo suppliciuꝝ su mendū rescripserit. proinde si ante decesserit: vtiqz testamētum eius valebit: nisi mortem sibi cōsciuerit. naz eoꝝ qui mo ri magis q̄z damnari maluerit ob p̄scientiam criminis: testa menta irrita cōstitutiones fa ciunt. licet in ciuitate decedāt.

Filio. decur rionis. 7. nepote q̄ idē habent p̄uile giū: vt. f. de penis l. mor. §. iste fere.

P̄ncipi. qd facere nō ipse pu nire debet vt. f. de penis l. dñi fra tres. §. decurioni bus. 7. de do. eo. l. ij. sic 7. alio p̄nci pis sentētia serua tur. vt. C. vbi se na. vel clarissimi L. quotiens.

Decesserit. enā in carcere. vt §. de testa. l. si qd

adde qd no. C. de testa. mili. l. 7. mi litudus. 7. facit. f. de vete. mili. suc. ces. l. i. 7. ij.

Militari. cō tra. C. de inoffi. te sta. l. si qn̄. So. ibi vt pagano: hic vt militi fuit conce sūz. 7. sic cuius suo iure testari cocedi videtur. vel aliter vt ibi. accur.

Permittit. a iudice.

Si militari. incipit responde re. 7. facit. f. de test. mili. l. idē erit dicē dum. 7. lex milita ri. 7. l. idem 7. si pa ter. 7. f. de leg. iij. l. si quis in p̄ncipi o. §. i.

Non statim. hoc cū a p̄siede. si autē p̄fecto v̄ bis statim: vt. f. de interd. 7. re leg. l. inter penas. 7. de leg. iij. l. i. §. hi. sed q̄re hoc cū habeat merū imperium? Rñ. vt no. §. de of. p̄sidi. l. laticitas. §. qui vniuersas. et facit. f. quādo ap. sit. l. i. in pun.

Si damnatio suspēdit per rescriptionē p̄ncipi factaꝝ te stamētū non rumpit etiam si reus decedat: nisi cōsuis cri minis se occiderit. Bar.

Eius qui deportat non sta tim irritum fiet testamentuz. sed cū p̄nceps factuz cōpzo bauerit: tunc enim 7. capite mi nuif. sz si de decurione puni do vel filio nepoteve p̄ses scribendū p̄ncipi interlocu tus est: nō puto statim seruum pene factū: licet in carcere so leant diligētiois custodie cau sa recipi: nec huius igif testa mentum fiet irritum: p̄tū sc̄z p̄nceps de eo suppliciuꝝ su mendū rescripserit. proinde si ante decesserit: vtiqz testamētum eius valebit: nisi mortem sibi cōsciuerit. naz eoꝝ qui mo ri magis q̄z damnari maluerit ob p̄scientiam criminis: testa menta irrita cōstitutiones fa ciunt. licet in ciuitate decedāt.

Filio. decur rionis. 7. nepote q̄ idē habent p̄uile giū: vt. f. de penis l. mor. §. iste fere.

P̄ncipi. qd facere nō ipse pu nire debet vt. f. de penis l. dñi fra tres. §. decurioni bus. 7. de do. eo. l. ij. sic 7. alio p̄nci pis sentētia serua tur. vt. C. vbi se na. vel clarissimi L. quotiens.

Decesserit. enā in carcere. vt §. de testa. l. si qd

pos. et de iure fil. l. in fraude. §. i. r. §. fina.
a Tedio vite. vt fecit dido.
b Factationis. vt fecit empedocles. Jo.
c Epitam. als epfa. als epfam. et subaudi mittens. et
facit. de re mili. l. omne. §. qui se. r. de bo. eo. l. iij. r. C. qui
testa. fa. pos. l. iij.

et qd ibi no. r. §. ad
sille. l. i. §. si quis
non metui.

d Eius cognatis. vt j. de vete.
mili. suc. l. i. r. ij.

e Non sint. ali
qui cognati.

f Legioni. in
qua militabat: vt
C. de heredi. de-
cur. l. ij.

g Dixim. §.
ea. l. §. irritum.

h Constitutum
est. vt §. de testa.
l. q. a latronib. §.
fi. r. arg. §. de penis
l. §. §. fi. r. j. ad tur
pil. l. in fi. r. §. de
his qui not. infra.

i furti. §. i. r. qui sa
tisda. cogan. l. sciē
dum. §. si fundū.

j Itē facti. de ac-
cusa. l. penul. r. de
solu. l. reo. r. an p
niliū cause appel.
l. §. r. §. de pcura.
l. q. pprio. §. item.

k Factionē. vt
§. de testamē. l. de
statu.

l Incerti. f. in
terim: vt statim
subicit nō respec-
tus futuri.

m Libellum. re-
pere ad. r. facit. j.
nil noua. l. i. r. de
ap. reci. l. sciendū.

n Factio. hoc
semp in mala par-
te ponitur.

o Excusauit. i.
explicauerit
excusando qd fe-
cit. ad est excusan-
do se q statim im-
posuit penas. als
accusauerit.

p Permittitur
nō em oportet tūc
deferre appella-
tioni: vt. l. de app.
nō sp de l. constitutiones.
ferēdus r. C. quoz appel.
est.

q Non recipi. l. ij. r. ar.

r Si quis tedio vite vel vali-
tudinis aduerse impatientia:
vel tactationis vt quidā phi-
losophi mortē sibi psciuerint:
in ea causa sunt vt testamenta
eoruz valeant. quā distinctio-
nem in militis quoqz testamē-
to diuus adria. dedit: episto-
lā ad pomponiuz falconē mis-
tens: vt siquidē ob cōscientiā
delicti militaris mori is ma-
luerit: irritū sit ei⁹ testm. q si
tedio vite vel dolore: valere te-
stamentum. aut si intestato de-
cesserit: eius⁹ cognatis: aut si
non sint⁹ legionē ista sint ven-
dicanda.

s Testamentū dānatoꝝ non
rumpitur si est appellatū siue
appellatio fuerit recepta siue
nō: nisi cū per appellationem
executio nō differat. Bar.

t Ibi aut omnes quoz testa-
menta irrita damnatione fieri
diximus: si puocauerint capi-
te nō minuunt: atqz ideo neqz
testamēta que an ea fecerit ir-
rita sient: r tūc testari poterūt
hoc em sepissime est pstitutū
nec videbunt qsi de statu suo
dubitātes nō habere testamē-
ti factionem: sunt em certi sta-
tus: nec ipsi de se interim icer-
ti. Quid tamen si appellatio-
nē eius preses nō recepit: sed
imperator scribendo penā re-
moratus est: puto hūc quoqz
suum statum interim retinere:
nec testamentū irritum fieri.
nā vt est oratione diui marci
expessum: tāetli puocantis:
vel eius p quo puocatur ap-
pellatio non fuerit recepta: pe-
na tamē sustinēda est: quoad
pūncps respicserit ad litte-
ras presidis: r libellū rei cum
litteris missuz: nisi forte latro
manifest⁹ ē: vel seditio preru-
pta factioqz cruenta: vel alia

C. de offi. prefec. preso. ouentis. l. si quos. r. j. de re mili.
l. §. arg. cōtra ad hoc. xi. q. ij. si eps. Accur.

p Illiate. statim ponit exemplum.
q Sumpta. in presenti. vt fuit. §. pri. rñ.
r Nō tenuerit. cōmutabiliter: tenuit quidē: sed tamē

commutari pōt a
pncipē nō ab eo q
eā tulit: vt. j. de pe-
nis. l. mouo. §. iste

s Nō erit irri-
tum. sic. C. si a nō
compe. iudi. l. h. r
ne de sta. defun. l.
si pater. r. j. de pe-
nis. l. ij. in fi. r ad
hoc. §. q. t. c. in pri-
mis. accur.

t Malesatis.
ptra pūncipē vel
rēpu. accusat⁹ vel
animatus vel ar-
matus est: vt. j. ad
l. iul. maiestas. l. fi.
r infra. de heredi.
ab intesta. §. p con-
trarium.

v Alia cā. vt
repetundaz. vt. j.
de accu. l. ex iudi-
cium. Itē here-
sis: vt. C. de here-
ti. l. iij. Item apo-
stata. vt. j. d. apo-
stata. l. apostatarū.

x Diximus. §.
eo. §. irritum.

y Iure possi-
minij. vt infra. qui
bus non est pūnc.
face. testa. §. fi.

z Cornelia. vt
d. §. in situ. r. §. de
testa. l. lege.

a Cōualescit.
vt arg. j. de bo. li-
be. l. ij. §. si depoz-
tatus. r. de leg. ij.
l. §. si quis. r. C.
de sen. pas. l. fi.

b Ad testādū.
etiā quantū ad
alia: vt infra. qui.
nō est permis. fa.
testa. in pun. r. §.
ad macedo. l. ij. r
j. de fur. l. si quis
vroti. §. i.

c Emancipa-
tione. quando vi-
debat magis du-
bitari: quia isto ca-
su patitur capitis
diminutionem: s;
in superoqz nō: vt

iusa causa quā mox preses lit-
teris excusauerit: mox nō re-
cipiat: nō pene festinatione: s;
pūncipi cā. tūc em pu-
nre pmitit⁹: deinde scribere.

Testētia nulla testamēti
factionē nō tollit. h. d. Bar.

Si quis fuerit dānatus
illicite⁹ pena non sumpta: an
testm eius irritū fiat videam⁹
vtputa decurio ad bestias: an
capite minuat⁹: testamentūqz
eius irritū fiat. r nō puto cum
sentētia eū non tenuerit. ergo
r si quis eū qui nō erat iurisdic-
tionis sue dānauerit: testamē-
tum eius nō erit irritū: quē ad
modū est cōstitutū. Sed nec
eorum quidē testamēta rata
sunt sed irrita fiant quoz me-
morā post mortem damnata
est: vtputa malesatis: vel ex
alia tali causa.

Reuersi ab hostibus resti-
turi per pūncipē testamēta re-
cōualescunt. Bar.

Quatenus tamē diximus⁹
ab hostibus capti testm irritū
fieri: dyciendum est postlimi-
nio reuersi vires suas recipere
iure postliminiij. aut si ibi
decedat: lege cornelia cōfir-
mari. ergo r si quis dānatus
capite: in integrū indulgentia
pūncipis sit restitutus: testm
eius conualescit.

Mutatione status in meli⁹
testm nō rumpit. Bar.

Filijs familias veterani sui iu-
ris morte patris facti testamē-
tum irritū non fieri cōstat: nā
quātū ad testandū de castre-
si peculio p patrefamilias ha-
bendus est: r ideo nec emāci-
patione irritum fieri militis
veterani testm verū est.

Supra pūncio gradu q va-
let iure spali sed s q dependet
ex eo nō rumpit. Bar. X lpla.

Appel-
lationi
nō sp de
l. constitutions.
ferēdus
est.

§. ad mace. l. si filius. §. fina.

§ Miles. quidā habēt nam si: et otinuant sic. dixi ve-
terani militis testm tenere etiā post annū a die mis-
sionis: et etiā si emancipatio interuenerit: sed hoc vbi iure
cōmum testatus est. nā si iure civili. i. militari corā duo-
bus vel tribus te-
stibus et. qd non
placet: qd tūc post
annū non valet in
aliquo gradu. sed
hec lex vult ptra.
dic ergo pncipuz
l. si miles. et q u-
re civili. i. cōi. f. eo-
rā septez testibus
fecit testamentum.

b Militari. vt
deportati: vt. §. de
testamen. mili. l.
neq. §. i.

c Secundo. sic
§. n. i. l. iij. §. fi.

Adoptio. nā
et sic transit hoc iu-
re in patrē: vt. §. d
adop. l. i. §. hodie
cōtra: et sic nō tene-
tur eū instituire:
vt. C. de adop. l.
cum in adoptiuis
§. sed ne articulu
et §. sed siquidē. se-
cus in arrogator:
vt hic. et d. l. §. fi.

e Solet rumpi.
vt. §. n. i. l. filio. §. i.
et insti. qui. mo. te-
sta. infir. in pun. et
hoc nisi sit institu-
tus ante adoptio-
nē: vt. §. n. i. l. filio
§. fi. que est ptra.

f Vel nepos.
ex filio. nā ex filia
sequeret sui pris
potestate nō aut materni: vt insti. de pa. po. §. fi.

§ Quia vna. als cū vna. als deest cū. Itē dic q dicitio
vna: est aduerbium. q. d. simul cū emancipant exiit. vel
dic q sit nomen adiectiuum de emancipatione. q. d. filius
exiit vna et nepos alia emancipatione. §. in filiis exigunt
tres fm antiqua tpa que hic cōsiderant: hodie in omni-
bus sufficit vna: vt. C. de adop. l. si. nō ergo est hec lex. p
eis qui dicit emancipato filio psequēs videri nepotem
emancipatum: qd reprobaf. vt. §. de adop. l. si nepos. nā
nec hic quicq de filio dicit.

h Testamentum. quod postea faciet pater. id est non
faciet nullū licet pterea: qd faceret si essent in potesta-
te. vt. §. eo. l. i. Accursius.

i Pater. filio. instituto a patre.

k Et. scz. patre.

l Testamentū. qd fecerat pater ante captiuitatē. nā
si in captiuitate nō valeret: vt. §. de testam. l. eius. §. 3o.
alij dicunt filium fuisse testatuz patre capto: qd nō rum-

§ Miles ture civili te-
stamentū fecerit: et prio
gradu hīdē eū scripserit que
ture militari poterat: scdō eū
que cōi iure pōt: et post annuz
missionis decesserit: primº gra-
dus irritus fiet: et a scdo inci-
piet testamentū eius.

agnatione filij civilis rum-
pit testm. Bar. Idem.

Arrogatione filij filiteve
testm rumpi: qm sui heredis
agnatione solet rumpi.

preteritione filij vel nepo-
tis emancipati testamentū non
rumpitur. Bar.

Filia cū emancipat: vel ne-
pos: (q: vna emancipatione ex-
eunt de potestate) testamen-
tum non rumpunt.

Per reuersionez testatoris
ab hostibus vel filij instituti
testm nō rumpit. Bar. Paulº.

§ Pr ab hostibus capif
filio manente in ciuita-
te: reuerso eo nō rumpit testa-
mentum. Idem.

§ Ed nec filius postumi
nio redies rumpit pris
testm: vt sabinus existimauit.

Per scdas tabulas vacuas

pitur reuerso patre post mortem filij: quod non placet:
quia nō potest testari cum sit incertus sui status: vt. §. vn
de legi. l. ij. §. si decesserit. aliud in filio deponati. qd dic
vno. C. de senten. pas. l. fina.

§ Ed nec filius. subaudi institutus. et sic nō obstat. §.
eo. l. i. qd filio ex-
heredato. §. sed si
pater. in fi. §.

prime nō rumpit. B. Alpia.

§ Bine tabule pferant
diuersis teporibus fa-
cte: vne priº: alie postea: vtre-
qz tū. vij. testium signis signa-
te et aperte posteriores vacue
inuēte sint. i. nichil scriptū ha-
bētes oino: supiº testm nō est
ruptū: q: sequēs nullum est.

Testamentū ruptū posthu-
mi agnatione eo decedente vt
uo testatore recoualescit de tu-
re pretorio. idē si filius tam na-
tus pteritus vno testatore
decedat. vel impedimentū ca-
pitis diminutionis tpe morte
cessauerit. Bar. Idem.

Posthumus pteritus
vno testatore natº de-
cessit: h iuris scrupulositate ni-
miāqz subtilitate testamentuz
ruptū videatº: attamē si signa-
tum fuerit testamentū: bonorū
possessionē hz tabulas accipe-
re heres scriptus pōt: remqz
obtinebit: vt impator noster
et diuus adrianus rescripserūt
Jdcirco legatarij et fideicom-
missarij habebunt ea que sibi
relicta sunt securi. Idez et cir-
ca iniustum et irritum testa-
mentum erit dicendum: si bo-

posthumus
videatur. vt
§. eo. l. iij. §. ex his
Accursius.

p Signatum.
ad quod. C. de se-
cun. tab. l. ij. §. b.

q Remqz. als
hereditateq. als
remqz. sed contra
C. de posthumis
hereditibus insti-
tuendis. l. ij. So-
lu. ibi post morte
defuncti decessit:
hic in vita. vel alr
vt ibi dixi. Item
§ insti. de exhere.
libe. in pun. So-
lu. ibi in nato tem-

porē testamenti. hic post. item contra. §. eo. qui vxoem
Solu. vt ibi. Accursius.

r Obtinebit. iure pretorio non civili.

f Relicta sunt. contra. §. de lega. ij. si quis testamen-
to. Solu. ibi de rigore: hic de equitate. vel illud in fi-
liis ab intestato venientibus. argu. §. de lega. ij. l. cel-
sus. §. fina. hic in extraneo veniente ab intestato: quia
in codicillis fuerat hereditas relicta per fideicommis-
sum: vel veniente ex testamento per secun. tab. fm §. 3o.
et hugo. et facit. §. titu. l. i. si a primo. et l. si posthumus.
ij. respon. et §. de codicil. l. conficiuntur. §. si quis post. in
fi. §. et §. de fideicom. liber. l. si pater duos. et §. ad trebel.
l. cum heres instituta.

t Cuiuslum. id est nullum. qd est filio pterito: vt est
exemplum. §. eo. filio.

v Irritum. per capitis diminutionem testatoris. qui
postea fit sui iuris: vt insti. qui. mo. testa. infir. §. nō tamē.
et qd subijcit si bo. pos. f. contratabu.

Q Data. i. delata fuit ei. f. filio preterito non tamen eam soluit sed renuit qui etc. et per hoc refert se tantum ad iniustum non ad irritum hic ver. si bonorum etc. per 230. alij referunt ad vtrumque et dicunt si bono. possit. per tab. fuerit delata sub. et accepta ei. f. heredi scripto qui re etc. sub. maxime erat enim forte alius filius institutus et alter preteritus. vt. 2. s. n. i. l. si. sed preterit non vult: et per hoc dic auferre ab etneis: vel etiam a fratre p parte.

b C fideicommittere. scz se.

c Libertates. scz directe et institutio trahit ad fideicom. vt. i. de testa. mili. l. querebas. et facti instit. quib. mo. testa. in fir. sed si quis. et ad trebel. l. si quis puore. et de here di. instit. l. si quis nota. s. de his qui no. infra. l. furti. s. i.

Q Posthumus. is solus. vt instit. de here. ab testa. s. ita demum. et de contratab. l. illud. s. i. et instit. de heredi. qua. et disse. s. su.

e C Uiuo. demum. secus si postea. vt s. eo. l. si quis filio i. r. nisi apud hostes filius decesserit. vt. d. l. si quis filio. s. sed et si p. et s. n. i. l. si quis posthumus. s. diuersis. et C. de inoffi. testa. l. si quis filius. et per hoc differt hic nepos ab ascendentibus: puta patribus defunctorum.

norum possit. data fuerit et quare ab intestato auferre possit.

Testamentum primum confirmatum per secundum valet iure codicillorum. h. d. Bar.

Si paganus qui habebat iam factum testamentum aliud fecisset: et in eo comprehendisset fidei hereditas committere vt priores tabule valerent: omnimodo primum testamentum ruptum est: quo rupto potest queri an vice codicillorum id valere deberet: cum et hec verba sint fideicommissi: et sine dubio vniuersa que illic scripta sunt: in causa fideicommissi erunt: non solum legata et fideicommissa: sed et libertates et hereditas institutio.

Filius sublato de medio nepos tenet locum sui et testamentum ruptum si non reperit institutum vel exheredat. h. d. Bar. C alius

Posthumorum loco sunt et hi qui in sui heredis loco succedendo: quasi agnascendo sunt parentibus sui heredes: vt ecce si filius et ex eo nepotem neptemve in potestate habeat: quod filius gradu precedit: is solus iura sui heredis habet: quibus nepos quoque et neptis ex eo in eadem parte sint. Si si filius meus me viuus mortuus: aut qualibet alia ratione exeat de parte mea: incipit nepos neptisve in eius loco succedere: et eo modo iura suorum heredum

provisum est. secundo capite: quod de vtroque viuo tempore testamenti dicit: vt. s. n. i. l. gallus. s. nunc de lege. in si. s. et s. quid si is qui filius. in si. s. nec ob. s. ille casus. vbi dicit posteriori capite. s. l. vel. non permittit institui: quod verum est expresse sed tacite sic. vel aliter vt ibi plene not.

quasi agnatione nascuntur. ne ergo eo modo rumpatur michi testamentum: sicut ipsum filium vel heredem instituere vel exheredare noiatum deo: ne non iure facta testamentum: ita et nepotem neptemve ex eo necesse est michi vel heredem instituere: vel exheredare: ne forte me viuo filio mortuo succedendo in locum eius nepos neptisve quasi agnatione rumpant testamentum: idque lege vel lege postumum est.

Legis duobus modis. primo si exheredat masculum et natus est masculus non rumpit testamentum. Idem si exheredat feminam et nata est femina. et sic diuersimode intelligitur. secundo modo legitur quod testator exheredat per hec verba: si filius masculus natus nata ve sit: tunc illud ve accipit per et vtriusque natus testamentum rumpit. Bar. Paulus.

Si ita facta sit exheredatio: si filius natus: nata ve sit exheres esto: vtriusque natus non rumpit testamentum.

Statim cum posthumus natus etiam patre viuo apud hostes testamentum rumpit nec recoualescit filio interim decedente. h. d. Bar. Tabolenus.

Qui uxorem pignorat habebat: in hostium partem peruenit. quod an nato filio quomodo tempore testamentum in ciuitate factum

ipsum autem. sed vtroque nato rumpit. vt arg. s. tit. l. i. et l. comodissime. vel dicit etiam vtroque simul nato non rumpit. ar. s. n. i. l. si ita scriptum sit. 230. et i. i. l. ita: et s. et s. quod fal. tu. auc. l. i. s. i. et facit. s. de testa. tu. l. si quis ita. s. i.

Qui uxorem peruenit. condito testamento quo venter preterit.

Quo. i. aliquid tempore post captiuitatem patris viuo vel mortuo patre: duo enim querit an testamentum rumpit per natiuitatem filij. et an eo premortuo recoualescat. et ad prima videt non rumpi. nam est ruptum per captiuitatem: vt. s. e. l. si quis filio. s. ar. tit. s. plus rumpi non potest. vt. s. e. l. na et si. s. i. l. si. s. dicit.

item contra in eadem. l. s. in omnibus. sed exponere vt ibi. et facit instit. de exhere. libe. s. posthumorum. et C. de li. preteri. l. i. et s. de testa. tute. l. si hereditas. s. i. Si ita. si filius. s. nonne hec exheredatio sub conditione est facta. ergo nulla: vt s. n. i. l. i. s. i. r. n. conditio hec cum tacite intelligatur inesse: etiam appositam pro non scripta habet: et ideo pura videtur exheredatio: vt. i. de condit. et demon. l. aliquid. et quando dies lega. ce. l. si natus. s. i. et de heredi. instit. l. iam dubitari. 230.

Natus. secundo si dixerit si filius michi nascetur ex heres esto. quando filia nata rumpit testamentum: quia inuenit se preteritam non exheredatam. vt. i. de vetre in poss. mit. l. i. s. quare et si ita.

Utriusque natus. diuisim potest intelligi. i. vno filio nato non rumpitur testamentum: vel filia nata non rumpit testamentum. sic ponitur. C. de bo. que libe. l. fina. s.

si filij qui patres et post mortem filij sui succedunt in locum nepotum: et irritant filij testamentum. vt. s. de inoffi. testa. l. pater filium. non agnascendo sed per contra tabu. vbi not. s. illud forte speciale est in patre: quod eundem gradum obtinet ad filium quem nepos ad eundem filium: scz primum. non ita in auo quod in patre: sed erit idem quod hic et in nepote vt non rumpatur non erat necesse cum instituit vel exheredari eum alius eum prederet. vt ar. s. eo. l. si quis filio. i. r. n. s. f.

Alia ratione. vt per deputationem. vt. s. n. i. l. gallus. s. et quid si tamquam. vel per maximam capitis diminutionem vel etiam numeram. vt per emancipationem. vt. d. s. dicit.

quia fictione. l. cornel. valebit. vt. J. de vul. substi. l. lex cor
nelia. 7 sic pot rüpi. Sedo dicit nō resutur post mortē filij
cui est cōtra. s. eo. posthumus. Sol. ubi iure p̄torio p̄mitti
tur: hic auii vetatur. vel hic p̄pter. l. cornel. q̄ fingit eum
mortuū p̄ima hora captiuitatis: 7 sic iste est ver^o posthu
mus: vt pote post

mortē fictā natus
sicq̄ ruptū nō re
surtur. vt. C. de
posthu. here. l. ij.
7. ij. alij subaudi
unt eo tpe quo 7c.

Quam in scdo.
vuit. marie
subaudi. nā idē si
posthumū. vel dic
iō dicit: q̄ sec^o si tā
mortu^o: sicut si nō
capacē. vt. J. d. hys
qui. vt indig. l. cū
quidam. 7. 30.

Potuerit. h^o
expōe vt. s. eo. l. i.
7. 30. J. d. exigit et
hoc vt tale fuerit
scdōz testm̄ q̄ here
ditas potuerit a
diri de iure auii.
si em̄ nō de iure a
uili: 7 de iure p̄to
rio potuerit: nō tñ
rūpetur superius
vt. s. n. i. l. si filius
q̄ in p̄tate. 7. J. eo.
l. filio. 7. 30. 7. fa.
J. de adum. l. e. l. 7
si. 7. in sti. qui. mo.
testa. in sti. 7. i.

Si vera. i. si
verū est q̄ ea con
ditione innuitur.
d. **Q**uod si ad p̄
sens. et facit. s. si
cer. peta. l. c. 3. ad
p̄sens. 7. l. seq. 7. J.
de p̄bo. obli. l. con
ditio. 7. in sti. 7. ver
bo. obli. 7. cōditio
nes. 7. J. de condi.
in sti. l. institutio. 7.
fi. sed videt huc
7. contra. J. de here.
in sti. l. si meua. 7.
refert conditio de
p̄senti vel p̄terito sit falsa: vt hic. an nugatoria: vt ibi.
7. c. p̄tra. J. de lega. ij. l. si ita q̄s in testō. sed illud est p̄pter
largā 7 amplā significatiōē illius 7. b. pot. 7. c. J. de cō
ditio. 7. demō. l. cū ita legatū. 7. si. sed illa est de futuro: 7
implicet quoddā p̄sens q̄s est falsum. 7. ita impossibile:
et in illa refert ponat si cōditionaliter: aut causatiue. vt
J. de cōdi. 7. demō. l. demōstratio falsa. 7. atē si fundū. at h̄
intelligendū est etiā de ea q̄ h̄a est cōditio de p̄senti vel
p̄terito: nō de ea que implicet in cōditioe vel in parte cō
ditionis. 7. 30.

rumpatur: 7 si filius ante mo
riatur q̄s pater: quero an scri
pti heredes hereditatē habi
turi sint: Rñdi nō puto dubiū
esse q̄n p̄ legē corneliā que de
cōfirmādis eoz testamētis q̄
in hostiū p̄tate decessissent la
ta est: nato filio cōtinuo et^o te
stamētum qui in hostiū p̄tate
sit rumpatur: sequitur ergo vt
ex eo testamēto hereditas ad
neminem perueniat.

Per scdōz testamētū in quo
heres est institut^o pure vel sub
conditione primū rūpitur: nisi
cōditio sit talis p̄ qua scdm̄ te
stamētū statim reddat nullū
h. d. Barto. **P**ōpōntus.

Quam in scdo testō here
ditas eum q̄ vuit^o institui
mus: siue pure siue sub p̄ditio
ne: si tñ cōditio existere potue
rit: 7 nō extiterit: superius te
stamētū erit ruptū. **M**ultū
aut̄ iterest qualis cōditio posi
ta fuerit. nā aut in p̄teritū cō
cepta ponit: aut in p̄sens: aut i
futurū. In p̄teritū p̄cepta pon
itur: veluti si ticius p̄sul fuit:
que cōditio si vera est. i. si tici
us p̄sul fuerit: ita est institut^o he
res: vt superius testm̄ rūpat:
tūc ei ex hoc heres esset. si nō
ticius cōsul nō fuit: super^o te
stamētum nō est ruptū. **Q**uod si
ad p̄sens^o t̄ps cōditio ascripta
est herede instituto: veluti si ti
cius consul est: eundē exitū h̄y
vt si sit^o possit heres esse: 7 vt

e **S**i sit. ticius consul.

Nō sit. ergo p̄us rūpit^o s̄m 7o. 7 est argu. J. de cōdi.
in sti. l. si. 7. de cōdi. 7. demō. l. obtinuit. 7. in sti. de here. in sti.
7. si impossibilis. et adde hic quod ibi nō. vel dic primum
non rumpi. argu. J. de hys qui. vt indig. l. cum quidam.
et. s. ca. l. 7. i. et. ij.

superius testm̄ rumpat. si non
sit: nec possit heres esse: nec su
perius testm̄ rumpatur. In fu
turū nō collate conditiones si
possibiles sint 7 existere p̄nt: li
cet nō extiterint: efficiūt vt su
perius testm̄ rumpatur: etiā si
nō extiterit. si nō impossibiles
sunt: veluti si ticius digito ce
lū tetigerit heres esto: placet
pinde esse quasi cōditio ascri
pta testamento nō sit: que est
impossibilis.

Filio p̄terito relicta in te
stamēto nō debent: nisi filius
sui omiserit. Bar. **P**apl.

Filio p̄terito qui fuit
in patris p̄tate neq̄s le
bertates cōpetunt neq̄s lega
ta prestant: si p̄terit^o a fratri
bus^o partē hereditatis auoca
uit. q̄ si bōis se p̄ris abstinuit:
7 subtilitas iuris refragari vi
deat: atrū voluntas testatoris
ex bono 7 equo tuebitur.

Si extraneus institutus in
cipiat esse suus: institutio non
viciatur. h. d. Bar. **S**euola.

Si quis heres institutus
est: 7 a testatore arroge
tur: potest dici factis ei factum:
q̄ et anteq̄ adoptet institutio
vt in extraneo locū habebit.

Causa testati non trahit ad
se causam intestati: si testator
prohibuit. secus si non prohi
buit. h. d. Bar. **I**dem.

Si ego et ticius instituti
sum^o: 7 a nobis^o posthu

l. fina. 7. J. de exceptio. rei iudi. l. ij. 7. s. eo. l. posthumus.
7. em contra. C. de posthu. here. l. ij. sed ibi in posthumo:
hic in tam nato.

Si quis heres habebit. vt. s. titu. i. l. filio. 7. s. fina. se
cus in exheredato. vt. J. de contratabu. l. non puta
uit. 7. si quis emancipatum.

Si ego et ticius, a nobis. tantum hoc expresso: vel
intra gradum facta exheredatio. alioquin ab om
nibus videtur exheredatus. vt. s. nu. i. l. ij. 7. ij. Accur
sius florentinus legum doctor.

7. 30.

Filio ablati
ui absoluti.

Fratrib^o. in
stituit. 7. dic q̄ nec
instituti fratres
nec hic filius pre
stant: cum ex toto
sit nullum. vt. J. e.
l. si ego 7. tici^o. 7. c.
qd̄ si scripti erant
einei a q̄bus par
tē suā frater auo
cauit: 7. Rñ. q̄ nec
adhuc p̄stāt extra
nei. p̄pter dictam
rōnē: 7. sit arg. cō
tra. s. eo. l. posthu
mus. 7. idē. 7. ho
die hic sec^o. vt. C.
de libe. p̄te. aut.
ex causa.

Tuebit. vel
deponēs vel passi
uum. 7. nō. q̄ licet
hoc testm̄ dicatur
nullū in quo filius
p̄teritus est. vt in
sti. 7. ex here. libe.
in p̄n. 7. s. n. i. l. si
filius. 7. si est intel
ligendū si ipse ve
lit dicere nullum:
nō si semp̄ taceat.
sic. C. de inoffi. te
sta. l. scim^o. in p̄n.
7. b. dicit ip̄o iure
in esse repletiōē.
7. c. sic. J. de lega. i.
l. si fundū. 7. q̄ fun
dum. vel de rigo
re est nullum. sed
hic de equitate di
cit. et nō. J. de leg.
p̄c. l. is qui. circa
pun. 7. l. si duo. q̄
huic concordant.
7. c. item facit. s. ut. i.

7. 30.

In cuius. s. instituti. sed imo videtur no vocari. vt C. de impube. r. ali. substi. l. pe. contra. solu. vt ibi.

Substitutus vocat. qz potior est me coherede. prefertur em substitutus iuncto: sed aks quadoqz hz plus conuinctus q substitutus. vt. f. de suis r legi. l. si ex pluri

bus: sed lz vocef hic substitur: no tn est heres: quia eius gradus rumpitur: nec tn patitur habere coherede: sic et als in vxore vt in aut. qui. mo. naru. effi. sui. f. si quis autē defunctus. colla. vi. et. f. ad terul. l. equissi. mum. f. i. et. l. i. y. s. obijci. Itē f. hoc saluregula tradita. f. de diuer. pre. l. de accessioibus. sicut et i turbone. vt. s. qui. po. i. pig. ha. l. claudr. a. 30.

Ruptus est. est em hoc ideo qz inuenit exheredatue a persona tm et ita no tenet exheredatio. vt. s. ti. tu. l. i. i. y. s. q. 3. no. q. no pot rumpi

Testm p parte rumpi no pot.

pro parte vt hic. r. f. de fideicō. lib. l. pater si duos. idē per natū pteritum. vt. s. ti. l. i. f. aliud in testō iofficiofo. vt. s. de iof. testa. l. circa.

Puto. qz no inuenit persona a qua sit exheredatus posthumus. Azo.

Adire poterit. vt teneat sua aditio sic vt nec possit retractari. hug.

Omittere. i. repudiare. Azo.

Utius. mēte captus. alio

quin secus. qd dic vt no. C. de testa. l. nostrā. r. facit. f. de secun. tab. l. i. f. si lūsi. r. seq. r. f. semel. r. f. i. i. l. i. in pun.

De his que in testō delent r. Quia per delentionē satisfatur testamentū. ideo de hoc dicit.

Ue in testamēto legi possunt. post delectionē f. si no possunt legi tunc distinguit an ante cōsummatū vt tunc no valeat. si post. sic. vt f. ea. l. f. f. legi. r. f. sed cōsulto.

mus exheredatus sit: a substitutis nostris no sit exheredatus: ticio defuncto nec ego qdem adire poterō: iā em ppter instituti psonā a quo posthumus exheredat^r est: in cuius locū substitutus^r vocat: a quo posthum^r exheredat^r non est: ruptū^r est testm. Sed si ego r ticius inuicem substituti sum^r qzuis in partē substitutōis exheredat^r no sit: mortuo vel repudiante ticio me posse adire puto^r: r ex asse heredem esse. In prima tñ specie r si viuaticus: neqz ego sine illo: neqz ipse sine me adire poterit: qz icertū ē an adhuc altero omitente rumpatur testamentuz: traqz simul adire possumus.

Testm incisum a testatore no sane mentis: non rumpitur hoc dicit Bar. Idem.

Utius tici^r integra mēte r valitudine testm fecit vt opz: postea cū in valitudine aduersam incidisset: mentecaptus^r easdē tabulas incidit. quero an hīdes hīs tabulis instituti adire possint hīderatē. Rūdi fm ea que pponent^r no ideo mīn^r adire posse.

De his que in testō delent inducunt r inscribunt. Tit. iij.

Primo ponit vnū dicitū. scilicet cūdo ex ponit quodlibet p buz illius dicit p multas pnculas. secunda ibi. legi autem. secunda subdividitur in multas pnculas. Bar. Ulpianus.

summatus factū sit. si postea per exceptionē. vt. f. videt di cere. f. sed cōsulto. r. f. de lega. l. l. si ita scriptum. r. f. eo. l. iij. r de secun. tabu. l. f. f. testamento.

Id ho. redit ad primū. r dic p mch. lo. f. est qd inducir sed scriptura inducta valet: vt modo in pun. r. f. ibi:

Ue in testamento legi possunt: ea icōsulto de leta r inducta nichilomin^r valent

consulto no valēt. Id ho^r qd no iussu domini scriptū inductū deletū ve est: p nichilo est.

Legi aut sic accipiendū est no intelligi: f. oculis pspici q scripta sunt. Leterū si extrinsec^m intelligunt: no videbunt legi posse. Sufficit aut si legibilia sunt incōsulto deleta: siue ab ipso: siue ab alio. Sz volentibus indueta accipiendū est r si perducta sint. Ad igit incaute factū est: p no facto est si legi potuit.

Hic format vnā questione circa premissa. Bar.

Et ideo r si nouissime (vt sollet) testō fuerit a scriptum: lterras/inductiones/ sup inductiones ipse feci: no videbit referri ad ea que incōsulto contigerunt. p inde r si incōsulto sup scriptū indurisse se manebūt: r si ademerit^r no erūt adēpta.

Hic format aliam questionem circa premissa. Bar.

Sed si legi no possūt que incōsulto deleta sunt: dicendū est no deberi: f. hoc ita demū si ante p summationē testamēti factum est.

Hic facit vnā questione circa id qd prime dixerat. Bar.

r est plana. vel dic cōsulte. f. tunc no erūt adēpta. f. alia que p aliū incōsulte deleta erāt: vel dic ademit. i. scripsit se ademisse: que erant deleta no vident adēpta. i. alia que per aliū incōsulte deleta erant.

Sed si legi ad pncipiū bene accōmodat. r factū est. i. cōtingit delentio: als cōtra. vt. f. s. pri. et hoc est ideo: qz psumimus q si ea prestari voluisset ue rum ea reliquisset r refecisset sic vt bene possent legi. cuz igit no fecerit videt penitusse r voluntatem mutasse. r

qd igit incaute. r facit. f. de adumē. leg. l. nichil. r. C. de testa. l. si vnus. r qd ibi no. r. C. b. trāfac. l. penul.

Non intelligi. scz tantum. hug. m. Si extrinsecus. alicui^r ingenio vel subtilitate sua: no ex ipsa litera nec ex vti^r littere: sed ex his forte que pcedūt in testō vel que sequunt. Azo.

Sufficit. redit ad pmi casuz.

Ab ipso. f. testatore sicut deleta inconlulte.

Sed volentibus. scz testatoribus: r dic siue propte inducta siue in totū pducta volentibus testatoribus: r tunc dic valet. sed aks est no lentib^r: r tunc dic no valent.

Ipse. scz ego testator.

Non videbit. sic. f. de tranfac. l. cū aquiliana r de p rāhen. emp. l. in lege fundi.

Supscripsit. id est testator: incōsulte volens forte expiri penū sci p sūt se fecisse incūctōes que ab alio icōsulte facte erāt certe manēt relicta. f. valida. Acc.

Et si ademerit. scz inconlulte.

est sic ad istum. §. de testa. tu. l. si quis. §. si quis. c. 7. §. de testa. l. heredes. §. i. hug.
a Sed consulto. post consummatione testamenti vt habeat locū qđ de exceptione dicit. vt. l. de lega. l. si ita scriptum. et vt differat a precedenti.

b Exceptio. cōtra. l. c. l. penul. §. sed nonnullos. fol. vrb.

c Possunt. hic post consummatione. nec secus si ante. vt. §. priori.

d Non possunt. particularis deletio non nocet: qm̄ nec vniuersalis.

e Non exet. qz pditū est post mortē vel ante mortē et hoc de iure ciuili: §. quātū ad bonoz possessionem petendaz necesse est post mortē extare tabulas. vt. l. si ita. test. nul. ex. l. i. et de secun. tabu. l. i. §. semel. et §. si linū. et si tab. test. nulle extant. l. i. §. pe. et. C. de testa. l. nostrā. Itē qđ dicit qm̄ si totū et. arg. sumitur a mi nou. hug.

f Si alius. p̄ter heredē. nā tunc denegabunt actiōes. et hoc est qđ sequitur et euz hereditatis.

g Substitutus. qui cōdit. als in cidit inuito testatore. parit em̄ p̄nā vt amittat hereditatē. vt argu. C. de lega. non du bitū. et l. penul. et l. ad trebel. l. paulus rñdit §. si certa.

h Iure. hic in apit responsium.

i Videbit. f. adēptio. et dic tūc p. l. vt referas ad pri. vel dic p̄ testatorē et referas ibi: et siquidem et.

k Nec data. efficaciter qđ tpe aditionis est inspiciendū: vt. l. si. l. l. et qui. hic aut nullo tpe videt efficaciter data: et hoc de fictioe. vere tñ fuit data: §. tñ obstat exceptio legatarū silt repellunt exceptione. vt et in hoc. §. sed sul to. §. in legato nō est opus fictioe: qz semel efficaciter datū ipso iure trāsferri pōt in aliū p̄ voluntate defuncti: vt. l. de adimē. lega. l. i. §. i. rñ. et de lega. §. l. peto. §. fratre. et l. cū patre. §. libertis. qđ in herede nō est. Itē qz sit heres

Sed cōsulto quidē delecta: exceptiōes petētes repellunt: incōsulto nō repellunt: siue legi possunt siue nō possunt. qm̄ si totū testamētum nō extet: cōstat valere oīa que in eo scripta sunt. Et siquidē illud concidit testator: denegabuntur actiōes. Si nō alius mutuo testatore: nō bñ denegabūt
Hic versiculus refertur ad totū dictum. Bar.

Et cum hereditatis portio adēpta est: vel tota hereditas si forte sit substituta: adēptio iure facta videbitur: non quasi adempta (quoniam hēditas semel data adimi facile non potest) sed quasi nec data. Si quis codicillos in testamento confirmavit: et codicillis aliqd ascripserit: mor deleuit ita vt appareat: an debeatur? et ponitur scribit codicillos deleto nō valere.

In dubio cācellatio restrin git ad rōnes ipsi cancellatiōi adiectā. b. d. Bar. Idem.

Cancelauerat qđ testm̄ vel induxerat: et se p̄pter vnū heredē facere dixerat: et id postea testm̄ signatū est. querebat de viribus testamēti: de qz portioe eius p̄pter quē se cācellasse dixerat: dice bā siquidē vnus ex heredib⁹ nomē induxerit: sine dubio ceterā partē testamēti valere: et ipsi soli denegari actiōes: §. le

iure mero pbat qz aliter nō deferret fisco hereditas sed ad heredes ab intestato qđ negat. vt. l. eo. l. pri. nisi p̄tor beq̄ ideo id fecit testator vt pueniret ad legitimū. vt. l. eo. l. si. vel ad eū quē in p̄mo testō instituerat. vt. l. de secun. tab. l. pe. §. testō. azo. et adde qđ est. C. de testa. l. nostrā. et §. de mino. l. et sine. §. sed qđ papinianus. et facit. §. ut. §. l. si ita. §. regula. et l. de mul. test. l. si certa rñ. §. si eodē testō. et l. de adi. lega. l. ex pte. et l. legatū §. p̄. §. arg. §. in eo. titu. l. filio. §. sed mari.

l Appeat. qđ est relicum. **m** Debeat. scz relicum. **n** Delectos. cōsulto vt dicit: licz possit legi. vt in pun. huius. l. i. §. cōsulto.

Cancelauerat. signatū est. scz a testibus: nō aut dicas a testatore de nouo totū factū: qz tūc nō esset dubium.

Ceterā. raro inuenit in singulari cetera pars si cur codicilli et pugillares. vt. l. de verb. sig. l. nō est. sic. C. de fac. son. eccle. l. ghalis.

Voluntas ea fuerit. nō alias. vt. l. de le. §. l. celsus. §. qđ alicui. que est cōtra. Solu. vt ibi. Itē facit in eo. titu. l. si nō. §. in lianus.

Denegabitur. §. de heredi. in sh. l. paterfami. in fine. §. fol. vt ibi.

Questio est.

Denegabitur. §. de heredi. in sh. l. paterfami. in fine. §. fol. vt ibi.

Questio est.

In ambiguo. l. cū dubitat an totuz testm̄ vel vnus nomē tantū testator inducere voluerit. hug.

Proxime. scz his diebus questio ventulabat in cōsistorio p̄ncipis: talis scz cū quidā scz testator. et.

Uendicarentur. qz non habebat agnatos vel cognatos qui vellent succedere ei ab intestato. alioquū p̄tra. vt. l. si tabu. testa. nul. ex. l. i. §. penul. et l. eo. l. si. vel disti gue vtrum inducat testator vt debeat intestatus vt tūc cognati. vt. l. si. an quia reputat heredes indignos: et

sed nō soluit. §. l. i. p̄tori. in p̄n. fol. scz vt legata p̄sent.

Proxime. scz his diebus questio ventulabat in cōsistorio p̄ncipis: talis scz cū quidā scz testator. et.

Uendicarentur. qz non habebat agnatos vel cognatos qui vellent succedere ei ab intestato. alioquū p̄tra. vt. l. si tabu. testa. nul. ex. l. i. §. penul. et l. eo. l. si. vel disti gue vtrum inducat testator vt debeat intestatus vt tūc cognati. vt. l. si. an quia reputat heredes indignos: et

est fisco. vt. C. de his quibus vt indig. l. hereditas. qd si non apparet: Respon. fauore legatorum presumit magis indignos reputasse: sic habeat fisco: sic intelligitur. l. ista: vt. i. eo. §. sed in re dubia. nam cum auferatur hereditas ab indigno: et applicatur fisco: eriguntur legata et fideicommissa.

vt. i. ad silicia. l. cu fisco. et. i. si qd ali. testa. pro. l. si quis dolo. §. si fidei. et. i. de his quib. vt indig. l. cu quidaz. et. l. cu tabulis. §. fi. azo. si autē verbo tantum cōtra dicat. s. nolo vale re: nō sufficit: vt in ista. quib. mo. testa. in fit. §. ex eo. in fi. r. C. de testa. sancimus.

a Inductum sit. ante cōsummationem testamenti. vt. i. de leg. i. l. si ita scriptum. et. §. eo. l. §. sed et si legi. et. §. sed cōsulto que est contra.

b Putasse. als statuisse putasse: et subaudi et. als alterum tantum. c. faceret. et certe potest tamen pbandum est: vt. i. eo. l. fina.

d Benigniorē. sic. i. de reb. du. l. si fuerit. §. fi. et. i. de regu. iur. l. ea que. §. in re. et. i. de reb. du. l. quotiens in actionibus. et. i. de verbo. obliga. l. quotiens in stipulationibus et de lega. ii. l. ticia. §. lucius. hug.

e Sēctio. subaudi et. Azo.

f Consulibus. scz existentibus.

g Cum valerius. ecce sententia. Azo.

h Dixit. Anroninus impator.

i Vestros. quasi dicat eatis cū procuratore fisci coram eis: et est procurator cesaris vna cum preside. vt. C. si aduer. fisco. l. ii. et. C. vbi cause fil. l. ad fisco. Azo.

k zeno. legatarus vnus.

l heredum inducent. interrogatiue. et sic. i. de lega. ii. l. aufidius. Accursius.

m Leonis. alterius legatarū.

n Non habet. vt. i. de codic. l. fina. et in fitu. de lega. §. ante heredis.

o Manumissis. et libertate reliquit.

diu de legatis dubitatu est: et maxime de his legatis q̄ a scripta erant his quoz institutio fuerat inducta. Pleriqz etiam legataros excludēdos existimabant. qd sane sequēdū atebant si oēm scripturā testamēti cancellasset: s; nōnullos opinari id iure ipso p̄mi qd inducū sit: cetera oia vultura. qd ergo: num et illud interdū credi pōt eū qui heredū noia induxerat satis se p̄secuturū putasse: vt intestati exitū faceret: sed in re dubia benigniorē interpretationē sequi nō minus iustus est: qz tutius. Sentiētia impatoris antonini augusti pudēte et pollione cōsultibus: cū valerius nepos mutata volūtate incidit testm̄ suū et heredū noia induxit: hereditas eius fm̄ diu p̄ris met p̄stitutionē ad eos qui scripti fuerant p̄nere nō videt: et ad uocatis fisci dixit. Vos habetis iudices vestros. Tum zeno dixit: rogo dñe impator audias me patētē de legat; qd statues. Antonin⁹ cesar dixit: videt tibi voluisse testm̄ valē: Cornelius p̄sctian⁹ aduocat⁹ leonis dixit: noia heredū tm̄ induxit. Lalphurnius longinus aduocat⁹ fisci dixit: nō p̄t

p Remotis. fecit eos cessare et habito cōsilio reuocauit eos ad se. et nota qz iudex non debet habere cōsiliū Iudex cum aduocatis litis: et qz imponit finem dictis eozū quā cū litis do sibi videtur. sed argu. contra. C. de postulan. l. qd quis aduocatus cōstitus. Accur.

illd testm̄ valere qd heredem nō hz. P̄sctianus dixit. manumissis quosdā et legata dedit. antoninus cesar remotis legatis cū deliberasset et admitti rursus eosdē iussisset dixit: cā p̄sens admittere videt humaniorē interpretationē: vt eadūtaxat existimem⁹ nepotē irrita esse voluisse que induxit.

q Nōmē fui quē liberū eē iusserat induxit: antonin⁹ rescriptis liberū eē nichilomin⁹ fore. quod videlicet fauore constituit testatis.

Est de eodē facto sunt plura instrumēta vnus cancellatio alteri vires non tollit: nisi de mēte p̄stet. h. d. B. P. ap. l.

Puribus tabulis eodē exemplo scriptis vnus testamēti voluntatem eodē tpe dñs solēnter cōpleuit: si quasdaz tabulas in publico depositas abstulit atqz deleuit: que iure gesta sunt (presertim cum ex ceteris tabulis quas nō abstulit res gesta declarēt) nō p̄stuent⁹ irrita: paulus notat: sed si vt intestatus moreret incidit tabulas: et hoc approbauerint hi q̄ ab intestato ventre desiderant: scriptis auocabit⁹ hereditas.

De hereditibus instituendis. Titu. v. Ulpianus

abūdat: vt et als maxime vt. C. de testamē. l. si. §. i. et nō ipso iure vt hic. sed ope exceptionis vt ibi: cum post consummatū testamentum id factum est.

y Auocabitur. per legitimos: vt hic et. i. si tabu. testamē. nul. ex. l. §. penult. et sic legata non debentur. sed si ideo qz reputabat eos indignos q̄ instituerat: vel etiā dubium est quare fecerit: fisco habet: vt. i. de his quibus vt indig. l. cum quidam. et. l. cum tabulis. §. fi. et plene not. C. de his quibus vt indig. l. hereditas. Accur: sius florentinus.

De hereditibus instituendis. Supra de filiis et ceteris descendentibus natis et nascituris dixit: nunc generaliter de extraneis instituendis.

q Dixit. respō lū hfe dēdo circa legata nō dz.

r Depotē. pro p̄m nomen testatoris.

s Que iduxit. et sic legata cū nō sint inducta debentur: sed etiam libertates inducte debentur fauore libertatis: vt consequenter apparet. hug.

t Induxit. for te inuitus fm. R. nō tamen hoc cōstabat. nam si constaret qz consilium fecisset: sine dubio nō deberet libertas. si constaret qz incōsulte: sine dubio deberet: vt. i. de lega. ii. si idem et de manumiss. testam. l. si peculium. §. i. fm. Azo. erat ergo dubium an voluerit reuocare vel non reuocare.

Puribus tabulis. scriptis. vt fuit. i. de fecun. tab. l. §. sed si quis duabus. et. §. sed si in duob⁹.

x Constituent irrita. inuit h qz si enā alie tabule nō eēt nō fierent irrita. et sic est arg. contra. §. l. proxi. §. sed in re dubia et. l. et. §. et sic not. qz dicto p̄sertim

Quid testat. dz. i. solet vel pot. sic. s. de offi. pco. l. b. Licet. i. licitū est. r. die facti. l. iij. s. fi. facere debet. vt. s. de libe. r. posthu. l. iij. s. ante. c. **N**ominatum. notatim em fieri debet. vt insti. de exhere. libe. in prin.

Exheredare. r. legare. vt liti. de leg. s. ante. r. ar. gu. contra. C. s. de sta. l. abiguitates. **S**criptus non est. hoc itellige in testō nūcupatiuo. nā si fiat testamētū in scriptis oportet nomē heredis vel a testatore vel a tabellioe vel ab alio vice sua: vel saltē a testibus in scribi. vt. C. de testa. l. i. ubem. et in auten. ibi signata. **P**ossunt. et possunt adire. vt. l. de acqre. here. l. v. et procuratorē facere. vt. s. de pcura. l. mutus. nō testari nisi a pūncipe impetrēt. qd dic. vt. s. de testa. l. qui in potestate. r. l. si mutus.

Hec autē scriptura. superior. f. qui neq legatur est. r. s. de. **T**estatur. si autē in script tūc preter prefata verba subscriptiones testū essent neces

Solus heres. secus si habebat coheredē vniuersalem. vt. C. eo. l. quotiens. r. i. titu. l. coheredi. s. fina. r. fa. at. i. eo. l. si alterius. r. insti. quib. mo. testa. in fir. s. sed r. si quis. r. i. ad trebel. l. si quis pūore. r. s. titu. iij. l. cū quidā. **I**tem hoc fallit in milite qd hic dicit. vt. l. de mili. tes. l. vi.

Institutus. vt instituo talem heredē in fundo bōtriano: nec fecit alium heredē: r. habet alia multa bona in omnibus alijs institutus est: bene dico in omnibus cū non habeat alium coheredem vniuersalem.

Detracta. id est ac si nichil dixerat de fundo: s. sim pūster instituo te heredem: quia erit heres in totum.

Sinautem. adiunge ad s. qui neq.

Quod testat ab heredis institutione plerūq de bet' initū facere testamētū: licet etiā ab exheredatiōe quā notatim facit. nā diuus trita. rescriptit: posse nominatim etiā ante heredis institutionē filiū exheredare. **I**nstitutū autē heredē eum quoq dicimus: qd heres scriptus non est: sed solummodo nūcupatus. Mutus r. surdus recte heredes institui possunt. **Q**ui neq legaturus est quid: neq quenq exheredaturus est: quinq verbis potest facere testamentū: vt dicat lucius tici' michi heres esto. **H**ec autē scriptura pūner ad eum qui nō scriptura testatur: qui potuit etiā tribus verbis testari: vt lucius heres esto. nā r. michi r. tici' abūdar. **S**i ex fundo fuisse alius solus heres institutus: valet institutio detracta fundi mentione. **S**inautē sic scribat: lucius heres: s. non adie-

Lucius heres. quādo ad testandū se deputauerat. **M**inus scriptum. et ita tenet institutio. **H**yo. ad qd. i. eo. l. quotiens. s. sed si non. r. de condi. r. demō. l. cū an. et de lega. ij. l. vnum ex familia. in fi. r. l. cum pater. s. cū imperfecta. et idem est si est nūcupatiū: qd credimus plus nūcupatus esse qd est.

Esto. r. deficiat heres. **N**on insubtilit. non r. insunt due negationes qd faciunt vnā affirmationem. vt. i. s. verbo. sig. l. duobus. qd si dicat id ē subtilit putat hodie non pcedere. sed p. vno verbo tm posse fieri institutionem dixit. vt. C. de testa. l. erroze. sed certe ibi bñ dixit testator heres esto: licet tabellio nō scripsit: sed ipsi dicit hic in. pro valde pont. id est nō valde subtilit putauit hoc nō pcedere. sic pōitur C. s. vete. in. enu. l. i. s. omnia.

Ex parte tota. id est quota quarta. **T**ota. puta ex semisse vel sili. **H**eres esto. sed esto tūc neu trum etiam. **H**yo. magis enim res qd verba sunt intueda. vt. i. de adimē. **I**n pūmittendo. in pū. **I**tem de lega. l. i. l. si in testamento. **I**llum heredem esse. verba testantis. **V**alere. institutionem his verbis factam: illum heredem esse. **H**yo. **S**ubaudito. sic. C. de fideicō. l. verbi volo. **H**yo. **I**tem non putat. in vtroq male dixit marcel. vt hic subijcit. sed magis r. sed erat p eo: quia si de preterito poneretur: puta ex qua parte actus me scripsit ex tali instituo seuim: vel ex qua parte mater nostra nos instituit ex ea vos instituo: deficiente conditione ista de preterito: deficiat testamentum. vt. i. hac. l. sic ergo r. si de futuro. sed certe non sunt similia: quia vbi de presenti vel de preterito apponitur conditio que est falsa: nullo momento potest dici tenuisse testamentum. at vbi de futuro tenet: licet suspendatur: r. ita pūderatur initū. vt. s. ti. l. l. cum in secundo. et pro hoc est quod dicitur: qd pūno scripta vadunt sine onere. qd non contingit in quali caductis r. caductis: inspecto qd initium aliq habuerunt. vt

Res potius intue-
tuende
sunt q
verba

C. de cadu. tol. l. i. §. i. r. §. pro scdo. et §. in nouissimo. sed quid si institui ex quibus partibus ascriptis: Rñ. nullis partibus ascriptis nõ valer: vt patet ex predictis. et faciunt ad. l. i. f. i. co. l. ille autem. r. l. si quis ita scripsit. et de cõdi. insti. l. institutio talis. r. C. de insti. et sub. l. l. si testamentum. r. de an. nu. l. i. iij. sed ar. gu. cõtra. §. pro so. cio. l. si ita coita.

a Accipitur. vt sunt hõdes sup. ple. ex partibus ex quibus ascripte. ro. qd est. r. hoc partibus ascriptis.

b Si minus. i. si partes testator non expressit: aut non ascriptis ex quibus r. qd aut dicit si voluntas r. c. interpositio est. et dic qd defuncto potest exprimere se velle eos esse heredes: vel si partes nõ ascriberet. Jte contra. J. eo. l. clemens. in fine. Sol. vti ibi.

c Dupli. i. in situere et partes ascribere. sic. §. de arbi. l. celsus.

d Atq. pbat. celsus in illa r. e. Scriptus tẽ pore testamenti.

f Sciens. i. scri ptus ab eo intelli gi debet.

g Inesse condi. tio. dic impõse vt. §. si cer. pta. l. itaq. et facit. J. eo. l. hoc articulo.

h Putat. cõditiones predictas de futuro et proximã de preterito: sed male putat r. hoc subijciat. potest aut r. c. et erit ratio differẽte quam no. in pun. huius. l.

i Interesse. id est distingui.

k Superiori. f. quando in preterito.

l In illis. f. institutõibus. als illa. f. institutõne.

m Suntu. i. volo vt sint. et sunt verba testantis. inferiora verba sunt iuriconsulti.

n Sruus alienus. suus non potest sine libertate heres institui iure isto: sed hodie eõpsõ est liber. vt C. de neces. ser. l. qui dam. Jr.

o Pro parte. quia cõmunis erat.

p Sine libertate. sed an cum ea: dic vt no. J. eo. l. sed r. si in cõditiõne. §. si seruus cõem. r. facit. J. ti. l. si seruus.

q Data est. perinde ergo habetur ac si vtrũq. sub eadem cõditiõne esset darũ. vt. §. ro. l. quõiens. §. si. et hoc nisi fuerat alienatus pendente cõditiõne. tunc enim emptoris iussu adhibet. vt. J. e. l. qui filio. §. si quis. apparet ergo fm has leges q. heredem instituendo non dabat libertatem. sed contra. J. de manu. testa. l. diuus pms. ho.

accipiat: si voluntas defuncti non refragatur: ex quibus partibus ascripsero. si minus ex equis quasi duplici facta institutione: quam sententiã celsus lib. xvj. digest. probat. alit atq. probat in illa institutione: ex qua parte me tictus herede scripsit seius heres esto. tunc em si non est a tictio scriptus: nec seius ab eonec immerito: hic em creditur inesse conditione: sed marcel. hec similita putat: licet non recte. Pot au tẽ interesse: vtrũ ita quis scribat: ex his partibus quas ascripti an ascripsero: vt superiorũ nõ dicas nullis ascriptis partibus nullã esse institutionem: quomodo in illis marcell ait ex his partibus quibus testamẽto matris scripti fuissent heredes sunt: si intestata mater decesserit: hos nõ esse institutos. Idem.

Sruus alienus vel in totũ vel pro parte sine libertate heres institui potest.

In institutione videtur adẽpra conditio: que adijcitur li

die autem constat q. videtur dare libertatem instituendo eum heredem. vt. C. de neces. here. l. quidã. quibus posset dici aliud esse cum instituitur pure non data libertate sub cõditiõne vel sub alio modo: et aliud cum data est sub conditione: vt hic dicit: q. non videt voluisse testator

bertati. h. d. Barto. Si seruum meũ pure here de scripsero: sub conditione liberũ differtur institutio in id tempus quo libertas data est.

De adiectione alteri alteri potest adijci conditio. h. d. Bar.

Si quis ita scripserit: si tictus heres erit seius heres esto: quasi queuis cõditio expectatur ticti aditio: vt seius heres fiat. et sane et iustiano r. tertuliano hoc videtur.

Libet ius institutionis non mutetur tamen qualitas acquisitionis mutari potest. Bar.

Qui fideicommissariã libertatem sub conditione accipit: potest ab herede pure cum libertate heres institui: et nõ expectata conditione libertatem r. hereditate consequi: et erit in termino necessari: r. existente cõditiõne voluntarius heres efficitur: non vt desinat heres esse: sed vt ius in eo mutet successiõis. Apertur tabularũ dilatio necessarij heredis ius nõ mutat: vt solemus in substituto ipuberis dicere. nã est

definit si vult repudiare: potest enim. vt. J. de acqui. her. l. si seruum. §. si quis hac. in si. §. sicut et filius. vt insti. de here. quali. et dif. §. sul. erit ergo heres noie sed non resic r. qui restituit per trebel. vt insti. de fideicõ. here. §. restituta. et in minore in integrũ restitudo contra aditiõne. vt. §. de mun. l. r. si sine §. sed quod papinianus. vel dic non desinat si non vult repudiare.

Successionis. i. qualitas succedendi. r. facit. C. de fideicõ. l. post mortẽ. r. de bo. liber. l. mater. r. de lani. liber. tol. §. sed et si sub conditione. r. J. qui r. a qui. l. si punar. §. si. r. J. ti. l. si. §. si. r. §. de dolo. l. filius. r. §. de libe. r. posthu. l. gallus. in si. r. §. de usufruc. l. si usufructus. in fin. sed argu. contra. J. de lega. ij. l. vnũ ex familia. in pun. et ad trebel. l. sed si autem.

Non mutat. Ro. habet non mutat. sed p. deest nõ. dic ergo fm Ro. q. si arrego extraneũ quẽ substituerã filio meo impuberi erit necessarius impuberi nõ ergo mutat ius necessarij heredis. i. nõ facit quem ius sit necessarius qui tempore mortis testatoris erat in potestate q. retro tempore institutionis non erat. et sic primo regulã ponit postea eam exemplificat: sed inepte penit de dilata

q. haberet libertatem vel libertatem nisi conditione existeret. Item hodie distinguitur in casu huius §. plenus. vt. C. de neces. ser. l. si. et facit J. de leg. iij. l. q. cõcubinam. §. cũ testamento.

Esto. hucis q. sunt pba testamentis.

Hoc videtur. et bene. vt. J. e. l. ei qui soluedo. et facit. J. de condi. l. si. l. si tictus. r. si q. omni. cau. testa. l. si in testamẽto. §. argu. contra. J. de condi. r. demon. l. in conditionibus. §. i. in fin. sed patet responsio. §. si. ij. l. si ita. Jtem facit J. eo. l. si seruo.

Ab herede. f. et qui reliquit fideicommissariã libertatem.

Institui potest. cũ pendente conditione. h.

Nõ desinat. merito iure. §. quantum ad effectum

Seruus heres instituitur a quo tpe libertate acquiritur

tione aperture tabulari in vita defuncti cum demū post mortē fieri debeat. sed pro hoc. I. eo. l. si seruum meū. 2. l. quotiens. §. seruus. 2. §. de libe. 2. posthu. l. filio. §. si. et fm hoc non est §. de libe. 2. posthu. l. si sub cōditione. qz ibi post mortē testatoris. si deest nō similiter dic qz ponit regula quā expēplificat: vt si filium pu berē et impuberē instituit: et puberē ipuberi substituit. et pubes me mortuo dederit se i arrogationē: dico eū fore vel posse necessariū heredem impuberi si tēpore mortis ipuberis sui iuris inueniat alis erit voluntarius. vt. d. l. si sub cōditione. 2. §. de inuis. te. l. antepe. vel fm hūc casuz dic qz post mortē ipuberis dedit se in arrogationē. et sic ponit pprie cū necessariū fore. et pro hoc positio est. I. i. l. si plus res. §. qz possum. 2. fm hoc mutatio fit etiam post mortē. possit etiā fm Jo. hec lra legi in vita vt mutet qñ filium emācpauit

relatū: si se ad arrogandū dederit substituit: impuberi defuncti filio necessariū eū fore.

Suus heres pot sub omni cōditione institui filius nō sub potestatiua tñ: cui si nō paruerit ab hereditate excludit: 2. co heres statim potest adire non expectato qz impleat conditio nem. Barto. Idem.

Suus qz heres sub omni cōditione: heres pot institui: sed excipiendus est filius: qz nō sub omni cōditione institui pot: et quidē sub ea cōditione que est in potestate ip sius pot. de hoc em inter omnes cōstat. sed vtrū ita demū institutio effectū habeat si paruerit cōditio: an si nō paruerit et decesserit. Zul. putat filium sub huiusmodi cōditione institutū: etiā si cōditioni nō paruerit submotū esse. et ideo si coheredē habeat ita instituit:

post testm vel seruu manu msi quos instituerā. vt. I. si scit solemus 2. sed in hoc alio casu cōtrario qñ. l. de cōtra. fit necessarius: vt qz arrogauit institutū extranei. et fm hoc nō dilatio facit pncipaliter mutari: sed ipse stat cōmutatus dilacione facit mutari ius necessariū heredis. Itē pot ponit fm vtrāqz lram qz filius ipubes p̄dicat de dicit se in arrogationē post mortē p̄tis. nā erit patri necessarius heres: 2. nō erit. put erit sui iuris: vel nō est sui iuris tēpore mortis fratris ipuberis: vt patet ex p̄dictis. vel dic qz olim erat sui heredes ante apertas tabu. 2. trans mittebant: sed extranei nō nisi post apertas tabulas: et sic iure arrogatus est suus. 2. pot dici eū non: et sine non.

Wederit. patri impuberis. **S**uus quoqz heres. i. qui pot esse suus: vt nepos. p. nepos: et deinceps. vt. I. eo. l. ij. §. i. sed est. l. ij. pro ut est ibi lex apud iulianum.

Cōditione. qz non sub casuali nisi in eius defectū exheredetur. vt. C. de insti. 2. substi. l. si pater.

In ipsius. vt si dederit illi unum nummum vel aliquid leue. vt. I. eo. l. i. §. puto.

Cōstat. est em p pura habēba. vt. I. si qz omis. cau. tes. l. i. §. qz sub cōditioe. d. §. cōditio esse possibilis 2. hone sta. vt. I. de pdi. l. si. l. hū. 2. l. si. 2. I. de pdi. 2. demō. l. lici. Jo. sed hodie offie grauamē reuocā qñ est in debito boboz subsidio. vt. C. de ioffi. tes. l. qm. sed qd si sub mixta fuerit institutus filius. h. diligit: aut impedit casu aut spē sua nō vult parere. si casu ab intestato est heres: si

spōte repellit. Jo. §. dicit em ab initio nullā esse in sic nē. arg. §. de ar. l. litigatore §. si dē iulian. 2. l. i. si vnus §. item si in duos. et adde qd nō. C. de insti. 2. sub. l. si pat. f. **T**riuiusmodi conditione. potestatiua. **E**tiam si. abūdat etiam. sic. C. de manu. testa. l. si. §. i. vel dic qz non innuat idē in p̄tio casu. sic. I. de kbo. ob. l. qz qz §. si qz vel adiunge ad dictionem filii.

Submotū. i. submotū. vt. I. si qz omis. cō test. l. i. §. qz sub cōditioe 2. I. de se. ra. l. si sub cōditioe. §. sed et si is. etiā colligit. I. de pdi. insti. l. ij. 2. I. de le. p. l. itē si a sub: stituto. sed quid si fuit iustus sed nō potuit. vt admitti qñ nec sit p̄tius fm Jo. sed §. vt in spca gñalitas. vt. I. proxi. §. i. **E**t ideo. qz si l. i. pot insti. tu. sub p̄tius 2. valet testamētū. et iō 2. k. **I**nstitutus. sub cōditione potestatiua. **E**t si. coheres dem.

Cōditio dicitur potestatiua vel non fm id quod frequēter accidit. Barto.

Puto generaliter recte diffiniri: vtrum in potestate fuerit conditio: an non fuerit: facti potestas est. potest eni et hoc si alexandriam peruenerit: nō esse in arbitrio ppter hęc ems conditionem: potest 2. esse si et qui a primo militario alexandrie agit fuit imposito. potest et hec si. x. ticio dederit: esse idifficilis si ticius peregrinē longiquo itinere: propter que ad generalem diffinitionem re-

imo statim adire d. 3. 2. si postea filius nō pareat cōditio 2. sic decesserit nō facit patrē intestatū: 2. accrescit ei potio coheredi. h. at substituit expectat. vt. I. de §. 3. 2. si filio.

Faceret. i. facere posset. vt qz sub mixta cōstitutus. nā duas hz tūc vias filii: vel qz nō pareat cōditio et dicat nullū testm. vel qz velit parere: 2. tūc co parēte. i. ad implente cōditionē: admittit coheres. arg. §. de iniur. te. l. filio. sic 2. alis institui expectat p̄teritos. vt. I. de stabu. l. illud. §. si. vel dic faceret. i. si dicerem fieri patrē intestatū si filii nō pareat cōditioni p̄tatiue: d. 3. coheres expecta re: vt mō dixi de mixta. qd tñ dicere nō debi m. 2. vt statim subijcit. vel dic faceret qñ nō hz coheredē vel substitutū. et dic expectare d. 3. filii vsqz ad finē vite sue: vel p mortē.

Que sint. i. vt valeat testamentū filio instituto sub potestatiua. 2. sic nō possit filius dicere nullū testamētū vt subijcit eū habeatur p pura vt dixi. et hoc si habeat coheredē vel substitutū: alis facit nullū nō parendo et patrem intestatū. vel vltimo vite spiritu viuēs quando non poterat impleri in fine vite: vel post mortem filij quando potest impleri in fine vite. vt. I. eo. l. apud iulianum. 2. I. de condi. insti. l. si.

Diffiniri. i. pro regula tradi. hoc qd fecit facti potestas est vtrū id est an facile de facto possit adimpleri. sed et iuris est: vt. I. de const. insti. l. filius.

Indifficilis. i. valde difficilis. sic. §. x. lib. 2. posthu. l. gallus. §. ille casus. 2. facit. §. si qz cau. l. ij. §. qd dixim.

Ad generalē diffinitionē. i. p̄dicta facti p̄tās est 2.

vt consideretur an possit de facili adimpleri vel no: sic ad arbitrii iudicis refertur. sic. s. de imp. l. p. s. fi. r. de vsur. l. mora. r. de legi. r. fenatusco. l. no pnt. vel gñalem diffinitione cõsidera qd gñalius et frequen? sit. nã r hoc si enert de scholis/est pñtina: lz accidere possit q? enere non possit: sed fre quentius contin- su q? possit.

a In eius potestate. et que pnt impleri vltimo mo- mēto vite: r sic nō erit substitut? he- res viuēte filio. lz nec exheredari po- test in hoc casu: q? post mortē suā in- uenit exheredat? secus si sit alia cõ- ditio pñtina que nō pnt impleri vlti- mo mōmēto. sic em etiã viuēte fi- lio potest substitui- tus heres eē. Ex quo certū sit cõdi- tionē impleri nō pos- se p filiu. vt. j. d. cõ- di. insti. l. fi. r. hęc e- ratio in pmo casu vt qd diu uiuit fili? nō sit loc? substitui- tionis: q? qd diu loc? est institutioni nō est locus substitui- tionis.

b herede. sub- stituti. cū vltimo vite spiritu possit impleri conditio. B30.

c Extiturum. q? tunc pñmū sit verā defecisse cõ- ditioem. B30.

d Substituto filij. als filio. als filij. et est sensus q? valet scõs gradus: lz ab eo nō sit fili? exheredat? vt. r. s. de lib. r. posthu. l. si posthumus. s. qd e

e Frustra est. salicet facta. (vulgo. f) Ostendimus. vt. r. s. de libe. r. posthu. l. si ita. s. fi. et l. gallus. s. in oibus et huius ratio est ideo: q? non pntio cum habere exheredatio donec cõditio institutionis im- pleri pnt. at impleri pnt qd diu uiuit filius: r sic viuēte fi- lio non hz locū exheredatio: postea frustra fieret. vt hic r in dictis legib? r. j. de bo. li. l. si libe? sub. s. c. lamo.

g Alioquin. l. si dices in superiori casu filij exheredari debere cū recte sit institutus. s. sub cõditioe pote- statis. similis dices r in hoc alio casu a coherede de- bere exheredari vbi recte fuit institutus sub cõditioe po- testatis. vt. s. e. l. i. s. i. qd est falsum. nã vbi recte est isti- tutus exheredari nō dz. vt. s. d. lib. r. posthu. l. si posthu- mus. s. qd vulgo. edpoller em ei q? est. i. e. iam dubitari.

h Marcell? no. als lex. als. s. capit. r die nōt addēdo.

currentum est.

C Sub cõditioe potestatis que pnt impleri vltimo vite spi- ritu vltio filio nō admittit sub- stitutiō: nisi i ea dies fuerit ad- lectus: secus si vltimo vite spi- ritu impleri nō potest. h. d. cū pñcipio. l. sequen. Bar.

Sed et si filio sub cõditioe que in ei? pñtate est herede in- stituto nepos sit substitut? si- ue extrane? puto vltio filio nō extituru heredem substitutu? post mortē vero extituru: nec necessariã a substituto filij? ex heredationē: cū r si fuerit facta frustra est: post mortē em filij facta est: quam inutilē esse als ostēdimus. opinamur igit fil- iū si sit institut? sub ea cõditio- ne que sit in ei? pñtate: non indi- gere exheredatione a sequētibus gradibus: alioquin? r co- herede indigebit.

Idem.

A pud iulianus lib. xvij. marcell? notat: si eius modi sit cõditio sub qua filius heres institutus sit: vt vltimo vite eius tpe certū sit eam exi- stere nō posse: r pendere ea de- cedat: testato pri heres erit: veluti si alexandriã puenierit

Ultimo vite. s. de condi. r demon. l. hęc cõditio. r tra. sed ibi sub. etiam. r facit. C. de cõtrahen. stipu. l. fi.

heres erit. r trãsmittit ad suos heredes. r hoc nisi habeat substitutu. vt. j. l. pñ. r. j. de cõdi. insti. l. fi. ibi nã superior quidē species rē. vel ad coherede. vt. s. e. l. s. i.

heres esto. s. si etiã nouissi- mo tēpore impleri potest: ve- luti si decē ticio dederit heres esto: contra puto. r. l. pñ. r. j. de cõdi. insti. l. fi. ibi nã superior quidē species rē. vel ad coherede. vt. s. e. l. s. i.

Sed et si in conditione dies sit adiectus: vt pu- ta si capitolium intra. xxx. di- es ascēderit: tantum dē potest dici: vt si non paruerit condi- tioni: substitutus possit admitti elapsis. xxx. diebus filio re- pulso: quod consequens est sen- tentie iuliani et nostrę.

Liberi sequētis grad? post filium possunt sub omni condi- tione institui. Barto.

Nepotes autem r deiceps ceteri liberi qui ex lege velleia instituti non rumpunt testamē- tum: sub omni? conditione in- stitui possunt: et si redigantur ad filij conditionem.

Incapacitas medi? tem- poris institutionem nō viciat. hoc dicit Barto.

Solemus media dicere tē- pora? non nocere: vt puta ciuis romanus scriptus heres viuo testatoris fact? est peregrin? mor. ad ciuitatem romanã p- uenit: media tempora nō no- cēt. r. l. seru? alien? sub condi- tione? heres scrip? traditus est

bet: lz possit redigi ad cõditionē filij si fili? nō eēt: q? tunc vt fili? dz institui sub pñtina tñ. alij r tra r dicūt redigā- tur. s. quo ad alius nō quo ad hoc: r pro pmo q? liberi pñi gradus plusculū habeāt: est. C. ad trebel. l. i. ubem? s. fi. p

Media tpa. tria sunt tpa. tēpus testamēti mortis/ et aditiōis. lz em in medio eor? cōueni heres fiat nō ca- par: si tñ his tēporibus sit capax satis est vt hic. r. j. eo. l. si alienum. s. i. r. insti. de he. quali. r. dis. s. in extraneis. et facit. j. de secun. ta. l. i. s. sed r si quis. r. j. eo. l. quotiens. s. seruus cū liber. r. l. seruus meū. r. j. l. pñ. q

Peregrinus. i. deportatus. et sic non capax. vt. C. de heredi. insti. l. i.

Peruenit. per restitutionē in integrū vel p indul- gentiã pñcipis. vt. C. de sen. pas. l. i. r. l. cū indulgētia.

Sub pñtate. vt si dederit illi decē: vel sili. aliud for- te si sub ea cū liber erit: p? alien? fu? sub ea institui pñ. s. p- pu? nō. vt. j. d. cõdi. insti. l. seru? alien? ita. si qd eēt instituti a

Alexandriã. cū sit ppe. als nō esset pñtina. vt. s. eo. l. suus. s. puto. m

Cetra puto. non em erit filius heres ab intesta- to: nec trãsmittit. sed alij sequentia gradus admittit- tur: cū nec hic sit substitutus vel co- heres. vt. j. de con- di. insti. l. fina. s. altera.

Sed et si sub cõditioe. fa- cit. s. l. pñ. in fi. o

Sub omni. instituitur ergo h nepos ne pmoz tuo filio viuo auo pterit? nepos rã- pat p. l. vell. vt. s. de inuisto testa. l. posthumoz. tunc em sub cõditio- ne institui pnt: vt hic. r. s. e. l. suus. r. j. d. suus r le. he. l. i. s. sciēdus. quid aut si fili? non eēt? Rñ. tunc et idē qd in filijs fra. Jo. et B30. vt tñ sub po- testatis pñtione possit institui. r hoc subicit si redigan- tur rē. ad est redi- gi possunt. q. d. p- dicto casu vbi fili- us pcedit sub qñti-

ut fili? dz institui sub pñtina tñ. alij r tra r dicūt redigā- tur. s. quo ad alius nō quo ad hoc: r pro pmo q? liberi pñi gradus plusculū habeāt: est. C. ad trebel. l. i. ubem? s. fi. p

Media tpa. tria sunt tpa. tēpus testamēti mortis/ et aditiōis. lz em in medio eor? cōueni heres fiat nō ca- par: si tñ his tēporibus sit capax satis est vt hic. r. j. eo. l. si alienum. s. i. r. insti. de he. quali. r. dis. s. in extraneis. et facit. j. de secun. ta. l. i. s. sed r si quis. r. j. eo. l. quotiens. s. seruus cū liber. r. l. seruus meū. r. j. l. pñ. q

Peregrinus. i. deportatus. et sic non capax. vt. C. de heredi. insti. l. i.

Peruenit. per restitutionē in integrū vel p indul- gentiã pñcipis. vt. C. de sen. pas. l. i. r. l. cū indulgētia.

Sub pñtate. vt si dederit illi decē: vel sili. aliud for- te si sub ea cū liber erit: p? alien? fu? sub ea institui pñ. s. p- pu? nō. vt. j. d. cõdi. insti. l. seru? alien? ita. si qd eēt instituti a

forte vitare et institutio si traditus esset seruo hereditario vel ipsi testatori qui peruenisset in eum casum a quo sic institui non possit. Item bene dicit sub conditione: quod si pure forte vitata esset institutio cum traditus esset seruo hereditario vel ipsi testatori qui peruenisset in eum casum etc. et

quia sic pure sine adiectione libertatis seruus proprius in situere non potest hoc iure. ut in si. de heredi. insti. in pn. h. hodie contra ut ibidem dicit. vel dicitur in Jo. si hereditarius mandasset esset vitata cum non esset cui quereretur si tunc deditio existeret: nam ipsam sibi quis queri pro seruum istum absurdum est: sed tunc alienatus querit non domino: et facit. s. s. pri.

Ador vsucapit. i. statim vsu captus pendente ditione: ut quod alio quo modo bona fide vel iusto titulo

uenit ad illum extraneum possessio hec.

Non est vitata. et sic existente ditione iussu illius dicit adire poterit hereditatem et sibi querere. h.

Si seruum coem cum libertate. dicas quod alienum non possum instituire cum libertate: etiam si postea fiat testatus. sed sine sic. ut. i. si alieni. et s. pri. s. at. pprium cum libertate et non aliter olim. hodie contra. ut. s. no. pri. s. si autem coem. aut cum libertate: et non valet ut sit necessarius: nisi postea parte socii redimat: ut hic. et j. pri. rñ. sed socio accrescebat: ut in si. de dona. s. si. hodie contra. nam erit liber et necessarius heres dato precio partis socio. ut. C. de coi. ser. ma. l. i. s. i. ibi: h. ipse cois seruus etc. sed simpliciter tenet. ut. s. e. l. seruus. in pn. et etiam hodie accrescat hereditas socio. ut. d. l. i. de coi. ser. ma. et j. ad. l. fal. l. plautius. et C. e. l. ij. et s. p. fo. l. veru. s. seruo comun. et facit. j. l. pri. et l. duo. et j. ti. l. l. si seruus comunis.

Partem. que erat aliena: sic habet totum.

Non efficit. sed voluntarius. ut. j. ti. l. l. si seruus comunis. q. rñ. et est ratio quod quos possum michi heredes facere necessarios et filio meo etc. ut. j. ti. l. l. s. si plures. s. i. at seruus comunem non possum facere necessarium nisi redimam: ergo nec filio meo h. ipse redimat.

Cum libertate. intelligas ubi totus suus erat seruus nam si comunis non possit institui cum libertate Bzo. ut. s. pri. s. no. sed Jo. dicit etiam in comuni secus.

Ficeret. quod erit si non fuerit alienatus vel manumissus. ut in si. de here. insti. s. seruus autem. vel in Jo. quod erit si redimatur.

Non valere. nam nec in testamento eodem coeceditur: nisi adimat vtraque. ut. s. de libe. et posthu. l. si ita. s. regula. et facit in si. de codicil. s. nec codicillis. in si.

A semetipso. i. ne libertas qua a se habet a dimittat: seruus enim etc. et no. quod libertas serui institui cum libertate non

seruo hereditario: mox vsucapit ab extraneo: non est vitata institutio.

Si seruus cum libertate institutus redimat in vita testatoris efficit necessarius: sed si post mortem. h. d. Bar.

Si seruus coem cum libertate dominus heredem scripserit et eum redemerit necessarius efficit: sed si substituitur sit impuberi et parte redemerit impubes/necessarius non efficitur.

Si seruus solus cum libertate institutus libertatem recipit a se ipso: ideo a seipso adimi non potest. Barto.

Sed si sit cum libertate institutus: an et libertatis datio codicillis adimi possit apud iur. quod

potest alij legari: nec ab ipso instituto adimi. et est ratio: quod hanc a seipso. i. non habet ut heres. quod sic esset res hereditaria: sed ut singularis eodem modo quod de herede in alio consuevit dari: sed hoc ipse sibi ut hic. et j. de acqui. here. ex parte. quod ergo non habet etiam heres non potest et adimi ut heredi. na. et. sicut a simili non potest sibi legari libertas: vel ipsemet sibi cum ipse sit heres: ita nec adimi. sic. j. de adim. lega. l. legata inuoluerit. s. si. sed videtur quod possit legari sibi ipse met. ut. C. de coi. ser. ma. l. fina. contra. sol. ibi erat alius heres institutus unde libertas videtur pro ipso legari sibi: at hic ipse solus est heres institutus: unde se sibi dare non potest. et sic sol. j. de lega. i. l. senatus. s. si. contra. nam ibi non erat institutus quoniam nec suas res potest sibi a se legari: ut. j.

delega. i. et quidem et l. legatum. s. heredi. est et alia ratio quare non potest libertas adimi: quod que simul sunt data: scilicet hereditas. et libertas non possunt separari adimi: propter quam rationem etiam hereditas sine libertate adimi non potest. ut. s. de libe. et posthu. l. si ita. s. regula. sed in nostro casu est predicta specialis ratio. Item et alia: quod si libertas possit adimi: ergo et hereditas: quod non debet esse. ut in si. de codi. s. si. no. ergo quod protinus est liber et heres. ut in si. de here. qua. et disse. in pn. et s. si cer. pet. l. eius qui. et est ratio quod a semetipso: quod sic opus hereditatem adire quam a semetipso non acciperet: at hic notabiliter tantum de libertate dixit. Item cum habeat libertatem a seipso ut hic: ergo cur non potest et a seipso legari? Rñ. ibi sunt opposita heres et legatarius: unde in eodem esse non possunt. hic hereditas et libertas non sunt opposita: imo quasi conexas et hec est ratio: quod libertas non est res hereditaria: ut dixi: Libertas res specialis est in libertate.

Si seruus cois. tria sunt: nam hereditas sub conditione. hereditas facta fuit. Item postea liber factus viuo testatore. Item erit etiam heres domino voluntarius si existat conditio hereditatis: licet pcedat conditio in testamento date libertatis. ad hoc. s. eo. l. seruus. s. qui fideicommissariam.

Si heres i. quod esset heres si hic seruus ditione defecerit. vel dicat heres quod eum seruus non existere ditione libertatis: nec alio eodem libero alienauit: et tunc extinguitur ditione hereditatis: sed in hoc non videtur quod possit dare partem pro. ut. j. ti. l. l. si seruus cois. s. numquam heres alienatio pro herede facta suo admet libertatem sicut hereditatem: Rñ. no. ut. j. eo. l. pater filio.

Dominus noui. ut. j. eo. l. quotiens. s. seruus.

Libertas res

hereditas sub conditione. hereditas facta fuit. Item postea liber factus viuo testatore. Item erit etiam heres domino voluntarius si existat conditio hereditatis: licet pcedat conditio in testamento date libertatis. ad hoc. s. eo. l. seruus. s. qui fideicommissariam.

Duo simul. nā si alter pū pisset: remaneret fū alte-
rius cui⁹ solius posset esse ammodo necessarius.
b **E**ritisset. idem ⁊ si diuersis dum tamen eodē tēpo-
re existat fm̄ Jo. si ergo diuersis tēpoubus: secus. vt no.
3. in. l. sed ⁊ si in conditione. §. si seruum.

Quoties. alii
Recogitās d
alio certo et acci-
derit michi alius
quē puto esse illū:
nō ⁊ iacob heres
fuit de iure isaac:
⁊ neq; eia: q; de
alio errant i cor-
pore b alio noluit
d **F**rater. aut
credo hunc scium
esse ticiū fratrem
meū cū nō videāz
nō valer. vt h. aut
credo hūc sciu eē
fratrem ⁊ obtinet.
C. eo. l. si pat. aut
non credo: sed fra-
trē nomio. vt. J. eo.
l. nemo. §. qui fra-
ter. aug. in noie tici
ppuo erro. vt. C.
de testa. l. si q; in
noie. ⁊. de re. du-
bija. l. q; haccū. et
facit. J. de iure deli
bc. l. fina. ⁊. C. de
tes. l. neq; pfectio.
e **N**ō ē. nec nū
cupat⁹. ⁊ facit. J. d
suopel. le. l. labeo.
§. idem tubero. ⁊
de re. du. l. in am-
biguo. et p emp.
l. q; cum stichū.
f **I**n reliquia.
als est in reb⁹ q; s/
id ē appellatus
nobus. als est in
reliq; s. i. nob⁹ rez
appellatus. ⁊ fa-
cit. J. d. lega. i. l. iij.
g **H**oc. scilz ve-
rum est.
h **I**n parte. scilz
licet quota rerum
Azo.
i **E**x semisse.
Imo videt ex qua-
drante. vt. J. de le-
ga. i. l. qui quartā.
ij. rñ. So. vt ibi.
k **C**oncupatum. facit. §. eo. l. i. §. si autem. ⁊. J. de cō-
di. et demonstra. l. cum autem.
l **T**estamentarius. id est scribens testamentum.
m **S**emisse. scilz scriptū.
n **I**n semisse. maior summe minor test. sic. §. de arbi.
l. idē §. si plures. ⁊ de pecul. l. hinc querit. ⁊. J. de ver. obli.

Duo socij quendā seruū
cōmunē testō facto he-
redē ⁊ liberū esse iusserunt: hī
ruina simul⁹ oppressi perierūt:
plertq; responderūt hoc casu
duob⁹ orcinū heredē existere:
et id est verius. sed si sub eadē
cōditōe seruū cōm vterq; so-
cius liberū heredēq; eē iusse-
rit: eaq; extitisset: idē iur⁹ erit.
¶ **E**rror in corpore viciat insti-
tutionē ⁊ legatū. **U**lpianus.
¶ **Q**uoties volēs alii he-
redē scribere alii⁹ scrip-
sit in corpore hominis errās:
veluti frater⁹ meus/patronus
me⁹ placet. neq; eum heredez
esse qui scriptus est: qm̄ volun-
tate deficiit. neq; eum quē vo-
luit: qm̄ scriptus nō est. ⁊ si in
reliq; s errauerit: vtputa dum
vult lancē relinquere vestē le-
get/ neutruū debebit: hoc⁹ siue
ipse scriptū/ siue scribendum
dictauerit.
¶ **E**rror in q̄titate cōtinua v⁹
discreta dispositionem nō viciat.
⁊ quod est dictum pualet
ei quod est scriptum. **B**ar.
¶ **S**ed si nō in corpore erra-
uerit sed in parte⁹: puta si cū
dictasset ex semisse/ aliquē scri-
bi ex quadrante sit script⁹: cel-
sus lib. xij. q̄stionū posse defen-
di at ex semisse heredē fore:
quasi plus nūcupatū sit min⁹
scriptū: que snia rescript⁹ adtu-
uatur generalib⁹. idēq; est ⁊ si
ipse testator min⁹ scribat: cum
plus veller ascribere. S; ⁊ si
maiorē ascripserit testamēta-
rius: vel qd̄ difficultus est pba

l. i. §. si stipulanti. ⁊ de re iudi. l. si quis cū reo. Item facit
C. de testa. l. error. ⁊. §. de sta. ho. l. imperator.
o **P**ro centum. que relinquere nolebat.
p **P**er notam. id est signum representans.
q **A**djectum. id est superfluum.
r **P**utat. Imo
videt pure institu-
tus. vt. C. de isti.
⁊ substi. l. pe. ⁊. J. d
lega. ij. l. cū pater.
§. si. ⁊. tra. Sol. est
pro nō instituto. s.
sic vt destinavit: s;
pure. sed hunc sol.
ob. §. eo. §. si nō
in corpore. vbi vo-
lūtas pualet scri-
pture: s; ibi dicta-
uit. hic tñ in cor-
de destinavit: vel
dic morte preven-
tus nō addidit nō
instituit⁹ sine q̄di-
tione. at sec⁹ in cō-
trario fm̄. R. vel
hec est opiti. mar.
que nō tenet vt in
sili casu. §. eo. l. ij.
f **H**eredē fura-
rū. putat marcel-
lus. Jo.
t **V**ideri. f. pu-
tat repete. Jo.
v **S**i testamē-
tarius. i. scribens
testamentū: vt est
tabellio. vt. §. e. l.
§. sed si maiorē.
z **D**etraxit. of-
no. Azo.
y **N**ō futurū.
scilicet pure. h. sed
prou testator vo-
luit. s. sub cōditio-
ne. vt. §. ea. l. §. s;
si maiorē.
z **P**rimū. scilz
licet solum.
a **S**cripserit.
ex dicta dimidia.
⁊ dic destinasset li-
cet nō sit scriptū.
vt. §. §. sed si nō in
corpore.
b **D**istat. sic. §.
si cer. peta. l. certū.
⁊. J. de ma. re. l. no-
minatim. ⁊. §. d li-
be. ⁊ posthu. l. i.

c **C**ontumelie. quia tunc non valeret: vt ticiū qui
occidit scium instituo. vt. J. de lega. i. l. turpia in pun. sed
contra J. eo. l. his verbis. §. i. Solu. si stetit in genere ma-
ledictionis. vt. ⁊. de libe. ⁊ posthu. l. iij. in pn. hic in spe-
cie dixit. sic et als in cōmendatione dicimus. vt. §. de do-
lo. l. qd̄ venditor. alij vt. R. faciunt differentiam inter cō-
o iij

tumeliam vt hic: et maledictionē vt in contrario.
a **C**heres. vt. l. eo. l. in tēpus. §. quoties. et. c. de testa. l. i. iudicemus. idem in legato: vt. l. de usufruc. lega. l. qui plu res. et de re. dub. l. v. et in tutore. vt. l. de testa. tu. l. tutor in certus. et in sti. de leg. §. tutor.

b **C** Demōstret. pprio noie vel indubitabili signo. vt. l. pri. §. vel cō ditionis euentu. vt. l. p. p. §. per se nō p. aliū. vt. l. eo. l. illa. sed opponit igno^r pōt fieri he res. vt. c. eo. l. ex tranēu. ergo igno tus est cerr^o. Bzo. c. **C** Certū est. fa cit. l. de cōdi. in sti. l. vter. et de secun. tabu. l. h. §. si quis ita hēdes. et de le ga. l. l. si seru^o lega tus. §. huius.

c **C** Succesores sunt. vt. l. §. d. edē. l. quedā. §. nichil. **e** **C** Equalit. sic in sti. eo. §. si ptes. et. l. l. p. i. et. l. p. i. §. et. d. le. l. l. legata inuuliter. §. si. et in sti. p. soc. §. si qd fro. et. §. de pecul. litē cū. in sti. et. l. de sp. l. si q. se. §. quo tiens.

f **C** Detracta. i. p. inde acti de fun do nichil esset di ctum. **g** **C** Sine parti bus. et ita eq. lter. vt. l. p. p. §. et. l. l. p. i. et. l. l. §. si ex fundo. et. l. eo. l. ex facto. §. ita igit h. **C** Postea. ma terialiter ponitur hugo.

i **C** Hereditatē. et sic erit necessa rius heres. sec^o si dixerit si voluerit heres esto. vt. l. §. d. cōdi. in sti. l. verba a. et. l. de secū. ta. l. si ita. §. qui filio.

k **C** Si quis primū. hic tertius. **l** **C** Substōnis. vt. l. e. l. nā. tertiu. et. l. de. l. eo. l. liber hō. **m** **C** Adire. et tūc est volitari^o hēs. (§. si. §. So. vt. l. i. **n** **C** Alienat^o. nec g. erit liber. vt. h. et. l. i. e. §. q. si aliēat^o et. l. de. l. l. q. sti. §. suo. et. l. §. d. cōdi. et. d. mō. l. si in diē.

o **C** A testatore. secus si impubes emerit cui est sub sti tus. vt. l. §. eo. l. sed si. §. si seruū communem. **p** **C** Erit. vt. l. eo. l. si seruū meū. sic et in libertate. vt. l. de manu. testa. l. verum est. secus est in legato: vt. l. de adimē. leg. l. cū seruus. cōtra. So. hēc fieret dho iniuria si

q **C** Si q. ita scripserit: stich^o li ber esto: et postea q. liber erit heres esto: labeo nerat^o et arti sto opinant^r detracto hō bo me dio postea: simul et libertatē et hereditatē cōpetere: que sen tēta michi quoq. vera videt^r. **r** **C** Si q. p. m. u. ex triēte: sed ex triēte heredē instituerit: et si scōs heres nō erit tertium ex besse heredē scribat: hic scōs repudiāte bessem habebit nō solum iure substitutōnis: sed etiā institutōnis: id est trientē iure substitutōnis: et trientē iu re instōnis. **s** **C** Seruus cum li bertate heres institutus si sit alienatus: iuderi adre^m ab eo pōt cui alienatus est^o. sed si re dēptus sit a testatore^o institu tio valet: et necessarius heres erit^o. **t** **C** Si seru^o q. ex die liber tatē acceperit et hereditatem pure mox sit alienatus vel ma numissus^o: videamus an insti tutio valeat^r. et quidem si alie natus nō esset pōt defendi in sti tutionē valere: vt die ventē te^o libertatis q. hereditatē mo rabatur^r: competēte libertate et heres necessari^o existat. **u** **C** Si duo sint hēdes institu ti: vn^o ex parte tertia fundi cor neltant: alter ex besse eiusdem fundi: celsus expeditissimā fa bi. sentētiā sequit^r: vt detracta^r fundi mētiōne quasi sine parti bus^o heredes scrip. heredita te potrentur: si modo volūtas patrisfamil^{is}. manifestissime nō refragatur.

v **C** Dicitō postea non impedit diē hereditatis et libertatis

w **C** Si quis primū. hic tertius. **x** **C** Substōnis. vt. l. e. l. nā. tertiu. et. l. de. l. eo. l. liber hō. **y** **C** Adire. et tūc est volitari^o hēs. (§. si. §. So. vt. l. i. **z** **C** Alienat^o. nec g. erit liber. vt. h. et. l. i. e. §. q. si aliēat^o et. l. de. l. l. q. sti. §. suo. et. l. §. d. cōdi. et. d. mō. l. si in diē.

o **C** A testatore. secus si impubes emerit cui est sub sti tus. vt. l. §. eo. l. sed si. §. si seruū communem. **p** **C** Erit. vt. l. eo. l. si seruū meū. sic et in libertate. vt. l. de manu. testa. l. verum est. secus est in legato: vt. l. de adimē. leg. l. cū seruus. cōtra. So. hēc fieret dho iniuria si

q **C** Si q. ita scripserit: stich^o li ber esto: et postea q. liber erit heres esto: labeo nerat^o et arti sto opinant^r detracto hō bo me dio postea: simul et libertatē et hereditatē cōpetere: que sen tēta michi quoq. vera videt^r. **r** **C** Si q. p. m. u. ex triēte: sed ex triēte heredē instituerit: et si scōs heres nō erit tertium ex besse heredē scribat: hic scōs repudiāte bessem habebit nō solum iure substitutōnis: sed etiā institutōnis: id est trientē iure substitutōnis: et trientē iu re instōnis. **s** **C** Seruus cum li bertate heres institutus si sit alienatus: iuderi adre^m ab eo pōt cui alienatus est^o. sed si re dēptus sit a testatore^o institu tio valet: et necessarius heres erit^o. **t** **C** Si seru^o q. ex die liber tatē acceperit et hereditatem pure mox sit alienatus vel ma numissus^o: videamus an insti tutio valeat^r. et quidem si alie natus nō esset pōt defendi in sti tutionē valere: vt die ventē te^o libertatis q. hereditatē mo rabatur^r: competēte libertate et heres necessari^o existat. **u** **C** Si duo sint hēdes institu ti: vn^o ex parte tertia fundi cor neltant: alter ex besse eiusdem fundi: celsus expeditissimā fa bi. sentētiā sequit^r: vt detracta^r fundi mētiōne quasi sine parti bus^o heredes scrip. heredita te potrentur: si modo volūtas patrisfamil^{is}. manifestissime nō refragatur.

v **C** Dicitō postea non impedit diē hereditatis et libertatis

w **C** Si quis primū. hic tertius. **x** **C** Substōnis. vt. l. e. l. nā. tertiu. et. l. de. l. eo. l. liber hō. **y** **C** Adire. et tūc est volitari^o hēs. (§. si. §. So. vt. l. i. **z** **C** Alienat^o. nec g. erit liber. vt. h. et. l. i. e. §. q. si aliēat^o et. l. de. l. l. q. sti. §. suo. et. l. §. d. cōdi. et. d. mō. l. si in diē.

o **C** A testatore. secus si impubes emerit cui est sub sti tus. vt. l. §. eo. l. sed si. §. si seruū communem. **p** **C** Erit. vt. l. eo. l. si seruū meū. sic et in libertate. vt. l. de manu. testa. l. verum est. secus est in legato: vt. l. de adimē. leg. l. cū seruus. cōtra. So. hēc fieret dho iniuria si

q **C** Si q. ita scripserit: stich^o li ber esto: et postea q. liber erit heres esto: labeo nerat^o et arti sto opinant^r detracto hō bo me dio postea: simul et libertatē et hereditatē cōpetere: que sen tēta michi quoq. vera videt^r. **r** **C** Si q. p. m. u. ex triēte: sed ex triēte heredē instituerit: et si scōs heres nō erit tertium ex besse heredē scribat: hic scōs repudiāte bessem habebit nō solum iure substitutōnis: sed etiā institutōnis: id est trientē iure substitutōnis: et trientē iu re instōnis. **s** **C** Seruus cum li bertate heres institutus si sit alienatus: iuderi adre^m ab eo pōt cui alienatus est^o. sed si re dēptus sit a testatore^o institu tio valet: et necessarius heres erit^o. **t** **C** Si seru^o q. ex die liber tatē acceperit et hereditatem pure mox sit alienatus vel ma numissus^o: videamus an insti tutio valeat^r. et quidem si alie natus nō esset pōt defendi in sti tutionē valere: vt die ventē te^o libertatis q. hereditatē mo rabatur^r: competēte libertate et heres necessari^o existat. **u** **C** Si duo sint hēdes institu ti: vn^o ex parte tertia fundi cor neltant: alter ex besse eiusdem fundi: celsus expeditissimā fa bi. sentētiā sequit^r: vt detracta^r fundi mētiōne quasi sine parti bus^o heredes scrip. heredita te potrentur: si modo volūtas patrisfamil^{is}. manifestissime nō refragatur.

v **C** Dicitō postea non impedit diē hereditatis et libertatis

w **C** Si quis primū. hic tertius. **x** **C** Substōnis. vt. l. e. l. nā. tertiu. et. l. de. l. eo. l. liber hō. **y** **C** Adire. et tūc est volitari^o hēs. (§. si. §. So. vt. l. i. **z** **C** Alienat^o. nec g. erit liber. vt. h. et. l. i. e. §. q. si aliēat^o et. l. de. l. l. q. sti. §. suo. et. l. §. d. cōdi. et. d. mō. l. si in diē.

o **C** A testatore. secus si impubes emerit cui est sub sti tus. vt. l. §. eo. l. sed si. §. si seruū communem. **p** **C** Erit. vt. l. eo. l. si seruū meū. sic et in libertate. vt. l. de manu. testa. l. verum est. secus est in legato: vt. l. de adimē. leg. l. cū seruus. cōtra. So. hēc fieret dho iniuria si

q **C** Si q. ita scripserit: stich^o li ber esto: et postea q. liber erit heres esto: labeo nerat^o et arti sto opinant^r detracto hō bo me dio postea: simul et libertatē et hereditatē cōpetere: que sen tēta michi quoq. vera videt^r. **r** **C** Si q. p. m. u. ex triēte: sed ex triēte heredē instituerit: et si scōs heres nō erit tertium ex besse heredē scribat: hic scōs repudiāte bessem habebit nō solum iure substitutōnis: sed etiā institutōnis: id est trientē iure substitutōnis: et trientē iu re instōnis. **s** **C** Seruus cum li bertate heres institutus si sit alienatus: iuderi adre^m ab eo pōt cui alienatus est^o. sed si re dēptus sit a testatore^o institu tio valet: et necessarius heres erit^o. **t** **C** Si seru^o q. ex die liber tatē acceperit et hereditatem pure mox sit alienatus vel ma numissus^o: videamus an insti tutio valeat^r. et quidem si alie natus nō esset pōt defendi in sti tutionē valere: vt die ventē te^o libertatis q. hereditatē mo rabatur^r: competēte libertate et heres necessari^o existat. **u** **C** Si duo sint hēdes institu ti: vn^o ex parte tertia fundi cor neltant: alter ex besse eiusdem fundi: celsus expeditissimā fa bi. sentētiā sequit^r: vt detracta^r fundi mētiōne quasi sine parti bus^o heredes scrip. heredita te potrentur: si modo volūtas patrisfamil^{is}. manifestissime nō refragatur.

v **C** Dicitō postea non impedit diē hereditatis et libertatis

w **C** Si quis primū. hic tertius. **x** **C** Substōnis. vt. l. e. l. nā. tertiu. et. l. de. l. eo. l. liber hō. **y** **C** Adire. et tūc est volitari^o hēs. (§. si. §. So. vt. l. i. **z** **C** Alienat^o. nec g. erit liber. vt. h. et. l. i. e. §. q. si aliēat^o et. l. de. l. l. q. sti. §. suo. et. l. §. d. cōdi. et. d. mō. l. si in diē.

salte hunc non ha ber heredē. vt in sti. qui manu. non possunt. §. i. **q** **C** Danumissus. a testatore. **r** **C** Valeat. hāc soluit. l. abi. sed et si pure et. q. d. valet. Accursus flo. **s** **C** Die venientē. nō ante etiam hodie. lex em que presumit seruū in stiuto fieri est li berū: isti. q. ma. nō pos. §. i. loquit vbi nō apparet demini voluntas ptra: rias: als nō est loc^o presumptioni. vt. l. de hō. ob. l. cōtinu^o. §. cū ita. hic enim demus post diē dari voluit. **t** **C** Morabatur. No. q. hereditas per se ad diē morari vel dari non possit. vt. l. e. l. hereditas. sed liber tas ex die dari potest: sic p. cam vt hic dicit moratur hereditas. Bzo. et. l. de. l. eo. l. seru^o alienus. §. i. **v** **C** Post diem. quid si ante. h. **x** **C** Alienatus. a testatore. **y** **C** Danumissus. a testatore. **z** **C** Heredē exi stere. voluntariū. et dic a testatore l ytroq. casu scilz si ateq. adeat iusu domini fiat liber. vt in sti. eo. §. seru^o aut. et. §. alienus. quinimmo et si nō esset liber: puta a lienat^o: poterit in bente nouo dho nolle adire. vt. c. eo. l. iij. et sic si postea fiat liber aditu suo arbitrio. vel dic etiā nō manumissus heres erit alij: sic impopue. vt. l. de acq. here. l. placet. **a** **C** Alienat^o. a testatore. **b** **C** Institutio. l. equa. **c** **C** Differtur. hodie autē videtur q. non debeat differ-

ri:imo statim adueniente die libertatis sit liber et heres et necessarius licet duret in eo usufructus: qz bene pot hodie proprietarius volente usufructuario ei dare libertatem. vt. C. coia de ma. l. i. §. si nautē proprietatis.

S alteri. idē si ciuidē. vt. §. eo. l. qñes. §. si duo. Jo.

Portiones.

salz hereditarie.

Perinde habendū. quantum ad portiones hereditarias. nā qñtum ad eos fundos non perinde est. vt. §. eodem. l. ex facto. §. i. et. §. eo. l. i. §. si ex fundo. et. §. titu. i. l. eos heredi. §. si. et. §. ad trebel. l. si qñs pote sed contra. §. eo. l. proxi. Sol. concessio melioris rei vlt partis nō facit vt plus videat eē dātū de hereditate vt hic: sed copulatio plurium psonarū in eandem rē vel partē cōiugit eos in vna dimidiā: et alter cui per se hereditas instituta iure est collata: habet aliam dimidiā vt ibi.

Nec fundū. quantum ad partes hereditarias: sed iure ptelegationis hoc habet. vt. §. eo. l. ex facto. Recursus flo.

Nominasset. et ita deducit partib⁹ equaliterunt heredes.

Ticus. hic. i. in tali casu.

Semissim. facit. l. i. ij. ij. m. et §. sed si duos. et. l. item quod. §. §. si expleto. et. l. liber homo. §. si ticus. et argu. §. de usufruc. ac. l. si quis ticio. et. l. si proprie-

tas. et. §. de usufruc. le. l. sempronius. §. si. et. insti. eo. §. videamus. et. C. de impu. et. ali. sub. l. h. an. si. §. precedēs casus est argu. contra. Sed exponē vt ibi.

Inequalib⁹. peractum. idem et si post peractum: sed ideo sic dicit: quia si ante peractum non oportet iterum adhiberi de nouo aliam solennitatem: alioqñ sic. vt. §. de testa. l. heredes. §. i. fm Ro. vel ideo sic dicit:

tempus quo extinguitur usufructus.

Plures instituti ex diuersis rebus admittunt equaliter vt instituti. Barto. Paulus.

S fundi pro partibus eqs heredes quis instituit: perinde habebitur quasi nō adiect⁹ partib⁹ heredes scripti essent. nec em facile ex diuersitate p̄diorū portiones inueniunt. ergo expeditus est qd sabinus scribit: perinde habendū ac si nec fundū nec ptes noiaffer. **C**onuncti ex re certa habentur pro vno quo ad diuisione hereditatis faciendam cū alio instituto. Barto. I abole-

Ticus fundi conueliant heres esto: michi duo tici illius insule heredes sunt: hic habebunt duo tici semisem: at ticus semisem: idqz pculo placet: quid tibi videt: rudi: vera est procul opuno.

Etiam in distributione partu vltimū dicit pualet. Bar.

Inequalibus Paul. partibus datis ita adijciatur: quos ex disparib⁹ partibus heredes istui eque heredes sunt: estimandū est eq̄ri eos scz si hoc ante peractū testamentū scriptum sit.

Dictio eque facit vt cōiuncti cū diuisione equaliter admittantur. Barto. Ulpianus

Iterdum hec adiectio eque heredes sunt: testatoris voluntatē exprimit: vt

quia vbi ante ipso iure non videtur date ineqales partes: sed equales tñ finguntur date. si autem postea videtur adempte ineqales nō ipso iure nō date. vt arg. §. de lega. i. l. si ita sit scriptum. §. 30. et. §. de his q̄ in test. delen. l. i. §. sed si legi. et. §. sed consulto. et. facit. §. eo. l. si ita scriptum fuerit.

Iterdū hec adiectio. filij omnes enim conijuncti loco vnius habentur. vt. §. eo. l. iulianus. et. §. eo. l. lucius. et. §. titu. i. l. si pater. et. §. de leg. i. l. plane. l. p̄n. sed argu. cōtra. §. de lega. ij. l. l. l. l. §. lucius. Solu. vt ibi.

Res est diuisibilis in infinitas partes. Barto.

Paterfa. distribuere hereditatē in tot ptes pot quot voluerit: §. solēntis. assis distributio i. xj. vncijs fit. dentqz si minus distribuit: ptās iuris in hoc reuoluit vt puta si duos heredes ex quadrāte scripti: nā hereditas et residua accedit vt ex semissib⁹ videant scripti.

Sed si alter ex qdrante alter ex semisse heredes scripti sunt: cui accedit quadrans partibus hereditarijs eis accrescit. §. si excessit i diuisione. xij vncias eq̄ p rata decreset: vt puta me ex. xij. vncijs hereditate: te ex. vj. scripti: ego hereditatis habeo bessim: tu trientē.

Sed si duos ex asse heredes scriperit: alios duos ex xj. vncijs. an eque distributio fiat apud labeonem lib. iij. posterior querit: et putat labeo et illos ex semisse: et hos qui ex duodecim vncijs scripti sunt ex semisse heredes fore: cui sententia assentiendum puto. Et si duos ex asse heredes instituerit: tertiu autē heredē ex dimidia et sexta: eodez lib. labeo ait in. xx. vncias assim diuidendum: octo laturus ex dimidia

ad dipondiū qd pot: vt h. et. insti. eo. §. videam. vt plene

Illos. ex asse institutos. et ita decreset in duo no. eis quantū ad numerū vnciarū: non quantū ad substantiam rerum hereditariarū. vt. §. de lega. i. l. si quis testamento. §. i. et. l. si pluribus. et pot hoc facere. et hic est cōtra. C. de leg. i. cum questio. Solu. vt. §. proxi. §.

Ex dimidia. scilicet parte assis.

Iterdū hec adiectio. filij omnes enim conijuncti loco vnius habentur. vt. §. eo. l. iulianus. et. §. eo. l. lucius. et. §. titu. i. l. si pater. et. §. de leg. i. l. plane. l. p̄n. sed argu. cōtra. §. de lega. ij. l. l. l. l. §. lucius. Solu. vt ibi.

Solennia. i. frequens.

Anus. q̄ in duodecim.

In hoc. xij.

Reuoluit. Testas resoluitur: scz hec distributio multas in iur. potest testatoris in potestate iuris resoluit.

Cui accedit. id est q̄ superest.

Pro partibus hereditarijs vt. §. de secun. ta. l. si ita. et. C. de testa. mili. l. iij. Recur.

Vncias. q̄a habet propria nomina he partes. vt. insti. eo. §. hereditas.

Decreset. quantū ad numerū vnciarum: non quantum ad substantiam.

Trientē. immo videt adimere pmo quantum cōfert sedo. vt. C. de leg. i. cū q̄stio. Rñ. trahē hāc ad illam: vel hic p̄stabat talē fuisse voluntatē vt trāsiret

Liber Quartus.

a Et sexta. scz parte assis. r facit. s. e. l. ticius fundi.

b Apud eundem. scz labconem.

c Tertia. id est quattuor vncijs: r quendaz alium in octo vncijs subaudi.

d Expleto. alio instituto in besse.

e Sexta. assis.

f Diuidendā.

vt ticius. vi. alius

vii. habeat: vt. s.

pro. s.

S q̄s. eque

pres. i. equa

les partes.

h i. Scripture.

vt sic dixisse vides

tur pmo loco hūc

heredem instituo

tc. Azo.

i q̄s modū. di

uersū a pio. Azo.

k Partū. sin

gulis predictis.

l Uianus. ex

pte dimidia.

repete heres esto

vt. s. l. s. diuus

m. Ex qua. hic

incipit instituto

terij.

n Parte. di

midia.

o Dubitari

posse. dubitabā

eētne relato sim

plex an psonalis.

r certe potius est

personalis. als ē

simplex. vt. C. de

pac. conuen. l. ex

morre.

p Uerius. alr

ponit. j. e. l. si te. s.

fi. Azo. r facit. j. de

verbo. sig. l. tripli

ci. s. fi. Accur.

q Quadrātes.

scz duos. r hoc est

quibet tres vncias

r sic sex inf abos.

r Si primus.

heres sit institut.

s Ex semisse.

alio repete sit in

stitutus.

t Questionem

qd vel quantū voluit vnūqueq̄s habere. Accur.

v Habituros. primū r secundū: tertū hō nichil.

x Si repudtauerit. primus.

y Quindecim partes. nā voluit excedere assem cū cō

numerauerit plures vncias q̄ duodecim: r hoc p̄sumit

fm has. ll. hodie p̄sumit in dubio cōtra. r fm hoc tertius

hodie habebit. ir. vncias. secundus tres. vt. iij. videant si

bi adempte. vt. C. de leg. l. cum questio.

z Sex. r est ratio q̄ tertius in nouē vncijs est substitut

r sexta scriptū illos duos. xij.

z Apud eundē referit tici⁹ ex

pte tertia: deinde asse exple-

to idem ex pte. vi. in. xiiij. vn-

cias hereditatē diuidendam

trebatus ait.

C Si q̄s multos heredes pri-

mū in primā scōm r tertū in

scōm r tertā partē scripserit

intelligitur omnes equāiter

instituti. Bar. I abolenus.

S q̄s h̄des ita instituit

ticius ex pte prima: sei⁹

ex pte scōa: meui⁹ ex pte tertia

fulpit⁹ ex pte q̄rta h̄des sun-

to: eque pres h̄ditatis ad in-

stitutos p̄tinebunt: q̄z testator

appellatōe numeri scripture

magis ordinē q̄ modū parti-

būs imposuisse videtur.

C Belarium quis vel qui in

dubio facit verā relationē nō

simplicem. Bar. Ulpianus.

I Uianus quoq̄ lib. xxx.

refert: si q̄s ita heredes

scripserit: ticius ex pte dimi-

dia heres esto: sei⁹ ex pte di-

midia: ex qua^m pte seum insti-

tuit ex eadem pte dimidia sem-

pronius heres esto: dubitari

posse vtrū in tres semisses di-

uidere voluit h̄ditatē: an hō

in vnū semissem seum r sem-

pronū iungere: q̄d est veri⁹:

r ideo iunctum eos videri in-

stitutos. sic fiet vt ticius semis-

sem: h̄ duo quadrātes ferāt.

I dē eodē libro scripsit: si pri-

mus ex semisse: scōs ex semis-

se: si primus heres nō erit ter-

tus. primus in sex vncias primū r tres suas. secundus hō

in sex tantum est institutus.

D Am tertū instituti. sub eadē p̄ditōe: scz si prim⁹ he-

res non esset. R. et no. vnū vicem pluriū sustinere: An^o plu-

de quo no. s. de pac. l. si plures.

riū vicē

b Sustinere. q̄sq̄s ius

no. quē vicē duoz iunct.

sustinere.

c Partes. i. vn

cias que sunt tres

partes de quin-

decim.

d In sex. l. vn-

cias. r facit. s. e. l.

quonens. s. si q̄s

primū.

I Tem q̄d sa-

binus. nō est

habeat quod de-

est. accur.

f Executiam.

in q̄bus casib⁹ lo-

cum habeat.

g Equadrā-

tibus. hoc est quē

libet ex suo qua-

drante.

h Tertū. als

est tertius. r ita in

libro dñi Azo.

i Omibus ac-

crefcere. imo ad

solū iunctum. vt

C. de cad. tol. l. i.

s. idē si duobus.

que sunt s. Solu-

dic q̄ ibi nō iung-

git veris hos si-

ne parte institos

als fecus: vt. j. co.

l. heredes sine. s.

huic distinctō vi-

derur s. j. e. l. si ita

q̄s heredes. vbi

erāt cōiuncti ver-

bis r tñ est idē q̄d

hic dicit. sed dic q̄

ibi erāt distincti

re. ppter verbum

equus: sic sūt ibi

leuales iuncti

verbis tñ r iun-

ctus re tñ. r facit

j. de lega. iij. l. re

comunc. r dic q̄

omnes sunt cōiuncti re. nam ambo separantur: sic in-

solidus sine parte sunt instituti: r sic tam inter se: q̄ alijs

sunt cōiuncti re. Accur.

k Non sunt cōiuncti. q̄ re sola iungunt: r iunge ita

q̄ preferant alijs cum r alij erāt re cōiuncti.

l Neq̄ hos. dic q̄ omnes sunt instituti verbis disium

ctis r tātū habent duo quātū r alij primū: vt. j. eo. s. sed si

asse expleto. r j. p̄i. s. sed q̄ re cōiuncti habent ius ac-

a **C** Ex nulla, secus si aliqua pars vacaret: quod tunc sub verbo reliquū pertinere totū si alter repudiet. vt. C. eo. l. ij. et de verb. sig. l. si pater. et l. ceterorū. que sunt argu. et tra. item argu. contra. §. de sta. libe. l. libertatem. in fi. sed ibi speciale. Accursius.

b **C** Nam et si. a simili.

c **C** Dipōdiz. i. pondus. xxiij. vñ claruz. sed tripon dūz. xxxvi. vñ claruz. Accur.

d **C** Scripsit. cōtra institū. eo. §. si plures. ibi idem quōd et. vbi dicit idē in dipōdiz exple to quōd in asse exple to. §. in asse exple to si alius sine pre instituā videt in tantūdem institu tus. vt in eo. ii. §. videam. et. §. hac l. §. sed si asse. et. §. expleto dipōdiz alius sine par te instituā tāsi dē d3 habere quā tū pūmī. So. hec corrigat pūllam alq. q. h. labeo ma le dicit vt h. subij. et. quōd in idem re cidit. Tu dic idēz ibi esse si dipōdiz et. scz vt insti tur sine pre videat ur institū. in. xij. vñ cūz vt sic ad tri pondūz veniat. si cur institutus sine parte asse expleto venit ad dipōdiz.

e **C** Notant. i. nō approbant eā vt pbabilē fm quof dam: sed dic non notat: id est nō re prehēdū: vt po te. pbabilē. id est

q. pbabilis est: et facit ad id totū. §. de secun. tabu. l. fi. Ueluti. ats questuz. et als fabinus. et die superior l. cōpleuit assem et dipōdiz et nō exccellit. hic aut ex cessit assem vel dipōdiz vel tripon dūm. §. 3o. g. Distribuit. vno institu in. x. alio. in. iij. h. Ratio. nō. eandem rāonē in dipōdiz et tripon dūz et quadripon dūz: que in asse seruat. i. Omnia. i. tripon dūz et quadripon dūz.

l. **C** Seruet. scz vt habeat quōd deest de dipōdiz: et sic de als. vt in inst. eo. §. si plures. ibi si plures vñ et. et. nā in asse sic est. vt. §. l. i. pro. in prin. nec obstat. §. e. l. ex vñ cūz.

f **C** Immo pcedat et facti. §. de secun. tabu. l. fi. Et facti. relictis. quōd quēdam instituēt in decem vñ

cij: et sic vacabat sextans.

m **C** Si michi. verba testantis.

n **C** Instituerat. als nō instituēt. f. testator. et sunt verba legis: sed quōd sequitur sempromius et. sunt verba testan tis. als est quē instituēt: et tūc sunt oīa testāto: §. fal sum dicebat. quia eum non instituēt. rat. Accur.

o **C** Admitti. q. si testator cōcesserit esse heredē si vellet. Accur.

p **C** Est data. id est videt esse da ta inducta simili tudine alteri casus. vt. §. eo. l. itez. §. sed si asse. nam vt ibi nō apparet pōtā hic nō ap paret pars nec in stitūto que fuerit in substituto aut nō ponit questio nē: quōd in eo p. conse quētam idem videtur esse. Rñ. fm §. 3o. q. admitta tur. tum quōd sub cō ditione fuerat in stitutus que exti tr: tum quōd omnis substitutus est in stitutus. §. quidā habent. f. an ter nus scz sempromius: hic formāt quēstionē in sub stituto quez dicit nō admitti: quōd nō fuit institutus sed substitutus: quōd non placet. et facti. §. de admē. l. e. l. legata manūter. et de ma nu. te. l. ticia. §. fi. §. ar. §. j. de doñ. l. ex hac scriptura. sed ibi speciale.

q **C** Uo loco scri. Paulus batur heres sine parte vtrum primo an medio vel no uissimo nichil interest. **C** Si iam mortuo relinquitur ia accrescit alijs verba testa toris debet itelligi p inde ac si eēt illō quōd testator putauit. b. **C** Si iam mortuo quadrans alij dodrās datus sit: et alius sine parte scrip. §. si labeo ait eū qui sine parte heres institu tus sit alterū si assem habituz: et hanc mentez esse testantis: quōd et iulia. pbat: et verum est. **C** Si vtius et mortu. ex par te dimidia pūctim heredes institu ti sunt: ex altera alius: equas partes eos habituros ait: quia mortui pars pro non scripta habet. Pomponius.

o **C** Uo loco. in ter institutos

vel substitutos cū ptibus. vel dic quo loco testamēti.

r **C** Nichil. quōd semp hz vacatē. vt. §. e. l. q. nō militabat. §. filijs. et inst. e. §. et iheret. et facit inst. de leg. §. an hētis. f. **C** Alterū assem. i. medietatē. sed quōd erit de quadratē: Rñ. accrescet vtiq. p rata. vt. C. de cadu. tol. §. in pmo. et no. hic arg. q. hba intelligēda sunt sicut si verū eēt quōd testator verū putauit cū non erat. vt. §. de rebuz dub. l. q. habebat. et. §. de his que in testa. delē. l. i. §. sed nolēb. et sic no. §. de condi. ande. l. se ruo.

t **C** Habetur. et apud cōiunctū solū remanet. vt. C. de ca du. tol. §. si nō quidā ex his. et hoc idem esset in caduco et in causā caduci quōd in pno scripto. vt. C. de cadu. tol. §. in pmo. et §. pro secūdo. et §. q. si medio. Itē est cōtra. §.

o **C** Uo loco. in ter institutos

vel substitutos cū ptibus. vel dic quo loco testamēti.

r **C** Nichil. quōd semp hz vacatē. vt. §. e. l. q. nō militabat. §. filijs. et inst. e. §. et iheret. et facit inst. de leg. §. an hētis. f. **C** Alterū assem. i. medietatē. sed quōd erit de quadratē: Rñ. accrescet vtiq. p rata. vt. C. de cadu. tol. §. in pmo. et no. hic arg. q. hba intelligēda sunt sicut si verū eēt quōd testator verū putauit cū non erat. vt. §. de rebuz dub. l. q. habebat. et. §. de his que in testa. delē. l. i. §. sed nolēb. et sic no. §. de condi. ande. l. se ruo.

t **C** Habetur. et apud cōiunctū solū remanet. vt. C. de ca du. tol. §. si nō quidā ex his. et hoc idem esset in caduco et in causā caduci quōd in pno scripto. vt. C. de cadu. tol. §. in pmo. et §. pro secūdo. et §. q. si medio. Itē est cōtra. §.

o **C** Uo loco. in ter institutos

vel substitutos cū ptibus. vel dic quo loco testamēti.

o **C** Admitti. q. si testator cōcesserit esse heredē si vellet. Accur.

p **C** Est data. id est videt esse da ta inducta simili tudine alteri casus. vt. §. eo. l. itez. §. sed si asse. nam vt ibi nō apparet pōtā hic nō ap paret pars nec in stitūto que fuerit in substituto aut nō ponit questio nē: quōd in eo p. conse quētam idem videtur esse. Rñ. fm §. 3o. q. admitta tur. tum quōd sub cō ditione fuerat in stitutus que exti tr: tum quōd omnis substitutus est in stitutus. §. quidā habent. f. an ter nus scz sempromius: hic formāt quēstionē in sub stituto quez dicit nō admitti: quōd nō fuit institutus sed substitutus: quōd non placet. et facti. §. de admē. l. e. l. legata manūter. et de ma nu. te. l. ticia. §. fi. §. ar. §. j. de doñ. l. ex hac scriptura. sed ibi speciale.

q **C** Uo loco scri. Paulus batur heres sine parte vtrum primo an medio vel no uissimo nichil interest.

o **C** Uo loco. in ter institutos

vel substitutos cū ptibus. vel dic quo loco testamēti.

r **C** Nichil. quōd semp hz vacatē. vt. §. e. l. q. nō militabat. §. filijs. et inst. e. §. et iheret. et facit inst. de leg. §. an hētis. f. **C** Alterū assem. i. medietatē. sed quōd erit de quadratē: Rñ. accrescet vtiq. p rata. vt. C. de cadu. tol. §. in pmo. et no. hic arg. q. hba intelligēda sunt sicut si verū eēt quōd testator verū putauit cū non erat. vt. §. de rebuz dub. l. q. habebat. et. §. de his que in testa. delē. l. i. §. sed nolēb. et sic no. §. de condi. ande. l. se ruo.

t **C** Habetur. et apud cōiunctū solū remanet. vt. C. de ca du. tol. §. si nō quidā ex his. et hoc idem esset in caduco et in causā caduci quōd in pno scripto. vt. C. de cadu. tol. §. in pmo. et §. pro secūdo. et §. q. si medio. Itē est cōtra. §.

o **C** Uo loco. in ter institutos

vel substitutos cū ptibus. vel dic quo loco testamēti.

r **C** Nichil. quōd semp hz vacatē. vt. §. e. l. q. nō militabat. §. filijs. et inst. e. §. et iheret. et facit inst. de leg. §. an hētis. f. **C** Alterū assem. i. medietatē. sed quōd erit de quadratē: Rñ. accrescet vtiq. p rata. vt. C. de cadu. tol. §. in pmo. et no. hic arg. q. hba intelligēda sunt sicut si verū eēt quōd testator verū putauit cū non erat. vt. §. de rebuz dub. l. q. habebat. et. §. de his que in testa. delē. l. i. §. sed nolēb. et sic no. §. de condi. ande. l. se ruo.

t **C** Habetur. et apud cōiunctū solū remanet. vt. C. de ca du. tol. §. si nō quidā ex his. et hoc idem esset in caduco et in causā caduci quōd in pno scripto. vt. C. de cadu. tol. §. in pmo. et §. pro secūdo. et §. q. si medio. Itē est cōtra. §.

o **C** Uo loco. in ter institutos

vel substitutos cū ptibus. vel dic quo loco testamēti.

Liber Quartus.

de lega. i. l. si duobus. i. rñ. sol. vt ibi. Item facit. de iure codicil. l. ij. in principio.

A Rebarius ait. et perperam. **B** Recte putat. immo videt hoc esse falsum nisi alius pmo sit heres: cū illa verba in se habeant tacitā cōditionē: vt. j. ti. i. l. qui liberis. §. sub cōditione. Rñ. il-

A Rebarius ait sic non recte scribitur: q̄squis michi heres erit Stichus liber et heres esto: liberū tñ eū futurū labeo et heredē eū futurū recte putat. **S**eruo libertatē pure: hereditatē sub cōditione dari posse verissimū puto: vt tamen vtrūq; ex cōditione pendeat. **I**ulianus.

Terpleta quidē cōditio ne liber heresq; erit q̄cunq; loco libertas data fuerit. deficiente autē cōditione p̄inde habet: ac si libertas sine hereditate data fuerit.

Missus in possessionē pendente cōditione pōt oia facere q̄ curator datus possit. h. d. fm veram lec. Bar. **D**ponius.

Si quis instituat heres in diē certū vel incertum: is bonorū possessionem agnoscere pōt: et tāq; heres distrahere hereditatem.

Si institutus dissentit cōditione potest statim implere et ad hoc p̄ iudicē tñm statuet. B.

Sed si bonorū possessionem nō admittat: sed cōditionē trahat: cui facile parere possit: veluti si seruū quē in p̄tate h̄z manumiserit nec manumittat

tutus est in diē certū: nam si sub in certo. id est sub cōditione: cū petat pendere cōditionē bonorū possessionē que iuris sit nō que facti. vt. d. §. si sub cōditione. et. l. si h̄z demū. licet quidā dixerint p̄tra sc̄z q̄ illa que facti est per. l. c. de inoffi. testa. l. filius. et illa que iuris sine effectu sit nisi

he pietoris erunt ptes vt imi teq̄ edictum suuz: illud quod p̄finit tempus intra quod adeatur hereditas.

Pendente cōditione casus: si iudex statuet terminū infra quē si nō petat bonorū possessio vel hereditas adeat: creditores in possessionē mittent: et curator: bonis p̄stituet. Bar.

Tre si cōditio heres parere non potuerit quā in sua p̄tate nō habebat: veluti institutio collata in alterius factū: aut in quēdā casuz: si ille puta cōsul factus fuerit: tūc postulantis creditoribus cōstitutū p̄tor: nisi intra certū tps hereditas obtigerit: aditāq; fuerit: se bona defuncti creditoribus possidere iussuruz: et interim q̄ vigeant p̄ curatores distrahant iussurū. **S**ed si sub cōditione quis heres institutus sit: et graue es alienum sit qd̄ ex pena crescit: et marie si publicū debitū immet: p̄ curatore soluedū est es alienū: sicut cū venter in possessionem sit: aut pupillus heres tutorem non habeat.

Aduersus facta p̄ talē curatorem nō restituit pupillus

quod non habemus. Accursus.

Precisus tps. h̄z certe imo statim h̄z adimplere: a h̄z deficere dicat cōditio. vt. j. de p̄di. et demō. l. hec cōditio. con tra. Solu. ubi in legato: h̄z in herede qui vt dominus nō sit grauidus. vel ibi subaudi etiam.

Institutione. i. institutionis cōditione.

Factum. puta si ticius ascenderit capitulis.

Creditoribus. s. hereditariis.

Obligent. id est obuenent.

Urgent. qz percut.

Curatores. q̄s p̄stas interim p̄stituedos q̄ faciūt tabulā: vt. j. de cura. bo. dā. l. i. et. j. de adm. tu. l. un ter bonorū. et. j. de bo. auct. iudi. pos. l. si su. et. c. de inoffi.

Curatore. datū bonis.

Cum venter. facit. j. de ven. in pos. mit. l. curator. §. p̄. et. §. p̄. et. §. de iure delibe. l. v.

Nō habeat. et debet ex persona patris: a h̄z nō fieri

secūdo. fm. Bzo. vel fm. R. ex testamēto vel ab intestato si hoc ex p̄testatō.

Pende habet. caute posuit sic volēs dicere: cōpetat libertas vel nō: sed p̄inde habet. et. qz pōt esse qz cōpetat si h̄z alius coheredē q̄ adiuir: et pōt esse qz nō si nullū h̄z alius coheredē q̄ adeat vel nullū habeat. nā non adita hereditate ex testō nulla in eo relicta valēt: vt. j. de stab. l. filii. d. et. j. de p̄di. et demō. l. aliqui. et. c. de fidei. libe. l. ex testō. nisi legitimi sint rogati. vt. §. de inoffi. test. l. ticia. et. facit. j. de manu. testa. l. cum seruus.

Si quis instituat. certum. tūc tollit dies certa de medio: vt. j. eo. l. hereditas. Bzo.

Uel incertum. i. sub cōditione: nā dies incertus. et. vt. j. de p̄di. et demō. l. dies. et. j. qñ dies leg. cc. l. si cum. Bzo.

Agnoscere pōt. enā pendente cōditione. vt. j. de secū. tabu. l. ij. §. si sub cōditione.

Et tanq̄ heres. hoc refertur ad eū casum quo insti

de secun. tab. l. ij. §. si q̄s ita. i. §. §. non pōt pendere cōditione aliquid facere vt heres: nec alienare dñū vt aliqd̄ facere vt heres: et ita iuris est tantū nō facti id est cum aliquo effectu: nā nec de iure ciuili pōt interiri adire: vt. j. de acqui. here. l. is qui heres bonis. §. pōt vendere nō vt heres: §. vt quilibet alie nā: vt. §. de cōtra. emp. l. re alienā: si tñ deficiat cōditio et institutus est talis qui p̄teritus haberet cōtra tabulas: remanet possessor: vt p̄ tra bulas. vt. j. de cōtra. l. si sub cōditione. et sic alienationes cōfirmantur. vt. §. de actio. emp. et vendi. l. si alienationem. **N**on admittat. nō tamē reputat: vt. j. de cura. bo. dā. l. i. R. **T**rahat. i. differat adimplere. Bzo. **E**dictum.

venditio: vt. Ter. quib. cau. in pos. ea. l. apud iulianum.
a. Bis. scz pretor. I. quib. ex cau. in pos. ea. l. ij. r. l. fulci-

sed absens vel aliter impedi- tus. h. d. Barto.
Et ideo ait cause cognitio ne adiectam ppter eos qui si ne dilatoe peregre essent: vel egritudine: vel valitudine ita impedire vt in ius pducere non possint: nec tñ defenderent.

Si instituo duos hoc mo- dō. vter eorū viuat r ambo viuant ambo sunt instituti. s; si alter tm viuat ille solus est institutus in pte: r in parte mortui ceteri substituit. h. d. cū duab; ll. se- quētib; r est pulcher casus.

Atius r zel; Celsus. vterve eorū viuat he- res michi esto: existio si vterq; viuat ambo heredes esse: r mortuo altero eū qui superit ex asse heredē fore. Ulpian;.

Quia tacita substitutio inesse videt institutioi. Deq; r in le. Celsus. I gato eodez mō relicto senatus censuit.

Si prima institutio est ple- na scda in eodē testō facta ni- chilo operat: r idē vbi sub plu- ribus pditionibus disunctiue relinquit. h. d. Bar. Pompo.

Itē solū ex pte dimi- dia pure ex altera sub pditione heredē instituero: et substituo rabi: nō existere cō- ditioe substituti ex ea pte he- redē fore celsus ait. Sed si te heredē instituero: r deide sub pditione te eūdē instituā: nichil valere sequentē institutionē: quia satis plena prior fuisse.

Sed si plures institutiones ex eadē pte sub diuersis cō- ditionibus fuerint facte: vtra prior pditio extiterit id faciet qd supra dixim; si pure r sub pditione idem instituatur.

Sanctas ordinis institutio nē nō vtiat. h. d. B. Ulpia.

Si quis ita substituit; sit sticus heres esto: si se- cūsus heres non erit: deinde scds heres esto: pl; prior gra- du scdm esse institutum.

Homē quisq; pprie est col- lectiuū: s; fauore institutiois vt distributiū assumit. h. d. B.

De articulo Pompo. lo; quisq; oēs significat: r ideo labeo scribit si ita scriptū sit: ticus r setus quā- ta quisq; eorum ex parte here- dem me habuerit scriptum / heres michi esto: nisi omnes habeant scriptum heredē tes- tatorē neutrum heredē pos- se esse: quonā ad omnium fa- ctum sermo refert: in quo pu- to testatoris mētē respiciendā: s; human; est eū quidē q te-

Itē substituo. tibi in partem illam tantū ex quo sub cōditione te institui.

Non existere. nunc respondet. Sequentē institutionē. nisi habeat coherede: vt. l. e. l. si quis ita scripserit. a. j. sed videt

tra. s. de pdi. r de mon. l. nā ad ca. s; ibi in legatis: hic in institutionibus. vt r. i. i. l. l. fina. s. fina.

Eadē pte. in genere eadem puta instituo te in trente si impator intrauerit italiā: te eundē si nauis uenerit ex asia in- stituo in alio trien- te: vel dic q sit ea dē omnino: vt in- stituo te si impera- tor intrauerit ita- liam ex trite: r si nauis ex asia uenerit in eodē tri- te. r dic q disum- ctum potuit pditio nē: secus si copu- lanue: qz tūc oēs debēt existere: vt in st. co. s. pe. r. j. de verbo. obli. l. si quis ita stipulat. r. j. n. ij. l. si plures vel dic vt in l. illa si plures. no. Itēz facit in eo. i. i. l. si heredi.

Id faciet. vt quocunq; existat faciat institutionē valere.

Ita qz. pla cet. vt. i. i. l. l. ij. s. fi. r de secū. tabu. l. ij. s. si quis ita scripserit. r. s. eo. l. quo loco. r. l. ex facto. Itēz no. hic q non nocet

Ordis puerfio non nos cet.

Ordine peruerit cum demum omnia locum habet per factō testamēto r mortuo testatore.

De articulo. quisq; als quisquis.

Oēs significant. vt. C. de pac. l. si creditores. r habuerit. siam. vt hoc verbū habuerit pteritū tē poris sit: secus si futurū. vt. j. de his que. p non scrip. l. i. in fi. que est contra. r. j. eo. l. si ita quis.

Omnes. verbū plurale diuisum geminat significa- tionem singularis: vt. j. de conditio. r demon. l. falsa des- monstratio. s. fi. r. j. eo. l. pater. r. j. o.

Quonā. no. q ad omniū factū sermo refert in quo puo testatoris mentem inspicendam.

In quo. sermone. vt. j. de lega. ij. l. nō aliter.

Humanus est. in dubio.

Egritu- do solu- tionem nō dif- fert.

Egritudine. no. solutioez nō differri. ppter egritudi- nē vel inissione vel venditionem: sed an ad litis cōfessa. vel ad sententiam. Jo. sic non ad cetera cause: cum pro- curatorem possit mittere. sed dic vt. s. si quis cau. l. ij. s. si qz iudicio. vt. pleni. j. de diuer. r tēp. p scrip. l. i. Acc.

Scius. altero mortuo. ad hoc. j. de lega. l. l. fundum s. his v. r. i. s. r. j. eo. l. conelitus.

Uta substitutio. scz vulgaris que fit hoc casu ver- bis affirmatiuis. sic. C. co. l. si. regulariter cōtra: vt in st. de vulga. substi. s. i.

Demq; senatus. cuius nomē non habemus.

In tantum erit ergo vnus heres & non alius. sic. s. e. l. pater. & j. de cōdi. & demō. l. falsa demōstratio. s. h. & j. d. cōdi. in li. l. ij. s. h. sed j. c. de impu. & ali. substi. l. q̄uis. & l. cū quiddā. s. in p̄ma incōgnitas: in alia fraternitas tollit j. j. e. facit. s. e. l. ij. sed qd de alia parte erit: Rñ. vt. j. eo. l. si q̄s ita scripserit. & qd hie dicit i tantā: intellige q̄ ambo insinuerāt. sed qd si q̄ber in doctate hie scripsit: vel e q̄ quibet in triete: Rñ. tot vnae sient de hac hēditate quot ille esse videntur. argu. s. eo. l. interdum s. pater. & l. itē qd sabin. & j. e. facit. j. de leg. ij. l. si ita relictum. in p̄n. et. l. si plurib. l. r̄u. in verbo qui: libet.

Ignou. satisfacere. nō aliter. vt. c. de necef. ser. l. i. j. et facit ist. de nora. s. sicut dānū. & c. de ser. pig. da. l. i. & l. ab eo.

Quoniam minus. facti. l. i. de leg. i. l. si michi. s. regulis. et. dicit vt ibi. et. c. e. l. neq. & j. de acq̄rē. here. l. si seruus. s. arg. j. s. d. edil. edic. l. cū iaz. s. s. ma.

Cum testamēti. nota q̄ testamēti. factio cū seruus ex p̄sona domino: r̄u. introducta est. e. posse. ab ex-

traneo.

dominam. nota hereditatē dominā esse: et defuncti locum obtinere. Accur.

Obtinere. sic insitu. eo. s. seruus alien. & j. eo. l. seruus. & j. de lega. i. l. legatū. s. seruo heredi. & de acq̄rē. re. domi. l. hereditas. & de vsucap. l. certā. & j. de lega. ij. l. de bitou. in fi. & de noua. l. nouatio. in fi.

La insitutio. no. testatorum iura per se firma esse: et non ex alio pendere arbitrio.

Pendere. & est rō: q̄ vult cōferre in alienū arbitrium qd vix in suo p̄mittit: salz statuerē de reb. in eū casum q̄ sue future nō sunt. & facit. j. eo. l. illa aut. & l. si q̄s sempromū. & l. captatorias. & l. clemēs. s. fi. & illi. de here. ab in testa. s. at hie ibi qd sec. & e. j. de cōdi. & demō. l. nōnūq̄. & s. de arbi. l. itē s̄yn. s. idē p̄ponus q̄rit. & no. fm azo. ar. q̄ nō debeat valere cū sic dicit testator: vt tabellio scribat legata deberi cuiusq̄ iussit. t̄ia. Vel lego cētū cui-

statorem suū heredē scripserit in tantā parte et heredē fore. qui autē eū nō ascripserit: nec ad hereditatem eius admitti.

Ignou. obli. Alpia. gatū suū heredē necesse fariū dno posse fieri impator: seuer. rescripsit: ita tñ si patus sit p̄: creditorib. satisfacere.

Et liberi & serui possunt heredes institui. h. d. Gatus.

Quoniam minus. suos q̄ liberos heredes instituire possumus: si modo eoz scz s̄ui sint q̄s ipsos heredes instituire possum: cū testamenti factio cū seruus ex p̄sona dno: r̄u. introducta est. Hereditariū seruū ideo placuit ante aditā hereditatē institui heredem posse: q̄ creditū est hereditatem dominam esse: et defuncti locum obrinere.

Ultima voluntas nō debet ex alieno arbitrio pendere. hoc dicit Barto. Idem.

La insitutio quos ticus voluerit: iō viciosa est q̄ alieno permisa est arbitrio. nā satis p̄stanter veteres decreuerūt: testamentoz iura ipsa p̄ se firma eē oportere: nō ex alieno arbitrio pendere.

Capitulum ab hostibus & ser-

uis dixerit ticus: q̄ cōferi in arbitriū tici factū: secus si p̄feri in eius arbitrio id qd de iure est: vt sic dicat: volo te ita scribere sicut dixerit aliq̄s sapiēs: quo magis debeat valere & tenere que relictū in testamēto et q̄ ibi statui. Itē in libertate hoc fallit. vt. j. de fideicō. liber. l. fideicōmissa sic q̄ ex hac glosa habes argumen-

uis et p̄t institui p̄pter spey possimini. Barto.

Itē qui apud hostes est recte heres instituit: q̄ iure postliminiū oia iura ciuitatis in p̄sonā eius in suspēso retinētur: vel nō obrumpūt. Itaq̄ si reuersus fuerit ab hostibus: poterit adire hereditatē. Seruus quoq̄ eius recte heres instituit. et si reuersus fuerit ab hostibus: p̄t eum iubere adire hereditatē. si vero ibi decesserit: quī heres et existet p̄t per seruū heres fieri.

Non ex p̄tatur cōditio: cuius nichil opatur euē. Bar.

Si quis ita scripsit: Idem. p̄serit: tici ex parte dimidia heres esto: idem ticus ex altera parte dimidia si nauis venerit ex asia heres esto: cum ex pura institutione institutus heres adierit (quous conditio alterius institutionis p̄deat) ex asse fit heres: scilicet iam conditione deficiente: cū non proficit et quicq̄ hec conditio existens: quippe cum non dubitetur quin si quis ex parte dimidia heres institutus sit: nec preterea quīq̄ alius: ipse ex asse heres institutus videatur.

Qui et. salicet capto.

Super seruū. vt pote hereditariū. R. & facit. j. de le. l. l. id qd. & l. seruus ab ho. et de bo. lib. l. si necem. s. si deponatus.

Itē adē tici. quid erit. si alius sit institutus sub cōditione: nundū hie interm est heres in solidū. Rñ. j. eo. nō q̄ q̄ncunq̄ p̄t eē loc. insitutio nō ē

locus substituto. vnde insitut. p parte pro ea sola interrim est heres. sed argu. cōtra. s. fami. heraf. l. si heres. & argu. j. de assig. liber. l. sub cōditione. sed pro j. eo. est arg. j. de bo. pos. secun. tabu. l. ij. s. q̄ dū. & s. si pars heredi. p̄ra. l. ij. j. eo. et plene dicit vt no. ibi. Accur.

Ex asse fit heres. nisi in cōditionali habuerit coheredē substitutū. vt. j. de acq̄rē. heredi. l. cū heres. s. q̄ ex parte. & s. e. l. si te solū. & facit. j. de acq̄rē. heredi. l. si tu ex parte. sed argu. cōtra. j. q̄n dicit lega. ce. l. huiusmodi.

Jam. als etiam.

Cōditio. s. q̄ nō p̄t decedere. p̄ pte testatus & pro parte intestatus.

Preterea. als prop̄terea. Quisq̄ alius idem si alius qui heres non est. vt. j. de rebus du. l. vtrum ita. j. eo. et sic totū habet. vt. s. eo. l. hoc articulo. & j. eo. l. paterfamilias. in fi. & l. qui filio. s. hna. & l. sequenti.

habes argumen- tum q̄ cōpromitti p̄t: vt ferat sentētia. put de iure videbitur alicui sapienti.

Postliminiū. iure. nō q̄ iur postliminiū oia iura ciuitatis i persona eī in suspēso retinentur.

Nō obrumpuntur. id est nō tolluntur.

Obrumpunt. sed cōtra videbat: q̄ cuius romanus nō est. ad qd. s. e. l. sed si in cōditione. s. solemus. et j. ad. l. fal. l. i. p̄n. n. Decesserit. dominus.

Qui et. salicet capto.

Super seruū. vt pote hereditariū. R. & facit. j. de le. l. l. id qd. & l. seruus ab ho. et de bo. lib. l. si necem. s. si deponatus.

Itē adē tici. quid erit. si alius sit institutus sub cōditione: nundū hie interm est heres in solidū. Rñ. j. eo. nō q̄ q̄ncunq̄ p̄t eē loc. insitutio nō ē

Hereditas ad diem certum: ut in l. co. §. heres. in in- certum enim potest: ut i. eo. l. qui filio. 7. l. in tempus. in prin. 7. §. de lib. 7. posthu. l. filius a patre. ij. respon. idem qd hic est in libertate. ut i. de manum. l. ita. l. libertas. 7. l. de op. §. in milite secus. ut. C. de testa. mili. l. certi. 7. i. de ref. mili. l. mi les. ita. 7. l. in frau dem. §. pe. 7. facit. ad. l. §. de adop. l. quesitum. 7. insti. de heredi. insti. §. impossibilis. sed ar. §. i. de reg. iur. l. actus. §. ibi mil- la sit mentio insti- tutiois. Itē §. C. de heredi. insti. l. extraneu. §. 30.

Hereditas ex die vel ad diē si recte dat: si vicio tps sublato manet institutio.

Instituto plura ex rebus certis valet 7 sunt heredes eq liter: 7 res illas tanq prele- gas accipiunt. Itē ibi dicit esse res ubi ppetuo dō esse nō vbi ad tempus. h. d. Bar. Iulianus.

A factio pponenda que dā duos heredes scri- ptisse: unū rex puincialiū: ata- licay rex alteri: 7 cū merces i italia deuehere: 7 pe cuniā dimississet in puincia ad merces cōparādas que cōpa- rate sunt vel viuo eo vel post mortē: nondū tñ in italiā deue cte: querebat: merces vtrum ad eū pertineat qui rex italica rū heres scriptus erat: an iō qui puincialiū: Dicebā: recep- tum esse rex certay herede institui posse: nec esse inutile institutionē: si ita vt officio iu- dices familie herciscunde iudi- cio cognoscant cōtineat: vt nichil amplius: qz qui ex re he res institutus est: qz rem ex qua heres scriptus est psequa- tur. Ita igit res accipit: verbi grā pone duos esse hdes in- stitutos: unū ex fūdo comelia no: alterum ex fundo libonia no: 7 fundoy alterū quidē fa

A factio pponenda que dā duos heredes scri- ptisse: unū rex puincialiū: ata- licay rex alteri: 7 cū merces i italia deuehere: 7 pe cuniā dimississet in puincia ad merces cōparādas que cōpa- rate sunt vel viuo eo vel post mortē: nondū tñ in italiā deue cte: querebat: merces vtrum ad eū pertineat qui rex italica rū heres scriptus erat: an iō qui puincialiū: Dicebā: recep- tum esse rex certay herede institui posse: nec esse inutile institutionē: si ita vt officio iu- dices familie herciscunde iudi- cio cognoscant cōtineat: vt nichil amplius: qz qui ex re he res institutus est: qz rem ex qua heres scriptus est psequa- tur. Ita igit res accipit: verbi grā pone duos esse hdes in- stitutos: unū ex fūdo comelia no: alterum ex fundo libonia no: 7 fundoy alterū quidē fa

A factio pponenda que dā duos heredes scri- ptisse: unū rex puincialiū: ata- licay rex alteri: 7 cū merces i italia deuehere: 7 pe cuniā dimississet in puincia ad merces cōparādas que cōpa- rate sunt vel viuo eo vel post mortē: nondū tñ in italiā deue cte: querebat: merces vtrum ad eū pertineat qui rex italica rū heres scriptus erat: an iō qui puincialiū: Dicebā: recep- tum esse rex certay herede institui posse: nec esse inutile institutionē: si ita vt officio iu- dices familie herciscunde iudi- cio cognoscant cōtineat: vt nichil amplius: qz qui ex re he res institutus est: qz rem ex qua heres scriptus est psequa- tur. Ita igit res accipit: verbi grā pone duos esse hdes in- stitutos: unū ex fūdo comelia no: alterum ex fundo libonia no: 7 fundoy alterū quidē fa

A factio pponenda que dā duos heredes scri- ptisse: unū rex puincialiū: ata- licay rex alteri: 7 cū merces i italia deuehere: 7 pe cuniā dimississet in puincia ad merces cōparādas que cōpa- rate sunt vel viuo eo vel post mortē: nondū tñ in italiā deue cte: querebat: merces vtrum ad eū pertineat qui rex italica rū heres scriptus erat: an iō qui puincialiū: Dicebā: recep- tum esse rex certay herede institui posse: nec esse inutile institutionē: si ita vt officio iu- dices familie herciscunde iudi- cio cognoscant cōtineat: vt nichil amplius: qz qui ex re he res institutus est: qz rem ex qua heres scriptus est psequa- tur. Ita igit res accipit: verbi grā pone duos esse hdes in- stitutos: unū ex fūdo comelia no: alterum ex fundo libonia no: 7 fundoy alterū quidē fa

A factio pponenda que dā duos heredes scri- ptisse: unū rex puincialiū: ata- licay rex alteri: 7 cū merces i italia deuehere: 7 pe cuniā dimississet in puincia ad merces cōparādas que cōpa- rate sunt vel viuo eo vel post mortē: nondū tñ in italiā deue cte: querebat: merces vtrum ad eū pertineat qui rex italica rū heres scriptus erat: an iō qui puincialiū: Dicebā: recep- tum esse rex certay herede institui posse: nec esse inutile institutionē: si ita vt officio iu- dices familie herciscunde iudi- cio cognoscant cōtineat: vt nichil amplius: qz qui ex re he res institutus est: qz rem ex qua heres scriptus est psequa- tur. Ita igit res accipit: verbi grā pone duos esse hdes in- stitutos: unū ex fūdo comelia no: alterum ex fundo libonia no: 7 fundoy alterū quidē fa

A factio pponenda que dā duos heredes scri- ptisse: unū rex puincialiū: ata- licay rex alteri: 7 cū merces i italia deuehere: 7 pe cuniā dimississet in puincia ad merces cōparādas que cōpa- rate sunt vel viuo eo vel post mortē: nondū tñ in italiā deue cte: querebat: merces vtrum ad eū pertineat qui rex italica rū heres scriptus erat: an iō qui puincialiū: Dicebā: recep- tum esse rex certay herede institui posse: nec esse inutile institutionē: si ita vt officio iu- dices familie herciscunde iudi- cio cognoscant cōtineat: vt nichil amplius: qz qui ex re he res institutus est: qz rem ex qua heres scriptus est psequa- tur. Ita igit res accipit: verbi grā pone duos esse hdes in- stitutos: unū ex fūdo comelia no: alterum ex fundo libonia no: 7 fundoy alterū quidē fa

A factio pponenda que dā duos heredes scri- ptisse: unū rex puincialiū: ata- licay rex alteri: 7 cū merces i italia deuehere: 7 pe cuniā dimississet in puincia ad merces cōparādas que cōpa- rate sunt vel viuo eo vel post mortē: nondū tñ in italiā deue cte: querebat: merces vtrum ad eū pertineat qui rex italica rū heres scriptus erat: an iō qui puincialiū: Dicebā: recep- tum esse rex certay herede institui posse: nec esse inutile institutionē: si ita vt officio iu- dices familie herciscunde iudi- cio cognoscant cōtineat: vt nichil amplius: qz qui ex re he res institutus est: qz rem ex qua heres scriptus est psequa- tur. Ita igit res accipit: verbi grā pone duos esse hdes in- stitutos: unū ex fūdo comelia no: alterum ex fundo libonia no: 7 fundoy alterū quidē fa

A factio pponenda que dā duos heredes scri- ptisse: unū rex puincialiū: ata- licay rex alteri: 7 cū merces i italia deuehere: 7 pe cuniā dimississet in puincia ad merces cōparādas que cōpa- rate sunt vel viuo eo vel post mortē: nondū tñ in italiā deue cte: querebat: merces vtrum ad eū pertineat qui rex italica rū heres scriptus erat: an iō qui puincialiū: Dicebā: recep- tum esse rex certay herede institui posse: nec esse inutile institutionē: si ita vt officio iu- dices familie herciscunde iudi- cio cognoscant cōtineat: vt nichil amplius: qz qui ex re he res institutus est: qz rem ex qua heres scriptus est psequa- tur. Ita igit res accipit: verbi grā pone duos esse hdes in- stitutos: unū ex fūdo comelia no: alterum ex fundo libonia no: 7 fundoy alterū quidē fa

A factio pponenda que dā duos heredes scri- ptisse: unū rex puincialiū: ata- licay rex alteri: 7 cū merces i italia deuehere: 7 pe cuniā dimississet in puincia ad merces cōparādas que cōpa- rate sunt vel viuo eo vel post mortē: nondū tñ in italiā deue cte: querebat: merces vtrum ad eū pertineat qui rex italica rū heres scriptus erat: an iō qui puincialiū: Dicebā: recep- tum esse rex certay herede institui posse: nec esse inutile institutionē: si ita vt officio iu- dices familie herciscunde iudi- cio cognoscant cōtineat: vt nichil amplius: qz qui ex re he res institutus est: qz rem ex qua heres scriptus est psequa- tur. Ita igit res accipit: verbi grā pone duos esse hdes in- stitutos: unū ex fūdo comelia no: alterum ex fundo libonia no: 7 fundoy alterū quidē fa

A factio pponenda que dā duos heredes scri- ptisse: unū rex puincialiū: ata- licay rex alteri: 7 cū merces i italia deuehere: 7 pe cuniā dimississet in puincia ad merces cōparādas que cōpa- rate sunt vel viuo eo vel post mortē: nondū tñ in italiā deue cte: querebat: merces vtrum ad eū pertineat qui rex italica rū heres scriptus erat: an iō qui puincialiū: Dicebā: recep- tum esse rex certay herede institui posse: nec esse inutile institutionē: si ita vt officio iu- dices familie herciscunde iudi- cio cognoscant cōtineat: vt nichil amplius: qz qui ex re he res institutus est: qz rem ex qua heres scriptus est psequa- tur. Ita igit res accipit: verbi grā pone duos esse hdes in- stitutos: unū ex fūdo comelia no: alterum ex fundo libonia no: 7 fundoy alterū quidē fa

A factio pponenda que dā duos heredes scri- ptisse: unū rex puincialiū: ata- licay rex alteri: 7 cū merces i italia deuehere: 7 pe cuniā dimississet in puincia ad merces cōparādas que cōpa- rate sunt vel viuo eo vel post mortē: nondū tñ in italiā deue cte: querebat: merces vtrum ad eū pertineat qui rex italica rū heres scriptus erat: an iō qui puincialiū: Dicebā: recep- tum esse rex certay herede institui posse: nec esse inutile institutionē: si ita vt officio iu- dices familie herciscunde iudi- cio cognoscant cōtineat: vt nichil amplius: qz qui ex re he res institutus est: qz rem ex qua heres scriptus est psequa- tur. Ita igit res accipit: verbi grā pone duos esse hdes in- stitutos: unū ex fūdo comelia no: alterum ex fundo libonia no: 7 fundoy alterū quidē fa

Quasi expresse est veritate. **A**diudice partim iure prelegacionis: partim iure hereditario: ut i. de testa. mili. l. si certarū. 7 i. de acquirē. pos. l. i. §. si ex parte. 7 ad treb. l. deducta. §. nūmis. 7 facit i. de lega. ij. l. peto lucij. i. rñ. 7 i. de lega. ij. l. post emanci- pationē. §. si. 7. C. fami. her. l. si qua. r. i. i. ppe. scz ego vlpianus.

Pro semisse. sic. C. si cer. per. l. i. 7. C. eo. l. si com pensandi.

Vice pceptio nis. que pceptio est ultra medietā tē cuiuslibet fun- di. Accur.

Possit. in to- to patrimonio.

Ex re. id est ex fundis. accur.

Nullus esse. quo ad hoc vt va- leat pceptio: heredes tñ sunt: qz hereditas dicit eū que soluendo nō est: vt i. de ver- bo. sig. l. heredita- tis. 7 facit. ad tre- bel. l. i. §. dentis. 7 ad. l. fal. l. in rano- ne. §. qd vulgo.

Legator. sci licet extraneis re- licitorum.

Preceptio- nes. i. locū hz fal- cidia in istis prele- gatis sicut i alijs legatis.

Itas. vt. C. ad. l. fal. l. a cohe- redibus. 7 i. ad. l. fal. l. nescimus. 7 dic recidet. f. l. fal. vel iudex. 7 dic qñ 7 alijs legatis est grauar: a s etiaz

Itas. vt. C. ad. l. fal. l. a cohe- redibus. 7 i. ad. l. fal. l. nescimus. 7 dic recidet. f. l. fal. vel iudex. 7 dic qñ 7 alijs legatis est grauar: a s etiaz

Itas. vt. C. ad. l. fal. l. a cohe- redibus. 7 i. ad. l. fal. l. nescimus. 7 dic recidet. f. l. fal. vel iudex. 7 dic qñ 7 alijs legatis est grauar: a s etiaz

Itas. vt. C. ad. l. fal. l. a cohe- redibus. 7 i. ad. l. fal. l. nescimus. 7 dic recidet. f. l. fal. vel iudex. 7 dic qñ 7 alijs legatis est grauar: a s etiaz

Itas. vt. C. ad. l. fal. l. a cohe- redibus. 7 i. ad. l. fal. l. nescimus. 7 dic recidet. f. l. fal. vel iudex. 7 dic qñ 7 alijs legatis est grauar: a s etiaz

Itas. vt. C. ad. l. fal. l. a cohe- redibus. 7 i. ad. l. fal. l. nescimus. 7 dic recidet. f. l. fal. vel iudex. 7 dic qñ 7 alijs legatis est grauar: a s etiaz

Itas. vt. C. ad. l. fal. l. a cohe- redibus. 7 i. ad. l. fal. l. nescimus. 7 dic recidet. f. l. fal. vel iudex. 7 dic qñ 7 alijs legatis est grauar: a s etiaz

Itas. vt. C. ad. l. fal. l. a cohe- redibus. 7 i. ad. l. fal. l. nescimus. 7 dic recidet. f. l. fal. vel iudex. 7 dic qñ 7 alijs legatis est grauar: a s etiaz

Itas. vt. C. ad. l. fal. l. a cohe- redibus. 7 i. ad. l. fal. l. nescimus. 7 dic recidet. f. l. fal. vel iudex. 7 dic qñ 7 alijs legatis est grauar: a s etiaz

Itas. vt. C. ad. l. fal. l. a cohe- redibus. 7 i. ad. l. fal. l. nescimus. 7 dic recidet. f. l. fal. vel iudex. 7 dic qñ 7 alijs legatis est grauar: a s etiaz

Liber Quartus.

a **A**scripte. scz in quibus instituti sunt.
 b **Q**uia nulla. scz quota. r pone hic cōtra. C. eo. l. quos
 tiens. Sol. vt. s. modo no. c **P**ars. scz expressa.
 d **Q**ue res. qz scz sunt heredes ex equis partibus.
 e **I**n alijs. puta vincis. f **I**n alijs puta pta-
 tio. Accur.
 g **S**upra ostē-
 dimus. scz vt pro
 equis pibus te-
 neā ad es alienū
 vt. s. vnde scio.
 h **S**i alijs. nō
 folli colheredib.
 i **C**ōtributio.
 vt oēs in simul tri-
 buant ad supple-
 mentū falcidie.
 k **R**ep signifi-
 catione. i. appella-
 tione.
 l **F**acit. nota
 p̄tioniū p̄tuit
 ex volūate patris
 familias.
 m **C**ostū. id est
 r̄sionē p̄dictam.
 n **V**erūm. scz
 in dubio.
 o **Q**uin. id est
 alioquin.
 p **H**eret. sub-
 audi p̄petuo si nō
 habes in textu.
 q **A**ugebit. scz
 res q̄ sunt co loco
 quo rē.
 r **M**inuet. scz
 res q̄ sunt ibi. vnde
 rē. r. r. facit. j. de
 le. iij. l. q̄stū. i. r̄n.
 r. s. h. r. l. lita le-
 gatū. r. l. q̄ filii. r.
 no. s. de pig. l. de-
 bitor. r. C. de r̄b.
 sig. l. i. r. j. de aur.
 r. argē. le. l. si vxo-
 ri. s. cū ita.
 s **R**euersuros
 id est recururos.
 t **E**os. s. suos
 v **P**ertinere.
 quantū sint missi
 ad p̄ticiam.
 z **A**gafonez. q̄
 ducat eq̄s vel mu-
 los vel asinos. vt
 s. si q̄dru. pau. fe-
 as. dies. l. agaso.
 y **I**bi est. per
 petuo.
 z **I**n agro. nō
 destinato eis.
 a **A**gros. ad
 q̄a erāt destinati.

b **Q**uasi. exp̄ssimū est veritatis.
 c **L**egatum. illius fundi in quo destinabantur aliq̄.
 d **P**ertineant. repet̄ superius non.
 e **Q**ue. nunc soluit p̄ticiā questionē in p̄ncipio legis.
 f **I**n proposito. i. m. p̄posita questione.

serui quidē qui opari in agro
 p̄sueverint. qui in alios a gros
 reuertebantur r quasi ab alio
 cōmodati in ea sunt p̄ditio: vt
 ad legatum p̄tineat: qz nō
 ita in agro fuerant vt ei agro
 viderent destinati. **Q**ue res i
 proposito quoqz suggerit: vt
 italicarum rerum esse credan-
 tur he res quas i italia esse te-
 stator voluit. **P**roinde et si
 pecuniam misit in p̄uinciaz
 ad merces comparandas / et
 necdum comparate sint: dico
 pecuniaz que idcirco missa est
 vt per eam merces in italiam
 adueherentur in italico patri-
 monio adiungendam. Nam r
 si dedisset in p̄uinciaz de pe-
 cunijs quas i italia exercebat
 ituras et redituras: dicenduz
 est hanc quoqz italicū patri-
 monij esse rationez. igitur effi-
 cere dixi: vt merces quoqz iste
 que comparate sunt vt romā
 veherentur: siue profecte sint
 eo viuō: siue nondum: r siue
 scit siue ignorauerit: ad eū he-
 redez pertinere cui italicē res
 sunt a scripte.

Defectus cōditionis de fu-
 turo que dependet ex facto te-
 statoris institutionem non vi-
 ciat. h. d. Bar. **I**dem.

Si quis ita scripserit he-
 redem: ex qua parte co-
 dicillis ticiam heredem scri-
 psero heres esto: etiā si pars
 in codicillis nō fuerit a scripta
 erit tamē heres quasi sine par-
 te institutus sit.

Non admittitur concursus
 instituti r substituti. hoc dicit
 Bartolus. **A**lpianus.

Am in testamento ita
 scribitur: si filius me
 viuus morietur: tunc nepos
 ex eo post mortē meā natus

Sturas. pe-
 cunias. ar. j. d. reb.
 du. l. qdā relegat
 r fa. j. de fū. i. l. r.
 i. l. r. l. q̄stū. s.
 papinianus. r. l.
 seie. s. idē que sit.
 r. l. p̄ticiā. s. i.
 h **E**o viuō. scz
 testatore.

Si quis ita. he-
 redē. i. testō.
 k **S**cripsero. d
 futuro nō h̄ cōdi-
 tio vt i p̄ticiā: s. d
 p̄ticiā sic vt h. et
 s. e. l. ij. s. p̄t aut
 is. nec ob. j. e. l. de
 mēs. s. h. vt ibi di-
 ces. r hoc vbi sibi
 testator apposuit
 p̄ticiā: si autē ex-
 neo tūc si de p̄tici-
 to valer. vt. s. e. l.
 ij. r. l. h. articulo. si
 d futuro nō qz ē ca-
 ptatiō: vt. j. e. l. l.
 le. r. j. de his q̄ p
 nō scrip. ha. l. ij. in
 fi. s. q̄re scē q̄n si-
 bi apponit p̄ticiā
 nē d futuro: r alijs
 q̄n c̄neo. r̄n. fm
 Jo. cū p̄ticiā pen-
 det ex testatore si
 deficiat h̄ p̄ p̄u-
 ra. r fa. j. de p̄t. in
 sti. l. i. l. l. r. C.
 de insti. r substiti. l.
 pe. s. j. s. e. l. q̄nēs
 s. t̄atū dē. s. j. de vt
 ibi. j. r̄no. q̄ ali-
 cubi vt cē p̄ticiā
 nō est vt hic. r. j. de
 op. le. l. illud aut
 illud r. j. de ali. le.
 La filio. s. h. s. ar.
 j. j. de v̄suf. leg. l.
 qui cum plures.

Am in testā-
 tio. Accur.

Scribit. sub-
 audi filio i. l. r. uo.
 als nō essent duo
 gradus.

Post mortē
 facit fm galli con-
 siliū: vt. s. de li-

be. r posthu. l. gallus. in prin.

a Duo gradus. institui r substitui: vt filius quidem institutus: nepos autē habeat substitutus.

b Substitutus fuerit. etiā vulgariter. s. si nepos non erit heres r. r sunt tres gradus. Accur.

c Una cum filio. h. testator dicitur si nepos heres nō erit ticius heres esto: r hic nepos non erit heres. Accur.

d Sed in scōz. id est in locum de ficientis secundi gradus ex quo cepit posse adiri hereditas. s. hie nō cepit posse adiri hereditas: ergo ticius repellitur: vt J. de acqui. here. l. i. r. r. facit. J. n. i. l. si mater. Accur.

e Tres instituisse. breuiter duos gradus cōprehendit. sic. J. n. i. l. lici. r. r. facit. acc. f.

f Duos duntaxat. sed quid si duos tñ habeat: r idē scripsit. Rñ. eum heredē esse. vt. J. n. i. l. si quis eum quem. in pn. Item nota q. scōz quēs scripturā de terminat: r restringit precedentem. sic. J. de verbo. sig. l. si fundum. r de acquirē. possess. l. si is q. r. s. de cal. l. hęc actio.

g Instituisse. no. sequentē scripturā dicitur nō re r restringere precedentem.

Qui filio. siue leger testator: seruum suū filio exheredato siue extraneo: pōt eundē seruum instituire post mortē legatarij. qz dies incertus est. als tolleret dies. vt s. eo. l. hereditas. sed an valeat legatarij serui si hic solus seruus post mortem legatarij est institutus. respondeo nō. qz ante mortem legatarij nō: qz nemo est heres. postea nō: qz libera persona inueniret legata. r facit. J. n. i. l. si seruus cōis. s. fi. r. l. seq. r. C. de necess. ser. l. p. s. fi.

i Eundem. scz pamphilum.

k Filij. exheredati.

l Eundem. seruum. Accur.

m Pure scrip. quo ad verba. effectus autē eius est vt pditionē adimpleat libertatis. r die scrip. sol. s. fm. Jo.

n Iustus esse. sub hac conditione si inter r.

o Neqz liber. ex testō nō est liber: qz nō extitit adhuc

cōditio: r psequēda nec heres: qz nō liber: r qz sub eadez pditione retardat hereditas: vt. s. e. l. seruus alien. s. i. r argu. J. de condi. insti. l. cum seruus. r. s. eo. l. trebau. s. fi. r ar. s. de ser. vba. p. di. l. iij. s. qui hz. Item nec ex codicillis est liber pendente cōditione: vt hic dicit: qz noluit

Qui filio impuberi exheredato pamphilum legat: eundē post mortē filij ex parte heredē instituere eodez modo pōt: quo is qui seruum semprompto legatū: eundē post mortē semprompti ex parte heredem instituit.

Cōditio tacite hereditati adiecta nō potest in codicillis adimi. h. d. Barto.

Seruus testamento heres pure scriptus: liber autē iustus esse: si intra kalendas decēbus decē dedisset: si codicillis pure libertatē acceperit: intra kalēdas quidē neqz liber: neqz heres erit nisi decē dederit: si intra kalēdas non dederit liber ex codicillis erit.

Sublata causa viuo testatore per quā cōditio vni rei adiecta aliter repetita intelligatur: cessat repetitio conditione pendēte: secus si esset iā defecta. Bar.

Si quis seruum suū liberū sub conditione heredem pure scripserit: eūqz vendidisset: pendente conditione iussu emptoris seruus adire hereditatem pōt: quia r pstitit institutio: r est qz ius iperadi hz. qz si post defectam conditione alienat

no: alias nō valet libertas: vt. C. de cadu. tol. l. i. s. in nouissimo. r fm hoc pōt in sine legi cū nō fm Jo. qui habebat ex codicillis nō erit. s. nō adita hēditare a legitimo.

Cōstitutio institutio. p. pditionē defectā sub qz ipa institutio facta vt quātū ad qrendā h. f. i. uatē fm Rog. hz. nunt qd si postea pditione extiterit restituit emptor hēditatē suo Rñ. nequa. p. 330. expectat qz hęc pditione qñ seruum eodez māssit h. i. uatē. nā ante pditionē nec se nec aliū pōt facere heredē: s. alienatōe facta est quē faciat heredē: iō pditione nō expectat qz vera nō est pditione: s. qz ppter naturā libertatis differi institutio eo. s. nō alienatio: nisi si cōditio vera cōditio expectaret etiam cōsuetudo.

Imperandi. nouus dominus.

Defectam cōditionē. libertatis que forte erat si nātis venerit ex assa hinc ad mēsz: r die qz defecta pditionis r libertatē r hereditatē sub pditione tacite repetita datā

lex expectari an habeat vtrūqz ex testamēto: r sic sit necessari. qz est si existat cōditio: vel voluntari. fm hug. J. si esset liber in codicillis videtur remota pditione libertatis p cōsequens hereditatis: r sic directo daret hēditas in codicillis remouēdo pditionē qz eē nō debet. vt insti. de codic. s. fi.

Liber ex codicillis. r hēs voluntari. fm. h. vt arg. s. e. l. si seru. cōis. nec ob. C. de necess. ser. l. qdā. s. s. cū vetero vbi ē necessarius: qz ibi nō de libertate dicitur in testō: sed aliqz dicit vt Jo. et. R. qz hō est hēs. vt pote deficiēte pditione s. fm liber vt ar. s. e. l. r expleta s. ruc libatē quō psequit cū nō existente ex eo testō hēde nō valet: vt C. de fideicō. l. i. cā. Rñ. hēbe: r eo heredē. vel iū de relicto in testō: h. autē d. codicillis: s. est hō p. adiri hereditatē a legatari

vicari: alienatio sola adimit libertate. vt in l. i. eo. §. seruo. a **C** Inutilis. qz perinde est modo habendi ac si fuisse pure institutus: et simpliciter sine libertate data aliquo modo. h. quod hoc tunc non valebat: hodie secus. vt. C. de necess. ser. l. quidam.

b **C** Igitur. qd di xi i hereditate seruo relicta: ides in legato cu sub condicione libertas sit ei relicta.

c **C** Pendete condicione. scilz liber tan a scripta.

d **C** Legatu habebit. ipse manumissus. qz legatu pure cepit deberi manumissione facta. hug.

e **C** Aut domino acquirat. cum fuit alienatus. Accursus flo.

f **C** Mortis. scilz cet domini.

g **C** Exincta. et sic videt qz no cedat dies huius legati quantum ad hoc vt valeat vel non a tpe mortis qd est bn notadu vel satis pot dici qz cedat a tpeoie mortis. h.

h **C** Fuerit. scilz seruus.

i **C** Recidet. habuit em qst tacite a seruo acquirenda. legatu condicione libertatis adiecta. R. vel sic: qz pnde habedu est ac si legatum simpliciter sine libertate fuisset ei relictu: qd nullu esset. vt. C. de leg. l. seruus. a facit. l. de lega. i. l. questum. §. i. hug.

k **C** Non debet. venditor.

l **C** Non totum. de subtilitate iuris.

m **C** D est. nam videtur voluisse testator venditorē habere debere partem dimidiam serui: cum eum instituerit pro dimidia. hug.

n **C** Hereditatis. totius. cu em fuit institutus seruo. p dimidia et medietas serui remansura est penes venditorē: ergo medietas illius dimidie. et sic alia sit emptori restitueda que est quarta totius hereditatis. h. et qz coheres no erat nisi in dimidia: non poterat habere nisi medietatem serui et mediam institutionis serui que erat quarta totius: sed tamen statim corrigitur.

o **C** Notat. id est reprehendit: ita immo et.

fuisse: non pot iussu emptoris hereditate adire: qz eo tpe ad eu puenisset: quo iam extrincta institutio inutilis fuerat. igitur cu seruus sub condicione liber esse iubetur: et legatu pure accepit: si pendete condicione manumissus/vel alienatus fuerit: legatu habebit: aut dno acquirit: qzuis mortis tēpoie conditio libertatis extincta fuerit: si vero post defectu conditionis manumissus aut alienatus fuerit: legatum ad irritum recidet.

Quicquid post venditionē venditori accrescit: mediante seruo redito restituit emptori vel eius heredi. h. d. Bar.

C Lū venditor serui ante traditionem ab emptore p parte heredē scriptū adire iubet: restituiere coheredi serui necesse hz: qz lucrū facere et sui iure quē vendidit no debet. plane no totū qd acqsiert restituet: sed pro ea dūtaxat parte qua seruus coheredem habuerit.

D est^m partē **M**arcel. Dimidia serui et quartā hereditatis lib. xxx. dig. marcellus notat. Immo et id dicitur prestari: qd sequit venditor no potuisset: si prius adiret seruus partē hereditatis distractus esset: quod est verum.

p **C** Distract. et tradit. et sic appet corrigi qd dictū erat s. e. l. p. i. si. plane no totū et. et facit. s. de ac. emp. et v. l. iulian. §. si qd seruo. s. cur no hz aliqd venditor cu testator sciebat seruo esse venditoris: Rn. cōtēplatiōe serui instituit in dubio. vt. C. de vsufru. leg. l. si. et. §. d. leg. p. l. i. §. i. itē quō coheres pnt vltra q sit heres. vt. C. d. rei v. d. l. res alie nas. Rn. qz testator vt eū voluisse hēre totū cui et parte dedit. vt ar. de p. di. et demō. l. si qd eū quē. p. inde em hēre ac si emptor. p. puū suū instituit sine libertate. et sic hereditas tota et seruo dabitur heredi emptoris.

Propter repugnantiā iuris cōtra admittitur cōkursus instituti et substituti. Bar. Julia.

S i paterfamilias ticius quem ingenuū esse credebatur herede scripserit: et si heres no esset sempromiū substituerit: deinde ticius (qz seruus fuerat) iussu dñi adierit hereditate: pot dici sempromiū in parte hereditatis admitti. nā qui scit aliquē seruo esse: et eū heredem scribit: et ita substituit si ticius heres no erit: sempromiū heres esto: intelligitur tale qd dicere: si ticius neqz ipse heres erit: neqz aliū herede fecerit. At qui eum quem liberū putaret heredes scripserit hoc sermone si heres no erit: nichil aliud intelligit significare: qz si hereditate vel sibi non acqsiert: vel mutata condicione aliū herede no fecerit. que adiectio ad eos primet: qui patrefamilias heredes scripti postea in seruitutem deducti fuerint. igitur in hoc casu duo semisses fient: ita vt alter semis inter eum qui dñs instituit heredis fuerit: et substitutū equis portioibz diuidatur. Pōp.

S i paterfamilias ingenuū. ides esset et si libertus.

C Credebat. forsan. nos em igrāram quid ipse crederet.

C Sempromiū. substitutum.

C In parte. qz ita: vt in si. l. dices.

C Qui scit. ergo et est seruus.

C Et ita substituit. i. his verbis.

C Heres erit. liber puta de nouo factus.

C Neqz alium. cui est iuri subiectus parrogatione vel p fuit.

C Putaret. scē b **C** No erit. subaudi talem substituo. Accur.

C Mutata. si libertate i fuit.

C Alium. puta

C Igitur in hoc casu. l. pmo casu huius. l. dñm substitui.

C Dimidia. sed quid fiet de alio semisse? Rn. dñs instituit hz p caput inspecta potius iutate qz optatione: hz qdā est et enā pro hoc. l. i. p. x. qz verisimile est qz imperator sibi precipuum accepit. sed videt distingui aut voluit alii fieri hēde si apperet suū: tūc substitutū totū repellit si paruerit dño i a desido. aut noluit: tūc i totū admittit. vt. C. e. l. cū. p. p. d. a. q. e. §. i. So. ibi erat certū qd voluit p hba. si no erit heres) hēre. hēc §. nā dubitabat an restitōe crediderit liberū. Itē si crediderit liberū dubitat qd volebat p p dicit hba significare: si hēres no erit. et distinguit vt l. i. d. vul. sub. §. si. et facit. s. de euc. l. si stipular. §. i. et

C De acq. hēf. l. vi. et. C. de iure delib. l. cū aliqz.

C Hoc verus. instit. de vul. sub. in si. dñi nō: et sic bē

§. i. itē quō coheres pnt vltra q sit heres. vt. C. d. rei v. d. l. res alie nas. Rn. qz testator vt eū voluisse hēre totū cui et parte dedit. vt ar. de p. di. et demō. l. si qd eū quē. p. inde em hēre ac si emptor. p. puū suū instituit sine libertate. et sic hereditas tota et seruo dabitur heredi emptoris. **S** i paterfamilias ingenuū. ides esset et si libertus. **C** Credebat. forsan. nos em igrāram quid ipse crederet. **C** Sempromiū. substitutum. **C** In parte. qz ita: vt in si. l. dices. **C** Qui scit. ergo et est seruus. **C** Et ita substituit. i. his verbis. **C** Heres erit. liber puta de nouo factus. **C** Neqz alium. cui est iuri subiectus parrogatione vel p fuit. **C** Putaret. scē b **C** No erit. subaudi talem substituo. Accur. **C** Mutata. si libertate i fuit. **C** Alium. puta **C** Igitur in hoc casu. l. pmo casu huius. l. dñm substitui. **C** Dimidia. sed quid fiet de alio semisse? Rn. dñs instituit hz p caput inspecta potius iutate qz optatione: hz qdā est et enā pro hoc. l. i. p. x. qz verisimile est qz imperator sibi precipuum accepit. sed videt distingui aut voluit alii fieri hēde si apperet suū: tūc substitutū totū repellit si paruerit dño i a desido. aut noluit: tūc i totū admittit. vt. C. e. l. cū. p. p. d. a. q. e. §. i. So. ibi erat certū qd voluit p hba. si no erit heres) hēre. hēc §. nā dubitabat an restitōe crediderit liberū. Itē si crediderit liberū dubitat qd volebat p p dicit hba significare: si hēres no erit. et distinguit vt l. i. d. vul. sub. §. si. et facit. s. de euc. l. si stipular. §. i. et **C** De acq. hēf. l. vi. et. C. de iure delib. l. cū aliqz. **C** Hoc verus. instit. de vul. sub. in si. dñi nō: et sic bē

nomius. sed opponitur si testator credit liberis: ergo substitutio ei facta intelligitur facta ut libero. & dicitur nichil huiusmodi substituitur totum. Rationem opinionem testatoris est veritas sua: quia est seruus: que pro valet cum ignoramus certitudinem voluntatis. nam potest esse quod liberum putabat: tamen voluit si quo casu detegeret eius conditio: et si non apparet quod dominus haberet: sed latebat hic quid voluerit.

Ubi soluedo. appolito. secus si diuersorum nominum eent. Ro. quod tunc primo notat nisi in casu. vt. i. l. i. q. soluedo. et. i. q. et. q. b. l. si quis heres b. Ante aptas. hoc iudicium dicitur: quod si hoc iura non cedebat dies hereditatis: vt possit adiri nisi ante apturas tabularum et institutio pro herede: sed hodie statim a morte testatoris. vt. C. de cadu. tol. l. i. §. i. et. §. in nouissimo. et. i. q. distinguunt ante aptas tabulas vel postea: dicitur hodie ante mortem testatoris vel postea. et hoc maxime in natio quod p. tinus post mortem eius est heres. vt. in. de. here. qual. et. disse. in prin.

Inuali- c. herede. no. du. po. qd no valz postea stea qh: confirmat contra re- qz vali- gulari catonianā. datur. d. fore. imo vt null. vt. i. de reb. du. l. si fuerit. extra So. h. appet. qd sit heres altero mortuo ibi no qd legatarius. Itē h. testa- tor vtriusq. voluit esse herede: ibi alterū tñ hē legatū. et facit istū. q. ma. nō pos. §. i. et. C. de neces. ser. l. i. et. i. de. tes. mi. l. in fraudē. et. i. eo. l. in tps. §. i. et. i. de. ma. testa. l. cū ex plurib. et. §. de. tes. tu. l. duo. et. §. de. usufruc. l. quotiēs. et. i. de. leg. i. l. si qd lega- uerit. Itē nota qd no valet postea confirmatur contra regu- lam catonianā: sed illa in legatis. hęc in hereditate.

Qui cum non appareat quis prior: quis posterior nominetur. vt. Leo. l. qui soluedo.

Alter familias. monumentum. totum. nam si p parte non sufficit: hęc fit in conditione quod diuidi potest. vt. q. d. si sit in dāda pecunia. vt. i. de. cōdi. et. dem. l. pe. et. l. tale. §. si. et.

tem: cum esset cesaris seruus. nam diuisa hereditas est iter tiberium et eum qui parthemio substitutus erat: vt refert sextus pomponius.

Defectus extrisecus si tempore a perture tabularum cessat testum recoualescit. Barto. Iul.

Ubi soluedo non erat duos appolentos liberos heredes esse iusserat: altero ante aptas tabulas testamēti mortuo: non inelegāter defendi poterit eum qui superit liberum et solū necessarium heredem fore. quod si vterq. uiuit: institutio nullius esse mōmeti propter legem eliescentiā que amplius quod vnum necessarium heredem fieri vetat. Paul.

Qui cum enim eos sibi ob stare.

Et facta alterius aliter exheredari non debet. h. d. Barto.

Alter familias. Alphe. Das testō duos heredes instituerat: eosq. monumentū facere iusserat in diebus certis: deinde ita scripserat: qui eorum non ita fecerit oēs exheredes sunt: alter heres hereditatē pretermiserat: reliquos heres cōsulebat (cū ipse monumentū cōstruxisset) nunquid minus heres esset ob eam rē quod coheres eius hereditatem non adijisset: Rūdi neminē ex alteri? facto neq. hereditati alligari: neq.

De manu. tes. l. si ita fuerit. et no. plene. C. de adi. infer. l. g. Eoz. no. hęc voluntatē defuncti nō suari. (si plēs. h. Neminē. nota neminē ex alterius facto neq. hereditati alligari: neq. exheredari posse.

Possē. cōtra. §. de his q. in testa. del. l. cācellauerat. in fi. sed illud. ppf voluntatē defuncti: quod ipemet cancellauit. Itē facit §. eo. l. hoc articulo. et. l. uci. et. i. ad fil. l. fi. et. §. de ne. go. ges. l. si ex duobus. et. de iudi. l. si petitor. et. §. de alie. iudi. l. i. cum suis concordā. k. Adijisset. nec monumentum fecisset. l. herede esse. Testa. insolidū. vt. §. eo. l. si qd ita scripserit. an. fi. et. no. hic nō semper seruis nō seruari: quod dicit q. eoz. et. sic et alio nō seruati. de leg. i. l. filius. §. diuus. et. de con. di. l. i. l. qdā. et. est rō: quod ex alteri? facto et. vt hic dicit cum cōcor. dictis. Suerent. i. viuit in p. nenti tpe. sed videt cōtra. §. de ius. tes. l. cū in scdo: siue ponas de p. nti siue de futuro. sed ibi falsa hic nugatoria. n. Impossibile de natura. nota quod impossibile de natura i testō ascriptū nullā vim habet. o. Scriptū. s. si liam viuere que nunq. fuit. p. Nullā vim. sed remanet institutio pura quo ad illud. vt. i. n. §. l. i. et. i. co. §. ipossibil.

Conditio que de preterito fuit impossibilis rescitur. hoc dicit Barto. Idem.

Si meua mater mea: et fulcilia filia mea uiuerent tunc michi luctus tictus heres esto: seruius respōdit: si testator filiam nūq. habuerit: mater autē supurisset: tñ tictū heredē fore: quod id quod impossibile in testamento scriptū est: nullā vim haberet.

Ex testamēto nō potest conueniri quia defuncto grauat nō probatur: sed conuenietur ex mandato quod suscepisse probatur. Barto. Africanus.

Ubi cū filiū famili. herede institueret: ne ad patrē eius ex hereditate quod pueniret voluntatē suā exposuit filio. fili? cū p. ris offensam vereretur: petiit a testatore ne sub cōditōe si a p. re emāc. p. tus esset heredē eum institueret: et impetrauit ab eo vt amicus suū heredē institueret: atq. ita testō amic? filij ignot? testator heres instituitur est: nec quod ab eo petiit est: querebat si ille amicus aut adire nollet: aut aditā nollet restituere hereditatem: an fidei cōmissum ab eo peti posset: aut aliq. actio ad-

haberet. et sic non viciat testamentum. Udam. amicū. credebat hęc melior amicū q. patrē: sed nō fuit. ad hoc. C. de cura. fur. l. fina. §. i.

Institueret. nota filium non posse inuenire meliorem amicū q. patrem.

Ab eo. testatore de restituenda hereditate. hoc tamen voluit testator sed non prodest vt hic petatur fidei cōmiss. sed mandan agitur: vt subicit. si autem rogasset tur, testator teneretur amicus adire et restituere. et sic pater peteret: vt pote sibi questum per filium.

pas- fio me- lior ami- cus dici- tur, p

a Interposuisse. tacite testator: sed expresse filio. nec
cna est pactu future successiois: qz testator cōsentit. vt
b Secutum. expresse. (C. de pac. l. fi.
c Restitutum. als pstaturs. sic ē in libro dñi Accur.
d Inuile. J. de hupul. seruo. l. fi. Sol. ibi in ptractu

ubi tēpus ptractu
inspicit. aliud in
hereditate r lega
to vt h. r. C. de cō
di. infer. l. si vroz.
Itē ibi dolo pro
trahēbat tēpus q
esset sui iuris: hic
nō: cū testator pa
tri queri volebat.
Itē cōtra. s. man.
l. si mādaucro. s.
fugitiuus. sed ibi
de pecunia domi
ni empta erat res
r cōtract' ibi erat
hic secus.

e Vulgarē. id
est directam man
dati.
f Placeret. id
est vtilem manda
ti: sed certe imo in
factō. vt. s. mā. l. si
fo nō remunerā
di. s. si filio. sed ea
dē est in factum r
vulus. vt no. s. de
prescrip. ver. l. q
tuēs. r facit. J. de fi
deicō. liber. l. si du
bitet. s. fi. r de act.
r ob. l. filius. suo
nomine. r de ver.
ob. l. quidā. r. C.
de inoffi. testa. l. si
lius matrem.

Immo
vana
habet si
gnificas
ta.
S Ita. fore.
ponitur er
go correctiue sibi
imo. sic. J. d manu.
testa. l. si h. s. s. s.
pro r. vt. C. de no
uo co. fa. s. quib' .
ibi imo r. rē. quā
doq. p. vel. vt. C.
de sacrosanc. ec. l.
tubemus. s. econo
mus. sed arg. con
tra. J. de cōdi. r de
monstra. l. nam ad ea. vbi distinguitur incontinenti vel
ex interuallo. Accursus.

h Quidam. ticia iam nata.
i Heres esto. simpliciter instituta: in asse istituta videt
k Dimidia r quarta. totius hereditatis.
l Posthuma quocq. i. posthum' r posthuma.
m Habitu cēt. r tūc dicitur hēditas. i. ruij. vncias
n In proposito. cū solus posthumus est natus.
o Cum as filie. iam nate.

uerfus eum esset: et vtrū patri
an filio cōpeteret. Rūdi etiā si
manifestū sit scriptū heredē fi
dē suā interposuisse: nō tñ ali
ter ab eo fideicomis. peti pos
se: qz si r tpm testatorē fidē ei'
secutum' esse pbaret: si tñ cū a
filiosamil. rogaret amic' r adi
turū se hereditatē recepisset:
et restitutum' patris. facto:
nō absurde dici posset manda
ti actionē futurā: r cā actionē
patri inutilē fore: qz nō sit ex
bona fide id et restitui qd testa
tor ad eū puentre noluerit. sed
nec filio vulgarē cōpetiturā:
vex vtilē/ sicuti dare placeret
ei qui cū filiosamil. esset. p. ali
quo fideiussisset/ ac paterfami
lias factus soluisset.

Dictio immo ponitur corre
ctiue. Barto. Idem.

S Ita scriptū fuerit tici'
Imo sei' heres esto: sei
um solū heredē fore' rñ. sed r
si ita Tici' heres esto: imo sei'
heres esto: idē erit dicendum
seiu solū heredē fore. Quā
dāb testō ita heredem instituit.
Ticia filia mea heres esto: si
qd michi liberoz me viuo sine
mortuo nascer: tunc qui virilis
sexus vnus pluresve nascerur
ex pte dimidia' r qrtā: q femi
nini sexus vna pluresve nate
erunt: ex quarta pte michi he
res sit: posthum' ei nar' est: cō
sulebat ex quota pte posthu
mus heres esset. Rñ. cā here
ditatem in septē partes distri

p Xri. qd tñ est quantum r septem predice.
q Filia. iam nata. sed J huc. C. de leg. l. cū qñtio. vbi
tñ aufertur priou quantū cōferi sedo. So. illud in natis
hic in posthumis q non sic aufertur cum inueniāt inso
ludū heredē: vel hic sedo in certis vncijs: ubi sedo in me
diatate vel tercia

buendā: ex his filiam quatuor
posthumū tres habiturū: qz fi
lie tot' as: posthumo dodias
datus est: vt quartā portionē
ampli' filia qz posthumus fer
re debeat. Ideo si posthuma
qz nata eēt/ tantūdem sola filia
quantū vterqz posthumoz ha
bituri essent. itaqz i pposito
cū as filie: dodrās posthumo
sit dat'. xij. partes fieri: vt fi
lia. xij. nouem filius habeat.
Qui primo relinquit vnci
as postea partes: itelligit par
tes facere de residuo. Bar.

In testō ita scriptū est: luc
us tici' ex duabus vncijs: ga
ius attus' ex pte vna: meuius
ex parte vna: scius ex partib'
duab' heredes michi sunt: cō
sulebat qd iuris esset. Rñ. hāc
scripturā illā interpretationē
accipe posse: vt luc' r ticius du
as vncias habeat: ceteri autē
quasi sine partib' instituti ex re
liq dextatē heredes sint/ quā
dextatē ita diuidi optet: vt sei
us quincicem: attus et meuius
alterum quincicem habeant.

Is vbiis t. Marcia.
ci' hereditatis mee do
minus esto: recte institutio fit.
Verba maledictionis vni
uersalis institutionem non vi
ciant. h. d. Barto.

Ma institutio valet: filius
me' ipissim' male de me meri
tus heres esto. Pure enim he
res instituitur cū maledictio
oēs hmō' istōnes recepte sūt

r facit. s. eo. l. si quis ita. Accur.
H Is verbis. dñs esto. nā heres r dñs idē est. vt in hi
tu. de here. qua. et dif. s. penul. idem si dicam bona
mea ubi relinquo. vt in hi. de testa. mili. s. idem privile
giū. et. C. de testa. l. qñ. r de secun. nup. l. hac edicta. in
pn. r hoc nisi aliū instituisset heredē. tūc erit videt hēditō.
Cū maledictio. i. cū maledictionē et pure videt insti
tuit: illa s'ba fil' me' ipissim' heres esto: fuerit dicta.
r huius. s. eo. l. quonēs. s. si qd nomē. tra. So. vt ibi.

et' qd reliqrat pos
ri. vel h' voluit ex
cedere assem: ibi
erat dubiū an vo
luerit vel nō. r ita
nō excedit vt ibi. r
J. eo. l. q nō milita
bat. s. filijs. Itē J
insti. co. s. si ples.
ibi partib' em rē.
vbi asse distribu
to: postea institut
us in tantūdem
admittit. als ad
vacantē. Soluti. ibi
in natis: vel hoc
corrigi fm J. r. v'
veri' hic voluit te
stator habere tan
tūdem: cū dixit ex
quota parte. s. di
midia r quarta: vt
tñ quarta. Itē cō
tra J. eo. l. qui non
militabat. s. filijs
vbi videtur adē
misse de asse quā
tū sedo contulit. s.
ibi dubiū erat an
voluerit assem ex
cedere: huc consi
bat q sic. aliq q h
as expressim filie
fuit assignat' ubi
simpliciter in hō fa
cta. qd nō placet:
qz hec lex hec nō
dicit. et facit. J. ad
treb. l. marcellus.
r. s. de libe. et pos
sibū. l. si ita scrip.
et de lega. l. l. si qd
testamento. s. i.
r Attus. pro
priū nomē: vt ibi:
gaius attus.
r Dextantē. i.
decē vncias. vt l.
si. e. s. hereditas.

a Accusatus. nls accensatus: als maculatus. et facit insti. eo. s. est autē. r. i. eo. l. si non lex. r. de leg. ij. cū filius. s. seruus. r. C. de collu. de regn. l. i.

b Danumissum. simpliciter sine hereditate.

c Si in parte. als in pte heredis. als parte. f. pulcic.

nā si in substantia psonē errat: tunc fecit. vt. s. e. l. quotiens. in pn. et facit. i. de re. du. l. quotiens. r. l. qui hz. et C. de testa. l. si in noie. r. lli. de leg. s. si qd in noie. et i. de pdi. r. demō. l. fals. circa pn.

S alienum. pxius. fezus in coi. vt. s. e. l. fed. r. si in cōditiōe. s. si seruū cōmunem. r. s. seq. r. ibi nota. et fecit in pprio: vt no. s. e. l. quotiens. s. seruū cum libertate.

e Neutrū. nec institutio nec libertas.

f Libertas. di recta. vt. C. d. man. rest. l. suo tuo.

g Inuulter. i. s. pecto initio. sic et i. de vsuap. l. seq. tur. s. si autē. r. i. b. regu. u. l. pe. r. s. de noia. l. in delictis. s. si eñei. et qd iusu. l. q. s. si. r. insti. qui da. tuo. pos. s. seruū. r. i. de pdi. insti. l. seruus alienus.

h Data. nota qd ab initio nō valet non pōt postea valere: r. recidat i eum casum a quo incipere potest.

i Testamenti factio. passiuē. vt subijcit.

k Duobus. als tribus. als duobus sed adijcit tertius. et sic idem est.

l Hereditatē. nota ergo in extraneo tria vt hic. et institū. de here. qua. r. dif. s. in extraneis. sed in suo r. necessario duo tñ. f. testamētū r. mortis: qz post mortē statū est heres etiā si non adcat. sed fm Jo. in suis mortis tñ: vt insti. de here. qua. r. dif. s. sui. in necessario tñ duo. f. testamētū r. mortis. vt. s. in pun. huius. l. sed certe qd dixi in suo idē in necessario tñ: r. est verū quo ad hoc vt sciam?

vtum sit suus vel necessarius: non quo ad hoc vtrū sit capax. Unde dic in necessario exigi tria tēpora. vt. s. eo. l. pxi. s. interdū. qz nūtur habere ex testamēto: idem in suo: si r. ipse nūtur habere ex testamēto sicut quilibet extraneus. verū tamen tēpus mortis r. aditionis idē sunt:

rit institutio: et mortē testatoris vt effectū habeat. hoc ampli⁹ et cū adit hereditatē eē dz cū eo testamenti factio: siue pure siue sub cōditiōe heres institutus sit. nā tus hūdis eo maxie tpe inspiciēdū est qd acqrit hereditatē. medio autē tpe iter factū testm r. mortē testatoris vt cōditiōne instōnis existentem mutatio^m iuris heredi non nocet: quia vt diximus tria tēpora inspiciunt.

Mediū tps nō nocet: quā institutus heres fiat. l. l. pia.

S Erūū meū here dē institutū cū libertate si viuū vendidero ei cū quo testamētū factio nō est: postea qz eū redemerō: ex testō michi heres eē poterit: nec mediū tps qd apud eū fuit: viciatū^m instōne: qz verū est vtroqz tpe tā testamētū faciēdi qz mortis tpe meū fuisse: vnde si apud eū remāserit: viciatū instō. vel si cū eo testamētū factio^m est: iusu et ad eundem acquirere ei hereditatem.

Impossibilis cōditiō de institutione reijctur. h. d. Bar.

Si i nō faciēdo^m impossibilis cōditiō i instōne heredis sit expressa: fm omnīū sententiā heres erit: p inde ac si pure institutus esset.

Uic iuriscōsult⁹ ponit omnia nomina vinciarum. Bar.

Hereditas plerunqz^m diuiditur in duodecim vncias: que assis appellatiōe^m prouent. habet autē et he partes propria

q Si in nō faciēdo. vt si digito celsū nō tengeris. vt insti. de inun. stipu. s. impossibilis. r. i. de h. d. ob. l. impossibilis. idē est si est in faciēdo: vt insti. eo. s. impossibilis.

r Hereditas plerūqz. qz quādoqz in plures qñqz pauciores. vt in lli. eo. s. hereditas. r. s. non autem.

f Appellatiōe. assis r. libze vel pōdo vel pōderio. nā hec quatuor noia synonyma sunt idē significāna. Bjo.

fi ab intestato tūc sufficit tēpus mortis i suo. Item in legatis sufficit tēpus mortis. vt. i. de lega. pxi. bo. pos. pxi. bo. pe. l. m. tervenit. r. i. de iure fit. l. non intelligitur. s. quādo autē. r. de reb. dub. l. si cognatis. Item pxi. de lega. ij. l. nō oportet. So. vt ibi. Itē i. de acq. heredi. l. si seruus eius qd capere. sed illud de benignitate receptum est Itē arg. pxi. de sta. ho. l. r. seruoz. s. ingenu. r. C. d. here. aut. item de nestozianis. s. specialia sunt. itē facit. i. pro emp. l. ij. in pn. r. de secu. ta. bu. l. i. s. exigit. et i. p. here. l. si. et s. eo. l. s. r. si in cōditiōne. s. solem^m. et i. eo. l. liber. s. si herea. itē i. de vsu cap. l. cum vir. ar. gu. contra. m. Mutatio. scz capacitatis. S Erūū. viciat. r. facit. s. l. pxi. s. i. r. s. eo. l. seruū alien^m. s. si. o. factio. no. tribus tēpibus dz eē heres cōneus capax: sius temporibus duobus. p Hereditatē. facit lli. e. s. seruū. r. s. eo. l. dñes. s. si seruū. r. s. eo. l. nō min^m. r. i. de le. i. l. l. michi. s. regula.

a **S**escuns. i. vicia r dimidia. vt. s. de inoffi. test. l. pa
pman. s. p. inde si sit. r. de le. pref. l. filii. q. m. r. C. de
libe. pre. l. si. cum etiam. r. sic nullum nomen est hic qd
significet viciam. Accursus.

b **S**extans. i. due vncie.
c **Q**uadrans.
hoc r sequens no
men no ab vncia
ruz numero sed a
certa portione as
sis sumpta sunt.

c **Q**uadrans.
id est quatuor vncie
d **T**riens. id est
tres vncie.

e **Q**uincis. i.
quinq vncie.

f **S**emis. i. sex
vncie. r sic medie
tas hereditatis.

g **S**eptuns. i.
septem vncie.

h **B**es. i. octo
vncie.

i **M**odrans. i.
nouem vncie.

k **D**extans. i.
decem vncie.

l **D**euns. i. vn
decim vncie.

m **A**s. i. duode
cim vncie. r sic ap
pellatõe assis to
ta hereditas con
tinetur.

Alem. pu
tar. r male.

Adiectum. i.
de pdi. insti. l. ser
uus alienus. r. l.
q. ratio. cõtra. so
lu. vt ibi. r facit. s.
eo. l. quoties. s. si
quis ita.

Poc. scilicet si
meus erit r c.

Si māsisset.
sed p ipsum nouo
dñs fieret heres:
vt. s. l. pri. in pn.
r facit. i. de pdi. in
st. l. q. r. i. e. l. si qd
sempronium.

Palam est.
cũ no sit verisimile
ideo voluisse te
statorẽ ei auferre

hereditatem: qz
festinavit ei dare
libertatem. sed cõtra. i.
de lega. iij. l. qui cõcubinam. s. si stichus. So. ibi no dixit
si meus erit: si erit in potestate mea: vel illa determina
tur per istam. Accur.

Aeqz verba. scz si meus erit r c.

Libertus est. ergo no est alienatus. Ro. r facit. i. de
peno leg. l. cum dominus. in fi.

nomina ab vncia vsqz ad asses
puta hec: sescuns: sextas: qz
drans: triens: quincuns: se
mis: septuns: bes: dodras:
dextas: deus: as. **M**artia.

Alem institutione qui
da valere non putant
stichus liber esto: r si liber erit
heres esto: sed diuus marcus
rescripsit hanc institutione va
lere perinde atqz si no erat ad
iectum si liber erit.

Suus esse dicit in quo qd
ius patronatus retinet. **B**ar.

Si quis ita scripserit: stichus
si meus erit cũ mouar liber r
heres esto: alienatus no pote
rit iussu emptoris adire here
ditate: qz si no erat hoc
expõssus: no alias liber r heres
fieri poterat qz si māsisset. r c.
sed si viuus manumiserit: cel
sus. l. xv. ff. scribit fieri huc
herede: no em hunc casum te
statorẽ voluisse excludere pa
lam est: neqz qba oino repu
gnat. nã qzuis seruus eius no
est: attamẽ certe libertus est.

In seruo hereditario in pi
at pdio defuncti. **B**. Paulus

Seruus hereditarius he
res institui pot: si mo te
stamenti factio fuit cũ defun
cto: i. z cũ hõde istituto no sit.

Si testator expleto asse ali
os heredes instituit: videf eos
in alio asse renocare no aut pu
mis substituere. **B**. **M**artia.

Acius tictus scio r sem
pronio ex semissibz he
redibus instituz r ceteris ex

Seruus. hereo. facit. s. eo. l. no minus. s. hereditas
rii. r insti. eo. s. seruus alienus. r. i. de leg. iij. l. debis
tor. r. i. de acqui. re. do. l. in eo qd castrensi. in fi. r. l. seq.

Defuncto. nota cũ seruus hereditatis iacens in
stituit sufficit qz fuit testamẽti factio cũ defuncto: l. z non
sit cum herede.

hereditatis inuicẽ heredes sub
stituit: deinde legata r libera
tes dedit: postea ita subiecit:
comelius r salustius r varro
equis partibus heredes sunt:
quos inuicẽ substituo: quero
quantũ vel priores duo ex se
missibus instituti: vel postero
res habere debeant. marcellus
rñdit in obscuro esse corneliũ
r salustiu r varronẽ primo an
secũdo vel tercio gradu he
redes institutere voluerit: sed
fm scripturã testamẽti que p
poneretur alterũ assem datũ
eis videri.

At pumũ testm tollat p se
cundũ sufficit esse possibile vt
ex scõdo adeat hereditas. **I**te
seruus substitutus pupillo est
ei necessarius si suus reperit
tempore mortis patris pupi
li. h. d. **B**ar.

Derattus.

Ater filio ipuberis ser
uum heredẽ substituit:
liberiqz eũ esse iussit: eum pu
pillus vendidit ticio: ticius eũ
tam primo testõ factõ in secũ
do testõ liberuz heredeqz esse
iussit: supius testm ticij ruptũ
est: qz is seruus liber r heres
põte esse: vt supius testm rũ
pat sufficit: ita postertus factũ
esse vt aliquo casu potuerit ex
eo heres existere. qd ad vim
aut eius institutionis ptinet:
ita se res hz: vt qz diu pupillo
ex ea substitutione heres põt
esse: ex ticij testõ libertatẽ he
reditatẽqz cõsequi nõ possit:
si pupillus in suaz tutelam p

Institutionis. facte a ticio.

Hereditatem. qz vtrunqz simul. **A**zo.

Nõ possit. vt in cõmutabiliter possit dici necessan
vel voluntarius: qz adhuc pendet vt subicit. interim tñ
videf necessarius emptori r liber. sed postea fiet ei volũ
tarius vt etiaz dimutere possit si pupillo succedat. vt. s.
eo. l. seruus alienus. s. qui fideicommissarius. r arg. j. n. i. l.

Ater impuberi. heredi
substituo.

Eum. seruũ.
i. **T**estamento
facto. scz suo pro
prio ticij.

Superius. i.
primum.

Sufficit. vt
insti. qui. mo. tes.
insti. s. posteriore
r. s. de insti. rup.
test. l. cõ in secun
do. r. i. de his. qui.
vt indig. l. cõ qdã.

Existere. no
ta rumpi pumuz
testamentum per
scõm: dum tñ per
scõm possit existere
re hõs aliq casu.

Ordo
scriptu
re nõ sp
seruat.

Abolis
tatio
hanc.

fini. si. sed alij dicunt de necessario fieri voluntariu vt
ubi: sed no e vt h. z sic interim no fieri heredē emptoris.
a Sed si pupillo. decedenti in pupillari etate. nā alic
natio spem libertatis non mutauit. vt. C. de testa. ma. l.
statuliberis. sic ergo erit necessarius pupillo. vt. J. i. i. l. s.
si plures. s. quos
possunt. nec ob. q.
est alienus cū pu
pillus mouitur: p
quod videtur non
esse necessari: si
cut si testator alic
nasset. vt. s. e. l. ta
lem. s. i. s. hoc cū
suo onere trāsiuit
cū pupillus alic
nauit. vt. hic. r. s.
eo. l. seru. alien.
s. h. r. dicta. l. sta
tuliberis.
b Si velit. non
autem cogitur: vt
J. i. i. l. s. h. s. h.
S Is. scdo. s.
substituēdo
vel etiā instituēdo.
d Scriptum. s.
tū non pūmū: vt
J. l. iij. et erit volū
tarius. vt. J. eo. l. s.
seruo. aliter si nō
debet ei libertas:
qz tūc pūmus. vt
J. e. l. q. soluendo.
e Alii. No. ca
sum in quo valet
substitutio et non
institutio.
f Admissus.
q secūdo loco scri
ptus ē heres. J. r.
facit insti. qui ma
nō pot. s. i. r. J. q. et
a q. i. si qz heres.
r. J. eo. l. si ita. i. rñ.
P Test. neces
sario. nō ob.
regla catonis. s. z
si poneris eū ita
dixisse: instituo si
decessero post ta
le tēpus: videtur
obstare. non enim
tenet institutio si
ante moriatur. vt. J. de regu. ca. l. i. in prin. sed responderi
potest non obstare: quia sicut hic dicitur: videtur insti
tutus sub conditione: et si decedit infra illud tēpus vt pote
deficiente conditione non exiit heres: idem esset si sub
qualibet alia conditione fuisset institutus z ea defecisset
testatore viuēte. nam sufficit ad hoc vt testamentum te
neat qz adin potest hereditas ex eo. vel dic qz nō habet
locum regula catonis quotiens ex voluntate testatoris
apparet aliud esse dicendū id est quotiens testator vo
luit eam cessare. vel dic vt dicit. J. de regu. cato. l. iij. r. iij.

uenerit: perinde ex ticij testō li
ber heresqz sit: ac si pupillo
substitut⁹ nō fuisset. s. z si pupil
lo heres extitit: ppius est vt
ticio qz si velit⁹ hris esse possit.
C Illius serui instituto pna
ler q fraudadoz creditoz cā i
stitut⁹ nō reperit. Bar. Pau.
S Is qui soluēdo nō est
primo loco stichū: secū
do eū cui ex fideicommissaria
cā libertatē dō liberum z here
dē instituit: neratus secūdo
loco heredē scriptū⁹ fore ait:
qz non videtur creditoz frau
dadoz causa manumissus⁹.
C Por quis facere testū sub
conditione si infra certū tem
pus decesserit. Bar. Idem.
P Test qz ita heredē in
stituere: si itra annū se
ptuagesimū decessero⁹ ille mi
chi heres esto. non em̄ p par
te⁹ testatus intelligi debet: sed
sub cōditione instituisse.
C Substitut⁹ liber pferit insti
tuto seruo si p ei⁹ libertatē cre
ditores fraudetur. B. Idem.
S Is q soluendo nō est
seruū cū libertate here
dē instituit: z liberum⁹ substi
tuit: ante incipendum erit a
substituto. lex enim eliescētia
ita demū et q in fraudē credi
toz heres institutus est cōser
uat libertatē: si nemo ali⁹ ex eo
testamento heres esse potest.
C Pronomē hic hec hoc de
mōstratiuum est rei presentis

vel dic q regula catoniana habeat locum n legatis: hec
lex in hereditatibus. Accur.
h Pro parte. quia tunc institutus haberet quando
cūqz decederet sicut et habet totum ex parte institutus:
sed hoc non habet si post tempus decedat: quia deficit
conditio: nō ergo
pro parte sue eta
tis dicitur testat⁹
pro parte non: sed
in totum testatus
sub conditione.
S Is. liberū.
S Aliquē. r fa
cit insti. q ma. non
pos. s. licet.
k A substituto
No. alium casum
similē huic. sic. s.
de libe. r posthu.
l. sed et si peperce
rit. s. fina.
D Emo. coraz.
sic. s. eo. l. q.
tiēs. s. si qz nomē
r. s. si cer. pe. l. cer
tum. Accur.
m Institutū. vt
J. de cōdi. r demō.
l. falsa. affectionē
ei denotar voluit.
vt. C. d. offi. di. iur
di. l. singuli. r. J. de
adi. le. l. alūne. in
pñ. s. J. C. d. testa.
neqz. r. C. e. l. nec
apd. r. l. si pñ. Sol.
h testator sciebat
nō esse fratē quē
instituit: ibi crede
bat fratēz filium
cū non est. r in du
bio videtur eum
credere fratē ni
si probetur cōtra.
argu. J. de lega. iij.
l. non aliter.
Iber homo
fecit. iō sub
audi.
o Alii. quia.
p Alioquin. id
est alis. et facit. J. d.
acquiren. heredi.
l. aditio. r. l. vi. r. l.
qui putat. s. i. r. l. qui aliena. s. i. et. s. fina. r de acquiren.
rerū domi. l. liber homo. et dic vt plene nota. insti. per
quas perso. no. ac. s. idem placet. in glo. Johā. ignarus
nulli. Accur. sicut florentinus.
q Descripto. i. assignato alijs heredibus.
r Maxime. quasi dicat etiam si maxime r. et est pro
eis quia forte longe maior quantitas est in focitate: sed
certe non ad quantitatem sed ad quotitatem se refert: z
sic tenet. C. de pac. conuen. l. ex morte.
f Pars. scilicet assis.

ad oculum. Bar. Idem.
D Emo dubitat recte ita
heredē nuncupari pos
se: hic michi heres esto: cū sit
corā q ostēdit. Qui frat nō
est/ s. z frāna charitate diligit:
recte cū suo noie sub appella
tione fratris heres instituitur.
C Si liber homo adijt vt ser
uus iusu alteri⁹ non valet ad
itio. Barto. Celsus.
Iber hō cum tibi serui
ret heres institutus ius
tu tuo adijt: trebat⁹ ait eū her
dē esse: labeo tūc nō esse here
dem si necessitate id fecit: nō
q⁹ alioquin⁹ vellet obligari.
C Porest relinqui portio he
reditatis p respectum ad por
tionem alterius rei. Bar.
C Si qz ita heredem institu
rit: tici⁹ qua ex pte michi foc⁹
est in vectigali salinarū: pro ea
parte michi heres esto: quidā
putant si asse descripto⁹ id ita
adiectū sit: vt maxime⁹ focius
fuerit: ticiū nō esse heredē. sed
si qua pars⁹ vacua relicta fue
rit: ex ea heredē eū esse: qd to
tū ineptū z viciosum est. quid
em̄ vetat asse scripto vt litem ti
ciū ex pte forte quarta ex q so
cius erat heredē institutū esse?
C Duo cōiuncti habēt vnum
semissem: vnus disiunctus ha
bet alium. Barto.
C Ticius heres esto/ seius et
meur⁹ heredes sunt: verū est
qd pculo placet: duos semis

Substitutio qm
q institutio
pualet.

a **Duobus dat. vt .i. s. eo. l. ticius. r. l. interdu. ij. rñ. et l. lucius. r. de ver. sig. l. triplici. s. ytra. j. de lega. ij. l. lucio.**
Lucius. So. gematio s. boy istoz heres esto: vel repetitio que sic hic fit: tollit cõtra. J. e. contra. C. de impube. r. ali. substi. l. si. i. rñ. So. alla fm istã intelligit: vt ibi nota.

b **Cũ aliquo. si emi cũ aliquo cõ iuncto esset ei soli accresceret. vt. C. de cadu. tol. s. his ita. r. s. sinautẽ ex his qui. r. j. e. l. he res. et de lega. ij. l. re cõiuncti. r. fa cit. j. de leg. ij. l. me uia. in pn. r. s. eo. l. item quod sabi nus. s. i.**

c **Substitutio. nõ dicas substitutu cũ instituto vocari: s. si ples sint substituti r. vnus pars deficit accre scit alijs substitutis secuz predicto modo.**

d **Enbãdi. se. cus si sit nũcupati uis: qz non curat tempus testamẽti s. quosdam: qd non placet.**

e **Cuius roma nus. cũ soli lega ri potest. vt. j. ad. l. fal. l. i.**

f **Et igni. cuius loco est depozita tio. vt. j. ad. l. iul. pecu. l. ij.**

g **Redierit. in ciuitatem.**

h **Heres insti tutus. sub. redie rit in ciuitatem eo tẽpore quo r. e. p.**

i **In legatis. verũ in legat. tm̃ inspicit vnũ tps. nõ vt in heredib. tria: vt no. s. eo. l. si alienũ. s. i. r. facit. s. e. l. fũũ. r. j. ti. i. l. si is q. r. d. ma. testa.**

k **Ex semisse. et etiam ex ea parte qua drantis que eum tanger etiam conditione deficiente. vt s. eo. l. si quis ita scripserit. r. j. p. r. i. s.**

l **Enã ex quadrãte. toto: vel die residue partis qdã tis sine vlla aditiõẽ: vt h. r. s. e. si te solũ. r. j. de secũ. tab. l. ij. s. si duo. s. j. de acq. her. l. si sol. So. nõ ob. qz verũ e qz statĩ adediõẽ yna acqro alterã si iã delata est. si nõ nõ dum delata acquiram eã cũ defert: nec erit opus noua aditione: vt ibi.**

m **Tici. de q. pmo dictũ est qd fuit institutus ex semisse.**

n **Aut ex semisse. si conditio deficiat.**

o **Ex herede. si extat conditio.**

p **Sextans. i. due vncie.**

ses esse quorum alter con iunctim duobus datur.

¶ Pmo deficiẽs ei qui ne mmi erat coniunctus accrescit omnibus. Barto.

¶ Cũ quis ex institutis q non cum aliquo coniunctim insti tutus sit/heres nõ est: pars ei omnibus pro portionibus hereditarijs accrescit. neqz refert primo loco qd institut. est: an alicui substitutus heres sit.

¶ Media tempora non nocet hoc dicit Barto.

¶ Si heres institutus scribẽ di testamenti tpe cuius roma nus fuit: deinde ei aqua r igni interdicitũ est/heres fit: si itra illud tps quo testator decessit redierit: aut si sub conditione heres institutus est: quo tẽpore conditio extitit. idẽ r in legatis: r in bonoz possessionib.

¶ Institutus ex parte pure r ex parte sub conditiõẽ si hz cohe redẽ adediõẽ ex pura p parte cõ ditioalis insõnis est heres cõ ditio pendẽte: sed ea existiẽte in totũ sine noua aditione: r decedens interim nõ trãsmittit. h. d. cum. s. sequen. Bar.

¶ Tici. ex semisse heres esto: si eius ex quadrãte heres esto: ticius si in capitulũ ascẽderit ex alio quadrante heres esto:

q **In pendẽti. cõuenitur tñ interim pendẽte cõditioẽ quilibet eoz ac si nichil in pendẽti esset. vt. j. ad. l. e. fal. l. q fundũ. s. si tu. et die qz alterius sextãtis statim est heres ticius vt hic dicit. sed oppo. nõ extitit cõditio: ergo nõ hz iure insõnis. itẽ ne iure accrescãdi: qz nõ deficit pars so cij. vt. j. de acq. he redi. l. cũ seru. so lus. Rñ. non videt sub cõditione reli ctus cũ in omnez euentũ sit habitus rus. vt. s. e. l. si qd ita. r. s. p. r. s. alte ri. aut sextãtis nõ est heres: qz forte conditio deficit.**

r **Sextãtis. i. a. le due vncie.**

s **Non tici. heredi. ad qd. C. de cadu. tollen. s. sin autẽ sub cõditioẽ. sed j. de acq. he redi. l. qz ex duob.**

So. ibi nõ habuit coheredem: s. Ro. ibi glosauerit con trariũ s. male. vt no. ibi p. l. p. c. b. t. Si atilicini. continet duos casus: primus est ta lis pone atilicini. ticiũ seuũ r meuiũ instituit hñdes ex eqs partib. duo b. deliberãtib. ticius tm̃ p sua pre adiuuit hereditatẽ atilicini: deinde cõ didit suũ testimẽt seui ex asse sibi heredẽ instituit. mõ qñt an ser. possit adire hereditatez tici. r omittere hereditatẽ atilicini. Rñ. qz sic. sed interm erit heres ipi

t **Si atilicini. continet duos casus: primus est ta lis pone atilicini. ticiũ seuũ r meuiũ instituit hñdes ex eqs partib. duo b. deliberãtib. ticius tm̃ p sua pre adiuuit hereditatẽ atilicini: deinde cõ didit suũ testimẽt seui ex asse sibi heredẽ instituit. mõ qñt an ser. possit adire hereditatez tici. r omittere hereditatẽ atilicini. Rñ. qz sic. sed interm erit heres ipi**

¶ Qui adit hereditatẽ heredis defuncti ex parte si suã p. piã institutionẽ omittit ei. p. o. r. no p parte sibi accrescit si hz coheredẽ. s. l. in solidũ. Bar.

¶ Si atilicini. ticiũ r meuiũ r seui eqs partib. heredes instituit: et ticius interim solus

atilicini ex semisse. sed quid erit si seius adeat hereditatẽ atilicini: Rñ. qz tunc ex psona tici. heres atilicini ex triẽte: r ex sua ex alio triẽte: r sic habebit de ssem. Se cũdus est talis: pone atilicini tm̃ instituit ticiũ r seium: postea sol. tici. adiuuit hñditatẽ atilicini: et seui instituit qñcio extitit heres. mõ qñt an ser. possit omittere hereditatem atilicini: an necessario illi atilicini ex asse heres erit: Rñ. qz ille est heres: cũ ipẽ sol. est heres tici. qz p parte adiuuit hereditatẽ atilicini: r sic sol. p ticiũ e heres atilicini p parte. si igit nõ adeat ex psona sua: tũ cũ totã hereditatẽ tici. adiuuit pte quã omisit ex sua psona/ ex psona tici. hẽbit. r sic idẽ e ac si p ticiũ ipẽ sol. fuit heres institut. se cus aut si nõ eẽnt tm̃ duo instituti ab atilicini: vt i. p. s. d. t. Si atilicini. in pmo casu sũt tres. i. scõo duo hñdes

v **Ticius. primus heres.**

v **Ticius. primus heres.**

Text from the adjacent page, partially visible on the right edge of the image.

a Adit hereditate pro parte sua. tertia.
b Seium. i. coheredem suum.
c Ticij sui coheredis a quo fuit institutus.
d Adire hereditate suo proprio noie. Ro. vel adire pro
e Suis attilicini. (sua pre que est tertia.
f Ex semisse.

id e medietate he reditatis. trientem em hz ex sua institutioe: medietate trientis ticij hz iure accrescedi si eius hreditate no adit. ali' medi' trientis est in suspeso. a die ex semisse. s. inter et hoc ex psona ticij. na' si repudiat ex sua psona tñ ex semisse heres erit.

g Heres erit. i. fuisse dicendus est.
h Triens. hereditatis pone ticij.
i Habebit. scz seius.
k Ticio. testatore.
l Seius. dñta rat. s. hi duo. a subaudi et naus rē.
m Hereditate. attilicini.

n Et attilicino o Ex asse heres est. et certe ex asse heres est scit p ticiu cui succedit. vt C. de cadu. tol. l. i. s. his ita. r. J. n. l. si ples. s. ij. r. C. diur. deli. l. qdā. et in aut. de here. et fal. s. i. col. i.

p Quāuis ipse scz seius.
q Heres e. attilicino: p medium ticium.
r Heres. cū nō vult esse heres ex testō attilicini.

s Institut' sit. s. ab litto: qm heres heredis rē. vt J. de ver. sig. l. sciendū. r. C. dñsuf. l. antiqas. s. certe imo vt pte hreditat' attilicini eū directo h're: aliā p obliqū p me dū uciū. vt. s. l. quoties. s. si. qd pñū. s. sed ibi voluit sic habere: hic noluit habere vt ex testamento attilicini.

u soluedo. scdo loco. in scdo gradu tamen.
v Qui pmo. qñ maiorē ad eū affectionem habeat: vt h. r. l. si non lex. s. tēpōib'. r. ar. J. de fideicō. lib. l. gñaliter. s. qd ergo si plures. r. s. de vsuf. l. quoties. sed hoc fallit. J. q. a q. si quis heres. r. s. eo. l. si is qui sol scriptu: vēdo. que sunt argu. ptra. Jtē facit. s. eo. l. qui soluedo: re fuan r. C. capit. nota ordinem scripture seruandum.

Q Uī volebat exheredare. videbat q nō: qz eā nō ex heredauerat: hz dicitur iō exheredauit. sed tñ videf bene exheredata: qz dicit q esset pnta dote: r sic eā alie nā fecit a sua hreditate: r hoc est enā exheredare. vt. C. d libe. pte. l. iij. J. 30. r facit. s. de rei vē. l. emptor. s. fi. r. s. fo lu. ma. l. si focer. s. i. r. J. de ali. leg. l. cū vñ. s. fi. r. J. de dona. l. ex hac. sed arg. s. s. eo. l. ex factō. Jtē no. voluntatē magis q̄ verba inspici. sic J. de adi. le. l. iij. s. cōditio. arg. s. J. de vsu fruc. leg. l. si alij.

Q Uī volebat filiā exheredare? sic testō cōpze hē dicit: te aut filiā iō exheredauit: qm cōtēntā te esse dote voluit. quero an efficaciter exheredata sit? Modestinus respondit: nichil proponi cur nō esset voluntate? testatoris exheredata.

Potesť quis institui in tempus quo cape poterit. hoc dicit Barto. Idem.

I n tēpus capiēde hereditatis institui heredem posse beniuolēte est: veluti lucius tici' cū capere poterit heres esto: idem r in legato.

Quātur institutio ppter incertitudinem persone. Bar.

Quoties non apparet qd heres instituitur sit: institutio nō valet: quippe euenire pōt si testator q̄ plures amicos eodē noie habeat: et ad designationē nomini singulari nomine vraf) nisi ex alijs aptissimis pbatōibus fuerit reuelatum p qua psona testator senserit.

Portio coniuncti deficientis accrescit coniunctis: distincti omnibus. Barto. Tabole.

H eredes sine partibus: vtrum cōiunctim an se paratim scribātur hoc interest q' si quis ex coniunctis decesserit: hoc nō ad omnes sed ad reliquos qui coniuncti erant pertinet. sin autē ex separatis

quis seruū s. si inter duos. r. l. si q̄s ticio. s. fi. et facit J. de re. dub. l. si fuerit. r facit. s. eo. l. quotiens. s. si heres. r de testa. tu. l. duo sunt nich. et de ma. testa. l. cum ex plurib'. et de adimen. lega. l. iij. s. si duobus. et de condi. r demō d' singulari nomine. veluti ticius (stra. l. falsa. s. i. amicus sit michi heres. nam si vntur plurali noie vterqz esset heres. J. r. Item. s. eo. l. qui soluedo. contra. sed ibi vnus supel. Accursius florentinus.

H eredes. pertinet. vt r. C. de cadu. tol. l. i. s. his ita. r. s. eo. l. liber homo. s. cum quis. r. J. de lega. iij. l. re coniuncti. nec ob. s. eo. item qd fabius. s. i. quia ibi non fuerunt coniuncti verbis: vt ibi no.

Ordo scriptu: vēdo. que sunt argu. ptra. Jtē facit. s. eo. l. qui soluedo: re fuan r. C. capit. nota ordinem scripture seruandum.

Eius seruum. facit instit. eo. s. seruus alienus. r. s. eo. l. nō minus. s. i.

Hereditas. ad statū. ppriū nomē statius primus.

Hereditatio. ut videatur institutus.

Ex quo. l. ex qua cōmendatione si manumissus nō esset. alias scz nō fit liber. r. facit. s. e. l. ex facto autēz alij dicit seruum fuisse cōmendatuz vt libertū: r. tunc dicit fallere in mi lite. vt. C. de test. mil. l. ex his: itēz dicit legatū nō valere. vt. l. de lega. iij. l. si fuerit. s. fi. r. l. seq. r. facit. C. de iur. r. fac. igno. l. cū testamētum.

Sicut. natus. heres esto. p hoc apparet q totā hereditatē et assignare videt. f. l. ex equis. er go fuerūt isti duo nō re cōiuncti sed verbis tantū. qz p copulatū cōiunctiōne valet. vt. l. de lega. iij. l. re cōiuncti.

Syllaba. dicitio est. h. Si quis. gatus vel meus. nā de ticio nō eēt dubitatio. qz idēz est in eo.

Celeriter. ele ctive. q. d. nō con iunxit scz re. quia dixit p eqs. alias esset secus si omif sum sit p equis. vt. s. eo. l. interdū sed celeriter dixit scz iungēdo ver bis: sicqz dixit ce lerius qz si dixisset gatus heres esto: et meus heres esto. Alij dicūt vt Bzo. r. h. qz iunxerit. s. re. nā quātū ad ius accrescēdi re oēs vident iū cti qz si testator id dixisset celeriter. vere tñ duo s. bis alter re iunctus esset sic p m eos fictione sunt re iuncti. apparet ergo Statū iunctū esse meuo s. bis r. ticio re. r. sic simul admittunt per. Listā. licz alij preferāt re iunctū. alij s. bis iunctū. arg. l. de leg. iij. l. re iuncti. r. hic dicunt qz re tantū sunt iuncti. r. qd dicit syllaba r. facit iunctiōne

ad oēs qui testō eodez scripti sunt h. des: portio et p. tnet.

Potest institui seruus eius q post mortem testatoris nasce tur. Bartolus. Idem.

Eius seruū q post mor tem meā natus erit he redem institui posse labeo fre quēter scribit: idqz verum esse manifesto argumēto cōproba tur: qz seruū h. d. tarius p. tnet qz adeatur hereditas institui he res potest qz ius iste testamen ti facti tpe nullus sit.

Non videt qd eū instituere que legādo grauauit. Bar.

Hereditas ad statū primū nullo iure p. tnet cū instituitur heres nō sit nec quicqz ei p. dedit qz ab eo aliqd legatū est: aut libertus et defuncti testō cōmendat⁹ est: seruusve: ex quo si manumis sus nō est: seruus est.

Cōiunctus re tñ r. con iunctus verbis tantū ad portione vacante pariter admittuntur. hoc dicit. Bar. Domponius

Sita qd heredes insti tuerit: tici⁹ heres esto: gatus r. meus ex eqs parti bus heredes sunt: qz ius r. syl laba p. iunctiōne faciat: si qd tñ ex his decedat nō alteri soli ps accrescit sed oibus cohe redibus p h. d. tarius portio nibus: qz nō tā iunxerit qz ce leriter dixisse videatur.

Institutio plenior p. na: let. Barto. Idem.

Sita scriptum fuerit ticus et thitasus si in

scz alias: nō hic. qd nō placet. si aut re r. s. bis aliqd esset iunctus deficiente ille preferi. vt. s. eo. l. heredes. r. d. l. re iuncti. r. facit. s. eo. l. liber homo. s. ticus. r. j. de leg. ij. l. meuo. r. C. de cadu. tollen. l. i. s. h. s. ita. r. j. de lega. ij. l. lucius. s. lucius. Accur.

capitolium ascenderit heres esto: thitasus heres esto: se cūdaria scriptura potior erit: plenior est em qz prior.

Institutio nō pot pferri in alterius voluntatē expressam s. relatā sic. Bar. Idem

Siquis sempromiū he redē instituerit sub hac p. ditione si ticus in capitolium ascenderit: qz ius nō als heres esse possit sempromi⁹ nisi tici⁹ ascendisset in capitolium: r. hoc ipm in p. te sit repositū tici: qz tñ in scriptura nō est exp. sa voluntas tici/erit vtilis ea in stitutio. Atquin si quis ita scri pserit: si tici⁹ voluerit sempromi⁹ heres esto: nō valet insti tutio. quedā em si in testamētis exprimant nullum effectū habent. que si verbis tegant: eandē significatiōne habent quā habent expressa: r. mo mentū aliqd habebūt: sic em filij exheredatio cū eo valet: si qd heres extiterit: r. tñ nemo dubitat quin si ita aliqd filius exheredauerit: ticus heres esto r. cum heres erit ticus filius exheres esto: nullus momēti esse exheredationem.

Expressio eoz que tacite in sunt nichil operat si exprima tur put insunt: secus si alio modo. Barto. Proculus.

Quielius r. meui⁹ vter eozū volet heres esto: vterqz vult: trebatius neutrū fore heredē. cartilius vtrūqz tu⁹ cui assentis: p. culus. carti lio assentio: r. illā adiectionem

qz si fiat ille gradus nō valeret habito filio p. pterito: vt j. i. l. l. ex facto. s. luc. cū em exheredatio debeat pcedere effectū institutiōis ne filius inuentus pterit: hō eēt ita i mo pcedere luenit in stōis effect⁹ cū sic dixit tici⁹ h. s. r. c.

Quielius. in. procul.

Proculus. in scōa r. p. na p. na de scōo dicit.

Sita scptū fuerit. f. n. i. c. i. Ascenderit. f. quilibet eoz.

Ello. f. pure n. Potior. no. pleniorē volunta tem seruandam.

Plenior. est em pura. ad qd. s. e. l. i. si te solū. s. i. r. j. de p. d. r. demō. nam ad ea.

Siquis. que dā. no. que dā exp. sa nocēt q tacita nō nocerēt. p. Quedā em. nō tñ omnia. vt. s. l. p. tici.

Nullum ha bent. p. c. o. r. j. de cō. di. r. demon. l. nō. nū. p. r. l. si in die. in fi. r. s. e. l. illa. r. j. de leg. ij. l. si ita leget. s. ar. j. i. eo. ti. l. i. fol. vt ibi. nē facit. s. e. l. talē. s. i. r. j. de p. d. o. ob. l. eū. q. s. i. r. j. de. l. i. l. si ita legatū. s. i. r. l. senar. s. lega. tū. r. s. b. testa. tu. l. tutor ita.

Adomentū. i. firmitatem.

Habebunt. i. valebunt.

Esi qd heres. dic qz s. i. b. a. leg. q. d. n. l. l. s. e. r. h. d. a. tio n. i. s. i. h. s. i. s. i. u. t. sit r. adeat: vt. j. de p. tab. l. filius. s. i. c. i. u. exheredatio. r. sic lex intelligit hāc p. d. u. tionez qz ab hōte nō pot poni. vt subij: cit: qz nō p. fieri ex heredatio sub p. d. tione. vt. s. de lib. s. posth. l. iij. s. pure

Vertical text in the right margin, partially cut off.

hereditas non adita si transmittit.

a Superuacua. superuacua est in hereditate: quia etiam eo non adiecto non acquirit nisi velit: unde non transmittit hereditas non adita ad heredem. ut. C. de cadu. tol. §. in nouissimis. secus tamen in legato. ut. §. de lega. i. l. si ita legatum §. illi. et §. de pdi. et demon. l. si ita expressum. quia legatum post mortem testatoris transmittit. ut pdicta. l. si ita le. d. §. nonne hereditas in quibusdam casibus etiam non adita transmittit: ut. C. de his que ante aper. tabu. l. unica. an ergo tunc erit idem quod in legato: Rñ. q. no. §. vi. def. q. idem ar. eiusdem legis.

b Figuraz. scilicet superuacua. que scilicet non dicuntur ut. §. de acti. et obli. l. no figura. et dic figuram. i. formam.

c Uim. i. potestatem.

d Conditionis. quia si volunt erunt heredes non inuiti quod esset nisi hec conditio esset ut dic. et §. de condi. insti. l. verba. et §. eo. l. i. dubitari. in fi. et §. ar. §. eo. l. natus et §. eius. et §. e. l. pri. cum suis cocot.

e Diceret. modo do soluit pumam questionem.

f Aptatorias id est deceptorias. et no. quasdam licitas et quasdam illicitas: sic et alias permittit deceptio in pretio reru. ut. §. de mino. l. q. pmit in cause. la. ij. in fine.

g Senatus. i. senatusconsulto. libonianu ut in iur. §. de his que p no scrip. l. i. et de leg. ij. l. lucius §. sempromius.

h Affectionibus. ut si iudico re statorem blandis verbis ut me instituat vel michi legat: hoc enim valet. non enim ista p senatusconsultum improbat sed ille quous conditio. et. ut quos natus voluerit heredes instituo.

i Pronocauerunt. ut. §. si quis ali. testa. pro. l. fi.

k Conditio. de futuro no de preterito. ut. §. l. pxi. et de exempli §. e. l. illa instituo.

l Aliene. i. non testantis. et fact. C. de testa. m. l. captatorias. et §. de lega. i. l. captatorie. et §. de pdi. insti. l. mulier §. fi. et §. eo. l. si quis sempromiu. ver. atquin.

m Le aut institutioes. que non faciunt conditionem. ut. §. si cer. pe. l. itaq. et fact. §. eo. l. hoc articulo. et §. e. l. ij. et §. Collata. et ideo valet.

n Cenfit. libonianus. prohibens fieri in futurum: puta si fecerit me heredem heres esto: ut. §. de his que p non scrip. l. i. in fine. Accursum.

o Ostenderit. futurum subiectiu: sic et in verbo pro-

bauerint: et sic de futuro.

q In suam. debet enim institutio ex mera affectioe fieri non p metu pene: ut. §. de hbo. ob. l. stipulatio hoc modo. nec cupiditate lucri et sic qui renunciat prebenda ut alius habeat libere facere d. h. hic asit ponit in voluntate here-

redē a se scriptū ostēderit? p baueritq; heres esto: quod in sententia? senatusconsulti incidere non est dubium. Trecentius.

S I quis solidū a lege capere non possit: et ex affectu institutus heres ab eo quod soluedo non est inilian? ex affectu esse heredem rñdit: legi enim locum non esse in ea hereditate que soluendo non est.

Conditio adiecta in institutione non videt repetita in substitutione. Bar. Gatus.

Ab pditioe herede instituto: si substituiamus nisi eandem pditionem repetem? pure? eū heredem substitutum esse intelligemus.

Institutus in certa re: erit heres in totū detracta mētiōe illius rei. h. d. Uicini? ruffin?

Si ita quis heres institutus fuerit: excepto fundo et excepto usufructu heres esto p inde erit iure ciuili atq; si sine ea re? heres institutus eēt: idq; auctoritate galli aquilij factū est. Papiianus.

sua. et §. de lega. ij. l. cum ei.

t No esse. no. non capace esse capace in odium sui.

Ubi pditioe. casuali: aliud forte in pditioe vel mirta q̄ semp intelligit repetita: ut. C. de cad. tol. l. i. §. p

Repetemus. expresse. (sedo. et §. ne autē.

pure. i. sine ea pditioe q̄ iposita erat instituto: nisi tñ in substitutione illa pditio in institutus heres non erit. ut insti. de vulg. substi. in pun. cur ergo intelligit repetisse eandem ptes in substitutione. ut. §. si. i. l. q̄ libere §. fi. itē eadē legata. ut. §. de leg. i. l. impator. Itē in legato translatō eadē pditioe. ut. §. de adi. leg. l. legatū. que sunt §. Rñ. hic substitur? de nouo grauat quada alia pditione: q̄ non grauat institutus. si ille heres non erit. p qd̄ videt reicua rīa p̄ma arg. d. l. l. item et q̄ institutioes sunt fauorabiles. itē §. de leg. ij. cū p̄ §. ab instituto. sol. ut ibi. itē no. §. repetitionē: sic sunt arg. cōtra. §. ad. l. aquil. l. quē admodum. in fi. l. et de iudi. l. si iuder.

Si ita quis. sine ea re. i. sine exceptione ei? rei. f. fundi vel usufructus. ut. §. eo. l. i. §. si ex fundo. totū enim simpliciter d. h. f. cū no sit alius institutus. ut. §. eo. l. ex facto. p̄ponebat §. i. idēz est si plures instituti sunt: ut. §. eo. l. si alterius. a. 30. et l. quotiens §. si duo.

Renunciatio libera esse debet.

Si quis solus naturalis. ut. C. de na. li. l. ij. itē. et C. de secū. nup. l. i. §. i. A lege. i. occasione legis ipedientis.

Legi enim. q̄ ideo quē in solidū cape vetat: ne cōmodus sentiat totius hereditatis: non etiā ne onera sustineret solus: pena enim nemini immunitatē p̄stare p̄suevit ut. §. de munita tē no p̄stat.

Inter. et releg. l. an tepe §. si. ro. sic erit go. p̄uitate aliorū hoc hz non pro sua. sic. §. ad. t̄reb. cogi §. h̄is. et §. si quis aliquē testa. pro. l. i. §. i. et §. de leg. p̄re. bo. p̄of. cōtratab. l. ij. §. p̄e. et §. i. i. l. i. §. q̄. et §. de cōtratab. l. non p̄suevit §. si quis

S filius hereditate. qz valet testm a substitutione.

b **E**xheredatus. ab instituto pteritus.

c **E**xheredat. ergo: hic incipit testm valere vbi eēt institutus quasi tñ faciat institutio q̄tum exheredatio. azo. r. facit. s. de libe. r. posthu. l. ij. s. fi. r. i. i. l. ex facto. S. lucius. restat g. vt pinde habeat filio ac si ab eo testator cepisset: p̄i mumq; institutu a quo filiu non ex h̄daut nullo modo instituisse: sed si esset posthuo totum testamētū rumpetur.

S Eruus. ma net. vt. s. de dona. inter vir. et vxor. l. si euz. s. fi. r. l. qz. r. l. s. interim sed cōtra in eo. ti. l. si is seruus. vbi dicitur esse in pendēti. sed ibi fictio: ne: vel qd de futuro poterat esse cōsiderabat: hic p̄sens verum.

S Eruus vxori a marito mortis cā donatus mariti manet vt r. iuliano q̄z videtur. Idem si accipiat libertatē simul r. hereditatē: viro necessarius heres erit: nec sine libertate aliqd ei legari p̄t.

Agit ex scriptura declarata nō ex scriptura declarante. h. d. vel aliter. In vna scriptura videt p̄tineri id qd continet ad quā refert. Bar. Idem.

A sse toto non distributa scriptū est: quem heredes codicillis fecero h̄s esto: t̄ciū codicillis herede instituit: eius quidē institutio tuare valet: ideoq; licet codicillis dari hereditas non possit: tñ

A sse. nō distributo. puta instituto scio. in. viij. vncijs. heredem. not. quem institutum in codicillis esse heredem. Accur.

k Non possit. vt. C. de codicil. l. ij. nisi sit miles vt. i. de testamēn. mili. l. querebatur.

k Videtur. similia sunt. i. de cōdi. r. demon. l. si ita scripsero. r. i. de cōdi. insti. l. instituto. r. C. de codicil. l. i. r. i. de lega. ij. l. vñ ex familia. s. si de falcidia. r. de verbo. si gnifi. l. lege. r. i. l. p̄i. s. i. r. i. de leg. ij. l. si quis in puin. r. C. de manumif. testa. l. i.

Q uo nō militabat. secus in milite. vt. i. fa. her. l. heredes. s. i. r. i. ad t̄reb. l. cogi. s. sed si miles. r. i. de mili. testa. l. si certum. s. i. Accur.

n Maternorum: non est vis in paternis vel maternis vel alijs bonis. Accur.

o Sed arbitriū. repete constitit.

p Propter actiones. legatorum seu prelegatorūz nomine competetes. Accur.

q Cautionibus. scz ab vnoquoq; vt alteri restituit si ei plus q̄ licent fuerit legatum.

r Salua falcidia. quā vnusquisq; habz in parte socij r. cōputat ei in parte socij quā reuinet in re sibi prelegata sed ad quid sit cauno cū statim fiat solutio p̄ cōpensatio nem. Rñ. cautio fit quando est dubium an habeat locuz falcidia: si p̄o certum esset tūc statim fit cōpensatio: vt

r si forte. r. s. q. si fuerit. vt dicitur causōez fieri p̄ sol uendo ere alieno p̄ dimidia r. sic p̄ pter actiones creditorū r. legato rñ. vt. r. s. e. l. ex facto. s. vnde scio.

Q uo nō militabat bono rum maternorū que in p̄nontia possidebat libertum herede instituit: paternorū que habebat in syria ticiū: iure remissis ambos h̄re p̄stitit: sed arbitriū diuidēde hereditatē sup̄emā voluntatē (factis ad iudicationibus r. interpositis p̄pter actiones cautōibus) sequi salua falcidia: scz vt qd vice mutua p̄staref doli rōne quadratē retinēdo cōpenset.

Lucio ticio ex duabus partibus: publico mentio ex quadrante scriptis heredibus assem in dodrantē esse diuisum tñd: modū em̄ duarū partium ex q̄drante declarari: q̄ veteres nūmis ticio legatis nūmō rñ specie nō demonstrata ceterorū legatorū p̄t̄platione receperunt. s. filijs heredibus equis partibus institutis: ac postea fratris filio p̄ duabus vncijs: vñ assez inter oēs videri factū placuit: r. ex eo de-

xx. ex mea. illa. xx. que habes ex mea cōpensō tibi. r. sic nō debeo nisi. x. r. hoc sufficit: qz si habet tici. l. que sunt quarta semissis totius hereditatis: sic ergo fit cōpensatio generis ad genus. sic. s. de lega. ij. l. vnum ex familia. s. si de falcidia. r. s. si pars heredi. pe. l. ij. r. facit. i. eo. l. ex facto. r. s. famul. herascun. l. si pater. r. C. famul. herascun. l. si cognitionem.

t In dodrantem. l. in. ix. vncijs. **v** Declarari. hoc ipso q̄ quadrantem reliquit cum p̄mo duas partes alij reliquisset in nouem tñ vncias videtur diuisisse hereditatem: quarum duas partes habebit lucius: tertiam publicus. Ir. r. nota q̄ sequens scriptura determinat precedentem. vt. s. eo. cum in testamēto. s. fi. r. de testa. l. heredes. s. sed r. si notā. r. i. p̄xi. rñ. r. s. l. p̄xi. r. i. l. p̄xi.

x Reeperunt. vt si in alijs legatis est facta mētio certe pecunie: de eodem genere intelligitur cuz indistincte numeros legauit. vt. i. de lega. ij. l. nūmis. r. de lega. l. l. si seruus plurim. s. fi. r. s. p̄xi. rñ.

y Pro duabus vncijs. scz instituto.

Cōpēsa
tio gnis
ad gen
admini
tur.

a Accepisse. sequens ergo scriptura exponit et restrin- git primam. sic. §. §. pri. no. sed contra. §. e. l. si ita. §. quidaz vbi exciditur as. So. vt ibi.

b Portio. a testatore expressam. alioquin habebit dimidias hereditatis. l. alias. xij. vncias. vt insti. e. §. par- tibus. r. §. eo. l. ut

qđ fabinus. §. sed si asse. r. l. interdū §. ij. r. §. ij. hodie vero hoc casu cuz certa portio dat

asse etiam nomi- natim expleto nō exciditur as: sed diminuitur pmo

quatum datur se- cundo. vt. C. de le- ga. l. cū questio.

c Non inuen- nit. si in asse iā dis- tributo. at in no- stro casu nō est to- tus as in aliū trā- latus notatim.

d Instituatut asse nondū distri- buto: alioquin di- midium dabit: vt dixi modo. r. facit §. eo. l. quo loco.

e Ticiū. insti- tuit vel substituit.

f Non crit. sic §. eo. l. item qđ fa- bin' §. aliter atqz.

g Quod si non- mentio. sed simpliciater fuit in- stitutus ticius.

h In primo. i. tm vnus quantū r alter cuz meū' sit capar: als' sec' vt. l. pri. Itē no. q' melius dixisset secundo cuz dixit primo.

i Quod si me- nius admit- tit. nā residui r. vt. C. e. l. ij. r. §. de verbo. signi. l. ce- terorum.

k Lemēs. vel ceniā. vel p r.

l Accipiat. sic. §. de libe. r posthu. l. si ita. r. §. e. l. si ita §. i. sed quid ecōtra si due filie r vnus filius: Rñ. tantum filius quantum ille due filie habebit per hanc legem r per predictas similes. Accur.

m Captatoris. qz nō est collata in secretū aliene volū- tatis: imo testatoris: sicut etiā dicit §. e. l. captatoris.

n Et remota. r pro etiam. r hoc quia deficit conditio que mēse videbat. sed contra. §. eo. l. ij. in prin. r. l. si quis ita sibi scripsit heredem. So. ibi circa eandē personā sez

cem vnclas filios accepisse: tunc em ex altero asse portio- nē intelligi recte relicta cum asse noiatur dato: vel. xij. vn- cijs distributis residua por- tio nō inuenit'. Nichil autem interest quo loco siue portioe quis instituat' quo magis assis residuum accepisse videatur.

o Sciens meūū ex pte quam p legem cape possit heredem instituit: ex reliqua ticiū: si me- uius solidū capere poterit: tici- us adiectus aut substitutus heres nō erit'. **Idem.**

p Quod si nō sit reliqui fa- cta mentio: tantū dē in altero asse habebit meū': quā- tum ticius in primo'. **Idem.**

q Quod si meūus nullius capax sit: in totū substi- tutus admittit'. **Paulus.**

r Lemens patronus tes- tamento cauerat: vt si sibi natus filius fuisset heres esset: si duo filij ex equis parti- bus heredes essent: r si due fi- lie similibus: si filius r filia/ filio- duas ptes: tertiā filie dederat duobus filijs r filia natis que rebat' que admodū in pposita specie ptes faciemus: cuz filij debeāt pares esse: vel etiā sin- guli duplo plusqz soror accipe- re. quinqz igit partes fieri opz vt ex his binas masculi: vnā femina accipiat'.

s Relatua quāritatis etiā in- ducit cōditionē: que cū defe- cerit manus videbit' substitui-

esto heres ex qua pte te institua. hic circa diuersas sez in quātū institua ticiū in tantum sciens sit heres fm Jo. vel dic q' hic dicit videbatur inanis: non tamen erat per leges illas: vel est in anis vt conditionalis: est tamen va- lida vt puta tacita per leges predictas que due vltime in idem recidunt.

no vel institutio. Bar.

t Si ita scōpserit testator: quā- ta parte a me ticiū heredē in- stituti recitasset ex ea parte semprius michi heres esto: non est captatoria institutio. plane nullo recitato testō ab ipso testatore: inanis videbat' institutio: r remota' suspitioe captatorie institutionis.

u Ex voluntate defuncti pat' est loc' successioni ab testato- re ex testō. **Bar. Scuola.**

v Quis ita heres insti- tuat': si legitimus heres vendicare nolit hereditatem meā: puto deficere pditionez testamēti illo vendicante'.

w Quādo plures leges pcur- runt ad vniū effectum si cessat vna remanet vni' alteri'. **bar.**

x Nō lex elia: **Idem** scētia' sed alia lex' v' fenatus cōsultū: aut etiā cōsti- tutio' serui libertatē impediāt is necessari' fieri nō pōt: etiāz si non sit soluendo testator.

y Tēporibus diui adriani se- natus censuit: si testator q' cuz mouit soluēdo nō fuit duabus pluribusve libertatem dedit: eisqz hereditatē restitui iusse- rit r institut' hīs suspectā sibi hereditatē dixerit: vt adire' eā cogat' r ad libertatē' pueniat qui priore loco scriptus fuerit eius hēditas restitua'. Idē ser- uandū est in hīs qbus p fidei- cōmit. libertas data fuerit: igit- tur si prio loco script' heres'

fraudem ciuitatum.

z Constitutio. vt. §. e. l. his verbis. §. interdum. Item C. qui non pos. ad libe. perue. l. i. r. §. item. C. si man. ita fue. al. l. ea quidem.

aa Ut adire. censuit senatus dico.

bb Ad libertatē. directā r directo manumissus.

cc Data fuerit. hereditas que restitui iussa est.

dd Scriptus heres. s. seruus qui in effectu quodāmo- do heres est. vt. §. qđ cū eo. l. filius. §. i.

z Quis ita. meā. sub. ta- lem instituo.

aa Vendicāte. sed an ex testamē- to vendicat legiti- mus vel ab inte- stato. dicitur q' ex testamento: ne ob- sit regula quādiu ex testamento po- terit adiri cessat ab intestato: vt. §. de acquiren. he- redi. l. qđ diu. r. §. de regu. iur. l. qđ- diu. Item ad hoc §. quibus modis vsufruc. a. l. inter- duz. r. §. de excep- do. l. §. fua. r. §. eo. l. incius. sed tu- die ab intestato: nec obstat deā re- gula qz speciale est: hic propter de- functi voluntates qui voluit vendi- cationem legiti- mam esse quasi quādam condi- tionem. vt no. C. communia de suc- ces. l. ante.

bb Non lex. vt lex- ulia §. adule. vt C. de adul. l. ver- ba. vt fauia. vt. §. §. manu. l. lege fa- f.

cc Senatus con- sultum. vt in frau- dem fisci. vt. §. qui- et a quibus. l. in

a **¶** Desideraret. solus. 7 dic adire 7 sibi restitui. vñ adire primo gradu institutum vt sibi restituat.

b **¶** Posteriores. i. nominati post primum seruum.

c **¶** pum^o velit.

si aut noluit remanebit su^o 7 posterior habebit hereditate. sic. C. de testa. ma. l. si. si vero qdā ex seruis. 7 sic forte aliud erit in istis: qz cū heredes instituit ptes: primus ē heres 7 nēcius 7 liber: siue velit siue nolit. vt. s. eo. qui soluēdo. vel forte idē est de istis si de commissariis. arg. i. ad trebel. l. facta. in fine.

d **¶** Et hic. posterior. 7 facit. s. de tu. 7 cura. da. ab his. l. si ipuberis. 7 i. ad trebel. l. mter. s. nō est. 7. l. si cui. i. pñ. 7. l. si res. si.

¶ S^o suo. data sit libertas. pure. si in diē tūc nō diē est nēcius. vt. i. de acq. her. l. si seruis. qz. s. si qdā. Idē si sub pñōne vt. s. e. l. seru. alie. nus. s. q. fidelicommissaria. 7. l. pñ. f.

¶ Defuncto. f. hīde q. hūc seruū instituit. et facit. i. eo. l. testamēto.

g **¶** Diui marci. et comodi ad aucti diū victorinuz. vt. C. si man. ita fue. alie. l. q. s. 7. 7. facit. i. d. leg. ij. l. vñi ex familia. 7. s. de pacti. l. si vnus. s. pactus.

h **¶** Sua pecunia. i. peculiari q. videt sua cōiūctibus oculis. vt. i. de manu. l. is qui.

i **¶** Exorquere. scz ex cōstitutione diui seue. et anto. vt. d. l. is qui.

¶ Ucius. aut si lib. aut. p. et. vt. r. C. de p. b. sig.

desideraret^o adire hereditate nulla difficultas erit. nā si posteriores^o quoqz liberos se eē dicerent: et restitui hereditate desiderēt: an soluendo sit hereditas 7 oibus liberis factis restitui deberet apud pretorē querere. absente aut primo si sequēs desideret adiri hereditate: nō est audiēdus. qz si primus^o velit sibi restitui hereditatem preferendus est: et hic^o seruis futurus est.

¶ Seruis cui testator de necessitate debet libertatem: nō pot^o eius necessari^o heres fieri. hoc dicit Bar. Paul.

¶ S^o seruo fidelicommissaria data sit libertas: de inde heres hunc eundē seruū cū libertate heredē relinqueret quesitū est an necessarius fiat heres. et human^o est 7 magis equitatis rōne subnixū: nō fieri necessariū. qui em etiā inuito defuncto poterat libertate extorquere: is liber esse iustus non magnū videt beneficiū a defuncto^o consequi: imo nichil comodi sensisse: sed magis debita^o sibi accepisse libertatem. Idē pbandū erit 7 in illo seruo quem testator ea lege emerat vt manumitteret si heres fuerit institut^o. nā 7 hic sepositio beneficio testatoris pprio iure poterit ad libertate peruenire ex pñōne diui marci. idē et in eo qui ppria sua data pecunia^o emptus est ab aliquo. nā 7 hic poterit ab ipso testatore libertate extorquere.

¶ Si in qualibet parte altere nate mens testatoris nō verificatur disiuncta accipit pro cōiuncta. h. d. et: est singularis lex 7 nō hz nisi vnā propria cōcordantiam. Bar. Scuola.

¶ Ucius ticius qui fratrem habebat testamēto ita

l. penul. 7 de insti. 7 substi. l. gñaliter. et apparet pñōne huius. l. 30. 7 facit. i. de reb^o dub. l. si is. s. cū ita. et sic nō obstat iura que dicit alterā de disiunctiuis sufficere

verā esse. vt. i. de cōdi. insti. l. v. 7 de verbo. obli. l. ita. 7 l. si quis ita.

l **¶** Non habebit. etiā hereditate non adita.

m **¶** Quēqz heredem. i. coheredē. ad quod. i. titu. l. i. verbis.

n **¶** Liberos. ta cite. f. ab intestato cū sint ei primores. sic insti. de pupil. substi. s. vt. si nuptis. 7. i. de codicil. l. conficiunt. in pñ. 7. i. i. l. si pñ. i. puberis. 30. 7. s. eo. l. si quis ita heres. et sic non obstat. s. eo. l. ex facto etiam agi.

¶ Am dubitatis. i. suos. vt. filios.

p **¶** Sub cōditione. hec em verba i. necessario vt seruo faciunt cōditionem: in extraneo nō opantur vt h. et. i. de cōdi. insti. l. verba. 7. s. eo. l. come lius.

q **¶** Sub tria cōditione. scz si noluit esse heres cum ex heredo. Ro.

r **¶** Filiū. sub herede de quo dicitur est in principio.

s **¶** Id exigere. i. d. est exheredatio in cōditionis defectum. Ro.

t **¶** Cū in potestate. i. cū esset institut^o sub casuali vel mixta cōditione. vt. C. de insti. 7 substi. l. si pater. 7. s. d. li. 7 posthu. l. filius. in pñ. et est tūc speciale: vt fiat sub cōditione exheredatio. als contra. s. de libe. 7 posthu. l. iij. s. pñ. re. 30.

¶ Am dubitari nō potest suos^o qz heredes sub hac cōditione^o institui possent: et si heredes non essent alium quem visum erit eis substituere: negatumqz hoc casu necesse esse sub contraria^o cōditione filium^o exheredare: primo quidē: quia tunc tantus id exigetur^o cum in potestate

cauit: ticius frater meus ex as se michi heres esto: si michi ticius heres eē noluerit: aut (qz ab homino) prius morietur qz meam hereditate adierit: aut filium^o fillamve ex se natū natamve non habebit: tunc stichus 7 pamphilus serui mei liberi et heredes michi eqs partibus sunt: quero cum ticius hereditatem adierit 7 liberos adite hereditatis tempore nō habuerit: an stichus et pamphilus ex substitutione liberi et heredes esse possint. Item quero si ex substitutione neqz liberi neqz heredes eē possint: an in parte hereditatis videatur adiecti. Rñdi apparet quidem non eam mentem testatoris fuisse: vt quēqz^o heredē adhiberet fratri quem aperte ex asse heredē instituisset. igitur si frater adijt stichus et pamphilus heredes nō erūt: quos eo amplius noluit heredes esse: si frater priusqz hereditate adiret decessisset liberis relictis: nā prudēs consiliū testantis animaduertit. nō enim fratrem solū heredē pretulit substitutis: sed etiā eius liberos^o.

Seruo
cois in
tribus p
prio eq
parat.

Socius. in tribus casibus parificat seruum comu
nem. pprio: vt ecce ego & ticius socij habem⁹ seruum
comunem: si institua⁹ ticius herede no⁹ possum legare di
cto seruo comuni. qz nec seruo. pprio & hoc pure. Itē sub
pditione possum legare dicto seruo cois. qz & pprio here
dis. item institue
re possum seruum
coem vna cum so
cio: qz etiaz seruum
pprium alicuius
vna cum dno.

Institutus sit. a socio.
Libertate si
deicōmissaria nā
tunc valet. vt. f. de
lega. i. l. si le ga
tarius. §. i.

No⁹ pstitit. p
pter regulā cato
nis. hoc em esset
in pprio heredis.
vt. in l. de le. §. an
seruo. & d. l. si le ga
tarius. §. i. qd qui
dem valet socio
no⁹ instituto hēde.
vt. §. p socio. l. ve
rum. §. si seruo.

Seruo. here
dis. azo. de testa
tois cōstat. vt. §.
eo. l. si seruo. §. i.

Ut alienus.
testator & heredi.
azo. & no. q seruo
& dno simul insti
tuunt ab aliquo.

Propu⁹. ser
uus heredis. azo.
itē quare institu
pōt cū dno & no⁹ ei
legari: rñ. qz tūc
no⁹ debet domi
ei dare aliquid.

Estamēto.
decreuit. §. d
bo. libe. l. si neces
se. & c. p quibus
esu. ser. p pre. li.
acc. li.

Igit. bñ va
let. vt insti. eo. §. seruus a lta dno. & arg. §. eo. l. si seruo. &
l. si seruus cois. sed vide f. §. eo. l. iij. §. qui fideicōmissa
ria. vbi postea fit necessarius. sed ibi ab hoie hie a lege fit
liber. publica em vox priuate p iudicat.

Lict. id est licitum est.
Operatore litis. alij mouende vel ecōtra sibi no⁹ mo
uende & sic cā vitādi iudicij. §. vt hoc licere. vt. §. de
alie. iudi. ex hac §. sed heredi. Sol. speciale in pncipe q
plus sibi cauere dz. sic. f. de iure fil. l. res. §. lite. & institu.
quibus mo. testa. infr. §. si. in fi. & c. vnde vi. l. memine
rint. & c. de testa. l. volumus.

Pacumeuius. mutauit. testator.

Socius⁹ heres institu
tus⁹ sit ex asse: & suo cōi
leget pure sine libertate: hoc
legatum no⁹ pstitit. plane sub
pditione ei vt iliter & sine liber
tate legabit: qm̄ & proprio ser
uo⁹ ab herede recte sub condi
tione legat: quare etiaz heres
institut sine libertate vt alie
nus⁹ socio herede scripto po
terit: qz & pprius⁹ cū domino
heres institui poterit.

No⁹ sufficit mortis tpe que
fuisse serui si ante cōditionis
euentū libertatē a lege conse
quitur. Bar. & riphonius.

Estamēto dñi fu⁹ sub
cōditione cū libertate
heres institutus: pendēte ad
huc pditione necē dñi dextit
eūqz pretor mereri libertatem
decreuit: & si postea pditio te
stamēti extiterit aliunde liber
est: id est ex premio no⁹ ex testō
igit⁹ no⁹ ē necessari⁹ dño hfo: li
cer⁹ aut ei volēt adit hēditatē

Impator no⁹ debet institu
causa litis vitande. Paulus.

Operatore litis cā he
redē institui inuidiosuz
est: nec calumnie facultatē ex
pncipali maiestate capi opz.

Falsa cā vitat institutionē:
legata tñ firma pmanēt. Bar.

Pacumeuius I dem
androsthenes pacume
uā magnā filiam pacumeuij

Ruffum. als ruffum. & est. ppriū nomē. alias ruffū.
Dodus. l. cā: vt. f. de pdi. & demō. l. demōstratio. & est
hoc. f. qz heredes & c. qz falcidia no⁹ debet ei. i. no⁹ solet & c.
vt. C. de fal. causa ad. p totū. & f. de cōdi. & demon. l. falsa.
nisi. pbe⁹ qz testator no⁹ erat alias relictorus. vt. f. de con
di. & demō. l. cum
tale. §. falsa. & hoc
subijcat. pbat em
hic p pfectione:
qz heredes & c.
p. Pertinere.
non ergo tenet se
cūdiū testm̄. §. con
tra. §. de inoffi. tes
ta. l. si instituta. §.
fi. & l. se. vbi valet
qd patet. qz rum
pit per querelaz.
Sol. hoc est hic p
pter pūmū testm̄
vt ppter pfectio
nem scēi p quam
pzb⁹ testator no
lebat valere se
cundum.

Sed legata.
no. speciale cōtra
regulā que est. C.
de fideicom. l. eaz
quā vt ibi no. & fa
cit ad hanc. l. C.
de testa. mil. l. si cū
& f. de secun. tab. l.
qui ex liberis. in
pūn. & §. de pac. l.
tale. §. fi. & §. de re
testa. tu. l. pe. & in
fr. §. si qz pote.

De vulgari & pupillari sub
stitutione. Titu. vi.
Modesti.

Eredes
aut institu
ti dicūtur
aut substi
tuti dicūt

Primo gradu: substituti secun
do vel tertio. Heredis substi
tuto aut duplex est: aut sim
plex: simplex est veluti lucius
heres esto: si michi lucius ti
cius heres⁹ no⁹ erit: tunc fetus

Vulgari⁹ / pupillari⁹ / exemplari⁹ / breuiloqua. Itē cō
pendiosa que fit a milite tantū & habet naturā pupillar
is & fideicōmissarie. vt no. C. e. l. pncibus. Itē est fidei
cōmissaria duplex. vt insti. eo. §. fi.

Eredes. gradu. id est loco. vt. f. de secun. ta
bu. l. iij. §. de fertur. Azo.

Simplex. simplex est vt pupillaris tū
tum: vel vulgaris tantum: duplex quando
vtraqz simul. Accur.

Lucius ticius heres. ista est institutio & est ideo ap
posita qz substitutio non potest esse sine vltimitate. vt. f.
ca. l. §. fina. Azo.

Substi
tutio
nō
pup
ponit.

Substi
tutio in
stituo
nē p
ponit.

Substi
tutio in
stituo
nē p
ponit.

Substi
tutio in
stituo
nē p
ponit.

Substi
tutio in
stituo
nē p
ponit.

Substi
tutio in
stituo
nē p
ponit.

Substi
tutio in
stituo
nē p
ponit.

Substi
tutio in
stituo
nē p
ponit.

Substi
tutio in
stituo
nē p
ponit.

Not pu
blica p
uate p
iudicat.

Substi
tutio in
stituo
nē p
ponit.

Substi
tutio in
stituo
nē p
ponit.

a Heres non erit. hec est substitutio vulgaris.
b Gaius seius heres michi. hec dicio michi nichil nocet. quo minus etia alia bona q̄ patris veniant in pu pillari: et quo minus ipsi pupillo sit heres et quasi per ob liquum michi. vt i. de secun. tab. l. si ita s. qui filio. et insti. de pu. sub. in pn. ibi quo casu et. et s. ti. l. i. pater. l. fi.

c Exheredatis. dic pupillari ter. vt insti. eo. s. no solum. et. C. de leg. l. cum quidaz et i. ad. l. fal. l. qui fundu. s. q̄ filios. non p̄ fideicomis sum. vt i. eo. l. co heredi. s. cu filie. ibi: et ideo si pater sed an preteritus possit substitu pu pillari. Rn. cuz nullu sit testame tu etia fm has le ges. vt insti. de ex here. li. an prin. fe quitur vt nec pu pillare valeat: vt insti. de pupil. sub st. s. libens. et. i. e. l. proxi. s. s. i. eos. et. s. qui quis.

d Instituerit. milite excepto. vt i. l. pri. s. quis. et. i. de testa. mili. l. miles ita. s. fi. e. Institutio. ab imuo. vt. s. de his que in testa. delen. l. pri. et. in sti. de leg. s. ante. It̄ ex postfacto non valet nisi fue rit h̄ditas adita ex testō. vt. i. de co

e Impuberibus in p̄tate co stitutus no recasuris post mo: te testatoris in p̄tate alterius pot̄ substitui pupillariter: q̄n timo et adoptatis in locu nepotum. dz tamē substituē sibi primo loco facere testm̄ nisi sit miles: et ad confirmatiōē pupillarum requir̄ q̄ adatur h̄ditas ex paterno. h. d. v. leg. ad. s. interda. Alex. et l. p̄lan.

f Miles introducum est: vt q̄s liberis impu berib⁹ testm̄ facere possit: do nec masculi ad. xiiij. annos p̄ ueniant: femine. ad. xij. Qd̄ sic erit accipiēdu si sint i potesta te: ceteru emācipatis no pos

sum⁹. Plane posthumis pos sum⁹. nepotibus etiā possum⁹ et deinceps si qui recasuri no sunt in patris potestate. sed si eos patres precedar̄: ita de mū substitui eis pot̄: si h̄des instituti sint vel ex h̄dari: ita em̄ per legē velleiā succeden do no rumpūt testm̄. Nam si principale ruptu sit testm̄: et pupillare euannit. Sed si ex traneu q̄s ipuberē heredem scripsit potuit et substituere: si mo eum in locuz nepotis ad optauerit vel arrogauerit filio p̄cedere. Quisq̄s aut ipu berit testm̄ facit sibi q̄s dz face re: ceteru soli filio no poterit: nisi forte miles sit. adeo autē nisi sibi quoq̄ fecerit no valet vt nisi adita q̄s patris heredi tas sit pupillare testm̄ euane scar. Plane si omnia cā prin cipalis testamēti ab intestato possideat h̄ditas: dicēduz est et pupillo substituru euandū.

g Interdum substitutus cogit adire ppter fideicommissuz substituto pupillari inunctuz et aditio facta ex vt substitutio nis in integrū firmat substitutiōē pupillare. Alex. an.

h Filius precedere tpe adoptionis: tpe mortis oportet eū premortuū esse. vt. s. eo. s. posthumus. s. et tūc idē esset et si no precederet: vt insti. de adop. s. l. sed hoc frequētius ptingit. s. op. nonne in substitutione tria tpa cri gun̄. vt no. s. s. qd̄ sic. s. hic no valet substitutio tpe quo facta fuit: qz erat extraneus ille cui fiebat: vt insti. eo. s. extraneo. Rn. illud vt sit capax cui relinquū. hic aut so lum de volūtario qui sit necessarius p adoptionē. vt. s. ti. l. iij. s. fi. ut qd̄ de adopōe dicit est ius ver⁹: hodie cū no trāseat in p̄tate nec substitutio pupillaris v3. vt insti. de adop. s. i. ut nec in arrogato v3 substitō: nisi in id qd̄ h3 ab arrogare: vt. s. de adop. l. si arrogator. s. s. an ipuber.

i Miles. vt. i. de test. mi. l. miles. s. fi. et. i. facit. s. e. l. i. s. fi.

k Euanesca. p̄tra. C. e. l. iij. Sol. ibi in vulgari: hic in pupillari. Item p̄tra. i. de puui. credi. l. pater. in prin. So lu. vt ibi. et. i. de acqui. here. l. questum.

l Seruandum. sicut et cetera seruant: vt. i. s. qd̄ omis sa causa testamenti. l. i. Accur.

patres emācipati vel mortui: vt insti. quibus mo. ius pa. po. sol. s. i. Accursius.

m Patres precedant. aka pater precedat.

n Ita em̄. l. cū institui vt ex h̄dari ab auo iuenit. R.

o Succedendo. in locum premortui patris. Ro. ad qd̄. s. ti. l. i. v. s. ne

potes. alias si in ueniunt se preteri tos rumpit princi pale et p̄ cosequēs nec pupillare va let. et hoc subicit. nam et.

p Ruptuz sit. agnatiōe posthu mi nepotis prete rituz: qd̄ est premor tuo p̄e nepotis et pupilli et. si aut p̄tratab. rumpat principale: rema net pupillare: vt. i. e. l. ex duob⁹. s. fi. que est. s. si aut p̄ qrelā in officio si rūpaf p̄ncipale di stinguat an in to tu vel p̄ pte. vt. s. de inoffi. test. l. pa pinianus. s. s. nec impubertis.

q Pupillari. qz p̄e eius est. vt. i. e. l. q̄ p̄tes. s. fi. in fi. r. herede sc̄e p̄ferit. cū em̄ se in stitutu regiat non rūpif p̄ adopōez vt. s. de lib. et pos sibi. l. filio que. s. fi. alioq̄n rūp̄er̄ vt. s. de inoffi. tes ta. l. vey. est. hu. f. Et modo. no alo. vt insti. eo. s. extraneo.

r Filius precedere tpe adoptionis: tpe mortis oportet eū premortuū esse. vt. s. eo. s. posthumus. s. et tūc idē esset et si no precederet: vt insti. de adop. s. l. sed hoc frequētius ptingit. s. op. nonne in substitutione tria tpa cri gun̄. vt no. s. s. qd̄ sic. s. hic no valet substitutio tpe quo facta fuit: qz erat extraneus ille cui fiebat: vt insti. eo. s. extraneo. Rn. illud vt sit capax cui relinquū. hic aut so lum de volūtario qui sit necessarius p adoptionē. vt. s. ti. l. iij. s. fi. ut qd̄ de adopōe dicit est ius ver⁹: hodie cū no trāseat in p̄tate nec substitutio pupillaris v3. vt insti. de adop. s. i. ut nec in arrogato v3 substitō: nisi in id qd̄ h3 ab arrogare: vt. s. de adop. l. si arrogator. s. s. an ipuber.

v Miles. vt. i. de test. mi. l. miles. s. fi. et. i. facit. s. e. l. i. s. fi.

x Euanesca. p̄tra. C. e. l. iij. Sol. ibi in vulgari: hic in pupillari. Item p̄tra. i. de puui. credi. l. pater. in prin. So lu. vt ibi. et. i. de acqui. here. l. questum.

y Seruandum. sicut et cetera seruant: vt. i. s. qd̄ omis sa causa testamenti. l. i. Accur.

t Filius precedere tpe adoptionis: tpe mortis oportet eū premortuū esse. vt. s. eo. s. posthumus. s. et tūc idē esset et si no precederet: vt insti. de adop. s. l. sed hoc frequētius ptingit. s. op. nonne in substitutione tria tpa cri gun̄. vt no. s. s. qd̄ sic. s. hic no valet substitutio tpe quo facta fuit: qz erat extraneus ille cui fiebat: vt insti. eo. s. extraneo. Rn. illud vt sit capax cui relinquū. hic aut so lum de volūtario qui sit necessarius p adoptionē. vt. s. ti. l. iij. s. fi. ut qd̄ de adopōe dicit est ius ver⁹: hodie cū no trāseat in p̄tate nec substitutio pupillaris v3. vt insti. de adop. s. i. ut nec in arrogato v3 substitō: nisi in id qd̄ h3 ab arrogare: vt. s. de adop. l. si arrogator. s. s. an ipuber.

v Miles. vt. i. de test. mi. l. miles. s. fi. et. i. facit. s. e. l. i. s. fi.

x Euanesca. p̄tra. C. e. l. iij. Sol. ibi in vulgari: hic in pupillari. Item p̄tra. i. de puui. credi. l. pater. in prin. So lu. vt ibi. et. i. de acqui. here. l. questum.

y Seruandum. sicut et cetera seruant: vt. i. s. qd̄ omis sa causa testamenti. l. i. Accur.

t Filius precedere tpe adoptionis: tpe mortis oportet eū premortuū esse. vt. s. eo. s. posthumus. s. et tūc idē esset et si no precederet: vt insti. de adop. s. l. sed hoc frequētius ptingit. s. op. nonne in substitutione tria tpa cri gun̄. vt no. s. s. qd̄ sic. s. hic no valet substitutio tpe quo facta fuit: qz erat extraneus ille cui fiebat: vt insti. eo. s. extraneo. Rn. illud vt sit capax cui relinquū. hic aut so lum de volūtario qui sit necessarius p adoptionē. vt. s. ti. l. iij. s. fi. ut qd̄ de adopōe dicit est ius ver⁹: hodie cū no trāseat in p̄tate nec substitutio pupillaris v3. vt insti. de adop. s. i. ut nec in arrogato v3 substitō: nisi in id qd̄ h3 ab arrogare: vt. s. de adop. l. si arrogator. s. s. an ipuber.

v Miles. vt. i. de test. mi. l. miles. s. fi. et. i. facit. s. e. l. i. s. fi.

x Euanesca. p̄tra. C. e. l. iij. Sol. ibi in vulgari: hic in pupillari. Item p̄tra. i. de puui. credi. l. pater. in prin. So lu. vt ibi. et. i. de acqui. here. l. questum.

y Seruandum. sicut et cetera seruant: vt. i. s. qd̄ omis sa causa testamenti. l. i. Accur.

t Filius precedere tpe adoptionis: tpe mortis oportet eū premortuū esse. vt. s. eo. s. posthumus. s. et tūc idē esset et si no precederet: vt insti. de adop. s. l. sed hoc frequētius ptingit. s. op. nonne in substitutione tria tpa cri gun̄. vt no. s. s. qd̄ sic. s. hic no valet substitutio tpe quo facta fuit: qz erat extraneus ille cui fiebat: vt insti. eo. s. extraneo. Rn. illud vt sit capax cui relinquū. hic aut so lum de volūtario qui sit necessarius p adoptionē. vt. s. ti. l. iij. s. fi. ut qd̄ de adopōe dicit est ius ver⁹: hodie cū no trāseat in p̄tate nec substitutio pupillaris v3. vt insti. de adop. s. i. ut nec in arrogato v3 substitō: nisi in id qd̄ h3 ab arrogare: vt. s. de adop. l. si arrogator. s. s. an ipuber.

v Miles. vt. i. de test. mi. l. miles. s. fi. et. i. facit. s. e. l. i. s. fi.

x Euanesca. p̄tra. C. e. l. iij. Sol. ibi in vulgari: hic in pupillari. Item p̄tra. i. de puui. credi. l. pater. in prin. So lu. vt ibi. et. i. de acqui. here. l. questum.

y Seruandum. sicut et cetera seruant: vt. i. s. qd̄ omis sa causa testamenti. l. i. Accur.

a Interdum ticius instituit meuius: et exheredauit filium suum impuberem et substituit seius: et rogauit eum ut restitueret hereditatem sempronio: meuius non vult adire hereditatem: mortuus est pupillus: dicitur quod meuius dixit cogit adire ne euanescat substitutio hereditate non adita. et per sequens fideicommissum. ad quod. ad trebel. l. na. quod. si quis compulsum. id est si eundem quem instituit sibi substituit filio. ut. ad trebel. l. ita tamen. a patre. vel pone ut eo. ii. Lapud iulianum. §. i.

14. si quis compulsum. id est si eundem quem instituit sibi substituit filio. ut. ad trebel. l. ita tamen. a patre. vel pone ut eo. ii. Lapud iulianum. §. i.

b Sollicitus est. tali modo. et facit. de col. bo. l. i. si impuberi. et de iure fil. l. statius. §. i. et. l. i. post. leg. l. is cui. §. si ab impuberis. et. C. de pac. l. fina. §. alio modo quis potest esse quibus sollicitus ut exigere cautionem. ut. C. ad trebel. autem. extra rogat. et. C. ut in post. leg. l. cum archimedo. §. a.

c Si minor ex transeus testatorum instituit sed respudiavit et hoc filio exheredato eius substituto dato. et quod subicit restitutus. si ut adeat. et sic valet principale et sic cetera: et si hoc conuenit precedit. alij ponit in vulgari et dicitur minor restitui ut abstineat: substituitur et habeat ac si non adisset minor: sed si hic substituitur est seruus distinguere et an est soluetudo hereditas vel non firmior: maior res est libertas. ut. de mino. l. ait pretor. §. quod papinianus.

d Deinde eadem hora vel alia: ut. de eo. l. si quis eius. §. suo. **e** Non conuertere. sic. de fideicommissum. lib. l. §. aliter. §. quid ergo. et in. aut. de here. et fal. §. inordinatum. col. i. et. C. de edi. di. adri. tol. l. i. sed arg. §. C. de testa. l. ambiguitates. et. l. §. post. et. de fo. l. nec est. et de pe. l. quida. et in. de leg. §. ante. sed quod ad alia non curat ordo in. l. illis. **f** Coprobata est. imo contra: ut. de eo. §. sed si quis. et. §. §. l. ita. Sol. hoc corrigi per illud. vel hic de rigore iuris ab.

Interdum etiam pupillaris testamēti cā cōpellendū herede institutū adire hereditatē: vt ex secūdis tabulis fideicommissum conualescat: vt puta si tam pupillus decessit. ceteri si adhuc viuat: improbū esse iulian⁹ existimat eū qui sollicit⁹ est de viui hereditate: ergo et si minor⁹. xv. ānis ad eū de hereditatis cā fuerit restitutus: pu to proficere secundis tabulis vt pretor vtilēs actiones decernat substitutis.

Et pupillaris substitutio fit ex heredato sibi ipsi dicitur pater prius condere testamēto et heredē instituere: deinde substituere non autē conuertere ordinē: sed vbi filius instituit deinde substituit pupillariter vel vulgari ter non curamus de ordine locationis vel scripture: quia tunc semp intelligitur precedere testamentum patris quo ad ordinem intellectus. h. d. Alex.

Prius autē sibi quod huius herede scribere: deinde filio substituere: et non conuertere ordinē scripture: et hoc iulian⁹ putat prius sibi debere: deinde filio herede scribere. ceterū si ante filio deide sibi testamēto faciat non valere: que snia rescripto imperatoris nostri ad virū lupū brianie preside coprobata est: et merito. constat enim vniū esse testamentū l3 due sint hereditates: v3 q3 adeo vt quos quod sibi facit necessarios: eodē etiam si

de equitate. vel verius hic erat filius exheredatus cui sit substitutio: ubi substitutus.

Et merito dicitur scripture in singulari numero: et merito et. vel dixi vna solennitate et merito: et ad quod. de. l. p. §. i. vel dic dixi in vna scriptura sibi et filio instituit herode et merito et.

Unū. quod facit vna et vna solennitate: vt h. et. de. p. ui. credi. l. p. §. q3 due sunt hereditates vt subicit: potest sūt dia duo testamenta. vt instituta. eo. §. igitur.

Et si si ita scripserit: si filius michi heres non erit seius heres esto: si filius heres esto: scdo quod gradu seius scriptus est heres: et si filius heres non extiterit: pculdubio seius ei heres erit. Sed et si extiterit filius heres et intra pubertatē defunct⁹ est: seius admittēdus recte videt: vt non ordo scripture sed ordo successiois spectet. quod igitur dicitur est singulis liberorū substituere licere: ideo adiectū est vt declararet non esse a filij testamentō incipiendū ipuberis.

Per substitutionē factaz per hec verba. quisquis michi heres erit: non vocatur nisi ille qui fuit scriptus heres: non autē ille cui fuit acquiesita hereditas ex dispositione legali. Alex. a.

Um filio impuberi pater ita substituit: quisquis michi heres erit: idē filio impuberi heres esto. placuit ad hanc substitutionē scriptos tantūmodo ad hereditatē admitti. itaq3 dicitur cui per seruum hereditatē portio quesita sit: ex substitutione impuberis heres effici non poterit: si seru⁹ ab ei⁹ exierit p̄tate.

Um filio impuberi pater ita substituit: quisquis michi heres erit: idē filio impuberi heres esto. placuit ad hanc substitutionē scriptos tantūmodo ad hereditatē admitti. itaq3 dicitur cui per seruum hereditatē portio quesita sit: ex substitutione impuberis heres effici non poterit: si seru⁹ ab ei⁹ exierit p̄tate.

Si quis bello. Cuius Anguib⁹ exuit tenui cū pelle vestitus. Nec faciūt ceruos cornua iacta senes. l. cornua iacta faciūt ceruos non senes. itē Jo. h. et non bñ stabit id.

Um filio scriptos. i. institutos. non aut ab testator: quod sic eēt substitō nulla. ut. §. l. pri. §. §. q3. et dic h. dicitur ad eūtes: vt. de. l. lex duob⁹. §. filii. et. l. i. eo. §. substitutus. l3 postea destināt quārelā iofficiosi. vt. de. l. i. substitutione q. d. h. vel pater cui p̄ filii: vel heres heredis. vt. de. l. q. liberis. §. hec p̄ba. et. Exierit. alit si remāserit.

de equitate. vel verius hic erat filius exheredatus cui sit substitutio: ubi substitutus. Et merito dicitur scripture in singulari numero: et merito et. vel dixi vna solennitate et merito: et ad quod. de. l. p. §. i. vel dic dixi in vna scriptura sibi et filio instituit herode et merito et. Unū. quod facit vna et vna solennitate: vt h. et. de. p. ui. credi. l. p. §. q3 due sunt hereditates vt subicit: potest sūt dia duo testamenta. vt instituta. eo. §. igitur. Et si si ita scripserit: si filius michi heres non erit seius heres esto: si filius heres esto: scdo quod gradu seius scriptus est heres: et si filius heres non extiterit: pculdubio seius ei heres erit. Sed et si extiterit filius heres et intra pubertatē defunct⁹ est: seius admittēdus recte videt: vt non ordo scripture sed ordo successiois spectet. quod igitur dicitur est singulis liberorū substituere licere: ideo adiectū est vt declararet non esse a filij testamentō incipiendū ipuberis. Per substitutionē factaz per hec verba. quisquis michi heres erit: non vocatur nisi ille qui fuit scriptus heres: non autē ille cui fuit acquiesita hereditas ex dispositione legali. Alex. a. Um filio impuberi pater ita substituit: quisquis michi heres erit: idē filio impuberi heres esto. placuit ad hanc substitutionē scriptos tantūmodo ad hereditatē admitti. itaq3 dicitur cui per seruum hereditatē portio quesita sit: ex substitutione impuberis heres effici non poterit: si seru⁹ ab ei⁹ exierit p̄tate. Si quis bello. Cuius Anguib⁹ exuit tenui cū pelle vestitus. Nec faciūt ceruos cornua iacta senes. l. cornua iacta faciūt ceruos non senes. itē Jo. h. et non bñ stabit id. Um filio scriptos. i. institutos. non aut ab testator: quod sic eēt substitō nulla. ut. §. l. pri. §. §. q3. et dic h. dicitur ad eūtes: vt. de. l. lex duob⁹. §. filii. et. l. i. eo. §. substitutus. l3 postea destināt quārelā iofficiosi. vt. de. l. i. substitutione q. d. h. vel pater cui p̄ filii: vel heres heredis. vt. de. l. q. liberis. §. hec p̄ba. et. Exierit. alit si remāserit.

230. ar. 7. de acqui. here. si solus in fi. h. et facit. 7. de ope. lib. l. cum patronus. §. i.

Item hoc. als est iam 7 bene. als nā et tunc continua cum. l. moribus. in fi. ibi. sed 7 fieri titerit 7c.

b In alterū casum. l. in vulgare tñ. quādo tacita pu-

pillaris intelligit: vel etiā pupillarē tñ quādo intelligit tacitā vulgariis. vt C. eo. l. q̄uis.

c Quid ius. scilicet substitutionis tacite intelcete.

d Tertiu gen^o. nam. 7. quādo vulgariis per se. 7. rez quādo pupillarīs p̄ se nunc quando vtraq̄.

e In vtrūq̄. f. vulgare 7 pupilla rem. 230.

f Reciprocam. hāc dicimus bres uiloquā. vt. j. eo. l. lucius.

g Uideri. inuis cē inter eos.

h Sola. vt. C. eo. l. hereditatem. et. l. q̄uis. et de testa. muli. l. in testamēto. et arg. C. de fru. 7. l. ex. l. si. 7. de pri. sac. scri. l. i. fas. cris. lib. xij. vbi dicit equalitatem in iudicijs seruādā.

i Substituat. hec est vulgari nō cōtinēs pupillare cū sit pubes.

k In vtrūq̄. nā sub exp̄sa pupillarī p̄tinēt tacita vulgari: vt hic in prin. huius legis.

l Ne si vulgari. pupillarīs quidē casus etiā sol^o exp̄mi debet: 7. sufficit vt cōprehēdat vtrūq̄ vt dixit: ne sit aliter si vulgari ter rātū substitutio fiat. 7. retine casum p̄missis quādo sit in pubere 7. impuberē. 230.

m Intelligat. an de vulgari 7 pupillari: 7. sic dat intelligere q̄ non cōtinetur hoc casu in vulgari substitutio pupillarīs tacita: est 7. aliis. j. eo. l. cū ex filio 7. filio. regulariter p̄tra. C. eo.

Substitutio vulgaris exp̄sa cōtinēt tacitā pupillare: et ecōtra pupillarīs exp̄sa cōtinēt tacitā vulgare: et substitutio reciproca facta duobus impuberibus cōtinēt vtrūq̄: sed facta disparibz cōtinēt vulgare tñ. et ideo separatim est cuiuslibet substitutiō vt sic i p̄sona pupillī cōtinēat vtraq̄ et ne relinquat volūtatis questio: 7. tunc est etiā tutius vt in p̄sona pupillī vtraq̄ scz vulgariis exp̄matur. h. d. tota lex.

Alexan. Idem.

Item hoc iur^o vtimur ex diu^o marci 7. seueri p̄stitutiōe: vt cū pater impuberi filio i alterū casuz substituit: i vtrūq̄ casum substituisse intelligatur: siue filius heres non extiterit: siue extiterit et impubes decesserit. q̄d ius ad tertiu q̄d genus substitutiōnis tractum esse videt. nā si pater duos filios impuberes heredes instituat: eosq̄ inuicē substituat in vtrūq̄ casum reciproca substitutiōne factā videt^o diuus pius cōstituit. Sed si alter pubes/alter ipubes hoc cōi verbo eosq̄ inuicē substituo sibi fuerint substituti: in vulgarem tñmō casum factā videt substitutiōne seuerus et antonin^o cōstituerūt. incōgruens em̄ vi debet vt in altero duplex substitutio/ in altero sola eēt vulgariis. hoc itaq̄ casu singulis separatim substituere pater debet: vt si pubes heres nō extiterit impubes ei substituat: Si autem impubes heres extiterit: et intra pubertatē de-

l. huius. 7. §. e. l. in prin. fm 230. vel dicas fm 230. quod est verius: q̄ et hic intelligatur.

n In altero. f. casu quādo pupillarīs fuit exp̄sa. vt §. e. §. si autē impubes. nā p̄tinēt tacitā vulgarem ista pupillarīs nisi volūtatis patris 7c. vel si vult testator vt nec

cesserit: pubes frater in portionez coheredis substituat. quo casu in vtrūq̄ euetum substituit^o videbit: ne si vulgari modo impuberi q̄ substituat: voluntatis questione relinquat: vtrū de vna vulgari tñ modo substitutiōne in vtrūq̄ p̄sona sensisse intelligat^o: ita em̄ in altero vtraq̄ substitutiō intelligitur: si voluntas parēris non refraget. vel certe euitande questiois gratia specialiter in vtrūq̄ casum impuberi quis substituat fratē/ siue heres nō erit: siue erit et intra annos pubertatis decesserit.

Substitut^o p̄ hec q̄ba q̄s michi heres erit vocat p̄ hereditaria portione: in qua illd cōputatur q̄d q̄s hz p̄ ius accrescēdi. h. d. Bar. 7. Alex. 7. ar^o.

Si in testō heredes scripti ita alicui^o substituti fuerint: vt si is^o heres nō esset quisq̄s sibi^o heres eēt: is i parte quoq̄ deficientis^o esset heres. p̄ qua^o parte quisq̄s heres extinisset/ p̄ ea parte eū q̄ in portione deficientis^o vocari placet: neq̄ interesse iure institutiōis quisq̄s ex maiori parte heres fact^o esset: an q̄ per legem^o alteram partem alicuius^o vendicasset.

Prohibitus succedere patri non prohibetur succedere fratri etiā ex dispositiōe in pupillari substitutiōne comprehensa: non tñ hēbit bona p̄ris q̄ ad pupillum puenerunt: sed alia bona ipuberis. h. d. et nō reperitur a libi fm Bal. Ang. 7. modernos. Alex. Herēn^o.

primena institutiōe testatoris siue postea sibi accreuit ex aliquo q̄ sibi erat cōstitutus rātū 7. nō alijs. f. p̄ rātā parte habebit ex ipsa substitutiōne.

o facto sit questiō vtrūq̄ casum euidēt exp̄matur. ad q̄d. §. man. l. q̄ mutua. 7. semper retine q̄ puberē 7. impuberē instituit.

Si testamēto. alicui. p̄ta ticio q̄ cu alijs erat institutus.

p Si is. scz ticius.

q Nō esset. ipsi testator.

r Sibi. testa-

s Esset. alius a ticio.

t Deficientis. alias defuncti scz ticij.

v Pro qua. nō respōdet.

x Extinisset. in dicto testamēto.

y Deficientis. als defuncti. 7. als deficientis. f. ticij.

z Legē. ex parte puta sibi tñ cōiuncti 7. nō alijs iure accrescēdi. 30. vt. C. de cadu. tol. l. i. §. hys ita. et facit. j. de reb^o dub. l. vtrū. §. questuz. et C. e. l. i. item fecus si p̄pria noia fuit: sent exp̄sa. vt. j. ad treb. l. nō nūq̄. itez facit. j. eo. qui cū plures. et. l. eos heredi. §. i. et. l. q̄ libi. §. si. 7. l. si plures. 7. in fi. de vul. substi. §. i.

a Alicuius. sibi tñ coniuncti.

b Vendicasset. nam tantam partem habet in substitutiōne q̄ hābet in institutiōne siue hēat maio rem partē ab ipsa

rem partē ab ipsa

rem partē ab ipsa

rem partē ab ipsa

rem partē ab ipsa

rem partē ab ipsa

rem partē ab ipsa

rem partē ab ipsa

rem partē ab ipsa

rem partē ab ipsa

rem partē ab ipsa

rem partē ab ipsa

rem partē ab ipsa

rem partē ab ipsa

rem partē ab ipsa

rem partē ab ipsa

rem partē ab ipsa

rem partē ab ipsa

rem partē ab ipsa

rem partē ab ipsa

rem partē ab ipsa

rem partē ab ipsa

rem partē ab ipsa

rem partē ab ipsa

rem partē ab ipsa

rem partē ab ipsa

Sis. nō possit. vt fili⁹ naturalis. vt. C. de na. li. l. ff. de bonis tamē pupilli pōt. quia nō. p̄hibetur.

CAb eo. s. testatore.

CCapit. quā directe cape poterat. a facit. s. fo. ma. l. si vero. s. itē q̄ca. d. r. C. de edil. act. l. cū aut. s. si. a. si. n. a. l. ff. quis soliduz. r. de adop. l. si pater. s. q̄ duos. s. arg. s. i. de dona. cau. mo. qd̄ d̄ d̄ d̄ d̄. s. hoc ne deccdar. p̄ parte intestat. cū vnū patris r. filij testamētū sit. vt. s. l. mo rib⁹. s. prius.

DAmplius. q̄ per legē liceat.

CPreterea. i. s. ter bona patris.

CSubstitutus. hic naturalis.

Arbitrarius. i. dire ctis. puta illis si tra. x. annos. vel quādoq̄ decesserit fili⁹. ille si heres ei. vt. d̄ ca lege xij. tabul. iducr. si min⁹. sic. vt. s. l. si ita. et. no. q̄ hic est cōpendiosa in pagano.

Cfrustra. nisi a milite. vt. s. l. cō tario. s. jo.

CAdiect⁹. i. vt coheres.

CQuandoq̄. mē d̄ d̄ d̄ d̄ non erit quandoq̄. i. non erit aliquo tē pore. h.

CVoluntatē. f. testatoris hoc mō dicentis si fili⁹ r. c. ad qd̄. s. titu. i. l. lu cius. in fi. sic. g. no. q̄ obliqua nō tra h̄t ad directā. sed ecōtra s̄m s. jo. in situtus q̄q̄ ad m̄t̄ vt fideicom missari⁹. qd̄ est s̄yl. p̄pter solēnitatē cape nō pōt directo: vt q̄ in codicillis scribit. vel. p̄pter suā p̄sonā. vt. s. l. ad tre bel. l. secuel. r. l. ex facto. in p̄n. si s̄o nichil eā cape i p̄edi ut. i. vel d̄ d̄ d̄ d̄: vt codicillorū breuis solēnitatē: i. iure di recto nō p̄t venire nec veniet iure fideicommissi nisi i casu: vt hic. r. s. jo. l. cēturio. s. jo. s. jo. directa dubia recipit inter pretationem directe. vt. C. de here. insti. l. ff.

CU liberis. pure. s. videt hoc falsum: q̄ nulla sub stitutio est qn̄ sit institutio cōditionalis vt apparet ex ipsa s̄b̄is. s̄m. nō habuit hic iuriscōsultus respectum ad illā conditionē sed ad aliā q̄ extrinsec⁹ possit apponi.

CSuesol. i. solūmō. sic. C. de testi. l. i. et in euāgelio. Non ex solo pane viuit hō. vt. s. de vsu r. habi. l. ff. s. jo.

CAd est. p̄osse. vt. s. de annu. l. l. pe. s. jo.

CCui similis. quo ad verba. eadē quo ad sensum.

CEt sup̄scriptis. institutis sub conditione. s. jo.

CHeres erit. idem si heres filio meo. s. jo.

CSimile. simili est. qd̄ idem est. s. jo.

CHeres erit. di recto r. ex testamē to. s. jo.

CExtiterit. ex testō vel ab testa tor directo vel per obliquum.

CEt testō. dire cto vt subiicit. ad qd̄. s. de cōdi. et de mon. l. q̄ d̄ d̄ d̄. et l. q̄ heredi. in prin. r. s. de ad. leg. l. l. e. gari. s. ar. s. s. de i rē s̄o. l. ij. s. sed si errauit. vbi non re fert directo vel per obliquūz aliquid fiat.

CAdmet. cū fili⁹ vt s̄t tpe mor tis i p̄uber⁹ nō sit i p̄is potestate vt d̄ d̄. vt. s. l. cum si lio. s. jo.

CNeq̄ h̄dis heres. s̄e s̄i ille q̄ instituit est substitu ture f̄ filio notati. vt. s. de acq̄. her. l. q̄ patris. ij. r̄. que est s̄. vel die vt ibi. et facit. s. l. sed si plures. ibi. nec d̄ q̄ valebit r. circa prin. r. s. de s̄. sig. l. s̄c̄d̄. r. s. de suis r̄le. her. l. si ex plu rib⁹. r. s. de op. l. l. cū patron⁹. s. l. s̄. i. d̄ iurepa. sive. s. l. r. s. penul. r. si. et. s̄.

CAdmet. cū fili⁹ vt s̄t tpe mor tis i p̄uber⁹ nō sit i p̄is potestate vt d̄ d̄. vt. s. l. cum si lio. s. jo.

CNeq̄ h̄dis heres. s̄e s̄i ille q̄ instituit est substitu ture f̄ filio notati. vt. s. de acq̄. her. l. q̄ patris. ij. r̄. que est s̄. vel die vt ibi. et facit. s. l. sed si plures. ibi. nec d̄ q̄ valebit r. circa prin. r. s. de s̄. sig. l. s̄c̄d̄. r. s. de suis r̄le. her. l. si ex plu rib⁹. r. s. de op. l. l. cū patron⁹. s. l. s̄. i. d̄ iurepa. sive. s. l. r. s. penul. r. si. et. s̄.

CAdmet. cū fili⁹ vt s̄t tpe mor tis i p̄uber⁹ nō sit i p̄is potestate vt d̄ d̄. vt. s. l. cum si lio. s. jo.

CNeq̄ h̄dis heres. s̄e s̄i ille q̄ instituit est substitu ture f̄ filio notati. vt. s. de acq̄. her. l. q̄ patris. ij. r̄. que est s̄. vel die vt ibi. et facit. s. l. sed si plures. ibi. nec d̄ q̄ valebit r. circa prin. r. s. de s̄. sig. l. s̄c̄d̄. r. s. de suis r̄le. her. l. si ex plu rib⁹. r. s. de op. l. l. cū patron⁹. s. l. s̄. i. d̄ iurepa. sive. s. l. r. s. penul. r. si. et. s̄.

CAdmet. cū fili⁹ vt s̄t tpe mor tis i p̄uber⁹ nō sit i p̄is potestate vt d̄ d̄. vt. s. l. cum si lio. s. jo.

CNeq̄ h̄dis heres. s̄e s̄i ille q̄ instituit est substitu ture f̄ filio notati. vt. s. de acq̄. her. l. q̄ patris. ij. r̄. que est s̄. vel die vt ibi. et facit. s. l. sed si plures. ibi. nec d̄ q̄ valebit r. circa prin. r. s. de s̄. sig. l. s̄c̄d̄. r. s. de suis r̄le. her. l. si ex plu rib⁹. r. s. de op. l. l. cū patron⁹. s. l. s̄. i. d̄ iurepa. sive. s. l. r. s. penul. r. si. et. s̄.

S pater filio impuberi eosdem quos sibi / et te vnū p̄terea heredē instituit: bonorū filij te dimidiū. cete

de cōtratabu. l. nō putauit. s. sed et si. et. s̄. titu. i. l. sub cō ditione. sed arg. contra. s. de codicil. l. si quis cum. et. s̄. de dona. inter vir. r. vro. l. si donare. s. l. s. jo.

CJudicio. i. in voluntate testatoris.

CPartes quoq̄. vt et institui. de vulga. substitui. s. ff. ex dispartibus. et de pupil. substitui. s. substituitur. et. s̄. eo. l. v. et. s̄. l. sed si plures. r. l. coh. cre. di. s. ex hys. sed ar. contra. C. eo. l. fi. Sol. vt. s. l. proxi.

S pater. r. te vnū. qui de institutis forte eras: s̄m quosdam.

CInstitut. i. substituit.

Substō obliq̄ ad dire ctā non trahit.

Semis totius hereditatis non dicitur illi dimidie quia dicitur testator ceteros heredes coeteros. et facti. s. ut. i. l. ticus. et linterdu. ij. ff. ar. tra. j. de lega. ij. Lucius. §. lucius. Sol. vt ibi. Itē tra. C. eo. l. si. i. ff. vbi viriliter diuiditur. Sol. ibi. ppua coz nota sunt adiecta: hie nō. ar. j. ad reb. l. nōmūq. v. h. de bōis filij. vbi patris vt hic inuit. vel hic erat de liti tutis hie specialiter notatio: ibi nō vel hic corrigat. vt dic vt ibi. item cōtra. C. eo. l. i. Sol. immo concor.

Sed si ples. heredes extiterint. facit. j. de suis et legi. l. i. ex plurib. et. j. eo. l. si plures.

Ualebit. vt et s. eo. l. q. liberis. §. hēc vba. ibi neq. heredis. et. et pone hic contra. j. de acq. here. l. q. pns. vt ibi posui et sol: in modo.

Quos possū. eos oēs et solos. vt j. e. l. si seru. cōs. in pn. et. s. eo. l. ij. §. pul. et. j. de acq. he. l. si pupillus. §. q. q. i. fratre. et. C. de need. ser. l. ij. et. l. quidam. §. fi.

Filio. pupillo pupillare substituedo ei.

Euum. scilicet filij.

Necessarius. subaudi posthumus si nō habes.

Extitit. siq. comita sunt bona.

Ex parte et filii. et me vno substituit.

Habere possū. immo cōtra. vt j. e. l. filius. Sol. ibi speciale q. substituit. erat frat imuber. v. h. adiuit ipubes paternaz: ibi non: vt h. nemo adiuerat pns hereditate. et sic non

valeat pupillaris nisi ipe adeat paternā. vt s. l. ij. §. adeo. et. j. ad reb. l. ita m. §. q. suspensa. et. j. px. §. h. et. s. n. i.

l. liber homo. §. si. et. j. de acq. here. l. q. patris. et. l. i. et. l. ij. et de bo. lib. l. nā absurdū. et de leg. ij. l. nemine. et. C. co. l. te nameto. et. j. ad reb. l. antep. et. C. de iure deli. l. quidā. et dic vt ibi. sed arg. cōtra. s. de adop. l. liberum.

Nō haberet substituti. sibi in paterna hereditate. cepit esse. idēq. est et si pater me heredē scripserit ex parte et filij. ex parte: et ego pris hereditate repudiauerō. nā neq. filij hēditatē hēre possū.

Hic adeat hereditas ex testamento paterno nō valent tabule pupillares. h. d. et ad hoc semp allegatur. Alexan.

Si ex asse heres institutus filio exheredato substituitur. repudiauerit patris hēditatē cū nō haberet substituti. nō poterit filij hereditate adire: nec em̄ valet filij testm̄ nisi patris adita fuerit hēditas. nec em̄ sufficit ad secūdarū tabularū vim sic factū esse testm̄: vt ex eo adiri hēditas possit. **A**d substitutos pupillares p̄tinet et si que res postea pupillis ob uenerit: neq. em̄ suis bonis testator substituit: sed ipubere: cū et exheredato substituere q. possit. nisi michi pponas mi lite esse qui substituit herede hac mēte: vt ea sola vellet ad substituti p̄tinere q. a se ad institutum puenit.

Substitutio facta ab arrogatore nō trahit nisi ad bona arrogatoris: et ad adquisita i. p̄bēre beneficio arrogatoris. hoc dicit Alex.

In arrogato. q. i. p̄bēre dicem. ad substituti ei. ab arrogatore dātū nō debere p̄tinere ea q. haberet si arrogat. nō eēt: sed ea sola q. ei ipe dederit arrogator: nisi forte distingua mus: vt q̄rtā qdē quā oimō ex rescripto diu. p̄ij. debuit ei relinq̄re substituit hēre nō possit: vt supfluū hēat: scuola tñ li. x. quēstionū putat: vel hoc

cit restitui illis qui haberent arrogatione nō facta. vt j. eo. l. causa.

m. Adita. vt habita. p̄adita. vt s. co. l. ij. §. plane.

n. Ad secūdarū. i. ad hoc vt valeant secūde. et fact. s. e. l. ij. §. adeo. et. l. i. in ff. arg. cōtra. s. de iniust. rest. l. cū in secūdo. et. j. de ratrab. l. i. l. iud. in pn. et. l. q. vulgo. itez facit. j. de acqui. here. l. filius.

o. Quis possit. vt institui. eo. §. nō solū. et. j. ad legem falci. l. qui fundū. §. qui filios. et. C. de lega. cum quidam.

p. Militem. vt j. de test. mil. l. mi liti. §. si miles. et ratio qz facti p̄bēre: pro parte in testatū. quod per se potest: in puuato fecus. vt iustu. de here. insti. §. nō autem. in ff. §.

q. In arrogato. non solum in milite vt in superc. ri. §. in fi.

r. Haberet. non ab arrogatore.

f. Vel hoc. vel p̄ falces vel pro etiā. et dic hoc saliteet posse substituere i quartaz quod erit verum vsq. ad p̄bertatē: s. in alijs in quibus dicatur rogatorē substitui posse poterit etiam per fidei comissū: vltra p̄bertatē substitue re. vt s. de adop. l. si arrogator. §. sed an impuber. et sic corrigat quod disti: erat. in ceteris autē bonis dicit restitui illis qui haberent arrogatione nō facta. vt j.

a Beneficio. ad hoc. s. de iure do. l. pfecticia. l. r. r. s. i. et. s. fo. ma. l. si ho. s. de acq. re. l. sed. r. ad. treb. l. facta. s. si he. res. ante. r. s. de usufruc. l. sed. r. si. r. C. de pac. que. sup. do. l. et. moue. in. fi. r. s. de testa. tu. l. q. tuela. in. pn. r. s. de pe. cul. hinc. q. r. s. p. et. q. faciut. cotra. p. fules. medicl. anen. vt. s. de. pcur. l. q. pro. p. uo. s. procurator. vt. in. cotris. s. ar. cotra. j. de. acq. re. do. l. pe. in. pun. b Sibi. nemo. potest. substitu. li. ber. vel. seru. nisi. i. duob. casib. s. cu. z. ca. mutat. q. alia. z. vtilitate. h. z. ex. sub. stitudo. q. ex. insti. tute. It. cu. sunt. duo. grad. i. duo. i. stituti. na. tuc. sibi. soli. no. sibi. et. socio. pot. hoc. moti. r. z. scius. h. res. sun. to. r. si. scius. heres. no. erit. ticiu. in. sua. z. scij. parte. substi. tuo. z. in. sua. parte. tui. no. potest. c Mutate. ca. mutata. hoc. moti. cius. heres. esto. si. nauis. ex. as. i. uene. rit. et. si. heres. non. erit. id. e. ticius. he. res. esto. p. d. de. ficie. substitu. locu. habebit. vt. j. co. l. si. s. n. c. ius. d Sed. hoc. scz. q. si. ca. non. mutat. no. valet. substitu. tio. B. z. e In. vno. grad. du. i. in. vna. perso. na. vt. j. e. l. si. s. ti. tius. f Substitutio. ne. cu. distincio. ta. me. q. sequit. si. quide. r. c. q. sibi. p. si. no. pot. sibi. et. coheredi. pot. valere. dico. substitu. tione. etia. si. causa. no. mutatur. g Substitutus. sit. s. stichus. seruus. testatoris. primo. institutus. cu. libertate. sicut. r. postea. alioquin. esset. cau. sa. mutata. r. valeret. substitu. tio. et. fm. hoc. dic. heres. non. erit. scz. r. liber. h Liber. scz. stichus. i No. valere. substitu. tione. q. tum. ad. hereditate. licet. p. hoc. sequat. libertate. vt. j. l. si. r. q. b. non. placet. sed. no. valet. substitu. tio. at. institutio. firma. remanet. et. erit. liber. r. heres. ex. ea. sic. intercalatur. posterior. dies. vt. s. de. mi. no. l. iij. s. minorem. k Si. ita. scz. dixerit. testator. si. ticius. r. c. l In. eius. et. pro. enam. q. d. non. tui. eum. substitu. tio. in. suam. partem. sed. etiam. in. partem. eius. coheredis. m herede. fore. si. non. vult. esse. liber. r. heres. ex. insti. tu. tio. nec. em. est. necessarius. sub. tali. p. d. ite. institut. si. vo. ler. vel. simili. vt. j. r. i. l. s. ba. et. plene. dic. vt. j. l. si. s. i. z. is. extraneus. o Heres. i. liber. p Filio. scilicet. impuberi. q Substitutio. ne. q. b. non. poterit. cape. ex. institu. tione. r Cu. filius. h. ex. testam. to. pris. cape. non. poterit. cuz. alius. adierit. alias. nec. substitu. tio. valet. vt. s. l. iij. s. plane. potuit. ei. mutare. p. d. ite. om. per. restitu. tione. in. integrum. s Penas. i. b. n. nu. si. t. p. mo. r. pu. pilli. no. sit. capax. r. facit. s. n. i. l. s. et. si. in. p. d. ite. s. sole. mus. r. l. si. alienu. s. i. extraneus. et. l. lib. ho. s. si. heres. s. alij. dicit. q. sub. stituit. fuit. graua. tus. in. aliquo. sub. aliq. p. ca. ad. q. b. C. de. his. q. pe. no. l. i. q. b. no. placet. quia. hoc. tpe. non. poter. rat. ipom. vt. insti. t. leg. s. i. r. i. s. h. s. q. pe. no. l. i. r. ij. t No. sit. q. tuc. capax. erat. s Filius. pa. tri. non. per. immittionem. vel. adu. tione. sed. ipso. iure. vt. j. sibi. cit. etenim. r. et. insti. de. here. q. er. dif. s. sui. alioqn. p. tra. vt. s. r. i. l. iam. dubi. tari. in. fi. B. z. vel. dic. q. recusat. per. in. integrum. restitu. tione. q. minor. r Fratri. qui. frater. repudiauit. paternam. vel. adu. it. et. sic. est. speciale. in. fratre. vt. possit. impetrare. separati. onem. It. pone. istu. habuisse. aliu. coheredem. q. adu. it. B. z. sed. contra. j. de. acq. here. l. iulianus. ibi. ceterum. r. c. vbi. dicit. necessariu. eum. fratri. sed. dic. abstinere. tam. pot. vt. h. de. y. Debet. j. s. c. l. si. p. l. s. s. filio. r. s. l. ex. as. r. C. de. le. l. cu. q. b. s. p. ale. i. s. r. vt. sibi. cit. notabil. r. r. r. r. r. reddi. r. r. j. q. ab. intestato. cu. dicit. legitimam. r. c. r. sic. p. testm. no. dy. sic. ri. defior. p. d. ite. cu. ab. intestato. posset. separe. alij. dicit. alt. vt. no. l. d. s. filio. ite. facit. j. s. b. acq. h. e. l. si. q. b. filius. s. si. filius. z. Justus. i. iuste. vel. iustus. q. b. contrarium. a hereditarijs. parentis. b hereditarijs. fratris. c Legitimam. ab. intestato. d Solet. vt. j. ad. legem. falci. l. in. ratione. s. q. b. vulgo.

arrogato: i pmittedu: q sententia habet ratione: ego etia am plus puto/ et si qd beneficio arrogator: acqsiuit r hoc substitutu posse here: vtputa arrogatoris amicus vel cognatus ei aliquid reliquit.

Si aliquis substituit sibi ip si no valet substitutio: nisi aliqua vtilitate contineat: vt quia mutet ea vel substituat in maiori portione q fuerit institutus. h. d. Alex.

Nemo instituit r sibi substitutus sine cause mutatione: qd qd pficit: sed hoc in vno gradu. ceteru si duo sunt gradus pot dici valere substitutione: vt iulian? lib. xxx. digesto: putat: siquidez sic substituit sibi sibi cu haberet coherede titiu: si stichus heres no erit liber? et heres esto: non valere substitutionem: q si ita si titius heres non erit tunc stichus li ber et heres z in eius? partem esto: duos grad? ee: atqz ideo repudiante titio stichum libe rum et heredem fore.

Capacitas substituti consi derat fm tps q cedit dies substitutionis. h. d. Alex. P aul.

Is qui heres institutus est filio substituit?

me q sequit si quide. r. c. q. sibi. p. si. no. pot. sibi. et. coheredi. pot. valere. dico. substitu. tione. etia. si. causa. no. mutatur.

Substitutus sit. s. stichus. seruus. testatoris. primo. institutus. cu. libertate. sicut. r. postea. alioquin. esset. cau. sa. mutata. r. valeret. substitu. tio. et. fm. hoc. dic. heres. non. erit. scz. r. liber.

Liber. scz. stichus.

No. valere. substitu. tione. q. tum. ad. hereditate. licet. p. hoc. sequat. libertate. vt. j. l. si. r. q. b. non. placet. sed. no. valet. substitu. tio. at. institutio. firma. remanet. et. erit. liber. r. heres. ex. ea. sic. intercalatur. posterior. dies. vt. s. de. mi. no. l. iij. s. minorem.

Si. ita. scz. dixerit. testator. si. ticius. r. c.

In. eius. et. pro. enam. q. d. non. tui. eum. substitu. tio. in. suam. partem. sed. etiam. in. partem. eius. coheredis.

herede. fore. si. non. vult. esse. liber. r. heres. ex. insti. tu. tio. nec. em. est. necessarius. sub. tali. p. d. ite. institut. si. vo. ler. vel. simili. vt. j. r. i. l. s. ba. et. plene. dic. vt. j. l. si. s. i. z. is. extraneus.

Heres. i. liber.

Filio. scilicet. impuberi.

Substitutio. ne. q. b. non. poterit. cape. ex. institu. tione. Cu. filius. h. ex. testam. to. pris. cape. non. poterit. cuz. alius. adierit. alias. nec. substitu. tio. valet. vt. s. l. iij. s. plane. potuit. ei. mutare. p. d. ite. om. per. restitu. tione. in. integrum.

Penas. i. b. n. nu. si. t. p. mo. r. pu. pilli. no. sit. capax. r. facit. s. n. i. l. s. et. si. in. p. d. ite. s. sole. mus. r. l. si. alienu. s. i. extraneus. et. l. lib. ho. s. si. heres. s. alij. dicit. q. sub. stituit. fuit. graua. tus. in. aliquo. sub. aliq. p. ca. ad. q. b. C. de. his. q. pe. no. l. i. q. b. no. placet. quia. hoc. tpe. non. poter. rat. ipom. vt. insti. t. leg. s. i. r. i. s. h. s. q. pe. no. l. i. r. ij. t No. sit. q. tuc. capax. erat.

Filius. pa. tri. non. per. immittionem. vel. adu. tione. sed. ipso. iure. vt. j. sibi. cit. etenim. r. et. insti. de. here. q. er. dif. s. sui. alioqn. p. tra. vt. s. r. i. l. iam. dubi. tari. in. fi. B. z. vel. dic. q. recusat. per. in. integrum. restitu. tione. q. minor.

Fratri. qui. frater. repudiauit. paternam. vel. adu. it. et. sic. est. speciale. in. fratre. vt. possit. impetrare. separati. onem.

It. pone. istu. habuisse. aliu. coheredem. q. adu. it. B. z. sed. contra. j. de. acq. here. l. iulianus. ibi. ceterum. r. c. vbi. dicit. necessariu. eum. fratri. sed. dic. abstinere. tam. pot. vt. h. de. y. Debet. j. s. c. l. si. p. l. s. s. filio. r. s. l. ex. as. r. C. de. le. l. cu. q. b. s. p. ale. i. s. r. vt. sibi. cit. notabil. r. r. r. r. reddi. r. r. j. q. ab. intestato. cu. dicit. legitimam. r. c. r. sic. p. testm. no. dy. sic. ri. defior. p. d. ite. cu. ab. intestato. posset. separe. alij. dicit. alt. vt. no. l. d. s. filio. ite. facit. j. s. b. acq. h. e. l. si. q. b. filius. s. si. filius. z. Justus. i. iuste. vel. iustus. q. b. contrarium.

hereditarijs. parentis.

hereditarijs. fratris.

Legitimam. ab. intestato.

Solet. vt. j. ad. legem. falci. l. in. ratione. s. q. b. vulgo.

et si filio. et si queritur.

Quo gradu. puta si filius substituitur et alius ei substituitur: quod si non vult substituat tertium vel quartum eadem filio. semper enim valet.

In pupillari comprehensionem fuerit. quod credebatur filium habere. vii. annos cum haberet. et substituitur usque ad. vi. an. fin. 30. vel dic quod expressum substituitur usque ad. xvi. annu pupillarit. ar. l. pri. v. l. p. p. d. iose. dicitur quod cumque. et non non videtur vult per inuicem: sed vult potest valere. sic habet. l. de. p. d. et dem. l. me. ut i. h. d. dare. ite nec trahit i. fideicommissum. nec fit coheres. vt. s. e. l. ver. bis. et facit. l. e. l. si ita quis substituitur. et. l. ex facto. s. ite. q. r. arg. s. de. codi. et dem. l. pater. s. d. i. n. o. i. a. t. e. m. no. h. s. e. r. modis ex

Quo gradu heres liber substituat nichil interest

Pubertas est terminus et finis pupillaris substitutio nis. h. d. Alexan. Idem.

In pupillari substitutio ne licet longius tempus comprehensum fuerit: tamen finiet substitutio pubertate.

Substitutio copendiosa facta a milite impuberi infra tempus pubertatis trahit ad omnia bona patris et filij: postea vero solum ad bona filij cum fructibus ex privilegio spali. B. Dapi.

Centurio filio si intra vigesimum quintum annum etatis sue sine liberis vita decesserit directo substituit: intra quattuordecim annos etiam pro sua bona filij substituitur iure coheredationis: post eam autem etiam ex privilegio militum patris duntaxat cum fructibus inuentis in hereditate.

Si seruus legatus substituitur

bet tempore. arg. s. eo. l. i. hoc iure. et facit. l. ad trebell. l. secundo. et de codi. et dem. l. pater. s. conditiones. que sunt ar. contra. ad finem huius legis.

Quis eum. seruus. l. i. et erit. eo. tpe. q. d. itio substitonis extiterit. vt. l. e. l. si fu. i. fi. vii. cu. h. vi. deat. legatu. ad em. ptu. vltia scriptura valet.

Adempto. legato sub ditione: imo pure. vt. l. e. l. si. s. nos dicimus.

In testamento. duo sunt testamenti: vnum pupillare et aliud paternum. et dic vt illi. s. pupil. sub. s. igitur. et. l. e. l. q. p. l. e. s. i. fi. et. l. p. r. i. s. et. s. e. l. i. j. s. p. r. i. u. s. h. o. Cofirmatis. maxime sub. vt. i. s. i. t. u. de. ad. e. p. l. e. z. vt. ibi. no. s. i. o. h. i. c. s. i. e. d. i. x. i. t. q. z. p. r. i. m. a. t. i. t. e. s. i. o. p. p. r. e. t. e. s. t. a. m. e. n. i. h. a. b. e. n. i. t. v. t. j. de. c. o. d. i. c. i. l. l. q. d. a. z. z. f. a. c. i. t. a. d. l. e. g. e. m. j. de. l. e. g. i. j. l. i. s. i. d. e. f. e. r. u. i. s. z. de. l. e. g. i. j. l. s. i. q. s. i. n. p. r. i. n. c. i. p. i. o. e. t. C. de. n. e. c. e. s. s. e. r. l. q. d. a. s. f. i. e. t. j. de. m. a. r. n. u. m. i. s. t. e. s. t. i. s. p. e. c. u. l. i. u. z. s. a. z. C. de. p. a. c. t. a. s. y. a. r.

Inupto testamento paterno rumpitur pupillare. et remanente patre non remanet pupillare. Bar.

Si suo testamento perfecto alia rursus hora pater filio testatum fecerit adhibitis legitimis testibus: nichilominus id valebit: et tamen patris testatum ratum manebit. Nam et si sibi et filio testatum pater fecisset: deinde sibi tamen vtriusque superius rumpitur. Sed si secundu testatum ita fecerit pater vt sibi heredes instituat: si viuus se filius decedat potest dici non rumpi superius

contra. de lega. i. l. i. michi. s. fi.

Alia hora. oppo. cu. vnu sit testamentum vt. s. e. l. i. j. s. p. r. i. u. s. h. o. p. r. e. t. u. v. t. s. de. t. e. s. t. a. m. l. h. r. d. e. s. s. f. i. R. n. alia hora continuata non remota. vt. dic q. si factu est testatum vno p. r. e. t. u. p. o. r. p. m. i. t. t. e. r. e. v. e. l. s. u. i. v. e. l. f. i. l. i. j. t. e. s. t. a. m. v. t. s. e. l. i. j. s. f. i. z. j. e. o. l. c. o. h. e. r. e. d. i. i. n. p. r. i. n. z. s. i. c. e. s. t. v. n. u. s. s. i. a. u. t. e. x. i. n. t. e. r. u. a. l. l. o. s. u. u. p. r. e. m. i. t. t. e. r. e. d. z. p. o. t. e. t. i. a. h. e. r. i. a. l. i. a. h. o. r. a. z. e. r. u. t. d. u. o. q. u. o. d. a. m. o. d. o. r. e. s. t. a. m. e. n. t. a. v. t. i. n. s. t. i. t. u. t. d. e. p. u. p. i. l. l. a. r. i. s. s. i. g. i. t. u. r.

Valebit. ad hoc. j. eo. l. p. r. i. s. i. f. i. e. t. d. i. c. v. a. l. e. b. i. t. f. t. e. s. t. a. m. e. n. t. u. m. f. i. l. i. j. a. d. h. o. c. j. e. o. l. p. a. t. r. i. s. i. n. f. i.

Manebit. paternum enim testatum caput est et principale accessorum. sed principale per principale testatum rumpitur. accessorum rumpitur. hoc est na. c. 330. et facit. j. pale. no. de his qui. vt. i. n. d. i. g. l. p. o. s. t. s. q. u. i. p. r. i. n. c. i. p. a. l. e. r. u. p. i. t.

Deinde sibi. fecit et efficacius quia filius exheredauit vel instituit vt differata sequenti casu.

Utriusque. patris et filij.

Heredes. aliquem extraneum.

Si viuus se. sub hac ditione si viuus et. vt. dic. si. i. q. u. i. s. z. d. i. c. q. s. i. b. i. i. n. s. t. i. t. u. i. t. h. r. d. e. a. l. i. q. u. e. e. t. n. e. u. p. u. r. e. e. t. n. o. q. l. i. c. e. t. a. l. s. d. i. s. t. i. g. u. a. q. s. t. u. a. d. b. o. n. o. r. u. p. o. s. s. e. s. i. o. n. e. p. e. t. e. d. a. i. n. t. p. o. s. t. h. u. m. u. n. a. t. u. z. m. o. r. t. u. u. v. i. u. o. p. r. e. z. p. o. s. t. h. u. m. u. n. a. t. u. e. t. m. o. r. t. u. u. p. o. s. t. m. o. r. t. e. p. r. i. s. v. t. C. de. p. o. s. t. h. u. h. e. r. e. s. i. t. i. l. j. e. t. s. de. i. n. i. u. s. t. o. t. e. s. t. i. l. p. o. s. t. h. u. m. u. n. t. i. q. s. t. u. a. d. h. o. c. a. n. p. r. i. m. u. t. e. s. t. a. m. p. e. r. q. i. j.

Substito pupilla ris sex modis expirat

Centurio miles erat qui. c. militibus preerat. vt. C. de. t. e. s. t. a. m. l. i. l. i.

Directo. si ille sit ei heres.

Bona filij. non solum paterna.

Comuni. s. paganorum. vt. s. l. p. r. o. x. i.

Posteam. i. i. i. j. annos.

Etatem. s. filio decedente.

Duntaxat. s. bona capietur directo forsan non fideico. l. p. y. d. i. r. i. t. z. t. r. a. q. z. m. i. l. i. t. e. s. e. t. i. a. m. a. i. o. u. s. s. u. b. s. t. i. t. u. e. r. e. p. t. v. t. j. de. t. e. s. t. a. m. l. i. l. m. i. l. i. t. e. s. e. t. i. a. h. i. s. z. l. m. i. l. e. s. i. t. a. h. r. d. e. n. e. c. m. a. f. i. p. u. b. e. r. e. s. t. i. m. e. d. i. o. t. u. c. e. m. c. o. p. e. d. i. o. s. a. p. o. s. t. p. u. b. e. r. t. a. t. e. t. r. a. h. i. t. a. d. f. i. d. e. i. c. o. m. i. s. s. a. r. i. a. v. t. e. l. p. a. b. n. a. z. a. l. i. e. m. p. u. a. t. o. v. u. l. g. a. r. e. x. p. l. i. s. a. n. o. p. r. i. n. e. t. i. n. s. e. t. a. c. i. t. a. p. u. p. i. l. l. a. r. e. s. i. m. e. s. t. i. n. m. e. d. i. o. l. z. a. l. s. p. r. i. n. e. r. e. t. v. t. C. de. i. n. s. t. i. z. s. u. b. l. i. f. i. s. i. a. u. t. e. t. p. a. g. a. n. q. f. a. c. e. r. e. t. h. a. c. c. o. p. e. d. i. o. s. a. m. s. i. v. s. q. a. d. x. v. a. n. v. e. l. q. u. a. d. o. c. i. q. d. d. e. c. e. s. s. e. r. i. t. i. l. l. e. s. i. t. h. r. d. e. s. i. d. e. c. e. d. a. t. i. n. p. u. p. i. l. l. a. r. i. e. t. a. t. e. v. a. l. e. t. v. t. p. u. p. i. l. l. a. r. i. s. s. i. p. o. s. t. e. a. n. u. l. l. a. v. t. s. l. p. r. i. s. i. n. m. i. l. i. t. e. v. a. l. e. t. p. o. s. t. e. a. v. t. v. t. f. i. d. e. i. c. o. m. i. s. s. a. r. i. a. s. i. m. p. y. v. l. d. i. r. e. c. t. o. s. i. m. l. e. g. e. i. s. t. a. v. t. m. o. n. o. t. s. i. a. u. t. d. i. r. i. s. e. t. p. a. g. a. n. s. u. b. s. t. i. t. u. o. t. u. c. t. e. n. e. t. i. n. p. u. p. i. l. l. a. r. i. e. t. a. t. e. z. p. o. s. t. e. a. h. e. b. i. t. l. o. c. u. f. i. d. e. i. c. o. m. i. s. s. a. r. i. a. q. u. i. l. l. a. v. b. a. b. n. p. o. s. s. i. t. t. r. a. h. i. a. d. f. i. d. e. i. c. o. m. i. s. s. i. c. C. de. i. n. s. t. i. z. s. u. b. l. i. g. n. a. l. i. z. i. o. d. z. t. r. a. h. i. a. d. e. a. q. p. n. e. t. e. l. l. i. g. i. f. i. e. r. i. p. q. u. o. l. i

Accesso riu pnci pale no rumpit.

fm rüpa. illud nō atēdo: qz lz istitutus in scōo testamē-
to quo posthum⁹ fuit pterit⁹ ⁊ post ea nat⁹ viuo testatore
decesserit possit petere ex eo se. ra. bo. posses. vt dicit. lalla
posthumus. tamē pertale scōm nō rūpif pūmū imo opz
vt ex scōo aliqz potuerit eē heres. vel adire ex eo heredi-
tate. vt. s. de iustio

te. ita. l. cū i scōo. et
lz possit ex aliquo
telō peti bo. pos.
se. tab. nō tñ sequi
tur qz ex eo: pos
sit eē heres. vt. s. d.
se. tab. l. ij. §. si sub
pōitōe. ⁊ ist. qui.
mo. tes. infir. §. nō
tñ. 230. ⁊ facit. J. e.
l. si pater.

a **P**reterit⁹. ad
hoc. s. d. lib. ⁊ post:
hu. l. si fil⁹. ⁊ l. pe.
et. C. de test. l. hac
psul. §. penul. ⁊ in
st. qui. mo. tes. in
fir. §. i.

Substitui. dic
naturū post
mortē istituti pos-
se substitui. s. ar.
ptra. j. de vsufruc.
le. l. q. plures. et. j.
de re. du. l. v.

c **S**ubstitutus.
nōdū natus.

Serui cōis
substitutus.
ab vno dñor.

e **I**mpuberi. l.
filio.

f **P**atrefamilis
as. testatore.

g **N**ecessarius.
qz nec potuit eē ne-
cessari⁹ pti. vt. s. ti
tu. l. l. sed ⁊ si pōi-
tione. §. si seruuz.
⁊ quos possuz ⁊ c.
vt. s. e. l. ij. si. §. qz
possim.

h **S**uggestio. non rigor iuris. ad qd. j. de sta. libe.
l. si peculium. §. is cui.

i **O**fferēs. sufficit sola oblatio vt hic. vel dic etiā cōfi-
gnatio ⁊ depositio. vt. C. de ser. cōi. ma. l. i. §. i. et no. q. ho-
die est hoc vtz in oi casu. vt. d. l. i. de seruo cōi. ma. non ita
olim. vt insti. de dona. §. si. ⁊ no. in. d. l. §. et si in pōitōe. §. si
seruū. nisi in casu huius legis. ⁊ ordar. huc insti. de no-
rali. §. si autē dānum. ⁊ C. de pa. qui fil. dis. l. ij. ⁊ j. de lib.
cau. cuz duobus. ⁊ ar. j. ad treb. l. si cui pure. §. si. ⁊ de acq.
here. l. si qd. seruū. in prin. ⁊ j. ad fill. l. dño.

k **S**ubstitui. ⁊ institui potest seruus legatus.

l **C**um libertate. hodie etiam sine ea. vt. C. de neces.
ser. l. pe. in fi.

m **E**uanescit. redit ad primum. ⁊ facit. s. eo. l. si qd. euz
quem. Recur.

Dem est. qd ad hoc vt euanescat legatū. sed hoc casu

testamentū: qz scōm non valet
in quo filius preteritus sit.

Filio pōt substitui etiā na-
sciturus post mortem ipsius fi-

Substitui liberis is etiā
pōt qd post mortē ei⁹ nat⁹ fuerit/
cui substitutus heres fuerit.

Si seru⁹ cōis cuz libertate
substitut⁹ ipuberi effiat ei ne-
cessarius si p testatorē fuit re-
demptus: secus si per impube-
rem. si autē a neutro sit redem-
ptus tūc poterit seru⁹ precius
partis offerre socio vt liberta-
tē ⁊ hēditatē cōsequat. Alex.

Serui cōis Alia.
Substitut⁹ sit ipuberi
cum libertate: si qd a p̄fami-
lias fuisse redēpt⁹ erit ipube-
ri necessari⁹. si vero ab ipube-
re redēpt⁹ sit nō necessarius
s; volūtari⁹ sit heres vt iulia-
nus l. xxx. digeito. scripsit. qz
si neqz a patre neqz a pupillo
fuerit redēpt⁹: eqtatis rō sug-
gerit⁹ vt ipē p̄cium partis sue
dño offerēs: possit ⁊ libertatē
⁊ hereditatē p̄seq. **S**i ticio
fuerit legat⁹ seru⁹: posse eū im-
puberi substitui cū libertate:
quēadmodum institui potuit
legatus: ⁊ euanescit⁹ legatus
exnte pōitōe substitōis. Jul.

statim euanescit legatū nō expectata morte legatarij quā
vētūrā certū est. vt. j. de leg. i. si post mortē. §. si. fm qsdaz.
s; certe lz nō expectē mortē: tñ pōitōe institutōis erigo
existere. i. qz impubes deccdat ad hoc vt sit liber ⁊ heres.
vt. C. de neces. ser. l. pe. §. si. ⁊ facit. j. de ma. testa. l. si pecu-
liū. §. i. ⁊ s. tu. i. l.

Dem est et si post mor-
tem legatarij substitut⁹
sit seruus.

Testm̄ p̄ris ⁊ filij ipuberi
habet p̄ vnor: sufficit vna so-
lētitas si officiat vno p̄terito. ⁊
vno pōt officia in scriptis aliud
nūcupatiue. Alexā. Alia.

Patris et filij testm̄ pro
vno habet etiā iure p̄-
torio: nā vt marcell⁹ lib. ix. di-
gesto. scribit: sufficit tabulas
p̄ris eē signatas: et si resigna-
te sunt filij ⁊ septē signa p̄ris
sufficiūt. sed ⁊ si p̄ sibi p̄ scri-
pturā filio p̄ nūcupationē v̄l
p̄tra fecerit testm̄ valebit.

Substitutio pupillaris fie-
ri pōt ad mū: tps qz pupilla-
ris etatis: tūc v̄tra illud tps
effectū nō habet. Alex. Idē.

Sita qz substituerit: si
filio me⁹ itra decimū an-
nū decesserit seius heres esto:
deinde hic āte quartū decimū
annū post deccē decesserit: ma-
gis est vt nō possit bonoz pos-
sionē substitutus petere: nō
enim videtur in hunc casum
substitutus.

Qui impugnat testm̄ p̄ sta-
bulas siue obtineat siue succū
bat p̄uuaq̄ cōmodo pupillaris
substitōis. h. d. Alex. C. ius.

igit. Itē qz expugnato iure ciuili vt per qrelā paterno p
pte nō ifirmaf pupillare. vt. s. de ioffi. test. l. papimian⁹. §.
s; nec. Itē qz expugnato telō paterno in totū p̄tratabi.
nō rūpif pupillare. vt. j. eo. l. ⁊ si j. Itē qz paternū in scri-
ptis: pupillare nūcupatiū pōt eē: vt h. ⁊ j. de se. ra. l. si ita
§. si. Itē qz istitut⁹ i p̄no i pupillari substitut⁹ si hz colpe
redē p̄ omittitē p̄nā hēditatē ⁊ pupillare āplecti. vt. j. d.
acq. hē. l. q̄stitū. ⁊ s. e. l. §. si p̄les. §. si et asse. ⁊ facit. j. d. acq.
here. l. si qd. michi bōa. §. pe. ⁊ s. eo. l. si qd. eū quē. §. si suo.

Sita qz. post deccē dixit itra decesserit post. ⁊ no. qz
p̄cura. l. marit⁹. ⁊ p̄cordat. j. eo. l. q. plures li. in prin. ⁊ l. ex
facto. §. itē qro. ⁊ s. eo. l. in pupillari. ⁊ de libe. ⁊ posthu. l.
cōmodissime. sic. s. solu. ma. l. si cū dotē. in prin. arg. con-
tra. s. de cōdi. cau. da. l. si extraneus. ⁊ j. de suppel. leg. l. le-
gata. in prin. ⁊ j. de fun. instru. l. que situm. §. si.

l. i. qui filio. in prin.
P. Atris. p̄tero-
rio. imo nō.
vt. j. de se. tabu. l. si
ita. §. si. s; certe ve-
rū est de iure p̄to-
rio. quo ad id qd
subiicit nam. ⁊ c.
p. Resignate. i.
aperte nō signate.
vel. i. signate s; ap-
te corā p̄side et co-
rā honestis perso-
nis. vt. C. que ad.
test. ap. l. ij. ⁊.
q. Signa. i. sigil-
la de iure p̄torio i-
ducta: sed subscri-
ptiones de iure ci-
uili. vt isti. de test.
§. sed p̄dicta.
r. Per scriptu-
rā. p hoc videt qz
sunt duo testamen-
ta. arg. C. de test. l.
iubemus. §. ⁊ quē
admodū. affirma-
tur qz p̄cedenti cas-
sui p̄copulā sed. ⁊
qz v̄trobiz v̄z pur-
blici testm̄ s; dif-
ferūt i hoc: qz i pu-
mōvū: i scōo duo
sunt: tē ergo vnuz
qz ad qd: ⁊ ad qd
duo. vñū qz vn⁹ te-
stator ⁊ vna signa-
cula: vt hic. et. j. de
se. tabu. l. vt bono-
rū. s; p̄ duob⁹ har-
bet qz due heredi-
tates. vt isti. eo. §.
Ep̄s
geni
brogat

Is q. petierit. secus stam renunciet. vt. s. eo. l. si filius...
r si succubuerit pdit vtriusq. vt indigno. si obrinet in...

Substitutione. oppo. i. eo. l. et si stratabu. vbi no ru...
pif pupillare ex...

Uti ptes. q. rior ad m...
nus.

Quibus daz. tribus pura.

Exterit. ita scz an alio re.

Ad supersti. te. m. q. d. non ad hdes mortuulicz...

Plures sint istituti ex diuersis partib. et oes inuice substituti...

In oem cau sam. i. in quacuq. ca vn. sua portio...

Extiterit. a nullo mediate. heredes em heredis he...

Plures. pleriq. quare hoc dicit in si. l. dices.

Instituti sunt. vt. r. C. eo. l. i. r. s. eo. l. si in testd. et. l. q...

In noue. videbatur institutu in vicia hre duode...

Qd vir. sicest. s. de iudi. l. vir. ergo si non euidenter...

Is pat. substituerit. als instituerit. als substituerit. na...

Extrane. i dubio post mortem omnium liberorum videf esse...

Pr ipuberes filios in uice substituerit. r et q...

Substitutio vulgaris hz lo cu etia in istituto decede...

Pr filiu ipuberem here de scripserit. r ei substi...

Substitutio vulgariter vni censetur substitutus alteri cui...

Testo est comprehensus. vt. s. de libe. r posthu. l. comodis...

Extiterit. iam extitere conditioe et eo casu in quofuit...

Extiterit. iam extitere conditioe et eo casu in quofuit...

Extiterit. iam extitere conditioe et eo casu in quofuit...

Extiterit. iam extitere conditioe et eo casu in quofuit...

Extiterit. iam extitere conditioe et eo casu in quofuit...

Extiterit. iam extitere conditioe et eo casu in quofuit...

Extiterit. iam extitere conditioe et eo casu in quofuit...

Extiterit. iam extitere conditioe et eo casu in quofuit...

Extiterit. iam extitere conditioe et eo casu in quofuit...

Extiterit. iam extitere conditioe et eo casu in quofuit...

Extiterit. iam extitere conditioe et eo casu in quofuit...

Extiterit. iam extitere conditioe et eo casu in quofuit...

Extiterit. iam extitere conditioe et eo casu in quofuit...

Extiterit. iam extitere conditioe et eo casu in quofuit...

Extiterit. iam extitere conditioe et eo casu in quofuit...

Extiterit. iam extitere conditioe et eo casu in quofuit...

Extiterit. iam extitere conditioe et eo casu in quofuit...

Extiterit. iam extitere conditioe et eo casu in quofuit...

Liber Quartus

Siticius. vtrāq; partem. neutro heredum ad eunte. quod dicitur in iustitio. eo. §. si in iustitio. et facit. §. eo. l. coheredi. in prin.

U Ex cornelia. de hac habes. §. de testa. l. lege. et i. si. q. nō est per. fa. re. §. si. et. §. de in iusto testa. l. qui prorem.

Cū pater in hostiū. aut caput pater et filius remanet ut hic. aut eodē tra. vt. §. si si pater. i. si. aut vtrāq;. vt. §. l. proxi.

Decedit. an si lū. al. cessat cornelia. vt. §. d. cap. l. q. si filius. in prin.

Relicto. iustitio et substituto dato pupillari. et nō relicto. scilicet si post mortem impuberis capere ref. p. sicut et in filio. §. d. l. i. g. u. §. sed si pater. et. §. si vero.

Pertinet. ex testamento pupillari. §. 30.

Mortuo patre. pater. nō si. cō. l. cornelia. ne sit cōtra. §. l. p. et statim dices.

Filius. impubes. si non habes in textu.

Ex ea lege. nō ex p. b. s. cū i. cō. ta. b. u. l. e. s. i. r. r. i. t. e. cap. i. s. d. i. m. u. n. i. t. i. o. e. vt. §. de iusto test. l. si q. s. ex. §. i. r. r. i. t. u. §. s. u. p. p. l. e. t. i. o. e. et de n. g. i. t. a. t. e. p. r. o. x. i. m. i. vt. in §. r. i. o. vt. §. de cap. l. p. §. si mortuo. sed oppo. p. o. n. e. q. p. c. a. p. i. t. d. e. l. d. e. f. i. l. i. t. e. r. t. i. o. p. a. t. i. c. a. p. t. i. u. r. i. t. a. t. e. m. o. r. t. u. r. q. r. t. o. m. o. u. i. b. i. d. e. f. i. l. i. t. e. c. e. c. e. p. r. f. i. n. g. i. t. p. r. a. c. a. p. t. i. u. r. i. t. a. t. i. s. h. o. r. a. m. o. u. i. §. f. i. l. i. o. v. i. u. e. r. e. d. e. b. e. t. s. u. c. c. e. d. e. r. e. s. u. b. s. t. i. t. u. t. u. s. f. i. l. i. p. h. u. n. c. §. q. d. l. e. x. §. p. r. o. x. i. m. i. n. e. g. a. t. s. e. d. r. i. i. q. a. d. i. d. q. d. §. d. i. x. i. t. s. i. q. u. i. d. e. m. o. r. t. u. o. p. a. t. r. e. r. e. s. u. b. a. u. d. i. t. u. r. v. e. r. e. r. n. o. n. f. i. c. t. e.

Peruenit. et ibi decessit impubes. q. impubes ex. l. cornelia. fingit decessisse. secus si reuertat et pubes decesserit.

Nō ex iustitio. ad hęc. s. vt. ex testō pupillari aliq. sit heres. est tamen locus cornelia. vt. substitutus ex testamento sit heres. s. ex vulgari expilla. vel salte. et tacita.

Habeat. non distinguitur quis pius mouatur. s. si

Siticius coheredi suo substitutus fuerit / deinde et sempromius. verius puto in vtrāq; parte sempromiū substitutum esse.

Fictio legis corneliae sicut testm cōfirmat paternū: ita et pupillare si pupillus post mortem testatoris vere vel ficte in pupillari etate decesserit. h. d. cum. l. seq. Bar. Idem.

Lex corneliae que testamenta eorum qui in hostium parte decesserint confirmat: nō solū ad hereditatē ipsorum q. testamēta fecerūt ptinet: s. ad oēs hereditates que ad quēq; eorum ex testamento ptinere potuissent si in hostiū parte nō puenissent. quapropter cū pater in hostiū parte decesserit: filio impubere relicto in ciuitate: et intra tēpus pubertatis decesserit: hereditas ad substitutum ptinet: punde ac si pater in hostiū parte decesserit. Sed si pater in ciuitate decesserit: filius impubes apud hostes: siquidē mortuo patre filius impubes in hostiū parte puenierit: nō in cōmōde dī hereditatem ei ex ea lege ad substitutos ptinere. si ipso viuo patre filius in hostiū parte puenierit: nō ex iustitio legi corneliae locū eēt: q. non efficit p. eam vt is qui nulla bona in ciuitate reliquit hīdes hēat. Querit etiam si pubes filius viuo patre captus fuerit: deinde mortuo in ciuitate

apud hostes: vel pater domi. vt. §. proxi. n. n. Pubes factus ille impubes predictus.

Patre pius.

Decedit. s. p. q. n. ē. p. l. d. u. b. i. j. q. s. i. e. q. s. i. u. i. a. n. d. e. c. e. s. s. i. t. e. cū nō erat aliquis substitutus: vel si erat obierat viuente patre. vt. ille ad mittitur ex vulgari expilla. vel salte. tacita q. in pupillari expilla ptinet. vt. §. e. l. i. a. h. o. c. u. i. r. §. nō filius. quia nulla. §. o. et adde dist. quā habes. §. de capti. l. p. in fi.

Pater captus sit ab hostibus: mortuus filius et ibi ambo decesserit: quis prior pater decesserit: lex cornelia ad pupilli substitutionē non pertinet: nisi reuersus in ciuitate impubes decesserit. q. n. et si ambo in ciuitate decesserint: veniret substitutus.

Ex presumpta voluntate defuncti cōstitutus pater substituto. h. d. Bar. Iulianus. Quidam testō pculū ex parte quarta: et quietus ex parte dimidia et quarta heredem instituit: deinde quietus ex parte dimidia et quarta heredes instituit: deinde quietus ex parte dimidia et quarta colonia leptitanorum: et ex quarta q. plures hīdes substituit i plures vncias q. i. tres. quietus hereditatē adiit. pculus et si viuo testatore decesserit: querit an quadrans pculo datus ad quietus: an ad substitutos tertio gradu ptineat. rīdi eam videri voluntatem patris fuisse: vt. i. tertio gradu scriptos heredes ita demū substitueret: si tota hereditas vacasset: idq. apparet euidenter ex eo q. plures q. xij. vncias iter eos distribuisset: et idcirco

Ex presumpta voluntate defuncti cōstitutus pater substituto. h. d. Bar. Iulianus.

Quidam testō pculū ex parte quarta: et quietus ex parte dimidia et quarta heredem instituit: deinde quietus ex parte dimidia et quarta heredes instituit: deinde quietus ex parte dimidia et quarta colonia leptitanorum: et ex quarta q. plures hīdes substituit i plures vncias q. i. tres. quietus hereditatē adiit. pculus et si viuo testatore decesserit: querit an quadrans pculo datus ad quietus: an ad substitutos tertio gradu ptineat. rīdi eam videri voluntatem patris fuisse: vt. i. tertio gradu scriptos heredes ita demū substitueret: si tota hereditas vacasset: idq. apparet euidenter ex eo q. plures q. xij. vncias iter eos distribuisset: et idcirco

Quidam et ex quarta. i. do drante.

Leptitanorum. nomē ville vel ciuitatis.

Qui in tres. quia in dodrante erat institutus.

Decesserit. sicq. eorum pars est in cā caduci. vt. C. de cadu. tol. l. i. §. cum triplici.

Qui tamen. coheredem.

Tertio gradu. ciuitatem et alios seu alios statum.

Tota hereditas. i. tam gradus institutorum q. substitutorum primo loco.

Distribuit. i. distribute essent vncie. §. o. nō dices

q distribuerit. q. b. substituti admitterent g. ciuitas i do- drate r. alij in qdrate. Itē dētus hz r. ipe doctate: r. sic fie- rē. xpi. vncie: sic qd nō haberet doctate totū assis qd reitator voluit: igit in totū substituti repellant: supplet g. dictū testatoris ne aliqd inepie dicat. vt. r. s. ti. i. l. i. §. fi. et l. fi. Itē apparet q. sba illa q. si neq. r. copulatiue po- nūtur. sic. s. n. i. l. lucius.

a De q queritur. de qua paul' erat istitut'. Bzo. facit. j. de vfu fruct. le. l. codicill. i. pn. b Substitu- tione. supra scripti. scripserat em aliqs heredes cum filio vel etiaz exheredauerat filiu c Querit quis quis. sub. an. d Quadoq. i. quādoq. e Fuisset. bre- uis solutio. f Forte. aduer- biū forte varian- te facti nō iur. du- bitationes inducit. Nā cōstat heredē eē istitutū an pla- tam qrlā: qd dicit desijset. vt. j. de re gu. iur. l. nō pōt vi deri desinere. et. s. de iof. iof. l. i. j. itē r. p. h. q. i. alij sva rījs casib'. qd desi- nit eē heres: vt si fiat seru' heres. vt j. c. l. ex facto. §. fi. Itē insu. de her. q. ab intest. §. p. h. riu. in qb' erit idē qb' hic. sed oppo. qui semel est heres etc. vt. s. de mmo. l. ait

co partem quartam hereditatis de qua queritur ad que- tum pertinere. Sufficit que semel heredē extitissē si testator: eū heredem esse tpe mortis requirat: qd ex dictioe tūc psumit. B. A substituti- tione filij ita facta: qd qd michi ex supra scriptis heres erit idē filio meo heres esto: q ritur: quisquis heres erit quā doq' fuerit intelligat: an qd qd tunc heres erit cū filius mori- riatur. placuit prudentibus si qn heres fuisset: qd ut em vi- uo pupillo heres eē desijset: forte' ex cā de inofficioso que pro parte mota est: futurū tū eū hrdem ex substitutione cre- ditū est. nō simili' modo i hac specie dicēdū est: si qd cū du- os filios haberet Gaiū pube- rē: luciu' i puberē: ita filio sub- stituisset. si lucius filius me' impubes decesserit neq' mi- chi gai' filius me' heres erit: tunc seius heres esto: nā pu- dētes ita hoc interpretati sunt: vt ad impubis mortem' cō ditio substitōis eēt referēda.

Ex p̄sumpta voluntate de hancū plures cōiuncti vocant in virilē respectu vnus defun- ctus: s; intra se in hereditarias

ptor. §. s; qd papinianus. in fi. §. Sol. illō regulare. vt. s. n. i. l. et q. in fi. vel dic q nō p p̄torē vt ibi: sed per restitu- tionē in integrū: quia nec facit heredem. vt insu. de bo. pos. §. quos autē. sed iure ciuili sic vt in pmissis. g Pro parte. scus si in totum quia pupillare euane- scit. vt. s. de inoffi. testa. papinianus. §. f. d. nec. h Non simili. sed per contrarium. i Substituisset. dic q istituerat vel exheredauerat i pu- berē: alio nō valet restit. ipe puberē istituerat: vt patet. k Gaius filius. institutus. l Esto. s. substitutus. r est qdā tertius hic seius. r ha- beas. s. neq' michi r. c. alij nō habēt r. gaiū et seiu idē esse dicūt: sic vnus filius alij filio substitut' fm eos. r. nō. q. hic articulus tūc denotat diuersitatē iter hūc r. supiorē casum. vt. j. de p̄di. r. demō. l. iij. in fi.

m Moutē. vt tūc sit heres gaius vt hie capat. vt. s. e. l. si is q heres. r. facit ad hanc legē. j. de adi. le. l. aline. §. fi. r. de codi. l. si quis eū. in fi. i. r. r. s. e. l. q. liberos. §. fi.

Q Uo Adiecit. substituedo nō istituedo: alioqn etiā

portiones. Bar. Idem. Q Uo cū plures heredes ex disparib' partib' in stituerat: et in his atticiū: si at tici' nō adierit: ceteros ex his dē partib' qb' istituerat he- redes et substituerat: deide si atticius nō adijset: ticiū cohe- redē his q substituti sunt adie- cit: quesitū est quā parte' r. quā ceteri hūm eēt. r. nū. ti- ciū virilē: ceteros hereditari- as ptes: veluti si tres fuissent' et ticiū quartā partem atticia ne partis habiturū: reliquarū partū hrditarias partes ex q bus istituti erāt reliquos ha- bituros esse. B. si nō solum ti- ciū: s; etiā alios adiecit her- edes: hos quidē viriles par- tes hūros. veluti si tres pu- ta cohēdes fuissent substituti: extranei duo adiecti / hos qn- tas partes atticiane partis: re- liquos autem cohēdes here- ditarias ptes hūros eē dixit

Mater potest instituire fili- um in tps pubertatis: r et sub- stitue vulgarit. B. A ffrica.

S Im' ita testet: vt filius i puberē cū erit' annorū riu. heredem istituat: etq; in pupillarib' tabulis si sibi he- res non erit alium substituat: valet substitutio.

S Mater. cū erit. nec filius intelligitur ad tēp' insti- tutus sed pure. vt. C. qn dies le. ce. l. ex his. r. j. quā- do dies le. ce. l. firmo. §. i. nisi aliud sensisse testatorē pbe- tur. vt. j. de manumif. testa. l. si ita scriptū fuerit. §. cum ti- ci'. r. tūc ius tps sublato heres erit. vt. s. eo. hereditas. erat autē dubitatio de substitutione: quia videbatur fas- tra anteq' posseryalere istitutio: sed vt dixi pro pura est istitutio.

In pupillaribus. non q pupillaris substitutio ibi fiat: sed quia pupillus institutus fuit est vulgaris. semi- ne enim pupillare nō faciūt: quia in potestate nō habēt. vt. s. eo. l. i. j. r. n.

Substitutio. nec in substitutioe videtur repetita ea dem cōditio seu dies. vt. s. riu. i. l. si sub conditione. et fa- ct. j. de leg. i. l. si cui.

si attici' nō adiret nichilominus he- res eēt ticius. vt. j. d. sec. ta. l. i. §. si qd ita scripserit. p Quā pte. scz atticiane part' cū attici' nō adierit. q Tres fuisset. scz substituti pte- ter ticium. r hrditarias. cur nō sol' medic- tatez. vt. s. n. i. l. ta- ci' fudi. r. n. q. oēs scpari fuerit istitu- ti. at opponit. §. de bēt hre viriles. vt insu. de her. ist. §. si ples. r. n. verū eēt nisi pcessisset p̄tū distributio etiā in istione: tūc ei vide- eadē partes repe- tijse i psonis eoz tm qd istituit. vt s. e. l. si ples. Bzo. mag' obstat. s. e. l. si p filio. sed r. ibi p̄tū fuerit istitu- ti: vt h substituen- do noiatz dixit p p̄tibus hrditarijs vos substituo: vt h p̄tū ibi non fe- cur. itē j. C. eo. l. si. §. i. ybi hnt oēs vi- riles. sed id q ita habuerāt ex istitu- tioe vt ibi nō. r. fa- ct. j. de sta. libe. l. q pecuniam.

Quitaz. i. qli bet quintam.

Semie pupilla nter nō substituitur.

forte aduer- biū qd in iure figr.

Liber Quartus

3 Placuit. si filii moiet viuo testatore: nepos post mortē testatoris nascatur. vt. s. de li. r. posthu. l. gall. i. p. b. Excludi. vt. r. s. ti. i. l. cū in testō. in locū cui dēficiēti- tās primi et scōi gradus videt eū substituisse. vt. r. s. e. l. qui dā testamēto. r. s. ti. i. l. lici. sed pone q filii vixit post mortē defuncti: et repudiavit here- ditatē. item filii ne- pos repudiavit: nūqd admittit ti- cius: videt q nō: q: filius extitit he- res ipso iure licet postea repudiae- rit. ecōtra videt ad mittēdus: q: nec filii nec nepos he- reditatem admittit: imo uterq: repu- diauit: s: certe nō est admittēdus illa. r. rōne q: filii nō dēcessit testatore vi- uo: r. substitutio ita facta erat si filii meuius moiet testā supiora si heres non erit: ex- pone cū eē posset: q: filii p̄mōerentur nō heres: r. facit. i. de acqui. her. l. s. diu.

Si filii instituti primo loco sit heres: cessat substitutio vulgaris tū prima q̄s ois alia sequens. h. d. Alexan.

Si filii r. ex eo nepos post- hūmus ita hēdes instituant: vt gallo aq̄lio placuit: r. nepoti si is hēs nō erit ticiū substitua- tur: filio hēde existente ticiū oimō: id est etiam si nepos na- tus nō fuerit excludit: r. dicit.

Supremū seu vltimū est quē nemo sequitur nisi p̄cedat: et ecōtra primū d̄r quē nullū p̄cedit nisi nemo sequatur. alex. i. de

duobus ipuberibus ei q̄ supremū moieret hēdē substituit: si simul moierentur vtriq: hēdē eē r̄ndit: q: supm̄ nō is demū q̄ post aliq̄e ē: s: ēt post quē nemo sit intelligit. si cut et ecōtrario: primū nō solū is q̄ an aliq̄e est: s: ēt is ante quē nemo sit intelligitur.

Heredes ex substitutione vulgaris

herede sub- stituit. vt. j. de re. du. l. q̄ duos. s: si in- gulari numerovsus sit. vt. j. de l. q̄ filiab. §. i. r. iō de vtriusq: portioe detrahit falciidā. vt. j. e. l. q̄ duos. sed j. ad trebel. l. eū q̄. Sol. h̄c totum volebat ad substitutum peruenire: ibi partem. vel dic vt ibi.

Supremū ad hoc. j. de ver. sig. l. primū. r. l. i. vulgaris.

Demū substituit. s. vulgaris (r. vñ. co. l. i. §. primū)

Substituit. s. pupillariter.

Adiit. r. sic testator directo est heres: vt insti. de pup. l. substit. in prin.

Soli. s. meui. nō artificio repudiati. vt. r. s. e. l. q̄ p̄les i. patris q̄q: vñ p̄tinet substituit vulgaris. nāybū q̄s q̄s ad solū nāi primere nō potuit: nec ad pauciores q̄ duos: sic ergo q̄ eoz duoz erit heres ille admittet: s: tamē si dīcā in testō: q̄s q̄s michi heres erit det. r. illi nā duo cōp̄tēdūm. i. etiā q̄ venit ab intestato nō solū scriptu: vt. j. de codi. l. si q̄s. h̄ nō nisi scriptu veniūt. vt. s. e. l. cū filio. r. l. q̄ liber. §. h̄c q̄ba. r. facit. s. e. l. v. r. j. e. l. cū ex filio. §. fi. h̄.

Etiā. pone ipuberē i p̄tate stituti i stituti et emāci p̄ssū puberē p̄teritū r. emāci pupillo substituti a q̄ sūt relicta legata que valēt: licet cōmissio edicto per emāci pa- tū. i. h̄ egent per cōtrata. etiā si ipubes p̄nerit p̄ta. vt. di. ces. j. l. prior. Et quero hic q̄re rupto testamēto per que- relā in totū rūp̄t pupillare. vt. s. de inof. test. l. papinias- mus. §. sed nec. r. nō p̄ p̄ta. vt. h̄ic. r. j. l. pri. Rñ. q̄ testamē- tū est de iure ciuili: q̄rela. sic nū p̄t tollere aliō. vt. insti. de le. ag. tu. §. fi. h̄ p̄ta. ē de iure p̄torio q̄ nō tollit testa- mētū: q̄ cū p̄tor nō p̄t facere herede in ultimū de fine-

re. vt. insti. de bo. pos. §. q̄s autē. inde ē q̄ in q̄rela de q̄ri de virib. testā cōtratab. nō: sed de iure prius r. si ū qui agit an sit filius seu i vel nō. vt. s. de inof. test. l. filio. §. ḡrata. r. differ. i. alio: q̄rela nascit demum hereditate adita. vt. C. de inof. re. l. si q̄s filii. sed p̄ta. etiā prius. vt. j. de p̄tab. l. illō. in fi. r. fm hoc nō ob. s. e. l. i. j. §. i. q̄ ibi iure ciuili rūp̄t p̄ p̄teritionē posthu- mi. vt. s. de inuif. re. l. posthum. itē nō ob. s. e. l. is q̄. q̄ ibi vt indign. repellit vt ibi dicit.

admittit ad substitutionē ipuberi factā per hoc p̄ba/ q̄s q̄s michi heres erit r. c. h. d. Bar.

Filii ipuberē r. ticiū here- des instituit: nō meuiū sub- stituit: filio q̄s q̄s sibi hēs esset ex supra scriptis substituit: tici- us omisit hereditatē: meuius adiit mortuo deinde filio: pu- tat magis ei solū ex substitutione d̄ferri pupilli hēditatē: q̄ pris q̄z hereditatem adierit.

Testamēto p̄tabu. expugne- tur: firma tñ manet substitutio pupillaris. r. relicta a substitu- to pupillari debet oib. Alex.

Etiā si p̄tratablas pris bo- noz possessio p̄tita sit: substitutio tñ pupillaris valet: r. le- gata oib. p̄standa sunt: q̄ a substituto data sunt. I dem.

si cōtratabulas p̄ris bo- noz possessio: in substitutū tñ eius actione legati dandā eē

gata reliquit. p̄teritus egit p̄tab. et sic aperta est via insti- tutoy r. ipe habeat per cōtratab. tandem in pupillari- tate dēcessit: q̄ntur an teneat ampli substitutus ad le- gata: r. dicit eū teneat āpti q̄ teneat pupill. q̄z oib. pu- pill. iūct. tñ p̄sona: r. sic auget on. legatorū h̄ alio casu si ponas pupillū eē inuncta vna instituit: tñ eū i. r. i. r. pu- pillū substitutū datū: r. relicta legata ab vtroq: s: h̄cat pu- pill. p̄tab. p̄missio sibi edicto p̄ puberē p̄teriti: r. sic h̄cat di- midia hereditatē. p̄ ea rata dabit substitutū legata nō p̄ vicia tñ: r. hoc oib. nā r. pupill. teneat vt. p̄ferencijs nō p̄vna tñ: s: solūmō p̄iūct. e. §. decrecit on. legator. si po- nas pupillū i assem instituit r. p̄ puberē agētē p̄tab. abla- tū ei dimidiū. nā. p̄ dimidia dabit legata nō. p̄ asse. h̄ a substituto oib. a pupillo iūct. r. p̄banē etiā h̄c. j. de le. p̄c. l. filii q̄s. r. de le. i. l. i. §. fi. r. de p̄ta. l. nō putant. §. fi. In exheredato pupillo ponere nō potes: tū q̄ nō h̄z p̄ta. vt. j. de p̄tab. l. nō putant. in pn. tū q̄ a substituto ei lega- ri nō posset. vt. j. de l. ab exheredato. i. r. i. s: q̄ dā dicit q̄ i eo p̄t ponit si mō p̄teritū cōmutat edictū p̄ eandē. l. j. de leg. l. i. j. r. i. s: certe de substituto instituti nō exheredati ibi dicit. Itē nec de p̄terito pupillo p̄t dicere: q̄ nō p̄t re- linq̄ ab ei substituto. ar. C. de leg. cū q̄ dā. l. j. e. i. posset dari p̄ta. vt. C. de lib. p̄c. l. maximū. r. adde q̄ nō. s. l. p̄. i. fi. n. C. Eius. impuberis.

Legati. relicti i substitutione. vt. s. l. pri. i. fi. r. j. de le. p̄c. l. filii. §. q̄ si ipubes. s: relicta a pupillo dabit sicut de

fi. r. fm hoc nō ob. s. e. l. i. j. §. i. q̄ ibi iure ciuili rūp̄t p̄ p̄teritionē posthu- mi. vt. s. de inuif. re. l. posthum. itē nō ob. s. e. l. is q̄. q̄ ibi vt indign. repellit vt ibi dicit.

Malice repu- taf difficilis r. h̄z tres p̄tes. prima durat vsq: ad ver- sic r. crescere. Se- cūday vsq: ad h̄is p̄is. Tertia vsq: ad fi. r. fm q̄ text. h̄z tres partes ita glo. magna q̄ e h̄ que ponit casum h̄z tres p̄tes put ponit casū. Bar.

Et p̄trata. p̄ filii puberē emā- cipatū p̄teritū ipu- berē i p̄tate stitu- tū i stituti: r. eē neum substituit a quo substituto et etiā ab ipuberē le-

de leg. ij. l. h. si. nec ob. insti. de pu. substi. §. liberis. qz ibi iure cuius amittat. vt ibi not. r. s. l. p. vñ nō valet sub a. id est quia.

b Extraneis. sed parentibus. azo. ad quod. de leg. ij. cūm patronus. substitutus autē oibus etiā extraneis.

c Except. non alijs s; substitut; oib; si ab eo sūt re licta. vt. j. de leg. p. l. filiū. r. et rō qz substitut; in to tū qd; succedit vo luntate testatoris succedit. azo. que aut sunt pñone ex cepte habes. j. de leg. p. l. i. et. ij. r. C. de Tabl. l. i.

d Ita et hic. cō trānoz eadē rō sic. ad. l. fal. l. si he res institutus. r. s. mā. l. si mādato. §. qñs. r. insti. de cōtrahen. emp. §. cū aut. §. ar. §. s. b. nego. gest. l. si qñ negotia. r. de pu ra. l. qui. p. p. §. vspadeo. r. §. itē §. r. facit ad. l. j. de lega. l. si heres. r. de cōdi. r. demon. l. plaucius.

Orest. vt insti. de vulg. sub. sti. in pun.

El singulis legitimarij sic insti. eo. §. vñ sin gulis. r. C. e. l. pe. §. j. de lega. ij. l. ticia seio. §. seio. vbi p fidei cōmis sum videt eos in uicem rogare non ius ab itestato re seruare. Sol. l. b. i.

Qui plures omnib; sub stituere.

h Ergo et ad bene. quia abbre uiare pōt nūeri; ergo r tps. sic. §. b. ind. l. nō nūq;. r. fa cit. j. e. l. ex facto. §. itē qro. r. s. eo. l. si ita qd; substituerit et. l. in pupillari. r. l. h. bis. r. j. de testa. mill. miles ita. §. i. r. de se. tab. l. ij. §. si primus.

i Finem etatis. s. decem annorum.

k Et si a patre institut; fili; p hoc qd; dicit pte r; ipubes

l Restituere. si decessit in pupillari etate. m Fidei cōmissio. als commissio. als cōmissario. n Confirmat. valebāt enī vtpote filio herede ipso iure. vt insti. de here. qua. r. dif. §. sui. sed per aditionem accepit effectum quasi heres contrahat. j. ex qui. cau. in

mere vel pti eoz; aut null; aut ad tps totū pupillaris etatis vel ad partē et;. Bar. Paul;.

Qui plures liberos h; pōt qbusdā substituere neq; vtiq; necesse h; oib; si cuti pnt nulli substituere; q; r ad bene. tps etat; substituere pnt; vtpote si fili; me; itra ānū de cimū decesserit; tici; ei heres esto. Itē r si diuersos substi tuat post finē etatis / admittē dū erit; veluti si intra ānū de cimū decesserit tici; ei heres esto; si post. r. intra. xiiij. meū; heres esto.

Aditione facta a coacto ex trebelliano pfirmat tabule pu pillares. h. d. Bar.

Et si a pte institut; rogatus qz h; dicitatē restituere; coact; ex fidei cōmissio; adierit; q; ius cetera q; in eodē testō relicta sūt p eā aditionē pfirmētur; vt legata et libertates; scōdas tñ tabulas; nō oportere resti scitari destituto; iā iure civili testō quintus mutius scenola noster dicebat. s; pleriq; in di uersa sunt opinione; q; et pu pillares tabule pars sunt; p; io ris testamēt; quo iure vtimur.

Filio impuberi emācipato nō pōt pupillariter substitu; s; pōt eius institutio omitti; r p fidei cōmissuz sibi in tps pu bertatis relinqui; qd; importa bit tantū dē quā dū substituo pupillaris. Bar. I. abole.

Am ex filio qd; duos ne potes ipuberes hēret; s; alterū eoz; i pte; alter; nō; r vellet vtrūq; ex eqs pti b; he redē hēre. r. si qd; ex h; ipubel

chil dictum fuisset de fructibus. vt. §. de vsuris. l. in fidei cōmissi. §. cum poll. diuis. hic emancipatus si ante. xiiij. etatis decedat ad heredē nil transmittit; eū aditionale le gatū sit. vt. j. de leg. ij. l. si cui. nec qrelā inoffi. irēdere pōt

pos. ca. l. iij. in fi.

o Tabulas. in quibus rogatus fuerit restituere.

p Destituito. cum sua volūrate spōtanea nō adijt azo. p quod vide tur repudiare. vt insti. de here. qua. r. dif. §. fi.

q Opinione. r bñ. vt. j. ad trebel. l. nam qd; §. si qd. r. l. apud iulianū §. i. r. j. si qd; omif. cau. testa. l. si quis omiffa.

r Pars sūt. vt insti. eo. §. liberis.

Am ex filio. herede hēre.

hic auus deside rabat vt quicūq; eoz; decederet tim pubes solida et; dimidia pueniret ad aliū; qd; facile erat sibi dispo ne re i eo q; i ipsi; aut pte erat. sed in emācipato durū videbat; eū ei pu pillari; aliū sub stituere nō posset. Itē si rogauit eū per fidei cō. saltē qram trāsmittat ad eū q; i primio ri gradu cēt q; fra ter si ipubes dece deret vt ē mī de functi impubertis quare hocū quat tuor sapiētum cō silio ē testat; au; vt filio quē in pos testate habebat emancipatum pu pillari; riter substi tueret; et emāca pto si ad. xiiij. an nū perueniret; di midia cū fructib; legauit. idem si ni

Liber Quartus

cū plene erāt oīa restitūda. vt. C. de iof. testa. l. si pat. sed hodie puto. vt. C. de iof. testa. l. qm. 230. 7 i aut. de triē. 7 se. 9. phibem. col. iij. 7 itē qro si h cui dimidia pars hfdi tatis relicta est. p pte pster legata. Rñ. fm yr. q sic. vt. 7. de mili. testa. l. militis codicill. i. pn. 7 on. 7 eris alieni. p pte subibit. ar. 7. de leg. i. l. ab obus. 9. fi. et. 7. de leg. ij. l. cū fili. 9. 7. l. uci. 9. 7. ar. 7. ad trebel. l. mu lter. 9. fi. vt. verus dic vt no. 7. de leg. i. l. nō ampli. 9. fi. a. 7. partē ei. 7. to. tā 7. solidū. 230.

b **C**onsilio. mo do rñder.

c **A**lteri. s. emā cipato. 230.

d **T**utela. infra 7. v. anū fm qsdā. ar. C. de his q ve. eta. ipe. l. si. sed dic ad. xiiij. anū. vt. 7. de leg. ij. l. cū filio. alij dicūt id est iur. 7. nepos erat i pte pns sui: cui apus nō vult qn.

e **S**ubstitut. pupillariter. et sic nulla qra retinet. vt. C. de iof. test. l. erribus.

f **I**n singulari cas. i. i vulgarē ca sum vnū 7. i pupil larē aliū. 230.

g **A**li. 9. putati cius. h.

h **S**uicit. he res. h.

i **E**t ali. 9. puta sē pziom. h. et no. q hoc casu vulga ris substitutio nō cōcipit pupillare: nec pupillari vul garē. alioquin non esset alius 7. alius in diuersis casibus substitutus: sed ambo in vtroq fm Jo. qd lex ista prohibet. 230. sic. 3. eo. l. iam hoc iure. in fi.

k **E**x illis. s. heredibus ille. s. cui 7c.

l **Q**uoq. nō solū ad duos hfdes q supsunt. hic enim substituitur directo testatori ē heres. vt. 3. e. l. ex duob. 9. fi.

m **R**ñderūt. s. hic efnē nō fuit ei q decessit nec re nec verbis cōiunctus: cur ergo iure accessionis aliqd hz. Rñ. ideo quia ille cui fuit substitutus cōiunctus fuit.

Ausa cognita i pubes. demuz cā cognita arrogat: 7 sunt cause. 3. de adop. l. nec ei. 9. eoz. vsq in fi. 7 iter cetera cauet seruo publico de restituēdis bonis arrogati illis psonis q erāt habiture si arrogatio facta nō eēt: et se legitimis 7 alijs. puidet. vt. h. et. C. de adop. l. nec ei. 9. fi. 7. l. nō alit. 7. l. his 7 bis. 7. l. seq. 7. l. i. de adop. 9. cū asit.

Quēadmodum. i. sicut.

decessisset: ad alterū partem eius trāferre ex cōsilio labeo nis/offilij/cassellij/trebatij: cū quē in pte hēbat solū heredē facit: 7 ab eo alteri dimidi am partem hereditatis cuz in suā tutelam venisset legauit. q si is qui in sua pte eēt im pubes decessisset: alterum heredem ei substituit.

Expressum facit cessare tatum. h. d. Bar.

Filio impuberi in singulas causas aliū atq aliū heredē substituere possumus: veluti vt alius si sibi nullus fili 9 fuerit heres: 7 alius si fili 9 fuerit 7 ipubes mortu 9 sit/heres sit.

Ius accrescendi transit ad illū ad quē transit portio iure substitutionis. h. d. Bar.

Quidam quattuor hfdes scripserat: 7 oibus heredibus pter vnū substituerat: vnus ex illis cui nō erat quisq substitutus: et ex ceteris alter viuo ptea. decesserat: partē ei 9 cui nemo erat substitutus ad substitutū q 9 ptere offili 9 7 cassell 9 rñderūt: qz snia ē vera.

Substitutus impuberi qui se postea dedit ad arrogandū hz vtilis actiones si postea ipubes decessit. Bar. P. apinia.

Heredibus arrogati. q Naturalis. et legitimus.

Substituto. 7 arrogatore q forte est heres sed restituit. Nā rāpunt scōe tabule. vt. d. l. nec ei. 9. i. succurrat 7 go hoc casu hīs psonis: vt vtilis habeat acōdes: nec em pnt hēe directas: qz iure isto nulluz hz heredē. q in alterius pte mori tur nisi fili 9 eēt habens castrense faciēs restituit nō. Sec 9 autē eēt iure aut. vt. h. aut. de her. q ab intest. 9. q. col. ix.

Ausa cognita ipubes arrogat decessit: quē admodū legitimis heredibus auctoritate principali pspicit vinculo cautionis: ita (si forte substituit naturalis pater impuberi) succurrēdū erit substituto: nā et legitimis heredibus futuris nō alie qz vtilis actiones prestari possunt.

Substitutus ei qui est substitutus coheredi suo vtroq de functo vocatur in vtriusq portione. 3. Idem.

Heredis substitutus priusq hereditare adiret: aut conditio substitutōis existeret vita decessit: ad substitutum eius (siue ante substitutionem siue postea substitutus sit) vtraq portio pertinebit. nec intererit prior substitutus post institutum: an an de cedat. Ex his verbis eosq iuicē substitutio: nō adeūt portio scriptis heredibus p modo sibi vel alij quesite portio nis defertur.

Iste 9 ponit sex notabiles casus vt p ad litterā. Bar.

Lū filie vel nepoti q locum filij tenuit aut post testamentū cepit tenere: ptes substituit: si quis ex hīs mortis qz sit atq hfditate adiret. 7 facit isti. e. 9. 7 si hfdi. 7. 3. e. l. filii coheredi. nec ob. 7. tra. 7. eo. l. q habebat. vt ibi no.

Non aduentis. i. repudiantis.

Sibi. s. repudiant.

Uel alij. puta domino repudiantis.

Queste. i. qrede. nec em pl 9 cōferat qz cōpeteret repudiāt. 7. l. dic sibi. s. cohfdib 9 substituit: 7 tūc 200. vt. 3. e. q liber. l. fi. 7. l. si i testō. 7. i id qd dicit alij: videt vocari dñs fuit instituit ex substitutione. 7 sic est cōtra. 3. eo. l. q liber. 9. hęc 9 ba. 7. dices seruū remāsisse et. vt. 3. eo. cū filio. in fi.

Tenuit. tpe testamenti. ad qd. 3. ti. i. l. 7. 7 si 9 nepotes.

Cepit tenere. vt. 3. eo. l. ij. 9 sed si extraneum.

Substitutus. directo vulgariter vel pupillariter cum semp tinea 7 vtraq. vt. 3. eo. l. iā hoc iure. in pūn.

Et hīs filia vel nepos.

Dotis. testatoris.

Ohfdi. duo fuerūt instituti: tici 9 7 meui. 9. ticio qz substitutus fuit coheres su 9. i. meui 9. meui 9 qz substituitur fuit fci 9 fm Ro. dic 9 cohe redi. s. ticio.

Substitutus. s. meuius.

Adiret. meui 9 ex istōne. s. als extracta eēt vulgari. vt. C. eo. l. post aditam.

Existeret. i. p usq hereditare puidet ticius.

Vita decessit. meuius institutus idēz coheres substitutus eius.

Ad substitutū tci 9. meui. s. fci 9 a. 7. tunc substitutio. pmi substituti. Ro.

Substitutus. s. fci 9.

Utraq portio. cū vtroq decessit.

Sit atq hfditate adiret. 7 facit isti. e. 9. 7 si hfdi. 7. 3. e. l. filii coheredi. nec ob. 7. tra. 7. eo. l. q habebat. vt ibi no.

Non aduentis. i. repudiantis.

Sibi. s. repudiant.

Uel alij. puta domino repudiantis.

Queste. i. qrede. nec em pl 9 cōferat qz cōpeteret repudiāt. 7. l. dic sibi. s. cohfdib 9 substituit: 7 tūc 200. vt. 3. e. q liber. l. fi. 7. l. si i testō. 7. i id qd dicit alij: videt vocari dñs fuit instituit ex substitutione. 7 sic est cōtra. 3. eo. l. q liber. 9. hęc 9 ba. 7. dices seruū remāsisse et. vt. 3. eo. cū filio. in fi.

Tenuit. tpe testamenti. ad qd. 3. ti. i. l. 7. 7 si 9 nepotes.

Cepit tenere. vt. 3. eo. l. ij. 9 sed si extraneum.

Substitutus. directo vulgariter vel pupillariter cum semp tinea 7 vtraq. vt. 3. eo. l. iā hoc iure. in pūn.

Et hīs filia vel nepos.

Dotis. testatoris.

a In familia. qz emscipat^o vel in adoptione dat^o. vt in sti. q. mo. ius pa. s. si p. r. i. de capti. l. pater. sunt eniz plura necessaria vt tenat. vt no. s. e. l. ij. circa pun.

b Filium impuberem.

c Rogauerit. p. fideico. r. sic p. obliquu no directo. vt. s.

d Impubes. f. tunc restituitur. r. qua docuz etiam post pupillare etatem fm. y. et dic. i. pupillare tñ vt differat a sequenti. ibi nec aliud r.

e Restituere. accipe placuit. qd est. j.

f Legitimum. ad hoc. C. de fidei com. l. ca. et. C. e. l. p. b. in fi.

g Falcidia. tre bellianica.

h Fideicom. fo. s. speciali vni rei vel fundi. et sic fit arg. de speciali ad generale fideicom. missum.

i Eius. filij.

k Dato. i. relicto. alias e fideicom. missum datum.

l Restituere. titio fideicommissa rio.

m Nec aliud. redit ad p. ius casuz quado fuit rogatus de generali quado docuz decede ret. fm. h. v. dic q. s. taru infra pupillare etate. hic qua docuz decederet r. no. q. h. assumit qd q. substitutio

ne facta vltra pubertatez in forma pupillaris dz restitui h. r. d. as substituto. s. z. certe no de directa s. z. de fideicom. missa h. dicit. qz. s. dicit rogauit. r. j. dicit p. caris.

n Egreditur. nam r. tuc cogitur legitimus filio testato decedente.

o Non valuit. i. iure testam. nec codicillor. nisi hoc actum est. vt subijcit. r. j. de codic. l. i. r. j. de testa. mil. l. si miles. Itē hoc nisi inter filios. vt. C. fam. l. her. l. fi.

p Tenebunt. i. no erit alien. r. aliqz noie eoz. non te Institu. sic ergo no. institutu de suis p. p. ius bonis no posse tus i bo grauari. s. z. de bonis tati testatis. vt. j. ad treb. l. ex fact. nis pro in pn. r. s. no tati. r. hic subijcit in e. heredato. vt r. l. si. de pujs s. singu. re. p. fideico. r. s. hoc solum. r. j. de leg. ij. l. unparoz. uari no in pn. r. s. i. s. hoc fallit si tati pcepit de fructu r. lictoz potest. qtu alij dare est grauati. vt. j. de leg. i. l. filius. s. ap. r. j. de leg. ij. l. ij. s. l. r. j. de lega. ij. l. cu pater. s. titio.

q Et no. qz est necesse vt volūtas p. r. sit iusta fm. Jo.

r Nullu fideicommissum. cu in iuste sit sic testatus vt eu

oneraret que no honozauit. C. de fideico. l. pe. s. substitui pot ei directo. quia in hoc no grauaf. vt. s. e. l. i. s. pe.

s Debebit. at relictū a substituto ei. non debet. vt. C. de leg. l. cu quiddā. que est cōtra. et no. circa falcidiam qz legatari singularis rogat alijs restituere no deducit falcidiam vt hic. et ple

ne no. C. comunia de leg. l. i. s. fi.

t Qui discretas. ternā duobz r. aliā tertiam alijs duobz r. alijs duobus aliāz tertā. r. facit. C. de cadu. tollē. s. his ita. r. j. de cōi. cu emā. l. i. s. fi. qd ex nepo tib. r. Jo.

v Specialē. facit. j. de ali. l. e. l. altimēta. s. basilice. et de h. ob. l. bol. r. s. ex q. cau. ma. l. sed r. si p. r. o. s. bein de. r. C. s. dolo. l. i. et. j. de leg. ij. l. seruis vrbans. s. fi. r. de edil. edic. l. bo. uē. s. iumentoz. et C. de pac. que. l. fi.

x Coheres. p. tertiam. habēs. cc. in bonis filij impuberē et titiū extraneū equalitē istituit. Itē titiū filio substituit. r. c. legata substituto. m. de filio decedente nec totā hereditatē habz. partim ex paternis parti ex pupillaribz tabulis petunt legata ex pupillaribz. op. ponit falcidia. dicit hic q. non pot opponi cum heat q. r. a plus cōputata parte quaz habuit ex paternis tabulis q. dz cōputari ac si partim pure. partim sub. d. ite esset aliqz institutus. aliud erit hoc scdo casu. s. si pater dedit coheredē titiū. et substituit pupillariter seiu r. a substituto. c. legauit. nam seius deducit falcidia. licet parstici pinguis remaneat titio. sic em pinguedo titiū no nocet seio ad petendā falcidia. sed pinguedo titiū in paterna nocet eidē in pupillari parte. r. vere dico scdo casu cēsent coheredes vt sic qlibet suam falcidiā deducat separatim. s. titius coheres r. seius substitutus. nā r. duo legatarij eiusdē rei legatē vni in paternis. alij in pupillaribus tabulis cēsentur collegatarij r. cōcurrunt vt ambo habeant ac si in eisdē tabulis esset eis legata.

y Prestabit. nā hic legata augentur. ppter pinguem partē huius heredis r. eadē rōne relicta ab ipso coherede in institutio. i. in primis tabulis debet augeri. p. p. partē pupillare. Sed secus est in his q. sunt relicta a pupillo

z Legata in secundis tabulis relicta contribuunt cum relictis a substituto. Bar. Coheres ipuberi filio datus eidemqz substitutus legata secundis tabulis relicta punde prestabit. ac si pure partē et sub cōditioe partē alteram

dit. ac post omnē instōnis ordinez ita scripsit. quos heredes meos inuicē substituo. cōiunctos primo loco vice mutua substituire videf. quibus institutionū partes non agnoscentibus. ceteros omnes coheredes admitti.

aa Substitutio breuiloqua no refertur ad eos quibus specialiter est substitutum. Bar. Qui patrem et filij p parte heredes instituerat r. inuicē substituerat. reliquis coheredibus datis post cōpletum assem ita scripsit. hos oēs inuicem substituo. voluntatis fuit questio. an cōmemoratioe oiz patrē et filij substitutioni coheredū imiscuisset. an eā scripturā ad ceteros oēs transtulisset. qd magis verisimile videf. ppter specialem inter patrē r. filij substitutionem.

in institutioe. vt. f. ad legē falci. qui fundū. §. q. filiū. r. l. in
 ratioe. §. qd. vul. 70. r. §. q. filiū. 730. apparet ergo in hoc ca
 su q. fit cōtributio relictōr. tā in principalib⁹ q. in secundis
 tabulis: r. sic si habeat quartā saluā de portione sibi
 data oīa secundis tabulis relictā integre dabit. sed ar. cōs.
 tra. §. qui. mo. v. su.
 frue. am. l. sub cō
 ditione. in fi. §. hic
 paternū r. pupilla
 re. ynum est.

a Non idē. no.
 q. nōv. extraneus
 deducit falcidiā.
 sic. f. ad legē falci.
 l. cū emptor. 730.
 r. ar. C. de dolo. l. i.
b Alio substitui
 to. q. nō est institui
 tus cum filio.
c Plane. i. sim
 pliciter.

d Datus. r. nō
 substitutus. 730.
e Quadrātem
 integrū. etiā totū
 hereditatē. vel for
 te integrā suā di
 midiaz. p. qd. vide
 batur. tēū substitui
 tū nō inducere
 falcidiā. sed secus
 est. quia in singu
 lis hereditibus rati
 o. l. falcidie est l.
 ponēda. vt. f. ad le
 gem falci. l. in sin
 gulis.

f Nā r. cū. vere
 hic seius intelligit
 coheres. nō cum
 pupillo institui. q.
 si cū in testamēto
 paterno legatur. r.
 eadē res alij in pu
 pillari. collegata. r.
 rj. videtur. vt. hic.
 r. f. de leg. i. l. plane
 §. si cōdit. 70. et
 facit. f. ad legē fal.
 l. q. si alterutro.

g Cum pater.
 duas filias pupil
 las habebat r. cū
 vltimo in pupillari etate decederet substituit. et facit. §.
 e. l. vel singulis.

h Partēve. hoc facit dubiū quia dicit partē. sed nō no
 cet quia totū cōprehēditur. vt. pbat. in fi. r. §. ti. l. l. §. si ex
 fundo. r. f. ad trebel. l. si q. p. i. in prin. r. §. titu. l. l. quo
 tiēs. §. si duobus. r. q. dicit r. ditionē. l. aliā q. si decesserit.
 alij dicit dubiū. quia nō fuit hic expressa institutio. §. q.
 dixit in locuz. videor. instituire. ac si expresse instituissem
 r. conditionem adiecissem. si heres r. sic et al. admittit
 tur institutio de parte et valet vt. subijcit. r. facit. §. titu. l.
 l. lucius.

accepisset. Nō idē seruabit in
 alio substituto: nā ille falcidie
 ratioem inducet: quasi plane
 sub pōditōe primis tabulis he
 res institutus: tā et si maxime
 coheres filio datus: quadrā
 tē integrum obtineret. nam r.
 cū legatū primis tabulis titio
 dat: scōdis autem tabulis eadē
 res sempronio: sempronio q. si
 q. titio concurrat.

**Substitutio pupillaris fa
 ctā vltimo morienti in pupilla
 ri etate expirat si vltim⁹ mori
 tur factus impubes: licet prim⁹
 i pupillari etate decesserit. B.**

**Cum pater impuberi filie
 que nouissima diē suū obisset
 tabulas secundas fecisset: r. im
 pubes filia supstite sorore pu
 bere vita decessisset: irritā eē
 factā substitutionē placuit in
 psona quidē prioris q. nō no
 uissima decessisset: in alterius
 vero q. puberē etatē p. leuit.**

**Hic est nō §. r. legit duob⁹
 modis: r. vterq. est pulcher ca
 sius: r. fm. primā leg. h. d. Sub
 stituit in parte admittit i totū
 si non repat ali⁹. vel sic. Sub
 stitutio facta filio si impubes
 decesserit valet: §. vere institu
 tio non pcedat: quia precede
 re fingitur. h. d. Bar.**

**Non videri cū vitio factaz
 substitutionē his verbis pla
 cuit: ille filius me⁹ si (qd. abho
 minor) intra pubertatis ānos**

Qui duos. due hereditates. vterq. ergo ex testamēto
 succedit. vt. §. co. l. ex duobus. et. f. de rebus dub.
 l. qui duos. 730.

**Inueniet. vt. aliam quālibet rem acquisitā. vt. §. co.
 l. sed si plures. §. ad substitutos. sic ergo habet non vt pri
 mo substitutus: §.
 vt augmentū bo
 noz. scōdit. nā pri
 mus intestat⁹ de
 cessit et legitimuz
 heredē fratē ha
 buit. vt. f. ad legē
 falci. l. pater. §. si. r.
 C. e. l. penul. §. se
 cūdus testat⁹ p. te
 stamentum qd. pa
 ter fecit pro eo. sed
 opponit ergo pater
 p. parte decessi
 sit testatus p. par
 te int. status. R. fi.
 immo testatus in
 totū: sed ymus pue
 rozum intestat⁹ al
 ter testatus.**

**Si duo impubes simul de
 cesserint substitutus succedit
 vterq. eorum ex pupillari dire
 ctā: al. vltimo tm in cuius he
 reditate reperiret hereditatez
 primi tanq. bona aliunde que
 sita. Barto. Idem.**

Ui duos impubes fi
 lios hīdes reliq. r. ita
 substituit: si abo mortui eēt:
 deinde pueri post mortē pri
 simul perierūt: due heredita
 tes substituto deferuntur. §. si
 diuersis tēporibus vita de
 cēdāt: in hīditate nouissimi pue
 ri ei⁹ fratris qui ante mortū
 est hereditatē substitutus iue
 niēt: sed in ratioe falcidie pue
 ri prioris hereditas non veni
 et: nec substitutus amplius q. §.
 sex vncias iure testamēti de
 siderabit. legata quoq. que
 a substituto eius filij data sūt:
 qui prior intestato decessit: ad
 irritum recidunt.

**Hic tractat materia substi
 tutiois exemplaris. Substitutio
 exemplaris expirat impedimē
 to cessante vel liberis postea
 susceptis. Bar. Paulus.**

bet alias. ser. fm. 70.

Recidit. hoc referri euidenter potest ad primum ca
 sum vbi simul perijissent: sed et optime refertur ad priorē
 mum: vt si ita legauit pater in pupillari substitutioe: si fi
 lius meus vel aliquis filiorum meorum decesserit in pu
 pillari etate lego tibi centū: non ita dicit si decesserit inte
 status: licet hec clittera videatur uniuere: cum enim et si
 lij testamēto sit relictū: ergo si decedat intestatus non de
 betur fm. 70. vt ergo ipsa institutio recidit ad irritū: ex
 quo prior decessit: sic legata. Item contra hūc. l. §. de in
 iusto testa. l. pe. fm. 70. r. C. eo. ti. l. pe.

Non veniet.
 q. sex vncias prio
 ris non computa
 bit sibi in falcidiā
 si cōueniatur de le
 gatis ab vltimo re
 lictis fm. 70. vt. f.
 ad legem fal. l. pa
 ter. §. si. 730. et est
 ratio quia substi
 tutus non est ei ex
 testō coheres: nec
 enim ex alia por
 tione detrahet q.
 falcidiā q. ex qua
 institutus inueni
 tur. ar. instituitur est
 in dimidia cuius
 quarta est in iun
 cia: fm. Ro. l. vnc
 cia et dimidia. vt
 §. de test. l. pa
 pinian⁹. §. p. unde.
 m. Desiderabit.
 principalit ex sua
 persona et p. obli
 quum ex persona
 ei⁹ cui successit ha

Facto liceret directo sicut i pupillo vel furioso habemus. vt. ubi na et si furioso. na p fideicommissum hoc facere poterat iure comuni: vnde non est opus impetrari p privilegium.

Ut. C. de thesau. l. lib. r. et. iad. m. n. u. n. c. i. l. i. n. f. a. j. de leg. i. l. si quando. r. facit. C. q. u. s. a. fa. p. o. l. d. i. s. c. r. e. t. i. s. et. s. de test. l. si mutus.

Uxor. qd po test. vt. s. d. i. u. r. e. d. o. l. mutus. licet non loquatur.

Interpretari. vt. s. de reg. iur. l. n. e. r. a. n. et. j. de s. o. b. l. i. n. p. u. e. r. i. o. n. a. l. i. b. et. s. de iudi. l. si q. s. i. n. p. r. a. c. t. u. s. e. i. u. s. vt. s. de pac. l. veteribus.

Inspicientibus nobis. et no. q. non. r. n. n. c. s. j. i. b. i. i. g. i. f. e. r. a. a. g. n. a. t. i. o. e. r. e. f. e. d. e. x. h. i. s. s. u. a. r. e. p. o. n. s. i. o. n. e. c. o. f. i. r. m. a. b. i. t. h. z. o.

Testamentum. vt. C. eo. l. h. u. m. a. n. i. t. a. t. i. s. r. i. d. e. o. d. i. c. i. t. u. r. e. x. e. m. p. l. a. r. i. a. v. t. i. b. i. d. i. c. i. t.

Auferret. q. r. e. c. e. d. i. t. a. b. e. o. i. p. s. u. m. e. q. u. i. v. i. t. u. m. e. s. t. p. p. t. e. r. v. i. l. i. t. a. t. e. m. s. u. p. e. r. u. e. n. i. e. n. t. e. v. t. s. d. e. c. o. s. t. i. p. u. n. l. p. e. h. z. o. r. f. a. c. i. t. j. d. e. l. e. g. a. i. j. l. f. i. d. e. i. c. o. m. i. s. s. a. r. i. u. s. s. i. c. u. i. e. t. d. e. a. u. r. r. a. t. l. e. g. a. l. i. j. i. n. f. i. e. t. C. d. e. r. e. u. o. d. o. n. a. l. i. i. v. n. q. s. e. t. d. e. p. r. a. b. e. e. m. p. l. i. n. l. e. g. e. r. j. d. e. c. o. n. d. i. r. e. m. o. n. l. i. i. n. d. i. c. i. m. i. n. f. i.

Ipse filius. l. i. b. e. r. a. t. u. s. s. i. t.

Si intra. i. i. i. j. s. e. z. a. n. n. u. m.

Decefferit. s. u. b. a. u. d. i. h. f. a. e. s. t. o.

Pubertas e. f. a. c. i. t. s. e. o. i. p. u. p. i. l. l. a. r. i. r. l. c. e. r. u. r. o. e. t. l. i. b. i. s. r. l. q. u. i. p. l. u. r. e. s. e. t. l. i. u. e. r. f. i. l. i. o. s. i. l. i. o. r. j. d. e. s. e. c. u. d.

dis tabulis. l. h. s. i. p. m. r. s. e. l. i. i. t. a. q. s. s. u. b. s. t. i. t. u. e. r. i. t. r. s. d. e. a. d. o. p. l. i. s. i. a. r. r. o. g. a. t. o. r. s. s. e. d. a. n. i. m. p. u. b. e. r. i. r. C. e. o. l. i. j.

Seruari. species ergo tempus detrahatur generi. vt et s. co. l. coheredi. s. qui patrem. **S**ubstituit. vulgariet. **M**omenti. s. de libe. r. p. o. s. t. h. u. l. si posthumus. s. q. d. vulgo. contra. sol. ibi. c. o. t. r. a. i. n. p. m. o. g. r. a. d. u. s. l. i. u. s. u. n. l. i. t. u. r. f. u. i. t. i. d. e. o. q. s. e. q. u. e. t. e. s. v. a. l. e. t. i. z. a. b. e. i. s. p. r. e. c. e. a. t. u. r. h. i. c. a. p. r. i. m. o. p. r. e. t. e. r. i. t. a. l. e. q. u. e. r. i. t. s. u. b. s. t. i. t. u. t. u. s. q. u. a. r. e. p. r. i. m. o. s. u. b. d. u. c. t. o. s. e. q. u. e. s. v. a. l. e. t. r. e. c. e. r. i. q. s. i. q. u. a. n. t. e. s. i. m. j. o. **R**esponsum est. vt. s. de libe. e. t. p. o. s. t. h. u. l. e. t. s. i. p. e. p. c. e. r. i. t. s. i. a. s. n. i. l. i. s. i. f. i. l. i. u. s. **I**nterest. quo ad hoc vt gradus valeat. **H**eres esset. subandi heres sit filio meo. **A**ccommodauerat. i. testator. **N**on capienti. puta filio naturali testatoris. **P**arte. insipientis erat in statu vncijs: de vna re situenda rogatus. **A**ccipat. ille institutus. **I**mpuberis. filij testatoris. **C**lenat. ad substitutionem. r. ita p. terra. quia i. quattuor vncijs fuit scriptus que sunt tertia hereditatis. Et accipit ita augetur eius r. e. r. d. i. e. c. e. p. t. i. e. u. e. f. f. e. c. t. u. r. e. t. i. n. u. e. r. i. t. v. t. j. d. e. h. l. i. g. l. a. l. i. o. **A**ccipat. p. tri bus vncijs q. s. are accipit p. deducit illa vncijs qua restat non capienti a. **L**ius. i. i. u. u. i. r. o. g. a. t. i. p. a. c. i. e.

Supra institutione tunc testamentum incipit a substitutione. B.

Lucius titius cum haberet filios in potestate uxoris herede scripsit: et ei substituit filios: q. situm est an institutio uxoris nulli momenti sit: eo q. ab eo gradu filij non eent exheredati. rudi cum gradu a quo filij preteriti sunt nullius esse momenti: r. id cum iud substituti ponantur ex testamento eos heredes extitisse videri. s. q. non in totum testam. infirmat filius: s. t. m. eum gradu qui ab initio non valuit: licet responsum est. si a primo sit filius preteriti: a secundo exheredat: nichil aut iterum qua rone secundi heredis institutio valeat: vtrum q. ab eo filius exheredatus est: an quia ipse filius substitutus est.

Qui semel est heres licet ei vt indigno auferatur hereditas: vel ipso iure desinat esse heres: vocatur ex substitutione: per hec verba quisquis michi heres erit. h. v. Bar.

Julianus longinus pater eos quos sibi h. r. d. e. s. instituerat filijs ita substituit: qui s. q. s. sibi heres esset: vnus ex heredibus institutis qui tacita fidei commoda uerat: vt non capienti parte ex eo qd acciperat daret ad substitutionem impuberis admittus: vtrum pro ea parte pro qua scriptus fuit veniat: an vero p. ea qua acciperat: ita vt augetur eius pars in substituto. de. respondit.

a **C**omodat. qd' scilicet p'mittit d'restituendo nō capaci.

b **D**efinet. ad hoc. s. titu. i. Lei qui soliduz. in fi. s. de mīno. l. et si sine. s. sed qd' papinianus.

c **T**ulerantur. et si fisco dentur. vt. l. de his qui. vt in dig. l. qui tici. in fi. et. l. qui tabulas. in fi.

d **C**ript. i. ex substitutioe in q'tuor vncijs admittet sicut ex institutioe.

e **E**sset. sic. s. d' act. emp. l. iulian. s. offerri. l. s. de acq. here. l. si torā. sol. vt ibi. 3rē arg. s. de scena. l. q' in dignus.

f **C**punit. sic. s. de offi. pu. l. diu.

g **C**dē dicere. vt in q' rē. l. in substitutioe. et in redacto i seruittutem. vt. l. proxi.

h **C**portione. ex substitutioe delatam.

i **C**uā amittit. id est pro rata qd' habebat pu. licet id amittit. apparet ergo q' sufficit semel factum et si nō duret. a no. pro et s. de i rē. l. si. p. ppe. s. s. sum.

factū semel sufficit etiā si nō dur ret.

x **C**pupillari. pncipale. forte si expugnatum sit p' q' rē. l. h. 3o.

l **C**neq' in totū. s. p' pncipale. l. et accessorium. vt s. de pecu. l. nā qd'.

m **C**ript. q' pars est. vt seq'la. vt l. si. l. eo. s. liberts. et s. e. l. q' plures. s. fi. p' unū enim testm nō capit vires a se cūdo. s. s. scōs a p'imo. vt. s. e. l. p'rio.

n **C**cius. legitimā. impuberes.

o **C**naturale. pubere vel impubere non curo: quia cuz nō sit in potestate non potest ei pupillariter substitui. vt s. e. l. i. circa p'ri.

p **C**mate. sua.

q **C**primū casum. s. vulgarez. sed quomodo cū vltra vnciā habere non possit. vt. C. de na. l. i. l. i. et aut. ibi postea. Rñ. hoc iure secus erat.

r **C**d sequentem. s. pupillarem. s. si quis. et.

s **C**postea q' fuisse heres.

t **D**uplex. i. q' ipse in duob' casib' succedat legitimor s' legitim' in vno tm. i. hoc p'pter iqtatē cuiusdā. vt. C. eo. l. i. l. i. s. uis. s. e. l. i. d' hoc iure. s. sed si alter. et no. hie s'm quosdā tacitam pupillarem non admitti contra matre. sed hoc non quia mater. vt. l. l. p'ri. sed p'pter inequatatē: nec em̄ est h

coherede habebat. Quero an hereditas eius ad ticiū naturalē fratre ex cā substitōis p'tineat: an vero ad matrē? Respōdi ad primū casum nō existentiū heredu substitōnem de qua querit p'tinere: non ad sequentem: si quis cor' postea' decessisset intra pubertatē: cū in naturalis filij p'sona duplex substitutio locū hēre non possit: ideo ad matrē legitimi filij hereditas ab intestato p'tinet. aliter si eiusdē etatis' liberi' instituti iuicēq' substituti fuissent: tunc em̄ altero defuncto intra pubertatē / eius successio non ad matrē: sed ad substitutum fratrem eius deuoluitur.

u **C**statis. s. im pubes. nā et si vn' xij. an. alter vn'z tm hēat non nocet hēc inequalitas dū mō ambo sint iu puberes.

v **C**Non ad matrē. hāc b'icim' bue uilo quāz b'icū bue s' b'icū fit. s. vos iuicē substitutōes tuor' substitutōes p'tinent. s. due vulgares: ideo pupillares: oēs exp'sse: r' sic m' r' i' q' r' s' i' cur in cōpendiosa dicim'. C. eo. l. s' cibus. in fi. forte iō q' r' uisimile est q' testator filios v'ro r' p'ulisse voluit. vt. C. e. l. p' e. et hēc eadē d' recipiōca. vt. s. e. l. nā hoc iure. s. i. itē no. hie q' pupillaris laris ta excludit m' r' em qd' cita ma als nō inuenit: vt trem ex quādo est i' s' i' m' ta cludat.

w **C**Paulus respōdit: si oēs instituti heredes: oēs iuicē substituti eēt: eius portioē qui q' b'usdā defunctis postea portioē suā repudiavit: ad cum solum' qui eo tpe sup' i' xit ex substitutioe pertinere.

x **C**pupillaris expressa etiā q' nō cōtinet vulgare tacitā trahitur ad bona p'ris et filij. h. d. vel sic. h. c. p' d' itio si michi heres erit videt' existere si aliq' est heres h' d' is ex dispositioe defuncti. h. d. Bar. Idem.

y **C**Alterā primis tabulis posthūmo herede instituto: scōis tabulis sibi v' filio' si intra pubertatē decessisset: gatiū seū frēm suū substituit:

z **C**legi. here. l. si ex plurib'. 3rē est ratio hui' dicit: quia sic demum admittitur substitutus cum certum est institutum habere non posse. quod est cum moritur institutus non cum testator. Item et est ratio: quia conditionale relictum non tranfmittitur pendente conditione. vt. C. de cadu. tol. s. i' m' autem.

aa **C**terfa. vel filio. sic. s. heres michi esto si filius meus intra pubertatem: r' c. vel esto filio meo si r'.

ab **C**decessisset posthūmus.

Partial text from the right page edge, including "pupillaris laris ta", "excludit m' r' em", "q' cita ma", "als nō inuenit", "vt trem ex", "quādo est i' s' i' m' ta", "cludat.", "C. de na. l. i. l. i. et", "aut. ibi postea", "Rñ. hoc iure", "secus erat.", "C. d' sequentem", "s. pupillarem", "s. si quis", "et.", "C. postea q' fuisse", "heres.", "C. d' sequentem", "s. pupillarem", "s. si quis", "et.", "C. postea q' fuisse", "heres."

a **G**aius scio. fratri si heres no esset. 230.
 b **H**eres michi. ex hoc verbo michi: oiebat dubitatio.
 videbat enim ex substitutione pupillari non sibi sed filio heres
 c **E**oq. filio. (fuisse. vt isti. eo. in pn. n.
 d **C**elatoris. gai. sei. e **S**ubi. testatoris pmo.

f **I**n vtriusq. ca sum. i. vulgare et pupillarem. vt. s. eo. l. hoc iure. circa pun.

g **M**ichi heres erit. habet enim non apposita hec conditio. vt. s. de se. cum. tab. l. si ita. s. q. filio. et arg. s. de ser. vt. p. l. antepe.

h **E**xtitisse. me diate filio herede cum ipse est directo heres. naz heres heredis. vt. s. de acq. her. l. si qd ser. uo. s. si. r. c. s. de her. ed. in h. l. si.

Qui habebat nuberet. id est nubilus esset. 230.

k **P**ubes. igitur is nubilus erat facta: s. si habes in pubes: dic quomoda: nunc pubes.

l **I**mpubes. iam heres. vt vulgari is loci non h. nec ob. s. eo. l. coh. di. in pn. vbi de vulgari dicit.

m **P**ertinet. qd videbat: qz habebat filie bda iure substitutionis. r ita in eius ius videbatur successisse.

Relicti in conditio: qz conditio: nale no licta no transmittitur. vt. c. de cadu. tol. s. sin aut. sed eade iura dicit. qz hec filia sibi habebat substitutos. sed rñ. hic deficit conditio sub qua vxor r foror essent substitute. et sic non ob. et fact. s. eo. l. lucius. s. fina.

Strum. scriptus est. ab extraneo. p **A**lterius no. Imo repudiavit ei iussu. vel ipe dñs qd pot. vt. s. de succed. edic. l. i. s. p. fua. alioqn in pendenti est sua portio iterim. vt. s. si ps. he. pe. l. ij. r. s. de acq. her. l. suus duoz. r. l. suus cois ab etneo. r. l. seq.

q **S**ubstituto locum ee. in altera parte. vt. s. de acq. re. her. l. seruus cois ab extraneo. r. l. seq. r. l. seruus duorum. erat enim alter dñs coheres qui vult perferri iure ac crescedi. Itē alia ratione vult perferri: qz qd ius instituit est no admittit substitutus. vt. s. de acqui. her. l. qd ius. sed substitutus hz pro se. vt. c. de cadu. tol. l. i. s. in pmo.

r. s. pro sebo. vbi substituitur presertur coheredi. Item lex qd ius non obstat: qz no in parte aduentis sed repudians venit: cu seruus vice duoz sustinet. vt. s. de stipul. ser. l. i. s. cois. et ita no. hic quida substitutus perferri instituto contra regulā illius legis. et adducit aliu casum. s. de bo. lib. l. si libert. pa trono. s. no est bo naut ex premissis pater: qz non presertur instituto s. in loci repudians admittit. Itēz opponit hic de ex postuoe illor verborū si heres non erit cu instituit seruus: que sit. s. ti. i. l. si pater. r isti. eo. s. si. Rñ. qm h habet locum conditio substitutionis repudians ante cohesde cui substituitur est meuius p seruū me diū. r hoc to qz seruus cois psonam duorum obtinet: vt dixi.

Caditio hereditatis extinguit spe substitutionis vulgaris in portione aduentis tramō. h. d. istud principū. Bar. Idem.

Seruu cōem habemus: et si heres non sit meuius illi substituitur est: alterius iussu do minorū adit hereditatē: alterius no. querit an substituto locus sit an non: r verius est substituto locum esse.

Quonies substitutio est plenior qz institutio preualet substitutio. h. d. Barto.

Ticius heres esto: Stichus meus do lego: Stichus heres esto: si Stichus heres no erit Stichus liber heresqz esto: in hac questione in primis querendū est vtrum vnus gradus sit: an duo: r an cā mutata sit substitutio: an eadē pmaneat. et quidem in plerisqz queritur an ipse sibi substitui possit: et rñdetur cā instōnis mutata substitui posse. igit si ticius heres scriptus sit: r si heres no sit idem heres ee iussus sit: substitū nulli momentū erit. s. si sub additio ne quis heres scriptus sit: pure autē substituitur est: cā mutat: qm pot ex instōne deficere conditio et substitutioni locū as

iam ibi: cum vnus gradus rē. r **E**t respondetur. vt. s. eo. ti. l. sed si plures s. si. y **N**ullius momenti. i. nulli commoditate afferet. aliqua tamē est: vt. s. si quis oi. i. cau. testa. l. i. s. sed r si proponatur. 230. alij dicunt nullam esse simpliciter. 3 **P**ure autem substitutus. s. sibi. r dicitur pura: quia non fuit expressa contraria conditio: alia tamē fuit inserta si heres non eris. Item tacita intelligitur contraria conditio. s. si nauis non venerit. vt. s. si cer. pe. l. pecuniā. r. s. de lega. i. si post mortem. s. penul. sed per hoc non facit conditionē. vt. s. de condi. et demon. l. conditiones. sed cum in omnem euentum sit futurus heres non videtur expectandum. vt. s. titu. i. l. si quis ita scripserit. contra. Sol. ibi omnino erat pura in parte: hic non. vt. s. quando dies leg. cedit. l. huiusmodi. Accur.

lib. l. si libert. pa trono. s. no est bo naut ex premissis pater: qz non presertur instituto s. in loci repudians admittit. Itēz opponit hic de ex postuoe illor verborū si heres non erit cu instituit seruus: que sit. s. ti. i. l. si pater. r isti. eo. s. si. Rñ. qm h habet locum conditio substitutionis repudians ante cohesde cui substituitur est meuius p seruū me diū. r hoc to qz seruus cois psonam duorum obtinet: vt dixi.

r **T**icius. ad cui dētia no. qz nemo sibi substituit nisi cā mutata: vel nisi fiat duo gradus. vt in hoc. s. r. s. e. ti. l. sed si plures. s. fina.

f **S**tichus heres esto. hec institutio fit vt per seruū querat legatario hereditas euz sit sine libertate.

t **N**on erit. l. si hereditatē meuius no qserit. 230. sic em exponunt hec s. ba. s. ti. i. l. si pater.

v **U**trum. hec duo dubia solues

a **N**ichil facit substitutio. vt. §. ii. l. i. si te solum. r. de
 secun. tabu. l. si ita in prin.
 b **D**ue pure. altera earu purificata. vt. §. i. l. antepe.
 c **M**anifeste. l. apertat. (r ar. §. de fidei. l. si a reo.
 d **H**eres nō erit. id est si aliu herede nō fecerit.
 e **P**reualere. l.

dubio. vt. de ma
 numif. test. l. si pe
 culu. §. i. r. de fi
 deicō. libe. l. si ser
 uus. cū em ē spes
 libertat; legatum
 nō valet. vt. de le
 ga. i. l. si post mor
 tem. §. si. sed si po
 nas defunctū ex
 p̄fisse se nolle le
 gatarū puare le
 gato nisi tunc de
 mū cū iste seruus
 eius iussu heredi
 tatē q̄rere noller:
 tūc die aut ticus
 adijt: r. nam ser
 uus querit lega
 tario. r. si seru^o ei⁹
 iussu adeat substi
 tutionis conditio
 expirat si non pa
 reat. p̄t em eo iu
 bente rē. vt. C. de
 here. insti. l. iij. et
 tūc p̄t existerē cō
 ditio substitōis. si
 sūt tici⁹ non adijt
 legatarius nichil
 oīno h̄re p̄t rōne
 impossibilitat; vt
 stat dices in glo.
 q̄ incipit rōne im
 possibilitatis rē.
 vbi ergo talem vt
 dixi voluntatē nō
 exp̄ssit testator: le
 gatum pro non scripto habet. seruus autē liber dici pote
 rat r heres: non solū ex verbis in substitutiōe positio: sed
 etiā ex his que cōtinent in instōne. f. cū dixit: stichus he
 f. **N**ō debent legatū. nisi sub d̄ia cōditio: (res esto.
 ne. vt. de lega. i. l. si post. §. si. hodie tamen videtur esse
 in pendēti. vt. C. de neces. ser. l. pe. §. si.
 g **H**eredē nō esse. ad cōmodū legatarū: r. sic aliu herē
 dē nō facere. Bzo. vel dic nō esse ex primis verbis. h.
 h **L**ibertatē. de hereditate non aperit: sed dic eā de
 beri. vt in fi. huius. §. nam dices.
 i **U**nus gradus. i. remota prima instōne serui rema
 nēt seruus r tici⁹ instituti eodē gradu quē cōstat remoue
 ri. vt. §. ibi nos dicimus rē. r sic improprie substitutio: cū
 nulla q̄ valeat p̄cesserit instō. vel dic vn⁹ gradus. f. substi
 tutiōis: idēq; scōs videt respectu instōnis facte ob alte
 rius cōmodū: r subaudi etiā cū vnus: r sic satis p̄t dici
 q̄ sit vn⁹ gradus: q̄ eadē p̄sona est instituta r substituta.
 et ad hoc vt sint duo grad⁹ oportet plures esse p̄sonas. f.
 vnū institutū: r aliū substitutū. vt liti. de gradi. §. hactē
 nus. et tū bene valet talis substō l3 sit vn⁹ gradus: q̄ cā

ferre. sed si extiterit conditio:
 due pure sunt: et ideo nullius
 momēti erit substitutio. cōtra
 si pure q̄s instituat: deinde sub
 cōditōe sibi substituat: nichil
 facit substitutio⁹ cōditionalis:
 nec mutata intelligit: q̄t p̄pe
 cū r si extiterit cōditio: due pu
 re⁹ sunt substitutiones. fm hec
 proposita questio manifeste
 ticius heres esto stichū meo
 do lego: stich⁹ heres esto: si sti
 chus heres nō erit⁹ stichus li
 ber heresq; esto: nos dicimus
 quādo eodē testamēto r lega
 tus sit stichus r libertatē acce
 pit: p̄ualere⁹ libertatem. et si
 p̄ualer libertas nō debet le
 gatū: r ideo iussu legatarū nō
 posse adire hereditate: ac per
 hoc verū esse stichū heredem
 nō esse⁹: r ex sequētib⁹ verbis
 libertatē⁹ illi cōpetere cū vn⁹
 gradus⁹ videatur. quid ergo
 si nō adierit ticius: incipiet ex
 substitutiōe stichus liber r he
 res esse. poro q̄dū non adijt
 iussu legatarū nec ex cā legatū
 intelligitur legatari⁹ esse effe
 ctus. et ideo certum est illū he

est mutata cū p̄ma instō ad cōmodū legatarū: scōs ad sū
 fuerit scōs: r fm hoc est vn⁹ gradus r cā est mutata. scōs
 solute sunt q̄dōes supradicte. Itē p̄t dici q̄ sint duo gra
 dus: vt cū dicit si stichus nō erit heres: p̄inde sit ac si di
 cat si meū⁹ p̄ stichū heres nō erit. vt liti. de vul. sub. §. si.
 r. §. ii. l. si paf. et

redē⁹ non esse⁹: ac per hoc ex
 his verbis si heres non erit sti
 chus liber heresq; esto: liber r
 heres existet⁹. hoc autē quod
 sentimus iustanus quoq; in li
 bris suis probat.

Seruus substitutus cum li
 bertate pupillo pupillarit: eue
 niente conditioe substitutio
 nis erit ip̄i pupillo et patri per
 mediā p̄sonā pupilli heres ne
 cessari⁹: atq; liber: emptori vo
 luntarius heres: sed si deficiat
 conditio substitutiōis: heres
 erit necessari⁹ emptori. Alex.

Si pupillus substitutum si
 bi seruū alienauerit: cūq; em
 pto: liberū heredēq; institue
 rit: nunquid iste⁹ in substitutio
 ne habeat statū vnuersum⁹.
 vt siquidē pupillus ad puber
 tatem peruenerit: necessari⁹ ex
 testamēto emptori heres exti
 terit. si vero intra pubertatem
 decesserit: ex substitōne quidē li
 ber et heres sit et necessarius
 patri pupilli: emptori autem
 voluntarius heres existat.

De cōditioib⁹ instituti
 onū. Titu. viij. l. i. p̄ia.

q̄ p̄ior adeat: et sic fiat suus: q̄ est impossibile. Bzo. q̄
 non p̄t vtrūq; prius esse q̄ alterum. Jo.
 n **L**itet. nā hoc casu p̄pter impossibilitatē: q̄ vbi libet
 vt ita ḡaliter hic cōcludat. nec ob. §. e. l. si p̄le. §. si.
 vbi dicit nō valere h̄mōi substitōne serui: q̄ ibi etiā p̄ma
 instō erat cū libertate. r sic nichil cōmodū affert substitui
 tio: h̄c p̄ma erat sine librate. ideoq; scōs cōmodū affert.
 o **I**ste. seruus.
 p **U**niuersum. r̄ndi sic: vt si rē. vt. §. ii. l. si paterfamil.
 q **P**ri pupilli. q̄ pupill⁹ p̄ri extitit heres. r sic eo me
 dio prius n̄c̄rius: q̄ heres h̄dis rē. vt. §. e. l. p̄ffa. in fi. r
 §. de acqui. here. l. si quis filium. §. si. in fi.
 r **E**st. nūqd̄ tūc abstinere poterit. r̄n. Jo. ita r̄n
 chylomun⁹ erit heres sicut in suis abstinētib⁹ est. r facit
 insti. de here. insti. §. seruus. r. §. eo. l. sed si plures. §. q̄s.
 et. §. titu. l. i. seruus alienus. §. qui fidei cōmissariā.

De cōditioib⁹ instituti
 onū. Titu. viij. l. i. p̄ia.
 tur cōditio: ideo de hoc dicit. r dic q̄ alia impossibilis: vt
 cōditio: l. l. alia possibilis: r tunc aut casualis aut potestativa res f̄s
 aut mixta. vt. C. de adu. tol. l. i. §. sinat. r differt ab illo. §. modi.

Condi
 tio
 q̄
 est

de pdi. r demō. qz h circa instōnes. r illa circa singularia
Ab iposibili. de facto. qz natura (relicta,
resiliat. vt. f. eo. l. si quis ita institutus.

Sed
dicimus nisi aliud
cōuenit: r ibi qui-
cūq; aliud enage-
lyzauerit. i. dnum.

Con
Non viciari.
vt. l. de her. fili.
f. iposibilis. et. f.
eo. pditiones. r. l.
cōditōes. f. d. in-
sti. de leg. f. si. So.

Hap
h apposta fuit ho
norato: vt tibi reli
quo si celū tetige-
ris digito: ibi one
rato vt det heres
si celū digito teti-
gerit fm dzo. et. e
rō: qz nō dz aufe-
ri bhficiū honora-
to cui puidero vo
luit p sequēte volū
tate: sicut r si lego
vsumfructū sine
aditu nō valet ad-
iectio. vt. f. si vsum-
fruc. pe. l. i. f. qd
dicat tange si po-
tes: vel ibi nō fuit
ipossibilitas in cō
ditōe f. in ipo reli-
cto: vt des illi chy-
merā: r si nō dede-
ris da. r. nōle pene. r
sic. r. nō sunt legata
sub cōditōe: f. z
note pene relicta. itē
f. eo. l. fili. So. fauore
honorati hē
f. si si expediat totā
instōne dicere nul
lā: vt qz ab itelato
liberō est habitur: pōt
vt ibi. vt ar. C. de
leg. r. cō. l. qd fauore.
f. in filio spāle: qz nō
pōt sub pditione
nisi p rinauā lntur: vt
ibi. Itē f. eo. l. si ticius.
So. ibi spāle qd ppter
pplexitatē occurrit
ipossibilitas. Itē f.
insti. de inu. stipul. f. si
ipossibilis. vbi viciat.
sed ibi in ptractu. r
estrō: qz ibi vtriusq; p
sensu erigat. vt. f. d. pac.
l. i. ibi duoz p sensus rē.
r. f. de ac. r. ob. l. nō
solū. at hie ex volū-
tate testāris tñ: f. in
fctub. r. innotatis sec.
qz in alijs: qz ita ibi
agit si fuit ipossibilis
sicut r si possibilis
fuisset cōditio. nā cō-
dicā ea cessante: vt. C.
de pdi. ob cau. l. si mi-
litē. vel ibi loqtur cū re
pbitur obligatio. sec.
si cōsensu r p bis: vel
illa nō est ipossibilis
cōditio. vt. C. de pcur.
l. i. ita demū. Itē quid
si in psonā tertij fuit
apposta cōditio ipos-
sibilis: Rñ. p nō
apposta habet. vt. f. d.
nu. ij. l. si meua. l. z
quidā f. Itē qd si
matrimonij vel spon-
salia fiant sub ipos-
sibili cōditōe. quidā
dicūt valere. et facit
ad legē istā. f. si. ij. l. si
seruū meum. f. pe. r.
de iniusto testa. l. cum
in scō. in fi. r. f. de
condi. r demon. l. ij.

Sed si duo serui ita sint he-
redes instituti: primus r scōs
si mei erunt cū moriar liberi r
heredes sunt: et alter ex his
sit alienat: celsus recte putat
sic accipiendum: atq; si singu-
los separatim sub eadē condi-
tione heredes instituisset.

Con
ditio si meus erit veri-
ficatur in ppetate tñ totius
vel partis nisi cōtraria volun-
tas appareat. h. d. Bar. Idē.

Sum
sum sit: ille seru? si me?
erit aut qui meus? erit cū mo-
riar heres esto: quatenus ac-
cipiat meus? querit. et si quidē
alienauerit in eo vsumfructū:
nichilomin? ipsius? est. si vero
partem in eo alienauit: an defi-
ciat cōditio institutionis queri-
tur. et verus est non defecisse
conditionē: nisi euidētissimis
probationib? testatorē volu-
isse apparuerit p hac cōditio-
ne hec verba inseruissē: si totus
seruus in dominio eius reman-

serit. tunc enim parte alienata
conditio deficit.

Una pluralitas gemiat plu-
res singularitates. Bar.

Sed si duo serui ita sint he-
redes instituti: primus r scōs
si mei erunt cū moriar liberi r
heredes sunt: et alter ex his
sit alienat: celsus recte putat
sic accipiendum: atq; si singu-
los separatim sub eadē condi-
tione heredes instituisset.

Con
ditio potestatiua habe-
tur p impleta si stat per eū in
cuius personam debet imple-
ri. h. d. Barto. Paulus.

Si
ita heres instituit? sim
si decem dederō: r acci-
pere nolit cui dare iussus sum:
pro impleta conditio habet.

Alpianus.

Socij
qui ita sint instituti: si
socij vntuerforū bonoz
meozū permanferint? vsq; ad
annos. xvj. heredes sunt: inu-
tilem esse instōne fm verbozū

nē singularis. sic. f. de lega. ij. l. qui cōcubinā. f. stichus.
et de cōdi. r demō. l. falsa. in fi. r. l. cui fundus. r. f. de he-
redi. insti. l. hoc articulo. r. l. si pater fami. testamēto. sed gemiat
argu. ptra. C. de impu. r alijs substi. l. ij. r. l. f. quis. r. l. pe.
Item fact. f. si. ij. l. talem. f. i. Accur.

Sita habet. sufficit em sola oblatio. vt. f. de statuli-
be. l. statuliberos. f. stichus. nisi absit cui dandū est:
qz tunc dz depom. vt eo. ii. l. cum heres. in pñ. sed an ille
cui est dandū loco legatarij sit? Rñ. non. vt. f. si qd omif.
cau. testa. l. si qd sub cōditioe. argu. cōtra. f. de lega. ij. l.
fideicomissa. f. cum esset. azo. Itē qd hie dicit haberi pro
impleta: verum est etiam in institutione: porro in legato
secus est. nam si statim possit impleri quod est in dando
habetur pro impleta si prohibetur legatarius implere.
sed si non poterat statim impleri: vt quia. r. lego tibi si fe-
ceris domum hunc ad centum dies: licet prohibetur fa-
cere tempus tamen spectatur. vt. f. de verbo. obli. l. in il-
la stipulatione si kalen. secus si ita relinquatur libertas
arethuse si tres peperit: et per heredem fiat quo minus
possit parere. tunc enim propter maliciam heredis sta-
tim habetur pro impleta. vt. f. de statulib. l. statuliberos.
f. i. et fi. r. l. seq. r. l. si peculium. f. penul. r. facit. f. de
condi. et demon. l. iure ciuili. r. f. de regu. iur. l. in iure. d.

Socij
qui ita. permanferint. erat enim testator socius
omnium bonozū cum aliquo. deinde ad. rvi. an-
nos. Accursius florentinus.

Condi-
tio ipof-
sibilis
qñ no-
ceat.

Plura-
le signi-
ficatio-
nem sin-
gularis
gemiat

A Significatiōe. hoc ideo qz ex verbis cōvincit qz testator pius voluit esse heredes q̄ socios: sic enim dixit meorum. Item est contra qz nō possunt pius esse heredes: qz opz qz sit impleta p̄ditio. vt. l. e. l. si quis ita heredi. rursus socij in alienis bonis esse non possunt anteq̄ essent dñi. l. heredes: s; qz p̄t iniri societas ante aditā hereditatē. sic postea adiri p̄t valet institutio fm̄ 330. s; an debeant stare in societate p. xvi. annos anteq̄ adeat. 330. vi def qz nō: qz cōditioe impleta res manet solus dies qui habet. p non adiecto. vt. s. ti. ij. l. hereditas. s; cer te immo nō videt̄ impleta ex p̄tractu: s; ex perseverātia in dictū tps: aliō si instituo te post xvi. an. si cras feceris hoc: qz ibi solus dies remāet.

B Futuro. sit em̄ societas p̄sentū r futuroz bonoz. r q̄ dicit ante aditā hereditatē: post mortē tñ: qz tunc nō valeret nisi dñs p̄sentiret vt. C. de pac. l. si nisi fieret sup hereditate icerni hominis. vt. s. p. so. l. ij. s. i. s; talis societas hereditatis incerte nō implet istam p̄ditionē: qz specialiter testator dixit meorum.

C Cauentem. modo respondet.

D Coheredi. de non alienando. vt. l. de conditio. r de monstratio. l. mutiane. s; an hec cautio mutiana est: Rñ. sic per. l. istā que gñaliter dicit qñ est in nō faciēdo p̄ditio. s; op. impleri p̄t viuēte eo cui est ip̄posita. f. herede post mortē serui: ergo ipsa locū nō hz s; p̄ditionis euentus expectāndus est. vt. l. de p̄di. r demō. cū tale. s; ticius. r. l. pater. s; soer. s; die tristes est talis expectatio. vt. l. e. l. cū tace.

E Scriptus. sub dicta conditione. (le. in prin.

F Sub impossibili. cū nō est cui caueat: r ideo pro nō adiecta habet. vt. d. l. mutiane. in fi. r facit. l. eo. l. mulier. in prin. r de p̄di. r demō. l. cū sub hac. Accur.

S I heredi. p̄dictum. f. si illud r illud. disiunctim si illd aut illud. vt. in fi. de here. in fi. s; si plures. r verbū cui libet sunt due ptes. vel si vna sub au. obteperari satis est vt habes in fi. in. d. s; si aut disiunctim. i. sepatim in diuersis p̄tibus testamētū tūc secus. vt. l. de cōdi. r demō. l. sub diuersis. r. l. q̄ traditū. r. l. nā ad ea. in pn. r. l. p̄ fidei cōmissum. r facit ad hāc. l. de verb. obli. l. i. ita q̄s. r. l. si quis ita. r. l. iudi. sol. l. cū querebat. r de p̄di. r demō. l. cū

S I quis ita institut' sit: si monumētū post mortē testatoris in triduo primo

S I heredi plu: Paul' res conditiones cōiunctim dante sint: oibus parēdū est: qz vnus loco habentur: s; si disiunctim sint: cui libet.

I mpossibilitas de institutione reijct. h. d. Bar. U. l. pla.

S I quis ita institut' sit: si monumētū post mortē testatoris in triduo primo

S I heredi plu: Paul' res conditiones cōiunctim dante sint: oibus parēdū est: qz vnus loco habentur: s; si disiunctim sint: cui libet.

I mpossibilitas de institutione reijct. h. d. Bar. U. l. pla.

S I quis ita institut' sit: si monumētū post mortē testatoris in triduo primo

S I heredi plu: Paul' res conditiones cōiunctim dante sint: oibus parēdū est: qz vnus loco habentur: s; si disiunctim sint: cui libet.

I mpossibilitas de institutione reijct. h. d. Bar. U. l. pla.

S I quis ita institut' sit: si monumētū post mortē testatoris in triduo primo

S I heredi plu: Paul' res conditiones cōiunctim dante sint: oibus parēdū est: qz vnus loco habentur: s; si disiunctim sint: cui libet.

I mpossibilitas de institutione reijct. h. d. Bar. U. l. pla.

S I quis ita institut' sit: si monumētū post mortē testatoris in triduo primo

S I heredi plu: Paul' res conditiones cōiunctim dante sint: oibus parēdū est: qz vnus loco habentur: s; si disiunctim sint: cui libet.

I mpossibilitas de institutione reijct. h. d. Bar. U. l. pla.

S I quis ita institut' sit: si monumētū post mortē testatoris in triduo primo

S I heredi plu: Paul' res conditiones cōiunctim dante sint: oibus parēdū est: qz vnus loco habentur: s; si disiunctim sint: cui libet.

I mpossibilitas de institutione reijct. h. d. Bar. U. l. pla.

S I quis ita institut' sit: si monumētū post mortē testatoris in triduo primo

pupillus. r. s. ti. ij. l. si te. in fi. r. l. de rebus du. l. si is q̄. s; vt. s; q̄s disijuncta. p copulatiua ponit. vt. s. ti. ij. l. lucius. r. C. de verb. sig. l. pe. r. C. de insti. r subli. l. gñal. r. l. de s; b. sig. l. sepe. que sunt arg. s; sed specialia sunt. h. Cui liber. i. cui placet.

S I quis ita. sed nunqd̄ facere debuit monumētum. rñ. vt. qz. Ro. sic. s. de arbi. l. cel sus. s; idē ait. duo em̄ fuerit testatoris p̄cepta. 330. sic. l. de p̄di. r demō. l. hec scriptura. in puncti. r facit. l. de lega. l. si michi r tibi. s; si quis feruos. item facit. s. co. l. i.

S I quis sub cōditione. ar. cōtra eos qui copulant aliq̄s in m̄monitū r iurant qz neuter iure p̄sanquinitat' sepatet m̄monitū. p̄sumitur et qz scierit cō sanguinitatē. ar. l. que. leges. Accursius.

S I quis sub cōditione. ar. cōtra eos qui copulant aliq̄s in m̄monitū r iurant qz neuter iure p̄sanquinitat' sepatet m̄monitū. p̄sumitur et qz scierit cō sanguinitatē. ar. l. que. leges. Accursius.

Q ue sub p̄ditione. iuris. turādū relinquunt a p̄tore reprobant: p̄uidit em̄ ne is q̄ sub iurisiurādū p̄ditioe qd̄ accepit: aut omittēdo p̄ditio nē p̄deret hereditatē: legatū ve. aut cogere turpiter accipiēdo p̄ditionē iurare. voluit

capaci. vt. l. vt. l. no. ca. l. i. s; si quis sub p̄ditione: siue heredi. nā r h̄rdi obijct̄ exceptio nō legatario cū ex pacto heredis legatario nō def̄ actio: vt. C. de pac. l. pacto successoz. s; quidā dicit dari: qz interest h̄rdie: vt. l. de ver. obli. l. stipulatio ista. s; si stipuler. r fm̄ hoc etiā ei obijct̄ exceptio s; certe ibi stipulatū nō aliq̄. vt. C. eo. ti. l. liber hō in fi. r facit. s. de p̄di. sine cau. l. i. r. l. de superficie. l. i. s; q̄d̄ ait. r. l. vt. in pos. leg. l. i. in fi. r ad. l. falci. l. q̄d̄ de bonis. s; i. r. l. seius r augerius. Accur.

Q ue sub p̄ditioe. p̄tor reputauit q̄ndā p̄ditioez turpē que nō videt̄ turpis: vt ecce instituo te vel tibi lego vel cā mortis dono si iuraueris aliqd̄ te datur vel factu rñ: est rō q̄re sit habēda turpis: qz q̄dā facile iurāt r forte nō seruāt: aliq̄ potius relicti dimitterent q̄ iurarent.

R eprobant. quo ad iuramentū: s; p̄ditio est impleta nisi sit turpis alq̄. vt. l. e. s; quonēs. r. l. p̄ri. voluit et. l. de condi. r demon. l. hec scriptura.

A cceperit. destinatione. 330.

O mittēdo. p̄pter religionem.

C onditionem. iuramentum. 330.

A cciendo. f. relicto cogere turpiter iurare.

C onditionem. f. se implendum. Accur.

a Capere. f. absolute.
 b Faciles. ad id qd dicitur faciles: est sic. C. de indic. vi-
 du. l. ij. r. ad id qd dicitur difficiles. sic. C. ad. l. iur. re. p. l. fi.
 c Per se. l. valde. (r. C. de fide iustu. l. fi. s. fi.
 d Timidi. repete sunt ad iurandum.
 e Ad supposito

mili. l. si a milite. Sedicti. r. J. de lega. iij. l. non dubitū. Si.
 i Voluit. f. p. re. (r. J. e. l. conditiones p. edicta.
 k Faciendi. simpliciter sine iuramento.
 l Si forte qd. s. donatari? cū accipiat a donate. ad qd
 m Cautionē. f. iuramenti.

Monas-
 tri per
 crede
 michi
 iurare
 debent.

ne. i. putat esse su-
 persitiosum iura-
 re. vel id est dicere
 est per suppositionē
 volunt iurare: qd
 nō licet si sit publi-
 ce iprobata: vt p
 funonē appollinē
 et silia. secus in su-
 perditione nō pub-
 lifice reprobata vt
 p crede michi: qd
 est iuramentū mo-
 nachoz. vt. s. d. iu-
 re iurā. l. nō erit. s.
 diu? pius. r. s. sed
 et si quis.
 f Bi. faciles ad
 iurandum.
 g Uel illi. diffi-
 ciles ad iurandū.
 h Interuenit.
 vt sacramētū pā-
 ctū remitteret. vt
 s. in pn. hui? . l. s.
 contra. s. de iure-
 iurā. l. si qd cum. r.
 C. cō. vtriusq; iu-
 di. l. si cū patrono
 Solu. ille in iura-
 ctibus: hec in viti-
 ma voluntate. hoc
 nō piz. vt. s. de pa-
 ctis. l. pactū. s. dic
 ibi de pterito: hic
 de futuro erat iu-
 randū. Jte s. J. de
 manu. testa. l. si qd
 liber. Sol. ibi spe-
 ciale fauore ei? qz
 talis possit eē cō-
 ditio quā seruus implere non possit: vt cū ticia ptrahere
 mīmonū: qz mīmonū nō est cū seruus fm leges: s. fec?
 fm canones: r. sepe sub iuramēto cōtinet qd seruus fa-
 cere nō possit: vel dic qz ibi de pterito. Jte s. J. de condi. r.
 demō. l. muncipibus. Solu. spāle ibi: vel dic ibi nō dicit
 an debeat remitti cōditio iurifurādū vel nō: s. sit possibi-
 lis vel non: r. qualiter r. p quos possit ei pareri. vel dic et
 ibi de pterito. Jte s. J. de acqui. here. l. antistius. Sol. vt
 ibi: vel dic r. ibi de pterito. et est rō ad hanc generalē solu-
 tionē de pterito: qz in preterito nō pōt aliter impleri con-
 ditio: qz nō pōt ammodo nō dare vel nō facere. sed si de
 futuro sic. sic dicimus de pgiro an fiat infamis. vt. C. de
 transac. l. si qd maior. et facit ad hoc. J. ad reb. l. aut scā.
 s. si sub cōditione. r. J. de lega. l. l. si qd inquilinos. in fi. et
 J. de cōdi. r. demō. l. hec scriptura. r. l. non dubitām?. r. de
 lega. ij. l. cū pater. s. filius. r. C. cōia de le. l. ij. r. J. qn dies
 leg. ce. l. y. r. J. de bo. lib. l. liberr? sub cōditione. r. J. de testa.

ergo eū cui sub iurifurādū cō-
 ditione qd relictū est ita cape-
 re? vt capūt hi quib? nulla ta-
 lis iurādū cōditio inferit: et re-
 cte. cū em faciles? sint nōnulli
 hoim ad iurifurandū cōtēptu
 religiōis: alij pō? timidi? me-
 tu diuini numis vsq; ad supsti-
 tionē: ne vel hi? vel illi? aut cō-
 sequerent? aut pderent qd reli-
 ctū est: pteroz? pultissime iter-
 uenit? et em potuit is q voluit
 factū esse qd religiois cōdi-
 tione astrigit: sub pditione facie-
 di? relinqre. ita em homies ad
 faciētes admitterent? aut non
 faciētes deficerēt cōditione.
 Hoc edictū etiā ad legata
 ptiinet: nō tm ad heredū instō-
 nem. In fideicommissis qz opre-
 bit eos qui de fideicomisso co-
 gnoscūt subseq ptiouis edictū:
 ea ppter qz vice legatorū fun-
 gūtur. Et i mortis cā donatio-
 nibus dicendū est edicto huic
 locū esse: si forte quis? cauērit
 nisi iurasset se aliqd facturum
 forte restitutum quod acce-
 perit: optebit itaq; remitti cau-
 tionē. Si qd sub iurifurā-
 di cōditione r. pterea sub alia?
 sit institutus: huic videndū est
 an remittat cōditio. r. magis ē

vt remitti iurifurādū cōditio?
 debeat: licet alij cōditioni pa-
 rendū habeat? Si si sub iu-
 rifurādū cōditione sit institu-
 tus: aut si decē dederit: hoc est
 alternata cōditione: vt aut pa-
 reat cōditioni? aut turet. aliud
 quidē videndū est: nūquā remit-
 ti ei cōditio nō debeat: qz pōt
 alteri cōditioi parēdo esse se-
 curus. sed est verius remitten-
 dā cōditionē: ne alia? ratione
 conditio alia? eum vigeat ad
 iurifurandum.
 Licet iurifurandū remittat:
 tū dandū vel faciendū est qd
 sub illo iuramēto precipiebaf.
 item conditio potestatiua vel
 modus habet. p impleto si nō
 stetit per eum qui debet imple-
 re: sed per casum. h. d. Mar.
 Quotiens heres iurare iu-
 bet daturū se aliqd vel facturū
 qd non improbū est: actiones
 hēditarias nō aks habebit? qz
 si dederit vel fecerit id qd erat
 iustus? iurare. Mortuo autem
 vel manumisso sticho viuo tes-
 tatore qui? ita heres institutus
 est si iurasset se st: hum manu
 missurum: non videbitur defe-
 ctus cōditione? heres: quā-
 tis verum sit compellendum
 id est qz alia alternatim ei coniungitur: cogere? ad id ad
 qd non cogitur in simplici: r. sic cōditio alia. f. alternatim
 iniuncta. vel dic cōditio alia puta grauis cui non pōt pa-
 rere cōmode cogere? r. et sunt similia. s. de trasac. l. cū hi.
 s. sed eum lis. r. de re. eo. qui sub tu. l. magis. s. si pupil-
 lus. r. de susce. tu. l. tutor. s. sed si patronū. r. de iudi. l. ij.
 s. sed si agat. r. l. sed si susceperit. s. i. sed argu. contra. s.
 qui. r. a qui. l. si. s. is qui operas.
 y Alia. alternatim iuncta.
 x Non improbum est. tunc secus: vt. J. l. p. r. i. r.
 y Iustus dare. solo iuraturādo ei remisso. vt. J. de con-
 di. r. demō. l. hec scriptura. r. s. de manu. testa. l. si qd li-
 z Qui. scilicet heres. (bertatem.)
 s Defect? cōditione. imo videt defecere. et sic est s. s.
 ad le. aq. l. inde neratus. s. idē milian?. Sol. ibi post mor-
 tē testatoris defecit: hic eo viuo. hoc nō valet: qz et ibidē
 dicit idē qd ante. alij qz hic nō erat in mora manumitten-
 r iij

(insti. de doh. s. i.
 n Sub alia. si
 decē dederit.
 o Cōditio. f. iu-
 rifurandi.
 p Parendum
 habeat. i. parere
 necesse hz. s. l. s. ex
 positio. s. d. rei vē.
 l. in fundo. et facit
 J. de p. bo. obli. l. in
 illa stipione si ka-
 ledis. Jte facit. J.
 si qd omif. cau. te-
 sta. l. q autē. s. fi. et
 J. eo. l. si qd ita he-
 res. Jte r. huic bz
 parere hz nō iuret
 vt. s. in pn. hui? . l.
 nō. sed cur secus
 J. de p. d. et demō.
 l. cū tale. s. menie.
 vbi inuit q nec al-
 teri sit parendum
 Solu. vt ibi.
 q Iurifurādū.
 vt vadat romam.
 r Conditioni.
 de dandis decē.
 s Conditionē.
 sacramētū tm non
 factū vel dandū qd
 sub sacro continet-
 tur. vt. J. de cōdi. et
 demō. l. hec scri-
 ptura. s. i. s. o. et
 no. s. in pn. huius
 l. vbi turpe cōtine-
 retur sub iuramē-
 to. vt. J. p. r. i. s.
 t De alia. i. si
 ei non remittere-
 mus: alia rōnerē.

di:ibi sic. vel hic alio erat relicturns:ibi non tu dic q' ibi fuit ab alio occisus: hic sua morte obiit. et qd dicit hic viuo: idē si post mortē dūmodo ante mortē. vt. f. de condi. et demō. l. antepe. s. i. Itē extra ad idē. C. de cōdi. infer. l. legatū. r. f. de cōdi. r. demō. l. in testō. sed ibi erat conditio q' pēdebat ex suo et alteri facto. s. si il li nubat. hic ex facto manumittētis tū: q' inuitus manumittat. vt. C. de manu. r. l. si. s. h. est. et adde hic di stinctionē quā habes. C. de insti. et substi. sub condi. fac. l. i. Item facit ad. s. f. de lega. i. l. turpia. s. i. et. l. si funduz. s. iulian. r. C. de cadu. tol. s. ne autem. r. f. s. h. bo. sig. l. qret ali. qd. in fi. r. s. regu. tur. l. iure ciuili. et argu. f. d. cura. bo. dan. l. i. r. f. eo. l. si quis testamento. a. Cum. here. dem.

Cum mahumittere si viueret. idē est r. si ita heres instituitur. est set qd: rici? heres esto: ita vt sit chū manumittat: aut ticio centū ita lego vt stichū manumittat. nā mortuo sticho nemo dicit sum mouendū eum: non videt est defectus conditione si parere pōtū nō possit: imple da est em. voluntas si potest.

Quod a iure remittitur nō est necesse remitti a iudice. itē ratura cōditio nō impedit rati missionem. h. d. Bar.

De hoc iure raturā remittēdo nō est necesse adire p̄torē. semel em in p̄petuum a p̄tore remissum est: nec p̄ singula remittendū. Et idcirco ex quod dies legati cesserit remissum videtur etiā ignozāte scripto herede: ideoq; in herede legatarij recte p̄bat: vt post diē legati cedente si decesserit legatarius: debeat heres est? actio ne legati vti: q̄si pure legato relicto ei cur? heres extiterit.

Quod conditiones Paul. que contra bonos mores inseruntur remittēde sunt: veluti si ab hostib? patrē suū non redemerit: r. si parētib? suis vel patrōno alimenta nō prestiterit.

Una scriptura videtur cōtinere id qd cōtinetur in alia ad

Quod contra bonos mores inseruntur remittēde sunt: veluti si ab hostib? patrē suū non redemerit: r. si parētib? suis vel patrōno alimenta nō prestiterit.

Una scriptura videtur cōtinere id qd cōtinetur in alia ad

Quod contra bonos mores inseruntur remittēde sunt: veluti si ab hostib? patrē suū non redemerit: r. si parētib? suis vel patrōno alimenta nō prestiterit.

Una scriptura videtur cōtinere id qd cōtinetur in alia ad

Quod contra bonos mores inseruntur remittēde sunt: veluti si ab hostib? patrē suū non redemerit: r. si parētib? suis vel patrōno alimenta nō prestiterit.

dam. nisi in milite: vt. f. titu. s. l. querebatur. Accur. l. Data esset. sic. f. de cōdi. r. demō. l. si ita scripsero. et s. de here. insti. l. asse. r. l. si qd ita scripserit. r. f. s. v. f. r. u. lega. l. q' plures. r. de lega. i. l. si qd in p̄ncipio testamēti. r. de lega. i. l. si ita sit scriptū. et sic videtur eligere cum

Ita scriptura videtur cōtinere id qd cōtinetur in alia ad

Quod contra bonos mores inseruntur remittēde sunt: veluti si ab hostib? patrē suū non redemerit: r. si parētib? suis vel patrōno alimenta nō prestiterit.

Una scriptura videtur cōtinere id qd cōtinetur in alia ad

Quod contra bonos mores inseruntur remittēde sunt: veluti si ab hostib? patrē suū non redemerit: r. si parētib? suis vel patrōno alimenta nō prestiterit.

Una scriptura videtur cōtinere id qd cōtinetur in alia ad

Quod contra bonos mores inseruntur remittēde sunt: veluti si ab hostib? patrē suū non redemerit: r. si parētib? suis vel patrōno alimenta nō prestiterit.

Una scriptura videtur cōtinere id qd cōtinetur in alia ad

Quod contra bonos mores inseruntur remittēde sunt: veluti si ab hostib? patrē suū non redemerit: r. si parētib? suis vel patrōno alimenta nō prestiterit.

Una scriptura videtur cōtinere id qd cōtinetur in alia ad

Conditio tacita rē cōditionem nō facit.

eligim? quē tu no minabis: sic. f. p. xi. r. r. s. qd cum q' vniuer. l. i. r. eorum. s. si de cōno. nes. s. argu. s. j. b. codicil. l. quidam referunt. Accur. m. Cui? nomē. licet solū nomē sit scriptū i codicillat et est arg. pro. p. qui dixit q' p' solū nomē ppū in testamento pōt fieri institutio sicut per duo r̄ba. vt. s. de here. di. insti. l. i. s. finautem. n. C. uale. insti. hic valet de p̄terito: qz vel vera est et statim tenet institutio q̄si pura. vt falsa: r. si tanq̄ le possibit habet p non adiecta. et sic valet fm huc. qd vitimū nō est ver. vt. s. de inuis. ref. l. cū in scō testō. r. facit. f. s. ver. ob. l. cōditio. r. l. si ita stipulat? fuero hāc summā. r. insti. de ver. ob. s. cōditio. nes. r. s. i. i. l. i. cir ca. r. f. s. secū. tab. l. an scriptus. r. de bo. lib. l. i. i. s. si pa tronus. r. s. si cer. pe. l. cū ad p̄sens. s. qd i testō. s. hū? vel erat emācipat? vel qd est ver? i defectū mixte conditionis fuit exheredatus. et sic tenet testamē tum: vt hic. r. C. de insti. r. substi. l. si pater. p. C. heres erit. imo nō erit: vt. f. de leg. i. l. i. r. r. s. h. res. vbi dicit inualidū esse relicti sub tali cōditione relicti. Solū ibi sicut p filiū: hic non vt hic dicit parato rē ad qd. f. de condi. r. demō. l. iure ciuili. r. l. multa. r. f. de regu. iur. l. iure ciuili. vel dic q' hec cōditio si adoptauerit nō bonos mores: et ideo inualida cōditio: seu rogatio de ado ptādo: vt ibi dicit. et ideo pro non adiecta d̄z habetis qd hic dicit filio parato: sub maxime. nō autē dicit q' institutio vel legatū non valet: sed rogatio rē adoptando.

Una scriptura videtur cōtinere id qd cōtinetur in alia ad

vt arg. J. de verb. obli. l. si ticius. sic ergo aliud est in cōditiōe faciēdi ⁊ aliud in nō faciēdi: sic alis in altera cauef. vt. s. e. l. si quis ita. ⁊ j. de cōdi. ⁊ demō. l. mutiane. altera impleri debet ante. vt. s. de here. insti. l. iij. s. si quis. ⁊ j. de conditio. ⁊ demon. l. qui heredi. s. si.

A Non possit. vtraq; vel altera: dnc em sunt.

S J plures. Istitutum ticiūm ex triēte si nauis ex asia venerit. itē scū ex eodē trionte si nauis venerit ex africa. Et fm hoc pprie dicit plures institui ⁊ nul est cōtra: vel dic q; eundē sic institui: sed tūc quō ples. Rñ. q; bis facta fuit tñ in eadēz partē ⁊ in eādēz heredem.

C Eadē parte. in specie. sed qd si ex alio trionte pūmo ⁊ ex alio scōo instituit eundē sub diuersis cōditiōib⁹. Rñ. existēte cōditiōe vnus instituit⁹ ex ea erit heres. ⁊ si in scōo habeat institutus substitutum expectat cōditiōis euentus illius institutionis: alioqn idē qd hic vt in soludū sit heres. vt. j. de acq. here. l. cū hīs

s. si. ⁊ l. seq. ⁊ s. de here. insti. l. si te solum. in pūm. ⁊ s. i. d. Sub diuersis cōditiōib⁹. in diuersis testamēti partibus appositis fm Jo. sed ptra. j. de cōdi. ⁊ demon. l. sub diuersis. ⁊ l. qd traditū. ⁊ l. nā ad ea. Sed hīc a pūmo recedere noluit ⁊ hoc expresse: alioquin ptra presumit. Vel hīc fuerunt alternativē posite. azo. ⁊ simul. ad qd est qd no. s. e. l. si heredi. vel hīc in hereditariis in quibus nō fuit tñ expectandum vt testamētum valeat: illud in legatis. ⁊ facit. s. de procura. l. plumbus.

Q Um seruus. p pūis testatoris: alij de alieno vel testatoris: sed viuo testatore alienato.

F Scriptus. p parte vt pueniat cum seq. casu: q; dicit de legato qd nō valeret nisi ab intestato esset repetitū si coheredē nō haberet: vt. C. de fideicomis. l. eam.

S Sub cōditiōe. si ticius fuerit consul.

H Extiterit. q; defectū conditio.

I Cōditiōnem. s. q; ticius sit cōsul. ⁊ dicit etiā libertatē vt hīc. ⁊ j. de condi. ⁊ demon. l. aulia. alioquin inutile esset legatū. vt. C. de leg. l. seruus. ⁊ adde de libertate vt dicit ⁊ no. s. n. ij. l. trebatius. ⁊ l. seq. Itē hoc nisi talis sit cōditiō que legatū reddit inutile. vt. j. de leg. l. l. seruo alieno s. si ab impubere. ⁊ l. si q; a filio. ⁊ j. de fideicō. libe. l. si.

existere nō possit. **H** lotētini? **S** J plures⁹ instiones ex eadē pte⁹ sub diuersis⁹ cōditiōib⁹ fuerit: cōditio q; prior extiterit occupabit instionem.

C Cōditio a dicta i instione vt in legato repetita. h. d. Bar.

Q Um seruus⁹ Marcia. pure liber: ⁊ heres script⁹ sub cōditiōe⁹ sit: ⁊ si heres nō extiterit⁹ legatū acceperit: in legato repetitā videri cōditiōe⁹ diu⁹ ptus rescripsit. hāc rōne ⁊ papinianus scribit. cuz aulia nepotē sub cōditiōe emācipationis p pte heredē instituit: ⁊ postea codicillis script⁹ hoc ampl⁹ ei legauit⁹ q; q; heredē eū instituit: repetitā videri cōditiōe emācipatiōis etiaz in legato: q; uis in legato nullam vt in hereditate substitutionem fecisset. **I** dem.

S Ita scriptus fuerit: ticius heres esto: si tici⁹ heres erit meus heres esto: si ticius suspectā adierit⁹ hīc dicitur: pōt meus suo arbitrio adire: ⁊ quartā retinere.

⁊ j. de verbo. obli. l. ticia. s. idem. s. pōder. que sunt argu. contra. Bjo.

H Hoc amplius ei legauit. pedia illa sub. vt. j. de conditio. ⁊ demon. l. aulia. ⁊ no. de repetitione. sic. j. de condi. ⁊ demon. l. cū seruus. in pan. ⁊ de lega. ij. l. latinius. in fi.

C Cōditio de nō petēdo in vltimis voluntatibus p acceptilationē implet. Idem si alio modo de iure peti nō pōt. h. d. Bar.

Q Uerit que vlt⁹ ab eo. ro suo ex dote pmissaz pecuniā debebat⁹ virū heredē ita instituerat⁹: si eam pecuniā quā dori promississet neq; petisset neq; exegisset: puto si vir denūciasset ceteris heredibus p se non stare quominus acceptū faceret id qd ex dote sibi debebat: statim eū heredē futurū. q; si solus heres institutus esset in tali cōditiōe: nichilomin⁹ puto statim eū heredē futurū: q; talis cōditio p nō scripta⁹ accipiendā est.

C Si conditio non potest impleri de iure sufficit q; impletur de facto. Bar.

C Si quis hereditarium seruum iustus est manumittere ⁊ heres esse: q; uis si manumiserit nichil agat: tñ heres erit. verum est enim eum manumississe. sed post aditionēz libertas seruo data fm voluntatem te-

tam nō retinet: vt. j. ad treb. l. q; poterat.

Q Uerit. debebat. sub pacto lucrāde dotis si ipsa pte: ipedit. mouat vt habeat locū sequēns.

H Instituerat. pro parte.

O Neq; petisset. i. accepto ferret: sic iuris sūt. vt. j. de libe. lega. l. iij. s. nunc de effectu. alis locū haberet cautio mutiana. vt. j. de cōdi. ⁊ demon. l. mutiane.

P pro nō scripta. vt pte impossibilis cū nō est cui caueat. vt. s. co. si quis s. iulianus. ⁊ j. de condi. ⁊ demon. l. mutiane. ⁊ facit ad hoc. C. de here. insti. l. si cōpensandū. q; heres esse. ⁊ hec institutio nulla videbat⁹ cū pu⁹ de beret manumittere seruū hīc dicitur q; heres esset. vt. s. de here. insti. l. iij. s. si quis. ⁊ j. de cōdi. ⁊ demon. l. qui de redi. in fi. ⁊ manumittere non poterat nisi heres esset vt pte nō dñs. vt. C. de hīs qui a non do. l. iij. val. tñ magis per voluntatē defuncti q; per manumissionem.

R Manumississe. s. de facto. ⁊ sic nō sufficit de facto si nō sit de iure nō teneat. vt. j. de sta. libe. l. pe. ⁊ l. hīc hīs heredi. ⁊ j. de manumiss. testa. l. si rrum testamento. et j. de condi. ⁊ demon. l. meus. ⁊ j. de verbo. obli. l. quidaz. in fi. sed arg. ptra. j. de cōdi. ⁊ demon. l. bec conditio. ⁊ s. q; quisq; iur. l. i. in fi. ⁊. C. si man. ita fue. al. l. es quidem.

S Ita. adierit. coact⁹ p fideicō. q; erāt rogati alij restituerent. utē adierit ticio cōpleta est cōditio meuij. vt. s. n. ij. l. iij. s. si quis. dubitatio aut huius legis erat hec fm azo. q; cum ticius suspectā adijt pūm de est q; tū ad cuz ac si nō adijisset q; nō adijisset videbat⁹ q; hic adire nō pōt. vel q; ticius fuerit coactus adire videbat⁹ q; ⁊ hīc coactus adire dicitur sic quartam retinere non debet: q; qui cōtract⁹ adierit q; coacta trel.

Comalescit. cōtra. Iqui r a qui. l. si seruo. vbi nō cō ualefcit. Sol. nō ipso iure vt ibi: sed tamē si veniat cōtra factum suū obstat exceptione. vt. s. de pig. act. l. si rē alies nam. r. l. i. r. de pig. l. si a ticio. r. facit ad hoc. C. de lib. cau. sa. l. si ab eo. r. qd ubi no.

Instituit. in pterenti nō in futuru: vt. s. ii. ij. l. hoc articulo. r. j. s. bis q p nō scrip. l. i. in fine.

Uel qd. sub. etiam modicum.

Seruus. non pōt. scz vt in stimo sit cōdino nalis. Ro. sed erit pura p ditione ha bita p nō scrip. tu dic nulla est ol no fm jō. vt hie dicit. sed cōtra. s. ii. ij. l. talez. in pn. Sol. ibi bis data fuit libertas suo puino pure r vti licet: secundo sub cōditione r inuoluer vt r hie. que relz ex secūda da tione nō tencat: te nertamē ex pma pura r vtili. Itz facit insti. qui tu. da pos. s. seruus. vbi eodem modo distinguit in suo

statoris cōualefcit. Substitutus est. pprie insti tutus: vel substitutio est pprie institutio. h. v. Bar.

Siquis te heredē ita insti tuit si tu hfdē eū instituisse: aut quid sibi legasses: nichil in terest quo gradu is a te heres institutus sit: vel quid legatū sit: dūmodo aliq gradu id fecit se te probes.

Seruus alienus heres in stitui pōt cū liber erit. p prius aut ita instituit non pōt.

Uta ratio sua. Quis det eū qui libertatē da re pōt: ipm debere aut p senti die: aut in die: aut sub p ditiōe dare libertatē: nec habere fa cultatē in casuz a quolibet ob uenientis libertatis heredem instituire.

Ter ex fratribus meis p sobunā nostrā duxe

et. l. ticio. s. l. r. sic tunc vterq admittitur in semisse. vt. j. pn. satis probatur. sed fm canones constat talem cōdi tionem p non adiecta debere haberi cum interdicituz sit tale matrimonium. Azo.

Dodrante. i. x. vncijs.

rit vxorē ex dodrante: qui nō duxerit ex qdrate heres esto: aut nubit alteri: aut nō vult nu bere: cōsobunā q ex his duxe rit vxorē habebit dodrantem: erit alteri quadrās. si neuter eā duxit vxorē: nō qz ipsi duxe re noluerint: sed qz illa nubere noluerit: ambo in pres eqles admittunt. plerunq em hec p ditiō si vxorē duxerit: si dede rit: si fecerit: ita accipi opz: qz p eū non stet qm in ducat: det: aut faciat. Papinianus.

Ua ex fratribus meis ti cū cōsobunā vxorem duxerit ex bese heres esto: q nō duxerit ex triete heres esto viuo testatore: p sobuna defū cta ambo ad hereditatē veniē tes semisses habebūt: qz verū est eos heredes institutos: s; emolumēto portionuz euentu nuptiaz discretos. Modesti.

Heres esto. hec institutio est pura: sed distribu tio partuz sub cō ditiōe. vt. j. l. pn. in fi. vnde viriles habēt portiones deficientie condi tione: r fm hoc nō est contra. j. de cō dino. r demon. l. in testamēto. vbi aliter distinguit: quia ibi sub con ditione fuit reli ctum.

Equales ad mittuntur. quid si alter nupserit et per alterum non stet quominus nuberet. Respon. fm jō. alter. ix. al ter. ij. habebit: s; finis hui. l. ei sit cōtrarius. azo. sed nō ob. quia vtriq nubere non pote rat. Item pone q neuter vult eam ducere. jō. virili ter admitteretur:

licz illa distinctio videatur tolli per. l. s. de testa. tu. l. si hereditas. s. fi. vbi nō refert inter seruum suuz r alienum tutorē datum: sed dic q vterq liber est: sed al ter directo cum su: alter per fid. icōmissum cū alienus.

Uta ratio. si volo seruum meū heredem instituire: debeo ei libertatem relinquere vel pure vel in diē vel sub conditione: nec debeo fortune cōmittere vt fiat li ber ab aliquo domino futuro vt sic postea sit heres. azo. Et dic ratio: scz vt nō pēdat ex alieno arbitrio. vt. s. ii. ij. l. illa. item r ille qui potest stare certo non stet incerto vt dicit p uerbiū: vt hie. r. s. ii. ij. l. quonens. s. heredes.

Libertatem dare. scz ex quo dat ei hereditatez. sed p. s. ii. l. hereditas ex die. So. libertas r hereditas pote st differri vt post pascha sit liber r heres: sed tm heres non. verum in predicto casu sub ducitur tempus quantū in hereditate: vt sic habeat commodum mediū temporis fm Azo. vel dic ex die incerto. vt. s. ii. ij. l. in tempus. r. l. qui filio. Accur.

Quolibet. futuro domino quasi fato cōmittendo ad quod. j. de conditio. r demonstra. l. i. in fi. r de lega. ij. sed r si sic. Accursus.

Ter. cōsobunam. que dicitur cōsobuna habes institui. de gradu. s. iij. r licitum est tale matrimo niū fm leges. vt institui. de nup. s. duobus autem. r in tellige hoc verum quādo honeste ei nubere poterat: s; conditio pzo non adiecta habetur: vt. C. de insti. r sub stitu. l. ij. r j. de conditio. r demonstra. l. cum ita. r. l. seq.

qz duplex est institutio. s. pura sine parte. item cum parti bus discretis sub p ditione: vt. j. l. pn. sicut sunt duo ar bitri pcepta. vt. s. de arbi. l. cessus. cum ergo deficit con ditionalis remanet pura. vt. s. titu. ij. l. si quis ita scripse rit. Et sic quattuor casibus vterq admittitur in virilem portionē r equalem. i. vterq in semissem: puta si illa mo riaf viuo testatore vel etiāz postea dūmodo anteq sit in mora contrahendi. vt. j. l. pn. r j. de condi. r demon. l. pe nul. s. i. Item si illa non vult nubere. item quādo vterq sine iusta causa nō vult. Item quando honeste eam du cere nō possunt: vt dictū est. ecōtra in duobus inequaliter scz si alteri nupserit post mortē testatoris vel in vita post testamētū: vt hie. r. C. de insti. r substi. l. si quis heredē. item si alter noluit ducere volentem: vt hie in fi. colligi. m. Plerunq. nam quādoqz nō sic est: vt pōt colligi ex distinctione quā no. s. e. l. i. r. j.

Der. sic in auf. vt ex ac. instan. do. s. fi. r facit ad. l. j. de fecu. tabu. l. ij. s. qd ita. r de an. le. l. meua. in pun. r C. de cōdi. infer. l. ij. r. C. de insti. r substi. l. i. r j. de leg. i. l. turpia. s. ij. r de cōtrahē. emp. l. hec venditio. r. s. de here. insti. l. quotiens. s. si quis. r j. de conditio. r demonstra. l. si natus. r j. l. prom.

Ua ex fratribus. viuo testatore. vel post mortē ante morā. vt. s. l. pn. no. item dic qz r in vita testatoris potest impleri: vt ibi no.

Quia verū est. hec est ratio quare hec r supior. l. nō obstat distinctioni que fit. j. de condi. r demon. l. in testō. r

facit ad hoc. §. l. prior. cum suis coeoz.

Sub conditione. nō pōt. vt dñs fiat heres: paret ta-
men 7 facit puram vt dñs possit iudicare adire. vt. §. de cōdi. 7 demon. l. in pditionibus. §. i. que est contra. vel
dic q nec eam purificat si dño nō placet qđ facit. alioqñ
sit iudicare adire. 7
facit. §. l. pri.

S pupillus. sub cōditōe si seruerit illi per mēsem. secus si in dādo vt no. §. de cōdi. 7 demon. l. in pditionibus. in pn.

Relictus sit. quasi dicat nō eo ipso querit hereditas vel legatū. nam nec pure relicta statim qñt. vt §. e. l. si quis ita. 7 ibi no. 7. §. de pdi. ob cau. l. §. i.

Quidam lau dandus est em dñs. vt. §. eo. l. pditiones. sic et als volūtatē testatoris nō paret. vt. §. ad treb. l. de bitoz. ibi: nam et est 7c. et. C. de his qui. vt indig. l. nō opz. et. §. de lega. l. l. seruo alieno. §. si. et. §. de relig. et sum. fu. l. ar si qđ. §. at si quis. et. §. hec actio. et. C. de insti. et subli. l. re prehēdenda. 730.

Item facit. §. de pen. et cōmo. rei vē. l. §. licz. §. arg. §. §. de pdi. 7 demon. l. meuius. Solu. §. fauore religionis spāle. arg. §. de relig. 7 sump. fu. l. sunt persone. e. §. de id est an.

Mentis esset. qđ est ver. vt presumat nō fuisse com pos mentis nisi probez contra.

A moueri pōt. per scripturā. pbantez est fuisse sane mentis. ex sermonibus em presumi nō sane mētis: hoc est talis presumi cuius verba gerit. vt hic. 7. §. de tu. et cu. da. ab his. l. is q. §. i. 7. §. diuus. 7. §. de leg. l. apud iulianuz. §. si. l. i. §. i. sic 7 talis cui 7 gesta ducit. vt. §. de iniur. l. itē apud. §. si quis virginē. quo nō pbato institutio nulla est. vt. C. de testa. l. qui in pte. 7 sic legitim. faciet cōtrouerfiā hereditatis. 7 facit. C. qui testa. fa. pos. l. i. 7. C. de codicillis. l. nec codicillos. Item no. arg. q si qđ stat re vt dñs q presumi dñs licet nō sit: qz possideat.

Quē. ascriptis. subau. ei quem 7c.

Dari. directo. vt. §. e. l. institutio. 7 instituo. de codicil.

Testa-
tous vo-
luntati
non sp-
parēdu
est.

Mēs sa-
na ex-
bis pro-
batur.

§. si. 7. C. de codicil. l. §. nisi a milite. vt. §. titu. §. l. quere-
datur. 7. l. militis. in prin.

Intelligit. sed an cum effectu est cogitatio. Rñ. qui-
dam sic vt pñt. vt. C. de his qui. vt indig. l. hereditas. 7
§. ibi expellim dixit eos indignos. Item p eis. §. de lega.

Lo mō legitimus heres de he-
reditate prouersā faciet scri-
pto heredi. **Q**uem testa-
mēto pure instituit: codicillis
ascriptis pditionē: quero an et
parere necesse hz. modestinus
rñdit hrditas codicillis neqz
dari neqz admi pōt: porro in
defectū pditionis de adēptiōe
hrditatis cogitasse intelligit.

Sito instituto sub pditione
potestatis que nō pōt ipleri
ultimo vite spū decessit no an-
teqz ipleat cōditōne sit locus
substituto 7 ventris ab in-
testato ipso uocato: si in ea
pditione q ultimo vite spū pōt
adimpleri qz tūc ipso mortuo
admittunt. h. d. B. Papiua.

S filius sub pditione he-
res erit: 7 nepotes ex
eo substituunt: cum nō sufficiat
sub qualibet pditione filii he-
redē institui: §. ita demū testm
ratū est: si pditio fuit in filij po-
testate. consideremus nunqđ
iterit q pditio fuerit ascripta
vtrū q mortuē filio ipleri nō
potuit veluti si alexādrīa ierit
filius heres esto: siqz rome de-
cesserit: an pō q potuit etiā ex-
tremo vite momento impleri:
veluti si ticio. x. dederit filius
me heres esto: q cōditio noie

parēdo: si habeat coheredē vel substitutū: als sic. vt. §. de
here. insti. sumo. circa pun. Item no. q potestatis alia est
que pōt ipleri ultimo vite spiritu: vt dare decē: tūc nec
substitutū nec ab intestato aliqz venit nisi post mortē filij
alia que nō pōt tūc ipleri ultimo vite spiritu: vt si ascen-
dat capitolū: tūc substitutū admittat etiā filio uio. vel
si substitutū nō est: admittit legitimū: 7 cū ipse filij sit legi-
timū tūc idē succedit pfi ab intestato i articulo mort: exns.
m. **N**epotes. vel quilibet extraneus. vt. §. de here. in-
st. l. sumo. 7. immo caute dicit nepotes: quia vt substitutū
vel vt legitimi admitterent. vt. §. hac. l.

Intitui. als instituisse.

Alexādrīa. cū ipse ipsope sit tpe testamēti institū. 7
sic sit potestatis: sed alij dicit hic pōni expellit de mixta.
vt. C. de insti. 7 subli. l. si pater. qđ nō placet.

Decem dederit. cum diues sit.

§. si. 7. C. de codicil. l. §. nisi a milite. vt. §. titu. §. l. quere-
datur. 7. l. militis. in prin.
k **I**ntelligit. sed an cum effectu est cogitatio. Rñ. qui-
dam sic vt pñt. vt. C. de his qui. vt indig. l. hereditas.
§. ibi expellim dixit eos indignos. Item p eis. §. de lega.
l. l. cū quis dece-
dens. §. serum. in
fi. sed ibi alij assu-
gnant 7 eodē mō-
rñ. ad. l. §. ad tre-
bel. l. scenola. itez
p eis. §. de his qđ.
vt ind. l. qđā. §. ibi
pfectus fuit scdm
testm: hic codicil-
lus. §. 730 dicit qz
inuanū cogitauit:
vt. §. de codicil. l.
diul. 7 insti. de co-
dicil. §. si. ibi neqz
pditio 7c. itē p eo
C. de testa. l. hac
consultissima. §. si
qđ aut. §. interpre-
tari pōt. vt. §. de
sta. l. hīdes. §. §.

S filius. ad
euidentiā
no. duas regulas
scz q qđtu locus
est successioni ex
testamento nō ha-
bet locum ab inte-
stato. Item qđtu
locus est institutio-
ni non est loc. sub
stitutiōni. 7 probā-
tur iste regule. §. §.
acquiren. here. l.
qđiu. 7. C. cōmu-
nia de succes. l. an-
te. 7. Item no. q
filius non pōt sub
cōditōne institui
nisi sit potestatis
us sub qua insti-
tutus nō facit pas-
trē intestatū non

parēdo: si habeat coheredē vel substitutū: als sic. vt. §. de
here. insti. sumo. circa pun. Item no. q potestatis alia est
que pōt ipleri ultimo vite spiritu: vt dare decē: tūc nec
substitutū nec ab intestato aliqz venit nisi post mortē filij
alia que nō pōt tūc ipleri ultimo vite spiritu: vt si ascen-
dat capitolū: tūc substitutū admittat etiā filio uio. vel
si substitutū nō est: admittit legitimū: 7 cū ipse filij sit legi-
timū tūc idē succedit pfi ab intestato i articulo mort: exns.
m. **N**epotes. vel quilibet extraneus. vt. §. de here. in-
st. l. sumo. 7. immo caute dicit nepotes: quia vt substitutū
vel vt legitimi admitterent. vt. §. hac. l.

Intitui. als instituisse.

Alexādrīa. cū ipse ipsope sit tpe testamēti institū. 7
sic sit potestatis: sed alij dicit hic pōni expellit de mixta.
vt. C. de insti. 7 subli. l. si pater. qđ nō placet.

Decem dederit. cum diues sit.

parēdo: si habeat coheredē vel substitutū: als sic. vt. §. de
here. insti. sumo. circa pun. Item no. q potestatis alia est
que pōt ipleri ultimo vite spiritu: vt dare decē: tūc nec
substitutū nec ab intestato aliqz venit nisi post mortē filij
alia que nō pōt tūc ipleri ultimo vite spiritu: vt si ascen-
dat capitolū: tūc substitutū admittat etiā filio uio. vel
si substitutū nō est: admittit legitimū: 7 cū ipse filij sit legi-
timū tūc idē succedit pfi ab intestato i articulo mort: exns.
m. **N**epotes. vel quilibet extraneus. vt. §. de here. in-
st. l. sumo. 7. immo caute dicit nepotes: quia vt substitutū
vel vt legitimi admitterent. vt. §. hac. l.

Intitui. als instituisse.

Alexādrīa. cū ipse ipsope sit tpe testamēti institū. 7
sic sit potestatis: sed alij dicit hic pōni expellit de mixta.
vt. C. de insti. 7 subli. l. si pater. qđ nō placet.

Decem dederit. cum diues sit.

parēdo: si habeat coheredē vel substitutū: als sic. vt. §. de
here. insti. sumo. circa pun. Item no. q potestatis alia est
que pōt ipleri ultimo vite spiritu: vt dare decē: tūc nec
substitutū nec ab intestato aliqz venit nisi post mortē filij
alia que nō pōt tūc ipleri ultimo vite spiritu: vt si ascen-
dat capitolū: tūc substitutū admittat etiā filio uio. vel
si substitutū nō est: admittit legitimū: 7 cū ipse filij sit legi-
timū tūc idē succedit pfi ab intestato i articulo mort: exns.
m. **N**epotes. vel quilibet extraneus. vt. §. de here. in-
st. l. sumo. 7. immo caute dicit nepotes: quia vt substitutū
vel vt legitimi admitterent. vt. §. hac. l.

Intitui. als instituisse.

Alexādrīa. cū ipse ipsope sit tpe testamēti institū. 7
sic sit potestatis: sed alij dicit hic pōni expellit de mixta.
vt. C. de insti. 7 subli. l. si pater. qđ nō placet.

Decem dederit. cum diues sit.

parēdo: si habeat coheredē vel substitutū: als sic. vt. §. de
here. insti. sumo. circa pun. Item no. q potestatis alia est
que pōt ipleri ultimo vite spiritu: vt dare decē: tūc nec
substitutū nec ab intestato aliqz venit nisi post mortē filij
alia que nō pōt tūc ipleri ultimo vite spiritu: vt si ascen-
dat capitolū: tūc substitutū admittat etiā filio uio. vel
si substitutū nō est: admittit legitimū: 7 cū ipse filij sit legi-
timū tūc idē succedit pfi ab intestato i articulo mort: exns.
m. **N**epotes. vel quilibet extraneus. vt. §. de here. in-
st. l. sumo. 7. immo caute dicit nepotes: quia vt substitutū
vel vt legitimi admitterent. vt. §. hac. l.

Intitui. als instituisse.

Alexādrīa. cū ipse ipsope sit tpe testamēti institū. 7
sic sit potestatis: sed alij dicit hic pōni expellit de mixta.
vt. C. de insti. 7 subli. l. si pater. qđ nō placet.

Decem dederit. cum diues sit.

parēdo: si habeat coheredē vel substitutū: als sic. vt. §. de
here. insti. sumo. circa pun. Item no. q potestatis alia est
que pōt ipleri ultimo vite spiritu: vt dare decē: tūc nec
substitutū nec ab intestato aliqz venit nisi post mortē filij
alia que nō pōt tūc ipleri ultimo vite spiritu: vt si ascen-
dat capitolū: tūc substitutū admittat etiā filio uio. vel
si substitutū nō est: admittit legitimū: 7 cū ipse filij sit legi-
timū tūc idē succedit pfi ab intestato i articulo mort: exns.
m. **N**epotes. vel quilibet extraneus. vt. §. de here. in-
st. l. sumo. 7. immo caute dicit nepotes: quia vt substitutū
vel vt legitimi admitterent. vt. §. hac. l.

Intitui. als instituisse.

Alexādrīa. cū ipse ipsope sit tpe testamēti institū. 7
sic sit potestatis: sed alij dicit hic pōni expellit de mixta.
vt. C. de insti. 7 subli. l. si pater. qđ nō placet.

Decem dederit. cum diues sit.

parēdo: si habeat coheredē vel substitutū: als sic. vt. §. de
here. insti. sumo. circa pun. Item no. q potestatis alia est
que pōt ipleri ultimo vite spiritu: vt dare decē: tūc nec
substitutū nec ab intestato aliqz venit nisi post mortē filij
alia que nō pōt tūc ipleri ultimo vite spiritu: vt si ascen-
dat capitolū: tūc substitutū admittat etiā filio uio. vel
si substitutū nō est: admittit legitimū: 7 cū ipse filij sit legi-
timū tūc idē succedit pfi ab intestato i articulo mort: exns.
m. **N**epotes. vel quilibet extraneus. vt. §. de here. in-
st. l. sumo. 7. immo caute dicit nepotes: quia vt substitutū
vel vt legitimi admitterent. vt. §. hac. l.

a Per aliu. vt. s. de sta. ho. l. arethusa. i. si. s. supior no. b Superior. spes aditionis si alexandria ient. c Filio nepotes. substitutos: na morte instituto constat q ipse no pot implere aditione: ergo ea deficiente admittit substitutus vel coheres. als si no habere substitutu vel coheredes

ide filius succedere vt legitimus patri ab intestato defecta ei conditione in articulo mortis posito: vt h substitutus. r. s. de here. in si. l. sumo. s. si. sed an cu nepotes admittunt querent pri mortem vt sic habeat postea vt hereditate pris. an no: r ita heant vt au. ar. q no querat. C. de bo. q. l. de. l. in si. eotra q sic. ar. j. de acq. here. l. placet.

d Qui. s. fili. e Mortur. ide filius. f Quedam. ex traneum. g Mortu obijisse. r. sic conditio eo viuente defecisset. h Conditione. institutionis.

i Morte. sup. uenire in vita in. k Cessisse. r sic ad heredem transit qd als non fieret. vt. C. de cadu. tollen. s. finautem sub aditione.

l Cuius. qz adiu ipse uiuit possibile est conditione impleri: r cu possit locus esse instituto cessat substitutio. Jte post morte filij demum incipit esse certu conditione impleri no posse. r sic admittunt substituti: vel si nulli sunt substituti cu tunc certu sit patris. decessisse intestatum soli nepotes inueniunt. primiores: r sic succedunt auo vt legitimi: vt hic substitutus. r insti. de here. ab testa. s. cu aut. nec ob. in eo. titu. s. ita demum. vbi tempore mortis mortuus inspicitur quis tunc est primior: qz illud nullo conditio testis. q distinctio probat insti. de leg. ag. suc. s. primus.

m Heredes extiterent. vel sub. auo no filio qui numqz fuit heres. sed. R. dicit ipsi filio qui ab intestato pri successisset deficiente aditione insti. cu nullum coherede vel substitutum haberet. vt. s. de here. insti. l. sumo. qd non placet cu no sit eo uiuo conditio impleta. r ita no fuit heres: r hoc statim probat. neqz enim r.

n Neqz enim. bene dico q ne pos succedit auo ab intestato: quonia filius qui no successit ille no impedit eos quin auo immediate succedant.

o Quedammoda. inuuit q valeret testam in quo filius exheredatus est ena post morte sua si demum post morte filij exheredati destitua testam: sic est tra. s. de libe. et posthu. l. i. ita s. si. vbi ab initio non tenet. Sol. hic desti-

tuus ab initio vt r ibi: r similitudo que fit p verbis que ad modu est vt deserat: vt hic r. s. s. no in tpe. qz supra post morte filij: hic eo uiuo. Jte no in hoc vt admittant nepotes in vita. s. supior sic: vel hic habuit coheredes nepotes ibi no: vt ibi no. sed tunc quod deserit testam post morte filij.

hac ius deliberandi: s. dno suo. hoc dicit.

Seruus fuerit hris institutus: vtique non ipsi presitutum? tps ad delibe-

radu: s. et cuius seruus est: qz p nullo istu habent apud ptores. idem si pluriu seruus sit: vtique omnibus dntis presituemus. **U**lti pretor si tps ad delibe-

randu peter dabo. Lum dicit tempus nec adijcit diem: sine dubio ostedit esse in ius dicitis ptae: que diem presituat.

Itaqz pauco: Paulus res centuz dierum non sunt dandi. **U**lpianus

Non illud sciendu est nonnuqz semel: nonnuqz sepius die ad deliberandu da du esse: dum pretor suadetur tps qd primu aditus presitue-

rat non suffecisse. **I**dem.

dnti parere potest. vt. s. si. i. l. sub aditio: nec adire nisi pcedat iustus. vt. J. de acqui. here. l. si ds michi. s. iustus. s. nolle adire possunt. vt. C. de here. insti. l. iij. in si. azo. **U**lpianus. nec ipse ad ius civile. vt. J. de reg. iu. l. qd armet. r. l. seruus. r. s. de testa. l. qui testis. s. seruus. nec pretoris edicto vt ibi r hic. r. J. de ope. no. nu. l. de pupillo. s. seruus. r. J. de vica. l. nunqz. s. seruus.

Peter. heres. no asit legatari cu tm lucru afferat legatu. vt. s. ma. l. si hereditate. r no. qz hic dicit de maiore qst pupillus. J. eo. l. ait pretor. dicit de pupillo.

Ptae. sic. J. de bo. auc. iudi. pos. l. in reditio. s. de tpe. r. J. de leg. l. l. si ds a filio. s. si ds plures. r. J. de effra. l. s. xpilatores. r. J. de pb. obli. l. comuus. s. cu ita.

Diem. dnmodo no vltra nouem menses a nobis annu. vt. C. e. l. si. s. sed quia quidam.

Presituat. post centum dies th. vt. J. l. pri. **T**aqz. p. r. vel illatue. qz pretor die no adicit: itaqz nos adijciamus.

Non. sepius. dum vltra. c. dies r minus. ix. melli bus a iudicab: r minus anno a nobis inter totum vt. C. e. l. si. s. qz. que est J. alij q illa corrigi: sed hodie hoc tps est supuacuu si fiat inueta. vt. C. e. l. si. s. r. in si. de here. qz. r. dif. s. p. r. facit. s. de ede. l. si ds ex arg. taris. s. fina. r. l. sequi. r. C. de vlla. l. ij. r. J. vt leg. no. ca.

Ru. vt animodo no possit rumpi p querelam: r sic admittunt nepotes instituti: vel dic q fuerit exheredat sub conditioe postestatiua. s. si non dederit illi. r. r sic optime conuenit cu pdictis. s. tunc ob. s. de libe. r. posthu. l. iij. s. pure. sed ibi. phber sub casuali vel mixta r in istitudo disti guit. vel dic destituit rupto testis p querela qn coherede habeat nepote pure institutu. r facit. J. vnde l. l. scripto.

Ulti. heredes instituti de qbus dicitur est deliberant de adesa hereditate: de hoc dicit.

Seruus si ipi. quia nec conditio sine insti-

l. i. §. si cui. r. de lega. iij. l. si §. si qd. de c. r. C. si sepius
steq. restit. po. l. i. r. de bo. aut. iudi. pos. l. si §. si. r. §. de
mino. l. si ex causa §. si. r. l. sequen.

Hereditas debere. statuendo die adesse hereditaria. vt. l.
de cur. bo. dā. l. i. r. de bo. aut. iud. pos. l. si feru. r. §. §. b

Her. insti. l. si qd. l.
situratur. §. i.

Hisq. heredi et creditorib.
ad qd. de acq. he re. l. aristo. r. §. bo. aut. iud. pos. l. si. §. post aditionē credi tores nō petunt instrumēta rei.

Instroz. hereditarioz. vt. b. l. aristo. vel §. quof dā existēnum pene s creditores he reditarios. r. facit qd. nō. §. de eden. l. i. §. edēda. r. b. l. de bo. aut. iudi. pos. l. si. §. a.

Si maior. §. sint onera. vt. l. q. multe res sunt in ea. Accur.

Venalia. id est sui venales. et facti. l. de cura. bo. dā. l. i. r. de ven. in pos. mit. l. i. §. mulier. r. §. de acq. he redi. l. pro herede §. suos. r. §. b. pe. si. hered. l. diu. in pn. r. l. si bōe fidei pos. r. §. de pcura. l. pcurator totoz. r. §. de fer. l. solent. §. de fer. l. solent.

Situr. facit hoc. C. de bo. q. libe. l. si §. vt aut. r. C. b. admi. tuto. l. lex. in fi. et l. sequen.

Venire. id est vendi.

St ptoz. postulabitur. p pretorem.

Actioes exerceri. §. in pcurato re sec. cui exercitū demādat. nec tñ vendit. vt. §. de pcur. l. pcurator totoz. r. in tutore r curatore. vt. §. de admi. tu. l. fi. §. itē in omni ecclesiastica psona. vt. C. de sacrosanc. eccle. l. iube mus. §. itē qd. hic dicit est verū nisi sint res penitire. vt. §. eo. l. aristo. §. i. cū pcor. r. §. hac. l. r. §. de pen. her. l. diuus.

Sed hoc ipetrari nō dy: nisi ex magna cā. **I**de. Aristo scribit: non solū creditorib. sed etiā heredi instituto pretore subuenire debere: hisq. copiā instrorum inspiciedoz. facere: vt p inde instruere se possit: expedit at necne agnoscere hereditatē. **S**i maior sit hereditas et deliberat heres: et res sint i hereditate que ex tractu tps deterioras fiunt: adito pretore pōt is qd. deliberat sine p iudicio eas iustis pccis videri: qui possit etiā ea que nimū sumptuosa sint: veluti iumēta aut venalia. **I**tem ea que moza deteriora fiāt videri. qd. p terea curaturus sit vt es alienū qd. sub pena vel pccosis pgnozib. debeat solua. **S**i aut. Situr si qd. in hereditate sit vinū/oleum/frumentū/numerata pecunia: idē fieri debebūt impēdia: si min. a debitorib. hereditariis exigenda pecunia. q. si nulli sint debitor: aut iudicē puocēt/ventre debent res supuacue.

St ptoz si pu. **A**lpia. **P**illi pupilleve noie postulabit. tps ad deliberandū: an expediat eū hereditatē retinere: et hoc datū sit ei si iusta cā esse videbit: bona iterea dimini nisi cā cognita bont viri arbitratu vetabo. Merito pretor ipedit iterim diminutionē: qd. diu noie pupilli petif tēpus ad deliberandū. **Q**uid sit autē dimini vetabo videam. **I**stis verbis autē pretor nō tñ alienationē impedit: verū etiā

Quando sunt plures gradus heredum cuiuslibet de p se assignatur tempus ad deliberandum. h. d. Pau. Marcel.

S plures gradus sunt heredū institutoz: p singulos obseruaturū se ait pretor id qd. de presintendo tempore deliberationis edicit: vt delictet vt a primo quoq. ad se quētem translata hereditate: q. primum inueniat successorē qui possit defuncti creditorib. respondere.

r. §. vt in pos. lega. l. si is cui §. qui legator. r. l. penul. **C** permissu. sed nōne als vedit tutor sine iudice re q. seruari nō pnt. vt. C. de admi. tu. l. lex que. in fi. Rñ. ibi erat pupilli: hic nondū. **I**te qre de pupillo spāliter dixit in pn. hui. l. cū. §. l. i. gñaliter dixerat: Rñ. q. sibi plus p mutif qz et cā ve scēdi: qd. §. si erat. **I**te siue erat hfdi tas maior siue nō qd. §. in. l. aristo. §. i. nō erat §. §. r.

S q. venie. **S** rint. no. futi repndiatē pollea adire indistice si bōa sint in suo statu: vt §. r. C. b. re pu. her. l. i. in pn. hodie maior infra triēnium nisi res alienate sint: minoz hz triēnii p vtilē annū etiā rebus alienat. p inuegrū resti. vt. C. eo. l. i. sed §. huic et illi. C. de iur. et fac. igno. l. iij. §. o. ibi in tacēdo: h. ex pte. vel verius ibi erat substitut. at legitim. sibi nō. **L**egit. excludit nisi post msa fa triēnii hodie. vt um non argu. §. de mino. excludit. l. qd. si mior. §. scuo. la. vel dicit no. plene. C. de iuris r. fac. igno. l. ij. **I**te qd. in mater: na hfditate repudiata. rñ. vt no. C. de repu. her. l. i. r. facit. **S** ad tertul. l. filij mater. §. r. §. de op. lega. l. man cipoz. in fi. **I**te ex traneus post repudiationē nō potest adire. vt. C. b. repu. her. l. i. sicut. nisi mior. in q. die vt. §. b. mto. l. q. si mior. §. scuo. la.

S quis su. heres postea q. se abstinerit: tūc petat tēpus ad deliberandū: videam. an ipetrare debeat: magisq. est vt ex causa debeat impetrare cum nondum bona venterint. **P**aulus. **P**lius dum deliberat alimēta habere debet ex hereditate. **Q**uando sunt plures gradus heredum cuiuslibet de p se assignatur tempus ad deliberandum. h. d. Pau. Marcel. **S** plures gradus sunt heredū institutoz: p singulos obseruaturū se ait pretor id qd. de presintendo tempore deliberationis edicit: vt delictet vt a primo quoq. ad se quētem translata hereditate: q. primum inueniat successorē qui possit defuncti creditorib. respondere.

S i situta §. de officio. 330. r. C. de ordi. co. l. fi. r. §. de peti. here. l. i. heres su. §. sed r. si qd. r. §. vt in pos. le. l. q. legat. **S** plures. facit. §. ti. ij. l. §. diu institutus. r. (roum. quod no. C. de cura. bo. dā. l. i.

S i situta §. de officio. 330. r. C. de ordi. co. l. fi. r. §. de peti. here. l. i. heres su. §. sed r. si qd. r. §. vt in pos. le. l. q. legat. **S** plures. facit. §. ti. ij. l. §. diu institutus. r. (roum. quod no. C. de cura. bo. dā. l. i.

S i situta §. de officio. 330. r. C. de ordi. co. l. fi. r. §. de peti. here. l. i. heres su. §. sed r. si qd. r. §. vt in pos. le. l. q. legat. **S** plures. facit. §. ti. ij. l. §. diu institutus. r. (roum. quod no. C. de cura. bo. dā. l. i.

S i situta §. de officio. 330. r. C. de ordi. co. l. fi. r. §. de peti. here. l. i. heres su. §. sed r. si qd. r. §. vt in pos. le. l. q. legat. **S** plures. facit. §. ti. ij. l. §. diu institutus. r. (roum. quod no. C. de cura. bo. dā. l. i.

Qui filium pupillam. Libertini habuit em...

Uterque. Negat. cum statim liberu esse: nam hic articulus...

Appellatione filij pmetur naturalis in servitute pcept: z in figura matrimonij. hoc dicit paulus. I abolenus.

Qui filiu libertinu habe bat heredē eū institue rat: deinde ita scripserat: si michi filius nullus erit q in suam tutelā veniat tūc damas servus liber esto: is filius pupillus z libertinus erat: qrebat si damas liber eēt: trebat negat: qz filij appellatione libertinus quoqz pmetref. labeo cōtra: qz eo loco verū filiu accipi oportet. trebatij sniam probos: ita tamē testatoie de hoc filio locutus esse apparet.

Explicit liber. xxvii. f. xx. z quartus huius. Sequit liber xxii. z quintus huius.

De militari testamento. Titu. j. Ulpianus. Istitibus liberā testamēti facitionē pimus qdez diuus Julius cesar concessit: sed ea cōcessio tēporalis erat. postea pō primus diuus tir' dedit: post hos domitianus: z postea diuus nerua plenissimā indulgētiā in milites cōtulit: eāqz z traian' secur' est: z exinde mādatis inseri cepit caplm tale. Cū in noticiā meā platus sit: subinde testamēta cōmilitonib' relicta pferri: que possint in cōtraueriā deducti: si ad diligentia legū reuocent' z obseruātiā secutus animi mei integritudine erga optios fidelissimosqz cōmilitones: simplicitati eorum consulendum existimaui: vt quoquo modo testati fuisent rata esset eorum voluntas.

filij ap pellatio ne enā natura: legat. i. lucius. s. fi. z. l. cuz pater. s. volo. z. i. ad trebellia. l. hereditibus. s. fina.

Ueruz. id est iustum z legitimum sed hic non fuerat legitimum: ergo nullus erat filius q in suam tutelā venire posset: vnde videbat q statim esset liber: sed contra est vt subsq. z no. fm labeone q appellatioe filij legitimi tm cōtinent. sic. C. de instit. z substi. l. generaliter. s. fi. in eo q dicitur ista solole. zc.

Apparet. in dubio perpendit hoc ex dignitate z voluntate z cōditione eius qui fideicommissum reliquit. vt j. ad trebellianum. l. ex facto. s. si quis. z facit ad. l. istā. s. de hfdi. insti. l. quotiens. in prin. sed ar. cōtra in. d. l. generaliter. s. fi. C. de insti. z substi.

De militari testamento. Quia dixit in genere de testamento: nunc in specie. s. in. C. e. s.

Mandatum. Cuz in noticiā. als cū in noticiā.

Comilitones. no. q appellat se militē. sic. j. de verbo. signi. l. familie. azo. z no. fidelissimos. als secus sicut in clericis. vt. C. de epif. z cle. l. generaliter. z j. eo. l. testamēta eorum. in prin. z. s. l.

Muda. a solēnitare. Et dic aut est domi: tunc iure cōmuni. vt. C. eo. l. penul. aut in p. lio: z tunc etiā nullo vocato teste. vt C. e. l. milites. dū tamē duobus sal tē testibus pbe. y. j. eo. l. luci. aut in tentouo z tunc sunt duo vocandi vt. j. eo. l. diuus. l. Miles. alludat vocabulo. sic j. de acqui. pos. l. i. in prin. m. Millesimū. qz de mille vniū strenu' eligebat. Militis. Ideo. sic. j. s. imitur. itē apud. s. hoc edictum.

Miles. du bitat. an valeat iure militari vel non. Diuersum. qz in pagano in q nō tenet. vt. C. de testa. l. hac cōsultissima. s. fi. qz autem. z. s. ex imp. secto.

Militis testō. Ideo se paratim p cōsul edicit q optime nouit ex cōstitutio nib' principalibus ppta atqz singularia iura testamento eorum obseruari.

Id qd ex nostra voluntate pendet intelligimur facere omni iure quo melius facere possimus. h. d. Ulpianus.

Miles qui destinauerat cōi iure testari ante decesserit qz testaret: pompo dubitat: s. cur nō in milite diuer sum' pbet. neqz em qui voluit iure cōmuni testari: statim beneficio militari renunciauit nec credendus est quisqz genus testandi eligere ad impugnanda sua iudicia. sed magis vtroqz genere voluisse ppter fortuitos casus: quemadmoduz pleriqz pagani solent: cum testamentum faciunt per scripturam adicere velle: hoc etiam vice codicillorum valet. nec quisqz dixerit si imperfectum sit testamentum codicillos nō esse: nam fm nostraz sententiam ēt diuus marcus rescripsit. Idem.

Vertical text in the right margin, including references to various legal cases and principles.

quis. et lege interrogatue.

Iure militari. surdus. i. est qui est surdus et mutus. qd autem sit in pagano plene dicit. C. qui testa. fa. pof. l. discretis. et s. de testa. l. qui in potestate s. fi. et l. seq. b. **M**issionem. sed an possit dicitur in insti. eo. s. quinquimo. **I**n numeris. i.

Militis. substituere. dicitur recto cum illi decesserit. alioquin nullum esset privilegium. ut in insti. de pupil. substit. s. fi. et pbat hoc. j. eo. l. miles ita. s. ex h. dato. et C. e. l. i. test. i. fi. et s. ti. i. l. cetero.

Miles. crederetur. ammo. s. ut. l. eo. l. si certat. que est extra. solu. creditur hic scilicet a iure. pbat hoc voluisse militem. nam presumo quod hereditas oia dare voluerit: ut ibi. J. de contra. C. eo. l. i. p. s. So. ut mo dixi. ut ibi instituitur ex vincia vel vincio: unde de no pot ibi. pba ri. s. ium. hie in certa: et ratio quod ibi in q. i. i. deo fm ea. pportionalitate in ceteris videtur quod hie i. singulis no videtur sic fieri. si autem ex pagano instituat: vel ex castrensibus illa sola h. ut. C. eo. l. i. et h. et ibi nota. distincte. et factat. s. de here. insti. l. i. s. fi. ex fundo. et de vulg. sub. l. coheredi. s. fi. et J. ad rebel. l. cog. s. s. et fi. et J. de regu. iur. l. ius nostru. et J. de castre. pe. l. de hereditate. s. i. et insti. de here. insti. s. non aut.

U iure. facit. C. eo. l. sicut. et l. si est. et J. e. l. si filius. et s. de iniusto test. l. si quis filio. s. qua rone. et J. eo. l. in fraudem. s. i. et insti. eo. s. sed et si quis. **N**o rumpitur. s. agnatione posthumi. **D**em est. si arrogaverit. post testamentum. **H**ereditas. i. natus ex filio arrogato. **S**ubstitutio. quod no rumpit testamentum. **D**em est. eodem. scilicet testis quod ante fecerat. **M**aluit. de hoc dicitur. J. e. l. i. tribuimus. s. i.

Iure militari surdum et mutum testem facere potest. **M**ilitis etiam his qui heredes eis existerit potest substituere: in his dum taxat que sunt ex testamento eorum consecuti. **M**iles viuz ex fundo heredes scripserit: creditur quantum ad residuum patrimonium intestat decessisse: miles enim pro parte testatus potest decedere: et pro parte intestatus. **I**nspicitur animus militis circa testem ut non rumpatur agnatione: quod in pagano secus esset. **I**dem. **U** iure militari testat: si ignoraverit pregnantem vromem vel non fuit pregnantem hoc tamen a iure fuit: ut vellet quisque sibi nascere ex h. de e. testem non rumpitur. **M**arcellus. **I**dem est si arrogaverit filius: neposve successerit in locum filii. **A**lpianus. **D**em est erit dicendum et si nato filio vivo se maluit eodem testamento durate decedere: non videtur iure militari refecisse testem: ut est rescriptum a diuo pio: in eo qui cum esset paganus fecit testem: mox militare cepit: nam hoc quod iure militari incipit valere si hoc maluit miles. **I**dem. **A**ccere testem miles in

Accere. s. de testa. l. eius. in prin. **A**ccere. s. de testa. l. eius. in prin. **A**ccere. s. de testa. l. eius. in prin.

U iure militari. als naturali. ut s. de iniusto testa. l. si quis ex s. rritu. et J. de leg. iij. l. si quis in prin. s. miles. et J. de veter. mil. l. i. sed extra C. de inoffi. testa. me. l. i. q. Sol. ut ibi. et adde hic distinctionem que est C. eo. l. a militibus. **S**acramenti fides. i. si non fecit contra aliquod capitulum quod iuravit ut ire ad hostes: vel vendere arma.

Sermo ut intelligi fm conditione persone ad quam dirigitur. h. d. Bar. **I**dem. **A**ccere. s. de testa. l. eius. in prin. **A**ccere. s. de testa. l. eius. in prin.

Accere. s. de testa. l. eius. in prin. **A**ccere. s. de testa. l. eius. in prin. **A**ccere. s. de testa. l. eius. in prin.

Accere. s. de testa. l. eius. in prin. **A**ccere. s. de testa. l. eius. in prin. **A**ccere. s. de testa. l. eius. in prin.

Accere. s. de testa. l. eius. in prin. **A**ccere. s. de testa. l. eius. in prin. **A**ccere. s. de testa. l. eius. in prin.

Accere. s. de testa. l. eius. in prin. **A**ccere. s. de testa. l. eius. in prin. **A**ccere. s. de testa. l. eius. in prin.

Accere. s. de testa. l. eius. in prin. **A**ccere. s. de testa. l. eius. in prin. **A**ccere. s. de testa. l. eius. in prin.

Accere. s. de testa. l. eius. in prin. **A**ccere. s. de testa. l. eius. in prin. **A**ccere. s. de testa. l. eius. in prin.

Accere. s. de testa. l. eius. in prin. **A**ccere. s. de testa. l. eius. in prin. **A**ccere. s. de testa. l. eius. in prin.

Accere. s. de testa. l. eius. in prin. **A**ccere. s. de testa. l. eius. in prin. **A**ccere. s. de testa. l. eius. in prin.

Accere. s. de testa. l. eius. in prin. **A**ccere. s. de testa. l. eius. in prin. **A**ccere. s. de testa. l. eius. in prin.

Accere. s. de testa. l. eius. in prin. **A**ccere. s. de testa. l. eius. in prin. **A**ccere. s. de testa. l. eius. in prin.

Neq est. cōtinuaf cōsuperior. l. idem re. **E**t de parte. cū iure cōmuni debeant testari. vt in l. i. de bo. pos. l. edicto p̄oris. s̄z ex testō militis sic.

Depozitari. hī nō capiunt iure cōi. vt. C. de here. in l. i. l. i. r̄. de bo. pos. l. edicto p̄oris. s̄z ex testō militis sic. vt h̄. r̄. de le. iij. l. si depozitari. s̄. si milles. sic h̄c passi ue accipitur testa mēti factio. vt in l. i. de heredum qua. r̄. disse. s̄. testament.

Et fere. sunt autē multi. vt no. in l. i. de lega. s̄. legari. fere autē dicit p̄pter illud qd̄ est. J. p̄. s̄. r̄. s̄. si seruū. r̄. de his que. p̄ nō scrip. h̄. l. si. r̄. de his qd̄ vt in dig. l. mulier. r̄. J. e. l. milites s̄. mulier. r̄. C. de here. l. si. r̄. sic fact. C. e. lex testamēto.

Seruū pene ad hoc. J. de his q̄ p̄ nō scriptis. l. u. f̄. C. conualece re. sic. J. de reb̄. du. l. si cognatis. arg. J. de reg. iur. l. q̄ ab initio.

Mortis tpe. in alijs t̄ia t̄pa. vt. s̄. de here. in l. i. l. si alienum. s̄. l. h̄. C. nō valeat. vt in l. i. qui da. tu. pos. s̄. plane. sic r̄. J. de fideicō. lib. l. ḡnalit. s̄. si q̄ tu. s̄. J. C. de here. in l. i. l. i. c. p̄ponas. vbi tenet testm̄.

Sol. nec ibi tenet institutio in p̄mo casu. r̄. ideo substi tur̄ admittit. itez in sc̄do ideo ibi te net qz erat cōis: vñ erat cui q̄rere possēt. h̄. p̄p̄ius: vñ nō erat cui q̄rere possēt nisi ipsi testāti vel ei futuro legitio sc̄o h̄. d̄. qz erat eadē p̄sona sc̄cū. J. r̄. fa. C. de nec. ser. l. ij. i. C. p̄mo. l. instituto. k. C. sc̄do. l. substituto.

Reli querit. l. quis eoz esset heres restitueret. **O**biert. viuo vel mortuo testatore. sed in pagano distinguitur. vt. l. p̄xima.

Data esset. qd̄ quidē tam militie q̄ libertatis fauore cōtingit. R. r̄. sic est. C. ad trebel. l. penul. s̄. cū autē. r̄. J. ad trebellia. l. facta. in fine.

Ractabaf an tale aliqd̄. quale est illud qd̄ dictū est de militis testamēto. s̄. l. p̄. in fi.

Nichil noui. i. nil valebit. r̄. sic nō valet libertas eo testō data: potuit em̄ mutare r̄ nō fecit. r̄. iō videt firma re: vt. s̄. eo. l. idē erit. r̄. arg. C. de inoff. testa. l. ij.

Subueniendū. est testō vt valeat r̄ quidē fauore lis bertatis: s̄z hodie videt hoc ius cōe etiā sine fauore liber tati vel militie. vt C. ad trebel. l. pe. s̄. cum aut. vbi mor tuo instituto tran seunt actiōes sine restituēde: s̄z illud qñ est in quē tran seant: h̄c erat ser uis in quē trāsi re nō pōt fideicō missum nisi sit li ber: r̄. liber esse nō potest nisi adita hereditate. vt. C. de cadu. tol. l. i. s̄. in nouissimo. sed dispensat fauore libertatis: vt h̄c. r̄. J. ad trebel. l. fa cta. s̄. h̄. r̄. s̄. l. p̄. fauore libertatis r̄ militie. r̄. sic no. Testm̄ valere testm̄ sine institutioe.

Marcianus. Ractabaf an tale alt quid r̄ in pagano r̄i te stamentis indulgendū esset. r̄ placet nō sine distinctione fieri hoc. s̄z si qd̄e viuo testatore r̄ sciēte decessissent nichil no ui statuendū. si autē ignorante aut post mortē eius: oimodo subueniendū. **A**lpianus. A fraudem plane cre ditōz nec miles ampli q̄ vñū necessariū facere poterit. **S**icut an hereditatē miles nuda voluntate dare pōt: ita r̄ adumere pōt. deniqz si cā cellauerit testamētū suū: vel incidit nullus erit momētī. Si tamē testm̄ suum cancella uerit: r̄ mor valeat voluerit: va lebit ex suprema voluntate. r̄ ideo cū miles induxisset testm̄ suū: mox anulo suo signasset: qui sup ea re cogniturus erit p̄siderabit quo p̄posito id fecerit. nā si mutare voluntatis eū penituisse p̄babit: renoua tus testm̄ intelliget. q̄ si ideo ne ea q̄ sc̄pta fuerant legi pos sunt: causa irriti facti iudicij potior existimabit. **T**estm̄ an te militiā factum a milite si in militia decesserit iure militari valere (si militis subiuncta ro luntas cōtraria non sit) diuus pius rescripsit.

In dubio. Rñ. nō cācellatū remaneat: vt h̄. r̄. qz dixit p̄ba bis. s̄. p̄. r̄. facit ad. l. s̄. de testa. l. ad testm̄. s̄. si sig. r̄. l. si testm̄ qd̄ resignauerit. r̄. J. si tabule testamenti. l. i. s̄. h̄. heres. r̄. s̄. eo. l. idē erit. r̄. J. eo. l. tribunus. s̄. h̄. r̄. l. i. cius. in fi. r̄. in l. i. eo. s̄. sc̄d r̄ si quis.

Testamentū. nō solenne. **A**n te militiā. s̄z quō erat miles ante militiā. Rñ. mi les nō militās: r̄ in eo hoc intellige. secus si pagan⁹ erat: vt h̄. r̄. J. e. l. tribunus. s̄. h̄. r̄. s̄. eo. l. idē. que sunt contra.

Zure civili. mutato persone statu plenius tenet p̄ ma voluntas. vt. s̄. eo. l. neqz. s̄. i. r̄. arg. s̄. de act. c̄. p̄. l. si quis alii. r̄. de rei ven. l. si a natio.

Sicut an hereditatē miles nuda voluntate dare pōt: ita r̄ adumere pōt. deniqz si cā cellauerit testamētū suū: vel incidit nullus erit momētī. Si tamē testm̄ suum cancella uerit: r̄ mor valeat voluerit: va lebit ex suprema voluntate. r̄ ideo cū miles induxisset testm̄ suū: mox anulo suo signasset: qui sup ea re cogniturus erit p̄siderabit quo p̄posito id fecerit. nā si mutare voluntatis eū penituisse p̄babit: renoua tus testm̄ intelliget. q̄ si ideo ne ea q̄ sc̄pta fuerant legi pos sunt: causa irriti facti iudicij potior existimabit. **T**estm̄ an te militiā factum a milite si in militia decesserit iure militari valere (si militis subiuncta ro luntas cōtraria non sit) diuus pius rescripsit.

Sicut an hereditatē miles nuda voluntate dare pōt: ita r̄ adumere pōt. deniqz si cā cellauerit testamētū suū: vel incidit nullus erit momētī. Si tamē testm̄ suum cancella uerit: r̄ mor valeat voluerit: va lebit ex suprema voluntate. r̄ ideo cū miles induxisset testm̄ suū: mox anulo suo signasset: qui sup ea re cogniturus erit p̄siderabit quo p̄posito id fecerit. nā si mutare voluntatis eū penituisse p̄babit: renoua tus testm̄ intelliget. q̄ si ideo ne ea q̄ sc̄pta fuerant legi pos sunt: causa irriti facti iudicij potior existimabit. **T**estm̄ an te militiā factum a milite si in militia decesserit iure militari valere (si militis subiuncta ro luntas cōtraria non sit) diuus pius rescripsit.

Testm̄ valere testm̄ sine institutioe.

A fraudē. fa qñqz vs

at. s̄. de here. let.

in l. i. qui soluēdo.

r̄. l. soluēdo. nec

em̄ in alterius dā

nuz alteri dz dari

puilegiū. vt. C. de

emā. l. i. nec au.

f̄. C. iuda. a solē

nitate h̄. boz. ver

bis tñ opus est. vt

J. eo. l. lucius.

t̄. C. signasset. l.

resigillat̄ r̄ clau

sisset. accur.

v̄. C. cognitur.

id est iudex consi

derabit.

r̄. C. si ideo. sc̄lz

clausit r̄ sigillauit

v̄. C. potior. q̄ cau

lam reformari. nā

neqz firmat. s̄z qd̄

Testan-
tis pui-
legiu de
licum
scribet
no tollit

a Senatusconsulti. s. liboniani. qd fuit factu ad supplē
dā. l. cor. de fal. r qd dicit pena: dic falsi: vt. j. d. fal. in rub.
et. l. diuus. sic ergo puuilegiu testatis nō tollit delictum
scribēns: sed puuilegiu scribēns tollit. vt. C. de his q s-
bi a scri. l. qd adhibitus. r facit. j. de his q sibi a scri. l. n.

b Miles. facit
Je. l. miles ita. s.
fi. r. l. querebat. s.
fi. r. C. e. l. certi. s.
aliud in pagano.
vt. s. de he. i. l. si
hereditas. r. insti.
de here. i. l. s. he-
res pure. h.

c Soli filio. vt
Je. l. miles ita. s.
fi. in pagano sec.
vt. s. d. vul. substi.
l. ij. s. quis autē.
d. Qd testamē
tū. f. solus filij.
e. Tempora. c.
dierū vel anni. vt
insti. de bo. pos. s.
libens.

f Generalis. f.
vt non sit vlla ex-
ceptio.

Dotalē. les-
gem iulā. q
inhibet alienatio-
nē fundi dotalis.
vt insti. qui. alie. nō
licet. in pn. r facit
j. de leg. ij. l. cū pa-
ter. s. qui dotale. r
no. puuilegiū nō

puuile-
giū nō
tollit p-
uilegiū

tollere puuilegiū.
fic. s. ex quib. cau.
ma. l. si. sed an de-
beat hoc casu esti-
matio? Rñ. nō: cū
legatarius nō ha-
beat eius cōmer-
ciū. vt. j. de lega. ij.
l. mortuo. s. labeo

S certar. di-
stribuiss. sic
et i pagano: vt. s.
de here. insti. l. ex
facto. s. i. r facit. s.
eo. l. si miles. r qd
ibi no. r. C. eo. l. i.
r. ij. r que ibi not.

i Duas hereditates. ad hoc. s. de cōpen. l. si cū mili-
ti. r. s. fami. heres. l. heredes. s. i. et facit. s. eo. l. si miles.
et quod ibi no. r. C. eo. l. i. r. ij.

k Soluere. i. tradere. et hoc ne puuilegiū noceat cre-
ditoribus. vt. j. e. l. cū filius. et est ad hoc. j. ti. l. cū heredi-
tate. r. j. de bo. pos. l. sed cū patrono. in pn. Itē ptra. j. eo.
l. si duob. Solu. ibi. Itē cōtra. s. qui. mo. vsufru. amit. l.
si sub cōditiōne. sed ibi sunt duo testātes: hic vn. Itē ibi
duo testamēta: h vnū. Itē quare in pn. hui. legi nō cōco-
mitat es alienū res vt h. Rñ. ibi nō est vniuersitas: h sic.

nā bōa castrensia vna vniuersitas ē: r sic ē pagānica alia:
et ita ibi totū patrimoniū statur es alienū. vt. j. ad treb.
l. i. s. si heres. r. s. de iudi. l. si fideicommissum. s. tractatū.
l. Si eodē. put habes in fi. s. nō possit. pone casum in
seruo herede instituto r libero. nā eodē testō pōt ei ad-
mi hereditas so-
la sine libertate: r
hoc a milite non a
pagano. vt. r. s. de
libe. r posthu. l. si
ira. s. regula. r qd
dicit exheredē: id
est hereditatē adi-
mendo dicēdo ex
heredovt adimo.
Itē pone in libe-
ro cōtra instituto
et eodē testō post-
ea exhereditato. nā
hoc miles facere
pōt nō pagano: qe
res est in cōtra in
epta exhereditatio
vt. j. de sbo. obli. l.
qdā cū filiū. s. mi-
les nuda volun-
tate aufert. vt. s.
eo. l. in fraudē. s. l.
et fm hoc ordina-
lram in fi. nisi so-
la exhereditatione
nō possit rē. si sbo
habeas sine noni:
dic q miles ptra-
dimere heredita-
tē datā eodē testa-
mento: cū hoc pos-
sit pagano. r forte
fiet istud etiā per
sbo exheredo qd
apte ponit iam eo
instituto: als nō.
vt. d. l. quidā. r fa-
cit. s. d. testa. l. her-
des. s. i. qd post.
r. C. d. testa. l. hac
consultissima. s. si
quis autē. r. l. san-
cimus.

**res scriptus esset: cui scilz con-
ueniens videtur respōdisse vt
ex qua causa debeatur militi:
vel huic heredi vel illi: ipso iu-
re debeat. Itē si alterutra
pars bonorū ere alieno qd ex
ea causa pēdebit nō sufficiat:
et propter hoc is q ex ea parte
heres institut⁹ est non adierit:
alterū qui adisset cōpellendū
esse aut defendere totā here-
ditatem: aut totam creditorū-
bus soluere.**

**Miles potest hereditatem
relinquere: r eandem adimere
in eodē testamento. h. d.**
Si eodē testamento miles
eundē heredē: deinde ex here-
dē scripsit: adēpta videtur he-
reditas: cum in paganorū testa-
mento sola hereditas exhere-
datione adimi nō possit. Si
pater a filiofamil. milite ex ca-
sirensi peculio heres institu-
tus omiſsa causa testamēti ali-
quid ex peculio possidebit: do-
lo ve malo fecerit quomin⁹ pos-
sideret: datur in eum legatorū
actio. Sed si miles⁹ testa-
mentum in militia fecerit: codi-
cillos post militiam: r intra an-
nū missionis mortar: pleriq⁹
placet in codicillis iuris ciuilis
regulā spectari debere: q nō
sunt a milite facti. nec ad rē p-
tinere q testamento pfirmat⁹
sunt: ideoq⁹ in his legat⁹ que
testamento data sunt: legi fal-
cidie locū non esse. at in his q

**Miles potest hereditatem
relinquere: r eandem adimere
in eodē testamento. h. d.**
Si eodē testamento miles
eundē heredē: deinde ex here-
dē scripsit: adēpta videtur he-
reditas: cum in paganorū testa-
mento sola hereditas exhere-
datione adimi nō possit. Si
pater a filiofamil. milite ex ca-
sirensi peculio heres institu-
tus omiſsa causa testamēti ali-
quid ex peculio possidebit: do-
lo ve malo fecerit quomin⁹ pos-
sideret: datur in eum legatorū
actio. Sed si miles⁹ testa-
mentum in militia fecerit: codi-
cillos post militiam: r intra an-
nū missionis mortar: pleriq⁹
placet in codicillis iuris ciuilis
regulā spectari debere: q nō
sunt a milite facti. nec ad rē p-
tinere q testamento pfirmat⁹
sunt: ideoq⁹ in his legat⁹ que
testamento data sunt: legi fal-
cidie locū non esse. at in his q

vt. j. si qd omis. cau. tes. l. i. et itellige patrē teneri ad finē
peculij r ppetuo. l. s. als deberet teneri r solet noie pecu-
lij vsq⁹ ad anū trā. l. cū ab itestato fili⁹ deceſsit: vt oia hec
pban⁹ apte. j. de caſtrē. pe. l. p. q. h. Itē dic q nisi fuisset
testat⁹: patrie peculij occupasset. vt. j. de caſtrē. pe. l. ij.
n. Sed si miles. ad euidentiā dic⁹ q falcidia cessat in te-
stamēto militi. vt. C. ad. l. fal. in testō. r. C. eo. in testō.

o Pleriq⁹. et bene.
p Regulā. i. solennitatē vt habeat locum falcidia.
q Cōfirmat sunt. et iō videbat tps testamēti trā itē

m Legatorum
actio. vt in est qui
omissa cā testamē-
ti ab itestato pos-
sides hereditatez
teneri ad finē
peculij r ppetuo. l. s. als deberet teneri r solet noie pecu-
lij vsq⁹ ad anū trā. l. cū ab itestato fili⁹ deceſsit: vt oia hec
pban⁹ apte. j. de caſtrē. pe. l. p. q. h. Itē dic q nisi fuisset
testat⁹: patrie peculij occupasset. vt. j. de caſtrē. pe. l. ij.
n. Sed si miles. ad euidentiā dic⁹ q falcidia cessat in te-
stamēto militi. vt. C. ad. l. fal. in testō. r. C. eo. in testō.

o Pleriq⁹. et bene.
p Regulā. i. solennitatē vt habeat locum falcidia.
q Cōfirmat sunt. et iō videbat tps testamēti trā itē

spiciendum: et perinde ac si in testamento essent relicta legata in codicillis. vt. i. de codicil. l. ij. §. codicilloz. s. 3. tñ fecit: vt hic dicit. r. l. l. pri. r. i. ad. l. fal. l. si miles. h. et no. arg. q. si legatus referuat sibi pumã vacaturã in aliqua ecclia r. excoicauit rebelles: et eo facto priuato cepit loc^o

vacare: q. non tenet eius excoica tiort tempus in q. prebãda dz cõferri inspiciat: r. non quo ipse retinuit: sic arbiter nõ põt statuire diẽ in tẽpus in quo nõ est futur^o arbiter. vt s. de arbi. l. si cum dies. §. si intra. et facti. §. de codicil. l. cõficiunt. §. si miles. r. c. b. manu. testa. l. i. et p. t. in u. l. sequentem.

§. Ito cõposita. i. cõputata: cũ sint in quãtitate relicta. nã supra locut^o est vbi sunt in specie relicta: vt si vni fundũ aliq. domũ legauit: tunc euicidẽs est de quo detrahitur: r. quid debeat soluere heres. si vero in quãtitate sunt hec r. alia relicta: tunc merito querit quantũ vel quomodo debeat soluẽ heres. §. 3. b. Data sunt. i. relicta videtur.

c. Ultra dodrãtẽ sint. ita q. totã substantiã confisimãt vt differat ab vltimo casu legis §. q. si post. r. vel

dic q. r. hic aliqd remanebat hãdẽ: vt r. l. i. r. sic fit idẽ casus. Et dic q. nũ. cccc. habebat in bonis: in testõ tpe militie factõ legauit. ccc. in codicillis factis post militiã infra annũ legauit nonagita: r. decessit lfra eundẽ annum. de p. mis. ccc. nõ detrahet falci. heres: cum cessat in testõ militis: s. de relict. in codicillis sic. q. r. nõ erat miles: sedo querit si in testõ. cccc. codicillis. c. legauit. Rñ. idẽ eẽ qd esset h. alio casu. s. qñ oia quingenta in testõ legasset. nã tũc sicut antea deduceret qd in bonis nõ est diminuẽdo cutlibet legatario qñã ei^o qd ei relictũ est: sic et nunc deducer de qlibet qñã rã de legat. testamẽti q. codicillo rũ: sic legatarij codicilloz debet habere. lxxx. ex qd^o detrahit qñã rã. r. ar. legatarijs testamẽti nil detrahit: s. detrahta qñã quadringẽtoz. scz. lxxx. qd nõ erat i bonis solidũ residuũ habent: scilicet. cccc. sic ponitur casus §. ad le. fal. l. si post. missionem. Accursius.

d. Locũ h. vt sunt relicta in codicillis. vt. s. l. pri. l. fi. e. Dodrãte. vt dodrãtẽ legatarij: quadrãtem heres f. Bonorum. que sunt. cccc. (serat. g. Testõ data sunt. qz. cccc. testõ codicillis. c. legauit. h. Et qñ. nunc adducit simile p. quod soluet.

rũdẽ legatoz^o qd ei deest detrahat: his solũ quib^o codicillis legata sunt. Alpianus.

Q. Erabatur si miles qui habebat tam factum testamentum aliud fecisset: et i eo comprehẽdisset fidei heredis committere vt priores tabule valerent: quid iuris esset: dice bã militi l. 3. plura testamenta facef: s. siue simul^o fecerit/ siue separati vtiq. valebunt si hoc specialiter expresserit: nec superius p. inferius rũpef: cũ et ex parte herede instituere possit: hoc est ex parte testator ex parte itestato decedere. quin immo r. si codicillos ante fecerat: poterit eos p. testamentum sequens cauendo in potestate institutionis redigere: r. efficere directã institutionẽ que erat precaria. Scdm hoc in pposito^o referẽbã: si hoc animo fuerit miles vt valeret^o prius factum testamentuz: idq. cauit^o valere oportere: ac p. hoc efficit vt duo testamẽta sint. sed in proposito cũ fidei heredis committatur vt valeat prius testamentũ: apparet eum non ipso iure valere voluisse: s. magis per fideicommissum/ id est i causam fideicommissi r. codicilloz

tit^o codicillorum: quia sic nichil eis remaneret.

Q. Erabatur licet. i. licitum est. Simul. als simul: als semel. i. in cõtinenti vni post aliud. vt. s. si cer. peta. l. lecta. §. dicebam. v. Nec superius. in puato r. o semp vni p. aliud rũpitur. vt. s. de iust. testa. l. i. r. ij. vel vtiq. vice vni^o habet vt. i. de secũ. ta. l. i. §. s. in duob^o. §. 3. ar. codicillos plures priuatus potest facere. vt insti. de codicil. §. codicillos. x. Decedere. vt. r. s. eo. u. l. si miles. in fi. y. In proposito. i. in primo casu legis. z. Ut valeret. i. prius testam. s. directo iure: quã s. b. a non potest quia fidei commissi heredis. a. Caut. expresse. b. In pposito. i. in casu primo legis. c. Dagis p. fideicommissum. §. c. l. si militis. §. i. p. tra. vt i vtiq. directo valet. Sol. hic miles videt expressisse vt

i. Adhuc miles. i. nondũ miles de militia. k. Legasset. in testõ que dedit in codicillis. l. Amplius. p. mitte legauerat ampli^o r. hoc em fieri dz: vt insti. ad le. fal. in fi. et facit C. eo. l. in testõ. §. sane. r. i. ad le. fal. in rone. §. vulgo. m. Cõstutã. i. cõsiderata. que ẽ lxxx. n. Equo iure. nam si nulli detraheret falciã: ita his deberef totuz quinta detracta q. in bonis nãc erat vt legatarijs testamenti: s. in nfo casu non debet eẽ iure cũ his detrahaif falciã non. o. Bis solis. i. ab his solis. p. Ad si post. redit ad pimum casum legis. q. Quarte. que sunt. xx. de. lxxx. r. Legatoz. s. in codicillis relictoz: vt in primo casu huius legis. non autẽ dicas q. heres retineat sibi quartã ton^o hereditatis de lega-

a bon. poss.

priores tabule iure fideicō. valerēt. sic em dicit fidei he- redit: alioqn si in scōis nō faceret mentionē prioz vtrūq; valerēt directo: vt ibi. nec obstat qd superius dixit si hoc spāt rē. qd sibi maxie: vt exigit ex pte qhōba si possāt.

Cōuertisse. ergo institut⁹ in secundo tam hēditatē restituit instituto in pmo qd legata relicta in pmo relicta soluit tanq; in scōo relicta. r h subijcat vtrum rē. **b** Ad tēpus. s. eo. l. in fraudem. s. penul.

Cō debere. aliud in substituto pupillo. vt. ad le. fal. l. in rōne. s. quod vulgo. r vulgari: vt. de leg. l. licet. hic autē nō est substitutus.

Aribun⁹. codicillos fecerit. scēis successe- rē aduenisse: alio- quin forte fecus. vt. s. de offi. pre. l. si forte.

C Desinit. ha- beri. sic et simplex miles tm dū est in nōnis. vt. l. e. l. ex eo. licet antea fas- cū duret ibi post- ea p annū: qd hic non est. vt. l. i. pti. Itē factū. de bo. pos. ex testa. mili. l. i. s. arg. d. in aut. de adm. s. pe. vbi p decē dies an de- sinit ptesa.

C Incidit. s. l. cōdō filū vt ape- riet r legeret. **g** Signauerit. p qd pbare vt. vt s. qd iusu. l. i. s. s. si feru. r. s. q. mo. pig. vel hypo. sol. l. i. cius. s. h. et. d. codicil. l. cōstitunt. s. si miles. Itē fa- ct. s. de iusu. r iur. re. l. ius civile. r. s. eo. l. idē. an. fi. et s. cōia. predi. l. fi.

C Nō pertine- bit. vt. r. l. e. l. i. nec. nec obstat. s. eo. l. in fraudem. s. testamētum. quia ibi mi- les non militans: hic paganus fuit testator. **Q**uod cōstitutū. vt in l. i. eo. s. r qd in castris. r. l. eo. l. qd dicitur. r. C. eo. l. ex testamento.

Quod cōstitutū est vt te- stamentū militie tēpo- re factū etiam itra annū post missionem: valerēt: quantū ad verba eius: ad eos dūtaxat q- miti: solēt id beneficiū perti-

nere existimari: s; qd neq; p- fectos neq; tribunos aut cete- ros qui successoribus accepti militare⁹ desinunt: hoc privile- gium habituros.

Testamentum militis filij famis. non rumpitur minima vel media capitis diminutio- ne. hoc dicit. **M**arcel.

Miles filiusfamilias si ca- pite⁹ minut⁹ fuerit: vel p emancipatus fuerit: vel in ado- ptionē dat⁹ a patre suo: testa- mentū eius valet: quasi ex nō- ua voluntate⁹. **T**erculia.

Idem r si paterfamilias miles de castris bus reb⁹ dū- tarat⁹ testatus ad arrogandū se dederit. Si nō missus iam hoc fecerit: non valet testm.

Verba testamentorū militū debēt seriose esse dicta de in- stituitioe heredis: non locose aut qdā leuitate. h. d. **F**lorē.

Dius traianus stat- tulo se uero ita rescriptit id privilegium qd militātib⁹ datū est: vt quoquo modo fa- cta ab his testamēta rata sint sic intelligi debet: vt vtiq; prius cōstare⁹ debeat testamētū factū esse: qd et sine scriptura etiā a nō militātib⁹ fieri pōt. si ergo miles de cuius bonis apud te querit conuocatis ad hoc hominibus vt voluntatē suā testaretur ita locutus est: vt declararet quem vellet sibi heredē esse: r cui libertatē tri- bueret: pōt videri sine scripro hoc modo esse testatus: et vo- luntas eius rata habenda est. **L**eterum si vt plerūq; sermo- nib⁹ fieri solet dixit alicui: ego

post missionē. causaria vel honestā. sunt enim mul- ta genera: vt. l. de re mili. miles. s. missionum.

L eius. constituit. **m** dicit. id est remitti solent. **n** militare. a. militie pte esse. nō em erāt milites. vt. l. s. bo. pos. ex testa. mili. l. i. sunt enim quidā ad pugnā- dū inepti: sed ad disponendū apti. vt. l. de cap. l. post- liminū. s. h. l. e. s. si isti essent cōmili- tones. r facit. s. e. l. tribunos. in pn. et. s. quib. ex can. maio. l. abesse.

Miles. si capi- te. minima capitis diminuti- one vt subijcat. si autē maxima: die- vt. s. de iusu. tes. l. si qd filio et here- dato. s. s. et si qd. si autē media: tūc vide glo. l. i. s. ca- pt. d. s. cū autē. qd ibi dicit idē qd in minima capi. di. r hoc fauore militi. secus in priuatis p. **U**el. p. id est. q. **C**olitate. s. s. pma quoquo mo- do retineat volun- tatē. ruptū enim fuerat minima ca- pi. di. vt. l. i. quib. mo. testa. in h. s. alio. r. s. nō tm. et facti in l. i. eo. s. s. (et si quis.

Idem r dicitur sec⁹ foue de alijs. **C**onstitutus. i. re- missus de militia et sic iam pagan⁹ factus.

Hoc fecerit. i. dedit se ad arro- gandū: qd rumpitur postq; desit mili- tare. Accur.

Dius trais- nus. de hō ad verbus habes in l. i. eo. s. i. **C**onstitutus est. vt. s. e. l. i.

Constare. legitimis. pbationibus. vt. l. eo. lucius. **C**onuocatis. sic ergo debent esse rogati testes cum non est mortis angustia prepeditis. quod dicit vt no. C. eo. l. milites. et facit. l. de lega. iij. l. pamphilię. Accur.

Constitutus. i. re- missus de militia et sic iam pagan⁹ factus.

Hoc fecerit. i. dedit se ad arro- gandū: qd rumpitur postq; desit mili- tare. Accur.

Dius trais- nus. de hō ad verbus habes in l. i. eo. s. i. **C**onstitutus est. vt. s. e. l. i.

Constare. legitimis. pbationibus. vt. l. eo. lucius. **C**onuocatis. sic ergo debent esse rogati testes cum non est mortis angustia prepeditis. quod dicit vt no. C. eo. l. milites. et facit. l. de lega. iij. l. pamphilię. Accur.

Constitutus. i. re- missus de militia et sic iam pagan⁹ factus.

Testes rogati sunt cum non est mortis angustia prepeditis.

herede. nō rogādo testes: nec angustia mortis ipe ditus. et est sic. C. de testa. l. si.

Ter. paga- nus. nec ob stat. s. eo. l. in frau dē. s. testamentū. d. Eodē. testa mēto. i. non facto alio.

Testamēta. scilicet quelibet. f. Militib⁹. i. in actu militie extititib⁹. r. facit. s. eo. l. idēq. in fi. et l. tribunus. in fi. r. J. de leg. iij. l. i. s. i.

Testamēta. q. id est q̄a.

Testamēta. h. Exor. s. tñ. nā vñ debēt puni ri nō debēt pūle- gū reportare. vt nō d3 q̄ s. de nego. ges. l. si ue hereditaria. et facit. s. eo. l. qd cō- stituti. et. J. e. l. qd dicit. in pñ. r. s. i.

Testamēta. i. hoc. id est q̄ hoc. Accur.

Testamēta. q. enturio. q. bus. s. s3 sub stituti.

Testamēta. l. Testat⁹ est. fecerat cñ primū testm̄ postea secu dum in q̄ institut posthumos: et q̄ dā reliquit ab eis in fine testamenti adiecit: redeo ad primū testm̄: yn- de queritur an p̄- mo instituti debe ant relicta a post- humis: Rñ. nō: qz omnia que in secūdo testō scripta erant videt retrac- tasse. et sic nō ob- stat. J. eo. l. militis. s. i. vel dic qd di- cit in fine secundi testamēti si post- humi heredes nō eēt redeo ad pri mū. nā r tunc irri- tatur scōs si post- humi nō sint here des: sic nō debēt periri legata a posthumis: licet

te heredem facio: aut tibi bo- na mea relinquo: nō optet hoc pro testō obseruari: nec vltorū magis interest: q̄ ipsoꝝ qbus id priuilegiū datū est eiusmo- di exemplū non admittit. alio- quin non difficulter post mor- tē aliquid militis testes existe- rent qui affirmarēt se audisse dicentē aliquid reliquere se bo- na sua cui visum sit: et per hoc iudicia vera subuerterētur.

Qualitas iuncta verbo vel participio debet itelligi fm tē pus vbi vel participij. h. d. ista solennis lex. Bar.

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

Priuilegiū datū militib⁹ vt eoz testamēta valeāt infra an nū missionis h3 locū in hone- sta missione non in ignominio sa: idem in filiofamil. h. d. vsq̄ ad. l. centurio. Mar.

Testamēta eoz q̄ igno- minie cā missi sunt sta- tim desinūt militari iure vale- re: q̄ anni spaciū testamētis eoz q̄ honestā vel causariam missione meruerunt tributur.

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

aliud sit in substitutis. vt J. de lega. i. l. licet. Accur.

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

o Cetera. nōc rñ. r facit. s. de vul. sub. l. si q̄s eū. Um filius. non valere. vt r. J. eo. l. miles. s. nec tuto- rem. r. s. de testa. tu. l. ij. r de admi. tuto. l. i. puberi. ac. o. Quale vel- let. etiā extraneū nedū filiū et dire- cto. vt. C. eo. l. i. ut testamento.

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

Testamēta. i. cius. p̄. iusq̄ tribun⁹ legionis fact⁹ eēt testa mētū fecit: r postea cinct⁹ ma- nēte eodē defunct⁹ est: quero an militis testamētū videatur esse: marcellus rñ dicit: testamē tū qd ante tribunatuz fecisset (nisi postea q̄ ab eo factū eēt dicitū esse pbaretur q̄ valere vellet) ad cōe tus p̄tinet. Lon- 3

Nam nō esse. vt. i. sta. pa. q̄s. fu. ma. l. i. §. est. z aliud. z. i. de bo. libe. l. etiā. §. patronus. nec q̄rela inofficiosi testa. vt. C. de inoffi. testa. l. fi. z. §. de inoffi. testa. l. papi- (nianus. §. i. t.)

S miles. is. l. feius.

Liberandū. i. liberū q̄ retro accreuisse videt ei dñium. vt. §. ad l. aq̄litiā. q̄ retro. d. **L**iber esset. §. i. vt. z. i. de ma. l. ij. z. i. de opti. lega. l. cū oprio. z. facit. §. si cer. pet. l. pro- iude. accur.

S p̄m. pba- bitem volū- tate: vt q̄ sub p̄d- tione honesta eos instituit. Accur. f. **V**ereditibus. scz scriptus. R. et facit. §. de here. in situē. l. ij. §. si q̄s.

S filius. §. post mortē. patris q̄ est auus q̄ ad posthumum secus si in vita. vt. i. proxi. §. h.

Aliud factū scz testm̄ sola voluntate nō q̄ hec volūtas sit testm̄: sed perinde p̄m̄i resuscitatur: ac si nūc fieret. vt. §. e. l. miles filius.

Militaret. aliud si desit mi- litare. vt. i. ea. l. §. sed siquidem. z. fa- cit. i. e. l. militis. §. ij. z. §. eo. l. idēz.

Auo. quātū ad nascentem. l. **A**ntecederet eū filius. vt. insti. de exhere. libe. §. posthumi. z. C. §. postu. l. i. z. ij.

Exhereda- tū. tunc em̄ secus. vt. §. e. l. qui iure. z. C. e. l. sicut.

Omnimodo rūpet. illius testm̄ an auzez resurgat statim distinguit. o. **R**umpet. tes- tamētū patris.

Factum. vt in p̄tin. huius. l. q̄. **Q**uod. id est q̄ z ad hoc. §. de li- be. z. posthu. l. fi-

Nam in bonis castrensi- bus nō esse dandā cō- tra tabulas filij militis bonoz possessionem: diuus pius an- toninus rescripsit.

Seruus duob⁹ legat⁹: vno legatario manumittēte efficit liber⁹: postea ābo legatarij legatū repudiēt. h. v. **M**arcel.

S miles ticio z seio fer- uum legauerit: z eum ti- cius manumississet deliberāte seio mox q̄s d⁹ legatum omisit fer: liberandū fore dico. q̄ z si heres seruū alicui legatum in- terim manumississet: deinde le- gatari⁹ repudiasset: liber eēt.

S p̄m pba- bilē volūtatē militis hereditas eius non adeat: nec castreses res h̄ d⁹ b⁹ cōpetūt.

Ita lex duos casus ponit per pulcherrimā rōnez: z vn⁹ est quādo posthum⁹ natus est milite existēte in militia. secun- dus quando nascitur post mi- litiam. **B**ar. **T**ertulianus.

S filius. miles fecisset testm̄ mox militie: dein- de post mortē patris posthu- mus ei nasceret: vtq̄z rumpit eius testm̄. verum si p̄seuerā- set in ea voluntate vt veller ad- huc illud testm̄ valere: valitu- rū illud quasi rursūm aliud fa- ctus si modo militaret: adhuc eo tpe quo nasceret illi posthu- mus. **S**z si filius familiae mi- les fecisset testm̄: deinde post- ea viuo eo z adhuc auo q̄z su- perstite nasceret ei posthum⁹ nō rumpit eius testm̄: q̄z cum id qd nasceretur in p̄tate eius nō pueniret: nō videt suus he- res agnasci: ac nec auo qdem suo hunc nepotē posthumum (cū viuo filio nasceret) suū he- redem p̄tinus agnasci: z ideo nec aut testamētū rumpi. quo-

lius §. i. z. facit. i. de lega. l. i. penul. **U**t nunq̄. nā si auus p̄mo moztā rūpit testm̄ pa- tris. z si pater p̄mouat rumpit testamētū aut p. l. vel- liciam. vt. §. de iniusto testa. l. posthumoz. si aut ambo si- mul: tunc neutrū cū neuter sit p̄mouit: vt sic appa- reat secūdi mouē- tis ruptum. §. qui- dam dicit vtrūq̄ rūpi. arg. i. de reb. dub. l. qui duos. sed ibi fauet sub- stituto: quia venit fm voluntate: hic autē p̄ter volū- tatem venit.

Aus militia rescripsit. se- cus si cōfictia cri- minis. z ad hoc. §. de iniusto testa. l. si q̄ filio exhere- dato. §. p̄inde. et C. q̄ testa. fa. pos. l. ij. z. i. de bo. coz. qui ante sen. l. ij. et. ij.

Militia. fece- rat enim duo tes- tamēta quorum vn⁹ fecit in mili- tia. aliud infra an- num missionis z illud scūm non cō- pleuit rumpit p̄- mū per secūduz si p̄mum fuit fa- ctum iure milita- ri: abs non.

Tamē circa militē. i. circa euz q̄ adhuc militat.

Distinctio. q̄ est facta circa euz q̄ desit militare.

Quocūq̄ mo- do. siue cōmuni si- ue militari. z no- ta hac. l. fact⁹ tol- li p̄uilegium q̄- ius cōmune: vt ex in. aut. de nō alie. §. q̄z vero v̄risti- mile. in fine.

Fecerit. ad- huc militans. R.

Nouissima. licz nō sit solēnta te cōmuni sufful- ta. R. z facit insti. q̄. mo. testa. infr. §. ex eo. z. §. de in- iusto. testa. l. ij.

Miles impfe- ctū. iure cōi- niā licet in potestate aui p̄tin⁹ esse inciperet: tamē antecede- ret eum filius: fm que si filius: familias miles testamētū fe- cerit: z omiserit posthumū per errozē non q̄ volebat exhere- datū: deinde posthum⁹ post mortē aui viuo adhuc filio/ id est patre suo natus fuerit: om- nimodo rumpet illius testm̄. Sed siquidē pagano iam illo facto natus sit: nec cōualefcerit ruptuz. si vero militate adhuc natus fuerit: rumpet. deinde si voluerit ratum illud esse pa- ter: cōualefcerit quasi sit denuo factū. Sed si viuo auo ad sca- turū posthum⁹: hic nō rumpet p̄tinuo patris testamētū. sed si supuixerit post aui mortem viuo adhuc patre/ rumpet. q̄ nouus illi nunc p̄imus heres agnasci: ita tñ vt nunq̄ pos- sit duoz simul testamēta rum- pere z aui z patris. **P**apinia.

Aus militis q̄ doloris **I**mpatiētia vel tedio vi- te mori maluit/ testm̄ valere: vel itestati bona ab h̄is qui le- ge vocantur vendicari diuus adrianus rescripsit.

Facili⁹ tollit qd valet iure **S**pali q̄ qd valet iure cōi. bar. **S**i militia missus intra an- nū testm̄ facere cepit: neq̄z perficere potuit: pot̄ dici solu- tū ita esse testamētū qd in mi- litia fecit/ si iur̄ militie fuit scri- ptū: alioquin si iure cōmuni va- luit: nō esse iure rescissum: nec tñ circa militē eadez adhibet̄ distinctio. nā quocūq̄ modo testamētum fecerit: nouissi- ma voluntate rescindet: quo- niam voluntas quozq̄ militis testamētum est. **I**dem.

Miles impfe- ctū. iure cōi-

Miles impfe- ctū. iure cōi-

Miles impfe- ctū. iure cōi-

Miles impfe- ctū. iure cōi-

Miles impfe- ctū. iure cōi-

Miles impfe- ctū. iure cōi-

p̄mille- gū faci- lius tol- lur q̄ ius cōi.

sed perfectum iure speciali. Accursus flo.

A sola. vt. i. eo. l. lucius. **B** Quisq. f. miles.

C Plura. f. testameta. **D** Sepe. vt. i. s. s.

M eo. l. qrebat. r. facit. C. e. l. milites. et quod ibi no.

M iur. ad testamentu. i. iuxta vel. i. testameto coh-

M atis: als post.

M ari. r. dire-

M to. vt. s. eo. l. que-

M rebat. nec obstat

M insh. de codicillis

M s. codicillos. qd

M ibi speciale.

M dimidia. et

M alia dimidia scri-

M ptus i codicill. h.

M coter. ab

M vtroq. qbus non

M sint repetita. cu el

M ab instituto in as-

M sem crecat emo-

M lumentum: decre-

M scat r on. sic. s. de

M vul. sub. l. r. si s. r.

M s. b. lega. iij. l. h. s.

M fi. et. s. ad. le. fal. l.

M plautius.

M institutus.

M vno in vnis: alio i

M alijs: r hoc in pri-

M mo testamento.

M poltea. in se-

M cundo test. Ac.

M Mutare. id

M est aliud esse et si

M vn. r. e. f. si plu-

M res. vel die pms

M testm. f. l. alijs bo-

M nis. nec obstat co-

M tra. s. e. l. quereba-

M tur. Solu. vt. ibi. r

M Lecturio. s. So. vt

M ibi. Item aliud in

menti potestate obtinet. nam militis testm sola pfcif volu- tate: quicq plura p dies va- rios scribit: sepe testamētum facere videtur. **I**dem.

M iuris codicillis ad te- stamentu factis etiam hereditas iure videbit dari. quare si parte dimidia hereditatis codicillis dederit: testa mēto script ex asse heres par tē dimidia hereditatis habe- bit. legata autē testō data cōi- ter debent. Miles castren- sium bonoz r nō castrensiū di uersis heredibus institutis: po stea castrensiū bonoz alios he- redes instituit: priorib tabulis tantū abstulisse videt: q̄tuz in posteriores cōtulit: nec vide- tur mutare r si priorib tabu- lis vnus heres script fuisset.

M iles in supremis ordinā- dis ignarus vxorem esse pre- gnantē: vēris nō habuit men- tionē: post mortē pris filia na- ta ruptum esse testamentū ap- paruit: neq legata debent. Si qua p̄o medio tēpore scriptus heres legata soluisset: vtilibus actionibus filie datis ob im- proprium casum esse reuocan- da: nec institutus (cū bone fi- dei possessoz fuerit) qd̄ ide ser-

M ignarus. a-

M liud si sciens. vt. C. eo. l. si cū. r. l. sicut. et est ad hoc. s. eo.

M l. si filius. in pun. r. s. ij.

M Unibus actionib. r cōdictiōe in debiti: r cōdictiōe

M sine cā. vt. s. de cō. l. inde. l. i. r. ij. r. iij. r. iij. r. v. Ac.

M Cum. i. q. Ac. **P** Bone fidei possessor.

M de peti. here. l. nē veniunt. s. eos autem qui iustas

M r. et. huc bone fidei iustam causam prebuit testator.

M Ansisse. qz nō sic mutari iure testm pfectū potuit.

M de testa. l. sancimus. r. s. de testa. heredes. s. si qd̄

M post. r. s. e. l. et. s. h. r. insi. q. mo. testa. i. h. s. ex. eo. f. s. nō-

M ne vt indignus est heres q̄ voluntatē nō hz. vt. C. d. hie

M qui. vt. indig. l. hereditas. r. i. de hie qd̄. vt. indig. cū qd̄ā.

M Rñ. in prima expresse dixit eos non mereri: hic non. Itē

M in alia fecit scdm testm: h non: sed tm̄ noluit valere pri- mū r hoc in p̄bis: sec̄ si in factō vt qz tabulas incidit. vt

M i. i. ta. re. nul. ex. l. i. s. si heres. r. C. e. l. n. am. que sunt s.

Secundū ius cōe. quod est vt mda voluntate adi- mantur legata. vt. i. de adimē. lega. l. i. s. h. r. l. r. si trans- feram. r. l. r. si ex parte. r. i. de lega. iij. l. si iure.

Petētes. i. legatarij nō q̄ heres habeat ius retinē-

Di cū teneat ex p̄ma voluntate: vñ si soluat repellit repe-

Tes: vt subijct. et

I. de excep. doli. l.

Apu. s. p̄eres. et

Arg. in eo. ti. l. h. p̄-

Curatore. sed quō

Hz legatarij cū fu-

It adēptū: hz heres

Non repetat. Rñ.

Auferi vt indigno.

Ar. i. de hie qd̄ vt

Indig. l. cum qui-

Dam. Accur.

Cōstabat. az

Lioquin sec. vt. s.

Eo. l. querebatur.

Cōstitit. suf-

Ficit q̄ ex sc̄bo te-

Stamēto heres eē

Potuit si iura anū

Decessisset. vt. i. h.

Qd. mo. testa. i. h.

S. posteriorē. r. s.

De iusto. tes. l. iij.

S. sed si cōstante.

S duobus.

Dic ticiū insti-

Tutū in castrensi b:

Sciū in paganicijs

Quē repudiavit:

Nō accrescet ticio

S p̄ono ab ista

To. vt. i. de bo. lib.

L. si fili. s. i. nec ob-

Stat. s. eo. l. si certa-

Rum. s. q̄ si alteru-

Tra. qz hoc fauore

Proni q̄ repellit i-

Castrensi a p̄ab.

Vt. i. de bo. lib. l. ij.

S. p̄ron. r. iō ē in

Ceteris admittit. et

Eodē mō soluit. C.

D cadu. tol. s. hie

Ita. vbi p̄feri coheres legitimo in iure accrescēdi. vel die

Quē indistate hic instituit duos. nec ob. s. eo. l. si certari. qz

Ibi est ideo qz nō erat soluedo hereditas: r p hoc nullus

Abstestato volebat. ar. s. de mio. r. si sine. s. qz papianus

Nus. r. C. de neces. fer. l. si. sed tunc est dicit. l. C. de ca-

Tol. sed erit sp̄ale in institutis a milite. r est rō: qz r pus

Potuit p parte testar deccedere: qd̄ qz est sec̄ in puato: iō ac-

Crescat poti q̄ def legitimo. vñ legatarijs nō accrescit in-

Vitis. vt. C. de ca. tol. s. vbi aūt. qz nō reddit. p parte inte-

Defunctus. f. miles. (statu. Ac.

Bonoz pos. vñ lti. vt. i. vñ legi. l. ij. s. i. r. facit. C. eo.

Quod vñ missus est. honeste vel causa. (l. i. r. ij.

Nie: alioqn sec. vt. s. e. l. testameta. ad hoc. C. e. l. ex

Testō. r. s. de inoffi. testa. l. papinian. s. si qd̄ in milita. et

Insi. eo. s. sed hactenus. r. s. eo. l. qd̄ constituti. r. i. s. i. r.

Arg. C. de test. ma. l. i. r. q̄ po. in pig. h. a. l. potior. r. s. o.

Iij.

a Non ignominie. in lib. R. deest nō. r. sic legebat in nullo ignominiose: in alio indubitate loquit. s. qui hone ste mitti: nō dico causarie: q. ille nō dicitur cingi. vt. C. de re mi. l. vi. l. xij. r. est. p. R. exēplū pagani. vt i. hui. l. b. C. Cinc. r. est. non sine auguli affatib. vt. C. de diuer. offi. l. ij. lib. r. d.

c Militia. scilz prima.

d Cū assūpt. id est q̄to tēpore currēte postq̄ r. z.

e Assumptus ad sedam militiā.

f In nūens es se. pume militie.

g Valet. scilz si ignominia missio nis non obstaret: ignominiose q̄p = pe missioz milita riaz testamēta sta tim iſtmanē etiā non trāsgresso an no. vt. C. e. l. ex tes tamento. R.

h Testari. i. te stamētū valere di co. vt arg. s. de ex cusa. tu. l. penul. i. p̄n. r. arg. s. de iure ſi. l. ſina.

i Quasi cōiun cto. vt sic ab initio potius de militia ad aliā trāsſar. p̄ ſterpretationē vi deatur. q̄ missio ignominiose itex cinctus cēſat. R. ad q̄. s. d. bo. pos. ex testa. mili. l. i.

k Militie. pri me et secunde.

l Voluit. ex = preſſe.

m Assumptus ad secundā mili tiam. Accur.

n Cepit. vt. s. eo. l. idemq̄ crit. in ſi. Accur.

S Filius. p̄ti nere. vt. s. d. testa. l. lege corne lia. Accur.

p Puus. q̄ fili us. s. sed tñ post captiuitatē filij.

q Nepote. na to post captiuita tem filij. i. ſui patris. s. d. idē si ante captiuitatē sed post restōnē. vt. s. eo. l. si filius. s. sed si viuo. si vero tpe testa menti nat. die vt. s. de libe. r. posthu. l. filij. s. filius. Ac.

r An ſit testm̄ pri. l. hui. capui q̄ p̄ est nepotis: sic

tū qd iure militari fecerat: ve rū est etiā si post annū cōditio instōnis extiterit mortuo eo i tra annū. et ideo si heredi filio substituerit: nichil iſtrest qm̄ si lius moriaſ: ſufficit em̄ itra an nū patrē obiſſe. Miles tes tamentum fecerat: deide non ignominie cā missus: rursus cinctus in alia est militia. q̄re bat an testm̄ elus qd in militia fecerat valeret: queſiui vtrum iure militari/ an cōi iure testat est: r siquid iure cōi testatus est: nulla dubitatio est quin va leat. sed si vt miles fecisset tes tamentū: agitari cepit qm̄ aſ sumptus fuisse postq̄ deſijt in numeris esse: vtrū itra an nū an post annū: cognoui itra annū eū assumptū. ergo si cū adhuc iure militari valet: rur sus eodē iure posse testari: nū qd etiā post annū eo mortuo testm̄ valet: me mouebat q̄ alia militia est posterior. s. hu manus est dicere valere testa mētū qm̄ cōiuncto munere mi litte: nō loquor de eo q̄ voluit valere testm̄ etiā assumptū. hoc em̄ qm̄ in militia sequēti fe cit testm̄: exēplo ei q̄ pagan fecit: dein militare cepit. I dē

S apud hostes decesserit: dicemus legē corneliā etiā ad eius testm̄ p̄tinere. sed quera mus si p̄ ei prius in ciuitate decesserit relicto nepote ex fi lio/ an ſit testm̄ prius rūpat. r dicendū est nō rūpt testamen tū: qz ex eo tpe quo captus est vi detur decessisse. I dē

L Accus tici miles nota rio suo testm̄ scribendū notis dictauit: r anteq̄ l̄tis p̄ſcribe retur vita defunctus est. q̄ro an hec dictatio valere possit: An di militib⁹ quoquo mō velint: et quoq̄ modo p̄nt testm̄ face re cōcessum esse: ita tñ vt hoc ita subsecutū eē l̄tis p̄bationi bus ostēdat. Idē rñ. ex testō ei q̄ iure militari testat⁹ esset seruū q̄ l̄z sub conditione lega tū meruit: etiā libertatē posse sibi vēdicare. Idē rñ. dicitur lucr ticius testm̄ ita fecit: p̄ phila seruā mea ex aſſe michi heres esto: alio deide capite sempro nio cōmilitroni suo eandē pam phila reliq̄t: cui⁹ fidei cōmisi vt eā manumitteret. quero an heres esset p̄ phila atq̄ si di recto accepisset libertatē: An di itelligendū militē q̄ ancillā suā heredē instituerat ignoraf se posse ex ea instōne etiam li bertatē ei competere: r tō sine cā postea a cōmilitone peti se vt eandē manumitteret: cū ex priore scriptura libera r he res effecta est: postea nullo p̄ tudicio voluntati frustra facto legata est. r riphonius.

M Miles ita heredē scribe re pot: quoad viuūt tici us heres esto: post mortē ei⁹ septici: s. si ita scripserit/ tici⁹ vsq̄ ad ānos decē heres esto: nemine substituto intestati cā post. r. annos locū habebit. et qz dixim⁹ ex certo tpe r vsq̄ ad certū tps milites posse isti tuere heredē: his q̄ns ē vt an teq̄ dies ventat q̄ admittat in stitit: intestati hereditas defe rat: r qd i bonoz portioe ei l̄z

rūp̄it testm̄ aut p̄ nepotē qui fingit locū filij tenuisse vi: ē te auo. vt. s. de libe. r posthu. l. si quis posthumus. s. si ſi lium. ibi diuerſumq̄ r. z.

f Decessisse. r ita eo tpe q̄ filij ſui in p̄ſtate hēbat. i. vi uete auo: vñ nepos ei⁹ testm̄ nō irritat. vt. s. e. l. si filij. s. i.

U Accus. r. cef. sum eē. s. d. bo. pos. l. s. cū pa. s. h. So. hoc ē p̄i ulegiū militi ac.

P Probationi bus. no. cōem p̄ bationem in testō militi fore necrā i. ad min⁹ duotū flammō testib⁹: qz pluralis r. z. vt. s. de test. l. vbi. r. die vt not.

C eo. l. milites. et fact. s. eo. l. dū.

U vēdicare. s. C. de necel. ser. l. quidā. s. llo. r. de fidei. l. ex fidei. cōmissio. So. h̄ ſpe ciale in milite: q̄a magi p̄sumit libe ralis. vt. C. e. l. ex his. r. l. aut. vt lib.

U decessisse. h̄ mirum qz adhuc erat lex q̄ h̄. C. de necel. ser. l. qui dā. videt q̄ legaf vt sic manumissa accipiat heredita tē: s. erat sp̄ale vt directo ſit liba et heres: cū r p̄lega tū ei relicto idē cō tingat. vt. s. pro xi. rñ. Accur.

P Postea. die frustra ē postea le gata libras nullo r. cū r idē habes at p̄propuā volū tatem.

M Miles ita. esto scz tius. b. Ex certo tpe hoc nō dicit hic: s. als in ſuis libris. nā p̄mū exēplū le gas diē h̄z incertū vt. s. de cōd. r. de mō. l. i. vel dic etiā fillū esse certū: qz cū rñ est extitū.

P Postea. die frustra ē postea le gata libras nullo r. cū r idē habes at p̄propuā volū tatem.

M Miles ita. esto scz tius.

b Ex certo tpe hoc nō dicit hic: s. als in ſuis libris. nā p̄mū exēplū le gas diē h̄z incertū vt. s. de cōd. r. de mō. l. i. vel dic etiā fillū esse certū: qz cū rñ est extitū.

U Intestati hereditas. in puato sec. qz die ſublato p̄u re cēt heredes. vt. s. de here. in ſi. l. hereditas. Ac.

L s. l. z. vt p̄tē possit decedere testat. p̄tē testat.

Proba tio cū in mili tari re: flammō testib⁹: qz pluralis req̄nt.

Proba tio cū in mili tari re: flammō testib⁹: qz pluralis req̄nt.

vt. s. e. l. si miles vni. s. i. h. o. l. spacio tps ppetat. s. sit tps no modicu ex eo p uilegio peti q dz ee heres. r e sic q te pus sicut summa est ps rei. s. s. ede. l. i. s. die. a. t. in tpe est plus r min. vt in re: vt in l. de act. s. plus autem. et hec erit rō quare puiat nō possit ex tpe heredē istuere: qz sicut est i rebus sic sit in tpe.

Cadere pōt. qz eā cognouit. vt i. de his qui. vt i. dig. l. mulierem. r facit. C. de doñ. in ter viri r vro. l. ij. in alio sec. vt. i. d. bona. l. affectōis. Item hoc nisi tpe mou: bōe opimo nis erat ablsqz suspiōe. vt. s. eo. l. neqz. s. ij. r no. sit spacio. sic. C. d. co. d. i. l. i. s. i. r. C. d. iudi. l. apasimi.

Nec tutorē. ad hoc. s. e. l. cū si lius. cum suis cō. cordātijs. b. c. l. scis. sic. C. e. l. sicut. r. l. i. cū.

Ei. r. ex here dato. vt. C. d. leg. l. cū qdā. idē si tpi substituto fm qdā: r dic vt ibi.

Emācipato. eodē filio. als si es set in ptāte fili. ēt pagan. possit: et sic nō esset priuile gū militis.

Substituere. directo. vt. C. e. l. in telamēto. l. fi. s. Hoc ius. qd dicit i emācipato: r sic nō ob. isti. de pup. sub. s. nō solū. r. s. d. vul. r pu. l. sed si ples. s. ad substitutos. vbi etiā res pupilli in substōnē veniūt. et fa cit. s. e. l. milite. etiā. r. C. de impu. r alijs sub. l. precab. in fi. r. i. de vulg. substi. l. centurio. in fi.

Permissi militi. vt. r. s. e. l. an fraudē. s. itē tā sibi. in pagano secus. vt. s. de vul. sub. l. i. s. quisquis.

Xeo tpe. relar. est. vel iussus cingi. vt. i. l. proxi. **E**lecti. electio g non tribuit ius electio: sic nec electus successor facit definire pdecessore. vt in aut. d. ad mini. s. fi. Itē nec sola electioe filij ad dignitatē fit sui iur: rō: vt in aut. vt pñō q de dig. s. fi. nec impator ē nisi susce tot non pta infula. vt. C. de qdri. pref. l. i. in fi. nec tribun. nisi aed df nisi cepto cingulo. vt. s. e. l. tribun. nec miles nisi sit i nūero suscep. scrip. vt. h. nec magister. vt. s. de exeu. tu. l. si duas. s. mita ifula nuere. nec pistor. vt. s. de exeu. tu. l. si. s. i. q. mo. tus pa. po. sol. s. filii. r in aut. de defen. cui. s. r i eadē. et

hoc etiam in tps spacio (s) nō modicu sit) ex eodē p uilegio cōpetat. **M**ulier in qua turpis suspicio cadere pōt: nec ex testō militis aliqd capere pōt: vt diu. adrian. rescripsit: nec tutorē ei q in aliena ptāte est miles dare pōt. **S**i miles ex heredauerit filiū/vel sciēs eū filiū suū eē silētio preterierit: an legatū a substituto eō dari possit qñrit est. dixi nō posse: licet ā pla legata relqñrit. **E**x heredato miles r emācipato filio substituere pōt: verū hoc ius in his exercebit: que ab ip so ad eum cui substituit pueniunt: nō etiā in his q habuerit vel postea acqñierit. nā r si filio suo viuo adhuc ano substituit: post acqñitā ei aui hereditatē nemo diceret ad substitutū ptinere. **S**i militis adita nō fuerit hereditas: an substō quā pupillo fecit valeat qñrit: r psequis erit hoc dicere: qz p mittit militi filio facere testamentum/ qñtus sibi nō fecerit.

Nō r tpe electiois s) ex eo tpe quo scrip. est in matricula militū incipit qd p uilegio militari vt. Bar. **A**pla.

Ex eo tpe quis iure militari incipit posse testari ex quo in numeros relar. est/

Co. de decur. l. si. li. x. r. i. de bo. pos. ex tes. mili. l. vnica. s. fi. l. Ber faciunt. argu. cōtra. s. quib. ex cau. ma. l. qui mittuntur. s. antepe. r penul. m. In nūeros referri. itē stigma hoc ē nō publica bras chys eoz dz l. sigi. vt. C. d. sabucē. l. l. signata. r alia q no. s. ex qui. cau. ma. l. fma. Accur.

Iussu. eqz. stri. no. milita eqstris. itē cele stis vt clericoy. itē legalis vt aduoca toy. vt. C. d. aduo ca. di. iudi. l. aduo can. itē remigēz r vigiles milites s) vt. i. de bo. pos. ex tes. mili. l. i. Ac.

Confessi. h) cinct. q statū ē cingendū: h) p dicit qd statū est p dicitū vt. i. pro ep. l. i. qd cū. habet datū qd paratū est vt de f. vt. i. de le. ij. itē le gato. r i aut. vt ex act. in l. do. s. fi. deficit addito quā pstat statū defectū vt ptātia q nō pte impleri vltimo vi te spiritu. vt. s. de cōdi. in l. i. fi.

Rescripta. nō possunt. qz h) sunt milites. q) hostili loco: als hostili loco: et als hostilico. Ac. r) preses. q nō erat de nūero militū: s) ob aliquā cām illic erat: sic de alijs: vt. h. r. s. eo. l. qd pstiturū. r i. de bo. pos. ex te. mili. l. i. s) h) C. eo. l. scriuarios.

Torantē hereditatē acquirere pōt: is pro pre eā scin dēdo adire nō potest. **A**lpianus.

Co. de decur. l. si. li. x. r. i. de bo. pos. ex tes. mili. l. vnica. s. fi. l. Ber faciunt. argu. cōtra. s. quib. ex cau. ma. l. qui mittuntur. s. antepe. r penul. m. In nūeros referri. itē stigma hoc ē nō publica bras chys eoz dz l. sigi. vt. C. d. sabucē. l. l. signata. r alia q no. s. ex qui. cau. ma. l. fma. Accur.

Iussu. eqz. stri. no. milita eqstris. itē cele stis vt clericoy. itē legalis vt aduoca toy. vt. C. d. aduo ca. di. iudi. l. aduo can. itē remigēz r vigiles milites s) vt. i. de bo. pos. ex tes. mili. l. i. Ac.

Confessi. h) cinct. q statū ē cingendū: h) p dicit qd statū est p dicitū vt. i. pro ep. l. i. qd cū. habet datū qd paratū est vt de f. vt. i. de le. ij. itē le gato. r i aut. vt ex act. in l. do. s. fi. deficit addito quā pstat statū defectū vt ptātia q nō pte impleri vltimo vi te spiritu. vt. s. de cōdi. in l. i. fi.

Rescripta. nō possunt. qz h) sunt milites. q) hostili loco: als hostili loco: et als hostilico. Ac. r) preses. q nō erat de nūero militū: s) ob aliquā cām illic erat: sic de alijs: vt. h. r. s. eo. l. qd pstiturū. r i. de bo. pos. ex te. mili. l. i. s) h) C. eo. l. scriuarios.

Torantē hereditatē acquirere pōt: is pro pre eā scin dēdo adire nō potest. **A**lpianus.

Co. de decur. l. si. li. x. r. i. de bo. pos. ex tes. mili. l. vnica. s. fi. l. Ber faciunt. argu. cōtra. s. quib. ex cau. ma. l. qui mittuntur. s. antepe. r penul. m. In nūeros referri. itē stigma hoc ē nō publica bras chys eoz dz l. sigi. vt. C. d. sabucē. l. l. signata. r alia q no. s. ex qui. cau. ma. l. fma. Accur.

Iussu. eqz. stri. no. milita eqstris. itē cele stis vt clericoy. itē legalis vt aduoca toy. vt. C. d. aduo ca. di. iudi. l. aduo can. itē remigēz r vigiles milites s) vt. i. de bo. pos. ex tes. mili. l. i. Ac.

Confessi. h) cinct. q statū ē cingendū: h) p dicit qd statū est p dicitū vt. i. pro ep. l. i. qd cū. habet datū qd paratū est vt de f. vt. i. de le. ij. itē le gato. r i aut. vt ex act. in l. do. s. fi. deficit addito quā pstat statū defectū vt ptātia q nō pte impleri vltimo vi te spiritu. vt. s. de cōdi. in l. i. fi.

Rescripta. nō possunt. qz h) sunt milites. q) hostili loco: als hostili loco: et als hostilico. Ac. r) preses. q nō erat de nūero militū: s) ob aliquā cām illic erat: sic de alijs: vt. h. r. s. eo. l. qd pstiturū. r i. de bo. pos. ex te. mili. l. i. s) h) C. eo. l. scriuarios.

Torantē hereditatē acquirere pōt: is pro pre eā scin dēdo adire nō potest. **A**lpianus.

Co. de decur. l. si. li. x. r. i. de bo. pos. ex tes. mili. l. vnica. s. fi. l. Ber faciunt. argu. cōtra. s. quib. ex cau. ma. l. qui mittuntur. s. antepe. r penul. m. In nūeros referri. itē stigma hoc ē nō publica bras chys eoz dz l. sigi. vt. C. d. sabucē. l. l. signata. r alia q no. s. ex qui. cau. ma. l. fma. Accur.

Iussu. eqz. stri. no. milita eqstris. itē cele stis vt clericoy. itē legalis vt aduoca toy. vt. C. d. aduo ca. di. iudi. l. aduo can. itē remigēz r vigiles milites s) vt. i. de bo. pos. ex tes. mili. l. i. Ac.

Confessi. h) cinct. q statū ē cingendū: h) p dicit qd statū est p dicitū vt. i. pro ep. l. i. qd cū. habet datū qd paratū est vt de f. vt. i. de le. ij. itē le gato. r i aut. vt ex act. in l. do. s. fi. deficit addito quā pstat statū defectū vt ptātia q nō pte impleri vltimo vi te spiritu. vt. s. de cōdi. in l. i. fi.

Rescripta. nō possunt. qz h) sunt milites. q) hostili loco: als hostili loco: et als hostilico. Ac. r) preses. q nō erat de nūero militū: s) ob aliquā cām illic erat: sic de alijs: vt. h. r. s. eo. l. qd pstiturū. r i. de bo. pos. ex te. mili. l. i. s) h) C. eo. l. scriuarios.

Torantē hereditatē acquirere pōt: is pro pre eā scin dēdo adire nō potest. **A**lpianus.

Co. de decur. l. si. li. x. r. i. de bo. pos. ex tes. mili. l. vnica. s. fi. l. Ber faciunt. argu. cōtra. s. quib. ex cau. ma. l. qui mittuntur. s. antepe. r penul. m. In nūeros referri. itē stigma hoc ē nō publica bras chys eoz dz l. sigi. vt. C. d. sabucē. l. l. signata. r alia q no. s. ex qui. cau. ma. l. fma. Accur.

Iussu. eqz. stri. no. milita eqstris. itē cele stis vt clericoy. itē legalis vt aduoca toy. vt. C. d. aduo ca. di. iudi. l. aduo can. itē remigēz r vigiles milites s) vt. i. de bo. pos. ex tes. mili. l. i. Ac.

Confessi. h) cinct. q statū ē cingendū: h) p dicit qd statū est p dicitū vt. i. pro ep. l. i. qd cū. habet datū qd paratū est vt de f. vt. i. de le. ij. itē le gato. r i aut. vt ex act. in l. do. s. fi. deficit addito quā pstat statū defectū vt ptātia q nō pte impleri vltimo vi te spiritu. vt. s. de cōdi. in l. i. fi.

Rescripta. nō possunt. qz h) sunt milites. q) hostili loco: als hostili loco: et als hostilico. Ac. r) preses. q nō erat de nūero militū: s) ob aliquā cām illic erat: sic de alijs: vt. h. r. s. eo. l. qd pstiturū. r i. de bo. pos. ex te. mili. l. i. s) h) C. eo. l. scriuarios.

Torantē hereditatē acquirere pōt: is pro pre eā scin dēdo adire nō potest. **A**lpianus.

Co. de decur. l. si. li. x. r. i. de bo. pos. ex tes. mili. l. vnica. s. fi. l. Ber faciunt. argu. cōtra. s. quib. ex cau. ma. l. qui mittuntur. s. antepe. r penul. m. In nūeros referri. itē stigma hoc ē nō publica bras chys eoz dz l. sigi. vt. C. d. sabucē. l. l. signata. r alia q no. s. ex qui. cau. ma. l. fma. Accur.

Iussu. eqz. stri. no. milita eqstris. itē cele stis vt clericoy. itē legalis vt aduoca toy. vt. C. d. aduo ca. di. iudi. l. aduo can. itē remigēz r vigiles milites s) vt. i. de bo. pos. ex tes. mili. l. i. Ac.

Confessi. h) cinct. q statū ē cingendū: h) p dicit qd statū est p dicitū vt. i. pro ep. l. i. qd cū. habet datū qd paratū est vt de f. vt. i. de le. ij. itē le gato. r i aut. vt ex act. in l. do. s. fi. deficit addito quā pstat statū defectū vt ptātia q nō pte impleri vltimo vi te spiritu. vt. s. de cōdi. in l. i. fi.

Rescripta. nō possunt. qz h) sunt milites. q) hostili loco: als hostili loco: et als hostilico. Ac. r) preses. q nō erat de nūero militū: s) ob aliquā cām illic erat: sic de alijs: vt. h. r. s. eo. l. qd pstiturū. r i. de bo. pos. ex te. mili. l. i. s) h) C. eo. l. scriuarios.

Torantē hereditatē acquirere pōt: is pro pre eā scin dēdo adire nō potest. **A**lpianus.

Co. de decur. l. si. li. x. r. i. de bo. pos. ex tes. mili. l. vnica. s. fi. l. Ber faciunt. argu. cōtra. s. quib. ex cau. ma. l. qui mittuntur. s. antepe. r penul. m. In nūeros referri. itē stigma hoc ē nō publica bras chys eoz dz l. sigi. vt. C. d. sabucē. l. l. signata. r alia q no. s. ex qui. cau. ma. l. fma. Accur.

Iussu. eqz. stri. no. milita eqstris. itē cele stis vt clericoy. itē legalis vt aduoca toy. vt. C. d. aduo ca. di. iudi. l. aduo can. itē remigēz r vigiles milites s) vt. i. de bo. pos. ex tes. mili. l. i. Ac.

Confessi. h) cinct. q statū ē cingendū: h) p dicit qd statū est p dicitū vt. i. pro ep. l. i. qd cū. habet datū qd paratū est vt de f. vt. i. de le. ij. itē le gato. r i aut. vt ex act. in l. do. s. fi. deficit addito quā pstat statū defectū vt ptātia q nō pte impleri vltimo vi te spiritu. vt. s. de cōdi. in l. i. fi.

Rescripta. nō possunt. qz h) sunt milites. q) hostili loco: als hostili loco: et als hostilico. Ac. r) preses. q nō erat de nūero militū: s) ob aliquā cām illic erat: sic de alijs: vt. h. r. s. eo. l. qd pstiturū. r i. de bo. pos. ex te. mili. l. i. s) h) C. eo. l. scriuarios.

Torantē hereditatē acquirere pōt: is pro pre eā scin dēdo adire nō potest. **A**lpianus.

Impa: rō: vt in aut. vt pñō q de dig. s. fi. nec impator ē nisi susce tot non pta infula. vt. C. de qdri. pref. l. i. in fi. nec tribun. nisi aed df nisi cepto cingulo. vt. s. e. l. tribun. nec miles nisi sit i nūero suscep. scrip. vt. h. nec magister. vt. s. de exeu. tu. l. si duas. s. mita ifula nuere. nec pistor. vt. s. de exeu. tu. l. si. s. i. q. mo. tus pa. po. sol. s. filii. r in aut. de defen. cui. s. r i eadē. et

Militia multa plex.

yniunctum. vt. f. de lega. l. si duobus. Accur.

Sed si qd. pmo ex terra scy est institutus natus: et idē tici? sedo ex alia terra. sio r idē tici? ex alia tra.

B Agnoscere. imo agnoscēdo aliquam ex eis ceteras acqrit: nec est opus aliqua aditioe: etiā si nō delate cēt cetera partes cuz

adit vnā: qz sufficit semel aditisse r hoc itelligas in eadē psona: nō tñ p aliū est acqreda hereditas. vt. f. e. l. si solus. p totam

l. qd g dicit hie et s. l. pri. nō pōt. f. quin sit heres in totū. sed cū ptē re puāiar: ptes adit: cur puales aditio.

Rñ. qz fauorabi lioz. arg. s. de libe. r posthu. l. cū qui dā itē qd si partē repudiat r adino nē altay differat.

Rñ. nō valer: vt. f. e. l. si solus. in pn. r est rō quā diri. r facit. C. e. l. quidā r ibi no.

Quādiu. pōt. qd est vsq ad. xxx. annos. vt C. e. l. si curator est em de iure ciu li aditio ergo ppe tua: vt insti. de p. pe. r tēp. ac. in pn. l. 3 pe. dixerit vsq

ad annū. p. l. C. e. l. cū antiqoribus. s. ibi de herede here dis qui nō adit post annū: s. ipse viuēs sic ppetuo: nisi sta tutū sibi tps vt adeat sit elapsuz: vt. f. e. l. qd iustitutus vel nisi repudiet: vt. C. de repu. here. l. sicut. Accur.

D nō pōt. vt. f. l. d. l. qd iustitutus. in pn. hoc tñ fallit i casib. vt. s. de vul. sub. l. si s. si tici? in fi. r s. de here. insti. l. si pa ter. r. f. de bo. lib. l. libert? patrono. s. hec vltia pōt aliter itelligi. r facit. f. de secun. tab. l. ij. s. de ferre. r. s. pmo gra du. r. C. de educ. di. adria. tol. l. i.

Nolle. als nolle r est sensus. nō pōt repudiare q non pōt adire. ad qd est. f. e. l. is q hēs. r. l. is pōt. alij hēt velle. q. d. si aliqz gerat. p hēde in bonis viuētis nō pōt. vt. f. e. l. nemine. r. l. q supstitis. r eius est puatio cui? affir matio: r e. s. sic. f. de reg. iur. l. ei? est. r. l. q pōt. s. qd s. acc.

Utrū. hēditari. qz in aditioe nō desiderat nisi volun tas declarata p factū: est em opus q itelligat quid agat. vt. f. de bo. pos. fu. cō. l. fi. r insti. de here. q. r. dif. s. fi. itē pōt iussu dñi adire aut aliū adire iubere. vt. f. e. l. pater s. i. r. ij. r facit. s. de here. insti. l. i. s. mutus.

Eū cui lege. i. a iudice p legem. vt. s. de cu. fu. l. i. in pn. no. r dic qz pdignus. fec? si ppter delictū vt si comisit crimen maiestatis: vel etiā hereticus fuit. vt. C. ad. l. iust. ma. l. penul. r de hereti. l. manicheos.

Cōstat. cū auctoritate curatoris. vt. ar. C. de admi. tu. l. cū quidā. nec ob. f. de reg. iur. l. furiosl. qz nulla est vo

luntas. f. in alienādo: secus in acquirēdo. ar. s. de rebu? credi. l. certi pdictio. s. s. si numerauero. r. de s. b. obli. l. is cui. r facit. s. de testa. l. filius r. l. is cui.

U in aliena. inuitū. l. eū cuius nō precessit volūtas vt differat a casu sequēti. s. in bonoz r. c. precedere em d. iustus: vt. f. e. l. si quis michi s. iustus. s. se dñ obligat hodie. vt C. de bo. que lib. l. si. Accur.

Obligat. f. in utus. Accur. l. placuit. etiā si ab initio nō consentiat.

Ratā habe ri. vt. r. C. qui ad my. ad bo. pos. l. i. r. f. r. ra. ha. l. bo. noz. sic trebelli nica restō pōt ha beri rata. vt. f. ad trebel. l. seruo m uito. s. i. sic r peti pōt p. pcuratoz: sed hereditas nō adiri. vt. f. e. l. pau lus. Accur.

Senatuscō sulto. vt insti. ad officia. se. cō. nam r ea legitia dicit l. 3 nō sit ex lege. r. tabu. vt. f. vñ le. l. ij. s. fi. r. l. seq.

Zdeent pio bandū. vt scz non possit adiri.

Diu. l. i. lōgo tpe. vt. f. q. r. a. q. l. si cū fidei cōmissa. s. ari q. pater. filio sciēte r nō ptraditē. idē r si pō. (no. flulasser filius. vt. s. de peti. here. l. si filius. s. 30. r arg. s. ad mace. l. si filius. ex tpe ergo psumit solēntas obser uata. sic. s. de vsur. l. cum de in rem ver so.

Credēdus est. vterqz. i. pater r filius. s. 30. vel dic p tpe in que trāseunt obligationes fm has. ll. vt. f. e. l. placet.

Sis q putabat. tria dicit: pmiū sit. scdm quāqz r. c. seruata

Sis q putabat. tria dicit: pmiū sit. scdm quāqz r. c. seruata

Sis q putabat. tria dicit: pmiū sit. scdm quāqz r. c. seruata

Sis q putabat. tria dicit: pmiū sit. scdm quāqz r. c. seruata

Sis q putabat. tria dicit: pmiū sit. scdm quāqz r. c. seruata

Sis q putabat. tria dicit: pmiū sit. scdm quāqz r. c. seruata

Sis q putabat. tria dicit: pmiū sit. scdm quāqz r. c. seruata

Sis q putabat. tria dicit: pmiū sit. scdm quāqz r. c. seruata

Sis q putabat. tria dicit: pmiū sit. scdm quāqz r. c. seruata

Sis q putabat. tria dicit: pmiū sit. scdm quāqz r. c. seruata

Sis q putabat. tria dicit: pmiū sit. scdm quāqz r. c. seruata

Sis q putabat. tria dicit: pmiū sit. scdm quāqz r. c. seruata

Sis q putabat. tria dicit: pmiū sit. scdm quāqz r. c. seruata

Sis q putabat. tria dicit: pmiū sit. scdm quāqz r. c. seruata

Sis q putabat. tria dicit: pmiū sit. scdm quāqz r. c. seruata

Sis q putabat. tria dicit: pmiū sit. scdm quāqz r. c. seruata

Sis q putabat. tria dicit: pmiū sit. scdm quāqz r. c. seruata

Sis q putabat. tria dicit: pmiū sit. scdm quāqz r. c. seruata

Sis q putabat. tria dicit: pmiū sit. scdm quāqz r. c. seruata

Sis q putabat. tria dicit: pmiū sit. scdm quāqz r. c. seruata

Sis q putabat. tria dicit: pmiū sit. scdm quāqz r. c. seruata

Sis q putabat. tria dicit: pmiū sit. scdm quāqz r. c. seruata

sc. de reb. bu. l. in ambiguo. et sic sic distinguunt. qz ppos-
suum aduentis dicit lex distingui vt querat possessou.
cur ergo no attedit vt querat sibi scien conditione sua vel
dubitati vel errati in ea. vt. de acqu. re. do. l. h. liber. et
forte ideo hic sic distinguunt adeat cu iussu vel no: qz no cre-
dit sibi velle acq-

patris iussu adierit: eu neqz si
bi neqz ei q iusserit q sisse he-
reditate pstat: quia qz is quem
pater iusserit adire et decepsit: si
adierit ia mortuo pfe obliget
se hreditat: vt iul. lib. xxx. ff. of
scripsit: nam eum q qui dubitat
vtru filius. an pater. morte
patis factus sit posse adire he-
reditate magis admittit.

C Si filius in pte est alius
heres necessarius: facit ptem
necessariu heredem: secus si fuit
voluntarius. Bar.

Interdum filius. et sine ad-
ditione acquireret hereditatem his
in quibus sunt pte: vt puta si
nepos ex filio exheredato hres
sit institutus: pater enim suu sine
additione faceret heredem: et qdez
necessarius. Sed z si quis hres
institutus ad opref a filio ex h-
dato: necessarius eu no facit: sz

C Patris pu-
tatiui.

- b **C** Sibi. qz non vult.
- c **C** Qui iusserit. qz no potuit. Accur.
- d **C** Quia qz ab initio iustus inutilis additione viciat: vt
sz. quia qz ille qui ex postfacto fit inutilis no viciat qn que
rat aduentis. et est ro: qz sufficit femel fuisse vtilem: ar. de
diuer. et tep. pte. l. b. accessio. l. si. alij dicit no obligari h-
ditati filij qz succedit pti q tenebat hreditati rone iustus.
- e **C** Pater. sz verus.
- f **C** Na eu. valet aditio mortuo iube. na valet qz qz et
eoviuo qn adiens dubitat sz non errat fm pumiu. vel qn
errat i iure sz alij. vt qn sibi qzere voluit adies sz ternu.
- g **C** factus sit. igif de sua pditioe dubitabat. scz si testa-
tor. vt. de. l. sz si de sua. Itz error vt dubitatio facti ee pot
si credebatur viuere pater cu esset mortu. ad iuris si scie-
bat mortu sz no credebatur hoc qz file fieret sui iuris: et
facit. de. l. si qs michi bona. sz iustus. z de vsuc. l. iusto. ac.
- h **C** Interdum. regulariter cu filius instituit iustus pre-
cedere patris: z sequi aditio dz vt patri querat: vt. de. l. si
quis michi bona. sz iustus. sed hic fallit. accur.
- i **C** Institutus. ab auo qui vtrunqz in pte habebat.
- k **C** facit heredem. et ita quent ei. cum em exheredat
filius habebat. p mortuo vt in aut. de here. et fal. sz exhe-
redatos col. l. nepos fit heres auo ipso iure z necessariu.
vt in fi. huius. l. z iust. de here. qua. z disse. sz. fut. que vi-
detur cotra. sed no est cum hic. p mortuo sit. Item per co
sequens eode momento querit patri in cuius est potestate.
vt. de. l. placet. z necessariu facit: vt hic z in fi. huius. l. qz
qz filius querit patri querit. hodie secus. vt. de. bo.
que libe. l. si. z facit. de castre. pe. l. ex castre. in pn. acc.

Institutus. ab aliquo extraneo vt locuz habeat qz
dicit. in fi. quia ipse no esset. et. vel dic a patre suo in cui
erat potestate institutus. vel retine psonas superiores: z
dic nepos ab auo. i. a patre filij exheredati qui filius exi-
uerat de sui patris potestate: alioquin nulla esset ad-

optio cuz mortuo
auo nepos in sui
patris caderet po-
testatem: vt in fi.
quibz mo. ius pa-
po. fo. sz. sed cer-
te hic vltimus ca-
sus stare non pot
qz adoptione fa-
cta statim z here-
ditas iam quesita
nepoti vt pote suo
heredi acquirere
tur adoptanti. vt
sz. de adop. l. si pa-
ter. in princi. z sic
iam denuo adiri
seu acquiri potest
Item z finis non
posset bn adapta-
ritate nec alie due
positiones casus
valent: sed hec va-
let vt dicas qz ti-
cius filium suu ex
heredauit z extra-
neum instituit eoqz
mortuo ahqz ad-
ret a filio ex h-
dato e adoptat. az.

Protestatio pcedens acut
sequenti pterita facit vt sub-
sequens actus nichil operetur.
h. d. fm Dy. Barto.

Celsus lib. xv. ff. of scripsit
eu qui metu yboz vel aliquo
timore coactus fallens adierit
hereditate: siue liber sit h dez
no fieri placet: siue seruus sit
dnm etiā heredem no faceret.

Culgaris substitutio expli-
cat si q institutu alteri hreditas
acquirat. Bar. Paulus.

S quis filius. herede
instituerit: z ita scripse-
rit: si michi tici iste filius. he-
res no erit sempiternus heres
esto: filio adente iusu patris
substitutus excluditur.

- m **C** In potestate. adoptantis vel patris eius.
- n **C** Nam per eum. bene dico q no facit eu necessariu.
nam et. hec tamē regula fallit. de castre. pecu. l. ex cas-
tre. l. dic vt ibi no.
- o **C** Extentus. s. necessarius.
- p **C** Celsus. als. sz celsus. als. Leum.
- q **C** fallens. vt qz presciens se cogendu clā vel corā qui
busdam fuit. ptestatus q licet adiret. p nichilo volebat
esse. ad qz. de lega. l. si quis in principio.
- r **C** Non fieri. imo fit sz abstinet: vt. sz. qz me. cā. l. si mu-
lier. sz si metu. z. de. l. si metu. que sunt ptra. So. hic fal-
lens: ibi no. alij dicit qz hic de equitate: ab de rigore. alij
ecotra qz ibi de equitate pteroria: hic de stricto iure. l. ciui-
li. alij no fit heres sz cu effectu qz abstinet. pma placet.
Item opponit. metus verborz no fuit iustus ergo no im-
pedi fieri heredem: vt. sz. qz met. causa. l. v. vi. z. vii. z. qui.
ex cau. ma. l. metus. So. hic fallens. vfi si etiā nullus fuit
set metus non tenuisset aditio. item op. C. eo. l. cum ali-
quis. sed ibi per iudicem cogitur adire. sic. sz. ad se. cō. tre.
l. nam qz. sz qui compulsus.
- s **C** No facere. hoc pot intelligi cu seruus ab aliquo co
pellit no a dno. alioqn ptra. vt. sz. si qs omis. cau. tel. l. i. sz. t.
sz. z. facit ad. l. sz. de neg. gest. l. ar. q natura. sz. libero. z
de tute. l. qui testō. in fi. z de iudi. l. i. circa pun. z de aut.
pess. l. i. in fi. z. de acqu. re. domu. l. homo liber. in pun.
arg. cotra. sz. de ritu nup. l. si patre.
- t **C** Is filius. alter. z sciebat cu filius. esse. alioqn
distingue vt i suo. vt. sz. de here. in fi. l. si p. z. l. seq.
- v **C** Patris. sz ergo p no filij videat ee heres: vt. sz. c. l.

qui in aliena. Interdū. nō iō deficit p̄ditio q̄ intellexit si h̄s nō erit. i. si h̄ditatē sibi vt p̄ri si acq̄serit. vt. d. l. si p̄r. a. Sciret. q̄d si ignorauerit. Rñ. idē nisi se inuicere. b. Abstinere. ⁊ habere paternā: sed si vellet abstinere a paternā ⁊ h̄c autā posset. vt. C. si vt ab here. se ab. l. i. ⁊. l. ij. ⁊. C. vñ lib. l. q̄ se. Bzo.

C Suis h̄ditatē patris non agnita trāsmittit cū beneficio abstinēdi. Bar. Si fili⁹ p̄iulq̄z sciret se necessariū extitisse patri heredē decesserit relicto filio necessario: p̄mittēdū est nepoti abstinere se ab aut hereditate: q̄ ⁊ patri eius idem tribueretur.

C Hereditatē agnitā per defunctum nō potest heres eius repudiare. Bar.

C In omni successiōe qui ei⁹ heres extitit quāficio h̄s fuit relicto q̄z heres videt eē: nec potest ticiy omittēre hereditatē.

C Qui nō pot se obligare nō potest adire. Bar. Ulpianus

More nostre ciuitatis neq̄ pupillus: neq̄ pupilla sine tutoris auctoritate obligari possunt: h̄ditas autē q̄n obliget nos: eri alieno etiā si nō sit soluēdo: plusq̄z manū festū est. de ea aut hereditate loq̄mur in qua non succedunt

C Suis q̄ se nō inuicuit p̄r

C de adm. tu. l. cū q̄dā. itē in bo. pos. sol⁹ tutor. vt. B. bo.

S ex asse. p̄r. tñ vel cīcōs se in solūdo (pos. l. tutor. heredē vel credēs tantū de pte quā vult adire: dic destinauerit. i. p̄posuerit cū effectu. f. adēdō. vt. B. e. l. i. ⁊. ij. ⁊. J. de lega. u. l. neminē. ⁊. l. si cui. ⁊. J. e. l. q̄ se. ⁊. de le. i. l. legatarius. sed J. e. l. ex semisse. so. vt ibi.

In integrū restitutiōe ipuberibus etiā cū tutore adētib⁹. aliōq̄n idē esset in ipuberibus q̄d puberib⁹. nā ⁊ puberes restitunt. vt. J. e. l. si minor. s̄ tu dic q̄ hic ipubes sine tutore: pubes sine curatore aduerit cū nō h̄erent tutore vel curatore: cui⁹ ipuberis aditio nō tenet ipso iure. vt. B. e. l. i. pupill⁹. ergo sine restōne deserit: at puberis tenet cū curatore nō h̄z. vt. C. de in integ. resti. m. l. si curatore: ⁊ ideo nō sine restōne iuuat si admittit: vt. hic. ⁊. J. eo. l. necessari⁹. si aut curatore h̄z similis est pupillo: vt. d. l. si curatore. vel sc̄do intellige q̄ ipuberes vocet mī nores. xxy. ānis. q̄ iuuant ēt si adierint vel ipso iure vel p̄ restōnem in integ. vt ex p̄missis patet. at puberes vocet maiores. xxy. an. q̄ nullo mō iuuant vt hic. ⁊. C. de re pu. here. l. i. s̄. f̄m hoc non facit hec lex pro. p̄. in eo q̄ dixit pupillū soluēte debitiū naturale p̄dicere nō p̄habet restōne. vt. J. B. de cōdi. l. interdū. q̄z hic nec ante aditōne tenebat nec post: cū sine tutore aditū: at ibi naturaliter saltē tenebat. ⁊ ideo nō cōdicat solutā ⁊ cōsum⁹

C Qui. sei. ac.

C Uidef. no. q̄ h̄s h̄dis ⁊ c. vt ⁊ C. de here. insti. l. si. ⁊. J. de verb. sig. l. heredis. ⁊. B. de peti. here. l. iij. s̄ si ticio. ⁊ dic vt ibi no. ⁊ ad idē. C. de lega. l. in ānali bus. ⁊. J. de iure i. mu. l. iij. fallit in casib⁹: vt. J. de J. b. sig. l. sciendū. ⁊. B. de vulg. sub. l. qui liberts. J. si. ⁊. C. B. vñ fru. l. antiquitas. ⁊ de vul. sub. l. si fili⁹. ⁊. J. de cast. pe. l. i. vno mōlfa illa intellecta. Acc. s̄. Omittēre. vt. B. p̄i. J. B. So. hic adierat tici⁹: ibi nō.

More ciuitatis. romane p̄ excellētiā: vt insti. de iure na. J. ius autēz. quē seruamus: vt. B. de leg. ⁊ se. cō. l. de quibus. in p̄inci.

Obligari possunt. l. h̄ditatē vt subicit. ⁊. B. de auc. p̄est. l. obligari. s̄ hereditatē. ⁊ est rō ne habēt dānū. vt insti. de auc. tu. J. neq̄. ⁊ ne venentur. vt. B. de mi. l. minor xxy. an. J. de de adulto dicas sine curatore. vt. C. de ad. tu. l. cū quidā. si aut est ifans: solus tutor. vt. C. eo. l. si in fanti. J. i. vel dic sc̄do obligari alicui ex pacto vt similitudinane ponat sc̄z q̄ sequit de hereditate.

C Qui. id est q̄. Accur.

Obligat nos. ⁊ sic obligaret pupillos vt hic. ⁊. J. ad trebel. l. nō em. ⁊. J. qui. ex cau. in pos. l. iij. Accur.

Soluēdo. vt ⁊. C. eo. l. si testamēta. nisi fiat inuētārum. vt. C. de iure delibe. l. si. J. si autem.

De ea autē h̄ditate. vt pupilli eā nō adēat sine tutore. ⁊ facit. J. B. p̄di. ⁊ de. l. q̄d pupill. ⁊ B. reg. iu. l. pupill⁹.

Necessarie. h̄nc em ipso iure obligant: ⁊ possint se abstinere iure p̄torio. vt. B. l. p̄i. J. i. ⁊. J. de deicō. lib. l. cū quasi. J. sed ⁊ si quis. itē ⁊ necessarius heres tñ q̄nq̄z abstinet quo ad q̄d. vt. B. de here. di. insti. l. iij. J. qui fidei. cōmissari⁹. q̄z qualiter intelligēdū sit dicā. J. eo. l. necessa. r̄is. ⁊. B. de mino. l. ait p̄tor. J. nō solum. Bzo.

Impubes. maior infante. atq̄ solus pater. vt. C. e. l. si infanti. in p̄inci.

Cōsili⁹. plent. aliq̄d tñ h̄it vt dixi. ⁊ fa. J. e. l. p̄. J. si.

Impubes si fari. i. maior infante. atq̄ solus tutor. vt C. de iure delib. l. si infanti. J. i. vel infans tutore auctore. vt. J. ad treb. l. seruo inuito. J. si pupillo. subaudi ergo hic maxime s̄. hoc differt: q̄ si est maior nō potest solus tutor: vt statim dices.

Discernere pot. sic. B. de iure iur. l. qui iurasse. ⁊ de iur. ⁊ fac. igno. l. regula. ⁊. C. de fal. mo. l. i. ⁊. J. rem pu. fal. fo. l. si in fi. ⁊. J. furiosus. s̄ in isto adit sol⁹ curator. vt. C. de cu. fu. l. si. J. tali. ⁊. J. e. l. qui seruū suum. s̄ an faciat furiosus heredē: dic vt ibi. at hic op̄am bos cōsentire. vt C. e. l. potuit. ⁊ ad hoc. J. de reg. iur. l. in negocijs.

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

Cū tutoris. vt. B. l. p̄i. no. at curatoris auctōtas nō sufficit pupillo. vt. J. de ap. l. cū in vna. J. tutor. sed adulto sic. vt

pubes an resti tuat J aditōs

ptam sine restititione. vt ibi no. r. facit. s. de mi. l. ait pre
tor. sed r. si heredi. r. l. prior.

A qui se no imiscuit. ent ergo su. vt in rubrica no.
b **S**ue minor. sed minor etiã pot. vt. s. l. pri.

c Quorum. pupillorum.

d Pat. cui succ
cesserat pupilli.

e hereditatez
aut. l. prius sui. idẽ
si decessisset igno
rans delatã. vt. s.
eo. l. si quis s. i.

f Amouerat.
qz tunc bñficiũ
ab hñedi amissi
set cã sit suus. vt
J. e. l. i. seruũ s. p.
tor ait. l. extraneo
secus. vt. J. e. l. ne
cessarius.

g Hesserat. in
bonis aui r. facit
C. si vt se ab he.
abst. l. i. r. s. l. pr.
et. J. e. l. i. necessa
rius. Accur.

I Sed hoc ita.
scz qz insti
tus repudiet. r. sic
ad pũmũ nõ pri
mũ dicunt referi.
vel sic hoc ita vt
scz eã esse delatã
si ad. r. non sic
hoc ita scz delatã
posse repudiari:
si in ea r. quis
hec comertibilia
sunt: esse delatã
r. posse adiri. vt. J. s.
verbo. sig. l. delata. r. sic male loqueretur.

I S qui heres instituitur est:
vel is cui legitima hñdi
tas delata est repudiatio he
reditate amittit. hoc ita verũ
est: si in ea cã erat hñditas vt
et adiri possit: ceterũ hñs insti
tutus sub cõditiõne: si añ cõdi
tiõne existente repudiatur: ni
chil egit: q̄l̄isqualis fuit cõdi
tio: r. si in arbitriũ collata est.

I S qui heres instituitur est:
vel is cui legitima hñdi
tas delata est repudiatio he
reditate amittit. hoc ita verũ
est: si in ea cã erat hñditas vt
et adiri possit: ceterũ hñs insti
tutus sub cõditiõne: si añ cõdi
tiõne existente repudiatur: ni
chil egit: q̄l̄isqualis fuit cõdi
tio: r. si in arbitriũ collata est.

I S qui heres instituitur est:
vel is cui legitima hñdi
tas delata est repudiatio he
reditate amittit. hoc ita verũ
est: si in ea cã erat hñditas vt
et adiri possit: ceterũ hñs insti
tutus sub cõditiõne: si añ cõdi
tiõne existente repudiatur: ni
chil egit: q̄l̄isqualis fuit cõdi
tio: r. si in arbitriũ collata est.

I S qui heres instituitur est:
vel is cui legitima hñdi
tas delata est repudiatio he
reditate amittit. hoc ita verũ
est: si in ea cã erat hñditas vt
et adiri possit: ceterũ hñs insti
tutus sub cõditiõne: si añ cõdi
tiõne existente repudiatur: ni
chil egit: q̄l̄isqualis fuit cõdi
tio: r. si in arbitriũ collata est.

I S qui heres instituitur est:
vel is cui legitima hñdi
tas delata est repudiatio he
reditate amittit. hoc ita verũ
est: si in ea cã erat hñditas vt
et adiri possit: ceterũ hñs insti
tutus sub cõditiõne: si añ cõdi
tiõne existente repudiatur: ni
chil egit: q̄l̄isqualis fuit cõdi
tio: r. si in arbitriũ collata est.

I S qui heres instituitur est:
vel is cui legitima hñdi
tas delata est repudiatio he
reditate amittit. hoc ita verũ
est: si in ea cã erat hñditas vt
et adiri possit: ceterũ hñs insti
tutus sub cõditiõne: si añ cõdi
tiõne existente repudiatur: ni
chil egit: q̄l̄isqualis fuit cõdi
tio: r. si in arbitriũ collata est.

I S qui heres instituitur est:
vel is cui legitima hñdi
tas delata est repudiatio he
reditate amittit. hoc ita verũ
est: si in ea cã erat hñditas vt
et adiri possit: ceterũ hñs insti
tutus sub cõditiõne: si añ cõdi
tiõne existente repudiatur: ni
chil egit: q̄l̄isqualis fuit cõdi
tio: r. si in arbitriũ collata est.

I S qui heres instituitur est:
vel is cui legitima hñdi
tas delata est repudiatio he
reditate amittit. hoc ita verũ
est: si in ea cã erat hñditas vt
et adiri possit: ceterũ hñs insti
tutus sub cõditiõne: si añ cõdi
tiõne existente repudiatur: ni
chil egit: q̄l̄isqualis fuit cõdi
tio: r. si in arbitriũ collata est.

I S qui heres instituitur est:
vel is cui legitima hñdi
tas delata est repudiatio he
reditate amittit. hoc ita verũ
est: si in ea cã erat hñditas vt
et adiri possit: ceterũ hñs insti
tutus sub cõditiõne: si añ cõdi
tiõne existente repudiatur: ni
chil egit: q̄l̄isqualis fuit cõdi
tio: r. si in arbitriũ collata est.

I S qui heres instituitur est:
vel is cui legitima hñdi
tas delata est repudiatio he
reditate amittit. hoc ita verũ
est: si in ea cã erat hñditas vt
et adiri possit: ceterũ hñs insti
tutus sub cõditiõne: si añ cõdi
tiõne existente repudiatur: ni
chil egit: q̄l̄isqualis fuit cõdi
tio: r. si in arbitriũ collata est.

m Si quis dubitet. quis dicit dubitare: dic vt. J. eo. l. i.
cum quidam s. qd dicitur.

n Nichil agit. qz nec adiri pot. vt. J. e. l. hñs instituit. r.
o **D**e hereditate. f. repudiãda. (l. seq. 7.)

p Nichil valebit. qz nec adire pot. vt. s. e. l. in pn. r. l.
q̄ diu. r. J. eo. l. q̄
diu. r. facit. C. de
cap. l. nec nos. r. J.
eo. l. q̄ supstius.

q Nichil hñus.
instituit hñus ab
aliquo p̄ceptiõne
patris: vt sic p̄e
cticia scz sit heres
ditas: vt. s. de vul
ga. sub. l. s. si plu
res. s. i. interrogato.
vel sui cõtem pla
tione: sic aduerti
cia non pot. repu
diari vt p̄ri noce
at: sed tubebit ad
huc etiã adire: vt h
r. C. de pac. l. fili
r. ecõtra p̄r nõ no
cet filio: qz nec an
tes p̄inebat ad fi
liũ: vt. J. e. l. placet
vel nõ nocet: quia
post mortem p̄ris
adire poterit. sed
an ipi patri: forte
nõ. arg. p̄ra. s. so.
ma. l. u. s. denuq.
Et sequẽs lex q̄n
ab intestato vt p̄
ouficiãnu: vt. s. e.
l. qui in aliena. s.
s. r. si legitima: s.
nouo iure fm qd

**Qui nõ pot. ppter dubita
tionẽ seu inhabilitatẽ: seu p̄di
tionis pendentiã adire: nõ po
test repudiare. Bar.**

**Si qd dubitet. vtiat testa
tor: nec ne: repudiãdo nichil
agit. substitutus qz sibi si an
te repudiet qz heres instituit
decernat de hñditate: nichil
ualebit repudiatio.**

**Hereditatẽ delatã filiosa.
nec ipse sine patre repudiare
pot. nec econtra: sed vterqz si
mul. b. d. c. l. i. seq. Alexan.**

**Heres filius. repudiãdo
sine patre: neqz pater sine filio
alteri nocet: vtriqz aut. possunt
repudiare.**

**Dem etiã est si legitima
hñditas filijs obuenit.**

**Purãtis se necessariũ he
redẽ cũ sit voluntariũ repudiat
vel adeat: nec repudiatio vel
aditio valet. J. d. c. l. i. se. alex.**

**Si quis pu. u. l. p̄ian.
tat se necessarium cum
sit voluntarius: non poterit**

querit p̄prietas filio in aduertiãia indubitanter obtinet
qd hic dicit. vt. C. de bo. que luv. l. si. alij dicit hic a matre
filio instituitur: l. seq. ab eadẽ hereditatẽ delatã ab inte
stato: dicunt etiã iure isto eam queri filio per. l. s. eo. l.
qui in aliena. s. sed r. si. qd nõ placet: qz p̄mo per cõstan
tinũ hoc fuit inuentũ: vt. C. de bo. mater. l. i. r. s. filio de
feratur statim patri querit. item op. insti. per quas p̄so.
s. i. vbi pater dat cui vult. Rñ. pot. acq̄l̄itũ nunc: quia
tam nõ est spes filio: sed ante qz spes est filio si fiat sui
uris nõ potest pater repudiare sicut in seruo: vt insti. de
here. insti. s. alienus. tẽpore cõm adinõnis in hereditate
cõsideratur p̄diõni instituit: secus in legatis r. in stipula
tionibus. vt ibi no. Jtẽ secus est in dño r. seruo. vt. J. de le
ga. l. i. legatũ seruo. r. de suc. edic. l. i. s. per seruũ. r. facit
C. de repu. bono. posses. l. filio. r. s. de iur. iur. l. quanto
magis. ubi ipsi autem r. c. r. C. e. l. remittente. et de fi
deicõ. l. et repudiatione.

**Dem etiã est si legitima. ex officiano. vt. s. eo. l. qui
in aliena. s. sed r. si legitima.**

**Si quis necessariũ. qd sit suus r. necessariũ: vel neces
sarius nñ habet insti. de here. qua. r. disse. in prin.**

**Nõ poterit. in eodẽ errore cõsistens: vt sic verba ad
idẽm tẽpus referant. sicut arbor mala nõ facit fructũ: bo
nos. f. existẽs mala. r. est rõ: qz credẽs se necessariũ credit**

Arbor
mala nñ
facit fru
ctus bo
nos.

se non posse repudiare: et quia de iure suo non est certus: quod omnium heredum commune est.

A Repudiare, vel adire, vt. l. l. proxi.

B Plus est, qm in aio pstitit aditio: vt insti. de here. q. 2. disse. §. si. et no. gñale dictu. sic. §. de iniur. l. eū qui. §. si. 2. l.

trē apud §. inter-
dū. 2. §. quib. mo.
vsufruc. amit. l. is
qui. sed argu. §. i.
de en. expt. here.
l. si. et pemp. l. ij.
§. si a pupillo. et
insti. de lega. §. si
q̄s rem. 2. de ma.
vin. l. iij.

Ecōtrario
§. in q̄ est eē
cū idē videat. Rñ.
§. non repudiar: h̄
eē nō adit: s̄ vtro-
biq̄ erat volūtari-
us/ s̄ putabat q̄
eēt necrius. §. nū-
qd̄ eē si in iūrate
erat necessariū n̄
s̄ se volūtariū cre-
didit: Rñ. si neces-
sariū n̄ p̄tinus
est heres. vt insti.
de here. q. 2. dif. in
p̄n. nisi in casu q̄n
fit de necrio volū-
tarius. vt. §. b̄ he-
redi. insti. l. iij. §. q̄
fideicommissaria. s̄
quidā dicit eum
nō fieri p̄tinū here-
dē p̄ hunc casum
hū legis: i hoc
dicit eē nō. si autē
suus et necessariū
est: p̄ p̄tōe volun-
tarius fit: vt no. §. eo. l. mox. et ideo adire nō poterit vel
repudiare cum in suo iure errat.

Nō p̄t. s̄ adire h̄ditatē et si velit i errore p̄manēs
Et is. als̄ incipit is q̄. et deest nec 2 tunc p̄tinus et
§. scōs casus idē sūt: tu habeas nec 2 erūt duo casus
f̄ Repudiare, vel adire: vt. l. l. proxi.

Potes. etiā si nolit: q̄ de iure suo est incertus.

Sed si certū sit. puta cū ip̄e heres dicit falsum cō-
mississe: tūc certus est de iure suo: 2 ideo adire vel repu-
diare potest: fecus si alius dicitur fecisse falsum: vt hic. 2
§. eo. l. cum falsum. 2. l. cum quidam. in fi.

Legitimus. quis proximus.

Non amittit. p̄t̄ ḡ vno iure repudiare 2 altero am-
plecti: sicut 2 ille qui iure ciuili 2 p̄tōio succedere p̄t. vt
no. C. eo. l. puberē. et hoc verū si nulli sint legatarij: als̄
teneat ad onera ac si ex testō adūsser. vt. C. si om̄s. cau. te-
sta. l. ij. in p̄n. Itē p̄t̄ hic rō colligi qd̄ op̄et subitō duob̄
eēncis substitutj: vos inuicē substituto: cū iure accrescēdi
sunt: idē cōsecuturi: q̄ vno iure repudiare: altero āplecti

Utrūq̄. i. h̄ditatē vtroḡ iure obueniē. (poterit.
tēz est sic. §. l. pluriū. sed §. §. eo. l. is qui. ij. rñ. in eo q̄ p̄t̄
hic repudiari legitima que nō est delata. Sol. §. eo. l. iij. b̄.

repudiare. nā plus est in opti-
mone q̄ in veritate. Idem.

Ecōtrario: qui se pu-
tat necessariū: volunta-
rius existere non potest.

Incertus de viribus testa-
mētī non p̄t̄ ex testō adire: se-
cus si sit certus s̄ per aliū sup
viribus testamētī questio mo-
ta sit. Alexan. Idem.

Nec is qui nō valere tes-
tamētū: aut falsum eē
putat: repudiare p̄t̄. Sed si
certū sit falsum nō esse qd̄ fal-
sum dicitur: sicut a deando ac-
quiri: ita et repudiando amit-
tit hereditatem.

Repudiatione vnus iuris
non videt repudiari aliud: ni-
si repudiari non potuit sine il-
lo repudiari. Alexan.

Heres institutus idēq̄ legi-
timus: si quasi institutus repu-
diauerit: q̄n legitimus non amit-
tit hereditatē. sed si quasi legi-
timus repudiat: (si quidē scit
se heredē institutū) credēdum
est vtrūq̄ repudiasse. Si igno-
rat ad neutrum et repudiatio no-

m Delata. bona rō. vt. §. eo. l. is q̄. ij. rñ. 2. §. de suc. edic.
l. i. §. cū furiosus habes §. q̄ ad huc p̄t̄ adit ex testō: q̄ nō
tenet repudiatio cū ignotabar sibi delatā. s̄ si p̄t̄ adire
ex testō nō est loc⁹ ab testator: q̄ q̄d̄ est locus testamen-
tarie 2. vt. §. l. i. §. diu. 2. §. de regu. iur. l. i. §. diu. 2. C. cōia b̄
suc. l. āte. 2. C. vñ
li. l. ij. 2. facit. §. b̄ ex
cep. rei iudi. l. ex
fextate. in p̄n. et. §.
de regu. iur. l. quo-
tians ex duplici.

cebit: neq̄ ad testamētariam:
quoniam hanc non repudiavit/
neq̄ ad legitimā: quoniam non-
dum ei fuerat delata.

Qui h̄z ius 2 de iudi p̄cipa-
liter 2 p̄ se nō impeditū ad sui
utilitatē is repudiare p̄t̄: alit̄
nō. h. d. Bar. 2 Alex. Pau.

Is p̄t̄ repudiare: qui 2
acquirere p̄t̄. Idem.
U hereditatē adire/ vñ
Q bonorū possessionē pe-
tere volet: cert⁹ esse debet de-
functū esse testatorē.

Qui aliquid facit tanq̄ he-
res onerib⁹ hereditarijs ē obli-
gatus: sec⁹ si alio aio faciat: qd̄
apparere p̄t̄ vel ex p̄testatio-
ne vñ ex facti q̄litate. h. d. vñq̄
ad §. si quid tamen. Barto.

Alpianus.
Pro h̄de gerere videt
is qui aliqd̄ facit quasi
heres. Et generaliter iur. scri-
bit eum demū pro herede ge-
rere qui aliqd̄ quasi heres ge-
rit. pro herede aut̄ gerere non
esse tā facti q̄ animi. nā hoc
aio esse d̄z: vt velit heres esse.

virib⁹ testamētī dubitat. vt 2. §. eo. l. heres §. si. Itē q̄ nul-
lus eū p̄cedat scire d̄z: als̄ de virib⁹ testamētī dubitare vi-
det. vt. §. cū quidā §. i. Itē scire d̄z qua ex cā ad eum p̄-
neat ex testō vel ab intestato. vt. §. l. si is ad que. s̄ regu-
la hū legi fallit. nā tutor q̄nq̄ sol⁹ adit vt infantī acq̄rat.
vt. C. eo. l. si infantī §. i. 2. bonorū posses. petit semp. vt. §. de
bono. pos. l. tutor. 2. l. si pupill⁹. s̄ repudiare nunq̄: vt. d̄.
l. tutor. 2. §. de suc. edic. l. i. §. tutor. Itē seru⁹ repudiare nō
p̄t̄: s̄ p̄t̄ nolle adire. vt. C. de h̄f. l. iij. in fi. qd̄ autē
in filiofami. habuissis. §. c. l. is q̄. in fi. Itē decre. pos. do.
acq̄rere q̄s potest non tamē repudiare: 2 est ratio vt. §. de
suc. edic. l. i. §. decretalis. et cōcor. sunt. §. eo. l. iij. cū suis
concor. 2. §. eo. l. si quis extraneus §. sed ita.

U hereditatē defunctū id est mortuum.
P testatorē. 2 alia qd̄ no. §. l. p̄n. 2 facit. §. eo. l.
neminem. 2. l. qui superstitus. Accur.

Pro h̄de. alit̄ accepit hoc h̄b̄. p̄ h̄de cū tractat de
p̄f. h̄f. vt. §. b̄ pe. here. l. p̄ h̄de. 2 p̄ totū n. ayo. 2 alit̄ cū
tractat b̄ vsuacp̄tōe. p̄ h̄de. vt. §. p̄ h̄de. l. i. 2 p̄ totū n̄.
2. Quasi heres. sic. §. fami. her. l. q̄ errat. in fi. 2. l. 2. pu-
to §. sed 2 si quis. sic. §. de iur. do. l. p̄fecticia §. si p̄ter.

Animi. electiue ponit. nā sol⁹ anim⁹ sufficit. vt l. iij.

de here. qua. r. disse. ff. azo. r. J. eo. l. gerit. r. C. e. si ania: p facti tñ pbat voluntas. vt. C. de rep. here. l. i. Accur. a Custodie ca. sic. de iure deli. l. aut ptor. r. l. aristo. b Testari. l. ptestari cora pluribus. sic. de neg. ges. l. nennius. h an habeat necesse scz ptestari. Rñ. p. nō sed causa tollēde dubitationis. r. p eis. de relig. l. at si q̄s. s. pleriq. scz illud funerando nō aliud gerendo vnde dic fm Jo. r. Azo. necesse esse atz presumi esse h̄a. vt. J. eo. l. duo fratres. r. C. de re pu. heredi. l. i. r. di cto. s. pleriq. naz cū q̄s aliquid gerit qd suo iure facere p̄t: magis suo iure presumit q̄ alieno. vt. J. e. l. Julianus. s. si seruum. r. hoc suis. in extraneis dic vt. J. in. pri. s. vel dic tertio vt stat ibi dices.

c Pro suo. qz putat rem aliunde suā vel forte maternā: vel alium. de. Azo.

d Iusta. q̄ p̄se peliēdo iusta tñ fieri. atz iusta. atz iusta. qz olim cōburebant in rogo cadauera mortuorum. sic r. ponif. de in ius vocan. l. q. in fi.

e Animo heredis. s. hoc fecit. r. fa. de inoffi. testa. l. si vt pponis. s. penultimo.

f Quid. id est aliqd. ad qd. s. i. l. ait pretor. r. l. aristo. s. quis hoc pbat: distinguif suus ab extraneo siue emancipato. vt. J. eo. l. iulianus. s. si seruus. r. C. de repu. heredi. l. i. r. C. de iure delib. l. i. s. forte in emancipato est ratio: qz de iure ciuili est incognitus. vt in sti. de here. que ab intest. s. emancipati. sed aditio hereditatis est de iure ciuili: sed in extraneo nō videt q̄re aliud sit q̄ in suo: melius ergo videt perpēdēdum ex qualitate heredum r. p sonay eoz: r. ex qualitate actū r. rez quas attigerūt: vt sic q̄q nō habeat necesse p̄bare se nō fecisse animo ad eundē: quādoq̄ ab aduersario p̄obet fecisse aio adēdū. azo. aliquis tamē actus in suo presumit aditionem qd in emancipato nō presumitur. vt manumisso. vt. J. eo. l. iulianus. s. si seruus. r. C. de iure delib. l. i.

g Petit. scz filius.

h Non potuit. vt qz stipulatus est patronus sibi r. liberis suis. vt. J. de v. obli. l. quodcūq. s. ij. vel meli⁹ erat stipulatus licet az. vt. J. de op. l. l. si operaz. si aut certa s r. sibi m̄: p̄teret etiā extraneus heres. vt. J. de ope. libe. l. fabules. r. l. a duobus. r. l. cū patronus. s. i. non aut plz q̄ de obsequialibus in faciēdo dicat que ad extraneum

herede nō trāseunt. vt. C. de ope. lib. l. liberi. qz creditoribus nō datur eaz petitio: cū nichil p̄ficeret eis: r. facit. J. eo. l. si quis nō quasi. r. J. ad treb. l. si patroni filius.

i Nō gessisse. satis r̄idet q̄d̄m: cū hec duo sunt paria p̄ herede gerere: r. hereditati obligari: vt. J. e. l. more. et no. q̄ quidam ha bēt quasi gessisse sine nō: p quo est s̄. in prin. hui⁹. s. vbi dicit tñ quasi supio ub⁹ aduersari: r. vbi dicit q̄si heres. r. J. eo. l. gerit. in fi. r. J. l. pri. s. i. r. fm hoc q̄ subijcit earum. s. incertarum.

k Creditouib⁹. scz patris.

l Maxime futuraz. scz post dictā aditionē filij quasi sic faciēdo approbet se tenere creditoribus. vel anteq̄ adiret erat dubiū an creditores erāt habi tūri aliq̄ ius in eis. r. no. plus dari creditoribus q̄ extraneo heredi cui eaz incertariū petitio si daret. s. hoc ideo est: qz est qui aduerfēt. s. filius. hic autēz nō p̄t resistere v̄pote heres. alij habent nō gessisse: s.

m Si quid tñ quasi heres peti t̄: s̄ ex his que ad heredem extraneū nō trāseūt: videam⁹ an oneribus se imiscuerit hereditaris: vtputa a liberto parētis opas petit officiales q̄s heres extraneus petere nō potuit: hic tñ petendo consequi p̄t: r. cōstat p̄ herede eū non gessisse: cū petitio earum etiā creditoribus cōpetat: r. maxime futuraz. s. r. q̄ in sepulchriū hereditariū mortuuz intulit: obligari paternis credi

tunc est. J. d. l. gerit. r. J. l. pri. s. i. r. s̄. in prin. s. s. dic petit scz ipse q̄si heres. i. nō exheredatus qui petere nō posset vt. J. de ope. libe. l. si operaz. in fi. secus si vt heres petijf set l. z nō hereditariā. vt in. d. l. gerit. r. sic vna positio non est alij p̄traria. Itē fm hanc dic creditoribus. s. filij et ita est bona ratio vt suo nō hereditario iure habeat eas filij r. qd dicit maxime futuraz. i. eaz quaz dies cessit postq̄ ipsi creditores filij nulli sūt in pos. bonoz filij nō defensi: nā in eis potius ius habēt creditores q̄ in p̄mis. vt ar. J. que in frau. credi. l. qui abt. s. sciendū. nā nisi dies eaz cessisset peti nō posset. Cedit autē cū indiete fuerint r. nō ante: r. hoc in incertis de quibus loquitur hic. se d operariū certaz cedit dies statim cū petite sunt. i. cū fuerit in mora: r. p̄bant hec. J. de ope. l. l. si quis hac. s. iudiciū. r. l. cū patronus. in prin. r. l. quotiēs certa. Vel dic de creditoribus paternis hoc modo cōpetit petitio creditoribus paternis: nec p hoc fiunt heredes: multo forti⁹ in filio. r. fm hoc mutet casum r. dicat de certis que ad heredes transeūt: vel etiā de incertis quaz dies cessit viuo patre r. pecunia erat deducta in p̄denāde: al's nō trāsirent ad heredes extraneos: vt. J. de ope. libe. l. si operaz. r. l. qui libertinus. s. nō solum. r. l. a duobus. r. qd dicit futuraz. i. postq̄ creditores ceperint puenire patrē viuentē. Sed si hic de incertis dicit quō alijs dant q̄ patrono. vt arg. s̄.

no. q̄ quidam ha bēt quasi gessisse sine nō: p quo est s̄. in prin. hui⁹. s. vbi dicit tñ quasi supio ub⁹ aduersari: r. vbi dicit q̄si heres. r. J. eo. l. gerit. in fi. r. J. l. pri. s. i. r. fm hoc q̄ subijcit earum. s. incertarum. k Creditouib⁹. scz patris. l Maxime futuraz. scz post dictā aditionē filij quasi sic faciēdo approbet se tenere creditoribus. vel anteq̄ adiret erat dubiū an creditores erāt habi tūri aliq̄ ius in eis. r. no. plus dari creditoribus q̄ extraneo heredi cui eaz incertariū petitio si daret. s. hoc ideo est: qz est qui aduerfēt. s. filius. hic autēz nō p̄t resistere v̄pote heres. alij habent nō gessisse: s. m̄. q̄ quidam ha bēt quasi gessisse sine nō: p quo est s̄. in prin. hui⁹. s. vbi dicit tñ quasi supio ub⁹ aduersari: r. vbi dicit q̄si heres. r. J. eo. l. gerit. in fi. r. J. l. pri. s. i. r. fm hoc q̄ subijcit earum. s. incertarum. k Creditouib⁹. scz patris. l Maxime futuraz. scz post dictā aditionē filij quasi sic faciēdo approbet se tenere creditoribus. vel anteq̄ adiret erat dubiū an creditores erāt habi tūri aliq̄ ius in eis. r. no. plus dari creditoribus q̄ extraneo heredi cui eaz incertariū petitio si daret. s. hoc ideo est: qz est qui aduerfēt. s. filius. hic autēz nō p̄t resistere v̄pote heres. alij habent nō gessisse: s.

de condi. inde. l. si no foztem. Libertus. et de ope. liber. l. ope. §. 1. et §. 2. Rñ. hoc fit ppter inopiã vel necessitatẽ: vt no. in distinctione operaz que est super. d. §. libertus.

a **N**o est estimãdus. qz exheredatus etiam infer: vt §. de reli. l. vel q. 330. et dic q inferre pot etiaz si noluit esse heres: vt in stipulatione operarũ.

b **H**umanior. §. tenenda. vt. C. de iudi. l. placuit.

c **P**apinianus. hoc est si filius solus est heres instituitur: et statuliber rogatus est dare.

d **H**eredi. non est dubius qñ videat p hẽde gessisse accipiendo a statulibero pditione impleta. Idẽ esset et si nõ facta cẽr mẽtio heredis: sed bi cõtũ est vt der filio.

e **S**i aut habet filius institutus coherede: tãc distinguit quibz verbis usus est testator: naz si dicit heredis: tũc filius accipiendo p herede gerere videt. si vero dicit vt filio daret: fili accipiendo nõ obligat se hereditati fm 30.

f **V**ulgo puta re. sed male imo bene: qz abstinuit: tũ iterũ adire pot vt. C. de repu. here. l. si. sed arg. ptra. §. e. l. si seruũ alienũ. §. si. sed ibi surripiendo: hic accipiendo. vt. l. p. xxi. in pn. item arg. ptra. §. de mi. l. iij. §. scio.

g **C**reditouibus. paternis. et no. q quidã habet non cõueniendũ sed male stat nõ: vt patet per sequentia.

h **A**mi peculiares. in hoc casu magis: qua pecunia est hereditaria. vt. §. de pen. here. l. nec vllam. §. plane. et no. q permittit statulibero dare cã implende cõditionis qd iustus est dare vnde dicit etiaz de peculio inuito here de. vt. §. de condi. cau. da. l. dedi. §. si. et ibi no. Si queras an in falcidiam computez datum causa implende cõditionis: dic vt. C. ad. l. fal. l. pe. r. §. de dona. causa mo. l. qd statuliber. et l. qd pditionis. h.

i **A**bstinuit. multo magis. et facit. C. arbi. tu. l. eum.

k **I**ta demum. nõ debet hic esse. §. qz continuat cum supertori et ex eo pendet.

l **S**essisse. sub. eam.

m **S**i solus heres sit. tũc enim qz accipiendo pecuniaz voluit vt haberet libertatẽ: ergo et id voluisse videt sine quo libertas esse nõ pot: sz cũ solus sit si ipse heres nõ sit nõ valet libertas: secus si coherede hz: tunc em et sine eo valere pot. 330. sic ergo no. q cũ aliqd volo id videat vel le sine quo id pãmũ velle non valet. sic. §. rem ra. hz. l. iij. §. si. et. C. de religio. l. ij.

toribus non est estimandus: vt papintanus ait: qñ snia humanior: est: ly. iulij. ptra scripserit.

C **S**i filius etiam se abstinuit recipiendo tñ cã pditionis implede a legatario censet abstentionẽ reuocasse et se imiscuisse si erat solus institutus: vel si habebat coherede qui nõdũ adit: et ois actus q geri nõ pot et tra ius et nomẽ heredis inducit aditionez. h. d. vsq ad §. si sepulchri. Alex.

C **P**apinianus scribit filium heredẽ institutũ: qui se bonis paternis abstinuit vulgo putare quosdã si a statulibero pecuniã accepit a creditouibus pueniendũ: siue nummi peculiares fuerint siue nõ fuerint: qz ex defuncti voluntate accipit qd pditionis implede cã datur. Julianus aut et si nõ abstinuit idem existimauit. ita demum aut p herede gessisse ait papintanus: si solus heres sit

L **C**ure pretorio. nõ pretor dedit ei officiu abstinedi. vt. §. e. l. necessarius. et in l. de here. qua. r. dif. §. hys. non tñ id eo necesse habet adire ptoz viũ. vt. §. eo. l. ei qui. et facit. §. ad treb. l. ita. §. qui suspectam.

m **Q**uo scõ. i. emãcipato repudiãt: vt suo abstineat. et nolatim. se cus si simplr: rñc em nõ nisi vt hẽ accipe pot. vt. §. de statulib. l. ita. et l. qui pecuniam: ha beat vel non hẽat coheredem.

o **N**o heredi. sed emãcipato q repudiãt vt suo q abstinuit. h.

p **C**itra nomẽ. r. ius. i. effectũ heredis hz ille cui restituit hẽditas p trebel. Item bonoz possessor. Itẽ is cui bona sunt adiecta cã libertatũ cõseruandaz. Itẽ nomẽ solũ hz qui restituit. vt in si. de fideicõ. here. §. restituta. Itẽ qui abstinuit: vt. §. de fideicõ. l. i. cuz quasi. §. §. r. si qd. Itẽ q p resti. in in leg. dimisit: vt. §. §. mi. l. et si sine. §. sed qd papinianus et tñ stat q qui restituit hẽditatem

q **Q**ui agit actione personali cõpetente ad vindictã hz p re hereditaria nõ censet se gerere p herede. Alexan.

r **S**i sepulchri violati filius ageret: õpuit hẽditarij (qz nichil ex bonis patris cepit) nõ videbit se bonis imiscere: hec em actio penã et vindictã potius õp rei psecutionẽ p̃tinet.

s **A**mmus delinquẽdi est cõ accipiet a statulibero qd dat cã implede pditionis: hz õñõs debeat restituere fideicõmissano qñõ nõ. vt. §. de cõdi. et demõ. l. qui heredi. §. cũ hẽditas. et §. de pcti. here. l. nec vllã. §. plane. Itẽ bonoz possessor dat cã implede pditionis: vt. §. de leg. p̃t. l. is cui. §. si. et de cõdi. et demõ. l. iij. in pn. Itẽ ei cui bona sunt adiecta cã libertatũ cõseruandã rñ. vt. §. de fideicõ. l. i. iij. §. si sub pditione. itẽ ei qui omisit ex testõ et adiuit ab intestato: vt. §. si qd omif. cã testã. l. qui aut. §. si. ius et nomẽ heredis hz q directo est heres iure ciuili ex testõ vel ab intestato. et no. q cũ qd facit aliqd qd nõ pot facere nisi sit heres: vt id velle facere vt sit hẽs.

t **A**geret actione in factũ que pecuniaria est et popularis: et ex pmo capite dat inquantũ iudici equũ videt ei ad quẽ ea res p̃tinet: aliq postea in. c. aure. ex scõvero in cc. aure. sine delectu psonaz. et infamiã irrogat. vt. §. de sepulchro. §. 30.

u **H**ereditarij. qz liberos. et si hẽdes nõ sint sunt tñ iura sepulchroz. et id dicit hẽditarij: qz tũc videbat magis se nõ imiscere õp si esset familiare: sz tñ idẽ est in vtroz. vt §. de relig. l. vel q. r. §. hac. l. §. si quid tñ. in si.

v **B**onus. hereditarijs. Accur.

w **P**otius. electue ponit vt p̃t ex predictis. et §. de sepulchro. in pn. et l. pe. in si. §. 30.

x **C**õnnet. mala rõ. nõ si furti actio intẽtã que solam penã p̃tinet: adire videt: qz citra ius heredis facere non

Snia hãm: or tenẽ: da est.

pot. fz certe imo bona qz hec non dat qz abstr aliqd de no...

S I qd extra- neus. secus in suo. vt. l. eo. l. si seruus...

d Declarat. l. qz noluit ee heres. sic. r. l. i. l. i. f. i. l. i. t. u. t. Non heredi...

f Ageret. als ageret. r. tuc e. s. sci. d. l. als agere r. tuc est. s. l. qd pte. r. facit. s. e. l. i. s. qd hys. s. i. r. l. d. h. s. g. l. d. l. a. t. a. s. Ignorat. qz erat institutus ex maiori qz putaret...

trari? aio adedid. Bar. I dem I quis extraneus rem hereditaria quasi furri...

Si quasi heres rem hereditariam attingat adire videt si fuerit ei delata. Bar.

I Interduz aut anim? solus eu astringet hereditati: vtputa si re no hereditaria qsi heres...

Ignorans portione ex qua institutus est no phibet adire ide est si scit se sub portione institutu l3 ignoret portione extitisse...

Scendū est si qd parte ex qua institutus est ignorauit: iustitia. scripsit nichil ei nocere q minus p hde gerat: qd r casus pbat: si portione sub qua...

I Extiterit. als secus. vt. l. e. l. i. s. qd heres. s. i. k Extitisse. que vere extitit.

I Puto posse. in casuali no h3 loci. vt. l. de. p. d. i. r. de. l. multi. nec in ptiua. vt. l. d. p. d. i. r. de. l. i. i. n. f. i. s. o. h. e. c. f. m. illa multu. vt de portioe iuris intelligat no facti. vel...

Ignorantia circa cam acqsi nois ex q. f. ca delata est hdi: tas viciat aditioez. ale. Pau.

I Is ad quem legitima hereditas ptinet putauerit defunctu seruū suū esse: r qsi peculū eius nactus sit: pl3 no obligari eū hereditati.

I Ideo dicitur vt ait ppo. si qsi libertini sui (cū is igenu? esset) bona ei? occupauit: nā vt qd p herede gerendo obstrigat se hereditati scire d3 qua ex cā hdi: tas ad euz ptineat: veluti agnatus primus iusto testō scriptus heres anteqz tabule pferant: cū estimaret in testatū patrefami. mortuū: qz...

tis qui nocet. vt. l. eo. l. heres. s. i. Accur.

q Quia ex cā. dñi vel hdi: agnati vel vt pñi. Itē ex testō vel ab intestato: vel in sōnis vel sub sōnis iure. vt hac. l. r. l. e. l. i. s. qd michi bona. s. aliter atoz. r. l. p. f. s. s. l. p. i. n. f. i. s. z no ob. qz bñ sciebat ibi ex q cā ad eū ptiebat...

r Uelun. addit tertiu exemplū. put est hic. s. veluti. s Proferant. id est adducant in ppatulo. t Pro dño. l. p herede. vt in s. de here. qua. r. disse. s. fi. r. s. de libe. r. posthu. l. in suis. Accur.

v No erit. qz ignorat cam: r qz eius portione faceret deteriorē. vt. l. e. l. i. s. qd michi. s. aliter. adhuc ergo adit it ex testō cū no videat ob hoc repudiasset. vt. l. e. l. i. s. nec. i. s. heres. r. de inoff. testa. l. m. f. r. l. e. l. l. l. u. d. r. l. i. n. p. l. u. r. u. m.

x Si no in iusto. e3 ad superiorē. r est quartus casus. l. y No acquirat. nec repudiare videt ab intestato. vt in

qñ qd p pte pure r. p pte sub portioe puta si coh3 non erit: vel sub alia ē institut. nā l3 alter n3 pñis ignoret cō ditionem extitisse adire p. r. fm hoc qd subicit que ad modū r. c. pōt exē plicatiue nō sūt tudinarie: s3 fm p mli casuz silitudī nariē ponit. vt dic duplex est ignorā tia: vna q h3 secū uehemētē opinio nē q portio extite rit l3 verū ignoret r hec nō nocet vt h. alia q nō h3: r illa sic vt ibi. Itēz s. l. i. p. i. s. o. l. i. b. i. m. Et. l. i. s. i. b. i.

S I s. pecu- lū. nā nō pō seru? hē hēdē nisi i casib. vt no. C. cō. de suc. l. seru. o. No obligari qz ignorat cam ex q pñt bona ad eū ptinere. vt. l. eo. l. p. r. r. Jan hac. l. p. Occupauit. iure pñoni cū essz h3 vt agnat: et sic errauit in cā et occupauit ab intē stato: sūt etiā er- roz in portioe testā

superiori casu dicit. r facit. J. eo. l. paf. r. s. de pac. l. si cu te
ex ca. et no. hac. l. q. ad edo ex ca putatus non fit heres
h si ex vera adisset esset heres: sic index si ferret sniam
ta ex ca falsa no valet snia cu effectu: lz mot' veris pbatio:
falsa la: ntb' possit eandē ptulisse r valerit. vt. C. si ex falsis in-
ta no va strumēt. l. iij. no.
let.

Repudian
da. sic enā in
adeūda. vt. s. l. p.
xi. ad paria em iu
dicantur repudia
tio et aditio. vt. s.
eo. l. is potest.
Cert'. vehe
mētī opinione. vt
J. eo. l. cū quidam
-s. i. fm Joh. et sic
accipe dictionē il-
lā legis supioris
scire debet.

Repudiat. cū
ignorat sibi de las
tā si repudiat ni-
chil agit. vt. s. eo.
lis q. heres. p. to-
tā r sequētib' vsqz
ad. l. q. hereditatē.
r arg. C. de dona.
l. nec ignorās. r. s.
de lof. testa. l. mat
decedēs. in fi. r. l.
nichil. s. si cū. r. de
pac. l. si cum te.

Erit. cepit. de
em mort' cā
capere q. occasio-
ne alicui' mortis
ad eū obuenit: si-
ue ex volūtate et'
scilz defuncti: siue

no. vt. J. s. do. cau. mor. l. qui scio. r. l. mortis causa capit
in pun. r. s. si donaturus. r. 30.
Ne heres sit. sic. s. e. l. si quis extraneus. in pn.
Incidere. si omif. cā testa. vt. J. si quis omif. cā testa.
l. s. l. r. l. h. r. C. si quis omif. cau. testa. l. i.
Stipulando. vt. J. de dona. cā mor. l. mortis cā capi-
tur. r. l. mortis cā donatio. r. l. senatus. in fi. r. argu. C. ad
l. falcidiam. l. si. Accursus.

Si quis. promouebit. qz michi no querit. Sed cōtra
J. eo. l. aditio. s. et quod a quibusdā. que est contra.
So. ibi loquitur in libero homine bona fide possesso: qui
sua conditionē sciens voluit michi q̄rere: r sic adiuit me
iudicē r sic mea r sua ibi cōcurrūt voluntas: et in alio ser-
uo eadē ratione no mea tm: sed veri domini exquirūt vo-
luntas: r sic non obstat: et cogitur tunc dñs si mei contē-
ptatione est institutus iubere adire. vt. J. eo. l. aditio. in fi.
Nec fructuarus. seruus q̄rit hereditatē fructua-
rio iubēti. vt. J. eo. l. aditio. s. p̄terea. r. J. de acqui. re. do. l.
fructuario. sed p̄tra. s. de vsufu. l. si serui. r. l. seq. Sol. ibi
dñs iubet vt hic: sed michi restituit p̄ cōditionē sine cā.
vt. J. de stipu. ser. l. penul. et sic michi querit: in contrarijs
quasi ex re mea. vt. J. eo. l. aditio. in fi. r. s. de vul. substi. l.
sed si plures. s. in arrogato. r ad hoc potest agi vt ibi ple-
ne no. in. l. si seruus. sed legatum q̄ michi querit etiam

Sicut in aditione quis de-
bet esse cert': ita etiam i repu-
diatione. Alexan. Pōponius
Repudiāda heredita-
te vel legato: certus deē
bz de suo iure is q̄ repudiat.

Si quis accepit pecuniā vt
promissionē vt repudiet nō vl
detur adire: als si hereditatē
adeat videtur pro herede ge-
rere. h. v. Barto. Alpia.

Erit qōnis an p herede
gerere videat' q̄ p̄cū
hereditatis omittende mortis
cā cepit: r obtinuit hūc p he-
rede quidē nō gerere: qui ideo
accepit ne heres sit: in edictū
tñ p̄toris icidere'. siue lgit a
substituto heres accepit: siue
a legitimo: mort' cā accepisse
videt'. J. de qz iuris erit r si non
accepit sed p̄missa sit ei pecu-
nia. nam et stipulando mortis
causa cepit.

Seruus alienus bona fide
possessus: vel fructuar' a deli-
do hereditatē sibi delāram iuf

sine iussu alicuius queritur. et est ratio: qz nulla opa est
in eo. vt. J. de acqui. re. domi. l. liber homo. Item fm hoc
intellige in fi. p. quas p̄so. no. acqui. s. de his.
Seruo municipi. adibit hereditatē. primo casu suo
arbitrio. sc̄bo iussu dñi noui. vt in iussu. de here. in fi. s. ser-
uus. r. J. eo. l. anti-
fir'. s. i. at si in sua
causa permāserit
iussu curie munici-
cipum vel collegij
adibit: r ei acq̄ret.
nec obstat qz vni-
uersitas dicit non
posse cōsentire. vt
argu. s. de dolo. l.
sed si ex dolo. s. r.
J. de lib. vni. l. i. qz
sub. ibi facile. vt p.
bas. s. q̄ me. cau.
l. meti. s. i. et. J. de
acqui. pos. l. i. s. fi.
r. l. seq. r. s. de oti.
iur. l. ij. s. omif.
vt adibit iussu eo-
rū p quos vniuer-
sitas regit. arg. J.
de cōdi. r demō. l.
municipib'. r hoc
intellige cū colle-
gium est licitū: q̄
est tunc demū cū
aliquo lege conce-
dit. vt. J. de col. illi.
l. ij. r. s. q̄ cuius-
qz vni. l. i. Si ergo
est illicitū non pōt
ei acq̄ri. vt. C. de
here. in fi. l. colle-
gij. r. J. de reb. du.
l. cū senat'. et no.

Si possessoris vel fructuarij nō
acquirat illie: sed vero dño vel
pprietario. Alexan. Idem.

Si quis michi bōa fide
seruiat seruo alieno: ius-
su meo hereditatē adeūdo ni-
chil pmouebit: nec acq̄ret mi-
chit: nec fructuarus: quidem.

Seruus vniuersitatis iussu
rektoris: r seruus fisci iussu p-
curatoris adibit hereditatē:
et seruo p̄ne nō est capax. bar.

Seruus municipi vel col-
legij vel curie heres institut':
vel manumissus: vt alienatus
adibit hereditatē. **S**i seruo
fisci institut' sit: iussu pcuratoris
cesaris adibit hēditatē: vt est
sepe rescriptū. **S**i q̄s plane
seruus fuerit pene effectus ad
gladium: vel ad bestias: vel in
metallū dānat': si fuerit he-
res institutus p nō scripto hēc
habebit: idqz dñi p̄ rescriptis

Iustus pcedere debet: au-
croitas sequit. Bar. r Alexā.
Iustum eius q̄ in p̄tate h̄s

q seruus vniuersitatis nō est singulor. vt. s. de re. di. l. Seruo
l. hereditatē. opulētā. vt. s. de offi. (in tantū. s. i. vniuer-
p̄cu. ce. l. i. in fi. r. l. ij. r. J. de iure fil. l. i. s. an bona. r. l. au-
statis ferē. s. seruo. et bz opulētā que affert opes sine veraxiōe. non est
Sed locuples que enā veraxiōē h̄s. Jtē in alio pcurato singulo
re sec'. vt. J. eo. l. p̄ procurator: nec tñ. iſtē repudiat. vt. s. rum,
de offi. procu. ce. l. i. s. i.

Dānat'. sic em statim fit seruus: vt h. r. J. de pe. l. q̄
vltimo. r in fi. q̄b. mo. ius pa. po. sol. s. pene. non sic in de
portato q̄ liber remanet. vt. C. de bo. p̄scrip. l. ij. s. h̄z cui
tatē r ius capiēdi ex testō p̄dat. vt. J. de pe. l. quidā. r. C. s.
here. iſti. l. i. Jtē gladiū dicit nō alio ferro. vt. J. de pe. l. aut
dāna. Jtē nemo hodie bene natus rē. vt l. aut. de nup. s.
quod autem. col. iij. Item ad bestias dānatus olim ef-
ficiēbatur seruus: hodie vero nemo bene natus rē.

Pro nō scripto. et sic remanet p̄nes substitutū vel
coniunctū vel veniētēs ab itestato vt olim r ita hodie. vt
C. de cadu. tol. l. i. s. in p̄mo. Jtē dñs dicit p nō scripto hēi:
qz nō est seruo fisci nec cesaris s̄ pene. et hoc itellige sine
p̄mo fuerit dānat' post institut': siue e'z. idē in legato nisi
ad alimētā. vt. J. de iure fil. l. in metallū. r. J. de pe. l. q̄dā. r sic
in puati suo tenet legatū ad alimētā. vt. J. s. ali. l. i. fuos.
Iustum. als iustum r in neutro. r als iustus: et dicit

Uniuersitas cō
sitas cō
sentire
nō pōt.

loqui in profecticia hereditate si cōtemplatione patris: vel aduenticia si contemplatione filij sit institutus: qz in vtraq; scilicet hereditate hōcture omnia querebātur patris. vt in sti. per quas pfo. no. acqui. §. i.

A perfectio negotio. subaudi etiā. nā ante pstat qz potest: vt j. de vsuca. l. nunq;. sed hic in nunt qz etiam post pstat: sic sunt j. §. de auf. tu. l. obligari §. tutor. et j. de vsuca. l. nunq;. in pn. et in sti. de auf. tu. §. tutor. Sol. in terponitur pfecto negotio s; pperā qd nichil est: vt pfecto. l. ad pscien dū negotiū s; sub cōditōe: hūc em. vt. §. d. auf. tu. l. et si nō. s; dic pfecto in cōtinenti nō vt hō ex teruallo: vt in pūis. vt no. isti. d. §. r. no. h. arg. qz p sensus pūis post sniam nō valet. vt no. C. de bo. q. lib. l. si §. i. Itē no. qz d; dixit qz etiam statim post iustus interueniēs sufficit: et sic in mīmo nio filij. vt in sti. de nup. in pn. r. no ta qz in filio et suo hic loqitur qz nō parere. vt. C. d. he redi. in sti. l. ij. i. fi. licet sit pūis arg. j. si qd omis. cau. testa. l. i. §. i. die vt ibi.

B precedere d; s; iustus. sic als mandatū: sed r. fidei iussor pcedit r. subseqūt. vt. §. mā. l. si hō nō remuneran d; §. si post. Sed in casib; nō opz iteruenire iustum si castressis hereditas sit. vt j. de caltrē. pe. l. v. itē in alio. §. e. l. qz in aliena §. interdū. itē in alio. §. e. l. cū heres. itē r. als §. e. l. qui in aliena §. sed r. si nō adierit. r. als: vt. C. d. pe. here. l. si filij. Itē hodie in aduenticia filius sine pfe: r. pat sine filio adit. vt. C. de bo. q. lib. l. si. Itē no. hec specialia in iustu vt pcedat: als tñ valet sequēs rati habitio q̄tum pambulū mandatū. vt. C. ad maceb. l. fi. r. j. de aq. plu. ar e **F**ieri posse. s; iustum. secus in aucto: (cē. l. si autē. ritate tutoris: vt in sti. de auf. tu. §. tutor. j. qd verum est q̄tū inter tutorē r. pupillū. sed sec̄ est quātū inter tutorē et cōtrahentē cū pupillo. vt. §. de auf. tu. l. obligari §. fi. d **A**n specialiter. s; exigimus interuenire iustum. e **S**pecialiter debere. no. spāle mādatū. sic. §. de mi no. l. illud §. i. r. de ritu nup. l. gñalter. r. j. ad treb. l. q. ita. §. etiā. r. §. si qd cautio. l. sed et si §. questū. et qd cuiusq; vniuer. note. Litē §. sed si ita decreuerit. r. j. de iniur. l. itē apud §. hoc edictū. r. §. de. pecu. l. pōponius. in pn. r. l. nō solū in fi. r. l. q. duos. s; regularit j. vt. §. qd iustu. l. i. §. i. r. §. mā. l. i. r. de admini. tu. l. si duo. r. ff. pro soc. l. verum. et l. actione §. renunciare. Accur.

f De viui. qz nō d; esse sollicit' de hereditate viuet. vt. §. de vul. sub. l. ij. §. interdū. et facit. j. e. neminē. r. l. qui supstitio. igit' hoc casu post mortē iterum erit mādandū. s **S**i rumor. falsus. qz viuebat. sic. §. de her. l. si. l. fi. h **S**um. s; herede. r. tenet iustus bñ modo tpe addito: nis decesserit: et h

appareat. h. d. Bar. r. Alexā.
Sed qd si mādauit vt here ditatē colligat: an videt man dasse vt a deat. quid si vt petat bonoz possessionē: aut vt rē hereditariā distrahāt: aut qd si petiā bonoz possessionē rā tā habuerit: mox filius a deat' hēditatē: vel quid si p herede gerere' mādauit/ et filij adijt hēditatē: an iustu videat' adij se dubitari pōt: imo ver' est ex hīs oibus aditionē esse introdu cēdā. **P**at seio filio ita scri psit: scio filij qz tua prudētia iugilabz hereditati delate ti bi lucij ticij: puto iustu patris adijse. qz si mādauit' si expe diat adire adito: si putas expe dire adito: erit iustu aditū.

Pōt p̄t iustum limitare vel i nūero vel i q̄ta: quā limitatōez nō lz egredi si p eū cōditio fie ret deterior: sec' si melior. **B.**
Si corā ticiō' iussit adire: si arbitrio lucij ticij: recte puto iussisse.

k Petat bono. pos. s; nō decretalē. et ideo poterat filius deliterē: als nō possit. vt. j. de suc. edic. l. §. decretalis. sed oppo. nōne petēdo gerit se. p here de: et sic querit. quomodo ergo amplius aduendo de nūo querit. vt. C. eo. l. puberē. Rñ. ibi fuit decreta vt ha bita p decreta p iura. C. fm que sufficit sola agnitio. vt C. qui admit. ad bo. pos. l. pe. r. l. fi. hic non. et sic rati ha bitio non operatur hic ad bo. pos. que posset opari si de creta esset. vt j. ad trebel. l. seruo inuito §. fi. sed operatur iustum ad sequentem aditionem.

l Adeat. solo p̄bo vel animo quod sufficit. vt in sti. de here. quali. r. disse §. fi. vel mādauit vt adiret iure ciuili: et ipse petijt iure pretorio p bono. pos. vel econtra. **m** Herere. i. de facto administrare. **n** Introducendam. si post hoc a deat. **o** Adijse. si a deat post hoc. et facit. §. de tutel. l. si fi lius. r. j. eo. l. eum qui duobus §. i. et nota qz iustus im potat hic necessitatē. sed arg. cōtra in sti. de atili. tu. §. pe. et in auf. vt nulli iudi §. et hoc vero. col. ij. **p** Adandaui. s; hoc modo. si ex rē **q** Ticiō. i. filio iussit qz a deat: r. in tēpore aditionis de tat. beat ticius esse presens: vel qz a deat arbitrio lucij ticij. **r** Recte puto. sed quid si admit sine eius cōsilio: Rñ. nulla est aditio: vt arg. §. de in sti. act. l. sed et si pupillus.

sciat adies. vt. j. e. l. heres. in pn. r. §. eo. l. is qz heres §. si qd dubitet. r. l. qz hereditatē. r. C. d. cap. l. nec nos. **i** Scriptus sit. subau. poterit mā dari p̄dicto modo dūmō tpe ad itionis sciat sibi de latā/ lz tabule app te nō sint: als ad ite rē nō pōt nisi sciat sibi esse delatā. et qualiter vt. §. eo. l. is qz heres. i. rñ. et j. eo. l. heres §. i. erit ergo icertum tpe mādati sed nō aditōis. vel incer tū patri non filio. et no. fm azo. qz in solidū istatur' etiā clausis tabulis a dire pōt pro parte eis aptis demum nisi sit su' heres. vt. §. de iur. r. fac. igno. l. i. in fi. r. C. de iur. deli. l. si fra tris. r. C. d. cadu. tol. l. i. §. i. hodie se cus. vt in §. in no: iustimo. C. e. et ideo poterat filius deliterē: als nō possit. vt. j. de suc. edic. l. §. decretalis. sed oppo. nōne petēdo gerit se. p here de: et sic querit. quomodo ergo amplius aduendo de nūo querit. vt. C. eo. l. puberē. Rñ. ibi fuit decreta vt ha bita p decreta p iura. C. fm que sufficit sola agnitio. vt C. qui admit. ad bo. pos. l. pe. r. l. fi. hic non. et sic rati ha bitio non operatur hic ad bo. pos. que posset opari si de creta esset. vt j. ad trebel. l. seruo inuito §. fi. sed operatur iustum ad sequentem aditionem. **l** Adeat. solo p̄bo vel animo quod sufficit. vt in sti. de here. quali. r. disse §. fi. vel mādauit vt adiret iure ciuili: et ipse petijt iure pretorio p bono. pos. vel econtra. **m** Herere. i. de facto administrare. **n** Introducendam. si post hoc a deat. **o** Adijse. si a deat post hoc. et facit. §. de tutel. l. si fi lius. r. j. eo. l. eum qui duobus §. i. et nota qz iustus im potat hic necessitatē. sed arg. cōtra in sti. de atili. tu. §. pe. et in auf. vt nulli iudi §. et hoc vero. col. ij. **p** Adandaui. s; hoc modo. si ex rē **q** Ticiō. i. filio iussit qz a deat: r. in tēpore aditionis de tat. beat ticius esse presens: vel qz a deat arbitrio lucij ticij. **r** Recte puto. sed quid si admit sine eius cōsilio: Rñ. nulla est aditio: vt arg. §. de in sti. act. l. sed et si pupillus.

§. conditio. et de exer. l. i. §. si plures. r. §. de adm. tu. l. si titium. in prin. r. §. man. l. idem. §. si quis. Bzo.

a **C** Si ex parte. scilz quasi institutum. b **P**otest ex asse. sed §. e. l. si qd ex §. sciendū. sed hic error fuit. ubi ignorātia que non nocet. vt. §. e. l. ex semisse. dic ergo vt ibi no. r. facit. §. eo. l. eum qui duobus. §. si. z. l. pater.

c **E**x testō. in q legata erāt pla. r sic deterior conditio patris fieret. d **P**otest. adire. Accur.

e **S**ubstitutus. r ita adit ex substitutioe. acquirat em ex substitutioe hereditatem.

f **U**el §. pcepit vt adiret ex substitutioe et nō erat substitutus sed institutus: r ita adit ex instōne. Sed quid si ab instituto sūt relicta legata: a substituto nulla: vel §. forte sic ideo dicit qz ad ea qz. r. §. de le. r. fenatuscō. l. nā ad ea. vel forte erit distinguendū: faciat meliōrē cōditionē prius vel non. azo. r. facit. §. mā. l. diligēt. in fi. r. §. qd. mo. pig. vt hypo. sol. sicut. §. sed si pmisserit. r. §. ad trebel. l. sed si ante.

g **N**on sufficit iustum. qz pupilli hēditas potest eē grauata legatis.

h **I**ustum adijse. et itaz pupillare qz testm pupillare pars est paterni. vt insti. de pupil. sub sti. §. liberis. azo. possit r. plane legi qz nulla fuerit pupillaris: sed tunc nulla esset dubitatio.

i **P**enitentia egit. f. pater idē si furere cepit. vt. §. e. l. qui seruus. r. l. seq. sed secus si obierit. vt. §. e. l. vi. §. qd. r. nota qz nō opz certū fieri filiū hmoi pnie. sic. §. d. ma. vin. l. iij. r. §. d. duos. l. si penitit. r. si cer. peta. l. et qd. §. quas fo. §. arg. §. §. de acq. pos. l. fundi. §. si. r. de sol. l. fo. §. sed r. si. r. insti. mā. §. recte. r. §. de aqua plu. arden. l. in diem.

k **R**igit. filius. l. **D**ederit. f. pater. m **N**ō est acquisita. qz iustum ei expectari opz cui est querēda. vt. §. e. l. antistius. §. i. r. insti. de here. iū. §. pu. r. §. alien. r. §. e. l. vi. §. fi. r. de her. insti. l. si seru. cōmunis.

S ego. heres institutus sit. sub. pro parte. o **P**ōponius scribit. cur secus eōtra. vt. §. e. l. si

ex parte sua: Rñ. qz cū iusti videor velle r. meā partē habere quā sola voluntate expressa vel psumpta habere possum. vt. l. de here. qua. r. dif. §. si. igit eā habeo: §. si pūmo meā adiū nō videor velle habere partē seru: cū sine iussu qri nō pōt. sed certe imo possum habere voluntatē r. habere partē filio vel suo delatā. dic ergo qz hec est rō: qz cū iubeo volo habere partem seru: ergo totā qz rō qd quid velim b mea. vt. §. e. l. si ex asse. ac econtra si meā adeo nō possum aliaz habere cū iustus pcedere et adiuo serui vel filij debeat sed qd quid velim. vt. §. e. l. si qd michi bono §. iustum. et facit ad hoc. §. eo. l. si solus. in fi. Itē bñ facit lex ista ad id qd dicit paul. §. §. l. p. procuratorē.

S ego r. seruus me? vt filius heres institutus sit: si iussero filio vel suo meo adire: statim r. ex mea institutione me heredē esse pōponi scribit. Idem r. marcellus pbat et iulianus.

Quid hoc vt quis possit pro herede gerere necesse est mortuū esse illū in cuius bonis gerendū sit: labeo ait.

Reminē p herede gerere posse viuo eo? in cuius bonis gerendū sit: labeo ait.

Rationes defuncti possunt peti vt videat cā deliberationis: nec p hoc videt hereditas adiri. h. d. cū. l. se. Bar. r. alex.

Aristo existimat ut plerore aditū facultatē facere debere heredi rōnes defuncti ab eo petere penes quē deposite sunt: deliberant de adeūda hereditate. Bzo.

Qui heres institutus habet ab eo qui vna institutus lam hereditatē adijt: tabulas lras rōnes inspicere mortui: vñ scire possit an sibi adesi da esset hereditas: nō videtur pro herede gerere.

Impedit iudicere ppter absentia sui filij restituit ad pmo dū hēditaz vt habeat eā ac si aduisset suo iussu. alex. Ulp.

Aristo. aditū quez adiuit heres. Bzo.

Petere. i. petendi efficaciter. r. dic vel p dictū queā dmodū testā. ape. vel p iterdictū de tabu. exhi. vt. §. i. i. l. iij. in fi. sed quidā dicit officio iudicis quasi videret gerere pro herede si dicit edictis agerent: sed non est verū. vt. §. l. proxi. qui heres. Plus me mouet qz non est heres: r. sic instrumentū ad se nō pertinēs petit. vt. §. de iure deli. l. aristo. Wicā ergo dari in factum extra ordinē que ex varijs figuris datur. vt. C. de sacro sanc. eccle. sancimus. vel officū iudicis. est et mirum qd hic dicit: sed propter fauorem vitime voluntatis. Accur.

Qui heres. vna. id est in simul. Non videtur. immo magis vt deliberet videtur hoc petere exhiberi. non autem ideo adit. sunt em exhibenda sibi vt deliberet. vt. §. l. proxi. aristo. r. §. de iure delibe. l. iij. Accursius.

Uti hereditas nulla ē.

a Non possum, qui sum in gradu remotiori.
b Uentre instituti, tunc enim non rumpit testam: ut in-
 sti. de exhere. lib. §. posthumi. in pn. s. an interim alius
 adire possit, quidam dicit qd non: sed tu dic ut no. §. §. no fos-
 lum. hic ergo §. loquitur cum intestatus decesserit vel testa-
 tus. s. posthumo
 preterito.

c Obstetrices
 dicere. ea esse pre-
 gnante que pba-
 bilius debet scire
 qd alie psona utpo-
 te familiares. sic
 J. de carboniano
 edic. l. iij. §. due au-
 te. r. C. de repud.
 l. consensu. §. super
 plagis r. §. de ve.
 inspi. l. i.

d Si ipse
 putet. si non esse p-
 gnante nec est.

e Si iusta. alio
 non iusta: r. plana
 est. alio sine non r
 tunc subaudi pro-
 pria in non coi ut
 differat a sequenti.
 alio dic si p. §. ius.

f Potest scire
 adire. r. ad hoc. J.
 de fun. inst. l. cu b
 lamontis. §. alina.
 in si. §. r. §. de offi.
 preto. l. barbari
 philippus. r. C.
 de testa. l. i. r. insti.
 de test. §. sed cum
 aliquis.

g Cu putaret.
 comuni opinione
 vel non cum erat
 pregnant.

h Nichil egit. ad-
 cudo. nec obstat insti. de exhere. lib.
 §. posthumi. ubi no nocet aditioni partus abortiuus. ut
 J. de verb. sig. l. qui mortui. ubi p no natus habent: qd ve-
 rum est quo ad hoc ut no possint adire si velint post ab-
 ortu non ante. nec ante obstat sibi nisi cois opinio que
 erat eam esse pregnantem r in veritate erat.

i Proficit. sed nec tunc semp. sed ita si cois opinio sit
 ut. §. §. q si ipse. r. no. qd quantuncumq; se inuoluat hec est
 summa q tris pcurrere debet ut possint adire. s. propria
 opinio. item cois: r. veritas. quoz si quid defuerit non te-
 net aditio. ut hic. r. §. et. J. dicitur.

k Heres instituta sit. preterito posthmo. ut. §. eo. §. no
 solu. qui sperabat nascaturus. nullus tñ erat. a. 30.

l Fingit. cu putet coi opinioe. a. 3. alioqn alio eet. h.

m Cu non sit. cu pro spu. vel causatiue. h.

n Sui. predicta omnia sunt in extraneo herede vel
 instituto vel legitimo: hoc casu in suo. imo ide in extraneo
 videt. ut. §. de peni. here. l. illud. sed certe veru est ubi ve-
 ter est institutus vel exheredatus: ut ubi dicit: sed secus
 ubi est preteritus. ut. §. dixi. r. dic suum natum.

o Si putat. si pro spu.

p Sit heres. suus natus.

no possum: qm r in eo est ut
 rupa testam: nisi pponas ven-
 tre institutu vel exheredatu.

**Exponit illa rba posita su-
 pra. primo. §. scz siue igit pu-
 tem pregnantem r.**

**Quod dicit si putetur esse
 pregnae: sic accipiendu est: si
 dicat se pregnantem. qd ergo si
 ipsa no dicat sed neget: alij di-
 cant pregnantem ea esse: adhuc
 adiri hereditas no pot: finge
 obstetrices dicere. qd si ipse pu-
 tet solus si iusta rone ductus
 no pot adire: si fm multorum
 opinione potest. quid ergo si
 pregnas fuit cum putaret he-
 res no esse pregnantem r adijt:
 mor abortu factu est: pculdu
 bio nichil egit. totiens igitur
 et sua presuptio pfitur: qntiens
 pcurrit cu veritate. **Sed r
 si ipsa mulier hrs instituta sit
 que se pregnantem fingit: ad-
 do acquireret hereditate: per co-
 trarius no acquireret si se putet
 pregnantem cu non sit.****

Lex semper certa est de eo

q Proponas. vna cum nato.

r Post certu rpa. i. post. xl. dies. Jo. r hoc ex eo perci-
 pit qd qm in. xl. die post partu pumū denu peperit. ut
 §. si pars hereditatis pta. l. antiqui. ergo tato serius co-
 cipit cum certo rpe tm potest in vtero: ut in aut. de resti. r

**qd est: deo incertitudo homi-
 nis no viciat aditionem que p
 legem inducitur. Bar.**

**Suum herede certu est ex
 asse heredes esse: r si putaret
 esse pregnantem mulierem que
 no est pregnant. qd si vnuz in
 vtero habeat an ex parte di-
 midia sit heres: siue institutu
 posthmu pponas: siue inte-
 statu patrem decessisse. qd et
 sextum pomponiu opinatum
 tertulianus lib. iij. questionuz
 refert. putat em sicuti cum va-
 cuo vtero suus ex asse heres
 est: ita r cu vnū gerit nec p na-
 turā humane conditionis aliuz
 partu formare pot: qd quidez
 post certu tempus cōceptio-
 nis eueniet: ex parte dimidia
 r ignorantē fore herede no ex
 quarta: ut Jul. putat.**

**Aduentus scientia inspicit
 no patris vel iubentis. Bar.**

**Scientia autē vel opinio si
 filiusfamilias vel seruus insti-
 tuti sunt: vtrū ipsoz an domi-
 ni vel patris accipienda sit: fin-**

tre reliquit: aut testatus. primo casu si hz suum natu ille
 hz statim totum si nullus est in vtero: alio virile fm pom-
 po. sed fm iulianu quartā qd preualet ut hic. si aut nat^o
 erat emancipatus: hz statim quartā. ut. l. antiqui. que vi-
 det indistincte loqui enā in emancipato. sed quidā dicit
 eū no admitti in aliquo de iure ciuili: s. p. bo. pos. vnde li-
 beri. r dicam in quarta. si autem est remotior: interim ta-
 cet dum posthumo sperat. ut. §. §. qd dicitur. r. J. vnde
 cog. l. i. §. antepenul. Ubi autem testatus decessit: aut in-
 stituit suum aut no suum. si suū natum adit etiam prete-
 rito posthumo: r etiam si est grauida ut hic. nam admit-
 titur ab intestato ut interim adcat multo magis institui-
 tus. si autē posthumus est institutus cu nato vel exhere-
 datus no est dubius. ut no. §. eo. non solu. emancipatus
 autē vel alius no suus potest adire si venter est insituit^o
 cu eo vel exheredatus. secus si preteritus: ut no. §. §. non
 solu. qd dixi emancipatu institutu no posse adire posthu-
 mo preterito: vtz est iure ciuili. s. hz ab. qd aperta sit
 via p posthmu pteritu: etiā anteq; nascat. ut. J. de ab.
 l. illud. §. si. r. l. seq. r de carb. ed. l. scripte. r ad fil. si quis
 in grau. §. eleganter. r. J. e. l. ventre. Jte r hic dixi ventre
 oblatre inferioibus: no paribus.

t Instituti sunt. preterito posthmo. ut. §. e. §. no solu.

Certus esse finge. hic finge pcedētia determinat. et dic certū. si non esse pregnantē cōi opinione nec est.

Sed cōtra. si filius puter pregnantē pater non. in ptractū aliter distiguit. vt no. s. de pben. emp. in hmoi. et de edi. edic. l. cū mancipiū. r. facit. j. p emp. l. ij. si seruus. Itē argu. cōtra. s. de iurif. om. iudi. l. si qd id. s. pe. et de eo p que fac. erit. l. i. s. i.

Dicat. eniam cōi opinione. lz fecus no. in alio casu. s. e. l. s. q. si ipe puter. cert. autem possum esse. vt qz dicat q ego id falsum esse fecerit. vt r. j. e. l. cū falsum. r. s. eo. l. nec is. ij. respon.

Heredi cum posthumo. q speratur lz no est.

Reliquie partes. l. reliq. p plurale. p singulari. sic. s. b. ou. iur. l. ij. s. ex actio. Vel dic q plures portiones erāt date posthumo vna post alia. vel alia pure alia sub cōditione sic. j. eo. l. si solus. in pn. r. c. eo. l. q. dam. Accur.

Certū sit. i. in reruz natura in q ola certa sunt. vt s. de iudi. l. 3. r. si. s. h. r. in sti. de verbo. ob. s. cōditiones. h. ug.

Ignoret. i. g. rati g accrescit. nā cū enā inuito ergo ignorati. qd est. j. quasi in fi. glo. vt. C. de cadu. tol. s. hys ita. r. j. eo. l. qd heres. r. l. si duo. nisi in milite. vt. s. u. l. si duob. r. nisi suā repudiet. vt. j. eo. l. cū hereditate. g. ignorati. vt. j. de regu. iur. l. qui pōt. Itē j. j. de lega. l. si duob. in pn. dic vt ibi. r. facit. j. eo. l. si. s. h.

Heres. non pōt. nō em credit esse hereditatē cum nichil aliud rē. vt. j. de r. bo. sig. l. nichil. et viuētus nulla est hereditas. vt. s. de here. ven. l. i. b.

Licet pure. inspecta potius sua dubitatione q rei veritate. vt. s. eo. l. si quis extrane. s. sciendum.

Sub cōditione. i. institut. vere r sub. cū putet se institutū pure adire nō poterit. licet rē. qz facto implet qd nō sufficit vel nōli subaudire q putet se institutū pure: sed ignorabat pure vel sub cōditione. vt. s. lz esset rē pu re / vel lz esset vere sub cōditione et paruisset. nā p certo scire d3 cōditionē incertā. vt. s. e. l. si qd e rne. s. sciendū. et. j. de cōdi. r. demō. l. ij. vel putare. vt. j. eo. l. 3. r. si de sua. s. sed si cū. r. sic nō ob. j. eo. l. sed r si de sua. s. pe. r vlti. R.

Heres institutus si putet testatorē viuere: qz uis tam defunctus sit: adire hereditatē nō pōt. sed si scit se herede institutū: sed vtrum pure an sub cōditione ignoret: nō poterit adire hereditatē: lz pueri heres institutus sit: vel sub

In fili. q testari nō potuisset. vt. s. de testa. l. qui in m Testari poterit. qz vere erat sui iuris. (potestate. sic ergo no. q hic r superiorib. casibus inspicit pon. opi Opirio mo q veritas. r sic est argu. j. j. p emp. l. ij. si sub cōdi. qz qz ve nione. sed aliud in acqñtione aliarū rerū q hereditatis. ritati p-

Itē ad si. huius le fertur. Itē ad si. huius le fertur. Itē ad si. huius le fertur.

Sed r si de cōditione testatoris incert. sit paterfa. an filius. sit: non poterit adire hereditatē: et si eius conditionis sit vt in pitate testari poterim

Quod si dubitet Paul. an apd hostes decesserit: an ciuis romanus: quontā vtroqz casu est ius ad eundē: r in re est vt possit adire: dicendum est posse adire.

Error: in cōditione persone aduentis additionem nō impedit: qz p hoc de causa aditiōis non dubitatur. Bar. l. pta.

Sed r si de sua cōditione filius. sit: posse eum acqñre hereditatē iam dictū est. Lur autē si suā ignoret conditionē adire pōt: si testatoris nō pōt: illa ratio est. qz qui conditionē testatoris ignorat: an valeat testamentū dubitat. qui de sua quidē de testamēto cert. est.

Institutus pure qui putat se institutū sub cōditione: ea purificata non impeditur adire. hoc dicit Barto.

Sed r si cū eēt pure institutus: putauit sub cōditione: r

fi. r facit. j. eo. q se pupillū. sed nōne si presumit pat viuere: ergo et hic filius adire nō pōt. Rñ. iustus psumptionibus mouebat patrē mortuū credere.

Dicitur est. vt. s. e. l. vi. s. nā cū. sed cōtra. s. e. l. is qui putat. r. l. seq. Sol. refert vtrū in omnē euentū velit acqñre: qd pōt vt hic: an nō vt ibi. vt plene no. in. d. s. nā cū. vel hic in acqñredo: sed cōtrariū in repudiādo. nā aliqz acqñt qd nō repudiat. sed nō ecōtra. vt. s. eo. l. is potest.

Dubitat. vñ non adit: vt. j. eo. l. cū falsum. r. s. e. l. cū quidā. s. fi. r. l. nec is. in pn. qd est verū cū dubitat decesserit paterfa. vel filius. seruus vel liber. vel an fecerit testamentū vel nō. sed fecus si dubitat decessit in ciuitate vel apud hostes: r ita ciuis vel seruus: qz tunc bene pōt esse certus de testamento valeat: an non valeat. r si certus est adire pōt: vt. s. eo. l. heres. in fi. r. l. seq. 1.

Qui de sua. scz conditione dubitat.

Certus est. l. esse potest.

Sub cōditione pānuā si daret. x. vt differat q seqnti.

Sis est ptra. C. de edic. di. adri. tol. l. ij. So. ibi possessorio: h petitorio. vt r. C. de pet. her. l. liber. vel vt ibi. Itē facit. s. de testa. l. de statu. et si pars here. pe. l. al. lud. r. j. de fecu. tabu. l. i. s. sciendā. r. j. vñ le. l. ij. s. pe. r ad tertū. l. fi. l. pn.

Quod si dubitet. decesserit. cōstabat tñ eū decessisse: als contra. vt. s. e. l. q hereditatem. r. C. s. cap. l. nec nos.

Utroqz casu. qd nō est in fugio ri. l. in fi. cum qua hec ptiua: r hec ptiua: altero casu. per. l. come.

In re. i. in veritate. sic. j. p emp. pro. l. ij. s. si a pupillo. r. s. de iure iurā. l. quonens.

Sed et si de sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

Sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

Sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

Sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

Sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

Sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

Sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

Sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

Sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

Sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

Sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

Sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

Sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

Sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

Sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

Sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

Sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

Sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

Sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

Sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

Sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

Sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

Sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

Sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

Sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

Sua. an fili. sub. vel nō. ad qd facit. j. de vsuca. l. iusto. s. filius. r. j. de cōdi. r. demō. l. multū. in fi. idē si ante sit liber. vt. j. eo. l. qui putat. s.

a **I**mpleta. a se vel ab alio pro se cum sit potestativa
b **F**acilius. cur nō dicit eodē mō. Rñ. qz pñtia est a
 sciēte adimplēda: vt. J. de cōdi. 7. demon. l. ij. casualis etiā
 infcio herede implēta. pñtia. vt. J. de cōdi. l. si qz eñe. S. sciē-
 dū. sed certe imo opz qz eo sciēte. vt. J. de cōdi. 7. demō. l.

multum. sed forte
 aliud est cum fuit
 vere appositā: et
 aliud cū putat et
 nō est. vel dic ideo
 facilius qz in ista
 non desiderat fac-
 tum vel volūtas
 heredis in ea im-
 plēda. in superio-
 ri sec. nā nō fato
 sed p se vel p aliū
 pro eo est imple-
 da vt dictum est.

c **S**ub cōditio-
 ne. casuali vt substi-
 cit. et sic differt a
 precedenti. R.

d **I**mpleta. pu-
 tabat repetē. non
 curo sit impleta vel
 non: vel meli' sub
 audi ponas. i. vt. rñ
 scit eā impleta
 et sciebat eam im-
 plēta esse.

e **I**n euentū.
 fortune appositū.
 et ita erat casualis
 vlt mixta. vt. J.
 de here. l. si. l. si.
 et de cōdi. l. si. l. si.

7. C. de instu. et substi. l. si pater. Accur.

f **O**bfuit. impleta em cōditiōe se pure instituti pu-
 tat. vt. J. de cōdi. l. si. l. si pupillus. q opitio iurati psonat.
 sic etiā se fuit institut'. ar in J. de cōdi. l. si. l. si pupillus. q opitio iurati psonat.
 sic etiā se fuit institut'. ar in J. de cōdi. l. si. l. si pupillus. q opitio iurati psonat.
 sic etiā se fuit institut'. ar in J. de cōdi. l. si. l. si pupillus. q opitio iurati psonat.
 sic etiā se fuit institut'. ar in J. de cōdi. l. si. l. si pupillus. q opitio iurati psonat.

g **E**x cā quoqz. q. d. non solū in parte in qua est
 institut'. sed 7 in pte in qua est substitut'. et dic heres erit
 ea delata non prius. et etiā sine alia cōditiōe. sec' vbi p
 aliū sit heres: vt. J. de cōdi. l. si. l. si solus. in fi. Sed qd si vult habe-
 re vt coheres iure accrescēdi nō vt substitut'. dicit quidā
 qd pōt. et hic subaudiūt si voluit. qd cui dētus ostēdit
 in hoc exēplo vbi sunt tres heredes 7 vnus solus alteri
 substitut'. quo decedēte si iure substitutiōem sol' hz. si
 iure accrescēdi non: imo et alter cū eo venit: imo certe vi-
 detur etiā si nolit habeat iure substitutiōis 7 iure accrescen-
 di. nā postea dicit qz accrescēt qz ei inuito. q. d. ignorant
 accrescat substitutiō: qz 7 ei inuito. vt. J. de regu. iur. l. qui pōt.
 et facit. C. de impu. et alijs substi. l. testō. 7 de iure deli. l.

quidā. 7. J. de vul. sub. l. si 7 si. S. filio. vel dic ex cā qz sub
 stitutiōis non solū iure accrescēdi et ignoas in vtroqz.
 qz 7 inuit: vt substitut'. J. de iur. et legi. heredi. l. l.
 i. **E** runt nāqz heredes. pater 7 dñs: (si ex plurib'.
 7 hz hoc bñ dixit idē 7 bene sequit. sunt enim 7. sed hoc

est falsum: immo
 manumissum 7 e-
 mācipatū sequit.
 vt. J. de l. solus. S. i.
 que est J. dic ergo
 erūt heredes. f. si-
 lius 7 seru'. ratio
 aūt que sequit ad
 subaudiūt referē
 hoc modo dixit vbi
 adierunt. sec' vbi
 nō adierunt. tunc
 em dicit' idē qd
 J. scilz qz habeat
 substitutiōē qz hz i-
 stitutiōē. erūt nāqz
 7. et qd dicit ap-
 pendices. q. d. ap-
 plicētur substituti-
 nōes cū qz habet
 institutiōes. nō autē
 dicas qz pendeat
 substitutiō ex ista
 institutiōe. vt vbi vna
 valeat ibi 7 alia. 7
 vbi nō vna nec a-
 lia: qz qzqz valeat
 vna 7 non alia. vt
 J. de lib. 7 posthu.
 l. iij. S. si.

**Acquisitione partis nō acqri-
 tur alia eo iure qz deficiat nec hz
 acquiri per aliū nisi noua ad-
 itio interueniat. Bar.**

Si exclusus p conditionē
 sibi datā pat' filii iussit adire
 hereditatē: dicēdum erit eū
 non quesisse suā portionem.
 Sed si ex duob' filiis vnū ius-
 serit: et aliū filii debebit tu-
 bere adire. **Opontus.**

Sex sua parte dñs vel
 pat' adierit me cessariū
 est iustum: vt filius vel seru' co-
 heredes adeat. **I dem.**

Heres in omne ius. si em-
 tut nō tm singulariū re-
 rū dominiū succedit: cum 7 ea
 que in nominibus sunt ad he-
 redem transeant.

**Qui vult vnam partem vt-
 detur velle alteram accrescen-**

stem. Bar. Ulpianus.
Jduo sūt hdes necrj

institutos: sed pater sub conditione: filius pure.

Dicēdū erit. hoc ideo ne semp euitaret implere
 cōditiōne: qd faceret si sine ea iure accrescēdi alia portio
 sibi daretur. et fm hoc in potestativa ponit. sed melius
 est dicere qz pater iubēdo filii adire nō acquirat hoc ipō
 ex sua psona suā portionē: qz defecerat cōditiō. alioqz
 secus esset. vt. J. de cōdi. l. si ego. sed bene sibi acquirat ex pso-
 na serui iure accrescēdi: qz accreuerit ipsi seruo: ne alio-
 quin inueniat p parte testatus 7 pro parte intestat': qd
 esse non debet nisi in milite. vt. insti. de here. instituti. S. nō
 autem. Alij hic dicunt patrē institutū sub conditione po-
 testatiua: et filium substitutum.

Eum. filium. vel dic patrem.

Eum. filium. vel dic patrem.

Eum. filium. vel dic patrem.

Eum. filium. vel dic patrem.

Eum. filium. vel dic patrem.

Eum. filium. vel dic patrem.

Eum. filium. vel dic patrem.

Eum. filium. vel dic patrem.

est falsum: immo
 manumissum 7 e-
 mācipatū sequit.
 vt. J. de l. solus. S. i.
 que est J. dic ergo
 erūt heredes. f. si-
 lius 7 seru'. ratio
 aūt que sequit ad
 subaudiūt referē
 hoc modo dixit vbi
 adierunt. sec' vbi
 nō adierunt. tunc
 em dicit' idē qd
 J. scilz qz habeat
 substitutiōē qz hz i-
 stitutiōē. erūt nāqz
 7. et qd dicit ap-
 pendices. q. d. ap-
 plicētur substituti-
 nōes cū qz habet
 institutiōes. nō autē
 dicas qz pendeat
 substitutiō ex ista
 institutiōe. vt vbi vna
 valeat ibi 7 alia. 7
 vbi nō vna nec a-
 lia: qz qzqz valeat
 vna 7 non alia. vt
 J. de lib. 7 posthu.
 l. iij. S. si.

Si exclusus.
 dic patrē 7 filium

Si exclusus.
 dic patrē 7 filium

Si exclusus.
 dic patrē 7 filium

Si exclusus.
 dic patrē 7 filium

Si exclusus.
 dic patrē 7 filium

Si exclusus.
 dic patrē 7 filium

Si exclusus.
 dic patrē 7 filium

Si exclusus.
 dic patrē 7 filium

Si exclusus.
 dic patrē 7 filium

Si exclusus.
 dic patrē 7 filium

Si exclusus.
 dic patrē 7 filium

Si exclusus.
 dic patrē 7 filium

Si exclusus.
 dic patrē 7 filium

Si exclusus.
 dic patrē 7 filium

Si exclusus.
 dic patrē 7 filium

Abstinuit. quod potuit. vt. l. eo. l. nec. ff. de here. qua. r. disse. §. i.

B Non posse. etiā si velis sua portionē recusare: qz est sibi imputandū si adiuit scies aliū abstinuisse. sec. si nō dū abstinuisset. vel abstinuisset sed h̄ ignotat qh h̄z locū. vt. l. e. l. cum here-

ditate.
C Scire potuit
fulendo pentiones. sic. §. d. bo. pos. l. in bonoz. r. §. de iur. r. fa. igno. l. regula. §. sed iur. et hoc cū facile scire potuit: vt. d. §. sed iur. r. ar. §. de ver. sig. l. nepos. pculo. §. ite. nō. q. iuris ignotāna nocet h̄ in dānis. et sic est §. §. de iur. r. fa. ig. l. erro. l. si. r. l. iur. §. rāna. r. l. regula. Sol. h̄ fallit. vt r. as. in. l. illa nō. vel dic fingit h̄ sci re. tum qz ougintē h̄z a lucro. tum qz agnoscebat in sua pte sciēter: fingat idē velle in accrescere vt hic subijcit. sed quidā red dūt rōnē quasi po tuent cōsulere pe ritozes.

D Adire v̄. vt omnib' satisfaciāt nec admittit. pba tio in h̄u qz est fi ctio nō p̄sumptio. et facit ad hoc qz inuito accrescit. C. qh nō pe. par. l. i. r. iij. r. l. si qz heres. in pun. r. C. de impube. r. ali. sub. l. i. testamento.

Quādiu. non defe. ref. fallit hęc regula. §. de here. in. §. l. i. §. qz. itē nō ob. §. vñ lib. l. vlt. qz ibi non poterat adire et testō v̄pote deficiēte p̄di. in fōnis q̄ erat si emā. aparef. fra. r. dies. Itē qd est qd als diat lex qz q̄diu p̄t dari h̄ab. nō dabit fm ta. vt. §. de se. ta. l. equissimū. in pn. r. §. i. r. de h̄ab. l. illud. §. h̄. nā h̄ab. daf ab itestato. vt. C. de col. l. vt liber. Rñ. nō dari ab itestato eā s̄z ex testō. vt C. de col. l. filie dotē. r. in. l. de bo. pos. §. sunt autē. r. §. de bo. pos. l. §. h̄. nec est dicendū dari eā ab itestato: nisi cū nullus adit ex testō. nā tunc dat. vt. §. de h̄ab. l. illud. in pn. Itē qd dixi nō dari fm tab. q̄diu h̄z locū h̄ab. nō dixi qz de iure ciuili adiri nō possit: vñ forte aditit. §. p̄tra hęc. d. l. illud. l. i. r. facit ad h̄ā. l. §. de regu. iur. l. q̄diu. r. §. e. l. nec is. §. h̄. r. §. l. illud. r. l. in pluriū. r. l. q̄diu. r. C. de succel. l. anteq̄. r. §. l. ita. r. l. ta. nul. ex. l. i. §. i. et i. auf. de h̄er. r. fal. §. ad hęc col. l. r. §. d. testa. tu. l. si qz sub con ditione. in pun.

Questum. habeat. ex substitutione facta filio.

S Cum. substitutum.

In edictū. fove illud si qz omīssa cā testa. l. i. §. q̄ il

instituti: quoz alē se abstinuit^o alter postea q̄z prioz abstinuit immissit se: dicendū est hunc nō posse^o recusare quominus tota onera hereditaria subeat Qui cū scit aut scire potuit il lo abstinet se onerib' fove im plicitū ea p̄ditioē adire videt^o.

Quādiu potest ex Idē. testamēto adiri heredi tas: ab itestato nō deferetur^o.

Cui repudiat paternā pōt adire pupillare hereditatez si habet coheredem: als secus. h. d. Barto.

Questitū est an h̄z qz pat^o ne hereditatis nichil at tingat: aliqd tñ ppter p̄ris vol untatē habeat^o vel faciat: an creditozib' paternis cogat^o res p̄dēre: vtputa si ipuberit fue rit substitut^o: in qua specie iu lian^o l. xvij. digestoz scriptis: icidere eum^o in edictū^o si se im misuerit impuberis heredita ti. Nā quib' iudiciū parētis op pugnauerit: nō dz ex eadē he reditate q̄cōp consequi^o. Sed marcellus itā elegāter distin-

Ind nō videat. p̄picere creditozib': sed legataris: r. fidei cōmissaris. vel dic qz aliud edictū erat qd nō habem^o qd creditozib' p̄ris subueniebat hoc casu vt paterna vi i hereditati. sp̄eta p̄na hereditate. (deat adita. k. Nā qui. q. d. ex quo nō vult paternā dimittat r. pue

guit multū interesse: vtrum ex asse fuerit institutus p̄ris testō: an ex parte: vt si ex pte/potue rit sine metu remota p̄ris suc cessione impuberis heredita tem amplecti^o.

Constituta sui heredis confir mat tabulas pupillares ad cō modum filij abstinentis. hoc dicit Bar.

Hil' q̄ se paterna here ditate abstinuit^o si ex hereditati fratris^o hereditati se imiscuerit: et pro herede gesse rit: poterit ex substitutione he reditatem obtinere^o.

Constituta sui heredis cōfir mat tabulas pupillares ad cō modum filij cui facta est sub stitutio. Barto.

Si pupillus^o paternā he reditate se abstinuisset^o deide et aliqz heres extitisset: nō esse eū^o compellendū credi tozibus paternis^o r̄ndere: nisi substitut^o ei^o fuisset. inclinat^o em̄ in hoc vt putet^o substitutū^o et patris^o onera subitū^o. Que snia a marcel. recte notata^o ē.

pillare r. suam vel vtrāqz vel nullā. r. est ad hoc. §. ad tre bel. l. ita. §. qui sur spectā. r. de h̄ab. sub p̄ditioē. §. si. et de his q̄. vt indig. l. v. §. q̄ p̄ncipale. r. de le. p̄f. l. q̄ fi liū. §. oib'. et. §. nō soluz. r. §. de vull. sub. l. is qui.

Oppugnauerit. spernendo hereditatē p̄ris.

Cōsequi. rati ficne pupilli.

Amplecti. si ex asse nō. quia cū null^o adit p̄nā: §. viciai testū p̄mū r. p̄ham pupilla re. vt. §. b. vull. sub. l. ij. §. adeo. h̄bat igit h̄ coheredē q̄ adiuit. r. dic extra nē nō pupillū: qz tūc secus. vt. §. de vull. sub. l. sed. r. si. §. filio. q̄ est §. et dic distinctionem q̄ est. C. eo. l. qdā.

Filius. absti nit. in qua erat institutus.

Fris. cui fuit substitut^o. vt in fi.

let hoc potuit fieri: vt insti. de pu. sub. §. non solum.

Quādiu. imo cū nō sit adita ex p̄no nō t̄z pupilla re. vt. §. de vull. sub. l. ij. §. adeo. r. §. l. p̄ri. l. si. So. r. hic ali^o cū filio fuit institut^o q̄ adiuit. vel dic sp̄ale in filio alimen te: qz adhuc vt eē heres. vt. §. de fideicō. lib. l. cū q̄si. §. sed r. si qz. vel illō fauore libertatē. r. sic tenebit p̄mā. vel dic sp̄ale alia rōne: qz ab itestato erat habitur^o eā: nō est q̄ ei inuidendū si ex substōne h̄est qd ab itestato erat habitu rus. §. in h̄iis c̄ne^o erat ex asse institut^o. ad qd. §. de vull. (sub. l. l. filius. Recur.

Si pupillus. als inian^o. als si pupillus.

Abstinuisset. p̄n iteg. resti. post q̄se imiscuerat. vt dic ab inuito se abstinuit: sed habebat coheredē q̄ adiuit vel nullum habebat vt iam dicam.

Cum. f. heredem pupilli.

Paternis. i. p̄ris pupilli.

Incūnat. s. iulian^o. p hoc qd dicit nisi substitutus.

Ut putet. sed male vt statim subiungit.

Substitutum. f. pupilli.

Patris. pupilli.

Subitū. hoc tō qz p̄ris volūtate succedit. Hzo.

Notata. i. reprehensa.

Juris ignotā na q̄ h̄z nocet.

a **I**mpugnat. sententia iuliani.
b **Q**ui. pupillus.
c **S**altem. et si patre non habeat.
d **S**uccessore. substitutu. f. quis pater non habeat. et hoc notat salte. fz si non tenet paternu quod tenet pupillare. vt s. de vulg. substi. l. q. s. adeo. r. s. e. l. questu. i. fi. Rn. pater non habuit huc fz aliu. vel pr nullu aliu habuit et tenet eius testam licet hic abstinet qz semel fuit hys sed p restitutione est abstentus vnde nichilominus heres pm mer. vt. s. de mino. l. r. si sine. s. fz qd papinia. vel dic q ab initio abstinet. sed nichilominus remanet heres. vt. l. de fideico. lib. l. cum quasi. s. fz. l. qd. e. **Q**uis. substitutus impuberi. f. **I**mpuberis. fz tatu no pris. g. **A**lioqn. predicta in extraneo instituto. alioqn r. h. **I**nquit. iul. teperado qd dixerat. vel dic marcellus. q. d. r. si veru dixisset iulia. alia via occurreretur eius dicto. i. **F**rater. testatoris. vt. f. apparet. ubi si quis. r. e. k. **P**ossidebit. hereditatem. f. impuberis. et hoc innuit cu postea dicit pupilli hereditas implicaretur.

Dolum l. **N**ec enim videt. no. no comittit doli qui fraudē re no pmit pellit. sic. f. de lega. ij. l. cu p. s. ticio. r. f. si quis omitta ca tit qui testa. l. qui asit. s. no simplr. r. l. mater. s. i. r. s. de inoffi. te fraudez sta. l. papinianus. s. quarta. in fi. s. repellit m. **E**dictum. qd coeret eos qui omitta ca testa. possident ab intestato. vt. f. si quis omitta cau. testa. l. i.

n **H**ereditas. quam adit.
o **T**estatoris. qui als ab intestato erat habitur^o bona impuberis quia patruus.
p **C**eterum. na frater pupilli respodebit creditoub^o paternis. alioqn no bñ conuasat nisi sic exponas. Sz hic querit vtrū ille frater impuberis erat institutus in parte et substitutus in alia pre: an substur^o tantuz. primo casu pot paternā repudiare et pupillare adire. vt. s. de vulg. substi. l. si filius in scdo. nec pupillare tenet. vt. s. de vulg. substi. l. ij. s. adeo. Rn. fuit hic institutus. p parte et substitutus in alia. r. no exponas vt dicas eu teneri creditoubus patris fz ita frater testatoris existat voluntarius: fz frater pupilli necessarius. qz ds possum r. e. vt. s. de vulg. substi. l. fz si p. s. i. a. 30. r. erit hic necessar^o pri. vel enā

fratri. vt. d. l. dicit. h. fz r. tsc poterat adire ex substitutōe et ipetrare separationē bonoz paternoz ex eqtate pietoris. vt. s. de vulg. substi. l. si filius. r. hoc dixit hie. R. l. 3 ab sinere possit. vt. l. aliter intellige. l. illa vt ibi no. r. adde de fictione quā feci ad solutionē multaz. legu. C. e. l. qdā. r. s. eo. l. i. r. ij. r. s. 6

no videri se immiscuisse hereditati patris scripsit.

Qui manumittit seruū paternū videt se immiscere: secus si seruū castrēis peculij. h. d. cum s. seq. Barto.

Si seruū paternū fili^o manumiserit: sine dubio miscuisse se paterne hēditati videbit.

Proponenda filius a patre de castrēis peculo seruos cōparasse: eoqz a pte manumittente rogat^o est cū heres esset ab eo institutus: querebat si se abstinisset paterna hēditate: eosqz manumisset: an miscuisse se paterne hereditati videatur. dicebamus nisi euidenter quasi heres manumiserit: non debere eū calumniā pati: quasi se miscuerit hereditati.

Per seruū hereditariū non potest queri aliquid qd sit hereditatis. Bar. Iulianus.

Heres p seruū hereditariū eiusdē hereditatis parte vel id qd eiusdē hereditatis sit acquirere non potest.

Filius. suus. sec^o in emancipato: qz de iure civili sola voluntate adire nō pot: fz qdā solēntas i bo. pos. petēda ubi desiderat. vt. C. e. l. i. q. e. 3. Itē sec^o i milite. vt. f. s. pri. r. **C**alumniā. speciale i milite. vt. s. pri. s. vel est hoc ideo: qz primo se abstinerat: vt ipa littera dicit et hoc cōstabat: vnde nō est in eo speciale. immo idem est in quolibet alio. 330. vt. C. de repudi. heredi. l. sicut. r. facit quod no. s. eo. l. pro herede. s. Pomponius.

Heres. parte. quotā. r. sic no. qz nec parte nec rem singularē hereditatis rōne pprietatis vel possessiōis vt hic: nec totā hereditatē nec aliqd aliud querit p eū. vt. f. de acqui. re. domi. l. per hēditariū. r. l. hereditas. r. de acqui. pos. l. i. s. veteres. nec obstat. f. de acqui. pos. l. i. s. item acquirimus. qz ibi impropie dicit hereditarius. l. heredis qz iam adiuit. sed que est ratio. Rn. quia anteqz adeat nō est suus. igit per eū nō querit postea qz adiit nō querit p hereditarium: qz suus est factus: cum desit esse hereditari^o nisi impropie qñqz vt modo dixi. alij dicunt rationē esse vigētē disputationē. vt. Jo. alij dicūt qz dedi gnatur p cōparem queri. nam r. asinus amibus intume sceret si per cōparem se videret cōprehendi. Item r. est cōparez alia bona ratio: qz heredi hereditas in qua est institutus videt se nō pot per alium acquiri. vt. f. eo. l. p. pcurator. 33. fz secus

vulg. substi. l. fz r. si filio r. l. si filio r. s. eo. l. questu. q. **E**xiler. pti necno ipuberi. fz poterit abstnere a paterna si vult. vt. s. de vulg. substi. l. si filius. r. **P**erfect. et tsc adire videt. f. **I**nchoauit. post morte pris. r. **N**on videt. hoc ideo qz sui in ris factus volūta n paruisse dicit nō pot qz huc rei nō assensit. vbi so ce pta patris iussu p fiat patris iussu parcendo adire videt. 330. sic als refert phiciat qz ceptū an inchoet no uum. vt. s. p. fo. l. si id qd s. filio. r. s. de adm. tu. l. tu torē q. r. s. de tu. r. ra. dist. l. si postea. r. s. de neg. gest. l. est actū. r. l. pcul^o r. l. ar q natura. r. l. nā r. fu^o. r. s. mi. l. iij. s. fi. r. s. s. io.

Asinus intume fat cū p videt se

intume fat cū p videt se

intume fat cū p videt se

intume fat cū p videt se

intume fat cū p videt se

intume fat cū p videt se

intume fat cū p videt se

intume fat cū p videt se

intume fat cū p videt se

intume fat cū p videt se

fit in ea in qua servus est institutus. nec obstat qd dicitur in d. s. veteres. p. servu legatu vel donatum posse queri. nam hec noia vel participia designat. t. unde licet sit factus dominus legatarius: adhuc servus legatus dicitur. ita de ceteris, sed hoc nomen hereditarius legatarius designat dominam hereditatem. l. vn de no dicit hereditarius si factus est heredis.

Cesta p pupillu bona fide habent rata eo p restitutione no absento. Bar. Idem. **Q**uoties pupillus patri hris extitit / z abstinet se hereditate: quibus patris bona sub creditoub? fiant: tñ rata haberi debet qcumqz pupillus bona fide gesserit. z ideo ei q fundum tutore auctore a pupillo emerit / succurrenduz erit: nec interest pupillus solvendo sit: necne.

Quoniam abstinuit. p in integrum restitutionem. **B**ona fide gesserit. ipse vel eius tutor. secus si mala. vt. i. que i frau. credi. pupillus. z de condi. in de. l. tutores. z. l. no est nouum.

Confundus. ex hereditate. z facit ad hanc. i. de bo. auc. indi. post. l. si no expedient. s. i. z. s. de mino. l. in integrum. et. l. si mulier.

Aditio ponit lexista vnus qd dicit in primis verbis: z illud nititur pbare ee veru in tribus rationibus siue arg. siue exēplis. quarto in dicit arg. in p. raris siue rationem z ei respodet. p. mū est illud idcirco zc. Scdm z cuz questus zc. Tertium p. raris zc. Quartu z qd a q. bus dā. z ei quarto arg. in contrariu Ro. cum dicit pot verum esse vt intelligat zc. Bzo.

Aditio heredi. Idem tatis no est in oga seruuli. idcirco si seruus dotalis adierit: actione de dote ea hereditate mulier recupabit: qz ut ea que ex opis dotaliu seruoqz acquirunt ad viru pertinet. Et cu questus z copēdis societas initur quicqd ex opis suis socius acqserit: in mediū confert. Sibi aut quisqz hfditatem acqrit. **P**reterea nec fructuarii quide seruus iussu eius qui vsum fructu in eo hz: adire hereditate poterit. Et qd a qbus dā respondet: si liber hō: q bona fide michi seruuebat: ppter me heres institutus erit: posse eu iussu meo

Ro. cum dicit pot verum esse vt intelligat zc. Bzo. **A**ditio ad hoc. s. solu. mari. l. si dotale. z de pecu. l. hinc queritur. s. potest.

Ex operis. vel ex re mariti. vt. C. de rei vxo. act. s. cūqz. z. s. de iur. do. legati.

Acquirunt. vt. z. s. p socio. l. coheredi. z. ll. sequentibus. z. l. duo. s. si. hoc aut nisi sint socij omnū bonoz. vt in eo. ti. l. iij. s. i. vt nisi pteplatōe societatis sit aliqz institut? vt arg. Jan si. hu. l. z. no. s. p socio. l. socij qui. s. fi. z. l. seq.

Hereditate poterit. vt. s. eo. l. si quis michi. in pun. z dicit vt ibi notatur.

Respondet. vt. i. de acqui. re. do. l. homo liber.

Propter me. qd presumit si dicat illū seruū illi. vt l. C. eo. l. cū aliqz.

No opa. qz liber homo est. (C. eo. l. cū aliqz.)

Sed ex re mea. sic. i. de acq. re. do. l. hō liber. z. s. de vulg. sub. l. i. s. plures. s. in arrogato. z facit in fi. p quas

pso. s. itē nobis acquiri qd serui. z qd ibi no. z. b. l. homo liber. item facit. s. de vsu z habi. l. per seruum.

Quam falsum. accusare. si aut hō accusaret falsum tunc hz locū qd dicit. C. de his qui. vt indig. l. alia. **O** Debeat. de scō suo. vt. s. ad velle. l. sp. z. s. de iur. z fac. igno. pluriū qzqz tñ z suum factū dicit qd ignorare iuste. s. de cō di. inde. l. sed z si me. z de pac. do. l. inter. s. i.

Questio falsi no ipedit aditione eius qui suo facto est certus de viribus testamēti. Bar.

Quam falsum Africanus testm diceret: si quidez ipse heres accusaret: quoniam certus esse debeat se falsum no fecisse: recte adhibet hereditate sin autē alius arguet citra conscientia eius non pot adire: quasi dubitet veru esse testm.

Iussus reuocat furore superueniente. Bar. Idem.

Ut seruum suū heredē institutu adire iusserat: priusqz ille adiret furiosus est factus: negauit recte seruuz aditurū: qm no nisi voluntate dñi acquiri hereditas pot: furiosi aut voluntas nulla est.

Furo superueniens no reuocat ea que sunt pfecta vigore mandati: sed impedit pfectiōe. Barro. Paulus.

Si quis alicui madauerit: vt si estiauerit ptereret sibi bonoz possessiōez: z postqz ille petijt furere cepit: nichilominus acquisita est ei

quitur. sic no. s. solu. ma. l. diuortio. Accur.

Seruum alienū. i. eo. l. cum heres. in prin.

Nulla est. vt. i. de reg. iur. l. furiosi. sed aliquādo tacita in eo dicit voluntas esse: vt. z. s. solu. ma. l. iij. s. voluntatem. z. s. de his qui sunt sui vel alieni iur. l. patre. z facit. i. l. prox. z. l. si per epistolam. z. s. eo. l. si quis michi bona. s. fina. Accursius.

Si quis alicui filio vel seruo institutus: vt. s. eo. l. si qd michi bona. s. iussuz: vel dic. pcurator: vt. i. de bo. pos. l. iij. s. acquirere. in aditione secus. vt. i. de bo. placet.

Si estiauerit. bene em pot sic mādari. vt. i. eo. l. cū qui. s. i. z. s. eo. l. si quis michi bona. s. pater.

Sibi mandanti. Accursius.

Acquisita. retinet em ea quartā que iuris est: sicut eam que facti est: vt. i. de vsuca. l. numqz. s. seruus. z. i. de acquirē. possess. l. si is. nam z matrimonium: vt. s. de his

z fac. igno. pluriū qzqz tñ z suum factū dicit qd ignorare iuste. s. de cō di. inde. l. sed z si me. z de pac. do. l. inter. s. i.

Questio falsi no ipedit aditione eius qui suo facto est certus de viribus testamēti. Bar.

Quam falsum Africanus testm diceret: si quidez ipse heres accusaret: quoniam certus esse debeat se falsum no fecisse: recte adhibet hereditate sin autē alius arguet citra conscientia eius non pot adire: quasi dubitet veru esse testm.

Iussus reuocat furore superueniente. Bar. Idem.

Ut seruum suū heredē institutu adire iusserat: priusqz ille adiret furiosus est factus: negauit recte seruuz aditurū: qm no nisi voluntate dñi acquiri hereditas pot: furiosi aut voluntas nulla est.

Furo superueniens no reuocat ea que sunt pfecta vigore mandati: sed impedit pfectiōe. Barro. Paulus.

Si quis alicui madauerit: vt si estiauerit ptereret sibi bonoz possessiōez: z postqz ille petijt furere cepit: nichilominus acquisita est ei

quitur. sic no. s. solu. ma. l. diuortio. Accur.

Seruum alienū. i. eo. l. cum heres. in prin.

Nulla est. vt. i. de reg. iur. l. furiosi. sed aliquādo tacita in eo dicit voluntas esse: vt. z. s. solu. ma. l. iij. s. voluntatem. z. s. de his qui sunt sui vel alieni iur. l. patre. z facit. i. l. prox. z. l. si per epistolam. z. s. eo. l. si quis michi bona. s. fina. Accursius.

Si quis alicui filio vel seruo institutus: vt. s. eo. l. si qd michi bona. s. iussuz: vel dic. pcurator: vt. i. de bo. pos. l. iij. s. acquirere. in aditione secus. vt. i. de bo. placet.

Si estiauerit. bene em pot sic mādari. vt. i. eo. l. cū qui. s. i. z. s. eo. l. si quis michi bona. s. pater.

Sibi mandanti. Accursius.

Acquisita. retinet em ea quartā que iuris est: sicut eam que facti est: vt. i. de vsuca. l. numqz. s. seruus. z. i. de acquirē. possess. l. si is. nam z matrimonium: vt. s. de his

z fac. igno. pluriū qzqz tñ z suum factū dicit qd ignorare iuste. s. de cō di. inde. l. sed z si me. z de pac. do. l. inter. s. i.

Questio falsi no ipedit aditione eius qui suo facto est certus de viribus testamēti. Bar.

Quam falsum Africanus testm diceret: si quidez ipse heres accusaret: quoniam certus esse debeat se falsum no fecisse: recte adhibet hereditate sin autē alius arguet citra conscientia eius non pot adire: quasi dubitet veru esse testm.

Iussus reuocat furore superueniente. Bar. Idem.

Ut seruum suū heredē institutu adire iusserat: priusqz ille adiret furiosus est factus: negauit recte seruuz aditurū: qm no nisi voluntate dñi acquiri hereditas pot: furiosi aut voluntas nulla est.

Furo superueniens no reuocat ea que sunt pfecta vigore mandati: sed impedit pfectiōe. Barro. Paulus.

Si quis alicui madauerit: vt si estiauerit ptereret sibi bonoz possessiōez: z postqz ille petijt furere cepit: nichilominus acquisita est ei

quitur. sic no. s. solu. ma. l. diuortio. Accur.

qui sunt sui vel alieni iur. l. patre.

a Ille filius vel servus vel similes.

b Acquisitam. sicut ergo morte reuocat mandatu pe-
tēde bo. pos. vt. J. rē ra. ha. l. si is. r. J. eo. l. si p epistolā. r. si-
cur p penitētiā. s. eo. l. si qd michi bona. s. si. sic per furo-
rem: vt hic. r. s. l.

pri. non ergo ob.
s. d. p. d. l. d. l. d. e.
bitā. qz ibi nō fuit
mādatū reuocatū
expresse vltacite.

c Cōfirmat. p
furiosum factū sa-
ne mentis. vt. C.
de cura. furio. l. si.
s. tali. r. infra tpa
petēde bonoz pos-
sessionis. vt. J. rez.
ra. ha. l. bonoz. in
pn. que tñ tpa cū
sunt vtilia furioso
nō cedūt. vt. J. d. bo-
no. pos. fur. cō. l. l.
in pn. r. facit. J. de
bono. posses. l. si.
vt. hic p. pcurato-
rem: vt arg. J. eo. l.
annūsus. s. si.

d Apill. si. obli-
gari ait. cont.
tra. s. de auc. tu. r.
si pluribus: s. ibi
nō fuit pccsa. i. de
negata: hic autē cō-
cessa fuerat l3. nō
gereret: vlti nō fue-
rat cōcessa: non tñ
denegata. J. 30. et
facit ad. l. istā. J. de
solu. l. q. si forte. s.
r. r. C. de iure deli-
be. l. potuit. r. s. c.
l. more. r. l. pupill.
r. inli. d. auc. tu. s.
neg. r. s. d. auc. p.
l. obligari. s. anp.

e 3p eplam.
hereditari. qz volūtas que fuerat deficit: vt. s. e. l. q.
seruū. r. l. si qd michi bona. s. si. r. J. rē ra. ha. l. si is. si ergo
nō defecisset: teneret addito: vt. J. dicit. r. sic est. s. de auc.
p. l. l. obligari. s. tutor. r. inli. de auc. tuto. s. tutor. vbi di-
at q. p. scens d3. cē: s. illud cū pupillus p. trahit cū alio: hic
q. si p. hit. vel ibi auctorat pupillo: hic iubet seruo: r. sic ius-
sus inter absentes: vt. s. eo. l. si quis michi bona. s. iussus
Item hoc quādo pupillus est infans: als r. tpe deberet
iudice: vt. C. eo. l. potuit.

f Um qui duob' testamētis. diuersis tēpibus factis.
g Ex neutro. ex vltimo nō qz dubitat an falsum
sit. ex primo nō: qz cū dubitat an vltimū sit vcz: ergo du-
bitat an primū sit irritū. ergo an valeat: igit adire ex eo
non pōt: nisi accusaret de falso ipse. vt. s. eo. l. cū falsum.
r. l. heres. r. l. sed. r. si de sua conditione. s. cur autem. r. l.
cum quidā. s. fi. r. l. nec is. in pun. r. idem intellige si du-
bitet an vltimum sit solenne vel minus solenne: quan-

bonoz possessio. q. si anteq' il-
le petat is qui mādauit peren-
dū furere ceperit: dicendū est
nō esse statim et acq'sitā bono-
rum possessionē: igitur bonoz
possessionis petitio ratihabi-
tione debet pfirmari.

h Tutor qui nō gerit sed qui
gerere pōt auctoriari pōt. bar.

i Apillū etiā Africa.
eo tutore auctore q. tu-
telā nō gerit hereditatem ad-
eundo obligari ait.

k Morte tutoris reuocat mā-
datū factū ab eo. Bar. vel sic.
Epistolā de adēda heredita-
te a tutore scripta non h3 effe-
ctū si tutor mort' ante aditam
hereditatem. Modestinus.

l 3p epistolā seruo pu-
pili tutor hereditatem
adiri iusserit: si post subscriptā
epistolā tutor mort' ante ex
epistolā seruo adiret: nemo dictu-
rus est obligari postea pupil-
lum hereditatē.

m Si dubitat de virib' testa-
mentis nō pōt adiri h3 ditas. B.

n Um qui duo Africa.
bus testamētis euidē
testatoris heres scribit: cū du-
bitet an posterius falsus sit: ex
neutro eoz posse adire here-

do ex neutro adire pōt: quia si est solēne p̄mum tollitur
vt inli. quib. mo. testa. inli. s. i. r. J. de secū. tab. l. i. in pn.
als nō: vt. d. s. ex eo. nisi in duob' casibus: vt. C. de testa.
l. hac cōsultissima. s. p. r. l. scimus. si autē vtrumqz sit so-
lennet testamentū: nec appareat qd prius qd posterius

ditatem placet.

o Cēnā in mādatis h3 locū ar-
gumētū a cōtrario sensu. h. d.
vel sic. Nō valet aditio si non
est seruata forma iussus. Bar.

p Filii familias heres insti-
tutus patrē suū certior fecer-
rat videri sibi soluedo esse he-
reditē: p̄ rescripterat sibi pa-
rū idoneā renūciari: ita qd de-
bere eū diligēt' explorare:
r. ita adire si idoneā cōpisset.
filius acceptis litteris patris
adit hereditatē: dubitatus est
an recte adisset. s. p̄babilis
dices qd diu persuasum ei non
sit soluendo esse hereditatem:
patrem nō obligasse.

q Hereditatis aditio nō reci-
pit conditionem. Bar.

r Sed r. si quis ita dixerit: si
soluedo hereditas est adeo he-
reditatem: nulla aditio est.

s Si pater est furiosus filius
potest adire r. sibi querere si-
ne iussu. h. d. Bar. Marcia.

t Um heres institut' erat
filius: r. habebat p̄rem
furiosum in cuius erat p̄tate:
interponere se suā beniuolen-
tiā diu' prius rescriptit: vt si fi-
lius. a. dicit: p̄inde habeatur
arqz si pater. a. adisset. permu-

dicas q. illud itaqz sit illatum. r. incipiat ibi respon-
sio. r. vba que precedūt videri sibi r. sunt s. ba. remissue
epistole patris. nam hoc ipso videtur ei mandare r. per-
mittere adire si est idonea. Vel forte ita subiungit q. ipse
fili' deberet explorare: r. videre an esset idonea vel nō et
ita adire vel non adire: vt. s. e. l. si quis michi bona. s. pa-
ter. sequens. s. loquitur quando pater dicitur epistolam
quādam filio vt adiret hereditatem cuiusdam que filio
deferebatur si persuaderet sibi. i. filio idoneam. r. postea
expone persuasus ei nō sit. i. filio: vel dicitur pater si per-
suaderet sibi. i. patri. r. postea exponit ei. i. patri. r. sic dif-
fert vnus ab alio: cum nō fuerit hic nisi vna epistola: s. z
patris. Item plenius scripsit q. s. Accursus.

u Aditio est. vt. J. de reg. iur. l. actus.

v Um heres. p̄tate. durat cū post furores p̄tā p̄tā.
vt. s. de his qui sunt sui vel alie. iur. l. patre. r. tamē
filius erit curator patris: vt. s. de cura. furio. l. l. r. q.

habebit locū que
slio mota a domi-
no. R. J. 30. quam
no. C. de edic. de
ui adri. tol. l. si.
h. C. videri sibi.
filio.

i Vereditatē.
sibi delatam.

k Renūciari. s.
quibusdam.

l Itaqz. q. pro
r. sic sunt verba re-
missiue eplē pa-
tris: r. nō habeas
ibi. s. fili' fm. R.
q. placet. vel dic
itaqz illatus r. est
respon. r. erit ibi
s. filius.

m Explorare.
scripsit p̄ fm. R.

n Acceptis lit-
teris. quibus pa-
ter rescripterat here-
ditatem videri sibi
p̄ pap. idoneā. R.

o Et. scilz pa-
tri: vel dic filio fm
eundē casum. R.
vt. s. eo. l. si quis
michi bona. s. p̄.

p Obligasse.
hereditari. id est
filius non obliga-
uit patrem here-
ditari per verba
epistole. vel p̄ adi-
tionem. vel ergo
nō habeas. s. fm
R. vel pōt vterqz
s. legi per se: vt

Patria
prās fu-
rote nō
dissolui-
tur.

Manumittere. & cetera facere vel heres. & sic no. qdā facere filii. ppter defectū patris coepe vel mēte. sic. de nup. l. si nepos. & l. si nū. & l. si fili. & insit. de nup. §. h. & c. de nup. l. si furios. & c. de epis. audi. l. tā demēto. & s. solu. matri. l. si cū dotē. §. necno. & de. pcura. l. si filius in pn. & i. de inur. §. si vnus. §. filio.

Item an pater sit heres. qd videt p l. si. sed quōd pos set filiū māumitte re. nō potes dicef vt curato. vt. i. de manu. l. seruū. di cas ergo non fieri pater herede. vt c. de cura. furio. l. si. §. tali. §. ex pri uilegio fieri here dē filiū ac si esset futurus. vt hic de cit. & sic de iure cōi manumittere. vel si dicas patrē fieri heredē est arg. c. de cura. furio. l. si. §. si autē. & ex pri uilegio manumit tit seruū patris.

Solutus. acci pe ex asse. & c. c. Omnino. exi stit vel deficiat cō ditio aliterius par tis ne inueniat de cedere. p pte testa tus & p pte intestatus. vt insi. de here. insi. §. nō asit. ergo bonū est expectare pditionē. cū in omni euetu sit etiā illā ptem hābiturus. vt arg. §. de here. insi. l. si qd ita scri pserit heredē. & s. ad velleia. l. alia. §. si. & i. eo. l. si qd heres ita. & s. de inuito testa. l. nā & si. in pn. & de libe. & posthu. l. posthuma. & de p. di. ande. l. iulianus. §. i. q. r. sed arg. ptra in ea. l. §. i. & s. si cer. pta. l. pecuniā. & i. quando di. leg. ce. l. huius. & de verb. obli. l. in illa stipulatione. §. liberi.

In pditionalē. quo casu expectat defectus pditionis & sic est. p opinione Jo. & nra in questione quā fecim. §. si qd here. pe. l. §. & facit. §. eo. l. i. & i. l. pri. in fi.

Qui ex duabus. dic fm. R. & Jo. q in dimidia pu re in alia dimidia sub conditione fuit institutus: et in eius defectu datus substitutus. vt. §. l. prima. in fi. vt pōt dici fm eosdē q in terna pure in alia terna sub cōdi tione. in alia fuit dat. cōhō. vt. §. de here. insi. l. liber hō §. si ita. i. rñ. Si autē poneres eundē pure in pte. & sub cō di. in alia parte & nullo dato coherede vel substituto: sic obtinet. §. l. p. §. si. sed fm hoc quōd transmittet ad heredē. cū pditionē nō erititit viuēte instituto. vt. §. de here. insi. l. liber hō. §. si ita. i. rñ. & i. de suis & legi. here. l. si ex pluribus. in fi. Rñ. non succedit hic heres heredis rōne cōditionis que extitit post mortē instituti: sed cū ipe iam sit heres pro parte adita & esse velit: nō pōt testator de cedere pro parte intestatus. ac si dicat magis iure ac crescendi §. iure succedēdi per eandē. l. si ex pluribus. i. rñ. sed. d. dixit hic q nec coherede nec substitutū hābet

sit itaq; ei & seruos hereditatis manumittere.

Ad expectat cōditio cuius euetus nichil operatur. Bar.

Qui ex pte heres institutus est pure: ex parte sub pditione solus: etiā pendente cōditioe si a dierit hereditatē: ex asse he res erit: qz solus heres futurus est oino: nisi habeat in pditionalem partē substitutum.

Quis heredi heredis acquirit p parte portio in conditio nis euentū. Bar. & alus.

Qui ex duabus ptiibus heres institutus fuerit: ex alia pure: & ex alia sub cōdi tione: & ex pura institutioe adie rit & decesserit posteaq; cōdi tione exiterit: ea quoq; pars ad heredem eius pertinet.

Portio deficiens accrescit coheredi inuito. h. d. Bar.

Qui semel ex aliqua parte

vt nō obstant dicta iura. & qd dicit hic cōditio extitit: sub; maxime ne oblit. §. eo. l. prima.

La quoq; pars. eiusdē hereditatis: qz imitatus ac crescendi. vt. i. de suis & legi. heredi. l. si ex pluribus. §. si. Jo. secus in alia hereditate ex eodem testamēto. vt. §. de vulga. substituo. l. qui ex pluri bus. §. si. fm. R. et azo. & fm hunc ca sum facit. §. eo. l. si quis heres. in pun. Item facit. §. p. §. s. Inuito. hoc quādo repudian tes sunt extranei als sec. vt. §. l. p. fm quosdam. vel dic idē in omnib; & facit. c. de ipu. & al. sub. l. testamē to: & quādo nō pe. par. l. i. & i. de bo no. possit. l. i. §. fina. & l. sequen. & §. eo. l. heredi. cū. & §. e. l. i. & i. & c. de cadu. tollen. §. his ita. & de iu re deliberā. l. qui dam. accur.

hō extiterit: deficientiū ptes etiā iurā accipit. i. tacite ei deficiētū ptes ēt iurto accrescūt.

Hereditas aditio retrotra hit ad tps mortis. B. & lozē.

Heres quoq; hereditatē adēdo: tam tunc a morte defuncti successisse de functo intelligitur.

Propter vnū abstinentem pot alius q adierat a toto rece dere nisi creditores eū p pre abstinentis voluerūt mole sta re. Item de herede eius. h. d. cū. l. seq. Bar. Marcellus.

Um hereditate pris ne cessariū hō se abstine at: pditio coherdi siue suo siue extraneo defert: vt aut totaz agnoscat aut a toto recedat: & ita se abstinerē pōt p p aliu q p suā psonā nō poterat. si tñ creditores dicant se cōtentos esse eius portione: qz non pōt

post. Accursius.

Intelligitur. id est fingitur. sed rei veritas est ex quo adit. vt. i. de stipula. seruorum. l. si ex re. §. fina. & de lega. l. l. si tibi homo. §. cum seruus. sed hec fictio nō sem per locum habet. & ideo i. de regu. iur. l. omnia. appositū fere. nam fallit in multis. vt. i. de stipu. seruorum. l. si ser uus hereditarius. & l. usufructuarius. & de acquire. rerū domi. l. in eo qd. & i. de fur. l. a ticio. & de acquiren. rerum domi. l. hereditas. & i. de vsu. cap. l. si. & de iur. ran. l. i. §. la beo. & s. de pec. l. licet. in fi. i. rñ. & i. de crim. ex here. l. i. & facit. i. ad fil. l. si exheredatus.

Um hereditate. necessarius. idem intelligit Jo. in

Conditio. id est electio.

Totam hereditatem.

Non poterat. vt. c. de repudi. heredi. l. sicut. & no. hic quod non possum per me possum per alium: vt. §. quemadmo. seru. amitta. l. si communē. & i. de decurio. l. decurio. & s. de libe. & posthumus. l. fina. & de pignora. actio. l. si pignore. §. si p. deo. & i. de accepti. l. & i. iururan dum. §. si fideiussou. & i. de libe. lega. l. si is qui duos. ar gu. contra. i. de bonis libe. l. qui in seruuitem: & i. ad tres bel. l. antepenul. & s. ii. l. l. si certarum. §. i. & hoc no. §. que res pigno. obli. pos. l. aristo.

Eius portione. scilicet qui aduit: & nunc vellet di mittere: scilicet vt pro dimidia duntaxat parte eū cōue niunt creditores. subaudi possunt hoc facere. qz tunc scz nō potest. vel sub. dicendum est tunc: qz nō potest & c.

A Exonerari. parte adita a se.
B Conditio. hic autē cū creditores dicunt se cōtētos eius portione non defertur ei conditio predicta. et ideo non exoneratur in totum. **Bzo.**
C Et alterius. q̄ se abstinit. s. vt. p̄ ea iste q̄ nō adiuu nō conueniatur.

D Ut ei actio nes. s. qui se absti nit. vel dic ei p̄ tis. s. nō adite acti ones. r̄. q. d. pars nō adita def̄ aditū suā. v̄. dic def. i. remittat. et ita es molumentū habe bit iste in totū. sed p̄ parte a se adita tū sentiat onus. Posset tñ factū dici q̄ portio illi q̄ se abstinit appli cari d̄bit credito rib' isto casu. r̄ ex pona vt ei actio nes r̄. l. eius pot nōis quam h̄z ex sua p̄sona qui adi uit si ei. i. in eū qui cōuenit nūc a cre ditorib' d̄tur. ei' portionis dico dū taxat. nec ob. i. de regu. iur. l. ius no strū. qz dico hunc esse heredē insolū dū. sed portio ei' qui nō adit d̄z ce dere creditoribus eū creditores hoc velint. r̄ velint ef se cōtenti cōueni re eū. p̄ sua portio ne tñ. r̄ facit. i. l. p xi. r̄. C. eo. l. qdā. sed p̄. s. e. l. qui ex duabus. s. qui semel. So. hic in suo qui non abstinet nisi p̄ p̄uilegiū p̄toris. vt. i. l. necessarijs. qd nō d̄z dari in alte rius iniuriā. vt. C. de emā. l. nec auus. at c̄neus iure cō muni repudiat. hoc nō placet. dic q̄ ibi inuit' accepit. nisi. s. velut aliā partē dimittere. sic soluit. C. de i. pu. et a. l. i. s. sub. l. testō. r̄. C. de cadu. tol. l. vnica. s. h̄is ita. r̄. s. e. l. i. r̄. C. de repu. here. l. iij. Item non ob. s. eo. l. si duo.

S Is qui imiscuit se he reditati decessisset. dei de alter se abstinet. eadē cōdi tio deferenda est heredi eius que r̄ ipsi. qd̄ marcellus ait.

Suus h̄z a p̄tore beneficiū abstineti si se solēnter nō imiscuit. s. si solēnter imiscuit tunc sec' nisi restituatur vt mi nor. necessari' vero heres nullo modo abstinerē se potest. **b. d. Barto.** **alius.**

Necessarijs hereditibus nō solū impuberib' s. etia puberib' abstineti se ab hereditate p̄consul' p̄tātē facit. vt q̄uis creditozib' heredi tarijs iure ciuili teneantur. tñ in eos actio nō def̄ si velint re linquere hereditatē. Sed ipu beribus qdē etiā si se imiscue runt hereditati. p̄stat abstine di facultatē. Puberibus qdē ita si se nō imiscuerint. s. tñ r̄ puberibus minorib'. **xxv. an. si temere damnosam heredita**

Sis. cōditio. i. clectio.
Et ipsi. s. vt heres eius. p̄pter coheredē absti nentē se abstinerē possit. vt. s. l. p̄xon. vbi plene nō.
Necessarijs. r̄ suis. nā de necriō tñ sec'. vt. i. eo. s. fi. h̄.
Puberib'. etiā necrijs. cū se non imiscuerint.
Proconsul. i. p̄tor. vt istū. de here. qua. r̄ dif. s. s. r̄ his sic. qd̄ eū eo. l. i. nec est op' p̄ hoc adiri p̄tor viues. vt. s. eo. l. ci. r̄ facit. i. de lega. i. l. nā nec. r̄. s. e. si quis filij. s. i. h̄.
Teneatur. facit hoc valde. p̄ sua quozidā q̄ dixit filij exiherē in p̄tate statū effici sūsi heredē r̄ necriū r̄ statim teneri creditoribus. ar. pauli. si filij ḡ heres. nos fa temur suū r̄ necriū. vt illi. de her. qua. r̄ dif. s. sui. sed hoc

quantū ad nomē nō q̄tum ad cōmodū vel incōmodum nisi se imiscuat. r̄ ita qd̄ hic dicit itelligi pōt vt qd̄ dicit te neatur. i. teneri videant p̄ma facie. q̄nqz tamē libertatis fauore habet acti statū se imiscuisset. vt. i. d̄ fideicō. l. i. cū quasi. s. sed r̄ si qd̄. l. aliter posset. l. illa exponit. vt ibi no. pro nra opinione est. C. s. vt ab her. se abst. l. i. r̄. l. i. **Si se immi scuerunt sine au ctouitate tutor. a. lioquin restō locū h̄z. Bzo. licet qdā etiā tunc sine resti tutioe. vt no. s. e. l. impuberibus. m̄ Puberib'. curatores non ha bēnt'. alioqn idē est qd̄ in pupillo. vt. C. de in integ. resti. m. l. si cura torem. n̄ Imiscue rint. als nō. vt. s. de here. l. i. l. iam dubitari. s. suis. r̄ C. e. l. sicut. nisi in casu. vt. s. e. l. hereditate. et. s. e. l. p̄ xi. nisi sit minor vt subijcit. o. l. f̄nci. genit iuus v̄ noianu'. et facit. s. de mfo. l. iij. s. scio. et. l. ait p̄tor. s. s. r̄ si he reditatem. p̄ l. edicti. quod est. s. de m. l. i. cō tenebat cū edictis plura. r̄ inter cete ra de minoribus dicebat. q̄ permittit. s. de mino. l. ait p̄tor. s. non solū. cōtra. Solu. nō restituit qz semp heres manet. sed restituit vt bona que acquiuit post aditā hereditatē separent si mixta sint p̄ in integ. re sti. qz minor est. si autē nō sint mixta iure cōi separari pe nit sit minor vel maior. vt. i. de sepa. l. i. s. fi. et institū. de here. qua. et disse. s. i.**

quantū ad nomē nō q̄tum ad cōmodū vel incōmodum nisi se imiscuat. r̄ ita qd̄ hic dicit itelligi pōt vt qd̄ dicit te neatur. i. teneri videant p̄ma facie. q̄nqz tamē libertatis fauore habet acti statū se imiscuisset. vt. i. d̄ fideicō. l. i. cū quasi. s. sed r̄ si qd̄. l. aliter posset. l. illa exponit. vt ibi no. pro nra opinione est. C. s. vt ab her. se abst. l. i. r̄. l. i. **Si se immi scuerunt sine au ctouitate tutor. a. lioquin restō locū h̄z. Bzo. licet qdā etiā tunc sine resti tutioe. vt no. s. e. l. impuberibus. m̄ Puberib'. curatores non ha bēnt'. alioqn idē est qd̄ in pupillo. vt. C. de in integ. resti. m. l. si cura torem. n̄ Imiscue rint. als nō. vt. s. de here. l. i. l. iam dubitari. s. suis. r̄ C. e. l. sicut. nisi in casu. vt. s. e. l. hereditate. et. s. e. l. p̄ xi. nisi sit minor vt subijcit. o. l. f̄nci. genit iuus v̄ noianu'. et facit. s. de mfo. l. iij. s. scio. et. l. ait p̄tor. s. s. r̄ si he reditatem. p̄ l. edicti. quod est. s. de m. l. i. cō tenebat cū edictis plura. r̄ inter cete ra de minoribus dicebat. q̄ permittit. s. de mino. l. ait p̄tor. s. non solū. cōtra. Solu. nō restituit qz semp heres manet. sed restituit vt bona que acquiuit post aditā hereditatē separent si mixta sint p̄ in integ. re sti. qz minor est. si autē nō sint mixta iure cōi separari pe nit sit minor vel maior. vt. i. de sepa. l. i. s. fi. et institū. de here. qua. et disse. s. i.**

Tē parētis appetit: ex gene rali edicto quod est de minoi bus. **xxv. an. succurrit. cum et si extranei' damnosam heredi tatem adierit: etiam ex ea par te edicti' in integrum eos re stituit.** **Seruis autē necessa rijs hereditibus (siue puberes siue ipuberes sint) eis hoc non permittitur.**

Seruis licet habeat cohe redem extraneum pro sua par te est necessarius: nisi sub con ditione fuerit institutus. hoc di cit Barto. **Paulus.**

Et parte heres institut' seruis: mondū adita he reditate a coherede eius liber et heres fit necessarius: quia non a coherede sed a semetip so' accipit libertatem: nisi ita institutus fuerit: cum michi qd̄ heres erit: Stichus liber et he res esto.

Hus accrescendi transit ad heredem: et si est vntum cum pupillari substitutione trahitur ad eam vt habeat locum post aditam hereditatē: et trahatur ad bona impuberis. **b. d. Barto.** **Meratius.**

X parte. a semetipso. q. d. nō ab alio. qd̄ dic vt. s. de heredi. institū. l. sed si in cōditiōne. s. fi. **C**ū michi qd̄. qn̄ oporet coheredē p̄mo adire he reditātē: qz institut' est seruus sub conditiōne: quā p̄mo oporet impleri. vt. i. de cōdi. r̄ demō. l. q̄ heredi. s. fi. r̄. s. de heredi. l. i. l. s. aliter atqz. r̄. l. clemēs. s. fi. r̄. l. iij. s. i. r̄. l. eum q̄ soluēdo. nā hec monosyllaba cum: facit condi tiōnē r̄ tantū quantū si. vt. i. de p̄bo. ob. l. huius. r̄. l. quod cumqz. s. nō solū. r̄. s. de cōdi. inde. l. qui. p̄misit. r̄ videtur hic intellexisse cū quis. i. si aliqz alius a seruo. i. coheres nā de seruo nō potest intelligi: cū de sua p̄sona anteq̄ sit coheres impossibile sit impleri illā conditiōnē. i. q̄ sit he res anteq̄ sit coheres. vt. s. de here. institū. l. si tua' heres.

X parte. a semetipso. q. d. nō ab alio. qd̄ dic vt. s. de heredi. institū. l. sed si in cōditiōne. s. fi. **C**ū michi qd̄. qn̄ oporet coheredē p̄mo adire he reditātē: qz institut' est seruus sub conditiōne: quā p̄mo oporet impleri. vt. i. de cōdi. r̄ demō. l. q̄ heredi. s. fi. r̄. s. de heredi. l. i. l. s. aliter atqz. r̄. l. clemēs. s. fi. r̄. l. iij. s. i. r̄. l. eum q̄ soluēdo. nā hec monosyllaba cum: facit condi tiōnē r̄ tantū quantū si. vt. i. de p̄bo. ob. l. huius. r̄. l. quod cumqz. s. nō solū. r̄. s. de cōdi. inde. l. qui. p̄misit. r̄ videtur hic intellexisse cū quis. i. si aliqz alius a seruo. i. coheres nā de seruo nō potest intelligi: cū de sua p̄sona anteq̄ sit coheres impossibile sit impleri illā conditiōnē. i. q̄ sit he res anteq̄ sit coheres. vt. s. de here. institū. l. si tua' heres.

Qui patri extitit. et filio impubere testatoris: et ita si aut institutus inuitus compellebat adire hereditatem pupilli: ut hic ita heres eius ut hic dicit. alioquin contra si non adisset patris hereditatem hic substitutus vel pupillus: ut. s. eo. l. quiescitur. §. si. r. l. seq. r. l. iulianus. vel forte nichil refert adiecit hereditatem pupillus vel non. azo.

- b **P**retermittere. d. rigore. vt. C. eo. l. quida. de eqs. tate fecus cum sit frater impuberis vt. s. de vul. sub. l. si filius. vel aliter intelligi filla. l. vt ibi no. r. adde distinctione que est C. eo. l. quidam.
- c **R**ecipiendus. id est intelligendus et procedendum.
- d **E**xterit. scz substituto.
- e **N**ecessari. i. de necessitate.
- f **N**am si ipm. id est substitutus.
- g **O**bligat. hereditatis paterne aditio.
- h **E**am. f. hereditatem impuberis.
- i **P**aterne. vt vna intelligatur.
- k **P**atris hereditatis vel secundum quod heres hereditatis r. vt hic. r. s. eo. l. si quis. §. si. r.

Qui patri heres extitit: si idem filio impubere substitutus est: non potest hereditatem eius pretermittere. quod sic recipiendum est etiam si viuo pupillo mortuus erit: deinde pupillus impubes decesserit. Nam is qui heres extitit: pupillo quoque heres necessarius erit. nam si ipsius inuitus obligatus: coniungitur ei patris hereditati et accrescendi iure acquiritur: cuius prius hereditas existimanda est.

Institutus qui adit ab intestato videtur repudiare ex testamento et facti loci substituto. Bar.

Filius emancipatus ab abole. patrum pater solum hereditatem instituit: et si is huius non esset seruus liberum et heredem esse iusserat: filius tanquam pater demens fuisset bonorum eius possessionem ab intestato petiit: et ita hereditatem eius possedit: laqueo autem si probatur sana mente patrem testatum fecisse: filium ex testamento patri hereditatem esse. hoc

etiam inuito ut predictum. vt. C. de impub. et alijs substi. l. test. r. C. eo. l. quida. sed in eo quod transit ad hereditatem pupillariter substitutus est contra. s. de vulg. substi. l. q. libentis. §. si. r. l. sed si plures in p. n. So. fm. R. hic. p. p. u. n. o. m. e. sub substituti dixit. ubi per appellatum quisquis michi heres erit ad quod. de leg. l. l. si h. f. d. c. r. ad treb. nonum. vel bic quod h. iure accrescendi ut hic dicit: non autem iure substitutionis: ut ibi. et hoc puto verum cum alij iure substitutionis admitti non possunt: vel quod nullus alius erat ut hic: vel quia mortuus fuit: vel quod voluit. tunc enim illi preferent. vt. d. l. s. r. si plures. in p. n. q. ius successiois vel substitutionis est potentius iure accrescendi. vt in aut. de here. r. fal. §. si. fo. in fi. col. i. r. s. de vulg. substi. l. qui habebat. alij dicunt quod hic pupillus adiuu et sic transferat. ubi non sic non transferat. Item adhuc contra. de sus. r. leg. l. si ex pluribus. in fi. ubi heres substitutus non audit nisi existat adiuu viuo substituto. So. ibi in vulgari. hic in pupillari: vel hic suus substitutus. ubi extraneus. vel substitutus erat qui adiuu in parte qua erat institutus. sed ille substitutus non erat institutus. et ideo ibi non deserit hereditatem: hic sic vt non. p. parte de cedat testatus: p. parte intestatus. sic quod hic iure accrescendi quod potest. vt in ea. l. in p. n. dicit. quod ius accrescendi ibi locum habere non potest. Item contra ad idem. i. eo. l. actiones. So. ubi r. facit in fi. ad osti. §. si. r. ad treb. l. antepe. r. s. e. l. i. r. g.

r. C. de casu. tol. l. l. §. is ita. Azo.

Filius bonorum possessione. unde liberi: que emancipatus est necessaria: suis voluntaria: ut in fi. de heredi. ab intesta. §. emancipati. s. ead. pcedere possunt in constituto in parte. nam fit ei substituto si heres non erit. vt s. de here. in fi. l. iam dubitari.

Portio abstinentis se pro restitutione non accrescit coheredi inuito. Bar. Marcellus.

Si minor. xxv. an. postea ex parte heres extitit in integrum restitutus est: diuus seuerus constituit: ut eius partis non coheres suscipere non cogatur: sed bonorum possessio creditoribus detur.

Qui implet additionem non videtur adire nisi expresse hoc ad fecerit. Bar. Iabolenus.

Atitit labeo ait: si ita institutus sit si iurauerit heres esto: quod iurauerit non tamen eius statim hereditatem futu-

rum: vel aliquid tale.

Minor. non cogatur. sed si velit nunquid potest. Respon. potest: vt. i. eo. l. penul. r. ad tertulia. l. i. §. si quis adita. r. l. i. §. si bonorum. sed contra. s. eo. l. cum hereditate. r. l. qui ex duab. §. qui semel. Sol. ibi non fuit heres repudians: hic fuit. unde desinere non potest licet non petat restitui. vt. s. de mino. l. ait pretor. §. sed quod papinianus. r. dic vt ibi no. r. quod no. C. de impube. r. al. sub. l. post aditam.

Bonorum possessio. factum non ius hoc significat. nam quasi vacantium sit missio causa rei seruande. sed videtur in solidum coherede dem teneat: vt. s. de fidei. l. si ticius r. seta. So. ibi ab initio in solidum tenebatur fideiussores et sic in solidum remanet subducto confidenti fore per in integrum restitutionem. hic autem pro parte. nam r. ibi esset idem quod hic: sed pro parte teneatur. vt. C. ad velleia. l. si paternam.

Nullus labeo. si iurauerit. scilicet ascendere capitolium: vel aliquid tale.

Demet iudicat s. de condi. in fi. l. quis ex quida. r. de tuto. r. smontura. da. ab his. l. bus. is cui. r. de q. sti. l. de minore. §. si.

o **P**uto. ego ia bolen? cuius est hec. l. r. quod dicit in fi. loquit de seipso in tertia persona. sic r. als. s. so. matrimo. l. diuortio. vel dic puto ego neratus: ut heas in pn. ide. r. tuc dic in fi. iabole. sententia est. r. talis q. l. n. r. a. vel dic tertio quod nerati? refert h. s. ba iabole. et sic sub. ait iabolen? vt pcedet finis.

p **T**ransmisit. hoc cum sciebat sibi delatam. alioquin s. vt. s. de inoffi. testa. l. mater. arg. s. e. l. nec is. §. heres. r. l. si is r. sic ibi adhuc adire potest: vel potest hic loqui cum ius ignorauit: vt. s. si q. d. in fran. pa. l. si patronus. in pn. r. facit. C. de impu. r. ali. sub. l. iij. r. i. eo. l. claudius. r. i. si quis omis. ca. testa. l. si non solus. r. l. si testamento. in p. n.

s **M**inor. non cogatur. sed si velit nunquid potest. Respon. potest: vt. i. eo. l. penul. r. ad tertulia. l. i. §. si quis adita. r. l. i. §. si bonorum. sed contra. s. eo. l. cum hereditate. r. l. qui ex duab. §. qui semel. Sol. ibi non fuit heres repudians: hic fuit. unde desinere non potest licet non petat restitui. vt. s. de mino. l. ait pretor. §. sed quod papinianus. r. dic vt ibi no. r. quod no. C. de impube. r. al. sub. l. post aditam.

r **B**onorum possessio. factum non ius hoc significat. nam quasi vacantium sit missio causa rei seruande. sed videtur in solidum coherede dem teneat: vt. s. de fidei. l. si ticius r. seta. So. ibi ab initio in solidum tenebatur fideiussores et sic in solidum remanet subducto confidenti fore per in integrum restitutionem. hic autem pro parte. nam r. ibi esset idem quod hic: sed pro parte teneatur. vt. C. ad velleia. l. si paternam.

Nullus labeo. si iurauerit. scilicet ascendere capitolium: vel aliquid tale.

Liber Quintus.

A voluntatem suam. in iurando non in aduendo. s. 30. ut institutio p pura habeatur. ideoq; ut in pura sit necessaria pro herede gesto.

B Ego puto. non corrigendo sed determinando. si ergo iuravit ut purificet institutionem: non fit heres. vt. s. de p. di. in sti. l. si pupillus: r

l. si q; sita hereditate. r. i. de cōdi. r demō. l. in p. ditionibus. que sunt p si aut ut sit heres tūc idem q; hic. r plene no. s. de her. insti. l. iam dubitari. Itē p. tra. s. de cōdi. insti. que sub conditione. s. hoc edicto. fo. ibi de preterito. vt. s. de iureiur. l. si q; eū. hic de futuro. vel hic no dicit q; sit p. ditione implenda. Sed exponit modū p quem videret adire hereditatem adimplendo est: r facit. i. de sta. libe. l. si q; sita. s. q; ita. fallit tūc in duobus casibus. i. de p. di. r demō. l. m. nicipibus.

C Exigit. vt in sti. de hered. insti. s. q; si aliq. r. s. e. l. si quis michi bona. s. i. r. s. fi.

D Notat. i. reprehēdit pompō. s. m. quosdā. imo non reprehēdit eū euz ab eius dicto erapiat.

E No pōt. hec pōpo. sed p. tra. C. de cur. fu. l. si. s. si pō ppetuus. r. s. tali. vbi fit heres. So. hic rē iur. opi. pompō. vel hic corripit: vt ibi plene no.

F Necessarius. hec marcellus r bene. vt insti. de her. ab intesta. s. posthumi. r. s. de p. di. insti. l. i.

G Si pōt. hereditas/legatū/dnūz/possessio/actio. vt r. i. de vsucap. l. si seruo. r de act. r ob. l. si a furioso.

H Potestate. s. filii: vt. s. de his q; sunt sui vel alie. iur. l. patre. r hoc interueniēte iussu tutoris vel curatoris: vt s. co. l. si p epistolā. Itē videt contra. C. de here. insti. l. neq; vbi quis no pōt per se nec p alius acquirere. sed ibi ppter delictum: hic ppter infelicitatē facti.

I Ervus duoz. adire iussus. ab altero tūc.

K Domini iussu. tūc.

L Dimidia. sed quare no acq; situit hereditatez totā ei cuius iussu adiuuit: sicut si stipulatus esset altero tūc iubēte: vt. i. de stipu. ser. l. i. s. cōis. r. l. seruus cōmunis. Rñ. qz

rū anteq; p herede aliqd gestit: qz iurādo voluntatē magis suam declarasse videat. Ego puto s. satis euz p herede gestisse: si vt hīs iurauerit: proculus idem: eoq; iure vtimur.

S i dñs serui mutat nouus iussus requirit. Bar.

S i seruus alienus heres instituit post iussu dñi anteq; adiret alienat: esset nouū iussu posterioris dñi no iussu prioris exigitur.

S i furiosus no acq; rit voluntate sua s; voluntate legis vel alteri: cū iussu curatoris. Bar.

I n libro singul. regularūz pōponit marcellus notat: furiosus acquirere sibi cōmodū hereditatis ex testō non pōt: nisi necessarius patri aut dño heres existat: p aliu aut acquiri ei pōt: veluti per seruu vel eū quē in potestate habet.

S eruus plurū pōt pte vni acquirere: r parte sibi si fuerit manumissus. Bar. Habeo.

S eruus duoz heres instituitus r adire iussus: si alterus dñi iussu adierit: deinde manumissus fuerit: poterit aduendo ipse ex pte dimidia hīs esse. Paulus.

S i substitutum habe

no potest alienus iussu amplius ei queri q; p pte dñs est: qz no pōt in plus iubere: r ei acquiri sine iussu no pōt: vt. i. co. l. seruus cōis: sed stipulatione bene potest acquirere: s; iussus non interueniat.

S i substitutus locum non habet. oino si manumissus adeat. als p parte locū habet: vt. s. de vulg. substa. l. si. in pun. euz seru cōmunis psonaz duoz dñoz sustineat: vt. i. de stip. ser. l. i. s. cōis.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

S i seru. vel pluri. ap. te dicit pōt hoc per l. nouam: vt. C. de cōmu. ser. ma. l. i. sed s; m hac. l. vni soli hīs eē no pōt: vt insti. de do. s. fi. nisi dicas res ceteroz ad vni peruenisse vt hic. vel nisi in casu: vt. s. de heredi. insti. l. duo socij.

¶ Venire ad hereditatem.

¶ Ledatur. s. q. nulla facta deliberatione dānose ap- plicare hēdiciatū quādoq. h. 30. r. fa. s. de ali. iudi. l. i. in p. r. i. de reg. iur. l. nō debet. r. s. de tran. l. iij. in. fi. l. r. n. C. adiu. pōt. vt. s. e. l. iij. r. de here. in. fi. l. c. i. testō.

¶ Q. r. d. vul. sub. l. i. m. s. fi. s. 3. s. de vul. sub. l. fi. i. r. n. Sol. ubi nō ad- mitit in eā parē quā habebat sub- stitutus: vt ibi no. itē s. s. de here. in. stit. l. si q. heres. sed non est contra vt ibi patet. item cōtra. s. de mino. l. ait p. r. o. s. sed q. papinian. vbi minor institutus pōt admitti r. ta- men substitut. ad- mitit. s. o. ibi per restitutōnē nō tu- re cōtinō em repu- diauerat minor. r. eodē modo r. n. ad illaz. l. q. si minor. s. fecuola. in eo- dem titulo.

¶ C. Eueniet igitur. ne longa mo- ra fiat substituto igitur r. c.

¶ C. Substituto. circa duo interpo- nit se p. r. o. s. vt statuat tps p. r. o. s. in- stituto: post q. nō audiat agēs p. hereditate. vel p. aliqua alia actio- ne. Item q. statu- at tēpus vt extic admittat substiti- tus: r. hoc dicat. Vel dic statuit tē- pus substituto vs-

¶ q. quo admittatur: q. d. erit post tēpus p. r. o. s. finitum: r. ad instantiam sequētis substituti hoc autē statuit vt in- stituto vel substituto varijs ex causis: vt ecce ad instā- nam substituti. vt hac. l. item q. speratur moueri quere- la in officioi testamētū quādo certum tēpus est statutū. vt. C. de inoffi. testa. l. sancimus. s. fi. q. h. q. r. heres insti- tutus dicit se repudiatū quo casu tres menses statui- tur. vt. C. de iure delibe. l. fi. s. i. quādoq. q. instat credi- tores: tunc statuit tempus arbitrio iudicis: vt. i. de bo. auc. iudi. pos. l. iij. r. de cura. bo. dan. l. i. r. s. de here. in. fi. l. i. si quis instituat. quādoq. q. ipsemet heres p. r. o. s. sine instātia alicuius: vt. s. de iure delibe. l. l. i. s. i. alio si nō esset tps statuti: p. r. o. s. possit adire tam suus q. extraneus. nisi repudiasset fm nos. l. 3. p. dicit in extraneo ad annū vig. vt no. C. eo. l. cū antiquior. r. facit ad hoc vt ultra tps statuti non audiat. C. de inge. ma. l. diffamari. r. C.

venire vtilitatis causa vide- tur: ne alterius festinatione al- terius ius ledatur.

¶ Sequētes in gradu nō ad- mittunt nisi primis exclusis: ideo primis statuitur tempus ad adendum vitra quod non audiuntur. Bar. C. Iplanus.

¶ Q. Adiu institut. admittit- ur pōt: substituto locus nō est: nec ante succedere pōt q. excluso hēde instituto. eue- niet: igit vt necessarium sit re- mediū pretoris: r. circa dene- gādas p. r. o. s. actiones: r. cir- ca p. r. o. s. substituto: q. intra diem p. r. o. s. presti- tutū neq. adire hereditatē po- test: neq. p. herede gerere. Is aut qui tertio gradu scriptus est: si primo deliberante scōs decedat: ipse pōt succedere. er- go expectamus in singulis vt prius eis deferat hēditas: tūc deinde posteaq. delata est ex- pectamus diē p. r. o. s. substituti: intra quā diē nisi aut a deat aut p. hē- de gerat dnegam. q. ei actioes.

¶ C. Sive succedat de iure cui- li siue de iure pretorio: scripti p. r. o. s. ut legitimos: etiā si cō- ditio sit adiecta: r. interim non potest repudari nisi corā iudi- ce. Barto. Paulus.

de accu. si accusatoribus. r. qui accusare nō possunt. l. iij. r. l. si ea. r. i. de re iudi. l. cōtumacia. l. r. n. r. de re mili. l. iij. s. si ad diē. r. s. q. ex cau. ma. l. sed r. l. p. p. r. o. s. aut p. r. o. s. f. C. Serere. cum non sit ei delata. vt in prin. huius. l. q. d. est opus: vt. s. eo. is qui. s. i.

¶ I. Plurimū heredū gradi- bus hoc seruandū est: vt si testm. p. r. o. s. prius a scri- ptis incipiat: deinde trāsitus fiat ad eos ad quos legitima hereditas p. r. o. s. etia si idē sit ad quē vtroq. modo p. r. o. s. teat. nam hoc gradatim p. r. o. s. sequit: vt prius ex testō delataz: deinde legitima repudiet. Idē iuris est in bonoz possessioe: vt p. r. o. s. scriptus repellat bonoz pos- sessione: deinde is qui ab inte- stato petere pōt. C. Si fo. ei ad quē legitima hereditas po- test p. r. o. s. p. r. o. s. data sit: ni- hil p. r. o. s. p. r. o. s. de legitima anteq. dies conditionis ad se trāseat: r. ideo dicēdū est r. in eo casu si responderit neutra hereditatē ad se velle p. r. o. s. tenere bona defuncti a creditoribus possidenda sunt.

¶ C. Seruum alienum ab hosti- bus redemptum pōt quis sibi necessarium heredez facere: sed domino primo estimato de- beatur. Barto. C. Iplanus.

¶ S. I. seruū quis alienū ab hostibus redemerit: et hēde eū cū libertate instituerit: magis puto eū fore liberū r. ne- cessariū hēde: nā cū scribit et libertatē viculo suo resoluit: r.

¶ C. Ipse potest. scz qui tertio loco scriptus est: s. p. r. o. s. mus repudiat vt nō adit infra tem- pus ei statutum. facit. s. de iure de- libe. l. si plures.

¶ h. C. Denegam. hodie omnino est heres nisi repu- diet: vt. C. eo. l. fi. s. sinarez. r. s. si quis non temera- rio. fm h. 30. r. i. que sunt contra. alij q. ibi ad instā- tiam creditorum huc substituti.

¶ I. Plurimū. in- capitur. cir- ca adendum vel re- pudandum.

¶ C. Legitia. ab intestato: vt. s. p. socio. l. iij. s. de il- lo. r. facit. s. e. l. q. d. diu pōt. r. C. cois de suc. l. ante.

¶ C. Utroq. mos- do. primo ergo vt ex testamento re- pudiet heres. vt s. e. l. nec is. s. fi. s. cōtra. i. eo. l. illud.

¶ Sol. ubi scēs: hic ignotans. item fa- ct. i. de suc. edic. l. i. s. sed videnduz.

¶ C. Repellat. id est repudiet. Jo. n. C. Bonoz pos- sessione. fm tabu.

o. C. Data sit. id est sub conditione est institutus. scilz si ticius fuerit consul.

p. C. Cōstitueret. s. ad eūdo. s. an repudiādo statim dicit q. C. In eo casu. quando conditio transt. r. extitit condi- tio. r. sic conco. i. eo. l. illud.

r. C. Neutrā. i. neutro modo: ergo erat sciens.

f. C. Bona defuncti. sed quomodo potuit ante p. r. o. s. ditionē vt. s. eo. l. is pōt. r. l. is qui. s. i. r. n. in manu iudicis: vt ar. s. de oug. iur. l. iij. s. r. cum placuisset. r. de offi. p. r. o. s. l. lega- tus. vel dic q. extitit conditio vt modo dixi.

s. C. I. seruū quis alienū. nec cessariū heredem. est em- eius factus seruus. vt. i. d. cap. l. in bello. s. si q. s. r. uum. item hoc si nesciebat alienū: als fecus: vt in. d. l. in bello. s. manumitendo. in fi. s.

v. C. Resoluit. q. vinculum qualicunq. iudicio resoluit. vt. C. de cap. l. liber. Accursius.

a In hoc solū iunge qd est. sed pristino domino rē. non vt fiat denuo seruus eius. aliter est si sine redēptio ne redeat: quia domino redditur. vt. C. de cap. l. scut.

b Offerat. sic. s. de vulga. subli. l. si seruus cōis. §. i. r. insi. de noza. §. si autē. r. §. si iuge. eē di. l. ij. in pn. r. C. de pa. qui fi. dif. l. ij. in pn. r. §. ad fil. l. dno a familia. et no. q. duob. videt tenci: rediment vt. §. de lega. l. i. se natus. §. si. et dno quondā vt hic: qd est falsum simul. sed dic si redimo bōa fide suū: nec manumisi oblato michi p̄cio a dno infra triennū soluitur ius pignoris. nec mirū si michi tenetur: qz l. i. ber redēptus l. z li ber sit tñ tenet vt ad p̄ciuz vel ad opas. v. an. vt. C. de cap. l. ab hostibus. r. l. fi. r. §. de testa. l. q. testamēto. §. i. post triētiū autem offerri michi redimēti suū nil pōt nisi ma la fide redemerit. vt. §. d. cap. l. in bello. §. si qd seruu. si autem manumisi ius meū videor re mittere. et sic ad p̄mū dñm redire videt. sed hoc est ipiū fauore libertatis: vt h. r. §. de cap. l. in bello. §. manumittēdo.

c Si qd hac lege empr⁹ sit vt itra certū diē manumittat: et cū libertate heres institutus sit: an ei succurrenduz sit vt se abstineat: videamus. magisqz est vt dōec dies nō extitit: pos sit ei necessari⁹ heres efficit: et nō possit se abstinere. si autem dies p̄teritus fuerit: tūc nō necessarius sed voluntari⁹ heres efficit. r. pōt se abstinere s̄z exē plū eius cui fideicommissaria libertas sub conditōe debebatur. Si quis dederit nūmos dno vt manumittat: puto huc oimodo esse succurrendum.

d Qui amouet aliquid de hereditate anteqz abstinereat mala fide perdit beneficiū abstinendi: sic⁹ si post abstinētiōē. h. d. v. s̄z ad finem. Bar.

e Pretor ait: si p̄ eū eā ve factum erit quo⁹ qd⁹ ex ea⁹ hereditate amoueretur. Si qd su-

f Si per eum. scilicet heredem. g Quo. pro vt. h Quid. id est aliquid. i Ex ea hereditate. que ei defertur. k Amoueret. sub. abstinēdi beneficiū non habebit. l Si qd su⁹. per hoc apparet qz id qd postea dicit abstinendi: loquitur in suo herede. secus in cōneo. vt §. eo. l. si qd ex. in prin. et est ratio: vt ibi nota.

m Amouerit. scilz ante. vt. §. l. i. §. fina. n Curauerit. etiā si non amouerit. vel melius curauerit. s. ab alio: et secuta fuerit a motio: vt. §. de eo per que fac. c. l. i. §. i. r. §. vi bo. rap. l. iij. §. ij. r. de iur. l. non solū. in pn. r. in §. si mandato. alioqn nō puniretur: vt. §. de p̄bo. s̄z gnifi. l. sepe. §. si. r. de iniur. l. itē apb. §. si curauerit. et §. qd qd iur. l. i. fi. r. §. de iur. do. l. fina. §. illo.

o Una res. ha bes q sub appellatione singularis numeriz pluralis continet: r. ecōtra. sic. §. de nego. ges. l. ij. §. i. et. §. vi bo. n. r. apb. l. ij. §. qd ait p̄tor. r. §. de iniur. l. itē apud §. si qd bona. r. §. de testa. tute. l. si quis ita §. i.

p Pertineant. i. ad ei⁹ periculū vt cōmodate: pignorate. vt. §. de peti. heredi. l. non tñ. §. i. Accursius. q Non videri. qd malo alo non fit nullā penā meref. factū sic. §. de fur. l. falsus §. si tactum. r. l. si qd vxou §. si qd de non alo nau. r. l. qui vas §. ij. r. §. de in rē p̄so. l. iij. §. non tñ. r. §. malo de iure fil. l. §. si. r. l. senatus. in pn. r. de ser. cor. l. doli. et penam §. eo. l. pro herede §. seruos. sed argu. contra §. de iniur. l. nō me: eum qui §. si iniuria. r. §. de legi. r. senatus. l. i. r. §. de iur. §. p̄tor.

r Deinde. i. postea. t Abstinet. i. abstinere vult r abstinere de facto. nā de iure nō potest: vt. §. eo §. p̄tor. nisi esset minor p in intergrū resti. vt. §. eo. l. necessarius §. sed tñ. r. l. si minor. v Creditouibus. quibus fuerunt tradite: vel speciali pactione obligate. vt. §. de fur. l. si. in pn. r. l. inter §. hec actio. vel erāt missi in possessionē vacantiū: als nō. vt. §.

s Si qd hac lege empr⁹ sit vt itra certū diē manumittat: et cū libertate heres institutus sit: an ei succurrenduz sit vt se abstineat: videamus. magisqz est vt dōec dies nō extitit: pos sit ei necessari⁹ heres efficit: et nō possit se abstinere. si autem dies p̄teritus fuerit: tūc nō necessarius sed voluntari⁹ heres efficit. r. pōt se abstinere s̄z exē plū eius cui fideicommissaria libertas sub conditōe debebatur. Si quis dederit nūmos dno vt manumittat: puto huc oimodo esse succurrendum.

t Qui amouet aliquid de hereditate anteqz abstinereat mala fide perdit beneficiū abstinendi: sic⁹ si post abstinētiōē. h. d. v. s̄z ad finem. Bar.

u Pretor ait: si p̄ eū eā ve factum erit quo⁹ qd⁹ ex ea⁹ hereditate amoueretur. Si qd su-

v Si per eum. scilicet heredem. g Quo. pro vt. h Quid. id est aliquid. i Ex ea hereditate. que ei defertur. k Amoueret. sub. abstinēdi beneficiū non habebit. l Si qd su⁹. per hoc apparet qz id qd postea dicit abstinendi: loquitur in suo herede. secus in cōneo. vt §. eo. l. si qd ex. in prin. et est ratio: vt ibi nota.

m Amouerit. scilz ante. vt. §. l. i. §. fina. n Curauerit. etiā si non amouerit. vel melius curauerit. s. ab alio: et secuta fuerit a motio: vt. §. de eo per que fac. c. l. i. §. i. r. §. vi bo. rap. l. iij. §. ij. r. de iur. l. non solū. in pn. r. in §. si mandato. alioqn nō puniretur: vt. §. de p̄bo. s̄z gnifi. l. sepe. §. si. r. de iniur. l. itē apud §. si qd bona. r. §. de testa. tute. l. si quis ita §. i.

p Pertineant. i. ad ei⁹ periculū vt cōmodate: pignorate. vt. §. de peti. heredi. l. non tñ. §. i. Accursius. q Non videri. qd malo alo non fit nullā penā meref. factū sic. §. de fur. l. falsus §. si tactum. r. l. si qd vxou §. si qd de non alo nau. r. l. qui vas §. ij. r. §. de in rē p̄so. l. iij. §. non tñ. r. §. malo de iure fil. l. §. si. r. l. senatus. in pn. r. de ser. cor. l. doli. et penam §. eo. l. pro herede §. seruos. sed argu. contra §. de iniur. l. nō me: eum qui §. si iniuria. r. §. de legi. r. senatus. l. i. r. §. de iur. §. p̄tor.

r Deinde. i. postea. t Abstinet. i. abstinere vult r abstinere de facto. nā de iure nō potest: vt. §. eo §. p̄tor. nisi esset minor p in intergrū resti. vt. §. eo. l. necessarius §. sed tñ. r. l. si minor. v Creditouibus. quibus fuerunt tradite: vel speciali pactione obligate. vt. §. de fur. l. si. in pn. r. l. inter §. hec actio. vel erāt missi in possessionē vacantiū: als nō. vt. §.

Liber redēpt: sou te: nef ad p̄miū v operas

LIBER QUINTUS

rentia inter scientem et errantem? Respon. sic ita. vel etiam est: quia errans poterit utrumque dimittere quando sciet de alia: quod sciens non poterit. vt. §. eo. l. duo. r. l. c. si hereditatem. quod non placet: quia et hic quesierat an insolubili esset heres: et tamen dicit nichil. alij distinguunt an vna est institutio: et adiens pro parte sciens vel ignorans erit insolubili. vt in contrarijs casibus omnibus: an pro plures institutiones et adiens ex vna: distinguitur sit sciens vel ignorans. Utrum ad hoc ut sit vel non sit heres ex alia ut hic.

S Tu ex parte prima sub condicione institutus fuisset heres: et omittente partem suam ticio cui substitutus eras ex substitutione adijsses: deinde conditio iure sextantis extitisset. quero an adire necesse habueris: ne sextans tuus inteterat? Respon. nichil interesse: vtrum ex substitutione prius adieris: an ex prima institutione: cum ab utraque causa vna aditio sufficiat. sextans itaque qui sub condicione datus michi est: ad me solum pertinere. Item si tu sextantis ex quo institutus esses heres omiseris: aditio nem: nunquid dubitas quin ex substitutione adeundo ticiane partis habiturus partem esses? Respon. non dubito quin si prima institutione adeundo heres esse possim: in parte mea

nio alia que potest acquiri sine noua aditione acquiritur. Item qui ex institutione repudiat partem potest in alia parte ex substitutione succedere et repudiam iure accrescendi habebit. h. d. Bar. Tabolenus.

S Tu ex parte sexta sub condicione institutus fuisset heres: et omittente partem suam ticio cui substitutus eras ex substitutione adijsses: deinde conditio iure sextantis extitisset. quero an adire necesse habueris: ne sextans tuus inteterat? Respon. nichil interesse: vtrum ex substitutione prius adieris: an ex prima institutione: cum ab utraque causa vna aditio sufficiat. sextans itaque qui sub condicione datus michi est: ad me solum pertinere. Item si tu sextantis ex quo institutus esses heres omiseris: aditio nem: nunquid dubitas quin ex substitutione adeundo ticiane partis habiturus partem esses? Respon. non dubito quin si prima institutione adeundo heres esse possim: in parte mea

res. vel recto eodem casu parte ticio. i. sextantem totum: qui fuit factus pars ticiane partis te repudiante. Tu dic quod tres eramus instituti: et sic sextantem amissisti: et accreuit michi gaio et ticio: cui ticio eras substitutus et parte sextantis que venit ad nos habebis iure substitutionis. nam in accipiendo parte ex qua ticio fuit institutus inuenies in ea medietatem sextantis. at si tunc duo essent instituti non parte sextantis: sed totum habebis cum parte ticio. vt. §. e. l. ij. r. §. de heredi. l. i. l. si quis ita scripserit.

Qui vult consequens vult et antecedens. hoc dicit. vel sic: ad positionem consequentis sequitur positio antecedentis. Bar.

I Lud dubita: Dico. potest an si cum testamento heres institutus essem ab eo qui etiam si intestatus defuisset legitima hereditas eius ad me pertineret: an simul utrumque hereditate repudiare possem: quonia antequam testamento hereditate repudiam: legitima nondum ad me pertinet: verum eodem momento intelligor et ex testamento et legitimam repudiare: sicut si legitimam velum ad me pertinere: cum sciam testamento michi relicta: videbor ante repudiare testamentum: et ita legitimam acquisisse.

Ad eundo. l. parte ticio cui fueras substitutus. r. Possum. et h. de secunda persona transit ad primam. f. In potestate mea. l. re integra. t. Omittente. i. repudiare. sic ergo possum repudiare sextante et adire sextante et esse. sed in parte adita obuiet michi pars repudiata iure accrescendi: si scripsimus est qstioni. et non est extra. l. si solus. r. §. eo. l. ij. et C. eo. l. qdam. qui bus dicit non potest se vna repudiari et

Alius rerum communium aditionem hereditatis socij non inducit: nisi quis vltra fecerit quod ex necessitate comunione facere tenetur. Bar. Idem.

aliam amplecti. preterea in legibus illis omnes partes deferebantur iure institutionis: hic altera iure substitutionis vulgaris. sed tamen est idem quo ad effectum: vt dixi. si autem iure substitutionis pupillaris pars defertur: dic vt. §. eo. l. que situm. r. C. eo. l. quidam. no. in di. inctione.

I Lud. utrumque. i. testamentariam et legitimam. id est hereditatem ex utraque causa. l. p. Ex testamento. duo enim actus iteruenire videntur. l. 30. sic. §. de dona. inter vi. r. vxo. l. iij. §. sciendum.

Cu sciam. aliud si ignoret. vt. §. eo. l. nec is. in prin. et §. i. r. l. si is ad que. r. ibi no. ut videtur extra huc. l. i. r. §. dicto. §. eo. l. in pluribus. sed ibi ignorans: hic sciens vt ibi no. Item facit. C. de impube. r. alijs sub. l. ij.

Testamentum. i. testamentariam. **A**cquisisse. nam quibus queritur et repudiat. sic §. de no. ua. l. si sitibi. §. ij. sed quomodo eodem momento: cum non ex eodem modo deferatur. vt. §. eo. l. §. diu. Respon. fingit prius fieri quod primo est faciendum: quod facile fieri potest cum in animo tunc consistat utrumque. vt in hi. de here. qua. r. disse. §. si. Item argu. extra. de iniuri. l. ut apud §. si quis verberato.

scda persona transiit ad tertiam. r. §. de eodem loquitur in prima: et sic est variatio personarum. sic. C. de in ius vo. l. si. **C**u ab utraque. i. propter. vel sub. procedens. l. 30. **S**ufficiat. condicione prius existente: ante vero ad eam que iam est delata. Nec dicas quod propter aditionem primam habeat sequentem partem non aditam. sed accrescendi iure cum non erat tunc delata. et facit. §. eo. l. si solus. in fi. **M**ichi. i. tibi. **A**d me solum. i. ad te solam: etiam si alij ticio et seius essent heredes. Sed quidam dicunt quod hic fuerunt tres instituti. i. meus cum seio et ticio: et propter hec sba potest debent. et quod dicit ad me solum. i. seio repudiante. nec enim ticio accrescet cum et ipse suam portionem repudiavit. quod non placet. sed §. proxi. r. n. critille casus. **I**nstitutus. et alij duo quilibet in quibus: tu vni ex his puta ticio substitutus. **O**miser. i. repudiauer. **A**deundo. i. si adieris. **P**arte. quidam dicunt quod hic sunt duo instituti tunc. et dicunt parte partis ticiane. i. parte ticianam. i. in qua fuit institutus ticus. quod non placet: vt. §. de da. in fec. l. plu-

Do fratres. ne qua. i. ne in aliqua re communis. Interponeret. als adire videtur. 7 facit. s. eo. l. pro herede. Si. argui. contra. s. pro foc. l. merito.

Lacet. quid aliud. nimis large loquit. est ergo s. s. de codi. inde. l. si id qd dno. So. ibi in naturali obligatione. hic in ci-

uili acquisitione. vt ibi no. item s. i. de sol. l. qui hoiez. s. quida. vbi filius est heres. et sic psumit obligatio fide iussor. So. ibi pat directo tenebatur qz iussu eius pccu fuerat vt in re ei? fsum: vt fit cofusio. vel illa loquitur fm noua iura fm que filij habet ad uentia: vel in pe culio castres. s. et aliter vt ibi no. ite tra. i. de lega. i. l. c. filio. So. ibi. ite s. i. b. p. di. 7 demo. l. q. heredi. So. ibi vt scripto non vt heredi. ite s. c. de vsufu. l. si. s. i. ma. vbi pre capite mi nuto remanet filio vsufu. So. ibi spale. qz a psona discedere non pot. vt. s. fa. heraf. l. si suo. vel ibi pferat motu? natur ralter vel ciuilit: vt of redire in fili. non aut qz hacten? fuerit filij. 7 facit. i. de hbo. sig. l. accepisse quis.

Que nobis acquiritur per eos qui sunt in potestate nra momento non resident penes eos. Barto. U lpa.

Lacet quoties acquiritur per aliquem hereditas: vel quid aliud ei cuius est quis in potestate: cofestum acquirit ei cuius est in potestate: neqz momento aliquo subsistere i personam eius per quem acquiritur: et sic acquirit ei cui acquiritur.

In his que acquirere potest quis per se: aditione patris totu querit: secus in his que qd pot querere per alium. Barto.

Solus heres Paul. Sex pluribus partib? fuero institutus: vnā partem omittere non possum: nec interest? in quibusdam habeam substitutum: necne. Idem puto etiā si alijs mixtis heredibus ex pluribus partibus heres institutus

Delate sint. ante no. vt. i. de secū. ta. l. i. s. p. qua. et l. i. s. laennā. 7. s. eo. l. as qd heres. 7. l. nec is. s. i. l. 7 videat tra. s. de here. insti. l. liber hō. s. i. ite videt s. e. l. si tu. s. i. in fi. Sol. ibi. ite cōtra. s. e. l. cū hereditate. sed dic vt ibi. Item est sic. s. e. l. i. 7. i. 7. l. si ex asse. 7. C. eo. l. quida. f

Coherede. als no expectare? pccu. vt. s. e. l. cū heres. Alter? in q fuerat sub cōditione institutus? (res. s. l. h

Comitari. s. videbat. ex aduocē em? vni? pccu quā fecerat iussu meo: videbat et tūc alia ps michi acqfita ad-

Paria. in suo statu. (ueniēte cōditione.

le. Si. f. domino. Acqfita est. qd hic no fuit: vt alteri vna alij altera pars defertur. nec obstat. s. eo. l. si qd heres. s. i. vt ibi no. m. Treiusdē psona. dic q? siue sim institutus in asse siue semel: siue in plurib? vitibus: siue ex parte aliq adeūdo etiā modicū vide

tus sim. q? et hic adeūdo vnā portionem omnes acqfiro: si tamen delate sint.

Si plures portiones etufdem hereditatis deferaut michi per aliū in prāte mea cōstituta vna pure: altera sub cōditione: adeūdo ex pura iussu meo illi tū michi acqfiro: in cōditionali vero expectatur cōditionis euentus. Et si tunc reperit fut iuris pōr eā acqfiro sibi. si autem in mea potestate acqfiro michi iteruēte nona aditione. h. d.

Itē si seruus me? ex pte heres institutus sit pure: ex pte sub cōditione dato scz coherede: et iussu meo adierit: deinde eo manumisso conditio alterius? portiois extiterit: verius est nō michi esse acqfita illā portio: sed ipsum comitari. oia em partia pmanere debēt i id tps quo alteri? portiois cōditio extet: vt acqfiro ei? cui pccu portio acqfita est. Ego quidē puto: 7 si adhuc in prāte sit ite rū adeūdū esse si cōditio extiterit. 7 illud qd dicitur semel ad eundū in etufdem psona locuz habet: non cum per aliū? acqfiro est hereditas.

Substitōis nō trāsmittitur ad heredes. Barto. U lpa.

Et in cā substitōis adifese: qtiens acqfiro sibi possit? Nā si mortu? eēt? ad herede

op? est facto. f. iussu. at cū p me sufficit nuda voluntas. itē volun: tas nu: da in aditione sufficit.

Onens. adifese. f. adeūdo ex sua psona qd sufficit. vt. s. eo. l. proxi. in fi. Accursius.

possit. qz est delata: et quia viuit. nam 7. c.

Mortuus esset. ante aditū hereditatē. Item 7 post eo casu quādo sic substitutus: qd quis michi heres erit filio meo heres eio. ceterum si notatim vulgariter vel pupil lariter sit substitutus: tunc adita sua portione si deceat

et adire in totū in quo suū institutus? et statim insolidū suz heres. vt. s. e. l. si ex asse. et. l. si ego. itē si in parte pure et in pte sub pccu et in diē 7 nullus dar? coheres: nec substitutus i defectū pccu: et tūc idē. vt s. eo. l. cum heres. s. i. 7 his duobus casib? hz locū hec regula: vt vna aditio sufficiat. si aut habeo i pccu: li pte substitutus. vel habeo cohredē in aliq parte: tunc fec? qz tūc est i pccu dēti ps illa vt i ca nūc nō possit fieri heres. vt. s. de hered. insti. l. liber hō. s. i. ita. 7. s. eo. l. cū heres. s. i. alij s. vt no. s. eo. l. q. ex duab?. in p. Itē hz locū hec regula in casu sequentis legis.

Nō cū p alij puta filij v. fili. sec? si p eū cui succedo vt heres. vt s. de here. insti. l. liber hō. s. i. sic ergo no. q? refert sz heres p me vel p alij vt h. sic 7 alij vt. s. de vulg. sub. l. q. liberis. s. fi. et als. i. de ope. lib. l. cū patrono. s. i. itē pot? hic esse ratio: qz qn p seruū

volun: tas nu: da in aditione sufficit.

accrescit eius heredi iure accrescendi: sicut ipsi inuito si
viueret: vt. §. eo. l. qui patri. r. l. qui ex duabus in pn. r. l.
cū heres. §. fi. r. l. si quis heres. in prin. r. C. de cadu. tol.
l. i. §. hys tra. r. §. de vulg. sub. l. quilibetis. §. fi. fm. R.

Substitutione. l. ea ptez hereditatis q sibi obuenit
ex substitutione. §. videt huc. l. §. §. eo. l. q patri. Sol. ibi. ppuonoie he
redis expresso fa
cta fuit substitu
tio: hic appellati
uo. §. quis hys r.
R. sed fm. Jo. hic
in vulgari ubi in
pupillar substitutione. rō est: qz pu
pillo adente sua
paterne iura est
hereditas. vñ qui
h3 paternā r pu
pillare adiunctā
habere cogit. azo.
§. nō nego quin il
la. l. sic intelligat:
vt ibi no. verū di
co qz ista. l. loquit
cum tres frēs fue
rūt instituti: ubi so
li duo. Et qd dicit
hic q ad heredez
nō trāffert substitu
tionez: verū est
iure substitutionis:
vt. §. de suis r legi.
here. l. si ex pluri
bus. §. iure accre
scendi transmittit
et sic pōt intelli
§. e. l. q ex duab.
in pn. r. l. cū hys
§. fi. r. l. si qz he
res. in pn. fm. b.

Seruus eius q capere
nō pōt heres instituat:
z ante qz iussu dñi adeat here
ditatē manumissus alienatus:
ve sit: z nichil in fraudē legis
factū esset: ipse admittit ad he
reditatē. §. z si partē cape nō
possit dñs eius: eadē dicenda
sunt de pre^c quā ille cape non
pōt. nichil em interest vtrū de
vniuerso queraf qz capere nō
possit: an de portione.

Portio accrescit portioi nō
plone: z certe q pōt portione
perdit ius accrescēdi h3 nomē
h3 dñs retineat. Bar. U lpla.

Tota hereditatē aut
partē ex qz heres in
stitutus est tacite rogat⁹ sit resti
tuere: appet nichil ei debere
accrescere: qz rē nō videt h3e.

Ex testō nō pot esse heres
qui de eius viribus dubitat: ni
si sit suus r in sepe scit testm
valere: als fecus. z qui in oēm
euētū futurū se heredē cogno

Suus. ad hereditatez
§. de reg. iur. l. qd ab initio. r. l. pe. Sol. hic ex benigni
tate: illud dici nō pōt interesse p se an p aliū capiat: quia
vtrobiqz idē est: vt. §. si quis aliquē te. p. h. l. i. §. i. q videt
huc ptra. r eodē mō rñ. ad. l. §. de here. insti. l. si alienū. §.
Inuali in extraneis. sic ergo pōt hic notari illud generale: qd nō
dū qñqz tener pfirmat. Itē est ad. l. i. §. de here. insti. l. nō mi
pfirmat ius. r. §. eo. l. antistius. §. i. r. l. si solus. §. i. r. §. de lega. §. l.
si debitor. §. fi. r. §. de ser. le. l. v. Accur.

De parte. de toto ad partē. sic. §. de admi. tu. l. si duo
in fi. r. §. p derelicto. l. an partis.

Tota. f. hereditatē: si nō habes in textu.
Resituere. nō capaci. nam verbū tacite vicū
notat. r no. qz h3c nō capax r nō datur. sed. §. l. pri. in. iij.
rñ. est indign⁹: r pscat. r die vt. C. de hys qui. vt indign. l.
hereditas. r. §. de iure fisci. l. i. §. ij. r. ij. r arg. §. de verbo.
fig. l. aliud. r die qz fecus est si iure substitutionis deferaf
hereditas huic tacite rogato: vt. §. de vulg. subst. l. ex fa
cto. §. fi. cōtra. hic ergo nichil accrescit rogato de parte co
heredis repudiatis: qz nec ipse videt institutus qui fidē

accōmodat. r hoc nō put dicit partē: §. put totam.
Entre. hereditas. tun qz institui expectant pte
ritos: vt. §. de secu. tabu. l. ij. in prin. tun qz extraneū
expectant posthumū in potestate nasciturū: vt. §. eo. l. cū
quidam. §. i. ptra tabulas tamē potest ptecre emācipat⁹

Interim hereditatē dece
dēs trāsmittit. B. P apinla.
Entre preterito: si fili⁹
q fuit emācipatus aut
extraneus heres institut⁹ sit:
qz diu rūpi testm pōt nō deser
tur ex testō h3 ditas⁹. sed si va
cuo vtrē mulier fuerit: r icer
to⁹ eo filius in familia⁹ retētus
vita decessit: heres fuisse intel
ligit⁹: emācipat⁹ rō aut extra
neus nō aliter possunt heredi
tatē qz rere: qz si nō esse pgnan
tē sciat⁹. ergo si vtrē pleno sit
mulier: nōne iniquū erit dice
re interea defunctū filiū⁹ h3 dī
suo relinqre nichil⁹: r Ideo qz
decreto⁹ h3 illo succurrendū est
qz siue frater ei nascat⁹: siue nō
nascat⁹: pñs heres futurus est
eadēqz rō facit vt emācipato
qz subueniri debeat⁹: qz alteru
tro casu⁹ rē oimō habitur⁹ est.

Adito facta metu rescin
datur. Bar. I abolenus.
Met⁹ causa adeat al
quis hereditatē: fiet vt
(qz inuitus h3s existat) def ab
stinendi sibi facultas⁹.

Impeditus adire ppter tu
stam absentiam si deccat in
lier ven. no. l. i. §. sub pretextu. Sol. vtrbi. item no. qz hic
transmittitur non adita hereditas seu bonorum possessio
sic. §. de carbo. edic. l. scriptus. item ad filicia. l. iij. §. cle gā
ter. r. l. qui posthumos. item. C. de hys qui ante aper. ta
bu. l. i. item. C. eo. l. cum antiquior⁹. item. C. de suis r
legi. l. apud hostes. item. C. de instit. r substitutio. l. si
item. §. de bo. libe. l. si filius. §. fi. item. C. de iure delibe. l.
si infanti. sed regulariter cōtra. vt. C. eo. l. iij. r. l. quoniā.
r de cadu. tol. l. i. §. in nouissimo.

Debeat. dando contratabu.
Alteruero casu. melius dixisset vtroqz. sed ideo hoc
dicit quia si nasceretur tunc ab intestato: si non tunc ex
testamento: ergo ex alteruero. r faat. §. de vulg. substi
tutio. l. si filius. Accur.

Metus. facultas. per beneficiū edicti qd metus
causa. vt. §. qd me. cau. l. si mulier. §. si metu. r die
vt no. §. eo. l. i. §. fi. cōtra. b.

Defunctum filium. emancipa
tum. imo suum
vt dicitur per a se
quenti casu.
Relinquere
nichil. certe sic. re
linquit ergo con
tratabu. vel eniaz
fm tabulas si vtr
ter etiam erit va
cuius r nollet dis
ferre. vt. §. de con
tratabu. l. illud. §.
fina. r. l. sequen.
sed cōtra. §. si mu

Defunctum filium. emancipa
tum. imo suum
vt dicitur per a se
quenti casu.
Relinquere
nichil. certe sic. re
linquit ergo con
tratabu. vel eniaz
fm tabulas si vtr
ter etiam erit va
cuius r nollet dis
ferre. vt. §. de con
tratabu. l. illud. §.
fina. r. l. sequen.
sed cōtra. §. si mu

Defunctum filium. emancipa
tum. imo suum
vt dicitur per a se
quenti casu.
Relinquere
nichil. certe sic. re
linquit ergo con
tratabu. vel eniaz
fm tabulas si vtr
ter etiam erit va
cuius r nollet dis
ferre. vt. §. de con
tratabu. l. illud. §.
fina. r. l. sequen.
sed cōtra. §. si mu

Defunctum filium. emancipa
tum. imo suum
vt dicitur per a se
quenti casu.
Relinquere
nichil. certe sic. re
linquit ergo con
tratabu. vel eniaz
fm tabulas si vtr
ter etiam erit va
cuius r nollet dis
ferre. vt. §. de con
tratabu. l. illud. §.
fina. r. l. sequen.
sed cōtra. §. si mu

Defunctum filium. emancipa
tum. imo suum
vt dicitur per a se
quenti casu.
Relinquere
nichil. certe sic. re
linquit ergo con
tratabu. vel eniaz
fm tabulas si vtr
ter etiam erit va
cuius r nollet dis
ferre. vt. §. de con
tratabu. l. illud. §.
fina. r. l. sequen.
sed cōtra. §. si mu

heredi
tas non
adita
quādo
qz tran
smittit.

Antonius cognosceret cum ergo tempus sit utile. vt C. qui admit. ad bo. pos. l. ij. qualiter ignozati inci...

b Bonoz posses...

c Non potuerat. ideo qd cu...

d Implozabat heres auti. sic ergo officio iudicis...

e Intra die. f. anni si erat de liberis...

f Obijisset. et sic no habebat integru...

g Rome erat. et ibi decessit vt superior.

h Possessionem. bonozum subaudi.

i Sine respectu. scribit enim sine rē.

k Distinctionis. decesserit ante exactos dies vt post.

l Et hic. i. in casu pantonij proposito.

m Re. construe. filius emancipatus cui de patris innocens...

n Perduellionis. i. accusati. sic. C. de adul. l. v. r. l. q...

o Perduellionis. i. leg. iul. maiestat. vt. J. de verbo. si...

p Suspensa. i. pendēte pncipali cā: vel appellationis.

terim ius petendi restitutione ad a deundū suo heredi relinquit. Barto.

Antonius autus cū in ciplia pcuraret heres institutus ante vita decesserat...

Qui est suspectus de crimine lese maiestatis: inter ipse testis adiri hereditas. Barto.

Rei p duellionis hereditate suspensa cognitione filius emancipatus cui de patris innocens...

q Pot querere. non dicit qd possit alienare. Jte nec qd in accusatione no pcedat: sic no est J. C. ad le. iul. maie...

Altrina voluntate condendo: pot qd hereditate adire. Barto. Pro herede gessisse filium placuit: qui moriens coperto...

Uile actus qui in extraneo inducit additionem in suo inducit immixtionem. Barto.

Am bonis pffis se miscere conuenit: qui remoto familie vinculo pro herede gerere videtur: ideo filius qui tanq ex bonis matris cur hereditate suscepit agru...

Minor restituito restituitur actiones confuse. Barto.

Pupillis quos placuit oneribus hereditariis esse liberandos: confusas actiones restitui oportet.

Sibi. scilicet filio.

Suis. scilicet filiis.

Am bonis. demum/et omnem. Barto. Conuenit. i. conueniens est intelligi se rē. q. d. sius heres eo facto se immiscet quo extraneus p herede gereret...

Remoto. id est si remotum esset.

Familie. i. patrie potestatis.

Non videtur. qd nec extraneus pro herede gereret vel adiret. vt. J. co. l. p herede. r. l. si seruū. J. pe. sic econtra. J. eo. l. gerit in fil. r. J. co. l. si extraneus. J. interdū in ali...

Liberandos. per in integ. resti. i. quia adierant. vt. J. co. l. necessarius.

Confusas. qd habebāt ptra hereditate vel econtra.

Oportet. maior autē qui ex causa quādoq delimit habere hereditate actiones restituitur: nisi dolū adhy...

fallum: vbi dicit qd de alieno facto no sumus certi: et sic no adire. So. h est certus quo ad opinionē. azo. sed hug. dicit debere liquere quo ad veritate: qd dicebat qd certa die r hora deliquerat r certo loco. r hic fili saebat no esse verum qz secū. i. cū pte alibi tūc fuerat fili et facit. J. de doñ. l. post cōtractū. r. l. donatōes. J. si. et de sol. l. q si forte. J. quid. J. r. l. reo. r Cōperto. sic C. e. l. si ania. sec si ignorās. vt. C. eo. l. qm. et de lega. l. i. seruū filiū J. si quis. r Matrē. quōdam. hec emi cura ius: nomē hfdia no pot facere. r id est heres: vt hic. r J. eo. l. p herede. J. pe. r. l. iulian. J. seruū. r. J. pro: ponebatur. t Codicillis. sui filij. v Petis. l. filij.

buit. vt. j. de his qui. vt. indig. l. heredem. et ad fil. l. pro-
pter. §. nepus. r. §. de rei ven. l. pe. §. penul.

Orit. data. defuncto ab aliq suo debitore. r. sic cepit
possidere ciuilit. naturalit. vt. j. de acq. re. do. l. p. fusi

Qualisqualis. sed none vera. vt. j. de actio. r. obli. l.
da seruo. Rñ. Jo. no vera. vt. j. si qs
tes. li. l. i. §. suo. et
no. j. de acq. pos. l. i.
si de eo. §. i.

Alienā. etiā
si ea nullum ius
habuit defuncto.
vt. r. §. eo. l. si quis
extra. §. l. r. dñ. fo
lus em animo. fuf-
ficit. §. l. r. dñ. de
claret. vt. insti. de
here. qua. r. dif. §.
fi. r. C. vnde leg. l.
nō hoc. r. §. de rei
vē. l. si ager. et. C.
eo. l. si foroz. r. l. si
ama. r. §. e. l. p. he
rede. in pn. et. §. i.
sed ptra. §. eo. l. p
herede. §. si qd tñ.
Solu. vt. ibi.

Pupillus.
abstineat. p
in ste. resti. qz ad
uerat cū tutore.
e. C. Quemanf.
ab hereditarijs cre
ditorib. qbus eos
dedit. sc. §. de ad
mini. tu. l. ij. r. §. p
cura. l. si minor. §. j.
ptra. C. §. fideiuf.
mi. l. i. r. ij. So. hic
creditorib. dat in
aliū regressus. ubi
non. vt. ibi no. r. eo
dē modo sol. §. de
mino. l. in cause. r.
de arbi. l. si pupil-
lus. vel vt. ibi.

Per pcuratorē. alio inapit paulus. alio lex p cura
torē. et dic gñalē vel specialē. §. hoc fallit in pcura
tore gñali cesaris. vt. §. §. offi. pecu. ce. l. i. §. fi. r. j. d. tur. fil.
laufert. §. pe. Jte sec. in bo. pos. vt. j. de bo. pos. l. ij. §. ac
quirere. r. C. mā. l. si marit. r. est rō. qz bono. pos. nō cōsi-
sit in solo animo vt hereditat. adiuo. vt. l. i. de her. qñ.
et disse. §. si. statim em q mado de adeundo iam adeo. et
ita nichil remanet faciendū p pcuratorē. Jte p meā vo
luntatē r animū debeat fieri heres nō p alienā. Jte secus
in treb. restōne eadē rōne. vt. j. ad treb. l. q ita. §. i. §. r. R.
dicit q p specialē tñ pōt adiri hereditas r bo. pos. peti.
et hic veter p gñalem. argu. §. de mino. l. lullud. §. si talis.
sed argu. ptra. §. de adm. tu. l. si duo. sed certe cū bo. pos.
possit rata haberi ab eo etiā qui nullū habet mandatū
petita magis per habentē generale mandatū. tertij etiā
dicit p generale posse peti hereditatē r bo. pos. sed qd h
dicit loquitur qñ. pcurator me. esset institut. note. meo.

Hereditas animo aditur:
licet nichil hereditarium attri-
gatur. Bartolus. Paulus.
Erit p herede q animo
agnoscit successionē licz
nichil attingat hereditariū. vñ
et si domū pignoz datā sicut
hereditariā retinuit. cui. pos-
sessio etiā qualisqualis. fuit in
hereditate. p herede gerere vt
def. idēq. est et si alienā. rē vt
hereditariam possedisset.

Restitutio pupilli. pater n-
deius. §. §. Bar. Scuo.
Ipupillus se ab heredi-
tate abstineat. succur-
rendum est ei r fideiussoibus
ab eo datis si ex hereditario cō-
tractu conuentantur.

Hereditas non pōt adiri p
procuratorē r mutatione pso-
ne desinit peculius esse castren-
se. h. d. Barto. Paul.

Per pcuratorē heredi-
tatem acquiri nō posse
cōstat. Idem respōdit si iussu
aut nepos pñs qui de castrensi
peculio testm fecit hereditatē
adisset. acquisisse. et ea de q-
bus pater testari potest. qz cas-
trensia esse mutatione persone
desierunt.

Abstentio facta mala fide

Quia per eum non fit heres: ipse tamē tenet michi man-
dati si ad meū mandatū fuit institutus. et institutionem
recepit. vt. §. de here. insti. l. quidā. sed et si non rogauit
sed m̄ fuit euidentis voluntas testantis vt michi quere-
retur michi restituet. vt. j. de acq. re. do. l. liber homo.
pma plz. vt nec p
specialē. nec p ge-
neralē possim adi-
re. nisi forte in cas-
su qñ suspēdi vō
luntatē meā in eū
eo modo quo dici
tur. §. e. l. si qs mi-
chy bona. §. sed si
mādam. r. l. si qs
alici. sed r sic di-
xit hug. non pos-
se fieri.
§. Acq. sisse. ple-
notiure olim. vt. §.
eo. l. placet. hodie
quo ad vñfructū.
vt. C. de bo. que li-
be. l. pe. r. h.
h. Et. scz auo.
i. Desherit. et
facit. C. de inoffi.
testa. l. si. in fi.
§. is. merca-
tus. ante ab-
stentionē. nam po-
sterius delictū vñ
factū non obligat
hereditari. vt. §. e.
l. si seruum. §. fi.
l. A creditorib.
bus. immo nō. vt
C. de repu. here.
l. ij. Solu. hic cla-
rē. ibi res certas. vel
ven. hic fraudu-
lenter ab nō. r sic
soluit aliud ptra-
riū. j. i. h. l. si. et fa-
cit ad. l. istā. §. qd.
mo. pig. vt hypo.
sol. sicut. §. signa-
cium. r. C. de distr. pig. et qui sub imagine. r. §. de au-
tu. l. pupillus. §. sed et si p interpositā. r. C. qd me. cau. l.
pe. r. fi. r. C. de natu. lib. l. ij. §. et quod de subeunda.
H. Iussus potest fieri nuda et
iuteris. Barto.

non prodest: quod presumit si
oia bona patris emerit: vel p
interpositā psonā mercat. fue-
rit. h. d. fm verū intellectū: et
est notabilis lex. Bar. Idem

Is qui bonis paternis
se abstinit per suppo-
sitam personā emprois bona
patris mercatus. probe. pñ-
de eū conueniri oportere a cre-
ditoribus. atq. si bonis pater-
nis se immiscuisset.

Hō valet adiuo facta iussu
patris a nepote qui est in pote-
state aut. Barto. Idem.

Iussus factus duxit vxo-
rē/ea filijs sublatis in
testata decessu: filij iussu pñs
non aut adierūt hereditatem.
quero an auo acquisita sit he-
reditas: paulus rñdit fm ea q
pponunt nichil actum esse.

In mandante requiritur
iussus. Barto. Idem.

Pater quoties filio mā-
dat adire: cert. esse de-
bet an pro parte/an ex parte: et
an ex institutione/an ex substiti-
tione: r an ex testō/an ab inte-
stato filij suus heres existat.

Iussus potest fieri nuda et
iuteris. Barto.

Mortuus pater vel dñs filio

Nichil actū esse iure veteri. nono autem secus vi-
detur. vt. C. de bo. que li. l. i. r. l. pe. vel vt in au. de her.
ab intesta. col. ix. r. 30. nam per illa iura non queritur ius
suis vt videtur. et facit. §. ad mace. l. filium. Jtem argu.
§. de nego. gef. l. qui aliena. §. qñ. r. C. de her. ac. l. ij. sed
argu. contra j. de ma. vin. l. apud filium.

Pater quotiens existat. r. existere possit alicui. sed r
detur §. §. e. l. si quis michi bona. §. sed si mādam.
r. l. si qs e. §. c. §. sciendū. cōtra. sed distingue per te/an
per alium queratur hereditas. azo. vel dic vt ibi.

Pater vel dñs. no. q. duo nomia distinctiue posita
verbo singularis numeri pluraliter copulatur.

a Maluisset nec enim compellebat. vt. §. l. si mior. r. facit §. de suc. ed. l. si. r. §. de mino. l. sit pctor. §. sed qd papinianus. r. §. l. pri. r. §. ad trebel. l. i.

Hislo. abstinerat. p in integ. resti. cu ia adisset: fm Hzo. certe idē r si nō adierat sed abstinuit: qd pōt. vt. §. co. l. necessa: r ijs. Accur.

c Parata. ad qd nō cogebatur fm primū casum vt. §. l. pri. no. vel ad qd cogebatur fm aliū. vt. §. co. l. qui ex duabus. §. qui semel.

Quādamoduz testamēta agiant. Gratia delibērationis r aditionis hereditatis de q dictum est: opus est tabulas apeririō de hoc dicit.

Omibus. pūmo pōrit mentē edicti. scō rōnem tertio incipit exponere: secunda ibi ratio. tertia ibi: si quis. Bar.

d Tabulas testamēti. videt ergo q ad solū testamētū in scriptis pūnet hoc edictū sicut r interdictū de tabulis exhibēdis: vt. §. de tabu. exhibē. l. i. Itē ad omnē scripturam que pūnet ad testamētū: vt. §. eo. l. §. ad cām. r. C. eo. l. iij. Sed qd pdest hec inscriptio r inspector. Rñ. pdest: qz sic est clausum q nullus scit etiā de testibus qd ibi sit scriptum: vt C. de testa. l. hac pūlūssima. in pn. Itē imutā sola incisione. arg. C. de testa. l. nostrā. Itē quid in nuncupatio scripto: an pōt agi vt fiat huius copia. videt q sit vtile si cut r interdictū de tabu. exhi. nā r dā fm nūcupationē. vt. C. de secū. tab. l. ij. r edictū diui adriani vtile: vt. C. de ed. diui adria. tol. l. si. item r in alijs instrumētis hereditarijs hoc fit: vt. §. ad. l. fal. l. penul. §. si. et pe. Item. §. de edē. l. i. §. ij. r. ij. Accur.

e Describere. r legere. vt. §. eo. l. §. inspectio.

f Qd. i. q fiat copia describendi r inspicendi.

g Alieno noie. vt m de calūnia tref: vt. C. eo. l. iij. et pcurator d; iurare de calūnia. vt r. §. de dā. ifec. l. q bona §. qui in alieno. nec em hoc oimodā formā iudicij h; vt dico in bono possel. vel dicas q ipse dñs non pcurator iurat: vt. C. de iura. calū. l. §. sin autem.

r omnia vt sola heres gesserat p eoz quoq; portionibus qui bñficio pūncipali hēditate abstinerint: vtilis actio dari debeat. Rñdi p parte eoz qui se abstinerint actiōes solere de cerni eā q ad ijs r maluisset itēgra hēditaria onera subire.

In eū qui post abstentionē vnus sola bona vendicatur: dant actiōes integre. B. Pōpō.

Hislo in decretis frōntianis ita refert: cū due filie patri necessarie hēdes extitissent: altera se paterna abstinerat hēditate: altera bona paterna vendicauit: totūq; onus suscipere parata erat: fm cassuz pctorē causa cognita actiōes hēditarias vtilēs daturū recte pollicitū ei q ad hereditatē pū accesserat: denegetur ei que se abstinerat.

Quēdamodū testamēta aperiant/ inspiciant/ r describant. Titu. iij. Paulus.

Quibus desiderant tabulas testamēti inspicere: vlt etiā describere: despiciēdi describēdiq;

h Verbis testamēti. r ideo equū fuit vt desiderū volentis aperiri testm recipere. Hzo. ad qd. §. de transac. l. de his. item iuramētū qd ptextu retractat. vt. C. de reb. credi. l. si. r snla de equitate l; nō de rigore: vt. §. de excep. rei iud. l. si mater. in pn. itē facit. §. de interrog. ac. l. de etate. §. si ex cā.

i S qd. ex testibus.

k Neget. cum aperit testm r conuocant testes vt sua sigilla r cognoscāt: vt. §. eo. l. cum ab initio. r. l. seq. r vnus negat. i. dicit ibi nō esse suuz vt. i. reprobat. als aliter ponit negat vt. C. de peti. heredi. l. si putas. qd aut si dubitat: de cam idē: r hoc si nō est suū sigillū. als psumit pro sigillo: vt. §. rē ra. ha. l. nec satisfactio. r in aut. de fi. instru. col. vi. §. si pō mouant.

l Si qd neget sigillū suū agnoscere: nō ideo quid minus aperit tabule: s; als suspecte fient. **Alplanus.**

Abularum testamēti instrumētū nō est vniū hōminis: hoc est heredis: s; vniuerfoz quib; qd illic scriptuz est: quim potius publicū est instrumentū.

Omnis scriptura que pūa facie pūnet vltimā volūtatē pūnet ad hoc edictū. Bar.

Testm autē pprie illud dicitur qd iure pfectū est: s; abusiue testamēta qz ea appellam; que falsa sunt: vel iniusta: vel irrita: vel rupta. Itaq; imperfecta solemus testamēta dicere. Ad cā; aut testamēti pūnet

Abularū. instrumētū. no. testm vocari instrumentū r pūblcū vt statim dicā r bene: qz generalis est appellatio instrumētū: vt. §. de fide instru. l. i.

n Unus hominis. subaudi tm.

o Scriptum est: vt r. §. de tabu. exhi. l. iij. §. solēt. r dic q est vniuerfoz vtilitate nō pūprietate: sed heredis tm pūprietate: vt. §. l. pctor.

p Publicū. auctoritate vt ei credat cū sint ibi septem sigilla etiā si nō riuant testes. qd nō placet nisi sit pmanum publicā scriptū. vel publicū. i. ad publicā vtilitatez pūnes: vt. §. eo. l. vel negare. r facit. §. de eden. l. pctor. §. huius. an aūt ille cui est nichil legatū possit agere: vt sic sciat an sit sibi relictu: videt q nō vt in pn. huius. l. r. §. de tab. exhi. l. iij. §. solēt. s; dicas §. v h; r. §. l. in pn. r §. rō. r. §. eo. §. si dubitet. r no. C. de tabu. exhi. l. i.

q Imperfecta. hoc quo ad hoc vt edictū habeat locū

Uor vni
us sus
pūnet
inducit.

vt hic. r interdicti de tabu. exhi. vt. de tabu. exhi. l. iij. §. hoc interdicti. sed ptra. f. ad. l. cor. de fal. l. si quis legari.

vide id qd cumqz qsi ad testm factu sit: in quacunqz materia fuerit scriptu: qd contineat su premā voluntate: r tā pūncipales qz secū de tabule edicto cōtinent. Si plura sint testamēta qz exhiberi desideret: vni uerfoz ei facultas faciēda est.

Si dubitat de vita testatoris testamentū nō aperiatur nisi causa cognita. Bar.

Si dubitet vtrum viuat an decefferit is cui qd ad causaz testamēti pūnet inspici de scribz postulat: dicendū est pteoz cā cognita statuere id debere: vt si liquerit eū viuere nō pmittat inspici tabulas: vt etiā vt ipaz scripturā qz inspicat r sigillet: r quid aliud ex tabulis velt spectare.

Inspectio r descriptio tabularū fit sine die r pūle. B.

Die aut r pūle tabularū nō parit ptoz describi vel inspici idcirco ne qd etiā fiat falsi. nam inspectio materiam falso fabricando instruere pōt.

Ex causa dā terminus ad exhibendū tabulas. Bar.

Utrū aut incōtinētī pteoz

l. §. si in duobus. r. de tab. exhi. l. iij. §. i. vel dic plura in tegra r simul signata. vt. de testa. l. vni. r. de. l. si in duobus. vel tertio qz etiā prius vni postea aliud: r sic primū ruptū tñ pertinet ad hoc edictū: vt. §. ptoz. §.

Liquerit. l. iij. qd apparuerit. s. nōne quilibet presu nūl viuere etiā vsqz ad. c. annos: nisi probez mortuus: vt C. de sac. san. ec. l. si. sed hic. pbat viuere. sed rñ. qz probatū erat eū mortuū: qd sufficit semiplene. pbari p vni testē: vel aliā presumptionē: vt habeat locū hoc edictum.

Tabulas. in totū. e. Scripturā. p parte. f. Et sigillet. l. inspectam.

Et qd aliud. als r qd aliud: r als r qd. r expone. p qd. q. d. r sigillet: id est sigillatuz se dicat id aliud qd vult inspiciere: puta aliqz signa qz pūenerūt apponi chartis: vt in aut. de fide instr. §. opz. colla. vi. si ergo esset mortuū hoc permittere: licet ibi nichil sit relictum vt hic innuit r no. §. in principio huius. l.

Inspectio. r hoc verbū erat in edicto qd hic expetit. l. ex quo pmittit inspectio a remotis. r lectio de ptoz mo pmittit: qz cū qd pcedit r id qd ex eo sequit. arg. §. de iurisdi. om. iudi. l. ij. r ecōtra eū qd pūbet: vt. C. de leg. r senatuscōsul. l. nō dubium.

inspiciendi vel describendi iubet: an desideranti tps dabit ad exhibitionē. r magis est vt dari debeat fm locoz angustias seu pūxitates.

Hoc edictū cōpetit pntenti ptra negantē interdictum r heredi vēdicatio cōpetit. h. v. cum. l. sequen. Bar.

Si quis nō negās apud se tabulas esse nō patiat inspici r describi: omninō ad hoc cōpelle. Si tamē neget apud se tabulas esse: dicendū est ad interdictū remitti qd est de tabulis exhibendis. Paulus.

Si tamē heredi vēdicatio tabularū sicut ceterarū hereditariarū rez cōpetit: r ob id ad exhibendum qz agere potest.

In his. l. tractat quale dz esse officiū iudicis in aperiendo tabulas post qz liqz qz aperiri debent. Bar. l. planus.

Am ab initio aperiēde sint tabule: pteoz id officiu est: vt cogat signatores puenire: r sigilla sua recognoscere. Paulus.

El negare se signasse. Publice em expedit su prema hoiz iudicia exitū hēre.

Si tamē neget. vel nō neget sed cām quare nō exhibeat pretendat. vt. de tab. exhiben. l. §. i.

Plūti. vēdicatio tabularū. hoc post aditā hēditatē. Et ob id. l. qz dā vēdicatio dā ad exhibendū. qd est spāle in chartis: vt ita demū def ad exhibendū si r mee sint charte: vt hic. r. §. ad exhi. l. iij. §. i. als sufficit qualitercūqz inter sit exhiberi: vt. §. ad exhi. l. i. r. l. iij. §. est aut. cū sequētibz. §. r in e. l. §. si quis ex heredem. An autem hoc edictū def heredi? Rñ. sic. vt. §. eo. l. ij. in pun. r. C. eo. l. ij. r. iij.

Am ab initio. cogat. captio pignozibus: vt arg. in situ. de sancta. tut. §. pe. vel penali iudicio: vt. §. si qd us di. nō ob. l. i. r no. testes cogi ad testificandū. vt. de tabu. exhi. l. locū. §. exhibere. r. C. de testi. l. si qd. Itēz dicas eos cogi si pūte sint als nō: vt. §. eo. l. §. si quis. r. Recognoscere. iurādo dicere verū sint sua vel non r an sit testm illius: vt hic. r. §. l. pro: ima. nec em aliter cre

Testis testifica ri cogit.

a Cautioe. s. prestabit. ad qb. C. de peti. here. l. h. §. l.
b Acciperint. scilz destinatione.
c Non minus delinquere. sic. §. de sbo. obli. l. in illa. §. l. r. §. de rei v. l. §. nō tm. et de peti. here. l. sed r si lege §. pnde. sed arg. §. pro soc. l. nemo §. i. et que in frau. cre. l. qui au? r. in prin. r. §. si quid in frau. pa. l. i. §. vtz.

d Tenebit. s. omittens. sed §. l. eo. l. si qs pecuniā ibi: vbi vero gratia rē. vbi possessioe tm dicit cōueniri. Sol. ibi grat omitt: h accepta pecunia. r sic conuēit excusso th pnis legitio: vt. §. l. pri. sic r distigie in eo q omittit vt vadat ad substitutu: vt. §. eo. l. si non solus. pe. rñ. r. C. eo. l. i. alij dicit q hic idē erat legitimus et omittens qb nō placet. alij dicit q tenebitur sez q possidet. nec hoc placet.

Macet. non vī deat. vt. §. ti. l. h. l. fut. r d pe. here. l. nec vllā §. plane si accepta. f. p̄termissit hereditatē. sec? si gratis. tūc em tm possessor tenet: vt. §. eo. l. si quis pecuniam §. vbi vero gratis.

g possidet hereditatē. in quem p̄stat dari per rubicā. r. §. l. i. §. n. r. §. vt le. no. ca. l. ei quoq.

h Ad heredē. sez legitimū. §. 3o.

i Maxie. abūdat. sic. §. e. l. si qs pecuniā. ibi r maxime rē. als enim iste nō tenetur. vt. §. e. l. si. que est cōtra. sed cum pecuniam dat quomodo habet gratis: Rñ. alius peo dedit vel nichilominus dicitur habere grat. nec enim dat bono modo. alij dicunt q hic ordo seruāē qñ nichil accepti institutus: et sic abūdat maxime. als si accepit q̄libet a p̄cipio pōt cōueniri. pro qbus est. §. l. p. n. alij dicit q p̄ior electiue ponit r omittēs nil accepit:

possessionē fideicommissorū seruandorū causa. vel si pponas eum crediti seruādi causa venisse in possessionē. nā nec ex hac cā legatarijs respondere cogetur. toties igitur edictum p̄oris locū habebit: quotiens aut quasi heres legitim? possidet: aut quia bonorū possessionem accepit ab intestato: aut si forte quasi p̄do possideat hereditatē: fingēs sibi aliquē titulū ab intestato possessionis. quocunq; em modo hereditatē lucrifactor? quis sit: legata prestabit. Sane interueniēte cautione? euicta hereditate: legata reddi. et si non possideat quis hereditatē: dolo autē malo fecerit quomin? possideat: euent vt p̄inde teneatur atq; si hereditatē adijisset. **¶** Dolo autē malo fecisse videt quominus possideat: qui ad aliū trāstulit possessionē p̄ fraudē: vt legatarij ceteriq; quicquid in testamēto acceperint: careāt his q sibi relicta sunt. **¶** Sane questionis fuit vtrū is deum dolo malo facere videatur quominus possideat: qui p̄ voluz eā possessionē dimittat quā aliqñ habuit: an vero is q hocipm maliciose fecit ne ab initio possidere iciperet: labeo sibi videri ait nō minus? delinquere eum qui: nō incipiat possidere: q̄ eum qui desinat. que sententia obtinet.

¶ Qui omittit h̄ditatē vtrā dat ad legitimū: tenet legatarijs si pecuniā recipit: possessio

et sic nō conuenitur. vt. §. eo. si quis pecuniā. ibi: vbi vero gratis rē. Itē videtur vtrūq; simul cōueniri non seruato ordine. vt. §. eo. l. si nō solus. cōtra. Solu. hic ab vtroq; idē legatarij: vnde quilibet suis tenet. Itē videt quēlibet insoluidū teneri: vt. §. eo. l. si ab instituto. Solu. ibi ambo possidebāt: hic solus legitimus. et codē modo respon. ad. l. §. eo. l. si non solus. in p̄n. et. §. §. r. l. fna. ibi nunc rē. Sol. ibi. Item contra. §. eo. l. si nō solus. §. si. ibi r als rē. Solu. ibi. Itē contra. §. l. p̄ori. sed illam intellige fm istaz vt ibi dices: et facit ad hoc q pu? possessor conuenitur qb de debitoe et fideiussoe dicitur in aut. de fideiuf. §. i. colla. l. r de tutore gerente et nō gerēte dicitur. C. de di. tu. l. §. et argumē. §. de lega. §. i. cum ab vno.

re p̄t? excusso. h. d. cū. l. se. §. B.
¶ Si quis per fraudē omiserit hereditatez vt ad legitimū perueniat: legatorum petitione tenebitur. **¶** Idem.

¶ Acet p̄ herede gerere nō videat? qui p̄cio accepto p̄termissit hereditatē: tamē dandā in eum actionem exēplo et? qui omissa causa testamenti ab intestato possidet hereditatē: diuus adrian? rescriptit. P̄inde legatarijs et fideicommissarijs tenebit. Sed vtrū ab eo erit icipiendū: r sic ad heredē veniendū: an conuertemus ordinē. michi videt humanior esse hec sentētia: vt possessor hereditatis prius excutatur: maxime? si lucratiuā habet possessionem.

¶ Si institutor omisit propter pecuniā r substitutus ab intestato adire q̄libet tenet p̄p̄ijs legatarijs r a cōmunibus qui libet poterit insoluidum conueniri. h. d. Barto. P̄ponius.

¶ Si pecuniā a substituto accepit vt p̄termitteres? h̄q; adierit: an danda sit legatarijs actio dubitari pōt. et puto si ipē q̄q; p̄termiserit: et q? lege? ad se rediret possidet hereditatē: in vtrūq; vestrū dandā: vt ei tamen cui ab vtroq; legatarij sit i alterutrū detur actio.

¶ Si institutor omittit in fraudē vtrā dat ad aliū pecuniā nō accepta possidēs sol? tenet: h̄ pecunia accepta tenetur vtrūq;. h. d. Barto. **¶** Ulpianus.

idē ergo legauit ab vtroq; potuit em? ab alterutro legal se: vt. §. de lega. l. i. §. sed tūc si tm ab intestato tenere p̄pter qb pecuniā accepit. vt hac. l. r. §. l. p̄ori. **¶** In alterutrum. i. in vtrūq; fm q distinguitur. §. eo. l. si non solus. §. si duo. r. l. si ab instituto. **¶** Actio. vltis ex testamento.

¶ Si pecuniā. p̄termitteres. adire ex substitutioe. et quorū dicit: q̄ si dicat non solum institutus omisit: vel dic nō solum si adiuuit vt dixit tenetur: sed r si omisit.

l id ē qz. **m** Lege. id est ab intestato.

n In vtrūq;. vt tamen prius possessor: vt. §. l. pri. que videtur contra. alij q h̄ vterq; ab intestato apprehendit. vt. §. eo. l. si ab intestato. quod est cōtra hāc litterā. tertij q in fi. l. nil accepit institutus: hic sic p̄mā p̄bō.

o Ab vtroq;. **¶** Ab alterutro legal se: vt. §. de lega. l. i. §. sed tūc si tm ab intestato tenere p̄pter qb pecuniā accepit. vt hac. l. r. §. l. p̄ori.

p In alterutrum. i. in vtrūq; fm q distinguitur. §. eo. l. si non solus. §. si duo. r. l. si ab instituto.

q Actio. vltis ex testamento.

Siquis simpliciter. i. sine pecunia. no sine fraude. p. prestu. i. hereditate prestari siue dari. e. Maxim. abundat. sic. s. eo. l. 3. in fi. r. pbat q abba. dar. s. eo. l. i. in pun. r. i. e. l. qui aut s. si patronus. in fi. s. r. i. ea. l. s. qnab. Tre ad id quod dicit no als facturus. s. de ali. iudi. l. quia redhibito.

Judicia. i. vltima voluntate: sic s. titu. i. l. vel negare. d.

Conuenientiam. post no valet. id est possessore pu' excusso: vt s. eo. l. 3. vel ibi loquit quando grat habebat.

Possessores. tñ forte no repudiata. i. quidaz pra. i. eo. l. si no solus. i. rñ. r. s. fi. et facit qd no. C. eo. l. i. r. s. e. l. r. l. pri. s.

Serpi. als reptit: r est sensus. i. trahitur sententia.

Conueniri. fraudis pnceps ad eu no peruenerint. sic. s. de neg. gest. l. i. r. facto. sed videt hunc legatariu no teneri cu legatum no heat vt. i. de lega. l. i. fideicomissu. Rñ. i. mo: qz tenet cedere actiones. saltē qz cum sua culpa cedere no possit: qz procurauit vt testu non valeret tenetur. vt. i. de lega. i. l. si legatarus. s. an heres in subsidiu. arg. q sic. s. de eo p quez fa. e. l. fi. in pun.

Possidere. qz precium loco rei est. vt. s. d. peti. he re. l. fed. r. re. et. s. de usufru. l. qui p. cio. Tre heres est no ideo minus q vendidit: r legataris omnibus tenetur actioe ex testamēto: vt. C. de here. ven. l. q.

Particeps fraudis puenit lucra pnceps no sit.

Siquis pecunia non accepit: simpliciter aut omisit cam testamēti dū vult prestu' ei qui substitutus est: vel legitimo: nunqd locus no sit edicto: plane indignanduz est arcuuentā volūtate defuncti: r ideo si liqdo pstitit i ne cē legatariorū hoc factū (qz uis non pecunia accepta s; nimia gra collata) dicendū erit locū esse vtili actioni aduersus euz qui possidet hēditatē: r recte dicit vbi cūq; qz dū vult pstitū ei qui se repudiātē vcturus est: no repudiaturus nisi pstitū veller: r maxime si ob euer tenda iudicia id fecit: ibi dicēdū est aduersus possessore cōpetere actionē: sic tñ vt vbi qz de pecunia accepta repudiatur: ibi dicemus eū qui omisit cōueniendū. vbi no gratis: in fraudez tantū eoz quibus qd relictu est possessorem debe re cōueniri vtili actione.

Quicūq; pcurat vt omittatur ex testamento ista actione tenetur. Bartolus.

Quāq; de heredibus institutis videat pctor loqui: attamen etiā ad alios qz heredes hec res serpi: vt si sit legatarus a quo fideicomissum relictum est: r hic idem egisset vt omittat hereditas: doloq; id fecit cōueniri debet.

Caeditor hereditatis tenet quasi possidens no quasi dolo desinens possidere. Bar.

Si qz vendiderit hereditatem: vtiq; possidere: videf: nisi dolo fecisset qmin' possideat.

Si aliqz est grauatus in legatima habet cam iustaz omittendi. Bar. Marcellus.

Acusatus videf patris nus q institutioe pretermiserit: cu aliter eet a liber-

Quominus possideat. sed none qui dolo desijt pot fidere videf possidere: vt. i. de reg. iur. l. ad ea. s. semper. Rñ. verum est: sed tamen non omnis qui videf possidere dolo desijt possidere.

Acusatus opteret. qz ei' portio erat onerata legat. vt. i. l. pri. s. si patronus. m. C. ius. salic; patroni. n. Non potuerit. vt noluerit fm R. ad qd. C. de heredi. insti. l. i. l. i. fi. r sic speciale in patrono. vel dic se: cus si noluerit: vt r ideoz sit in eo qd in alio. vt. s. eo. l. i. s. quid ergo. r facit. C. eo. l. i. s. i.

Non videf pmissus institutus vt adeat ab intestato ex eo q all qua fideicomissa ab intestato subintelligunt relicta: r si fecerit in edictu incidit: vt tñ prius relicta in testō soluant: s; si testator hoc expse pmissit: no incidit in edictu vt oia legata tribuant. Bar. Ulpianus.

Uia aut is qui ab intestato possidet hēditatē pueniri pot si omittat cam testamēti: que situm est si qsi ex voluntate testatoris videatur omisisse an cogat pstare: vt puta fratē suū scripsit heredē r codicillos fecit ab intestato: petijtq; a fratre vt si legitima hereditas ad eū ptinuerit: si deicomissa pstaret qbusdam. Si igit omissa cā testamēti ab intestato possideat hēditatez: videndū est an legataris cogat rñdere: r iulian' lib. xxxi. ff. scripsit cogēdū primū legatā prestare: mox dimissis legatis si quid super fuerit ex do drate: tunc fideicommissa cogi pstare. ceterz si legata absumat dodrantē: tūc nichil fideicommissarijs pstanduz: hēc em integrū quadrantē legitimuz heredem opz. oido igit a iuliano adhibet: vt prius legata pstenf: deinde ex supfluo fideicommissa: dūmodo qdrans no tangat. ego puto iulian' sniaz ita accipiendā: vt si omissa cā testamenti ab intestato possideat hēditatē: cogat oimodo legata prestare: nec em vtiq; omittit: ei hereditatē pmissit q fideicommissa ab eo relitquit

Uia autem. vt. s. e. l. i. in pun. p. Ab intestato. i. si cōtigerit no adiri hereditatez ex testamento. q. Pertinuerit. qd tñ hic volebat testator: vt. i. hac l. s. i. r. ij.

Fideicommissa. no dixit legata: qz fm hanc. l. ab intestato non prestabant: vt insti. de fideico. h. s. p. terea. Bzo. s; hodie no est differentia: vt. C. cōia de leg. l. i. s; quo ad hec q h dicunt idē est etiā hodie.

Mox dimissis. no fuit dicendū vt legata in testamento relicta pstare qsi adierit ex testō. r simul si deicommissa ab intestato relicta quasi ab intestato adierint. hoc enim esset iniqum.

Quadrantē. s; cēs etiā legataris. C. eo. l. i. s. i. ad. l. falci. l. i. s. ad eos. r. i. n. eferm' s. i. r. j. e. duo. s. fi. v. C. oimō. de duca falci. dicit dicit r. C. omittit: vt s. de testa. m. l. ij.

z. C. de pdi. infer. l. ij. qd em ponit in grauenam no releuat. sic z. C. si manci. ita fu. alie. l. i. §. ij.

a. C. Cessit. sic. §. eo. l. i. §. si proponatur.

b. C. Ostendit. superiori parte legis.

c. C. fuerint derelicta. q. d. quedā pdia iure legati reliqt

ticio in testō: z ea dē pdia eidē ticio reliquit iure si deicōmissi ab intestato: si contingit heredē ab intestato succedere forte dicēs: si non valet iure testamēti valeat iurē codicilloꝝ qd dicit. vt. C. d. cod. l. fi. Itē qdaz alia pdia iure fideicōmissi z sic ab intestato reliqt aliq.

d. C. Demōstrat. vt preferat ticus veluti ex testō vt §. eo. l. i. ibi iulia. scribit zc.

e. C. Oēs fideicōmissarios: etiā ticiū utpote fidei cōmissarium p re petitionem.

f. C. Quedā. z sic ticius preferit z dicit iuliani. seruaf

g. C. Si pō nō incidit. qd potuit ptingere qz zc. vt §. §. plane. z. §. pr. §. z. §. l. i. §. si proponatur.

h. C. Alia cā. pnta vt fraudē testatoris repelleret: vt. §. l. pri. z. §. §. si patron⁹. z. §. de acqui. here. l. si pupillus. §. i. z. §. de inoffi. testa. l. papi nianus. §. qra. in fi. z. §. de lega. ij. l. i. coz pater. §. ticio. in fi. §. z. arg. §. de vtuap. l. nō soluz §. qd vulgo.

i. C. Iusta causa. puta vt fraudem testatoris repelleret: vt. §. §. pri. no.

k. C. Ad alium p̄tinere. puta qz euicta sunt sine suspitio ne vel repudiatōe vel vtra quadrante nil omnino possidere nec dolo fecisse quominus possideret. als p̄tra. §. eo. l. i. §. totiens. vsqz ad fi. l. z. §. pri. resposio.

l. C. Non dabit. quibusdam.

m. C. Si modo nulla. i. si p̄tor nō fuerit p̄ suspitionē instructus collusionē intercessisse: vt. §. l. i. §. fi.

n. C. p̄t. f. scriptus p̄ legitimū: nec tñ aliq̄ p̄paramen tñ erat ad p̄tionē here. alioquin differret legatarij fm

ab intestato. C. Plane si noia: tim id ei pmisit: dicem⁹ nō euz incidere in edictuz: qz vsus est facultate ea quā ei testator cōcessit. qz si nō ei p̄cessit sp̄alit testator omittit: is ordo erit sequēdus quē iulia. ostendit. Quid em dicemus si ijsdez et ex testō legata z fideicōmissa ab intestato fuerint derelicta: z p̄terea alijs fideicōmissa: an ordinē illū debeam⁹ facere quē iulianus mōstrat: an p̄o cōtribuemus oēs fideicōmissarios q̄si equales: z magis ē vt ita distinguam⁹: multū iter esse vtrū incidit in edictū h̄s: an nō. nā si icidit p̄ferēdi erūt hi q̄bus testō relicta fuerūt q̄ dā. si p̄o nō incidit: qz hec fuit testatoris volūtas vt daret ei facultatē z ab intestato succedēdi: vel qz alia cā intercessit que (sz ea que supra scripta sunt) nō offendit edictū: dicendum est cōtribui fideicommissa debere quali exequata.

C. Qui omittit dolo tenetur hoc edicto si possidet. secus si ex iusta causa. h. d. Bar.

Qd simplr aut p̄tor pollicitus est se datur actionē: sed cā cognita. nam siue inuenit testatorem hui⁹ rei auctorē esse: p̄m̄qz pmisisse ab intestato succedere: aut si q̄ alia iusta cā omittēdi iteruenerit: vtiqz nō dabit actionē in eū legatariū. C. Itē si inuenit bona ad

hectēpora. hodie sec⁹. vt. C. de peti. here. l. fi. in p̄t. z. §. i. vel forte in odium eius etiā lite mota in petitione hereditatis nō differret legatarij em hociure.

o. C. Possidere desierit. postea. sic. §. ad. l. fal. l. i. rōe. §. ipe

p. C. Desinat pueniri. interim tñ dū possidet (rator. teneb exacta cautione euicta hereditate: vt. §. l. i. §. non querimus. q. C. Litis. hec ē rñsio. sic. §. de nego. gest. l. litis. r. C. Quis possederit. l. litur⁹ omittit rēs ex testō z ab intestato tenēs nec vll⁹ erat substitutus vel legitim⁹ z sic vacabant. f. C. Quadrantiū. a tpe denūciatōis sz a tpe q̄ fuerit delata. rr. an. vt. §. de iure fisci. l. i. §. diuus. z. §. p̄scriptio. z. C. d. q̄dri. p̄scti. l. i. z. dic vt ibi no. Itēz an q̄driemū poterit pueniri. vt §. pr. dixi. §. si aut z. §. qd §. z. §. eo. l. i. §. nō querim⁹. t. C. Portioe. f. terra. vt in fi. de suc. lib. §. sed nostra. v. C. Cohrde. pu ta ticio. vt. §. dicit. y. C. Omiserit institutioez. sz nōne idē si sol⁹ coheres omisit: vt on⁹ tñ subeat p̄ron⁹. rñ. idē. vt. §. de bo. lib. si liber⁹. z. l. si patronū. i. p̄n. Sz tñ in vno casu p̄ron⁹ hz ab intestato totū. l. altero iure ac cescēdi hz totuz. hzo. est §. idēz qñ sol⁹ coh̄r⁹ qñ am boz colludēdo. at tertio casu cū non collusit nō est idē:

C. Licet patronus iusta cām omittēdi habeat. teneb ex hoc edicto si p̄cipat fraudē cum heredē omittente. Bar.

Si patronus ex debita sibi portione h̄s script⁹ dato sibi coh̄rde ex alia pte omiserit in institutionē qz debita ps ei⁹ erat exhausta: omiserit z coheres. deinde possideat p̄ron⁹ ab intestato legitimā hereditatē totā: dandā in eū legatorū actio nē cellius lib. xxi. ff. qz ait: q̄ in ticiū p̄tererit: sufficeret qz patrono q̄ integrā debitam sibi portione h̄eat. hec aut ita sūt si coheres collusit coz p̄rono: aliter em nō eē patronū cogē dū legata prestare. neqz em interdicitū est vt q̄s omittat hereditatē si sine fraude id fiat.

cū nulla p̄sent: vt in fi. huius. §.

y. C. Exhausta. hodie tollit oē grauenam: vt in fi. de suc. libe. §. sz nra. in fi. §. azo. sz olim nō sic. vt. §. de leg. ij. cū patron⁹. z. ibi dixim⁹: z. §. de p̄di. z. demō. l. si his legatū. h.

z. C. Legator. a herelictor. nā p̄p̄ fraudē p̄uilegiū p̄dit sz Jr. vt qz iter totū hz legitimā: vt subicit. Itē relictor a coh̄rde cū q̄ collusit: vt. §. e. l. si q̄s pecūiā: z q̄ subicit i i cū. l. coh̄rde q̄ teneb de relicq. a se. Itē teneb relicq. a patrono si sol⁹ patron⁹ omittet: vt. §. de le. ij. l. cū p̄ron⁹. §. i.

a. C. Sine fraude. vt. z. §. n. ij. l. si pupillus. §. i. z. §. l. pri.

z. J. de lega. ij. l. cum pater. §. tidio. r. J. eo. l. pretere. r. l. si quis omiffa. r. C. eo. l. ij.

S hoc edictu. pone casum fm Jo. in filio in potestate constituto r. preterito qui habet si vult bono. pos. p. ratab. vt. C. de lib. pre. l. si §. scim. q. petita p. stabat legata qui

bu. f. d. vt. J. de leg. pre. l. i. r. C. de bo. no. pos. cōtratab. l. i. item pōt dicere nullū ipso iure testamētū si vult: vt. insi. de exhere. da. lib. an. p. in. q. b. si faciat in fraudē eorū quibus prestatet legata si pe. teret cōtratab. nō facturus alīs nichilominus tenet eis: vt. arg. §. eo. l. si q. pecuniā. In emancipato ponit nō pōt q. ipe citra bono possessionē p. ratab. adire nō pōt: quia aditō b. iure civili est. sed nec vnde liberi hz donec est loc. bo. pos. p. ratab. vt. J. si r. te. nul. ex. l. i. in p. in. h. in p. r. i. r. suo videt repro. bari: vt. J. de leg. pre. l. i. s. q. in p. n. r. l. si duo. vbi non p. ratab. veni. nisi dicas q. fraud. hic faciat cū pre. stare. r. sic reatus beneficium exclu. dit: vt. C. vbi se.

Qui omittit p. tabu. r. adit ab intestato tenet hoc edicō. b. hoc edictū etiā ad p. ratab. bonoꝝ possessionē p. r. nere magis dicēdū est. f. vt qui accipiedo p. ratab. bonoꝝ pos. li beris parētibusq. legata p. sta ret si omiserit eā bo. pos. r. ab intestato possideat hereditatē cogat ea prestare que p. staret si p. tab. bo. pos. acceperit.

Relicta conseruant ex hoc edicto cū sua causa. f. vt condi. tionalia debeant p. ditione im. p. l. r. d. Bar.

Si libertas sub p. ditione fue rit data si decē dederit: r. omif. sa cā testamenti fuerit: nō alit. er libertas cōpetet: q. si cōdi. tionis partium sit.

Qui pōt adire hereditates si omittit beneficio huius edi. cti nō vitat. Bar. Martian.

Quidā ticiū r. meūū in. stituit heredes: r. cētūz ticio legauit: vt. ergo omisso te. stamēto legitimā adijt heredi. tatem: nō p. robe legatorū actio nem ticius postulabit: idem est si vitiq. legasset.

Pantū sit. patet ergo per oīa idem esse ac si ex te. stamēto adita esset hereditas: vt. J. eo. l. duo. §. fi. r. l. si do. lo. §. fi. r. l. pe. r. C. eo. l. si. r. J. de leg. pre. l. i. s. qui §. fiet. fa. cit. J. de cōdi. r. demon. l. qui heredi. in. fi. r. §. de condi. in. fi. l. que sub conditione §. quoniam. sed arg. cōtra. J. eo. l. si quis sub conditione.

Quidam legauit i. p. legauit. d. p. postulabit. quia alter alteri q. omisit causaz testamētū obicere nō potest. quia vtrūq. in ea causa est. ad q. b. facit. J. eo. l. si non solus. §. i. vnde Iuuenalis. Nil catholūa certhegor. vt. C. de here. l. q. n. i. r. C. de inoffi.

testa. l. in arenam. r. facti. J. de leg. pre. l. bonoꝝ.

S quis sub conditione. omiffa causa. Sed qualiter poterit omittere id est repudiare ante impletā con. ditionem cum nec fuerit delata ab intestato: vel ex testa. mento. vt. §. titi. ij. l. i. s. qui heres. Rñ. hic delata erat ab

intestato defecta iam p. ditione que implenda erat in fra certum tēpus lex p. sequens lo. quitur cuz adhuc supererat de tem. pote r. ideo bene respon. etiā. l. seq. eū non teneri hac parte edicti. q. d. non habet locum hoc edictum cum nec repudiare ex testamēto nec adi. re ab intestato po. tuerit. i. superiori p. o. casu locum ha. bet edictum: sed nō in illis in quoꝝ rum persona fuit adimplenda con. ditio vt. hic: sed in persona conditio. nalium legatorū sic. vt. §. l. i. §. qui sub conditione.

Sed si adhuc pa. redi. cō. ditioni tps hēbat: hac parte edicti nō tenet.

Si plures possidēt ab inte. stato vno omittētē quilibet te. net in virilem: si pecunia acce. pta: q. libet in solidū tenet. Bar.

Si nō solus. Ulpia. sed cum alio possidet h. d. titat. is: qui omisit cām. testamētū: rectissime iulianus ait (quod r. marcell. p. robat) dandam in ipsum quoq. lega. torum actionem vtilem. Nec enim aspernari debet obesse sibi factū heredis scripti cui

l. qui heredi. in. fi. r. l. meuius. alij q. hic fuit expressa con. ditio: vbi nō. J. r. contra. §. de cōdi. ob causam. l. d. di. §. fi. Solu. ibi habuit intuitum: q. dare voluit q. d. de bebat dare hic nō. vnde quasi in p. in. est nata actio in factum. argu. J. de polli. l. i. §. i. Item arg. cōtra. §. de trāfac. l. cum h. §. hec oratio: vbi sed: si p. ditionis r. J. r. §. eo. l. qui autē §. fi. sed ibi heres recipere: hic dare debebat. J. r. §. J. de lega. i. l. quidā testō. §. fi. sed pōt grauari si habuit: nō alit. dicit posse peti dandū causa implende cōditionis. Sed si adhuc. parendi. expone vt. r. §. p. r. o. n.

Si non solus scriptus.

Cum alio. pura ticio fratre suo.

Hereditatem. ab intestato vt sub iij.

Is. scz scriptus.

Omittit causam. gratia alterius: scz ticiū fratris qui vna cum eo veniebat ab intestato.

In ipsum. scz ticiū cum quo possidet institutus. r. dicit pro parte vt statim patet.

Cui. scz ticio venienti ab intestato cum scripto cuz forte fratres erant.

Reatus
beneficium
excludit

a Profuit. factū heredis scripti. sic. J. de regu. iur. l. ex qua psona. r. J. eo. l. mater. §. si. auctoris emi dolus nocet habenti cam lucrativā: vt. J. de excep. do. l. apud celsum. §. si quid autē. J. de hic participavit fraudē: prescruit em.

b In solidū. s. non pro parte tñi. J. eo. et dic tenet omittēs quasi hereditatē habēs cū pte cū habeat partē r alterutrā hz pte vt dic etiā ticiū teneri in solidū: cū sit deterius p corum pere de precib: sicut i fen tēria. vt. C. qñ. p. qñ precibus. non est neces. l. venales. et. J. ad trebel. l. fuo. J. de cōtra. §. eo. l. licet. nā hic non servat ordo pūctōis: ibi sic. Soluti. h. vterqz possidebat: ibi alter tñi. Item r hic cōvenitur q gratz omisit cam testamēti: r hoc ideo qā possidebat. et sic nō oblabat. §. eo. l. si qz pecuniā ibi: vbi hō gratis rē. J. de ad hoc. §. eo. l. si pecuniā.

Precio corum pere de precibus: sicut i fen tēria. vt. C. qñ. p. qñ precibus. non est neces.

c Et qui ad eū dō pōt cōsequi hereditatē: si omittit hoc editō non subuenitur. Bar.

d Cū substitutis ab institutis legata fuissent relicta: r tā instituti qz substituti omittit cā testamētī possideāt ab intestato hereditatē: diuus plus rescriptit neqz improbe neqz impudēter institutos legata recusa re substitutis data. recte enim recusat i se dari legatorz fidelitē cōmissōz petitionem substituto: cui liberū fuit ad eū hereditatē nō fidelitē cōmissum petere: s; vniuersa bōa obrinere.

e Si institutus r substitutus omittunt ex testō: r institutus solus possidet tenet ad oia: et et substitutus q dolo repudiat. r si substitutus solus possidet tenet ad oia et etiā institutus si repudiavit accepta pecunia: si vterqz possidet vterqz suis legatariis tenetur. h. d. Barto.

f Si duo sint heredes institutus r substitutus: r ambo omittit cā testamētī ab intestato possideāt hereditatē: qstōis est an ambo cogatur legata psta re: vt vtrū vnusquisqz ea legata que a se relicta sunt: an vero ambo vtrōqz legata cogantur prestare. ego puto in solidū ad

l Sine pecunia. tunc enim substitutus conueniri nō potest. vt. §. eo. l. si quis pecuniā. ibi: vbi hō gratis rē.

m Ipse. scilicet substitutus.

n Conueniendus. pro oibus relictis etiā ab instituto et est rō: qz a substituto repēta vident. vt. J. de lega. l. l. §. 7. sed secus in instituto vt statim ponet. r est ratio: qā hz pecuniā: et sic hereditatē hēre videt: vt. §. de peti. here. l. si et rē. sed cōtra. §. eo. l. licet. vbi dicit pmo possessorē qz omi sit pecunia accepta. Sol. et hic intellige fm eundē ordinem. sic qz pūctus conueniet hic institutus qm est in relictis a se.

o Possideret. ab intestato data l. instituto pecunia vt repudiet ex testamēto: vt sic substituto delata hēditate eaz repudiet ex testō: r ab intestato habeat. J. eo. l. si pecuniā. qz ab intestato succedere non poterat. qz suis legata rō. s. tñi. et est rō: qz relicta a substituto nō videntur repēta ab instituto. J. eo. §. certe imo videt qdubet et p qdubilibet: et pūctō possessor. in quo toto est ptra. §. eo. l. licet. Sol. vt ibi. qz ibi idē ab vtrōqz: hic secus.

p Omittit. q ab intestato succedere non poterat. qz suis legata rō. s. tñi. et est rō: qz relicta a substituto nō videntur repēta ab instituto. J. eo. §. certe imo videt qdubet et p qdubilibet: et pūctō possessor. in quo toto est ptra. §. eo. l. licet. Sol. vt ibi. qz ibi idē ab vtrōqz: hic secus.

q Suis legata rō. s. tñi. et est rō: qz relicta a substituto nō videntur repēta ab instituto. J. eo. §. certe imo videt qdubet et p qdubilibet: et pūctō possessor. in quo toto est ptra. §. eo. l. licet. Sol. vt ibi. qz ibi idē ab vtrōqz: hic secus.

r Aduersus substitutum. pro omnibus. s. et p relictis ab instituto: ita de mō si participavit fraudē cū instituto: r non aliter. vt. C. eo. l. i. Sed an institutus in substitutū p relictis a se instituto: quidā dicit q sic p. l. §. qd non plz. qz ibi pecunia accepta. dic ergo hō etiā in substitutū nō tenet institutus. vt. §. e. l. si qz pecuniā. ibi: vt hō gratis rē.

s Ab instituto. legata. expresse vel etiā tacite a substituto. vt. J. de lega. l. l. licet.

t Legem ab intestato. l. l. xij. tab. vel alia. r facit. §. eo. l. iij. r. J. eo. l. duo. r. l. si eadē. sed ptra. §. eo. l. licet. Sol. ibi. Item facit J. de lega. l. l. plane. §. si eundem.

g Videamus. et certe quilibet pro relictis a se. vt. J. in h. ibi nunc autem rē. sed cōtra. §. eo. l. licet. vbi seruatur ordo. Sol. vt ibi.

h Et alio rē. alia pponit r soluit. s. si institutus dedit pecuniā substituto: vt l. ipse institutus repudiet ex testō: non tamē substitutus adiret ex substitutione. et sic institutus haberet ab intestato: qz ab intestato veniebat non substitutus.

i A se. scilicet tantum.

k Etiam eorum. que sunt relicta a substituto.

De libertatibus. vel continna superioru proxime. vñ illi si non solus. in fi. **C**am he. sic. h3o. sed al. sic: tam his qui ab instituto q̄ qui a substituto.

Cam directe. directe sine dubio in fideicommissarijs distinguere. vt. s. vt q̄sq̄ teneat suis. vt. s. eo. l. si non solus. s. itē si solus. vel dicimovterq̄ insolidū teneat favore libertatis. et facit. C. eo. l. ij.

Persecutione. f. rei que puenit ad heredē. azo e **D**oli. f. tñ sub. qz non possedit ab intestato. tñc em heres tenetur insolidū. et da hic exemplum veluti cū in legatarioru negē dolose quis egit ne ad se: s3 vt ad alii hereditas deueneret. vt. s. e. l. i. s. pe. Sed num qd s3 hoc locū h3 hoc edictū etiā si defunct⁹ sine dolo omisit: Rñ. certe non. vt. j. de leg. ij. l. cū pater. s. natio. r. s. eo. l. qui autē. s. si patron⁹. in fi.

Si non totā hereditate alijs. partēve ei⁹ ex qua heres institut⁹ est ab intestato possideat: sed vel minima portūculā. vel etiā vnam aliquā rē: tenetur hoc edicto. **C**lamus nō p. **I**dem. que pars hereditatis in vna re intelligatur. **I**dem. Et iniquum est cum ex suo quisq̄ vicio hoc in cōmodo afficiatur. **I**dem. **C**am enim hereditas ab eo quoq̄ peti possit q̄ vnā aliquā rē hereditario nomine possideat: dubitari non optet qn verū sit qd diximus. **Q**ui omittit hereditatem a vñ dolo non tenet hoc edi-

Cue parte siue rē ex hereditate quis possideat hoc edicto tenet. h. d. Barto. **C**alus. **E**t si non totā hereditate alijs. partēve ei⁹ ex qua heres institut⁹ est ab intestato possideat: sed vel minima portūculā. vel etiā vnam aliquā rē: tenetur hoc edicto. **C**lamus nō p. **I**dem. que pars hereditatis in vna re intelligatur. **I**dem. Et iniquum est cum ex suo quisq̄ vicio hoc in cōmodo afficiatur. **I**dem. **C**am enim hereditas ab eo quoq̄ peti possit q̄ vnā aliquā rē hereditario nomine possideat: dubitari non optet qn verū sit qd diximus. **Q**ui omittit hereditatem a vñ dolo non tenet hoc edi-

Cue parte siue rē ex hereditate quis possideat hoc edicto tenet. h. d. Barto. **C**alus. **E**t si non totā hereditate alijs. partēve ei⁹ ex qua heres institut⁹ est ab intestato possideat: sed vel minima portūculā. vel etiā vnam aliquā rē: tenetur hoc edicto. **C**lamus nō p. **I**dem. que pars hereditatis in vna re intelligatur. **I**dem. Et iniquum est cum ex suo quisq̄ vicio hoc in cōmodo afficiatur. **I**dem. **C**am enim hereditas ab eo quoq̄ peti possit q̄ vnā aliquā rē hereditario nomine possideat: dubitari non optet qn verū sit qd diximus. **Q**ui omittit hereditatem a vñ dolo non tenet hoc edi-

Cue parte siue rē ex hereditate quis possideat hoc edicto tenet. h. d. Barto. **C**alus. **E**t si non totā hereditate alijs. partēve ei⁹ ex qua heres institut⁹ est ab intestato possideat: sed vel minima portūculā. vel etiā vnam aliquā rē: tenetur hoc edicto. **C**lamus nō p. **I**dem. que pars hereditatis in vna re intelligatur. **I**dem. Et iniquum est cum ex suo quisq̄ vicio hoc in cōmodo afficiatur. **I**dem. **C**am enim hereditas ab eo quoq̄ peti possit q̄ vnā aliquā rē hereditario nomine possideat: dubitari non optet qn verū sit qd diximus. **Q**ui omittit hereditatem a vñ dolo non tenet hoc edi-

Cue parte siue rē ex hereditate quis possideat hoc edicto tenet. h. d. Barto. **C**alus. **E**t si non totā hereditate alijs. partēve ei⁹ ex qua heres institut⁹ est ab intestato possideat: sed vel minima portūculā. vel etiā vnam aliquā rē: tenetur hoc edicto. **C**lamus nō p. **I**dem. que pars hereditatis in vna re intelligatur. **I**dem. Et iniquum est cum ex suo quisq̄ vicio hoc in cōmodo afficiatur. **I**dem. **C**am enim hereditas ab eo quoq̄ peti possit q̄ vnā aliquā rē hereditario nomine possideat: dubitari non optet qn verū sit qd diximus. **Q**ui omittit hereditatem a vñ dolo non tenet hoc edi-

Cue parte siue rē ex hereditate quis possideat hoc edicto tenet. h. d. Barto. **C**alus. **E**t si non totā hereditate alijs. partēve ei⁹ ex qua heres institut⁹ est ab intestato possideat: sed vel minima portūculā. vel etiā vnam aliquā rē: tenetur hoc edicto. **C**lamus nō p. **I**dem. que pars hereditatis in vna re intelligatur. **I**dem. Et iniquum est cum ex suo quisq̄ vicio hoc in cōmodo afficiatur. **I**dem. **C**am enim hereditas ab eo quoq̄ peti possit q̄ vnā aliquā rē hereditario nomine possideat: dubitari non optet qn verū sit qd diximus. **Q**ui omittit hereditatem a vñ dolo non tenet hoc edi-

si quis vna. sic nec res singule sunt pars domus: vt. j. de acqui. pos. l. qui vniuersas. licet sit argu. cōtra q̄ area sit pars: vt. j. de solu. l. qui res. s. aream.

Ec iniquum. vicio. sic. j. de regu. iur. l. quod quis ex sua. Accursus flo.

Cto: s3 ad petitionē fideicommissarij poterit cogi adire. **B**ar.

Si quis omiffa **I**dem. cā testamēti oīno eā hereditatē non possideat: excluduntur legatarij. Nā liberum cuiq̄ esse v3 etiā lucrosam hereditatē omittere: l3 eo mō legata libertatesq̄ intercidāt. sed in fideicommissarijs hereditatib⁹ id pūsum est: vt si scriptus heres nollit adire hereditatē iussu pretoris adeat et restituat. qd beneficiū his qui bus singule res p fideicommissum relicte sunt: nō magis tributum est q̄ legatarijs. **P**ures omittētes ab intestato possidētes: ac si ex testamento aduissent conueniunt. h. d. Barto. **I**dem. **D**uo heredes instituti si dambo omiffa cā testamenti ab intestato possideant hereditatem: tunc quia vterq̄ pretorio iure perinde habetur atq̄ si ex testamento hereditatē aduisset: pro partibus in singulos competit actio. **E**x hoc edicto petuntur legata salua ratioe. l. falcidie: vñ portiois alio iure debite. hoc dicit cum. l. seq. Barto. **A**dmonēdi sumus hūc in quē ex hac parte edicti legato rū actio dat beneficiū legi: falcidie concedendum. **I**dem. **P**etereā patrono qz q̄ ex asse heres institutus est: si ab intestato possideat hereditatē cōmodū partis debite qd habiturus foret si ex testamēto aduisset hereditatem: saluum debet et esse.

Pures omittētes ab intestato possidētes: ac si ex testamento aduissent conueniunt. h. d. Barto. **I**dem. **D**uo heredes instituti si dambo omiffa cā testamenti ab intestato possideant hereditatem: tunc quia vterq̄ pretorio iure perinde habetur atq̄ si ex testamento hereditatē aduisset: pro partibus in singulos competit actio. **E**x hoc edicto petuntur legata salua ratioe. l. falcidie: vñ portiois alio iure debite. hoc dicit cum. l. seq. Barto. **A**dmonēdi sumus hūc in quē ex hac parte edicti legato rū actio dat beneficiū legi: falcidie concedendum. **I**dem. **P**etereā patrono qz q̄ ex asse heres institutus est: si ab intestato possideat hereditatē cōmodū partis debite qd habiturus foret si ex testamēto aduisset hereditatem: saluum debet et esse.

Pures omittētes ab intestato possidētes: ac si ex testamento aduissent conueniunt. h. d. Barto. **I**dem. **D**uo heredes instituti si dambo omiffa cā testamenti ab intestato possideant hereditatem: tunc quia vterq̄ pretorio iure perinde habetur atq̄ si ex testamento hereditatē aduisset: pro partibus in singulos competit actio. **E**x hoc edicto petuntur legata salua ratioe. l. falcidie: vñ portiois alio iure debite. hoc dicit cum. l. seq. Barto. **A**dmonēdi sumus hūc in quē ex hac parte edicti legato rū actio dat beneficiū legi: falcidie concedendum. **I**dem. **P**etereā patrono qz q̄ ex asse heres institutus est: si ab intestato possideat hereditatē cōmodū partis debite qd habiturus foret si ex testamēto aduisset hereditatem: saluum debet et esse.

Pures omittētes ab intestato possidētes: ac si ex testamento aduissent conueniunt. h. d. Barto. **I**dem. **D**uo heredes instituti si dambo omiffa cā testamenti ab intestato possideant hereditatem: tunc quia vterq̄ pretorio iure perinde habetur atq̄ si ex testamento hereditatē aduisset: pro partibus in singulos competit actio. **E**x hoc edicto petuntur legata salua ratioe. l. falcidie: vñ portiois alio iure debite. hoc dicit cum. l. seq. Barto. **A**dmonēdi sumus hūc in quē ex hac parte edicti legato rū actio dat beneficiū legi: falcidie concedendum. **I**dem. **P**etereā patrono qz q̄ ex asse heres institutus est: si ab intestato possideat hereditatē cōmodū partis debite qd habiturus foret si ex testamēto aduisset hereditatem: saluum debet et esse.

Pures omittētes ab intestato possidētes: ac si ex testamento aduissent conueniunt. h. d. Barto. **I**dem. **D**uo heredes instituti si dambo omiffa cā testamenti ab intestato possideant hereditatem: tunc quia vterq̄ pretorio iure perinde habetur atq̄ si ex testamento hereditatē aduisset: pro partibus in singulos competit actio. **E**x hoc edicto petuntur legata salua ratioe. l. falcidie: vñ portiois alio iure debite. hoc dicit cum. l. seq. Barto. **A**dmonēdi sumus hūc in quē ex hac parte edicti legato rū actio dat beneficiū legi: falcidie concedendum. **I**dem. **P**etereā patrono qz q̄ ex asse heres institutus est: si ab intestato possideat hereditatē cōmodū partis debite qd habiturus foret si ex testamēto aduisset hereditatem: saluum debet et esse.

Pures omittētes ab intestato possidētes: ac si ex testamento aduissent conueniunt. h. d. Barto. **I**dem. **D**uo heredes instituti si dambo omiffa cā testamenti ab intestato possideant hereditatem: tunc quia vterq̄ pretorio iure perinde habetur atq̄ si ex testamento hereditatē aduisset: pro partibus in singulos competit actio. **E**x hoc edicto petuntur legata salua ratioe. l. falcidie: vñ portiois alio iure debite. hoc dicit cum. l. seq. Barto. **A**dmonēdi sumus hūc in quē ex hac parte edicti legato rū actio dat beneficiū legi: falcidie concedendum. **I**dem. **P**etereā patrono qz q̄ ex asse heres institutus est: si ab intestato possideat hereditatē cōmodū partis debite qd habiturus foret si ex testamēto aduisset hereditatem: saluum debet et esse.

Cum. possideat. vt. s. b. pef. here. l. iij. r. l. pe. r. l. reglariter. r. l. legitimam.

Si quis omiffa. dolo vel nō dolo: grat⁹ nullo p̄cio accepto in dē: qz tunc secus. vt. s. eo. l. licet. r. l. si quis pecuniā.

Nō possideat. nec aliquis eā possidet. alioquin possessor pueniretur si fraudē adhibuisset. si autē fraudis ignarus erat nō cōueniretur: licet institut⁹ in fraudē omiffisset. h3o. vt. C. eo. l. i. h. c. m. **I**ntercidat. vt. C. eo. l. ij. cr. s. eo. l. qui autē. s. si patron⁹. et facit. j. de vi et vi arma. l. iij. s. si q̄s autē. et j. e. l. si seruū. s. i. n. **P**rouisum ē. nichilomin⁹ r hic edictū h3 locū. vt j. e. l. si seruū. s. i. o. **N**ō magis. nā necessitas nec illis. vt. j. ad treb. l. naz quod. s. fi. r. l. mulier. s. fi. r. l. si patroni. s. sed et fi.

Duo. pro partibus. ad hoc s. eo. l. si nō solus. in prin. r. s. si duo. in fi. **C**alcidie. ad hoc. C. eo. l. fi. r. j. eo. l. cui seru⁹. r. l. pe. r. s. eo. l. quia autē. s. fi. r. j. ad. l. fal. l. i. s. ad eos. s3 contra hanc. l. ad pūci. s. de dolo. l. si duo. vbi insolidū tenentur duo

Duo. pro partibus. ad hoc s. eo. l. si nō solus. in prin. r. s. si duo. in fi. **C**alcidie. ad hoc. C. eo. l. fi. r. j. eo. l. cui seru⁹. r. l. pe. r. s. eo. l. quia autē. s. fi. r. j. ad. l. fal. l. i. s. ad eos. s3 contra hanc. l. ad pūci. s. de dolo. l. si duo. vbi insolidū tenentur duo

Duo. pro partibus. ad hoc s. eo. l. si nō solus. in prin. r. s. si duo. in fi. **C**alcidie. ad hoc. C. eo. l. fi. r. j. eo. l. cui seru⁹. r. l. pe. r. s. eo. l. quia autē. s. fi. r. j. ad. l. fal. l. i. s. ad eos. s3 contra hanc. l. ad pūci. s. de dolo. l. si duo. vbi insolidū tenentur duo

Duo. pro partibus. ad hoc s. eo. l. si nō solus. in prin. r. s. si duo. in fi. **C**alcidie. ad hoc. C. eo. l. fi. r. j. eo. l. cui seru⁹. r. l. pe. r. s. eo. l. quia autē. s. fi. r. j. ad. l. fal. l. i. s. ad eos. s3 contra hanc. l. ad pūci. s. de dolo. l. si duo. vbi insolidū tenentur duo

Clamus hereditatis. quod videbatur opus. vt in rubrica videtur. et facit in fi. de fideicommiss. here. s.

dolosi: sed ibi circa idēz. hic circa suam partem quilibet. **P**etereā patrono. debite. que est terna. vt institut. de succel. libe. s. sed nostra. et facit. s. eo. l. quia autem. s. si patronus.

Si eadē accepit. destinationē. et sic q̄ solus institut⁹
adiuit ex testō vel ab intestato omīsa cā testamēti.

¶ C. de fiduciō. l. quonē. la. ij. §. eo. si ab instituto. sec⁹.
Si fili⁹ bonoz possessionē. unde legitimi. vi. §. unde
le. l. ij. §. fina. r. l. ij.

¶ C. de lego. §. 3.
¶ Leo. l. mater. §. i.
secus.

Si testō. nō
dz. sed nōne
extitit cōditio. nā
tici⁹ heres est: Re
spon. nō: q̄z ille
xit ex testō. ad q̄
s. de vul. subli. l.
qui libert. §. i. r. §.
de heredi. insti. l.
seru⁹ alienus. §. si
quis ita.

¶ Culpa. non
est bona ratio. q̄a
et in legato eadē
rōne posset obijci
testatori: q̄ ea ab
intestato nō relin
quit: imo non pos
set obijci: quia fm
hāc. Lab. intestato
non valebat. vt in
st. de fiduciō. hēf.
§. p̄terea. sed in fi
dei cōmissio bñ ob
ijci potest. Bzo.

¶ Libertatem.
qm̄ hanc ab here
de nō debuit acci
pere sed a seipso:
vt. §. de here. liti.
l. sed: si in cōditio
ne. §. fina.

¶ Non dz. sed
q̄re: nōne cā tue
ret si mēto hēfidi
tatis hīta nō fuisset:
certe sic. vt. §.
eo. l. de libertatib⁹
in p̄n. perdit ergo
q̄: plus est ei dātū
Rñ. imo perdit iō
quia testator eum
voluit a seipso p̄se
qui libertatez sub
cōditione. §. si tici⁹
heres esset. vt. d. l.
sed et si in condi
tione. §. fina.

¶ Et. l. seruo.
¶ In p̄tate. vt
r. C. de ipu. r. alijs
subli. l. ij. et. §. n.
tu. ij. l. filium.

¶ Dari. §. §. e.
l. n. non solus. §. i.
So. ibi vterq̄ pos

**In specie p̄fertur ille cui
ab instituto relicta est. Barto.**

Si eadē res dī. **¶** Upla.
ueris p̄sonis ab institu
toz substituto fuerit relicta: nō
vterq̄ sed qui ab instituto ac
cepit⁹ solus vendicabit.

¶ Actio ex hoc edicto cōpe
tit contra patrē qui ex p̄sona
filij omisit ex testō r. adiuit ab
intestato. h. d. Barto. Iulian.

Si fili⁹ me⁹ a matre sua
heres scriptus fuerit: et
ego testamēti cā omīsa bono
rū possessionē eiusdē filij no
mine petiero: actio legatoz in
me dari debebit: nō secus ac si
ip̄e heres script⁹ omīsa causa
testamenti bonoz possessionē
ab intestato accepisset.

¶ Per hoc edictū non confer
uatur ea que p̄ se possunt sub
sistere: et de necessitate aliorū
aditio nō expectat. Bar. Idē

Si in testō ita scriptum
fuerit: tici⁹ heres esto: r.
si tici⁹ heres erit: meus heres
esto: et ticius omīsa cā tes
tamēti hereditatē legitimam
possederit: meo aduersus eū
petitio hereditatis dari nō de
bet⁹ pro parte quā habiturus
esset si testamēti cā omīsa nō
fuisset. Lū enī omīso testamē
to hereditas possideatur: lega
tozum quidē r. libertatū ratio
habēda est: q̄: aliter q̄ ab he
rede dari nō potuerit. heredi
tatis vero que ita data est ra
tionē habere p̄tor: nō debet.

¶ Quare et si ita scriptus fuisset
ticius heres esto: meus heres
esto: q̄squis michi ex supra scri
ptis heres erit: stichus liber et
heres esto: et ticius omīso te
stamēto hereditatē possideat:

fidebat: hic aliter tm̄. sed fm hoc illius. l. ratio nichil va
leret. quare dic q̄ hic omisit iusta cā. vt argu. §. de lega. l.
l. filio pater. vel hic iusta causa adijcitur: unde contrariū
cuiatur. Bzo. que sit iusta causa: dic vt. §. eo. l. qui exca
santur. r. l. qui autem. §. plane.

libertatem⁹ stichi p̄tor tueri
nō debet⁹: nec hereditatis pe
titionem ei⁹ dare.

¶ Legatū substituto ē in in
stitutionis defectum cōferus
tur per hoc edictum. Barto.

¶ Si q̄s hoc modo testamen
tū scripserit: ticius heres esto:
si ticius heres nō erit: meus
heres esto: q̄squis michi ex su
pra scriptis heres erit: meo
si michi heres nō erit centum
dato: deinde tici⁹ omīso testa
mēto legitimā hereditatē pos
sedeat: an meo cuius in pore
state⁹ fuit vt ex substitutiōe a
deundo torā hereditatē habe
ret: legatoz actio dari debeat
querit⁹: r. placet dari⁹: quia ni
chil prohibet meū iustā cau
sam habuisse: p̄p̄ quā nollet
negocijs hereditarijs implicari.

¶ Institutus omittēs contra
tabu. sibi cōpetentē beneficio
p̄terit: omnibus ad integra
legata tenetur. Bar. Upla.

Si filius qui m̄sit in po
testate patris: item filia
heredes instituti p̄terito fratre
emancipato q̄ cōtratabu. acci
pere bonoz possessionem po
tuit: vt intestati patris bonoz
possessionē acceperit⁹: legata
oibus⁹ prestabit: nec dote in
suam filia fratri confert⁹: cum
vt scripta videatur heredita
tem habere.

¶ Pupillus ex hoc edicto nō
tenetur: nisi i eo q̄ ad eū per
uenit ex facto tutoris: idem in
adulto. Barto. Paulus.

Si dolo tutoris omise
rit pupillus cām testa
mēti r. legitimā hereditatē pos
sedeat: dāda est legatoz actio
in pupillū: sed eatenus quate
nus hereditas ei a cōsita est.
quid enim si cū alio possideat
hereditatē: sed hoc et i eo qui

Si filius. ac
cepit. fili⁹
r. filia institui. Bzo.
et etiā emācipat⁹
vna cū eis §. 3r.
m. ¶ Omnib⁹. nō
obstat. §. e. l. quia
autem. §. pe. vt ibi
nota. et nota h̄ bre
uiter suū institu
tū p̄terito eman
cipato: et p̄terite
p̄tratabu. habere
tria remedia. naz
adire p̄t ab inte
stato r. quia t̄c fa
cit in fraudē omi
bus p̄stat lega
ta: vt hic. et hoc si
coheredē non ha
bet. alioquin cohe
redi accresceret.
Itē p̄t adire ex i
stitutione et tene
bitur tunc in par
tem ascriptā: nisi
maior sit virili et
p̄stat omnib⁹ le
gata. Itē bono
rū possessionē con
tratabu. p̄t pete
re: tunc tenebit
in virili: r. certis
tm̄ p̄sonis presta
bit legata. sed hoc
forte de accrescen
ti portione. sed nū
qd de ascripta p̄
stabit oibus. Bzo.
dubitari p̄t. et fa
cit. §. de leg. p̄st.
lis qui. §. vbi §. 3o.
sed ille. §. si scrip
t⁹. §. eo. de lega. p̄e.
est contra hec que
dicta sunt. sed ibi
soluit. h.

¶ Cōfert. q̄ q̄
si adijcet p̄stat le
gata: ex testō autē
§. h̄c legē nō fie
bat collatō. vt. C.
de collatō. l. i. ho
die sec⁹. vt in aut.
ibi posita.

¶ Dolo. acq̄
lita ē. dic §. 3r.
aut delinquē
doct in nichil te

netur pupillus. vt. C. vnde vi. l. meminerint. et de regu. iur. l. neq. aut contrahedo: et tunc infolidum etiā si non est soluendo tutor. vt. C. de euctio. l. illud. r. C. de his q. vt indig. l. polla. ad ministrare em tenetur. aut mediu inter hoc: et obtinet qd hic. r. J. ne vis fiat et. l. i. §. hoc edic. cum. 3r. Item fa...

Qui omittit ex institutione sua: et adit ex substitutione serui: hoc edicto tenetur. Bar. Celsus.

Qui seruus ipsius substitutus est: seruum suum heredem adire iussit: si idcirco fecit ne legata prestaret vtraque prestabit: et quia heres est: et quia omiffa causa testamenti possidet ex substitutione hereditate: salua falcidia ei seruata.

Qui omittit ex institutione et sibi querit ex substitutione tenetur hoc edicto: nisi sit substitutus filio suo: et relicta ex substitutione prius defalcantur. hoc dicit Barto. Papinta.

Iulianus scribit premis qd filia sibi substituta iussit adire hereditate: legata q ab ipso data sunt ex sententia edicti prestaturu: qm filia patri substituit in casu: non vt arbitrium eligendi relinquatur.

Sed si varia legata supra dodrantem data sunt: eorum prius ratione habenda que a filia relicta sunt. Non enim caret dolo pater qui honore p prius omisso ppter copendiu alienam institutionem maluit.

Dentis si filie pater substitutus: si de regu. iur. l. qd iu. Recursus. a. Per eum. filiu. sed none ipse pater fecit filiu in gradu: sic in succedendo: sed die r ipm repudiasse. 3re contra. §. eo. l. i. §. qui sub conditione. So. patria potestas inestimabilis est: vt. J. de lega. l. l. filiusfamilis. §. frivulgare. et eodem modo soluitur. §. eo. l. si filius meus. Item contra. C. de inoffi. testa. l. filius. So. ibi volebat accipere ex testamento cu non impleta esset conditio: hie ab intestato defecta conditio. r. facit. J. de codi. r. demo. l. i. cui.

Solus. secus si cum heredibus possideat. vt. §. eo. l. si no solus. in pn. an aut r omittens in substituti teneatur. dilingue habeat precium vel non. vt. §. eo. l. licet.

Institutionem. i. substitutionem. Deniq. bene inferit. deniq. rē. cum enim puniatur vt dixit: tunc demū est propriū omittat honore: ergo vbi non omittit nō tenetur. vbi autē omittit institutionē filii: suum honore non dimittit: sed filio habitū. vt. J. de lega. presū. l. iij. §. hoc autem solum.

Adij. ex substitutione. 330. Notū. natura em ita ordiauit q liberi parentibus fm suum votū succedant. et ideo testator videtur patre substituisse vt haberet arbitriū adedici et qvelleret si autē testator intellexisset q tunc demum pater admitteretur: si filius nō esset heres: videt sentire q pat post filia remaneret: qd est ptra votū parentum. vt. J. vñ libe. l. scripto. i. si. et sic no. q ppter naturā aliter hic statuitur q superioru casu. sic. J. de codi. r. demo. l. cū tale. et no. hac l. honore lucro pferendū: idem de voto parentum.

Ater secundis tabulis impuberi filio substituta locum edicto facit: si omisso testamento legitimam hereditatem filij possideat. idē iuris erit et si filio coheres data sit et substituta.

Qui non implet conditionē potestatiuā directā: et adit ab intestato non tenet hoc edicto. hoc dicit Barto.

In sententiā edicti ppter legatorum causam frater incluisse nō videbatur: qui filium suum substitutum impuberi testamento fratris non emancipauit: sed ab intestato p eū bona possidere cepit.

Tertius possidens ab intestato tenetur hoc edicto si cū instituto participauit fraudē. hoc dicit Barto.

In eum q testō scriptus heres nō fuit: si fraudis p filio cū heredib⁹ scriptis participato legitimā hereditatē solus possideat: actio legatorum ex sententia preteritis dabitur.

Qui hys pciū videt habere hereditate adeo relicta a se pstitare tenetur. Bar. Merati⁹.

Patria potestas inestimabilis est. Notū. natura em ita ordiauit q liberi parentibus fm suum votū succedant. et ideo testator videtur patre substituisse vt haberet arbitriū adedici et qvelleret si autē testator intellexisset q tunc demum pater admitteretur: si filius nō esset heres: videt sentire q pat post filia remaneret: qd est ptra votū parentum. vt. J. vñ libe. l. scripto. i. si. et sic no. q ppter naturā aliter hic statuitur q superioru casu. sic. J. de codi. r. demo. l. cū tale. et no. hac l. honore lucro pferendū: idem de voto parentum. Ater. legitimā. per tertullianum. v. frater. restitutus. Substitutū. sub conditione si est emancipat⁹ infra decem dies. Impuberi. filio fratris. Sed ab intestato. defecta iam conditio nō interim dum pēdet.

netur pupillus. vt. C. vnde vi. l. meminerint. et de regu. iur. l. neq. aut contrahedo: et tunc infolidum etiā si non est soluendo tutor. vt. C. de euctio. l. illud. r. C. de his q. vt indig. l. polla. ad ministrare em tenetur. aut mediu inter hoc: et obtinet qd hic. r. J. ne vis fiat et. l. i. §. hoc edic. cum. 3r. Item fa...

Seruum rogat. si alit serui rogat fuisse directo ab eptore peti possit. hic alit no pot. qz seruus rogatus no fuit. a30. r facit. f. de lega. i. l. plane. §. i. r. l. cuz filio. r de lega. ij. l. si alienus seruus.

Hereditate qz videbat em qz hic cui hereditas res situeda erat age re ex hoc edicto si possz. r qz alia via est ei cofultu scz p treb. vt cogat herede adire. vt. §. e. l. si qd omiffa. cuz suis cōcor. r qz si deicommissari loco hfdis est. vt insi. de fideicō. here. §. resituta. r. f. de re gu. iu. l. in pari. §. i. r. ad trebel. l. i. in pna. hfdi aut hoc edictu no pfcit vt §. eo. l. si in testō. §. si secus est qz no poia vt heres cen set. qz ne iura se: pulchri habz. vt. f. ad trebel. l. qz per inde. §. i.

fideicō missari loco heredis e.

Fideicommissa vniuersalia pseruant per hoc edictu salua trebellianica. Bar.

Institutus heres r rogat restitueret hereditate si omiffa causa testamēti legitimam hfditates possideat no dubie vt legata ceteraqz fideicommissa ita hereditate quoqz restitueret cōpellendus est: libertates quoqz tam directas qz fideicommissarias. sed si alienos seruos rogatus sit manumittere: vt ius redimere eos debet. eā aut decessione patet is cut resituta fuerat hereditas: quam is qui resituit passurus fuit.

Per hoc edictum pseruantur libertates saluo iure patronatus. Bar.

Quomiffa cā testamēti ab intestato possidet hereditate/ seruos ad libertates perducere dz: ne eis factu noceat eius qui ex testamēto adire noluit: sic tamen vt habeat liberos.

Qui omiffit ex testō r possidet aliquo iusto titulo inter viuos non tenet hoc edicto. hoc dicit Barto. Hermogenes.

Quomiffa cā testamēti p emptore vel p dote vel p donato siue alto quotibet titulo exceptis p herede vel p possessore possideat hereditatem: a legataria r fideicommissarijs non conuenit.

De senatusconsulto sillania no r claudiano. r qz testā no apianf. l. i. v. l. p ianuis

Conionem habitam a familia. Am. nulla domus. que dz esse tutissimū refugium. vt. §. de in ius vo. l. pletiqz. k Capius. vt. f. eo. §. potuisse. l. A domesticis. i. his qz sunt de familia. nā vt ait doctus. nulla pellis effracior ad nocēdū qz familiaris inimicus.

Am aliter nulla domus: tuta eē pos sit/ nisi periculo captiuis sui domesticis custo diā tam a domesticis qz ab extraneis prestare serui cogant: ideo senatuscōsulta introducta sunt de publica questione a familia necatorū habenda.

Dñi appellatione pntet qz hz proprietate: r usufructus alienus sit. Qui serui bona fide possedit: domini appellatiōe no pntebit: nec qui vsu fructum solū habuit.

Seruus pignori dat: qz attinet ad debitoris necē: p oia perinde habet atqz si pignori dat: no esset. Serui appellatione etiā hi continent qui sub cōditiōe legati sunt: nam medio tempore heredis sunt. nec qz cōditio existens efficit vt videant esse heredis: facit ne videant interim ei esse. Idēqz erit dicēdū r in statulibero: sz in eo cui fideicommissaria libertas pure debetur extat rescriptum diui pij ad iubentiū sabinū: quo ostendit non esse festinandū ad tormēta eius cui fideicommissaria libertas debet: r magis est ne puncta fob hoc qz sub eodē tecto fuit: nisi particeps sceleris fuit.

Dñi appellatiōe etiā p pte dñi cōtineri dicēdū est. Dñi appellatiōe etiā filiulfa. ceteriqz liberi qui i prāte sunt pntent. Senatus em psultū sillanianum nō solū ad patrēfa. verū ad liberos qz pertinet. Quid deinde dicemus si liberi non sunt in potestate: Marcellus lib. ff. r. dubitat: r ego puro plenius accipiendū: vt etiā ad

Datus non esset. sic. §. qui satisfada. cog. l. sciēdū §. ij. r. iij. r. §. de relig. l. ij. §. i. §. arg. §. §. de reb. cog. l. magis. §. i. r. §. adule. l. i. si postulata §. §. eo. r. §. de le. ij. si qz suos. r. §. de noxa. l. qñeno. §. i. o. Datus non esset. sic. §. qui satisfada. cog. l. sciēdū §. creditor. p heredis sst vt. §. fa. her. post litē. §. res que. sed arg. §. ad. l. fal. l. in ratione. §. i. q. Ne puniat. scz capite. r facit C. de qñlio. l. nec si mors. r. §. l. ij. §. §. hie qz. r. §. de here. insi. l. si seruo fideicommissaria. r pto pte dñi. sic. §. de ritu nup. l. illib. r. §. ad. l. fal. statuliber. l. cōtinent. in

his deest sola administratio. vt. s. de libe. et posthu. l. in suis. z facit. l. eo. l. si pater. z. l. si exheredatus.

a In potestate. nec enim repellit non potest. vt. l. si de here. ab intesta. s. cadē. z. fact. l. i. i. l. i. s. i.

b In eo. occiso. c. Dat. a me aliq.

d Senatusconsulti. vt. mei serui torqueantur tanq̄ sui et puniantur.

e Adoptato. a me occiso. f.

f Non habet. qz filius est de patris z non de matris familia. vt. ins. l. de legi. agna. tu. s. i. nō ait est h qz filiū in potestate esse oportet. vt. s. eo. s. quid deinde dicem. z. fact. C. de adul. l. verba.

g Probat. scena mouebat hic questionē sm. R. illud: qz patre capto filius p certo nōdā erat heres. h. Cōstantius. ergo qd dixi mouebat questionē sm. R.

i Instituto filio. emācapato. sius est h. at. eēt heres: vnde serui vt pote liberi nō torquentur. vt. s. ea. l. s. in eo. s. 30.

k Existente. i. adita hereditate animo.

l Futuri. f. de fur. l. a nio.

m Licet nō sit in p̄tate. idē econtra. vt. s. eo. s. dñi appellatione etiā filius.

n Uxoris. scilz serui.

o Negyxtoris scilz serui.

p Curi. s. serui dicantur.

q Una dom. no. ergo vnam domū eēt viri et vxoris. z vna familiā

esse. et sic est argu. qz vnus nō possit esse testis p alio. vt C. de test. l. etiā. z. sic ē. s. rerū amo. l. i. z. C. de adul. l. verba. z. s. qui sancti. cogā. l. sciendū. s. si fundus. z. s. si q̄s cautio. l. s. z. si q̄s. vvoze testifica

ius liberis p̄tineat qui in potestate nō sunt. In eo q̄ etiā i adoptionē datus est: nō putamus locū habere senatusconsultū: q̄z in adoptato locū habeat. sed nec i aliūo occiso locū est senatusconsulto. De matris seruis filio filia ve occisis q̄stio non habet. Si p̄ ab hostibz capti sit q̄nē de suis habendā z supplicii filio occiso elegāter scenola ait: qd etiā post mortem patris pbat: si anteq̄z suus heres existat occisus fuerit. De scenola ait q̄stātius defendendū h̄r de istuto filio de h̄s q̄nē habendā et suppliciu q̄ pure legati vel manumissi sunt ante aditā hereditatē filio occiso. q̄z est si viueret h̄r de eo existētē ip̄suis nō essent futuri: atq̄z vbi decessit: qz extrinctū legatū z libertas est) senatusconsulto fore locū dicit. Si p̄ necat) sit an de seruis filij q̄stio habeat: si forte castreus peculij suos habuerit. et magis est q̄stionē de seruis filij habendā suppliciu sumendū: lz nō sit i potestate filij. Si vir aut vxor occisi eē pponant de seruis eorum q̄stio habeat. q̄z negyxtori filij p̄pue vxoris dicant: negyxtoria mixta familia est: z vna domus est: ita iudicandū atq̄z i p̄p̄is suis senat) cēssit. Sz negyxtoria occisa negyxtorio: de seruis foceri q̄stionē habendā senat) cēssit. Marcell) ait lib. xij. digestorum etiam in foceri seruis idem quod in mariti re: cte dicit.

r Necatū. facit. s. ad. l. ad. l. si seru) serui. s. hui) legis. z. s. i. s. et s. si q̄s igit. z. s. b lib. agno. l. necare f. Puniedū sūt. capite. vt. s. ea. l. s. potuisse.

t Potuerunt. hoc expde vt. s. s. potuisse. z. fact. s. loca. l. itē queritur s. exercitu. et. l. si q̄s fundū. s. fi.

v Necat) non a familia: sic pōt adū hereditas ante vindictā vt hic subiicit. s. i. eo. necarios. s. fi. z. l. propter veneni an pn. z. C. eo. l. cum fratre. sec) si a familia: vt. l. i. i. s. qd ad cam. z. s. fi. z. l. fe. z. l. n̄carios. in prin. q̄ est p̄tra.

x Consci) no. ex sola sciētia eos teneri.

y Locus non est. q̄ ad tormēta.

z Pena. capitali. vt. s. eo. s. potuisse. s. 30. z. fact. ad hoc. s. s. ceter. Itē facit. s. de p̄cul. sed si damnū. s. si ipse.

a Tedio vite. facit. s. p̄. s. z. C. q̄ test. fa. p̄. l. i. i.

b Loc) sit. sed ego quero ad eū fiat hec q̄stio: Rf. ad inquirendū me z tem defuncti. vt. s. p̄. s. s. h̄ que s̄tio non sit nisi cū liquet eū scelere interfectū: vt. h̄. nun quid ergo sit q̄stio

z iij

esse. et sic est argu. qz vnus nō possit esse testis p alio. vt C. de test. l. etiā. z. sic ē. s. rerū amo. l. i. z. C. de adul. l. verba. z. s. qui sancti. cogā. l. sciendū. s. si fundus. z. s. si q̄s cautio. l. s. z. si q̄s. vvoze testifica

ius liberis p̄tineat qui in potestate nō sunt. In eo q̄ etiā i adoptionē datus est: nō putamus locū habere senatusconsultū: q̄z in adoptato locū habeat. sed nec i aliūo occiso locū est senatusconsulto. De matris seruis filio filia ve occisis q̄stio non habet. Si p̄ ab hostibz capti sit q̄nē de suis habendā z supplicii filio occiso elegāter scenola ait: qd etiā post mortem patris pbat: si anteq̄z suus heres existat occisus fuerit. De scenola ait q̄stātius defendendū h̄r de istuto filio de h̄s q̄nē habendā et suppliciu q̄ pure legati vel manumissi sunt ante aditā hereditatē filio occiso. q̄z est si viueret h̄r de eo existētē ip̄suis nō essent futuri: atq̄z vbi decessit: qz extrinctū legatū z libertas est) senatusconsulto fore locū dicit. Si p̄ necat) sit an de seruis filij q̄stio habeat: si forte castreus peculij suos habuerit. et magis est q̄stionē de seruis filij habendā suppliciu sumendū: lz nō sit i potestate filij. Si vir aut vxor occisi eē pponant de seruis eorum q̄stio habeat. q̄z negyxtori filij p̄pue vxoris dicant: negyxtoria mixta familia est: z vna domus est: ita iudicandū atq̄z i p̄p̄is suis senat) cēssit. Sz negyxtoria occisa negyxtorio: de seruis foceri q̄stionē habendā senat) cēssit. Marcell) ait lib. xij. digestorum etiam in foceri seruis idem quod in mariti re: cte dicit.

Non tenent serui de morte domini si et opem ferre nō potuerunt. Barto.
Occisoz appellatione eos p̄tineri labeo s̄cribit: q̄ per vim aut cedē sunt interfecti: vt puta

filij p̄ tris nō m̄ia fa milia se quitur.

Marit) an pos sit pro cautio. l. s. z. si q̄s. vvoze testifica ri et eē.

semp qñ liquet
 Rñ. liquere dz est
 scelerē defuncti.
 et si psona ignoze
 tur que fecerit: ad
 personā ergo des
 clarandā hē que-
 stio: que ignorari
 pōt etiā si constet
 eum scelerē occi-
 sum. Azo. sed: de
 cōi seruo habetur
 questio si vnus ex
 dominis nō cōpa
 reat. vt. f. e. l. i. si p-
 cussor. §. si vnus.
 Itē no. non iri ad
 questioē nisi pce-
 dant iudicia. vt. f.
 de qñtio. l. i. in pñ.
Questioē.
 facit. f. de iur. l. itē
 apō labeonē. §. q-
 stionem.
Judicatum.
 loqitur fm ius. vt
 C. eo. l. si. r. facit. f.
 eo. l. cū dominus.
Saluti eoz.
 scilz dñoz. sui em
 iuris non sunt ser-
 ui nec salus eozū
 ab eis est: s; a do-
 minis hoc iure. vt
 in l. de his q sunt
 sui. vt. alie. iur. §. i.
 r. no. argu. contra
 vafallos.
Hocipm. q
 potuit opez ferre
 ancilla. Accur.
Qui dixit.
 als q. et subaudi
 nec prodest anail-
 le q dixit rē. Ac.
Uel hoc. scilz
 mancipiū: r. vel p
 saltē: vel pro etiā.
 r. no. q. pauē sup-
 pliciu in exemplū
 sic. C. ad. l. i. l. re-
 pectum. l. i. Accur.
Multa. quia
 tria: als duo dicti-
 tur multa: vt. l. i.
 de iure pfo. §. si.
Uel voce. vt
 pro saltē. Ac.
Plusq; ini-
 quū. vt. f. pri. §. et
 C. s. adul. l. i. adul-
 terij. sed. f. i. q. et a
 qui. l. i. p. p. et. So-
 lu. l. i. de stricto iu

Questioē autē sic accipi-
 mus nō tormēta tm: sed omnē
 inqñsitionē r. defensionē mozt.
Hoc autē senatuscōsultum
 eos quidē q sub eodē tecto fue-
 runt: oimodo punit. Eos vero
 qui nō sub eodē tecto fuerūt:
 sed in eadē regione: non aliter
 nisi cōscij fuissent. **E**odē au-
 tē tecto qñter accipiat vide-
 mus: vtrū iter eodē partes/
 an r. vltra: r. intra eandē dietā:
 vel cubiculū: vt eandē domū:
 vel eodē ortos: vel totā villā.
 et ait sextus sic esse sepe iudic-
 atum: vt quicūq; eo loci fue-
 runt vnde vocē exaudire po-
 tuerūt: hi puniantur quasi sub
 eodē tecto fuerūt: s; alij validio-
 ris vocis sunt: alij exiguioris
 sunt: nec oēs vndiq; exaudire
 possunt: iuxta hoc tm videt et
 diuus adrianus rescripsisse in
 hec verba. Serui quoties do-
 minis suis auxilium ferre pñt:
 non debēt saluti eoz' suā ante
 ponere. **P**otuisse autē ancil-
 lā que in eodē cōclau cū dñā
 sua fuerat auxilium ei ferre: si
 non corpore suo. at certe voce
 plozando: vt hi q in domo fue-
 rāt: aut vicini audirēt. hoc ip-
 sum manifestum est ei q dixit
 pculsorē sibi mortē minatū: si
 proclamasset. Altimum itaq;
 suppliciu pati dz: vel hoc' ne-
 ceret serui credāt in periculo
 dominoz sibi queq; consulere
 debere. **H**oc rescriptū multa
 cōtinet. **N**ā ei nō parcat q eodē
 cōclau fuit: et ei q tumuit
 mozt non ignoscit: et q vel vo-
 ce opteat seruos dñis auxiliū
 ferre ostēdit. **S**i q; in villa
 agēs occisus sit: plusq; iniquū
 est: si forte diffusa late p dia ha-
 beat de oibus qui in ea regio-
 ne fuerunt seruis r. questioē
 haberi: r. suppliciu sumi. suffi-
 ciat ergo eos q cū ipso q occi-
 sus dicitur fuerunt: r. qui i su-
 spitione cedis aut conscientia
 attingi videbuntur de his que-
 stioē haberi. **C**um domi-

nus in itinere esset occisus: de
 his qui vna cum eo fuerunt cū
 occideretur: vel cum vna fuis-
 sent profugerunt: suppliciu su-
 mendum est. **S**i cum domi-
 no nemo fuit cum occideretur
 cessant ista senatusconsulta.
Impubes seruus vel ancil-
 la nondum vtripotens: non in
 eadē causa erunt. **E**ras enim
 excusationem meret. **I**mpu-
 berti aut vtrū in supplicio
 tm parcat: an vero etiā in q-
 stione: r. magis est vt de ipu-
 bere nec questio habeatur: et
 als' solet hoc in vsu obseruari.
 vt impuberes nō torqueant
 terri tm solent r. habena vel
 ferula cedi. **E**xcusantur au-
 tē serui qui auxiliū tulerunt si-
 ne dolo malo. Nam si fingerit
 quis auxilium ferre vt dictis
 gratiā tult: nichil hoc cōmen-
 tū ei pderit. **T**ulisse aut au-
 xilium non tm hic videt q ser-
 uauit dominū: hoc est qui po-
 tuit ita opē ferre vt saluus es-
 set dominus: verū etiā is quoq;
 qui quicquid potuit fecit: tam
 etsi dñs interfectus est. **A**elu-
 ti si q; exclamauit vt ad auxi-
 lium conuentretur: aut terruit
 aggressores: atq; si quis tur-
 bam cōuocauit: aut si corpus
 suū obiecerit: vel als corpore
 suo auxiliū tult. Non tm semp
 qui clamore vsus est auxiliū
 tulisse videtur. **Q**uid eni si cū
 posset manu depellere a dño
 periculum: ille clamore manē
 elegit: plectendus vtrq; erit.
Quid si vulnerati sint serui
 cum protegerēt dominum: di-
 cendum est parci eis' debere:
 nisi aut ipi sibi vulnera ista fe-
 cerūt data opera ne punirent
 aut talia vulnera isti acceperit
 vt possent nichilomin' opē fer-
 re si voluissent. **S**i dominus
 mortifere vulneratus superui-
 xerit: nec de quoq; seruozum
 suoz cōquestus sit: etiā si sub
 eodē tecto fuerūt: tamen par-
 cendum illis erit.

re: de equitate q
 pualct. vt. C. de
 iudi. l. placuit. vel
 dicvt in. d. l. i. adul-
 terij. Accur.
Cum dñs in
 itinere. sic. §. pro-
 xi. §. Accur.
Eras est. si
 sit minor. vt. r. C.
 si aduer. delict. l. i.
 r. etiā maior: vt. f.
 eo. l. i. §. ignoscit
 r. C. qui etiā. l. i. r.
 l. i. r. adde qd est. f.
 eo. l. i. excipit. Ac.
Supplicio.
 id est in pena ca-
 pitis. Ac.
Questione.
 pro erienda veri-
 tate.
Et als. cum
 de adulterio qñtio
 habet fm quofdā
 et facit. f. de qñtio.
 l. ex libero. §. d. mi-
 note. r. l. de mino-
 re. Accur.
Serula. sic
 C. d. cur. publi. l. i.
Dictis. als
 dictis gratis.
Tulit. dicit
 se dolere. als iudi-
 cis gfa tult. i. d. i-
 stult faciedā vt
 dictā p iudicem.
Arg. i. sic.
Parci eis. s.
 si debilitati p vul-
 nera nō iuerunt
 postea dominum.
 Accursus flo.
Supererit.
 ita q ex eo vulne-
 re nō decessit. ar.
 §. ad le. aq. l. huc
 scripture. vel fm
 fr. dicēt si decess-
 sit qñ simulandē
 remisit. vt in l. i.
 de iur. §. si. r. C.
 de reuo. dona. l. i.
 in fi. r. l. si in fi. r. b
 ioffi. i. sta. l. omni
 no. r. §. de proba.
 l. procula. r. de cur-
 ra. fur. l. si funoso.
 §. his consequēs
 sed argu. contra
 ad hoc. f. l. i. §. i.
 Item facit. f. l. i. pro
 xi. Accursus

IN
 III

Dius pifos ni. pefidi p nincie.

Dio feruis, torquendus. Ac.

Nec follici- tudo. q cogit here dē: tātōnis vin- dicare necē. Azo. et facit. C. fa. her. l. in ipf. 7. 3. l. p. xi. l. fi. 7. qd ibi no. h an occifores po- tēt dñs abfolue- re: Rñ. non. cū ea actio copetac vni- cuiq; de poplo. vt J. de pub. iud. l. i. qdpe in faciendo at ferui in omittē- do delinquent.

S qd in gra- u. ad est val de graui. sic. 3. p. focio. l. cū duob. 7. dāna. 7. l. gall. 7. alle casus. 3. de libe. 7. posthu.

Credēdum dño. 7. feruos: sed p feruis sic. vt. 3. l. pti. 7. l. in fi.

S i. qdus. et fa. de carbo. ed. l. i. 7. qd. non ob- stat. 3. ad velleia. l. feia. i. rñ. 7. de in- offi. testa. l. nō est em cōsentendū. 7. Carbi. tu. l. i. 7. de pba. l. rñes. 7. l. exēplo. 7. o testa. l. verba. 7. in aut. vt cū de appel. cog. 7. siue igitur oēs. colia. vii. arg. con- tra. 7. de bo. liber. l. qui cū maior. 7. fi. 7. l. paulus. 7. 4. 7. 3. de cura. fur. l. si furiofo. 7. i. 7. C. de calū. l. mater.

S i. maritus. sic. 3. l. 7. si vir.

Ignofci. qd- tum ad penā legi comel. de sic. sed non in totū. vt. 7. 6. adule. l. si adule- rñ. 7. impatoris. 7. l. nec ea. 7. i. deo- surē. 7. l. marit. i. rñ. et ad le. coeme. de sic. l. i. 7. fi.

Dominus pccissus pōt pur- gare innocentiam seruoꝝ suo- rum. Barro. **Q**aliftra.

Dius pifos ni. rescriptis i- hec verba. cū constiterit apud te pifos charissime iullū dona- tum posteaq; cōterritus adue- tu latronū profugerat in villā suam vulneratum esse: mox te- stamento facto purgasse offi- cium seruoꝝ suoz; nec pietas pro seruis: nec sollicitudo he- redes obtinere debet: vt ad pe- nam vocentur quos absoluit dominus ipse.

Nā impossibile nemo obli- gatur. h. d. **U**lpianus.

S qd in graui- tate ne affectus opem ferre domino non potuerit: subue- niendum est ei.

Casseto interfecti non pro- bar: nisi probetur aliter mors illata. Barro.

S i. qd moriēs dirisset a ser- uo vim mortis sibi illatā eē: di- cendum est nō esse credendū domino: si moriens hoc dixit nisi potuerit etiam cōprobari.

S i. maritus vxoꝝ noctu- intra cubiculū secū cubantem nequaerit: vel vxoꝝ maritū: ser- ui pena senatuscōsulti libera- buntur. Sed si exaudissent et opē nō tulissent: plectēdi erūt non tm si pprii essent mulier; sed etiam si maritū: si tamē ma- ritus in adulterio deprehē- sam occidat: qz ignofci: et di- cendum est non tm mariti sed etiā vxoꝝ seruos liberādoe: si iustum dolorē exequēt do- mino non restiterint.

Licet seruo vni ex dominis gratificate. Barro.

S i. cum omnes domini ag- gressuram paterentur: vni ser- uos opem tulit: an sit excusan- dus: an vero qz oibus nō tulit plectēdus: 7. magis est vt si q- deni omnibus ferre potuit: qz- uis quibusdā opē tulerit: sup- plicio afficiendū. Si fo simul

oibus non potuit: excusandus qz quibusdā opem tulerit. Nam illud durum est dicere: si cum duobus auxiliū ferre non pos- set: elegit alteri esse auxiliū ele- ctione crimen eum p̄traxisse. quare 7. si seruus mulieris ma- rito dñe magis auxiliū fuit q̄ dñe: vel contra: dicendum est ignofci ei obere. **S**ubuenif- ets q̄ eo tēpore quo dñs domi- nave occisa est: clausi ita fue- runt sine dolo malo vt erūpe- re succurrēdi causa: aut cōpre- hendendi eos qui cedem fece- runt non potuerint. nec itereft a quo clausi tenebantur: sic ta- men si non data opera volue- rint: se ita includi: ne opē fer- re possent. **C**lausos accipere debemus: 7. si sunt vincti: si ta- men ita vincti sunt vt oīno erū- pere vincula: 7. auxiliū esse nō potuerunt. Ignofcitur etiam his qui etate defecti sunt.

Surdus quoq; inter imbeci- lles numerandus est: aut in- ter eos qui sub eodē tecto non sunt: qz vt illi per spacium ita hic per morbum nichil audit.

Lecus quoq; veniā mereri debet. Matū simili modo exci- pimus: sed ibi vbi vocis tan- tū auxiliū superfluit. furtofos excipi nequaq; dubium est.

Nā defendit vnum ex ser- uis in alicuius criminis: videt esse obnoxius criminis. Bar.

S i. quisq; eorum seruum seruamve ex ea familia qui- eius facinoris noxius erit re- ceperit: vel celauerit sciens do- lo malo: in ea causa est ac si le- ge que de sicarijs lata ē faci- noxis noxius fuerit. **S** i. ex stipulatu seruus debeatur: et cedem dñi arguerit: 7. pro hoc premio liber esse iustus sit: ex stipulatu actio stipulatoꝝ non datur. nam et si supplicio af- fectus fuisset non daretur. qui si sub eodem tecto non fuit: ex stipulatu actio in estimatōne serui vtilis erit creditor.

Non restite- runt. no. nō est cul- pa non resistere. sic. 3. de nora. l. iij. 7. si extrane. et 6. act. emp. 7. vendi. l. emptorē. ibi: 7. si non defendat. 7. 2. l. cōtraxisse. est ergo gratifica- tiōm tunc loc. 7. 2. 3. de relig. l. fi. 7. 3. loca. 7. cōdu. l. in nave saupheli. et J. ad. l. fal. l. pater filium.

Ignofci ei de- bere. qdā interro- gatiue legitur 7. di- citur nō debere ser- uo vxoꝝ ignofci qui p̄tulit virū. et ecōtra si feruū virt- p̄tulit vxoꝝ. sed lego plane et dico qz possit eligere qz si sit eoz cōs. vt 7. 3. co. in. l. i. 7. si vir. 7. 3. ea. l. 7. si mari- tus. Accur.

Soluerit. sic. 3. qd me. cau. l. si mulier. in. pn. 7. 7. qd vi aut clā. l. i. 7. sed et aristo.

Etate. i. sene- cutē. vt no. 3. co. l. i. 7. impubes.

Si quisq; e- ne- us. q. d. non dō qz recte alique no- xiū de suis occasi. als puni. l. cor. 3. l. i. 7. excep. l. i. 7. 3. de ser. fugi. l. i. 7. 4.

Qui. fu. et faat. i. l. lege. i. pn.

Eius. occasi.

Arguerit. p bādo. vt. C. p. qd. cau. ser. p. pre. ac. lib. l. i. sed videt. J. proxi. 7. expon.

Nā. bona rō t. Non fuit. er go non iure est af- fectus supplicio.

Hec. 3. iniuria cre- ditou non obstat. Hugolinus.

Creditor. 7. herede. sed. vide- tur in p̄mo dicto

heredem teneri cū a fisco habeat precium. vt. C. p. qbus cau. ser. l. ij. tra. fed die q hic a fisco non hz vt ibi no. r. J. ad. l. fal. l. ens. vel aliter lege hūc. S. qz in primo casu erat sub eodē recto r nō prebitur auxilium. fed post pūctiocciso res. vnde euitabat penā: r cōsequit premisū. in secūdo se cus. qz non pūctat.

In tercio vero nō erat sub eodem te cto. vnde psequit libertatē dato pre cio domino a fisco qb in pūo casu nō datur cū si nō con uicisset capitis pe nam esset passus r sic nichil hic ha beret heres. r facit ad. S. J. de suis r legi. l. iij. S. qz si necē. r J. de verb. oblig. l. si seruus stichū. r. l. qui ser uuz. r. J. eo. l. si ser uuz. r. l. dno. r. J. d bo. libe. l. si necē.

Utrum expo nit. pri. S. superio res. vel exponit. l. J. eo. l. lege. in pū. r no. differre spō taneū a coacto sic J. de bo. libe. l. qui cum maior. S. si li bertus. r. S. fi. r. J. de lega. l. l. vnum ex familia. S. i. et C. ne tu. vel cura. rec. con. l. i.

Utile. cōtra S. p. socio. l. actioe S. labeo. r in auc. de restit. r ea que pa. S. ea vero col la. iij. sol. hic spe ciale vt etiam con tra pactū ad liber tatem perueniat. r facit. S. pri. S. si ex stipulatu.

Suppliciu. r questio. vt. J. e. l. si exheredat. S. fi. r intellige vt dicit S. eo. in. l. i. S. i. eo. d

Sumendus est. r hoc die vt. S. l. i. S. in eo. vel hic aliud. quia pofu gerunt. vt arg. J. eo. l. lege.

Indulgentiam. i. dationē libertatis.

Ipsorum. l. dominorum.

Quam indulgentiam.

Quisqz. i. quicumqz seruoz. l. hz pleniorē: vt qz dīre ctam. vel sine conditione vel die.

Nō videtur vindicasse qui nō vltro vindicauit. r favore publice utilitatis gñalis locutio nō recipit restrictionem de habilitate pōne. b. d. Barto.

Utrum aut is solus videat vindicasse vel arguisse qui ad hoc prosiluit vltro: an etiā is q cum accusaret ipse detorsit in altū crimen. r magis est vt ille hoc pūo dign⁹ sit: q vltro ad accusationē pūluit. Is qz q non poterit aks ad libertatem puenire: vt puta si hac lege di stractus erat qz ne manumit teref: poterit propter hoc q in cōmune vtile est ad liberta tē peruenire. De his qz seruus qui testamēto manumissi sunt perinde atqz de seruus suppli cium sumendū est. De his qui anteqz testm occisi occise ve apref pfugissent: posteaqz aperto testamēto liberi scripti inuenirent: perinde ac si de ser uis qsto habēda suppliciuqz sumendū est. Nam est equissi mum dominoz vltioni non ob stare indulgentiam ipsorum: quā quisqz pleniorē esset ex pertus: eo grauiorem sceleris sui penam merebitur.

Edicturison. inrat aliā ma tenā. Supra expeditur est de qstione r vindicta seruoꝝ qui dñm nō unarūt: r de premio eoz qui malefactores indica uerunt. hic ponit vñs edictuz in quo phibet testamēta ape riri recitari vel describi vel he reditates adin sub certa pena ante questionē adhibitam de

Co. l. ideo r. ad qd. C. de epif. r cle. l. presbyteri. et C. de reuo. do. l. fi. r J. de re iudica. l. ne libertatis. r. C. de offi. pto. l. i. r facit. S. pri. S. r. J. eo. l. si exheredatus. S. fi. k

Edicto cauet. tria vetat r per pseques quartū: scz

aditionē que ante aper. tab. fieri nō poterat. vt. C. de cadu. tol. l. i. S. cuz igif. ratio est vt fa cinus. ppuo com modo pferat. vt J. S. nō tantū. r si fiat ptra enā pū mis in centū au reis punitur. vt J. eo. l. lege. S. ex hoc edicto. S. si aduit hereditatē pūcat vt. J. eo. l. necessa rios. S. i. et no. C. eo. l. si ea. r. l. cum fratre. S. quid si ideo vt sciet an sit heres qd igno rare pōt. vt. C. de testa. l. hac pūctif sima. Rñ. nō tene tur cū dolus eius cesser. ad quod est qd nō. S. quemad moduz testa. ape. l. ij. in pū. itē con tra. S. eo. l. i. S. occi forū. ibi qd ergo si dñs. vbi ante hoc permittit aperiri. Solu. ibi ab extra neo: hic a familia fuit interfectus. m

De noꝝis. i. familiarib⁹ oc cisouibus r nō suc currentibus. n

Sumptus fuerit. i. penā capi tis imponi postu lauent. o

Naturaliter clausē. sine aliquo extrifeco adifecto. p

Per rustica tatem. sic. C. de te sta. l. fi. in pūcti. r S. de edē. l. i. S. fi. r de iurifdi. om. l. i. di. l. si qd. S. doli. r S. d iur. r fa. igno.

Regula. S. arg. ptra. J. de sal. l. diuus. die vt r i no.

Utrū totū an pa. no. gñale q qui delinquit in par: Delin te in totz reus est. sic. C. de vete. iure enu. l. si. S. penul. quēs in pte i to r. J. de lega. l. l. etiam. Accur.

Si quis codicillos. r ad hūc. S. facit. S. quē ad modū tū reus testa. ape. l. ij. S. i. r. S. ij. r J. de tabu. r. l. i. S. ij. sed arg. est.

Delin te in totz reus est. sic. C. de vete. iure enu. l. si. S. penul. quēs in pte i to r. J. de lega. l. l. etiam. Accur.

contra. I. de fal. l. si quis legatum. in prin.
 a **C** Alius. sic. §. ad. l. aquil. l. item mela. §. si alius.
 b **D** Descripserit. l. exemplauerit.
 c **E** dicitur. qd est. §. §. qd ad eam. 7 ad de qd ibi no.
 d **S**uum. quécunq; etiam extraneum.
 e **A**ctiones. p hereditate vtilis.
 7 p hfditaris vtilibus.

f **A**nte aditione. nō facta. ideo q; p senatuscō. im pediat. hoc asit cō stare debet vt sctim subicit. 30. 7 sunt similia: vt hereditas nō adita transmitat no. §. de acquir. here. l. vtre. sed regulariter contra. vt. C. de cadu. tol. l. i. §. in nouissimo.

g **E** dicitur. vt. §. p. §. pbat. h **E** ditioni intra diem. puta centesimū.

i **I**usti. hfdes. h **S**uccurritur ad hoc. C. de an. na. excep. l. i. §. fi. 7. I. de p. 7. demō. l. in testamēto.

l **I**mplendū. etiā post diem. m **E** t aliud. senatuscō. qd est §. §. qd ad eam.

n **N**ō potuit. vt. §. de acqui. heredi. l. ch quidam §. qd dicit. 7. l. vtre. 7. l. pri. 7 con. eos. I. de dam. infe. l. lūminū. §. idem ut si dāni. 7. §. de. post. l. i. §. merito.

Item no. magis inspicit qd obest qd qd pdelt. q; 7 sine hoc impedimēto adire non potuit. vt arg. §. man. da. l. antepe. §. i. 7. I. de lega. p. ch. l. i. §. fi. §. arg. cō. tra. I. de iure fil. l. i. §. si quis patā. 7. §. de senato. l. eman. cipatum. §. fina. Accur.

q **U** posthumos instituerat. primo loco. p **S**ecdo loco. si substituit si heredes non essent.

r **E** r constitutione. senatuscō. huius. r **C**ōstabat. in rerū natura: nō apud homines. vel dic

apud hoies quo ad opinionem communem. vt no. §. de acquir. here. l. cum quidam §. qd dicitur.
 t **A**lloquin. i. si aliud fuit impedimentū q; senatuscō. puta q; pregnās erat: nichil habebit heres eius.
 v **P**regnante. ideo q; adire nō potuit. vt §. l. pri. §. fi.

z **I**ntervenisse se. si hereditas ei nō pteset heredi bus. vt. §. l. pri. §. fi. hoc est dicere nichil hēbit heres mulieris. q; hereditate nō aditam ad herede mulier nō transmittit. vt C. de iure delibe. l. qm. 7 facit. §. l. p. r. §. quod ad causam.

z **E** cessarios. cōprehendi. vt auferat eis hereditas.

3 **O** mnes bonoz possessiones. que sunt. vi. ordinarie. 7. vij. preto rie. vt insi. de bo. possessio. 7 no. sūti nō fieri heredem ipō iure nisi noie. vt no. §. de acqui. here. l. necessarius 7 facit. §. l. pri. in fi. 7. §. i. 7. l. in co gnitione. 7. C. eo. l. iij. §. cōtra. §. eo. li. §. qd §. si dñs sol. ibi ad cō. a. Adisse. vt 7 C. eo. l. si ea. hoc asit fit pmo in ac cusatis 7 cōiucis occidentibus vel homicidis. vt. C. vbi cause fil. l. i. nō ergo punit si pu tās mortui adūt cuz sit viuus. I. de fur. l. inter. §. pe.

b **I**ncuria. al terius q; heredis als p hoc ipm fiet indignus. vt. I. de his quibus vt indig. l. indigni. c **P**ōt. vt. §. l. i.

§. quid ergo si dñs. 7. C. eo. cum fratrem.

d **D** e fenso mortis. i. vindictio. 7 facit. C. eo. l. i.

e **E** t si certus. questio. torquet pcurfor vt indiget man datorem. vt. I. eo. l. p. prius. 7 arg. I. de iure fil. l. i. §. diuus. sed ar. vtra. C. de accu. l. fi. sed hic est principalis criminofus. Item facit. C. de accu. l. non ideo nimis. et C. eo. l. minoribus.

q **U** posthumos hfdes instituerat? non natis posthumis vxorē suā scdo loco scripsit heredē: cuz a familia diceretur testator: necatus vxor diē suū obierat: heredes mulieris actiones ex cōstitutione sibi dari postulabāt: eos ita demū audiendos esse respondit: si mulier quā in vtero nichil gestare constabat: propter senatuscō. hereditatē adire noluit. Alioquin? pregnante? ea defuncta nullam iniurie querelam internenisse?

q **U** bona que iponit extraneo aduenti imponit necessario se immiscenti. Bar. Ulpianus.

q **E** cessarios hfdes puto edicto cōprehendi? si se immisceat hereditati: nec bonoz possessionem peti petor: pmittit. 7 ego puto ad oēs bonoz possessiones? hoc edictum pertinere.

q **N**ō als publicabunt bona nūi adicio contra edictum sit secuta. Barro.

q **N**ō als bona publicantur: q; si cōstabit esse occisum patrefra. 7 heredem ante questionez de familia habitā: supplētū q; sūptū adisse? hfditatē.

q **I**n occiso clam nō habz locū hoc edictum. Bar.

q **U**bi q; incuria? necat? est: vel medicī insidijs: adiri q; dez hfditas pōt. Sz hfdi suo defensio? mortis incūbit. Pau.

q **E** t si certus sit pcurfor: etiā habēda est questio?

q **U** si certus. questio. torquet pcurfor vt indiget man datorem. vt. I. eo. l. p. prius. 7 arg. I. de iure fil. l. i. §. diuus. sed ar. vtra. C. de accu. l. fi. sed hic est principalis criminofus. Item facit. C. de accu. l. non ideo nimis. et C. eo. l. minoribus.

a Ipse percussor. b Ceteri. s. mandatores. c In caput domini. s. regulariter. sed hoc fallit hic et in alijs. vt. C. de questio. l. i. d. Herede accusat. aliquis q. occiderit defunctum ille

heres. ad qd. C. eo. l. foror. est em ibi publica accusatio. vt. de pub. iudi. l. i. vel dic q. alijs accusat occidit. vt. de fam. l. i. q. videtur accusare heredes qui aditum an mortem vitam. na. si n. ta. accusatione ista. coram preside susceperit bona heredi per procuratorem cessans. vt. C. vbi cause sicut. l. i. vt. in vtroq. casu ferit torquent. et contra herede vel directo vel per obliquu. torqueri videntur. vel dicas ad iugi hinc casuz cum precedenti. q. percussor nominat herede mandatorum vt. qd. videtur eum accusare vel inculpare. e. Mag. sic. s. pron. s. Si appetur. s. id est inualus a seruis. Recur. s. Animaduere. occidendo de eis. vt. de his qui sunt sui vel alie. iur. l. i. C. libertos qui patroni suum appetierit. vt. s. proxi. s. q. fit hoc extraordinarium: dic vt. C. de liber. et eorum lib. l. ij.

Senatusconsultum. pene. capitis. Obnoxius. q. sub eodem tecto constitutus domino occiso opem non tulit. vt. s. eo. l. i. in pun. et hoc ait senatusconsultum. si interim per heredem vel patris venditur dicitur hoc. vt. s. de edili. edic. l. cum aut. s. excipit. et l. qd. fit s. ante penul. alio eo ablato emptor per pene inpositionem venditor reddat precium vt. hic. l. prestaret. id est redderet. m. Senatusconsultum. si l. nec enim a lege debet nasci

vt. cedis mandatorum inuentas. vti. p. autem ipse maxime questionem dabit. Quamvis ceteri respiciant: hinc alibi in caput domini foris non torquentur: recte tamen fiet questio etiam si herede accusat: siue extraneus heredes: siue ex suis sit. C. Senatusconsultum. pater torqueri non coparente sicut p. moruo. Bar. Si vnus ex dominis non coparentat: querendum est de casu eius pro seruis quos communes habuerunt: Magis enim de salute aut vltione domini non coparentis: in caput presentis torquentur. Si appetitus sit nec occisus dominus nichil senatusconsultum. cauet. ipse enim in familia suam potest animaduere. Idem. In libertos extrados: dimum auxilium habet. Senatusconsultum. Idem. Sto pisaniano cauet: vt si pene obnoxius seruus venisset: quoadocumq. adiuerum in eum esset: vt videtur precium prestaret: ne emptori iniuriam fecisset videat senatusconsultum. Ex quibus causis extraneis auferit hereditas ex eisdem causis castre peculii p. fiscal. b. Si filius fam. qui in castris si peculio testatus est occisus: est vt ex quibus casibus ad fiscum patris fam. bona pertinet his casibus et huius peculius

iniuria. sic. C. vnde vi. l. meminerint. n. Patris fam. alicuius occisi a familia. qd. est si heres aditum hereditatem antequam habeat questio familie. vt. s. eo. l. i. s. qd. ad cam. et l. necessarios. s. i. o. Porius. s. ad fiscum pertinet. p. In aditum ante habitam questio nec familie et simplicis sumptum. q. Non sunt defuncti necem. C. Un filio. co. r. s. seruo. Excipitur. vt qui non fuerit sub eodem tecto nec co. scij. vt. s. l. i. s. hoc senatus. ite impubes et alij. vt. s. eo. l. excipitur. et fac. i. i. l. i. s. h. et de lega. i. l. i. s. feru. pluribus. s. quis. et s. de his quibus vt indig. l. cu. tabul in s. et ad trebel. l. marcellus. et C. ad. l. fal. l. i. s. de fideicomis. l. cam qua. et s. de iure s. l. i. s. cu. ex causa. et l. dicitur. et s. de verbo. sig. l. p. n. ceptus bona. S. Exheredatus. ispicitur torquentur serui patris. p. filio. an no. v. Aliter. serui et sic non torquentur nec suppliciu sumendum. s. Si dominus. s. filius: et dic seruo cui fuit occisus: et sic torquentur. vt et s. eo. l. i. s. dicitur appellatoc ena filij et facit ad hoc q. retrahatur. s. de acqui. here. l. h. s. q. h. et s. de rebus dub. l. q. d. et s. de stip. ser. l. l. ex re. s. l. et de reg. iur. l. o. s. et l. omnia. y. Quos. simplex relatio. sic. de iniur. l. d. m. z. haberi. maiori enim reuerentia. vt. s. l. i. s. de his. Demq. quo ad hoc et quaedam alia non habent ingenu. l. regulariter sic. vt. C. de iur. iur. an. l. i. b. Amulorum. s. aureorum. S. Seruus. occiso. oppositio in obiecto: vt h. mortu. d. Statuerit. quia necem defuncti vindicauit. vt C. pro quibus causis. l. i. e. Non impediri libertate. ppter legatum. sed an heres dabit estimationem legatario. qd. videtur. vt. s. l. i. q.

potius qd. ad heredes qui deliquerunt in aditum et similibus vti vltre non sunt. C. Ad fiscum transeunt bona cum onere legatorum. Bar. Gaius. Defuncti aditum propter inultam mortem: in eum legatorum actio datur et libertates rate sunt eorum. s. qui senatusconsultum excipiuntur. S. Exheredatus filius ante aditum patris hereditas occisus sit: ex euentu inspicitur: vt si adita fuerit hereditas quasi alieni fuisse videantur. si vero irritum testamentum factum sit: quod ipsius essent si viveret: oia perinde agunt ac si dominus esset. Sub duo tracta: no constitutus est de his libertis quos vnus manumiserat questionem haberi. Arriponi. Demq. erit et de his libertis: qui ius anulorum petierant. S. Seruus a testatore occiso legatus sit: et pretor pro premio statuerit: liberum eum esse dicendum est non impeditur libertatem. C. Accusatio facta contra occisores habet esse eam confirmationis bonorum contra heredes extraneos infra quinquenium post eos qui de morte defuncti possent de patricio tenentur semper. b. d. Bar. Demul. s. ser. l. l. ex re. s. l. et de reg. iur. l. o. s. et l. omnia. y. Quos. simplex relatio. sic. de iniur. l. d. m. z. haberi. maiori enim reuerentia. vt. s. l. i. s. de his. Demq. quo ad hoc et quaedam alia non habent ingenu. l. regulariter sic. vt. C. de iur. iur. an. l. i. b. Amulorum. s. aureorum. S. Seruus. occiso. oppositio in obiecto: vt h. mortu. d. Statuerit. quia necem defuncti vindicauit. vt C. pro quibus causis. l. i. e. Non impediri libertate. ppter legatum. sed an heres dabit estimationem legatario. qd. videtur. vt. s. l. i. q.

Sed stipulatu. z l. senatus. z l. eo. l. domino. **C**ognitione. dicit. h. q. ob solam apturā sine aditione nō perdit hēditas. z fm eū subaudi hie aperiti: hereditas adire. sic z subaudi. C. eo. l. si ea. nō aut q. actio in factū in. c. aur. quinquēnio tollat. que pena ob solā aperturā ipo...

In cognitione aperi ad uersus senatuscō. testa mētē eius qui a familia sua occlisus dicitur: quinquēnij tempus cōstitutum est senatuscō. tauro z lepidio consultibus. qd tamē ad extraneos p̄tinet. nā eos qui parricidij pena teneri possunt: semp accusare p̄mit titur eodem senatusconsulto.

In pubes qui nō tuar do minū nō tenet senatuscōsulro nisi in eo tria p̄currat q̄ exp̄ mit hec lex. Bar. **C**aus.

Ecclipiunt eodē senatuscōsul. silliano ipube res serui. Trebarius aut ger manus legatus etiā de impu bere sumi iussit suppliciu: z tñ nō sine rōne. nam is puer nec multum a pubertate aberat: z ad pedes dñi cubuerat cū oc cidere: nec postea cedē ei p̄ diderat. vt em opem ferre euz nō potuisse cōstabat: ita silen tiū prestuisse etiā postea cer tum erat: z his dumtaxat im puberibus senatuscōsul. parci credebatur qui tantū sub eodē rector fuissent. qui p̄o ministri vel participes cedis fuissent: z eius etatis q̄q̄ nondum pu berts vt rei intellectuz capere possent: his nō magis in cedē domini q̄ in nulla alia causa parci oportere.

In omnibus. die ergo in cognitione. i. accusatione h̄o micias quinquēniū est p̄stitutū. f. quo ad effectū p̄fiscā dox bonoz. vel dic in cognitōe. i. in delatōe q̄ fit fisco de bonis iā punitis homicidis. z hoc si est extrane⁹ here: sed p̄ximus plus tenet: scz q̄ncunq̄ homicide p̄ueniant vsq̄ ad. xx. an. arg. f. d̄ parr. l. si. poterunt bona postea a fisco peti. vel infra quadrienniū etiā a die denunciatiōis vel a f. an. xx. a die quo cepti fiscus petere posse. vt. f. de iure fil. l. i. s. p. e. z. C. de quadri. p̄scrip. l. i.

Extraneos heredes. **C** eos. l. heredes. **C** tneri possunt. f. si cōmitterent id delictū: nō dico q̄ hie cōmiserint aperiendo vel adeundo. z sunt iste per sone. f. de parric. l. i. q. i. i. i. i. **A**ccusare. p̄ obliquū. vt dic. i. d̄ ferre p̄ directū. huic. l.

est tra. f. eo. l. galus. Sol. ibi. It. C. de fal. l. querela. sol. hic sp̄ale. imo z hic durat. xx. an. accusatio de homicidio h̄z nō quo ad effectū p̄fiscandoz bonoz. vt dixi.

Accipiuntur. vt. d. eo. ti. l. i. s. impubes. z s. impubes. ri. z. l. cum filio. in fi.

Cisens succedit in loci heredis indigni z presertim substituto etiā necessario z necē vin dicanti. Bar. **M**artianus.

Sequens gradus vltimus fuerit necē testato ris: an p̄uozis h̄ditas ad illū transferatur. Et ait papinian⁹ nō esse hoc. Nam pena illius h̄tus premiū esse nō debet.

Ab indigno auter hereditas z legatū z quicquid quo cunq̄ iure de bonis testatoris mortis causa caperet. Bar.

Cum ex parte heredi insti tuto legatum quoq̄ erat: z in vlciscenda morte cessauerat: diuus seuerus z antoninus re scripserūt: tñ hereditatis por tionē q̄ legatū ei auferendū. hereditibus aut qui in vlciscen da morte defuncti cessauerāt: tam ex testamento q̄ ab inte stato auferunt bona forte z si quasi patronus venit: q̄uis hi suo iure admittantur.

Etiam seruus cōmunitis p̄ premio libertatem consequitur. Barro. **M**arcellus.

Domino a familia occi so seruus cōmunitis necem eius detexi: fauore liber tatis liber quidem fieri debet: precij autem partem sibi con tingentem socium consequi oportet. **M**odestinus.

debuerat. Rñ. qdā nō idē. f. Jo. idē. ar. f. in aut. de here. z fal. s. h̄o iustitio z substitutio. col. i. z. f. ad treb. l. i. s. fi. q.

Ilius. instruti. qui nō vindicauit necē defuncti. z fa at ad hoc. s. qd me. cau. l. si cū exceptiōe. s. p̄di. in fi. s. Item facit ad l. C. eo. l. si forem. Accur.

Legatum. f. ad trebel. l. i. u. s. qui suspectam.

Cem. i. venire vult.

Admittant. als nō. vt h̄. z. f. de iure pa. l. pe. i. rñ. sed ar. f. s. de inof. tes. l. papinia. s. si q̄s ipubes. z. l. pe. s. fi. z l. aut. d̄ here. z fal. s. si q̄s aut h̄ iples. col. i. ut. fa. s. p̄ri. s.

Domino. locū p̄fisc. f. s. a. q̄. Rñ. de bonis defuncti q̄ si nō sufficit de publico. ar. f. e. l. lege cornelia. in p̄n. nō aut a fisco p̄ma facit: vt no. s. eo. l. i. s. fi. ex stipulatu z. C. p. q̄. cau. ser. li. p̄ p̄e. ac. l. i. z. i. z. de ser. cōi. ma. l. i.

g Certū erat. qd hoc de silentio facit. C. de incest. nup. l. q. i. fi. z. l. i. i. in fi. z. l. i. i. in fi. z. no. tria h̄ hie. quo rū si qd deficiat nō h̄z locū qd hie di. cur. illa tria sūt hec q̄ p̄pe puber tate. q̄ ad pedes dñi. z q̄ facit. h̄ Sub eodez. q. d. non aut inter uenerunt p̄dicta. i Participes. vt in nfo casu vbi videt fuisse parti cepo. p̄pter tria. k Alia cō. nam als tenent ipube res ex delictis. vt in fi. de obli. q̄ ex delict. s. pe. nisi q̄e nus miseratio eta tis z. c. s. de mino. l. auxilū. s. fi. z. ni si in crimine adul terij. vt. f. de. adul. l. si minor.

S Sequens g. d. s. s. s. m Ulus. accu sando occidit. n. p̄rior. i. p̄mo delata instruto. o. esse hoc. f. dicēdū. z ē hoc ex peditū cū sicut p̄mo adiut q̄ vin dicaret. qd pot ali q̄. vt. s. e. l. i. s. qd ergo si dñs. qd ḡ si nullo mō adiut vel adierat cū nō debuerat. Rñ. qdā nō idē. f. Jo. idē. ar. f. in aut. de here. z fal. s. h̄o iustitio z substitutio. col. i. z. f. ad treb. l. i. s. fi. q.

S Sequens g. d. s. s. s. m Ulus. accu sando occidit. n. p̄rior. i. p̄mo delata instruto. o. esse hoc. f. dicēdū. z ē hoc ex peditū cū sicut p̄mo adiut q̄ vin dicaret. qd pot ali q̄. vt. s. e. l. i. s. qd ergo si dñs. qd ḡ si nullo mō adiut vel adierat cū nō debuerat. Rñ. qdā nō idē. f. Jo. idē. ar. f. in aut. de here. z fal. s. h̄o iustitio z substitutio. col. i. z. f. ad treb. l. i. s. fi. q.

Prius de se. i. an quis de familia fecerit. et sic videt esse necesse vt pcedant iudicia. regulariter secus. vt. i. de questio. l. i. in prin.

Quo mandante. no aut dz interrogari mandauit titius aut seus. vt. i. de qst. l. i. §. qui questione. r. facit. §. e. l. r. si cert. sit pcul

Prius de se familia torquenda est: r. si cofiteatur tunc interrogetur quo mandante flagitiu admillum sit.

Testamento queri ide: et mortem vindicare defuncti no prohibetur. Idq paulus respondit.

In familia que no iuuit dominum erit vindicta supplicii b. v. Barto. Idem.

Um dominus occidit auxilium ei familia ferre debz: r. armis: r. manu: r. clamoribus: et obiectu corporis: qd si cum posset non tulerit merito de ea supplicium sumitur.

Heres q veneni causam prosequitur: res hereditarias vigentes ordinar salu probatorum iudicio no prohibetur.

Mois clandestina ab extraneo facta additionem no impedit: secus si a familia facta dicatur. Barto. Idem.

Propter veneni qstionem tepus petede possessionis non profertur: cum eo quoq suspeso crimine recte petatur. Aliud senatui placuit: cum a familia dñs ne-

alio sit occisus. r. qd torquetur etiã si libertas diceref edpetere. vt. §. e. l. iij. §. de his. r. l. i. §. in eo. r. l. i. si exheredato §. fi. Itẽ facit. §. eo. l. i. §. quid ergo si dominus. r. §. l. i. prox. heres. r. i. de lega. l. i. si seruus plurium. §. ij. p Possessionem. sub. bonorum. f. vnde cognati.

Cuius p hoc est cu sciat r nõ videtur: vt hic. sed si ignorauit p culpã tñc est culpã pcedat: vt bõs nõ relictũ vt subijc. vt. i. de his qui. vt. l. iij. hãdẽ. si nõ necdõlus nec culpa: tñc nullo mõ puni. vt. C. e. l. si vno. r. §. pãctã distictio nec accipe. §. d. iof. tes. l. cum q. §. fi. r. C. de inof. tes. l. si marit. i. fi. Itẽ qd est. §. qui pe. tu. l. fi. §. pe. q est ar. §. Itẽ vt qd si i do-

Cui auter hereditas vt indigno ppter dõlũ non restituntur actiones confuse: secus si propter culpã. Barto.

Neptis que possessionem aut petierat mortem eius interfectam esse sciens non defenderat: fideicommissum qd autã ex alio testamento nepti debuit: in restituendis fisco bonis non esse deducendum placuit. dõlus eni heredis punitus est. Si autem negligentia mulier emolumentum bonorum amiserit: fideicommissum esse retinendum integrato uere debiti rationis est.

In dubio non dicuntur heredes indigni si non prouocauerunt. Barto.

Presididit iniquitate reus ilate cedit ab solutis: heredibus qui non defunctorie debitum officiu impleuerat: qd non puocassent: hereditate auferri nõ oportere visum est.

Causa civilis bonoz cõtra heredes occisoribus cõdenatis non finit decẽtio nec morte heredis. Barto. Paulus.

Integrato. no. actionẽ extinctã resuscitari. ad qd. §. Actio de her. v. l. i. §. pe. r. d. l. herede. r. d. l. si marit. arg. §. §. mel. exi eo. l. si sequens §. fi. Item facit. ad trebel. l. penul. ca. resu

Presididit iniquitate. hoc a s in iuria dicit. vt inst. b. sataf.

Reis. i. occisoribus. (in iur. in prin.

Illate. defuncto.

Defunctorie. i. non maliciose. ad qd. i. de lega. l. i. si seruus plurium. §. ij. in fi. §.

Nõ puocassent. non appellare tenet: vt h. r. sic est ptra. C. eo. l. minorib. in fi. Sol. hic. ppter inopiã necessitas remittit. vt argu. §. man. l. si pcuratorẽ §. si ignora tes. fm Jo. r. Bzo. vel ibi alterius appellatoni respõdit. hic ipse nõ appellat. vel non tenet appellare vt hic. si in appellat prosequi tenet. vt ibi. ar. §. de euic. l. herentius. §. gaio. in pcuratore dicit. vt. §. de nego. ges. liberto §. fi. r. C. de pcura. l. inuitus. in emptore dicit vt in. d. §. gaio.

Testis de die r consule interro gari dz.

Xlofficio. Idem. filius exheredatus.

Nõ prohibetur: ino tenet vt successor ab testato. vt. §. e. l. i. qui §. §. fina.

Um dñs. fact. §. e. l. i. §. eodemq. r. §. pe. r. i. de iur. l. sed si vnus. §. si iustu in fi. Accur.

Heres. §. cur nõ oēs cõ aduit. potuit em cõ nõ a familia de venenat. vt. §. e. l. i. §. qd §. r. C. eo. l. cõffrem. Rñ. h nõ aduit: §. deliberabat. pseq batur tñ cãm veneni: vñ vigentes tñ distrahit: nec tñ per hoc adit. sic §. de iure delibe. l. aristo. §. i. vt dic q a familia dicitur necatus. vt. l. i. ptoxi. et est sic. §. de peti. heredi. l. diuus. r. l. i. si bone fidei posses. heredi. r. §. de admum. tuto. l. tutor qui repertorum §. i.

Indicij. quia torquendos non vendat seruos. argu. C. de adulte. l. iij.

Propter veneni. ab eñeo illati. r. sic itellige. C. e. l. i. possessionis. f. bonoz. (cõ fratrẽ.

Profertur. i. protogatur.

Crimine. i. accusatione.

Recte petatur. f. bonoz possessio.

Cidely cã. duri. em torquetur serui q liberi. ideoq nõ pot adiri hãditas ante vindictã nec. azo. et facit. §. si ex mora. cau. aga. l. penul. r. l. fi.

Negligi. i. differit aditio. r. sic libertas negligi. i. differit q adita hereditate cõpeteret. vt. C. d. cadu. tol. l. i. §. in nouissimo. §. hęc nõ videt bona rõ. et qz idẽ dici pot si ab

Omnis. questus est. s3 nō credid. vt. s. eo. l. iij. §. i. b. Decimū. s3 nō videt licere vltra quin quēniss. vt. s. e. l. in cognitione. ptra. Sol. ibi in alio casu loquit. f. cū dicit heres amississe q tabulas aperuit vel hereditatē adiuu ante habitā questionē 7 supplicii sumptū a fami lia. hic autē qñ eo q non vindicauit necē defuncti. vel istud intellige fm finem illius. l. f. in eo herede q parri cidij pena teneri potest vt hic. vel hic dicit post. x. an nos. i. q heres cō pleuerat decē an. nō dicit decēnium lapsū a die adite hereditatis. et facit. C. ne de statu defun. l. iij. 7. de carbo. edic. l. 13. 7. de vsufu. leg. l. vxorū marit. in fi. 7. C. vbi caufe fil. l. ij. 7. C. si pen dē. appel. l. iij. l. fi. c. Crimē. nō ac cusati occisus.

Omnis setus cū lāguesce ret. qñtus est. se veneno occidit a seruo suo: 7 sic expira uit. cui heres extitit lucia ti cia soxor: 7 mortē eius exequi neglexit: 7 ipsa post annū decē mū decessit: extitit q bona nū claret gaij seij. Quero an mor te ticia extinctum sit crimen. Paulus rñdit cām de q queri tur (cū sit pecuniaria) morte in grate hñdis extictā nō videri.

Ex cā p fideicommissū co gis heres adire ante vindictā mortē defuncti. Bar. Metia.

Statorē occisus. tabule testamenti apte essent: deinde innotuisset id admissum eē: cā cognita. puto cōpellendū istitu tū adire hereditatē quā sus pectā diceret: ex trebelliāo senatuscō. restituere. l. pia.

S quis quasi suspectā hereditatē coact. adijt nō tenet. edicto pretoris.

Pro quolibet suo aufugit te puto: quincēti quinqz au rei de bonis pucti si h3: a l3 a fisco dant. Bar. Galus.

Ulge cornelia cauef de pmo. accusatoris q re quisuit 7 renunciauit eos ser uos q ex ea familia añ qñtionē fugerint: vt i singulos seruos quos pulerat quinqz aureos ex bonis occisi: aut si inde redi gi ea quāntas nō possit ex pu blico accipiat. Ad premiū nō in oēs seruos q sub eodē tecto locove fuerint: s3 in eos solos q cedē admisisent. accusatorū attribuit. Preterea cauef: vt de his q añ questionē habi tā fugerint: si a pto testō liberi scripti inueniant: lege de sicca

Cedem admissent. qz malus delictum est in faciē do q in omittendo.

Iudicium. id est accusantur. l. coene. de sicca. qz bo minum dicuntur occidisse.

Ex vinculis. qz fugerint: etiā si sanis darent. secus si nō fugissent: vt. j. de custo. reo. l. ij. in prin.

Si serui. hoc generale. vt. j. de pe. l. i. in prin.

Ris iudiciū fiat itavt ex vincu lis cām dicāt: 7 pucti p inde ac si serui puniant: 7 ei q cōul cerit deni aurei pñij noie da rent ex bonis damnati.

Qui testamēti tabulas ape ruit. 7 edictū tenet ad cētū au reos actione populari quoz medietas est actoris alia me dietas est fisci. Bar.

Ex hoc edicto actio profici scit. 7 ē q aduersus edictus. ptois tabulas testamēti ape ruisse: vel si qd aliud fecisse di ces. nā vt ex supradictis appa ret: plura sūt ppter que pena edicti cōstitutā est. Palam est aut populare actionē esse. cu ius pena in cētū aureos ex bo nis damnati extēdit: 7 p inde partē dimidiā et cuius opa puctus erit premij noie se da turū pretor pollicetur. partem in publicū redacturum.

Qui debuit accepit ab he redit. non phibet eos accusa re de multa morte defuncti. b. fideicommissū. Secuo.

Hq ex testō fratris pa truelis. gaus setus ticio debe bar ab heredit. seij tici. acce pit. qñtum est cū necē gaij seij hñdes ei nō vindicauerint: an tici nichilomin. eos hñdes vt indignos accusare possit ob id q necē ei nō vindicauerint: nec obsit ei q ab eisdem fidei cōmis. ex testō fratris patruelis consecutus sit. respondi ni chīl pponi cur obstaret.

Delictū vni. ex hñdibus nō nocet alijs. Bar. Galistratus

S de plurib. heredit. q bus dā inuitis aut igno rantibus apertū erit testamen tum: non amittunt portiones.

De pluribus. portio nes. videt ergo q ex sola apertu ra pdat hereditas: qd est veri fm quosdam. vel si velis tueri alios: dic q 7 adita hic fuit hereditas a quibusdā,

Danati. forte 7 si nō sufficit: ex publico. vt. s. 7 C. de seruis q pro pñio acci. l. l. ij. 7 facit. s. e. l. ij. §. de his.

Aduersus edictum. qd est. s. eo. l. ij. §. quod ad causam.

Plura sunt. apire recitare de scribere. vt. d. §. r. Populares. sic. j. de sepul. vio. l. ij. §. rñ. 7. §. fi.

Damnati. i. heredis hac actio ne conuicti: etiam postea si hñs non adeat fm 30. qz ob hoc solū q ape ruit nō publicant bona s3. p. s3 alij ptra. vt no. C. eo. l. ij. 7. s. eo. l. in co gnitōe. 7 fm eos 7 bona publicant 7. c. aurei prestant de bonis heredis

Fideicommissum. patruelis. filij duoz. fra trū patruelis sūt vt insti. de gradi bus. §. qñto. 7 dic q frater meus pa truelis istuuit gau ius 7 michi ab eo fideicommissum reliquit: gai. deces sit occisus. hñdes eius soluerūt mi chi fideicommissuz accuso eos: quia mortē gaij nō vin dicauerūt: possuz nō obstante q ac cepti ab eis fidei cōmissū. nā 7 fise. dz michi solvere. vt. s. eo. l. cū fisco.

S de pluribus. portio nes. videt ergo q ex sola apertu ra pdat hereditas: qd est veri fm quosdam. vel si velis tueri alios: dic q 7 adita hic fuit hereditas a quibusdā,

Judicij iustus ex qñqz ex culat.

Dolus vt. no. s. eo. l. in cognitiōe. et nota doli vñsus alteri nō nō vñt' al- cere. sic. s. de here. insti. l. paterfa. et. C. de dona. iter vi. et vxo. l. res vxoris. nec. p. d. esse. vt. s. si q̄s cau. l. si duo. l. rñ. nocet nec pro dest.

Item et qñ impediatur testari vel de nouo. vñ q̄ volo testamentū p̄mutare. vt. i. e. l. i. in p̄m.

Uñ dum captar. eñeus institutus. vel agnatus nō institutus.

Uñ ex testō. dudū factō in quo institutus erat.

Uñ testamētāriū. i. notariū scripturū testm̄.

Uñ eo. cui' hereditas capitur.

Uñ facere testamētū. hoc ad legitimum.

Uñ Mutare. hoc ad extraneum.

Uñ fisco locus. immo ad venientes ab intestato vtroq̄ casu. vt. i. e. l. iij. s. fratris. etra vbi fratri non auferit. et arg. i. s. tab. te. nul. etra. l. i. s. pe. So. hic ille p̄hibēs proximo erat alijs: als deli etū eius p̄iorib' nocere nō d̄. nec etiam paribus in suis partibus. vt in arg. cōtrario. s̄j

tantū in parte delinquentis. vt. i. l. iij. in p̄m. et. C. de his q̄bus vt indig. l. hereditas. et facit. i. ad trebel. l. iij. s. fi. et de his quibus vt indig. l. eñ qui. s. fi. et in aufer. vt cum de appel. cog. s. si p̄uictus. colla. viij. et. C. eo. l. iij. Item nota haberi qd̄ p̄ facto quo ad p̄iudiciū. p̄hibētis. sic. i. de cōdi. et demō. l. iure ciuili. et. s. de rei ven. l. itē si. s. fi.

Uñ Actiones ei. i. dñō si forte qd̄ ei a seruo legatuz erat qd̄ potuit. vt insti. de lega. s. ex diuerso. i. 30. et. i. p. imo dic ipsi manumisso. vt. i. q̄bus nō compe. bonorum posses. l. i. et quod proxime dixit de liberis.

Uñ Et si nō fuerint. eo t̄pe quo cōpetunt actiones. fuerunt t̄i eo t̄pe quo pater vel dñs p̄hibuit mutari testm̄. alioq̄n s̄ p̄m. Jo. aliq̄ q̄ etiā si vtroq̄ t̄pe fuerit sui iuris. arg. s. u. i. l. i. s. dñi. et. i. q̄bus nō cōpe. bonoz posses. l. i.

fuias qui culpa carent. Si quis aliq̄ testari p̄hibuerit: vel coegerit. Titu. vj. Ab eo qui p̄hibet testm̄ fieri vñ mutari aufert hereditas vt ad indigno. Bar. et l. pian.

Uñ dū capiat hereditatem legitimā: vñ ex testamētō p̄hibuit testamētarium introire volēte eo facere testm̄ vel mutare: dñus adrianus cōstituit denegari ei debere actiones: denegatisq̄ et actionibus fisco locū fore.

Dolus dñi p̄hibētis mutare testm̄ nocet seruo: et alijs in situtis nō legatarijs. Barto.

Si dominus dolo fecerit ne testamentū mutaretur in quo seruus eius scriptus erat: quibus manumissus adierit hereditate actiones ei' denegant: cū et liberis eius si quid fuerit datum denegari debeat: et si nō fuerint in p̄tate. sed si legatuz et relictum sit idq̄ restituere alij sit rogatus: cōsequēs erit dicere admitti eū ad legatum q̄ nō ipse habiturus esset: sed ad aliū sit trāslaturus. Si plures heredes instituti sint:

Relictum sit. ei q̄ p̄hibuit: vt. i. de his que p̄ nō scri ptis. l. si. que tamē in hoc est arg. etra. sed nō est ratio. qz heres ibi d̄struitur: hic indignus.

Uñ nō sub. ideo qz nō re. vt. i. de leg. iij. l. ei qui. et. s. de excu. tu. l. legatarius. et. s. de inoffi. testa. l. papinianus.

Uñ meminit. et. i. ad trebel. l. cogi. s. h̄i qui. et facit. i. de his qui. vt indig. l. post legatū. s. si pater. et. s. si seruū et. s. si fili'. et. i. ad trebel. l. facta. s. si. et. i. de leg. p̄stā. l. iij. s. sed si p̄ponas. et. s. de excu. tu. l. tutor petitus. s. i. et de his que l. testa. delen. l. iij. s. arg. etra. i. de leg. iij. l. de bitoz. in fi. et. s. de acqui. her. l. si seruus eius q̄ capere.

Uñ Qui impedit testes accedere re ip̄dit testm̄ fieri. Paulus.

Si quis dolo malo fecerit vt testes non veniant: et p̄ hoc deficiat facultas testamēti faciēdi: denegandō sunt actiones ei qui dolo fecerit: siue legitimus heres sit: siue p̄iore testamētō scriptus.

Uñ Fratri aut factū fratri nō nocet. Si fidei' ei' q̄ dolo admisit' cōmissum est vt hereditatem restitueret: ea hereditas caduca cuz suis oneribus fiet vt cōmodū legis falcidie fisco sentiat: doct̄atis aut fidei cōmissarius.

Uñ Licet testatorē placare blādo sermone. Bar. Paulus.

Uñ Nec dolum quominus vxor contra eū mutata voluntate codicillis faceret iterceferat: sed vt fieri assolet offensam egre mulieris maritali sermone placauerat: in crimē nō incidisse respondi. nec et quod testō fuerat datū auferenduz.

Uñ De iure codicilloz. Li. vij.

Uñ Si nō valet qd̄ ago vt ago non valet vt valere pōt. Bar.

Uñ Si nō nocet. p̄ p̄rie non nocet qñ testator p̄hibuit. i. p̄p̄ue. i. p̄dest qñ solus scriptus frater prohibuit mutari. sic. s. de oficio. p̄cō. l. iij. et dic et solue etra. vt. s.

l. i. in p̄m. aliq̄ hoc referūt tantū ad p̄mū casuz. arg. i. de reg. iur. l. alteri et facit q̄ alteri factū aliq̄ nō nocet. vt. i. factuz. l. iij. l. si heredi. s. fi. et. s. de alie. iudi. l. itē ad hoc q̄ p̄ro: alteri' dest. s. de inoffi. testa. l. posthumus. s. si q̄s ex his. alii non nocet.

Uñ Si fidei. facit. i. ad trebel. l. iij. s. fina. et. s. eo. l. cum nocet. fisco. et. C. ad. l. fal. l. iij.

Uñ Admisit. vt testamētū nō mutetur. Uñ Legis falcidie. f. trebellianice.

Uñ Trun qui. facit. C. eo. l. fi. et arg. C. de sen. pas. l. fi. in fi. et fami. heraf. l. in ipsius. sed arg. cōtra. i. de infur. l. item apud labeonem. in p̄m.

Uñ De iure codicilloz. Post maiores voluntates ponit de minoribus in quib' quinqz testes ad p̄banōnē nō ad solēntatē exigunt. vt. C. e. l. i. s. fi. et insti. eo. in fi.

Sepissime rescripti. in causis singularib⁹. Et constitutum in comune. Nec voluit expressim: vt. C. eo. l. si. §. illud. r. §. de vulga. sublt. l. coheredi. §. cu; filie. r. no. hic generale. q. si non valet quod

ago vt ago nec valet vt valere pot sic. §. de pili. pecu. l. i. §. q. r. C. de testa. ma. l. si mater r. i. i. l. i. fideicōmissa. §. i. r. l. si. r. §. de testa. l. a. h. p. sed arg. tra. in l. h. de adop. §. si. r. §. de seru. r. u. l. p. e. dio. l. via. l. r. i. r. §. de lega. §. l. codicillis. r. l. pr. §. i. item tra. j. ad tre. bel. l. seuola. sed ibi de equitate loquitur. immo hic voluit ideo: quis voluit facere testamentum: s; ibi codicillos.

Si. posthumo alieno: e factum. primo loco. f scriptos. se cūdo loco. g Cūle est. in respecto tēpore codicilloz non testamēti quo et qui nondū nat⁹ erat scz posthumo alieno legari nō poterat. azo. fm. hēci. ra: hodie sec⁹. vt i. l. si. §. leg. §. posthumo q; alieno.

h Testm. scū primo loco. i Scriberent. secūdo loco. k Datū eēt. in codicillis. azo. l. pro nō scripto. tps. ergo codicilloz inspicat. vt arg. i. eo. l. diu. §. si. r. l. quēdā. r. l. quidā. r. sic. p. nō scripto. vt. C. de cadu. tol. l. i. §. r. cū tripla. r. §. de here. in l. i. l. quo loco. in fi.

m Singulare. ex eo q; ibi fingunt qdā scā alit q; sint nō directa. in codicillis. q; nec i. r. hō vt. stat. p. bar. daret suo alieno. vt. in l. h. §. singu. r. p. fideicō. §. libertas r. C. de manu. testa. l. seruo. s; cā libertatē r. in codicillis directo dare posset si tpe codicilloz esset eius. r. resō codicilli sint cōfirmati. vt. j. de manu. testa. l. libertates. o Si cū testm. quo relicta est libertas directa subaudi: sic nō obstant iura que dicunt tps codicilloz inspicat.

Alplanus.

Sepissime rescripti r constitu- tuz⁹ est eū qui testifi- facere opi- natus est nec voluit quasi codicillos id valere: videri nec codicillos fecisse. ideoq; qd in illo testō scriptum est: qz in codicillis potuerit valere: tñ nō debet.

Pōt relinqui ei qui non est tempore testamēti sed tpe codicilloz: secus cōtrario. bar.

Si est qui post Iulian⁹ testm factuz⁹ r an codicillos scriptos natus esset codicillis p fideicōmissum aliqd dare: vtile est. q; si et q; post testamentū factuz⁹ r anteq; codicilli scriberent mortuus cēt datū esset: p nō scripto hētur

Facta in codicillis perinde habent ac si facta essent in testamento. Barto.

Codicilloz ius singulare est: vt quecūq; in his scriberētur pnde haberent ac si in testamēto scripta essent. ideoq; seruo qui testamēti facti tēpore restatoris fuisset: codicilloz tpe alienus/non recte libertas directa dat: r cōtra si cum testamēto fiebāt alienus esset codicilloz tpe restatoris: intelligit alieno seruo libertas data: r ideo licet directe libertas

vt. §. de manu. testa. l. i. r. §. de te. mi. l. si certari. §. si. licet 3o. dubitauerit in positione huius casus p Licet directe. q; eo tpe quo dabat: dñuz testatoris in seruo nō erat. r die q; referit ad pñtū r ad scdm casum. q Fundū est. §. §. eo. l. i. §. nō oblt. vt dixi ibi in solutio ne illius p rarij.

Facere. i. pof se. vt. C. eo. l. nec codicillos. f Nec quicq; vbi desideret voluntas vel pñsus de nouo. r fm hoc nō obstat. §. solu. mat. l. i. §. si. r. de his q; sunt sui vel alic. ior. l. patre. q sunt contra. r Absentis. §. §. de pecu. l. i. §. So. nō habet ibi abñs vt possit hēc ratū. r sic pcedat r fac j. de reudi. l. furioso. r. §. de arbi. l. diē. §. si q; litiga toz. r. j. q. ex cau. in pof. ca. l. si pupillus.

Furiosus habet p absente r nō cōsentiente. Bar. Furiosus nō intelligit codicillos facere: quia nec aliud quicq; agere intelligit: cum p omnia r in oibus absentis vlt quietescentis loco habeat.

Hereditas nō pōt directe dari vel pfirmari in codicillis: s; ad fideicōmissuz trahit. B.

Hereditas testamēto inuiti liter⁹ data nō pōt codicillis qñ hereditas confirmari: sed ex fideicōmissio peti: salua tñ rō ne legis falcidie.

Per codicillos factos ab testato vident rogati oēs quocunq; iure succedētes iter ratos r nascituros. Bar. I dez

Si quis cū testm nullū hēbat codicillis fideicōmissa hoc modo dedit: quis quis michi heres erit bonoz ve possessor eius fidei cōmitto: fideicōmissa prestari debēt q; paterfamilias qui testamēti factione h; r codicillos faceret: pnde haberi debet ac si oēs hīdes⁹ eius essent: ad q; legitima eius hereditas vlt bonoz possessio puentura esset. sed r si post codicillos factos natus q; esset prim⁹ agnat⁹: vel suus heres: fideicōmissuz prestari debebit: intelligit em is quoq; heres script⁹: r ideo non perunde habendus est:

Fidei cōmitto. vt der illa r illa. c Factioez h; alr em codicilli nō valēt. vt. j. c. l. diu. §. pe. r. l. pñciū §. codicilli. r. l. aristo. r. §. eo. l. i. §. furiosus d Heredes. ex testō. e Essent. scripti. f Peructura. ab intestato. r no. q; secus. pvas in substitutione pupillar. vt. §. de vulg. sublt. l. qui libertas. §. hec verba. r in l. de pupil. sublt. §. libertas. in l. §. g Nō perinde. hoc q; dixi q; si quis r. c. secus si simplr reliquerit. vt. C. eo. l. i. §. vel die nec tūc rūpi codicillos euz nō est factū testm a quo dicant pēdere. vt. d. l. no.

Si quis nullū factum.

Rupisset. quia videtur ex voluntate testatoris succedere. vt. l. eo. l. cōficiuntur. §. i. sed ptra. l. de lega. iij. l. i. §. fi. So. ibi. r. facit. l. de lega. iij. l. de cē. r. l. i. l. si fundus p fideicommissum. §. fi. r. l. antepe. r. §. l. i. r. l. i. r. in fi. r. in fi. in eo. n. in fi. r. §. de vul. subli. l. in substitutione.

Codicilli. facti post testm non ante fm has leges vt. l. eo. l. antepe. r. dic vt ibi

Ex eo. extestamēto ergo nascitur actio ppter ea q codicillis data sunt. vt. l. eo. ab intestato. §. 3o. vel dic agi ex ipsis codicillis. i. vitii ex testamēto: q sunt testatio mētis. vt. cōdicatione ex lege vt no. C. cō. de lega. l. ij. §. fi.

Nullius momenti. nō est ergo p oia idem ac si nō fuisset factū testamētū. sic em vazerent codicilli: vt l. i. de fideicō. her. §. pterea. §. 3o. r. est rō: qz factio testamento videtur in codicillis rogare scriptos qui cū nō adēat deficit fideicommissum.

Um qui. soluendo sit. vt debet codicillum trahendū ad tps testamētū. sed contra est: vt. l. eo. l. ij. in pn. r. l. eo. diu. §. fi. r. C. de testa. ma. l. i. r. §. de test. mi. l. si certarū. §. fi. et dic testm factum ante codicillos. sed certe idem et si post fm Jr.

Placuit. als nō valerit fideicommissaria etiam solo euentu inspecto: sed in directa etiā consiliū. vt. C. q manu. non pos. l. i. et fi. et hoc propter legem eliescentiā. vt l. i. qui. non est permis. fa. testa. in pn.

Ante iudicio. expresse. sed qd si post: Rñ. fm quosdā idē. vt. l. eo. l. ab intestato: immo secus est etiā hoc iure. vt. §. eo. si qd cū. §. fi. que est cōtra. sed hodie siue ante siue post semp cōfirmari vidētur: nisi reprobētur. vt in sti. eo. §. non tm. r. C. eo. l. siue in initio. r. sic corrigatur pa. pm. r. in sti. d. §. per diuum seuerum: et ista lex.

Judicauit. aliqbrelictum codicillis postea ademit testamento confirmans codicillos in alijs.

Ius. adijcere. vt r. in sti. eo. §. fi. sed ptra. §. de pdi. in sti. l. pe. §. pe. Solu. hic forte in suo herede: ab in

ac si rupisset hos codicillos. Ad cōfirmationē codicillorum requiritur a dīto ex testamento si factum est. Bar.

Testamēto facto etiā si codicilli i eo pfirmati nō essent: vires tamē ex eo capiēt. Deniqz si hereditas ex testamēto adita nō fuisset: fideicōmis. ex huiusmodi codicillis nullus erit momenti. Idem.

Um qui codicilloz tempore soluēdo sit recte libertatem dare placuit: quāuis testamētū facti tēpore soluendo non fuerit.

Per sequens testm renocatur codicilli nisi aliquo iudicio cōfirmantur. Bar. Papinta.

Ate tabulas testamēti codicilli facti non aliter valent: qz si testamento qd postea factū est: vel codicillis confirmētur: aut volūtas eoz quocūqz iudicio retineat. sed non seruabunt ea de qbus alif defuncti nouissime iudicauit.

Cu codicillis nō pōt adijci coditio institutioni pure facte. h. d. Barto. Marcellus.

Ius seuerus r antoninus rescripserūt: nichil egisse matrē que cū pure liberos suos heredes instituerit: conditionē emancipatiōis

extraneo. vel dic vt ibi. Itē contra. l. eo. ti. l. institutio. sed alius est omnino casus. et factū. l. eo. l. quod per manus. k. Plures. secus in testamētis: qz p scdm rumpit pium nisi in milite. vt. §. de in ius. testa. l. i. r. in sti. qbus nō est permis. fa. testa. §. i. r. §. de testa. mlti. l. querebatur.

Codicillis adiecit. quia neqz cōditionē hereditatio codicillis adijcere: neqz substituere directo potest. Codicillos etiam plures quis facere potest: et ipius manu neqz scribi neqz signari necesse est.

Nemo pōt sibi legē imponere: q nō liceat cōcedere. B.

Licet in cōfirmationē codicilloz paterfamilias adiecerit: vt nō alias valere velit: qz sua manu signatos et subscriptos: tamen valent facti ab eo codicilli: licet neqz ab eo signati: neqz manu eius scripti fuerint. nā ea que postea gerunt priouibus derogant. Codicillos is demū facere pōt: qui et testamētū facere potest.

Legata p nō scriptis nō valent etiam in codicillis. Bar.

Si post testamētum factū mortuo codicillis qd legauerit: licet testō confirmatio: pro non scripto legatum sit.

Per fictionēz aliquid retro non fingitur vbi deficit extremum a quo vel ad qd. h. d. vel aliter. Codicilli facti ab eo qui desijt esse testabilis non referuntur ad testm. Itē verba plara in codicillis intelliguntur vt extrunc non ex tempore testamētū. h. d. Bar. Idem.

Priouibus derogant. ad hoc. §. de procura. l. si quis autē. §. fi. r. de ptra. emp. l. pacta. r. C. d. pac. l. pacta.

Testamentum facere. de iure. vt et l. eo. l. consiliū. r. §. codicilli. r. §. eo. l. si quis cum. in pn. sed de facto secus: quia qui non potest de facto: quia septē testes nō habet: potest codicillari si habet quinqz. vt l. i. eo. in pn. Itē facilius confirmantur: vt. l. de lega. iij. l. i. §. i. et facti. l. i. l. i. §. i.

Mortuo. scilicet iam.

Pro non scripto. videbatur codicilli trahi ad tempus testamētū: vt r. videbatur similiter. §. eo. l. eum. r. sic videbatur esse in causa caduci legati. sic. l. eo. l. que dā. sed tamen non est in causa caduci: sed pro non scriptum vt hic. r. §. eo. l. ij. in pn. et qd pro nō scriptum r qd in causa caduci: dic vt. C. de cadu. tol. §. ea eni. et facti. l. pti.

Scribi. fecit in testō in scriptis. vt. C. de testa. l. i. u. demus. r. facit ma. sti. eo. in fi.

Signari. i. sigillari.

Licet in cōfirmationē. que in testamēto fiebat.

Melior. codicillos futuros.

Fuerint. immo contra: vt. l. de lega. iij. l. i. si quis i principio testamētū: nisi expresse prioris volūtas peniteat: vt ibi dicit. So. r. hic expresse penituit: h subijcit. nā ea rē. et silt ibi in pn. l. dixerat valere scō re licita: s; postea de terminat. vel solue vt ibi. Itē contra. l. eo. l. cōficiuntur. §. fi. So. ibi nō expresse. Itē contra. l. i. l. si michi et tibi. in §. fi. sed dic qz r ibi non expresse. Itē ptra. l. i. ij. l. fi. in pn. So. et ibi expresse et sic cōcordat. et factū p dicta an valeat pmiuegiū ptra legē indultū nō obstare tali lege. qd dic vt. C. si contra ius vel vti. pub. l. fina.

Quedam inuuit q regulariter que sicut in codicillis respiciat testamentu qd est veru. na si non tenet testamtu nec codicillus. vt. s. l. pri. s. pe. 3te rupto testamento rumpitur codicillus. vt. C. eo. l. i. et sic semper id respiciunt. vt. l. eo. l. ab intestato. in fi. sed hoc fallit: vt hoc. l. si est referuntur va-

lent codicilli facti in captiuitate: vel cu alias desijt posse testari in respectu tpe testamtu quo r confirmauit codicillos futuros. s. hoc non dz esse vt in exeplo hui. l. i. de capti. in bello. s. codicillis. et l. eo. l. pri. s. fi. et l. eu. r. l. ij. in pn. r. C. de testa. manu. l. i. r. facti. de verbo. obli. l. ticia. s. idem respondit.

Quedam no referunt ad confirmatione codicilloru: veluti si ante captiuitatem quis codicillos confirmauerit: r in captiuitate codicillos scribat. nam non valent. idem est si aliquo modo ius testamenti faciendi desierit habere. pretere in illis que no iuris s. facti sunt: no est pnde habendu qd codicillis scribit: atq si ibi confirmatio scripta fuisse: veluti si ita in codicillis scriptu erit: tempus que mea est: codicilloz tempus spectandu non quo confirmantur. ite si tictus viuus est vel si tot annis est codicillis legauit seio: tempus codicillorum no quo tempore fit testamentum spectandum.

Juriscōsultus ponit hic de terminatione quibus modis sunt codicilli. r. h. d. Quattuor: modis hic in textu positus qd pot codicillari: du in no impediatur testari impedimento iuris. secus si impedimento facti. h. d. cum s. sequen. Bar. Paulus.

Quatuor modis aut enim in futurum confirmant: aut in preteritum: aut p fideicommissum testu factu: aut sine testamento. sed ideo fideicommissa dari possunt ab intestato succedentibus: vt subijcit exempla.

- d Tot annis. i. tot annor. r. facti. d. aur. r. ar. leg. l. si ita.
- a Onficiatur. a. cōfecti pfirmantur: vt statim subijcit.
- b In futurum. vt codicillos qd faciunt pfirmo. Ac.
- s In preteritum. vt codicillos quos feci.
- h Testamentu facto. no iure vt corā. vi. testib. et dixit si non valet iure testamtu valeat iure codicillorum.
- i Aut sine testamento. vt oino volēs intestat: decede re facit codicillos saltē corā qnqz testibus. vt. C. eo. l. si. r. ad hoc subijcit: sed ideo r. et facti. C. de natu. libe. l. qm.
- k Possunt. cōmunit em fidei heredis legitimi: vt faciatur que in codicillis continebantur.
- l Quā credit. ita q no pot pbari. Quā qz magis est fictio: vt h. r. s. eo. l. si qd. in pn. r. C. de adop. l. cu in adop. s. sed si quidem. et in l. de vul. substi. s. vel singulis.

m Potest. de iure vt subijcit. n Codicillos. de facto. na stipulatio vicia impotētia iuris. vt in l. de inuui. stipula. s. impossibilis. non de facto. vt. l. de pbo. ob. l. cōtinuus. s. illud.

o Sed si. sub. exigim. r. et sic loquit. s. eo. l. diuus. s. penul. et in l. eo. s. i. nec ob. l. d. cap. pri. l. in bello. s. codicilli. l. si. s. vt ibi patet. p Si post factu testm. cōpletu post finē cuius confirmauit codicillos futuros. q Codicillos. quos factu sit. r Et ibi. l. in ar. r. gatione constitutus. s. Na et testm. scz p dicitu tenet iure ptoio no ciuili. vt in l. qd. mo. testa. in l. s. no m. r. l. de secū. tabu. l. q. ex li. s. fi. et sic videbatur codicilli valere. t Si eo tempore atq sed eo tempore r. als cu eo tpe r. als si eo tpe r. et tunc si p qm. v No habuit. r ideo valere non videbat. vt. s. pro xi. s. f. Nec similis. alia r. quare non videbant valere: qz iure ciuili testamtu est irritu. licet secus in mutuo vbi no irritat per sequēte mutuarē. y Confirmauerit. atēp fieret mutus. r. recte dicit h

Valēt codicilli facti medio tempore quo qd erat itestabilis si tempore testamenti et mortis erat testabilis. h. d. Bar.

Si post factum testamentum codicillos quis confirmauerit: deinde ad arrogandū se prebuerit: et ibi codicillos fecerit: atq ita emancipatus decesserit: queritur an ex codicillis legata debeatur. Na r. testamentu valet si eo tempore eos fecit quo testamenti factio nē non habuit. nec similis est mutuo qui recte codicillos confirmauerit. lz em is testamentu facere no possit: tñ testamentu qd ante fecerat in eodē statu est. huius autē testamentum sublatu est: et de alienis quodāmodo rebus testatur: sed dicemus codicillos valere. Na r. si posthumus natus

- hoc: qz sine timore rūpende cōfirmationis p mutuarē.
- 3 Is. s. mutus.
- a No possit. cu est mut. nisi sciat lras. vt. C. q. testa.
- b huius autē. s. arrogari. (sa. pos. l. d. discretis.
- c Sublatum est. iure ciuili: no ptoio. vt. s. dixi.
- d Testatur. faciedo codicillos testat est sit testm testamento mentis. vt in l. de testa. in pn. et vere de alienis facit hic: no tñ. pprie dicit testm: et ideo dicit quodāmodo. et sic determinat s. vbi testat p hec pba quodāmodo. r. cu stat dicat valere codicillos. nota quē testari de alienis. sic et C. de sacrosan. eccle. aut. si qua. r. in l. de pup. substi. s. non solu. sed certe hic fuerit sue tempore mortis vnde remanēt. no. in contrariu q nemo de alienis testatur.
- e Valere codicillos. s. C. eo. l. i. Sol. est ibi ruptu testamentu iure ciuili posthumu agnandē. hic caput dimi-

Testat quis qn de alienis.

nutde r iure ptoio. vñ h adhuc valet testm: ab nullo mō.

a Decefferit. post ruptum. vt. C. eo. l. i.

b Valer. de iure ptoio nō ciuili. vt. s. de iniur. testa. l. posthumus. r hoc vbi decefferit adhuc viuo testatore. si aſt eo mortuo dico q nō tenet: nec codicilli ex tñc hñt sic ſi

dixerat poſtea eo mortuo tunc vale re que i codicillis legauerat. vt. C. eo. l. i. r. j. de lega. ij. l. i. §. i.

c Teſtamētū. iure cōmuni.

d In militiā. corā duobus testi bus: qb pōt etiam teſtm. vt. C. s. ref. mili. l. milites.

e Queritur. vi detur q non quo niam rē.

f Reſignauit. quo caſu ēt teſtm iure militari valet vt. s. de teſt. mili. l. tribunus. §. fi. et l. ticius. r. fact. l. ſi certarū §. fi.

g Utile lega tū. videbat nō va lere qſi ſuo. p. p. i. vt. C. de leg. l. ſeruis. ſed ſecus eſt: q: ſimī vñ hic de diſſe legatū cum pendebar vſq; ad mortē. vt. C. d. nec. cer. ſer. l. qdā §. ſi cū veteres. r de te ſta. tu. l. r ſi a pte. ſed arg. p. tra inſt. de le. §. an ſuo. ſz ibi ptecerat volū tate: hic nō cū ad huc facturus erat aliquid.

h Cōſiſtere. in cōmutabiſt ad qd. J. de ſ. do. ob. quic quid §. fi.

i Nō valebit. nā vltimos cōdē do pūores repro: bare: voluntateq; teſtō exp̄ſaz vñ i mutare. R. Item no. q approbādo vltimos videt re: probare precedēs. ſic. s. de p. cura. l. maritus. r de pac. cōuen. l. ſi. r. fact. s. eo. l. diu. §. licet. r. J. tit. i. l. ſi michi §. fi. r. l. ſeq. r de lega. ij. l. ſi quis. in pun.

k Rūlo. notat. p̄dicta vera. vt. s. de teſta. l. de ſtatu. r. J. de lega. ij. l. i. in pun. niſi in caſu vt ſubijct.

l Uteranus. vel miles. vt. C. de teſta. mili. l. ex mili:

tari. §. i. et facit. J. de lega. l. l. filiūſfamilias. in pun. m Teſtamentum. q. d. non ſolum codicilli.

Q uod per manus. i. vulgo.

Q uod non poſſe. vt. r. C. eo. l. ſidē. r. s. eo. l. diuus.

Q uod peredum accepit. qā eſt caput teſtamētū. vt inſt. de lega. §. ante. et eſt tale qd hic di: cit: q: cū teſtamē: tum ſit cauſa cōdi: cilloz non debēt codicilli eſſe cau: ſa ſue cauſe. ſic. s. de acq. here. l. per ſerū. ſic r qui in: ſtruerē d; alū nō debet ab alio in: ſtrui. vt. s. de edē. l. ſi quis ex §. pro: hibet.

Q uod ſi ab accessorio. Bar. Papt.

Q uod per manus traditum eſt codicillis here ditate dari nō poſſe: rōnē illā habet ne per codicillos qui ex teſtamēto valent: ipſum teſtm qd vtes per inſtitutionē here dū accepit: p̄firmari videt.

Q uod legata ab eo quē quis pu tabat inſolidū ſibi ſucceſſurū: puta ſi aliquis cū eo ſuccedat in partē nō in totū debent fal lit in libertate. Bar. Idem.

Q uod ſi graui vtero vtozem eſſe ignorabat: codicil lis ad filiū ſcriptis libertates dedit: nata poſt mortē p̄ris filia (cū de ea nichil patrē ſenſi ſe p̄ſtitiſſet) placuit libertates a ſolo filio p̄ſtari poſſe. Idē.

Q uod redemptus a ſozore par tibus. Idem.

Q uod ſi alud ſine dubio dici non poſſet: etiam filiam manumittere cogendā: cū ab ea nichil pater petierit: et iure ſuo heres extiterit.

Q uod ſi teſtator: fecit inſtitutio nem here dis in dubio videtur voluiſſe teſtari. Bar.

Q uod tractari ſolet de eo qui cū tabulas teſtamētū non feciſſet codicillis ita ſcripſit: itcuq; herede eſſe volo. ſed multum itereſt vtrū fidei cōmiſſariā he reditatem a legitimo per hāc ſcripturā quā codicilloz iſtar habere voluit: reliq̄rat. an ve ro teſtamētū facere ſe exiſti mauerit. nā hoc caſu nichil a legitimo peti poterit. Volū tatis autē queſtio ex eo ſcripto

comiſ. liber. l. ſi alieno §. liber. So. ibi. r. ut ar. s. de pac. l. tale §. ſi. r. J. de ſ. do. ob. l. eſt q. §. ſi. ſz ibi iter vtuos: h nō. itē hic notatim a filio. itē h filio p̄ter volūtatē hic ſucceſſit qd

Q uod ſi alud voluit. qd potuit. vt. J. ad trebel. l. ex facto. in pun. r. l. ſcenola.

Q uod hoc caſu. ſcilicet proximo.

Q uod ſi alud voluit. qd potuit. vt. J. ad trebel. l. ex facto. in pun. r. l. ſcenola.

Q uod hoc caſu. ſcilicet proximo.

Q uod ſi alud voluit. qd potuit. vt. J. ad trebel. l. ex facto. in pun. r. l. ſcenola.

Q uod hoc caſu. ſcilicet proximo.

Q uod ſi alud voluit. qd potuit. vt. J. ad trebel. l. ex facto. in pun. r. l. ſcenola.

Q uod hoc caſu. ſcilicet proximo.

Q uod ſi alud voluit. qd potuit. vt. J. ad trebel. l. ex facto. in pun. r. l. ſcenola.

Q uod hoc caſu. ſcilicet proximo.

Q uod ſi alud voluit. qd potuit. vt. J. ad trebel. l. ex facto. in pun. r. l. ſcenola.

Q uod hoc caſu. ſcilicet proximo.

Q uod ſi alud voluit. qd potuit. vt. J. ad trebel. l. ex facto. in pun. r. l. ſcenola.

Q uod hoc caſu. ſcilicet proximo.

Q uod ſi alud voluit. qd potuit. vt. J. ad trebel. l. ex facto. in pun. r. l. ſcenola.

Q uod hoc caſu. ſcilicet proximo.

Q uod ſi alud voluit. qd potuit. vt. J. ad trebel. l. ex facto. in pun. r. l. ſcenola.

Q uod hoc caſu. ſcilicet proximo.

Q uod ſi alud voluit. qd potuit. vt. J. ad trebel. l. ex facto. in pun. r. l. ſcenola.

Q uod hoc caſu. ſcilicet proximo.

Q uod ſi alud voluit. qd potuit. vt. J. ad trebel. l. ex facto. in pun. r. l. ſcenola.

Q uod hoc caſu. ſcilicet proximo.

Q uod ſi alud voluit. qd potuit. vt. J. ad trebel. l. ex facto. in pun. r. l. ſcenola.

Intelligitur. vt. C. de testa. l. nō codicillum.

Uidam. repro. i. recordor.

Obierint. viuo testatore ante codicillos.

Scripta. i. relicta ad institutus q̄ tñ iam erāt mortui.

Ademptio. legator. f. Resposidisse. r. male.

Dissentire.

et bene.

Collectio. i. argumētatio ex q̄ sequitur ergo. vel igitur que est collectio vel illatio coniunctio. sic est inferebat. vicē testamēti representat: sed in testō dā valet. igitur in codicillis. vel dic collectio. i. illatio coniunctio ergo vel igitur quā ipi ferunt. ex sequenti bus inferunt r. cōcludunt.

pro parte. sic. s. quādamo. testā. ape. l. sicut.

Observatio. nē. obseruatio. vocat non solentiam. hoc est falsum esset. sed ius q̄ statuitur vt is demū faciat codicillos q̄ et restit. r. ei demū legat in codicillis cui r. in testamento.

Et legem. vt infirmet testm̄ cōdē iure quo codicilli r. cōtra. Bzo. et fact. s. d. rei vē. l. q̄ de tota. in pn̄.

Ergo. scuo. la. Accur.

Non est. sed quid ad rumbū. r. Rñ. pbat a simili vt sicut legatū relictum nō valet r. relictu ei p̄sona q̄ non est in rebus humanis. ita r. relictu ab ea p̄sona que non est in rebus humanis.

Licet testamēti. vt. r. s. eo. l. diu. s. si.

Persona querēda sit. tñ ei? cui relinquit r. a quo vt hie: r. statim subijciat. etā relinquēns. vt. s. de testa. l. si queramus. r. est sic. s. de transac. l. cū h. s. sed r. p̄sonay. r. s. de p̄bo. ob. l. si tu stipul. s. grifogonus. in si. vbi in p̄sona est speciale vt non subintelligatur.

igitur. a simili. r. Conferat. faciēdo codicillos. r. facit. i. tu. i. q̄. l. cū quis deccēs. s. scia. sed argu. tra. i. tu. i. q̄. l. cum pater. s. cum donacionis. in fa.

Efficitur. adde q̄ codicilli ad tempus testamēti.

non referuntur. vt. s. eo. l. diu. s. si. r. l. quedam.

hec. s. predicta vera sunt.

Institutus. r. postea ante codicillos mortu? idēz si plures: si tñ oēs mortui sunt ante codicillos vt in qōne. s. posuit. sic? si aliq̄s sup̄est tempore codicillor: vt subijcit.

Substitutis datis. ita q̄ cultu. ber suo separati.

Unusq̄ eor. institutorum.

Legata. qz nullū auxilū a testatore requireret id est ab instituto q̄ decessit cū p̄ se valeant r. teneat. nec ex accidēt r. u. p̄i possunt. r. tñ re ducūtur oīnia ad tēpus testamēti. vt. s. e. l. diuis. s. si. simul tamen cū testamēto incipiunt valere. i. post aduonē hereditatis.

coherede. superstitem.

Totū. q̄ vī det si ponas ita legatū: q̄ quis r. c.

partem faciat. institutū habere. r. ipse ita p̄tē. p. me. h. Bzo. r. est sic. i. tu. u. l. h. i. u. s. m. s. si. n. a. a. s. i. n. a. o.

Nō debeat. legatū. Sed quare nō. vt. i. tu. u. l. i. t. c. r. i. u. i. i. cum pater. s. p. a. f. c. t. s. ab instituto. r. l. de bitor. s. i. r. c. ad trebel. l. nō iustā. Rñ. quia luniter fuit datū. i. ab eo qui mortu? erat. h. tñ a coherede de be? vt subijcit. itē est s. i. e. l. p. e. Sol.

Adiunctus. a codicillis. (stante in onere legatorum,

Cū adiungebat. i. tpe codicillor. nā ab eo r. ab alio instituto relinq̄bat legata in codicillis: r. ita vnū alteri adiungebat in onere legator. sed tñ vnus erat mortuus.

Intestato. relicta. p̄sona non erat natus tempore codicillorum. Accur.

Nā vnus casus. i. sine distinctione personarū nati vel natiuri. vt. r. s. e. l. si q̄s cum. in pn̄. r. s. i. sed si restitū

plerūq̄z declarabit. nā si forte a ticio legata reliquit r. substitutū ascripsit: heres si nō extitisset sine dubio nō codicillos sed testamētū facere voluisset intelligitur. **Secuo.**

Uidā referunt quantum repero? apud iulianum sabini r. cassij r. proculi expostā esse in questione h̄mōi con trouer siam: an legata que postea q̄z instituti mortē obierint codicillis ascripta? vel adēpta sunt: a substitutis debeantur/ id est an perinde datio et adēptio? etiam hoc tēpore codicillis facta valeat: ac si testamento facta esset. q̄z sabini r. cassij respondisse aiunt p̄culo dissentire? nimirū autē sabini r. cassij collectio/ quā r. ipsi reddūt illa est. q̄z codicilli pro parte? testamēti habētur: obseruatio nēq̄z? legē iuris inde traditam seruent. ego? autē ausus sum sententiā proculi verissimā dicere. nullus enim mortu? est legatum q̄z datū est ei qui tēpore codicillor: in rebus humanis nō est? h̄z testamētū tēpore fuerit. esse enim debet cui datur. deinde sic q̄ri an datū cōsistat: vt nō ante iuris rō q̄z p̄sona q̄rēda sit? In proposito igitur? q̄z post obitum heredis codicillis legatū vel ademptum est/ nullius mo

Legata in codicillis a duobus institutis relicta vni: vno eorum mortuo pro parte eius in effectu tñ sunt legata inuoluta. h. d. cum. l. s. cum ea. que debet cōtinuari ad istam: licet cōmuniter veniat post. l. ab in testato. Barto.

si duo instituti sint substitutis datis/ vnusq̄z eorum decesserit: vtilia vidētur legata: sed circa coheredem? erit tractatus: nunquid totum? legatum debeat: si quisquis mihi heres erit/ legatum erit: an vero non quia sit substitut? heres qui partem faciat: licet ipse non debeat. idē etiā potest circa nomina expressa tractari. multoq̄z magis solum coheredem totum? debere puto: quia is? aduictus? sit qui? etiā tunc cum adiungebatur in rebus hūanis non erat. **Affric.**

Intestato factis codicillis: relicta? etiam postea natus intestati successor? debeat. quicūq̄ enim ab intestato successerit: locū habēt codicilli: nā vn? casus? est. nec

illa hāc corrigit. Itē videt in cā caduci illa instō: ergo mā sit cū onere. Rñ. vey est in ea positō: s; nō in codicillis po

Tractari. q̄z i appellatus ē dictū q̄ q̄s r. c. (stro.

Is institutus. s. Adiunctus. a codicillis.

Qui. adiunctus. (stante in onere legatorum,

Cū adiungebat. i. tpe codicillor. nā ab eo r. ab alio

Intestato relinq̄bat legata in codicillis: r. ita vnū alteri adiungebat in onere legator. sed tñ vnus erat mortuus.

Intestato. relicta. p̄sona non erat natus tempore

codicillorum. Accur.

Nā vnus casus. i. sine distinctione personarū nati

vel natiuri. vt. r. s. e. l. si q̄s cum. in pn̄. r. s. i. sed si restitū

est factum tunc sunt plures casus. nā si valet testis. r vas
lent codicilli. si nō. nec isti valent.

a **Autem.** pro sed.
b **Quoquo.** si siue an siue post. qd dic vt no. s. e. l. an.
c **Pertinet.** si siue ex eo caput. vt in fi. huius. l. r. s.
eo. l. si qd euz. s. fi.

r. s. l. pri. quidā.
d **Intestato.** i. nullo omnino fa-
cto testō. alioquin
secus. vt in fi. hu-
ius. l. p. r. dixim.
s. eo. l. si quis cum
s. fi. aliter ho po-
nitur in fi. de he-
redi. ab testa. in
pun. 330.

e **Ius sequun-**
tur. i. vires ex eo
capitū: r tūc desi-
deratur vt teneat
testis: qz r eo infir-
mato r illi infrin-
guntur. vt. j. l. pri.
330. r facit. j. n. i. l.
fili. in pun. r. s. q.
r. Titu. iij. l. i. s. fi.
r. l. ij.

Sed cū ea te-
statoris. qui
testis solēne fecit
r codicillos in qd
bus legata reliqz
r nar^o est postea
posthumus q rū-
pit testis. p parte:
qz alter scrip-
tus erat posthu-
mi. ar. s. de inoffi.
testa. l. mater. 330.
sed videt in totuz
rūpi. vt. s. de inu-
sto testa. l. pe. sed
ibi extranei erant
institui. vel pone
hic posthumū ex-
hereditatū r fratē
eius cū extraneo
instituti r relicta
ab eis legata. et
omnia sunt plana. vt. s. de inoffi. testa. l. certa.

g **Legata.** in codicillis relicta.

h **Petaf.** per legatarios. secus in libertate. vt. s. eo. l.
qui graui. r facit. j. n. ij. l. mortuo. s. fi. r. l. si tico. s. iulias-
nus. r. l. cum pater. s. cum esumaret.

Intere. p mittit. dicēdo ego faciā te hfdē. vel dic dī
rector: r eū institūdo: dicēdo ego facio te hfdē meū
k **Affectus.** dicēdo diligo te in filiū. vel dic q eū insti-
tuit asserens eū diligere vt filiū. r ad pūmū intellectum
vtriusqz verbi facit. j. de lega. ij. l. fideicomissa. s. l. r. insti.
de testa. milit. s. ceterū. r ad scdm facit. C. de testa. l. nō co-
dicillum. r de fideicomis. l. r. in epistola.

l **Lociana.** ita. s. sicut relicta in ueniret. als deest ita.

m **Rati esse.** dubitatio esse poterat ex eo qd pa-

interest quis succedit: dū inte-
stato succedat. Ad testm aut^o
qd quoquo^o tpe fecisset perti-
nent codicilli. r vt manifest^o
dicā intestato^o patrefamilias
mortuo nichil desiderat codi-
cilli: s; vicē testamēti exhibēt.
testamēto autem facto ius se-
quuntur eius. **P**aulus.

Sed cū ea testatoris^o vo-
luntas fuerit vt vniuerfa
hereditate legata^o erogarent
dicendū est scriptis heredib^o
p futurā doli exceptionem: si
amplius qz hereditaria portio
petatur^o. **I**dem

Intere quibus heredi-
tas p mittit^o vel animi
affectus^o exprimit^o: codicilloz
vni non obtinent.

Si actus importat^o p ver-
bum futuri tps cadit in eo qd
est de pnto dispositio refer-
tur ad illud. **B**arro. **C**elsus.

Lociana celfo suo salu-
tē: lucius ticius his ver-
bis ita^o cauit. Si quid tabulis
aliove quo genere ad hoc te-
stamentū pūnes reliquero: ita
valere volo: quero an codicilli
qui ante hoc testm scripti sunt
debeāt rati esse^m. **I**ubentus
celsus plociane salutē hec ver-
ba: si quid ad hoc testm perti-
nēs reliquero valere volo etiā
ea que ante testamentum scri-

pinian^o dicebat qd est insti. eo. s. s; cū an. r no. s. eo. l. an. fi.
n **C**ōprehēdere. no. qz verbū futuri tps ē pteritis cō-
prehēdit. qz lz an testm facti erāt codicilli: r postea verū
est eū reliqisse codicillos. 330. fa. j. de s. fi. l. s; dū erit.
S q; hfdē eo. r relicto. r dic eo relicto hfdē quez r.

X **S** q; hfdē eo. r relicto. r dic eo relicto hfdē quez r.

p **ta** sunt cōprehendere^o.
Relicta ab eo que quis so-
li^o sibi successurum putat si in
pte succedat p parte debent^o si
in dimidia nichil. **b.** **M**arcel.

I **S** qui vniū filiu^oz habe-
bat cū codicillos ad eū
scripsisset: decessit intestat^o he-
rede eo^o relicto quez postea p
creavit: agnatione sui heredis
nemo dixerit codicillos euā-
nuisse^o. igitur si nichil tunc de
posthumis speratur: r codicil-
li nō euanescent: r que relicta
sunt pro parte dimidia^o fili^o ad
quē codicillus fact^o est solue-
re cōpellit: nō etiā posthum^o.
Sed r si codicillos reliquisset
duob^o supstitibus filijs dece-
dēs cū putaret alteruz ex his
pius decessisse: simili mō dī-
ci^o pōt p oia perinde debere fi-
liū ad quē scripti sunt codicil-
li: atqz si sol^o hfs extitisset pfi-
imo^o dūtaxat pte dz: eoz tñ q
p pte p̄stari nō p̄st^o nichil eoz
rū^o p̄standū: qm ill^o non fue-
rit filio ablaturus: nisi solū pu-
taret successore sibi futurum.

Mortuo heredis sine scri-
ptura nō facit vt scriptura eoz
tūes legata sine institutione
sit testamentū: sed vt codicilli
habent. **B**arro. **P**aulus.

S **I** palam^o heres nuncu-
patus sit: legata autem
standū. s. rōne mera nō de equitate. siquidē nūc tota vt
libertas nō p̄tis esumatio p̄staf vt in seruitute legata.
vt in. d. l. cum filius. in pun. vel refert voluit a filio in to-
tum p̄stari etiā si nō insolidū sit heres vt in viros con-
trario: an vero nichil. si in totū nō sit heres vt h subicit.
J **I**lli. als ille. scz pater. r als illi. scz filio qd est postea
r dic ablaturus scz pater. quasi dicat nō p̄sumit qz pa-
ter filio abstulisset per legata. Jtē contra. j. titu. ij. l. post
emancipationem. ij. respon. vbi insoliduz alter p̄staf.
sed illud de equitate. vel vt ibi. r. j. de lega. ij. l. cūz pater
s. cum esumaret.

S **I** palam. i. coram testibus. nomen tamen heredis
in testamento scriptū nō est. r ideo nō tenet vt testa-
mentum in scriptis. quia non sic valere potuit. vt. C. de

p **E**uanuisse.
vt r. s. eo. l. q gra-
ui. r. l. ab intesta-
to. r. l. si qd eū. s. i.
r hoc qm nō est fa-
ctū testm. als sec^o
vt. C. eo. l. i.
q **D**imidia. s.
eo. l. quidā. in fi. s.
so. hic corrigi. vt
j. statim dicit.
r **D**ici pōt. sed
male. nam statim
corrigi fm 330.
f **I**mmo. corri-
git qd dixerat. et
sic corrigi qd est
s. eo. l. quidā. in fi.
r **N**ō possunt.
vt sunt seruitutes
p̄diales. vt. j. de
s. obli. l. stipulas-
tiones nō diuidū
tur. r libertates.
vt. j. de libe. cau. l.
duobus.
v **N**ichil eoz.
imo in totū. vt. s.
eo. l. qui graui. r. l.
se. s; spāle in liber-
tate vt ibi dicit. vt
hic de rigore: ibi
de eqtate. Jtē s. j.
de leg. ij. l. cū fili^o.
in pn. Sol. ibi per-
querelā fuit testm
ruptū p pte: hic p
agnationēz posthu-
mi. hec solu. tollit
p. d. l. q graui. imo
hic nō fuit testm.
s; nec codicilli ru-
pti. vt in p̄ncipio
huius. l. dic. ergo
cū. R. q dicit nō p̄-

testa. l. i. ubi dicitur. et aut. et eo. Item nec ut nuncupatum...

in tabul. collata fuerit: iulian? ait tabulas testamēti nō itelligi...

Explicit Liber. xxx. foz. r. quintas huius.

Incipit liber. xxx. et sextus huius.

De legatis et fideicommissis primo. l. i. l. i. l. i.

De legatis et fideicommissis primo. l. i. l. i. l. i. Er oia exequata sunt legata...

gatur adire: hic nō. vt. s. si qd omis. cau. testa. l. si qd omis...

Sciendum. qui testandi. vt. s. n. i. l. diuus. s. pe. r. j. si. ij. l. i. in pn. r. c. de fideicommissis. l. ex testō. qui autē...

Explicit. Verba testa. Idē. Totus quisquis michi ex suprascriptis heres erit...

Explicit. Error nominis proprii non viciat legatū: secus si error in corpore vel in nomine appellatio. Bar. Idem.

Explicit. Si quis in fundi vocabulo errauit: et cornelianū p sempromiano nominauerit...

Explicit. Si quis in fundi vocabulo errauit: et cornelianū p sempromiano nominauerit...

Explicit. Si quis in fundi vocabulo errauit: et cornelianū p sempromiano nominauerit...

Explicit. Si quis in fundi vocabulo errauit: et cornelianū p sempromiano nominauerit...

Explicit. Si quis in fundi vocabulo errauit: et cornelianū p sempromiano nominauerit...

Explicit. Si quis in fundi vocabulo errauit: et cornelianū p sempromiano nominauerit...

Explicit. Si quis in fundi vocabulo errauit: et cornelianū p sempromiano nominauerit...

Explicit. Si quis in fundi vocabulo errauit: et cornelianū p sempromiano nominauerit...

Explicit. Si quis in fundi vocabulo errauit: et cornelianū p sempromiano nominauerit...

Explicit. Si quis in fundi vocabulo errauit: et cornelianū p sempromiano nominauerit...

Explicit. Si quis in fundi vocabulo errauit: et cornelianū p sempromiano nominauerit...

testa. l. i. ubi dicitur. et aut. et eo. Item nec ut nuncupatum...

in tabul. collata fuerit: iulian? ait tabulas testamēti nō itelligi...

Explicit Liber. xxx. foz. r. quintas huius.

Incipit liber. xxx. et sextus huius.

De legatis et fideicommissis primo. l. i. l. i. l. i.

De legatis et fideicommissis primo. l. i. l. i. l. i. Er oia exequata sunt legata...

Explicit. Verba testa. Idē. Totus quisquis michi ex suprascriptis heres erit...

Explicit. Error nominis proprii non viciat legatū: secus si error in corpore vel in nomine appellatio. Bar. Idem.

Explicit. Si quis in fundi vocabulo errauit: et cornelianū p sempromiano nominauerit...

Explicit. Si quis in fundi vocabulo errauit: et cornelianū p sempromiano nominauerit...

Explicit. Si quis in fundi vocabulo errauit: et cornelianū p sempromiano nominauerit...

Explicit. Si quis in fundi vocabulo errauit: et cornelianū p sempromiano nominauerit...

Explicit. Si quis in fundi vocabulo errauit: et cornelianū p sempromiano nominauerit...

Explicit. Si quis in fundi vocabulo errauit: et cornelianū p sempromiano nominauerit...

Explicit. Si quis in fundi vocabulo errauit: et cornelianū p sempromiano nominauerit...

Explicit. Si quis in fundi vocabulo errauit: et cornelianū p sempromiano nominauerit...

Legata et fideicommissa conueniunt et differunt.

Error proprii nois nō nocet.

a Putat. sed male putat: vt. de sup. leg. l. i.
b Non debet. qz veste no scripsit nec suppellectile. qz de ea no sensit. vt. de re. du. l. in ambiguo. r. i. b. sup. leg. l. labeo. in fi. sed. i. i. u. l. i. l. i. b. r. o. r. q. b. tamē. So. vt. ibi.
c Putat. idē si stat. vt. in. d. l. in ambiguo. r. l. labeo. l. fi.
d Electrū. ge. nus metalli.
e Rerum em. no. rerū vocabula immutabilia sunt holm mutabilia.
f Vocabula. i. que habēt hoc pō qz sunt res sine l. positione. nolo. qz. lia sunt appellati ua. vt. si ego lege equū cū de mulo sentia: h. hoc pster qz de mulo sentia no valet. vt. h. r. mō dixi de veste. r. i. b. supel. lega. l. labeo. in fi. nisi hoc actū erat aīe inter testatorē r. legatarū cū dicā equū d mulo sentia. nā. et nutu possēt lega re: vt. i. i. u. l. i. l. nu tu. vel nisi p̄suetu do cōs loci sic vte ref eo nolo. vt. i. b. sup. leg. l. labeo. s. nec mirū. r. s. ve rum.

dum putat⁹ suppellectilis ap pellatione vestē cōtineri: pom pont⁹ scripsit vestē nō debet⁹ queadmoduz si qz putat⁹ auri appellatiōe electrū⁹ vel aurī calcū p̄tineri: vel qd est stult⁹ vestis appellatiōe etiā argen tū cōtineri. rerum enim⁹ voca bula⁹ immutabilia sunt: homi num⁹ vero mutabilia.
Distributiū quod requirit duo p̄ba s̄m qd distribuit actū p̄tini ita distribuit actum secū dī. hoc dicit Barto.
Si qz heredes instituerit et ita legauerit: qz qz michi galli canarū rerū heres erit: dānas esto dare tot: ab oibus⁹ heredi bus videri legatū: qm ad oēs eos res gallicane p̄tinent.
In vltimis voluntariū nō possum⁹ i electiōe variare. B. Erui⁹ electiōe Paul. legata: semel dumtaxat optare possumus⁹.
Quod cōe est mesi est: qz tū ad dispositionē p̄tis mee. Bart.
Labeo ait⁹ cū certa res aut p̄sona⁹ legat⁹ ita: qz me⁹ erit cū moriar heres dato illi: r cōis⁹

res frequēter i appellatiuis nobis stāt. r raro imponit p̄p̄tū r s̄m hoc nō expones. l. i. p̄posita rē. sed dic holm vo cabula vt stichus r ticius. e. p̄ p̄ngit in hōie: qz vix stat in appellatiuo qn assumat. p̄p̄tū. et iō illa nō mutant h sic. nō qz nocet si alio noie vocē stichū in legādo. et est rō s̄m Jo. qz pbabil⁹ dubitat in tali noie qz in appellatiuo. sic i. de trit. r ole. l. l. si qz vinū. sic qz substātiua r appellati ua nō mutant. s. qd de adiectiuis: Rñ. idē qd de. p̄p̄tū cū sint accīdētia: vt alb⁹ mger ruffus. vt. s. de rei. v. l. l. in rē. r facit. s. si cer. peta. l. certū. r de aqua quo. l. i. s. i. u. r facit. i. i. u. l. i. l. i. b. r. o. r. q. b. tamē cassius. r de act. r ob. l. in omnibus negocijs.
Ab oibus. ad qd est. i. i. l. i. l. plurib⁹ h̄rōib⁹. in p̄n. et hoc nisi vni sint assignate. vt. s. de here. illi. l. ex facto.
Erui. qz testator legat michi vnum de seruis suis quem elegerim. Accur.
Possumus. vt r. i. b. op. l. e. l. apud aufidū. r arg. s. b. trib. l. qd in heredē. s. eligere. et hoc si tenuerit electio. ad qd plura sunt nēcia. l. qz de suis testator. Itē qz tota fami lia sit exhibitā. Itē qz h̄rōitas erat adita: vt. i. b. op. l. e. l. i. u. l. i. l. i. b. r. o. r. q. b. tamē. So. vt. ibi.

res frequēter i appellatiuis nobis stāt. r raro imponit p̄p̄tū r s̄m hoc nō expones. l. i. p̄posita rē. sed dic holm vo cabula vt stichus r ticius. e. p̄ p̄ngit in hōie: qz vix stat in appellatiuo qn assumat. p̄p̄tū. et iō illa nō mutant h sic. nō qz nocet si alio noie vocē stichū in legādo. et est rō s̄m Jo. qz pbabil⁹ dubitat in tali noie qz in appellatiuo. sic i. de trit. r ole. l. l. si qz vinū. sic qz substātiua r appellati ua nō mutant. s. qd de adiectiuis: Rñ. idē qd de. p̄p̄tū cū sint accīdētia: vt alb⁹ mger ruffus. vt. s. de rei. v. l. l. in rē. r facit. s. si cer. peta. l. certū. r de aqua quo. l. i. s. i. u. r facit. i. i. u. l. i. l. i. b. r. o. r. q. b. tamē cassius. r de act. r ob. l. in omnibus negocijs.
Ab oibus. ad qd est. i. i. l. i. l. plurib⁹ h̄rōib⁹. in p̄n. et hoc nisi vni sint assignate. vt. s. de here. illi. l. ex facto.
Erui. qz testator legat michi vnum de seruis suis quem elegerim. Accur.
Possumus. vt r. i. b. op. l. e. l. apud aufidū. r arg. s. b. trib. l. qd in heredē. s. eligere. et hoc si tenuerit electio. ad qd plura sunt nēcia. l. qz de suis testator. Itē qz tota fami lia sit exhibitā. Itē qz h̄rōitas erat adita: vt. i. b. op. l. e. l. i. u. l. i. l. i. b. r. o. r. q. b. tamē. So. vt. ibi.

res frequēter i appellatiuis nobis stāt. r raro imponit p̄p̄tū r s̄m hoc nō expones. l. i. p̄posita rē. sed dic holm vo cabula vt stichus r ticius. e. p̄ p̄ngit in hōie: qz vix stat in appellatiuo qn assumat. p̄p̄tū. et iō illa nō mutant h sic. nō qz nocet si alio noie vocē stichū in legādo. et est rō s̄m Jo. qz pbabil⁹ dubitat in tali noie qz in appellatiuo. sic i. de trit. r ole. l. l. si qz vinū. sic qz substātiua r appellati ua nō mutant. s. qd de adiectiuis: Rñ. idē qd de. p̄p̄tū cū sint accīdētia: vt alb⁹ mger ruffus. vt. s. de rei. v. l. l. in rē. r facit. s. si cer. peta. l. certū. r de aqua quo. l. i. s. i. u. r facit. i. i. u. l. i. l. i. b. r. o. r. q. b. tamē cassius. r de act. r ob. l. in omnibus negocijs.
Ab oibus. ad qd est. i. i. l. i. l. plurib⁹ h̄rōib⁹. in p̄n. et hoc nisi vni sint assignate. vt. s. de here. illi. l. ex facto.
Erui. qz testator legat michi vnum de seruis suis quem elegerim. Accur.
Possumus. vt r. i. b. op. l. e. l. apud aufidū. r arg. s. b. trib. l. qd in heredē. s. eligere. et hoc si tenuerit electio. ad qd plura sunt nēcia. l. qz de suis testator. Itē qz tota fami lia sit exhibitā. Itē qz h̄rōitas erat adita: vt. i. b. op. l. e. l. i. u. l. i. l. i. b. r. o. r. q. b. tamē. So. vt. ibi.

p̄ponius. r qz dixi eligo: nō volo eligere. vt. i. de h̄o. ob. l. si qz stipul. et qz sit sui iuris optās: vt. i. eo. l. iulian⁹. sed argu. cōtra. i. de h̄o. ob. l. eum qui certarum. s. fi.
L. i. et male.
Cōis. no. qd cōe est mesi dicere possum. sic. s. b. ser. vt. p̄e. l. in re cōi. et facit. i. de pe. le. l. dñs. s. dñs. r de h̄o. signi. l. pupil lus. s. h. Itē facit s. de cōdi. illi. l. i. s. fi. r. i. de cōdi. et demō. l. falsa. s. fi. et institū. de lega. s. si res aliena.
Cōstat. enāz si post testū inci piat cē suus tor⁹. vt. i. de au. r argē. lega. l. si ita. Sed cur pars alterius non debet cē si to tus esset alien⁹ to tus debet cē si te stator h⁹ sciret. vt in l. i. eo. s. si res a liena. Rñ. qz dixi suuz. vñ ius qd in eo h̄y v̄f legare. vt. i. de au. r argē. le. l. qm̄us. s. i. r. i. i. u. l. i. l. q. p̄cubina. s. q. fundū. r. l. v̄rou. r. i. de fun. i. i. r. u. l. fundus. s. ar. i. de no. ope. num. l. stipulatio. s. fi.
Tichū qui me⁹. i. si me⁹ erit vt statū p̄bat.

fit totū debet: trebatium vero r̄didisse partem debet cassius scripsit. qd et verius est.
In dubio legando rē videt quis legare partem quam ha bet in re. Barto.
Cū fundus cōmunis lega tus sit non adiecta portio: s̄z meum nominauerit: portio nē debet constar⁹.
Relatiū quis vel qui in nu cū verbo futuri tēporis indu cit p̄ditionē: p̄bo p̄sentis tēpis demonstratiōe. Bar. Iulia.
Tichū qz meus⁹ erit cū moriar heres me⁹ dato magis⁹ cōditionē legato inie cisse qz demonstrare voluisse patrēfamil. appet: eo qz si de mōstrādi cā⁹ hec oratio pone retur ita cōcepta esset: stichū qui meus est⁹: nō qui me⁹ erit. sed cōditio⁹ talis accipi d̄z q̄te nus erit. vt si totū alienauerit legatū extingatur⁹: si partē/ p ea parte debeat que testatoris mortis tēpore fuerit. Paul.
Legatum seruo delatuz Dominus potest⁹ repu diare.

Magis. cōparatiue non electiue. nā vtrāqz cōtinet scz cōditionē r demonst̄rationē. vt. i. de au. r argē. l. i. scri bit. s. fi. et ad hoc. i. de condi. r demō. noiatim. s. fi. sed cō tra. s. de here. in l. i. u. in p̄n. vbi p̄ba ex partibus quas ascripsero nō faciūt cōditionē. sed certe r ibi est cōditio si ad diuersitatē partū fiat ascriptio. a. s. qz totū testamē tum pertret non est cōditio. Item argu. p̄tra. s. de here. in l. i. talē. s. i. r. i. de condi. r demon. l. si in diē. s. fi. s. i. b. i. ratio diuersitatis apparet.
Demonstrandi causa. s. solummodo.
Qui meus est. vel stichum meum. non autem dixi set qui meus erit rē. sic. C. de caduc. tollen. s. si nauem ad deficientis. ibi sed vt varietas rē.
Conditio talis. taata.
Extingatur. hoc dic vt. i. i. u. l. i. l. i. s. fi. rem. et de adi. l. e. l. rē legatū. r facit. s. de p̄di. in l. i. u. s. fi. r. s. l. p̄n. et. i. de lega. i. u. l. nup. in fi. r. i. de cōdi. r demō. l. h̄re. s. u. cia. r. i. eo. l. si quis legauerit. r. i. i. u. l. i. iulianus. s. serui. r de adimen. l. eum seruus. r. l. legatum. s. pater. sed ar gu. contra. i. de verbo. obliga. l. si decem.
Legatū. p̄t. nō tñ dño adimi p̄t. vt. i. de adimē. l. i.

Magis. cōparatiue non electiue. nā vtrāqz cōtinet scz cōditionē r demonst̄rationē. vt. i. de au. r argē. l. i. scri bit. s. fi. et ad hoc. i. de condi. r demō. noiatim. s. fi. sed cō tra. s. de here. in l. i. u. in p̄n. vbi p̄ba ex partibus quas ascripsero nō faciūt cōditionē. sed certe r ibi est cōditio si ad diuersitatē partū fiat ascriptio. a. s. qz totū testamē tum pertret non est cōditio. Item argu. p̄tra. s. de here. in l. i. talē. s. i. r. i. de condi. r demon. l. si in diē. s. fi. s. i. b. i. ratio diuersitatis apparet.
Demonstrandi causa. s. solummodo.
Qui meus est. vel stichum meum. non autem dixi set qui meus erit rē. sic. C. de caduc. tollen. s. si nauem ad deficientis. ibi sed vt varietas rē.
Conditio talis. taata.
Extingatur. hoc dic vt. i. i. u. l. i. l. i. s. fi. rem. et de adi. l. e. l. rē legatū. r facit. s. de p̄di. in l. i. u. s. fi. r. s. l. p̄n. et. i. de lega. i. u. l. nup. in fi. r. i. de cōdi. r demō. l. h̄re. s. u. cia. r. i. eo. l. si quis legauerit. r. i. i. u. l. i. iulianus. s. serui. r de adimen. l. eum seruus. r. l. legatum. s. pater. sed ar gu. contra. i. de verbo. obliga. l. si decem.
Legatū. p̄t. nō tñ dño adimi p̄t. vt. i. de adimē. l. i.

Magis. cōparatiue non electiue. nā vtrāqz cōtinet scz cōditionē r demonst̄rationē. vt. i. de au. r argē. l. i. scri bit. s. fi. et ad hoc. i. de condi. r demō. noiatim. s. fi. sed cō tra. s. de here. in l. i. u. in p̄n. vbi p̄ba ex partibus quas ascripsero nō faciūt cōditionē. sed certe r ibi est cōditio si ad diuersitatē partū fiat ascriptio. a. s. qz totū testamē tum pertret non est cōditio. Item argu. p̄tra. s. de here. in l. i. talē. s. i. r. i. de condi. r demon. l. si in diē. s. fi. s. i. b. i. ratio diuersitatis apparet.
Demonstrandi causa. s. solummodo.
Qui meus est. vel stichum meum. non autem dixi set qui meus erit rē. sic. C. de caduc. tollen. s. si nauem ad deficientis. ibi sed vt varietas rē.
Conditio talis. taata.
Extingatur. hoc dic vt. i. i. u. l. i. l. i. s. fi. rem. et de adi. l. e. l. rē legatū. r facit. s. de p̄di. in l. i. u. s. fi. r. s. l. p̄n. et. i. de lega. i. u. l. nup. in fi. r. i. de cōdi. r demō. l. h̄re. s. u. cia. r. i. eo. l. si quis legauerit. r. i. i. u. l. i. iulianus. s. serui. r de adimen. l. eum seruus. r. l. legatum. s. pater. sed ar gu. contra. i. de verbo. obliga. l. si decem.
Legatū. p̄t. nō tñ dño adimi p̄t. vt. i. de adimē. l. i.

l. legatū. et concordat huic. l. si fundus. §. i. de op. le. l. si pamphilo. et de suc. edi. l. §. p. seruis. sed arg. p. tra. f. i. m. i. l. ticia. §. lucia. Sol. vi. ibi. Itē cōtra. §. de acq. here. l. is qui §. si. So. plus iuris hz filius q̄ seruis.

Ser toto alienasset. animo adimēdi. qd̄ die vt. f. i. ti. u. §. i. l. xi. §. l. rē. et de admē. leg. l. rē legatū. et §. eo. f. i. chum. in fi.

Dumtaxat. quam testator: nō alienauit.

Adiciasset. vt. f. eo. l. qd̄ in rerū. §. q̄. et f. i. i. l. cum fundū. et l. peculū. et fact. f. e. l. grege. et l. fi. et f. i. i. eo. §. si grex. et f. de au. et arg. l. e. l. statuā. et l. pediculis. in p. n. et f. de ad. leg. l. cū seru. et §. de hē. emp. l. in modicē. et de dona. l. ter. vi. et v. l. cū hic statu. §. p. niam. et f. de fun. instruc. l. si mācipia. et f. de cō. di. et demō. l. filie. §. ana.

Cū vtro vel. etā insolūdi vt subijat. et sic est f. f. b. di. re. si. l. an. tepe. Sol. h. testa. tor voluit eos te. neri insolūdi. qd̄ p̄ q̄ alternādo sepa. raui eos. qd̄ po. tuit. vt. f. eo. si. l. ea. dē. ibi coniunctim ab oibus. vt. C. b. eadu. tol. l. §. si autem ad deficientis. vel sol. vt. ibi. et fa. ct. f. i. tu. §. i. l. ille aut ille.

Ab alterutro. ergo enā ab eo quē iā exegerat. p. p. te. et sic est f. C. b. pac. l. si creditores. et de fidei. l. libez. Ubi d̄ q̄ ad eundē nō pōt redire. So. habeas h. altero et nichil est f. vel si habes alterutro pone. p. altero. sic. §. de libe. et pol. h. l. si ita scriptum. ibi vtroq̄ nato et. et. §. de pac. l. re scriptū. §. si pacto. Uel die q̄ est hic fauor legatū qd̄ dictū siue que r̄nō nō valent: idē in alijs. vt. C. b. fi. de iur. l. reos. die §. hic q̄ vni tñ. p. parte exegerit. et sic ad eundē p. alia parte redit. et sic in. d. l. reos. at in h̄ijs oēs cōueni: et ab vno vel quibusdā exegit. Uel die vt in d. l. si creditores no. Item cōtra. C. de verbo. sig. l. p. e. sed ibi in honotato: hic in onerato.

Lecticarios. i. q̄ sciebāt facere lecticas. et facit vim in hoc qd̄ dicit. viij. q̄ sec. si singulariter eos nomino. vt p̄o q̄libet. et q̄ tūc plura legata sunt. et est sec. q̄ h. dicit. et sic pōt loq̄. f. de h. bo. ob. l. fare debem. §. stipulatioes.

Nūmos petere. §. de ac. emp. l. si sterilis. §. si. p. tra. So. h. in vltima volūtate: qd̄ vni legatū est vt subijat. vñ diuidi non potest. vt. f. i. i. l. nemine. 7. vel ibi quot annū

tot obligationes habitationū et pensionum: hic vna obli. gatio que semel tñ cedit.

In alterutra. si dicas alterutra. i. vtraq̄. et seruum legatū est. sic. f. i. i. l. si illud. sed tunc p. tra. f. i. i. l. octo. §. i. et f. de ver. ob. l. scire debem. §. si plones. et f. eo. l. plane.

Illud qd̄ est vni non recipit diminutionem. Barto.

Si ita legatum sit: lecticari. os. octo aut p. hīs in hoies sin. gulos certam pecuniā: vtrū le. gatarius volet nō pōt legata. rius partē seruoꝝ vēdicare. p. parte nūmos petere: qz vniū in alterutra. causa legatū sit. que admodū si olei pōdo. l. aut i. singulas libras certū es lega. tū sit: ne aliter obseruantibus etiam vno hoie legatū diuisio cōcedatur. nec interest diuisa. ea summa an contuncta. m. po. natur. et certe octo seruis lega. tis aut p. oibus certa pecunia. n. legata: nō posse inuitū heredē partem pecunie et partē man. cipiorum debere.

In quo habemus spem postumij pōt legari. B. Idē.

Quod apd̄ hostes est legari posse octauenus scripsit: et postumium consi. lere. Paulus.

Alian. nec a filiofamil. sine iussu patris optari posse: nec ante aditam. heredi. tatem putat: quod est verū.

In nomine. in p̄in. sed ibi speciale: vt ibi nota. Item facti ad. §. de acquiren. heredi. l. cum hereditatem. et f. de duob. reis. l. iij. §. si. et f. i. tu. l. l. si ticio aut scio. et. l. si quando. §. si. na.

Consistere. i. valere legatum. nam et in fami. her. cif. iudicio venit. vt. §. fami. hercif. litem labeo. in fi. et. l. sequen. et in venditione et in stipulatione. vt. §. de acno. emp. l. si. na. sed hoc si fuit nostra. alio secus si semp fuit hostium. vt. f. de verbo. obli. l. liber homo. in fi. Item facti. §. de heredi. insti. l. illa. §. i. et f. eo. l. si seruis ab ho. sibus. et. l. ab omnibus. §. etiam.

Alian. optari posse. id est filius non potest optari licet optio alicui rei sit ei relicta. et sic est contra f. de verbo. obli. l. si. in p̄in. Solu. ibi inter viuos: vel ibi mera voluntas: hic optio que cum deliberatione fit. vel ibi supple. q̄ et iussus sit necessari. p̄ istā. l. vt ibi per su. am promissionem habet electionem. quis sic fuit stipula. tus quam volam et. hic non.

Nec ante aditam. etiam cum iussu. sunt enim plura necessaria vt possit optari. vt nota. §. eodem. l. seruis. Accursius florentinus legum doctor.

§. si. siho dicas. po. que qz i qualibet cā sit vni. i. vel in seruū vel in. x. erit p. tra. dic. l. si illud. q̄re die q̄ est vniuz p. pter vñ presta. tionē: sed duo. p. p. duas res notatas in legādo. Ac. i. Legato. sup. ple aut decē. put legatarius volet. h. Cōcedat. qd̄ esse nō debet. vt. f. de ver. ob. l. iij. §. i. et l. an executionis bus. §. p. parte. et §. de condi. inde. l. si non fontē. §. pe. nul. et f. i. i. l. si qd̄ duob. et facit. f. e. l. h. mōi. §. si. et f. i. tu. i. l. cum filius. §. varijs. l. Diuisa. f. p. singulis seruis le. go decem. m. Coniuncta. vt subijat certe et n. Certa pecu. nia. p. i. a. c. o. Debere. cuz effectū vt soluat. et nota variationē reprobari. sic. §. b. p. cura. l. in cause. sed arg. f. de col. tur.

fm. l. C. de ca. tol. §. si nati. eiusdē comodo cedit. R. rfa. J. de pdi. r. demō. l. si tibi §. si. r. l. se. r. C. de fideicō. l. q̄uis. §. michi r. tibi. legata fuerit. insolidū. vel dic cōiun- cium r. sic partim iure suo partim iure accrescēdi. vel dic disuncti r. sic insolidū suo iure p̄ aliū nō diminuitur.

C. de ca. tol. §. vbi aūt. r. §. si p̄o non oēs r. r. facit ins. l. eo. §. si duobus. r. l. eo. si pluribus.

C. Cedente. q̄b. r. est a morte testa- tous q̄ ad trāsmis- sionē. vt. C. de ca. du. tollen. §. in no- uissimo.

C. Ex meo. par- tīm iure meo. par- tīm iure accrescē- di fm̄ p̄mū casus. vel dic totū vno iu- re fm̄ aliū casum.

C. Ut tota. vide- tur q̄ parte t̄m̄ al- tera repudiata. vt. J. i. l. i. si iucio. fo. vt. tibi. §. q̄d p̄dest hoc posse. R. n. pp̄ onus ipostuz p̄i defecte q̄ disjunc- ctim. r. sic insolidū fuit ambob' lega- tū. vt. C. de cadu. tol. l. i. §. si nautem ad finem.

C. Nō posse. nō ob. §. de act. emp. l. non est nouū. q̄ tibi nō sunt cāe lu- cratiue. hic sic r. iō hic sufficit semel p̄cipi q̄ nō est tibi vt ar. J. de ac. r. ob. l. oēs. r. facit. J. ob. l. si duo. r. §. de euc. l. si ci. §. r. J. e. l. duobus. r. l. seruo meo. §. an partum iure meo: partim iure hereditario. R. n. hic innuit q̄ possim: tibi vt tota mea r. c. quasi possim velle p̄tra: §. alij q̄ cā minue- dat. litiū. vt no. d. l. nō est. J. e. si velit dimidiā suo iure pe- tere r. alterā repudiare an possit. R. n. q̄n̄ disjunctim nō. vt. J. i. l. i. l. meminē. q̄n̄ p̄iunctim videt q̄ sic. vt. C. de cad. tollen. §. vbi aūt. r. sic p̄t loqui. J. i. l. i. l. si iucio r. michi.

C. Hadibus. nomina quorūdam locorum que sunt di- stantia a roma.

C. Angustias. i. breuitatē. §. J. insi. de verb. ob. §. loca. r. §. de eo q̄d cer. lo. l. i. §. si q̄sta. So. ubi inter viuos. vel fo. vt inferiora p̄tra. J. e. p̄tra insi. eo. §. si. r. C. de his que pe. no. l. i. vbi impossibilitas vicat legatū. sol. tibi impossibi- le ab initio fuit. hic possibile: nā testator poterat t̄m̄ viuere q̄ serui poterant Romā ducere: vel hic remouet q̄d est impossibile. f. festinatio: §. nō tollit legatū quasi sit vnuz p̄ceptū habēs duo mēbra: sic. §. de ar. l. celsus. §. idem ait. J. e. no. angustia tēpous nō nocere. sic. C. eo. l. nō t̄m̄. r. J. de iure fil. l. edicto. §. i. r. §. ex qui. cau. ma. l. nec nō. r. si quis cau. l. i. §. q̄d aūt dicitur. r. J. de dam. infec. l. hoc amplius. §. i. sed arg. p̄tra. §. de cōli. pe. l. item illa.

Angu- stia t̄m̄ non nocet.

C. Possimus. sed fallit. q̄ alud seruo p̄t legari q̄ nō d̄no. vt si seruo lego rem domini vel q̄d ei debeo valz sed si d̄no non valet. vt. J. i. l. i. l. debitor. §. si. r. cōtra aliqd̄ domino q̄ nō seruo: vt seruitutē ad p̄dictū domini. vt. J. de ser. leg. l. r. si maxime. r. sic nec quidē omne nec id so- lum. sed dicas id euenire mixta ras- tione p̄sone r. rei. hic ratione p̄sone t̄m̄: q̄ sit nō capax vel capax. vt. d. l. i. debitor. in fi. r. fa- cit. §. de heredi. in- sti. l. non minus. r. l. seruum meū. in- prin. r. C. de here- di. insi. l. neq̄.

si ccedēs sit derogatoria. B.

C. In legatis nouissime scri- ptuse valet: q̄ r. mutari cā p̄e- cedētis legati vel in diē vel in p̄ditionē vel in totū adēptiōe p̄t. S̄z r. si sub alia vel alia cō- ditiōe legatū ademptū est: no- uissima adēptio spectāda est.

C. Interdum t̄m̄ in legatis nō posterior s̄z p̄cedēs scriptu- ra valet: nā si ita scripsero q̄d ticio infra legauero id neq̄ do- neq̄ lego: q̄d infra legatū erit nō valebit. nā z eū^m sermōnē quo p̄sentia legata^m data i diē p̄ferunt: ad postea q̄z scripta legata p̄tinere placuit. volun- tas ergo facit q̄ in testamēto scriptum valeat.

Ca legato generis videt is legat⁹ qui postea legitime est solutus. Bar.

C. Am incertus homo le- gatus tibi esset: heres stichum seruo tuo⁹ tradidit. ne ratius respondit si voluntate⁹ domini tradiderit: vel ratum hoc dominus habuerit: per- inde eum liberatum⁹: atq̄ si

tum. r. §. de testa. tu. l. tutor datus. §. si.

C. Nō valebit. nisi expresse p̄uiois voluntatis dicat se penitere. vt. J. i. l. i. §. q̄ in p̄ncipio testa. r. §. si. §. diu⁹ §. i. sed quid si p̄mo dixit q̄ non liceret sibi penitere. R. n. nichilominus p̄t penitere si exp̄mat qualitatem illius p̄ime voluntatis in secunda. vt. d. l. si quis.

C. Nam r. eū. videt q̄ p̄ior scriptura magis spectet: q̄ r. hoc est alibi. nā r. c. r. §. r. facit. J. p̄i. l. si ita.

C. Presentia legata. vt si dixerō que pure legauero tāli die dentur.

C. Postea q̄z ergo r. hic non tā posterior scriptura q̄ p̄ior spectat. vt r. J. eo. l. talis. in fi. nā tota velut vna scri- ptura videt. vt. §. si. l. i. l. officium. §. si et seruo. sed p̄tra. J. i. tu. §. i. §. i. §. i. sed nō est p̄tra vt tibi pater.

C. Valeat. vel nō valeat. r. §. r. facit. J. de condi. r. de- mon. l. an conditiōe.

C. Am incertus. i. in genere. r. dic quis eligat. vt no. §. fami. her. l. heredes. §. si de incerto.

C. Seruo tuo. s̄z legatarij.

C. Voluntate. alioq̄n nō. vt. J. eo. l. seruus legatus. §. i.

C. Liberatum. hoc ita si pleno iure stichus fact⁹ fue- rit legatarij. vt. J. eo. si a substituto. §. i.

hō d̄no. vt si seruo lego rem domini vel q̄d ei debeo valz sed si d̄no non valet. vt. J. i. l. i. l. debitor. §. si. r. cōtra aliqd̄ domino q̄ nō seruo: vt seruitutē ad p̄dictū domini. vt. J. de ser. leg. l. r. si maxime. r. sic nec quidē omne nec id so- lum. sed dicas id euenire mixta ras- tione p̄sone r. rei. hic ratione p̄sone t̄m̄: q̄ sit nō capax vel capax. vt. d. l. i. debitor. in fi. r. fa- cit. §. de heredi. in- sti. l. non minus. r. l. seruum meū. in- prin. r. C. de here- di. insi. l. neq̄.

C. In legatis apponēdo diē vel p̄ditionem in lega- tis puris. vt. J. eo. talis. vel adimen- dom totuz. vt. C. eo. l. datus. §. si po- nas legatus pure adēptuz r. postea sub p̄ditione adi- mi q̄d admittur. R. n. adimēdo sub p̄ditione denno le- gare videt. ar. cō- tra in aut. q̄b. mo- na. effi. leg. §. q̄m̄ vbi faciēdo repu- ditū videor p̄iteri m̄mōniū. vt. §. §. acq̄. here. l. illud. h.

C. Nouissima. facit. J. de adimen- lega. l. transactio. in fi. r. de condi. r. demō. l. q̄d tradis

C. Nouissima. facit. J. de adimen- lega. l. transactio. in fi. r. de condi. r. demō. l. q̄d tradis

C. Nouissima. facit. J. de adimen- lega. l. transactio. in fi. r. de condi. r. demō. l. q̄d tradis

C. Nouissima. facit. J. de adimen- lega. l. transactio. in fi. r. de condi. r. demō. l. q̄d tradis

C. Nouissima. facit. J. de adimen- lega. l. transactio. in fi. r. de condi. r. demō. l. q̄d tradis

C. Nouissima. facit. J. de adimen- lega. l. transactio. in fi. r. de condi. r. demō. l. q̄d tradis

C. Nouissima. facit. J. de adimen- lega. l. transactio. in fi. r. de condi. r. demō. l. q̄d tradis

C. Nouissima. facit. J. de adimen- lega. l. transactio. in fi. r. de condi. r. demō. l. q̄d tradis

C. Nouissima. facit. J. de adimen- lega. l. transactio. in fi. r. de condi. r. demō. l. q̄d tradis

C. Nouissima. facit. J. de adimen- lega. l. transactio. in fi. r. de condi. r. demō. l. q̄d tradis

C. Nouissima. facit. J. de adimen- lega. l. transactio. in fi. r. de condi. r. demō. l. q̄d tradis

C. Nouissima. facit. J. de adimen- lega. l. transactio. in fi. r. de condi. r. demō. l. q̄d tradis

C. Nouissima. facit. J. de adimen- lega. l. transactio. in fi. r. de condi. r. demō. l. q̄d tradis

C. Nouissima. facit. J. de adimen- lega. l. transactio. in fi. r. de condi. r. demō. l. q̄d tradis

a Stichus ergo legatus no erat. r fm hoc soluit aliis p debito. vt. l. p sol. l. i. r mli. qui. mo. tol. ob. in pn. fz est ptra. l. i. l. mēius. s. duobus. ubi hois r. fz dices conti net singulos quo ad solutionē nō quo ad obligationē: vt singuli videant obligati: vel sint in obligatione. nec obstat. s. de cōdi. in debi. l. cuz is. s. fi. vt ibi no.

b Esset. f. tātū in specie.

S Ita sit a scriptū. in te. namēto.

d Cūderi lega tū. vt. s. eo. l. si mi ch. s. fi. nisi expse se pūois volūtas tis se penituisse dicat. vt ibi no. et facit. s. de pdi. in sū. l. instituto.

e Ademptuz. eodē testamētovt statim dicet.

f Ipo iure. qz nec datū. alioqn si post pfectū testm in alia volūtas si quidē solēni vt te stamētō alio ipso iure adimif. si nō solēni vt codicillis tūc p exceptionē. vt. s. de hys que i testa. delē. l. i. s. fz hoc ita. r. s. sed si consulto. r. l. pzo pte. s. sed nōnul los. s. jo. Item r hoc qñ expse. nā si tacite. r tūc per excep. doli. vt. j. b adumē. leg. l. iij. s. fi. r. l. ex parte.

g Erguū. no. erigūū esse pstan dū. sic. j. i. i. l. qui cōcubinā. s. ij. r. l. nummīs. r. j. eo. l. apud. s. seio. r de regu. iur. semp in obscuris. r de verbo. ob. l. si ita. s. arg. ptra. j. de reb. bu. l. si fuerit: sed ibi est ambiguitas in psonis vbi vtrūqz vide tur. ademptū: hīc in rebus. Itē arg. ptra. j. de au. r argē. lega. l. qui lance. so. ibi. r. l. ticia. s. seia. arg. contra. so. ibi. Itē arg. ptra. j. pemp. l. emptoz fundi. so. ibi. Item arg. ptra. j. de aur. r ar. lega. l. scribit. s. item. so. ibi. Item con tm. j. de condi. r demon. l. idēz. ipsi. so. ibi in libertate ac cupit qd est vtilius seruo.

h Quartā par. Deul? tē bonoz legare voluit dimidiā scripsit: pculus recte ait posse defendi quartā lega tā qz inesset dimidiē. idē erit r si. l. voluit legare r. c. scripta sint: quinquaginta. n. debebū tur. s. r si pl⁹ legare voluit r min⁹ scripsit: valebit legatuz.

i Noia sine appellatiua siue

stichus legatus esset.

Utre ademptio pcedat si ue sequat in eodē testō lega tū perimit ipso iure r qd mini mū est debet.

Ulpianus.

Ita sit a scriptū: si cui bis legauero semel he res et dato: vel vt semel debea tur: r eidem duas q̄titates a scripserit: vel duos fundos an vtrūqz dbeat. r ait aristo vnū videri legatum. nam qd ad emptū est nec datū videri fm celli r marcelli sniaz: q̄p̄a est. Sed papi. lib. xij. q̄stionū ait: r si post legata sept⁹ a scripta idē hec subiecerit semel p̄stari velle: r hoc ante ipletuz testm fecerit: ipso iure videri cetera legata adempta: s; qd magis erit ademptū: nō em̄ apparet r ait posse dici exiguum esse prestandū.

Voluntas testatoris pbata pualet scripture in augmētō r diminutione legati. h. d. Bar.

Est quartā par. Deul? tē bonoz legare voluit dimidiā scripsit: pculus recte ait posse defendi quartā lega tā qz inesset dimidiē. idē erit r si. l. voluit legare r. c. scripta sint: quinquaginta. n. debebū tur. s. r si pl⁹ legare voluit r min⁹ scripsit: valebit legatuz.

Noia sine appellatiua siue

stichus legatus esset.

Utre ademptio pcedat si ue sequat in eodē testō lega tū perimit ipso iure r qd mini mū est debet.

Ulpianus.

Ita sit a scriptū: si cui bis legauero semel he res et dato: vel vt semel debea tur: r eidem duas q̄titates a scripserit: vel duos fundos an vtrūqz dbeat. r ait aristo vnū videri legatum. nam qd ad emptū est nec datū videri fm celli r marcelli sniaz: q̄p̄a est. Sed papi. lib. xij. q̄stionū ait: r si post legata sept⁹ a scripta idē hec subiecerit semel p̄stari velle: r hoc ante ipletuz testm fecerit: ipso iure videri cetera legata adempta: s; qd magis erit ademptū: nō em̄ apparet r ait posse dici exiguum esse prestandū.

contra. s. de here. insti. l. quoties. s. sed si non in corpore: vbi nocet in eo qd plus voluit. Sol. ibi p̄stabat de volūta te p verba licz nō essent scripta. hīc steterat in finib⁹ volū tatis. vel dic hīc valebit in eo qd est plus r sic p̄cordat: r facit. s. de ar. l. diē. s. si p lures. r. C. plus va. qd agi. l. i.

U Sentiret. qd est si d ca fecit mē tionē in testō. vt. j. eo. l. qui filiabus.

I duob⁹. de beri. imo cō: iuncto dz dari. vt C. de cadu. tol. s. in pmo. r. s. p se cundo. sol. fm. R. hīc nō erat in rez natura s; spabat vt r. j. ea. l. s. fi. ibi nō sperabat puta motū. vnde hīc hz partem. s. inte rim. vel fm Jo. h loquit in causa ca duci. r qd dicit nō fuerit. s. tpe motus testatoris: sed tpe testamētū sic: r fm hoc id corri git pillum. s. p̄o secido. at in p̄no scripto etiā olim iuncto debebat. vt. s. de heredi. in sti. l. quo loco. s. fi. r. d. s. in pmo. Itē no. facit p̄t etiā q nō admittitur ad partē. sic. j. e. l. pla ne. s. si iunctim. r l. hmo. s. si ticio. n

Qui nō est s; esse sperat fa cis partē. Bar. Ompontus.

I duob⁹ res iunctim legata sit (quis alter in rez natura nō fuerit) alteri de beri⁹ solam partem: r hoc pu to verum esse.

Heres tenet ad totū omus inunctū sibi r ei q̄a testatorē grauari nō poterat. Bar.

Heres adiecto ei noie cu: iudā qui heres nō sit dare dā natus: totū legatuz dz. nā et si duos ex heredib⁹ suis noia: tim qd damnasset: r alter here ditatē nō adijisset: q̄ adijisset: to tū deberet: si ps er⁹ q nō adij sset ad eū q̄ adijisset puenit.

Qui non est in rez natura nec esse speratur nō facit par tem sed totum debet coniu cto re tantum: vel re r verbis tm. Bartolus.

Si ticio⁹ r posthūo legatū sit: nō nato posthūo totū ti: cius vendicabit. s; r si testator: ticio r posthūo viriles ptes dari voluisset vel etiam id ex pressisset: totum legatū ticio

damnatus vt hīc heredem meū r regē anglie damno decez seio prestare.

Totū dz. sic s. n. l. i. l. quidā. i fi. r j. ad trebel. l. si aliena res. in fi. r j. eo. l. qdā. s. quo: nēs. r. s. de pac. l.

Qui adijisset. vtpote iuncti re r verbis. erant em̄ r alij disuncti. vt. s. vbi dixit de heredibus. ad qd facit. C. de cadu. tol. s. fi. vero quidam.

Si ticio. s. p̄mo r posthūo postea. r si osunt re tm̄ coniecti. sed in sequēti re r verbis. in tertio verbis tan tum. r sic sunt tres casus.

Dari. s. tacite re r verbis eos iungendo.

Expressisset. vt haberet viriles. r us cōiuncti hīs tm̄. r sic datur eis ius accrescendi. vt. s. de here. insti. l. l

tale. in fi. r j. de verbo. ob. l. eum qui. s. i. r j. i. l. i. l. mortuo. s. fi. sed ptra. j. i. l. l. celsus. s. pe. vbi nichil debetur. Sol. ibi repudiantem tantum damnauit: hīc vtrūqz. vel ibi vnus solus erat r ille omisit.

Qui adijisset. vtpote iuncti re r verbis. erant em̄ r alij disuncti. vt. s. vbi dixit de heredibus. ad qd facit. C. de cadu. tol. s. fi. vero quidam.

Si ticio. s. p̄mo r posthūo postea. r si osunt re tm̄ coniecti. sed in sequēti re r verbis. in tertio verbis tan tum. r sic sunt tres casus.

Dari. s. tacite re r verbis eos iungendo.

Expressisset. vt haberet viriles. r us cōiuncti hīs tm̄. r sic datur eis ius accrescendi. vt. s. de here. insti. l. l

In lega tū: nō mini mū pre: standuz h

Utre ademptio pcedat si ue sequat in eodē testō lega tū perimit ipso iure r qd mini mū est debet.

Ulpianus.

Ita sit a scriptū: si cui bis legauero semel he res et dato: vel vt semel debea tur: r eidem duas q̄titates a scripserit: vel duos fundos an vtrūqz dbeat. r ait aristo vnū videri legatum. nam qd ad emptū est nec datū videri fm celli r marcelli sniaz: q̄p̄a est. Sed papi. lib. xij. q̄stionū ait: r si post legata sept⁹ a scripta idē hec subiecerit semel p̄stari velle: r hoc ante ipletuz testm fecerit: ipso iure videri cetera legata adempta: s; qd magis erit ademptū: nō em̄ apparet r ait posse dici exiguum esse prestandū.

Voluntas testatoris pbata pualet scripture in augmētō r diminutione legati. h. d. Bar.

Est quartā par. Deul? tē bonoz legare voluit dimidiā scripsit: pculus recte ait posse defendi quartā lega tā qz inesset dimidiē. idē erit r si. l. voluit legare r. c. scripta sint: quinquaginta. n. debebū tur. s. r si pl⁹ legare voluit r min⁹ scripsit: valebit legatuz.

Noia sine appellatiua siue

stichus legatus esset.

Utre ademptio pcedat si ue sequat in eodē testō lega tū perimit ipso iure r qd mini mū est debet.

quis ita heredes. sed. s. de usufru. accret. l. l. n. r. l. pe. que sunt corra. nullo modo erant p. c. i. quoniam in l. pe. a diuersis erat singulis legatū. z sic etiam soluit. i. n. l. l. z partes. p. c. l. no. q. no facit partē qui nō admittit ad partē nō facit et no. i. eo. l. h. m. o. s. f. n. t. i. o.

partes
nō facit et no. i. eo. l. h. m. o. s. f. n. t. i. o.
qui non a
admitti quādo incōmūta-
tur ad biliter facit eū nō
partem
nasci. sic. i. de s. bo.
ob. quicquid. s. fi. z
facit. i. de re. du. l.
vtrū. in prin. z i.
ti. i. l. re. p. i. c. t. i. ac.

Uti filabus.
fecit. nō alio
v. r. s. e. l. q. quar-
tā. s. fi. sed contra
infutu. qui da. tu.
pos. s. n. r. s. de tes-
ta. tute. l. si q. s. fi-
liabus. sol. hic le-
gatū affectionis.
ibi tutor rōne filis
tionis dat. z facit
i. de verb. sig. l. no
men filiaz.

Legasse. hoc
facit charitas. vt
i. eo. l. si seru. plu-
riū. s. fi. a. l. s. secus
vt. i. n. l. l. si q. s. t. i-
cio. in fi. vel hic di-
stribuita sunt h. s.
ba. i. tē. nō. o. c. s. cō-
p. h. e. d. i. sic. i. s. r. e
bus. du. l. vtrum
q. r. n. z arg. C. de
fidelcomif. l. l. cū
inter. in fi. sed. s. s.
de l. z post. l. i. j.
sol. ibi exhereda-
tio odiosa nulluz
comprehendit. Item facit. s. de here. infu. l. clemēs. z de
pe. heredi. l. l. i. l. u. d. in fi.

Legatum. i. prelegatum.
Manifestū. vt. r. C. fami. her. l. si qua. r. s. fami. her.
l. si tale. z continua. l. sequentem.

Quidē totū legatū. cū. n. repudiat hereditatem.
pars quā iure hereditario habebat in legato acce-
scit coheredibus cū certa pte hereditatis: s. cū suo one-
re: sic totum habet iure legati vt hic. r. i. de his quib. vt
indig. l. eū qui. s. p. parte. r. i. eo. l. que sitū. s. duobus. sed
p. r. i. n. l. l. miles. s. i. vbi. p. parte coheredis tantum h. z.
So. hic in suo ppter verbū abstineat qd est. s. l. p. i. n. fi.
ibi in extraneo. vel aliud in eius herede vt ibi. sr. C. de
euc. l. si. vel dic vt ibi i. tē. cōtra. i. de do. excep. l. apud. s.
si ex vicia. i. r. n. sol. ibi. Item in eodē n. l. si. s. fi. p. r. a. sol.
ibi. Item arg. p. r. a. i. ad. t. r. e. b. e. l. si. p. a. r. o. n. i. s. q. d. e. r. g. o. z. f. a. c. i. t. i. e. o. l. s. i. t. o. r. l. n. ā. n. e. c. r. l. q. d. e. r. g. o. i. r. n. s. z. i. e. o. l. s. z. n. o.
a. l. s. r. l. q. u. i. d. e. r. g. o. s. i. s. e. d. i. b. i. a. p. p. a. r. e. t. e. s. t. a. t. o. r. e. v. o. l. u. i. s. s. e.
c. o. n. t. r. a. q. u. e. p. t. e. s. s. e. s. o. l. u. t. o. o. m. n. i. u. m.

semipso. vt. r. i. eo. l. legatum. s. i. sed nonne he-
res institutus habet libertatem a seipso. sed dic vt. s. de
heredi. infu. l. sed si in condicione. s. fi.

debet nō nato posthumo.
Appellatione filiaz pmet
posthuma si de ea testator em
sensisse aliquid appareat p in-
dicia. Barro. Ulpianus

Uti filiaz legauit si mē
tōes aliq pte testamētū
posthume fecit: videt i filiaz
legato z de posthūa sensisse.
Distributū si q. s. i. actuz
punit verbi attribuit pluribus
insolidū: eos insolidū ad emo-
lumentū vocat. Bar.

Si q. s. ita legauerit. si qua
filia michi genita erit et heres
meus. c. dato: plurib. natis vt
singulis tantū dez legasse. qd
ita accipiendū est nisi euideō
sit p. r. a. i. a. s. i. n. i. a. t. e. s. t. a. t. o. r. i. s.

Qui repudiat hereditates
cosequit prelegatū totū. h. d.
cum. l. sequen. Bar.

Si vni ex heredib. fuerit le-
gatū: hoc debet ei officio iu-
datis familie heredit. manife-
stū est. s. z si abstinerit se ab
h. r. i. t. a. t. e. cōsequi eū hoc lega-
tū posse p. s. t. a. t. Iulia.

Quidem totum lega-
tum petere potest: quōis a se-
metipso inutiliter ei legatum
fuisset.

Verbū hoc amplius indu-
cit repetitionē p quā precedē-
tia legata inuolūta cōfirmant:
secus in adiectione que fit ad
dilatationē pcedendā heredi. b.
Legata inutiliter. Ulpia.
literi data papl. putat
lib. questionū cōfirmari per re-
petitionē. l. per hāc scripturā
postea forte in codicillis factā
hoc amplius ei heres mēda-
to: z diuersum esse in illa scri-
ptura quas pecunias legauit
quib. dies appositus non est:
annua bima trima die heres
mēdare dānas esto. nō enim
hoc egisse testatorē vt p. r. i. m. a.
ret q. inutilia sunt: s. vt diē vti-
libus progaret. Idem in eo-
dē loco z in substituto impu-
beri scriptū: vt si fuerit ab im-
pubere inutiliter legatū: sub-
stitutus hoc debeat: si hoc am-
plius legatū ab eo sit relictuz
aliquid: nec ille patri heres ex-
titerit: z impubes decesserit.
sonam vel legatarij: quia non capax. vel rei quia legari-
non possit. vt. i. eo. l. apud. s. fina. z facit. i. eo. l. si quis a fi.
in pun. r. l. seruo alieno. s. pe. r. i. n. i. j. l. si pure. r. l. si sic.
z arg. s. de testa. mili. l. tribunus. s. fi.

tum petere potest: quōis a se-
metipso inutiliter ei legatum
fuisset.

Verbū hoc amplius indu-
cit repetitionē p quā precedē-
tia legata inuolūta cōfirmant:
secus in adiectione que fit ad
dilatationē pcedendā heredi. b.

Legata inutiliter. Ulpia.
literi data papl. putat
lib. questionū cōfirmari per re-
petitionē. l. per hāc scripturā
postea forte in codicillis factā
hoc amplius ei heres mēda-
to: z diuersum esse in illa scri-
ptura quas pecunias legauit
quib. dies appositus non est:
annua bima trima die heres
mēdare dānas esto. nō enim
hoc egisse testatorē vt p. r. i. m. a.
ret q. inutilia sunt: s. vt diē vti-
libus progaret. Idem in eo-
dē loco z in substituto impu-
beri scriptū: vt si fuerit ab im-
pubere inutiliter legatū: sub-
stitutus hoc debeat: si hoc am-
plius legatū ab eo sit relictuz
aliquid: nec ille patri heres ex-
titerit: z impubes decesserit.
sonam vel legatarij: quia non capax. vel rei quia legari-
non possit. vt. i. eo. l. apud. s. fina. z facit. i. eo. l. si quis a fi.
in pun. r. l. seruo alieno. s. pe. r. i. n. i. j. l. si pure. r. l. si sic.
z arg. s. de testa. mili. l. tribunus. s. fi.

Dato. scz decem.
Quas pecunias. qz plura legata reliquit z in vno
z. z in altero alia. x. z sic de singulis: quorum legatorum
quedam vtilia: quedam inutilia.
Impuberi. exheredato fm. R. z fm hoc dic idem
quod in proximo casu. scz vt non valeat repetitio: vel ye-
nus instituto. z sic idē qd in primo casu. l. z dic inutili-
ter eodem modo quo r. s. non vt. R. q. sit exheredatus.
ideo dico institutum. quia alio nō pōt relinqui etiā a sub-
stituto. vt. C. eo. l. cū quidā. r. i. ad. l. fal. l. qui fundū. s. q.
filios. ibi nec dicitur. r. i. n. i. j. l. si. r. n. z i. e. l. plane. i. r. n.

Et decesserit. z p vel. nā vtroq. casu admittit sub-
stitutus. s. siue nō sit heres siue sit z decesserit impubes: z te-
ner repetitio qm inutiliter p. d. a. t. a. fuerit. alio si vtiliter
nō tenet repetitio eo casu quo est heres ipubes: s. z debe-
bit substitutus tūc vt heres ipubertis. non autē ex repeti-
tione. vt. i. e. si fundū. s. si pater. r. l. seruo alieno. s. sed si
pater. z facit. i. n. i. j. l. q. z i. e. l. si fundū. s. fi. z l. seq.

ut: si tpe codicillo
rū fundus inueni-
tur alienus. secus
do dicit esse secus
hoc alio cāu. testa-
tor inutiliter lega-
uit fundū ticio pu-
re z postea eadez
scriptura vel alia
dixit: que legata
pure reliqui volo
deberi post annū.
nam non intelli-
gitur confirmare
tantū sed tñ pro-
rogare solutionē.
Tertio adducit
sum similem p. r. i-
mo si testator in-
stituto filio impu-
bere reliquit lega-
tum fundi inutili-
ter z dedit ei sub-
stitutum. scz si he-
res non esset. z ab
eodem substituto
reliquit his ver-
bis hoc amplius
ticio lego. c. videat
tur petere lega-
tum fundi z con-
firmare.

Inutiliter. p
pter defectum so-
lennitatis. vel qz
per inepta verba.
secus si ppter p.

Equae seruant. etiā si vni sepi^o. vt. C. eo. l. cū q̄stio. §. si. Itē hoc nisi aliud appareat ex voluntate testatoris expressa vel tacita: vt hic. r. §. de here. isti. l. quoniam §. here des. r. l. n^o. r. l. interdū. r. ad trebel. l. quotiens.

Qu vnum ex his. nō nominādo. p̄prio note: qz tunc heres eligeret. vt. J. e. l. si q̄s a filio. §. si q̄s p̄les. r. l. apud. §. scio. que sunt contra.

Legatarij. a principio ēt fm. R. hoc hēde differēte eligere. vt. J. e. l. hmoi. §. is cui. §. ibi i ḡne: r. nō erat aliq̄s suus i familia. qd̄ dicit vt. J. e. l. legato ḡnālī. Itē in suitate legata: q̄s eligat locum: dicit nō. §. de ser. r. n. §. p̄di. l. s̄via. Itē J. e. cū res. §. §. si s̄ich^o: §. ibi alter natiue. hic vni de suis suis cū duos tñ h̄ret. Itē aliud in venditiōe: vt. §. de act. emp. l. pe. §. si. §. Solu. h̄ testator: n̄cētū legatario vt ei legare. §. certe et emptor emere: §. die fauore vltime voluntat̄

Rege legato: r. que post ea accedunt ad legatarium perueniunt.

Universitate legata qd̄ sup est tpe mortis deberunt: mutata fuerint legata vel ad vni perueniunt. Bar. Pompo.

Rege legato: r. que post ea accedunt ad legatarium perueniunt.

Universitate legata qd̄ sup est tpe mortis deberunt: mutata fuerint legata vel ad vni perueniunt. Bar. Pompo.

Rege legato aliq̄ pe cora vno testatore mortua essent: in eorumq̄ locū alia qua essent substituta: eundem gregē^o videri. r. si diminutū ex eo grege pecus esset: vel vnus bos superesset eum vendicari posse: q̄suis grex desisset^o eē. que admodū isula legata si cōbusta eēt: area possz^o v̄dicari.

Legatarius partis bonorū non peti fructus nisi a tēpore mortis. Bar. Paulus.

Si quis bonorū partē legauerit vt hodie^o fit: sine fructibus restituit^o: nisi mora intercesserit heredis.

Si quis bonorū partē legauerit vt hodie^o fit: sine fructibus restituit^o: nisi mora intercesserit heredis.

Si quis bonorū partē legauerit vt hodie^o fit: sine fructibus restituit^o: nisi mora intercesserit heredis.

Si quis bonorū partē legauerit vt hodie^o fit: sine fructibus restituit^o: nisi mora intercesserit heredis.

Si quis bonorū partē legauerit vt hodie^o fit: sine fructibus restituit^o: nisi mora intercesserit heredis.

Si quis bonorū partē legauerit vt hodie^o fit: sine fructibus restituit^o: nisi mora intercesserit heredis.

Si quis bonorū partē legauerit vt hodie^o fit: sine fructibus restituit^o: nisi mora intercesserit heredis.

Si quis bonorū partē legauerit vt hodie^o fit: sine fructibus restituit^o: nisi mora intercesserit heredis.

Si quis bonorū partē legauerit vt hodie^o fit: sine fructibus restituit^o: nisi mora intercesserit heredis.

Si quis bonorū partē legauerit vt hodie^o fit: sine fructibus restituit^o: nisi mora intercesserit heredis.

Si quis bonorū partē legauerit vt hodie^o fit: sine fructibus restituit^o: nisi mora intercesserit heredis.

Si quis bonorū partē legauerit vt hodie^o fit: sine fructibus restituit^o: nisi mora intercesserit heredis.

Si quis bonorū partē legauerit vt hodie^o fit: sine fructibus restituit^o: nisi mora intercesserit heredis.

Si quis bonorū partē legauerit vt hodie^o fit: sine fructibus restituit^o: nisi mora intercesserit heredis.

bonorum posse legari: vt r. J. ad trebel. l. mulier. §. si. et. J. eo. l. non amplius. §. si. et. J. i. l. si quis seruū. §. si. r. l. sequen. r. §. de vulga. substi. l. cum et filio.

Restituit. vt r. §. de v̄sur. l. paulus. r. J. de ali. le. l. cū vnus. §. h̄bis. r. J. ad trebel. l. in fideicomis. §. quotiens.

Quod futurū est legari potest. Bar. Pomponius.

Quod in rerū natura ad huc nō sit legari posse: veluti quicquid illā ancillā perierit cōstituerim: vel ita ex vi no qd̄ in fundo meo nasciturū est: vel fetus tm̄ dato.

In dubio videt quis legare us qd̄ habet in re: qz mortis sit perituum. Bar.

Si vsum fructum habeam eūq̄ legauerim: nisi postea p̄prietatem eius nactus sim: inutile^o legatum est.

Si res legata augetur: legatum crescit: si diminuat: decrescit. h. d. Bar.

Si qd̄ post testm̄ factū fundiciano legato partē aliquā adiecerit quam fundo ticiano destinaret: id qd̄ adiectum est erigi a legatario^o p̄t. et similis est cā alluuntions: r. maxime si ex alio agro q̄ fuit eius cū testamētū faceret eā partē adiecit.

Si post testm̄ factū ex fundo ticiano aliqd̄ detraxerit: et alij fundo adiecit: videndū est vtrum ne eam quoq̄ partem legatarius petitur^o lit: an hoc minus quasi fundi ticiani esse desierit: cum nostra destinatio ne fundorum noia: et domus^o non natura constituerentur. et magis est vt quod alij destinatum est: ademptū esse videat.

Si qd̄ post testm̄ factū fundiciano legato partē aliquā adiecerit quam fundo ticiano destinaret: id qd̄ adiectum est erigi a legatario^o p̄t. et similis est cā alluuntions: r. maxime si ex alio agro q̄ fuit eius cū testamētū faceret eā partē adiecit.

Si post testm̄ factū ex fundo ticiano aliqd̄ detraxerit: et alij fundo adiecit: videndū est vtrum ne eam quoq̄ partem legatarius petitur^o lit: an hoc minus quasi fundi ticiani esse desierit: cum nostra destinatio ne fundorum noia: et domus^o non natura constituerentur. et magis est vt quod alij destinatum est: ademptū esse videat.

Si post testm̄ factū ex fundo ticiano aliqd̄ detraxerit: et alij fundo adiecit: videndū est vtrum ne eam quoq̄ partem legatarius petitur^o lit: an hoc minus quasi fundi ticiani esse desierit: cum nostra destinatio ne fundorum noia: et domus^o non natura constituerentur. et magis est vt quod alij destinatum est: ademptū esse videat.

Si post testm̄ factū ex fundo ticiano aliqd̄ detraxerit: et alij fundo adiecit: videndū est vtrum ne eam quoq̄ partem legatarius petitur^o lit: an hoc minus quasi fundi ticiani esse desierit: cum nostra destinatio ne fundorum noia: et domus^o non natura constituerentur. et magis est vt quod alij destinatum est: ademptū esse videat.

Si post testm̄ factū ex fundo ticiano aliqd̄ detraxerit: et alij fundo adiecit: videndū est vtrum ne eam quoq̄ partem legatarius petitur^o lit: an hoc minus quasi fundi ticiani esse desierit: cum nostra destinatio ne fundorum noia: et domus^o non natura constituerentur. et magis est vt quod alij destinatum est: ademptū esse videat.

Si post testm̄ factū ex fundo ticiano aliqd̄ detraxerit: et alij fundo adiecit: videndū est vtrum ne eam quoq̄ partem legatarius petitur^o lit: an hoc minus quasi fundi ticiani esse desierit: cum nostra destinatio ne fundorum noia: et domus^o non natura constituerentur. et magis est vt quod alij destinatum est: ademptū esse videat.

Si post testm̄ factū ex fundo ticiano aliqd̄ detraxerit: et alij fundo adiecit: videndū est vtrum ne eam quoq̄ partem legatarius petitur^o lit: an hoc minus quasi fundi ticiani esse desierit: cum nostra destinatio ne fundorum noia: et domus^o non natura constituerentur. et magis est vt quod alij destinatum est: ademptū esse videat.

Si post testm̄ factū ex fundo ticiano aliqd̄ detraxerit: et alij fundo adiecit: videndū est vtrum ne eam quoq̄ partem legatarius petitur^o lit: an hoc minus quasi fundi ticiani esse desierit: cum nostra destinatio ne fundorum noia: et domus^o non natura constituerentur. et magis est vt quod alij destinatum est: ademptū esse videat.

Si post testm̄ factū ex fundo ticiano aliqd̄ detraxerit: et alij fundo adiecit: videndū est vtrum ne eam quoq̄ partem legatarius petitur^o lit: an hoc minus quasi fundi ticiani esse desierit: cum nostra destinatio ne fundorum noia: et domus^o non natura constituerentur. et magis est vt quod alij destinatum est: ademptū esse videat.

Si post testm̄ factū ex fundo ticiano aliqd̄ detraxerit: et alij fundo adiecit: videndū est vtrum ne eam quoq̄ partem legatarius petitur^o lit: an hoc minus quasi fundi ticiani esse desierit: cum nostra destinatio ne fundorum noia: et domus^o non natura constituerentur. et magis est vt quod alij destinatum est: ademptū esse videat.

Si post testm̄ factū ex fundo ticiano aliqd̄ detraxerit: et alij fundo adiecit: videndū est vtrum ne eam quoq̄ partem legatarius petitur^o lit: an hoc minus quasi fundi ticiani esse desierit: cum nostra destinatio ne fundorum noia: et domus^o non natura constituerentur. et magis est vt quod alij destinatum est: ademptū esse videat.

Si post testm̄ factū ex fundo ticiano aliqd̄ detraxerit: et alij fundo adiecit: videndū est vtrum ne eam quoq̄ partem legatarius petitur^o lit: an hoc minus quasi fundi ticiani esse desierit: cum nostra destinatio ne fundorum noia: et domus^o non natura constituerentur. et magis est vt quod alij destinatum est: ademptū esse videat.

Si post testm̄ factū ex fundo ticiano aliqd̄ detraxerit: et alij fundo adiecit: videndū est vtrum ne eam quoq̄ partem legatarius petitur^o lit: an hoc minus quasi fundi ticiani esse desierit: cum nostra destinatio ne fundorum noia: et domus^o non natura constituerentur. et magis est vt quod alij destinatum est: ademptū esse videat.

Si post testm̄ factū ex fundo ticiano aliqd̄ detraxerit: et alij fundo adiecit: videndū est vtrum ne eam quoq̄ partem legatarius petitur^o lit: an hoc minus quasi fundi ticiani esse desierit: cum nostra destinatio ne fundorum noia: et domus^o non natura constituerentur. et magis est vt quod alij destinatum est: ademptū esse videat.

Si post testm̄ factū ex fundo ticiano aliqd̄ detraxerit: et alij fundo adiecit: videndū est vtrum ne eam quoq̄ partem legatarius petitur^o lit: an hoc minus quasi fundi ticiani esse desierit: cum nostra destinatio ne fundorum noia: et domus^o non natura constituerentur. et magis est vt quod alij destinatum est: ademptū esse videat.

Si post testm̄ factū ex fundo ticiano aliqd̄ detraxerit: et alij fundo adiecit: videndū est vtrum ne eam quoq̄ partem legatarius petitur^o lit: an hoc minus quasi fundi ticiani esse desierit: cum nostra destinatio ne fundorum noia: et domus^o non natura constituerentur. et magis est vt quod alij destinatum est: ademptū esse videat.

Si post testm̄ factū ex fundo ticiano aliqd̄ detraxerit: et alij fundo adiecit: videndū est vtrum ne eam quoq̄ partem legatarius petitur^o lit: an hoc minus quasi fundi ticiani esse desierit: cum nostra destinatio ne fundorum noia: et domus^o non natura constituerentur. et magis est vt quod alij destinatum est: ademptū esse videat.

Si post testm̄ factū ex fundo ticiano aliqd̄ detraxerit: et alij fundo adiecit: videndū est vtrum ne eam quoq̄ partem legatarius petitur^o lit: an hoc minus quasi fundi ticiani esse desierit: cum nostra destinatio ne fundorum noia: et domus^o non natura constituerentur. et magis est vt quod alij destinatum est: ademptū esse videat.

Si post testm̄ factū ex fundo ticiano aliqd̄ detraxerit: et alij fundo adiecit: videndū est vtrum ne eam quoq̄ partem legatarius petitur^o lit: an hoc minus quasi fundi ticiani esse desierit: cum nostra destinatio ne fundorum noia: et domus^o non natura constituerentur. et magis est vt quod alij destinatum est: ademptū esse videat.

Si post testm̄ factū ex fundo ticiano aliqd̄ detraxerit: et alij fundo adiecit: videndū est vtrum ne eam quoq̄ partem legatarius petitur^o lit: an hoc minus quasi fundi ticiani esse desierit: cum nostra destinatio ne fundorum noia: et domus^o non natura constituerentur. et magis est vt quod alij destinatum est: ademptū esse videat.

Si post testm̄ factū ex fundo ticiano aliqd̄ detraxerit: et alij fundo adiecit: videndū est vtrum ne eam quoq̄ partem legatarius petitur^o lit: an hoc minus quasi fundi ticiani esse desierit: cum nostra destinatio ne fundorum noia: et domus^o non natura constituerentur. et magis est vt quod alij destinatum est: ademptū esse videat.

hoc aut fm. Jo. si non p̄sumat testatorē suū voluisse ex legatarij affectiōe vel h̄borū cōceptione. vt. §. de v̄sur. l. in fideicō. §. nonnunq̄. r. §. cū pollidius. r. eo dē mō r̄sum ead l. ad trebel. l. babilis. et de do. p̄re. l. cū q̄s v̄ro. in fi. r. J. n. l. si ita relictum. §. pegafus. Mod. nō sit. Sed sperat p hoc quod dicit ad huc. nec est conditionale tale legatum: vt. J. d. adi. r. de mon. l. cōditōes. m. Cōstituit. vt. isti. eo. §. q̄s q̄. et. J. n. §. i. etiā. r. J. de adi. r. demō. l. i. in fi. r. J. d. anu. l. e. l. legatū. §. vini. et §. de J̄hē. ep. l. nec ēptio. r. d. v̄bo. ob. l. iter stipulatē. §. p̄quo. r. l. iterdū. n. Cōmune. vt r. C. e. l. v̄ro patruī §. cur nō tenet vt rei aliene cum fuerit sc̄des. vt. J. n. §. i. l. q̄ p̄bina. §. si. r. de v̄sur. l. l. si cho. R̄n. q̄s errabat credens posse legare: alio nō legatur^o. vel dicit vt no. d. l. v̄ro. Itē si emit. p̄petatē r̄ relicti: vt h. §. op. d. r̄sa catōiana: vt

IN
TIT

§. ff. de verb. sig. l. locus. r. §. cōi diu. l. cōmuni diuidun do. §. i. ut no. q. detractio est ademptionis loco: sic. §. i. l. i. pcedis. per totum: r. litem. §. ff.

¶ Et specialiter eā. si em simpliciter nauē legasset se cus effect: vt. §. co. l. si domus. in pun. in fundo secus: r. est rō vt no. §. de iure do. l. cum post. §. gener.

¶ Ascripsero. in testamento.

¶ Carina. i. vē tre. Johan.

¶ Danēte. alio quin dislinguo §. alo dissoluit: vt. §. de verb. obli. l. in: ter stipulantē. §. r. nauis. r. de solu. l. qui res. §. areā. c. §. q. mo. vsufu. amit. l. quid tamē. §. si nauis.

¶ Filio. filiū fami. istruu. eius patri pure le gati prestandū a filio: valet legatū. nec curo tpe mor tis mee erit sui iu ris: vel nō. vep. re fert vtrū tpe quo adit: est sui iuris: vt r. tūc valeat: v' nō est sui iuris et sic iussu meo adit r. nō valet legatū: r. sic remanet i he reditate. r. simo: uet falcidā alioz legator. r. sic no.

¶ Illud videt qd habere: qd remanet deducto onere. b. r.

¶ An amplius. Dōpo. legator. noie ad quēqz pertinere videt: qz qd dducto eo qd explende causa cōditio nis datū esset: superesset.

¶ Species legata perit pici lo legatarij. b. d. Bar.

¶ Si certū corp^m heres da-

q. in ver. §. i. r. si iussu patris r. c. i. apit loqui qm nō valet. r. sic iure veteri pōr loqui: vtrū iure nono pōr loq in ad uentio peculio. r. sic est tota plana. r. qd in fi. dicit iputa bit in falcidia. i. deducta falcipia de hoc vt de alijs.

¶ Pōr. vt. §. l. l. questu. in pun. r. in si. eo. §. ex p. rario. sed nō ecōtra. f. filio a patre instituto: vt in si. eo. §. an ser uo. r. quere ibi rationem.

¶ Cedente. i. cum moritur testator. vt. C. de cadu. tol len. §. in nouissimo.

¶ Patri sit. sub. vel nō sit. qz vtrobiqz tenet legatus illud aut interest sit in patris ptāte necne: cū eius iussu adit hereditas: qz altero casu tenet legatū. f. cū nō sit in ptāte: altero nō. vt. §. qn di. l. ce. l. cū legato. in fi. r. in si. in. d. §. r. ad hūc subauditū casum. f. qn nō tenet: qz est in ptāte. vt. §. dicit. in fert. §. c. v. §. in fi.

¶ Iussu. p hoc ptz q nō loquit in castreū. vel qsi: vt. §. de castre. pe. l. v. r. p id qd sequit patre retinere falcidiā.

¶ Imputabit ei in falcidia. vt eā submoueat non vt eā inducat: vt. §. ad. l. fal. l. si a seruo. r. l. ex asse. in fi. §. vi de f. legata seu prelegata in falcidiā seu in quartam non imputari: sed lucro heredis cedere: vt. §. ad. l. fal. l. id aut r. l. in quartā. r. l. in rōne. §. §. penul. que sunt contra. sed illud quādo valet: hoc quādo nō valet hoc casu quo hic dicit vt. d. l. ex asse. in fi. alij dicunt hāc loqui fm iura no

us in aduentio peculio. r. dicunt imputari in falcidia. i. cōtribui sech in fal. vt eam detrahāt filius de hoc lega to vt de ceteris. qd nō placet.

¶ Non amplius. alicui legata est domus. §. l. x. det here di: deductis. r. residuū domus videt esse in legato

re dānatus sit: nec fecerit quo minus ibi vbi id esset traderet si id postea sine dolo r culpa heredis perierit: deterior sit le gatarij conditio.

¶ Legatario ptis bonoz pōt heres solvere estimationē vel partes rez: vel res prout sibi placebit: r. iudici expēdite vt: debetur. Bartolus.

¶ Cum bonoz pte legata du biū sit vtrū rez ptes⁹ an esti matio debeat: sabin⁹ quidez r cassius estimationē⁹: pculus r nerua rez partes esse legatas estimauerūt. §. opz heredi suc curri vt ipse eligat: siue rerum ptes siue estimatōez dare ma luerit. in his tñ reb⁹ partē da re heres pcedit: q sine damno diuidi possunt. Si aut vel na turaliter diuise sint: vel sine dāno diuisio eaz fieri nō pōt estimatio ab herede omnino prestanda est. Paulus.

¶ Test⁹ aut heres v' in pauciorib⁹ vel in vna re

res. r. l. cū seruus. sed ptra. §. eo. l. si seruus. §. qui dñz. r. §. si seruus. sed in vtroqz fuit heres in culpa. Itē no. dā num panē qui perdit lucrū. sic. §. ne qd in lo. publi. l. ij. §. mēto. sed arg. ptra. §. de dā. infec. l. pculus.

¶ Legata. qd fieri pōt. vt. §. eo. l. si quis bonorum.

¶ Rerū partes. nō ergo cōpellit adire ex trebel. vt. §. ad treb. l. mulier. §. fina. Jo.

¶ Estimationē. secus ergo si hic trebel. locū haberet nā tūc ipsaz rez fieret restituo fm Jo. vt in si. de fidei cō. here. §. si quis. r. §. ad. l. fal. l. linea. in fi. §. nōne. p par te vtraz sentit onera. vt in si. de fideicō. here. §. post qd senatuscōsul. Rñ. non immo heres tñ r prestat legata rio ps eoz q supiunt deducto ere alieno. r ita est intelli gēdū. h. alter in quadā sui pte inuat qd est. §. i. i. l. si qd seruū. §. fi. r. l. seq. §. 30. r. p hoc q heres tantū est. §. de iu re do. l. mulier. Item quō datur estimatio r aliud. p alio so. iū inuito legatario. Rñ. bonoz dicit in genere nō rez singulariū. qz tūc secus. vt. §. de verb. sig. l. bonoz. r. §. de vsufu. l. quotiēs. §. fi. r. facit q estimatio possit prestari §. de aur. r. argē. lega. l. l. in fi. r. l. cū certuz. r. l. tūc. §. i. r. §. i. l. cū filius in pun. r. l. mortuo. §. l. r. C. cōi diu. l. i. r. §. de vsufu. leg. l. gñal. §. pe. r. l. fundi. r. r. r. r. r. l. §. q.

¶ Test. id est debet si vtriqz expēdiat. vt. §. de alimē. lega. l. solent.

Dānuz panē q lucrū pē dit.

Parte. f. legitima. tertia vel quarta. et hic est ar. q. in vna re possit detraxi fal. sic. f. ad. l. fal. l. si ex pluribus. et. C. fam. heraf. l. filiu. et. C. qn. et qui. quarta ps. de. l. u. circa pn. et. S. fam. heraf. l. plane. h. nos. tra. vt. C. ad. l. fal. l. u. et. arg. f. de pec. leg. l. si peculium. S. i.

b. **E**stimate: rit. q. obliuerat qd. vtriq. expedit. sic. f. de solu. l. i. et. ij. et. f. de cap. postflumi. uis. f. tra. f. i. g.

S creditor: vile. vt. f. i. tu. i. l. meui. S. de bitor. et. insti. eo. S. si qs. et. f. de libe. le. ga. l. si debitor. S. i. et. l. si creditor. et. l. et. seq. et. l. legau. S. tra. et. l. aurelius. S. eu. et. f. n. u. l. si de poutari. S. fi. et. f. ca. l. S. fi. et. l. seq. et. f. i. u. l. l. debitor.

d. **I**d qd. hono. raria. vt. de pecu. lo. vel redhibito. ria. et. est tuc ratio qz. ext. t. lo. perpe. tua. vt. arg. S. pxi. rti. cu. suis. cor. et. hoc. dicit. qz. ciuili. s. ppetua. p. ho. noraria. f. tra. f. i. S. tunc. est. arg. S. S. si. qs. cau. l. si cu. S. q. inuiaz. h. dic. qz. hic. p. ponebat. tes. tator. facere. p. pe. tuu. ius. agentis. vel. pone. in. pre. to. ria. p. petua. vt. de. p. tu. pe. et. qd. dicit. qz. et. dic. fm. azo. qz. melior. est. ratio. qz. iure. ciuili. erat. indebitu. qd. lega. tur. cu. ergo. ius. ci. uile. in. testam. eto. et. legatis. verset:

S In autē neq. Paul. mo. neq. loco debitu. differa. tur. inutile. est. legatum. **S**criptura. p. qua. legata. pe. cuniaria. qd. dies. no. est. adie. cta. p. rogant. no. p. tinet. ad. cor. pora. nec. ad. legata. qbus. dies. est. grata. differēde. solutionis. vel. multiplicāde. obligationis. vel. inducēde. p. ditionis. adie. cta. et. porrigit. ad. legata. preceden. tia. et. sequētia. etiā. post. in. codi. cillis. relicta. h. d. B. **A**pta.

dicat. tenere. legatu. qz. p. tioru. per. ciuile. non. distinguit. sed. ciuile. p. tioru. sic. qd. est. posterius. vt. S. de. insti. et. iure. l. ius. aut. ciuile. S. i. Itē. qd. dicit. p. honoraria. no. di. scas. qz. p. teliu. tollit. p. tioria. sed. ad. h. ca. ciuili. sic. S. de. exer. l. si. cum. S. pe. h. respicit. qz. legatarius. omittet. p. tioria. et. ciuile. intentabit. sic. et. ex. snia. dat. actio. l. et. alia. p. ti. mo. cōpeteret. vt. f. de. rei. iudi. l. miles. S. de. cem.

e. **D**e. bes. no. pure. alio. quin. no. tenet. et. legatu. vt. f. l. pxi. azo. vel. forte. tenet. p. pter. d. ium. qd. statim. habebit. et. p. pter. sum. p. tu. vt. f. n. u. l. l. i. S. si. rem. quis.

f. **M**inuat. in. mo. minuit. vt. f. ad. l. fal. l. i. S. si. quis. cre. ditor. tra. fo. minuit. in. cō. modo. representatiōis. vt. ibi. no. in. plus. v. h. ic. vel. hic. extitit. dies. vel. cō. ditio. viuo. tes. tator. nichil.ominus. tamē. tenet. legatu. vt. f. ad. l. fal. l.

relictā pte. legatario daretur. quā vel legatari. p. senerit. vt. iudex. estimauerit. nec. neces. se. habere. legatari. in. oibus. reb. vendicare. portione.

Si creditor debitor legat. debitu. ita demū valet si credi. tons. interest. hoc. dicit. cum. l. sequenti.

S creditor. meo. tutus. aduersus. eū. exceptio. e. id. qd. ei. debeo. legē. vile. lega. tu. est. qz. remissa. ei. exceptio. vt. def. sic. ut. ar. i. l. o. at. **I**d. qd. hono. raria. a. crōe. michi. debet. si. leges. michi. legatu. valere. qz. ciuili. michi. dat. actio. p. ho. noraria. Marcellus. lib. xv. viij. questionū. putat. rē. quā. ex. sti. pulatu. michi. debes. si. legaue. ris. michi. vile. esse. legatu. vt. neq. falcidia. hoc. minuat.

S In autē neq. Paul. mo. neq. loco debitu. differa. tur. inutile. est. legatum.

Scriptura. p. qua. legata. pe. cuniaria. qd. dies. no. est. adie. cta. p. rogant. no. p. tinet. ad. cor. pora. nec. ad. legata. qbus. dies. est. grata. differēde. solutionis. vel. multiplicāde. obligationis. vel. inducēde. p. ditionis. adie. cta. et. porrigit. ad. legata. preceden. tia. et. sequētia. etiā. post. in. codi. cillis. relicta. h. d. B. **A**pta.

verbis. cessat. tamen. fal. q. nullum. commodum. habet. vt. f. i. u. l. i. debitor. in. p. n. ci. sed. in. contrario. extitit. post. mortem. Accursius.

S In autē. neq. modo. dic. modo. vt. C. de. his. que. sub. mo. l. si. vel. dic. q. erat. alternatiua. vt. f. de. act. et. obr.

Allis. scriptura. q. s. pe. cunias. ego. legau. qd. dies. appositus. no. est. eas. h. s. me. annua. bima. trima. die. da. to. ad. cor. p. legata. no. p. tinet. h. ad. ea. q. pōdere. numero. vel. mē. s. u. ra. p. tinent. et. ad. ea. tū. le. gata. p. tinet. qbus. dies. no. est. apposit. p. inde. si. forte. pure. legatu. est. ex. hac. adie. ctio. e. p. rogabit. q. si. forte. centū. mi. chi. legata. sunt. p. sentia. v. truz. annua. bima. trima. die. dabunt. an. p. p. sentia. et. ait. ferui. et. la. beo. p. sentia. debent. q. quis. t. g. i. s. u. pu. a. u. a. sit. hec. adie. ctio. quā. tū. ad. vim. et. effectū. legati. p. tinet. tū. ad. hoc. p. ficiet. vt. p. sen. ti. die. legatu. debeaf. h. si. in. an. nos. singulos. aut. in. singulos. mē. ses. sit. legatu. relictu. cessa. bit. ea. scriptura. qz. hoc. legatu. et. in. i. u. tū. et. finē. h. s. S. et. si. sub. p. ditione. sit. legatu. relictu. pōt. dici. cessare. annua. adie. ctione. qz. dies. incert. appellat. cō. diti. o. cui. p. g. ruit. qd. t. rebati. est. ma. ti. si. cui. leges. qm. annoz. et. erit. vulgare. h. ac. clam. cessare.

Itē. si. leges. pecunia. que. in. ar. cha. est. vel. vinū. qd. in. apothe. cis. est. dicēdū. est. cessare. clau. sulā. quomā. quotiēs. species. legatur. cessare. dicimus.

Verbuz. legau. p. senti. t. p. s. porrigit. ad. p. tioria. et. futura. b.

Cō. mē. tur. sic. accipitur. S. si. cer. p. ta. l. i. S. itē. mutui. a. l. s. largi. a. s. i. s. t. r. i. c. i. u. s. p. o. n. i. t. u. r. vt. ibi. no. sed. quare. non. omnia. q. legauerat. R. n. quia. facie. erat. ei. dare. que. legauit. nisi. restringere. vo. luerat. sic. C. d. ca. du. tollē. l. i. S. si. m. a. u. r. e. m. ad. deficiē. tis. Accur.

Pure. er. p. mē. do. pure. vel. simpliciter.

Pro. rogabi. tur. qz. huic. dies. appositus. no. est. sed. cō. tra. f. de. do. p. te. l. cum. vul. gari. sed. ibi. erat. dies. apposit. fal. te. z. a. lege. vel. spe. ciale. in. legato. so. lius. representa.

Presentia. hoc. expresse. p. senti. ergo. die. apposita.

Pertinet. vt. vterq. statim. possit. exigi. siue. simplici. ter. siue. in. p. senti. sit. relictu. m.

Presenti. die. id. est. no. pure. considerato. hoc. extrin. seco. sez. p. rogatione. sed. videtur. pure. vt. f. de. verbo. ob. liga. l. liber. homo. S. i. contra. sed. ibi. effectum. considera. ur. et. nichil. extrinsecus. Item. cō. tra. f. n. i. l. i. l. i. c. i. o. Sol. ibi. et. facit. f. de. reg. iur. l. in. omnibus.

In. i. u. tū. l. c. erit. u. d. i. n. e. t. p. s. in. se. cō. tinet. et. ideo. no. h. z. locū. repenti. et. facit. S. de. do. cau. mor. l. fenatus. S. fi.

Con. ditio. et. contra. vt. f. de. p. di. et. demon. l. dies.

Species. accipitur. p. pecunia. vt. species. quā. doqz. vt. f. eo. l. plane. S. sed. hoc.

liga. l. obligatio. nū. fere. S. modus. et. facit. S. l. pxi. in. pun. cum. suis. cō. cordan.

Allis. cor. pora. et. pecuni. as. testator. lega. uit. et. pure. et. non. pure.

No. p. tinet. tra. f. n. i. l. i. quis. quis. sol. ibi. in. s. i. mas. hic. in. pecu. nas. Itē. ibi. futu. ri. tē. poris. hic. p. re. riu. h. b. u. p. o. s. u. i. t.

Cō. mē. tur. sic. accipitur. S. si. cer. p. ta. l. i. S. itē. mutui. a. l. s. largi. a. s. i. s. t. r. i. c. i. u. s. p. o. n. i. t. u. r. vt. ibi. no. sed. quare. non. omnia. q. legauerat. R. n. quia. facie. erat. ei. dare. que. legauit. nisi. restringere. vo. luerat. sic. C. d. ca. du. tollē. l. i. S. si. m. a. u. r. e. m. ad. deficiē. tis. Accur.

Pure. er. p. mē. do. pure. vel. simpliciter.

Pro. rogabi. tur. qz. huic. dies. appositus. no. est. sed. cō. tra. f. de. do. p. te. l. cum. vul. gari. sed. ibi. erat. dies. apposit. fal. te. z. a. lege. vel. spe. ciale. in. legato. so. lius. representa.

Anc aut scriptura. quibus dies re. vt in pn. hui. l. l. vniuersa. etia que sequuntur dimodo sint in numero: potedere 2 mesura. vt in pn. l. 2. fact. j. de verb. sig. l. sec. uola rñ. 2. l. pr. 2. j. de reb. dub. l. si. sed ptra. l. ii. q. l. vpo ri. s. vxi. fol. secus in donatōibus que sūt inter viuos.

Hanc aut scripturā nō solū ad pcedentia sola legata: s; ad vniuersa q̄ testō a scripta sunt extēdi gallus a aquilus of filius trebatius responderūt: q̄q; vez est. **Paulus.**

Sed etiā ad ea q̄ codicillis pfirmatis postea legata fuerint hec cōtra p̄tinet.

Repetita a substituto intel ligantur repetita pure nisi aliud exprimat. **Bar. Iulianus.**

Si q̄s a filio pupillo herede instituto cū is i tu telā suā venisset pecuniā legauerit: 2 a substituto herede legato repetierit: ipubere filio mortuo scōs heres legatum nō debebit. qd̄ ita verū esse tā sextus q̄ pōpo. putāt: si repetitio legatoꝝ ad eū modū p̄cepta sit: veluti que a filio meo legauit: queq; eum dare iussi si michi heres eēt: hic h̄s me⁹ iisdē dieb⁹ dato. s; si ita repetita fuerit: legata q̄ a filio meo legauit heres me⁹ dato: pure repetita videbunt legata dumtaxat demonstratōe: eoz facta igit 2 hocipm̄ legatū de quo queritur p̄sens debebit.

Si testator sensu de certo 2 dubiū est de quo: electio est heredita. **Barto.**

Si q̄s plures stichos h̄s de iure delibe. l. in fi. Item quid si dixit vnū de stichis. Rñ. h; locū. l. qui duos. q; nō sensu de certo.

Ubi dicitur de certo. l. qui duos. q; nō sensu de certo. l. qui duos. q; nō sensu de certo.

Si q̄s a filio in tutela suā. l. in pubertate. vt. j. ti. ij. l. cū filio. 2 sic sub cōditōne 2 in die. si autem pure ab vtroq; distinguere a dicit ipubes: vel non. vt. j. eo. seruo aliepo. s; si pater. 2. l. si fundus. s; si pater.

Si q̄s a filio in tutela suā. l. in pubertate. vt. j. ti. ij. l. cū filio. 2 sic sub cōditōne 2 in die. si autem pure ab vtroq; distinguere a dicit ipubes: vel non. vt. j. eo. seruo aliepo. s; si pater. 2. l. si fundus. s; si pater.

Si q̄s a filio in tutela suā. l. in pubertate. vt. j. ti. ij. l. cū filio. 2 sic sub cōditōne 2 in die. si autem pure ab vtroq; distinguere a dicit ipubes: vel non. vt. j. eo. seruo aliepo. s; si pater. 2. l. si fundus. s; si pater.

Si quis plures. puta. x. 2 no. sm. R. q; hoc lex 2 alie que legatarijs electioz dāt: sic sunt intelligēde vt ex pluribus nec heredi de teriorē: nec legatario meliorē eligere pcedant: vt. j. eo. l. legato. R.

Heres elegerit. s; q̄cūq; etiā post suā morā: l; sm R. aliud sit q̄n in gñe: vel q̄n nō sen sit de certo: vt. j. e. l. legato. 2. s. e. l. q; duos. q; sunt j. 2 reddebat rōnē: q; nō sic h̄bū singulare vt gñale trāsfert electionē. Tu dic ad. l. qui duos q; hic sentit testator de aliquo certo. qd̄ ex eo appet q; nomē stichi appofuit: qd̄ nomē q̄s; dignoscit. vñ volūtate defun: n̄ h̄dī magis vt dicit que vult: s; legatario interpretari cōcedit. s; p̄o de nullo certo sensu: q; nec nomē p̄puz adiecit: vñ legatario est electio: sicut 2 vbi in gñe. vt. j. eo. l. legato. 2. l. si fern⁹ legat⁹. s; cū hō. 2 no. s. fa. her. l. h̄des. s; si m̄cer to. 3rē j. s. de test. tu. l. duo. s; ibi certo iudicio dz in tutela cauere: vt in st. e. s; tutor. sed adhuc subest qd̄. s; dicitur piculosū esse pupulo si eēt ille de q̄ nō sensu. h̄ aut qd̄ h̄at legatari⁹: sibi cōmodo cū est. 3rē facit. j. de vi. tr. lega. l. cū certū. s; argu. j. s.

Si quis plures. puta. x. 2 no. sm. R. q; hoc lex 2 alie que legatarijs electioz dāt: sic sunt intelligēde vt ex pluribus nec heredi de teriorē: nec legatario meliorē eligere pcedant: vt. j. eo. l. legato. R.

Heres elegerit. s; q̄cūq; etiā post suā morā: l; sm R. aliud sit q̄n in gñe: vel q̄n nō sen sit de certo: vt. j. e. l. legato. 2. s. e. l. q; duos. q; sunt j. 2 reddebat rōnē: q; nō sic h̄bū singulare vt gñale trāsfert electionē. Tu dic ad. l. qui duos q; hic sentit testator de aliquo certo. qd̄ ex eo appet q; nomē stichi appofuit: qd̄ nomē q̄s; dignoscit. vñ volūtate defun: n̄ h̄dī magis vt dicit que vult: s; legatario interpretari cōcedit. s; p̄o de nullo certo sensu: q; nec nomē p̄puz adiecit: vñ legatario est electio: sicut 2 vbi in gñe. vt. j. eo. l. legato. 2. l. si fern⁹ legat⁹. s; cū hō. 2 no. s. fa. her. l. h̄des. s; si m̄cer to. 3rē j. s. de test. tu. l. duo. s; ibi certo iudicio dz in tutela cauere: vt in st. e. s; tutor. sed adhuc subest qd̄. s; dicitur piculosū esse pupulo si eēt ille de q̄ nō sensu. h̄ aut qd̄ h̄at legatari⁹: sibi cōmodo cū est. 3rē facit. j. de vi. tr. lega. l. cū certū. s; argu. j. s.

Si quis plures. puta. x. 2 no. sm. R. q; hoc lex 2 alie que legatarijs electioz dāt: sic sunt intelligēde vt ex pluribus nec heredi de teriorē: nec legatario meliorē eligere pcedant: vt. j. eo. l. legato. R.

Heres elegerit. s; q̄cūq; etiā post suā morā: l; sm R. aliud sit q̄n in gñe: vel q̄n nō sen sit de certo: vt. j. e. l. legato. 2. s. e. l. q; duos. q; sunt j. 2 reddebat rōnē: q; nō sic h̄bū singulare vt gñale trāsfert electionē. Tu dic ad. l. qui duos q; hic sentit testator de aliquo certo. qd̄ ex eo appet q; nomē stichi appofuit: qd̄ nomē q̄s; dignoscit. vñ volūtate defun: n̄ h̄dī magis vt dicit que vult: s; legatario interpretari cōcedit. s; p̄o de nullo certo sensu: q; nec nomē p̄puz adiecit: vñ legatario est electio: sicut 2 vbi in gñe. vt. j. eo. l. legato. 2. l. si fern⁹ legat⁹. s; cū hō. 2 no. s. fa. her. l. h̄des. s; si m̄cer to. 3rē j. s. de test. tu. l. duo. s; ibi certo iudicio dz in tutela cauere: vt in st. e. s; tutor. sed adhuc subest qd̄. s; dicitur piculosū esse pupulo si eēt ille de q̄ nō sensu. h̄ aut qd̄ h̄at legatari⁹: sibi cōmodo cū est. 3rē facit. j. de vi. tr. lega. l. cū certū. s; argu. j. s.

Si quis plures. puta. x. 2 no. sm. R. q; hoc lex 2 alie que legatarijs electioz dāt: sic sunt intelligēde vt ex pluribus nec heredi de teriorē: nec legatario meliorē eligere pcedant: vt. j. eo. l. legato. R.

Heres elegerit. s; q̄cūq; etiā post suā morā: l; sm R. aliud sit q̄n in gñe: vel q̄n nō sen sit de certo: vt. j. e. l. legato. 2. s. e. l. q; duos. q; sunt j. 2 reddebat rōnē: q; nō sic h̄bū singulare vt gñale trāsfert electionē. Tu dic ad. l. qui duos q; hic sentit testator de aliquo certo. qd̄ ex eo appet q; nomē stichi appofuit: qd̄ nomē q̄s; dignoscit. vñ volūtate defun: n̄ h̄dī magis vt dicit que vult: s; legatario interpretari cōcedit. s; p̄o de nullo certo sensu: q; nec nomē p̄puz adiecit: vñ legatario est electio: sicut 2 vbi in gñe. vt. j. eo. l. legato. 2. l. si fern⁹ legat⁹. s; cū hō. 2 no. s. fa. her. l. h̄des. s; si m̄cer to. 3rē j. s. de test. tu. l. duo. s; ibi certo iudicio dz in tutela cauere: vt in st. e. s; tutor. sed adhuc subest qd̄. s; dicitur piculosū esse pupulo si eēt ille de q̄ nō sensu. h̄ aut qd̄ h̄at legatari⁹: sibi cōmodo cū est. 3rē facit. j. de vi. tr. lega. l. cū certū. s; argu. j. s.

Si quis plures. puta. x. 2 no. sm. R. q; hoc lex 2 alie que legatarijs electioz dāt: sic sunt intelligēde vt ex pluribus nec heredi de teriorē: nec legatario meliorē eligere pcedant: vt. j. eo. l. legato. R.

Heres elegerit. s; q̄cūq; etiā post suā morā: l; sm R. aliud sit q̄n in gñe: vel q̄n nō sen sit de certo: vt. j. e. l. legato. 2. s. e. l. q; duos. q; sunt j. 2 reddebat rōnē: q; nō sic h̄bū singulare vt gñale trāsfert electionē. Tu dic ad. l. qui duos q; hic sentit testator de aliquo certo. qd̄ ex eo appet q; nomē stichi appofuit: qd̄ nomē q̄s; dignoscit. vñ volūtate defun: n̄ h̄dī magis vt dicit que vult: s; legatario interpretari cōcedit. s; p̄o de nullo certo sensu: q; nec nomē p̄puz adiecit: vñ legatario est electio: sicut 2 vbi in gñe. vt. j. eo. l. legato. 2. l. si fern⁹ legat⁹. s; cū hō. 2 no. s. fa. her. l. h̄des. s; si m̄cer to. 3rē j. s. de test. tu. l. duo. s; ibi certo iudicio dz in tutela cauere: vt in st. e. s; tutor. sed adhuc subest qd̄. s; dicitur piculosū esse pupulo si eēt ille de q̄ nō sensu. h̄ aut qd̄ h̄at legatari⁹: sibi cōmodo cū est. 3rē facit. j. de vi. tr. lega. l. cū certū. s; argu. j. s.

Si quis plures. puta. x. 2 no. sm. R. q; hoc lex 2 alie que legatarijs electioz dāt: sic sunt intelligēde vt ex pluribus nec heredi de teriorē: nec legatario meliorē eligere pcedant: vt. j. eo. l. legato. R.

Heres elegerit. s; q̄cūq; etiā post suā morā: l; sm R. aliud sit q̄n in gñe: vel q̄n nō sen sit de certo: vt. j. e. l. legato. 2. s. e. l. q; duos. q; sunt j. 2 reddebat rōnē: q; nō sic h̄bū singulare vt gñale trāsfert electionē. Tu dic ad. l. qui duos q; hic sentit testator de aliquo certo. qd̄ ex eo appet q; nomē stichi appofuit: qd̄ nomē q̄s; dignoscit. vñ volūtate defun: n̄ h̄dī magis vt dicit que vult: s; legatario interpretari cōcedit. s; p̄o de nullo certo sensu: q; nec nomē p̄puz adiecit: vñ legatario est electio: sicut 2 vbi in gñe. vt. j. eo. l. legato. 2. l. si fern⁹ legat⁹. s; cū hō. 2 no. s. fa. her. l. h̄des. s; si m̄cer to. 3rē j. s. de test. tu. l. duo. s; ibi certo iudicio dz in tutela cauere: vt in st. e. s; tutor. sed adhuc subest qd̄. s; dicitur piculosū esse pupulo si eēt ille de q̄ nō sensu. h̄ aut qd̄ h̄at legatari⁹: sibi cōmodo cū est. 3rē facit. j. de vi. tr. lega. l. cū certū. s; argu. j. s.

Si quis plures. puta. x. 2 no. sm. R. q; hoc lex 2 alie que legatarijs electioz dāt: sic sunt intelligēde vt ex pluribus nec heredi de teriorē: nec legatario meliorē eligere pcedant: vt. j. eo. l. legato. R.

Heres elegerit. s; q̄cūq; etiā post suā morā: l; sm R. aliud sit q̄n in gñe: vel q̄n nō sen sit de certo: vt. j. e. l. legato. 2. s. e. l. q; duos. q; sunt j. 2 reddebat rōnē: q; nō sic h̄bū singulare vt gñale trāsfert electionē. Tu dic ad. l. qui duos q; hic sentit testator de aliquo certo. qd̄ ex eo appet q; nomē stichi appofuit: qd̄ nomē q̄s; dignoscit. vñ volūtate defun: n̄ h̄dī magis vt dicit que vult: s; legatario interpretari cōcedit. s; p̄o de nullo certo sensu: q; nec nomē p̄puz adiecit: vñ legatario est electio: sicut 2 vbi in gñe. vt. j. eo. l. legato. 2. l. si fern⁹ legat⁹. s; cū hō. 2 no. s. fa. her. l. h̄des. s; si m̄cer to. 3rē j. s. de test. tu. l. duo. s; ibi certo iudicio dz in tutela cauere: vt in st. e. s; tutor. sed adhuc subest qd̄. s; dicitur piculosū esse pupulo si eēt ille de q̄ nō sensu. h̄ aut qd̄ h̄at legatari⁹: sibi cōmodo cū est. 3rē facit. j. de vi. tr. lega. l. cū certū. s; argu. j. s.

Si quis plures. puta. x. 2 no. sm. R. q; hoc lex 2 alie que legatarijs electioz dāt: sic sunt intelligēde vt ex pluribus nec heredi de teriorē: nec legatario meliorē eligere pcedant: vt. j. eo. l. legato. R.

Heres elegerit. s; q̄cūq; etiā post suā morā: l; sm R. aliud sit q̄n in gñe: vel q̄n nō sen sit de certo: vt. j. e. l. legato. 2. s. e. l. q; duos. q; sunt j. 2 reddebat rōnē: q; nō sic h̄bū singulare vt gñale trāsfert electionē. Tu dic ad. l. qui duos q; hic sentit testator de aliquo certo. qd̄ ex eo appet q; nomē stichi appofuit: qd̄ nomē q̄s; dignoscit. vñ volūtate defun: n̄ h̄dī magis vt dicit que vult: s; legatario interpretari cōcedit. s; p̄o de nullo certo sensu: q; nec nomē p̄puz adiecit: vñ legatario est electio: sicut 2 vbi in gñe. vt. j. eo. l. legato. 2. l. si fern⁹ legat⁹. s; cū hō. 2 no. s. fa. her. l. h̄des. s; si m̄cer to. 3rē j. s. de test. tu. l. duo. s; ibi certo iudicio dz in tutela cauere: vt in st. e. s; tutor. sed adhuc subest qd̄. s; dicitur piculosū esse pupulo si eēt ille de q̄ nō sensu. h̄ aut qd̄ h̄at legatari⁹: sibi cōmodo cū est. 3rē facit. j. de vi. tr. lega. l. cū certū. s; argu. j. s.

Si quis plures. puta. x. 2 no. sm. R. q; hoc lex 2 alie que legatarijs electioz dāt: sic sunt intelligēde vt ex pluribus nec heredi de teriorē: nec legatario meliorē eligere pcedant: vt. j. eo. l. legato. R.

Heres elegerit. s; q̄cūq; etiā post suā morā: l; sm R. aliud sit q̄n in gñe: vel q̄n nō sen sit de certo: vt. j. e. l. legato. 2. s. e. l. q; duos. q; sunt j. 2 reddebat rōnē: q; nō sic h̄bū singulare vt gñale trāsfert electionē. Tu dic ad. l. qui duos q; hic sentit testator de aliquo certo. qd̄ ex eo appet q; nomē stichi appofuit: qd̄ nomē q̄s; dignoscit. vñ volūtate defun: n̄ h̄dī magis vt dicit que vult: s; legatario interpretari cōcedit. s; p̄o de nullo certo sensu: q; nec nomē p̄puz adiecit: vñ legatario est electio: sicut 2 vbi in gñe. vt. j. eo. l. legato. 2. l. si fern⁹ legat⁹. s; cū hō. 2 no. s. fa. her. l. h̄des. s; si m̄cer to. 3rē j. s. de test. tu. l. duo. s; ibi certo iudicio dz in tutela cauere: vt in st. e. s; tutor. sed adhuc subest qd̄. s; dicitur piculosū esse pupulo si eēt ille de q̄ nō sensu. h̄ aut qd̄ h̄at legatari⁹: sibi cōmodo cū est. 3rē facit. j. de vi. tr. lega. l. cū certū. s; argu. j. s.

Pretertum ad futurū potrigitur.

Cōtestatus est. sic. de pecu. l. plurib⁹. qñq; in expectat sententia ut sit melior conditio. ut. de nora. l. si qñ a multis. et de pecu. l. si po. Et no. qñ h dicit Jo. q ante litē cōtesta. nulli debet: tñc demū lite p̄f. incipit deberi. alioquin r duo haberēt actionē in solidū r dominiū in solidū qñ est impossibile. s; et dici potest p parte cuius qñ sit: s; d sub conditione in solidū si prius litē cōtestet quo casu alio con testante alteri mi questuū videt fm Jo. r facit. de m̄tur. l. iniuriarum actio. r de hb. ob. l. si ticius. r. C. de cad. tol. s; ubi aut lega. r. s; de iudi. l. q̄ prior. et no. in fi. de variatōe. similia no. s; de p̄ cura. in cāe. in fm. Lane. nō cōstitit. ut. de ad. leg. l. r si trāsferam.

C Si cōiuncti. hic p̄tinua. s; l. p̄ xi. ubi p̄virili rē. et ut ibi dixi fm Azo. r hug. d. C. p̄tate. i. ut id solū ambobus prestet qñ vni soli prestaret. R. et facit. s; d dote p̄le. l. ij. rñ. r. C. de la pube. r ali. sub. l. si. r. l. e. l. h̄mōi. s; si ticio. r. s; de heredi. l. si tici⁹. r. s; de usufruc. accre. l. si quis. 7.

C Si eadē res. l. eodē testō. i. eiusdē. nā siue eodem testō: siue testō et codicillis. idē est: ut h. r. de leg. ij. meui. s; duob⁹. r. s; de l. i. cum qñ s; fi. r. s; l. qñ om̄i. cau. tes. l. si ab instituto. sec⁹ si sunt duoz iste voluntates. ut. s; subscit ff. Duorum. quoz alter alterius nō sit heres. ut. l. eo. l. h̄mōi. s; si sempromius. que est contra.

C Bis petere. hec vera sunt si prius habuit estimatio nem ex altero: secus eōtra. ut l. si. de leg. s; si res aliena. r. de act. r ob. l. oēs. que sunt contra. et argu. s; de vsuf. l. si alij. s; rerum. Item hoc si directo: secus si p obliquū quod dicitur. ut. l. eo. l. si seruus legatus. s; i.

C Ostēdatur. legatari⁹ ergo. pbat. sed certe immo hē

res: ut. s; de proba. l. quinquaginta. que est s; solu. hec fm illam ut dicat hic legatarius pbare eoispo q nō pbatur s; fm Jo. tu dic fm. R. r Azo. q ibi in diuersis scri pturis: hic in vna. r fm hoc intellige. s; de ad. l. l. cū cer tum. r facit. s; de iu. do. l. cū pater. Itē no. hic quidā per mitti variare. r sic ponunt similia. s; de coll. bo. l. non inuē. sed hic ma gis addidit q̄ va riuauerit. Itē facit. s; de i. l. nutu. s; l. i. C. Comparati dū. no. etiā quāti tate accipi qñq; vt specie: ut h. r. eo. l. s; si certos. r. s; eo. talis. s; ut si le get. r. l. eo. l. si ser uus legatus. s; q̄ quinq;.

C Res legata efficit mea: eatenus valet legatum quate nus michi abest pro ea. Bar. C. si rem emissem⁹ michi legatā: vsq; ad precium qñ mi chi abest competi michi ex te stamēto actio. et multo magis hoc dicendū est si duob⁹ testa mentis michi eadē res legata sit: sed alter me restituerē⁹ ro gauerit: vel ipsam rē: vel aliud pro ea: aut si sub cōditiōe lega sset dandi quid p ea. nā ha ctenus michi abesse res videt⁹ quatenus sum prestatur⁹.

C Cōiunctus in cuius p̄sona quoquo modo legatū cōstitit vel sperat consistere facit par tem coniuncto. Barro. C. Si coniunctim res legetur constat partes ab initio fieri: nec solum hī partē faciunt⁹ in quozū p̄sona constiterit lega tū: verū hī quoq; in quoz p̄so na nō cōstiterit legatū: vt pu ta si ticio r seruo p̄prio sine li bertate legetur. Sed si in pu

condi. r demō. l. s; si hoc. s; i. sed s; ad. l. fal. l. ad vetera ni. s; si cui. Itē facit. s; de neg. ges. l. si quis mādato. r Abinitio fieri. idē s; distincti. ut l. si. s; leg. s; si eadē f. C. faciunt partem. i. vt partē non totum legatū ha beant. ut. s; de re. du. l. vtrum.

C Prodo. testatoris: nō tici⁹: ut. l. i. si michi pure. et no. q̄ h hoc legatū actiōe deficiat. ut. C. de le. l. fun. r. l. i. i. l. statuliberū. in pn. r de ad. l. l. r si transferā. non tñ ip̄ h heredes debēt eē rē. ut. C. de neces. ser. l. qdā. s; ill. b.

vnde fm. R. non est omnino inutile. Item contra. Ieo. s. si duobus. et plene dic. vt. Ieo. l. hmoi. s. si ticio.

a **C**oncurfu. qz videt repenti a substituto. vt. Ie. l. l. 3. b **P**arte. s. sua pleno iure fm. Jo. et sic facit. p. Jo. in. q. pposita. s. si ps. hef. pe. l. ij. sed azo. r. p. dicitur alia quam forte alio e hitor.

z sic no facit. p. Jo. na de sua no e dubiu: z p hoc. s. qb. mo. vsufu. amir. l. si sub codinoe. et facit. I. n. l. l. si nicio c **I**nutilit. vt. Ieo. legato gna. luer. s. i. z. I. n. l. l. ti. cia. s. i. et. l. l. fina. s. scio. sed s. s. d. vsu. fruc. accref. l. l. q. ticio. So. ibi. It e a colhde pt et legari: qd dic ponedo casuz. I. l. legato. s. i. It e a legatar: no pt et legari hrdi. vt. I. stati. subij. cit. s. vnā lecturā. et facit. s. eo. l. q. fit. lab. s. si. r. l. seq. d **P**ertinet. s. s. si cōiuncti. s. s. dicit. I. e. l. hmoi. s. si nicio. itē cōi. nua. h. I. s. plane. e **I**nde dicitur. s. i. duo sunt he. redes: vnus ex vncia/ alter ex. rj. vncijs: et eis fundus legat. sit: vnciarū heredē. rj. pres. in fundo habiturū: coheredē vnciam. Plane si alter ex legatar: rj. s. heres extiterit heredi a q legatū erat relictu: nō ideo mi nus partē collegatarū faciet: retinet eīn pro parte legatum.

Cheres idēz legatarius a. intio nō facit partē collegatar: rj. secus si legatarius per pso nā mediā heres fuerit. Bar.

Si duobus res sit legata qru alter heres instituitur: sit a semet ipso et legatū inutiliter videt. ideoqz qd ea se legatū est/ ad collegatarū pertinebit.

Si a legatario legat heredi bus heredes admittuntur p hereditarijs portionibus. h. d. vel sic. si heredes grauatur inuicē prestare corpus hereditarium quilibet capiet pro hereditaria portione alterius. Bar.

Inde dicitur. s. i. duo sunt he. redes: vnus ex vncia/ alter ex. rj. vncijs: et eis fundus legat. sit: vnciarū heredē. rj. pres. in fundo habiturū: coheredē vnciam. Plane si alter ex legatar: rj. s. heres extiterit heredi a q legatū erat relictu: nō ideo mi nus partē collegatarū faciet: retinet eīn pro parte legatum.

Inde dicitur. s. i. duo sunt he. redes: vnus ex vncia/ alter ex. rj. vncijs: et eis fundus legat. sit: vnciarū heredē. rj. pres. in fundo habiturū: coheredē vnciam. Plane si alter ex legatar: rj. s. heres extiterit heredi a q legatū erat relictu: nō ideo mi nus partē collegatarū faciet: retinet eīn pro parte legatum.

Inde dicitur. s. i. duo sunt he. redes: vnus ex vncia/ alter ex. rj. vncijs: et eis fundus legat. sit: vnciarū heredē. rj. pres. in fundo habiturū: coheredē vnciam. Plane si alter ex legatar: rj. s. heres extiterit heredi a q legatū erat relictu: nō ideo mi nus partē collegatarū faciet: retinet eīn pro parte legatum.

Inde dicitur. s. i. duo sunt he. redes: vnus ex vncia/ alter ex. rj. vncijs: et eis fundus legat. sit: vnciarū heredē. rj. pres. in fundo habiturū: coheredē vnciam. Plane si alter ex legatar: rj. s. heres extiterit heredi a q legatū erat relictu: nō ideo mi nus partē collegatarū faciet: retinet eīn pro parte legatum.

Inde dicitur. s. i. duo sunt he. redes: vnus ex vncia/ alter ex. rj. vncijs: et eis fundus legat. sit: vnciarū heredē. rj. pres. in fundo habiturū: coheredē vnciam. Plane si alter ex legatar: rj. s. heres extiterit heredi a q legatū erat relictu: nō ideo mi nus partē collegatarū faciet: retinet eīn pro parte legatum.

Inde dicitur. s. i. duo sunt he. redes: vnus ex vncia/ alter ex. rj. vncijs: et eis fundus legat. sit: vnciarū heredē. rj. pres. in fundo habiturū: coheredē vnciam. Plane si alter ex legatar: rj. s. heres extiterit heredi a q legatū erat relictu: nō ideo mi nus partē collegatarū faciet: retinet eīn pro parte legatum.

Inde dicitur. s. i. duo sunt he. redes: vnus ex vncia/ alter ex. rj. vncijs: et eis fundus legat. sit: vnciarū heredē. rj. pres. in fundo habiturū: coheredē vnciam. Plane si alter ex legatar: rj. s. heres extiterit heredi a q legatū erat relictu: nō ideo mi nus partē collegatarū faciet: retinet eīn pro parte legatum.

Inde dicitur. s. i. duo sunt he. redes: vnus ex vncia/ alter ex. rj. vncijs: et eis fundus legat. sit: vnciarū heredē. rj. pres. in fundo habiturū: coheredē vnciam. Plane si alter ex legatar: rj. s. heres extiterit heredi a q legatū erat relictu: nō ideo mi nus partē collegatarū faciet: retinet eīn pro parte legatum.

xi. s. si duobus. Itē ptra. Ieo. l. si seruus. s. si ex pluribus. Solu. vtribi. Item facit. I. de statulibe. l. ita. s. i. cōtra.

g **L**egatarijs. scilz extraneis. nam adiungitur ad pncipium. s. si duobus. h **A**rbitrio. sic. I. n. l. l. lucio. r. I. d. vsufu. le. l. si fundus

crum vindicare. **P**ars fundi dicitur fundus si de mēte testatoris appeat. B. Sed z si quis ita leget ticio fundū do lego vt eū p parte habeat: michi videt posse dici partē habiturū. videtur enim fundi appellatione non totum fundum sed partē appellasse. nam et pars fundi fundus recte appellatur.

Interitu speciei sine culpa heres liberatur. Bar. Paul. Fallentū hoiem heres dare dānatus sit: et hic a dño manumissus sit: nichil ex hoc legato debetur.

Si duobus diuerse species seruoy legantur: serui qui participat de vtraz debetur: siue fuerit excepti obscure/ siue nō excepti. secus si clare fuerint excepti. Barto. Pōntus.

Item textores meos oēs preterqz quos hoc testamēto alij legauit lego: plocie vernas meos omnes preterqz quos alij legauit lego: cū essent quidā z verne ijdē z textores labeo ait: qm nec quos ticie textores nō legauerit alter appere possit qz si cognitū fuerit quos eorum plocie legauerit: nec quos plocie vernas nō legauerit intelligi pōt: neutrius legato exceptos esse eos de quibus queritur. et ideo cōmunes ambobus esse. hoc eīn iuris est. et si neutrius legati no-

xit sic in testō: oēs seruos textores lego ticie preter illos qz alij legauit hoc testamento: et oēs vernas lego plocie preter illos quos alij legauit hoc testō. certe cum oēs sint textores nichil videt pmo legatū: qd in exceptione nō videatur secō datū. vnde perinde est ac si diceret ticie et plocie oēs seruos meos textores lego: secus qm pmo cōmunes legat z excipiēdo nulli legat: qz nulli aliquid debet. no. ergo qz exceptio dz discerni ab eo a q excipit vt valet. o. **I**ntelligi pōt. sub. alit qz si appuerit qz vernaz ticie legauit. si nō hēs i tex. h. qd subijcit alit qz si cognitū zē.

Item textores meos oēs preterqz quos hoc testamēto alij legauit lego: plocie vernas meos omnes preterqz quos alij legauit lego: cū essent quidā z verne ijdē z textores labeo ait: qm nec quos ticie textores nō legauerit alter appere possit qz si cognitū fuerit quos eorum plocie legauerit: nec quos plocie vernas nō legauerit intelligi pōt: neutrius legato exceptos esse eos de quibus queritur. et ideo cōmunes ambobus esse. hoc eīn iuris est. et si neutrius legati no-

Item textores meos oēs preterqz quos hoc testamēto alij legauit lego: plocie vernas meos omnes preterqz quos alij legauit lego: cū essent quidā z verne ijdē z textores labeo ait: qm nec quos ticie textores nō legauerit alter appere possit qz si cognitū fuerit quos eorum plocie legauerit: nec quos plocie vernas nō legauerit intelligi pōt: neutrius legato exceptos esse eos de quibus queritur. et ideo cōmunes ambobus esse. hoc eīn iuris est. et si neutrius legati no-

Item textores meos oēs preterqz quos hoc testamēto alij legauit lego: plocie vernas meos omnes preterqz quos alij legauit lego: cū essent quidā z verne ijdē z textores labeo ait: qm nec quos ticie textores nō legauerit alter appere possit qz si cognitū fuerit quos eorum plocie legauerit: nec quos plocie vernas nō legauerit intelligi pōt: neutrius legato exceptos esse eos de quibus queritur. et ideo cōmunes ambobus esse. hoc eīn iuris est. et si neutrius legati no-

Item textores meos oēs preterqz quos hoc testamēto alij legauit lego: plocie vernas meos omnes preterqz quos alij legauit lego: cū essent quidā z verne ijdē z textores labeo ait: qm nec quos ticie textores nō legauerit alter appere possit qz si cognitū fuerit quos eorum plocie legauerit: nec quos plocie vernas nō legauerit intelligi pōt: neutrius legato exceptos esse eos de quibus queritur. et ideo cōmunes ambobus esse. hoc eīn iuris est. et si neutrius legati no-

Item textores meos oēs preterqz quos hoc testamēto alij legauit lego: plocie vernas meos omnes preterqz quos alij legauit lego: cū essent quidā z verne ijdē z textores labeo ait: qm nec quos ticie textores nō legauerit alter appere possit qz si cognitū fuerit quos eorum plocie legauerit: nec quos plocie vernas nō legauerit intelligi pōt: neutrius legato exceptos esse eos de quibus queritur. et ideo cōmunes ambobus esse. hoc eīn iuris est. et si neutrius legati no-

Item textores meos oēs preterqz quos hoc testamēto alij legauit lego: plocie vernas meos omnes preterqz quos alij legauit lego: cū essent quidā z verne ijdē z textores labeo ait: qm nec quos ticie textores nō legauerit alter appere possit qz si cognitū fuerit quos eorum plocie legauerit: nec quos plocie vernas nō legauerit intelligi pōt: neutrius legato exceptos esse eos de quibus queritur. et ideo cōmunes ambobus esse. hoc eīn iuris est. et si neutrius legati no-

Item textores meos oēs preterqz quos hoc testamēto alij legauit lego: plocie vernas meos omnes preterqz quos alij legauit lego: cū essent quidā z verne ijdē z textores labeo ait: qm nec quos ticie textores nō legauerit alter appere possit qz si cognitū fuerit quos eorum plocie legauerit: nec quos plocie vernas nō legauerit intelligi pōt: neutrius legato exceptos esse eos de quibus queritur. et ideo cōmunes ambobus esse. hoc eīn iuris est. et si neutrius legati no-

Item textores meos oēs preterqz quos hoc testamēto alij legauit lego: plocie vernas meos omnes preterqz quos alij legauit lego: cū essent quidā z verne ijdē z textores labeo ait: qm nec quos ticie textores nō legauerit alter appere possit qz si cognitū fuerit quos eorum plocie legauerit: nec quos plocie vernas nō legauerit intelligi pōt: neutrius legato exceptos esse eos de quibus queritur. et ideo cōmunes ambobus esse. hoc eīn iuris est. et si neutrius legati no-

fo. clxxvii. ticio. s. s. de iur. do. l. pleriqz. in fi. Sol. in vltima vo. litate spale. Itē s. Jan. i. l. si ita reli ctū. s. si. So. ibi est dato: h habeto. vt sol. ibi.

Pro pte. que stelligit dimidia. vt. I. de hbo. sig. l. nomē filiarum. s. portiois.

Recte appel lat. sic. s. cōi. di. l. cōi. diuidūdo. s. i. r. I. de ver. sig. l. lo. cus. r. l. appellati one. r. s. e. l. qd in rerū. s. si. r. de fun. do. l. dotale pōiū. s. i. sic et in domi b. panete iter pōi. to. vt. s. cōi. pre. l. si qd duas. s. pla. ne. sed s. hunc. s. I. ti. l. l. gaus. s. si. Sol. ibi. Itē facit. I. ti. l. l. si quis ser uum. s. i.

Fallentū. he res. secus si sibi: vel testatoris vt. I. q. r. a. qui. l. he res seruū.

Nichil. nisi culpavt mora pos sit ei obijci. vt. I. de hbo. ob. l. si seruū. s. ij. r. l. is qui. et in l. i. eo. s. si res le gata. cum. s. seq.

Item. cuz qd testator hēs: ples seruos texto res/ quosdam em pticos/ quosdam natos de ancillis qd dicunt verne. di

Item. cuz qd testator hēs: ples seruos texto res/ quosdam em pticos/ quosdam natos de ancillis qd dicunt verne. di

Item. cuz qd testator hēs: ples seruos texto res/ quosdam em pticos/ quosdam natos de ancillis qd dicunt verne. di

Item. cuz qd testator hēs: ples seruos texto res/ quosdam em pticos/ quosdam natos de ancillis qd dicunt verne. di

Item. cuz qd testator hēs: ples seruos texto res/ quosdam em pticos/ quosdam natos de ancillis qd dicunt verne. di

Item. cuz qd testator hēs: ples seruos texto res/ quosdam em pticos/ quosdam natos de ancillis qd dicunt verne. di

Item. cuz qd testator hēs: ples seruos texto res/ quosdam em pticos/ quosdam natos de ancillis qd dicunt verne. di

a Exceptio. sic simpliciter dicti tunc textores: plocie vernas lego. sed qda illud hnt in tex. fz tunc est J. de lega. ij. l. fuis vrbano. s. fi. Sol. ibi. Jte J. de pecu. l. c. l. seruo manumisso. So. ibi. Jte J. de lega. ij. l. legat. seruis. s. fi. vn. sed dissimilis casus est. Jte dic vernā nati esse ex anallis no

b Nichil differt. sic. s. como. l. si vt certo. s. si me. r. J. e. l. si qd inq. nus. s. si ita. r. J. de re. du. l. si is. s. i. et s. dyfruc. accre. l. si qd tico. s. arg. J. de fun. instru. l. si cui. r. s. de po. l. s. q. depositis. Solu. vt ibi.

c No tenet. sic. J. e. l. filius. s. fi. r. J. d. act. r. ob. l. is. r. s. e. l. si heres. et dic vtriq. in solidū legatū. vt. s. e. l. si ex pluribus. s. pe. Legato. pessi mus. idēz in ceteris rebus pu ta aialibus q sunt talis generis in q reperitū nonul la que nō habere mag. expediat q. 3. Rel gate cu duas. s. i. in pn. Circa electionē triplex est opinio. nā. R. tus est dat hfdi electionē ab lito: s. si differat trāsit electio in le gatariū: vt r. als. s. de fut. l. si cui. r. J. de sol. l. i. r. ita soluit notū multax. l. quax alie dāt hfdi alie legatario. s. J. e. J. sem. legatario. Tu fm Jo. distingue aut testator re linquit seruos vel boues in suo pimento: r. tunc eligat le

gatarius: vt hic. r. insti. de lega. s. si ghalr. r. J. e. l. si seru legat. s. cum hō. r. J. de op. le. l. ij. r. s. fa. hcr. l. heredes. s. si scerto. Aut nō: tūc heres eligit. vt J. de tri. le. l. iij. in pn. r. l. iij. vbi aut testator de cert. suis reliquit incertū: aut sensit de certo et hoc apparet p aliqua iudicia: r. tūc heres eligit. vt. s. e. l. si qd a filio. s. l. si qd. et arg. J. pri. s. r. arg. J. e. l. si do mus. i. r. n. aut non sensit de certo: et tunc legatarij est electio. vt. s. e. l. q. duos. In scdo dic scz in fundo q nō valet. vt. s. d. iure do. l. cū post. s. ge ner. et est rō: q dō do palmam terre heres liberaf cuz sola destinatione pstatuat fund. vt d. l. qd in rep. s. fi. in tertio. l. domo. dic vt. J. eo. l. si do mus. in pun.

d Actio pro legato diuiditur inter heredes: et ideo pot vn acquirere al. repudiare: licet distict. nō possit. Bar. Pōp. Legatarij p parte acqui rere: p parte repudia re legatū nō potest. heredes autem et possunt vt alter eorum partem suam acquirat/ al ter repudiet.

e No dicitur legatum ex quo est repudiatum. Bar. Si legatū nobis relicto cō stituerim nolle ad nos ptine re: p eo erit qsi nec legatū qdē sit. et tō dicemus nec pstatuas seruitutes: si forte prediū m-

f Testator. qd dicit nicanus: cū in ples nicanos ha beret fides. vt J. eo. l. si demus. s. Quo cogita ut. vñ fz cōem re gulā mutile dz he ri legatū: vt de tu tore dato cū cert. duo tūy legat. s. d. testa. m. l. duo. R. ex benignitate ergo def electio he-

g heredes pnt. J. de pdi. r. demon. l. cui fundus. in fi. s. So. illud intelligit nisi det totū hfdi qd dz et dari. sed illo dato poterit partē hfe vn heredi. Jte J. de ver bo. obli. l. ij. s. i. So. ibi stipulatio non recipit diuisionem. hic autem res legata sic. et facit. s. de vsufruc. l. si alio. l. Nec legatum. vt r. J. eo. l. seruū fi. s. i. r. l. si ubi ho mo. s. cum seruus. r. s. ad. le. aqul. l. nam. sic. et argu. s. de iurcuran. l. non erit. s. si neg. et. C. de cur. fur. l. fina. s. penul. Accursum. in Nec cōfusus. qd effect si idē predij vtriusq. dñs esse cepit. vt. s. que admo. ser. am. l. l.

Rel gate cu duas. s. i. in pn. Circa electionē triplex est opinio. nā. R. tus est dat hfdi electionē ab lito: s. si differat trāsit electio in le gatariū: vt r. als. s. de fut. l. si cui. r. J. de sol. l. i. r. ita soluit notū multax. l. quax alie dāt hfdi alie legatario. s. J. e. J. sem. legatario. Tu fm Jo. distingue aut testator re linquit seruos vel boues in suo pimento: r. tunc eligat le

plus ostēdit id qd minimū est pstatuat. vt. s. e. ti. l. si ita. in fi. r. J. eo. l. apud. s. seio. r. l. si dom. r. J. at. l. l. si ita relicto. s. fi. r. J. i. q. l. q. p. cubinā. s. ij. r. l. minimis. fm. R. Jte ad hoc q mediocris eligat est. C. de doñ. l. si qd arg. s. ij. et C. coi. de le. l. si. s. i. r. J. e. l. si heres ghalr. s. qd hz electio nē rei relicte in gñe qñ nō minima est dāda: Rñ. aut ē ge nus gñalissimū: vt lego rem vel substātiā r nō valet: aut subalternū vt aial: tūc idē qz dādo muscā liberare: vñ est berifonū his duob. casib. vt de fundo iam dicā. Aut in gñe lferiou: tūc aut res et gñis hz certos fines a na tura designatos: vt bos equus hō. aut hz fines sola desti natione hois vt fundus. vt. s. e. l. qd in rep. s. fi. aut facto hois: vt dom. nā p factū hois de vna sūt due: vt de dua bus vna relicto vt appolito pariete. vt. s. coi. pre. l. si qd duas. s. i. in pn. Circa electionē triplex est opinio. nā. R. tus est dat hfdi electionē ab lito: s. si differat trāsit electio in le gatariū: vt r. als. s. de fut. l. si cui. r. J. de sol. l. i. r. ita soluit notū multax. l. quax alie dāt hfdi alie legatario. s. J. e. J. sem. legatario. Tu fm Jo. distingue aut testator re linquit seruos vel boues in suo pimento: r. tunc eligat le

Legatarius. que extingueret si dñs efficit factus, vt
J. de fur. l. a. ticio. et facti. J. de mani. l. h.

Um seruus. in fuga eēt. tēpore testamenti. vel die
secundo post mortem culpa heredis.

Exigat. s. p. legatariū ab herede. Distigue s̄ q̄mor

Seru
fugati
uus le
gar' cu
ius sū
ptib' q̄
n debet

Legatarius. que extingueret si dñs efficit factus, vt
J. de fur. l. a. ticio. et facti. J. de mani. l. h.
Um seruus. in fuga eēt. tēpore testamenti. vel die
secundo post mortem culpa heredis.

Exigat. s. p. legatariū ab herede. Distigue s̄ q̄mor
tpa. s. tps testamē
ti: et tūc suo sum
ptu heres recupe
rat: vt hic. Si autē
dubitet sit in rerū
natura vel nō: tūc
cauet. vt. J. eo. l. ser
uo legato. s. si. J. de
post. testam. an mor
tē: tūc heres p̄se
quit sumptus p̄sequi
z legatario dare. Bar. Paul.

Um seru' legat' i fuga
esset: vel longiū ab
sens exigatur: operā prestare
heres dz vt eā rem requirat et
p̄stet. z ita iul. scribit. nā z sum
ptum in hāc rem facere heres
debet.

Um seru' legat' i fuga
esset: vel longiū ab
sens exigatur: operā prestare
heres dz vt eā rem requirat et
p̄stet. z ita iul. scribit. nā z sum
ptum in hāc rem facere heres
debet.

Um seru' legat' i fuga
esset: vel longiū ab
sens exigatur: operā prestare
heres dz vt eā rem requirat et
p̄stet. z ita iul. scribit. nā z sum
ptum in hāc rem facere heres
debet.

Um seru' legat' i fuga
esset: vel longiū ab
sens exigatur: operā prestare
heres dz vt eā rem requirat et
p̄stet. z ita iul. scribit. nā z sum
ptum in hāc rem facere heres
debet.

Um seru' legat' i fuga
esset: vel longiū ab
sens exigatur: operā prestare
heres dz vt eā rem requirat et
p̄stet. z ita iul. scribit. nā z sum
ptum in hāc rem facere heres
debet.

Interitū. vt z. l. e. l. c. h. res. l. fi. z. l. si seru' legat' s. si

Hereditas. J. e. l. si tibi hō s. c. h. p. u. in. fi. (seru' s. si)

Nō cōsistere. qz qd̄ mēi est amplius mēi fieri non
pōt. vt in. fi. eo. s. sed si rem legatā. z. C. eo. l. p. p. i. a. s. sed

Si ticius rē a me emisset: z
eandē michi legasset anteq̄ et
traderē: mox et tradidero et p̄
cū receptor: videf qd̄ is pri
ma facie rē michi meā legasse:
et iō legatū nō cōsistere. sed ex
empto actiōe liberat' vt iōz p̄
legatū rē vēdicare potero quā
tradidit. sed si nondū erat solu
tū michi p̄cium: Julia. scripsit
ex vēdito quidē me acturū vt
p̄ciū cōsequar: ex testō vero
vt rē quā vēdidi z tradidi reci
psā. J. dem subiungit: si p̄ciū
quidē michi erat solutū: rē au
tē nondū tradideram: ex testa
mento me agentē liberationē
consequi.

Um seru' legat' i fuga
esset: vel longiū ab
sens exigatur: operā prestare
heres dz vt eā rem requirat et
p̄stet. z ita iul. scribit. nā z sum
ptum in hāc rem facere heres
debet.

Um seru' legat' i fuga
esset: vel longiū ab
sens exigatur: operā prestare
heres dz vt eā rem requirat et
p̄stet. z ita iul. scribit. nā z sum
ptum in hāc rem facere heres
debet.

Um seru' legat' i fuga
esset: vel longiū ab
sens exigatur: operā prestare
heres dz vt eā rem requirat et
p̄stet. z ita iul. scribit. nā z sum
ptum in hāc rem facere heres
debet.

Um seru' legat' i fuga
esset: vel longiū ab
sens exigatur: operā prestare
heres dz vt eā rem requirat et
p̄stet. z ita iul. scribit. nā z sum
ptum in hāc rem facere heres
debet.

Um seru' legat' i fuga
esset: vel longiū ab
sens exigatur: operā prestare
heres dz vt eā rem requirat et
p̄stet. z ita iul. scribit. nā z sum
ptum in hāc rem facere heres
debet.

Um seru' legat' i fuga
esset: vel longiū ab
sens exigatur: operā prestare
heres dz vt eā rem requirat et
p̄stet. z ita iul. scribit. nā z sum
ptum in hāc rem facere heres
debet.

Um seru' legat' i fuga
esset: vel longiū ab
sens exigatur: operā prestare
heres dz vt eā rem requirat et
p̄stet. z ita iul. scribit. nā z sum
ptum in hāc rem facere heres
debet.

Interitū. vt z. l. e. l. c. h. res. l. fi. z. l. si seru' legat' s. si
Hereditas. J. e. l. si tibi hō s. c. h. p. u. in. fi. (seru' s. si)
Nō cōsistere. qz qd̄ mēi est amplius mēi fieri non
pōt. vt in. fi. eo. s. sed si rem legatā. z. C. eo. l. p. p. i. a. s. sed

Si ticius rē a me emisset: z
eandē michi legasset anteq̄ et
traderē: mox et tradidero et p̄
cū receptor: videf qd̄ is pri
ma facie rē michi meā legasse:
et iō legatū nō cōsistere. sed ex
empto actiōe liberat' vt iōz p̄
legatū rē vēdicare potero quā
tradidit. sed si nondū erat solu
tū michi p̄cium: Julia. scripsit
ex vēdito quidē me acturū vt
p̄ciū cōsequar: ex testō vero
vt rē quā vēdidi z tradidi reci
psā. J. dem subiungit: si p̄ciū
quidē michi erat solutū: rē au
tē nondū tradideram: ex testa
mento me agentē liberationē
consequi.

Um seru' legat' i fuga
esset: vel longiū ab
sens exigatur: operā prestare
heres dz vt eā rem requirat et
p̄stet. z ita iul. scribit. nā z sum
ptum in hāc rem facere heres
debet.

Um seru' legat' i fuga
esset: vel longiū ab
sens exigatur: operā prestare
heres dz vt eā rem requirat et
p̄stet. z ita iul. scribit. nā z sum
ptum in hāc rem facere heres
debet.

Um seru' legat' i fuga
esset: vel longiū ab
sens exigatur: operā prestare
heres dz vt eā rem requirat et
p̄stet. z ita iul. scribit. nā z sum
ptum in hāc rem facere heres
debet.

Um seru' legat' i fuga
esset: vel longiū ab
sens exigatur: operā prestare
heres dz vt eā rem requirat et
p̄stet. z ita iul. scribit. nā z sum
ptum in hāc rem facere heres
debet.

Um seru' legat' i fuga
esset: vel longiū ab
sens exigatur: operā prestare
heres dz vt eā rem requirat et
p̄stet. z ita iul. scribit. nā z sum
ptum in hāc rem facere heres
debet.

Um seru' legat' i fuga
esset: vel longiū ab
sens exigatur: operā prestare
heres dz vt eā rem requirat et
p̄stet. z ita iul. scribit. nā z sum
ptum in hāc rem facere heres
debet.

a **F**atebatur. i. dicebatur a sapientibus.
b **M**inore. sed si veller heres dare maiore vtiqz pote-
rit. vt. j. de verb. obli. l. qui ex pluribus. na is minor intel-
ligat. vt. in l. de ac. s. p. rera. z. j. de pdi. z. demon. l. sub di-
ueris. z. l. leuissim. z. sic intellige. j. n. i. l. si ita relictum

**In dubio debet quod mi-
nus est. Barto.**
Scilo ex facto tractatu: cuius
qdā duos fundos eiusdē nois
habens legasset fundū come-
lianū: z. eēt alter p̄cij maioris
alter minoris / z. heres diceret
minorē legatū: legatari⁹ maio-
rem: vulgo fatebat⁹ vtiqz mi-
norē eū legasse si maiorē non
poterit docere legatari⁹.

**Res que nō est i cōi comer-
cio vel est cū magna difficulta-
te nō pōt legari. sed si est i cōi
comercio: sed non legatari⁹
ab hōi e⁹ delicto: qz tūc estima-
tio debet. h. d. cū. l. seq. Bar.**

Cōstat etiā res alienas le-
gari posse vtiqz si cōpari pos-
sint etiā si difficultis eaz cōpa-
tio sit. si p̄o salutatio hōitos
q̄ sunt augusti: vel fundū alba-
nū q̄ principalibus v̄sibus de-
seruit legauerit q̄s: furiosi ē ta-
lia legata testō ascribere. Itē
campū marciū: aut for. roma-
nū: vel edē sacrā legari nō pos-
se cōstat. s. z. p̄dia cesaris que
in formā primoni⁹ redacta sub
p̄curatore primoni⁹ sunt si le-
gen: nec estimatio eoz d̄z pre-
stari. qm̄ cōmerciū eoz nisi ius
su p̄ncipis nō sit: cum distra-
hi nō soleant. **Idem.**

Sed si res aliena cui⁹ cō-
merciū legatari⁹ non
h̄z: et cui⁹ ius possidēti nō est
p̄ fideicommissum relinquat: pu-
to estimationē deberi.

**Omnia possunt legari que
nō iunt phibita. item prohibi-
ta sunt que edibus sunt mun-**

Et distingue: aut nullus est cōmerciū rei legatē. vt qz
vel sacra vel religiosa. vel liber homo. vel est cum grauī
difficultate. z. tunc nec estimatio debet: nisi in casu. vt. s.
l. p̄i. s. fi. z. j. eo. l. senatus. s. fi. aut nō est heredi s. z. lega-
tario est. z. tunc valet. vt. j. n. i. l. mortuo. s. labeo. Aut ecō-
tra z. tunc aut p̄pter delictum suum: vt qz iudeus: vel he-

reticus cui legatur mancipiū xp̄ianū z nō valet. vt. d. s.
labeo. z. de verbo. obli. multū. Aut p̄pter corporis viciū
z testator scit: z. tūc debetur estimatio: alioquin nō: vt h̄c.
z. d. l. fideicō. s. si q̄s seruo. z. j. eo. l. filiū. s. si qd̄ alicui.
h̄ **E**t cui. quidā dicunt. i. ei cuius nō sit illa res: ceterē

Bartholus. Idem.
Quæra: igit̄ preter hec vt
deamus. z. quidē corpo-
ra legari oia: z. iura z. seruitu-
tes possunt: s. ea que edibus
tūcra sunt legari nō possunt.
qz hec legari nō posse senatus
cēuit: autolaz p̄sa cōsulib⁹.

**Legatus purū ab initio in-
uadū nō confirmat impedi-
mēto cessante. secus in legato
cōditionali. Bar.**

Tractari tamen poterit si
quando marmora vel colum-
ne fuerint separte ab edibus:
an legatū cōualecat. z. si qui-
dē ab initio nō cōstitit legatus
ex postfacto nō conualescet:
quēadmodum nec res mea le-
gata michi si post testm̄ factū
fuerit alienata: qz vires ab ini-
tio legatū nō habuerit. Sed si
sub cōditione legef poterit le-
gatū valere: si existentis cōdi-
tionis t̄pe mea non sit: vel edi-
bus iuncta non sit: fm̄ eos qui
z emi rē meam sub p̄ditione: z
p̄mitti michi stipulat⁹: z. lega-
ri posse atū. p̄p̄ igit̄ legatū
catoniana regula ipedit: cōdi-
tionale nō. qz ad p̄ditionalia
legata catoniana nō p̄tinet.

**Ex vni⁹ edib⁹ possunt res
affixe in aliā transferri si idem
est dñs vtrarūqz in solidum: se-
cus si vni⁹ tm̄: vel p̄ pre. h. d.
cū. s. si duobus. Bar.**

Item queri pōt: si q̄s binas
edes habēs alteras legauerit
z ex alteris aliquid inuicrum
ei est cui edes legauerit: an le-
gatū valeat: mouet quæstionē

lia. quoz p̄ditio etiā si incōtinēti moterēf testator suspen-
deref. alioq̄n qd̄ dicemus si t̄cio rē suā lego sub hac p̄di-
tione si sua nō erit cū mouar: certe p̄ regulā catonianam
viciatur fm̄. R. vt. j. n. i. l. here dem. z. facit. s. de cōdi. ma-
si. l. mulier. s. pe. z. de cōdi. z. demon. l. meuius.
z. **Ex alteris. i. retentis. z. repte legant ei cui rē.**

sua res frustra ei
legatur: vel d̄c ei
cui rē. s. z. ex p̄redi-
cta causa.

Quæra. de q̄-
bus dubitat
an possint legari.
k **I**ura. id est
actiones.

Nō possunt.
vt ea debeant sed
debebit estimatio
vt. j. e. l. s. si duob⁹
m **C**ēuit. hoc
idē diuus vesp̄-
sian⁹. vt. c. s. edi.
p̄. l. i. j. z. facit. s.
de cōtrahē. emp.
l. senatus.

Alicuius. is
mo videt̄ valere.
vt. j. de regu. catō.
l. i. in fi. solu. ibi in
vita alienauit. h̄
post mortē sed nō
p̄ h̄c sol. vt. l. i.
eo. s. i. res. z. facit
c. e. l. p̄p̄ias.

Stipulat⁹. vt
j. de h̄b. ob. l. si rē.
z. l. i. si duo. z. l. ne-
mo. z. de p̄rahen.
emp. l. exultimo.
p **P**urū. cui⁹
dies cedit a mor-
te testatoris. non
autē illa ēz dies
cedit ab adita he-
reditate: vt. j. de
reg. catō. l. i. j. que
aut cedat ab adita
h̄ditate: h̄es
c. de ca. tol. l. i. s.
in nouissimo. hoc
aut fallit in casu.
vt. j. de opt. leg. l.
si optio. vbi lega-
tū h̄io legatō ce-
dit ab adita h̄di-
tate. z. tū viciat p̄
regulam si est he-
res necessarius.

Ad p̄ditionē
q̄

a Licet. vt. C. eo. l. ij. r. l. si quis post hanc.

b Futur. vtra rursus edui vel. l. ille d. q. cogitavit fennar. f. ver. d. nis. et est hec rō: q. i. traditione pōt. p. huius feruit. vt. s. d. ser. vt. p. i. binay. et facit. f. i. ij. l. fidei commissi. f. si q. s. h. l. r. de dā. infec. l. fina.

c Utriusq. alteri. f. solidū r. alterius. p. parte: per qd videbat valeat. vt. s. d. p. rō. f. et no. d. d. n. q. est d. nis. partis. sic. s. eo. l. feruit. f. fi.

d Non valere. f. i. re. r. sic loquitur. s. e. l. f. i. que videtur contra.

e Non cōmerciū in quē casu vendatur. vt. s. d. p. h. e. emp. l. fenar. f. si negociā d. cā. h. p. h. i. b. i. o. cur. p. h. i. b. e. t. legari. R. n. q. r. et ilud quodā mō ex negociatōe queritur legatario. vt. s. p. focio. l. nec adiecit. r. l. r. i. s. r. facit. f. de dā. infec. l. fi.

f Cōstitutū. vt. C. de edi. p. u. l. si quis post hanc.

g Hoc senatus consultum. adiungit cum precedentibus.

h Urbem. i. romanā p. excellentiā. vt. l. i. de iu. natu. f. sed quotiens.

i Ob debitum publicū. i. ob pecuniā quā debebant reipublice.

k Hoc senatus consultum. de quo dicitur. s. e. l. f. i.

l Edibus. alio porticum sine edibus. et alio porticum in edibus: scilicet applicatam.

m Bibliothecæ

ex senatusconsulto et constituto non licet nobis ab edibus nris i alias edes transferre possessioib⁹ ear⁹ futuris. i. nō distracturis. et ita impator n̄ et diuus seuer⁹ rescripserūt. Nū quid ergo r legari possit ei cui aliā domū leger: sed negandū erit: q. cui legatū est nō ē possessor futur⁹. **S**i duob⁹ gari domū legauerit sempronianā r ex ea alteri eor⁹ marmora ad extructionē dom⁹ seiane/ quā ei legauerat: non male agitabitur an valeat: q. dñs ē vtriusq⁹ legatari⁹. et qd si qd domū deduct⁹ marmorib⁹ legauerit: que voluit h̄ dē h̄ re ad extruē dā domū quā retinebat in hereditate: sed melius dicitur in vtroq⁹ detractionē nō valere: legatum tamen valebit vt estimatio eorum prestetur.

Pōt detrahi vel legari ex edib⁹ ad utilitatē reipublice in cui⁹ territorio res est: non alterius. h. d. Barto.

Sed r si qd ad op⁹ r tēp. faciendū legauerit: puto valere legatū. nā r p. l. xj. r. n̄ s. o. r. refert impatorē nostrū r diuū seuerū p̄stituisse eos q. reipub. ad opus p̄miserūt posse detrahere ex edib⁹ suis vrb̄is atq. rusticis: et h̄s ad id opus vti: q. h̄ q. nō cōmerci⁹ cā id habent. **S**ed videam⁹ vtrū ei soli ciuitati legari possit in cuius territorio est: an r de alia ciuitate in aliā trāsserre possit: r puto non esse p̄mittendū qd p̄ p̄stitutū sit vt de domo quam aliq. h̄z: ei p̄mittat in domū alterius ciuitatis transferre.

Hoc senatusconsultū h̄z locū vbiq. r pro debito publico nō d̄z dom⁹ destrui. h. d. Bar.

Hoc senatusconsultū nō t̄m ad vrb̄ē: s̄z ad alias ciuitates p̄tinet. sed et diuoz fratru est rescriptū ad libellū p̄culiant r ep̄tichant: ob debitum publicū: desiderantium vt sibi distrahere p̄mitteret: qui eis ius

distrahendi benegauerunt.

Prohibitio senatus extenditur ad omne edificium vt et inuncta non detrahantur: sed in alijs que nō sunt affixa. hoc dicit Barto.

Hoc senatusconsultū nō t̄m ad edes s̄z ad balnea: vel aliud quodlibet edificium: vel portic⁹ in edibus: vel tabernas: vt p̄ p̄inas extēdit. **I**tem hoc p̄hibet legari qd non alio p̄stari pōt qd vt edibus detraha⁹ vel subducat. i. marmora vel colūne. idē r in tegulis: r in tignis: et in hostijs senat⁹ censuit. sed et idē in bibliothecis p̄ parietibus inherētib⁹. Sed r si cācella sint vel vela legari poterūt non t̄m fistule vel castelli: sed aut omentaria: aut si qui canthari: p quos aque salūt⁹ poterūt legari: maxie si ip̄ositicij sint. quid ergo in status dicens: siquidē inherēt parietibus non licebit. si vero alio existat dubitari potest: veritatē sententia et mens senatusconsulti plenius accipienda est: vt si qua ibi fuerint perpetuo: quāsi portio edū distrahi nō possint: p̄oinde dicendum est nec tabulas edium affixas: r parietibus adiunctas: vel singula sigilla adequata legari posse.

Licet res sit edibus destinata non prohibetur legari: et legatum extinguitur si postea per testatorem inungitur: sed si per heredem. Bar.

Sed si parauerit quedam testator: quasi translaturus in aliam domum: et hec legauit: dubitari poterit an valeat: et puto valere. sed si ea que legauit edibus iunxit: extinctum erit legatū. sed si heres ea iunxit: puto non extinguitur. **I**dem.

Sue scuit: siue ignora uerit. **I**dem. **S**nat⁹ em̄ ea q. fut edū legari nō p̄mitit: hec autē mortis tpe edū nō fuerunt. heres ergo estimationē p̄-

id est armatis. vt. f. i. ij. l. libroz. f. sed r si bibliothecam.

Cancelli. id est hostia qd murue p̄oiz ante domū positi tecto nō coopertus clauditur fm̄ iug.

Cels. q. frigidis causa vel ventis ponitur. vt. f. de fun. instr. l. questū. f. i. idem.

Castelli. qd sit legit. f. de aqua quo. r est. l. i. f. h. infidictū. r vt i masculino gñe h̄ ponit. alibi in neutro gñe. vt. f. de acio. emp. r v̄di. l. fundi. f. castella.

Omentaria. alio ornatoria. puta tabulas pictas vt. f. de fun. instr. l. questū. f. si domus.

Canthari. subaudi sunt. r h̄i vulgarter docie.

Sigilla. sigilla sunt quidam annuli de ferro qui ponuntur ad murum. Accur.

In aliam domum. sic. f. de ac. emp. et v̄di. l. granaria.

Extinguitur. sic. f. de auro r argen. l. e. l. f. i. in f. sed argu. f. i. ij. l. fideicommissa. f. si rem.

Sue scuit. f. i. i. l. si heres rem. et. s. loca. l. sed addes. f. si inquilin. sed argu. contra. f. de condi. indebi. l. in summa. f. p.

Snat⁹. estimacionem. hoc quia est affixa modo. alio ipaz rem non estimacionem. vt. f. i. ij. l. i. mutu. f. fi. que est contra.

a Penis. que sunt. §. de contrahen. emp. 7 ven. l. fena
 tus. 7. §. de dam. infec. l. fi.
b Que vni eius. i. ad eius comodū. sec? si nichil est
 laturus nisi vt officiat. vt. §. de impē. l. p. voluptuaria. 7
 facit. §. de dona. iter vi. 7 vxo. l. marcellus. 7 qd ibi no.

c Legatum in
 aliena. f. legatarij
 vt 7. §. eo. l. si ita §.
 illi. 7. §. de condi. 7
 demon. l. si ita ex
 pressum. que dici
 tur aliena respe
 ctu heredis. sic. §.
 de sal. interdic. l. i.
 valet ergo si dicā
 lego tibi si voles.
 at in extranei vo
 luntate tacita pos
 test. expressa non
 pōt. vt. §. e. l. capta
 toue. 7. §. de cōdi. 7
 demon. l. non unq̄
 et. §. de here. insti.
 l. si q̄s sempromū
 §. cōtra. §. i. l. i. §.
 expone vt ibi. Itē
 si heres velit non
 valet. vt. §. qd in
 tellige si liba sua
 voluntate. puta si
 voles. secus si nō
 libera. vt si iustuz
 putaueris que va
 let. vt. §. eo. l. si sic.
 vel nisi voluerit. vt
 euz volueris. vt. §.
 ti. iij. l. si fidei cōmis
 sa. §. si fidei cō. q̄ vi
 dentur cōtra. 7 sic
 facit. §. de reb? du.
 l. vtrū. §. cum qdā
 d. **C** Ebi poterit.
 sic. C. §. cōmu. ser.
 manu. l. ij.

e Pignoris. te
 nel em in pignore
 donec reddat pre
 cū redemptionis
 vel etiā hodie ser
 uat p quinquen
 mū licet sit liber.
 vt. §. r. §. de testa.
 l. q̄ testō. circa pn.
 7. C. de capti. l. ij.
 et. l. fi. et facit. §. de
 lib. lega. l. ij. §. i. et
 de lega. l. ij. l. ij. §.
 fina. 7. §. eo. l. si do
 mus. §. fina. Accursius florentinus.

S Erum filij. constiunt. si autem premoriatur pater:
 vel filius telletur non valet: quia ius quod habet
 legare videtur. vt. §. eo. l. si domus. §. fina. et facit. §. de ca
 stren. pecu. l. ij.

g Jure suo. scilicet testando: quod potest. vt insitu,

quibus non est per. fa. testamē. §. i. Accur.
 h. Ignorans. si vero scisset eo ipso videtur agnoscere,
 vt. C. de iure delibe. l. si auia.

i. Adita est. hic veritas intuetur. sic. §. eo. si tibi homo
 §. ch. seruus. 7. §. si cer. peta. l. proinde. als fictionē intue
 tur. vt. §. i. i. l. lega

se pertinere/legatum valebit:
 quia vbi legatarius non repu
 dianit: retro ipsius fuisse vide
 tur res ex quo hereditas ad
 ta est. si vero repudiauert/re
 tro videtur res repudiata fuis
 se heredis.

h Si fiat mutatio de materia
 in formam vel econuerso lega
 tum nō mutatur si testator vo
 luntatem non mutauit. Bar.

i Si pocula quis legauit et
 massa facta est: vel cōtra. Itē
 si lana legetur 7 vestimentum
 ex ea fiat: Zul. lib. xxij. digesto
 rū scribit legatum in omnibus
 consistere supra scriptis: 7 de
 beri qd extat. quā sententiam
 puto verā/ si modo non muta
 uerit testator voluntatem. sed
 si lancē legauit 7 massam fece
 rit: mox poculū: debetur po
 culum durante voluntate.

l Quod edificatur in area le
 gata debetur legatario. Bar.

m Si aree legate domus im
 posita sit debet legatario:
 nisi testator mutauerit volun
 tatem.

n Ibi est eadem ratio licitum
 est arguere de cōtractibus ad
 vitimas voluntates. Bar.

o Cum qui cyrographum le
 gat? debitum legare non solū
 tabulas argumento est vendi
 tio. nam si cyrographa vene
 unt: nomen siue corpus veni
 se videtur. sed et si nomē lege
 tur: benigne id quod debetur
 accipiendum est: vt actio
 nes aduersus debitorem ce
 dantur?

n Legat. debitorū vt differat a se q̄nti casu. vel h cyro
 graphū. ibi nomē. 7 facit. §. i. l. ij. l. de cyrographū. 7. l. nomē. 74
 7. C. q̄ res pig. ob. pos. l. ij. 7 de remis. pigno. l. crediticē.
 o. Videtur. argu. C. de here. vel ac. ven. l. postq̄. 7 no.
 argu. quod no. insiti. de lege fusi. ca. tol.

p Cedantur. alij non debitorū. at debitorū haberet cy

tum. 7. §. de fur. l. a
 ricio. 7. §. de pecu.
 l. §. si damnū. §. ij.
 que sunt §. 7. facit
 §. eo. l. si fundus.
 §. si ticius. 7. §. ad
 le. aquil. l. nam si
 cut. 7. §. eo. l. lega
 tarius. §. i.

k Cōsistere. sic
 §. i. titu. ij. l. que sitū
 §. illud. et. l. itē. §.
 penni. sed cōtra. §.
 eo. titu. l. lana. 7. §.
 de au. lega. l. leia.
 in fi. Sol. ibi testa
 tor: hic heres hoc
 fecit. Itē secus in
 usufructu qui rei
 mutatione extin
 guntur. vt. §. quib.
 mo. usufruc. amu.
 l. quid tamē. §. si
 masse. et de usufr.
 l. qui usufructū.
 circa pan.

l Imposita. a
 testatore.

m Legatario.
 qd eadē est area li
 cer dom? imposi
 ta sit. vt. §. de solu.
 l. qui res. §. area.
 Secus cōtra si le
 gauerit domuz et
 eadē cadent vi
 no testatore: qd de
 finit esse domus.
 vt. §. e. l. si ita lega
 tum. §. si dom? et
 §. de verbo. obli. l.
 inrer. §. sacrom. in
 fi. §. hjo. et cōcot.
 huic. §. i. l. si aree
 7. §. co. l. si extoto.
 in pn. sed §. i. l. ij.
 l. si ehorus. §. area
 Solu. ibi mutant
 voluntatē. Itē §. §.
 qui. mo. usufruc.
 amit. l. repen. §. fi.
 So. ibi usufruc.

IN
 TIT

ceptione. vt. i. in pos. lega. l. i. §. si debitor. et. i. de lib. lega. l. ij. Item contra. i. i. l. i. g. ius. sed ibi non legauit cyrographum specialiter.

a **I**ustus sit. directo. et ita fm istam regulā p̄ualet legatū libertatis. vt. i. i. l. i. si idē seruus. z. l. qui testō. sed hoc fallit his tribus casibus.

b **I**n fraudem creditorū. quomodo ḡ legatū ualet si creditores fraudetur? R̄. fuit legatus si legatari⁹ det. z. heredi. Itē qz falcidia detrahif de legato non de libertate. vt. §. de ioffi. testa. l. p̄p̄manus. §. qm̄. z. sic. p̄pter totū non p̄pter partē fraudatur creditores.

c **U**enient. qd fieri p̄t. vt. C. si mād. ita fu. ali. l. ea quidē. sed vide tur hoc casu etiā legatū nō valere. vt. i. de fun. i. i. l. i. §. si. Solu. ibi t̄ate. hic expresse fuit legat⁹. Itē ad idē contra. i. i. l. i. si quis. sed ibi nō legauit: sed vt m̄mistrū eum elegit. Item facit. i. de fideicō. libe. l. i. si seruus. z. de condi. et demon. l. si qd est. d. p̄ignou. spe. cialiter. sec⁹ si generaliter. vt. C. de ser. p̄igno. da. l. ab eo. nec ob. i. de fideicō. lib. l. ḡhalit. §. si qd suo. qz ibi ḡhaliter. vt. ibi de equitate. Itē hoc nisi seruus luat se vt. §. de here. i. l. i. p̄ignou. et facit. C. de neces. ser. heredi. in l. i. l. i.

d **I**n fraudem creditorū. quomodo ḡ legatū ualet si creditores fraudetur? R̄. fuit legatus si legatari⁹ det. z. heredi. Itē qz falcidia detrahif de legato non de libertate. vt. §. de ioffi. testa. l. p̄p̄manus. §. qm̄. z. sic. p̄pter totū non p̄pter partē fraudatur creditores.

e **U**enient. qd fieri p̄t. vt. C. si mād. ita fu. ali. l. ea quidē. sed vide tur hoc casu etiā legatū nō valere. vt. i. de fun. i. i. l. i. §. si. Solu. ibi t̄ate. hic expresse fuit legat⁹. Itē ad idē contra. i. i. l. i. si quis. sed ibi nō legauit: sed vt m̄mistrū eum elegit. Item facit. i. de fideicō. libe. l. i. si seruus. z. de condi. et demon. l. si qd est. d. p̄ignou. spe. cialiter. sec⁹ si generaliter. vt. C. de ser. p̄igno. da. l. ab eo. nec ob. i. de fideicō. lib. l. ḡhalit. §. si qd suo. qz ibi ḡhaliter. vt. ibi de equitate. Itē hoc nisi seruus luat se vt. §. de here. i. l. i. p̄ignou. et facit. C. de neces. ser. heredi. in l. i. l. i.

f **I**n fraudem creditorū. quomodo ḡ legatū ualet si creditores fraudetur? R̄. fuit legatus si legatari⁹ det. z. heredi. Itē qz falcidia detrahif de legato non de libertate. vt. §. de ioffi. testa. l. p̄p̄manus. §. qm̄. z. sic. p̄pter totū non p̄pter partē fraudatur creditores.

g **I**n fraudem creditorū. quomodo ḡ legatū ualet si creditores fraudetur? R̄. fuit legatus si legatari⁹ det. z. heredi. Itē qz falcidia detrahif de legato non de libertate. vt. §. de ioffi. testa. l. p̄p̄manus. §. qm̄. z. sic. p̄pter totū non p̄pter partē fraudatur creditores.

h **I**n fraudem creditorū. quomodo ḡ legatū ualet si creditores fraudetur? R̄. fuit legatus si legatari⁹ det. z. heredi. Itē qz falcidia detrahif de legato non de libertate. vt. §. de ioffi. testa. l. p̄p̄manus. §. qm̄. z. sic. p̄pter totū non p̄pter partē fraudatur creditores.

i **I**n fraudem creditorū. quomodo ḡ legatū ualet si creditores fraudetur? R̄. fuit legatus si legatari⁹ det. z. heredi. Itē qz falcidia detrahif de legato non de libertate. vt. §. de ioffi. testa. l. p̄p̄manus. §. qm̄. z. sic. p̄pter totū non p̄pter partē fraudatur creditores.

k **I**n fraudem creditorū. quomodo ḡ legatū ualet si creditores fraudetur? R̄. fuit legatus si legatari⁹ det. z. heredi. Itē qz falcidia detrahif de legato non de libertate. vt. §. de ioffi. testa. l. p̄p̄manus. §. qm̄. z. sic. p̄pter totū non p̄pter partē fraudatur creditores.

l **I**n fraudem creditorū. quomodo ḡ legatū ualet si creditores fraudetur? R̄. fuit legatus si legatari⁹ det. z. heredi. Itē qz falcidia detrahif de legato non de libertate. vt. §. de ioffi. testa. l. p̄p̄manus. §. qm̄. z. sic. p̄pter totū non p̄pter partē fraudatur creditores.

m **I**n fraudem creditorū. quomodo ḡ legatū ualet si creditores fraudetur? R̄. fuit legatus si legatari⁹ det. z. heredi. Itē qz falcidia detrahif de legato non de libertate. vt. §. de ioffi. testa. l. p̄p̄manus. §. qm̄. z. sic. p̄pter totū non p̄pter partē fraudatur creditores.

n **I**n fraudem creditorū. quomodo ḡ legatū ualet si creditores fraudetur? R̄. fuit legatus si legatari⁹ det. z. heredi. Itē qz falcidia detrahif de legato non de libertate. vt. §. de ioffi. testa. l. p̄p̄manus. §. qm̄. z. sic. p̄pter totū non p̄pter partē fraudatur creditores.

o **I**n fraudem creditorū. quomodo ḡ legatū ualet si creditores fraudetur? R̄. fuit legatus si legatari⁹ det. z. heredi. Itē qz falcidia detrahif de legato non de libertate. vt. §. de ioffi. testa. l. p̄p̄manus. §. qm̄. z. sic. p̄pter totū non p̄pter partē fraudatur creditores.

p **I**n fraudem creditorū. quomodo ḡ legatū ualet si creditores fraudetur? R̄. fuit legatus si legatari⁹ det. z. heredi. Itē qz falcidia detrahif de legato non de libertate. vt. §. de ioffi. testa. l. p̄p̄manus. §. qm̄. z. sic. p̄pter totū non p̄pter partē fraudatur creditores.

q **I**n fraudem creditorū. quomodo ḡ legatū ualet si creditores fraudetur? R̄. fuit legatus si legatari⁹ det. z. heredi. Itē qz falcidia detrahif de legato non de libertate. vt. §. de ioffi. testa. l. p̄p̄manus. §. qm̄. z. sic. p̄pter totū non p̄pter partē fraudatur creditores.

r **I**n fraudem creditorū. quomodo ḡ legatū ualet si creditores fraudetur? R̄. fuit legatus si legatari⁹ det. z. heredi. Itē qz falcidia detrahif de legato non de libertate. vt. §. de ioffi. testa. l. p̄p̄manus. §. qm̄. z. sic. p̄pter totū non p̄pter partē fraudatur creditores.

s **I**n fraudem creditorū. quomodo ḡ legatū ualet si creditores fraudetur? R̄. fuit legatus si legatari⁹ det. z. heredi. Itē qz falcidia detrahif de legato non de libertate. vt. §. de ioffi. testa. l. p̄p̄manus. §. qm̄. z. sic. p̄pter totū non p̄pter partē fraudatur creditores.

t **I**n fraudem creditorū. quomodo ḡ legatū ualet si creditores fraudetur? R̄. fuit legatus si legatari⁹ det. z. heredi. Itē qz falcidia detrahif de legato non de libertate. vt. §. de ioffi. testa. l. p̄p̄manus. §. qm̄. z. sic. p̄pter totū non p̄pter partē fraudatur creditores.

u **I**n fraudem creditorū. quomodo ḡ legatū ualet si creditores fraudetur? R̄. fuit legatus si legatari⁹ det. z. heredi. Itē qz falcidia detrahif de legato non de libertate. vt. §. de ioffi. testa. l. p̄p̄manus. §. qm̄. z. sic. p̄pter totū non p̄pter partē fraudatur creditores.

v **I**n fraudem creditorū. quomodo ḡ legatū ualet si creditores fraudetur? R̄. fuit legatus si legatari⁹ det. z. heredi. Itē qz falcidia detrahif de legato non de libertate. vt. §. de ioffi. testa. l. p̄p̄manus. §. qm̄. z. sic. p̄pter totū non p̄pter partē fraudatur creditores.

w **I**n fraudem creditorū. quomodo ḡ legatū ualet si creditores fraudetur? R̄. fuit legatus si legatari⁹ det. z. heredi. Itē qz falcidia detrahif de legato non de libertate. vt. §. de ioffi. testa. l. p̄p̄manus. §. qm̄. z. sic. p̄pter totū non p̄pter partē fraudatur creditores.

x **I**n fraudem creditorū. quomodo ḡ legatū ualet si creditores fraudetur? R̄. fuit legatus si legatari⁹ det. z. heredi. Itē qz falcidia detrahif de legato non de libertate. vt. §. de ioffi. testa. l. p̄p̄manus. §. qm̄. z. sic. p̄pter totū non p̄pter partē fraudatur creditores.

y **I**n fraudem creditorū. quomodo ḡ legatū ualet si creditores fraudetur? R̄. fuit legatus si legatari⁹ det. z. heredi. Itē qz falcidia detrahif de legato non de libertate. vt. §. de ioffi. testa. l. p̄p̄manus. §. qm̄. z. sic. p̄pter totū non p̄pter partē fraudatur creditores.

z **I**n fraudem creditorū. quomodo ḡ legatū ualet si creditores fraudetur? R̄. fuit legatus si legatari⁹ det. z. heredi. Itē qz falcidia detrahif de legato non de libertate. vt. §. de ioffi. testa. l. p̄p̄manus. §. qm̄. z. sic. p̄pter totū non p̄pter partē fraudatur creditores.

k **R**edimere aditū. quē aut retentione aut condicione ne incerti: sine cā nullo dato redimet ab ipō legatario. vt. §. de cōdi. inde. l. ij. si mcr⁹. z. de cōdi. sine cau. l. i. et de acf. emp. l. si tibi. z. i. eo. l. si fundum. §. qui funduz. z. §. si ser. vēdi. l. testatrix. idē est si fundū alienasset. vt. in l. i. co. §. ij. fm. R. z. facit §. de ser. vt. p̄di. l. si binas. z. l. olim. p̄ico. z. l. si binas. z. §. b. relig. l. si qd sepulchrum.

l **I**n legato gener⁹ heres de euitcione tenetur: secus i legato speciei. idem in stipulatione rem tradi. Barto.

m **H**eres seruū generaliter dare damnatus/sanū esse eum promittere non debet: sed fur tis z. noxijs solum esse promittere debet: qz ita dare d̄z vt eum habere liceat. sanctas autem serui ad proprietatē ei⁹ non pertinet. sed ob id qd furtum fecit seruus/aut noxā nocuit: euenit quominus eum habere domino liceat. sicut ob id qd obligatus est fundus accidere possit vt eum habere domino non liceat. si vero certus homo legat⁹ est: talis dari debet qualis est. Idem.

n **U**e de legato dicta sūt eadē transferre licebit ad eum qui vel stichum vel hominem dare⁹ promiserit. Iulian⁹. §. i. et facit. i. eo. l. si heres ḡhaliter. z. i. de sol. l. i. qui decē. §. qd hoies. z. §. b. euitc. l. heres seruū. z. i. si. ij. l. qd cōcubinā. §. si heres. et. i. l. i. p̄ori.

o **U**e d̄ legato Ista est lex magistralis. z. posuit tot casus qd nō recipit p̄gruā summationē fm. §. b. are. §. diuide fm.

p **U**e d̄ legato Ista est lex magistralis. z. posuit tot casus qd nō recipit p̄gruā summationē fm. §. b. are. §. diuide fm.

q **U**e d̄ legato Ista est lex magistralis. z. posuit tot casus qd nō recipit p̄gruā summationē fm. §. b. are. §. diuide fm.

r **U**e d̄ legato Ista est lex magistralis. z. posuit tot casus qd nō recipit p̄gruā summationē fm. §. b. are. §. diuide fm.

s **U**e d̄ legato Ista est lex magistralis. z. posuit tot casus qd nō recipit p̄gruā summationē fm. §. b. are. §. diuide fm.

t **U**e d̄ legato Ista est lex magistralis. z. posuit tot casus qd nō recipit p̄gruā summationē fm. §. b. are. §. diuide fm.

u **U**e d̄ legato Ista est lex magistralis. z. posuit tot casus qd nō recipit p̄gruā summationē fm. §. b. are. §. diuide fm.

v **U**e d̄ legato Ista est lex magistralis. z. posuit tot casus qd nō recipit p̄gruā summationē fm. §. b. are. §. diuide fm.

w **U**e d̄ legato Ista est lex magistralis. z. posuit tot casus qd nō recipit p̄gruā summationē fm. §. b. are. §. diuide fm.

x **U**e d̄ legato Ista est lex magistralis. z. posuit tot casus qd nō recipit p̄gruā summationē fm. §. b. are. §. diuide fm.

y **U**e d̄ legato Ista est lex magistralis. z. posuit tot casus qd nō recipit p̄gruā summationē fm. §. b. are. §. diuide fm.

z **U**e d̄ legato Ista est lex magistralis. z. posuit tot casus qd nō recipit p̄gruā summationē fm. §. b. are. §. diuide fm.

a Relicta est. l. ubi facti est testm fin quosda. tur dic. i. existit. vt no. C. ubi fideico. pe. l. i.
b Verisimile. ex gne coparationis vel pditione perso nar. qd plene no. vbi soluat r vbi petat. s. de iudi. l. qd le gat. r argu. s. de arbi. l. si cu dies. s. quid ergo.

c Alienis lega tis. scz rebus.
d Relicta est. i. existit.
e Petif. de ius re qd est in tribus locis. vbi est ma ior ps hereditat. item vbi heres hz domiciliu. Itē vbi res est. vt. s. de iudi. l. si fideicomis sus. in prin. r. s. fi. r. l. sed r si sic. s. si ea. r no. in. v. l. qd legatur.

f Transulit. nisi actor velit da ri sua impesa vbi petif. vt. s. de rei vendi. l. si res. r ad exhi. l. si hfditas. s. i. r. s. de po. l. si in asta. s. i.

g Ubi relictuz est. i. existit. r not. qd quantitas vt spe cies relinquif. sic s. eo. l. plane. s. s. hoc ita.

h Ubi petif. ra tione fori. qd dic vt dix in l. quod legatur.

i Itaq. inferf ex illo. s. s. si alibi. r. s. ceteruz. no ex proxi.

k De restitu tione. si ipm apprez hederit. vt. s. sequi tur. s. arg. ptra. s. de rei vendi. l. si a bonefidei. r. l. si po r. l. si culpa.

l Idē r falsis. vt fiat talis distin ctio qualis est ab illo verbo itaq. si stichus: vsq. huc. Accursius.

m Alienus. que legauit testator.

n Nam. r bene dico sine culpa nā r. vt qz saltē fuit in mora. vt. s. de verbo. obli. l. si seruu. s. sinat. r. s. i. l. si quis seruū. r qd subijcit cauebit. r. quādo non fuit in cul pa. r facit. s. eo. l. cu seruus. r qd ibi no.

o Cauebit. s. heres.

p Legatario. huc autē faceret morā: qz dicit heres se velle dare illū qui est ab hostibus captus. r facit. s. i. l. l. statuliberū. s. stichus. r. s. de eo qd cer. lo. l. i. s. q. stichū.

Sed si res alibi sit qz vbi peti tur: primū qdē pstat ibi eē pre stādā vbi relictā est: nisi alibi testator voluerit. nā si alibi vo luerit: ibi pstanda est vbi testa tor voluit: vt vbi verisimile est eū voluisse. r ita Iur. scripsit tam in pprijs qz in alienis le gatis. Sed si alibi relictā est: alibi autē ab herede trans lata est dolo malo eius: nisi ibi prestet vbi petif. heres pdem nabif doli sui noie. ceterū si si ne dolo: ibi prestabit quo trā stulit. Sed si id petat qd pōdere numero mēsurā ptine tur: siquidē certū corp⁹ lega tū est: veluti frumentū ex illo horeo: vel vinū ex apotheca illa: ibi prestabit vbi relictuz est nisi alia mēs fuerit testātis sinuero non fuerit certa spēs ibi erit pstandū vbi petitur.

Itaq. si stichus sit legat⁹: r culpa heredis nō appeat: de bebif estimationē eius presta re. s. si culpa eius nulla inter uenerit: cauere heres dz de re stitutione seruit: nō estimatio nē ei⁹ prestare. Idē r in alijs in re a ctionibus Julia. putat. Sed r si alienus seruus i fu ga sit sine culpa hfdis: idē di ci pōt. Nā in alieno culpa ad mitti pōt: cauebit aut sic: vt si fuerit apprehensus aut ipse: aut estimatio prestetur. qd et in seruo ab hostib⁹ capto con stat. Sed si stich⁹ aut pam

r Preciū. s. c. h. vinēte nō longe vilior forte qui est mor tuus. vt. s. de sol. stichū aut pamphilū. que est s. Solu. vt ibi. Itē s. de nora. l. si ad libertatē. s. si qd. sol. h. vterq. est in obligatione. ibi alter tm. s. seruus. vt. s. de re iudi. l. miles. s. decē. Itē facit. s. ad. l. aq. l. stichū. r. s. de fidei comis. l. l. si lega tario. s. a duob⁹. r. s. de vsufu. leg. l. nio.

s Cauere. cum nō coparet.

t Sed si culpa. m. tomagis si do lo. vt. s. de rei ven di. l. q. si dolo.

v Proxi ma l. lata.

x Leuis est. in negligendo.

y Diligētia. i. vt faciat qd dz: nō aut dicas de leuis sima eē teneri: vt Iad trebel. l. mul lier. s. si heres. nec em gratia hfdis legatuz relinquit. vt ar. s. como. l. si vt certo. s. nsc vi dendū. r est bona silitudo. vt. s. e. l. si seru⁹ legat⁹. s. c. h. qd. s. h. hic dixit teneri de leuissima. r facit. s. eo. l. nō amplius. s. i. r. s. de sbo. obli. l. si seruū stichū. s. i. s. i. l. cum ita. s. spēs. r. s. de sur. r argē. lega. l. si ima ginem.

z Qd restm videf factū prim apaliter cā hfdis tenef de cul pa leuissima. h. v. fm glo. bar.

culpa aut qualiter sit esti mada videamus: an nō solum ea que dolo prima sit: verum etiā que leuis est: an nūquid r diligētia quoq. exigēda est ab herede: qd verius est.

Post morā piculū interit⁹ pertinet ad heredē. Bar.

Itē si fundus casmate pe rterit: labeo ait: vt itqz estimatio nē nō debet: qd ita verū est si non post morā factā id eue nerit: potuit enim eum ac ce ptum legatarius vendere.

Legatarius agit cōtra he redē ex delicto serui heredis

fluo. s. si post di. r. s. de vsufu. leg. l. vi. r. s. eo. l. apud. s. iph. r. s. de re iudi. l. si hō. r. de sbo. ob. l. nemo. s. i. s. cōtra s. de rei ven. l. itē si verberatū. in fi. vbi distinguit erat pe ntura als vel nō. Sol. fm Mar. r hic nō erat peritura: qz erat vediturus. vel ibi iustā cām litigādi hēbat: hic non. Itē s. de positi. l. si plures. s. fi. sol. ibi. Itē s. ad. l. rbo di. de iac. l. si. s. i. So. vt ibi. Itē s. qd me. cā. l. si cū. s. qd si hō. dic vt ibi. Itē no. inspic qd euenire pōt. sic. s. de iur nfdi. om. iu. l. si idē. s. fi. r. s. de sur. r arg. lega. l. argēto. in prin. r. s. de ar. l. si cui. arg. s. qui r a qbus. l. iulianus.

Inspici tur qd eue nire pōt

Item ptra. s. qd me. cau. l. si cu ex. s. qd si homo. ibi. s. r. si ne culpa. Solu. ibi tenebatur in triplo.

S hereditas in factu. lmo furti norale cu res legata transierit in legatarium. vt. l. de fur. l. a. ticio. z. l. i. l. l. legatum ita. Solu. inspecta vniuersitate in qua pntes res

etia circa rem legatam. Bar.

S heredis p ompo. seruus re legatuz igno- rante dno subtraxisset z vedidisset: aut attilicinus in factu danda actionem: vt vel noxe seruus dederet dominus: vel ex peculio prestaret qd ex veditioe eius rei haberet.

Heres delinques tenetur no coheres. h. v. Bar.

S i vnus ex heredibz seruuum legatum occidisset: oino michi no placet coherede tenent: cuius culpa factu no sit ne res in rex natura sit.

Si legatu pfer in tps certe etatis vltimus annus dz ee copletus vt debeat: z exinde dies prestatoni adiectus currit nisi ppter scientia testatoris aliud inducat. B. l. l. p. i.

S i cui legat cu. xliij. annoz erit certo iure vltimur vt tuc sit. xliij. an. cu eos impleuerit. z ita impatorz de creuisse mar. scripsit. ergo cuz esset sic relictu cu ad. xliij. an. puenisset/annua bima trima die. z. xvij. an. mortis tpe inueniat: pns legatu erit. pinde si. xv. an. psequenter dicemus post bienniu deberi: si. xvj. post annu debebit. s. si menses de sunt ad. xvij. annu: residuis mēsis debet. hoc ita si putas minorē esse. xliij. an. cu ia

ibi. s. cu seruus. z sic no agit furti. vt. s. s. prescri. ver. l. si tibi re. s. si. z qd dicit. l. de fur. l. si dnuiz. die de furto facto testator danti legatario actionem furti.

b Noxe. fact. s. de mino. l. q si minor. s. si seruus. **c** De peculio. vel pdi. fur. vt. s. de pecu. l. iij. s. ex furti ua. vel nego. gest. re pempra. vt. s. de neg. gest. l. si. z vna alia tollit. vt. C. de fur. l. i. Accur.

d Natura sit. sic. s. de dolo. l. arbitrio. s. si. s. occidens tenet: cu distinctioe vt. l. eo. l. quid ergo. s. si heres.

S i cui impleuerit. sic. C. qd di. leg. ce. l. ex his. in fi. s. no sufficit si tm ichoauent. vt. l. de pdi. z demō. l. no pntabā. secus si dicit. xliij. an. vt. l. de ma. re. l. si ita li

bertas. Itē si dixerit cu puenerit ad. xliij. an. idēz qd hic. vt. l. ad treb. l. si. sec. si dixerit cuz puenerit ad. xliij. an. vt. l. ad treb. l. q filiu. s. i. vel ibi spale: qd est ven? ne sit qd statim seqt. Itē ar. s. l. de mu. z hono. l. ad republicā. f. C. Trima die. lego. xxx. sub pditioe vt sic oi anno decē

excessisset sic legauit. Si ho scit: trienniu ad legati pstatōez ex die testi facti nuerabimus.

Tempus certe etatis hono- rati facti pditione secus in tpe simplici. h. v. vel fm dnm ray. sic summaf. Dies incertus di spositioni adiectus reddit le- gatū pditionale: non aut cert ex voluntate defuncti a fine ipsius coputandus.

Hoc aut legatu z pditio- nale est: z in die. pditionale est tādū qd diu. xliij. an. sit cople- tus: postea in die. z ideo si qd ante. xliij. an. decesserit: ad heredem nichil transit: certe postea ad heredē transferet. q si testamēti facti tpe minor tps ānua bima trima die psta tionis ex die completi. xliij. an ni statim cedere: nisi euidentis alia mens probaretur testato ris aliud sententis.

S i legatarus grauaf solu- uere creditou defuncti heres z fideiussoz agere possunt no creditor. Barro.

S i ticio decē que ego de- beo legauero: z rogauero ea- dē meo creditou pstatē: fidei- comissum quidē in creditoris psona nō valet: qz nichil ei interest. heres ho pot cu lega- tario agere: qz ipsius interest creditou solui ne eū pueniat.

di. lega. ce. l. si cum pdefinitione. **r** Debeo. s. ptonio. **r** Rogauero. ticiū legatarū. **r** Creditor. s. z sempronio.

v Nō valet. in vno saltē: qz eius interest hfe duos de bitores. vt. l. de lib. le. l. iij. in fi. s. Sol. ibi sub pditōe erat debitu. vel ibi alius nō debitor legauit creditou: vel hic nō pteplatiōe creditoris. als sec? vt ibi. vel bic nil interest: id est nō p ola interest: s. in aliquo interest: z ea rōne tan tū. s. q duos hz reos. Itē qz hz actionē ex testamēto: que hz naturā bone fi. cum prius erat stricti iuris.

r Heres ho. cuius pteplatiōe relinquit fideicomissū, ad qd. l. eo. l. seruo le. s. si testator. z. s. fami. hcr. l. si filia

soluantur.

s Inueniat. le- gatarius.

h ptesens. i. puri omnuz triū annozum.

i Post bienniu. q. d. pūm annu est pur: sed qd rema- net dz solui post bienniu. s. copletuz. nā z primo sequē ti āno fiet solutio p eo anno.

k Si menses. puta tres.

l Annū. s. com- plendum.

m Residuis. s. elapsis solui pro trib? mensib? q. d. p pms trib? pib? habet vt puri. et sic videt in fi. an- ni soluedū sic reli ctuz annua bima trima die. secus si simplr annuū. vt C. qd di. le. ce. l. i. n

o Hoc aut lega- tum. s. z relictu ali- cui mōzi. xliij. an. cum erit. xliij. an. annua bima tri- ma die.

p Coplet. vt. l. s. pdi. z demō. l. qbus dieb? s. ij. z qd di. leg. ce. l. si ti- cio. sed ptra. C. qd di. leg. ce. l. ex hys. solu. ibi.

q Postea. quia est in diez. vt. l. qd

S. Pomponius. 7. Tit. l. i. l. fideicommissa. §. interduz. 7. Teo. l. si tibi. in pn. 7. no. hic heredi legari a legatario. vt 7. no. §. eo. l. plane. §. si duobus.

a. Legatū. i. fideicommissi. nā primū pstat valere. lz alij sit restituendū si modo legatarius vult. nec em cogit cū nec heres cogat p

pter singulares le garios. vt insti. ad. l. falc. §. ex di uerso. accepit era go hic sponte. b. Debit. 7. les gamū alij vt michi solueret.

c. Intēdere. vt 7. de lib. le. l. si de bitor. 7. §. de cōpē. l. iij. 7. §. pri. §.

f. Fideiussor. Sals. §. iul. 7. al. lex si fideiussor. e. Ex testō actio nē. 7. herede fidei ussoris vt soluat creditou.

f. Non poterit. actione mandau fuit 7. legatum eo alo vt gratis libe raret re sine spe actōis mādati. et facit. §. pr. §. 7. qd ibi no. Itē facit. 7. de lib. leg. l. nō so luz. in pn. Itē no. q. expessuz est in ualidū. f. creditori

ergo. ppter hoc valebit lega tum. §. si restator: decē michi sub fideiussore debuit: fidei cōmissi petitio nō solū hfdi §. fideiussori cōpetit. interest em ei? solui poti? michi qd i ipm cō uertū mādati a cōcōz itēdere: nec interest soluedo sit necne. C. Ciciato expiso nō viciaf ta citū eq dncipale. Bar. 7. ulla.

S. Fideiussor? creditori legasset qd ei deberet: an legatū valeret. 7. ait credi toris qdē nichil interesse: vtz debitorē hfe ex testō actōne? interest em ipsi? liberari: qppe puenit a fideiussoris hfe nō poterit. q. si idē fideiussor ti cio leget 7. fidei eius cōmissi rit vt creditori eius soluat: et debitor: 7. fideiussoris hfs age re cū ticio ex causa fideicōmissi si poterūt: q. vtriusqz interest legatarum soluere.

C. Dānatus vēdere intelligit iusto precio. Barto.

Meminisse aut opz cū qui dānat hoc solū fundū vēdere non gratis dānari hoc facere: §. hoc solū vt vēdat pō? pto: q. si certo precio sit dānatus facere: necesse? hēbit tāti ven dere quāti dānat? est. Idem.

S. Seruus pluriū sit: pro dūij portione legatū et relictum aquiret.

C. Snia lata ptra herede nō defendētē vel culpabiz nō ap pellantē legatarijs nō puidi cat: 7. quis nō pōt suā turpitu

per imprudentiā. 7. de fideiuf. l. exceptione. n. Nō nocet legatarijs. qz appellat. vt. de appel. l. si plusio. imo forte ipso iure non nocet: nisi in cā inoffi. testamētū. 7. est site in cohērede cui nō sit puidicium: 7. tamen appellat. de appel. l. a sententia.

o. C. bonificet. q. instituti repudiat se dicebat: 7. heres dicit ad se deuolu tū. nam 7. si uere substitut? nō esset qualiter legatari? teneretur.

p. Ad ipsius p sonā. nā habet. p substituto est esse: tu: licet nō repu diasset institutus. nō tñ est de casib? illis in quibus fit ius iter oēs quos no. §. de inoffi. te sta. l. papinianus. §. si. Accur.

q. Improbe. no ta improbi esse al legare. ppuat tur pitudinē. sicut sūt C. de trāfac. l. trāf. ppuaz actione. Itē pcor. allega sunt. 7. de exceptio. re ipos rei iudi. l. i. §. ptra. §. de pig. l. si supe ratur. §. i. sed ibi non fuit collusum ab herede.

r. Nō defende ris. accusando oecifores. sic. C. de te sh. l. i. 7. die vt no. C. de his quib. vt indig. l. ij. 7. l. cum fratrem.

f. Fisci. ad quē bona uenit. vt. §. ad sil. l. cū fisco. 7. §. tuu. ij. l. ij. 7. ad treb. l. marcel. §. si na. 7. C. ad. l. fal. l. etiam.

t. Omis lega. nam qd eius odio est inductū. f. here dis: nō dz cedere ad eius cōmodū.

vt 7. de interdic. 7. re. l. relegator. §. si. 7. est hic ar. ad. q. vtrum heres nō implens uolūtate defuncti obibus alijs deficientibus cōpellatur ipse accipere 7. legata dare. vt in auf. de heredi. 7. fal. §. si quis aut nō implens.

v. Ut ei. l. fisco vel delatori uole fisci: vt sic non subeat hereditaria onera. 7. facit. C. e. l. si in fraudem.

x. Litigant. vt. §. pri. §. dixit.

y. Si numerus nummoy? puta. c. solidos.

z. Cōsuetudo. no. ex septe colligit de qbus senserit te

Tacitū qñq. va lidū est de ser. rusti. pdi. l. item sic. §. si.

g. Uero pto. i. iusto. sic. §. de ad. tu. l. i. 7. de peti. he redi. l. si possessor. §. si. 7. facit. §. eo. l. 7. si equo.

h. Necessē. sic. ad. l. falc. l. si di gū. 7. l. in rōne. §. vēdere. 7. l. q. fun dū. in prin.

S. Funs. acq. ret. sic. §. de acq. here. l. seruus cōis. 7. de stipu. ser. l. funs cōis. ser. 7. de iniur. l. §. non esse. 7. §. i. l. 7. pcula. 7. §. eo. l. si fundū. §. i.

k. Herede. scriptū. p legitimo vel. p filio exheredato. ad qd. §. de inoffi. testa. l. qui reipublice. §. si.

l. Nocet. qz ageret ptra institutū. vt no. in. d. l. q. rei pub. in fi. 7. §. pri. §. in fi. sic ergo no. q. colludēt snia non pdest. sic. §. de dol. l. 7. elegāter. §. si dolo. nec emptori. vt §. p emp. l. qui fundū. §. pcurator.

m. Per iniuriā. cū cām pbit heres. vt. §. de einc. l. si

Turpi tudinez ppuaz re ipos buz est.

Legat. staton. primis puetudo testatoris. f. loquedi no vt edi: ne tum ob sit. f. de fun. instr. l. cu certu. Itē arg. f. de usufru. le. l. scuru ex dānas. f. de ali. lega. l. pe. Scdm puetudo regionis. septē cō ad qd. f. de fun. instr. l. cu delamionis. f. in fi. r. s. de le. securia z senatuscō. l. nā ad ea. f. ptra. f. de tritu. leg. l. cu certu. sol. declara aliud in vino z sili

tur, bus q̄ in nūmis f. r. Ternū mēs que colligit ex premissis z sequētib⁹ vel etiā q̄ expref sit. r. hoc an oia in quiret. vt. C. de li be. pte. vel exhe reda. l. iij. r. f. de re gu. iur. l. semper. Quartū dignitas legatarij. vt. r. s. d iudi. f. r. si suscepe rit. f. f. si pponas r. f. de aur. r. ar. le. l. ticia. f. si. Quin tū charitas. i. dilec tio. vt. f. de re. du. l. si fuerit. r. l. si is qui. f. i. r. de lib. le. l. pe. Sextū neces situdo. i. p̄sugmita tas. vt. s. de iusti. r. iur. l. fi. r. f. de li. leg. l. aurelius. f. si ticius. Septimū vicinitas scriptu re. sic. s. de testa. l. heredes. f. f. si no tā. r. s. e. l. q̄ si ubi⁹ i. rñ. r. s. de postu. l. i. f. deinde adq̄ at. r. f. de aur. r. ar gē. leg. l. plauti⁹. r. l. spēs. r. C. fami. her. l. quonēs. sed si ex his nō appa ret qd̄ senserit exi guiores debētur. vt. f. i. l. nūmis.

Sed z certos cōnenti. sic. s. eo. l. plane. f. ij. r. f. de do. prele. l. i. f. sed si dorē. r. f. ad. l. fal. in rōne. f. diligēter. r. f. e. l. si seru⁹ legatus. f. qui quinq. r. s. de pecu. l. si creditor. b. Permutationē. vt aliq̄d aliud. p̄ ets soluat. sic in alijs speciebus est. vt. C. de solu. l. eum a quo. e. Estimāda. i. habēda. hoc tñ fallit. q̄nq. vt. s. d̄ in li. tu. l. nūmis. r. f. de fidei. l. si usa. in fi. f. cui nullū peculū. qz verba illa cū peculio cā au gendi nō mūmēdi sunt dicta. vt. f. de vi. tr. r. oleo le gal. cū vinum. in fi. r. f. de aur. r. argen. lega. l. si quis. sed arg. ptra. f. de tri. lega. l. cu certus. f. Sub p̄ditione. si nauis ex asia venerit. f. Legatum sit. r. a substituto expresse repetitum vt statim colligitur. Accur. f. Exiur. sub. maxie quātū ad ea que hac. l. dicunt. f. z quātū ad id qd̄. f. l. pxi. dicit. nō subaudiō: qz ex vniuſq̄ tabul nō possēt uberi legata. qd̄ ubi p̄cedit qz. vt ubi dicef.

mens patris. z legatarij di gnitas/ z charitas/ z necessitu do. Itē eaz q̄ p̄cedūt vel q̄ sequunt̄ summar/ scripta sūt spectanda. **P**apinianus **S**ed z si certos nūmos veluti quos i archa hz: aut certā lancē legauerit: non numerata pecunia/ f. i. p̄a cor: poia nūmoz vel rei legate cō tinent⁹: neqz permutationem⁹ recipiūt: z exemplo cuiuslibet corporis estimanda sunt.

Dictio cū ponit̄ augmentati ue nō taratiue. Bar. **P**aul⁹ **S**icut seru⁹ oēs cum pe cūto legati sint: etiam hī seru⁹ debentur qui nullum peculium⁹ habent.

Repetitio a substituto sim pliciter facta intelligit̄ pure: z ipubere adēute debet̄ ex pri mis tabulis nisi relictū sit vl tra/ vel coniunctus sit datus. h. d. cum pxi. l. seq. Bar.

Si a filio ipubere sub cōdi tione⁹ legatū sit: z filio heres extitit⁹: deinde mortuus est pōt dicit̄ patrē. qui a filio sub p̄ditione legauit/ a substituto pure⁹ repetijt: statim voluisse a substituto dari: si filius pen dente conditione decessisset.

Pure. hic distingue qm quis instituit aliquē here dē z ab eo legat. deinde substituit: intelligunt̄ a substituo to repetita legata: tacite: nisi aliq̄ p̄ectura appeat mens testatoris. Ita. vt. f. eo. l. l. z sub eadē die r. cōdi. vt. f. i. l. l. cū pater. f. ab instituto. qz si expresse repetit̄ legata nec

Quid ergo si **P**apian⁹ maiorē quātitate a sub stituto reliq̄t: qd̄ excedit⁹ hoc erit qd̄ a substituto relictū est: qd̄ vero p̄currit cū summa su periorib⁹ tabulis inscripta in del⁹ debebit. f. z si m̄ reperierit legatū cū aliū forte fundum michi legauerit ab ipubere re petijt hunc ab ipuberis here dem: michi z solo repetitio hoc efficiet/ vt ps michi debeat⁹.

Quid relinquit̄ a diuersis p̄ inde est ac si relinqueref in di uerfoz testamentis. Bar.

Si qd̄ duos hīdes scripse rit: z dāauerit vniūquēqz soli dā rē legatario p̄stare: idē est atqz si duob⁹ testamētis lega tus esset. nā z si michi z filio vel seruo meo eēt eodē testa mento legatū: sine dubio vale ret legatū vniuſqz: vt z mar. apud iul. adiecit.

Si heres rē legatā iuste in terimit nō tenet: scē⁹ si iniuste vel nō diligēter se habuit. B.

Si heres hōiem legatum occiderit ob facinus/ hoc est merentē: sine dubio dicendū erit eū ex testamēto nō teneri. sed si noxe dedit an teneat⁹ qz pōt redimere: z puto teneri.

Sed z si. i. q̄uis. ergo. f. dixit ubi est repetitū a sub stituto cum augmento. hic cū diminutione.

Legatū vniuſ fundi: cū duos legasset: hoc si ha beas cum aliū. si q̄o cum alio sic plana est.

Ut pars michi debeatur. cuiā vniēte impubere. vt s. eo. l. plane. f. si coniunctim. r. fact. s. de usufruc. ac. l. si quis natio. r. s. eo. l. ticia. f. nichil.

Legatū esset. distingue q̄ pri⁹ rē vel estimationē pe rat. vt in li. de le. f. si res. r. s. e. l. plane. f. f. si duoz. f. f. n. i. l. meū. f. s. e. l. fo. distingue vt no. r. f. i. l. l. si plurib⁹. r. Azo. ibi supplem. r. fact. f. eo. l. seruo alio no. f. h. Accur.

Merentē. vt qz cum filia vel p̄ore inuenerit. r. fact. f. de verbo. obli. l. qui seruum. r. s. de pigno. act. l. elegan ter. f. fi. r. C. de adul. l. graecus.

Et puto teneri. imo vť q̄ nō: qz r. tollis fuerat dād⁹ q̄lis erat. vt. s. e. l. si a substituto. f. fi. r. f. e. l. si legat. r. s. de rei. v. l. a. q̄. in fi. q̄ sūt. f. sol. h. erat als tātū dē legatur⁹.

repetit̄ p̄ditionem vel diē pure p̄stan tur a substituto: vt hic. r. s. eo. l. si qd̄ a filio. f. f. si usa. si q̄o repetit̄ diē vel p̄ditionē. expecta bit ea nisi erat ta lis q̄ viciat legatū. vt. s. e. l. si qd̄ a fi lio. in pñ. r. f. de fi deicō. lib. l. fi. f. r. f. e. l. si fund⁹. f. fi. r. fact. s. de here. in li. l. sub p̄ditione.

Quid g. maio rē. forte ab i stituto. r. reliquit. a substituto. r. h.

Qd̄ excedit. nūmē responder.

Inde. i. ex pri mis tabul. l. tanq̄ ab ipubere relictū: non a substituto. z hoc qz ipubes adi ut hīditatē: alio q̄n tāq̄ a substituto relictā debent: vt. f. ad. l. fal. q̄ fun dū. f. qui filii. h. r. hoc p̄siderare nec esse est. p̄t fal. si q̄rat de pte ipube ris: vel substituti sit grauiamē vť nō sic no. f. ad. l. fal. l. qz si alterutro. Itē no. qz p̄m ex vni⁹ tab. p̄m ex alijs debet. vt. r. s. eo. l. pxi. no.

Liber Sextus.

arg. C. de fidei cō. l. p̄dia. vel hic sciebat noris testator. ar gu. i. e. l. si res obligata. vel dic q̄ h̄ magis exp̄ditur re tinere eū q̄ notā dare. ar. j. de do. auf. i. u. pof. l. p̄tor. s. his p̄bis. r. s. de p̄f. here. l. viles. r. de p̄cuf. l. vel in operis. et de rei ven. l. fin autem. s. in re p̄cua.

a **N**ō vt carnē. imo ad carnē r̄ co r̄iū. vt. s. de cōdi. fur. l. si seruū. s. bo ue. r. s. de rei v̄. l. solū. q̄ est s̄. Solu. rei v̄dicatōe agi tur ibi: non actōe ex testō: vt h̄. et s̄ hoc occidit post a dūā h̄ f̄ditatē: vel dic q̄ h̄ occidit an te adūā h̄ e dūā tātē: ibi pof. vt. s. de dolo. l. r̄ elegāt. s. itē si seruū. vel dic q̄ hic erat alienū aīal legatū. vt. j. ti tu. i. l. moruo.

b **P**assus est. heres: r̄ dic ex se cūdo decreto vt iā sit locus cautioni. vt. j. de dā. infec. l. si finura. s. postea aut. ak̄s si ex p̄mo tū nō possidet. vt. j. de acquit. pof. l. iij. s. fi.

c **R**epromitte re. si hoc erat me lus: nō ak̄s. vt. s. de p̄cuf. l. sed h̄. s. fina.

d **N**ō tenebit. vt. s. de reli. l. scri ptus. s. fi.

e **E**x testō non tenebit. etiam ad p̄cium.

f **D**ebebit p̄ stare. vt. j. ti. i. l. me nius. s. in fundo. r. s. de reli. l. fi. i. responsō.

g **A**d hoc processit. l. seruus.

h **D**olo. et culpa. vt. s. eo. l. cum res. s. pe. r. l. hoc am

Tripia. pro nō scriptis. imo videt q̄ (plus. s. i. valeāt. vt. s. de here. insi. l. his p̄bis. s. i. p̄ra. Sol. refert an exp̄mar cām turpitudinis vt illi adultero: vel illi ex monacha nato: r̄ tunc nō valet vt h̄. Aut in ḡie vt illi impio vel maledictor: tunc tenet legatū vt ibi. sic est in cōmendatōe rei v̄dite. vt. s. de dolo. l. q̄ v̄ditor. Itē p̄ra. s. de libe. r̄ pofth. l. r̄ si p̄p̄erit. s. i. s̄ ibi in p̄uā do ab hereditate: hic in dādo legato. r̄ facit. s. de her. in. si. l. quotiens. s. sed si nomen. Item facit. C. quēs dmo. testa. aperi. l. iij. Accur.

k **D**eberi. vt. r. j. de cōdi. r̄ demō. l. filie. r̄ est rō: qz et si esset suspensa qz viueret ticius: pro nichilo foret. vt. j. de condi. r̄ demō. l. cum tale. s. si arbitrato.

l **L**egatum. scilicet aliquid.

sed si animal legatū occiderit: puto teneri nō vt carnē p̄stet/ vel cetera. s̄ vt p̄stet p̄ciū quanti esset si viueret. Item si edes legatas ob damnū infec tū possideri passus est: puto eum teneri. debuit enim repro mittere. **S**ed si mortuū in tulit fecitqz religio sum locū le gatū: siquidē patrēfamī. itulit cū alio inferre nō posset/ vel tā oportune nō haberet: ex testa mēto non tenebitur: an p̄o te neatur vt p̄ciū loci p̄stet. si q̄ dē ip̄e patēfamī. illo i ferri vo luit: ex testō nō tenebit. qz si heres itulit suo arbitrio: debe bit p̄stare: si sit in hereditate v̄n p̄ciū p̄stet. testator em̄ q̄ legauit vel alio voluit i ferri: vel p̄cium loci legatario of ferri. **I**tē si seruū nō ip̄se oc cidit: s̄ cōpult ad maleficium. vt ab alio occideret/ vel suppli cio afficeret: eq̄ssimū erit p̄ciū eū p̄stare. qz si sua mala mē te ad hoc p̄cessit/ cessabit est ma tio. **S**eruus legat⁹ si ab hostibus captus sit sine dolo heredis: non prestabitur: si do lo prestabitur.

Legata facta per p̄ba dif famatoria non valent. **B**arro.

m **P**er tenō stetit. sed p̄ casum deceffit: s̄ viuo testato re: vel postea ante motā. vt. s. de p̄di. l. i. q̄ sub cōditōe. s̄ quotiēs. sec⁹ si post motā: vt. j. de p̄di. r̄ demō. l. ārepe. s̄ i. si aut nō casu: s̄ si ab alio occideret viuo testatore: et tunc agit. l. adl. s̄ occasiōe in q̄ venit p̄ciū legat⁹. vt. s. ad. l. aq̄. l. i. de n̄erati⁹. s̄ idē ait. in fi. s̄ q̄ est s̄. Itē nō habe ri p̄ factō qd casu i: pedis. vt. et. C. de cōdi. inser. l. si. r̄ j. ti. ij. l. pat. s̄ tuscū lan⁹. est et alia rō: quia p̄ hoc legato magis p̄t gratiari q̄ p̄ alio. vt. s. de mio. l. si mior. r̄ xv. an. fufi. r̄ facit. j. s̄ condi. r̄ demon. l. cum ita.

Pomponius. **T**ripia legata que deno tādi maḡ legatarij gra tia scribunt: odio scribētis pro non scriptis habentur.

Defectus conditionis inu lide non perimit legatum. hoc dicit **B**arro.

Si ticle legatū relicū est si arbitratu seij nup̄sisset: et viuo testatore seius decessisset r̄ ea nup̄sisset: legatū ei debet.

Si cōditio potestatiua defi ciat per casum: legatū non pe rimitur. **B**arro.

Sed r̄ si serui mors ip̄edis set manumissionē/ cū tibi lega tū esset si eū manumississet: ni chilomin⁹ debet tibi legatū: qz per te non stetit quomin⁹ perueniat ad libertatem.

Moiati p̄ noia p̄p̄ta tenent in vitiles: p̄ appellatiua in h̄e reditarias portiones. **B**ar.

Si pars herediū nomina ta sit in legando: viriles par tes heredes debent: si p̄o om nes hereditarias.

Nemo potest **I**dem. in testamēto suo caue re nē leges in suo testamento locum habeāt: quia nec⁹ rem pore aut loco aut conditione

lo nocere. qz v̄i testes nō ad sint vel nō rogati: v̄ nō p̄u beres: vel nō masculi: v̄ nō liberi: v̄ aliud substātale. s̄ ar. j. n. i. l. codicillis. s. fi. s̄ ibi erat volūtas solēnis iure qz nec accipe finiri: qd est. j. r̄ subau. (codicilloz. l. z testator velūt. nā qz sequētib⁹ tribus casib⁹ volūtas nō opat quicqz. ergo nec in alijs s̄libus. Et dic tpe sic qz tes tator dixit. volo qz si heres nō petat vsqz ad decē annos vel qnqz nō possit postea agere. nō em̄ p̄ hoc finit actio ex testō que durat. xxx. an. vt ceterē p̄sonales. vt. C. de p̄li. pecu. l. ij. s̄ sed nec. sed tñ exceptione pōt repelli. arg. s̄. de serui. l. iij. r̄ j. de actio. r̄ obli. l. obligationū fere. s̄ plas cet. Itē nō finitur obligatio loco: forte qz dixit testator nō lo conueniri herede vbi habet domiciliū: ip̄e alibi nō inuenitur. argu. s̄. de eo qd cer. lo. l. i. vel dic qz heres mu tauit domiciliū re r̄ facto. vt. j. ad municipa. l. domici lium. vel per dignitatem: vt. j. eo. iij. l. municipes. vel cum esset laicus factus est clericus: et sic de loco et foro

Casu l: pedisq: p facto habet.

o **C**ōs. s̄ qz ps illi tenent nō aliū. r̄ facit. j. e. l. si h̄f des notatim. r̄ de stipu. ser. l. si cōis fuus. r̄ j. de statu li. l. ita. et ad treb. l. qnēs. s̄ nō nō h̄f. r̄ j. n. ij. l. si p̄les. r̄ de reb⁹ du. l. vtrū. s̄ fina.

Nemo. ne le ges. siue h̄ dicat i ḡie. nā nō valet in substātis lib⁹ testamēti: siue specifcet dicēno

a s̄ quōis

episcopi. vel paganus: & factus est miles. & sic locum for-
ri mutavit qz sub magistro militu ammo erit: heres cer-
te no per hoc liberat licet testator dicit: qd dic de rigore:
sed de equitate pot dici ptra: vt in alio articulo dicit. Itē
qz dicit conditione scz tacita que in pmo vel scdo anno de-

fieri no ideo tamē
obligari dfinit he-
res. vt. j. de pdi. z
demo. l. i. §. fi. z. j.
de verbo. obli. in-
ter stipulantez. §. s.
sacra. possit dici
idem in expressa
si deficiat. tūc em
non pot dici finiri
obligatio hfdia.
qz nunq̄ fuit obli-
gatio cōtracta. vt
j. de verbo. obli. l.
cedere. z de cōdi.
z demo. l. i. i. i. u. o. v. s.
fruc. Uel pone in
expresse seruutu-
te pcediat. vt. §. §.
seru. l. i. i. j. Itē ad
id qd dicit de tpe
est ptra. C. eo. l. i. §.
vt ad tps legat.
Sol. ibi. Item ad
idē ptra. j. de verbo.
obli. l. i. si si-
chuz. §. stipulatio
hmo. sed ibi non
tantū tps s3 mors
legatarij interue-
nit cui erat annuz
legatū dum uiue-
ret. Item facit ad
hoc. C. vt in pos.
leg. l. scire. d. z. §.
de admi. tu. l. qui-
dā. z. j. de reg. iur.

finiri obligatio heredis lega-
torum nomine potest.
Stipulatio erronea in effe-
ctu no obligat. h. d. Uel aliter.
Stipulatio accessoria limitat
fm naturā sui principalis. h. d.
fm altam lectu. Bar. Idem.

S legati serui. noie sti-
pule legatarius fugi-
tiuū eum no esse p̄stari: nichil
veniet in eā stipulationē: quia
qualis sit talis ex testō p̄stari
dz: nec vllū in legato dānuz fa-
cere intelligitur.

Rem legatam cogit heres
luere in tribus casibus: z illis
modis q̄ hac lege exp̄munt. b.

S tres obli. Ulpian?
gata per fideicommissuz
fuerit relicta: siquidē scit eā te-
stator obligatā ab herede luē-
da est: nisi aīo alio fuerit. Si
nesciat /a fideico. nisi vel hāc
vel aliā rē relicturus fuisset si
scisset obligatā: vel nisi pot̄
aliquid esse sup̄fluum exolutio
ere alieno. qz si testator eo aīo
fuit: vt q̄q̄ liberandoz p̄dio:
rū onus ad heredes suos p̄t-

nec ex pretorio. z. j. de ope. lib. l. cordonē. z. l. cū donatiōe.
z. j. ad. l. fal. l. qd de bonis. §. i. Item argu. contra. C. vt in
pos. leg. l. i. §. sed ibi suo fauou tū derogat.

S legati serui. in specie. vt in si. l. colligit.
b. Stipulef. ab hfdē errāte. se. forte si scit se no
tenet: vt. §. si quis cau. l. sed z si quis. §. fi.

C talis. vt. §. e. l. si a substituto. §. hfd. g. nec plus ve-
nit in stipulatione. arg. §. de v. iur. l. si stipulatus. §. veruz
si emptor. z. j. vt legator. no. caue. l. i. §. si quis sub condi-
tione. s3 videt valere hoc pmissio. vt. §. de cui. l. si ita. z
C. de ed. ac. l. si apud. que sunt ptra. sol. alle in tractu vē
duomis quibus cōuenit dicta. pmissio.

S tres obligata. ab herede. vt. j. de do. pte. l. licz. vbi
ponitur nosher casus.

Et nesciat. qd presumit. vt. §. de pba. l. verius. sed
quō suum factū ignorat. Rñ. cōcess. rat seruo vel pcurator
toui aliquā rem obligare: nec dixerat quā. si aut. p̄bet ob-
ligasse satis videt sufficere. vt. §. ad v. l. q̄q̄. nec ob. §.
de cōdi. inde. l. fed z si me putē. vbi enā in facto suo tole-
ratur ignorantia: qz illud in damno vitando qd sustine-
ret sine sua vel antecessoris voluntate.

Et scisset obligatā. qz erat cōiuncta persona. vt. C.

de fideicomis. l. p̄dia.
Uel nisi pot. repete si non qd trahit ex s̄bo nisi. z sic
diuisim ponit i repetitōe fm Jo. z facit. j. eo. l. ciuitanb?
§. fi. z. j. si. i. l. meuius. circa punc. ibi debitor aut z. z. sic
no. tribus casibus heredem luere.

nece voluerit: no tñ vtqz aper-
te de his liberādis senserit: po-
terit fideicommissari? p doli ex-
ceptionē a creditoribus q̄ hy-
pothecaria secū agerēt p̄seq̄
vt actiōes sibi exhiberent. qd
q̄q̄ suo tpe no fecerit: tñ per
iurisdictionez p̄sidis prouin-
cie id prestabitur.

Expense facte in reparāda
re sub cōditione legata a lega-
tario repetunt rei valore in spe-
cto. Barto. Papinianus.

Demos hereditarias
Dexias: z hfdis nū-
mis extractas ex causa fidei-
comissi post mortē heredis re-
stituendas boni viri arbitratu
sumptuū rōnibus deductis: z
edificioz quāttatibus extāti-
bus estimatis. rñdi. Ulpia.

S modo nulla culpa
eius incendium conti-
gisset. Iulianus.

Quod si nulla rōne facta
domū tradidisset: incer-
tū p̄dictio ei competeret quasi
plus debito soluerit.

Papinianus.

iurisdictionem zc.
Demos. hereditarias: scz legatas.
m. Crustas. f. casu. vt. j. colligitur.

Estimatis. als estimatis. z als examinatis. s3 cum
sciēs in rem alienā impedit: no videt posse deducere. vt
C. de rei ven. l. si qd sciens. que est ptra. Sol. ibi in p̄pua
sua re ipendit z noie suo licet alienā sciret: hic eo aīo im-
pendit vt cū haberet obligatū ad quē sciebat rem puen-
turā. Item hic psonaliter erat obligatus abi no: itz rei
vendī. ibi teneret. vt in si. de actio. §. i. Item ptra. j. eo. l. si
ita legatū §. fi. solu. ibi in vita testatoris.

S modo culpa. lata vel leui. de leuissima no tenet.
vt no. §. eo. l. cū res. §. pe. itē caute dicit eius. f. here. Incēdi-
dis. nā sine alicuius culpa no fit facile incendū. vt. §. de um facti
peri. z cōmo. rei vendi. l. si vendū. z facit. §. de neg. gef. le no fit
l. siue hereditaria. z. §. mada. l. inter. §. sed cū seruis. sine ali-

Quod si nulla. incerti. huius actiōis naturā habes cui? cul-
§. de pdi. inde. l. s3 z si me putē. §. cū inter. s3 ptra. §. pa.
de pdi. inde. l. si area. vbi no p̄dicit possessio dño restitu-
ta. ppter impēsas. So. hic erat legata sub p̄di. z ea p̄dē-
te extraxit eā hfd. ibi pure debebat restitui fm. R. vt dic
vt no. §. de pdi. inde. l. qui exceptionē §. si pars.

Doli exce-
ptionez. z nūc ha-
bet necesse. pba-
re illū animum.
Exhiberent
id est cederent.
Suo tpe. id
est an sniam in hy-
pothecaria lata.
ad qd est. j. de fide-
iur. l. si fideiussozē
§. idēz rñ. vel dic
anq̄ soluat s3 post
restitutā hyppothe-
cam p sniam. nāz
adhuc uiuit perso-
nalis? debitoroz:
als aut si post so-
lutionē sec. vt. j.
de sol. l. si hūz. §. si
mandato. z. l. mo-
destinus. Uel dic
etiā post solutionēz
quam fecit luēdo
hyppothecā. magt
em sue rei liberā-
de cā soluisse vi-
det. qz cā heredis
vt. §. mada. l. pa-
pinian. z. ideo no
tolli actio. vt. d.
ll. z. j. de fideiur. l.
cū te. s3 quo ture?
Rñ. officio iudicē
hoc psequit lega-
tari? vt et fiat ces-
sio: vt subicit per

Sumptus legatarius cui legati erat sub p̄di. ea p̄de-
dente refect: p̄dione existēte heres vult deduce-
re has impensas: quasi legatarius voluisset donare ea
occasione: q̄ fecerat pendēte conditione.

Necessarios. puta ex custodia & diligētia rei lega-
te debita. R. & fm̄

Sumptus aut̄ in reficē-
da domo necessarios
a legatario factos: petēt ei le-
gatū cui⁹ postea p̄ditio extite-
rit: nō eē reputādos existīaui.

Dictio cū: & dictio 2: posita
inter p̄sonas seruoꝝ legatorū
equualer. h. v. cū. l. seq. Bar.

Sancilla cū li. Paul.
beris legata sit: & ancil-
la sola si nō fuerint liberi: & li-
beri soli si non sit ancilla / de-
bentur. **C**elsus.

Sancillas oēs & q̄b ex
his natū erit testator le-
gauerit: vna mortua seruius
partū eius negat deberi: q̄ ac-
cessiōis loco legat⁹ sit: q̄b sal-
sum⁹ puto: & nec verbis nec vo-
luntati defuncti accommodata
hec sentētia est.

Legatū q̄b p̄ferit in alteri⁹
volūtate nō valet. B. & alius

Aptatorie scripture si
mūl mō neq; in h̄dita-
tibus neq; in legatis valet.

Dictio p̄ter: h̄z excludere
id ad q̄b referit. Bar. I. dē.

Sita legatū sit: seio ser-
uos decez do p̄ter eos
dece quos ticio legauit: si qui-
dē dece m̄ inuentant in here-
ditate: inutile est legatū. si h̄o
āpliores post eos q̄s tici⁹ ele-
gerit⁹ in ceteris valet legatū:
s̄ non in ampliores q̄ dece q̄
legati sunt. q̄ si minus sunt: in
tāros quāri inuentantur.

Expresso eoz que tacte
infant per alium modū q̄ in
sint aliquid operatur. Bar.

Illi si volet stichū do. p̄di-
tionale est legatū: & nō aliter
ad heredē transit q̄ si legata-
rius voluerit: q̄uis alias q̄b si

l. his consequenter. in prin.
q̄ **A**diudicandus. vt in iudicio fami. herci. vt. C. fa-
m. herascū. l. si quis.

l. iij. que est J. Sol. ibi heredi. hic legatario fuit apposta.
k **E**xprimat. vt. J. de p̄di. & demō. l. si ita expressum.
r. l. nōnunq̄. r. l. si in diē. r. de reg. iur. l. actus. r. J. si. l. l. i.
r. iij. r. J. de verbo. obliga. l. cū qui. J. si. sed arg. cōtra. J. de
condi. & demon. l. aliquando.

ne adiectione si volet legatū
sit: ad heredē legatarij trans-
mittit. aliud est em̄ turis si qd
tacte continetur: aliud si ver-
bis exprimat⁹.

Si domus legata particu-
lari reficatur legatū nō extrin-
guis: secus si i totū destruat: &
a testatore reficatur. Bar.

Si domus fuerit legata: il-
cet p̄ticularim ita refecta sit
vt nichil ex pristina mā super-
sit: tū dicem⁹ vtile manere le-
gatū. at si ea domo destructa
aliā eodē loco testator edifica-
uerit: dicem⁹ interire legatum
nisi aliud testatorē sensisse fue-
rit approbatum.

Valeat legatū de re emēda
vel vendēda iusto p̄cio. Bar.

Et si equo p̄re: I dem-
cio emere vel vendere
iusserit heredē suum testator:
adhuc vtile legatū est. Quā
em̄ si legatarius a quo emere
fundū heres iustus est: cuz ex
necessitate eum fundū vende-
ret⁹: nullū inueniret emptorē
vel ex diuerso: quid si legata-
rii magni interesset eum fun-
dum emere⁹: nec aliter heres
venditurus esset q̄ si testator
iussisset.

Traditio rei legatę differit
ex causa legitima. Bar. I. dē.

Seruus vni ex heredib⁹
legatus⁹ si qd in here-
ditate maliciose fecisse dicat:
forte rationes⁹ interleuisse: nō
aliter adiudicandus⁹ est q̄ vt
ex eo voluntibus coheredib⁹
questio habeatur. idē est & si
extraneo fuerit legatus.

Nominati per nota p̄p̄ta
vocant in vires. Bar.

Interire. sic
J. de sum. instru. l.
tabernam. & J. de
verbo. obli. l. inter
stipulantem. J. sa-
cram. r. J. de sol. l.
q̄ res. J. areā. r. J.
si. ij. l. si chous. J.
areā. r. J. qui. mo.
vfrusu. am. l. qui
fr. J. i. r. J. eo. l. cer-
ta. J. si. sed arg. cō-
tra. J. eo. l. seruuum
siliij. J. si aree. J. ibi
est econtra casus.
J. de cōtra. J. de
p̄g. l. si fundus. J.
si res. J. ibi de dā-
no vitando agitur
hic de lucro captū
do. J. em arg. cō-
tra. J. eo. l. si gre-
ge. i. si. J. ibi cōbu-
sta & nō refecta: h̄
obstructa & refecta
& sic nichil sit ibi a
testatore p̄ q̄ vi-
deatur mutari vo-
luntate.

Et si equo v̄
deret. i. ven-
dere vellet. & die
necessitate rei fa-
miliaris q̄ necessi-
tas nō facit rescin-
di venditiōē. vt
C. de rescin. vendi-
di. l. non idarco.

Emere. quia
confines fundos
habet. vt. J. si. l. si
cui fundus. vel qz
maioruz eius fuit
J. de mino. l. si in-
emphione. & facit
J. in. ij. l. qui con-
cubinam. J. si fun-
dus. occur.

Seruus. lega-
tus. id est p̄
legatus.
p. **R**ationes. vel
per se confectas.
vt. J. eo. l. seruo. J.
seruus. vel alio. vt
J. fami. herascū.

est reficatur p̄ticulari-
tim. puta circa sar-
tatecta vel etiam
in totū si id culpe
rō nō idurit. vt. J.
eo. l. cum res. R. &
fm̄ hoc facit. J. de
vfrusu. leg. l. septi-
ma. J. q̄m. r. l. seq.
vt dic necessarios
quo ad rē nō quo
ad p̄sonam legata-
rii: & oia s̄t plana
J. ancilla. de
benē. ponit
ergo cuz. p. r. vt. J.
de vfrusu. accref.
l. si mulieri. r. J. e.
l. si cur. r. J. de pecu.
lega. l. iij. r. iij. r. J.
de manu. testa. l.
si ita fuerit. J. si.

Sancillas.
falsum. vt. J.
de pecu. leg. l. iij.

Aptatorie. i.
adulatore.
R. & sunt exempla
J. de here. insti. l. il-
la. r. l. captatiuas
& C. de testa. mili.
captatiuas. J. in
libertate tenet. vt
J. de fideicō. lib. l.
fideicōmissa. J. et
J. si. l. l. i. sol. l. i.

Sita. ticio le-
gati. cui ve-
re legauerat: alio
p̄ hec verba nō vi-
dēt legare. vt. J. ti-
mi. l. i. i. i. in pn.
s. **E**legant. est
q̄t legatarius. sic
J. eo. l. q̄ duos. se-
cus in p̄tracibus
vt. J. de cōtra. hen.
emp. l. cōp̄hēsum.
h. **Q**uāti inue-
niatur. ad hoc. J.
de actio. emp. l. q̄
fundū. J. qui agrū
r. l. si debitor. J. l.
i. **A**d heredēz
legatarij. sed vide-
tur nō valere. vt. C. de p̄trahē. emp. in v̄dēntis. contra.
Sol. hic etiā si nō dicat: tū crit in eius arbitrio: ubi secus:
vt. C. de acti. & obli. l. si cur. J. de videt nō p̄ditioale: vt. J. e.

Si ex pluribus tres sunt heredes. vn' in sex: alter in quatuor vn' c'is. tertius in duob' vn' c'is institut'. & in vi. institutus rem sua dare duobus iussus est: vel a legatario cui. c. legauerat pcepit dari fundu' duob' ab his est pot' legari: vi in si. de le. s' no' solu. si aut' res erat testatoris: tunc idem in pte qua valet legatu'.

Si ex pluribus heredibus ex disparibus partibus institutis duob' eadem res legata sit: heredes no' p' h' d'itaria portione: sed p' virili id legatum habere debent.

Quo ad acquisitionem in spl'it dies legati cedens: & si occurrat in puncto fauere ei cui legatu' est. Bar. Idem. **S**i post mortem patris filio legat' dubiu' no' est qn' mortuo pre' ad fillum p' t'neat legatu': nec interest an pater heres extiterit necne. s' si seruo post mortem d'ni relictu' est legatu': siquid' in ea ca' d'auerit: ad heredem d'ni p' t'net vsq' adeo vt idem iuris eet: & si test' d'ni liber ee' iussus' fuerit. ante est' cedit dies legati: q' aliq's heres d'no existat. q' fit vt hereditati acq' sit legatu' postea herede aliq' existente ad eu' p' t'neat: p' t' q' si su' heres aliq's aut' necessari' d'no ex eo test' factus erit: tunc em' q' in vnu' co'currunt: vt heres existat: & dies legati cedat: p' babilus dicit ad ipm' potius cui relictu' est p' t'neat legatu' q' ad heredem eius a quo libertate consequitur.

Quatio libertatis directa sub p' d'itioe facit legatu' videri d'ni sub p' raria p' d'itioe: sed si def' in die oino extitit' legatu' videt' simpl' reuocatu'. B. **S**i pure legat' seruus sub p' d'itioe liber esse iussus fuerit: sub p' raria p' d'itioe valet legatu'. & ideo existete p' d'itioe

Si post mortem d'ni. d'uraue rit. seruus sub. et mouat d'no. **S**i iussus non tamen institutus: vt sub. iat. **S**i existat. q' an test' libertas huic suo copetatur: q' ce dit libertas a die adue hereditatis: s' dies legati a die mort'. vt. C. de ca du. tol. l. i. s. i. & s. in nouissimo. & ita acquirat huic suo legatu' & p' e' here d'itatu' no' adite. et p' hereditate futu ro h' d' i. & facit. s. si cer. pe. l. eius q' in p' uincia. ver. q' si ibi: fm. h. **S**i existat. d'no aliq's. ergo liber tas copetit suo relicta: q' cu' cedit dies legati liber e' a. 30. necesse est q' vt adita sit here d'itas vt valet legatu' libertatis & pecuniar'. & sic est s. j. n. l. l. peculii s. ticio. u. r. n. Sol. necesse est adiri h' d'itatu' eius qui libertate reliquit vt h' c' no' eius post cuius morte aliq' reliquit vt ibi. 30. & facit. de op. le. l. si optio. & i. l. l. statulibez. & l. q' d' fu'.

Non p' t'net. videt' est legatu' ita esse si p' d'itio adue nerit. fo. vi. de p' d' i. & dem. l. aliq' n. in fi. & ito ea pendere no' transmittit vt h' c. & de cadu. tol. l. i. s. finalit. **C**ertum est. alioquin legatum seru' est in suspensio: vt & C. de necessa. ser. l. pe. s. fi. & s. proxi.

legatu' perimef: deficiente ad legatariu' p' t'nebit. & ito si pen dete p' d'itioe libertatis lega tarius decesserit: postea q' de fecerit p' d'itio libertatis: ad he red' legatarij no' p' t'net' lega tum. **S**i id' pure legat' sit: et ex die liber esse iussus erit: oimodo inutile legatu' est: q' die v' tura' certu' est: & ita tu lianus q' sensit. vn' ait: si ser uus ticio legat' sit: & id' post mortem ticij liber ee' iussus fue rit: inutile legatu' est: q' mortu rum ticiu' certum est.

Seruo proprio legato pot' q' legare & dies cedit ab adita hereditate. Bar. Idem.

Seruo legato legari pos se receptu' est: q' adita h' d'itate statim seru' acq' rit le gatorio. deinde sequit' legatu'.

Alienatio rei sub p' d'itioe le gate vires legatu' no' p' t'net. b.

Si seru' sub co' d'itioe le gatu' heres alienauerit: dein de p' d'itio extiterit pot' nichilo minus a legatario vendicari: nec extinguit legatum.

Ille agit ex legato cuius interest: licet ad eum verba no' dirigantur. Barro.

Si testator quosda' ex he redibus iusserit es alienu' soluere no' creditores eius habe bunt aduersus eos actione: s' coh' d' es' quoru' interest hoc fieri. nec solum hoc casu alius habet actione: q' cui testator dare iussit: s' alio quoq' casu veluti si filie nomine genero aut sponso dote dari iusserit.

de. s' hodie nec alienare. vt. C. coi. de le. aut. res que. **L**egatario. i. legatarius poterit vendicare. vt. i. de co' d' i. & dem. l. fundu'. in medio aut an teneat alienatio: dic vt. C. coi. de leg. l. h' s' finalit. m. **S**ed coheredes. vt & s. fami. heres. l. si filia. s' si pa ter. & s' idem papinianus.

Inutile liber tas tamen tenet: sed videtur etiam p' uim' valere. vt i. i. l. l. peculii s. h. que est co' tra Sol. hic p' mo fuit legatus: & postea liber ee' iussus. ibi s' o' co' tra. q' non placet. arg. j. u. l. l. si id' e. dic ergo fm' h' h' c' d'irecta fuit se libertate relicta vel fidelcomissa ria ab herede p' t'neada. ibi de fidei commissaria & ab herede legatario p' t'neanda.

Seruo lega to. adita. ve ritate inspecta. vt & j. eo. l. si ubi h' o' s. c' h' seruus.

Legatu' i. res legata sequit' seruum. & sic ab adita hereditate ce dit dies legati relicti a d'no seruo le gato. vt h' c. & de cad. tol. s' in no uissimo. si aut' ab extraneo reliqua' tali seruo: tunc in spiciat ip's quo ce dit dies leg. vt si ante adita heredi tatez cederet: tunc hereditati & p' ca heredi futuro. si aut' post: tunc lega tario: vt. j. i. l. q' d' seruus. & s. l. p' t' i. circa prin. & facit. j. d' op. le. l. si h' s. m' **A**lic' nauerit sed manumittere no' pot'. vt. j. qui et a qui. l. generalr. s. i. & ar. C. si ma. ita fue. al. l. ea qui

¶ Non em̄ gener. sic. J. i. l. i. fideicommissa. §. interdū. r. J. b. lib. l. e. l. nō solū. §. i. in fi. la. u. r. laureli. §. pe. r. b. iur. do. l. cū p̄. sed. §. C. de do. p. l. si. pte. Sol. ubi stiplo. h. legatū. J. t. §. s. de iur. do. l. rali. r. J. de p̄di. r. demō. l. nō. §. fi. vbi etiā spōso cōpetit actio ex testō. So. vt in. l. nō. no. itē J. de libe. leg. l. iij. in fi. So. al. §. e. ibi casus. et adde qd̄ no. §. eo. l. si ita legatum. §. fi.

b ¶ Maxie. hoc id̄ qz̄ vni itereffet p̄p̄t fruct. vt. C. de iu. do. l. poneri bus. r. reip. vt. §. solu. matr. l. i.

c ¶ Qualis ē. vt et. J. i. l. i. m̄. §. pe. et arg. §. e. n. si a substituto. §. fi.

d ¶ P̄standus est. sic. §. de Jhen. emp. l. cū vēderes et de euc. l. pe.

e ¶ Seruū qui in negotio. l. qui dñi negotiū gesserat.

f ¶ Tradi d̄. c. f. ius. vt differat a sequenti r̄i.

g ¶ Explicet. fa. cit. C. b. do. p̄. l. i. r. §. e. l. f. uis vni. r. J. famul. her. l. is cum. in prin.

h ¶ Restitutus. J. e. l. si seruū lega. tus. in p̄n. r. §. eo. l. cū seruus. r. l. cū res. §. sed si nulla.

¶ I seruus. le. gauerit. sub p̄t̄ioe. vel i d̄e vt aliq̄ sit dubitatio.

k ¶ Is fecerit. f. michi. ad qd̄. J. de f̄tr. l. a nō. r. l. si seruus cōmunis.

l ¶ Recipias. vt. r. J. e. l. legatū. §. fi. r. §. de ser. l. papi. man. aliud m̄ ser. utute p̄sonali vsu fruct. vt. J. i. l. i. l. is cui. r. l. cū fili. §. dñs. que sunt J. r. est ratio vt ibi in §. dominus.

m ¶ Seruū emit. vt. §. mā. l. iter cō. §. sed cum seruus.

n ¶ Redhibet. §. de edul. edic. l. cū autem filius. §. iulianus. et facti. J. ad trebel. l. cum hereditas.

o ¶ Quare. et sic redit ad primum casum.

p ¶ Legatario. nam et si esset manumissus actione in factū teneret ex illo edicto. J. si quis tes. l. e. esse ius. fu. l. i.

non enim generat aut spōsus: s; filia habet actionē curat̄ maxie interest in dōratā non esse.

Species legata debet vari talis qualis est nisi aliud sit expressum. Barto.

¶ Si fundus qui legatus est seruitutē debeat ipositā/qualis est dari debet. q̄ si ita legatus sit/ vti optimus maximusq; est: liber p̄standus est. ¶ Seruus qui in negotio fuerit legatus: nō ante tradi debet q̄ rationes explicet. r̄ si ad iudiciū itum sit: iudicis eedem partes esse debent.

Si dubitatur an res legata existat: heres debet cauere de persequendo et restituendo si eam inuenit. Bar.

¶ Si res que legata est/ an in rerū natura sit dubitatur: forte si dubitū sit an homo legatus viuat: placuit agi q̄dem ex testō posse: sed officio iudicis p̄tinere r̄ vt cautio interponeret: qua heres caueat eam rem se p̄secuturum: et si nactus sit legatario restitutum.

Si res in qua vel p̄ qua ius habeo peruenit ad me sub spe restituendi: possum p̄ retentionē cōseruare ius meū. Bar. J. de

¶ I seruus ticij furtū michi fecerit: deinde ticius herede me instituto seruū tibi legauerit: nō est iniquū talem seruū tibi tradi/ qualis ap̄ ticiū fuerit. i. vt me indēnem p̄stes furti nomie qd̄ is fecerit apud ticiū. nā et si fundus qui meo fundo seruebat legatus

¶ I domus. simplr. sensu t̄i de certa: s; nesciam de qua. vt. §. eo. l. legato. §. i.

r ¶ Habebat. sic. r. J. de auro. r. ar. le. l. si vxori. in fi.

s ¶ Reliquerit. i. non habuerit.

t ¶ Denouit. qm̄ nō natura s; n̄a definitiōe domus et fundus p̄stituitur. vt. §. e. l. qd̄ in rerū. §. si qd̄ post. r̄ facit. §. b. iur. do. l. cū post. §. gener. s; arg. J. b. tri. vi. r. ole. le. l. iij. et. C. de doñ. l. i. qd̄ ar. §. s̄nautē. sed ille in quātusant̄ vel generib. et no. vt §. e. l. legato. l. p̄n. ¶ Sine iudicio hec p̄ba sine iudicio determināt illud p̄bū p̄stita: nō illud eumca. §. 30. ¶ Ex testō. nec em̄ p̄t implorari iudicis offiū vt caueat de euictiōe: qz̄ nō est actio cui seruiat. est em̄ solutiōe sublata qd̄ est vbi iudicio p̄stitur. Accur. ¶ P̄. tit. ab he rede. ¶ Ex stipulat. et nichilomin⁹ ex testō. alioqn̄ J. vt. J. de excep. rei iur. di. l. euictet. et J. de re. in. l. nō solet r. l. nemo est. h. v̄ sic. alioqn̄ si cautū nō sit non ex stipulatu: s; ex testō argel. s; dicat J. 30. et no. s; R. aut ge n⁹ legat: r̄ h̄ v̄bel euictio magis ex qualitate q̄ n. siue obligatiōis spē vt. §. e. l. si a substituto. §. heres. r. J. ti. ij. l. q̄ cōcubinā. §. si heres. r. §. de euc. l. heres fuū. Aut legat spē a liena: b̄ p̄pus em̄ frustra q̄reret: nisi forte i p̄grata. vt

Legatus incertū rei que h; fines facto hois valet si in patrimonio reperitur: alis secus h. d. Barto. J. l. p̄. am.

¶ I dom⁹ alicui simpliciter sit legata neq; ad lectū sit que domus: cū de certa domo testator senserit: non t̄i appet de qua/ coget heres quā domū vellet ex his quas testator habebat/ legatario dare. q̄ si nullas edes reliquerit magis derisorium est q̄ vtile legatum.

De legata euicta nō prestita cautioe agit ex testamēto: sed anteq̄ euincat officio iudicis cautio postulatur. Bar.

¶ De euictiōe an cauere debeat is qui seruū prestat ex cā legati videam⁹. et regulariter dicendū est quotiēs sine iudicio prestita res legata euinctur: posse eā ex testō peti. ceterū si in iudicio petita est: officio iudicis cautio necessaria ē: vt sit ex stipulatu actio.

C. b. fideic. l. p̄dia. r. l. si. e. §. s; si rē. legat qd̄ res aliena aut a sciēte aut ab ignoatē seu tacēte. primo casu debet euictio. vt. C. e. l. cū alienā. et l. si. e. §. nō solū. r. J. i. ij. l. q̄ cōcubinā. §. si. scdo r̄ t̄io: aut p̄tēte p̄one. et h̄ debet euictio: nisi alis nō legatur p̄cedēt cāe nulle vel ēt finite error: ad legatū idurisse p̄sumit quēpiā. vt. C. e. l. cū alien⁹

de aur. et arg. lega. l. qntus. et i. i. l. c. i. p. f. Senici. et i. de usufruc. l. l. i. i. l. i. c. q. d. in reru. in pn. et g. i. aut extrane. et hoc casu cessat euctio. vt. i. i. l. vnu. s. si re. et in l. i. co. s. no. solu. et. C. eo. l. cu. alie. et i. de aur. et ar. leg. l. q. yrou. Ro. de donatore dic vt no. C. de euc. l. i. j.

Modicu tpe: qd indulget pdena nis. vt. s. d. iudi. l. si obuou. Jo. alij dicat ad arbitriu iudic. vt. i. d. inf. t. l. i. et hic subicit. et facit. i. de iure fil. l. in fraud. s. fiscalibus. et. j. de solu. l. qd dicim. in fi. ti. et. j. de iudi. l. i. j. et de iuc. edi. l. i. s. licet. et. j. de col. bo. l. si qd filiu. s. fi. et de pcur. l. l. reus. b. Affirmet. da bit s. iusta estimatio: vt. h. et. i. i. l. i. j. q. d. eubina. s. fi. et. l. nodum. s. fi.

Affectio c. p. stare. ha mis ra: bet g. ro affectiois no qns rei. et sic est. s. de hnda e. oper. ser. l. fi. s. j. no habet ibi ad vniu tatez actoris s. rei sic vt hic. Jtes no. aliud. p. alio solui s. regularit. s. que dic vt no. C. si cer. pe. l. i. j. s. i. et facit. j. p. i. s. et. C. comu. vriu. s. i. l. i. post. fessorium.

Solui quado p. alio pot. d. No impetra bit. qz erit in specie. sec. si i. podere. vt. i. de aur. et ar. le. l. i. j. et. l. si cuz certu. et facit. C. d. dona. l. si qd argentum. e. Supra. sic. s. p. i. s. f. Si fund. mu nicip. q. munici pes dederit i em phiteosim. g. Legatus. ab emphiteota. h. possit. a mu nicipibus. i. Municipuz. directo dno. k. Aliqd ius. i. vtile dnum. l. Habem. aut ergo e. plene legat is: aut heredis: vel extranei p. i. s. i. s. et tunc dicitur insti.

Confitei fit pceptu de solu uedo a iudice et dat terminus ad soluendu et ex causa permit titur vt soluat estimatio p specie: sine causa non. Bar.

In pecunia legata pfitenti heredi modicu tepus ad solu tionē dādū est: nec vigēdū ad suscipiendū iudiciū: qd quidē tps ex bono et equo ptoze ob seruare oportebit. Qui pfitet se qdē debere: iustā autem cām affert cur vtioz p stare nō possit: audiēdū ē. v. puta si alie na res legata sit: negetz dnm eā vēdere: vel imēsum ptiū ei rei petere affirmet. aut si suū hfditariū neget se debere p stare: forte prez suū vel mrez: vel fratres naturales: eqdsumū est ei pcedi ex hac cā estimatio nē officio iudicē p stare. Cū alicui poculū legatū esset: vel letqz heres estimatiōem p stare: qz iūquū eē aiebat id sepa rari a semō ipetrabit id a ptoze. alia em p dntio est hoiz: alia ceteraz rez. in hoibz em beni gna ratione receptū est: qd sup. p. a. probauimus.

Cui iustus est facere vt ha beam tenet michi dare. Bar. Heres ius. Galus. sius sit facere vt luci? cētū habeat: cogēdus est heres centū dare: quia nemo facere potest vt ego habeā cētum ni si michi dederit. Cuius potest legari sicut ci uitatibus. Bar. Cuius legata perinde lice re capere atqz ciuitatibus rescripto ipato: is nri significat. Legata ab instituto relicta censent tm repetita a substitu to vulgari: nisi ex aliqua conue ctura de cōtraria voluntate de fucti p. stet. h. d. Alex. Ulpia. Iacet imperator: nri cuz p. re rescripserit / videri ex voluntate testatoris repeti ta a substituto que ab instituto fuerant relicta: tm hoc ita erit accipiēdū si nō fuerit euidens diuerfa voluntas: q ex multis colligit an qd ab herede lega tum vel fideicomissum relictu noluerit a substituto dberi. qd em si aliā rē reliquit a substituto ei fideicomissario vel lega tario: quā ab instituto non reli querat: vel quid si certa cau sa fuerit cur ab instituto reli querat q a substituto cessaret: vel quid si substituit ex parte fideicommissarium: cui ab in stituto reliquerat fideicomis. in obscura igitur voluntate lo cū h. re rescrip. tū dicendū est.

Cuius legata perinde lice re capere atqz ciuitatibus rescripto ipato: is nri significat. Legata ab instituto relicta censent tm repetita a substitu to vulgari: nisi ex aliqua conue ctura de cōtraria voluntate de fucti p. stet. h. d. Alex. Ulpia. Iacet imperator: nri cuz p. re rescripserit / videri ex voluntate testatoris repeti ta a substituto que ab instituto fuerant relicta: tm hoc ita erit accipiēdū si nō fuerit euidens diuerfa voluntas: q ex multis colligit an qd ab herede lega tum vel fideicomissum relictu noluerit a substituto dberi. qd em si aliā rē reliquit a substituto ei fideicomissario vel lega tario: quā ab instituto non reli querat: vel quid si certa cau sa fuerit cur ab instituto reli querat q a substituto cessaret: vel quid si substituit ex parte fideicommissarium: cui ab in stituto reliquerat fideicomis. in obscura igitur voluntate lo cū h. re rescrip. tū dicendū est.

si quis a filio. in prin. et j. de alimen. et ciba. lega. l. gata.

Exceptio rei que nō reperti tur nichil iportat. Bar. Dau. S. qd legauerit funduz comelianū exceptz vi nets que tēpore mortis eius erunt: si nulle vinee erūt lega to nichil decedit.

Cui iustus est facere vt ha beam tenet michi dare. Bar. Heres ius. Galus. sius sit facere vt luci? cētū habeat: cogēdus est heres centū dare: quia nemo facere potest vt ego habeā cētum ni si michi dederit.

Cuius potest legari sicut ci uitatibus. Bar. Cuius legata perinde lice re capere atqz ciuitatibus rescripto ipato: is nri significat.

Legata ab instituto relicta censent tm repetita a substitu to vulgari: nisi ex aliqua conue ctura de cōtraria voluntate de fucti p. stet. h. d. Alex. Ulpia.

Iacet imperator: nri cuz p. re rescripserit / videri ex voluntate testatoris repeti ta a substituto que ab instituto fuerant relicta: tm hoc ita erit accipiēdū si nō fuerit euidens diuerfa voluntas: q ex multis colligit an qd ab herede lega tum vel fideicomissum relictu noluerit a substituto dberi. qd em si aliā rē reliquit a substituto ei fideicomissario vel lega tario: quā ab instituto non reli querat: vel quid si certa cau sa fuerit cur ab instituto reli querat q a substituto cessaret: vel quid si substituit ex parte fideicommissarium: cui ab in stituto reliquerat fideicomis. in obscura igitur voluntate lo cū h. re rescrip. tū dicendū est.

S qd legauit rit. conuclia nū. in cui pte erat vinee.

Erum. futu rā facit cōditionē. scz hoc hbū erūt. p sens. s. sunt demō stratiōem faceret. vt. s. eo. l. stichuz q meus. et facit. j. de aur. et ar. le. l. si qd ita. et. l. i. in prin.

S tū dare. imo nō: quia reū locu pte offerēdo libe ratur. vt. s. si cer tuz peta. l. i. s. fi. et. j. de h. ob. l. i. i. s. i. pulatio. s. eū. et. o. fm. R. in testamē tis vba plenius q in stipulatiōibus exponuntur. ibi siq dem magis rigo ri statur.

Cuius lega ta. villa castelli di citur. vici qui nul la ciuitatis digni tate honoratur. s. qz vice ciuitat. res guntur: vici dicitur. vel dic qz vjs nō muris claudū tur fm. h.

C iuitatibz. de quibus cōstat. vt. j. eo. l. ciuitati bus. et. s. eo. l. si qd a filio. et. j. ad treb. l. oibz. et. C. de he redi. ist. l. hfditat.

Iacet. reliq rat. fideicō mis. tunc enim nō videtur repentiū. vt. j. i. i. latimus. et facit. j. eo. titu. si ti cio. s. iulianus. et l. cum pater. s. ab instituto. et. C. ad treb. l. non iustā. et. s. titu. l. quidā. et. j. eo. l. seruo alie no. s. pe. et. s. eo. l.

Liber Sextus

Sic debet. vt. i. i. h. f. d. e. m. i. s. s. u. s. sic fidei-
comis. s. hoc autem. r. s. quãq.
c Collatũ. hoc nõ ualere. vt. s. eo. l. fenatus. s. legatũ.
que est ptra. r. facit. i. de f. ob. l. stipulatio nõ uale. r. i. i. l.
l. i. r. s. de ptra h. emp. l. hoc uedito. Item facit hec lex ad
id qd nõ s. de ar-
bi. l. penul.

c Debet. testa-
tori.

c Fuerit lega-
tum. idẽ si dixerit
certam q̄ritate. vt
dece tibi lego que
debet michi tici?
vt ibi: q̄ si addi-
derit. r. siue eidẽ
siue alij legẽ qd̄ ti-
cius debet. vt ibi
q̄ si addiderit. et
ibi proinde. r.

e nõ pimit le-
gatũ. refert ḡ dicã
in p̄ma p̄sona: r.
tũc si nõ debeo dis-
tinguitur ad iudiciã
certã q̄ritate: vel
non vt in dote: vt
h. et. c. de fal. cau.
adiec. leg. l. iij. et. l.
fi. et. l. ij. aut in ter-
tia: vt qd̄ debet ti-
cius michi ei lego
vel alij: et tunc nõ
ualet certũ vel in-
certũ. vt. s. et. i. in
hoc. s. r. est r. q̄ si
rep. eẽr. debitu nõ
tenerẽ heres nisi
si ad cessioẽ actio-
nis. idẽ ergo in fe-
cũda: vt qd̄ debet
tibi lego. q̄ et ibi
si rep. esset debitu
nõ tenerẽ heres
nisi ad liberatio-
nẽ. at cuz in p̄ma
imponitur necessi-
tas heredi dãdi si
uere debet: ḡ r̄ ubi
nõ debet idẽ si cer-
tũ ad iudicat: vt in
f. huius legis. r. i. e. l. nõ q̄cũq. s. q̄ gatũ. r. i. de l. l. legauit.

Chalet legatũ si in arbitriũ
heredis tanq̄ in bonũ uirum
collatum sit. **Bar.** **I**dem.

Sic legatũ ac fidei cõ-
missum sit relictũ: si est
mauerit heres: si cõprobaue-
rit: si iustũ putauerit: r. legatũ
r. fideicommissum debetur
q̄m̄ quasi uiro bono potius ei
cõmissum est: nõ in merã uolũ-
tatẽ heredis collatum.

Defectus debiti demonstra-
ti q̄ritate nõ exp̄ssa facit defice-
re substantiã legati. **idem si**
**q̄ritas exprimatũ r. ipsi debi-
torũ uel tertio relinquat. secus**
si p̄ debitorẽ creditor. **Bar.**

Si michi qd̄ ticius debet
fuerit legatum: neq̄ ticius de-
beat: sciẽdũ est nullũ esse lega-
tum. r. quidẽ si q̄ritas non sit
adiecta euidenti ratione nichil
debetur: q̄ nõ apparet q̄ritũ
fuerit legatum. nõ r. si qd̄ ego
ticio debeo ei legauero q̄ritate
te nõ adiecta: cõstat nullũ esse
legatũ: cũ si decem q̄ ticio de-
beã legauero: nec qui cõp̄ ticio
debeã falsa demonstratio non
pimit legatũ: vt in legato do-
tis **Julianus** r̄ndit. q̄ si addide-
rit decẽ q̄ michi tici? debet le-
go: sine dubio nichil erit in le-
gato. **Nã** inter falsam demon-

Demonstrationẽ. falsa demonstratio nõ nocet legato.
vt in st. de le. s. huc. Item falsa cã non nocet. vt. i. de cõdi. r.
falsa le- demõ. l. cũ tale. s. falsam. s. p̄ditio siue de futuro q̄ ppe de
gato nõ p̄ditio nocet eius idẽ defect. vt. i. de p̄di. r. demon. l. q̄ heres-
di. s. si. siue de p̄terito vt iptoque nocet defect. vt in st. de
leg. s. loqe. in fi. s. quare ḡ ponit huc cãm cũ p̄ditioẽ. **Rñ.** p
eodẽ ponit p̄ditioẽ r. causam. vel alio nõ erat legaturus.
vt. d. s. falsam. vel p̄ditionaliter fuit cã exp̄ssa. vt. d. s. lon-
ge. s. qd̄ ad p̄dicta. **Rñ.** cũ dicit in p̄ma p̄sona: certa est de-
mõstratio. cũ hõ dicit in terna uel fecũda que et q̄ faciũt
cõditioẽ. vt. i. de an. lega. l. q̄nt. r. c. de fal. cau. l. iij. r. l. fi.
s Et si uiuus. post q̄p̄ legauit ante mortem tamen

h **Extingueret. vt. et. i. i. h. f. d. e. m. i. s. s. u. s. sic fidei-**
i. i. l. cũ filius. s. heres. r. facit. i. de fun. i. l. r. et i. l. l. u. l. q̄bus. s. d̄na.
r. s. q̄ dotale. r. l. cũ tale. s. fi. r. l. demonstratio. et. i. i. l. l. u.
ci. s. q̄ quis. r. s. ciuib. r. l. cũ fili. s. heres. r. i. e. l. legati.

Proinde et si ticio decẽ q̄ mi-
chi seius debet legauero: nul-
lũ erit legatũ: esse enim debi-
tor debet. nõ r. si uiuus exegit
sem extingueret r. legatum. r.
si debitor maneret/ actioẽ ad
uersus eũ heres me? dũtaxat
prestare cogetur.

In alternatiua obligatiõẽ
si legatur qd̄ debetur cogitur
heres ad cedẽdũ: si legat vna
de rebus cogitur ad agẽdũ: si
legatur vtraq̄ res diuersis/ co-
gitur heres vtriq̄ satisfaccere
insolidum. **h. d. Bar.**

Si qd̄ ita stipulatus sit chũ
aut. x. vtrũ ego uelim? legauit
q̄d̄ ei debebat: tenebit he-
res ei? vt p̄stet legatario actio-
nẽ: electionẽ habituro? vtrum
stichus aut. x. persequi malit.
Proinde si stichum? legauerit
cũ ille ei stichũ aut. x. deberet:
incerti actio? legatario aduer-
sus heredes cõpetit: vt scribit
Jul. lib. xxxij. digestoꝝ per
quã actionẽ cõpellat heredes
experiri. r. si stichum? consecu-
tus fuerit/ prestabit ei. si. x. ni-
chil cõsequetur: fm quod erit
in arbitrio debitoris an sit le-
gatarius is cui stichus lega-
tus? est.

Quod si quis stichus aut
p̄aphilũ stipulat? sem
pronio stichus legasset: meuo

Quod si quis stichus aut
p̄aphilũ stipulat? sem
pronio stichus legasset: meuo
pulationẽ. vt nõ s. de cõdi. in debi. l. sed si me. s. i. et facit
s. loca. l. cum plures. s. messem.
n Si stichus hoc adiecto qd̄ michi debet vt ex supioꝝ:
bus p̄. s. q̄ nõ cogit heres stichũ redimere et prestare.
sciebat em̄ testator stichũ suũ nõ eẽ qd̄ legabat. vt in st. de
le. s. nõ solũ. **Rñ.** illõ q̄m̄ nullũ in eo vt. p. co. h. y. ab illõ
legare uidef. vt. s. eo. l. si domus. s. fi. r. l. seru. s. i. cuctus
ergo dubie p̄secutioẽ stichi legatus uideatur. vt r. ab. c.
de lit. aut. nunc si heres.
o Legatus. facit. i. i. l. l. f. ticius.

Quod si qd̄ aut p̄aphilũ. vtrũ ipe stipulator uellet
dẽnt soluta fieri idebita. vñ tenet. vt. i. i. l. q̄ duos. s. e. u. i.

nō habet electionē. tunc est res soluta p̄statu ei cui lega-
ta est: alteri nichil idēq; si soluat̄ testator. sicut et cū
stichū tñ legat̄ vni. vt. s. pri. et hoc est q̄ ex euentu et. vt. f.
ti. i. l. stichus. et argu. l. cum stichus. §. heres.

Actionē suā. i. actiōis cōmodū. idēq; meli⁹ dixisset ex
actiōez suā. vt. s. l.
pri. dixit. nō ḡ ce-
dit̄ actio: quia nō
fuit legatū qd̄ i sti-
pulanōe p̄tinet. et
facit. f. de li. leg. l. si
dānatus.

Pecunia. eiusq; depo-
sitarij.

Debitori. i.
depositario.
d. uti potest. sic
f. de doli excep. l.
dolo.

Debitorē. cō-
tra. f. ti. i. l. cū p̄. §.
d. dotalē. Sol. si de
ficii agat̄ i iudi-
ciū tenet̄ vt p̄edi-
cat. si non nō tene-
tur. sed tñ valet vt
heres actiones ce-
dat: vt ibi. et facit
f. e. l. si feruus. §. q̄
margaritā. et. f. ti.
ij. l. cū qd̄ decedēs
§. pater. et. f. l. pri.

Fideicomis-
sum. puenit.
vt. et. c. cō. de
le. l. i. §. cū em. et. f.
ti. i. l. impator. et. f.
et. ij. l. viij. et. l. cum
qd̄ decedēs. in p̄n.

Quod testō.
facit. f. de p̄.
ob. l. stipulatō ista
§. eū. et. l. eū q̄. et. f.
ti. i. l. plurib⁹. et
de duobus reis. l.
reos. §. i.

Reliq̄rat. i. l.
bonis dimisit.

Consecuturo.
ros. sic. s. de libe. et
posthu. l. si ita sit.
et de here. l. n. l. ins-
terdū. et. l. demēs.
et. l. si ita fuerit. et. f.
eo. ti. l. motuo. i. fi.

Fundum.
alij. si aut̄ eis
dē. dic vt. f. titu. l. l.
vnum. in p̄n.

Post. si aut̄
p̄mo dic vt. f. ad le-
gē fal. l. iij. et. f. de p̄di.
et demō. l. fūdū. et. s. eo. l. ser-
uo legato. §. i.

Propter defectum facilita-
tum et ppter falcidiā fit dimi-
nutio legatorum pro rata. B.

Apus iulianū lib. xxxij. di-
gestorū marcell⁹ notatis q̄ so-
la. xxx. reliquerat̄ ticio. xxx. le-
gavit. seio. xx. meuiō. x. massu-
rius sabin⁹ pbat ticiū. xv. seiu
x. meuium. v. cōsecuturos: ita
tamen vt ex his p̄ rata portio-
nis falcidie satisfiat.

Per legatū heredis nō au-
fertur dominiū legatario de-
functi. Bar. Iulia.

Fundū sub p̄ditōe le-
gatū heres p̄dēte p̄ditōe sub

p̄philuz: oneratus heres in-
telligitur: vt necesse habeat al-
teri a actionē suā: alteri estima-
tionē stichi aut p̄phili dare.

Debitor p̄t grauari onere
fideicomis. Bar. Iulia.

Pecunia fuerit depo-
sita ap̄ aliquē: eiusq; d̄
fidei commissum vt eam pecu-
niā p̄ter: fideicomissum ex re-
scripto diui pij debet: q̄si vi-
deat̄ heres rogatus remittere
id debitorē. Nā si pueniat̄ de-
bitor: ab herede: doli exceptio
ne vt p̄t: q̄ res vtile fideicomis-
sum facit. qd̄ cū ita se h̄yēt
ab omni debitorē fideicomis-
sum relinqui potest. Idem.

Fideicomissum qd̄ a le-
gatario relinquitur ita
demū ab eo debet: si ad lega-
tariū legatum peruenerit.

Qui relinq̄t decē nō videt̄
relinquere viginti. Bar. Iul.

Quod testamētō ticio et
seio decē dare iusserit
nullā hec verba recipiūt am-
biguitatē: vt dena dixisse vi-
deatur qui decem dixerit.

Qui excipit edificū videt̄
excipere solū in quo consistit in
dubio. et p̄ re legatā debet he-
redi p̄stari ius eūdi sicut ibat
testator. h. d. Bar.

Qui fundum excepto edifi-
cio legat: appellatiōe edificij
aut sup̄ficie significat: aut so-
lū quoq; cui edificū sup̄posi-
tū est. si de sola sup̄ficie exce-
perit: nichilominus iure lega-
ti tot⁹ fund⁹ v̄dicabitur: sed
exceptiōe doli mali opposita
p̄sequitur heres id vt sibi habi-
tare i villa liceat: in quo inerit
vt iter quoq; et actum⁹ in ea ha-
beat. Si vero solū quoq; exce-
ptū fuerit: fundus excepta vil-
la vendicari debeat: et seru-
tus ip̄o iure ville debeat:

Qui relinq̄t decē nō videt̄
relinquere viginti. Bar. Iul.

Qui excipit edificū videt̄
excipere solū in quo consistit in
dubio. et p̄ re legatā debet he-
redi p̄stari ius eūdi sicut ibat
testator. h. d. Bar.

Qui fundum excepto edifi-
cio legat: appellatiōe edificij
aut sup̄ficie significat: aut so-
lū quoq; cui edificū sup̄posi-
tū est. si de sola sup̄ficie exce-
perit: nichilominus iure lega-
ti tot⁹ fund⁹ v̄dicabitur: sed
exceptiōe doli mali opposita
p̄sequitur heres id vt sibi habi-
tare i villa liceat: in quo inerit
vt iter quoq; et actum⁹ in ea ha-
beat. Si vero solū quoq; exce-
ptū fuerit: fundus excepta vil-
la vendicari debeat: et seru-
tus ip̄o iure ville debeat:

Qui relinq̄t decē nō videt̄
relinquere viginti. Bar. Iul.

Qui excipit edificū videt̄
excipere solū in quo consistit in
dubio. et p̄ re legatā debet he-
redi p̄stari ius eūdi sicut ibat
testator. h. d. Bar.

Qui fundum excepto edifi-
cio legat: appellatiōe edificij
aut sup̄ficie significat: aut so-
lū quoq; cui edificū sup̄posi-
tū est. si de sola sup̄ficie exce-
perit: nichilominus iure lega-
ti tot⁹ fund⁹ v̄dicabitur: sed
exceptiōe doli mali opposita
p̄sequitur heres id vt sibi habi-
tare i villa liceat: in quo inerit
vt iter quoq; et actum⁹ in ea ha-
beat. Si vero solū quoq; exce-
ptū fuerit: fundus excepta vil-
la vendicari debeat: et seru-
tus ip̄o iure ville debeat:

M Repellere. f. ti. i. l. et p̄culo. et. s. eo. l. legatarius.
Sunt. sic in stipulatiōe. vt. f. de stipu. ser. l. i. §. cōmu-
nis seruus.

Pertinere. imovidef succedere p̄stitutio ad aufidiū
victorinū: et facere eū liberū. vt. C. si māci. ita fu. alie. l. ij.
et nemo p̄t face-
re et. vt. s. eo. l. ne-
mo. Rñ. imo testa-
tor potuit hoc fas-
cere. nec ob. d. l. ne-
mo. vt ibi not. vel
aliter refert p̄ce-
pit vt manumit-
tat: et tñ succedit
constitutio. an po-
tuit in ei⁹ volūta-
te: tñ nō valet vt
hic. et ar. s. de p̄di.
insti. l. p̄ba. ij. vel
certo modo pura
vidicta voluit fieri
manumissionē.
quo casu cessat cō-
stitutio. vt. f. de p̄.
ob. l. q̄rome. §. sta-
uius.

Uendicabil.
vñ sup̄ficies seq̄-
tur solū. vt. f. de ac.
et obli. l. obligatiō-
nū fere. §. placet. et
s. de pig. act. l. do-
mo.

Et actum. et
iter i ea habz: sine
his eniz habitare
nō possēt: nō tamē
erit fuit. vt. s. de
ser. v̄ba. p̄. l. olim-
pico.

Ipo iur. i. eq̄s
simo. ip̄o p̄o enim
ponit. sic. f. d. solu.
stichū. §. natural.
R. s. certe imo ibi
p̄p̄. et hic dic. i. q̄
erit fuit. d̄ iur qd̄
nō ē sup̄iori casu:
non dicas ip̄o ius
re. i. sine p̄stitutōe.
imō cōstitutū debe-
bit. sic. s. de ac. ep̄.
l. si. tibi libez. et ad
hoc cogit legatā:
ri⁹ ex voluntate
statōis: cū alis nō
valeret habitatio.
sec⁹ si tal volūtas
nō apperet. vt. s. p̄
ser. rui. p̄. l. via. §.
fi. q̄ est. f. vt ibi inf
v̄uos. vñ sibi ip̄u

Si suo cōi res legata fuis-
set: p̄t alter dñs agnoscere le-
gatū: alter repellere. nam in
hac causa seruus cōmunis q̄si
duo serui sunt.

Existente cōditiōe substi-
tutionis facte legatario lega-
tū trāsit ad substitutū. Bar.

Stichum semp̄onio do le-
go: et si semp̄onio stichū intra
annū nō manumiserit. eūdem
stichū ticio do lego: q̄situz est
qd̄ iuris eēt: Rñdi semp̄oniū
iterum totū habiturū: et si qd̄
itra annū manumisisset liberū
eū effecturū. si autē hoc nō fe-
cisset: totū ad ticiū p̄tinere.

Qui excipit edificū videt̄
excipere solū in quo consistit in
dubio. et p̄ re legatā debet he-
redi p̄stari ius eūdi sicut ibat
testator. h. d. Bar.

Qui fundum excepto edifi-
cio legat: appellatiōe edificij
aut sup̄ficie significat: aut so-
lū quoq; cui edificū sup̄posi-
tū est. si de sola sup̄ficie exce-
perit: nichilominus iure lega-
ti tot⁹ fund⁹ v̄dicabitur: sed
exceptiōe doli mali opposita
p̄sequitur heres id vt sibi habi-
tare i villa liceat: in quo inerit
vt iter quoq; et actum⁹ in ea ha-
beat. Si vero solū quoq; exce-
ptū fuerit: fundus excepta vil-
la vendicari debeat: et seru-
tus ip̄o iure ville debeat:

Qui relinq̄t decē nō videt̄
relinquere viginti. Bar. Iul.

Qui excipit edificū videt̄
excipere solū in quo consistit in
dubio. et p̄ re legatā debet he-
redi p̄stari ius eūdi sicut ibat
testator. h. d. Bar.

Qui fundum excepto edifi-
cio legat: appellatiōe edificij
aut sup̄ficie significat: aut so-
lū quoq; cui edificū sup̄posi-
tū est. si de sola sup̄ficie exce-
perit: nichilominus iure lega-
ti tot⁹ fund⁹ v̄dicabitur: sed
exceptiōe doli mali opposita
p̄sequitur heres id vt sibi habi-
tare i villa liceat: in quo inerit
vt iter quoq; et actum⁹ in ea ha-
beat. Si vero solū quoq; exce-
ptū fuerit: fundus excepta vil-
la vendicari debeat: et seru-
tus ip̄o iure ville debeat:

Qui relinq̄t decē nō videt̄
relinquere viginti. Bar. Iul.

Qui excipit edificū videt̄
excipere solū in quo consistit in
dubio. et p̄ re legatā debet he-
redi p̄stari ius eūdi sicut ibat
testator. h. d. Bar.

Qui fundum excepto edifi-
cio legat: appellatiōe edificij
aut sup̄ficie significat: aut so-
lū quoq; cui edificū sup̄posi-
tū est. si de sola sup̄ficie exce-
perit: nichilominus iure lega-
ti tot⁹ fund⁹ v̄dicabitur: sed
exceptiōe doli mali opposita
p̄sequitur heres id vt sibi habi-
tare i villa liceat: in quo inerit
vt iter quoq; et actum⁹ in ea ha-
beat. Si vero solū quoq; exce-
ptū fuerit: fundus excepta vil-
la vendicari debeat: et seru-
tus ip̄o iure ville debeat:

Qui relinq̄t decē nō videt̄
relinquere viginti. Bar. Iul.

Qui excipit edificū videt̄
excipere solū in quo consistit in
dubio. et p̄ re legatā debet he-
redi p̄stari ius eūdi sicut ibat
testator. h. d. Bar.

Qui fundum excepto edifi-
cio legat: appellatiōe edificij
aut sup̄ficie significat: aut so-
lū quoq; cui edificū sup̄posi-
tū est. si de sola sup̄ficie exce-
perit: nichilominus iure lega-
ti tot⁹ fund⁹ v̄dicabitur: sed
exceptiōe doli mali opposita
p̄sequitur heres id vt sibi habi-
tare i villa liceat: in quo inerit
vt iter quoq; et actum⁹ in ea ha-
beat. Si vero solū quoq; exce-
ptū fuerit: fundus excepta vil-
la vendicari debeat: et seru-
tus ip̄o iure ville debeat:

a **S**eruiret. qd fieri potest. vt. s. cōia p̄dio. l. iij. §. fina.
b **C**ogitasse. s. de serui. ru. p̄re. l. qui duo. cōtra. sol. ibi
et eo q̄ aque seruitutē exceperat. sicut in. x. pedib⁹ seruitu
tē exceperit. videf. Idē est arg. p. eo q̄ legauit nūcēvt ⁊ fo
lum videatur legasse et viam.

c **E**x ceteris. f.

quinq; vncijs.

d **D**ichi ali⁹.

a p̄fōno sc̄z. ⁊ ita li

quet q̄ p̄fōno vo

luit p̄fulere: vt in

fuis retineret por

tionē suam. alij q̄

go portioēs suas

fātūmō p̄habunt:

q̄ nihil āplē h̄it

nech̄re p̄nt vt eri

gat a p̄fōno cui

p̄fperit testator.

sed aliud in quāti

tate: ⁊ est rō q̄ iso

lidū p̄itari p̄t de

eorū p̄re q̄s onera

uir testator. 230.

vt. j. e. l. ab oib⁹. in

p̄n. que est 3. ⁊ fa

cit. j. n. i. s. i. b. i. §. i.

⁊. j. n. i. l. cū pater.

§. pater qui filio.

et. l. h. §. i.

e **T**icium. lega

tarium.

f **Q**uincunce.

nā in tantū erant

illi alij instituti.

g **N**ō mutat. vi

debat 3 per id qd

modo dixi: aliud in

quāitate.

h **O**porteat. qz

non remanet eis

quarta istōnis. vt

insti. ad. l. fal. §. i. ⁊

facit. j. ad. l. falci. l.

p̄cia. ⁊. j. n. i. l. cum

p̄f. §. pater q̄ filio.

i **P**otest. sunt

enī paria dare et

acceptione ferre vt h̄

et. j. de condi. ⁊ de

mō. l. iulian⁹ ait. ⁊

s. de p̄di. ob cau. l.

si mulier. et. s. de

calū. l. ij.

k **P**ertinere. p̄tinebat tamen: qz cesserat dies ei⁹ vt. C.

q̄n di. le. ce. l. fi. ⁊ facit. s. e. l. seruum. §. i.

l **N**ō repudiauerit. sed quomodo heres ticij p̄t repu

nō fec⁹ ac si duoz fundoz dñs
alteruz legauerit: ita vt alteri
fui⁹: sed inclinādū est testa
torē etiā de solo cogitasse: si
ne quo cōficiū p̄stare nō p̄t.

**Unus ex h̄dibus in specie
hereditaria grauat⁹ p̄ portōe
sua tm̄ grauat⁹ videf: ⁊ esti
matio testator⁹ nichil opaf. b.**

**Si libert⁹ patronū ex. vij.
vncijs heredē scripserit: alios
ex ceter⁹ et ita legauerit: q̄s q̄s
michi⁹ alius ex sup̄ascriptis
cū patrono meo h̄s erit suos
illū et illū ticio lego: quos esti
mō singulos vicenis aureis.
intelligēdū erit a cohere de pa
troni dūtaxat legatū datum: ⁊
ideo ticiū nō amplius quincū
ce⁹ in seruis vendicare posse.
adiectio autē illa quos estimo
singulos vicenis aureis: non
mutat⁹ legati cōditionē: si leg⁹
falcidie rōnē h̄ere oporteat⁹.
nichilominus em̄ verū p̄cium
seruoz i estimationē deducet.**

**Libertio habet p̄ solutio
ne etiā quo ad cond. nonem
implendam. Barro.**

**Ticio fundū do lego si he
redi meo. x. dederit: si. x. heres
ticio debuisset: ⁊ ea ticius ac
cepta fecisset ei: fundum ven
dicare potest.**

**Quācumq; erat apud defū
cium transi⁹ ad legatarū etiā
si defunctus ignorabat: ⁊ pos
sessio apud eum nō erat. Bar.**

Si ticius cui stichus lega

tus fuerat: anteq̄ sciret ad se

legatū p̄tinere decesserit: ⁊ eū

dē seio legauerit: et heres ticij

legatum nō repudiauerit: sti

chum seius vendicabit.

Repetitio facta a substitu

to impuberis h̄z locū etiā si le

gata ceperit non debet ab in

stituto b. d. Bar.

Si pater. ab impubere fi

lio ticio fundū legauerit: ⁊ a

substituto eundē eidē ticio: et

pupillus p̄f h̄s extiterit: siue

vedicauerit tici⁹ legatum/ siue

repudiauerit: quāuis fili⁹ ipu

bes decesserit: a substituto ve

de vulg. substi. l. iam hoc iure.

Non potuit. vtpote cū h̄z v̄l repudiavit. vnde per

inde est ac si habet.

Legata essent. ab instituto: ita vt non nisi semel des

beant. vt. C. de leg. l. cū qd §. si. vel dic relicta ab instituto

ipubere videt⁹ re

petita a substitu

to. qd nō v̄z vt de

beant expressa re

petitōe h̄z ex taci

ta debent. vt. j. e. l.

fuo. §. si qd. ij. m̄.

⁊. s. e. l. licet.

Filio. institut

o. Si iisset. to.

si habuit vel repu

diavit. vt. s. v̄l et

neutrū fuit. vt. j. e.

l. fuo. §. si quis.

Sola. hoc iō

qz nō valet ab ihs

tuto relicta exp̄sse

nec ergo tacita re

petitio. vt. ar. s. de

ser. ru. p̄dio. l. iij.

§. si. refert ergo in

terstit legatarū va

lere repetitionem

exp̄ssa: ⁊ tūc v̄z vt

hic. an nō: tūc nō

valet. vt. s. p̄t. res

sponso. unde est qz

q̄nq; tacita repeti

tio nō intelligit⁹ et

valet expressa: vt

j. e. l. si seruo. §. si

ab impubere. que

est contra. h̄z videf

qz aut ex iteruallo

reliq̄t a substituto

⁊ valet p̄m legatū

tm̄. aut incōtēnt:

⁊ tūc v̄trūq; ex q̄

eliger petere. vt. j.

de cōditio. ⁊ demō

stra. l. nā ad ea. q̄ ē

Dare ⁊
acceptione
ferre pa
ria sunt

seius. et. l. se. et. se.

u **C**ui. i. alicui.

x **U**triq; .f. debebit. Re.

y **A**lter. f. vixerit.

z **D**ebebit. ex ordinelittere hoc intelligitur. vt. j. eo. ti

tu. l. cum pater. §. pe.

a **C**ū statu. tici⁹ reliq̄t sticho libertatē si seius erat cōs

sul. heres ticij legauit eundē stichū si nauis ex asia venerit

b **L**iber. qui debebat esse liber si seius esset cotul.

c **S**ub cōditione. si nauis ex asia venerit.

- a Legatus. ab herede defuncti.
- b Deficit. quia decessit feius.
- c Fit. i. fieri potest existente eius conditione.
- d Statuta. si ticius fuerit consul.
- e Cunc. f. demum. si non habes in textu.
- f Perimit. h. c.

redi relicum.
 g Accipit. q. ti
 ct factus est p. ful.
 h Legatus. ab
 herede relicu.
 i Eius. statu
 re libertatis. et fa
 cit. i. d. opti. le. l. cu
 ita. in fi.
 k A filio impu
 bere. instituto.
 l Legat. f. ser
 uus. r. dicunt q. da
 sub conditione hac
 si ad pubertatem
 puenit q. d. valer.
 vt. Leo. l. seruo le
 gato. s. penul. sed
 fm hoc idem vide
 tur repetere cu di
 cit si idē seru. r. c. f.
 q. sub conditione
 fuit legatus. unde
 dic q. pure fuit leg
 gar. in pmo casu.
 sed cu postea reli
 quitur libertas a
 substituto videtur
 relinq. sub condi
 tione. r. sic videt adē
 puz esse legatum
 sub p. traria condi
 tione. vt. i. de condi.
 et demō. l. aliqua.
 do. in fi. inde est q.
 debetur nisi pue
 niat pupill. ad pu
 b. tate. r. facit. C.
 de neces. ser. l. qui
 dam. s. fi.
 m Uendicabi
 tur. i. legatari. v. e
 dicabit.
 n Hoc seruari. videlicet vt seruus iste perueniat ad li
 bertatem.
 o Legatus. sub. et liber iustus est a substituto.

Non quocūq. regulariter traditur duas lucratias
 causas in eadē re r. psona cōcurrere non posse. vt. i.
 de ac. r. ob. l. oēs. hinc est q. si res michi legata ab aliquo
 fiat mea ex causa lucratia: p. alius definit michi deberi
 ex causa legat. vt in l. de leg. s. si res. hoc autē est verum
 si ita fiat mea vt michi auelli nō possit: alio secus. de quo
 hic ponit duo exēpla. p. mū ticius legauit michi rē gau
 pure: deinde gaus eius dñs legauit sub p. ditione eadē
 re feio. heres gau p. dēre p. ditione dñs existēs michi dona
 uit. certe h. s. ita mea: tamē quia auelli michi pōt per seium
 existēte p. ditione sui legat: adhuc petā ab herede tici. aliō
 exēplū est. ticius ex causa donationis michi p. misit rem

gau pure. deinde eadē gaus sub p. ditione legauit feio: he
 res gau pendēte conditione dñs existens michi donauit.
 quia potest michi auferri per seium idarco adhuc agaz
 ex stipulatione contra ticiū.

q Die cedēte. s. etiā: nam idē si ante. vt in l. de vulga.
 substi. s. si res.

eius est: vt existente p. ditione
 discessurū sit a me dñum: nā
 et si ex stipulatione michi sti
 chus debeatur: et is cum sub
 cōditione alij legatus esset fa
 ctus fuerit me ex cā lucrati
 ua: nichilomin⁹ exiūte p. ditione
 ex stipulatu agere poterō.

Regla catoniana cessat qñ
 impedimētum subest vere: nō
 tamen iuris fictione. Bar.

Si ex bōis ei⁹ q. rei publice
 causa aberat rē vsu acq. fierim:
 r. ea anteq. euincere michi le
 gata sit: deinde postea euinca
 turre: ex testamēto petā eā
 michi dari oportere.

Quaten⁹ ex te ad me ex cā
 lucratia puenit eaten⁹ actio
 ex alia cā lucratia p. mis. B.

Fund⁹ michi legatus est: p.
 p. uentatē ei⁹ fundi redemi de
 tracto vsu fructu: postea v. d.
 to: capite dimini⁹ est: r. vsu
 fructus ad me p. tinere cepit: si
 ex testamēto egero iudex tāti
 litē estimare debeat: q. tū mi
 chi aberit. Marcell⁹: idē erit
 r. si partē redemero: r. pars mi
 chi legata est: aut donata: p. tē
 em dūtaxat petere debebo.

Quo titulo ad me perue
 nit ancilla eodē titulo part⁹ di
 citur peruenire. Bar.

def. r. s. eo. l. seruo. s. i. r. l. plane. s. i. r. Te. l. si fu. s. stichū.

i Legata sit. h. videt q. nō valeat legatū cū res sit lega
 tarij. vt in l. eo. s. sed si rem. l. r. s. eo. l. apud iulianū. s. si
 tici. s. r. nō videt vsu cepisse cū ab eo res auferri pos
 sit. vt. s. de in integ. resti. l. nemo. et dic legata sit. s. ab alio
 cuius nō erat: r. fuit sciēs vel cōiuncta psona legatarij. vt
 C. de leg. l. cū alienā. r. sic nō ob. i. ti. l. cū pater. s. cunctis.
 r. i. de vsu fru. le. l. sticho. que sunt contra.

k Aberit. videbat q. nichil possem p. seq. cuz vsu fruct⁹ Usufri:
 vice dñij obtineat. vt. s. de vsu fruc. l. iij. r. cū sum p. secut⁹ et vicez
 ex cā lucratia. vt. s. e. l. in pun. sed certe iuno hoc casu vi:
 cē seruitutis obtinet. vt in l. e. s. si cui fundus. ergo pro:
 p. tias tātū p. stabif. r. intellige q. testator sciuit alienum:
 vel erat cōiuncta psona. vt. C. eo. l. cum alie nā.

l Debebo. sic. s. de p. trahē. emp. l. sue rei. r. l. sequēti.
 aa iij

r Rem. s. gau.
 s Legata sit. a
 ticio q. eā rem scie
 bat alienā: vel erā
 p. iunctus: ita q. mi
 chi legasset etiā si
 alienaz scisset. alio
 non teneret heres
 de euictioe. vt. C.
 de leg. l. cū alienā.
 t Cedēte. sub.
 etiā. vt. s.
 v Co herede. s.
 gau cui⁹ erat res.
 r Legata. i. tes
 tamēto gau. vt. s.
 l. pri. in pun.
 y Agā. vel sta
 tum: vel re michi
 iā ablata cōditio
 ne existēte. R.
 z Eius. rei le
 gate.
 a Nā. a simili.
 b Ex stipula
 tione. interposita/
 ex cā lucratia.
 c Stich⁹. fu.
 d Debeat. a ti
 cionō a dño cū cēt
 gau.
 e Legatus. a
 gaio eius dño.
 f Fuerit. quia
 heres gau michi
 donauit pendē
 te p. ditione legatē
 licit.
 g Lucratia.
 a gaio.
 h Potero. con
 tra ticiū. et facit. i.
 de acq. pos. l. nō vi

a **M**ercatus sum. et plus propter partem. et scietiam cum video: emisse: igitur nichilo deducto petam utrumque estimatione. sed contra. si. n. i. l. si quod ex paphila. Solu. ubi.

b **E**xempto. vt. 2. s. de eue. l. reditor. no autem ad duplam. vt eo. ti. l. si pignas. et l. vacce. que sunt contra.

c **P**restare. vt. 2. si. i. l. qui duos. sed arg. contra in eo. titu. l. si ticius.

d **I**nutile. quia videtur testator i utroque voluntatem mutare. Jo. et facit. s. eo. l. si sic. s. i. in si. et. s. de li. le. l. no solu. et. l. si dana tus. et. si. n. i. l. fidei commissum. s. si re. et de accepti. l. i. et l. p. usufructu. s. si.

e **C**hamenis. scz in quolibet stichus aut paphilus.

f **E**x altero. nunc responder.

g **P**ossim. hic pot colligi utrumque esse in obligatioe alis no possent in eadem re due cause lucratue cocurrere. sic. s. de consti. pe. l. illd. et semper dicas q testator sciebat alienum quod legabat. vel erat legatario cointunctus. vt. C. de lega. l. cum alie. na. et facit. i. e. l. huiusmodi. s. si cui. et. s. stichum.

Ter. stichi. alieni. unde dic testatorem scivisse alienum: vel cointunctum legatario fuisse.

i **C**onsequeris. dimidiam. na appellacione parvas dimidia intelligitur. vt. i. de verbo. sig. l. nome. s. portio. et ita totum stichum. vt. si. i. l. i. l. meus. s. duob. tibi: sed si pars et.

Huiusmodi legati. qd ticio relinquat. s. videt prius legatarius gravari. na primo cauere debet qd centum accipere debet. Sed rñ. q. et prius petere pot centum ticius. vt. C. ad legē sal. l. penul. et. s. de cedi. in si. l. mulier. s. i. in si. nec etiā gravatur si no vult. Jre no videtur valere cau-

Julian. q. si legatum michi est qd ex paphila natus erit et ego paphila mercat? suz: et ea apud me peperit: non possum videri partum ex ea lucrativa habere: qz matre ei? mercatus sum. argumentum rei est q. cui cto eo actio ex eptob? copert.

Si duob? separatim contra singulos ex duob? reis actio legit? heres cuiuslibet insolidus satisfacere compellit: lz ex actioe vni? facta p testatoiez utruq? legatu? pimat. h. d. Bar.

Qui gatum et lucium eiusdem pecunie reos habebat si ita legaverit: qd michi gatus debz id heres meus sempromio dā nas esto dare. qd michi lucius debet id heres me? mevio dā nas esto dare: ea pditioe heredis sui constituit: vt heres is necesse habeat alteri actioes suas: alteri litis estimationem prestare. si tamē vivus testator: gatio acceptu fecit: necesse est vt sempromij et meuij legatum inutile sit.

Si vna ex reb? alternativie debitis ex ea lucrativa efficit mea: alia petere potero. B.

Cū michi stichus aut paphilus legati fuissent duoz te itametis: et stichum ex testamento psecutus fuissim: ex altero? paphilū petere possum. quia et si vno testamento stich? aut paphilus legati fuissent: et stichus ex causa lucrativa meus factus fuisset: nichilomin? paphilum petere possum.

In re que no potest ad oculum demonstrari: due cause lu-

cratie pnt concurrere. Bar. Jci? stichi? Marcel. parte tibi legavit: eiusdem stichi parte seius tibi legavit: ex utriusq? testamento consequens.

Legatu? sub pditioe si cauerit de aliquo dādo vel faciēdo assimilaf legato cui i vni? modū vel cōditiois fideicommissi onus imponit. Bar. Julia.

Huiusmodi legatu? si ticius heredi meo cauerit cetum mevio se daturū: et heres me? ticio centū dato: vtile legatu? est: quē admodū qd ali cui legat vt ex causa fideicommissi restituatur. Eadem ratio: ne hoc quoq? legatu? vtile sit. si ticius heredi meo cauerit se in municipio ex cetum aureis opus facturum: tunc et cetum aureos heres meus dare dā nas esto.

Due cause lucrativie ex psona duoz q habent loco vnius iudicantur ac si ex testamento vnius pcederet. h. d. Bar.

Si sempromij ticiū heredē instituerit: et ab eo post biennij fundū dare iusserit mevio: tici? deinde ab herede suo eundē fundū mevio p̄senti die? le gaverit: et meuius p̄ciuz fundi ab herede tici? accepit: si ex testamento sempromij fundū petere velit: exceptione repellit? potest si p̄cio fundi contentus non erit.

Debitor generis re oblata perempta liberatur. Bar.

Si cui homo? legatus fuisset et p legatariū stetitset quo-

tio. quia alteri stipulari et. vt. i. de verbo. obli. l. stipulatio ista. s. alteri. Rñ. fm. l. q. debet solvere mevio vel ei cauerit: quia hec fuit testatoris voluntas. arg. J. ad trebel. l. cogi. circa pun. et argu. J. pro. rñ. vel dic cauet heredi. s. sic vt valeat. puta recipiēti nomine meuij. et sic cedet mevio. vt arg. s. de nego. gest. l. pc. itē qd si ticius non vult legatu. Rñ. no cogetur cauere: qz nec heres adire possit pro singulari rebus cto. vt. J. ad trebel. l. cogi. s. generalit. l. eadem ratione. et hic opponere et responde vt prius.

In p̄senti die. scilicet cuius solius ratione valet hoc sequens legatum: scilicet propter representacionem. alioquin no valet eo q. eidem mevio ticius tene retur. vt istu. de leg. s. contrario. n. Repelli potest. quoniam testator duplicare legatum nec potuit: nec voluit: sed solutionē dātarat accelerare. R. non potuit dico: quia debitum eidem: et quia ius quod habet scilicet retentionem biennij legare videtur. vt s. eo. l. si dom? s. fina. sed cōtra institui. eo. s. hac ratione. et. s. eo. l. plane. s. sed si duocū. vbi distinguntur primo res vel est matio habita fuerit: sed ibi ex testamento profus deuerfoium. hic heredis qui est vnus cum testatore. vt in aut. de iurciu. a. mo. p̄senti. col. v. in pn. et facit. s. eo. l. si michi sempromij.

meuius. et. si. i. l. vni? ex familia. in prin. et. l. statuliber. et. l. meuius. et. l. lucius. s. penul. et. s. eo. l. si fundum sub conditione. in prin. et arg. J. de ver. ob. liga. l. si stipulatio. o. **E**t si cui homo. in genere: sed si in specie ipso iure interitu? speciei liberaret. vt. i. de solu. l. qui decem. in pun.

partis appellacione dimidia venit.

a **Stichum. mediocrem.**
 b **Uolebat. heres ergo eliget: quia non erat in familia.**
 vt no. s. eo. l. si quis a filio. §. penul.
 c **Edes. dominantes.**
 d **Imposita. non oportet q. imponatur. nam. usus fua rat feruit' aditioe hereditatis.**

e **No plenum. inspecta vniuersitate non ipsa re. et factu. §. de fo. l. ena. et. §. l. si legatu. §. fi. et. §. de sui. l. parpinianus.**

f **Legatu. sub conditione vel in die. alioqn cu sua est res nulla etiaz est emptio. vel dic fu' erat heredis: no defuncti.**

g **Emit. §. no ac cepit ad huc. nec p. cu fuit solutu.**

h **Ex redito. p. pte. et dic absolui dz legatari' si heres petat p. ceuz. alij ex redito. i. ex epto et dz absolui dz legatari' non habeat. et re tradi derit ex ca legati.**

i **Hoc iudiciu. §. ex redito. vt in situ. de ac. §. actio num. et ideo oia ve niat que ronabile est venire: §. no sit actu na ex pte acto ris q. rei. vt in situ. de ob. que ex co. in fi. et hic subijcit et cotinet. et. §. fo. ma. l. §. i. ideo. i. fi.**

k **Cosequi des. bebant. actioe ex te stameto et sub. act. et. et dic recupera bit q. si re sibi eua cta. cu ex alia cau sa habet. vt. §. de euc. l. si vendideris.**

l **Fuisset. ab extraneo.**

m **Actu fuerit. ad re. et sic res tradita et p. cu solutu. als aut no admittit ad agendum. vt. §. de ac. emp. et ven. l. iulianus. §. off. rra. vel dic actum: sed non peractum.**

n **Ex testamento. alio iudicio et alia actioe. ex test. §. certe imo videt q. actione ex empto debeat agere. vt. §. de acf. emp. l. cui res. et q. i. p. i. r. et re ca legati. vt. §. ad. l. fal. l. fundo. q. sunt §. Sol. h. enus ab et neo. ibi ab herede. in. l. cui res. et to cu possit ibi agere §. h. de actioe ex epto. no agit actioe ex test. at hic secus est. Sed ob stare videt: q. dicit in prin. §. q. si ab herede emit. nisi p. ces ibi post verbu ab herede. Jte videt ob stare qd in fi. dicit quia ho**

min' actoris facere cogitur: q. id. uenit tm hedi. §. dic q. no aliter absolui. et. §. ab actioe ex test. nisi reddat p. cu. §. c. f. neo solutu. q. d. est iatione rei legare. et hoies facit actoris. i. legatarij: qd no erat factu p. c. neu vedete. vt. §. de acf. emp. l. ex empto. §. i. §. in hoc est contra. §. eo. l. si a

solui oportebit q. si p. cu resti tuerit: et hoies a ctouis fecerit.
Si pater pumo dotat pro mittendo: postea legat. videtur pio dote legare. h. d. Bar.

Qui p. filia sua dotis no mine centu. pmisisset: deinde eidem centu eadem legasset: doli mali exceptione heres tutus erit: si et gener ex pmisione: et puella ex testameto agere isti tuerint. couenire em inter eos oportet vt alterutra actioe co tenti sint.

Aditio de infis reddendis p. tinet in se etia liberatio nem p. stari: qd solum sufficit si infra reddi no pnt. h. d. Bar.

Si ita legatu cui' eet. si tabulas chyrographi mei heredi meo reddiderit heres me' ei decedato: hmoi p. ditio hac vim hz: si heredem meu debito liberauerit. quare et si tabule extabunt no itelliget p. ditioi satisficisse credito: nisi acceptu heredi fecerit. et si tabule in reru natura no fuerint: ex istima bif implese coditione si here de liberauerit. nec ad re ptine bit ia tuc cu testu fiebat: tabu le interciderint: an postea: vel mortuo testatore.

Qui no admittit ad pte iu re actiois: facit parte si hz ius retetionis etia iure suo. Bar.

p **Eade. qd semper psumit nisi aliud liquet. Ro. vt. §. tr. i. l. ticia. §. que in vita. et. l. cu pater. §. pater filie. et de do. pte. l. ij. in prin. et. §. solu. ma. l. si cum dote. §. si pater.**

q **Contenti. vt se no impediatur. vt. §. eo. l. i. an. fi. si aut separatum veniat: dic vt. §. de iure do. l. cum pater. et facit C. eo. l. filia. Item no ex predictis patet legare filie p. f. c. tiam dote. et debet esse contenta alterutro. secus in viro. vt. C. de rei vro. ac. l. i. §. i.**

r **Cui. alicui. et facit. §. ti. ij. l. q. chyrographu. et. §. de li. le. l. ij. et. §. de pac. l. labeo. §. p. tra. §. eo. l. ab oib. §. in test. Solu. ibi. Jte facit. §. eo. l. legatu. et no. vt. l. §. p. instrumen tis que no possunt reddi. sic. C. de solu. l. pecunie.**

s **Liberauerit. si tabule non sunt. als sec' vt subijcit.**

pars
quod fit
quod non

a **C** Si ticio, scilicet domino stichi.

b **C** Pars, quasi dicat non totus: quod ticius facit partem
subicit. i. facit alium admitti ad partem tantum. et non quibus
casibus fit pars. et quibus non fit: ut ecce legatum michi et ei quod non
est in rerum natura tempore testamenti. Item legatum michi et ei quod
est tunc: sed decedit
ante testatorem. et non
fit michi pars. ut
C. de cadu. toll. l. 1.
i. §. i. et §. pro se-
cundo. et §. e. l. si
duobus. in prin. Item
ecce legatum michi et
posthumum quod nasci
tur abortivus. et
tunc idem. ut §. e. l.
plane. §. si duobus. i.
fi. Item legatum michi
et heredi et tunc idem
quod §. e. l. plane. §. si
duobus. Item legatum
michi et tibi et tu
repudias: et idem.
ut l. de le. §. si ca-
de. quod omnes sunt huic
contrarie. Item legatum
michi et non capaci
et tunc fit michi pars
ut l. tit. i. l. si ticio.
Item legatum michi et
tibi res tua: et tunc
idem ut hic. Item lega-
tur michi et seruo tuo.
et tunc idem ut §. e. l.
plane. §. si cotu-
ctum. Item legatum mi-
chi et seruo meo. et
tunc idem ut l. ti. i.
l. si michi pure.
Item sunt arg. contra.
§. de auc. tu. l. si
fuit communis.
et §. de stipu. ser. l.
item. et l. pinde. et
l. ti. i. l. cu. p. §. li-
bertis. concor. §. de
le. prestan. l. ij. §. ij.
c **C** Non poterit
imovidei quod sic: quod
verbum volent tra-
ctus huius etc. ut l. de
§. b. obliga. l. si quis
stipu. que est contra
sol. h. erat electio
debetis. ibi stipu-
latoris. unde ne sit h.
in et parte an de-
beatur non potest mutare. ut §. de eo quod cer. lo. l. ij. Sed certe
idem si legatarij est electio. ut l. de op. le. l. apud aufidiu
dic ergo aliud in stipulatione quod in legato: quod hic facta ele-
ctione statim fit res legatarij. et idem mutare non potest. ut dicta
Lapud aufidiu. et l. titu. l. l. statuliberu. §. stichu. in stipu-
latione secus. Item sunt argu. contra. l. de sepul. vio. l. ij.
§. penul. et §. de posi. l. i. §. pe. et §. de verbo. obliga. l. cum

C Si ticio et meo legatus fuerit stichus quod ticij erat: debebitur pars stichi meo: nam ticius quis ad legatum non admittatur partem faciet.

Qui qui habet electionem ex ultimavoluntate variare non licet. hoc dicit Bar.

C Stichum aut pamphilum utrum heres meus volet ticio dato: si dixerit heres stichum se velle dare: sticho mortuo liberabitur. cum autem semel dixerit heres utrum dare velit: mutare sententiam non poterit.

Qui est in fuga videt esse in loco a quo recessit. h. d. Bar.

C Legatum est ita: fundum cornelianu et mancipia que in eo fundo dum moriar mea erunt heres meus ticio dato: ancilla que in eo fundo esse consueverat mortis tempore cum in fuga esset: extra est: quero an vel ipsa: vel pars eius legato cedat. rudi. ancilla quis in fuga sit: legata videtur. et licet fugitiva erat: perinde habetur ac si in eo fundo fuisset mortuo patrefa. huic consequens est ut partus quoque matrem sequatur: et pinde legato cedat ac si in fundo editus fuisset.

C Si una ex rebus alternativae legatis a testatore donata: alia in legato remanet. Bar.

C Si ticio stichus aut pamphilus utrum eorum mallet legatum esse: deinde pamphilu testator ticio donaverit: stichus in obligatione manet.

C Coniunctio verbalis non in-

qui certarum §. i. item facit. §. de sol. l. stichum. in prin. et l. titu. l. l. si is cui.

C Mui moriar. sic. §. de fun. instr. et instr. le. l. scie. §. paphile. et §. de heredi. instr. l. ex facto. §. si. et §. de auro et argen. lega. qui vixit. et §. i. l. i. l. que situm. in prin. et l. fuis. et l. si ita.

C Sequatur. ac cessat sequi per capitale. sic. §. de pecu. le. l. ij.

C Valet. ex hoc notant quidam quod alio legatarius non eligeret nisi a testatore ei data est electio: sed est falsum et hic sub. maxime si nisi hoc casu heredi daret electionem: posito quod testator non dederit legatario iam eligeret pamphilum et sic legatum esset inutile: quod esse non debet: immo sic interpretari debet ut valeat. ut l. titu. l. l. tina. §. lucius. et ar. §. l. plane. §. si cui. et facit §. eo. l. si tibi. §. fin. et l. sequi. et l. non quocumque. §. si.

C Quibus. sic. §. de usufruc. ac l. fina.

C Uti vellet. cum plures et competant. ut l. titu. l. l. cum filius. §. vasis. i. **C** Simul. secus si separatum. ut l. l. priori. **C** In personarum. scilicet ex testamento. et facit §. de usufruc. l. quoties. in prin. contra. Sol. ibi. et de fut. rufi. p. d. l. itinere. §. lo. ibi. ut fac. §. q. mo. usufru. amit. l. ij. in prin. et §. si.

C Quibus coniunctim fundus erat legatus: alter ex his partis estimatione per actionem personale abstulit. aliter si totum fundum vendicare vellet exceptione doli mali repellitur pro parte dimidia: quod defunctus semel ad eos legatum pervenire voluit.

C Si res mea pignorata michi legatur ab extraneo tenetur heres michi solvendo pignum liberare. Bar. Iulianus.

S tibi homo quem pignum dederas legatus ab alio fuerit: actionem ex testamento habebis adversus

et huius: vel re tui. ut C. de cadu. tol. §. ubi aut. et §. si aut.

C Personalem. ex testamento.

C Vendicare. per rei vindicationem.

C Voluit. pro virilibus portionibus. ut §. e. l. si michi

S in prin. et l. si pluribus. in prin. **S** tibi homo. scilicet ticius.

C Dederas. alij non leganti. alioquin aliud esset. ut §. de

libera. lega. l. i. §. i. Accursus.

A natur. pignoris enim lutionem potius legasse: q̄
dominiū eius voluisse testatorē est verisimile. R. sed ar.
§. i. i. l. meuius. §. p. r. no. hic q̄ valet legatum rei mee
in qua alius habet et ius.

Ab oibus he
reditib⁹. secus si ab
alio specialiter ea
dem res. vt. §. eo.
Liquid ergo. §. i. et
J. e. l. seruo. §. i. et
facit ad hoc. §. eo.
l. si fundus. §. si pa-
ter.

Consecutus.
petendo stichū nō
estimatum. sed q̄
non petiuit eum
inestimatu dam-
natur ille heres a
quo fuit relictus.

Non pōt. q̄
nullū cōmodū esse
pōt. als cōtra. J. ti.
i. l. meuius. circa
prin. Item contra
ea. l. §. eum. fol. ibi
et dic plene vt ibi
not.

In suspensio.
nec ob. J. eo. l. lega-
tum. §. si. quia re-
fert an suspensa-
tur legatum expō-
sitū vt per condi-
tū ibi. aut tacite vt
q̄ legatarius deli-
berat vt hic: ibi er-
go nō suspensū:
sed statim extinguit
seruitus.

Adite heredi-
tatē. no. quādo do-
minium rei legate
trāsīt in legatariū
sic. J. ti. i. l. mortuo.
in prin. sed alij di-
cunt a morte testa-
toris. vt. J. de fur. l.
sticio. et. §. de no-
ya. l. si seruus. l. et
§. de pecu. l. sed si
dānū. §. i. et. J. ti. i. l.
legatū. sed p̄mo in
specta veritate lo-
quitur iste §. alie
de fictione. et facit
J. de rebus du.
L. quedam. et. J. de
fur. l. si is q̄. et. l. si
dominiū. et. §. de
re. eo. l. magis. §.
fūdū aut. r. §. co. l. legatarius. §. i. et. l. apud. r. l. seruo. §. i.
r. §. si cer. pct. l. pinde. et. J. si qd in frau. pa. l. i. §. vtrum.

heredē vt pignus luatur.

Qui cōsecutus est estima-
tionē totū a grauato singula-
riter: nil debet cōsequi a gra-
uato vltra. Bartolus.

Si testamento stichus ab
vno herede legatus fuerit me-
uius: et eidē codicillis idē stich⁹
ab oib⁹ hereditib⁹: et anteq̄ co-
dicilli aperirent meui⁹ est
mationē cōsecutus: fuerit: ipso
iure vēdicari ex codicillis non
pōt: q̄ testator semel legatus
ad eum petuente voluit.

Rei legate vere dñum trā-
sit ab adita hereditate: et eodē
modo debent q̄ rei legate ac-
cedunt. Bartolus.

Cū seruus legat⁹ et ipsi⁹ ser-
ui stat⁹: et oim que psonā ei⁹ at-
tingūt in suspensio est. nā si le-
gatari⁹ repulerit a se legatū:
nūq̄ ei⁹ fuisse videbit. si non
repulerit: ex die adite heredi-
tatis ei⁹ intelligit fm hāc re-
gulā. et de iure eorū que p tra-
ditionē seruus acceperit aut
stipulatus fuerit: deq̄ his q̄ le-
gata vel donata ei fuerint sta-
tuet: vt vel heredis vel legata-
rii fu⁹ singula gessisse estimet.

Fictione personali ex testa-
mento nō pōt pueniri heres ni-
si p hereditaria portione: etiā
si insolidū rem possideat.

Si fundus ab oib⁹ heredi-
bus legat⁹ fuerit q̄ vni⁹ here-
dis esset: is qdē cui⁹ fund⁹ es-
set nō ampli⁹ q̄ partē suā pre-
stabit: ceteri in reliquas pres-
tatebunt. Valer⁹ legatum
si superficies legata sit ei cuius
in solo fuerit: licet is dñs soli
sit. nāq̄ cōsequet vt hac futu-
re liberetur: et superficiem lu-
crificiat.

Si fundus. plana est lra. et facit. J. ti. i. l. vnum ex fas
milia. §. si rem.

Valer. q̄ ei vendicāti decetero nō obstat exceptio
que cōpetebat supficiario. vt. J. de supfi. l. i. §. quod ait.
Lucrificiat. Sed nonne superficies sequebat solū. vt
insti. de re diui. §.
cū in suo. Rñ. sic.
sed p hoc dicitur
crari: q̄ p̄ter rem
exceptio nō obstat
te. et facit. §. co. l.
si domus. §. si.

Suus vel emancipatus si
se abstinere p̄legatū i totum
cōsequitur: nisi testator aliud
voluerit: vt p̄legata loco he-
reditatē posuerit. h. d. v. §. ad
l. questum. Bar. Dapf.

Filio pater quē in po-
testate retinuit herede
p̄ pte instituto/ legatū quoq̄
reliquit: durissima snia est ex-
stimatū denegandā ei legati
petitionē si patris abstinue-
rit hereditate: nō enī ipugnat
iudiciū ab eo q̄ iustis rōnibus
noluit negocijs hereditarijs
implicari. Marcell.

Sed si non alias voluit
cum pater habere lega-
tum nisi hereditatem retineat
tunc neq̄ aduersus coheredē
dandam ei legati petitionem
fm aristonis sententiam con-
stat: cum ipsi filio non videre-
tur esse soluendo hereditas: et
hoc ita est licet non conditio-
naliter expressit: intellexisse ta-
men manifestissime approbe-
tur. Iulianus.

Mam nec emancipatus
hereditate omisa lega-
tum ab herede petere prohibe-
bitur: p̄tor enim permitten-
do his qui in potestate fuerit
abstinere se hereditate pater-
na: manifestum fecit ius se in
persona eorum tribuere: quod
futurum esset si liberum arbi-
trium ad eū hereditatis ha-
buissent. Papinianus.

Quid ergo si ita legaue-
rit hoc ampli⁹ filio meo
non dubie volūtatis quidem
questio erit: sed non ab similibus
est prioris casus circa filij pui-
dentiam: nisi euidēs voluntas
p̄traria patris p̄bet. Plane

quidam testamentū suum: filios suos heredes instituit
diuisit inter eos bona: vt vnus haberet vltra rhenum: et

Huo. petiti-
o. q̄ nō de-
negat. vt. C. e. l. cū
rñso. et. J. de excep.
doli. l. ap̄. §. si q̄s.
r. §. co. l. q̄ filiabus
§. si. r. l. seq. et. J. e.
l. questū. §. duob⁹.
Sed J. ti. i. l. mi-
les. §. si. nā ibi de-
cedens et sic repu-
diās nō habet nec
trāsmitit legatus
p sua pte et ita nō
valet. Sol. hic re-
pudiāuit ibi decef-
sit q̄ nō sunt paria
q̄ cū repudiaret
tat conditio tacita
sub q̄ valet p sua
pte. at cū mouitur
ante aditā heredi-
tate: r̄ ibi: nō exti-
tur p̄ditio eo vno.
r̄ sic nō trāsmitit
p sua pte vt ibi: p
alia enī semp̄: r̄
iō trāsmitit: vt
ibi. J. de ex-
cep. do. l. si. §. si. So-
lu. vt. C. co. l. cum
responso.

Iustus. vel nō
iustus. nā est p̄ra-
tione volūtatis. vt
J. ad trebel. q̄ po-
terat. r̄ fac. §. si q̄s
omis. cau. testa. l.
si i testamēto. in fi.
r̄ J. titu. i. l. sextiliā
Am nec. ab-
stinere. p̄mit-
tit enī q̄ ius ciui-
le nō facit. vt. §. de
acq. here. l. necessa-
rijs. et insti. de he-
re. qua. r̄ dif. §. sed
his.

Quid ergo.
plane. fecit

quidam testamentū suum: filios suos heredes instituit
diuisit inter eos bona: vt vnus haberet vltra rhenum: et

Idiū
rei lega-
te quan-
do trās-
seat in
legata-
rium.

alter citra rheni. nunc iste q̄ habebat citra rheni habet in quolibet cepit medietate iure suo: altera medietate iure prelegatiōis. si autē velit habere id quod habet iure prelegatiōis: aliud repudiare nō pōt. sed cōtra. s. e. l. qui filius habus. §. si. sed ibi prelegatū est a testatore. hic autē habz illud prelegatum a lege.

a Si pluribus. hic intēdit q̄ quādo plures sunt instituti: unusquisq̄ suā p̄te partem habet iure coheredis et sic iure prelegati: p̄ti suo iure hz. s. si id q̄d suo iure habz nō iure potest habere aliquid iure coheredis: et sic iure prelegati: q̄z habet a lege. et sic non ob. s. e. l. qui filius. §. si. ubi habet a testatore prelegati. **b** Bona diuisit. sed nō oia sed maiore parte: alia bona indiuisa reliquit. **c** Volūtatē. presumpt. cū enī pater inter eos diuiserit oia vel partē maiore: verisimile est nō aliter velle eos h̄re assignata nisi esset heredes. **d** Si qui. cui p̄ diuisionem maiorem partē assignauerat quā ab intestato habiturus erat. et facit. s. famul. heres. cum. l. si cum pater. **e** Desirum. institut. fuisse. a patre s̄m q̄dā: imo ab extraneo vt statū inuit cū dicit aliena. **f** Patri legari. etiam pure. q̄d dicit vt. s. eo. l. a filio. et facit. j. q̄n di. lega. ce. l. cū legato. **g** Seruo. imo videt q̄ filio vel seruo heredis nō iure legit. vt in l. de le. §. an seruo. que est contra. Sol. hic sub cōditione vt et ibi p̄mittit. Vel dicit s̄m Jo. q̄ hic non erat filius vel seruus heredis sed patris heredis. Vel dicit s̄m quosdam q̄ valeret s̄m noua iura. s̄m q̄ querit. p̄prietas legatario filio. sed s̄m vetera iura valebat: siue ipse heres siue legatarius fuit ante aditā hereditatē emāpatus.

si pluribus filiis institutis iter eos verbis legatorū bona diuiserit: volūtatē ratiōe legatorum actio denegabit ei qui nō agnouerit hereditatē.

A filio instituto pōt legari patri vel alteri cuiusq̄ in eadē p̄tate p̄stituto. Bar. Iulian.

Questiō ē si filius. q̄ filius hēbat h̄s institutus fuisse: cū esset vterq̄ in p̄tate aliena an ab eo filio ei? legari possit: respōdi: cum possit a filio patri legari: cōsequens est vt vel fratri ipsius: vel filio vel etiā seruo patris sui legetur.

Si libertatis dies et legati cedit simul vel libertatis p̄tate valet legatū: secus si p̄tate cedit dies legati. h. d. Bar.

Presenti quidē die data libertate suo legari vel pure: vel sub p̄ditione poterit. cū vero libertas sub p̄ditōe data fuit: alis vtiliter alis inutiliter pure legabit. nā si ea cōditio libertatis fuerit vt patrefam. statim mortuo possit ante aditaz hereditatē existerē cōditio: veluti Stichus si. x. ticio dederit vel capitolium ascenderit liber esto: vtile legatū ē. h̄mōi aut cōditiones si heredi. x. dederit: si post aditā hereditatem in capitolium ascenderit: inutile legatum efficiet. **N**ecessario autē herede scripto ex asse: etiā hē p̄ditiones que ante aditam hereditatem impleri possunt: inutile legatū efficiet.

Si seruo legatario viuo testatore obuenit libertas: relictus

h Data. id est directe relicta a testatore. **i** Legari. eidem seruo. **k** poterit. ex vtriusq̄ legati dies cedit ab adita hereditate. et. C. de cadu. tollen. §. in nouissimo. **l** pure legabitur. s. a dño. ab eñco vero indistincte etiam pure lesaref. **m** Utile. s. de de cē. nā de libertate legatū sp̄ valet. **n** Legatū est. imo q̄nq̄ nō. vt. de cōdi. et demon. l. cū fu. i. p̄n. Sol. ibi mixta cōditio ne. et dicit ibi not. **o** Efficiet. quia dies huius legati ab adita hereditate cedit. vt in d. §. in nouissimo. q̄d h̄ esse nō pōt. si d. j. n. ij. l. qui concubi nā. §. cū testamento. Sol. ibi. et facit s. de here. inst. l. q̄ filio. §. ij. r. s. eo. l. si post mortem. x. j. de opti. lega. l. si optio. et. j. n. i. l. si quis seruo. **p** Scripto. et relicta libertate seruo: legato. vt. s. q̄ aditā. alis cū institut. est eñco s̄m. R. nā suus vel necessarius nō dicit adire. vel dic ante aditā hereditatez. i. a si imixtionē: p̄tor ei p̄mittit b̄nū nē. vt. s. e. l. nā nec r. **Efficiet.** si nō iplēte fuerit stanz testatore mortuo: vt adhuc eo viuo. et ē rō s̄m. R. qz in hoc casu iter morte et hereditatez acquisitionē nulluz est medium. **f** Totum est. Stichus. vt et. j. q̄n di. le. ce. l. cū legato. **t** possit. i. n. i. l. milites. §. si. cōtra. So. ibi.

eidem debebit. Bar.

Duobus heredibus institutis alteri Stichum legauerat: et eidē Stichus. x. cū Stichus viuo testatore ad libertatē puenisset: totū legatū ei debebit. Nā in solidū p̄stitisse causā legati in eius persona hoc quoq̄ argumento est: q̄ si heres cui legatus fuerat hereditatē nō adisset: solidū ab altero herede cōsequi possit. **S**eruo legato legatum datum est: si alienatus a testatore fuisse: legatus ad emptorē p̄tinebit. **L**ū seruus ticio et eidem seruo aliquid legat: fidei ticio cōmitti potest vt aut seruū alicui restituar: vel ea q̄ seruo legata sūt. hoc amplius etiā ipsi seruo cum liber erit fidei cōmissū a ticio dari pōt. **S**i q̄s Stichū legauerit: et eundē alienauerit vel manumiserit: deinde codicillis eidē dederit: legato vel manumisso: vel emptori legatum debetur.

Qua que acquirunt p̄ seruū viuo testatore nō debentur legatario: secus in questis post mortem et aditā hereditatem hoc dicit Barto.

Si michi seruus a te herede legatus fuerit: et eidē seruo aliquid legauerit: et viuo eo qui michi seruū legauerat dies legati seruo dati ceiserit: confestim id legatus hereditate acquirat: et ideo quibus postea moriatur ut qui michi seruū legauerat: ad me id quod seruo legatum est nō p̄tinebit.

v Pertinebit. j. §. ij. et. j. q̄n di. le. ce. l. cum legato. **x** Debebitur. §. §. ij. et. j. quādo di. le. ce. l. cum legato. **y** Legatus. a testatore. **z** Aliquis. extraneus. **a** Celsus. quia decessit qui legauit. **b** Confestim. eo legante mortuo. **c** hereditati. i. bonis nunc q̄ sūt spe future heredis.

tatis: et sic nomen destinatum post mortem imponi ante mortem: vt et posthumus dicitur post testamentum natus etiam in vita. et facit. i. n. l. quod seruus.

a Petitus est. per legatarium.

b Cōtestabilis. ex hoc dicitur quādam moram fieri a tempore litis contestatae. fo. p. etiā a die interpellationis.

c Si legat homo alienus fructus et accessiones veniunt a tempore litis contestatae. Bar.

d Cum homo ex testamento petitus est: causa eius temporis quo lis cōtestabitur reputari debet a tempore. et sicut partus ancillarum sic et fructus fundorum interim percepti in hoc iudicium deducuntur: ita quod suo legato vel hereditatis nomine inter obuenire: prestandum est petitori.

e Qui consentit alienationi rei a testatore pure sibi relicte potest adhuc petere precium: licet heres soluedo rem liberare se possit. Bar.

f Idem fundus p fideicommissum. relictus vii ex heredibus ex casso proicio sicut fundus redditus eius fundi mercator sit: propter eas alienationes hereditarium parte et assignate eo cui fideicommissum debebatur: placet non fundum sed precium eius restitui debere. marcellus notat: si fundus restituere maluit heres: audiendum existimo.

g Licet modus p casum deficiat debet legatum. Bar. Iul.

h Titio pecunia legata fuerit rei fideicommissum vt alienum suum manumitteret: nec dominus eum vendere vel in chilomin legatum capiet: quia petitor non stat quominus fideicommissum prester. nam et si mortuus fuisset seruus: etiā a legato non submoueretur.

i Potest relinqui fideicommissum a succedentibus ab intestato.

k Velit idem si velit sed immenso precio. vt. i. i. l. non dubium. §. finali.

l Non submoueret. vt. ar. §. eo. l. turpia. §. i. et. §. de op. leg. l. filium. et. C. de instit. et substit. l. i. et. §. de ali. leg. l. petencie. et. §. de cōdi. insti. l. q. sub eōdi. §. quorū. et. §. titi. l. i. si quis ticio. et. §. titi. i. l. pater. §. tuscus: lanus.

m Dare. vt. et. §. ri. l. i. ij. et. C. de fideicommissis. l. i. ex testamento.

n Filius instituti non exheredat. vt. C. de leg. l. cum qdam. et. §. plane in pun. cū eni postet pro eo testari: vt. i. h. de pu. sub. in pun. ergo si non facit ipse pater videtur relinquere legitimis filiis. vt. §. ti. l. i. l. conficiuntur. circa pun. vel dic q pater testatus obijt: sed codillos fecit pro filio: secus in testamento quod hic pater tunc filio faceret: quia non valeret nisi et pater sibi faciat. vt. §. de vul. substit. l. i. §. prius.

o Quod fideicommissum qua tenus. id est quantum.

p Euanescent. sic substitutio pupillarum euanescent adueniente pubertate. vt. instit. de pupi. substit. §. i.

q Lane. co. gendus: vt. et. §. titi. ij. l. finali. et. C. de lega. cum quidam. et. §. ad. l. fal. l. qui fundum §. qui filios.

r Heres fuit. et. §. i. ad. l. fal. l. in

l Velit idem si velit sed immenso precio. vt. i. i. l. non dubium. §. finali.

k Non submoueret. vt. ar. §. eo. l. turpia. §. i. et. §. de op. leg. l. filium. et. C. de instit. et substit. l. i. et. §. de ali. leg. l. petencie. et. §. de cōdi. insti. l. q. sub eōdi. §. quorū. et. §. titi. l. i. si quis ticio. et. §. titi. i. l. pater. §. tuscus: lanus.

l Dare. vt. et. §. ri. l. i. ij. et. C. de fideicommissis. l. i. ex testamento.

m Filius instituti non exheredat. vt. C. de leg. l. cum qdam. et. §. plane in pun. cū eni postet pro eo testari: vt. i. h. de pu. sub. in pun. ergo si non facit ipse pater videtur relinquere legitimis filiis. vt. §. ti. l. i. l. conficiuntur. circa pun. vel dic q pater testatus obijt: sed codillos fecit pro filio: secus in testamento quod hic pater tunc filio faceret: quia non valeret nisi et pater sibi faciat. vt. §. de vul. substit. l. i. §. prius.

n Quod fideicommissum qua tenus. id est quantum.

o Euanescent. sic substitutio pupillarum euanescent adueniente pubertate. vt. instit. de pupi. substit. §. i.

p Lane. co. gendus: vt. et. §. titi. ij. l. finali. et. C. de lega. cum quidam. et. §. ad. l. fal. l. qui fundum §. qui filios.

q Heres fuit. et. §. i. ad. l. fal. l. in

r Undidit. antequam vellet adire hereditatem. et sic infuemptoris adibit. vt. insti. de hereditibus insti. §. alienus: alio si iam adquisit: apud venditorem remaneret: sicut aliquid eius peculium. vt. §. de contrahen. emp. l. quotiens. Accursius.

s Habeat. per mediū. fiducia enim hereditatis querende carius emit. et not. precium succedere loco rei: vt. §. de peti. h. l. i. et. rem.

t Undidit. antequam vellet adire hereditatem. et sic infuemptoris adibit. vt. insti. de hereditibus insti. §. alienus: alio si iam adquisit: apud venditorem remaneret: sicut aliquid eius peculium. vt. §. de contrahen. emp. l. quotiens. Accursius.

u Habeat. per mediū. fiducia enim hereditatis querende carius emit. et not. precium succedere loco rei: vt. §. de peti. h. l. i. et. rem.

v Undidit. antequam vellet adire hereditatem. et sic infuemptoris adibit. vt. insti. de hereditibus insti. §. alienus: alio si iam adquisit: apud venditorem remaneret: sicut aliquid eius peculium. vt. §. de contrahen. emp. l. quotiens. Accursius.

w Habeat. per mediū. fiducia enim hereditatis querende carius emit. et not. precium succedere loco rei: vt. §. de peti. h. l. i. et. rem.

x Undidit. antequam vellet adire hereditatem. et sic infuemptoris adibit. vt. insti. de hereditibus insti. §. alienus: alio si iam adquisit: apud venditorem remaneret: sicut aliquid eius peculium. vt. §. de contrahen. emp. l. quotiens. Accursius.

y Habeat. per mediū. fiducia enim hereditatis querende carius emit. et not. precium succedere loco rei: vt. §. de peti. h. l. i. et. rem.

z Undidit. antequam vellet adire hereditatem. et sic infuemptoris adibit. vt. insti. de hereditibus insti. §. alienus: alio si iam adquisit: apud venditorem remaneret: sicut aliquid eius peculium. vt. §. de contrahen. emp. l. quotiens. Accursius.

aa Habeat. per mediū. fiducia enim hereditatis querende carius emit. et not. precium succedere loco rei: vt. §. de peti. h. l. i. et. rem.

ab Undidit. antequam vellet adire hereditatem. et sic infuemptoris adibit. vt. insti. de hereditibus insti. §. alienus: alio si iam adquisit: apud venditorem remaneret: sicut aliquid eius peculium. vt. §. de contrahen. emp. l. quotiens. Accursius.

ac Habeat. per mediū. fiducia enim hereditatis querende carius emit. et not. precium succedere loco rei: vt. §. de peti. h. l. i. et. rem.

ad Undidit. antequam vellet adire hereditatem. et sic infuemptoris adibit. vt. insti. de hereditibus insti. §. alienus: alio si iam adquisit: apud venditorem remaneret: sicut aliquid eius peculium. vt. §. de contrahen. emp. l. quotiens. Accursius.

ae Habeat. per mediū. fiducia enim hereditatis querende carius emit. et not. precium succedere loco rei: vt. §. de peti. h. l. i. et. rem.

af Undidit. antequam vellet adire hereditatem. et sic infuemptoris adibit. vt. insti. de hereditibus insti. §. alienus: alio si iam adquisit: apud venditorem remaneret: sicut aliquid eius peculium. vt. §. de contrahen. emp. l. quotiens. Accursius.

ag Habeat. per mediū. fiducia enim hereditatis querende carius emit. et not. precium succedere loco rei: vt. §. de peti. h. l. i. et. rem.

ah Undidit. antequam vellet adire hereditatem. et sic infuemptoris adibit. vt. insti. de hereditibus insti. §. alienus: alio si iam adquisit: apud venditorem remaneret: sicut aliquid eius peculium. vt. §. de contrahen. emp. l. quotiens. Accursius.

ai Habeat. per mediū. fiducia enim hereditatis querende carius emit. et not. precium succedere loco rei: vt. §. de peti. h. l. i. et. rem.

aj Undidit. antequam vellet adire hereditatem. et sic infuemptoris adibit. vt. insti. de hereditibus insti. §. alienus: alio si iam adquisit: apud venditorem remaneret: sicut aliquid eius peculium. vt. §. de contrahen. emp. l. quotiens. Accursius.

ak Habeat. per mediū. fiducia enim hereditatis querende carius emit. et not. precium succedere loco rei: vt. §. de peti. h. l. i. et. rem.

al Undidit. antequam vellet adire hereditatem. et sic infuemptoris adibit. vt. insti. de hereditibus insti. §. alienus: alio si iam adquisit: apud venditorem remaneret: sicut aliquid eius peculium. vt. §. de contrahen. emp. l. quotiens. Accursius.

am Habeat. per mediū. fiducia enim hereditatis querende carius emit. et not. precium succedere loco rei: vt. §. de peti. h. l. i. et. rem.

Nota
fit a lite
cōtesta
12.

precium
loco rei
succed
du.

not. hic presentia nocere quo ad fundum. sic. §. de pigno. l. fideiusor. §. i. §. ar. §. de pig. acti. l. sauis. et. §. titi. ij. l. ti.

g Marcellus notat. corrigendo vt tantum fundus debeat rem suam quosdam. quod non placet. sed est i. solutio fundus. et facit. §. solu. matrimo. l. svero. §. fina. item fa.

h Titio. alio. §. in. alio. l. i. ticio.

a Peruenit. quia emptor serui iussit adire.
b Non erit. sic. de eo p que facti erit. l. in pui. sed

qd i nostro casu si est manumissus ante qd adeat iussu do mini. Rñ. manumissum teneri. vt. J. i. i. l. si alienus ser uus.

c Steterit. est et alia ratio qz is videt melior que elegerit. vt istitu. d actio. s. huic au tem. als nisi cent ilerationes: esset corra. J. i. i. l. impe rator.

d Qui testame to manumittitur. directo. idē si p fideicommissum vt ita tum inuit. s. arg. cōtra. J. de manu miss. testa. l. liber tas. s. hec scriptura. et. l. meua. sed reddere rōnes nō est soluere de suo: z accedere candelas nō est pecuniaria: sic nec p hoc potest grauari. vt s. priori.

e Manumitte re. nā non est locu pletior. qui libertū habet. vt. J. de reg. iur. l. nemo. s. si. et J. d. assigna. l. l. as signare.

e Manumitte re. nō enim pfeue raut cōmoduz. vt z. J. eo. l. quidā. s. si tibi.

f Idēdū. ali quid. scz da re: vt dic ad datio nem pttens.

g Exiguntur. vt. C. de ope. libe. l. mat. etiaz si hoc dixit testator. vt. J. de ope. l. l. cerdo nē. z. l. cāpan. nisi esset filius testato ris z pater hoc p ceperit. vt. J. de bo. liber. l. q. et causa. z de fideicō. liber. l. si filius. i. pñ.

Quidā aucto re. i. cathalido.

Is autē ad que hēditas ex emptioe serui heredis scripti puenerit: ex causa cogendus erit fideicommiss. prestare. id est si dñs serui heredis scripti fol uēdo non erit.

Grauat dare vñ de rebus alternatiue relict: tenetur ad illā etiā si aliā elegerit. B.

Si cui stichus aut damas legatus eēt electioe legatario data: z fidei eī cōmissum eēt vt stichum alteri p̄staret: si da mā vēdicare maluerit: nichilo min⁹ stichū ex cā fideicommissi p̄stare debet. siue em pluris est damas/ cōpellēdus est stichū redimere: siue minoris eq̄ stichū iuste dare coget: cum p eum steterit quomin⁹ ex testō hēat qd fideicommissum fuerit.

Cui est p̄suz nō pecunia: rit grauari nō pōt. h. d. Bar.

Qui testō manumittitur: z neqz legatū neqz hēditatem caput/ fideicommiss. prestare cogēdus nō est. at nec is qdē qui seruu legatum rogat⁹ fuerat manumittere: is enim demuz pecuniā ex causa fideicommissi p̄stare cogēd⁹ est: qd aliqd eius dē gnīs vel simile ex testamē to consequitur.

Ubi dēdum est tamē nū qd si vice operari rogauerit eum vt aliqd⁹ debeat hoc fideicommissum valere. qd neqz dēdicēdum est: qz nec ope iponi huiusmodi liberto possunt: nec impositae exiguntur: qzuis testator: id cauerit.

Designato vñ legatus sol uat post legatū relicū apposi ta: ipm p̄ditionale nō facit. B.

Quidā testō vel idē. codicill ita legauerat: aureos quadringētos p̄aphi le dari volo/ ita vt infra scriptū ēa iulio auctore aureos tot: z in castris quos habeo tot: z in numerato q̄s habeo tot: post

i Quos aureos.
k Inieisse. sic. J. i. i. l. lueri. in pñ. z

multos ānos in eadē voluntate manēte decessit: cū oēs sum me in alios vsus trāstare eēnt. q̄ro an debeat fideicommiss. re spondi verisimile est patrē fami lias demōstrare pot⁹ here dib⁹ voluisse vñ aureos q̄dri gētos sine incōmodo rei fami liaris p̄trahere possint: q̄ p̄di tionem fideicommissi inieisse qd in initio pure datū eēt: z iō q̄drigēti p̄aphile debebūt.

Bona vadūt ad fiscuz cum onere legatorum. Bar.

Quotiens lege iulia bona vacātia ad fiscū p̄tinēt: z lega ta z fideicommissa p̄stātur: que p̄stare cogeret heres a quo relicta erant.

Qui tenetur ad p̄ciuz rei re pempta liberatur. h. d. vel sic. **Q**ui tenetur ad q̄ritatem re spectu speciei pempta specie liberatur. h. d. Bar.

Si tibi seruus legatus fue rit: z petitz a te vt ticio aliqd p̄stares vsqz ad precium serui: deinde seruus decesserit: nichil fideicommissi nomine p̄sta re cogendus eris.

Executo: nō debet ante pe cuniā petere q̄ cōditio legati extiterit. h. d. Bar.

Si script⁹ ex pte heres ro gat⁹ sit p̄cipe pecuniā: et his q̄b⁹ testō legatū erat distribue re id qd sub p̄ditione legatum est: tūc p̄cipe debeat cū p̄di tio extiterit: interim vero aut ei/ aut his quib⁹ legatū est sa tisfacere oportet.

Ille cui datur aliqd causa conditionis implēde pōt onere fideicommissi grauari. B.

Cui statuliber pecuniā da re iussus est: is rogari potest vt eādē pecuniam alicui re stituat. nam cum possit testa tor: codicillis pure libertatem dare z hoc modo cōditionem extinguerē: cur nō etiam per

J. i. i. l. paulo calia macho. s. si. et. J. de adimē. leg. l. lueri. z. J. i. i. l. p̄dij. in pun. z. l. fideicommissa. s. si rem.

l p̄stātur. a fisco. vt. s. ad fil. l. cū fisco. z. J. de iure fit. qd dicit. et. J. ad trebellia. marcel lus. s. si. et. s. si. q̄s ali. testa. p. l. si q̄s. et. C. ad. l. fal. l. et. m. C. decesserit. non p̄cedente moe ra heredis anteq̄ legatum agnosce res. Vel dic etiam postea: z ideo libe ratur interitu ser ui: qz cū dixit testa tor vsqz ad p̄cium serui: videt ei elec tionē dedisse ve lit dare seruu: vel eius p̄cium. et sic cū alterum tñ sit in obligatione: et electio sit debis totis: seruo mor tuo debz liberari: quia eum eligere potuit. ar. ad hoc. J. eo. l. filius fami lias. s. apud mari celluz. z. J. de re iur. di. l. miles. s. i. et dixi. s. eo. l. cū res. h. sed in vera ab ternatiua / altero mortuo q̄ supel dādus est. vt. s. de eo qd cer. lo. l. i. s. qui stichū. et facit C. cō. s. leg. l. i. z. J. ti. i. l. si legatari⁹.

n p̄cipe. vt minister. z vt mo metaneū curā has beat. als J. i. i. l. si q̄s ticio. z. s. adi. leg. l. pecunie.

o Legatū ē. fa. s. fa. J. l. i. p̄. s. i. p̄. J. neri. l. p̄. dēte cōditione.

q Iustus est. l. testamēto.

r Extingue re. et sic directo aufert pecuniam ei cui statuliber

et cui statuliber

iusus erat dare. qñq; tñ p obliqui. siue p fideicommissum
vt hereditas in codicillis. vt. C. de codicil. l. hereditate.

S facit. s. de dona. cau. mor. l. quod statuliber.
S michi. aut stichum. michi legatum.

S tam partē. nō deducto aliquo. sic. J. de annu. leg. l. li
berto. s. a liberto.

S i. n. i. l. cū. p. s. i.
l. i. perator. s. J. p.
J. ad. l. falc. l. pena
les. s. h. vbi legatari
deducti si ei
deducti est. Sol.

S ibi in relicto quā
titatis. h. in specie
indivisi. sic et
al. s. e. l. si fund.
sub cōdi. s. si liber
tus. i. J. e. l. ab om
nib. i. rñ. s. r. not.
de hoc. C. p. muni.
de leg. l. i.

S Eruius. facit
s. de heredi.
instu. l. illa. s. i. r.
J. e. l. si seruius. s.
i. r. l. ab ob. s. J. e.
r. s. e. o. l. id. qd. sed
arg. cōtra. J. de s. b.
obl. l. liber homo

S dño. puta
pamphili.
S seruo eius.
domini s. pam
philo.

S data. scilicet
vt optet vñu ex ik
li. cū duo tñ eñt.
alioquin gñale le
gatum optōis in
vno suo de fami
lia non derogaret
speciali. vt. J. de pe
cu. l. seruo ma
numisso. r. de op.
leg. l. cū ita. s. i. r. l.
si heres. q. sūt. J. s.
R. antelligit qd h.

S dicit eē verū ex si
gnificatiōe s. b. op.
defuncti. s. J. e. r.
inter. p. t. o. volū
tatis ei. vt in con
trarijs. r. hoc not.
h. per plura s. b. a.
e. s. m. hoc fuit lega
ta optio sui de to
ra familia. s. p. me
me instituit. r. ser
uo meo relictam
optiōe sui. videtur
nō valere. vt. insti. de
leg. s. an suo. sed
dico J. q. legatū optiōis
est cōditionale. s. si
optauerit vt insti. de
leg. s. optiōis. sed
regula cato. nō pertinet
ad cōditionalia relicta.
vt. J. de regula cato
niana. l. i. et. d. s.
an seruo. in fine.

fideicomis. eadem pecuniam
adimēdi p̄tatem habeat.

S fideicō. inunctū de re le
gata p̄statur vt accipit. si de
alia p̄stat i iēgrū. Bar. I dē.

S michi stich⁹ legatus
eēt: fidei q; mee p̄missū
vt aut stichū aut pamphili
meū suū redderē: r. isticho ali
qd ex legato p̄p̄ legē falcidiā
p̄didissem: necesse habeo aut
pamphiliū suū meū ticio totū
dare: aut eā p̄tē stichi quā le
gatum nomine accepero.

S in q̄uis est postluminij
pōt legari. Bar. I dem.

S Eruius ab hostibus ca
ptus recte legat: hoc ei
iure postluminij fit: vt quē ad
modū herede instituire possu
mus suū q̄ in hostiū p̄tate est:
ita legare eū quozq; postlūm⁹.

S cui optio est legata potest
optare serui sp̄aliter alieni le
gatū. hoc dicit Bar. I dem.

S dño stich⁹ legat⁹ eēt:
r. suo eius optio data
p̄tē dimidiā stichi dico ad do
minū p̄tine: q̄ possit su⁹ ma
numiss⁹ eundē stichū optare.

S dispositio heredi nō tol
lit dispositionē defuncti. hoc
dicit Bar. I dem.

S michi sempromij a
ticio herede legauerit:
ticiusq; michi sub eadē p̄ditio
ne eādē rē legauerit: existente
cōditione capiā legatū ex te
stamento sempromij.

S cui repudiat ex persona
serui potest agnoscere ex sua
Barolus. I dem.

S seruo meo stichus le
gatus fuerit testō: idq; legatū
repudiauero: deinde platis co
dicillis apparuit michi qd; eū
dem stichum legatum esse: mi
chilomin⁹ eūdem seruum ven
dicare possum⁹.

S cui decedit ap̄ hostes vi
det motuus tpe captiuitatē:
qui reuertit videt semp fuisse
in ciuitate. Bartolus.

S Si ei q̄ in hostiū p̄tate ē le
gatū fuerit r. is apud hostes
decesserit: nullū mōmētū lega
tū erit q̄uis postluminio con
firmari potuit.

S Legatū pure relictu seruo
nō iuste manumissio nō valet:
nec cōfirmat si postea manu
mittatur. Bar. I dem.

S minor q̄. xx. ānis do
minus suū cā nō p̄ba
ta manumiserit: r. postea lega
tū ei dederit: isq; alienat⁹ ad
libertatē p̄duct⁹ fuisse: legatū
nō capit. nā p̄inde nullū mō
mētū est legatum: ac si sine li
bertate datum fuisse.

S Lucifraude videt qd; fidei
comissū assumere: qñ non pu
blice sed secreta de restituē
do p̄mittit. h. d. Bar. I dem.

S tacitis fideicomis.
fraus legi fieri videtur:
quotiens quis neq; testamen
to neq; codicillis rogaretur⁹
sed domestica cautione vel cy
rographo obligaret se ad pre
standum fideicō. ei qui cape
re non potest.

S Si testator vnum ex here
dibus exemit ab onere: ceteri
ad onus integrum tenebūtur
Bartolus. I dem.

S id est quia.
S Optare. de rigore verborū. vel dic q̄ erant duo tñtū
vt dixi. r. s. m. y. r. q; sunt p̄tes p̄ cursu. nā pōt eligere i sti
cho: cū r. ipse p̄tinebat in optione hois cui legat⁹ r. vt. J. r.
i. l. meui. s. i. sed huic. l. s. m. qd. R. ponit sunt p̄ua iura q̄

dicūt generi p̄ spe
ciē derogari: non
speciei p̄ gen⁹. vt
J. r. i. l. seruis vs
banus. r. J. de reg.
iu. l. in toto. sed ex
p̄dicit: appet sol.

S michi. fas
cū. J. de lega.
i. l. meuius. i. re
spō. r. J. ad. l. falc.
l. fūdo. sed J. s. e. l.
plane. s. i. so. vt di
xi. s. e. l. h. mōi. s. i.

S seruo. pos
sum. vt. J. tit.
i. l. si duobus. r. l.
si michi pure. r. s.
de trāsac. l. cū acq̄
liana. r. l. q̄ cū tu. i
p̄n. et insti. de inof
fi. testa. s. mater. r.
s. ceterum.

S Domētū. ha
betur enī hoc le
gatū p̄ non septo.
vt. C. de cadu. tol
len. s. in primo. r.
facit. s. co. l. fuis.
J. minor.

S alienat⁹. ab
illo testator: viue
te postea.
n. C. sine liberta
te. nā nō p̄t minor
sine causa. p̄bata
coram iudice dare
libertatem etiā
i i iura volūtate.
vt h. et insti. q̄ ma.
non pos. s. eadē. l.
cet tbi ad. xvij. an.
reducatur: hodie
p̄ auf. ad. xiiij. an.
vt. C. qui ma. non
pos. auf. sed hodie
et sic nō ob. C. eo.
l. seruis. sed cū tē
pore mortis mino
ris sit liber videt
valere: sed certe iō
nō valet: qz sub cō
di. videt legatum
s. hac si ex manu
missionē puenit ad libertatē. vt. s. de p̄di. inde. l. seruo.

S tacitis. rogaret. ex p̄sse et eundē: licz dicat faci
as qd; scia. vel da ei cui scis me velle.
S Nō potest. ad hoc. J. de iur. sif. l. iij. in p̄n. r. l. infra
dem. r. s. de vsur. l. cum quidam. s. in tacita.

missionē puenit ad libertatē. vt. s. de p̄di. inde. l. seruo.
S tacitis. rogaret. ex p̄sse et eundē: licz dicat faci
as qd; scia. vel da ei cui scis me velle.
S Nō potest. ad hoc. J. de iur. sif. l. iij. in p̄n. r. l. infra
dem. r. s. de vsur. l. cum quidam. s. in tacita.

missionē puenit ad libertatē. vt. s. de p̄di. inde. l. seruo.
S tacitis. rogaret. ex p̄sse et eundē: licz dicat faci
as qd; scia. vel da ei cui scis me velle.
S Nō potest. ad hoc. J. de iur. sif. l. iij. in p̄n. r. l. infra
dem. r. s. de vsur. l. cum quidam. s. in tacita.

missionē puenit ad libertatē. vt. s. de p̄di. inde. l. seruo.
S tacitis. rogaret. ex p̄sse et eundē: licz dicat faci
as qd; scia. vel da ei cui scis me velle.
S Nō potest. ad hoc. J. de iur. sif. l. iij. in p̄n. r. l. infra
dem. r. s. de vsur. l. cum quidam. s. in tacita.

missionē puenit ad libertatē. vt. s. de p̄di. inde. l. seruo.
S tacitis. rogaret. ex p̄sse et eundē: licz dicat faci
as qd; scia. vel da ei cui scis me velle.
S Nō potest. ad hoc. J. de iur. sif. l. iij. in p̄n. r. l. infra
dem. r. s. de vsur. l. cum quidam. s. in tacita.

missionē puenit ad libertatē. vt. s. de p̄di. inde. l. seruo.
S tacitis. rogaret. ex p̄sse et eundē: licz dicat faci
as qd; scia. vel da ei cui scis me velle.
S Nō potest. ad hoc. J. de iur. sif. l. iij. in p̄n. r. l. infra
dem. r. s. de vsur. l. cum quidam. s. in tacita.

missionē puenit ad libertatē. vt. s. de p̄di. inde. l. seruo.
S tacitis. rogaret. ex p̄sse et eundē: licz dicat faci
as qd; scia. vel da ei cui scis me velle.
S Nō potest. ad hoc. J. de iur. sif. l. iij. in p̄n. r. l. infra
dem. r. s. de vsur. l. cum quidam. s. in tacita.

missionē puenit ad libertatē. vt. s. de p̄di. inde. l. seruo.
S tacitis. rogaret. ex p̄sse et eundē: licz dicat faci
as qd; scia. vel da ei cui scis me velle.
S Nō potest. ad hoc. J. de iur. sif. l. iij. in p̄n. r. l. infra
dem. r. s. de vsur. l. cum quidam. s. in tacita.

missionē puenit ad libertatē. vt. s. de p̄di. inde. l. seruo.
S tacitis. rogaret. ex p̄sse et eundē: licz dicat faci
as qd; scia. vel da ei cui scis me velle.
S Nō potest. ad hoc. J. de iur. sif. l. iij. in p̄n. r. l. infra
dem. r. s. de vsur. l. cum quidam. s. in tacita.

missionē puenit ad libertatē. vt. s. de p̄di. inde. l. seruo.
S tacitis. rogaret. ex p̄sse et eundē: licz dicat faci
as qd; scia. vel da ei cui scis me velle.
S Nō potest. ad hoc. J. de iur. sif. l. iij. in p̄n. r. l. infra
dem. r. s. de vsur. l. cum quidam. s. in tacita.

missionē puenit ad libertatē. vt. s. de p̄di. inde. l. seruo.
S tacitis. rogaret. ex p̄sse et eundē: licz dicat faci
as qd; scia. vel da ei cui scis me velle.
S Nō potest. ad hoc. J. de iur. sif. l. iij. in p̄n. r. l. infra
dem. r. s. de vsur. l. cum quidam. s. in tacita.

missionē puenit ad libertatē. vt. s. de p̄di. inde. l. seruo.
S tacitis. rogaret. ex p̄sse et eundē: licz dicat faci
as qd; scia. vel da ei cui scis me velle.
S Nō potest. ad hoc. J. de iur. sif. l. iij. in p̄n. r. l. infra
dem. r. s. de vsur. l. cum quidam. s. in tacita.

missionē puenit ad libertatē. vt. s. de p̄di. inde. l. seruo.
S tacitis. rogaret. ex p̄sse et eundē: licz dicat faci
as qd; scia. vel da ei cui scis me velle.
S Nō potest. ad hoc. J. de iur. sif. l. iij. in p̄n. r. l. infra
dem. r. s. de vsur. l. cum quidam. s. in tacita.

missionē puenit ad libertatē. vt. s. de p̄di. inde. l. seruo.
S tacitis. rogaret. ex p̄sse et eundē: licz dicat faci
as qd; scia. vel da ei cui scis me velle.
S Nō potest. ad hoc. J. de iur. sif. l. iij. in p̄n. r. l. infra
dem. r. s. de vsur. l. cum quidam. s. in tacita.

Liber Sextus.

A obus. tota. c. 3. e. l. si fundū sub cōdi. §. si libert.
cōtra. solu. ubi. itē arg. cōtra. §. de adm. tu. l. si pupil.
lus. r. j. de lega. ij. l. cū ab vno. §. p hoc. §. d. duo. re. l. penul.
et. j. de fidei. l. si stipulatus. §. fina.

b **C** Nulle fuerunt. et sic fuit cōditio impossibilis legatario iposita: et sic vitia et nō vitiat. vt in l. de here. in l. si. §. impossibilis et hic subicit. et. j. de cōdi. et demon. obtrinit.

c **C** Cōditio. hic est grecū qd significat impossibilis. §. videt nō haberi p non adiecta: qz debet accepto ferre. vt. §. eo. l. hmoi. §. si ita: q est §. sol. q ad ipsas tabulas reddēdas dicitur impossibilis.

d **C** Et aliquo. si. i. qz fm quodā. et facit. §. de act. emp. l. fina. sed cōtra. j. de pbo. ob. l. l. liber hō. et dic vt ibi. Itē facit. §. eo. l. ad quod. et. l. seruus. Ac.

e **C** Si a ticio. als ticio. vt h. r. j. a dic testator instituit. v. heredes et a ticio q erat vn⁹ ex his legauit. i. plegauit p. qnta deducta. r. petit octo a coheredib⁹ in sua eni pte nō tenet legatū vt. §. e. l. r. qdē. r. facit. j. de pdi. r. de monstra. l. qui heredi. §. fina.

f **C** Deducta. f. de decē. sibi enim ipsem tici⁹ r sui coheredes decem dare dānati videtur. sec⁹ si in specie cōstitat legatū: qz nichil deducere. vt. §. e. l. plane. §. si duob⁹. r. tra. et. j. ti. i. cū pater. i. pn.

et. j. ad trebel. l. deducta. §. nisi. et. j. ad. l. falci. l. in quar. a. alij d. cum deducta sua parte. §. hereditaria.

g **C** Iustus fuisse. heres. sitius. et dic decem pure heredi. §. f. omnib⁹. et sic sibi p et alij. vt in fine hui⁹. §. h.

h **C** Dabit. scz coheredibus r percipiet fundum.

i **C** Heredi meo. Impersonaliter nou adiecto proprio

nomine. vel dic personaliter: puta ticio decē detempore nius. et tempore decem det ticius. r sic admittitur cōpēsatio ab vtraqz parte. h. et facit. §. famul. hercul. l. heredes. §. si. et. l. se. sic ergo patet ex predictis qz aut relinquitur vni heredum ab heredibus. aut econtra ab vno heredū heredib⁹. aut heredibus ab heredibus.

k **C** Videtur. qua re vtpote illius nullum est legatum. l. heredem substituit. puta ticius. m. l. eius. nich. n. l. heres secundus. i. secundo in testamēto script⁹. et sic pure et improprie. j. vocat institutum. Vel dic qz fuit substitutus sub conditione si primus heres nō esset.

o **C** Sub condi. i. sub die incerta. f. quando mater et mouetur: que pro condicione habetur. vt. j. de cōdi. et demonstra. l. dies. p. l. §. scilicet ticius. q. l. Decessisset. sic ergo institutio nis condicio deificat.

r **C** Cesserit. qd est a mouere testatoris. f. l. heredi eius. §. ticius. qui primo fuit institutus.

t **C** Substituto. i. qui est secundo institutus. vt die propue. vt. §. v. l. Cōditio impletur. hec. f. si heres non erit. vtpote cum decedat ante cōditio erit sub qua erat hō institutus. i. anteqz mater mouatur: Itē tunc videt diem legatū vna

q **C** Decessisset. sic ergo institutio nis condicio deificat.

r **C** Cesserit. qd est a mouere testatoris.

f **C** Heredi eius. §. ticius. qui primo fuit institutus.

t **C** Substituto. i. qui est secundo institutus. vt die propue. vt. §. v.

v **C** Cōditio impletur. hec. f. si heres non erit. vtpote cum decedat ante cōditio erit sub qua erat hō institutus. i. anteqz mater mouatur: Itē tunc videt diem legatū vna

g **C** Qui legat quod alius sibi debet videtur legare actiones hoc dicit Bartolus. Idem.

matre non debere cedere: cum pendat ex institutione facta sub conditione cum mater decesserit. Sed ob hoc nō cedit tardius vt. l. quando di. le. ce. l. heredis. r. facit. j. ti. i. l. si pecuniam. §. i. contra.

e **C** Ea deducta. vt r ar. j. ad. l. fal. l. pater filiam. r. c. de iur. deli. l. si. §. in cōputatione. r. j. de usufruc. l. l. §.

Legatum actiones. sic
 si. l. si sic. §. i.
 Si testame-
 to. C. de tes-
 ta. l. erro. r. de fi-
 deicdm. l. f. b. u. et
 §. de heredi. l. si. l. q.
 noq. r. j. n. i. l. cum
 pr. §. cu. impfecta.
 Si pluribus.
 et pitare. sic
 ergo bis legavit
 i. semel ab oibus
 r. semel ab vno.
 nec per hoc multi-
 plicavit. vt. §. e. l.
 plane. §. ij. r. ij. et
 facit. §. famul. her-
 ciscu. l. si filia. §. po-
 po. r. §. idē papi.
 r. j. n. i. l. cu. ab vno
 r. C. de epis. r. de.
 l. nulli. r. §. e. l. q. d. a
 §. si scriptus.
 Si qs seruus.
 legat qd est. §. r.
 dic qd pure lega-
 uit fuit ticio et ei-
 de seruo. r. cu mo-
 riet ipse fu. r. v. eni
 vt et arg. §. de con-
 di. r. demo. l. h. res
 me. §. ecclera si
 suū legat ticio cū
 moriet fuus: r. ipi
 fuo. r. qd sic inue-
 nit legare suo ser-
 uo sine libertate:
 qd nō valet. vt. C.
 e. l. fuus. nec enī
 pōt tūc cedere di-
 es legati. vt. §. e. n. i.
 q. si. §. p. n. et fa-
 cit. §. de opti. l. l. si
 optio. i. p. n. r. j. n. i. l.
 l. si legatarius.
 Si fuus. fuy-
 gisse. postq
 legavit. r. ita here-
 dē nō pmississe cul-
 pā cerrū est. secus
 si cū legabat erat
 i fuga. vt. §. e. l. cū
 fu. r. l. §. q. s. r. r. §.
 j. n. i. si qd fu. r. §.
 e. l. fuo legato §. fi.
 f. Debeat. vbi
 relicta ē. qm rē. vt
 r. no. §. e. l. cū res.
 g. In q. vt here-
 dis qdem sit in qsi-
 tōis labor: lega-
 tarij pō pculū sit:

Legatū ita erat: que lu-
 cius ticius michi de-
 bet heres me⁹ cornelio dā-
 nas dare esto: nichil amplius
 ex hoc legato q̄ actiones⁹ si-
 as heres prestare debet.
Quatio impfecta perficit
 ex p̄sumpta volūate defuncti.
 hoc dicit Bar. **A** lphenus.
In testamento scriptū
 esset: heres me⁹ aureos
 c. licinio dānas esto: nega scri-
 psisset dare: deberi ei legatuz
 constat.
Legatarij possunt puenire
 oēs heredes p̄ hīditaria por-
 tione: vel eū heredē q̄ factus
 est executor in solidum. Bar.
A phricanus.
In pluribus heredibus
 legatā sint: ea q̄ vn⁹ ex
 his percipere iubeat r̄ presta-
 re: in potestate eorū q̄ sit le-
 gatū debere esse ait: vtrū ne a
 singulis heredibus petere ve-
 lint: an ab eo q̄ p̄cipere sit ius-
 sus. itaqz eū q̄ percipere iuss⁹
 est cauere debere cohēredib⁹
 idēnes eos prestare. **S**i qs
 seruū⁹ cui aliqd sine libertate
 legauerit cū moriet ipse fuus
 legat: minime dubitādum qn
 vtile legatū futurū sit: ppter-
 ea. f. q̄ moriet fuo id qd ipse
 legatū erit: ad eum cui ipse le-
 gatus fuerit peruenturū est.
Seru⁹ qui fugit post testa-
 menti ante mortē: debet per-
 sequi scriptū legatarij. Bar.
 Idem.
In seruo legat⁹ viuo te-
 statore fugisse dicitur:
 r̄ ipēsa r̄ periculo ei⁹ cui lega-
 tus sit debet reddi. qm rem le-
 gatā eo loco p̄stare heres de-
 beat: qd a testatore sit relicta.
Due cause lucratue q̄ ha-
 buerūt originem in p̄sonis di-
 uerforū: possunt in eadē re cō-
 currere. Bartolus.
Si id quod ex testamento
 michi debes: quibet alius ser-
 uo meo donauerit manebit ad
 huc michi ex testamēto actio

r̄ maxime si ignorē meam fa-
 ctam esse: alioquin consequēs
 erit vt etiā si tuipse seruo meo
 donaueris eā inuito me libe-
 reris: qd nullo modo recipien-
 dum est. quoniā nec solutiōe
 quidem inuito me facta libe-
 reris.
In legato generali legata-
 rij est electio. Bar.
Cum homo ticio legatus
 esset: questum est vtrū arbi-
 trium heredis est quem velit
 dari: an pot⁹ legatarij: respō-
 di verius dici electionem ei⁹
 esse: cui potestas sit qua actio-
 ne vt velit. l. legatarij.
Potest legari vni ex duob⁹
 q̄ plius conditionem impleue-
 rit. h. d. Barto.
Homō legatum: illi aut illi
 vter eorū puor capitolū ascē-
 derit: vtile esse^m euidentē argu-
 mento p̄bari ait: qd cōstet vsū
 fructū libertis legatū: r̄ ei qui
 eorū supuixerit p̄prietatē vti-
 liter legari: idqz r̄ de herede
 istituēdo dicēdū existimauit.
Due cause lucratue si pos-
 sunt concurrere circa idē: nisi
 ex altera aliquid absit ex ipsa
 revel ei⁹ occasione. h. d. Bar.
Stichū quē de te stipula-
 tus erā tici⁹ a te herede michi
 legavit: siquidē nō ex lucrati-
 ua cā stipulatio intercesserit:
 vtile legatū esse placebit. si ve-
 ro ex duabus: tūc magis pla-
 cet inutile legatum esse: quia
 nec absit⁹ quicqz nec bis eadē
 res prestari possit. **S**ed si
 cum michi ex testamēto ticij
 stichū deberes: euēdē a te here-
 de sempronius michi legauit:
 fideiqz mee commiserit vt
 eum alicui restituz: legatum
 vtile erit quia nō sum habitu-
 rus: idēqz iuris erit r̄ si pecu-
 niā a me legauerit. multo mag-
 is si in puore testamento fi-
 dei commissum sit. Item si in
 puore testamento falcidie lo-
 cus sit: quod inde abscedit rati-
 oē falcidie ex sequenti testa-

r̄ dispēdiū. R. r̄ fa-
 cit. §. ad exhibē. l.
 §. si hereditas.
Ex testamēto
 actio. nam p̄ suū
 meū deterior: mea
 cōditio fieri nō p̄t.
 Itē hoc nisi in rē
 meā sit vsu vel nu-
 si habuit ratum. vt
 in l. co. §. res alic.
 r̄ §. eo. l. cū fuus.
Recipiedum
 est. vt r. C. de pac.
 l. seruus.
Cū hō. i. gñe
Legararij. le-
 gatarij eligat actio-
 nē vt h. r. j. titu. l.
 cū filius. §. varijs.
 Itē rē legatā: sed
 hoc dicit. R. si he-
 res differat elige-
 re: §. tu dic h. r. 3o.
 etiā a pu. vt not. §.
 famul. herciscu. l.
 heredes. §. si iacti-
 to. vt tñ mediocri-
 eligat. vt. §. c. n. l. le-
 gato. r. ar. §. de au.
 r. ar. le. l. q. lancē. et
 facit. §. e. l. q. duos
 r̄ l. si. §. si gñat.
 §. ar. §. §. e. l. si qs
 a filio. §. ij.
Vtile est. vt i-
 sti. e. §. sub certa. r.
 §. de re. du. l. si fue-
 rit.
Vtiliter (rit.
 legari. vt. §. de re.
 du. l. quonens.
Existimant.
 vt r. §. de here. l. si.
 l. q. ius. §. si qs ita.
 i. p̄dici. at erat cā
 dubitādi obscuri-
 tas. vt. §. de inur.
 l. p̄tor. §. qdāt proz
 p. **E**x duab⁹. §. si
 causis lucratuis:
 quia r̄ stipulatio
 erat ex cā lucratu-
 ua: nō solū legatū:
 r̄ eādē hōc. §. de h. b.
 obli. l. m̄ stipulā-
 tē. §. si rē. r̄ de act.
 r̄ obli. l. si is q. r. §.
 r. ij. l. nuru. §. i. sed
 arg. §. §. co. l. pla-
 ne. r. §. ij.
Nec absit qe
 q̄. michi legatā:
 r̄ tūc enī caten⁹
 valet. vt. §. p. n. r. §.

Liber Sextus

a **Ite** si bono ticius non soluendo suis creditoribus fecit me heredem: fundum eiusdem ticii legavit michi sempiternus: per legatum. non habeo ex causa lucrativa sicut si emisse-

sem. ut in li. co. si res aliena.

b **Nichil** ultra. tra. i. si. i. si. sic. l. si. ubi pure. et de do. preleg. l. qui legat. i. quod dicit admittit cum ticio in primo legato.

Solu. h. ubi h. et tollit contra. nec ob. i. pri. na. et visitatus. et. quod ubi non dicit quod nichil ultra fuit legatum habet. Item nec. i. pri. s. q. nec ubi dicit quod nichil ultra. ubi etiam in primo legato ubi ad mittit. h. alij. vt. R. dicit quod hoc est verum regulariter et in dubio miser iuris vel dignitate vel charitate vel conjectura sibi aliter apparet. vt. l. i. l. i. i. si. i. i. l. i. i. p. s. si. Tertij dicit aut ex hac tacita repetitione iudicat alij legatario: tunc obtinet quod hinc. aut soli heredi. vt. i. i. i. raris. et. p. hoc facit illa lex. si tibi pure. sed non placet. vt. p. di. ca. l. i. si. sic.

c **Debeat** participat ei cum primo. vt. no. s. pri. s.

d **Multoq;** minus. arg. quod valet in vltima voluntate. magis valet inter viuos. sic. s. de pac. l. pactu. sic. contra istud. de lege fu. ca. tollen. s. si. et facit. i. de. h. sig. l. verbum amplius.

e **Aut;** q. re alie nam potest legare. vt. istud. eo. s. non solum.

f **Momenti;** q. alieni. vt. C. de manum. testa. l. seruus. et. no. vt. ubi.

g **Infirmari;** sic. s. eo. l. si fundum sub ditione. s. cum

meto sequar. **Ite** si domino heres extitero qui non esset soluendo: cuius fundum tu michi dare iussus esses: manebit tua obligatio: sicut maneret si eorum fundum emissem.

Dictio amplius quae facit comparationem actus ad actum non inducit repetitionem: si rei ad rem: tunc repetitionem inducit si reperitur quod repetatur. h. d. Bar.

Si ita scriptum erit: amplius quod ticio legavi heres meus seio decem dato: dubitandum non erit quod ticio suum legatum maneat et seio nichil ultra decem debeatur. nam et visitatum fere est sic legare: lucio ticio tot: et hoc amplius vrox et liberis eius tot.

Si ei cui nichil legatum est cum hac adiectione: scilicet hoc amplius aliquid leges: minime dubitandum est quod id quod ita legaverit debeatur. Multoq; minus dubitandum: si ab eo qui nichil michi debet ita stipulari fuerit: amplius quod michi debes decem dare spondes: quin decem debeantur.

Titulus legati in inutile libertatis dationem non viciat. Bar.

Si servus alienus liber esse iussus et legatus sit: peti eius ex legato posse ait. nam cum libertas nullius momenti sit: absurdum esse ait per eam legatum infirmari: quod alioquin valeret et si id solum datum fuisset.

Defectus demonstrationis per quem deficit substantia legati legatum primum. h. d. vel sic. **Demonstratio falsa adiecta rei quae non reperitur** viciat legatum. Bar.

Qui quinq; in archa habebat ita legavit vel stipulatus promisit: decem quae in archa habeo: et legatum et stipulatio valebit. ita tamen vt sola quinq; vel ex stipulatione: vel ex testamento debeatur. vt vero quinq; quae

statuliber. et Titus. i. l. si qui servus. sed contra Titus. i. l. si quis quos. Sol. ubi. **Ite** contra Titus de fun. instru. l. iij. s. si. Sol. hic expresse fuit legatus. ubi tacite: quod non placet. vt. s. eo. l. seruum filij. s. si. id. Sol. s. vt. ubi. **Ite** no. non viciat vtile per inutile. sic. s. de vfu. l. placuit. s. ar. s. l. i. q. mo. te. l. i. r. s. i. fi. l. i. q. mo. tol. obli. s. p. terea.

Post mortem heredis res legata est in periculo eius. h. d. Bar.

Si servus legatus sit et mortem heres fecerit: periculo eius et viuit et deterior fit: vt si debile forte tradat: nichilominus teneatur.

In legatis et fideicommissis dolus et culpa venit ad similitudinem contractuum bonae fidei. hoc dicit Bar.

Cum quid tibi legatum fidei vel tue commissum sit vt michi restituas: siquidem nichil pro ea ex testamento capias: dolu malum duxerat in exigendo eo legato: alioquin etiam culpam te michi prestare debere existimavi: sicut in contractibus bonae fidei: servatur. vt siquidem vtriusq; contractibus comodum versetur etiam culpa: si vni solius/dolus malus tantummodo prestetur.

Licet verba legati referantur ad debitorem: actio competet pro herede cui in dubio videtur omnia imposita. h. d. Bar.

Qui margaritam ticio pignori dederat filium heredem instituit: et filium exheredavit: dei de ita cautus: ticio rogo fidei: quae tue committo vt margaritam quaz tibi pignori dedi vedas: et deducto omni debito tuo quod amplius erit id omne filie mee restituas. ex ea scriptura filiaz a fratre fideicommissum petere posse: vt ita actiones suas aduersus debitorum eius prestaret. hoc enim casu eius qui creditor fuisset debitorem intelligendum

statuliber. et Titus. i. l. si qui servus. sed contra Titus. i. l. si quis quos. Sol. ubi. **Ite** contra Titus de fun. instru. l. iij. s. si. Sol. hic expresse fuit legatus. ubi tacite: quod non placet. vt. s. eo. l. seruum filij. s. si. id. Sol. s. vt. ubi. **Ite** no. non viciat vtile per inutile. sic. s. de vfu. l. placuit. s. ar. s. l. i. q. mo. te. l. i. r. s. i. fi. l. i. q. mo. tol. obli. s. p. terea.

Uti. i. nullo modo. sed s. de act. emp. l. si quae est. sed ubi affirmavit tot doli: vel ubi emptor quod hyntilum onerosum: h. legatari? quod hyntilum lucratiu. **Ite** s. s. famul. heras. l. de h. edes. s. sine. Sol. ubi.

Depicrit. culpa h. d. no. abs. vt. ad leg. fal. l. ratioc. in pn. et. s. eo. l. res. et. ad treb. l. mulier. s. si heres. et. i. pri. s. l. C. neat. vt. s. eo. l. cum res. s. si. et. l. h. moi. s. edes. et. s. pri. s.

Alioquin. i. si aliquid habuisti. **Dolus** malus tantummodo. vt. i. de reg. iur. l. contractus. et. s. commo. l. si vt certo. s. videtur. et de p. r. i. p. vt. l. si tibi re. in pun. qd autem si non vult agere. Rn. non cogitur nisi cedere actiones. vt. i. i. l. i. i. imp. perator. in pun. o. **Debitores.** l. creditorem: qui et debitor est quo ad quid vt subijciat. s. et ticius potest conveniri si vtriusque exceptione contra heredem. vt. s. eo. l. i. pecunia.

Uti. i. nullo modo. sed s. de act. emp. l. si quae est. sed ubi affirmavit tot doli: vel ubi emptor quod hyntilum onerosum: h. legatari? quod hyntilum lucratiu. **Ite** s. s. famul. heras. l. de h. edes. s. sine. Sol. ubi.

Depicrit. culpa h. d. no. abs. vt. ad leg. fal. l. ratioc. in pn. et. s. eo. l. res. et. ad treb. l. mulier. s. si heres. et. i. pri. s. l. C. neat. vt. s. eo. l. cum res. s. si. et. l. h. moi. s. edes. et. s. pri. s.

Alioquin. i. si aliquid habuisti. **Dolus** malus tantummodo. vt. i. de reg. iur. l. contractus. et. s. commo. l. si vt certo. s. videtur. et de p. r. i. p. vt. l. si tibi re. in pun. qd autem si non vult agere. Rn. non cogitur nisi cedere actiones. vt. i. i. l. i. i. imp. perator. in pun. o. **Debitores.** l. creditorem: qui et debitor est quo ad quid vt subijciat. s. et ticius potest conveniri si vtriusque exceptione contra heredem. vt. s. eo. l. i. pecunia.

Uti. i. nullo modo. sed s. de act. emp. l. si quae est. sed ubi affirmavit tot doli: vel ubi emptor quod hyntilum onerosum: h. legatari? quod hyntilum lucratiu. **Ite** s. s. famul. heras. l. de h. edes. s. sine. Sol. ubi.

Obsringat. sic. l. i. ij. l. fideicommissa §. interdi. et. §. eo. l. seruo legato. §. si testator. r. i. i. ij. l. i. i. i. paulo calis. m. cho. §. i. r. l. cum quis dece. §. patr. r. de adimen. lega. l. alio. fed. argu. cōtra. C. de fideicommissi. l. eam. quam.

Utile. sic. §. eo. l. et si equo. r. i. i. i. i. l. i. §. heres.

Si qñ. vulga. r. i. i. l. i. §. lego ea que ei donauit.

Affricanus de se loquens. sic. §. de nego. gest. l. si ex duobus.

Non sint. vt sūt regularit oēs inter viuos. §. fal. kat in casib. vt. §. de dona. inter vir.

Ro. l. si sponsus §. cōcessa. v. q. ad §. fina.

Frustra. sic no. intelligi scriptura vt aliquid operetur et addat. sic §. de vsur. l. si stipu latus. et. §. ad munitia. l. i. in fi. §. arg. tra. §. de §. obli. l. stipulatio ista. §. eū.

Lq. sic. §. te no. sic voluntatem intelligi vt non peat. sic §. de re. dub. l. quo tiens. et. §. de libe. r. posthu. l. gallus §. i.

Iure donauero. qd est in casibus. vt modo no.

Manumisso nis. vt. C. d. dona. inter vir. et vxor. l. maritus.

Futurus est. cū nichil plus sit in legato. ar. insti. eo. §. cōtrario.

Relinquitur. etiam post alienationē. r. hoc ex generali regula. vt. §. de iure do. l. plerū qz. in fi.

Preter. no. ergo parte vnus et parte alterius. vt §. eo. l. si extoto. §.

I. i. i. l. si qd duobus. et. §. de solu. l. q. hoiem. in prin. et de verbo. obli. g. l. fina. §. penul.

Ticus. possessor.

Non p̄staret. qd fieri poterat. vt. §. ibi. cū electio r. c. r. no. q. videt hic pmo ferēda snta de fundo p̄hādo. §. no est ita. qz no ferē snta. §. qñ r. interrogat an velit fundus p̄stare. si dicat nolō dānari in centū. §. 30.

Si qñ qd vxori sue ea q viui donauerat vulgari modo leger. non de alijs donationibus euz videri sensisse ait. qz de his q de iure valitū re non sint. alioqñ r. frustra legaturus sit. at si ita exprimat que vxori mee iure donauero ea ei lego. v. l. ita/que vxori manumissionis causa donauero: ea ei lego: nam inutile legaturus futurum est.

Facultas soluēdi aliud pro alio: transit ad singularem successorem. h. v. Bar.

Heres cui fidei commissum erat vt michi fundū aut centū daret: fundū ticio vendidit: cū electio ei relinqtur vtrū mandandi: vt tñ alterū solidum p̄stet p̄toris officio conuenire existimo. vt si pecuniā ticius offerat: ihibeat fundi persecutionē: ita em eadē causa constitueret: q futura eēt si alienat fundus non fuisset: qñ etiā aduersus ipm heredē officium pretoris siue arbitri tale eē deberet: vt si fundus non prestaretur neqz pluri neqz minoris qz centum estimaretur.

Qui soluit suū malū actōe de dolo tenet ad dānū. r. actio ne psonali tenet ad rem legatam. h. v. Bar.

Idem. §. heres gñaliter seruū quez ipse voluerit dare iustus/scies siurez dederit: isqz furtū legatario fecerit: de dolo malo agi posse ait. §. qñ illud vez ē hrdē i hoc teneri vt non pessimū detad hoc tenetur vt r. alium hoiem p̄stet: et hūc p noxe dedit de reliquat.

Con. p pte recusati facit legatariū pdere totū. h. v. Bar.

Tia si par Marcia. tis bonoz se excusaue rit tutor: puta italicarū vel p uincialiu rerū: totum qd testō datū est auferet: r ita diuus se uerus r antonin rescripserūt.

Si legat res cui no est commercium separatuz ab alia debetur estimatio. Bar. Idem.

Si qd inquilinos sine pre dijs qbus adherēt legauerit inutile est legatū: sed an

Heres de dolo malo. i. ex testamento nomine doli ad solidū dānum. vt argu. §. de pigno. act. si seruus pig. vel dic de dolo. pp: licet enim actio ex testamēto similia aliqua haberet cum bo. si. vt. C. in qui. ca. in intergrum restitui. l. in minorū. est tamē stricti iuris cū non sit numerata iter bo.

fl. actiones. vt in si. de act. §. actio: nū. ergo non ex eo p̄tractu vel quasi. §. de dolo agit bo. l. cōmissio. vt. §. de dolo. l. elegāter. §. nō solum. in fi.

Nō pessimū det. vt. §. de §. ob. l. quicqd. r. §. eo. l. legato. r. C. d. dona. l. si quis argētū.

Preter. actio ne ex testamēto cō uentus.

Relinquat. si voluerit legatari us q in solidū age re potest si velit vt dicitur est. §. tu dice cas eadem rōne li beraretur si quasi bebaliā specie p̄stet. p noxa legatario volēti. Rñ. verū est: §. no ipo iure: §. p̄ceptionē at cū illud prestat ur ad qd p̄sthan dum qd tenet ipo iure liberat. vt. §. §. ob. l. si §. fina. in prin. vel dic q hic corrigat qd. §. dicit dari de dolo in solidū: r aliud in cō tractibus. vt. §. de pigno. act. l. si seruus. cum similitibus ibi no. hic igi tur liberatur dan do pronora: si nō vult prestare litis estimationē. et fa cit. §. de edil. edic. l. cum autem §. iu lianus.

Etiam totū plus videtur egredi pena q̄ de

lictu. r sic sunt argu. tra. vt. §. de his qui. vt in dig. l. rescri pto. r. §. de admini. tuto. l. si duo. r. facit ad. l. §. de excu. tu. l. tutor pent. §. i. et de res. tu. l. q̄ tute. l. in pn. r. §. de his qui. vt in dig. l. post legatū §. amittere. et. C. de leg. l. pe. i. fi.

Si quis inquilinos. i. a scripticios.

Intule. qz nec vendi possunt sine solo. vt. C. de agri. r. cens. l. que ad modum. lib. xi.

Si quis inquilinos sine pre dijs qbus adherēt legauerit inutile est legatū: sed an

lictu. r sic sunt argu. tra. vt. §. de his qui. vt in dig. l. rescri pto. r. §. de admini. tuto. l. si duo. r. facit ad. l. §. de excu. tu. l. tutor pent. §. i. et de res. tu. l. q̄ tute. l. in pn. r. §. de his qui. vt in dig. l. post legatū §. amittere. et. C. de leg. l. pe. i. fi.

Si quis inquilinos sine pre dijs qbus adherēt legauerit inutile est legatū: sed an

lictu. r sic sunt argu. tra. vt. §. de his qui. vt in dig. l. rescri pto. r. §. de admini. tuto. l. si duo. r. facit ad. l. §. de excu. tu. l. tutor pent. §. i. et de res. tu. l. q̄ tute. l. in pn. r. §. de his qui. vt in dig. l. post legatū §. amittere. et. C. de leg. l. pe. i. fi.

Si quis inquilinos sine pre dijs qbus adherēt legauerit inutile est legatū: sed an

lictu. r sic sunt argu. tra. vt. §. de his qui. vt in dig. l. rescri pto. r. §. de admini. tuto. l. si duo. r. facit ad. l. §. de excu. tu. l. tutor pent. §. i. et de res. tu. l. q̄ tute. l. in pn. r. §. de his qui. vt in dig. l. post legatū §. amittere. et. C. de leg. l. pe. i. fi.

Si quis inquilinos sine pre dijs qbus adherēt legauerit inutile est legatū: sed an

lictu. r sic sunt argu. tra. vt. §. de his qui. vt in dig. l. rescri pto. r. §. de admini. tuto. l. si duo. r. facit ad. l. §. de excu. tu. l. tutor pent. §. i. et de res. tu. l. q̄ tute. l. in pn. r. §. de his qui. vt in dig. l. post legatū §. amittere. et. C. de leg. l. pe. i. fi.

Si quis inquilinos sine pre dijs qbus adherēt legauerit inutile est legatū: sed an

lictu. r sic sunt argu. tra. vt. §. de his qui. vt in dig. l. rescri pto. r. §. de admini. tuto. l. si duo. r. facit ad. l. §. de excu. tu. l. tutor pent. §. i. et de res. tu. l. q̄ tute. l. in pn. r. §. de his qui. vt in dig. l. post legatū §. amittere. et. C. de leg. l. pe. i. fi.

Si quis inquilinos sine pre dijs qbus adherēt legauerit inutile est legatū: sed an

lictu. r sic sunt argu. tra. vt. §. de his qui. vt in dig. l. rescri pto. r. §. de admini. tuto. l. si duo. r. facit ad. l. §. de excu. tu. l. tutor pent. §. i. et de res. tu. l. q̄ tute. l. in pn. r. §. de his qui. vt in dig. l. post legatū §. amittere. et. C. de leg. l. pe. i. fi.

Si quis inquilinos sine pre dijs qbus adherēt legauerit inutile est legatū: sed an

lictu. r sic sunt argu. tra. vt. §. de his qui. vt in dig. l. rescri pto. r. §. de admini. tuto. l. si duo. r. facit ad. l. §. de excu. tu. l. tutor pent. §. i. et de res. tu. l. q̄ tute. l. in pn. r. §. de his qui. vt in dig. l. post legatū §. amittere. et. C. de leg. l. pe. i. fi.

Si quis inquilinos sine pre dijs qbus adherēt legauerit inutile est legatū: sed an

lictu. r sic sunt argu. tra. vt. §. de his qui. vt in dig. l. rescri pto. r. §. de admini. tuto. l. si duo. r. facit ad. l. §. de excu. tu. l. tutor pent. §. i. et de res. tu. l. q̄ tute. l. in pn. r. §. de his qui. vt in dig. l. post legatū §. amittere. et. C. de leg. l. pe. i. fi.

Liber Sextus

Ex voluntate expressa vel etiam tacita: quod erat pfecta psona vel alio modo. vt. C. eo. l. cum aliena. r. s. eo. l. si seruus plus. riu. s. fi. vl. qz sciebat eos ad herere solo. ar. s. eo. l. s. fi. res. r. i. i. l. no dubiu. s. fi. s. tra. s. eo. l. apd iulianu. s. fi. vbi nec estimatio debet. Sol. ubi erat legatu inutile ratioe rei cui no erat comer. cii alicui. sed certe r h no est comer. cii. vfi dic q r ubi debet estimatio si appareat testatoe re voluisse. r disti. gue hic vt no. s. e. l. s. fi. res.

Estimatio vt insti. de leg. s. fi. res legata. et ar. i. n. l. l. si heres. et. l. vnu. s. fi. r. r. de h. obli. l. si seruus. s. i. sed s. i. de manu. l. seruus q sub condi. none. vbi no tenet manumissio. s. h. tenet. r. olu. ubi testatoris erat seruus hic heredis. sic soluit. i. q. et a. d. l. heres. vel dic vt ibi.

Si ita legatus fuerit: titio cui seio do lego. vtriusqz legatus est: sicut vtriusqz legatus est: cum domo foriniana legatus est. **Legatus r iuramentu s bonos mores no tenet. Bar.** **Si** qd scripserit testamento fieri qd ptra ius est: vel bonos mores: no valet. veluti si quis scripserit contra lege aliqd: vel ptra edictu ptois: vel etia turpe aliqd. **Diuus seuerus r antonin** rescripserunt: iniurandum ptra vim legu r auctoritate iuris in testamento scriptum nullius esse momenti.

Si ita legatus fuerit: titio cui seio do lego. vtriusqz legatus est: sicut vtriusqz legatus est: cum domo foriniana legatus est.

Legatus r iuramentu s bonos mores no tenet. Bar.

Si qd scripserit testamento fieri qd ptra ius est: vel bonos mores: no valet. veluti si quis scripserit contra lege aliqd: vel ptra edictu ptois: vel etia turpe aliqd. **Diuus seuerus r antonin** rescripserunt: iniurandum ptra vim legu r auctoritate iuris in testamento scriptum nullius esse momenti.

Seruo alieno legari potest quoad seruat. Bar. Idem.

Seruo alieno ita legari potest quoad seruat. Bar. Idem.

Alimenta possunt relinq seruo proprio. Bar.

Obteperandu est officio iudicis fauore alimetroz. vt r. de al. r. ci. leg. l. seruus. et. C. de neces. funis. l. pe. s. alios. alis s. C. eo. l. seruus. r. i. i. l. si legatari. s. i. r. s. fami. her. lex parte. s. seruo. que sunt contra.

Si qd a prio. pimus et ctos. pprianoia sunt: vel si dic...

Si qd post tepus libertate seruo suo dederit: et iterea rogauerit heredem donec ad libertate pueniat cibaria ei da re: testatoris voluntati obteperandum esse diui seuerus et antoninus rescripserunt.

Ab illo q substituitur est vulgariter intelliguntur repetita relicta ab institutis: a substituto pupillariter non debentur ex repetitione q a pupillo debentur ceperunt. h. d. Bar.

Si qd a primo herede centu legauerit alicui: r eidem secundo duceta posteaq generaliter repetierit legata trecenta videtur repetisse. sed si pater impuberi filio substituerit: r a substituto legata repetierit: si pupillus heres extiterit et intra pubertatem deceserit repetitio non valet: quia defuncti voluntas hec est: vt se mel debeat.

Non cesset repetita pditio q repetita viciaret. h. d. Bar.

Si ab ipubere legatus fuerit sub pditioe: si ad pubertatem puenierit: r a substituto repetitum fuerit: legatu debet r a substituto: nec videt repetita pditio q iurile legatu facit.

Inepte voluntates defunctoru no sunt seruande. h. d. Bar.

Inepte voluntates defunctorum circa sepultura veluti vestes: vel si qua alia superuaqua vt in funus impendantur no valent: papinianus lib. iij. scribit.

Si fundu sub conditioe s. si p. r. s. fi. r. s. eo. l. s. i. l. s. i. p. i. s. q. Sub condit. one. s. l. acti ad pubertatem ac.

Repetitio. i. de legatu. r. facit. s. p. i. r. q. ubi no.

Repetitio no viciaret: vt h. dicit. r. s. e. l. s. i. q. a filio. nisi expse repetat vt ibi dicit. r. facit ad repetitioem qd no. insti. ad l. ad s. c. r. r. a. i. de h. obli. l. i. s. i. d. e. m.

Non valet. vt. C. de hys qui. vt idig. l. no op. r. s. e. de

Juramtu no firmitate qd de se no valet.

Seruo alieno. seruat. vt r. argu. s. de an. lega. l. si. r. i. n. l. l. de bitor. s. fi.

Titio. r. valet tunc cum erit factus titio. h. d. d. d. r. i. r. e. l. i. q. s. l. et ad hoc facit q iuramentu non firmitate qd no valet. vt. C. de leg. r. s. l. i. no dubiu. r. s. de pac. l. i. u. r. i. s. g. r. i. s. r. g. s. q. i. a. u. i. d. a. e. o. g. i. l. f. i. r. s. p. r. s. i. s.

Si qd scripserit testamento fieri qd ptra ius est: vel bonos mores: no valet. veluti si quis scripserit contra lege aliqd: vel ptra edictu ptois: vel etia turpe aliqd. **Diuus seuerus r antonin** rescripserunt: iniurandum ptra vim legu r auctoritate iuris in testamento scriptum nullius esse momenti.

Alimenta possunt relinq seruo proprio. Bar.

co. h. insti. quidd. r. s. l. pri. s. penul. r. s. de peti. here. l. he reditas. s. i. et. f. de aur. r. arg. lega. l. f. s. d. c. de religio. l. milins. sed ibi no pcepti illicite. Itē argu. p. r. f. de p. d. r. d. demonst. l. mēius. sed ibi non pcepti.

Huiusmodi familias fideicommittere. in codicillis. vt. f. ad leges falci. l. l. i. q. sunt qst testū. cūz testm non sit. vt. s. n. i. l. si q. s. cū. et sic non ob. f. de castre. pecu. l. i. nā q. potest testari de iure et codicillari pot. vt. s. n. i. l. diu. s. 114.

Filius pubes a patre liber tus a patrono: quilibet a fisco succedere potest ab intestato fideicommissus relinquere. hoc dicit Bar. **I**dem.

Huiusmodi familias miles vt veteranus licet sine te stamento decedat: potest fidei committere a patre: quia etiam testamētus facere potest. **S**i libertus ab intestato decesse rit a patrono potest vsq. ad par tem debitā sibi fideicommissi relinquere: quia si testamentū faceret licebat ei partem debi tā solā relinqre. **Q**ui inte stato decesserit scit bona sua ad fiscū puetura vacātia fidei fisci committere potest.

In quātū qd honoratur in tāntū grauat. h. d. Bar. **A**pu d marcel. lib. xij. dige stionum talis questio agitur. quidā ab eo cui fundum lega uerat fidei comisit vt cum fun dum post mortē suā restitue ret sempromo: eiusdem lega tary fidei commiserat vt ticio daret centū: queritur quid iu ris sicut ait marcel. si ticio tes tator: cētū ex fructibus quos viuus legatarius percepit re liquerit: et legatarius post trā tēporis decessisset: vt ex fructi bus cētū fierent: ticiū cētū ac cepturū: si post acceptū lega tum cōfessum decessisset lega tarius ticiy fidei commissi. extri gut: quia placet nō plus posse rogari quem restituere: qd quantum ei relicū esset. Sed si

In quātū qd honoratur in tāntū grauat. h. d. Bar. **A**pu d marcel. lib. xij. dige stionum talis questio agitur. quidā ab eo cui fundum lega uerat fidei comisit vt cum fun dum post mortē suā restitue ret sempromo: eiusdem lega tary fidei commiserat vt ticio daret centū: queritur quid iu ris sicut ait marcel. si ticio tes tator: cētū ex fructibus quos viuus legatarius percepit re liquerit: et legatarius post trā tēporis decessisset: vt ex fructi bus cētū fierent: ticiū cētū ac cepturū: si post acceptū lega tum cōfessum decessisset lega tarius ticiy fidei commissi. extri gut: quia placet nō plus posse rogari quem restituere: qd quantum ei relicū esset. Sed si

Ubi dicitur qd si quis legatarius sit et decesserit post mortem testatoris: legatarius non potest petere fructus quos percipit ante mortem testatoris. **S**ed vt est auctor l. corrigi marcellum.

Percepisset. et ideo nō est verū qd dicitur marcellus. f. fideicommissi. confesum iuncto dandum.

Ubi dicitur qd si quis legatarius sit et decesserit post mortem testatoris: legatarius non potest petere fructus quos percipit ante mortem testatoris. **S**ed vt est auctor l. corrigi marcellum.

Percepisset. et ideo nō est verū qd dicitur marcellus. f. fideicommissi. confesum iuncto dandum.

Ubi dicitur qd si quis legatarius sit et decesserit post mortem testatoris: legatarius non potest petere fructus quos percipit ante mortem testatoris. **S**ed vt est auctor l. corrigi marcellum.

Percepisset. et ideo nō est verū qd dicitur marcellus. f. fideicommissi. confesum iuncto dandum.

Ubi dicitur qd si quis legatarius sit et decesserit post mortem testatoris: legatarius non potest petere fructus quos percipit ante mortem testatoris. **S**ed vt est auctor l. corrigi marcellum.

Audiendus. sed nō cogendus. vt sic. s. dicatur corrie gi. R. et fm hoc die totum. f. legatū. r. hic nō habeas fun dum. si autem habeas totum fundum: alius casus est qd supra. Accur.

Absurdum adiungitur priori. fm. R. si habeas fun dum redit ad aliud. R. supra.

Quo iure vt mur. vt audiat le gatari? volēs cau tione exacta de suo totū p̄stare. nō etiā vt cōpellatur inuicē. R. vel si ha beas fundū dic vt volēs fundū p̄stare audiat. nō co gatur.

Si qd. f. cor porale. r. dic licite. quia testator lega re r heres dare et ipsa res legari po test. sed in legata rio erat defectus.

Utiq. vt mi to militia: seu fe uduz cauidici: vel ei qui re non pos test militia curso ris. et qd subijcit de qualitate relicti: dicitur exem pli. vel dicitur em pli. vt. f. de an. le. l. legatum. s. vini.

Item qd subijcit aliā causam: vt ser uo militia liberi. r. semper die testa torem sciuisse alis nō debetur estu matio. vt. f. i. i. u. f. l. fideicommissa. s. si seruo. cetera dic vt no. s. eo. l. f. si res.

Probabilem causam. que cau sa ad legatarij dif ficulitatez potius qd impossibilitate pertineat. R.

Non potuit. facile. non tamē legatario eius rei q legatur sit interdi ctam commercium: scilicet in sui delictuz. R. vt quia hereticus vel iudeus: et legatar mancipium christianum. quis tunc nec estu matio. vt. f. i. i. u. l. l. mortuo. s. labeo. et. f. de verbo. significati. oblig.

Ubi dicitur qd si quis legatarius sit et decesserit post mortem testatoris: legatarius non potest petere fructus quos percipit ante mortem testatoris. **S**ed vt est auctor l. corrigi marcellum.

Percepisset. et ideo nō est verū qd dicitur marcellus. f. fideicommissi. confesum iuncto dandum.

Ubi dicitur qd si quis legatarius sit et decesserit post mortem testatoris: legatarius non potest petere fructus quos percipit ante mortem testatoris. **S**ed vt est auctor l. corrigi marcellum.

Percepisset. et ideo nō est verū qd dicitur marcellus. f. fideicommissi. confesum iuncto dandum.

Ubi dicitur qd si quis legatarius sit et decesserit post mortem testatoris: legatarius non potest petere fructus quos percipit ante mortem testatoris. **S**ed vt est auctor l. corrigi marcellum.

Percepisset. et ideo nō est verū qd dicitur marcellus. f. fideicommissi. confesum iuncto dandum.

Ubi dicitur qd si quis legatarius sit et decesserit post mortem testatoris: legatarius non potest petere fructus quos percipit ante mortem testatoris. **S**ed vt est auctor l. corrigi marcellum.

Sua. f.rogantis. et facit. i. i. l. cum pater. §. ticio.
b Secundu vulgarem. i. secundu stricti iuris regula
 secus de equitate. vel iure actionis: sed coget officio iu-
 dicit. vt. j. de codi. et demōstra. l. si cui. que est. §. 2. eodem
 modo rñdeo. §. de cur. fur. l. i. que est cōtra. et facit. j. titu.
 ij. l. v. rotē §. heres.
 et. §. de p̄di. in su. l.
 si quis testamēto.
 et. j. de regu. iu. l.
 nō est. §. 1.

Edes. pone le
 go tibi centum vt
 edes tuas destruas:
 as: que forte mi-
 chi obsunt fm q̄s-
 dam inimo sic le-
 go tibi edes vt eas
 destruas et alias
 forte edifices. r. fa-
 ct. j. de dam. infec.
 l. si. r. l. ad curato-
 res. r. C. d. edi. pu.
 l. ij. r. §. eo. l. cetera.
 §. 1. et de cōtrahē.
 emp. l. fenatus.

Peruenit.
 d. anteq̄ dies legati
 cedat. vt. j. q̄n di.
 le. ce. l. v. §. finali.
e posse. nisi do-
 minus quōdā res-
 pudiet. vt. j. d. opt.
 leg. l. si pater filio.
 et facit. j. p̄rio. §. 1.

Sub p̄di. emā-
 cipationis. vt. C.
 de inoffi. testa. l. fi-
 lius. vel dic in ex-
 traneo. r. tūc dic. l.
 sub codi. si nauis
 venerit ex asia.
g Cedentē. q̄b
 est existente codi.
 vt. C. de cadu. tol.
 li. §. finantē.
h Agentib⁹. sic
 ergo emancipent.
 sic et. C. de fidei-
 comif. l. post mor-
 tē. que est p̄tra. q̄si
 presumat patrem
 distulisse fauore fi-
 liorū. vt. r. j. ntu. i.
 l. si ita. §. pegat⁹.
 alij dicūt hic plu-
 ribus. sed in l. cō-
 tra. vni erat faciē-
 da restitutio. r. dic vt ibi.

Decessit. l. si possit debere restitui solis q̄ superit
 r. dic h. 30. et si decessit postq̄ cessit dies fideicommissi.
k Idem principes. mater instituit extraneo. r. post tē-
 pus precepti restitui filijs suis.
l Non esse. imo quādoq̄ non posse. vt. §. p̄xi. §.
m Vulgarē cautionē. que p̄stat noie singulariū relicto

partē quartā restituere: veri⁹
 esse existimo q̄b et sceuola no-
 tat r. papin. fron. scribit: vale-
 re fideicō. atq̄ si de hereditate
 sua⁹ restituenda rogatus es-
 set: r. eatenus restituenda est:
 q̄ten⁹ h̄fditas testatous patif
Non potest q̄s grauari vt fi-
 liū suū emācipet. Bar.
Secūdu vulgarē formā iu-
 ris si liberos suos emācipare
 rogatus fuerit nō cogit hoc fa-
 cere: potestas enim patria ine-
 stimabilis est.
Nō possunt legari edes de-
 struende. Bar.
Edes destruide neq̄ le-
 gari neq̄ per fideicō. relinqui
 possunt: r. ita senatus censuit.
Legatum seruo acquiritur
 et si liber reperitur tpe q̄ dies
 cedit. hoc dicit Bar.
Si fideicom. relictu fuerit
 suo alieno sine libertate: r. ad
 libertatē puenerit: dicēdu est
 posse eū ad capiendū admitti

Fideicommissum vniuersale
 conditionale nō pōt ante cōdi-
 tionē restitui fideicommissario
 in p̄tate cōstituto: etiā si sint
 plures fideicommissarij. Itē an-
 te diē q̄s nō cogit restituere s̄
 cauere: alis patitur missionez:
 r. missio patris vel dñi p̄t pio-
 desse seruo vel filio. h. d. mul-
 tū nota. r. magistraliter. Bar.
Diuus seuerus et anto. eū
 qui rogat⁹ est sub cōditione
 fratris sui filijs restituere: r. aſi
 diē fideicommissi cedentē nec
 quidē ex voluntate eorū posse
 restituere h̄is in potestate pa-

tris agentib⁹ cū possit die fi-
 deicō. cedente sui iuris consti-
 tutis ipsis debere restitui: vel
 si aliq̄s ex h̄is ante decesserit
 non oibus. **I**dem principes
 rescripserunt filijs ante diē fi-
 deicommissi veniētē restitui he-
 reditatē maternā necesse non
 esse: sed p̄stare heredē posse
 vulgarē cautionē. aut si p̄s-
 tare eam nō poterit mitti li-
 beros in possess⁹ fideicommissi
 suādi cā: vt p̄ pignore nō vt p̄
 dominis possideāt: vel alienā
 di ius: sed vt pign⁹ habeāt: vt
 filius per patrē fructus⁹ con-
 sequat⁹: et seruus per dominū.
Quo ad p̄ditionis defectū
 sufficit extare liberos licet nō
 sint heredes. h. d. Bar.
Cū quis erat rogatus si si-
 ne liberis decesserit per fidei-
 comif. restituere: cōditio dese-
 cisse videbitur si patri supui-
 xerit liberis: nec queritur an he-
 redes extiterint.
Prohibitio alienationis fa-
 cta sine causa nō respectu cer-
 te p̄sone nō valet: r. valet
 nisi in p̄iudiciū creditorum
 h. d. vsq̄ ad. §. cū pater. Bar.
Diuī seuer⁹ et anto. rescri-
 pserūt eos⁹ q̄ in testamēto ve-
 rant quid alienari: nec cām⁹ ex-
 primūt p̄pter quā id fieri ve-
 lint: nisi ueniāt p̄sona cui⁹ re-
 spectu⁹ hoc a testatore dispo-
 sitū est: null⁹ esse momēti scri-
 pturā quasi nudū p̄ceptū reli-
 querint. vel q̄: talē legē in te-
 stamēto non possunt dicere.
Si liberis aut posteris

rum. vt. j. vt leg. no. ca. per totū. et etiā noie hereditatis.
 vt hic. r. C. vt in pos. le. l. cū archimedo. r. dicit ibi.
 n. **P**oterit. vel nolit.
O In possessionē. r. hereditariarū r. statim: sed he-
 redes post. vi. mēses. vt. C. vt in pos. le. l. certa.

Per patrē fra-
 trē. l. custodiēdos.
 vt res p̄ncipales:
 non vt lucrē. vt. j.
 vt i. pos. le. l. is cui
 §. queri. r. §. q̄ le-
 gator. et facit. j. q̄.
 ex cau. in po. ca. l.
 cū legat. r. j. q̄ in
 frau. cre. l. patrē. r.
 C. vt in pos. le. l. q̄
 legat.

Liberis. q̄b
 dic vt. j. ad trebel.
 l. ex fact. §. si q̄s ar.
Extiterit. er-
 go etiā exhereda-
 ti. ar. §. de reli. l. f. g.
 miliarē. maxie nō
 mala mēte. vt. j. de
 bo. lib. l. si parro-
 nus. §. si q̄s. vt dic
 sec⁹ si exheredent
 q̄ filiorū cā vt ha-
 beāt appōsita vi-
 deref cōditio. r. q̄
 dicit nō queri an
 sint heredes: sub-
 au. dū tñ esse pos-
 sint ex testamēto
 vel ab intestato. s̄
 cōtra vtrūq̄. C. de
 codi. in ser. l. i. vbi
 videt q̄ debeāt in-
 stitui. s̄ subaudi
 ibi maxime.

Eos. caret re-
 gimine h̄ accusati
 uis eos. p̄pt obli-
 uionē iuriscō. sed
 dic eos. i. coz scri-
 pturā q̄b ē. j. sic ca-
 sus p̄ casu. C. de
 fideicō. l. cā quā. et
 pone casum in le-
 gatorio cui fun-
 d⁹ ē legat⁹ ea lege
 vt nō alienet. vt ē
 in h̄fde vt heredi-
 b⁹ veniō vel vetit⁹
 alienare fundum
 neq̄ appet cā q̄re
 nisi q̄ ip̄s sit. phibit vt sibi remaneat: certe nō vt h̄ dic.
Cām. vt q̄ velit i familia remanere. vt. j. a. l. cū p̄.
Libert. r. l. p̄to. §. fratre. r. no. d. cā. sic. §. de tras. l. cū hi.
 §. i. cā. r. §. vlt. r. §. m. l. si p̄curator. in p̄n. r. l. seu ob alia.
 r. j. de li. cau. l. si pariter. r. C. de iudi. l. p̄operādū. §. illo.
Respectu. vt q̄ voluit certā p̄sonā habere si p̄ fieret.
Nō p̄nt dicere. s̄ nōne ḡra h̄rdis videt appōsita si

Per patrē fra-
 trē. l. custodiēdos.
 vt res p̄ncipales:
 non vt lucrē. vt. j.
 vt i. pos. le. l. is cui
 §. queri. r. §. q̄ le-
 gator. et facit. j. q̄.
 ex cau. in po. ca. l.
 cū legat. r. j. q̄ in
 frau. cre. l. patrē. r.
 C. vt in pos. le. l. q̄
 legat.

Liberis. q̄b
 dic vt. j. ad trebel.
 l. ex fact. §. si q̄s ar.
Extiterit. er-
 go etiā exhereda-
 ti. ar. §. de reli. l. f. g.
 miliarē. maxie nō
 mala mēte. vt. j. de
 bo. lib. l. si parro-
 nus. §. si q̄s. vt dic
 sec⁹ si exheredent
 q̄ filiorū cā vt ha-
 beāt appōsita vi-
 deref cōditio. r. q̄
 dicit nō queri an
 sint heredes: sub-
 au. dū tñ esse pos-
 sint ex testamēto
 vel ab intestato. s̄
 cōtra vtrūq̄. C. de
 codi. in ser. l. i. vbi
 videt q̄ debeāt in-
 stitui. s̄ subaudi
 ibi maxime.

Eos. caret re-
 gimine h̄ accusati
 uis eos. p̄pt obli-
 uionē iuriscō. sed
 dic eos. i. coz scri-
 pturā q̄b ē. j. sic ca-
 sus p̄ casu. C. de
 fideicō. l. cā quā. et
 pone casum in le-
 gatorio cui fun-
 d⁹ ē legat⁹ ea lege
 vt nō alienet. vt ē
 in h̄fde vt heredi-
 b⁹ veniō vel vetit⁹
 alienare fundum
 neq̄ appet cā q̄re
 nisi q̄ ip̄s sit. phibit vt sibi remaneat: certe nō vt h̄ dic.
Cām. vt q̄ velit i familia remanere. vt. j. a. l. cū p̄.
Libert. r. l. p̄to. §. fratre. r. no. d. cā. sic. §. de tras. l. cū hi.
 §. i. cā. r. §. vlt. r. §. m. l. si p̄curator. in p̄n. r. l. seu ob alia.
 r. j. de li. cau. l. si pariter. r. C. de iudi. l. p̄operādū. §. illo.
Respectu. vt q̄ voluit certā p̄sonā habere si p̄ fieret.
Nō p̄nt dicere. s̄ nōne ḡra h̄rdis videt appōsita si

interpretationi voluntas testatoris refragari: nimirum iter oēs equaliter rem legatā diuidi voluisse testator videt. R. et ita aliam sextam dabit ei iure hereditario.

a. **C**oherede. puta gaio.

b. **S**exta pars. totius fundi quaz habet a coherede: z quā vocat tertiaz fm. R. z alia sexta iur coheredario si vult. vt. J. titu. i. l. tri cia. §. luer. qd nō placet. vt. §. dixi.

c. **Q**uia a se. bene dico sextā tātū qz alia sextā quaz videt hēre debere a seipō nō pōt vēdicare a se. i. dicere asserere se habe re vt a se iure lega ti. qz a seipō nō po test eilegari.

d. **S**emissario. id est instituto in alio semisse.

e. **I**n tertia par tē. vendicabit co heres legatari⁹: z hanc tertā istius semissis vocavit. sextā tot⁹ fundi.

f. **S**emissim. i. totā medietatem fundi quā hz cohe res legatari⁹. s. du os triētes iure sui legati et tertiu iure accrescendi. vt §. dixi.

g. **T**riēte. i. quibet extraneoz ter tiā. reliquam ter tiāz petet coheres legatari⁹ vt pōdi ri. et facit ad pōdi ri. qz totū leg. l. i. §. si quis. et. et. §. de his qui. vt in dis. l. coheredi. et. §. ti. i. l. miles. §. pe. z. §. eo. l. ab oib⁹. §. 117

h. **I**psē a se. videt qz. quia cuz ipse seruus aliquid dare rogaf ipse hē reo rogari videtur. vt. §. eo. l. cum filio. et. cū ad dñm pue niat hereditas videtur qz ipse tali modo possit asringi. z facit §. eo. l. senatus. §. si. h.

i. **S**eruo hereditario. i. qz est in aliqz iacēte hereditate.

k. **F**ungit. vt. §. de here. in l. i. nō min⁹. §. si. z. §. de acq. rerū domi. l. hereditas. z. §. de noua. l. nouatio. in fi.

l. **F**undus legatus. sub conditione. alioquin recta via

trāsit in legatariū. z sic nō extinguit. vt. §. de fur. a ticio. cō tra. §. ti. i. l. legatari. z nō. §. de serui. l. papinianus.

m. **O**pponetur. aliud in seruitute vsufruc. vt. §. titu. i. l. is cui. que est contra: est ratio vt. §. titu. i. l. cum filius. §. dominus. et. l. meuius. §. penul.

n. **E**t testō. §. e. l. hmoi. §. edes. §. qd. omē. i. totuz valet. Jo. vt. C. de here. in l. i. hereditat. et. §. ad reb. l. oib⁹. z. §. eo. l. ciuitatib⁹. p. **S**ive i quid aliud. nā hoc totū est honor ciuitat. ceterū si non sit in sta cā non valet. vt. §. dōna. l. hoc iu re. in pn. nisi in ca sūb⁹. mib⁹. qz et pit facere: vel ab alio ea pteplāte est ce ptuz. vel cepit sol uere. vt. §. dō. l. i. §. i. z. l. totidē. §. i. fm. quosdā. vel il lud qū iter yiuoe.

o. **E**t eo mō. va let. §. i. n. ij. l. p. §. pe. Sol. vt. §. eo. l. etiā hoc mō.

p. **S**eruo. fiat. §. facit. §. d. admi ni. tu. l. q. ptes. z. l. qdā decedens. z. §. de l. leg. nō so lū: la. ij. §. si heres. z. l. i. §. rones. z. l. aurelio. §. gaus. et. laureli. §. me uia. z. §. filias. et. l. creditor.

q. **N**ihil proponitur cur phibeatur heres edifi cia distrahere: quozum reddi tus sportule sunt relicte: salua tamē causa legati.

r. **Q**uonies est phibitum ali quid cōsensu corū in quozum fauorē phibitum est: efficitur licitum. Bar.

s. **O**mibus quibus fidei cō mis. relictus est. ad distractio nem p̄sentētib⁹: nullā fidei cō mis. petitionē super futuram.

t. **F**ruct⁹ ex fundo pure lega to: post aditā hereditatē a le

g. **E**t eo modo. va let. §. i. n. ij. l. p. §. pe. Sol. vt. §. eo. l. etiā hoc mō.

h. **S**eruo. fiat. §. facit. §. d. admi ni. tu. l. q. ptes. z. l. qdā decedens. z. §. de l. leg. nō so lū: la. ij. §. si heres. z. l. i. §. rones. z. l. aurelio. §. gaus. et. laureli. §. me uia. z. §. filias. et. l. creditor.

i. **N**ihil proponitur cur phibeatur heres edifi cia distrahere: quozum reddi tus sportule sunt relicte: salua tamē causa legati.

k. **Q**uonies est phibitum ali quid cōsensu corū in quozum fauorē phibitum est: efficitur licitum. Bar.

l. **O**mibus quibus fidei cō mis. relictus est. ad distractio nem p̄sentētib⁹: nullā fidei cō mis. petitionē super futuram.

m. **F**ruct⁹ ex fundo pure lega to: post aditā hereditatē a le

n. **C**ā legati. p̄stādi ab hēre. alqz pos. fundi. vt. §. de vsu fru. l. e. l. fūdi. z. §. vsufr. l. hacten⁹. z. §. d. an. le. l. liberos. i. r. v. **S**up futurā. vt. C. eo. l. dñes. z. §. i. i. l. cū p̄. §. liber tis. sed qz. §. eo. l. si fundi p̄ fidei cōmis. in pn. §. ol. ibi tae cuit. hic exp̄se p̄sensit. vel hic in fundo: ibi in p̄cio: vel de stinguif quo alo sit p̄cessum. vt. §. i. i. l. codicillis. §. i.

o. **A**ditā. ante secus. vt. §. i. i. l. qd seruus. et. facit. §. de vsufr. l. herēuius.

p. **C**ā legati. p̄stādi ab hēre. alqz pos. fundi. vt. §. de vsu fru. l. e. l. fūdi. z. §. vsufr. l. hacten⁹. z. §. d. an. le. l. liberos. i. r. v. **S**up futurā. vt. C. eo. l. dñes. z. §. i. i. l. cū p̄. §. liber tis. sed qz. §. eo. l. si fundi p̄ fidei cōmis. in pn. §. ol. ibi tae cuit. hic exp̄se p̄sensit. vel hic in fundo: ibi in p̄cio: vel de stinguif quo alo sit p̄cessum. vt. §. i. i. l. codicillis. §. i.

q. **A**ditā. ante secus. vt. §. i. i. l. qd seruus. et. facit. §. de vsufr. l. herēuius.

r. **C**ā legati. p̄stādi ab hēre. alqz pos. fundi. vt. §. de vsu fru. l. e. l. fūdi. z. §. vsufr. l. hacten⁹. z. §. d. an. le. l. liberos. i. r. v. **S**up futurā. vt. C. eo. l. dñes. z. §. i. i. l. cū p̄. §. liber tis. sed qz. §. eo. l. si fundi p̄ fidei cōmis. in pn. §. ol. ibi tae cuit. hic exp̄se p̄sensit. vel hic in fundo: ibi in p̄cio: vel de stinguif quo alo sit p̄cessum. vt. §. i. i. l. codicillis. §. i.

s. **A**ditā. ante secus. vt. §. i. i. l. qd seruus. et. facit. §. de vsufr. l. herēuius.

Colonu. q. fuit expulsus a legatario qd potuit fieri. vt. s. loc. l. q. frud. r. C. eo. l. emptor. r. s. de usufru. l. arbor. s. i. s. i. videt q. talis sit datus qualis est. vt. s. eo. l. si domus. s. f. r. l. si a substituto. s. f. r. l. legatu. s. f. q. sunt ptra. Sol. ibi alius ius in re habebat. hic non in re. sed in persona locatoris

h3 ius colonus. f. personale.

S q. cu meui. ergo co. iunctim. vt. s. eo. l. ticio. s. penul. R. e. Admittit. du bitatio erat ex eo. qd est. i. de condi. r. dem. l. pe. in pn. r. facit. s. ad. l. aquil. l. ticio. et. j. de manum. test. l. si ita.

Q uatitib⁹ le gari. no. hac leg⁹ q. ad honorez vel onat⁹ ciuitatis pertinet.

A d mun⁹. de frumeto vel vino in die natalis. ar. i. de h. sig. l. inter.

C lenari⁹. vt. si legat venatoribus vel decurioni bus.

Ludos scenicos. vt. cu relinquitur recitatib⁹ versus vel comedias in scena. aliter aut ponit. s. de his q. no. infra. l. j. s. aut pro. et facit. s. e. l. si heres. s. vi cis. r. l. si qd. r. j. de ope. pu. l. pecuni. am. r. j. d. aur. r. ar. lega. l. lucius. et. j. de an. leg. l. v. r. vi. et. j. de usufru. l. e. l. legatu. r. l. qdam.

Heres. accre scit ergo coheredi cu suo onere etiaz inuito. vt. C. de ca du. tol. l. vnica. s. his ita. et facit. s. eo. ti. si duobus. s. heres. et. j. titu. i. l. si ticio. r. l. mortuo. s. f. r. s. n. i. l. qui da. sed contra. j. ti. i. l. l. celsus. s. f. s. ol. ibi.

Tantu in pre cio. r. non plus.

Preshare. vt. oia ptra raria tollas. sic q. cetu no sunt in

gatario perceptos ad ipsum ptnere: colonu aut cum here de ex pducto habere a actione.

Dictio cu sine pferat a testatore sine a lege conuincio nem inducit. Bar. Marcel.

S q. q. legauerit ticio cu meui⁹: r. sine altero al ter ad legatu admittitur. naz r. cu dicit pto: ventre cu libe ris in possessione esse iubeo: r. si no sint liberi: veter in posses sione mittetur.

C iuitas pot petere qd reli quit in honore vel onatu ciui tatis. h. d. Bar. Paulus.

Q uatitibus legari⁹ po test etiā qd ad honorez omatib⁹ ciuitat⁹ pnter: ad or natu puta qd ad instruēdu fo rru: theatru: stadu: legatu fue rit. ad honore puta qd ad mu nus⁹ ededum: venatiōem: vel ludos scenicos: ludos circen ses relictu fuerit. aut qd ad vi uisionē singuloz ciuiū: vl epu lu relictu fuerit. hoc amplius qd in alimenta etatis infirme: puta senio: ib⁹ vel pueris puel lisp relictu fuerit: ad honorez ciuitatis ptnere respodetur.

Pro: no hfditatis pno scri pta acerescit cu onere cohere di sil cu deficiēte gūato. Bar.

Luci⁹ ticius r. gaius seius publico meui decem dare dā nas sunt: gaius seius heres⁹ no extitit. Sabin⁹ ait ticiu so luz legatu debetur: nā seium p no scripto habedū esse: hec iententia vera est: hoc est tici⁹ tota decē dare debet.

Non pot qd in plus graua ri qd apud eū remaneat dedu cto onere conditionis. Bar.

C u cui fundus sub hac pdi

legato vt hic. r. s. ff. q. omif. cau. te. l. si quis sub cōditio ne. sed fundi legatus valet. quia potest interesse legatarij eū habere: s. no valeat plus. vt. j. ti. i. l. si cui. et. j. ad legem falci. l. si fundus. in prin. que sunt cōtra. et. arg. s. eo. l. et ff. equo. que sunt contra. si autē non interesset non valet: vt

quia centū sunt le gata sic cetum det heredi. vt. d. l. si ff. d. in fi. Item cō tra. j. ti. i. l. impera tor. s. i. s. i. ibi r. trā: q. est legatu. et qd alicui relinquitur r. qd ab eo: r. valet vtriq⁹ vt ibi dicit. sed no dicit q. pui⁹ cogatur accipere: cū nullū cōmodus hēat. tñ ergo cogi tur cedere actio nes. vt. j. titu. i. l. si legatarius. sed si accepit tenetur al teri dare. vt in con trario dicit.

Ulcus tici⁹ Marcel. cum duos filios hfdes reliqueret testō ita cauit. q. s. q. michi liberorū meorum heres erit eius fidei cōmittito: vt si qd ex his sine liberis decedat he reditatio mee bessē cū mo rief fratribus⁹ suis restituat: frater decedēs fratrem suum ex dodrate fecit heredē. q. ro an fidei cōmissio satisfecerit. Mar cellus respōdit: id qd ex testa mēto lucij ticij fratri testator⁹ debuisset: p ea parte qua ali⁹ heres extitisset peti possē: si diuersum sensisse eū pbare tur. nā parū inter hanc specie interest: r. cū aks creditor debi tou suo heres extiterit. s. pla ne audiendus⁹ erit coheres: si probare possit ea mente testa torē instituisse fratrem suum: vt contētus institutione fidei cō missio abstineret.

S i ex verbis testatoris no apparet psona cui d3 fieri res tituto: q. l. qualis presumpcio assumitur tacite fidei in frau de legis assumptre. Bar.

In testamēto ita scriptū ē: gaio seio illd r. illd heres me⁹ dato: et te sei rogo fideiqz tue mado vti ea omia q supra scri pta sūt reddas sine vlla moza

creditorē. r. facit. j. titu. i. l. si. s. penul. r. de ali. l. e. l. penul. bb iij

tionē legatus est: si cetū here di dedisset: si tātū sit in precio fundi qstū heredi dare iussus est: no est cogēdus legatarius fidei cōmiss. a se relictū presta re: qm nichil ex testamēto vi detur capere: qui tantum ero gat qstum accipit.

S i creditor debitor⁹ succe dit creditū extinguit p pte hē reditariā nisi pbetur testatorē cōpensare voluisse. h. d. Bar.

Ulcus tici⁹ Marcel. cum duos filios hfdes reliqueret testō ita cauit. q. s. q. michi liberorū meorum heres erit eius fidei cōmittito: vt si qd ex his sine liberis decedat he reditatio mee bessē cū mo rief fratribus⁹ suis restituat: frater decedēs fratrem suum ex dodrate fecit heredē. q. ro an fidei cōmissio satisfecerit. Mar cellus respōdit: id qd ex testa mēto lucij ticij fratri testator⁹ debuisset: p ea parte qua ali⁹ heres extitisset peti possē: si diuersum sensisse eū pbare tur. nā parū inter hanc specie interest: r. cū aks creditor debi tou suo heres extiterit. s. pla ne audiendus⁹ erit coheres: si probare possit ea mente testa torē instituisse fratrem suum: vt contētus institutione fidei cō missio abstineret.

S i ex verbis testatoris no apparet psona cui d3 fieri res tituto: q. l. qualis presumpcio assumitur tacite fidei in frau de legis assumptre. Bar.

In testamēto ita scriptū ē: gaio seio illd r. illd heres me⁹ dato: et te sei rogo fideiqz tue mado vti ea omia q supra scri pta sūt reddas sine vlla moza

creditorē. r. facit. j. titu. i. l. si. s. penul. r. de ali. l. e. l. penul. bb iij

quia centū sunt le gata sic cetum det heredi. vt. d. l. si ff. d. in fi. Item cō tra. j. ti. i. l. impera tor. s. i. s. i. ibi r. trā: q. est legatu. et qd alicui relinquitur r. qd ab eo: r. valet vtriq⁹ vt ibi dicit. sed no dicit q. pui⁹ cogatur accipere: cū nullū cōmodus hēat. tñ ergo cogi tur cedere actio nes. vt. j. titu. i. l. si legatarius. sed si accepit tenetur al teri dare. vt in con trario dicit.

Ulcus tici⁹ Marcel. cum duos filios hfdes reliqueret testō ita cauit. q. s. q. michi liberorū meorum heres erit eius fidei cōmittito: vt si qd ex his sine liberis decedat he reditatio mee bessē cū mo rief fratribus⁹ suis restituat: frater decedēs fratrem suum ex dodrate fecit heredē. q. ro an fidei cōmissio satisfecerit. Mar cellus respōdit: id qd ex testa mēto lucij ticij fratri testator⁹ debuisset: p ea parte qua ali⁹ heres extitisset peti possē: si diuersum sensisse eū pbare tur. nā parū inter hanc specie interest: r. cū aks creditor debi tou suo heres extiterit. s. pla ne audiendus⁹ erit coheres: si probare possit ea mente testa torē instituisse fratrem suum: vt contētus institutione fidei cō missio abstineret.

S i ex verbis testatoris no apparet psona cui d3 fieri res tituto: q. l. qualis presumpcio assumitur tacite fidei in frau de legis assumptre. Bar.

In testamēto ita scriptū ē: gaio seio illd r. illd heres me⁹ dato: et te sei rogo fideiqz tue mado vti ea omia q supra scri pta sūt reddas sine vlla moza

creditorē. r. facit. j. titu. i. l. si. s. penul. r. de ali. l. e. l. penul. bb iij

quia centū sunt le gata sic cetum det heredi. vt. d. l. si ff. d. in fi. Item cō tra. j. ti. i. l. impera tor. s. i. s. i. ibi r. trā: q. est legatu. et qd alicui relinquitur r. qd ab eo: r. valet vtriq⁹ vt ibi dicit. sed no dicit q. pui⁹ cogatur accipere: cū nullū cōmodus hēat. tñ ergo cogi tur cedere actio nes. vt. j. titu. i. l. si legatarius. sed si accepit tenetur al teri dare. vt in con trario dicit.

Ulcus tici⁹ Marcel. cum duos filios hfdes reliqueret testō ita cauit. q. s. q. michi liberorū meorum heres erit eius fidei cōmittito: vt si qd ex his sine liberis decedat he reditatio mee bessē cū mo rief fratribus⁹ suis restituat: frater decedēs fratrem suum ex dodrate fecit heredē. q. ro an fidei cōmissio satisfecerit. Mar cellus respōdit: id qd ex testa mēto lucij ticij fratri testator⁹ debuisset: p ea parte qua ali⁹ heres extitisset peti possē: si diuersum sensisse eū pbare tur. nā parū inter hanc specie interest: r. cū aks creditor debi tou suo heres extiterit. s. pla ne audiendus⁹ erit coheres: si probare possit ea mente testa torē instituisse fratrem suum: vt contētus institutione fidei cō missio abstineret.

S i ex verbis testatoris no apparet psona cui d3 fieri res tituto: q. l. qualis presumpcio assumitur tacite fidei in frau de legis assumptre. Bar.

In testamēto ita scriptū ē: gaio seio illd r. illd heres me⁹ dato: et te sei rogo fideiqz tue mado vti ea omia q supra scri pta sūt reddas sine vlla moza

creditorē. r. facit. j. titu. i. l. si. s. penul. r. de ali. l. e. l. penul. bb iij

quia centū sunt le gata sic cetum det heredi. vt. d. l. si ff. d. in fi. Item cō tra. j. ti. i. l. impera tor. s. i. s. i. ibi r. trā: q. est legatu. et qd alicui relinquitur r. qd ab eo: r. valet vtriq⁹ vt ibi dicit. sed no dicit q. pui⁹ cogatur accipere: cū nullū cōmodus hēat. tñ ergo cogi tur cedere actio nes. vt. j. titu. i. l. si legatarius. sed si accepit tenetur al teri dare. vt in con trario dicit.

Ulcus tici⁹ Marcel. cum duos filios hfdes reliqueret testō ita cauit. q. s. q. michi liberorū meorum heres erit eius fidei cōmittito: vt si qd ex his sine liberis decedat he reditatio mee bessē cū mo rief fratribus⁹ suis restituat: frater decedēs fratrem suum ex dodrate fecit heredē. q. ro an fidei cōmissio satisfecerit. Mar cellus respōdit: id qd ex testa mēto lucij ticij fratri testator⁹ debuisset: p ea parte qua ali⁹ heres extitisset peti possē: si diuersum sensisse eū pbare tur. nā parū inter hanc specie interest: r. cū aks creditor debi tou suo heres extiterit. s. pla ne audiendus⁹ erit coheres: si probare possit ea mente testa torē instituisse fratrem suum: vt contētus institutione fidei cō missio abstineret.

S i ex verbis testatoris no apparet psona cui d3 fieri res tituto: q. l. qualis presumpcio assumitur tacite fidei in frau de legis assumptre. Bar.

In testamēto ita scriptū ē: gaio seio illd r. illd heres me⁹ dato: et te sei rogo fideiqz tue mado vti ea omia q supra scri pta sūt reddas sine vlla moza

creditorē. r. facit. j. titu. i. l. si. s. penul. r. de ali. l. e. l. penul. bb iij

54

25

23

o

p

q

r

de

bb

ij

a **C**ui. nō dicit cui. s. addit reddas ipse. s. tu. et ita ex his verbis psumit in seij fide aliqd secretum esse collatum: quod palā dicere erubesceret testator. fm. R.

b **C**prodesse potest. ad evitandum penam.

c **C**Estimādus ē. dāmō de psona cui hōis talib⁹ pspicere voluit testa: tor: et testō illi ca pēre sit legib⁹ vestitum.

d **C**Voluerit. scz ac si oia tacuisset testator. aut ergo palā relinquit capax: vel nō capax: et nō patit hōis penā. vt. j. de iur. fil. l. nō intelligit. i. pñ. aut tacite: vt qz nichil testator dixit: s. talē i secreto. vel ēr dixit sed nō clare: tūc si ē nō capax patit penā: qz p dicit nisi se deferat. q casu retinet pte. vt. C. ad l. fal. l. r. i. ibi nō. si aut ē capax mul la ē pena. i. dubio vt presumere hec lex nō capax. sed magis vt qz nō p̄t heres facere qñ testator talia dicit: est tñ qñqñ p̄suptio vt hō dicit. r. facit. j. n. ij. cum q̄s s. n. c. i. r. j. de iur. fil. l. ita fidei cōmit.

Choiati noie pprio tenent i viriles/ si appellatio tenent i hereditarias portiones. Bar.

Deratus.

S hōdes noiatu enūera ti dare qd dānati sūt: p p̄t est vt viriles ptes debeāt: qz psonarū enūeratio hūc effe ctū h̄yt exequēt i legato p̄stā do. q si noiatu non essent/ he reditarias ptes debitori foiet

Csicut legata p cōtratabulas p̄oni minuit: ita pceptio nes heredū. Bar. Iulianus.

S heres cētū p̄cipe iul sus sit r restitue⁹ here ditatē: r patron⁹ bo. posses. cō tra tab. p̄terit: sicut legata ita r pceptio p pte quā patro nus abstulit minuet.

CA substituto vel legitio ex heredati nō p̄t legatū relinq. sec⁹ i instituto q bñficio p̄teri ti succedit per p̄tratabulas. Bartolus. Paulus.

A Exheredati substituto iuriliter legatū dat⁹ ergo nec a legitio ex p̄dati fidei cō. dari poterit: q⁹ et legitio

ius substituto nō possum: nec ab ei⁹ legitimo. vt hic b. m. **C** Sed si cōmittit. pone casum vt. j. t. ij. l. fi. s. hna. n. **C** Pollicetur. libertis scz p̄teritis. o. **C** Patrimonij. scz pro besle personis exceptatis. sed si ab ipso sunt rep̄ctas insoludum. vt. s. de vulg. substit. l. et si contra.

C Cū a posthu mo. hec cōditio su perflue ponit. nā et nō dicta int̄ liti gis. sic. C. de fidei iusso. l. iij. in fi.

C Los debere. qñ ab instituto p̄ re relicta. conditio eni si hōis crit qñ nulla cōditionale legatū nō facit. vt j. qñ di. leg. ce. l. si dies. s. si sub p̄dis tione. r. l. finicio. s. quēdā. et. j. de con di. r. demon. l. alis quando.

C Eredi. als heredi. r als fratri. r dic relinq a coherede vel ab aliquo legatario a quo potest lega rium heredum. vt insti. de sing. re. p fideicommiss. re. in pun.

C Volūtas. siue ex verbōi. p̄pue: tate: siue ex eoz cō sueta interpretatiōe liqret. et facit. j. ad tre. heredes. s. i. et C. de fidei cōmis. l. cum virum. et. j. n. ij. l. cum propo: neretur. et. j. n. ij. l. fidei cōmis. s. itē si quis.

C Legitimos. ergo iure vteri po terat institui po: sthum⁹ alienus. nam ius galli dicitur vetus. sed. l. vell. nouum. vt. s. de lib. et posthu. l. gallus. sed iure vetustissimo secus. vt insti. eo. s. posthu mo. qui est contra.

C Tutor. suam. scilicet quondam. nam dum est pu: pilla virum aliquem habere non potest. etiam ex: truncum. vt insti. de nup. in prin.

C Non potest. facit. j. de his qui. vt indig. l. ij. et. s. de ritu nuptiarum. l. p̄fectus. et de donat. inter virum et vxorem. l. cum hic status. s. finali. et. C. de inter. ma. l. si pater. Accursius.

C Decepta. sic. C. de rapto. virgi. l. i. s. huc.

mi eo iure prestare cogunt: qñ scripti fuisset. s. si p̄mittēte aliq ex liberis edictū p̄toris: q p̄tratab. bo. pos. pollicet⁹: scri pt⁹ qz fil⁹ p̄tratab. bo. pos. p̄terit: substitut⁹ ei⁹ legata pro mō p̄rimonij qd ad filiū p̄uenit p̄stabit: p̄inde ac si id qd p bo. pos. filiū habuerit/ a patre accepisset.

C Relicta a posthumo instituto debent a substituto nō nato posthumo. Bar.

C Cū a posthumo ita leges/ si heres erit: r nō nato posthu mo substituti adeāt legata eos debere: existimādū est q ille si viueret debitor⁹ erat.

C Posthumo alieno p̄t lega: ri: r p̄t hōis institui. h. d. b. I dē

C Eredi⁹ posthumo fidei: cō. dari p̄t: sola eni volū tas: suat i fidei cōmissis. r ob tinuit snia galli: alienos quoqz posthumos legitimos: nobis heredes fieri.

C Qui accipit vxorē illegiti: me scienter ab ea nō capit: sed ip̄i relinq̄re p̄t. B. Marcel.

C Tutor: pupillā suā cō: tra senatuscō. vxorē du xerit: illa qdē ex testamēto ei⁹ cape p̄t: ip̄e aut nō p̄t: r me rito: delinquit eni hi q p̄ohi: bitas nuptias p̄trahūt: r meri to puniēdi sūt qd ip̄tari n̄ p̄t mulieri q a tutore decepta⁹ est

C Explicat lib. xxx. s. nouum. et vi. huius.

C Legitimos. ergo iure vteri po terat institui po: sthum⁹ alienus. nam ius galli dicitur vetus. sed. l. vell. nouum. vt. s. de lib. et posthu. l. gallus. sed iure vetustissimo secus. vt insti. eo. s. posthu mo. qui est contra.

C Tutor. suam. scilicet quondam. nam dum est pu: pilla virum aliquem habere non potest. etiam ex: truncum. vt insti. de nup. in prin.

C Non potest. facit. j. de his qui. vt indig. l. ij. et. s. de ritu nuptiarum. l. p̄fectus. et de donat. inter virum et vxorem. l. cum hic status. s. finali. et. C. de inter. ma. l. si pater. Accursius.

C Decepta. sic. C. de rapto. virgi. l. i. s. huc.

C Legitimos. ergo iure vteri po terat institui po: sthum⁹ alienus. nam ius galli dicitur vetus. sed. l. vell. nouum. vt. s. de lib. et posthu. l. gallus. sed iure vetustissimo secus. vt insti. eo. s. posthu mo. qui est contra.

C Tutor. suam. scilicet quondam. nam dum est pu: pilla virum aliquem habere non potest. etiam ex: truncum. vt insti. de nup. in prin.

C Non potest. facit. j. de his qui. vt indig. l. ij. et. s. de ritu nuptiarum. l. p̄fectus. et de donat. inter virum et vxorem. l. cum hic status. s. finali. et. C. de inter. ma. l. si pater. Accursius.

C Decepta. sic. C. de rapto. virgi. l. i. s. huc.

C Legitimos. ergo iure vteri po terat institui po: sthum⁹ alienus. nam ius galli dicitur vetus. sed. l. vell. nouum. vt. s. de lib. et posthu. l. gallus. sed iure vetustissimo secus. vt insti. eo. s. posthu mo. qui est contra.

C Tutor. suam. scilicet quondam. nam dum est pu: pilla virum aliquem habere non potest. etiam ex: truncum. vt insti. de nup. in prin.

C Non potest. facit. j. de his qui. vt indig. l. ij. et. s. de ritu nuptiarum. l. p̄fectus. et de donat. inter virum et vxorem. l. cum hic status. s. finali. et. C. de inter. ma. l. si pater. Accursius.

C Decepta. sic. C. de rapto. virgi. l. i. s. huc.

C Legitimos. ergo iure vteri po terat institui po: sthum⁹ alienus. nam ius galli dicitur vetus. sed. l. vell. nouum. vt. s. de lib. et posthu. l. gallus. sed iure vetustissimo secus. vt insti. eo. s. posthu mo. qui est contra.

C Tutor. suam. scilicet quondam. nam dum est pu: pilla virum aliquem habere non potest. etiam ex: truncum. vt insti. de nup. in prin.

C Non potest. facit. j. de his qui. vt indig. l. ij. et. s. de ritu nuptiarum. l. p̄fectus. et de donat. inter virum et vxorem. l. cum hic status. s. finali. et. C. de inter. ma. l. si pater. Accursius.

De legatis et fideicommissis. Quare dicitur de legatis. dicitur Tit. i. in rubrica. Arbitrium lego ceterum illi si tibi arbitrat' fuit...

Coditio. scilicet dicitur alia: vel dicitur veluti. in vi. coditio. dicitur p. si. q. sub iud. qd. ei. r. iter. rogative lege. qd. dicitur non est differentia si dicitur si capitulo ascenderit: an si voluerit scilicet arbitrar. fm. Jo. Sed si. sic. ego illi si tuncius arbitrat' fuerit. valet qd. dicitur quodlibet p. dicitur: male: et hoc qd. taci ta est voluntas: si e' si expressa scilicet si tuncius voluerit: qd. non est: qd. eni. r. ali. qd. inter. iter. hac si tuncius ascenderit capitulum. r. hac si voluerit: qd. p. i. v. l. de co. di. et demonstra. l. non. n. p. r. de regu. iur. l. expressa. r. s. de heredi. insti. l. si qd. sep. onto. r. fm. hoc qd. eni. r. non legit. interrogatiue. in arbitrium ergo extranei potest conferri. sed an co...

Legatum arbitrio legatarij recte relinquitur. Respon. non memini me legisse: nichilominus tamen valet: sed si non arbitretur debere: vel arbitret et male: an recurrat ad alium? R. sic. vt. j. de regu. iur. l. in psona. s. ghaliter. s. in dicitur non sic emp. qz non arbitrate eo non decurrit ad alium: sed si male sic. vt. C. de pben. emp. l. si. et de pbo. obli. l. si qd. arbi. r. s. de pben. emp. l. hec yedino. d. ergo hoc arbitrar' si arbitretur pro virib' patrimonij testatous. vt. argu. j. in si. huius. l. r. fm. merita vel legatarij vel charitate. na. fm. hoc dicitur debere legata. vt. s. p. fo. l. nec adijet. Ultio nor. q. legatu arbitrio legatarij relictu valet siue dicatur ad arbitrium siue si voluerit. vt. j. de codi. et dem. l. si. ita. Si autem heredis: refert dicat ad arbitrium: an si voluerit. vt. pmo. valet: scdo. non. vt. s. eo. titu. l. fenatus. s. penul. r. j. titu. l. fideicommissa. s. qd. sic eni. esset in c' arbitrio an deberet: qd. esse non debz. vt. j. de actio. et obli. l. si. iud. hac. et. s. de corrahen. emp. l. si in emptione. s. penul. si autem extranei. aut si voluerit: et non valet. vt. j. de condi. et dem. l. non. n. p. r. Aut si arbitretur et sic in vim conditionis: r. obtinet quod hic dicit: aut non in vim conditionis. vt. lego arbitrio tunc: et tunc obtinet quod hic subijcit.

Incipit lib. xxxj. r. vij. huius. **D**e legatis et fideicommissis. Titulus. j. **S**i legatu in arbitrio alteri conditionali: pferat: suspeditur sicut p qualibet alia conditione: sed si non conditionaliter non suspeditur. Bartolus.

Arbitrium alteri conferri legatu: veluti coditio potest. Quid enim interest si tibi in capitulum ascenderit michi leges: an si voluerit. S. c. ita legatu sit pupillo siue pupille arbitrio tutoruz: neqz p. dicitur iest legato neqz mora: cu placeat in testamētis legatu in alteri arbitrio collatum p viri boni arbitrio accipi. q. ei mora e i boni viri arbitrio: qd. iniectu legato: vel vt certā q. titate exprimit p virib' videlicet patrimonij.

Si voluerit. arbitrar' sub. id est si voluntarie fuerit

arbitratus. vt. s. si certum peta. l. quod si ab. r. de re. diu. l. si. non enim voluntas: sed arbitrium facit videri paritū conditioni. r. facit. s. ti. i. l. si ita. s. i. e. Sed est. s. inest conditio per si. hic non. r. hoc dicit si r. Item fuit expressa quantitas si arbitretur a tertio: hic non. alij commuat ad casus subausditos. qd. dicitur: let in arbitrio heredis: sed certe et in arbitrio tertij. quod sic non placet.

Si plures res noient plura sunt legata: sec' si vno vli noie cōprehendant. Bar. Paul.

Quoties noiatim plures res in legato exprimitur: plura legata dertur. Si aut suppeller: aut argētū: aut peculū: aut instrumentū legatu sit: vnu legatum est.

Valer legatu etiā si cōferat in conditione q in alteri potestate cōsistit. Bar. Idem.

Sita leges: heres dare dānas esto si in capitulum non ascenderit: vtile legatu est: q. quis in prate ei' sit ascendere vel non ascendere.

Sina res vel plures legatur sub noie collectiuo: non pot vna acceptari alia no. secus si plures noiatim nisi illa q repudiat habeat on' annexū. h. d. cu duab' ll. se. Bar. Idem.

Eminē eiusdē rei legate sibi pte velle: et partem nollevit est. Idem.

Sed duobus legatis relictis: vnu qdē repudia

gener. ibi nec videri simile r. Sol. hic incertitudo committitur alicuius arbitrio: ibi non. quod in dote non requiritur: vt ibi dicit. Item contra. j. de rebus dubijs. l. vtrum. s. i. sed ibi heredis arbitrio id est voluntate: hic tertij. et facit. C. de do. promiss. l. iij.

Uonens. plura legata. r. itaynum spernit: alterū potest. vt. j. eo. l. sed si duobus.

Unum legatum. idem in stipulationibus. vt. j. de verborum obli. l. scire debemus. in principio. et s. stipulationum. r. l. quod dicitur. et l. pluribus. et facit. j. eo. l. si illud et. j. eo. l. grege.

Sita legatur. non ascenderit. scilicet heres. et ita est tacite eius voluntate: commissum: an debeat: vel dic de extraneo. vel dic de legatario. et ita habet locum cautionum tiana. vt. j. de conditio. et demonstratio. l. mutiane. et fm. hoc non est contra. s. ti. l. fenatus. s. pe. et facit. s. e. l. i. et quod ibi no.

Eminem. legate. insolidum. sec' si sibi et alij. nam partem accrescentem potest repudiare: licet suam agnouerit. vt. C. de cadu. rol. s. vbi. et facit. s. ti. l. legatar. r. et. j. e. l. si cui res. r. j. p. dereli. l. iij. et. j. e. l. grege.

Sed duobus. id est duabus rebus.

non. alij commuat ad casus subausditos. qd. dicitur: let in arbitrio heredis: sed certe et in arbitrio tertij. quod sic non placet. f. Neqz mota. vt differatur obli: gatio: vel dicit cessio quātū ad trāsmiſſionem: inest tamē quātum ad solutionē que differtur propter incertitas vires patrimonij. r. est hoc temp' iudicis arbitrio. vt. j. eo. l. cū quidam fideicommiss. et. j. de fo. l. ratum. et. s. de hereditibus instituentis. l. si quis institutus. s. p. to viribus ergo hoc legatum tenet pro viribus patrimonij. sed an recurratur ad alium? Respondeo vt. s. ca. l. sed vide tur non valere hoc casu. vt. s. de iur. do. l. cum post. s. gener. ibi nec videri simile r. Sol. hic incertitudo committitur alicuius arbitrio: ibi non. quod in dote non requiritur: vt ibi dicit. Item contra. j. de rebus dubijs. l. vtrum. s. i. sed ibi heredis arbitrio id est voluntate: hic tertij. et facit. C. de do. promiss. l. iij. Uonens. plura legata. r. itaynum spernit: alterū potest. vt. j. eo. l. sed si duobus. Unum legatum. idem in stipulationibus. vt. j. de verborum obli. l. scire debemus. in principio. et s. stipulationum. r. l. quod dicitur. et l. pluribus. et facit. j. eo. l. si illud et. j. eo. l. grege. Sita legatur. non ascenderit. scilicet heres. et ita est tacite eius voluntate: commissum: an debeat: vel dic de extraneo. vel dic de legatario. et ita habet locum cautionum tiana. vt. j. de conditio. et demonstratio. l. mutiane. et fm. hoc non est contra. s. ti. l. fenatus. s. pe. et facit. s. e. l. i. et quod ibi no. Eminem. legate. insolidum. sec' si sibi et alij. nam partem accrescentem potest repudiare: licet suam agnouerit. vt. C. de cadu. rol. s. vbi. et facit. s. ti. l. legatar. r. et. j. e. l. si cui res. r. j. p. dereli. l. iij. et. j. e. l. grege. Sed duobus. id est duabus rebus.

a Non idem. vt. f. de fideicom. liber. si legatario.
b Seruum. si Stichum predictum.
c Deducitur. sic. f. ad. l. fall. plane. in prin. a. f. i. m. o.
d Seruo. quod fieri potest. vt. in prin. legis.
e Sed legatarius. se. p. predictus.
f Ex pecunia. a. et decem.

g Duas qrtas. vna. p. de. ca. l. a. p. Stich.
Rege. facit. s. eo. l. quonies. et. s. com. l. in. com. modato. f. fi. r. c. de. iur. delib. l. qda. et. s. de. acquen. h. e. re. l. i. et. ij.

h Ticio. contra. C. de. cau. du. tollen. l. vnica. f. in. pmo. et. f. p. scdo. r. f. de. p. a. l. i. post. morte. s. liber. i. f. spale. est. h. vt. s. d. le. i. l. plane. f. si. p. uat. r. l. h. mo. i. f. si. ticio. r. l. i. si. duob. in. pn. f. z. il. lud. hodie. corrigi. tur. vt. C. de. cau. du. tol. l. vnica. f. i. p. no. scripto. Item. r. als. assignat. spale. vt. f. de. condi. r. de. mo. l. mulieri. sed. ibi. illa. est. ratio. q. ridiculi. est. vt. ad. mitat. tanq. h. go. et. tanq. vidua. vt. f. de. codi. r. dem. l. n. cie. si. nup. fer. It. illius. l. plane. p. assignari. ro. vt. C. de. neces. ser. l. p. e. It. illi. l. hec. est. ro. q. in. re. ipsa. e. ipe. dim. et. no. in. p. sona. legatarij. sicut. f. de. li. leg. l. ante. pe. ergo. illud. solu. est. spale. sed. fm. R. h. c. loquit. in. casu. q. est. s. ut. i. l. si. duob. in. pn. et. f. si. f. q. n. alter. non. pot. capere. n. sic. sed. spes. e. q. poterit. q. sub. codi. i. h. tur. vt. cu. sit. po. s. h. ym. us. nascitur. alij. assignat. aliud. spale. vt. f. e. l. f. f. scio. h. it. e. ali. s. de. in. of. rest. l. papinian. f. q. m. aut. quar. ta. It. s. titu. i. l. q. q. r. a. f. f. et. l. plane. f. si. duobus. sed. vt. dixi. h. spale. est. r. facit. f. de. p. bo. obliga. l. si. michi. r. ticio. h.

i Quinq. nunc responder. Accursius.

k Quinq. nunc responder. Accursius.
l Quid. no. capit. parte. q. indi. gnis. facit. pte. Bar. T dem.
m Ticio. r. ei. qui. capere. no. pot. decem. legata. sunt. q. duob. heres. dare. danat. r. vii. cap. no. p. r. q. n. sola. ticio. da. tur. I dem.

n Si. q. s. huius. heredis. vel. alieni. legauerit. et. is. fugerit. cautioes. iter. pon. de. sunt. de. reduc. do. eo. S. f. q. d. e. v. i. u. o. testator. e. fugerit. ex. p. e. sis. legatarij. reducitur. si. post.

o Si. q. s. huius. heredis. vel. alieni. legauerit. et. is. fugerit. cautioes. iter. pon. de. sunt. de. reduc. do. eo. S. f. q. d. e. v. i. u. o. testator. e. fugerit. ex. p. e. sis. legatarij. reducitur. si. post.

p Si. q. s. huius. heredis. vel. alieni. legauerit. et. is. fugerit. cautioes. iter. pon. de. sunt. de. reduc. do. eo. S. f. q. d. e. v. i. u. o. testator. e. fugerit. ex. p. e. sis. legatarij. reducitur. si. post.

q Si. q. s. huius. heredis. vel. alieni. legauerit. et. is. fugerit. cautioes. iter. pon. de. sunt. de. reduc. do. eo. S. f. q. d. e. v. i. u. o. testator. e. fugerit. ex. p. e. sis. legatarij. reducitur. si. post.

r Si. q. s. huius. heredis. vel. alieni. legauerit. et. is. fugerit. cautioes. iter. pon. de. sunt. de. reduc. do. eo. S. f. q. d. e. v. i. u. o. testator. e. fugerit. ex. p. e. sis. legatarij. reducitur. si. post.

s Si. q. s. huius. heredis. vel. alieni. legauerit. et. is. fugerit. cautioes. iter. pon. de. sunt. de. reduc. do. eo. S. f. q. d. e. v. i. u. o. testator. e. fugerit. ex. p. e. sis. legatarij. reducitur. si. post.

o Cautiones. si hoc maluerit legatari. na. est. estim. atione. cosequi. pot. si. heredis. culpa. interuenierit. vt. s. t. i. l. cu. fu. r. a. l. cu. res. r. s. de. rei. ve. l. si. a. bon. fidei. r. l. seq. h. p. Reducit. cauere. teni. de. restitu. do. si. recip. auerit. no. de. p. se. qu. do. i. q. eo. t. p. no. tenet. de. culpa. sed. post. morte. sic. et. hoc. id. q. sic. post. morte. q. si. re. aliena. p. stat. culpa. ante. eni. nec. h. s. i. culpa. nec. legata. ri. vide. f. fuisse. do. min. It. q. dicit. post. morte. sup. ple. r. ante. aditam. hereditate. als. f. ar. s. ad. l. a. q. l. ide. neratius. f. ij. q. Duo. legata. q. tu. ad. notatione. plurim. reru. vt. s. e. l. ij. vnu. aut. q. tu. ad. vna. solutione. vt. f. e. l. si. illud. ij. r. q. no. placet. vt. f. q. h. di. le. ce. l. cu. z. illud. dic. ergo. id. q. in. vnu. t. p. non. p. h. t. concurrere. na. necesse. est. pmo. re. pudari. r. q. petat. Stich. si. cur. usufru. ctus. diuersi. sepa. rati. vident. pro. pter. diuisione. te. pouis. vt. s. q. mo. usufruc. amir. l. si. duob. sic. s. ti. i. l. plane. f. fi. r. T. titim. q. quodam. certum. corpus. qd. in. reru. natura. no. sit. lega. ri. vide. f. in. q. n. q. q. defunt. vt. s. ti. i. l. si. faus. legat. f. q. q. n. q. et. l. sed. si. cer. tos. secus. aut. si. vt. q. r. itas. na. si. decem. que. tibi. debeo. valet. licet. nichil. tibi. debea. si. decem. q. tici. o. z. no. valet. cu. nichil. debeat. vt. s. ti. i. l. si. sic. f. i. et. l. legat. r. f. de. li. le. l. legauit. et. facit. s. de. p. hen. emp. l. si. debitor. f. i. et. f. ad. l. fall. in. ra. tione. f. diligenter.

Legatu. alternatiue. censet. plura. quo. ad. reru. noiatione. vnu. quo. ad. p. statione. Bar. Si. ita. legat. semp. ronio. r. aut. si. noluerit. Stichum. hoiem. do. lego. hoc. casu. duo. legata. sunt. sed. vno. cotet. ee. debet. Si. legat. certu. corpus. illud. debet. qd. ex. illo. corp. reperit. Si. q. s. ita. legauerit. ex. illo. dolio. amphoras. x. et. si. no. x. sed. pauiores. inueniri. p. t. no. extiguit. legatu. f. hoc. tim. d. accipit. qd. inuenit. Si. testator. f. sit. de. certo. le. gatario. nec. appet. de. quo. pot. h. s. eligere. que. vult. Bar. Si. iter. duos. dubites. de. co. de. legato. cui. pot. dari. oport. teat. vt. puta. si. ticio. relictu. est. et. duo. eius. de. nois. amici. testa. toris. veniat. r. legatu. petant. et. heres. soluere. parat. sit. de. inde. ambo. defendere. herede. parati. sunt. eligere. dz. h. s. cui. soluat. vt. ab. eo. defendatur.

Si. in. petedo. legatarius. r. substituit. sibi. currat. in. du. bio. est. prim. legatari. p. feren. q. defunt. vt. s. ti. i. l. si. faus. legat. f. q. q. n. q. et. l. sed. si. cer. tos. secus. aut. si. vt. q. r. itas. na. si. decem. que. tibi. debeo. valet. licet. nichil. tibi. debea. si. decem. q. tici. o. z. no. valet. cu. nichil. debeat. vt. s. ti. i. l. si. sic. f. i. et. l. legat. r. f. de. li. le. l. legauit. et. facit. s. de. p. hen. emp. l. si. debitor. f. i. et. f. ad. l. fall. in. ra. tione. f. diligenter.

Debet. id. est. pot. sic. s. de. offi. pcon. l. ob. fuare. in. fi. no. eni. necesse. h. z. imo. de. i. p. edire. legatu. vt. f. de. re. du. l. si. fuerit. licet. sit. p. tra. f. de. adim. le. l. i. i. f. si. duob. put. e. ibi. in. littera. vt. r. sed. fo. ibi. r. nor. q. q. da. dicit. oino. nullum. esse. legatu. tu. dic. aliquod. esse. f. i. p. edire. et. ei. p. h. ad. qui. p. bauerit. de. se. testator. e. sensisse. vt. f. de. codi. et. de. l. falsa. alio. q. n. no. nec. eni. deficit. ius. sed. probatio. vt. f. de. ma. te. l. cu. ex. plurib. et. s. de. re. tu. l. duo. sec. aut. e. si. est. incertum. legatu. p. pter. reru. incertitudine. tuc. eni. res. minoris. pte. cij. est. p. h. ada. nisi. p. bet. f. vt. s. titu. i. l. ap. d. iulianu. f. scio. Item. h. ab. ebit. locum. tuc. qd. dicit. s. titu. i. l. qui. duos. r. l. si. quis. a. ticio. f. si. quis. et. nota. hic. gratificationi. esse. lo. cum. vt. s. ad. fil. l. i. i. f. sic. r. s. loca. in. naue. in. fi. et. f. p. r. f. et. s. de. p. oss. l. i. f. si. apud. ar. f. i. eo. l. i. ticio.

Si. iter. duos. dubites. de. co. de. legato. cui. pot. dari. oport. teat. vt. puta. si. ticio. relictu. est. et. duo. eius. de. nois. amici. testa. toris. veniat. r. legatu. petant. et. heres. soluere. parat. sit. de. inde. ambo. defendere. herede. parati. sunt. eligere. dz. h. s. cui. soluat. vt. ab. eo. defendatur.

Si. in. petedo. legatarius. r. substituit. sibi. currat. in. du. bio. est. prim. legatari. p. feren. q. defunt. vt. s. ti. i. l. si. faus. legat. f. q. q. n. q. et. l. sed. si. cer. tos. secus. aut. si. vt. q. r. itas. na. si. decem. que. tibi. debeo. valet. licet. nichil. tibi. debea. si. decem. q. tici. o. z. no. valet. cu. nichil. debeat. vt. s. ti. i. l. si. sic. f. i. et. l. legat. r. f. de. li. le. l. legauit. et. facit. s. de. p. hen. emp. l. si. debitor. f. i. et. f. ad. l. fall. in. ra. tione. f. diligenter.

Debet. id. est. pot. sic. s. de. offi. pcon. l. ob. fuare. in. fi. no. eni. necesse. h. z. imo. de. i. p. edire. legatu. vt. f. de. re. du. l. si. fuerit. licet. sit. p. tra. f. de. adim. le. l. i. i. f. si. duob. put. e. ibi. in. littera. vt. r. sed. fo. ibi. r. nor. q. q. da. dicit. oino. nullum. esse. legatu. tu. dic. aliquod. esse. f. i. p. edire. et. ei. p. h. ad. qui. p. bauerit. de. se. testator. e. sensisse. vt. f. de. codi. et. de. l. falsa. alio. q. n. no. nec. eni. deficit. ius. sed. probatio. vt. f. de. ma. te. l. cu. ex. plurib. et. s. de. re. tu. l. duo. sec. aut. e. si. est. incertum. legatu. p. pter. reru. incertitudine. tuc. eni. res. minoris. pte. cij. est. p. h. ada. nisi. p. bet. f. vt. s. titu. i. l. ap. d. iulianu. f. scio. Item. h. ab. ebit. locum. tuc. qd. dicit. s. titu. i. l. qui. duos. r. l. si. quis. a. ticio. f. si. quis. et. nota. hic. gratificationi. esse. lo. cum. vt. s. ad. fil. l. i. i. f. sic. r. s. loca. in. naue. in. fi. et. f. p. r. f. et. s. de. p. oss. l. i. f. si. apud. ar. f. i. eo. l. i. ticio.

Debet. id. est. pot. sic. s. de. offi. pcon. l. ob. fuare. in. fi. no. eni. necesse. h. z. imo. de. i. p. edire. legatu. vt. f. de. re. du. l. si. fuerit. licet. sit. p. tra. f. de. adim. le. l. i. i. f. si. duob. put. e. ibi. in. littera. vt. r. sed. fo. ibi. r. nor. q. q. da. dicit. oino. nullum. esse. legatu. tu. dic. aliquod. esse. f. i. p. edire. et. ei. p. h. ad. qui. p. bauerit. de. se. testator. e. sensisse. vt. f. de. codi. et. de. l. falsa. alio. q. n. no. nec. eni. deficit. ius. sed. probatio. vt. f. de. ma. te. l. cu. ex. plurib. et. s. de. re. tu. l. duo. sec. aut. e. si. est. incertum. legatu. p. pter. reru. incertitudine. tuc. eni. res. minoris. pte. cij. est. p. h. ada. nisi. p. bet. f. vt. s. titu. i. l. ap. d. iulianu. f. scio. Item. h. ab. ebit. locum. tuc. qd. dicit. s. titu. i. l. qui. duos. r. l. si. quis. a. ticio. f. si. quis. et. nota. hic. gratificationi. esse. lo. cum. vt. s. ad. fil. l. i. i. f. sic. r. s. loca. in. naue. in. fi. et. f. p. r. f. et. s. de. p. oss. l. i. f. si. apud. ar. f. i. eo. l. i. ticio.

Debet. id. est. pot. sic. s. de. offi. pcon. l. ob. fuare. in. fi. no. eni. necesse. h. z. imo. de. i. p. edire. legatu. vt. f. de. re. du. l. si. fuerit. licet. sit. p. tra. f. de. adim. le. l. i. i. f. si. duob. put. e. ibi. in. littera. vt. r. sed. fo. ibi. r. nor. q. q. da. dicit. oino. nullum. esse. legatu. tu. dic. aliquod. esse. f. i. p. edire. et. ei. p. h. ad. qui. p. bauerit. de. se. testator. e. sensisse. vt. f. de. codi. et. de. l. falsa. alio. q. n. no. nec. eni. deficit. ius. sed. probatio. vt. f. de. ma. te. l. cu. ex. plurib. et. s. de. re. tu. l. duo. sec. aut. e. si. est. incertum. legatu. p. pter. reru. incertitudine. tuc. eni. res. minoris. pte. cij. est. p. h. ada. nisi. p. bet. f. vt. s. titu. i. l. ap. d. iulianu. f. scio. Item. h. ab. ebit. locum. tuc. qd. dicit. s. titu. i. l. qui. duos. r. l. si. quis. a. ticio. f. si. quis. et. nota. hic. gratificationi. esse. lo. cum. vt. s. ad. fil. l. i. i. f. sic. r. s. loca. in. naue. in. fi. et. f. p. r. f. et. s. de. p. oss. l. i. f. si. apud. ar. f. i. eo. l. i. ticio.

Vertical text in the right margin, including 'Stratiff' and other marginal notes.

g Legatarius primus sollicit.
b Substituti. per obliquum rogat erat eis restituere
c Legatarius nominatur vel sentitur casus.
d Deum. vel substituti. aliud si legatarius tñ: vt qz
ali daturus: vel statim cōsumptur. nec fide de facto sua:

nurus petit. vt. s. fo. ma. l. si cū dōpē. s. co. p. s. 230. r. j. p. emp. l. si qd cū. et fact. C. de edi. di. a. tol. l. i. r. j. de se. tab. l. i. s. de fer. 3re. s. p. i. s.

e. Partem. p. u. t. a. ternam.
f. Deducere. lo. quit fm. p. n. a. n. r. am. legator. qz legatarius oli. eti am in tali legato nō sentebat onera. vñ stipulatioēs interponebant. s. hodie stipulatioēs nes. captiose vidē tur. iōg. vt in vni. uersali fideico. ita z in tali legato vni. uersali pro pte die. u. dunt onera: qz vna eorū est natu. ra. vt in s. l. de fidei. co. h. e. s. post qd. et. s. sed quia. et. i. co. l. cū fili. s. i. et C. co. a. de. l. i. et i. f. c. r. o. z qd. l. l. p. r. o. n. dicit est in specialī casu fm. cum. vel die certā partem. i. rem que faciat ternam. sic s. si pars here. pe. l. i. s. i. et. j. de v. s. u. f. l. e. l. si aliud si quo tam partem. vt. j. l. p. r. o. n. que est cō. tra fm. 230. ar. in. s. i. de fidei. co. h. e. re. s. nichil. vel fm. 230. dic. si legem quotam portionē hereditatis diu. duntur onera: qd denotat nomē he. reditatis. vt. hic. et. d. l. cū filius. aliud si dico partem bo. nozum. vt. j. l. p. r. o. n. quia bona non int. liguntur nisi de. ducto ere alieno. vt. j. de verb. sig. l. nichil aliud. et. l. bono. rum. r. l. sub signatum. s. i. r. l. hereditas. et. no. s. tit. i. l. non amplius. s. pe.

g. Am autē pars bonorū ita legat: bonorū meorū q sunt cū moriar: do: z manu. missorū: precia de medio: de. ducenda sunt.

h. Ad rei legate accedit ad le. gatarium pertinet. Bartolus. Tabolenus.

Am fundus noiatim le. gat: sit: si qd post testa. mentū factū adiectū est: id qz legato cedit: etiā si illa yba ad. lecta nō sint q me: erit: si mō te. stato: eā pte nō separati pos. sedit: sed vniuersitati prius fundi adiungit.

Statutū nō pōt hēs le. gare nisi suo cōditōe liberta. tis: vel si moriere herede suus

Am autē pars bonorū ita legat: bonorū meorū q sunt cū moriar: do: z manu. missorū: precia de medio: de. ducenda sunt.

Am autē pars bonorū ita legat: bonorū meorū q sunt cū moriar: do: z manu. missorū: precia de medio: de. ducenda sunt.

Am autē pars bonorū ita legat: bonorū meorū q sunt cū moriar: do: z manu. missorū: precia de medio: de. ducenda sunt.

Am autē pars bonorū ita legat: bonorū meorū q sunt cū moriar: do: z manu. missorū: precia de medio: de. ducenda sunt.

est ergo fm. eius speciale in hīs duobus casibus. regula. riter contra hoc iure antiquo. vt. s. l. p. r. o. n. vel aliter vt. ibi no. Accursius.

h. Manumissorum non tantum funeris impensa. R. vt colligitur ex ista dicitōe autem / que est in prin. l. z dic. manumissorum. i. eorum quos pre. cepit redimi. z ma. numiri. et facit in. s. i. ad. l. fal. s. cum. ratio.

De medio. i. ex medio. Am fund. i. facit. s. titu. t. l. si ex toto. in. p. n. et. l. quod in rerū. s. si quis post. r. j. titu. i. l. p. r. o. n. et. j. de verb. sig. l. lo. cus. r. s. de v. s. u. f. r. u. l. item si fundi. s. h. u. c. z de peri. et cōmo. rei. ven. l. id. quod.

Statuliberū ab herede nec tūc qdē cum dubia ei: sit ex testamēto libertas: le. gatū sine libertate accipe pos. se labeo ait: qz suus ei: eēt. s. j. si hēs eādē conditionē legato inseruit q libertati a testatore date pposita fuerit valet lega. tū. nā r. l. cū moreret hēs ser. uus liber eē iussus eēt: recte si ne libertate ei ab herede lega. ri posse cōstitit: qm supra cūm. esset ei libertatē dare quā ex testamēto heredis captus nō sit: sed ex testatoris habet.

Permissum ad tempus post tps videt phibitū esse: z post electionē sola res electa vide. tur esse in legato z variare nō licet. Bartolus.

Stichū aut pāphilū vtrū heres me: uolet ticio dato: dū vtrū velit dare eo die quo te. stamētū meū recitatū erit di. cat: si nō dixerit heres meus stichū aut pāphilū dare ma. lit: p. inde obligatū eū eē puto: ac si stichum aut pamphilum dare dānatus esset vtram le. gatarius elegerit: si dixerit se stichū dare velle: sticho mor. tuo liberari eū: si ante diem le. gati cedentē alter mortus fue. rit: alter qui supererit in obli. gatione manebit.

Cum au. tem semel dixerit hēs vtrum dare velit: mutare sentētiā

Utrum. quasi dicat: dummodo eligat vtrū ad diem recitati testamenti. nam per hoc videtur et tunc dare le. gatario electionem. sic. s. de nego. gest. l. qui in aliena. s. l. b. e. r. o. s. et. s. de s. r. u. i. l. si cutas si semper esset ele. ctio heredis inutile esset. vt. s. titu. i. l. senatus. s. p. e. n. t. u. m. Accursius.

Si non dixerit nunc incipit respondere.

Manebit. sic. s. de contrahen. emp. l. si in emptione. s. p. e. r. j. de sol. s. t. i. c. h. u. m. aut pamphilum. in prin.

Utrum. quasi dicat: dummodo eligat vtrū ad diem recitati testamenti. nam per hoc videtur et tunc dare le. gatario electionem. sic. s. de nego. gest. l. qui in aliena. s. l. b. e. r. o. s. et. s. de s. r. u. i. l. si cutas si semper esset ele. ctio heredis inutile esset. vt. s. titu. i. l. senatus. s. p. e. n. t. u. m. Accursius.

Si non dixerit nunc incipit respondere.

Manebit. sic. s. de contrahen. emp. l. si in emptione. s. p. e. r. j. de sol. s. t. i. c. h. u. m. aut pamphilum. in prin.

Utrum. quasi dicat: dummodo eligat vtrū ad diem recitati testamenti. nam per hoc videtur et tunc dare le. gatario electionem. sic. s. de nego. gest. l. qui in aliena. s. l. b. e. r. o. s. et. s. de s. r. u. i. l. si cutas si semper esset ele. ctio heredis inutile esset. vt. s. titu. i. l. senatus. s. p. e. n. t. u. m. Accursius.

Si non dixerit nunc incipit respondere.

Manebit. sic. s. de contrahen. emp. l. si in emptione. s. p. e. r. j. de sol. s. t. i. c. h. u. m. aut pamphilum. in prin.

est ergo fm. eius speciale in hīs duobus casibus. regula. riter contra hoc iure antiquo. vt. s. l. p. r. o. n. vel aliter vt. ibi no. Accursius.

Manumissorum non tantum funeris impensa. R. vt colligitur ex ista dicitōe autem / que est in prin. l. z dic. manumissorum. i. eorum quos pre. cepit redimi. z ma. numiri. et facit in. s. i. ad. l. fal. s. cum. ratio.

De medio. i. ex medio. Am fund. i. facit. s. titu. t. l. si ex toto. in. p. n. et. l. quod in rerū. s. si quis post. r. j. titu. i. l. p. r. o. n. et. j. de verb. sig. l. lo. cus. r. s. de v. s. u. f. r. u. l. item si fundi. s. h. u. c. z de peri. et cōmo. rei. ven. l. id. quod.

Statuliberū ab herede nec tūc qdē cum dubia ei: sit ex testamēto libertas: le. gatū sine libertate accipe pos. se labeo ait: qz suus ei: eēt. s. j. si hēs eādē conditionē legato inseruit q libertati a testatore date pposita fuerit valet lega. tū. nā r. l. cū moreret hēs ser. uus liber eē iussus eēt: recte si ne libertate ei ab herede lega. ri posse cōstitit: qm supra cūm. esset ei libertatē dare quā ex testamēto heredis captus nō sit: sed ex testatoris habet.

Permissum ad tempus post tps videt phibitū esse: z post electionē sola res electa vide. tur esse in legato z variare nō licet. Bartolus.

Stichū aut pāphilū vtrū heres me: uolet ticio dato: dū vtrū velit dare eo die quo te. stamētū meū recitatū erit di. cat: si nō dixerit heres meus stichū aut pāphilū dare ma. lit: p. inde obligatū eū eē puto: ac si stichum aut pamphilum dare dānatus esset vtram le. gatarius elegerit: si dixerit se stichū dare velle: sticho mor. tuo liberari eū: si ante diem le. gati cedentē alter mortus fue. rit: alter qui supererit in obli. gatione manebit.

Cum au. tem semel dixerit hēs vtrum dare velit: mutare sentētiā

Utrum. quasi dicat: dummodo eligat vtrū ad diem recitati testamenti. nam per hoc videtur et tunc dare le. gatario electionem. sic. s. de nego. gest. l. qui in aliena. s. l. b. e. r. o. s. et. s. de s. r. u. i. l. si cutas si semper esset ele. ctio heredis inutile esset. vt. s. titu. i. l. senatus. s. p. e. n. t. u. m. Accursius.

Si non dixerit nunc incipit respondere.

Manebit. sic. s. de contrahen. emp. l. si in emptione. s. p. e. r. j. de sol. s. t. i. c. h. u. m. aut pamphilum. in prin.

Utrum. quasi dicat: dummodo eligat vtrū ad diem recitati testamenti. nam per hoc videtur et tunc dare le. gatario electionem. sic. s. de nego. gest. l. qui in aliena. s. l. b. e. r. o. s. et. s. de s. r. u. i. l. si cutas si semper esset ele. ctio heredis inutile esset. vt. s. titu. i. l. senatus. s. p. e. n. t. u. m. Accursius.

Si non dixerit nunc incipit respondere.

Manebit. sic. s. de contrahen. emp. l. si in emptione. s. p. e. r. j. de sol. s. t. i. c. h. u. m. aut pamphilum. in prin.

Utrum. quasi dicat: dummodo eligat vtrū ad diem recitati testamenti. nam per hoc videtur et tunc dare le. gatario electionem. sic. s. de nego. gest. l. qui in aliena. s. l. b. e. r. o. s. et. s. de s. r. u. i. l. si cutas si semper esset ele. ctio heredis inutile esset. vt. s. titu. i. l. senatus. s. p. e. n. t. u. m. Accursius.

a. Nō poterit. J. de h. ob. l. si qd stipu. fuit et hic hōi
volet. Solu. illa in ptractib. et est nō qz dñum h tranſiuit
qđ sine facto meo nō pōt diſcedere. vt. J. de regu. iur. l. qđ
nrm. et nō. s. n. i. l. h. mōi. s. ſtichū. et J. de op. le. l. ap. ſau. ſi
diū. vel aliū ē ſi dico cū volet. et aliū quē volet. vel aliū cū
re. h. z. electioz vt. h.

z aliū cuz actor vt
ibi. arg. s. de eo qđ
cer. lo. l. J. qui ſi
chū. et facit. J. n. i. l.
fideicommiſ. s. ſi
fideicommiſum.

S pecunia. h
hritas. aliū
nō tenet. vt. J. ad. l.
ſalci. l. in rōne. s. q.
vulgo. in ſi. hodie
ſec. ſi nō ſiat iuētā
riū. vt. l. aut. de he
re. et ſal. s. ſi nō
fecerit. col. i. et fa
cit. s. ſ. ſ. ſ. ſ. l. ſeq.
ſ. J. s. eo. l. ſi quis
ſuū. s. j. Sol. l. i. b.

Cuz mouet.
ſc. ipe heres. ſec.
ſi dicit cū tici. vel
legatari. mouet.
vt. J. qđ di. leg. ce. l.
ſicū heres. et. J. de
pdi. et demon. l. he
res meus.

Incerta die.
et ſic ē pditio. vt. J.
de pdi. et demon. l.
die. et. s. n. i. l. ſ. l. ſ. ſ.
J. de s. n. i. l. l. ab of
bus. s. cū qđā. ſed
ali. est ibi caſus.

Deceſſerit. ſ.
legatariuſ.

Qui duos. me
uio. cōreo.

Seruo. cuidaz
extraneo.

nō poterit. et ita iuliano pla
cuit.

Pecunia legata. etiam ſi in
bonis nō eſſe reperitur. ex he
reditate ſoluēda eſt. h. d. Bar.

S pecunia le. Dau.
gata in bonis legantis
non ſit. ſoluēdo tamen heredi
tas ſit. heres pecuniā legata
dare cōpellitur. ſiue de ſuo ſi
ue ex venditione rerū heredi
tariarū. ſiue vnde voluerit.

Dies incertus habet. p. cō
ditione. h. d. Bar.

Quid ita legatū eſt. heres cū
mouet. lucio ticio dato decez.
cum incerta die. legatū eſt. ad
heredes legatarij legatū non
p̄inet. ſi viuo h. de deceſſerit.

Quā factio heredis debito
liberatiſ. imputat heredi. Bar.

Qui duos reos. P. d. p.
eius dez pecunie hēbat
ticiuſ atqz meuiū ita legauit.
qđ michi ticiuſ debet meui^o
heres me^o dato. qđ michi me
uiuſ debet ſeio^o dato. his ver
bis. onerat herede. nam cum
actiōes ſuas heres meui^o p̄ſti
terit aduerſus ticiuſ. videbit
meui^o facto ei^o liberat^o eſſe. et
idcirco ſeio heres tenebitur.

Si idem legatur duob^o in
ſolidū vni debetur res aliq. eſt
matio. h. d. Bar.

Si is qui vnū reum habe
bat qđ ſibi deberet duobus
in ſolidum ſeparatim legaſſet.
oneratur heres duobus ſatis
facere. vni actionē cedēdo. al
teri pecuniā ſoluēdo.

In dubio libertas p̄ua
let legato. h. d. Bar.

Si idem ſeruus et lega
tus et liber eē iuſſus ſit.

Si idem d. l. ſi ſic. s. ſi. et. l. ſeq. et facit. J. pri.
ſ. k. Soluēdo. J. n. i. l. v. p̄o. s. i. Sol. l. i. b. J. de s. n. i. l. ſi
ſic. s. i. ſed loq̄tur in alio caſu. J. de facit. s. n. i. l. ſi pluribus.

z. l. plane. in p̄in. et. l. non quocūqz. s. qui gāim. et. J. n. i. l.
ſi res iudic. et de vſufr. l. l. ſi duos.

Si idē. p̄ualet. qđ cūqz p̄cedat i dubio. vt. J. de fideicō
miſ. l. l. ſi ſeruus. et facit. s. de dona. inter vir. et vro.
l. vro. ſue. et. J. de manum. ſ. ſ. l. ſi peculū. in p̄n. et. C. de
neceſ. ſer. l. qđā. in
p̄in. et. s. ſi.
m. C. p̄ualet. bit.
idē ſi libertas va
lere nō pōt. vt. s. ti
tu. i. l. ſerui ſi. s. ſi
idem. et. J. eo. l. qui
teſtamento.
n. C. ſeruo alie
no. ſacit. s. n. i. l. cū
ſilio. et in ſi. de ſm.
re. per fideicōmiſ.
re. s. libertas.
o. C. d. i. i. relin
qui a teſtatore. ſed
dādā ab eo cui
per ſerui institu
tum queſita eſt he
reditas.
S. J. quis duo
bus. ſolue
re. ſic in ſtipulatio
nibus. vt. s. de con
di. indebi. l. ſi non
ſorem. s. ſina. et fa
cit. s. n. i. l. ſi ex to
to. s. ſi. et. l. ſi quan
do. s. heres. et. J. de
ſolu. l. qui hōez. s.
ſi decez. et. J. de ver.
obi. l. in executio
ne. s. pro parte.
S. J. ticio. libe
ratur. immo
vtriqz. vt aut. pro
et accipiat. vt. C.
de verbo. ſignifi. l.
cum quidam. et. s.
de pdi. indebi. ſi nō
ſorem. s. ſi. Solu.
electio h. data tol
lit contrarium.
r. C. foret. ſunt et
go duo rei debent
di. vt. h. et. J. de duo.
re. l. eādem. et. ſic oc
cupantis melior
eſt cōditio. vt. J. de
verb. obliga. l. ſi ti
cius. et. J. s. duo. re.
lex duob^o. et. ar. J.
l. p̄o. s. ſina. s. ſi il
le qui erigit tene
tur alteri nego. ge.
vt. nō. C. de duob^o
reis. l. i. J. ex facit
s. eo. l. ſi quis. s. ſi inter. ſed argu. contra. J. de ſtamibe. l.
S. qui pecuniā.
S. qđ ticio. vni miniſtruz. cum aliuſ ſic relinquitur

fauor libertatis p̄ualet. ſi nau
tē et in poſteriore ſcriptura le
gatus ſit. et euidēs ademptio
libertatis oſtēditur. legatū p̄
pter defuncti volūtātē p̄uale
bit^m. C. ſeruo alieno^o herede
inſtituto poſt mortez dñi eius
cui acquiſita hereditas eſt. li
bertatē fideicōmiſſariā da
ri^o poſſe conſtat.

Utriuſqz rei legate alterna
tine non poteſt pars p̄ſtari
ſed vna ſolida debz ſolui. hoc
dicit Bar.

Si quis duobus here
dibus inſtitutus ita le
gauerit. ſtichū aut decez here
des dato. nō poteſt alter here
dum quinqz. alter partem ſti
chi dare. ſed neceſſe eſt vtrūqz
aut ſtichum totūz. aut decem
ſoluere.

Duo rei credendi p. vicio
nem alternatiuā poſſunt cōſti
tui. et ille erit portioz qui p̄ius
litē contēſtabitur. h. d. Bar.

Si ticio aut ſeio. Idē.
vtri heres veller lega
tum relictuſ eſt. heres alteri dā
do ab vtroqz liberat^o. ſi neu
tri dederit. vterqz perinde pe
tere poteſt atqz ſi ipſi ſoli le
gatum foret. nam vt ſtipulan
do duo rei cōſtitui poſſunt. ita
ex teſtamēto poteſt id fieri.

Quā fideicōmiſſum deſicit
legatū remanet penes legata
riuz. niſi ſit nud^o miniſter. hoc
dicit Bar.

Si quis ticio decem le
gauerit. et rogauerit eū
vt ea reſtituat meui^o. meui^o
qz fuerit mortuus. ticij com
modo cedit non heredis. ni
ſi dumtaxat vti miniſtrum^o
s. eo. l. ſi quis. s. ſi inter. ſed argu. contra. J. de ſtamibe. l.
S. qui pecuniā.
S. qđ ticio. vni miniſtruz. cum aliuſ ſic relinquitur

Si quis ticio decem le
gauerit. et rogauerit eū
vt ea reſtituat meui^o. meui^o
qz fuerit mortuus. ticij com
modo cedit non heredis. ni
ſi dumtaxat vti miniſtrum^o
s. eo. l. ſi quis. s. ſi inter. ſed argu. contra. J. de ſtamibe. l.
S. qui pecuniā.
S. qđ ticio. vni miniſtruz. cum aliuſ ſic relinquitur

Si quis ticio decem le
gauerit. et rogauerit eū
vt ea reſtituat meui^o. meui^o
qz fuerit mortuus. ticij com
modo cedit non heredis. ni
ſi dumtaxat vti miniſtrum^o
s. eo. l. ſi quis. s. ſi inter. ſed argu. contra. J. de ſtamibe. l.
S. qui pecuniā.
S. qđ ticio. vni miniſtruz. cum aliuſ ſic relinquitur

Si quis ticio decem le
gauerit. et rogauerit eū
vt ea reſtituat meui^o. meui^o
qz fuerit mortuus. ticij com
modo cedit non heredis. ni
ſi dumtaxat vti miniſtrum^o
s. eo. l. ſi quis. s. ſi inter. ſed argu. contra. J. de ſtamibe. l.
S. qui pecuniā.
S. qđ ticio. vni miniſtruz. cum aliuſ ſic relinquitur

Si quis ticio decem le
gauerit. et rogauerit eū
vt ea reſtituat meui^o. meui^o
qz fuerit mortuus. ticij com
modo cedit non heredis. ni
ſi dumtaxat vti miniſtrum^o
s. eo. l. ſi quis. s. ſi inter. ſed argu. contra. J. de ſtamibe. l.
S. qui pecuniā.
S. qđ ticio. vni miniſtruz. cum aliuſ ſic relinquitur

Si quis ticio decem le
gauerit. et rogauerit eū
vt ea reſtituat meui^o. meui^o
qz fuerit mortuus. ticij com
modo cedit non heredis. ni
ſi dumtaxat vti miniſtrum^o
s. eo. l. ſi quis. s. ſi inter. ſed argu. contra. J. de ſtamibe. l.
S. qui pecuniā.
S. qđ ticio. vni miniſtruz. cum aliuſ ſic relinquitur

ut ministro: sicut sit quotidie pmissarijs: petere no pte re licu. vt. j. de ad. lega. l. filio. s. matri. et. j. d. ad. t. l. l. uci. s. i. nisi relicti sit p asa seu ad pias causas. vt. C. de epi. et de. l. nulli. r. nisi in alimeta. vt. j. de ali. le. l. alio herede. Uel nisi aliquod comodū sit ipse habitur' qd debet sibi remanere: vel alij restituer. vt. j. tit. i. l. legatari'. Sz ruc no relinquat vt ministro. Jte facit s. n. i. l. l. s. plurib' in pn. et. l. qdā. s. si scriptus. et. j. si cui plus qd per. l. fal. l. diuus. Jte j. Leo. l. codicillis. in pn. sed refert an ab li no possit consti: re fidelco. i. psona e' cui restitui dz/ qz meui' vni tpe testamētū: tūc ob jinet qd hic dicit. et. j. tit. i. l. p. s. tu sculan' aut no: et tūc no cedit como dū legatarij. vt. d. l. codicillis.

Legatari' ticio sicut ipse tici' rogat' sit meuo restituer. Ro. vt. j. b. vsufru. le. si qd vsu fru. Jte facit. j. de ali. le. l. pecunie. r. j. e. l. iulian'. r. j. de dona. cā mox. l. si filiofamil'. b. Cogēdus ē. s. e. l. si qd seruū. s. si inter. r. l. si tino. cōtra. sed alijs casibus loquitur. Jte facit. j. eo. tit. l. cum quidam.

Heredit' meū facit. s. tit. i. l. e. l. terna. s. i. et. j. de cōditōi. et demōstra. l. in ea.

Is cui legatū a testatore. et sic in facto errabat. e. pmissū. a iure. Ro. vel dic a testatore qd meli' ē dicere. vt sit hic casus similis pelo casui. Jo. cuius ergo est electio in alter natuio legator' Respondeo vt. j. e. l. l. uci.

Nichil repetere imo repetet et aliū soluet si vult. vt. s. de cōdi. inde. l. cū his. s. si. Sol. illa hanc corrigi vt pote a iulianiano approbata. vt. C. de pdi. l. de. l. p. vbi i sctō errauit: hic i iure credēs se teneri ad meliōrē. tu dicit' ibi

ticiū elegerit: idem est r si po nas vsufruuctū legatum.

Negligentia eius q potest eligere vni ex certis: facit oēs ad legatū admitti. Bar.

Si heres dānatus esset de cē vni ex liberis dare r nō cōsulerit cui daret: heres oibus eadē. r. prestare cogēdus est.

Pot michi legari res mea sub cōditōe si mea eē desierit. Barro. Celsus.

Heredit' meū ita tibi obligare possū: vt si quan docūqz ego moriar: vt i seruus stichus nō erit / dare tibi eum damnas sit.

Her petitionē vel solutio nem vnius ex rebus alternati ue legatis ius eligēdi cōsumitur: etiā si eā solā quis legatū putauit Bartolus. Idem.

Is cui legatū sit stich' aut pāphilus cū stichū sibi legatū putaret vēdicauerit amplius mutande vendica tionis ius nō habet: tāqz si dā natus heres alterutru dare sti chum dederit: cū ignozet sibi pmissū' v' pāphilū dare: ni chil repetere' possit.

In legato ppuetatis cōsi cno legalis no inducit ius ac crescendi. Bartolus. Idem.

Penulo placebat: r a patre suo sic accepit: qd seruo cōi legatū sit: si alter do minorū omitteret alteri nō ac cresceret. nō eni coniunctim / sed partes videri legatas. nā si ambo vendicarent eā queqz legati partem habituruz quā

Penulo. nō accresceret. Imo sic accrescit. vt. s. de vsu fru. accre. l. i. s. i. s. solu. hic fm rigorē: hōrū. illd' fm interpretationē et mētē testatoris. Ro. tu dic qz ibi vsu fru. hic in ppuetate: qd vsu fruct' sicut facili' accrescit. vt. j. ca. l. s. h. ita facilius ius cōditionis recipiat. alij aliter vt ibi not. Jte j. e. l. si duob'. So. vt ibi

Falsa demonstratio qritat' expressa legatum non vitiat. hoc dicit Bar. Idem.

Um qdā vxori sue do rem reddidisset. r qz sciret legare voluisset: r qz sciret dote ei reddita / hoc tamē pte rti' vsus esset: qz dote red dende noie eā sumā legaret. existimo deberi. xl. etenim p'bu3 reddēdi qz significationem habeat retro dandi: recipit ta mē r p se dādi significationē.

Legato facto a testatore postea soluto legatario actio denegat' nisi per eū de testato ris mente doceatur: idem de parte soluta. Bar. Idem.

Uci' tici' in testamēto suo publico meuo mili tiam suā reliquit: siue pecu niā ei' qūqz redigi ex veditio ne ei' potuerit cū suis cōmo dis. sed cū supuixerit testa tor / luci' tici' militiā redidit r precū exegit: hoc dedit ei cui militiā illā vel precū eius ex testamento dari voluerit. post mortē lucij tici' iterū pu blicus meuius vel militiā vel precū eius ab heredibus lu cij tici' exigebat: celsus ait exi stimo precū militie p'stari nō oportere' nisi legatari' ostendat testatorē r post factā so lutionē iterū eū precium mili tie accipere voluisse. qz si non totū p'ciū militie: sed partem ei' testator legatario dederit: reliqui' supereffe exactionem nisi heres r ab hoc recessisse

psit testator viuēs adhuc: vel als in rationes suas cōuer tisset. vt. j. eo. l. lucius. in prin. r in l. cum patr' s. filia.

Reliqui. scz precij ppter illa verba siue pecunia rē. als res ipsa peteretur si ex necessitate esset alienata. vt j. tit. i. l. fidelco. s. si rem. aliud si ex voluntate. vt. j. de adi mē. leg. l. cum legatam. 230.

Um qdam p'prietu. i. colorē: hōrū. s. p'prietu. ei reddi do: tē. xl. valet eni non ob stāte falsa t' mō stratiōe. qz qritas vel species est no minata. als secus vt. s. n. i. l. si sic. s. i. r. C. de fal. cau. ad ic. lega. l. ij. r fina. i. **Recipit. sic. j.** de ver. sig. l. verbū reddēdi. r. j. tit. i. l. l. uci. s. i. et. l. he res meus.

Ucius. mili tiam. talē scz q alienari possit. vt subijct. vt. C. de pi. ac. l. fina. l. i. Et. militie. s. quecūqz rē.

Comodis. s. hoc nō dicto: non obēt p'stari cōmo da qz mediotpe ob uenissent. vt i fru ctu video. vt. j. e. l. cū pater. s. filia. et l. lucius.

Iterū. p'prie p'siderata datione habita iter viuos sic. s. de eden. l. ve luti. s. hec vor.

Nō oportere. vt. C. e. l. filia. r. s. de iur. do. l. cū p'f. et. s. fo. ma. l. si cū dote. s. si pater. r. j. eo. l. ticia. s. qui in vita. et. j. de do. p'prietate. l. i. s. adeo. r. j. b. manu. testa. l. iij. p.

Voluisse. p'prietate sumit ergo qz no luit plus dari: nisi cōtra l'qat. scz si il lud precū cōsum-

a **C**oncedit. qui enim mutata voluntate dicit. pber. vt. s. de pba. l. cum qui. r. l. quinquaginta.

b **A**d eum. scilicet heredem.

Ucio. redicare. eligi ergo legatari. vt hic. s. tra. s. de iure do. l. plerumq. s. fi. so. illud in p. b. qd no plz

vt. i. e. l. si ita. s. fi. ut hic expresse de dtelectione legatario. tu dic si dicat testator redicatio vel percipito ti bi re iura. in redicatio electione vt hic. et s. d. le. l. i. l. plane. s. 2. s. fi. sed si dicat hys dato: in da do vide tur dedisse heredi electione. vt. i. eo. l. si ita. s. fi. sed si di cat lego: i dubio in terpretor. p legatario: qd benignu et plerumq. vt hic. et. s. e. l. si is cui. et. i. de re. iur. l. i. testame tis. hic in legatis. sec. in p. b. vt in p. r. i. s. vt. s. de p. h. emp. l. si ita di. et. l. si i emp. de. s. fi. d. **U**el vsum fructum. no p. t. vni. r. p. re alteri: cu vnu legatu sit. vt. i. eo. l. si illud. et. s. eo. l. nemine. sed q ad numeratione sunt plura. vt. s. u. l. l. plane. s. fina.

Um quida. ena idignu nec e. r. vt. i. de re. du. l. vtr. s. cu ita.

Ait. marcellus. Accursius.

Qui no offenderunt. s. si eligat indignos: qd vt bono viro est ei commissum. vt. i. titu. l. i. l. fideico. s. p. s. secus aut si dignos qd alij repellunt. vbi aut nullu eligat/ hz locu qd sequit. azo. quid si aliq sunt plus digni: Rn. no est vis. vt. s. co. l. cu pater. s. rogo. Itē no. q. quilibet presumit bono rē. sic. i. de manu. teta. l. seruos.

Idē ait. s. marcell. r. male. nā respēdit a sceuola

Nemine elegerit. s. eo tempore quo debuerit scilicet cu potuit: r ita cepit esse in mora. vt in fi. azo.

Admitti videri. qd dicit. i. eo. l. cu filius. s. pater.

Cu sic. q. d. hec sunt vera cu sic rē. nā si dixit quos dignos rē. nō digni admittent. hic vero oēs. vel sub. enā cu sic rē. qsi dicat multo magis idē erit vbi ita dixit quos dignos pu. rē. q. minus ē hz p. t. em cum tanq. vir bonus sit electus. Accursius.

Offerat. scilicet heres et sic sit in mora.

Heredi eius. s. supstitis. q. d. no ceteroru primo de functionum heredibus. et sub. dicit marcellus.

Decesserit. s. superstes.

testatore ostēderit. on. eni p. bandi mutata esse volutate de functi ad cu p. t. met q. fideico. recusat.

In alternatiuis i dubio electio e legatarij. Bar. Mar.

Ucio ticio fundū seia. nū vel vsum fructū fundi seiani lego: pōt legatarius vel fundū vendicare vel vsum fructū. qd facere nō p. t. is cui tñ fundus legatus est.

Si electio p. sone committit in liberā voluntate heredis pōt eligere idignū: sec. si i arbitrium: r si eligere differat o. s. v. o. can. et ad heredes transmittunt nisi ipsi in petendo negligentes fuerint. h. d. B. D. l. p.

Um qdā ita fideicomis sum reliq. s. r. rogo vt re stituas libertis meis qbus vo les. marcel. putat heredē posse etiā indignū p. f. r. r. at si ita his quos dignos putaueris: petere posse ait eos q nō offēderint. idē ait si nemine elegerit/ oēs ad petitionem fidei comissi admitti vident: qsi ita p. s. e. t. die datū: cu sic relinqui

Notat. s. qd marcellus dixit: et supstiti et ei? heredi tñ: non autem ceterorum heredibus.

Noluerit. i. nō agnouerit legatū anteq. decesserit. (nō tñ p. t. uerit.)

Offerat. s. ab herede.

Ad heredē transmiserit. s. p. t. rē hz p. t. e. t. di subau di et certe transmitsunt. Accursius. **U**m: s. vno. s. de supstitibus vt de heredit. p. mor tuoz. r. no. p. t. o. cō muni moraz: et sic oēs posse petere r supstitis: r h. r. d. s. mor tuoz. sed ad huc p. t. offerre h. r. s. eligere qsi pur get morā. vt. p. b. a. h. i. c. i. b. i. sed oēs pe tere r. e. et ibi cum nulli offerat. ceterū si vni de predictis in iure petat: au fert heredi electionē. et hoc dicit vt q. r. e. q. d. r. transmitti tur ad h. r. d. s. ita q. h. r. d. s. non pur get moram: vt. q. r. e. s. an petēs au fert ius alijs lega tarijs. Rn. q. sic qsi sint plures rei cre dendi. ar. i. s. duo. r. l. ex duob. r. s. de cōli. pecu. l. idē est. nisi p. m. inte. re stitu. i. i. u. e. f. vt. i. l. p. r. o. r. i. vt. d. i. c. a. s. q. nō. s. z. solūmō h. r. d. i. auferit electio. **L**iberes non pōt retinere vsum fructū in re legata antea

S i tñ qbus dā absentib. p. s. e. t. die relictu sit fideicomissu causa cognita statuendū est explorādūq. an et alij sint pe tituri.

Liberes non pōt retinere vsum fructū in re legata antea

Uidēt enim. merito marcel. no taf. q. hoc etiaz ex

verbis eius apparet. videtur enim rē.

Intuallo. s. maxio. modicu ar ē qd magis intellectu qd elocutioe pōt exp. m. vt. i. de solu. l. ratu. r. i. ad. l. sal. l. i. s. itē si ita. hoc aut p. t. i. g. i. t. cū ē i mora eligēdi. vel eligi m.

Petitione. multo magis cū relinquit his dignū. qd dignos esse putaueris cū min. sit i p. d. i. o. n. a. l. i. relicto.

Notat. est. s. marcellus in eo quod dixit. s. s. plane. et statim repetit.

Iustū. qd ē modicu tps post qd cedit dies legati. et vsq. tū videt cōditionale: et iō p. d. e. r. e. cō d. i. t. i. o. n. e. legatari? ad heredē nō transmittit. vt. C. de ca. du. tol. s. i. n. a. u. t. a. m.

Iamē. p. s. e. n. t. i. cū ita fuerit heres in mora eligere di. et sic p. s. e. n. t. i. die videt relictu

Causa cognita. s. z. sit talis que indulgeat restitutiō nē in integrū vel nō s. m. R. qd est salūm a p. t. e. r. e. q. u. i. a. h. e. z. i. u. s. t. a. c. a. u. s. a. s. i. n. t. q. b. e. n. e. s. nō r. a. m. e. p. e. t. u. n. t. legatū p. r. e. l. i. t. i. t. u. n. o. n. e. m. s. e. d. i. u. o. i. u. r. e. a. z. o. s. e. d. e. s. t. i. n. t. e. l. l. i. g. e. d. u. q. p. e. x. p. l. o. r. a. b. i. t. u. d. e. r. e. t. s. t. a. t. u. c. t. e. m. p. u. s. i. n. f. r. a. q. d. v. e. n. i. a. n. t. e. i. p. e. t. a. r. s. i. v. o. l. u. e. r. i. n. t. e. t. s. i. n. o. v. e. n. i. e. r. i. n. t. n. o. n. a. d. m. i. t. t. e. n. t. u. r. p. o. s. s. v. t. i. d. e. b. o. a. u. c. i. u. d. i. c. i. a. s. p. o. s. s. i. l. i. u. i. j.

Item cuius legavit pure vel sub conditione. vt. f. eo. l. c. h. l. i. §. d. s. d. uer sum th in seruutu b. p. d. i. l. b. vt. s. de serui. l. papinian. et. s. titu. i. l. si seru. t. i. c. j. et. est. r. o. q. z. hic duas res videt legasse. qd no pot dici in future p. dia. h. vt. d. s. d. s. b. et. facit. j. de. verb. obli. l. qui. v. usufruc.

S illud vnu legatu miru est hoc casu. r. magis in inferou qd est vnu. vt. j. q. n. di. le. ce. l. cu. illd. r. sic est. j. s. titu. i. l. pla ne. §. fi. so. vnu est qz vni rei p. statio ne liberatio p. n. g. it. sed duo p. p. ter duas res no. itas in legado. sic. et. in duob. reis. s. p. u. l. ad. i. vel. debendi. vt. j. de. duo. re. l. i. i. §. fi. et. l. ead. §. fi. ei. unli. de. duo. re. §. fi. j. de. s. co. l. si. quis. seruum. §. si. ita. so. vt. ibi.

Um patro nus ex debi ta. olim. d. i. u. i. d. i. a. hodie. r. r. t. a. vt. in. l. de. succ. l. i. b. in. p. n. et. §. h. n. a. b. d. §. d. cogit. ni. si. qd. relictu est li. beris. et. par. t. i. b. vt. j. de. codi. et. de. l. i. s. i. s. hodie. aut. e. habet. debita. p. te. sine. o. i. gra. u. a. m. i. e. vt. in. l. de. succ. l. i. b. §. d. n. f. a. b. e. De. ber. sic. e. de. ad. m. i. n. tu. l. ex. plurib. et. j. de. re. iur. l. p. u. i. l. e. g. i. a. r. s. si. q. s. omi. ca. testa. l. q. aut. §. si. patron. et. facit. j. n. i. l. finali. et. §. fi. na. r. s. de. vul. sub. l. r. si. e. o. r. a. et. s. de. his. q. in. testa. del. l. i. j. et. j. de. leg. p. stan. p. r. a. b. bo. pos. per. l. h. i. u. i. r. s. n. i. l. i. §. d. u. o. b. §. h. e. r. e. s.

Ul. i. u. s. s. u. a. i. c. o. s. i. l. i. s. v. l. i. u. a. m. c. e. l. s. i. c. o. s. i. l. e. t. u. s. v. e. l. d. i. e. i. n. t. e. r. l. o. c. u. t. u. m. i. n. t. e. r. l. o. c. u. t. o. r. i. a. m. d. a. t. a. m.

Ul. i. u. s. t. e. l. a. p. o. r. e. s. e. d. p. o. i. t. a. s. t. a. m. e. n. t. u. r. s. i. c. e. s. t. i. n. e. a. d. u. c. i. t. i. t. a. r. e. m. a. n. e. t. c. u. o. n. e. r. e. s. e. d. s. e. c. i. n. p. n. o. s. c. r. i. p. t. o. r. v. t. c. de. cadu. tol. l. i. §. i. n. p. i. l. o. et. §. p. r. o. s. c. o. r. i. j. p. e. t. §. fi. s. e. d. q. d. hoc. s. i. t. u. s. v. e. t. u. s. r. e. m. a. n. e. r. e. c. u. m. o. n. e. r. e. q. s. i. c. a. d. u. c. a. q. u. o. d. d. i. c. i. t. j. u. s. t. i. b. i. s. i. c. h. o. c. n. o. u. i. u. m. e. n. s. e. h. i. n. i. n. u. l. i. a. l. i. i. p. e. r. a. t. o. r. a. s. p. u. h. e. r. i. t. v. t. i. b. i. n. o. r. j. d. e. h. u. i. e. j. d. e. a. n. l. e. l. i. c. i. a. s. o. p. h. i. c. n. o. c. e. p. i. t. v. t. i. l. e. g. a. t. i. c. e. s. t. i. b. i. c. a. p. i. t. d. e. b. e. r. e. v. e. l. i. d. i. s. i. n. i. t. u. r. c. o. m. o. d. i. s. i. c. e. r. g. o. e. r. o. n. u. s. h. i. c. a. l. i. i. n. e. i. p. t. c. o. m. o. d. u. h. e. r. e. d. i. o. r. i. a. o. n. u. s. j. t. e. m. f. a. c. i. t. j. e. o. l. i. c. u. p. a. t. e. r. §. c. u. m. e. l. i. m. a. r. e. t. et. j. e. o. n. l. p. e. c. i. l. i. u. m.

Sibi debitu. Bar. Idem. Scius in suo pprie tas erat fructuario herede instituto alicui eu suum legavit no pot heres doli mali exceptioe vti si legatari ve dicare seruū vellet no relicto heredi eius serui vsufructu.

Legatum alternatiue vel sub diuersis conditionibz relictu est vnu respectu vnus solutionis. Bar. Celsus.

S illud aut illud legatu sit vnu legatu est si sub cotrarijs pditionibz aliud atqz aliud legatu est vnu legatu esse arbitramur neqz refert heredit et eoz qd legatu est diuersas psonas esse veluti si ita legatu est si nerua cosul factus erit ticius heres ticio det fundu si no erit nerua pful factus seius hfs meuo. c. dato.

Priviligiuz personale non transit ad heredem. Bar. Marcellus.

Um patron ex debita pte institut est fideicommissum relictu ab eo prestare no cogit si omiserit institutio ne q ea pte vendicare: vtrum eode modo retinere ea: an po prestare debeat fideicommissu et magis est debere fideicommissi qm qd illi p sone prestare hoc nequaqz ad alium perti

Extitisset. ex hoc et se. §. no. parte hereditatis defe: ca accrescere alteri coheredi sine onere. sed contra. §. de his q in testd delen. l. i. j. et. j. eo. l. si ticio. §. iul. r. j. ad. l. fal. in singulis. et. l. fea. et. C. de ca. tol. §. p. scdo. r. j. d. vsufu. l. l. si ab eo. et. C. ad trebel. l. no iust. r. §. in pn. hui. l. fo.

Legata caduca remanent apud heredem cum onere suo. Bartolus. Idem.

Celsus pater meus referebat cu esset in cocilio duceniviri cosulis interlocutu i sniam sua: vt cu cetalic catul filia ex asse herede insti tuta liberto. cc. legasset: petis fetqz ab eo vt ea cocubine ip sius daret: r. libert viuo testa toze decessisset: r. qd ei relictu erat apud filia remasisset: cogit filia id fideicommissu cocu bine reddere.

Portio coheredis deficiens accrescit sine onere illi nominatum adiscto. hoc dicit cum. §. seq. Bar.

Quod alicuius heredis nominatum fidei comittit: potest videri ita demu dari voluisse si ille extitisset hfs. **C** Si filio hfdi ps ei a q noiatum legatum est accrescit: no pstatit legatu qd iure antiquo capit.

Legatum incertu ad viam reficienda valet. Bar. Idem.

Quidam in testamento ita scripsit rei publi. galli canorum lego in tutelam vie reficiende que est in colonia eorum vsqz ad viam aureliam: qstiu e an hoc legatu valeat: iubenti? cels? r. dicit: prope

Si filio. supiori i genere: h in specie. i. i. filio q vide bat tener qst magis debeat adimplere votu pri. s. j. m. id est. **Quod. f. legatum vna cum alijs bonis accrescentibus. Accursius.**

Capit. caperet de iure antiquo. l. r. i. j. tab. si nemo esset institutus: vt iust. de here. ab inteta. in pn. no aut dico q sua habeat iure institutionis accrescere ab intetato. qz sic pte testat her. p pte testat deceder. t. qd no pot esse: vt in n. de here. inst. §. no aut. vel de caput pro prie iure antiquo. l. r. i. j. tab. que cofirmat testametaras successiones. vt. j. de verb. signi. l. lege. et. facit. j. de re. iur. l. quotiens d. q. lic. et. §. p. i. y. et. qd ibi notatur.

Quidam. v. q. ad. inclusiu. vt. j. par. t. ibi. in tutelam vie aurelie. Accursius.

h loq in p. n. o. s. c. r. i. p. t. e. r. a. l. i. e. i. q. s. i. c. a. d. u. c. i. s. e. t. i. n. c. a. d. u. c. i. s. v. t. c. d. e. c. a. t. o. l. §. i. p. i. l. o. e. t. f. i. n. h. o. c. d. i. c. h. e. r. e. t. i. s. s. e. t. h. f. s. i. e. t. i. n. r. e. r. u. n. a. t. u. r. e. t. e. s. t. i. n. a. t. u. n. c. d. m. u. v. e. l. a. b. e. o. v. l. a. b. a. l. i. o. c. u. i. a. c. c. r. e. s. c. i. t. p. l. i. a. t. a. l. i. j. d. i. s. t. i. g. u. a. n. t. a. n. t. e. s. t. a. t. o. r. v. t. a. s. t. i. b. i. s. a. p. p. e. l. l. a. t. u. i. s. p. u. t. a. h. f. d. e. s. m. e. i. s. i. c. f. a. c. i. a. n. t. v. e. l. d. e. n. t. r. u. t. e. t. r. a. s. s. i. b. i. t. o. n. u. s. a. d. a. l. i. o. s. h. e. r. e. d. e. s. v. n. o. n. o. e. r. i. s. i. t. e. h. e. r. e. d. e. t. a. n. p. p. r. i. o. p. u. t. a. t. i. c. i. h. f. s. m. e. u. s. i. t. a. f. a. c. i. a. t. r. u. c. n. o. v. t. s. t. i. l. s. i. d. u. o. b. §. h. e. r. e. s. r. h. o. c. s. e. §. e. u. d. e. n. o. m. i. n. a. t. u. m. T. e. r. t. i. j. v. t. r. o. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. a. n. o. n. s. i. t. t. a. l. e. q. d. p. o. s. s. i. t. a. b. a. l. i. o. a. d. i. m. p. l. e. r. i. v. l. n. o. n. v. t. c. d. e. c. a. t. o. l. l. i. §. n. e. a. u. t. s. i. l. l. a. d. i. s. t. i. c. t. i. o. h. y. l. o. c. u. q. n. i. f. a. c. i. e. d. o. n. o. i. n. d. a. d. o. v. t. i. b. i. d. i. c. i. t. s. h. d. i. c. i. t. i. n. d. a. d. o. v. n. i. n. o. d. e. b. e. r. e. r. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. t. u. d. i. c. f. i. n. a. z. o. q. h. l. o. q. u. i. t. f. i. n. i. u. s. a. n. t. i. q. u. u. m. q. d. h. o. d. i. e. c. o. n. t. r. a. g. i. t. v. t. j. e. s. i. t. i. c. i. o. §. i. u. l. i. a. n. §. s. i. c. e. t. l. o. q. i. c. a. d. u. c. o. r. e. f. a. c. a. d. u. c. i. v. t. c. d. e. c. a. d. u. t. o. l. §. n. e. a. u. t. e. m. i. n. f. i. §.

Sufficeret. sic g valet fauore relicti. sic. l. i. l. l. rich.
r. i. de an. leg. l. si cui. r. i. d. ali. leg. l. pe. s. regulariter ptra.
vt. s. de iur. do. l. cu post. s. gener. r. i. eo. l. t. cia. i. r. n. nisi: se

Sra in arbitrium alicuius. vt. s. eo. l. i. Accur.
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

puenire. secus si l
fraudez creditoru
faciat. tuc em iter
dum tnet legatu
qns no. vt. s. n. i.
l. seruuz si. s. si ide
seruus. Sed vide
tureiaz q in pu
mo valeat legatu
lz no libtas. vt. i. d.
pdi. r. dem. l. si q
eu quez. que est i.
Solu. hic vt mini
stro legabatur. ibi
non. vel fol. vt. ibi.
Itcz facit. j. eo. l. q
testo. r. s. titu. l. si
fu. s. si seru. r. fac
cit. j. eo. l. codicill. l.
pn. r. j. n. i. l. vxore.
in fi. Accur.

Omnia. nisi ta
lia sint q i se
tacia pditioez ha
bet. vt. j. de codi. et
dem. l. i. an. fi. r. de
p. ob. l. it. r. duz. h.
al. est in lra noia.

Ex die. cum
qda tps tempera
meto qd magis is
tellectu percipi q
elocutioe possit ex
pni. vt. j. de solu. l.
qd dicim. r. dicitur
mus. s. eo. l. cuz. q
daz. h. r. facit. j. de
regu. iur. l. i. oib.

Fundū ante pdi
tionē. s. postea po
terit heres petere
p interdictū qz le
gatoz. vt. j. quo. leg. l. i. r. C. quo. lega. l. i. nō aut p rei vēdi
catōez. h. r. facit. j. de pdi. r. dem. l. legata.

Hoc am. l. i. forte legauerat ei aliud. vt dic q alij do
mum. r. huic hoc amplius fundum. vnde r in domo ha
bet partem. vt. j. titu. l. i. si sic.

Mancipia. que perpetuo ibi sunt. vt. j. titu. l. i. si ita
legatum. r. C. de p. sig. l. i. j.

Nō videt eē. sic. C. de trasfac. l. si de certa. r. s. d. trasfac.
l. cu adliana. r. s. de pac. l. tres fratres. r. de p. trahē. emp. l.
in lege. r. j. titu. l. i. legata. r. l. si fundū. r. j. de aur. r. argē.
lega. l. penul. s. fina.

Uta. erit. puta cum moriar.
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

Uta. erit. puta cum moriar.
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

Uta. erit. puta cum moriar.
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

Uta. erit. puta cum moriar.
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

Uta. erit. puta cum moriar.
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

Uta. erit. puta cum moriar.
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

Uta. erit. puta cum moriar.
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

Uta. erit. puta cum moriar.
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

Uta. erit. puta cum moriar.
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

modū quidē impfecta est hec
scriptura in tutelā vie aurelie:
qz summa scripta non est: pōt
tñ videri tanta summa legata
qta ei rei sufficeret: si mō nō
appareat aliaz fuisse defuncti
volūtate: aut ex magnitudine
eius pecunie: aut ex mediocri
tate facultatum quas testator
reliquit. tūc em officio iudicis
fm estimationē pfrimonij/ r le
gati qstias diffiniri potest.

Si deficiat fideicommissus
legatū non remanet apud nudū
ministrum. Bar. Modesti.
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

Si qd nō poterit ma
numittere: legauerit vt
manumitteretur: nec legatum
nec libertas valet.

Legata simpliciter debent
tur ab adita hereditate. Bar.
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

Omnia q testat
ore sine die vel cōdi
tione ascribuntur: ex die adite
hereditatis presertur.

Pedete pdi. none legati po
teli res legata cū fructibus re
uocari a legatario. Bar.
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

Fundū ante pdi
tionē cōple
tā ab herede nō traditū s; a le
gatario detētū: heres vendica
re cū fructibus poterit.

Appellatiōe renū que sunt
in loco: cōtinent serui. Bar.
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

Species. secus in pecunia. vt. s. eo. l. si pecunia.
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

Nec dolo. q ergo doli dicit. pber. vt. s. de pba. l. quo
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

Cum ita legat: illi hoc am
plius fundū illū cū oibus re
bus q in eodē fundo erūt: mā
cipia quoqz continentur.
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

Nō videt eē in loco qd do
lo legatarij illic illatū ē. Bar.
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

Um ita lega. Idem.
tur: qd qd i horeum meo
erit: r is cui legatum est ex re
bus non legatis igno: ante eo
ampliandi legati sui gratia in
horeum intulerit: qd illatum
est nō videtur esse legatum.
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

Morte grauati non extin
guntur fideicommissum. Bar.
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

Ad legatario petitu erat
vt alij restitueret: si legatarij
decedat: heres qz eius id qd
legatū est pstare debet.

Heres nō tenet ad spēm le
gatā nisi pber eā hre vt dolo
desuisse possidere. Bar.
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

Species noiatiū legate si
nō reperiat: nec dolo malo
heredis deesse probetur: peti
ex eodē testō non possunt.
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

Ad relictuū familie pto vo
cant noiati post eos qui pto
miores sunt in gradu. Bar.
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

In fideicomis. qd familie
relinquit: hi ad petitionē eius
admitti possunt: qui nomiati
sunt: aut post eos omnes exti
ctos qui ex eo noie defuncti
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

tos r non patruales q sunt ex alio noie. s. agnationis: sed
p dicit cognatiōis: r hoc inuit pbb ex eo nomie. qd ex eo
qdā habet cancellatū. deinde filij consobrinoz. nō patru
liū. s; hodie hec differētia agnatiōis r cognatiōis sublata
est. vt in aut. de here. ab itel. s. ex his. coll. ix. planē autē
est si habeas cancellatū eo. r dicit ex noie. i. ex familia. et sic
post nominatos admittuntur omnes qui p. miores sunt
in gradu siue agnationis: siue cognationis. r fm hoc nō
est questio que fit an post nominatos admittantur pce
dentes vt fratres defuncti r patru. r dicitur q non qua
si per hanc liteman post eos r. vocent tñ sequentes nō
precedentes. sed dic post eos defunctos: notare ordinem
successionis: nō ordinē graduum. Item est eis argu. com
tra. j. de succes. edic. l. i. s. quibus.

Exinctos. s. nominatos.
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

Qui. sub. illi possunt admitti qui r.
i. q. s. q. s. manumittere. q. ad libertate no poterant

genario vt pber
casum. qz eius of
ficiū est custodire
r hre rōnes. sic r i
custode carceris.
nā pbare debz nō
suo dolo occisum.
illuz q custodit. vt
j. de cu. re. l. si. s. si.
r facit. s. eo. l. cum
res. s. item.
n. familie. ac
cipe vt. C. de ver.
signi. l. si.
o. Nolati sunt.
qd est qd dicit no
minatos admitti:
cū vt. s. dicitur est
familie r licitū est.
i. em familie est re
licitū: oēs de fami
lia piores debēt
admitti. Itē si q
bustā nolatis de
familia reliq: alij
nō admittuntur. vt
C. de p. sig. l. fina.
Rñ. ita reliquit fa
milie mee centum
do. s. petro et iohā
tzo. vel sic vt pri
uocet petr. r iohā
nes hi ei oib. alijs
pferunt: post hos
admittit q eodez
gradu r eodē noie
sunt tpe mort. de
functi. puta noias
ti erāt fratres cō
sobrini. in nomia
ti sunt similit pfo
bruni: hi admittū
tur post nomias

a **M**overet. tmo e tpe testamēti. vt. j. de re. du. l. si cogna-
tis. q. est. ptra. Sol. ibi nō erat ordo in succedēdo. et iō etiā
sic tps testamēti inspicit. oēs em cognati ibi vocant quo-
cūq. gradu: at hic p ordinē admittunt post nominatos. vt
C. de h. sig. l. si. sic an sit capax tpe mortis inspicit. vt. j. de
iure fil. l. nō intelli-
gitur. §. quādo.

b **E**t q. ex his. f. cōsōbūms. vel dic-
er his. f. proximis tpe mort. Accur.
c **P**riorio. q. hōs qui sunt in gradu impari cōluter ad-
mittunt: vt filij fratrum cuz fratribus.
vt. C. de legi. here. aut. cessante.

d **A**d vltorio- res. puta patrue-
les vt dicit. vt dic ad quantuz vel ad sextū gradu. Itēz
facit. j. de aur. r. ar. lega. l. si. in pun.

e **L**egatorum. alio. l. legato-
rum. at §. idēz rē- spondit.
f **C**ōpetit. nisi nominantur hōs oēs: vel q. dā pro-
prij noib. et tūc tenet ad vtilē. vt
§. n. i. l. turpia. §. si. r. j. i. l. si plures.
r. j. ad trebel. l. nō-
nūq. r. l. quoties.

g **H**eredes scri- ptis. f. p̄cipiens he-
redes suos idisti- ce legata presta-
re. R.

h **M**unere. id est onere. r. fac. C. famul. her. l. q. tics.
r. j. d. al. l. e. l. gaio. in pn. r. j. eo. l. me-
uius. §. eū. arg. cō- tra. j. de h. signi. l. si cū fundum.

i **I**cia. petijt. in codicillis postea factis.
k **S**erui suuz. p̄prijz meue. sed qd inhereditario.
Rñ. idēz quia ver- ba que subiiciuntur exprimunt conditionem.

l **T**ot capita. q. d. multa.
m **E**t mancipia. repetē. et cautum sit man. r. c.
n **D**uarum. f. meue et sempromij.
o **N**ichil. iudicij subaudi.
p **L**egasse. i. legaturū esse. r. sic tps. p tpe. vel facit simi-

fuerūt eo tpe quo testator: mo-
reretur: r. quid ex primo gra-
du procreati sunt: nisi speciali-
ter defunctus ad vltiores vo-
luntatē suam extenderit.

Non tenet qd ad legatū ex
pōnā coheredis q non est sol-
uendo. Bar. Idem.

Legatorū petitiō aduer-
sus heredes pro parti-
bus hereditarijs cōpetit: nec
pro his qui soluēdo non sunt
onerari coheredes oportet.

Clausula generalis restrin-
gitur ad specificata tm si plu-
ra fuerunt. Bar.

Qui plures heredes insti-
tuit testamēto a quibusdā nomi-
natis reliquit legata: postea co-
dicillos ad omēs heredes scri-
psit: qro q legata debeantur.
Modestinus rñdit: cū manifeste
testator: testō exp̄sserit a quibus
heredibus legata prestari vel
let: licet codicillos ad oēs he-
redes scripserit: apparet tamē
ea que codicillis dedit ab his
p̄stāda esse: quos munere fun-
gi debere testamento suo ostē-
derit testator.

Verba enūciatiua de futu-
ro emissa p̄p̄t aliud vel enūcia-
tiua de p̄terito sine exp̄ssione
rei dispositionē nō inducūt. B.
Icia cū testō facto decederet here-
dibus institutis meua r sem-
promio filijs suis ex equis par-
tib: petijt a meua vt Stichum
seruū suum manumitteret in
hec verba: a te aut meua filia
mea charissima peto vt Stichū

litudinē. q. d. sicut si dixit legauit nō expressa q̄ritate vel
specie cū nichil legauerat: nullum est relictū. sic si dixerit
legauero nō expressa q̄ritate: r nichil postea leget.
q **N**ec adiecit testator.
r **S**peciem. quid si dixerit. Rñ. nec tūc valet quasi cō-
ditionale. r iō sub-

seruū tuū manumittas cū mi-
nisterio tuo tot capita seruo-
rum tibi his codicillis legauero
nec legauit: qro qd his ver-
bis relictū videat: cū vt supra
cautus est duobus heredibus isti-
tutus defuncta testatrice r mā-
cipia hereditaria duarū p̄so-
narū fuisse: r codicillis nichil
relictū sit de prestādis manet
p̄ijs: nec possit vtile fideicom-
miss. putari qd datum nō sit: cū
qd legasse se dixerit: nec adie-
cit specie legatū: nec ab here-
de vt p̄stet mancipiū petierit.

Modestinus rñdit ex hōib: p̄sul-
tatiōi infertis: meua neqz lega-
ti neqz fideicommissi petitiōez
habere: neqz libertatem seruo
suo dare cōpelli.

Verba testatoris extra pro-
p̄iā significationē verborū in-
telligūt vt legatū nō redda-
tur inutile. Bar.

Lucius ticius in testamen-
to suo ita cauit. g.

octauiane stratonice
dulcissime filie mee salutem.
Volo eā a seipsa accipe villā
gazan cū ipositionibus suis oib:
Octauiano alex. dulcissimo fi-
lio meo salutē: p̄cipue volo eū
a seipso accipe lincatim agno-
foram tuam: cum oib: quas
h̄z ipositionibus: qro an h̄mōi
scriptura itegrū prediū singu-
lis heredibus datū esse videat-
ur: an h̄o p̄tē h̄ditariā dūta
xat p̄tineat. cū inutiliter a se-
metipso queqz eoz quā h̄ebat

le. l. qui plures.
t **U**llam. i. vniuersitatem quādam predioli: r homi-
num: vel. i. domum. nam. j. vocat prediū.
v **S**incatim. nomen ville legatē.
x **V**ideatur. hoc erat verum.
y **C**ontineat. hoc non erat verum.

ditionale. r iō sub-
marie. Inerat eti-
am exp̄ssa specie
vel q̄ritate condu-
tio. vt. j. de condi.
indebi. l. q. promi-
sit. et. §. titu. i. l. sti-
chū. nō idē in p̄te-
rito dico re exp̄s-
sa. vt. j. de dona. l.
ex hac. ar. cōtra. j.
de condi. et demō-
stra. l. cū tale. §. fal-
sam.

Neqz legati.
scz de capitib: ser-
uoz. sed j. de do-
na. l. ex hac. Solu.
ibi donator exsus
h̄z p̄teritū t̄pis:
h̄ futuri s̄m q̄dā.
vel hic nō fuit ex-
pressa species vel
q̄ritas: ibi sic. r iō
valet. ar. C. de fal-
cā adiecit. l. si. vel
ibi eq̄tas h̄ rigor.
Itē. §. s. eo. l. q. daz.
vbi incertitudo nō
nocet. Solu. ibi.
Itē in eo qd subij-
cit nō valere liber-
tatē: videt valere
nō obstāte falsa de-
mōstratione. vt. j.
de p̄di. r demon. l.
demonstratio. con-
tra. solu. ibi demō-
stratio fit in p̄te-
rito vel p̄senti. hic
in futuro. dicit em
legauero qd cōdi-
tōem inducit. vt
§. titu. i. l. vi. Item
contra. j. eo. l. cum
pater. §. fina. Sol.
ibi non inducit cō-
ditionem: h̄z futuri
temporis sit. et
hoc ideo: quia hic
in representatiōe
ne oneris. ibi sec⁹
r facit. j. de usufru.

l. qui plures.
t **U**llam. i. vniuersitatem quādam predioli: r homi-
num: vel. i. domum. nam. j. vocat prediū.
v **S**incatim. nomen ville legatē.
x **V**ideatur. hoc erat verum.
y **C**ontineat. hoc non erat verum.

l. qui plures.
t **U**llam. i. vniuersitatem quādam predioli: r homi-
num: vel. i. domum. nam. j. vocat prediū.
v **S**incatim. nomen ville legatē.
x **V**ideatur. hoc erat verum.
y **C**ontineat. hoc non erat verum.

l. qui plures.
t **U**llam. i. vniuersitatem quādam predioli: r homi-
num: vel. i. domum. nam. j. vocat prediū.
v **S**incatim. nomen ville legatē.
x **V**ideatur. hoc erat verum.
y **C**ontineat. hoc non erat verum.

l. qui plures.
t **U**llam. i. vniuersitatem quādam predioli: r homi-
num: vel. i. domum. nam. j. vocat prediū.
v **S**incatim. nomen ville legatē.
x **V**ideatur. hoc erat verum.
y **C**ontineat. hoc non erat verum.

l. qui plures.
t **U**llam. i. vniuersitatem quādam predioli: r homi-
num: vel. i. domum. nam. j. vocat prediū.
v **S**incatim. nomen ville legatē.
x **V**ideatur. hoc erat verum.
y **C**ontineat. hoc non erat verum.

l. qui plures.
t **U**llam. i. vniuersitatem quādam predioli: r homi-
num: vel. i. domum. nam. j. vocat prediū.
v **S**incatim. nomen ville legatē.
x **V**ideatur. hoc erat verum.
y **C**ontineat. hoc non erat verum.

l. qui plures.
t **U**llam. i. vniuersitatem quādam predioli: r homi-
num: vel. i. domum. nam. j. vocat prediū.
v **S**incatim. nomen ville legatē.
x **V**ideatur. hoc erat verum.
y **C**ontineat. hoc non erat verum.

l. qui plures.
t **U**llam. i. vniuersitatem quādam predioli: r homi-
num: vel. i. domum. nam. j. vocat prediū.
v **S**incatim. nomen ville legatē.
x **V**ideatur. hoc erat verum.
y **C**ontineat. hoc non erat verum.

l. qui plures.
t **U**llam. i. vniuersitatem quādam predioli: r homi-
num: vel. i. domum. nam. j. vocat prediū.
v **S**incatim. nomen ville legatē.
x **V**ideatur. hoc erat verum.
y **C**ontineat. hoc non erat verum.

l. qui plures.
t **U**llam. i. vniuersitatem quādam predioli: r homi-
num: vel. i. domum. nam. j. vocat prediū.
v **S**incatim. nomen ville legatē.
x **V**ideatur. hoc erat verum.
y **C**ontineat. hoc non erat verum.

l. qui plures.
t **U**llam. i. vniuersitatem quādam predioli: r homi-
num: vel. i. domum. nam. j. vocat prediū.
v **S**incatim. nomen ville legatē.
x **V**ideatur. hoc erat verum.
y **C**ontineat. hoc non erat verum.

l. qui plures.
t **U**llam. i. vniuersitatem quādam predioli: r homi-
num: vel. i. domum. nam. j. vocat prediū.
v **S**incatim. nomen ville legatē.
x **V**ideatur. hoc erat verum.
y **C**ontineat. hoc non erat verum.

a **N**ō sic iter p̄dā. inuit h̄c scripturā: lego vni here-
dū talē rē a seipō: multas h̄c significaciones seu interpreta-
tiones. duas malas: tres bonas: p̄ma vt capiat portione
h̄ditariā t̄m: r̄ nō vltra. q̄ ei a se legari nō p̄t. sc̄da vt ca-
piat totā: s̄ nō gratis q̄ d̄y p̄ciū soluere. p̄ p̄te coheredis.
q̄si a se. i. a sua bur-

sa capiat alteram
partem. r̄ has re-
prehendit mode-
stus. aut: benig-
no res q̄ nō viciat vt
a seipō dicat acci-
pere. i. nō p̄ filium
vel seruū: q̄d p̄sa
fer q̄nq̄ sibi. p̄des-
se. vt. i. de lega. p̄-
stan. l. iij. §. libe-
r. r̄ hoc soluz. q̄ d̄.
nō lego filio vt ser-
uo institui. q̄ tūc
non videt legari a
se: vt nō ab alio ac-
cepit per fideicō-
missi. q̄d c̄t si testa-
tor extraneo legal-
fer: cū rogasset re-
stituere vni here-
dū: s̄ a se. i. p̄ se h̄z
directo q̄d ē expe-
ditius. vel tertio a
se. i. vt nō petat ab
alio s̄ sua auctori-
tate ingrediā: q̄si
ex p̄missiōe defun-
cti. sic et alij. C. de
pig. l. creditores.
i. h̄c expōsitiōes si
q̄d sunt eligende
nō vt pereat. vt. i.
dere. du. l. q̄nq̄. r̄
fm hoc. §. s̄. tit. i. l.
plane. §. si duob̄
r̄. l. legatū. §. here-
di. q̄ dicunt h̄di a
seipō non legari.
Solu. si v̄ heres
tātū elicit a se n̄
q̄ legat. Si autēz
plures sunt here-
des vni ab altero
legat: tenet vt p̄-
cipiat. vt. s̄. ti. l. q̄
filiab̄. §. si. et. i. eo.
l. fina. §. q̄tuor. et
l. miles. §. pro par-
te. r̄. s̄. de here. l. i. l. ex facto. r̄ sic h̄c itelligit. si aut legat
vni h̄dū: r̄ alij vel alijs c̄nctis puta duob̄: dic vt. s̄. ti. l.
l. legatū. §. heredi. r̄ no. in. l. plane. §. si duobus.

Qui est adhibitus actui vt te-
stis: nō p̄iudicat iuri suo. Bar.

Lucia ticia itestata moriēs
a filijs suis p̄ fideicōmissi. alie-
no seruo domuz relquit: post
mortē ei⁹ filij ei⁹ ijdēz here-
des cū diuiserūt hereditatem
m̄is: diuiserunt etiā domū: in
qua diuisiōe d̄ns serui fideicō-
missarij q̄si testis affuit: que-
ro an fideicōmissi p̄secutiōem
acq̄sitam sibi p̄ serui eo q̄ in-
terfuit diuisiōi amississe videat-
ur. modestinus respōdit fidei-
commis. i. p̄so iure amissum nō
esse: q̄d nec repudiari q̄dē po-
test: sed nec p̄ doli exceptionē
submouetur: nisi euidenter ap-
paruerit omittēdi fideicōmissi
si causa hoc eum fecisse.

Verba enūciatiua nō indu-
cunt dispositionē vltra verbo-
rum significatiōe. Bar.

Saius seius cū domū suaz
haberet: r̄ in p̄tōnū vxoris sue
trāstulisset: quasdā res de do-
mo sua in eodē p̄tōnio transtu-

tradidit poterat fieri: r̄ tūc p̄sentia vel sciētia nō nocet
vt hic. an nō et tūc nocet vt in p̄trarijs. vt no. s̄. de pigno.
ac. l. gaus. Itē p̄tra ad idē. i. in eo. ti. l. codicillis. §. i. Sol.
ibi p̄ferunt. Itē p̄tra ad idē. s̄. ti. l. si fundū. in p̄n. Sol.
ibi plus fecit q̄ assignauit: r̄ sic nō in fundū: s̄ in p̄ciū re-

manet fideicom-
missi. Itē ad id q̄d
subicit non posse
d̄nz repudiare: est
cōtra. s̄. ti. l. lega-
tū. in p̄n. Sol. non
p̄t. r̄. salter c̄nctē
do testis. alio mo-
do sic. vel subaudi
videri q̄d in idem
recidit. vel h̄ agno-
uerat iam. vt. i. de
suc. edic. l. i. §. bre-
talis. et facit. i. de
p̄di. r̄ demō. l. q̄ he-
redi. r̄ de solu. l. si
chum. §. usufruc.
et. l. si stipulatē. et
de do. excep. l. ap̄
§. questum.
e **T**ranstulit
fer. salter se.
f **P**enes vxorē.
q̄d verū erat. q̄ te-
stator penes se di-
cebat h̄c transla-
ta nō vxor. vt. i. de
p̄. sig. l. penes. nisi
vxor testamēti tpe
amouerat res: et
testator sciebat. nā
tūc liberationē le-
gasse videt: nisi he-
redes p̄b̄er cōtra-
rium. vt. C. de fal-
cau. adie. l. i. i. q̄d
possunt: nisi testa-
tor iurauerit. vt i
aut. de iureiurā. a
mo. §. i. col. v.
g **O**stēdere. nō
s̄ debent transla-
ta in p̄tōnū: s̄. i. de
p̄di. r̄ demō. l. le-
gatū. sed ibi certa
q̄ritas vel species
fuit noiata i legā-
do: h̄c non. r̄ eodē
modo sol. alio cō-
tra. i. de aur. et ar.

Si nō stat p̄ legatarium vi-
detur impleta conditio. Bar.

Si ea p̄ditioe liberto fidei-
commis. relictus est ne a filijs
ei⁹ recederet: r̄ p̄ tutorē factus
est quo minus cōditioe iple-
ret: iniquū est eum cum sit in-
culpatus: emolumentō fideicō-
missi carere.

Si p̄r legat filie qua inuita
dotez exegerit: filia debet esse
contēta alterutro: nisi plus sit
in dote. Bar.

Qui inuita filia de dote ege-
rat decessit eadem illa ex here-
data filio herede instituto: r̄ ab

lega. l. q̄ vxor. nā r̄ ibi res est i testō noiata: r̄ iussi sunt he-
redes reddere q̄si. p̄p̄t̄ vxor. h̄c neutri fuit. r̄ fac. C. cōtia
vtriusq̄. in. l. septima. r̄. i. de p̄di. r̄ demō. si ita. r̄. C. ar. tu. l. i.
h̄ **C**arere. r̄ facit. i. de an. le. l. m̄. uia. r̄. Lamma. et. i. de
adi. l. i. §. si q̄s ticio. r̄. C. de leg. l. i. r̄. i. de p̄di. r̄ demon.
l. si quis ita. r̄. C. de condi. inser. l. si ea cōditioe.

Qui inuita i p̄dicere. r̄ c̄im p̄dicēdi habere. vt. s̄. fo-
lu. ma. l. si cū dote. §. eo tpe. alij p̄r recipere liberaf mari-
tus. vt. s̄. solu. ma. l. dote. q̄d h̄c inferius negat.

Reliquit in codicillis.
c **A**ffuit. solūmodo: r̄ forte sui iuris ignarus.
d **N**ō eē. tria no. ad p̄mā. s̄. q̄ nō p̄iudicat p̄sentia est
p̄tra. s̄. de pigno. l. fideiulor. §. i. r̄ q̄. mo. pt. vel hy. sol. l. r̄.
cius. §. si. Solu. sup h̄mōi q̄nib̄ iter sciētia d̄nz r̄ c̄z q̄re
interfuit diuisiōi distinguif fm Ro. tu dic fm 3o. an eo

a In primis est. f. respondendum.
b Non pferat. i. tradiderit. poterit q filia ista lega...

c Ad ignoras. qd aut si ignora- uerit. Rn. ides. qz videt tradidit...

d Sic em. mus- tar casum. naz su- pra non agnouit...

e Maior qrit- tas. puta dos fuit decedegatu qng.

f Alii. f. dotis q excedit legatu.

g Portione. fz quoniam et die cot- ta a fratre residua dotis qritatem. f. alia quinqz a ma- rito sequit actio- ne ex spu. de do- te. na cu agnoscit...

h Dispositio specialis vero- gat generali. Itē verba gene- ralia obscura declarantur per precedentia clara. Bar.

i Lucius tici relicti duob9 filijs suis hf dib9 diuersi sexus institutis: addidit caput gna- le: vt legata et libtates ab his heredib9 suis pstant: quadā tñ parte testamenti a filio pe- tijt vt omne onus legato: in se sustineret in hunc modū: ea quecuqz in legatis reliqui vel dari precepti ab att: ciano filio meo z herede dari pstant: iu- beo: deinde subiecit in pre- ceptioe relinquēda filie sue hec verba: pauline dulcissime filie mee si qd me viuo dedi cōpa- rari sibi habere iubeo: cuius...

h Cōpensatio. doz z legati. et dic q impopie dicit: cū nō sit hinc inde debiti: tributio: vbi ppe ut cōpensatio. vt. s. de ppe. l. i. est tale. i. reputatio, s. de rei vendica. l. emptor. z de nego. ge. l. nec enim, i. In sequenti summa. legati nomine debita,

k Nō est verisimile. immo certū est q nō voluit ex ver- bis. sic em dicit noie dotis. eo autē nō dicto psumptioes iste matune i filio suoqz herede. pdesent. vt. j. de do. ple. l. ij. z ar. C. de impo. lu. de. l. i. sed ab extraneo vtrūqz hodie conseqref: s. aliud esset olim pinterdictū de alterutro. vt...

rei qstionem fieri veto: et peto a te filia mea ne velis irasci q ampliorē substantiā fratri tuo reliquerim: quem scis magna onera9 sustētaturū: et legata q supra feci pstanturuz: qro an ex his extremis sōbis qbus cū filia sua in testamento suo p lo cutus est: effectū videat vt he reditarijs actioib9 id est oib9 onerib9 filiū suū solū onera- uit. an vero iaz solū ppe onus legato:ū allocut9 esse videat: petitiones aut hereditarie in vtrūqz herede creditorib9 da ri debeāt: Modestinus respō dit vt actiones creditorum fi lius solus excipiat: iussisse te- statore: non proponi.

Verba dispositiva ad que- cūqz directa fidelcomif. peti- tionē inducūt. Itē qui voluit res ad aliqz pertinere. ad tē- pus post illd videtur velle ad suū heredem redire. Bar.

l Ticia cū nuberet gaio seio dedit in dotē pdia: z quasda alias res: postea decedens co dicillis ita cavit. Satium seiu virū meum cōmendo tibi o fi lia cui volo dari ad vite vsum fructū et participationem ca stelli nucleoz quā preueni de disse in dotē cū co: po: ib9 que inferūtur doti: et in nichilum molestari eū de dote. erūt em post mortē ei9 tua: z filioz tuo rū. pterea alia mīta huic ei9 de z marito legauit: vt qd iu viue ret haberet. quero an propter hec q codicillis ei extra dotē relicta sunt: possit post mortē gaj seij ex cā fidelcomif. pe- titio filie z hf di ticie cōpetere...

in dotem eandem perceptionem.
v Que inferuntur. i. cum alijs que dederam in dotem,
f Legauit. que non erant in dote.
y Relicta sunt. vt. s. ibi: pterea zc.

C. de rei vro. ac. f. sciendum. fm. l. y.
l Actioem. per hoc apparet q nō voluit filia vtrūqz hfe sicut opinaba tur testator. nā si ne filia se posse eri gere credebat. et ē ad legē istam. j. de ali. le. gaio. f. i. r. l. Stichū. f. si. et. s. so- lu. ma. si cū dotez. f. si pat. z j. de do. pre. l. pe. z de solu. l. q hoiem. f. si ge- ner.

m Caput. i. ca- pitulū. vt in. l. aq. que habet tria cas- pita. i. capitula. n Parte. iserio ri ex qua apparet immutatā priorē voluntatē. vt. s. de vul. sub. l. si qd est. l. 30.

o Dedi. tibi.

p Cōparauit. pro te.

q Magna one- ra. ecce qd qonē i- ducebat. fz dicas q ex abudati hec sōba ponunt. et sic nichil pficiūt: vt z als. j. de sur. et ar. leg. l. pedicul. f. la- beo. z j. d. fū. l. i. l. i. l. q. f. i. f. arg. cōtra. s. de vsur. l. si supulatus.

r Cui. scz viro: vel marito.

s Participatio nē. als pceptioem als portionez als picipationē. z dic castelli nucleoz. f. cuiusdā castri no- men.

t Quam. scilicet participatioez preueni zc. id est vt olim dederam

a **C** Et earum q. d. de his que in dotem erant data: et dicto modo legata similiter quero.

b **C** Possit non enim rogauit virum ut filie restitueret. quia tunc esset expeditum. vt. f. de aur. et argen. l. l. species.

c **C** Voluntate qui enim reliquit donec viuere videret nolle vt post mortem has

beret. et sic filie restituit. Itē qz dixit erūt tua. vt. C. de do. ante nup. l. si cum ante. s. an in medio habuit vir pprietate vel vsumfructus. et videtur qz vsu fructus. qz si c. dixit ad vite vsumfructus. et ar. s. de serui. ru. predi. l. qui duo. sed dic pprietate. qz dixit dari. l. accipientis fieri. vt. C. de ver. obl. vbi autē. s. fi. Itē qz dixit erunt tua post mortē. arg. l. de aur. et argē. leg. l. species.

L **E**gatis et factis. l. de verb. si. l. in lege. et. j. tit. i. l. hoc legatū. et de auro et argē. lega. quintus.

L **E**gatū. quedam bene dicit quedā. tres enim sunt: et hec est vna alia causa mortis et alia inter viuos: et differt prima ab alijs: qz in prima nō obligat donās donatario: nisi forte incipiat traditione. vt. s. c. l. lucius. et. C. de iure do. l. i. in alijs sic. vt. in situ. de donatio. s. i. et. s. alie. et. j. eo. l. vt hereditibus. sunt et alie differentie vt not. in sit. de dona. s. i. at illam inter viuos constat in multis differre ab alijs. Azo. et facit. s. titu. i. l. legatum. et in sit. eo. in prin. f. Relicta. et ab herede pstanta: et in hoc differt a donatione causa mortis: que quādoqz a defuncto. quādoqz ab herede dat: sed et legatū quādoqz a defuncto pstat. vt. s. eo. l. lucius.

Qui testamēto inutiliter. puta si liber post mortem suam. vt. f. de ma. testa. l. libertas.

H **E**odem testamento potest. si enim primo leges fuus oblat doli exceptio licet nō valeat libertas. vt. s. ti. i. l. plane. in prin. et. s. de his qui. vt indig. l. cum quidam. azo. et. f. de fun. instru. l. iij. s. minor. Itē nō vile per inutile non vitari. sic in sit. qui. mo. testa. in sit. s. post mortē. et. s. de res. scin. ven. l. si id quod. et. s. de in di. adiec. l. si veditor. s. fi. et facit. s. ti. i. l. seruū sitij. s. si idem. et. l. si post mortē. s. fi. et. f. de ma. testa. l. si peculū. s. i.

et earū rerū noie quas in dotem gaus seius accepit. Modestinus rñ. licet nō ea vba proponant ex quibz filia testatrix fideicō. a gaio seio postqz prestiterit que in testamēto legata sunt petere possit: tñ nichil prohibet ppter voluntatē testatrix post mortē gaus seij fideicōmissum peti.

Quia videtur ad alicuius vsu parata que ad eius tñ: nō que ad p̄munerum cum alio sunt parata. Bar. I dem.

L **E**gatū vrorū qvius et causa parata sunt: eos seruos ad eam non prinere q nō pprijs tñ: sed cōseruis cā parati sunt. I dem.

L **E**gatū est quedam donatio testō relicta.

Catile per inutile nō vitia. Bartolus. Sabinus.

Qui testamēto inutiliter manumissus est legari eodē testamēto potest: qz toties efficacior est libertas legato: quoties vitia data est. I dem.

Quod seruus legatus ante aditā hereditatē acqui

Quod seruus. acquirit: sed postea oia debent restituere legatario si pure erat legatus. vt. s. ti. i. l. si tibi ho mo. s. cū seruus. et. l. apud iulianū. in prin. et. l. nichil. s. fi. si autē sub cōditiōne nō restituet. vt. C. de fideicōmiss. l. i. l. iij. azo. Itē nota acquirit. nam quedā nō querit vt here ditatē et vsu fructus: qz in p̄io iustus debet precedere heredis instituti. in secūdo requiritur persona que possit vti frui. vt. f. de acqui. rerum do. l. hereditas in multis. et in sit. de hereditibz institutiō. s. seruus.

Quod edificat i area legata cedit legato. Bar. I dem.

S area legate post testamētū factū edificatū impositū est: vtrūqz debetur et solū et superficies.

Si reliquit duobus suis ita habet locum ius accrescendi sicut si duobus libertis legitur. Bar. I dem.

Si duobus suis meis eadem res legata est: et alterius serui noie ad me eā ptinere nolo: totū ad me ptinebit qz ptem alterius serui p alterum seruū acquiro pinde ac si meo et alteri seruo eet legatus.

Portio deficiens accrescit p̄iuncto s̄bis tantū: et p̄iuncto re tñ parata. Bar. Modestinus.

Meuo fundi p̄te dimidia: seio ptem dimidia lego: eūdē fundū ptem lego: si seius decesserit ps eius vtrūqz accrescat: qz cū separati et partes fundi: et totus legatus sit: necesse est vt ea ps que cessit pro portione legati cuius eoz quibus fundus separatim le

gitur: nā michi accrescat. sed s. s. eo. l. et. peculo. sol. ibi vni seruo cōi duoz. vñ nō sunt cōiuncti: re: cū nō faciūt ptes p̄ cursum: sed dñt cas. hie duobus suis dominoz. diuer forū: sic sunt p̄iuncti re et verbis. Itē facit. j. eo. l. si michi pure. et. j. de excep. rei iudic. l. si maf. s. i. et. s. eandē. et. l. et an eadē. s. actōes. et. j. de re. iuris. l. quoties duplici. et. s. de vsu fructu. ac. l. si.

S area et superficies facit ad istā. l. de fo lu. l. qui res. s. are am. et. s. ti. i. l. suū fi. s. fi. are. et. l. si et toto. l. prin. et. l. quod in rerum. et. j. de auro et argē. le. l. si statum. sed est arg. contra. j. ti. i. l. si chorū. s. are am. fo. vt ibi.

Si duobus. nolo. qd pos sum. s. repudiare. vt. s. ti. i. l. legatū. m̄ pertinebit. s̄ per alterum p que ad me pertinere volo.

Serui. scilicet repudiatam. o per alterum seruum. cuius nomine eandē re: volo meā fieri.

L **E**gatū. si tñc dñs alteri legatū repudiet. nā michi accrescat. sed s. s. eo. l. et. peculo. sol. ibi vni seruo cōi duoz. vñ nō sunt cōiuncti: re: cū nō faciūt ptes p̄ cursum: sed dñt cas. hie duobus suis dominoz. diuer forū: sic sunt p̄iuncti re et verbis. Itē facit. j. eo. l. si michi pure. et. j. de excep. rei iudic. l. si maf. s. i. et. s. eandē. et. l. et an eadē. s. actōes. et. j. de re. iuris. l. quoties duplici. et. s. de vsu fructu. ac. l. si.

Meuo. tribus modis potest loqui. primo vt sint verbis coniuncti: sed re distincti: hoc modo meo et seio lego fundum pro equis portionibus: et ticio eundē fundū et fm hoc dic. i. cum separatim et. s̄ quo ad rem: et nō q ad s̄ba. alis si quo ad s̄ba nullo modo essent cōiuncti: nec esset locū accrescendi. vt. s. eo. l. et. peculo. s̄ cū s̄bis tñ sic. vt. j. titn. i. l. re cōiuncti. Alij dicūt primos duos cōiunctos re: eandē dimidiā. sed tertij s̄ cōiunctos s̄bis. et fm hoc p̄iunctus re tñ admittit cū cōiuncto s̄bis tñ: licet videatur q cōiunctus re tantū p̄ferat. vt. j. titu. i. l. re cōiuncti. qd nō est verū vt hic tu dic q oēs sunt cōiuncti re tñ.

Eundem fundum. videlicet totum. Et ptes. i. ps. plurale pro singulari fm duos vtios

modos: vt dic ptes pcursum fm eisdem fm pmu ppe. Accrescat. ticio in duas. alij in tertiam fm duos vltimos modos. vel cuilibet in virile fm pmu. ar. C. de le. l. cu qd. r. facit. s. de vsufu. ac. l. i. in pn. r. C. de cadu. tol. l. i. s. his ita. r. s. de here. insti. l. i. ita quis.

A me hrede. q vocat seius.

Uroxi. que vo catur ticia.

Ad seium. te stator in tertia psona loquit de here. de r. legatario.

A fieret. fm te notem. l. C. de rei vro. ac. l. vnica. s. sed nec ob impensas.

Uroxi sue. ad idge tota dos r. quod est. i.

A. i. quia ita le. r. secus si aliter vt in viro dicit statim.

Dotez vroxi legauit. simpliciter no ita qd ad me puenit. tuc em id qd in extraneo dico. r. hoc dicit. s. q. i. quia ita le. r. q. d. secus si aliter leger puta dote siue extraneus siue vir. vt. i. de dote p. l. i. in pn. r. ita inter legata tñ: non psonas fit diff. r. tñ: valet aut semper legatus dotis saltē. ppter respensationē dotis. vt. i. de do. pte. l. i. s. verum est.

Hic enim. i. su per dicto pmo casu. i. in testamento extranei.

Quicqd ad te. et ita pun. do nationis. si d cum dico dote r. tunc qd hodie ē videot legare. et sic fit deducto. s. ytra. i. de do. pte. l. dotem pte. sed hanc fm illā intellige. Item contra. l. co. l. cu filius. s. heres. Solu. hic legatū dotis valet etiam facta relatione ad psonas: qd ibi no esset. et ideo ad pncipiū fit ibi relatio vt non pereat.

A me ei. pone ex psum. C. de na. l. i. s. vbi naturali filio vna cu mte relinquit vicia: cu extat legitimi.

Partem. tantum.

Legatum esset. videlicet vltra partem.

gatus est accrescat.

Si marit? vel alij legatū licet dote: aut dicit qdqd in dote dederit r no deducunt ipen se: aut dicit dote simpli citer r impense deducuntur. Bar.

A me herede bstituto vroxi mee ita legatū est: qdqd ppter ticia ad seium dotis nomine puenit: tātā pecuniā seius heres me? det ticie: qro an deductioēs impēsarū fieri possunt q fierēt si de dote ageretur. rñdi no dubito qn vroxi sue? q? ita legatū est a te herede peto quicqd ad te puenisset vt tātū ei dares: tota dos si ne rōne deductioēs impēsarū mulieri debeat. no aut idē ius seruari debz ex testō extranei: qd seruat in testō viri q dotez vroxi legauit. hic em raxatio nis loco habendū est quicqd ad te peruenit: illic aut vbi vir vroxi legat id videtur legare qd mulier iudicio dotis consecutura fuit.

Qui parte tantū capit propter se potest solidū cape propter alium. Bar. Idem.

A m ei qui partem capiebat legatū esset vt alij restitueret: placuit soliduz capere posse.

Indefinita equipollet vniuersali: secus in oratione particulari q si dubia sit interpretat in miorē parte. Bar. Dōpo.

Si ita relictū fuerit qstrū quis? heres me? habe-

Capere posse. l. p. p. de cape. nā cū effectu dē. vt. i. de s. sig. l. aliud est cape. r. facit. s. de iof. testa. l. papinian. s. meminisse. ibi eo autem fo. r. c. et de vsuca. l. muniz. s. ij. et s. si quis ali. te. phi. l. i. s. sed si. r. l. i. s. si fidei eius. r. i. ad rebel. l. cogi. s. hi qui solidum. et. i. titu. i. l. i. si fideicomis.

A me hrede bstituto vroxi mee ita legatū est: qdqd ppter ticia ad seium dotis nomine puenit: tātā pecuniā seius heres me? det ticie: qro an deductioēs impēsarū fieri possunt q fierēt si de dote ageretur. rñdi no dubito qn vroxi sue? q? ita legatū est a te herede peto quicqd ad te puenisset vt tātū ei dares: tota dos si ne rōne deductioēs impēsarū mulieri debeat. no aut idē ius seruari debz ex testō extranei: qd seruat in testō viri q dotez vroxi legauit. hic em raxatio nis loco habendū est quicqd ad te peruenit: illic aut vbi vir vroxi legat id videtur legare qd mulier iudicio dotis consecutura fuit.

Relictū in diē debetur sine fructib? medij tēpous si gratia heredis fuit apposit? dies secus si gratia legatarij. Bar.

Pegafus ita solitus fuerat distinguere: si in diem fideicomis relictum sit: veluti post annos decem interesse cui? causa tēpus dilatū sit: vtrū ne heredis q casu fruct? heredes retinere debere: an legatarij veluti si in tps pubertatis ei qui ipubes sit fideicomis relictus sit: tuc enim et fruct? pstdos etiam antecedētis tps. r. hec ita intelligēda? sunt: si non nominatim adiectum est vt cum incremento heres fideicomis sum prester.

In alternatiua summaruz vel tēpous inspicitur illud qd minus est in obligatione. hoc dicit Bar.

Si ita sit scriptuz: decē aut quidecim heres me? dato: p eo est ac si decē sola legata sint: aut si ita sit scriptū post annū aut post biēniū qd ego decesse ro heres dato: post biēniū videtur legatū: qz heredis esset potestas in eligēdo.

Indefinita equipollet vniuersali. Bar. Idem.

A me ei. pone ex psum. C. de na. l. i. s. vbi naturali filio vna cu mte relinquit vicia: cu extat legitimi.

Partem. tantum.

Legatum esset. videlicet vltra partem.

Si ita. qstrū qd. als qstrū quis heres. et als qui? r. c. als deest vtrūqz r est qstrū heres r.

Heres oēs. r est rō si hēas qstrū: qz hoc nomen qm? hz significare de pluribus tñ. r respectu plurium tātū dē. iōqz oiz he redi vt vni? qz dly pōt dici qm? pōrtio v? legata. nocmen hō vni? de q subijcit. vt ipz nōmē indicat vni tñ non respectu pluriz pōt attribui. iōqz vni? tñ: r minima p pferitū dinē videt portio legata. vt. i. titu. i. l. nūmis. r. s. ti. i. l. si ita sit ascriptuz. in fi. licet dly hz heredi vni? possit dici. r. s. si vero habes qd. nomen est ifinitū. r sic oēs cōprehēdit fm. h. et facit. i. eo. l. si pluri bus. i. pn. et qd ibi no. r. i. ti. i. l. si plures. r. de regu. iur. l. semp in obscur.

Teo. l. sempronius. r. i. d. ole. vi. tri. le. l. qdā. r. i. ti. i. l. q cōcubina. s. i.

Intelligēda. scz q dicta sunt in pmo casu. et facit ad hoc. s. de vsur. l. in fideicommissis. s. cu pollidit. r. i. ti. i. l. qd bis ver

A me ei. pone ex psum. C. de na. l. i. s. vbi naturali filio vna cu mte relinquit vicia: cu extat legitimi.

Partem. tantum.

Legatum esset. videlicet vltra partem.

A me ei. pone ex psum. C. de na. l. i. s. vbi naturali filio vna cu mte relinquit vicia: cu extat legitimi.

Partem. tantum.

Legatum esset. videlicet vltra partem.

A me ei. pone ex psum. C. de na. l. i. s. vbi naturali filio vna cu mte relinquit vicia: cu extat legitimi.

Partem. tantum.

Legatum esset. videlicet vltra partem.

... de ... legatario ... daf ele ... cc iij

Liber Septimus

ctio. Sol. ibi: et eodē modo sol. s. ti. l. l. plano. s. fi. r. s. eo. l. fi. is qui. et facit. s. ti. l. l. qui cōcubina. s. cū ita. r. de re iudi. Linter pares.

S plurib⁹. s. oēs. iūctim r. gñalē. nā si q̄libz eēt dā nar⁹: q̄libz ifolidū teneret: vt i snia. vt. C. si ples vna sen. l. i. r. l. r. no. et hac lege differen- 44. **S** plurib⁹ h̄rdib⁹ istitu- tis ita scriptū sit: heres meus dānas esto dare aureos quinq; nō quilibet heres sed omnes⁹ videbuntur dānati vt vna quinq; dent.

Quilz r. nez notat: sed oēs oēs dif- ferūt.

C Si vni a diuersis heredib⁹ h̄ritas relinquatur i dubio ab vtrog; debetur tota. Bar.

C Si ita legatū fuerit: luci⁹ ti- cius heres meus q̄ng; aureos sticho dare dānas esto: deide alio loco ita: publi⁹ meui⁹ he- res me⁹ quinq; aureos dānas esto dare: nisi ticius ostēderit id adimēdi cā a publico meuo legatū esse relictū: q̄nos⁹ au- reos ab vtrog; accipiet.

C Masculinū cōcipit femi- num. non econtra. Bar. I. dē.

S ita scriptū sit: filiab⁹ meis cētum aureos do: an r. masculini gñs et femini- ni liber; legatū videatur. nā si ita scriptū eēt filijs meis hos tutores do: r̄suz est etiā filia- bus tutores datos esse: q̄d nō est econtrario accipiendū: vt fi- liarū nomie etiā masculi cōti- neatur⁹. exēplo enim turpissi-

nis vici⁹ eadē h̄ritas ab vno eodēq; h̄rde istituto: q̄ cas- su nō nisi semel debet: nisi triuz pber legatari⁹ vt ibi. hic aut a diuersis: r. sic debet bis nisi pars h̄rdū pber. vt h̄: q̄ distinctio in corpore legato nō h̄z locū. q̄ ibi etiā si a di- uersis nō debet nisi semel. vt. l. eo. l. luci⁹. s. p̄uberē. i. fi. s. nisi testator dicat ab vnoquoq; rē p̄tari ifolidū. vt. s. ti. l. l. q̄d q; s. si q̄s duos. Itē hoc q̄n in vno testō. si aut i diuers- sis: dic vt. l. eo. l. sempromi⁹. aliq; idifferēter dixerunt specie vel h̄ritatē deberi ifolidū: si a singulis legauit testator il- lā rē vel faminā. sec⁹ si ab vno notatum et postea ab alijs legat gñalē. vt. s. ti. l. l. si tibi. s. i. r. facit. s. ti. l. l. si fuo alie- no. s. si q̄s a primo. r. C. de lega. l. cum q̄stio. Accur.

S ita. datos esse. vt. s. de testa. tu. l. si q̄s ita. in prin. d. **C** Contineantur. argu. contra. s. de iurepa. l. adigere. in prin.

Dign⁹ e. **C** Vocabulo. q̄ q̄d min⁹ dignū est dignius nō cōtinet. sub mi- vt. l. de r. sig. l. l. r. l. p̄nunciatio. in pn. r. s. de sena. l. i. r. de nus di- p̄ti. pecu. l. i. s. i. r. s. de nego. gefl. l. iij. r. i. ti. l. l. q̄ duos. sed gno nō in duob⁹ casib⁹ nō cōtinet. vt. l. de ven. in pos. mi. l. i. s. s. si cōtinet. vbi exheredato filio nō videt exheredari filia: q̄

est odiosa exheredatio. vt. s. de libe. et posthu. l. cū quidā. alius. s. de iure immu. l. i. s. fina. vbi data immunitas ex masculis descēdētibus: nō videtur dari descēdētibus ex feminis. r. illud ne infringatur publica vtilitas. Itē arg. contra. s. de ope. lib. l. sicut. in prin. r. s. fi.

C Nō possum⁹. sic. s. de acq. here. l. is qui. r. l. is p̄t. et. s. de suc. educ. l. i. s. decretalis. s. cō tra. habetur. C. de pac. l. i. Sol. aliud est repudiare vt h̄ p̄ pacto remitte- re: vt ibi. r. s. de pac. l. et heredi. s. filia. Accur.

C Si sub ditione vel ex die certa nobis legatū sit: ante cō ditionē vel diē certū repudia- re nō possumus: nā nec perti- net⁹ ad nos anteq; dies veniat vel conditio existat.

C Cōditio nuptiarū intelli- gitur de futuris nuptijs: nisi testa- tor ignorauerit p̄sentes. Bar.

C Si p̄ filie sue testō aureos tot heredē dare iusserit vbi ea nupsisset: si filia nupta sit cuz testm̄ sit: s. abfente p̄re r. igno- rāte: nichilomin⁹ legatū debe- tur. si em̄ hoc p̄r nō ignorabat videt de alijs nuptijs sensisse.

C Verba p̄ntis r̄pis nō porri- guntur ad debita in diē vel d̄i- tionalia nisi alid expumat. B.

S ita scri- ptū sit: q̄ legabat: q̄cqd michi luciū ticiuz dare facere opz sempromio lego: nec adie- cit p̄sens in diē: non dubita- re q̄stū ad p̄bortū significatio- nem⁹ attinet: q̄n ea pecunia cō-

ta. sic et trāfactio dicitur fieri de re certa et incerta diuers- sis respectibus. vt. C. de trans. l. si de certa. et. s. de trans. l. i. et facit. s. de condi. et demonstra. l. i. et. s. de op. le. l. ho- mine. Accur.

C Nupsisset. i. postq; vel cum: vel si. i. Ignorare. quomō hoc. cū matrimonii nō valuit se- ne volūate p̄ris. vt l. si. de nup. in pn. r. s. de sta. homi. l. paulus. Rñ. erat emancipata. r. facit. s. de condi. r. demō. l. si iam. r. l. solimus. r. l. si ita legatū. r. C. de insti. r. sub. l. si quis. Accur.

S ita. significatiōe. cui statur nisi cōtrariū ostēda- tur. vt. l. si. l. l. nō aliter.

C Quin. i. q. q. d. nō debetur. sed quid si euenisset tem- pote motis: nō autē venerat de pote r. stamēri. Rñ. nō de- bebatur. vt. l. si. l. l. iulianus r̄s. s. fi. r. de auro r. argē. lega. l. si ita. s. de argu. cōtra. l. eo. si ita quis test. sed ibi p̄ce- pter largā significatiōe verbi potest. Itē arg. tra. l. eo. l. cū filius. s. heres. Sol. ibi ne pereat legatū. Itē habet ibi p̄ncipiū veritatis: hic nō. Itē facit. s. de ver. obli. l. si sta- pulatus fuero. s. i. r. l. si a colonia.

C Nō possum⁹. sic. s. de acq. here. l. is qui. r. l. is p̄t. et. s. de suc. educ. l. i. s. decretalis. s. cō tra. habetur. C. de pac. l. i. Sol. aliud est repudiare vt h̄ p̄ pacto remitte- re: vt ibi. r. s. de pac. l. et heredi. s. filia. Accur. **C** Pertinet. p̄- p̄ie quo ad condi- tionale: q̄ nō ces- sit vt debeat: nec vt trāsmittatur: et ipsoe q̄ ad diem- q̄ cessit q̄ ad vtrū- q; vt. l. q̄n di. de. ce. l. si dies r. r. C. de cadu. tol. l. i. s. cuz igit. r. s. finat. nō tñ trāsit in me do- minū stat. vt no. l. eo. l. anteq; s. fi. r. est sic in s̄bo po- tero. vt. s. si cer. pe. l. certi d̄ctio. aliq; vt. R. dicit diē d̄- tionū certam q̄ ad notatiōe nō q̄ ad euentum. r. sic dicit de lerta die q̄ est p̄ ditione. vt. l. de d̄ct. et demōstra. l. dies. diuersis er- go respectib⁹ dies dicit certa r. incer-

S Empronius salutem. et hanc questionem. **Q**uod si testator scribit duo testamenta: quorum unum ponit in secundo. alium dimittit in domo sua in quorum uno legata sunt centum ticio: in alio eidem ticio quinquaginta: debebunt tunc quinquaginta.

C Soler. vt. i. de secun. tabu. l. i. §. si qd. vni tamen est testm. vt. l. i. de testa. §. penul.

D Aurei. immo videt vtriusq. vt. §. de pba. l. qnq. ginta. Solabi. duarum voluntatum due scripture etate simul pnt esse vere. at hic vni tñ voluntatis due scripture: quarum vna altera non patitur s; seorsum cōsentur. aut enim centum. aut l. tñ legata sūt. Ro. sed ptra huic solutioni. j. de ali. le. l. libertis. in pn. sed dic vt. d. l. qnq. ginta. et facit. §. ti. i. l. plane. §. i. et. §. eo. l. si ita legatur. in pun.

U Scini. locustia. als. l. uca. Accur.

F Faciat. maritus. id est testator: dixit enim lego tibi mancipia q in dote estimata michi dedisti: si magis yo lucris est estimatio. ne est enim cōditio nale. vt. §. titu. i. l. si ita legatū. §. illi. Accur.

C Cōditio. si eligeret mancipia que si noluerit: eligat pecuniam.

H Preleganda. als. leganda. als. preleganda. et nichil ibi operatur pre. vt. j. de do. prele. per. torum.

I Numerus. iam. estimacionem factam.

K Quod dorem. i. dotis estimacionem.

L Non etiam part. sic. §. de ur. do. l. si mancipia. et. §. solu. ma. l. in his. §. si mancipia. et. j. n. i. l. vxorē. §. socou. et. C. de rei vro. ac. l. i. §. cūq. ibi estimator enim. et. hęc est rō: qz cū mancipia debeant ex cā legati non debet part. nisi a tpe qñ sit dñi ex cā legati. qd dic vt. §. de vsur. l. herent. Et qd si pure hñt mancipia vir legasset. Rñ. idē: s; hoc plus est in puro legato: qz estimacionem dotis: et mancipia habere. Itē et in puro ea q post aditā hereditatē nascerentur legatarij essent: in pdicionali vt hic erat ea tñ q nascunt post exherentē cōditio. i. declaracionē voluntatis. s. i. huius vxoris. vt. §. titu. i. l. si ita legatum. §. illi. et. C. de fidelcomif.

prehēsa nō esset: cuius dies morte eo q testm fecisset nōduz venisset. adisciendo autē hęc verba p̄sens i dieve/ aperte videt michi voluisse ostēdere cā qz pecuniā legare voluisse.

Si in duabus scripturis p̄cipalibus eiusdē testamēti apparent diuersę q̄titates legatę minor debetur. Bar. I dem.

S Empronius pculo nepoti suo salutē. Bine tabule testamēti eodē tpe exemplarij causa scriptę: vt vulgo fieri solet. eiusdēz patrifamilias pferunt. in alteris centum: in alteris quinquaginta aurei: ticio legati sunt: qro vtrū cētū quinquaginta aureos: an centū dūtarat habitur sit: Proculus rñdit in hoc casu magis hñdi parcēdū esse. ideoqz vtriusq. legatū nullo modo debet: sed tantūmodo quinquaginta aurei.

Fruer. et partus pcepti cōditio. p̄cedere ad legatarium nō pertinent. Bar. I dem.

U Scinius locustia. pculo suo salutē. Lū faciat cōditionē in p̄legada dote: vt si mallet vxor mancipia q in dote dederit: qz pecuniā nūerata recipere: et si ea mancipia vxor malit: nūqd ea etiā mancipia

mis. l. l. cum libertates. Item contra. j. de pecul. leg. l. fina. m. Bonoz possessiones. fm tabu. vel aliq ab intestato. n. Data. accipit g bo. pos. q ius tribut. alioquin quō peteret legata: cū nec eēt. p eis actio. Rñ. vere nō est acq̄ sita nisi resipuerit et tunc velut. vt. C. de cur. fur. l. si. §. tali.

q̄ postea ex his mancipijs nata sunt vxori debeatur quero. Proculus locuste suo salutē. Si vxor mallet mācipia q̄ dote accipere: ipsa mancipia q̄ estimata in botem dederit nō etiam partus mancipiorum ei debebuntur.

Curator q bonoz possessione p demete accepit: et agnouit: tenetur ad legata cautioe recepta. h. d. Bar.

Bonoz possessione demētis curator data: legata a curatore q furiosus defendit peti poterit: sed qui petent cauere debebunt si hereditas euicta fuerit: qd legator noie datum fuerit redditum iri.

Quod sup̄est ex re michi debita ante mortē perempta non debetur. h. d. Bar. Paulus.

Mortuo boue qui legatus est: neqz couū neqz caro debetur.

Legatū cui estimatio debet ita ad heredē trāsmittit si cut qñ res legata debet. Bar.

Si ticio thessera frumētaria vel militia legata sit: et is decesserit: qdā putāt extingui legatū: s; hoc nō est verū. nam cui thessera vel militia legat: estimatio videtur legata.

§. p q̄ sita interim habetur atēq̄ furiosus fact. sane mētis agnoscat vt. C. de cura. furi. l. si. §. i. vñ interim petitur legata. s; qz vere et incōmutabiliter nō est q̄ sita p̄stā cautio: s; nulla questio moueat. §. uis. R. dicitur. §. caueri mota demuz q̄stione. Rzo. et est hęc cautio necessaria. vt. §. q̄ satis. cog. l. de die. §. itē legatarij.

Defendit. nā si non defenderet non peteret ab eo: cū ab administracione remoueat. vt. C. de pecul. l. eū.

Mortuo boue ante q̄ sit fact. legatarij. vt qz sub pditōe legatus decessit itē cōditio: vel mō erat legatarij. alioq̄ cōtra. §. de rei ven. l. non solū. §. i. vt est i domo testatoris legata et postea dirupta distinguitur an post cedentem diē legatarij: maxie post aditā hereditatē ruat: vt tūc debeat area q̄ si pars rei. vt. §. e. l. si arce. et. j. titu. l. l. si chor.

rus. §. area. als si ante. §. §. ti. i. l. si ita legatū. §. si domo. sic et in boue distinguit. vt et ar. §. l. peculii. §. q̄ drige. et §. q. mo. vsufr. amit. l. qd tamē. §. si. et. l. seq. et. j. de pecul. leg. l. tūc inutile. Alij vt. R. dicūt idem qd hic dicit: etiā si post aditā hereditatē heres non sit in culpa vel mota: qd admitto in psonali in q̄ interitu speciei liberaf. vt. j. de h. ob. l. si ex legato. et. §. l. an penul. §. si. at in rei redicatioe sec. vt in d. l. nō solū. §. i. et in cōdi. fur. que et ipsa datur domino. vt. §. de cōdi. fur. l. si seruus. §. boue. et facit. §. q. mo. vsufruc. amit. l. penul. et. §. ti. i. l. qd ergo. §. si heres.

Frumētaria thessera. erat forte vas q̄ soli ciues romanī et eo solo mēsurabāt. ar. §. s. iudi. l. §. et si suscept. §. si liberti. iste aut legatur. puenciali cuidā thessera frumētaria. et sic cū ea mēsurā metiri non possit videt legatum nullū. sed tamen valet et debetur estimatio. sed nunquid distinguitur vt in militia de qua subijct. in q̄ distinguitur. cc iij

si legatur ei q̄ cape nō pōt: aut ppter delictū suū: tūc nec estimatio debet. aut ppter aliā causam: tūc si testator scit debet estimatio als nō: vt. j. ti. i. l. si fideicomis. §. si suo. et §. ntu. i. l. si filiūfamilias. §. si qd̄. et certe videt idē. vt. j. e. l. ticia. i. pn. et facit. §. de iure do. l. si mulier. §. ex alle. r. ad l. aquilia. l. heres. et. j. pri. §. et. §. tit. i. nō ampl. §. si.

Labeo. hic di stinguē vt nō. §. n. i. l. sed si res. b. **Dun.** cū cā. sed donū sine cau sa. vt. j. de sbo. sig. linter donū. et est hec distinctio legis nō testator: s; r te stator dicit possēt.

Pro portioe. scz accrescente q̄ ē hereditaria. vt. C. de ca. tollen. l. i. §. his ita. accrescit r onus. et sic loquit in caducis: et i cā caduci nō pro non scriptis. vt. C. de cadu. tollē. l. vnica. §. ne autē. in fine. r. §. in pnōscpto.

Referas ad ce tera legata nō ope ris: q̄ illud infol idum quēq; obligat. vt. j. de verbo. obli. l. stipulatio nes nō diuidunt et. j. ti. i. l. fideicō. §. penul. vel sit op? ppter: sed nō ptingit liberatio: nisi facta alia pte. r. fa cit. §. n. i. l. duobus. §. heres. et. l. ciuitatibus. §. pe. r. §. ti. ij. l. sed cū ea.

Hereditas p̄t. directo r p fideicomis. ita le ga. vt. ist. d. sing. re. p fideicō. relic. §. i. e. **Nō pōt.** i. sub hac cōditione vel sub alia. vt. j. de do. cā. mor. l. si cui. idē si sine p̄di. et sine si pu. vt. j. de do. pte. l. scia. i. fi. et no. C. d. do. cā. mor. l. i. r no. p̄mittit. vt. eni i donatiōe obligat donās cā. mor. fm. 230. q̄si ob cām dās vel donans. i. vt si moriā: vt colligit. j. de do. cā. mor. l. senatus. §. donatio. et. §. fi. ita et is q̄ substitui tur substituto.

Confertur. per obliquū. **Si ticius.** debeat. ex stipulatione. **Michi.** testanti. vel heredi meo si hys nō ha bet electionē. vt. §. n. i. l. si sic. §. si. et. l. quod si quis. r. l. nō quocūq; §. qui gatum.

Res cuius cōmerciū legatari? ppter ei? delictū nō habz. nō debet nec eius estimatio: se cus si legatari? hz ei? cōmerciū heres non. **Bar.**

Labeo refert agrū cuius cōmerciū nō habeo: legari tibi posse trebatū respōditse: qd̄ merito p̄scus fulcni? falsum esse aiebat. Sed procul? ait: si q̄s heredē suū cū fundū cuius cōmerciū is heres non hz dare iusserit ei q̄ ei? cōmerciū habebat: putat h̄rdē obligatū esse: qd̄ veri? est: vel in ip sām rem si hec in bonis testa toris fuerit: vel si nō est in ei? estimationem.

Portio h̄rditatis deficiēs accrescit cū onere p̄rata. **Si testator dari qd̄ iussit: aut opus fieri: aut mun? dari p̄ portione? sua eos p̄stare qui bus pars hereditat; accresce ret eq̄ atq; cetera legata placet.**

Hereditas legatarij r donatarij causa mortis potest substitui. **Bar.** **Martianus.** **Hereditas** substitui p̄t ita etiā legatarijs: videam? an idē fieri possit et cū mortis cā donabit: vt id p̄ mittat ille alteri si ipse capere nō pōt. qd̄ magis est: q̄ in po sterius quoq; p̄sona donatio cōfertur.

Si legatur vna ex rebus al ternatiue debitis: euentus so lutionis declarabit en legatū valeat. **Bar.** **Paulus.** **Si tici? michi** Stichū aut decē dbeat? et legauero tibi Stichū quē michi? debet: placet extingui legatū. r. michi solutus: r ex diuerso si alij decē alij Stichus legatus fue rit: ex euentu? solutionis lega tum valet.

Relatiuum quātitatis con iūctū sbo futuri t̄pis: i dubio cōditionē nō facit. **Bar.** **Si ita** legatū est: quātam pecuniā heres me? a ticio ere gerit tantā meuo dato: si sub cōditione legatū est anteq̄ ex acta pecunia sit legatari? age re nō pōt: q̄ si statim dies le gati cedit? vt publi? recte pu tat) legatarijs agere potest vt actiones presententur.

Verbū pōt est extensiuū: et id licet sit presentis t̄pis por rigitur ad futura. **Bar.** **Ulpia.** **Si ita** q̄s in testamento suo caussit: illi quātuz plurimū per legē accipe pōt: tm̄ dari volo: vt iq; tūc cū quā doq; capere poterit videtur ei relictum. sed et si dixerit q̄s maximā partē dare possum? idem erit dicendum.

Liules filij conditionē nō implēt. v? aliter. ad implemē tum cōditionis non sufficit ci uiliter factum. **Bar.** **Si ita** quis. quādoq; i. quādoq; et no. q̄ hec beni gnitas cōtingit. ppter duo. primo ppter verbū pōt quod est extensiuū ad futura. licet sit presentis t̄pis: vt h. et. §. de cōdi. cau. da. l. qd̄ suus. in fi. r insti. qui. mo. testa. infir. §. i. Sc̄o vt res nō pereat. vt. ar. §. eo. l. ticia. §. i. als presens tempus testamenti inspiceretur. vt. §. de in iu. te sta. l. cum in sc̄o. §. q̄ si ad presens. r. j. de aur. r. ar. le. l. si ita. r. §. e. l. si ita scripisset. r. j. de verb. obli. l. continuus. §. cum quis. et. §. de here. insti. l. si alienū. §. i. r. fa. j. de con di. r. de. l. cum qui.

Legat? fuerit. a me cui debebat alterū eoz: r dic ex diuerso. q̄. §. vni. erinū. hic duo et duob? legauit. Jte. §. solūmū cassauit tm̄. h fecerimū valere altere annichilauit h. **Ex euentu. si eni michi Stich? soluat: valet i eo legatū: et nō in. x. idē ecōtra: sic ergo rei solute ditapat tenet lega tum: nisi p̄bet q̄ testator penituit.**

Alij dicunt e? vt rei exacte non te neat legatū: nisi ex p̄ictur? p̄ pateat: sed exactio et sp̄o tanea solo tollit hoc diuersū. Ter tij dicunt ex euentu: q̄ si michi sol uatur nō debet: s; heredi meo sic. p̄ ma placet. et si sol uat michi non bi stinguūt q̄s habe ar electionē. si fo soluat h̄rdi meo: diligue vt dixi. §. ti. i. l. q̄ si q̄s. Jte. ē j. ti. i. l. fideicom missa. §. si rē. sol. h̄ sp̄oē obtulit de bito: vt ibi distigui tur: r patz ex p̄di ctis. vt ibi nomen fuit legatus. vt ex actū debet q̄si oli debiti si p̄fuef. h̄ fo res alternatiue debita fuit legata vñ alia soluta: nec ista vñ fuisse debi ta. ius q̄ qd̄ ea ha buit legasse v̄r vt §. n. i. l. si dom? §. si. r. fact. j. d. lib. le. l. nō solū. §. i.

Nō pōt. vt. j. de p̄di. r demō. l. q̄ heredi. §. si. m. **Cedit.** et ita dicas purū. h̄ qd̄ i dubio. Rñ. p̄sumo purū vt h̄ dicit. vt §. e. l. oia. et. j. de cō di r demō. l. i. pn. r d. reg. iur. l. i. oib?

Si ita quis. quādoq; i. quādoq; et no. q̄ hec beni gnitas cōtingit. ppter duo. primo ppter verbū pōt quod est extensiuū ad futura. licet sit presentis t̄pis: vt h. et. §. de cōdi. cau. da. l. qd̄ suus. in fi. r insti. qui. mo. testa. infir. §. i. Sc̄o vt res nō pereat. vt. ar. §. eo. l. ticia. §. i. als presens tempus testamenti inspiceretur. vt. §. de in iu. te sta. l. cum in sc̄o. §. q̄ si ad presens. r. j. de aur. r. ar. le. l. si ita. r. §. e. l. si ita scripisset. r. j. de verb. obli. l. continuus. §. cum quis. et. §. de here. insti. l. si alienū. §. i. r. fa. j. de con di. r. de. l. cum qui.

Possiu. inspecta sua capacitate legatari.

Possiu. inspecta sua capacitate legatari.

Possiu. inspecta sua capacitate legatari.

Possiu. inspecta sua capacitate legatari.

Possiu. inspecta sua capacitate legatari.

Possiu. inspecta sua capacitate legatari.

Possiu. inspecta sua capacitate legatari.

Possiu. inspecta sua capacitate legatari.

Possiu. inspecta sua capacitate legatari.

Possiu. inspecta sua capacitate legatari.

Consequi. no sufficit civiliter fieri. sic. i. de condi. et de. l. fideicom. et. i. de pbo. ob. l. ex ca. s. f. i. l. i. et. C. de his quive. gra. l. i. sed ar. contra. C. de insti. et substi. l. si mater.

On oportet. i. non expedit. De Pertinetat. i. pertinere possit. v. l. sit possibile. vt qz testator decessit non ante. vt. s. ad l. aq. l. inde nerationus. s. idem iulian. scri. et tuc ergo. i. tēpore mortis qre ret de eo tpe et de pcedēt. l. insti. nōis. s. et tpe aditōis d. z. capax. qd dic vt no. insti. de here. q. i. et dif. s. in extraneis. et s. de here. insti. l. si alienū. s. i. et de re. dub. l. si cognatis et facit ad hoc. i. de iure fil. l. no intelli. gū. s. q. et. i. n. i. l. i. s. i. et. l. si depozitari. et. i. de condi. et demō. l. heres. et. s. ti. q. liquidam. vbi dicit. esse ei d. z. cu demur. deinde qri an dati cōsistat.

Am ab vno. Cōpensandi. nō. alioqñ vtrūqz cōseq. possit subla. to interdicto de al. terutro. vt. C. d. rei. ypo. ac. l. i. s. sciendū.

De dote. q. vo. cal. ex stipulatu. vt insti. de act. s. fuerat.

Putat. ex sti. pulatu. vt. s. et. i. hac. l. si mlieryult.

no als. s. hoc quōd cū oēs heredes. p. pōitōib. h. f. d. i. t. a. r. i. s. t. e. n. e. a. n. t. v. t. s. n. i. l. f. u. o. l. e. g. a. t. o. s. i. t. e. s. t. a. t. o. r. et. i. t. i. l. n. o. m. e. s. v. m. i. et. s. f. a. h. e. r. l. s. i. f. i. l. i. a. et. C. de pac. l. pacto. R. h. s. p. e. c. i. a. l. e. i. n. d. o. t. e. c. ā. v. i. t. ā. d. i. c. i. r. c. u. i. t. u. s. vt. ar. s. de. c. o. n. d. i. i. n. d. e. l. d. n. s. A. l. i. j. d. i. c. i. t. d. a. r. i. i. n. e. ū. a. c. t. i. o. n. e. n. ō. d. i. r. e. c. t. o. s. e. d. p. e. r. o. b. l. i. t. q. u. i. c. ō. n. e. n. i. u. n. t. h. e. r. e. d. e. s. o. e. s. a. c. t. i. o. n. e. d. e. d. o. t. e. z. c. e. t. e. r. i. c. ō. n. e. n. i. e. n. t. i. s. t. a. a. c. t. i. o. n. e. f. a. h. e. r. v. t. s. f. a. h. e. r. e. l. s. i. f. i. l. i. a. s. i. z. s. p. a. p. i. n. i. a. n. u. s. et. s. f. i. et. l. h. i. s. c. ō. s. e. s. s. e. d. s. i. m. o. n. u. m. e. n. t. u. m. v. e. l. d. i. c. a. s. a. c. t. i. o. n. e. e. x. t. e. s. t. a. m. e. n. t. o.

Suo iure. id est dōtis xquo tenentur oēs heredes.

Mariti. quia tenetur vnus solus.

Onus eris. no. vnum heredem solū grauari. sic ecō. tra. o. n. e. r. a. t. v. n. u. s. t. a. n. t. u. m. v. t. s. t. i. l. l. a. b. o. i. b. u. s.

Ab heredib. isto et alijs. ad qd e. i. t. i. l. n. o. m. e. s. v. m. i.

Eadē erit dicēda. s. vt sit cōtēta iudicio defuncti vel suo iure. vt. C. de here. insti. l. si compensandi.

Instituta. vel sola vel cum aliā.

In substitutum. s. ei mulieri.

Dotis actio. s. ex stipulatu. vel dic ex testamēto no. mine dotis. vt. s. dixi.

Ex psona sua. puta duo sunt heredes tici et meui. vnusqz h. z. xij. lib. bonof. p. sua dimidia. a ticio legata sunt. xl. solidi bononich. vni. et. xl. solidi. bon. alij octofur in dote. in qbus tici. tū est grauar. si meui. p. haret tū pte suā de dote tici. p. haret integrā legata et dimidiā dotis. q. dimidia sūt. iij. lib. bonof. cū fal. h. e. a. r. et plus cum habeat. iij. lib. bon. sic. s. habz plus fal. x. i. c. l. i. b. o. n. o. cū tres lib. sint qra de. xij. lib. is hic ergo vbi tici. soluit totum idez videbat. quia no. mine meui facit. ergo meui. videf soluiere. sed no. est ita. cōputat enim totā dote i ere alie no habito respe. ctu ad mulierem. nō ad coheredem cui. videf legatū. z. ita de legatis. f. de iij. lib. bon. detra. hit fal. tū. non de alijs octo q. sunt dos. z. debent vt es alienum sū. s. i. z. o. videf. vt cū tici. eēt institutus in dimidia heredi. tar. q. dimidiata. lebat. xij. lib. bon. et grauar. ad do. tē q. est octo. z. ad legata q. valebant. iij. lib. bon. vni. xl. bo. p. dote dandis a ticio remanēt. iij. lib. bon. penes tici. z. de his. iij. h. z. solucere legata. z. si soluerit legata que sunt. iij. nichil penes eum de sua parte. i. xij. remanet. ergo deducet fal. de his. iij. legatis nō de octo que octo vt es alienum deducuntur. Accur.

dotis ab heredib. ei pstanda eadē erūt dicēda. si heres instituta. p. dote omiserit hereditatē vt i substitutū. actio de tur. et hoc verū est. S. de legatis et legis falcidie rōne valde dubitaf. vtrum is in quē solū actio dotis. dat legata integra ex psona sua. debeat. perinde ac si oēs heredes dotem totā p. haret. an dotē totā i ere alieno cōputare. q. in eū solū actio eius def. quod sane magis rationē habere videf.

Valer legatum rei vendē. de p. iusta estimatiōe. B. Idē

S. cui fundus. c. digni. legat. fuerit si centū heredi vel cuilibet alij dederit. vberimū. videf esse legatum nā als itereft legatarij fundū poti. habere q. centū. sepe eni cōfines. fundos etiā supra iustam estimationem interest no. stra acquirere. Gaus.

S. michi et ticio eadem res legata fuerit. et is die cedente. legati decesserit me h. de relicto. et vel ex mea propria causa vel hereditaria legatuz repudiauero. magis placere. video pte. defecisse.

alteri alia. xl. et sic ad totā dimidiā deductis. vij. lib. t. s. bo. p. dote dandis a ticio remanēt. iij. lib. bon. penes tici. z. de his. iij. h. z. solucere legata. z. si soluerit legata que sunt. iij. nichil penes eum de sua parte. i. xij. remanet. ergo deducet fal. de his. iij. legatis nō de octo que octo vt es alienum deducuntur. Accur.

S. cui. vberimū. vt et. i. ad. l. fal. l. si fundū. in prin. s. i. vbi. i. l. i. et. s. t. i. l. i. ciuitatib. s. fi. vbi plene solut.

Cōfines. et rōne cōfanguinitatis. vt. s. de mino. l. si i emptiōe et detu. et rō. distra. l. i. s. s. nō nullos. et. s. t. i. l. i. et. si. et. i. de. bo. lib. l. lib. q. soluendo. z. ar. s. mā. l. cū fu.

S. michi et ticio. die cedente. idē z. nō cedente die. q. tunc et deficit z. accrescit. vt habef. C. de ca. tol. l. i. s. p. sebo. s. de die iō dicit. q. tūc demū repudio qd delatū ē. ante nō. vt. i. sequit. et. s. e. l. i. s. i. t. a. s. i. f. u. b. cō. d. i. t. i. o. n. e.

Magis. electiue ponitur.

Placere. sapientibus.

Partem. repudiatā q. cūq. sit illa aut cuiusq. delata

Liber Septimus.

sed tñ accrescit alteri parti non repudiati. vt. §. tñ. i. l. si michi & tibi. q. est. §. et. §. l. si duob' fuis. alij dicit q' erat ibi legat' vt vterq' haberet solidu' hic vultur. qd' e' pot' fer. vt. §. n. i. l. si plurib'. sed nō placet q' tñ nō accresceret: qd' lex illa sua dicit: sed et se haberet. vt. d. l. si plurib'. et. C. de cadu. tol.

- Si ho nemo.
- a **C**ape pot. q' multi sunt. vt no. in l. i. eo. §. legat.
- b **C**apacitate. e' el' d' p'ona cui def: deinde queri an datu' consultat. vt. §. n. i. l. quida'.
- c **C**heredis. qui nō est capax.
- d **C**defuncti. q' est capax.
- e **C**hereditati. velut dñe. vt. §. tñ. i. l. legatū. §. seruo legato. hic fec' in hereditate ei relicta & usufru. vt. §. de acqui. re. do. l. hereditas. §. instituti possit. vt. §. de here. instit. l. si seruus. Itē §. i. eo. l. debitor. §. suo. sed ibi erat viues domin'. Itē corā. §. de noua. l. nouatio vbi h' d' is p'ona obtinet hereditas Solu. ibi.

- f **C**Accipe pot. de hereditate in qua est fuis legatari'.
- g **C**Paro. illius legat'. §. 30.
- h **C**Uocant. l. ad hereditatis p'iem qua h'citur' capere vetat: et sunt isti coheredes: vel substituti. vt. v'ox vel fise'. et facit. §. de heredi. l. si. l. nō minus. §. i.

Quod p'ncipi cedat. loquit' de iure veteri fm qd' cedebat dies legatorū ab apertura tabularū nisi in parētib' et liberis. vt. C. de cadu. tol. §. i. & nisi in p'ncipe. vt. hic. et fm hoc die cedat. i. ante apertas tab. hodie vero cōter a die mortis. vt. d. l. C. de cadu. tol. §. cum igitur. vt. die hic loqui etiā fm noua iura. & fm hoc die cedat. l. anteq' de cadat testator: sed post testamentū quo casu suatus nō trāsmittit: p'ncipis sic. vt. C. de cadu. tol. §. pro secūdo. et hic. & fm vtrāq' positionē est p'tra C. qui testa. facere possunt. l. cum heredes. vbi dicit q' mu-

Quod p'ncipi cedat. loquit' de iure veteri fm qd' cedebat dies legatorū ab apertura tabularū nisi in parētib' et liberis. vt. C. de cadu. tol. §. i. & nisi in p'ncipe. vt. hic. et fm hoc die cedat. i. ante apertas tab. hodie vero cōter a die mortis. vt. d. l. C. de cadu. tol. §. cum igitur. vt. die hic loqui etiā fm noua iura. & fm hoc die cedat. l. anteq' de cadat testator: sed post testamentū quo casu suatus nō trāsmittit: p'ncipis sic. vt. C. de cadu. tol. §. pro secūdo. et hic. & fm vtrāq' positionē est p'tra C. qui testa. facere possunt. l. cum heredes. vbi dicit q' mu-

Hereditas representat p'ona defuncti nō heredis. **Bar.**

Si eo herede instituto qui vel nichil vel non totū capere pot' suo hereditario legatuz fuerit: traçantib' nobis de capacitate vidēdū est vtrū hē-

redis an defuncti p'ersona/an neutri' spectari debeat. & post multas varietates placet vt q' null' est dñs i cuius p'ona de capacitate q'ri possit: sine v'lo impedimēto acq'rat legatū hereditari': atq' ob id oimō ad euz p'tineat q'cūq' postea h'is extiterit fm qd' accipe pot': reliq' autē pars ad eos qui iure vocatū venit.

Relictū sub noie dignitatis trāsfit ad successorē in dignitate si dignitate qd' hēbat p' se fecit si per p'sequentiā alterius. **h. d. cū. l. se. Bar. Idem.**

Quod p'ncipi relictum est q' anteq' dies legati cedat ab hoibus reiect' & eripus est: ex cōstitutioe diui anto. successor eius debetur.

Iulianus. Auguste legaueris: et ea inter hoies esse desiderat' deficit qd' ei relictū est: sicu ti diuus adria. in plocie et proxime impator: anto. in faustine auguste p'ona cōstituit: cū ea ante inter hoies esse desijt: qd' testator: decederet.

Qui agnoscat partē videt agnoscere totū legatū. **Bar. Galius.**

Qui agnoscat partē videt agnoscere totū legatū. **Bar. Galius.**

ni iure eos viuere. so. ibi quo ad testamenti solēnitatē. hic quo ad transmissionem. Item corā. §. l. p'ri. Sol. ibi.

Auguste. deficit. alio deficit. corā. §. l. p'ri. nam eadē deberet habere puilegia augusta q' p'nceps vt. §. de legi. et serua. §. l. p'nceps. et. §. de iure fil. l. si fise'. §. si. hic nō h'z Sol. hic est. p'ncipis scriptū: supior. l. in causa caduci. & h'z hoc die hic anteq' testator decederet. subaudi et anteq' faceret testamentū. vel tu dic eadē puilegia: sed nō omnia. nam nec legis condende.

Si cui res legata fuerit & oimō alij ex p'te uerit suā esse: totā acquirat.

Pot' qd' ex p'ona sua repudiare et ex p'ona sua agnoscere. **Bar.**

Si michi pure/et seruo meo vel pure vel sub cōditioe eadē res legata ē: ego quoq' legatū qd' michi datuz est repudiē: deinde cōditioe existēte id qd' suo meo legatū est vellē ad me p'tinere/ p'te legati deficere respōsum est: nisi si qd' subdit et an existēte cōditioe si fuis uiuāt oio legatū meū fiat qd' semel ad me p'tinere uoluerit: qd' equi' e' videt. Idem est et si duob' seruis meis eadē res legetur.

Si fideicommissuz deficit legatum remanet penes legatarium et ad heredem non redit. **Bartolus.**

Iulianus ait si a filio herede legatum sit scio: si deiq' ei' cōmissum fuerit sub hac cōditioe vt scio daret: et ticius pendere cōditioe decesserit: fideicommissum deficiēs apud seum remanet nō ad filium herede p'tinet: q' in fideicommissio potiore cām habere eū cuius fides electa sit/ senatus voluit.

Si portio nō grauata accedit grauata sit cōtributio: & legata solida p'stant. **h. d. Bar. Idem.**

Iulianus ait si a filio herede legatum sit scio: si deiq' ei' cōmissum fuerit sub hac cōditioe vt scio daret: et ticius pendere cōditioe decesserit: fideicommissum deficiēs apud seum remanet nō ad filium herede p'tinet: q' in fideicommissio potiore cām habere eū cuius fides electa sit/ senatus voluit.

Si portio nō grauata accedit grauata sit cōtributio: & legata solida p'stant. **h. d. Bar. Idem.**

Iulianus ait si a filio herede legatum sit scio: si deiq' ei' cōmissum fuerit sub hac cōditioe vt scio daret: et ticius pendere cōditioe decesserit: fideicommissum deficiēs apud seum remanet nō ad filium herede p'tinet: q' in fideicommissio potiore cām habere eū cuius fides electa sit/ senatus voluit.

Iulianus ait si a filio herede legatum sit scio: si deiq' ei' cōmissum fuerit sub hac cōditioe vt scio daret: et ticius pendere cōditioe decesserit: fideicommissum deficiēs apud seum remanet nō ad filium herede p'tinet: q' in fideicommissio potiore cām habere eū cuius fides electa sit/ senatus voluit.

Si fideicommissuz deficit legatum remanet penes legatarium et ad heredem non redit. **Bartolus.**

leg. I. pecunie. ar. 3. De adi. leg. I. filio. 54. 3 ugo. relinquere. in hereditate.

Centu. s. p. estet dixit testator. in his ergo centu meuius si adiret p medietate teneat. q medietas iponitur ticio. ppter accrescentem parte. qui tici suo iure in. ccl. teneat. sed qd e3

si ticius no aduit sed meui. rñ. id e3 q: meui. in. ccc. teneat. sed in. I. iure suo. in residuo. ppter ptem tici. vt j. p. rñ. s. et. C. ad trebel. l. no iustia. z vt dicit. s. eo. l. cel. sus. s. pe. et. s. fi. et facit. s. n. ij. l. quida. z. s. n. i. l. i. duo bus. s. i. et. l. cuncta. tib. s. luc. et. C. de cad. tollen. l. i. s. his ita.

Portio deficiens accrescit cum onere etiam in succedentibus ab intestato. Bar.

Julianus qd e3 ait: si alter ex legitimis hereditibus repudiaser portione cu esset ab eod fideicommissu relictu: coheredei cogedu no esse fideicommissum prestare portione eni ad coheredu sine onere ptenere. sed post rescriptu seueri q fideicom. ab intestato relicta a substitutis debent: z hic qsi substitutus cu suo onere cosequetur accrescentem portione.

Si per seruū no querit hereditas dno sed sibi manu m foz tenet ad onera domino imposita. Bartolus. Mutinus.

Alienus seruu hñs instituitur fuerit a dno eius fideicommissu relinq p. s. ita hoc fideico. dñs prestare d3: si p seruū factus sit hñs. q si añs iussu ei adiret hereditas seruu: s manu missus fuerit: z suo arbitrio adierit hñs ditat: do-

ibi grauauit nisi vñ. dic q q herat ambo eode gdu. vñ ambo succedut ex tacita volutate defuncti. vt. s. n. ij. cõfiteunt. s. i. et ex tacita volutate defuncti accrescit: cu testator sciebat eos pares. at in dño erāt in diuerso gradu: nec h3 sequens ex tacita volutate q cepit esse pñm post mortē: s3 suo iure. vñ no cu onere fm 330. s3 huic solu. fm hug. vt ostiare. s. n. ij. l. q grani. z. l. pe. vñ pñ placet. Jre facit qd no. s. eo. l. celsus. s. pe. et. fi. et. Jeo. l. cu pater. s. cum pater.

Adierit hereditatem. quod facere potest. vt in sti. de her. insti. s. seruus autem. l. no est. i. no pēt lucrar. als. i. no h3 lucrū: ergo no pēt onerari. et est bona ratio. vt. J. n. i. l. sed z si sit. in fi. Accur. l. Rogatus no est. sub. nec rogato substitutus vel pñs: et aliqd nulla esset ratio: vt. pbat. s. l. pñ. i. respon. et. s. iulianus. nec successores rogati: tūc el teneat. vt. J. n. i. l. sed si sic. l. rñ. Jtem videtur q directo teneat seruus: si enim

seruus vel filius iustus dñi vel patris rogati adierit: do minus tenet ex psona serui: z pater ex filij persona. vt. J. titu. i. l. cum filio. s. deniq. vñ pater seruū ad euntē natura liter tenet pro eo q rogatus est dñs: si ergo liber factus adeat tenet ciuilitate et natura rñ qsi liber ad eudo Jhere vt de af. vt. J. q. et. cau.

minus id no d3: qz heres factus no est: nec fuis qz rogatus no est. Ita qz vtilis actio hoc casu cõpetit: vt is ad quē emolumentu hereditatis deuenerit: z fideico. prestare cõpellat

Si p herede res legata sine dolo consumat: legatario p actionē in factis succurritur. Bartolus. Paulus.

Heres re legata igno rat in sanus cõsumsit: ad exhibedu actione no tenet: qz nec possidet: nec dolo malo fecit quominus possideret. sed per in factu actione legatario cõsult: vt indēntas ei ab herede prestetur.

Verba enuciatiua inducūt probationē eorū que in testamēto sūt gesta. B. Papinia.

Am pponerat in scriptura fideicommissi qd plurib sub ditione fuerat relictū p erro: e omisam mutua substitutionē qua testator i se cūdit tab. cū eodē substituerit expressit: diuus marcus et comodus imperatores rescripterunt volutate manifestam videri mutue facte substitutionis: etenim in causa fideico. vbi cūq precaria voluntas

et facit in e. titu. l. si quis. et. l. si. s. si heres. z. s. fi. et. s. ti. i. l. si heredis. et. l. cetera. s. fi. et. l. si quis. z. l. quid ergo. s. pe. z. J. eo. l. meuius. s. in fundo.

Am pponerat. Casus. ticius instituit duos filios pupillos heredes: et fundū per fideico. reliq: duobus extraneis sub cōdi. si nauis uenerit ex asia: z cū pupillariter substitueret p dicos duos fideicommissarios fecit mentionē q eos duos adinuicē grana uerat. vt q eorū dcederet sine liberis alteri suā parte fundi redderet: qd tamen scriptum non fuerat.

Scriptura. no. in scriptura. q. d. no est omisū i voce: vel in pbotū planō: sed in scriptura errore librarij. vt. J. de reg. iur. l. si librarius. vel testantis. vt. s. de here. insti. l. substituerit. pupillo.

Steni. s. est verum. eni. i. qz in causa fideico. z.

Vbi cūq. i. in cuiuscūq testamēto. vel vbi cūq. i. qua-

Voluntas. s. rogatiua.

in pos. ea. Lapd iu lianū. s. fi. et. l. seq.

Rñ. si rogatus eēt z adiret in suture natura l teneat: s3 cū dñs sit rogatus: fuis adiens vñli obligatiōe naturali: vt ita dixerim: teneat. et ciuilitate tenet adies liber. 330.

Itaqz. quia equum est aliquā actionē dari: cum fuis gaudeat testantis volutate h3 no sit rogatus: z ita soluit Jre qd est. J. ti. i. m. l. i. s. fi. z. no. s. l. pñ. s. fi.

Actio. qz de rigore alia actio deficit. Accur.

Heres. nec dolo. nec culpa: alioquin J vt C. ad exhib. l. exhibitoris.

Consult. de eõpate. sic ergo no distinguitur fuerit sciens vel ignoras vt insti. e. s. si heredis. et est rō: qz cōmodū h3 a defuncto. als sec. vt in ar. J. s. de pñ. ide. l. si in sumā. s. pe. Jre J. s. de reli. l. si plura. s. fi. so. ibi.

Consult. de eõpate. sic ergo no distinguitur fuerit sciens vel ignoras vt insti. e. s. si heredis. et est rō: qz cōmodū h3 a defuncto. als sec. vt in ar. J. s. de pñ. ide. l. si in sumā. s. pe. Jre J. s. de reli. l. si plura. s. fi. so. ibi.

Consult. de eõpate. sic ergo no distinguitur fuerit sciens vel ignoras vt insti. e. s. si heredis. et est rō: qz cōmodū h3 a defuncto. als sec. vt in ar. J. s. de pñ. ide. l. si in sumā. s. pe. Jre J. s. de reli. l. si plura. s. fi. so. ibi.

Consult. de eõpate. sic ergo no distinguitur fuerit sciens vel ignoras vt insti. e. s. si heredis. et est rō: qz cōmodū h3 a defuncto. als sec. vt in ar. J. s. de pñ. ide. l. si in sumā. s. pe. Jre J. s. de reli. l. si plura. s. fi. so. ibi.

Consult. de eõpate. sic ergo no distinguitur fuerit sciens vel ignoras vt insti. e. s. si heredis. et est rō: qz cōmodū h3 a defuncto. als sec. vt in ar. J. s. de pñ. ide. l. si in sumā. s. pe. Jre J. s. de reli. l. si plura. s. fi. so. ibi.

Consult. de eõpate. sic ergo no distinguitur fuerit sciens vel ignoras vt insti. e. s. si heredis. et est rō: qz cōmodū h3 a defuncto. als sec. vt in ar. J. s. de pñ. ide. l. si in sumā. s. pe. Jre J. s. de reli. l. si plura. s. fi. so. ibi.

Querere si iueneret pargumeta p[er] uictura admittit. sic est p[er]tra. C. de fideicomis. l. si ibi. cui enim. r. ubi p[er] solennitate testu no coiecturis pbat. Solu. p[er] scdas tabulas r p[er] septe testes in testu n[on] cupariuo: vel quaz in codicillis pbat uictura: r no alio mo: etiā p[er] scripturā nuncupatiu testamēti.

Si fuerat i scriptis sola scriptura probat substōnes fm R. et Bjo. Alij vt Jo. r. b. generaliter intelligūt p[er]dictio. r. aljs modis vel alijs. vt in p[er]n. hui. l. no. r. l. contraria itelligat cū uult pbare per testes: r no p[er] uicturas alias. r p[er] hoc s. si. i. l. penul. et. f. r. i. l. nutu. et. f. de sup. le. l. labeo. Jre p[er]tra. C. de testu. l. i. uibem. Sol. ibi. b. Coiectura. i. p[er]batio per legitimum numerū septe testuuz in testu. vel quaz in codicillis. sicut i fine hui. legis b. et pbat de substōne facta de fūdo legator: vt ad supstitez ueniat si vn. deccat sine liberis. l. fm testm. i. tabule non pfer ref. qd tamē hic p[er] ferebantur fm. R. r. Bjo. vel fm Jo. et b. potest eē et alia coniectura: si testator coraz testibus septem dixit se ita uelle disponere vt substituatur r postea uocauit tabellione et omisit substitutionē: r postmodū facto testē dixit corā eis dē testib[us] p[er] errore se omisisse vt obliuionē. tali em[er] uicturae ex hac lege. in fi. uidef stādū. vt. f. de do. p[er]le. l. theopopus.

Quadrige legatum equo postea mortuo perire qdā ita credit: si equus ille decesserit qd demōstrabat quadrigā. sed si medio tpe diminuta suppleatur: ad legatarium pertinebit.

Si legat res ex plib[us] corp[or]ibus p[er]missis: si exiguit qd ibi est p[er]cipale perit legatū.

Quadrige legatum equo postea mortuo perire qdā ita credit: si equus ille decesserit qd demōstrabat quadrigā. sed si medio tpe diminuta suppleatur: ad legatarium pertinebit.

Si legat res ex plib[us] corp[or]ibus p[er]missis: si exiguit qd ibi est p[er]cipale perit legatū.

Quadrige legatum equo postea mortuo perire qdā ita credit: si equus ille decesserit qd demōstrabat quadrigā. sed si medio tpe diminuta suppleatur: ad legatarium pertinebit.

Si legat res ex plib[us] corp[or]ibus p[er]missis: si exiguit qd ibi est p[er]cipale perit legatū.

Quadrige legatum equo postea mortuo perire qdā ita credit: si equus ille decesserit qd demōstrabat quadrigā. sed si medio tpe diminuta suppleatur: ad legatarium pertinebit.

Si legat res ex plib[us] corp[or]ibus p[er]missis: si exiguit qd ibi est p[er]cipale perit legatū.

Quadrige legatum equo postea mortuo perire qdā ita credit: si equus ille decesserit qd demōstrabat quadrigā. sed si medio tpe diminuta suppleatur: ad legatarium pertinebit.

Si legat res ex plib[us] corp[or]ibus p[er]missis: si exiguit qd ibi est p[er]cipale perit legatū.

Quadrige legatum equo postea mortuo perire qdā ita credit: si equus ille decesserit qd demōstrabat quadrigā. sed si medio tpe diminuta suppleatur: ad legatarium pertinebit.

Si legat res ex plib[us] corp[or]ibus p[er]missis: si exiguit qd ibi est p[er]cipale perit legatū.

Quadrige legatum equo postea mortuo perire qdā ita credit: si equus ille decesserit qd demōstrabat quadrigā. sed si medio tpe diminuta suppleatur: ad legatarium pertinebit.

Si legat res ex plib[us] corp[or]ibus p[er]missis: si exiguit qd ibi est p[er]cipale perit legatū.

Quadrige legatum equo postea mortuo perire qdā ita credit: si equus ille decesserit qd demōstrabat quadrigā. sed si medio tpe diminuta suppleatur: ad legatarium pertinebit.

peculio. vt. s. in p[er]n. huius legis. et area postea edificata. vt. s. eo. l. si area. Rñ. quia quadrige delimit vno mortuo. vt. s. qui. mo. usufru. amit. l. qd tamē. s. fi. r. l. nifi. r. fa. cit. f. de condi. r. demon. l. filie. s. fi. et. s. pro. so. si id qd.

Libertatem. hec sunt uerba testatoris. et dicitur. Accur. a testator. Accur. l. Et legatū. hic incipit rñdere sic. r. le. r. r. qd die r. legatū: sub stichy re licitacio. et ita nō est qd legis. s. r. i. si post mortez. s. r. si suo. et. s. v[er]oq[ue] adeo. si autez dices res r. lib[er]tatē r. pecuniarium legatū relictu seruo post mortē ticij: nō ual[et] pecuniariū. vt. alit[er] ibi ab alio legatū ab alio lib[er]tas fuit flicta. h. ab eodē: si intelligas scdo mō. Jre. m. dicit m[er]tas solutioes q[ue] nil ualēt. f. q[ue] ite n[on] fuit necius ut ibi post q[ue] r. c. vel h[er]es aliena fuit legata suo: ibi testatoris Jre. J ad hoc p[er]n. et si. huius. s. s. r. i. l. si post mortem. in fi. Sol. vt. ibi. m. h[er]editate. ei[us] qui stichum legauit. Ro. Jdēq[ue] est. qd dixi post mortē ticij. hoc tñ h[er]es q[ue] s. q[ue] h[er]es uiuo ticio moriēdo tñ p[er]petit lib[er]tas. vt. f. de ma. testa. l. q[ue] duos. s. i.

Debitor partis fundi si creditou sub eadē cōditiōne qua debebat legatū: itelligit aliaz partem nō illam quā debebat legare. Bar. Idem.

Quis fundū michi ac ticio sub p[er]ditiōne legauit: heres autē e[um] eadē sub eadē p[er]ditiōne michi legauit: uerendum esse iulianus ait ne existēte p[er]ditiōe pars eadē ex utroq[ue] testō michi debeatur: tamē uolūtatis q[ue]stio erit. nā incredibile uidet id egisse heredē: vt eadē portio bis eidem debeatur: sed uerisimile est de altera parte e[um] cogitasse. Sane cōstitutio p[er]cipis qua placuit eidem sepe legatum corpus non onerare heredem/ ad

Legatus. i. p[re]legatus. Accur. Nō adierit. alit[er] tñ adiuu. vt. s. de test. tu. l. si nemo.

Cuius. f. ticij. r. facit. s. eo. l. si idē seruus.

Eius. ac ticio. ac petiā. non aut[em] habeas a ticio.

De. i. an. t. pars eadē. i. ex utroq[ue] p[er] eadē. vt. f. u se ponat r. p[er]uictiue. i. vna dimidia ex vno. r. alia dimidia

Voluntatis. l. eā. p[er] iuris q[ue]ne posue. (ex altero. rit in facto tñ qd ignotū est: p[er]silit. uerus tñ est vt atredā qd mag[is] p[er]sumat. p[er]sumā em[er] alterz mag[is]. nā r. c. vel sic bñ dixi uolunt[er] eē q[ue]nē: cū utriq[ue] testator possit uelle. et q[ue] eadē ex utroq[ue] vt ex vno vna. ex alio alia. r. mag[is] vt vlt[er] mū nā r. c. r. fm. h. p[er]it nā p[er]uictiue. f. r. p[er]it. p[er] certe.

Nā incredibile. possit ille tñ e[um]. vt. f. d. fideiul. l. h[er]es a de bitore. s. nō ē. azo. l. s. ar. s. f. ob. l. q[ue] bis. s. r. expoert ibi

Parte. cuius elimitio p[re]stabitur.

Sane. p[er] denuo grauari h[er]edē circa eadē rē. r. sic obe stat[us]tutio. vt. s. de. l. l. plane. s. l. s. h[er]es rñ. Jre. r. nō cit ca idē hic dicit. s. circa aliā partē non p[er]uis legatū eadē.

Corpus. ab vno qd ipse qui legat. facere pot. nō aut

Genus bar: q[ue] erat de suba qd rige facta a testatore. sec[us] si legasset p[er]ire nō qd rige p[er]ficiēda ex eqs testator. nō noiat. q[ue] gen[us] nō p[er] pot. p[er]ire. vt. f. ad legē sal. l. rōne. s. si ho argēti. s. cur aliud in

heres eius qui est debitor legati. et hoc est debitor autem et. ne ergo sit inutile facta reatione ad partem debitam: referatur legatum ad alteram non debitam. sic. s. ti. i. l. si quando. in prin. r. s. nu. i. l. i. i. c. i. s. i. vel dic non obstat huic. l. con- stitutio. sed nec quod debitum alii legauerit: ad hoc debitor autem et. facit. j. de insti. l. in eum. s. ta- berne.

a **Unum testamentum. i. vnius ho- minis testamentum.** nam si idem plu- ras fecerit: et in eis sepe idem corpus legauerit: idem erit. vt. j. eo. l. s. eum.

b **Debitor autem. vt heres me- uij erat.**

c **Plurimum sit. quod quatuor modis attendit. vt insti. de ac. s. plus. Item r. quinto modo. vt s. nu. i. l. si credi- tori. s. idem. et fa. s. ti. l. h. mo. s. i. et. j. de do. p. l. i. et de l. l. l. si idem. r. j. nu. i. l. nu. r. in i. h. s. r. c. r. a. r. i. o.**

d **Legatum futu- rum. q. d. nullum.**

e **Duobus tes- tamentis. i. duoz. s. i. c. i. j. et s. e. p. t. o. n. i. j.**

f **Deuij est. ha- bebat ergo meuius fundum communem cum alio pro in- diuiso. Accursius.**

g **Obtingere. propter regulam. j. de ac. r. ob. l. omnes. r. insti. eo. s. si res.**

h **Postea. bene dicit postea: quia scus forte si alienef- viuentis testatore altero ex cuius testamento non est solu- ta. quia tunc ex eius testamento solui poterit.**

i **Parte. s. soluta.**

k **Semel. solutione ab vno facta s. m. quosdam.**

l **Extinctam. sic. j. de sol. l. qui res. s. aream. r. de verb. obli. l. inter stipulantem. s. sacram. circa prin.**

m **Si pars dimidia si aliud non liquat. vt vicesima vt. j. de ver. si. l. nomen. s. i. vel dic pro indiuiso.**

n **Legatur. puta dixit vnus testator lego ticio medietate fundi corneliani. et alter testator eodem modo dixit.**

o **Non perimit. et est ratio quia soluta pars ab vno non erat ab altero debita illa eadem pars soluta. quia si esset ab eodem debita: illa pars iam esset sublata solutione ab vno facta: quia non possunt due lucrativae cause in eadem per- sona concurrere. vt. d. l. omnes. et. s. si pars here. pe. l. i. s. j. et. i. j. et. j. statim. ibi neque plures et.**

p **Hanc eadem male dicit hanc cum per hanc. i. p. d. i. c. t. i. o. n. e. m. h. a. n. c. c. o. r. p. u. s. v. i. s. i. b. i. l. i. t. e. r. et. p. d. i. u. i. s. o. d. e. b. e. a. t. o. s. t. e. n. d. e. r. e. d. i. c. e. r. g. o. h. a. n. c. e. a. n. d. e. s. c. j. u. r. i. s. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. et. p. r. o. i. n. d. i. u. i. s. o. et. h. o. c. e. s. t. q. u. o. d. s. u. b. d. i. u. i. r. n. e. q. u. e. p. l. u. r. e. s. et. h. o. c. m. o. d. o. d. i. c. i. t. s. o. l. u. i. p. o. s. s. e. e. a. d. e. p. a. r. t. e. m. i. u. r. i. s. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. n. o. f. a. c. t. a. d. e. m. o. s. t. r. a. t. i. o. n. e. a. d. c. o. r. p. u. s. q. u. i. a. n. o. p. o. t. e. s. t. d. a. r. e. a. l. i. q. u. a. p. a. r. t. e. m. v. t.**

dimidia in solidum: neque enim plus et. i. legatarius cui pars soluta est: et alter heres qui non soluit aliquid: et sic est qua si confocius collegatario: et repte neque obtinent domini- um in vno fundo vel parte aliqua fundi in solidum vt possit hic vel ille dicere: hec pars mea est non tua. non obti- net quidem iuris

intellectu: ius enim intelligit quicquid habere dimidiam indiuisibiliter i. q. l. i. bet parte q. possit ostendi non facta di- uisione: et sic non offendit regula. j. de actio. et obli. l. o. s. cu. non possit designari ad ocu- lum pars in qua due cause lucrativae concurrant: alio- quin facta diuisio ne ego meum tuum dicere possumus. vt. j. de h. b. sig. l. re- ce. s. quinq. r. tuc offendere regula si eandem partem di- ceremus solui posse. et s. m. hoc sub- audiri ibi neque enim et. vel dic s. m. r. neque et. s. ob hoc q. dixi eandem partem solui posse. nam intellexi de parte indiuisa quatenus percipit: non oculo videt: nec enim videri potest. et ita non subaudi fieri ibi neque plu- r. et. et. facit. s. como. l. si vt certo. s. si. et. j. de castrensi peculio l. p. e. pater. et. s. ti. i. l. non quocumque. in prin.

q **Suam. alterius heredis.**

r **Non diuisione. s. facta.**

s **Non idem. s. q. d. dixit qm simpliciter ps fuit legata. Sed certe imo idem: q. sicut. s. ita nec h. vno soluente liberaf ali. e. m. hic aliud: q. sicut h. q. ab vno michi solui si desinat ee me non soluet ab alio: q. ondi pot h. ad oculu in que con- currit huius ca lucrativa: vñ et solui videt in obligatione solus fuisse et non ali: et hoc est hois et. sed ps fundi solu- ta no pot ostedi. vñ nec fuisse videtur ex ca lucrativa debi- ta. vñ de eade solui potest. l. 30.**

t **Duobus. i. duorum. v. Legatur. eidem.**

u **Nam qui. puta s. i. c. h. y. s.**

v **Alienatus. a legatario.**

z **Stipulationis. puta si sim stipulatus similiter a te homine in genere: et ab alio stipulari sim similiter hoies in gñe: aliud autem si ab vno essem tñ stipulari: q. poterit solui q. me fuerit. vt. j. de sol. l. qui dec. s. s. i. c. h. y. et. l. si q. s. duos. q. s. i. j. vt. dic h. de rigore ibi de equate. dicit enim ibi f**

a **Quandis. s. si homo leges. hic enim et. (ipsa. l. q. r.**

b **Hoies corinet. quatu ad solutione: qm quibet i solu- tione est: no aut quatu ad obligatione vt. p. b. a. f. s. ti. i. l. cu. incert. cu. faciat ibi similitudine inter legatu hois in gñe. et legatu s. i. c. h. y. et sic no obstat. s. de pac. l. si vn. s. s. j. gñaliter. sed dico cu. q. s. p. m. u. t. i. t. s. i. c. h. y. a. u. t. p. a. m. p. h. y. u. s. u. b.**

alternatioe qvqz e in obligatioe. lz qda .v. vt. s. de mino. l. z si sine. et. j. de ver. obli. l. si duo. alij dicunt qm. i. qm. uise vt. etia qd obligatioe facta solutioe ei q solur est.

a **Sepelierit.** suo arbitrio non testatoris. b **Totū precū.** vt appareat quāto minus valeat propter sepulturā: sic s. fa. her. l. meū. §. finali.

c **Solutus.** pro parte q superat. vt dic tot licet ineficaciter quo ad religioſam partem. d **Ex testamen** to. lino in factū. vt s. eo. l. si hſ rem. q e .v. fo. h alibi poterat cōmodū iter ri vñ qsi dolo sſit possidere: alioqū mero iure libera tus est: s; si sit sol uendo agit in fa ctū: vt ibi. et. s. de relig. l. scriptus. in fine. r. lat si quis. §. si res legata.

e **Locus.** locus est ps fundi. vt j. de ver. si. l. locus. r no. q caute dicit. ppter pte peti totum. soluto tñ qd deest ptingit liberatio: et est idē vbi cūq; in re soluta aliqd deest. vt hic erat. et. j. de so. l. enā. vel cautio q rē solutā respicit. vt j. de ver. ob. l. aut §. i. sic si pars soluit integre qz in ea parte cōtingit liberatio: siue species certa siue qstas de beat. licet fecerit in gñe. vt j. de solu. l. si stipulatus. et. j. e. l. fundo. et. C. de re. alie. non alie. l. fi.

f **Alienatū.** dedicando. vt. C. de re. alie. non alie. l. fi. g **Rei legate.** nuqd hic solus grauar possēt rē heredi taria in solidū pſtare r si alij nō essent grauari qsi videat sibi prelegata: an habeat sibi necesse dare estimationem partū aliorū. Rñ. satis est si. p portione sua tantū pſtet: vt. s. titu. i. l. si fundum §. si libertus.

h **Abſtulit.** i. accepit. sic. j. de fur. l. qui vas. i. rñso. i **Codicillis.** in quibus oēs grauaui heredes. k **Ab omnib; hereditib;.** nūc rñdet nō queri dominiū ab oib; nec enī qrit. p parte ei q pſtat estimationē sed alioz: vt pote cū estimationē cōdicere qsi indebitū. p par tib; alioz possit q soluit. vt. s. de pac. l. si cū te et cā. h. 30. r sic isti alij vel dimitterēt solutā: vel soluet si nō soluerūt: sed videt q nec. p partib; aliorū possit peti. vt. s. ti. i. l. si ti bi. §. i. §. fo. hic spōte fuit solutū. Itē videt q etiā. p parte pūmi trāseat dñum: cā aut scā s se nō debere soluit: r nō cōdicat: aut. errādo credēs se debere/ et tūc trāsit sed cōdi cit vt indebitū vel sine causa. Rñ. nō trāsit irreuocabiliter:

l **Utrefq;** fecit testā r codicillos (s; ps aliorū sic. m **Eandē rē.** et nō presumit q hoc facere voluit: possit tñ si vellet. vt. s. ti. i. l. quid ergo. §. i. s; videt. vt. s. de p. ba. l. quinquaginta. sed ibi quātitas. hic species. vt. ar. s. ti. i. l. plane. §. i. Itē videt solū pūmū teneri. vt. s. e. l. cū vno. et. l. legatorū. §. q plures. So. ibi s; bñ oēs refertur ad de signatos in testamēto: hic non pōt referri: qz vnus solus erat in testamēto grauar. vnde cū plurale circa eum re stringi nō possit merito applicatur ad omnes vt hic. r fa

cit. C. de lega. l. cum questio. n **Ab herede.** passue. quia legatarius petit. f. vsufri ctum. id est vsufructus estimationem. o **Nō i pte.** f. ppetuar. vt in l. e. §. sed si cui. vel dic in parte. i. in ppetuate que est pars domini qñq; que die vt. s. de vsufruct. l. iij.

p **Rei.** f. ppetu tatis. q **Continet.** f. vsufri. sed fun di legatū continet omne emolum. m tū etiā vsu. fru. ergo vsufruc. peti/ possit act. ex testa mēto. vt. j. de vsu fru. l. l. sitio. r. l. si alij. sed in casu seq. peti ipe fūd; et est ratio. qz i pū mo casu pro pari te cōtingit libera tio qsi in pte ppet tatis: i secūdo nō vt. j. de so. l. si stipu latus. §. i. r no. s. cōmo. l. iij. §. i.

r **Fundo.** f. te statoris. s; in alie

ditur diminutus iure vsufri ctus vel pignorat: vel ab alio possessus: secus si alteri suat. Itē nō valet legatū rei mee p pter futūte alij debita. Bar.

Sūdo legato si vsufructus alien sit: nichilomin; ab here de petēd; ē: vsufruct; enī r si in iure et nō in pte cōsistit: emolumētū tñ rei pmet. enī uero fundo relicto ob reliq; prestatiōes q legatum sequū tur age. s; bñ gratia si fundus pignori dat: vel aliena possessio sit. non idē placuit de ceteris seruitutibus. Si autē res mea michi leget: legatū pro pter istas causas nō valebit.

Quicquid potest vsufri

no potest poni casus. f **Ob reliquas.** ab vsufructu. t **Legatum.** i. rem legatam. v **Agitur.** ad ipsum fundum. vt modo nota. r **Aliena possessio.** i. alius possidet: et heres tenet dare possessionem legatario: alio nec rē tradere videtur. vt. s. de ac. emp. l. ij. §. i.

y **Seruitutibus.** predialibus. vrb ob eas teneatur he res si extraneo debeat: nisi vri optim; maximūq; legat; est: tūc enī liber tradit d; vt h. et. s. ti. i. l. suo legato. §. si fū dus. r ar. s. de iur. l. quod ad seruitutes.

z **Res mea.** s. ē. r ar. testatoris vel aliena: h legatarij. a **Istas causas.** qz testator in ea habuit vsufri. vñ alia fuitatē psonalē. vtpote cū plenā etiā sine legato sim habi turus. ppetuare illo mortuo sim. R. Idē dicit pōt in qñbz pdial; fuitatē q debet legantū in pōio meo qd michi le gant: vt hic in iur. et ar. l. eo. l. cū filius. §. domin; h. 30. r sim hoc referri hic ad pūmū et ad. pūmū. s; qd de medio: s; si h; ius pignoris: videt idē q nō videat eē remissū: vt hic sim. 30. sed s; sim. p. vt. j. de l. lega. l. i. et. s. ti. i. l. se natus. §. si. s; pōt dici hic de rigore. illas de eqtate loq sim. 30. Uel dic hoc nō referri ad pign; vel ad possessionē quā h; testator. aut ergo testator. h; ius in re vel pro re legata an pot; aut extra rem licet. ppter rē legatarij. si in re vt hypo sit ali; thece: vel ius suspiciet vel simile: vñ h; vñ in re. et tunc cui res valet legatū rei legatarij. vt. s. ti. i. l. si dom; §. si. et. d. l. de sua. l. leg. et. s. titu. i. l. si tibi hō. in pñ. Itē si pro re. vt qz lega tari; d; eā testatorē rē ditiōe vel alia cā. et tūc idē. vt. s. ti. i. l. apud. §. si tū. et ar. C. de cōtrahen. emp. l. cū res. i. ter tio. qñ extra rē pura fuitatē. p q habeo cōfessōiā q extra rē dat: licet. p fuitate rei in heredi. et tūc siue psonalis sit seruitus/ siue realis/ siue testator/ siue alij/ habet hec iura in re legatarij nō valet vt hic. nā hic nō faciunt quis ha beat hec iura. lz qdā dixerūt valere quādo testator habet

Legari an pot; sit ali; cui res sua.

bat. ar. d. l. apud. §. tiri. Sed ibi erat ei debita. no autē de habere ius in re. Item p eis erat. §. de cōtrahē. emp. l. q tabernas. et fact. §. de cuic. l. §. et si qd. §. i. et. §. eo. l. is cui et. §. de ver. sig. l. recte. in prin. et. §. de do. l. r. elegans. §. no solum. et. §. de do. pte. l. licet. et. §. ti. l. i. si res,

Novredo. vt §. de usufru. l. v. Itē et alijs modis vt p aratū. vt. §. qui. mo. usufru. amur. l. si usufru. Item cētū annis. vt. §. de usufru. lega. l. q usufruc.

Qu. qnq; di gnū. qnq; in dignus. vt. §. eo. l. cū qdā. l. et. ij. r. z dic q dicit testator. heres cum mo neriis fundum bo trianuz restituas vni d familia mea et vocat testator sempion? : heres ticus.

De herede. c. Debet. nō enī est in potestate he redis an debeat: sed cui de familia debet. vt. §. si de falcidia.

Frustula. nam etiā si non legaret nichilominus ex alio testō agef. vt §. eo. l. cū qdā. ij. r. nō. et sic dicit sus peruacuū. i. nullū vt. §. eo. l. statulibe rū. ij. r. nō.

Rel. cū. quod nō valet. vt. §. l. p. n. circa pn. ibi debitor autē zc.

Voluntas. in eligendo.

Suetamē. nūc rī. q nō valet tale legatum.

Creditor. facit. j. ad. l. fal. l. paf filiū. et. §. eo. §. si duos.

Mutet. et aliū eligat. nā prio elect? ex nullo testō pe tet: alioqn si tñ mutet et neminē eligat huic cū ceteris cō petit pentio. vt. §. eo. l. cū qdā. ij. r. ē ergo ante mortē he redis in suspensio sit creditor an non. et est sic. §. de re. du. l. quidā. §. dy. def nō posse mutari. vt. §. n. i. l. hmoi. §. si si chum. §. so. hic dicit cum mouetur heres. Item qic elec tio per sone legatarij. ibi rei legate.

Si de fal. pofequif superiorē materiā p multas que stiones: vsq; ad. §. rogo. et. ideo non est hic. §. nisi gratia euidē. rōis intellectus.

Primo testamento. idq; primi testatoris noie dfta: pat et q' donis inspect; nō ē heredis hoc legatū minue rez lex fal. R. vt. §. ad. l. fal. l. pater filiū. et. §. de here. insti. l. ase. et. C. de iud. l. apertissimi. in. fi. z dic ar. qd ibi nor.

Dece. l. an. necesse habet heres eligere vt hic. §. in prin. huius. l. et. §. de re. du. l. vtrum. §. cum quidam. quia

ctus referuari: quia potest ex tinguī. Bar.

A municipibus heredibus scriptis detracto usufructu legari p puetas pōt: q; nō vten do? possūt usufructū amittere.

Yuss? restituere vni ex certis cum mouetur sufficit q; eligat: z vsq; ad mortē potest va riare. Bartolus. Idem.

Utrum ex familia pro pter fideicomissū a se relictu cū moueret heres elige re debet: et ei quē elegit fru stra? testō suo legat qd postea qd elect? est ex alio testō pete re pōt. Utrum ergo nō cōstitit quod dat: qsi creditor relictu? an qsdū pōt mutari volūtas? nō recte creditor pparabitur siue tñ duret electio: fuisse vides creditor: siue mutetur? ex neutro testō petitio ppetit.

Elect? nō capit ex testamē to eligētis sed ei? q iussit resti tui: z fm illud falcidie ratio nō minuit: z vno electo ceteri excluduntur. Bar.

Si de falcidia q'rat: per inde oia seruabunt ac si noia:

si nō eligat proximiores de familia venient. vt. §. eo. l. cū quidā. ij. r. z. §. si. z. l. cū ita. §. in fideicomisso. et facit. §. de here. insti. in. l. si suo fideicomis. et ad fill. l. ij. §. vtrū. et. §. de usufru. earū re. que vsu cōsu. l. tribus. §. illud etiā. z j. de aq. quo. et est. l. i. §. penulti. in. fi. Accursius.

tim ei q postea elect? est primo testamēto? fideicomissū fuis set relictu. nō enī facultas ne cessarie? electionis proprie li beralitat? bñficiū est. qd ē enī qd de suo videt reliquisse: q; quod reliquit oimodo redde re debuit. Ita q; si cum forte tres ex familia essent eius qui fideicomissū reliquit eodē vel dispari gradu: satis erit vni? re liquisse. nā postq; paritum est voluntati: ceteri? ditione? de ficiunt.

Si vnus ex certis instituat z fundus extraneo legatur: ab eo vēdicabit deducta persona heredis. Bar.

Sed si vno ex familia here de instituto? ille fundus? extra neo relictu? est: perinde fideicō missū ex illo testō petet? ac si nemo de familia heredis hīs extitisset. verū is q heres scri ptus est ratione doli exceptio nis? ceteris fideicomissum pe tentibus facere partem intel ligitur. Nam que ratio? cete ros admittit: eadem tacitā in ducit compensationem.

parte fundi ponit casum.

Ille fundus. botrianus qui vni ex familia cum mo reretur heres iussus est restituere. R.

Ex illo testamento. s. primo puta sempionij.

Petef. i. petent aliq de familia illa q non sunt institu ti hīdes ab instituto herede rogati. et hoc pposita actiōe personali ex testamento: cum possent agere in rem cōtra legatarium extraneum possidentem.

Heres extitisset. hoc videt falsum. nam instituedo he redē videt eum elegisse. vt. §. ea. l. §. si d et si fidi. §. so. hic recta via iuit ad extraneū: vt nō momento apud heredē maneat. vt. §. de pecu. l. sed si dānū. §. i. ibi licet nullo zc. z j. de fur. l. a ticio. quod ibi est fecus. vel dic vt ibi.

Doli. e. p. tōis. que trāsit ad legatarij si cōueniat ac. in re. vt ar. §. de pac. l. si nbi d. cē. §. pacū. heres aut le gāt; p vna pte fringer. l. gatū nō p. vt. §. l. §. si rē. §. 30.

Partē int. ligit. i. vt hab eat pres tñ viriles deduc ta parte instituit. et ad hoc facit quod no. §. eo. l. si ticio.

Que rō ē aut hec ratio: quia de familia sunt et hīs relinqt q'neo ergo: ipe cū sit de familia admittit. sic ergo

Beneficium. hoc est nō dicitur hec liberalitas p: uenire ab here de: q; tūc nō detrahe ret fal. §. modo de trahit. q; nō pue nit ex eo legatū et hic subicit qd est enī zc. licz eligere possit.

Ani. etiā vl teriori: q; hic ha bebat electionē. vt §. eo. l. cū qdā. §. sye ro familie relictu esset priores i gra du petent. vt. §. eo. l. cum ita. §. i. hī deicō. et no. C. de hō. si. l. fi.

Ceteri. defa milia.

Conditione. legati tacita. cum enī leget testator sic: vni de familia dato: singla si al teri non dedit da re iussus videt he res. vt. §. e. l. cum quidam. R.

Instituto. a ticio herede rogā tis. i. iussus primi testatoris. et die in solidum. at seqns §. si duos: an par te hereditatis: et

24

33

partē facit. et hoc vocat cōpensationē. improprie tñ: in situ
tus enim est obligatus sicut et testator: erat actōe ex testa-
mēto his q̄ sunt de familia: s̄ cōtra illi nullo mō institu-
to sunt obligati. nec enī plures legatarij sunt inuicē obli-
gati. s̄ si vn⁹ totaz rē possidet tenet alijs rei v̄dicatione.
nō s̄ pōt dici cōpē-
fatio: cum non sit
hicinde debitū. vt
s̄. de cōpēsa. l. i. po-
nit ḡ. p̄ cōputatio-
ne. sic. s̄. eo. l. ticia.
s̄. qui in vita. q̄dā
tñ dicunt p̄trariū:
notātes et dicētes
hic compēsari: q̄d
vtriusq; debet i ḡne
q̄d satis p̄cedi po-
test p̄ l. s̄. de here.
insti. l. q̄ nō multa
bar. i. r̄. et. s̄. si p̄s
here. pet. l. i. s̄. pe-
nul. lectamen ista
non. pbat hoc fm
230.

¶ Si plēs ex certis instituantur et pars fūdi extraneo relinuat illa v̄dicationē excepta parte q̄ instituitur cōpeteret. b. d. Bar.

**¶ Si duos de familia nō eq̄s portioibus heredes q̄dē scripserit: et p̄te forte q̄rā extero eiusdez fundi legauerit: p̄ his q̄dē portioibus q̄s iure h̄rdita-
rio retinet fideicommissum nō petet: non magis q̄ si alteri fūdū p̄legasset: p̄ altera v̄ro p̄te q̄ in exteriū collata est: viri-
lē q̄ sunt de familia petēt admīssa p̄pter herediū virilē por-
tionē cōpensationē.**

**¶ Eligēs nō pōt electū gua-
re vt alteri restituat nisi ei t̄a-
ritū relinquat: et tūc etiā pote-
rit ab extraneo v̄dicationē si dñs
fuerit ne exeat de familia. B.**

¶ S̄z et si fundū heres vni ex

tuos secundo herede. i. gaio qui est vnus de familia.
m. In expedito fore. qz tūc erit v̄z q̄d dictū est. et sic est
determinatio p̄cedēt: vt dicit. s̄. s̄. eo. s̄. s̄. si vno. nā ibi t̄i-
ci⁹ videt̄ elegisse h̄rdē sūi: et tātū ei relictū ē q̄d facit p̄ci-
cū fundi et plus: nec t̄m̄ eñe fundū sibi relictū ab eo pe-
tere p̄r. et h̄s imo
et ceteri de familia
peterēt. Solu. hic
sp̄aliū p̄tulit vnū
de familia legādo
vt extero restituat:
ibi ḡnalit̄ instituen-
do h̄rdē. ar. i. aul.
de nup. s̄. soluto.
coll. i. iij. vñ ibi nul-
lo momento p̄terit
apud h̄rdē. hic sic
ap̄d legatariū. vt
et ibi nō. quādoq;
tñ tñ facit ḡnalis
collatio q̄ritum spe-
cialia et contra: si
ponas fūdū i here-
ditate mansisse. vt
s̄. eo. s̄. si duos. vel
attende an. p̄p̄ea
s̄stituat aliq̄ue he-
redē de familia: vt
ei legat̄ p̄cū fūdi
q̄ eñe velit fūdi-
dū botrianum da-
ri an nō. in p̄lo ca-
su satisfactū est te-
stāti. in s̄do nō qz

familia reliquit: eiusq; fidei cō-
miserit vt eū extero restituat:
q̄ sitū est an hoc fideicommissū
ab extraneo peti possit: dixi
ita demū peti posse si p̄trea
tātū eidem relictū eēt: q̄d fun-
di p̄ciuz efficiat. S̄z si q̄dē ille
prio: testator ita fideicommissū
reliq̄sset. rogo fūdū cui voles/
aut q̄b⁹ voles ex familia relin-
quas: rē i expedito fore. **¶**
si talia p̄ba fuissent: peto ne fū-
dus de familia exeat h̄rdis:
h̄rdē p̄p̄t sequēs fideicommissi.
q̄d in exteriū collatū est onera-
tū intelligi: petituris deiceps
ceteris ex primo testamēto⁹ si
deicommissū: post mortē videlz
eius q̄ primo elect⁹ est. et iō si
electo vno fideicommissū i ex-
teriū nō p̄feratur: non alis ei q̄
elect⁹ est fideicommissū p̄stādū

alia mēte: vt qz meruerat: vel cognat⁹ erat: potuit eū in si-
tuere: et hoc est q̄d dicit. p̄trea tñ. et in h̄rditate p̄su-
mā nō. p̄trea relictū q̄ legat eñe. alioq̄n non faceret
p̄tē alijs: q̄d tñ facit. vt. s̄. s̄. si duos. ar. in legato semp̄ p̄su-
mam qz p̄p̄ea legit vt eū grauet de fideicommissi. quia alit̄
dicere nullū cū alia rōue eēt grauare nō possit. vt. s̄. eo. ti-
cia. s̄. i. in fi. q̄ rō in h̄rdē falsa est. Alij dicūt si ab instituto le-
gat̄ nullū est legatū: vt. s̄. secus si per fideicommissi. ab insti-
tuto relinquat: vt hic. quia aliquo tpe fuit penes rogatū
dñum. q̄d displicet: quia nō differūt legata a fideicommissi-
sis. vt. s̄. ti. i. l. i. et. C. cōmunia de lega. l. i. et. ij.

¶ h̄rdis. s̄. rogati ne de familia exeat: qz h̄rs reliq̄t vni
de familia puta gaio: rogauit eū gāiū vt extero restituat.

¶ Oneratū. i. testatōez fūdi: q̄si testator. s̄. ticia⁹ sciēs reli-
q̄sset p̄ fideicommissi. rē alienā. vt. C. eo. l. rē alienā. et hoc tūc
cū ceteri de familia petent. q̄d quādo sit subiecti.

¶ Ex primo testamento. s̄. semp̄tonū.

¶ Eius. s̄. legatarij. s̄. gāij q̄ erat de familia et rogatus
erat extero p̄stare: nā donec iste legatari⁹ viuit eū sit de fa-
milia nō d̄z. qz h̄re videt̄ cū ali⁹ habeat ab eo: s̄ eo motu
tuo cū extraneū. i. fideicommissariū relinq̄t successō: in ea
re ceteri admittuntur. possēt tamen et aliter distingui. vt
no. i. eo. l. peto. s̄. p̄dium. in fi.

¶ Et iō si. i. p̄uis. q. d. multo magis sit hec cautio de q̄
hic subijcit: vt in eñe cōferat fm. R. vel lege fm 230. si
p̄ditionaliter: qz si rogauit heres ticia⁹ eū legatariū q̄ erat
de familia vt extero restituere: cessaret cautio. vt pote cū
in extraneū dicit ex heredis exp̄ssa voluntate.

¶ Non conferatur. i. non rogauit eū qui erat de fami-
lia cui legauerat vt extero daret.

¶ portioibus. tri-
bus. 30.

¶ Scripserit. ti-
ci⁹ rogat⁹ restitue-
re fūdū botrianū.

¶ h̄rditatio. i.
hoc ip̄o qz sunt he-
redes rogati non
tñ ex ei⁹ testō s̄z le-
gātis. f. testō. vt. s̄.
eo. l. i. in p̄m. 230. melius ergo dixisset legatario. h̄.

¶ Si alteri. qui esset de familia. facit enim hic tñ ḡna-
lis collatio q̄ritū specialis. vt. C. de secum. nup. l. si q̄s prio-
ris. s̄. incertum. sed argui. cōtra aut. nunc autē. ibi posita.
que est in aul. de nup. s̄. soluto. coll. i. iij.

¶ p̄o altera. s̄. quarta.

¶ petent. s̄. si simul veniāt ad petitionē. alioq̄n quan-
do sunt plures ei credēdi q̄ in familia cōtinent graduū
dignitate: et absentū ex iusta cā rōne seruata: occupātis
erit actio p̄ditiois melior. vt. s̄. eo. l. si ticio. et. l. si q̄s ticio.
et. l. cū q̄dā. et. l. si tamē. et. l. oia. et. i. eo. l. peto. s̄. fratre. R.

¶ Cōpēsatio. hoc expone vt. s̄. p̄r. s̄. nā et si pueniant
heredes rogati actōe ex testō. vel etiā rei v̄dicatione cuz
nōdū tradiderit extero: excipiet vt retineat viriles in illa
quarta. Itē et si extero est tradita: et ip̄e pueniat rei vendi-
catione. q̄d pōt vt. i. eo. l. cum pater. s̄. libertis. excipiet ex
persona heredum: et hoc no. s̄. priori. s̄.

¶ Ab extraneo. i. an extraneus petere possit.

¶ Dixi ita demū. i. ita videt̄ heres satisfecisse volūta-
ti legātis: si. p̄trea et. q̄d est v̄z si prior testator ita dixit:
cui voles dato. secus si ita: ne p̄dium exeat de familia:
tunc enim post mortem electi legatarij ceteri petunt. vt. i.
in versū. petiturus et. 230.

¶ Tñ eidē. s̄. si min⁹. nā i eo q̄d vltra est onerari nō
pōt q̄ltercūq; varies. nisi in casib⁹ duob⁹. vt. i. eo. l. impe-
rator. s̄. si cētū. et. i. ad legē fal. l. sed si non seruus.

¶ Efficiat. cū determinatōe quā subijcit s̄z si q̄dē et. s̄.
q̄n testator dixit fundū cui voles: aut q̄bus ex familia vo-
les. si sūt dixit ne fundū alienaret extra familiā: tūc locū
habet. s̄. qz si talia: vt non petant illi de familia nisi mor-

A Interpositis cautionibus. l. cautione. ad qd. j. de aur. argen. lega. l. si vxo. i. g. f. ma. r. l. ticia. Itē facit. j. titu. i. l. pater. §. ij. r. de re. du. l. vtrum. §. i.

B Restitui. ipsi dāci. cuz dāci sit de familia. alioquin caueret se restitutum familie. vt. j. eo. l. peto. §. fratre.

C Rogo. quoad verba. nō tñ min⁹ quo ad sentētiā. d. p. p. ferri. qd est semp viuētē rogato. vt. §. ea. l. in puin.

D Datum est. i. dari potuit p electionē. vt. j. de statulibe. l. labeo. vel ponit p dandum. f. Unus. f. tm.

E Sed oēs petāt. si sit veniāt. qd dic vt. §. eo. l. cum qdā. r. l. si tamen.

F Qd. sub. illis qd r.

G Datū est. ex pmo testō. voluit em vnum eligi nō oib⁹ dari precepit. §. qd nō est electio omnes petēt. §. 3o. r. facit. j. eo. l. cū p. §. hereditate. r. §. rogo. et. j. ti. i. l. p. §. filiam. r. j. de re. du. l. vtrum. §. i. et. j. de bo. lib. l. si fili⁹. §. cū fili⁹. r. j. vnde cog. l. i. §. si qd. r. j. de iur. fil. l. edicto. §. idē. et. §. cū aut. r. §. si pars here. per. l. antiq. r. §. ti. i. l. si a plurib⁹.

H Nō cogendū. nā in aliena locy hz. vt. h. subijcit. et. C. eo. l. cū alienā. r. de fideicom. l. p. dia. r. §. ti. i. l. si qd in qdūos. §. i. §. ar. cōtra. §. ti. i. l. si do. mus. §. i. et. l. non quocūq. §. i.

I Redimere. qz erat extranei. hic autē ipsius heredis. m. §. faciliores. ideoqz in re heredis est eadez facilitas. nā sicut. ppūā. ita heredis legare possum⁹. vt. insti. eo. §. non solum. r. j. de v. fructu. le. l. si cho.

K Rei. §. legare.

L Verba. solēnia q̄ olim exigebant. hodie nō. vt. insti. de ling. re. per. §. relic. §. fi. vel pone. et. hec est melior. sicqz testator. semi plene relinqt fideicom. ita. l. heres meus p fideicom. fundū semp proprio. hz em verbū dato vel equipollēs nō sit expsum. tñ qz scriptura pgruit sensui testatoris. sicut. et ea q̄ debuerūt scribi tenet fideicom. vt. C.

erit. q̄ interpositis cautionibus fundū cuz moietur (si nō in familia cū effectu relinqueretur) restitui⁹.

C Iustus cū moietur eligere potest donec viuūt eligere r ante nullus admittetur: sed eo nō eligente omnes. Bar.

Rogō fundū cuz moietis restitui⁹ ex libertis cui volēs: qd ad verba attinet ipius crit electio: nec hoc petere quisqz poterit q̄ diu pferri pōt ali⁹: defuncto eo priusqz eligat petēt oēs. itaqz eueniet vt qd vni datū est viuus pluribus viuus petere nō possit: hz oēs petāt qd nō omnib⁹ datū est: r ita demū petere possit viuus si solo suo moietur eo superferit.

Si testator legat rem heredis vt suā valet legatū. Bar.

Si rem tuaz quā estimabā meaz a te herede istituto ticio legem: nō est neratij p̄isci sententia: nec p̄stitutiōi locus: quia cauet nō cogendū p̄stare legatū herede. Nam succursum est heredib⁹ ne cogant redimere qd testator suū existimans reliquerit. Sunt enim magis in legādis suis reb⁹ q̄ in alienis cōparādis: r in onerandis heredibus faciliores volūta tes: qd in hac specie non euenit cum dominiū rei sit apud heredem.

Ricet p̄ba fideicom. missi sint

de fideicom. l. i. sic enim est in institutione. vt. §. de here. insti. l. i. §. q̄ neqz. r. §. sin autē. r. l. quoties. §. i. r. C. de testa. l. erroze. r. in legatis. vt. insti. eo. §. nostra autē. r. C. comu. de lega. l. ij. r. §. ti. i. l. si testō. vel dictorio: qz testator legauit chartas suas intelligēs libros. nā significatio verbi non pgruit sensui testatoris. hz quia aliq̄ mō pōt aprari tener. vt. j. ti. i. l. libroz. §. qd tamē cassius.

Defectiuā: tamen debetur si ex mente colligitur. Bar.

Si omīssa fideicom. missi verba sunt: r cetera q̄ legunt cum his q̄ scribi debuerūt pgruat recte datū r min⁹ scriptū exēplo institutiōis legatorū qz intelligitur. quā sententiā optimus quoqz imperator noster seuerus secutus est.

Verba enūciatiua futuri euentus ad grauatū directa si deicom. missum inducūt. Bar.

Ite marcus impator rescriptit: verba qd testator ita cauerat nō dubitare se quecūqz vxo: ei⁹ heres instituta cepit set liberis suis redditurā: p si deicom. missio accipiendā. qd rescriptū summā hz vtilitatē: ne scz honoz bñ trāfacti m̄iuno: r fides etiā cōmuniū libroz decipat patrem q̄ melius de matre p̄sumperat. Et ideoz princeps puidētissimus r vir religiosissimus: cū fideicom. missi verba cessare aiaduenteret: eū sermonē p fideicom. missio re scripsit accipiendum.

Ea que qd caperet alio herede existēte: non vt ex vltima volūta te in fideicom. missum generale nō veniūt. Bar. Dau.

Sequēs q̄stio est: an etiā q̄ viuus p donationem in vxoze p̄tulit: in fideicom. missi petitionem veniāt. respōdi ea extra bonoz causam defuncti

vxoze def viro rei vendicatio. vt. C. de rei vro. act. l. i. §. ta ceat. r. §. de dona. iter vir. r vro. l. vtilē. §. sunt in bonis defuncti. vt. j. de h. sig. l. bonoz. §. in bonis. Solu. qdā dicūt hic loqui de donatōib⁹ q̄ nō sunt. phibite iter p̄uges qd nō videt ex eo qd sequit. plane si noiatim r. nā nec i his pōt noiatim rogare: nisi tātūde eidē relinquat. vt. §. eo. l. p̄ri. §. hz r si fundū. dic. §. et cām bonoz. i. qz separata sūt ab alia substātia. r hz sint in bonis: nō tñ sunt ex bonis: et sic intellige ex bona. hec nēpe inter se differūt. vt. l. i. vt. bo. rap. §. h. i. p̄legatōib⁹ aut distiguit vt no. C. de fideicom. l. cum vxoze. vel dic extra causam bonoz. quia trahit retro

non pgruit sensui testatoris. hz quia aliq̄ mō pōt aprari tener. vt. j. ti. i. l. libroz. §. qd tamē cassius. p. Uxo: ei⁹. heres instituta. q. Honor. habitus a viro vxo. r. Trāfacti. i. finiti p mortem: nō mala gratia p diuorium. f. Qui meli⁹. i. bñ. vt meli⁹ q̄ mō ip̄a facere velit. t. Prouidētissimus. puidētia in armis. religio i legib⁹. vt instituta in armis. phemio. i. p̄n. ibi. religio i vix religiois r. r ibi summa puidētia.

Verba. solēnia vel etiā cōsuetā hodie. nā omnia cessabant: r tñ valent vt hic. r. j. ti. i. l. p̄philo. r. de adi. le. l. alūne. hz cōtra. j. eo. l. cū p̄. §. mādo. sol. ibi dādo cōsiliū. Itē p̄tra. j. ti. i. l. generali. Sol. ibi. utē p̄ra. §. ti. i. l. pater filiū. §. pe. Sol. ibi. Itē facit §. ti. i. l. et hoc. et. l. eo modo. et. j. l. peto. ij. et. ij. r. et. §. t̄tu. i. l. filiū fami. lias. §. vt quis.

Sequens. et bonoz cām. immo p̄tra cū rez donataz a viro in

dd

reuoatione no secuta. vt. C. de dona. inter vir. z vxo. l. do nationes. Accur.

Pro ludi. primo casu loquitur fideicommissario. scdo ibi qd ergo zc. heredi ex parte: z sic honorato. Itcz tertio ibi idem dicemus zc. heredi ex asse.

C Placuit. sc. c. tu aureoz. z sic he res pstatit luo ticio cenz aureos per fideicommissuz qsi. tacite relictuz. vt hic z. i. titu. i. l. fi deicommissum. s. si quis ita.

C Instituit. f. lucium ticiu.

C So. i. lucio ticio.

C Quo. sub. illo zc.

C Hoc. pbare. qd dictum est in secundo casu.

C Illud. qd dictu est i primo casu.

C Abi. in pto casu.

i Ab his. f. heredi. vt ipi here des pstat cu qbus zc. id est ad qd no dicitur sermonē. i secundo casu sec. z ita facit pstat. et ponit hoc pbu facilius comparati ue. nam vtruzq va ler. et sic. pbat non esse necessarius vt testator loquat cu eo quem onerat. si tñ apponat verba pceptua: vt hic. se cus si de pceptua tunc em si dirigit ad legatariu non valet. sec. si ad eu que grauat. vt. s. eo. l. vnu. s. fi. z. i. de vsufu. leg. l. g. hali. i. rñ. Itē huic rñ. est p. i. eo. l. cu p q filio. Sol. ibi. Itē s. ti. i. l. filio. s. diu. s. h ta cite videt dixisse cam. phibitionis: qz videt voluisse ressi duu a certu aureis ee restituēdu p fideicommiss. coheredib. Nā veniens ab itestato hie no possit: qz sic. p pte decederet testat. z p pte itestat. qd ee no dz. vt ibi. de here. l. i. s. no aut. videt ergo voluisse qd ee pot. Itē facit. s. ti. i. l. penul. k

C Idē dicemus. f. vt in fideicommiss. tacite contineatur quicqd sit vltra certu. ad qd facit. s. eo. l. vnum. s. fi.

C Gratia. secus si nullu gratia sic fuisset locut. vt. s. titu. i. l. si filiuffamilias. s. penul.

C Rediret. si intestatus decederet.

n Preditu. testator: instituit aliquē heredem de familia sua. z rogauit eū ne fundū botrianū alienaret extra familiā. nā distinguit inter voluntariā alienatiōez z necessariā.

C Voluntaria. sic enim statim fieret reuocatio. vt. i. eo. l. cu pater. s. libert. s. hie differit post mortēz debitoris. f. heredis: quia fuit necessaria alienatio. vt. s. eo. l. vnum. ex

cōputari debere: z ppterea in fideicommiss. non cōtineri: quia ea habitura esset etiā alio herede existēte: plane nominatim maritus vxoris fidei cōmittere potest vt z ea restituat.

C Verba dispositiua seu pceptiua ad grauatū vel honoratū directā fideicommissi petitionē inducunt. Bar. Papi.

Pro ludi. tici vt pētētus sis certu aureis: fideicōmissum valere placuit: idqz rescriptū est. quid g si cū heredē ex pte institueret ita locut. est: peto vt p pte tua pētēt. sis lu. ci tici certu aureis: petere poterūt coheredes pte hereditari. eo retinēte siue precipiēte eo quo pētēt. eē voluit defunct. sine dubio facili. est hoc pbare: qz pbari potuit illud. cū fi deicommiss. ibi. petat ab his. qd testator locut. no est. Idē dicemus. si cū ex asse scripsisset heredē eius gratia. qui legitimus heres futurus eēt: ita loquat. peto p hereditate quā tibi reliq. queqz ad fratrem meū iure legitimo rediret. conten tus sis centum aureis.

familia. s. q. si talia. sic. s. de fundo do. l. i.

p Bona heredis. i. testatoris nomine heredis. vt no. s. titu. i. l. filius. s. diuus. in fi. 330.

q Debitor. qd diu viuut debitor: remanebit res eptori.

r Post mortem eius. f. heredis. vel. i. debitoris.

C Res phibita potest alienari ex causa necessitatis. Bar.

Preditu. qd noie familie relinquit: si no voluntaria. facta sit alienatio: s. bona heredis. ueneat: tādū retinere emptor potest: qz diu debitor. haberet bonis no veditis: post mortē eius non habiturus. qd exterus heres. pstatre cogeretur.

C Relicta a tutore videtur relicta a pupillo: z id valet i. tuto ris datio si sortiat effectū. B.

Mater filio impubere here de instituto. tutore eidem scripsit: eiusqz fidei cōmissit vt si filio su. itra. xiiij. ānos decessisset restitueret hereditatē sempronio: no id min. fideicōmiss. recte datū itelligi debet: qz tutore dare mater no potuit. nā z si p. no iure facto testō tutoris fidei commiserit e q. pstatitur: que admodū si iure testm factū fuisset: sufficit em vt ab ipubē datū fideicō. videat ab eo dari: que is q. dabat tutorez dederat: vel is q. dabat tutorez ipuberis vel minoris ānis dz pbari. nec itereit tutor recte

z facit. l. qui solidū. s. eo. z. s. titu. i. l. filius. s. cum pater.

y Institutio. in testamento solēni.

z Eiusqz. f. tutoris.

y No ponit. imo pot. qn instituit eū heredē: vt hic fecit. vt. s. de testa. tu. l. pater. ij. rñ. et. C. de testa. tu. l. mater. que sunt. tra. Sol. dic no pot. als cū no instituit eū: vel no pot. vt datio teneat p se: confirmat tamen sine inquisitione. sed vbi no instituitur: tunc cū inquisitione. vt. s. de tes. sta. tute. l. pater. iij. rñ.

z Equē pstatit. sed quō hoc ex imperfecto testō. vt. C. de testa. l. ex imperfecto testō. z famil. heres. l. fi. rñ. iussit restitui vni ex liberis. vt. C. de testa. l. hac cōstitutissima. s. ex ipfecto. et fm hoc loquit fm noua iura codic. vel fm. R. cauit h. vt valeat. p codicillis. vel dic testm no solēne qstū ad dationez tutous: quia filius erat emācipat. vel dedit que dare no poterat. sed qstū ad alia solēne erat.

a Arbitratur. sic. C. de re. cre. l. cū etiā. z. C. de fideicōmiss. l. etiā. itē facit. s. de confir. tu. l. i.

b Debet. pbari. vt. z. i. de vsufu. le. l. codicillis. s. i.

f Non habiturus. scz emptor ex traneus.

t Exterus heres. institut. a primo herede q. fuerat de familia con gū pstatre familie rem non alienatā. vt. i. s. fratre. et sic mutat casum. vel dic q. diti si fuit institut. aliqz de familia vt distingua tur necessario vel voluntarie alienet: hoc idē cogit psta re. i. seruare z si ex trane. sit institut. z p dicto mō rogatus ne exat de familia. Uel dic tertio aliquē de familia institutus z rogatus: q. necessario veditur: z certe no hēbat emptor ex trane. post mortē rogati. qd est verū qn ipse eēt. instituit. z hoc dicit qd extor. zc. fm hoc inuit fideicommissum non posse peti si aliquem de familia no ēt hē hā beat hēdē: q. eius. dē iuris debet cēseri cui. z defunct. q. erat de familia.

a Si centū legatis duplū. puta. cc. et facit. s. pxi. r. h. fo.
b Relictū. f. duplū. vt post quinquēntū p̄stet duplum.
c Additamentū. q̄ si interim colligat vsuras q̄ possit soluere duplum: q̄ teneatur.
d Percepto. a primo legatario.
e Emolumentū. sic. s. d. ac. emp. l. si sterilis. s. cū p̄ veditores. ar. p̄. s. de in litem iurā. l. nūmus. r. de eo qd̄ cer. lo. l. i. s. fi.

f Cū quātitate. idē si hereditas cū hereditate. vt. j. p̄ xi. s. et. l. cū pater. s. nicio.
g Propriam. f. legatarij. fecus si alienā quā presta re nō pōt nisi redimat. vt. s. eo. l. vnū ex. s. si rem.

Stauari q̄s p̄t in plus q̄ hono rari.

h Offerat. sic er go nora casum vbi in plus grauatū q̄ honoret. ē. r. ali. j. ad. l. fal. l. s. si nō seruus. et. s. de mi no. l. si minor. r. ali us. j. eo. l. cū pater. s. mens. r. ali. s. titu. l. l. plane. s. si cui. regulariter cō tra. vt. s. in p̄. hu ius. s. et. s. prop. s. in fine cū suis con cor. et. s. mā. l. si hereditate. r. insti. de singu. re. p̄ fideicō. re. in p̄. n. j. rē no. de vsuris medij rē pois. sic. s. ti. l. si lius. s. apud. et. j. de an. leg. l. ncia. r. de ali. lega. l. sti chus. s. ncia. j. rez facit. j. eo. l. cū pa ter. s. qui dotale. r. j. titu. l. i. iij. s. iulianus.

i Patruum. scz fratrem testantis.
k Eius. scz filij.
l Suis. patru.

m Faceret. quod valet iure fideicō. nō directo. vt. s. ti. i. l. fili. s. vt quis. r. j. ad trebel. l. ex facto. s. nō tm̄. et facit. j. eo. l. cum pater s. nicio.

n Amplius. f. q̄ virilem.
o Fructuū. f. hereditatis scōde percipere potuit.

p Habendam esse. virilis ergo ad virilē sit cōpensatio vel cōputatio sicut in pecunia. s. p̄. s. dixi. quia est debi tum in genere sicut dixi. s. si pars here. p̄. l. i. s. p̄. s. o. et facit. j. de dote p̄legata. l. iij. et. s. de re ven. l. ven ditor. ubi quēsd̄ modū rē. et. j. titu. l. l. sed si sic. et. s. si cer tū petatur. l. rogati. s. si decem.

q Cum autem. venditarum. l. quas vendidit.
r Alias. scilicet res.
s Nō videt. est q̄ in fideicō. mis. qd̄ cōparatū est. vt. j. l. p̄. sic. s. de iure do. l. itaq. et. s. solu. matri. l. si cū dōtē. s. fina. et. s. de pe. here. l. si et. rē. in fi. s. j. j. eo. ti. sed r. si le. s. i. So.

maiorē quātitatē restituere.
q̄ p̄. cū et res cōparata ex precio succedit loco rei in vni uersalibus. Bar.

r Cū autē rogat̄ quicqd̄ ex hereditate superit post mortē suā restituere. de p̄cio rerū ven ditarū alias cōparat̄: diminiuis se q̄ vendidit nō videt. I dem.

s Sed quod inde compa ratū est: vt ce permutati dñij restituetur. I dem.

t Dem seruadū erit r. si propuos creditores ex ea pecunia diuiserit: nō enim absumit̄ quod in corpore p̄ti monij retinetur.

u Partum dicitur quis habe re eo titulo quo habet matrē. hoc dicit Bar. I dem.

v qd̄ ex p̄p̄hila nasce tur legatū michi fuerit: r ego p̄p̄hila emā: ea q̄ apd̄ me sit enixa: rōne sūma respō sum est nō ex cā lucratiua par tum intelligi meū factū: tōq̄ petendū ex testamēto totum tanq̄ istū emissem vt. s. p̄. cū cōtributiōe facta cōsequar tā tū q̄ p̄ti puerū deducta matris estimatiōe p̄stitisse michi iu dex in cā legati dat̄ est iauerit

w Prologatio diei legatorū facta simpliciter refert etiam ad ea q̄ die hñt. Bar. I dem.

rem emptā: vt in p̄cio. vel p̄ hoc q̄ iste solut pecuniā hereditariā creditorū propuo: r sic ipse effectus est debitor hereditatis. Accur.

x qd̄ p̄p̄hila. grauidā. Jo. l. r. direxit sorte. Bzo.

y Lucratua. ergo videor emisse partū. r sic est p̄. s. de euic. l. vacce. r. l. si p̄gnās. So. nō emi: sed matrē cariorē emi propter hoc q̄ erat grauidā: et hoc subicit tanq̄ rē. eo ergo euicto nō agit ex stipulatu vt i p̄trariis: sed ex empto. vt. s. de euic. l. venditor. et. s. ti. l. nam quocūq̄. s. iulianus. et est arg. ad hoc qd̄ no. in distinctione que habetur. C. de fur. l. ancille. ybi dico q̄ in partu non est titulus. et ideo supueniens sciētia nocet: si autē hic apd̄ me fuisset conceptus: esset secus q̄ hic dicat vt. s. ti. l. l. nō quocūq̄. s. fundus. Accur.

z Constituisse. tunc cum matre venderetur.

hic emut note here dias ubi noie suo. arg. j. eo. titu. l. itē ve. s. l. ij. et. ij. j. rē qd̄ si alio mō alie nauit q̄ vendēdo: vt qz dissipauit vt donauit. Rñ. disti guntur an fecerit cā inuenerūdi fi dei cōmissi. an nō. vt. j. ad trebel. l. n. et. r. s. de peti. he re. l. sed et si. s. qd̄ autē. r hoc iure ven ten. hodie autem oino q̄ rā suare co gif nisi i casib. vt C. ad trebel. aut. cōtra rogati. j. rē j. eo. l. cū pater. s. dulcissimus. Sol. ubi r. facit. s. de do na. inter vi. r. vxo. l. vxo mea. et. j. de adimē. lega. l. pa ter. in. s. i. et. s. qd̄ me. cau. si ip̄sa. et. s. de do. l. itaq. et de pecu. l. sed et si quis. et. j. eo. l. codi cillus s. iulianus.

Dem seruati ōi. facit. j. de solutiōibus. l. in pupillo. et. s. iij. i. l. meū. s. in fun do. arg. contra. j. titu. l. l. in p̄. dijs. i. respon. y Absumit. i. cōsumitur. r Retinetur. s. ctione iuris p̄ aliā

Tacio legatorum, omnium. si diem habentium et non habentium. secus si prulisset tm legata sine die relicta. vt. s. n. l. l. talis. contra. 230.

Quia. ratio ptra alphenū. et fm hoc dic diem. s. plati. vel rō. p alphenō quasi. platio dicit ptineat ad legata si ne die non ad hoc

Accio cētum aureos he res pēnti die dato: dei de ptulit diem legatorum: nō est verū qd alphen^o renulit cētuz pēnti die deberi: quia^o die proprium habuerunt.

Non refert cū qd qd loqf qn pba dispositiua pferūt. Bar.

Miles ad fororē. Idē. epistolā quā post mortem^o suā aperiri mādauit talē scripsit. Scire te volo donare me tibi aureos octingētos: fideicomis. deberi forori constitit: nec aliud^o probandum in cuiuslibet^o suprema volūtate: placet em^o p̄sistere fideicomis. sum^o ac si defūct^o cū eo^o loquatur quē pcario^o remunerat^o.

Donare me. ex hoc putabatur donatio inter viuos.

Nec aliud. p̄ dicit milite. 230.

Cuiuslibet. etiā pagani.

Fideicomis. sum. hētiā per fideicomis. nō loquatur testator. qz absens erat. 230.

Cum eo. s. s. fideicomis. sario.

Quem precario. quia rogat de redem. de p̄stando fideicomis. sum.

Remunerat. nā ob p̄cedēs meritū videt dari. vt. s. p. focio. l. nec adiecit. et facit. f. eo. l. cū p̄ s. donationis. et nō. fideicō hac. l. fideicomis. fieri per verbū dono: nā donatio est: que missum in quo differat a legato: dic vt. s. n. l. l. legatum.

Relicta. puta duo fundi ante partem. dono sicut cedentem. qd est a morte testatoris. vt. C. de cadu. n. pōr. tollen. s. i.

Substitutos. vulgariter.

Placuit. quia hereditas non nisi ad heredēs transfinitur. vt. C. de cadu. tol. l. i. s. in nouissimo.

Cōstitutū. i. valuerunt iure legati ad heredēs et. et ad hoc. C. de cadu. tol. l. i. s. in nouissimo. palia aut pte q̄ ipe fuerit heres nō valuerūt. qz heredi a seipso nō potuit legari. vt. s. n. l. l. legatus. s. heredi. s. n. i. l. q̄ filiab. s. f. ma. et. l. seq. vbi dicit altero repudiāte totū alteri deberi. Sol. hic coheres fuerat ibi substituit^o in omne qd iure hereditario capiebatur decessit: vñ portione p̄ceptionis quaz noīe her. dis vel iure hereditario hēbat substituit^o capite: ibi nō fuerat substituit^o: s̄ iure accrescēdi ei offerebat. vel alit^o sub ditiōe videt ei legari. p̄ sua pte. s. si heres nō erit q̄ hic dicitur eo demū mortuo. et sic mouit p̄dēte ditiōe. vñ non trāsmittit. vt. C. de cadu. tol. l. i. s. in autē. ibi videt^o sic extitit cōditio eo viuo: qz repudiat. vel ibi loquit^o in suo heredē: qd patet ex eo qd dicit abstinit^o h̄ in c̄neo

sine dubio. su^o em trāsmittit hereditatē. vt. C. de his qui ante aper. tabu. l. i. et eisdē modis sol. s. n. l. l. quesitum. s. duob^o. q̄ est. s. tē ptra. s. n. l. l. ticia. s. l. vbi in totū valet. Sol. ibi ambo viuūt: et ambo adēunt et oēs sunt heredēs. vñ in vna dimidia dñum habz iure hereditario: in alia iure legari. et facit C. eo. l. cum r̄iso. et. s. n. l. l. sextilia. et C. de fideicomis. l. si in persona.

Um fili^o. po ne casum vt C. de inof. testa. l. cum duobus.

Tribunali: bus. id est ap̄ d̄ ueros iudices. p̄ tribunali cogno: scētes. idē dico et si essent delegati. vt si vn^o eēt tm: quia actor s̄ vnū nō cōtra aliū ap̄ d̄ iudicē. pbauit. 230. ad qd. s. de iof. testa. l. nā et si. s. filius.

Actioes. id est querelam.

Fili^o. hic pūcta.

Sibi. s. herediti q̄ vicit filium.

Cōstitut. nā iure isto rupto testō p̄arelā amichilant legata. vt. s. de iof. testa. l. papimian^o. s. fina.

Placuit. s̄ in totū. et p parte que est relicta. s̄ nō tamē filio pro parte officio iudic. vt. s. de excep. rei iud. l. iudicate. vel dic alter fm. R. et vi no. C. de inof. testa. l. cū duob^o. hodie non: cum valeāt per se. vt. C. de libe. p̄te. auf. ex causa.

Cum. i. q̄uis. vel dic cum pro parte. s. tantum.

Litigasset. et obtinisset. h̄.

Qd. s. qd dicit in legatis vt legata minuant. Jo. et est plana. vel dic qd. s. dicit in libertatib^o. est em̄ inter ea hec differētia: qz seru^o pōt dicere se totū liberat: at seruitutē in toto p̄dio legatar^o v̄dicare nō pōt. qz p̄diū p̄te libera: tū est vt i substitutiōe d̄. est em̄ p̄sequentiā vel tacite. p̄ pte facta: dēnatio. s̄ exp̄ssum nō pōt. vt. s. de ser. l. pomū. s. n. et. l. p̄te. s. n. s. h̄ aut seruitus. p̄te extinguat: obligatio tñ et actio ex testō p̄ eo cōpetēs p̄stitutū q̄ vicit in solidum durat: qz obligat^o remanet vt in vtraq̄ parte cōstituat: s̄ vtrūq̄ nō habeat. qz et in aliena pōt q̄s. p̄mittere seruitutē. h̄z in exceptionē nisi partis offerat estimatio: vt hic. et s. fam. l. hercis. l. heredes. s. antea. presita aurē estimatio nis parte necesse h̄z cū filio venire vt patiat seruitutem imponi. alioq̄n dānat ad interesse fm̄ 230. Itēz et ad hoc qd de libertate d̄ est s. de codicill. l. pe. Sol. ibi agnatiōe posthumi. hic querelā r̄upif. vel vt ibi.

Que. p parte. s. vna. l. ea q̄ apud institutū q̄ vicit resider. nā. pilla durat. p̄ alia quā h̄z fili^o extinsuit seruit^o 230. vel dic nō minuit quo ad actionē vt in solidū dicit: dd iij

Sic testm̄ rumpit p̄ pte: p̄ legata nō debent sicut nec legata: extraneis libertates debentur et p̄stitur in solidū. p̄ seruitute actio dāat in solidū: s̄ p̄ pte obstat exceptio: nisi p̄tis estimatio offerat. h. d. Bar. fm̄ Dy.

Um fili^o diuer. Idē. sis tribunalibus^o actio nem^o inofficiosi testamēti matris prulisset: atqz ita varie sentētie iudicū extitissent: h̄dē q̄ filiū vicerat p̄ ptibus q̄s alijs coheredib^o abstulit filius^o: nō habituz p̄ceptōes sibi^o datas/ nō magis q̄ ceteros legatarios actioes p̄stitit: s̄ libertatē ex testō cōpetere placuit: cū^o p̄ pte filius de testō m̄ris litigasset. qd nō erit trahēdū ad vuitutes q̄ p parte^o minui nō p̄nt. plane petet integra fuit^o

Um fili^o diuer. Idē. sis tribunalibus^o actio nem^o inofficiosi testamēti matris prulisset: atqz ita varie sentētie iudicū extitissent: h̄dē q̄ filiū vicerat p̄ ptibus q̄s alijs coheredib^o abstulit filius^o: nō habituz p̄ceptōes sibi^o datas/ nō magis q̄ ceteros legatarios actioes p̄stitit: s̄ libertatē ex testō cōpetere placuit: cū^o p̄ pte filius de testō m̄ris litigasset. qd nō erit trahēdū ad vuitutes q̄ p parte^o minui nō p̄nt. plane petet integra fuit^o

Um fili^o diuer. Idē. sis tribunalibus^o actio nem^o inofficiosi testamēti matris prulisset: atqz ita varie sentētie iudicū extitissent: h̄dē q̄ filiū vicerat p̄ ptibus q̄s alijs coheredib^o abstulit filius^o: nō habituz p̄ceptōes sibi^o datas/ nō magis q̄ ceteros legatarios actioes p̄stitit: s̄ libertatē ex testō cōpetere placuit: cū^o p̄ pte filius de testō m̄ris litigasset. qd nō erit trahēdū ad vuitutes q̄ p parte^o minui nō p̄nt. plane petet integra fuit^o

Um fili^o diuer. Idē. sis tribunalibus^o actio nem^o inofficiosi testamēti matris prulisset: atqz ita varie sentētie iudicū extitissent: h̄dē q̄ filiū vicerat p̄ ptibus q̄s alijs coheredib^o abstulit filius^o: nō habituz p̄ceptōes sibi^o datas/ nō magis q̄ ceteros legatarios actioes p̄stitit: s̄ libertatē ex testō cōpetere placuit: cū^o p̄ pte filius de testō m̄ris litigasset. qd nō erit trahēdū ad vuitutes q̄ p parte^o minui nō p̄nt. plane petet integra fuit^o

Um fili^o diuer. Idē. sis tribunalibus^o actio nem^o inofficiosi testamēti matris prulisset: atqz ita varie sentētie iudicū extitissent: h̄dē q̄ filiū vicerat p̄ ptibus q̄s alijs coheredib^o abstulit filius^o: nō habituz p̄ceptōes sibi^o datas/ nō magis q̄ ceteros legatarios actioes p̄stitit: s̄ libertatē ex testō cōpetere placuit: cū^o p̄ pte filius de testō m̄ris litigasset. qd nō erit trahēdū ad vuitutes q̄ p parte^o minui nō p̄nt. plane petet integra fuit^o

vt modo no. cū oēs sint indiuidue pter vsumfructum. vt. J. ad legem falci. l. i. §. si usufructus. et hoc subicit plas ne r. c. r. dic petetur actione ex testō que insolidum durat. a. Ab eo. scilicet herede. et lege passiuē. alius enim inuitus conueniri potest. Bzo.

Seruitus
oīa bter
vfructu
cū indi
uidua ē

b. partis estimatio. i. pars estimatiōnis. sicut. §. de iure do. l. euz in fundo. §. si fundus. nec em pōt. pprie poni. quia seruitus pte nō recipit pter vsumfructum vt mō dixi. Itē in his q̄ diuidunt vt insolidū estimant: quia maior ex vni uerso fit estimatio. vt. §. eo. meui. §. i. fundo. et. J. ad legē falci. l. i. §. si usufructus. sic et ponitur in eo. titu. l. si is qui quadringenta. §. fina.

c. filius. vltro rōdēs p̄ instituto aio nouādi. vlt die institutū conuētū h̄re exceptiōem ex facto filiū si insolidū pueniat si r̄ filiū dare velit seruitutē accepta parte estimatiōnis.

d. falciē nā legatariū fututis offerre dz estimatiōnē falciē h̄rē si vult integrā fututē. vt. J. ad legē fal. l. lege falciē in terueniente. r. J. de do. except. l. pure. §. i. r. facit. J. d. ser. l. i. §. r. §. de codicill. l. q̄ gram. Itē no. in quo immutetur predicta per aut. ex causa que est. C. de li. pre.

e. Publij meui. cui meui testator heres fuerat: vt hic subicit. r. facit. C. de here. insti. l. fina.

f. Onera. p̄mittēdo creditōrū aio nouādi vel ipso iure. vt no. §. eo. l. si quis seruū. §. si. Bzo. r. instit. de fideicō. mis. here. §. post qd. r. §. sed quia.

g. Titus. lucij sempromij.

h. prestabunt. p̄cessiōnē. h̄r sine ea h̄z vtilē. vt. C. eo. l. ex legatō. r. facit. J. ad trebel. l. cogi. §. §. r. sine. r. §. si. i. l. nō amplius. §. si. r. J. eo. l. lucius. §. ij.

i. habuit. in p̄dio testatoris: qui p̄dium seruens sub conditione legauit.

k. p̄uōis. i. sic si testator pte h̄rē i p̄dio legatō. r. pte ei heres: tenere dare totū. ar. §. eo. l. vni. §. si rē. ita r̄ vfructus. quia instar dominiū obtinet. vt. §. de vfruct. l. iij. et §. eo. l. meui. §. fido. r. no. q̄ distinctio hui. §. tollit J. quadrā legū. §. §. eo. l. is cui. et. §. titu. i. l. fu. r. sic. q̄ de vfruct.

fruc. dicunt. et. §. titu. i. l. legatō. §. fundus. r. §. de ser. l. p̄p̄inamus. que de ceteris seruitutibus dicit. et facit. §. de rei vendi. l. fructus.

l. Ex testō. factiōne. debet tñ ex aq̄liana stipulatione aio nouādi facta. sec. si c̄r p̄ acceptatōez exticta vt alio mō. vt. §. eo. l. si ita scripserit. r. l. si ita q̄s. et. J. de do. p. l. i. §. adeo. et. §. ti. i. l. si sit. §. i. in p̄m. q̄ sunt J. h̄at nūq̄ deficit debitus. vt C. si. cr. pe. l. si ex precio.

m. Veritas. no. Origo q̄ origo obligatio obligatiōis nō titulus nō actiōis actiōis nō titulus sic r̄ de fideicom. actiōis mīl. l. tutor. r. d. do. l. lo. l. qui id. r. C. ad mace. l. si fili. et. J. de libe. leg. l. h. r. §. de p̄di. sine cā. l. i. §. si ius aut. r. J. d. cap. l. i. bello. §. codicill. r. §. de here. v̄. l. i. itē facit. J. de aur. r. ar. lega. l. q̄nt. i. fi. n. C. d̄amiss. i. i. n. c̄l̄ib a d̄no r̄ ei legatū relictu qd̄ p̄t. vt. C. eo. l. fu. nisi alio ipedi ret: vt hic fuit.

n. Si aliquo casu libertas ipeditē tēpore quo cedit dies legatariū iuratur legatum. h. d. Bar.

o. Senū pure manumissus cui libertas ppter iuris ipeditētū post aditā hereditatem non cōpetit: q̄ status eius extrinsecus suspendit: forte propter adulterij q̄stōem: ex eodē testō neq̄ legatā: neq̄ fidei cōmissa pure data sperare: potest: quia dies inutiliter cedit.

p. Qui legat vni ex certis p̄tibus videt omnib̄ legare: et excessum in illo in heredis arbitrio ponere. h. d. Bar.

q. Pater cū filia p̄ semisse herede instituta sic testō locutus fuerat: peto cū moueris l̄z alios quosq̄ filios suscepis sempromio nepoti meo plus tribuas in honorē nois mei: necessitas quidē restituēdi nepotib̄ viriles partes precedere

iterim differē libtas vt de suo possit h̄rē qd̄. vt. J. q̄ r̄ a q̄ l. p̄p̄erit. qd̄ nō placet. q̄ tñ sparet legatū post purgatōez criminis. vt. ar. C. ad sil. l. pe. Itēz si als ex delicto fui nō cōpetit libtas. vt. C. q̄ nō pos. ad lib. peruc. l. i. r̄ q̄b̄ ad lib. ber. p̄da. nō l̄z. l. ij. qd̄ dicit: R̄n. idē qd̄ h̄. ar. §. cōia p̄dio. l. si. in fi. nec ob. C. q̄ nō pos. ad li. p. l. i. in fi. q̄ dicit ibi eo tēpore. l. finito tpe. pene. Sed Bzo dicit hic r̄ alibi p̄cipi p̄imo legatā finito impedimēto. secus si ex senatusconsulto sil. is impeditur. vt. C. ad sil. l. penul.

r. Sperare. audi. R. sed ipse dicit ante innocētiā ab eo purgatā. r. sic no. fm̄ p̄mū act̄ motientis nō suspēdit. sic. §. cōmu. p̄edio. l. si. in fi.

s. Nepoti meo. nato ex eadem filia.

t. Nōis. quia vocat vt testator. r. no. p̄ hec h̄ba duo vō luisse testatorē. l. nepotib̄ restitū: r̄ vni plus. p̄mū necessitat: scōm ad arbitriū. r̄ si hoc scōm nō fuisset viriles debe r̄ restitū nepotib̄: vt h̄. ar. §. eo. l. cū qd̄. ij. r̄. si. alit arbitret q̄nti p̄ h̄at illi stabit. d̄mō parū. q̄ hoc indicat d̄:

Text in the right margin, partially cut off, containing various legal notes and references.

ctio plus. vt. i. de p. sig. l. hec adiectio. r arg. i. de reg. iur. l. in psona. §. i. r de ope. lib. l. si liberr. et si no arbitret mor...

a **Dato.** a ma-
tre: vt quia eu non
instituit heredes. vt
no. §. eo. l. peto. §.
mater.

b **Consentiat.**
no g stat per eu: vt
h. r. C. eo. l. ab ad-
ministratoe: als
sec. vt. C. eo. l. pe.
q est §. alij distin-
guuntan dicit rō le-
go vt sis tutor: et
tūc obinet p aut
no r tūc qd h. r. fa-
ci. §. de ex. tuto.
l. tutor. §. i. et. l. ne-
ferm. §. et de testa.
tu. l. qui tuela. r fa-
ci. §. de cōfir. tuto.
l. i. r de his qui. vt
indig. l. v. §. ci qui
tu. et. §. vbi pupil.
edu. l. i. et. §. n. i.
l. etiam.

c **Ad faciendi.**
vt. i. de condi. r de
nom. l. mutiane.

d **Fruct.** nā et
fruct. r rē. pmitte
re debet r reddere
si p ratiat: vt h.
r. i. de pdi. r demō.
l. heres me. §. qui
post. et. C. de mōi.
vi. tol. l. ij. et auf.
cui relictum.

e **Legatoruz.** f.
nomine.

f **Non pōt.** qd
fieret si legatari?
partez rei peteret
rei vendicatioe. et
sic haberet rem. et

partē actōe ex testamēto. r sic haberet estimatōez. h. i. dē
si vni legatario duo sunt heredes. vt. §. titu. i. l. h. mōi. §. fi.
sed quid ecōtra si duo sunt heredes: videtur secus.

g **Datum est.** i. concessum a lege.

h **Un.** vt eas simul exerceat.

i **Electa.** hec electio fit tpe dati libelli. vt. C. de eden. l.
edita. r eligat legatari: vt h. r. §. n. i. l. si seru. legar. §. cuz
hō. §. h. §. qd aūt: vbi nō eligat actor. Sol. ibi
in odii rei qui nō certificat actorē de mō possidēti. cetera
dic. vt no. §. de tribu. l. qd in heredes. §. fi. r. facit. C. cōmū.
de lega. l. i. r. i. de act. r obliga. l. plura.

k **Danda est.** f. sico q obrinuit: si de hereditate sint so-
luta. r hoc cōditione inde. h. ali. §. soluat. vt. §. de cōdi. ide.
l. i. §. i. et. l. ij. et. iij. r. v. si vero de pecunia heredito: ipse
reput. vt. §. de pen. l. q. si possessor.

videbatur: sed moderāde por-
tionis quā maiorem in vnius
nepotis personā conferri vo-
luit: arbitriū filie datur.

**Ille p que nō stat nomi-
nus tutor suscipiatur non pri-
uatur legato. h. d. Bar.**

**Nō iure tutori dato mater
legauit: si cōsentiat vt decre-
to ptois cōfirmetur: et pretor
nō idoneum existimet: actio le-
gati non denegabitur.**

**Qui venit contra cautione
mutianā tenet restituere rem-
cum fructibus. Bar.**

**Qui mutianā cautionē alicui
nō faciēdi cā iterposuit: si
postea fecerit fructus qz lega-
torū qz in principio pmiti ne-
cesse est restituere debet.**

**Quādo sunt plures actio-
nes q electioe tolluntur nō ad-
mittitur cumulatio. Bar.**

**Uarijs actioib? legatorū si
mul legatari? vti nō pōt: quia
legatū datur in partes diuidi
nō pōt. non em ea mēte datū
est legatarijs plurib? actioib?
vri: sed vt latior eius agēdi fa-
cultas sit: ex vna interim q fue-
rit electa legatum petere.**

**Damnata memoria testa-
toruz: reperitur legata solu-
ta. hoc dicit Bar.**

Appuit. h. de fūcto viuo mota nō fuit qd. qd est in hoc
crumie magi spāle r qbusdā alijs. vt. i. d. accu. l. ex iudicio:
rū. als reglarit §. vt. C. vbi caufe fit. l. i. r. C. si re? vt ac. l. i.
m. **Si iā solut.** nā si postea sit soluta aliud eēt. qz nō re-
petit solutis. §. magis fisco tenet. vt. i. ad legē falci. l. dolo.

**Repetēdoz legatorū facult-
tas ex eo testamento solutorū
dāda est: qd irritum esse post
defuncti memoriā dānatā ap-
paruit: modo si iā legatis so-
lutis crimē perduellionis il-
latum est.**

**Si debet retineri species r
pecunia: species de tota here-
ditate deducit: pecunia de par-
te restituentis tñ. Bar. I. dē.**

**Am pater filios eorū qz
matrem heredes insti-
tuisset: ita scripsit. peto a te fi-
lia vt acceptis ex hereditate
mea in portionē tuā centū au-
reis: et pdio tusculano partē
hereditatis restituas mri tue.
Bñ. predim? quidē heredita-
riū iudicio diuisiois de cōmu-
ni filiā habiturā: pecuniā au-
tem de parte sua retēturam.**

**Donatio causa mortis po-
test fideicommissuz imponi: r ex
ea detrahitur falcidia qua de-
tracta fideicommissum intrin-
secū minuetur: secus in extrin-
seco. h. d. Bar.**

**Proz qd mortis cā donatū
est fideicommissum quoquo tpe
pōt: qd fideicommissum h? des?
(salua falcidie rōne quā in his
quoqz donatioibus exēplo le-
gatorū locum habere placuit)**

n **Perduellio-
nis.** i. hostilis. naz
pduelliones dicū-
tur hostes. vt. i. de
p. sig. l. quos nos.
Alij dicit iō: quia
hoc solo casu per-
mittit duelluz. qd
non placet vt illo
casu admittatur.
fm. l. ro. vt not. §.
ad legē aq. l. qua
actioe. §. si quis in
collocatione.

**Um pat. ex
h? ditate. p
hoc videbatur ex
vniuersa h? ditate
cētū cē deducēda:
qd remouet. R.
p **Partem.** tuā
filie.**

q **Predim.** tus-
culanum.

r **Habituram.**
immo videt qz ve-
niat in restōne qd
h? filia i pdio iur
h? ditario. vt. i. ad
treb. l. i. fideicomis-
sum §. h. §. hoc est
qu vult detrabere
quartā trebellita-
mā. et tunc resti-
tuit in quartā im-
putādo. Bñ. qd h
ētraceret si eēt ne-
cesse detrah? qrtā.

f **Pecuniā.** qre
sec? est q pecuniā
de pte sua tñ resti-
net. dic. vt. i. ad tre-
bel. l. deducta. §.
nūmis. et arg. i. de

solu. l. si is cui. r si cer. pe. l. nā r si. in fine. et. C. de possi. l. fi.
r no. qz mri videt rogari de sua pte pdij r cētū vt filie det.
vt. §. n. i. l. post emācipatioez. §. h. §. quō de pte cētū cuz ad
eū nō puenit. vt. §. n. i. l. fideicomis. cōtra. sed satis videt
puenire cā accepit eo min? ar. isti. d. re. diui. §. iterdū. Itē
in eo q dicit totū pdiū relinq filie: est §. n. i. l. si fundum
sub pditione. §. si libertus. ibi apparet sol. r. facit. i. de ali.
leg. l. alio. r. §. famul. her. l. here des. §. fi. r. l. seq.

t **Quoquo.** ye eadem voluntate vel postea alia. et fa-
cit. C. de fideicomis. l. ab eo.
v **H? des.** imo dōtari? detrahere dy: cū r ipe patit fal-
vt h? subic. r ē. C. ad. l. fal. l. si mort. r. l. pe. Rñ. expōe fidei-
comis. i. dōtatio q postea cadit i fideico. Alj dic q h? des pē
stāt apb qz cū onere remāsit donatio vt caduca. vt in cāz
caduca. vt. C. de cadu. tol. §. p. p. cō. r. §. in nouissimo.

a **C** Si pars donauit ticio cā mortis q̄ritatē v̄l speciem .
 ⁊ eandē gao: refert onere intrinsecovt ex eadē donatōde
 vel extrinsecō. ⁊ primo de vno postea de alio dicit. vt ecce
 donauit q̄s tibi. ex. cā mortis: ex his. ⁊ scio rogauit te re-
 sistuere: si tibi auferat q̄ra p. l. falcid. ab herede tu q̄s q̄rā
 similiter detrahes

de fideicomisso ex
 voluntate defuncti:
 q̄ presumit nō esse
 talis vt vltra di-
 midia ei⁹ q̄s ex do-
 natione habes nil
 scio dares. R. et se-
 cū dū hoc nō ē fal-
 cidō. sed magis one-
 ris partitio. ⁊ sic
 cōcor. J. ad. l. fal. pe-
 nales. S. si. vel sic
 parit̄ diminutio ⁊
 nē fideicomissari⁹
 vt solent legatarij
 pati q̄ten⁹ falcidie
 munus penes he-
 redē maneat.

b **C** Prestari voluit: reliqua mortis cā donata. h. idē i quolibet alio legato. vt enī cetera legata ita ⁊ alii mētor: diminuntur per. l. fal. vt. J. ad. l. fal. l. hereditariū. sed hic ea est ratio q̄ nō ps donatiōis: s̄ extrinsecō. vt et. S. si. l. si michi Stich⁹. Bzo.

c **C** Onus. vt alimēta presentē.

d **C** Nō dubie. i. sine dubio. et dic maiorē q̄s esset on⁹ alimētorū. q. d. ⁊ si plus cēt on⁹ q̄s fuit emolumentū necesse h̄y subire: sed et si maius esset q̄s donatio: q̄nq̄ teneat donatarius. vt. S. si. l. si michi Stichus. nō est igit̄ ita exponendū. i. de pecunia donata licet fal. nil resuasset. nec enī est ar. necessariū si de pecunia maiori te onerari: ⁊ de minori. q̄ fallit vbi pars donationis est in fideicō. Bzo.

e **C** Integra alimēta. et facit. J. ad. l. falci. l. penales. S. si ticio. ⁊ sol. ibi plene dicit. et facit. J. de an. l. l. liberto. S. i. ⁊ J. ad trebel. l. facta. S. si tici⁹. ⁊ S. de vul. sub. l. coheredi. S. cū filie. ⁊ S. e. l. si ticio. S. i. et. J. si cui pl⁹ q̄s p. l. fal. l. videam⁹. ⁊ S. e. l. celsus. ⁊ J. de p̄di. et demō. l. plaucius. S. si. ⁊ J. pr. S. f.

f **C** Permissit. a viro q̄s fieri pōt nisi ex dānato coitu sint nati. vt insti. ad. offi. S. nouissime. et in aut. qui. mo. na. ef. sui. S. si. col. vi.

g **C** Petisset. donatiōis h̄ in filios collate penitusse vt. h. **C** Deberi. f. viro a filijs donatarijs qui grauari possunt. vt. S. proxi. S.

i **C** Ratio falcidie. quia non est exinanita hereditas.

k **C** Placuit. scz in totum.

l **C** Alioquin. i. si fal. ratio interuenit. Bzo. vel. i. si in donatione perseverauerit.

m **C** Falcidie partem. i. falcidiā q̄ erat pars donationis

prestabunt. **C** Si ps donatio nis fideicō. teneat fideicō. q̄s munere falcidie funget. Si tñ alimēta prestari voluit: collationis totū onus i residuo donationis esse respōdendū erit ex defūcti voluntate qui de maiori pecunia prestari non dubie voluit integrā.

C Legatario eidēq̄ debitorū nō solum actio competit / sed exceptio. Bar.

C Mater filijs suis vulgo cōceptis dotē suā mortis cā donādo stipulari permisit: cum alijs heredib⁹ institutis penset⁹ a filijs viro dotē restituit: totum viro fideicō. dotis debent⁹ si falcidie ratio nō interuenit: ideo retentionē dotis virū habere placuit. alioq̄n falcidie p̄tē heredit⁹ a filijs ex stipulatu cū viro agētib⁹ ex dote per in factum actionē esse reddendam.

C Legati onus et emolumentū querit etiā ignorātib⁹. B.

C Surdo ⁊ muto q̄ legatum

vel dic falcid. partē que falcid. debet ex orb⁹ legatis. ⁊ accipere ex dote esse. et p in factū ac. ac. sed q̄re tēnent filij hereditibus st̄ volūt habere donatiōes. R. q̄ stipulādo semel in p̄mutabiliter agūisse vidēt: s̄ alid in legatis. vt no. J. de dona. cā mor. l. et. ⁊ fa. J. ad trebel. l. mulier. et. l. facta. i. p̄n.

accipit vt cū moriet restituat: recte mādat. nā ⁊ ignorātes astringunt fideicō. quib⁹ ignorantibus emolumentum ex testamento queritur.

C Mutazione stat⁹ nō p̄ditur ius eligēdi: ⁊ mors ciuilis non facit cōditionem existere / sed mors naturalis sic. Bar.

C Hereditatē fili⁹ cū morere tur filijs suis vel ex his cui uoluerit restitueret fuerat rogatus: quo interea i insulā depoztato eligēdi facultatē nō esse pena peremptam placuit: nec fideicomis. cōditionē aū mortē filij heredis existere: viriles autē inter eos fieri q̄ eo tēpore vixerint: cum de alijs eligēdi potestas nō fuerit.

C Qui legat precii rei videt legare aio p̄p̄sādi cū re. B.

C Qui dotale prediū p̄tra legem iulīā v̄didit v̄ro legatum dedit: et emptoris fideicomisit vt ampl. b̄ ei p̄cū restituat: emptor. ē fideicomisso non teneri constabat. si tamē

f **C** Motem. naturalem.

t **C** Existere. icōmutabiliter. i. vt dixi. J. eo. l. pe. S. a filia. i. vt inuit⁹ alicui restituere teneat: v̄ volēs enī ⁊ ante restituere pōt. vt. C. de fideicō. l. post mortē. dum tamen duret voluntas. vt. S. eo. l. vnum. h.

v **C** Viriles. puta si neminē elegerit: alioquin cōtra. vt. S. eo. cum quidā. ⁊ l. cū filius. S. pater. et. l. vni. S. rogo.

x **C** Nō fuerit. vt quia sit mortuus qui eligere debuerat vt. S. eo. l. vnum. S. rogo. cū enī cōditionale fuerit fideicō. pendēte cōditione nō potuerunt trāsmittre. vt. C. de car. du. tol. S. sin autē. licet quidā cōtra. per. l. C. de his qui ante. aper. tab. et facit. J. titu. l. l. v̄roem. S. scia. et. J. ea. l. S. pe. et. J. de re. du. l. vtrum. S. cum quidam.

y **C** Juliam. vt insti. qui. ali. licet. in prin.

z **C** Dedit. in quo erat etiam munus q̄s in fundi precio vt. S. eo. l. imperator. S. si centum.

a **C** Emptoris. istud fuit fideicom.

b **C** Amplius. q̄ legatum relicum ab heredibus.

c **C** Precium. iustum.

d **C** Constabat. imo p̄t ab oi debitorē fideicō. relinq̄. vt. S. si. l. si pecuniā. in si. et. l. si seru⁹. S. qui margaritā. q̄ sūt cōtra. S. eo. nō valet ab emptore siue a debitorē hic: nisi debitor vtatur excep. doli cōtra herede: sicq̄ agnoscat taci

n **C** Querit. omu-
 tabilitate. nam ad-
 huc pōt repudiare
 ergo nō obstat. S.
 de cōdi. insti. l. si q̄s
 ita heres. q̄ est con-
 tra. et facit. S. que
 ad. ser. amit. l. si p̄-
 tem. S. i. et. C. quā-
 do di. le. cedit. l. si.
 ⁊ S. de iudi. l. cum
 furiosus. i. rñ. i. fi.
 ⁊ S. de reb⁹ eo. qui
 sunt sub tu. l. ma-
 gis. S. fundū autē
 legatū. ⁊ J. de acti.
 et ob. l. si a furioso.
o **C** Filijs suis. sic
 C. ad trebel. l. iur-
 bemus.

p **C** Depoztato. et
 sic ciuitatē m̄ ami-
 sit: scus in dāna-
 to in metallū vt J.
 ad trebel. l. ex serō.
 S. si q̄s rogat⁹. et
 C. de do. intervi. ⁊
 v̄ro. res v̄rois. et
 S. de do. inter vi. ⁊
 v̄ro. l. si d̄ si mors.
 ⁊ J. de ver. ob. l. ex
 ea. S. in insulā.
q **C** Pens. depoz-
 tationis.

r **C** Cōditionē. q̄
 bona restituantur
 (filijs.

et sibi legatis. vt. d. l. si pecunia. ff. de heredes tenet. cede re actiones. vt. d. §. q. margarita. Alij dicunt q. hic constabat quod dā iperitus et male. tertij dicit q. totū p̄ciū fuerat solutū defuncto: sed aliquid plus valuerat fundus q̄ veditus fuerat: et illud plus p̄cepit testator solui v̄xon:

q̄ nō potuit cū nō erat ultra dimidiā iusti p̄ci: et fm hoc q. dicit postea p̄cio. s. iusto. et facit s. de fun. do. l. dota. le. §. fi. et. s. fo. ma. l. si cū dotē. §. cū pater. et. s. man. l. duli. genter. §. i.

a Legato. relicto ab heredibus. b Ea. v̄xonem. c P̄cio. ab em p̄tore.

d Donabat. p̄mittendo p̄ stipulationē neus stipulandi nicio olim. v̄l hodie sine stipulatione fm Bzo. also quin nō video q̄re in sequētī casu totum reuocaret: cū mandatū mortuo mandante sit finitū. et per cōsequēs donatio. h. Itē nō audeo dicere q. solutio p̄ mādātum dz fieri post mortē q̄ tūc nō finiretur morte. vt. s. man. l. si vero nō remunes rādū. §. fi. hic ergo interuiuos fuit cōceptū: s. q̄rū ad effectū post mortem cōcipit: q̄ tunc demū cōfirmat donatio. v̄n q̄dā mediavīa in finiēdo mandato eligit: scientia ab ignoātia separata. vt. hic subijcit.

e Decessisse. ergo sciebat vel scire debebat mandatum reuocatum. vt. C. man. l. mandatum. et insti. man. §. recte. et. s. manda. l. inter causas. in prin.

f Mancā ec. herediū institutis. f. cōdi. sine cā que p̄suevit dari. p̄ reuocādis h̄mōi donationib. infirmatis l. solidū: vel si sint p̄firmate quo ad fal. vt. hic. et. s. de dona. cā mortis. l. fenar. §. i. r. C. ad. l. fal. l. si mortis. r. redditur h̄ bona rō. Sed an si q̄s soluit possit repetere. r. nō videt q. possit: quia sciens soluit indebitū: nisi ponas q. errore iuris soluerit id indebitum: et sic nō. q. stultitia soluentis lucratur donatariis. vt. J. ad. l. falci. l. iij. in prin.

g Reuocaretur. per heredes domini. et nō mirabile q. ignozantia alterius. f. meuis facit non finiri donationē a creditore in titium collatam: et sic est contra. s. de iuris et facti igno. l. iniquissimum. Uel dic q. meuius promissit centum motio ticio iusti creditoris: et eidem iussit solvere. sic ergo ignozabat meuius cum ille percepit de-

cepto legato mulier venditionē irritā facere velit: eam oblatō p̄cio doli placuit exceptione submoueri.

Mādātum simplex cui⁹ effectus cōfertur post mortē: reuocatur morte si mādātarius sciuerit: sec⁹ si ignoauerit. B.

Meuius debitor: suo restipulādi mandauit: vt ticio cui mortē cā donabat pecuniā debitā solueret: cū scies dñm vitā decessisse meui⁹ pecuniam dedisset nō esse liberationē secutā p̄stitit: nec si meui⁹ soluedo nō esset in ticiū actionē solidi: vel iure falcidie dādā esse: q. mortis cā cepisse nō videt. diuersum p̄bādū foret si meui⁹ ignoās dñz vitā decessisse pecuniam errore lapsus dedisset: tūc enim positio iure falcidie reuocaretur.

Positio deficiens defertur a substitutis et coheredib⁹ cū onere suo. Bar.

Cū pater fideicomissū p̄diorū ex testō matris filie deberet: eādē p̄ parte ita heredē instituit vt hereditatē fideicomisso cōpensaret: eadēq. p̄-

bitum: repeti non potest fm Bzo. Item not. q. hic finis corrigitur per. l. C. de dona. l. si quis argenti. §. fina. quasi in nichilum hodie reuocetur fm. R. quod hic scripsit respicit antiqua tempora et. quod hug. non placet. quia dixit mandatum finiri morte: et per cōsequentiam videtur reuocata donatio: nisi quādo sciuit meuius. et facit s. de iudi. l. de qua re. §. fi. et. j. de solu. l. fi. et. C. de acti. et obli. l. si quidem. et j. de dona. l. hoc tu re. §. si quis.

dia filio exheredato dari voluit: q̄q̄ filia patris hereditatē suscipere noluisse: fideicomissum tñ ab heredib⁹ eē filio p̄standū: ad q̄s hereditatis portio quā accepit filia redierat placuit. q. si alium filie substituisse: eum oporere filio fideicomissum reddere.

In p̄legato vni nō debetur euictio: secus si plurib⁹ p̄legetur. hoc dicit Bar.

Euictis p̄dijis que pater q. se dñm esse crederat p̄bis fideicomissi reliquit filio: nulla cum fratrib⁹ coheredibus actio erit. si tamē iter filios diuisionē fecit: arbiter: cōiectura voluntatis nō patet eū partes coheredib⁹ p̄legatas restituere: nisi pati fuerint et ipsi p̄ris iudiciū fratri cōseruare.

Si testator iubet heredem dotē filie stipulari intelligit ea mortē in firmo nō ea sup̄uiuēte. Itē fmo simplr̄ placet intelligitur pro vīa vice. B.

Pater certā pecuniā ex hereditate filie p̄bis fideicomissi reliquit: eāq. nupture dotis nomine dari voluit filio dotem

stitui. ij. l. quidam. Item not. fm. h. q. hoc videtur hodie correctum. vt. C. com. de le. aut. res que.

Euictis. refert. an vni tñ filiorū rem certam p̄legauit: quo casu non agitur nomine euictionis. an omnib⁹ quo casu agitur: sed in primū videtur agi cum sit contumeta persona. vt. C. e. l. cum alienam. Sol. hic speciale ne crescat inuidia inter fratres. vt. C. de bo. que libe. cū oportet. §. i. vel vt ibi. Item ad idem cōtra. C. de inoffi. te. l. sci mus. §. i. So. ibi. Item cōtra ad idem. s. titu. i. l. nō quocūq. §. i. fo. ibi. Item contra. J. titu. i. l. qui concubina. §. si heres. Sol. hic in genere. ibi in specie fuit legatū. Item facit. C. de euic. l. ij. et. s. de dona. l. aristo. et. j. de usufruc. le. l. fia licho. §. fi. p̄ fecit. f. pater.

Eum. cui p̄legata sunt euicta. et sic ope exceptionis: sed et potest dici q. habebat actionē quasi fuerit diuisio inter eos facta ab eis. vt. C. comūia vtriusq. i. l. si fratres. vel refert diuidat testator vt hic: an partes vel iudex vt ibi: quod est verius. et facit. s. titu. i. l. si domus. §. i. et quod ibi notatur.

tur reuocata donatio: nisi quādo sciuit meuius. et facit s. de iudi. l. de qua re. §. fi. et. j. de solu. l. fi. et. C. de acti. et obli. l. si quidem. et j. de dona. l. hoc tu re. §. si quis.

Cum pater. ab v̄xonē instituit: et rogatus vt quēdā p̄dij filie daret p̄ fideicomissum.

Et adē. f. filia.

Cōpensaret. quod potuit. vt. s. ti. i. l. cum ab v̄no. sed hoc non dicto fideicomissum deduceret et hereditatem haberet. vt. C. ad. l. falci. l. i. mponenda.

Accepit. destinatione.

Redierat. vt iure accrescēt: et sic cum onere. vt. C. de cadu. tol. l. i. §. his ita. vt quia erant substituitur stiam subijcit.

Eum. substitutum. vt. j. ead. l. §. ab instituto. et s. eo. l. si ticio. §. i. r. C. ad trebel. l. nō iustam. et. s. trū. i. l. si duobus. §. i. et

Lib. Septimus.

a **Stipulate**. hoc totū voluit p̄. s. filiū et stipulari dotē.
b **Dedisset**. p̄ q̄ v̄i debeat satisfactū volūtati patris.
c **Voluisse**. sub. p̄pterea quo p̄ vt. c. sed. 2. si voluisse nō valerēt. s̄i fauore dotis. vt. s̄. de pac. do. l. ij. tū qz falci-
diā iure nature d̄z h̄re. vt. C. de inoff. testa. l. qm̄. in prin.

d **Non oportet**. re. sic. i. de h̄bo. sig. l. boues. s̄ hoc sermone. 7. s̄. de iure do. l. dotis. 7. facit in eo. ti. l. stipulatio que. 7. C. de rei vro. act. aut. sed et q̄uis.

e **Suis**. s. filie.
f **Nō eē electio**. nē. accipi debeat q̄b est. i. sed. s̄. eo. l. ynū. in pn̄. vbi eē electio nisi reuocet. So. dic nō esse electionē s̄z incōmutabiliter factā: qz adhuc p̄t mutare aliu eligere. vt. s̄. ea. l. s̄ hereditatem. sed. p̄pter cōmodū medij tēporis valet vt ibi. alij vt. R. dicunt nullo modo eligi. p̄pter incognoscibile personā fideicommissarij: 7. fm̄ hoc etiāz cōmodū medij tēporis. repetit. vt. s̄. de cōdi. inde. l. sufficit. Itē cōtra. C. de fideicom. l. post mortē. vbi etiā an̄ restituit. Sol. aliōs esset si certe p̄sone post mortē suā qz hereditatem restituere fuerat iuss̄. tunc enim quādo cūqz vellet restituere volūtas defuncti nō aduersatur at h̄ic secus. p̄pter ignoscibilez fideicommissarij personā. vt. i. ti. i. l. vrore. s̄. sceuola. vel solue vt ibi.

g **Nam in cū**. bene dico electionem nō tenere. quia adhuc p̄t eligere vnū aliu de filijs qz nulla facta electione admittebatur ad fideicommissum vna cum alijs filijs. de-
mum ergo morte infecuta firma est electio vltima.

h **Matri**. cuius dēqz filie. 7. fa. i. s̄. ma. testa. l. libertas. in prin. et. l. qui duos. s̄. fi. et. s̄. ti. i. l. filius. s̄. diui.

i **Secūm voluntatem**. istius testatoris.

k **Inuitatos**. ad reuocandum statuerent.

l **Heredes**. istius testatoris iudicio nō heredis: nec enim sunt liberi heredis sed defuncti. vt. i. ti. i. l. pater. s̄. i. et

stipulate³ cū minore filio⁹ dotē dedisset⁹ supflūū esse filie red dēdū constabat. Diuortio q̄qz secuto fideicommissū filiā recte petiturā: vt actio stipulatiōis sibi p̄staret: qm̄ verisimile nō erat patrē iterponi stipulationē voluisse: quo filia post primas nuptias indotata p̄stitue ref. Ceterū si postea nuberet: ad secundas nuptias cautionē extendi non oportere⁹.

Cui committitur electio p̄sone cū moreret non p̄t an̄ ipsa cū effectu eligere. Bar.

A filia pat̄ petierat / vt cui veller ex liberis suis⁹ p̄dia cū moreret restitueret: vni ex liberis p̄dia fideicō. viua donauit: nō esse electionē p̄pter incertū diē fideicommissi certe donatiōis videbat: nā in eum⁹ destinatio dirigi p̄t: qui fideicommissū inter ceteros habiturus ē remota matris⁹ electiōe

Manumissi ex cā fideicommissi cōnnet appellatiōe libertati restatoris. Bar.

Fidei heredū meorū p̄mitto ne fundū tusculanū alienēt 7 ne de familia nois mei creat fm̄ voluntatē: eos quoqz inuitatos⁹ intelligēdū est: quibus heredes extranei fideicommissariā libertatē reddiderunt.

Fideicommissum factū in testamēto: cen. sek. repetitū i codicillis de bonis i illis relictis.

J. de ali. le. l. ij. que sunt contra. et facit. C. de verbo. sig. l. fina. et. s̄. ti. i. l. filiusfamilias. s̄. diui.

m **Cōnebant**. quid miri cum verbū puenerint sit futuri t̄pis: sed forte hic in preterito posuit. sic. 2. als. s̄. ti. i. l. talis scriptura. s̄. h. 7. l. sequen. Bzo. Itē s̄. i. ti. i. l. vrore. s̄. vrore. So. ibi i donatione iteruinos

**Fidei tue committo vrore: vt des / vt restituas filie mee cum morieris q̄cqd ad te q̄quo nomine de bonis meis puenerit etiā ea q̄ postea codicillis vrori dedit fideicommissū p̄nebitur⁹. nā oido⁹ scriptura nō im-
pedit cām iuris ac volūtatis: sed dos p̄legata retinebit⁹: qm̄ reddi⁹ pot⁹ videt qz dari⁹**

Sui naturalis in future cōcept⁹ excludit substitutū. B.

Uolo p̄dia dari libertis meis: qz si q̄s eorū sine liberis vita decesserit: p̄t ei⁹ ad reliq̄s p̄tinevolō: collibertū p̄s eundēqz filiū ex volūtate substitutionē excludere placuit.

Frustra legat̄ debitū creditor⁹ a debitore. Itē dilatio in t̄pis nō p̄fecte. etatis creditor⁹ fauore p̄sumitur. Bar.

Curatoris sui frustra fidei commissi videbitur vt heredi fratri neg. gestorū rōnē redde ret. q̄qz igit⁹ testō cautū esset: vt cū ad statū suum puenisset frater ei demū solueret: tñ sub curatore alio fratre agentē recte placuit actionē inferre: cū illis verbis fratri potius p̄sultum videret qz solutio que iuste fieri potuit esse dilata.

Relicta ab instituto vident reperita a substituto p̄ legem sub eadē cōditione. Bar.

Ab instituto extraneo p̄dia libertis cū moreret p̄bis

Ab instituto extraneo p̄dia libertis cū moreret p̄bis

Ab instituto extraneo p̄dia libertis cū moreret p̄bis

Ab instituto extraneo p̄dia libertis cū moreret p̄bis

Ab instituto extraneo p̄dia libertis cū moreret p̄bis

Ab instituto extraneo p̄dia libertis cū moreret p̄bis

Ab instituto extraneo p̄dia libertis cū moreret p̄bis

Ab instituto extraneo p̄dia libertis cū moreret p̄bis

Ab instituto extraneo p̄dia libertis cū moreret p̄bis

Ab instituto extraneo p̄dia libertis cū moreret p̄bis

Ab instituto extraneo p̄dia libertis cū moreret p̄bis

a Substitutum. f. vulgariter.

b Debere. facit. 3. e. l. §. cū p̄r. r. 3. e. l. f. i. ticio. §. in lran.
c In ltituti. i. substituti. nā oīs substitutus est institutus. vt J. ad. l. falci. l. i. rōne. r. l. i. §. si filio. l. y. v̄l dic. p̄p̄. ar. C. qñ di. l. ce. l. et hys. l. §. qđ d̄ d̄cas ē. §. 3. d. h̄d̄. l. i. tū. l. i.

sub 2dione. Sol. siue repetat legatū siue substitutū: r. nichil dicā de 2dione ne pure videor respectere r. substitue re. vt. §. titu. i. l. l. 3. r. l. si q̄s a filio. r. l. si cui. §. i. que sūt cōtra similiter. §. hic non repetit restator: sed lex repetit sub eadē conditōne. ar. C. de cadu. tollen. §. si ve ro nō omnis. in fi. Jōe. facit. J. de adi. leg. l. legatū sub cōditōne. et. §. ti. i. l. seruo alieno. §. p. d. **M**ē. i. dē mē sularius q̄ p̄est mē in qua sūt debita et credita: et ponit mēsem pro vniuersitate debitorū r. creditorum in eadē statiōe. vt J. de p̄iui. credito r̄. l. i. v̄ntri. §. i. d. o. nis. et. §. de pigno ribus. l. cū taber nam. reliquit ergo hic testator mē s̄ p̄ fideicomisū. he redes autē n̄ mē tes ne creditores mēse conuenient eos petierūt r. ha buerūt cautionem

fideicomisū reliquerat r. petie rat ne ex noīe familie alienarē tur: substitutū ea p̄dia debe re. vt defuncti volūtatē respō dit: sed vtrum cōfessim an sub eadē 2dione volūtatē qōnē esse: sed cōiectura ex volūtatē testatoris capiēda moīs in stituti. r. expectāda est.

Legatū vniuersitatis iure vt et si in cōmodū p̄tineat. B.

Mense negociū ex cā fidei cōmissi cū indēntate heredū p̄ cautionē susceptū emptiōi simile videt: r. iō non erit que rendum amplius in ere alieno sit q̄s in questu.

Si pater legat filie res q̄s dedit i dotē filie debet estima tio ipsarū: r. earū q̄ ex eis nate sūt si sunt dotales. Idē si res donate legētur vxori. h. d. B.

Pater filie mancipia q̄ n̄ benti dedit p̄bis fideicomisū p̄stari voluit: p̄r susceptos (et li matres ante testm̄ mortue fuissent) etiā ex cā fideicom. p̄stādos. respon. nec aliud in vxore confirmatis donationi bus. p̄ iudē obseruatū est.

Per simplice diuisione nō

indēntatis a fideicomisario tenet qđ cautio. licet fidei cōmis. decipiā: q̄ plus est in ere alieno q̄s in questu. qz hoc videt simile venditioni in qua si alter decipit re ip sa: nichilominus statur venditioni. vt. §. de mino. l. in cause. §. penul. et facit. §. titu. i. l. imperator. §. si centum. sed an hic fideicomisarius teneatur creditoribus. dic vt nota. §. eo. l. si quis seruus §. fi. Item proprietās loci. vbi sita est mensa non curo cuius sit: legatis vel ab alio con ducta: quia ipsa non fuit legata.

Questu. §. pro socio. l. coiri. r. l. quest. et. §. quā. ac. de peculi. est an. l. i. §. penul. ibi pegasus autem etc.

2dicipia. vel estimata vel inestimata: et ita debetur vtroq; casu filie estimatio: qz rē alienā filie potuit legare debeat filie a marito an nō: qz nō cōcurrūt due cause lu cratiū: marit. eni nō donauit vxori. vt. J. de actio. et obli. l. si quis. r. J. de libera. leg. l. iij. §. fina. secus si pater p̄lo legasset. et postea in dotem dedisset. Bzo. quod dic vt. C. eo. l. filia. r. §. ti. l. i. l. h̄mōi. §. cum pater.

P̄stādos. p̄ra. J. titu. i. l. vxorem. §. forori. Solu.

hoc ideo cōtingit qz hi partus dotales sunt. ideoq; si ap pellatione datorū in dotē cōtineant: nō est mirum. vt. C. de retror. actio. l. i. §. itaq; et. §. de iure do. l. cum post. §. fina. R. et eodē modo nō obstat. §. de fur. paulus respon dit mora. in p̄n. r. §. i. nā ibi nō p̄cesserāt a legāte matres:

tollit ius fideicomisū: r. iō nō tenetur q̄s de periculo rez vlt tra cō tenere v̄mo. Bar.

Hereditate post mortē su am rogati restituere: noīm pe riculo q̄ p̄ diuisione obtigerit iter coheredes iterpositi dele gatiōib; nō astringunt: nō magis q̄s p̄dictorū: cū p̄muta tio rerum discernēs cōmunio nem interuenit.

Qui legat hereditatē sibi quesitā nō videt legare fruct; quos ipse cōsumpsit. B.

Filia mea precipiat: sibi q̄s h̄re volo rem in m̄is sue: fruct; quos medio tpe pater perce pit nec in sepato habuit/ absū psit: vel in suum p̄monii cō uertit: nō videt filie relictū.

Dicitū restrigit p̄ rōnē. B.

Dulcissimi fratrib; meis: auūculus autē tuīs q̄cūq; mi chi supsunt in p̄aphilia s̄ria/ vel vbiq; de maternis bōis concedi volo: nequa q̄s cū his controuerfiam habeas: omnia corpora maternē hereditatis que in eadem causā domini manserunt/ ad voluntatem fi deicomis. p̄tineret: ex eis dē igit

Rem. que olim in totum: hodie quo ad vsum fructū patri queritur.

2dedito ante mortem r. post testamentum.

Dec in separato. tunc enim esset contra. J. titu. i. l. xi. §. si rem. r. J. de adimen. lega. l. p. §. si. Item cōtra. J. de pecu. leg. l. fi. So. ibi.

Conuertit. §. eo. l. lucius.

Dulcissimi. mater est que filio loquitur fratrib; re linquens bona que cōmuniā cum eis habebat ex succes sione matris eorum cōmunis.

Quecūq; hoc facit pro auūculis.

Nequa q̄s. hoc obijciēbatur auūculis. r. sic not. qz hic restrigit p̄ma generalia verb a. nam cum. §. dire rit generaliter de omnibus bonis cōmunibus et nō cō munibus cum fratrib; matris: restrigitur ad cōmu niā. et hoc nequa q̄s cum his etc. sic. J. de acqui. pos. l. si is q̄ p̄

In eadem causa. i. sicut per maternam successione pro indiufo ad hūc testatorem peruenierunt sic cōmu niā cum fratrib; et facit. J. titu. i. l. p̄dictis. in p̄n.

vt hic fuit. Ergo nō sunt i dotē dati: sed potius nati q̄si per mediū in do tē dati. r. ipsi vidē tur occasione ma trū siue inestimati fm. R. siue etiam estimati fm. Bzo. h. Nec aliō. im mo idē multoma gis qz trahitur re tro. vt. C. de dona ti. intervi. et vxo. l. antepe.

Donatiōib;. a viro viuēte col latis. Ro. et die tas cū v̄l exp̄s. Bzo.

Hereditate. duo instituti r. de restituēdo p̄ mor tem rogati non te nent de piculo no: minū vel corpora liū rerū: licet diu: serunt hoc inter se r. hoc nisi lata cul pa intercedat. r. J. ad rebel. i. mulier §. si et. r. l. de ducta §. cū autē. et. §. ti. i. l. si seruus lega tus §. cū quid.

P̄dictorū. pe riculo. Bzo.

Cū. i. quādo. n. Cōmuniōne p̄ diuisione. Bzo.

Filia. p̄ loq̄t.

Liber Septimus

a Pecunia ab ista matre.

b Propriū non communis.

c Versa maxime nā idem dicam. et si habuit eā separatam vt statim subiicit de rebus diuisis. et tunc ratio sequens idem probat. sed argu. contra. s. co. l. idē seruādū.

d Discordijs.

no. inspicit causaz legādi. sic. i. de con. di. et demō. l. illis libertis.

e Excitare. sic

C. qñ et qui. quar. ps. l. ij. et. s. de fer. vrb. pie. l. in comū ni. et. C. de dona. l. sancim. §. s. maūt.

Itē ad hoc. s. eo. l. lucius. in prin. et. l. gai. et. s. co. l. i. §. curatoris.

f Custodie cā.

qđ semp psumit.

g Qui libertus.

h Intellegitur.

als intelligebat.

i Arbitrū. i. iudicem familie hereditate ordinariū vel de legatum.

k Fore. refert qđ

quid datur clauū

agar. R.

l Cū imperfecta.

duobus modis dicitur

imperfecta. p. mo. i. si implena:

puta dixit sempronio decē. superiōri aut parte vel inferiori dicitur ticio nominato fundū lego: sic verbum lego est commune. sic s. de edē. l. si quis ex. §. si initium. secus si nō congruit: puta ticio decē lego sempronio romme. scđo imperfecta. qđ nō proprie significat qđ testator sensit quia dicit transfero in illū decē vel muto. nam quia aliquo modo adaptari potest significatio positōis hīs que debuērūt poni. tenet. scus si esset omnino extranea. vt. §. i. l. libror. §. qđ tamē cassius. et. s. u. l. i. i. §. i. et. fa. cit. §. i. l. i. §. i. in testamento.

m Scriptū. i. id qđ non fuit scriptū: si fuisset scriptū bñ

putaret cū dicitur scđm p. m. vel scriptū. s. in proprie cōgruit dicto. l. et qđ dicere voluit scđm alium.

n Iuramentū. a se testatore p. s. t. ar. §. i. l. i. l. cū quis de §. codicill. et in aut. de iur. iurā. a mouē. pre. §. i. col. v. vel ab herede p. h. d. i. voluit eū matre iurare de his p. standis. vt. C. cōtra de leg. l. i. in prin. a forte ideo sic fortiter rogabat: quia testō suo solē: ratē deesse credebat.

facultatib⁹ pcepta pecunia⁹ et in corp⁹ ppriū patrimonij ver sa. Itē iure diuisionis res p. p. rie facte nō prestabūtur: cum discordijs p. p. in quorū sedandis prospererit: quas materia cōmunionis solet excitare.

Traditio clauū et assignatio rerū in dubio psumit eā custodie si titulus habilis nō pcedit ad dñij translationē. Bar.

Pater plurib⁹ filijs hereditatis institutis mouēs clauē et anulu⁹ custodie causa maioru natu filie tradidit: et libertū eadem filie qui⁹ p. seus erat: et res quas sub cura sua habuit assignari iussit: cōmune filio: nō negociū gestū itelligitur: nec ob eā rem apud arbitrum diuisionis precipuam causam filie fore.

Oratio imperfecta perficitur ex precedenti et sequenti si cōgrue fieri potest. Bar.

Cum imperfecta scriptura inuenitur: ita demū verbum fideicommissi vel legati qđ pcedit vel sequitur ad cōmunionē assumitur: si dicto scriptū congruat.

Iuramentū testatoris vel heredis habet vim repetitionis ab intestato. Bar.

Fili⁹ matre herede scripte rat: et fideicommissi. tabula da

gat idignū oēs admittunt: tā illi qđ fuerūt: tā illi qđ nō offenderūt vt h. et in si. huus. §. r. s. co. l. cū qđā. si hō eligat eos qđ seruiērūt: alij qđ nō seruiērūt hō offenderūt repel lum. si hō sunt qđ seruiērūt quos tñ cū alijs nō elegit: ipsi admittūtur: et hoc indicat verbū soli infra positum.

b Nō offenderit. nā et als psumit qđ legitime factū. vt illi. de fidei. §. si. et. §. de iniur. l. iniuriar. §. i. et facit. §. de manu. testa. l. seruos. et. §. de statulibe. l. labco. in fi. et. s. ca. l. §. hereditate. et. l. cū qđā. et. l. vñ §. rogo. et. §. i. l. i. §. i. §. i. de fideicommissi. lib. r. l. si cum. §. ex iusta.

c Promeruissent. quo casu non sufficit liberis alijs non offendisse.

d Non admitti. i. repelli.

o Nullo iure. quo ad fideicommissi solēnitatem.

p Enire. als enire. i. potestate et sic adiectiuū substantiuū preces: vel substantiuū voluntatis: als obnre. i. vinculo iuramenti firmate et.

q Successionis. etiā ab intestato: sic est tra. C. de fideicommissi. l. si ve ritas. et. l. ex testō. et. l. cā. Solu. hic speciale. p. p. ter dicitur iuramentum.

r Ipsius. scilicet filie.

s Apparuit. hō anteq̄ liberos habeat testatur. §. 30. §. §. i. eo. l. pe. Sol. ibi. itē §. i. ad treb. l. qđ filius. Solu. ibi alia euidenter volūtas testatoris apparet.

t Testari. s. p. hibere. sequēs em hōū. phibēdo hic cōcipitur. §. 30.

v Consilij. no. hōa pceptina esse Verba cōsiliū. vt hic. et. §. pcepti ca. l. §. curatoris. et. uā qđq̄ ecōtra sua uolūta in p. siliū ducit necessitate. nam. vt dicitur. §. co. l. pto. i. r. i. l. vñ. §. fina.

x Iuri. s. cōmuni ad tps p. siledo ne faciat testamētū: et est filie fauor potet renūcia re. vt. C. de pac. l. penul. et hic dicit.

y Tūa. que ea habitura a me: vt habes a te cum et michi sis heres. vt. §. i. §. ticio.

z Ut. sicut.

a Cessante. no. cessante. i. m. ne minē eligere. si em nullū eligat vt eli

ta cū iurifurādī religione p. stari rogauerat: cū testm nullo iure factū esset: nichilominus matrē legitimā herede cogen dam fideicommissuz prestare rñ. nāz enire voluntatis preces ad omnē successione⁹ speciem potestate videbatur.

Verba que pferūtur in modo cōsiliij: non imponūt necessitatem. Bar.

Mando filie mee pro salute sollicitus ipsius: vt quoad liberos tollat testamētum nō faciat. ita em poterit sine piculo viuere. fideicommissi. hereditate coheredi: foroz nō videri relictā apparuit: qđ non de pecunia sua testari: hō obrētū cōsiliij derogare iuri testamētū fieri prohibendo voluit.

Si non eligitur vn⁹ ex certis: omnes admittūtur qui nō sunt indigni. Bar.

Rogo filia vt bōa tua quā doqz distribuas liberis tuis vt quisqz de te meruerit: videtur oibus liberis et si nō equaliter meruerit fideicommissi. relictū: quibus matris electione cessante sufficet si non offenderint. eos aut quos mater elegerit fore potiores si soli promeruissent estimari. qđ si neminem elegerit: eos solos nō admittit qui offenderint.

gat idignū oēs admittunt: tā illi qđ fuerūt: tā illi qđ nō offenderūt vt h. et in si. huus. §. r. s. co. l. cū qđā. si hō eligat eos qđ seruiērūt: alij qđ nō seruiērūt hō offenderūt repel lum. si hō sunt qđ seruiērūt quos tñ cū alijs nō elegit: ipsi admittūtur: et hoc indicat verbū soli infra positum.

b Nō offenderit. nā et als psumit qđ legitime factū. vt illi. de fidei. §. si. et. §. de iniur. l. iniuriar. §. i. et facit. §. de manu. testa. l. seruos. et. §. de statulibe. l. labco. in fi. et. s. ca. l. §. hereditate. et. l. cū qđā. et. l. vñ §. rogo. et. §. i. l. i. §. i. §. i. de fideicommissi. lib. r. l. si cum. §. ex iusta.

c Promeruissent. quo casu non sufficit liberis alijs non offendisse.

d Non admitti. i. repelli.

a Non subnixā. ita. s. dono centū filio meo. hec enim verba non fideicō. sed donationem innuunt.

b Deposuit. apud edituum.

c Ad edituum. i. ad eum qui edes tuctur. vt insitu. de ueris. s. i. Hzo. i. aliquem magistratum.

d Post mortē.

ex hoc videt fideicommissum.

e Ad eni queri. no. donū. s. b. u. sic. e. l. miles. in p. n. et. l. vtrū. in fi. et. l. i. pero. in pun. et. s. i. n. i. l. quidam. r. i. n. i. l. cum. q. s. s. feia.

f Reliquit. s. pa tronus.

g De id aliena rent. forte alio est cū pater duob' filiis instituit vicifim eos fideicō. mis. substituit: nec expellit. p. p. b. u. i. t. alienatione. nam ibi licet vnus alienet nichilominus alteri partem reuocabit. qz non fecit expelle. p. r. a. v. o. l. i. t. a. t. e. Item h. n. l. o. modo tenet alienatio: qz testator p. h. b. u. i. t. c. a. s. i. b. i. tenet stari: licet reuocet ex postfacto fm Hzo.

h Uediderint. yn' post alium.

i Volūtātē. sed si cōsensit nūquid statim fciū petet: videt qz sic. vt. s. n. i. l. si fundū p fidei cōmis. in pun. sed cōtra. f. eo. l. codicillis. s. infulam. Hzo.

k Paruerint. i. non alienauerunt. vel non consenserunt. Accursius.

l Alioqn. i. si nō alienauerūt vel nō cōenserūt fm. R. r. male: qz et is q' alienauit inuitat in p. r. i. b. alienatis p. u. s. i. p. s. ipse alienauerit. vt. l. sequit. Itē si cōsensit qui bus dā. r. i. in alijs nō parat ei p. r. e. u. d. i. c. i. a. t. v. t. h. i. n. u. i. t. Intelliges ergo h. i. n. partib' alienatis postq' alienauit is q' uult reuocare alienatū ab altero: sed si cōsensit alienatū: qz fauor suo videt renūciare. vnde partes alienatas postea sine se reuocat: qz in nullo peccauit fm Hzo.

m Perdidit. s. ius petēdi i alienat' p'. sec' si an. azo.

n Procedere pot. s. vt iure alienet: vel vt nemo repetat alienatū: qz absurdū sit vt dictū ē vice mutua induci petitionem. Hzo.

o Prior. pone tici' r meū' r seius et gaius sunt liberti: alienauit tici' pmo. meū' secūdo. s. i. t. i. o. q. i. r. t. i. o. in alienatis a pmo oēs tres sequētes admittunt. In alienatis a secūdo admittit tertius r quartus. In alienatis a

tertio solus admittit qrtus. In alienatis a quarto nullus r ita regula est vt de alienato possit alienari nichil petat in alienatis prius petam pro parte. Hzo.

p Non faciet. id est nō faciet vt alij q' forte nōdū alienauerūt. s. tertius r quartus vendicet tñ. p parte partē secūdi alienatā: imo totā petent: nō obstante prio qui suā an alienauit. at h' huc sed o alienatū ammodo actio nō nascat nata tñ pri mo in parte primi perseverat.

q Tardi' uēdit. dit. puta tertius.

r Non uēdidit. puta quartus.

s Partib'. pri mi et secūdi q' an alienauerunt.

t Uediderit. etiā. nā et ei q' uēdidit posterius faciet ptem. Hzo. et facit. s. t. i. n. i. l. nichil. s. i. et. j. de an. lega. l. quit. r. c. de fideicommissi. l. quoties. r. s. n. i. l. l. filii familias. s. diui. et. j. n. i. l. pater. s. quindecim. r. s. de mino. l. auxilium. in fi.

v Admissa. vt. j. de h. l. i. l. liberti.

x Quod sub. de eo quod rē. vel quod. f. legatum p. r. e. d. i. u. m.

y Familie. liberto rum.

z Filium. forte collibertū. ceteruz familie matruē: als paterne qd pertinet: Respō. cer te nichil. vt. j. de obse. l. heres. et. j. de iur. l. nō solum. s. q. s. et. j. n. i. l. pater. s. i. q' sūt p. r. a. sed certe fm Hzo. im mo videtur esse de familia licet sit ingenuus. quia uiuentē matre vt liberta potest reuocari in seruitutem. vt. c. de lib. et eorum libe. l. fina. et hoc inuuit lex ista cum inter rē. quasi diceret quia mater. nam si filius esset libert' admitteretur: siue admitatur mater siue non. sed argu. con tra. s. eo. l. pero. s. fratre. Sed potest dici q' ibi non loquitur de familia libertorum.

a Cum estimaret. s. aliquis.

b Ad duos. s. dictam cōsobrinā et alium.

c Possessione. vnde cognati.

d Rationibus. equitatis.

e Perpetui. id est generalis quo continebatur vbi emolumentum minuitur et on'. sic et in instituto. vt. j. n. i. l. fina. i. h. sed certe immo adhuc in solidum tenetur cō sobrina. vt. j. t. i. n. i. l. post emancipatum. s. i. t. e. que sūt. r. e. Sol. hic de equitate vt hic predictit. vel dic vt ibi.

Quādo pba sunt disposita nō refert cū quo qs loquat: sed in quē voluntatis intentio dirigatur. Bar.

Donationis pditionum epistolā ignorante filio mater in ede sacra verbis fideicommissi nō subnixā deposuit: r litteras tales ad edituū misit. In instrumentū volūtatis mee post mortē meā filio meo tradi volo: cū plurib' heredib' in testa to diē suū obijisset: intelligi fideicommissi filio suo relictuū rēdi. non enī q'ri oportet cū quo de supremis qs loquat: sed in quē volūtatis intentio dirigat.

Qui uenit volūtātē defuncti in eo qd est cā fideicommissi ab ei' petitiōe repellit. Bar.

Libertis pditionū reliquit ac petuit ne id alienaret atq' i familia libertoū retineret: si excepto vnō ceteri ptes suas uēdiderit: q nō uēdidit ceteroz ptes qbus nō dedit alienandi volūtātē ite gras petet: eos ei ad fideicō. vt inuita se q iudicio paruerit. alioqn' pabur dū erit vice mutua petitionem induci. s. vt ab altero pte alie-

familie matruē: als paterne qd pertinet: Respō. cer te nichil. vt. j. de obse. l. heres. et. j. de iur. l. nō solum. s. q. s. et. j. n. i. l. pater. s. i. q' sūt p. r. a. sed certe fm Hzo. im mo videtur esse de familia licet sit ingenuus. quia uiuentē matre vt liberta potest reuocari in seruitutem. vt. c. de lib. et eorum libe. l. fina. et hoc inuuit lex ista cum inter rē. quasi diceret quia mater. nam si filius esset libert' admitteretur: siue admitatur mater siue non. sed argu. con tra. s. eo. l. pero. s. fratre. Sed potest dici q' ibi non loquitur de familia libertorum.

a Cum estimaret. s. aliquis.

b Ad duos. s. dictam cōsobrinā et alium.

c Possessione. vnde cognati.

d Rationibus. equitatis.

e Perpetui. id est generalis quo continebatur vbi emolumentum minuitur et on'. sic et in instituto. vt. j. n. i. l. fina. i. h. sed certe immo adhuc in solidum tenetur cō sobrina. vt. j. t. i. n. i. l. post emancipatum. s. i. t. e. que sūt. r. e. Sol. hic de equitate vt hic predictit. vel dic vt ibi.

a Prestandas. s. respondit.

b Dāni cā. i. ea ratione q̄ habeat dānū cōsobrina. nam hic nō attenditur. sed cur nō prestat ab utroq̄ sicut fidei cōmis. Respon. quia fidei cōmis. pro parte prestari potest. libertas nō. vnde ab eo solo prestatur qui rogat. et. 230.

rede mptis parti-

b^o a coherede scz isti^o sui q̄ debuit manumitti. vt. 3. ti. i. l. qui graui. et l. se. sed videtur q̄ a nullo. vt. 3. ti. ij. l. pe. in fi. Sol. hic eq̄tas. vt. 3. e. l. cū fili^o. in prin. ibi rigo. et facit. 3. de ex cepti. rei iud. l. iudicate. i. prin. 2. de libe. cā. l. duobus. 2. C. de ioffi. testa. l. cū duob^o. 2. 3. de pac. l. tale. §. fi. 2. 3. de vbo. obli. l. eum qui ita. §. re et tici um. 2. 3. ti. i. l. §. fi na. 2. 3. eo. l. si q̄s testamēto. et. 3. ad tre bel. Lepistolam.

c Aurcis. cc. p̄ hec b̄ba videbatur legasse. cc. filio. et cū rogasse restitue re q̄cqd̄ h̄yde here ditate. sic econtra dic filiabus. q̄b̄ re mouet hec lex.

d Hereditatis. nec etiā aureoz. nā quātum dat filiis in aureis tātū recipit. et sic filie dat. et eodē modo in partib^o hereditatis. vñ videt̄ r̄i diculū. vt. 3. ad. l. fal. l. si fundus. in fi. secus si appareat vtilitas eius cui relinquitur. vt. 3. e. l. pero. in prin. que est contra.

e Frugi. fruges suas estimantibus. q. d. bene sufficit q̄b̄ dimitto vobis qui valet tantum.

f Exclurum. i. frater idemq̄ tutor nō excludet ratio nes quin in solidā substantiā teneat. licet testator videat̄ eam traxisse. et hoc dicit̄ p̄scriptione tarate q̄ntitatis. scz a testatore. vt. hic. 2. C. arbi. tute. l. i. nisi iurasset. vt in aut. de iureiur. a mo. pre. col. v. §. i. et facit. 3. titu. l. i. si fundum sub conditione §. si libertus.

g Ticio. seius instituit meui^o et rogauit restituere ticio fratri meui^o post mortē ipsi^o meui^o: hic meui^o postea fratrem ticiū instituit tā in suis q̄ in seianis bonis. 2. rogauit vtrūq̄ restituere sempromio post mortē tici^o: hic tici^o rogat^o vult retinere hereditatē seianā vt es alienū: 2. nō restituere sempromio. Item de meuianis vult retinere quartā q̄b̄ videt̄ posse. vt. C. ad. l. fal. l. irritū. sed tñ distinguit̄ p̄cepit tot fruct^o de hereditate meuiana qui valeat seianā: 2. nō potest. alias sic. nō dico de fructib^o seiane qz suo iure eos percepit ticius 2. vt a se. Secūdo pone q̄ meuius predictus ticiū instituit ea legene accipiat fidei cōmis. seiane hereditatis. certe nō adhibet meuianā nisi renunciet fidei cōmis. quofacto adeat. et cōputet sibi in dānū amissi fidei cōmis. falci. heredi. meuiane. quod est graue maxime quādo nō equiualeat illa falci. fidei cō. 2. tō ed-

tra iniuquitatē dat cōsiliū: q̄b̄ habet locū re integra.

h Fratri suo. s. meui^o.

k Erat. meuius.

l Rogatus a seio.

m Scripto. in h̄yditate meuiana.

ptione q̄ntitatis demonstrate excludurum^o.

C Si testator grauat heredē in eo q̄b̄ sibi heredi debebat: 2. debitū cū fructib^o cōpensat fraudē facere non videt̄: secus si debitū cum falcidia compē saret. Bartolus.

C Ticio^o fratri suo^o meui^o hereditatē seia quō h̄ys institu tus erat^o post mortē suā restituere rogat^o: eodē ticio h̄yde scripto^o petijt vt mortēs tici^o tā suā q̄ seij hereditatē sempromio restitueret: cū ex fructibus^o medio tpe p̄ceptis fidei cōmis. debitā quātitatē^o tici^o p̄cepisset: eris alieni loco non esse deducēdū fidei cōmis. r̄i di: qm̄ rōne cōp̄satiōis^o p̄cepisse debitum videbatur. pla ne si ea lege meuius ticiū heredi instituat ne fidei cōmis. ex testō seij retineat^o: falcidiam^o

n Tam suā. s. meuianā. quid si de ticiana rogass̄.

o Ex fructib^o.

p Debitā quā titatem. i. fructus quoz estimatio cō tinet tantā q̄ntita tem quātam cōti net dodrans seia ne here. vel et totā si meuius ex fructibus habuit q̄ntam. argu. tra videtur. 3. eo. ti. l. im perator. §. i. ubi emi uero. 2. c.

q Cōpensatio nis. i. computatio nis. sic improprie ponit. 3. eo. l. ticia.

§. qui inuira. q̄ fit ad cōcurrentē esti mationē fructū et here. seiane. vt 3. eo. l. imperator.

§. cū quidā. imo 2 si nō cōcurrat idē videtur. vt. 3. ad. l.

q̄

q̄

q̄

q̄

q̄

q̄

q̄

q̄

q̄

q̄

q̄

q̄

q̄

q̄

q̄

q̄

q̄

q̄

q̄

falci. l. si debitor. 3. r̄i. hoc nō dixerat ne cōputaret. sed si dixisset idē tñ esset. vt. 3. eo. l. impator. §. cū ita. 230.

r Retineat. quo casu et testō hereditatem nō aliter adire concedit̄ q̄ si illi cuius interest vt coheredi sui tici^o vlt etiā suo publico. p̄pter legatarios caueat se nō deducturum fidei cōmis. vt es alienū. vt. 3. de cōdi. 2. demō. l. mutua ne. q̄ factō seianā here. nō iure p̄prio fidei cōmis. 3. meuiā ne heredi. note velut cetera bona tici^o accipiet cū cohere de vel solus. vt. 3. eo. l. si michi pure. R. sed quod dicit de cautione mutua non habet locum: quia loquitur quādo sub conditōe non faciēdi aliqd̄ relinquit. vt. d. l. mutiane. dic ergo q̄ aut sub conditōe. i. dādo vel faciēdo aliquid relinquatur. et tunc prius debet impleri q̄ a cōcipiatur relictum. vt. 3. de cōdi. et demon. l. qui heredi. in fi. Aut non faciēdi: 2. tunc etiā habet locum cautio mutua na. aut sub modo et tunc cauetur de implēdo modum. et postea percipitur vt. hic. et. 3. titu. l. si tibi. et. 3. de fidei commis. libe. l. cum in testamento. est enim hic modus ne retineat. i. vt non retineat.

f Falcidia. que ex bonis meui^o detrahitur. licet enim ex meuianis et seianis possit detrahi falcidia: quia omnia debent dici meuiana: tamē compensationi obijciunt illa tantum falcidia que ex meuianis detrahitur q̄ valuerunt pone. l. nō illa q̄ ex seianis que forte valuerunt cōtūm tñ. sic ergo meuiana possunt esse adeo ampla: vt eorū falcidia sufficiat et equiualeat fidei cōmis. alia enim sez seiana quo ad hoc nō videt̄ capere a meui^o. R. tamē hic scripsit falcidiā meuianorū semp esse minorem fidei

com. quod aperte quilibet potest p[ro]cedere e[st] falsu[m]. **Bo.**
Compensationi. i. computandi v[er]o p[ro]diti. It[em] q[ui] dicit suf-
ficere se[ci]p[se] posse. p[ro]t[er] eni[m] esse sic ampla hereditas meuiana
q[ui] eius falcidia tanta est quanta fideicomis. et p[ro]est e[st] q[ui]
non. v[er]oq[ue] enim casu iniquitas. sed altero maior.

Iniquitate.
quia et fal. meua
ne sine onere et fi-
deicomis. seane
debet habere fm
K. argu. C. de iu.
do. l. cu[m] patre. sed
p[ro] ad trebel. l. lu-
cius. §. marit[us]. vbi
sufficit h[ic] t[er]m[in] in
hereditate relan-
tis q[ui] erat dos
debita. Dic ergo
iniquitate esse: q[ui] tu
re coi sic solet con-
tingere vt fal. ha-
beat et debit[us] de-
ducat. vt. C. ad. l.
falci. l. in iponeda.
et. l. irritu[m]. §. h[ic] non
facit: sic §. iniquu[m].
sed t[er]m[in] q[ui] ipse scies
voluntate defuncti
adeudo: cauendo
consentit: cogitur
parere. vt. J. ad. l.
falci. l. si debitor.
Bo. si modo t[er]m[in]
est in falci. meua:
ne q[ui] est seane.
vt. dicto. §. marit[us].
C Excluserit.
no. sic. J. ad trebel.
l. recusare. §. pe. et
§. de inof. test. l. pa-
pianus. §. cum
igit. et. l. nichil. §.
si cu[m] fili[us]. et de neg.
gest. l. acquirit. §. cu[m]
me. et de aqua plu.
arcent. l. §. deniq[ue].
et. §. si q[ui]s omis. ca. re. l. q[ui] aut. §. q[ui] deinde dicem[us]. et l. isti. ad
laq[ui] §. iuria. et. §. d[omi]n[us] excep. doli. l. §. i. It[em] facit. ad. §. C. de
bo. au. iu. pos. l. i. et. §. de do. p[ro]le. l. iij. et de au. et ar. lega. l.
d. Ordine. no. de ordine. sic. §. de usufruc. (si q[ui]s v[er]ozi.
l. qu[er]is. l. p[ro]n. arg. §. ca. l. §. fidei tue. It[em] vt q[ui] simul ad
mitat[ur]: utavel. p[ro] accipiat. vt. C. de p[ro] sig. l. cu[m] q[ui]da[m]. et
§. de insti. et substi. l. g[ra]t[is] in p[ro]n. Solu. fm Ro. ex fimo:
nis c[on]ceptione et personaru[m] affectione hec et illa p[ro]ba ali
ter intelligenda p[ro]culdubio patet.

Compensationi sufficere: sed ini-
quitate occurrere. p[ro]d[er]tius
aut[em] fecerit si ex testam[en]to fra-
tris hereditate repudiau[er]it:
et intestati possessione accepe-
rit: nec videbit[ur] dolo fecisse cu[m]
fraudem excluderit.

Constitutio posita inter perso-
nas inter quas cadit affectio
ordinata no[n] resoluitur in con-
iunctam. **Bar.**

A te peto marite: si quos li-
beros habueris illis p[ro]dia re-
linqs: v[er]o si non habueris tuis
siue meis p[ro]p[ri]is aut etiam
nostris libertis: no[n] esse datam
electione[m]: sed ordine[m] scriptu-
re facta[m] substitutione[m] r[ati]di.

Qualet legatu[m] i[n] q[ui]ntas non
fuerit adiecta qua[m] test[is]: adie-
ctur[us] se dixerit. **h. d. B.**

Alicos ciuitati relictos qui
p[ro]p[ri]os fines h[ab]ebant: ex ca[usa] fi-
deicomis. no[n] i[n] minus debe-
ri placuit q[ui] testator: fines eor[um]
se significatur[us]: et certaminis
forma[m] qua[m] celebrari singulis
annis voluit: alia scriptura se
declaraturu[m] p[ro]misit: ac postea
morte p[ro]uenerit: non fecit.

Quia ca[usa] i[n] p[ar]te no[n] tollit mo-
ram in alia p[ar]te. **h. d. Idem.**

Cu[m] si q[ui]s omis. ca. re. l. q[ui] aut. §. q[ui] deinde dicem[us]. et l. isti. ad
laq[ui] §. iuria. et. §. d[omi]n[us] excep. doli. l. §. i. It[em] facit. ad. §. C. de
bo. au. iu. pos. l. i. et. §. de do. p[ro]le. l. iij. et de au. et ar. lega. l.
d. Ordine. no. de ordine. sic. §. de usufruc. (si q[ui]s v[er]ozi.
l. qu[er]is. l. p[ro]n. arg. §. ca. l. §. fidei tue. It[em] vt q[ui] simul ad
mitat[ur]: utavel. p[ro] accipiat. vt. C. de p[ro] sig. l. cu[m] q[ui]da[m]. et
§. de insti. et substi. l. g[ra]t[is] in p[ro]n. Solu. fm Ro. ex fimo:
nis c[on]ceptione et personaru[m] affectione hec et illa p[ro]ba ali
ter intelligenda p[ro]culdubio patet.
Cu[m] si q[ui]s. et p[ro]pone. vt. §. titu. l. si heres. §. i.
Cu[m] fideicomis. in testamento p[ro]fecto relict[us].
Cu[m] forma. qua[m] forma[m] voluit seruari in illo p[re]d[i]o pu-
ta volebat forte vt ibi fieret ludus gratioru[m] als pugne
et hac forma[m] dixit se dicturum in alia voluntate.
Cu[m] p[ro]uenerit. p[ro]ia scriptura per o[mn]es suas p[ar]tes ia[m] e[st] p[er]
fecta. et sic no[n] obstat. §. de usufruc. leg. l. q[ui] cu[m] plures. It[em] §.
§. eo. l. i. ca. l. p[ro]n. So. ibi. It[em] co[n]tra. §. de her. l. i. l. quo
tuo. §. tam[en] d[omi]n[us]. Sol. l. i. et. C. de insti. et substi. l. penul.

Qui solidu[m] frustra. p[ro]pter falci. que refecat. et dic q[ui] co-
mode poterat diuidi.
Cu[m] parte. que se[ci]p[se] deberi poterat ad minus puta tres
partes. et dic q[ui] no[n] offerebat satisda. alias totum petere
potest. vt. C. de usufruc. l. l. ij.

Qui solidum fideicomis.
frustra petebat herede
falcidia obijciere: si parte[m] in-
terim solui sibi desiderauerit:
neq[ue] acceperit: i[n] ea[m] mora[m] pas-
sus intelligitur.

Legatario debet estimatio
ip[ro]p[ri]us rei vel partis q[ui] ad here-
de loco rei puenit. **h. d. Bar.**

Cu[m] post mortem emptoris
redicacione[m] rei publice p[ro]d[i]o-
rum optu[m] maximu[m]q[ue] p[ro]n-
ceps noster seuer[us] aug. rescin-
di h[er]edib[us] p[ro]cio restituro iussit:
fer[re] de pecunia legatario cui
p[ro]d[i]u[m] emptor: ex ea possessio[n]e
legatario co[n]iectura volu[n]tat[is]:
p[ro] modo estimationis p[ar]tem
solueda[m] esse respondit.

Republica p[ro]pter moram
tenet ad vsuras: p[ro]pter temer-
tate[m] ad ip[s]as litis i[n] habeat
regressum co[n]tra administra-
tores: idem in pupillo. et tuto-
ribus. **Bartholus.**

Etiam respu. fideicomissi
post mora[m] vsuras p[ro]stare coge-
tur: sed danu[m] si quod ex ea re
fuerit secutum ab his s[er]uati-
onem erit: qui post dictam sen-
tentiam iudicatum soluere su-
perfederunt. nec aliud suabit

predium: eadem et eius precium.
Cu[m] estimationis. que subtiliter perpenditur q[ui]tu[m] p[ro] eo
precio datu[m] fuit. vt. §. de edi. edic. l. penul. et. §. de euc. l. i.
et. §. e. l. si quid. It[em] videtur huic. l. co[n]tra. §. eo. l. cum pa-
ter. §. euictis. sed ibi rem alienam legauit: hic sua[m] et quo-
dam speciali iure euictam. et ideo et. i. legatario quodam
speciali iure fuit. p[ro]uidendu[m]. sic. §. de euc. l. minor.
Cu[m] soluenda. ab heredib[us] q[ui]bus respu. restituit[ur] i[n]
li forte actione ex testam[en]to. vel officio iudicis.
Cu[m] i[n] respu. instituta et grauata.
Cu[m] vsuras. vt. §. eo. l. si q[ui]s seruo. et. J. ad. l. falci. diuus. §. i.
et ad trebel. l. deducta. in p[ro]n. et. §. eo. l. ticia. §. i. et. §. e. l. i. p[ro]n.
Cu[m] ex ea re. i. mora: vt in vsuris vel alijs accessio[n]ibus.
Cu[m] ab his. se[ci]p[se] rempublica[m] administrantibus.
Cu[m] s[er]uatiendum. i. restituendu[m] reip[ro]u. sic. §. si cer. pe. l. ci-
uitas. et. C. vt in posses. l. l. fi.
Cu[m] suspederunt. vel etiam ante si p[ro] mora fuit. vt. C.
de usufruc. lega. l. i. no.

Cu[m] accepit. q[ui]
heres no[n] dat.
Cu[m] in ea. l. p[ar]te.
Cu[m] passus. et sic
ad vsuras acce-
sit et tenet heres.
vt. C. de usufruc. l.
l. i. et. §. etia[m]. et. l. si
q[ui]s suo. It[em] hoc si
heres credebatur se
teneri. vt. §. si cer.
pe. l. q[ui] te. et. §. vsur.
l. sciendu[m]. et facit. §.
derei v[er]edi. l. q[ui] de
tota.
Cu[m] reip[ro]u. respu.
vendi dit pos. n[on]cio
in qua erant plu-
ra p[re]dia quoru[m]
vnu[m] ticius alij le-
gauit. t[er]m[in]de respu.
restitu[n]t in inte-
grum recuperavit
p[re]dia et precium
restitu[n]t heredib[us]
tici: de hoc precio
dic satisfieri lega-
tario fm valentia[m]
p[re]dij legati.
Cu[m] iussit. per
in inte. resti. vt. C.
ex qui. cau. ma. l.
respublica.
Cu[m] possessio[n]e. p[ro]
p[re]dia diuisa. vel
a repub. v[er]o a ticio
q[ui] potest fieri. vt
§. si. i. l. q[ui] in reru[m].
§. si quis.
Cu[m] voluntatis. s.
tici. na[m] qua ratio
ne voluit habere

a In litiis sumptibus, quos dederit administrates tuc reputat victoria de pecunia reipublice, quia reddetia iusta fat a litiis sumptibus etiam olim. qd dic vt. C. de iudi. l. a lit' s'u: properandum s'inautem alterutra.

b Ignauia. i. stulticia. sic. s. de iur. r. fac. igno. l. re gula. s. qd imperitia.

c In tutoribus. vt dnm ex eorum mora vel malicia in litigando refundant pupillis. sic C. de iudi. l. prope rādus. s. si. ar. s. de admini. tu. l. quotiens. s. sicut. r. C. de admini. tuto. l. non est.

d Potuit. alijs alienantibus.

e Actione. per qua reuocat alienatione facta ab eis. sic qd extraneus hic heres habebit actione p partib' alioy alienatis et reuocabit.

f Herede extraneum. na qz nullus est qd petere possit etiam extraneum instituit. vt. s. eo. l. cu pater. s. libere. in fi. nec ob. s. eo. l. peto. s. fratre. in fi. vt ibi dixi. r. zo. et facit. C. qn di. leg. ce. l. ij. r. i. i. l. pater filiu. s. fundus. r. l. iulianus. et. l. lucius. r. s. titu. i. l. si lius. s. diui.

g Testamentu fecit. r. eam domu per fideicommissum reliquit.

h Iure pignoris. ex pacto vel ex. l. si autē vedita non esset quis debeat luere. dic vt. s. titu. i. l. si res obligata.

i Contra emptorem. r. est ratio: quia debitor non potuit impedire venditione. vt. C. debito. vediti. pigno. imp. no pos. l. i. als est in tex. contra heredem. r. tunc est eadem ratio vt heres non teneatur. hoc tamē casu imputatur heredi si soluere potuit r. non fecit.

o De fideicommissis. debuit. ex testamento mariti sui il la moriens eorundem r. c.

l Suis quoq. q. d. non solum libertis mariti.

m Iuris ignorantia. quia putabant qd vxor testamentum mariti sui posset immutare.

n Perempta. r. sic nocet hic iuris error. s. cōtra. s. si ius

in litiis sumptibus: si ratio liti gadi non fuerit: ignauia etem ptedetes audiri non oportere: qd in tutoribus quoqz pbat.

Altimus de familia pdium alienare phibit' eius petitio: nem ad extraneu herede trāmittit. h. d. Bar.

Prediu p' de familia liberor alienari verbis fideicommissi phibuit: supremus ex liberis qui fideicommissi. petere potuit' no idcirco min' actio: nem' in bonis suis reliq'sse visus est: q' heredes extraneum sine liberis decedes habuit.

Qui vocant ad fideicommissum pdio alienato non reuocant ab eo q' emit a creditore testatoris. h. d. Bar.

Si creditor ab eo qui testamētu fecit' domu accepta iure pignoris vendidit: contra emptorem fideicommissi causa (tametsi volūtatē defuncti non ignorauerit) nichil decernet.

Qui p ignorantia iuris patitur aliu vt re sibi debita non cadit a credito. Bar. Idem.

De fideicommissis. mouēs libertis viri debuit: eorū rūdē pdioy suis quoqz libertis fructū reliq't: iuris ignorantia lapsi q' petere pdia ex mariti testō debuerūt fm fideicommissis. inter ceteros lōgo tēpore

frau. pa. l. patronus heres. Sol. quarta que debetur patrono dicit quasi debita vt arrogato. vt. s. de inof. testa. l. papinianus. s. si qd impubes. hic autē p testm videt debitor. sic r. filij hereditas dicit quasi debita matri. vt. C. de codicil. l. si. s. i. r. ideo errore iuris pder. vt. C. qd pe. tu. l. fina. s. ptra. s. de

acqui. heredi. l. clo dius. in pan. et in fi. vbi p factū erro neti iure pdit debi taz h' dicitur. Sol. vt ibi. r. no. non vi ciani vtile p inuirt. le. sic. s. d. dona. inf. vi. r. vro. l. qd autē s. s. vxor. r. s. de in offi. testa. l. mater. r. C. de iur. et fac. igno. l. si post dies r. s. famul. her. l. cu putarem.

Legatum' ita dñium rei legatarij' facit: vt hereditas heredis res singlas. qd eo pertinet: vt si pure res relicta sit: et legatarius non repudiauerit defuncti volūtatē: re: cta via dñium qd hereditatis fuit ad legatariu trāseat: nūqz factum heredis.

Legata relicta a scriptis venientibus ab intestato non debentur. Bar. Paulus.

Si quis testamēto facto a filijs suis quos heredes instituit fideicommissi. reliquisset: non vt a legitimis heredibus: sed vt a scriptis: r. testamentum aliquo casu irritum factum sit: filij ab intestato venientes fideicommissi. ex testamento prestare cōpelli non possunt.

Quādo supuenit causa tēdes ad eundē effectū: s. ea existente dispositio ab initio non valuisset: dispositio non viciatur. h. d. Barto. Idem.

ter. s. furdo. r. facit. s. de re. cre. magis. s. fundū. r. de dolo. l. et eleganter. s. item si.

Si quis. vt a legitimis. i. no repetit ab intestato qd posset nisi in casu. vt. s. de inoffi. testa. l. titia.

Aliq' casu. vno excepto fm hec iura. vt. s. de iniur. testa. l. posthumus. que est cōtra. hodie rupto pteritione vel exheredatione relicta valēt. vt. C. de libe. pteri. aut. ex causa. vel in. l. posthumus. iure ciuili non pterito fuit ruptū. hic vtroqz vt maxima vel media capis: diminutio ne testatoris. r. facit. C. de fideicommissis. l. ea quā. r. lex testa mēto. et. s. eo. l. cum pater. s. filius. r. l. eo. l. lucius. s. filia. r. l. codicillis. s. fins.

Pure. nec tacite insit conditio.

Ut h' dicitur. habeat. ibi tamen est necessaria aditio. vt. s. de acq. pos. l. cu heredes. s. legatū etiā ignoran ti. vt. s. eo. l. cu pa

Ut h' dicitur. habeat. ibi tamen est necessaria aditio. vt. s. de acq. pos. l. cu heredes. s. legatū etiā ignoran ti. vt. s. eo. l. cu pa

Ter. s. furdo. r. facit. s. de re. cre. magis. s. fundū. r. de dolo. l. et eleganter. s. item si.

Debitor. inter. i. lite pendente post testatoris mortem. vtiliter. qz post mortem testatoris. Inutile. i. sine comodo. valet tñ legatū vt actioe ex testō peti possit. vt insti. eo. §. e contrario. que est §. ad qd est. §. de verbo. ob. l. q. bis. et de fideiuf. l. heres. §. non est. vel illud nouum hoc vetus ius.

Debitor. decem legauit creditor que ei post annū sub pignore debebat: nō vt quidā putāt mediū tēporis tñ comodo ex testamento debet: sed tota decē peti possunt: nec tollit petitiō si interm^a annus superuenit: nam sufficit qz vtiliter^b dies cessit. qz si viuo testatore annus superueniat: dicendum erit inutile^c efficit legatū: quāqz cōstitit ab initio. sic et in dote p̄legata rñsum est totā eam ex testō peti posse: alioquin fm illā sniam si interesse vsurarum tñ est i legator: quid dicemus si fundus legatus sit ex die debitor. nā nec pecunia^d peti pōt que nō est legata: nec pars fundi facile iueniret. que possit peti pro commo.

Si plures sunt substituti q. liber tenetur ad legata relicta ab institutis in quorū loco succedunt. h. d. Barto.

Si primo et scdo et tertio heredib⁹ institutus sic legata dentur: si primus heres michi non erit secundus ticio decē dato. si scdo michi heres non erit primus scdo fundū tusculanū dato. vtriusqz omittētibus hereditatem primo et scdo: querebat substituti quos eis dederat: an t cui legata prestare debeant: ab vtroqz substituto legata debentur.

Seruo et qui est capax quod libero nō potest cum liber esse non possit. sed tamē hic valet ex persona serui licet ad vtilitatem domini: vt superiori casu dixi.

Ceterum. pro certe. Cōstituit. vt liber fact⁹ eo tpe quo cedit dies legari capiat. nullū autē sit legatū seruo in eadē causa manēte. vt. §. quā. di. lega. ce. l. si vsufructus. §. si. §. 3o. sed videtur ob stare reglā catoniana. vt. §. d. regu. caton. l. i. Sol. ibi.

Et ideo. qz ex psona serui nō dñi valet ideo tē. Et demum. sed nonne omne et non semp. vt. §. ti. i. l. de fideicommissis. §. sed si seruo alieno. et dicta. l. si vsufruct⁹.

In si. christianum ergo mancipium seruo heretico legari nō potest: qz etiā liber non caperet: nec illa quoz cōmercium non est. vt. C. de epif. et cle. l. si. §. si. et. §. ti. i. l. apb iulianū. §. si. et. l. cetera. Itē est bonū exemplū. §. de ser. lega. l. et si maxie. et hoc dixit. R. rei aut psona rōne nō obstat.

Test relinqui qd eidez seruo factō libero relinquit possit: licet non eo modo. Barto.

Seruo alieno posse rē dñi legari valētius scribit⁹. Itē id qd dñi eius pure debet⁹. cum em seruo alieno aliqd in testamēto dam⁹: dñi psona ad hoc tñ inspicitur: vt sit cū eo testamēt⁹ factio. ceterū¹ ex psona serui cōstitit² legatū: et ideo³ rectissime iulia. diffinituit id demum⁴ seruo alieno legari posse: qd ipse liber factus capere posset. calumniosa⁵ est enim illa annotatio⁶ posse legari seruo et qz diu seruat. nā et hoc legatū ex psona serui vires accipit⁷. alioquin⁸ etiā illud annotarem⁹ esse quosdā seruos qui licet libertatē cōsequi non possint¹⁰: attamen legatū et hereditatē possunt acquirere domino¹¹. Ex illo igitur pcepto qz diximus serui inspicit personā in testamentis: dictū est seruo hēditario legari posse: ita¹² nō mirū si res domini et qd et debetur seruo ei¹³ pure legari possit¹⁴: qz dñi eius non possit hoc vtiliter legari.

Conditio adiecta fideicommissio intelligit repetita in substitutione facta circa idem de eadem persona. Bar. Idem.

Atinus largus. Priori me ex facto incidit species talis: libertinus patronū

quod libero nō potest cum liber esse non possit. sed tamē hic valet ex persona serui licet ad vtilitatem domini: vt superiori casu dixi.

Posse. et querunt hereditati statim non inspecto sit capax heres vel defunct⁹ vel non: licet post inspicatur. vt. §. eo. l. si michi et ticio. §. si.

Ita. q. d. patet ex predictis esse verū rem dñi tē. Possit. vt in prin. §. nota. hoc verū nisi rōne iuris qd habet aliquis alius. vt. §. eo. l. meuius. §. pe. dixi. Itē cōtra. §. ti. i. l. si michi. §. regula. §. ibi.

Atinus. attulit talem questionem.

Caluniosa. id est mala. q. d. d. i. risti posse legari seruo qd libero factō: et eōtra: §. seruo possum legare qd diu seruat: puta. x. annua. et valet qd dñi relictū: vt hic. et. §. de cōdi. et demō. l. filie. et go et libero qd diu seruat. R. si. nō valet. qz inferit de qd ad qle vel ad qualitatē relinquit. sic. §. de regu. iul. ea est natura.

Anotatio. i. reprehensio. Nam et hoc. scz qd diu seruat. Accipit. quia res talis est legata quā caperet liber. nō dico qz possit sic libero relinqui vt dixi. Itē nō valet hoc ad vtilitatem serui sed dñi vt dicta. l. filie.

Alioquin. scz si pdicta annotatio siue reprehensio recipietur. Annotare mus. i. reprehēdere remus. sub. qd dicitur e contra fm quosdā tē. qd facere nō debemus.

Possint. pacto forte dñi videntis. Domino. nā et h videtur viciari reglā pdicta: qz seruo relinquitur

Possit. et querunt hereditati statim non inspecto sit capax heres vel defunct⁹ vel non: licet post inspicatur. vt. §. eo. l. si michi et ticio. §. si.

Ita. q. d. patet ex predictis esse verū rem dñi tē. Possit. vt in prin. §. nota. hoc verū nisi rōne iuris qd habet aliquis alius. vt. §. eo. l. meuius. §. pe. dixi. Itē cōtra. §. ti. i. l. si michi. §. regula. §. ibi.

Atinus. attulit talem questionem.

quod libero nō potest cum liber esse non possit. sed tamē hic valet ex persona serui licet ad vtilitatem domini: vt superiori casu dixi.

Posse. et querunt hereditati statim non inspecto sit capax heres vel defunct⁹ vel non: licet post inspicatur. vt. §. eo. l. si michi et ticio. §. si.

Ita. q. d. patet ex predictis esse verū rem dñi tē. Possit. vt in prin. §. nota. hoc verū nisi rōne iuris qd habet aliquis alius. vt. §. eo. l. meuius. §. pe. dixi. Itē cōtra. §. ti. i. l. si michi. §. regula. §. ibi.

Atinus. attulit talem questionem.

a ¶ Semisse sub conditione que sequitur.
 b ¶ Restitueret. sed an possit cogere instituti adire et restituere. dic. vi. ad trebel. l. cogit. §. sed si seruo. 7. l. m. u. c. §. filia. ecce substitutio.
 c ¶ Patroni. f. testatoris. i. adierunt ancille iussu dñi q̄ est patron⁹ testa-

toris.
 e ¶ Fideicomis. scilz ancillis restituendū: sed videt̄ repetitū. vt. §. eo. l. cū pater. §. ab instituto. 7. §. c. n. i. l. licet imperator. Sol. hic eedē sunt substitute 7 fideicomis. vt. d. l. licet. in fi. vel hic repetitio esset inutilis qz legaretur ancillis a dño. vt. insti. eo. §. an seruo. 7. §. de hbo. ob. l. ticia. §. antepe. als fecus: vt. ibi dicit̄. §. 3. hz fideicomis. non sit repetitū: conditio tamē libertatis sic. vt. §. prior. §. f. Men. §. p̄. iussu vel melius q̄ alterum dicit̄: licet et illud bñ sit 7 nō re probat̄ p̄dicta fm Roge.

g ¶ Casum. scilz erunt libere.
 h ¶ Ad substitutionē. si sunt libertatis et domi no q̄rit. vt. §. pri. i. ¶ Pure. quo ad fba: licet non repetita condicione libertatis.
 k ¶ Videt̄. vt. §. de cōdi. inde. l. cū seruo. 7. §. de cōdi. et demō. l. aua. sic ergo h̄ditas dño querit̄: qz nō erat delata. vt. §. d. reg. iur. l. que legata.

l ¶ Quis. fideicomis. in directa non erat dubiū: qz simul cedit dies legati 7 libertatis. sed hic suspēditur dies legati propter libertatē. vt. §. n. i. l. q̄stum. §. i. et de cadu. tol. §. in nouissimo.

m ¶ Manumitti. ergo dño. i. ab isto herede q̄ est dñs mō n̄ cessit. f. de equitate. licet de rigore aliud innuat.
 n ¶ Acquisiuit. ex hoc patet qz seruo est ad huc licet mo-

ra sit ei facta: quia vt dño querit vt hic. nec potest hic dici bñe si. posses. vt ex ea causa querat: cum interpellat̄ scit se debere. vt. §. de acqui. re. do. l. que situm. Itē lex vocat ancillā eam que est passa morā. vt. §. ad trebel. l. nō est cogēdus. 7. §. de suis 7 le. here. l. i. §. queri. Sed tamē ex serua vt ibi dicit̄. nā scitur ingenu⁹. cō petit ergo libertas morā passo cū iudicatū est libertatem deberi. vt. §. d. fideicommiss. lib. l. cū vero. §. subuentū. 7. c. de fideic. l. l. ancillā. §. 3o. et facit. §. eo. l. qui in solitū. in pn. 7. §. etiā. 7. §. eo. l. ticia. §. vltimas. et. §. titu. i. l. apud. §. ip. §. fuis. 7. de fide. l. l. cū vero. §. i. et. c. ad filk. l. pe. 7. §. titu. l. l. si legatari⁹. §. fuis. 7. l. p̄fen. in prin. 7. l. qui cō cubi. §. cū testō. et §. ad le. falci. l. spu berē. §. i. et de ali. lega. l. cū vn⁹. §. i.

o ¶ Reditorum. prohiberi. hz agnouerit legatū si autē nō agnouerit certe petit pecuniam hz testator cōpensare voluerit: de rei estimatiōe non est querēdum. vt. §. eo. l. im perator. §. si centū §. 3o. 7. facit. c. eo. l. creditor. 7. §. titu. l. l. lucr. 7. §. eo. l. si §. penul.

p ¶ Quis. tibi. p nepoti. r ¶ Nomina. nec enim ceteras res augent. vt. §. n. i. l. vltimas. §. legauerat. nec minuunt. vt. §. de iudi. l. si fideicommissum. §. tractatum. 7. dicto. §. legauerat. et. l. si fundus. 7. l. q̄stum. in prin. 7. §. i. et. l. si michi me-

ra sit ei facta: quia vt dño querit vt hic. nec potest hic dici bñe si. posses. vt ex ea causa querat: cum interpellat̄ scit se debere. vt. §. de acqui. re. do. l. que situm. Itē lex vocat ancillā eam que est passa morā. vt. §. ad trebel. l. nō est cogēdus. 7. §. de suis 7 le. here. l. i. §. queri. Sed tamē ex serua vt ibi dicit̄. nā scitur ingenu⁹. cō petit ergo libertas morā passo cū iudicatū est libertatem deberi. vt. §. d. fideicommiss. lib. l. cū vero. §. subuentū. 7. c. de fideic. l. l. ancillā. §. 3o. et facit. §. eo. l. qui in solitū. in pn. 7. §. etiā. 7. §. eo. l. ticia. §. vltimas. et. §. titu. i. l. apud. §. ip. §. fuis. 7. de fide. l. l. cū vero. §. i. et. c. ad filk. l. pe. 7. §. titu. l. l. si legatari⁹. §. fuis. 7. l. p̄fen. in prin. 7. l. qui cō cubi. §. cū testō. et §. ad le. falci. l. spu berē. §. i. et de ali. lega. l. cū vn⁹. §. i.

q ¶ Pro nepoti. prohiberi. hz agnouerit legatū si autē nō agnouerit certe petit pecuniam hz testator cōpensare voluerit: de rei estimatiōe non est querēdum. vt. §. eo. l. im perator. §. si centū §. 3o. 7. facit. c. eo. l. creditor. 7. §. titu. l. l. lucr. 7. §. eo. l. si §. penul.

r ¶ Nomina. nec enim ceteras res augent. vt. §. n. i. l. vltimas. §. legauerat. nec minuunt. vt. §. de iudi. l. si fideicommissum. §. tractatum. 7. dicto. §. legauerat. et. l. si fundus. 7. l. q̄stum. in prin. 7. §. i. et. l. si michi me-

ra sit ei facta: quia vt dño querit vt hic. nec potest hic dici bñe si. posses. vt ex ea causa querat: cum interpellat̄ scit se debere. vt. §. de acqui. re. do. l. que situm. Itē lex vocat ancillā eam que est passa morā. vt. §. ad trebel. l. nō est cogēdus. 7. §. de suis 7 le. here. l. i. §. queri. Sed tamē ex serua vt ibi dicit̄. nā scitur ingenu⁹. cō petit ergo libertas morā passo cū iudicatū est libertatem deberi. vt. §. d. fideicommiss. lib. l. cū vero. §. subuentū. 7. c. de fideic. l. l. ancillā. §. 3o. et facit. §. eo. l. qui in solitū. in pn. 7. §. etiā. 7. §. eo. l. ticia. §. vltimas. et. §. titu. i. l. apud. §. ip. §. fuis. 7. de fide. l. l. cū vero. §. i. et. c. ad filk. l. pe. 7. §. titu. l. l. si legatari⁹. §. fuis. 7. l. p̄fen. in prin. 7. l. qui cō cubi. §. cū testō. et §. ad le. falci. l. spu berē. §. i. et de ali. lega. l. cū vn⁹. §. i.

s ¶ Reditorum. prohiberi. hz agnouerit legatū si autē nō agnouerit certe petit pecuniam hz testator cōpensare voluerit: de rei estimatiōe non est querēdum. vt. §. eo. l. im perator. §. si centū §. 3o. 7. facit. c. eo. l. creditor. 7. §. titu. l. l. lucr. 7. §. eo. l. si §. penul.

t ¶ Pro nepoti. prohiberi. hz agnouerit legatū si autē nō agnouerit certe petit pecuniam hz testator cōpensare voluerit: de rei estimatiōe non est querēdum. vt. §. eo. l. im perator. §. si centū §. 3o. 7. facit. c. eo. l. creditor. 7. §. titu. l. l. lucr. 7. §. eo. l. si §. penul.

u ¶ Pro nepoti. prohiberi. hz agnouerit legatū si autē nō agnouerit certe petit pecuniam hz testator cōpensare voluerit: de rei estimatiōe non est querēdum. vt. §. eo. l. im perator. §. si centū §. 3o. 7. facit. c. eo. l. creditor. 7. §. titu. l. l. lucr. 7. §. eo. l. si §. penul.

v ¶ Pro nepoti. prohiberi. hz agnouerit legatū si autē nō agnouerit certe petit pecuniam hz testator cōpensare voluerit: de rei estimatiōe non est querēdum. vt. §. eo. l. im perator. §. si centū §. 3o. 7. facit. c. eo. l. creditor. 7. §. titu. l. l. lucr. 7. §. eo. l. si §. penul.

w ¶ Pro nepoti. prohiberi. hz agnouerit legatū si autē nō agnouerit certe petit pecuniam hz testator cōpensare voluerit: de rei estimatiōe non est querēdum. vt. §. eo. l. im perator. §. si centū §. 3o. 7. facit. c. eo. l. creditor. 7. §. titu. l. l. lucr. 7. §. eo. l. si §. penul.

x ¶ Pro nepoti. prohiberi. hz agnouerit legatū si autē nō agnouerit certe petit pecuniam hz testator cōpensare voluerit: de rei estimatiōe non est querēdum. vt. §. eo. l. im perator. §. si centū §. 3o. 7. facit. c. eo. l. creditor. 7. §. titu. l. l. lucr. 7. §. eo. l. si §. penul.

y ¶ Pro nepoti. prohiberi. hz agnouerit legatū si autē nō agnouerit certe petit pecuniam hz testator cōpensare voluerit: de rei estimatiōe non est querēdum. vt. §. eo. l. im perator. §. si centū §. 3o. 7. facit. c. eo. l. creditor. 7. §. titu. l. l. lucr. 7. §. eo. l. si §. penul.

z ¶ Pro nepoti. prohiberi. hz agnouerit legatū si autē nō agnouerit certe petit pecuniam hz testator cōpensare voluerit: de rei estimatiōe non est querēdum. vt. §. eo. l. im perator. §. si centū §. 3o. 7. facit. c. eo. l. creditor. 7. §. titu. l. l. lucr. 7. §. eo. l. si §. penul.

aa ¶ Pro nepoti. prohiberi. hz agnouerit legatū si autē nō agnouerit certe petit pecuniam hz testator cōpensare voluerit: de rei estimatiōe non est querēdum. vt. §. eo. l. im perator. §. si centū §. 3o. 7. facit. c. eo. l. creditor. 7. §. titu. l. l. lucr. 7. §. eo. l. si §. penul.

ab ¶ Pro nepoti. prohiberi. hz agnouerit legatū si autē nō agnouerit certe petit pecuniam hz testator cōpensare voluerit: de rei estimatiōe non est querēdum. vt. §. eo. l. im perator. §. si centū §. 3o. 7. facit. c. eo. l. creditor. 7. §. titu. l. l. lucr. 7. §. eo. l. si §. penul.

ac ¶ Pro nepoti. prohiberi. hz agnouerit legatū si autē nō agnouerit certe petit pecuniam hz testator cōpensare voluerit: de rei estimatiōe non est querēdum. vt. §. eo. l. im perator. §. si centū §. 3o. 7. facit. c. eo. l. creditor. 7. §. titu. l. l. lucr. 7. §. eo. l. si §. penul.

ad ¶ Pro nepoti. prohiberi. hz agnouerit legatū si autē nō agnouerit certe petit pecuniam hz testator cōpensare voluerit: de rei estimatiōe non est querēdum. vt. §. eo. l. im perator. §. si centū §. 3o. 7. facit. c. eo. l. creditor. 7. §. titu. l. l. lucr. 7. §. eo. l. si §. penul.

ae ¶ Pro nepoti. prohiberi. hz agnouerit legatū si autē nō agnouerit certe petit pecuniam hz testator cōpensare voluerit: de rei estimatiōe non est querēdum. vt. §. eo. l. im perator. §. si centū §. 3o. 7. facit. c. eo. l. creditor. 7. §. titu. l. l. lucr. 7. §. eo. l. si §. penul.

af ¶ Pro nepoti. prohiberi. hz agnouerit legatū si autē nō agnouerit certe petit pecuniam hz testator cōpensare voluerit: de rei estimatiōe non est querēdum. vt. §. eo. l. im perator. §. si centū §. 3o. 7. facit. c. eo. l. creditor. 7. §. titu. l. l. lucr. 7. §. eo. l. si §. penul.

ag ¶ Pro nepoti. prohiberi. hz agnouerit legatū si autē nō agnouerit certe petit pecuniam hz testator cōpensare voluerit: de rei estimatiōe non est querēdum. vt. §. eo. l. im perator. §. si centū §. 3o. 7. facit. c. eo. l. creditor. 7. §. titu. l. l. lucr. 7. §. eo. l. si §. penul.

ah ¶ Pro nepoti. prohiberi. hz agnouerit legatū si autē nō agnouerit certe petit pecuniam hz testator cōpensare voluerit: de rei estimatiōe non est querēdum. vt. §. eo. l. im perator. §. si centū §. 3o. 7. facit. c. eo. l. creditor. 7. §. titu. l. l. lucr. 7. §. eo. l. si §. penul.

ai ¶ Pro nepoti. prohiberi. hz agnouerit legatū si autē nō agnouerit certe petit pecuniam hz testator cōpensare voluerit: de rei estimatiōe non est querēdum. vt. §. eo. l. im perator. §. si centū §. 3o. 7. facit. c. eo. l. creditor. 7. §. titu. l. l. lucr. 7. §. eo. l. si §. penul.

aj ¶ Pro nepoti. prohiberi. hz agnouerit legatū si autē nō agnouerit certe petit pecuniam hz testator cōpensare voluerit: de rei estimatiōe non est querēdum. vt. §. eo. l. im perator. §. si centū §. 3o. 7. facit. c. eo. l. creditor. 7. §. titu. l. l. lucr. 7. §. eo. l. si §. penul.

¶ Uno quidem. secus si duo fundi essent eodē nomi- ne: tunc minor debetur nisi ostendat legatarius testato- rem de maiori sensisse. §. ii. i. l. apud iulianū. §. scio. q̄ est p̄tra. sed hic vn⁹ erat fundus: sed diuisit vt cōgruentius lo- caret. simile fm vnū intellectū. C. de sacrosan. ec. l. i. iube- mus. §. i. et facit. §. titu. i. l. predijs. §. fi. r. §. ii. i. l. plane. la. i. §. fi. r. §. de re. dub. l. i.

¶ Appellaret. hoc est partē supe- riorē appellabat fundū seianum su- periorē: inferiorē autem partē voca- bat fundū seianū inferiorē.

¶ Scia. tesserā vas ad men- surā: sicut si p̄ce- pisset emi corbē. v̄l id est mēsurā fru- menti. sicut no. §. de iudi. l. sed et si suscepit. §. i. et dic in genere. et no. q̄ nō legauit tesserā tunc em̄ non esset in quantitate sed in specie: licet i ge- nere iussisset com- parari tesserā. v̄l v̄l res vel p̄ciū da- tur. vt. §. i. i. l. non dubium. §. fi. et de auro r. argē. le. l. i. cie. et hic in fi. als tesserā em̄ esset in obligatione.

¶ Ipsiū. scilicet tesse- ram. l. i. l. non dubium. §. fi. et de auro r. argē. le. l. i. cie. et hic in fi. als tesserā em̄ esset in obligatione.

¶ Lucratua. idē si non ex lucra- tua cā sit nactus.

¶ Petere. i. tes- serā i genere quā h̄z in specie: nec i- pediat: q̄ habet. vt no. §. eo. l. meū. §. duobus. sed q̄ heres non potest vel imodico p̄cio redimere. vt. §. ii. i. l. nō dubium. §. fi.

¶ Magis. com- paratiue: q̄ possit vel non possit redimere tenet ad p̄cium: sed ad rem ita demū si possit redimere. §. 3o. et fa- cit. §. ii. i. l. mortuo. §. i. r. §. titu. i. l. plane. §. i. r. §. ij.

¶ Usuras. casus est q̄ si fideicommissus debet minori ex solo tpe tarde solutiois currit vsura vt in do. si. iudi. vt. §. r. C. in q̄. cau. l. in minor. §. 3o. factio maiore desinit cur- rere iure sp̄ali. r. sic solo cursu tēpous purgat̄ mora hic sp̄ali: q̄ finita etate p̄ qua p̄uilegiat̄ finitur r̄ p̄uile-

gisi. et de nouo incipiunt currere facta de nouo interpel- latione iure cōi post. xxv. an. vt. §. r. no. §. de vsur. l. mora. i. ¶ Mora. cōmuni: r̄ post minorem etatem. k. ¶ Mora. s. etatis p̄uilegio. l. ¶ Interuenisse. s. per interpellationem.

nisse vt perpetuo debeatur. ¶ Fideicommissus relictus ab vno ex heredibus qui vltimus de- cesserit facit videri heredes in uicē substitutos. h. d. Bar.

¶ Scia libertis suis fundum legauit: fideiq̄ eoz ita cōmis- sit: fidei autē vestre berillez sa- pide cōmitto ne eum fundum vendatis eumq̄ qui ex vobis vltimus decesserit cum morte- tur restituat sempronio liber- to meo r̄ successori meo. r̄ be- rillo et sapido quos infra ma- numisi: quive ex his tunc su- peruixerit. quero cū hec in pri- ma parte testamēti qua fundū prelegauit eos substituit: in se- cunda tamē adiecit verbum qui vltimus decesserit: an ps vnus defuncti ad alterū per- tineret? Paulus r̄n. testatrice videri in eo fideicommissus. de quo queritur duos gradus substit- utionis fecisse: vnū vt is q̄ ex duobus prior mortis alteri res- titueret: alterum vt nouissim⁹ his restitueret quos nomina- tim postea numerauit.

¶ In legato q̄ntatis non h̄z locū regula de duob⁹ causis in- cratiuis. Barto. I dem.

¶ Scia selo tesseram fru- mentariā cōparari vo- luit post diē tricesimū a mor- te ipsius: quero cū seius viua testatrice tesserā frumentariā ex cā lucratua habere cepit: nec possit id qd h̄z petere: an ei actio cōpetat? Paulus r̄n. ei de quo querit p̄ciū tessere p̄- stādū: qm̄ tale fideicō. magis in q̄ntitate q̄ in corpore p̄sistit.

¶ Finita cā p̄uilegiū finit p̄i- uilegiū: et ad morā sufficit vna interpellatio. Barto.

¶ Usuras fideicō. post imple- tos annos viginti quinq̄ puel- le ex quo mora facta est debe- ri r̄n. q̄uis enim constitutum sit: vt minoribus. xxv. ant̄ vsu- te omnimodo p̄stetur: tamē non pro mora hoc habendum est: quam sufficit semel interue-

¶ Donatio inofficiosa collata in filium vel nepotē per alium vsq̄ ad legitimā reuocaf. B.

¶ Imperator Alexan. augu. claudio iulia. pre. vrbis. Si li- quer tibi iuliane charissime a- utam ob iteruertendam inoffi- ciosi querelam patrimonium suum donationibus in nepotē factis extinxisse: ratio depo- scit id qd donatum est pro me dia parte reuocari.

¶ Media. dicas q̄ auia duos h̄bat nepotes ex filio ce ij

¶ Perpetuo. vt. §. de vsuris. l. cum pater. r̄ facit §. eo. l. qui solidi. §. fi. r̄ de admini. tu. l. maxime. et. §. de adi. lega. l. iij. §. i. in fi. §.

¶ Scia libert⁹ suis. s. berillo et sa- pido.

¶ Legauit. id est p̄legauit. vt. §. dicit cū esset de in- stitutus. vel dic p̄- pue: q̄ alius inli- titus erat. vt. §. di- cit. Accur.

¶ Vendatis. ex hoc patet q̄ vnus altero vendēte v̄ alienante voluit substitui: nō autē ex inferiori verbo vltim⁹ decesserit. et sic non est cōtra §. de vul. substi. l. vel singulis.

¶ Successori. nā eum scripserat heredem vel solū vel cum alijs.

¶ Berillo r̄ sa- pido. h̄ de alio sa- pido q̄ supra loq̄- tur. alioquin sibi ipsi substitui non possent: vel ali⁹ sa- pido mortuo resti- tuere rogari non pōt vt ei sapido iū mortuo restituat. vt. §. de vul. substi. l. fi. §. i. §. 3o.

¶ Danumiss. id est manumissā et hoc indicat in- fra aduertitū qd ē in textu. Itē qd dē cit i fi. §. postea nu- merauit. quidam

tamen vtrobiq̄ habent verbum siue aduerbium p̄tece- rit tempous. nam. §. habent antea numerauit.

¶ P̄legauit. vel. p̄pue: vel. i. legauit. sic. §. do. p̄. p̄.

¶ Vltimus. ex hoc tamē verbo q̄ vltimus de- cesserit r̄. non inducitur substitutio. §. 3o. sed als substi- tutio erit ex v̄bis testatricis. vt. §. in fi. §. et modo no. §. p̄- ri. §. in glo. ex hoc patet.

¶ Media. dicas q̄ auia duos h̄bat nepotes ex filio ce ij

Liber Septimus.

vel filia premortuis. et vni donavit omnia: alter reuocat p dimidia. sed nō aperit cuius totus sit dimidia. s; dic fm pug. r. d. eius qd excessit dodrantē scz medietatez trū vnciaz. cū tres vnde deberent inter ambos p debi to bonoz subsidio. r sic nō obstat. C. de inofficio. do. l. si totas. r. l. si lique-

Cis cui donatur inofficiose pot onere fideicommissi grauari. **Itē querela pōt in modū replicationis pponi. Bar.**

Lucius ticius cū haberet quinque liberos vniuersos emācipauit: r in vnu filium gatum seium amplissimas facultates donationib; pultit: r modicuz sibi residuū reseruauit: r vniuersos liberos cum vxore scripsit h; des. in eodē testamēto duas possessiones q̄s retinuerat eidē gato seio prelegauit: r ab eo petijt vt ex redditib; predioz que viuus ei donauerat meue filie tot aureos daret. Itēz alteri fratri alios tot qui p̄uētus a meua sorore sua legez falci. impozat: quero cū sanctissim; impator (vt supra scriptū est) p̄tra voluntatē donantis ea que donata sunt reuocari p̄ceperit: an gai; seius cōpellēdus sit fm voluntatē patris ex donationibus fideicommissi. prestare heredi sororis Paulus r̄ndit post litteras imperatoris nostri dubitari non oportere / q̄n in hac q̄z specie de qua querit subueniēdū sit liberts quoz portio in vnu filiu donationib; collatis immutata est: p̄sertim cuz impator noster p̄tra voluntatem patris subuenierit. In p̄posita autē cā etiā volūtas patris p̄ his qui fideicommissi. petunt intercedit. s; si falcidia lex intercedat fideicō. in solidū esse prestāda propter immodicarum; donationum rationem.

ta. C. de inofficio. dona. l. i.

a **C** Supra scriptū est. vt r. s. pri. s.

b **C** Scdm voluntatē patris. fideicommissi. relinquētis.

c **C** Subueniēdū iure replicationis.

d **C** Subuenierit iure actionis. f. querele.

e **C** Voluntas. venit pater p̄tra factū suū qd iure nō te-

net. sic. C. de agri. r cen. l. quādamodū. lib. xi. arg. p̄tra. s. de adop. l. post mouē. r no. C. de inoffi. do. l. si totas. r de inoffi. testa. aut. vnde r si. f. **C** Immodicarum; hoc est immodice donatiōes siue magne faciunt falci. in fideicommissi. r.

C In legato vniuersitatis cedat qd ex ea deducitur si in eā postea redigat. **B. S. cenola.**

Lucius ticius testō ita cauuit. si qd cuiq; libero rū meoz dedit: aut donauit: aut in vsum p̄cessit: aut sibi acquisiuit: aut ei ab aliquo datus: aut relictum est: id sibi p̄cipiat / summat / habeat: filij noie calendarii fecerat; postea sententia dicta est. r placuit id quod sub noie ipsius filij in calendario remanserat ei debert: nō etiāz id qd exactū in rōnes suas pater conuertisset: quero si id qd exegisset pater ex noibus filij ante testm; factū iterū post testamentū factū in nomen filij puertisset: an ad filij noie sententiam p̄tineret. **Rñ.** id qd ex eadem causa exactū est in eādem cām redisse debert.

C Audus minister nullū cōmodū sentire debet. **Bar.**

A te peto tici: fidelit; tue cōmitto vti curā p̄dendi corporis mei suscipias: r p̄ hoc. x. aureos de medio p̄cipito. que ro an si lucius ticius minus q̄ x. aureos erogauerit: reliqua summa heredibus p̄ficiat: rñ. fm ea que p̄ponerent herediū commodo p̄ficere.

C Cū iungunt onera p̄terita r futura intelligit de p̄teritis p̄dētib; nōdū futuris. **B.**

Que marito heres extiterat ita testamēto cauuit. meui r semprom dilectissimi filij p̄cipitate omne quicquid ex hereditate bonisve tici; domini;

bertos. s. luc. r. rñ. i. l. tici. r. r. de p̄bo. sig. l. cū testō. r. s. de neg. ge. l. q̄ aliena. s. libertos. r de relig. r sumpt. sine. l. at si q̄s. s. equū. r de p̄di. r demon. l. quibus. s. s.

r **C** Que marito. s. domino ticio.

f **C** Bonis. l. facultatibus.

t **C** Domini. qui fuerat maritus.

Lucius. fecerat. s. pater. h. **C** Sentētia dicta. in iudicio facta. m. her. r placuit scz iudicā p̄sententiam r bene id qd r. c. vt. s. n. i. l. q̄dam in testamēto r. de pecu. l. l. si. r. rñ. i. l. p̄dij. s. i. **C** Ante testm; vñ ni calendario p̄mānisse negabat. k. **C** Couertisset. vñ nullo tpe a calendario separāvi debat. i. an testm; exegit a debitore calendarij et post testm; ex illa pecunia exacta alij cōstituit debitore in calendario.

C Ex eadē. s. in q̄ redigat postea.

m. **C** In eadē.

adeo vt nō videat

exisse. vt. s. b. pig.

l. pe. r. de adi. le.

l. pe. s. si. r. rñ. i. l.

fideicommissi. s. si

rē r. fa. s. e. l. luc.

n. **C** Cui. p̄vot.

C Corpus mei.

id est me sepeliēdi

q̄ p̄ficere.

fuit em electus vt

minister. vnde ni-

chil apud eū d; re-

manere. vt. s. eo.

ti. l. ticio. r sic non

ob. s. mā. l. ahp.

s. si iter. qz r si ibi

deficeret vñra te-

nebat de suo sup-

plere marit;. hic

sec;. r facit. s. mā.

lex. mādato. r. s.

de cōdi. ob cām. l.

si h; s. r. facit. r. de

au. r ar. le. l. si. s. si.

r. r. de anu. le. l. li-

a Ad me. v. rotem.
b Tam in preteritum. i. pure a defuncto debitum.
c In futurum. quod ipse debuit sub conditione que adhuc pendet. et dic qd hic mater filios et quosdam alios instituat heredem. Accursus.
d Accus. pro id est h. R. vt die tertiu esse mēbrū scz olim debitu: s; p hanc satisfactuz vnde volebant qd filij refunderēt alijs hereditibus.
e Dedit. ad onera hēditaria: hoc si habes i ter tu si m hoc est rē.
f Ad on. hoc est in quibusdam libus cācellatum s; bene posset p. m. h. o. et facti. s. eo. l. cū filius. s. i. et de rei vē. l. emp. ptor. r. l. sumpt.
g Cum here. de. vnde nō videbatur esse necessariū qd interim restitueret quod sit per hec verba hoc ampli rē. vt. i. de annu. l. l. seio. s. v. ro. sed tñ testator: qd forte offēse iter eos interuenit: hoc fecit qd p. d. e. h. e. r. e. d. i. t. vt. i. de adm. l. e. g. a. l. i. i. s. f. r. l. l. s. q. et l. ex parte. nec tamē vt habeat maiore partē. vt. C. b. lega. l. cū questio. s. h. l. s. it. arg. s. i. de stipul. ser. l. i. i. i. sic r in diuina scriptura: dicite discipulis ei? r petro. vt. C. b. serui. r aq in rubrica.
h Ita vt. ergo sub modo qui sit per vt. vt. i. de cōdi. r demō. l. demonstratio. s. f. i.

i Admitti. s. q; p pāphiliū non remanet qm̄ parcat mō vel exerceat tabernā cū luctio. vt. C. b. lega. l. l. sed ad quā partē admittat: ad suā dimidiā s; stat eū admitti. sed dic fm̄ h. o. ad dimidiā alteri dimidiē q̄ fuit luctj. nā suā dimidiā habiturus erat luctj p̄m iure hēditario in qua nō valebit legatū et hoc vadit ad coherede: akā q̄ rā iure legatū. r hoc ad pāphiliū collegatarū. vt. s. e. l. miles. s. h. r. C. b. ca. tol. l. i. s. h. i. s. ita. r. s. p. scōo. Alij dicūt totā dimidiā luctj hē coheredem q̄ s; cōiunctū r r̄ b. i. s. r. sic pāphilius suā dimidiā tñ h. z. r. facit. i. de condi. r demō. l.

cul. r. i. i. l. i. v. ro. r. i. s. v. s. u. lega. l. illi. r. s. eo. l. cū fili. s. (non iure. k. Douit. dicta sempromia.

l Actionē. de dolo: vel in factū ad interese. vt arg. s. b. dolo. l. si q̄s affirmauerit. et de p̄scrip. ver. l. d. t. s. hodie pdictione ex. l. ad duplū: vt i aut. vt nulli iudi. s. i. col. viij et hic pueniat: nā hic p̄scat. vt. s. si quis aliquē testis. prohi. l. i. s. i. m. C. Testatrix. f. testm̄ mutaret. qd est. i. qd volebat testator: sed institutus prohibuit. n. Saluā hē. s. mo p̄dit. vt. C. de his q. vt l. d. i. l. ali. am. r. i. s. h. i. s. q. vt indig. l. post legatū. s. i. in fi. q. est s. Sol. hic nō egit s; testm̄: sed de dolo puenit heredē. ibi s; cōtra testm̄ dices falsum. idē qd hic si dixit nō iure factuz. vt. d. l. post legatū. s. i. in p̄n. r. l. pe. r. facit. s. t. i. l. l. e. b. o. i. b. u. s. s. cum q. d. a. et l. aut. vt cū de appella. cog. s. causus. col. viij.

Solutum ab herede plus debito non credit ad incommo dū alioz legatorū. h. d. Barto.

Testator legata ante quin quennū vetuit peti prestatoz: sed heres quedā sua spōte āte quinquennū soluit. quesitū est an ei? qd ante diē existentē solutū est representationē in reliqua solutione legatū repudia re possit? Rñ. non propterea minus relictū debet? qd aliqd ante diem sit solutum.

Plures cōiuncti admittunt in viriles portiones: si res i. rohibetur alienari extra familiā. hoc dicit Barto.

Lucius tici? testamento ita caut: prediolū meū dari volo libertis libertabusq; meis: et quos hoc testamēto manumt si: et seie alūne mee: r ita ne de nomine familie mee exeat/ donec ad vnū proprietā perueniat. quero an seia in cōmuntione cū libertis habeat portione: an vero sibi partē dimidiā eius predioli vdicare possit? Respō. per spicūam esse testatoris voluntatē oēs ad viriles?

tis r in soluedis sibi p̄iudicauerit. qd remouet. r fm̄ hoc dic nō p̄pterea min? subaudi vel plus. vel et min? p magis. qd in idē recidit. r sic est ar. s. C. ad. l. fal. aut. s; cū testator. s; sibi re: hic tpe plus soluit. Itē s. C. de fideicō. l. i. Sol. ibi re. et est fauor alimentozum.

Rep̄tationē. i. p̄p̄andēz rep̄tationē s; p̄m̄ casū

Positū. f. legatari? fm̄ p̄m̄. vel. i. heres fm̄ alium.

Deberi. sua die. r facit. i. ad. l. fal. l. i. i. r. l. p̄cales. s. f. perueniat. q. d. et si vn? sol? superit d̄ fallia. (ānus.

Portionem. virilem.

Ad viriles. imo seia q̄ptum omnes alij. vt. C. de im: e iij

Liber Octauus.

pube. r. ali. sublli. l. fi. r. s. alia applicata. r. s. in scda. r. s. de vulga. sub. l. si pater. r. s. de usufruc. ac. l. si q. ticio. et s. de hered. inli. l. interdū. ij. r. n. Sol. oēs liberi r. liberte vntes partes habebūt. i. vñā dīmōiā: aliam habere scia. vel dic ex hōo quo venit alienari extra familiā psumit

voluisse cuiq; dari vntē: q. magis voluit puidere famile q. scie q. nō erat de familia. vñ hic fuit appositus y. r. bum eque/ vel aliud equi pollēs: q. denotat equal portiones esse faciēdas. sic. s. d. he redi. inli. l. interdū. i. r. n. vel dic vt no. d. l. C. de ipu. et alijs sub. l. fi. et facti. i. de usufruc. leg. l. codicillis. s. fi. r. l. k. et. C. de l. pub. et ali. sublli. in pn.

a **Instituit.** scz aliquis.

b **Substituit.** aliquos exncos.

c **Sensisse.** forte ideo q. in specie dos p̄stibat. als cōtra. s. n. l. plane. s. sed si nō corpus. r. l. si feruus. r. s. c. l. cū q. dā. vel q. ad dōrē iurat mulier tā q. ad es alienū. vt. j. ad. l. falci. sed et si usufruc. s. i. r. j. ad trebel. l. cum here des. h. u. g.

d **Non posse.** aliud in quantitate vt. s. n. l. l. plane. la. i. s. i. r. s. eo. l. si pluribus. s. i. r. est ad hoc in. n. eo. s. si res. r. j. n. l. l. n. tu. s. i. r. j. de act. r. ob. l. oēs. r. de ver. ob. l. inter stipulā tē. s. i. r. j. n. l. l. h. cius. s. s. p. r. o. n. t. i. e

e **Ciuidus.** per hoc videt ciuitati relinquere. vt. j. d. re. du. l. ij.

f **Cyrogaphū** per hoc videt legare debiti cyrogaphi. vt. j. n. l. l. qui cyrogaphū.

partes vocantis. **Duplicatio legatorū trahit ad legata que cōsistunt in q̄rtate: non ad ea que consistunt in specie. h. d. Barto.**

Impuberē filium heredes instituit: vxor dōtē prelegauit/ itē ornāmētā r. seruos r. aureos decē: r. si ipubes decessisset substituit: a quib⁹ ita legauit: quecūq; primis tabu. dedi eadē omnia ab heredibus qz heredis mei in duplū dari volo. querit an ex substōne impube re mortuo dos qz iterū debeatur? Rñ. nō videt de dōtis legato duplicando testatorē sensisse. Irē quero cū corpora legata etiā nunc ex lucratiua cā possideātur: an a substitut⁹ peti possunt? Rñ. non posse.

Si legatur nomē debitoris heres liberatur cedēdo actionem. Barto.

Ciuidus meis do lego cyrogaphū: gaj setj: postea codicillis venit a seio exigi: r. ab herede petij vt ex alteri⁹ debitoris debito quē codicillis nominauit eandē summā reipub. daret. q̄sitū est si posterior ideo neus non esset: an integrā q̄rtatē heres prestare debeat? Rñ. heredē reipub. aduersus eum dūtaxat debitorē qui nouissimis codicillis vt proponitur designatus est: actionē prestare debere.

Relictū in defectum institutorū videtur relinqui a venientibus ab intestato. Item verbū pertinere trahitur ad fideicommissum. h. d. Barto.

Filiam ex asse instituit: r. redem/ eidēq; substituit ne potē suum r. ita cauit: si quod abhominor: neq; filia mea: neq; nepos: meus heredes mei erūt: tunc portionē meam partis di

g **Debeat.** q. videbatur favore reipubli. q. renocet. h **Prestare.** sic. s. n. l. l. si sic. s. i. sed argu. cōtra. j. n. i. l. paulo ca. s. fi. Solu. ibi heres exegerat pecuniā a fisco: r. fisco a debitore. vnde cum ad heredē peruenerat pecunia/ restituit eā de suo. r. fa. j. de vi. tri. r. ole. le. l. cū cert⁹.

r. s. eo. l. feruū sic lū. s. eum. Irē argu. j. s. n. l. l. qui dam. in pun. i **Instituit.** pater. Accur. h **Dea.** instituta. Accur. l **Depos.** substitutus. m **Parti.** dimidia. que est dimidia pars. habet q. cōmunionem cū alio. n **Fideicomis.** r. est rōq. id videt dixisse. cū eni ita dixit / si neq; filia neq; nepos: nec alios instituerat p̄inde est ac si dixisset si decessit intestatus. r. sic nō est cōtra/ sed p̄cordat. C. de fideicomis. l. eam. r. l. et testō. sic. s. eo. l. cum pater. s. fil⁹. r. j. l. p. r. s. fi.

o **Ex debito.** vt r. C. de pba. l. ratiōes. nūi iurauerit: vt. j. n. l. l. cum quo in codicillis. Irē j. C. de nō numerā. pecu. l. generalia. r.

p **Sed ex fideicomis.** vt. j. de dona. l. ex hac. r. C. de dona. l. si densito. sed contra. s. de pba. l. q. testm. Sol. ibi nō capax Irē hoc nisi p̄bet testatorē p̄ errorem scripsisse. vt. j. de au. r. argē. le. l. qui vxor. r. C. de fal. cau. adtec. le. l. c. t. facit. s. n. l. l. si sic. s. i. r. j. d. libe. le. l. legauit. r. j. n. l. l. lucas. s. i.

q **Dimisit.** l. licentiam nō alienos cos postea.

r **Desijt.** offen

Confessio debiti facta a testatore nō p̄bat debiti: s. fideicomis. penūone inducit. Barto.

Quisquis michi heres erit sciat me debere demetrio patruo meo denaria tria deposita ap̄ me: et seleucho patruo meo denaria tria que etiā p̄tinus reddi r. solut ei iubeo. que situm est an r. si non deberentur actio esset? Respon. si non deberētur nullam quasi ex debito esse actionem: s. ex fideicommissio.

Verba generalia etiā in beneficis restringuntur: vt odio fa non comprehendantur. hoc dicit fm. Ia. de are. vel aliter.

Offendentibus non probantibus sequens meritū legatum nō debetur. h. d. fm. Dy. Barto.

Lucius tleius damā et p̄philum libertos suos ante diēnum mortis sue de domo dimisit: et cibaria que dabat prestare desijt: mor factō testamēto ita legauit: quisquis michi heres erit oibus libertis meis quos hoc testamēto manumisi/ r. quos āte habuit: quosq; vt manumittantur petij: alimentorum nomine in mēses singulos certam pecuniā dato. que situm est an dame et p̄amphilo fideicommissum debeatur? Rñ. fm. ea que proponerentur ita debet: si hi qui petetēt ma

fus a seruis quondam qui modo sunt liberi.
Doceret. sequentibus eorum meritis inspectis: vt
qz offensus fuerat patrono. alioquin si no fuit offensus:
secus puto: cum generalib' vbi includant. quib' stan-
dum est: vt. l. n. i. l. no aliter. Bzo. 2. ad hoc. l. de alim. 2. ci-

ba. lega. l. iij. in fi.
2. l. iij. 2. C. fami.
herci. l. in ipius.
b. Manumise-
rat. s. testatrix di-
recto.
c. Fundum de
dit. l. legauit pure
d. Sui. dame.
et paphi. vel sua
scz testatrix.
e. Filij suis. i.
dame 2. paphi. 2.
et hoc outur dubi-
tatio: qz dicit filij
in plurali: 2. no fu-
it nisi vna ex pam-
philo. Itē 2. qz no
fuit legitima s; na-
turalis inf: sed pri-
mū non nocet. vt
l. de codi. 2. demō.
l. pater seuerinā.
s. ita. nec secun-
dū nocet: vt in fi-
ne huius. l.

f. Pamphila.
per fideicomis.
g. Paphi. p.
dici.
h. Cedentem.
qz est post aditaz
peditate. vt. C. de
cadu. tol. s. in no-
uissimo. sed certe
immo qz purum
erat no solū cessit.
sed etiā venit dies
eius: vt. l. de pbo.
signi. l. cedere die.
sed die 2. veniente

secus si ex die. vt. l. ad. l. fal. cū quo. s. is qui. 2. s. usufruc.
quādam. ca. l. si usufructus noie. s. plane.
i. Quam solam. nā aliam dimidiā habebat damas.
k. Cum primum libera. pamphilus enim directā/ ei'
fuita fideicomissariam meruit libertatem: vnde tardius
ad libertatem peruenit. Bzo.

l. Superiore. consitue patrone patris sui.
m. Legis falcidie. que cessat si ex pmo accipiat vt ea
alienū. vt. C. de bo. aus. iudi. pos. l. i. 2. ad hec que sequun-
tur facit. s. eo. l. statuliberum. in prin. 2. s. n. i. l. si fundū
sub conditione. s. si pater. 2. l. huiusmodi. s. i.

n. petere posse. huic subijct rationem. Bzo.
o. Creditur. a sapientibus propter similitudinē talis
personarum. et ad idem. s. de iure delib. l. fi.

p. Filiorum. eant enim testator vt post mortem resti-
tuit. qz est in future. id glosauit (tuat filij suis. Bzo.
sic claudij: qz fec' est in his q sunt ex cocubina nisi in casti-
bus. vt. l. ad trebel. l. ex facto. s. si qz. quilibet tñ natura-

lis grauat' si decedat vt restituat: ita demum si natu-
rales 2. legitimos non hz restituit. vt. C. de insti. et sub. l.
generaliter. s. si. et facit. s. eo. l. cū pater. s. volo. 2. l. ad tre-
bel. l. ex factō. s. si quis. 2. l. hereditibus. s. i.

Odiciillis. non esse. sic. C. eo. l. seruus.

sa fideicomissi hita rōne legis
falcidie. Bñ. ex hīs que ppo-
nerentur probari pamphilam
dumtaxat ex testamento supe-
riore fideicom. petere posse.
Claudiusqz creditur' appella-
tione filiozū 2. naturales libe-
ros/ id est' in seruitute susce-
ptos contineri.

Stonus intinctum legata-
rio est inutile mixta cōsideratio-
ne testatoris et fideicomissarij
legatū efficitur inutile quo ad
rationem: non quo ad retentio-
nem. h. d. et est singularis lex
fm Barto. Scuola.

Odiciillis galo seto cen-
tū legauit/ eiusqz fidei-
comisit vt ancille testatoris ea-
daret: quero an vrile fideicom-
missum sit qd legatarius ancil-
le testatoris dare iussus est: re-
spon. non esse. Itē si vrile nō
est: an legatarius heredi cuius
ancilla est restituere compella-
tur? Respo. non compellit: sed
nec ipsum legatarium legatū
petere posse.

Si lib' et consentiunt here-
di patroni alienanti rem eis re-
lictam presumitur animo do-
nādi nisi aliud appeat. Bar.

per fideicomis. s. iulian'. que sunt 3. nisi elegatur vt mini-
ster vt dictū est. si autē solū legatū sit nullū aut a pncipio
vt. pncipio: 2. tūc nec fideicomis. 2. si aut ex postfeto: 2.
sic in cō caduci/ 2. tūc sic. vt. C. de cadu. tol. s. in pmo. 2. s.
pro scdo. Ex pncipio no. qz aut est vriliqz nullū ppter rē vt
alū cām: aut alterū 2. tūc si fideicomis. solū refert vel ab-
inuo vel ex postfeto: idē si legatū solū. nā 2. ibi dū huius
a pncipio vel ex postfeto. Itē ex pncipio p3 nō esse. C. s.
cadu. tol. l. i. s. in pmo. vbi legatū inutile nō remanet apd
legatariū: hic sic. qz hic est inutile fideicomis. non. pof se.
ibi ppter seipm. Itē ex pncipio vt qz male scripsit. 2. rñ. sic.
si tūc legat' vt terno restituas vt valeat vel deficiat fidei-
comis. illius tñ inspicit psona cui fideico. reliquit. vt. s.
de ioffi. testa. l. papinian'. s. meminit. ibi eo adz solo. 2.
2. s. si qz alt. te. pro. l. i. s. i. 2. de exco. tuto. l. legatari'. 2. s. s.
le. pre. bono. pos. cōtratab. pe. l. iij. 2. l. de bo. liber. l. in ser-
uitute. Rñ. quonimo et h' legatari' tñ inspicitur psona q
ad aliqd scilicet vt habeat retentionē: vt hic dicit.

Copellatur.
iam ei solutum. et
sic nota potiorum
conditionem pos-
sidentis.
petere pos-
se. hac regulā sua
q potior sit here-
dis vel legatarij
possidentis condi-
tio: vbiqz fidei-
commis. est ab in-
tino nullū mixta cō-
sideratione testa-
toris: et eius cui dā-
tum est habita.
Itē si 2. legatū sit
nullum ppter rez
que legatur. nā et
ibi neutri tenet.
Idē dico 2. si quali-
tercūqz deficiat a
pncipio fideico-
mis. et ita expone
qd est. s. eo. l. si qz
quos. 2. l. de codi.
et demō. l. si quis
cum. f. vt non tes-
tatur legatum / vt
possit pōt: tenet
tñ vt habeat exces-
sione nū eugat
vt manuer. si ves-
ro solūmodo fidei-
comis. deficiat ex
postfeto sec' est:
qz valet legatum.
vt. s. e. l. si qz tūc
et ibi no. 2. l. i. l.
pater. s. iulian'.
2. s. n. i. l. si fundū

a **In**fulam. quo ad ppietate. nã 7. J. vetat alienari. s; reddi ei possit legare. vt. J. de adm. leg. l. liberto. i. rñ.

b **Uen**data est. qd esse pot. vt. C. de fideicom. l. quo tñens. 7. s. ti. i. l. nichil. s. i.

c **Ea** mente. i. eo pacto. eoz em mens tantimodo nõ sufficeret. vt ar. s. de condi. indebi. l. qd quis.

d **Cõ**sequant. tunc ergo vt aliq sit exceptio 7 psecutio erit fideicommissi ad precium. s; hoc quõ cũ non sit legatus sed infula. vt. d. l. liberto. que i hoc est ptra. Rñ. sub. h. nullã fideicõ. psecutione vel ex alia cã nisi 7c. 7 s; hoc agez ex pacto vel mãdato vt ex stipulãtõ. Jo. vt dic fm Bjo. agi actõne ex testamẽto ad precium cũ loco rei succedat. vt s. titu. l. impator. s. h. 7 fm hoc intellige. s. titu. l. si funduz p fideicõ. in pun. que est cõtra. 7 in. d. l. liberto. nõ pscusit legatarius pditioni.

e **Ex** eo. filio.

f **Em**ãcipatis institutis repete.

g **F**enerari. id est obligari feneratio creditõri: s; nec nõ feneratio qz per hoc veniret ad alienãdũ. Itẽ statim simplices dicit.

h **F**irmas. i. nõ alienatas.

i **S**implices. i. nõ obligatas.

k **F**ilijs suis. s. de fideicom. nõ vetãdo alienari vel obligari: videt per fideicõ. vicissim relinquere. vt. s. eo. ti. l. cũ pater. s. libertis.

l **N**õ extitisse. nõ obsat. C. d. re. ad cẽtũ alie. nõ alie. l. si. qz annos pñionẽ vel ius pñionis obligauit hic. ibi vero rẽ. Et est non est argu. hic qz si quis alienare phibitus locet in centũ an. aliena vel mille qz nõ alienet. sic. s. locati. l. nõ solet. titu.

Infulam libertis vtriusq; sexus legauit: ita vt ex redditu eius masculi duplũ femine simplũ percipiãt: eãq; alienare vetuit: ex pñsensu omnĩũ ab herede venũdata est. quero an ex precio infule duplũ mares: simplũ caperent femine? Rñ. ob precium nullã fideicõ. psecutionẽ eẽ: nisi ea mẽte vẽditõi pñsenserũt: vt sicut ex precio mares quidẽ duplũ: femine aut simplũ cõsequantur.

Prohibitus vẽdere vel obligare nõ videt phibitus locare. h. d. vel sic. Qui obligat nõ men pductoris domus alienari phibitus: non videt alienare domũ vel obligare. Bar.

Instituto filio herede 7 ex eo nepotib; emancipatis ita testator cauit: volo meas domos nõ vẽdi ab hĩdib; meis: neq; fenerari sup eas: sed manere eas firmas simplices: meis filijs 7 nepotibus p vniuersum tẽpõ: si aut aliq; eoz voluerit vẽdere partẽ suã: vel fenerari sup eã pñtatem habeat vendere coheredi suo 7 fenerari ab eo. si aut aliq; pter hoc fecerit: erit qd obligat inutile atq; infirmũ. querit cum fili; defuncti mutuã pecuniaz a flauia dionysia accepit: 7 locatis edibus p pte sua pensio nes sibi debitas creditrici delegauerit: an cõditõ testamẽti extitisse videat: vt filijs suis fideicõ. noie teneat. rñ. fm ea que pponerent non extitisse.

Prohibitus alienare in personas certas phibetur in eas ab intestato legitimo iure trãferte. Bartolus.

m **Q**uibus relinqs. hic pẽt subaudiri p̄cipio: si vis. s; scẽuola p̄cipio subaudit ne res pereat. sic. s. e. l. i. i. c. i. lucius. tũ amore filioz p̄dictoz. tum odio fratris. et sic nõ est ptra. s. eo. l. cũ pater. s. mando. vbi est pñsilium.

n **O**ccidisse. hoc odii etiã ante legatuz reuocat. vt. J. de adi. le. l. i. q. i. fi. o. Diligẽtia. i. solẽnitatẽ. 7 audi stultũ testatorẽ. nõ tñ ci pdest stulticia vt valeat iure directo. 7 est cõtra. s. titu. i. nemo. Solu. ubi.

p **H**aberi debet. i. plurali. atq; ipersonaliter locatur de seipso. 7 die sana mẽte licz nõ corpore. vt. C. qui testa. face. pos. l. se niũ. 7 est tale ac si diceret: si nõ valet iure testamẽti valeat iure codicillo rñ. 7 sic nõ ob. C. d. fideicõ. l. eã. 7. l. ex testõ. que sunt cõtra. 7 facit. s. eo. l. p̄xi. in. s. filia. et l. cũ pater. s. filius. 7. l. si quis ex testamẽto. 7. l. ad tres. l. scẽuola.

q **H**ec verba q; valeat oimõ quo melius de iure p̄t: intelligunt etiã ab intestato. Bar.

r **L**ucius ticlus hoc meum testm̄ scripsi sine vilo iurisperito. rñnem animi mei pot; secutus q; miserã 7 nimia diligentiã: 7 si minus aliq; legitime minusve perire fecero: p iure legitimo haberi: dz hois sani volũtas: deinde hĩdes instituit. que sitũ est intestati ei; bonoz possessione petita: an portiones a scripte ex causa fideicõmissi peti possunt. Rñ. s; ea que pponerent posse.

s **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

t **T**estator fili; Idem.

u **T**um suuz 7 vxorem suã heredes instituit: postea epistolã scripsisse dicit qua 7 q; qd in peculo habuit filius ei donauit: 7 adiecit p̄cipua hęc eũ suoz tur; 7 post mortẽ suã habere velle: quero cũ testõ si gnificauerit si qd ob signatũ recepit: id vice codicilloz valere: epistola aut nõ sit ob signata: an que epistola continetur

v **U**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

w **U**m suuz 7 vxorem suã heredes instituit: postea epistolã scripsisse dicit qua 7 q; qd in peculo habuit filius ei donauit: 7 adiecit p̄cipua hęc eũ suoz tur; 7 post mortẽ suã habere velle: quero cũ testõ si gnificauerit si qd ob signatũ recepit: id vice codicilloz valere: epistola aut nõ sit ob signata: an que epistola continetur

x **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

y **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

z **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

aa **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

ab **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

ac **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

ad **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

ae **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

af **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

ag **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

ah **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

ai **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

aj **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

ak **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

al **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

am **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

an **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

ao **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

ap **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

aq **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

ar **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

as **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

at **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

au **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

av **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

aw **V**oluntas testatoris tacita a p̄trario sensu sumpta: p tacitã voluntatẽ reuocat. Barto.

§. eo. l. cum pater. §. fina. Accur.

a Qui in diuisam rem. i. res plures vt subicit. §. vel. l. hereditatem. Accursus.

b Comunes sunt. ex hoc verbo sunt qd est presentis tps patet qd hic voluntas nō potest ad ea que postea ceperit esse cōia. vt

in fi. huius. §. dicitur. z arg. §. e. l. in prin. z de aur. et arg. leg. l. si ita. z ita spectat tēpus testamētū. at hūbz constiterit qd statim sequit quo ad estimationē reruz est futurū tēporis. z sic ad tps mortis referit. put tunc valet res quondam cōmunes tempore testamenti.

c Vniuersas. qsi di. cas estimō qz poterāt valere tēpore mortis tantū z nō plus. subaudi §. dumtaxat. iusto em pteciore lebat dari res tales patrio. vt hec verba denotāt qd estimātiōis zc. vnde quidā nō cōcedunt hanc ppositionem. tu habes vñs oculum. quia subaudit tñ. sed tñ lz iusto pteciore debuit dari: valet legatū. ppter vicinitatē. vt. §. e. l. si cui sic ergo si plures res incipiunt esse nō vbebit augmētum nisi augmētū pteset pteciorem.

d Patrimoniu scz auctū. Item videt cōtra. §. nru. l. l. x. §. iij.

e Lucretij. mortui post mortē fris als eēt. pnonferiptū vel caducū vel in cā caduci §. R.

f Facere. id est nō operari.

g Ut vniuersa. qz nūq̄ ceperūt post testm̄ esse cōia.

g Vniuersa. quesita post testm̄. vel que sunt vltra tēpore dū milii aureorum. §. 30. siue ex transcurfu tempore: siue ex augmento patrimonij.

h Obligationē. als oblationē. als obligationē. §. qd si statim decessisset: nūq̄ d̄ habitū illi estimationē. videt ar. qd nō nisi iurasset. vt. §. n. l. si fundus sub ditione. §. si li bernus. z. C. cōmū. vtriusq̄ iudi. l. scriptura. z in aut. de

ad filium ptineāt. Rñ. si fides eple relicte p̄staret: deberi q̄ in eā dare sevelle significauit.

Verba generalia debēt ad tps testamētū referri. Bar.

q Qui in diuisam cum fratre suo. rē habebat filias suas heredes instituit: z ita cauit: propter res vniuersas q̄ michi cū fratre meo patrio vfo cōes sunt q̄s estimationis cōstiterit esse vniuersas duoz milii aureoz fidei cōmitto vti p̄ portione vestra mille aureos a lucretio pacato patrio vfo accipiatis. huc testō quinquē nio supuixit: z abūde patrimoniu reliquit: q̄ sitū est an heredes lucretij pacati fm verba supra scripta offerentes mille aureos fidei cōmissi. psequant. Rñ. fm ea q̄ pponerent nō faceret volūtate vt vniuersa datis mille aureis restituerēt: sed estimationis que mortis tempore in rebus fuerat obligationē debere fieri.

Cōditio apposita in psonā vnus in psona alteri sibi cōiuncti nō videt repetita. Bar.

Selo quē heredi substituerat ita legauit. seto si michi heres nō erit vxoz eius marcelle argēti lib. xv. dari volo. que ro cū seius h̄s extitit an marcelle legatū dimidia portio debeat. Respon. fm ea que pponerentur debere.

Valer fideicommissum in iun cū de bonis cōicandis. Bar.

iureiurā. §. i. sed in casu huius §. videtur secus.

i Marcelle. putabat d̄ditio adiecta legato mariti: eē repetita in legato vxozis: §. p̄tra est vt subicit: qz sic red̄ d̄ret legatū inuile. vt. §. n. l. si seruo alieno. §. si ab impubere. §. p̄tra. §. de p̄di. z demō. l. mulieri. vbi appōsita mulieri repetita intel

Lucius tici? intestato morturus cū haberet vxozē z ex ea filiā emācipatam? codicillis hec verba inseruit. Pertinent aut h̄i codicilli ad vxozē z filiā. primum aut rogovt sic inter vos agat: vt me viuo egistis. Itaqz rogo vt qd aut ego reliquero: aut qd vobis p̄si habetis cōe vobis sit: filia intestati patris bonoz possessio nē accipit: queritur an aliqua ps hereditatis lucij tici ex cā fideicommissi a filia matri debe ref: z quota. Rñ. fm ea que pponerent dimidiā partē debent: si modo vxoz parata sit in cōmune bona sua cōferre.

Qui rōne p̄iunctionis non admittit vt ipse admitti tanq̄ alius prohibetur. Barto.

Quattuor filios suos eqs partibus instituit: z fundū p̄ p̄ceptionē singulis legauit: filij cū vniuersa bona p̄ris obligata essent mutuā acceptaz pecuniā hereditario creditori soluerūt: z posteriori obligauerūt: qui cū ei debitū nō solueret p̄edia vniuersa lege p̄gnosis vni ex heredibz vendidit. querit an cuz iste filius ex cā emptōis ea possideat: fratibus z coheredibus fideicommissi. petitio esset: an p̄o ea perempta esset: cū cōiter vniuersa sequētī creditori obligauerint. Rñ. actionē quidē fideicommissi in personā cōpetētē oibus inuicē manere: non autē

ligit in acio z tñ p̄ hoc fit legatū tici inuile. Sol. ibi testator voluit repetere vt ibi i textu p̄z: sic nō tacite §. expresse. vel hic z ibi trahit conditio ad vñā p̄sonaz ad aliā nō. sed an ps collegatarij ei accretat. Rñ. sic. vt. §. n. l. i. plane. la. i. §. si duobz. x. z. l. legatū. §. here di. que sunt cōtra. h̄z ergo dimidiaz scz iure suo vt hic z aliā iure collegatarij. z de hoc dic vt no. §. eo. l. si ticio. z facit. §. de cōditio. z demō. l. i. uilius paulus.

Emācipatā. id est si esset in potestate.

Pertinet. hec sunt verba testatoris vel iusticōsul.

Dimidiam. no. sic. §. de here. insti. l. quoties. §. si heredes. z p̄o cō. l. si non fuerit. in prin. z est sic. §. ad trebel. l. lucius n.

Fundus. vel singulis singulos fundos vel vnum inter oēs: tñ valet legatū. z si repudiet h̄i d̄natē habebit. vt. §. n. l. q̄ filiabus. §. n. l. z quidam.

Cōpetentē. sed q̄ est hec actio Rñ. famul. her. vt

§. famul. herci. l. si ita legatū. z. C. famul. herci. l. si q̄. z dat vt p̄cipiat partē coheredis in qua sola p̄sistit p̄ceptio. i. legatū. aliā em̄ partē d̄z habere vt here s̄i vt liberatā tradat. vt. §. famul. her. l. rē. §. 30. Itē no. p̄pter vinculū fratemitatis z cōiōnis nō debere vñs em̄re: sed luere sicut si decessisset. vt. §. mā. l. si mādato. §. paulus. z. C. §. dolo. l. i. z sic est ar. de tanq̄. vt no. §. de adoptio. l. si p̄. §. q̄ duos. Itē nō obstat. §. famul. her. l. heredes. §. qd. p̄ emptore et cōmū. diui. qui coheredes. vt ibi nota. Item arg. con

tra. 3. n. i. l. fundus per fideicomis. in prin. Solu. ibi.
a. **N**isi prius. sic. 3. de rei vendi. l. emptor. r. C. si anti
qui. creditor. l. i. in fine. facit ad 3. de in di. adiec. l. qd si
vno. in fi. r. C. de repu. heredi. l. ij. r. 3. de distrac. pigno.
l. cum secundus. Accursius.

b. **S**terit. qz in-
terpellata no fecit
vt. 3. si cer. peti. l.
qd te. sed qd si no
stetit per eaz. Rñ.
eti ipsa vel re do-
talem vel actione
habeat sola obla-
tione no potuit li-
berari: nisi seque-
ret interitus. vt. 3.
de fol. l. qui decez.
r. 3. de arbi. l. cel-
sus. 3. idem ait.

c. **I**nstitut. pu-
ta nra.
d. **D**ebita. ster-
tia. vt in fi. de suc.
libe. 3. sed nostra.
e. **E**x altera. pu-
ta bese.

f. **H**ereditate.
sez liberti.
g. **Q**uod ei debet
sez totu. si r. 3. 3. 3.
hec eni pdino de-
terninat verbum
debendi no illam
petere posse.

h. **D**ebet. q vo-
cabatur meuius.
i. **P**artem a co-
herede. p bese. fa.
hereditatis. 3. 3. 3.
r. facit. C. de here.
acti. l. si aduira. r.
de neg. gest. l. si ab
eo. r. ad. l. falci. l.
quas. r. l. licet. et
3. n. i. l. meuius.

k. **I**gnorantia.
facit. 3. de trasact.
l. si. r. 3. de positi.
li. in fi. r. l. sequē.
idem si fuit sciens
i libertate: vt. 3. ad
treb. l. quidaz. 3. si
qz. 3. de concordat.
3. de vsufu. lega.
l. si cho. r. 3. de pe-
ti. heredita. l. si r.
rem. Accur.

De legatis r. fideicommissis tertio
hic querit quare
in tres libros po-
sunt de leg. Respon. in situ. de legatis. i. dixit quid r. qua-
tum. Item in situ. de legatis. ij. dixit quis r. a quo. r. qui-
bus verbis. In isto de significatione verborum tam cir-

ca res q̄ circa personas postorum. vt in summa. C. de
verbo. significatio. verum quia frequenter qd vni effect
attribuendum in alio ponitur: alij dixerunt p̄opter pro-
lixitatem euitandam qd non placet. cum enim sunt libri:
ergo distinctos debent habere tractatus. licet liber q̄nq; p̄
ponitur p̄ toto vo-
lamine. vt. 3. co. l.
librorum.

id fideicommissum restituendū
est: nisi prius debitu ab eis em-
ptori eidēq; cohēdi psoluere f
Filia pot̄ grauari in dote q̄
ren̄dos est vltra legitima. 3.
Sille fideicommissi i hec ver-
ba: peto a te filia mea vt dota-
le cautionē post mortē meam
mutes: r ita renoues vt frēs
tui dote stipulenti hoc casu: vt
si sine liberis vno pluribusve
in matrimonio mortieris dos
ad eos pueniat. post mortem
p̄ris decessit marit⁹ a n̄q; reno-
uaret cautio dotalis: r postea
nupta alij decessit nullo libe-
rorum relicto: vno adhuc itico
vno ex fratrib⁹. quesitū est an
tici⁹ petitionez heret rez. q̄ in
dote fuerant: Rñ. posse fidei-
comis. ab h̄ridib⁹ fororis peti
si p̄ ea stetit quominus dotez
frater stipularetur.

Pluribus post eoz mortez
siml rogat⁹: vno mortuo alijs
superstitibus statim cōpetit fi-
deicommissi petito. Bar.

Filiū r filiā heredes insti-
tuit⁹: r liberis legata dedit:
eorūq; fidei comisit i hec ver-
ba: a vobis peto vt qcqd vo-
bis legauit p̄tēri. sitis viuētes:
vt post vos filijs meis restitua-
tis: defūcta testatice filia me-
ua libert⁹ decessit herede in-
stituto patrone filio ex parte
debita⁹: ex alia⁹ extranco. q̄ si-
tū est an adita h̄riditate patro-
ne filius a coherede suo partē
eoz q̄ ex testō matris ad me-
uiuz libertū puenerūt / petere
pōt. Rñ. eius qd ei⁹ debet⁹ si
hereditatē no adisset partē a
coherede petere posse.

Iusta heredis ignorantia
alienatōez rei p̄ fideicō. flicte
q̄ subiacz restōi affirmat. 3.
Maritus vxorē ex asse he-
redē instituit: cuius post mor-
tē codicillos ap̄iri testator h̄-
cepit: p̄ditiū hereditariū vxor
infructuosum rōni sue existi-
mās vendidit: emptor q̄rit an
retractari hec venditio possit
post mortē mulieris ab h̄is q̄
bus codicillis p̄ fideicommissuz
hereditas data deprehēdere
tur: an h̄o solū q̄ritas p̄cti ab
herede vxoris fideicomis. de-
beret. Rñ. p̄pter iustā ignorā-
tiam rā mulieris q̄ emptoris
heredem mulieris vt fundus
ap̄d emptorē remaneat fidei-
comissario p̄ctū dare debere.

ExPLICIT LIBER. XXXI. r SEPTI-
MUS HUIUS. **I**NCIPIT LIBER
XXXII. r VIII. HUIUS.
De legat⁹ r fideicomis-
sis. l. ij.
Dubius de statu suo per er-
rorē facti⁹ iuris no potest te-
stari. Barto. **I**psianus.
Incertus
quis sit ca-
ptiu⁹ sit:
an a latrū-
culis ob-
sessus: / te-
stamentum
facere no pōt. h̄ r si sui iuris
sit ignarus: putetq; se p̄ erro-
rē qz a latronibus captus est
seruū esse velut hostiū: vel⁹ re-
legatus q̄ nichil se a captiuo
differre putat⁹: no posse fidei-
committere certuz est: quia nec
testari potest / qui an liceat si-
bi testari dubitat.

ExPLICIT LIBER. XXXI. r SEPTI-
MUS HUIUS. **I**NCIPIT LIBER
XXXII. r VIII. HUIUS.
De legat⁹ r fideicomis-
sis. l. ij.
Dubius de statu suo per er-
rorē facti⁹ iuris no potest te-
stari. Barto. **I**psianus.
Incertus
quis sit ca-
ptiu⁹ sit:
an a latrū-
culis ob-
sessus: / te-
stamentum
facere no pōt. h̄ r si sui iuris
sit ignarus: putetq; se p̄ erro-
rē qz a latronibus captus est
seruū esse velut hostiū: vel⁹ re-
legatus q̄ nichil se a captiuo
differre putat⁹: no posse fidei-
committere certuz est: quia nec
testari potest / qui an liceat si-
bi testari dubitat.

nocet error conditionis heredis. vt. 3. de acquirē. here-
ditis. l. sed r si de sua 3. cur autem. 3. 3. r facit. 3. de vsu-
capio. l. si sur. 3. 4.

Liber
q̄nq; p̄
totos
lumine
ponit.

Sincer-
tus. vt
errans
vt. 3. de
testa. l. de statu.
Captiu⁹. scz
ab hostib⁹. qd dic
vt. 3. de cap. r post
limi. reuersis. l. ho-
stes. p̄mus testa-
ri non pōt. secun-
dus sic. vt. 3. de te-
stame. l. qui a la-
tronibus r. l. eius
n. **O**bsessus. 4.
detentus.
O facere non
potest. nisi sit mi-
les. vt. 3. de testa.
mili. l. ex militari
3. i. vel veteran⁹.
vt. 3. de codicil. l.
aristo.

Sui iuris. 3.
facti: hic iuris er-
rorem ponit.
Uel relega-
tus. aliquis repe-
te forte in insulaz.
vel apud farace-
nos vi hostes.
Putat. ma-
gna iuris ignorā-
tia. quia relega-
tus retinet ciuita-
tem r libertatem.
vt institui. quibus
modis ius patrie
po. sol. 3. relegati.
r ideo testari poss
sunt. vt. 3. de inzer-
dic. l. relegatoruz
3. hec est differen-
tia. In captis se-
cus. vt institui. de
iure personarum
3. 4.

Quia nec tes-
tari a simili. r est
bonū arg. vt. 3. de
legatis. ij. l. i. fe-
cus in aditōe he-
reditatis vbi noti

a Reliquerit in testamento vel codicillis. vt in sti. qui. nō pos. fa. testa. in prin.

b Fideicommissum relictum. in alia voluntate q̄ testamento. vt. Idicit.

c Quasi nunc datum. ergo retro facta trahuntur ad p̄sens. vt. s. d. ser. ruli. p̄dio. l. per fundū. no.

d Durauerit voluntas. q̄ debet apparere per aliq̄ indicium. vt. J. de secun. tab. l. qui ex lib. s. testamento. 2. in sti. qui bus modis testa. in sti. s. non tamē. 2. s. sc. J. e. l. s. si q̄s plane.

e Manumissio nem. hoc proprie in seruo: i proprie in filio. vt. s. quan do actio de pe. est an. l. s. ānus. sic verbum semel pos itum 2. s. i. l. si ita scriptum. s. si sub conditione.

f In testamen tis. factis a filiis fami lias.

g Nos. scilz filios familias.

h Quoties ip̄s quādōq̄ tamē q̄ in medio tempore deficit conualescit iure p̄torio ex post facto si i initio va luit. vt. s. de iniur. sto testamento. l. posthumus. 2. in sti. quibus mo. testa. in sti. s. nō ta men. Item fallit hec regula in plu ribus casibus. vt no. C. de fideicō. l. eam quam.

i Si als. puta in codicillis. vel ep̄la coram quibz testibus facta. vt C. de codicil. l. si. s. in ol. Sed videtur q̄ qui nō p̄t testa ri nec codicillari. vt. s. de iure codicil. l. diu. s. codicillos.

k Si quis in testamento vel codicillis aliquid relictum. in alia voluntate q̄ testamento. vt. Idicit.

l Quasi nunc datum. ergo retro facta trahuntur ad p̄sens. vt. s. d. ser. ruli. p̄dio. l. per fundū. no.

m Durauerit voluntas. q̄ debet apparere per aliq̄ indicium. vt. J. de secun. tab. l. qui ex lib. s. testamento. 2. in sti. qui bus modis testa. in sti. s. non tamē. 2. s. sc. J. e. l. s. si q̄s plane.

n Manumissio nem. hoc proprie in seruo: i proprie in filio. vt. s. quan do actio de pe. est an. l. s. ānus. sic verbum semel pos itum 2. s. i. l. si ita scriptum. s. si sub conditione.

o In testamen tis. factis a filiis fami lias.

p Nos. scilz filios familias.

q Quoties ip̄s quādōq̄ tamē q̄ in medio tempore deficit conualescit iure p̄torio ex post facto si i initio va luit. vt. s. de iniur. sto testamento. l. posthumus. 2. in sti. quibus mo. testa. in sti. s. nō ta men. Item fallit hec regula in plu ribus casibus. vt no. C. de fideicō. l. eam quam.

r Si als. puta in codicillis. vel ep̄la coram quibz testibus facta. vt C. de codicil. l. si. s. in ol. Sed videtur q̄ qui nō p̄t testa ri nec codicillari. vt. s. de iure codicil. l. diu. s. codicillos.

s Si quis in testamento vel codicillis aliquid relictum. in alia voluntate q̄ testamento. vt. Idicit.

t Quasi nunc datum. ergo retro facta trahuntur ad p̄sens. vt. s. d. ser. ruli. p̄dio. l. per fundū. no.

u Durauerit voluntas. q̄ debet apparere per aliq̄ indicium. vt. J. de secun. tab. l. qui ex lib. s. testamento. 2. in sti. qui bus modis testa. in sti. s. non tamē. 2. s. sc. J. e. l. s. si q̄s plane.

v Manumissio nem. hoc proprie in seruo: i proprie in filio. vt. s. quan do actio de pe. est an. l. s. ānus. sic verbum semel pos itum 2. s. i. l. si ita scriptum. s. si sub conditione.

w In testamen tis. factis a filiis fami lias.

x Nos. scilz filios familias.

y Quoties ip̄s quādōq̄ tamē q̄ in medio tempore deficit conualescit iure p̄torio ex post facto si i initio va luit. vt. s. de iniur. sto testamento. l. posthumus. 2. in sti. quibus mo. testa. in sti. s. nō ta men. Item fallit hec regula in plu ribus casibus. vt no. C. de fideicō. l. eam quam.

l. relegatorum. in prin.

l Apolides. i. sine ciuitate. ab a q̄ est sine 2 polis ciuitas. vt. J. de penis. l. quidam.

m Annotauit. id est designauit. 2 hoc lata sentētia a p̄siede vel ab alio vt p̄fecto p̄torio. vt. vrbis: vel qui cognoscit vice p̄ncipis. vt. J. subicit 2. J. de iudic. 2 re lega. l. relegato rum. in prin.

n Scripsit. ap probando senten tiam p̄sidis. et assignando insu lam. vt. d. l. relega tozum. in prin. 2. l. inter penas. 2. J. quando appell. sit l. i. in prin. 2. J. de inuulso test. l. si q̄s ex. s. eius.

o Comprobet p̄nceps si nō ha bes in textu.

p Quod factū. id est si cēdat an te comprobationē p̄ncipis. als. se cus. vt. s. de testa. l. eius.

q Nec p̄fec. vt si in locum p̄fecti defuncti do nec alius eligatur substituat. vt. s. d. offi. eius cui man da. est. l. h. 2. C. de offi. eius qui vi. al. l. s. adde q̄ no. s. de offi. p̄f. l. al. licitas. s. qui vni uersas. 2. facit. J. d. interdic. 2. re lega. l. antepe. 2. s. de offi. p̄f. vrb. l. s. relegendi.

r Si. scz p̄fecto vrbis.

s Codicillos. secus si testm. vt s. ea. l. s. i. in fi.

t Durauerit. aliq̄ voluntate iudi cio. vt no. s. c. l. s. i.

u Peruenitur. scz demum. non tamen semp. nōz non nisi pupillus vel alius qui nō potest testari.

v Nō admitt. dat heredi instituto. legatario vel fidei commissario vel donatario cō mortis a quibus p̄t relinq. vt hic. 2. C. de fideicō. l. ab eo. J. rē 2 illi qui capit cō mor tis. vt. s. titu. h. l. qui testamēto. s. si. J. rē non admittur vt veniētibz ab intestato a quibus similiter p̄t relinq. vt hic. 2. s. de codicil. l. conficiuntur. in fi. 2. s. i. J. rē facit J. eo. l. sed si sic. in fi. 2. l. si fuerit. in fi.

w Inferioris. agnatu.

x Inferioris. agnatu.

y Inferioris. agnatu.

z Inferioris. agnatu.

aa Inferioris. agnatu.

ab Inferioris. agnatu.

ac Inferioris. agnatu.

ad Inferioris. agnatu.

ae Inferioris. agnatu.

af Inferioris. agnatu.

ag Inferioris. agnatu.

ah Inferioris. agnatu.

ai Inferioris. agnatu.

aj Inferioris. agnatu.

ak Inferioris. agnatu.

al Inferioris. agnatu.

Codicilli
facili
firmat
testim

a Ad debere. imort q sic. vt. s. de codicil. l. si qd cum. i. rñ. So. hic nolam r spalter ab eo qui erat in pmo gradu. r ita a certa psona. vt. l. e. l. q. Gai. r. l. is. q. in pn. r. l. cñ. pat. s. cñ. estimaret. r. l. celsus. s. pe. r. s. fi. ibi ab omi q ab intestato succederet relinquit. r eodẽ mō soluit. s. u. i. l. si nicio. s. iulianus. q. est s. vel dicit ibi.

b Ad patrono. li bertus in testō de cedēs reliquit le- gata a p̄no suc- cessuro ab intesta- to qd p̄t vltra le- gitimā: vt. s. ij. ij. l. filius. s. i.

c Eo. f. patro- no ante aditā hereditatem.

d Admissus. ex sua psona. sec⁹ si ex psona patro- ni qd aliqñ sit. vt. l. de p̄ratabu. l. l. lud. s. fi. r. l. seq.

e Ad bonorū possessionē. f. olim vñ liberi patroni. hodie p̄o vñ legiti- mi: vt. l. si. de bo- no. pos. s. sexta. et. s. cñ. q. et. l. vñ. l. l. ij. s. i. r. facit. s. b. legat. i. l. si funduz per. s. fi.

Ex filio. aks ex filio. r aks a filio. et pone i ma- tre vt auo mater- no quorū p̄teritio pro exheredatiōe habet. vt. in. l. de exhere. li. s. fi. dic ergo mater extraneū instituit filiū p̄terit: a quo reliquit legatū. si filius agit q̄rela r r̄p̄it te- stamentū r habeat bona: non tñ valet fideicommissum. vt. s. de inoffi. testa. l. ncia. Vel pone in emācipato p̄terito a patre qui grauari nō p̄t. vt. C. de fideicomis. l. pe. r hoc etiā si gnāliter ab intestato reperisset nō valet: vt. d. l. ncia. r. l. eo. l. patronus. in. fi. Vel tertio pone: qz pater instituit nepotē filii p̄terit: r legatū reliquit a nepote: nō valet. cum nec valet testamentū. p̄pter p̄teritionē filij. et fm hoc cōstrue. licet suus heres erit subaudi nar⁹ ex filio r c. et fm hos tres casus non ponit verbū suus. vt. ponit in- sti. de here. qua. r disse. s. i. Vel quarto p̄t filii in p̄ate p̄- terit: aliū instituit a filio p̄terito reliquit legatū: fili⁹ dixit nullum testm̄ vel p̄ p̄ratabu. r̄p̄it qd p̄t. vt. C. de libe- r. l. si. s. fi. et hec bona: non tenet fideicomis. sed non est suus hoc casu ab intestato filius. et hic reliquit a succe- dēte ab intestato. vel etiā quid si dixit vt et ab intestato ge- neraliter debeant: videt q̄ valet h r supiori casu. p̄ximo. vt. s. l. p̄. s. sciendū. r hoc quidā dicit: r subaudiōt hic nō p̄t. f. vt valet ex testō: sed ab intestato sic si hoc voluit testator. sed p̄tra videt: qz p̄tra voluntatē patris filius hz bona. tunc a sit ab intestato valet qñ testator nō ademit bona successou ab intestato: p̄ qd videtur eis relinquere.

vt. b. s. sciendum. r. s. de codicil. l. conficiuntur.

S mulier. det. f. marit⁹ ex testamēto v̄p̄ois. vel det id est relinquat mulier a viro.

h Percepisse. qz nichil iterest r c. vt. s. de codi. ob cau. l. si mulier. hoc em̄ est necesse: vt. C. de fideicō. ab eo.

Iulianus scribit m̄ si fu⁹ m̄- chi legatus sit/ eū qz manumit- tere rogat⁹ sim: fideicommissum a me relinquit non posse⁹/ scz si pure roget⁹. nam r si sub cōdi- tione vel in diē p̄opter fructū mediij temporis⁹ posse me obli- gari: nec iulianus dubitat.

Licet legatum certe rei pu- ve debite valeat: non tamē po- terit legatarius onere fideicō- missi grauari. Barto.

St rem quis debeat ex ste- pulatu/ eius⁹ rem legauerit: fi- deicommittere etus non poterit licet ex legato comōdum⁹ sentire videatur: qz dominiū nan- ciscitur statim: nec expectat ex stipulatu actionem. Fortassis⁹ quis dicat r sumptū litis quē sustineret si ex stipulatione liti- garet eum lucrari: s; nequaquā dicendū est: hui⁹ fidei cōmitte- re me posse.

Sturrit. s; mul- cuz pacto de lucrāda dote: sic auxit pacificēdo.

Reditur. cul- pa vni solutū erat m̄rimoniū: r amia- serat donationem p̄opt̄ nuptias. vt. C. de repu. l. p̄fen- su. s. hec nisi vir. h̄

Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

Si mort⁹ cā. quid si iter viuos siquidē teneat cer- tū est qz nō ex tes- tāmēto sed vi pa- cti astringi p̄t. se- cus si non teneat vt a viro v̄p̄oi fm quosdā. ego s. qz tunc p̄firmat lege per mortē: non tñ hz ex iudicio viti- mo: sed iter viuos h̄to qd erigit one- ris ipositio. vt. s. eo. l. p̄p̄ri. s. sciē- dum. r. l. eo. l. sed si sic. s. fi.

Sturrit. s; mul- cuz pacto de lucrāda dote: sic auxit pacificēdo.

Reditur. cul- pa vni solutū erat m̄rimoniū: r amia- serat donationem p̄opt̄ nuptias. vt. C. de repu. l. p̄fen- su. s. hec nisi vir. h̄

Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

re me posse. Sed si habēt tibi proprietatē v̄sumfructum mort⁹ causa cessero: potest dici fideicommittere me⁹ posse: nec quēquā moueat qz v̄sumfructus

q Cogitemus, si abt comodum post suam morte fru-
ctuaris pprietario legat: non valet vt hic innuit. r. s.
tu. l. l. meus. s. penul. in fi.

b No pot valere. qsi illi debitori nichil sit legatu. qz re-
missio pignoris no est donatio. vt. j. que in frau. cre. l. si pi-
gnus. g nec lega-
tu. vt. s. n. i. l. lega-
tu. r. facit. j. de lib.
lega. l. i. in fi. r. c.
ad vell. l. ena. r. l.
iubem. r. s. qui.
mo. pig. vel hypo.
sol. l. i. s. i. s. arg. s.
s. de pac. l. posth.

patre. pone
casu vt. s. n.
i. l. si alien. seruo.
d No querit. p
filiu r. seruū here-
des institutos: qz
no sunt iussi adire
vel iussi no parue-
rit. vt. c. de here.
insti. l. cu. pponas.
in fi. s. si adq. sent
pater teneret. vt
s. n. i. l. cu. filio.
e Filio. post di-
ctum testu.

f Utilibus. ex
testo vel in factu
r sic no. q. ali. fol-
uit r. ab alio relin-
quit. vt. s. n. i. l. si
seruo. s. qui mar-
garitam.

g Eos. filii vt
seruum.
h Questite. f. s. lio
r suo p aditio-
ne post manus
sione facta. vt. l. i.
de lega. s. ex diuer-
so. vel dic. questite
seruo ante manu-
missionē destina-
tione testatoris. re-
uera th ei qri non
poterat enā si adret. qz nec momēto post aditionem pe-
nes eū vel filiu remaneret. vt. s. de acq. here. l. p. s. hie
dñs vel pñ no aduocat eā hereditate: vt. insti. de here. in-
sti. s. alienus. r. facit. s. n. i. l. plane si. s. i.

i Fuerit. relictū. r. ideo onus fideicomis.
k Ab his. incipit rñio tacite intellecta qōne.
l Dari. l. relinquit. velut instituto pupillo pot relinq a
tutore. vt. s. n. i. l. peto. s. mater. cu. cōcordan.

m Benignū est. quasi de equitate potius qz de rigore
iuris. r. facit. s. n. i. l. si filius. s. apud. s. hoc fallit in casu
vbi a legatarij herede non possum legare. vt. c. de leg. l.
antepe. Jtē hoc verū nisi prius reliquerit ab herede he-
redis: qz hereditate tunc em no valet fm. R. idē si relinquat
a ticio q postea extitit heres heredis. qz ab initio nulluz
est. vt. ar. s. de vulg. r. pu. sub. l. i. s. p. uis. sic ergo qd hic
dicat intellige si prius honoraui. secus si ecōtra fm. R.

solet morte extingui. nā medij
potius tps quo viuat qui do-
nauit comodū cogitemus. si
aut pignus debitoris libera-
uero mortis cansa: r. eius fidei
commisero: nō potest valere
fideicommissum.

**Pater vel dñs cuius filius
vel seruus est institutus: nō te-
net legata a se relicta prestare
si filius aut seruo sibupsi acq-
rit hereditatē nō patri: vel do-
mitio. hoc dicit. Paulus.**

**Patre vt dño relictū
fideicommissum: si here-
ditas ei nō qrit ab emancipa-
to filio vel seruo manumisso vt
libus actioib postulat: penes
eos em qsite hñ d tratis emo-
lumentū remanet. Ulpianus**

**Si fuerit municipio le-
gatū relictū ab his q
republicā gerūt: fideicommissū
dari pot. Si qs nō ab herede
vel legatario: s. ab heredis vt
legatarij hñ de fideicommissum
reliquit: h valere benignū em.**

**Heres heredis pot onere
fideicommissi grauari sub noie
appellatio nō sub noie pro-
prio. Barto. Paulus**

**Ed r si sic fideicommissū
dederō ab herede meo
te rogo luctici vt ab herede**

sed hzo r. b. idem in vtroq casu videtur. r. p. cis est ca-
dem. l. s. fi. r. illud argu. cōtra. solue vt ibi no. Item con-
tra. j. l. p. xi. in. s. i. Sol. vt ibi.

So Ab herede. s. l. l. uia. nō ab herede suo nichil
perierit. hzo.

P Sed hñs fa-
ctus. institui seiu
herede r. addidi si
sichus seruo seij
fuerit heres insti-
tutus a seio dño:
r iustus adire he-
reditatē r. adiret
tūc det sich. decē.
sed s. s. l. p. xi. s. fi.
Sol. hic ppo noie
expfso. ibi appella-
tuo. vt. j. de shipu.
seruo. l. seruo hñ di-
tari. r. l. si ex re. s.
fi. r. ē rō. qz sichū
ēē hñdē est de for-
tuna cum multos
alios hñe pot. vel
aliquē hñe in gñe
ex testō vel ab inte-
stato ē necesse. vel
si deest heres i lit-
tera: dic me insti-
tuisse sichū seruo
alienū r. grauaſse
seis si sichus fue-
rit factus suus: r.
ei iustu adeat he-
reduatem. ad qd
s. tu. l. i. l. si alien.
r sic nō est p. tra. s.
l. p. xi. in fi.

**Legatū factū seruo depo-
tari nō valet: r. acquiri fisco
nisi tpe quo cedit dies legati
reperiat seruus alienatus: qz
tūc acquiri nouo dño: vel de-
potari r. repiat restitui: qz tūc
acquiri sibi. h. d. pau. Idem**

**Si de potati seruo fidei-
commissū fuerit a scriptū
ad fiscū p. tinerē dicēdū est: nō
si eū de potatus v. iuo testato-
re alienauerit: vel fuerit resti-
tutus: tunc em ad ipm p. tinerē
debet. Si miles depo-
tato fideicommissū reliquit: ve-
rius est qd marcellus pbat ca-
pere eū posse. Si qs credi-
tori suo legauerit id qd d. z: fi-
dei comitti ei nō poterit: nisi
comodū aliqd ex legato cōse-
quar: forte exceptionis timo-**

**gati dñs serui cape pot ex testō. alias nō q. reref ei vt h.
r. s. de acqui. here. l. si seruo eius. r. s. n. i. l. si michi r. tibi
s. regula. r. j. de re. du. l. si cognatus. s. certe. nō s. sufficit
tempore testamēt dñm serui esse capace. vt dicit. l. nec
oblat. l. si cognatus. in pn. qz sub. ibi r. mortis. s. cū bona
depotator. cōfiscant. vt. c. de pe. l. de potator. quō pot
alienare: qd hic dicit. Rñ. hoc sententiātū erat a p. s. i. d. e.
nō tamē p. n. ce. s. cōprobauerat. vt. s. eo. l. i. s. hi. fm. R.
sed certe tunc legatū sibi nō fisco querit. vt. d. s. vnde dic
qz hñc seruum post de potationē quesierat ex aliquo cō-
tractu forte r. sic su nō fisci. vt. c. de bo. p. l. i. r. facit ad
hanc. l. institui. de here. quali. r. differen. s. in extraneis. r.
c. de heredi. instituen. l. v.**

f Possē. iure singulari. vt. s. de testa. mili. l. i. s. i.

**t Exceptionis. tūc ergo eatenus pot grauari quate-
nus est emolumentū vt hic. r. s. n. i. l. si creditori. in pn.**

**gati dñs serui cape pot ex testō. alias nō q. reref ei vt h.
r. s. de acqui. here. l. si seruo eius. r. s. n. i. l. si michi r. tibi
s. regula. r. j. de re. du. l. si cognatus. s. certe. nō s. sufficit
tempore testamēt dñm serui esse capace. vt dicit. l. nec
oblat. l. si cognatus. in pn. qz sub. ibi r. mortis. s. cū bona
depotator. cōfiscant. vt. c. de pe. l. de potator. quō pot
alienare: qd hic dicit. Rñ. hoc sententiātū erat a p. s. i. d. e.
nō tamē p. n. ce. s. cōprobauerat. vt. s. eo. l. i. s. hi. fm. R.
sed certe tunc legatū sibi nō fisco querit. vt. d. s. vnde dic
qz hñc seruum post de potationē quesierat ex aliquo cō-
tractu forte r. sic su nō fisci. vt. c. de bo. p. l. i. r. facit ad
hanc. l. institui. de here. quali. r. differen. s. in extraneis. r.
c. de heredi. instituen. l. v.**

f Possē. iure singulari. vt. s. de testa. mili. l. i. s. i.

**t Exceptionis. tūc ergo eatenus pot grauari quate-
nus est emolumentū vt hic. r. s. n. i. l. si creditori. in pn.**

**gati dñs serui cape pot ex testō. alias nō q. reref ei vt h.
r. s. de acqui. here. l. si seruo eius. r. s. n. i. l. si michi r. tibi
s. regula. r. j. de re. du. l. si cognatus. s. certe. nō s. sufficit
tempore testamēt dñm serui esse capace. vt dicit. l. nec
oblat. l. si cognatus. in pn. qz sub. ibi r. mortis. s. cū bona
depotator. cōfiscant. vt. c. de pe. l. de potator. quō pot
alienare: qd hic dicit. Rñ. hoc sententiātū erat a p. s. i. d. e.
nō tamē p. n. ce. s. cōprobauerat. vt. s. eo. l. i. s. hi. fm. R.
sed certe tunc legatū sibi nō fisco querit. vt. d. s. vnde dic
qz hñc seruum post de potationē quesierat ex aliquo cō-
tractu forte r. sic su nō fisci. vt. c. de bo. p. l. i. r. facit ad
hanc. l. institui. de here. quali. r. differen. s. in extraneis. r.
c. de heredi. instituen. l. v.**

f Possē. iure singulari. vt. s. de testa. mili. l. i. s. i.

**t Exceptionis. tūc ergo eatenus pot grauari quate-
nus est emolumentū vt hic. r. s. n. i. l. si creditori. in pn.**

r. s. titu. l. l. debitor. in prin. r. j. de do. prelega. l. iij. s. ff. r. falcidia detrahif. vt. j. ad. l. fal. l. i. s. si quis creditor. sed aliquando etiã si nō sit pecuniariũ cōmodũ valet. vt cum tenebatur pretorio tantũ. vt. s. ij. l. i. s. creditor. s. i. s. nō puto q per hoc possit grauari.

S legatarius. petierit. id est agnouerit. s. petendo. als nec agere nec cedere cogere: vt no. s. titu. i. imperator. in prin. Itz nec fuit hic minister tm qz tunc nō ageret nisi in casib. vt no. s. n. i. l. i. s. qz ticio. voluit em testator in hunc trãfire do munis. r. de eo in fideicommissariuz. vt C. com. de leg. l. i. s. pe. r. s. si usufr. pe. qui vsum fructum.

b Id tantũ. ni si post ipsa sit rogatus restituere. vt s. titu. l. l. imperator. s. i.

c Si nō culpa. sub maxime. nam de culpa nō tenet sed de dolo tantũ quãdo nil cōmodi remanet. vt. s. si quis omis. cau. testa. l. si pecunia. s. qz. r. s. titu. i. l. si seruo. s. c. ij. qd. vel si aliqz cōmodũ si bi remãet nil sub audis. vt. d. s. c. ij. quid.

d Nisi. facit. C. de lega. l. seruus. r. s. de here. insti. l. antepe. r. insti. e. s. an seruo. r. s. titu. i. l. statuliberũ. in prin. r. l. si quis seruo. sed cōtra. j. ad treb. l. cogi. s. s. r. l. seruo. Sol. ibi. Item facit. s. titu. i. l. seruo alieno. s. i.

e Eius. scz debitor.

f Ad p̄ez. s. quẽdã factũ extranei quẽ h̄dẽ faciebat

g Sue. s. heredis.

h Habitura. illa filia. i. meã hereditatez in qua pater illius filie est heres: habeat filia illa ante partem.

i Post mortẽ. sic. j. e. l. fideicō. s. si filio. r. j. ad tre. l. vbi p̄ire. r. l. ep̄a. s. fi. r. j. de sur. r. ar. le. l. filia. r. C. de fideicō. l. qz. r. ita tacita mora iteruenit ex voluntate defuncti.

re: vel si qd in diẽ debitum fuerit: vel sub conditione.

Legatarius nō tenet fideicommissario nisi inquãtũ ad eũ puenit: vel p ipm factũ e. quominus ad eum pueniret: r nisi ad cedendum actionez quam habet. h. d. Paulus.

S legatarius a quo fideicommissum datũ est petierit: legatũ id tm qd p iudicẽ exegerit prestare fideicommissario cogere: vel si nō exegerit actionẽ cedere. ad eũ em litis piculũ spectare iniquũ est: si nō culpa legatarij lis perierit. **Seruo heredis fideicommissum vtiliter nō relinquitur nisi fidei etus commiserit vt seruum manumittat.**

Quãdo duo recipiunt vnã determinationẽ intelligunt eã vni formiter recipere. Bar.

Lũ ita petisset testator: vt qd ex bonis etus ad patrem puenisset filie sue ita restituere: vt eo amplius h̄et qz ex bonis patris habitura eẽt: diu pius rescripsit manifestũ esse de eo tpe sensisse testatorẽ qd post mortẽ patris futurũ esset.

Verba generaliter piata referunt ad oēs r ad omne tempus. h. d. Bar. Metianus.

S ita fuerit fideicommissus relictũ ad quẽcũqz ex testõ meo vel ab intestato: vel ad quẽcũqz quoquo iure bona mea pueniant hac rōne vt r eius q postea natus erit

S ita in familiã. per adoptionẽ. nam r h̄ ab intestato succedunt: vt insti. de adop. s. i.

Quoqz. s. mulieris extraneæ que fuit nupta huic testator: qui postea ab intestato decessit r h̄ec ei successit p edictũ. vnde vir r vxor: r hoc subijcit.

sive in familiã venerit: r etus qz qui postea cognatõ esse ceperit fideicommissum videtur.

Etus qz que nondũ nupsit s; postea eo cãu quo ex edicto ad vxorẽ bona mariti intestati solent pertinere.

S i testator legã certã sumã aliquibus si certũ qd fecerint: vno nō faciente alter nichilomin h̄bit p̄ legari sul.

S i tibi r ei qz Iabole. Ex tribus liberis meis i funus meũ ventret centũ aureos legauero: non minuet in tua persona legatum si nemo venerit.

Fideicommissa quocũqz sermone relinq possunt nō solũ latino vel greco: s; etiã punico vel gallicano: vel alterius cuiuscũqz gẽtis. **Quoties quis exẽplum testamẽti pparat r p̄ deccat qz testet nō valet quasi ex codicillis q in exẽplo scripta sunt: licz verba fideicommissi scriptura habeat: r ita diuum piuum decreuisse metianus scribit.**

Aerbu cõmedo fideicommissum nō inducit. Bar. **S** ita qz scripserit: illũ tibi cõmedo: diu pi rescripsit fideicō. nō debet. aliõ est em psonã cõmendare: aliud volũtatem suam fidei cõmittentis heredibus insinuare.

Ablatiui absoluti nō soluz conditionẽ sed etiã dispositio nem inducunt quãdo referunt

ibi relictum. **Recurus. r Exẽplum qd dicit fecda. vt. C. de fi. instru. l. contractus. r etiam imbreuitura in vulgari.**

Non valet. vt. s. de codicil. l. i. r. de testa. l. ex ea scriptura. r. j. de secun. tabu. l. i. s. si quis in duobus. in fi. s. t. Suam. l. sui. est ergo cõmedare. i. laudare. sic. C. de fidecō. l. i. ex illa. r. s. m̄. l. i. s. nō remunerãdi. s. c. ij. quidam. r hic quãdoqz pro deponente: vt. j. de verbo. signifi. l. cõmendare. r. s. de positi. l. lucius.

Ex edicto. vnde vir r vxor. vt. C. vñ vir r vxor. l. i. r. facit. s. de codicillis. l. i. si quis cum. r. l. ab intestato.

S i tibi. si. id e. h̄bit. vel. p̄. p̄. p̄. p̄.

Nō minuet. habebis ergo. l. sic. C. de p̄. i. s. i. l. penul. r. s. n. i. l. lucius. s. qz quis. r. s. penul. r. l. fi. s. i. c. i. r. s. de testa. r. i. l. qui tute. l. an prin. alij die. cunt te h̄e mtes. gra centũ que tibi nō minui debent qd esset si disium. ctim esset nobis legatũ. at hic cõm. ctim fuit legatuz: vt. C. de cadu. tol. l. vnica. s. vbi aus. tem. r. s. si vero nō omnes.

Fideicommissa. s. punico. i. affricano. r. est. j. s. h̄b. obli. l. i. s. fi. l. s. mo etiã num. vt. j. eo. l. num. r. facit. j. de suppel. leg. l. labeo.

Quoties. no. ta. casuz. mirabilẽ. qz si aliqz tabello fecit ibiuenturaz testamẽti: nec legit eã corã testib. nec in charta pura scripsit: qz non valet iure testamẽti: nec iure codicilozum: etiã si fideicommissuz sit

a Cum esset testator instituit tres heredes: vnu roga- nit restituere sua parte ticio acceptis centu a cohredibus
b fideicommissum. quantitas.
c Ab herede. vna cu eo instituto.
d Percipiet. quantitate.
e Portione. hreditatis.

f Et sane. mo- do rmdet repeten do questionem.
g Accepta cer ta. vel a coheredi bus. vt. s. vel a fi- deicommissario.
h Prestare q- titate. hic fideico- missum q- titate: va let si fideicommissa rius hoc velit non aut cogit inuitus: nisi ia qd aliud ex testis pcepit: 7 sic pot solui p rariuz had. l. facta. l. facta. l. rupto. et aliud had. l. facti. l. in ra- hione. s. facti. l. ibi quo loco. re. vt dic vt ibi. Item arg. cõtra. s. titu. l. i. fi. s. sed ibi vt cõt pccu fuit tarata quantitas. 7 iõ non statet: si plus va- leat qe mortis.
i Fundus. cer te 7 certus: als nõ valeret vt. s. de iur. re. do. l. cu post. s. gener. 7 facti. s. ri tu. l. i. peto. in pn. sed arg. ptra. s. de offi. pte. l. sepe.
k Noluerit. i. si noluerit.
l Erigit. i. q se mel velit: nam suf- ficit semel velle.
m Noluisse. no ta sufficit semel vo- luisse. sic. s. aqua plu. arc. l. tu die. 7 J. quo. le. l. i. s. pro- deit. sed ptra. J. de verbo. obli. l. si q- s- stipu. Sol. vt no. s. n. i. l. statuliberu. s. h. 7 facit. J. pri. s.
n Hoc autem. idẽ in legato libertatis. vt. J. de manu. testa. l. seruus. 7 sic habet dilationem.
o Tractum habet. i. conditio- nale est.
p Dederit. i. dare voluerit. 7 sic est ptra. J. de verb. ob. l. ceteris. s. si ita. vbi heres nõ dat. s. ibi in stipulatioe. vel exponit hic dederit. dare tñ voluit: qz dixit hoc. vel aliter pstat de eius voluntate. 7 sic cõcordat. l. illa.
q Ppissus. heredis.
r Prestat. i. statum.

tur ad eos quos testator pot granare. Barto.
Lii esset qd rogatus resti- tuere portione accepta certa q- titate. rñsum est vltra pete- re ipm fideicommissuz ab here- de posse. s. vt si vult perci- plet restituere q- portione: an- ño 7 si noluerit cogat accepta q- titate portione restituere: p- prie est deliberatiois. 7 sane- cū qd rogatus accepta certa- quantitate portione restituere: duplex est fideicommissuz. vnu scz vt possit petere q- titate pa- ratus portione cedere: alio vt 7 si nõ petat tñ cogat fideico- missario restituere parato pre- stare quantitate. **¶** Si qd ita scripterit: sufficiant tibi vinee vel fundus fideicommissus. est: qm 7 illud fideicommissum eẽ arbi- tramur contentus esto illa re.
¶ Ne. s. ponit q- iuriplicẽ ca- sus: nõ nõ pot comode sumari.
¶ Sic fideicommissuz relictu: nisi heres me nõ noluerit illi de- cẽ dari volo: qñ pditionale fi- deicommissuz est: 7 primã volũ- tate extigit. ideoqz post primã voluntate nõ erit arbitriũ here- dis dicẽdi se noluisse. hoc au- tẽ legatũ cū voluerit tractũ hz qz diu viuat is a q fideico- missuz relictu est. verũ si añqz dederit decesserit: hñs ipm pstat. s. 7 si fideicommissarius anteqz heres pstituat decesse- rit: ad heredẽ suũ nichil tran-

f Dubiu est. no. diẽ incertum esse cõdicionem.
e Decessisse. als defecisse. vñ legatũ est factu caducũ. vt. C. de cadu. tol. s. fmsit. dies em incertus est cõditio. vt J. de adi. 7 demõ. l. dies. 7 s. si. i. l. labco. J. 30. J. huc. s. 7 precedẽ. est ptra. s. si. i. l. senatus. s. legatũ. Sol. vt ibi.

¶ Quãq. no. ex isto. s. expressa nocere. Item no. differẽciam inter si 7 cum.
¶ Uolueris. tu heres. i. si tu non vis non debetur. vt. s. tu. i. l. sena- tus. s. legatum.
¶ Ad plenum. alias deest ad.
¶ Arbitrium. sed que est differẽ- tis inter primũ et secunduz casum. Respon. qz in pri- mo libere volun- tari heredis com- mittit. 7 licet testa- tou iustum appa- reat: tamen here- di permittitur ex- tam libere volun- tate interpretari equum iniquũ. et iniquum equum qd est absurdum at in secundo casu soluz permittitur vt equum videat an sit equum. qd si est nõ permitti- tur heredi aliter interpretari fm. R. vt hic. 7 sic no. ex- pressa nocere. vt J. de conditio. 7 de mon. l. nonnunqz. Item no. differen- tiam inter si 7 cum 7 sic est contra. s. de condi. indebiti l. qui. pmist. Sol. ibi. Item cõtra. s. ti. i. l. senatus. s. legatũ. Sol. vt ibi.
¶ Uiro bono. sic. J. de rebus di- vtrum. s. cũ ita. 7 de iniur. l. sed si vnus. s. ait pretor. 7 de fideicommiss. lib. l. fideicommissa.
b Utrum. no. arbitrium 7 estimationẽ alicuius electi reduci ad arbitrium boni viri.
c Equo debetur. nõ equipollent hec dno. vt. s. ti. i. l. quidam. 7 l. cum pater. s. rogo.
d Continere. scz inspecta potius mente testatoris qz ipsius verbus. 7 sic non obstat J. eo. l. pater. s. penul. 7 est sic. s. ti. i. l. vnus. s. fina. 7 s. ca. l. s. si quis ita. 7 J. eo. l. cũ pamphilo. in punci.

¶ Quãq. no. ex isto. s. expressa nocere. Item no. differẽciam inter si 7 cum.
¶ Uolueris. tu heres. i. si tu non vis non debetur. vt. s. tu. i. l. sena- tus. s. legatum.
¶ Ad plenum. alias deest ad.
¶ Arbitrium. sed que est differẽ- tis inter primũ et secunduz casum. Respon. qz in pri- mo libere volun- tari heredis com- mittit. 7 licet testa- tou iustum appa- reat: tamen here- di permittitur ex- tam libere volun- tate interpretari equum iniquũ. et iniquum equum qd est absurdum at in secundo casu soluz permittitur vt equum videat an sit equum. qd si est nõ permitti- tur heredi aliter interpretari fm. R. vt hic. 7 sic no. ex- pressa nocere. vt J. de conditio. 7 de mon. l. nonnunqz. Item no. differen- tiam inter si 7 cum 7 sic est contra. s. de condi. indebiti l. qui. pmist. Sol. ibi. Item cõtra. s. ti. i. l. senatus. s. legatũ. Sol. vt ibi.
¶ Uiro bono. sic. J. de rebus di-

Liber Octauus.

a Si filio pater fuit institutus ab extraneo, et filio instituti legatum relictum.

b Non sit ita. s. expsum. **c** Intelligi possit. s. ex

d Efficitur. ex morte testatoris. et facta. (mente, cit. s. eo. l. si legatarius. s. si. cum concordantiss.)

e Non videri.

pra videbat iam p morte patris: qz non poterat fieri sui iuris / s. est: i. mo statiz extitit q ad effectū. vt. J. ad trebel. l. mulier. in pn. 2. J. qñ di. le. ce. l. si ita. 7. C. de ins. si. 2. substi. l. iij. cū 2 cor. vbi no. nil re ferre qd de eqpol lentib' fiat. et per hoc. s. quēdamo. testa. aper. l. ante. penul. ij. rñ. arg. J. C. de his qui ve. eta. im. l. si.

f Admitte. s. pculdubio. nā et ante extitit vt dixi: et pro hoc optime. s. de dona. inter vi. 2. vro. l. si si mort. s. i. et arg. J. J. b. cap. l. in bello. s. si quis seruū.

g Necessitate. rei familiaris. vt C. de resin. v. l. nō idcirco. vel qā erat pitura. vt. s. de rei v. l. itē si s. beratum. s. si qā. aliud si ex voluntate. vt. J. de adi. le. l. rē legatā. 2. arg. J. de fideicō. lib. l. cū fideicōmissa.

h Probationē. no. pbationē mutata voluntate heredi incumbere.

i Exigendā. s. nūc. s. z tūc opz pban a legatario cū spōte res fuisset aliēata. vt. J. b. ali. le. l. cū seruū. 2. facti l. i. eo. s. si rem suā. 2. s. de proba. l. ij. 2. l. eum.

k Forte. philosophicū temperamentum est. vere enim non interest vt subijct hic. et dic interest id est iter hec fm litteram pisanam.

l Substātia debui. ex hac differētia opz h legatariū pbare. vt hic. 2. s. ii. ij. nō quocūqz. s. q. gail. 2. l. si sic. s. i. in fi. 2. l. lucius. i. rñ. 2. l. cū pat. s. filia. 2. J. de au. 2. arg. le.

C Si filio a patre herede instituto fideicommissum relictū fuerit: 2 si verbis nō sit ita relictū cū pat moreret: sed itelligi ita hoc possit: puta qz sic relictū ē vt relinquat filio: vel volo eum habere: vel volo ad eū pertinere defendet in id tēpus fideicommissum relictum esse i quo sui iuris filius efficitur.

C Non refert quid ex equipollentibus fiat. Barto.

C Si cui ita fuit fideicommissū relictū: si morte patris sui iuris effectus fuerit: 2 emancipatione sui iuris factus sit: non videri defectisse cōditionē. sed 2 cum mors patri contingat quasi ex tante cōditione ad fideicommissum admittetur.

C Si alienatiōe rei legatē distinguitur an testator alienauerit ex necessitate: aut voluntate. In actione autē debui non sit ista distinctio: sed heres semper probat testatorē exegisse debiti aio adimēdi legatū. h. d. vsqz ad s. si quis illicite.

C Si rē suā testator alicui legauerit: eāqz necessitate vige te alienauerit: fideicommissū peti posse: nisi probet adimere et testatorē voluisse. probationē autē mutata voluntatis ab hereditibus exigendā. Ergo etsi nomen qz debitoris exegerit: qd p fideicō. reliqt: non tñ hoc animo vt quasi vellet extinguere fideicommissum: poterit dici deberi: nisi forte interest. hic em̄ extinguitur ipsa substātia debiti: ibi res durat tāetsi alienata sit: cum tamen quidā no-

l. scia. in fi. 2. J. de lib. le. nō solum. s. liberatio. qz secus est in superiori casu vbi heres probat.

m Exegisset. a spōte soluēte. 2 sic improprie vt sequit.

n Pro deposito. aliud si pro deposito nō habuisset vt nō no. p plures. ll. et no. h. q. l. ter. p. bet animi pfeuerātia.

men debitoris exegisset: et p deposito pecuniā habuisset: putauit fideicommissi petitionē superesse: maxime quia nō ipse exegerat sed debitor: vltro pecuniā obtulerat: quā offerente ipso nō potuit nō accipere. paulatim igitur admittimus: 2 si ex hac parte pecunie rem comparauit: quam nō hoc animo exegit vt fideicommissarium parauerit: posse ad huc fideicommissi petitionem superesse.

C Non prohibetur quis legare columnas aut lapides ex illa domo quam oportet fm leges destruere.

C Si qz illicite edificasset: id est hoc qd dirui pstitutiōes iubet: an fideicommissi. relinquere ex eo quis possit videamus: et puto posse. cum enim dirui necesse sit: nulla dubitatio est quin senatuscōsultum impedimēto non sit.

C Si heres rogatus sit certā summā vsuris certis: fenozit dare: vtile est fideicommissum: sed metianus putat non ahs cogendum credere: qz si idonee ei caueatur. sed ego proclinator sum: vt putē cautionem non esse exigendam.

C Si rem legatā legatariū habere non potest absqz sui debitor prestabitur estimatio si testator fuit sciens. h. d. Barto.

C Si seruo alieno milia relictur: an domino quera tur legatum queritur. et aut scit seruum esse: et dico estimationem deberi. aut ignora uit: 2 denegari fideicommissi

C Milia. quā seruos hie fuerat inuoluntati. nō tñ iure aut natura ventū penitus fm. R. vel forte de iure est ventū. vt. C. q. mili. nō pos. l. sup. seruis. 2

b Deberi. huic em̄ relicto talis inest natura. vt. s. nru. l. i. mortuo. s. i. R.

c Denegari. sed hic milia posset legari et libero

non ergo 2.

o Exegerat. no ta s. exigere. i. ab iusto extorqre. sic J. q. in frau. credi. l. pupill. J. de J. s. n. i. l. si tici. fo. abi.

p Nō accipere scz ronabilis cū videatur velle dura re dñs debitoris. nā qui accipit mutū seruū est fenorātis. vt. C. de noua. l. ij. 2. ad hoc. J. de sol. l. si debitor. q. Admittem. scz valere fideicōmissum.

r Nō hoc aio. et hoc pbat p hoc q habuit eā in de positū: vt alio modo. 2 no. q. quidā habet cancellariū hunc s. sum. 2 si ex hac rē. et facit. J. b. adimē. le. l. pater.

s Subet. vt in loco publico. vt. J. ne qd in lo. publi. l. i. in pn. 2. l. si. vt J. l. s. fi. regū. l. si.

t Ex eo. cōdicio illicito: puta vnā columnā. se cus in licito: vt. s. eo. ti. l. cetera. 2. l. filii. s. edes. 2. facti J. eo. l. nru. s. ij.

v Impedimēto. huic legato columnę.

x Utile. vt. s. ii. ij. l. si suū legatus. s. fina.

y Idonee. scz fideiussoub' vt p gnouit. vt. s. mā. l. si mandati. s. fi.

z Cautionē. l. talē vt dñi. s. nuda sic: vt. s. de iur. (di. l. in omnibus.

q. totū.

ergo ei seruo. vt. s. ti. l. i. l. debitor. s. suo. que est tra. Sed
 dic non omne: sed nec id qd rone rei legate vt plone lega
 tarij ipediti pot legari libero r suo. r qd impedit nec vni
 nec alteri. hoc aut no rei pnone rone impedit oino le
 gatu: sed ex coiectura metis defuncti: presumit ei qm no
 p fucuerit sui mi
 lita habere si scis
 set serui nil ei reli
 ctur? ees testator.
 na r als ex legata
 rij vsu r factia tes
 tatoris voluntas
 colligitur. vt. s. de
 vsu r habi. plenu.
 s. sed si pecoris. r
 s. equitij. r. s. de le
 ga. i. l. si seruo plu
 riu. s. fi. r. s. de iur
 di. l. s. r si suscepe
 rit. s. i. r. s. ij.
 a **C** No reliquis
 set. hoc em hic psu
 mitur sicut i re a
 liena legata et in
 subhone suo insi
 tuto heredi vulga
 riter scia aliud vo
 luisse cum psu
 vt. C. eo. l. cu alie
 na. r. s. de heredi.
 l. h. l. pater filio.
 b **C** Apparet. no
 rem legata p hant
 debere q si p hant
 non pot eius esti
 matio p hantur a
 legatario.
 c **C** p hant no
 pot. hinc ergo mi
 nime est inheren
 da. difficultas em
 r no im possibilis
 lia r spectu hoc no
 posse dici: vt i re
 aliena legata qua
 dhis non vult ven
 dere. ceteruz iure
 naturave relicto
 resistere nichil o
 no dabit: vt in ma
 cipio orthodoro heretico. et in fundo martio r hoie libe
 ro relicto dr. vt. s. ti. ij. l. apd iulianu. s. fi. r. l. ceta. r dilin
 gue vt ibi no. in. l. s. res. r fact. i. de au. r arg. lega. l. ti.
 cia. s. i. r. s. ti. ij. l. filius. s. i. r. s. de hbo. ob. l. multum.
 d **C** Cautionem. a legatario.
 e **C** fideicommissum. f. legatario.
 f **C** exigenda. i. non exiget heres cautione.
 g **C** qd semel. s. s. qui. mo. vsu fru. amit. l. sicut. sed ibi di
 pit qd iens: s. hic dixt rursus. Itē no. sufficit semel solui: r
 qd no. vt no. C. de iur. deli. l. si. s. q. Itē no. p infinita
 te. sic. i. de da. ifec. l. q bona. s. fi. r. s. de arbi. l. no disti que
 mus. s. qd i. r. i. de re iudi. l. a diuo. s. s. i. emp. r. r. C. d
 sacrosanc. ec. l. si. sed ne. r. s. p. loc. l. si. loca. p. filia. s. s. r
 si falsa. r. i. vt. le. no. ca. l. i. s. si. cui. s. arg. s. i. de fidei. l. i. si

persecutio dz: quia si scisset seruum no reliquisset. ex his ap
 pareb cum p fideicommissis. aliqd
 relinquit prestandu ipsum qd
 relictum est: cum vero ipsum
 prestari non potest estimatio
 nem esse prestandam.
C Dictio rursus verificatur in
 duabus vicibus. Barto.
C Si quis decem p fideicommissis.
 alicui reliquerit: et si p didisset
 id qd ex testamento relictuz est
 rursus et reliquerit. querebat
 an sequens fideicommissis. valeat:
 vel an exigere heres debeat
 cautionem? salua fore decem ne
 cogat ad prestationem: r an si se
 pius p didisset sepius et fartia f
 fideicommissum. diuus pius re
 scripsit neq cautione exigenda
 dam: r no amplius qd semel
 postq p didisset prestandu. no
 em onerandus est heres vt in
 finituz quonies p diderit: vt re
 sistuere ei tantudē debeat: sed
 vt p fideicommissis. posteriori
 duplicata et legata videatur. nec
 ampl? ad periculū heredis p
 teneat: si quid postea is consum
 pserit ex soluto ei posteriore fi
 deicommissio.
C Fideicommissum relictū ani
 mo compensandi: petitionem
 non inducit. Bar.
C Item si quis certā quanti
 tate cur reliquerit: r addiderit

facilius hanc summā posse? co
 pensari: cū debitor sit fideico
 missari? ex cā hereditatis gaij
 seij: nec velit ille adire heredi
 tatem gaij seij: sed petat fidei
 commissum. Imperator noster
 cōtra voluntatē eum testan
 tis petere fideicommissū? rescri
 psit: cū in fideicommissis p hant
 spectanda seruandaq sit testa
 toris voluntas. Plerūq? eue
 nit vt multozū interesset id qd
 relinquitur verum testatorem
 vni? voluisse honore habitū?
 et hec est sentētia marcelli ve
 rissima. sic enim euenit vt in
 terdū si pluribus? testator ho
 norē habere voluit: r de pluri
 bus sensit: qd vni legatum
 sit: tamen ad psecutionē eius?
 plures admittantur: vt puta si
 decem fuerint eiusdē rei? stipu
 landi? r heres vel fideicommissi
 farius rogatus est? vt eis solue
 ret. hic enim r si omnib? in
 terest et de oibus? senserit tes
 tator: fideicommissum relictum
 oēs petere poterunt. sed vtrū
 in parte agant? an in solidū vi
 deamus: et credo put cutusq
 interest cōsequetur. Anus igit
 qui occupat agēdo totū conse
 quitur: ita vt caueat defensuz?
 tri a duersus ceteros fideicom
 missarios eum? qui soluit: siue
 socij sint: siue no. **C** Interdū

k **C** Posse. no. fa In finis
 cilius cōpensam? tas vitā
 qd soluamus. da est.
 l **C** Gaij. qz gai? In finis
 instituit fideicom: tas vitā
 missariū qui gai? da est.
 fuerat debitor: te
 statous secundi.
 m **C** Voluntas. ta In finis
 citā qd sub hac cō tas vitā
 ditōe legauerat: da est.
 si ille gaiō fetō fue
 rit heres r cōpen
 sauerit. facit? em
 remittim? que spe
 ramus qd dem? q
 possidem?. sic. s. d
 leg. ij. l. vni ex. s.
 si rem. ex facti. r. i.
 tu. l. i. l. i.
 n **C** Fideicommissū In finis
 no. i fideicommissis tas vitā
 precipue spectan da est.
 da seruandaq est
 testatoris volun
 tas.
 o **C** Voluntas. vt z In finis
 s. ti. ij. l. pe. no. r. i. tas vitā
 de sup. le. l. labeo. da est.
 r. i. d. auro r argē.
 le. l. quintus.
 p **C** Plerūq. no. In finis
 ex pn. hui? s. illi tas vitā
 solui deberi fideico
 missum que testa
 tor voluit honora
 re. Accur.
 q **C** Vni. s. ei so In finis
 li ex fideicommiss. ta tas vitā
 li cōpetit actio.
 r **C** habitū. pōe In finis
 exēplū si p hant sit tas vitā
 rei debēdi. r vni le tas vitā
 gaf libatio. vt si le tas vitā
 go tibi qd tici? tibi tas vitā
 dz qui est forte nō tas vitā
 de plurium. vt. i. de

soluendo. nam refert gratia vnius vel
 lib. le. l. iij. s. fi. r. i. ea. l. s. interdum.
 f **C** Uenissima. vt ei tm debeat que testator voluit hono
 rē. **C** Si pluribus. creditoribus sicij. (rare.
 v **C** Eius. f. legat. x **C** Eiusdē. s. hominis.
 y **C** Rei. non testatoris.
 z **C** Stipulandi. non testatoris.
 a **C** Rogatus est. ab eo qui erat non debitor.
 b **C** Omnium. f. creditorum.
 c **C** De oibus. f. honorandis. alioquin ager debitor tm
 vt. i. proxi. s. r. facti. s. ti. l. si fideiusor.
 d **C** Agant. f. quilibet pro parte debiti sui.
 e **C** Defensum in. i. de lib. lega. l. quid ergo.
 f **C** Eum. scilicet heredē, g **C** Soluit. legatū,
 ff

a. **N**o publicanus. cu nulla eius gra fit relicta. imo vt minister eius. vt. s. ti. l. si qd ticio decet. als sec. vt. s. b. co. di. r. demo. l. ticio. s. ticio genero. r. s. e. l. pri. s. r. s. de vsu fru. ea. re. l. trib. an. fi. q. sunt. r. r. facit. s. ti. l. si fideicom. r. l. suo legato. s. si. testor. r. l. si seruus legatus. s. pe.

b. **V**oluerit. te. stator.

c. **Q**uerat. pu. ma. facie.

d. **P**rocul. i. p. peule. sup. p. canu. que. sola. pulsabat.

e. **C**oheredi. p. cu. le. genui. casus. ad. qd. e. s. d. vsur. l. cu. quida. s. fi. et. s. de. oper. pu. l. si. legatum. s. l.

f. **C**onuat. ille. coheres.

g. **S**ola. penla. in. iudicio. conuen. tam. Accur.

h. **S**umptu. in. iudicio. famil. her. vt. s. fa. her. l. he. redes. s. non. tm.

i. **N**on. admit. tut. na. que. diuisio. nem. no. admittit. tuc. solidu. ab. her. dib. r. her. dib. de. bent. vt. s. fa. her. l. h. fides. s. an. ea. r. s. de. seru. le. l. fi. r. facit. s. ti. l. l. qntus. s. ad. aucto. ritate.

k. **N**o. audiet. vt. s. de. polli. l. an. tepenul.

l. **S**ichus. ait. et. male.

m. **V**oluntate. C. de. fideicom. l. vo. luntatis.

n. **I**ngenio. no. p. r. ingenio. natu. ra. r. etate. r. p. dno. ne. alicuius. ei. co. sideratur. officiu.

o. **A**rtificiu. va. let. ergo. relictu. h. incertu. p. pter. fa. uore. alimetro. vt. no. s. ti. l. l. quida. r. facit. s. de. solu. l. iter.

p. **S**ic. dato. l. adiecto. fundi. noie. alioqn. artifices. inutile. est. relictu. vt. s. de. iur. do. l. cu. post. s. gener.

q. **D**ecem. scilicet. dato.

r. **D**ebat. vt. s. eo. l. si. pure. r. s. si. cer. peta. l. lecta. cir. ca. pn. sed. s. ti. l. l. si. seruus. legatus. s. si. ita. sed. hoc. p. nomen. hic. soluit. co. rranetate. licet. R. aliter. soluat. vt. ibi. a. zo. Item. facit. s. eo. l. si. seruus. s. si. ei. r. s. de. vsu. fru. le. l. si. ali. r. s. de. vsu. fru. ac. l. inde. neratus. s. non. solum.

s. **O**n. dubiu. pone. casum. tribus. modis. primo. q. lo. quat. fm. iura. nona. q. p. uittunt. tale. casum. imponi.

alterius nomen scribitur in te. stamento: alteri. s. fideicom. si. petito. vel. legati. co. petiti. vt. puta. si. fidei. heredis. co. mittat. vt. ipse. publicano. p. ticio. p. stet. fideicom. s. solum. hoc. legatu. no. publicanus. perit. h. sit. ei. a. scri. ptum. sed. ipse. petere. poterit. p. quo. legatu. relictu. est. multuz. aut. interesse. arbitro. cui. vo. luerit. p. spectu. cuius. qz. cont. platone. testator. fecerit. ple. ru. qz. aut. intelligendu. est. pu. nari. causa. hoc. fecisse. h. emo. lumetu. publicano. queratur.

In. iudicio. quibet. here. cu. tenetur. in. solidu. Bar.

Si. in. ope. ciuitatis. faciedo. aliqd. relictu. sit. vnu. que. qz. he. red. in. solidu. teneri. diu. mar. cus. r. lucr. feuerus. peule. re. scripserit. tepus. tn. coheredi. presiterunt. irra. qd. mittat. ad. opus. faciedum. post. qd. sola. s. procula. voluerit. facere. im. pu. tatur. a. coheredi. sumptu. pro. parte. ei. ergo. r. in. statua. et. in. seruitute. r. in. ceteris. que. diuis. sione. no. admittit. id. diuus. marc. rescripserit. **S**i. qd. op. facere. iussus. paratus. sit. pecu. nia. dare. reipub. vt. ipa. faciat. cu. testator. p. ipsum. id. fieri. vo. luerit. non. audietur. et. ita. di. uus. marcus. rescripserit.

Legatum. incertum. relictu. in. his. que. alimenta. respiciut. valet. Barro. Panlus.

nupte ne scdas ineat nuptias. vt in aut. de nup. s. queve ro. cel. iij. r. C. de indi. vidui. aut. cui. sed iure veteri. vt. s. de. codi. r. demo. l. quoties. r. l. cu. tale. in. fi. r. fm. hoc. hec. dictio. qn. simpliciter. ponit. p. q. et. fm. hoc. valet. fideicom. missum. in. eu. casum. in. que. voluit. testator. vel. in. q. s. qz. si. hoc. voluit. f. vel. viduitans. vel. si. nupserit. Secundo. dic. q. casu. vidui. tans. tm. relinquit. fideico. sub. qua. et. legatum. erat. relic. tum. sed. in. l. quo. tiens. q. est. s. dicit. no. valere. fideico. si. fuit. relictu. in. ca. su. si. nuber. et. le. ge. quin. p. q. vt. s. vel. dicitur. q. no. valet. fideico. r. die. relictu. in. pena. si. nupserit. vt. d. l. q. tiens. et. fm. hec. qn. ponit. p. q. et. hec. dictio. no. ponitur. iuxta. verbu. est. et. q. dicit. si. nupserit. sub. et. tuc. hec. et. illa. l. quoties. q. di. cit. id. e. corrigitur. per. dicta. aut.

Sichus liber esto: et vt eum heres artificiu do ceat: vñ se tuert possit peto: pe gasus iutle fideico. esse ait: qz genº artificij adiectu no esset: s; pto aut arbit ex voluntate defuncti r etate r pditioe r na tura igentioqº etus cui relictu erit: statuet qd potissimu artifi ciuº heres docere eu sumptibº suis debeat. **M**etia.

Sic locutº erit testator: heres meº illi fundu da to: seio hoc ampliº deceº: non erit dubitandu qn seius r fun di parte r dece ex testamento percipere debeat. **G** alius.

Quoniam dubium est quid si vxor legatum sit si no nupserit: idqz alij restituere ro gata sit: cogenda est si nupserit restituere. **H**eres qz cui iurisu randi coditio remittit legatu r fideicommissum dz. **S**ed si cui legatu relictu est vt aliena re redimat qm pster: si redime re no possit q dñs non vende ret vel imodicoº precio vedat instam estimationem inferat.

Heres testato: **M**arcel. **H**ris legata q in p fundo esse dicuntur: qua doqz appa ruerint prestat. **P**omponius. **S**epe legatum plenius restituatur fideicommissario qz esset auctus: vel luti alluione ager auctus ecr: vel etiam in sole nate. **M**etia.

Habere no possit: vel difficulter tenetur ad estimatione. vt in l. eo. s. non solum. r. s. eo. l. qui concubina. s. fi. r. die. vt. ibi. r. s. de. auro. r. arg. le. ncia. s. r. ar. s. de. pos. l. iij. r. s. ti. l. l. mortuo. s. r. ij. r. s. ad. le. fal. l. alienus. r. s. de. fideicom. lib. l. alieno. s. si. quis. **H**eres. in. profundo. maris. **Q**uandoq. i. quandoq. **S**epe. i. frequenter. **P**lenius. i. pinguius. **A**uctus. sic. s. ti. q. qd. in. rerum. s. si. quia. r. s. de. se. quire. re. domi. l. ergo. r. s. de. pigno. l. grege.

Uedere. pto. no. iusto. et. no. ven. dere. eq. pollet.

Etiam in fluminibus. qd frequenter accidit: s; in mari raro. vt i. de acqui. re. do. l. adeo. §. si fluit. et cũ de futura dicat die nata. i. nascitura. sic. C. de legi. 2. senatus: cõ. l. i. r. s. p. soc. l. offic. r. i. de h. do. sig. l. verbum. et.

Prediu. al. deest suo. et est plana. r. 2. cor. C. cõ. predio. l. l. r. a. l. s. e. s. r. uo haberi prediu: et tũc dicitur peculio non dñico. vt. i. de serui. leg. l. et si marie. r. s. ii. i. l. si debitor. §. si.

Iure. noll ratu. qd semper p̄sumit nisi contrariu sit liqui dum. l. y.

Quia. r. vide batur qd sic.

Fideicommissa. no. nuda voluntate fideicommissa firmari. **N**uda a sermone. a. y. ad hoc C. de fideicommiss. l. fideicõ. r. i. d. ad. l. lex. p̄. r. l. i. i. y. r. de his qui. vt in dig. l. cõ. qd. r. i. ad rebel. l. qd. p̄. r. de suppel. l. labeo. r. in l. i. d. mo. r. infir. §. i. et facit ad hoc. s. de testis. mili. l. miles i. §. si testamentu. §. si fousass. a. bundat.

Uelut. nota ista demũ a priori testamẽto recedit: si posteri valeat. **I** tibi legata. facial. qd tamẽ ineptũ non sit. vt. s. ti. i. l. l. suo legato. §. si. uẽ qd fieri nõ tuu solutus interfit. vt. i. de cõdi. r. demõ. l. tico. l. respõ. r. facit. s. d. arbi. l. cũ pena.

Cauens. nõ oino cauendũ. vt no. C. de his que sub mõ. l. i. sed cõtra. i. i. l. liberto. §. largius. ibi nõ cauetur. Sol. ibi meius non legatarius: sed legatariũ minister erat. r. facit. s. loca. l. si insulam. §. si.

Ires. in solidũ. hoc expresso a testatore. vt. s. ti. i. l. si pluribus. r. s. titu. l. qui duos. §. si. r. i. i. i. l. si duos. r. C. de ca. lu. tol. §. in autem. dis iunctam.

Utu. nõ qd nutu legari vel fideicomitti p̄r: nisi sit mutus a natura. Accur.

Etiam ea que futura sunt legari possunt: vt in insula/vel in mari/vel in fluminibus nata. **S**eruitus qz seruo predium habenti recte legatur.

Regatũ relictu in voluntate solẽm: per voluntatẽ minus solẽnnẽ non intelligitur tacite reuocatum. **B**arto. **D**õpo.

Iure testõ factõ fideicomis. tibi reliqro: dein de aliud postea fecero nõ iure: in quo fideicõ. relinqũ tibi v' aliõ qz qd priorĩ testõ vel oino non sit relictu: videndũ est an mens mea hec fuerit facientis postea testũ: vt nolim ratũ eẽ qd tibi sit priorẽ testõ relictu: qz fideicomissa voluntate nuda i firmarent. sed vix id obtinere p̄r fortassis: ideo qd ita demũ a priorẽ testõ recedẽ velim si posteriorẽ valiturũ sit: r. nunc ex posteriorẽ testõ fideicomis. et non debet: etiã si iudẽ heredes vtroqz testõ instituit ex priorẽ extiterunt.

Non potest peti legatũ: nisi caueatur de modo implendo. **B**. d. **B**arto. **T**alentũ.

I tibi legatũ est vel fideicommissum relictu: vti quid facias: etiã si non interest heredis id fieri negandã tibi actionẽ: si non caueas heredi futurum qd defunctus voluit: nerua et attilicũ recte putarunt.

Ires michi p fideicõ. relicta sit: eadẽ tibi lega

Loqui. alioquin nullo modo fideicõ. potest relinqre mutus: nisi supueniat morbus r. quasi dicat si a natura. i. a natiuitate sit mutus r. surdus non p̄r. si ex accidenti litterarũ peritus p̄r: nõ tñ nutu. si autẽ disceret sit morbus. dic vt. C. qui testa. fa. pof. l. discretus. r. facit. C.

ta: vel per fideicõ. relicta sit nõ comunicãdi animo sed vtriqz insolidum dandam ambigen dum non est: si alteri sit soluta: alterum nullum quidem ius in ipsa re habere: sed actionẽ de precio integram eum habere.

Utu etiã reli. **A**ul. quitur fideicomis. dum modo is nutu relinquat qui et loqui potest: nisi supueniens morbus impedimento ei sit. **F**ideicommissum relictu r apud eum cui relictu est ex causa lucrativa inuentũ extrinseci placuit: nisi defunctõ estimationem quoqz eius prestari voluit. **C**olũntis edium vel tignis p fideicomis. relictis ea tantũmodo amplissimus ordo prestari voluit: nulla estimatio nis facta mẽtione que sine domus iniuria auferri possunt.

Si prima voluntas est derogatoria vitime prima preuulerit: nisi per vltimam specialiter reuocetur. **B**ar. **H**ermoge.

I quis in principio testamenti a scripserit: cuius legauero semel debert volo: postea eodem testamẽto v' codicillis sciens sepe eidem legauit: suprema voluntas prior habetur. **N**emo enim eã sibi p̄r legem dlcere: vt a priorẽ et recedere non liceat. sed hoc ita locum habebit: si specialiter dixerit prioris voluntatis sue penituisse: r. voluisse vt legatarius plura legata accipiat. **M**iles i eũ ex militari

l. si. in pñ. So. ibi. Itẽ s. s. de codicil. l. diu. §. licet. So. y. qdẽ vt ibi dñ. s; si agit obstat excep. vel distingue an l. eos dẽ testõ fiat hec dẽrermiatio q̄ q̄si a dẽptio est in q̄ postea legat: sicut r. s. de le. l. l. si ita scrip̄tũ dicitur nõ multũ placet vt dicã. hęc dẽrermiatũ ante q̄ legaret: vñ facit impeditur legatũ. an postq̄ legauit. nã et ibi facta videt ante: qd dicit nã ea q̄ postea r. e. vel sol. vt ibi. Itẽ qd si dicat nolo valere si quod testũ fecerõ: Rñ. hęc lex locũ hz.

fideicommissa nuda voluntate infirmantur.

Item qd si dicat nolo valere si qd fecero: nisi fiat illo vel illo modo. vel nisi tales sint testes: vel nisi expressim hec sba repentant. Rñ. semp videt qd hz loci hec lex qd valeat pumū: nisi spāluter reuocet p mū p scdm. tūc em p mū vi- caat. ar. C. d. testa. aut. hoc iter sup. l. hac p sultissima. r ar gu. j. de s. b. obli. l.

Prinile gū 3 le gē qñq validud est.

q rome. s. flauus. Itē no. hic ar. pto rescriptis vel pu- uilegijs 3 legē q valeat si dicat pnc- ceptis: non obstan- te r. vt. C. de test. aut. hoc inf sup. l. hac p sul. et. C. si 3 ius. l. si. no. Itē fac- cit. s. de vulg. sub. l. si qd eū. r de le. r senatuscō. l. nō est r. s. fami. her. l. ex- gre. s. si. r. s. de do- na. cā mor. l. si alie- nā rē. s. arg. cōtra in eo. n. l. vbi ita. Itē no. ex sola scē- tia nō presumi vo- luntatē. sed arg. s. de vsu r habi. l. plenū. s. equitā. r C. de testa. mil. l. sicut. s. Cōsequit. fa- cit. s. de mil. testa. l. ex militari. r. s. d. dona. inf vi. r yr. l. cū hic status. s. si miles. r. s. de in- iusto testa. l. si qd ex here dato. s. irri- tum. r no. C. de te- sta. m. l. r milib⁹ b. C. pati. vt nec estimatio debeat fecus si post morā decedat. sic r. s. ti- tu. ij. l. cū res. s. si. r. s. titu. i. l. si quis seruo. r. j. de verb. oblig. si ex legato. Itē facit. s. n. ij. l. si filiusfam. in fi.

delicto capitali dicta snia: per mittēte eo in ipsa snia qd vāna ut sicut testamēti faciendū: ita fideicōmissi relinquēdi p tātē psequit. ¶ Mortis vānū p fi- deicōmissum serui relictū anōz mora fiat fideicōmissarius so- lus parit. ¶ Alienus relinquat

¶ Impfecto Paulus testō legata vel fideicō missa impatorē vēdicare vere cū dū est: decet etem tātē ma- iestatis eas seruare leges qd ipse solut esse videt. ¶ Pera-

¶ Reditō: ita pōt lega- rine indebitū ab eo re- peteretur. ¶ Paulus aut ille heres seio centū dato: pōt seio ab vtroqz si velit petere. ¶ Cū i verbis nulla est ambiguitas nō debet admitti voluntatis questio. ¶ Idem.

¶ S qui fidelcommis. de- bet: post moram nō tm fructus s; etiā omne vānū quo affectus est fideicōmissarius p- prestare cogitur.

¶ Legatū filie in testō nō re- uocat p legatū factū patri in codicillis. Barto. ¶ Idem

¶ Paulo calimacho ex p- te herede instituto filie eiufdē iudētiane decē cū in fa- milia nupsisset testō legauit: deinde post tps codicillis fa-

indebi. l. qui exceptionem.

¶ Le. ab vtroqz. i. a quo vult.

¶ g. C. petere. vt r. s. n. ij. l. si ex toto. s. l. i. l. si ticio aut seio. r sic aut p r. vt. C. de s. b. sig. l. penul.

¶ C. Questio. vt. j. eo. l. non aliter. r facit. C. de fideicō. l. voluntatis. r. s. de test. hīdes. s. pe. r. j. d. supel. le. la beo. r. j. de au. r ar gē. le. l. pediculis. ¶ Itē q. post mo- codicill. filie calimachi nichil legatum fuisset.

¶ Si testator vbet aliquē eē p tētū aliq certa re p his que in testō reliqrat: intelligit de re- lictis pure nō sub condicione. h. d. iste norabilis. s. Barto.

¶ Pōpontus herenippus fi- liū herenippū ex vōdrante fi- liā ticianā ex qdrate hīdes in- stituerat: r pedia certa singu- lis plegauerat. p terea si sine li- beris herenipp⁹ moreret aliā possessionē filie dari iusserat: post testm factū codicillis cer- ta filie p dia dederat: eāqz his p tētā eē voluit p oi hīditate eius r his q in testō reliqrat: herenippi bona ad fiscū pue- nerat: ticianā soror fideicō. pe- tebat: qrebat vtrū p hīditate tīm: an r p his q post mortem frater rogat⁹ erat restituere/ p eā voluisset accipe ea q co- dicillis reliqrat. michi ab oi voluntate recessum videbat. placuit hūianus interpretari ea sola que viuente fratre acce- ptura erat adempta videri: nō etiā que post mortē eius re- liquerat si sine liberis decede- ret: r ita pronunciauit.

voluntatis. r. s. de test. hīdes. s. pe. r. j. d. supel. le. la beo. r. j. de au. r ar gē. le. l. pediculis.

¶ Itē q. post mo- codicill. filie calimachi nichil legatum fuisset. l. si quis in p n. te. in. s. si. r. s. d. vsur. l. eqs. r de vsufr. l. si vsufr. r. l. qstū. r s. titu. ij. l. apud. s. itē. r. j. de ali. leg. l. cū vnus. s. hībis. r. j. de au. leg. l. ij. r C. de vsufr. l. si pf. h. C. fideicōmis. vt qz res perat. se- cus si in reb⁹ suis proprijs panatur damnum.

¶ Paulo. eius- dē. f. pauli. m. C. Reliquerat. p pceptionem. n. C. Nō adiecto. nā preter hec. c. ni- chil in codicillis fuerat relictū. s. 30. fm. R. idem est si aliud quid non tm aio mutade pme volūtas. vt. s. e. l. si in re.

¶ Pronuncia- uit. scilicet paulus auctor huius. l. p. C. Summā. i. pceptionem r si lie legatum. ¶ In testamē- to reliquerat. hic outur dubitatio. r. C. pro heredi- tate tm. sub. r. ple- gato in vita frs.

¶ Michi. paulo auctori huius. l.

¶ Uidebat. quo ad s. b. angustias. vel pma facie.

¶ Nō etiā. s. certe imo r futura vident admi. vt. j. de verb. ob. l. qui rome. s. si. que est ptra. vbi duo fratres he- reditate cōem futuri nō possunt venire. s. Sol. ibi rigor: hic equitas. vel hic benignus inter filios sibi inter frēs. nāz vt ait. R. emro imo ardēt desiderio parētū inspecto r vos- to r charitate trāsmittēdap ad liberos facultatū sic prin- ceptū interpretat. vt hic. r arg. C. de inli. r subli. l. s. hīr- s. cū aut. vel aliud in p tū vt ibi: s. i vltia voluntate vt h.

¶ Pronunciauit. s. impator vel ei⁹ pcurator q iter hīcū r dictā filia cognoscit illa a gēte actione ex testamēto.

¶ Impfecto. verecundū. als inuerecūdum. i. valde sic. s. de libe. r posthu. l. gallus. s. ille. r facit. C. de test. l. ij. r qui testamē. facere possunt. l. cū heres. r inli. quibus mo. testa. in fir. s. si. r. C. de leg. r cō. l. digna. r. s. de iudi. l. non quicquid.

¶ Decet. no. decet tante maiestati eas. ll. seruare qui bus ipse solutus esse videtur.

¶ Reditō. die putatio cui iā est solutū indebitū. et sic factus est debitor. vel dic creditōi hō 3 que de- bitor hz exceptōez fauorabilē: vt mulier. velleiā. nā siue tam soluerit mulier valet legatū vt hic. ne p dicit heres p dictione indebiti. siue nō soluerit tene heres soluere r solutum non repetere qd repeteret als. vt. s. de condi.

a Cum de hereditate. l. scueri.
b Eius. l. coloni. als alumni.
c Ab herede mauri. i. alumni.
d Un accipe. i. sine incommodo rei familiaris. vt r. s. ii. ij. l. qda. in pn. r. facit ad hoc. de codi. r. demo. l. in codi-
 tionibus. sed s. s.
 ti. i. lantepe. s. ci-
 tub. Sol. ibi. Itē
 qre nō tenet vt le-
 gatarij. quedā ei
 alia erant in auro
 legata: Rñ. qz nō
 vt a legatario sed
 vt a debitore fuit
 ab eo relicta vt pz
 et p̄bis. sed certe
 etiā a debitore po-
 test legari. vt. s. ti-
 tu. ij. l. si pecuniā.
 r. l. si seruus lega-
 tus s. pe. s. rñ. co-
 actus fuit p̄ iudicē
 cē soluere alij. vel
 nō agnouit lega-
 tū liberationis ta-
 cite ei licite oppo-
 nēdo exceptionē.
 vt no. in. d. l. si pe-
 cuniam.

S fidei. com-
 mitat. dic-
 casum r. cōcordā-
 tias. vt. s. n. i. l. c. i.
 r. Accur.

Q uo pecuniā.
 qz alia. q. d.
 iā video aliud in
 vxore scda cui sic
 legat. vt. l. l. si qf
 eoz. sed differunt
 fm istos.

g Nō pbat. scz
 distinctionem iter
 vxorē r. cōcubinā.
 nā idē erit in vtra-
 qz vt h. r. s. eo. l. ut
 legato. s. parui.
h Nō ius vxor-
 rñ. q. d. nō dz vxor-
 ri qz sit vxor. s. qz
 p̄ba p̄uant. sunt
 em ei cā parata i
 cet fuerit causa p̄-
 me parata.

i Esset. vt r. s.
 de excep. rei iudi.
 l. si qz cū eo. r. s. de
 p̄bo. obli. l. i. s. ex
 contrario.

k Dmōrē. no.
 maiorū summe in-
 est minor.

l Daret. conso-
 nat. s. ii. ij. l. si ita

C Si debitū demonstratur vn-
 de soluat. seu vt ex eo fiat so-
 lutio: non videtur grauatus de-
 bito: sed heres. Barto.

Iul' seuer' decedēs istitu-
 tis qbusdā heridib' alūno suo
 l. legauerat: eaqz a iulio mau-
 ro colono suo ex pensionibus
 fundi debitis ab eo p̄stari vo-
 luit. eidēqz mauro quedam le-
 gauerat: cū de hereditate' fi-
 scus q̄stionē mouisset iussu p̄-
 curatoris mauro pecuniā fisco
 soluerat: postea heres script'
 obtinuerat aduersus fiscū. alū
 no aūt mortuo heres eius' fi-
 detcomiss'. ab herede mauro' pe-
 tebat: placuit ip̄atorū nō vide-
 ri ei' fidei comissū s. demōstra-
 tum vñ accipe' possit: et iō he-
 res seueri hoc p̄stare dz. Idē.

S fidei mee p̄mitat' vt
 qd michi relictu' fuerat/
 supra qd cape possum alij re-
 situā posse me id cape p̄stat.

Duo adiectua plata res-
 ctu generis verificant disposi-
 tionē in altero: s. vtriusqz vitas
 nō cōcurrat. Barto. Habeo.

Q uo pecuniā habebat et
 vestem prius p̄cubine
 vtendā dederat: deide ita lega-
 uit: vestē que ei' cā em p̄ta pa-
 rata esset: casseli' r. trebarti' ne-
 gāt ei debent prius cōcubine
 cā parata: qz alia' cōditio eēt i
 vxore. labeo id nō pbat': qz in
 h̄mōi legato nō ius vxoriū' se-
 quendū: sed p̄boz interpreta-
 tionē esse faciendā. Idēqz vel
 in filia vel in qualibet alia per-
 sona iuris esset: labeonia sentē-
 tia vera est.

In dubio assumim' quod ē
 minus. Barto.

Cū ita legatū esset vt ticia
 vxor: mea tārillā partē habeat
 quātulā vnus heres: si nō eq̄-
 les partes eēt herediū: q̄ntus

sit ascriptū. in fi. r. Lapud. s. seio. r. s. ti. i. l. si ita relictu'. in
 pn. r. s. fi. sed s. de au. r. argē. le. l. qui lancē. Sol. vt ibi.
m Ad me. sēptoni' fecit testm' q' legauit seio q̄cqd ha-
 n **I**n tabulis. i. qd in libro rōnū scri-
 ptū sempromi' habuisse a ticio.

mutius r. gallus putabāt ma-
 ximā partē legatā esse: qz i ma-
 iore parte minor' qz inesset. ser-
 uius offillus minimā: qz cū he-
 res dare dānatus esset in pote-
 state ei' eēt quā partē daret'.
 labeo hoc pbat idqz verū est.

Verbum peruenuit seu per-
 uenerit intelligitur cum effectu.
 h. d. Bartolus.

Cū ita legatū esset qz ta pe-
 cunia ex h̄rditate ticij ad me'
 puenerit tantā pecuniā heres
 me' seio dato: id legatū putat
 labeo qd acceptū in tabulis'
 fuis ex ea h̄rditate testator re-
 tulisset. ceterū negat cauendū
 heredi a legatario: si qd forte
 postea ei' hereditatis noie he-
 res dānatus' eēt. ego puto cō-
 tra: qz nō pōt videri ad here-
 dē puenisse quod eius heredi-
 tatis noie p̄staturus' esset.
 idē alphen' var' fuito p̄cuis-
 se scribit: quod r. verum est.

In legato generis ab here-
 de debetur euictio. item qui ex
 causa lucratia est habitus' re-
 gressum de euictione dz ante
 iudicium acceptum denuncia-
 tionē facere. Barto.

Si heres' tibi suo gñaliter
 legato' stichū tradiderit: itqz a
 te euictus fuisset: posse te ex te-
 stamento' agere labeo scribit:
 qz nō videt heres dedisse' qd
 ita dederat vt habere non pos-
 sis': et hoc verū puto. sed hoc
 amplius ait debere te p̄uisqz
 iudicium' accipiatur denuncia-
 re heredi. nam si aliter feceris
 a genti ex testamento oppone-
 tur tibi doli mali exceptio.

Puralitas geminat duas
 singularitates. h. d. p̄cordat. l.
 falsa in fine de conditiomb' et
 demōstrationibus. Barto.

Si stichus et damas serui
 mei in ptate mea erūt cū mo-

o **D**ānat'. i. si
 velit h̄s sibi caue-
 ri a legatario hoc
 mō. caueas michi
 de reddendo si tes-
 tator cui extiti he-
 res fuit grauatus a
 suo testatore alt'
 qd dare p̄p̄ illud
 legatū ei relictu'.

P̄statur'. i. si
 sic. l. ad trebel. l. co-
 gi. s. s. r. si qz. cir-
 ca pn. r. s. de p̄. sig.
 l. aliud. r. s. s. h̄c.
 vendi. l. s. illud.

Si heres. cō-
 strue si heres tibi
 stichū tradiderit.
 r. hoc dico suo r. c.
 sic sūt ablatui ab
 sōiutu.

Legato. vt ēt
 p̄missio. vt. s. ti. ij.
 l. qui legata.

Ex testō. hoc
 mag' ex obligatio-
 nis q̄tate qz gñe
 q̄t. p̄cedit q̄t ple-
 ne tradita: s. post-
 ea euicta. ex q̄tū-
 qz ei cā gen' sit de-
 bitū nō aūt cōrigit
 libatio qz si res ac-
 cipiētis scdā fuerit
 s. r. vt r. s. de sol.
 l. qz res. i. pn. r. l. cū
 qz. s. qui hōiem. r.
 hic subijctur: qz c.
 sec' si i spē legatū
 sit qz tale q̄c ē das-
 tur. vt. s. ti. ij. l. si a
 substituto.

Heres dedif-
 se. l. tali casu in ge-
 nere. Itē s. s. ti. i.
 l. cū pater. s. euict'.
 So. ibi. Itē s. de
 v̄suf. le. l. si stich'
 So. ibi. r. facit. s. s.
 eue. l. heres. et de
 cōdi. inde. l. elega-
 ter. s. penul.

Possis. nota
 non videt dari qd
 ita dat vt non pos-
 sit reuocari ab eo
 cui traditur.

Judicium. i.
 snia dūmodo non

de re. dñi. s. cū in suo. et nulla coheret solo suspiciet. vt z i. de actio. et obli. l. obligationum fere. s. placet.

A Alterari. legatarū. b. Accedit. qd legat. p. clauē ue debet ex vsu testatoris. nepe ex vsu testatoris et volūtas qñq colligit. vt. i. d. vsufri. l. dānas. s. si. z. i. e. l. feruus legat. z. s. si.

ser. v. l. testatry. Itē qd h dicit est verū. nō solū si pignatio q cōciaue sustinet oue. ex pte illa edū in qru vsu puerum erit. s. z si pignatio tota l aliaz edū p ariete sedebit. vt. i. de d. l. fec. l. pe. in pñ. z. s. i. z. fa. i. eo. l. pñ. s. balnea. z. s. h. n. a.

S Extilia. substituit. scilicet vulgariter. d. Martio. l. soli. ceter. si iure diuisiōis. l. si singul. plegasset res certas sec. dingeret vt. s. n. i. q. l. qd g si ita. R. h. et azo. et facit. s. n. i. q. filia b. s. fi. z. l. seq. z. l. si filie. z. i. d. h. s. q. vt idig. l. eū. s. pe. z. s. e. l. si ticus. et C. de le. l. cū rñso. e.

Nō esse. hoc in substitōe vulgari. in fideicommissaria sūt dic vt. C. d. fideicō. l. cū virū. z. i. ad trebel. l. marcellus. s. penul.

Xoi. locatū sit. l. alij. g. Ea. cubicula. qd est. i.

Mozari. i. habitare.

Cū familia. non g horea aut pen. p. tnebit tali relicto. s. tota alia domus p. tnebit si tota cū familia habitatiōe occupabat. nec ei de vna pte mag. possit dī

Cū familia. non g horea aut pen. p. tnebit tali relicto. s. tota alia domus p. tnebit si tota cū familia habitatiōe occupabat. nec ei de vna pte mag. possit dī

Cū familia. non g horea aut pen. p. tnebit tali relicto. s. tota alia domus p. tnebit si tota cū familia habitatiōe occupabat. nec ei de vna pte mag. possit dī

Cū familia. non g horea aut pen. p. tnebit tali relicto. s. tota alia domus p. tnebit si tota cū familia habitatiōe occupabat. nec ei de vna pte mag. possit dī

Cū familia. non g horea aut pen. p. tnebit tali relicto. s. tota alia domus p. tnebit si tota cū familia habitatiōe occupabat. nec ei de vna pte mag. possit dī

Cū familia. non g horea aut pen. p. tnebit tali relicto. s. tota alia domus p. tnebit si tota cū familia habitatiōe occupabat. nec ei de vna pte mag. possit dī

Cū familia. non g horea aut pen. p. tnebit tali relicto. s. tota alia domus p. tnebit si tota cū familia habitatiōe occupabat. nec ei de vna pte mag. possit dī

Cū familia. non g horea aut pen. p. tnebit tali relicto. s. tota alia domus p. tnebit si tota cū familia habitatiōe occupabat. nec ei de vna pte mag. possit dī

Cū familia. non g horea aut pen. p. tnebit tali relicto. s. tota alia domus p. tnebit si tota cū familia habitatiōe occupabat. nec ei de vna pte mag. possit dī

Cū familia. non g horea aut pen. p. tnebit tali relicto. s. tota alia domus p. tnebit si tota cū familia habitatiōe occupabat. nec ei de vna pte mag. possit dī

Cū familia. non g horea aut pen. p. tnebit tali relicto. s. tota alia domus p. tnebit si tota cū familia habitatiōe occupabat. nec ei de vna pte mag. possit dī

Cū familia. non g horea aut pen. p. tnebit tali relicto. s. tota alia domus p. tnebit si tota cū familia habitatiōe occupabat. nec ei de vna pte mag. possit dī

Cū familia. non g horea aut pen. p. tnebit tali relicto. s. tota alia domus p. tnebit si tota cū familia habitatiōe occupabat. nec ei de vna pte mag. possit dī

Cū familia. non g horea aut pen. p. tnebit tali relicto. s. tota alia domus p. tnebit si tota cū familia habitatiōe occupabat. nec ei de vna pte mag. possit dī

l. talis. in fi. Sol. vt. d. l. talis. in fi. Item p. tra. i. de ali. le. l. mela. s. i. So. hic in preteritū loquit vt euidenter apparet et facit. i. de lib. lega. l. aurelius. s. ticus.

Positum. ab vxore. m. Ad eum. l. creditorem vxoris. R.

Vrox sui iter cetera ita legauit: vxori mee qd vix de di donauit vsibusve ei cōparati cōcedi volo: qro an qd post testm factū et donatū est id qz pcessum ei videat: Rñ. fm verba que pponerent nichil pro futuro tempore significare.

Cū seius. p vxore. c. aureos creditori soluerit: et ornamentū pignori positum luerit: postea aut testō factō vxori sue legauit quicquid ad eū in stipulatiōe eius cōcesserit: z hoc amplius vicenos aureos annuos quesitum est an hos. c. aureos hīdes viri ab vxore vel ab heredib⁹ eius repetat: Rñ. si do natiōis cā creditori soluerit teneri heredes ex cā fideicommissi si repetat: atqz exceptio ne etiā petētes submoueri: qd presumpōe eē dz nisi p. trariū ab heredibus probetur.

In legato nois p. tnef debi (tū vsura. Bar. i. dē. Omē debitoris in hęc pba legauit: ticio hoc ampl⁹ dari volo. z. aureos qz michi hīdes gay sey dñr: aduers⁹ qz ei actionē mādari volo eiqz eorūdē pigra tradi. qro vtrū heredes tm⁹ dē dare dñt an omne debitū: hoc ē z in vsuras de beāt mādare: Rñ. videri vniuersam ei⁹ nois obligatiōe legatā. Itē qro cū ignorāte matrefamilias actores in puicia adiect⁹ sorti vsuris. z. stipulati sūt: an ex cā fideicommissi supra scripti ēt icremētū hui⁹ debiti ad ticiū p. tneat: Rñ. p. tneret.

Omen. legauit. que dam mulier. z. tantum. quasi diceret non vsuras.

Matrefamilias. q legauerat ticio. z. vt dictum est.

Pertinere. facit. s. n. i. l. feruū filij. s. cū qui p. rogra phum. z. i. de lib. le. l. aurel. s. i. z. l. i. l. creditor. s. pe. et s. qui pono. in pigno. ha. l. lucius.

Cū stipulatiō. talis est lra py. et ponit vt p etiā z dicit stipulatiō. i. in ei⁹ stipulatiōe vel obligatiōem soluendam.

Cōcesserit. p sua vxore. R.

Si. id est qz utis. Accur.

Creditō. s. vxoris.

Soluitet. scilicet vir.

Fideicommissi nulla ei fuit donatiō: s. spālter potuit confirmari. vt C. de do. iter vi. z vxor. l. ante pe. sive ro tenuit: t donatiō nulla eēt cōfirmatiō. vt. s. n. i. q. l. si quādo. z. i. de lib. lega. l. petitor. z. i. d. z. i. d.

Qd psumptū scz vt sit donatiō. id qz sic dixit qd d cōcessi. p vxore ad ei⁹ obligatiōe sol uendā do lego. ni si eū veller innuere q donasset non possuisset illd hōbū pcessi: qz ibi soluit set. p ea vt eā obli garet. est em̄. C. de do. l. donatiō. sic g. p alio statuit hōbō eius. vt et. s. ad sillant. l. i. in fi. ro. z. i. d. psumit donatō qz erat vir nobilis: dices. vt s. de do. inter vi. z vxor. l. vtrū. alij alit dixerūt: vt no. C. de do. iter vi. z vxor. l. si filij tui. z. fa cit. s. de tur. do. l. cum post. l. rñ.

Cū familia. non g horea aut pen. p. tnebit tali relicto. s. tota alia domus p. tnebit si tota cū familia habitatiōe occupabat. nec ei de vna pte mag. possit dī

Cū familia. non g horea aut pen. p. tnebit tali relicto. s. tota alia domus p. tnebit si tota cū familia habitatiōe occupabat. nec ei de vna pte mag. possit dī

Cū familia. non g horea aut pen. p. tnebit tali relicto. s. tota alia domus p. tnebit si tota cū familia habitatiōe occupabat. nec ei de vna pte mag. possit dī

Cū familia. non g horea aut pen. p. tnebit tali relicto. s. tota alia domus p. tnebit si tota cū familia habitatiōe occupabat. nec ei de vna pte mag. possit dī

Cū familia. non g horea aut pen. p. tnebit tali relicto. s. tota alia domus p. tnebit si tota cū familia habitatiōe occupabat. nec ei de vna pte mag. possit dī

Liber Octauus.

- a **C** Filio. datui casus.
b **C** De dit. testator.
c **C** Et calendario. quid sit hoc dic. vt. I. eo. l. qui filium.
d **C** Elegerit. si ipse fili? hoc p̄bū futuri t̄pis facit. p. eo filio. ar. s. n. i. l. cū p̄. s. fidei tue. s. alia h̄c repugnant.
e **C** Xr. s. noia. i. r. p̄sonales actio nes contra debi tores.
f **C** Sūto. i. vos oēs mei heredes. quo casu deducta sua p̄te coh̄des dare debēt. vt. s. ti tu. i. l. ab oibus. s. si ticio.
g **C** Sūto dolo. hec oratio r̄ cū su periorib? r̄ inferio rib? meli? legi p̄t. h̄ **C** Annos. sub: audi p̄ actiones.
i **C** Consuetudi nē. ergo r̄ s̄ volun tate. nisi p̄iam sit liquidā nimirū ex p̄suetudine viuen tiū r̄ eoz mouen tiū volūtates p̄su munē. vt. s. n. i. l. si feruus plurium. s. si. r̄. I. eo. l. num mis. r̄. I. de auro r̄ ar. le. l. inter vestē.
k **C** Prope. i. fere l **C** Ois substan tia. ex hoc q̄ fere ois suba in calen dario erat dolus p̄sumit. vt. I. que in fraudē credi. l. oēs. s. lucius.
m **C** Que in testa menti t̄pe. sic. I. de aur. r̄ ar. le. l. medi co. s. p̄trariū. I. de opt. le. l. si. Sol. h̄c p̄ter rigorez ver borum quibus in legando sit pater vsus recte r̄ obij ciebatur r̄ causa transcurus tem: potis: r̄ dolus su? r̄ patris cōsuetu do cōtra quā fili? nomina amplia uerat. r̄ sic etiam soluit contra. I. de alimē. lega. l. me la. s. i. que est con tra. r̄. I. de libe. les ga. l. si. in si. sed dica cas ibi tuncid est

Verba futuri temporis p̄pter fraudē heredis trahunt ad t̄p̄a testamenti. Bar.

C Filio ex p̄te h̄r̄e scripto p̄ceptōez dedit? iter cetera his p̄bis ticio filio meo noia ex ca lēdario q̄ elegerit? fili? me? si bi. r̄. dare dānas sunt? sine dolo? malo: eidē filio viū? oim rez suaz ad m̄strationē p̄mi sit: q̄ post testm̄ sc̄m̄ aū mortē p̄tis annos. r̄. q̄b? p̄curabat p̄ti s̄ veterē p̄suetudinē p̄tis q̄ calēdariū exercebat m̄ltos nouos debitorēs amplaz p̄cumiarum fecit: et in p̄iores q̄s p̄ exiguarū fortunaz habe bat ma? creditū p̄tulit: ad hoc vt. r̄. noibus p̄p̄e ois substā tial? calēdarij esset: q̄ sitū est an h̄uc filio eoz noim q̄ ip̄e fecit p̄ceptio p̄mittēda est. r̄ndi ex his electōez h̄re q̄i testi? t̄p̄e testator: i calēdario habuerit.

Legatariū h̄rditatis non tenet ad onera: nisi inquantū res fuerint oneri p̄ testatorem destinate. Barto.

C Ant ex h̄rdib? p̄ p̄ceptionē testatrix reliq̄? ea q̄ ex p̄rimo nio sui viri aretonis et super erant eiusq̄ fidei cōmisit: hec eadē restituere p̄nepoti cum erit ānoz. xvj. i q̄bus hec p̄ba adiecit. Irē rogo vti reliquū es alienū q̄d ex bōis aretōis? debet oib? creditorib? ex red ditib? eoz bonoz soluas red das satisq̄ facias: q̄ sitū est an si p̄bauerit heres nō sufficere redditū bonoz ad totū debiti solutionē: nichylomin? t̄n ipse dz agnoscere onus eris alieni r̄ndi mā: iste p̄p̄ont ex red di tib? bonoz eoz iustum eē alie nū es soluere nō de p̄p̄io.

Verba ad declarationē ap posita nō debēt diminutionē inducere. Barto.

- t̄p̄e mortis. sed si dicas tunc. i. t̄p̄e testamēti: p̄cordat.
n **C** Reliquit. scz testatrix.
o **C** Aretonis. propriū nomen viri.
p **C** Non de. p̄p̄io. ip̄sus testatoris. als multo minus de proprio heredis.

C Pater filio r̄ filia heredi bus institutis cū singulis cer ta p̄dia r̄ calēdaria p̄legaf set ita cautā: te aut fili charis sime peto q̄cunq̄ legauit p̄re starivolo: r̄ si q̄d euenerit eris alieni: si q̄d in t̄p̄s pro mutuo acceperā r̄ debuero a te solui volo: vt q̄d sorori tue reliq̄ in tegrū ad eā p̄tineat: questuz est an q̄d ex quacunq̄ cā de bust pater/a filio sit p̄stādūz h̄ndi posse filā ex fideicom. id cōseq: vt releuaref? quo ma gis integrū q̄d testator: dedis set ad eā p̄uentisset.

Si heres est iustus rē alte ri cōparare: post mortē p̄t ad estimatonez conueniri. Bar.

Patronus liber: I dē. to statim tribū? emi pe tierat? libertus diu mortē? ab herede patroni passus est: r̄ decedēs herede reliquit cla rissimū virū. Questuz est an tribus estimatio heredi eius debeat. h̄ndi. debet. **C** Item q̄ sitū est an r̄ cōmoda r̄ p̄in cipales libertates q̄s libertus ex eadē tribu vsq̄ in diē mor tis sue p̄secuturus fuisset si ei ea tribus h̄m voluntatē patro ni sui tūc comparata esset. an p̄o vsuroestimatonis heredi eius debeant. h̄ndi quicquid ipse p̄secuturus? esset id ad he redem suū transmittere.

Dictio vsq̄/quando ponit ad determinandū p̄dia di scōtinua ponit inclusiue. hoc dicit Bartolus.

C Sēp̄onio ita legauit: sem p̄roni? sumito p̄dia mea oia que sunt vsq̄ ad p̄edium q̄d vocatur gaas finibus? gala cie sub curavillici prim: ita vt hec omnia instructa sunt: que sitū est cū eodē p̄finito p̄dio r̄ vñ sit p̄diū nō galace

q **C** P̄legasset. id est p̄ diuisione z assignasset.

r **C** Ex quacūq̄. scz etiā extra mu tuum.

f **C** Releuaretur pro filia erat quia dixit eris alieni. Item q̄d dixit de buero. ideo in inte grū ad eā. sed con tra eā q̄ ip̄eifica uit mutuū. dic er go releuaref? scilz ab omni ere alie no r̄ non a mutuo t̄n. licet ip̄m soluz fuerit nominatū. r̄ facit. s. fa. herci. l. si filiam. s. papi nianus. r̄. s. idem pa. r̄. s. si. q̄. l. ser uo legato. s. q̄. et sic alius nominat et alij legat. vt. s. eo. l. fideicommiss. s. interdum.

Patronus tri bum. i. p̄ge ntem seruorum. si erit dicimus ex tri bu neptalim.

v **C** P̄enerat. ab herede.

r **C** Mortē. q̄ po tuit h̄fo statim tri bū emere r̄ h̄ fecit

y **C** Deberi. sed q̄re nō ipsa tribus h̄ndi. q̄ certe p̄sone vt liberto voluit emi: sed p̄pter mo ram debet estimā tio. r̄ facit. s. si. l. l. ticia seio. in p̄m.

z **C** Cōsecutur? r̄ hoc p̄pter mortē heredis. vt. s. si. l. l. qui solidi. s. enā

r. l. si quis seruo. r̄ s. si. q̄. l. apud iu lianuz. s. ip̄si? r̄. l. questuz. s. si.

a **C** Usq̄. inclusiue b **C** Finibus. im postū in eodē ex tra p̄diuz q̄d vo catur gaza.

a **C**apadocie. que ipsa sit circa galatiam.

b **E**t hoc debet. quasi non nocet ar falsa demonstratio vel quia in finibus sit erratum. vt. f. s. i. 7. f. eo. l. prediis. s. i. c. i. et. s. i. a. 7. f. de rebus dubijs. l. penul. 7. c. de leg. l. si foridianum. et de testamē. l. in nomine.

c **L**apsus est sic. s. proximo. s. cum suis concordantibus. 7. s. tit. ij. l. iij.

d **C**odicillis confirmatis. testamento. quod erat olim opus si fieret post testamentum. hoc die vero non. vt in situ. de codicillis. s. i. accur.

e **I**ta. scilicet lego vt. 7. sic no. vtu balnei legato 7 ad id necessaria legari videntur.

f **P**ublice. id est publico scripto heredum 7c.

g **D**ata. id est relicta. et facit. s. de inoff. testa. l. i. i. papinianus. s. fi. 7. qd no. s. e. l. ij. 7. facit. c. de fideicomis. l. quidam. et. s. tit. i. l. antepenul.

h **U**m quis. scilicet. matri. s. s. sue matri.

i **P**rofecta. at hinc questio oritur. vt. p. hoc. s. de testa. tute. l. ex sententia. 7. f. de falsis. l. xv. s. i. q. sunt contra.

k **A**nnua. id est duobus annis duo pondo auri vel argenti.

l **L**egabatur. vt. c. eo. l. p. p. i. o. tu dic vt ibi no.

m **P**recessisse.

sz capadocie^a finibus sub cura tñ eiusdē villici: an etiā id p̄dū cū ceteris ad semprouuz ptinet. Rñdi 7 hoc debet^b.

Erro: regionis nō nocet si de corpore cōstat. Bar.

Libertis q̄s noiauerat ita legauit: fundū trebatianū qui est in regione arcelata. item fundū sarrrianū q̄ est in regione nifana cū taberna darivolo: q̄ sitū est cū inter fundos q̄s supra legauit sit qdā fund^o vocabulo sarrrian^o: in regione tñ nifana nō sit: an ex cā fideicomissi libertis debeat. rñdi si nullus esset sarrrian^o i regione nifana 7 de. eo sensisse testōre certū sit q̄ alibi eēt nō min^o debet: q̄ i regione d̄ signāda lapsus eēt.

Legato vtu balnei vident^r legata oia necessaria ad balneam. Barto.

Codicillis p̄firmat^o ita cauit: tributib^o municipib^o meis amāntissimis qd̄ scitis balneū iulianū iuctū domui mee ita^e vt publice ex sumptu heredū meoz 7 diligētia. x. mēsisbus tot^o anni p̄beat gratis volo: q̄ sitū est an sumpt^o refectioib^o necessarios h̄des p̄stare debeant. Rñdi fm ea que p̄ponerent videri testatorē 7 sup calefactionis 7 p̄bitiois on^o de his q̄z sensisse qd̄ ad q̄tidiana tutelā ptineāt: qd̄ balnea aut instruant aut deniqz inter solitas cessationū vices parari purgariqz vt abiles ad lauā dum fierent sint solite.

Upto testō p̄ querelā nō prestant legata: nec si ab intestato fuerāt reperta. Bar.

Apuđ sceuolā. lib. ix. ff. claudi^o no. nec fideicomis. ab intestato data^o debent ab eo cuius de inofficioso testō constitisset: qz credere quasi furiosus testm̄ facere nō potuisset: ideoqz nec aliud qd̄ ptinēs ad suprema ei^o iudicia valer.

Si nō tenet legatū nec on^o fideicomis i adiectuz. Barto.

Um q̄s de Papiuia. cedens seie matri^o fundū q̄ pprius m̄ris erat legauerat: ab ea petierat vt eūdē cū moreret flauie albine coniugi sue restitueret: post mortē testatoris m̄ apud magistratū p̄fessa^o est nichil se aduersus voluntatē filij sui facturā: paratāqz esse funduz flauie albine tradere si sibi annua^o bima p̄starent reddituū noie. sz neqz possessionez tradidit neqz annua bima accepit. questū est an fundū de iure alij vendere possit. Rñ. si de iure legati fideiqz cōmissi quereret fm ea que p̄ponerent nec valuisse q̄ matri suuz legabaf: neqz on^o fideicomis. p̄cessisse/ si mō nichil preter ea mater cepisset.

Promissio facta p̄replatione alicuius certi emolumentum ipso cassato nō tenet. Bar.

Qui testō heredes scripserat ducēta meuo legauit 7 fidei ei^o cōmisit vt. c. daret claudie^o alpidie aut. l. o. postea meui^o volēte testōre lras^o emisit ad eas fm voluntatē testōris restituituz. postea testator fecit codicillos q̄b^o 7 hoc precepit: vt p̄ter hos codicillos si qd̄ aliud^o plarū eēt nō valeat questū est an meui^o q. cc. accipit (qz mutauit voluntatē testator de ea eplā) a mulierib^o que niri ex cā fideicomis possit. Rñ. fm ea que p̄ponerent frustra meui^o causa fideicomis conueniri siue. cc. siue p̄dictū pro his accepit.

Verba directa in codicillis prolata trahuntur ad fideicomisum. Bartolus.

Seia 7 meui^o libertos suos eqs p̄tib^o heredes scripsit: meuo substituit^o semprouuz pupillū suum: deinde codicillos p̄ fideicō. p̄firmat^o: qd̄ ita cauit: lucius tici^o seie heredi sue quā p̄ pte dimidia heredē instituit salutē. meui^o libertū meum quē in testō pro

sz cum effectu cū non posset onerari qui honoratus non est. vt. c. de fideicomis. lib. ab eo. 7. s. tit. ij. l. plane. s. i. a. et s. tit. i. l. imperator. accur.

n **C**laudie alpidie. id est ticie 7 seie fm. R. earum enim nomina posuit in greco. Accursius.

o **Q**uinquaginta. als viginti. Accursius.

p **L**itteras. q̄bus adheebant fideicomissarie quasi ex propria cautione meui^o legatarium sibi teneri ostendentes.

q **T**estatoris. promittēdo se 7c.

r **F**ecit codicillos. in quibus legauit p̄dictuz meuo pro. cc. vt in fine patet 7 precepit 7c.

s **C**odicillos. quibus meuo p̄cc. p̄dictum meuo legauit. Rogerus.

t **A**liud. vel in epistola ad eos missa. Rjo. vel in testamento.

v **P**ro his accepit. in testamento vel codicillis.

x **S**ubstituit. scz vulgariter.

y **P**upillum suum. eundemqz patronuz cui erat tutor. 7 ideo. f. domini. hic vero pupillum vocat susi. Accursius.

z **C**odicillos. scz futuros.

a **C**onfirmat. ita scz committo fidei heredum meorum ea fieri que dicam in codicillis. Rjo.

b **L**ucius ticius. testator.

Liber Octauus.

a. Accipere. i. capere. volebat esse ea restitui sempromio. nā directo nō pōt adiri hereditas in codicillis.

b. Dñm. i. patronū. sic em cā honoris vocat.

c. Elogio. i. sermone qui sequit.

d. Lagenas. qd dam mensuras.

e. An fideicō. portiois hereditatis relicte meuo.

f. Ad certā psonā. puta seia. qd tñ nō nocet fideicō. vt. s. n. i. l. peto. in prin. r. l. vñ. s. fi. r. l. euz pater. s. donationis.

g. A meuo. nō tñ a seia: qz ipa nō hēbat eaz pte nec eā poterat dare: sz ad eā codicilli sint facti. Et no. q duo obijciebant sempromio codicillis solis per verba directa. nec dari nec adiri posse hereditatem: r ita nec adiri meuo nec dari sempromio.

vt insitu. de codicil. s. pe. Item ad seium nō ad meum qui erat honorarius codicillos fore directos. Sz ad pūmū dic qz in codicillis hba directa trahunt ad fideicō. vt. r. ad tre. l. i. scuoia. qd est notādum. r sic nō de rigore psonā sz ex benignitate. tñ. r. facit. s. de hys qui. vt indig. l. iij. s. ang. s. s. de pdt. insu. l. pe. i. fi. Sol. ibi. Itē facit. s. de excepōe do. l. apud celsum. s. pte rea. r. s. de testa. mili. l. militis.

h. Donant. l. i. ter viuos sub mō. nā nulla est qd. nā tā legatario sz donatario cā motis pōt legari. vt. s. e. l. i. s. pe. r. l. iij. in prin. r. l. v. s. i.

i. In rez natura. sub. esse desij.

parte dimidia heredē institui eā pte hereditatis veto accipere: cur in locuz pteve etus publiū sempromiū dñm meū heredē esse volo. r meuo ad quē hēditatis portionē noluit peruenire cū hoc elogio fideicō. reliqt r meuo liberto meo nichil de me merito dari volo lagenas vni vetusti centū qn quagita. q sitū est cū volūtas testatoris hec fuerit: vt oimō pueniat portio hereditatē ad sempromiū pupillū an fideicō. mis. ex p̄bis sup̄ascriptis valere intelligat: r a quo sempromius petere possit cū ad certā psonā codicillos sc̄pserit. rñ. posse id fideicō. a meuo peti.

Donataro oblato pōt imponi onus fideicōmissi tanqz debitori. Barto.

Pater emancipato filio bona sua vniuersa exceptis duobus suis nō mortis cā donauit: r stipulat est a filio i hec p̄ba. q tibi mācipia queqz p̄dia donatiōis cā tradidi cessi: per te non fieri dolo malo: neqz p̄tia d que ea res p̄tinebit q̄minus ea mācipia queqz ex his agnata erūt: eaz p̄dia cū in stro cū ego volā vel cum morieris: queqz eoz extrabunt neqz dolo malo aut fraude factore tuo eiusqz ad quē ea res p̄tinebit in rez nā: aut i p̄tate eē desijisset: si vniā michi aut cui ego volā reddant restituatur. stipulat est lucius tici p̄ spondit lucius tici filius. Idem p̄ decedēs fideicōmissi sarta ep̄lam ad filiū suū scripsit in hec p̄ba. Lucius tici filio suo salutē. cert de tua pietate fidei tue cōmitto: vt des prestes illi r illi certā pecuniā. r iustriōnē seruū meū libertuz esse volo: q̄ sitū est cū filio p̄ris nec bonoz possessionem acce-

set. aut in potestate esse desijisset r.

k. Ab heredib. patris. s. tñ veteri iure: hodie foissis fideicōmissarijs dat ex stipulatu. vt. C. d. do. que sub mo. l. quotiens.

perit nec heres ei extiterit an ex ep̄la fideicō. r libertatē p̄stare dbeat. rñdi r si neqz hēditatē adisset neqz bonoz possessionē petisset: r nichil ex hereditate possideret: tñ nichilominuz ex stipulatu ab hēditibus patris: r ex fideicōmissio ab his qz interest q̄si debitorē pueniri posse: marie post p̄stitutionē diui p̄ij q hoc induxit.

Qui stipulat dotē sibi redamādato mulieris in dubio p̄sumit vt miser adhibet. B.

Ruptura duobz filijs suis qz ex priore marito habuerat mādauit vt. xx. que doti dabit stipularent in oem casuz quo soluti posset m̄fimoniu: vt etiā alterutri ex his tota dos soluat: stante m̄fimonio vno.

ex filijs mortuo vxor p̄ ep̄laz petijt a sup̄stite filio: vt q̄nqz pte dimidiā dūtarat dotē extigeret: r ea p̄tētus esset: altera aut pte apud maritū eius remanere cōcedat. quesitum est postea i m̄fimonio muliere defuncta: an marit. si de tota dote pueniat a filio doli mali exceptiōe se tueri possit. r an vltro ex cā fideicō. actio ei comperat: vt de pte obligatiōis accepto ei ferat. Rñdi exceptionē vtilē fore: r vltro ex fideicōmiss. peti posse. Idē querit an de reliqua dimidia pte mādati actio vtilis sit heredibus mulieris aduersus filiū eius. Rñdi fm ea q̄ pponeret maxime post litteras ad filiū scriptas nō fore vtilē. claudius. qm̄ in his expressit vt p̄tentus esset p̄ris dimidiē dotis: quibus verbis satis fideicōmissum filio relinqui placuit.

Confessio debiti facta in testamento si testator iurante vel iurasse se dicit: probationē inducit. Barto.

l. Quasi debitorē. a debito pōt legari. vt. s. n. i. l. pecuniā. r. l. si seruus le. s. q marga ritā. r facit. s. de do na. l. hereditatē. r. s. tr. ij. l. filio. r. s. e. l. seruus. r. s. ad trebel. l. si cui.

m. Dādauit. volēs illis quicqz dare. sz in stipulationis istius negocio illoz filioz volēs vt m̄fimonio. R. n. Dabat. sc̄bo marito.

o. Per ep̄laz. s. vltimo volūtatis. vt. r. C. de fideicō. l. r in ep̄la. r hoc etiā dclarat rñlo que sit.

p. Peti posse. quasi a debitore fideicom. relicto qd pōt. vt. s. p̄rio. s. scz vt libere. vt. s. de lib. lega. l. iij. s. nūc. s. s. C. de iure do. l. iij. Solu. ibi voluit filio donare. hie nō. r eodez mō rñ. s. de pac. do. l. cū marit. s. fi. r. s. solu. ma. l. q dot. r. s. do. pte. l. seia. que sunt s. q. De reliq. q nō remanet i viro.

r. Marie. abundat vt statim subijcit. sic. C. de materia. l. si. s. i. p̄terea nullum esset fideicō. si filius ante litteras teneret mandati qz ei donatū esset. s. s. o.

s. Claudius. cōfirmās predicta.

t. Dimidiē. p̄mittit dimidiē.

v. Relinqui placuit. nō ergo p̄sumit ab initio donatuz filio: alioquin quō valeret fideicōmiss. ei qd ei do-

nasset. 7 sic facit hec. Lad id qd no. s. de neg. ge. nesenni.
a **C**odicillis. videt hic in medio eē greci: eius sū in
terpretatio volo omnia 7c.
b **M**aximo. p̄prium nomen est.
c **U**t ci. f. nepoti ac viro. no. viri demsi esse adultz. si
cut 7 mulier cooru

pta. vt. s. de p̄hen.
emp. l. alioquin.
d **J**uravi. vsqz
huc est greci inter
pretatio quā inter
pretationē. R. nō
habebat q̄ vaticina
nabat hic dicens.
q̄ hec p̄cūsa fuit
ab aliquo deposti
ta apud testatorē
vel a se apud vnū
de heredibz suis.
7 sic fuit in greco
cōfessus 7 q̄ iuravi
uit. verū hec cōfes
sio 7 iuramentū pa
rū p̄dest. arg. C.
de p̄ba. l. rōnes. 7
l. exēpla. 7. s. de iu
re iurā. l. iij. s. i. fm
R. sed certe imo p̄
dest vt hic exp̄tel
se dicit: q̄ cōtra se
est p̄fessus: 7 dicit
ll. loquunt quādo
pro se. 7 est ad hoc
s. de inter. act. l. de
estate. s. i. 7. s. de
po. l. publia. s. fi. 7
C. de fal. cā adiec.
l. i. 7. s. de leg. ij. l.
antepe. s. q̄quis.
7. s. de dona. l. ex
hac scriptura.

e **C**redēda. ab
heredibus t̄m. vt
in aut. de iure iur.
a mo. s. i. coll. v. 7
C. cōia vtri. iij. l.
scriptura. ar. p̄tra
J. p̄i. s. s. 7 si nō
crederet: vim ha
beret fideicom. vt
d. s. quisquis.
f **Q**ui. calima
chus.
g **S**ua. t̄cie. sic
ergo fuit l. scripte.
h **I**ta cauit.
habeas disposuit
volut dari decē mi
lia noie mercedis
i **E**xigi possit.

quasi siri donca p̄batō q̄ merces debeant t̄cē p̄fessione.
arg. sup̄ioria. r̄m. s. iij. h̄ p̄tra est vt subijcit. 7. s. de testa. l. q̄
telm̄. 7 est r̄ q̄ ibi iuravit 7 fuit capax legatari. hic in
vtrōqz sec. 7 facit. s. ii. ij. l. in tacitis. 7. l. lici. s. in testō.

h **I**n fraude. qd semp̄ p̄sumit nisi cōtrarium p̄bet
fm. R. vt. d. l. qui testamentum.
l **O**pore. s. herede. si habeas in tex. s̄stitnerat. sub.
quas. 7 dic p̄share oporet: s̄z eorum filios 7 filias. 7 fa
cit. J. de alimen. lega. l. a filio. s. fi.

Codicillis ita scripsit. vo
lo oia q̄ infra ordinata sūt fir
ma esse maximo d̄no meo de
naria decē milia q̄nq̄es mille
q̄ accipi in depositū a patruo
ei? Julio maximo: vt ei? viro
facto vel adulto reddā cū vsu
ris q̄ sunt triginta milia et dari
volo: ita em̄ patruo suo iura
ui. quesitū est an 7 ad deposti
tā pecuniā petēdam sufficiāt
p̄ba codicilloz: cū hāc solam
nec aliā vllā p̄bationē hēant.
R̄n. ex his q̄ p̄ponerent. s. cū
iururādū vdiisse sup̄ hō testō?
affirmavit: credēda ē sc̄ptura

Si testator cōfiteatur se de
bere nō capaci talis confessio
nil operatur. Barto.

Ticia honestissima femia
cū i negotijs suis oya calima
chi semp̄ vteret: q̄ ex testō ca
pere nō poterat testō fecō ma
nu sua ita cauit. disposuit et
volut dari calimacho merce
dis grā denaria decē milia: q̄
ro an hec pecunia ex cā mer
cedis ab heredibz t̄cē exigi pos
sit. R̄n. nō idcirco q̄ scriptum
est exigi possit: in fraudem le
gis relictum.

Dictio siue non inducit re
strictōez: si se de dictōe seu. b.

Ex his p̄bis testamēti oibz
qs q̄ve manumiserā siue his
tabulis siue q̄buscūqz alijs fi
lios filiaſve suas oēs concedi
volo: q̄sitū est an his qs vni
māmisisset debeant filij. r̄m.
his qs q̄ve aū testm̄ scm̄ ma
numisisset filios filiaſve ex cā
fideicommissi p̄stari oporete?

Prohibitio alienatiōis ad
alienatōez necessariā se nō ex

Redit: sed ad voluntariā. Bar.
Pater filij here
dē instituerat 7 p̄dia
alienare seu pignori ponere p̄
hibuerat: s̄z p̄servare liber ex
iustis nuptijs 7 ceteris cogna
tis fideicomiserat: filius p̄dia
q̄ p̄ obligata reliq̄rat d̄missio
h̄ditario creditore nūmis no
ui creditoris a priorē in sequē
tē creditore pignoris hypo
theceve noie transfudit: q̄sitū
est an pign̄ recte p̄tractū cēt.
R̄ndi fm̄ ea q̄ p̄ponerent re
cte p̄ctū? Idē quesitū cū filij
p̄dia h̄ditaria vt d̄mitteret
h̄ditarios creditores distra
xisset: an emptores q̄ fideicō.
ignozauerūt b̄n̄ emerit. R̄n.
di fm̄ ea q̄ p̄ponerēt recte
p̄ctum: si nō erat aliud in here
ditate v̄n̄ debitū exoluisset?

Libertus liberti nō p̄tinet
appellatione libertoz. Bar.

Duobz libertis stichus 7 ero
te heredibz institutus ita cauit
fūdū cornelianū de noie meo
rū exire veto: vnus ex heredi
bus stichus ancillā. s. arethu
sam testō liberā esse iussit: et
de qz partē suā fundi legavit:
quero an hīs 7 ceteri colliber
ti stichti ex cā fideicō. eius fun
di partē ab herede stichti pete
re possint: R̄n. nō p̄tineri?

Res p̄emplantatione pluriū
p̄hibita alienari ad eū ex plu
ribz p̄tinet qui sup̄est tēpo
re alienationis. Bar.

Filliam suā heredē scripse
rat: 7 ita cauerat. veto autē edi
ficiū de meo noie exire: s̄z ad
vernas meos quos hoc testō
noiaui p̄tinere volo: q̄sitū est

berti qui nō erant verne p̄fidebat s̄z p̄peram. Ro.
f **S**ed ad vernas. i. domesticos ex ancillis suis. f. uas
tos. vt in h̄. eo. s. h̄uic autem p̄ri.
t **N**ominavi. manumittendo.

Pater. here
dem. insitua
tum a se.
n **R**ecte p̄ctū.
q̄ si sc̄bs loco sit p̄ri
mi. sic. C. de his
q̄ in pu. cre. l. i. et
ij. 7. s. de do. inter
vi. 7. xpo. l. si dona
te. s. i.

Ignorave
rūt. maxime. nam
idem si sc̄ssent.

Exoluisset. i.
solui posset. p̄hibi
ta ergo alienatiōe
voluntaria videt p̄
hiberi nō necessā
ria. sic. s. ii. ij. l. si
iustia. s. diui. 7. s.
cum p̄. 7. s. ii. l. l.
peto. s. p̄ctū. 7. l. q̄
solidū. s. fi. 7. s. fa.
her. l. alienatōes.
7. s. de admi. tu. l.
quidaz. s. pe. 7. de
reb. eo. q̄ sub tu. vt
cu. l. si pupilloz.

Non p̄tineri.
arethulam istam
noie meoz: 7 ideo
stichti ps ad erotē
7 ceteros colliber
tos p̄tinet. s. si de
ficiat ceteri qui fa
mule appellatiōe
cōtinent q̄ sunt p̄
ferēdi. vt. C. d. ver
bo. sig. l. h̄. 7. s. ii. l.
l. peto. s. fratre. et
facit. J. de hb. sig. l.
modestm̄. s̄z p̄tra
s. ii. l. l. cū p̄. s. cū
inter. So. vt ibi. vt
ibi in filio liberte.
hic in liberto liber
te 7 futuro de quo
nō cogitabat. Itē
ar. p̄tra. J. de ali. le
ga. l. alimenta. s. i.
s̄z ibi apparet sol.
Itē s. s. ii. l. l. cum
p̄. s. fideicō. so. ibi
r **M**eo noie.
huc s̄zbo ceteri li

Liber Octavius.

a Defuncta h[er]ede. r relicto h[er]ede alio q[ui] n[on] sit d[omi]n[us] fallia. R.
b Et legatarijs. alio e[st] ad legatarios s[er]uas. r t[em]p[or]e die ad
 vnu[m] libertu[m]. s. aliu[m] v[er]o v[er]na. It[em] s[ed] hoc die ad e[um]. i. ad eos
 o[ra]s: vulgari e[st] i[m]p[er]ia f[er]re h[er]edem h[er]edem. n[on] ad e[um]
 p[ro] eos o[ra]s ponit. sic. s. ti. i. l. cu[m] q[ui]da[m]. r. l. si plurib[us]. in p[ri]n. et

defuncta h[er]ede r legatarijs
 v[er]nis: an ad vnu[m] libertu[m] q[ui] re-
 ma[n]sit totum fideicom[miss]u[m]. p[ri]n-
 ret: R[ati]o. ad e[um] q[ui] ex v[er]nis sup-
 esset s[er]u[m] ea que p[ro]ponerentur
 virile[m] partem pertinere.

Alienatio prohibita ad te-
 pus videtur esse permissa post
 tempus. Barro.

Fundus t[er]ranum a filio quo
 ad viueret retuit venundari do-
 nari pignori: r[ati]o h[ec] s[er]ua adie-
 cit: q[uod] si aduersus voluntatem
 mea[m] facere voluerit: fundus ti-
 cianu[m] ad fiscu[m] p[er]tinere. Ita e[st]
 fiet vt fundus t[er]cian[us] de noie
 vestro nunc[us] exeat: questitu[m] e[st]
 cu[m] viuus filius e[um] fundu[m] s[er]u[m] vo-
 luntate p[er]is retinuerit: an de-
 functo eo no[n] ad heredes s[er]u-
 ptos a filio: sed ad eos q[ui] de fa-
 milia sunt p[er]tineat: R[ati]o. hoc ex
 voluntate defuncti colligi pos-
 se. s. filiu[m] quoad viueret aliena-
 re vel pignoriare non posse. te-
 stam[en]ti aut[em] fractionem r in eo
 fundo: r in extraneos e[st] h[er]e-
 redes habiturum.

Fundus p[ro]ceptu vel prohi-
 bitio alienationis sine ca[us]a alic-
 natione non impedit. Bar.

Iulianus agrippa p[ri]ncipila-
 ris testis suo cauit: ne v[er]o mo-
 reliq[ui]as e[um] r p[re]diu[m] suburba-
 nu[m] aut domu[m] maior[um] h[er]edes
 eius pignoriarent: aut v[er]o mo-
 alienarent: filia heres scripta
 h[er]ede reliq[ui]t filia sua nept[is] p[ri]-
 ncipilaris q[ui] ea s[er]u[m]e res diu posse-
 dit: r decedens extraneos insti-
 tuit heredes. questu[m] est an ea
 p[re]dia extraneis heres h[er]et: an
 no ad iustitiam d[omi]niam q[ui] habuit pa-
 trui maior[um] iustitiam agrippa p[er]-
 tineret: R[ati]o. cu[m] hoc nudu[m] p[re]ce-
 ptu[m] est nichil p[ro]poni p[ro]a volu-
 tate defuncti facti: quomunus
 ad heredes pertinerent.

Qui prohibetur alienare par-

tutu[m] tr[an]siret sine pena s[er]u[m] Jo. s[ed] s. ti. i. l. codicill[is] s[er]u[m]e.
 vbi excludit litios o[mn]ino. s[ed] certe ibi fuit sp[eci]al[is] p[ro]hib[iti]o legi-
 tim[us]: vt hoc fuit p[re]ceptu[m] nudu[m] in lilla peto. r i lilla. l. codi-
 cill[is] no[n] fuit nudu[m]. ad q[ui] e[st] s. ti. i. l. si filius. s. diui. It[em] ad h[oc]
 s[ed] l. luc[us]. in p[ri]n. r. s. ti. i. l. cu[m] p[ro] s. lib[er]i. r. l. q[ui] solidu[m] s. p[er]-
 diu[m]. r. s. p[er] s.

Te sua non videt[ur] prohibitus alie-
 nare parte[m] qua[m] redemit. Bar.

Quindecim libertis quos
 nominauerat p[re]diali suu[m] cu[m]
 taberna legauerat r adiecerat
 h[er]edibus: libertos eos habere pos-
 s[er]u[m]e: sicut ea lege r conditio-
 ne: ne quis eorum parte[m] suam
 vendere donare aliu[m]ve quid
 facere alij velit. q[uod] si aduersus
 ea quid factu[m] erit: tunc eas por-
 tiones p[re]diali ve cu[m] taberna
 ad r[epu]blicam tusculanor[um] p[er]-
 tinere volo. quidam ex libertis
 his vendiderunt partes suas
 duobus collib[er]tis suis ex eo-
 de[m] corpore. emptores aut[em] de-
 functi gauium seium extraneus
 herede[m] reliquerunt. questu[m]
 est partes que uenerunt v[er]u[m]
 ad gauium seium extraneu[m]: an
 ad sup[er]stites collib[er]tos suos
 qui partes suas non vendide-
 runt p[er]tinerent: R[ati]o. s[er]u[m] ea que
 proponerent ad gauium seium
 p[er]tinere. Id[em] questu[m] an partes
 uendite ad r[epu]blicam tusculano-
 ru[m] p[er]tinerent: R[ati]o. non p[er]tinere
 Claudius: q[uod] no[n] possidetis p[er]-
 sona q[ui] nunc extraneus est resp[er]-
 cienda est: sed emptor[um] q[ui] s[er]u[m] vo-
 luntate defuncte ex illis fuerit:
 quib[us] p[ro]miserat testatrix venun-
 dari: nec conditio extitit: dari si-
 deicom[miss]u[m] resp[er]tu[m] tusculanor[um]

Fideicommissum quod renuit a
 principio: si deficit ex post facto
 remanet apud legatariu[m]. B.

Tusculanus fidei commissit
 eius cui duo milia solidor[um] le-
 gavit in h[er]edibus. a te petroni
 peto v[er]o ea duo milia solidor[um]
 reddas collegio cuiusda[m] t[em]p[or]i.
 q[ui] situ[m] est cu[m] id collegiu[m] postea
 dissolutu[m] sit: v[er]o legatu[m] ad pe-
 troniu[m] p[er]tineat: an no[n] apud h[er]e-
 dem remanere debeat: R[ati]o. petro-
 troniu[m] iure petere v[er]o si p[er] e[um]
 no[n] sit[ur] p[er]ere defuncti volu[n]tati

Parte[m] suam.
 no[n] parte[m] suam.
Quod lib[er]tis. q[uod]
 p[ro]misi tacite defu-
 ctus. vt. C. d. fidei
 co[m]m. voluntas. r. l.
 quotiens. R. et in
 fine huius s[er]u[m].
Ad gauium seium
 ad collib[er]tos ei no[n]
 p[er]tinet: q[uod] si aliena
 ret: no[n] ip[s]i s[ed] reip[er]e.
 testator eas volu-
 it restitu[er]e. R.
No p[er]tinet. s[ed]
 ip[s]os partes q[ui] ex
 test[ame]nto habuerit no[n]
 q[uod] a collib[er]tis eme-
 rit reip[er]e. s[ed] e[st]
 e[st] eo h[er]ede institu-
 to. vt. s. ti. i. l. peto
 s[er]u[m]. q[ui] e[st] p[er] lib[er]t[us]
 em de familia de
 p[er]te sua t[em]p[or]e et no[n]
 p[er]te eor[um] q[ui] de fa-
 milia rogat[ur] est ex
 q[ui]bus ca[us]a ea p[er]te q[ui]
 rat s[ed] p[er]te sua q[ui]bus
 necesse h[er]edem seruare
 vt dixi.
Coditio exti-
 nit. q[uod] fuerit p[er]te
 uendite collib[er]tis. s[ed]
 extitit: q[uod] e[st] in
 situ[m]. vt. s. ti. i. l.
 peto s[er]u[m]. q[ui] est s[er]u[m].
 s[er]u[m]. vt. vel dic nec
 t[em]p[or]e nisi i p[ro]hib[iti]o
 q[ui] ex test[ame]nto h[er]it vt
 dixi s[ed] s[er]u[m]. r. s[ed] e[st].
 s[er]u[m]. fundu[m] t[er]ranu[m].
 r. s. ti. i. l. cu[m] p[ro] s[er]u[m].
 lib[er]t[us]. r. l. q[ui] solidu[m].
 s[er]u[m]. p[re]diali. r. l. vnu[m]
 ex familia s[er]u[m].
No s[er]u[m]. s[ed] p[er]
 casu[m] fortuitu[m]. s[ed] p[er]
 s. ti. i. l. si q[ui] n[on] n[on]
 so. h[er]ed[em] erat lega-
 tur[us] ubi no[n] fuit mi-
 stro. It[em] s[ed] s. ti. i. l.
 codicill[is]. in p[ri]n. Sol.
 vt ibi. ut s[ed] s[ed] ad i-
 me. leg. l. filio s[er]u[m].
 so. r. ibi i[m]stro
 ite[m] s[ed] s. ti. i. l. si q[ui]
 q[ui] s[ed]. r. l. i. l. r. s[ed] t[em]p[or]e.
 q[ui] si fundu[m] s[er]u[m].

Uniuersas
 in vno p[ro]p[ri]o
 h[er]ede p[er]t[ine]t.

q Proponi. quo ad verba. secus ex mente que preua-
let. vt. s. e. l. fideicommissa. s. hec verba. r. s. u. i. l. hoc mo.
r. l. eo mo. r. s. u. i. l. vnu ex familia. s. fi. r. fa. l. eo. l. iul. s. i.
b Deberi. lz no nolle fideicommissi s; coheredis sit vo-
catus. r. facit. l. eo. l. lucius. s. fi. s; ptra. l. eo. l. iul. s. ex his.
sed illud de rigo-
re. vt. i. pri. no. vel
alia s;ba sunt ibi.

P Amphilo. p.
spectam ha-
beo. q. d. r. ideo no
minatum r. expre-
sim te no grauo.

d Cum senten-
tia. tacita.

e Defuncti. q.
plurimu codicidens
de liberto no gra-
uauit eu expsim.

f In silii spe. f.
inter viru r. vxore
vt. s. u. i. l. vnuz ex
s. fi. r. facit. i. de
adim. le. l. alfine.
in pun. r. facit. s. l.
pri. s. pe. cuz suis
cococulantis.

g Propositus
est. quedam milite.

h Accersitis. i.
vocatis.

i Cotuberna-
li. ex hoc verbo li-
quet testatorē hūc
fuisse militē. R. cū

Contu- tubernales pro-
berna: pue dicunt in ex-
les qui ercitu in eode pu-
dicunt. ditatoz duo mi-
lites vt tres. vt. s.
comoda. l. rem mi-
cpi. s. in exercitu.

k Dixisse. pro-
positum est qd est
s. in prin. s.

l Redegisse. i.
vocatit de hoc te-
stis. non aut fuit
scriptum.

m Infero. l. q.
dixit se dixisse. nā
ad interrogatū in
latino videt respō-
sum in greco. vt in
sili. de iurali. s. i. pu-
la. s. pterea. est
em hic grecū. r. fa-
cit. s. de testa. mili-
ta. l. diuus.

n Duas. puta
ticam r. sciam.

o Alteri. i. tūc
p. Et ab ea. s. r.
tia.

q Petierat. s. gratia huius prelegati.
r Et ab eade. s. ticia. r sic prelegatū est nullum.
f Prestanda. cū em certum sit testatorē penituisse de
prelegato: ergo r de onere. ppter id imposito videt peni-
tuisse. r sic no. fm. R. q si vni ex heredibus aliqd prele-
gatur. r pte eius r
aliqd aliud rogef
resituere. p eo qd
supra est: non va-
let relictum.

P Ost emanci-
pationē. su-
scepta. rcepta. vt
insti. quibus mo.
ius pa. po. fol. s. fi.
v Ut legitimo.
ergo in codicill. ro
gatur in qbus pos-
sunt granari legi-
timi. vt. s. tit. iij. l.
piciunt. in pna. r
no. q hic ignora-
bat ius agnatiōis
esse finitū r eman-
cipationē sui pūis
hodie tñ non tollit
inter patrē r filiū.
r sic nec inter hāc
neptē r patruum.
vt insti. de legi.
agna. suc. s. fi.

r Auunculo. r
sic p fideicō. auun-
culus herede fieri
voluit simul cū pa-
truo. f. que spera-
bat ei successurū.

y Per bonozū
possessionē. vñ co-
gnati qua vocant
etiā agnati capite
minuti: vt insti. de
succes. cog. in pn. r
sic deuentū est eo
quo defuncta vo-
luit lz alio tramite
3. **D**uas. nō di-
cit duas respectu
tertiē. s; i. ambas
eis diuisis i duas
partes.

a Posse. hoc ei
voluit testatrix vt
predia insolidum
haberet auicul.
b Prestari. nō
aperis a quo vnde
si dicas ab vtroz
oblat. s. u. i. l. cel-
sus. s. pe. vbi neu-
ter prestat nec is
qui sperabat r nō
est. nec solus q est
preter spem. Sol.

tē accersitis amictis gatio seio
ptubernali dixisse: q vellet ei
relinqre pdia q noiaisset: ea q
dicta i testatōe gatū seiu rede-
gisse et ipō testatore iterroga-
to an ea dixisset: r rñso ei tall
iserto. q sitū est an pdia q de-
stinata eent ex cā fideicōmissi
ad gatū seiu ptinerēt. rñdi su-
per hoc nō dubitandum esse
quin fideicōmissum valeat.

Reuocato legato vt reuo-
catis on' legato appositu. B.
Duas fillas eqs ex pūb
hides fecerat: alteri funduz
plegauerat: r ab ea petierat
vt foroz sue. xx. daret. ab ea-
dez filia petijt vt pte dimidiā
fundi eidez foroz restitueret:
quesitū est an. xx. prestari de-
berent. Rñ. nō esse prestada.

Gratuus prestare fideicō-
missuz tenet ad illud insolidū
lz tā ipse qz alius cū eo succe-
dat defuncto alio iure qz de-
functus crederet: s; in eadem
portione. Bar. I dem

P Ost emācpationē pa-
tris suscepra filia a pa-
truo vt legitimo hīde petie-
rat vt ptem hīditatis auicu-
lo suo daret r agros duos: ad
vtrūqz aut vt primū cogna-
tū successio ei ptinuit p bono-
rū possessionē: q sitū est cū in
pre hīditatis fideicō. nō pste-
rerit quā suo iure p bonozū
possessionē auiculus habitu-
rus est: an nichilomin' in pte
agroz cōsistat: vt ticius ptes
agroz duas. l. vnā quā suo iu-
re p bonozū possessionē hēat:
alterā pō pte ex cā fideicōmis-
si petere debeat. Rñ di petere
posse. Itē quesijt si ab eodē
patruo fideicōmissi. alijs qz de-
derit: vtrū insolidū: an pō pro-
pte ab eo pstdū sit: Respon-
di insolidū prestari.

Amphilo liberto hoc
pāplus qz codicillis re-
liq dari dolo. c. scio oia q tibi
pāphile relinq ad filios meos
puerura: cū affectionē tuā cir-
ca eos bñ p spectā habeo. q-
ro an s;bis supra scriptis pam-
phili fideicōmissit vt post mor-
tez filijs defuncti. c. restituat.
Rñ. fm ea q pponerent nō vi-
deri qdē qz tū ad s;ba testato-
ris ptinet fideicō. pāphilo vt
c. restitueret. s; cū sniaz defū-
cti a liberto decipi satis inhu-
manū est: centū ei relictos fili-
ijs testatoris debere restituit:
qz i simili specie r impator no-
ster diuz marcus hoc pstituit.

Verbū volo seu vellē indu-
ctū dispositionē quādo a testa-
toze profertur. Bar.
Propositū est nō habētē
liberos neqz cognatos i disci-
mine vite pstiturū p infirmita-

Verbū volo seu vellē indu-
ctū dispositionē quādo a testa-
toze profertur. Bar.
Propositū est nō habētē
liberos neqz cognatos i disci-
mine vite pstiturū p infirmita-

Verbū volo seu vellē indu-
ctū dispositionē quādo a testa-
toze profertur. Bar.
Propositū est nō habētē
liberos neqz cognatos i disci-
mine vite pstiturū p infirmita-

Verbū volo seu vellē indu-
ctū dispositionē quādo a testa-
toze profertur. Bar.
Propositū est nō habētē
liberos neqz cognatos i disci-
mine vite pstiturū p infirmita-

Verbū volo seu vellē indu-
ctū dispositionē quādo a testa-
toze profertur. Bar.
Propositū est nō habētē
liberos neqz cognatos i disci-
mine vite pstiturū p infirmita-

Verbū volo seu vellē indu-
ctū dispositionē quādo a testa-
toze profertur. Bar.
Propositū est nō habētē
liberos neqz cognatos i disci-
mine vite pstiturū p infirmita-

Verbū volo seu vellē indu-
ctū dispositionē quādo a testa-
toze profertur. Bar.
Propositū est nō habētē
liberos neqz cognatos i disci-
mine vite pstiturū p infirmita-

Verbū volo seu vellē indu-
ctū dispositionē quādo a testa-
toze profertur. Bar.
Propositū est nō habētē
liberos neqz cognatos i disci-
mine vite pstiturū p infirmita-

Verbū volo seu vellē indu-
ctū dispositionē quādo a testa-
toze profertur. Bar.
Propositū est nō habētē
liberos neqz cognatos i disci-
mine vite pstiturū p infirmita-

illud est cum sit te
 flammētū r vñ inſti
 tuit: tunc em̄ ſi ille
 nō eſt heres nō va
 let teſtā. r iō nec
 legatū. hic aut̄ fe
 cit codicillos. ſz di
 cas a patruo ſo
 lo. ſic em̄ hic que
 rit: ad qđ videt eē
 reſponſum. ſz tūc
 eſt p̄tra. ſ. n. i. l. cū
 pater. ſ. cū elima
 ret. r de codicillis
 l. is qui. ſolu. ubi
 de equitate hic de
 rigore. vel ubi vñ
 tm̄ credebat ſuc
 ceſſurū: vñ nō mi
 rſi ſi legatū minui
 tur. hic aſit de am
 bobus credidit et
 ambo ſunt lz alio
 tramite qđ ſpera
 bat: r ſic patruus
 ſolidū preſtat.
A Retētio. hic
 outur queſito. vt
 Jdicam.
B Fidei cōmiſ
 ſum videri. lz ſit re
 ſtinere eoz tm̄ que
 iam habem⁹: r fa
 cit. ſ. n. i. l. cum pa
 ter. in pn. r. ſ. n. ij.
 l. ſi ſeruus legat⁹
 ſ. ſi. r de adimen.
 lega. l. a filio.
C Xorez. vēdi
 cſā aut partē: alio
 qñ ſi hoc nō dixi
 ſet: vxor haberet
 dimidiā r aliā di
 midiaz diuideret
 cū filio p̄ mediū et
 ſic filius haberet
 quartā r reliquaz
 vxor. vt. j. de pec.
 leg. l. dñs. ſ. dñs.
 r facit. C. ſi qđ al
 teri vel ſibi. l. mul
 tū. r. ſ. n. ij. l. ſerui
 elactio. ſ. ſi.
D Applicato. ei
 dem domui.
E Et alio capi
 te. ſz ita ſcriptum
 ſit. hugo.
F Oneratū. ſz
 oibus libertis ge
 neraliter: r iſti ſpe
 cialiter. vñ iſti eſti
 mationez dicte et

Cuſſus atqđ corpus here
 ditariū retinere p̄ pte ſua retē
 tionē: p̄ pte coheredū etiā pe
 titiōne habebit. *Bar.*
C Setā ex dodratē meulā ex
 quadratē iſtituit h̄des: fidel
 ſeie cōmiſit in hec ſyba: a te pe
 to tueqz fidel cōmittovt qđqd
 ex h̄ditate mea ad te puene
 rit reſtituas filio tuo retentio
 tibi ort: meis: q̄ſitū ē cū gnali
 capite fidei cōmiſiſſet q̄ſquis
 heres erit de oibus vt p̄ſtaret
 qđ cuiqz legat⁹ p̄ſtari ſicive
 iuſſiſſet: an cū dodratē heredi
 tatis reſtitueret ortos i aſſem
 vēdicare ſeta debeat. *Rñ.* etiā
 coheredis fidel cōmiſſum vi
 deri⁹ vt quadrantē quē in his
 portis haberet ſeie redderet.
C Si ſyba legatū ſunt abigua
 ca legatū ē iſpicēda. *B. J* dē
Fozē r filiū cōem he
 redes iſtituit: r vxor
 ſis fidel cōmiſit in hec ſyba: pe
 to a te dñā vxor: mea ne ex fun
 do ticiano partē tibi vēdices
 cū ſcias me vniuerſaz emptio
 nē elus fundi feciſſe: ſz benefi
 cio affectiōis r pietatis quā ti
 bi debui: eā emptiōne (cuz nū
 mis meis cōparaſſez) tecū cōi
 caſſe: q̄ſitum eſt an eū funduz
 inſolidū filij eſſe voluerit. *Rñ.*
 eū de quo q̄rit pinde rōnez in
 fundo habere voluiſſe ac ſivni
 uerſus h̄ditari⁹ eſſet: vt p̄ pre
 dimidia r vxor: r filij agrū he
 reditariū habeāt.
C Nō eſt verſimile teſtatorē
 graue heredem voluiſſe du
 plici preſtatione. *Bar.*
C In teſto ita ſcriptū fuit: do
 mū meā cū orto applicito⁹ li
 bertis meis p̄cedivolo: r alio
 capite teſtamētū ſcriptū erat:
 fortunio liberto meo ex domo
 mea quā libert⁹ meis dedi die
 tā in q̄ habitabā. itē cellartuz
 iunctū eidem diete ab herede
 meo et p̄cedivolo. q̄ſitū eſt an
 h̄s teſtatoris onerat⁹ videat
 i p̄ſtādo legato fortunio: qđ
 dom⁹ vniuerſa libertis ſit ple

gata. rñdi nō eſſe oneratum.
C Legato generali p̄ min⁹ ge
 nerale derogat. *Barro.*
C Codicillis p̄firmatis ita ca
 uit. oibus aut̄ libertis meis r
 qđ vinus et qđ h̄s codicillis
 manumiſi vel poſtea manumi
 ſero p̄ tubernales ſuos: item ſi
 lios filias lego: niſi qđ q̄ſve. ad
 vxorē meā in teſto p̄tinere vo
 lui: vñ et noiariū legauero. iſpe
 poſtea i eplā petijt ab h̄dib⁹
 ſuis vt regionē vmbrie tuſcie i
 piceno coheredis vxori ſue re
 ſtituerēt cū oibus q̄ ibi erūt: r
 mācipijs ruſticis vel vrbanis
 r actoribus: exceptis māumif
 ſis. queſitū eſt cuz heros r ſi
 chus fut in diem vite teſtato
 ris in vmbria in piceno actum
 admiſtrauerit: ſunt aut̄ dame
 quē teſtator: viu⁹ māumiſerat
 filij nātes: vtruz eidē dame ex
 ſybis codicilli ab h̄dibus p̄e
 ſtādi ſunt: an ſo ad ſetā vxorē
 ex ſybis eplē p̄tineāt. rñdi ex
 codicillis ad prem nālem eos
 pietatis intuitu⁹ pertinere.
C Veneri p̄ ſpēm derogat. *b.*
C Feliciſſimo r feliciffime qđ
 bus teſtatrix libertatē dede
 rat fundū gargulianū legauit
 cū caſa. r alio capite ticio filio
 quē ex q̄tra pte h̄dē ſcripſe
 rat prelegauerat in hec ſyba. ti
 ci ſit hoc amplius de medio
 ſumito legata mea que michi
 tā pater tu⁹ p̄ſis qđ clodius iu
 ſtus frat̄ p̄ris reliquerūt. que
 ſitū eſt cū fundus gargulian⁹
 teſtatrix a marito eius. l. a pa
 tre tici filij legat⁹ ſit cui fund⁹
 ex cā fidei cō. debeat: vtrū fi
 lio ticio tm̄: an feliciffimo r fe
 liciffime/ an tribus. rñ. nō eſſe
 verſimile eā que nichil aliud
 feliciffimo et feliciffime niſi
 hec que ſpecialiter legauit ad
 filiū cui r hereditatis ſue par
 tē reliquit legatū generali ſer
 mone r tranſerre voluiſſe.
C Verba preſentis temporis
 reſtringunt ad tempus teſta
 menti. *Barro.*

cellariſer h̄c clau
 ſula: ex ſupioru ſo
 ſibi r alijs totū le
 gatū qđ i idē reci
 dit. r hoc verū niſi
 aliud appeat vo
 luiſſe teſtatorē. vt
 C. de cadu. tot. l. i.
 ſ. pe. r. ſ. n. i. l. ſi
 pluribus. ſ. i. itez
 nō obſtat. ſ. n. i. l.
 qui duob⁹. ſ. i. ſed
 ibi in quantitate.
 hic in ſpecte lega
 ta bis eidē p̄ſone.
 vt. C. eo. l. cū que
 ſtio. ſ. i. r. ſ. n. i. l.
 plane. ſ. i. dic ergo
 ſm̄ h̄s. p̄mū le
 gatū minui tantū
 quāntū ſcdo dat⁹ r
 ſcōm p̄tērum eſſe
 ſuo ſpeciali: qđ ſic
 videt teſtator: vo
 luiſſe. vt. ſ. n. i. l. ſi
 pluribus. r. C. eo.
 l. cū q̄ſtio. in prin.
C Autē dame
 datiu cāus dame
 h̄ pietatis in
 ſtitu. cuius intui
 tu nōnunq̄ a iurē
 cōi rececit nedū a
 p̄prietate verbor
 eſt ergo hec p̄tas
 tur vt nō ſeparen
 tur. vt. r. ſ. n. i. l. ſi
 dom⁹. ſ. qui p̄ſitēf
 r. C. cōta vtr. iur.
 di. poſſeſſionuz. r
 Jea. l. ſ. cōcubine
 ē r alia rō. qđ ſpēs
 derogat gn̄. r nō
 ecōtra. vt. j. p̄i. ſ.
 r. j. de reg. iur. l. in
 toto. r. j. e. l. ſuis
 vrbanis. ſ. ſi. eſt r
 alia hic qđ nō relis
 quit noiariū vxor
 ri. r facit. ſ. n. ij. l.
 ticio teſtatoris.
C De derat. que
 dam mulier.
C In tribus. l.
 feliciffimo: felicif
 ſime r ticio.
C Generali ſer
 mone. no. ex gnali
 p̄ceſſiōe videri de
 trahi qđ alij p̄cedi
 tur ſp̄l̄: qđ ſpēs
 generi derogat. vt
 r. C. de ſecū. nup.
 aut. nunc aut. r. ſ.

28

quibus ex cau. ma. l. sed r. si per pretore §. deinde. r. §. si quis cau. l. sed r. si §. questum.

a **Intra annos septē. i. qui sunt minores. vij. annis. r. facti. de verbo. signi. l. pueri. in fi.**

b **Cū a testatore. imo mortis tpe. vt. de ali. r. ab. le. l. meli. §. i. Soluti.**

ibi. Item argu. cōtra. §. de conditio. r. demōstra. l. filie §. si. r. de fundo instru. r. instru. le. l. pe. r. facit. §. eo. l. nomen. §. filio. r. quodibi no. r. de aur. r. argen. lega. l. si ita.

c **In appia. no men regionis. sed als mancipia.**

d **Cur non deberent. nā appellatiōe filij pntent nepotes ex causa pietatis dū de du ra sepatiōe tracta tur. vt h. r. de reb. sig. l. liberos. §. i. r. sic pōr intelligi. §. eo. si. l. filij. r. l. i. u. sta. r. sic soluit con tra. insu. q. da. tu. pos. §. si. vel alter vt ibi no. r. facti. §. eo. l. codicillus.**

e **Deuto. als meū. §. i. testator. sed est falsa. vt. §. parer.**

f **Hadibus. sic est vocaf illa p̄ia de qua fit mentio §. titu. §. i. si michi §. i. r. subest vene tis. r. ē sedes eorū p̄iarchais. als sūt est hic gradū bus. r. similiter ē nomen loci.**

g **Suburbanā id est in suburbio ciuitatis. sed q̄iqz ponit. p. rustico. vt C. de p̄di. mino. l. si p̄diti. bug.**

h **Extēdi. sic. §. eo. cas. r. §. de ver bo. signi. l. ij. r. l. vt alphenus. r. l. edi ficia. r. l. qui in cō tinentibus.**

i **Si calēdarij. hoc expōe. vt. l. e. l. qui filium. Accursum.**

k **Intra. i. iuxta. sic. C. de postu. here. insu. l. si.**

l **Patria sua. §. gadibus p̄dicta.**

m **Reliquit. i. dimisit instrumēta calendarij in domo: nō dicas q̄ ea legauerit. r. sic non continet dictis verbis. quicquid r. c. vt hic r. §. si. §. i. §. gatus. r. sic sunt verba iuris cōsulti nō testatoris. als recte cōtradiceret. §. eo. l. qui cy**

rographum. r. §. n. §. l. p̄uū si §. cū. sed certe si sint iuriscōsulti q̄re non p̄tinent instrumēta. r̄n. qz nō vt per petuo ibi sint crāt ibi. vt. §. de here. l. l. l. ex fecō. §. rex. r. §. p̄n. respō. no. n

Ex legato reuocato vel cui renunctiū est nil peritur. hoc dicit Bartolus.

Testō quo filij r. vxorē he redē istituerat filie p̄ fideicō. c. cū in familia nuberet lega uit r. adiecit ita: fidei tue com mitto filia vt cū in familia nu bes r. q̄riescūqz nubes patia ris ex dote tua quā dabis p̄tē dimidiā stipulari fratē tuū et dijs dari sibi: si in matrimonio ei⁹ cui nubes siue diuortio facto puiscqz dos tua reddat eo ve noie satisfactū erit mouerz nullo filio filia ve relicto ex eo

Pater filia virgine nuptui col locauit: eiusqz noie dotem de dit: r. post diuortiu eandē rece pit: r. alij i m̄rimonio cū dote ddit r. stipulat⁹ ē eā sibi aut fi lie sue reddit: manēte filia i ma trimonio scdo mortuus est eo dē testō relicto: etqz h̄des ex titerūt filij r. vxor: postea ma rito defuncto puella dote⁹ re cepta nupsit alij: p̄ntibus r. cō sentētib⁹ matre r. fratre que etiā dotē eius auxit: r. neuter eorū stipulat⁹ est dotē: mor ma tri r. filius r. filia heredes exti terūt: deinde in m̄rimonio de cessit filia marito h̄fde relicto q̄sūtū est cū puella nō ex cā le gati pecuniā i dotē ab h̄f dib⁹ p̄tis accepit: s; mortuō scdo marito m̄familias scdā dorē recupauerit: an h̄s ei⁹ ex cā fideicōmissi fr̄i d̄fucte tenca f i eā pecuniā quā p̄cipe possz si dorē stipulatus ē. r̄n. fm

Appellatione patrie etiaz suburbia p̄tinent. Itē calēda ria r. pecunia ad calendarium destinata nō cedūt legato eo r̄ū que sunt in loco. Bar.

Legauerat p̄ fideicō. me uito ita q̄cqd in p̄ia gadibus possideo: quesitū est an si quā suburbanā adiacentē posses sionē testator haberet: hec qz ex cā fideicō. meuto debeaf. r̄n. posse ad hāc qz r̄boz sig tione extēdi. Itē q̄sūtū est an si calendarij qd in p̄ia sua vel intra fines ei⁹ defunctus exercuit insu. in domo quā in p̄ia sua hēbat reliq̄m an id qz calēdarij p̄pter r̄ba supra scri pta meuto ex cā fideicō. debe rent. r̄n. nō debent. Itē q̄sūtū est: an pecunia q̄ in archa domi gadib⁹ muēta ē: vel ex

legati. vt. C. de ret. vxo. act. §. videamus. r. §. hoc. Ac. r. p̄eres eius. scz mortuus eius. f. puella.

z. s. de codi. ob cau. l. si donatur. §. i. z. facit. §. d. col. do. l. i. a. **S**eu maritu scriptu. s. berta. z. hoc si ha. (S. pe. beas seium. als est seia. Accursius.

b **S**ubstituit. vulgaris. s. si heres non esset maritus. c **C**ommisit. s. si heres esset. d **R**estitueret. sic alina vulgariter. et fideicommissi iure seio fuit substituta. R.

e **C**ontigisset. als accidit qz de eederet alina. vt. §. de hbo. sig. l. in vulgar. §. si. sic ergo apper duplr su spem aline relictu in die mort. heredis. Itē z si tūc vixerit ipa alina: nullo g mō testatrics volūtate appie restituta hēditate dici pōt in ea su pposito. at ea simplr ficta post mortē hēdit: secō dicere. vt. C. d. fideicō. l. p. mortē. z. §. titu. i. cū p. §. hēditate. et. §. a. filia. R. z. §. d. leg. i. si filius. §. vnius. f. **D**ecessisset. vno defiat appie relictu z pōitio alteri. §. valenti ex titt: licet vtriusqz dies mort. vni tūc quoqz pēdet. R.

g **L**iberatum. nō g fm testatrics volūtate aline restituisse ē dicendū sz eēt liberatō si ila superuixit. vt. C. de codi. inde. l. sub conditione.

h **S**euola. als. §. et tūc dic q fuit rogatō restitue p mortem vñ tacite qñ vellet prius vñ rogatō. vt. C. d. fideicō. l. post mortē. vel dic q expresse dixit cū voles vel velles fm diuersas lras: secō si velles. vt no. §. eo. l. fideicommissa. §. si sic. z. §. de ver. ob. l. ceteris. §. l. als deest. §. z. tūc §. z. R. pōet §. qz fuit rogatō restitueret aline qñ vellet tacite: sz si ipa pdece deret: tunc valeriano. nā nō suspēditur post mortē.

i **I**nterim. dū viuit. k **C**opellendus. §. spōte p. l. **P**ost mortem. heredis tm et non quando cūqz vellet ipse heres. R. fm tertium casum.

m **A**qua seia. §. in scōa psona dixit seie: nunc in tertia

Seu maritu scriptu herede eius substituitur appia alina fideicōmissi hēditate cōmissit vt post mortē suā hereditatē eidē alīne restitueret: aut si qd āte cōtigitur alīne tunc valeriano fratris filio restitueret eandē hereditatē. quesitū est si seius viuis qdqd ad eū ex hereditate puenisset alīne restituisset: an fm volūtate defuncte id fecisse videret pferitū cū hec eidē eque substituta esset: Rñ. si viuo seio appia decessisset non esse liberarum a fideicommissio valeriano relicto.

Rogatus restitueret cū vult post mortē rogatō videtur. h. d. vel aliter. In victimis voluntatibus moriendo quis velle videtur. h. d. Bar.

Seuola rñdit cum heres scriptus rogatō esset cūz volet alij restitueret hereditatē: intermō nō est cōpellendus ad fideicommissi. Claudius. post mortē em vtiqz creditur datum.

Fideicommissus pure relictu pōt peti incōnēti: z q verat satisfationē exigū nō videt fideicommissi diē differre. Barto.

Heredis scripti fideicommissi ferat vt seie vxori vniuersaz restitueret hereditatē: z vxoris fidei cōmissit in hec verba: z a te seia peto vt quicqd ad te ex hereditate mea puenit: exceptis hīs si qua tibi supra legauit: reliquū omne reddas et restituas meule ifanti dulcissime: a qua

dicat de ea. z dic satis. i. satisficare de restituendo fideicō. vniuersali infanti: quā als prestaret nisi testator remississet. vt. C. vt in pos. le. cū archimedorā. an asit retineat qrtā hec seio rogata. dic vt. C. ad trebel. l. sancim. §. si. Be. n. **E**am. seiam vxorem.

seia^m satis exigi veto: cū sciam eam^m potius rem aucturā qz detrimento futurā. quesitū est an statim meua fideicommissus a seia petef possit: Rñ. nichil proponi cur non possit.

Cui cura monumenti cōmittitur ad expensas insolentū non tenetur. Bar. Idem.

Ficus heredes instituit seia vxore ex parte duo decima: meua ex reliqs partibus: et de monumento qd sibi extrui volebat ita cauit. corp^m meū vxori mee volo tradi sepe tiendū i fundo illo: z monumētū extrui vsqz ad. xl. aureos: qro cū in duodecima pte nō amplius qz. c. qnquagita aurei ex bonis mariti ad vxorem pueniant: an hac scriptura ab ea sola monumentū sibi testator extrui voluerit: Rñ. ab vtroqz herede monumentū pro hereditarijs partibus extruendum.

Arbitrio boni viri dos constituitur dignitate et facultatibus testatoris et numero liberorū pēfatis. Bar. Celsus.

Sille pater dotē arbitrati tutoris dari iussisset: tubero pinde hoc habēdū ait: ac si viri boni arbitrati legatū sit. labeo querit que admodū appet quantā dotē cuiusqz filie viri boni arbitrati cōstitutū oportet: et ait nō esse difficile ex dignitate: ex facultatibus: ex numero liberorū testamentum facientis estimare.

que dicebat sola grauata affectione pensatis verbis sic dubijs: talis merito adhibēda fuit distinctio fm. R.

Sille. legatū sit. hoc em gñale est: vt. §. de hbo. sig. l. l. alla. §. ba. z. §. p. socio. l. societate. z. §. titu. l. i. z. §. ti. i. l. si cu. z. §. eo. l. fideicommissa. §. si sic. z. §. de iure do. l. qro. z. l. cū post. §. gener. z. C. de nup. l. si furiosi. z. C. de admn. tu. l. si curatoris. sed §. C. de do. pmiss. l. i. §. o. ibi.

Ex numero liberorū propter quos minor constituitur dos. argu. §. de bonis dā. l. si. §. si.

Rem aucturā. i. restitutionez facturam qz detrimento zē. cui detrimento adesset seia si restitutionē differret. z als est actura.

Possit. s. statim. dubiū autem erat qz hoc qz factis remissit videbatur fideicommissi detulisse. qd est falsum. nā et p puro pstatatō factidato cū multas moras habeat iudiciū. vt. §. vt in pos. lega. l. enā. in pn. et facit §. tit. i. l. oia. z. §. de pdi. z. demō. l. i. in pn. sed §. ad trebel. l. epistola. §. si. sed ibi alia voluntas fuit: vt ex verbis ibi apparet.

Ficus. instituit. hīs verbis seiam zē.

Extruendū. als inferendū. ex ad hoc cogit pōticiali vel pēfatis auctoritate z pōris officio. vt. §. de peti. here. l. hereditas. z. de relig. l. si quis. §. si cu. et iudicio fami. her. vt. §. famul. her. l. is cum. §. i. sola g operis faciēdi sollicitudo seozum vxori inuncta est hōbis testatoris: et hoc tā gfa oneris qd erat iunctum magnitudie qz huius emolumentū pōcio: vna cū psona

S fundus. que. modo respondet.
b **F**enerandi ca. vel alteri ad tps. a facit. l. eo. l. si ita legatu. r. s. e. l. vxorem. s. legauerat. r. l. ti. s. l. g. n. ali. s. vxori. r. l. de au. r. ar. le. l. si vxori. s. l. r. s. n. i. l. g. ar. in pn. r. c. de verbo. sig. l. i. r. s. de pigno. l. de bito.

Hoc legatum comparatu. scilz do lego.

d **Q**uod in vsu. hec sunt sba fabri ni vsqz illuc neqz r. q. b. p. cor. s. ti. i. l. legatu vxori. r. l. de auro et ar. le. l. q. n. r. in pn. r. l. eo. l. id. s. p. inde. r. l. de ver. sig. l. in lege. s. q. d. r. l. s. fun. instru. r. in le. l. q. l. tum. s. q. b. r. s. eo. l. vxori. s. l.

e **P**romiscuisqz. l. e. l. cu quereret. s. lana. in fi. contra. Sol. tbi.

f **I**ntesse. l. eo. l. si quid.

e **T**amē adiectione. l. q. e. i. causa parata sunt do lego. r.

h **A**ugef. l. legatum ea adiectione. Accur.

i **S**ignificat. f. tali adiectione.

k **Q**ue dicta s. scz noiatiu: puta sic dixit vir aurū argentū r. vestē q. cūqz eius cā sunt parata: vxori do lego. r. nam r. si q. alia sunt pter pēdicta ei' vltus sunt legata. s. Jo. dixit in hoc augeri v. t. que cōs vsus causa sunt parata vidētur relicta: pti mī placet. sic l. copula seu: vt. l. s. auro r. arg. le. l. si ita quis lega.

l **A**dimittit. f. legatum adiectione tali. Accur. s. flo.

m **D**etracta cōiunctio. f. copula qz. sic puta: aurū argenti et vestē que ei' gā vel cā parata sunt vxori mee do

n **C**ōprehensio. f. noiati: puta aur. r. ar. vestē. (lego. o **D**istinctio. i. determinatio. r. sic p inferiora restringuntur superiora. vt. l. de suppl. le. l. legata. ii. r. n. r. l. de fun. instru. r. instru. le. l. cū de lanionis. s. cum fundum.

q **I** quid. ad iunge cum lege precedenti.

s **Q**uod coparauisset. relicto sic legato: q. causa vxoris

Non videtur esse in loco q. tbi sunt ad tēpus. **Bar.** **O** p.

S fundus legat' sit cū his que tbi erūt: que ad tps tbi sunt nō videtur legata: et ideo pecunie que fenerandi cā tbi fuerūt nō sunt legate.

Ea vidēt alicui' causa parata que ad eius vsum p. p. tum sunt destinata. **sec' si ad vsum cōem eius r. alteri.** **h. d. Bar.**

Hoc legatū vxori. **Upl.** r. is cā coparatu' generale est: r. p. n. r. t. a. vestē qz argenti aurū ornāmēta ceteraqz que vxoris gā cōparatur. **Sz** que vidēt vxoris gā cōparari: sabin' libro ad vitellium ita scripsit: qd in vsu' frequentissime hatur: vt in legatis vxoris adiecta que ei' cā parata sint hāc interpretationē obtinuit: qz magis vxoris cā qz cōis p. m. t. scuis' v. sus cā foret paratum. neqz itereffe vsus est āte ductā vxorē id p. fami. parauisset an postea: an etiā ex his rebus qbus ipse vt solet vxori aliqd assignauisset: dum id mulieris vsibus p. p. re attributū esset.

Relatiuū quis vel qui postu sine copula pcedētū significationē restringit: sed si copula apponatur augebit. **Baro.**

E tñ adiectio. **Paul.** legatū als plen' efficit: als exiguū. **augef.** cū sic scriptū est queqz ei' cā parata sūt: id etiā significat' r. si qd p. ter ea que dicta sunt: ei' cā paratū

mee sic parauit ei do lego: vt hic. r. s. eo. l. hoc legatum. **r** **E**mpia. empia p. cio: cōparata alio (neqz itereff. modo q. sita: vt p. mutatione. vt. s. de p. en. emp. l. i. s. i. **f** **R**etēra. nā alienasset nisi p. ea renuisset: hoc siue sit tbi copula: siue non.

U xoris. hoc si fuerit ei assignata: als non. vt. l. e. s. si. que em. facit s. eo. l. qui cōcubnam. in pun.

Inter emptum. paratum inesse. sicut genus inest speciei. nam si est emptum est paratu: sed nō cōuenit. sic in agnatis vt in specie cōtinētur cognati vt gen'. vt. l. vñ legi. l. iter agnatos. in pn. inest ergo genus spēi p. positio nē siue p. p. cōnūā qz posita spē ponitur gen' r. ad speciem sequit' gen'. vt hō est: ergo aial. ē. et spēs inest generi p. p. nūā: qz in gñe spēs cōtinet. nā legata familia et dispēator: debetur nisi fuerit exceptus. vt. l. de au. r. ar. le. l. i. in pn. **I**nter paratis legatis q. cūqz empia p. nūā: tur legato: sed nō cōuertit. nā gñali: bus spālia in sunt vt. l. de regu. iur. l. semp. r. sic no. h. q. totum est in parte qd est vtrū fm qd vt ex p. m. s. s. ap. parer.

Ad positionem speciei sequitur positio generis: nō eō uerso. **Baro.**

Inter emptū et paratū qd itereff querit. et rñsum est i empto paratū iesse: in parato nō p. tino' emptū cōtineri. veluti si qd q. p. ioris vxoris cā emittit' posteriori vxori tradidisset: et eas res eum' posterioris vxoris cā parauisset: nō emisse constat. **I**deoqz q. ius maritus posterioris vxoris cā nichil emertit: tamē tradēdo que p. ior ha buerit eius cā parauisse videt. **Q**ue ei p. ioris vxoris cā parata sunt: r. si ei' assignata nō sūt legat' cedūt: at q. p. ioris vxoris cā parata sunt: ita posteriori debēt' si ei assignata sunt: qz nō est ita de posteriorē vxore cogitatū' cū cōparantur.

Am nec' id. **Paul.**

Quidem qd traditū est si postea ademptum sit: legato cedit. **Ulpianus.**

Cto p. me vxori his verbis: q. eius cā parata sunt do lego. b **P**osteriori debēt. si sint ei relicta sui cā parata.

Cogitatum. scilz in emendo sicut de puore cuius causa fuerunt empia.

Am nec. als. l. paulus nā nec q. et p. tino. s. h. hic legato assignatio. p. d. est: qz ei' p. ius. i. adempto necet: vel sic. bene dico non deberi quando nō est traditū. nam et quādoqz r. si sit traditū: non tamē cedit legato. r. nam nec q. Accur. s. flo.

Item legato. dicto. s. vxois causa paratum ei do lego. vt. s. eo. l. hoc legatum.

b Lecticarij. qui lecticas vel lectos dñe faciūt. vel vxois qui portāt eam in lectica: vt subijcit.

c Qui solam i. solummodo rē.

d **F**umenta. q̄ dñam portabāt vt trahēbāt in lectica. i. carecta: et ip̄a lectica: sella/id ē sambuta. ad q̄b ē s. de ser. vt. p̄. l. q̄ sella. r. j. de au. r. arg. l. l. vxois. Itē burdones. i. baculi quib⁹ apodiabatur dñia: vt enā illi qui eā portabāt. r. semp̄ repete cōtinēntur legato.

e **P**uelle. que defuerūt in camera q̄s puellas mulieres. i. dñe comatas q̄ comas habēt. vt comatas. i. ornatas exornant sibi vt decēt⁹ sint in domo: als q̄ scz puelle exornāt comatas mulieres/ id est dñas iuuan do eas exornare caput sibi. s. domi nabus.

f **D**onauerit. id est oīno ei⁹ vsibus p̄cesserit. tad hoc. j. de au. r. arg. l. l. iter. velle. r. j. de verbo. obli. l. si michi. s. i.

g **S**olit⁹. s. vir. vt. j. de fun. l. l. r. l. i. questum. s. si q̄s eodem.

h **E**a sola. s. cōtinēntur. ad q̄ facit s. l. si q̄d. s. inter.

i **A**lia rōne. s. sine emptione. l. p.

k **U**troq̄. cāu. i. sine ep̄a sine parata legētur. vt id est vtroq̄ mō legato relicto. R. vt q̄ empta parataq̄ rē.

l **A**ssignaturus. tñ empta fuerit vtroq̄ viuēte viro r vxoie r ante diuortij factū. vt. j. de auro r argē. lega. l. i. et. l. j. r. iij. r. facit. j. eo. l. cum vxoie. r. s. eo. l. hoc legatū. r. l. ea. r. l. si quid. r. s. ntu. l. l. legatis.

m **P**arui alit refert. quātū ad emptorum paratorum ve significatiōē. vt. s. eo. l. qui concubinam.

n **I**n dignitate. quā viri tribuit: vt r. j. de senato. l. i. f. mine. non cōcubinarij. vel dic. i. nisi q̄ digni⁹ r fauora: bilius est relicto vxoie q̄ concubine.

o **C**onstat. voluntate nō mutata. als secus. vt. j. de auro r argē. l. l. seia. r. j. e. l. lana. r. s. de lega. l. l. seruū si l. j. s. si pocula. r. s. qui. mo. vsufruc. amit. l. quid tamē s. si masse. h. que est contra.

p **M**anent. q̄ in massam liquidata est.

tum valeat mortis tēpore vxo rē esse debere scripsit p̄culus: et verū est. separatio⁹ em̄ dissoluit legatum. hoc legatū et filio r filie relinqui pōt: que ei⁹ grā pata sūt. r seruo⁹ serueq̄. et cōtinēbuntur que ipsi⁹ sunt attributa⁹ vel destinata⁹.

q **H**ec r̄ba cū in suam tutelā peruenerit diuersimode intel liguntur inspecta cōditione p̄ferētis r eius de quo p̄ferūtur: idē i. h̄bis similib⁹. Bar. j. dē.

r **U**m filiosa. ita legatur: cū is in tutelā suā p̄uenerit pubertatis tēp̄s significatur. r sane si ipubert filiosa. sit legatū: plerūq̄ sentitūm est qd̄ sabin⁹ ait: vt nō fiat p̄isa. s. vt pubes⁹. ceterū si m̄ que suspectā habuit mariti a q̄ diuer terat vitā filio suo q̄uis impu beri leger⁹: nō videt̄ sensisse de eo⁹ tēpore quo ipubes est: sed de eo quo r pubes et paterfa. esset. nā r si pubes fuerit mul tomagis⁹ dicem⁹ de paterfa. eā sensisse: ac si dixisset in suaz tutelā et in suā potestatē p̄uenerit. q̄ si quis patrifia. impu bert legerit: cū sue tutele. sit de pubertate sensit. iterdum r de xxv. annis si mens testātis aparet. nam si iam puberi mino ri tamē. xxv. annis legauit⁹: p̄culdubio anni. xxv. erunt p̄stituti. Itē si furto so vel p̄digo: vel ei cui p̄tor ex cā curatorem⁹ dedit ita sit legatū:

substitu. in prin. Accursus flo.

a **I**mpuberi leget. s. sic cum in suam tutelaz venerit. R. et facit. j. ad trebel. l. mulier. circa pn.

b **D**e eo. solo.

c **P**ubes fuerit. cui p̄dicto modo legatur. R.

d **M**ultomagis. q̄ hic non cogitauit de pubertate.

e **A**ntis legauit. illis h̄bis cū in suā tutelā venerit.

f **C**uratorem dedit. vt mentecapte aut luxuriose v̄ uenti mulieri. vt. s. de cura. furio. l. antepenul.

g **I**ta sit legatum. illis h̄bis cū in suā tutelā venerit.

q **E**a materia. r **D**ebet. s. hoc facite materie ip̄ suis p̄tate. R. s. q̄ remanet nō specifi cata. als sec⁹. vt in l. de rerū diu. s. cum quis.

r **S**epano. non bona grā facta. vt. j. de au. r argē. l. l. iij. r. l. iij. r. s. do na. iter vi. r vxo. l. cū hic stat⁹. s. si diuortij. sicut als vt inimicitia. vt. j. de adimen. l. l. iij. s. si. mo. s. tpe mort̄ esse vxoie. sic. j. vñ vir r vxo. l. i. s. r. j. d. le. p̄. l. s. r. si. s. i. r. s. de do. iter vi. r vxo. l. s. r. ite rim. s. si. sed. j. de v̄. l. i. pos. mit. l. i. s. recussime. So. ibi t.

s **S**eruo. cū lib tate nō als. vt. C. de lega. l. i. pu⁹. vel die suo quondā. r sic liberto r liber te q̄ nō sint in p̄tate legantis. nā nec vxoie nec cōcubina. r facit. s. eo. l. que concubinā. in prin.

v **I**psi. filio et filie. seruo r serue.

x **A**tributa. id est tradita.

y **D**elicta. i. af signata sine tradi tione. vt. s. eo. l. si quid. circa fi. r. s.

z **E**o. l. vtroq̄. Um filiosa. mit. sed vt pubes. sic in l. de pupil.

z **E**o. l. vtroq̄. Um filiosa. mit. sed vt pubes. sic in l. de pupil.

z **E**o. l. vtroq̄. Um filiosa. mit. sed vt pubes. sic in l. de pupil.

z **E**o. l. vtroq̄. Um filiosa. mit. sed vt pubes. sic in l. de pupil.

z **E**o. l. vtroq̄. Um filiosa. mit. sed vt pubes. sic in l. de pupil.

z **E**o. l. vtroq̄. Um filiosa. mit. sed vt pubes. sic in l. de pupil.

z **E**o. l. vtroq̄. Um filiosa. mit. sed vt pubes. sic in l. de pupil.

z **E**o. l. vtroq̄. Um filiosa. mit. sed vt pubes. sic in l. de pupil.

z **E**o. l. vtroq̄. Um filiosa. mit. sed vt pubes. sic in l. de pupil.

z **E**o. l. vtroq̄. Um filiosa. mit. sed vt pubes. sic in l. de pupil.

z **E**o. l. vtroq̄. Um filiosa. mit. sed vt pubes. sic in l. de pupil.

z **E**o. l. vtroq̄. Um filiosa. mit. sed vt pubes. sic in l. de pupil.

z **E**o. l. vtroq̄. Um filiosa. mit. sed vt pubes. sic in l. de pupil.

z **E**o. l. vtroq̄. Um filiosa. mit. sed vt pubes. sic in l. de pupil.

z **E**o. l. vtroq̄. Um filiosa. mit. sed vt pubes. sic in l. de pupil.

z **E**o. l. vtroq̄. Um filiosa. mit. sed vt pubes. sic in l. de pupil.

z **E**o. l. vtroq̄. Um filiosa. mit. sed vt pubes. sic in l. de pupil.

z **E**o. l. vtroq̄. Um filiosa. mit. sed vt pubes. sic in l. de pupil.

z **E**o. l. vtroq̄. Um filiosa. mit. sed vt pubes. sic in l. de pupil.

z **E**o. l. vtroq̄. Um filiosa. mit. sed vt pubes. sic in l. de pupil.

z **E**o. l. vtroq̄. Um filiosa. mit. sed vt pubes. sic in l. de pupil.

a Tutela. si furiosus est impubes dat ei tutor. vt. s. de tutela. l. q. hz. sed adulto eo facto dat curator. opz ergo ab vtroqz liberatu vt capiat relictu. sic. f. cu in sua tutela puenent. qd erit etiā post. xv. ānos. vt insti. de cur. s. furiosi. videlz qñ furiosus sanā mentē: vel sanos mores recuperat pro digus. vt. s. de cura. fu. l. i.

b Si puberi. f. filiofam.

c Ita sit legatū. f. cu in sua tutela uenerit.

d Sensisse. ad hoc. s. ea. l. in pn. z no. ex hac. l. z inferiorē. prima sm Rog. q. vor hec. l. hec ppositio cū in sua tutela puenit qd: nūc pubertate z hoc plerūqz scz quonens testatorē secus sensisse nō liqueat. nūc p ptiā potestatem vt cū filiofa. puberi vī maiou. xv. annis sic legatū: nunc vtrūqz vt cū mater patrē odiōs im puberi filiofa. sic legauerit. qd: z i si milibus dca pōr. nunc. xv. annis claudif: vt in adul to patrefami. nūc etiā vltra extendi tur vt in furioso z filiofa. z similibz.

e Hec scriptura. l. cum in sua tutela uenerit.

f Ut. i. sicut.

g Factus. f. ticio do lego.

h Plerūqz potestas. f. quonens seruo vel filiofa. sic legatur.

i Pubertatē. f. cū patris. impuberi sic fuit legatū

k Xv. an. f. cū puberi patris. sic est relictum.

l Jam puberi minoi. f. patris.

m De ea etate scz sola. f. xv. an. nō autē hic suffice ret etatis vena. vt. C. de his qui ve. eta. impe. l. fi.

n De voluntate pōr. in dubio de. xv. an. intelligat. vt. C. de his qui ve. eta. impe. l. fi. z quādo di. lega. ce. l.

puto z de eo sensisse casu quo cure z tutela liberef. Ex his appet hmoi volūtatis qōnez fabinū interpretatū: z vtiqz nō dubitaret si puberū z multo magis maiou. xv. annis ita sit legatū de sua prāte testatorē sensisse. si autē scriptura hec varia est z voluntatis hz qōnez vt' z illa qz si qd ita scripserit cū sui iuris fuerit fact' Nam alter als accipit: z plerūqz ptas liberationē p̄tinet plerūqz pubertatez vel. xv. annū. Ergo quidē z si qd iam puberū minoi. tñ. xv. āntis sic legauerit cū ad pubertatē puenent: puto de ea etate euz sensisse que caret in integrum restōne. Idēqz est z si qd cum sue etatis fuerit fact': vel legitime etatis vtrū de pubertate an de. xv. annis sensisset: disputari de volūtate pōr: non minus qd si ita scripserit cū iuste etatis sit fact': vī cū mature etatis sit: vel cū adoleuerit

S Filiofa. ita le. P. augarū sit cū i tutela suā puenit: tūc debebit cū viri potens facta fuerit.

Appellātōne libroz p̄tinetur oia volumina in quacūqz materia scripta. Bar. l. lpa.

L ibroz appellatōe cōtinent oia volumina siue in charta siue in mēbrana sint: siue in quibz alia materia. sz z si in filitria: aut vilitria vt nōnulli p̄ficiūt: aut in quo alio cozo: idē erit dicendū. qd si in codicibz sint mēbraneis: vel chartacenis vel etiā ebozeis vel alterius materie: vel in certatis codicillis an debeant vī

ex his. z. J. de conditio. z demon. l. fi. Filiofam. impuberi.

p Uiripotēs. i. cū. xv. an. habebit. vt. s. l. pri. in pun. nam tunc pati potest virū. vt insti. de nup. in pun. z. J. quādo di. le. ce. l. qd pupille.

deam: z galus z cassius scripserunt deberi z mēbranas libris legatis. cōsequenter igit cetera qz debent si nō aduerses voluntas testatoris.

In dubio appellatio libri intelligit de vno volumie: nō de libris numeralibus per qd volumē diuidit. Bar.

S i cui. c. libri sint legati. c. volumina ei dabim: nō centū que qd ingenio suo metit' est que ad libri scripturā sufficerēt. vt puta cū haberet homerū totū in vno volumine nō qdraginta octo libros cōputamus: sed vnū homeri volumē p libro accipiendū est.

Libros libri legati nō tenet facere cōpleri. Bar.

S i homeri corpus sit legatum z nō sit plēnū: quāte cūqz ptes hodie iueniant' debent.

Librus legatis nō cōtinet ea in quibus libri reperiant.

Libris autē legatis bibliothecas nō p̄tineri fabin' scriptis: idē z cassius. ait em mēbranas q scripte sunt cōtineri legatis. deinde adiecit: neqz scripta neqz armaria neqz cetera in quibus libri p̄dunt deberi.

Librus legatis charte non scripte nō cōtinet: z chartis legatis nō p̄tinet librum nisi alter volūtas esset iefficax. J. e legato chartaz nō p̄tinet mēbrane nec ecōuerso. Barro.

Qd tñ cassius de mēbranis puris scripsit verū est. nā nec charte pure debent libris legatis: nec chartis legatis libri dbeant: nisi forte ad hoc nos viferit volūtas: vt puta si qd forte sic reliquit: chartas

enim dixit scriptis deberi: immut q non scripte non debentur. Accursius.

e Utputa si quis. f. studiosus studiosus qd est. J.

Ibroz. char. sa. de bōdice r. mēbranas. de mēbris animalium.

Utilicia. corria sunt quozū daz a salium vt statim patet cum dicit. in qlibet. z. c. semg dic si pro libris partera. vt abatur.

Quod si i codicibus. repetit vt addat.

Mēbraneis. id est libris scriptis in mēbris. q. d. non in ceptatos z ebozeos. sz statim corrigi cōsequenter. vt omnes cōtineant in dubio si pro libris eis vt abatur testator. nisi contraria p̄bet voluntas vt hic. z. J. pri. s. forte enim p̄terfam. paup tas bulis ceretis vt abatur. p. libro.

Xlvij. nota quot libros fecit homerus.

Legatum. i. libri ab eo facti.

Quāte cūqz. sic. s. t. i. l. si seru' s. qui quinqz.

Hodie. tempore mortis in bonis defuncti.

Bibliothecae. cas. armantū vbi libri reponuntur.

Vt. s. de p̄rahent. emp. l. labeo.

Contineri. f. libris legatis. no. pro materiato materia pont.

Puris scripsit. sz tacite vbi non debeantur libris legatis. cum

enim dixit scriptis deberi: immut q non scripte non debentur. Accursius.

a **Libros debent** imutatur ergo appellatum. et sic est s. s. ii. l. iij. Sol. si id qd sensit testator profus extra neri est ab eo qd expresse nil debetur: vt ibi. vbi pro coaptari pte ratione consuetudinis alicuius loci: secus est fm Jo. vt hic. r. Leo. s. si. r. eodē modo soluit. f. de reb. du. l. in ambiguo.

b **Quid g. als** qd g. als si qd g. als r. ideo si quis.

c **Ad conueniē** tur. qd appellatio ne chartarū pūne tur que de bōbice sunt vt hic. s. hāc interpretationem nō admittit. R. in nris eloquijs: cui mēbrana nō vōsu tū chartas dīca mus. qui vsus of regule oīqz conli tumoni in exaudīe dis sermonibz de rogat solus: qd qm sit magi facti mul la iuris cōstitutio ne mutari pōt: tā ceteris qz pūcia: noz horatio no: hri eloquiū auctoibz in hac re inuocat: telibus. Ro.

d **Materie** vt eboze r. ceree.

e **Scripti** f. con tinctur appellatō chartarum.

f **Et nō puto** sic ergo libri cepti nec appellatione chartarū nec ap pellatione libroz pūne tur. sec. si le get argētū factū. vt f. de au. r. ar. le. l. et si non sunt. s. quid ergo.

g **Debetur** qd sit hec die vt. f. de au. r. ar. le. l. vestimētū

h **Per scripti** id est in totum scripti.

i **Valleati** id est asseribus inclusi.

k **Denati** id est cinapiati vel capitulati.

l **Cōglutinati** i. ligati scripti tamen.

m **Sed r. mēbrane** scripte. vel dicēt nō scripte si talis appeat defuncti volūtas. vt. f. d. au. r. ar. le. l. argēto. s. pe.

n **Cōtinebunt** vt. r. s. s. pti. l. si. nisi alia fue: (in si. s. rit volūtas defuncti. vt. f. d. au. r. ar. le. l. argumēto. s. pe. itē sec. in argēto. vt. f. de au. r. ar. le. l. r. si non sunt. s. qd g.

o **Solū** f. sine libens. p. **Bibliotheca** r. sub. p.

q **In bibliotheca** id est sacristia.

r **Emisse** sic pontē. s. de p. r. ahen. emp. l. labeo.

s **Nō seq. i.** vt legādo libros nō videt legasse biblio thecā. qd sabin. dixit. s. e. l. s. libus aut. et fm hoc planū est qd sequit. alij dicūt sabinū als dixisse r. intellexisse: vt legādo bibliothecā nō videat legasse libros: ita est hic

meas vniuersas: qd nichil aliud qz libros habebat: studiosus studioso. nemo enīz dubitabit libros debent. nam et in vsu pleriqz libros chartas appella t. Quid ergo si qd chartas legauerit puras: mēbrane nō cōtinebuntur: neqz cetera ad scribendū materie.

Libri cepti scribi nō conti nentur appellatione libroz: se cus si sunt bene pplete scripti nō tñ correcti vñ miniat. Bar.

Sed nec cepti libri scribi: vnde nō male querit si lib: i le gati sint: an nō cōtineātur nō dū pscripti. et nō puto cōtine ri nō magis qz vestis appella tīe nō dū detexta cōtinet: sed pscripti libri nondū malleari vel ornari pūnebunt. pinde r. nondū cōglutinati vel emēda ti cōtinebunt. sed r. mēbrane nō nondū cōnulate cōtinebuntur.

Legato materie nō intel ligitur legata materia. Bar.

Chartis legatis neqz papi rum ad chartas paratuz: neqz charte nondū pfecte pūnebū tur. Sed et si bibliothecā le gauerit vtrū armariū solū vel armaria cōtinebūtur: an pō li: b: i quoqz contineant querit. r.

fallacia amphibologie. vt verū est panē comedere canē. nam licet bene diceret sabinus: tñ hec sfa nō potat hūc sensum propter verbum quoqz qd est statim.

r **Uerū est** f. cū mens testatoris sit in sūū. vt appella tione libroz pūneat armariū fm primū: vel dic vt appella tione bibliothecē cōtineant libri fm 3r. nec obstat s. s. lega. l. i. iij. qd sol. s. e. l. s. libus.

v **Que. salz ar mana.**

x **Plane. pro sed.**

y **Adherētia.** soloyl edificio do mus vel affixa: vt subijct.

z **Sine dubio.** qm in supradic tis possit dubita ri. Accur.

a **Nō debent** tur. f. cum legantur libri.

b **Tractauim** vt libus legat: vi deatur bibliotheca legata si hoc te stator voluit. vt. s. s. sed et si biblio thecam.

c **Dactilotheca** ca. vas vbi anuli reponunt vt subij at. legans s. anu lis r. vas videt le gari si hoc voluit testator.

d **Theca. i. da ctilotheca** vt dixi qd est vas. vt. f. de pen. le. l. iij. in fi.

e **Coniectaf. i.** cōiecturaf vel pze sumitur qz pars i toto contineatur.

f **Estimasse ait.** f. pōpo. als non dicitur nisi in casu proposito cum addiderit: r. anulo r. e. nec enim regulariter id dixit pōponius. r. facit. j. l. proxi.

g **Omnino. licet non sit certa mens testatio:** sed in superiouribus aliud est.

h **Ut lectum.** hic ponitur in neutro genere. als in masculino: vt. s. de perici. r. cōmo. rei vendi. l. lectus.

i **Fulera. i. ornāmēta lecti** fm pug. et facit. f. de seq. rei domi. l. sed si de meis. s. i.

k **Armarijs. f. legatis.**

l **Et vinculis. f. legat.** fm hoc dicit de vinculis qbus hōtes vincunt: qd cū clauaturis r. clauibz firmant vt i ci phis videm. s. als deest r. et est vincula r. cla r. e. Et fm hoc dic vincula qd firmant armaria. i. scire et clauature r. qbus claudunt ofia. als est loculis. i. vasis q clauibus

m **Cedunt.** accessiois potius iure qz firmantur. ex significationis verbi natura fm. R.

q: sit consuetudo illi terre vt eis vtant. p lignis fm nos.
a Virge. als virge. als virgule. (vt. f. spori.
b Germina. i. pedamenta iuxta alias arbores. vt. f.
sola. maturo. l. ductio. f. si fundum.
c Materiarum. quas vocat bonomic amancidos.
d Turpes. scz
retulas. & facit. f.
or. fur. ce. l. iij.
e Connebun-
tar. f. f. offit. con-
tra. Sol. ibi.
f Lignoz ap-
pellatione. contine-
buntur herbule q:
dam. z. in quibus
dam. z.
g Papiu. i. iu-
cum. vnde sit pap-
ir. ad lapades.
h Quid miru.
hoc est grecu qd li-
gnu serpiatur.
et sic greci naues
appellant lignu.
i Que hec. scz
ligna: z habet hic
aliud grecu cuius
sensus est i textu.
k Prouincis.
vt in yngaria z q:
busdam partibus
hyspanie.
l Eduu. i. id
qd boues comede-
dnt. z postea ster-
cotant. et eorum
tur ad ligna.
m Coquedos.
puta ad fabricam
vbi prius minuta
tim inciduntur li-
gna. Accur.
n Testator ha-
buit. sicut nec ap-
pellatione libroru
charte continentur
vel alterius mate-
riati alia materia
vt. f. eo. l. libroru.
f. sicut. et. f. eo. l.
seruus.
o Cocta. forte
in furno.
p Sulphura-
ta. sic fit qd in cas-
tro proicit ignis.
id est tiones sul-
phurati.
q No erit. lz p
mediu ad cobure
du sint parata. et
hec sunt maxime in alpihus. Accursus.
r Stroboli. als troboli qui vulgariter pigne vocant.
sed hoc accipe quando nuclei sunt extracti. et facit. f. de

verbo. signi. l. carbonum. f. fina. Accur.
p Ali. facit. f. de verbo. signi. l. pali. z. f. de act. emp. l.
fundi. f. fina.
s Eruius. facit. f. eo. l. librorum. f. qd tamē de mēbra
ms. ibi nec chartis zc.

virge et germina z farneta z
suprameta materiaru z vitu
stirpes atqz radices continebu
tur. Lignoz appellatioe i
quibusda regionibz vt in egypto
vbi arundine p ligno vruntur:
et arundines z papiru co-
burut: z herbule quedā vel spi-
ne vel vepres continebunt. qd
mirum cu greci lignu hoc est
naues lignoz ductrices appel-
lat que hec de paludibz dedu-
cunt in quibusda puincis z edi-
tu boum ad hanc re vtuntur.

Si lignu sit paratu ad car-
bones coquedos atqz pfiens
dos: ait offilius lib. v. iuris par-
titi carbonu appellatioe hmoi
materia no contineri. sed an li-
gnozu: et fortassis quis dicet
nec lignoz. nec enim lignozum
gra hec testator habuit. sed z
tiones et alia ligna cocta ne
fumum faciant vrunt ligno an
carboni an suo generi annume-
rabimus: z magis est vt ppuu
gen habeat. Sulphurata qz
de ligno eque eandē habebut
diffinitione. Ad faces qz pa-
rata no erunt lignoz appella-
tione cōprehensa: nisi hec fue-
rit volūtas. de pinu autē inte-
gri stroboli ligni appellatioe
continebuntur. Paulus.

Alis z pertice in nume-
ro materie redigēdi sūt
et ideo lignozum appellatioe
non continebuntur.
Qui est legata materia non
est legatiu materia. Bar.
Eruius respō. Dōp.
dit cui ois materia lega-
ta sit: ei nec archa nec armariu
legatum esse. Alpi.
Am vxori sue qd ea q

eius causa parata sunt legat-
ser: deinde quereretur cum is
purpuras comparasset i pro-
uincia: necdū tamen adueris-
set: rescriptum est ad muliere
purpuras pertinere.
Legato instrumētoz conti-
nētur nomia debitor. Barro.
Al cyrogra. Iulian.
phū legat nō tm de ta-
bulis cogitat: sed etiā de actio-
nibus quarū pbatto tabulis
cōtinet. appellatioe em cyro-
graphi vt nos p ipsis actioni-
bus palā est: cū vēditis cyro-
graphis itelligimus nomē ve-
nisse: quinetiā si nomen qd le-
gauerit id qd in actionibz est le-
gatum itelligitur. Alpi.

Am quereretur agni le-
gati quatenus videren-
tur: quidā aiebant agnū dūta-
rat ser mensū esse. sed verius
est eos legatos esse q minores
āniculis eēt. Seruus z an-
cillis vrbanis legatū agafone
milionem legato non cōtineri
rū. eos enim solos in eo nume-
ro haberi quos pfamil. circū
se ipe sui culti causa haberet.
In his que quis promissue
vntur illud videtur vxoris cā
paratu quod ad eius vsum an-
nuū est necessariū. Bar.
Lana lino purpura vxori le-
gatis que eius causa parata es-
sent: cum multā lanam et om-
nis generis reliquisset: quere-
batur an omnis debeatur: An
di si nichil ex ea destinasset ad
vsum vxoris: sed omnis com-
mixta esset: non dissimile esse
deliberationē cū penus lega-
ta esset: z multas res que pen-
us essent reliquisset: ex qb pfa.

Commixta. in communem vsum.
Deliberationem. f. hinc qui sequitur cū penus zc.
Reliquisset. i. remansisset in bonis.

Am vxori.
Quereretur.
scz quid iuris sit.
Cum is. als
cū is. et als cum
vn. et dic cōparaf-
set causa vxoris.
Aduerisset.
scz purpuras ad
muliere. et sic nec
assignauit: assign-
turus tamen si vi-
ueret. vt. f. eo. l. si
quid. z. l. item le-
gato. f. vtroq. z fa-
cit. f. de auro et ar-
gē. lega. l. cū qdā.
Cyrogra.
phum. de a-
ctionibus. vt. f. ti-
tu. l. i. seruu filij.
Seruus. z. l. hmoi.
f. l. ita.

Venditis. vt
C. d. doh. l. i. z. C.
q res pigno. obli-
ga. pos. l. q. z. f. de
libera. lega. l. iij.
in prin.

Am quere-
retur. videren-
tur. f. legati.
Essent. nisi
aliud ex consuetu-
dine regionis liq-
at. vt. f. eo. legatis
f. fina.

Agafonem.
qui agit id est dus-
cit equos. vt. f. si
quadru. pan. l. si.
sed multo qui mu-
los. et dic ad ope-
ra rustica. als se-
cus: vt. f. eo. l. ser-
uus. f. milionēs.
z facit. f. de verbo.
fig. l. vrbana.

Circum se.
ergo z multo si ad
vrbanam familiā
fuerit deputatus.
Reliquisset. i. in
domum dimissis
ad vsum vxoris spe-
cialiter.

Commixta. in communem vsum.
Deliberationem. f. hinc qui sequitur cū penus zc.
Reliquisset. i. remansisset in bonis.

Am vxori.
Quereretur.
scz quid iuris sit.
Cum is. als
cū is. et als cum
vn. et dic cōparaf-
set causa vxoris.
Aduerisset.
scz purpuras ad
muliere. et sic nec
assignauit: assign-
turus tamen si vi-
ueret. vt. f. eo. l. si
quid. z. l. item le-
gato. f. vtroq. z fa-
cit. f. de auro et ar-
gē. lega. l. cū qdā.
Cyrogra.
phum. de a-
ctionibus. vt. f. ti-
tu. l. i. seruu filij.
Seruus. z. l. hmoi.
f. l. ita.

Venditis. vt
C. d. doh. l. i. z. C.
q res pigno. obli-
ga. pos. l. q. z. f. de
libera. lega. l. iij.
in prin.

Am quere-
retur. videren-
tur. f. legati.
Essent. nisi
aliud ex consuetu-
dine regionis liq-
at. vt. f. eo. legatis
f. fina.

Agafonem.
qui agit id est dus-
cit equos. vt. f. si
quadru. pan. l. si.
sed multo qui mu-
los. et dic ad ope-
ra rustica. als se-
cus: vt. f. eo. l. ser-
uus. f. milionēs.
z facit. f. de verbo.
fig. l. vrbana.

Circum se.
ergo z multo si ad
vrbanam familiā
fuerit deputatus.
Reliquisset. i. in
domum dimissis
ad vsum vxoris spe-
cialiter.

Commixta. in communem vsum.
Deliberationem. f. hinc qui sequitur cū penus zc.
Reliquisset. i. remansisset in bonis.

A Tendere solitus. hoc aut in penu legato non cederet. vt. l. de penu lega. l. nam qd. §. i.

B Diffidisset. id est infidisset vel miscuisset in penu ita q totum erat in penu.

C Offic. l. videat excedere modum. na nil erat venale.

D Penu videret. si habes videret dic & parte vsui tenere. si ho hēas pēdere dic. i. in penu ponere & subaudi parte vende re. erat q̄ cōmixta venalis & vsualis & sic eligat hec via vt. l. de penu lega. l. na qd. §. itē si q̄s & facit. l. si. l. si cui & l. si. q. l. gñali. §. vxori. & l. de aur. & arg. leg. l. pediculis. §. idem cū que rēretur.

E In lana. que est in cōmuni vsu vt in questione. p. posuit. & est spāle in lana & in lino q̄

Mulieres la: nā & l: nū ap: petunt.

appetunt mulieres. §. alud in seruis & alijs speciebus que sunt in p. miscuo vsu. vt. §. eo. l. hoc legati. §. pe. & l. item. §. pro inde.

F Essent. repe te legatis.

G Copiarium. seruum.

H Saltuarium. seruum.

I Omādi. pur gat em agrum spū nis & euz plantat & circuit sepiabus & fossis.

K Tuēdi. vt. §. d. vsu. & ha. l. si ita.

L Machinariū qui portat necessa ria machine q̄ in fundo fiebat forte prope hostes posito.

M Pararent. secus si ad fructus. vt. l. de fun. instru. & instru. lega. l. de grege.

N Pararent. i. legata videri.

O Pillionē. i. custodē ouis. sic dictus qz oues ferunt opes. vel qz eaz vellere coopimur. & facit. C. de f. bo. fig. l. q. & l. e. l. auib. & l. seq. & l. de fun. instru. & instr. le. l. si ita.

P Seneris. vt dixi. l. causa stercorandi.

Q Extoribus. als. l. als. §.

R Omnibus. secus si nō addidisset omnibus: qz

vendere solitus eēt. nā si vina diffidisset habiturus vsui tpe & heres ei: tū in penu oē extimari. §. cū pbaref eū q̄ testa mētū fecisset pte pen⁹ vende re solitū eē: cōstitutū est vt ex eo qd̄ ad annuum opus esset heres legatario daret. sic mīchi plz. & in lana fieri: vt ex ea q̄ ad vsuz annuū mulieris satz esset/ ea sumeret. nō em̄ deduc to eo qd̄ ad viri vsuz op⁹ eēt reliquū videri vxori legatū eē: §. qd̄ vxoris cā paratus esset.

Que p̄inet ad omariū vel custodia fundi nō pertinet ad culturam. h. d. Barto.

Prædictis legatis & que eoz p̄doy colēdoz cā empta parataz essent neqz copiarium neqz saltuarium legatis videri ait. topiarium em̄ omādī saluarium aut tuendū custodiendiqz fūdi magis q̄ colēdi cā paratū eē. Alimū machinarium lega tū videri ait. Itē oues q̄ ster corādi fundi cā parent. item opilionē si ei⁹ gñis oues curet.

Mutatio artificij ad officium nō mutat substantiā legati. B.

Extoribus oī: Idem bus qui sui essent cuz moreret legat: questū est an & is que postea ex his hostia riū fecisset legato p̄tineretur. Rūdi p̄tineri: nō em̄ ad aliud artificium: sed ad aliuz vsum transductus esset.

Masculinum cōcipit femininum. Barto. Iulianus.

tunc hec verba qui sui essent facerent conditionez. vt. §. ti. §. l. vi. sed certe & hic faciunt conditionem a 3 verbum sui. nō ad verbū textoribus.

Artificium. tunc em̄ secus. vt. l. eo. l. legatio. §. i. & §. qui. mo. vsu. fru. am̄. l. si cui.

U duos mulos hēbat ita legauit: mulos duos qui mei erūt cū mouar scio he res dato: idē mulos nullos §. duos mulas reliq̄rat. Rūdit serulus deberi legatū: qz muloz appellatōe etiā mule p̄tinent: quē admodū appellatio ne seruoz & serue plerūqz cōtinent. Id autē eo⁹ veniet: qz semp̄ sexus masculinus femininum sexum cōtinet.

Abi personaz vel rez idēti tas est: dictio item inducit repetitionem p̄cedētis qualitat. Bartolus. Idem.

Repetendū legatis hec verba que adijci solē: Item dare damnas esto: et ad cōditiones & ad dies legatorum easdem repetendas referri fabinus ait.

Calendarium p̄inet noīa debitorū & pecuniā ad calendarium destinari: siue calendaruz legatur siue a legato excipiat. Barrolus. Africanus.

U filiū & nepotē heredes instituerat: certa p̄ dia queqz in his mortz tpe sua essent nepoti p̄ fideicō. dederat: excepto calendario: mortz tpe in ea archa in qua instra & cautiones debitorū erāt pecunia nūerata inuēta est: plerūqz videbat⁹ vir verisile esse vt testator de pecunia nūerata sensisset. ego aut̄ illud dignū ammaduersione existimabā: cum quis calendarium prestari alicui

vel simile: sed hec lex est argu. contra. item facit. l. de con ditio. & demonstra. l. legatum. & l. de fun. instru. & instru. lega. l. iij. i. respon.

U filiū. excepto calendario. qd̄ alteri legauit: sic a legato nepotis exceptit. vel dic fm. r. qz p̄ter calendarium delegauit & hoc similiter legauit.

U videbatur. & recte. §. qz nō debeatur nepoti fm̄ p̄imum casuz. vel dic & male fm̄ alium: & ideo statim corri git cum dicit ego autem. &c.

U duos. du as mulas. forte post testamētum questitas.

Serue ple riqz. vt. l. de f. bo. figi. l. de testato. §. i. & l. inter sus prum. §. si.

So. l. ideo.

Serum. nisi in casib: vt no. §. ti. i. l. si ita sit scri ptū. in p̄in. & facit. l. de verbo. fig. l. i.

Repe tēdis.

sub cōditiōe vel in diē. Itē eidē vel aliū eo ampli⁹ fun dū. videor in sc̄bo legare. & & erit re p̄cino diei vel cō ditiōis tam ad. r. q̄ ad fundū. vt. §. eo. ti. si sic. & l. si ti bi pure. & l. de p̄di tio. & demō. l. auia

& §. de p̄di. in l. l. cū seruus. & l. iij. §. l. codicillis. in p̄n. & p̄ has. l. p̄m h̄ casus. nisi cōditiō esset talis que red deret sc̄dm̄ legatū inutile. vt. §. ti. §. l. si quis a filio. i. & ij. r̄n. sed qd̄ si sic dixorit: lego nicio. & sub cōditiōe. Item scio funduz an videatur cōdi tio repetita. vide tur qz non. qz non ē repetitio legati

. s. eiusdem neqz le gatarij eiusdem. nec est ibi illud f̄ b̄ b̄m̄ eo amplius

vel simile: sed hec lex est argu. contra. item facit. l. de con ditio. & demonstra. l. legatum. & l. de fun. instru. & instru. lega. l. iij. i. respon.

U filiū. excepto calendario. qd̄ alteri legauit: sic a legato nepotis exceptit. vel dic fm. r. qz p̄ter calendarium delegauit & hoc similiter legauit.

U videbatur. & recte. §. qz nō debeatur nepoti fm̄ p̄imum casuz. vel dic & male fm̄ alium: & ideo statim corri git cum dicit ego autem. &c.

a Coluerit. alij q̄ nepoti fm̄ pm̄. v̄ nepoti fm̄ aliū.
b Cedere debeat. duplici ergo rōne pecunia de q̄ que
rit nepoti debeat. tū q̄ in fundo cōtinet. tū q̄ calendariuz
q̄ fuerat nepoti legatū cedit si ibi fuit destinata pecunia
nobis facie dicit. z hoc fm̄ scōbam lecturā; fm̄ aliā dupli-

ci rōne a legato ne
potis exceptū vi
det. z dicit calēda
riū liber rōnū seu
nominū eo q̄ calē
de terminoz sunt
ibi. z facit. de adī
men. l. filio. §. fi.
z. §. e. l. v̄oz. §. le
gauerat. z. §. i. §. l.
§. hali. §. v̄rou. z. §.
de fun. in lru. z. in
stru. le. l. nepoti. z.
§. de here. in lru. l.
ex facto. §. rerū. z.
§. titu. l. l. gaius. z.
C. de verb. sig. l. §.
Egnis. ob
sonatores. q̄
custodire dñm in
lecto. vel obfena
tores qui resonāt
z cantāt domino
in mensa.

Usonatores. q̄
custodire dñm in
lecto. vel obfena
tores qui resonāt
z cantāt domino
in mensa.

d Si ex officio.
q̄ ē generale nos
men ad omne mi
nisterium sit artifi
cū vel nō fm̄ Jo.
Itē fm̄. R. in officio
habet q̄d alā
vt puto ministeruz
appellat. multo.
agafio. opilio. sal
tarius. arniger.
dapifer. cocus. pa
stor. hostiarius. pi
stor. z alij qui sine
vlla arte ministē
ria sua dñis exhibē
ant. de quibusdā
quoz habet men
tio. §. eo. l. cū que
reretur.

e Transierit.
volūate testatoris. Ho. vt q̄ cū legasset muliones aut
opiliones suos. z de vno istoz mechanicū vel artificē fe
cerit vel lecticanū. Itē hoc si expresse pp̄tio noie. vt. §.
de cap. di. l. muelas. circa pun.
e Transierit. legatis seruis officialibus.
f Extinguitur in seruo mutato.
g Officiū. q̄d nō est artificū. z idem est vt muref arti
ficiū p̄ artificū eadē rōne. vt. §. eo. l. textoribus. z qua ra
tione mutat officū eadē rōne testatoris volūtas. nō ita
ecōtra de artificio ad officū vt subicit. z est rō fm̄ Jo. q̄
officiū in quo prius erat seruus nō pōt dici artificū z sic
nouū statim incipit habere. si aut prius erat in artificio et
postea trāsit ad officū sec̄ est: artificū pōt dici offi
cium. hec aut ratio cessare videt̄ vbi ex artificio trāsit ad

voluerit: vtrum ne nomia dū
taxat debitorz p̄stare voluisse
intelligēdus est: an p̄o etiā pe
cuniā si q̄ ab his exacta: eidez
tñ calendario. i. noibus factē
z magis puto quēadmodū si
exacte pecunie z rursus colla
te eēt pmutatio noim nō pe
rimeret vel minueret fideicō
missum: ita ip̄e q̄z pecūie si ab
hoc calēdario. i. noibus factē
dis destinate eēt/ eidez fidei
cōmissio cedere^b debeat. quin
etiā illud q̄z putē defendi pos
se: vt nōmō a dñitōibz exacte
pecunie sed quacūq̄ de causa
redacte eidez tñ rationi fuerint
destinate: fideicōmissio cedat.

h Regociatores dicunt q̄ cū
alij strahū: fec̄ in eis qui ex
erēt aliq̄d officū vbi p̄er^o nō
imineret. Bar. Marcellus.

Unegotiatoribus: labeo
scripsit eos legato exceptos
videri q̄ p̄positi erant negocij
exercedi cā: veluti q̄ ad emen
dū: locādū: ducēdūz p̄positi
eēt. cubicularios aut vel etiā
obsonatores^c vel eos q̄ piscā
toribz p̄positi sunt nōvideri ne
gociatōis appellatōe p̄tineri
z puto veram esse labeonis
sententiam.

Artificū extinguit nomen

aliud artificū. ideoz Ro. reddit aliā rōne que nō cessat.
q̄ officū artificio ideo mutat: non autem artificū p̄ offi
cium: q̄ artificia potentiora sunt z cū quadā animi p̄pe
tuitate discunt eo q̄ inde vberiet z honestior: que sus
cipit. officia p̄o ad ip̄s. p̄pter necessitatē vel inopias in
surgētes subcum
tur fm̄. R.

officiū hō ecōuerso. Bar.
Si ex officio quis ad artifi
cū trāstert: q̄dā recte putāt
legatū extingui/ q̄ officū ar
tificio mutatur: nō idem econ
trario: cuz lecticianus^c cocus^d
postea factus est.

**Seruis cedit legato et^a ar
tificio in quo plus versat. Bar.**

Si vn^o seruis plura artifi
cia^m sciat: z alij cocū legati fue
rint: alij textores: alij lectica
ri^o: ei cedere seruum dicendū
est cui legati sunt in quo arti
ficio plerunq̄ versabat^o.

**Legatis ornari^b cedūt
scholares illius artificij. Bar.**

Matricibus^o legatis cel
sus scripsit eas q̄ p̄ duos tñ
mēses apud magistrū fuerūt
legato non cedere. alij z has
cedere: ne necesse sit nullā ce
dere: cū omnes adhuc discere
possint: z oē artificū incremē
tū recipit: q̄d magis obtinere
deberet: q̄ hūane^m nature con
gruū est. **P**ecoribz^o legatis
cassius scribit q̄drupes p̄tine
ri q̄ gregati pascunt^o. sues
aut pecorū appellatōe p̄tine^r
q̄: z hi gregati pascunt^o: sic
deniq̄ z homerus in odissea^o
ait. g.

umentis legatis boues

o Alij lecticianū. l. legatū fuerūt. z fa. §. d. au. z ar. le. l. pe
diculis. §. argēto. z b sup. le. l. labeo. z §. tit. ij. l. tice textor
p̄ **U**ersabat. is q̄ plura habebat artificia. (res.
q̄ **O**rnari^b. ancillis q̄ ornāt dñas. Itē comate q̄ l
caput. vt. §. e. l. itē legato. vt ornāt p̄anoa q̄s dñi fricare.
r **N**ō cedere. q̄ nesciūt ornare s̄z addiscunt. s̄z est vt
l **A**lij. sapientes. (subicit.
e **C**edere. §. ii. l. l. ticia. §. lucius.
v **I**crementū. sic. C. de re mit. l. milite. s. lib. rñ.
r **h**umane nature. que affectat addiscere. vt. §. de fi
deicō. lib. l. apud iulianum.
y **p**ascunt. sic in l. ad. l. ad. l. in pñ. z §. ad. l. ad. l. l. §.
z **I**n odissea. nomen libi homeri. z sequitur grecum
nullius vilitatis. Accur.

Calēda
riuz q̄d
sit.

h **N**ō idē ecō
trario. si de artifi
ce fiat officialis le
gatis artificibus:
q̄ nō extinguit le
gatū seruo muta
to. z grecū ē istud.
i **L**ecticianus
qui facit lecticas z
sic est arnifer.
k **C**ocus. nos
men officij cū erat
vfitatorz cibozum
cocus. sec̄ si subti
lia preparat ciba
ria. vt. §. de edul.
edic. l. si quid. §. fi.
que est §. Item §.
J. p̄i. §. Itē cōtra
§. qu. mo. vsufu.
am. l. si cui bal
neum. s̄z ibi mini
sterium pro artifi
cio ponit. est enim
ministerium gen^o
vt modo dixi.
l **F**actus est.
nā nō per hoc des
init lectican^o esse.
sed q̄d si de officio
ad officū. Rñ. vt
detur extinctum.
m **A**rtificia. im
proprie quo ad co
cos: pp̄ue quo ad
alia artificia dicit
nā coc^o nomē offi
cij est. vt. §. p̄i. §.
vel de de subti
coco hic loq̄. ibi §.
cōi. vel vt ibi no.
n **A**lij. legatas
rō. Accur.

A Non continentur. vt. s. de edil. edic. l. ediles. S. iumē
torum. r. de verbo. signi. l. boues.
B Equē. vt. s. eo. l. qui duos. r. de verbo. sig. l. pñfi
ciatio. in prin. r. l. i. r. l. eo. l. seruus.
C Sumendū. hoc vsu deficiante lex dicit anniculis. vt
s. e. l. cū q̄reret. in

prin. vnde hōas
tus. Usus est ar
bitrium: r. vis et
noima loquendi.
R. r. est ad hoc. f.
eo. l. seruus. s. fi. r.
s. eo. l. libroz. s. fi.
r. de suppl. lega.
l. labeo. r. de au.
r. argē. lega. l. pes
dicalis. s. argēto.
r. s. u. q. l. si seru
plurium. s. fi.

A libus lega
tus. galline.
stuefres puta fa
siane femie vt pa
ter p sequētia. di
uerium est ius in
his r. domesticis
obseruat: vt in si.
de rez diui. s. gal
linarium.

A utaria. i. ga
bie vbi stāt aues.
r. hocideo qz sine
his leuif fugerēt
aues. Itē hoc est
p. rā si testator: ta
lia habebat: alias
secus: vt. s. ti. q. l.
si domus. in prin.
f. s. f. asianarū. l.
serui qui scit arti
ficia capiēdi aues
vel dic esse falco
nes vt accipitres
v. f. akures q̄ alias
aues capiūt. h. p.
ma hior: vt p. r. qz
subijcit de pastore
r. fm hoc aures
autū noie p̄tinent

Qu saluz. in
hybernio. f.
salibus. sunt em estiat r hybemi: vt. f. de acq. pol. l. pere
gre. s. fi. r. l. iij. s. saltus. item no. nō dicit esse in fundo qd
ad tps est ibi. sic. s. e. l. vrozem. s. legauerat. r. de pigno. l.
debitor. r. s. eo. l. qui hiliū. r. f. ti. ij. l. generalī. s. vroz. r. f.
de aur. r. argē. lega. l. si vroz. s. cū ita.

I lianus. oēm. secus si simplr fundū seianū legas
fer: qz tunc eā tñ partē que sua est legasse videt: vt
s. ti. q. l. v. r. vi. s. l. r. s. ij. sic. s. e. l. textoubus.

D ebitous. als deliberationis. vt. f. de bitor possit
luere. cam em partē respectu futuriū tñ legasse videt:
sic. s. de lega. l. si domus. s. fi. r. l. senatus. s. fi.

A ccendere. als attendere. alias vendere.

C odonet. vobis libertis quoz filiū remāserūt ferni

nō p̄tinef nec ecōtra: eqs aut
legatis r equē p̄tinent. Qui
bus legatis nō cōtinent agni.
p̄du aut agnoz loco sunt ex
vsu cuiusqz loci sumendū est:
nā i q̄busdā locis ouitū nūero
eē vidēt cū ad rōsurā venerit.

A libus legat. De u.
anserēs fassiant r galli
ne r autaria debebunt. f. asia
narij aut r pastores anserum
nō p̄tinet: nisi id testōr exp̄ssit.

C eterva soler denotat ppe
tuatōm. Bar. Marcellus.

Q u salū est iū legauit:
r hoc āplius etiā eas
res legauerit q̄ ibi eē soler: nō
vī de illis pecozib⁹ sensisse q̄
hyeme i hybernio: aut estate
in estiuis esse soler: s; de illis
sensit que ppetuo ibi sunt.

Q u oē dicit nil ercipit. b.

A lian rñdit te. Ulpia.
statores adijciēdo p̄dū
seianū oē: eā qz p̄tem fundū
supra scripti q̄si ad se p̄tinentē
videri p̄ fideicō. reliq̄sse quam
ex cā pignozis nact⁹ est: saluo
s; iure debitoris.

C eterva enunciatua futuri
enē nō iducūt dispōnes. B.

E x his p̄bis curate agros
accēdere r ita fiat vt fili⁹ me⁹
filios vros vobis cōdonet: fi
deicōmissum peti nō posse.

C ucc conditio si meus erit

r erāt futuri ferni filioz bñi. r die cōdonet: vt vos manu
mittat: vel ipsi māmināt: vt ita vobiscū possint māere.
m. nō posse. de rigore verboz. s. de cōdate: vt. s. eo.
l. p̄ filiū. s. pe. vel vt ibi: vel die vt no. s. ti. l. vñi. s. fi.
n. Sensit. r hoc p̄bet. nā alia ps q̄ erat testatoris de
bet: vt. s. ti. l. v. s. fi. r. l. vi. in fi. r
de pdi. in si. l. in
prin. r. s. eo. l. q̄ cō
cubinā. s. stichus.
o. p̄edijz cur
his. hoc est grecū
idest insena.
p. p̄. sic. f. de
au. r. ar. le. l. si ita
r. de lib. le. l. si in
fi. r. no. s. eo. l. no
men. s. i.
q. Accesserunt.
vt. de fun. instru.
l. si mācipia. q̄ vi
det. s. hoc vbi le
gatus accēde
re fecit: vt. s. ti. l. l.
cum ita.

Intelligitur infolidū si testator
hoc senserit. Barto.

Seruos cōes ita a seia reli
ctos si mei erūt cū mouar: nō
dberit si mō sensit r testatrix vt
ita deherent si infolidū eius
fuisent. p̄edij⁹ cū hīs em̄hi
cis que in ea possessione sunt
relictis mācipia qz p̄dijz cur
illic testamēti facti tpe fuerūt
cedēt. s; r que postea accessē
rūt: si modo hoc testator ma
nifeste expressit. Marcellus.

Q u aliter a significa
tione p̄boz recedit opz
qz cū manifestū est aliud sen
sisse testatorem.

Q uilibet iuuentis dicit q̄ in
ter seniores nō nūerat. Bar.

Tic⁹ codicillis suis ita ca
uit: publico meo omnes iuue
nes q̄s in ministerio hōo dari
volo. q̄ro a qua etate iuuenes
r in quā itelligi debeāt. Mar
cellus rñdit q̄s p̄bis q̄ p̄pone
rent demōstrare voluerit testa
tor: ad notionē ei⁹ qui de ea re
cognitur esset p̄tinere: nō em̄
in cā testatoz ad diffinitionē
vtiqz descēdēdū ē: cū plerūqz
abusue loquātur: nec p̄p̄is
noib⁹ ac vocabulis semp vt ā
tur: ceterū estimari posset iu
uentis is q̄ adolescentis excel
sit etatez: quoad incipit inter
seniores numerari.

Q uilibet iuuentis dicit q̄ in
ter seniores nō nūerat. Bar.
Tic⁹ codicillis suis ita ca
uit: publico meo omnes iuue
nes q̄s in ministerio hōo dari
volo. q̄ro a qua etate iuuenes
r in quā itelligi debeāt. Mar
cellus rñdit q̄s p̄bis q̄ p̄pone
rent demōstrare voluerit testa
tor: ad notionē ei⁹ qui de ea re
cognitur esset p̄tinere: nō em̄
in cā testatoz ad diffinitionē
vtiqz descēdēdū ē: cū plerūqz
abusue loquātur: nec p̄p̄is
noib⁹ ac vocabulis semp vt ā
tur: ceterū estimari posset iu
uentis is q̄ adolescentis excel
sit etatez: quoad incipit inter
seniores numerari.

Q uilibet iuuentis dicit q̄ in
ter seniores nō nūerat. Bar.
Tic⁹ codicillis suis ita ca
uit: publico meo omnes iuue
nes q̄s in ministerio hōo dari
volo. q̄ro a qua etate iuuenes
r in quā itelligi debeāt. Mar
cellus rñdit q̄s p̄bis q̄ p̄pone
rent demōstrare voluerit testa
tor: ad notionē ei⁹ qui de ea re
cognitur esset p̄tinere: nō em̄
in cā testatoz ad diffinitionē
vtiqz descēdēdū ē: cū plerūqz
abusue loquātur: nec p̄p̄is
noib⁹ ac vocabulis semp vt ā
tur: ceterū estimari posset iu
uentis is q̄ adolescentis excel
sit etatez: quoad incipit inter
seniores numerari.

Q uilibet iuuentis dicit q̄ in
ter seniores nō nūerat. Bar.

facit. s. de exercato. l. i. s. si is. ibi in re igit r. r. f. qui r a
qui. l. p̄perit. itē op. vt no. C. de fideicō. l. volūtatīs. r. f. a
cit. C. de fideicō. l. cū virū. r. no. s. de leg. r. senatuscō. l. nō
possunt. itē op. f. de reb. dub. l. in ambiguo. s; die vt ibi.
v. Iuuenes. seruos.
r. A qua. f. vnde incipiat dici iuuenis. r. vsqz quo.
y. Ad notionē. sic. C. de fideicō. l. volūtatīs. r. l. stich⁹.
z. Ad diffinitionē. i. ad strictā verboz significatiōē.
a. Possit. p̄siderato vero sensu verbi.
b. Etate. cōpleuit. rrv. an. vt. s. de mino. l. i. in fi. Senex
c. Seniores. is est senex q̄ est a. lxx. an. supra. vt. f. cū
re immv. l. maiores. r. i. si. d. excusa. tuto. s. item maior.
item maior quādoq. lx. an. vt. s. de adopt. l. si pater. s. fi.

bet: vt. s. ti. l. v.
s. fi. r. l. vi. in fi. r
de pdi. in si. l. in
prin. r. s. eo. l. q̄ cō
cubinā. s. stichus.
o. p̄edijz cur
his. hoc est grecū
idest insena.
p. p̄. sic. f. de
au. r. ar. le. l. si ita
r. de lib. le. l. si in
fi. r. no. s. eo. l. no
men. s. i.
q. Accesserunt.
vt. de fun. instru.
l. si mācipia. q̄ vi
det. s. hoc vbi le
gatus accēde
re fecit: vt. s. ti. l. l.
cum ita.

Q u aliter a significa
tione p̄boz recedit opz
qz cū manifestū est aliud sen
sisse testatorem.
Q uilibet iuuentis dicit q̄ in
ter seniores nō nūerat. Bar.
Tic⁹ codicillis suis ita ca
uit: publico meo omnes iuue
nes q̄s in ministerio hōo dari
volo. q̄ro a qua etate iuuenes
r in quā itelligi debeāt. Mar
cellus rñdit q̄s p̄bis q̄ p̄pone
rent demōstrare voluerit testa
tor: ad notionē ei⁹ qui de ea re
cognitur esset p̄tinere: nō em̄
in cā testatoz ad diffinitionē
vtiqz descēdēdū ē: cū plerūqz
abusue loquātur: nec p̄p̄is
noib⁹ ac vocabulis semp vt ā
tur: ceterū estimari posset iu
uentis is q̄ adolescentis excel
sit etatez: quoad incipit inter
seniores numerari.

Genex
q̄o dicit
tur.

quidam. l. v. an. vt. C. qui eta. lib. x. l. f. hoc fm leges. sc d fm vulgare puuiciaru. mores z ipsaru varietates verborum significaciones sepe mutant fm. R. J. de fun. instrui. z uslr. le. l. c. delationis. S. si. in fi. z facit. S. in pn. hui. l. I. cui. no est. no. appellatõe laue no pñneri tincta vt

Ser. J. S. 4. z. S. lino. sed ptra. J. de aur. z argē. le. l. pe dicitis. S. labeo. vbi dicit pñneri. fol. specta naturali si gnificatione cõs nerur vtrū. z. J. de acqui. re. domi. l. sz si ex meis. S. si. vbi dicit non desinere esse lanaz lz tincta sit. sed consi derata volutatio interpretatiõe nõ vt huc. que pñneri. l. fm. R.

Facta. tunc est facta qñ est car pinata z pectinata z batuta: et in m anellus parata ad ponendum in tel. **M**eta. i. filata. nã neo. i. subtiliter filã colo tra ho. fm. h. licet ali ter ali hoc expo nant. Accur.

Caputa. hec exempla de neta z nõ neta possunt intelligi z nõ e vis: qz clare soluet.

Stamen. nã me dicit lana que trahit a trama. nã trama remanet in

dentibus pectinũ z sic bona lana z purgata ex qua ordi tur postea tela appellat stamẽ. z trama q remanet appel larur subtegmẽ ex qua postea textur tela ordita. huc stamẽ aliqui vocant barbam lane.

Neram. nõ in tinctam. vt. S. in prin.

Pernemisset. i. ita est parata vt solu restet texere. nõ dum tamẽ est in tela posita: qz tunc lane appellatiõe nõ cõtinetur. lz secus sit in lino: vt. J. S. lino.

Succidã. que tonsa est de inferiori pte ouis: id est de corpore. sic dicta qz plena est succo. i. sudore z pingue dine ouis z affert sanitatẽ: vel dicit succida. i. nõ lota. vt stannũ colligit. nam voccarũ malicosi nõ lauat vt plus ponderet. z p hoc facit qd subicit de lotã.

Non sit. dic vt. S. in prin.

Tomentum. genus vestis de lana. nõ autem dicitur q lana habeat aliud tomentum q trama que bene con nectur lane vocabulo: vt. S. eo. l. i. S. questum est. vel dic tomentũ est coopertonum quoddã de lana factuz: vt est lana vel fragana qua vtunt rustici pro culcitris.

Calitudinis. hoc z sequens nescio quale erat.

Mec ea. scilicet lana. Accursius. **F**omentationis. calefiebat vt foueret stoma chum. Accursius. **L**anate. unde lana non est tonsa ad hoc. nõ autez dicit de pellibus quibus operimur.

Leporinã lanã z anserinã z ca pinã credo pñneri. z de ligno quã greci

Ligneã lanã appellat. **I**nũ autẽ lana legata vtiqz nõ pñnerit. lino autẽ legato tã factũ qz infectũ pñnerit. qdõqz ne tũ qdõqz in tela est: qd nõndũ est detextũ: ergo aliud in lino qz in lana est: z quidẽ si tinctũ linum sit credo lino contineri.

De pñnicoloribus videndũ est. z stabat apud veteres la ne appellatiõe versicoloria nõ pñneri: sed ea oia videri lega ta que tincta sũt z neta: q neqz detexta neqz pñnera sũt. Pro inde querit an purpure appel latiõe pñnicoloriũ pñnerat. Ego arbitror: que tincta non sunt versicoloribz nõ annumerari: z ideo nec albũ nãlter neqz nig rũ pñneri: nec alterius colo ris nãlts. Purpurã autẽ z coc cũ (qz nichil natũ colorũ sũt) pñneri arbitror: nisi aliud sen sit testator. **P**urpure autez appellatiõe omnis generis purpuram contineri puto: sed coccum nõ pñnerit. z ucinuz

curauit reddere rationem.

De versicoloribus. id est de versis in alium colores qz naturalem. Et dic questionem esse an appellatiõe la ne cõnnectatur versicoloria. z fm hoc q dicit sz ea que tincta sunt. i. naturaliter. z sic facit. S. ea. l. in pn. z qd ibi nõ. alij dicunt questionẽ esse que legans versicoloribus vi deantur legari. z qd subicit z collabat: nõ respõ. sed ibi sed ea videri legata. i. legando versicoloria q tincta sunt. scz accidentaliter. i. cum color naturalis est mutatus.

Detexta. nõ differentiam inter tecta z cõtecta: vt. J. de auro z argen. lega. l. vestimenta.

Ego arbitror. z non respon. questionĩ ad huc. sed J. purpuram autem zc.

Non sunt. i. accidentaliter.

Contineri. i. legatis versicoloribus.

Arbitror. nomine versicolorum.

Cocum. s. arum hoc exponit.

Continebitur. purpure appellatiõe.

Fuãũ. genũ colorũ. sic z sequens. z est a s. iacnũ z a s. in anmũ. z de cocco bis tincto. z de iacimno dicit

Et hoc. i. pel les lanatas.

Leporinã scilicet vt lanam habeat.

Anserinã. vt pluma. z semper dic si vt lana ad pannum vie batur.

Et de ligno. scilicet lana vt de cannis vt dicunt forte id quod in vallibus pducũt canelle.

Factum. quã do non restat nisi vt ponatur in tela. licet quidã aliter dicat: vt no. S. ea. l. in prin.

Netum. id est filatum. vt in prin. huius. l.

In tela est. quia lana que est in tela non conti netur: vt. S. S. i. z J. pñneri. S. item dis fert in unco lino z lana: vt subicit z est ratio vtriusqz diuersitatis: quia plus pñneritatis accipit lana per tincturã z per telam: qz linum fm J. sed Roge. non

in veteri testamēto in dīstricōe tabernaculi: dī coccus
bis tinctus pānus quidē feric⁹ q̄ est duoz color: et vī
detur viridis et intus rube⁹: et qualitercūq; voluatur sic
apparet. et facit. J. eo. l. questum. S. coccum. T. ug.
a **I** Zachinū. dic. yr. S. e. l. circa pñ. et dic factū vt et ibi.
b **N**ō p̄tinebitur. purpure appellatōe. arg. S. S. d.
act. ep. l. fūdi. S. fi.

Qum sue ancille scribuntur. vt legati.
S Eruos. ple. no. f. saltē q̄ ad op̄ionē vt bone fi. pos. vt suby. cur. vt dic pleno m. re: sed non solus.
e **N**ō p̄tinebitur. qz nec quo ad op̄ionē sunt et q̄ hz vsufructū. et hoc si fructuari us legat suos seruos. sec⁹ si p̄p̄tari⁹. vt. J. l. p̄t. f. **U**oluit p̄tine. ri. l. expressim. vt. J. de au. et argē. le. l. quint⁹. S. argēto. vel aliud est cū dicit suos vt h. aliud est dicit q̄ sui sunt: vt ibi. siquidē i testamētis. et. vt. J. de regu. iur. l. in testamētis. sed arg. J. S. ad fil. l. i. S. i. et facit. J. eo. l. nup. et. S. eo. l. cum sue. g. **D**ebitor. sic. S. de pigno. act. l. pignus.
h **N**equaq; nī si volēte debitore erāt in vsu credito ris. vt. J. S. suppel. lega. l. legata. S. fi. et facit. S. qui satisf. da. cog. l. sciendū. S. si creditor.
i **L**ocabat. vt tñ p̄ dies necessarios sibi vtat. als mercis noīe magis cōtinentur. vt. J. de au. et argē. le. l. cum testamento.
k **C**um. testatorem.
l **E**xercebat. emendo et vendendo seruos.
m **M**ancia. venalia.
n **S**entientis. i. testatoris.
o **M**ercis. i. ex iſterpretatōe: nō suata ſignificatione vocabulū. vt. S. de tribu. l. i. S. i. et J. de ver. sig. l. mercis.
p **N**on cōtinet. in libro. R. est nō: sed in lib. Jo. est cā: cellatium. et pro. R. est J. de pecul. lega. l. seruo manumif.

fo. et S. e. l. cū sue. et J. de fun. instruc. et instr. lega. l. q̄ntū. S. cellus. et J. de liber. lega. l. cū ita. in fi. J. p̄ eo qz magis officij alterius. i. ordinarij sunt parati.
S J. qz continentur. vt et S. iur. l. l. v. S. l. et J. de verbo. sig. l. pupillus. S. fi. et S. de cōdi. instr. l. q̄ an fi. nisi cōtra p̄betur sentis. se. vt. S. eo. l. iulianus. S. fuos. in fi. Recursus ho.
D Cūm. extra. gūtores. vt. S. i. l. l. si ita sit scrip. tñ. i. fi. cū suis cōcordā. sed p̄tra. J. S. auro et argē. lega. l. qui lancē. S. o. vt. no. S. iur. q. l. apud iulianū. S. scio.
Cōsuetudine. locutōis. vt. S. i. q. l. si seru⁹ plurimū. S. fi. nō vsu. vt. J. S. vi. triū. oleo. lega. l. cū certum. que est. S. est tñ argu. cōtra. J. i. l. l. si cui. et J. de ali. et ciba. lega. l. alimentata. Accur.
Regione. als neq; ex regione. et tunc ex pone. i. cōsuetudine regiōis et facit. J. de regu. iur. l. semper.
Ex cōtenti. sic. S. de testa. l. de rede. S. l. et J. S. h. bo. oblig. l. i. i. S. i. idem respon.
Appare. qz les legati sunt. ex alijs quoz appa. rere pōt. vt. S. S. le. ga. l. l. si seru⁹ plurimū. S. fi. et J. de vi. nō tri. oleo. lega. l. cum certum. que sunt cōtra fm. Jo. et facit. J. de verbo. obli. l. inter stupulante. et. J. de suppel. lega. l. habeo. Recursus ho.
Chartis. nemo dicit. nisi vt. S. eodē. l. librorum. S. libus. Accursus florentinus.
Um in substitutione. continentur. appellatōe et go legator. libertates continentur. sed contra. S. de transactio. l. i. S. imperatores. sed dic vt ibi.
Uesitum. fundum. mala videtur esse grammatica. sed dic fundū lego tali cū instrumēto et cum his que in eo erunt cum mouar. vt. J. de fun. instruc. et instr. lega. l. scie. S. pamphile.

et iachinā cōtinebit⁹. Purpure appellatōe oīs generis purpura et subtegmē factū cōtineri nemo dubitat. lana tingēde purpure causa destinata nō cōtinebitur.
Sui dicitur serui qui ad all que p̄tinet iure dñij vel quasi secus si iure vsufructus vel p̄gnoris. itē secus in his q̄ ad vendendū habent: vel sunt vicarij seruoz. cōeo nō serui sui dicit h. d. cū tribus. l. se. Bar. I. dē.

Qum sue ancille siue serui in testō scribunt⁹: hi designari vidētur quos p̄ra seruoꝝ suoz numero habuerit.

Adem in oībus reb⁹ quas suas qz legauerit dicēda sunt. **U**lpia. Paul.

S Eruos autē suos vel ancillas eos accipimus: qz sunt pleno iure testantis: inter quos fructuarij nō cōtinebuntur. sed qui bona fide testatori seruū: suoz appellatōe magis est vt p̄tineatur: si mō seruoꝝ appellatōe eos quos suoz nū numero habuerit voluit cōtinere. eos nō qz qz pignori hypothecave dicit: sine dubio iter suos legasse videbitur debitor: creditor: nequaq; p̄inde si qz suos habuerit p̄p̄tos sed quoz opas locabat: vel p̄stoticas vel hystronicas: vt si que alie siles sūt: an seruoꝝ appellatōe etiā hos legasse videat. qz et p̄sumi opz: nisi cōtraria volūtas testatoris appareat.

Cum qz venaliciaria vt tam exercebat: puto suoz numero non facile cōtineri velle h̄mōi mācipia: nisi euidēs volūtas fuerit etiā de his sentētis. nā qz qz tō cōparauit vt illico distraheret: mercis⁹ magis loco qz suoz habuisse credendus est. vicarios autē suoz suoz numero nō p̄tineri p̄p̄. lib. v. scribit. **D**oponius.

S qz seruos suos legauerit: cōes qz cōtinent⁹ etiā in quibus vsufructus fuit alienus. **U**lpianus.

Ngat⁹ hoc receptum est: vt exigutores legati videant⁹: si neq; ex consuetudine patris fami. neq; ex regiōe vnde fuerit: neq; ex cōtentu testamenti possit apparere. **I**dem.

Quartis legat⁹ nemo dicit⁹ scripturas et libros tam factos legato cedere. hoc idē et in tabulis est. **I**ulianus.

Qum in substitutione legata repetatur: libertates etiam continentur.

Qui studiorum causa abesse nō videt. **Bar. Paul.**

Uesitum est sicutū seruū ex eo fundo ante annum mortis testatoris adductum: et discipline traditum et postea in eum fundum nō reuersum: an deberetur: **R**isum est si studēdi causa misisset: nō qz de fundo eum alio sum trāferret: deberi.

Chartis. nemo dicit. nisi vt. S. eodē. l. librorum. S. libus. Accursus florentinus.

Um in substitutione. continentur. appellatōe et go legator. libertates continentur. sed contra. S. de transactio. l. i. S. imperatores. sed dic vt ibi.

Uesitum. fundum. mala videtur esse grammatica. sed dic fundū lego tali cū instrumēto et cum his que in eo erunt cum mouar. vt. J. de fun. instruc. et instr. lega. l. scie. S. pamphile.

a **C**ōstitutus p qd vide legasse: vt. §. si. l. i. l. peto. in pñ.
 b **E**t nūmus. s. an pñcant legator: hec est pma qñtio
 c **E**adē. s. mater testatrix. als eidem. l. filio.
 d **O**mnē. h. ouf dubitatio ex eo qd subicit qdclqz re.
 e **Q**uodclqz. s. argētū vel quāclqz suppellectilē.
 f **A**d meū p-

tinere. scda qñtio.
 g **A**lijs lega-
 ut. l. pñcant lega-
 to. z ē terna qñtio.
 h **R**isum est.
 responsio pume.
 i **N**ūmos. qd
 habebat testatrix
 in alijs suis pdijs
 sm quofda: lmo
 quos habebat in
 pñdio sempromia
 no h ad tps. vt. §.
 eo. l. si chous. §. i.
 z. l. si ita. z. §. si. l. i.
 gaus. z de here.
 insti. l. ex facto. §.
 rez. z. §. de fundo
 lstru. z instr. le. qñ
 tū. §. papiñianus.
 k **S**eruos. rñ.
 tētie questioñis.
 l **D**atos. id est
 relictos.
 m **D**iminuisse.
 nā p spāle deroga-
 tur generali: vt et
 §. eo. l. vxorē. §. fe-
 licissimo. z. §. de vi
 no tri. z oleo lega-
 l. ij. z de aur. z ar.
 lega. l. i. z de pecu.
 leg. l. seruo. z. §. de
 suppel. leg. l. lega-
 ta. in pñ.
 n **D**e argēto.
 solu. scda qñtioñis
 o **P**robabil. h
 quid in dubio. rñ.
 id tm qd in pñdio
 sempromiano ha-
 beb videt relicti:
 nam z illa demō-
 stratio: z quicquid
 pñdio sempromia-
 no z. supioza pōt
 restringere: vt. §. d
 penu leg. l. nā qd
 §. h. sed ptra. §. de
 fun. instr. z instr.
 lega. l. qñtis. §. i. et
 §. de ali. lega. l. a fi-
 lio. sed ibi q: talis
 apparebat volun-
 tas testatoris. vel
 de vt in eis dixi. Accursus.

p **F**uerunt. nō ad tps sed perpetuo destinata. z facit
 §. de fun. instr. l. seie. §. fi. z. l. pñdia. §. i.

q **D**ucentoz. l. p. ce. aureis vos heredes detis fun-
 dum alūne mee. qd legatū valet: vt. §. si. l. i. z si equo. vel
 dic talē agrū qui valet tm qz forte tātu emerat defuncto.
 r **N**ō legata. sicut nec cetera que fuerunt ibi ad tps.
 z facit. §. de fun. instr. z instr. le. l. seie. §. fi. z. l. pñdia.

ta: cetera vero videri his ver-
 bis ita vti est data.

Appellatione materie nō
 pñct materiatum qd ad sui
 materiā reuertī nō pōt. Bar.

Illud fortassis qñtur est
 aliqs cur argētū appellatione
 etiā factū argētū cōprehēde-
 ref: cū si marmo: legatū esset:
 nichil pñter rudē materiā de
 monstratū videri pōset: cut
 hec rō tradit. quippe ea q ta-
 lis nature sint vt sepius i sua
 possint redigi inttia: ea māe
 potēta iuncta nūqz vires ei
 effugiāt. **L**ocū qd pñto
 noie appellat qñ pñcoloribz
 cederet nemo dubitauit: qñ
 min^o porro^o coratimū aut insi-
 ginum aut melinū suo noie qz
 cocū purpura ve designat.

Res estimate in dotē dare
 nō pñnent in legato empti vñ
 parati si non fuerūt ad vsum
 tradite. Barto.

Cum vñ ita legasset q vro-
 ris cā parata sunt ei do lego:
 ego^o apud pretorē fideicō. pe-
 rebā etiā res estimatas quaz
 pñciū in dotē erat: nec obtinui^a
 q si testator nō sensissz de his
 rebus^b. atqñ si in vñ ei^o dare
 sint: nichil interest ab ipso an
 ab alio compate sint. Postea
 apud b: unū valēt inuenti ita
 relatū: mulier res estimatas i
 dotē dederat: ac deinde dotē
 maritus ei legauerat: his ver-
 bis que ei^o cā parata sunt: em-
 praqz eēt: dixit emptoz pa-
 ratorūqz appellatione nō pñ-
 nert ea q in dotē data essent:
 nisi marit^o eas res postea qz
 ipsius facte essent: in vxoris
 vñsum conuertisset.

nitur: erit lex generalis. z facit. §. e. l. hoc legatū. z de au.
 z argē. le. l. quintus. z istam huc subicit.
 b **R**ebus, facit. §. eo. l. seruus q in fundo. cū suis pcor.

l **E**a. scz speci-
 ficata.
 t **I**uncta. oia
 enim metalla sus-
 perant sua specifi-
 cata potentis: qz
 nullo modo extin-
 guif specificatio:
 ne: lana aut z cy-
 pressus siue mar-
 mor vincuntur a
 suis specificat cū
 ad sua vltra nō re-
 deāt inttia: z ple-
 runqz vt lana z cy-
 pressus z silia vt
 farina nomē etiāz
 pñt vel amittit:
 metalla autē z si
 sint specificata ius
 hñt ad rudē mas-
 sam redeundi nec
 nomen suuz pñt
 nam si anulus est
 nō minus aureus
 vocat. sed velis
 nunqz lana sicut
 nauis cypressi nō
 cypressus dicit. et
 facit. §. eo. l. lana. z
 hñt. §. i. z de au.
 z argē. le. l. qñtus
 ij. z. §. de acqui. re.
 do. l. in oibus. z. l.
 seq. item facit. §. de
 aur. z argē. le. l. cū
 aurū. circa pñ. z
 l. si nō sunt. §. i.
 v **D**ubitauit.
 vt. §. eo. l. si cui. §.
 penul.
 r **Q**uin imm^o.
 id est non.
 y **P**orro. p cer-
 te etiā sunt isti co-
 lores pannoz de
 qbus dixi. §. e. l. si
 cui. §. fina.
 z **E**go paulus
 aduocatus mu-
 liens.
 a **N**ec obtinui
 als obtinui. s. mea
 opimo. cū §. acde-
 scat snie pauli: z i
 corpore iuris po-

Liber Octauus.

v. s. e. l. q. saltu. r. j. de vsu fr. le. l. g. hali. s. i. r. j. l. pri. s. i. h. e.
Schorus. seruoꝝ cantantū cū instrō quodā musi-
de edili. edic. l. eiusdem. Accur.
b ¶ Familia. seruoꝝ. sic pomf. j. si fa. fur. se. dicaf.

c ¶ Singuli. quo ad hoc vt oēs pe- ti possint r legato cedunt quo ad qd tñ aliud est: vt. s. ti. i. l. ij. r. ij. r. v. r. vi. Jte q ad actio- nē de emctione. vt s. ti. ij. l. si domus. s. i. r. s. de euc. l. serui venditor.

d ¶ Facit asset. id est facere p sue- uisset testator. alis as facit asset. l. 7. testatoꝝ. alias accidisset.

e ¶ Fragile. i. de facili pōt pdi. sic C. de admi. tut. l. lex q tutores. s. fi. f. ¶ Reponere. hz r alias signifi- cationes: vt no. s. de pecu. l. rubrica. r facit ad. s. fi. l. e. l. si ita. cū suis con cordan.

f ¶ Non poterat. cōtra videt. s. ti. i. l. si arec. r. s. ti. ij. l. seruū si. s. si arec. Sol. hic fuit muta ta voluntas: vt r ibi. r in. l. seruū si. s. si arec. plene no. Jtez facit. j. de solu. l. qui res. s. arec. r. j. de verbo. ob. inter stipulan- tē. s. sacra. r. s. de vsu fr. l. qui vsu fr. in pū. ibi si nō in arec. s. ptra s. qui. mo. vsu fr. amit. l. repen. s. fi. sed aliud in vsu fructu fm. h.

g ¶ Peti potest. alias peti nō pōt: r tunc nullū est. s. als est peti pōt r tūc est ptra. j. de solu. q res. s. arec. r. j. de adu. lega. l. si seru. in fi. r. l. cū seru. Sol. vt no. in. d. s. arec. vel hic viuente testatoꝝ redyt in seruitutē r postea ex volūtate noua volūt puenire ad le gatariū: vt dicit. s. pri. s. r est arg. hui. solutiois. j. de adu. lega. l. i. l. i. r facit. s. d. mo. vsu fr. amit. l. repen. s. fi. r. l. qd tñ. s. i. r. s. ti. ij. l. si iusta. s. fi. r. s. p. s. cū suis pcor.

h ¶ Omniū. cōcurfu fieri. hoc aut ptingit siue re r p bis siue re tñ: siue p bis tñ sit cōiunctio. vt. s. de

vsu fr. l. i. s. inter duz. s. als duo vltimi dicunt distincte vt. C. de cadu. tol. s. hys ita. r facit. s. e. l. qui duos. r facit Jeo. l. re pūcti. r. j. de verbo. sig. l. tripli. Accur.

S Eruis. cōe nomē. imo est masculini seruis. sed hic dicit q si: r fit ex legis interpretatione. sic ergo mascu linū pcpit femim nū sed nō puenit nisi in casibus: vt no. s. ti. i. l. si ita sit a scriptum. r facit s. eo. l. q duos. r. j. de hbo. sig. l. de re statio. s. i. r. l. illa verba. s. pueri. r s. de adopt. l. hoc autem. s. i.

S Eruis legatis etiā an- cillas debent: qdā recte putāt: q si cōe nomē vtrunq sexū p tneat. ancillas pō lega- tis masculos nō debent nemo dubitat: s; pueris legatis etiā puelle debent. Idem nō esse in puellis pueros p tneri dicē duz est. Mulierib; pō legatis etiā virgines debent: sicuti vi ris legatis etiā pueros debent rñ def. pcedibus aut lega- tie: r boues r cetera iumenta p tneri. Armēto aut legato etiā boues p tneri puenit: nō etiam greges ouū r capraz.

S Quib; legat; neq; agnos; neq; arietes p tneri qdā recte existimāt. Quū pō grege le- gato: r arietes r agnos debe ri nemo dubitat.

S Qui fugit dicat esse in loco a quo fugit. Bar. Idem.

S Eruis q in fundo mo- rari solutus erat: si fuge rit: hz post mortē testatoꝝ ap pprehēdā fundo legato vt in- struct; est ēt ipse legato cedit.

S Quod his p bis Idem. Relictū ē: qdā ex here- ditate bonisve meis ad te pue- nerit cū mouer; restituas fru- ctus q; heres viuus pcepit. Jte queq; fructuū vice; sunt nō venire placuisse: nec enim qdā pponit ex quo de his q; restituēdis testatricem rogaf se probari potest.

S Appellatiōe posteror; cō- tinent liberti non liberti. Bar.

S Eruis. ce- dit. q; nō in- telligit ibi mouari vbi ē i fuga. vt. s. de ser. ex post. l. si tidus. r facit. j. l. si ita. cum suis cō cordantū.

S Quod his. vi- uis. aliud si in hēditate eos inuenisset: r adu- tionis tpe a defun cto fonte: vel etiā ab ipsa hereditate dudū pceptos. R.

S Vice. que sunt vice fructuū habes. s. de vsu. l. vsu re. r. l. p dōꝝ. r. l. i. pecudiū. r. s. de peti. here. l. mercedis.

S Pponit. si testatoꝝ mentē benignē exaudias licz verbōꝝ ngor cōtra fonte suadeat: vt. j. ad trebe. l. l. balista. r. s. de vsu. l. in fidei cōmissio. s. nō nūq; vel. l. illa balis- ta nō oblat. q; ibi dixit testator quāta cumq; pecunia ex hereditate siue ex bonis meis ad eū puenient: at hic non dixit nomē pecuniē. Jte lex illa de vsuris nō oblat: q; ibi

aliud apparebat ex voluntate defuncti: et ex verbis eius et facit. l. a. q. l. qui fructus. et l. ad trebel. l. heredes. in pu. et l. p. r. de dote p. re. l. iij. §. si. in fi. §. Sol. vt ibi.

Idem testator. vt si qd nolle alij haberet. Item vt altero deficiente ad alios. Item post mortē vitimi ad posteros: nam liberi non liberi continentur appellatio ne posterorū. sic. l. de gradi. l. iurisco sultus. §. parētes. et. C. d. fideicommissi. l. cum acutissimi.

Cui que debent. scz si aut infra vtrem: qz nec hec nec illa debent si sunt causa custodie. alius secus si perpetuo hoc em solū que rebatur. l. quate nus expiendretur rōne appellatōis fm. R. et sic facit. l. de aur. et argē. leg. l. si vxi. §. i. et §. eo. l. si chous. §. i. et l. que sitū. §. fi. et l. i. si ita. cu3 suis cōcordan. que oia essent p. raria nisi sic exponeret. et facit. l. de penu leg. l. nā qd. §. si ita. et l. de vbo. sig. l. ij. et l. vt alphen. et. l. edificia. et. l. qui in cōtinētibus. et. l. collegarū. §. i.

Uper cōsi. p. ompo. tutus est a p. n. ce: vt non adiecto hoc meum si qd corp' alicui leget: et ita sentiat vt ita demū p. r. se si suis sit: ita valere legatū vt appareat magis s. n. iam legātis nō hoc p. b. u. meū respiciēdū eē. et iō elegās ē illa distictio: vt quotiēs certū corp' legat ad p. n. tps adiectū hoc verbuz meū nō faciat p. ditionē. Si p. n. certū corpus leget: veluti ita vinū meū et vestē meā: videat p. ditione hoc verbū meū eē vt ea demū q' illi sunt: videan tur legata. qd non puto foitit

Uper cōsi. p. ompo. tutus est a p. n. ce: vt non adiecto hoc meum si qd corp' alicui leget: et ita sentiat vt ita demū p. r. se si suis sit: ita valere legatū vt appareat magis s. n. iam legātis nō hoc p. b. u. meū respiciēdū eē. et iō elegās ē illa distictio: vt quotiēs certū corp' legat ad p. n. tps adiectū hoc verbuz meū nō faciat p. ditionē. Si p. n. certū corpus leget: veluti ita vinū meū et vestē meā: videat p. ditione hoc verbū meū eē vt ea demū q' illi sunt: videan tur legata. qd non puto foitit

Uper cōsi. p. ompo. tutus est a p. n. ce: vt non adiecto hoc meum si qd corp' alicui leget: et ita sentiat vt ita demū p. r. se si suis sit: ita valere legatū vt appareat magis s. n. iam legātis nō hoc p. b. u. meū respiciēdū eē. et iō elegās ē illa distictio: vt quotiēs certū corp' legat ad p. n. tps adiectū hoc verbuz meū nō faciat p. ditionē. Si p. n. certū corpus leget: veluti ita vinū meū et vestē meā: videat p. ditione hoc verbū meū eē vt ea demū q' illi sunt: videan tur legata. qd non puto foitit

Uper cōsi. p. ompo. tutus est a p. n. ce: vt non adiecto hoc meum si qd corp' alicui leget: et ita sentiat vt ita demū p. r. se si suis sit: ita valere legatū vt appareat magis s. n. iam legātis nō hoc p. b. u. meū respiciēdū eē. et iō elegās ē illa distictio: vt quotiēs certū corp' legat ad p. n. tps adiectū hoc verbuz meū nō faciat p. ditionē. Si p. n. certū corpus leget: veluti ita vinū meū et vestē meā: videat p. ditione hoc verbū meū eē vt ea demū q' illi sunt: videan tur legata. qd non puto foitit

Uper cōsi. p. ompo. tutus est a p. n. ce: vt non adiecto hoc meum si qd corp' alicui leget: et ita sentiat vt ita demū p. r. se si suis sit: ita valere legatū vt appareat magis s. n. iam legātis nō hoc p. b. u. meū respiciēdū eē. et iō elegās ē illa distictio: vt quotiēs certū corp' legat ad p. n. tps adiectū hoc verbuz meū nō faciat p. ditionē. Si p. n. certū corpus leget: veluti ita vinū meū et vestē meā: videat p. ditione hoc verbū meū eē vt ea demū q' illi sunt: videan tur legata. qd non puto foitit

Uper cōsi. p. ompo. tutus est a p. n. ce: vt non adiecto hoc meum si qd corp' alicui leget: et ita sentiat vt ita demū p. r. se si suis sit: ita valere legatū vt appareat magis s. n. iam legātis nō hoc p. b. u. meū respiciēdū eē. et iō elegās ē illa distictio: vt quotiēs certū corp' legat ad p. n. tps adiectū hoc verbuz meū nō faciat p. ditionē. Si p. n. certū corpus leget: veluti ita vinū meū et vestē meā: videat p. ditione hoc verbū meū eē vt ea demū q' illi sunt: videan tur legata. qd non puto foitit

Sermonem. certi vel incerti corporis: non est vis quando est de futuro.

Conditione. vt nō debeas si nō est suum.

Pro demonstratiōe. que nō viciat legatū: lz sit falsa vt. l. de p. d. et demon. l. demonstratio.

Posse defendi: sz potius et hic vestē vel vinū qd suorū numero habuerit hoc legatū eē: sic em rñsum est etiā qd coacuerit vinū legato cedere: si id vini numero testator habuisset.

Plane in mortis tpe collatū hūc f. monē: vestē q' mea erit: sine dubio p. cōditiōne accipiendū puto: sz et stichū q' meus erit puto p. ditione accipiendū: nec itersse vtrū ita q' me' erit: an ita si me' erit: vtro b. q' ditionē eā esse. labeo tñ scripsit etiā in futurū tps collatū hūc sermonē q' meus erit p. demonstratiōe accipiendū: sed alio iure vtimur.

Conspicit d. vbi res eē solēt perpetuo: nō vbi casu defunt vel absunt. Bar. p. ioculus.

Ita legatū est: domū queq' mea ibi erūt cū moriar: nūmos ad diem ex actos a d. bito: vt alij noibus collocarent: nō puto legatos eē. et labeo's distinctionē valde p. b. q' scripsit nec qd casu abesset min' eē legatū. nec qd casu ibi sit mag' eē legatū

Fideicommissus. Paul. suz: et mortis cā donatio: appellatōe legatū p. n. em.

Ita vestem que ex ea facta sit: deberi nō plz. sz et materia legata: nauis armariū ve ex ea factū nō v. d. icef. Plau

Uper cōsi. p. ompo. tutus est a p. n. ce: vt non adiecto hoc meum si qd corp' alicui leget: et ita sentiat vt ita demū p. r. se si suis sit: ita valere legatū vt appareat magis s. n. iam legātis nō hoc p. b. u. meū respiciēdū eē. et iō elegās ē illa distictio: vt quotiēs certū corp' legat ad p. n. tps adiectū hoc verbuz meū nō faciat p. ditionē. Si p. n. certū corpus leget: veluti ita vinū meū et vestē meā: videat p. ditione hoc verbū meū eē vt ea demū q' illi sunt: videan tur legata. qd non puto foitit

Uper cōsi. p. ompo. tutus est a p. n. ce: vt non adiecto hoc meum si qd corp' alicui leget: et ita sentiat vt ita demū p. r. se si suis sit: ita valere legatū vt appareat magis s. n. iam legātis nō hoc p. b. u. meū respiciēdū eē. et iō elegās ē illa distictio: vt quotiēs certū corp' legat ad p. n. tps adiectū hoc verbuz meū nō faciat p. ditionē. Si p. n. certū corpus leget: veluti ita vinū meū et vestē meā: videat p. ditione hoc verbū meū eē vt ea demū q' illi sunt: videan tur legata. qd non puto foitit

Uper cōsi. p. ompo. tutus est a p. n. ce: vt non adiecto hoc meum si qd corp' alicui leget: et ita sentiat vt ita demū p. r. se si suis sit: ita valere legatū vt appareat magis s. n. iam legātis nō hoc p. b. u. meū respiciēdū eē. et iō elegās ē illa distictio: vt quotiēs certū corp' legat ad p. n. tps adiectū hoc verbuz meū nō faciat p. ditionē. Si p. n. certū corpus leget: veluti ita vinū meū et vestē meā: videat p. ditione hoc verbū meū eē vt ea demū q' illi sunt: videan tur legata. qd non puto foitit

Sita. c. h. mo nar. suba. dicio lego.

Ad die. i. in termino vel. i. vt ad tps teneret ex actos: et postea collocaret. sz qd si p. posito rē mēdi ibi vt thesaurus. Rñ. sec. vt. §. l. si cho ruz. §. i. nisi muta to p. posito redeat in p. n. am causaz quia tunc nō debe retur: vt. §. titu. i. l. autepe. in p. n. et facit. §. eo. l. qui fl. l. ium. et de heredi. in l. i. ex facto. §. rerū. et. l. de auro et argen. lega. si vxo ri. §. i. et. §. eo. l. si fundum. et. l. de pe cu. lega. l. id vesti mentū. et. l. de pe nu lega. l. nam qd §. i. et. §. ti. ij. l. hu iusmodi. §. lega tum. et. §. eo. l. qui cōcubinam. §. fi. et l. qui salturn. et. l. que sitū. §. fi. et. l. si chous. §. i. et. l. de fun. in l. i. et in l. i. stru. lega. fete. §. pamphile. et. §. ty ranne. et. l. p. r. dia. et. l. que sitū. §. pa pimanus. et. l. cu3 delantionis. §. fa binus.

Fideicommissus. lega ta et fideicō. paria sunt vt hic. et. §. titu. ij. l. i. sed fallit. vt no. C. cōmuna

Uper cōsi. p. ompo. tutus est a p. n. ce: vt non adiecto hoc meum si qd corp' alicui leget: et ita sentiat vt ita demū p. r. se si suis sit: ita valere legatū vt appareat magis s. n. iam legātis nō hoc p. b. u. meū respiciēdū eē. et iō elegās ē illa distictio: vt quotiēs certū corp' legat ad p. n. tps adiectū hoc verbuz meū nō faciat p. ditionē. Si p. n. certū corpus leget: veluti ita vinū meū et vestē meā: videat p. ditione hoc verbū meū eē vt ea demū q' illi sunt: videan tur legata. qd non puto foitit

Uper cōsi. p. ompo. tutus est a p. n. ce: vt non adiecto hoc meum si qd corp' alicui leget: et ita sentiat vt ita demū p. r. se si suis sit: ita valere legatū vt appareat magis s. n. iam legātis nō hoc p. b. u. meū respiciēdū eē. et iō elegās ē illa distictio: vt quotiēs certū corp' legat ad p. n. tps adiectū hoc verbuz meū nō faciat p. ditionē. Si p. n. certū corpus leget: veluti ita vinū meū et vestē meā: videat p. ditione hoc verbū meū eē vt ea demū q' illi sunt: videan tur legata. qd non puto foitit

Uper cōsi. p. ompo. tutus est a p. n. ce: vt non adiecto hoc meum si qd corp' alicui leget: et ita sentiat vt ita demū p. r. se si suis sit: ita valere legatū vt appareat magis s. n. iam legātis nō hoc p. b. u. meū respiciēdū eē. et iō elegās ē illa distictio: vt quotiēs certū corp' legat ad p. n. tps adiectū hoc verbuz meū nō faciat p. ditionē. Si p. n. certū corpus leget: veluti ita vinū meū et vestē meā: videat p. ditione hoc verbū meū eē vt ea demū q' illi sunt: videan tur legata. qd non puto foitit

Uper cōsi. p. ompo. tutus est a p. n. ce: vt non adiecto hoc meum si qd corp' alicui leget: et ita sentiat vt ita demū p. r. se si suis sit: ita valere legatū vt appareat magis s. n. iam legātis nō hoc p. b. u. meū respiciēdū eē. et iō elegās ē illa distictio: vt quotiēs certū corp' legat ad p. n. tps adiectū hoc verbuz meū nō faciat p. ditionē. Si p. n. certū corpus leget: veluti ita vinū meū et vestē meā: videat p. ditione hoc verbū meū eē vt ea demū q' illi sunt: videan tur legata. qd non puto foitit

Uper cōsi. p. ompo. tutus est a p. n. ce: vt non adiecto hoc meum si qd corp' alicui leget: et ita sentiat vt ita demū p. r. se si suis sit: ita valere legatū vt appareat magis s. n. iam legātis nō hoc p. b. u. meū respiciēdū eē. et iō elegās ē illa distictio: vt quotiēs certū corp' legat ad p. n. tps adiectū hoc verbuz meū nō faciat p. ditionē. Si p. n. certū corpus leget: veluti ita vinū meū et vestē meā: videat p. ditione hoc verbū meū eē vt ea demū q' illi sunt: videan tur legata. qd non puto foitit

Uper cōsi. p. ompo. tutus est a p. n. ce: vt non adiecto hoc meum si qd corp' alicui leget: et ita sentiat vt ita demū p. r. se si suis sit: ita valere legatū vt appareat magis s. n. iam legātis nō hoc p. b. u. meū respiciēdū eē. et iō elegās ē illa distictio: vt quotiēs certū corp' legat ad p. n. tps adiectū hoc verbuz meū nō faciat p. ditionē. Si p. n. certū corpus leget: veluti ita vinū meū et vestē meā: videat p. ditione hoc verbū meū eē vt ea demū q' illi sunt: videan tur legata. qd non puto foitit

Uper cōsi. p. ompo. tutus est a p. n. ce: vt non adiecto hoc meum si qd corp' alicui leget: et ita sentiat vt ita demū p. r. se si suis sit: ita valere legatū vt appareat magis s. n. iam legātis nō hoc p. b. u. meū respiciēdū eē. et iō elegās ē illa distictio: vt quotiēs certū corp' legat ad p. n. tps adiectū hoc verbuz meū nō faciat p. ditionē. Si p. n. certū corpus leget: veluti ita vinū meū et vestē meā: videat p. ditione hoc verbū meū eē vt ea demū q' illi sunt: videan tur legata. qd non puto foitit

A Dissoluta. s. ea postea.

B Debetur. qz esse definit. secus si reflecta sit eadē carina nō mutata. vt. s. n. i. l. quod in rerum s. fi.

E Rigi pnt. qz aux eē mīme desinit. vt no. s. e. l. qstū s. illud. s. hoc vt. s. de usufruc. l. q usufructu. in pn. r. s. q. mo. usufruc. a. mit. l. qd tñ s. fi in asse. s. dic aliud in usufruc. legato q̄ in pprietate legata. Itē facit. s. co. l. itē s. pe. r. s. d. au ro r argē. leg. l. vi. r. s. de ver. ob. iter stipulatē s. sacra. r. s. e. l. si cui lana.

E coniuncti.

Lexista diuiditur i ptes duas pncipales. primo loquit b̄ cōiuncti. scdo de effectu cōiunctōis. s. de iure accretēdi. scda ibi: p̄fertur igitur. Itē p̄ma subdiuidit in tres partes: qz p̄mo loquitur de iunctis re tñ. scdo de cōiunctis h̄bis tñ. tertio ponit rōnē p̄cedēti. scda ibi: itēz verbis. tertia ibi: qm̄ sp. Itē scda d̄ ps p̄cipalis subdiuidit i duas: qz primo ponit dictū. scdo illud probat per argumentum a sufficienti diuisione. scda ibi: qz si re tñ. Bar.

Separatim. puta ticio fundū talē: semp̄onio eadē fundū do lego: sic insoludū. sed cōcursu faciūt ptes: vt r. s. de usufruc. ac. l. iij. r. l. s. interdum. r. s. e. l. cōiunctim. r. C. de cadu. tol. s. si vero non omnes. Accur.

Quoniam semp. i. quotiēs h̄bis non re sunt cōiuncti.

Habēt. s. ab initio. vel dic semp. i. nō demō p̄curus qd̄ est in sup̄iori casu. Alij dicūt semp. i. hoc casu r in sup̄iori: sed hic ab initio: ibi per concursum. qd̄ nō placet: quia dictio qm̄ non bene potest contineri.

Preferē. in parte deficite que debet legataris accrescere: et dictio igitur ponitur in ceptiue. vel dic enā ilatiue. q. d. qz supra non ad plenum sunt cōiuncti. igitur cū vtroqz modo cōiuncto ad plens cōiungitur. igit r. c.

Ceteris. id est coniuncto verbis tñ vel re tñ. non ob. s. n. i. l. meuo. in pn. que est s. vt ibi no.

Si re tñ. duos casus ponit vsqz ad finē. primus an iuncti re tñ potior sit cōiuncto re r verbis: vel h̄bis tñ: et d̄ qz non. scds est an cōiuncto re r h̄bis p̄ferat cōiuncto re tñ: et dicit qz sic. terti casus an q̄ cōiuncto est re tñ p̄ferat cōiuncto h̄bis tñ. nō est in lra hic fm̄ Jo. r. Azo. sed. R. dicit qz primo querit an cōiunctus re tñ p̄ferat cōiuncto re r verbis: dicit qz nō. scds an cōiunctus re tñ p̄feratur coniuncto h̄bis tñ: et d̄ qz sic. terti vltimo hoc dicit ecōtra. s. vt h̄bis tñ cōiunctus p̄ferat re tñ cōiuncto: qd̄ magis sonat hęc littera: sed neutro placet: immo

autem legata dissoluta: neqz materia neqz nauis debetur: massa autez legata c̄phi ex ea facti extgi possunt. Idē.

Retiā h̄bis: cū duobz separatim eadē res leges. Itē verbis non etiā re: ticio r seio fundū equis partibus do lego quoniam semper partes habent legatarij. p̄fertur igit oīno ceteris: qui r re r verbis coniunctus est. qz si re tñ cōiunctus sit: cōstat non esse potior: si vero verbis quidē coniunctus sit: re autē non: questionis est an coniunctus potior sit: et magis est vt ipse p̄feratur. Paulus.

Dominatim legatū accipiendū est: qz a quo legatum sit intelligitur: licet nomen p̄nunciatum non sit.

Verba generalia accessorie apposita ad suū principale re

ambo simul admittunt. s. cōiuncto h̄bis tñ: r re tñ. vt. s. de here. insti. l. si ita q̄. r arg. s. de lega. ij. l. meuo. in pn.

Coniunctus sit. semp̄ dic et cuius portio deficiat.

Potiorē cōiuncto re r verbis: vel h̄bis tñ fm̄ Jo. vel fm̄. R. cōiuncto re r verbis. nā coniuncto verbis tñ p̄fertur fm̄ eū.

Re autē nō. sed alius sit re et verbis cōiunctus eadem: fm̄ Jo. vel fm̄. R. est ali qui re tñ cōiuncto est.

Cōiuncto. re et verbis fm̄ Jo. vel re tñ fm̄. R. o. Potior. cōiuncto verbis tñ fm̄ omnia.

Utripse. qz re et verbis coniunctus est fm̄ Jo. vt fm̄ Rog. re tñ. et facit. s. de h̄bo. sig. l. triplici. r insti. de leg. s. l. eadē. r. s. de lega. i. l. si pluri bus. r. s. de here. insti. l. interdū. in pn. et adde distinctionē que est. s. b̄ usufruc. accretē. l. i. in fi.

Dominatim. a quo onerato. Accur. r. Domē. onerati vt a p̄mo here de vel ab here de legatarij. vt. s. eo. si sic. s. i. vel ab heredibz simpliciter: vt. s. eo. l. si plures. sic ecōtra in p̄sonā legatarij: vt. s. de cōdi. r demō. l. noiatim. r facit. s. si cer. pe. l. certum. et insti. de ex here. lib. s. i.

Redij. actor qui fuerunt r ipsi filio p̄legati: vel etiam eidē filie vt. dicitur.

Predioz. restringit nomē reliquoz. p̄p̄ ad iuncta. vt s. n. i. l. cū pat. s. dulcissimus. r. s. de ser. rusti. pec. l. q̄ duo.

Causa māsferunt. vsqz in diem testatoris. R.

Exactam. per testatorem.

In kalendariū. sic euenerat qz in kalendariū fuerat redacta: alioqz sufficeret sola exactio ad huc legatā dimi nutionē sicut in q̄libet debito legato. vt. s. n. i. l. si sic. s. i. michi. r. Jo. e. l. offidius. et dic h̄sam nō nole filij: abs sec. vt. s. de pecul. lega. l. si. r. s. n. i. l. antepenul. in pn.

Ad filiā. quare eoz reliqua ad se potius p̄tinere al legat filius: licet perperam.

Uoluit. p̄ qd̄ volebat filia etiā pecuniā kalendarij.

Instructor. et sic est instrum̄ p̄risa. sic. s. b̄ fun. instruc. l. scē. s. fi. r. l. p̄dia. s. liberto. r. s. eo. l. quesitū. s. p̄dia.

Debetur. vt. r. s. eo. l. quesitum. s. p̄cto.

Ibi. i. in taberna. Azo.

Cōdita. in taberna cū erant iam exacta. et dic purpure vedite. abs credita: sed tunc superfluit propter hoc qz dicit debita.

Debita. s. precia nondū exacta. r facit. s. de au. r arg. gen. lega. l. yxou. s. i. r. Jattu. ij. l. generali. s. yxou. r. s. eo.

l. vxoem §. legauerat. r. s. n. l. l. gaus. in prin. r. j. de fun. instr. r. instru. ic. l. scie §. pedia. in pn. r. s. i. r. ij. r. s. p. a

Cōparata sunt. hinc oitur q̄stio. R. (ii) §. b Emptiois. no. q̄ instrumēta emptionis nō pbant fines plebat^r vel plebis vel curiarū. sic. C. de ture deli. l. cum aliquis. §. ar gu. tra. C. de con trahen. stipu. l. op timam.

Cōnibus. als traditōibus. als rōnibus. i. in strumēto emptio nis r traditōis cō tinetur seiani vo cabulū tm̄ r d̄ ga biniano cū eo fuit intellectū: vel die in lris locatōnū. et traditōib^r fac tis colonis a pa tresfamil.

Cōtinere. id est significaret tur. r. facit. §. de re. dub. l. i. r. ij. r. s. ti tu. l. l. gaus. §. fi. r. j. de fun. instru. et instru. le. l. seie. §. ryanne.

Redditus. r. forte sunt sub eius dē villia cura. vt s. eo. l. patron^r. §. sempzonio.

Aceptolati. als acceptolan: et tunc plana. als ac cepto legat^r: r. tūc dicitur i. a. nomie accepto. i. electo r expresse in legan do r legatū essent. id est legatū itelli gerētur: nimirum em̄ quo m̄ q̄ seia nō p̄dō quali toti pars cedat. vt ga binianū dñi satis erit destinatio. vt j. de p̄bo. sig. l. lo cas. r. s. n. ij. q̄ in rerū. §. i.

Cōstat. vnde legatā domo cōti nef balneum/ vel balnea. r. hoc si nō publice prebuit: als distigie vt su bicit.

Balneas. f. dicendum est. Adirentur. f. balnee.

Et mercedes. f. balneoz.

Inter ceteras. f. mercedes.

legato contineri placuit.

Ex usu testatoris magis q̄ ex instrumētis emptiois volū tas eius perpendit. Bar.

Titlo seiana p̄dia sicuti cō parata^r sunt do lego: cū essent gabiniāna q̄ simul cū seianis vno p̄cio cōparata: nō suffice re solū argumentū emptiois^r r̄ndi: sed inspiciendū an litter^r et rationibus^r appellatōe seia norum gabiniāna quoq̄ conti nerētur: r. vtriusq̄ possessōis cōfusi redditus^r titulo seiano rum acceptolati^r essent.

Et aditu iudicat an balnee vel hort^r cedant domū. Bar.

Balneas legate dom^r esse portionē p̄stat^r. q̄ si eas publi ce prebuit: ita demū domus ef se portionē balneas^r: si p̄ do mū q̄z intrinsecus adtrētur: et in vsu patriāfamilias: vel vxo ris nōnunq̄ fuerunt: r. merce des^r eius inter ceteras^r meri torioz dom^r rationibus acce pro ferebant: r. vno p̄cio^m cō parate vel instruce cōi ture cō iuncte fuissent. **Q**ui domū possidebat ortū vicinū edibus cōparauit: ac postea domū le gavit: si hortū domus cā cōpa rauit vt ameniore domū ac sa lubriore possideret: aditūq̄ in eum p̄ domū habuit: r. edū or tus additamentū fuit: domus legato cōtinēbit^r. **A**ppellatio ne domus insulā quoq̄ iunctā domui videri legatā: si vno p̄ cio^r fuisset cōparata cū domo: et vtriusq̄ p̄siones s̄lx acce prolatas rōnibus ostenderef.

In legato generali nō cōti netur instrumēta. Bar. P. ii.

Et vno p̄cio. f. cōi. q̄ est. j. et facit. j. pri. §. r. §. fi. r. s. p̄xi. §. cum suis p̄cor. et no. hunc. §. r. sequentes: q̄z fa ciunt ad q̄stionē facti. j. et facit. §. de act. emp. l. si merce de. §. i. Accursus florentinus.

Cōtinēbit. hort^r. sic. j. de dā. l. fec. l. q̄z p̄clauē. r. d̄ ser. vba. p̄edio. l. fi. r. §. de ser. ru. p̄e. l. partē. j. et faciunt §. p̄xi. duo. §. cum concordā. r. j. p̄xi. §. cū suis cōcor. et §. de actio. emp. l. fundi. §. fi.

In michi menta et negl: dīa filie mee heredes e r̄nt: tunc meua e medio sumi to precipito sibiq̄ habeto fun dos meos illum r illū cū casu lls^r et custodib^r omnium hoz fundoz: et cū his oibus agris que ad cōiunctionē cutusq̄ eo rū fundoz emptioe^r vel quol: ber. alto casu obtigerit. j. et cū oibus mācipijs pecorib^r iumē tis ceterisq̄ vntuersis specie bus que in eisdem fundis quo ve eoz cū mortar erūt vti opti mi maximeq̄ sunt: vtiq̄ eos in die mort^r mee possedit: r. vt ple nius dicā ita vti clauduntur. in fundo autē vno ex his q̄ prele gati sunt tabulariū^r est in quo sunt r cōplurū mācipioz em p̄tiones: sed r fundoz r varto rū p̄tractū instra: p̄torea r nō mīna debitoz. quero an instra cōiā^r sint: R̄n. fm ea que p̄po nerētur instra emptionum: itē debitoz que in fundo p̄legato remāserunt: nō videri legato^r cōtineri. **H**is p̄bis domib^r legatis fidei heredū meoz cō mitto vt sinant eū habere do mus meas in q̄bus habito nul lo oino excepto^r cum omni in strumēto r reposit^r oib^r: nō vi deri testatorē de pecunia^r nūe rata aut instris debitoz sensisse

Uno p̄cio. l. q̄z p̄clauē. r. d̄ ser. vba. p̄edio. l. fi. r. §. de ser. ru. p̄e. l. partē. j. et faciunt §. p̄xi. duo. §. cum concordā. r. j. p̄xi. §. cū suis cōcor. et §. de actio. emp. l. fundi. §. fi.

Uno p̄cio. maxie. ad hoc em̄ vt cedat sufficē dñi destinatio. vt. s. d̄ lega. l. i. q̄z in rez. §. i. et no. §. eo. l. si ticio. et faciunt ad hoc superiores tres §. cū suis p̄cordā.

In michi. he redes erit. quos instituerat. q̄ cū casulis. id est paruis do mib^r q̄ in fundis erāt. als casulis. i. locū siue arēa p̄a ratā ad edificādū

Emp̄tōe. qz vno p̄cio cum his sunt empti. vt. §. l. proxī. §. ticio.

Tabulariū. id est liber imbre uaturarū a tabu lis. i. instris dictū. vt. i. scrimū d̄ tabu lis vbi erāt instra.

Cōiā. vtriusq̄ q̄ heredis. Et. v

Legato. scilz meue: r. sic rema nēt cōiā. et facit. j. de fun. instru. l. q̄st: r̄. §. papinian^r. r. §. eo. l. vxoem. §. le gauerat. r. j. d̄ vsu fruc. le. l. ḡhalt. §. vxoem. r. s. i. l. l. gaus. r. §. l. p̄. §. p̄f.

Excepto. ex hoc p̄bo q̄z proce debat q̄ erat simi lis superiori.

De pecunia. q̄ tenerādi vel cu iusius p̄sentis ero gationis cā ibi foret. R. sec^r si vt thesaur^r. vt. s. e. l. l. cho rus. §. i. r. l. q̄stū. r. l. l. sita. cū suis p̄cor. et. s. p̄xi. §.

Uci. suburbana. i. orti i ciuitate. vt. C. d̄ p̄. m. l. si p̄ disti. a

Instituit. r. sic factā est alienatio quā testator

gationis cā ibi foret. R. sec^r si vt thesaur^r. vt. s. e. l. l. cho rus. §. i. r. l. q̄stū. r. l. l. sita. cū suis p̄cor. et. s. p̄xi. §.

Instituit. r. sic factā est alienatio quā testator

gationis cā ibi foret. R. sec^r si vt thesaur^r. vt. s. e. l. l. cho rus. §. i. r. l. q̄stū. r. l. l. sita. cū suis p̄cor. et. s. p̄xi. §.

Instituit. r. sic factā est alienatio quā testator

vetuit fieri. Ho. vi. s. ti. i. l. peto. s. fratre. sed arg. s. de alie. i. l. ex hoc s. alienare. Accur.

a **Julia. als. iuliana. als. iulius** cui testor erat agnat. et sic ff. de familia nolebat remanere extra familia alienati.

b **Ad heredem. etiam extraneum.**

c **Nudum. sic. s.** de lega. i. l. filii. s. diu. r. s. eo. l. p. s. iulian. r. agrippa. r. s. ibi positi et hic potes ponere et soluerere. r. fact. s. d. co di. r. demo. l. ticio. in prin.

d **penes. adie-**cta ca ex mutuo. r. scdo ager ex testor.

e **Uicta. qd ee** debuit nisi iurafset. vt. s. n. i. l. luci. s. q. quis. la. ij. et s. eo. l. cum quis. s. codicillis.

f **fideico. peti.** nisi probet erroreductu r. credetere debitu legasse. vt. C. s. fal. ca. l. i. r. de codi. r. demo. l. cu tale. s. falsa.

g **Quidam. facit** s. e. l. q. s. i. s. p. dia r. i. de au. et arg. l. lega. l. si vxor. s. i.

h **pertinere.** nota appellatioe fratris r. sorore co tineri. vt. s. d. pac. l. tres frs. q. masculinu coceptu femininu. vt. s. e. l. q. duos. r. l. seruus.

i **Collegio. qd** est licitu collegiu. vt. s. d. ius. l. i. s. k **Optimus. q** s. do liberu tm legat. vt. s. ti. ij. l. seruo legato. s. l. fundus. Accur.

l **Defixa. l. que** no fixa sunt. q. sic defixerit fm. h. sic. s. de vsu. l. s. q. d. in prin.

m **Non est. ob-**scure m. sed dic q supra notata non vident legata: q. fundi nichil e nisi qd infra se affixu sit vt. s. d. act. emp. l. fundi. in pn. r. s. d. sup. lega. l. s. s. ij

quesitu est an pcedia pertine- ret ad iulium qui lucium ticiu testatore patrum malore ha- buit: An. nichil proponi cotra voluntate defuncti factu quo minus ad heredem pertineret: cu hoc nudum preceptu est.

Si ferretur absolutio i vna causa non obstat exceptio rei iudicate in alia agenti. Bar.

Sepronie mulieri mee red di iubeo ab heredib meis. c. aureos quos mutuos acceperam. quesitum est si eam pecuniam vt debitam sempromia petens victa sit: an fideico. peti possit: An. fm ea que proponerent posse ex ca fideicomis. peti: qd apparuisset non fuisse ex alia causa debitu.

Quidam pcedia legauit libertis ad lectis his verbis: vt i a me possessa sunt: et quecuqz ibi erunt cu moriar. quesitu est an maici pia que in his pcedijs morata in diem mortis patris. fuerit/ operis rustici causa vel alteri officij: ceteraqz res que ibi fuerunt ad legatarios pertineat: An. d. pertinere.

Appellatione fratru continetur sorores. Barto.

Quesitum est an qd heredes fratribus rogati essent restituere etia ad sorores pertineret: An. ptinere: nisi aliud sensisset testatore pbe. **Collegio** s. fabroru fundu cum siluis que ei cedere solent vt optum maximusqz est legauit. qro an ea qz que in die mortis ibi fuissent. i. fenu pabulu palea: item machina vasa vinaria. i. cuppe et dolla q in cella defixa sunt: ite granaria essent legata. Respon. non recte peti quod legatum non esset.

Verba institutionis directa ad aliu non ad eum q instruit

disisset instrum vel cu instruo ptinerent instra fundi pcedia et patris. vt. s. d. fun. instru. et instru. le. l. q. s. i. r. s. s. fundus. s. simpliciter legato nequaqz vt dixi: vt. s. d. fun. instru. et instru. lega. l. ij. s. i. Accur.

n **Ex pte. sic p oia. s. eo. l. p. s. s. sed** s. e. l. iulianus. s. ex his. Sol. in l. pater. in fi.

Ex parte dimidia hrdi instituto p preceptione fundum legauit r ab eo ita petijt: peto vt velles coheredem tibi recipere in fundo iuliano meo que amplius recipere iussi claudiu verum nepote meu cognatu tuu quero an partes fundi ex causa fideicommissi nepoti deberentur: An. deberi.

Appellatioe familie continetur etia qui a testatore no sunt nominati. Barto. Ulpiane.

Is qui complures liberos relinquebat tribus ex his fundu legauerat et petierat vt curaret ne de noie suo extiret. querebatur ex tribus qui primus moriebatur: vtru vtriusqz vel alteri ex his qui i legato sibi cotinueri essent relinque partem sua deberet: an possit vel alij colliberto suo eam relinque: placuit et si voluntatis questio esset satis illum facturum: r si alij reliquisset. si nulli dedisset: occupat an omnium colliberto r numerozu tm quibz pariter legatu esset/ fideicommissi petito esset dubi tabatur: et iulianus recte omnibus deberi putauit.

Verba quatuor r verbu summa referuntur etiam ad corpora. Barto. Metianus.

Quisqz michi heres erit dnas esto dare: fideiqz elus committo/ vti bet quantas summas dicta uero dedero. Aristo res quoqz corporales cotineri ait: vt pcedia/ maicipta/ vestem/ argentum. quia hoc verbum quantas non ad numeratam ditaxat pecunia referri ex dotis prelegatione: r stipulationibus empte here ditatis apparet. et summe appellatio similiter accipi debz:

Quisqz dicta uero. in futuro. vt. s. i. l. s. e. si pmo dedit r postea hac additioe ponat. vt. s. n. ij. l. talis. in pn. r. in fi. huius. l. inuit.

Corpales. re lictas post dictam prefationem.

Ex dot. pu ta dixit vtr vxor mee rata summa qta i doti accipi ab ea ei do lego: na no solu pecunia nserata: s. et alie res ptinent. et est ad hoc. s. d. dot. ple. ga. l. vxor mee.

Empte here ditax. de qua dic vt. s. d. s. d. fig. l. cu stipulamur. et s. de pecul. l. si creditor. in pn. r. s. d. heredi. vdi. l. vdi. ditor. Accur.

Accipi. in p rata ppositioe. s.

Is q plures. pua qtuor.

Nole suo. i. familia sua. vt dic libertoium.

Alu colliber to. no nominato.

Fracturum. s. voluntate testatoris.

Alu. s. no nominato. Accur.

Oib. no occupati et no notatis tm. na no sunt cotinui ex q semel habuerit: secus i vsufr. q ee postea accretat. vt. s. de vsufruc. accre. l. i.

Ita r hoc vtr u si ocauoluit: ocl ei sut pari. primi pfero: et no alit alteri e pfered.

vt. s. i. l. i. l. peto. s. fratre. Accur.

Quisqz dicta uero. in futuro. vt. s. i. l. s. e.

si pmo dedit r postea hac additioe ponat. vt. s. n. ij. l. talis. in pn. r. in fi. huius. l. inuit.

Corpales. re lictas post dictam prefationem.

Ex dot. pu ta dixit vtr vxor mee rata summa qta i doti accipi ab ea ei do lego:

na no solu pecunia nserata: s. et alie res ptinent. et est ad hoc. s. d. dot. ple. ga. l. vxor mee.

Empte here ditax. de qua dic vt. s. d. s. d. fig. l. cu stipulamur. et s. de pecul. l. si creditor. in pn. r. s. d. heredi. vdi. l. vdi. ditor. Accur.

Accipi. in p rata ppositioe. s.

vt pnteat etiā ad alia res pter pecuniā numeratā. Ac.

a **U**. id est sicur.

b **A**rgumentis. de dote & hereditate.

c **E**t inie. vt summe appellatōe corpō cōineatur. et no. voluntatē circa fideicomis. vt. s. n. ij. l. penul.

d **A**d creditū. ex

postea nonb' puora declaratur.

postea nonb' puora declaratur. postea nonb' puora declaratur.

postea nonb' puora declaratur.

postea nonb' puora declaratur.

postea nonb' puora declaratur.

postea nonb' puora declaratur.

postea nonb' puora declaratur.

postea nonb' puora declaratur.

postea nonb' puora declaratur.

postea nonb' puora declaratur.

postea nonb' puora declaratur.

postea nonb' puora declaratur.

postea nonb' puora declaratur.

postea nonb' puora declaratur.

postea nonb' puora declaratur.

postea nonb' puora declaratur.

postea nonb' puora declaratur.

postea nonb' puora declaratur.

postea nonb' puora declaratur.

postea nonb' puora declaratur.

vt in his argumentis que res lata essent ostēditur. voluntatē preterea defuncti que maxie in fideicō. valet et sentētie' susfragari. neq; em post eā pfectationē adiecturū' testatorē fuisse res corporales: si dumtaxat pecuniam numeratam pfectari voluisset.

Appellatione hēditatis nō continentur legata & fideicommissa. **Barto.** **Paulus.**

Sicutus ex parte heres rogatus sit meo hereditatem restituere: & rursus tunc coheres eius rogatus sit suam partem aut partis partem restituere: an hanc quoque partem quā a coherede ex fideicō. recepit tunc restituere meo debeat: diuus antoninus consultus rescriptis nō debere restituere: quia appellatione hereditatis neq; legata neq; fideicommissa continentur.

Appellatione reliquorū nō continetur pecunia iam exacta vel que vltibus patrifamiliē est disposita. **Barto.** **Paulus.**

l. sextilium. et. s. titi. l. miles. §. hna.

Offidius actor. i. villico suo q̄ vocabat anthiocus. in **R**eliqua. q̄ nōle tā in hōreis penes se anthioco reposita anteq̄ fieret testm: q̄ post ex reliq; istis exacta. et sic deseruit esse reliqua & ad se pertinere dicit iste libertinus: sed perperam. **Rog.**

Colonoz. quos habebat seru' h' in peculio. **R.** vel dñs. & q̄ sint dic vt. s. e. l. p̄dñs. in pñ. & s. n. i. l. luci. i. pñ. **L**egatarius. s. libertus: et siue habeas manu siue manu: q̄ testator sua manu scripsit. Itē siue habeas reliquarum siue reliquorum. s. legatum: bene est.

Proferbat. i. dicebat in libello conuentionali. **q** Manu. afo manu. **Ac.** **r** Reliqua. afo manu reliquorum. afo reliquarum. afo reliqua eorum.

Eadē scriptura. s. libelli cōuentionalis dari a libro hoc modo. Item petebat q̄ est. **R**eliqua eoz quoz rōnē reddere dz. s. vini & ceterarū rerū & c. q̄ est. **R**. dicebat em de his debeo rōnē reddere: at sub reddiditōe rōnis etiam redditio reliquorū pntet. vt. s. de cōdit. & demō. l. cū seru'. reliqua aut ei anthioco legauit offidius. vel die scriptura testamētū: nā hec vba sunt testatoris. Itē eoz reliqua lego quoz rōnē reddere dz: sed ea q̄ sequunt. s. que in cre-

ditō & c. non sunt testatoria verba sed liberti petētis. & s; hoc dictionē que infra posita repetit q̄si oblit' de pmo q̄: sed lectura prima planior est: et cōiunge/ct licet vini & c. **Alj** vt. **R.** hos genitiuos pro accusatiuis ponunt.

In credito. i. in deposito apud anthioco. p sua vilitatē. s. & penu & hōris ad suā administrationē pntēntib': vel. i. in penusui suo habu. u. s. offidius. **v** **R**erū. que ex reliq; exierāt i vta dñi & v sui dñi esse ceperāt. ea em sola reliquorū nōmine vidēt que dñs in vsum suū nō tenuit: s; apb colonos remanēt et probat hoc etiā infra ibi pone inquit & c. **q**ue. s. omnia petebat libertus. **Ab** ipsa. s; valeriana. **O**btinuerat. et appellatū fuerat. **Accur.** **E**x diuerso. s; a parte filie. **C**ontradicebat. libertō. **Ab** eo. actū: ue: & die a libertō. **N**on peti. s. posse: & sic si habz duo nō iuste petit multo inuultius q̄ sum in credito. s; falsa ē positio. **U**l' verius petendo que sunt in credito nō petis reliqua tus vel colonozum: quia in istis non resisterem. **A**utem. pro quia: vel autē ponitur. p certe: & fiebat hec allegatio in causa appellationis. **I**n credito. afo in p̄dito et bñ' id est in deposito: afo credito & p̄o dē fm **v**ug. nāqui deponit credit & cōfidit: depositario: et erat conditū apud anthioco. **I**mperator. de appellatione cognoscens. **A**ureorum. s. summam. **S**uo. i. offidij. **n**o. h' q̄ iudex pōt opponere partib' vt. h. & s. de his q̄ in testa. del. l. p̄rie. §. antonin'. ibi cefar dixit: s. silentiū sponere vt ibi subijcit in. l. prime. & s. iuf supplere & de facto q̄ h' vt. **C.** vt q̄ defunt aduo. par. l. i. **I**n archam. apud anthioco. **D**eberi. s. et libertō. quasi diceret non. **P**lacuit. imperatori: quoniam obiectioni legatari' rationabiliter non voluit respondere. **A**ppellasse. heredem: sic recisa fuit sentētia p̄fedis. et no. iudicē appellationis sufficere si dicat. p̄uicio recte appellatum: licet forte secus si prima sentētia fuit absolutoua. vt no. **C.** de appel. l. eos. in pun. **S**uggestum est. post cassatā puorē sententiā. **h**ij. ij.

verius petendo que sunt in credito nō petis reliqua tus vel colonozum: quia in istis non resisterem. **A**utem. pro quia: vel autē ponitur. p certe: & fiebat hec allegatio in causa appellationis. **I**n credito. afo in p̄dito et bñ' id est in deposito: afo credito & p̄o dē fm **v**ug. nāqui deponit credit & cōfidit: depositario: et erat conditū apud anthioco. **I**mperator. de appellatione cognoscens. **A**ureorum. s. summam. **S**uo. i. offidij. **n**o. h' q̄ iudex pōt opponere partib' vt. h. & s. de his q̄ in testa. del. l. p̄rie. §. antonin'. ibi cefar dixit: s. silentiū sponere vt ibi subijcit in. l. prime. & s. iuf supplere & de facto q̄ h' vt. **C.** vt q̄ defunt aduo. par. l. i. **I**n archam. apud anthioco. **D**eberi. s. et libertō. quasi diceret non. **P**lacuit. imperatori: quoniam obiectioni legatari' rationabiliter non voluit respondere. **A**ppellasse. heredem: sic recisa fuit sentētia p̄fedis. et no. iudicē appellationis sufficere si dicat. p̄uicio recte appellatum: licet forte secus si prima sentētia fuit absolutoua. vt no. **C.** de appel. l. eos. in pun. **S**uggestum est. post cassatā puorē sententiā. **h**ij. ij.

a **Exacto**, per heredem.

b **Legatario**, qd hoc in reliquis maffit nec a patrefa, nec a pncipis iudicio fuit adempti. fecus aut si ipe paterfamilias viuus exegiffet: vt. §. hac. l. colligat. r. §. eo. l. predijs. in pun. r. §. ti. l. luctus. in pun. r. §. de lega. i. si sic §. i. in fi. r. arg. §. de lib. lega. l. ij. in fine.

S **Plures** §. dus. inftitu- ti r. substituti.

d **Debet**, r. tenet illi r. nō alij: vt. §. ti. ij. l. celfus. §. pe. r. fi. r. facit. §. ti. tu. ij. turpia. §. fi. et. l. fi. hñdes. r. §. eo. l. nominatum.

S **Erus**, non loco, sic. C. de predijs mi. si p. diu. r. §. de sup. le. l. quēadmodum. Itē facit. §. de fun. in ftu. l. queftum §. alphenus.

f **Ex libellis**, l. panibus albis: qd pane nō vtunt ruftici: fed groffo. sic C. de epife. audi. iudices.

g **Cibarijs**, fcy alijs. nam nō vtuntur familia ruftica pullis vel alijs delicatis abarijs fed cafeo ceptis r. fabijs. Accur.

h **Uenatores**, ferarum. Accur.

i **Accupes**, a uiuum.

k **Minifterio** sunt. §. eo. cū querere. contra. Sol. vridi.

l **Putat**, r. male vt substituit. r. facit. §. de verb. fig. l. vrbana. r. l. is qui natus.

m **Legato**, §. e. l. legatis suis. §. i. r. qd ibi no.

n **Si alij verne**, verna dicit domesticus ex ancilla natus in domo: vt infti. de leg. §. huic. prima.

o **Curfores**, nulli verne fūt curfores nñ: imo ois curfor erat verna. §. nō ecōtra omnis verna erat curfor.

p **Cedent**, f. legato curforum: r. cōtinebuntur illi qui funt verne r. curfores.

q **Spēs**, spēs vocat pntentū vt curfores sub vernis cōtinent: gen^o vocat pntēs sicut hñas qd pntent curfores.

r **Derogat**, vt. §. de reg. aur. l. in toto, r. §. eo. l. vxorē. §.

exacta. Nñ. hoc qd post mortem exactū fuiffet reddenduz est legatario.

Indefinita equipollet vniuersali. Barto. Idem.

S **Plures gradus** sunt heredū r. scriptū fit: heres meus dato: ad omnes gradus hic fermo pertinet: sicuti hec verba: quisquis michi heres erit. itaq; si quis velit non omnes heredes onerare legatoz preftatiōe: sed aliquos ex his noiatim damnare debet.

In vitimis volūtattibus illi dicunt ferui vrbani quos testator vrbanoz numero habuit. Barto. Idem.

S **Erus vrbani** legatis quidā vrbana mācipia nō loco sed ope separāt: vt in predijs rufticis sunt: tamē si opus rufticū nō faciūt vrbani vident. dicendum est autē qd vrbani intelligendi sunt quos paterfa. inter vrbanos annumerare solitus erat: qd maxime ex libellis familie: item ciuilijs deprehendi poterit. Uenatores r. aucupes vtrum in vrbani an in rufticis contineant pōt dubitari: sed dicendū est vbi paterfa. moraret r. hos alebat: ibi eos numerari.

Muliones de vrbano ministerio sunt: nisi ppter opus ruftre testator eos destinatōs habebat. **Quz q nar^o** est ex ancilla vrbana: r. missus in vilā nutriēdus: interim in neu-

felicissimo. r. §. de manu. testa. si peculū. in pn. r. §. de tri. lega. l. ij. in pun. r. de pecu. lega. a seruo.

Utriq; l. isti r. illi habent suā spēm: vel suum genus: qz isti nō pntent sub vernis: nec illi sub curforibus: imo quidā sunt curfores nñ r. nō verne. Alij verne nñ r. non curfores: alij curfores sunt r. verne r. fm hoc cōcabū tur. f. serui qd sunt verne r. curfores inter eum cui sunt legati verne: r. illi cui sunt legati curfores: vel dic si in specie. f. eadē. vel in gñe eodē modo vtriq; sunt: qz ois curfor sit verna: oisq; verna sit curfor. r. fm hoc cōcabū. f. oēs serui inter eū cui curfores: r. eū cui verne sunt legati. ple runq; aut ideo dicit: qz si curfore alij quo inter vernas testator vtebat ce-deret legato verna. r. ecōtra si alij quo pna inter curfores cederet legato curfor: vt. §. e. legatis seruis. §. i. vel iō qz si testator expresserit qd vtrunq; numero r. qd curfor numero intelligebat: sic erit vt. §. eo. nō aliter aliquo aut nō apparetē erit cōes: vt hic. r. §. de l. i. l. iac. in pun.

Generi per spēm derogat: r. qd in duabus speciebus reperit inter legatarios diuersarum specierū cōcatur. Bar.

Si alij hñe alij curfores legati sunt: siquidē curfores r. verne sint: curforibus cedēt. semp em species generi derogat. si nō in specie aut in genere vtriq; sint: plerūq; cōmunicabuntur.

Verbū reddēdi hz significatiōe per se dandi. Barto.

H **eres meus** I abole. dānas esto lucio ticio stichū seruū meū reddere: vt ita illū seruū meū illi reddito: cassellū aut debere neq; id lab. i probat. qz qui reddere iubet simul r. dare iubetur.

Si nomen aliqui indiuidua speciei cōtenta sub genere: ad alia i eadē specie pte-ta nō potrigit illud gen^o. B.

Due statue marmoree cui-dā noiatim. itē omne marmore erat legatū: nullā statuā marmoreā pter duas cassellū putabat debere: offillus r. trebatius ptra. labeo cassellij pbat sniam qd verū puto: qz duas statuas legando potest videri nō putasse in marmore sz statuas legare.

§. de po. l. i. §. eleganter. r. facit. §. de verb. sig. verbū reddēdi. r. §. de aur. r. argen. lega. l. qui vxori.

Legatum, f. eadem.

Pter duas, l. plures sint statue: sed tamen omne aliud marmo debetur.

putabat, r. bene: vt. §. eo. queftū. §. illud. vel dic qd nō est rō que ibi reddidit: quia hic dixit omne: sed illa que statim sequitur: quia duas r. c.

putasse, f. testatorē. sic ergo in ceteris videt p hñe

re. sic. s. de iudi. est ptoz. & de sup. le. l. legata. & de fun. instru. q. tit. s. si. & de aur. & ar. le. l. i. in pn. & l. quintus. a. Putat nudam & puram suplicem securus. R. na ad proximu dicitur tñ refertur. de quo dic vt. s. ti. ij. l. talis. b. Uerū est. & sic sequētia minuit oim pcedēti significationē. & facit. J. de sup. leg. cu qui dā. & de aur. & ar. leg. cu in testō. & de penu leg. l. nā qd in fi. & de ali. lega. a filio. s. si.

C Singulare vniverse potest referri ad oia pcedētia cuiuscunq; gntis vel numeri existit. h. d. Bar. **C** Axiol mee vestes mullebre ornāmēta oia/mundū/aurum argentū qd eius cā factū paratūq; esset/ome do lego. Tre battus hec verba qd eius cā factū paratūq; esset/ad aurū & argentum duntaxat referri putat. pculus ad omnia. qd verum est. **C** Legatis vasis nō cedunt alia vasa in quibus reponunt: nisi sint vllis materie. Bar. **C** Cui corinthia vasa legata essent: & baces huc quoq; eorū vasorum collocandorū cauā paratas debent: trebatius rñ. labeo aūt id non probat si eas baces vasorū numero testator habuit. pculus hō recte ait si enee quidem sint baces nō aūt corinthie: nō debent **C** pncipale trahit ad se accessorium quāq; sit pcciosius. Bartolus. **C** Cui testudiea legata eēnt ei lectos testudineos pedib; inargentatos debent labeo & trebat; rñderūt: qd verū est. **C** Legatis pdys testator nō videt legare que sibi sunt obligata nisi ex cessione debitoris ea habeat vt ppuā. Bar. **C** Qui habebat sceuola in puncta ex qua oriū dus erat ppuā pcedia: altaq; pignori sibi data ob debita: co dicillis ita scripsit: dulcissime patri mee volo ad

C Cui corinthia vasa legata essent: & baces huc quoq; eorū vasorum collocandorū cauā paratas debent: trebatius rñ. labeo aūt id non probat si eas baces vasorū numero testator habuit. pculus hō recte ait si enee quidem sint baces nō aūt corinthie: nō debent

C pncipale trahit ad se accessorium quāq; sit pcciosius. Bartolus. **C** Cui testudiea legata eēnt ei lectos testudineos pedib; inargentatos debent labeo & trebat; rñderūt: qd verū est. **C** Legatis pdys testator nō videt legare que sibi sunt obligata nisi ex cessione debitoris ea habeat vt ppuā. Bar.

C Qui habebat sceuola in puncta ex qua oriū dus erat ppuā pcedia: altaq; pignori sibi data ob debita: co dicillis ita scripsit: dulcissime patri mee volo ad

C Cui corinthia vasa legata essent: & baces huc quoq; eorū vasorum collocandorū cauā paratas debent: trebatius rñ. labeo aūt id non probat si eas baces vasorū numero testator habuit. pculus hō recte ait si enee quidem sint baces nō aūt corinthie: nō debent

C pncipale trahit ad se accessorium quāq; sit pcciosius. Bartolus. **C** Cui testudiea legata eēnt ei lectos testudineos pedib; inargentatos debent labeo & trebat; rñderūt: qd verū est. **C** Legatis pdys testator nō videt legare que sibi sunt obligata nisi ex cessione debitoris ea habeat vt ppuā. Bar.

C Qui habebat sceuola in puncta ex qua oriū dus erat ppuā pcedia: altaq; pignori sibi data ob debita: co dicillis ita scripsit: dulcissime patri mee volo ad

C Cui corinthia vasa legata essent: & baces huc quoq; eorū vasorum collocandorū cauā paratas debent: trebatius rñ. labeo aūt id non probat si eas baces vasorū numero testator habuit. pculus hō recte ait si enee quidem sint baces nō aūt corinthie: nō debent

C pncipale trahit ad se accessorium quāq; sit pcciosius. Bartolus. **C** Cui testudiea legata eēnt ei lectos testudineos pedib; inargentatos debent labeo & trebat; rñderūt: qd verū est. **C** Legatis pdys testator nō videt legare que sibi sunt obligata nisi ex cessione debitoris ea habeat vt ppuā. Bar.

C Nō videri relicta. no. q. testator dicit pcedia mea dari volo: nō aūt addidit vniuersitatis signū. oia fm. R. s. certe immo addidit vt in trāslatione greci hic facta. & fact. s. eo. l. suos. & de sup. lega. l. legata. s. si. & de aur. & argē. lega. l. quintus. s. argēto. & s. e. l. iulianus. in pun. m. **C** Cessante. et forte desperate de liberatione. **C** Redacta. qñ scz pñsensu debito: ris presumpto: tñ ex penuria debito: ris: tum ppter cui multū vsuraz que omnem debito: ris spem abstulerunt fm. R. vel dic q hoc scz vt in patri monio redigatur credito: ris: fere sit. i. vit fit debito: cessante. naz tunc postulabat credito: tor a pncipe pos sidere iure bñi: vt **C** de iure do. im. pe. l. si. & s. de pig. actio. l. eleganter. in pun. & facit ad hoc qd hic dicit. J. de iure fisci. sed si accepto. **C** Data. facit J. de fun. instru. p dia. s. affini. & s. e. que situz. s. peto. & s. pcedia. & s. eo. pcedijs. s. i.

C Fundo legato vti est nō cedunt reliqua colonorū. Bar. **C** Peto fundū meū ita vti est alumne mee dari: quesituz est an fundus & reliqua colonorū & mancipia (si qua mortis tpe in eo fundo fuerint) debeant. Bñdi reliqua colonorū nō esse legata: cetera vero videri his verbis ita vti est: data.

C Si verbum potest se habere ad pteritū & futurū et pñcta scriptura declarat ad qd se habeat. Item presentis vlt pteriti rēpous verba restringuntur ad ea que sunt tempo re testamēti. Bar. Idem.

C Is verbis legauit vrotatoua mea: & qd quid in his cōditum erit que membranu lis mea manu scriptis cōtinebunt: nec ea sint exacta cum moriar: lz in rōnes meas trāslata sint & cautiones ad acto rem meū transfulerim. hic cy rographa debitorū & pecuniā cum esset profecturus in vrbē in lateralibus pdidit: & tā cy rographis exactis qd pecūia

fami. hoc nomē destino tali sū pñt & sic de alijs. **C** Actorem. i. castaldionē. **C** Cyrographa. incipiunt verba iuriconsul. hucusq; fuerāt testatoris. **C** Cyrographis. exegit ergo nota & pecuniā exactam & exactis. s. alia. (posuit in vase.

C Is verbis legauit vrotatoua mea: & qd quid in his cōditum erit que membranu lis mea manu scriptis cōtinebunt: nec ea sint exacta cum moriar: lz in rōnes meas trāslata sint & cautiones ad acto rem meū transfulerim. hic cy rographa debitorū & pecuniā cum esset profecturus in vrbē in lateralibus pdidit: & tā cy rographis exactis qd pecūia

fami. hoc nomē destino tali sū pñt & sic de alijs. **C** Actorem. i. castaldionē. **C** Cyrographa. incipiunt verba iuriconsul. hucusq; fuerāt testatoris. **C** Cyrographis. exegit ergo nota & pecuniā exactam & exactis. s. alia. (posuit in vase.

fami. hoc nomē destino tali sū pñt & sic de alijs. **C** Actorem. i. castaldionē. **C** Cyrographa. incipiunt verba iuriconsul. hucusq; fuerāt testatoris. **C** Cyrographis. exegit ergo nota & pecuniā exactam & exactis. s. alia. (posuit in vase.

fami. hoc nomē destino tali sū pñt & sic de alijs. **C** Actorem. i. castaldionē. **C** Cyrographa. incipiunt verba iuriconsul. hucusq; fuerāt testatoris. **C** Cyrographis. exegit ergo nota & pecuniā exactam & exactis. s. alia. (posuit in vase.

fami. hoc nomē destino tali sū pñt & sic de alijs. **C** Actorem. i. castaldionē. **C** Cyrographa. incipiunt verba iuriconsul. hucusq; fuerāt testatoris. **C** Cyrographis. exegit ergo nota & pecuniā exactam & exactis. s. alia. (posuit in vase.

re. sic. s. de iudi. est ptoz. & de sup. le. l. legata. & de fun. instru. q. tit. s. si. & de aur. & ar. le. l. i. in pn. & l. quintus. a. Putat nudam & puram suplicem securus. R. na ad proximu dicitur tñ refertur. de quo dic vt. s. ti. ij. l. talis. b. Uerū est. & sic sequētia minuit oim pcedēti significationē. & facit. J. de sup. leg. cu qui dā. & de aur. & ar. leg. cu in testō. & de penu leg. l. nā qd in fi. & de ali. lega. a filio. s. si.

C Singulare vniverse potest referri ad oia pcedētia cuiuscunq; gntis vel numeri existit. h. d. Bar. **C** Axiol mee vestes mullebre ornāmēta oia/mundū/aurum argentū qd eius cā factū paratūq; esset/ome do lego. Tre battus hec verba qd eius cā factū paratūq; esset/ad aurū & argentum duntaxat referri putat. pculus ad omnia. qd verum est. **C** Legatis vasis nō cedunt alia vasa in quibus reponunt: nisi sint vllis materie. Bar. **C** Cui corinthia vasa legata essent: & baces huc quoq; eorū vasorum collocandorū cauā paratas debent: trebatius rñ. labeo aūt id non probat si eas baces vasorū numero testator habuit. pculus hō recte ait si enee quidem sint baces nō aūt corinthie: nō debent

C pncipale trahit ad se accessorium quāq; sit pcciosius. Bartolus. **C** Cui testudiea legata eēnt ei lectos testudineos pedib; inargentatos debent labeo & trebat; rñderūt: qd verū est. **C** Legatis pdys testator nō videt legare que sibi sunt obligata nisi ex cessione debitoris ea habeat vt ppuā. Bar.

C Qui habebat sceuola in puncta ex qua oriū dus erat ppuā pcedia: altaq; pignori sibi data ob debita: co dicillis ita scripsit: dulcissime patri mee volo ad

C Cui corinthia vasa legata essent: & baces huc quoq; eorū vasorum collocandorū cauā paratas debent: trebatius rñ. labeo aūt id non probat si eas baces vasorū numero testator habuit. pculus hō recte ait si enee quidem sint baces nō aūt corinthie: nō debent

C pncipale trahit ad se accessorium quāq; sit pcciosius. Bartolus. **C** Cui testudiea legata eēnt ei lectos testudineos pedib; inargentatos debent labeo & trebat; rñderūt: qd verū est. **C** Legatis pdys testator nō videt legare que sibi sunt obligata nisi ex cessione debitoris ea habeat vt ppuā. Bar.

C Qui habebat sceuola in puncta ex qua oriū dus erat ppuā pcedia: altaq; pignori sibi data ob debita: co dicillis ita scripsit: dulcissime patri mee volo ad

C Cui corinthia vasa legata essent: & baces huc quoq; eorū vasorum collocandorū cauā paratas debent: trebatius rñ. labeo aūt id non probat si eas baces vasorū numero testator habuit. pculus hō recte ait si enee quidem sint baces nō aūt corinthie: nō debent

C pncipale trahit ad se accessorium quāq; sit pcciosius. Bartolus. **C** Cui testudiea legata eēnt ei lectos testudineos pedib; inargentatos debent labeo & trebat; rñderūt: qd verū est. **C** Legatis pdys testator nō videt legare que sibi sunt obligata nisi ex cessione debitoris ea habeat vt ppuā. Bar.

C Qui habebat sceuola in puncta ex qua oriū dus erat ppuā pcedia: altaq; pignori sibi data ob debita: co dicillis ita scripsit: dulcissime patri mee volo ad

a **E**rogata. i. in vase deposita. sed. R. dicit hic esse falsam litteram. Accursius.

a **N**on debet. anterior ergo pecunia non debetur qz fuit exacta: nec secunda qz no erat tpe testamēti qd esse debet cū dicitur lateralia mea. z qz dixi manu mea scriptis

vt. f. de aur. z arg. lega. l. si ita legatū vel ideo hic secūda nō debet: quia ad tēpus fuit deposita: quasi utur^o in vrbē. vt. s. eo. si chorū. §. l. z. l. si ita. Accur.

b **C**ōdiderat. ante testamentū ita qz tempore testamēti erant ibi. alia secus vt no. s. proxi. §.

c **D**e sigillari- bus. nomen forte generis vel gen^o venditorum.

d **E**mptas. a sigillaribus. puta graues.

e **N**ullas. scilz leues.

f **N**ec legauerit. scilz alias nisi leues.

g **E**missit. alia si aliud dicas nullum est legatum. qz de nullo corpore certo cōsistit legatur: falsa enim demonstratio non nocet. vt. f. de condi. z demō. demōstratio. z in si. eo.

h **H**uic z. f. de auro et argen. lega. quinquus.

i **D**ilutiam. f. dari.

i **C**ū introitu. id est cum expensa que fit in ingressu militie.

k **I**ntegra. scz comparari volo.

l **P**osse. etiam cōsequi expensaz introitus: quedā em̄ expendunt p introitu militie: vt ar. in aut. vt iudi.

sine quo. suffra. §. hec autem omnia. colla. ij. z facit. s. de nego. gest. l. que vtiliter.

m **D**anda. sed contra. f. tit. ij. l. quero. vbi huiusmodi sumptus nō prestat heres. Sol. refert inter sumptus qui fit vt habeatur legatum z id prestat heres etiā vsufruc.

erogata^a reuersus in patriam post biennū alia cyrographa predioz que postea cōparauerat: z pecuniā in lateralia condidit: quesitū est an ea tm̄ viderentur nomina ei legasse que postea reuersus in eisdem lateralibus cōdidit. Rñdi fm̄ ea que pponerentur nō debent que mortis tēpore in his lateralibus essent z mēbz: nullis manu eius scriptis cōtinerentur.

C **I**n legato generali veniūt ea que in insinis p̄nēt. Bar.

Item quesitū: an cū emptio nes prediorum in hōdem lateralibus cōdiderat^b predia qz legato cedant. rñdi nō quidez manifeste apparere qd de predijs sensisset: verum si ea mente emptiones ibi haberet vt his legatarie datis p̄prietas predioz prestaretur: posse defendi predia quoqz debent.

C **F**alsa demonstratio nō vinciat legatum. b. d. Bar.

Paterfamilias ita legauit lances numero duas leues qz de sigillaribus emi dari volo: is de sigillaribus leues quidez nō emerat: lances autem emptas^b habebat: z dictauerat testamentū ante tridū qz moreretur: quesitum est an he lances quas emptas de sigillaribus habuerat legato cederēt cū nullas^a alias de sigillaribus emerit nec legauerit. Rñdi fm̄ ea que pponerent^c debent eas qz de sigillaribus emiserit.

C **S**i legatarus qd sibi debz emi ab herede emat actionez habet ad precium. Bar.

legato. vt. s. si vsufr. pet. l. i. §. i. z hic. an eoiām habito z tunc nō vt ibi. z de his dic vt. s. ti. ij. apud §. heres. z facit. s. de impen. l. neg.

S **I**tem. testator ticiū extraneū instituit heredem: filium pupillum exheredauit z ei pupillari- ter ticiū instituit: sempronius non instituit sub- stituit: a quib^o sub stituita reliquit le- gatū: tandem ti- cius decessit insti- tuto pupillo pres- dicto: et pupillus decessit in pupilla- ri etate. vnde bo- na patris habuit filius: z tandē sub stitutus: z tamen dicit qz non valet legatum. z reddi- tur ratio. Item dicit si dictus pater alium filii maior- em instituit: qui postea fratrem ex hereditate instituit vel ab intestato ha- buit eum pupilli heredem: sicqz bo- na patris ad pu- pillū: z per euz ad substitutum peru- uerunt: z tamē nō valet relictum vt hic. z. C. eo. cū quidam. Sed qd ent de relictis a- ctio danda. dicit quidam aliud scz vt valeant z pre- stentur a substituto. alij dixerunt idem qd hic. et sic fallit qd dicitur. s. eo. l. si fuerit. quia ab herede heredis potest legari. Accursius.

Alumno precepit militiā his verbis: sempronio alūno meo illud z illud: z cū p etarē licebit militiam illā cū introitu cōparari volo: huc quoqz oīa integra: quesitū est si sempronius eam sibi cōparauit militiam: an precū eius sed z qd pro introitu erogari solet ex causa fideicommissi ab hōdib^o psequi possit. Rñdi fm̄ ea que pponerent^c posse.

C **S**i legatur res empta precium rei debz solui ab herede nō a legatario. Bar.

Idem testator liberto militiam his verbis legauit. feto liberto meo militiā do lego: illam militiam quā testator habuit: quesitū est an onera oīa z introitus militie ab herede sint danda. Rñdi danda^m.

C **L**egata ab exhereditato substituto nō valent etiā si ad euz bona defuncti perueniant per mediā personā. Bar. I dem.

Pater exhereditato filio substituit heredem extraneū: deinde ille extraneus hunc filium heredē instituit: et heres factus intra pubertatē decessat: puto a substituto ei filio omnino legata p̄stari non debere: qz nō directo sed per successione ad filium hereditas patris puenit. plus^o ego in fratre qui cū heres extitisset patri exhereditatum fratrem heredem instituit: accepi substitutum eius^o legatum nō debere ac nec quidem si intestato fratre successerit: qz nō p̄cipalr^r s; p successione bona fratris^o

C **B**ona fratris. scilicet facta. quod ergo non valet a principio non confirmatur ex postfacto: vt. f. de regulis iuris. quod ab initio. z facit ad. l. s. tit. ij. l. antepenul. z Jad. l. falcidiam. qui fundum. §. qui filio. z. s. eo. l. ij. Accursius florentinus legū doctor.

a **C** Si filius. f. impubes. z die q pater filium impube-
rem in vnam vnciam instituit alium emancipatum pre-
terit: pupillo substituit pupillariter: et a pupillo legata
reliquit. sed emancipatus rumpit per ptra tabu. testm. z
sic speruit viam succedendi ab intestato etiā pupillo in-
stituto: sic qz pupil-
lus ab intestato suc-
cedit: querit quali-
ter ipse vel eius
substitutus dabit
legata.

b **C** Et substitu-
tum. a quo saltem
facite relictum in
telligitur repetitū
vt. s. titu. ij. l. i. i. m
peratoz.

c **C** Ex semisse.
nā non eo munus
succedit ex pupil-
larib tabulis sub-
stitutus q testa-
mētum paternū
sit ruptum: quia hic filius ex testamento succedere va-
lens maluit ab intestato succedere: nec pro eius parte:
sed fratris tñ fuit ruptum testamentum: vt. s. de vulga.
substi. l. ij. §. plane. z. l. ex duob. §. si. z. l. seq. z. s. de inoffi.
testa. l. papinianus. §. sed nec impuberis.

d **C** Ex reliquis. f. quinqz vncijs.
e **C** Et parentibus. z quibusdam alijs cōiunctis: vt. j.
de leg. prestan. l. i. ij. z. ij. Accur.

ad eum peruenerunt.
C Operatur ppositum in
pposito: operatur oppositum
in opposito. Bar.

C Si filius ex vncia heres in-
stitutus sit: z ab eo legata da-
ta sint: habeat z substitutum
deinde cōmisso edicto p aliu
filium accepit partis dimidie
bonoz possessionem substitu-
tus eius: vtrum ex vncia lega-
ta prestet: an vero ex semisse.

f **C** Institutus. f. impubes a patre cui est pupillariter
substitutus datus. Accursus.

g **C** Bonorum possessione. vt in pmo casu.

h **C** Deducet. vt in secundo. z caue tibi: quia hic §. nil
fa: it cum prin. huius. l. Item no. hic augmentum est ad
numerum vncia-
rum: hereditas ta-
mē totalis nec fit
maior nec minor.
Item non ob. j. ad
l. fal. l. in quantita-
te. vbi nō prodest
augmentum nec
nocet diminutio
legataris: quia o
alio augmento tibi
dicit. z fac ad hūc
§. de contrata-
bu. l. ij. §. si quis.
z. l. non putauit
§. fina. z. l. ex dua-
bus. z. j. de colla.
bono. l. i. z. j. de le.
prestan. filium. §. erit. z. l. legatus. z. s. eo. cu. patronus.
z. s. nru. i. cum pater. §. cum est marit. z. s. eo. post emā-
cipationem. in punci. z. j. ad. l. fal. in ratione. §. ij. z. s. vbi
pupil. edu. de. l. iij. in fi. z. s. de adoptio. l. per adoptio-
nem. Accursus.

C Explicit liber. xxxij. fozum
scu pandectar. z. viij. huius.

prestan. filium. §. erit. z. l. legatus. z. s. eo. cu. patronus.
z. s. nru. i. cum pater. §. cum est marit. z. s. eo. post emā-
cipationem. in punci. z. j. ad. l. fal. in ratione. §. ij. z. s. vbi
pupil. edu. de. l. iij. in fi. z. s. de adoptio. l. per adoptio-
nem. Accursus.

C Inis libi. vij. voluminis huius.

